

KUR'AN

Kelime Meali

&

Çoklu Meal

Nahl.98:

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ
فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ
الرَّجِيمِ

(feizâ kara'te-lkur'âne feste`iz
billâhi mine-şşeytâni-rracîm.)

Kur'an okuyacağın
zaman, kovulmuş
şeytandan Allah'a sığın.

Bu kitap size çok sayıda Kur'an Mealini tek bir kitapta ayet ayet okuma kolaylığı sağlayacaktır. Bu meallerden biri "kelime meali" olarak verilmiştir. Böylelikle Kur'an-ı Kerim'i okurken her bir ayetin kelime kelime anlamlarını ve diğer mealcilerin bu ayetle ilgili çevirisini aynı satırda görebileceksiniz.

Kelime mealindeki kelimeler aşağıda açıklanan faydanın elde edilebilmesi için SOLDAN SAGA devam edecek şekilde yazılmıştır. Kelime mealindeki "Türkçe" kelimeleri "soldan sağa doğru" arka arkaya okuduğunuzda ayetin ne dediğini sadece kelime meali okuyarak çoğu zaman anlayabileceksiniz. Kitapta kullanılan bu düzen sayesinde arka arkaya okuduğunuz "kelimelerin Türkçe anlamları" ile ayetin kafanızda neredeyse otomatik olarak anlaşılır cümleler haline gelmeye başladığını göreceksiniz. Kelimeleri arka arkaya okurken zihninizde anlaşılır bir cümle haline gelmeyen ayetlerde veya ayetin anlamına sadece kelime mealiyle emin olmadığınız durumlarda kelime mealinin hemen sağında bulunan ayetin diğer farklı meallerinden faydalanabileceksiniz. Bu önemli mealler de aynı ayete zaman zaman farklı mana vermiş olabilmektedir.

Arapça harfler yine Arapça yazım kurallarına uygun olarak sağdan sola yazılmıştır.

Bu kitabın bir başka kullanım şekli de şöyle olabilmektedir. Okuyucu öncelikle beğendiği bir meali seçerek Kur'an-ı Kerim'i bu mealden baştan başa okuyabilir. Beğendiği mealde anlayamadığı bir ayet olursa, ilgili mealin sağ ve solunda bulunan diğer meallere bakarak ve hatta kelime kelime anlamdan yararlanarak ayetin anlamını daha iyi kavrayabilir.

Sure Adı	Sure No
Abese	80
Âdiyât	100
Ahkâf	46
Ahzâb	33
A'lâ	87
Alak	96
Âl-i İmrân	3
Ankebût	29
A'râf	7
Asr	103
Bakara	2
Beled	90
Beyyine	98
Burûc	85
Câsiye	45
Cin	72
Cuma	62
Duhâ	93
Duhân	44
En'âm	6
Enbiyâ	21
Enfâl	8
Fâtır	35
Fâtîha	1
Fecr	89
Felak	113
Fetih	48
Fîl	105
Furkân	25
Fussilet	41
Gâşiye	88
Hac	22
Hadîd	57
Hâkka	69
Haşr	59
Hicr	15
Hucurât	49
Hûd	11

Sure Adı	Sure No
Hümeze	104
İbrâhîm	14
İhlâs	112
İnfîtâr	82
İnsân	76
İnşikâk	84
İnşirâh	94
İsrâ	17
Kadir	97
Kâf	50
Kâfirûn	109
Kalem	68
Kamer	54
Kâria	101
Kasas	28
Kehf	18
Kevser	108
Kiyâmet	75
Kureyş	106
Leyl	92
Lokmân	31
Mâide	5
Maûn	107
Meâric	70
Meryem	19
Muhammed	47
Mutaffifîn	83
Mücâdele	58
Müddessir	74
Mülk	67
Mü'min	40
Mü'minûn	23
Mümteherine	60
Münâfikûn	63
Mürselât	77
Müzzemmil	73
Nahl	16
Nâs	114

Sure Adı	Sure No
Nasr	110
Naziât	79
Nebe	78
Necm	53
Neml	27
Nisâ	4
Nûh	71
Nûr	24
Ra'd	13
Rahmân	55
Rûm	30
Sâd	38
Saf	61
Sâffât	37
Sebe'	34
Secde	32
Şems	91
Şuarâ	26
Şûrâ	42
Tâhâ	20
Tahrîm	66
Talâk	65
Târık	86
Tebbet	111
Tegâbûn	64
Tekâsür	102
Tekvîr	81
Tevbe	9
Tîn	95
Tûr	52
Vâkıa	56
Yâsîn	36
Yûnus	10
Yûsuf	12
Zâriyât	51
Zilzâl	99
Zuhruf	43
Zümer	39

Sure No	Sure Adı	Sure No	Sure Adı	Sure No	Sure Adı
1	Fâtiha	39	Zümer	77	Mürselât
2	Bakara	40	Mü'min	78	Nebe
3	Âl-i İmrân	41	Fussilet	79	Naziât
4	Nisâ	42	Şûrâ	80	Abese
5	Mâide	43	Zuhruf	81	Tekvîr
6	En'âm	44	Duhân	82	İnfitâr
7	A'râf	45	Câsiye	83	Mutaffifîn
8	Enfâl	46	Ahkâf	84	İnşikâk
9	Tevbe	47	Muhammed	85	Burûc
10	Yûnus	48	Fetih	86	Târık
11	Hûd	49	Hucurât	87	A'lâ
12	Yûsuf	50	Kâf	88	Gâşiye
13	Ra'd	51	Zâriyât	89	Fecr
14	İbrâhîm	52	Tûr	90	Beled
15	Hicr	53	Necm	91	Şems
16	Nahl	54	Kamer	92	Leyl
17	İsrâ	55	Rahmân	93	Duhâ
18	Kehf	56	Vâkıa	94	İnşirâh
19	Meryem	57	Hadîd	95	Tîn
20	Tâhâ	58	Mücâdele	96	Alak
21	Enbiyâ	59	Haşr	97	Kadir
22	Hac	60	Mümtehin	98	Beyyine
23	Mü'minûn	61	Saf	99	Zilzâl
24	Nûr	62	Cuma	100	Âdiyât
25	Furkân	63	Münâfikûn	101	Kâria
26	Şuarâ	64	Tegâbûn	102	Tekâsür
27	Neml	65	Talâk	103	Asr
28	Kasas	66	Tahrîm	104	Hümeze
29	Ankebût	67	Mülk	105	Fîl
30	Rûm	68	Kalem	106	Kureyş
31	Lokmân	69	Hâkka	107	Maûn
32	Secde	70	Meâric	108	Kevser
33	Ahzâb	71	Nûh	109	Kâfirûn
34	Sebe'	72	Cin	110	Nasr
35	Fâtır	73	Müzzemmil	111	Tebbet
36	Yâsîn	74	Müddessir	112	İhlâs
37	Sâffât	75	Kıyâmet	113	Felak
38	Sâd	76	İnsân	114	Nâs

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fi Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
1. 1	بِسْمِ اللَّهِ=adiyla Allah'ın الرَّحْمَنِ=Raḥman الرَّحِيمِ=Raḥim	Raḥman ve Raḥim olan Allah'ın adıyla	Bismillâhîr-rahmânirrahîm	Raḥman, Raḥim olan Al-lah'ın adıyla	RAḤMAN, RAḤİM ALLAH ADINA
1. 2	الْحَمْدُ=hamdolsun لله=Allah'a رَبِّ=Rabbi الْعَالَمِينَ=Alemlerin	Hamd, tüm alemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur.	(2-4) Hamd ancak Allah'ın; o Rabbü'l-âlemîn, o hem Raḥman hem Raḥîm, o kıyâmet gününün sahibi Al-lah'ındır.	Hamd; alemle-rin Rabbi Al-lah'a mahsus-tur.	Her türlü övgü yal-nızca Allah'a öz-güdür, bütün alem-lerin Rabbi,
1. 3	الرَّحْمَنُ=(O) Raḥman'dır الرَّحِيمِ=Raḥim'dir	Raḥman ve Raḥim	“ “ “	Raḥman'dır, Raḥimdir.	Raḥman, Raḥim,
1. 4	مَالِكِ=sahibidir يَوْمِ=gününün الدِّينِ=Din	Din gününün sahibi (maliki)	“ “ “	Din gününün malikidir.	Hesap Günü'nün Hakimi.
1. 5	إِيَّاكَ=ancak sana نَعْبُدُ=kulluk ederiz وَإِيَّاكَ=ancak senden نَسْتَعِينُ=yardım isteriz	(Allah'ım!) Yal-nız sana kulluk eder, yalnız senden yardım dileriz.	İlâhî! Kulluğu Sana ederiz, yardımı Senden isteriz.	Yalnız Sana ibadet ederiz ve yalnız Senden yar-dım dileriz.	Yalnız Sana kulluk eder; ve yalnız senden yardım di-leriz.
1. 6	الْصِّرَاطُ=yola هِدًى=bizi ilet الْمُسْتَقِيمَ=doğru	Bizleri doğru yo-la ilet,	(6-7) Bizleri doğru yolun, o nimetine kavuşanların tuttu-ğu yolun yolcusu et. Gazabına uğra-yanların, yanlış gi-denlerin saptığı yo-lun yolcusu etme. Âmin.(Bizlere, o kendilerine kerem kıldığıın kimselerin yolunu göster, ga-zabına uğrayanla-rın, yanlış gidenle-rin saptığı yolu gösterme. Âmin.)(Bizleri doğ-ru yola, o kendile-rine kerem kıldığıın kimselerin yoluna çıkar. Gazabına uğrayanların, yan-lış gidenlerin sap-tığı yola çıkarma. Âmin)	Bizi dosdoğru yola ilet.	Bizi dosdoğru yola ilet,
1. 7	صِرَاطُ=yoluna الَّذِينَ أَنْعَمْتَ=nimet verdiğin عَلَيْهِمْ=kimselerin غَيْرِ=değil الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ=kendilerine gazab edilmiş olanların وَلَا=ve الضَّالِّينَ=sapmışların	Kendilerine ni-met verdiklerinin yoluna; gazaba uğrayanların ve sapıkların yolu-na değil.	“ “ “	Nimete erdir-diklerinin yo-luna, gazaba uğrayanların ve dalalete düşenlerinkine değil.	Nimet bahşettikle-rinin yoluna; ga-zab(in)a uğrayan-ların ve sapkınla-rınkine değil!
2. 1	الم=Elif lam mim	Elif Lâm Mim	Elif, Lam, Mîm.	Elif, Lam, Mim	Elif-Lam-Mim.
2. 2	ذَٰلِكَ=işte o الْكِتَابُ=Kitap لَا رَيْبَ=hiç şüphe yoktur فِيهِ=kendisinde هُدًى=yol göstericidir لِلْمُتَّقِينَ=müttakiler için	Doğru olduğu kuşkusuz olan bu kitap, takva sahipleri için hi-dayet kaynağı-dır.	Şu Kitab'ı görüyor musun? İşte bir ke-re onun hak oldu-ğunda şüphe yok. Sonra, Allah'ın o saygılı kullarına yol gösterir ki	İşte bu kitab, onda hiç bir şüphe yoktur, müttekiler için hidayettir.	Üzerinde hiçbir şüpheyeye yer olma-yan bu ilahi kelim Allah'a karşı so-rumluluklarının bi-lincinde olanlara bir rehber (olarak indir-ilmiş)tir,
2. 3	الَّذِينَ=onlar ki يُؤْمِنُونَ=inanıp بِالْغَيْبِ=gaybde(gizlide) وَيُقِيمُونَ=kılarlar الصَّلَاةَ=namazlarını وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ=ve kendilerine verdiği miz rızıktan يُنْفِقُونَ=(Allah rızası için) harcarlar	Onlar görmedik-lerine inanırlar, namazı kılarlar ve kendilerine verdiğimiz rızıktan başkalarına verirler.	gayba iman getirir-ler, namazı kılarlar, kendilerine verdi-ğimiz rızıktan muh-taç olanlara pay çıkarırlar.	Onlar ki gayba inanırlar. Na-mazı kılarlar ve kendilerine rızık olarak verdiğimiz şeylerden de infak ederler.	Onlar ki, insan id-rakini aş(a)n olgula-rın varlığı)na ina-nırlar ve namazla-rında dikkatli ve devamlıdır; ken-dilerine verdiğimiz rızıktan başkaları için harcarlar,
2. 4	وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ=iman ederler وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ=iman ederler بِمَا أُنزِلَ=indirilene وَمَا أُنزِلَ=ve indirilene (inanırlar) مِنْ قَبْلِكَ=senden önce وَبِالْآخِرَةِ=ahirete de هُمْ يُوْقِنُونَ=kesinlikle	Yine onlar gerek sana ve gerekse senden önce in-dirilen kitaplara inanırlar ve Ahi-retten hiç kuşku duymazlar.	O kimselere de yol gösterir ki hem sa-na indirilenlere, hem senden evvel indirilmişlere ina-nırlar ve âhîret ola-cağını yakîn ile on-lar bilirler.	Onlar ki sana indirilene de, senden önce indirilmiş olan-lara da inanır-lar. Ve onlar ahireti de ya-kinen tanırlar.	Ve onlar (ey pey-gamber), sana indi-rilene de senden önce indirilmiş ola-na da iman ederler, öteki dünyanın var-lığından bütün kalpleriyle emindir-ler.
2. 5	أُولَٰئِكَ=işte onlar عَلَى=üzeredirler هُدًى=bir hidayet مِنْ رَبِّهِمْ=Rablerinden وَأُولَٰئِكَ هُمْ=ve işte onlardır الْمُفْلِحُونَ=umduklarına erenler	İşte onlar Rabb-lerinden gelen hidayet yolun-dadırlar ve kurtu-luşa erenlerdir.	İşte mabudlarının gösterdiği yolu tutmuşlar bunlar-dır. İşte felâh bul-muş kimseler yok mu? Onlar da bun-lardır.	İşte onlar, rab-lerinden bir hidayet üze-redirler ve işte onlar, felaha erenlerdir.	İşte Rablerinin gös-terdiği yolda yürü-yenler onlardır, mutluluğa erişecek olanlarda!
2. 6	الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenlere gelin ce سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ=onlar için birdir أَنْذَرْتَهُمْ=onları uyarırsan da أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ=uyarırsan da لَا يُؤْمِنُونَ=inanmazlar	Kâfirlere gelince onları uyarırsan da uyarırsan da farketmez; onlar iman etmezler.	Şu muhakkak ki, küfre sapanlara âkıbetlerinin vahim olduğunu söyleyen de, söylemesen de kendileri için birdir, imana gelmezler.	Şüphesiz ki o küfretmiş olanları uyarırsan da uyarırsan da bir-dir, inanmaz-lar.	Unutma ki, hakikati inkara şartlanmış olanlar için kendile-rini uyarıp uyar-maman fark etmez; onlar inanmazlar.
2. 7	اللَّهُ=Allah حَتَّمَ=mühürlemiştir عَلَى قُلُوبِهِمْ=onların kalblerini وَعَلَى سَمْعِهِمْ=ve kulaklarını وَعَلَى أَبْصَارِهِمْ=gözlerine de غِشَاوَةً=perde inmiştir وَلَهُمْ=Onlar için vardır عَذَابٌ عَظِيمٌ=bir azab büyük	Allah onların kalblerini ve ku-laklarını mühür-lemiştir, onların gözlerinde perde vardır. Onları büyük bir azap beklemektedir.	Allah bunların kalplerini, kulakla-rını mühürlemiştir. Gözlerine ise per-de inmiş bulun-u-yor. İşte bunlara büyük bir azap var.	Allah onların kalblerini ve kulaklarını mühürlemiştir. Gözlerinin üzerinde bir perde vardır ve onlar için büyük bir azab vardır.	Allah onların kalp-lerini ve kulaklarını mühürlemiştir ve gözleri üzerinde de bir perde vardır; dehşet verici bir azap beklemek-te-dir onları.
2. 8	وَمِنَ النَّاسِ=insanlardan öyleleri de مَنْ يَقُولُ آمَنَّا=inandık وَبِالْيَوْمِ=ve gününe الْآخِرِ=ahiret وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ=inanmadıkları hald	Kimi insanlar var ki; «Allah'a ve Ahiret gününe inandık» derler, ama aslında inanmamışlardır.	İnsanlar içinde öy-leleri görülür ki "Al-lah'a da, son güne de inandık" derler, bununla beraber hiç inanmış değil-ler.	İnsanlardan öyleleri vardır ki inanmadık-ları halde Al-lah'a ve ahiret gününe inan-dık, derler.	Ve öyle kimseler var ki, gerçekte inanmadıkları hal-de Biz Allah'a ve Ahiret Günü'ne inanıyoruz derler.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
2. 9	يُخَادِعُونَ=aldatmağa çalışırlar الله=Allah'ı وَالَّذِينَ آمَنُوا=ve müminleri وَمَا يَخْدَعُونَ=aldatamazlar إِلَّا أَنْفُسَهُمْ=kendilerinden başkasını وَمَا يَشْعُرُونَ=farkında değİller	Bunlar Allah'ı ve müminleri aldatmaya çalışırlar. Oysa sadece kendilerini aldatıyorlar, ama bunun farkında değİldirler.	Sanki Allah'ı ve iman edenleri aldatacaklar. Kendilerinden başkasını aldattıkları yok da farkına varmıyorlar.	Allah'ı da, iman edenleri de aldatmaya çalışırlar. Oysa kendilerinden başkasını aldatamazlar da, bunun farkında değİller.	(Aslında) onlar, (böylece) Allah'ı ve iman etmiş olanları kandırmak isterler. Halbuki kendilerinden başka kimseyi kandıramazlar; ve bunu da fark etmezler.
2. 10	فِي قُلُوبِهِمْ=onların kalblerinde مَرَضٌ=hastalık vardır فَرَادَهُمْ=artırmıştır الله=Allah مَرَضًا=hastalıklarını وَلَهُمْ=onlara vardır عَذَابٌ=bir azap أَلِيمٌ=acı بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ=yalan söylemeleri nden ötürü	Onların kalplerinde hastalık vardır, Allah da bu hastalıklarını arttırmıştır, bu yalancılıkları yüzünden onları acı bir azap beklemektedir.	Kalplerinde zaten hastalık vardı, Allah hastalıklarını arttırdı. Bunlar yalan söyledikleri için dayanılmaz bir azâba uğrayacaklar.	Kalblerinde hastalık vardır. Allah da hastalıklarını artırdı. Yalan söylemekte olduklarından dolayı onlara elem verici bir azap vardır.	Kalpleri hastalıktır, Allah hastalıklarını daha da arttırmıştır ve ısrarlı yalanlarından dolayı onları şiddetli bir azap beklemektedir.
2. 11	وَإِذَا قِيلَ=denildiği zaman أَهُمْ=onlara لَا نَفْسِدُوا=bozgunculuk yapmayın فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde قَالُوا=derler إِنَّمَا=sadece نَحْنُ=biz مُصْلِحُونَ=düzeltilicileriz	Onlara «yeryüzünde bozgunculuk çıkarmayın» denildiği vakit «Biz yapıcı, düzeltici kimseleriz» derler.	Onlara "Yeryüzünü fesada vermeyin" denildiği zaman, "Biz islahtan başka bir şey yapmıyoruz" derler.	Kendilerine: yeryüzünde bozgun çıkmayın, denildiğinde, biz ancak islah edicileriz, derler.	Onlara Yeryüzünde yozlaşmaya ve çürümeye yol açmayın! dediklerinde Biz sadece düzeltmeye ve iyileştirmeye çalışıyoruz! diye cevap verirler.
2. 12	أَلَا=iyi bilin ki إِنَّهُمْ=muhakkak هُم=onlar الْمُفْسِدُونَ=bozgunculardır وَلَكِنْ=fakat لَا يَشْعُرُونَ=anlamazlar	İyi bilirsiniz ki, onlar bozguncuların ta kendileridir, fakat bunun farkında değİldirler...	Gözünüzü açın, asıl müfsid onların kendileri, lâkin farkında değİller.	Bilesin ki onlar, fesadçılارın ta kendileridir de bunun farında değİller.	Gerçekte onlar yozlaşmaya ve çürümeye yol açan kimselerdir, ama bunu (kendileri de) idrak etmezler.
2. 13	وَإِذَا=zaman قِيلَ=denildiği أَهُمْ=onlara آمَنُوا=iman edin كَمَا=gibi أَمَنَ=inandıkları النَّاسُ=insanların قَالُوا=derler أَنُؤْمِنُ=inanır mıyız? كَمَا=gibi أَمَنَ=inandığı السَّفَهَاءُ=beyinsizlerin أَلَا=iyi bilin ki إِنَّهُمْ=doğrusu onlar هُم السَّفَهَاءُ=asıl beyinsizler kendileridir لَا يَعْلَمُونَ=bilmezler فَكَت=	Onlara «Halk nasıl iman etti ise siz de öyle iman edin» denildiği zaman «Biz hiç beyinsiz ayaktakımı gibi iman eder miyiz?» derler. Asıl beyinsiz ayaktakımı kendileridir, ama bunu bilmiyorlar.	Yine onlara "Halk nasıl iman ettiyse siz de öyle imana geliniz" denilince, "Hiç biz o beyinsizlerin iman ettiği gibi iman mı ederiz?" derler. Sakın aldanmayın, beyinsiz onların kendileri amma bilmezler.	Onlara; insanların inandıkları gibi siz de inanın, denilince; o beyinsizlerin inandığı gibi mi biz de inanacağız? derler. Bilesin ki asıl beyinsizler onlardır da bunu bilmezler.	Onlara: Diğer insanların inandığı gibi inanın! denildiğinde, (Şu) dar kafalıların inandığı gibi mi? diye cevap verirler. Gerçekte onlardır dar kafalılar, ama bunu bilmezler.
2. 14	وَإِذَا=zaman لَقُوا=rastladıkları الَّذِينَ آمَنُوا=inanmış olanlara قَالُوا=derler آمَنَّا=inandık وَمَّا=ve zaman خَلَوْا=yalnız kaldıkları إِلَى شَیَاطِينِهِمْ=şeytanlarıyla قَالُوا=derler إِنَّا=biz مَعَكُمْ=sizinle beraberiz إِنَّمَا نَحْنُ=biz sadece مُسْتَهْزِئُونَ=(onlarla) alay ediyoruz	Onlar müminler ile karşılaştıkları zaman «inan-dık» derler. Fakat şeytanları, elebaşları ile başbaşa kaldıkları zaman «Biz sizin yanınızdayız, onlarla sadece alay ediyoruz» derler.	İman edenlerle karşılaştılar mı? "İman ettik" derler. İçlerindeki iblislerle yalnız kalınca da, "Emin olun sizinle beraberiz. Mera-bulamadılar. (İşte bunlar hak yol pa-hasına dalâli almış kimseler ki ne ticaretleri kazanç getirdi, ne de kâın yolunu bulabildiler.)	Müminlere rastlayınca; inandık, derler. Şeytanları ile başbaşa kalınca da; biz sizinle beraberiz, onlarla sadece istihza etmekteyiz, derler.	Ve iman etmiş olanlarla karşılaştıkları zaman da, Biz de (sizin gibi) inanıyoruz! iddiasında bulunurlar; ama şeytani dürtülerıyla baş başa kaldıklarında, Aslında biz sizin yanınızdayız, onlarla sadece eğleniyoruz derler.
2. 15	الله=Allah da يَسْتَهْزِئُ=alay eder بِهِمْ=kendileriyle وَيَمْدُهُمْ=ve onları bırakır فِي طُغْيَانِهِمْ=taşkınlıkları içinde يَعْمَهُونَ=bocalayıp dururlar	Aslında onlarla alay eden ve kendilerini azgınlıkları içinde debelenmeye bırakan Allah'tır.	Hakikatte Allah onlarla eğleniyor ve azgınlıkları içinde şaşkın şaşkın dollaşırlar diye kendilerine meydan bırakıyor.	Allah da onlarla istihza eder ve azgınlıklarında şaşkın bir halde dollaşırr.	Allah da bu alaycı tavırlarından dolayı onlara hak ettikleri karşılığı verecek ve onları küstahlıkları ile baş başa şaşkınca bocalamaya terk edecektir.
2. 16	أُولَئِكَ=işte onlar الَّذِينَ اشْتَرَوْا=satın aldılar السَّلَآةَ=sapıklığı بِالْهُدَى=hidayet karşılığında فَمَا رَبِحَتْ=kâr etmedi تِجَارَتُهُمْ=ticaretleri وَمَا كَانُوا=olmadılar مُهْتَدِينَ=doğru yolu bulanlardan	Onlar hidayet karşılığında sapıklığı satın alan kimselerdir. Bu yüzden yaptıkları ticaretten kazanç elde edememişler ve de hidayete erememişlerdir.	İşte bunlar hak yol pahasına dalâli almış kimseler ki ticaretleri kazanç getirmede gibi, kâın yolunu da bulamadılar. (İşte bunlar hak yol pahasına dalâli almış kimseler ki ne ticaretleri kazanç getirdi, ne de kâın yolunu bulabildiler.)	Onlar; hidayet karşılığı sapıklığı satın almış kimselerdir. Ticaretleri kendilerine kar fayda sağlamıştır. Ve onlar hidayete ermişlerden değİldirler.	(Çünkü) onlar, hidayete karşılık sapıklığı satın almışlar, ama ne (bu) ticaretleri onlara fayda sağlamış, ne de (başka bir şekilde) hidayet bulmuşlardır.
2. 17	مَثَلُهُمْ=Onların durumu كَمَثَلِ=durumu gibidir الَّذِي اسْتَوْقَدَ=yakan kişinin نَارًا=ateş فَلَمَّا أَضَاءَتْ=aydınlattır aydınlatmaz دَهَبَ=çevresini مَا حَوْلَهُ=giderdi الله=Allah بِنُورِهِمْ=onların nurunu وَوَتَرَكَهُمْ=ve onları bıraktı فِي ظُلُمَاتٍ=karanlıklar içinde لَا يُبْصِرُونَ=görmezler	Onların durumu karanlıkta ateş yakan kimseler gibidir. Ateş etraflarını aydınlattığı zaman Allah onların aydınlıklarını gidererek kendilerini hiçbir şey göremeyecekleri koyu bir karanlıkta bırakır.	Bunların hâli karanlıkta ateş yakan o kimselerin hâli gibidir ki, ışığı henüz çevrelerini aydınlattığı bir sırada da Allah nurlarını giderir de kendilerini zulmetler içinde bir şey göremez bırakır.	Onların misali; ateş yakan kimsenin misali gibidir ki, ateş çevresindekileri aydınlattınca, Allah onların ışığını giderdi. Karanlıkların içerisinde görmez halde bırakıverdi.	Onların hali, ateş yakan öyle kimselerin haline benzer ki, o (ateş), çevresini aydınlattır aydınlatmaz Allah, görmesinler diye ışıklarını alıp onları zifiri karanlığa gömer;
2. 18	بُكْمٌ=sayırdırlar دِيلْسِزْدِيرَلَر=diilsizdirler فَهُمْ=onlar كُورْدُورَلَر=kördürler لَا يَرْجِعُونَ=dönmezler	Onlar sağır, dilsiz ve kördürler. Bu yüzden geri dönemezler.	Sayırdırlar, dilsizdirler, kördürler, onun için bunlar yola gelmezler.	Sayırdırlar, dilsizdirler, kördürler. Onlar artık dönmezler.	Onlar, sağır, dilsiz, kördürler; ve (artık) geriye dönüşleri de yoktur.
2. 19	أَوْ=ya da (onlar) كَصَيِّبٍ=boşanan yağmur gibi مِنَ السَّمَاءِ=gökten فِيهِ=içinde ظُلُمَاتٌ=karanlıklar	Ya da onların durumu koyu bulutlu, şimşekli ve gürültülü bir gökyüzünün yağmuruna tutulmuş, ölüm korkusu içinde	Yahut gökten boşanan yağmura tutulmuşların hâli gibidir. Ki bulutta karanlıklar var, gürlemeler, şimşekler var. Ölümden çekindikleri için yıldır	Yahut gökten inen sağnağa tutulmuş gibilerdir ki; onda karanlıklar, gök gürültüsü ve şimşek vardır. Yıldır	Ya da (onların durumu) gökten zifiri karanlıklar içinde gök gürültüsü ve şimşekle gelen şiddetli bir sağanağ(a benzer): Ölümlün dehşeti

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
وَرَعْدٌ=ve gök gürlemesi وَبَرْقٌ=ve şimşek (ler) يَجْعَلُونَ=tıkarlar أَصَابِعُهُمْ=parmaklarını فِي آذَانِهِمْ=kulaklarına مِنَ الصَّوَاعِقِ=yıldırım seslerinden حَذَرَ=korkusuyla وَاللَّهُ=oysa Allah مُحِيطٌ=tamamen kuşatmıştır بِالْكَافِرِينَ=inkârcıları	yıldırımlara karşı parmakları ile kulaklarını tıka- yan kimselere benzer. Allah kâfirleri çepçe- vre kuşatandır.	rımlardan parmak- larını kulaklarına tıkalar. Halbuki Al- lahu Zülcelâl kâfir- leri kuşatmış.	rımlardan öl- mek korkusuyla parmaklarını kulaklarına tıkalar. Allah kafirleri çep- çevre kuşatı- cıdır.	içinde yıldırımlar- dan korunmak için parmakları ile ku- laklarını tıkalar, ama Allah hakikati inkar edenleri (kud- reti ile) kuşatır.
2. 20 يَكَاذُ=neredeyse يَخْطِفُ=kapıverecek أَبْصَارَهُمْ=gözlerini كَلَمًا=zaman لَهُمْ=onları أَضَاءَ=aydınlattığı مَشَوْا=yürürler فِيهِ=o(nun ışığı)nda وَإِذَا أَظْلَمَ=karanlık çökünce عَلَيْهِمْ=üzerlerine قَامُوا=dikilip kalırlar اللَّهُ=Allah إِشَاءَ=dileseydi وَلَوْ=eğer لَذَهَبَ=elbette götürürdü بِإِسْمِعِيلَ=işitmelerini وَأَبْصَارَهُمْ=ve görmelerini إِنَّ=Şüphesiz اللَّهُ=Allah'ın عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=her şeye قَدِيرٌ=gücü yeter	Şimşek onların görme yetenek- lerini nerede ise alıverecek. Çev- relerini aydınla- tınca şimşeğin ışığı altında yü- rürler, fakat üzerlerine karan- lık çökünce ol- dukları yerde ka- lakalırlar. Allah dileseydi, onların işitme ve görme yeteneklerini büsbütün gide- rirdi. Hiç kuşku- suz Allah her şeyi yapabilir.	Şimşek nerede ise gözlerini çıkara- cak. Ortalığı kendi- lerine aydınlattı mı ışığında yürüyor- lar. Üzerlerine ka- ranlık çöktü mü di- kilip kalıyorlar. Bu- nunla beraber Al- lah dileseydi kulak- larını da gözlerini de büsbütün götü- rürdü, şüphe yok ki Allah herşeye kâdirdir.	Az kalsın şim- şek gözlerini alıverecek. Onları aydın- lattıkça ışığın- da yürürler. Üzerlerine ka- ranlık basınca dikilip kalıve- riler. Şayet Allah, dilesey- di onların işit- melerini de, görmelerini de giderirdi. Mu- hakkak ki Al- lah, her şeye Kadir' dir.	Çakan şimşekler neredeyse gözleri- ni alıverir; ışık ve- rince hareket eder- ler, karanlık çökün- ce oldukları yerde çakılıp kalırlar. Şa- yet Allah dileseydi, onları işitme ve görme (yete- nek)lerinden yok- sun bırakabilirdi: Çünkü Allah her şeye kadirdir.
2. 21 يَا أَيُّهَا النَّاسُ=ey insanlar رَبُّكُمْ=Rabbinize اعْبُدُوا=kulluk edin الَّذِي خَلَقَكُمْ=sizi yaratan وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ=ve sizden öncekiler لَعَلَّكُمْ=ki تَتَّقُونَ=korunasınız	Ey insanlar, sizi ve sizden önce- kileri yaratmış olan Allah'a kul- luk ediniz ki; Al- lah'ın azabından korunabilesiniz.	Ey insanlar! Sizleri ve sizlerden evvel gelenleri yaratan mabudunuza kul- luk edin ki Allah'ın saygılı kulları ara- sına girebilesiniz.	Ey insanlar; sizi de, sizden öncekileri de yaratan Rab- binize ibadet edin, ta ki, takva sahibi olabilirsiniz.	Ey insanlar! Sizi ve sizden önce yaşa- mış olanları yara- tan Rabbinize kul- luk edin ki, O'na karşı sorumluluğu- nuzun bilincine va- rasınız.
2. 22 الَّذِي=O (Rab) ki جَعَلَ=kıldı لَكُمْ=sizin için الْأَرْضَ=yeri دَوْشَكَ=döşek وَالسَّمَاءَ=ve göğü بِنَاءٍ=bina وَأَنْزَلَ=ve indirdi مَاءً=su مِنَ السَّمَاءِ=gökten فَأَخْرَجَ=çıkardı بِهِ=onunla مِنَ النَّمْرَاتِ=çeşitli ürünler لَكُمْ=sizin için رِزْقًا=rızık olarak فَلَا تَجْعَلُوا=Öyleyse koşmayın وَأَنْتُمْ=siz de أَنْدَادًا=eşler لِلَّهِ=Allah'a تَعْلَمُونَ=bile bile	O ki, size yeri döşek, göğü ta- van yaptı ve gökten su indirip onun aracılığı ile size rızık olarak toprakta çeşitli ürünler çıkardı. O halde O'na bi- le bile eşler koşmayınız.	O mabudunuz ki yeryüzünü sizin için döşek, gökyü- zünü tavan kılıyor. Sonra gökten yağmur indirerek onunla size rızık olmak üzere yer- den türlü mahsuller çıkarıyor. Artık siz de bile bile başka- larını Allah'a şerik koşmaya kalkış- mayın.	O ki; yeryüzü- nü sizin için bir döşek, gö- ğü de bir bina yaptı. Gökten su indirip onunla türlü türli meyve- lerden sizin için rızık çı- kardı. O halde bile bile Al- lah'a eşler koşmayınız.	O ki, yeryüzünü si- ze bir dinlenme ye- ri, gökyüzünü bir safha indirdiğimiz çardak yapmış, gökten su indirmiş ve onunla size rızık olarak meyveler çı- karmıştır. O halde (Bir ve Tek ilah ol- duğunu) bile bile Allah'a ortaklar koşmayın.
2. 23 فِي=içinde كُنْتُمْ=iseniz وَإِنْ=Eğer رَيْبٍ=şüphe مِمَّا نَزَّلْنَا=indirdiğimizden عَلَى عَبْدِنَا=kulumuz (Muhammed) e فَأْتُوا=haydi getirin بِسُورَةٍ=bir sure وَادْعُوا=çağırın مِنْ onun gibi شُهَدَاءَكُمْ=şahitlerinizi اللَّهُ=Allah'tan مِنْ başka كُنْتُمْ=iseniz إِنْ=eğer صَادِقِينَ=doğru	Eğer kulumuz Muhammed'e indirdiğimiz Kur'an'ın doğru- luğundan şüphe- li iseniz, haydi onunkilere ben- zer bir sure orta- ya getiriniz ve davanızda sadık iseniz, bu husus- ta Allah'ın dışın- daki şahitlerinizi yardıma çağırı- nız.	Yok, şayet kulu- muz Muhammed'e indirdiğimiz Kur'an'dan şüpheli iseniz haydi ona benzer bir sûre vü- cudâ getirin; hem Allah'ı bırakıp da kendilerine taptık- larınızın hepsini yardıma çağırın. İşte davanızda doğrucu iseniz bu- nu yapın.	Eğer siz, ku- lumuza indir- diğimizden şüphede ise- niz, haydin ona benzer bir sure getirin. Allah'dan başka şahidle- rinizi de ça- pırın; eğer doğru sözlüler iseniz...	Eğer kulumuz (Muhammed)'e ka- tımızdan safha safha indirdiğimiz vahyin bir kısmın- dan şüphe ediyor- sanız o zaman ay- nı değerde bir sure getirin (de görelim) ve -eğer dediğiniz doğruysa- Allah'tan başkalarını da size şahitlik etmeleri için çağırın.
2. 24 فَإِنْ=yok eğer لَمْ تَفْعَلُوا=yapmadınızsa وَلَنْ تَفْعَلُوا=ki asla yapamayacaksınız فَاتَّقُوا=o halde sakının النَّارَ=ateşten الَّتِي=ki وَفُودَهَا=yakıtı النَّاسِ=insanlar وَالْحِجَارَةِ=ve taşlardır أُعِدَّتْ=hazırlanmış لِلْكَافِرِينَ=inkârcılar için	Eğer bunu ya- pamazsanız - ki asla yapamaya- caksınız- yakıtı insanlar ile taşlar olan ve kâfirler için hazırlanmış olan Cehennem ateşinden kor- kunuz.	Yapmadığınız hal- de -ki ebediyen yapamayacakسی- nız- kâfirler için hazırlanmış, odunu insanlarla taştan ibaret ateşten sa- kının.	Fakat yapa- mazsınız-ki yapamaya- caksınız-o halde yakıtı insanlarla taş- lar olan ateş- ten sakının. O kâfirler için hazırlanmıştır.	Eğer bunu yapa- mıyorsanız -ki ke- sinlikle yapamaya- caksınız- o zaman yakıtı insanlar ve taşlar olan, hakikati inkar edenler için hazırlanmış ateşi bekleyin!
2. 25 وَبَشِّرِ=müjdele الَّذِينَ=kimseleri وَعَمِلُوا=ve işleyen أَمَنُوا=inanan الصَّالِحَاتِ=salih işler أَنَّ=muhakkak جَنَّاتٍ=cennetler لَهُمْ=onlar için vardır مِنْ تَحْتِهَا=altlarından الْأَنْهَارِ=ırmaklar كَلَمًا=her رُزْقُوا=rızıklandırıldıklarında مِنْهَا=onlardaki مِنْ ثَمَرَةٍ=meyveden رُزْقُوا=rızık olarak قَالُوا=derler هَذَا=Bu الَّذِي رُزِقْنَا=rızıklandığımız şeydir مِن قَبْلُ=daha önce وَأُتُوا=verilmiştir مُتَشَابِهًا=ona benzer بِهِ=onlara وَلَهُمْ=Onlar için vardır فِيهَا=orada مُطَهَّرَةً=tertemiz عَشَلَر=esler أَزْوَاجٍ=eşler وَهُمْ=ve onlar فِيهَا=orada	İman edip iyi ameller işleyen- leri, ağaçları al- tından nehirler akan Cennetler ile müjdele. On- lara rızık olarak her yeni meyve sunulduğunda «Bu daha önce bize sunulan fa- lanca meyvedir» derler, onlara birbirinden ayırd edemeyecekleri rızıklar verilir. Hem onlara ora- da el değmemiş, tertemiz eşler verilecektir. On- lar orada ebedi olarak kalacak- lardır.	Yâ Muhammed! İman edip de işleri salâh olanları müj- dele ki onlara al- tından nehirler akan bahçeler var. Ne zaman meyva- larından biriyle rı- zıklanırlarsa "Bu işte bizim evvelce rızıklandığımız!" diyecekler. Ve benzerinden sunu- lacaklar. Orada kendileri için pâk zewceler olacak, hem orada ebedi- yen kalacaklar.	İman eden, salih ameller işleyenlere; al- tından ırmaklar akan cen- netlerin kendi- leri için oldu- ğunu müjdele. Onlara ne zaman bun- lardan bir meyve rızık olarak verilirse bu, evvelce ri- zıklandığımız şeydi, derler. Onlara birbiri- ne benzeyen (böyle nimet- ler) verilecek. Onlar için ora- da temiz eşler de vardır. Hem onlar orada temelli kalıcıdırlar.	Ama imana ermiş olup doğru ve ya- rarlı işler yapanla- ra, içlerinden ır- maklar akan has bahçelerin kendile- rine ait olacağını müjdele! Onlara ne zaman rızık olarak oradan bazı ürün- ler bahşedilse, Bunlar, bize daha önce bahşedilenle- rin aynısıymış di- yecekler. Çünkü onlara o(geçmişte tadılanlar) hatırla- tacak şeyler verile- cek. Onlar, orada tertemiz eşler bu- lacaklar ve orayı mesken edinecek- ler.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	خَالِدُونَ=ebedi kalacaklardır				
2. 26	الله=Allah İَنَّ=muhakkak لَا يَسْتَحْيِي=çekinmez أَنْ يَضْرِبَ=vermekten مَّا بَعُوضَةً=bir sivrisineği فَمَا=hatta olanı فَوْقَهَا=onun da üstünde فَأَمَّا=gerçekten الَّذِينَ=kimseler آمَنُوا=inanan فَيَعْلَمُونَ=bilirler أَنَّهُ=kesinlikle o الْحَقُّ=haktır (gerçektir) رَابِعًا=ise مِنَ رَّبِّهِمْ=Rablerinden الَّذِينَ=edenler كَفَرُوا=inkâr مَادًّا=neyi فَيَقُولُونَ=derler أَرَادَ=istedi (kasdetti) بِهَذَا=bu يُضِلُّ=saptırır بِهِ=onunla كَثِيرًا=bir çoğunu وَيَهْدِي=ve yine yola getirir كَثِيرًا=bir çoğunu بِه=onunla وَمَا يُضِلُّ=saptırmaz بِهِ=onunla الْفَاسِقِينَ=fâsiklardan إِلَّا=başkasını	Allah bir sivrisineği ve (biyolojik açıdan) onun daha üstünde olan bir canlıyı örnek olarak göstermekten çekinmez. İman edenler onun Rabbleri tarafından ortaya konmuş bir gerçek olduğunu bilirler. Kâfirler ise "Allah ne amaçla bu örneği gösterdi?" derler. Allah bu örnek ile bir çoklarını sapıklığa düşürür ve bir çoklarını da hidayete erdirir: Onunla sadece fâsikları sapıklığa düşürür.	Allah sivrisineği, hatta ondan aşağı bir şeyi misal olarak îrad etmekten asla çekinmez. İman edenlere gelince onun mabudları tarafından olduğunu bilirler. Küfre sapanlar ise "Bunu misal olarak îrad etmekten Allah'ın ne muradı olabilir?" derler. Evet, Allah onunla birçoklarını yoldan çıkarır, yine onunla birçoklarını yola getirir. Hem onunla ancak o fâsikları yoldan çıkarır	Şüphe yok ki, Allah, bir sivri sineği ve ondan küçük bir şeyi misal getirmekten çekinmez. İman etmiş olanlar bunun Rablarından bir gerçeğ olduğunu bilirler. Kafirler ise; Allah bu misali vermekle ne murad etmiş? derler. Allah onunla bir çoğunu saptırır, bir çoğunu da hidayete erdirir. Bununla fâsiklardan başkasını saptırmaz.	Bakın, Allah, bir sivrisineği (hatta) ondan daha küçük bir şeyi örnek getirmekten kaçınmaz. İmana ermiş olanlara gelince, onun Rablerinden gelen bir hakikat olduğunu bilirler. Hakikati inkara şartlanmış olanlar ise, Bu örnek ile Allah ne demek istiyor acaba? derler. Bu yolla Allah, bir çoğunu saptırırken bir çoğunu da doğruya yöneltir, fakat fâsiklardan başkasını saptırmaz.
2. 27	الَّذِينَ=onlar ki يَفْقُضُونَ=bozarlar اللَّهُ=Allah'a عَهْدَ=verdikleri sözü مِنْ بَعْدِ=sonra مِيثَاقِهِ=söz verip bağlandıktan مَّا وَيَقْطَعُونَ=keserler مَّا=şeyi اللَّهُ=Allah'ın أَمَرَ=emrettiği بِهِ=kendisiyle أَنْ يُوصَلَ=birleştirmesini وَيُفْسِدُونَ=ve bozgunculuk yaparlar فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde هُمْ=onlardır إِشْتِهَ=işte أُولَئِكَ=onlardır الْخَاسِرُونَ=ziyana uğrayanlar	Onlar ki, Allah'a vermiş oldukları sözü kesin bir ahit haline getirdikten sonra bozarlar, Allah'ın sürdürülmesini emretmiş olduğu ilişkileri keserler ve yeryüzünde bozgunculuk çıkarırlar. İşte onlar hüsrana uğrayanlardır.	ki Allah'ın misak ile bağlandıkları ahidini sonradan kırarlar, Allah'ın birleştirmesini emrettiklerini ayırırlar, yeryüzünü fesada verirler. İşte hüsranda kalacaklar bunlardır.	Allah'ın ahidini pekiştirdikten sonra bozanlar, birleştirilmesini emrettiği şeyi koparanlar, yeryüzünde fesad çıkaranlar, işte onlar hüsrana uğrayanların ta kendileridir.	Onlar ki, (fıtratlarına) yerleştikten sonra Allah'a karşı taahhütlerini bozarlar, Allah'ın birleştirilmesini emrettiği şeyi koparıp ayırır ve yeryüzünü fesada verirler: İşte bunlardır hüsrana uğrayanlar.
2. 28	كَيْفَ=nasıl تَكْفُرُونَ=inkâr edersiniz وَكُنْتُمْ=siz idiniz فَأَحْيَاكُمُ=O sizi diriltti أَمْوَاتًا=ölüler ثُمَّ=sonra يُمِيتُكُمْ=öldürecek ثُمَّ=sonra يُحْيِيكُمْ=dirilecek ثُمَّ=sonra إِلَيْهِ=O'na ثُمَّ=sonra ثُرْجَعُونَ=döndürüleceksiniz	Allah'ı nasıl inkâr edersiniz ki, sizleri ölü iken o diriltti, sonra sizi öldürüp tekrar dirilecek, sonra da yine O'na döneceksiniz.	Allah'ı nasıl inkâr edebiliyorsunuz ki ölü idiniz, sizleri diriltti, sonra sizleri yine öldürecek, sonra yine dirilecek, en sonra dönüp O'na varacaksınız.	Nasıl oluyor da Allah'ı inkar ediyorsunuz? Halbuki siz ölüler iken O diriltti. Sonra sizi öldürecek, sonra tekrar dirilecek, en sonunda yalnız O'na döndürüleceksiniz.	Cansız iken size hayat veren ve sizi ölüme götüren, sonra tekrar hayata kavuşturan ve (sonunda) Kendisine döndürüleceğiniz Allah'ı nasıl inkar edersiniz?
2. 29	هُوَ=O الَّذِي=ki خَلَقَ=yarattı لَكُمْ=sizin için مَّا=ne فِي=varsa الْأَرْضِ=yeryüzünde جَمِيعًا=hepsini اسْتَوَى=yöneldi إِلَى السَّمَاءِ=göğe يَسْبَعُ=yedi فَسَوَّاهُنَّ=onları düzenledi وَهُوَ=gök (olarak) سَمَواتٍ=gök (olarak) بِكُلِّ=her شَيْءٍ=şeyi عَلِيمٌ=bilir	O ki, yeryüzünde bulunan bütün varlıkları sizin için yarattı. Sonra da göklere yönelerek onları yedi gök olarak düzenledi. O her şeyi bilir.	İşte o Hâlık'tır ki yeryüzünde ne varsa hep sizler için yarattı, sonra göklere teveccüh ederek o yedi kat göklere bu nizamı verdi. O herşeyi bilir.	Yerde ne varsa hepsini sizin için yaratan, sonra göğe yönelip onları yedi gök halinde düzenleyen O'dur. O, her şeyi bilendir.	Ve dünya üzerinde ne varsa sizin için yaratan, plan ve tasarımıyı göklere uygulayıp onları yedi gök şeklinde düzenleyen O'dur; ve yalnızca O'dur her şeyin tam bilgisine sahip olan.
2. 30	وَإِذْ=bir zamanlar قَالَ=dedi ki لِلْمَلَائِكَةِ=meleklerle رَبُّكَ=Rabbin إِنِّي=şüphesiz ben يَجَاعِلُ=yaratacağım فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde خَلِيفَةً=bir halife قَالُوا=dediler (melekler) أَتَجْعَلُ=mi yaratacaksın? فِيهَا=orada يُفْسِدُ=bozgunculuk yapan مَنْ=kimse وَيَسْفِكُ=kan فِيهَا=orada وَنَحْنُ=oysa biz الدِّمَاءِ=döken نُسَبِّحُ=tesbih ediyor بِحَمْدِكَ=seni överek أَلَّا=seni وَنُقَدِّسُ=ve takdis ediyoruz قَالَ=dedi إِنِّي=şüphesiz ben أَعْلَمُ=bilirim مَّا=şeyleri لَا تَعْلَمُونَ=bilmediğiniz	Hani Rabb'in, meleklerle «Ben yeryüzünde bir halife yaratacağım» demişti. Melekler «Ya Rabbi sen yeryüzünde kargaşalık çıkaracak, kanlar dökecek birini mi yaratacaksın? Oysa biz seni överek tesbih ediyor, takdis ediyoruz» dediler. Allah meleklerle «Ben sizin bilmediklerinizi bilirim» dedi.	Yâ Muhammed, hani Rabbin meleklerle "Ben yeryüzünde bir halife yaratacağım" buyurunca melekler, "Yeryüzünde, orasını fesada verecek, kanlar akıtacak bir mahlûk mu yaratacaksın? Halbuki bizler baştan ayağa hamd olarak Seni tenzih etmekte, Seni takdis eylemekteyiz" demişlerdi. Rabbin "İyi bilin ki Ben sizin bilmediğinizi bilirim" buyurdu.	Hani Rabbin meleklerle: Ben, yeryüzünde bir halife yaratacağım, demişti de melekler: Biz seni hamd ile tesbih, takdis eder dururken yeryüzünde fesad çıkarıp, kanlar dökcek kimse mi yaratacaksın? demişlerdi. Allah da: Sizin bilmediklerinizi ben bilirim, buyurmuştu.	İşte o zaman Rabbin meleklerle: Bakın, Ben yeryüzünde ona sahip çıkacak birini yaratacağım! demişti. Onlar: Seni övgüyle yüceltip takdis eden bizler dururken, orada bozgunculuğa ve yozlaşmaya yol açacak ve kan dökcek birini mi yaratacaksın? dediler. (Allah) Sizin bilmediğiniz (çok şey var, onları) Ben bilirim! diye cevapladı.
2. 31	وَعَلَّمَ=ve öğretti آدَمَ=Adem'e الْأَسْمَاءَ=isimleri كُلُّهَا=bütün عَرَضَهُمْ=onları sunup عَلَى الْمَلَائِكَةِ=meleklerle فَقَالَ=dedi أَنُنَبِّئُكَ=bana söyleyin بِأَسْمَاءِ=isimlerini هَؤُلَاءِ=onların كُنْتُمْ=iseniz صَادِقِينَ=doğru kimseler	Allah, Adem'e bütün isimleri öğretti. Sonra bütün nesneleri meleklerle göstererek, «Haydi, eğer davanızda haklı iseniz, bunların isimlerini bana söyleyin» dedi.	Ve Âdem'e bütün eşyanın isimlerini öğrettikten sonra meleklerle onları gösterdi, "Haydi göreyim, hilâfına istihkak davasında haklı iseniz şunları adlarını bana bildirin!" emrini verdi.	Allah, Adem'e bütün isimleri öğretmiş, sonra onları meleklerle göstererek: Eğer sadıklardan iseniz, bunların adlarını bana söyleyin, buyurmuştur.	Ve O, Adem'e her şeyin ismini öğretti, sonra onları meleklerin önüne koydu ve Dedikleriniz doğruysa haydi bu (şeylerin) isimlerini Bana söyleyin bakalım!dedi.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
2. 32	قَالُوا=dediler ki سُبْحَانَكَ=Seni tesbih ederiz إِلَّا=başka بِغَيْرِ عِلْمٍ=bilgimiz مَا عَلَّمْتَنَا=senin bize öğrettiğinden أَنْتَ=sen الشَّكِيمُ=hakim olansın أَعْلَمُ=bilen	Melekler «Ya Rabbi, sen yücesin, bizim senin bize öğrettiklerin dışında hiçbir bilgimiz yoktur, hiç şüphesiz sen herşeyi bilirsin ve her yaptığın yerindedir» dediler.	Onlar da "Ya Rab! İradeni abesten tenzih ederiz, Sen bize neyi bildirmişsen bizim ondan başka bildiğimiz yok. Şüphesiz âlîm, hakîm ancak Sensin!" dediler.	Melekler ise: Sana tesbih ederiz, bize öğrettiğinden başka bilgimiz yok. Alim, Hakim Sensin Sen, demişlerdi.	Onlar: Sen kudret ve egemenlikte kusesursuz ve eksiksizsin! Senin bize bildirdiğin dışında bir bilgimiz yoktur. Doğrusu yalnız Sensin her şeyi bilen, gerçek hikmet Sahibi! diye cevap verdiler.
2. 33	قَالَ=(Allah) dedi ki يَا آدَمُ=ey Adem أَنْبِئْهُمْ=bunlara haber ver بِأَسْمَائِهِمْ=onların isimlerini فَلَمَّا أَنْبَأَهُمْ=bunlara haber verince بِأَسْمَائِهِمْ=onların isimlerini قَالَ=(Allah) dedi ki أَلَمْ أَقُلْ=size أَعْلَمُ=bilirim الشَّمَاوَاتِ=göklerin غَيْبٍ=gaybılarını وَالْأَرْضِ=ve yerin وَأَعْلَمُ=ve bilirim ثُبُوتٍ=sizin açıkladıklarınız وَمَا=ve şeyleri كُنْتُمْ=olduğunuz تَكْتُمُونَ=gizlemekte	Allah, Adem'e «Ey Adem, bunlara o nesnelerin adlarını bildir» dedi. Adem, meleklerle bütün nesnelerin isimlerini bildirince Allah, onlara «Ben size, göklerin ve yerin bütün gizliliklerini, ayrıca sizin bütün açığa vurduklarınız ve içinde sakladıklarınızı bilirim dememiş miydim?» dedi.	Cenâb-ı Hak "Ey Âdem! Gel şunlara karşılarındaki eşyanın isimlerini bildir!" buyurdu. O da onlara eşyanın adlarını haber verince Allahu Zülcelâl "Ben sizlere göklerin, yerin gaybini bildiğim gibi sizlerin hem açığa vurduğunuz, hem gizlediğinizi bilirim dememiş mi idim?!" hitabında bulundu.	Allah: Ey Adem, onları adları ile kendilerine bildir, dedi. Adem, adlarını söyleyince; Size demedim mi ki ben, göklerin de, yerin de gizliliklerini muhakkak bilirim. Ve sizlerin neyi açıklayıp neyi gizler olduğunuzu da bilirim, buyurdu.	O: Ey Adem, bu (şeylerin) isimlerini onlara bildir! buyurdu. (Adem) isimleri onlara bildirince (Allah): Size, 'göklerin ve yerin gizli gerçeğini, açıkladıklarınızın ve gizlediklerinizin tümünü yalnız Ben bilirim' dememiş miydim? dedi.
2. 34	وَأَذْنًا=demiştik لِلْمَلَائِكَةِ=Meleklerle اسْجُدُوا=secde edin لَادَمَ=Adem'e فَسَجَدُوا=hemen secde ettiler أَبَى=kaçındı إِبْلِيسَ=İblis وَاسْتَكْبَرَ=kibirlendi وَكَانَ=ve oldu مِنَ الْكَافِرِينَ=inkârcılardan	Hani biz meleklerle «Adem'e secde ediniz» dedik de hemen secde ettiler. Yalnız İblis kaçındı, kendini büyük gördü ve kâfirlerden oldu.	Hani bizler meleklerle "Âdem'e secde edin!" demiştik, hepsi secde ettiler. Yalnız İblis geri çekildi ve kibrine yedirdi ki zaten kâfirlerden idi.	Hani meleklerle: Adem'e secde edin demiştik de onlar hemen secde edivermişlerdi. Sadece şeytan kaçınmış, büyüklük taslamış ve kâfirlerden olmuştu.	Sonra Meleklerle (Haydi!) Adem'in önünde yere kapının dediğimizde İblis dışında hepsi yere kapandı, o ise reddetti ve (üstelik) küstahça böbürlendi: Böylece hakkı inkar edenlerden oldu.
2. 35	وَقُلْنَا=dedik ki يَا آدَمُ=ey Adem أَنْتَ=sen اسْكُنْ=otur وَالْجَنَّةَ=cennette وَمِنْهَا=ondan وَرَوْحًا=ve eşin وَعَدًا=bol bol حَيْثُ شِئْتُمَا=dilediğiniz yerde هَذِهِ=şu تَقْرَبَا=yaklaşmayın الشَّجَرَةَ=ağaca فَتَكُونَا=olursunuz مِنَ الظَّالِمِينَ=zalimlerden	Dedik ki; «Ey Adem, sen ve eşin Cennete yerleşiniz, oranın yiyeceklerinden istediğinizi bolbol yiyiniz, fakat şu ağaca yaklaşmayın, yoksa zalimlerden olursunuz.»	Bizler "Ey Âdem! Zevcenle beraber cennette otur, hem dilediğiniz yerinde dolaşarak nimetlerinden bol bol yiyin, yalnız şu ağaca yaklaşıp da nefsin zulmedenlerden olmayın" dedik.	Ve demiştik ki: - Ey Âdem, Sen, eşinle birlikte Cennette otur. Dilediğiniz yerlerde onun meyvelerinden bol bol yeyin. Yalnız şu ağaca yaklaşmayın. Yoksa ikiniz de zâlimlerden olursunuz.	Ve (sonra) Ey Adem dedik: Sen ve eşin bu bahçeye yerleşin ve orada dilediğinizden serbestçe yiyin; ancak bir tek şu ağaca yaklaşmayın ki zalimlerden olmayasınız.
2. 36	فَأَزَلَّهُمَا=derken onlar(in ayağın)ı kaydırdı الشَّيْطَانُ=şeytan عَنْهَا=oradan فَأَخْرَجَهُمَا=çıkardı مِمَّا كَانَا=bulundukları yerden وَقُلْنَا=dedik ki فِيهِ=içinde أَهْبِطُوا=inin بَعْضُكُمْ=kiminiz لِبَعْضٍ=kiminize عَدُوٌّ=düşman olarak وَلَكُمْ=sizin için vardır فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde وَمَتَاعٌ=ve nimet مُسْتَقَرٌّ=kalmak إِلَى حِينٍ=bir süre	Fakat Şeytan onların ayaklarını oradan kaydırarak, kendilerini içinde bulundukları nimet yurdundan çıkardı. Biz de dedik ki; «Birbirinize düşman olarak oradan aşağı inin. Yeryüzü belirli bir süreye kadar size barınak ve geçim yeri olacaktır.»	Bunun üzerine Şeytan oradan ayaklarını kaydırdı, bulundukları nâzu naîm içinden her ikisini çıkardı. Biz de "Bir takımınız, bir takımınıza hasım olarak inin ki yeryüzünde sizlere bir zaman için yerleşip hayatın esbâbından nasip almak mukadderdir" diye emrettik.	Nihayet şeytan onları cennetten kaydırdı. Onları bulundukları yerden çıkardı. Biz de: Kiminiz kiminize düşman olarak inin. Yeryüzünde sizin için bir zamana kadar yerleşim ve faydalanma vardır, dedik.	Ama Şeytan orada ikisini de yoldan çıkardı ve böylece sahip oldukları konumu yitirmelerine sebep oldu. Bu yüzden Biz: İnin, (bundan böyle) kiminiz kiminize düşman olarak yaşayın ve yeryüzünü bir müddet için mesken edinip orada geçiminizi sağlayın! dedik.
2. 37	فَتَقَلَّبَى=derken aldı آدَمَ=Adem مِنْ رَبِّهِ=Rabbinden كَلِمَاتٍ=kelimeler فَقَابَ عَلَيْهِ=bunun üzerine onun tevbesini kabul etti إِنَّهُ=Şüphesiz هُوَ=O التَّوَابُ=tevbeyle çok kabul edendir الرَّحِيمُ=çok esirgeyendir	Derken Adem, Rabbinden bir takım kelimeler belleyerek aldı da Rabbi onu affetti. Hiç şüphesiz O, tevbelerin kabul edicisidir ve merhametlidir.	Âdem mabudundaki kelimeler telakki ederek onlarla yalvardı, O da kendisini affetti. Şüphesiz O bütün suçları bağışlayan, mahlûkâtına rahîm olan ancak O'dur.	Adem, Rabbindan kelimeler belleyip aldı. Bunun üzerine onun tevbesini kabul etti. Şüphesiz ki Tevâb, Rahim O'dur, O.	Derken Adem Rabbinden (yol gösterici) sözler aldı. Ve (Allah) O'nun tevbesini kabul etti: Çünkü yalnız O'dur tevbeleri kabul eden, rahmet dağıtan.
2. 38	وَقُلْنَا=dedik أَهْبِطُوا=inin جَمِيعًا=hepiniz مِنْهَا=oradan فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ=yalnız size geldiği zaman هَدًى=bir hidayet مَتًى=kimler تَبِعَ=uyarsa هُدَايَ=benim hidayetime فَلَا خَوْفٌ=artık bir korku yoktur عَلَيْهِمْ=onlara وَلَا هُمْ يُحْزَنُونَ=ve onlar üzülmeyceklerdir	Dedik ki; «Hepiniz oradan aşağı inin. Tarafımdan size bir yol gösterici geldiğinde kim benim hidayetime uyarsa onlar için korku yoktur ve onlar artık hiç üzülmezler.»	Kendilerine dedik ki: "Oradan hepiniz inin. Sizlere Benden hidayet gelirdi ki kimler o hidayetin izince giderlerse işte onlar için korku var, ne de keder göreceklere."	Dedik ki; hepiniz oradan inin. Eğer, tarafımdan size bir hidayet gelirdi de, kim benim hidayetime uyarsa, artık onlar için hiçbir korku yoktur. Ve onlar mahzun da olacak değildir.	Biz, Hepiniz buradan çıkıp gidin! dedikse de size yol göstericiliğimiz devam edecektir: Benim yol gösterici mesajlarıma uyanlar için artık ne korku vardır, ne de üzüntü;
2. 39	وَالَّذِينَ=kimseler كَفَرُوا=inkâr eden وَكَذَّبُوا=ve yalanlayan أُولَئِكَ=işte onlar النَّارُ=ateş فِيهَا=orada هُم=onlar خَالِدُونَ=ebedi kalacaklardır	Kâfir olup ayetlerimizi yalanlayanlar ise orada ebedi olarak kalıcı olmak üzere Cehennem'dirler.	Küfre sapanlara, âyâtımıza yalan diyenlere gelince, işte cehennem ehli onlardır, hem ebediyen orada kalacaklar.	Küfredenler, ayetlerimizi yalanlamış olanlar, işte onlar cehennemliklerdir. Ve onlar ateşte temelli kalıcıdır.	Hakikati inkar şartlanmış olanlara ve mesajlarımızı yalanlayanlara gelince -işte onlar, içinde yaşayıp kalmak üzere ateşe mahkûm olan kimselerdir.
2. 40	يَا=ey بَنِي=oğulları إِسْرَائِيلَ=İsrail نِعْمَتِي=nimetleri الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ=size verdiğim وَأَوْفُوا=tutun ki بِعَهْدِي=bana verdiğiniz sözü	Ey İsrailoğulları, size bağışladığım olduğum nimetleri hatırlayın. Bana verdiğiniz sözünü tutun ki, ben de size verdiğim sözünü yerine getireyim. Ve sadece benden korkun.	Ey İsrail oğulları! Size bağışladığım nimeti anın ve ahdimi yerine getirin ki, ahdinizi yerine getireyim. Bir de yalnız Benden korkun.	Ey İsrailoğulları, size verdiğim nimetimi hatırlayın. Bana verdiğiniz sözünü yerine getirin ki, ben de size olan sözümü yerine getireyim. Ve yalnız	Ey İsrail oğulları! Size bağışladığım o nimetleri hatırlayın ve Bana verdiğiniz sözü tutun (ki) Ben de sözümü tutayım; ve Benden, yalnız Benden saatinin!

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
2.	أَوْفَ=ben de tutayım			Ben'den korun.	
41	بِعَهْدِكُمْ=size verdiğim sözü				
	وَإِيَّايَ=ve sadece benden				
	فَارْهَبُون=korkun				
2.	وَأٰمِنُوا=ve inanın	Elinizin altındaki	Berberinizdeki	Yanınızdaki	Bunun için de, size
41	بِمَا أَنزَلْتُ=indirdiğime	Tevrat'ı onaylayıcı olarak indir-miş olduğum	Tevrat'ı müeyyid olarak indirdiğim	Tevrat'ı tasdik edici olarak indirdiğime	geçmişte bildirilmiş olan haberleri doğ-rulayıcı nitelikte in-dirdiğim bu vahye
	مُصَدِّقًا=doğrulayıcı olarak	Kur'an'a inanın; onu inkar eden-lerin ilki olmayın;	Yoksa tutup da ona inanmayanla-rın birincisi olma-yın. Hem benim	iman edin. Onu inkar edenlerin ilki olmayın. Ayet-	inanın; onun ger-çekliğini inkar edenlerin öncüsü
	لِمَا مَعَكُمْ=sizin yanınızda bulunanı	ayetlerimi bir kaç para karşılığında satmayın; yalnız benden çekinin.	âyâtımı hakir bir menfaate değiş-meyin. Ve yalnız Benden çekinin.	paha ile sat-mayın. Ve yalnız Ben'den saki-nin.	olmayın; mesajla-rımı küçük bir ka-zanca değiştirmeyin; ve Bana, yalnızca Bana karşı sorum-luluk bilinci taşıyın!
	وَلَا تَكُونُوا=ve olmayın				
	أَوَّلَ=ilk				
	كَافِرٍ=inkâr eden				
	بِهِ=onu				
	وَلَا تَشْتَرُوا=ve satmayın				
	بِآيَاتِي=benim ayetlerimi				
	نَمْنًا=bedele				
	وَأِيَّايَ=ve benden				
	قَلِيلًا=az bir				
	فَاتَّقُون=sakinin				
2.	وَلَا تَلْبِسُوا=ve katıştırmayın	Bile bile batılı	Hakkı bâtıla karış-tırmayın. Hakkı bi-le bile gizlemeyin.	Hakkı batıla karıştı-rıp da, bile bile siz gerçeği gizle-meyin.	Hakkı batıl ile örtüp bile bile gizleme-yin.
42	الْحَقَّ=gerçeği	بِالْبَاطِلِ=batılla			
	وَتَكْتُمُوا=ve gizlemeyin	الْحَقَّ=hakkı			
	وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ=bildiğiniz halde				
2.	وَأَقِيمُوا=ve kılın	Namazı kılın,	Namazı kılın,	Namazı kılın,	Namazda dikkatli
43	وَأَتُوا=ve verin	zekâtı verin ve rükûa varanlarla birlikte siz de rükûa' , varın.	zekâtı verin. Rükûa varanlarla siz de rükûa varın.	zekatı verin, rükû' edenler-le birlikte rükû edin.	ve devamlı olun, karşılıksız yardım-da bulunun ve na-mazda rükû eden-le birlikte rükû edin.
	وَارْكُعُوا=ve rükû edin				
	مَعَ=beraber				
	الرَّاكِعِينَ=rükû edenlerle				
2.	أَتَأْمُرُونَ=emredip	النَّاسَ=insanlara	Siz kitabı oku-duğunuz halde insanlara (baş-kalarına) iyiliği emredip kendini-zî unutuyor mu-sunuz? Bunun yanlış olduğunu düşünemiyor musunuz?	Siz; insanlara iyiliği emreder de, kendinizi unuttur musu-nuz? Halbuki kitabı da oku-yorsunuz, hiç aklınızı başı-nıza almaya-cak mısınız?	Siz kendinizi unu-tarak diğer insana-ra erdemli olmayı mı öğütlüyorsunuz -hem de ilahi ke-lâmı okuyup dur-duğunuz halde?- Siz hiç aklınızı kul-lanmaz mısınız?
44	بِالْبِرِّ=iyiliği				
	وَتَنْسَوْنَ=unutuyor musunuz?				
	وَأَنْفُسَكُمْ=kendinizi				
	وَأَنْتُمْ=ve siz				
	تَتْلُونَ=okuduğunuz halde				
	الْكِتَابَ=Kitabı				
	أَفَلَا تَعْقِلُونَ=hala aklınızı kullanmıyor musunuz?				
2.	وَأَسْتَعِينُوا=yardım dileyin	Sabrederek ve	(45-46) işlerinizde sabrın, salâtın yar-dımını isteyin. Bu-nunla beraber ma-budlarına kavuşa-caklarını ve dönüp O'na varacaklarını yakın derecesinde bilen huşû sahiplerinden başkası için elbet ağırdır.)	Sabır ve na-mazla (Al-lah'tan) yar-dım isteyin. Gerçi bu, ağır gelir ama, hu-şu duyanlara değil.	(Ey müminler!) Sa-bır ve namazla yardım dileyin: Bu, tam bir sığınma duygusu içinde yü-rekten Allah'a yö-nelenler dışında herkes için zor bir iştir.
45	بِالصَّبْرِ=sabırla				
	وَالصَّلَاةَ=ve namazla				
	وَإِنَّهَا=şüphesiz bu	اَلْكَبِيرَةَ=ağır gelir			
	إِلَّا=başkasına				
	عَلَى الْخَاشِعِينَ=saygı gösterenlerden				
2.	الَّذِينَ يَظُنُّونَ=bilirler	Onlar ki, Rabble-ri ile buluşacak-larını, kesinlikle O'nun huzuruna döneceklerini bi-lirler.	“ “ “	Onlar ki; Rab-larına kavuşa-caklarını, O'na döne-ceklerini ke-sinlikle bilirler.	Onlar ise (sonun-da) Rablerine ka-vuşacaklarını ve O'na döneceklerini kesinlikle bilirler.
46	أَنْهُمْ=şüphesiz onlar				
	مُلَاقُوا=kavuşacaklarını				
	رَبِّهِمْ=Rablerine				
	وَأَنْهُمْ=ve gerçekten onlar	إِلَيْهِ=O'na			
	رَاجِعُونَ=döneceklerini				
2.	يَا=ey	إِسْرَائِيلَ=İsrail	Ey İsrailoğulları, size başışladığ-ım nimetleri ve sizi diğer canlı-cansız varlıklara üstün kıldığımı hatırlayın.	Ey israiloğulla-rı, size verdi-ğim nimetimi ve sizi alemle-re üstün kıldı-ğımı hatırla-yın.	Ey İsrailoğulları! Size başışladığım nimetleri ve sizin diğer kavimlere karşı üstün gelme-nizi sağladığım günleri hatırlasana-za!
47	أَذْكُرُوا=hatırlayın	نِعْمَتِي=nimetimi			
	الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ=size verdiğim				
	وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ=ve sizi üstün kıldığımı				
	عَلَى الْعَالَمِينَ=alemlere				
2.	وَأَنْقُوا=ve sakının	يَوْمًا=günden	Öyle bir günden korkun ki, o gün hiç kimse baş-kasının yerine bir şey ödeye-mez, hiç kimseden aracılık ka-bul edilmez, hiç kimseden fidy-e alınmaz ve hiç kimse başkala-rından yardım görmez.	Ve öyle bir günden korkun ki; o gün-de kimse, kimse için bir şey ödeye-mez. Şefaât kabul edilmez. Fidy-e alınmaz ve onlara yar-dım da edil-mez.	Ve hiçbir insanın ötekine en ufak bir yararının dokun-mayacağı, hiç kim-seden şefaatin ka-bul edilmeyeceği, kimseden fidy-e alınmayacağı ve hiç kimsenin yar-dım görmeyeceği Gün(ün mutlaka gelip çatacağı) bi-linciyle yaşasanıza!
48	لَا تَجْزِي=cezasını çekmeyeceği	عَنْ نَفْسٍ=kimsenin			
	نَفْسٌ=hiç kimse				
	شَيْئًا=bir şey				
	وَلَا يُقْبَلُ=kabul edilmeyeceği				
	مِنْهَا=kimseden	شَفَاعَةً=şefaât da			
	وَلَا يُؤْخَذُ=alınmayacağı				
	مِنْهَا=ondan	عَدْلٌ=fidy-e de			
	وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ=hiçbir yardım yapı lmayacağı				
2.	وَأِذْ نَجَّيْنَاكُمْ=sizi kurtarmıştık	Hani oğullarınızı boğazlayıp ka-dınlarınızı (dul) bırakmak sure-tiyle size çok ağır bir işkence çektiren Firavun hanedanından sizleri kurtarmış-tık. Bu, sizin için Rabbinizden ge-len çok büyük bir imtihandı.	Hani sizlere Âl-i Fi-ravun işkencenin en belasını tarhe-der, oğlan çocukla-rınızı boğazlar, kız-larınızı diri bırakır-ken sizleri kurtar-mıştık ki işte bu si-zin için Rabbiniz tarafından büyük bir imtihandı.	Hani, sizi oğullarınızı boğazlayıp, kadınlarınızı sağ bırakarak en kötü işken-ceye tabi tutan Firavun hane-danından kur-tarmıştık. Bu da sizin için Rabbiniz tara-fından büyük bir imtihandı.	Ve (hatırlayın) azapların en kor-kuncu olarak -ki si-zin için Rabbiniz-den büyük bir imti-handı- oğullarınızı boğazlayıp kadın-larınızı sağ bırakan Firavun hanedanı-nın elinden sizi kur-tardığımız (günle-ri).
49	مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ=Fir'avn ailesinden				
	يَسْؤُمُونَكُمْ=onlar size reva görüyor				
	سُوءَ=en kötüsünü	الْعَذَابِ=azabın			
	يُذَبِّحُونَ=boğazlayıp				
	أَبْنَاءَكُمْ=oğullarınızı				
	وَيَسْتَحْيُونَ=saç bırakıyorlardı				
	نِسَاءَكُمْ=kadınlarınızı	وَفِي=ve vardı			
	ذَلِكُمْ=bunda sizin için	بَلَاءٌ=imtihan			
	مِنْ رَبِّكُمْ=Rabbinizden				
	عَظِيمٌ=büyük bir				
2.	وَأِذْ=hani	فَرَقْنَا=yarmıştık	Hani önünüze çıkan denizi ya-rarak sizi (bo-	Hani, bir de sizin için deni-zî yarmış, ve	Ve önünüzdeki de-nizi yararak sizi kurtarıp, Firavun
50					

Kelime	Meali	(Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
2.	بِكُمْ=sizin için	الْبَحْرَ=denizi	ğulmaktan) kur-tarmış ve gözle-riniz önünde Fi-ravun ailesini boğmuştuk.	Âl-i Firavunu boğ-muştuk, sizlerse bakıyordunuz.	sizi kurtarmış-tık. Firavun hanedanını da, siz bakıp dururken suda boğmuştuk.	hanedanını gözle-rinizin önünde boğduğumuz (gün-leri).
51	فَأَنْجَيْنَاكُمْ=sizi kurtarmış					
	وَأَغْرَقْنَا=ve boğmuştuk					
	آلَ فِرْعَوْنَ=Fir'avn ailesini					
	وَأَنْتُمْ=siz de	تَنْظُرُونَ=görüyorsunuz				
2.	وَإِذْ=hani	وَأَعَدْنَا=sözleşmiştik	Hani Musa ile kırk geceliğine sözleşmiştik de siz onun arka-sından buzağıyı ilâh edinerek za-limlerden olmuş-tunuz.	Hani bizler kırk ge-ce sonunu Mûsa'ya mîadlar olarak emreylemiş-tik de arkasından sizler nefsinize zulm ile mâhut da-nayı ilâh edinmiştiniz.	Ve hani, Musa ile kırk geceyi vaidleşmiştik. Yine siz zalim-ler olarak onun arkasın-dan buzağıyı (tanrı) edin-miştiniz.	Musa'yı (Sina Da-ğr'nda) kırk gece tuttuğumuz ve O'nun yokluğunda (altın) buzağıya tapmaya başladı-ğınız ve böylece zalimlerden oldu-ğunuz,
52	أَرْبَعِينَ=kırk	مُوسَى=Musa ile				
	ثُمَّ=sonra	أَيَّلَهُ=gece için				
	اتَّخَذْتُمْ=siz (tanrı) edinmiştiniz					
	الْعِجْلَ=buzağıyı					
	مِنْ بَعْدِهِ=onun ardından					
	وَأَنْتُمْ=ve siz	ظَالِمُونَ=zalimlerdiniz				
2.	ثُمَّ=sonra	عَفَوْنَا=affetmiştik	Sonra bu (suçu-nuz)un ardından belki şükredersin-zi diye sizi af-fettik.	Böyle iken belki şükredersiniz diye sonunda sizi yine bağışlamıştık.	Bundan sonra sizi, şükredersiniz diye af-fetmiştik.	Dahası, (bütün) bunlardan sonra, belki şükredenler-den olursunuz diye bu günahınızı affet-tiğimiz (günleri).
53	عَنْكُمْ=sizi	مِنْ بَعْدِ=ardından				
	ذَلِكَ=bunun	لَعَلَّكُمْ=belki				
	تَشْكُرُونَ=şükredersiniz diye					
2.	وَإِذْ=ve hani	آتَيْنَا=vermiştik	Hani doğru yola gelesiniz diye Musa'ya Kitab' ı ve Furkan' ı ver-dik.	Hani sizlerin doğru yolu tutmanız için bizler Mûsa'ya Ki-tab'ı, hak ile batılı ayıran Tevrat'ı vermiştik.	Hani, Mu-sa'ya; hidaye-te eresiniz di-ye kitab ve furkan vermiş-tik.	Ve (hatırlayın), Musa'ya ilahi ke-lamı -(böylece) doğruyu yanlıştan ayırt etmek için (kullanacağı) ölçü-yü -vermiştik ki doğru yola yönele-siniz;
54	مُوسَى=Musa	لِقَوْمِهِ=kavmine				
	يَا قَوْمِ=ey kavmim					
	إِنَّكُمْ=şüphesiz sizler					
	ظَلَمْتُمْ=zulmettiniz	أَنْفُسَكُمْ=kendinize				
	بِاتِّخَاذِكُمْ=(tanrı) edinmekle					
	الْعِجْلَ=buzağıyı					
	فَتَوَبُوا=gelin tevbe edin de					
	إِلَىٰ بَارِئِكُمْ=yaratıcınıza					
	فَاقْتُلُوا=ve öldürün					
	ذَلِكُمْ=bu	أَنْفُسَكُمْ=nefislerinizi				
	لَكُمْ=sizin için	خَيْرٌ=daha iyidir				
	عِنْدَ=katında	بَارِئِكُمْ=yaratıcınız				
	فَتَابَ عَلَيْكُمْ=sizin tevbenizi kabul buyu					
	هُوَ=O	هُوَ=şüphesiz				
	التَّوَابُ=tevbeyi çok kabul edendir					
	الرَّحِيمُ=merhametlidir					
2.	وَإِذْ=ve hani	قُلْتُمْ=demiştiniz	Hani «Ey Musa, biz Allah' ı açıkça görmedikçe sana kesinlikle iman etmeyiz» dediniz de he-men arkasından bakıp dururken sizi yıldırım çarp-tı	Hani sizler "Yâ Mûsa! Allah'ı âşikâr olarak gör-medikçe senin sö-züne ebediyen iman etmeyiz" de-miştiniz de o inen sâika, bakınıp du-rurken sizleri çarpmıştı.	Bir de, hani siz: Ey Musa, biz Allah' ı apaşikar gö-rünceye kadar sana inanma-yacağız, de-miştiniz de, bakıp durur-ken sizi yıldır-ım çarpmıştı.	Ve (hatırlayın) (ha-ni), Ey Musa, doğ-rusu Allah'ı kendi gözümüzle gör-me-dikçe sana asla inanmayacağız! dediğinizde, (işte o an) siz daha (ne oluyor diye) çevre-nize bakıp durur-ken ceza yıldırım-ı sizi yakalamıştı.
55	يَا مُوسَى=ey Musa	لَنْ نُؤْمِنَ=inanmayız				
	حَتَّى=kadar	نَرَى=görünceye				
	اللَّهُ=Allah'ı	جَهْرَةً=açıkça				
	فَأَخَذْتُمْ=derhal sizi yakalamıştı					
	الصَّاعِقَةَ=yıldırım gürültüsü					
	وَأَنْتُمْ=siz de					
	تَنْظُرُونَ=bunu görüyordunuz					
2.	ثُمَّ=sonra		Sonra şükrede-siniz diye sizi öl-dükten sonra yeniden dirilttik.	Böyle iken yine belki şükredersiniz diye ölümünüzden sonra sizleri dirilt-tik.	Sonra sizi, ölümünüzün arkasından şükredersiniz diye diriltmiş-tik.	Ama ölü (bir top-lum) haline geldik-ten sonra belki şükredenlerden olursunuz diye sizi tekrar dirilttik.
56	بَعَثْنَاكُمْ=sizi tekrar diriltmiştik					
	مِنْ بَعْدِ=ardından					
	مَوْتِكُمْ=ölümünüzün	لَعَلَّكُمْ=belki				
	تَشْكُرُونَ=şükredersiniz diye					
2.	وَوَضَّلْنَا=ve gölgelik çektik		Üstünüze bulut-tan gölgelik çek-tik, size kudret helvası ile bıldırcın kuşu indire-rek, «Bağışladığımı helâl yiyeceklerden istedi-ğinizi yiyin» de-dik. Ama onlar bize değil, kendi-lerine zulmedi-yorlardı.	Üzerinize bir bulut-tan gölge çekti-k. Sizlere hem kudret helvası, hem bıl-dırcın indirdik "Merzûk pâk ni-metlerimizden ye-yin" dedik. Yâ Mu-hammed! Onlar bi-ze zulmetmediler, lâkin zulmü kendi-lerine ediyorlardı.	Ve üstünüze bulutları gölge yaptık. Kudret helvası ve bıl-dırcın indirdik. Size rızık ola-rak verdiğimiz şeylerin iyile-rinden yeyin. Onlar bize de-ğil ancak ken-di nefislerine zulmetkedyid-ler.	Ve bulutların sizi gölgeleri ile ferah-latmasını sağladık, ayrıca Size rızık olarak verdiğimiz güzel şeylerden yararlanın (diyerek) kudret helvası ve bıldırcın gönderdik. O soydaşlarınız (iş-ledikleri günahlar-la) bize hiçbir zarar vermediler, fakat (sadece) kendileri-ne zulmettiler.
57	عَلَيْكُمْ=üstünüze	الْعَمَامَ=bulutu				
	وَأَنْزَلْنَا=ve indirdik	عَلَيْكُمْ=size				
	الْمَنَ=kudret helvası					
	وَالسَّلَوى=ve bıldırcın	كُلُوا=yiyin				
	مِنْ طَيِّبَاتٍ=güzelliklerden					
	مَا رَزَقْنَاكُمْ=rızık olarak verdiğimiziz					
	وَمَا ظَلَمُونَا=onlar bize zulmetmiyorlar					
	وَلَكِنْ=ama	كَانُوا=idiler				
	أَنْفُسَهُمْ=kendilerine					
	يُظْلِمُونَ=zulmetmekte					
2.	وَإِذْ=hani	قُلْنَا=demiştik ki	Hani «Şu kasa-baya girin ve orada ne ister-seniz bol bol yi-yin, fakat kapı-dan girerken secde ederek 'bizi bağışla' de-yin ki, günahla-rınızı affedelim. İyilik edenlere daha fazlasını vereceğiz» de-dik.	Hani onlara "Bu şehre girin, nimet-lerinden dilediğinizi bol bol yeyin. Ka-pısından secde-i şükrana kapanarak içeri geçin; 'Ya Rab! Senden diledi-ğimiz boynumuz-da-ki vebalı indir-mendir' deyin ki suçlarınızı bağış-layalım, iyilerin de sevabını arttıralım" demiştik.	Hani; şu ka-sabaya girin, dilediğiniz yerde istediğinizi bol bol yeyin, kapı-sından secde ederek girin, affet deyin, kusurlarınızı örtelim. İyilik	Ve yine (hatırlayın o günleri), Biz, Bu beldeye girin ve yi-yeceklerinden diledi-ğiniz kadar bol bol yiyin; fakat kapıdan (tevazu için-de) boyun eğerek girin ve 'Günahla-rımızın yükünü üzerimizden kaldırdı' deyin ki, günahla-rınızı bağışlayayım ve iyilik yapanlara sınırsız mükafat vereyim demiştik.
58	ادْخُلُوا=girin	هَذِهِ=şu				
	فَكُلُوا=yiyin	مِنْهَا=oradan				
	حَيْثُ=yerde	شِئْنُمْ=dilediğiniz				
	بِالْبَابِ=kapıdan	سُجَّدًا=secde ederek				
	وَقُولُوا=ve deyin					
	حِطَّةً=hitta (ya Rabbi bizi affet)					
	نَعْفِرُ=biz de bağışlayalım	لَكُمْ=sizin				
	خَطَايَاكُمْ=hatalarınızı					
	وَسَنَرْيِدُ=ve daha fazlasını vereceğiz					

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	الْمُحْسِنِينَ=güzel davrananlara				
2. 59	فَبَدَّلَ=derken değiştirdiler الَّذِينَ ظَلَمُوا=zalimler بِأُخْرَى =başka الَّذِي قِيلَ لَهُمْ=kendilerine söylenende فَأَنْزَلْنَا=biz de indirdik عَلَى=üzerine الَّذِينَ ظَلَمُوا=zulmedenlerin بِرِجْزٍ=gökten بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ=yaptıkları kötülüklerden dolayı	Fakat zalimler o sözü kendilerine söylenenden başka bir sözle değiştirdiler. Biz de yaptıkları bu kötülükten dolayı o zalimlere gökten ağır bir azap indirdik.	Böyle iken nefislerine zulmedenler sözü kendilerine söylenildiğinden başka bir şekle koydular, bunun üzerine o nefislerine zulmedenlere tâatimizden ayrıldıkları için gökten azap indirdik.	Zulmedenler, sözü; kendilerine söylenenden başkasıyla değiştirdiler. Biz de fasıklık etmelerinden dolayı o zalimlerin üstüne gökten korkunç bir azap indirdik.	Ama o zulmetmeye şartlanmış olanlar kendilerine tevdi edilmiş olan (söz)ü başka bir sözle değiştirdiler: bunun üzerinde Biz de yoldan çıkmalarından ötürü o zalimlerin üzerine gökten bir bela indirdik.
2. 60	وَإِذْ=hani مُوسَى=Musa فَقُلْنَا=demiştik الْحَجَرُ=taşa فَانْفَجَرَتْ=fişkırmıştı مِنْهُ=ondan اِثْنَا عَشَرَ=on iki عَيْنًا=göze (pınar) قَدْ عَلِمَ=bilmişti أَنْسَاء=insanlar مَشْرَبَهُمْ=kendi içecekleri yeri وَأَشْرَبُوا=ve için كُلُوا=yiyin رِزْقٍ=rızkından اللَّهِ=Allah'ın وَلَا تَعْتُوا=ve (başkalarına) saldırmayın فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde مُفْسِدِينَ=bozgunculuk yaparak	Hani Musa kavmi için su istedi de kendisine, «Elindeki değneği şu taşavur» dedik. Bunun üzerine o taştan oniki tane pınar fişkırmıştı. Her grubun hangi pından su içeceği belirlenmişti. «Allah'ın size bağışladığı rızıklardan yiye, için ve yeryüzünde kargaşalık çıkarak azıtmayın» dedik.	Hani Mûsa kavmine su dilemişti, bizler de "Asân ile taşavur" diye emreylemiştik. O taştan on iki pınar akmıştı ki her kabile kendi içeceği pınarı bilmişti. Kendilerine "Allah'ın rızıkından yeyin için, yeryüzünü haksız yere fesada vermeyin" demiştik.	Hani, bir vakit Musa, kavmi için su arayınca; asanla taşavur, demiştik de, taştan oniki çeşme fişkırmış, her zümre su alacakları yeri öğrenmişti. Allah'ın rızıkından yeyin, için, yalnız yeryüzünde bozgunculuk yaparak, karışıklık çıkarmayın.	Ve yine bir kere sinde Musa, kavminin su ihtiyacı için (Bize) yalvarmıştı ve Biz de kendisine: Asanla kayaya vur demiştik. Bunun üzerine oradan on iki kaynak (birden) fişkırmıştı ki halkın tümü nereden (hangi kaynaktan) içeceğini bilsin. (Ve Musa demişti): Allah tarafından verilen rızıktan yiyip için, ama yeryüzünün yozlaşmasına ve çürümesine yol açacak bozgunculuk yapmayın.
2. 61	وَإِذْ=hani قُلْتُمْ=siz demiştiniz ki يَا مُوسَى=ey Musa لَنْ نَصْبِرَ=biz dayanamayız وَاحِدٍ=bir عَلَى طَعَامٍ=yemeğe فَادْعُ=dua et لَنَا=bizim için يُخْرِجَ=çıkarsın رَبِّكَ=Rabbine لَنَا=bize مِمَّا=şeylerden الْأَرْضِ=yerin ثَبَّتْ=bitirdiği مِنْ بَقْلِهَا=sebzesinden وَقَتَائِهَا=acurundan وَرُفُومَهَا=sarımsağından وَعَدْسِهَا=mercimeğinden قَالَ=dedi ki وَبَصَلِهَا=soğanından أَتَسْتَبْدِلُونَ=değiştirmek mi istiyorsunuz بِالَّذِي هُوَ أَدْنَى ?=daha aşağı olanı بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ=iyi olanla مِصْرًا=bir şehre أَهْبِطُوا=inin فَإِنْ لَكُمْ=sizin için var مَا سَأَلْتُمْ=istediğiniz şeyler وَضُرِبَتْ= vuruldu عَلَيْهِمْ=üzerlerine الدَّلَّةُ=alçaklık وَالْمُسْكَنَةُ=ve yoksulluk (damgası) وَبِأَعْوَا=uğradılar بِغَضَبٍ=bir gazaba ذَلِكَ=işte bu بِأَنَّهُمْ كَانُوا=şüphesiz öyle oldu يَكْفُرُونَ=(çünkü) inkâr ediyorlar بِآيَاتِ=ayetlerini اللَّهِ=Allah'ın وَيَقْتُلُونَ=ve öldürüyorlardı النَّبِيِّينَ=peygamberleri بِغَيْرِ الْحَقِّ=haksız yere ذَلِكَ=işte bu بِمَا=sebebiyledir عَصَوْا=isyan etmeleri وَكَانُوا يَعْتَدُونَ=sınırı aştıkları	Hani siz: "Ey Musa, bir çeşit yemeğe elbette dayanamayız. Rabb'ine dua et de yerin bitirdiği sebze, acur, sarımsak, mercimek ve soğandan bizim için de çıkarsın." demiştiniz. Musa da: "Siz bayağı olan şeyle hayırlı olan şeyi değiştirmek mi istiyorsunuz? Öyle ise bir şehre inin. Sizin için istediğiniz şeyler vardır." demişti. Onların üstüne horluk ve yoksulluk vuruldu. Allah'tan bir gazaba da uğradılar. Bu, şüphesiz ki Allah'ın ayetlerini inkar ettiklerinden, peygamberlerini de haksız yere öldürdüklerinden idi. İşte bu ceza, isyan ettiklerinden, aşırı gittiklerinden dolayı idi.	Hani sizler "Yâ Mûsa! Bizler bir türlü yemeğe imkânı yok katlanamayız, Rabbine bizim için yalvar da toprağın yetiştirdiği şeylerden, sebzesinden, kabağından, sarımsağından, mercimeğinden, soğanından bizlere göndersin" demiştiniz. Mûsa da "Ayol, sizler daha iyisini daha bayağısıyla mı değiştirmek istiyorsunuz? Şehre inin, dilediğiniz orada bulunur" demişti. Yâ Muhammed! Onlar zilletle, meskenetle kuşatıldılar (Zillet, meskenet altında bırakıldı-lar). Allah'ın gazabına uğradılar. Şu hüsrân ise âyât-ı ilâhiyeyi inkâr ettiklerinden ve peygamberleri nâhak yere öldürdüklerindendi; şu hüsrân âsi olduklarından ve isyanın bütün hududunu aştıklarındandı.	Hani; siz, Ey Musa, biz bir çeşit yemeğe elbette dayanamayız. Rabbina dua et de bizim için yerde yetişen samısak, sebze, acur, mercimek ve soğan bitirsin, demiştiniz, Musa da; siz bayağı olan şeyle hayırlı olanı değiştirmek mi istiyorsunuz? Öyleyse bir şehre inin, istediğiniz şeyler vardır, demişti. Onların üstüne horluk ve yoksulluk vuruldu. Allah'ın gazabına uğradılar, şüphesiz ki bu; Allah'ın âyetlerini inkâr ettiklerinden, peygamberlerini de haksız yere öldürdüklerinden idi. Bu, isyan ettiklerinden, aşırı gider olduklarından idi.	Ve bir zamanlar yine size: Ey Musa, doğrusu biz bir çeşit yiyeceklerle yetinemeyiz, öyleyse Rabbine dua et de bize topraktan yetişen ürünler, sebze, salatalık, sarımsak, mercimek, soğan (gibi ürünler) çıkarsın demiştiniz. (Musa): Daha hayırlı (ve onurlu) olan durumu daha aşağılık olanla mı değiştirmek istiyorsunuz? O halde, utanç içinde Mısır'a dönün; orada istediğiniz şeylere kavuşabilirsiniz! demişti. Böylece, onlara yoksulluk, düşkünlük damgası vuruldu ve Allah'ın gazabına uğradılar. Bütün bunlar, Allah'ın mesajının gerçeğini inkar etmedeki ısrarları ve haksız şekilde Peygamberleri öldürmeleri yüzündendir: Bütün bunlar, (Allah'a) isyan etmeleri ve hakkın sınırlarını ihlal etmedeki ısrarlarından dolayydır.
2. 62	إِنَّ=şüphesiz الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar وَالَّذِينَ هَادُوا=ve Yahudiler وَالنَّصَارَى=ve Hristiyanlar وَالصَّابِئِينَ=ve Sabiiler بِاللَّهِ=Allah'a مَنْ آمَنَ=kim inanırsa وَالْيَوْمِ=ve gününe الْآخِرِ=ahiret وَعَمِلَ=ve yaparsa صَالِحًا=iyi işler فَلَهُمْ=onlar için vardır أَجْرُهُمْ=mükâfatları عِنْدَ=katında رَبِّهِمْ=Rablerinin وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ=onlara korku yoktur وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ=ve onlar üzölmeyec eklerdir	Müminler ile yahudi, hristiyan ve sabiilerden Allah'a ve Ahiret gününe inanıp iyi ameller işleyenler, hiç şüphesiz, Rabbleri katında mükâfatlarını alacaklardır; onlar için korku yoktur; onlar artık hiç üzülmeyeceklerdir.	Mü'minlerin ve Nasrânîlerden, Yahudilerden, Sâbiîlerden olup Allah'a ve âhiret gününe iman ederek işleri salâh olanların Allah yanında ecirleri olduktan başka ne kendileri için korku var, ne de keder göreceklerdir.	Şüphesiz ki Mü'minler, Yahudiler, Nasrani ve Sabiilerden; kim Allah'a ve ahiret gününe inanıp, salih amelde bulunursa, elbette onların Rabları katında mükâfatları vardır. Hem onlara bir korku yoktur, mahzun da olacak değildirlr.	Kuşkusuz, (bu ilahi kelama) iman edenler ile Yahudi inancının takipçilerinden, Hristiyanlardan ve Sabiilerden Allah'a ve Ahiret Günü'ne inanmış, doğru ve yararlı işler yapmış olanların tümü Rablerinden hak ettikleri mükâfatları alacaklardır; ve onlar ne korkacak, ne de üzüleceklerdir.
2. 63	وَإِذْ=hani أَخَذْنَا=almış مِيثَاقَكُمْ=sizin sözünüzü وَرَفَعْنَا=kaldırmıştık فَوْقَكُمْ=üzerinize خُذُوا=tutun الطُّورَ=dağı	Hani sizden kesin söz almış ve Tur dağını üstünüze çıkarak «size verdiğimiz kuvvetle tutun ve içindekileri hatırlayın ki, takva	Hani sizlerden misak almış ve Tur'u üzerinize kaldırmıştık da, "Gönderdiğimiz Kitab'a dört el ile sarılın ve içindekinden gafil olmayın ki isyan-	Hani sizden sapasağlam söz almıştık. Tur'u da üstünüze kaldırmıştık. Sizi verdiğimiz sınırsız sarılın,	İşte o zaman, Sina Dağı'nı üzerinize şahit tutarak ciddi ve samimi (görünen) taahhüdünüzü kabul etmiş ve Size bahsettiğimiz şeyleri (bütün) gücünüzle

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
مَا آتَيْنَاكُمْ=size verdiğimizizi وَإِذْكُرُوا=hatırlayın بِقُوَّةٍ=kuvvetle لَعَلَّكُمْ=belki تَتَّقُونَ=korunursunuz	sahiplerinden olasınız» dedik.	dan kurtulabile-siniz" demiştik.	onda olanları hatırlayın ki sakinmiş ola-sınız.	sımsıkı sarılın ki Allah'a karşı so-rumluluğunuzun bi-lincine varasınız! (demiştik).
2. 64 ثُمَّ=sonra تَوَلَّيْتُمْ=dönmüştünüz ذَٰلِكَ=bunun مِنْ بَعْدٍ=ardından فَقُلُوا=eğer olmasaydı فَضْلٌ=iyiliği عَلَيْكُمْ=size وَرَحْمَتُهُ=ve merhameti لَكُنْتُمْ=elbette olurdunuz مِنَ الْخَاسِرِينَ=ziyana uğrayanlardan	Bunun arkasın-dan verdiğiniz sözden döndü-nüz. Eğer Al-lah'ın üzeriniz-deki fazlı ve merhameti ol-masaydı kesin-likle hüsrana uğ-rayanlardan olurdunuz.	Sizler bu misakı vermişken yine sonunda yüz çe-virdiniz. Allah'ın hakkınızdaki lütfu, merhameti olma-saydı şüphe yok hüsrana düşenler-den idiniz.	Sonra o sözü müteakip yine yüz çevirdiniz. Eğer üstünüz-de Allah'ın fazlu rahmeti olmasaydı hüsrana uğra-yanlardan olurdunuz.	Ama siz ondan sonra sözünüzden döndünüz! Eğer Al-lah'ın size lütfu ve merhameti olma-saydı kendinizi muhakkak ziyana uğrayanlar arasın-da bulurdunuz.
2. 65 وَلَقَدْ=elbette عَلِمْتُمْ=bilmişsinizdir الَّذِينَ اعْتَدُوا=haddi aşanları مِنْكُمْ=içinizden فِي السَّبْتِ=cumartesi günü فَقُلْنَا=işte dedik لَهُمْ=onlara قِرْدَةً=maymunlar كُونُوا=olun خَاسِئِينَ=aşağılık	İçinizden Cumar-tesi yasağını çiğneyenleri bil-miş olmaksı-nız. Onlara 'Aşağılık may-munlara dönün» dedik.	Kasem ederim. İçinizden cumarte-sinin hürmetine te-cavüz edenleri bil-diniz. Bizler onlara "Maymun kesilin, cehennem olun!" demiştik.	Andolsun ki, i-çinizden cu-martesi günü haddi aşanları elbette bilirs-i-niz. İşte biz onlara: Aşağı-lık maymunlar olun, dedik.	Nitekim, i-çinizde Sebt Günü'nün kutsallığını ihlal edenleri biliyoruz; bu davranışlarınız-dan ötürü onlara: Aşağılık maymun-lar gibi olun! dedik.
2. 66 فَجَعَلْنَاهَا=ve bunu yaptık نَكَالًا=ibretlik bir ceza لِمَا بَيْنَ يَدَيْهَا=ö-ündekilere وَمَا خَلَفَهَا=ve ardından geleceklere وَمَوْعِظَةً=ve bir öğüt لِلْمُتَّقِينَ=müttakiler için	Bu cezayı, onu görenlere ve sonradan gelip işitenlere ibret ve takva sahiplerine öğüt yaptık.	Ve bu âkibeti evvel gelenlerle sonraki-lere kâhir bir ibret, saygılı kullarımız için de belîğ bir nasihat kılmıştık.	Artık bunu hem önünde-kilere, hem de ardındakilere ibret verici bir ceza, hem de müttakilere bir öğüt kıldık.	Ve onları hem kendi zamanları, hem de bütün ge-lecek zamanlar için uyarıcı bir örnek kıldık, Allah'a karşı sorumluluklarının bilincinde olanlara da ibret alınacak bir ders.
2. 67 قَالَ= demişti لِقَوْمِهِ=Musa اللَّهُ=Allah يَأْمُرُكُمْ=size emrediyor أَنْ تَذْبَحُوا=kesmenizi بَقَرَةً=bir inek قَالُوا=dediler أَتَتَّخِذُنَا هُزُوءًا=bizimle alay mı ediyorsun? قَالَ=dedi أَعُوذُ=sığınırım أَنْ أَكُونَ=olmaktan بِاللَّهِ=Allah'a مِنَ الْجَاهِلِينَ=cahillerden	Hani Musa, kavmine: «Allah size bir siğir kesmeyi emredi-yor» dedi de kavmi kendisine: «Bizimle alay mı ediyorsun?» de-yince, o da onla-ra: «Cahillerden biri olmaktan Al-lah'a sığınırım» dedi.	Hani Mûsa kavmi-ne "Allah sizlere bir inek boğazla-manızı emir buyu-ruyor" deyince, "Bizi eğlence yeri-ne mi koyuyor-sun?" cevabını vermişlerdi. Mûsa "Öyle kendini bil-mezlerden olmak-tan (öyle kendini bilmezlere katıl-maktan) Allah'a sı-ğınırım" dedi.	Hani, bir de Musa kavmi-ne: Allah, her-halde bir siğir boğazlamanızı emrediyor, demişti. Onlar: Sen bizimle alay mı ediyorsun? dediler. O: Bu ka-dar cahil olmaktan Allah'a sığınırım! diye cevap verdi.	Hani, o zaman Mu-sa, halkına: Dinle-yin! Allah bir siğir kurban etmenizi emrediyor demişti. Onlar: Sen bizimle alay mı ediyorsun? dediler. O: Bu ka-dar cahil olmaktan Allah'a sığınırım! diye cevap verdi.
2. 68 ادْعُ=dua et قَالُوا=dediler رَبِّكَ=Rabbine لَنَا=bizim için لَنَا=bize يُبَيِّنُ=açıklasın مَا هِيَ=onun ne olduğunu قَالَ=dedi ki إِنَّهُ=şüphesiz O يَقُولُ=diyor ki إِنَّهَا=gerçekten o بَقَرَةٌ=bir inehtir لَا قَارِضُ=yaşlı olmayan وَلَا بَكْرٌ=ve körpe de olmayan عَوَانٌ=orta yaşlı بَيْنَ=arasında فَاعْمَلُوا=haydi yapın ذَٰلِكَ=bunun مَا تَوْمَرُونَ=size emredileni	Onlar: «Rabbine dua et de bize o siğirın nasıl ol-duğunu açıkla-sın» dediler. Musa da: «Rab-bim 'o siğir ne yaşlı ve ne de körpe olup bu ikisi arasında or-ta yaşlıdır' diyor, haydi size emre-dileni yapın» dedi.	Onlar "Rabbine bi-zim için yalvar ki nasıl inekmiş bize bildirsin" dediler. Mûsa "Allah şöyle buyuruyor: Bir inek ki ne yaşlı, ne de körpe olmayıp, ikisi ortası. Haydi emro-lunduğunuz işi gö-rün" dedi.	Onlar, Bizim için Rabbına dua et de onu bize iyice bil-dirsin, demiş-lerdi. Musa da: Allah, o, ne çok kart, ne de çok körpedir. İki-si ortası dinç bir siğirdir, buyu-ruyor. Artık emrolunduğu-nuz şeyi ya-pın, demişti.	Onlar: (Madem öy-le), Rabbine bizim için dua et de bu-nun nasıl bir kur-ban olacağını bize açıkla-sın dediler. (Musa) Bakın! de-di, O, ne yaşlı ne körpe, ama ikisi arasında orta yaşta bir siğir olmasını istiyor. O halde si-ze verilen emri ye-rine getirin!
2. 69 ادْعُ=dua et قَالُوا=dediler ki رَبِّكَ=Rabbine لَنَا=bizim için لَنَا=bize يُبَيِّنُ=açıklasın مَا لَوْنُهَا=onun rengi nedir قَالَ=dedi يَقُولُ=diyor ki إِنَّهُ=şüphesiz O يَقُولُ=diyor ki إِنَّهَا=gerçekten o بَقَرَةٌ=bir inehtir صَفْرَاءُ فَاقِعٌ=parlak sarı لَوْنُهَا=renginde تَسْرُ=sevinç verir النَّاطِرِينَ=bakanlara	Onlar: «Rabbine dua et de bize o siğirın rengini bildirsin» dediler. Musa da: «Rab-bim, 'o siğir gö-renlerin gözüne hoş gelecek par-lak sarı renkte-dir' diyor.» dedi.	Onlar "Rabbine bi-zim için yalvar ki rengi ne imiş, bize bildirsin" dediler. Mûsa "Rabbim şöyle buyuruyor: Rengi sapsarı bir inek, bakanların hoşuna gider" de-di.	Dediler ki: Bi-zim için Rab-bına dua et de onun ne renk olduğunu bize iyice açıkla-sın. O da: Rabbim diyor ki: O ba-kanları rahat-latacak sapsa-rı renkli bir inehtir, demiş-ti.	Onlar: Rabbine bi-zim için dua et de onun renginin nasıl olacağını bize açık-lasın dediler. (Mu-sa'nın) cevabı şu oldu: O, kurbanın sarı renkte, parlak tüm siğir olmasını istiyor.
2. 70 ادْعُ=dua et قَالُوا=dediler ki رَبِّكَ=Rabbine لَنَا=bizim için لَنَا=bize يُبَيِّنُ=açıklasın مَا هِيَ=onun nasıl bir şey olduğunu إِنَّ=zira الْبَقَرُ=o inek عَلَيْنَا=bize تَشَابَهَ=benzer geldi وَإِنَّا=ama mutlaka biz إِنْ=eğer اللَّهُ=Allah دِيلِرْ=dilerse لَمُهْتَدُونَ=hidayeti buluruz	Onlar: «Rabbine dua et de bu sı-ğırı bize iyice ta-nımlasın. Biz sı-ğır-ları birbirinden ayırdedemez ol-duk. Allah diler-se bu karışıklı-ğın içinden çık-a-rız» dediler.	Onlar "Rabbine bi-zim için yalvar ki nedir, bize bildir-sin, zira hangi inek olduğunu kestire-medik. Bununla beraber Allah di-lerse elbette bulu-ruz" dediler.	Dediler ki: Rab-bına dua et, bize açıkça niteliğnin ne olduğunu bil-dirsin. Çünkü bizce siğir-lar birbirine ben-ziyor. Allah di-lerse biz elbet-te hidayete erenlerden oluruz.	Onlar: Rabbine bi-zim için dua et de onun nasıl olaca-ğını bize (daha açık) bildirsin, (çünkü) bize göre tüm siğir-lar birbiri-ne benzer; ve son-ra, Allah arzu ederse biz elbette doğru yola yöneli-riz! dediler.
2. 71 قَالَ=dedi ki إِنَّهُ=şüphesiz O يَقُولُ=şöyle diyor يَقُولُ=diyor ki بَقَرَةٌ=bir inehtir لَا ذَلُولٌ=boyunduruk altına alınmamış ثَنِيرٌ=sürmek için الْأَرْضُ=yeri وَلَا تَسْقِي=ve sulamaz الْحَرْثُ=ekin مُسْلَمَةٌ=kusursuz فِيهَا=onda لَا شَيْءَ=hiçbir alacası yok قَالُوا=dediler الْآنَ=işte şimdi جَنَّتْ=getirdin بِالْحَقِّ=doğruyu	Musa: «Rabbim, 'o, boyunduruğa koşulup toprak sürmemiş, topra-k sulamada kullanılmamış, özürsüz ve ala-casız bir siğirdir' diyor» dedi. Bu-nun üzerine on-lar «İşte şimdi hakki ile anlat-tın» diyerek ta-nımlanan siğiri kestiler, nere-deyse bunu yapmayacaklar-dı.	Mûsa "Rabbim şöyle buyuruyor: O öyle bir inek ki hiç koşulur da toprağı sürer, yahut ekini sular değil; salma gezer, üzerinde alacası yok" dedi. Onlar "İşte doğru-sunu şimdi söyle-din" diyerek bul-dukları ineği niha-yet boğazladılar ki, evvelce bu işi görmeye yakla-şmamışlardı.	Dedik ki: Rab-bım, o, ne bo-yunduruğa koşulup arazi sürecektir, ne de ekin sula-yacak bir inek-tir, zillete uğ-ramamıştır. Bütün kusur-lardan uzaktır. Onun alacası da yoktur, bu-yuruyor. On-lar: İşte şimdi gerçeği ortaya koydun, dedi-ler. Hemen onu boğazla-	(Musa'nın) cevabı şu oldu: O, kurba-nın ekinleri sula-mak veya toprağı sürmek için hiç ko-şulmamış, kusur-suz, alacasız bir siğir olmasını isti-yor. Onlar: İşte, sonunda gerçeği bildirdin! dedi; ve hemen (onu) kur-ban ettiler, halbuki neredeyse hiçbir şey yapmadan ka-lacaklardı.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
فَذَبْحُوهَا=ve boğazladılar onu وَمَا كَادُوا يَفْعَلُونَ=az daha yapmayacaklardı			dılar ki az kal-sın bunu yapmayacak-lardı.	
2. 72 وَإِذْ=hani قَتَلْتُمْ=siz öldürmüştünüz نَفْسًا=bir adam فَادَارَ أَنتُمْ=birbirinizle atışmıştınız وَاللَّهِ=onun hakkında وَاللَّهُ=oysa Allah مُخْرَجٌ=ortaya çıkarıcıdır مَا كُنْتُمْ=olduğunuz şeyi تَكْتُمُونَ=gizlemiş	Hani bir adam öldürmüştünüz de bu suçu birbi-rinize atmaya kalkmıştınız. Oysa Allah giz-lediğinizi ortaya çıkaracaktı.	Hani sizler birini öldürmüş de birbi-rinizin üstüne at-mıştınız, halbuki Allah sakladığınızı çıkaracaktı.	Hani, siz bir kişiyi öldür-müştünüz de; sonra o konu-da birbirinizle çekişmeye başlamıştınız. Allah ise sizin gizlediğinizi açığa çıkarıcı-dır.	Çünkü ey İsrailo-ğulları, siz bir adam öldürmüştü-nüz ve sonra da bu suçlunun sorumlu-luğunu birbirinizin üstüne atmıştınız. Oysa Allah, sizin örtbas ettiğiniz her şeyi açığa çıkar-maya kadirdir.
2. 73 فَقُلْنَا=dedik ki اضْرِبُوهُ=vurun ona (öldürülene) بِبَعْضِهَا=(ineğin) bir parçasıyla كَذَلِكَ işte böylece يُحْيِي=diriltir اللَّهُ=Allah الْمَوْتَى=ölüleri وَيُرِيكُمْ=ve size gösterir أَيَاتِهِ=ayetlerini أَعْلَكُمْ=umulur ki تَعْقِلُونَ=düşünürsünüz	Bu amaçla «Ke-silen sığırın bir parçasını o öldü-rülen adamın cesedine değdi-rin» dedik. İşte Allah böylece ölüleri diriltir ve düşünesiniz diye size ayetlerini gösterir.	"Maktulün cesedi-ne o kestiğiniz ine-ğin bir parçasıyla vurun!" diye emret-tik, işte Allah ölüle-ri de tıpkı bunun gibi diriltir. Ve im'ân ile düşün-meniz için kudreti-nin âyâtını sizlere böylece gösterir.	Sığırın bir parçasını ölü-ye vurun, de-miştik. İşte Al-lah ölüleri böy-le diriltir. Ve sizlere ayetle-rini gösterir ki, aklınızı başı-nıza alabilirsiniz.	Biz dedik ki: Bu (prensibi) bu gibi (çözümlememiş cinayet olaylarının bazılarında da uy-gulayın: Bu yolla Allah canları ölüm-den korur ve kendi iradesini size gös-terir ki (bunu gö-rüp) muhakemenizi kullan(mayı öğ-ren)ebilirsiniz.
2. 74 كَتَلَتْ=sonra yine قَسَتْ=katılaştı فُلُوبِكُمْ=kalbleriniz مِنْ بَعْدِ=ardından ذَلِكَ=bunun فَهِيَ=şimdi onlar كَالْحِجَارَةِ=taş gibi أَوْ=hatta أَشَدُّ=daha da قَسْوَةً=katıdır وَإِنَّ=çünkü مِنَ الْحِجَارَةِ=öyle taş var ki لَمَّا يَفْجَرُ=fışkırır مِنْهُ=içinden الْأَنْهَارِ=ırmaklar وَإِنَّ مِنْهَا=öylesi de var ki لَمَّا يَشَقُّ=çatlayıverir de فَيَخْرُجُ=çıkır مِنْهُ=ondan الْمَاءُ=su وَإِنَّ مِنْهَا=öylesi de var ki لَمَّا يَهْبِطُ=aşağı yuvarlanır اللَّهُ=Allah مِنْ خَشْيَةِ=korkusundan وَمَا=ve değildir اللَّهُ=Allah بِغَافِلٍ=gafil عَمَّا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızdan	Bütün bu olay-lardan sonra kalpleriniz yine katılaştı. Şimdi onlar taş gibi, hatta taştan bile daha katıdırlar. Çünkü öyle taş-lar var ki, içlerin-den ırmaklar akar. Yine öyle taşlar var ki, çat-larlar da bağır-larından su fışkırır. Yine öyle taşlar var ki, Allah kor-kusu ile dağlar-dan yuvarlanıp aşağı inerler. Al-lah yaptıkları-nızdan asla ha-bersiz değildir.	Bu hadise üzerine de yürekleriniz sonradan yine kaskatı kesildi. Evet, onlar taş gibi hatta daha duygu-suz. Zira öyle taş var ki içinden ne-hirler akıyor, öyle taş var ki yarılıyor da bağırından su fışkırıyor, öyle taş var ki Allah'ın haş-yetinden yerlerde yuvarlanıyor. Allah işlediğiniz şeyler-den asla gafil de-ğil.	Sonra bunun ardından kalb-leriniz yine ka-tılaştı. Şimdi onlar taş gibidir. Yahut da-ha da katı. Zi-ra öylesi var-dır ki; ondan ırmaklar kay-nar, öylesi vardır ki; yarılıp ondan su fışkırır, öylesi de vardır ki; Allah korku-sundan yuvar-lanır. Allah, yaptıklarınız-dan asla gafil değildir.	Ama, bütün bun-lardan sonra kalp-leriniz katılaştı; ka-tıya gibi hatta daha da sert oldu; Çün-kü, unutmayın, öy-le kayalar var ki içinden ırmaklar fışkırır; ve öylesi de var ki, yarıldığında içinden su çıkar; bazı-sı da Allah korkusuyla (yerin-den kopup) aşağı yuvarlanır. Allah, yaptıklarınızdan gafil değildir!
2. 75 أَفَتَطْمَعُونَ=umuyor musunuz? أَنْ يُؤْمِنُوا=inanacaklarını لَكُمْ=size وَقَدْ=oysa كَانَ=vardı ki فَرِيقٌ=bir grup مِنْهُمْ=bunlardan يَسْمَعُونَ=işitirlerdi de كَلَامَ=sözünü اللَّهُ=Allah'ın ثُمَّ=sonra يُحَرِّفُونَهُ=onu değiştirirlerdi مِنْ بَعْدِ=ardından مَا عَقَلُوا=düşünüp akıl erdirdikten وَهُمْ يَعْلَمُونَ=bildikleri halde	Şimdi siz onların size inanacakla-rını mı umuyor-sunuz? Oysa onlar arasında öyle bir grup var ki, Allah'ın kelâmını işitirler ve anlamına akılları yattıktan sonra, onu bile bile değiştirirler-di.	Ey mü'minler! Yoksa sizin sözü-nüzle onların ima-na gelmelerini mi bekliyorsunuz? Bilmez misiniz içle-rinde öyle taife vardı ki Allah'ın kelâmını dinlerler, layıkıyla anladıktan sonra onu bile bile tahrif ederlerdi.	Onların size inanacaklarını mı umuyorsu-nuz? Onlar-dan öyle bir zümre vardı ki, Allah'ın ke-lâmını dinler-lerdi de akılları yattıktan son-ra, bile bile bunu değiştiri-rlerdi.	Şimdi, onların teb-liğ ettiğimiz şeye inanacaklarını bek-liyor musunuz? Aksine, bir çoğu Al-lah'ın kelamını din-ler ama onu anla-dıktan sonra bile bile çarpıtrırlar.
2. 76 وَإِذَا=zaman لَقُوا=rastladıkları قَالُوا=derler الَّذِينَ آمَنُوا=inananlara وَإِذَا=zaman آمَنَّا=inandık يَالْأَيُّهَا=yalnız kaldıkları بَعْضُهُمْ=bazısı قَالُوا=derler إِلَى بَعْضِ=bazısıyla أَتَحَدِّثُونَهُمْ=onlara haber mi veriyorsunu بِمَا فَتَحَ اللَّهُ=Allah'ın أَفَتَحَ=açtığı şeyleri عَلَيْكُمْ=size لِيَحْجُوكُمْ=sizin aleyhinizde delil olarak kullansınlar عِنْدَ=ondu بِهِ=katında رَبِّكُمْ=Rabbiniz أَفَلَا تَعْقِلُونَ=Aklınızı kullanmıyor musunuz?	Onlar müminler ile karşılaştıkları-rında «inandık» derler. Fakat bir-birleri ile başba-şa kaldıkları za-man «Rabbiniz katında aleyhini-ze delil olarak kullansınlar diye mi Allah'ın size açıkladıklarını onlara anlatıyor-sunuz? Bunun yanlış olduğuna aklınız ermiyor mu?» derler.	İman edenlerle karşılaştılar mı "İman ettik" derler. Birbirleriyle yalnız kaldıkları zaman ise "Rabbinizin karşısında aleyhi-nize hüccet edin-sinler diye mi tutu-yor da Allah'ın size bildirdiği hakikatleri onlara söylüyorsu-nuz, bunu akıl edemiyor musu-nuz?" derler.	Mü'minlerle karşılaştıkları zaman, inan-dık derlerdi, birbirleriyle baş başa kal-dıklarında, Rabbinizin ka-tında, aleyhin-de delil gös-tersinler diye mi Allah'ın si-ze açıkladığını onlara anlatı-yorsunuz, bu-na aklınız er-miyormu? diye birbirlerini uya-rırlardı.	Nitekim, imana er-miş olanlarla bulu-ştuklarında, (Sizin inandığınız gibi) inanıyoruz! derler; ama birbirleriyle baş başa kaldıkla-rında, Rabbinizin kelamını size kar-şı koz olarak kulan-sınlar diye mi Al-lah'ın size açıkladığı şeyleri onlara haber veriyorsu-nuz? Aklınızı başı-nıza toplamayacak mısınız? derler.
2. 77 أَوَلَا يَعْلَمُونَ=bilmiyorlar mı ki? أَنْ=şüphesiz اللَّهُ=Allah يَعْلَمُ=bilir مَا يُسِرُّونَ=onların gizlediklerini وَمَا يُعْلِنُونَ=ve açığa vurduklarını	Acaba onlar bil-miyorlar mı ki, Allah onların gizli tuttukları ve açığa vurdukları herşeyi bilir.	Bilmezler mi ki Al-lah onların gizle-diklerini de, açığa vurduklarını da bi-liyor?	Bilmiyorlarmı ki; ne gizlerler, ne açıklarlarsa Allah hepsini bilir.	Bilmezler mi ki Al-lah, açığa vurdu-ken şeylerden de gizlediklerinden de haberdardır?
2. 78 وَمِنْهُمْ=onların içinde vardır أُمِّيُونَ=ümmiler لَا يَعْلَمُونَ=bilmezler الْكِتَابَ=Kitabı إِلَّا=dışında أَمَانِيَّ=kuruntuları وَإِنْ هُمْ=sadece إِلَّا=sadece يَظُنُّونَ=zannediyorlar	Onların içinde bir de ümmiler (okuma- yazma bilmeyenler) vardır ki, bunlar kitabı bilmezler. Bütün bildikleri birtakım asılsız kuruntulardır. Onlar sırf zanla-ra (saplantılara) kapılmışlardır.	Bunların bir de ümmîleri var: Tev-rat nâmına ilimleri bir yığın kuruntu-dan başka bir şey değil, bunlar ancak içinde dolaşı-yorlar.	Onlardan bir kısmı ümmidir-ler, kitabı an-lamazlar. Bir takım batıl şeyleri onlar sadece zan-neder durur-lar.	Onlar arasında ila-hi kelamın gerçek bilgisine sahip ol-mayan, kitap ile il-gisiz insanlar var; (ki bunlar) sadece bir takım kuruntu-lar(a tabi olurlar) ve zanna dayanırlar.
2. 79 فَوَيْلٌ=vay haline لِلَّذِينَ=o kimselerin ki يَكْتُبُونَ=yazıp بِأَيْدِيهِمْ=elleriyle الْكِتَابَ=Kitabı هَذَا=bu يَقُولُونَ=derler ثُمَّ=sonra اللَّهُ=Allah مِنْ عِنْدِ=katındandır لِيَشْهَرُوا=satmak için بِهِ=onu	Kendi elleri ile ki-tabı yazdıktan sonra karşılığın-da birkaç para elde etmek amacı ile, «Bu, Allah katından geldi» diyenlerin vay haline! Elle-rinin yazdığından ötürü vay	Yazıklar olsun o kimselere ki Kitab'ı kendi elleriyle ya-zarlar da sonra onunla hasis bir menfaat edinmek için "Bu Allah tara-fından gelmiştir" derler. Yazıklar ol-sun o ellerinin yazdığı yalanlar	Vay, kitabı el-leriyle yazıp da sonra az bir paha ile satabilmek için; bu, Allah katındandır, diyenlerin, el-lerinin yazdık-larından dola-yı vay onlara!	O halde, yazıklar olsun onlara ki, kendi elleriyle, ilahi kelim(dan olduğu-nu iddia ettikleri hususlar)ı kaydet-tikten sonra, az bir kazanç elde etmek için, Bu Allah'tan-dir! derler. (Böyle diyerek) kendi elle-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fi Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
ثَمَّنَا=paraya قَلِيلًا=az bir فَوَيْلٌ=vay haline لَهُمْ=onların مِمَّا=ödürü كَتَبْتُ=yazdığından أَيُّدِيهِمْ=ellerinin وَوَيْلٌ=vay haline لَهُمْ=onların مِمَّا=ödürü يَكْسِبُونَ=kazandıklarından	başlarına geleceklere! (Yine) Kazandıkları paradan ötürü vay başlarına geleceklere!..	yüzünden onlara! Yazıklar olsun o kazandıkları vebal yüzünden onlara!	Vay onlara. O kazanmış oldukları yüzünden.	riyle kaydettiklerinden ötürü yazıklar olsun onlara! Ve yine bütün o kazandıklarından ötürü yazıklar olsun böylelerine!
2. 80 وَقَالُوا=Bir de dediler ki لَنْ تَمَسَّنَا=bize dokunmayacaktır إِلَّا=dışında النَّارُ=ateş مَعْدُودَةً=sayıli birkaç قُلْ=De ki أَتَتَّخِذْتُمْ=aldınız mı? عِنْدَ اللَّهِ=Allah'tan عَهْدًا=bir söz (bu hususta) فَلَنْ يُخْلِفَ=öyleyse dönmez اللَّهُ=Allah عَهْدُهُ=sözünden أَمْ=yoksa تَقُولُونَ=söylüyorsunuz عَلَى اللَّهِ=Allah hakkında مَا=bir şey mi لَا تَعْلَمُونَ=bilmediğiniz	Sayıli günlerden başka katiiyen bize ateş dokunmayacak dediler. De ki; 'Allah'tan bu yönde söz mü aldınız - ki Allah asla sözünden caymaz- yoksa Allah hakkında bilmediğiniz bir şeyi mi söylüyorsunuz?	Bir de "Sayılı günlerden başka bizlere kat'iiyen ateş dokunmayacak" diyorlar. Yâ Muhammed! Kendilerine de ki: "Sizler bunun için Allah'tan ahid aldınız mı? Böyle ise Allah asla ahdinden hulfetmez. Yoksa Allah'a karşı bilmediğiniz şeyleri mi söylüyorsunuz?	Sayıli günlerden başka asla bize ateş dokunmayacaktır dediler. Deki: Siz Allah katından bir söz mü aldınız? Öyleyse Allah asla sözünden caymaz. Yoksa Allah'a karşı bilmediğiniz bir şey mi söylüyorsunuz.	Ve onlar: Ateş bize birkaç günden fazla dokunmaz derler. De ki (onlara): Allah'tan bir söz mü aldınız -çünkü Allah hiçbir zaman sözünden caymaz- yoksa asla bilemeyeceğiniz bir şey mi Allah'a isnat ediyorsunuz?
2. 81 بَلَى=Evet مَن=kim كَسَبَ=kazanır سَيِّئَةً=bir günah وَأَحَاطَتْ=kuşatmış olursa بِهِ=kendisini خَطِيئَتُهُ=suçu أَصْحَابُ=halkıdır فَأُولَئِكَ=işte onlar فِيهَا=orada هُمْ=onlar النَّارُ=ateş خَالِدُونَ=sürekli kalacaklardır	Hayır, öyle bir şey yok. Kim kötülük işler de günahı tarafından kuşatılırsa onlar ebedi olarak kalmak üzere Cehennemliktirler.	Evet, kimler şirki irtikâb ederler de hataları kendilerini çepçevre kuşatırsa işte onlar ateş ehlidirler, orada kalacaklar.	Hayır, kötülük yapıp da günahı kendisini kuşatan kimseler, işte onlar cehennemliklerdir. Onlar orada temelli kalıcıdırlar.	Evet! İşte (böylesine) büyük bir kötülük işleyen ve (bunun) günahıyla çepçevre kuşatılan kimseler var ya, işte böyledirler içinde kalmak üzere ateşe mahkum olanlar!
2. 82 وَالَّذِينَ آمَنُوا=inanıp وَعَمِلُوا=yapanlar الصَّالِحَاتِ=yararlı işler أُولَئِكَ=işte onlar da أَصْحَابُ الْجَنَّةِ=halkıdır فِيهَا=orada هُمْ=onlar خَالِدُونَ=sürekli kalacaklardır	İman edip iyi ameller işleyenler de orada ebedi olarak kalmak üzere Cennetliktirler.	İman ederek işler salâh olanlara gelince onlar da cennet ehlidirler, orada kalacaklar.	İman edip, salih ameller işleyenler; işte onlar cennetliklerdir. Onlar orada temelli kalıcıdırlar.	İmana ermiş olup doğru ve yararlı işler yapanlara gelince, sürekli içinde kalmak üzere cenneti hak edenler de işte bunlardır.
2. 83 وَإِذْ=hani أَخَذْنَا=biz almıştık مِيثَاقَ=bir söz بَنِي=oğullarından إِسْرَآئِيلَ=İsrail لَا تَعْبُدُونَ=kulluk etmeyeceksiniz إِلَّا=başkasına اللَّهُ=Allah'tan وَبِأَلْوَالِدَيْنِ=anaya-babaya إِحْسَانًا=iyilik edeceksiniz وَذِي الْقُرْبَى=yakınlara وَالْيَتَامَى=yetimlere وَالْمَسَاكِينَ=yoksullara وَقُولُوا=söyleyin لِلنَّاسِ=insanlara حُسْنًا=güzel söz وَأَقِيمُوا=kılın وَأَتُوا=verin الزَّكَاةَ=zekatı ثُمَّ=sonra إِلَّا=hariç تَوَلَّيْتُمْ=döndünüz قَلِيلًا=pek azınız مِنْكُمْ=siz وَأَنْتُمْ مَعْرُضُونَ=hala yüz çevirip duruyorsunuz	Hani biz İsrailoğullarından Hani biz İsrailoğullarından Bizler: "Allah'dan başka bir şeye tapmayınız, ana- babaya, akrabalara yetimlere ve yoksullara iyilik ediniz, namazı kılınız, zekâtı veriniz» diye söz almıştık. Fakat sonra küçük bir azınlık dışında bu sözünüzden döndünüz. Hâlâ da bu dönemliği sürdürüyorsunuz.	Hani İsrail oğullarından Bizler: "Allah'tan başkasına tapmayacaksınız, sonra analarınıza, babalarınıza, öksüzlere, biçârelere iyilik edin, insanlara iyi söyleyin, namazı kılın, zekâtı verin" diye misak almıştık. Böyle iken tuttunuz da pek azınız müstesna olarak sözünüzden döndünüz ki sizler zaten ahdinden yüz çeviricilersiniz.	Hani, İsrailoğullarından; Allah'tan başkasına ibadet etmeyin; anaya, babaya, akrabalara, yetimlere, yoksullara iyilik yapın. İnsanlara güzellikle söyleyin, namaz kılın, zekat verin diye söz almıştık, sonra zekat verin demezdiniz. Ve siz hala yüz çevirenlerdensiniz.	Ve bir zaman, (ey) İsrailoğulları, (sizden) şu (konularda) kesin taahhüt almıştık: Allah'tan başkasına kulluk etmeyeceksiniz; akraba ve ebeveyninize, yetimlere ve fakirlere iyilik yapacaksınız; bütün insanlarla güzellikle konuşacaksınız; namazlarınızda dikkatli ve devamlı olacaksınız ve karşılıksız yardımda bulunacaksınız. Ama, birkaçınız dışında bu sözünüzden döndünüz: zaten siz, inatçı, isyankar bir topluluksunuz!
2. 84 وَإِذْ=hani أَخَذْنَا=almıştık مِيثَاقَكُمْ=sizden kesin söz لَا تَسْفِكُونَ=dökmeyeceksiniz دِمَاءَكُمْ=birbirinizin kanını وَلَا تَخْرُجُونَ=çıkmayacaksınız أَنْفُسَكُمْ=birbirinizi ثُمَّ=sonra مِنْ دِيَارِكُمْ=yurtlarınızdan أَقْرَرْتُمْ=kabul etmiştiniz وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ=buna siz şahidsiniz	Hani birbirinizin kanını dökmeyeceksiniz, birbirinizi yurtlarınızdan sürmeyeceksiniz diye de sizden söz almıştık. Kendi tanıklığınızla bunu kabul etmiştiniz.	Hani, Bizler birbirlerinizin kanlarınızı dökmeyeceğinize, birbirlerinizi yurtlarınızdan çıkarmayacağınıza sizlerden misak almıştık. Evet, sizler bunu kabul ettiniz, kabul ettiğinize de şahit oldunuz.	Hani; bir de kanınızı dökmeyin, birbirinizi yurdundan sürmeyin diye söz almıştık, sonra bunu ikrar ettiniz ve şahid de oldunuz.	O zaman, birbirinizin kanını dökmeyeceğinize, birbirinizi yurtlarınızdan sürmeyeceğinize dair kesin söz almıştık sizden, siz de kabul etmiştiniz; ve (şimdi de) buna şahitlik yapıyorsunuz.
2. 85 ثُمَّ=Ama أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ=siz تَقْتُلُونَ=öldürüyorsunuz أَنْفُسَكُمْ=birbirinizi وَتَخْرُجُونَ=çıkarıyorsunuz فَرِيقًا=bir grubu مِنْكُمْ=sizden مِنْ دِيَارِهِمْ=yurtlarından تَنْظَاهِرُونَ=birleşiyorsunuz عَلَيْهِمْ=onlara karşı بِالْإِثْمِ=günah وَالْعُدْوَانَ=ve düşmanlıkla وَإِنْ يَأْتُوكُمْ=size geldiklerinde أَسَارَى=esir olarak ثَفَادُوهُمْ=fidyelerini veriyor (kurtarıyor)sunuz وَهُوَ مُحَرَّرٌ=yasaklanmış iken عَلَيْكُمْ=size إِخْرَاجَهُمْ=onları çıkarmak	Buna rağmen birbirinizi öldürüyor ve içinizden bazılarını yurtlarından sürüyor, onlara karşı günah ve zulüm işlemek için aranızda işbirliği yapıyorsunuz. Onları sürgüne göndermeniz yasaklandığı halde sürgüne gönderiyorsunuz, sonra size esir olarak geldikleri takdirde fidye vererek kendilerini kurtarıyorsunuz. Yoksa siz kitabın bir kısmına inanıp bir kısmını inkâr mı ediyorsunuz? Oysa içinizden böyle yapanların cezası dünya hayatında perişanlıktan başka	Öyle iken, heyhat, sizler o adamlarsınız ki yine sonunda birbirlerinizi öldürüyorsunuz. İçinizden bir cemaati isyan ile, zulm ile aleyhlerine birleşiyorsunuz da, yurtlarından çıkarıyorsunuz. Bununla beraber esir olarak fide verip kurtarıyorsunuz. Halbuki yurtlarından çıkarılmaları da üzerinize haram idi. Sizler yoksa Kitab'ın bir kısmına inanıyor da bir kısmını inkâr mı ediyorsunuz? Bunu işleyenlerinizin cezası dünya dirliğinde rûsvay olmanın başka ne olabilir? Kiyamet gününde ise azabın en dehşetlisine atılacak-	Sonra sizler; birbirinizi öldüren, aranızdan bir takımını yurtlarından süren, onlara karşı günah ve düşmanlıkla birleşen, onları (yurtlarından) çıkararak haram kılmışken esir olarak geldiklerinde fidyeleşmeye kalan kimselersiniz. Yoksa kitabın bir kısmına inanıp bir kısmını inkar mı ediyorsunuz? Sizden böyle yapanın cezası; dünya hayatında rezil olmaktan başka bir şey değildir. Kiyamet günü-	Buna rağmen yine sizlersiniz birbirinizi katleden ve - kesinlikle yasaklanmış olduğu halde- kendi halkınızdan bir kısmını yurtlarından süren, onlara karşı günahkarlık ve nefrette yarışıp yardımışan ve esir olarak elinize düştiklerinde onları ancak fidye alarak bırakan! Böyle yaparak, ilahi kelamın bir kısmına inanıyor, diğer kısmını inkar mı ediyorsunuz? Öyleyse bilin ki, içinizden böyle yapanların karşılığı, bütün dünya hayatında zilletten ve Kiyamet Günü en acıklı azaba uğratılmaktan başka bir şey olmayacaktır. Zira Allah, yap-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
أَفَتُؤْمِنُونَ=yoksa siz inanıyor da بِبَعْضِ=bir kısmına الْكِتَابِ=Kitabın وَتَكْفُرُونَ=inkâr mı ediyorsunuz بِبَعْضٍ=bir kısmını فَمَا=nedir? جَزَاءٍ=cezası مَنْ=kimsenin يَفْعُلُ=bunu ذَلِكَ=bunu مِنْكُمْ=sizden إِلَّا=başka خَزِيٍّ=rezil olmaktan الدُّنْيَا=dünya فِي الْحَيَاةِ=hayatında وَيَوْمَ=gününde de الْقِيَامَةِ=kıyamet يُرَدُّونَ=onlar itilirler إِلَى أَشَدِّ=en şiddetlisine الْعَذَابِ=azabın وَمَا=değildir اللَّهُ=Allah بِغَافِلٍ=bilmez عَمَّا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızı	birşey değildir. Onlar Kıyamet günü de en ağır azaba çarpılacaklardır. Allah yaptıklarınızdan habersiz değildir.	lar. Allah işlediklerinizden gafil değil.	nünde ise onlar, azabın en şiddetlisine uğratılırlar. Allah, yaptıklarınızdan gafil değildir.	tıklarınızdan gafil değildir.
2. 86 أُولَئِكَ=İşte onlar الَّذِينَ اشْتَرَوْا=satın alan kimselerdir الدُّنْيَا=dünya الْحَيَاةِ=hayatını بِالْآخِرَةِ=ahireti verip فَلَا يَخَفُفُ=hiç hafifletilmez الْعَذَابِ=azab عَنْهُمْ=onlardan وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ=ve onlara hiç yardım edilmez	Bunlar Ahiret karşılığında dünya hayatını satın almış kimselerdir. Bu yüzden onların ne azabı hafifletilecek ve ne de kendilerine yardım edilecektir.	İşte bunlar o kimseler ki dünya diriliğini âhiret pahasına aldılar, onun için ne azapları hafifletirilecek, ne kendilerine bir taraftan imdad imkânı olacak.	İşte onlar, ahirete karşı dünya hayatını satın almış olanlardır. Bu yüzden kendilerinden azab kaldırılıp, hafifletilmeyecek, yardım da yapılmayacaktır.	Ahiret hayatı karşılığında bu dünya hayatını satın alanlar var ya, işte böylesilerinin azabı hafifletilmeyecek ve onlara yardım edilmeyecektir.
2. 87 وَلَقَدْ=Andolsun آتَيْنَا=verdik مُوسَى=Musa'ya الْكِتَابِ=Kitabı وَفَقَيْنَا=birbiri ardınca gönderdik مِنْ بَعْدِهِ=arkasından بِالرَّسُلِ=peygamberler وَآتَيْنَا=verdik إِسَى=İsa'ya ابْنِ=oğlu مَرْيَمَ=Meryem الْبَيِّنَاتِ=açık deliller وَأَيَّدْنَاهُ=ve onu destekledik رُوحِ الْقُدُسِ=Ruh'ül-Kudüs (Cebrail) ile أَفْكَلَمَا=öyle mi? جَاءَكُمْ=size gelse رَسُولٌ=bir peygamber بِمَا=şey ile لَا تَهْوَى=istemediği أَنْفُسَكُمْ=canınızın اسْتَكَبَرْتُمْ=büyüklük taslayarak فَفَرَّقَا=kimini كَذَّبْتُمْ=yalanlayacak وَفَرَّقَا=kimini de تَقْتُلُونَ=öldüreceksiniz	Andolsun ki biz Musa'ya kitap verdik. Ondan sonra da birbiri ardınca peygamberler gönderdik. Meryem oğlu İsa'ya da beyyineler verdik. Ve onu Ruh-ül-Kudüs ile te'yid ettik. Demek bir peygamber ne vakit size gönüllerinizin hoşlanmadığı bir şeyi getirirse, kibirlenmek isteyeceksiniz de kiminiz tekzip edecek, kiminiz de öldüreceksiniz öyle mi?..	Bizler Musa'ya Tevrat'ı verdik. Kendisinden sonra da izince giden peygamberler gönderdik. Hele Meryem'in oğlu İsa'yı pek açık mucizelere mazhar ettik. Onu Ruhülkuds ile müeyyed kıldık. Nasıl? Herhangi bir peygamber nefislerinizin arzu etmeyeceği zamanları yüzünden ahkâmı sizlere tebliğ edince boyun eğmez de nebilerin kimine yalancı der, kimini de öldürür müsünüz?	Andolsun ki, biz Musa'ya kitabı verdik. Ondan sonra da birbiri ardınca peygamberler gönderdik. Meryem oğlu İsa'ya da beyyineler verdik. Ve onu ruh'ül-Kudüs ile destekledik. Demek, bir peygamber size ne zaman gönüllerinizin nüllezinin hoşlanmadığı bir şeyi getirirse, kibirlenmek isteyeceksiniz de; kimini yalanlayarak, kimini de öldüreceksiniz öyle mi?	Biz Musa'ya ilahi kelamı bahşettik ve birbiri ardınca O'nu izleyen elçiler gönderdik: Meryem oğlu İsa'ya da hakikatın tüm kanıtlarını vahy ettik ve O'nu kutsal ilham ile güçlendirdik. (Ama) ne zaman bir elçi hoşunuza gitmeyen bir şey getir-diyse küstahlıkla haddi aşarak bir kısmını öldürdünüz ve diğerlerini yalanladınız, öyle değil mi?
2. 88 وَقَالُوا=dediler قُلُوبُنَا=kalblerimiz غُلْفٌ=perdelidir بَلْ=bilakis لَعَنَهُمُ=onları lanetlemiştir اللَّهُ=Allah بِكُفْرِهِمْ=inkârlarından dolayı فَقَلِيلًا=artık çok az مَا يُؤْمِنُونَ=inanırlar	Yahudiler; «Kalplerimiz kılıflıdır» dediler. Hayır, yalnız kâfir olduklarından dolayı Allah onları lânetledi. Onların pek azı iman eder.	Sonra da "Bizim kalplerimiz perdelidir" dediler, öyle değil. Küfre sapmaları yüzünden Allah onları rahmetinin hariminden kovdu. Onun için imanları hiç denemek gibi.	Dediler ki; bizim kalplerimiz perdelidir. Öyle değil, Allah küfürlerinden dolayı onları lanetlemiştir. Onların pek azı inanırlar.	Ama onlar: Kalplerimiz zaten bilgi ile dolu! derler. Hayır, bilakis Allah, onları hakikati kabullenmeyi reddettikleri için gözden çıkarmıştır. Zira onlar sadece basmakalıp birkaç şeye inanırlar.
2. 89 وَلَمَّا=Ne zaman ki جَاءَهُمْ=onlara geldi كِتَابٌ=bir Kitap (Kur'an) مِنْ عِنْدِ اللَّهِ=Allah مُصَدِّقٌ=doğrulayıcı لِمَا مَعَهُمْ=yanlarında bulunan (Tevrat) وَكَانُوا=halde مِنْ قَبْلُ=daha önce يَسْتَفْتِحُونَ=yardım istedikleri عَلَى=karşı الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenlere فَلَمَّا جَاءَهُمْ=kendilerine gelince مَا عَرَفُوا=o bildikleri (Kur'an) كَفَرُوا=inkâr ettiler بِهِ=onu فَلَعَنَهُ=artık laneti اللَّهُ=Allah'ın عَلَى الْكَافِرِينَ=inkârcıların üzerine olsun!	Onlara Allah katından elleri altındaki Tevrat'ı onaylayan bir kitap (Kur'an) gelince - ki, daha önce kâfirlere karşı zafer kazanmak istedikleri halde ötenberi bilip durdukları bu kitap kendilerine gelince- onu inkâr ettiler. Allah'ın lâneti kâfirlerin üzerindedir.	Bunlara ellerindeki Tevrat'ı teyid eder Kur'an geldiği zaman inkâr ettiler. Halbuki evvelce müşriklere karşı Allah'tan imdad istiyorlardı, işte o pek iyi tanıdıkları imdâd-ı ilâhî kendilerine gelince inkâr ettiler. Allah'ın rahmet-i harîmin-den kovulmak kâfirler içindir.	Ne zaman ki; Allah'ın katından, kendilerinde olanı tasdik eden kitabı geldi, onlar bundan önceki küfredenlere karşı kendilerine yardım gelmesini beklerken, bildikleri gelince onu inkar ettiler. Allah'ın laneti kâfirlerin üzerindedir.	Ve ne zaman Allah katından onlara, halen sahip oldukları hakikati tasdik eden bir (yeni) vahiy geldiyse, daha önce, hakikati inkara şartlanmış olanlara karşı üstün gelmek için yalvarıp yakardı(kılarını çarçabuk unutarak) daha önce tanıdıkları (hakikati) bu defa inkara kalkıştılar. Ve Allah'ın laneti, hakikati inkar eden herkesin üzerindedir.
2. 90 بِئْسَمَا=ne kötüdür اشْتَرَوْا بِهِ=sattıkları şey أَنْفُسَهُمْ=kendilerini أَنْ يَكْفُرُوا=inkâr etmek için بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ=Allah'ın بَغْيًا=çekemeyerek أَنْ يُنْزَلَ=(vahiy) indirmesini اللَّهُ=Allah'ın مِنْ فَضْلِهِ=lütfundan عَلَى مَنْ يَشَاءُ=dilediğine مِنْ عِبَادِهِ=kullarından بِغَضَبٍ=gazab عَلَى=gazaba غَضَبٍ=üstüne وَالْكَافِرِينَ=inkâr edenler için	Onlar Allah'ın kendi başışı olarak dilediği kuluna vahiy indirmesini çekemeyerek O'nun indirdiği kitabı inkâr etmekle benliklerini ne kötü şey karşılığında sattılar da katmerli gazaba uğradılar! Kâfirleri alçaltıcı bir azap beklemektedir.	Allah'ın, kendi fazlını (ihsanını = vahyini = lütfunu = keremini) kullarından dilediğine indirmesini kısınap da Allah'ın indirdiğini inkâr etmeleri nefislerinin helâki pahasına aldıkları ne çirkin bir âkıbet tir ki bu suretle gazap üzerine gazabı uğradılar. Kâfirler için kendilerini zelif edecek azap var.	Nefislerini ne kötü şeye değişip sattılar. Allah'ın kullarından dilediğine fazlından indirmesine hased ederek Allah'ın indirdiğini inkar ettiler ve gazab üstüne gazabı uğradılar. Küfredenlere alçaltıcı bir azab vardır.	Allah'ın lütfunu dilediği kuluna bahşetmesini kısınarak Allah'ın indirdiği hakikati inkar etmeleri ve böylece kendilerini kaptırdıkları şu (boş gurur) ne kötü! Onlar böylece Allah'ın gazabını tekrar tekrar hak ettiler. Ve o hakikati inkar edenler için hazırlanmış utancı verici bir azap vardır.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	عَذَابٌ مُّهِينٌ =bir azab vardır				
2. 91	وَإِذَا قِيلَ =denildiği أَمِنُوا =inanın بِمَا أَنْزَلَ =indirdiği şeye قَالُوا =derler عَلَيْنَا =bize وَيَكْفُرُونَ =inkâr ederler بِمَا وَرَاءَهُ =ondan sonra geleni الْحَقُّ =haktır مُصَدِّقًا =doğrulayan لِمَا مَعَهُمْ =yanlarında bulunanı قُلْ =de ki فَلِمَ تَقُولُونَ =neden öldürüyordunuz? أَنْبِيَاءَ =peygamberlerini إِنْ =gerçekten مِنْ قَبْلُ =daha önce كُنْتُمْ =idiyseniz مُؤْمِنِينَ =inaniyor	Onlara ´Allah´ın indirdiğine inanın» denildiği zaman; «Biz sadece bize indirilene inanınız» derler ve ellerindeki Tevrat´ı doğrulayıcı hakk bir kitap olduğu halde Tevrat´tan başkasına inanmazlar. Onlara de ki; «Madem ki, inanıyordunuz daha önce Allah´ın peygamberini niye öldürdünüz?	Onlara "Allah'ın indirdiğine iman edin" denilince, "Bizler kendimize ne indirildi ise ona inanınız" derler de, ondan sonra gelen Kur'an'ı beraberlerindeki Tevrat'ı teyid ederek inen hak kitap olmasıyla beraber inkâr ederler. Kendilerine de ki: "Tevrat'a iman etmişseniz neden vaktiyle Allah'ın peygamberlerini öldürüyordunuz?"	Bir de onlara Allah´ın indirdiğine inanın, denilince; biz, bize indirilene inanınız derler. Ondan başkasını inkar ederler. Halbuki o beraberlerindeki tasdik eden bir kitaptır. De ki: İnanmış kimseler idiyse, neden daha önce, Allah´ın peygamberlerini öldürüyordunuz?	Nitekim onlara: Allah'ın indirdiğine inanın! denildiğinde, Biz (yalnızca) bize indirilene inanınız! diye cevap verirler; ve zaten bildikleri bir gerçeği tasdik ve teyit eden bir hakikat bile olsa, sonra gelen her haberi inkar ederler. De ki: Madem (gerçek) müminler idiniz neden Allah'ın önceki peygamberlerini öldürdünüz?
2. 92	وَلَقَدْ =Andolsun مُوسَى =Musa ثُمَّ =sonra بِالْبَيِّنَاتِ =apaçık delillerle اتَّخَذْتُمْ =(İlah) edinmiştiniz الْعِجْلِ =buzağıyı مِنْ بَعْدِهِ =ardından وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ =zalimler olarak	Musa size mucizeler ile geldi. Siz ise onun yokluğunda buzağıya taptınız. Sizler öyle zalimlersiniz!	Sizlere Mûsa o kadar açık mucizeler göstermişken, tutunuz da arkasından nefsinize zulmederek danayı ilâh edindiniz.	And olsun ki, Musa size apaçık delillerle geldi. Sonra ardından buzağıyı Rabb edindiniz. Ve siz zalimlersiniz.	Gerçekten Musa size hakikatin tüm kanıtları ile gelmişti (ama) O'nun yokluğunda hemen (altın) buzağıya tapmaya başlamış ve böylece haince bir davranış içine girmiştiniz.
2. 93	أَخَذْنَا =almıştık وَأِذْ =hani bir zaman مِيثَاقَكُمْ =kesin sözünüzü وَرَفَعْنَا =ve kaldırmıştık فَوْقَكُمْ =üzerinize الطُّورَ =Tur(dağın) خَذُوا =tutun مَا =şeyi آتَيْنَاكُمْ =size verdiğimiz بِقُوَّةٍ =kuvvetle وَأَسْمَعُوا =dinleyin (demiştik) قَالُوا =dediler سَمِعْنَا =dinledik وَعَصَيْنَا =ve isyan ettik وَأُشْرِبُوا =içirildi فِي قُلُوبِهِمْ =kalblerine الْعِجْلِ =buzağı (sevgisi) قُلْ =de ki يَكْفُرْهُمْ =inkârlarıyla بِئْسَمَا =ne kötü şey يَأْمُرُكُمْ بِهِ =size emrediyor إِنْ =eğer إِيمَانُكُمْ =imanınız كُنْتُمْ =iseniz مُؤْمِنِينَ =inanan kimseler	Hani sizden kesin söz almıştık; Tur´u üzerinize kaldırarak «Size verdiğimiz kuvvetle tutun ve dinleyin» dedik. Onlar ise «Dinledik ve karşı geldik» dediler. Kâfirlikleri yüzünden buzağı sevgisi kalplerine iyice işledi. De ki; «Eğer inaniyor idiyse, imanınız size ne kötü işler emrediyor!	Hani sizlerden misak almış ve Tur´u üzerinize kaldırmıştık; "Gönderdiğimiz Kitab'a dört elle sarılın, emirlerimizi dinleyin" demiştik. "Dinledik, kulak vermedik" dediler. Dana, küfürleri yüzünden kalplerinin zerrâtına kadar işlemiş. Onlara de ki: "Tevrat'a gerçekten inanmışlarsanız imanınız sizlere ne çirkin şeyler emrediyor!"	Hani; size verdiğimiz şeyi kuvvetle tutun ve dinleyin, diye Tur´u tepenize dikmiş ve sizden misak almıştık. İşittik ve karşı geldik dediler ve küfürleri yüzünden buzağı sevgisi kalblerine sinirildi. Eğer inananlardan sanız, inancınız size ne kötü şey emrediyor? de.	Biz o zaman, Sina Dağı'nı üzerinize şahit tutarak, Size emanet ettiğimiz şeye (bütün) gücünüzle sarılın ve ona kulak verin! (diyerek) sizden kesin bir taahhüt almıştık. (Bütün bu hatırlatmalara rağmen) onlar; Dinledik, ama itaat etmiyoruz! derler. Zira, hakikati reddetmeleri yüzünden bunların kalplerini (altın) buzağı sevgisi kaplamıştır. De ki: Ne kötü (şu) inancınızın sizi yönelttiği (şey)! Eğer gerçekten bir şeylere inaniyorsanız.
2. 94	قُلْ =de ki إِنْ =eğer كَانَتْ لَكُمْ =yalnız size ait ise الْآخِرَةُ =ahiret الدَّارُ =yurdu عِنْدَ =katında اللَّهِ =Allah خَالِصَةً =gerçekten مِنْ دُونِ النَّاسِ =kimsenin değil de فَتَمَنَّوْا =haydi temenni edin إِنْ =eğer الْمَوْتُ =ölümü كُنْتُمْ =iseniz صَادِقِينَ =sözünüzde doğru	De ki; «Eğer iddia ettiğiniz gibi Allah katında Ahiret yurdu başka hiç kimsenin değil de sırf sizin ise o halde iddianızda samimi iseniz ölümü temenni edin.»	Kendilerine şöyle söyle: "Madem ki Allah'ın indinde son yurt (Cennet) başkalarının değilmiş de yalnız sizlerin imiş, davanızda sâdik iseniz haydi ölümü isteyin görelim.	De ki; Allah katında ahiret yurdu başkalarının değil de yalnız sizin ise, bu iddiada samimi iseniz haydin, ölümü isteyin.	De ki: Eğer Allah katındaki ahiret hayatı, başka hiç kimseye değil de yalnız size mahsus ise ve kanaatinizde samimi iseniz o zaman ölümü arzulamanız gerekmez mi?
2. 95	وَلَنْ يَتَمَتَّوْهُ =fakat ölümü istemezler أَبَدًا =asla بِمَا قَدَّمْتُ =yapıp sunduğu işlerden dolayı وَاللَّهُ =Allah أَبْدِيَهُمْ =ellerinin عَلِيمٌ =bilir بِالظَّالِمِينَ =zalimleri	Oysa onlar kendi elleri ile işlemiş oldukları kötülüklerden dolayı ölümü kesinlikle istemezler. Hiç şüphesiz, Allah zalimleri bilir.	Heyhat. Elllerinden çıkan işler dururken onu hiçbir zaman isteyemezler. Allah zâlimleri biliyor.	Önceden ellerinin kazandığından dolayı, onlar hiçbir zaman onu isteyemezler, Allah zalimleri hakkıyla bilir.	Ama kendi elleriyle yapıp ettikleri ortadayken bunu hiçbir zaman temenni etmeyecekler: Allah zalimleri her halleriyle bilmektedir.
2. 96	وَلَتَجِدَنَّهُمْ =onları bulursun أَحْرَصَ =en düşkün عَلَى حَيَاةِ =hayata النَّاسِ =insanların وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا =ortak koşanlardan bile يَوَدُّ =ister أَحَدَهُمْ =her biri أَلْفَ =bin لَوْ يُعَمَّرُ =yaşatılmasını سَنَةً =yı وَمَا هُوَ بِمُرْخَازِهِ =onu uzaklaştıracak değildir مِنَ الْعَذَابِ =azabdan وَاللَّهُ =Allah أَنْ يُعَمَّرَ =oysa yaşamak بِصِيرٌ =görüyor بِمَا يَفْعَلُونَ =yaptıklarını	Onları, insanların hayata en düşkün, puta tapanlardan bile daha tutkunu olarak bulacaksınız. Her biri ister ki, bin yıl yaşatılsın. Oysa uzun yaşamak kendilerini azaptan kurtaracak değildir. Hiç şüphesiz, Allah onların yaptıklarını görüyor.	Kasem ederim ki, onları insanlar arasından hayata en haris, hatta müşriklerden de haris bulacaksınız. Herbiri bin sene yaşamaya hevesli. Halbuki yaşamak onu azaptan uzaklaştıracak değil. Allah işlediklerini görüyor.	And olsun ki; onları, insanlardan şirk koşanlardan daha çok hayata düşkün bulacaksınız. Onlardan herbiri bin yıl ömür verilmesini ister. Halbuki çok yaşatılması onu azaptan uzaklaştıracak değildir. Allah onların ne yaptığını hakkıyla göründir.	Ve sen onları başkalarından daha ihtirasla hayata sarılmış göreceksin, hatta Allah'tan başkasına ilahlık yakıştırmaya şartlanmış olanlardan bile daha çok onların her biri binlerce yıl yaşamak ister; halbuki uzun yaşaması, böyle birini (ahirette) azaptan kurtarmaz; zira Allah onun bütün yapıp ettiklerini görmektedir.
2. 97	قُلْ =de ki مَنْ =kim كَانَ =ise (bilsin ki) عَدُوًّا =düşman لِحَبْرِيلَ =Cebrail'e فَإِنَّهُ =şüphesiz o نَزَّلَهُ =onu indirmiştir عَلَى قَلْبِكَ =kalbine بِإِذْنِ =izniyle اللَّهِ =Allah'ın مُصَدِّقًا =doğrulayıcı olarak لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ =kendinden öncekileri	De ki; «Kim Cebrail'e düşman olursa - ki O Allah´ın izni ile Kur´an´ı, O´na inananın elleri arasındaı Tevrat´ı onaylayıcı, müminlere yol gösterici ve müjde kaynağı olarak senin kalbine indirdi :	Onlara söyle: "Kendinden evvelkilerini teyid ederek ve mü'minlere hem hidayet, hem beşaret olarak gelen Kur'an'ı dinlen kalbine o indirdi diye kim Cibril'e düşman olursa...	De ki; kim Cebrail'e düşmansa (bilsin ki;) elinin önündekileri tasdik eden, mü'minler için hidayet ve müjde olan senin kalbine Allah´ın izniyle o indirmiştir.	(Ey peygamber, onlara) şunu anlat: Kim ki, Allah'ın izniyle senin kalbine, önceki çağlarda indirdiklerini doğrulayan, inananlara bir muştı ve rehber olan bu (ilahi kelim) indirdiği için Cebrail'e düşmanlık besliyorsa;

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	وَهْدَى=ve hidayet وَبَشَّرِى=ve müjdeci لِلْمُؤْمِنِينَ=inananlara				
2. 98	مَنْ=kim كَانَ=ise عَدُوًّا=düşman وَمَلَأْنِيكَتِهِ=ve meleklerine وَرُسُلِهِ=ve resullerine وَجَبْرَيْلَ=ve Cebrail'e وَمِيكَالَ=ve Mikail'e فَإِنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah da عَدُوٌّ=düşmandır لِلْكَافِرِينَ=inkâr edenlerin	Evet, kim Allah'a, O'nun meleklerine, O'nun peygamberlerine, Cebrail'e ve Mikail'e düşman olursa bilsin ki, Allah da kâfirlerin düşmanıdır.	Kim Allah'a, sonra Allah'ın meleklerine, peygamberlerine ve Cibril ile Mikail'e düşman olursa, bilsinler ki Allah o kâfirlerin düşmanıdır."	Kim Allah'a, meleklerine, peygamberlerine, Cebrail'e ve Mikail'e düşman olursa; şüphesiz ki, Allah'da kâfirlerin düşmanıdır.	Kim ki Allah'a, O'nun meleklerine, Cebrail ve Mikail de dahil O'nun elçilerine düşmanlık besliyorsa, bilsin ki Allah da hakikati inkar eden herkese düşmanlık beslemektedir.
2. 99	وَلَقَدْ=andolsun أَنْزَلْنَا=indirdik إِلَيْكَ=sana آيَاتٍ=ayetler بَيِّنَاتٍ=apaçık وَمَا يَكْفُرُ=inkâr etmez بِهَا=onları إِلَّا الْفَاسِقُونَ=fâsıklardan başkası	Biz sana öyle gerçekler, açıklayıcı ayetler indirdik ki, onları sadece fasıklar inkâr eder.	Yâ Muhammed! Bizler sana o kadar açık mucizeler indirdik ki, iman sahasından uzaklaşanlardan başkası onları inkâr edemez.	And olsun ki; biz sana apaçık ayetler indirdik. Onları fasıklardan başkası inkâr etmez.	Gerçekten Biz sana apaçık mesajlar indirdik ve onların gerçekliğini yoldan çıkmış olanlardan başkası inkâr etmez.
2. 100	أَوْكَلَمَّا=ne zaman عَاهَدُوا=anlaştılsa عَهْدًا=ahitle نَبَذَهُ=onu bozmadı mı? فَرِيقٌ=bir grup مِنْهُمْ=onlardan بَلْ=Zaten أَكْثَرُهُمْ=çokları لَا يُؤْمِنُونَ=inanmazlar	Onlar ne zaman bir ahit yaptılar ise aralarından bir grup onu bozup bir yana atmadı mı? Aslında onların çoğu inanmaz.	Hem kendileri bizim âyâtımızı inkâr ediyor, hem ne zaman bir misak üzerine ahd alıp verirlse içlerinden bir cemaat onu kırıp atıyor, öyle mi? Onların azının değil, çoğunun imandan nasibi yok.	Onlar, ne zaman bir ahitle bağlandılarsa içlerinden bir grup onu bozup atmadı mı? Hayır, onların bir çoğu iman etmezler.	Ne zaman (Allah'a) söz verdilerse bazıları sözlerini (çığneyip) bir kenara atmadı mı? Gerçek şu ki, aslında onların çoğu inanmıyor.
2. 101	وَلَمَّا=ne zaman جَاءَهُمْ=onlara geldiyse مِنْ عِنْدِ=katından رَسُولٍ=bir elçi مُصَدِّقٍ=doğrulayan اللَّهُ=Allah'ın نَبَذَ=attılar لَمَّا مَعَهُمْ=yanlarındakini فَرِيقٌ=bir grup مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا=verilenlerden الْكِتَابَ=kitap كِتَابٍ=kitabı وَرَاءَ=arkasına اللَّهُ=Allah'ın ظُهُورِهِمْ=sırtlarının كَأَنَّهُمْ=sanki gibi لَا يَعْلَمُونَ=bilmiyorlarmış	Onlara Allah katından önlerindeki kitabı onaylayan bir peygamber gelince, kendilerine kitap verilenlerin bir grubu, Allah'ın kitabını hiç bilmiyorlarmış gibi onu arkalarına attılar.	İçlerine beraberlerindeki Tevrat'ı teyid edici bir peygamber geldiği zaman vaktiyle Kitap verilenlerden bir kısmı Allah'ın Kitabı'nı hiç bilmezlermiş gibi arkalarına atverdiler de	Onlara, ne zaman Allah tarafından yanlarındaki kitabı tasdik edici bir peygamber geldiyse, kendilerine kitab verilenlerden bir grup, sanki bilmiyormuş gibi, Allah'ın kitabını arkalarına atıverdi.	Ve(şimdi bile), ne zaman Allah'tan onlara halen sahip oldukları hakikati tasdik eden bir elçi gelse, kendilerini önceki çağlarda vahyedilen kelama bağlı sayanlardan bazıı, (O'nun dediklerinin) farkında değillermiş gibi ilahî kelama sırtlarını dönerler.
2. 102	وَاتَّبَعُوا=uydular مَا=şeye تَتْلُو=uydurduğu الشَّيَاطِينُ=şeytanların عَلَىٰ مُلْكٍ=mülkü hakkında سُلَيْمَانَ=Süleyman'ın وَمَا كَفَرَ=oysa küfre girmed سُلَيْمَانَ=Süleyman وَلَكِنَّ=Fakat الشَّيَاطِينُ=şeytanlar كَفَرُوا=küfre girdiler النَّاسَ=insanlara وَمَا أَنْزَلَ=ve indirilen السِّحْرَ=sihri عَلَىٰ الْمَلَائِكِينَ=iki meleğe بَبَابِلَ=Babil'de هَارُوتَ=Harut وَمَارُوتَ=ve Marut (isimli) وَمَا يُعَلِّمَانِ=onlar öğretmezlerdi مِنْ أَحَدٍ=hiç kimseye حَتَّىٰ يَقُولَا=demedikçe إِنَّمَا=şüphesiz نَحْنُ=biz فِتْنَةً=fitneyiz فَلَا تَكْفُرْ=sakın küfre girmeyin فَيَتَعَلَّمُونَ=fakat öğreniyorlardı مِنْهُمْ=bunlardan مَا يُفَرِّقُونَ=ayırır şeyi بَيْنَ=arasını الْمَرْءِ=eşi وَزَوْجِهِ=ve karısının وَمَا هُمْ بِضَارِينَ=ama onlar zarar v eremezler بِهِ=onunla إِلَّا=başka مِنْ أَحَدٍ=hiç kimseye بِإِذْنِ=izninden اللَّهِ=Allah'ın وَيَتَعَلَّمُونَ=onlar öğreniyorlardı مِنْ شَيْءٍ=şeyi يَضُرُّهُمْ=zarar veren وَلَا يَنْفَعُهُمْ=yarar vereni değil وَلَقَدْ=andolsun عَلِمُوا=gayet iyi biliyorlardı ki لَمَنْ=kimsenin اِشْتَرَاهُ=onu satın alan فِي الْآخِرَةِ=ahirette مَا لَهُ=yoktur مِنْ خَلْقٍ=bir nasibi وَلَيْبَسَ=ne kötüdür مَا=şey شَرَوْا بِهِ=sattıkları بِهِ=keşke لَوْ=keşke كَانُوا يَعْلَمُونَ=(bunu) bilselerdi!	Ve onlar şeytanların Süleyman'ın mülkü aleyhine uydurdukları şeylerin ardına düştüler. Halbuki Süleyman asla küfretmedi. Sadece şeytanlar küfrettiler. Onlar insanlara sihri ve Babil'deki iki meleğe, Harut ile Marut'a indirilenleri öğretiyorlardı. Bu iki melek ise: "Biz ancak fitneyiz, sakın küfretme." demedikçe kimseye sihri namına bir şey öğretmezlerdi. Onlardan koca ile karısının arasını ayıracak şeyler öğretiyorlardı. Halbuki bunlar, Allah'ın izni olmadıkça o sihirle kimseye zarar verici değildiler. Onlarsa kendilerine zarar verip fayda vermeyen şeyleri öğreniyorlardı. Andolsun ki onlar sihri satın alan kimse için ahirette hiçbir nasip olmayacağını biliyorlardı. Ne fena bir şey karşılığında nefislerini sattılar. Şayet bilmiş olsalardı?	Süleyman'ın mülkü hakkında iblislerin uydurup okuduklarına uydular. Halbuki Süleyman hiçbir zaman kâfir değildi. Lâkin o iblisler küfre daldılar. Halka sihri ve Babil'deki iki meleğe, Hârut ile Mârut'a indirilen şeyleri öğretiyorlardı. Bu iki melek ise "Bizler ancak imtihan için gönderildik. Sakın sihri tecviz edip de kâfir olma!" demedikçe kimselere öğretmezlerdi. İşte bunlardan erkekle karısının arasını açacak şeyleri öğreniyorlardı. Ancak o öğrendikleriyle Allah'ın izni olmasızın kimseye zarar verebilir değillerdi. İşte bu suretle kendilerine ziyan verecek, hiç faidesi olmayacak şeyleri öğrenmekte idiler. Allah'ın Kitabı pa hasına bunu alanlar için âhirette nasip olamayacağını, şüphe yok ki, biliyorlardı. Nefislerinin helâki bedeli olmak üzere aldıkları ne çirkin bir şeydi! Bunu keşke hakkıyla bilselerdi...	Ve onlar şeytanların Süleyman'ın mülkü aleyhine uydurdukları şeylerin ardına düştüler. Halbuki Süleyman asla küfretmedi. Sadece şeytanlar küfrettiler. Onlar, insanlara sihri ve Babil'de ki iki meleğe; Harut ile Marut'a indirilenleri öğretiyorlardı. Bu iki melek ise: «Biz ancak imtihan için gönderildik, sakın küfretme. «demedikçe kimseye sihirden bir şey öğretmezlerdi. Onlardan koca ile karısının arasını ayıracak şeyler öğren-diler. Halbuki bunlar, Allah'ın izni olmadıkça o sihirle kimseye zarar verici değillerdi. Onlarsa kendilerine zarar ver-meyen şeyleri öğreniyorlardı. Andolsun ki, onlar onu satın alan kimse için ahirette hiçbir olmaya-cığını biliyorlardı. Ne fena birşey karşılığında nefislerini sattılar. Şayet bilmiş olsalardı?	Ve (onun yerine) Süleyman'ın hükümdarlığı sırasında şeytanca niyetler taşıyan kimselerin telkin ede geldiklerine uyarlar. Hakikati inkar eden Süleyman değildi, ama o şeytanca niyetler taşıyan kişiler halka sihir öğreterek hakikati inkar ettiler; -ve onlar, Babil'deki iki melek Harut ve Marut vasıtasıyla ihdas edilene (uyarlar)- gerçi bu ikili, öncelikle, Biz sadece ayartıcılar; sakın (Allah'ın vahyettiği) hakikati inkara yeltenmeyin! şeklinde uyarıda bulunmadan hiç kimseye onu öğretmediler. Ve onlar, bu ikiliden, karı koca arasında nasıl huzursuzluk çıkarılacağını öğreniyorlardı; ancak Allah'ın izni olmadan onunla hiç kimseye zarar veremedikleri gibi sadece kendilerine zarar veren ve hiç faydası olmayan bir bilgi ediniyorlardı; oysa onlar, bu (bilgiyi) edenin ahiret hayatının güzelliğinden nasipsiz kalacağını biliyorlardı. Doğrusu, karşılığında ruhlarını sattıkları o (sanat) ne kötüdür, keşke bunu bilselerdi!
2. 103	وَلَوْ=eğer أَنَّهُمْ=şüphesiz onlar	Eğer onlar iman edip Allah'ın ya-	Evet, iman edip de isyandan çekinmiş	Eğer onlar inanmış ve	Eğer inansalar ve O'na karşı sorum-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fi Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
أَمَنُوا=iman etseler وَاتَّقُوا=ve sakinmiş olsalardı لَمَثُوبَةً=sevabı مِنْ عِنْدِ=katından اللَّهُ=Allah'ın خَيْرٌ=daha hayırlı olurdu كَانُوا يَعْلَمُونَ=bilselerdi	saklarından sakınsalardı, Allah katında elde edecekleri sevap daha hayırlı idi. Keşke bunu bilselerdi.	olsaydılar, elbette Allah'tan nasipleri çok hayırlı bir mükâfat olacaktı. Keşke bunu hakkıyla bilselerdi...	sakinmiş olsalardı; Allah katındaki sevab daha hayırlı olurdu. Keşke bilselerdi.	luluklarının bilincinde olsalardı, doğrusu, Allah'ın mükafatı onlara iyilik getirecekti; keşke bunu bilselerdi!
2. 104 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا=Ey inananlar لَا تَقُولُوا=demeyin رَاعِنَا=Ra'ina (bizi gözet yahut: kaba söz) وَقُولُوا=deyin انْظُرْنَا=unzurna (bize bak) وَأَسْمِعُوا=ve dinleyin وَالْكَافِرِينَ=Kâfirler için vardır عَذَابُ=bir azab أَلِيمٌ=acı	Ey müminler, sakın Peygambere; «Bizi de dinle» demeyin; «Bize bak» deyin ve onu dinleyin. Kâfirleri acı bir azap bekletmektedir.	Ey iman edenler! Peygambere "Ağırca söyle" diyeceğiniz vakit "Râinâ" demeyin, "Unzurnâ" deyin. Hem söylediklerini can kulağı ile dinleyin. Kâfirler için dayanılmaz azap olduğunu da bilin.	Ey iman edenler; bizi de dinle, demeyin, bizi de gözet, deyin ve dinleyin. Kâfirlere elim bir azab vardır.	Siz ey imana ermiş olanlar! (Peygambere) Bizi dinle demeyin; onun yerine, Bize karşı tahammüllü ol! demeyi tercih edin. Ve (O'na) kulak verin. Çünkü, hakikati inkar edenleri şiddetli azap bekliyor.
2. 105 مَا يَوَدُّ=arzu etmezler الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler الْكِتَابِ=kitab مِنْ أَهْلِ=ehlinden وَلَا الْمُشْرِكِينَ=ve müşriklerden أَنْ يُنْزَلَ=indirilmesini عَلَيْكُمْ=size مِنْ خَيْرٍ=hiçbir hayır مِنْ رَبِّكُمْ=Rabbinizden وَاللَّهُ=oysa Allah يَخْتَصُّ=tahsis eder مَنْ=kimseye بِرَحْمَتِهِ=rahmetini وَاللَّهُ=Allah دِيشَاءَ=dilediği ذُو=sahibidir الْفَضْلِ=lütuf الْعَظِيمِ=büyük	Ne Kitap Ehlinin kâfirleri ve ne de puta tapanlar Rabbinizden size herhangi bir iyilik imesini istemezler. Oysa Allah rahmetini dilediğine tahsis eder. Allah büyük lütuf sahibidir.	Ne Ehl-i Kitap'tan olup küfre sapanlar, ne de müşrikler size Rabbinizden böyle bir saadetin indirilmiş olmasını istemezler. Allah ise rahmetine dilediğini seçer. Allah'ın kerem-i azîmi vardır.	Ehl-i Kitab'dan kafir olanlar da, müşrikler de Rabbinizden size hiç bir hayır indirilmesini istemezler. Allah, rahmetini dilediğine tahsis eder. Allah, büyük lütuf ve ihsan sahibidir.	Ne önceki vahyin takipçilerinden hakikati inkara yeltenenler, ne de Allah'tan başka şeylere ilahlık yakıştıranlar, Rabbin tarafından sana indirilen bir hayrı görmekten hoşlanırlar; ancak Allah dilediğini rahmete ulaştırır; zira Allah, sınırsız lütuf Sahibidir.
2. 106 مَا نَنْسَخْ=biz nesheder أَوْ=veya مِنْ آيَةٍ=bir ayeti نُنْسِهَا=unutturursak نَأْتِ=getiririz مِنْهَا=ondan بِخَيْرٍ=daha iyisini أَوْ=ya da مِثْلَهَا=benzerini أَلَمْ تَعْلَمْ=bilmez misin? أَنْ=şüphesiz اللَّهُ=Allah'ın عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=her şeye قَدِيرٌ=gücü yeter	Biz herhangi bir ayetin daha hayırlısını veya benzerini getirmedikçe onu ne yürürlükten kaldırır ve ne de unuttururuz. Allah'ın herşeye kâdir olduğunu bilmiyor musun?	Bizler bir ayeti nesh, yahut insâ edersek ondan hayırlısını, yahut onun eşini indiririz. Sen, yoksa Allah'ın herşeye kâdir olduğunu bilmedin mi?	Biz, bir ayeti nesheder veya unutturursak ondan daha hayırlısını, yahut da dengini getiririz. Bilmez misin ki, Allah şüphesiz her şeye kâdir'dir.	Biz yürürlükten kaldırdığımız veya unuttuğumuz herhangi bir mesajı mutlaka daha iyisi veya benzeri ile değiştiririz. Allah'ın her şeye kâdir olduğunu bilmez misin?
2. 107 أَنْ=şüphesiz أَلَمْ تَعْلَمْ=bilmez misin? اللَّهُ=Allah لَهُ مُلْكٌ=sahibidir السَّمَاوَاتِ=göklerin وَالْأَرْضِ=ve yerin وَمَا=ve yoktur كُنْكُمْ=size مِنْ دُونِ=başka اللَّهُ=Allah'tan مِنْ وَلِيٍّ=ne bir koruyucu وَلَا نَصِيرٍ=ne de bir yardımcı	Göklerin ve yer yüzünün egemenliğinin Allah'a ait olduğunu bilmiyor musun? Allah'tan başka hiçbir dostunuz ve destekçiniz yoktur.	Sen yoksa bilmedin mi ki göklerin, yerin mülkü Allah'ındır? Ve sizin Allah'tan başka koruyunuz, imdadınıza geleniniz yoktur.	Göklerin ve yerin mülkünün gerçekten Allah'a ait olduğunu ve sizin için Allah'dan başka bir sahib ve yardımcı olmadığını bilmez misiniz?	Bilmez misin ki göklerin ve yerin hükümdarlığı Allah'ındır ve Allah'tan başka sizi koruyacak ve yardım edecek hiç kimse yoktur?
2. 108 أَمْ تُرِيدُونَ=arzu mu ediyorsunuz? أَنْ تَسْأَلُوا=istekte bulunmayı رَسُولَكُمْ=gibi كَمَا=rasulunüzden سُئِلَ=istedikleri مُوسَى=Musa'dan وَمَنْ=Kim مِنْ قَبْلِ=daha önce يَتَّبِعِلَ=değiştirirse الْكُفْرَ=inkârı بِالْإِيمَانِ=imana فَقَدْ=şüphesiz (o) ضَلَّ=sapıtmıştır سَوَاءَ=dümdüz السَّبِيلِ=yolu	Yoksa vaktiyle Musa'yı sorguya tuttukları gibi siz de peygamberinizi sorguya tutmak mı istiyorsunuz? Müminliği kâfirlik ile değiştirenler hiç kuşkusuz doğru yoldan sapmış olurlar.	Öyle değil de vaktiyle Musa'dan istendiği gibi, sizler de Peygamberinizden harikalar talebinde de mi bulunmak arzu ediyorsunuz? Kim imanı küfre değiştirse iyi bilsin ki doğru yolu kaybetmiştir.	Yoksa daha önce Musa'ya sorulduğu gibi siz de peygamberinizi sorguya çekmek mi istiyorsunuz? Kim imanı küfürle değiştirse dosdoğru yoldan sapmış olur.	Yoksa, size gönderilmiş olan Elçiden, daha önce Musa'dan istenenleri mi istiyorsunuz? Ama her kim, hakikate inanmak yerine onu inkar etmeyi tercih ederse doğru yoldan sapmış olur.
2. 109 كَثِيرٌ=bir çoğu وَدَّ=isterler الْكِتَابِ=kitab مِنْ أَهْلِ=ehlinden لَوْ يَرْثُونَكُمْ=sizi döndürmek مِنْ بَعْدِ=sonra إِيمَانِكُمْ=imanınızdan كُفَّارًا=kâfirler olarak حَسَدًا=hasetten dolayı مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِهِمْ=içlerindeki مِنْ بَعْدِ=sonra مَا تَبَيَّنَ=apaçık belli olduktan أَلَهُمْ=onlara الْحَقُّ=gerçek فَاعْفُوا=affedin حَتَّى=kadar وَاصْفَحُوا=hoş görün اللَّهُ=Allah يَأْتِي=getirinceye إِنَّ=şüphesiz عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=her şeye اللَّهُ=Allah قَدِيرٌ=gücü yetendir	Kitap Ehlinin çoğu gerçeğin ne olduğunu kesinlikle öğrendikten sonra sırf içlerindeki kıskançlıktan ötürü sizi iman ettikten sonra tekrar kâfirliğe döndürmek isterler. Allah'ın emri gelinceye kadar onlara aldırış etmeyin, yaptıklarını hoş görün. Hiç kuşkusuz Allah herşeye kâdirdir.	Ehl-i Kitab'ın çoğu, hak kendilerince âşikâr olmuşken, sırf içlerinden gelen kıskançlık yüzünden (sırf kıskançlıkları yüzünden) sizleri imanınızdan çevirip kâfir etmek istiyorlar. Allah emr-i ilâhîsini bildirinceye kadar kendilerine karşı sizler afv ile, safh ile davranın. Allah'ın herşeye kâdir olduğunu iyi bilin.	Kitap ehlinin çoğu, hak kendilerine apaçık belli olduktan sonra içlerindeki çekememezlikten ötürü, sizi imandan sonra küfre döndürmek isterler. Allah'ın açıklayıcı emri gelene kadar onları affedin, geçin. Şüphesiz ki Allah her şeye kâdir'dir.	Kendilerini önceki vahye bağlı sayanların çoğu, kıskançlıklarından dolayı, sizi iman ettikten sonra yeniden hakikati inkara döndürmek isterler; (hatta) hakikat kendileri için apaçık ortaya çıktıktan sonra bile. Buna karşılık, siz (ey imana erişenler) Allah'ın iradesini ortaya koyacağı vakte kadar onları hoşgörün ve dayanın: Unutmayın, Allah her şeye kâdirdir.
2. 110 وَأَقِيمُوا=kılın الصَّلَاةَ=namazı وَاتُوا=verin الزَّكَاةَ=zekatı وَمَا تُقِيمُوا=ne gönderirseniz لَا نَفْسِكُمْ=kendiniz için مِنْ خَيْرٍ=hayırdan تَجِدُوهُ=bulursunuz عِنْدَ=katında اللَّهُ=Allah إِنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah	Namazı kılın, zekâtı verin, kendi hesabınıza önceden gönderdiğiniz her iyiliği Allah katında bulursunuz. Hiç şüphesiz Allah yaptıklarınızı görür.	Namazı kılın, zekâtı verin, nefisleriniz için hayır namına her ne işlerseniz onu bulacaksınız. Elbette Allah bütün işlediklerinizi görüyor.	Namazı kılın, zekatı verin, kendiniz için önceden ne yollarsanız, onu Allah katında bulursunuz. Şüphesiz Allah ki Allah, yaptığınızı hakkıyla göröndir.	Namazınızda dikkatli ve devamlı olun, arındırıcı (mali) yükümlülüğünüzü yerine getirin, çünkü kendiniz için önceden yaptığınız her iyiliği Allah katında mutlaka bulacaksınız: Unutmayın, Allah bütün yaptıklarınızı görür.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	يَاظْلَمُونَ=yaptıklarınızı بَصِيرٌ=görür				
2. 111	وَقَالُوا=dediler لَنْ يَدْخُلَ=asla giremez إِلَّا=başkası الْجَنَّةَ=cennete مَنْ=kimseden كَانَ=olan هُودًا=Yahudi أَوْ=veyahut نَصَارَى=Hristiyan تِلْكَ=işte bu أَمَانِيَهُمْ=onların kuruntusudur فَلَنْ=de ki هَاتُوا=getirin إِنْ=eğer بُرْهَانَكُمْ=delilinizi كُنْتُمْ=iseniz صَادِقِينَ=doğru	Onlar «Yahudilerden ve hristiyanlardan başka hiç kimse Cennet'e giremeyecek» dediler. Bu onların hüsnûkuruntusudur. De ki; «Eğer dediğiniz gibi ise delilinizi getirin.»	Yahudilerle Nasranîler cennete Yahudilerden yahut Nasrânîlerden başkasının girmesine imkân yok diyorlar. Bu onların kendi kuruntuları. Onlara de ki: "Doğru söylüyorsanız getirin burhanınızı!"	Ve dediler ki: Yahudi ve Hristiyan olanlardan başkası cennete girmeyecek. Bu onların kuruntusudur. De ki: Eğer sadıklar dan iseniz delilinizi getirin.	Onlar: Yahudi ve Hristiyan olmadıkça hiç kimse cennete giremez! diye iddia ederler. Bu onların kuruntusudur! De ki: Eğer söylediklerinizde samimi iseniz, iddianızı kanıtlayın!
2. 112	مَنْ=kim بَلَى=hayır أَسْلَمَ=teslim ederse وَجْهَهُ=yüzünü لِلَّهِ=Allah'a وَهُوَ مُحْسِنٌ=işini güzel yaparak أَجْرُهُ=mükâfatı فَلَهُ=onun عِنْدَ رَبِّهِ=Rabbinin وَلَا=ve yoktur خَوْفٌ=korku وَلَا=ve yoktur عَلَيْهِمْ=onlara وَلَا=ve yoktur هُمْ=onlara يَحْزَنُونَ=üzülmek	Hayır, öyle değil Kim kendini Allah'a adar ve bunun yanında iyi ameller de işlerse Allah katında mutlaka mükâfatını alır. Böyleleri için korku söz konusu değildir, onlar hiç üzülmeyeceklerdir.	Öyle değil, kim iyilik edici olmak şartıyla yüzünü yalnız Allah'a dönerse onun ecirı mabudunun yanında bekliyor ve böyleleri için ne korku var, ne de keder görecekler.	Hayır, kim ih-san edici olarak özünü tasamam Allah'a teslim ederse ona Rabbı katında mükafat vardır. Onlara korku yoktur, üzülmeyeceklerdir de.	Evet, gerçekten her kim tüm benliğini Allah'a teslim eder ve iyilik yapanlardan olursa, Rabbi katında mükafatını görecek, ve böyleleri ne korkacak, ne de üzülecekler.
2. 113	وَقَالَتِ الْيَهُودُ=Yahudiler أَلَيْسَتْ=değiller النَّصَارَى=Hristiyanlar عَلَى شَيْءٍ=bir temel üzerinde وَقَالَتِ=ve dediler النَّصَارَى=Hristiyanlar da أَلَيْسَتْ=değiller الْيَهُودُ=Yahudiler عَلَى شَيْءٍ=bir temel üzerinde وَهُمْ=oysa onlar يَتْلُونَ=okuyorlar الْكِتَابُ=Kitabı كَذَلِكَ=böylece قَالَ=söylediler الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ=bilmeyenler de مِثْلَ=benzerini قَوْلِهِمْ=onların sözlerinin قَالَهُ=artık Allah يَحْكُمُ=hüküm verecektir بَيْنَهُمْ=aralarında يَوْمَ=günü فِيْمَا=şey hakkında الْقِيَامَةِ=kıyamet كَانُوا فِيْهِ يَخْتَلِفُونَ=ayrılığa düştükleri	Yahudiler: «Hristiyanlar hiçbir gerçeğe dayanmıyor» dediler. Hristiyanlar da; «Yahudiler hiçbir gerçeğe dayanmıyor» dediler. Oysa hepsi de kitabı okuyorlar. Gerçeği bilmeyenler de onların dediğini söylemişlerdi. Kıyamet günü Allah, anlaşmazlığa düştükleri konularda aralarında hüküm verir.	Her iki taraf Kitap okumakla beraber Yahudiler "Nasranîlerin istinat edilecek bir şeyleri yok" diyor, Nasranîler de "Yahudilerin istinat edilecek bir şeyleri yok" diyor. Onlar böyle söylediği gibi ilimden nasibi olmayanlar da aynı sözü söylüyorlar. İhtilaf ettikleri dava üzerinde Allah kıyamet günü aralarında hükmünü verecek.	Yahudiler: Hristiyanlar hiçbir şeye sahip değildir, dedi. Hristiyanlar da yahudiler hiçbir şeye sahip değildir, dedi. Halbuki hepsi de kitabı okuyorlar. Bilmeyen kimseler de onların dedikleri gibi dedi. İhtilafa düşer oldukları şeyde kıyamet günü Allah aralarında hükmünü verecektir.	Ayrıca Yahudiler, Hristiyanlar geçerli, tutarlı bir inanç temelinden yoksunlar iddiasında bulunurken Hristiyanlar da (aynı şekilde); Yahudiler, geçerli, tutarlı bir inanç temelinden yoksunlar diye iddia ederler; ve her iki taraf da (bu iddialarında) ilahi kelama atıfta bulunurlar! Hatta bilgiden yoksun bulunanlar, onların söylediklerini aynen tekrarlayıp dururlar; ama anlaşılmadıkları şeyler konusunda Kıyamet Günü aralarında hüküm verecek olan Allah'tır.
2. 114	وَمَنْ=kim olabilir أَظْلَمُ=daha zalim مِمَّنْ مَنَعَ=men edenden مَسَاجِدَ=mescidlerinde اللَّهُ=Allah'ın فِيْهَا=içinde أَنْ يُذَكَّرَ=anıltılmasına وَسَعَى=çalışandan اسْمُهُ=isminin فِي خَرَابِهَآ=onların harabolmasına إِشْتِ=işte أُولَئِكَ=onlara أَنْ يَدْخُلُوْهَا=girmeleri إِلَّا=dışında خَائِفِينَ=korka korka لَهُمْ=onlar için vardır خِزْيٌ=dünyada فِي الدُّنْيَا=rezillik وَلَهُمْ=ve vardır فِي الْآخِرَةِ=ahirette عَذَابٌ=azap عَظِيمٌ=büyük bir	Allah'ın mescidlerinde O'nun adının anılmasını engelleyen ve oraları yıkmaya çalışanlardan daha zalim kim olabilir? Oysa oralara ancak korkulu bir saygı içinde girmeleri yakışık alır. Bunları, dünyada rezil olmak, Ahirette de büyük bir azap beklemektedir.	Allah'ın mescidlerinde ism-i ilâhîsinin anılmasını yasak eden ve bunların harabına çalışan kimselerden daha zâlimi kim olabilir? İşte böyleleri için korkudan başka bir hisle oralara girebilmek yok. Bunlara dünyada zillet var, bunlara âhirette büyük azap var.	Allah'ın mescidlerinde; O'nun isminin anılmasını men' eden, onların harab olmasına çalışandan daha zalim kim vardır? Onların oralara korka korka girmekten başka hakkı yoktur. Dünyada rüsvaylık onlarındır. Ahirette ise onlara büyük bir azab vardır.	Allah'ın adının O'nun meclislerinde anılmasına mani olan ve onları tahrip etmek için çalışan kimselerden daha zalim kim olabilir? İşte böylelerinin bu yerlere (Allah) korkusu dışında bir saikle girmeye hakları yoktur! Onlar için bu dünyada zillet, ahirette ise korkunç bir azap vardır.
2. 115	وَاللَّهُ=Allah'ındır الْمَشْرِقُ=doğu da فَأَيُّمَا=nereye وَالْمَغْرِبُ=batı da فَقَتَمَ=oradadır تَوَلَّوْا=dönerseniz وَجْهَهُ=yüzü (zati) اللَّهُ=Allah'ın إِنْ=şüphesiz اللَّهُ=Allah'(ın) وَاسِعٌ=(rahmeti ve nimeti) boldur عَلِيمٌ=(her şeyi) bilendir	Doğu da Batı da Allah'ındır. Ne tarafa dönerseniz, Allah'ın yönü o tarafa doğrudur. Şüphesiz Allah'ın kudreti herşeyi kapsar ve o herşeyi bilir.	Maşrık da Allah'ın, mağrip de Allah'ın. Sizler nereye dönerseniz Allah'ın yüzü işte orada. Bilin ki Allah'ın rahmeti kâinatı kuşatmış, ilmi nâmü-tenâhî.	Doğu da Batı da Allah'ındır. Her nereye dönerseniz vech-i ilahi oradadır. Şüphesiz ki Allah Vasî'dir, Alim'dir.	Doğu da Batı da Allah'ındır: Nereye dönerseniz dönün Allah'ın yönü orasıdır. Unutmayın ki, Allah rahmet ve kudretinde sınırsızdır, her şeyi bilendir.
2. 116	وَقَالُوا=dediler اتَّخَذَ=edindi وَلَدًا=çocuk اللَّهُ=Allah سُبْحَانَهُ=O yücedir بَلْ=bilakis لَهُ=onundur مَا=ne varsa فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde وَالْأَرْضِ=ve yerde كُلٌّ=hepsi فَانِثَوْنَ=boyun eğmiştir لَهُ=O'na	Onlar; «Allah oğul edindi» dediler. O böyle bir şeyden münezzehtir. Göklerdeki ve yeryüzündeki varlıkların tümü O'nundur, hepsi O'na boyun eğmiştir.	"Allah kendine oğul edinmiş" diyorlar. O bundan münezzeh olduktan başka göklerde, yerde ne varsa O'nun. Mevcudun hepsi O'na râm.	Dediler ki: Allah çocuk edindi. Tenzih ederiz O'nu. Doğrusu göklerde ve yerde ne varsa O'nundur. Hepsî de O'na itaat ederler.	Bir kısım insanlar da, Allah kendilerine bir oğul edindi! iddiasında bulunurlar. (Asla!) O, yaratılmışlara özgü böyle vasıflardan kesinlikle uzaktır. Göklerde ve yerde ne varsa yalnız O'nundur. Her şey bütün varlığıyla O'nun iradesine tabidir.
2. 117	بَدِيعٌ=(O) yaratıcısıdır السَّمَاوَاتِ=göklerin وَالْأَرْضِ=ve yerin وَإِذَا=zaman أَمْرًا=bir işe (şeye) يَقُولُ=der كُنْ=ol لَهُ=ona	O, göklerin ve yeryüzünün yoktan varedicisidir. O birşeyin varolmasına dairine sadece «ol» der ve o da olur.	Göklerin, yerin mübdi'i; bir şeyi murad etti mi yalnız "Ol!" der, o da olur.	Göklerin ve yerin yaratıcıdır. Bir şeyin olmasını istediğinde ona sadece «ol», der, o da olur.	Göklerin ve yerin yaratıcısı O'dur; bir şeyin olmasını istediğinde ona sadece Ol der -ve o (şey hemen) olur.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
فَيَكُونُ =hemen olurverir				
2. 118 وَقَالِ =dediler ki الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ =bilmeyenler لَوْ لَا =değil miydi? يُكَلِّمُنَا =bizimle konuşmalı اللَّهُ =Allah أَوْ =ya da تَأْتِينَا =bize gelmeli آيَةً =bir ayet (mucize) كَذَلِكَ =işte böyle قَالَ =söylemişlerdi الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ =onlardan öncekiler d e مِثْلَ =gibi قَوْلِهِمْ =onların dedikleri تَسَابَهَتْ =birbirine benzedi قُلُوبُهُمْ =kalbleri قَدْ بَيَّنَّا =iyice açıkladık الْآيَاتِ =ayetleri لِقَوْمٍ =kavimler için يُوقِنُونَ =bilmek isteyen	Bilmeyenler «Allah bizimle konuşmalı ya da bize bir mucize gelmeliydi» dediler. Onlardan öncekiler de onların dedikleri gibi söylemişlerdi. Kalpleri birbirine benzedi. Kesin iman sahiplerine ayetleri apaçık göstermişsizdir.	İlimden nasibi olmayanlar "Allah bizimle konuşsa, yahut bizlere bir mucize gelse!" diyorlar. Onlar böyle söylediği gibi kendilerinden evvel gelenler de aynı sözü söylemişlerdi. Kalpleri birbirine benzedi. Yakın arayan ümmet için bizler mucizeleri açık suret göstermişiz.	Bilmeyenler dediler ki: Allah bizimle konuşmalı ve ya bize bir ayet gelmeli değil miydi? Onlardan öncekiler de onların dedikleri gibi demişlerdi. Kalbleri birbirine benzemiş. Biz yâkının bilmek isteyen bir kavme ayetlerimizi apaçık bildirdik.	(Yalnız) bilgiden yoksun olanlar: Allah neden bizimle konuşmaz ve neden bize (mucizevi) bir işaret göstermez? derler. Onlardan önce yaşamış olanlar da tıpkı onların dedikleri gibi demişlerdi: Kalpleri hep birbirine benziyor. Gerçekte Biz, bütün işaretleri, yürekten inanıp tasdik etmeye niyetli olanlar için açık ve anlaşılır kıldık.
2. 119 إِنَّا =doğrusu biz أَرْسَلْنَاكَ =seni gönderdik بِالشَّحَقِّ =gerçekle بَشِيرًا =müjdeleyici وَنَذِيرًا =ve uyarıcı olarak وَلَا تُشْأَلُ =sen sorumlu değilsin عَنْ أَصْحَابِ =halkından الْجَحِيمِ =cehennem	Biz seni gerçeğin müjdecisi ve uyarıcısı (korkutucusu) olarak gönderdik. Sen Cehennemliklerden sorumlu değilsin.	Yâ Muhammed! Bizler seni hak ile teyid ederek hem rahmetimizin müjdecisi, hem azâbımızın habercisi gönderdik. Cahîm ehlinde sorulacak değilsin.	Şüphesiz ki biz seni müjdeleyici ve korkutucu olarak hak ile gönderdik. Cehennem ashabından sen mes'ul olacak değilsin.	Doğrusu Biz seni (ey Peygamber) hakikat ile gönderdik: Bir müjdeleyici ve uyarıcı olarak; yakıcı ateşe mahkûm olanlardan sen sorumlu değilsin.
2. 120 وَلَنْ تَرْضَىٰ =razı olmazlar عَنكَ =senden الْيَهُودُ =ne Yahudiler وَلَا النَّصَارَىٰ =ne de Hristiyanlar حَتَّىٰ =kadar تَتَّبِعَ =sen uyuncaya مِلَّتَهُمْ =onların milletine (dinine) قُلْ =de ki إِنَّ =şüphesiz هُدًى =hidayeti اللَّهُ =Allah'ın هُوَ الْهُدَىٰ =asıl doğru yoldur وَلَئِنْ =eğer اتَّبَعْتَ =uyarsan أَهْوَاءَهُمْ =onların arzularına بَعْدَ =sonra الَّذِي جَاءَكَ =sana gelen مِنَ الْعِلْمِ =ilimden مَا =yoktur أَنَّكَ =sana مِنَ اللَّهِ =Allah'tan مِنْ وَلِيٍّ =ne bir dost وَلَا نَصِيرٍ =ne de bir yardımcı	Kendi dinlerine uymadıkça ne yahudiler ve ne de hristiyanlar senden asla hoşlanmayacaklardır. De ki; «Doğru yol, sadece Allah'ın yoludur»: Eğer sana gelen bilgiden sonra onların arzularına uyacak olursan, andolsun ki, Allah tarafından ne bir dost ve ne de bir yardımcı bulamazsın.	Dinlerine tâbi olmadığın müddetçe ne Yahudiler ne de Nasranîler mümkün değil senden hoşnut olamaz. Onlara de ki: "Allah'ın gösterdiği yol yok mu, doğru işte ancak odur." Şayet sana gelen bu kadar vahiyden sonra yine onların arzularına uyarsan kasem ederim ki ne seni Allah'ın elinden kurtaracak kimse bulabilirsin, ne de imdadına koşacak.	Sen, dinlerine uymadıkça Yahudiler de, Hristiyanlar da, senden asla hoşnud olmazlar. Allah'ın hidayeti asıl hidayetindir, de. Şayet sana gelen ilimden sonra, onların heveslerine uyacak olursan; and olsun ki senin için Allah tarafından ne bir yar bulunur, ne de bir yardımcı.	Sen onların inanç sistemine uymadıkça ne Yahudiler ne de Hristiyanlar senden memnun olmayacaklardır. De ki: Dinleyin! Allah'ın rehberliği tek doğru rehberliktir. Ve doğrusu, sana ilim geldikten sonra onların sapık görüşlerini takip etmeye devam edersen ne seni Allah'ın elinden alacak bir kimse bulursun, ne de yardımcı.
2. 121 الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ =Kendilerine verdiğimiz الْكِتَابَ =Kitabı يَتْلُونَهُ =okuyanlar حَقَّ تِلَاوَتِهِ =doğru okuyuşla أُولَٰئِكَ =işte onlar يُؤْمِنُونَ بِهِ =ona inananlardır وَمَنْ =kim يَكْفُرْ =inkâr ederse بِهِ =onu هُمْ =onlar فَأُولَٰئِكَ =işte الْخَاسِرُونَ =ziyana uğrayanlardır	Kendilerine verdiğimiz kitabı gereğince okuyanlar var ya, işte onlar ona inananlardır. Onu inkâr edenler ise hüsrana uğrayanlardır.	Kendilerine Kitap verdiğimiz mü'minler onu nasıl tilâvet lâzımsa öyle tilâvet ediyorlar. İşte bunlar ona iman edenlerdir. Kimler onu inkâr ediyorsa işte hüsrana düşenler de onlardır.	Kendilerine kitab verdiğimiz kimseler onu hakkıyla tilâvet vet ederler. İşte buna onlar inanırlar. Kim ona küfrederse, hüsrana uğrayanlar da işte onlardır.	Kendilerine ilahi kelâmı emanet ettiklerimiz (ve) ona gereği gibi uyanlar işte onlardır (gerçekten) iman edenler; hakikati inkara kalkışanlara gelince işte onlardır asıl kaybedenler!
2. 122 يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ =Ey İsrail oğulları اذْكُرُوا =hatırlayın نِعْمَتِي =nimeti الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ =verdiğim size وَأَنِّي =gerçekten فَضَّلْتُكُمْ =sizi üstün kıldığımı عَلَى الْعَالَمِينَ =alemlere	Ey İsrailoğulları, size vermiş olduğum nimetleri ve sizi bir zamanlar bütün alemlere üstün tutmuş olduğumu hatırlayın.	Ey İsrail oğulları! Sizlere başısladığım nimetimi ve sizleri vaktiyle bütün ümmetlerin üzerine geçirdiğimi anın.	Ey İsrailoğulları, size ihsan etmiş olduğum nimetimi ve sizin aklınızı üstün kıldığımı hatırlayın.	Ey İsrailoğulları! Size lütfettiğim o nimetleri ve sizin diğer kavimlere üstün gelmenizi sağladığım günleri hatırlayın;
2. 123 وَاتَّقُوا =sakının يَوْمًا =şu günden ki لَا تَجْزِي =cezasını çekmez نَفْسٌ =kimse عَنْ نَفْسٍ =kimsenin شَيْئًا =bir şeyle وَلَا يُقْبَلُ =ve kabul edilmez مِنْهَا =ondan عَدْلٌ =fidye وَلَا تَنْفَعُهَا =ona fayda vermez شَفَاعَةٌ =şefaât وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ =yardım da edilmez	Hiç kimsenin başkası adına birşey ödeyemeyeceği, hiç kimseden fidye kabul edilmeyeceği, hiç kimseye şefaatin yarar sağlayamayacağı ve böylelerinin hiçbir yerdende yardım görmeyeceği günden korkun.	Sonra o günden korkun ki, ne kimse diğer kimsenin hesabına bir şey ödeyebilir, ne kimseden fidye kabul edilir, ne kimseye şefaatin faydası dokunur. Ne de kendilerine bir taraftan imdad imkânı olur.	Ve öyle bir günden sakının ki, o gün kimse kimseden yana bir şey ödeyemez, kimseden bedel kabul olunmaz, şefaât fayda vermez ve yardım olunmaz.	Ve hiçbir insanın diğerine bir yararının olmayacağı, hiç birinden fide kabul edilmeyeceği; şefaatin fayda etmeyeceği ve hiç kimseye yardım edilmeyeceği bir Günü'nü (n gelip çatacağını) aklınızdan çıkarmayın.
2. 124 وَإِذْ =zaman ابْتَلَىٰ =imtihan ettiği إِبْرَاهِيمَ =İbrahim'i رَبَّهُ =Rabbi بِكَلِمَاتٍ =kelimelerle فَاتَمَمَّهِنَّ =o da onları tamamlamıştı قَالَ =(Allah) dedi ki إِنِّي =şüphesiz ben جَاعِلُكَ =seni yapacağım لِلنَّاسِ =insanlar için إِمَامًا =önder قَالَ =(İbrahim de) dedi وَمِنْ ذُرِّيَّتِي =soyumdan da قَالَ =buyurdu لَا يَنَالُ =ulaşmaz عَهْدِي =ahdim الظَّالِمِينَ =zalimlere	Hani Rabbi, İbrahim'i birtakım emirler ile denemiş, o da onları yerine getirmişti. Bunun üzerine Allah; «Seni insanlara önder yapacağım» demişti. İbrahim; «Soyumdan da» deyince, Allah; «Zalimler bu taahhüdümün kapsamına asla giremezler» buyurdu.	Hani, mabudu bir takım ahkâm ile (tekâlif = evâmir = kelimât) İbrahim'i imtihan eylemişti. İbrahim onları yerine getirince mabudu "Ben seni bütün insanlara imam edeceğim" buyurdu. İbrahim "Yâ Rabbi! Zürriyetimden de imam olsun" diye yalvardı. Mabudu "Benim emanetimi zalimlerin eline geçemez" hitabında bulundu.	Hani, İbrahim'i Rabbi'yi birtakım kelimelerle imtihan etmişti de o da bunları tamamlayınca, Seni insanlara önder yapacağım, buyurmuştu. O da: Soyumdan da, demişti. Allah da; zalimler ahdime eremeyeceğini buyurmuştu.	Ve (şunu hatırlayın): Rabbi, İbrahim'i buyrukları ile sınadığında ve İbrahim de bunları yerine getirdiğinde O'na: Seni insanlara önder yapacağım! demişti. İbrahim de sormuştu: Benim neslimden de mi (önderler çıkaracak)sın? (Allah) cevap vermişti: Benim ahdim zalimleri kapsamaz.
2. 125 وَإِذْ =hani جَعَلْنَا =biz kıldık الْبَيْتَ =Beyt'i (Kâbe'yi)	Hani Kâbe'yi insanlar için toplanma ve güven yeri yapmıştık. «İbrahim'in ma-	Hani, bizler Kâbe'yi insanlar için dönüp varlacak bir yurt, bir dârü'l-emân kılmış-	Hani; Biz Beyti insanlar için bir toplantı yeri ve emin bir mahal yap-	O zaman Biz Mabet'i insanların tekrar tekrar yöneleceği bir hedef ve bir kutsal sığınak

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
مَثَابَةٌ=toplanma yeri وَأَمَّا=ve güven yeri وَاتَّخَذُوا=siz de edinin مِنْ مَقَامٍ=makamından إِبْرَاهِيمَ=İbrahim'in مُصَلًّى=bir namaz yeri وَعَهْدُنَا=ve emretmiştik إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ=İbrahim'e وَإِسْمَاعِيلَ=ve İsmail'e أَنْ طَهَّرَا=temizlemesini لِلطَّائِفِينَ=ev'imi وَالْعَاكِفِينَ=tavaf edenler için وَالرُّكَّعَ=ibadete kapananlar وَالسُّجُودَ=ve rükû edenler =secde edenler	insanlara (Kâbe'nin tümünü) namaz yeri edininiz» İbrahim ile İsmail'e; «Bu evimi ziyaretçiler, kendilerini ibadete adanalar, rükû ve secde edenler için temiz tutun» diye emir vermiştik.	tık. "Makâm-ı İbrahim'i kendinize namazgâh edinin" dedik. İbrahim ile İsmail'e de "Benim Beyt'imi hem tavaf edenler için, hem ibadete kapananlar için, hem rükûa, sücûda varanlar için tertemiz bulundurun" emrini verdik.	miştik. Siz de İbrahim'in makamından bir namazgah edinin. İbrahim ile İsmail'e de evimi tavaf edenler, orada kâlanlar rükû ve secde edenler için temizleyin, diye ahid vermiştik.	yapmıştık: Öyleyse İbrahim için vaktiyle belirlenen yeri ibadet mahallî edinin. Nitekim Biz, İbrahim ve İsmail'e emrettik: Mabedimi, onu tavaf edecekler için, onun yanında tefekküre dalecekler için ve (namazda) rükû ve secde edecekler için temiz tutun.
2. 126 وَإِذْ=hani رَبِّ إِبْرَاهِيمَ=Rabbim هَذَا=bu أَجْعَلْ=kıl وَارْزُقْ=rızıklandır أَمِنَّا=güvenli أَهْلَهُ=halkını مِنْهُمْ=onlardan وَالْيَوْمَ=ve gününe قَالَ=(Rabbi) buyurdu ki وَمَنْ كَفَرَ=inkâr edeni dahi فَأَمَّتِغُهُ=onu geçindiririm فَلِيلاً=az bir süre ثُمَّ=sonra أَضْطَرُّهُ=onu mahkum ederim إِلَىٰ عَذَابِ=azabına النَّارِ=cehennem وَبِئْسَ=ne kötü الدَّامِرُ=dönüş yeridir	Hani İbrahim; «Ey Rabbim, bu şehri güvenli bir yer kıl, halkından Allah'a ve Ahiret gününe inananları çeşitli ürünlerle rızıklandır» dedi. Allah da; «Onlardan kâfir olanları ise kısa bir süre geçindirir, sonra Cehennem azabına katlanmak zorunda tutarım. Ne kötü akıbet tir o!» buyurdu.	Hani, İbrahim "Yâ Rabbi, Sen burasını emin bir yurt kıl. Ahâlisini, o içlerinden Allah'a ve âhiret gününe iman edenleri ni merzûk buyur" demişti. Mabudu buyurdu ki: "Kâfir olanı da rızıklandırır, az bir zaman hayattan nasibedar ederim, sonra azâb-ı nâr ıztırabında bırakırım. O ne yaman âkıbet tir!"	Hani, İbrahim demişti ki: Rabbim burasını emniyetli bir şehir yap. Ve halkından Allah'a, ahiret gününe iman etmiş olanları mahsullerle rızıklandır Allah da: Kâfir olanı kısa bir zaman için geçindiririm. Sonra onu cehennem azabına zorlarım. Bu ne kötü bir sonuçtur, buyurmuştu.	Ve İbrahim: Ey Rabbim! diye yalvardı, Burayı emin bir bölge yap ve halkından Allah'a ve Ahiret Günü'ne iman edenlere bereketli rızıklar bağışla. (Allah): Her kim hakikatı inkar ederse, onun kısa bir süre zevk ü sefa içinde yaşamasına izin veririm - ama sonunda onu ateşin azabına sürerim; ne kötü bir duraktır o! diye cevap verdi.
2. 127 وَإِذْ=hani يَرْفَعُ=yükseltiyordu إِبْرَاهِيمَ=İbrahim الْقَوَاعِدَ=temellerini مِنَ الْبَيْتِ=Ev'in وَإِسْمَاعِيلَ=İsmail'le beraber رَبَّنَا=Rabbimiz تَقَبَّلْ=kabul buyur مِثْنًا=bizden إِنَّكَ=kuşkusuz sen أَنْتَ=(yalnız) sen السَّمِيعُ=işitensin الْعَلِيمُ=bilensin	Hani İbrahim ile İsmail, Kâbe'nin duvarlarını yükseltirlerken şöyle dua etmişlerdi; «Ey Rabbimiz, yaptığımızı kabul et hiç şüphesiz sen herşeyi işiten ve bilensin.	Hani İbrahim İsmail ile birlikte Kâbe'nin temellerini yükseltirken diyorlardı ki: "Ya Rab! Şu emeğimizi kabul buyur! İşiten, bilen, şüphe yok, ancak Sensin.	Hani, İbrahim, Ka'be'nin temellerini İsmail ile birlikte yükseltiyordu ve diyordu ki: Rabbimiz bizden kabul buyur. Şüphesiz ki, Sensin Sen Semî, Âlim.	İbrahim ve İsmail Mabed'in temellerini yükseltirken yalvardılar: Ey Rabbimiz! Bunu kabul et; Sensin her şeyi bilen, her şeyi duyan!
2. 128 رَبَّنَا=Rabbimiz وَاجْعَلْنَا=bizi yap أَكْ=sana مُسْلِمِينَ=teslim olanlardan وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا=neslimizden de أُمَّة=bir ümmet çıkar مُسْلِمَةً=teslim olan أَكْ=sana وَأَرِنَا=bize göster إِبَادَتَنَا=ibadet yollarımızı وَوَثُبْ عَلَيْنَا=ve tevbemizi kabul et أَنْتَ=ancak sensin إِنَّكَ=şüphesiz sen التَّوَابُ=tevbeleri kabul eden الرَّحِيمُ=çok merhametli olan	Ey Rabbimiz, ikimizi de sana teslim olanlardan eyle, soyumuzdan da sana teslim olan bir ümmet çıkar, bize ibadet yollarımızı göster, tevbemizi kabul buyur. Hiç şüphesiz sen tevbeleri kabul edensin ve çok merhametlisin.	Ya Rab! Her ikimizi yalnız Sana boyun eğen kullarından eyle! Neslimizi de yalnız Sana boyun eğen bir ümmet kıl! Sonra bizlere ibadetimiz yollarını göster; suçlarımızı bağışla ki bütün suçları bağışlayan, mahlûkâtına rahîm bir Sensin.	Rabbimiz ikimizi de sana teslim olanlar kıl. Soyumuzdan da sana teslim olanlar yetiştir, bize ibadet edeceklerimiz yerleri göster, tevbelerimizi kabul et. Çünkü Sensin Sen, Tevvab, Rahim.	Ey Rabbimiz, bizi Sana teslim olanlardan kıl ve bizim soyumuzdan Sana teslim olacak bir topluluk çıkar, bize ibadet yollarını göster ve tevbemizi kabul et: Şüphesiz yalnız Sensin tevbeleri kabul eden, rahmet dağıtan!
2. 129 رَبَّنَا=Rabbimiz وَابْعَثْ=gönder فِيهِمْ=onlara رَسُولًا=bir elçi مِنْهُمْ=kendi içlerinden يُتْلُو=okuyacak عَلَيْهِمْ=kendilerine آيَاتِكَ=senin ayetlerini وَيُعَلِّمُهُمْ=onlara öğretecek كِتَابَ=Kitabı وَالْحِكْمَةَ=ve hikmeti وَيُزَكِّهِمْ=ve onları temizleyecek أَنْتَ=yalnız sen إِنَّكَ=şüphesiz sensin الْعَزِيزُ=Aziz olan الْحَكِيمُ=Hakim olan	Ey Rabbimiz, içlerinden onlara senin ayetlerini okuyacak, Kitab'ı ve hikmeti öğretecek, kendilerini kötülüklerden arıttacak bir peygamber gönder. Hiç şüphesiz sen azizsin ve hikmet sahibisin.»	Ya Rab! Onlara içlerinden öyle bir peygamber gönder ki kendilerine hem âyâtını okusun, Kitab'ı, hikmeti öğretsin, hem onları bütün lekelerden pâk etsin. Aziz, hakîm Sensin, ancak Sensin.	Rabbimiz, onların arasından, senin ayetlerin onlara okuyacak, kitabı, hikmeti öğretecek ve onları tezkiye edecek bir peygamber gönder. Şüphesiz ki Aziz, Hakim Sensin Sen.	Ey Rabbimiz! Soyumuz içinden onlara Senin mesajlarını iletecek, vahyi ve hikmeti öğretecek ve onları arındırıp temiz kılacak bir elçi çıkar: Çünkü yalnız Sensin kudret ve hikmet sahibi!
2. 130 وَمَنْ=kim يَرْغَبُ=yüz çevirir عَنْ مِلَّةٍ=milletinden (dininden) إِلَّا=başka إِبْرَاهِيمَ=İbrahim'in نَفْسَهُ=nefsini مَنْ سَفِهَ=sefil kılardan وَلَقَدْ=Andolsun ki اصْطَفَيْنَاهُ=biz onu seçmiştik فِي الدُّنْيَا=dünyada وَوِثَّةً=ve şüphesiz o فِي الْآخِرَةِ=ahirette de لِمَنِ الصَّالِحِينَ=salihlerdendir	Benliğini aşığıla mahkûm edenler dışında İbrahim'in dininden kim yüz çevirir. Andolsun ki, biz onu dünyada seçkinlerden kıldık. O Ahirette de salihler arasındadır.	Kendini bilmeyenlerden başka kim İbrahim'in dininden yüz çevirir ki onu bizler dünyada kullarımızdan seçtik. Ahirette de o hiç şüphe yok salâhiyetle seçileceklerdendir.	Kendini bilmezden başka kim İbrahim'in dininden yüz çevirir. Andolsun ki dünyada onu seçmiştik. Muhakkak ki o, ahirette de salihlerdendir.	Ve düşünme melekeleri dumura uğramış olanlar dışında kim, bu dünyada gerçekten yücelttiğimiz ve şüphesiz ahirette de dürüst ve erdemliler arasında yer alacak olan İbrahim'in inanç sistemini terk etmek ister?
2. 131 إِذْ=hani قَالَ=demişti لَهُ=ona رَبِّي=Rabbi أَسْلَمْتُ=İslam ol (teslim ol) قَالَ=dedi أَسْلَمْتُ=teslim oldum رَبِّ=Rabbine الْعَالَمِينَ=alemlerin	Hani Rabbi ona; «Teslim ol» buyurunca o da; «Ben alemlerin Rabbine teslim oldum» dedi.	Çünkü mabudu ona "Allah'ına boyun eğ!" buyurunca, "Benim boy-num yalnız Rab-bül'âlemîn'e eğilmiştir" dedi.	Hani, Rabbi ona; teslim ol buyurduğu zaman, o da, alemlerin Rabbına teslim oldum, demişti.	Rabbi, O'na: Bana teslim ol! dediğinde; (Sana), bütün alemlerin Rabbine teslim oldum! diye cevap verdi.
2. 132 وَوَصَّى=bunu بِهَا=vasiyet etti	İbrahim (bu ilâhî buyruğu) oğullarına tavsiye etti.	İbrahim kendi oğullarına bu dini vasiyet ettiği gibi, Ya-	İbrahim bunu oğullarına da tavsiye etti.	Ve İbrahim çocuklarına bunu aynen vasiyet etti; Yakup

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
إِبْرَاهِيمَ=İbrahim بَنِيهِ=kendi oğullarına وَيَعْقُوبُ=Yakub da إِنَّ=şüphesiz يَا بَنِي=Oğullarım اصْطَفَى=seçti الله=Allah أَكُم=sizin için الدِّينَ=bu dini فَلَا تَمُوتُنَّ=öyleyse ölmeyin إِلَّا=başka (bir şekilde) وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ=Müslümanlar olmakta	Yakub da; «Ey oğullarım, Allah sizin için bu dini seçti, mutlaka müslüman olarak ölünüz» dedi.	kup da onu vasiyet etti. "Oğullarım, Allah sizler için İslâm'ı seçti; başka dinlerden sakının, yalnız müslim olarak can verin" dedi.	Ya' kub da: Ey oğullarım, Allah sizin için dinini seçti. Onun için siz de yalnız Müslüman olarak can verin, dedi.	da (böyle yaptı): Evlatlarımı! Bakın, Allah size en saf ve temiz inancı bahşetti; öyleyse O'na teslim olmadan ölümün sizi alt etmesine izin vermeyin.
2. 133 أَمْ كُنْتُمْ=siz yoksa إِذْ=zaman شَهِدَاءَ=şahit miydiniz يَعْقُوبُ=Yakub'a حَضَرَ=geldiği إِذْ=O zaman الْمَوْتُ=ölüm hali إِلَيْنِهِ=oğullarına يَاكُوبَ=(Yakub) dedi ki مَا تَعْبُدُونَ=neye kulluk edeceksiniz مِنْ بَعْدِي=benden sonra قَالُوا=dediler نَعْبُدُ=kulluk edeceğiz إِلَهُكَ=senin tanrın وَالَهُ=ve tanrısı إِبْرَاهِيمَ=İbrahim آبَائِكَ=ataların وَإِسْمَاعِيلَ=İsmail وَالْإِسْحَاقَ=ve İshak'ın إِلَهَا=Tanrı'ya وَنَحْنُ=ve biz لَهُ=O'na مُسْلِمُونَ=teslim olanlarız	Yoksa siz Yakub ölmek üzereyken yanında mıydınız? Hani O oğullarına; «Benden sonra kime kulluk edeceksiniz (kime tapacaksınız?)» diye sordu. Onlar da; «Senin ve ataların İbrahim'in, İsmail'in ve İshak'ın ilâhı olan tek Allah'a kulluk edeceğiz; biz O'na teslim olmuşuz» dediler.	Yoksa, sizler Yakup ölüm hâline gelip de oğullarına "Benim arkamdan kime ibadet edeceksiniz?" dediği zaman hazır mı idiniz ki; "Senin ilâhına, ecdadın İbrahim ile İsmail'in ve İshak'ın bir tanecek ilâhına ibadet ederiz. Bizler yalnız O'na boyun eğmişiz" demişlerdi.	Yoksa Ya'kub'a ölüm geldiğinde siz orada mıydınız? Hani o, oğullarına: Benden sonra neye ibadet edeceksiniz? demişti. Onlar da: Senin İlah'ına ve ataların İbrahim'in, İshak'ın ilah'ına tek ilah olarak ibadet edeceğiz. Ve biz O'na teslim olmuşuz, demişlerdi.	Evet, siz, (ey İsrailoğulları) Yakub'un, son nefesini vermeye yaklaşırken oğullarına: Ben gitkten sonra siz kime kulluk edeceksiniz? diye seslendiğine şahitsiniz. Onlar: Senin tanrına, ataların İbrahim, İsmail ve İshak'ın tanrısına, O Tek Tanrıya kulluk edecek ve O'na teslim olacağız! diye cevap verdiler.
2. 134 تِلْكَ=onlar أُمَّةٌ=bir ümmetti قَدْ خَلَتْ=gelip geçti لَهَا=kendilerine مَا كَسَبَتْ=onların kazandıkları وَلَكُمْ=size aittir مَا كَسَبْتُمْ=sizin kazandıklarınız وَلَا تُسْأَلُونَ=siz sorulmazsınız عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ=onların yaptıkları	Onlar gelip geçmiş bir ümmettir. Onların kazandıkları kendilerine, sizin kazandığınız da size dir. Siz onların yaptıklarından sorumlu tutulmazsınız.	O bir ümmetti geldi, geçti. Ona kendi kazandığı, size de kendi kazandığınız. Onların işlediklerinden sizler sorulacak değilsiniz.	Onlar bir ümmetti gelip geçti. Onların kazandıkları kendilerinin, sizin kazandığınız da sizin. Ve siz, onların yapmış olduklarından sorulmazsınız.	Şimdi o toplumlar geçip gittiler; onların kazandıkları kendilerine yazılacak, sizin kazandıklarınız ise size; ve siz, onların yaptıklarından ötürü yargılanacak değilsiniz.
2. 135 وَقَالُوا=dediler كُونُوا=olun ki يَهُودًا=Yahudi أَوْ=veya نَصَارَى=Hristiyan تَهْتَدُوا=doğru yolu bulasınız قُل=De ki بَل=bilakis (uyarız) مِلَّةَ=millette (dinine) إِبْرَاهِيمَ=İbrahim'in حَنِيفًا=hanif وَمَا كَانِ=O değildi مِنَ الْمُشْرِكِينَ=ortak koşanlardan	Onlar size; «Yahudi veya hristiyan olun ki, doğru yolu bulasınız» dediler. Onlara de ki; «Hayır, biz İbrahim'in dosdoğru dinine uyarız. O müşriklerden değildi.»	Yahudilerle Nasranîler sizlere "Yahudi yahut Nasranî olun ki doğru yolu bulasınız" diyorlar, kendilerine şunu söyle: "Öyle değil, İbrahim'in hakka meylederek tuttuğu dininden oluruz ki hiçbir zaman müşriklerden değildi."	Yahudi veya Hristiyan olun ki hidayete eresiniz, dediler. De ki: Hayır, biz Hanif olan İbrahim'in dinine uyarız. O, müşriklerden değildi.	Onlar: Yahudi ve Hristiyan olun ki doğru yolu bulasınız derler. De ki: Hayır, (bizimki) batıl olan her şeyden yüz çeviren ve Allah'tan başkasına ilahlık yakıştıranlardan olmayan İbrahim'in inanç sistemi(dir).
2. 136 فَقُولُوا=deyin أَمَّا=inandık بِاللَّهِ=Allah'a وَمَا أُنْزِلَ=ve indirilene إِلَيْنَا=bize وَمَا أُنْزِلَ=ve indirilene إِلَى إِبْرَاهِيمَ=İbrahim'e وَإِسْمَاعِيلَ=ve İsmail'e وَالْإِسْحَاقَ=ve İshak'a وَيَعْقُوبَ=ve Yakub'a وَالْأَسْبَاطَ=ve torunlarına وَمَا أُوتِيَ=verilene مُوسَى=Musa وَمَا أُوتِيَ=ve İsa'ya وَمَا أُوتِيَ=ve verilene النَّبِيِّونَ=peygamberlere مِنْ رَبِّهِمْ=Rablerinden لَا نَفَرِقُ=ayırım yapmayız بَيْنَ=arasında أَحَدٍ=hiçbiri وَنَحْنُ=ve biz مِنْهُمْ=onların لَهُ=O'na مُسْلِمُونَ=teslim olanlarız	Onlara deyin ki; «Biz Allah'a, bize indirilene, İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a ve torunlarına indirilene; Musa'ya ve İsa'ya verilene ve diğer peygamberlere Rabbleri tarafından verilene inanırız. Onlar arasında ayırım yapmayız. Biz Allah'a teslim olanlarız.»	Ey mü'minler, şöyle deyin: "Bizler Allah'ı inandığımız gibi kendimize ne indirildi ise ve İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakup ve Yakup oğullarına ne indirildi ise, sonra Musa ile İsa'ya ve diğer peygamberlere mabudları tarafından olarak ne indirildi ise hepsine inandık. Bu peygamberlerin hiçbirini diğerinden ayırtmıyız ve boynumuzu Allah'a eğmişiz."	Biz; Allah'a, bize indirilmiş olana, İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a ve torunlarına indirilmiş olanlara, Musa'ya, İsa'ya verilenlere, peygamberlere Rabbları tarafından verilmiş olanlara iman ettik. Onların hiçbirinin arasını diğerinden ayırmayız. Biz ona teslim olmuşlarız, deyin.	Deyin ki: Biz Allah'a inanırız; ve bize indirilene ve İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a ve onların soyundan gelenlere indirilene; ve Musa'ya, İsa'ya ve Rableri tarafından (diğer) tüm peygamberlere tevdi edilmiş olana (inanırız); onların arasında hiçbir ayırım yapmayız. Ve biz O'na teslim olanlarız.
2. 137 فَإِنْ=eğer أَمَّنُوا=iman ederlerse بِمِثْلِ=gibi مَا آمَنْتُمْ=sizin iman ettiğiniz بِهِ=ona فَقَدْ=elbette اهْتَدَوْا=doğru yolu bulmuş olurlar وَإِنْ=eğer تَوَلَّوْا=dönerlerse فَإِنَّمَا=mutlaka هُمْ=onlar فِي شِقَاقٍ=anlaşmazlık içine düşerler فَسَيَكْفِيكَهُمْ=onlara karşı sana yeter الله=Allah وَهُوَ=O السَّمِيعُ=işitendir الْعَلِيمُ=bilendir	Eğer onlar sizin inandıklarınızın aynısına inanırlarsa doğru yolu bulmuş olurlar. Eğer bu inanca arka dönerlerse mutlaka çatışmaya ve çıkmaza düşerler. Onlara karşı Allah sana yetecektir. O işitendir ve bilendir.	Eğer sizin inandığınıza inanırlarsa doğru yolu şüphesiz buldular, yok imandan yüzlerini çevirirlerse iyi bilsinler ki hakka uzak olmaktan başka bir halde değiller. Ya Muhammed! Allah seni onlardan koruyacak. İşiten, bilen ancak O.	Onlar da, sizin iman ettiğiniz gibi iman ederlerse muhakkak doğru yolu bulmuşlardır. Şayet yüz çevirirlerse; şüphesiz ki onlar çekişme içerisindedirle. Onlara karşı Allah sana yetecektir. O, Seimidir, Alimidir.	Eğer (ötekiler de) sizin inandığınız gibi inanırlarsa şüphesiz doğru yolu bulmuş olurlar; yüz çevirirlerse derin bir çıkmaza saplanmış olurlar, ama Allah seni bundan korumaktadır. Zira yalnız O'dur her şeyi işiten, her şeyi bilen.
2. 138 صِبْغَةً=boyası (ile boyan) وَمِنْ=kimdir الله=Allah'ın أَحْسَنُ=daha güzeli مِنَ اللهِ=Allah'tan صِبْغَةً=boyası وَنَحْنُ=Biz ancak لَهُ=O'na عَابِدُونَ=kulluk ederiz	Bu din, Allah'ın verdiği bir renktir. Kim Allah'tan daha iyi bir renk verebilir? Biz yalnız O'na kulluk ederiz.	Allah bizlere firat rengini, iman rengini vermiş. Kim Allah'tan güzel renk verebilir? İşte bizler o Allah'a kulluk ediyoruz.	Allah'ın boyası (ile boyandık) . Boyası Allah'tan daha güzel olan kimdir? Biz O'na kulluk ederiz.	(De ki: Hayatımız) Allah'ın rengi (ile renklenir!) Kim (hayata) Allah'tan daha güzel renk verebilir, eğer gerçekten O'na kulluk ediyorsak?
2. 139 قُل=söyle (onlara)	De ki; «Bizim de sizin de Rabbiniz olan Allah hak-	Onlara şöyle de: "Allah'ın meşiyeti üzerine bizimle	Allah hakkın-da bizimle tartışıyor musu-	(Yahudi ve Hristiyanlara) de ki: Allah hakkında bizim

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
أَتَحَاجُّونَنَا=bizimle tartışıyor musunuz? وَهُوَ=O iken رَبُّنَا=bizim de Rabbimiz وَرَبُّكُمْ=sizin de Rabbiniz وَلَنَا=bizimdir أَعْمَالُنَا=bizim yaptıklarımız وَلَكُمْ=sizindir أَعْمَالَكُمْ=sizin yaptıklarınız لَهُ=O'na وَنَحْنُ=biz مُخْلِصُونَ=gönülden bağlananlarız	kında bizimle çekişiyor musunuz? Bizim yaptıklarımız bize, sizin yaptıklarınız da size aittir. Biz O'na samimi olarak bağlıyız.	mücadele mi edeceksiniz? Halbuki O bizim de Rabbimiz, sizin de Rabbiniz olduktan başka bizim işlediklerimiz kendimize, sizin işledikleriniz kendinize râci. Sonra da bizler kulluğumuzu O'na hasretmişiz.	nuz? Halbuki O, bizimde Rabbımız, sizin de Rabbimizdir. Bizim amellerimiz bize, sizin amelleriniz size aittir. Biz O'na muhlis kullanız, de,	le tartışıyor musunuz? Nasıl olur? O, bizim gibi sizin de Rabbinizdir; bizim işimiz bize, sizin işiniz de size aittir; ve biz kendimizi yalnızca O'na adamışızdır.
2. 140 أَمْ=yoksa تَقُولُونَ=söylüyorsunuz إِنْ=şüphesiz إِبْرَاهِيمَ=ibrahim وَإِسْحَاقَ=ishak وِإِسْمَاعِيلَ=ismail وَيَعْقُوبَ=Yakub وَالْأَسْبَاطَ=ve torunlarının كَانُوا=olduklarını mı يَهُودًا=Yahudi أَوْ=yahut نَصَارَى=Hristiyan فُلْ=De ki أَلَنْتُمْ=Siz mi أَعْلَمُ=daha iyi bilirsiniz أَمْ=yoksa اللَّهُ=Allah mı وَمَنْ=kimdir أَظْلَمُ=daha zalim مِمَّنْ=kimseden كَتَمَ=gizleyen شَهَادَةً=şahitliği عِنْدَهُ=yanında bulunan مِنَ اللَّهِ=Allah tarafından وَمَا=değildir اللَّهُ=Allah بِغَافِلٍ=gafil عَمَّا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızdan	Yoksa İbrahim'in, İsmail'in, İshak'ın, Yakub'un ve torunlarının yahudi ya da hristiyan olduklarını mı söylüyorsunuz? De ki; «Siz mi daha iyi bilirsiniz, yoksa Allah mı?» Allah tarafından kendisine bildirilen bir gerçeği saklayandan daha zalim kim olabilir? Allah yaptıklarınızdan asla gafil değildir.	Yoksa sizler İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a, Yakup oğullarına Yahudi idiler, yahut Nasranî idiler mi diyorsunuz? Onlara de ki: "Sizler mi daha iyi bileceksiniz, yoksa Allah mı bilecek? Acaba Allah'ın şahadet ettiği bir hakikati bile-rek saklayandan daha zâlimi kimdir? Allahu Zülcelâl ettiklerinizden asla gafil değil.	Yoksa siz: İbrahim, İsmail, İshak, Ya'kub ve oğulları Yahudi veya Hristiyan idiler mi, diyorsunuz? Siz mi daha iyi biliyorsunuz yoksa Allah mı? Allah tarafından yanında bulunan şahadet-i gizleyenden daha zalim kim vardır? Allah sizin yaptıklarınızdan gafil değildir, de.	İbrahim'in, İsmail'in, İshak'ın, Yakub'un ve onların soyundan gelenlerin 'Yahudi' yahut 'Hristiyan' olduklarını mı iddia ediyorsunuz? De ki: Allah'tan iyi mi biliyorsunuz? Allah tarafından kendilerine verilen bir delili örtbas edenden daha zalim kim olabilir? Ama Allah yaptıklarınızdan gafil değildir.
2. 141 تِلْكَ=İşte onlar أُمَّةٌ=bir ümmetti قَدْ خَلَتْ=gelip geçti لَهَا=onlarındır مَا كَسَبَتْ=onların kazandıkları وَلَكُمْ=sizindir مَا كَسَبْتُمْ=sizin kazandıklarınız وَلَا تُسْأَلُونَ=sorulmazsınız عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ=onların yaptıkları	Onlar daha önce gelip geçmiş bir ümmettir. Onların kazandıkları kendilerine, sizin kazandıklarınız da sizedir. Siz onların yaptıklarından sorumlu tutulmazsınız	O bir ümmetti, geldi, geçti. Ona kendi kazandığı, size de kendi kazandıklarından sizler sorulmayacaksınız."	Onlar bir ümmetti gelip geçti. Onların kazandıkları kendilerine, sizin kazandıklarınız da sizedir. Ve siz onların yapmış olduklarından sorulmazsınız.	Şimdi o toplumlar gelip geçtiler; onların kazandıkları onlara yazılacak, sizin kazandıklarınız ise size. Ve siz onların yaptıklarından ötürü yargılanacak değilsiniz.
2. 142 سَيَقُولُ=diyecekler السُّفَهَاءُ=bazı beyinsizler مِنَ النَّاسِ=insanlardan مَا=nedir وَلَا هُمْ=onları çeviren عَنْ قِبَلَتِهِمْ=kiblelerinden كَانُوا=bulundukları فُلْ=de ki عَلَيْهَا=üzerinde اللَّهُ=Allah'ındır الْمَشْرِقُ=doğu da وَالْمَغْرِبُ=batı da يَهْدِي=O iletir مَنْ يَشَاءُ=dilediğini (dileyeni) إِلَى صِرَاطٍ=yola مُسْتَقِيمٍ=doğru	İnsanlardan bazı beyinsizler; «Onları daha önce yöneldikleri kible-den çeviren sebep nedir?» diyecekler. De ki; «Doğu da Batı da Allah'ındır. O dilediğini doğru yola iletir.»	Nâsın içinden kendini bilmezler diyecekler ki: "Karşı durmakta oldukları kible-den bunları çeviren nedir? Onlara söyle: "Maşrık da Allah'ın, mağrip de Allah'ın. Dilediğini doğru yola çıkarır."	İnsanlardan bir kısım beyinsizler diyeceklerdir ki: Onları üzerinde bulundukları kiblelerinden ne çevirdi? De ki: Doğu da Batı da Allah'ındır. O, dilediği kimseyi doğru yola iletir.	İnsanlar arasındaki dar kafalı düşünceler, Şimdiye kadar uydukları kible-den onları vazgeçiren nedir? diyecekler. De ki: Doğu da Batı da Allah'ındır; O, dilediğini doğru yola iletir.
2. 143 وَكَذَلِكَ=böylece جَعَلْنَاكُمْ=sizi kıldık أُمَّةٌ=bir ümmet وَسَطًا=vasat لَتَكُونُوا=olmanız için شُهَدَاءَ=şahit عَلَى النَّاسِ=insanlara وَيَكُونُ=ve olması için الرَّسُولُ=rasulün de عَلَيْكُمْ=size وَمَا جَعَلْنَا=ve yaptık شَهِيدًا=şahit الْقِبْلَةَ=kible الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا=üzerinde bulunduğu إِلَّا=sadece لِنَعْلَمَ=bilmek için الرَّسُولَ=Elçi'ye مَنْ يَتَّبِعْ=uyanı مِمَّنْ يَنْقَلِبْ=geriye dönen-den عَلَى=üzerinde عَقِبَيْهِ=öğçesi وَإِنْ كَانَتْ=elbette إِلَّا=başkasına أَكْبَرَةَ=ağır gelir عَلَى الَّذِينَ هَدَى=yol gösterdiğinden اللَّهُ=Allah'ın وَمَا كَانَ=değildir اللَّهُ=Allah لِيُضِيعَ=zayi edecek إِيمَانَكُمْ=sizin imanınızı إِنْ=Şüphesiz اللَّهُ=Allah بِالنَّاسِ=insanlara أَرَأَوْفَ=şefkatlidir رَحِيمٍ=merhametlidir	Böylece sizi orta yolu benimseyen bir ümmet yaptık ki, siz insanlara örnek olasınız ve peygamber de size örnek olsun. Biz sırf Peygambere uyanları, bağlı kalanları O'na uymaktan vazgeçenlerden ayırde-delim diye daha önce yöneldiğin kibleyi tekrar kible yaptık. Bu değişiklik, Allah'ın doğru yolu gösterdiği kimselerden başkasına elbette ağır gelir. Allah sizin imanınızı boşa çıkaracak değildir. Hiç şüphesiz, Allah insanlara karşı şefkatli ve merhametlidir.	İşte o doğru yola nasıl çıkardıksa, başkaca insanlara karşı âdil şahitle-rimiz olasınız, Peygamber de sizin adaletinize şahit olsun diye sizleri en mutedil bir ümmet kıldık. Yâ Muhammed! Vaktiyle karşı durduğın kibleyi tekrar sana kible edimiz, Peygamberin izinden gideceklerle ters yüzüne döke-necekleri ayırmaktan başka bir şey için değildi ve bu hadise Allah'ın irşad ettiği kimseler-den mâadâsına elbette ağır gelecekti. Şüphe yoktur ki Allah imanınızı heder etmeyecek. Allah'ın insanlar hakkında re'feti, rahmeti bitmez, tükenmez.	Böylece sizi vasat bir ümmet kıldık ki, insanların üzerine şahidler olasınız. Peygamber de sizin üzerinize şahit olsun. Ve senin üzerinde bulunduğın kibleyi, peygambere uyanları, ayağının iki ökçesi üzerinde geri döneceklerden ayırdetmek için kible yaptık. Gerçi bu, büyük bir şeydir. Ama Allah'ın doğru yola ilettiği kimseler için değil. Allah, elbette imanınızı zayi edecek değildir. Şüphesiz ki Allah, insanlara Rauf ve Rahim'dir.	Ve böylece sizin dengeli ve ölçülü bir toplum olmanızı istedik ki (hayatınızla) tüm insanlığın huzurunda hakkatin şahitleri olmanız ve Elçi de sizin huzurunuzda ona şahitlik yapsın. Ve Elçi'ye uyanlar ile ökçeleri üzerinde gerisin geri dönenler arasında açık bir ayrım yapabilmek amacıyla senin, (ey Peygamber) daha önce yöneldiğin hedefi (bu topluluk için) kible olarak tayin ettik: Şüphesiz bu, Allah'ın doğru yola ulaştır-dığı kişilerden başka herkes için zor bir sınavdı. Allah sizin inancınızı kesinlikle göz ardı etmeyecektir; zira, unutmayın ki, Allah insana karşı en şefkatli olandır, rahmet kaynağıdır.
2. 144 قَدْ=elbette تَرَى=görüyoruz تَقْلَبُ=çevrilip durduğunu وَجْهَكَ=yüzünün فِي السَّمَاءِ=göğe doğru فَلَنُورِثَنَّكَ=elbette seni döndüreceğiz قِبْلَةً=bir kibleye تَرْضَاهَا=hoşlanacağıın فَوَلِّ=(Bundan böyle) çevir	(Ey Muhammed) senin yüzünü ısrarla göğçe çevirdiğini görüyoruz. Seni hoşuna gidecek bir kibleye kesinlikle döndüre-geçiz. Bundan böyle yüzünü Mescid-i Haram tarafına çevir. Nerede olursanız olun, yüzlerinizi o tarafa çevirin. Hiç şüphesiz kendilerine kitap	Yâ Muhammed! Yüzünün semâya dönmüş, aranıp durduğunu görüyoruz. Seni hoşnut olacağın bir kibleye herhalde haydi edeceğiz. Saydık, yüzünü Mescid-i Haram'a doğru çevir. Siz de ey mü'minler, her nerede bulunursanız yüzünüzü oraya doğru çevirin. Kendilerine	Doğrusu biz, yüzünün semaya doğru çevrilip durduğunu görüyoruz. Şimdi seni hoşnud olacağın bir kibleye çevireceğiz. Yüzünü Mescid-i Haram tarafına çevir. Nerede bulunursanız bulunun, yüzlerinizi o tarafa	Biz, (ey Peygamber) senin sık sık yüzünü (bir kılavuz arayışı içinde) göğçe çevirdiğini görüyoruz: ve şimdi seni tam tatmin edecek bir kibleye döndürüyoruz. Artık yüzünü Mescid-i Haram'a çevir; ve siz, hepimiz, nerede olursanız olun, yüzünüzü (namaz esnasında) o yöne döndürün. Doğru-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâ-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
شَطْرَ=tarafına يُؤْتُوا=verilenler الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ=Mescid-i Haram وَحَيْثُ=nerede يُؤْتُوا=çevirin شَطْرَهُ=o yöne الَّذِينَ أُوتُوا=verilenler لَيَعْلَمُونَ=bilirler الْحَقُّ=bunun مِنْ رَبِّهِمْ=Rableri tarafından وَمَا=değildir الله=Allah بِغَافِلٍ=habersiz عَمَّا يَفْعَلُونَ=onların yaptıklarından	verilenler, bu kible değişiminin Rabblerinin buyruğuna dayanan bir gerçek oldu-ğunu biliyorlar. Allah onların ne-ler yaptıkların-dan habersiz değildir.	Kitap verilenler şüpheli yok bilecekler ki bu Kâbe'ye dönmek haktır, Al-lah tarafından va-hiydir. Allah onların işlediklerinden gafil de-ğil.	çevirin. Şüp-he-siz ki, ken-dilerine kitab-verilenler bu-nun Rabları'nı dan gelen bir gerçek oldu-ğunu bilirler. Allah, onların yaptıklarından gafil değildir.	su, daha önce kendilerine vahiy tevdi edilmiş olan-lar, bu emrin Rab-lerinden gelen bir hakikat olduğunu çok iyi bilirler; ve Allah onların yap-tıklarından haber-siz değildir.
2. 145 وَلَنْ آتِيَنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ أَيَّةً قَبْلَتْكَ أَنْتَ بِتَابِعِ قَبْلَتِهِمْ وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعِ قَبْلَةِ بَعْضٍ وَلَنْ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ مِّنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ	Kendilerine kitap verilenlere sen her türlü ayeti (delili) göstersen bile onlar yine senin kıblene uymazlar. Sen de onların kıble-sine uyacak de-ğilsin. Onlar bir-birlerinin kıblele-rine de uymaz-lar. Sana gelen bilgiden sonra eğer onların ke-yiflerine, arzula-rına uyacak olursan, o za-man, kesinlikle zalimlerden olur-sun.	Kasem ederim ki o kendilerine Kitap verilen ümmetinde bütün burhanları getirseydin yine senin kıblene tâbi olmazlardı. Elbette sen de onların kıb-lesine tâbi olmaz-sın. Sonra bunların bir kısmı da öteki-lerinin kiblesine tâbi değil. Kasem ederim ki sana ge-len bu vahyin ar-kasından tutar, on-ların arzularına uyar-san, işte o zaman kat'iyyen sen de nefsin'e zulmedenlerden-sin.	Andolsun ki; sen, kendileri-ne kitab veril-miş olanlara her ayeti ge-tirsen, onlar yine senin kıb-le-ne uymazlar. Sen de onların kiblesine uya-cak değilsin. Onların kimi de, kiminin kiblesine uya-cak değildirler. Andolsun ki; sana gelen bunca ilimden sonra şayet sen onların heveslerine uyacak olur-san, o takdir-de şüphesiz zalimlerden olursun.	Ama daha önce kendilerine vahiy tevdi edilmiş olan-ların önüne bütün delilleri koymuş ol-saydın bile senin kıblene yönelmez-lerdi; ne sen onla-rın kiblelerine yö-nelirsin, ne de on-lar birbirlerinin kıb-lelerine yönelirler. Ve eğer sana ilim geldikten sonra on-ların asılsız görüş-lerine uysaydın muhakkak ki zalim-lerden olurduñ.
2. 146 الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ مِنْهُمْ فَرِيقًا الْحَقُّ لَا يَكْتُمُونَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ	Kendilerine kitap verdiklerimiz O'nu (Muham-med'i) oğullarını tanıdıkları gibi tanır-lar. Fakat onlardan bir grup, bile bile gerçeği gizler.	Kendilerine Kitap verdiğimiz ümmet-lerin uleması, Pey-gamberi -oğullarını tanıtır gibi- tanır-lar. İçlerinde bir takımı da hakkı bile bile saklarlar.	Kendilerine ki-tab verdikleri-miz, onu oğul-larını tanıdik-ları gibi tanır-lar. Öyle iken içlerinden bir gruh bilir ol-dukları halde, yine de hakkı gizlerler.	Daha önce kendile-rine vahiy verdikle-rimiz, onu kendi çocuklarını tanıdik-ları gibi tanır-lar: Ancak bilin ki, on-la-rın bazıısı hakikati bile bile örtbas eder.
2. 147 الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِن الْمُمْتَرِينَ	Bu, Rabbinden gelen bir gerçektir. Bu konuda sakın kuşkuya kapılanlardan olma.	Hak senin Rabbin-den gelendir. Sa-kın bunda şüphey-e düşenlerden olma.	Hak, Rabbin-dandır. Öyley-se asla şüp-hecilerden ol-ma!	Rablerinden gelen hakikat! O halde sen, şüphe eden-lerden olma.
2. 148 وَلِكُلٍّ وَجْهَةٌ هُوَ مُوَلِّيَهَا فَاسْتَشِيرُوا الْخَيْرَاتِ يَأْتِ اللَّهُ إِنَّ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ	Herkesin yönel-diği bir yön var-dır. Buna göre, hayırlı işlerde birbirinizle yarışa-girin. Nerede olursanız olun, Allah sizi bir yere getirecek (topla-yacak)tır. Hiç şüphesiz, Allah herşeye kadirdir.	Her ümmetin bir vechesi olur ki ona döner. Siz de en hayırlı gayelere koşun. Nerede bu-lunursanız bulu-nun, Allah hepimizi birden toplayacak. Allah'ın herşeye kâdir olduğunda şüphe yok.	Herkesin bri yönü vardır oraya döner. Öyleyse siz hayırlı işlerde birbirinizle ya-rışın! Nerede bulunursanız bulunun, Allah hepimizi birden getirir. Şüphe-siz ki Allah her şeye kadir dir.	Çünkü her topluluk, merkezinde O'nun, (Allah'ın) bulundu-ğu kendisine ait bir istikamete yöneltilir. Öyleyse, iyi ve gü-zel işlerde yarışın. Nerede olursanız olun Allah sizi ken-di katında toplaya-caktır: çünkü, Allah her şeye kadirdir.
2. 149 وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَأَنَّهُ مِن رَّبِّكَ اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ	Nereden yola çıkmış olursan ol, yüzünü Mes-cid-i Haram'a doğru çevir. Bu kesinlikle Rab-bindən gelen bir gerçektir. Hiç şüphesiz, Allah neler yaptığınızdan habersiz değildir.	Yâ Muhammed! Her nereden yola çıkarsan namazda yüzünü Mescid-i Haram'a dön, bu bir emir ki sana Rabbinden geldiği aşikâr. Allahu Zül-celâl ise işledikle-rinizden gafil de-ğil.	Nerden (yo-la) çıkarsan yüzünü Mes-cid-i Haram'a doğru çevir. Şüphesiz bu, Rabbindan bir haktır. Allah, yaptıklarınızdan gafil de-ğildir.	Böylece, nereden gelirseniz gelin, (namazda) yüzü-nüzü Mescid-i Ha-ram'a doğru çevi-rin. Bilin ki bu (emir) Rabbinizden gelen bir hakikattir; ve Allah, yaptıkla-rınızdan habersiz değildir.
2. 150 وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ قَوْلُوا شَطْرَهُ لِلنَّاسِ حُجَّةٌ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاحْشَوْنِي وَلَا تَمِ عَلَيْكُمْ وَلَعَلَّكُمْ	Nerden yola çıkmış olursan ol, yüzünü Mes-cid-i Haram'a doğru çevir. Ne-rede olursanız olun, yüzünüzü o tarafa çevirin ki, insanların elinde aleyhiniz-de kullanacakları bir bahane bul-unmasın. Yal-nız, zalimler başka. Onlardan da korkmayın, benden korkun. O tarafa dönün ki, size verece-ğim nimeti ta-mama erdireyim ve böylece doğ-ru yolu bulası-nız.	Yâ Muhammed! Her nereden yola çıkarsan, yüzünü Mescid-i Haram'a dön. Siz de ey mü'minler, her ne-rede bulunursanız yüzünüzü oraya dönün. Şunun için ki: İnsanların inat edenlerinden baş-kası aleyhinize hüccet serdede-mesin -hem siz on-lardan korkmaya-cak, Benden kor-kacaksınız-. Bir de bunun için ki: Siz-le onun ihvanımı itmam edeyim ve sizler doğru yolu tutabilirsiniz.	Nerden (yo-la) çıkarsan, yüzünü Mes-cid-i Haram'a doğru çevir. Siz de nerede olursanız, yü-zünüzü o yana döndürün, Ta ki, zalim olan-lardan başka insanların aleyhinizde bir delili bulun-masın. Artık onlardan korkmayın, Benden kor-kun ki, hem üzerinizdeki nimetimi tamamlayayım, hem de siz hi-dayeti ümid edebilirsiniz.	O halde, nereden gelirseniz gelin, (namazda) yüzü-nüzü Mescid-i Ha-ram'a çevirin ve nerede olursanız olun yüzünüzü ona çevirin ki, zulüm yapmaya şartlan-mış olmadıkça in-sanların size karşı hiçbir bahaneleri kalmasin. Onlar-dan korkmayın, Ben'den korkun. (Bana itaat edin) ki, size olan nimetimi tamamlayayım ve böylece siz de doğ-ru yolu bulabile-siniz.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	تَهْتَدُونَ=hidayete erersiniz				
2. 151	أَرْسَلْنَا =gibi كَمَا=gönderdik رَسُولًا =bir Elçi فَبِكُمْ=kendi içinizden يَتْلُو =okuyan مِنْكُمْ=sizden olan عَلَيْكُمْ =size آيَاتِنَا=ayetlerimizi وَيُزَكِّيكُمْ=sizi temizleyen وَيُعَلِّمُكُمْ=size öğretene كِتَابَ =Kitabı وَالْحِكْمَةَ=hikmeti وَيُعَلِّمُكُمْ=ve size öğreten مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ=bilmediklerini zi	Nitekim kendi içinizden size ayetlerimizi okuyan, sizi kötülüklerden arındıran, size Kitab'ı, hikmeti ve daha önce bilmediğiniz birçok şeyi öğreten bir peygamber gönderdik.	Nitekim sizlere içinizden bir peygamber gönderdik. Bir peygamber ki sizlere âyâtımızı okuyor, sizleri bütün lekelerden pâk ediyor, sizlere Kitap öğretiyor, hikmet öğretiyor, sizlere evvelce bilmediklerinizi öğretiyor.	Nitekim size içinizden; ayetlerimizi okuyan, sizi tezkîye eden kitabı ve hikmeti öğreten ve bilmediğiniz şeyleri bildiren bir peygamber gönderdik	Nitekim size, mesajlarımı iletmesi, sizi arındırması, vahiy ve hikmeti bildirmesi ve bilmediklerinizi öğretmesi için içinizden bir elçi gönderdik.
2. 152	فَإِذْكَرُونِي=Öyle ise beni anın ki أَذْكُرْكُمْ=ben de sizi anayım وَاشْكُرُوا لِي=bana şükredin وَلَا تَكْفُرُونَ=nankörlük etmeyin	O halde siz beni hatırlayın ki, ben de sizi hatırlayayım. Bana şükredin, sakın nankörlük etmeyin.	Beni anın sizleri anayım, Bana şükredin sakın Bana küfranda bulunmayın.	Öyleyse Beni zikredin ki, Ben de sizi anayım. Bir de Bana şükredin, nankörlük etmeyin.	Öyleyse Beni anın ki, Ben de sizi anayım; Bana şükredin ve Beni inkar etmeyin.
2. 153	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا=Ey inananlar اسْتَعِينُوا=(Allah'tan) yardım isteyin بِالصَّبْرِ=sabır وَالصَّلَاةِ=ve namazla إِنَّ اللَّهَ=muhakkak ki Allah=Allah مَعَ=beraberdir الصَّابِرِينَ=sabredenlerle	Ey müminler, sabırla ve namazla Allah'tan yardım isteyin. Hiç şüphesiz Allah, sabredenlerle beraberdir.	Ey iman eden kimseler! Yardımı sebatan bekleyin, salâttan bekleyin. Allah'ın sebat edenlerle beraber olduğunda şüphe etmeyin.	Ey iman edenler, sabır ve namazla yardım isteyin. Şüphesiz ki Allah, sabredenlerle beraberdir.	Siz ey imana ermiş olanlar! Sarsılmaz bir sabır ve namaz ile yardım arayın; zira, unutmayın, Allah zorluklara karşı sabredenlerle birliktedir.
2. 154	وَلَا تَقُولُوا=demeyin لِمَنْ=kimselere فِي سَبِيلِ=yolunda يُقْتَلُ=öldürülen اللَّهُ=Allah أَمْوَاتٌ=ölüler بَلْ=bilakis وَلَكِنْ=ama أَحْيَاءٌ=onlar diridirler لَا تَشْعُرُونَ=siz farkında olmazsınız	Allah yolunda öldürülenlere sakın «ölüler» demeyin. Tersine onlar diridirler, ama siz farkında değilsiniz.	Sonra Allah yolunda öldürülenler için «Ölü demeyin. Bildiğiniz gibi değil, onlar diri, ancak sizler bunu duymazsınız.	Allah yolunda öldürülenlere; ölüler, demeyin. Bilakis onlar, diridirler, ama siz fark etmezsiniz.	Allah yolunda öldürülenlere ölü demeyin: Hayır, onlar yaşıyor, ama siz farkında değilsiniz.
2. 155	وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ=andolsun sizi imtihan edece بِشَيْءٍ=şeylerle مِنَ الْخَوْفِ=korku وَالْجُوعِ=ve açlık (gibi) وَنَقْصِصَ=ve noksanlığıyla مِنَ الْأَمْوَالِ=mallarınızın وَالْأَنْفُسِ=ve canlarınızın وَالنَّمَرَاتِ=ve ürünlerinizin وَبَشِيرٍ=müjdele الصَّابِرِينَ=sabredenleri	Muhakkak ki, sizi biraz korku, biraz açlık, biraz mal, cari ve ürün eksiltmesi ile deneriz. Sabredenleri müjdele.	Çare yok, sizleri biraz korku ile, biraz açlık ile, biraz mal, can azalmasıyla imtihana çekeceğiz. Yâ Muhammed, o sabırlı kullarımı müjdele,	Andolsun ki sizi, biraz korku, biraz açlık, biraz da mallardan, canlardan ve mahsullerden yana eksiklikle imtihan edeceğiz, sabredenlere müjdele.	Muhakkak ki, ölüm tehlikesiyle ve açlıkla, dünyanın, canın ve (alın teri) ürünlerinin kaybı ile sizi sınayacağız. Ama zorluklara karşı sabredenlere iyi haberler müjdele.
2. 156	إِذَا=zaman الَّذِينَ=onlar ki أَصَابَتْهُمْ=onlara eriştiği قَالُوا=derler مُصِيبَةٌ=bir bela إِنَّا=şüphesiz biz اللَّهُ=Allah içiniz وَأِنَّا=ve şüphesiz biz إِلَيْهِ=O'na رَاجِعُونَ=döneceğiz	Ki onların başlarına bir musibet geldiğinde; «Biz Allah için varız ve yine O'na döneceğiz» derler.	ki başlarına bir musibet gelince "İnnâ lillâhi ve innâ ileyhi râciûn" derler.	Ki onlara bir musibet geldiği zaman; biz Allah içiniz ve yine O'na döneceğiz, derler.	Ki, onların başına bir musibet gelince, Doğrusu biz Allah'a aidız ve muhakkak O'na döneceğiz! derler.
2. 157	أُولَئِكَ=işte عَلَيْهِمْ=hep onlar içindir صَلَّاتٍ=bağışlamalar مِنْ رَبِّهِمْ=Rablerinden وَرَحْمَةً=ve rahmet وَأُولَئِكَ=ve işte هُمْ=onlardır الْمُهْتَدُونَ=doğru yolu bulanlar	İşte Rabblerinden mağfîret (salâvat) ve rahmet onların üzerinedir ve doğru yolu bulanlar da onlardır.	İşte Allah'ın gufranıyla rahmetine kavuşacaklar bunlar; işte yolun doğrusunu bulanlar da bunlar.	İşte onlar için Rabbları tarafından mağfîret ve rahmet vardır. Hidayete erenler de onlardır.	İşte Rablerinin nimetleri ve lûtfu onların içindir ve doğru yol üzerinde olanlar işte onlardır!
2. 158	إِنَّ الصَّافَا=Safa وَالْمَرْوَةَ=ve Merve مِنْ شَعَائِرِ=nişanlarırandandır فَمَنْ=Kim اللَّهُ=Allah'ın أَوْ=ya da الْبَيْتِ=Ev'i حَجَّ=hacceder فَلَا=yoktur اعْتَمَرَ=umre yaparsa جُنَاحَ=hiçbir günah عَلَيْهِ=kendisine أَنْ يَطُوفَ=tavaf etmesinde بِهِمَا=onları وَمَنْ=ve kim تَطَوَّعَ=kendiliğinden yaparsa خَيْرًا=bir iyilik فَإِنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah شَاكِرٌ=karşılığını verir عَلَيْهِ=(yaptığını) bilir	Hiç şüphesiz Safa ile Merve, Allah'a ibadet sembollerindedir. Buna göre, kim Hacc veya Umre amacı ile Kâbe'yi ziyaret ederse, bu iki tepeyi tavaf etmesinde hiçbir sakınca yoktur. Kim gönüllü olarak bir iyilik yaparsa, bilsin ki, Allah karşılığını verir ve yaptığını bilir.	Safa ile Merve Allah'ın şeaîrindendir (Allah'a ibadet mevkilerindendir). Onun için hac yahut umreye niyetle Kâbe ziyaret edenle bunları tavafı dolayısıyla bir şey lâzım gelmez (günah yok). Kim farz olmayan bir hayırda bulunursa Allah elbette ecrini verir ve bilir.	Şüphesiz ki Safa ile Merve Allah'ın nişanelerindendir. Artık kim hacc veya umre niyetiyle Ka'be'yi ziyaret ederse bu ikisini de tavaf etmesinde bir beis yoktur. Kim gönüllü olarak iyilik yaparsa muhakkak ki Allah; Şakîr'dir, Alim'dir.	(O halde) unutmayın, Safa ve Merve, Allah tarafından konulmuş sembollerdendir; böylece hac veya umre için Mabede gelen birinin bu ikisi arasında gidip gelmesinde bir mahzur yoktur. Zira, eğer kişi, yapılması gerekenden daha çok iyilik yaparsa bilsin ki Allah, şükre bol karşılık verendir, her şeyi bilendir.
2. 159	إِنَّ=doğrusu الَّذِينَ يَكْتُمُونَ=gizleyenler مَا أَنْزَلْنَا=indirdiğimiz مِنَ الْبَيِّنَاتِ=açık delilleri وَالْهُدَى=ve hidayeti مِنْ بَعْدِ=sonra بِمَا بَيَّنَّاهُ=biz açıkça belirttikten لِلنَّاسِ=insanlara فِي الْكِتَابِ=Kitapta أُولَئِكَ=işte onlara يَلْعَنُهُمْ=lanet eder اللَّهُ=Allah وَيَلْعَنُهُمْ=ve lanet eder اللَّاعِنُونَ=bütün lanet edebilenler	İndirdiğimiz belgeleri, biz onları Kitapta açıklaştıktan sonra gizleyenler var ya, onlara hem Allah hem de bütün lânet edebilenler lânet eder.	İndirdiğimiz beyânâtımızla baştanbaşa hidayet olan âyâtımızı -bizler Tevrat'ta insanlara pek açık bildirmişken- söyleyip saklayanlar yok mu, işte onlara Allah lânet eder ve bütün lânet edenler onları lânet eder.	İndirdiğimiz, açık delilleri ve hidayeti, kitabda insanlara açıkça beyan ettikten sonra gizleyenlere; muhakkak ki onlara, Allah la'net eder ve la'net etmek şanından olanlar da la'net eder.	Bakın, katımızdan indirdiğimiz hakikatın ve rehberliğin delilini ilahî kelam aracılığıyla insanlığın önüne koyduktan sonra onu gizleyip örtbas edenlere gelince: İşte onlardır Allah'ın la'net edeceği ve onları yargılama yeteneğine sahip herkesin de lanet yağdıracağı.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
2. 160	إِلَّا=ancak hariç الَّذِينَ تَابُوا=tevbe edip وَأَصْلَحُوا=uslananlar وَبَيَّنَّا=ve (gerçeği) açıklayanlar فَأُولَٰئِكَ=işte onlar أَتُوبُ=tevbelerini kabul ederim وَأَنَا=çünkü ben التَّوَابُ=tevbeyi çok kabul edenim الرَّحِيمُ=çok esirgeyenim	Yalnız tevbe edenler, islâh olanlar ve gerçeği ortaya koyanlar müstesna; onları ben bağışlarım. Zira ben tevbeleri kabul ederim ve merhametliyim.	Ancak etiklerinden pişman olarak salâha dönen ve hakkı bildirenlere gelince, Ben onları bağışlarım. Bütün suçları bağışlayan, mahlûkâtına rahîm, hâlik Ben'im.	Ancak tevbe edenler, islâh edenler ve (gerçeği) söyleyenler müstesna. Ben; onların tevbelerini kabul ederim. Ve ben Tevvab, Rahim'im.	Ancak, tevbe edenler, kendilerini düzelttenler ve (tebliğ edilen) hakikati duyuranlar bunun dışındadır: Onların tevbesini kabul edeceğim; zira yalnız Benim tevbeleri kabul eden, rahmet dağıtan.
2. 161	إِنَّ=doğrusu الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edip te وَمَاتُوا=ölen kimseler وَهُمْ كَفَّارٌ=kâfir olarak أُولَٰئِكَ=işte لَعْنَةُ=laneti وَالْمَلَائِكَةُ=ve meleklerin وَالنَّاسُ=ve insanların أَجْمَعِينَ=tüm	Ayetlerimizi inkâr etmiş ve kâfir olarak ölmüş olanlara gelince Allah'ın, meleklerin ve insanların ortak lâneti onların üzerinedir.	Âyâtımızı inkâr etmiş ve kâfir olarak can vermişlere de gelince Allah'ın lâneti, meleklerle insanların lâneti işte hep birden bunların üzerine inecek.	Muhakkak ki küfredip de, kafir olarak ölenlere Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların la'neti işte onların üzerinedir.	Hakikati inkara şartlanmış olanlara ve hakikat inkarcıları olarak ölenlere gelince: Onların cezası, Allah'ın, meleklerin ve tüm (dürüst ve erdemli) insanların lanetine uğramalarıdır.
2. 162	خَالِدِينَ=ebedi kalırlar فِيهَا=(lanet) içinde لَا يَخْفَفُ=hafifletilemez الْعَذَابُ=azab عَنْهُمْ=onlardan هُمْ=onlara وَلَا=ve yoktur يُنْظَرُونَ=gözetme	Bunlar (sürekli lânetlenmiş olarak) orada ebediyen kalırlar. Ne azapları hafifletilir ve ne de kendilerine mühlet verilir.	Ebediyen altında kalacaklar; ne azapları eksilecek, ne kendilerine göz açtırılacak.	Onun içinde temelli kalcaklardır. Onlardan ne azab hafifletilir, ne de yüzlerine bakılır.	Onlar bu halde kalacaklar; (ve) ne azapları hafifletilecek, ne de soluk almalarına imkan verilecek.
2. 163	وَالْهَكْمُ=Tanrınız إِلَهُ=Tanrı'dır لَا=yoktur إِلَهُ=tanrı وَاحِدٌ=bir tek هُوَ=O'ndan إِلَّا=başka الرَّحْمَنُ=Rahman'dır الرَّحِيمُ=Rahim'dir	İlahınız tek bir ilahtır, O'ndan başka ilah yoktur. O, Rahman ve Rahim'dir.	İlâhınız şeriki olmayan tek ilâh ki, O'ndan başka ilâh yok. Hem Rahman, hem Rahîm. Rahmeti dünyayı kuşatır, ukbâyı kuşatır.	Sizin ilâhınız bir tek ilahtır. O'ndan başka hiçbir ilah yoktur. Rahman'dır, Rahim'dir.	Ve sizin tanrınız, Tek Tanrı'dır; O'ndan başka tanrı yoktur; Rahmandır, Rahimdir.
2. 164	إِنَّ=şüphesiz فِي خَلْقٍ=yaratılışında السَّمَاوَاتِ=göklerin وَالْأَرْضِ=ve yerin وَاخْتِلَافٍ=değişmesinde اللَّيْلِ=gece وَالنَّهَارِ=ve gündüzün وَالْفُلْكِ=gemilerde الَّتِي تَجْرِي=taşıyıp giden فِي الْبَحْرِ=denizde بِمَا يَنْفَعُ=faydasına olan şeyleri النَّاسِ=insanların وَمَا أَنْزَلَ=indirip مِنَ السَّمَاءِ=gökten مِنْ مَاءٍ=su فَأَحْيَا=dirilterek بَعْدَ=sonra الْأَرْضِ=yeri مَوْتِهَا=öldükten وَبَثَّ=yaymasında مِنْ كُلِّ=her çeşit فِيهَا=orada دَابَّةٍ=canlıyı وَتَصْرِيفٍ=evirip çevirmesinde الرِّيَّاحِ=rüzgârları وَالسَّحَابِ=ve bulutları الْمُسَخَّرِ=emre hazır bekleyen بَيْنَ=arasında السَّمَاءِ=yer وَالْأَرْضِ=ile gök لَايَاتٍ=elbette deliller vardır لِقَوْمٍ=bir topluluk için يَعْقِلُونَ=düşünen	Hiç şüphesiz göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbirini kovalamasında, insanlara yararlı şeyler ile denizde yüzen vapurlarda, Allah'ın gökten su indirip onun aracılığı ile ölü yeri dirilterek üzerine her çeşit canlıyı yaymasında, rüzgârları ve gökle yer arasında emre hazır bekleyen bulutları yönlendirmesinde, düşünen bir topluluk için birçok ayetler, deliller vardır.	Göklerin, yerin yaratılmasında, gece ile gündüzün her birinin öbürü izince gitmesinde, beşerin menâfî'ini yüklenerek denizin yüzünden akan gemide, Allah'ın gökten indirdiği suda, o kendisiyle dirilttiği ölü toprağın üzerinde her türlü mahlûkâtı yaydığı suda, rüzgârların sevinde, gökle yer arasında musahhar bulutta, akı olan ümmet için Hakk'ın birliğine âyetler var.	Şüphesiz ki göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün değişmesinde, insanlara yararlı şeylerle denizde akan gemilerde, Allah'ın gökten indirip, yeryüzünü ölümlünden sonra dirilttiği suda, her türlü canlıyı orada yaymasında, rüzgarların değiştirilmesinde, gökle yer arasında emre hazır bekleyen bulutta elbette akleden bir kavim için ayetler vardır.	Kuşkusuz, göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbirini takip edişinde; insanlara faydalı yüklerle denizlerde seyreden gemilerde; Allah'ın gökten indirerek onunla ölü toprağa can verdiği ve her çeşit canlının çoğalmasını sağladığı yağmurlarda; rüzgarların (yönünün) değişmesinde ve gökle yer arasında kendileri için tayin edilmiş belirli güzergahlarda akan bulutlarda; (bütün bunlarda) düşünüp, akıllarını kullananlar için mesajlar vardır.
2. 165	وَمِنَ النَّاسِ=insanlardan مَنْ=kimi يَتَّخِذُ=tutar مِنَ دُونِ اللَّهِ=Allah'tan başka أَنْدَادًا=eşler يُحِبُّونَهُمْ=onları severler اللَّهُ=Allah'ı كَحُبِّ=sever gibi وَالَّذِينَ آمَنُوا=ınananlar ise اللَّهُ=Allah'ı شَدَّ=en çok حُبًّا=severler يَرَى=bilselerdi الَّذِينَ ظَلَمُوا=zulmedenler إِذْ=zaman يَرَوْنَ=gördükleri الْعَذَابِ=azabı أَنَّ=gerçekten القُوَّةُ=kuvvetin اللَّهُ=Allah'a aittir وَأَنَّ=ve gerçekten بِمَا شَدَّ=şiddetlidir اللَّهُ=Allah'ın شَدِيدٌ=şiddetlidir الْعَذَابِ=azabı	İnsanlar arasında Allah'a çeşitli eşler koşanlar ve bu koştukları eşleri Allah'ı sever gibi sevenler vardır. Oysa müminler en çok Allah'ı severler. Zulmedenler, azabı gördükleri zaman bütün kuvvetin Allah'ta olduğunu ve Allah'ın azabının ağır olduğunu anlayacaklarını keşke şimdiden bilselerdi!	İnsanların içinde öyleleri bulunuyor ki Allah'tan başkalarını Allah'a nazir edinerek onları Allah'ı sevdikleri kadar seviyorlar. İman edenlerse Allah'ı muhabbetin en yüksek derecesiyle severler. Şayet bu zulmü edenler bilseydiler ki hani o azap göcekleri gün, bütün kudret yalnız Allah'ındır ve Allah'ın azabı yamandır, acaba ne olmazlardı!	İnsanlardan kimi de Allah'dan başkasını O'na emsal edinir, Allah'ı sever gibi onları severler. İman edenlerin, Allah sevgisi ise, daha fazladır. Zulmedenler azabı görecekleri zaman; bütün kuvvetin Allah'a ait olduğunu ve Allah'ın pek çetin azabı bulunduğunu keşki bilselerdi.	Ama hala Allah'a rakip gördükleri varlıklara inanmayı tercih eden ve onları (yalnızca) Allah'a özgü (olması gereken) bir sevgi ile seven insanlar var: Halbuki imana ermiş olanlar, Allah'ı başka her şeyden daha çok severler. Zulüm yapmaya şartlanmış olanlar, (Kıyamet Günü) azaba uğratıldıkları zaman görecekleri gibi, bütün kudretin yalnızca Allah'a ait olduğunu ve Allah'ın cezalandırmada ne çetin olduğunu da keşke görselerdi!
2. 166	إِذْ=işte تَبَرَّأَ=uzak durdular الَّذِينَ اتَّبَعُوا=uyulanlar مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا=uyanlardan وَرَأَوْا=gördüler الْعَذَابِ=azabı وَتَقَطَّعَتْ=kesildi بِهِمْ=onların الْأَسْبَابُ=bağları	İşte uyulanlar (liderler), kendilerine uyanlardan uzaklaşiverdiler, azabı gördüler ve aralarındaki bütün bağlar kesildi.	Hani, dünyada izlerince gidilen reisler, o gün azâbı gözleriyle görerek, vaktiyle arkalarından gelenlerin azabını "Biz onları tanımıyoruz" diyecekler. Aralarındaki bütün rabitalar didik didik olacak.	Hani o zaman uyulanlar, uyanlardan uzaklaşmış ve azabı görmüş oldular. Aralarındaki bütün bağlar kopmuştur.	(O Gün, haksız yere) kutsananlar, kendilerine tabi olanları tanımazlıktan gelecekler ve onlara tabi olanlar, bütün ümitleri parparparça olmuş bir şekilde (kendilerini bekleyen) azabı çekeceklerdir!
2. 167	وَقَالَ=şöyle dediler	Uyanlar o zaman «Keşke bir daha dünyaya geri	O arkadan gitmişler ise "Ne olurdu bizler için dünyaya	Uyanlar dediler ki: Bizim için dönüş ol-	Ve o tabi olanlar, (Hayatta) ikinci bir fırsat yakalasaydık

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
لَوْ=keşke الَّذِينَ اتَّبَعُوا=uyanlar أَن لَّنَا=bizim için mümkün olsaydı كَرَّةً=bir dönüş (dünyaya) فَقَنَّبَرَأَ=uzak dursaydık كَمَا=gibi مِنَهُمْ=onlardan مِنَّا=bizden تَبَرَّعُوا=uzak durdukları كَذَلِكَ=böylece يُرِيهِمْ=onlara gösterir اللَّهِ=Allah أَعْمَالَهُمْ=işledikleri bütün fiillerini حَسَرَاتٍ عَلَيْهِمْ=hasretler (pişmanlık kaynağı olarak) وَمَا هُمْ=ve onlar بِخَارِجِينَ=çıkamazlar مِنَ النَّارِ=ateşten	dönebilseydik de şimdi onlar bizden nasıl uzaklaştılar ise bizde onlardan öyle uzak dursaydık» derler. Böylece Allah, onlara bütün yaptıklarını hayıflanmalar biçiminde gösterir. Onlar Cehennem'den çıkamayacaklardır.	bir dönüm olsaydı da şimdi şunların bizleri tanımadığı gibi, bizler de onlara sizleri tanıımıyoruz deseydik" diyecekler. İşte böylece Allahu Zülcelâl onlara bütün işlediklerini bir yılın nedamet şeklinde gösterecek; kendileri de ateşten çıkamayacaklar.	saydı da bizden uzaklaştıkları gibi, biz de onlardan uzaklaşsaydık. Böylece onların bütün yaptıklarını Allah hasretler halinde kendilerine gösterecektir ve onlar ateşten çıkacak değildirler.	da onların bizi tanımazlıktan geldiği gibi biz de onları görmezden gelip reddetseydik! diyecekler. Böylece, Allah yapıp ettiklerini onlara acı bir pişmanlık (duygusu) tattırarak gösterecektir; ve onlar ateşten çıkarılmayacaklardır.
2. 168 يَا أَيُّهَا النَّاسُ=Ey insanlar كُلُوا=yiyin مِمَّا=bulunan şeylerden فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde طَيِّبًا=ve temiz حَلَالًا=helal وَلَا تَتَّبِعُوا=izlemeyin خُطُوتَ=adımlarını الشَّيْطَانِ=şeytanın إِنَّهُ=çünkü o أَنَّهُ=sizin عَدُوٌّ=düşmanınızdır لَكُمْ=sizin مُبِينٌ=apaçık	Ey insanlar, yeryüzünde bulunan şeylerin temiz ve helâl olanlarından yiyin; sakın Şeytan'a ayak uydurmayın, onun izinden gitmeyin. Çünkü o sizin açık düşmanınızdır.	Ey insanlar! Yeryüzündeki nimetlerimden helâl olmak, pâk olmak şartıyla yeyin. Şeytanın izlerinden yürümenin, iyi bilin ki o sizin açıktan hasmınızdır.	Ey insanlar; yeryüzünde bulunan helal ve temiz şeylerden yeyin. Şeytanın adımlarına uymayın. Şüphesiz ki o, sizin için apaçık bir düşmandır.	Ey İnsanlar! Yeryüzünde meşru ve iyi ne varsa ondan nasibinizi alın ve Şeytanın izinden gitmeyin: Zira o sizin apaçık düşmanınızdır.
2. 169 إِنَّمَا=O size daima يَأْمُرُكُمْ=emreder بِالسُّوءِ=kötülük وَالْفَحْشَاءِ=ve hayasızlığı وَأَن تَقُولُوا=ve söylemenizi عَلَى اللَّهِ=Allah hakkında مَا لَا تَعْلَمُونَ=bilmediğiniz şeyleri	O size her zaman kötülük ve çirkin davranışlar yapmanızı ve Allah hakkında bilmediğiniz şeyi uydurmanızı emreder.	Sizlere ancak çirkin ve murdar işleri, bir de Allah'a karşı bilmediğiniz sözleri emreder.	O; size yalnız kötülüğü, hayasızlığı ve Allah'a karşı bilmeyeceğiniz şeyi söylemenizi emreder.	Sizi yalnız kötülük işlemeye, iğrenç ve çirkin işler yapmaya ve hakkında bilgi sahibi olmadığınız şeyleri Allah'a isnat etmeye çağırır.
2. 170 لَهُمْ=onlara وَأِذَا قِيلَ=dendiğinde اتَّبِعُوا=uyun أَنزَلَ=indirdiğine قَالُوا=derler اللَّهُ=Allah'ın نَنْتَبِعُ=uyarız بَلْ=hayır bilakis مَا أَفْقَيْنَا=biz bulduğumuz(yol)a عَلَيْهِ=üzerinde آبَاءَنَا=atalarımızı أَوَلَوْ كَانُوا=olsalar da mı أَبَاؤُهُمْ=ataları لَا يَعْقلُونَ=düşünmeyen شَيْئًا=bir şey وَلَا يَهْتَدُونَ=doğru yolu bulamayan	Onlara; «Allah'ın indirdiklerine uyun» denilince; «Hayır, biz atalarımızdan gördüğümüzü uyarız» derler. - Pekî, ya onların ataları hiçbir şeyi düşünemeyen, doğru yolu bulamamış kimseler idiyse de mi öyle yapacaklar?	Onlara "Allah'ın indirdiği şeriatın izince gidin" denildiği zaman, "Öyle değil, bizler atalarımızı hangi şeylere inanmış bulduysak onların izinden gideriz" derler. Ya ataları bir şeye akıl erdirememiş, doğru yol seçememiş iseler, o halde de mi?	Onlara; Allah'ın indirdiğine uyun, denildiği zaman, onlar hayır, biz atalarımızın üzerinde bulunduğumuz şeye uyarız, dediler. Pekî, ya ataları bir şey akledemeyen, doğruyu bulamayan kimseler olsa da mı?	Ama onlara, Allah'ın indirdiğine uyun! denildiğinde bazıları: Hayır, biz (yalnız) atalarımızdan gördüğümüz (inanç ve eylemler)e uyarız! diye cevap verirler. Ya ataları akıllarını hiç kullanmamış ve hıdayetten nasip almamış iseler?
2. 171 وَمَثَلُ=durumu الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler(i Hakk'a çağıran)ın كَمَثَلِ=haline benzer الَّذِي يَنْعِقُ=haykıran kimsenin بِمَا لَا يَسْمَعُ=bir şey işitmeyen إِلَّا=başka دُعَاءً=çağırmadan وَنِدَاءً=bağırıp صُمٌّ=sağırdırlar بُكْمٌ=dilsizdirler عُمًى=kördürler فَهُمْ=onun için onlar لَا يَعْقلُونَ=düşünmezler	Küfredenlerin misali; bağırıp çağırmadan başka bir şey duymayan, haykırıp duraninki gibidir. Onlar sağırdırlar, dilsizdirler, kördürler; düşünemezler.	Küfre sapmışları yola getirmeye uğraşanların hâli tıpkı duyduğu sesler arasında çağırıştan, haykırıştan başkasını anlamazlara seslenen kimsenin hâlidir. Bunlar sağırdırlar, dilsizdirler, kördürler, idrak edemezler.	Küfredenlerin misali; bağırıp çağırmadan başka bir şey duymayana haykırانinki gibidir. Onlar sağırdırlar, dilsizdirler, kördürler, akledemezler.	Böylece, hakikati inkara şartlanmış olanların durumu, çobanın haykırışını işiten ama onu yalnız bir ses ve çağrı şeklinde algılayan sürünün durumuna benzer. Onlar sağırdırlar, dilsizdirler, kördürler; zira akıllarını kullanmazlar.
2. 172 يَا أَيُّهَا=Ey الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar كُلُوا=yiyin مِنَ طَيِّبَاتِ=iyilerinden مَا رَزَقْنَاكُمْ=size verdiğimiz rızıkların وَأَشْكُرُوا=şükredin لِلَّهِ=Allah'a إِنْ=eğer كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ=yalnızca ona tapıyorsanız	Ey müminler, size verdiğimiz rızıkların tertemiz (helâl) olanlarından yiyin ve eğer gerçekten sırf Allah'ı kulluk ediyorsanız, O'na şükredin.	Ey iman edenler! Size verdiğimiz rızıkların pâk olanlarından yeyin ve kulluğunuz gerçekten ise Allah'ın nimetlerine şükreleyin.	Ey iman edenler; size rızık olarak verdiğimiz şeylerin temiz olanlarından yeyin, Allah'a şükredin, eğer gerçekten Allah'a şükrediyorsanız.	Ey imana ermiş olanlar! Size rızık olarak sağladığımız iyi şeylerden nasiplenin ve Allah'a şükredin, eğer gerçekten O'na kulluk ediyorsanız.
2. 173 إِنَّمَا=şüphesiz حَرَّمَ=haram kıldı عَلَيْكُمْ=size الْمَيْتَةَ=leş وَالدَّمَ=ve kan وَلَحْمَ=ve etini الْخِنْزِيرِ=domuz بِهِ=adına وَمَا أَهْلًا=başkası لِلَّهِ=Allah'tan لِغَيْرِ=ama kim فَمَنْ=ama kim اضْطُرَّ=mecbur kalırsa غَيْرَ بَاغٍ=saldırmadan وَلَا عَادٍ=ve sınırı aşmadan فَلَا=yoktur إِثْمَ=günah عَلَيْهِ=ona اللَّهُ=Allah إِنَّ=muhakkak ki غَفُورٌ=çok bağışlayandır رَحِيمٌ=çok esirgeyendir	Allah size sadece leşi, kanı, domuz etini ve Allah'tan başkası adına kesilen hayvanın etini kesinlikle haram kıldı. Fakat dar da kalana, başkasının payına el uzatmamak ve zaruret miktarını aşmamak üzere bu etlerden yemek günah değildir. Hiç şüphesiz, Allah bağışlayıcı ve merhametlidir.	O sizlere ancak ölü etini, kanı, hınzır etini, bir de kesilirken Allah'tan başkasının ismiyle kesilmiş olanı haram buyurdu. Bununla beraber kim muhtar kalırsa diğer muhtarın hakkına tecavüz etmeyerek ve zaruret derecesini geçmeyerek bundan yediği takdirde ona günah yok. Bilin ki Allah'ın gufranı, rahmeti bitmez tükenmez.	O, size; ölüyü, kanı, domuz etini, Allah'tan başkası için kesileni haram kılmıştır. Ancak kim mecbur kalırsa saldırmamak ve sınırı aşmamak şartıyla günah yoktur. Muhakkak ki Allah, Gafur'dur, Rahim'dir.	O, size yalnız leşi, kanı, domuz etini ve üzerinde Allah'ın adından başka bir adın anıldığı şeyi yasakladı. Ama kim onlara mecbur kalırsa -bir arzu ve iştah duymamak ve zaruri ihtiyacının üstüne çıkmamak şartıyla- günaha girmiş olmaz: çünkü, unutmayın, Allah çok bağışlayıcıdır, rahmet kaynağıdır.
2. 174 إِنَّ=şüphesiz الَّذِينَ يَكْتُمُونَ=gizleyip مَا=bir şey أَنزَلَ=indirdiği اللَّهُ=Allah'ın مِنَ الْكِتَابِ=Kitaptan وَيَشْتَرُونَ=satanlar بِهِ=onu	Allah'ın indirdiği kitapta bulunan birşeyi gizleyerek onu birkaç para karşılığında satanlar var ya, onlar karınlarına ateşten başka birşey indirmiyorlar. Allah Kı-	Allah'ın indirdiği Kitab'ın içinde ne varsa, gizleyen ve onu hasis bir menfaate feda eden kimseler yok mu, işte bunlar karınları dolusu ateşten başka bir şey yemedikleri gibi kı-	Allah'ın indirdiği kitaptan birşey gizleyip de, onu az bir pahaya satanlar; işte onlar karınlarına ateşten başka bir şey yemezler. Kıyamet	Allah'ın indirdiği vahiyden bazı kısımları gizleyenler ve bunu az bir kazanç karşılığı değiştirenlere gelince: onlar karınlarını ateşle doldurur. Ve Kıyamet Günü Allah onlarla ne ko-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
ثَمَنًا=paraya قَلِيلًا=birkaç أُولَئِكَ=işte onlar مَا يَأْكُلُونَ=yemezler إِلَّا=başka فِي بُطُونِهِمْ=karnlarına أَتَاةَشْتَن=ateşten وَلَا يَكُفُّهُمْ=onlara konuşmayacak يَوْمَ=günü الْقِيَامَةِ=Kıyamet وَلَا يُزَكِّيهِمْ=ve onları temizlemeyecektir وَلَهُمْ=onlar için vardır عَذَابٌ=azab أَلِيمٌ=acı bir	yamet günü onlarla konuşmaz ve kendilerini günahlardan arındırmaz. Onları acı bir azap beklemektedir.	yamet günü Allah kendilerine hitap etmeyecek, senâlarında bulunmayacak, sonra dayanılmaz azâba uğrayacaklar.	günü Allah onlarla konuşmaz. Onları temize de çıkarmaz. Ve onlar için acıklı bir azab vardır.	nuşacak, ne de (günahlarından) onları arındıracaktır; şiddetli azap onları beklemektedir.
2. 175 أُولَئِكَ=onlar الَّذِينَ اشْتَرَوْا=satın almışlardır الضَّلَالَةَ=sapıklık بِالْهُدَى=hidayet karşılığında وَالْعَذَابِ=azab بِالْمَغْفِرَةِ=mağfiret karşılığında فَمَا أَصْبَرَهُمْ=ne kadar da cesaretlidirler عَلَى=karşı النَّارِ=ateşe	Onlar hidayet karşılığında sapıklığı, mağfiret karşılığında azabı satın alanlardır. Onlar Cennem ateşine karşı ne kadar dayanıklıdır- lar!	Bunlar o kimseler ki, hakkı verip dalâli, gufrandan geçip azâbı aldılar. Ateşe tahammülle- ri ne çokmuş!	Onlar, hidayet karşılığında dalaleti, mağfi- ret karşılığın- da azabı satın almışlardır. Onlar, ateşe karşı ne de sabırlıdırlar.	İşte onlar hidayet karşılığında sapık- lığı ve mağfiret karşılığında azabı satın almışlardır. Oysa ateşten ne kadar az korkar gö- rünüyorlar!
2. 176 ذَٰلِكَ=işte böyle بِأَنَّ=gerçekten نَزَّلَ=indirmiştir الْكِتَابِ=Kitabı بِالْحَقِّ=hak olarak وَإِنَّ=elbette الَّذِينَ اخْتَلَفُوا=ayrılığa düşenler لَفِي=içindedirler فِي الْكِتَابِ=Kitapta شِقَاقِي=anlaşmazlık بِعِيدٍ=derin bir	Bu azabın sebebi şudur: Allah, kitabı hak içerikli olarak indirdi ve bu kitap üzerinde görüş ayrılı- ğına düşenler gerçekten derin bir anlaşmazlık, uyuşmazlık içi- nedirler.	O hüsrân da şu yüzden ki: Allah Ki- tab'ı şüphe yok hak olarak indirdi. Allah'ın Kitabı'nda ihtilâfa düşenlerse elbette haktan uzak bir nizâ için- deler (Cidal = tefri- ka = perîşanlık = teşettût = keşme- keş içindeler).	Bu, Allah'ın ki- tabı hak ola- rak indirilmiş olup, o kitabda ihtilafa düşen- lerin şüphesiz ki, pek uzak bir şikâk için- de olmaların- dandır.	İşte böyle; hakikati ortaya koymak için ilahi kelâmı indiren Allah olduğuna gö- re, ona karşı kendi görüşlerini daya- tanlar derin bir aç- mazdadırlar.
2. 177 لَيْسَ=değildir الْبِرَّ=iyilik أَنْ تُولُوا=çevirmeniz قَبْلَ=yüzlerinizi وَالْمَغْرِبِ=doğu وَلَكِنَّ=fakat الْبِرَّ=iyilik مَنْ=kişinin بِاللَّهِ=Allah'a وَالْيَوْمِ=ve gününe وَالْمَلَائِكَةِ=ve meleklerle وَالْكِتَابِ=ve Kitaba وَالنَّبِيِّنَ=ve peygamberlere وَأَتَى=ve vermesidir الْمَالِ=malını عَلَىٰ حُبِّهِ=sevdiği ذَوِي الْقُرْبَىٰ=yakınlara وَالْيَتَامَىٰ=ve yetimlere وَالْمَسَاكِينَ=ve yoksullara وَوَابِنَ السَّبِيلِ=ve yolda kalmışlara وَالسَّائِلِينَ=ve dilencilere وَفِي الرِّقَابِ=ve kölelere وَأَقَامَ=ve kılmasıdır الصَّلَاةَ=namazı وَأَتَى=ve vermesidir الزَّكَاةَ=zekatı وَالْمُوفُونَ=yerine getirmeleridir بِعَهْدِهِمْ=andlaşmalarını عَاهِدُوا=andlaşma yaptıkları وَالصَّابِرِينَ=sabredenler فِي الْبَأْسَاءِ=sıkıntıda وَالضَّرَاءِ=ve hastalıkta وَحِينَ=zamanında الْبَأْسِ=savaş أُولَئِكَ=işte onlar الَّذِينَ صَدَقُوا=doğru olanlardır وَأُولَئِكَ=ve işte onlar هُم=onlardır الْمُتَّقُونَ=muttakiler	Yüzlerinizi Doğu ya da Batı tara- fına çevirmeniz iyilik demek de- ğildir. Asıl iyilik Allah' a, Ahiret gününe, melek- lere, kitaba, peygamberlere inanan; akraba- lara, yetimlere, yoksullara, yarı yolda kalanlara, dilencilere ve boyunduruk al- tında bulunanla- ra (kölelere, tut- saklara) malları- nı sevmelerine rağmen yardım edenlerin; na- mazı kılanların, zekâtı verenle- rin, antlaşma yaptıklarında yapmış oldukları antlaşmaları ye- rine getirenlerin; zorda, darda ve savaş zamanın- da sabredenlerin tutumudur. İşte doğrular (sözle- rinin erleri) on- lardır, takva sa- hipleri de onlar- dır.	Yüzlerinizi maşrı- ka, yahut mağribe dönmeniz tâat de- ğil. Tâat o kimsele- rin hâlî ki; Allah'a, âhiret gününe, me- leklerle, Kitab'a, peygamberlere inanır. Sevdiği ma- lını hisımlarına, öksüzlere, biçâre- lere, yolda kalmış- lara, isteyenlere, bir de esir olanlara verir. Namazı kılar, zekâtı öder, sonra ahde girince ah- dinin yerine getiren- ler, hele sıkıntılı, hastalıklı sıraların- da ve harp zaman- larında sabreden- ler, metin olanlar... İşte tâatlerinde sâdik bunlardır, iş- te Allah'tan kor- kanlar bunlardır (Allah'ın saygılı kulları bunlardır).	Yüzlerinizi Doğu ve Batı tarafına çe- virmeniz «bir» değildir. Lakin asıl «bir»; Al- lah' a, ahiret gününe, me- leklerle, kitab- lara, peygam- berlere iman eden, malını seve seve ya- kınlarına, ye- timlere, mis- kinlere, yolcu- lara, dilenen- lere, kölelere, esirlere veren, namazı kılan, zekatı veren, muahede yap- tıklarında ahidlerini yeri- ne getiren, sı- kıntıda, hasta- lıkta ve şiddet- li savaş anın- da sabreden- lerinkidir. İşte sadık olanlar da onlardır ve muttakiler de onlardır.	Gerçekte erdemli- lik, yüzünü doğuya veya batıya çevir- meniz ile ilgili de- ğildir; ama gerçek erdem sahibi, Al- lah'a, Ahiret Gü- nü'ne, melekler, vahye ve Peygam- berlere inanan, servetini -kendisi için ne kadar kıy- metli olsa da- ak- rabasına, yetimle- re, ihtiyaç sahiple- rine, yolculara, (yardım) isteyenle- re ve insanları kö- lelikten kurtarmaya harcayan; nama- zında devamlı ve dikkatli olan ve arındırıcı (mali) yü- kümlülüğünü ifa eden kişidir; ve (gerçek erdem sa- hipleri) söz verdik- lerinde sözünü tu- tan, felaket, zorluk ve sıkıntı anlarında sabredenlerdir. İşte onlardır sadakatle- rini gösterenler ve işte onlardır Allah'a karşı sorumlulukla- rının bilincinde olanlar.
2. 178 يَا أَيُّهَا=Ey الَّذِينَ آمَنُوا=iman edenler عَلَيْكُمْ=size كُتِبَ=farz kılındı الْقِصَاصُ=kıyas الْحُرُّ=hür فِي الْقَتْلِ=öldürmelerde وَالْعَبْدُ=köle وَالْأُنثَى=kadın بِالْعَبْدِ=köleye بِالْأُنثَى=kadına فَمَنْ=kimse عَفِيَ لَهُ=affedilen مِنْ أَخِيهِ=kardeşi tarafından فَاتَّبَاعُ=artık uymalı شَيْءٍ=kısmen بِالْمَعْرُوفِ=örfe وَإِذَا=ona إِلَيْهِ=ona بِإِحْسَانٍ=güzelce ذَٰلِكَ=bu تَخَفِيفٌ=bir hafifletme مِنْ رَبِّكُمْ=Rabbiniz tarafından وَرَحْمَةً=ve rahmettir فَمَنْ=artık kim بَعْدَ=sonra اعْتَدَى=haddi aşarsa ذَٰلِكَ=bundan	Ey iman edenler! Maktûller hak- kında size kıyas farz edildi. Hür hür ile, köle köle ile, dişi dişi ile, fakat kimin lehi- ne maktulün kardeşi tarafın- dan bir şey affe- dilirse, ma'ruf olan emre ittiba etmeli, ona gü- zellikle (diyet) ödemelidir. Bu Rabb'iniz tara- fından bir hafif- letme ve rahmet- tir. Artık bundan sonra kim haddi tecavüz ederse; onun için pek acıklı bir azap vardır.	Ey iman edenler! Öldürülenler için sizin üzerinize kı- yas farz kılındı: Hür için hüre, köle için köleye, kadın için kadına kıyas edin. Hangi bir ka- til, maktulün velisi olan din kardeşi ta- rafından ufaklık bir afva mazhar oldu mu, artık diyeti is- teyen hakkı gö- zetmeli. Öteki ona güzellelikle ödemeli. Bu, Rabbinizden sizlere kolaylıktır, hakkınızda rah- mettir. Bunun üle- rine kim yine hak- kını tecavüz eder- se bilsin ki daya- nılmaz azâba uğ- rayacak.	Ey iman eden- ler; öldürmede size kıyas farz kılındı. Hür; hür ile, köle; köle ile, dişi; dişi ile. Ama kim de kardeşi tarafından af- fedilirse, ma' ruf olan emre ittiba etmeli ve ona güzellelikle ödemelidir. Bu, Rabbiniz tarafından bir hafifletme ve rahmettir. Kim, bundan sonra da tecavüzde bulunursa; onun için pek acıklı bir azab vardır.	Siz, ey imana er- miş olanlar! Öl- dürme (olayla- rın)da adil karşılık (kıyas) size farz kılındı: Hür için hür, köle için köle ve kadın için kadın. Ve eğer kardeşi ta- rafından suçlu kim- se (nin suçunun bir bölümünü) bağış- lanmışsa, bu (ba- ğış) uygun şekilde tatbik edilmeli ve kardeşine tazmina- tı güzellelikle öden- melidir. Bu, Rabbi- nizden bir hafiflet- me ve bir rahmettir. Buna rağmen hak ve adalet sınırlarını bilerek ve isteyerek ihlal eden için şid- detli azap vardır.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
عَذَابٌ=azab أَلِيمٌ=acı bir				
2. 179 سِيزİN İÇİN VARDİR حَيَاةٌ=hayat فِی الْقِصَاصِ=kısasta أُولِی الْأَبَابِ=akıl sahipleri يَا=Ey تَتَّقُونَ=korunursunuz لَعَلَّكُمْ=böylece	Ey akıl sahipleri, sizin için kısasta hayat vardır. Bu sayede adam öldürmekten sakınırsınız	Ey düşünür beyni olanlar; kısasta sizler için hayat var. Me'muldür ki ona mahkûm olmaktan çekinirsiniz. <i>(Me'muldür ki Allah'tan korkarsınız bu hükmü iptal etmezsiniz)?</i>	Kısasta sizin için hayat vardır, ey akıl sahipleri. Ta ki, sakinasınız.	Çünkü, ey derin kavrayış sahipleri, adil karşılık ((kısas) yasası)nda sizin için hayat vardır, böylece belki Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olursunuz.
2. 180 عَلَيْكُمْ=size كُتِبَ=yazıldı (farz kılındı) إِذَا=zaman حَضَرَ=geldiği أَحَدَكُمْ=birinize الْمَوْتُ=ölüm تَرَكَ=bırakacaksa إِنْ=eğer خَيْرًا=bir hayır (mal) الْوَصِيَّةُ=vasiyet etmek لِلْوَالِدَيْنِ=anaya babaya وَالْأَقْرَبِينَ=ve yakınlara بِالْمَعْرُوفِ=uygun bir biçimde عَلَى=üzerine حَقًّا=bir borçtur الْمُتَّقِينَ=muttakiler	İçinizden biri ölmek üzereyken eğer geride mal (hayır) bırakıyorsa anaya, babaya ve yakın akrabalara geleneklere uygun biçimde vasiyette bulunması, Allah'tan korkanlar üzerine bir borçtur.	Üzerinize farz kılındı ki içinizden biri ölüm hâline geldiği zaman -şayet arkaya mal bırakıyorsa- ana baba ile en yakın hısımları için adaletten ayrılmamak üzere vasiyet edecek. Edası da Allah'tan korkanlar üzerinde hak olup kalacak.	Sizden birinize ölüm geldiği zaman; eğer bir hayır bırakacaksa; anaya, babaya, yakın akrabaya, ma'ruf şekilde vasiyette bulunması farz kılındı. Bu, takva sahipleri üzerinde bir haktır.	Herhangi birinize ölüm yaklaştığında, eğer arkasında yeterli bir servet bırakıyorsa, ebeveynine ve (diğer) yakın akrabalarına uygun şekilde vasiyette bulunmak size farz kılındı: Bu, Allah'a karşı sorumluluk bilincini duyanlar için bir yükümlülüktür.
2. 181 فَمَنْ=artık kim بَدَّلَهُ=(vasiyeti) değiştirirse بَعْدَهَا=sonra سَمِعَهُ=işittikten إِثْمُهُ=günahı فَإِنَّهَا=elbette عَلَى=üzerinedir الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ=onu değiştirenlerin إِنْ=şüphesiz اللَّهِ=Allah عَلِيمٌ=bilendir سَمِيعٌ=işitendir	Kim bu vasiyeti, işittikten sonra değiştirirse, günahı onu değiştirenin boynuna-dır. Hiç şüphesiz; Allah işitendir, bilendir.	Kim edilen vasiyeti duyduktan sonra değiştirir ise, elbette vebali ancak onu değiştirenlerin boynuna olur. Şüphesiz yok Allah söylediklerinizi işitiyor, işlediklerinizi biliyor.	Kim de onu işittikten sonra değiştirirse; onun günahı değiştirenlerindir. Şüphesiz yok ki Allah Semi'dir, Alim'dir.	Ve kim, öğrendikten sonra böyle bir hükmü değiştirirse, böyle davranmanın günahı, yalnızca onu değiştirenedir. Doğrusu Allah, her şeyi işitendir, her şeyi bilendir.
2. 182 فَمَنْ=her kim de خَافَ=korkar da مِنْ مَوْصٍ=vasiyet edenin أَوْ=veya جَنَفًا=hata işleyeceğinden إِثْمًا=günah işlemesinden بَيْنَهُمْ=aralarını دُزِلَتْ=düzeltirse فَأَصْلَحَ=düzeltirse عَلَيْهِ=ona إِثْمٌ=günah فَلَا=yoktur إِنْ=elbette اللَّهِ=Allah عَفُورٌ=bağışlayandır رَحِيمٌ=esirgeyendir	Kim vasiyyet edenin yanılığa düştüğünden ya da günaha gireceğinden endişe ederek ilgililerin arasını bulursa bu yüzden günaha girmez. Hiç şüphesiz Allah bağışlayıcı ve merhametlidir.	Kim vasiyet edenin bilmeyerek haktan ayrılmış yahut bile bile günaha girmiş olmasından endişe ederek vasiyet edilenlerin aralarını bulursa ona günah yok. Şüphesiz Allah'ın mağfireti, rahmeti bitmez, tükenmez.	Bununla birlikte, kim vasiyet edenin haksızlığı meylinden, günaha girmesinden korkup aralarını bulursa; ona da bir günah yoktur. Şüphesiz ki Allah, Gafur'dur. Rahim'dir.	Ama her kim, vasiyet edenin bir hata yaptığından veya (bilerek) bir kusur işlediğinden endişe eder ve bunun üzerine mirasçılar arasında bir uzlaşma sağlanırsa (bu nedenle) kendisine bir günah terettüb etmez. Doğrusu Allah çok affedicidir, rahmet kaynağıdır.
2. 183 يَا أَيُّهَا=ey الَّذِينَ آمَنُوا=iman edenler كُتِبَ=yazıldı عَلَيْكُمْ=sizin üzerinize de الصِّيَامِ=oruç كَمَا=gibi عَلَى=üzerine كُتِبَ=yazıldığı الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ=sizden öncekiler لَعَلَّكُمْ=umulur ki siz تَتَّقُونَ=korunursunuz	Ey müminler,sizden önceki ümmetlere olduğu gibi, günahlardan arınasınız diye, sayılı günler olarak oruç tutmak size de farz kılındı.	Ey iman edenler! Daha evvelkilere farz kılındığı gibi sizlere de meâsiden çekinmeniz diye sayılı günlerde orucu farz kıldık.	Ey iman edenler; sizden öncekilere farz kılındığı gibi, size de oruç farz kılındı. Ta ki korunasınız.	Siz ey imana ermiş olanlar! Oruç, sizden öncekilere farz kılındığı gibi size de farz kılındı, ki Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincine varasınız.
2. 184 أَيَّامًا=günlerdir مَعْرُودَاتٍ=sayılı فَمَنْ=kim كَانَ=olursa مِنْكُمْ=sizden أَوْ=veya مَرِيضًا=hasta عَلَى سَفَرٍ=seferde فَعِدَّةٌ=sayısınca tutar أُخَرٌ=başka مِنْ أَيَّامٍ=günlerde وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ=ona (güç) da فَدْيَةٌ=fidye vermesi lazımdır طَعَامٌ=doyuracak مِنْكُمْ=sizin için تَطَوُّعٌ=gönülden خَيْرًا=bir iyilik yaparsa فَهُوَ=o لَهُ=kendisi için خَيْرٌ=hayırlıdır وَأَنْ تَصُومُوا=ve oruç tutmanız خَيْرٌ=daha hayırlıdır لَكُمْ=sizin için كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ=bilirseniz إِنْ=eğer	İçinizden kim hasta ya da yolcu olursa tutmadığı günler sayısınca sonraki günlerde oruç tutar. Oruca dayananların bir yoksulu doyuracak kadar fidye vermeleri gerekir. Kim gönüllü olarak bundan daha fazlasını verirse, bu onun için daha hayırlıdır. Ayrıca, eğer bilerseniz, oruç tutmanız sizin için daha hayırlıdır.	İçinizden kim hasta, yahut yolda bulunuyorsa tutamadığı günler sayısınca diğer günlerde oruç tutar. Kudreti varken tutmayanlar üzerine bir günah; bîcâreyi doyurmak ibaret fidye farz olur. Kim hayr için fidyeyi artırırsa kendi hakkında daha iyidir. Bununla beraber bilerseniz oruç tutmanız hakkınızda ondan da iyidir.	Sayılı günler olarak. Sizden kim hasta veya seferde olursa, tutmadığı günler sayısınca diyanıyla batılı ayıran ile batılı ayıran gücü yetmeyenler de bir yoksul doyumu fidye (verir). Bununla beraber gönüllü olarak iyilik yaparsa bu, kendisi için daha hayırlıdır. Oruç tutmanız; bilerseniz, sizin için daha hayırlıdır.	Sayılı günlerde (oruç). Ancak sizden kim, hasta veya seyahatte olursa diğer zamanlarda (aynı gün sayısı kadar oruç tutmalıdır); ve (bu gibi hallerde) gücü yetenlere bir muhtacı doyurarak fidye vermek, bir yükümlülüktür. Her kim, yapmaya yükümlü olduğundan daha fazla iyilik yaparsa kendisine iyilik yapmış olur; zira oruç tutmak kendinize iyilik yapmaktır -keşke bunu bilseydiniz.
2. 185 شَهْرٌ=ay رَمَازَانَ=ramazan الَّذِي=ki أُنْزِلَ=indirilmiştir فِيهِ=onda الْقُرْآنُ=Kur'an هُدًى=hidayet olarak لِلنَّاسِ=insanlara وَبَيِّنَاتٍ=ve açıklayıcı مِنَ الْهُدَى=hidayeti وَالْفُرْقَانِ=doğruyu ve yanlış ayırdetmeyi فَمَنْ=kim شَهِدَ=şahit olursa مِنْكُمْ=içinizden الشَّهْرَ=o aya فَلْيَصُمْهُ=oruç tutsun وَمَنْ=kim أَوْ=yahut مَرِيضًا=hasta كَانَ=olur سَفَرٍ=sefer عَلَى=üzere olursa فَعِدَّةٌ=sayısınca tutsun أُخَرٌ=başka مِنْ أَيَّامٍ=günlerde اللَّهِ=Allah بِكُمْ=sizin için يُرِيدُ=ister الْيُسْرَ=kolaylık وَلَا يُرِيدُ=istememez الْعُسْرَ=güçlük بِكُمْ=sizin için وَلِتُكْمِلُوا=ve tamamlamanızı (ister)	Ramazan ayı ki, o ayda Kur'an, insanlara yol gösterici, doğru yola iletti, eğri ile doğruyu birbirinden ayırt edici olarak indirildi. İçinizden kim bu aya yetişirse onu oruçla geçirsin. Kim hasta ya da yolcu olursa tutmadığı günler sayısınca sonraki günlerde oruç tutsun. Allah sizin için kolaylık ister, zorluk istemez. Bu sayılı günleri tamamlamanızı ve size doğru yolu gösterdi diye kendisini tekbir etmesi (ululuğunu dile getirmenizi) ister, ola ki, O'na şükredersiniz.	Ramazan ayı öyle bir ay ki Kur'an; insanlar için baştan başa hidayet olarak reşâdî kâfîl olur, hak ile butlanı ayırır sarîh âyetler şeklinde bu ayda indirildi. İçinizden kim bu ayda hazır bulunursa onu oruçlu geçirsin. Kim hasta veyahut yolda ise tutamadığı günler sayısınca diğer günlerde kaza eder. Allah sizler için kolaylık murad buyuruyor. Yoksa hakkınızda güçlük dilemiyor. Kazanızı ödemeniz, sizlere doğru yolu göstermesin karşılıkta bulunmanız ve lütfuna şükretmeniz için Allahu Zülcelâl bunları size bildiriyor.	Ramazan ayı; öyle bir aydır ki, insanlara doğru yolu gösteren, hak ile batılı ayıran Kur'an, o ayda indirilmiştir. Sizden her kim ayı görürse oruç tutsun. Kim de hasta olur veya seferde bulunursa, diğer günlerde o kadar oruç tutsun. Allah, sizin için kolaylık ister, güçlük istemez. Bu sayıyı tamamlamanız; size hidayet ihsan etmiş olduğundan Allah'ı tekbir ile yüceltmeniz içindir ve umulur ki şükredesiniz.	Kur'an, insanoğluna bir rehber, bu rehberliğin apaçık bir delili ve doğruyu yanlıştan ayırt edici bir ölçü olarak (ilk defa) bu Ramazan ayında indirilmiştir. Bundan dolayı, sizden kim bu aya erişirse onu baştan başa tutsun. Ancak hasta veya seyahatte olan, başka günlerde (aynı sayıda oruç tutsun). Allah sizin için kolaylık diler, zorluk çekmenizi istemez; ama (belirlenen günlerin) sayısını tamamlamanızı ve size doğru yolu gösterdiğinden dolayı Allah'ı yüceltmeniz ve (O'na) şükretmeniz (ist).

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	الْجَدَّةُ=sayıyı وَلْتَكْبِرُوا=ve yüceltmenizi (ister) الله=Allah'ı عَلَى مَا هَذَاكُمْ=size doğru yolu göster diğinden dolayı وَلَعَلَّكُمْ=umulur ki siz تَشْكُرُونَ=şükredersiniz				
2. 186	وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي =sana sorar(lar)sa benden فَإِنِّي شُفْهِسَ BEN قَرِيبٌ =(onlara) yakınım أُجِيبُ =karşılık veririm دَعْوَةَ =onun duasına إِذَا الدَّاعِ =dua edenin دَعَانِ =bana dua ettiği فَلْيَسْتَجِيبُوا =O halde onlar da karşılık v ersinler لي =bana وَلْيُؤْمِنُوا =inansınlar ki بي =bana لَعَلَّهُمْ =böylece onlar يَرْشُدُونَ =doğru yola erişirler	Eğer kullarım sana benden so- rarlarsa onlara de ki; ben kendi- lerine yakınım, bana dua edenin duasını, dua edince, kabul ederim. O halde onlar da benim çağırma olumlu karşılık vererek bana iman etsin- ler ki, doğru yolu bulsunlar.	Yâ Muhammed! Kullarım Beni sana sorarlarsa bilsinler ki Ben kendilerine çok yakınım, Beni çağırdığı zaman çağırmanın imdadı- na yetişirim. Öyle ise onlar da Benim davetime koşmalı ve Bana hakkıyla iman etmeliler ki doğru yolu bulabil- sinler.	Kullarım, sana Beni sorarsa; şüphesiz ki Ben, çok ya- kınım. Bana dua edince Ben, o dua edenin duası- na icabet ede- rim. Öyleyse onlar da Be- nim da'vetime icabet etsinler. Bana iman et- sinler ki, doğru yola varmış olalar.	Eğer kullarım sana Benim hakkımda sorular sorarsa - (bilsinler ki) Ben çok yakınım; dua edenin yakarışları- na her zaman kar- şılık veririm; öyley- se onlar da Bana karşılık versinler ve Bana inansınlar ki doğru yolu bulabil- sinler.
2. 187	لَكُمْ =size الْصِيَامُ =oruç الرَّفَقُ =yaklaşmak هُنَّ =onlar إِلَى نِسَائِكُمْ =kadınlarınıza لَبَّاسُ =sizin لَبَّاسُ =elbisesisiniz الله =Allah عَلِمَ =bildi de لَهُنَّ =onların كُنْتُمْ =olduğunuzu أَنْفُسَكُمْ =sizin kendinize تَخْتَانُونَ =yazık etmekte أَنْفُسَكُمْ =sizin kendinize تَبَّابُ =tevbizenizi kabul etti وَعَقَا =ve affetti فَالآنَ =artık şimdi عَنْكُمْ =sizi بَاشِرُوهُنَّ =onlara yaklaşın وَابْتَغُوا =ve arayın مَا كَتَبَ =yaz(ıp takdir etmiş ol)duğunu لَكُمْ =sizin için وَأَشْرَبُوا =ve için حَتَّى =kadar يَتَبَيَّنَ =ayırdedinceye لَكُمْ =sizce الْخَيْطُ =ipliği مِنَ الْخَيْطِ =iplikten الْأَبْيَضُ =beyaz مِنَ الْفَجْرِ =şafağın الْأَسْوَدُ =siyah أَتِمُّوا =tamamlayın ثُمَّ =sonra الصِّيَامُ =orucu إِلَى اللَّيْلِ =gece oluncaya dek وَلَا تُبَاشِرُوهُنَّ =(kadınlara) yaklaşıma يْنِ =siz وَأَنْتُمْ =siz عَاكِفُونَ =ibadete çekilmiş iken فِي الْمَسَاجِدِ =mescidlerde تِلْكَ =bunlar حُدُودُ =sınırlarıdır الله =Allah'ın فَلَا تَقْرُبُوهَا =bunlara yaklaşmayın كَذَلِكَ =işte böyle يُبَيِّنُ =açıklar ki الله =Allah آيَاتِهِ =ayetlerini لِلنَّاسِ =insanlara لَعَلَّهُمْ =umulur ki يَتَّقُونَ =korunup sakınırlar	Sizin için oruç gecesi kadınla- rınıza yaklaşmak helal kılındı. On- lar sizin için, siz de onlar için bir libassınız. Sizin nefislerinize hi- yanet edeceğini- zi Allah bildi de, tevbenizi kabul etti ve sizi bağış- ladı. Artık onlara yaklaşın. Ve Al- lah'ın hakkınızda yazdığını isteyin. Ve fecrin beyaz ipliği siyah ipli- ğinden seçilin- ceye kadar yiyin, için. Sonra ge- ceye kadar oruç tamamlayın. Mescidlerde i'tikafta bulundu- ğunuz zaman kadınlarınıza yaklaşmayın. Bu, Allah'ın hu- dududur. Sakın onlara yakla- şmayın. İşte Allah ayetlerini insan- lara böylece açıklar. Ta ki on- lar korunsunlar.	Oruçlu yatacağınız geceler haremle- ri- nizle yalnız kalmak sizlere helâl buyu- rıldı. Onlar sizin- le, siz onlarla arka- larınızdaki gömlek kadar mahrem bir ihtilât içindediniz. Allah mutlaka nef- sinize zulüm ede- ceğinizi bildiği için rücu'unuzu kabul buyurdu, sizi ba- lah'ın mahrem bir la yalnız kalarak Allah'ın sizlere na- sip ettiği zürriyeti isteyin, gecenin si- yah ipliğinden fec- rin beyaz ipliği si- zin için birbirinden ayrılincaya kadar yeyin için. Sonra ertesi akşama ka- dar tamamiyla oruçlu durun. Ve sizler mescidlerde itikâfa girmişken, kadınlarınızın ya- nına gitmeyin. Bunlar Allah'ın hudûdudur, sakın hatadan sakına- bilmeleri için Allah insanlara âyâtını böylece sarih ola- rak bildiriyor.	Oruç gecesi kadınlarınıza yaklaşmak si- ze helal kılın- dı. Onlar sizin için, siz de on- lar için bir el- bisesiniz. Si- zin nefislerini- ze hiyanet eder oldu- ğunuz Allah bil- di de tevbenizi kabul edip, si- za bağışladı. Artık onlara yaklaşın ve Al- lah'ın hakkı- nızda yazdığı- nı isteyin. Si- zin için şafa- ğın beyaz ipli- ği, siyah ipli- ğinden seçi- linceye kadar yeyin, için sonra geceye kadar orucu tamamlayın. Mescidlerde i'tikafta bulun- duğunuz za- man, kadınla- rınıza yakla- şmayın. Bu Al- lah'ın hudu- dudur. Sakın onlara yak- laşmayın. İşte Allah ayetlerini insanlara, ko- runsunlar diye böyle açıklar.	(Gündüz) tutulan oruçtan sonraki gece boyunca ka- dınlarınıza yakla- şmanız helaldir: on- lar sizin için bir el- bise gibidirler ve siz de onlar için bir elbise gibisiniz. Al- lah bu konuda kendinizi sıkıntıya sokacağınızı bilir; bu yüzden O size mağfiret ile yönel- miş ve bu zorluğu üzerinizden kal- dırmıştır. Şimdi öy- leyse onlara yakla- şabilir ve Allah'ın sizin için uygun gördüğünden ya- rarlanabilirsiniz ve gecenin karanlı- ğından tan yerinin aydınlığı fark edi- linceye kadar yiyip içebilirsiniz. Sonra gece çoküncüye kadar oruca devam edersiniz. Ama mescitlerde itikafta iken kadınlara yak- laşmayın. Bunlar Allah'ın koyduğu sınırlardır: O halde bu sınırları ihlal etmeyin: (işte) böy- lece Allah mesajla- rını insanlara açık- lıyor ki, O'na karşı sorumluluklarının bilincinde olabilsin- ler.
2. 188	وَلَا تَأْكُلُوا =yemeyin أَمْوَالَكُمْ =mallarınızı بَيْنَكُمْ =aranızda بِالْبَاطِلِ =batıl (sebepler) ile وَتَذَلُّوا =atmayın بِهَا =onları إِلَى الْحُكَّامِ =hakimler(in önün)e لِتَأْكُلُوا =yemeniz için فَرِيقًا =bir kısmını مِنْ أَمْوَالِ =mallarından النَّاسِ =insanların بِالْإِثْمِ =günah bir biçimde وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ =bildiğiniz halde	Birbirinizin mal- larını haksız yol- lardan yemeyin. İnsanların bir ki- sım mallarını günah olacak bi- çimde bile bile yemek için ha- kimlere peşkeş çekmeyin.	Hakkınız yokken birbirinizin malları- nı yemeyin. Bun- dan başka, içinden bir kısmını günaha girerek hem de bile bile yiyelim diye halkın emvâlini hâkimlerin eline düşürmeyin.	Mallarınızı aranızda batıl ile yemeyin. De ki: Onlar in- sanların diğer mallarından bir kısmını, siz bildiğiniz hal- de günahla yemek için on- ları hakimlere aktarmayın.	Birbirinizin malları- nı haksız şekilde yiyip tüketmeyin ve başkalarına ait meşru mallardan hiçbirini bilerek haksızlıkla tüket- mek için hukuki hi- lelere başvurma- yın.
2. 189	يَسْأَلُونَكَ =sana soruyorlar عَنِ الْاهِلَّةِ =hilallerden قُلْ =de ki هِيَ =onlar مَوَاقِيتُ =vakit ölçüleridir لِلنَّاسِ =insanlar için وَالْحَجُّ =ve hac الْبِرُّ =iyilik وَالنِّسَاءُ =ve değildir بِالنِّبُوتِ =evlere مِنْ ظُهُورِهَا =arkalarından فَاكْتُرُوا =fakat الْبِرَّ =iyilik وَلَكِنَّ =fakat تَأْتُوا =girmek بِالنِّبُوتِ =evlere	Ey Muhammed, sana hilâl aş- masındaki aylar hakkında soru soruyorlar. De ki: «Onlar insanlar ve Hacc için za- man ölçüsüdür- ler.» Evlere arka taraflarından giriniz iyiliğe uygun bir davra- nış değildir. İyili- ğe uygun davra- nış, kötülükten sakınarak evlere kapılarından gi- renlerin tutumu- dur. Allah'tan korkunuz ki, kur-	Yâ Muhammed! Sana hilâleri soru- yorlar. De ki: Onlar insanlar diğer ibadetleri ile hac için zamanların ta- yinleridir. Hem tâat öyle evlere arka ta- raflarından giriniz değil, tâat ancak Allah'ı sayan kimselerin hâlidir. Evlere kapıları- ndan girin. Allah'tan da haşyet üzere olun ki felâha çı- kabilesiniz.	Sana yeni do- ğan aylardan soruyorlar. De ki: Onlar in- sanların fay- dası ve hacc için birer vakit ölçüleridir. Ev- lere arka taraf- larından gir- meniz «bir» değildir. An- cak «bir»; müttaki ola- nınkidir. Evle- re kapıları- ndan gelin. Al- lah'ın korku- n ki, felaha eresiniz.	Sana ayın evreleri- ni soruyorlar. De ki: Onlar, haccın ve insanların (öteki faaliyetlerinin) vak- tini gösterir. Öte yandan erdemlilik, (zannedildiği gibi) evlere arkalardan girmeniz değildir; ama gerçek erdem sahibi, Allah'a karşı sorumluluk bilinci duyardır. O halde evlere kapılarında- n girin ve Allah'a karşı sorumlulu- ğunuzun bilincinde olun ki gerçek mut- luluğa erişebile- siniz.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
كَاپِلَارِنْدَان=مِنْ أَبْوَابِهَا Allah'tan=الله وَاتَّقُوا umulur ki=لَعَلَّكُمْ kurtuluşa erersiniz=تُفْلِحُونَ	tuluşa, umduğunuzuza eresiniz.			niz.
2. 190 سَافَاŞIN=وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ=yolunda Allah=الله sizinle savaşılanlarla=الَّذِينَ يُقَاتِلُونَكُمْ aşırı gitmeyin=وَلَا تَعْتَدُوا Allah=الله=şüphesiz إِنَّ =sevmez لَا يُحِبُّ =aşırı gidenleri=الْمُعْتَدِينَ	Sizinle savaşılanlar ile siz de Allah yolunda savaşın. Fakat ölü çüyü kaçırmayın, saldırgan olmayın. Çünkü Allah ölçüyü elden bırakan saldırganları sevmez.	Sizinle harbedenlere karşı siz de kelimetullahı ilâ için cihad açın. Yalnız taarruzda haksızlık etmeyin. Bilin ki haksız taarruz edenleri Allah sevmez.	Size harb açanlarla, Allah yolunda siz de harbedin. Ancak haddi aşmayın. Şüphesiz ki Allah, haddi aşanları sevmez.	Size savaş açanlara karşı Allah yolunda savaşın, ama (amacınızı aşıp) saldırganlık yapmayın; doğrusu Allah saldırganları sevmez.
2. 191 onları öldürün=وَأَقْتُلُوهُمْ nerede=حَيْثُ yakalarsanız=تَقْتُلُوهُمْ onları çıkarın=وَأَخْرِجُوهُمْ yer(Mekke)den=مِنْ حَيْثُ sizi çıkardıkları=أَخْرَجُوكُمْ =daha kötüdür=أَشَدُّ وَالفِتْنَةُ adam öldürmekten=مِنْ الْقَتْلِ onlarla savaşmayın=وَلَا تُقَاتِلُوهُمْ yanında=عِنْدَ Mescid-i Haram=الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ kadar=حَتَّى sizinle savaşınca=يُقَاتِلُوكُمْ orada=فَإِنْ=fakat eğer onlar sizinle savaşarlarsa=قَاتِلُوكُمْ hemen onları öldürün=فَاقْتُلُوهُمْ böyledir=كَذَلِكَ جَزَاءُ cezası=الْكَافِرِينَ=kâfirlerin	Onları bulduğunuz yerde öldürün. Sizi çıkardıkları, sürdürükleri yerden siz de onları çıkarın. Kargaşa çıkarmak, adam öldürmekten daha ağır bir suçtur. Mescid-i Haram çevresinde onlarla savaşmayın ki, onlar da orada size karşı savaşmasınlar. Fakat eğer onlar size savaş açarlarsa onları öldürün. Kâfirlerin cezası böyledir.	Onları, nerede bulursanız öldürün. Kendilerinin sizi sürdürükleri yerden, siz de kendilerini sürün ki sürülmeden ağırdır (Fitne katilden ağırdır. = Sizleri Kâbe'den men etmeleri sizin onları öldürmenizden ağırdır. = Haremde şirkleri katilden ağırdır.) Yalnız, onlar Mescid-i Haramda sizleri öldürmedikçe, siz de kendilerini orada öldürmeyin. Şayet öldürülse siz de öldürün. Kâfirlerin cezası işte böyle olur.	Ve onları nerede yakalarsanız öldürün. Sizi çıkardıkları yerden siz de onları çıkarın. Fitne, katilden beterdir. Onlar sizinle savaşmadıkça, siz de Mescid-i Haram'da onlarla savaşmayın. Ancak onlar sizinle savaşarlarsa, siz de onları öldürün. İşte kâfirlerin cezası böyledir.	Onları karşılaştığınız her yerde öldürün ve sizi sürdürükleri yerden siz de onları sürün, zaten zulüm ve baskı, öldürmekten daha kötüdür. Onlar size savaş açmadıkça Mescid-i Haram civarında onlarla savaşmayın; ama eğer sizinle savaşarlarsa onları öldürün; hakikati inkar edenlerin cezası böyle verilecektir.
2. 192 eğer=فَإِنْ =(saldırılarına) son verilerse=انْتَهَوْا Allah=الله gerçekten فَإِنَّ =bağışlayandır=غَفُورٌ =esirgeyendir=رَحِيمٌ	Eğer onlar savaşmaya ve kâfirliğe son verilerse Allah bağışlayıcıdır, merhametlidir.	Yok, şirkten vazgeçerlerse bilsinler ki Allah'ın gufranı geniş, rahmeti engindir.	Eğer onlar vazgeçerlerse; şüphesiz ki Allah, Gafur'dur, Rahim'dir.	Ancak vazgeçerlerse (siz de bırakın), unutmayın ki Allah çok affedicidir, rahmet kaynağıdır.
2. 193 onlarla savaşın=وَقَاتِلُوهُمْ kadar=حَتَّى لَا تَكُونَ=kalmayınca fitne=وَيَكُونَ=فِتْنَةً din=الدِّينِ=eğer=فَإِنَّ Allah'ın=بِالله =(saldırılarına) son verilerse=انْتَهَوْا =artık düşmanlık olmaz=فَلَا عُدْوَانَ =başkasına=إِلَّا =zalimlerden=عَلَى الظَّالِمِينَ	Fitne ortadan kalkıp Allah'ın dini tam anlamı ile egemen oluncaya kadar onlarla savaşın. Eğer yaptıklarına son verilerse zalimlerden başkasına asla saldırılmaz.	Ortada şirk kalmayıp din yalnız Allah'ın oluncaya kadar onlarla cihad edin. Şirkten vazgeçerlerse bırakın ki husûmet ancak zâlimlere olur.	Fitne kalmayıp, din de Allah'ın oluncaya kadar onlarla savaşın. Vaz geçerlerse, artık zalimlerden başkasına düşmanlık yoktur.	O halde, artık zulüm ve baskı kalmayınca ve yalnızca Allah'a kulluk edinceye kadar onlarla savaşın; ancak vazgeçerlerse, (bilinçli olarak) zulüm işleyenlerin dışındakilere karşı tüm düşmanlıklar sona erecektir.
2. 194 ay=الشَّهْرِ=الحَرَامُ=haram aya karşılıktır=بِالشَّهْرِ haram=الْحَرَامِ hürmetler=وَالْحُرُمَاتُ kim=فَمَنْ=karşılıklıdır =size=عَلَيْكُمْ=saldırırsa=اعْتَدَى =siz de saldırın=فَاعْتَدُوا عَلَيْهِ=ona =gibi=بِمِثْلِ مَا اعْتَدَى=saldırdığı =size=عَلَيْكُمْ=korkun=وَاتَّقُوا Allah'tan=الله=bilin ki=وَاعْلَمُوا Allah=الله=gerçekten=أَنَّ =beraberdır=مَعَ الْمُتَّقِينَ=muttakilerle	Haram ay, haram aya karşılıktır. Yasaklar, dokunulmazlıklar karşılıklıdır. Buna göre size saldırana, size saldırdığı kadar, siz de saldırın. Allah'tan korkun ve iyi bilin ki, Allah kendisinden korkanlarla beraberdir.	Şehr-i Haram'a karşılık şehri haram. Tanılmayan hürmetler kısas ister. O halde kim size tecavüz ederse o ettiği tecavüzün aynıyle siz de kendisine tecavüz edin. Yalnız ilerisine gitmeye Allah'tan korkun ki Allah, Allah'tan korkanlarla beraberdir.	Haram ay haram aya karşılıktır. Hürmetler karşılıklıdır. Kim size saldırırsa, siz de tıpkı onun saldırdığı gibi ona saldırın. Allah'tan korkun. Ve bilin ki Allah şüphesiz takva sahibleriyle beraberdir.	Saldırmazlık örfünün geçerli olduğu aylarda size saldırırlarsa siz de karşılık verin: zira saldırmazlık örfünün ihlali, adil karşılık ((kisas) yasasına tabi)dir. Böylece, eğer bir kimse saldırıda bulunursa, sizde onun saldırdığı gibi saldırın; ancak Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olun ve Allah'ın, kendisine karşı sorumluluk bilinci taşıyanların yanında olduğunu bilin.
2. 195 infak edin=وَأَنْفِقُوا Allah=الله فِي سَبِيلِ=yolunda kendinizi atmayın=وَلَا تُلْقُوا kendi ellerinizle=بِأَيْدِيكُمْ =tehlikeye=إِلَى التَّهْلُكَةِ =iyilik edin=وَأَحْسِنُوا إِنَّ=doğrusu Allah=الله=sever=يُحِبُّ =iyilik edenleri=الْمُحْسِنِينَ	(Mallarınızın bir bölümünü) Allah yolunda harcayın. Sakin kendinizi, kendi ellerinizle tehlikeye atmayın. Hiç kuşkusuz Allah iyilik yapanları sever.	Allah yolunda verin. Kendi elinizle kendinizi helâke atmayın. İhsan edin, Allah elbette ihsan edenleri sever. (iyilik edin ki Allah elbette iyilik edenleri sever).	Allah yolunda infak edin ve ellerinizle kendinizi tehlikeye atmayın. İhsan edin, şüphesiz Allah ihsan edenleri sever.	Ve Allah yolunda (sınırsızca) harcayın, kendi elinizle kendinizi mahvetmeyin ve iyilik yapmaya azimle devam edin; unutmayın ki, Allah iyilik yapanları sever.
2. 196 tamamlayın=وَاتَّمُوا=الحَجَّ=hacçı ve umreyi=وَالْعُمْرَةَ=الله için Eğer=فَإِنْ =engellenmiş olursanız=أُخْصِرْتُمْ =kolayınıza geleni (kesin)=فَمَا اسْتَيْسَرَ =kurban=مِنَ الْهَدْيِ =tıraş etmeyin=وَلَا تَحْلِفُوا =kadar=حَتَّى=başlarınızı=رُءُوسَكُمْ =kurban=الْهَدْيِ=varıncaya=يَبْلُغَ =yerine=مَجْلَهُ=kim varsa=فَمَنْ =içinizden=مِنْكُمْ=olan=كَانَ =hasta=مَرِيضًا أَوْ=ya da	Allah için hacıda, umreyi de tamamen yapın. Fakat alıkonulursanız, kurbandan kolayınıza geleni gönderiniz. Kurban yerine gelinceye kadar başlarınızı tıraş etmeyin. Artık içinizden her kim ki hasta olursa veya başında bir eziyet bulunursa; onadan, sadakadan veya kurbandan fidye (vacip olur). Emin olduğunuz vakitte kim hac zamanına kadar umre ile istifade	Hac ile umreyi Allah için olarak erkânıyla eda edin. İhsâra uğradığınız takdirde vacip olan, hedyin kolayınıza gelenidir. Bu hedy mahalline varmadıkça da başlarınızı tıraş etmeyin, içinizden kim hasta yahut başından sıkıntısı olduğu için tıraş olmuşsa, kendisine oruç yahut kurbandan ibaret fidye var. Kim hacca kadar umreden sevap almak isterse ona da vacip, hedyin kolayına gelendir. Bunu bulamayana kurbanınıza üç	Allah için hacıcı da; umreyi de tamamlayın. Fakat alıkonulursanız, kurbandan kolayınıza geleni gönderin. Kurban yerine varıncaya kadar, başlarınızı tıraş etmeyin. İçinizden her kim, hasta olursa veya başınıza bir eziyet bulursa; ona oruçtan, sadakadan veya kurbandan fidye. Emin olduğunuz vakitte; kim,	Hacçı ve Umreyi Allah için ifa edin; fakat yapmaktan alıkonursanız gücünüzün yeteceği bir kurban kesin ve kurban kesilinceye kadar başlarınızı tıraş etmeyin; ama içinizden hasta olan yahut başında rahatsızlık olan kimse, oruç tutarak veya sadaka vererek bir (başka türlü) veya ibadet yahut sadaka hac (vakitten)den önce umre yapan, gücünün elverdiği türden bir

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
بِهٖ أَدَى=bir rahatsızlığı bulunan مِنْ رَأْسِهٖ=başından فَفِدْيَةٌ=fidye (versin) أَوْ=veya صَدَقَةً=sadakadan أَوْ=veya فَإِذَا=zaman أَمِنْتُمْ=güvene kavuştuğunuz فَمَنْ=kimse تَمَتَّعَ=faydalanmak isteyen بِالْعُمْرَةِ=umre ile إِلَى الْحَجِّ=hac (zamanın)a kadar فَمَا اسْتَيْسَرَ=kolayına geleni (kessin) مِنْ الْهَدْيِ=kurbandan فَمَنْ=kimse لَمْ يَجِدْ=(kurban) bulamayan ثَلَاثَةً=üç فَصِيَامٌ=oruç tutar فِي الْحَجِّ=hacda وَسَبْعَةً=yedi gün de إِذَا=zaman تِلْكَ=böylece رَجَعْتُمْ=döndüğünüz عَشْرَةً=on (gündür) كَامِلَةً=tamamı بِذَلِكَ=Bu لِمَنْ=kimseler içindir أَهْلُهُ=ailesi حَاضِرِي=hazır الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ=Mescid-i Haram'da وَانْقُوا=sakının اللَّهِ=Allah'tan وَأَعْلَمُوا=ve bilin ki أَنَّ=gerçekten شَدِيدٌ=şiddetlidir اللَّهِ=Allah'ın الْعِقَابِ=cezası	etmiş olursa, ko- layına gelen bir kurban kesmesi (icap eder). An- cak bulamazsa, hacc günlerinde üç; döndüğünüz vakit yedi gün oruç vacip olur ki; onlar, tam on gündür. Bu, aile- si Mescid-i Ha- ram'da bulun- mayanlar içindir. Allah'tan korkun. Ve bilin ki Allah, azabı pek şid- detli olandır.	gün hacda yedi gün döndükten sonra oruç var ki tamam on gündür. Şu hüküm, ailesi Mescid-i Haram'da olmayanlar içindir. Allah'tan korkun, Allah'ın azâbı şedîd olduğunu bi- lin. <i>(Allah'tan kor- kun ve bilin ki Al- lah'ın azâbı ya- man).</i>	hacc zamanı- na kadar umre ile faydalan- mak isterse, kolayına gelen bir kurban ke- ser. Ama bu- lamazsa, hacc günlerinde üç; döndüğünüz vakit yedi gün olmak üzere tam on gün oruç tutar. Bu; ailesi Mescid-i Haram'da oturmayanlar içindir. Al- lah'tan kor- kun. Ve bilin ki Allah, azabı pek şiddetli olandır.	kurban kessin; ama kurbana gücü yetmeyen, hac sı- rasında üç gün ve döndükten sonra yedi gün, yani tam on (gün) oruç tut- sun. Bütün bunlar, Mescid-i Haram ci- varında yaşama- yanlar içindir. Al- lah'a karşı sorum- luluğunuzun bilin- cinde olun ve bilin ki Allah karşılık vermede şiddetli- dir.
2. 197 أَشْهُرُ الْحَجِّ=Hac أَشْهُرُ=aylardır فَمَنْ=kim مَعْلُومَاتٌ=bilinen فَرَضَ=farz ederse (kendisine) فِيهِنَّ=onda (o aylarda) الْحَجَّ=hacçı فَلَا رَفَتْ=kadına yaklaşmak yoktur وَلَا فَسُوقَ=günaha sapmak yoktur وَلَا جِدَالَ=kavga etmek yoktur فِي الْحَجِّ=hacda وَمَا تَفْعَلُوا=yaptığınız ne varsa مِنْ خَيْرٍ=iyilikten يَعْلَمُهُ=onu bilir اللَّهُ=Allah وَتَزَوُّوا=yanınıza azık da alın خَيْرٍ=en hayırlısı فَإِنَّ=şüphesiz الزَّادِ=azığın النَّفْوَى=takvadır يَا=Ey وَاتَّقُوا=benden sakının أُولَى الْأَبَابِ=akıl sahipleri	Hacc; bilinen ay- lar(da)dır. Kim bu aylarda ihra- ma girerek Haccı kendine farz ha- le getirirse bilsin ki, Haccda fuhuş söz söylemek, küfürleşmek- kavga etmek ve her türlü günah işlemek yoktur. Ne iyilik işlerse- niz Allah onu bil- rir.	Haccın vakti bili- nen aylardır. Kim o aylarda haccı eda- ya girişirse bilsin ki hacda ne haremiy- le yalnız kalmak, ne âdâb u şeraitin haricine çıkmak, ne de çekişmek yok. Hayra dair ne işlerseniz Allah onu bilir. Hem yol için azık tedarik edin, azığın en iyisi de Allah korkusu- dur. <i>(Başkalarına el açmaktan sa- kınmaktır).</i> Ey dü- şünür dimağı olan- lar, Bana isyandan sakının!	Hacc, bilinen aylardır. Her kim o aylarda kendisine haccı farz ederse; artık haccda kadına yaklaşmak, günah işle- mek, tartışma yoktur. Siz ne hayır yapar- sanız, Allah onu bilir. Bir de azık edini- niz. Şüphesiz ki, azığın en hayırlısı, tak- vadır. Ey akıl sahipleri; Ben'den kor- kun.	Hac, belli aylarda ıfa edilecektir. Her kim o (aylar)da haccı ifa edecekse, hac sırasında çirkin konuşmalardan, tüm yakışsız dav- ranışlardan ve kavgadan kaçınıl- malıdır. Her ne iyi- lik yaparsanız Allah onun farkındadır. Ve kendiniz için hazırlıkta bulunan - ama şüphesiz, tüm hazırlıkların en gü- zeli, Allah'a karşı sorumluluk bilinci- ne sahip olmaktır. Öyleyse Bana kar- şı sorumluluğunu- zun bilincinde olun, siz ey derin kavra- yış sahipleri!
2. 198 عَلَيْكُمْ=sizin için أَيَسَ=yoktur جُنَاحٌ=bir günah أَنْ تَبْتَغُوا=aramanızda مِنْ رَبِّكُمْ=Rabbinizin فَضْلًا=lütfunu فَإِذَا=zaman أَفْضَنْتُمْ=ayrılıp akın ettiğiniz مِنْ عَرَافَتٍ=Arafat'tan فَادْكُرُوا=anın اللَّهُ=Allah'ı عِنْدَ=yanında الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ=Meş'ar-i haram وَاذْكُرُوهُ=O'nu anın كَمَا=gibi هَذَاكُمْ=sizi hidayet ettiği وَإِنْ كُنْتُمْ=idiniz مِنْ قَبْلِهِ=O'ndan önce لِمَنِ الضَّالِّينَ=sapıklardan	Rabbinizin lütf ve keremini is- temenizin hiçbir sakıncası yoktur. Arafat'tan aşağı- ınince Meş'ar- ı Haram'da Allah' ı anın. O sizi nasıl doğru yola iletti ise siz de O'nu anın. Zira O'nun yol göstermesin- den önce, kuş- kusuz, sapıklar- dan idiniz.	Hac mevsimi tica- ret için Rabbiniz- den tevfk isteme- nizde sizlere gü- nah yok. Arafat'tan boşandığınız za- man Meş'ar-i Ha- ram yakınında Al- lah'ı anın. Hem sizler dalâl içinde iken O sizleri nasıl doğru yola çıkar- dıysa, sizler de Kendisini bu nime- te karşı gelebile- cek bir şükran ile anın.	Rabbinizin lutf-u keremini aramanızda bir günah yok- tur. Arafat'tan geri döndüğü- nüz zaman, Meş'ar-ı Ha- ram'ın yanın- da Allah' ı zik- redin. O, sizi hidayete ulaş- tırdığı gibi, siz de O'nu zik- redin. Nitekim siz bundan önce, sapık- lardan idiniz.	(Bununla beraber), Rabbinizden (hac esnasında) bir lütf elde etmek için ça- lışırsanız günah iş- lemiş olmazsınız. Arafat'tan kalaba- lıklar halinde dalga dalga indiğinizde, kutsal mahalde Al- lah'ı anın ve O'nu, hiddetle ulaş- madan kaybetmişken size doğru yolu gösteren bir ilah olarak anın.
2. 199 أَفِيضُوا=siz de akın edin ثُمَّ=sonra مِنْ حَيْثُ=yerden أَفَاضَ=akın ettiği النَّاسُ=insanların وَأَسْتَغْفِرُوا=ve mağfiret dileyin اللَّهُ=Allah إِنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah'tan رَحِيمٌ=Rahimdir غَفُورٌ=Gafurdur	Sonra insanların dağıldığı yerden siz de dağılın ve Allah'tan bağış- lama dileyin. Hiç şüphesiz Allah bağışlayıcıdır, merhametlidir.	Herkesin boşandı- ğı yerden boşanın. Ve Allah'tan gufran isteyin. Şüphe yok Allah'ın gufranı büyük, rahmeti ge- niştir.	Sonra insanla- rın döndüğü yerden siz de dönün. Ve Al- lah'tan mağfi- ret dileyin. Şüphesiz ki Allah Ga- fur'dur, Ra- him'dir.	Ve dalga dalga iler- leyen öteki kalaba- lıklarla birlikte siz de ilerleyin ve Al- lah'tan günahları- nıza mağfiret dile- yin: Doğrusu Allah, çok affedicidir, rahmet kaynağıdır.
2. 200 قَضَيْتُمْ=bitirince فَإِذَا=zaman مَنَاسِكَكُمْ=ibadetlerinizi فَادْكُرُوا=anın اللَّهُ=Allah'ı كَذَكَرْتُمْ=andığınız gibi أَوْ=veya أَبَاءَكُمْ=atalarınızı أَشَدَّ=daha kuvvetli ذِكْرًا=bir anışla مَنْ=kimi فَمِنَ النَّاسِ=insanlardan رَبَّنَا=Rabbimiz يَقُولُ=der فِي الدُّنْيَا=dünyada أَتَيْنَا=bize ver وَمَا لَهُ=onun yoktur فِي الْآخِرَةِ=ahirette مِنْ خَلْقٍ=hiçbir nasibi	Hacc ibadetini bitirdiğinizde ata- larınızı andığınız gibi, hatta ondan daha ısrarlı bir şekilde Allah' ı anın. Kimi insan- lar 'Ey Rabbi- miz, bize dünya- da güzellik ver' derler. Böylesi- nin Ahirette hiç- bir pay olmaz.	Haccınızın ibadet- lerini <i>(erkânını = âdâbını)</i> bitirince vaktiyle babaları- nızı andığınız gibi, hatta ondan da zi- yade olarak Allah'ı anın. İnsanların içinde öyleleri var ki "Yâ Rabbe'l- âlemîn, bizlere dünyada ver!" di- yor da, âhiret için nasip istemiyor. ("Yâ Rabbe'l- âlemîn, bizlere dünyada ver!" di- yor; onun âhiretten nasibi yok.)	Hacc ibadeti- nizi bitirince; atalarınızı an- dığınız gibi, hatta daha kuvvetli bir anışla Allah' ı zikredin. İn- sanlardan öy- lesi vardı ki; Ey Rabbimiz, bize dünyada ver, der. Onun ahirette nasibi yoktur.	İbadetinizi bitirdiği- nizde, atalarınızı hatırladığınız gibi, hatta daha güçlü bir haykırısla Al- lah'ı hatırla(maya devam ed)jin! Çün- kü öyle insanlar var ki, (sadece), Ey Rabbimiz! Bize bu dünyada ver. diye dua ederler. Böyle- leri, ahiretin nimet- lerinden nasip alamayacaklardır.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
2. 201	وَمِنْهُمْ مَنْ=kimide de رَبَّنَا=Rabbimiz يَقُولُ=der آتِنَا=bize ver فِي الدُّنْيَا=dünyada da حَسَنَةً=güzellik وَفِي الْآخِرَةِ=ahirette de حَسَنَةً=güzellik وَقِنَا=bizi koru عَذَابِ النَّارِ=ateş	Kimi insanlar da ´Ey Rabbimiz, bize dünyada da güzellik ver, Ahi- rette de güzellik ver ve bizi Ce- hennem ateşinin azabından koru- derler.	Yine içlerinden öy- leleri var ki: "Yâ Rabbe'l-âlemîn bizlere dünyada iyilik ver, âhirette iyilik ver ve bizleri ateşin azâbından esirge!" diyorlar.	Kimi de; Ey Rabbımız, bi- ze dünyada iyilik ver, ahi- rette de iyilik ver ve bizi ateş azabın- dan koru, der.	Ama içlerinde öyle- leri de var ki: Ey Rabbimiz! Bize bu dünyada da iyilik ver, ahirette de ve bizi ateşin azabın- dan koru! diye dua ederler.
2. 202	أُولَئِكَ لَهُمْ=onlara vardır نَصِيبٌ=bir pay مِمَّا كَسَبُوا=kazandıklarından وَاللَّهُ سَرِيعٌ=Allah çabuk görendir الْحِسَابِ=hesabı	İşte onların ka- zandıklarından payları vardır. Allah'ın hesap- laşması çok hız- lıdır.	İşte bunlara mu- kadder olan nasip isteyip kazandıkları ne ise O'ndandır. Allahu Zülcelâl'in muhasbesi ça- buktur.	İşte onların kazandıkların- dan nasibleri vardır. Ve Al- lah hesabı ça- buk görendir.	İşte bunlar, kazan- dıklarına karşılık (mutluluktan) nasip alacak olanlardır. Ve Allah hesabı çok çabuk görendir
2. 203	وَاذْكُرُوا اللَّهَ=Allah'ı انِّمَ=günlerde فِي أَيَّامٍ=sayılı فَمَنْ=kim تَعَجَّلَ=acele ederse (Mekke'ye dönmek i çin) فِي يَوْمَيْنِ=iki gün içinde فَلَا عَلَيْهِ=ona إِثْمٌ=günah وَمَنْ=kim تَأَخَّرَ=geri kalırsa فَلَا عَلَيْهِ=ona da إِثْمٌ=günah اَتَّقِ=sakınan لِمَنْ=kimse için وَاتَّقُوا اللَّهَ=Allah'tan وَاعْلَمُوا=ve bilin ki أَنَّكُمْ=şüphesiz siz إِلَيْهِ=O'nun huzuruna تُحْشَرُونَ=toplanacaksınız	Sayılı günlerde Allah'ın adını anın. Kim hemen iki gün içinde dönerse bir gü- nahı yoktur. Kim geri kalırsa da, günahıtan koru- nanlar için, gü- nahı yoktur. Al- lah'tan korkun ve bilin ki, hepi- niz O'nun huzu- runda biraraya getirileceksiniz.	Sayılı teşrik günleri tekbir alın. Kendi- leri Allah'ın rızası- na karşı gelmekten sakındıktan sonra ne ilk iki gün içinde Mina'dan Mekke'ye dönmekte isticâl eden, ne de üçün- cü günün kalan için günah yoktur. Al- lah'tan korkun ve haşrolup karşısına çıkacağınızı yakînen bilin.	Sayılı günler- de Allah'ı zik- redin. Kim iki günde acele ederse, ona günah yoktur. Kim de geri kalırsa, ona günah yoktur. Bu; takva sa- hibi olanlar içindir. Al- lah'tan korkun ve bilin ki, şüphesiz siz, O'nun huzu- runda topla- nacaksınız.	Ve Allah'ı tayin edilmiş belli günler de hatırlayın; her kim iki gün içinde acele ederse gü- naha girmez, kim daha uzun kalırsa o da Allah'a karşı sorumluluğunun bi- lincinde oldukça günaha girmemiş olur. O halde Al- lah'a karşı sorum- luluğunuzun bilin- cinde olun ve so- nunda O'nun huzu- runda toplanacağı- nızı bilin.
2. 204	وَمِنَ النَّاسِ=insanlardan مَنْ=kiminin يُحِبُّكَ=senin hoşuna gider فِي=dair سَوْرَتِهِ=sözü الدُّنْيَا=dünya الْحَيَاةِ=hayatına وَاللَّهُ=Allah'ı شَهِيدٌ=şahid tutar عَلَى مَا فِي قَلْبِهِ=kalbinde olana أَلَّا=en azılısıdır وَهُوَ=oysa o الْخِصَامِ=hasımların	Kimi insan var ki, dünya hayatı ile ilgili konuşması hoşunuza gider ve en amansız düşman olduğu halde kalbindeki duyguların sa- mimi olduğuna Allah'ı şahit gös- terir.	Yâ Muhammed! İnsanların içinden öyleleri var ki: Dünya maişetine ait sözleri senin hoşuna gittikten başka tutar da kal- binin hissiyatına Allah'ı şahit getirir. Bununla beraber İslâm'ın en yaman hasmıdır.	İnsanlardan öylesi vardır ki; dünya ha- yatına dair sö- zü senin hoş- şuna gider. Ve Allah'ı kalbin- de olana şahid tutar. Halbuki o, düşmanla- rının en yama- nıdır.	İnsanlardan öylesi var ki, bu dünya hayatı hakkındaki görüşleri senin hoş- şuna gider; (daha- sı) kalbindekilere Allah'ı şahit tutar, üstelik tartışmada son derece ustadır.
2. 205	وَإِذَا=zaman تَوَلَّى=döndüğü سَعَى=çalışır فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde لِيُفْسِدَ فِيهَا=bozgunculuğa وَيُهْلِكَ=ve yok etmeğe الْحَرْثَ=ekin وَاللَّهُ=Allah وَالنَّسْلَ=ve nesli لَا يُحِبُّ=sevmez الْفُسَادَ=bozgunculuğu	İş başına geçin- ce yeryüzünde kargaşa ve boz- gunculuk çıkar- maya, ekini ve nesli mahvetme- ye çalışır. Oysa Allah kargaşa ve bozgunculuk çı- karmayı kesinlik- le sevmez.	Senin yanından dönünce (iş başına geçince) yeryüzü- nü fesada vermek, hem ekinin, hem davarların kökünü kesmek için koşar durur. Allahu Zül- celâl ise fesada razı olmaz.	Ve o, yanın- dan ayrılınca yeryüzünde fesad çıkar- maya, harsı ve nesli yok etmeye çalışır. Allah fesadı sevmez.	Ancak hakimiyeti eline alır almaz yeryüzünde fesat çıkarmaya, (insa- nın) ürünü(nü) ve nesli(ni) yok etme- ye çalışır; Allah fe- sadı sevmez.
2. 206	وَإِذَا=zaman قِيلَ=dendiği لَهُ=ona اَتَّقِ=Allah'tan أَخَذَتْهُ=kendisini sürükler الْعِزَّةَ=gururu بِالْإِثْمِ=günaha فَحَسْبُهُ=Artık ona yetişir جَهَنَّمَ=cehennem وَلِبِئْسَ=ne kötü بِرَءَايَ=bir yataktır o	Ona ´Allah'tan kork´ denilince günahları ile gu- rulanma damarı kabarır. Böylesi için Cehennem yeterlidir. Orası ne kötü bir barı- naktır!	Ona "Allah'tan kork!" denildiği zaman azamet-i câhiliyyesi inadına kendini günaha sevkeder. Onun hakkından cehen- nem gelir ki ne kö- tü bir döşektir!	Ona; Allah'tan kork, denilin- ce, gururu kendisini gü- naha sürükler. İşte ona ce- hennem yeter. O; ne kötü bir yataktır.	Kendisine ne za- man Allah'a karşı sorumluluğunun bi- lincinde ol! dense, yersiz gururu onu günaha sevk eder. Böylelerinin payına cehennem düşe- cektir; ne kötü bir konaklama yeridir orası!
2. 207	وَمِنَ النَّاسِ=insanlardan مَنْ=öylesi var ki يَشْرِي=satar نَفْسَهُ=kendisini اِبْتِغَاءَ=aramak için مَرْضَاتِ اللَّهِ=Allah'ın وَاللَّهُ=Allah da رَءُوفٌ=çok şefkatlidir بِالْعِبَادِ=kullar(ın)a	Kimi insan da var ki, benliğini Allah'ın rızasını kazanmaya adar. Hiç kuşku- suz, Allah kulla- rına karşı pek şefkatlidir.	Sonra insanların içinden öyleleri var ki, Allah'ın rızasını dilediği için kalkar da hayatını satar (kendini feda eder). Kullarına karşı Allah'ın rah- meti pâyânsızdır.	İnsanlardan öylesi de var- dır ki; kendisi- ni Allah'ın rı- zasına satar. Ve Allah, kul- larına çok merhametlidir.	Ama insanlar ara- sında öylesi de var ki, Allah'ın rızasını kazanmak için kendisini feda eder: Allah ise, kul- larına karşı daima şefkatlidir.
2. 208	يَا أَيُّهَا=ey الَّذِينَ آمَنُوا=iman edenler ادْخُلُوا=girin فِي السَّلَامِ=İslam'a (veya barışa) كَافَّةً=hepiniz birlikte وَلَا تَتَّبِعُوا=izlemeyin خُطُواتِ=adımlarını الشَّيْطَانِ=şeytanın إِنَّهُ=çünkü o عَدُوٌّ=düşmandır لَكُمْ=size مُبِينٌ=apaçık	Ey müminler, bü- tün varlığınız ile İslâm'a (barışa) girin. Sakın Şey- tanın izinden gitmeyin. Çünkü o sizin apaçık düşmanınızdır.	Ey iman edenler! Hepiniz birden Al- lah'ın tâati harimi- ne girin! (Ahkâm-ı ilâhiyenin hepsine birden boyun eğin). Şeytanın iz- lerinden yürüme- yin ki sizin açıktan hasmınızdır.	Ey iman eden- ler; hep birden barışa girin. Şeytanın adımlarına uymayın. Çünkü O, sizi- niçin apaçık bri düşmandır.	Ey imana ermiş olanlar! Allah'a kendinizi tam ola- rak teslim edin ve şeytanın ardından gitmeyin, zira o si- zin apaçık düşma- nınızdır.
2. 209	وَإِنْ=eğer زَلَلْتُمْ=kayarsanız مِنْ بَعْدِ=sonra مَا جَاءَتْكُمْ=size geldikten النَّبَاتِ=açık deliller فَاعْلَمُوا=bilin ki اللَّهُ=Allah شَافِعٌ=şüphesiz عَزِيزٌ=daima üstündür حَكِيمٌ=hüküm ve hikmet sahibidir	Size apaçık delil- ler geldikten sonra yine sür- çerseniz, ayağı- nız kayarsa bilin ki Allah her za- man üstünüzde ve hikmet sahibidir.	Yok, sizlere gelen bu kadar sarih âyetlerden sonra yine hataya düşer- seniz, iyi bilin ki Al- lahu Zülcelâl azız- dır, hakîmdir.	Size apaçık deliller geldik- ten sonra yine kayarsanız; bi- lin ki Allah, şüphesiz Aziz'dir. Ha- kim'dir.	Ve eğer hakikatin bütün delilleri size geldikten sonra tö- kezlerseniz, bilin ki, Allah kudret ve hikmet sahibidir.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
2. 210	هَلْ=mi يَنْظُرُونَ=gözlüyorlar إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمْ=gelmesini الله=Allah'ın فِي ظُلُلٍ=gölgeler içinde مِنَ الْغَمَامِ=buluttan وَالْمَلَائِكَةُ=ve meleklerin وَقُضِيَ=ve bitirilmesini الْأَمْرُ=işin وَإِلَى اللَّهِ=halbuki Allah'a تُرْجَعُ=döndürülür الْأُمُورُ=bütün işler	Acaba onlar bulut gölgeleri arasından Allah'ın ve meleklerin tepelerine inmesini ve böylece işin bitirilmesini mi bekliyorlar? Oysa bütün işlerin çözümü Allah'a götürülecektir.	Bunlar, Allah'ın azâbıyla meleklerin bulut karanıklıktır içinde kendi üzerlerine gelmesinden ve emri ilâhînin yerini bulmasından başka bir şey beklemiyorlar. Bilsinler ki bütün umurun (<i>şuûnun</i>) dönüp geleceği, ancak Allah'tır.	Onlar; Allah'ın buluttan gölgeler içinde, meleklerle birlikte kendilerine gelivermesini ve işlerini bitirivermesini mi bekliyorlar? Halbuki bütün işler Allah'a döndürülür.	Bu insanlar, Allah'ın, Kendisini bulutların gölgeleri arasında meleklerle birlikte olanlara göstermesini mi bekliyorlar? Ama (o zaman) her şey karar verilmiş ve her şey Allah'a döndürülmüş olurdu.
2. 211	سَلْ=sor بَنِي=oğullarına إِسْرَائِيلَ=israil كُمْ=nice آتَيْنَاهُمْ=onlara verdik مِنْ آيَةٍ بَيِّنَةٍ=açık وَمَنْ=kim يُبَيِّنْ=değiştirirse نِعْمَةً=nimetini الله=Allah'ın مِنْ بَعْدِ=sonra مَا جَاءَتْهُ=geldikten فَإِنَّ الله=Allah'ın شَدِيدُ الْعِقَابِ=çetindir	İsrailoğulları'na sor; kendilerine nice açık ayetler, deliller sunduk. Kim Allah'ın nimeti kendisine geldikten sonra onu değiştirirse hiç kuşkusuz Allah'ın azabı pek ağırdır.	Ya Muhammed! Benî İsrail'e sor: Sarih âyetlerimizden onlara neler göndermedik! Kim Allah'ın böyle kendisine gelmiş nimetini sonradan değiştirirse, bilsin ki Allah'ın azâbı yamandır.	Sor İsrailoğulları'na, onlara nice açık ayetler verdik. Kim, kendisine kutlu mesajlarını gelen Allah'ın nimetini değiştirirse, şüphesiz Allah'ın cezası pek şiddetlidir.	İsrail oğullarına sor; Onlara nice açık mesajlar verdik! Kim Allah'ın kendisine ulaştıktan sonra değiştirmişse bilsin ki Allah karşılık vermede şiddetlidir!
2. 212	زُيِّنَ=süslü gösterildi لِلَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenlere الدُّنْيَا=hayatı وَيَسْخَرُونَ=alay ederler مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا=inananlarla وَالَّذِينَ=oysa اتَّقُوا=takva sahipleri فَوْقَهُمْ=onlardan üstündürler الْقِيَامَةِ=kıyamet يَوْمَ=gününde وَاللَّهُ=Allah يَرْزُقُ=rızk verir مَنْ يَشَاءُ=dilediğine بِغَيْرِ حِسَابٍ=hesapsız	Dünya hayatı kâfirlere cazip görünür. Bunlar müminler ile alay ederler. Oysa Allah'ın azabından sakınanlar, Kıyamet günü, kâfirlere üstün konumdadırlar. Allah dilediğine hesapsız olarak rızık verir.	Küfre sapmış kimselere dünya hayatı pek süslendi. Ve onlar, iman edenlerden kimiyle eğleniyorlar. Halbuki Allah'tan korkan o mü'minler kıyamet günü kendilerinin üstünde bulunacak. Allah dilediğine hesapsız nimetler verir.	Küfredenlere dünya hayatı pek süslendi. Ve onlar, iman edenlerden kimiyle eğleniyorlar. Halbuki kıyamet gününde onlardan daha üstünler. Allah, dilediğine hesabsız rızık verir.	Hakikati inkar şartlanmış olanlara (yalnız) bu dünya hayatı güzel görünür. Bu nedenle, imana ermişlerle alay ederler; ama Kıyamet Günü Allah'a karşı sorumluluk bilinci duyanlar onlardan daha üstün (bir konumda) olacaklardır. Ve Allah, dilediğine hesapsız rızık verir.
2. 213	كَانَ=idi النَّاسُ=insanlar وَاحِدَةً=bir tek الله=Allah فَبَعَثَ=sonra gönderdi النَّبِيِّينَ=peygamberleri مُبَشِّرِينَ=müjdeciler وَمُنْذِرِينَ=ve uyarıcılar olarak وَإِنْزِلَ=indirdi مَعَهُمْ=onlarla beraber بِالْحَقِّ=hak olarak الْكِتَابِ=Kitabı لِيَحْكُمَ=hükmetmek üzere بَيْنَ النَّاسِ=insanlar فِيمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ=anlaşmazlığa düştükleri konularda وَمَا اخْتَلَفَ=anlaşmazlığa düştüler(ler) فِيهِ=o(Kitap hakkı)nda إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوهُ=kendilerine (Kitap) ve رِيلْمİŞ olanlar مِنْ بَعْدِ=sonra مَا جَاءَتْهُمْ=kendilerine geldikten النَّبِيَّاتِ=açık deliller بِغَيًّا=sırf kıskançlıktan ötürü بَيْنَهُمْ=aralarındaki الله=Allah فَهَدَى=bunun üzerine iletti الَّذِينَ آمَنُوا=iman edenleri لِمَا اخْتَلَفُوا=ayrılığa düştükleri فِيهِ=kendisinde مِنَ الْحَقِّ=gerçeğe بِإِذْنِهِ=kendi izniyle وَاللَّهُ=Allah مَنْ يَشَاءُ=dilediğini يَهْدِي=iletir إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ=doğru	İnsanlar tek bir ümmetti. Allah müjdeleyici ve korkutucu peygamberler gönderdi ve onlarla beraber insanların ihtilafa düştükleri şeylerde, aralarında hüküm vermeleri için hak kitaplar indirdi. Halbuki kendilerine apaçık deliller geldikten sonra aralarındaki ihtirastan dolayı ihtilafa düşenler de, o kendilerine kitap verilenlerden başkası değildir. İşte Allah, kendi iradesiyle iman edenleri, üzerinde ittifaka düştükleri hakka ulaştırdı. Allah dilediğini doğru yola ulaştırır.	İnsanlar tek ümmetti. Ayrılmaları üzerine Allahu Zülcelâl hem rahmetinin müjdecileri, hem azâbının habercileri olarak peygamberler gönderdi. Sonra, insanların ayrılıkları yerler için aralarında hakem olsun diye o peygamberlere hak Kitabını indirdi. Bununla beraber başkaları değil, yalnız o Kitap gönderilen kimselerdi ki kendilerine bu kadar sarih mucizeler gelmişken birbirlerini çekmemek yüzünden, onda ihtilâfa düştüler. Allahu Zülcelâl de iman edenlere diğerlerinin ihtilâf eylediği hakkı irade-i ilâhiyesiyle buldurdu. Allahu Zülcelâl dilediğini doğru yola çıkarır.	İnsanlar bir tek ümmetti. Allah müjdeleyici ve korkutucu peygamberler gönderdi ve onlarla beraber insanların ihtilafa düştükleri şeylerde aralarında hüküm vermeleri için hak kitaplar indirdi. Halbuki kitab verilmiş olanlar, kendilerinde açık deliller geldikten sonra aralarındaki ihtirastan dolayı ihtilafa düştüler. İşte Allah; kendi izniyle, iman edenleri, üzerinde ihtilafa düştükleri Hakka ulaştırdı. Allah dilediğini doğru yola ulaştırır.	Bütün insanlık bir zamanlar tek bir topluluktu; (Sonra ihtilafa düşmeye başladılar), bunun üzerine Allah, müjdeci ve uyarıcı olarak peygamberler gönderdi ve onlar aracılığıyla hakikati ortaya seren vahiy(ler) bahşetti ki, bununla insanların farklı görüşler edinmeye başladıkları her konuda karar verebilsin. Buna rağmen, kendilerine hakikatın bütün kanıtları geldikten sonra aralarındaki kıskançlıktan dolayı onun anlamı hakkında ihtilafa düşenler bizzat bu (vahy)in tevdi ettiği aynı insanlardı. Ancak Allah, insanları, kendi iradesiyle, üzerinde ihtilafa düştükleri hakikate sevk etti; çünkü Allah, (ulaşmak) iste-yeni doğru yola ulaştırır.
2. 214	أَمْ=yoksa حَسِبْتُمْ=sandınız أَنْ تَدْخُلُوا=gireceğinizi mi الْجَنَّةَ=cennete وَلَمَّا يَأْتِكُمْ=başınıza gelmeden مِثْلَ الَّذِينَ خَلَوْا=geçenlerin مِنْ قَبْلِكُمْ=sizden önce مَسْتَهْمٌ=Onlara dokunmuştu الْبَأْسَاءُ=sıkıntı وَالضَّرَاءُ=ve yoksulluk وَوَزُلْزَلُوا=ve sarsılmışlardı ki حَتَّى=nihayet يَقُولَ=diyorlardı الرَّسُولُ=peygamber وَالَّذِينَ آمَنُوا=ve inananlar مَعَهُ=onunla birlikte مَتَى=ne zaman يَنْصُرُ=yardımı الله=Allah'ın إِنْ=iyi bilin ki يَنْصُرَ=yardımı الله=Allah'ın قَرِيبٌ=yakındır	Acaba sizden öncekilerin başlarına gelenlerin benzeri sizin de başınıza gelmeksizin, kolayca Cennet'e gireceğinizi mi sandınız? Onlar öylesine ağır sıkıntılara ve zorluklara uğradılar, öylesine sarsıldılar ki, peygamberleri ile çevresindeki inananlar; Allah'ın yardımı ne zaman gelecek?» dediler. İyi bilin ki, Allah'ın yardımı yakındır.	Yoksa sizler kendinizden evvel geçen ümmetlerin hâli daha başınıza gelmemişken, cennete gireceğinizi mi zannettiniz? Onlar fecaatin, musibetin derecesini görmüşlerdi ki, peygamber de, onunla beraber iman edenler de "Allah'ın yardımı daha ne zaman?" diyecek kadar sarsılmışlardı. Sakın ümidinizi kesmeyin, Allah'ın yardımı şüphe yok ki pek yakın.	Yoksa siz; sizden önce geçenlerin durumunu başınıza gelmeden cennete gireceğinizi mi sandınız? Onlara öyle yoksulluk, öyle sıkıntı gelmiş ve sarsıntıya uğramışlardı ki, nihayet Peygamber ve beraberindeki mü'minler: Allah'ın yardımı ne zaman? diyordu. Bilesiniz ki, Allah'ın yardımı pek yakındır.	(Ama), sizden önce gelip geçen (mümin)ler gibi sıkıntı çekmeden cennete girebileceğinizi mi zannediyorsunuz? Onların başına öyle ezici sıkıntılar ve katlanılmaz darlıklar geldi ki ve öylesine sarsıldılar ki, müminlerle birlikte Elçi de: Allah'ın yardımı ne zaman gelecek? diye feriyat ediyordu. Gözünüzü açın, Allah'ın yardımı (daima) yakındır!
2. 215	يَسْأَلُونَكَ=sana soruyorlar يُنْفِقُونَ=(Allah yolunda) harcayacaklarını	Sana (Allah yolunda) ne harcayacaklarını sorarlar. De ki;	Yâ Muhammed! Allah yolunda ne vereceklerini sana soruyorlar. Onlara	Sana, ne infak edeceklerini soruyorlar. De ki: Hayırdan	Başkaları için ne harcayacaklarını sana soruyorlar. De ki: İyilik/hayır

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
قُلْ=De ki مَا أَنْفَقْتُمْ=vereceğiniz şey قُلْ=hayırdan فَلِلَّهِ الدِّينُ=ana-baba içindir وَالأقربين=ve yakınlar قُلْ=ve öksüzler وَالْيَتَامَى=ve yoksullar قُلْ=ve yolda kalmış(lar) وَأَبْنِ السَّبِيلَ=ve ne yaparsanız قُلْ=hayırdan فَإِنَّ=muhakkak الله=Allah بِهِ=onunla birlikte عَلَيْمٌ=bilir	«Vereceğiniz mal (hayır) ana-baba, yakın akrabalar, yetimler, yoksullar ve yolda kalmışlar içindir. Hiç şüphesiz Allah yaptığınız her hayrı bilir.»	de ki: "Hayr olarak ne verirsiniz aenalarınıza, babalarınıza, en yakın hı-sımlarınıza, öksüzlere, biçârelere, yolda kalmışlara verin. Hem hayr olarak ne işlerseniz bilin ki Allah onu bilir."	her ne infak ederseniz, babanın, akrabasının, yetimlerin, yoksulların, yolcuların hakkıdır. Ve her ne hayır işlerseniz, şüphesiz ki Allah, onu bilir.	umarak yapacağınız harcama, (önce) ebeveyninize, yakın akrabanıza, yetime, muhtaca ve yolcuya aittir; her ne iyilik yaparsanız mutlaka Allah onu çok iyi bilir.
2. 216 كُتِبَ=yazıldı (farz kılındı) وَالْقِتَالُ=savaş وَهُوَ=halbuki o كُتِبَ=hoşunuza gitmez لَكُمْ=sizin وَعَسَى=olur ki bazen أَنْ تَكْرَهُوا=hoşlanmadığınız شَيْئًا=bir şey وَهُوَ خَيْرٌ=hayırlıdır كُتِبَ=sizin için وَعَسَى=ve olur ki أَنْ تُحِبُّوا=hoşlandığınız شَيْئًا=bir şey de وَهُوَ شَرٌّ=kötüdür كُتِبَ=sizin için وَالله=Allah يَعْلَمُ=bilir وَأَنْتُمْ=siz ise لَا تَعْلَمُونَ=bilmezsiniz	Savaş, hoşunuza giden bir iş olmadığı halde size farz kılındı. Bazan hoşunuza gitmeyen birşey hakkınızda hayırlı olabilir, buna karşılık hoşunuza giden birşey de hakkınızda kötü olabilir. Allah bilir, fakat siz bilmezsiniz.	Ey mü'minler! Üzerinize cihad farz buyuruldu. O ise sizlere sevimsiz gelir. Bununla beraber sizler bir şeyden hoşlanmazsınız ki hakkınızda o en iyisidir. Bir şeyi de sevebilirsiniz ki hakkınızda o en fenasıdır. Doğrusunu Allah bilir. Sizler bilemezsiniz.	Hoşunuza gitmediği halde, savaşı üzerinize farz kılınmıştır. Bir şey hoşunuza gitmediği halde sizin için hayırlı olabilir. Bir şey de hoşunuza gittiği halde sizin için kötü olabilir. Allah bilir, siz bilmezsiniz.	Hoşunuza gitmese de savaşmak size farz kılındı; mümkündür ki nefret ettiğiniz bir şey sizin için iyi olabilir ve yine mümkündür ki hoşlandığınız bir şey de sizin için kötü olabilir. Allah bilir, ama siz bilmezsiniz.
2. 217 يَسْأَلُونَكَ=sana soruyorlar الْحَرَامَ=haram عَنِ الشَّهْرِ=ayında قِتَالٍ فِيهِ=savaşmaktan قُلْ=de ki قِتَالٍ=savaş فِيهِ=O (aylar)da كَبِيرٌ=büyük bir günahtır وَصَدٌّ=ve alıkoymak عَنْ سَبِيلِ=yolundan الله=Allah بِهِ=O'nu وَكَفَرٌ=ve inkâr etmek وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ=ve Mescid-i Haram'dan وَإِخْرَاجُ=sürüp çıkarmak أَهْلِهِ=halkını مِنْهُ=ondan (Mekke'den) أَكْبَرُ=daha büyük bir günahtır عِنْدَ=yanında الله=Allah وَالْفِتْنَةُ=ve fitne أَكْبَرُ=daha büyük(bir günah)tır مِنَ الْقَتْلِ=öldürmekten وَلَا يَزَالُونَ=vazgeçmezler يُقَاتِلُونَكُمْ=sizinle savaşmaktan حَتَّى=kadar يَرْدُّوكُمْ=sizi döndürünceye عَنْ دِينِكُمْ=dininizden إِنْ اسْتَطَاعُوا=eğer güçleri yetse وَمَنْ=kim يَرْتَدِدْ=döner مِنْكُمْ=sizden عَنْ دِينِهِ=dininden فَيَمُتْ=ve ölürse فَأُولَئِكَ=işte وَهُوَ كَافِرٌ=kâfir olarak حَبِطَتْ=boşa çıkmıştır أَعْمَالُهُمْ=onların bütün yaptıkları فِي الدُّنْيَا=dünyada da وَالْآخِرَةِ=ahirette de وَأُولَئِكَ=halkıdır وَهُمْ=ve onlar فِيهَا=orada النَّارُ=ateş خَالِدُونَ=sürekli kalacaklardır	Sana haram olan ayı ve o ayda muharebe etmeyi soruyorlar. De ki: "O ayda muharebe etmek, büyük bir günahtır. Fakat; insanları Allah yolundan men etmek ve onu inkar eylemek, Mescid-i Haram'a gitmelerine engel olmak, onun ehlini oradan çıkarmaksa Allah katında daha büyük günahtır. Fitne, kattilden de beterdir. Kafirlerin güçleri yetse, sizi dininizden döndürünceye kadar sizinle savaşa devam ederler. Sizden her kim dininden döner de kafir olarak ölürse, onların yaptığı ameller dünyada da ahirette de boşa gitmiştir. Ve onlar Cehennem ehlidirler. Onlar orada ebedi kalacaklardır.	Yâ Muhammed, senden haram olan ayda müşriklerle harbi soruyorlar. Kendilerine söyle: "O ayda harp büyük günah olmakla beraber, insanları Allah'ın yolundan çevirmek, Allah'ı tanımamak, Mescid-i Haram'a gelenleri koymamak, yerleri oradan sürmek Allah'ın yanında ondan büyük ve şu fitne katilden yamandır. Hem onlar, güçleri yeterse dininizden döndürmek için sizinle muharebeden bir zaman geri durmazlar. Ve içinizden kimler dininden döner de kâfir olarak can verirse işte onların bütün işledikleri hayır dünyada heder, âhirette heder. İşte onlar cehennem ehli ki ebediyen orada kalacaklar.	Sana haram aydan ve onda savaştan soruyorlar. De ki: O ayda savaşmak; büyük bir günahtır. Fakat insanları Allah yolundan alıkoymak ve O'nu inkar etmek, Mescid-i Haram'a gitmelerine engel olmak, onun ehlini oradan çıkarmak Allah katında daha büyük günahdır. Fitne, kattilden de beterdir. Kafirlerin güçleri yetse, sizi dininizden döndürünceye kadar sizinle savaşa devam ederler. Sizden her kim dininden dönerde kafir olarak ölürse; onların yaptığı ameller dünyada da, ahirette de boşa gitmiştir. Ve onlar, cehennem ehlidirler. Orada temelli kalacaklardır.	Sana saldırmazlık örfünün geçerli ayda savaşmanın hükmünü soruyorlar. De ki: O ayda savaşmak çirkin bir şeydir; ancak insanları Allah yolundan çevirmek, O'nu inkar etmek ve Mescid-i Haram'a gitmekten onları men etmek ve halkını oradan sürmek, (bütün bunlar) Allah katında daha da kötüdür, çünkü zulüm ve baskı öldürmekten daha korkunçtur. (Düşmanlarınız) güçleri yeterse, inancınızdan döndürünceye kadar sizinle savaşmaktan vazgeçmeyeceklerdir. Ama sizden biri imanından döner ve haki-kati inkar eden biri olarak ölürse, böylele birinin yapıp ettikleri bu dünyada da, öteki dünyada da boşa gidecektir; işte böyleleri içinde yaşayıp kalacakları ateşe mahkum kimselerdir.
2. 218 إِنَّ=muhakkak الَّذِينَ آمَنُوا=iman edenler وَالَّذِينَ هَاجَرُوا=ve hicret edenler وَجَاهَدُوا=ve cihat edenler فِي سَبِيلِ=yolunda الله=Allah أُولَئِكَ=işte onlar يَرْجُونَ=umarlar رَحْمَتِ=rahmetini الله=Allah'ın وَالله=Allah غَفُورٌ=çok bağışlayan رَحِيمٌ=çok merhamet edendir	Onlar ki, iman ettiler, yurtlarından göç ettiler ve Allah yolunda savaştilar. İşte onlar Allah'ın rahmetini umarlar. Hiç şüphesiz Allah günahları bağışlar ve O merhametlidir.	İman edenlerle Allah yolunda muhacir ve mücahid olanlar yok mu, işte bunlar şüphe yok ki Allah'ın rahmetini ümit edebilirler. Allah'ın gufranı ise geniş, rahmeti engindir.	Muhakkak ki, iman edenler, hicret edip de Allah yolunda savaşanlar; işte onlar Allah'ın rahmetini umarlar. Allah; Gâfur'dur, Rahim'dir.	Şüphe yok ki, imana ermiş olanlar, zulüm ve kötülük diyarından uzaklaşanlar ve Allah yolunda üstün gayret gösterenler, işte (ancak) onlar Allah'ın rahmetini umabilirler: Allah çok affedicidir, rahmet kaynağıdır.
2. 219 يَسْأَلُونَكَ=sana soruyorlar عَنِ الْخَمْرِ=şaraptan قُلْ=de ki وَالْمَيْسِرِ=ve kumardan إِنَّكُمْ=günah وَمَنْفَاعٍ=büyük وَبِأَيِّ شَيْءٍ=ve bazı yararlar لِلنَّاسِ=insanlar için وَأَنْتُمْ هُمْ=fakat onların günahı أَكْبَرُ=daha büyüktür مِنْ نَفْعِهِمَا=yararından وَيَسْأَلُونَكَ=ve sana soruyorlar مَاذَا=ne يُفْعَلُونَ=infak edeceklerini قُلْ=de ki الْعَفْوُ=Af (ihtiyaçlarınızdan fazlasını)	Sana içki ve kumar hakkında soru sorarlar. De ki; Onların ikisinde de büyük günah vardır. İnsanlara bazı yararları varsa da günahları yararlarından büyüktür. Sana Allah yolunda ne vereceklerini sorarlar. De ki; «ihtiyaçlarınızdan arı-takalanını verin!» Allah size ayetlerini bu şekilde açıklıyor ki düşünesiniz.	Yâ Muhammed! Senden şarap ile kumarı soruyorlar. Kendilerine söyle: "Şu ikisinde hem büyük günah, hem insanlar için kazançlar var. Bununla beraber günahları kazançlarından daha büyük." Bir de senden Allah yolunda ne, vereceklerini soruyorlar. Onlara şöyle de: "Kolaylıkla verebileceğini"zi". İşte hem dünyanızı, hem âhiretinizi düşümeniz için Allahu Zülcelâl âyetlerini sizlere böylece sarih olarak bildiriyor.	Sana içkiden ve kumardan soruyorlar. De ki: İkisinde de hem büyük günah, hem de insanlar için faydalar vardır. Günahları ise faydalarından daha büyüktür. Ve sana ne infak edeceklerini soruyorlar. De ki: İhtiyaçlarınızı düşününüz diye Allah size ayetlerini böyle açıklıyor.	Sana, sarhoşluk veren şeyler ve şans oyunları hakkında sorarlar. De ki: Onların her ikisinde de hem büyük bir kötülük hem de insanlar için bazı yararlar vardır; ancak yol açtıkları kötülük, sağladıkları yararlardan daha büyüktür. (Allah yolunda) neyi harcayacaklarını sana sorarlar. De ki: Onun için de ki: O'nanı açtıkla-acağınız her şeyi. Böylece Allah mesajlarını size açıklıyor ki tefekkür edesiniz.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
كَذَٰلِكَ=böyle يُبَيِّنُ=açıklıyor الْآيَاتِ=size =Allah لَكُمْ=size لَعَلَّكُمْ=umulur ki تَتَفَكَّرُونَ=düşünürsünüz				
2. 220 الدُّنْيَا=dünya hakkında وَالْآخِرَةِ=ve ahiret وَيَسْأَلُونَكَ=ve sana soruyorlar عَنِ الْيَتَامَىٰ=öksüzlerden فَلْ=de ki إِصْلَاحٌ=islah etmek أَهُمْ=onları(n durumlarını) وَأِنْ=eğer خَيْرٌ=hayırlıdır تُخَالِطُوهُمْ=onlara karışırsanız فَإِخْوَانُكُمْ=sizin kardeşlerinizdir وَاللَّهُ=Allah يَعْلَمُ=ayırır الْمُفْسِدَ=bozanı مِنَ الْمَصْلِحِ=islah edenden وَلَوْ=ve eğer شَاءَ=dileseydi اللَّهُ=Allah لَأَعْنَتَكُمْ=sizi zora sokardı اللَّهُ=Allah إِنْ=şüphesiz عَزِيزٌ=daima üstündür حَكِيمٌ=hüküm ve hikmet sahibidir	Sana yetimler hakkında soru sorarlar. De ki; Onların durumlarını düzeltmek hayırlı bir iştir. Eğer kendileriyle birarada yaşıyorsanız, onlar artık kardeşlerinizdir. Allah ki-min işleri bozucu ve kimin düzeltici olduğunu iyi bilir. Eğer Allah dileseydi, sizi zora koşardı. Hiç şüphesiz Allah üstündür ve hikmet sahibidir.	Yâ Muhammed! Sana yetimler için de soruyorlar. Onlara de ki: Vaziyetlerini ıslaha çalışmak işlerine karışmamaktan daha iyidir. Kendileriyle ihtilâta bulunursanız (kendileriyle karâbet peydâ ederseniz) zaten din kardeşlerinizdir. Allah yetimlerin arasına fesad için girenle ıslah için gireni birbirinden ayırır. Allah dileseydi sizleri ağır tekâlif ile ezerdi. Allah'ın aziz olduğunda, hakîm olduğunda şüphe yok.	Dünya ve ahiret konusunda. Ve sana yetimlerden soruyorlar. De ki: Onlar için ıslahta bulunmak hayırlıdır. Eğer kendileriyle bir arada yaşarsanız, onlar sizin kardeşlerinizdir. Allah; bozguncularla ıslahçı olanları bilir. Eğer Allah dileseydi; sizi muhakkak zahmete sokardı. Şüphe yok ki Allah, Aziz'dir. Hakim'dir.	Bu dünya ve ahiret hakkında, yetimler(çe nasıl davranılacağı) hakkında sana sorarlar. De ki: Onların durumlarını düzeltmek en hayırlı durumdur. Ve onların hayatlarını paylaşırsanız (unutmayın ki) onlar sizin kardeşlerinizdir. Zira Allah, bozgunculuk yapanları, düzeltmeye çalışanlardan ayırt etmesini bilir. Ve Allah dileseydi taşıyamayacağınız yükleri omuzlarınıza yüklerdi: (Ama) unutmayın ki Allah kudret sahibidir, hikmet sahibidir!
2. 221 وَلَا تَنْكِحُوا=evlenmeyin الْمُشْرِكَاتِ=müşrik (Allah'a ortak koşan) kadınlarla حَتَّى=kadar وَلَأَمَةٌ=bir cariye يُؤْمِنُ=inanıncaya خَيْرٌ=daha hayırlıdır مُؤْمِنَةٌ=inanan مِنْ مُشْرِكَةٍ=ortak koşan (hür) kadında وَلَوْ=eğer أَعْجَبَتْكُمْ=hoşunuza gitse bile وَلَا تَنْكِحُوا=evlendirmeyin الْمُشْرِكِينَ=Ortak koşan erkeklerle حَتَّى=kadar يُؤْمِنُوا=iman edinceye وَلَعَبْدٌ=bir köle مُؤْمِنٌ=inanan خَيْرٌ=daha hayırlıdır مِنْ مُشْرِكٍ=müşrik erkekten وَلَوْ=eğer أَعْجَبَكُمْ=hoşunuza gitse bile أُولَٰئِكَ=(Zira) onlar يَدْعُونَ=çağırıyorlar وَاللَّهُ=Allah ise إِلَى النَّارِ=ateşe يَدْعُو=çağırıyor إِلَى الْجَنَّةِ=cennete وَالْمَغْفِرَةِ=ve mağfirete بِإِذْنِهِ=izniyle آيَاتِهِ=ayetlerini وَيُبَيِّنُ=açıklar لِلنَّاسِ=insanlara لَعَلَّهُمْ=umulur ki يَتَذَكَّرُونَ=düşünürler	İman edinceye kadar müşrike kadınları nikahlamayınız. İman eden bir cariye müşrike kadından –o sizin hoşunuza gitse de– elbette daha hayırlıdır. İman edinceye kadar müşrik erkeklerle de nikah ettirmeyin; iman eden bir köle bir müşrikten –o sizin hoşunuza gitse de– elbette daha hayırlıdır. Onlar sizi Cehennem'e çağırırlar. Allah ise, Cennet'e ve mağfirete çağırır ve tezekkür etsinler diye insanlara ayetlerini açıkça bildirir.	Ey mü'minler! Müşrik kadınları (müşrikeleri) imana gelmedikçe nikâh ile almayın. Kendisini beğenmiş bile olsanız müşrik bir kadından (bir müşrikeden) Allah'ın iman etmiş bir cariyesi elbet daha hayırlıdır. Müşrik erkeklere de imana gelmedikçe, nikâh ile kadın vermeyin. Kendisini beğenmiş bile olsanız müşrik bir erkekten Allah'ın iman etmiş bir kulu elbet daha iyidir. Onlar sizi ateşe sürüklemek istiyor, Allah ise tevfi-k-i sübhânîsiyle cennete, gufrana çağırıyor. Ve daima tahattur etsinler diye âyetlerini insanlara açık olarak bildiriyor.	İman edinceye kadar putpe-rest kadınları nikahlamayın. İman eden bir cariye puta tapan bir kadından o hoşunuza gitse dedaha iyidir. İman edinceye kadar onları puta tapan erkeklerle de nikah ettirmeyin. İman eden bir köle, - hoşunuza gitse deputa tapan erkekten daha iyidir. Onlar sizi cehenneme çağırırlar. Allah ise cennete ayle mağfirete çağırır ve öğüt alsınlar diye insanlara ayetlerini açıkça bildirir.	Ve Allah'tan başkasına ilahlık yakıştıran kadınlarla onlar (sahih) inanca ulaşıncaya kadar evlenmeyin: Çünkü (Allah'a) bağlanmış mümin bir kadın, Allah'tan başkasına ilahlık yakıştıran kadından -bu sizin hoşunuza gitse de- kesinlikle daha hayırlıdır. Ve Allah'tan başkasına ilahlık yakıştıran erkekler ile onlar (sahih) inanca ulaşıncaya kadar kadınlarınızı nikahlamayın; zira (Allah'a) bağlanmış bir mümin erkekten -bu sizi hoşnut etse bile- kesinlikle daha hayırlıdır. (Böyleleri) sizi ateşe davet ederken Allah sizi cennete ve O'nun izniyle mağfiret(e nail olma)ya davet eder; ve Allah mesajını insanlığa açıkla- r ki ondan ders alabilsinler.
2. 222 وَيَسْأَلُونَكَ=sana soruyorlar عَنِ الْمَحِيضِ=adet görmeden فَلْ=de ki هُوَ=o أَذَى=eziyettir فَاعْتَزِلُوا=çekilin النِّسَاءَ=kadınlardan فِي الْمَحِيضِ=adet halinde وَلَا تَقْرُبُوهُنَّ=onlara yaklaşmayın حَتَّى=kadar يَطْهُرْنَ=temizleninceye فَإِذَا=zaman تَطَهَّرْنَ=temizlendikleri فَأْتُوهُنَّ=onlara varın مِنْ حَيْثُ=yerden أَمَرَكُمُ=emrettiği اللَّهُ=Allah إِنْ=şüphesiz اللَّهُ=Allah تَتَوَابَّيْنَ=tevbe edenleri يُحِبُّ=sever وَيُحِبُّ=sever الْمُتَطَهِّرِينَ=temizlenenleri	Sana kadınların aybaşı kanaması hakkında soru sorarlar. De ki; «O bir eziyet, bir rahatsızlıktır. «Aybaşı dönemlerinde kadınlar- dan uzak durun, temizleninceye kadar onlara yaklaşmayın. Temizlendiklerinde Allah'ın size emrettiği yol- dan onlarla cinsel ilişki kurun. Hiç şüphesiz Allah tevbe edenleri ve tertemiz olanları sever.	Senden hayız da soruyorlar. De ki: Kendilerine bir nevi eziyet (eza, sıkıntı) olduğu için hayızlı anlarında kadınlardan uzak durun. Ve pâk olacakları vakte kadar onlarla yalnız kalmayın (onlara yaklaşmayın), ne zaman pâk olurlarsa Allah'ın sizlere emrettiği üzere kendileriyle yalnız kalabilirsiniz. Şüphe yok, Allah, günahlarından rûcû edenleri sever, temizlenenleri sever.	Sana adet halinden de soruyorlar. De ki: O, bir ezadır. Onun için adet halinde kadınlardan uzak durun ve onlar temizleninceye kadar kendilerine yaklaşmayın; iyice temizlendikleri vakit, Allah'ın size emrettiği yerden onlara varın. Şüphesiz ki Allah; hem çok tevbe edenleri sever, hem de çok temizlenenleri sever.	Sana (kadınların) ay halleri hakkında soruyorlar. De ki: O bir zayıflık halidir. Bu yüzden, ay hali sırasında kadınlardan uzak durun ve onlar temizleninceye kadar kendilerine yaklaşmayın; temizlendiklerinde ise Allah'ın emrettiği şekilde onlara yaklaşın. Doğrusu, Allah pişmanlıkla kendisine yönelenleri ve özlerni temiz tutanları sever.
2. 223 نِسَاؤُكُمْ=kadınlarınız لَكُمْ=sizin için حَرْثٌ=bir tarladır فَأْتُوا=varın حَرْثَكُمْ=tarlanıza أَنَّىٰ شِئْتُمْ=dilediğiniz biçimde وَقَدِّمُوا=hazırlık yapın لِأَنْفُسِكُمْ=kendiniz için وَأَتَّقُوا=Allah'tan sakının وَعَلِّمُوا=ve bilin ki أَنْتُمْ=şüphesiz siz مَلَاقُوهُ=O'na kavuşacaksınız وَبَشِّرِ=müjdele الْمُؤْمِنِينَ=inananları	Kadınlarınız sizin çocuk üreten tarlalarınızdır. O halde, tarlanıza dilediğiniz gibi varın. Kendiniz için ileriye dönük hazırlık yapın, günah işlemekten sakının ve mutlaka Allah'a kavuşacağınızı bilin. Bunu müminlere müjdele.	Kadınlarınız sizin için tarladır. Tarlanızı dilediğiniz gibi ekin ve istikbaliniz için hayırlar biriktirin. Allah'tan korkun, karşısına çıkacağınızı da bilin.	Kadınlarınız sizin için bir tarladır. O halde tarlanıza dilediğiniz gibi varın. Ve kendiniz için önceden iyi ameller gönderin. Bir de Allah'tan korkun. Ve bilin ki; siz, şüphesiz O'na kavuşacaksınız. İman edenleri müjdele.	Kadınlarınız sizin tarlalarınızdır; tarlanıza dilediğiniz şekilde girin, ama önce kendi ruhlari- niz için bir hazırlık yapın. Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olun ve bilin ki, O'na mutlaka kavuşacaksınız. Ve sen de (ey peygamber), imana erişenleri müjdele.
2. 224 وَلَا تَجْعَلُوا=kılmayın اللَّهُ=Allah'ı عُرْضَةً=engel لَايْمَانِكُمْ=yeminlerinize أَنْ تَبْرُوا=iyilik etmenize	Sakin Allah adına yaptığınız yeminleri iyilik etmeye, günahlardan sakınma- ya ve insanların arasını bulmaya engel yapmayın. Hiç Şüphesiz Al-	Yâ Muhammed! Mü'minlere müjdele! Yeminlerinize le! Yeminleriniz, Allah'ın Zülcelâl'i iyilikte bulunmanıza, fenalıktan çekinmenize, zâtî'l-beyni ıslaha çalışmanıza	Yeminlerinizde; Allah'ı iyilik etmeniz, fenalıkta- nın kınmanız ve insanların arasını bul- mada engel yapmayın. Al-	Allah adına yaptığınız yeminler, erdemliliğe, Allah'a karşı sorumluluk bilincine ve insanlar arasında barışın getirilmesine engel teşkil etmesin. Zira Allah, her şeyi du-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâ-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
وَتَتَّقُوا=ve sakınmanıza وَتُصَلِّحُوا=ve düzetmeye النَّاسِ=insanların إِشِيتَدِر=işitendir الله=Allah عَلِيم=bilendir	lah işiten ve bilendir.	mâni yerine koymayın. Allah söylediklerinizi işitiyor, düşündüklerinizi biliyor.	lah Semî'dir, Alim'dir.	yan, her şeyi bilendir.
2. 225 لَا يُؤَاخِذُكُمْ=sizi sorumlu tutmaz الله=Allah بِالْغُرِّ=kasıtsız فِي أَيْمَانِكُمْ=yeminlerinizden dolayı وَلَكِنْ= fakat يُؤَاخِذُكُمْ=sorumlu tutar بِمَا كَسَبَتْ=kazandığından الله=Allah قُلُوبُكُمْ=kalblerinizin غَفُورٌ=bağışlayandır حَلِيمٌ=halimdir	Allah sizi ağız alışkanlığı sonucu yaptığınız yeminlerden sorumlu tutmaz, fakat kalplerinizin kazandığı (bile bile yaptığınız) yeminlerden sorumlu tutar. Hiç şüphesiz Allah, bağışlayıcıdır ve halimdir.	Bilinmeyerek edilen yeminlerinizden dolayı Allah sizleri muâhezede bulunmaz. Ancak yalan olduğuna kalpleriniz şahit iken irtikâb ettiğiniz yeminler yüzünden muâheze buyurur. Allah'ın gufranı büyük, hilmine pâyân yok.	Yeminlerinizdeki lağvden dolayı Allah, sizi sorumlu tutmaz. Ancak kalblerinizin kazandığı şeyden dolayı sizi sorumlu tutar. Allah Gafur'dur, Halim'dir.	Allah, düşünmeden yapmış olduğunuz yeminlerden dolayı sizi sorumlu tutmayacak, ama kalplerinizin (ihtirasla) arzuladıklarından sorumlu tutacaktır: Allah, çok affedicidir, çok tahammül (hilm) sahibidir.
2. 226 لِلَّذِينَ يُؤْلُونَ=yaklaşmamağa yemin edenler için مِنْ نِسَائِهِمْ=kadınlarına تَرْبِصُ=bekleme (hakkı) vardır فَإِنْ=eğer أَشْهُرٌ=ay فَاعَاوُا=(o süre içinde) dönerlerse الله=Allah فَإِنْ=şüphesiz غَفُورٌ=bağışlayan رَحِيمٌ=merhamet edendir	Eşlerine yaklaşmamaya yemin edenler dört ay bekleyebilirler. Eğer bu yeminlerden dönerlerse, kuşku yok ki, Allah bağışlayıcıdır ve merhametlidir.	Haremleriyle yalnız kalmayacaklarına yemin edenler için dört ay beklemek var. Şayet rücû ederlerse, bilsinler ki: Allah'ın mağfireti geniş, rahmeti nâmütenâhî.	Kadınlarına yaklaşmama ya yemin edenler için dört ay beklemek vardır. Eğer yeminlerden dönerlerse şüphesiz ki Allah Gafur'dur, Rahim'dir.	Eşlerine yaklaşmayacaklarına dair yemin edenler için dört ay bekleme süresi vardır; şayet (yeminlerinden) dönerlerse, unutmayın ki Allah çok affedicidir, rahmet kaynağıdır.
2. 227 وَإِنْ=eğer عَزَمُوا=kesin karar verirlerse فَإِنْ=şüphesiz الطَّلَاقُ=boşamaya الله=Allah سَمِيعٌ=işitendir عَلِيمٌ=bilendir	Eğer boşanmaya karar verirlerse kuşku yok ki Allah işiten ve bilendir.	Yok, eğer talâka azmetmişlerse şüphe yok Allah söylediklerini işitiyor, kurduklarını biliyor.	Şayet boşanmaya karar verirlerse, muhakkak Allah Semî'dir, Alim'dir.	Ama eğer ayrılmaya kararlı iseler, unutmayın ki Allah her şeyi işitendir, her şeyi bilendir.
2. 228 وَالْمُطَلَّقَاتُ=boşanmış kadınlar يَتَرَبَّصْنَ=gözetlerler ثَلَاثَةَ=üç بِأَنْفُسِهِنَّ=kendilerini قُرُوءٍ=kur' (üç adet veya üç temizlik süresi) وَلَا يَحِلُّ=helal olmaz لَهُنَّ=kendilerine أَنْ يَكْتُمْنَ=gizlemeleri الله=Allah مَا خَلَقَ=yarattığını فِي أَرْحَامِهِنَّ=kendi rahimlerinde كُنَّ=idiyseler إِنْ=eğer بِالله=Allah'a يُؤْمِنُ=inanıyor وَالْآخِرُ=ve ahiret گۈنۈنە=gününe وَبُعُولَتُهُنَّ=kocaları أَحَقُّ=hak sahibidirler بِرَدِّهِنَّ=onları geri almağa إِنْ=eğer فِي ذَلِكَ=bu arada أَرَادُوا=isterlerse إِصْلَاحًا=barışmak مِثْلُ=gibi وَلَهُنَّ=(kadınların) vardır الَّذِي عَلَيْهِنَ=(erkeklerin) kendileri üzerindeki بِالْمَعْرُوفِ=(örfe uygun) hakları وَاللِّرَجَالِ=erkeklerin (hakları) عَلَيْهِنَّ=onlar (kadınlar) üzerinde وَالله=Allah دَرَجَةً=bir derece fazladır عَزِيزٌ=azizdir حَكِيمٌ=hakimdir	Boşanmış kadınlar üç aybaşı boyunca kendilerini gözlem altında tutarlar. Eğer Allah'a ve Ahiret gününe inanmışlar ise Allah'ın rahimlerinde yarattığı çocuğu saklamaları kendilerine helâl değildir.	Tatlik edilen kadınlar nefislerine üç hayız bekletecekler. Bunlar Allah'a ve âhiret gününe inanmışlar bilsinler ki, rahimlerinde Allah'ın yarattığını saklamak kendilerine helâl olmaz. Bununla beraber, kocaları salâh istiyorlarsa şu müddet zarfında onları tekrar almak hakkına mâliktirler. Onların da kendi üzerlerinde olan hak gibi kocaları üzerinde meşru hakları olup yalnız kendilerinin fevkinde erkeklerin bir derecesi vardır. Allahu Zülcelâl azîzdır, hakîmdir.	Boşanmış kadınlar; kendi kendilerine, üç adt ve temizlenme müddeti beklerler. Eğer onlar, Allah'a ve ahiret gününe inanıyorlarsa, Allah'ın kendi rahimlerinde yarattığını gizlemeleri onlara helal olmaz. Eğer barışmak isterlerse; kocaları onları geri almaya daha layıktırlar. Erkeklerin kadınların üzerinde hakları olduğu, kadınların da onlar üzerinde hakları vardır. Erkekler onların üzerinde bir dereceye sahiptirler. Allah Aziz'dir, Hakim'dir.	Boşanmış kadınlar, evlenmeksizin üç ay hali boyunca bekleyeceklerdir: Çünkü eğer Allah'a ve Ahiret Günü'ne inanıyorlarsa, Allah'ın rahmetinden yarattıklarını gizlemeleri meşru değildir. Ve bu süre zarfında barışmak isterlerse, kocalarının onları kabul etmeye öncelikle hakları vardır; ama adalet ölçülerine göre, kadınların (kocaları üzerindeki) hakları, (kocaların) onlar üzerindeki haklarına eşittir, ancak erkekler (bu konuda) onlar üzerinde öncelik sahibidirler. Ve Allah kudret ve hikmet sahibidir.
2. 229 الطَّلَاقُ=boşama مَرَّتَانٍ=iki defadır فَأِمْسَاكُ=ya tutmak (lazım)dır أَوْ=ya da بِمَعْرُوفٍ=iyilikle تَسْرِيحُ=salıvermek بِإِحْسَانٍ=güzelce وَلَا يَحِلُّ=helal değildir لَكُمْ=size أَنْ تَأْخُذُوا=geri almanız مِمَّا=şeylerden آتَيْتُمُوهُنَّ=onlara verdiğiniz شَيْئًا=bir şey إِلَّا=başka أَنْ يَخَافَا=korkarlarsa أَلَّا يُقِيمَا=koruyamamaktan الله=Allah'ın حُدُودَ=sınırlarını خَفْنُمْ=korkarsanız فَإِنْ=eğer أَلَّا يُقِيمَا=koruyamamaktan الله=Allah'ın حُدُودَ=sınırlarında فَلَا جُنَاحَ=bir günah yoktur عَلَيْهِمَا=ikisine de فِيمَا اقْتَدَتْ بِهِ=kadının (ayrılmak için) verdiği fidyede تِلْكَ=işte bunlar الله=Allah'ın حُدُودُ=sınırlarıdır فَلَا تَعْتَدُوهُمَا=sakın bunları aşmayın يَتَعَدَّ=aşarsa وَمَنْ=Kim(ler) الله=Allah'ın حُدُودَ=sınırlarını فَقَاوُلْكَ=işte هُمْ=onlar	Boşamak iki defa olur. Bundan sonra kadını ya meşru biçimde tutmak ya da iyilikle bırakmak gerekir. Kadınlara evliyken verdiklerinizden birşey geri almak helâl değildir. Ama eğer erkek ve kadın, Allah'ın koyduğu sınırları gözetemeyeceklerinden korkarlarsa o başka. Eğer kadın ile kocanın, Allah'ın koyduğu sınırları gözetemeyeceklerinden korkarsanız kadının boşanmak için kocasına fidyе vermesinde her iki taraf için de sakınca yoktur. Bunlar Allah'ın koyduğu sınırlardır, onları aşmayın. Kimler Allah'ın koyduğu sınırları aşarsa işte onlar zalimlerin ta kendileridir.	Talâk iki defadır. Ondan sonrası ya iyilikle tutmak, yahut güzellikle yollamak olur. Kadınlara verdiklerinizden bir şey almanız da sizlere helâl değil. Meğer ki erkekle kadın kendilerinin hudûd-i ilâhiyeyi yerine getiremeyeceklerinden korksunlar. Şayet sizler bunların hudûd-i ilâhiyeyi yerine getiremeyeceklerinden korkarsanız kadının ayrılmak için hakkından vazgeçmesinde her ikisine günah yoktur. Şu, ahkâm-ı ilâhiyenin hudududur, sakın aşmayın. Ahkâm-ı ilâhiyenin hududunu kimler aşarsa işte zâlimler onlardır.	Boşanma iki defadır. Ya iyilikle tutmak, yahut da güzellikle salmaktır. Onlara verdiginizden birşeyi geri almanız sizlere helal değildir. Meğer erkeklerle kadın Allah'ın hududunu ikame edemeyeceklerinden korkmuş olalar. Eğer siz de, onların Allah'ın hududunu ikame edemeyeceklerinden korkarsanız, o halde fidyе vermelerinde bir vebal yoktur. Bunlar Allah'ın hududunu aşarsa, işte onlar zalimlerin kendileridir.	Bir boşanma iki defa (geri alınabilir), ki bu durumda evlilik ya iyilikle devam eder veya güzel bir şekilde sona erdirilir. Ve kadınlarınıza verdiklerinizden her hangi bir şeyi geri almanız, her iki (taraf)ın da Allah'ın koyduğu sınırları koruyamamaktan korkuyorsanız, kadının serbestliğine kavuşması için (kocasına) bazı şeyler bırakmasında her iki taraf için de bir günah yoktur. Bunlar Allah'ın koyduğu sınırlardır; onları ihlal etmeyiniz: Zira kim Allah'ın koyduğu sınırları ihlal ederse, işte onlar zalimlerdir!

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
الظَّالِمُونَ=zalimlerdir				
2. 230 فَإِنْ=eğer طَلَّقَهَا=erkek yine boşarsa لَهُ=ona فَلَا تَحِلُّ=helal olmaz مِنْ بَعْدُ=artık bundan sonra حَتَّى=kadar تَنْكِحَ=(kadın) nikahlanıncaya رَوْجًا=kocaya غَيْرَةً=başka bir فَإِنْ=eğer طَلَّقَهَا=O (vardığı adam) da boşarsa فَلَا جُنَاحَ=bir günah yoktur عَلَيْهِمَا=kendilerine أَنْ يَتَرَاجَعَا=tekrar birbirlerine dönmele رinde إِنْ=eğer ظَنَّا=inanırlarsa أَنْ يُقِيمَا=koruyacaklarına حُدُودَ=sınırlarını الله=Allah'ın حُدُودَ=sınırlarıdır وَتِلْكَ=işte bunlar الله=Allah'ın يُبيِّنُهَا=açıklamaktadır لِقَوْمٍ=bir toplum için يَعْلَمُونَ=bilen	Eğer erkek bundan sonra karısını kesinlikle boşarsa bu kadının başkası ile evlenmedikçe artık kocasına helâl olmaz. Eğer sonraki kocası, kadını boşar da Allah'ın sınırlarını gözeteceklerine inanırlarsa eski kankocanın tekrar birbirlerine dönmelerinin sakıncası yoktur. Bunlar Allah'ın koyduğu sınırlardır, onları bilen topluluğa açık açık anlatıyor.	Eğer erkek kadını üçüncü defa olarak boşarsa artık o kadının bir başka kocaya varmadıkça kendisine helâl olmaz. Şayet onu ikinci kocası da boşarsa -ahkâm-ı ilâhiyeyi yerine getireceklerini umdukları takdirde evvelkiler birbirlerini alabilirler. Şu ahkâm-ı ilâhiyenin hudududur ki Allah-u Zülcelâl anlayacaklar için beyan buyuruyor.	Şayet erkek eşini bir daha boşarsa; artık ondan sonra kadın, başka bir kocaya kadar ona helal olmaz. Şayet bu koca da onu boşar ve onlar Allah'ın hududunu ikame edeceklerini zannederlerse; tekrar birbirlerine dönmelerinde her ikisi için de bir günah yoktur. Bunlar Allah'ın hudududur. Bunları, bilen bir kavim için açıklıyor.	Ve erkekler (sonunda) kadını boşarsa, bu kadın, başka bir erkekle evlenmedikçe bir daha kendisine helal olmaz; eğer sonraki erkek de onu boşarsa -her ikisini de Allah'ın koyduğu sınırları koruyabileceklerini düşünmeleri şartıyla- birbirlerine dönmelerinde ikisi içinde bir günah yoktur: Bunlar, anlama ve kavrama yeteneğine sahip olanlara Allah'ın açıkladığı sınırlardır.
2. 231 وَإِذَا=zaman طَلَّقْتُمْ=boşadığınız النِّسَاءَ=kadınları فَبَلَغْنَ=ulaştıklarında أَجَلَهُنَّ=(iddetlerinin) sonuna فَأَمْسِكُوهُنَّ=ya onları tutun أَوْ=ya da بِمَعْرُوفٍ=iyilikle سَرَخُوهُنَّ=bırakın بِمَعْرُوفٍ=iyilikle وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ=onları (yanınızda) tutmayın ضِرَارًا=zarar vermek için لِتَعْتَدُوا=haklarına tecavüz edip وَمَنْ=kim يَفْعَلْ=yaparsa فَقَدْ=bunu مُحَاقِّكَ=kendine نَفْسَهُ=zulmetmiştir وَلَا تَتَّخِذُوا=edinmeyin آيَاتِ=ayetlerini الله=Allah'ın وَأَذْكُرُوا=düşünün هُزُورًا=eğlence الله=Allah'ın نِعْمَتٍ=nimetini عَلَيْكُمْ=size olan وَمَا أَنْزَلْ=indirdiklerini عَلَيْكُمْ=size مِنَ الْكِتَابِ=Kitap'tan وَالْحِكْمَةِ=ve Hikmet'ten يُعِظُكُمْ=size öğüt vermek için وَأَنْتَقُوا=korkun بِهِ=onunla الله=Allah'tan وَأَعْلَمُوا=ve bilin ki الله=Allah بِكُلِّ=her أَنْ=şüphesiz عَلِيمٌ=bilir شَيْءٍ=şeyi	Kadınları boşayıp da bekleme sürelerini doldurdıkları zaman ya onları meşru biçimde tutun ya da yine meşru biçimde bırakın. Sakın onlara zarar vererek Allah'ın sınırlarını çiğnemek amacı ile kadınları alıkoymayın. Kim bunu yaparsa kendine yazık etmiş olur. Allah'ın ayetlerini alaya almayın. Allah'ın size bahışladığı nimetleri ve öğüt vermek için indirdiği Kitabı ve hikmeti hatrınızdan çıkarmayın. Allah'tan korkun ve O'nun herşeyi bildiğini bilin.	Kadınları boşadınız, onlar da iddetlerini bitirdilerse artık ya kendilerini iyilikle tutun, yahut iyilikle yollayın. Yoksa haklarına tecavüz için zararlarına onları tutmayın. Bunu kim yaparsa mutlak nefesine zulmetmiş olur. Sakın Allah'ın âyetlerini eğlence edinmeyin. Sonra, Allah'ın üzerinizdeki nimetini ve sizlere Kitap ve hikmet indirerek onunla sizleri irşad etmekte olduğunu hatırdan çıkarmayın. Allah'tan korkun ve bilin ki Allah herşeyi biliyor.	Ve kadınları boşadığınız zaman; iddetlerini bitirince artık onları ya iyilikle tutun veya iyilikle salverin. Sırf zulmedebilirsiniz için zararlarına onları tutuvermeyin. Kim, böyle yaparsa; muhakkak kendi nefesine zulmetmiş olur. Allah'ın ayetlerini oyuncak yerine koymayın. Allah'ın üzerinizdeki nimetini ve size öğüt vermek için indirdiği kitabı ve hikmeti hatırlayın. Allah'tan korkun. Ve bilin ki Allah, şüphesiz her şeyi bilir.	Böylece, kadınları boşadığınızda ve onlar bekleme sürelerinin sonuna yaklaşmak üzere iken onları ya güzellikle alıkoymun ya da güzel bir şekilde bırakın. Ama, arzuları hilafına, eziyet etmek için alıkoymayın: Çünkü, böyle bir davranışta bulunan, (yalnızca) kendisine haksızlık etmiş olur. Ve Allah'ın (bu) mesajlarını önemsemezlik yapmayın; Allah'ın size lütfettiği nimetleri ve size öğüt için indirdiği vahyi ve hikmeti hatırlayın; Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olun, ve bilin ki Allah her şeyin aslını bilir.
2. 232 وَإِذَا=zaman طَلَّقْتُمْ=boşadığınız النِّسَاءَ=kadınları فَبَلَغْنَ=ulaştıklarında أَجَلَهُنَّ=(iddetlerinin) sonuna فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ=engel olmayın أَنْ يَنْكِحَنَّ=evlenmelerine أَزْوَاجَهُنَّ=(eski) kocalarıyla إِذَا تَرَاضَوْا=anlaştıkları takdirde بَيْنَهُمْ=kendi aralarında بِالْمَعْرُوفِ=güzelce بِهِ=onunla يُوعِظُ=verilen bir öğüttür مِنْكُمْ=içinizden مَنْ كَانَ=kimseye بِالله=inanan الْآخِرَةِ=ahiret وَالْيَوْمِ=ve gününe أَرْكَى=daha iyi بِهِ=Bu لَكُمْ=sizin için وَأَطَهَّرُ=ve daha temizdir الله=Allah وَأَنْتُمْ=siz يَعْلَمُ=bilir لَا تَعْلَمُونَ=bilmezsiniz	Kadınları boşayıp da bekleme sürelerini doldurdıkları zaman eğer daha önceki kocaları ile meşru biçimde anlaşırlarsa evlenmelerine engel olmayın. Bu, içinizdeki Allah'a ve Ahiret gününe inananlara yönelik bir öğüttür. Bu sizin hesabınıza en temiz ve en iffetli yoldur. Allah bilir, fakat siz bilemezsiniz.	Kadınları boşadınız, onlar da iddetlerini bitirdilerse -aralarında iyilikle uzlaştıkları takdirde- kendilerini kocalarına varmaktan men etmeyin. İşte bu öyle bir irşad ki içinizden kim Allah'a ve âhiret gününe inanmışsa onu yola getirir. İşte bu hakkınızda en hayırlısı, en nezihî ki onu Allah bilir, sizler bilemezsiniz.	Kadınları boşadığınız vakit, onlar iddetlerini bitirdiklerinde, aralarında güzelce anlaştıkları takdirde; kocalarıyla tekrar evlenmelerine mani olmayın. İşte sizden Allah'a ve ahiret gününe inanmış olanlara, bununla öğüt veriliyor. Bu, sizin için daha iyi, daha temizdir. Allah bilir, siz bilmezsiniz.	Kadınları boşadıktan sonra, bekleme sürelerinin sonuna gelmişlerse, aralarında uygun bir şekilde anlaştıkları taktirde başka erkeklerle evlenmelerine engel olmayın. Bu, Allah'a ve Ahiret Günü'ne inanan her biriniz için uyarıdır; bu, sizin için en erdemli ve en temiz (yol)dur. Allah her şeyi aslıyla bilir, ama siz bilmezsiniz.
2. 233 وَالْوَالِدَاتِ=anneler يُزْضِعْنَ=emzirirler أَوْلَادَهُنَّ=çocuklarını حَوْلَيْنِ=iki yıl كَامِلَيْنِ=tam لِمَنْ=kimse için أَنْ يَتِمَّ=tamamlamak الرَّضَاعَةَ=emzirmeyi وَعَلَى=üzerinedir الْمَوْلُودِ لَهُ=çocuk kendisine ait olan (babanın) رِزْقُهُنَّ=onların yiyecekleri وَكِسْوَتُهُنَّ=ve giyecekleri بِالْمَعْرُوفِ=uygun biçimde لَا تُكَلَّفُ=yükümlü tutulmaz إِلَّا=başka نَفْسٍ=hiç kimse وُسْعَهَا=gücünün yettiğinden	Anneler çocuklarını tamam iki yıl emzirirler. Bu, emzirmeyi tamamlamak isteyen içindir. Onların yiyeceği, giyeceği ma'ruf vech üze çocuk kendisinden olanadır. Kimse, takatından fazlasıyla mükellef olmaz. Ne bir anne çocuğu sebebiyle, ne de bir baba çocuğu yüzünden zarara sokulmasın. Mirasçıya düşen de bunun gibidir. Eğer kendi aralarında rıza ve müşavere ile memeden kesmeyi arzu ederlerse, ikisinin üs-	Emziğin tamam olmasını isteyenler için analar yavrularını iki bütün yıl emzirecekler. Yavrunun sahibine de boğazlarına, sırtlarına güzel güzel bakmak borç. Herkes ancak gücünün yettiğiyle mükellef. Ne yavrusu yüzünden anaya, ne yavrusu yüzünden yavrunun sahibi babaya haksızlık edilmesin. Vârise düşen de aynı borç. Eğer baba ile analar birbirlerine danışıp razı olmaları üzerine çocuğu memeden kesmek isterlerse kendilerine günah yok. Şayet çocuklarınıza başkalarına	Anneler çocuklarını tamam iki yıl emzirirler. Bu, emzirmeyi tamamlamak isteyen içindir. Onların yiyeceği, giyeceği uygun şekilde çocuk kendisinden olana aittir. Kimse gücünün üstünde bir şeyle mükellef olmaz. Ne anne çocuğu yüzünden yavruya, ne de baba çocuğu yüzünden zarara sokulmasın. Mirasçıya düşen de bunun gibidir. Eğer kendi aralarında an-	Ve (boşanmış) anneler, eğer emzirme müddetini tamamlamak istiyorlarsa, çocuklarına iki tam yıl bakabilirler; onların yieme-içme ve giyimlerini uygun bir şekilde temin etmek, çocuğun babasına düşer. Hiç kimse taşıyabileceğinden daha fazlasıyla yükümlü tutulmaz: Ne anneye çocuğundan dolayı eziyet çektilirsin, ne de çocuğundan dolayı babasına. Ve (babanın) mirasçısına da aynı görev düşer. Ve eğer (anne-baba), her ikisi, (anne ile çocuğun) ayrılmasına karşı-lıklı rıza ve danış-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
لَا تُضَارَّ=zarara sokulmasın وَالِدَةً=ne anne بِوَلَدِهَا=çocuğu yüzünden وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ=ne de çocuğun ait oldu بِوَلَدِهِ=çocuğu yüzünden وَالْوَارِثِ=mirasçının مِثْلُ ذَلِكَ=aynı (yükümlülük) vardır إِنِ=eğer فَصَالَا=sütten kesmek عَنْ تَرَاضٍ=rızalarıyla مِنْهُمَا=kendi aralarında وَتَشَاوِرَ=ve danışarak فَلَا=yoktur عَلَيْهِمَا=kendilerine أَرَدْتُمْ=eğer إِنْ تَسْتَرْضِعُوا=(sütannesi tutup) em زِئْتُمْ=çocuklarınızı فَلَا=yine yoktur عَلَيْكُمْ=üzerinize إِذَا=sonra سَلَّمْتُمْ=verdikten مَا آتَيْتُمْ=verdiğiniz(ücret)i وَاتَّقُوا=korkun بِالْمَعْرُوفِ=güzelce وَعَلَّمُوا=ve bilin ki إِنَّ=şüphesiz اللَّهِ=Allah بِمَا تَعْمَلُونَ=yaptığınız her şeyi بَصِيرٌ=görmektedir	tüne de bir vebal yoktur. Çocukla-rınızı emzirmek isterseniz, meşru şekilde verdiğinizizi teslim etmek şartıyla, yine size vebal yoktur. Allah'tan korkun. Ve bilin ki şüphesiz Allah, yaptığınız şeyleri hakkıyla görendir.	emzirtmek isterse-niz vereceğinizi güzel güzel verdikten sonra üzerinize günah yok. Al-lah'tan korkun ve bilin ki Allah bütün işlediklerinizi görüyor.	laşıp, danışarak çocuğu memeden kesmek isterse; ikisine de bri vebal yoktur. Çocuk-larınızı em-zirtmek ister-seniz, verece-ğinizi güzelce teslim etmek şartıyla size yine bir vebal yoktur. Al-lah'tan korkun ve bilin ki Al-lah yaptığınız şeyleri görendir.	ma ile karar verir-se, (bundan do-layı) onlara bir gü-nah yoktur; ve eğer çocuğunuzu süt annelere emanet etmeye karar verir-seniz, teslim ede-ceğiniz çocuğun emniyetini uygun bir şekilde sağla-manız şartıyla size bir günah yüklen-mez. Ama, Allah'a karşı sorumluluğu-nuzun bilincinde olun ve bilin ki Al-lah tüm yaptıkları-nızı görür.

2. 234	وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ=ölenlerin مِنْكُمْ=içinizden وَيَذَرُونَ=geriye bıraktıkları أَزْوَاجًا=eşleri يَتَرَبَّصْنَ=(bekleyip) gözetlerler أَرْبَعَةً=kendilerini وَعَشْرًا=ay أَجَلَهُنَّ=sürelerini فَلَا جُنَاحَ=bir günah yoktur عَلَيْكُمْ=size فَبِمَا فَعَلْنَ=yapmalarında فِي أَنْفُسِهِنَّ=kendileri için وَاللَّهُ=Allah بِالْمَعْرُوفِ=uygun olanı بِمَا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızdan خَبِيرٌ=haberdardır	Aranızdan ölenlerin geride bıraktıkları eşleri dört ay, on gün kendilerini gözetim altında tutarlar. Bu sürelerini doldurduklarında meşru olarak yaptıklarından dolayı siz sorumlu tutulmazsınız. Hiç şüphesiz ne yaparsanız Allah onu bilir.	içinizden, vefat edip de arkalarında kadın bırakan kimselerin haremeleri nefislerini dört ay on gün bekletecekler; iddetlerini bitirdiler mi artık kendi haklarında meşru olarak ihtiyar edecekleri hal-rekette sizlere mes'ûliyet yok. Allah bütün işlediklerinizden haberdar.	içinizden ölenlerin geriye bıraktıkları eşler; kendi kendilerine dört ay ve on gün beklerler. Müddetlerini bitirdikleri vakit onların, kendileri için uygun olanı yapmalarından dola-yı size bir günah yoktur. Ve Allah, işlediklerinizden haberdardır.

2. 235	وَلَا جُنَاحَ=bir günah yoktur عَلَيْكُمْ=size فَبِمَا عَرَّضْتُمْ بِهِ=üstü kapalı biçimde bildirmenizden مِنْ خِطْبَةٍ=evlenme isteğinizi أَوِ=kadınlara أَكْنَنْتُمْ=gizlemenizden عَلَيْكُمْ=bilir ki فِي أَنْفُسِكُمْ=içinizde إِنَّكُمْ=şüphesiz sizin اللَّهُ=Allah سَتَذَكَّرُونَ=onları anacağınızı وَلَكِنْ=fakat لَا تُوَاعِدُوهُنَّ=sakin onlarla sözleşmeyin سِرًّا=gizli(buluşma)ya إِلَّا=dışında أَنْ تَقُولُوا=söylemeniz مَعْرُوفًا=iyi (meşru) وَلَا تَعْرِضُوا=ve kalkışmayın عُقْدَةً=akdine (kıymaya) النِّكَاحَ=nikah يَبْلُغَ=kadar الْكِتَابِ=yazılanın (iddetinin) أَجَلَهُ=sonuna وَعَلَّمُوا=ve bilin ki إِنَّكُمْ=şüphesiz اللَّهُ=Allah يَعْلَمُ=bilir فِي أَنْفُسِكُمْ=içinizden geçeni فَاحْذَرُوا=O'ndan sakının وَعَلَّمُوا=ve yine bilin ki إِنَّكُمْ=şüphesiz اللَّهُ=Allah غَفُورٌ=bağışlayandır حَلِيمٌ=halimdir	Kadınları nikahla isteyeceğinizi tarzı yoluyla bildirmenizden veya böyle bir arzuyu gönülleri-nizde saklama-nızdan dolayı size bir vebal yoktur. Allah bilmiştir ki, siz onları mutlaka hatırlayacaksınız. Fakat onlarla gizlice vaidleşmeyin. Meşru bir sözle söylemeniz müstesna, iddet ni-hayet bulmadıkça nikah bağını bağlamaya azmetmeyin. Ve bilin ki, şüphesiz Allah; gönülleri-nizde olanı bilir. Artık O'ndan sakının. Ve yine bilin ki şüphesiz Allah, Gafur'dur, Halim'dir.	Bir de kendilerini almak istediğinizi kadınlara dokundurmanızdan yahut içinde tutmanızdan dolayı da sizlere mes'ûliyet yok. Allah biliyor ki onları mutlaka anacaksınız. Ancak kendilerine nikâh va'dinde bulunmayın, yalnız meşru sözler söyleyin. Farz olan iddet sonunu bulmadıkça da nikâhı akde azmetmeyin. İçinizden geçeni Allah'ın biliyor olduğunu bilin de O'ndan sakının. Sonra Allah'ın gufranı büyük, hilmi nâmütenâhî bulunduğunu da bilin.	Böyle kadınları nikahlamak isteğinizi bildirmenizden veya bir arzuyu gönülleri-nizde sakla-manızdan dolayı size bir vebal yoktur. Allah bilmiştir ki; siz, onları mutlaka hatırlayacaksınız, fakat uygun bir sözle söylememeniz müstesna, onlarla gizlice sözleşmeyin. İddeti nihayet bulmadıkça nikah bağını bağlamaya kalkmayın. Ve bilin ki; şüphesiz Allah, gönülleri-nizde olanı bilir. Artık O'ndan sakının. Ve yine bilin ki; şüphesiz Allah, Gafur'dur, Rahim'dir.	Ancak bu kadınlar(dan herhangi birin)e evlenme niyetinizi hissettirmenizde veya açığa vurmada böyle bir niyet taşımanızda sizin için bir günah yoktur: (Çünkü) Allah, onlara evlenme teklifinde bulunma niyetinizi bilir. Ama yine de, onlara karşı duygularınızı gizlilik içinde bildirmek yerine onlarla en uygun ve makul şekilde konuşun; ve emredilen (bekleme süresi) sona ermeden önce evlilik bağını kurmaya kalkışmayın. Unutmayın ki Allah aklınızdan geçenleri bilir. Bu nedenle O'na karşı sorumluluğunuzun bilincinde olun; ve bilin ki Allah çok affedicidir, çok tahammül (hilm) sahibidir.

2. 236	لَا جُنَاحَ=bir günah yoktur عَلَيْكُمْ=size إِنْ طَلَقْتُمْ=boşarsınız النِّسَاءَ=kadınları مَا لَمْ تَمْسُوهُنَّ=henüz dokunmadan أَوْ=ya da تَقْرَضُوا=tesbir etmeden لَهُنَّ=onlara فَرِيضَةً=mehir وَمَتَّعُوهُنَّ=onları faydalandırsın عَلَى الْمَوْسِعِ=eli geniş olan قَدْرَهُ=kendi gücü nisbetinde وَعَلَى الْمَقْتَرِ=eli dar olan da قَدْرَهُ=kendi gücü nisbetinde	Kadınlara el sürmeden ya da mehirlerini belirlemeden onları boşamanızın bir sakıncası yoktur. Fakat eli geniş olan kendi gücüne göre ve eli dar olan da kendi gücüne göre olmak üzere onlara geleneklere uygun bir hediye verin. Bu, iyilik-severler için bir borçtur.	Şayet kadınları henüz kendileriyle yalnız kalmadan, yahut onlar için bir mehir kesmeden boşadıysanız üzerinize günah yok. Eli geniş olanınız kudretine göre, eli dar olanınız da kudretine göre olmak üzere onlara müvazinetini düşür-mü verin ki iyilik şânından olanlar için bu bir borçtur.	Temas etmediğiniz veya bir mehir kesmediğiniz kadınları boşamışsanız, size vebal yoktur. Şu kadar ki, zengin olan kudretince, darda bulunan da haline ma'ruf bir fayda ile onları faydalandırmalıdır. Bu, iyilik edenlerin üzerine bir borçtur.	Henüz dokunmadığınız veya mehir tespit etmediğiniz kadınları boşamanızda bir günah yoktur; ancak (böyle bir durumda bile) onlar için gerekli tedarikleri yapın; imkanları çok olan kendi gücüne dar olan da (yine) kendi gücüne göre adil şekilde bir tedarikte bulunsun; bu, güzel davranan herkesin üzerinde bir yükümlülüktür.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
مَتَاعًا=bir geçimlikle بِالْمَعْرُوفِ=güzel حَقًّا=bu bir borçtur عَلَى الْمُحْسِنِينَ=iyilik edenlerin üzerin e				
2. 237 وَإِنْ طَلَقْتُمُوهُنَّ=onları boşarsanız مِنْ قَبْلِ=önce أَنْ تَمْسُوهُنَّ=henüz dokunmadan وَقَدْ فَرَضْنُمُ=bir mehir tesbit ettiğiniz t akdirde لَهُنَّ=onlar için فَرِيضَةً=vermeniz gerekir فَنَصْفُ=yarısını مَا فَرَضْنُمُ=tesbit ettiğinizin (mehrin) إِلَّا=hariç أَنْ يَعْفُونَ=(kadının) vazgeçmesi أَوْ=veya يَعْفُرَ=vazgeçmesi الَّذِي بِيَدِهِ=elinde olanın (erkeğin) عُقْدَةُ=akdi النِّكَاحُ=nikah وَأَنْ تَعْفُوا=(Erkekler) Sizin affetmeniz أَقْرَبُ=daha yakındır لِلتَّقْوَى=takvaya وَلَا تَنْسُوا=unutmayın الْفَضْلُ=iyilik etmeyi بَيْنَكُمْ=birbirinize إِنَّ اللَّهَ=Allah بِمَا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızı بَصِيرٌ=görür	Eğer kadınların mehirlerini belirler de onları el sürmeden boşarsanız, kendilerinin ya da nikâhlarını akdetmeye yetkili erkeğin bağışlaması durumu dışında belirlediğiniz mehrin yarısını ödemeniz gerekir. Bağışlamanız (mehrin tamamını bırakmanız) takvaya daha yakındır. Birbirinize karşı erdemliği unutmayın. Hiç şüphesiz ne yaparsanız Allah onu görür.	Şayet onları kendileriyle yalnız kalmadan evvel boşamakla beraber mehir kesmiş bulunuyorsanız vacip olan kesilen miktarın yarısıdır. Meğer ki ya kadınlar haklarından geçsinler, yahut nikâhın düğümü elinde olan erkek hakkından geçsin. Erkekler, hakkınızdan sizin geçmeniz fazilete daha yakın bir harekettir. Aranızdaki rüchânı unutmayın. Şüphe yok, Allah bütün işlediklerinizi görüyor.	Bir mehir kesdiğiniz takdirde temas etmeden önce onları boşarsanız; kestiğiniz mehrin yarısı onlarındır. Meğer, kendilerini bağışlamış veya nikah düğümü elinde bulunan kimse bağışlamış ola. Bağışlamanız, takvaya daha yakındır. Aranızdaki fazileti unutmayın. Şüphesiz Allah, yaptığınız şeyleri görendir.	Ve eğer dokunmadan önce, ama mehrini karşıladıktan sonra onları boşarsanız, o zaman, kararlaştırdığınızın yarısı(nı verin), ancak onların taleplerinden vazgeçmeleri veya nikah bağını elinde tutanın (mehrin yarısı ile ilgili) talebinden vazgeçmesi hali müstesna: Sizze düşenden vazgeçmeniz, Allah'a karşı sorumluluk bilincine daha uygundur. Ve birbirinize karşı lütufkar davranma(nız gereği)ni unutmayın: Doğrusu Allah bütün yaptıklarınızı görür.
2. 238 حَافِظُوا=koruyun عَلَى الصَّلَاَتِ=namazları وَالصَّلَاةِ=ve namazı وَقُومُوا=durun بِاللَّهِ=Allah'ın huzuruna قَانِتِينَ=gönülden bağlılık ve saygı ile	Namazlara ve orta namaza devam edin, namaza, Allah 'a gönülden bağlı ve saygılı olarak durun.	Bütün namazların, hele ikinci namazının (orta namazın) geçmemesine dikkat edin (edası-na ihtimam edin) ve Allah'tan haşyet üzere olarak kıyama durun.	Namazlara ve orta namaza devam edin. Ve Allah'ın dilvanına huşu ile durun.	Namazlarınıza ve namazı en uygun şekilde ifa etmeye dikkat edin; ve Allah'ın huzurunda içten bir bağlılıkla durun.
2. 239 فَإِنْ=eğer خَفِئُمْ=(bir tehlikeden) korkarsanız أَوْ=yahut فَرَجَالًا=binmiş olarak فَإِذَا=zaman da أَمِنْتُمْ=güvene kavuştuğunuz فَاذْكُرُوا=anın اللَّهُ=Allah'ı كَمَا=şekilde عَلَّمَكُمْ=size öğrettiği مَا=şeyleri لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ=bilmediğiniz	Eğer korku altında iseniz namazı yürürken ya da binek hayvanının sırtında kılın. Güvene kavuştuğunuzda Allah size bilmediğiniz şeyleri nasıl öğretti ise siz de O'nun adını anın.	Korkuyorsanız, ister yaya, ister süvari olduğunuz halde kılın. Selâmette iseniz, böyle sizlere bilmediğinizi öğretmesine karşı Allah'ı şükür ile anın.	Eğer korkarsanız yaya veya binmiş olarak kılın. Emin olduğunuz vakitte de Allah'ın size bilmediğiniz şeyleri öğrettiği şekilde Allah'ı zikredin.	Ama eğer tehlikede iseniz, yürürken ve binek (üzerin)de (namazınızı ifa edin); tekrar güvenliğe kavuşunca Allah'ı anın, çünkü daha önce bilmediklerinizi size öğreten O'dur.
2. 240 وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ=ölüp de مِنْكُمْ=içinizden وَيَذَرُونَ=geriye bırakan(erkek)ler أَزْوَاجًا=eşler وَصِيَّةً=vasiyet etsinler لِأَزْوَاجِهِمْ=eşlerinin مَتَاعًا=geçimlerinin sağlanmasını إِلَى الْحَوْلِ=bir yıla kadar غَيْرَ إِخْرَاجٍ=(evlerinden) çıkarılmadan فَإِنْ=şayet خَرَجْنَ=kendileri çıkarlarsa فَلَا جُنَاحَ=bir günah yoktur عَلَيْكُمْ=sizin için فِي مَا فَعَلْنَ=yapmalarında فِي أَنْفُسِهِنَّ=kendileri hakkında مِنْ مَعْرُوفٍ=uygun olanı وَاللَّهُ=Allah عَزِيزٌ=daima üstündür حَكِيمٌ=hüküm ve hikmet sahibidir	Aranızdan vefat edip de geride eşlerini bırakanlar, bir yıl boyunca evden çıkmalarına ihtiyaç bırakmayacak (oranda bir metâ'i) eşlerine vasiyyet etsinler (bıraksınlar veya varislerine havale etsinler.) Eğer kadınlar kendiliklerinden evden çıkarlarsa kendileri ile ilgili yapacakları meşru bir davranıştan dolayı size sorumluluk düşmez. Hiç şüphesiz Allah üstün iradeli ve hikmet sahibidir.	İçinizden vefat edip de kadınlarını arkada bırakacak olanlar sonradan kadınlarının bir bütün sene evlerinden çıkarılmayıp bakılmalarını evvelce vasiyet edecekler. Şayet kendiliklerinden çıkarılarsa nefislerine ait işledikleri mübah işlerden dolayı size mes'ûliyet yok. Allah azîzdir, hakim'dir.	İçinizden vefat edip de eşlerini geride bırakanlar; bir seveye kadar eşlerinin evlerinden çıkarılmayarak geçimlerinin sağlanmasını vasiyyet etmiş olmalıdırlar. Şayet kendileri çıkarlarsa; artık onların ma'ruf şeklinde yapacaklarından dolayı size mes'ûliyet yoktur. Allah, Aziz'dir, Hakim'dir.	Eğer içinizden biri ölür ve arkasında kadınlar bırakırsa, dul eşlerine, (ölmüş kocasının evini) terk etmeksizin bir yıllık geçimlerini vasiyet etsinler. Ama eğer (kendi arzularıyla) ayrılırlarsa kendileri hakkındaki meşru tasarruflarından dolayı onlara bir günah yoktur. Ve Allah kudret ve hikmet sahibidir.
2. 241 وَلِلْمُطَلَّاقَاتِ=boşanmış kadınların مَتَاعٌ=geçimlerini sağlamak بِالْمَعْرُوفِ=uygun olan şekilde حَقًّا=bir haktır (borçtur) عَلَى=üzerine الْمُتَّقِينَ=müttakiler	Boşanmış kadınların geleneklere uygun bir şekilde geçimlerini sağlamak, takva sahiplerinin boyuna borçtur.	Tatlik edilmiş kadınların da imkân yettiği kadar faideleendirilmesi Allah'tan korkanlara borçtur.	Boşanan kadınlar için uygun şekilde geçimlerini sağlamak vardır. Bu, müttakiler için bir vazifedir.	Ve boşanmış kadınlar da güzel bir şekilde geçimlerini sağlamak (hakkına) sahip olacaklardır. Bu, Allah'a karşı sorumluluk bilinci duyan herkes için bir görevdir.
2. 242 كَذَلِكَ=böyle يُبَيِّنُ=açıklamaktadır اللَّهُ=Allah أَيَاتِهِ=ayetlerini لَكُمْ=size لَعَلَّكُمْ=umulur ki تَعْقِلُونَ=düşünürsünüz	Allah ayetlerini size böyle açık açık anlatıyor ki, düşünesiniz.	İşte Allahu Zülcelâl, aklınız ersin diye, âyetlerini sizlere böylece bildiriyor.	İşte Allah, aklınız ersin diye ayetlerini bu şekilde beyan ediyor.	Aklınızı kullan(mayı) öğren(meniz için Allah size mesajlarını böyle açıklıyor.
2. 243 أَلَمْ تَرَ=görmedin mi? إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا=çıkanları مِنْ دِيَارِهِمْ=yurtlarından وَهُمْ أَلُوفٌ=binlerce kişi iken حَذَرَ=korkusuyla الْمَوْتِ=ölüm فَقَالَ=demişti de لَهُمْ=onlara ثُمَّ=sonra مُوتُوا=Ölün! اللَّهُ=Allah أَحْيَاهُمْ=kendilerini diriltmişti	Binlerce kişilik kalabalık olarak ölüm korkusu ile yurtlarından kaçan kimseleri görmedin mi? Allah onlara dedi, «ölün» dedi, arkasından kendilerini yeniden diriltti. Hiç kuşkusuz Allah insanlara karşı kerem sahibidir, ama insanlar çoğun-	Bakmaz mısın o binlerce adamın hâline ki, ölüm korkusundan yurtlarını bırakıp çıkmışlardı? Bunun üzerine Allah onlara "Ölün!" dedi. Sonra kendilerini diriltti. Allah, şüphe yok, insanlara karşı lütuf sahibidir, ama insanların çoğu şükretmezler.	Binlerce oldukları halde ölüm korkusuyla yurtlarından çıkanları görmedin mi? Allah onlara dedi, «ölün» dedi; (ölün) dedi. Sonra da onları diriltti. Şüphesiz ki, Allah insanlara karşı lutf sahibidir. Ama insanların pek	Sen, ölüm korkusuyla yurtlarını terk eden binlerce kişiyi görmedin mi? Ki bu durumda Allah onlara Ölün! diye seslenmiş ve sonra da onları hayata geri döndürmüştü. Unutmayın ki Allah, insanoğluna karşı lütfunda sınırsızdır, ancak insanların çoğu nankördür.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
إِنَّ=Şüphesiz اللَّهُ=Allah فَضْلٍ=sahibidir لَذُو=ikram عَلَى=karşı النَّاسِ=insanlara وَلَكِنَّ=Ama أَكْثَرَ=çoğu النَّاسِ=insanların لَا يَشْكُرُونَ=şükretmezler	lukla şükretmezler.		çoğu şükretmezler.	
2. 244 فِي سَبِيلِ=savaşın يَوْلَاهُ=yolunda اللَّهُ=Allah وَاعْلَمُوا=ve bilin ki إِنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah عَلِيمٌ=bilendir شَمِيعٌ=işitendir	Allah yolunda savaşınız ve Allah'ın herşeyi işittiğini ve bildiğini biliniz.	Allah yolunda cihad edin ve bilin ki Allah işitiyor, biliyor.	Allah yolunda savaşın ve bilin ki Allah Semî'dir, Alim'dir.	Öyleyse Allah yolunda savaşın ve bilin ki Allah her şeyi işiten, her şeyi bilendir.
2. 245 مَنْ=Kimdir ذَا الَّذِي يُقْرِضُ=borç olarak verecek اللَّهُ=Allah'a قَرْضًا=bir borcu حَسَنًا=güzel فَيُضَاعِفُهُ=arttırması karşılığında لَهُ=ona أَضْعَافًا=fazlasıyla كَثِيرَةً=kat kat وَاللَّهُ=Allah يَقْبِضُ=(rızkı) kısar da وَيَنْسِطُ=açar da وَإِلَيْهِ=Hep O'na تُرْجَعُونَ=döndürüleceksiniz	Kimdir o ki, Allah'a karşılıksız (güzel) borç veride Allah da bu borcu ona kat kat fazlası ile öder. Kısıtlayan da bol bol veren de Allah'tır. Döndürüleceğiniz yer O'nun katıdır.	Kimdir ihlâsını karz-ı hasen suretinde Allah'a arzedecek o kimse ki, Allah da binlerce katını kendisine iade buyursun? Allah dilediğinden kısar, dilediğine açar; ve sizler dönüp O'na varacaksınız.	Kimdir o ki; Allah'a güzel bir borç versin de Allah onu kat kat fazlasıyla ödesin. Allah, hem darlaştı-rır, hem de bollاشتیرر. Ve O'na döndürüleceksiniz.	Allah'ın kat kat fazlasıyla geriye ödeyeceği bir güzel borcu O'na verecek olan kimdir? Allah alır ve kat kat fazlasıyla verir; ve hepiniz sonunda O'na döndürüleceksiniz.
2. 246 أَلَمْ تَرَ=görmedin mi? إِلَى الْمَلَا=ileri gelenlerini مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ=İsrail oğullarının مِنْ بَعْدِ مُوسَى=Musa'dan sonra إِذْ قَالُوا=hani demişlerdi لَهُمْ=onlar لِنَبِيِّ=Peygamberlerine لَنَا=gönder ابْعَثْ=bize مَلَكًا=bir hükümdar نُقَاتِلَ=(onun önderliğinde) savaşalım فِي سَبِيلِ=yolunda اللَّهُ=Allah هَلْ عَسَيْتُمْ=Ya قَال=dedi إِنْ كُتِبَ=yazılınca (farz kılınınca) السَّيِّئِ=size الْقِتَالِ=savaş أَلَّا تَقَاتِلُوا=savaşmazsanız قَالُوا=dediler ki وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ=bizler neden savaş mayalım فِي سَبِيلِ=yolunda وَقَدْ=oysa اللَّهُ=Allah أُخْرِجْنَا=biz çıkarılıp sürüldük مِنْ دِيَارِنَا=yurtlarımızdan وَأَبْنَانَا=ve oğullarımızın arasından فَلَمَّا=fakat كُتِبَ=yazılınca عَلَيْهِمْ=kendilerine الْقِتَالِ=savaş تَوَلَّوْا=yüz çevirdiler إِلَّا=hariç قَلِيلًا=pek azı مِنْهُمْ=içlerinden وَاللَّهُ=Allah عَلِيمٌ=bilir بِالظَّالِمِينَ=zalimleri	Musa sonrası dönemde yaşayan bir grup ileri gelen İsrailoğlunu görmedin mi? Bunlar Peygamberlerine 'Başımıza bir hükümdar getir de onun emri altında Allah yolunda savaşalım' dediler. Peygamberleri onlara; 'Ya eğer savaşmak size farz kılındığında bu emre karşı gelerseniz. diye sorunca, Yurdu-muzdan ve çocuklarımızdan ayrı düşürüldüğümüze göre niçin savaşmayalım ki?' dediler. Fakat savaşmak kendilerine farz kılınınca pek azı hariç hepsi yan çizdiler. Hiç kuşkusuz Allah, zalimlerin kimler olduğunu bilir.	Yâ Muhammed! Benî İsrail'den o cemaatin Mûsa'nın vefatından sonraki hâline bakmaz mısın? Hani, peygamberlerine "Bize bir emîr gönder ki Allah yolunda cihad edelim" demişlerdi. "Korkarım, cihad üzerineze farz buyurulursa, etmezsiniz" dedi. "Bizler Allah yolunda nasıl cihad etmeyiz ki yurtlarımızdan sürüldük, yavrularımızdan cüdâ edildik?" dediler. Cihad üzerlerine farz kılınınca da, pek azından başkası dönüverdiler. Allah-u Zülcelâl nefse nezulmedenleri biliyor.	Musa'dan sonra İsrailoğullarından bir cemaate bakmadın mı? Hani, onlar peygamberlerine bize bir hükümdar gönder ki, Allah yolunda savaşalım, dediler. Peygamberleri de: Üzerinize savaş farz edilir de ya savaşmazsanız? dedi. Onlar dediler ki: Biz Allah yolunda neden savaşmayalım? Hem yurtlarımızdan çıkarıldık, hem de oğullarımızdan (ayrıldık) . Fakat onların üzerine savaş farz edildiği vakit, içlerinden pek azı müstesna hep geri döndüler. Allah, zalimleri çok iyi bilendir.	Musa'dan sonra İsrail oğullarının önde gelenlerinin, peygamberlerden birine: Bize bir kral tayin et ki Allah yolunda savaşalım! dediklerini bilmez misin? O: Ya savaşmanız emredilir de savaştan kaçarsanız? diye sordu. Onlar: Biz ve çocuklarımız yurtlarımızdan sürülmüşken Allah yolunda neden savaşmayalım? diye cevap verdiler. Halbuki savaşmak onlara emredilince, birkaçı dışında, uzak durdular; ama Allah zalimleri çok iyi biliyordu.
2. 247 لَهُمْ=onlara إِنَّ=gerçekten نَبِيَّهُمْ=peygamberleri اللَّهُ=Allah قَدْ بَعَثَ=gönderdi لَكُمْ=size طَالُوتَ=Talut'u مَلَكًا=hükümdar قَالُوا=dediler ki لَهُ=onun لَيَكُونُ=olabilir أَنَّى=nasıl الْمَلِكُ=hükümdarlık (mülk) وَنَحْنُ=biz عَلَيْنَا=bizim üzerimize أَحَقُّ=daha layıkız مِنْهُ=ondan بِالْمَلِكِ=hükümdarlığa وَلَمْ يُؤْتِ=ve verilmemiştir سَعَةً=genişlik مِنَ الْمَالِ=maldan اللَّهُ=Allah إِنَّ=şüphesiz قَال=dedi اصْطَفَاهُ=onu (hükümdar) seçti عَلَيْكُمْ=sizin üzerinize وَزَادَهُ=ve onun artırdı بِسَطَةٍ=gücünü فِي الْعِلْمِ=bilgisinin وَالْجِسْمِ=ve cisminin وَاللَّهُ=Allah يُؤْتِي=mülkünü مُلْكُهُ=verir مَنْ يَشَاءُ=Allah(in) وَاللَّهُ=dilediğine وَأَسِعَ=(lütüf) geniştir عَلِيمٌ=(O herşeyi) bilendir	Peygamberleri onlara; Allah size hükümdar olarak Talut'u gönderdi' deyince, 'O bize nasıl hükümdar olabilir? Hükümdarlık bize ondan daha çok yakışır. Çünkü ona bol servet verilmiş, değildir' dediler. Peygamberleri onlara; Allah onu hükümdar olarak seçerek başına getirdi, Ona bilgi ve vücut gücü bakımından üstünlük bağışladı' dedi. Allah mülkünü (egemenlik yetkisini) dilediğine verir, Allah'ın lütüfu geniştir ve O, herşeyi bilir.	Sonra, peygamberleri "İşte, Allah Tâlût'u sizlere emîr gönderdi" dedi. "O bizim üzerimize nasıl emîr olabilir ki riyasete bizler ondan daha ehil olduğumuz gibi kendisine mal ganişliği de verilmiş değil" dediler. "Allah onu aranızdan seçerek üzerinize geçirmiş; hem ilim hem cisim itibarıyla kendisine büyük kudret vermiş. Allah mülkünü dilediğine ihsan eder. Allah'ın lütfu geniş, ilmi nihayetsizdir" dedi.	Peygamberleri onlara dedi ki: İşte Allah hükümdar olarak size Talut'u gönderdi. Onlar: Biz hükümdarlığa ondan daha layık iken ve ona malca bolluk da verilmemişken nasıl olur da bizim başımıza hükümdar olabilir? dediler. Peygamberleri de dedi ki: Allah onu sizin üstünüzde beğenip seçmiştir. O'na bilgice ve vücutça da bir üstünlük vermiştir. Şüphesiz ki Allah; mülkünü dilediğine verir. Ve Allah, Vasî'dir, Alim'dir.	Ve onların peygamberi, toplumu-nun önde gelenlerine, Bakın, dedi, Allah Talut'u size kral olarak tayin etti. Onlar: Biz hükümranlığa ondan daha çok layık iken nasıl bizim üzerimizde hüküm sahibi olabilir? dediler. (Peygamber) Bakın, dedi, Allah onu sizden daha üstün kılmış ve ona derin bilgi ve mükemmel bir beden bahşetmiştir. Ve Allah, hükümranlığı istediğine verir: zira Allah her şeyi kuşatan, her şeyi bilendir.
2. 248 لَهُمْ=onlara إِنَّ=muhakkak نَبِيَّهُمْ=peygamberleri آيَةً=alâmeti مِلْكِهِ=onun hükümdarlığının أَنْ يَأْتِيَكُمْ=size gelmesidir التَّابُوتُ=(Allah'ın Ahid sandığı) Tabut'u	Peygamberleri onlara dedi ki; 'Talut'un hükümdarlığının belirtisi, size meleklerin taşıdığı bir sandığın gelmesidir. Bu sandıkta Rabbinizden size yönelik bir huzur ile birlikte Musa ve Harun ailelerinin	Başkaca peygamberleri şunu da söyledi: "Tâlût'un emîr olduğuna şahit, sizlere melekler tarafından taşınarak öyle bir sandukun gelmesidir ki onda kalpleriniz için Rabbinizden itminan olduktan başka Mûsa oğullarıyla Hârûn oğul-	Peygamberi onlara dedi ki: Gerçekten onun hükümdarlığının alâmeti size Tabut'un gelmesidir ki, on da Rabbinizden bir «Seki-ne» ve Musa hanedanıyla Harun hane-	Ve Peygamberleri olan, Bakın, meşrû hükümranlığın bir işareti olarak size içinde Rabbiniz tarafından bahşedilmiş bir iç huzuru, bir sükunet bulun ve Musa'nın ve Harun'un ailelerinden geriye kalmış olup da meleklerce muhafaza

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
n فيه=onun içinde سَكِينَةً=bir huzur bulunan مِنْ رَبِّكُمْ=Rabbinizden وَبَقِيَّةٌ=ve bir kalıntı مِمَّا تَرَكَ=geriye bıraktığından أَلِّ=Musa موسى=ailenin وَأَلِّ=ve ailesinin هَارُونَ=Harun تَحْمِلُهُ=taşıdığı الْمَلَائِكَةُ=meleklerin فِي ذَلِكَ=bunda لَايَةً=kesin bir alâmet vardır لَكُمْ= sizin için إِنْ=eğer كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ=inanıyorsanız	geride bıraktıkları bazı önemli eşyalar vardır. Eğer mümin kimseler iseniz, bu sizin için kesin bir belirtirdir.	ların (<i>Âl-i Mûsa ile Âl-i Hârûn'un</i>) metrûkâtından bakıye bulunacak. Gerçekten iman etmişlerseniz bu elbette sizler için reddedemeyeceğiniz bir şahittir.	danının terket-tiklerinden bir kalıntı vardır. Melekler onu yüklenecektir. Şayet inanan-lardan iseniz; elbette bunda, sizin için kesin bir ayet vardır.	edilen mirası içinde barındıran bir kalp bağışlanacaktır. Eğer (gerçekten) inanıyorsanız, bunda sizin için bir işaret vardır dedi.
2. 249 فَلَمَّا فَصَلَ=ayrıldığında طَالُوتُ=Talut بِالْجُنُودِ=ordularla إِنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah قَالَ=dedi ki مُبْتَلِيكُمْ=sizi deneyecektir فَمَنْ=kim بِنَهْرٍ=bir ırmakla مِنْهُ=ondan شَرِبَ=içerse فَلَيْسَ=değildir مِنِّي=benden وَمَنْ=ve kim لَمْ يَطْعَمَهُ=ondan (kana kana) tadmazsa مِنِّي=bendendir فَإِنَّهُ=şüphesiz o مَنْ=kimsenin إِلَّا=dışında غُرْفَةً=bir avuç أَعْتَرَفَ=avuçlayan فَقَسَرَبُوا=hepsi içtiler بِيَدِهِ=eliyle مِنْهُ=ondan قَلِيلًا=pek azı إِلَّا=hariç فَلَمَّا=nihayet مِنْهُمْ=içlerinden جَاوَزَهُ=(ırmağı) geçince هُوَ=o (Talut) وَالَّذِينَ آمَنُوا=ve iman eden قَالُوا=dediler بِأَنَّهُمْ=beraberindekiler مَعَهُ=beraberindekiler لَا طَاقَةَ لَنَا=bizim gücümüz yok بِجَالُوتَ=Calut'a الْيَوْمَ=bugün وَجُنُودِهِ=ve askerlerine karşı قَالَ=dedi الَّذِينَ يَظُنُّونَ=kanaat getirenler أَنَّهُمْ مُلَاقُوا=kavuşacaklarına كَم=nice اللَّهُ=Allah'a مِنْ فِتْنَةٍ=topluluk قَلِيلَةٍ=az olan فَفَتَنَهُ=galib gelmiştir فَفَتَنَهُ=topluluğa بِأَذْنِ=izniyle كَثِيرَةٍ=çok olan وَاللَّهُ=Allah اللَّهُ=Allah'ın مَعَ=beraberdir الصَّابِرِينَ=sabredenlerle	Talut orduyla birlikte ayrılıp, çıktığı vakit dedi ki: "Allah sizi bir ırmakla imtihan edecektir. Kim ondan içerse benden değildir. Kim de ondan tatmazsa şüphesiz ki benden-dir. Yalnız eliyle bir avuç alanlar başka." Derken onlardan birazı müstesna olmak üzere hepsi de ondan içiverdiler. Talut ve beraberindeki mü'minler ırmağı geçtikleri vakit dediler ki: "Nice az bir topluluk Allah'ın izniyle pek çok fırkaları mağlup etmişlerdir. Allah sabredenlerle beraberdir."	Tâlût askeriyile yolla çıkınca dedi ki: "Allah sizleri bir nehir ile muhakkak imtihan edecek. Kim ondan içerse benden değil, meğer ki eliyle bir avuç almış olsun. Kim onu tatmazsa o işte benden." Bunun üzerine içlerinden azı müstesna olmak üzere iman edenler suyu geçince bir takımı Tâlût ile askerine bugün bizim gücümüz yetmez" dediler. Allah'ın karşısına çıkacak-ların bilenler ise "Efradı az ne fırkalar var ki efradı çok ne fırkalara Allah'ın izniyle galebe çalmışlar; Allah sebat edenlerle beraber-dir"cevabını verdiler.	Talut orduyla birlikte ayrılıp çıktığı vakit dedi ki: Allah, sizi bir ırmakla deneyecektir. Kim ondan içerse benden değildir. Kim de ondan tatmazsa şüphesi ki benden-dir. Eliyle bir avuç alanlar başka. Derken onlardan birazı müstesna olmak üzere hepsi de ondan içiverdiler. Talut ve beraberindeki mü'minler ırmağı geçtikleri bugün Calut ve ordusuna karşı gücümüz yoktur, dediler. Mutlaka Allah'a kavuşacaklarını bil-lenlerse dediler ki: Nice az topluluk, Allah'ın izniyle pek çok topluluğu yenmiştir. Allah sabredenlerle beraberdir.	Ve Talut, kuvvetle riyle yola koyuldu-ğunda Bakın, dedi, Allah sizi şimdi bir nehirle imtihan edecek: ondan içen benden olmayacak, onu tatmak-tan sakınan ise benden olacaktır; ondan sadece bir avuç dolusu içen ise affa mazhar olacaktır. Ancak, birkaçı dışında hepsi ondan (dolu dolu) içtiler.O ve ona inananlar nehri geçer geçmez ötekiler: Calut ve kuvvetlerine karşı (koymak için) bu-gün hiç gücümüz yok! dediler.(Ama) kesin olarak Allah'a kavuşacaklarını bi-lenler: Nice küçük topluluklar, Allah'ın izniyle büyük kalabalıklara üstün gelmiştir! Zira Allah, güçlülere karşı sabırlı olanlarla beraberdir. diye cevap verdiler.
2. 250 وَلَمَّا بَرَرُوا=karşılaştıklarında لِجَالُوتَ=Calut وَجُنُودِهِ=ve askerleriyle قَالُوا=şöyle dediler رَبَّنَا=Rabbimiz عَلَيْنَا=üzerimize أَفْرَغَ=dök وَتَثَبَّتْ=sağlam tut صَبْرًا=sabır أَقْدَامَنَا=ayaklarımızı وَوَاصِرُنَا=ve bize yardım et عَلَى الْقَوْمِ=topluluğuna karşı الْكَافِرِينَ=kâfirler	Talut ve askerleri, Calut ve ordusu ile karşılaştıklarında; 'Ey Rabbimiz, üzerimize sabır yağdır, ayaklarımızı sabit kıl ve kâfirlere karşı bize zafer nasip eyle' dediler.	Ve Câlût ile aske-rinin karşısına dikilince "Ya Rabbe'l-âlemîn! Kalplerim-i ze şehamet indir, ayaklarımızı yerinde sâbit kıl (<i>mu-hkem kıl</i>) ve küfre dalmış kavme biz-leri muzaffer bu-yur!" niyazında bu-lundular.	Calut ve as-kerlerine karşı çıktıkları za-man, dediler ki: Ey Rabbimiz, üzerimize sabır yağdır, ayaklarımıza sebat ver ve bizi kafirler gü-ruhuna karşı muzaffer kıl.	Onlar Calut ve kuvvetleriyle karşı karşıya geldiklerinde, Ey Rabbimiz! Bize zorluklara tahammül gücü bağışla, adımlarımızı sağlam kıl ve haki-kati inkar eden bu topluma karşı bize yardım et! diye dua ettiler.
2. 251 فَقَهَرَ مَوْهُمْ=derken onları bozdular بِأَذْنِ=izniyle اللَّهُ=Allah'ın دَاوُودُ=Davud وَقَتَلَ=öldürdü جَالُوتَ=Calut'u وَأَتَاهُ=ve ona (Davud'a) verdi اللَّهُ=Allah الْمَلِكُ=hükümdarlık وَالْحِكْمَةُ=ve hikmet وَوَعَلَّمَهُ=ve ona öğretti مِمَّا يَشَاءُ=dilediğini وَلَوْ لَا دَفْعُ=eğer savmasaydı اللَّهُ=Allah النَّاسِ=insanların بَعْضُهُمْ=bir kısmını بِبَعْضٍ=bir kısmıyla الْأَرْضُ=dünya لَفَسَدَتْ=bozulurdu وَلَكِنَّ اللَّهَ=sahibidir عَلَى=karşı الْعَالَمِينَ=bütün alemlere	Allah'ın izniyle onları hemen hezimete uğrattılar. Davut da Calut'u öldürdü. Allah ona mülk ve hikmet verdi. Dilemekte olduğu şeylerden de ona öğretti. Şayet Allah insanları birbiriyle def edip savmasaydı yeryüzü muhakkak ki fesada uğrardı. Ancak Allah alemler üzerine fazl u kerem sahibidir.	Allah'ın izniyle onları bozdular. Dâvud Câlût'u öldürdü ve Allah kendisine hem emîrlikle beraber hikmet verdi, hem ona dilediğini öğretti. Allah insan-lardan bir takımını diğerinin eliyle ortadan kaldırma-saydı yeryüzü fesada varırdı.	Allah'ın izniyle onları hemen hezimete uğrattılar. Davud da Calut'u öldürdü. Allah ona mülk ve hikmet verdi. Dilemekte olduğunu da ona öğretti. Şayet Allah'ın insanları birbiriyle def edip savması ol-masaydı yer-yüzü muhakkak fesada uğrardı. Ancak Allah, alemler üzerinde lutuf sahibidir.	Bunun üzerine, on-ları Allah'ın izniyle bozguna uğrattılar, Davud da Calut'u öldürdü; Allah ona hükümrانlık ve hikmet verdi ve istediği şeyin bilgisini öğretti. Ve eğer Allah, insanlara ken-dilerini başkalarına karşı savunma gü-cü vermeseydi yer-yüzü çürüme ve yozlaşmaya maruz kalırdı: ama Allah bütün alemlere karşı sınırsız lütuf sahibidir.
2. 252 تِلْكَ=bunlar آيَاتُ=ayetleridir اللَّهُ=Allah'ın نَتْلُوهَا=okuyoruz (açıkıyoruz) عَلَيْكَ=sana بِالْحَقِّ=hak olarak وَأَنَّكَ=elbette sen لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ=gönderilenlerdensin	Bunlar Allah'ın ayetleridir. Bun-ları sana hakka bağılı olarak okuyoruz. Hiç kuşkusuz sen de peygamberler-den birisin.	Lâkin işte şunlar Allah'ın âyâtıdır ki sana hak olarak bildiriyoruz ve sen, şüphe yok, peygamberlerdensin.	İşte bunlar Allah'ın ayetle-ridir. Onları sana hak olarak okuyoruz. Şüphesiz ki sen elçiler-densin.	Bunlar Allah'ın me-sajlarıdır: Biz (ey Peygamber,) hakikati ortaya koyan bu (mesaj)ları sana iletiyoruz: doğrusu sen, bu mesajların emanet edildiği (el-çilerden)sin.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
2. 253	إِشْتِهَ o الرُّسُلُ =elçiler ki فَضَّلْنَا =üstün kıldık بَعْضَهُمْ =kimini عَلَى بَعْضٍ =kiminden مِنْهُمْ =onlardan مَنْ =kimine كَلَّمَ الله =Allah وَرَفَعَ =yükseltti بَعْضَهُمْ =kimini de دَرَجَاتٍ =derecelerle وَاتَيْنَا =ve verdik عِيسَى =İsa'ya ابْنِ oğlu مَرْيَمَ =Meryem الْبَيِّنَاتِ =açık deliller وَأَيَّدْنَاهُ =ve onu destekledik بِرُوحِ الْقُدُسِ =Ruh'ül-Kudüs ile وَلَوْ =eğer الله =Allah دِئَاءَ =dileseydi مَا أَفْتَنَّا =öldürmezlerdi الَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ =onların arkasından gelen(millet)ler مِنْ بَعْدِ =sonra مَا جَاءَتْهُمْ =gelmiş olduktan الْبَيِّنَاتِ =açık deliller وَلَكِنْ =fakat اخْتَلَفُوا =anlaşmazlığa düştüler فَمِنْهُمْ =onlardan مَنْ =kimi وَمِنْهُمْ =ve onlardan آمَنَ =inandı كَفَرًا =inkâr etti مَنْ =kimi de الله =Allah دِئَاءَ =dileseydi مَا أَفْتَنَّا =birbirlerini öldürmezlerdi وَلَكِنْ =ama الله =Allah يَفْعَلُ =yapar مَا يُرِيدُ =dilediğini	İşte şu peygamberler. Bunların bir kısmını diğerlerinden üstün kıldık. Onlardan kimileri ile Allah konuştu, kimilerini de derecelerce yükseltti. Meryem oğlu İsa'ya açık mucizeler verdik, O'nu Ruh-ul Kuds aracılığı ile destekledik. Eğer Allah öyle dileyeydi, bu peygamberlerin arkasından gelen ümmetler, kendilerine açık belgeler geldikten sonra birbirlerini öldürmezlerdi. Fakat onlar anlaşmazlığa düştüler. Onlardan kimi iman etti, kimi de kâfir oldu. Eğer Allah öyle dileyeydi, onlar birbirlerini öldürmezlerdi. Ama Allah neyi dilerse onu yapar.	İşte o peygamberlerden kimini bizler diğerinin üzerine geçirdik; içlerinden Allah'ın kelâm-ı sübhânîsine muhâtap olanı var, ötekilerden birçok mer-tebe daha yüksel-miş var. Mer-yem'in oğlu İsa'ya da açık mucizeler verdikten başka kendisini Ruh'ül-Kuds ile teyid ettik. Eğer Allah iste-seydi bunların ar-kasındaki ümmet-ler kendilerine ge-len o açık mucize-lerden sonra birbir-lerinin kanına gir-mezlerdi. Lâkin aralarında ihtilâfa düştüler. İçlerinden bir takımı iman et-tiği halde yine içle-rinden bir takımı inkâra saptı. Eğer Allah isteseydi bunlar birbirlerinin kanına girmezlerdi; lâkin Allahu Zül-celâl dilediğini iş-ler.	Şu peygamber-berler onlar-dan kimini ki-minden üstün kıldık. Allah, onlardan ki-tap ile söyleş-miş, kimini de derecelerle yükseltmiştir. Meryem oğlu İsa'ya da açık deliller verdik. Ve onu Ruh'ul-Kudüs ile destekle-dik. Eğer Allah dilesydi; onla-rın arkasında-kiler; kendile-rine apaçık deliller geldik-ten sonra bir-birlerini öldür-mezlerdi. Fa-kat ihtilafa düştüler, son-ra onlardan kimi inandı, kimi de inkar etti. Allah diley-di; birbiri-rini öldürmez-lerdi. Ancak Allah, istediği-ni yapar.	Bu elçilerin bazıla-rına diğerlerinden daha fazla mezi-yetler bahsettik: İç-lerinden kimi ile Al-lah (bizzat) ko-nuşmuş, kimini de daha üst derecele-re yükseltmiştir. Biz, Meryem oğlu İsa'ya hakikatin tüm kanıtlarını bahsettik ve o'nu kutsal ilham ile destekledik. Ve eğer Allah dileyey-di, o (elçiler)den sonra gelenler, kendilerine hakika-tin bütün kanıtları geldikten sonra birbirleriyle çatış-mazlardı; ancak (vaki olduğu üzere) onlar karşıt görüş-lere kapıldılar ve bazıları imana ererken diğerleri hakikati inkara yö-neldi. Buna rağ-men Allah dileyey-di, birbirleriyle ça-tışmazlardı. Ama Allah dilediğini ya-par.
2. 254	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا =Ey inananlar أَنْفَقُوا =infak edin مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ =size verdiğimiz rızıktan أَنْ يَأْتِي =gelmezden önce مِنْ قَبْلِ =önce لَا يَبْغُ =alışverişin olmadığı يَوْمَ =gün فِيهِ =içinde وَلَا خُلَّةٌ =ve hiçbir dostluğun وَلَا شَفَاعَةٌ =ve hiçbir şefaatin وَالْكَافِرُونَ =Kâfirler هُمْ =ta kendileridir الظَّالِمُونَ =zalimlerin	Ey müminler, ne alışverişin ne dostluğun ve ne de iltimasın söz-konusu olmadığı gün gelmeden önce size ver-diğimiz rızıklardan Allah yolunda harcayın. Kâfir-ler, zalimlerin ta kendileridirler.	Ey iman edenler, size verdiğimiz rı-zıklardan (sizi <i>merzûk ettiğimiz nimetlerden</i>) he-nüz öyle bir gün gelmemişken baş-kalarına dağıtın ki o gün ne kurtuluş için fidye var, ne dostluk var, ne de şefaât var. Kâfirle-re gelince, işte ne-fislerine zulmeden-ler onlar.	Ey iman eden-ler, alış veri-şin, dostluğun ve şefaatin olmadığı gün gelmezden evvel, size verdiğim rızık-lardan infak edin. Kafirler işte zalimlerin kendileridir.	Siz ey imana ermiş olanlar! Pazarlığın, dostluğun ve şefa-atin geçerli olma-yacağı bir Gün gelmeden önce si-ze rızık olarak ba-ğışladığımız şey-lerden (Bizim yo-lumuzda) harcayın. Ve bilin ki hakikati inkar edenler za-limlerin ta kendile-ridir.
2. 255	الله =Allah (ki) لَا إِلَهَ =tanrı yoktur إِلَّا =başka هُوَ =O'ndan الْحَيُّ =daima diridir الْقَيُّومُ =koruyup yöneticidir لَا تَأْخُذُهُ =O'nu tutmaz سِنَةٌ =ne bir uyuklama وَلَا نَوْمٌ =ve ne de uyku لَهُ =O'nundur مَا =ne varsa فِي السَّمَاوَاتِ =göklerde وَمَا =ve ne varsa مَنْ فِي الْأَرْضِ =kim yerde ذَا الَّذِي يَشْفَعُ =şefaât edebilir عِنْدَهُ =kendisinin katında إِلَّا =dışında مَا يَعْلَمُ =bilir بِإِذْنِهِ =O'nun izni بَيْنَ أَيْدِيهِمْ =onların önünde وَمَا =ve olanı خَلْفَهُمْ =arkalarında وَلَا يُحِيطُونَ =kavrayamazlar بِشَيْءٍ =hiçbir şey مِنْ عِلْمِهِ =O'nun ilminden إِلَّا =dışında بِمَا شَاءَ =kendisinin dilediğinin وَسِعَ =kaplamıştır كُرْسِيُّهُ =O'nun Kürsüsü السَّمَاوَاتِ =gökleri وَالْأَرْضِ =ve yeri وَلَا يَئُودُهُ =O'na ağır gelmez حِفْظُهُمَا =onları koru(yup gözet)mek وَهُوَ الْعَلِيُّ =yücedir الْعَظِيمُ =büyüktür	Allah O'dur ki kendisinden başka hiç bir ilah yoktur. Hayy ve Kayyum'dur. O'nu dalgınlık ve uyku tutmaz. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. O'nun ilmi olma-dan katında şe-faat edecek kimdir? Önlerin-de ve arkaların-da ne varsa bilir. Dilediği kadarın-dan başka O'nun ilminden hiç bir şey kav-rayamazlar. Kür-sisi gökleri ve yeri kaplamıştır. Onları koruyup gözetmek O'na ağırlık vermez. O, öyle ulu, öyle azametlidir.	Allah öyle bir ilâh ki, O'ndan başka ilâh yok. Bâkî; her an bütün hilkat üzerine hâkim ve kâim. Ne uyuklar, ne uyur. Göklerde, yerde ne varsa hep O'nun. Kim ta-savvur edilebilir ki kalksın da izni ol-maksızın O'nun yanında şefaât ey-leyebilsin? Mahlûkâtın işledik-lerini, işleyecekle-rini bilir. Mahlûkâtı ise ilm-i ilâhîsinden ancak O'nun dilediğini kavrayabilir. İlmi bütün gökleri ve yeri kucaklar ve bunların nigheban-lığı (<i>bunları adem-den sıyânet</i>) Ken-disine ağır gelmez. Yüksek, büyük an-cak O (<i>ancak Onun Zât-ı Kib-riyâsî</i>).	Allah O'ndan başka hiçbir ilah yoktur. Hayy ve Kay-yum'dur. O'nu dalgınlık ve uyku tutmaz. Göklerde ve yerde olanla-rın hepsi de O'nundur. O'nun izni ol-madan katın-da şefaât edecek kim-dir? Önlerinde ve arkalarında ne varsa bilir. Dilediği kada-rından başka O'nun ilmin-den hiçbir şey kavrayamaz-lar. Kürsî'si gökleri ve yeri kaplamıştır. Onları koru-yup gözetmek O'na ağırlık vermez. O, öyle ulu, öyle yücedir.	Allah -O'ndan baş-ka ilah yoktur-; Her zaman diridir, bü-tün varlıkların ken-di kendine yeterli yegane kaynağıdır. Ne uyuklama tutar O'nu, ne de uyku. Yeryüzünde ve göklerde ne varsa O'nundur. O'nun izni olmaksızın nezdinde şefaât edebilecek olan kimdir? O, insanla-rın gözlerinin önünde olanı da, onlardan gizli tutu-lanı da bilir; oysa O dilemedikçe insan-lar O'nun ilminden hiçbir şey edine-mez, hiçbir şey kavrayamazlar. O'nun sonsuz kud-reti ve egemenliği gökleri ve yeri kap-lar ve onların koru-nup desteklenmesi O'na ağır gelmez. Gerçekten yüce ve büyük olan yalnız-ca O'dur.
2. 256	لَا إِكْرَاهَ =zorlama yoktur فِي الدِّينِ =Dinde قَدْ تَبَيَّنَ =seçilip belli olmuştur الرُّشْدُ =doğruluk فَمَنْ مِنْ الْعَيِّ =sapıklıktan يَكْفُرْ =inkâr edip بِالطَّاغُوتِ =Tağut (şeytan) وَيُؤْمِنُ =inanırsa بِالله =Allah'a فَقَدْ =muhakkak ki o اسْتَمْسَكَ =yapışmıştır بِالْعُرْوَةِ =bir kulpa الْوُثْقَى =sağlam	Dinde zorlama yoktur. Doğruluk ile sapıklık birbi-rinden kesinlikle ayrılmıştır. Kim Tağut'u, azgınlığı reddederek Allah'a inanırsa kopması sözko-nusu olmayan bir kulpa yapışmıştır. Hiç kuşkusuz Allah herşeyi işi-tir, herşeyi bilir.	Dinde zorlamak yok (<i>cebir yok</i>). Reşâd ile dalâl ar-tık ayrıldı. Kim put-ları tanımaz da Al-lah'a iman ederse, öyle sağlam bir râbıtaya tutunmuş olur ki kopmak mu-tasavver değil. Al-lah söylediklerinizi işitiyor, düşündük-lerinizi biliyor.	Dinde zorlama yoktur. Ger-çekten hak, batıldan iyice ayrılmıştır. Tağut'u inkar edip, Allah'a inanana kimse kopmak bil-meyen sağ-lam bir kulpa sa-yrılmıştır. Ve Allah, Se-mi'dir, Alim'dir.	Dinde zorlama yok-tur. Artık doğru ile yanlış, birbirinden ayrılmıştır: O hal-de, şeytani güçlere ve düzenlere (uy-mayı) reddedenler ve Allah'a inanan-lar, hiçbir zaman kopmayacak en sağlam mesnede tutunmuşlardır: Zi-ra Allah her şeyi işitendir, her şeyi bilendir.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	لَا أَنْفِصَامَ لَهَا=kopmayan				
	وَاللّٰهُ=Allah				
	وَاللّٰهُ=Allah				
2. 257	وَلِيُّ=dostudur الَّذِينَ آمَنُوا=inananların يُخْرِجُهُمْ=onları çıkarır مِنَ الظُّلُمَاتِ=karanlıklardan إِلَى النُّورِ=aydınlığa وَالَّذِينَ كَفَرُوا=kâfirlerin أُولِيَائِهِمْ=dostları da الطَّاغُوتِ=Tağuttur يُخْرِجُونَهُمْ=(O da) onları çıkarır مِنَ النُّورِ=aydınlıktan إِلَى الظُّلُمَاتِ=karanlıklara أَصْحَابُ=halkıdır فِيهَا=orada النَّارِ=ateş خَالِدُونَ=ebedi kalacaklardır	Allah müminlerin dostu, kayırıcı-sıdır. Onları karanlıklardan aydınlığa çıkarır. Kâfirlerin dostları ise Şeytan ve yarıdakçılarıdır. Bunlar, onları aydınlıktan çıkararak karanlıklara sokarlar. Onlar, orada ebedi olarak kalmak üzere Cehennemliklerdir.	Allah iman edenlerin velisidir (<i>görüp gözetleyicisidir</i> = <i>hâmisidir</i> = <i>yarıdımıcısıdır</i> = <i>zahîridir</i>); onları karanlıktan nura çıkarır. Küfre sapanlara gelince, onların velileri de putlarıdır; kendilerini nurdan karanlıklara çıkarırlar. İşte onlar ateş yananıdır. Onlar orada temelli kalacaklardır.	Allah, inananların dostudur. Onları karanlıktan aydınlığa çıkarır. Küfredenlerin dostları ise Tağut'tur. Onları aydınlıktan karanlıklara çıkarırlar. İşte onlar ateş yananıdır. Onlar orada temelli kalacaklardır.	Allah inanç sahiplerine yakındır, onları koyu karanlıktan aydınlığa çıkarır; oysa hakikati inkara şartlanmış olanlara yakınlık gösterenler onları aydınlıktan çıkarıp derin karanlığa iten şeytani güçlerdir: İçinde yaşayıp kalmak üzere ateşe mahkum olanlar da işte böyleleridir.
2. 258	أَلَمْ تَرَ=görmedin mi? إِلَى الَّذِي حَاجَّ=tartışanı إِبْرَاهِيمَ=İbrahim'le فِي رَبِّهِ=Rabbi hakkında أَنْ آتَاهُ=kendisine verdi diye اللّٰهُ=Allah الْمُلْكِ=hükümdarlık إِذْ قَالَ=dediği zaman إِبْرَاهِيمَ=İbrahim رَبِّي=benim Rabbim الَّذِي يُحْيِي=yaşatır وَيُمِيتُ=ve öldürür قَالَ=dedi أُخْيِي=yaşatır بَنَ=ben de وَأَمِيتُ=ve öldürürüm قَالَ=deyince إِبْرَاهِيمَ=İbrahim فَإِنَّ=şüphesiz يَأْتِي=getirir اللّٰهُ=Allah بِالشَّمْسِ=güneşi مِنَ الْمَشْرِقِ=doğudan فَأْتِ بِهَا=onu مِنَ الْمَغْرِبِ=batıdan فَبُهِتَ=şaşırp kaldı الَّذِي كَفَرَ=inkâr eden (o adam) وَاللّٰهُ=Allah لَا يَهْدِي=doğru yola iletmez الظَّالِمِينَ=zalim الْقَوْمِ=toplumu	Allah kendisine iktidar verdi diye şımararak İbrahim ile Rabbi hakkında tartışmaya giren adamı görmedin mi? İbrahim «Benim Rabbim, diriltebilen ve öldürebilendir» deyince adam «Ben de diriltebilir ve öldürebilirim» dedi. Bunun üzerine İbrahim «Allah güneşi doğudan getiriyor, sen de onu batıdan getir, bakalım» deyince o kâfir adam şaşırp kaldı, söyleyecek söz bulamadı. Allah zalimleri hidayete erdirmez.	Bakmaz mısın o kimsenin hâline ki Allah kendisine hükümdarlık verdiği için İbrahim ile tartışanı görmedin mücadelele (<i>münakaşaya</i>) kalktı? Hani, İbrahim ona "Benim mabudum O Kâdir-i Kayyûm ki diriltir ve öldürür" deyince, "Ben de öldürür ve diriltirim" demişti. İbrahim "Allah güneşi maşrıktan getiriyor, haydi sen de onu mağrıpten getir!" der demez o iman etmeyen herif donakaldı. Allah nefesine zulmedenleri doğru yola çıkar-maz.	Allah kendisine mülk verdiği için, Rabbi hakkında İbrahim ile tartışanı görmedin mi? Hani Rabbim öldüren ve diriltendir, deyince , o; ben de diriltir ve öldürürüm, demişti. İbrahim: Allah güneşi doğudan getirir. Haydi sen de onu batıdan getir, deyince o küfreden herif, apışıp kaldı. Allah, zalimler güruhunu hidayete erdirmez.	Sırf Allah kendisine hükümdarlık bağladığı için İbrahim ile Rabbi hakkında münakaşa eden o (hükümdar)dan haberin yok mu? Hani İbrahim: Rabbim hayat veren ve öldürendir! Hükümdar demişti. Ben (de) hayat verir ve ölüm dağıtı- rım! İbrahim: Allah güneşi doğudan doğdurur; öyleyse sen de batıdan doğdur! demişti. Bunun üzerine, ha- kikatı inkara şartlanmış olan o kişi hayretler içinde kaldı: Allah (bile bile) zulüm işleyen toplumu hidayete erdirmez.
2. 259	أَوْ=yahut كَالَّذِي=şu kimse gibisini (görmedin mi) ki مَرَّ=uğramıştı عَلَى قَرْيَةٍ=bir kasabaya وَوَهِيَ=o kimse خَاوِيَةً=duvarları عَلَى عُرُوشِهَا=çatıları üstüne yığılmı أَتَى=nasıl قَالَ=demişti هَذِهِ=bunu يُحْيِي=diriltecek بَعْدَ=sonra اللّٰهُ=Allah مَوْتَهَا=öldükten فَأَمَاتَهُ=kendisini öldürüp سَنَةً=sen مِائَةً=yüz اللّٰهُ=Allah (da) قَالَ=dedi بَعَثَهُ=diriltti ثُمَّ=sonra قَالَ=dedi لَبِثْتُ=kaldın كَمْ=ne kadar لَبِثْتُ=kaldım يَوْمًا=bir gün أَوْ=ya da بَعْضَ=birazı kadar يَوْمٍ=bir günün قَالَ=(Allah) dedi بِلَاحٍ=kaldın لَبِثْتُ=yüz فَانْظُرْ=bak عَامٍ=yıl إِلَى طَعَامِكَ=yiyeceğine وَوَشْرَابِكَ=ve içeceğine وَانْظُرْ=bak أَلَمْ يَتَسَنَّهْ=bozulmamış عِشَّةً=eşegine إِلَى جَمَارِكَ=seni kılalım diye (böyle yaptık لِلنَّاسِ=insanlar için أَيَّةٌ=bir ibret وَانْظُرْ=bak إِلَى الْعِظَامِ=kemiklere كَيْفَ=nasıl نُنْشِرُهَا=onları birbiri üstüne koyuyor ثُمَّ=sonra نَكْسُوهَا=onlara giydiriyoruz فَلَمَّا=et لَحْمًا=et لَهُ=ona أَعْلَمَ=biliyorum قَالَ=dedi اللّٰهُ=Allah أَنْ=şüphesiz عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=herşeye قَدِيرٌ=kadirdir	Yahut altı üstüne gelmiş bir kasabaya uğrayan gibisini görmedin mi? "Allah bunu ölümünden sonra nasıl diriltecek?" dedi. Bunun üzerine Allah onu yüz sene ölü bıraktı, sonra diriltti. "Ne kadar kaldın?" dedi. O da "Bir gün veya bir günden de az kaldım" dedi. "Hayır, yüz yıl kaldın. Öyle iken yiyeceğine, içeceğine bak henüz bozulmamış. Bir de merkebine bak. Hem seni insanlara bir ibret kılacağız. Kemiklere bak. Onları nasıl birleştirip yerli yerine koyuyoruz?" dedi. Bu hal ona apaçık belli olunca: "Artık Allah'ın her şeye kadir olduğunu biliyorum." dedi.	Yahut o kimsenin başından geçenin benzerini gördün mü ki: Altı üstüne gelmiş yatan, ıpsız bir şehre uğramıştı da, "Ölmüş gitmişken, bunu Allah nasıl dirilecek?" demişti. Bunun üzerine Allah yüz sene müddetle kendisini öldürdü, sonra dirilterek "Ne kadar kaldın?" diye sordu. "Bir gün, yahut bir günden eksik kaldım" dedi. Allah buyurdu ki: "Öyle değil, yüz sene kaldın. Bak yiyeceğine, bak içeceğine, henüz bozulmamış. Bak merkebine... Bunlar hep senin insanlara karşı kudretimizin canlı âyeti olman içindir. Bak kemiklere ki onları birbirleri üzerine nasıl kaldırıyoruz, sonra da nasıl onlara et giydiriyoruz?" Artık bu suretle hak kendine âşikâr olunca "Allah'ın herşeye kâdir olduğunu şimdi biliyorum" dedi.	Yahut altı üstüne gelmiş bir kasabaya uğrayan kimse gibisini görmedin mi? Allah, bunu ölümünden sonra nasıl dirilecek? dedi. Bunun üzerine Allah, onu yüz sene ölü bıraktı, sonra diriltti. Na kadar kaldın? dedi. O da: Bir gün veya bir günden daha az kaldım, dedi. Hayır, yüz yıl kaldın. Öyle iken yiyeceğine bak; henüz bozulmamış, bir de merkebine bak. Hem seni insanlara bir ibret kılacağız. Kemiklere bak, onları nasıl birleştirip yerli yerine koyuyor ve sonra onlara nasıl et giydiriyoruz? dedi. Bu hal ona apaçık belli olunca: Artık Allah'ın herşeye Kadir olduğunu biliyorum, dedi.	Yoksa (ey insanoğlu, sen,) halkının terk ettiği, çatıları yıkılıp harap olmuş (virane) bir kasabadan geçen (ve): Allah bütün bunları öldükten sonra nasıl diriltebilirmiş? diyen o kişi (ile aynı fikirde) misin? Bunun üzerine Allah, onu yüzyıl süre ile ölü bırakmış ve sonra tekrar hayata döndürerek sormuştu: Bu halde ne kadar kaldın? O da: Bu halde bir gün veya bir günden biraz daha az bir süre kaldım diye cevap vermişti. (Allah): Hayır dedi, bu halde bir yüzyıl kaldın! Yiyeceğine ve içeceğine bak -geçen yıllar onları bozmamış- ve eşeğine bak! (Biz bütün bunları) insanlara bir ibret olman için (yaptık). Birde şu (insanların ve hayvanların) kemiklerine bak -onları nasıl birleştirip et ile örttüğümüzü düşün! (Bütün bunlar) ona açıklanınca, (Şimdi) öğrendim ki dedi, Allah her şeye kadirdir!

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
2. 260	وَقَالَ=bir zaman demişti رَبِّ=Rabbim إِبْرَاهِيمَ=İbrahim كَيْفَ=nasıl أَرْنِي=bana göster الْمَوْتَى=ölülerini تُحْيِي=dirilttiğini قَالَ=(Allah) dedi أَوَلَمْ تُؤْمِنْ=yoksa inanmadın mı قَالَ=(İbrahim) dedi ki وَلَكِنْ=fakat يَأْتِي=Hayır (inandım) لِيُطْمَئِنَّ=tatmin olması için قَالَ=dedi قَلْبِي=kalbimin أَرَبَعَةً=dördünü فَخَذَ=o halde tut مِنَ الطَّيْرِ=kuşlardan فَصَرُّهُمْ=onları alıştır عَلَى=üzerine اجْعَلْ=koy نُفْثَ=sonra جَبَلٍ=dağın كُلِّ=her جُزْءًا=bir parça مِنْهُمْ=onlardan ثُمَّ=sonra ادْعُهُنَّ=onları (kendine) çağır يَأْتِيَنَّكَ=sana gelecekler سَعْيًا=koşarak وَأَعْلَمُ=bil ki اللَّهُ=Allah أَنَّ=şüphesiz عَزِيزٌ=daima üstün حَكِيمٌ=hüküm ve hikmet sahibidir	Hani İbrahim: "Rabbim, ölüleri nasıl dirilttiğini bana göster" deyince "İnanmıyor musun?" demişti. O da "Hayır öyle değil, ama kalbim iyice mutmain olsun" demişti. "Öyleyse dört çeşit kuş al, onları kendine alıştır. Sonra her dağ başına onlardan birer parça koy. Sonra onları çağır. Koşarak sana gelirler. Ve bil ki şüphesiz Allah Aziz'dir, Hakim'dir.	Hani, İbrahim "Yâ Rabbi! Ölüleri nasıl diriltiyorsun, bana göster!" demişti. Allah "Sen yoksa inanmadın mı?" buyurunca, "Evet inandım, lâkin kalbimin itminan bulması için" dedi. Allah buyurdu ki: "Kuşlardan dört tanesini al, kendine yaklaştırp iyice gördükten sonra, parçalara ayır, her dağ başına bir parçasını bırak. Daha sonra, onları çağır. Sana koşarak gelsinler. Sen de Allah'ın azîz olduğunu, hakîm olduğunu bil".	Hani İbrahim: Rabbim, ölüleri nasıl dirilttiğini bana göster, deyince. İnanmıyor musun? demişti. O da: Hayır öyle değil, ama kalbim iyice mutmain olsun, demişti. Öyleyse dört çeşit kuş al; onları kendine alıştır, sonra her dağ başına onlardan birer parça koy. Sonra onları, çağır, koşarak sana gelirler. Ve bil ki şüphesiz Allah, Aziz' dir, Hakim' dir.	Hani İbrahim, Ey Rabbim! Ölüye nasıl hayat verdiğini bana göster! demişti. O da, Yoksa inancın yok mu? diye sormuştu. (İbrahim) cevap vermişti: Hayır, ama (görmeme izin ver) ki kalbim tamamen mutmain olsun. Öyleyse demişti Allah, Dört kuş al ve onlara sana itaat etmeyi öğret; sonra onları (etrafındaki) her tepeye ayrı ayrı sal; sonra da çağır: uçarak sana gelecekler. Bil ki Allah her şeye kadirdir, hikmet sahibidir.
2. 261	مَثَلٌ=durumu الَّذِينَ يُنْفِقُونَ=infak edenlerin أَمْوَالَهُمْ=mallarını اللَّهُ=Allah فِي سَبِيلِ=yolunda كَمَثَلِ=durumu gibidir أَنْبَتَتْ=veren حَبَّةٌ=bir tohumun سَبْعَ=yedi سَنَابِلٍ=başak فِي كُلِّ=her سُنْبُلَةٍ=başağında وَاللَّهُ=Allah حَبَّةٌ=tohum يُزِيدُ=yüz مِائَةً=yüz يُضَاعِفُ=kat kat verir وَاللَّهُ=Allah(in) لِمَنْ يَشَاءُ=dilediğine وَأَسِعُ=(lütüf) geniştir عَلِيمٌ=(O) bilendir	Mallarını Allah yolunda harcayanların durumu, her başağı yüz taneli yedi başak veren bir tohum tanesine benzer. Allah dilediğine kat kat verir. Allah'ın lütfu geniştir, O herşeyi bilir.	Allah yolunda mallarını dağıtanların hâli, toprağa atılan o daneye benzer ki, her başağı yüz daneli olmak üzere, yedi başak çıkarır. Allah dilediğine kat kat verir. Allah'ın rahmeti geniş, ilmi nâmûtenâhîdir.	Mallarını Allah yolunda infak edenlerin durumu, her başağında yüz tane olmak üzere yedi başak veren tohum gibidir. Allah, dilediğine kat kat verir. Ve Allah, Vasi' dir, Alim' dir.	Allah yolunda mallarını harcayanların durumu, kendisinden yedi başak çıkan ve her başakta yüz tane bulunan bir buğday tohumuna benzer: Allah dilediğine kat kat verir; ve Allah her şeyi kuşatan, her şeyi bilendir.
2. 262	الَّذِينَ يُنْفِقُونَ=infak edip de أَمْوَالَهُمْ=mallarını اللَّهُ=Allah فِي سَبِيلِ=yolunda لَا يَنْبَغُونَ=ardından ثُمَّ=sonra مَا أَنْفَقُوا=verdiklerinin مَنْ=başak أَجْرُهُمْ=ödülleri وَلَا أَدَّى=ve eziyet etmeyenlerin لَهُمْ=vardır عِنْدَ=katında رَبِّهِمْ=Rableri وَلَا خَوْفٌ=korku yoktur عَلَيْهِمْ=onlara وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ=ve onlar üzölmeyec eklerdir	Mallarını Allah yolunda harcadıktan sonra sadakalarını başa kakmayanlar, onur kırma aracı olarak kullanmayanlar, sadakalarının mükafatını Allah katında alacaklardır. Onlar için korku ve üzülmek de söz konusu olmaya-caktır.	O kimseler ki Allah yolunda mallarını dağıtırılar, sonra verdiklerinin arkasından başa kakmayı, hatır incitmeyi reva görmezler. Bunların Rab-bül-âlemîn yanında ecirleri olduktan başka kendileri için ne korku var, ne de acı görecekler.	Mallarını Allah yolunda infak edip de, sonra infak ettikleri şeyin ardından başa kakmayan ve eziyet etmeyenlerin mükafaatı, Rab-beleri katındadır. Onlara korku yoktur. Ve mahzun da olacak değillerdir.	Allah yolunda mallarını harcayan ve sonra iyiliklerini başa kakıp (muhtaç kişinin duygularını) inciterek (bu) harcamalarının değerini düşürmeyenler mükafatlarını Rableri katında bulacaklar; onlar için artık ne korku vardır, ne de üzüntü.
2. 263	قَوْلٌ=bir söz (söylemek) مَعْرُوفٌ=güzel خَيْرٌ=iyidir وَمَغْفِرَةٌ=ve affetmek مِنْ صَدَقَةٍ=sadakadan يَنْبَغُ=peşinden gelen أَدَّى=eziyet عَنِ=zengindir وَاللَّهُ=Allah حَلِيمٌ=halimdir	Tatlı söz ve hoşgörü, peşinden başa kakma ve onur kırma gelen sadakadan daha iyidir. Allah'ın hiçbir şeye ihtiyacı yoktur, O Halimdir.	Arkasından kalb yıkması gelecek sadakadansa tatlılıkta savmak ve isteyeniy hoş görmek hayırlı olur. Allah ganîdir, halîmdir.	Bir tatlı dil, bir af, peşinden eziyet gelecek sadakadan daha hayırlıdır. Ve Allah Ganî'dir, Halim'dir.	Gönöl alıcı bir söz ve başkasının ekşiğini gizlemek, peşinden incitmenin geldiği bir yardımdan daha hayırlıdır; ve Allah Kendine yeterlidir, tahammöl (hılm) Sahibidir.
2. 264	يَا أَيُّهَا=Ey الَّذِينَ آمَنُوا=iman edenler لَا تَبْطُلُوا=boşa çıkarmayın صَدَقَاتِكُمْ=sadakalarınızı بِالْمَنِّ=başak kakmak وَالْأَدَى=ve eziyet etmekle كَالَّذِي=gibi يُنْفِقُ=infak eden رِثَاءً=gösteriş için مَالَهُ=malını النَّاسِ=insanlara بِاللَّهِ=Allah'a وَلَا يُؤْمِنُ=inanmayan وَالْآخِرَةِ=ahiret فَمَثَلُهُ=öylesinin durumu كَمَثَلِ=benzer ki صَفْوَانٍ=şu kayaya عَلَيْهِ=üzerinde bulunan تُرَابٍ=toprak فَأَصَابَهُ=ona isabet ettiğinde وَابِلٌ=bir sağnak (yağmur) فَتَرَكَهُ=onu bırakır صَلْدًا=sert bir taş halinde لَا يَقْدِرُونَ=(Böyleleri) elde edemezler عَلَى شَيْءٍ=bir şey	Ey müminler, tıpkı Allah'a ve Ahiret gününe inanmadıkları halde başkalarına gösteriş olsun diye mallarını harcayanların yaptıkları gibi, sadakalarınızı başa kakarak ve onur kırma aracı haline getirerek boşa çıkarmayın. Böylesi, sağanak halindeki bir yağmura tutulunca, çırp çıplak kalan toprakla örtölü bir kayaya benzer. Bunlar yaptıkları iyilikten hiçbir şey elde edemezler. Allah kâfir topluluğu doğru yola iletmez.	Ey iman edenler! Sakın sizler de -Allah'a ve âhiret gününe inanmadığı halde insanlara gösteriş için malını dağıtan kimse gibi başa kakarak, gönöl yıkarak sadakalarınızı yazık etmeyin. O kimsenin hâli tıpkı o kayagibidir ki, üzerinde toprak varken, şiddetli bir sağnak inerek yapıylaçın bırakır. Böyleleri kazandıklarından bir şey elde edemezler. Allahu Zülcelâl kâfirleri doğru yola çıkarmaz.	Ey iman edenler; Allah'a ve ahiret gününe inanmayıp, insanlara gösteriş için malını harcayan kimse gibi sadakalarınızı başa kakma ve eziyet etmekle heder etmeyin, O gösteriş yapanın hali; üzerinde toprak bulunan kayaninkigibidir. Şiddetli bir yağmur isabet ettiğinde onu katı bir taş halinde bırakır. Onlar kazandıklarından hiç bir şey elde edemezler. Allah kâfirler güruhunu hidayete erdirmez.	Siz ey imana ermiş olanlar! Servetini gösteriş ve övgü için harcayan, Allah'a ve Ahiret Günü'ne inanan kişinin yaptığı gibi, iyiliğinizi başa kakarak ve (muhtaç kimsenin duygularını) inciterek yardımlarınızı değer siz hale sokmayın: Onun hali, üzerinde (biraz) toprak bulunan yumuşak bir kayanın hali gibidir, bir sağanak vurunca onu sert ve çıplak bırakıverir. Bu gibilerin, yaptıkları (hayırlı) işlerinden hiçbir kazançları olmaz: zira Allah, hakikati reddeden bir toplumu hidayete erdirmez.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
كَازَانِدْكَلَرِنْدَان=مِمَّا كَسَبُوا Allah=وَاللّٰه doğru yola iletmez=لَا يَهْدِي kâfir=الْكَافِرِينَ toplumu=الْقَوْمَ				
2. 265 durumu da=وَمَثَلُ infak edenlerin=الَّذِينَ يُنْفِقُونَ kazanmak=اِبْتِغَاءَ mallarını=أَمْوَالَهُمْ Allah'ın=اللّٰه rızasını=مَرْضَاتِ ve kökleştirmek için=وَتَثْبِيْتًا kendilerindekini (imanı)=مِنْ أَنْفُسِهِمْ bir bahçeye=جَنَّةٍ benzer=كَمَثَلِ tepe üzerinde bulunan=بِرِوْءٍ değince=أَصَابَهَا وَاِبِلٌ=bol yağmur veren=فَاتَتْ أَكْلَهَا=ürününü iki kat=ضِعْفَيْنِ eğer=فَإِنْ değmese bile=لَمْ يُصِبْهَا yağmur=وَاِبِلٌ فَطَلٌ=çisinti olur Allah=وَاللّٰه yaptıklarınızı=بِمَا تَعْمَلُونَ görmektedir=بَصِيرٌ	Buna karşılık mallarını Allah'ın rızasını elde etmek ve gönülle-rindeki imanı pe-kıştırmek için harcayanların durumu da yük-sekçe bir tepe-deki bol yağmur alarak ürünlerini iki kat olarak ve-ren ve bol yağ-mur görmediğin-de de mutlaka çisinti gören ve-rimli bir bahçe gibidir. Hiç kuş-kusuz ne yapar-sanız Allah onu bilir.	Mallarını Allah'ın rızasını dilemek ve ruhlarındaki imanı teyid eylemek (<i>di-lemek ve nefislerini iman üzerinde sâbit bulundurmak</i>) için verenlerin hâli ise, bir tepe üze-rinde bulunan o bahçeye benzer ki zeminine kuvvetli sağnaklar dokunur da meyvasını iki kat verir. Şayet sağnaklar olmazsa hafif yağmur doku-nur. Allahu Zülcelâl işlediklerinizi görü-yor.	Allah'ın rıza-sını kazanmak ve kalblerin-dekini sağlam-laştırmak için mallarını infak edenlerin hali, bir tepedeki güzel bir bah-çenin haline benzer. Kuv-vetli bir sağa-nak düşünce; yemişlerini iki kat verir. Bol yağmur yağ-masa bile bir çisenti bulunur ve Allah işle-diklerinizi gö-rür.	Servetlerini Allah'ın rızasını kazanmak arzusuyla ve kal-ben mutmain ola-rak harcayanların durumu (ise), ve-rimli topraklar üze-rindeki bahçe gibi-dir: Bir sağanak vu-rur, bu sayede ürün iki misli artar; sağanak olmadığı zaman da hafif yağmur (düşer oraya). Ve Allah yaptığınızı her şey görür.
2. 266 ister mi ki=أَيُّودُ birinizin=أَحَدَكُمْ kendisinin=لَهُ olmasını=أَنْ تَكُونَ bir bahçesi=جَنَّةٍ hurmalardan=مِنْ نَخِيلٍ ve üzümlerden=وَأَعْنَابٍ akan=تَجْرِي altından=مِنْ تَحْتِهَا ırmaklar=الْأَنْهَارُ içinde bulunan=لَهُ فِيهَا her çeşit=مِنْ كُلِّ meyvası=الشَّمَرَاتِ kendisine geldiğinde=وَأَصَابَهُ ihtiyarlık=الْكِبَرُ ve çocuklarının bulunduğu=وَلَهُ ذُرِّيَّةٌ isabet etsin=فَأَصَابَهَا aciz=ضِعْفَاءُ birden bir kasırğa=إِعْصَارٌ ateşli=نَارٌ onlara=فِيهِ yakıp kül etsin=فَاحْتَرَقَتْ açıklıyor=يُبَيِّنُ böylece=كَذَلِكَ ayetleri=الْآيَاتِ size=لَكُمْ Allah=اللّٰه umulur ki=لَعَلَّكُمْ düşünürsünüz=تَتَفَكَّرُونَ	İçinizden biri ister mi ki, altın-dan ırmaklar akan bir hurma ve üzüm bağı olsun, bağda her türlü meyve ağacı bulunsun ve hayli yaşlan-mış olduğu hal-de bakıma muh-taç çocukları varken bu bağ ansızın esen bir samyeline tutula-rak yanıp kül ol-sun. İşte Allah, düşünürsünüz diye size ayetle-rini böyle açık açık anlatıyor.	Acaba içinizden bi-ri arzu eder mi ki, altından ırmakları akan hurmalık, bağlık bir bahçesi olsun, içinde ken-disi için mahsulün her türlü sü bulun-sun; sonra, üzerine ihtiyarlık çökmüş ve çocukları henüz kudretsiz iken alevli bir kasırğa isabet ederek bah-çesi yansın? İşte düşünür, ibret alır-sınız diye Allahu Zülcelâl âyetlerini sizlere böyle açık açık bildiriyor.	Biriniz ister mi ki; hurmalar-dan ve üzüm-lerden bir bahçesi olsun, altından ır-maklar aksın, içinde her çe-şit meyve bu-lunsun da; kendisi ihtiyar-lamış, çocuk-ları da güçsüz kalmışken; bahçesi ateşli bir kasırğa ile yanıversin. Düşünesiniz diye Allah, si-ze ayetlerini böyle açıklar.	Sizden biriniz, için-den ırmaklar akan ve çeşit çeşit mey-ve ile dolu bir hur-ma ve asma bah-çesine sahip olma-yı -ama sonra da sadece (bakıma muhtaç) zayıf ço-cuklarıyla yaşlılığa terkedilmeyi- ve sonra kızgın bir kasırganın bahçe-ye isabet edip onu tamamen kasıp kavurmasını ister mi? Belki düşünür-sünüz diye Allah mesajlarını size böylece açıklar.
2. 267 Ey=Ey iman edenler=الَّذِينَ آمَنُوا infak edin=انْفِقُوا iyilerinden=مِنْ طَيِّبَاتٍ kazandıklarınızın=مَا كَسَبْتُمْ ve çıkardığımız=وَمِمَّا أَخْرَجْنَا yerden=مِنَ الْأَرْضِ sizin için=لَكُمْ kalkışmayın=وَلَا تَيْمَمُوا kötü şeyleri=الْحَبِيثُ مِنْهُ sadaka vermeye=تُنْفِقُونَ kendiniz alamayacağın=وَلَسْتُمْ بِأَخِذِهِ göz yummadan=إِلَّا أَنْ تُغْمِضُوا Bilin ki=وَاعْلَمُوا onndan=فِيهِ Allah=اللّٰه şüphesiz=أَنَّ zengindir=غَنِيٌّ övülmüştür=حَمِيدٌ	Ey müminler, kazandıklarınızı temiz ve kalite-li olanları ile sizin için toprak-tan yetiştirdikle-rimizden sadaka verin, sakın kendiniz göz yummadan al-mayacağınız, adi ve kalitesi bozuk şeyleri vermeye kalkış-mayın. İyi bilin ki Allah'ın hiçbir şeye ihtiyacı yoktur, övülmek O'na mahsustur.	Ey iman edenler! Hem kendi kazan-dıklarınızın, hem sizler için yerden çıkardıklarımızın pâk olanlarından dağıtın. Yoksa öyle fena olanlarını vermeğe kalkış-mayın ki başkala-rına verirsiniz de kendiniz göz yummadıkça al-mazsınız. Hem şunu bilin ki Allah bütün mahlûkâtın-dan müstağni, bü-tün mahlûkâtı O'na hamde borçlu.	Ey iman eden-ler; kazandık-larınızın iyiler-den ve size yerden çıkar-dıklarımızdan infak edin. Kendiniz göz yummadan alıcısı olmadı-ğınız bayağı şeyleri verme-ye yeltenme-yin. Ve bilin ki; Allah, Ga-nî'dir, Ha-mid'dir.	Siz ey imana ermiş olanlar! Kazandığınızı güzel şeylerden ve topraktan sizin için bitirdiğimiz (ürünler)den baş-kaları için harcayın; ama harcamak için, size verildiğin-de küçümser şekil-de bakışlarınızı çe-virmeden kabul etmeyeceğiniz ba-yağı şeyleri seç-meyin. Ve bilin ki Allah kendine ye-terlidir, her zaman övgüye layık olan-dır.
2. 268 Şeytan=الشَّيْطَانُ size vaad eder=يَعِدْكُمْ ve size emreder=وَيَأْمُرْكُمْ çirkin şeyleri yapmayı=بِالْفَحْشَاءِ Allah ise=وَاللّٰه size vadediyor=يَعِدْكُمْ bağışlama=مَغْفِرَةٌ kendi tarafından=مِنْهُ ve lütf=وَفَضْلًا Şüphesiz Allah'ın=وَاللّٰه (lütfu) geniştir=وَاسِعٌ (O) bilendir=عَلِيمٌ	Şeytan fakirlikle korkutarak size cimriliği, kötülük işlemeyi emreder. Oysa Allah size kendi katın-dan bağışlama ve bol nimet va-deder. Allah'ın lütfu geniştir, O herşeyi bilir.	Şeytan sizleri sefa-letle korkutarak bîçâreleri gözet-memeye teşvik ediyor. Allahu Zül-celâl ise hayrınıza karşı sizlere gufran va'd buyuruyor, ke-rem va'd buyuru-yor. Allah'ın rah-meti geniş, ilmi nâmütenâhî.	Şeytan sizi fa-kirlik ile korku-tarak, çirkin şeyleri emre-der. Allah ise size mağfîret ve bolluk vaa-deder. Allah, Vasi'dir, Alim'dir.	Şeytan sizi fakirlik ihtimali ile korkutur ve cimriliği telkin eder. Oysa Allah, size bağışlamasını ve lütfunu vaad eder: Allah kudret ve egemenlikte sınırsızdır, her şeyi bilendir.
2. 269 Hikmeti=الْحِكْمَةُ verir=يُؤْتِي kimseye=وَمَنْ dilediğine=مَنْ يَشَاءُ Hikmet=الْحِكْمَةُ verilen=يُؤْتِ verilmiştir=فَقَدْ أُوتِيَ hayır=خَيْرًا bunu anlamaz=وَمَا يَذْكُرُ çok=كَثِيرًا başkası=إِلَّا akıl sahiplerinden=أُولُو الْأَلْبَابِ	O hikmeti diledi-ğine verir. Kime hikmet verilmiş-se ona çok hayırlı birşey veril-miş demektir. Bunu ancak akıl sahipleri düşü-nüp anlayabilir-ler.	Hikmeti dilediğine verir. Kime de hikmet verilmişse ona çok hayır ve-rilmiş demektir. İş-te bu hakikatleri ancak idrâki olan-lar düşünebilir.	Hikmeti diledi-ğine verir. Ki-me de hikmet verilmişse şüphesiz ki, ona pek çok hayır verilmiş-tir. Bunu anha-cak akıl sahi-bleri anlar.	Dilediğine hikmet bağışlar ve her ki-me hikmet bağış-lanmışsa doğrusu ona en büyük ser-vet verilmiş demek-tir. Ama derin kav-rayış sahipleri di-şında kimse bunu düşünüp anlaya-maz.
2. 270 ne infak ederseniz=وَمَا أَنْفَقْتُمْ nafaka olarak=مِنْ نَفَقَةٍ veya=أَوْ	Verdiğiniz her nafakayı, adadı-ğınız her adağı kuşku yok ki, Al-	Malınızı nereye ve-rirseniz, yahut na-sıl bir adak adar-sanız, şüphe yok,	Nafakadan ne harcadınız ise veya adaktan ne adadınız-	Çünkü, başkaları için her ne harcar-sanız ve neyi (har-camak için) adar-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
نَنْزَرُثُمْ=ne adarsanız فَإِنَّ مِنْ نَنْزِرٍ=adak olarak şüphesiz يَعْلَمُهُ=onu bilir Allah=الله وَمَا لِلظَّالِمِينَ=zalimler için yoktur مِنْ أَنْصَارٍ=hiçbir yardımcı	lah bilir. Zalimler için bir yardımcı yoktur.	Allah onu bilir. Zâlimlerin (vermesi, adaması, yolunda olmayanların) imdadına yetişecekler yok.	sa; şüphesiz ki Allah onları bilir. Zulmedenlerin hiç yardımcıları yoktur.	sanız, Allah onu mutlaka bilir. Ve (hayırdı bulunmayı engelleyerek) zulüm işleyenler, kendilerine yardım edecek kimse bulamazlar.
2. 271 إِنْ تَبْذُوا=açıktan verirsiniz الصَّدَقَاتِ=sadakaları فَنِعْمًا=ne güzeldir هِيَ=bu وَإِنْ تَخْشَوْهَا=onları gizler eğer وَتُؤْتُوهَا=ve verirsiniz فَهُوَ=bu الْفُقَرَاءَ=fakirlere أَكْثَرُ=çok خَيْرٌ=daha iyidir لَكُمْ=sizin için وَيُكَفِّرْ=ve kapatır عَنْكُمْ=sizin مِنْ سَيِّئَاتِكُمْ=günahlarınızdan bir kısmı نِىَ=Allah رَالَهُ=Allah بِمَا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızdan خَبِيرٌ=haberdardır	Eğer sadakaları açıktan vererseniz bu güzeldir. Şayet onları kimse görmeden fakirlere vererseniz bu sizin için daha hayırlıdır ve bu, bir kısım günahlarınızın silinmesine vesile olur. Allah yaptıklarınızdan haberdardır.	Sadakalarınızı açıktan vererseniz bu, güzel bir hareket; yok, onları gizler de fukaraya öyle sunarsanız sizin için bu daha iyi. Başkaca günahlarınızın kefareti olur. Allahu Zülcelâl'in bütün işlediklerinizden haberi var.	Sadakaları açıktan vererseniz ne güzeldir. Eğer onları gizler de fakirlere öyle verirsiniz bu, sizin için daha hayırlıdır. Ve onunla günahlarınızdan bir kısmını yarığar. Allah, her ne yaparsanız haberdardır.	Yardımları açıktan yapmanız güzeldir; ama muhtaca gizlice vermeniz sizin için daha hayırlı olur ve günahlarınızın bir kısmını bağışlar. Allah yaptığınız her şeyden haberdardır.
2. 272 أَلَيْسَ=değildir عَلَيْكَ=senin üzerine هَذَاهُم=onları hidayet etmek وَلَكِنَّ اللَّهَ=Allah'tır fakat يَهْدِي=doğru yola ileten مَنْ يَشَاءُ=dilediğini وَمَا تُنْفِقُوا=verdiğiniz مِنْ خَيْرٍ=her hayır فَلَا تُفْسِدُكُمْ=kendiniz içindir وَمَا تُنْفِقُونَ=infak edersiniz إِلَّا أَنْكَارًا=ancak İِبْتِغَاءً=kazanmak için رِزَاةً=Allah'ın رَالَهُ=Allah'ın وَمَا تُنْفِقُوا=verdiğiniz مِنْ خَيْرٍ=her hayır تُؤْفَقُ=tastamam verilir إِلَيْكُمْ=size وَأَنْتُمْ=ve siz لَا تُظْلَمُونَ=asla zulmedilmez	Onları doğru yola getirmek sana düşmez, ancak Allah dilediğini doğru yola iletir. Hayır amacıyla ne infak ederseniz bu kendiniz içindir. Zaten siz sırf Allah rızasını kazanmak için infak edersiniz. Yaptığınız her hayır amaçlı harcamanın karşılığı size eksiksiz olarak verilir, kesinlikle size haksızlık yapılmaz.	Yâ Muhammed! Onların doğru yolu tutmaları senin üzerine borç değil. Ancak Allahu Zülcelâl dilediğini doğru yola çıkarır. Sizler hayır olarak ne verirsiniz kendiniz içindir. Zaten Allah'ın rızasını dilemekten başka bir maksadla vermiyorsunuz. Hayra dair ne verirsiniz, karşılığı size ödenecek, hiç de zararlı çıkmayacaksınız.	Onları hidayetle erdirmek sana düşmez. Allah, dilediğini hidayete erdirir. Hayır namına ne infak ederseniz kendinizdir. Zaten yalnız Allah rızasını kazanmak için infak edersiniz. Verdiğiniz her hayır tam olarak size ödenir. Ve siz, haksızlığa uğratılmazsınız.	(Ey Peygamber,) İnsanları hidayete erdirmek senin işin değil, zira ancak Allah, dilediğini hidayete erdirir. Ve yalnız Allah'ın rızasını kazanmak için harcamanız şartıyla, başkalarına her ne iyilik yaparsanız bu kendi yararınızadır: Çünkü yapacağınız her iyilik size olduğu gibi geri dönecek ve size haksızlık yapılmayacaktır.
2. 273 الْفُقَرَاءَ=(Sadakalar) fakirler içindir الَّذِينَ أُحْصِرُوا=kapanıp kalan فِي سَبِيلِ اللَّهِ=Allah yolunda لَا يَسْتَطِيعُونَ=güçleri yoktur ضَرْبًا=gezmeğe فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde يَحْسِبُهُمْ=onları sanırlar الْجَاهِلُ=bilmeyenler أَعْيَاءَ=zengin مِنَ التَّعَفُّفِ=utangaçlıklarından dolayı تَعْرِفُهُمْ=onları tanırırsın بِسِيمَاهُمْ=similarından لَا يَسْأَلُونَ=istememezler إِلْحَافًا=insanlardan israrla وَمَا تُنْفِقُوا=yaptığınız ne varsa فَإِنَّ مِنْ خَيْرٍ=şüphesiz عَلَيْهِ=onu بِهِ=Allah	Kendilerini Allah yoluna adanmış, bu yüzden yeryüzünde (dünyalık için) koşmaya fırsat bulamayan ve hayaları yüzünden, tanımayanlar tarafından varlıklı sanılan fakirlere yardım edin. Sen onları yüz ifadelerinden tanırırsın. Yüzsüzlük edip hiç kimseden birşey istemezler. Yaptığınız her hayır amaçlı harcamayı kuşku yok ki Allah bilir.	O fakirlere verin ki hayatlarını Allah yolunda cihada vakfetmişler. Yiyeceklerini kazanmak için dolaşamazlar. İstemekten çekindikleri için bilmeyen kendilerini müstağni sanır (zengin sanır). Onları hallerinden tanırırsın. Yoksa halkı bîzar etmezler. Hayır olarak ne verirsiniz bilin ki Allah onu biliyor.	Sadakalarını zı, kendilerini Allah yoluna vermiş olup da yeryüzünde dolaşmayan ve tanımayanların; hayalarından dolayı onları zengin zannettikleri yoksullara verin. Onları yüzlerinden tanırırsın. Yüzsüzlük ederek insanlardan bir şey istemezler. Hayırdan ne infak ederseniz şüphesiz Allah onu bilir.	(Ve) Allah yoluna kendilerini tamamen adanmış oldukları için yeryüzünde (rızık aramak niyetiyle) gezip dolaşmayan muhtaçlar(a yardım edin). (Onların durumunun) farkında olmayan, onları zengin zanneder, çünkü (istemekten) çekinirler; (ancak) sen onları (bazı) özelliklerinden tanıyabilirsin: insanlardan arsız bir şekilde istemekten kaçınırlar. Ve onlara ne iyilik yaparsanız, doğrusu Allah hepsini bilir.
2. 274 الَّذِينَ يُنْفِقُونَ=infak edenlerin بِاللَّيْلِ=gece أَمْوَالَهُمْ=mallarını وَالنَّهَارِ=ve gündüz فَلَهُمْ=vardır عِنْدَ=yanında أَجْرُهُمْ=ödülü رَبِّهِمْ=Rableri وَلَا خَوْفٌ=korku yoktur عَلَيْهِمْ=onlara وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ=ve onlar üzülmeyeceklerdir	Mallarını gece-gündüz, gizli-açık Allah yolunda harcayanların mükâfatı Allah katında verilecektir. Onlar için bir korku sözkonusu değildir ve onlar üzülmemezler de.	O kimseler ki mallarını geceleyin, gündüzün, gizli, aşikâr hayra dağıtırlar. İşte onların Rabbü'l-âlemîn katında ecirleri oldukları başka kendileri için ne korku var, ne de acı göreceklere.	Onlar ki; mallarını gece ve gündüz, gizli ve açık infak ederler. İşte onların mükâfatı Rabbları katındadır. Onlar için korku da yoktur, üzülecek de değildirler.	Servetlerini (Allah rızası için) gece ve gündüz, gizlice ve açıkça harcayanlar, mükâfatlarını Rablerinin katında göreceklerdir: onlara ne korku vardır, ne de üzülmülere.
2. 275 الَّذِينَ يَأْكُلُونَ=yiyenler الزَّبَا=Ribâ إِلَّا=ancak يَقُومُونَ=kalkamazlar كَمَا=gibi يَقُومُ=kalkarlar الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ=çarptığı kimse الشَّيْطَانُ=şeytanın ذَلِكَ=bu مِنْ الْمَسِّ=dokunup قَالُوا=demelerindendir بِأَنَّهُمْ=onların الْبَيْعِ=alışveriş de شُكَّهِ=şüphesiz الزَّبَا=riba مِثْلُ=gibidir وَأَحَلَّ=oysa helal kılmıştır اللَّهُ=Allah الْبَيْعِ=alış-veriş الزَّبَا=ribayı وَحَرَّمَ=haram kılmıştır كَيْفَ=kime جَاءَهُ=gelir de مَوْعِظَةً=bir öğüt مِنْ رَبِّهِ=Rabbinden فَإِنْتَهَى=(ribadan) vazgeçerse فَلَهُ=kendisininidir	Faiz yiyenler şeytan tarafından çarpılmış kimseler gibi ayağa kalkarlar, Bu onların «alışveriş de faiz gibidir» demelerinden dolayıdır. Oysa Allah alışveriş helâl, faizi ise haram kılmıştır. Kim kendisine Rabbinden bir öğüt gelir- gelmez faiz yemeye son verirse geçmişte aldığı faizler kendisinden geri alınmaz. Onun işi Allah'a kalmıştır. Fakat kimler tekrar faizcilliğe dönerlerse onlar, orada ebedi olarak kalmak üzere Cehennemlikler.	Ribâ yiyen kimselere gelince, kendisini cin çarpan adam cünunundan dolayı ayağa nasıl perişan kalkarsa, onlar da mezarlarından ancak böyle kalkabilecekler. İşte bu onların "Beyribâ gibidir, başka bir şey değildir" demeleri yüzünden oluyor. Halbuki Allahu Zülcelâl beyribâ helâl, ribâyı ise haram buyurdu. Kim kendisine mabudundan gelen irşad üzerine ribâdan vazgeçerse, artık önce aldığı onun ve hakkındaki hüküm Allah'ındır. Kimler de yeniden başlarsalar işte onlar cehennem ehli-dirler, ebediyen orada kalacaklar.	Faiz yiyenler ancak, şeytan çarpan kimsenin kalktığı gibi kalkarlar. Bu, onların: Zaten alışveriş faiz gibidir, demelerinden dolayıdır. Halbuki Allah, alış-veriş helal, faizi haram kılmıştır. Kime Rabbinden bir öğüt gelir de faizcilikten vazgeçerse, geçmiş olanlar kendisine ve hakkındaki hüküm Allah'a aittir. Kim de dönerse, onlar cehennem yaradırlar, orada temelli kalacaklardır.	Faiz yiyenler, şeytanın çarptığı kimseler gibi davranırlar; çünkü onlar Alışveriş de bir tür faizdir! derler. Halbuki Allah alışveriş helal ve faizi haram kılmıştır. Bu nedenle, kim Rabbinin öğüdünü dinler ve hemen (faizden) vazgeçerse, evvelki kazançlarını koruyabilir ve onun hakkında karar vermek artık Allah'a kalır; ona, (faize) geri dönenlere gelince; içinde yaşadığı kalacakları ateş mahkum olanlar işte böyleledir.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
مَا سَلَفَ=geçmişte olan وَأَمْرُهُ=ve işi de وَمَنْ=kim İلی Allah'a kalmıştır عَادَ=tekrar (ribaya) dönerse فَأُولَئِكَ=onlar أَصْحَابُ=halkıdır فِيهَا=orada هُمْ=onlar الْآثَرِ=ateş خَالِدُونَ=ebedi kalacaklardır				
2. 276 Allah الله =Allah يَمْحَقُ=mahveder الرِّبَا=ribayı وَزُبِّي=arttırır وَاللَّهِ=Allah الصَّدَقَاتِ=sadakaları كُلِّ=hiçbir لَا يَحِبُّ=sevmez كَفَّارٍ=inkârcıları أَثِيمٍ=günahkar	Allah faizi eritir. Buna karşılık sadakaları artırır. Allah (haramda ısrar eden) hiçbir günahkar kâfiri sevmez.	Allah ribâyı mahveder de sadakaları bereketlendirir ve Allah günaha dalmış kâfirleri sevmez.	Allah faizi mahveder, sadakaları artırır. Ve Allah hiçbir günahkar kâfiri sevmez.	Allah faizli kazançları bereketten mahrum eder, ama karşılıksız yardımları kat kat arttırarak bereketlendirir. Allah, inatçı nankörleri ve günahta ısrarlı olanları sevmez.
2. 277 İِنْ=şüphesiz الَّذِينَ آمَنُوا=iman edenler وَعَمِلُوا=ve işler yapanlar الصَّالِحَاتِ=salih (güzel) وَأَقَامُوا=ve kılanlar الصَّلَاةَ=namazı وَاتَّوَا=ve verenler الزَّكَاةَ=zekatı لَهُمْ=işte onların أَجْرُهُمْ=ödülleri عِنْدَ=yanındadır رَبِّهِمْ=Rableri وَلَا خَوْفٌ=korku yoktur عَلَيْهِمْ=onlara وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ=ve onlar üzülmeyec eklerdir	Onlar ki inandılar, iyi işler yaptılar, namazı kıldılar ve zekatı verdiler. Rabpleri katında mükafatları kendilerine mutlaka verecektir. Onlar için artık korku sözkonusu değildir, onlar hiç üzülmeyeceklerdir	O kimseler ki iman eder, salâh işler (işleri salâh olur), namaz kılar, zekât verirler, onların Rabbü'l-âlemîn yanında ecirleri oluktan başka kendileri için ne korku var, ne de acı görecekler.	İman edip salih amel işleyenlerin, namaz kılıp zekat verenlerin Rabbları katında mükafatları vardır. Onlar için korku yoktur ve üzülecek de değildir.	İmana ermiş olanlar, doğru ve yararlı işler yapanlar, namazlarında dikkatli ve devamlı olanlar ve karşılıksız yardımda bulunanlar; işte onlar mükafatlarını Rablerinden alacaklardır ve onlara ne korku vardır, ne de üzüldürler.
2. 278 يَا أَيُّهَا=ey الَّذِينَ آمَنُوا=iman edenler اتَّقُوا=Allah'tan korkun وَذَرُوا=bırakın (almayın) مَا بَقِيَ=geri kalan kısmı إِنْ=eğer مُؤْمِنِينَ=inanıyor	Ey müminler, Allah'tan korkun ve eğer mümin iseniz henüz elinize geçmemiş faizi almaktan vazgeçin.	Ey iman edenler, gerçekten müslüman iseniz Allah'tan korkun da ribâ hesabından kalmış alacaklarınızı bırakın.	Ey iman edenler; Allah'tan korkun. Eğer mü'minlerden iseniz, faizden kalanı bırakın.	Siz ey imana ermiş olanlar! Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olun ve eğer (gerçekten) müminseniz faizden doğan kazançların tümünden vazgeçin;
2. 279 فَإِنْ=eğer لَمْ تَفْعَلُوا=böyle yapmazsanız فَأَذْنُوا=bilin بَحْرَبٍ=savaşa açıldığını مِّنَ اللَّهِ=Allah وَرَسُولِهِ=ve Elçisi (tarafından) وَإِنْ=eğer ثَبْتُمْ=tevbe ederseniz فَلَكُمْ=sizindir رُءُوسٌ=ana أَمْوَالِكُمْ=malınız لَا تَظْلَمُونَ=ne haksızlık edersiniz وَلَا تُظْلَمُونَ=ne de haksızlığa uğratılırsınız	Eğer böyle yapmazsanız Allah ve Resulü tarafından açılmış bir savaşla karşı karşıya olduğunuzu bilin. Eğer faizcilığe tevbe ederseniz ana sermaye sizin olur. Böylece ne haksızlık etmiş ve ne de haksızlığa uğramış olursunuz.	Şayet yapmazsanız Allah'ın ve Peygamberinin sizinle harp edeceğinden haberiniz olsun. Yok, rücu ederseniz -ne ziyade ne eksik almamak şartıyla- sermayeleriniz yine sizin olacak.	Böyle yapmazsanız, bunun Allah'a ve peygambere karşı bir harb olduğunu bilin. Şayet tevbe ederseniz, sermayeniz sizindir. Hem haksızlık yapmamış, hem de haksızlığa uğratılmamış olursunuz.	çünkü eğer böyle yapmazsanız, bilin ki Allah'a ve Elçisine savaş açmış olursunuz. Ama eğer tevbe ederseniz, ana-paranız(ı geri almay)a hak kazanırsınız: Böylece ne haksızlık yapmış ne de haksızlığa uğramış olursunuz.
2. 280 إِنْ=eğer (borçlu) كَانَ=ise ذُو عُسْرَةٍ=darlık içinde فَنَظِرَةٌ=beklemek (lazımdır) إِلَىٰ مَيْسَرَةٍ=bir kolaylığa (çıkcıncaya) kadar وَإِنْ=eğer تَصَدَّقُوا=sadaka olarak bağışlarsanız لَكُمْ=daha hayırlıdır كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ=bilerseniz	Eğer borçlunuz darda ise eli genişleyinceye kadar ona mühlet tanıyın. Eğer bilerseniz, alacağınızı bağışlamanız sizin hesabınıza daha hayırlıdır.	Eğer borçlulardan sıkıntı içinde bulunan varsa (eğer borçlu sıkıntı içinde ise) lâylık olanı elinin genişlemesini beklemeli; bununla beraber, bilerseniz, bağışlamanız hakkınızda daha hayırlıdır.	Borçlu darda ise, kolaylığa kadar beklemelidir. Eğer bilerseniz, sadaka olarak bağışlamanız sizin için daha hayırlıdır.	Ancak (borçlu) güç durumda ise, rahatlayıncaya kadar ona bir vade verin; eğer bilerseniz, bir karşılık beklemeden (borcu tamamıyla) silmek, sizin kendi iyiliğinize olacaktır.
2. 281 يَوْمًا=sakinin وَأَتَّقُوا=döndürüleceğiniz ثُمَّ=sonra إِلَى اللَّهِ=Allah'a فِيهِ=onda تُوفَى=tastamam verilecek كُلُّ نَفْسٍ=herkese مَا كَسَبَتْ=kazandığı وَهُمْ=ve onlara لَا يُظْلَمُونَ=haksızlık edilmeyecektir	Allah'a döneceğiniz ve sonra hiç kimseye haksızlık edilmeksizin herkes kazancının eksiksiz olarak verileceği günden korkun.	Sizler öyle bir günden korkun ki, o gün Allah'a döneceksiniz de herke-se vaktiyle ne kazanmışsa o ödencek ve kendilerine hiç zulmedilmeyecek (herkese vaktiyle kazandığı ödenecek ve neyi hak etmişlerse kendilerine ondan azı yahut çoğu verilmeyecek).	Hem öyle bir günden sakının ki; o gün, Allah'a döndürüleceksiniz. Sonra herkese kazandığı tamamıyla ödenecek. Onlara haksızlık edilmeyecektir.	Allah'a döneceğiniz, sonra herkesin kazancının kendisine eksiksiz verileceği ve hiç kimsenin haksızlığa uğratılmayacağı günü aklınızdan çıkarmayın.
2. 282 يَا أَيُّهَا=ey الَّذِينَ آمَنُوا=iman edenler إِذَا=zaman تَدَايَيْنْتُمْ بِدَيْنٍ=birbirinize borç verdiğiniziz إِلَىٰ أَجَلٍ=süreye kadar مُسَمًّى=belirli bir فَاكْتُبُوا=onu yazın وَلْيَكْتُبْ=yazsın بَيْنَكُمُ=aranızda بِالْعَدْلِ=adaletle كَاتِبٌ=bir yazıcı وَلَا يَأْبَ=kaçınmasın (yazsın) أَنْ يَكْتُبَ=yazmaktan كَمَا=şekilde عَلَّمَهُ=kendisine öğrettiği فَلْيَكْتُبْ=yazdırsın وَلْيُمْلِلِ=yazdırsın الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ=üzerinde hak olan (borçlu) وَلْيَتَّقِ اللَّهَ=Allah'tan رَبَّهُ=Rabbi olan وَلَا يَبْخَسْ=eksik etmesin مِنْهُ=ondan (borcundan)	Ey müminler, birbirinize belirli bir süre sonra ödenmek üzere borç verdiğiniz zaman bunu yazın. İçinizden biri bunu dürüst bir şekilde yazsın. Yazan kimse onu Allah'ın kendisine öğrettiği gibi yazmayı ihmal etmesin. Bu hesabı yazıcıya borçlu taraf yazdırsın. Ama Rabbi olan Allah'tan korksun da bu hesabı yazdırırken hiçbir şeyi eksik bırakmasın. Eğer borçlu taraf aptal, zavıf ya da nasıl yazdıracağıni bilmeyen biri ise yazdırma işlemini onun yerine dürüst bir şekilde velisi yap-sın. Bu işleminize erkeklerinizden iki kişiyi şahit tutunuz, eğer	Ey iman edenler! Muayyen vâde ile borç alı-verişseniz onu yazın. Hem aranızda onu doğrulukla tanılımış bir kâtip yazsın (bir yazı bilen yazsın). Hiçbir kâtip de (hiçbir yazı bilen de) kendisine Allah'ın öğrettiği gibi yazmaktan kaçınmasın, yazsın. Bir de, borç kendi üzerinde olan adam söyleyip yazdırsın ve mabudu bulunan Allahu Zülcelâl'den korksun da üzerindeki haktan bir şey eksiltmesin (...yazdırsın, yazsan da mabudu bulunan Allahu Zülcelâl'den korksun, söylenilenden bir şey eksik yazmasın). Şayet borçlu ya sersem ya bîcâze ise, yahut bizzat söyleyip yazdıramıyorsa, velisi dosdoğru söyleyip yazdırsın.	Ey iman edenler; muayyen bir vaad ile borçlandığınız zaman, onu yazın. Aranızda bir kâtip de doğrulukla yazsın. Yazan; Allah'ın kendisine öğrettiği gibi yazmaktan çekinmesin, yazsın. Hak kendi üzerinde olan da yazdırsın. Rabbi olan Allah'tan korksun da ondan bir şey eksiltmesin. Şayet borçlu sefih, küçük veya kendisi söyleyip yazdıramayacak durumda ise; velisi dosdoğru yazdırsın. Erkeklerinizden iki de şahid yapın. Eğer ki erkek bulamazsa	Siz ey imana ermiş olanlar! Ne zaman belli bir vade ile borç verir veya alırsanız yazıyla tesbit edin. Bir yazıcı, tarafsız olarak onu kaydet-sin. Ve hiçbir yazıcı, Allah'ın ona öğrettiği gibi yazmayı reddetmesin: öylece, olduğu gibi yazsın. Borçlanan kaydet-tirsin, Rabbine karşı sorumluluğunun bilincinde olsun ve taahhüdünden bir şey eksiltmesin. Ve eğer borç altına girenin aklı veya bedeni bir zaafı varsa veya kendisi (işlemi) kaydetmebilece-k durumda de-ğilse, onun menfaatini kollamakla görevli olan kimse, onu adil bir şekilde kaydet-tirsin. Ve içi-nizden iki erkek şahit tutun; eğer iki erkek bulunmazsa, kabul edebileceğiniz kimselerden bir

Kelime	Meali	(Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
كَانَ=ise	هَـٰٓئِنَ=eğer	هَـٰٓئِنَ=hiçbir şeyi	iki erkek şahit bulunmaz ise karşılıklı olarak onayladığınız bir erkek ile iki kadını şahit tutunuz, ta ki biri yanılınca öbürü ona hatırlatsın. Şahitler çağrıldıklarında gitmemelik etmesinler. Borç küçük olsun büyük olsun onu vadesini belirterek yazmaktan üşenmeyiniz. Bu Allah katında en dürüstçe şahitlik için en sağlam ve sizi şüpheden uzak tutacak en kestirme yoldur. Yalnız aranızda peşin bir alışveriş olursa bu işlemleri yazıya geçirmemenizin sakıncası yoktur. Alışveriş yaparken de şahit tutun. Ne yazana ne de şahide zarar verilmesin. Eğer bunlara zarar verirsiniz kendi hesabınıza fasık olmuş, günaha girmiş olursunuz. Allah'tan korkun. O size nasıl hareket edeceğinizi gösteriyor. Allah herşeyi bilir.	Erkeklerinizden iki de şahit getirin. Şayet ikisi erkek olamıyorsa o zaman doğruluğuna emin olduğunuz şahitlerden bir erkekle, biri unutulmuşca diğeri kendisine hatırlatmak üzere iki kadın olur. Şahitler de çağırılınca şehadetten kaçınmasınlar. Siz yazanlar da az olmuş, çok olmuş, onu vadesiyle yazmaktan usanmayın. Bu, Allah yanında adalet gibidir. Şahadetin hakkıyla edasına daha müsait ve şüpheden düşmeniz için daha muvafıktır. Meğer ki hemen aranızda devredeceğiniz bir ticaret olsun. O zaman bunu yazmamanızdan dolayı üzerinize mes'ûliyet olmaz. Alım satımda bulunursanız yine şahit getirin. Bir de ne yazan, ne de şahadet eden ızrar edilmesin. Şayet ederseniz bilin ki bu sizin için bir iyandır. Allah'tan korkun. Allah sizle re bilmediklerinizi öğretiyor, Allah herşeyi biliyor.	şahidlerden razı olacağınız bir erkek, biri unuttuğunda diğeri ona hatırlatacak iki kadın olabilir. Şahidler çağrıldıklarında çekinmesinler. Borç, büyük veya küçük olsun onu müddeti ile beraber yazmaktan üşenmesin. Bu, Allah yanında adalet daha uygun, şahidlik için daha sağlam, şüpheden düşmemenize de daha yakındır. Ancak aranızda peşin alışveriş olursa onu yazmamanızda size bir günah yoktur. Alış-veriş yaptığınızda şahid tutun. Yazana da şahadet edene de zarar verilmesin. Şayet zarar verecek olursanız; o zaman, kendinize dokunacak bir kötülük olur. Allah'tan korkun. Allah size öğretiyor. Allah her şeyi bilir.	erkek ve iki kadını şahit tutun ki onlardan biri hata yaparsa diğeri ona hatırlatabilsin. Ve şahitler çağrıldıklarında reddetmesinler. Küçük olsun büyük olsun, her anlaşma maddesini vade tarihi ile birlikte yazmaya üşenmeyin: Bu, Allah nazarında daha adil, kanıtlanma açısından daha güvenilir ve (sonra) sizi şüpheden düşmekten alıkoymakta daha uygun olmalıdır. Ama eğer (aranızdaki muamele,) birbirinize doğrudan doğruya devredeceğiniz hazine mallar ile ilgiliyse onu yazmamanızda bir mahzur yoktur. Ve birbirinizle alış veriş yapacağınız zaman bir şahit bulunduğunun, ancak ne yazıcı ne de şahit bir zarara uğramasın; eğer onlara (zarar verici bir iş) yaparsanız, unutmayın ki, bu, sizin için günahkarca bir davranış olacaktır. Allah'a karşı sorumluluğunuzun lincinde olun, çünkü sizi eğiten Allah'tır ve Allah, her şeyin bilgisine sahiptir.
يَسْتَطِيعُ=güç yetiremeyecek	لَا يَسْتَطِيعُ=güç yetiremeyecek	لَا يَسْتَطِيعُ=güç yetiremeyecek				
أَنْ يَمِلَ=kendisi yazdırmaya	أَنْ يَمِلَ=kendisi yazdırmaya	أَنْ يَمِلَ=kendisi yazdırmaya				
وَلِيَّهُ=velisi	وَلِيَّهُ=velisi	وَلِيَّهُ=velisi				
بِالْعَدْلِ=adaletle	بِالْعَدْلِ=adaletle	بِالْعَدْلِ=adaletle				
وَأَسْتَشْهَدُوا=şahid tutun	وَأَسْتَشْهَدُوا=şahid tutun	وَأَسْتَشْهَدُوا=şahid tutun				
شَهِيدَيْنِ=iki şahidi	شَهِيدَيْنِ=iki şahidi	شَهِيدَيْنِ=iki şahidi				
مِنْ رِّجَالِكُمْ=erkeklerinizden	مِنْ رِّجَالِكُمْ=erkeklerinizden	مِنْ رِّجَالِكُمْ=erkeklerinizden				
لَمْ يَكُنَا=yoksa	لَمْ يَكُنَا=yoksa	لَمْ يَكُنَا=yoksa				
فَرَجُلٍ=bir erkek	فَرَجُلٍ=bir erkek	فَرَجُلٍ=bir erkek				
وَأَمْرَ اثْنَيْنِ=iki kadın	وَأَمْرَ اثْنَيْنِ=iki kadın	وَأَمْرَ اثْنَيْنِ=iki kadın				
مِمَّنْ تَرْضَوْنَ=razı olduğunuz	مِمَّنْ تَرْضَوْنَ=razı olduğunuz	مِمَّنْ تَرْضَوْنَ=razı olduğunuz				
مِنَ الشَّهَدَاءِ=şahidlerden	مِنَ الشَّهَدَاءِ=şahidlerden	مِنَ الشَّهَدَاءِ=şahidlerden				
أَنْ تَضِلَّ=ta ki şaşırırsa	أَنْ تَضِلَّ=ta ki şaşırırsa	أَنْ تَضِلَّ=ta ki şaşırırsa				
إِحْدَاهُمَا=kadınlardan biri	إِحْدَاهُمَا=kadınlardan biri	إِحْدَاهُمَا=kadınlardan biri				
فَتُذَكِّرَ=hatırlatması için	فَتُذَكِّرَ=hatırlatması için	فَتُذَكِّرَ=hatırlatması için				
الْأُخْرَى=diğeri	الْأُخْرَى=diğeri	الْأُخْرَى=diğeri				
وَلَا يَأْبَ=kaçınmasınlar	وَلَا يَأْبَ=kaçınmasınlar	وَلَا يَأْبَ=kaçınmasınlar				
إِذَا=zaman	إِذَا=zaman	إِذَا=zaman				
مَا دُعُوا=çağrıldıkları	مَا دُعُوا=çağrıldıkları	مَا دُعُوا=çağrıldıkları				
وَلَا تَسْأَمُوا=üşenmeyin	وَلَا تَسْأَمُوا=üşenmeyin	وَلَا تَسْأَمُوا=üşenmeyin				
أَنْ تَكْتُبُوهُ=yazmaktan	أَنْ تَكْتُبُوهُ=yazmaktan	أَنْ تَكْتُبُوهُ=yazmaktan				
أَوْ=veya	أَوْ=veya	أَوْ=veya				
صَغِيرًا=çok olsun	صَغِيرًا=çok olsun	صَغِيرًا=çok olsun				
إِلَى أَجَلِهِ=onu süresine kadar	إِلَى أَجَلِهِ=onu süresine kadar	إِلَى أَجَلِهِ=onu süresine kadar				
أَقْسَطُ=daha adaletli	أَقْسَطُ=daha adaletli	أَقْسَطُ=daha adaletli				
عِنْدَ=katında	عِنْدَ=katında	عِنْدَ=katında				
وَأَقْوَمُ=daha sağlam	وَأَقْوَمُ=daha sağlam	وَأَقْوَمُ=daha sağlam				
لِلشَّهَادَةِ=şahidlik için	لِلشَّهَادَةِ=şahidlik için	لِلشَّهَادَةِ=şahidlik için				
وَأَدْنَى=daha elverişlidir	وَأَدْنَى=daha elverişlidir	وَأَدْنَى=daha elverişlidir				
أَلَّا تَرْتَابُوا=kuşkulanmamanız için	أَلَّا تَرْتَابُوا=kuşkulanmamanız için	أَلَّا تَرْتَابُوا=kuşkulanmamanız için				
إِلَّا=yalnız	إِلَّا=yalnız	إِلَّا=yalnız				
حَاضِرَةً=peşin	حَاضِرَةً=peşin	حَاضِرَةً=peşin				
تُذِيرُونَهَا=hemen alıp vereceğiniz	تُذِيرُونَهَا=hemen alıp vereceğiniz	تُذِيرُونَهَا=hemen alıp vereceğiniz				
فَلَيْسَ=yoktur	فَلَيْسَ=yoktur	فَلَيْسَ=yoktur				
جُنَاحٌ=bir günah	جُنَاحٌ=bir günah	جُنَاحٌ=bir günah				
أَلَّا تَكْتُبُوهَا=onu yazmamanızdan ötür	أَلَّا تَكْتُبُوهَا=onu yazmamanızdan ötür	أَلَّا تَكْتُبُوهَا=onu yazmamanızdan ötür				
وَأَشْهَدُوا=şahid tutun	وَأَشْهَدُوا=şahid tutun	وَأَشْهَدُوا=şahid tutun				
إِذَا تَبَايَعْتُمْ=alışveriş yaptığınız zaman d	إِذَا تَبَايَعْتُمْ=alışveriş yaptığınız zaman d	إِذَا تَبَايَعْتُمْ=alışveriş yaptığınız zaman d				
وَلَا يُضَارَّ=asla zarar verilmesin	وَلَا يُضَارَّ=asla zarar verilmesin	وَلَا يُضَارَّ=asla zarar verilmesin				
كَاتِبٍ=yazana da	كَاتِبٍ=yazana da	كَاتِبٍ=yazana da				
وَإِنْ=eğer	وَإِنْ=eğer	وَإِنْ=eğer				
تَفْعَلُوا=(bir zarar) yaparsanız	تَفْعَلُوا=(bir zarar) yaparsanız	تَفْعَلُوا=(bir zarar) yaparsanız				
فَإِنَّهُ=şüphesiz	فَإِنَّهُ=şüphesiz	فَإِنَّهُ=şüphesiz				
وَأَتَّقُوا=korkun	وَأَتَّقُوا=korkun	وَأَتَّقُوا=korkun				
وَيُعَلِّمُكُم=size öğretiyor	وَيُعَلِّمُكُم=size öğretiyor	وَيُعَلِّمُكُم=size öğretiyor				
وَاللَّهُ=Allah	وَاللَّهُ=Allah	وَاللَّهُ=Allah				
وَاللَّهُ=Allah	وَاللَّهُ=Allah	وَاللَّهُ=Allah				
بِكُلِّ شَيْءٍ=bilir	بِكُلِّ شَيْءٍ=bilir	بِكُلِّ شَيْءٍ=bilir				
2. 283	وَإِنْ=ve eğer	كُنْتُمْ=olur da	Eğer yolculukta olur da işlemlerinizi yazacak birini bulamazsanız, karşılıklı olarak alınan rehinler yeterlidir. Eğer birbirinize güvenerek borç işlemi yapmış iseniz kendisine güvenilen kimse borcunu ödesin. Rabbi olan Allah'tan korksun. Sakın şahitliği saklamayın. Kim şahitliği saklı tutarsa onun kalbi günahkardır. Hiç kuşkusuz ne yaparsanız Allah onu bilir.	Eğer yolcu iseniz, yazacak adam da bulamadınızsa işi kabzedilmiş rehinlerle görün. Yok, birbirinizden emin iseniz, kendisine inanılan adam üzerindeki emaneti ödesin ve mabudu olan Allahu Zülcelâl'den korksun. Hem sakın şahadeti gizlemeyin. Kim onu eda etmez de gizler ise bilmiş olsun ki kalbi vebal içindedir. Allah ise bütün işlediklerinizi biliyor.	Eğer seferde olur da yazacak kimse bulamazsanız; alınan rehinler yeter. Şayet birbirinize güvenirsiniz güvenilen kimse Rabbi olan Allah'tan korksun da borcunu ödesin. Bir de şahadeti gizlemeyin. Onu gizleyen kalbi günahkardır. Allah yaptıklarınızı bilir.	Eğer seyahatte iseniz ve bir yazıcı bulamazsanız, alınmış taahhütlerle yetinilebilir: ancak eğer birbirinize güveniyorsanız, kendisine güven duyulan, bu güvene uygun davranışın ve Rabbinin karşı sorumluluğunuzun bilincinde olunuz. Ve şahit olduğunuz şeyi gizlemeyin; zira, onu gizleyen kalben vebal altındadır; ve Allah yaptığınız her şeyin tüm bilgisine sahiptir.
عَلَى سَفَرٍ=seferde	عَلَى سَفَرٍ=seferde	عَلَى سَفَرٍ=seferde				
وَلَمْ تَجِدُوا=bulamazsanız	وَلَمْ تَجِدُوا=bulamazsanız	وَلَمْ تَجِدُوا=bulamazsanız				
كَاتِبًا=yazacak birini	كَاتِبًا=yazacak birini	كَاتِبًا=yazacak birini				
فَرَهَانٍ=rehinler (yeter)	فَرَهَانٍ=rehinler (yeter)	فَرَهَانٍ=rehinler (yeter)				
مَقْبُوضَةً=alınan	مَقْبُوضَةً=alınan	مَقْبُوضَةً=alınan				
فَإِنْ أَمِنَ=güvenirseniz	فَإِنْ أَمِنَ=güvenirseniz	فَإِنْ أَمِنَ=güvenirseniz				
بَعْضُكُمْ بَعْضًا=birbirinize	بَعْضُكُمْ بَعْضًا=birbirinize	بَعْضُكُمْ بَعْضًا=birbirinize				
فَلْيُؤَدِّ=ödesin	فَلْيُؤَدِّ=ödesin	فَلْيُؤَدِّ=ödesin				
الَّذِي أَوْثِنَ=kendisine güvenilen kims	الَّذِي أَوْثِنَ=kendisine güvenilen kims	الَّذِي أَوْثِنَ=kendisine güvenilen kims				
وَأَمَانَتُهُ=emanetini	وَأَمَانَتُهُ=emanetini	وَأَمَانَتُهُ=emanetini				
وَاللَّهُ=Allah	وَاللَّهُ=Allah	وَاللَّهُ=Allah				
وَاللَّهُ=Allah	وَاللَّهُ=Allah	وَاللَّهُ=Allah				
وَلَا تَكْنُمُوا=gizlemeyin	وَلَا تَكْنُمُوا=gizlemeyin	وَلَا تَكْنُمُوا=gizlemeyin				
وَمَنْ=kimsenin	وَمَنْ=kimsenin	وَمَنْ=kimsenin				
يَكْنُمَهَا=onu gizleyen	يَكْنُمَهَا=onu gizleyen	يَكْنُمَهَا=onu gizleyen				
قَلْبُهُ=kalbi	قَلْبُهُ=kalbi	قَلْبُهُ=kalbi				
وَاللَّهُ=Allah	وَاللَّهُ=Allah	وَاللَّهُ=Allah				
بِمَا تَعْمَلُونَ=bilir	بِمَا تَعْمَلُونَ=bilir	بِمَا تَعْمَلُونَ=bilir				
2. 284	وَاللَّهُ=Allah'ındır	وَاللَّهُ=Allah'ındır	Göklerdekilerin ve yerdekilerin hepsi Allah'ındır. İçinizdekini açığa vursanız da gizli tutsanız da Allah sizi onun yüzünden hesaba çeker. Sonra dilediğini affeder ve dilediğini azaba çarptırır. Hiç şüphesiz Allah'ın herşeye gücü yeter.	Göklerde, yerde ne varsa hep Allah'ın. Sizler içinizdeki ister dışarıya vurun, ister saklı tutun, onun hesabını Allah sizlere sorup dilediğini bağışlayacak, dilediğine de azap edecek. Allah herşeye kâdirdir (Allah'ın kâdir olmadığı bir şey yok).	Göklerde ve yerde olanların hepsi Allah'ındır. İçinizdekini açığa vursanız da, gizleseniz de Allah sizi onunla hesaba çeker. Sonra dilediğini bağışlayacak, dilediğine de azap edecek. Allah herşeye Kadir'dir.	Göklerdeki ve yerdeki her şey Allah'a aittir. Aklınızdan geçenizi açıklasanız da gizleseniz de Allah sizi onun için hesaba çekecektir; ve sonra O, istediğini affeder, istediğini cezalandırır: Zira Allah her şeye kâdirdir.
وَاللَّهُ=Allah'ındır	وَاللَّهُ=Allah'ındır	وَاللَّهُ=Allah'ındır				
وَمَا فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde ne varsa	وَمَا فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde ne varsa	وَمَا فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde ne varsa				
وَمَا فِي الْأَرْضِ=ve yerde ne varsa	وَمَا فِي الْأَرْضِ=ve yerde ne varsa	وَمَا فِي الْأَرْضِ=ve yerde ne varsa				
وَإِنْ=eğer	وَإِنْ=eğer	وَإِنْ=eğer				
تُبْدُوا=açıklasanız da	تُبْدُوا=açıklasanız da	تُبْدُوا=açıklasanız da				
وَمَا فِي أَنْفُسِكُمْ=içlerinizdekini	وَمَا فِي أَنْفُسِكُمْ=içlerinizdekini	وَمَا فِي أَنْفُسِكُمْ=içlerinizdekini				
أَوْ=veya	أَوْ=veya	أَوْ=veya				
يُحَاسِبُكُمْ=sizi hesaba çeker	يُحَاسِبُكُمْ=sizi hesaba çeker	يُحَاسِبُكُمْ=sizi hesaba çeker				
وَاللَّهُ=Allah	وَاللَّهُ=Allah	وَاللَّهُ=Allah				
وَاللَّهُ=Allah	وَاللَّهُ=Allah	وَاللَّهُ=Allah				
فَيَغْفِرُ=bağışlar	فَيَغْفِرُ=bağışlar	فَيَغْفِرُ=bağışlar				

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	يَمَّن=kimseyi يَشَاءُ=dilediği مَنْ=kimseyi وَيُعَذِّبُ=azabeder يَشَاءُ=dilediği وَاللَّهِ=Allah عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=herşeye كَدِيرٌ=kadirdir				
2. 285	الرَّسُولُ=Resul آمَنَ=inandı إِلَيْهِ=kendisine بِمَا أُنْزِلَ=indirilene مِنْ رَبِّهِ=Rabbinden وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ=hepsi müminler de بِاللَّهِ=Allah'a آمَنَ=inandı وَمَلَائِكَتِهِ=meleklerine وَكُتُبِهِ=Kitaplarına وَرُسُلِهِ=ve peygamberlerine لَا نَفَرِقُ=ayırdetmeyiz (dediler) أَحَدٍ=hiçbirini بَيْنَ=arasını مِنْ رُسُلِهِ=O'nun elçilerinden وَقَالُوا=ve dediler ki وَأَطَعْنَا=ve itaat ettik غَفَرَانَا=bağışlamanı dileriz رَبَّنَا=Rabbimiz وَإِلَيْكَ=sanadır الْمَصِيرُ=dönüş(ümüz)	Peygamber kendisine Rabbi tarafından indirilen gerçeklere inandı, müminler de. Hepsi birlikte Allah'a, O'nun meleklerine, O'nun kitaplarına ve O'nun peygamberlerine inandılar. 'Onun peygamberlerinden hiçbirini diğerlerinden ayırmayız. Duyduk ve uyduk. Günahlarımızı bağışlamanı dileriz, ey Rabbimiz, dönüşümüz sanadır' dediler.»	Peygamber, kendisine mabudundan her ne indirildi ise ona iman getirdi, mü'minler de iman getirdiler. Hepsi Allah'a ve Allah'ın meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine iman getirdiler. "O'nun peygamberlerinden birini diğerinden ayırt etmeyiz" dediler. Ve "Emrini duyduk, boynumuzu eğdik. Yâ Rabbe'l-âlemîn! Senden bizleri bağışlamanı dileriz. Dönüp varacağımız Sensin, başkası değil" diye yalvardılar.	Peygamberde, iman edenler de O'na indirilene inandı. Hepsi de Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine iman etti. O'nun peygamberlerinden hiçbirinin arasını tefrik etmeyiz. İştittik ve itaat ettik. Affını dileriz, ey Rabbimiz. Dönüş Sanadır, dediler.	Elçi ve o'nunla birlikte olan müminler, Rabbi tarafından o'na indirilene inanırlar: Hepsi, Allah'a, meleklerine, vahiylerine ve elçilerine inanırlar; O'nun elçilerinden hiç biri arasında ayırım yapmazlar ve: İştittik ve itaat ettik. Bize mağfiret et ey Rabbimiz, zira bütün yolculukların varış yeri Sensin! derler.
2. 286	اللَّهِ=Allah لَا يُكَلِّفُ=teklif etmez إِلَّا=başkasını نَفْسًا=kimseye وُسْعَهَا=gücünün yettiğinden لَهَا=(herkesin) kendine مَا كَسَبَتْ=kazandığı وَعَلَيْهَا=aleyhinedir مَا اكْتَسَبَتْ=işlediği (kötülük) de رَبَّنَا=Rabbimiz لَا تُؤَاخِذْنَا=bizi sorumlu tutma إِنْ نَسِينَا=unutur أَوْ=ya da أَخْطَأْنَا=Rabbimiz رَبَّنَا=yanılırsak وَلَا تَحْمِلْنا=bize عَلَيْنَا=yük yükleme كَمَا=gibi إِصْرًا=ağır عَلَى=üzerine حَمَلْتُهُ=yüklediğin الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا=bizden öncekilerin رَبَّنَا=Rabbimiz وَلَا تَحْمِلْنَا=bize yükleme مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ=gücümüzün yetmediği şeyleri عَنَّا=bizi وَاعْفُ=affet لَنَا=bizi وَاعْفِرْ=bağışla وَارْحَمْنَا=bize merhamet et أَنْتَ=sen مَوْلَانَا=bizim sahibimizsin فَانصُرْنَا=bize yardım eyle عَلَى=karşı الْقَوْمَ=toplumuna الْكَافِرِينَ=kâfirler	Allah hiç kimseye kapasitesini aşacak bir yükümlülük yüklemez. Herkesin kazandığı iyilik kendi yararına ve işlediği kötülük de kendi zararınadır. Ey Rabbimiz, eğer unutacak ya da yanılacak olursak bizi sorumlu tutma. Ey Rabbimiz, bizden öncekilere yüklemiş olduğun gibi bize de ağır yük yükleme. Ey Rabbimiz, bize gücümüzün yetmeyeceği yükü taşıtma, bizi affet, günahlarımızı bağışla, bize merhamet eyle, sen mevla-mızsin bizim. Kâfirlere karşı yardım et bize.	Allahu Zülcelâl bir adama ancak gücünün yetebileceğini teklif eder (<i>Bir adamı ancak gücünün yetebileceğinden mükellef tutar</i>). O adamın kazandığı hayır kendisinin, kazandığı vebal yine kendisinin. Yâ Rabbe'l-âlemîn! Unuttuğumuz, yahut yanlışladığımız olduysa bizleri muâheze buyurma. -Yâ Rabbe'l-âlemîn! Bizlerden evvelkilerine yüklediğin gibi bizlere de ağır emirler yükleme! Yâ Rabbe'l-âlemîn, tâkat getiremeyeceğimiz yükün altında bizleri ezme, günahlarımızı sil. Bizleri bağışla, rahmetini bizlere yoldaş et! Sen bizlerin sahibimizsin, Seni tanımayanlara karşı bizlere imdad et!	Allah, kimseye gücünün yetebileceğinden fazlasını yüklemez. Kazandığı lehine, yüklendiği aleyhinedir. Ey Rabbimiz, unuttuk veya yanlışdysak sorumlu tutma bizi. Ey Rabbimiz, bizden öncekilere yüklediğin gibi bize de ağır yük yükleme. Ey Rabbimiz, bize gücümüzün yetmeyeceğini yüklemeye. Affet bizi, bağışla bizi. Sen Mevla-mızsin. Kafirler guruhuna karşı yardım et bize.	Allah hiç kimseye taşıyabileceğinden daha fazlasını yüklemez: Kişinin yaptığı her iyilik kendi lehinedir, her kötülük de kendi aleyhine. Ey Rabbimiz! Unutur veya bilmeden hata yaparsak bizi sorgulama! Ey Rabbimiz! Bizden öncekilere yüklediğin gibi bize de ağır yükler yüklemeye! Ey Rabbimiz! Güç yetiremeyeceğimiz yükleri bize taşıtma! Ve günahlarımızı affet, bizi bağışla ve rahmetini yağıdır üstümüze! Sen Yüce Mevla-mızsin, hakikati inkar eden topluma karşı bize yardım et!
3. 1	الم=Elif lam mim	Elif Lâm- Mim.	Elif, Lâm, Mim.	Elif, Lam, Mim.	Elif-Lam-Mim.
3. 2	اللَّهِ=Allah ki لَا=yoktur إِلَهٌ=tanrı إِلَّا=başka هُوَ=O'ndan الْحَيُّ=daima diri الْقَيُّومُ=(yaratıklarını) koruyup yöneticidir	O, kendinden başka bir ilâh bulunmayan, diri ve yaratıklarını gözetip yöneten Allah'tır.	Allah öyle bir ilâh ki O'ndan başka ilâh yok. Bâkî, her an bütün hilkat üzerinde hâkim ve kâim.	Allah, O'ndan başka hiç bir ilâh yoktur. Hayy ve Kayyum'dur.	ALLAH, Kendisinden başka ilah olmayan, sonsuza kadar diri, hayatın ve varlığın kaynağı ve dayanağı olan, her şeyi hükmüne, iradesine bağlı kılan yaratıcı!
3. 3	عَلَيْكَ=sana نَزَّلَ=indirdi بِالْحَقِّ=hak ile الْكِتَابَ=Kitabı مُصَدِّقًا=doğrulayıcı olarak لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ=kendinden öncekini وَأَنْزَلَ=indirmişti التَّوْرَةَ=Tevrat وَالْإِنْجِيلَ=ve İncil'i de	Sana daha önceki semavi kitapları onaylayan hakk içerikli kitabı indirdi. Daha önce de insanlara doğru yolu göstermek için Tevrat'ı ve İncil'i indirmişti.	Sana hak ve kendisinden evvelkilerini teyid edici olarak âyet âyet Kitap indirdi -nasıl ki Tevrat ile İncil'i de insanlara doğru yolu göstermek üzere evvelce indirmişti- ve Furkan indirdi.	Sana kitabı hak ile ve kendisinden öncekileri doğrulayıcı olarak indirdi. Ve Tevrat'ı ve İncil'i indirdi.	(Geçmişte vahyedilenlerden) bugüne ulaşan doğru haberleri tasdik eden bu ilahi kelamı sana safha safha indiren O'dur. Tevrat'ı ve İncil'i de O indirmişti;
3. 4	مِنْ قَبْلُ=daha önce هُدًى=yol gösterici olarak لِلنَّاسِ=insanlara وَأَنْزَلَ=indirdi الْفُرْقَانَ=Furkan'ı da إِنَّ=muhakkak ki الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenlere بِآيَاتِ اللَّهِ=Allah'ın لَهُمْ=onlara vardır عَذَابٌ=bir azab شَدِيدٌ=çetin وَاللَّهِ=Allah عَزِيزٌ=daima üstündür ذُو انْتِقَامٍ=öç alandır	Doğru ile eğriyi birbirinden ayıran bu kitabı da aynı amaçla indirdi. Allah'ın ayetlerini inkâr edenleri ağır bir azap beklemektedir. Hiç kuşkusuz Allah üstün iradeli ve intikam alıcıdır.	Allah'ın âyâtını tanımayanlar yok mu? Şüphe yok, onlar yaman bir azâba uğrayacaklar. Allah'ın izzeti var, intikamı var.	Daha önce. İnsanlara yol gösterici olarak. Furkan'ı da indirdi. Muhakkak ki Allah'ın ayetlerini inkar edenler için, gerçekten şiddetli azab vardır. Allah, Aziz'dir, intikam sahibidir.	Geçmişte insanlığa yol gösterici olarak; yine O indirmişti, doğrıyla eğriyi birbirinden ayırd etmeye yarayan gerçeklik bilgisini... Allah'ın mesajlarını inkara şartlanmış olanlara gelince; onları acı bir azap beklemektedir: Zira Allah kudret sahibidir, kötülüğü cezalandırandır.
3. 5	اللَّهِ=Allah'a إِنَّ=şüphesiz لَا يَخْفَى=gizli kalmaz عَلَيْهِ شَيْءٌ=hiçbir şey فِي الْأَرْضِ=yerde وَلَا فِي السَّمَاءِ=ve gökte	Hiç şüphesiz, ne yerde ve ne gökteki hiçbir şey Allah için gizli değildir.	Allah'ı iyi bilin ki: O'na ne yerde, ne gökte, hiçbir şey gizli kalmaz.	Şüphesiz ki; gökte ve yerde hiç bir şey Allah'a gizli kalmaz.	Göklerde ve yerde hiçbir şey Allah'tan saklı değildir.
3. 6	هُوَ=O'dur الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ=sizi şekillendiren	Size döl yataklarında dilediği biçimi veren O'dur. O'ndan	Öyle Fâtır-ı Zülcelâl ki ana rahimlerinde sizlere dilediği sureti veri-	Sizi rahimlerde dilediği gibi şekillendiren O'dur. O'ndan	Rahimlerde size işlediği şekli veren O'dur. O'ndan başka ilah yoktur, O

Kelime	Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
3. 7	كَيفَ=gibi فِي الْأَرْحَامِ=rahimlerde لَا=yoktur يَشَاءُ=dilediği هُوَ=O'ndan إِلَّا=başka الْعَزِيزُ=azizdir الْحَكِيمُ=hüküm ve hikmet sahibidir	başka ilah yoktur. O, üstün iradeli ve hikmet sahibidir.	yor. O'ndan başka ilâh yok. Aziz O, Hakîm O.	başka hiç bir ilah yoktur. O, Aziz'dir, Hakim'dir.	kudret sahibi, hikmet sahibidir.
3. 7	أَنْزَلَ=O indirdi عَلَيْكَ=sana الْكِتَابِ=Kitabı بَازِي آيَاتٍ=sana مِنْهُ=Onun مُحْكَمَاتٍ=muhkemdir (ki) هُنَّ=onlar أَنْزَلَ=Onun الْكِتَابِ=Kitabın وَأُخَرُ=diğerleri de مُتَشَابِهَاتٍ=müşâbihdir فَأَمَّا الَّذِينَ=olanlar زَيَّغُ=eğrilik فِي قُلُوبِهِمْ=kalblerinde فَيَتَّبِعُونَ=ardına düşerler مِنْهُ=onun مُتَشَابِهَاتٍ=müşâbihlerinin الْفِتْنَةِ=fitne وَابْتِغَاءً=çıkarmak وَابْتِغَاءً=bulmak için وَتَأْوِيلُهُ=onun te'vilini وَمَا=oysa يَعْلَمُ=bilmez تَأْوِيلَهُ=onun te'vilini إِلَّا=başka kimse اللَّهُ=Allah'tan وَالرَّاسِخُونَ=ileri gidenler يَقُولُونَ=derler فِي الْعِلْمِ=ilimde أَمَّا=inandık بِهِ=Ona كُلُّ=hepsi رَبِّنَا=Rabbimiz مِنْ عِنْدِ=katındandır وَمَا يَذْكُرُ=düşünüp öğüt almaz إِلَّا=başkası أُولُو الْأَلْبَابِ=sağduyu sahiplerinden	Sana bu Kitab'ı indiren O'dur. Bu Kitab'ın bir kısım ayetleri kesin anlamlı (muhkem)dir, bunlar onun özünü oluştururlar. Diğer kısmı da birden çok anlamlı (mütesabih)dir. Kalplerinde eğrilik olanlar fitne çıkarmak ve keyfi yorumlar yapmak amacı ile bu kitabın birden çok anlamlı ayetlerinin ardına düşerler. Oysa onların yorumunu sadece Allah bilir. Köklü bilgiye sahip olanlar ise «Bu Kitab'a inandık, O bütünü ile Allah katından gelmiştir» derler. Bunu ancak akli başında olanlar düşünebilirler.	Öyle kâdir-i bî-mîsal ki sana şu muazzam Kitab'ı indirdi. İçinde muhkem âyetler olduğu gibi -ki ümmü'l-kitab onlardır- diğer mütesabih âyetler de var. Onun için kalplerinde bâtila meyil olanlar halkı dalâle düşürmeye heveslerinden (fitne uyandırma heveslerinden) ve bildikleri gibi tevilîne heveslerinden, onun mütesabihlerine tutunurlar. Halbuki tevilini Allah'dan başka kimse bilmez. İlimde rûsûhu olanlara gelince, bunlar "Inandık, hepsi de Rabbimizden" derler ki, zaten idrâki olanlardan başkası için âyât-ı ilâhiyeden ibret alabilmek yok.	Sana kitabı indiren O'dur. O'nun bazı ayetleri muhkemdir ki bunlar; kitabın anasıdır. Diğer bir kısmı da mütesabihlerdir. İşte kalblerinde eğrilik bulunanlar; fitne çıkarmak ve te'vile yeltenmek için mütesabih olanlara uyarlar. Halbuki onun gerçek te'vilini, ancak Allah bilir. İlimde derinleşmiş olanlar: Biz ona inandık, hepsi Rabbimizin katındadır, derler. Ancak akıl sahipleri düşünebilirler.	İlahi kelâmın özü olan açık ve kesin hükümlü mesajlar ile mütesabihleri kapsayan bu ilahi kelâmı sana bahşeden O'dur. Kalpleri hakikatten sapmaya meyilli olanlar, sırf kafaları karıştır(acak şeyler bul)mak için ve ona (keyfi) anlamlar yüklemek amacıyla ilahi kelâmın mütesabih olarak ifade edilen kısmına uyarlar; oysa Allah'tan başka kimse onun kesin anlamını bilemez. Bu yüzden bilgide derinleşenler şöyle derler: Biz ona inanırız: (ilahî kelâmın) tümü Rabbimizdendir; derin kavrayış sahipleri dışında kimse bundan ders almasa da.
3. 8	رَبَّنَا=(Onlar derler ki) Rabbimiz لَا تُرْغِ=eğriltme قُلُوبَنَا=kalblerimizi بَعْدَ=sonra إِذْ هَدَيْتَنَا=bizi doğru yola ilettikten وَهَبْ لَنَا=bize ver مِنْ لَدُنْكَ=katından رَحْمَةً=bir rahmet إِنَّكَ=kuşkusuz sen أَنْتَ=yalnız sen الْوَهَّابُ=çok bağış yapansın	(Böyleleri şöyle der): «Ey Rabbimiz, bizleri doğru yola ilettikten sonra kalplerimizi kaydırma, bize katından rahmet bağışla, kuşkusuz sen bağış bol olan-sın.	Yâ Rabbe'l-âlemîn! Sen bizleri doğru yola çıkarmışken sonradan kalplerimizi dalâle saptırma ve bizlere günün geleceğinden rahmet ver. Evet, bütün dilekleri veren Sensin, yalnız Sensin.	Ey Rabbimiz; bizi, hidayetîne erdirdikten sonra kalblerimizi eğriltme. Katında bize rehmet lutfet. Şüphesiz en çok lûtfeden Sen'sin Sen.	Ey Rabbimiz! Bizi doğru yola ilettikten sonra kalplerimizi hakikatten (bir daha) saptırma ve bize rahmetini bağışla: Sensin (hakiki) Lûtf Sahibi.
3. 9	رَبَّنَا=Rabbimiz إِنَّكَ=sen mutlaka النَّاسِ=insanları تَجَامِعُ=toplayacaksın لِيَوْمٍ=bir günde لَا رَيْبَ=asla şüphe olmayan فِيهِ=kendisinde إِنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah لَا يُخْلِفُ=dönmez الْمِيعَادَ=sözünden	Ey Rabbimiz, sen geleceği kuşkusuz olan bir günde insanları kesinlikle bir araya getireceksin. Hiç şüphesiz Allah sözünden caymaz.	Yâ Rabbe'l-âlemîn! Elbet Sen insanları böyle bir gün için toplayacaksın ki o günün geleceğinde şük yok. Zira mîâdından şaşmak (va'dinden şaşmak = va'dinden hulf etmek) Allah'ın asla şânından değil.	Ey Rabbimiz; muhakkak ki geleceğinden şüphe olmayan bir günde insanları toplayacak Sen'sin. Şüphesiz ki Allah vaadinden dönmez.	Ey Rabbimiz! (Geleceğine) hiç şüphe olmayan o Gün'ü görüp yaşamaları için mutlaka insanlığı bir araya toplayacaksın: Allah vâadini yerine getirmekten asla kaçınmaz.
3. 10	إِنَّ=şüphesiz var ya الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler لَنْ نُنْفِئَهُ=yarar sağlamaz عَنْهُمْ=onlara أَمْوَالَهُمْ=ne malları وَلَا أَوْلَادَهُمْ=ne de çocukları مِنْ اللَّهِ=Allah'a karşı شَيْئًا=hiçbir هُمْ=onlar وَإُولَئِكَ=işte النَّارُ=ateşin وَقُودُ=yakıtıdırlar	Kafirlerle gelince onların ne malları ve ne de evlatları Allah'ın karışısında hiç bir işlerine yaramaz. Onlar Cehennem ateşinin yakacağıdırlar.	Küfre sapanların (Allah'ı tanımayanların) ne malları, ne çocukları, kendileri için Allah'ın tâatinden zerresinin yerini ebediyen tutamayacak (kendileri hesabına Allah'ın azabından zerresini olsun ebediyen def edemeyecek). Cehennem kütükleri yok mu, işte bunlar onlar.	Doğrusu küfredenlerin; malları ve çocukları Allah'a karşı onlara bir şey sağlamaz. Ve onlar ateşin yakıtıdırlar.	Hakikati inkara şartlanmış olanlara gelince, ne dünya malları ne de çocukları Allah'a karşı onlara en ufak bir fayda sağlamaz: İşte onlardır ateşin yakıtı olanlar!
3. 11	كَذَّابٍ=durumu gibi آلٍ=ailesinin فِرْعَوْنَ=Fir'avn وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ=ve onlardan önceki لَرَيْنَ=onlar da yalanladılar كَذَّبُوا=onlar da yalanladılar بِآيَاتِنَا=ayetlerimizi فَأَخَذَهُمُ=onları yakaladı اللَّهُ=Allah da وَاللَّهُ=Allah'ın بِذُنُوبِهِمْ=günahlarıyla عِقَابٍ=cezası شَدِيدٍ=çetindir	Tıpkı Firavunoğulları gibi, daha öncekilerin durumu gibi. Onlar ayetlerimizi yalanladılar. Allah da günahları yüzünden onların yakalarına yapıştı. Hiç kuşkusuz Allah'ın azabı ağırdır.	Tıpkı Âl-i Firavun ile kendilerinden evvelkilerin (daha evvelkilerin) hâli gibi: Âyâtımıza yalan dediler, Allah da isyanları yüzünden onları helak etti. Allah'ın ikâbı şiddetlidir (Allah'ın ikâbına dayanılmaz).	Tıpkı Firavun hanedanının ve onlardan öncekilerin yaptığı gibi. Onlar ayetlerimizi yalanladılar da Allah günahlarından dolayı onları yakalayiverdi. Allah azabı çok şiddetli olandır.	Firavun halkının ve onlardan önce yaşayanların başına gelenlerin aynısı (onların başına da gelecek): Onlar mesajlarımızı yalanladılar ve Allah günahlarından dolayı onları hesaba çekti: çünkü Allah karşılık vermede şedittir.
3. 12	قُلْ=söyle لِلَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenlere سَتُعَذِّبُونَ=yenileceksiniz وَتُحْشَرُونَ=ve sürüleceksiniz إِلَىٰ جَهَنَّمَ=cehenneme وَبِئْسَ=(orası) ne kötü الْمِهَادُ=bir döşektir	Kafirlerle de ki: «Yenilecek ve cehenneme sürüleceksiniz' : Orası ne fena bir barınaktır.	Yâ Muhammed! Küfre sapanlara (Allah'ı tanımayanlara) de ki: "İlkin mağlup olacak, arkasından da haşrolunup cehenneme gideceksiniz! O ne yaman bir döşek!"	Küfredenlere: Siz, mutlaka yenileceksiniz. Ve toplanıp cehenneme sürüleceksiniz, orası ne kötü döşektir, de.	Hakikati inkara şartlanmış olanlara de ki: Siz (teslim olup) boyun eğecek ve cehenneme toplanacaksınız, ne kötü bir mesken(diro)!)
3. 13	قَدْ=muhakkak كَانَ لَكُمْ=sizin için vardır آيَةً=bir ibret فِي فِتْنَيْنِ=şu iki toplulukta الَّتِي تَقَاتِلُ=karşılaşan فِي سَبِيلِ=yolunda اللَّهُ=Allah كَافِرَةٌ=nankördü وَأُخْرَى=öteki de	(Bedir savaşında) karşılaşan iki grubun durumunda sizin için ibret dersi vardır. Taraflardan biri Allah yolunda savaşıyordu, öbürü ise kafirdi ve karşı tarafı gözleri ile kendilerinin iki katı gördüklerini iki katı olarak görüyorlardı. Hiç kuşkusuz Allah diledi-	Birbiriyle karşılaşan iki fırkanın hâli elbette sizlere ibret olmuştur: Fırkanın biri Allah yolunda cihad ediyor, diğeri ise kâfir (Allah'ı tanımıyor). Onları göze kendilerinin iki katı görüyorlar. Allah da nusretini dilediğini teyid buyuruyor. Evet gözü onlar için bunda ibret var.	Karşılaşan iki topluluğun durumlarında sizin için ibret vardır. Biri, Allah'la doğuşuyordu. Diğeri ise, kâgöz öbürlerinin kendilerinin iki katı olduklarını gözleriyle görüyorlardı. Allah, dilediğini	Savaşta karşı karşıya gelen iki oruda sizin için bir işaret vardı: bir ordu Allah için savaşıırken diğeri O'nu inkar ediyordu. (Öncekiler,) kendi gözleriyle diğer tarafı kendilerinin iki misli (kalabalık) gördüler: Ama Allah, dilediğini yadımıyla güçlendirir. Bakın, bunda görecek

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
يَرَوْنَهُمْ=onları görüyorlardı مِثْلَيْهِمْ=iki katı رَأْيَ الْعَيْنِ=gözleriyle kendilerinin وَاللَّهِ=Allah يُؤَيِّدُ=destekler بِنَصْرِهِ=yardımlıyla إِنَّ مَنْ يَشَاءُ^ط=dilediğini فِي ذَلِكَ=bunda لِعِبْرَةٍ=bir ibret vardır الْأَبْصَارَ=gözleri لِأُولَى=olanlar için	ğini yardımcı ile destekler. Bu olayda basiret sahipleri hesabına ibret dersi vardır.		yardımlıyla destekler. Görebilenler için bunda ibret vardır.	gözleri olan herkes için muhakkak bir ders vardır.
3. 14 زَيْنٌ=süslü (cazip) gösterildi لِلنَّاسِ=insanlara حُبٌّ=aşırı düşkünlük الشَّهَوَاتِ=zevklere مِنَ النِّسَاءِ=kadınlardan وَالْبَنِينَ=oğullardan وَالْقَنَاطِيرِ=kantarlarca الْمُقَنْطَرَةِ=yığılmış مِنَ الذَّهَبِ=altından وَالْفِضَّةِ=ve gümüşten وَالْخَيْلِ=atlardan السُّومَةِ=salma وَالْأَنْعَامِ=davarlardan وَالْحَرْبِ=ve ekinlerden (gelen) ذَلِكَ= bunlar (sadece) مَتَاعٌ=geçimidir الدُّنْيَا=dünya الْحَيَاةِ=hayatının عِنْدَهُ=yanındadır وَاللَّهِ=Allah'ın حُسْنٌ=güzel الْمَأْبِ=varılacak yer	Kadınlara, evlâdlara, tartı tartı biriktirilmiş altın ve gümüşe, otlağa yayılmış atlara, küçükbaş hayvanlara ve ekinlere karşı aşırı tutkunluk insanlara cazip gösterildi. Bunlar dünya hayatının nimetleridir. Oysa asıl varılacak yer Allah katındadır.	Kadınlar gibi, oğullar gibi, bol bol biriktirilmiş altınlarla gümüşler gibi, dağ nişanları vurulmuş atlar gibi, davarlar gibi, ekinler gibi arzuyu okşayacak şeylerin sevgisi insana câzibeli gösterildi. Bunlar hep dünya hayatının geçici metâi. Halbuki dönüp ebediyen kalınacak yer Allah'ın yanında.	Kadınlardan oğullarından, kantar kantar altın ve gümüşten, nişanlı atlardan, develerden ve ekinlerden gelen zevklere aşırı düşkünlük; insanlar için süslenip hoş göründü. Bunlar dünya hayatının geçimidir. Oysa gidilecek yerin güzel olanı Allah katındadır.	Kadınlara, çocuklara, altın ve gümüş (cinsin)den birikmiş hazinelere, soylu atlara, sığırlara ve arazilere yönelik dünyevi zevkler in sanoğlu için çekici kılınmıştır. Bütün bu zevkler bu dünyaya hayatında tadılabilir, ama hedeflerin en güzeli Allah katında olanıdır.
3. 15 قُلْ=de ki أَوْ نَبِيَّكُمْ=size söyleyeyim mi? بِخَيْرٍ=daha iyisini مِنَ ذَلِكَ=bunlardan لِلَّذِينَ اتَّقَوْا=korunanlar için vardır عِنْدَ رَبِّهِمْ=Rableri تَجْرِي=akan جَنَّاتٍ=cennetler مِنَ تَحْتِهَا=altlarından الْأَنْهَارِ=ırmaklar خَالِدِينَ=sürekli kalacakları فِيهَا=içinde وَأَزْوَاجٌ=ve eşler مُطَهَّرَةٌ=tertemiz وَرِضْوَانٌ=ve rızası وَاللَّهُ=Allah مِنَ اللَّهِ=Allah'ın بَصِيرٌ=görür بِالْعِبَادِ=kullarını	Deki: Size bunlardan daha hayırlı olanı haber vereyim mi? Takvalılar için Rabbleri katında sürekli kalacakları, altından ırmaklar akan Cennetler, el değmemiş eşler ve Allah'ın hoşnutluğu vardır. Hiç kuşkusuz Allah kullarını hakıyla görür.»	Yâ Muhammed, onlara de ki: "Sizlere şunlardan âlâsını haber vereyim mi: Müttakîler için (Allah'ın saygılı kulları için) mabudlarının civârı rahmetinde altından nehirler akan cennetler var. İçinde ebediyen kalacaklar. Sonra pâk zevceler var. Daha sonra da Allah'ın kendilerinden hoşnut olması var. Allahu Zülcelâl görüyor o kullarını ki;	De ki: Size bunlardan daha hayırlısını haber vereyim mi? Takvaya erenler için, altından ırmaklar akan cennetler vardır. Orada devamlı kalacaklardır. Tertemiz eşler ve Allah'ın rızası vardır. Ve Allah kullarını hakkıyla görür.	De ki: Size o (duniyevi zevkler)den daha hayırlı olan şeyleri haber vereyim mi? Allah'a karşı sorumluluk bilinci duyanlar için Rableri katında, mesken olarak içinden ırmaklar geçen hasbahçeler, temiz eşler ve Allah'ın güzel kabulü vardır. Ve Allah, kulların(in kalplerin)deki her şeyi görür.
3. 16 الَّذِينَ يَقُولُونَ=(onlar ki) derler رَبَّنَا=Rabbimiz إِنَّا=gerçekten biz فَاغْفِرْ لَنَا=bağışla أَمَّا=inandık ذُنُوبَنَا=bizim günahlarımızı وَقِنَا= bizi koru عَذَابِ=azabından النَّارِ=ateş	Bu kimseler ´Ey Rabbimiz, inandık, günahlarımızı affetle, bizi Cehennem ateşinin azabından koru´ derler.	"Ya Rabbel-âlemîn! Bizler Sana iman getirdik, günahlarımızı bağışla ve bizi ateşin azabından koru" derler.	Onlar ki: Ey Rabbimiz; biz gerçekten iman ettik, arğışla ve bizi ateşin azabından bizi koru diyenler,	Ey Rabbimiz! (Sana) inanıyoruz, bizi affet, günahlarımızı bağışla ve bizi ateşin azabından emin kıl diyenlerin:
3. 17 الصَّابِرِينَ=sabredenlerdir وَالصَّادِقِينَ=sadık olanlardır وَالْفَائِتِينَ=gönülden itaat edenlerdir وَالْمُنْفِقِينَ=infak edenlerdir وَالْمُسْتَغْفِرِينَ=istiğfar edenlerdir بِالْأَسْحَارِ=ve seherlerde	Bunlar sabırlılar, samimî bağlılar, gönülden kulluk edenler, mallarını Allah yolunda harcayanlar ve seher vakitlerinde günahlarının bağışlanmasını dileyenlerdir.	O kullarını ki sabrediyorlar, doğru-luktan ayrılmıyorlar, hasyet içinde bulunuyorlar, Allah yolunda mallarını dağıtıyorlar, şehirlerde Allah'tan guffaran diliyorlar.	Sabredenler, doğru olanlar, gönülden ibadet edenler, infak edenler ve seherlerde Allah'tan mağfiret dileyenlerdir.	Zorluklara sabredenlerin ve sözlerini tutanların, (Rablerine) yürekten bağlı olanların, (servetlerini Allah yolunda) harcayanların ve bütün kalpleriyle af dileyenlerin.
3. 18 اللَّهُ=Allah شَهِدَ=şahiddir (ki) إِلَهُ=tanrı لَا=yoktur أَنَّهُ=şüphesiz هُوَ=O'ndan إِلَّا=başka وَالْمَلَائِكَةُ=ve melekler وَأُولُو الْعِلْمِ=ilim وَأُولُو الْعِلْمِ=ilim بِالْقِسْطِ=adaletle قَائِمًا=gözeten لَا=yoktur إِلَهُ=tanrı إِلَّا=başka هُوَ=O'ndan الْعَزِيزُ=azizdir هُوَ=O'ndan الْحَكِيمُ=hakimdir	Allah'tan başka ilâh olmadığına ve O'nun adaleti ayakta tuttuğuna Allah'ın kendisi, melekler ve bilgili kullar tanıktır. O'ndan başka ilâh yoktur. O üstün iradeli ve hikmet sahibidir.	Allah şahid, melekler şahid, ilim sahipleri şahid ki: O'ndan başka ilâh yok, bütün hilkat üzerinde her an adl ile hâkim ve kâim O'ndan başka ilâh yok! Aziz O, hakîm O.	Allah, şahadet etti ki: Gerçekten O'ndan başka ilah yoktur. Melekler ve ilim sahipleri de adaleti ayakta tutarak buna şahadet ettiler; O'ndan başka ilah yoktur. O, Aziz'dir, Hakim'dir.	Allah, (bizatihi Kendisi) ile melekler ve hak ve adaleti gözeten ilim sahipleri O'ndan başka tanrı olmadığına şahittir: O'ndan başka tanrı yoktur, Kudret ve Hikmet Sahibi(dir).
3. 19 الدِّينَ=din إِنَّ=şüphesiz عِنْدَ اللَّهِ=Allah الْإِسْلَامُ=İslamdır وَمَا اخْتَلَفَ=ayrılığa düştüler الَّذِينَ أُوتُوا=verilmiş olanlar الْكِتَابِ=Kitap إِلَّا=(kendilerine) sadece مِنَ بَعْدِ=sonra مَا جَاءَهُمْ=geldikten çok çabuktur. الْعِلْمِ=ilim وَمَنْ=kim بَيْنَهُمْ=aralarındaki بِأَيَاتِ=ayetlerini يَكْفُرُ=inkâr ederse فَإِنَّ=bilsin ki) الشُّكَّ=şüphesiz وَاللَّهِ=Allah سَرِيعٌ=çabuk görendir	Allah katında geçerli olan din İslâm'dır. Kitap verilenler, kendilerine bilgi geldikten sonra karşılıklı ihtirastan yüzünden anlaşmazlığa düştüler. Kim Allah'ın ayetlerini inkar ederse bilsin ki, Allah'ın hesaplamaı çok çabuktur.	Allah'ın yanında din yalnız İslâm. O Kitap verilen ümmetler bu ihtilâfa ancak kendilerine ilim geldikten sonra, sırf birbirlerini çekemedikleri için düştüler. Kim Allah'ın âyâtını inkâr ediyorsa (tanımıyorsa) bilsin ki Allah'ın muhasebesi pek serî.	Gerçekte Allah katında din, İslâm'dır. Ancak kitap verilenler, kendilerine ilim geldikten sonra aralarındaki ihtirastan dolayı ayrılığa düştüler. Kim, Allah'ın ayetlerini inkar ederse şüphesiz ki Allah, hesabı çabuk görendir.	Allah nezdinde tek (hak) din, (insanın) O'na teslimiyetidir; daha önce vahiy verilenler, kıskançlıklarından dolayı, kendilerine (hakkat) bilgi(si) geldikten sonra (bu konuda) farklı görüşlere sarıldılar. Allah'ın mesajlarının doğruluğunu inkar edenlere gelince; unutmama, Allah hesap görmede hızlıdır.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	الحِسَابُ=hesabı				
3. 20	فَإِنْ=eğer حَاجُّوكَ=seninle tartışmaya girişirlerse فَقُل=de ki أَسْلَمْتُ=ben teslim ettim وَجْهِي=özüümü وَمِنْ أَتَّبَعْتِ=bana uyanlar da وَقُل=ve de ki لِلَّذِينَ=kendilerine أُوتُوا=verilenlere الْكِتَابِ=Kitap وَالْأُمِّيِّينَ=ve ümmilere أَسْلَمْتُمْ=Siz de İslam (teslim) oldunuz mu? فَإِنْ=eğer أَسْلَمُوا=İslam olurlarsa فَقَدْ=muhakkak اهْتَدَوْا=doğru yolu bulmuşlardır وَأِنْ=yok eğer تَوَلَّوْا=dönerlerse عَلَيْكَ=sana düşen فَإِنَّمَا=artık الْبَلَاغُ=sadece duyurmaktır وَاللَّهُ=Allah بِصِيرٍ=görmektedir بِالْعِبَادِ=kulları(nın yaptıklarını)	Eğer seninle tartışmaya kalkışarlarsa de ki; 'Ben bana uyanlar ile birlikte tüm varlığım ile Allah'a teslim oldum.' Kendilerine kitap verilenler ile kitapsız müşriklere 'Siz de teslim oldunuz mü?' diye sor. Eğer teslim olurlarsa doğru yola girmiş olurlar. Eğer sırt dönerlerse sana düşen sadece duyurmaktır. Allah kullarını hakkıyla görür.	Yâ Muhammed, şayet seninle din üzerinde münakaşa ederlerse (üzzerinde ileri geri söz söylerlerse), "Ben, bana tâbi olanlarla beraber yüzümü yalnız Allah'a döndüm" de ("Ben ve bana tâbi olanlar yüzümü yalnız Allah'a döndük" de). Kendilerine Kitap verilmiş olanlarla verilmeyen ümmîlere de "İman ettiniz mi?" diye sor. İman ettilerse, doğru yolu tutmuşlar demek. Yok, yüzlerini çevirirlerse senin üzerine düşen tebliğden başkası değil. Allah kullarının her hâlini görüyor.	Seninle tartışmaya girişirlerse: Ben, bana uyanlarla birlikte kendimi Allah'a teslim ettim, de. Kendilerine kitap verilene ve ümmîlere: Siz de İslam oldunuz mu? de. Eğer İslam olurlarsa; doğru yola girmişlerdir. Şayet yüz çevirirlerse; sana, yalnız tebliğ etmek düşer. Ve Allah, kullarını görür.	O halde (ey Peygamber,) seninle tartışanlara de ki: Ben tüm benliğimi Allah'a teslim ettim ve bana tabi olan herkes (de öyle yaptı)! Daha önce vahiy verilmiş olanlara ve kitap ile ilgisi olmayanlara sor: Siz (de) kendinizi O'na teslim ettiniz mi? Ve eğer O'na teslim olurlarsa muhakkak doğru yol üzerindedirler; ama yüz çevirirlerse, unutmaki senin görevin sadece mesajı iletmehtir: zira Allah, yarattıklarını(n kalplerindeki her şeyi) görür.
3. 21	إِنْ=şüphesiz الَّذِينَ يَكْفُرُونَ=inkâr edenler بِآيَاتِ اللَّهِ=Allah'ın ayetlerini وَيَقْتُلُونَ=öldürenler النَّبِيِّينَ=peygamberleri بِغَيْرِ حَقٍّ=haksız yere وَيَقْتُلُونَ=öldürenler (var ya) الَّذِينَ يَأْمُرُونَ=emredenleri بِالْقِسْطِ=adaleti مِنَ النَّاسِ=insanlar arasında فَبَشِّرْهُمْ=onlara müjdele بِعَذَابٍ=bir azabı أَلِيمٍ=acı	Allah'ın ayetlerini inkâr edenleri, peygamberleri sebepsiz olarak öldürenleri ve adaleti emreden insanları öldürenleri acıklı bir azapla müjdele!	O kimseler ki Allah'ın âyetlerini inkâr ederler (tanımazlar) peygamberleri nâhak yere öldürdükten başka insanların adl ile emredenlerini de öldürürler. Sen onları acısına dayanılmaz azap ile müjdele!	Allah'ın ayetlerini inkâr edenlere ve haksız yere peygamberleri öldürenlere, insanlardan adaleti emredenleri öldürenlere, işte onlara; elem verici bir azabı müjdele.	Allah'ın mesajlarını inkâr edenlere, peygamberleri haksız yere öldürenlere ve adaleti emreden insanların canına kıyanlara gelince, onlara acıklı azabı bildir.
3. 22	أُولَئِكَ=böylece الَّذِينَ حَبِطَتْ=boşa çıkmıştır أَعْمَالُهُمْ=onların yaptıkları فِي الدُّنْيَا=dünyada da وَمَا=ve yoktur لَهُمْ=onların مِنْ نَاصِرِينَ=hiçbir yardımcıları	Onların emek ve çabaları dünyada da ahirette de boşa gitmiştir. Onlara yardım eden bulunmaz	Bunlar o hüsrana düşmüş kimseler ki, bütün işledikleri dünyada heder, âhirette heder; imdadlarına gelecekler de yok.	İşte bunlar, o kimselerdir ki; dünya ve ahirette amelleri boşa gitmiştir. Ve onların hiçbir yardımcıları yoktur.	İşte onlardır bu dünyada da, öteki dünyada da yaptıkları boşa çıkacak olanlar ve onlardır hiçbir yardımcı bulamayacak olanlar.
3. 23	أَلَمْ تَرَ=görmedin mi? إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا=verilmiş olanları نَصِيبًا=bir (nasip) pay مِنَ الْكِتَابِ=Kitaptan يُذْعَوْنَ=çağırılıyorlar da إِلَى كِتَابِ اللَّهِ=Allah'ın Kitabına لِيَحْكُمَ=hüküm versin diye ثُمَّ=sonra فَرِيقٌ=dönüyorlar مِنْهُمْ=onlardan وَهُمْ مُعْرِضُونَ=yüz çevirerek	Allah'ın kitabından kendilerine bir pay verilmiş olanları görmedin mi? Bunlar aralarında hüküm versin diye Allah'ın kitabına çağırılıyorlar, fakat sonra aralarından bir grup bu kitaba karşı çıkarak sırt çeviriyor.	Bakmaz mısın şu kendilerine Kitaptan nasip verilmişlere ki, aralarında hakem olması için, Allah'ın Kitabı'na çağırılıyorlar da, sonra içlerinden bir kısmı, âdetleri vechile, haktan irâz ederek dönüyorlar.	Kendilerine Kitap'tan bir pay verilmiş olanları görmedin mi ki; aralarında hüküm vermen için Allah'ın kitabına çağırılıyorlar da, sonra onlardan bir zümre arkasını çeviriyor. Onlar, temelli yüz çevirenlerdendir.	(Daha önce) vahiyden kendilerine pay verilenleri bilmez misin? Onlara aralarında hüküm verirken Allah'ın kelamına başvurmaları yolunda çağrı yapılmıştır; ama bazısı, inatla (ondan) yüz çevirir;
3. 24	بِأَنَّهُمْ=onların دَعْوَاهُمْ=onların çağırışı لَنْ تَمَسَّنَا=bize dokunmayacak إِلَّا=başka بِأَنَّهُمْ=birkaç günden مَعْدُودَاتٍ=sayıli وَعَرَّهُمْ=onları yanıltmıştır فِي دِينِهِM=dinlerinde مَا كَانُوا=şeyler يُفْقِرُونَ=uydurdukları	Bu olumsuz tutumları, onların 'Cehennem ateşi bize sayılı birkaç gün dışında dokunmayacak' demelerinden kaynaklanıyor. Onların bu iftirları dinleri konusunda kendilerini yanılgıya düşürmüştür.	Bu da onların "Sayılı birkaç günden başka bizlere asla ateş değmeyecek" demeleri ve kendi uydurdıkları yalanların din namına kendilerini aldatması yüzünden oluyor.	Bu, onların: Sayılı günlerden başka bize, asla ateş dokunmayacak, demeleri yüzündendir. Ve uydurageldikleri şeyler, dinlerinde kendilerini aldatmıştır.	Çünkü onlar, Ateş bize birkaç günden fazla dokunmayacak diye iddia ederler: böylece, uydurdıkları batıl inançlar, onların (zamanla) itikatlarına ihanet etmelerine yol açmıştır.
3. 25	فَكَيْفَ=peki nasıl (olacak)? إِذَا=zaman لِيَوْمٍ=bir gün için لَا رَيْبَ=hiç şüphe olmayan فِيهِ=onda وَوُفِّيَتْ=ve tastamam veriliş كُلُّ نَفْسٍ=herkesin مَا كَسَبَتْ=kazandığı وَهُمْ=ve onların لَا يُظْلَمُونَ=zulme uğratılmadığı	Acaba geleceği kuşkusuz bir gün onların bir araya getirilecekleri ve hiç kimseye haksızlık edilmeksizin herkes kazandığı ve-rileceği zaman halleri nice olur?	Acaba herkese dünyada ne kazandı ise ödenecek ve hiç kimseye zulmedilmeyecek (Acaba herkese dünyada ne kazandı ise ödenecek ve neyi hak etmişlerse kendilerine ondan azı yahut çoğu verilmeyecek). Bir gün olan o geleceği şüphesiz gün için onları topladığımız zaman halleri ne olacak?	Ya geleceğinden şüphe olmayan bir günde onları topladığımız ve kendilerine zulmedilmenden herkesin kazandığının tastamam ödendiği zaman halleri ne olacak?	O halde, (geleceği) şüphesiz olan Gün'e tanıklık etmeleri için hepsini bir araya topladığımız, her insana yaptıklarının karşılığının tamamen ödeneceği ve kimseye haksızlık yapılmayacağı zaman ne olacak (onların hali)?
3. 26	قُل=de ki اللَّهُمَّ=Allah'ım مَالِكِ=sahibi الْمُلْكِ=mülkün تُؤْتِي=sen verisin مَنْ تَشَاءُ=dilediğine الْمُلْكُ=mülkü مِمَّنْ تَشَاءُ=dilediğinden	De ki; 'Ey mülkün sahibi Allah'ım, sen mülkü (egemenliğin iktidarı) dilediğine verir, dilediğinden geri alırsın. Dilediğini üste çıkarır, dilediğini alçaltırsın. İyilik senin elindedir, senin gücün herşeye	Yâ Muhammed, de ki: "Ey mülkün sahibi Allah'ım! Sen mülkü dilediğine verisin, Sen mülkü dilediğinden alırsın. Sen dilediğini azîz edersen, Sen dilediğini zelif edersin. Hayır yalnız Senin elinde. Şüphe yok Sen herşeye kâdirsin.	De ki: Ey mülkün sahibi olan Allah'ım; Sen mülkü dilediğine verisin. Sen, mülkü dilediğinin elinden alırsın. Sen, dilediğini aziz edersin. Sen, dilediğini zelif edersin. Hayır, yalnız	De ki: Ey mutlak egemenlik sahibi Allahım! Sen egemenliği dilediğine verisin, dilediğinden alırsın; dilediğini yüceltirsin, dilediğini alçaltırsın. Bütün iyilikler Senin elindedir. Doğrusu, Sen istediğini yapmaya kadersin.

Kelime	Meali (Süleyman Ateş)	Fi Zılâ-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	وَتُعَزُّ=yükseltirsin	yeter.		Senin elindedir. Sen hiç şüphe yok ki her şeye Kadırsın.	
	وَنُتْلُ=dilediğini				
	وَنُتْلُ=dilediğini				
	بِيَدِكَ=senin elindedir				
	الْخَيْرُ=Hayır (mal)				
	إِنَّكَ=şüphesiz sen				
	عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=her şeye				
	قَدِيرٌ=kadırsın				
3. 27	اللَّيْلُ=geceyi	Geceyi gündüze döndüştürür, gündüzü geceye döndüştürürsün. Diriyi ölüden çıkarır, ölüyü diriden çıkarırsın. Dilediklerine hesapsız rızık verirsin.	Geceyi gündüzün içine sıkıştırırsın, gündüzü gecenin içine sıkıştırırsın. Ölüden diri çıkarırsın, diriden ölü çıkarırsın, dilediğine de hesapsız rızık verirsin."	Geceyi gündüze geçirir, gündüz geceye geçirirsin. Ölüden diriyi çıkarır, diriden ölüyü çıkarırsın. Dilediğin kimseye hesabsız rızık verirsin.	Gündüzü kısaltarak geceyi uzatır ve geceyi kısaltarak gündüzü uzatırsın. Ölüden diri ve diriden ölü çıkarırsın. Ve dilediğine her türlü hesabın üstünde rızık bağışlarsın.
	وَتُولِجُ=sokarsın				
	فِي النَّهَارِ=gündüze				
	وَتُولِجُ=sokarsın				
	فِي اللَّيْلِ=geceye				
	وَتُخْرِجُ=çıkırırsın				
	الْحَيِّ=diri				
	مِنَ الْمَيِّتِ=ölüden				
	وَتُخْرِجُ=çıkırırsın				
	الْمَيِّتِ=ölü				
	مِنَ الْحَيِّ=diriden				
	وَتَرْزُقُ=rızıklandırırsın				
	مَنْ تَشَاءُ=dilediğini				
	بِغَيْرِ حِسَابٍ=hesapsız				
3. 28	لَا يَتَّخِذِ=edinmesin	Müminler, müminleri bırakarak kafirleri dost edinmesinler. Kim böyle yaparsa artık Allah ile arasında hiçbir ilişki kalmaz. Yalnız, kafirlerin size yönelik tehlikelerinden korunabilirsiniz. Allah sizi kendinden korkmaya çağırıyor. Dönüş Allah'ıdır.	Mü'minler, mü'minleri bırakıp kâfirleri dost edinmesinler (Mü'minler, mü'minler dururken kâfirleri dost edinmesinler). Bunu yapanın Allah ile râbıtası kalmaz, meğer ki onların tarafından çekineceğiniz bir şey olsun. Allahu Zülcelâl sizleri o emrine muhalefette gazabına uğramaktan tahzîr buyuruyor ki, sonunda Allah'ın karşısına çıkılacak, başkasının değil.	Mü'minler, mü'minleri bırakıp hakikati inkara şartlanmış olanları dost edinmesinler -çünkü bunu yapan, Allah ile bütün bağını koparmış olur- kendinizi onlardan korumak için bu yola başvurmanız hariç. Ancak Allah, Kendisine karşı dikkatli olmanızı ihtar eder, çünkü bütün yollar Allah'a varır.	
	الْمُؤْمِنُونَ=Müminler				
	الْكَافِرِينَ=kâfirleri				
	مِنْ دُونِ=bırakıp				
	وَمَنْ=kim				
	الْمُؤْمِنِينَ=inananları				
	يَفْعَلُ=yaparsa				
	ذَلِكَ=böyle				
	فَلَيْسَ=kalmaz (değildir)				
	مِنَ اللَّهِ=Allah ile				
	فِي شَيْءٍ=bir dostluğu (şey)				
	إِلَّا=ancak başka				
	أَنْ تَتَّقُوا=korunmanız				
	مِنْهُمْ=onlardan				
	تَقَاةً=(gelebilecek) tehlikeden				
	وَيَحْذَرُكُمْ=sizi sakındırır				
	اللَّهُ=Allah				
	نَفْسَهُ=kendisin(in emirlerine karşı gelmek				
	وَالِىَ اللَّهِ=Allah'ıdır				
	الدَّمِيرُ=dönüş				
3. 29	قُلْ=de ki	De ki; 'İçinizdeki duyguyu saklasanız da açığa vursanız da Allah onu bilir. Göklerde olanı ve yerde olanı da bilir. Allah'ın gücü herşeye yeter.'	Yâ Muhammed, onlara de ki: "Sine-lerinizde olanı gizleseniz de, açığa vursanız da, Allah onu bildikten başka, göklerle yerde ne varsa hepsini bilir. Sonra Allahu Zülcelâl herşeye kâdir.	De ki: İçinizde olanı gizleseniz de, açıklasınız da Allah bilir. Göklerde ve yerde ne varsa hepsini O, bilir. Allah, herşeye Kadir'dir.	De ki: Kalplerinizdekini gizleseniz de, açığa vursanız da Allah onu bilir. Zira O, göklerdeki her şeyi bilir; ve Allah her şeye kadirdir.
	إِنْ تَخْفُوا=gizleseniz de				
	مَا=olanı				
	فِي صُدُورِكُمْ=göğüslerinizde				
	تُبْدُوهُ=açığa vursanız da				
	أَوْ=veya				
	يَعْلَمُهُ=onu bilir				
	اللَّهُ=Allah				
	مَا=olanı				
	وَيَعْلَمُ=bilir				
	وَمَا=olanı				
	فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde				
	وَاللَّهُ=Allah				
	وَفِي الْأَرْضِ=ve yerde				
	عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=her şeye				
	قَدِيرٌ=kadirdir				
3. 30	كُلٌّ=her	O gün herkes yapmış olduğu her iyiliği karşısında bulur, yaptığı her kötülüğü de. Yaptığı kötülükle arasında uzak bir mesafe olsun ister. Allah sizi kendisinden korkmaya çağırır. Allah, kullarına karşı şefkatlidir.	O gün ki herkes vaktiyle hayra dair ne işlediyse, şerre dair ne işlediyse önüne getirilmiş bulacak. İşte o zaman her ferd kendisiyle o günün arasında bitmez tükenmez bir mesafe olmasını isteyecek (İşte o zaman her ferd "Ne olurdu şu gün ile benim arama nâmütenâhî bir mesafe gireydi de onu hiç görmeyeydim" diyecek). Bunun için Allahu Zülcelâl sizleri gazab-ı ilâhîsine uğramaktan tahzîr buyuruyor. Allahu Zülcelâl kullarına çok rahîm.	O gün ki; herkes ne hayır işledi ise karşısında onu hazırlanmış bulacak. Kötülükten de ne yapmışsa; kendisiyle onun arasında uzun bir mesafe olmasını ister. Allah bizzat korkutuyor. Ve Allah kullarına Rauf'dur.	Her insanın yaptığı bütün iyilikleri de kötülükleri de karşısında bulacağı o Gün'ü düşünün; (pek çok insan,) o (Gün)ün kendisinden çok uzakta olmasını diler. O halde Allah, O'na karşı dikkatli olmanızı ihtar eder; ama Allah, yarattıklarına karşı çok şefkatlidir.
	تَجِدُ=bulacaktır				
	مَا عَمِلْتَ=yaptığı				
	مِنْ خَيْرٍ=her hayrı				
	وَمَا عَمِلْتَ=işlediği				
	تَوَدُّ=ister				
	لَوْ أَنَّ كُتُلُوكَ=O kötülükle				
	وَبَيْنَهُ=kendisi arasında				
	أَمَدًا=bir mesafe				
	بَعِيدًا=uzak				
	وَيَحْذَرُكُمْ=sakındırıyor				
	اللَّهُ=Allah sizi				
	نَفْسَهُ=kendisin(in emirlerine karşı gelmek				
	وَاللَّهُ=Allah				
	رَءُوفٌ=şefkatlidir				
	بِالْعِبَادِ=kullarına				
3. 31	كُنْتُمْ=siz	De ki; 'Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyunuz ki, Allah sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Hiç kuşkusuz Allah bağışlayıcı ve esirgeyicidir.'	Yâ Muhammed, onlara şöyle de: "Eğer Allah'ı seviyorsanız benim izimce gelin ki Allah da sizden hoşnut olsun ve günahlarınızı bağışlasın. Allah'ın gufranı hadsiz, rahmeti pâyânsız."	De ki: Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki, Allah sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah Gafur'dur, Rahim'dir.	De ki (ey Peygamber): Eğer Allah'ı seviyorsanız bana tabi olun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı affetsin; zira Allah çok affedicidir, rahmet kaynağıdır.
	إِنْ=eğer				
	تُحِبُّونَ=seviyorsanız				
	فَاتَّبِعُونِي=bana uyun ki				
	يُحِبِّكُمْ=sizi sevsin				
	وَيَغْفِرَ=ve bağışlasın				
	ذُنُوبَكُمْ=günahlarınızı				
	عَفُورٌ=bağışlayandır				
	رَحِيمٌ=esirgeyendir				
3. 32	قُلْ=de ki	De ki; 'Allah'a ve peygambere itaat ediniz.' Eğer bu çağrıya sırt çevirirlerse hiç şüphesiz Allah kafirleri sevmez.	Yâ Muhammed, şunu da söyle: "Allah'a ve Peygambere itaat edin, şayet yüz çevirirsen bilin ki Allah kâfirlerden hoşnut olmaz" (şayet yüz çevirirlerse bilsinler ki Allah kâfirlerden hoşnut olmaz).	Allah'a ve peygamberlere itaat edin, de. Şayet yüz çevirirlerse şüphesiz ki Allah, kafirleri sevmez.	De ki: Allah'a ve Elçisi'ne itaat edin. Eğer (bundan) yüz çevirirlerse, bilsin; zira Allah çok hakikati inkar edenleri sevmez.
	أَطِيعُوا=itaat edin				
	وَالرَّسُولَ=ve Elçiye				
	فَإِنْ=eğer				
	تَوَلَّوْا=dönerlerse				
	فَإِنَّ=muhakkak ki				
	اللَّهُ=Allah				
	لَا يُحِبُّ=sevmez				
	الْكَافِرِينَ=kâfirleri				
3. 33	إِنَّ اللَّهَ=Allah	Allah Adem'i, Nuh'u, İbrahim ailesini ve İmran ailesini seçerek alemlere üstün kıldı.	(33-34) Allahu Zülcelâl Âdem ile Nuh'u ve Âl-i İbrahim ile Âl-i İmran'ı, o aynı tevhid dininden olan nesli, bütün âlemlerin arasından seçerek,	Şüphe yok ki Allah, Ademi, Nuh'u, İbrahim soyunu ve İmran soyunu seçti. Alemlere üstün kıldı.	Gerçek şu ki Allah, Adem'i ve Nuh'u, İbrahim Soyunu ve İmran Soyunu bütün insanlığın üzerinde bir konuma çıkardı,
	اصْطَفَى=seçip üstün kıldı				
	وَنُوحًا=Nuh'u				
	إِبْرَاهِيمَ=ibrahim				

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
وَالْ=ve ailesini عِمْرَانُ=İmran عَلَى الْعَالَمِينَ=alemlere		üzerlerine geçirdi. Allah söylediklerinizi işitiyor, işlediklerinizi biliyor.		
3. 34 ذُرِّيَّةٌ=(Bunlar) türeyen nesil(ler)dir بَعْضُهَا=bazısı (birbirinden) وَاللَّهُ=Allah مِنْ بَعْضٍ إِشِيتendir عَلِيمٌ=bilendir	Bunlar birbirinden türemiş tek bir kuşaktır. Hiç şüphesiz Allah işiten ve bilendir.	“ “ “	Onlar, birbirlerinden türemiş bir soydur. Allah, Semi'dir, Alim'dir.	Tek bir soy zinciri halinde. Allah, her şeyi işiten, her şeyi bilendir.
3. 35 اِمْرَأْتُ=karısı اِذْ قَالَتْ= demişti ki عِمْرَانُ=İmran'ın رَبِّ=Rabbim إِنِّي=şüphesiz ben نَذَرْتُ=adadım مَا=olanı سَنا فِي بَطْنِي=karnımda مُحَرَّرًا=tam hür olarak فَتَقَبَّلَ=kabul buyur مِنِّي=benden إِنَّكَ=şüphesiz أَنْتَ=sen إِشِيتensin الْعَلِيمُ=bilensin	Hani, İmran'ın karısı 'Rabbim, karnımdaki çocuğu, her türlü endişeden arınmış olarak sırf sana adadım, O'nu benden yana kabul buyur. Hiç , kuşkusuz sen işiten ve bilensin' dedi.	Hani İmran'ın haremi demişti ki: "Yâ Rabbi! Karnımdakini Sana nezr ettim, o her kayıttan âzâde olarak Senin (karnımdakini her kayıttan âzâde olduğu halde Sana nezrettim). Bu nezrimi kabul buyur! İşiten, bilen Sensin, şüphe yok ancak Sensin."	Hani, İmran'ın karısı: Rabbim karnımdakini hür olarak Sana adadım, benden kabul buyur. Doğrusu Sensin Sen, Semi, Alim, demişti.	Bir vakit İmran ailesinden bir kadın, Ey Rabbim! Rahimimdeki (çocuğumu) Senin hizmetine adayacağıma söz veriyorum. Benden bunu kabul et: Doğrusu, yalnız Sen, her şeyi duyan, her şeyi bilensin! diye (Rabbine) seslenmişti.
3. 36 فَلَمَّا وَضَعَتْهَا=onu doğurunca قَالَتْ=şöyle söyledi رَبِّ=Rabbim إِنِّي=şüphesiz ben وَضَعْتُهَا=onu doğurdum أَنَّنِي=kız أَعْلَمُ=bilirken وَاللَّهُ=Allah بِمَا وَضَعْتُ=onun ne doğurduğunu وَلَيْسَ=değildir الذَّكَرُ=erkek كَأَلَأَنَّنِي=kız gibi وَإِنِّي=doğrusu ben سَمَّيْتُهَا=ona adını verdim مَرْيَمَ=Meryem وَإِنِّي=şüphesiz ben أُعِيدُهَا=onu ismarlıyorum بِكَ=sana وَذَرَيْتَهَا=ve soyunu مِنَ الشَّيْطَانِ=şeytanın şerrinden الرَّجِيمَ=kovulmuş	Fakat onu doğurunca Allah ne doğurduğunu gayet iyi bildiği halde şöyle dedi: 'Rabbim, doğurduğum kız çocuğudur, oysa erkek kız gibi değildir. Ona Meryem adını taktım. O'nu ve soyunu lânetlenmiş şeytandan senin himayene havale ederim.	Sonra, onu dünyaya getirince şöyle dedi: "Yâ Rabbi, onu ben dünyaya kız getirdim -Allah'u Zülcelâl onun ne getirdiğini daha iyi biliyordu-. Halbuki oğlan başka idi, kız gibi değildi. Bununla beraber adını Meryem koydum. Kendisini ve zürriyetini şeytanın şerrinden Senin siyânetine emanet ederim."	Fakat onu doğurunca-Allah onu ve doğurduğunu daha iyi bilici iken- Rabbim ben onu kız olarak doğurdum. Erkek, kız gibi değildir. Gerçekten ben adını Meryem koydum. Ben onu da soyunu da kovulmuş şeytandan sana siğdiririm, demişti.	Fakat, çocuğu doğurunca, Ey Rabbim! dedi, Bak, bir kız çocuk doğurdum. Halbuki Allah, neyi doğuracağını ve (onun istediği) erkek çocuğun hiçbir zaman bu kız gibi olamayacağını bilmekteydi; ve ona Meryem ismini verdim. Lanetlenmiş Şeytana karşı onu ve soyunu korumanı diliyorum.
3. 37 فَتَقَبَّلَهَا=kabul buyurdu onu رَبُّهَا=Rabbi يَقْبُولُ=kabulle (şekilde) حَسَنٍ=güzel bir وَأَنْبَتَهَا=ve onu yetiştirdi نَبَاتًا=bir bitki gibi حَسَنًا=güzel وَكَفَّلَهَا=ve onun bakımını üstlendi زَكَرِيَّا=Zekeriyya da كُلَّمَا=her دَخَلَ=girdiğinde عَلَيْهَا=onun yanına زَكَرِيَّا=Zekeriyya وَجَدَ=bulurdu الْمِحْرَابَ=mihraba عِنْدَهَا=yanında رِزْقًا=bir rızık قَالَ=derdi يَا=Ey مَرْيَمَ=Meryem أَيْنَ=nereden? لَكَ=sana هَذَا=bu قَالَتْ=(O da) derdi هُوَ=Bu عِنْدِ=katından اللَّهِ=Allah إِنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah يَرْزُقُ=rızık verir مِنْ يَشَاءُ=dilediğine بِغَيْرِ حِسَابٍ=hesapsız	Bunun üzerine Rabbi onu güzelce kabul etti. Onu güzel bir bitki gibi yetiştirdi, bakımıyla Zekeriyya'yı görevlendirdi. Zekeriyya ne zaman o mabede girse çocuğun yanında yiyecek bulur ve 'Ey Meryem bu sana nereden geldi' diye sorardı. Meryem de: Allah tarafından geldi, hiç kuşkusuz Allah dilediğine hesapsız rızık verir' derdi.	Bunun üzerine mabudu onu iyi bir kabul ile kabul buyurduktan başka, güzel surette yetiştirdi ve Zekeriyya'nın himayesine verdi. Zekeriyya ne zaman onun bulundduğu hücreye girerse yanında yeni bir yiyecek bularak, "Yâ Meryem, bu sana nereden geliyor?" derdi. Beriki de "Allah'ın yanından, şüphe yok ki Allah dilediğine hesapsız rızıklar verir" cevabında bulunurdu.	Bunun üzerine Rabbi onu güzel bir kabul ile karşıladı. Onu güzel bir bitki gibi yetiştirdi. Zekeriyya'nın himayesine verdi. Zekeriyya mih-raba her girişinde onun yanında bir yiyecek bulurdu. Ey Meryem, bu sana nereden? derdi. O da: Allah tarafından temiz, şüphe yok ki Allah, dilediğini hesapsız rızıklandırır.	Bunun üzerine Rabbi, kız çocuğunu hoşnutlukla kabul etti, onu güzelce büyüttü ve Zekeriya'nın himayesine verdi. Zekeriya, ne zaman onu mabedde ziyaret ettiyse yanında yiyeceklerle görür ve sorardı: Ey Meryem, bunlar sana nereden geliyor? Meryem: Bunlar Allah'tandır; Allah, dilediğine hesapsız rızık bağışlar! diye cevap verirdi.
3. 38 هُنَالِكَ=orada دَعَا=dua etmiş زَكَرِيَّا=Zekeriyya رَبَّةً=Rabbine هَبْ=ver رَبِّ=Rabbim قَالَ=demişti بِنا=ana مِنْ لَدُنْكَ=katından طَيِّبَةً=temiz ذُرِّيَّةً=bir nesil إِنَّكَ=Sen سَمِيعٌ=işitensin الدُّعَاءِ=duayı	Orada Zekeriyya, Rabbine dua etti; 'Ey Rabbim, bana kendi tarafından temiz bir soy bağışla, hiç kuşkusuz sen şu duayı işitensin' dedi.	İşte o aralık Zekeriyya mabuduna yalvardı: "Yâ Rabbi! Nezd-i rahmetinden bana pâk bir zürriyet ver; elbet niyazımı dinliyorsun!" dedi.	Orada Zekeriyya Rabbına dua etti: Rabbim; bana katından temiz bir şey bahşet. Muhakkak Sen duayı işitensin.	Aynı yerde Zekeriya Rabbine yalvardı: Ey Rabbim! Rahmetinle bana güzel bir zürriyet bağışla; zira Sen, her yakarışı duyarsın.
3. 39 فَنَادَتْهُ=ona diye ünlediler الْمَلَائِكَةُ=melekler قَائِمٌ=durmuş وَهُوَ=O (Zekeriyya) يُصَلِّي=namaz kılarken فِي الْمِحْرَابِ=mabedde أَنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah يُبَشِّرُكَ=sana müjdeler بِيَحْيَى=Yahya'yı مُصَدِّقًا=doğrulayıcı بِكَلِمَةٍ=bir kelimeyi مِنَ اللَّهِ=Allah'tan وَسَيِّدًا=efendi وَحْصُورًا=nefsine hakim وَنَبِيًّا=bir peygamber olacak مِنَ الصَّالِحِينَ=ve iyilerden	Bunun üzerine Zekeriyya, mabette namaz kılarken melekler ona şöyle seslendiler; Allah sana Yahya'yı müjdeliyor. O, Allah'ın dolaysız kelimesini doğrulayan, efendi, if-fetli ve salihlerden bir peygamberdir.'	Sonra, mihrabında ayağa kalkmış, namaz kılarken melekler kendisine şöyle nida etti: "Allah'u Zülcelâl seni hem Kelimetullah'ı tasdik edici (teyid edici), hem insanların ulusu, hem afif, hem salih'in içinden yetişmiş peygamber olarak gelecek Yahya ile müjdeliyor".	O, mihrabda namaz kılar-ken melekler ona seslendiler: Allah sana, kendisinden bir kelimeyi tasdik edici bir efendi, nefesine hakim ve salihlerden bir peygamber olmak üzere Yahya'yı müjdeler.	Bunun üzerine, mabedde dua ederken, melekler ona: Allah sana, Kendi katından bir sözün gerçekliğini doğrulayacak, insanlar arasında seçkin (bir yere sahip olacak), tam bir iffet sahibi, dürüst ve erdemli bir peygamber olacak olan Yahya(nın doğumun) müjdeliyor diye seslendiler.
3. 40 قَالَ=dedi ki رَبِّ=Rabbim أَتَنِي يَكُونُ=nasıl olur? لِي=benim غُلَامٌ=oğlum وَقَدْ بَلَغَنِي=bana gelip çatmış الْكِبَرُ=ihtiyarlık وَأَمْرَأَتِي=karım da عَاقِرٌ=kısırken قَالَ=(Allah) dedi	Zekeriyya 'Ya Rabbi, kendim iyice yaşlanmış ve karım çocuktan kesilmişken nasıl oğlum olabilir?' dedi. O da 'böyledir, Allah dilediğini yapar' dedi.	Zekeriyya "Ya Rabbi! Benim nasıl oğlum olacak? Kendim kocaldım, haremim kısır" deyince, "Allah böylece dilediğini yapar" buyurdu.	Ve dedi ki: Rabbim; ben artık iyice kocamış, karım da kısırken nasıl oğlum olabilir? Öyle, Allah dilediğini yapar, dedi.	(Zekeriya) şaşkınlıkla: Ey Rabbim! dedi, Yaşlılık beni yakalamışken ve karım da kısırken nasıl oğlum olabilir? (Ona): Pe-kala olabilir! denildi, Allah dilediğini yapar.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	كَذَٰلِكَ=öyle (ama) اَللّٰهُ=Allah يَفْعَلُ=yapar مَا يَشَاءُ=dilediğini				
3. 41	رَبِّ ۖ قَالَ=dedi اَجْعَلْ=o halde (oğlum olacağına dair) ve رَبِّ ۖ اٰیَةً=bir alâmet لِي ۖ=bana قَالَ=(Allah) buyurdu ki اٰتٰتِكَ=senin alâmetin اَلَّا تُكَلِّمَ=konuşamamandır اَلنَّاسِ=insanlarla ثَلَاثَةً=üç اَيَّامٍ=gün اِلَّا=başka وَاذْكُرْ رَبَّكَ=Rabbini اَنْ=an كَثِيْرًا=çok وَتَسَبِّحْ=(O'nu) tesbih et وَالْاَبْكَارِ=akşam اَلْعَشِيْرِ=sabah	Zekeriyya ´Rabbim, bana bunun belirtisini göster´ dedi. Al- lah ona şöyle buyurdu; ´Senin belirtin üç gün boyunca, işaret- leşme dışında insanlarla ko- nuşmamandır. Rabbinin adını çokça an ve sa- bah akşam O´nu noksanlıktan tenzih et :	"Yâ Rabbi! Benim için bir burhan em- ret" dedi, "Sana burhan: İnsanlara üç gün işaretten başka söz söyle- meyeceksin. Rab- bini çok an, akşam sabah tesbih et" buyurdu.	Rabbim, bana bir alamet ver, dedi. Alame- tin, işaretten başka şekiller- le insanlarla konuşma- mandır. Bu- nunla beraber Rabbını çok an ve akşam sabah tesbih et.	(Zekeriya) yalvardı: Ey Rabbim! Bana bir işaret göster! İşaretin şudur ki, denildi, üç gün bo- yunca yüz işaretleri dışında insanlarla konuşma! Rabbini hiç durmadan an ve gece gündüz O'nun sınırsız şa- nını yücelt!
3. 42	وَإِذْ قَالَتِ يٰۤاَيُّهَا الْمَلَائِكَةُ=Melekler اِنِّىْ=Ey مَرْيَمُ=Meryem اِنِّىْ=şüphesiz اَللّٰهُ=Allah اصْطَفٰكِ=seni seçti وَوَطَّهَّرْكِ=temizledi وَاصْطَفٰكِ=ve seni üstün kıldı عَلٰى نِسَاۤءٍ=kadınlarına اَلْعٰلَمِيْنَ=dünyaların	Hani melekler şöyle demişti; ´Ey Meryem, Al- lah seni seçti, arındırdı ve dün- yanın kadınları- na üstün kıldı :	Hani, melekler ne demişlerdi: "Yâ Meryem! Allahu Zülcelâl seni seçti, seni lekelerden pâk bulundurdu. Seni bütün âlemler- in kadınları üzeri- ne geçirdi.	Hani melekler: Ey Meryem, şüphesiz Allah seni seçip tem- izledi. Dün- yaların kadın- larından seni üstün tuttu, demişlerdi.	Ve o zaman melek- ler Ey Meryem! dediler, Allah seni seçti ve tertemiz kıldı; seni bütün dünya kadınlarının üstünde (bir konu- ma) çıkardı.
3. 43	مَرْيَمُ=Meryem اِنِّىْ=Ey اِقْنَتِيْ=divan dur لِرَبِّكِ=Rabbine وَاسْجُدِيْ=secde et وَاَرْكَعِيْ=ve (O'nun huzurunda) eğil مَعَ=beraber الرَّاٰكِعِيْنَ=eğilenlerle	Ey Meryem Rabbinin huzu- runda saygı ile dur. Secdeye kapan ve rükua varanlarla birlikte sen de rükua var.	Yâ Meryem! Rab- bine karşı huşu içinde bulun, sec- deye kapan, rükû edenlerle beraber rükûa var."	Ey Meryem, huşu ile Rab- bının divanına dur. Secdeye kapan. Rükû edenlerle bir- likte rükû et.	Ey Meryem! Rab- bine huşu ile bağ- lan, secdeye kapan ve (O'nun önünde) eğilenlerle birlikte eğil.
3. 44	ذَٰلِكَ=(Ey Muhammed) Bunlar مِنْ اَنْۢبَاۤءٍ=haberlerindendir اَلْغَيْبِ=görünmez alemin نُوحِيْهِ=vahyettiğimiz اِلَيْكَ=sana وَمَا كُنْتَ=sen değildin لَدِيْهِمْ=onların yanında اِذْ يُلْقُوْنَ=atarlarken اَقْلَامَهُمْ=(kur'a) oklarını اِيْهُمْ=hangisi يَكْفُلُ=kefil olacak diye مَرْيَمَ=Meryem'e وَمَا كُنْتَ=sen değildin لَدِيْهِمْ=yanlarında اِذْ يَخْتَصِمُوْنَ=birbirleriyle çekiştikleri zaman da	Bunlar sana va- hiy yolu ile bil- dirdiğimiz gayb alemine ilişkin haberlerdir. On- lardan hangisi Meryem'in so- rumluluğunu üst- lenecek diye ka- lemleri ile kur'a çekelerken sen yanlarında de- ğildin, bu konu- da çekişirken de orada değildin.	İşte bu gaybın ha- berlerinden ki sana vahiy ile bildiriyö- ruz. Yoksa, ne işle- rinden hangisi Meryem'i himaye- sine alacak diye, kalemleriyle kura çektikleri (attıkları) zaman yanlarında idin, ne de onlar bu meseleye dair mü- cadele ederlerken yanlarında idin.	Bunlar sana vahyetmekte olduğumuz gayb haberle- rindendir. Meryem'e hangisi kefil olacak diye kalemlerini atarlarken sen yanlarında değildin. Çeki- şirlerken de orada bulun- madın.	Sana (şimdi) vah- yettiğimiz şey, se- nin idrakini aşan bir hususla ilgilidir: zi- ra, hangisinin Mer- yem'in hamisi ola- cağını kur'a ile be- lirlediklerinde sen onlarla birlikte de- ğildin, ve (o konu- da) birbirleriyle çe- kiştiklerinde yanla- rında yoktun.
3. 45	اِذْ=hani قَالَتِ=dedi اِنِّىْ=Ey اَلْمَلَائِكَةُ=Melekler اِنِّىْ=Ey مَرْيَمُاِنَّ اَللّٰهُ=Allah يُبَشِّرُكِ=seni müjdeliyor بِكَلِمَةٍ=kirime ile مِنْهُ=kendisinden اِسْمُهُ=onun adı الْمَسِيْحُ=Masih'dir اِسْمِىْ=İsa اِبْنُ=oğlu مَرْيَمَ=Meryem وَجِبْهًا=yüzde (şerefli) فِي الدُّنْيَا=dünyada da وَالْاٰخِرَةِ=ahirette de وَمِنْ الْمُقَرَّبِيْنَ=ve (Allah'a) yakın olan lardandır	Hani Melekler dediler ki; ´Ey Meryem, Allah seni dolaysız Kelime´si ile müjdeliyor. Onun adı Meryemoğlu İsa Mesih´tir. O dünyada da ahi- rette de yüce, şanlıdır ve Al- lah'ın yakınla- rındandır.	(45-46) Hani, me- lekler ne demişler- di: "Yâ Meryem! Allah sana hem dünyada, âhirette muazzet ve nezd-i ilahîsinde mukar- rebînden, hem be- şikte iken de bü- yümüşken de in- sanlara yüksek sözler! söyler ve sâlihînden olarak gelecek Kelimetul- lah'ın müjdesini veriyor ki, adı Me- sih İse'bni Mer- yem."	Melekler de- mişlerdi ki: Ey Meryem; Allah kendinden bir kelimeyi sana müjdeliyor. Adı; Meryem oğlu İsa, Me- sih'tir. Dünya- da da, ahirette de, şanı yüce- dir. Allah'a yakın kılınan- lardandır.	O zaman melekler, Ey Meryem! demiş- lerdi, Allah, Kendi- sinden bir söz ile sana, Meryem oğlu İsa Mesih adıyla bi- linecek, bu dünya- da ve öteki dünya- da büyük şeref sa- hibi ve Allah'ın en yakınlarından ola- cak (bir oğul) müj- deliyor.
3. 46	النَّاسِ=insanlara وَيُكَلِّمُ=konuşacak فِي الْمَهْدِ=beşikte وَكَهْلًا=ve yetişkinlikte وَمِنَ الصّٰلِحِيْنَ=ve iyilerden olacaktı r	O daha bebek- teyken ve yetiş- kinlik çağında insanlarla konu- şacaktır ve salih kullarındandır.	“ “ “	Beşiğinde de, yetişkinlik ha- linde de insan- larla konuşa- caktır ve salih- lerdendir.	Ve o, (çocuk,) in- sanlarla hem be- şikte iken, hem de yetişkin bir adam olarak konuşacak; dürüst ve erdemli kişilerden olacak.
3. 47	رَبِّ ۖ قَالَتْ=dedi ki اِنِّىْ=benim لِي ۖ=nasıl يَكُوْنُ=olur اَنِّىْ=nasıl وَلَدٌ=çocuğum وَلَمْ يَمَسَّسْنِيْ=bana dokunmamışken قَالَ=dedi بَشَرٌ=bir beşer كَذَٰلِكَ=böylece اَللّٰهُ=Allah يَخْلُقُ=yaratır مَا يَشَاءُ=dilediğini اِذَا=zaman قَضٰى=istediği اَمْرًا=bir şey(in olmasını) فَاِنَّمَا=sadece يَقُوْلُ=der لَهٗ=ona كُنْ=ol' فَيَكُوْنُ=o da olur verir	Meryem ´Ey Rabbim, bana hiçbir insan do- kunmamışken nasıl olur da ço- cuğum olabilir?´ dedi. De ki: ´İşte böyledir, Allah dilediğini yaratır. O bir şeyin ol- masına karar ve- rince ona sade- ce ´ol´ der o da hemen olur verir.´	"Yâ Rabbi, benim nasıl çocuğum olabilir ki bana be- şer değmedi?" de- yince şöyle buyur- du: "Allah işte böy- lece dilediğini ya- ratır, bir şey murad etti mi, ona yalnız 'Ol!' der, o da olu- verir.	Meryem dedi- ki: Rabbim; bana bir beşer dokunmamış- ken, benim nasıl çocuğum olabilir? Me- lekler de: Al- lah, dilediğini öylece yaratır ve bir şeyin olmasını diler- se, ona; ol, der de oluve- rir, dediler.	Meryem, Ey Rab- bim! dedi, Bana hiçbir erkek do- kunmadığı halde nasıl oğul sahibi olabilirim? (Melek) cevap verdi: İşte öyle! Allah dilediği- ni yaratır; bir şeyin olmasını istediğin- de sadece 'Ol!' der ve o (şey hemen) oluverir.
3. 48	وَيُعَلِّمُهُ=ona öğretecek اَلْكِتٰبَ=Kitabı وَالحِكْمَةَ=Hikmeti وَالتَّوْرٰةَ=Tevrat'ı وَالْاِنْجِيْلَ=ve İncil'i	Allah O'na Ki- tab'ı, Hikmet'i, Tevrat'ı ve İncil'i öğretecek.	Hem ona Allah ki- tap öğretecek, hikmet öğretecek, Tevrat öğretecek, İncil öğretecek.	O'na kitabı, hikmeti, Tev- rat'ı ve İncil'i öğretecek.	O, senin oğluna (hem) vahyi ve hikmeti öğretecek, (hem de) Tevrat'ı ve İncil'i;
3. 49	وَرَسُولًا=Onu (şöyle diyen) bir elçi yap- acak اِلٰىۤ اٰبِيَۤاِبْرٰهِيْمَ=oğullarına اِنِّىْ=ben اِسْرٰٓئِيْلَ=İsrail	O'nu, İsrailoğul- larına şöyle di- yecek olan bir peygamber ola- rak gönderecek;	O da Benî İsrail'e peygamber olup diyecek ki: 'Ben Rabbinizden sizle- re burhan getirdim:	O'nu İsrailoğul- larına peyg- amber olarak gönderecek ve onlara şöy-	Ve o'nu İsrailoğul- ları'na elçi (yapa- cak). Ben, size Rabbinizden bir mesaj getirdim. Si-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fi Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
قَدْ=doğrusu جِئْتُكُمْ=sizle getirdim بِآيَةٍ=bir mucize أَنِّي=ben رَّبِّكُمْ=Rabbinizden لَكُمْ=sisin için يَارَاتِرِمْ=yaratırım مِنَ الطَّيْنِ=çamurdan كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ=kuş şeklinde bir şey فَأَنْفُخُ=üflerim فِيهِ=ona فَيَكُونُ طَيْرًا=hemen kuş يَاذُنِ=izniyle اَللّٰهُ=Allah'ın وَأُبْرِئُ الْأَكْمَةَ=körü iyileştiririm وَالْأَبْرَصَ=ve alacalıyı وَأُحْيِي الْمَوْتَى=ölüleri diriltirim يَاذُنِ=izniyle اَللّٰهُ=Allah'ın وَأُنَبِّئُكُمْ=sizle haber veririm بِمَا تَأْكُلُونَ=ne yiyip وَمَا تَدْخِرُونَ=ne biriktirdiğinizi إِنَّ=elbette فِي بُيُوتِكُمْ=evlerinizde لَايَةً=bir ibret vardır فِي ذَلِكَ=bunda إِنْ=eğer كُنْتُمْ=iseniz لَكُمْ=sizin için إِنْ=eğer كُنْتُمْ=iseniz مُؤْمِنِينَ=inanıcı	‘Ben size Rabbinizden mucize ile geldim. Ben sizin önünüzde çamurdan kuş biçiminde bir cisim yapar, sonra ona bir nefes üflerim de Allah’ın izni ile kuş olur; Doğuştan körler ile alacalık (ebras) hastalarını iyileştiririm; Allah’ın izni ile ölüleri diriltirim; evlerinizde hangi yiyeceklerinizi yediğinizi ve hangilerini sonraya bıraktığınızı haber veririm. Eğer mümin iseniz, bu sizin için ibret alacağınız kesin bir delildir.	Çamurdan sizlere tıpkı bir kuş vücudunda getirir ona üflerim, Allah'ın izniyle kuş olur. Yine Allah'ın izniyle anadan doğma âmayı ve abraşı iyi ederim. Evlerinizde ne yediğinizi, ne biriktirdiğinizi sizlere haber veririm. Gerçekten mü'min iseniz şu söylediklerimde elbette sizin için burhan olmak lâzım.	le diyecektir: Ben, size Rabbinizden bir ayet getirdim. Ben, size çamurdan kuş gibi bir şey yapıp ona üfleyeceğim de Allah’ın izniyle, hemen kuş olacak. Anadan doğma körleri ve alacalıları iyi edeceğim. Allah’ın izniyle ölüleri dirilteceğim. Yediklerinizi ve evlerinizde sakladıklarınızı da size haber vereceğim. Eğer iman edenlerden iseniz; elbette bunda sizin için ayet vardır.	zin için çamurdan, adeta kaderinizin suretini yapacağım ve sonra ona üfleyeceğim ki Allah'ın izniyle (sizin) kaderiniz olsun; körleri ve cüzzamlıları iyileştireceğim ve Allah'ın izniyle ölüleri yeniden hayata döndüreceğim: neleri yiyebileceğinizi ve evlerinizde neleyi saklayabileceğinizi size bildireceğim. Şüphesiz, eğer (gerçekten) inanıyorsanız, bütün bunlarda sizin için bir mesaj vardır.
3. 50 وَمُصَدِّقًا (Ben) doğrulayıcı olarak لِمَا بَيْنَ يَدَيْ=benden önce gelen مِنَ التَّوْرَةِ=Tevrat'ı وَلَا حِلَّ=ve helal yapayım (diye gönderildi) بَعْضَ=bazı şeyleri لَكُمْ=sizle الَّذِي حَرَّمَ=haram kılınan عَلَيْكُمْ=sizle وَجِئْتُكُمْ=sizle getirdim بِآيَةٍ=bir mucize مِنَ رَّبِّكُمْ=Rabbinizden فَاتَّقُوا اللهَ=Allah'tan وَأَطِيعُوا=bana itaat edin	Benden daha önce inen Tevrat'ı onaylayıcı olarak size haramlar kılınmış olan bazı şeyleri helâl ilan etmek üzere Rabbiniz tarafından kesin bir kanıtla size geldim. Allah'tan korkunuz ve bana itaat ediniz.	Ve benden evvel gönderilen Tevrat'ı teyid ederek geldikten başka üzerinize haram olanların bir kısmını helâlâ çevirmek için geldim. Hem de Rabbinizden sizlere burhan getirdim. Allah'tan korkun ve beni dinleyin.	Benden önce gelen Tevrat'ı tasdik etmek ve size haram kılınanların bir kısmını helal kılmak üzere Rabbinizden size bir ayet getirdim. Artık Allah'tan korkun ve bana itaat edin.	(Ben), Tevrat'tan günümüze kalanın doğruluğunu tasdik etmek ve (önceden) size yasak edilen şeylerin bazısını helal kılmak için (geldim). Ve size Rabbinizden bir mesaj getirdim; öyleyse Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincine varın ve bana tabi olun.
3. 51 اَللّٰهُ=Allah إِنَّ=şüphesiz رَبِّي=benim de Rabbim وَرَبُّكُمْ=sizin de Rabbinizdir فَاعْبُدُوهُ=O'na kulluk edin هَذَا=budur صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ=doğru	Allah benim de sizin de Rabbimizdir, O'na kulluk ediniz, doğru yol işte budur.	Bilmiş olun ki Allahı Zülcelâl benim de mabudum, sizin de mabudunuz. O'na kulluk edin, bu gösterdiğim yol dosdoğru yol."	Şüphe yok ki Allah; benim de Rabbim, sizin de Rabbinizdir. Öyleyse O'na kulluk edin, dosdoğru yol işte budur.	Kuşkusuz Allah, benim de Rabbim, sizin de Rabbinizdir; öyleyse (yalnız) O'na kulluk edin: Bu, dosdoğru bir yoldur.
3. 52 اِسْمَ=İsa عِيسَى=sezince فَلَمَّا أَحَسَّ=onlardan الْكُفْرَ=inkârı مَنْ=kimler قَالَ=dedi أَنْصَارِي=bana yardımcı olacak إِلَى=yolunda اَللّٰهُ=Allah قَالَ=dediler نَحْنُ=Biz الْحَوَارِيُّونَ=Havariler أَنْصَارُ=yardımcılarıyız أَمَّا=inandık Allah(yolun)un بِاللهِ=Allah'a وَاشْهَدُوا=şahid ol بِأَنَّا=biz مُسْلِمُونَ=Müslümanlarız	İsa, İsrailoğulları'nın inkarcı tutumlarını görünce Allah uğrunda bana yardımcı, destekçi olacak olanlar kimlerdir?" diye sordu. Havariler 'Biz Allah'ın destekçileriyiz, Allah'a iman ettik, şahid ol ki biz müslümanız' dediler.	İsa onlardan küfrü hissedince, "Allah yolunda bana yardımcı kimler olacak?" diye sordu. Havariler dediler ki: "Biz Allah yolunun yardımcılarıyız. Allah'a iman getirdik, sen de şahit ol, bizler gerçekten iman etmişleriz.	İsa, onların inkarlarını sezince; Allah uğrunda yardımcıları kimlerdir? dedi. Havariler: Biziz Allah'ın yardımcıları, Allah'a iman ettik. Sen de şahid ol ki biz, muhakkak müslümanlarız, dediler.	İsa, onların hakikati reddettiklerinin farkına varınca sordu: Kim Allah yolunda benim yardımcıları olacak? Beyazırlara bürünmüş olanlar cevap verdi: Biz, (Allah yolunda) senin yardımcılarının olacağız! Biz Allah'a inanırız: Sen de şahit ol, biz O'na teslim olmuşuz!
3. 53 اَمَّنَا=inandık رَبَّنَا=Rabbimiz بِمَا أَنْزَلْتَ=senin indirdiğine وَاتَّبَعْنَا=elçiye الرَّسُولَ=uyduk فَاكْتَنَبْنَا=bizi yaz مَعَ=beraber الشَّاهِدِينَ=şahitlerle	‘Ey Rabbimiz, indirmiş olduğun mesaja inandık, Peygambere uyduk, bizleri bu mesajın canlı şahitleri arasına yaz!’	Yâ Rabbe'l-âlemîn! Bizler Senin indirdiğine inandık. Peygamberin yolunu tuttuk. Sen bizleri birliğine şahadet getirenlerle bir arada yaz."	Ey Rabbimiz! Biz indirdiğine iman ettik. Ve peygamberlerin ardınca gittik. Bizi şahid olanlarla beraber yaz.	Ey Rabbimiz! Bize yücelerden indirdiğine inanıyor ve bu elçi'ye tabi oluyorumuz; o halde bizi (hakikate) şahitlik yapanlarla bir tut!
3. 54 وَمَكْرُوا=tuzak kurdular وَمَكَرَ=onların tuzaklarına karşılık verdi اللهَ=Allah da وَآلله=çünkü Allah خَيْرُ=en iyi الْمَاكِرِينَ=tuzak kurandır	Hile yaptılar. Allah da onları cezalandırdı. Ve Allah hile yapanların cezasını en iyi verendir.	Benî İsrail İsa'yı tuzağa düşürmek istedi. Allah da kurdıkları tuzağa kendilerini düşürdü. Allah tuzakçılarını perişan edenlerin en kavîsidir.	Hile yaptılar, Allah da onları cezalandırdı. Ve Allah, hile yapanların cezasını en iyi verendir.	İnanmayanlar İsa'ya tuzak kurdular; ama Allah onların tuzaklarını boşa çıkardı: çünkü Allah, tuzak kuranların tümünün üstündedir.
3. 55 اَللّٰهُ=Allah قَالَ=demişti إِذْ=hani إِنِّي=ben عِيسَى=İsa عِيسَى=İsa مُتَوَفِّيكَ=senin canını alacağım وَرَأَيْتُكَ=seni yükselteceğim إِلَى=bana وَمُطَهِّرُكَ=seni temizleyeceğim مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenlerden وَجَاعِلُ=ve tutacağım الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ=sana uyanları فَوْقَ=üstünde الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenlerin إِلَى=kadar يَوْمَ=gününe ثُمَّ=sonra الْقِيَامَةِ=kıyamet إِلَى=bana olacaktır مَرْجِعُكُمْ=dönüşünüz فَأَحْكُمُ=ben hükmedeceğim بَيْنَكُمْ=aranızda فِيمَا=şeyler hakkında كُنْتُمْ=sizin فِيهِ تَخْتَلِفُونَ=ayrılığa düştüğünüz	Hani Allah şöyle demişti; ‘Ey İsa, ben senin canını alacak, katıma yükseltecek ve kâfirlerin iftiralarından arındıracağım, sana uyanları da kıyamet gününe kadar kâfirlere üstün kılaacağım. Sonra hepiniz bana döneceksiniz ve ben anlaşmazlığa düştüğünüz konularda hüküm vereceğim.’	Hani Allahu Zülcelâl ne buyurmuştu: "Yâ İsa! Ben seni kabzedeceğim, seni civâr-ı izzetime yükselteceğim. Seni kâfirlerden âzâde bulunduracağım. Senin izinden gidenleri kâfirlerin üzerinde kıyamet gününe kadar hâkim kılaacağım. Sonra hepiniz Bana döneceksiniz. İhtilâf ettiğiniz dava üzerinde Ben aranızda hakem olacağım:	Hani Allah demişti ki: Ey İsa; seni öldürecek olan Benim. Seni kendime yükseltip kaldıracak, sen, kâfirlerin içinden tertemiz çıkaracak ve sana tabi olanları, kıyamet gününe kadar küfredenlerden üstün tutacak da Benim Sonra dönüşünüz yalnız Banadır. Ayrılığa düştüğünüz konularda aranızda Ben hükmedeceğim.	O zaman Allah: Ey İsa! demişti, Seni ölüme yollayacağım ve Katıma yücelteceğim ve seni hakikati inkara şartlanmış olanları (arın arasından) çekip arındıracağım; sana tabi olanları, Kıyamet Günü, hakikati inkara şartlanmış olanların (kat kat) üstüne çıkaracağım. Sonunda hepiniz Bana döneceksiniz ve aranızda anlaşmazlığa düştüğünüz her konuda Ben hüküm vereceğim.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fi Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
3. 56	فَأَمَّا=gelince الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenlere فَأَعَذَّبْنَاهُمْ=onlara azabedeceğim عَذَابًا=azapla شَدِيدًا=şiddetli فِي الدُّنْيَا=dünyada da وَالْآخِرَةِ=ahirette de لَهُمْ=onların وَمَا=olmayacaktır مِّن نَّاصِرِينَ=yardımcıları da	Kâfirler var ya, onları ağır bir azaba çarptıracağım, onların hiçbir yardımcısı olmayacaktır.	Küfre sapmış kimseleri dünyada âhirette yaman azab ile ta'zîb edeceğim.	Küfredenleri de dünya ve ahirette şiddetli azaba uğratacağım. Onların hiçbir yardımcıları yoktur.	Hakikati inkar şartlanmış olanlara gelince, onlara bu dünyada ve ahirette şiddetli bir azap çektireceğim ve onlar kendilerine yardım edecek kimse bulamayacaklar;
3. 57	وَأَمَّا=gelince الَّذِينَ آمَنُوا=inanıp وَعَمِلُوا=yapanlara da الصَّالِحَاتِ=iyi şeyler فَيُؤْتِيهِمْ=tam olarak verecektir أَجُورَهُمْ=(Allah) mükâfatlarını وَاللَّهُ=Allah لَا يُحِبُّ=sevmez الظَّالِمِينَ=zalimleri	İman edip salih ameller (iyi işler) yapanlara gelince, Allah onların mükafatlarını eksiksiz olarak verecektir, Allah zalimleri sevmez.	İman ederek işleri salâh olanlara gelince, Allah onların bütün ecirlerini kendilerine ödeyecek, Allahu Zülcelâl zâlimleri sevmez.	İman edip salih amel işleyenlere gelince; onların mükafaatları ödenecektir. Ve Allah, zalimleri sevmez.	ama iman edip doğru ve yararlı işler yapanlara Allah mükafatlarını tam olarak verecektir: Zira O, zalimleri sevmez.
3. 58	ذَٰلِكَ=işte bu نَتْلُوهُ=okuduğumuz عَلَيْكَ=sana مِنَ الْآيَاتِ=o ayetlerden وَالذِّكْرِ=ve Zikir(Kitap)dandır الْحَكِيمِ=o hikmetli	Sana okuduğumuz bu kıssalar ve direktifler, ayetlerden ve hikmetli zikirdendirler.	Yâ Muhammed! Sana şu hikaye ettiklerimiz hep âyâtımızdan, hep Kitâb-ı hakîmimizden.	İşte bunları; sana, ayetlerden bir hikmet dolu Kur'an'dan okuyoruz.	Bu bildirdiklerimiz, sana ilettiğimiz mesajlardan ve hikmet yüklü haberlerdendir.
3. 59	إِنَّ=şüphesiz مَثَلُ=durumu عِندَ=İsa'nın عِيسَى=İsa'nın كَمَثَلِ=durumu gibidir اللَّهِ=Allah'a أَدَمَ=Adem'in خَلَقَهُ=Onu yarattı مِنْ ثَرَابٍ=topraktan ثُمَّ=sonra كُنْ=Ol! لَهُ=ona قَالَ=dedi فَيَكُونُ=artık olur	Allah katında İsa örneği, Allah'ın topraktan yarattıktan sonra "ol" demesi ile oluveren Adem örneği gibidir.	Allah'a göre İsa'nın hâli tıpkı Âdem'in hâli gibi: Topraktan yaratıp sonra "Ol!" diyor, o da oluveriyor.	Gerçekten Allah katında İsa'nın durumu, Adem'in durumu gibidir. Allah o'nu topraktan yarattı. Sonra o'na; ol dedi, o da oluverdi.	Allah katında İsa'nın durumu Adem'in durumu gibidir, ki Allah onu topraktan yarattı ve sonra Ol! dedi; işte (insanoğlu böylece) oluverir.
3. 60	الْحَقُّ=(Bu,) gerçektir مِن رَّبِّكَ=Rabbinden gelen فَلَا تَكُنْ=öyle ise olma مِنَ الْمُتَمَرِّينَ=kuşkulananlardan	Bu anlattıklarımız Rabbinden gelen gerçektir. Sakın kuşkuya kapılanlardan olma.	Bu senin Rabbinden gelmiş hak, onun için sakın kuşpheye düşenlerden olma.	Hak, Rabbindir. Öyleyse şüphecilerden olma.	(Bu), Rabbinden bir hakikat(tir); öyleyse, şüphecilerden olma!
3. 61	فَمَنْ=kim حَاجَّكَ=seninle tartışmaya kalkarsa مِنْ بَعْدٍ=sonra فِيهِ=onun hakkında مَا جَاءَكَ=sana gelen مِنَ الْعِلْمِ=ilimden فَقُلْ=de ki نَدْعُ=çağıralım تَعَالَوْا=gelin أَبْنَاءَنَا=oğullarımızı وَأَبْنَاءَكُمْ=ve oğullarınızı وَنِسَاءَنَا=kadınlarımızı وَنِسَاءَكُمْ=ve kadınlarınızı وَأَنْفُسَنَا=kendimizi وَأَنْفُسَكُمْ=ve kendinizi ثُمَّ=sonra نَبْتَهِلُ=gönülden lanetle dua edelim de لَعْنَتُ=lanetini فَتَجْعَلُ=atalım (kılalım) عَلَى=üstüne اللَّهِ=Allah'ın الْكَاذِبِينَ=yalancıların	Sana gelen bilgidен sonra kim bu konuda seninle tartışacak olursa de ki; 'Geliniz, evlatlarımızı ve evlatlarınızı, kadınlarınızı, kadınlarınızı ve kadınlarınızı, kendinizi ve kadınlarınızı, kendinizi ve kendimizi bi-raraya çağıralım; sonra karşılıklı lânetleşerek Allah'ın lânetinin yalancıların üzerine olmasını dileyelim.	Sana gelen şu ilimden sonra bunun üzerinde seninle münakaşaya kalkınlar olursa de ki: "Gelin oğullarımızı, oğullarınızı, kadınlarımızı, kadınlarımızı, kadınlarımızı, kendilerimizi, kendilerinizi çağıralım, sonra dua edelim de yalancı kimlerse Allah'ın lâneti onların üzerine olsun diyelim."	Sana ilim geldikten sonra; kim sizinle tartışsın de ki: Gelin oğullarımızı ve oğullarınızı, kadınlarımızı ve kadınlarımızı, kendimizi ve kendinizi çağıralım. Sonra la'netleşelim. Allah'ın lanetinin yalancılardan üstüne olmasını dileyelim.	Sana gelen asıl bilgidен sonra, kim sizinle bu (hakikat) hakkında tartışsın de ki: Gelin! Oğullarımızı ve oğullarınızı, kadınlarımızı ve kadınlarımızı, bizim yandaşlarımızı ve sizin yandaşlarınızı çağıralım; sonra (birlikte) tevazu içinde ve gönülden yalvaralım ve Allah'ın lanetinin (aramızdan) yalan söyleyenlerin üzerine olmasını dileyelim.
3. 62	إِنَّ=işte هَٰذَا=budur لَهُوَ=(İsa hakkındaki) o الْقَصَصُ=kıssa (öykü) الْحَقُّ=gerçek إِلَّا=başka مِنَ إِلَهِ=tanrı وَمَا=yoktur اللَّهِ=Allah'tan وَإِنَّ=elbette اللَّهُ=Allah لَهُوَ الْعَزِيزُ=aziz (kesin galib) الْحَكِيمُ=hüküm ve hikmet sahibidir	Bu anlatılanlar gerçek olaylardır. Allah'tan başka ilah yoktur. Hiç kuşkusuz Allah üstün iradeli ve hikmet sahibidir.	İşte şu yok mu, hak olan haber ancak o. Allah'dan başka da hiçbir ilâh yok. Allah ise o azîz, o hakîm olan Ma'bûd-i Mutlak.	Doğrusu işte budur, o kıssanın hak ifadesi: Allah'dan başka ilah yoktur. Şüphesiz ki Allah, Azîz'dir, Hakîm'dir.	İşte işin hakikati budur ve Allah'tan başka bir ilah yoktur; şüphe yok ki Allah -yalnızca O- kudret ve gerçek hikmet sahibidir.
3. 63	فَإِنْ=eğer تَوَلَّوْا=dönerlerse اللَّهُ=Allah فَإِنْ=muhakkak ki بِالْمُفْسِدِينَ=bozguncuları عَلِيمٌ=bilir	Eğer sırt çevirirlerse kuşkusuz Allah kimlerin bozguncu olduğunu bilir.	Şayet yine haktan yüz çevirecekler ise bilsinler ki Allah yeryüzünü fesada verenleri biliyor.	Şayet yüz çevirirlerse; şüphesiz ki Allah, bozguncuları bilir.	Ve eğer (bu hakikatten) yüz çevirirlerse bilsinler ki Allah ifsad edicilerden tamamiyle haberdardır.
3. 64	أَهْلُ=ehli يَا=Ey قُلْ=de ki تَعَالَوْا=gelin الْكِتَابِ=Kitap إِلَى كَلِمَةٍ=bir kelimeye بَيْنَنَا=bizim aramızda سَوَاءٍ=eşit olan وَبَيْنَكُمْ=ve sizin aranızda أَلَّا نَعْبُدَ=ibadet etmeyelim إِلَّا=başkasına اللَّهُ=Allah'tan وَلَا نُشْرِكَ=ortak koşmayalım شَيْئًا=hiçbir şeyi O'na وَلَا يَتَّخِذَ=edinmeyelim بَعْضُنَا=bazımız بَعْضًا=bazımızı مِنْ دُونِ=başka فَإِنْ=eğer اللَّهُ=Allah'tan فَقُولُوا=deyin تَوَلَّوْا=yüz çevirirlerse يَا=şahid olun أَشْهَدُوا=şahid olun بِأَنَّ=şüphesiz بِزِ=biz مُسْلِمُونَ=Müslümanlarız	De ki: "Ey ehli kitab! Hepiniz, sizinle bizim aramızda müsavî olan bir kelimeye gelin. Allah'tan başkasına kulluk etmeyelim. O'na hiçbir şeyi eş koşmayalım. Ve Allah'ı bırakıp da kimimiz kimimizi Rab ittihaз edinmesin. Eğer yüz çevirirlerse o vakit, şahit olun ki, biz müslümanız" deyin.	Yâ Muhammed, onlara şöyle söyle: "Ey Ehl-i Kitap, gelin sizinle aramızda eşit ayrılmayacağımız bir kelime üzerinde toplanalım ki o da hiçbirimizin Allah'dan başkasına tapmaması, O'na bir şeyi şerik koşmaması ve bir kısmımızın bir kısmın insanları ilâh edinmemesidir." Şayet kabul etmezlerse, "O halde şahit olun ki Allah'a iman getirenler bizleriz!" deyin.	De ki: Ey Ehl-i Kitap; hepiniz, sizinle bizim aramızda eşit olan bir kelimeye gelin: Allah'dan başkasına kulluk etmeyelim. O'na hiçbir şeyi eş koşmayalım. Ve Allah'ı bırakıp da kimimiz, kimimizi Rab edinmesin. Eğer yüz çevirirlerse; o vakit şahid olun ki biz, müslümanız, deyin.	De ki: Ey geçmiş vahyin izleyicileri! Sizinle bizim aramızdaki şu ortak ilkeye gelin: Allah'tan başka kimseye kulluk etmeyeceğiz, O'ndan başka hiçbir şeyi ilahlık yakıştırmayacağız ve Allah ile birlikte insanları rab edinmeyeceğiz. Ve eğer yüz çevirirlerse de ki: Şahit olun ki biz kendimizi O'na teslim etmişiz!

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
3. 65	الْكِتَابِ =Kitap أَهْلٌ =ehli يَا=ey تَحَاجُّونَ =tartışıyorsunuz فِي=hakkında إِبْرَاهِيمَ =İbrahim وَمَا أُنْزِلَتْ =oysa indirilmiştir التَّوْرَةَ =Tevrat da وَإِلَّا =ancak وَالْإِنْجِيلَ =İncil de مِنْ بَعْدِهِ =ondan sonra أَفَلَا تَعْقِلُونَ =Düşünmüyor musunuz?	Ey kitap ehli; ne diye İbrahim hakkında tartışıyor-sunuz? Oysa Tevrat ve İncil O'ndan sonra indirildi. Bunu düşünemiyor musunuz?	Ey Ehl-i Kitap! Niçin İbrahim üzerinde birbirinizle münakaşa ediyorsunuz ki Tevrat ile İncil ancak kendisinden sonra indiril-miştir. Bunu akıl etmiyor musunuz?	Ey Ehl-i Kitab; İbrahim hak-kında niçin münakaşa ediyorsunuz? Tevrat da, İncil de şüphe-siz ondan son-ra indirilmiştir. Akıl-nız ermi-yor mu?	Ey geçmiş vahyin izleyicileri! Tevrat ve İncil'in kendisinden (uzun zaman) sonra vahyedildiği-ni gördüğünüz hal-de İbrahim hakkın-da neden tartışıyor-sunuz? Aklınızı kullanmıyor musu-nuz?
3. 66	هَآ أَنْتُمْ =haydi siz هُؤْلَاءِ =böylesiniz تَحَاجَّجْتُمْ =tartıştınız فِيْمَا لَكُمْ بِهِ =olan şey hakkında عِلْمٌ =biraz bilginiz فَلِمَ تَحَاجُّونَ =ama neden tartışıyor-sunuz? لَيْسَ =olmayan فِيْمَا =hakkında عِلْمٌ =bilginiz لَكُمْ بِهِ =hiçbir وَأَنْتُمْ =siz يَعْلَمُ =bilir وَاللَّهِ =Allah لَا تَعْلَمُونَ =bilmezsiniz	Diyeim ki, hak-kında bilgi sahibi olduğunuz İsa konusu üzerinde tartıştınız. Peki hiç bilmediğiniz bir konu üzerin-de ne diye tartışıyor-sunuz? Allah bilir fakat siz bilmezsiniz.	Şu sizler yok musunuz, şaşılacak kimselersiniz. Haydi bildiğiniz şeyde münakaşa ettiniz, ya bilmediğinizde niye münakaşa edersiniz? Hakikati Allah bilir, yoksa sizler bilmezsiniz.	Siz, hadi bilginiz olan şey üzerine münakaşa eden kimselersiniz. Ya bilginiz olmayan şey üzerine niçin münakaşa ediyorsunuz? Halbuki Allah bilir, siz bilmezsiniz.	Siz, bilginiz olan şeyler hakkında tartışırdınız, ama hiç bilmediğiniz şey hakkında neden tartışıyor-sunuz? Halbuki Allah (onu) bilir, ama siz bilmezsiniz:
3. 67	مَا كَانَ =değildi إِبْرَاهِيمَ =İbrahim يَهُودِيًّا =ne Yahudi وَلَا نَصْرَانِيًّا =ne de Hristiyan كَانَ =idi وَلَكِنْ =fakat مُسْلِمًا =bir Müslüman دَسَدَوْرًا =dosdoğru وَمَا كَانَ =değildi مِنَ الْمُشْرِكِينَ =müşriklerden de	İbrahim ne yahudi ve ne de hristiyan idi. O dosdoğru bir müslümandı. müşriklerden değildi.	İbrahim ne Yahudi, ne de Nasrânî değildi, o ancak bâtıldan uzak durup hakka meyleyen bir muvahhid idi. Ve hiçbir zaman müşriklerden olmadı.	İbrahim; ne Yahudi, ne de Hristiyan idi. Fakat o, Allah'ı bir tanıyan, gerçek bir müslüman idi. Ve müşriklerden değildi.	İbrahim, ne bir Yahudi, ne de Hristiyan idi, ama kendini Allah'a teslim ederek her türlü batıldan yüz çevirmiş biriydi; ve O'ndan başka bir şeye ilahlık yakıştıranlardan değildi.
3. 68	أُولَى =en yakın olanı دَوْرُسُ =doğrusu إِنْ =doğrusu النَّاسِ =insanların إِبْرَاهِيمَ =İbrahim'e لِلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ =ona uyanlar وَهَذَا =bu النَّبِيِّ =peygamber وَالَّذِينَ آمَنُوا =ve müminlerdir وَاللَّهِ =Allah da وَلِيُّ =dostudur الْمُؤْمِنِينَ =müminlerin	Gerçekten İbrahim'e en yakın insanlar O'na uymuş olanlar ile bu peygamber ile O'na inananlardır. Allah müminlerin dostudur.	İnsanların İbrahim'e en yakını şüphe yok ki onun içinde gidenlerle şu gördüğünüz Peygamber, bir de iman edenler. Al-lahu Zülcelâl'e gelince, o mü'minlerin hâmisî (<i>o yalnız mü'minlerden hoş-nut</i>).	Doğrusu İbrahim'e en yakın olanlar; o'na uyanlar, peygamber ve iman edenler. Ve o, müşriklerden de delindi. Ve Allah mü'minlerin velisidir.	Gerçekte İbrahim'e en yakın olanlar, muhakkak ki -bu Peygamber'in ve (o'na) inanan herkesin yaptığı gibi-o'na tabi olanlardır; Allah da inananlara yakındır.
3. 69	طَائِفَةٌ =bir grup وَدَّتْ =istedi ki الْكِتَابِ =Kitap مِنْ أَهْلِ =ehlinden لَوْ يُضِلُّوكُمْ =sizi saptırınsınlar وَمَا =oysa يُضِلُّونَ =saptırıyorlar أَوْ =ve أَنْفُسَهُمْ =kendilerini إِلَّا =sadece وَمَا يَشْعُرُونَ =fakat farkında değiller	Kitap ehlinden bir grup, sizi yoldan çıkarma sevdasına kapıldı. Oysa onlar sadece kendilerini yoldan çıkarırlar, ama bunun farkında değildirlr.	Ehl-i Kitap'tan bir cemaat sizleri dalâle düşürmek arzusunu besliyorlar. Halbuki dalâle kendilerini düşürüyorlar da farkında değiller.	Ehl-i Kitab'tan bir taife; sizi şaşkırtmak istedikiler. Halbuki onlar; kendilerinden başkasını saptırmazlar da farkına varmazlar.	Geçmiş vahyin izleyicilerinden bazıları sizi saptırmak isterler: Ama onlar kendilerinden başkasını saptıramazlar; üstelik bunu fark etmezler de.
3. 70	الْكِتَابِ =Kitap أَهْلٌ =ehli يَا=Ey لِمَ تَكْفُرُونَ =niçin inkâr ediyorsunuz? بِآيَاتِ =ayetlerini اللَّهِ =Allah'ın وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ =(gerçeği) gördüğünüz halde	Ey kitap ehli, niye göz göre göre Allah'ın ayetlerini inkâr ediyorsunuz?	Ey Ehl-i Kitap! Allah'ın âyetlerini göre göre neden inkâr ediyorsunuz?	Ey Ehl-i Kitab; görüp dururken niçin Allah'ın ayetlerini inkar ediyorsunuz?	Ey geçmiş vahyin izleyicileri! Bizzat kendinizin şahit olduğu Allah'ın mesajlarını neden inkar edersiniz?
3. 71	الْكِتَابِ =Kitap أَهْلٌ =ehli يَا=Ey لِمَ =niçin تَلْتَسِبُونَ =karıştırıyorsunuz بِالْبَاطِلِ =batıla الْحَقَّ =hakkı وَتَكْتُمُونَ =ve gizliyorsunuz وَأَنْتُمْ =siz الْحَقَّ =gerçeği تَعْلَمُونَ =bildiğiniz halde	Ey kitap ehli, niye gerçeğin üzerine batılı örtüyor ve bile bile gerçeği saklıyorsunuz?	Ey Ehl-i Kitap! Niçin bilip dururken hakkı batıla karıştırıyor ve hakkı gizliyorsunuz?	Ey Ehl-i Kitab; Niçin hakkı batıla karıştırıyor ve bile bile hakkı gizliyorsunuz?	Ey geçmiş vahyin izleyicileri! Neden hakkı batıl ile saklayıp örter ve (pekala) farkında olduğunuz hakikati gizlersiniz?
3. 72	طَائِفَةٌ =bir grup وَقَالَتْ =dedi ki الْكِتَابِ =Kitap مِنْ أَهْلِ =ehlinden آمَنُوا =inanın بِالَّذِي أُنْزِلَ =indirilmiş olana عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا =inananlara وَجَاءَ =önünde النَّهَارَ =günün وَكَافَرُوا =inkâr edin وَأَخْرَهُ =sonunda da لَعَلَّهُمْ =belki onlar يَرْجِعُونَ =dönerler	Kitap ehlinden bir grup dedi ki; 'müminlere indirilen mesaja günün başlangıcında inanınız, fakat günün sonunda onu reddediniz, böylece belki onlar da inançlarından dönerler.	Ehl-i Kitaptan bir cemaat de, dindaşlarına dedi ki: "Mü'minlere indirilen Kur'an'a gündüzün başında iman etmiş görünü'n, gündüzün sonunda da inkâr edin. Bu suretle belki onlar da dönerler ve kendi dininize tâbi olanlardan başkasını tasdik etmeyin."	Ehl-i Kitab'tan bir grup şöyle dedi: Varın o mü'minlere indirilenlere güpegündüz iman edin. Sonunda da dönüp küfredin. Belki onlar da dönerler.	Geçmiş vahyin izleyicilerinden bazıları (birbirlerine) söylediler: (Muhammed'e) inananlara günün başında vahyedilene inandığınızı söyleyin, daha sonra geleni ise inkar edin ki (inançlarından) belki geri dönerler;
3. 73	وَلَا تُؤْمِنُوا =güvenmeyin (dediler) إِلَّا =başkasına لِمَنْ تَبِعَ =uyandan فُلٌ =de ki دِينِكُمْ =sizin dininize الْهُدَى =Hidayet إِنْ =şüphesiz اللَّهِ =Allah'ın هُدًى =hidayetidir أَنْ يُؤْتَى =verilmesinden (ötürü mü böyle söylüyorsunuz) أَحَدٌ =birine مِثْلَ =benzerinin أَوْ =veya مَا أُوتِيتُمْ =size verilenin يُحَاجُّوكُمْ =(aleyhinize) deliller getireceklerinden عِنْدَ =huzurunda رَبِّكُمْ =Rabbinizin فُلٌ =de ki الْفَضْلَ =Lütuf إِنْ =şüphesiz اللَّهِ =Allah'ın يَبْدِ =elindedir يُؤْتِيهِ =onu verir مَنْ يَشَاءُ =dilediğine وَاللَّهِ =Allah'ın وَاسِعٌ =(lütfü) geniştir	Aslında kendi dininize uyanlardan başkasına sakın inanmayınız: De ki; 'Doğru yol yalnız Allah'ın gösterdiği yoldur: Onlar birbirlerine 'Size verilen mesajın benzeri bir başkasına (peygambere) verildiği için ya da söyleyeceklerini, Rabbiniz katında size karşı delil olarak kullanırlar diye müslümanların dinlerine inanmayın' derler. De ki; 'Lütuf, Allah'ın elindedir, onu dilediğine verir. Allah'ın lütfu geniştir ve O her şeyi bilir.'	Yâ Muhammed, onlara şöyle söyle: "Hidayet yok mu, hani Allah'ın hidayeti, işte o Rabbinizin huzurunda mü'minlerin sizi mağlup etmeleri için içlerinden birine, vaktiyle sizlere verilen nübüvvetin tıpkısının verilmesidir. (<i>Yâ Muhammed, onlara şöyle söyle: "Allah'ın gösterdiği yol yok mu, işte o doğru yol ancak o'. Dindaşlarına diyorlar ki: "Onlardan birine vaktiyle sizlere verilen vahyi açık-lamayın. De ki: Doğrusu lütfu Allah'ın elindedir, onu dilediğine verir. Allah Vahyi si'dir, Alim'dir. Allah'ın lütfü geniştir ve O her şeyi bilir."</i>)	Kendi dininize uyanlardan başkasına inanmayın. De ki: Doğru yol, Allah'ın yoludur. Derler ki: Size verilen bir benzerinin de birine verildiğini veya Rabbinizin katında size delil gösterecekleri bir şeyi açıklamayın. De ki: Doğrusu lütfu Allah'ın elindedir, onu dilediğine verir. Allah Vahyi si'dir, Alim'dir.	ama sizin inancınıza uymayan hiç kimseye (gerçekten) inanmayın. De ki: Tek (gerçek) rehberlik, Allah'ın rehberliğidir; size verilen (vahy)in benzerinin başka birine de verilmesi şeklinde ifa edilen (bir rehberlik). Yoksa onlar, Rabbiniz'in huzurunda size muhalefet mi edeceklerdi? De ki: Lütuf ve ihsan, Allah'ın elindedir; onu dilediğine bağışlar: çünkü Allah (rahmet ve cömertliğinde) sınırsızdır, her şeyi bilendir,

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
3.	عَلِيمٌ=(O her şeyi) bilendir		lah'ın keremi kâinatı kuşatmış, ilmi nâmütenâhî.		
3. 74	يَخْتَصُّ=has kılar بِرَحْمَتِهِ=Rahmetini وَاللّٰهُ=Allah مَنْ يَشَاءُ=dilediğine ذُو=sahibidir الْفَضْلِ=lütuf ve ikram الْعَظِيمِ=büyük	O rahmetini dile-diğinin tekeline verir. Hiç kuşkusuz Allah'ın lütfu büyüktür.	Rahmet-i ilâhiyesi-ni istediğine has-reder. <i>(Rahmet-i ilâhiyesiyle istedi-ğini çerağ eder).</i> Azîm fazlın sahibi Allahu Zülcelâl, başkası değil."	Dilediğine rahmetini tah-sis eder. Al-lah, en büyük lütuf sahibidir.	dilediğine rahmetini başğılar; ve Allah, lûtfunda sınırsızdır.
3. 75	الْكِتَابِ=Kitap وَمِنْ أَهْلِ=ehlinden إِنْ=eğer مَنْ=öylesi vardır ki تَأْمَنُهُ=ona emanet bıraksan بِقِنطَارٍ=yüklerle mal يُؤَدِّهِ=onu öder وَمِنْهُمْ=onlardan إِنْ=eğer مَنْ=öylesi de vardır ki تَأْمَنُهُ=ona versen بِدِينَارٍ=bir dinar إِنْ=eğer مَنْ=öylesi de vardır ki يُؤَدِّهِ=onu ödemez إِلَّا مَا دُمْتُ=devamlı olarak عَلَيْهِ قَائِمًا=başına dikilmeden بِأَنَّهُمْ=onların ذَلِكَ=bu لَيْسَ=yoktur قَالُوا=dedikleri içindir عَلَيْنَا=bize فِي الْأَمِينِ=ümmilere karşı سَبِيلٌ=bir yol (sorumluluk) وَيَقُولُونَ=ve söylüyorlar عَلَى=karşı الْكَذِبِ=yalan اللّٰهُ=Allah'a وَهُمْ يَعْلَمُونَ=bile bile	Kitap ehlinden öylesi var ki, ya-nına yüklü bir emanet bıraksan onu sana geri verir, buna karşı-lık öylesi var ki, eğer ona bir di-narcık emanet versen, sürekli tepesinde dikil-medikçe onu sana geri ver-mez. "Ümmilere (kendi dinimiz-den olmayanla-ra) karşı hiçbir sorumluluğumuz yoktur" dedikleri için böyle davra-nanlar, böyle bi-le bile Allah adı-na yalan söyler-ler.	Ehl-i Kitap içinden öyleleri var ki, yük-le malını kendi-sine inansen onu sana öder. Yine onlardan öyleleri var ki, bir dinarını inansen onu sana ödemez, meğer ki tepesine dikilip du-rasın. Bu işte onla-rın "Ümmilere ne yaparsak bize mes'ûliyet yok" demelerinden ve Allah nâmına bile yalan söyle-melerinden ileri ge-liyor.	Ehl-i Ki-tab'dan öylesi vardır ki; kan-tarla emanet bıraksan; onu sana öder. Öylesi de var-dır ki; bir tek altın emanet etsen; tepesi-ne dikilmedik-çe onu sana ödemez. Bu, onların: Ümmi-ler hakkında bize karşı so-rumluluk yok-tur, demele-rindendir. On-lar, bile bile Allah'a karşı yalan söyle-mektedirler.	Geçmiş vahyin iz-leycileri arasında öylesi var ki, ken-disine bir hazine emanet etsen sana (sadakatle) iade eder; ve öylesi de var ki ona ufak bir altın sikke emanet etsen, başında di-kilmedikçe sana geri vermez; bu, onların, Kitap ile il-gisi olmayan bu halk(a yaptığımız hiçbir şey)den do-layı bize bir suç yüklenemez şek-ilindeki iddialarının bir sonucudur: (Böylece) onlar, (bile bile) Allah hakkında yalan söylerler.
3. 76	مَنْ=kim بَلَى=Hayır أَوْفَى=yerine getirir وَاتَّقَى=ve (günahtan) korunursa اللّٰهُ=Allah da فَإِنَّ=şüphesiz الْمُنْقِينَ=korunanları يُحِبُّ=sever	Hayır, öyle değil. Kim sözünü ye-rine getirir ve günahtan sakı-nırsa bilsin ki Al-lah kesinlikle takva sahiplerini sever.	Öyle değil, mes'ûliyet var. Kim ahdini yerine getirir ve sakınır-sa; Allah'dan kor-karsa bilsin ki Allah müttakîleri sever.	Hayır, kim ah-dini yerine ge-tirir ve sakınır-sa; şüphe yok ki Allah, sakı-nanları sever.	Ama (Allah,) Ken-disine karşı taah-hütlerine sadık ka-lanlar(ın) ve Kendi-sine karşı sorumlu-luk bilinci duyan-lar(ın farkındadır); ve Allah, Kendisine karşı sorumluluk bilinci taşıyanları sever.
3. 77	إِنَّ=Fakat الَّذِينَ يَشْتَرُونَ=satanlar var ya اللّٰهُ=Allah'a بِعَهْدٍ=verdikleri sözü وَأَيْمَانِهِمْ=ve yeminlerini ثَمَنًا=paraya أُولَئِكَ=işte أَزْ بَرٍ=az bir لَهُمْ=onların لَا خَلَقَ=bir payı yoktur فِي الْآخِرَةِ=ahirette وَلَا يَكْلَمُهُمْ=onlara konuşmayacak وَلَا يَنْظُرُ=bakmayacak اللّٰهُ=Allah إِلَيْهِمْ=onlara يَوْمَ=günü الْقِيَامَةِ=kıyamet وَلَا يَرْكَبُهُمْ=ve onları yüceltmeyecektir وَلَهُمْ=Onlar için vardır عَذَابٌ=azab أَلِيمٌ=acı bir	Allah'a verdikleri sözü ve yemin-le-ri birkaç para karşılığında sa-tanlar var ya, on-ların ahirette hiçbir payları ol-maz. Kıyamet günü Allah onlar-la konuşmaz, ta-raflarına bakmaz ve kendilerini günahlardan arındırmaz; onla-rı acıklı bir azap beklemektedir.	Allah'ın ahdini ve kendi yeminlerini hasis (<i>sefil</i>) bir menfaat bahasına satanlara gelince, işte onların âhirette hiç nasipleri olma-yacak, Allah kıya-met günü kendile-rine hitap etmeyecek, yüzlerine bakmayacak, se-nalarında bulun-mayacak ve kendi-lerine dayanılmaz azap ile azap edi-lecek.	Allah'ın ahdini ve kendi ye-minlerini az bir paraya de-ği-şenlerin, ahi-rette hiç bir payı yoktur. Allah, kıyamet günü onlarla konuşmaz, onlara bak-maz, onları temize çık-ar-maz. Ve onlar için elim bir azab vardır.	Allah'a karşı taah-hütlerini ve yemin-lerini ufak bir ka-zanç karşılığında değiştirenler var ya; onlar, öteki dünyanın nimetle-rinden asla nasip-lenemeyeceklerdir; Allah, Kıyamet Gü-nü, onlarla ne ko-nuşacak, ne yüzle-rine bakacak, ne de onları günahla-rından arındıraca-kı; ve onları acıklı bir azap beklemek-tedir.
3. 78	وَأِنْ مِنْهُمْ=onlardan أَفَرِيقًا=bir grup var ki يَلُؤُونَ=eğip бүкерler أَلْسِنَتَهُمْ=dillerini بِالْكِتَابِ=Kitapla لِتَحْسِبُوهُ=siz sanasınız diye مِنَ الْكِتَابِ=Kitaptan وَمَا هُوَ=olmayan bir şeyi مِنَ الْكِتَابِ=Kitapta هُوَ=o وَيَقُولُونَ=ve derler اللّٰهُ=Allah مِنْ عِنْدِ=katındandır وَمَا هُوَ=Oysa o değildir اللّٰهُ=Allah مِنْ عِنْدِ=katından عَلَى=karşı السَّوْءِ=yalan اللّٰهُ=Allah'a وَهُمْ يَعْلَمُونَ=bile bile	Onlardan öyleleri var ki, kutsal ki-tabı dik durarak okurlar, böylece okuduklarını Al-lah kitabından sanmanızı sağ-lamaya çalışırlar. Oysa bu oku-dukları şeyler ki-taptan değildir. 'Bu Allah katın-dandır' derler. Oysa Allah ka-tından değildir. Böylece bile bile Allah adına ya-lan söylerler.	İçlerinden bir ce-maat de var ki, siz-ler onu Kitap'tan zannedesiniz diye dillerini бүкүp Ki-tab'ı tahrif ediyor-lar. O ise Kitap'tan değil. Sonra da "Bu Allah tarafın-dan geldi" diyorlar. Halbuki Allah tara-fından gelmedi. Al-lah nâmına bile bi-le yalan söylüyor-lar.	Onlardan bir gүruh vardır ki; kitabda ol-madığı halde kitaptan zan-nedesiniz di-ye, dillerini eğip, бүкерler. Allah katında olmadığı hal-de; Allah ka-tındandır, der-ler. Allah adı-na, bile bile yalan söyler-ler.	Onlardan öylesi de var ki, (söyledikleri) Kitap-ı Mukad-des'den olmadığı halde ondan oldu-ğunu düşününüz diye dilleriyle Kitab-ı Mukaddes'i çarpı-tırlar ve Allah'tan olmadığı halde, Bu, Allah'tandır! derler; böylece bile bile Al-lah hakkında ya-lanlar uydururlar.
3. 79	مَا كَانَ=yakışmaz ki لِبَشَرٍ=hiçbir insana اللّٰهُ=Allah أَنْ يُؤْتِيَهُ=ona versin de الْكِتَابِ=Kitap وَالْحُكْمَ=hüküm (hikmet) وَالنَّبُوَّةَ=ve peygamberlik يَقُولَ=sonra (o kalsın) ثُمَّ=sonra لِلنَّاسِ=insanlara كُونُوا=olun لِي=bana عِبَادًا=kullar اللّٰهُ=Allah'ı مِنْ دُونِ=bırakıp وَلَكِنْ=fakat der كُونُوا=olun رَبَّانِيَيْنِ=Rabba halis kullar بِمَا=şeyler gereğince كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ=okuduğunuz الْكِتَابِ=Kitap وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ=öğrettiğiniz	Hiçbir insana yakışmaz ki kendisine kitap, yetki ve pey-gamberlik veril-dikten sonra in-sanlara dönsün de Allah'ı bıra-karak bana kul olunuz' desin; tersine ona ya-kışan söz; 'Okuyup öğren-diğiniz bu kitap gereğince Allah'a kul olmayı benimseyiniz' demektir.	Hiçbir beşer yok ki Allah ona kitap versin, hüküm ver-sin, peygamberlik versin de o sonra insanlara "Allah'ı bırakın, bana kul olun" diyebilsin. Lâkin o "Sizler Ki-tab'ı tâlim ve te-tebbü etmekte ol-duğunuz için Al-lah'a tamamıyla münkâd olmalısı-nız" der.	Hiç bir insana yakışmaz ki; Allah, kendisi-ne kitabı, hük-mü ve peygamberli-ği versinde son-ra o, insanla-ra: Allah'ı bıra-rakıp bana kullar olun, desin. Fakat: Kitabı okuyup öğrettiğinize göre Rabb'a kul olun, de-mek yaraşır.	Allah'ın vahiy, sağ-lam muhakeme ve peygamberlik ba-ğışladığı hiç kim-senin bundan son-ra halkına, Allah'ın yanı sıra bana da kulluk edin! demesi düşünülemez; ak-sine, (onlara şöyle öğüt verir): ilahi ke-lâmın bilgisini ya-yarak ve kendiniz (onu) derinlemesi-ne inceleyerek Al-lah adamları olun!

3. 80	وَلَا يَأْمُرُكُمْ =Ve size emretmez أَنْ تَتَّخِذُوا =edinin diye الْمَلَائِكَةَ =Melekleri وَالنَّبِيِّينَ =ve peygamberleri أَنْ يَأْبَأَ =tanrılar أَيَأْمُرُكُمْ =size emreder mi? بَعْدَ =inkârı إِنْ =olduktan أَنْتُمْ =siz مُسْلِمُونَ =Müslüman	Onun size, melekleri ve peygamberleri ilâh edinmenizi emretmesi de düşünülemez. O size, müslüman olduktan sonra, kâfir olmayı emreder mi hiç?	Ve hiçbir zaman meleklerle peygamberleri ilâh edinmenizi de emredemez. Ya sizler Allah'a iman ettikten sonra o hiç kâfir olmanızı emredebilir mi?	Size melekleri ve peygamberleri Rabb olarak benimlemenizi de emretmez. Müslüman olduktan sonra size küfretmeyi mi emredercek?	O, melekleri ve peygamberleri tanıdınizi Allah'a teslim ettikten sonra hiç O sizi hakikati inkara davet eder mi?

3. 81	وَاِذْ اَخَذَ	الله=Allah	Hani Allah, peygamberlerden	Hani Allah "Sizlere verdiğim Kitap ile hikmete mutlak iman edeceksiniz, sonra sizlere elinizdeki o Kitap ile hikmeti tasdik eder (teyid eder) bir Peygamber gelecek, ona mutlak iman edecek ve kendisine mutlak yardımında bulunacaksınız" diye söz aldı; 'Bu direktifimi kabul ettiniz, omuzlarınıza yüklediğim bu görevi üstlendiniz mi?' dedi. 'Kabul ettik' dediler, Allah da 'Birbirinize şahid olunuz, ben de sizinle birlikte şahidlerdenim' dedi.	Hani Allah, Peygamberlerden söz almış: And olsun ki, size, kitabı, hikmeti verdim. Yanınızda olanı doğrulayıcı bir peygamber geldiğinde mutlaka o'na inanacak ve yardım edeceksiniz. İkrar edip de ahdi kabul ettiniz mi? demişti. Onlar da: İkrar ettik, demişlerdi. Allah: Şahid olsun, Ben de sizinle beraber şahidlerdenim, demişti.	Allah, (geçmiş vahiylerin izleyicilerinden) peygamberler vasıtasıyla şu taahhüdü talep etti: Eğer, vahyi ve hikmeti size bahsettikten sonra, hani sahip olduğunuz hakikati tasdik eden bir elçi size gelirse o'na inancı ve yardım etmelisiniz. Bu şartı dayalı ahdimi kabul ve tasdik eder misiniz? Onlar: Kabul ederiz! dediler. Allah: Öyleyse (buna) şahit olun, Ben de sizin şahidiniz olacağım.
	مِثْقًا	=şöyle söz				
	النَّبِيِّينَ	=peygamberlerden	لَمَّا	=bakın		
	آتَيْنَكُمْ	=size verdim	مِنْ كِتَابٍ	=Kitap		
	وَحِكْمَةٍ	=ve hikmet	ثُمَّ	=imdi		
	جَاءَكُمْ	=geldiğinde				
	رَسُولٌ	=bir peygamber				
	مُصَدِّقٌ	=doğrulayıcı				
	لَمَّا مَعَكُمْ	=yanınızda bulunan(Kitap)				
	تَلْتُمُونَ	=mutlaka inanacak	بِهِ	=ona		
	وَلَنَنْصُرَهُ	=ve ona mutlaka yardım edeceksiniz				
	قَالَ	= demişti				
	أَفَرَرْتُمْ	=bunu kabul ettiniz mi?				
	وَأَخَذْتُمْ	=ve aldınız mı?				
	عَلَى	=üzerinize	ذَلِكَ	=bu hususta		
	إِصْرِي	=ağır ahdimi	قَالُوا	=dediler		
	أَفَرَرْنَا	=kabul ettik	قَالَ	=dedi		
	فَاسْهَوْا	=o halde tanık olun				
	وَأَنَا	=ben de	مَعَكُمْ	=sizinle beraber		
	مِنَ الشَّاهِدِينَ	=tanık olanlardanım				

3. 82	فَمَنْ=artık kim تَوَلَّى=dönerse	O halde bundan sonra kim sö-	Artık bundan sonra yüz çevirenlere ge-	Artık kim, bundan sonra	O halde, kimler (bu
	بَعْدَ=sonra ذَلِكَ=bundan	zünden dönerse onlar fasıkların	lince, işte Allah'ın tâatından uzakla-	dönerse işte onlar, fasik-	taahhütten) döner-
	فَأُولَٰئِكَ=işte هُمْ=onlar	ta kendileridir.	şanlar onlar.	lardır.	se; işte onlar, ger-
	الْفَاسِقُونَ=fâsıklardır				çek fasıklardır!

3. 83	أَفَعَيَّرَ=başkasını mı دِينٍ=dininden الله=Allah'ın يَبْعُونَ=arıyorlar وَلَهُ=oysa O'na أَسْلَمَ=teslim olmuştur مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde وَالْأَرْضِ=ve yerde طَوْعًا=ister وَكَرْهًا=istemez وَالْيِهِ=ve O'na يُرْجَعُونَ=döndürüleceklerdir	Yoksa onlar Allah'ın dininden başka bir din mi arıyorlar? Oysa göklerde ve yerde bulunanların tümü ister-istemez O'na teslim olmuşlardır ve O'nun huzuruna döndürüleceklerdir.	Yoksa bunlar Allah'ın dininden başkasını mı istiyorlar ki göklerde, yerde kim varsa ister istemez O'nun birliğine boyun eğmiş ve dönüp O'na varacaklar.	Yoksa Allah'ın dininden başkasını mı arıyorlar? Oysa göklerde ve yerde kim varsa; ister istemez O'na teslim olmuştur. Ve O'na döndürüleceklerdir.	Onlar Allah'a imandan başka bir itikat mı arıyorlar? Halbuki göklerde ve yeryüzünde olan her şey isteyerek veya istemeyerek O'na boyun eğer, çünkü her şey (sonunda) O'na dönecektir.

3. 84	قُلْ=de ki وَمَا أُنْزِلَ=indirilene وَمَا أُنْزِلَ عَلَى=ve indirilene إِبْرَاهِيمَ=İbrahim'e وَإِسْمَاعِيلَ=İsmail'e وَإِسْحَاقَ=İshak'a وَيَعْقُوبَ=Yakub'a وَالْأَسْبَاطَ=ve sıbtlara وَمَا أُوتِيَ=verilene مُوسَى= Musa'ya وَإِسَى=İsa'ya وَالنَّبِيِّينَ=ve peygamberlere مِنْ رَبِّهِمْ=Rableri tarafından لَا نُفَرِّقُ=ayırım yapmayız بَيْنَ=arasında أَحَدٍ=hiçbirinin مِنْهُمْ=onlar وَنَحْنُ=biz لَهُ=O'na مُسْلِمُونَ=teslim olanlarız	De ki; Allah 'a, bize indirilen kitaba; İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a ve torunlarına indirilen ilahi mesajlara; Musa'ya, İsa'ya ve diğer peygamberlere Rabbleri tarafından verilene inandık; onlar arasında ayırım yapmayız, biz O'na teslim olmuşuz;	Yâ Muhammed, onlara de ki: "Bizler Allah'a inandığımız gibi kendimizi indirilen ve İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a ve Yakup oğullarına indirilen ve Musa'ya, İsa'ya ve diğer peygamberlere mabudları tarafından olarak verilen kitaplara inandık. Peygamberlerden hiçbirini ötekinden ayırt etmez ve bizler tamamıyla Allah'a münkâdız (ve bizler tamamıyla Allah'ın birliğine boyun eğmişiz).	De ki: Allah'a iman ettik. Ve bize indirilene, İbrahim, İsmail, İshak, Ya'kub ve oğullarına indirilenlere, Musa'ya, İsa'ya ve peygamberlere; Rabbları tarafından verilenlere de iman ettik. Onların hiçbirisi arasında fark gözetmeyiz. Ve biz, O'na teslim olanlarız.	De ki: Biz, Allah'a; bize indirilene; İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a ve o'nun neslinden gelenlere indirilene; Rableri tarafından Musa'ya, İsa'ya ve (diğer) tüm peygamberlere bahşedilene inanırız; onlar arasında hiçbir ayırım yapmayız. Ve kendimizi O'na teslim ederiz.

3. 85	وَمَنْ كَيْتَبُغ=ararsa دِينًا=bir din فَلَنْ=bilsin ki يُقْبَلُ=(o din) kabul edilmeyecek مِنْهُ=ondan وَهُوَ=ve o فِي الْآخِرَةِ=ahirette مِنَ الْخَاسِرِينَ=kaybedenlerden olaca ktır	Kim İslâm'dan başka bir din ararsa, o din ondan kabul edilmez ve ahirette hüsrana uğrayanlardan olur.	Kim İslâm'dan başka bir din isterse kat'iyyen onun dini kabul edilmeyecek ve kendisi âhirette hüsrana düşenlerden olacaktır.	Kim, İslâm'dan başka bir din ararsa; ondan asla aknul olunmaz. Ve o, ahirette hüsrana uğrayanlardandır.	Kim Allah'a teslimiyetten başka bir din ararsa, bu kendisinden asla kabul edilmeyecek ve o, ahirette kaybedenlerden olacaktır.

3.	كَيْفَ=nasıl	يَهْدِي=yol gösterir	Peygamberin haklı olduğunu gördükleri, kendilerine açık belgeler geldiği halde iman ettikten sonra kafir olanları Allah doğru yola nasıl iletir? Allah zalimleri doğru yola iletmez.	Allahu Zülcelâl öyle bir kavmi nasıl doğru yola çıkarır ki iman ettikten, peygamberlerin hak olduğuna şahit olduktan ve kendilerine apaçık deliller geldikten sonra küfere sapan bir kavmi, Allah nasıl hidayete eriştirir? Ve Allah, zalimler guruhunu hidayete iletmez.	İman ettikten iman edip bu El-çi'nin hak olduğuna şahit olduktan ve hakikatin bütün kâfirları kendilerine geldikten sonra hakikati inkar etmeyi seçen bir halkı Allah nasıl doğru yola ulaştırır? Allah, böyle bir zalimlerin topluluğunu doğru yola iletmez.
86	اِنَّهٗ=Allah	قَوْمًا=bir topluma			
	كَفَرُوا=inkâr eden	بَعْدَ=sonra			
	اِيْمَانِهِمْ=iman ettikten				
	وَوَشَّهٖنَا=ve gördükten	اَنَّ=gerçekten			
	الرَّسُوْلَ=Resul'ün				
	حَقًّا=hak olduğunu				
	وَجَاءَهُمْ=ve kendilerine geldikten				
	النَّبِيَّاتِ=açık deliller	وَاللّٰهَ=Allah			
	لَا يَهْدِي=doğru yola iletmez				

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
3. 87	الظَّالِمِينَ=zalim القَوْمُ=toplumu				
3. 88	أُولَئِكَ=işte جَزَاؤُهُمْ=onların cezası أَنَّ=gerçekten عَلَيْهِمْ=onların üzerine olmasıdır لَأَعْنَةَ=laneti الله=Allah'ın وَالْمَلَائِكَةِ=meleklerin وَالنَّاسِ=ve insanların أَجْمَعِينَ=bütün	Böylelerinin cezası; Allah'ın, meleklerin ve tüm insanların lanetine uğramalarıdır.	İşte onların cezası: Allah'ın, meleklerin, insanların hepsinin lâneti üzerlerine uğrayacak,	İşte bunların cezası: Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların la'neti onların üzerinedir.	Onların karşılığı, Allah'ın, meleklerin ve bütün (dürüst ve erdemli) insanların lanetine uğramak olacaktır.
3. 89	إِلَّا=ancak başka الَّذِينَ تَابُوا=tevbe edip مِّنْ بَعْدِ=sonra ذَلِكَ=ondan وَأَصْلَحُوا=çünkü فَإِنَّ=çok bağışlayan الله=Allah رَحِيمٌ=çok esirgeyendir	Ancak bu sapıtmanın ardından tevbe ederek durumlarını düzelterenler hariç. Çünkü Allah affedicisi ve merhametlidir.	Lâkin o kimseler ki bundan sonra (sonradan) rücu ile nefislerini ıslah ederler, şüphe yok Allah'ın gufranı geniş, rahmeti engindir.	Ancak bunun ardından tevbe edip ıslah edenler müstesnadır. Doğrusu Allah, Gafur'dur, Rahim'dir.	Ama daha sonra tevbe edip kendilerini düzelterenler hariç tutulacaktır: Zira Allah, çok affedicidir, rahmet kaynağıdır.
3. 90	إِنَّ=Onlar ki الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr ettiler بَعْدَ=sonra إِيمَانِهِمْ=inandıktan ثُمَّ=sonra أَزْدَادُوا=arttı كُفْرًا=inkârları لَنْ تُقْبَلَ=kabul edilmeyecektir وَأُولَئِكَ=işte تَوْبَتُهُمْ=onların tevbeleri هُمْ=onlar الضَّالُّونَ=sapıkların ta kendileridir	İman ettikten sonra kâfir olanlar sonra da kâfirliklerini kolaylaştırılar; bunların tevbeleri kesinlikle kabul edilmez, bunlar sapıkların ta kendileridir.	O kimseler ki iman etmişken arkasından inkâr ederler, sonra imansızlıklarını arttırırlar. Bunların rücu'u ebediyen kabul edilmeyecek. Bunlar yok mu, işte dalâl içinde kalanlar bunlar.	İman ettikten sonra küfredip de, küfürleri artanların tevbeleri kabul edilmez. İşte onlar sapıkların kendileridir.	İmana erdikten sonra hakikati inkara kalkışanlara ve sonra hakikati reddetmede (daha büyük bir inatla) ısrar edenlere gelince, şüphesiz, onların (diğer günahlardan dolayı) tevbeleri kabul edilmeyecektir; işte onlar gerçek sapkınlardır.
3. 91	إِنَّ=şüphesiz الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edip وَمَاتُوا=ölenler وَهُمْ كَافَرٌ=kâfir olarak فَلَنْ يُقْبَلَ=kabul edilmeyecektir مِّنْ أَحَدِهِمْ=hiçbirinden مِلَّةٌ=dolusu دَهَبًا=altın الْأَرْضِ=dünya وَلَوْ=olsa dahi أُولَئِكَ=işte أَفْتَدَىٰ بِهِ=fidye vermiş عَذَابٌ=azab لَهُمْ=onlar için vardır وَمَا=ve yoktur أَلِيمٌ=acı bir لَهُمْ=onların مِّنْ نَّاصِرِينَ=hiçbir yardımcıları	Küfredip kâfir olarak ölenlere gelince, bunların hiç birinden yeryüzü dolusu kadar altını fidye olarak verse bile kabul edilmez. Onları acıklı bir azap beklemektedir, hiçbir yardımcı bulamazlar.	O kimseler ki inkâra saparlar ve kâfir olarak can verirler, bunların hiçbirinden hatta fide namıyla dünya dolusu altın verse asla kabul edilmez. Bunlar o adamlar ki kendileri için dayanılmaz azap var ve imdadlarına gelecekler yok.	Doğrusu küfredip de, kafir olarak ölenler, yeryüzü dolusu altını fidye verecek olsalardı yine de hiçbirinden kabul edilmez. Onlar için elim bir azab vardır. Ve onların hiçbir yardımcıları da yoktur.	Hakikati inkara şartlanmış olanlara ve hakikat inkarcısı olarak ölenlere gelince, yeryüzünün bütün altınları (bile) onların fidyelerini karşılayamaz. İşte onlar için acıklı bir azap vardır ve kendilerine yardım edecek hiç kimse bulamayacaklardır.
3. 92	لَنْ تَنَالُوا=asla eremezsiniz حَتَّى=kadar الْبِرَّ=iyiliğe تُنْفِقُوا=(Allah için) harcayınca مِمَّا=şeylerden تُحِبُّونَ=sevdiğiniz وَمَا تَنْفِقُوا=ne harcarsanız مِّنْ شَيْءٍ=herhangi bir şeyden فَإِنَّ=şüphesiz الله=Allah بِهِ=onu يَعْلَمُ=bilir	Sevdiğiniz şeylerden infak etmedikçe iyilik mertebesine eremezsiniz. Her ne infak ederseniz, hiç şüphesiz Allah onu bilir.	Sevdiğiniz mallardan Allah yolunda başlamadıkça ebediyen kemâle varamazsınız. Herhangi bir şeyi de bağışladınız mı bilin ki Allah onu biliyor.	Sevdiğiniz şeylerden infak etmedikçe, asla bir'e erişemezsiniz. Ve her ne infak ederseniz; şüphesiz Allah, onu bilir.	(Size gelince ey müminler,) kendiniz için özenle ayırdığınız şeylerden başkaları için harcamadıkça gerçek erdeme ulaşmış olamazsınız; ve her ne harcarsanız kuşkusuz, Allah ondan tamamiyle haberdardır.
3. 93	كُلُّ=bütün الطَّعَامِ=yiyecekler كَانَ=idi حَلَالًا=helal لِإِسْرَائِيلَ=İsrail إِلَّا=dışında مِمَّا=şeyler حَرَّمَ=haram kıldığı إِسْرَائِيلَ=İsrail'in عَلَى نَفْسِهِ=kendisine مِن قَبْلِ=önce أَنْ تُنَزَّلَ=indirilmeden تُؤْتَى=de ki بِالتَّوْرَةِ=Tevrat فَأَنذَرُوا=getirip إِنْ=eğer فَاتْلَوْهَا=okuyun كُنْتُمْ=iseniz صَادِقِينَ=doğru	İsrail'in (Yakub'un), Tevrat'ın indirilişinden önce kendine yasakladıkları dışında kalan tüm yiyecekler İsrailoğulları'na helâl idi. De ki; 'Eğer doğru söylüyorsanız, Tevrat'ı getirip okuyunuz.'	İsrail'in Tevrat indirilmeden evvel nefesine haram etmiş bulunduğundan başka bütün yiyecekler İsrail oğullarına helâl idi. Yâ Muhammed, onlara "Sözünüzde doğru iseniz, getirin Tevrat'ı da okuyun!" de.	Tevrat inmeden evvel İsrail'in, kendi nefesine haram kıldığından başka bütün yiyecekler İsrailoğullarına helal idi. Eğer sadıklardan iseniz; haydi Tevrat'ı getirip okuyun, de.	Tevrat indirilmeden önce, İsrailoğulları'nın (günah diyerek) kendine yasakladığı şeyler dışında bütün yiyecekler onlara helal idi. De ki: Eğer söylediklerinizde samimi iseniz Tevrat'ı getirin de onu okuyun!
3. 94	فَمَنْ=artık kim أَفْتَرَى=uydurursa الْكَذِبَ=yalan عَلَى اللَّهِ=Allah'a مِّنْ بَعْدِ=sonra da ذَلِكَ=bundan فَأُولَئِكَ=işte هُمْ=onlar الظَّالِمُونَ=zalimlerdir	Kim bundan sonra Allah adına yalan uydurursa, bunlar zalimlerin ta kendileridirler.	Artık bunun üzerine Allah namına yalan uyduranlar kimler ise, işte nefislerine zulmedenler onlardır.	Bundan sonra artık kim Allah'a karşı yalan isnad ederse; işte onlar zalimlerin kendileridir.	Ve artık bundan sonra kim Allah hakkında yalan uydurursa işte onlar zalimlerdir!
3. 95	قُلْ=de ki صَدَقَ=doğru söyledi الله=Allah فَاتَّبِعُوا=öyle ise uyun دِينَهُ=dinine إِبْرَاهِيمَ=İbrahim حَنِيفًا=hanif (Allah'ı birleyici) olarak وَمَا كَانَ=O değildi مِنَ الْمُشْرِكِينَ=ortak koşanlardan	De ki; Allah doğru söyledi. Buna göre İbrahim'in dosdoğru dinine uyunuz. O, müşriklerden değildi.	Kendilerine de ki: "Allah'ın doğru söylediği meydana. Gelin, İbrahim'in daima hakka meyleden dine tâbi olun. Hem o hiçbir zaman müşriklerden değildi."	De ki: Allah doğru buyurmuştur. O halde Hanif olarak İbrahim'in dinine uyun. O, müşriklerden değildi.	De ki: Allah doğruyu söylemektedir: O halde, batıl olan her şeyden yüz çeviren ve Allah'ın yanısıra hiçbir şeyi ilahlık yakıştırmayan İbrahim'in inanç sistemine uyun.
3. 96	إِنَّ=doğrusu أَوَّلَ=ilk بَيِّنَةٍ=ev	İnsanlar için kurulan ilk ev Meke'deki bütün	İnsanlar için ilk mabed olması emredilen Beyt şüphe	Muhakkak ki insanlar için konulmuş ilk	Unutmayın, insanlık için inşa edilen ilk mabed, Bek-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fi Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
رُضِعَ=(mabed olarak) kurulan لِلنَّاسِ=insanlara الَّذِي بَبْكَةَ=Mekke'de olandır مُبَارَكًا=uğur, bereket وَهْدًى=ve hidayet kaynağıdır لِلْعَالَمِينَ=alemlere		canlılar için bereket ve hidayet kaynağı olan (Kâbe)dir.	yok ki mübarek ve âlemlere hidayet olarak Mekke'de bulunmaktadır.	ev; çok mübarek olarak kurulan ve âlemler için hidayet olan Mekke'deki dir.	ke'dekiydi: bereketli ve bütün âlemler için bir rehber(lik kaynağı),
3. 97 فِيهِ=onda vardır آيَاتٍ=deliller بَيِّنَاتٍ=açık açık مَقَامٍ=Makamı وَمَنْ=kimse إِبْرَاهِيمَ=ibrahim'in دَخَلَهُ=ona giren كَانَ آمِنًا=güvene erer وَاللَّهُ=Allah'ın bir hakkıdır عَلَى=üzerinde النَّاسِ=insanlar أَلْبَيْتِ=Ev'e حُجَّ=(gidip) haccetmesi مَنْ=herkesin اسْتَطَاعَ=gücü yeten وَمَنْ=kim إِلَيْهِ سَبِيلًا=yoluna كَفَرَ=nankörlük ederse فَإِنَّ=şüphesiz عَنِّي=zengindir اللَّهُ=Allah عَنِ الْعَالَمِينَ=bütün âlemlerden		Orada apaçık deliller ve İbrahim'in makamı vardır. Kim oraya girse güvenliğe erer. Ona yol bulabilenlerin Kâbe'ye haccetmesi Allah'ın, insanlar üzerinde hakkıdır. Kim küfrederse bilsin ki Allah âlemlerden müstağnidir.	Orada Allah'ın açık âyâtı var, İbrahim'in makamı var, sonra içine giren her türlü korkudan emin olur. Allah'ın insanlar üzerinde hakkıdır: Yolunu bulabilenler Beyt'ini ziyaret edecekler. Kim bu hakkı tanımasza bilsin ki Allahu Zülcelâl bütün âlemlerden müstağni.	Orada apaçık alametlerle, İbrahim'in makamı vardır. Kim, oraya girse emin olur. Ona yol bulabilen herkesin, Ka'be'yi haccetmesi insanlar üzerinde Allah'ın bir hakkıdır. Kim inkar ederse; bilsin ki doğrusu Allah, âlemlerden müstağni'dir.	apaçık işaretlerle dopdolu. (Orası) bir zamanlar İbrahim'in durduğu yer(dir); kim içine girse huzur bulur. Bundan dolayı, mabedi haccetmek, gücü yeten bütün insanların Allah'a karşı yerine getirmek zorunda oldukları bir görev dir. Hakikati inkar edenlere gelince, bilsinler ki, Allah, yarattığı âlemlerden bağımsızdır, her bakımdan Kendine yeterlidir.
3. 98 قُلْ=de ki يَا=Ey أَهْلَ=ehli الْكِتَابِ=Kitap لَمْ تَكْفُرُوا=neden inkâr ediyorsunuz? اللَّهُ=Allah'ın آيَاتٍ=ayetlerini وَاللَّهُ=Allah شَهِيدٌ=tanık iken عَلَى مَا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınıza		De ki; 'Ey ehl-i kitap, Allah yaptıklarınızı görüp dururken niye O'nun ayetlerini inkar ediyorsunuz?'	Yâ Muhammed, onlara şöyle de: "Ey Ehl-i Kitap! Allah'ın âyâtını nasıl inkâr ediyorsunuz ki Allah bütün işlediklerinizi görüyor."	De ki: Ey Ehl-i Kitap; Allah yaptıklarınızı görüp dururken niçin Allah'ın ayetlerini inkar ediyorsunuz?	De ki: Ey geçmiş vahyin izleyicileri! Allah, yaptığınız her şeye şahit iken neden O'nun mesajını kabul etmekten kaçınıyorsunuz?
3. 99 قُلْ=de ki يَا=Ey أَهْلَ=ehli الْكِتَابِ=Kitap لَمْ تَصْنُؤْ=niçin çevirmeğe çalışıyorsunuz? عَنْ سَبِيلٍ=yolundan اللَّهُ=Allah مَنْ=kimseleri آمَنَ=inanan تَبْغُوهَا=göstermeğe yeltenerek عَوَجًا=eğri وَأَنْتُمْ شُهَدَاءٌ=gerçeğe tanık olduğunuz اللَّهُ=Allah وَمَا=değildir بِعَافِلٍ=habersiz عَمَّا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızdan		De ki; 'Ey ehl-i kitap, niçin Allah'ın yolunu eğri göstermeye yeltenerek inananları o yoldan döndürmeye çalışıyorsunuz? Oysa onun doğru olduğunu biliyorsunuz. Allah yaptıklarınızdan kesinlikle habersiz değildir :	Yâ Muhammed, onlara şöyle de: "Ey Ehl-i Kitap! Neden sizler Allah'ın yolunu doğru görür dururken eğri bûğrû olmasını istiyorsunuz da, iman edenleri o yoldan çeviriyorsunuz? Halbuki Allahu Zülcelâl işlediklerinizden gafil değil."	De ki: Ey Ehl-i Kitap, siz gerçeği gördüğünüz halde Allah'ın yolunu eğri göstermeye yeltenecek, iman edenleri niçin ondan çeviriyorsunuz? Allah, yaptıklarınızdan gafil değildir.	De ki: Ey geçmiş vahyin izleyicileri! (Doğru olduğuna) bizzat kendiniz şahit olduğunuz halde onu eğri göstermeye çalışarak, (bu ilahi kelama) iman edenleri nenden Allah yolundan alıko(ymaya çabalı)yorsunuz? Allah, yaptıklarınızdan gafil değildir.
3. 100 يَا أَيُّهَا=Ey الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar فَرِيقًا=gruba إِنْ تُطِيعُوا=uyarsanız مِنْ=herhangi bir الَّذِينَ أُوتُوا=verilenlerden الْكِتَابِ=Kitap يُرُدُّكُمْ=sizi döndürüp بَعْدَ=sonra إِيمَانِكُمْ=imanınızdan كَافِرِينَ=kâfir yaparlar		Ey müminler, kendilerine kitap verilenlerin bir grubuna uyarmanız bunlar sizi iman ettikten sonra döndürüp kafir yaparlar.	Ey iman edenler! Şayet kendilerine kitap verilenlerden bir takımına uyarmanız sizleri imanınızdan çevirir, kâfir ederler.	Ey iman edenler; eğer kendilerine kitap verilenlerden herhangi bir zümreye uyarmanız, imanınızdan sonra sizi çevirirler de kafir yaparlar.	Siz ey imana ermiş olanlar! Önceki çağlarda kendilerin e vahiy verilenlerden bir firkaya uyarmanız, iman ettikten sonra yenden hakikati reddetmenize sebep olabilirler.
3. 101 وَكَيْفَ=nasıl تَكْفُرُونَ=inkâr edersiniz تَتْلُوا=okunmakta وَأَنْتُمْ=ve üstelik size آيَاتٍ=ayetleri عَلَيْكُمْ=size وَفِيكُمْ=aranızda iken اللَّهُ=Allah'ın رَسُولُهُ=ve O'nun Elçisi de وَمَنْ=kim بِإِلَهِ=Allah'a يُعْتَصِمُ=sarılırsa اللَّهُ=Allah'a هُدًى=iletilmiştir فَقَدْ=muhakkak ki o إِلَى صِرَاطٍ=yola مُسْتَقِيمٍ=doğru		Allah'ın ayetleri size okunuyorken ve O'nun Peygamberi aranızdayken nasıl kafir olabilirsiniz? Kim Allah'a sımsıkı sarılırsa doğru yola iletilmiş olur.	Hem sizler küfre nasıl dönersiniz ki önünüzde Allah'ın âyetleri okunuyor, aranızda Allah'ın Peygamberi bulunuyor? Kim Allah'a tutunursa kendisinin doğru yola çıkarılmış olduğunu bilsin.	Allah'ın ayetleri size okunur, aranızda peygamberi bulunurken nasıl küfredersiniz? Kim, Allah'a sımsıkı sarılırsa; muhakkak doğru yola iletilmiştir.	Allah'ın mesajları size iletiildiği halde ve Elçisi aranızda yaşarken hakikati nasıl inkar edebilirsiniz? Ama Allah'a sımsıkı tutunan, dosdoğru yola ulaştırılmıştır.
3. 102 يَا أَيُّهَا=Ey الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar اللَّهُ=Allah'tan اتَّقُوا=korkun حَقَّ=hakkıyla ثِقَاتِهِ=O'na yaraşır biçimde وَلَا تَمُوتُنَّ=ölmeyin إِلَّا=dışında وَأَنْتُمْ=siz مُسْلِمُونَ=Müslümanlar olmak		Ey müminler, Allah'tan gerektiği gibi korkunuz ve mutlaka müslüman olarak ölünüz.	Ey iman edenler! Allah'tan ne türlü korkmak gerekirse öyle korkun ve başkasına değil, ancak O'nun birliğine boyun eğdiğiniz halde can verin.	Ey iman edenler; Allah'tan nasıl korkmak lazımsa öylece korkun. Ve her halde müslüman olarak can verin.	Siz ey imana ermiş olanlar! Derin bir duyarlılıkla Allah'a karşı sorumluluğunuzun hakkıyla bilincinde olun ve O'na kendinizi yüreten teslim etmeden önce ölümün sizi alt etmesine izin vermeyin.
3. 103 وَاغْتَصِمُوا=ve yapışın بِحَبْلِ=ipine اللَّهُ=Allah'ın جَمِيعًا=topluca وَلَا تَفَرُّوا=ayrılmayın وَاذْكُرُوا=hatırlayın نِعْمَتٍ=nimetini اللَّهُ=Allah'ın عَلَيْكُمْ=size olan كُنْتُمْ=siz idiniz إِذْ=hani أَعْدَاءُ=birbirinize düşman فَالْفَتْ=arasını اللَّهُ=Allah'ın عَلَيْكُمْ=kalblerinizin فَأَصْبَحْتُمْ=haline geldiniz بِنِعْمَتِهِ=O'nun nimetiyle إِخْوَانًا=kardeşler وَكُنْتُمْ=siz bulunuyordunuz عَلَى شَفَا=kenarında حُفْرَةٍ=bir çukurun مِنَ النَّارِ=ateşten		Hep birlikte Allah'ın ipine sımsıkı sarılınız sakın ayrılığa düşmeyiniz, Allah'ın size bağışladığı nimeti hatırlayınız. Hani bir zamanlar düşman olduğunuz halde O, kalplerinizi uzlaştırdı da O'nun bu nimeti sayesinde kardeş oldunuz. Hani siz bir ateş kuyusuna tam kenarından O sizi oraya düşmekten kurtardı. Allah işte böyle açık ayetlerini işte böyle açık anlatır ki, doğru yolu bulasınız.	Gelin, hepiniz birden O'nun gönderdiği râbitaya sımsıkı tutunun, hem sakın birbirinizden ayrılmayın. Allah'ın üzerinizdeki nimetini anın. Hani sizler birbirinizin hasmı iken kalplerinizi barıştırmıştı da sırf O'nun keremiyle kardeş olmuşunuz. Hani sizler cehennem uçurumunun tâ kenarından bulunuyorken O sizleri oradan kurtarmıştı. İşte doğru yolu tutabilmeniz için Allahu Zülcelâl âyetlerini böylece sarih olarak sizlere bildiriyor.	Topluca Allah'ın ipine sarılın, ayrılmayın. Ve Allah'ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın. Hani, siz; düşman idiniz de O, kalblerinizi arasını uzlaştırdı da, O'nun nimeti sayesinde kardeş oldunuz. Siz; bir ateş uçurumunun tam kenarında iken, sizi oradan doğru yola eresiniz diye kurtardı. Allah ayetlerini size işte böylece açıklar.	Hep birlikte Allah'ın ipine sımsıkı tutunun ve birbirinizden kopmayın. Ve Allah'ın size verdiği nimetleri hatırlayın: Siz birbirinize düşman iken kalplerinizi nasıl uzlaştırdı da O'nun lütfu ile kardeş oldunuz; ve ateşli bir uçurumun kenarında (iken) sizi ondan (nasıl) korudu. Bu şekilde Allah mesajlarını size açıklar ki hidayet bulasınız,

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	فَأَنفَذَكُمْ=(Allah) sizi kurtardı كَذَلِكَ=böyle مِنْهَا=ondan أَكْم=size اللّٰهُ=Allah أَيَاتِهِ=ayetlerini لَعَلَّكُمْ=umulur ki تَهْتَدُونَ=yola gelirsiniz				
3. 104	مِنْكُمْ=içinizden وَلْتَكُنْ=olsun يَدْعُونَ=çağırان أُمَّة=bir topluluk إِلَى الْخَيْرِ=hayra وَيَأْمُرُونَ=emredip بِالْمَعْرُوفِ=iyiliği وَيَنْهَوْنَ=men eden عَنِ الْمُنْكَرِ=kötülükten هُم=onlar وَإِلَيْكَ=işte الْمُفْلِحُونَ=kurtuluşa erenlerdir	Sizden hayra çağırان, iyiliği emredip kötülükten sakındıran bir ümmet olsun. İşte kurtuluşa erenler bunlardır.	Sonra aranızdan insanları salâha çağırır, mâruf ile emreder, münkerden nehyede bulunur bir ümmet meydana çıkmalı (vücuda gelmeli) ki felâha erecekler işte bunlar.	İçinizden hayra çağırان, iyiliği emredip kötülükten alıkoyan bir topluluk bulunsun. İşte onlar, kurtuluşa erenlerdir.	ve belki içinizden iyi ve yararlı olana davet eden, doğru olanı emreden, eğri ve yanlıştan alıkoyan bir topluluk çıkar: nihai kurtuluşa erişecek kimseler, işte bunlar olacak.
3. 105	كَالَّذِينَ=gibi وَلَا تَكُونُوا=olmayın تَفَرَّقُوا=bölünüp وَإِخْتَلَفُوا=ihtilaf edenler مِنْ بَعْدِ=sonra مَا جَاءَهُمْ=kendilerine geldikten النَّبَاتَاتِ=açık deliller وَإِلَيْكَ=işte onlar لَهُمْ=(evet) onlar için vardır عَظِيمٍ=büyük bir عَذَابٍ=azap	Sakin kendilerine apaçık ayetler geldikten sonra parçalanıp çatışmaya düşenler gibi olmayınız. Böyleleri için büyük bir azap vardır.	Sakin sizler de kendilerine apaçık âyetler gelmişken aralarında ayrılık çıkaran, ihtilâfa düşen kimseler gibi olmayın. Bunlar öyle bir günde azâbın büyüğüne uğrayacaklar	Kendilerine apaçık deliller geldikten sonra, parçalanıp ihtilafa düşenler gibi olmayın. İşte onlara büyük bir azap vardır.	Hakikatin bütün kanıtları kendilerine geldikten sonra karşıt görüşlere kapılıp parçalanırlar gibi olmayın; işte bunlar için feci bir azap vardır,
3. 106	تَبْيِضُ=ağarrır يَوْمَ=O gün وَتَسْوَدُ=kararrır بَازَى yüzler وَبَازَى yüzler فَأَمَّا الَّذِينَ اسْوَدَّتْ=kararanlara يُوزِو=üzleri أَكْفَرْتُمْ=inkâr ettiniz ha? (denilir) إِيمَانِكُمْ=inanmanızdan بَعْدَ=sonra الْعَذَابِ=azabı فَدَوْقُوا=öyle ise tadın بِمَا كُنْتُمْ=etmenize karşılık تَكْفُرُونَ=inkâr	O gün kimi yüzler ağarrır, kimi yüzler kararrır. Yüzleri kararanlara 'Siz iman ettikten sonra tekrar kâfir mi oldunuz? O halde kâfir olmanızın karşılığı olarak bu azabı tadın' denir.	ki, o gün birtakım yüzler ağaracak, birtakım yüzler de kararacak. Yüzleri kararanlara "Sizler iman etmişken döndünüz, kâfir oldunuz öyle mi? O halde kâfir olduğunuz için tadın azâbı da görün!" denecek.	O gün; nice yüzler ağarrır, nice yüzler kararrır. O zaman yüzleri kararanlara: İmanınızdan sonra küfür mü ettiniz? İşte o küfrünüzün cezası olarak tadın azabı, denir.	bazı yüzlerin (mutluluktan) parladığı ve bazı yüzlerin (acıyla) karardığı o (Hesap) Günü'nde yüzleri kararanlara: İmana erdikten sonra hakikati inkâr mı ettiniz? O halde hakikati inkâr ettiğiniz için tadın bu azabı! (denilecek).
3. 107	الَّذِينَ انْبَبَتْ=ağaranlar رَآ=ise يُوزِو=üzleri فَفِي=içindedirler رَحْمَةٍ=rahmeti اللّٰهُ=Allah'ın فِيهَا=orada هُم=onlar خَالِدُونَ=sürekli kalacaklardır	Yüzleri ağaranlara gelince, onlar Allah'ın rahmeti içindedirler ve orada sürekli olarak kalacaklardır.	Yüzleri ağaranlara sa Allah'ın rahmetinde olacaklar ki onlar da ebediyen oradalar.	Ama yüzleri ağaranlar, Allah'ın rahmeti içindedirler. Onlar orada temelli kalacaklardır.	Nur yüzlülere gelince, onlar Allah'ın rahmet dairesi içinde olacaklar, orayı mesken edineceklerdir.
3. 108	آيَاتٍ=ayetleridir إِشْته onlar اللّٰهُ=Allah'ın تَتْلُوها=onları okuyoruz عَلَيْكَ=sana بِالْحَقِّ=gerçek ile يُرِيدُ=istemez وَمَا اللّٰهُ=Allah الْعَالَمِينَ=alemlere ظَلَمًا=zulmetmek	Bunlar Allah'ın ayetleridir. Onları sana hakk içirikli olarak okuyoruz. Allah kesinlikle alemlere zulmetmek istemez.	İşte bunlar Allah'ın ayetleri ki sana hak olarak vahyeyiyoruz. Allah Zülcelâl âlemlere zulmü murad eder değil.	Bunlar; Allah'ın ayetleridir. Onları sana hak olarak okuyoruz. Allah, âlemlere zulmetmek istemez.	Bunlar Allah'ın mesajlarıdır: Hakikati bildiren bu (mesaj)ları sana iletiyoruz; zira Allah, yarıttıklarının haksızlığa uğramasını dilemez.
3. 109	وَلِلّٰهِ=Allah'ındır مَآ فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde وَمَا فِي الْأَرْضِ=ve yerde olanlar ثُرْجَعُ=döndürölür وَالِى اللّٰهِ=Allah'a الْأُمُورُ=bütün işler	Göklerde ve yerde olanların tümü Allah'ındır. Her işin mercii Allah'tır.	Göklerde ne varsa, yerde ne varsa hep Allah'ın. Bütün umûrun (şuûnun) dönüp geleceği de ancak Allah Zülcelâl.	Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Bütün işler Allah'a döndürölür.	Göklerdeki ve yerdeki her şey Allah'a aittir ve hepsi (asıl kaynağı olan) Allah'a döner.
3. 110	كُنْتُمْ=siz oldunuz خَيْرٍ=en hayırlı أُخْرِجَتْ=çıkarılmış أُمَّة=bir ümmet لِلنَّاسِ=insanlar için تَأْمُرُونَ=emreder بِالْمَعْرُوفِ=iyiliği وَتَنْهَوْنَ=men edersiniz عَنِ الْمُنْكَرِ=kötülükten وَتُؤْمِنُونَ=ve inanırsınız وَلَوْ=eğer أَمِنْ=inanmış olsaydı أَهْلُ=ehli الْكِتَابِ=Kitap خَيْرًا=hayırlı لَكَانَ=elbette olurdu مِنْهُمْ=onlardan لَهُمْ=kendileri için الْمُؤْمِنُونَ=inanırlar da var وَأَكْثَرُهُمْ=ama çokları الْفَاسِقُونَ=yoldan çıkmışlardır	Siz insanlar için çıkarılmış en hayırlı bir ümmetsiniz. Marufu emreder, münkerden nehyedersiniz. Ve Allah'a inanırsınız. Ehl-i kitab da inanmış olsaydı kendileri için hayırlı olurdu. İşlerinde iman edenler olmakla beraber, çoğu gerçek dinden çıkmış fasıklardır.	Sizler iyiliği emreder, kötülükten nehyeder, Allah'a inanır olmanızdan insanların hayrı için vücuda getirilmiş en hayırlı bir ümmet bulunuyunuz (Sizler insanların hayrı için vücda getirilmiş en hayırlı bir ümmetsiniz. Marufu emreyler, münkerden nehyeder ve Allah'a inanırsınız). Şayet Ehl-i Kitap olanlar da hakkıyla iman etseleldi kendileri için hayırlı olurdu. İçlerinden imana gelmişleri varsa da çoğu küfründe inad edenler.	Siz; insanlar için çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz. İyiliği emreder, kötülükten alı Korsunuz. Ve Allah'a inanırsınız. Ehl-i Kitab'da inanmış olsaydı; kendileri için hayırlı olurdu. İçlerinde iman edenler olmakla beraber, çoğu fasıklardır.	Siz, insanlığı (in iyiliği) için çıkarılmış hayırlı bir topluluksunuz; doğru olanı emreder, eğri olandan alıkoyarsınız ve Allah'a inanırsınız. Eğer geçmiş vahyin mensupları, (bu tür bir) inanca ermiş olsalardı, bu, kendi iyiliklerine olacaktı; (ama) içlerinden pek az inanan bulunsa da onların çoğu fasıktır:
3. 111	لَنْ يَضُرُّوكُمْ=size zarar veremezler أَذَى=eziyetten إِلَّا=başka bir وَأِنْ يَقَاتِلُوكُمْ=sizinle savaşırsalar bile يُؤْلُوكُمْ=size dönüp kaçarlار ثُمَّ=sonra الْأَدْبَارَ=arkalarını لَا يُنْصِرُونَ=onlara yardım da edilmez	Onlar size eziyetten başka bir zarar veremezler. Eğer sizinle savaşa girişirlerse arkaya dönüp kaçarlار, sonra onlara yardım eden de bulunmaz.	Sizlere ezâdan başka bir fenalıkta ebediyen bulunamazlar. Sizinle harbe kalkışırlarsa arkalarını dönerler ve bir taraftan imdad alamazlar.	İncitmekten başka size herhangi bir zarar veremezler. Sizinle savaşırsalar bile geri dönüp kaçarlار. Sonra kendilerine yardım da edilmez.	(Fakat) bunlar size gelip geçici ezadan başka bir zarar veremezler ve eğer size karşı savaşırsalar bile hemen arkalarını dönüp kaçarlار. Sonra kendilerine yardım da edilmez.
3. 112	عَلَيْهِمْ=onlara ضُرِبَتْ=vurulmuştur الذِّلَّةُ=alçaklık (damgası) أَيْنَ=nerede مَا تَقْفُوا=olsalar إِلَّا=meğer ki (sığınmış olsunlar)	Nerede olsalar, onlara aşağılık damgası vurulmuştur. Yalnız, Allah'ın iline ve insanlar ile yaptıkları antlaşmalara bağlı kalan-	Nerede bulunurlarsa zillet altında kalmaya mahkûmdurlar. Meğer ki Allah'ın ahdine ve mü'minlerin ahdine sığınmış olsunlar. Bundan başka Al-	Nerede bulunurlarsa bulunsunlar; üzerlerine zillet vurulmuştur. Allah'ın ve mü'minlerin ahdine sığın-	Onlar, Allah'a ve insanlara karşı tahhütlerine (sada katle) bağlanmadıkları sürece, nerede bulunurlarsa bulunsunlar zillete duçar olurlar; çün-

Kelime	Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
3. 113	يَحْبِلِ=ahdine (ipine) وَحَبْلِ=ve ahdine (ipine) مِنَ النَّاسِ=(inanen) insanların وَبَاءُوا=uğradılar بِغَضَبِ=gazabına مِنَ اللَّهِ=Allah'ın وَضُرِبَتْ=ve vuruldu عَلَيْهِمْ=üzerlerine الْمَسْكَنَةُ=miskinlik damgası ذَلِكَ=böyle oldu بِأَنَّهُمْ كَانُوا=çünkü onlar يَكْفُرُونَ=inkâr ediyorlar بِآيَاتِ=ayetlerini اللَّهِ=Allah'ın وَيَقْتُلُونَ=öldürüyorlardı الْأَنْبِيَاءَ=peygamberleri بِغَيْرِ حَقٍّ=haksız yere ذَلِكَ=ve çünkü بِمَا عَصَوْا=isyan etmişlerdi وَكَانُوا يَعْتَدُونَ=haddi aşıyorlardı	lar müstesna. Onlar Allah'ın gazabına uğradılar, alınlarına perişanlık damgası vuruldu. Bu, onların Allah'ın ayetlerini inkâr etmeleri ve sebepsiz yere peygamberleri öldürmeleri yüzündendir. Çünkü onlar Allah'a başkaldırmış ve ölçüleri çiğnemişlerdir.	lah'in gazabına uğramaya ve meskenet altında yaşamaya mahkûmdurlar. Bu hüsrân Allah'ın âyetlerini tanımamalarından, peygamberleri nâhak yere öldürmelerindendir. Bu hüsrân Allah'a isyanlarından ve indirdiği ahkâmın hududunu çiğnemelerindendir (<i>aşmalarındandır</i>).	mış olanlar müstesna. Allah'ın hışmına uğradılar. Üzelerine de miskinlik vuruldu. Bu, Allah'ın ayetlerini inkar etmeleri ve haksız yere peygamberleri öldürmelerindendir. Bu, onların isyan etmeleri ve taşkınlık yapmalarındandır.	kü Allah'ın gazabına uğramış ve aşağılanmaya mahkum edilmişlerdir. Bütün bunlar (başlarına geldi,) çünkü Allah'ın mesajlarını inkarda ve peygamberleri haksız yere öldürmekte ısrar ettiler; bütün bunlar (vaki oldu), çünkü (Allah'a) isyanda bulundular ve hakkın sınırlarını inatla ihlal ettiler.
3. 113	لَيْسُوا=ama hepsi değildir سَوَاءٌ=aynı مِنْ أَهْلِ=ehlinden الْكِتَابِ=Kitap أُمَّةٌ=bir topluluk da vardır قَائِمَةٌ=ayakta durup يَتْلُونَ=okuyarak آيَاتِ=ayetlerini اللَّهِ=Allah'ın أَنَاءٌ=saatlerinde الَّيْلِ=gece وَهُمْ يَسْجُدُونَ=secdeye kapanan	Ama onların hepsi bir değildir. Kitap ehlinin içinde geceleri ayakta durup Allah'ın ayetlerini okuyan ve secdeye kapanan bir kesim vardır.	Hepsi bir değiller: Ehl-i Kitab'ın içinde dosdoğru bir ümet var ki gece yarları secdeye kapanmışlar, Allah'ın âyetlerini okurlar,	Hepsi bir değildir. Onlardan secdeye vararak geceleri Allah'ın ayetlerini okuyup duran bir topluluk vardır.	(Ama) onların hepsi aynı değil: Geçmiş vahyin izleyicileri arasında, gece boyunca Allah'ın ayetlerini okuyan ve (O'nun huzurunda) secdeye kapanan dosdoğru insanlar da vardır.
3. 114	بِاللَّهِ=Allah'a يُؤْمِنُونَ=onlar inanırlar وَالْيَوْمِ=ve gününe الْآخِرِ=ahiret وَيَأْمُرُونَ=emreder بِالْمَعْرُوفِ=iyiliği وَيَنْهَوْنَ=men ederler عَنِ الْمُنْكَرِ=kötülükten وَيُسَارِعُونَ=koşarlar فِي الْخَيْرَاتِ=hayır işlerine وَأُولَئِكَ=işte onlar مِنَ الصَّالِحِينَ=iyilerdendir	Bunlar Allah'a ve ahiret gününe inanırlar, iyiliği emrederek kötülükten sakındırırlar, hayırlı işlere koşarlar. Onlar iyi kullardandır.	Allah'a inanırlar, âhiret gününe inanırlar, mârufu emrederler, münkerden nehyde bulunurlar. Hayırlı işlerde birbirleriyle yarışırlar. İşte bunlar salihler zümresinden.	Onlar; Allah'a ve ahiret gününe inanırlar. İyiliği emreder, kötülükten alıkoyarlar. Hayırlara koşuşurlar, işte onlar salihlerdendir.	Onlar, Allah'a ve Ahiret Günü'ne inanırlar; doğru olanı emreder, eğri olandan alıkoyarlar ve hayırlı işlerde birbirleriyle yarışırlar: işte bunlar dürist ve erdemli kimselerdendir.
3. 115	وَمَا يَفْعَلُوا=yapacakları مِنْ خَيْرٍ=hiçbir iyilik فَلَنْ يُكْفَرُوا=inkâr edilmeyecektir وَاللَّهُ=Şüphesiz Allah عَلِيمٌ=bilmektedir بِالْمُتَّقِينَ=(günahlardan) korunanları	Onların yaptıkları hiçbir iyilik karşılıksız kalmayacaktır. Hiç kuşkusuz Allah takvaların kimler olduğunu bilir.	Hem hayır olarak ne işlerseler o hiçbir zaman küfrana uğramayacak. Allah'u Zülcelâl mütekâvilleri (<i>saygılı kullarını</i>) biliyor.	Ne hayır yaparlarsa; ondan mahrum bırakılacak değildirler. Ve Allah, takva sahiplerini bilir.	Onların yaptığı hiçbir iyilik karşılıksız bırakılmayacaktır: çünkü Allah, Kendisine karşı sorumluluklarının bilincinde olanları iyi bilir.
3. 116	إِنَّ=şüphesiz الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler لَنْ تُغْنِيَ=yarar sağlamayacaktır عَنْهُمْ=onlara أَمْوَالُهُمْ=ne malları وَلَا أَوْلَادُهُمْ=ne de evladları مِنَ اللَّهِ=Allah'a karşı شَيْئًا=hiçbir şey أَصْحَابُ=halkıdır وَأُولَئِكَ=onlar فِيهَا=orada هُم=onlar النَّارِ=ateş خَالِدُونَ=sürekli kalacaklardır	Kafirlerle gelince, ne malları ve ne de evlatları kendilerine Allah'a karşı hiçbir fayda sağlamayacaktır. Onlar Cehennemliktirler, orada sürekli olarak kalacaklardır.	Allah'ı tanımayanların (<i>küfre sapanların</i>) ne malları, ne çocukları Allah'ın tâatinden zerresinin yerini ebediyen tutamayacak (<i>Allah'ı tanımayanların (küfre sapanların) ne malları, ne çocukları kendileri hesabına Allah'ın azâbından zerresini ebediyen defedemeyecek</i>). Bunlar cehennem ehli ki orada kalacaklar.	Küfredenlerin malları ve çocukları Allah'a karşı kendilerine hiçbir fayda sağlamayacaktır. Onlar cehennem yanarındırlar, orada ebediyen kalacaklardır.	Hakikati inkara şartlanmış olanlara gelince; onları ne dünya malları ne de evlatları Allah'a karşı koruyabilir. İşte onlar içinde yaşayıp kalacakları ateşe mahkum edilmişlerdir.
3. 117	مَثَلُ=durumu مَا يُفْقُونَ=harcadıkları malların فِي هَذِهِ=bu الْحَيَاةِ=dünya الدُّنْيَا=hayatında كَمَثَلِ=benzer فِيهَا=kendisine بِرِيحٍ=bir rüzgâra أَصَابَتْ=vurup صِرٌّ=dondurucu حَرَبٌ=ekinine قَوْمٍ=bir topluluğun ظَلَمُوا=zulmeden أَنْفُسَهُمْ=nefislerine فَأَهْلَكْتَهُ=onu mahveden وَمَا ظَلَمَهُمْ=onlara zulmetmedi وَلَكِنْ=fakat اللَّهُ=Allah أَنْفُسَهُمْ=onlar kendi kendilerine يُظْلِمُونَ=zulmediyorlardı	Onların bu dünyaya hayatındaki maddî harcamaları, kendilerine zulmetmiş kimselerin tarlası üzerinden eserek bu tarlanın ekini mahveden dondurucu rüzgara benzer. Allah onlara zulmetmiş değildir, tersine onlar kendi kendilerine zulmetmişlerdir.	Onların bu dünya hayatında başlıadıkları şeylerin sonu, tıpkı o kavruca soğuk rüzgârın hasarına benzer ki nefislerine zulmetmiş bir kavmin ekinine çalar da onu mahvederir. Allah bunlara zulmetmiş değil, bunlar nefislerine zulmediyorlar.	Bu dünya hayatında onlaların sarfettikleri şeylerin durumu; kendilerine zulmeden bir kavmin ekilerine isabet ederek mahveden kavurucu bir rüzgârın durumuna benzer. Allah onlara zulmetmedi, ama onlar; kendilerine zulmediyorlardı.	Onların bu dünya hayatı için harcadıkları, kendi kendilerine zulmeden bir halkın ekinlerine musallat olan ve onu mahveden dondurucu bir rüzgara benzer: Onlara haksızlık yapan Allah değildir, fakat onlar kendi kendilerine haksızlık yapıyorlar.
3. 118	يَا أَيُّهَا=ey الَّذِينَ آمَنُوا=inanananlar لَا تَتَّخِذُوا=edinmeyin بِطَانَةً=kendinize dost مِنْ دُونِكُمْ=kendinizden başkasını لَا يَأْلَوْنَكُمْ=onlar sizi geri durmazlar خَبَالًا=bozmaktan وَدُّوا=isterler عَنْتُمْ=size sıkıntı verecek بَدَتِ=taşmaktadır الْبَغْضَاءُ=öfke مِنْ أَفْوَاهِهِمْ=onların ağızlarından وَمَا تُخْفِي=gizledikleri (kin) ise صُدُورُهُمْ=göğüslerinde	Ey müminler, kendinizden başkasını sırdaş ve dost edinmeyiniz. Olanca güçleri ile size zarar dokundurmaya, dirliğinizi bozmaya çalışırlar, karşılaştığınız her sıkıntı onları sevindirir. Gerçi kinleri ağızlarından taşmıştır ama kalplerinde saklı tuttukları kin daha büyüktür. Eğer düşünecek olursanız size ayetlerimizi açık açık anlattık.	Ey iman edenler! Kendinizden başkalarını -ki size karşı fenalıktan geri durmuyorlar- dost edinmeyin (<i>bağrınıza basmayın</i>) (<i>Kendinizden başkalarıyla -ki size karşı fenalıktan geri durmuyorlar- içli-dışlı olmayın</i>). Dıgman sizin belâler. Görmüyor musunuz? Husûmetleri ağızlarından taşıyor. Sinelerinin gizlediği ise daha tehşetli. Geçekten aklı başında iseniz, işte size âyâtımızı sarîh ola-	Ey iman edenler; sizden başkalarını dost edinmeyin. Onlar; sizi, şaşırtmaktan geri kalmazlar. Sıkıntıya düşmenizi isterler. Öfkeleri ağızlarından taşmaktadır. Sinelerinin gizlediği ise daha büyüktür. Düşünürseniz size ayetlerimizi açıkladık.	Siz ey imana ermiş olanlar! Sizden olmayan kişileri dost edinmeyin. Onlar sizi yoldan çıkarmak için ellerinden gelen hiçbir çabayı esirgemezler ve sizi sıkıntıda göstermekten hoşlanırlar. Şiddetli öfke ağızlarından taşmaktadır; kalplerinde sakladıkları ise daha da kötüdür. Biz (bununla ilgili) işaretti sizin için (işte böylesine) açık ve anlaşılır kıldık, eğer aklınızı kullanırsanız.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
أَكْبَرُ=daha büyüktür قَدْ=elbette أَكْبَرُ=daha büyüktür قَدْ=elbette بَيَّنَّا=açıkladık أَنْتُمْ=size بَيَّنَّا=açıkladık أَنْتُمْ=size إِنْ=eğer إِنْ=eğer تَعْقُلُونَ=düşünürseniz تَعْقُلُونَ=düşünürseniz			rak bildirdik.	
3. 119 هَآ أَنتُمْ=İşte siz هَآ أَنتُمْ=İşte siz أُولَآءِ=öyle kimselersiniz ki أُولَآءِ=öyle kimselersiniz ki يُحِبُّونَهُمْ=onları seversiniz يُحِبُّونَهُمْ=onları seversiniz وَلَا يُحِبُّونَكُمْ=halbuki onlar sizi sevme وَلَا يُحِبُّونَكُمْ=halbuki onlar sizi sevme وَتُؤْمِنُونَ=inanırsınız وَتُؤْمِنُونَ=inanırsınız بِالْكِتَابِ=Kitabın كُتِبَ=hepsine بِالْكِتَابِ=Kitabın كُتِبَ=hepsine وَإِذَا=zaman وَإِذَا=zaman لِقَوْمِكُمْ=sizinle karşılaştıkları لِقَوْمِكُمْ=sizinle karşılaştıkları قَالُوا=derler أَمَّا=inandık قَالُوا=derler أَمَّا=inandık وَإِذَا=ama kaldıklarında وَإِذَا=ama kaldıklarında خَلَوْا=kendi başlarına عَصُوا=ısırlılar خَلَوْا=kendi başlarına عَصُوا=ısırlılar عَلَيْكُمْ=size karşı عَلَيْكُمْ=size karşı الْأَنَامِلِ=parmak uçlarını الْأَنَامِلِ=parmak uçlarını قُلْ=de ki قُلْ=de ki مِنَ الْغَيْظِ=öfkeden مِنَ الْغَيْظِ=öfkeden بِغَيْظِكُمْ=öfkenizden بِغَيْظِكُمْ=öfkenizden مُوتُوا=ölün مُوتُوا=ölün إِنْ=şüphesiz إِنْ=şüphesiz اللَّهِ=Allah اللَّهِ=Allah عَلَيْهِ=bilir عَلَيْهِ=bilir بِذَاتِ=özünü بِذَاتِ=özünü الصُّدُورِ=göğüslerin الصُّدُورِ=göğüslerin	İşte siz öyle kimselersiniz ki, onları seversiniz, oysa onlar sizi sevmezler; bir de kitabın tümüne inanırsınız. Onlar sizinle karşılaştıklarında ‘inandık’ derler fakat kendi başlarına kaldıkları zaman size duydukları öfke yüzünden parmak uçlarını ısırlılar. De ki; ‘Öfkenizden ölün (çatlayın). Hiç şüphesiz Allah kalplerin içini dışını bilir.’	Anlayın nasıl adamlarsınız ki onları seviyorsunuz. Onlarsa bütün kitaplara inandığınız halde sizi sevmiyorlar. Evet sizinle karşılaştılar mı "İman ettik" diyorlar. Lâkin yalnız kaldılar mı gayızlarından size dişlerini gıcırdatıyorlar. Yâ Muhammed, onlara "Gayzınızla geberin! (Gayzınızla kahrolun!)" iyi bilin ki Allah kalplerin içinde ne varsa biliyor" de.	İşte siz; öyle kimselersiniz ki; onlar sizi sevmezken, siz onları seversiniz. Ve kitabın bütününe inanırsınız. Onlar ise ancak sizinle karşılaştıkları zaman; İman ettik, derler. Yalnız başlarına kaldıkları vakit de, size karşı öfkeden parmaklarını ısırlılar. De ki: Öfkenizden ölün. Gerçekten Allah, göğüslerin özünü bilir.	Siz onları sev(meye haz)ırsınız, ama onlar, bütün vahiy-lere inansanız bile sizi sevmeyecekler. Ve sizinle karşılaştıklarında, Biz (sizin inandığınız gibi) inanıyoruz! derler: ama kendi başlarına kalınca size karşı öfkelerinden parmaklarını ısırlılar. De ki: Öfkenizle kahrolun! Unutmayın, Allah (insanların) kalplerinde ne varsa hepsini bilir!
3. 120 إِنْ=eğer إِنْ=eğer تَمْسَسَكُمْ=size dokunsa تَمْسَسَكُمْ=size dokunsa حَسَنَةً=bir iyilik حَسَنَةً=bir iyilik تَسْؤُهُمْ=onları tasalandırır تَسْؤُهُمْ=onları tasalandırır وَإِنْ=ve eğer وَإِنْ=ve eğer نُصِيبَكُمْ=size dokunsa نُصِيبَكُمْ=size dokunsa يَفْرَحُوا=sevinirler يَفْرَحُوا=sevinirler سَيِّئَةً=bir kötülük سَيِّئَةً=bir kötülük وَإِنْ=eğer وَإِنْ=eğer بِهَا=ona بِهَا=ona تَصْبِرُوا=sabreder تَصْبِرُوا=sabreder وَتَتَّقُوا=korunursanız وَتَتَّقُوا=korunursanız لَا يَضُرُّكُمْ=size zarar vermez لَا يَضُرُّكُمْ=size zarar vermez كَذٰهُمْ=onların tuzağı كَذٰهُمْ=onların tuzağı شَيْئًا=hiçbir şekilde شَيْئًا=hiçbir şekilde إِنْ=şüphesiz إِنْ=şüphesiz اللَّهِ=Allah اللَّهِ=Allah بِمَا يَفْعَلُونَ=onların yaptıklarını بِمَا يَفْعَلُونَ=onların yaptıklarını مُحِيطٌ=kuşatmıştır مُحِيطٌ=kuşatmıştır	Eğer size bir iyilik dokunacak olsa bu onları üzer. Eğer başınıza bir kötülük gelse bu yüzden sevinirler. Eğer sabreder ve Allah’tan korkarsanız, onların hilesi size hiçbir zarar veremez. Hiç şüphesiz Allah’ın bilgisi onların yaptıklarını kuşatmıştır.	Sizlere bir iyilik dokundu mu onları mahzun eder. Başınıza bir belâ geldi mi yüreklerine su serpilir. Eğer onlara kapılmakta ayak direr ve nehyolunduğunuz şeylerden sakınırsanız tuzaklarından size hiçbir zarar gelmez. Şüphe yok ki Allah’ın ilmi onların bütün yaptıklarını ihâta etmekte.	Sizlere bir iyilik dokunursa; bu onları, bu onları, başınıza bir felaket gelirse; buna sevinirler. Sabreder ve sakınırsanız, onların hilesi size hiçbir zarar veremez. Şüphesiz ki, Allah, onların yaptıklarını kuşatmıştır.	Eğer bir iyilikle karşılaşsanız bu onları üzer; ve başınıza bir kötülük gelince de memnun olurlar. Ama eğer zorluklara karşı sabreder ve Allah’a karşı sorumluluklarnızın bilincinde olursanız, onların hileleri size hiçbir zarar veremez. Zira Allah, onların tüm yaptıklarını (Kudretiyle) kuşattır.
3. 121 وَإِذْ=hani sen وَإِذْ=hani sen عَدَوْتَ=erkenden عَدَوْتَ=erkenden مِنْ أَهْلِكَ=ailenden مِنْ أَهْلِكَ=ailenden تُبَوِّئُ=ayrılmıştın تُبَوِّئُ=ayrılmıştın لِلْمُؤْمِنِينَ=müminleri لِلْمُؤْمِنِينَ=müminleri مَقَاعِدَ=yerleştiriyordun üslerine مَقَاعِدَ=yerleştiriyordun üslerine لِلْقِتَالِ=savaş için لِلْقِتَالِ=savaş için وَاللَّهُ=Allah da وَاللَّهُ=Allah da سَمِعَ=işitendi سَمِعَ=işitendi عَلِيمٌ=bilendi عَلِيمٌ=bilendi	Hani sen müminleri (Uhud’da) savaşacakları elverişli yerlere mevzilendirmek üzere evinden sabahleyin erken çıkmıştın. Hiç kuşkusuz Allah herşeyi işiten ve bilendir.	Yâ Muhammed! Hani sen ailenin arasından çıkmış, mü’minleri harp için elverişli mevkilere yerleştiriyordun. Allahü Zülcelâl ise ne söylüyor, ne düşünü-lüyor hepsini biliyordun.	Hani sen; mü’minleri savaş için duracakları yere yerleştirmek üzere erkenden ayrılmıştın. Allah, Se-mi’dir, Alim’dir.	Ve (hatırla o günü ey Peygamber), inananları savaş düzenine sokmak için sabah erkenden evinden çıkmıştın. Allah her şeyi işitiyor, her şeyi biliyordu,
3. 122 إِذْ هَمَّتْ=o vakit إِذْ هَمَّتْ=o vakit طَائِفَتَانِ=iki takım طَائِفَتَانِ=iki takım مِنْكُمْ=sizden مِنْكُمْ=sizden أَنْ تَفْشَلَا=korkup bozulmaya yüz tutmu أَنْ تَفْشَلَا=korkup bozulmaya yüz tutmu هُنَّ=halbuki Allah هُنَّ=halbuki Allah وَلِيَهُمَا=kendilerinin dostu idi وَلِيَهُمَا=kendilerinin dostu idi وَعَلَى اللَّهِ=Allah’a وَعَلَى اللَّهِ=Allah’a فَلْيَتَوَكَّلِ=dayansınlar فَلْيَتَوَكَّلِ=dayansınlar الْمُؤْمِنُونَ=inananlar الْمُؤْمِنُونَ=inananlar	Hani sizden iki grupta yılgınlık ve çözülme emareleri belirmişti. Oysa onla-rın dostu Allah’tı. Müminler, sırf Allah’a dayanma-lıdırlar.	Hani sizlerden iki cemaat bozulmaya yüz tutmuşlardı (sarsılmak istemişlerdi). Halbuki Allahü Zülcelâl ken-dilerinin zahiri idi. Mü’minler ancak Allah’a dayanmalı-lar.	O zaman siz-den iki takım bozulmaya yüz tutmuştu. Halbuki onların dostu Allah idi. Mü’minler yalnız Allah’a güvenip, dayansınlar.	İçinizden iki grubun paniğe kapıldığını (da); halbuki Allah onlara yakındı ve müminler yalnız Allah’a güven duy-malıydılar:
3. 123 وَلَقَدْ=nitekim وَلَقَدْ=nitekim نَصَرَكُمُ=size yardım etmişti نَصَرَكُمُ=size yardım etmişti اللَّهُ=Allah اللَّهُ=Allah بِذَرٍ=Bedir’de de بِذَرٍ=Bedir’de de أَذَلَّةٌ=zayıf durumdayken أَذَلَّةٌ=zayıf durumdayken وَأَنْتُمْ=sizler وَأَنْتُمْ=sizler فَاتَّقُوا=O halde korkun ki فَاتَّقُوا=O halde korkun ki اللَّهُ=Allah’tan اللَّهُ=Allah’tan لَعَلَّكُمْ=umulur ki لَعَلَّكُمْ=umulur ki تَشْكُرُونَ=şükredersiniz تَشْكُرُونَ=şükredersiniz	Nitekim Bedir’de Allah sizi zafere ulaştırdı, oysa siz zayıftınız. O halde Allah’tan korkunuz, O’na şükretmiş olası-nız.	Bilmiyor musunuz, pek biçare olma-nızla beraber Bedir günü Allah sizleri muzaffer buyurmuştu. Allah’a karşı gelmekten sakın ki, şükredeceğiniz nimetlerine erebilesiniz.	Andolsun ki siz, düşkün bir durumda iken Bedir’de Allah size kat’i bir zafer vermişti. Allah’tan korkun ki şükretmiş olası-nız.	Zira, siz son derece zayıfken Allah, Bedir’de size yardım etmişti. O halde Allah’a karşı sorumluluk bilinci duyun ki şükre-denlerden olası-nız.
3. 124 إِذْ=O zaman إِذْ=O zaman تَقُولُ=sen diyordun تَقُولُ=sen diyordun لِلْمُؤْمِنِينَ=müminlere لِلْمُؤْمِنِينَ=müminlere أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ=size yetmez mi? أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ=size yetmez mi? أَنْ يُمِدَّكُمْ=size yardım etmesi أَنْ يُمِدَّكُمْ=size yardım etmesi بِثَلَاثَةِ=üç بِثَلَاثَةِ=üç رَبُّكُمْ=Rabbinizin رَبُّكُمْ=Rabbinizin مِنَ الْمَلَائِكَةِ=melek ile مِنَ الْمَلَائِكَةِ=melek ile أَلَفٍ=bin أَلَفٍ=bin مُنْزَلِينَ=indirilmiş مُنْزَلِينَ=indirilmiş	Hani sen müminlere ‘Allah’ın gökten indirilmiş üç bin melekle yardım etmesi size yetmez mi?’ diyordun.	Yâ Muhammed, hani mü’minlere şöyle diyordun: İmdadınıza Rabbinizin üç bin indirilmiş melek göndermesi sizlere hiç mi yetmez?	Hani sen; mü’minlere: İndirilmiş üçbin melekle Rabbinizin size yardım etmesi yetmez mi? diyordun.	(Ve hatırla, o zamanı ki) müminlere (şöyle) demiştin: Rabbinizin (yukarıdan) gönderilmiş üçbin melek ile size yardım edece-ği(ni bilmeniz) sizin için yeterli değil mi?
3. 125 بَلَى=Evet بَلَى=Evet إِنْ تَصْبِرُوا=sabreder إِنْ تَصْبِرُوا=sabreder وَتَتَّقُوا=ve korunursanız وَتَتَّقُوا=ve korunursanız وَيَأْتُواكُمْ=üzerinize gelseler وَيَأْتُواكُمْ=üzerinize gelseler مِنْ قَوَرِهِمْ هَذَا=onlar hemen şu daki مِنْ قَوَرِهِمْ هَذَا=onlar hemen şu daki kada kada يُمِدُّكُمْ=size yardım eder يُمِدُّكُمْ=size yardım eder رَبُّكُمْ=Rabbiniz رَبُّكُمْ=Rabbiniz بِخَمْسَةِ=beş بِخَمْسَةِ=beş مِنَ الْمَلَائِكَةِ=meleklerle مِنَ الْمَلَائِكَةِ=meleklerle أَلَفٍ=bin أَلَفٍ=bin مُسَوِّمِينَ=nişanlı مُسَوِّمِينَ=nişanlı	Evet, eğer siz sabreder ve Allah’tan korkarsanız, bu arada onlar şimdi, şu taraftan üzerinize saldırırlarsa Allah size beşbin nişanlı meleklerle yardım eder.	Evet sizler cenkte ayak direr (sebat gösterir) ve bozgundan (emre itaatsizlikten) sakınırsanız, onlar da ayaklarının tozu ile üzerinize gelirlerse (onlar da şu anda döner üzerinize gelirlerse) Rabbiniz imdadınıza beş bin melek gönde-recek.	Evet. Sabreder, sakınırsanız ve onlar da üzerinize gelirlerse; Rabbiniz, size nişanlı beşbin meleklerle yardım edecektir.	Hayır! Ama eğer sıkıntıya göğüs gerer ve O’na karşı sorumluluğunuzun bilincinde olursanız, düşman aniden size saldırdığında, Rabbiniz akın akın gelen beşbin meleklerle size yardım edecektir!
3. 126 اللَّهُ=Allah اللَّهُ=Allah وَمَا جَعَلَهُ=bunu yaptı وَمَا جَعَلَهُ=bunu yaptı إِلَّا=sırf إِلَّا=sırf يُنْصِرِي=müjde olsun يُنْصِرِي=müjde olsun	Allah size bu yardımı sırf size müjde olsun ve bu sayede kalp-	(126-127) Ve bunu Allah ancak sizler için zafer müjdesi olsun ve kalplerini-	Bu yardımı Allah; size, sırf bir müjde olsun ve kalbe-	Allah, sadece size bir müjde olsun ve böylece kalpleriniz rahatlasın diye bu-

Kelime	Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
كُنْ=size وَلِتَطْمَئِنَّ=ve güven bulsun diye قُلُوبُكُمْ=kalbleriniz بِنِهْ=bununla وَمَا=doğrusu النَّصْرُ=yardım إِلَّا=yalnız مِنْ عِنْدِ=katındandır الله=Allah الْعَزِيزُ=daima galib الْحَكِيمُ=hüküm ve hikmet sahibi		leriniz rahatlasın diye yaptı. Yoksa zafer, sadece üstün iradeli ve hikmet sahibi olan Allah'tan kaynaklanır.	ze itminan gelsin diye irade buyurdu. Bu nusret ancak Allah kâfirlerden bir kısmını perişan yahut kahr ederek sonunda kendileri dönsünler diye o azîz, o hakîm olan Allah tarafından, başkası tarafından değil.	riniz bununla yatışsın diye yaptı. Yoksa zafer, ancak Aziz ve Hakim olan Allah'tandır.	nu(n Elçisi tarafından bildirilmesini) emretti -çünkü, her şeye kadir, gerçek hikmet sahibi olan Allah'tan başka kimseden yardım gelmez-
3. 127	لَيَقْطَعَ=kessin طَرَفًا=bir kısmını مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenlerden أَوْ يَكْبِتْهُمْ=ve perişan etsin de فَيَقْلَبُوا=dönüp gitsinler diye خَائِبِينَ=umutsuz olarak	Allah kâfirlerin bir bölümünün kırma uğratmak ya da bozguna düşürüp umutsuz biçimde geri dönmelerini sağlamak için size zafer kazandırdı.	“ “ “	Küfredenlerin bir kısmını kessin veya perişan etsin de ümitsiz olarak geri dönüp gitsinler diye.	(ve) O, hakikati inkar şartlanmış olanlardan bazısını (sizin vasitanızla) mahvetsin, diğerlerini de öylesine alçaltsın ki ümitsizliğe kapılıp geri çekilsinler diye (bunu emretti).
3. 128	لَيْسَ=yoktur لَكَ=senin مِنَ الْأَمْرِ=o konuda أَوْ=ya yapacağın bir şey شَيْءٌ يُثَوِّبُ=(Allah) tevbelerini kabul eder أَوْ=ya da عَلَيْهِمْ=onların يُعَذِّبُهُمْ=onlara azab eder فَإِنَّهُمْ=olduklarından dolayı ظَالِمُونَ=zalim	Bu konuda senin yapabileceğin birşey yok. Allah ya onların tevbelerini kabul eder ya da zalimlikleri yüzünden onları azaba çarptırır.	Yâ Muhammed, bu işde senin yapacağın bir şey yok. Meğer ki Allah onları afvetsin. Yahut nefislerine zulmedikleri için azâba çeksin.	Senin elinde emirden bir şey yok. Allah, ya onların tevbesini kabul eder, yahut da zalim oldukları için azablandırır.	Allah'ın onların tevbelerini kabul etmesine yahut onları cezalandırmasına karar vermek senin işin değildir (ey Peygamber,) çünkü onlar zalimlerin ta kendileridir,
3. 129	وَاللَّهُ=Allah'ındır مَا فِي=olanlar السَّمَاوَاتِ=göklerde وَمَا فِي=ve olanlar الْأَرْضِ=yerde يَغْفِرُ=(O) bağışlar لِمَنْ يَشَاءُ=dilediğini وَيُعَذِّبُ=azabeder مَنْ يَشَاءُ=Allah dilediğine غَفُورٌ=çok bağışlayan رَحِيمٌ=çok esirgeyendir	Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. O dilediğini affeder, dilediğini de azaba çarptırır. Hiç kuşkusuz Allah affedici ve merhametlidir.	Göklerde ne varsa yerde ne varsa hep Allah'ın. Dilediğini bağışlar, dilediğine azap verir. Allah'ın gufranı engin, rahmeti pâyânsız.	Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Dilediğini bağışlar, dilediğine azab eder. Ve Allah, Gafur'dur, Rahim'dir.	Oysa göklerdeki ve yeryüzündeki her şey Allah'a aittir: O, dilediğini affeder, dilediğini cezalandırır; ve Allah, çok affedicidir, rahmet kaynağıdır.
3. 130	يَا Ey الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar الرِّبَا=riba لَا تَأْكُلُوا=yemeyin أَضْعَافًا=kat kat وَاتَّقُوا=korkun ki الله=Allah'tan لَعَلَّكُمْ=umulur ki تُقْلِحُوا=kurtuluşa erersiniz	Ey müminler, sakın sürekli katlanan faizi yemeyiniz. Allah'tan korkunuz ki, kurtuluşa erebilesiniz.	Ey iman edenler! Böyle ribâyı kat kat yemeyin de Allah'tan korkun ki felâha çıkabilesiniz.	Ey iman edenler; kat kat faiz yemeyin. Allah'tan korkun ki felah bulasınız.	Siz ey imana ermiş olanlar! Ribâyı kat kat arttırarak boğazınıza geçirmeyin; ama Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olun ki mutluluğa erebilesiniz;
3. 131	وَاتَّقُوا=sakinin النَّارَ=ateşten الَّتِي أُعِدَّتْ=hazırlanmış لِلْكَافِرِينَ=kâfirler için	Kafirler için hazırlanmış olan cehennem ateşinden sakınınız.	Sonra kâfirler için hazırlanan ateşten sakının	Kafirler için hazırlanmış olan ateşten sakının.	Ve hakikati inkar edenleri bekleyen ateşten sakının!
3. 132	وَأَطِيعُوا=itaat edin ki الله=Allah'a وَالرَّسُولَ=ve Elçiye لَعَلَّكُمْ=size edilsin تُرْحَمُونَ=merhamet	Allah'a ve Peygamber'e itaat ediniz ki rahmete kavuşabilesiniz.	ve Allah ile Peygambere itaat ediniz ki Rabbinizin rahmetine kavuşmanız imkânı olsun.	Allah'a ve Peygamber'e itaat edin ki rahmete erdirilesiniz.	Allah'a ve Elçisi'ne tabi olun ki rahmetle nail olabilesiniz.
3. 133	وَسَارِعُوا=koşun إِلَى مَغْفِرَةٍ=bir bağışlanmaya مِنْ رَبِّكُمْ=Rabbinizden عَرْضُهَا=genişliği وَجَنَّةٍ=cennete السَّمَاوَاتِ=göklerle وَالْأَرْضِ=ve yer kadar olan أُعِدَّتْ=hazırlanmış لِلْمُتَّقِينَ=korunanlar için	Rabbinizin affediciliğine ve genişliği göklerle yer arası kadar olan Cennete koşunuz. Burası takvâlılar için hazırlanmıştır.	Rabbinizin gufranına koşun, genişliği göklerle yer kadar olan cennete koşun. Allah'ın o saygılı kullan için hazırlanmış cennete,	Rabbinizin mağfiretine ve genişliği göklerle yer arası kadar olan cennete koşun. O, takva sahipleri için hazırlanmıştır.	Rabbinizin affına mazhar olmak ve Allah'a karşı sorumluluk bilinci duyanlar için hazırlanmış göklerle yer kadar geniş bir cennete ulaşmak için birbirinizle yarışın;
3. 134	الَّذِينَ يُنْفِقُونَ=Onlar infak ederler فِي السَّرَّاءِ=bollukta وَالضَّرَّاءِ=ve darlıkta وَالْكَاطِمِينَ=yutkunurlar الْغَيْظِ=öfke(lerin)i وَالْعَافِينَ=affederler عَنِ النَّاسِ=Allah da insanları يُحِبُّ=sever الْمُحْسِنِينَ=güzel davrananları	Onlar bollukta ve darlıkta Allah için mal harcarlar, öfkelerini yenerler ve insanların kusurlarını bağışlarlar. Hiç kuşkusuz Allah iyilikseverleri sever.	ki onlar hem bol hem dar zamanlarının mallarını bîçarelere dağıtırlar, kızdılar mı öfkelerini yenerler, insanların suçlarını hoşgörürler. İşte Allahu Zülcelâl böyle iyileri sever.	Onlar ki; bollukta ve darlıkta infak ederler, öfkelerini yenerler, insanların kusurlarını bağışlarlar. Allah, ihsan edenleri sever.	Onlar ki hem bolluk hem de darlık zamanında (Allah yolunda) harcarlar, öfkelerini kontrol altında tutarlar ve insanları affederler, çünkü Allah iyilik yapanları sever;
3. 135	وَالَّذِينَ=Ve onlar إِذَا=zaman فَعَلُوا=ya yaptıkları فَاجِشَةً=bir kötülük أَوْ=ya da ظَلَمُوا=zulmettikleri أَنْفُسَهُمْ=nefislerine ذَكَرُوا=hatırlayarak الله=Allah'ı فَاسْتَغْفَرُوا=hemen bağışlanmasını diler لِذُنُوبِهِمْ=günahlarının kim يَغْفِرُ=bağışlayabilir الدُّنُوبِ=günahları da إِلَّا=başka الله=Allah'tan وَلَمْ يَصِرُوا=ve onlar ısrar etmezler عَلَى مَا فَعَلُوا=yaptıkları hatalarında وَهُمْ يَعْلَمُونَ=bile bile	Yine onlar bir kötülük işlediklerinde ya da kendilerine zulmettiklerinde Allah'ı hatırlayarak hemen günahlarının affedilmesini dilerler. Günahları Allah'tan başka kim affedebilir? Onlar işledikleri günahlarda bile bile ısrar etmezler.	Sonra o kimseler ki pek çirkin bir günah işlemiş, yahut nefislerine zulümde bulunmuşken Allah'ı anarlar da günahlarının bağışlanması için O'na yalvarırlar. Öyle ya, günahları Allah'tan başka kim bağışlayabilir? Ve yaptıklarını bile bile tekrar edip durmazlar.	Onlar ki; fena bir şey yaptıklarında veya kendilerine zulmettiklerinde Allah'ı anarlar. Hemen günahlarının bağışlanmasını dilerler. Günahları, Allah'tan başka kim bağışlar? Hem onlar yaptıklarında bile bile ısrar da etmezler.	Ve onlar, utanç verici bir iş yaptıkları veya kendi kendilerine (başka türlü) bir zulüm işledikleri zaman, Allah'ı anar ve günahlarının affı için yalvarırlar - zaten Allah'tan başka kim günahları affedebilir? - ve her ne (zulüm) işlemişlerse onda bilerek ısrar etmezler.
3. 136	أُولَئِكَ=işte	İşte onların mükâfatı, Allah tara-	İşte bunların mükâfatı mabud'la-	İşte onların mükâfatı:	İşte bunlar, mükâfat olarak Rable-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
جَزَاؤُهُمْ=onların mükâfatı مَغْفِرَةً=bağışlanma مِنْ رَبِّهِمْ=Rableri tarafından وَجَنَّاتٍ=cennetlerdir تَجْرِي=akan مِنْ تَحْتِهَا=altlarından الْأَنْهَارُ=ırmaklar خَالِدِينَ=sürekli kalacakları وَنِعْمَ=ne güzeldir أَجْرُ=ücreti الْعَامِلِينَ=çalışanların	findan affedilmek ve altından ırmaklar akan, içinde sürekli kalacakları Cennetlerdir. İyi işler yapanları bekleyen mükafat ne kadar güzeldir!	rının gufraniyle, içinde müebbeden kalacakları o altından nehirler akan cennetler olacak. Çalışanlar için bu ne güzel ecir! (işleri salâh olanlar için bu ne güzel ecir! = Hayır işleyenler için bu ne güzel ecir!)	Rabblarından bir mağfiret ve altından ırmaklar akan cennetlerdir. Orada temelli kalacaklardır. Ne de güzeldir mükafatı iş yapanların.	rinden bağışlanma ve mesken olarak içinden ırmaklar akan hasbahçeler bulacaklar: gayret gösterenler için ne güzel bir mükafat!
3. 137 خَلَتْ=uygulanmıştır قَدْ=şüphesiz مِنْ قَبْلِكُمْ=sizden önce de سُنُنٌ=yasalar فَسِيرُوا=dolaşın da فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde فَانْظُرُوا=görün كَيْفَ=nasıl كَانَ=olduğunu عَاقِبَةُ=sonunun الْمُكَذِّبِينَ=yalanlayıcıların	Sizden önce ilahi yasaların değişmezliğini kanıtlayan birçok olaylar gelip geçti. Yeryüzünü geziniz ve Allah'ın ayetlerini yalan sayanların akıbetini görünüz.	Sizlerden evvel birçok hadiseler geçti. Yeryüzünü de dolaşın da yalancı diye peygamberlere inandırmayan ümmetlerin âkibeti nasılmış bir bakın.	Sizden önce neler gelip geçti. Onun için gezin de yalanlayanların sonunun nasıl olduğunu görün.	Sizden önce (nice) hayat tarzları gelip geçti. Öyleyse, yeryüzünde dolaşın ve hakikati yalanlayanların sonunun ne olduğunu görün:
3. 138 هَذَا=Bu بَيَانٌ=bir açıklama لِلنَّاسِ=insanlara وَهَدَى=yol gösterme وَمَوْعِظَةً=ve öğüttür لِلْمُتَّقِينَ=korunanlara	Bu Kur'an, insanlara yönelik bir açıklama, takvalılar için bir doğru yol kılavuzu, bir öğüttür.	İşte bu herkesin hesabına açık bir ders olmakla beraber Allah'ın saygılı kulları için (müttakîler için) hidayet, ibrettir.	Bu; insanlar için bir açıklama, müttakîler için de bir hidayet, bir öğüttür.	Bu, bütün insanlara açık bir ders ve Allah'a karşı sorumluluklarının bilincinde olanlar için bir rehber ve bir öğüt (olsun).
3. 139 وَلَا تَهِنُوا=gevşemeyin وَلَا تَحْزَنُوا=üzülmeyin وَأَنْتُمْ=mutlaka siz الْأَعْلَوْنَ=üstün geleceksiniz إِنْ=eğer كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ=inanıyorsanız	Sakin gevşemeyiniz, karamsarlığa kapılmayınız. Eğer mümin iseniz üstün gelecek olan taraf sizlersiniz.	Ey mü'minler! Gerçekten iman etmişseniz madem ki onlardan yükselirsiniz, o halde azminiz kırılmamalı, içinize acı düşmemeli (Ey mü'minler! Madem ki hasımlarınızdan yükselirsiniz, gerçekten iman etmişlerseniz azminiz kırılmamalı ve içinize acı düşmemeli).	Gevşemeyin, üzülmeyin, gerçekten inanmışsanız, mutlaka siz üstünsünüz.	Öyleyse, cesaretinizi yitirmeyin ve üzülmeyin: Eğer (gerçekten) inanıyorsanız mutlaka (insanların) en üstünü olursunuz.
3. 140 إِنْ=Eğer يَمَسُّكُمْ=size dokunduysa قَرَحٌ=bir yara فَقَدْ=muhakkak مَسَّ=dokunmuştu الْقَوْمَ=o topluluğa da قَرَحٌ=bir yara مِثْلَهُ=benzeri وَتِلْكَ=işte o الْأَيَّامَ=günler نُدَاوِلُهَا=biz onları çevirip dururuz بَيْنَ=arasında النَّاسِ=insanlar وَلِيَعْلَمَ=(bu) ortaya çıkarması اللَّهِ=Allah'ın الَّذِينَ آمَنُوا=inananları وَيَتَّخِذَ=ve edinmesi içindir مِنْكُمْ=sizden شُهَدَاءٌ=şehidler (şahidler) وَاللَّهِ=Allah لَا يُحِبُّ=sevmez الظَّالِمِينَ=zalimleri	Eğer siz (Uhud'da) yara aldınız ise karşınızdakiler de benzeri bir yara almışlardır. Biz bu tür acı günleri insanlar arasında dolaştırırız. Allah'ın kimlerin mümin olduklarını belirlemesi ve aranızdan bazı şahitler seçmesi içindir bu. Hiç kuşkusuz Allah zalimleri sevmez.	Sizlere bir yaradır değişirse, onlara da öyle bir yara değmişti. Bunlar öyle günler ki kâh bir tarafın, kâh öbür tarafın olmak üzere insanlar arasında döndürür dururuz. Şunun için ki; Allahu Zülcelâl iman edenleri bilecek ve sizlerden şühedâ edinecek - zira Allah zâlimlerden hoşnut olmaz - içindir. Allah, zalimleri sevmez.	Eğer size bir yara dokunduysa; şüphesiz o kavme de o kadar yara dokunmuştur. Hem o günleri Biz, insanlar arasında döndürür dururuz. Bu; Allah'ın iman edenleri belirtmesi ve içimizden şahidler edinmesi içindir. Allah, zalimleri sevmez.	Eğer başınıza bir bela gelirse, (bilin ki,) benzer bir belaya (başka) insanlar da uğramıştır; zira böyle (iyi ve kötü) günleri insanlara sırayla paylaştırırız: (Bu,) Allah'ın, imana erenleri seçip ayırması ve aranızdan hakikate (hayatlıları ile) şahitlik yapanları seçmesi içindir - çünkü Allah, zalimleri asla sevmez-
3. 141 وَلِيُمَحِّصَ=ve iyice özleştirmesi اللَّهِ=Allah'ın الَّذِينَ آمَنُوا=inananları وَيَمَحَقَّ=mahvetmesi içindir الْكَافِرِينَ=kâfirleri de	Bunun bir başka sebebi Allah'ın, müminleri arındırması ve kâfirleri yok etmesidir.	Bir de şunun için ki, Allah mü'minleri pâk edecek, kâfirleri helâk edecek.	Bu; Allah'ın iman edenleri seçmesi, kâfirleri mahvetmesi içindir.	ve (aynı zamanda) Allah'ın imana erenleri her türlü boş ve yararsız şeylerden arındırması ve hakikati inkar edenleri etkisiz hale getirmesi için.
3. 142 أَمْ حَسِبْتُمْ=yoksa siz sandınız أَنْ تَدْخُلُوا=gireceğinizi الْجَنَّةَ=cennete وَلَمَّا يَعْلَمَ=bilmeden اللَّهِ=Allah الَّذِينَ جَاهَدُوا=cihad edenleri مِنْكُمْ=içinizden وَيَعْلَمَ=(sınayıp) bilmeden الصَّابِرِينَ=sabredenleri	Yoksa siz, Allah içinizdeki cihad edenleri ayırd etmeden ve sabırlıları belirlemeden Cennete girebileceğinizi mi sandınız?	Yoksa sizler henüz Allah içinizden cihad edenleri bilmedikçe, sonra cihadında sebat edenleri bilmedikçe cennete gireceğinizi mi sandınız?	Yoksa; Allah, içinizden cihad edenleri ve sabredenleri belirlemeden cennet'e girireceğinizi mi sandınız?	Allah, (kendi yolunda) üstün çaba gösterdiğinizizi ve zorluklara karşı sabırlı olduğunuzu görmedikçe cennete girebileceğinizi mi sanıyorsunuz?
3. 143 كُنْتُمْ=siz وَلَقَدْ=andolsun ki تَمْتَوْنَ=arzuluyordunuz الْمَوْتَ=ölümü مِنْ قَبْلِ=önce أَنْ تَلْقَوْهُ=onunla karşılaşmadan فَقَدْ=işte رَأَيْتُمُوهُ=onu gördünüz وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ=ama bakıp duruyorsunuz	Sizler ölümle karşılaşmadan önce onu arzuluyordunuz. Oysa onu görünce bakıp duruyorsunuz.	Evet, ölümle karşılaşmazdan evvel sizler onu pek istemiştiniz. İşte şimdi onu gözünüz baka baka gördünüz.	Gerçekten siz, ölümle karşılaşmadan önce onu arzulamıştınız. İşte onu gördüğünüz halde bakıp duruyorsunuz.	Nitekim siz, ölümle yüzyüze gelmeden önce, (Allah yolunda) ölmeyi arzuladınız: işte şimdi kendi gözlerinizle onu görmektesiniz!
3. 144 إِلَّا=sadece وَمَا مُحَمَّدٌ=bir elçidir قَدْ خَلَتْ=gelip geçmiştir مِنْ قَبْلِهِ=ondan önce de الرُّسُلَ=elçiler أَفَأَنْ=şimdi مَاتَ=o ölü أَوْ=veya فُقِلَ=öldürülürse انْقَلَبْتُمْ=geriye mi döneceksiniz? عَلَى=üzerinde أَعْقَابِكُمْ=ökçelerinizin وَمَنْ=kim يَنْقَلِبُ=geriye dönerse عَلَى=üzerinde عَقِبَيْهِ=ökçesi فَلَنْ يَضُرَّ=ziyan veremez	Muhammed sadece bir peygamberdir. On- dan önce daha nice peygamberler gelip geçmiştir. Şimdi eğer o ölür ya da öldürülürse topuklarınız üzerinde geri mi döneceksiniz? Kim iki topuğu üzerinde geri dönerse bilsin ki, Allah'a hiçbir zarar vermez. Allah öldürülenleri ödümlendirecektir.	Muhammed ancak peygamber, başka bir şey değil. Kendisinden evvel peygamberler geldi geçti. O şayet ölse yahut öldürülse hemen sizler ters yüzünüze eski hale mi dönüvereceksiniz? Kim ters yüzüne dönerse bilsin ki bu hareketle Allah zerre kadar ziyan edemez. Halbuki Allahu Zülcelâl İslâm'ın şükürünü ödeyenlere ecirini verecek.	Muhammed; sadece bir elçidir. On- dan önce de nice elçiler gelip geçmiştir. Şimdi o, ölür veya öldürülürse; geriye mi döneceksiniz? Kim geriye dönerse; Allah'a hiç bir zarar vermez. Allah, şükredenlerin mukafatını verecektir.	Muhammed yalnızca bir elçidir; ondan önce de (başka) elçiler gelip geçtiler: Öyleyse, o ölür yahut öldürülürse, topuklarınız üzerinde gerisin geri mi döneceksiniz? Ama, topukları üzerinde gerisin geri dönen kişi hiçbir şekilde Allah'a zarar veremez. - halbuki Allah, (Kendisine) şükreden herkesin karşılığını verecektir.-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
هَيْبَر=hiçbir سَيِّئًا=Allah'a وَسَيَجْزِي=mükâfatlandıracaktır الشَّاكِرِينَ=şükredenleri Allah=Allah				
3. 145 وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ=hiçbir kişi için yoktur إِلَّا=olmadan أَنْ تَمُوتَ=ölmek بِإِذْنِ=izni Allah=Allah'ın يَكْتُابًا=yazılmıştır مُؤَجَّلًا=belirli bir süreye göre وَمَنْ=kim يُرِدْ=isterse ثَوَابَ=sevabını (menfaatini) الدُّنْيَا=dünya نُؤْتِيهِ=kendisine veririz مِنْهَا=ondan وَمَنْ=kim يُرِدْ=isterse ثَوَابَ=sevabını الْآخِرَةِ=ahiret مِنْهَا=ondan نُؤْتِيهِ=kendisine veririz وَسَنَجْزِي=mükâfatlandıracağız الشَّاكِرِينَ=şükredenleri	Allah'ın izni olmaksızın hiç kimsenin ölmesi söz konusu değildir. O süresi belirli bir yazıya bağlıdır. Kim dünya kazancını isterse ona ondan veririz. Kim ahiret sevabını isterse ona da ondan veririz. Biz şükredenleri ödüllendireceğiz.	Hiç kimse için Allah'ın izni olmadıkça ölmek yok. Onun vakti ezelde yazılmış. Kim dünyaya mükâfatı diliyorsa ona ondan veririz. Kim âhiret mükâfatı diliyorsa ona da bundan veririz. İslâm'ın şük-rünü ödeyenleri ise başkaca me'cûr edeceğiz.	Allah'ın izni olmadıkça hiç bir kimseye ölmek yoktur. O, vadesiyle yazılmış bir yazıdır. Kim dünya nimetini isterse kendisine ondan veririz, kim de ahiret nimetini dilerse buna da ondan veririz. Ve şükredenleri mükâfatlandıracağız.	Hiç kimse, tayin edilmiş belli bir vadeden önce, Allah'ın izni olmadan ölmez. Ve kim bu dünyanın nimetlerini arzularsa kendisine ondan vereceğiz; kim de ahiretin nimetlerini arzularsa ona da bunu vereceğiz; ve (Bize) şükredenleri mükafatlandıracağız.
3. 146 وَكَايْنٍ=nice var ki قَاتِلَ=çarptıştılar مِنْ نَبِيٍّ=peygamber مَعَهُ=kendileriyle beraber رَبِّيُونَ=Rabbani (erenler) كَثِيرٌ=birçok فَمَا وَهَنُوا=yılmadılar لِمَا أَصَابَهُمْ=başlarında gelenlerden اللَّهُ=Allah فِي سَبِيلِ=yolunda وَمَا ضَعُفُوا=zayıflık göstermediler وَمَا اسْتَكَانُوا=boyun eğmediler وَاللَّهُ=Allah يُحِبُّ=sever الصَّابِرِينَ=sabredenleri	Nice peygamber var ki, çok sayıda taraftarı kendisi ile birlikte savaştı. Bunlar Allah yolunda başlarına gelenlerden dolayı gevşemediler, yılmadılar ve boyun eğmediler. Allah sabırlıları sever.	Ne peygamberler geldi geçti ki beraberlerinde birçok [rabbânîler] harp ediyordu, işte bunlar Allah yolunda başlarına gelenlerden dolayı asla ne fütür getirdiler, ne zillete düştüler. Al-lahu Zülcelâl sebat eden mücahidlerden hoşnut olur.	Nice peygamberler, beraberinde Rabba kul olanlardan bir çoğu bulunduğu halde savaştılar ve Allah yolunda başlarına gelenlerden dolayı yılmadılar, boyun eğmediler. Allah, sabredenleri sever.	Nice peygamber, arkasında Allah'aram olmuş birçok insanla birlikte (O'nun yolunda) savaşmak zorunda kaldı: Onlar, Allah yolunda çektikleri sıkıntılardan dolayı ne korkuya kapıldılar, ne zayıf düştüler ve ne de kendilerini (düşman önünde) küçük düşürdüler, zira Allah sıkıntılara göğüs gerenleri sever;
3. 147 وَمَا كَانَ=değildi سَوَّلَهُمْ=sözleri إِلَّا=başka أَنْ قَالُوا=demelerinden اِغْفِرْ=bağışla رَبَّنَا=Rabbimiz ذُنُوبَنَا=günahlarımızı وَإِسْرَافَنَا=taşkınlığımızı فِي أَمْرِنَا=ve işimizde وَتَتَّبِ=sağlam tut أَقْدَامَنَا=ayaklarımızı وَأَنْصُرْنَا=bize yardım eyle عَلَى=karşı الْقَوْمِ=topluma الْكَافِرِينَ=kâfir	Onlar sadece «Ey Rabbimiz, günahlarımızı ve davranışlarımızdaki aşırılıklarımızı affeyle, ayaklarımızı kaydırma ve kâfirler karşısında bize yardım et» demişlerdir.	Bütün sözleri de "Yâ Rabbe'l-âlemîn! Günahlarımızı ve işlerimizdeki taşkınlıklarımızı bize bağışla, cihad meydanında ayaklarımızı zinde muhkem kıl ve bizleri kâfilere muzaffer buyur!" demelerinden başka bir şey değildi.	Sadece: Ey Rabbimiz, günahlarımızı ve işimizdeki israrımızı bize bağışla, sebatımızı artır; kâfirler güruhuna üstünden sizi geri çevirirler de hüsrana uğrayanlardan olursunuz.	Onların tek söyledikleri şuydu: Ey Rabbimiz! Günahlarımızı ve işlerimizdeki aşırılıkları bağışla! Adımlarımızı sağlamlaştırsın ve hakikati inkar edenlere karşı bize yardım et!
3. 148 وَفَاتَاهُمُ=onlara verdi اللَّهُ=Allah da الدُّنْيَا=hem dünya ثَوَابَ=karşılığını وَحُسْنَ=en güzelini ثَوَابَ=karşılığının الْآخِرَةِ=hem ahiret وَاللَّهُ=çünkü Allah يُحِبُّ=sever الْمُحْسِنِينَ=güzel davrananları	Allah da onlara hem dünya kazancını ve hem de ahiret mükâfatının en güzelini verdi. Allah iyi işler yapanları sever.	Onun için Allah kendilerine hem dünya sevabı hem âhiretin o güzel sevabını ihsan buyurdu. Allah iyilerden hoşnut olur.	Bu yüzden Allah, onlara dünya nimetini de, ahiret nimetini de fazlasıyla verdi. Ve Allah ihsan edenleri sever.	Bunun üzerine Allah, onlara, hem bu dünya nimetlerini, hem de ahiretin en güzel nimetlerini bağışladı: Zira Allah, iyilik yapanları sever.
3. 149 يَا أَيُّهَا=Ey الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar إِنْ=eğer تَطِيعُوا=itaat ederseniz الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenlere يَرْدُّكُمْ=sizi çevirirler عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ=arkanıza (küfre) فَنَنْقَلِبُوا=o zaman dönersiniz خَاسِرِينَ=kaybedenlere	Ey müminler, eğer kâfilere itaat ederseniz sizleri topluklarınız üzerinde geriye döndürürler de hüsrana uğrarsınız.	Ey iman edenler! Allah'ı tanımayanlara (<i>kâfirlere</i>) uyarmanız sizi eski hâlinize çevirirler de hüsrana kalırsınız.	Ey iman edenler; küfredenlere uyarmanız ökçelerinizin üstünden sizi geri çevirirler de hüsrana uğrayanlardan olursunuz.	Siz ey imana ermiş olanlar! Hakikati inkara şartlanmış olanlara tabi olursanız sizi topluklarınızın üzerinde gerisin geri döndürürler ve kaybedenlerden olursunuz.
3. 150 بَلَىٰ=Hayır اللَّهُ=Allah'tır وَهُوَ=O'dur مَوْلَاكُمْ=Mevlanız خَيْرٌ=en iyisi النَّاصِرِينَ=yardımcıların	Oysa Allah'tır sizin mevlânız. O yardım edenlerin en hayırlısıdır.	İş öyle değil, sizin yardımcınızı Allah ki yardım edeceğin en hayırlısı O.	Halbuki Mev-lanız Allah'tır. Ve O, yardımcılarının en hayırlısıdır.	Hayır, yalnız Allah'tır sizin Mev-lanız ve O'dur en iyi yardımcı.
3. 151 سَنُقَلِّبُ=salacağız فِي قُلُوبِ=kalblerine الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenlerin الرُّعْبَ=korku بِمَا أَسْرَكُوا=ortak koştuklarından dola بِاللَّهِ=Allah'a مَا لَمْ يَنْزِلْ=indirmeddiği şeyleri سُلْطَانًا=hiçbir güç وَمَأْوَاهُمْ=gidecekleri yer de النَّارُ=cehennemdir وَبِئْسَ=ne kötüdür مَثْوًى=varacağı yer الظَّالِمِينَ=zalimlerin	Biz kâfirlerin kalplerine korku salacağız. Çünkü onlar kendilerine hiçbir güç verilmemiş olan nesneleri Allah'a ortak koşmuşlardır. Onların gidecekleri yer Cehennem'dir. Zalimlerin varacağı yer ne fenadır!	Kendisinin şeriki olduklarına Allah'ın hiçbir hüccet indirmedeği putları Allah'a şerik koşmaları yüzünden bizler kâfirlerin kalplerine korku düşüreceğiz ve barınacakları yer cehennem olacak ki o ne kötü bir zâlimler yatağıdır!	Hakkında hiçbir delil indirilmediği şeyi Allah'a eş tuttuklarından dolayı küfredenlerin kalblerine korku salacağız. Onların varacağı yer, ateştir. Ne kötüdür o zalimlerin varacağı yer.	Allah'tan başka varlıklara -O'nun hiçbir zaman yetki tanımadığı şeylerle- ilahlık yakıştırdıklarından dolayı, hakikati inkara şartlanmış olanların kalplerine korku salacağız; onların son durağı ateştir, ne var ki Allah size kötüdür zalimlerin meskeni!
3. 152 وَلَقَدْ=elbette صَدَقْتُكُمْ=size doğruladım اللَّهُ=Allah وَعْدَهُ=(yardım) vaadini إِذْ=sürece تَحْسُونَهُمْ=onları öldürdüğünüz بِإِذْنِي=kendi izniyle حَتَّىٰ=nihayet إِذَا فَسَلْتُمْ=siz korktunuz	Allah size verdiği sözü yerine getirdi. Hani size sevdiğinizi (zafiri) gösterdikten sonra bozuluncaya, savaş konusuna görüş ayrılığında düştüğüne ve itaatsizlik edinceye kadar müşrikleri	Evet, Allah sizlere verdiği va'dini yerine getirdi (<i>Allah sizlere olan va'dinde doğru çıktı = Allah verdiği va'dinde sizlere karşı doğru çıktı</i>). Hani Uhud'da hasımlarınız O'nun izni ile cansız düşürüyorsunuz, ta o zama-	Gerçekten Allah'ın size olan vaadi doğru çıktı; O'nun izni ile kâfirleri kırıp biçiyordunuz ki içinizden, dünyayı isteyen ve ahireti isteyenler bulunduğu-	Allah elbette size verdiği sözü tuttu; O'nun izniyle düşmanlarınızı yok etmek üzereydiniz; ne var ki Allah size arzuladığınız (zafiri) gösterdikten sonra gevşediniz, (Peygamber'den gelen) emre aykırı davranışınız ve ita-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
وَتَنَازَعْتُمْ= (birbirinizle) çekişip فِي الْأَمْرِ= (verilen) emir hakkında وَعَصَيْتُمْ= isyan ettiniz مِنْ بَعْدٍ= sonra مَا أَرَاكُمْ= size gösterdikten مَا تَحِبُّونَ= sevdiğiniziz (galibiyet)i مِنْكُمْ= sizden مِّنْ= kiminiz الدُّنْيَا= dünyayı يُرِيدُ= istiyordu وَمِنْكُمْ= ve sizden مِّنْ= kiminiz يُرِيدُ= istiyordu الْآخِرَةَ= ahireti ثُمَّ= sonra صَرَفَكُمْ= (Allah) geri çevirdi (yenilgiye u ğrattı) عَنْهُمْ= onlardan لِيَبْتَلِيَكُمْ= sizi denemek için وَلَقَدْ عَفَا= bağışladı عَنْكُمْ= sizi وَاللَّهُ= Allah كَرَّهِيٍّ= çok lütufkardır عَلَى= karşı لِلْمُؤْمِنِينَ= müminlere	kırıp geçiriyor-dunuz. Kiminiz dünyayı istiyordu, kiminiz de ahireti istiyordu. Sonra sizi deneyden geçirmek için onların başından savdı. Ama yine de sizi affetti. Allah müminlere karşı gerçekten lütuf sahibidir.	na kadar ki gevşediniz (bozuldunuz), Peygamberin verdiği emirde birbirinizden ayrıldınız. Müştak olduğunuz galebeyi Allah size gösterdikten sonra (göstermişken) tutunuz isyan ettiniz. Kiminiz dünyayı istiyordu, kiminiz âhireti istiyordu. Bunun üzerine, Allah sizleri imtihan için karşınızdakilere üstün olmaktan çekmekle beraber günahınızdan geçti, Allah mü'minlere keremi ile tecelli buyurur.	dan sevdiğinizin zaferi size gösterdikten sonra; baş kaldırdığınız, verilen emir hakkında çe kiştığınız ve yıldığınız zaman, imtihan etmek için Allah sizi mağlubiyete uğrattı. Bununla beraber sizi bağışladı. Allah mü'minlere lütfukardır.	atsizlik ettiniz. Aranızda (sadece) bu dünyaya ilgi duyan kimseler olduğu gibi, ahirete gönül verenler de mevcuttu: Bunun üzerine Allah, sizi sınamak için düşmanlarınızı yenmenize mani oldu. Ama O, şimdi günahlarınızı bağışladı, zira Allah'ın inananlara lütfu sınırsızdır.
3. 153 إِذْ تَصُوذُونَ= dönüp bakmıyordunuz وَلَا تَلْوُونَ= boyuna uzaklaşıyor عَلَى أَحَدٍ= hiç kimseye وَالرَّسُولُ= Elçi يَدْعُوَكُمْ= sizi çağırırken فِي أَخْرَاكُمْ= arkanızdan فَأَتَايَكُمْ= bundan dolayı size verdi غَمًّا= gam بِغَيْمٍ= gam üstüne لِكَيْلَا تَحْزَنُوا= üzülmesiniz عَلَى مَا فَاتَكُمْ= ne elinizden gidene وَلَا مَا أَصَابَكُمْ= ne de başınıza gelen e وَاللَّهُ= Allah حَبِيرٌ= haberdardır بِمَا تَعْمَلُونَ= yaptıklarınızdan	Hani Peygamber arkanızdan sizi çağırırken, hiç kimseye bakmadan kaçıyordunuz; ne kaybettiğinize ve ne de başınıza gelene üzülmesiniz diye Allah sizi kederden kedere uğrattı. Hiç kuşkusuz Allah yaptıklarınızdan haberdardır.	Hani sizler boyuna uzaklaşıyor, dönüp kimseye aldımıyordunuz; Peygamber ise arkanızdan sizleri çağırıp duruyordu. Nihayet, elinizden giden zafer ve başınıza gelen bozgün yüzünden ye'se düşmeyesiniz diye Allah sizlere, o sizin Peygambere tattırdığınız acının karşılığı olarak bir acı tattırdı. Allahü Zülcelâl bütün ettiklerinizden haberdar.	Hani siz; kimseye bakmadan kaçıyordunuz. Peygamber de arkanızdan çağırıp duruyordu. Kaybettiğinize ve başınıza gelene üzülmesiniz diye Allah, sizi kederden kedere uğrattı. Ve Allah, yaptıklarınızdan haberdardır.	(Hatırlayın o anı, ki) Elçim arkanızdan size seslendiği halde, kimseye bakmadan kaçtınız; bu yüzden O, (Elçi'nin) kederine karşılık, elinizden kaçanın ve başınıza gelenin üzüntüsünü unutturacak bir üzüntü verdi size: Zira Allah, bütün yaptıklarınızdan haberdardır.
3. 154 ثُمَّ= sonra أَنْزَلَ= indirdi عَلَيْكُمْ= size مِنْ بَعْدٍ= ardından الْعَمِّ= o üzüntünün أَمْنَةً= bir güven نُعَاسًا= bürüyen يَغْشَى= bir uyku طَائِفَةً= bir kısmınızı مِنْكُمْ= sizden وَطَائِفَةً= bir kısmınız da قَدْ= doğrusu أَهَمَّتْهُمْ= kaygısına düşmüştü أَنْفُسَهُمْ= kendi canlarının يَظُنُّونَ= bir zanda bulunuyorlar بِاللَّهِ= Allah'a karşı غَيْرَ الْحَقِّ= haksız ظَنٌّ= zannı gibi الْجَاهِلِيَّةِ= cahiliyye يَقُولُونَ= diyorlardı هَلْ= var mı لَنَا= bize مِنَ الْأَمْرِ= bu işten قُلْ= de ki مِنْ شَيْءٍ= bir şey إِنَّ= şüphesiz الْأَمْرَ كُلَّهُ= iş bütün بِاللَّهِ= Allah'a aittir يُخْفُونَ= onlar gizliyorlar فِي أَنْفُسِهِمْ= içlerinde مَا لَا يَبْدُونَ= açıklayamadıklarını لَكَ= sana يَقُولُونَ= diyorlar ki لَوْ كَانَ= olsaydı لَنَا= bize مِنْ الْأَمْرِ= bu işten شَيْءٍ= bir fayda فَاهُنَّا= burada قُلْ= de ki لَوْ كُنْتُمْ= olsaydınız فِي بُيُوتِكُمْ= evlerinizde dahi لَبَرَزَ= mutlaka boylardı الَّذِينَ كُتِبَ= yazılmış olanlar عَلَيْهِمْ= üzerine الْقَتْلُ= öldürölme (si) إِلَى مَضَاجِعِهِمْ= yatacakları yeri وَلِيَبْتَلِيَ= denemesi içindir اللَّهُ= Allah'ın مَا فِي صُدُورِكُمْ= göğüslerinizdekini وَلِيُمَجِّصَ= ve açığa çıkarması içindir مَا فِي قُلُوبِكُمْ= kalblerinizdekini وَاللَّهُ= Allah عَلِيمٌ= bilir بِذَاتِ= özünü الصُّدُورِ= göğüslerin	Sonra o kederin ardından üzerinize öyle bir emniyet, öyle bir uyku indirdi ki O, içinizden bir zümreyi bürüyordu. Bir zümre de canları sevdasına düşmüştü. Allah'a karşı cahiliyyet zannı gibi haksız bir zan besliyorlar, "Bu işten bize ne?" diyorlardı. De ki: "Bütün iş Allah'ındır". İçlerinde sana açmadıkları bir şey gizliyorlar. "Bu bize ait bir şey olsaydı burada öldürülmezdik" diyorlar. De ki: "Evlerinizde olsaydınız üzerlerine ölüm yazılmış olanlar; yine muhakkak devrilecekleri yerlere çıkıp gidecektiler." Bu, göğüslerinizin içindekini yoklamak, kalplerinizdekini temizlemek içindir. Ve Allah, sinelerdekini hakıyla bilir.	Daha sonra da, o acının arkasından Allah üzerinize bir huzur indirdi; bir uyku ki içinizden bir cemaati iyice bastırırmıştı. Bir cemaat de yalnız nefisleri kaydına düşmüşler, Allahü Zülcelâl'e karşı ya kışmayacak bir zanda, cahiliyyet akidesinin besleyebileceği bir zanda bulunuyorlardı. (Ancak nefisleri kaydına düşen bir cemaat de Allahü Zülcelâl'e karşı ya kışmayacak bir zanda, cahiliyyet akidesinin besleyebileceği bir zanda bulunuyorlardı.) Sana "Va'dettiğin zaferden elimize bir şey geçti mi?" (Bu işte bizim yapacağımız bir şey kaldı mı ki? = Bu işin sonunda bizim için hayırlı bir şey imkânı kaldı mı?) diyorlardı. Ya Muhammed, onlara: "Bütün işlerin Allah'ın emrinde olduğundan şüphe yok" de. Sana açıktan söyleyemediklerini içlerinde gizliyorlar, yoksa, onlar diyorlar ki: "Zaferden bizim için bir nasip olaydı (Zafer Allah'ın elinde olaydı bu işte azıcık ihtiyarımız olaydı) burada böyle tepelenmezdik." Kendilerine şöyle de: "Evlerinizde de olaydınız, öldürülecekleri alınlarına yazılı olanlarınız yine düşüp kalacakları yerleri, çare yok, boylayacaklardı. Allah sînelerinizdekilerini yoklamak, yüreklerinizdekini meydana çıkarmak için bunu başınıza getirdi. Allah sînelerde ne varsa biliyor."	Sonra o üzüntünün ardından, üzerinize öyle bir emniyet ve öyle bir uyku indirdi ki; içinizden bir kısmını bürüyordu, bir kısmı da canları sevdasına düşmüştü. Allah'a karşı cahiliyyet zannı gibi haksız bir zan besliyorlar. Bu işten bize ne? diyorlardı. De ki: Bütün iş Allah'ındır. İçlerinde sana açmadıkları birşey gizliyorlar. Bu, bize ait birşey olsaydı burada öldürülmezdik, diyorlar. De ki: Evlerinizde olsaydınız üzerlerine ölüm yazılmış olanlar yine mutlaka devrilecekleri yerlere çıkıp gideceklerdi. Bu; göğüslerinizin içindekini yoklamak, kalblerinizdekini temizlemek içindir. Allah, göğüslerdeki bilendir.	Sonra O, bu kederin ardından, size bir emniyet duygusu, bazılarınızı sarıp kuşatan bir iç sükuneti bağışladı; oysa sadece kendilerini düşünen ötekiler, Allah hakkında yanlış fikirlere - putperest cahiliyye düşüncelerine- kapıldılar ve (Bu konuda) o zaman bir karar yetkisine sahip miydik? diye (kendî kendilerine) sordular. De ki: Bütün karar yetkisi, yalnızca Allah'a aittir! (Onlara gelince,) onlar, Eğer bir karar yetkimiz olsaydı, aramızda bu kadar çok ölü bırakmazdık diyerek (ey Peygamber!) sana göstermeyecekleri o (iman zayıflığı)nı içlerinde saklamaya çalışıyorlar. (Onlara) de ki: Evlerinizde de kalmış olsaydınız, (içinizden) ölümü takdir edilmiş olanlar, devrilecekleri yere mutlaka çıkıp giderlerdi. Ve bu (başınıza gelenlerin tümü), Allah'ın göğüslerinizde barındırdığınız her şeyi sinaması ve kalplerinizin içini her türlü boş ve yarsız şeylerden arındırması içindir: Zira Allah, (insanların) kalplerindeki her şeyi bilir.
3. 155 إِنَّ= şüphesiz الَّذِينَ تَوَلَّوْا= yüz çevirip gidenleri مِنْكُمْ= içinizden يَوْمَ= gün التَّقَى= iki topluluğun الْجَمْعَانِ= karşılaştığı إِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمْ= (yoldan) kaydırmak iste مِشْتًا= şeytan الشَّيْطَانُ= şeytan بِبَعْضٍ= bazı مَا كَسَبُوا= yaptıkları işlerden dolayı وَلَقَدْ عَفَا= affetti اللَّهُ= Allah عَنْهُمْ= onları إِنَّ= şüphesiz	İki topluluğun karşılaştığı gün savaştan geri dönenlerini şeytan bazı günahkar duyguları yüzünden ayartmaya girişmişti. Ama Allah onları yine de affetti. Hiç kuşkusuz Allah affedicisi ve halimdir.	İki ordu karşılaştığı gün, içinizden hasma arkasını çevirenleri ayaklarını, sırf o kazandıkları ve bal yüzünden şeytan bu hataya düşürdü. Bununla beraber Allah onun günahından geçti. Allah'ın gufranı hadsiz, hilmi pâyânsız olduğunda şüphe	İki topluluğun karşılaştığı gün; içinizden yaptıklarının bir kısmından ötürü şeytan yoldan çıkarmak istemiştir. Bununla beraber Allah onları bağışladı. Gerçekten Allah, Gafur'dur, Halim'dir.	İki ordunun savaş alanında karşılaştığı gün (görevlerinden) kaçanlara gelince; Şeytan, onları (bizzat) kendi yaptıklarıyla tökezletti. Ama şimdi, Allah onların günahlarını sildi. Doğrusu Allah çok affedicidir, halimdir.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâ-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
الله=Allah غَفُورٌ=çok bağışlayandır حَلِيمٌ=halimdir		yok.		
3. 156 الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar يَا أَيُّهَا=Ey لَا تَكُونُوا=olmayın كَالَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler gibi وَقَالُوا=ve diyenler لِإِخْوَانِهِمْ=gazi kardeşleri için إِذَا=zaman صَرَبُوا=sefere çıktıkları أَوْ=ya da فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde كَانُوا غُرَى=savaşa çıktıkları كَانُوا=olsalardı أَوْ=eğer عِنْدَنَا=bizim yanımızda وَمَا مَاتُوا=ölmezlerdi وَمَا قُتِلُوا=ve vurulmazlardı اللَّهُ=Allah لِيَجْعَلَ=yapar ذَلِكَ=bu (düşünce ve sözlerini) فِي قُلُوبِهِمْ=kalblerinde حَسْرَةً=dert يُخَيِّي=yaşatan da وَاللَّهُ=Allah'tır وَاللَّهُ=Allah وَيُمِيتُ=öldüren de بِمَا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızı بَصِيرٌ=görmektedir	Ey müminler, yolculuğa çıkan ya da savaşa katılan kardeşleri hakkında «Eğer onlar yanımızda olsalardı ölmezler ya da öldürülmezlerdi» diyen kâfirler gibi olmayınız. Allah bu asılsız saplantıyı onların kalplerine çöreklenen acı bir hayıflanmaya dönüştürdü. Oysa can veren de öldüren de Allah'tır. Hiç kuşkusuz Allah yaptıklarınızı görür.	Ey iman edenler! Sakın o küfre sapan ve kardeşleri yeryüzünde sefer edince, yahut gazi olunca "Bizim yanımızda kalaydılar ne ölür ne öldürülürlerdi" diyen münafiklar gibi olmayın ki sizin şu hâliniz onların yüreklerinde yara olsun. Kaldı ki sağ bırakan da, öldüren de Allah'tan başkası değil. Hem Allah bütün işlediklerinizi görüyor.	Ey iman edenler; siz; küfredip de yeryüzünde dolaşan veya gazada bulunan kardeşleri hakkında: Onlar yanınızda olsalardı ölmezler veya öldürülmezlerdi, diyenler gibi olmayın. Allah; bunu, onların kalblerinde bir hasret olarak koydu. Halbuki öldüren de dirilten de Allah'tır. Ve Allah, yaptığınız şeyleri görendir.	Siz ey imana ermiş olanlar! Uzak yerlere seyahate çık(tık)tıan veya savaşa katıl(dık)tan sonra ölen kardeşleri hakkında, Bizimle kalmış olsalardı ölmeyeceklerdi, veya öldürülmemiş olacaktı diyen, hakikati inkara şartlanmış kimseler gibi olmayın; zira Allah, bu tür düşünceleri onların kalplerinde acı bir pişmanlık kaynağı yapacaktır, çünkü hayat başışlayan ve ölüme hükmeden yalnız Allah'tır. Allah, yaptığınız her şeyi görür.
3. 157 فَتِلْكَ=öldürülür وَلَئِنْ=eğer اللَّهُ=Allah فِي سَبِيلِ=yolunda أَوْ=ya da مُتُّمٌ=ölürseniz لَمَغْفِرَةٍ=bağışlaması وَرَحْمَةً=ve rahmeti مِنَ اللَّهِ=Allah'ın خَيْرٌ=daha hayırlıdır مِمَّا يَجْمَعُونَ=onların topladıklarından	Eğer Allah yolunda öldürülür ya da ölürseniz, Allah'tan gelecek olan bağışlama ve rahmet, onların biriktirecekleri dünya nimetlerinden daha hayırlıdır.	Kasem ederim ki Allah yolunda öldürülseniz, yahut ölseniz, sizin için Allah'ın gufranı, Allah'ın rahmeti onların dünyada kalıp toplayacakları geçici şevlerden çok hayırlıdır.	Andolsun ki, Allah yolunda öldürülür veya ölürseniz; Allah'ın bağışlaması ve rahmeti onların toplayacağı şeylerden çok daha hayırlıdır.	Ve eğer gerçekten Allah yolunda ölür veya öldürülürseniz, (unutmayın ki) Allah'ın mağfireti ve rahmeti, kişinin (bu dünyada) yığabileceği her şeyden daha iyidir:
3. 158 أَوْ=veya مُتُّمٌ=ölür وَلَئِنْ=elbette لِلَّهِ=Allah'a لِأَلَى اللَّهِ=öldürülürseniz تُحْشَرُونَ=götürüleceksiniz	Kuşku yok ki, ölmeniz de öldürülmeniz de Allah katında toplanacaktır.	Kasem ederim ki ölmeniz de, öldürülmeniz de haşredilip Allah'ın karşısına çıkacaksınız, başkasının değil.	Andolsun ki, ölmeniz de, öldürülmeniz de; Allah katında toplanacaksınız.	Çünkü ölmeniz de, öldürülmeniz de sonunda Allah katında toplanacaksınız.
3. 159 رَحْمَةً=rahmeti فَبِمَا=sebebiyledir ki مِنَ اللَّهِ=Allah'ın لَئِنْ=sen yumuşak davrandın لَهُمْ=onlara وَلَوْ=eğer كُنْتَ=olsaydın فَطَا=kaba غَلِيظٌ=katı الْقَلْبُ=yürekli لَا نَفْضُوا=dağılır , giderlerdi مِنْ حَوْلِكَ=çevrenden عَنْهُمْ=onları فَاعْفُ=öyleyse affet وَاسْتَغْفِرْ=ve mağfiret dile لَهُمْ=onlar için وَنُشَاوِرْهُمْ=onlara danış فَإِذَا=zaman فِي الْأَمْرِ=işini عَزَمْتَ=karar verdiğin فَتَوَكَّلْ=dayan إِنَّ=çünkü عَلَى اللَّهِ=Allah'a يُحِبُّ=sever اللَّهُ=Allah الْمُتَوَكِّلِينَ=kendine dayanıp güvenenler	Allah'tan gelen merhamet sayesinde onlara yumuşak davrandın. Eğer sert, katı kalpli biri olsaydın, kuşkusuz çevrenden uzaklaşırlardı. Onları bağışla, kendileri için Allah'tan affile, yapacağın işler hakkında onların görüşlerini al, ama karar verince artık Allah'a dayan. Hiç kuşkusuz Allah kendisine dayananları sever.	Yâ Muhammed! Allah'ın sana rahmeti sayesinde ki onlara yumuşak davranıyorsun. Şayet çetin huylu (huysuz), katı yürekli bir şey olsaydın, etrafından dağılmışlardı. Onun için kusurlarını hoşgör, günahları için Allah'tan gufran dile. Dünya işlerinde re'ylerini al. Bir kere de kararını verip azmettin mi, artık Allah'a mütevekkil ol. Allah, şüphe yok, mütevekkillerden hoşnut olur.	Allah'ın rahmeti sayesinde sen onlara karşı yumuşak davrandın. Eğer kaba ve katı kalbli olsaydın şüphesiz çevrenden dağılır giderlerdi. Öyleyse onları bağışla ve yargılamalarını dile. İşler hakkında onlarla müşavere et. Bir kerre de azmettin mi artık Allah'a tevekkül et. Muhakkak Allah, tevekkül edenleri sever.	Ve (ey Peygamber,) senin izleyicilerine yumuşak davranman, Allah'ın rahmetinin bir eseri idi. Zira, eğer onlara karşı kırıcı ve sert olsaydın, doğrusu senden koparlardı. Artık onları bağışla ve affedilmeleri için dua et. Ve toplumu ilgilendiren her konuda onlarla müşavere et; sonra bir hareket tarzına karar verince de Allah'a güven: Zira Allah, O'na güven duyanları sever.
3. 160 إِنْ=eğer يَنْصُرْكُمْ=size yardım ederse اللَّهُ=Allah فَلَا=artık yoktur لَكُمْ=sizi غَالِبٌ=yenecek وَإِنْ=ve eğer يَخْذُكُم=sizi yüz üstü bırakırsa فَمَنْ=kim ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُمْ=size yardım edebilir مِنْ بَعْدِهِ=O'ndan sonra وَعَلَى اللَّهِ=Allah'a فَلْيَتَوَكَّلِ=dayansınlar الْمُؤْمِنُونَ=Müminler	Eğer Allah size yardım ederse sizi hiç kimse yenemez. Fakat eğer sizi yüzüstü bırakırsa O'ndan başka size kim yardım edebilir? Müminler sadece Allah'a dayansınlar.	Allah nusret verdi mi sizlere kimse galip gelemez. Yok sizi yapayalnız bırakıverirse ondan sonra kim imdadınıza yetişecek? Öyle ise mü'minler ancak Allah'ın tevfikine dayanmalı.	Allah size yardım ederse, artık sizi yenecek yoktur. Sizi yardımsız bırakırsa da ondan başka size yardım edecek kimdir. Mü'minler sadece Allah'a tevekkül etsinler.	Allah size yardım ederse, hiç kimse sizinle baş edemez; ama ya O sizi terk ederse, kim size yardım edebilir? O halde müminler Allah'a güvensinler!
3. 161 وَمَا كَانَ=olur şey değildir لِلنَّبِيِّ=bir peygamberin أَنْ يَغْلُ=hiyanet etmesi وَمَنْ=kim يَغْلُ=hiyanet ederse يَأْتِ=boynuna yüklenip getirir بِمَا غَلَّ=hiyanet ettiği şeyi الْقِيَامَةَ=kıyamet ثُمَّ=sonra تُوقَى=tastamam verilir كُلُّ نَفْسٍ=herkese وَهُمْ=ve onlar مَا كَسَبَتْ=kazandığı لَا يُظْلَمُونَ=hiçbir haksızlığa uğratılmazlar	Bir peygamber için emanete hiyanet etmek olur şey değildir. Kim, böyle hainlik ederse, kıyamet günü bu hainlik ettiği şey ile gelir. Sonra herkese kazanmış olduğu şey ödenir. Ve onlara zulmedilmez.	Hiçbir peygamber emanete hiyanet etmez. Kim bu hiyaneti ederse boynuna aldığı hakkın kıyamet günü vebalini taşıyıp getirecek. O gün herkese [ne etti, ne kazandıysa (mücâzât veya mükâfâtı) eksiksiz ödenir. Onlar haksızlığa uğratılmazlar.]	Bir peygamber için emanete hiyanet, olur şey değildir. Kim böyle hainlik ederse; kıyamet günü hainlik ettiği şey ile gelir. Sonra herkese kazandığı ödenir. Ve onlara zulmedilmez.	Bir peygamberin hile yapması olacak şey değil; çünkü kim hile yaparsa, herkesin yaptıklarının tam karşılığını alacağı ve hiç kimseye haksızlık yapılmayacağı Kıyamet Günü'nde hilesi yüzüne vurulacaktır.
3. 162 اتَّبَعَ=uyan أَقَمْنَ=hiç olur mu? رِضْوَانِ=rızasına اللَّهُ=Allah'ın	Allah'ın rızasına uyan kimse, Allah'ın gazabına uğrayan kimse gibi olur mu?	Allah'ın rızasına giden kimse, Allah'ın gazabına uğrayıp sığınacağı yer cehennem olacaktır.	Allah'ın rızasına uyan kimse; hiç Allah'ın hışmına uğrayan gibi	Öyleyse, Allah'ın rızasını kazanmak isteyen kişi, Allah'ın lanetine uğramış ve varış yer

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
كَمَنَ=adam gibi بَاءَ=uğrayan بِسَخَطِ=hışmına مِنَ اللَّهِ=Allah'ın وَمَاؤَاهُ=yeri de جَهَنَّمَ=cehennem olan وَبِئْسَ=ne kötü الْمَصِيرُ=sonuçtur orası	Onun varacağı yer Cehen-nem'dir. Orası ne kötü bir varış yeridir!	na benzer mi? O ne kötü âkıbet!	olur mu? Onun varaca-ğı yer, cehen-nemdir. O, ne kötü dönüş yeridir.	cehennem olan kişi ile bir midir? Ne kö-tü bir duraktır o!
3. 163 هُمْ=O(insa)nlar دَرَجَاتٍ=derece derecedirler عِنْدَ=katında اللَّهُ=Allah وَاللَّهُ=Allah بَصِيرٌ=görmektedir بِمَا يَعْمَلُونَ=onların yaptıklarını	Onların Allah ka-tındaki derecele-ri farklıdır. Allah onların neler yaptıklarını gör-mektedir.	Bunlar Allah'ın ya-nında ayrı ayrı de-recelerin sahipleri. Allah hepsinin iş-leediklerini görüyor.	Onlar, Allah ka-tında dere-ce derecedir. Allah yaptıkla-rını göründir.	Onlar Allah katında (tamamen) farklı derecelere sahiptir-ler; zira Allah, yap-tıkları her şeyi gö-rür.
3. 164 لَقَدْ=andolsun ki مَنْ=büyük lütufta bulundu اللَّهُ=Allah عَلَى الْمُؤْمِنِينَ=müminlere إِذْ بَعَثَ=göndermekle فِيهِمْ=kendilerine رَسُولًا=bir elçi مِنْ أَنْفُسِهِمْ=kendi içlerinden يَتْلُو=okuyan عَلَيْهِمْ=onlara آيَاتِهِ=(Allah'ın) ayetlerini وَيُزَكِّيهِمْ=kendilerini yücelten وَيُعَلِّمُهُمْ=ve kendilerine öğreten الْكِتَابَ=Kitap وَالْحِكْمَةَ=ve hikmeti وَإِنْ كَانُوا=bulunuyorlarken لَفِي=içinde مِنْ قَبْلُ=daha önce ضَلَالٍ=bir sapıklık مُبِينٍ=açık	Allah, müminlere kendi özlerinden bir peygamber göndermekle on-lara karşı lütufta bulundu. Bu peygamber onla-ra Allah'ın ayet-lerini okuyor, on-ları arındırıyor, kendilerine kitabı ve hikmeti öğre-tiyor. Oysa onlar daha önce açık bir sapıklık için-de idiler.	Allahu Zülcelâl şüphe yok mü'min-lere kerem buyur-du da kendilerine, tuttu, içlerinden bir peygamber gön-derdi. Onlara Al-lah'ın âyâtını oku-yan, onları bütün lekelerden pâk bir hale getiriyor. On-lara Kitap öğreti-yor, hikmet öğreti-yor. Halbuki evvel-ce açık bir dalâl içinde idiler.	And olsun ki: Allah, mü' minlere büyük bir lu-tufta bulun-muştur. Zira onlara Allah' ın ayetlerini oku-yan, teskiye eden, kitab ve hikmeti öğre-ten kendi içle-rinden bir peygamber göndermiştir. Halbuki onlar, daha önce apaçık bir da-lalet içindeydi-ler.	Allah, mesajlarını onlara iletmek, on-ları arındırmak ve onlara ilahi kelam ve hikmeti öğret-mek için içlerinden kendileri gibi (be-şerden) bir elçi çı-karak müminlere lütufda bulunmuş-tur; halbuki daha önce apaçık bir sapıklık içinde bu-lunuyorlardı.
3. 165 أَوْلَمَّا=gelince mi أَصَابَتْكُمْ=sizin başınıza مُصِيبَةٌ=bir bela قَدْ=doğrusu أَصَبْتُمْ=onların başlarına getirdiğiniz hal de مِثْلَيْهَا=onun iki katını فَلْتُنْمُ=dediniz أَتَى=nereden (başımıza geldi) هَذَا=bu فَلْ=de ki هُوَ=O (bela) مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِكُمْ=kendinizdendir إِنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=herşeye قَدِيرٌ=kadirdir	Karşı tarafa iki katını tattırdığı-mız musibet, bu kez sizin başını-za gelince «Bu nereden geldi?» demediniz mi? De ki; «O musi-bet kendinizden kaynaklandı.» Hiç şüphesiz Al-lah'ın gücü her-şeye yeter.	Hasımlarınızın ba-şına iki katını ge-tirdiğiniz bir musi-bet kendi başınıza gelmekle, "Bu ne-reden?!" mi diyor-sunuz? Yâ Mu-hammed, onlara de ki: "Doğrudan doğruya kendiniz-den. Allah'ın her-şeye kâdir oldu-ğunda şüphe yok".	Onları iki mis-line uğrattığı-nız bir musi-bete kendiniz uğrayınca; bu nereden? de-diniz. De ki: O, kendinizden-dir. Doğrusu Allah herşeye kadirdir.	(Düşmanlarınızı) iki misli musibete uğ-rattıktan sonra şimdi aynı musibet sizin başınıza geldi diye, kendi kendi-nize Bu nasıl oldu? diye soruyorsunuz, öyle mi? De ki: O, sizin kendi eseri-nizdir. Doğrusu, Al-lah dilediği her şeyi yapmaya kadirdir:
3. 166 وَمَا أَصَابَكُمْ=sizin başınıza gelen يَوْمَ=gün التَّقَى=karşılaştığı الْجَمْعَانِ=iki topluluğun فَبِإِذْنٍ=ancak izniyle olmuştur اللَّهُ=Allah'ın وَلِيَعْلَمَ=bilmesi için الْمُؤْمِنِينَ=inananları	İki topluluğun karşılaştığı gün başınıza gelen musibet, Allah'ın izni ile gerçek-leşti. Bu musi-bet, Allah'ın müminleri belir-lemesi için mey-dana geldi.	(166-167) İki ordu karşılaştığı gün başınıza her ne geldiyse Allah'ın iradesiyle geldi ve mü'minlerle nifak besleyenlerin bi-linmesi içindi. Beri-kilere "Ya gelin Al-lah yolunda cihada girin, yahut müda-faada olsun bulu-nun" denilmişti. "Harp etmeyi bi-leydik sözünüzü dinlerdik" dediler, işte o gün onlar küfre, imana olduk-larından daha ya-kınlar. Kalplerinde olmayanı ağızları-yla söylüyorlar. Al-lahu Zülcelâl ise onların gizledikle-rini daha iyi biliyor.	İki ordu karşı-laştığı gün si-ze gelen mu-sibet, Allah'ın emriyleydi. Bu; mü'minleri belirtmek için-di.	iki ordunun harpte karşılaştığı gün başınıza gelenler Allah'ın izni ile ger-çekleşti. Bu, Al-lah'ın (gerçek) müminleri belirle-mesi içindi;
3. 167 وَلِيَعْلَمَ=ve bilmesi için الَّذِينَ تَأْفَكُّوا=iki yüzlülük edenleri لَهُمْ=onlara وَقِيلَ=dendiği halde تَعَالَوْا=savaşın قَاتِلُوا=gelin اللَّهُ=Allah فِي سَبِيلِ=yolunda أَوْ=ya da ادْفَعُوا=savunun قَالُوا=dediler لَوْ=eğer نَعْلَمُ=bilseydik قِتَالًا=savaş (olacağını) لَاتَتَّبِعَاكُمْ=sizinle geldik هُمْ=onlar لِلْكَفَرِ=küfre يَوْمَئِذٍ=o gün أَقْرَبُ=yakın idiler مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ=imandan çok يَقُولُونَ=söylüyorlar بِأَفْوَاهِهِمْ=ağızlarıyla مَا لَيْسَ=olmayanı فِي قُلُوبِهِمْ=kalblerinde وَاللَّهُ=halbuki Allah أَعْلَمُ=çok iyi bilmektedir بِمَا=şeyi يَكْتُمُونَ=içlerinde sakladıkları	Bir de münafıkla-rı ayırd etmesi içindi. Onlara «Geliniz, Allah yolunda savaşı-nız, ya da sa-vunma yapınız» denince «Eğer savaşmayı bil-seydik, mutlaka peşinizden gelir-dik» dediler. O gün onlar iman-dan çok küfre yakındılar. Kalp-lerinde olmayan şeyi ağızları ile söylüyorlardı. Hiç kuşkusuz Al-lah, onların gizli tuttıkları duygu-ları çok iyi bilir.	“ “ “	Bir de mün-a-fıklık edenleri açığa vurmak içindi. Kendile-rine: Gelin Al-lah yolunda savaşın veya savunun, dendiği za-man: şayet savaşmayı bilseydik peşi-nizden gelir-dik, dediler. O gün onlar imandan çok küfre yakındı-lar. Kalblerin-de olmayan şeyi ağızları-yla söylüyorlar-dı. Onların gizlediği şeyi Allah çok iyi bilir.	(ve yine,) ikiyeüzlü-lük yapmış olanları ve kendilerine: Ge-lin, Allah yolunda savaşın yahut, kendinizi savunun! denildiğinde, Eğer savaş(la sonuçla-nacağın)ı bilseydik elbette arkanızdan geldik diye cevap verenleri ortaya çı-karması içindi. On-lar, o gün, kalple-rinde olmayanı ağızlarıyla söyleye-rek imandan çok ir-tidada yaklaştılar. Halbuki Allah, giz-lemeye çalıştıkları-nı çok iyi bilmekte-dir:
3. 168 الَّذِينَ قَالُوا=diyenlere لِإِخْوَانِهِمْ=kardeşleri için وَقَعَدُوا=(Savaştan geri kalıp) oturarak أَوْ=eğer أَطَاعُونَا=bizim sözümüzü tutsalardı مَا قُتِلُوا=öldürülmezlerdi قُلْ=de ki; فَادْرُعُوا=savınız	Onlar, evlerinde oturup savaşa katılan kardeşleri için «Eğer bizim sözümüzü dinle-selerdi, öldürül-mezlerdi» diyen-lerdir. De ki; «Eğer doğru söylüyorsanız, ölüm kendi ba-şınızdan savın bakalım.»	O kimselerin gizle-diklerini ki kendileri harpten geri dur-muşlar ve cihada giden kardeşleri için "Bizi dinle-se-lerdi böyle öldü-rülmeyeceklerdi" diyorlar. Yâ Mu-hammed, onlara de ki: "Doğru söy-lüyorsanız haydi nefislerinizden ölümü uzaklaştı-rın da görelim".	Kendileri otu-rarak kardeş-leri için: Bize uysalardı öl-dürülmezlerdi, diyenlere, de ki: Şayet sa-dıklardan ise-niz, kendi nefislerinizden ölümü geri çe-virin.	kendilerini (savaş-tan) geri tutanlar, (öldürülen) kardeş-leri hakkında, (son-duradan,) Bizi dinle-selerdi öldürülmüş olmayacaklardı dediler. De ki: Pek-i, sözünüzde samimi iseniz ölümü başı-nızdan savın baka-lım!

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
عَنْ أَنْفُسِكُمْ=kendinizden إِنْ=eğer كُنْتُمْ=iseniz صَادِقِينَ=doğru				
3. 169 وَلَا تَحْسَبَنَّ=sanma الَّذِينَ قَتَلُوا=öldürülenleri اللَّهُ=Allah فِي سَبِيلِ=yolunda بَلْ=hayır أَمْوَاتًا=ölüler عِنْدَ=(onlar) diridirler رَبِّهِمْ=Rableri يُرْزَقُونَ=rızıklanmaktadırlar	Sakin Allah yolunda öldürülenleri ölümünüzü, tersine onlar yaşıyor ve Allah katında besleniyorlar.	Allah yolunda öldürülenleri sakın gerçekten ölmüş sanma. Öyle değil, ebedî hayat içindeler.	Allah yolunda öldürülenleri sakın ölü sanmayın, bilakis onlar diridirler, Rabbları katında rızıklandırılırlar.	Fakat, Allah yolunda öldürülenleri ölü saymayın. Hayır, onlar diridir! Rızıkları, Rableri katındadır;
3. 170 فَرِحِينَ=sevinirler بِمَا آتَاهُمْ=kendilerine verdiklerinden اللَّهُ=Allah'ın مِنْ فَضْلِهِ=keremiyle وَيَسْتَبْشِرُونَ=sevinçli olarak بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا=henüz yetişemeyen lere de بِهِمْ=kendilerine مِنْ خَلْفِهِمْ=arkalarından أَلَّا خَوْفٌ=korku olmadığına عَلَيْهِمْ=onlara وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ=onların da üzüntüye uğramayacaklarına	Allah'ın, keremiyle kendilerine sunduğu nimetlerden dolayı sevinç içindedirler. Arkadaki henüz kendilerine katılmamış olanlar için korku ve üzüntü söz konusu değil diye onlar adına sevinçlidirler.	Allah'ın kendilerine verdiği saadette bahtiyar olarak mabudlarının yanında cennet nimetiyle merzûk oluyorlar. Ve şehadette arkalarından yetişemeyen mücahidler için korku olmadığı, onların da acı görmeyeceği müjdesini alarak ferahlanıyorlar.	Allah'ın keremiyle kendilerine verdiklerinden sevinerek arkalarından henüz kendilerine katılmayanlara; kendilerine korku olmadığını ve üzülmeyeceklerini, müjdelemek isterler.	Allah'ın lütfuyla kendilerine bağışladığı (şehitlikten) övünç duyarlar. Varkada kalıp henüz kendilerine katılmamış olan (kardeş)lerine, bir korku ve üzüntü duyamayacakları müjdesinde bulunmaktan zevk alırlar:
3. 171 يَسْتَبْشِرُونَ=sevinirler مِنْ اللَّهِ=Allah'ın بِنِعْمَةٍ=nimetine وَفَضْلٍ=ve lütfuna وَأَنَّ=ve muhakkak اللَّهُ=Allah'ın لَا يُضِيعُ=zayi etmeyeceğine الْمُؤْمِنِينَ=müminlerin عَجْرَ=ecrini	Onların sevinci Allah'tan gelen nimet ve lütfu ile O'nun müminlerin mükâfatını kayba uğratmayacağı müjdesinden kaynaklanıyor.	Allah'ın sevabı ve o sevabın fevkindeki lütfu ve mü'minlerin ecrini Allah'ın hiçbir zaman zâyi etmeyeceği müjdesiyle ferahlanıyorlar.	Onlar Allah'tan gelen bir nimet ve kerem ile ve Allah'ın mü'minlerin mükâfatını zayı etmeyeceği müjdesiyle sevinirler.	Onlar, Allah katından ulaşan bir lütfu, bir nimeti ve Allah'ın inananların hak ettiği ödülü zayı etmeyeceği (vadini) müjdelemek isterler.
3. 172 الَّذِينَ=O(mü'mi)nler ki اسْتَجَابُوا=çağrısına uydular اللَّهُ=Allah'ın وَالرَّسُولِ=ve Elçinin مِنْ بَعْدٍ=sonra bile مَا أَصَابَهُمْ=isabet ettikten الْفَرْخِ=yara لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا=güzel davrananlar مِنْهُمْ=onlardan وَاتَّقُوا=ve korunanlar için أَجْرٌ=ecir vardır عَظِيمٌ=pek büyük	O müminler ki, yaralandıktan sonra Allah'ın ve peygamberin savaşma çağrısına uydular, onlardan «İhsan» (Allah'ı görmüş gibi ibadet etmek - Mütercim-) ilkesine uyanlar ile takva sahiplerini büyük bir ödül beklemtedir.	Uhud'da kendilerine yara değmişken yine Allah'ın ve Peygamberin emrine icabet eden mü'minler yok mu? İşte o fedâkâr, o saygılı kulları azîm bir ecir bekliyor.	Kendileri yaralandıktan sonra yine Allah'ın ve peygamberin davetine koşanlar, ih-san edenler ve sakınanlar için pek büyük mükâfat vardır.	O inananlar ki başlarına gelen beladan sonra Allah'ın ve Elçisi'nin çağrısına uydular. İyilik yapmada sebat edenleri ve Allah'a karşı sorumluluklarının bilincinde olanları muhteşem bir karşılık bekliyor:
3. 173 الَّذِينَ=onlar ki قَالَ=deyince لَهُمُ=kendilerine النَّاسُ=halk إِنَّ النَّاسَ=(Düşman) İnsanlar قَدْ=muhakkak جَمَعُوا=(ordu) toplamışlar لَكُمْ=size karşı فَاحْشَوْهُمْ=onlardan korkun فَرَادَهُمْ=(bu söz) onların artırdı وَقَالُوا=ve dediler إِيمَانًا=imanını اللَّهُ=Allah حَسْبُنَا=bize yeter وَنِعْمَ=ne güzel الْوَكِيلُ=vekildir	O kimseler ki, insanlar kendilerine «Düşmanlarınız size saldırma için yığınak yaptılar, onlardan korkmalısınız» dediklerinde, bu sözden imanları daha güçlenerek Allah bize yeter, O ne güzel bir vekildir» dediler.	O kulları ki birtakımları gelip de "Herifler sizin için kuvvetlerini topladılar, onlardan korkmalısınız" dedikleri zaman bu haber imanlarını artırdı da "Bize Allah yeter, ne güzel muhafızdır O!" cevabını verdiler.	Onlar ki: Bir takım kimseler kendilerine; düşmanlarınız sizin için kuvvetlerini topladılar onlardan korkun dedikleri zaman, bu haber onların imanını artırır da, Allah bize kafidir. O ne güzel vekildir, derler.	O inananlar ki başka insanlar tarafından, Bakın, size karşı bir ordu toplanmış, onlardan kendinizi koruyun! şeklinde uyarılmışlardı, ama bu, onların sadece imanını artırdı ve Allah bize kafidir; O, ne mükemmel bir koruyucudur! diye cevap verdiler;
3. 174 فَانْقَلَبُوا=bundan dolayı geri döndüler مِنْ اللَّهِ=Allah'tan بِنِعْمَةٍ=bir nimet وَفَضْلٍ=ve bollukla لَمْ يَمَسُّهُمْ=kendilerine dokunmadı سُوءٌ=hiçbir kötülük وَاتَّبَعُوا=ve uydular اللَّهُ=Allah'ın رِزَاسِنا=rızasına وَاللَّهُ=Allah ذُو فَضْلٍ=lütuf sahibidir عَظِيمٍ=büyük	Bundan dolayı Allah'tan gelen nimet ve lütfu geri döndüler, kendilerine hiçbir zarar dokunmadı, Allah'ın rızasına uydular. Hiç kuşkusuz Allah büyük lütuf sahibidir.	Bunun üzerine de kendilerine hiçbir ziyan gelmeksizin Allah'ın nimetiyle döndüler, kazançla döndüler. Ve hepsinden başka Allah'ın rızasına uymuş oldular. Mü'minlere Allah'ın fazlı büyük.	Sonra da kendilerine hiç bir kötülük dokunmadan Allah'tan bir nimet ve bollukla geri döndüler. Allah'ın rızasına uydular. Ve Allah, çok büyük lütuf sahibidir.	ve Allah'ın lütfu ve nimeti ile (savaştan) bir zarara uğramadan döndüler: Çünkü onlar, Allah'ın rızası için çabalıyorlardı; ve Allah, yüceliğinde ve lütfunda sınırsızdır.
3. 175 ذَلِكُمْ=işte o إِنَّمَا=Şüphesiz الشَّيْطَانُ=şeytan يُخَوِّفُ=sizi korkutuyor أَوْلِيَائِهِ=kendi dostlarından فَلَا تَخَافُوهُمْ=onlardan korkmayın وَخَافُونَ=benden korkun إِنْ=eğer كُنْتُمْ=iseniz مُؤْمِنِينَ=inanmış	O şeytan sizi yarıdakçıları ile korkutur, o halde eğer gerçekten mümin iseniz onlardan değil, benden korkunuz.	Ey mü'minler! Siz[e] o haberi getiren şeytandan başkası değil, böylelikle kendi arkadaşlarını korkuya düşürecek (Ey mü'minler! Size bu haberi getiren o şeytan herif ancak kendi arkadaşlarını korkuya düşürebilir). Siz onlardan korkmayın, gerçekten mü'minlerseniz Bana isyandan korkun.	O şeytan, ancak kendi dostlarını korkutur. Mü'min iseniz onlardan korkmayın, Benden korkun.	Kendi dostlarından korkmayı (içinize) yerleştiren Şeytandan başkası değildir: Öyleyse onlardan değil, yalnızca Benden korkun, eğer gerçek müminler iseniz!
3. 176 وَلَا يَحْزَنكَ=seni üzmesin الَّذِينَ يُسَارِعُونَ=koşanlar إِلَهُمُ=onlar فِي الْكُفْرِ=inkâra لَنْ يَضُرُّوا=zarar veremezler لَنْ يَضُرُّوا=zarar veremezler اللَّهُ=Allah'a شَيْئًا=hiçbir يُرِيدُ=istiyor اللَّهُ=Allah أَلَّا يَجْعَلَ=koymamak لَهُمْ=onlara حَظًّا=hiçbir nasip فِي الْآخِرَةِ=ahirette وَلَهُمْ=onlar için vardır عَذَابٌ=azab	Doludizgin küfre koşanlar seni üzmesin. Onlar Allah'a hiçbir zarar veremezler. Allah onlara hiçbir pay bırakmamayı diliyor. Onları büyük bir azap bekliyor.	Yâ Muhammed! Küfre koşanların hâli seni mahzun etmesin, iyi bil ki ebediyen Allah'ın dinine zerre kadar ziyan eriştiremezler. Allah onları ahirette nasiblerini olmamasını diliyor ve kendilerini büyük bir azap beklemekte.	Küfre koşanlar, seni üzmesin. Şüphesiz onlar, Allah'a zarar veremezler. Allah, onlara ahirette hiç bir nasib vermemek istiyor. Onlar için büyük bir azab vardır.	Hakikati inkarda birbirleriyle yarışanlardan dolayı üzülmeye: Onlar, Allah'a hiçbir zarar veremezler. Onların ahiret(in nimetlerin)den hiç pay alamamaları Allah'ın muradıdır ve onları şiddetli bir azap beklemektedir.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
عَظِيمٌ=büyük bir				
3. 177 إِنَّ=şüphesiz الَّذِينَ اشْتَرَوْا=satın alanlar الْكَفَرُ=inkârı بِالْإِيمَانِ=iman karşılığında لَنْ يَضُرُّوا=zarar vermezler الله=Allah'a شَيْئًا=hiçbir وَلَهُمْ=onlar için vardır عَذَابٌ=azab أَلِيمٌ=acı bir	İman karşılığın- da kâfirliği satın alanlar Allah'a hiçbir zarar ve- remezler. Onları acıklı bir azap bekliyor.	İmanı satıp küfrü alanlar bilsinler ki ebediyen Allah'ın dinine zerre kadar ziyan eriştireme- yeceklerinden başka dayanılmaz bir azap kendilerini bekliyor.	İman karşılığı küfrü satın alanlar; Al- lah'a hiç bir şey ile zarar veremezler. Onlar için elem verici bir azab vardır.	İman karşılığında inkarı satın alanlar hiçbir surette Al- lah'a zarar vere- mezler, tersine on- ları şiddetli bir azap beklemektedir.
3. 178 وَلَا يَحْسَبَنَّ=sanmasınlar ki الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler أَنَّمَا نُمْلِي=süre vermemiz لَهُمْ=kendilerine خَيْرٌ=hayırlıdır لَا نَفْسِهِمْ=kendileri için إِنَّمَا نُمْلِي=biz süre veriyoruz ki لَهُمْ=onlara لِيَزِدَادُوا=artırsınlar وَلَهُمْ=onlar için vardır إِنَّمَا=günahı عَذَابٌ=bir azab مُهِينٌ=alçaltıcı	Kafirler, sakın kendilerine müh- let vermemizin, fırsat tanımamı- zın iyiliklerine ol- duğunu sanma- sınlar. Onlara sırf günahları artsın diye müh- let tanıyor, fırsat veriyoruz. Onları onur kırıcı bir azap bekliyor.	Allah'ı tanımayan- lar hiç sanmasınlar ki hallerine bırak- mamız haklarında hayırlı bir şeydir. Onlara ancak gü- nahları artsın diye meydan veriyoruz. Ve uğrayanı rüs- vay edici bir azap onları bekliyor.	Küfredenler, kendilerine mühlet veriş- mizi; sakın kendileri için hayırlı sanma- sınlar, Biz on- lara sırf gü- nahları çoğal- sın diye müh- let veriyoruz. Onlar için al- çaltıcı bir azab vardır.	Ve onlar -hakikati inkara şartlanmış olanlar- sanmasın- lar ki kendilerine mühlet vermemiz onların hayırnadır onlara mühlet ver- dik ki günahkarlık- ları artsın; sonuçta onları utanç verici bir azap beklemek- tedir.
3. 179 اللَّهُ=Allah مَا كَانَ=değildir لِيَذَرَ=birakacak الْمُؤْمِنِينَ=müminleri عَلَى=(şu) üzerinde مَا أَنْتُمْ=bulunduğunuz حَتَّى=kadar عَلَيْهِ=hal üzere الْخَبِيثِ=pis olanı يَمِيرُ=ayırıncaya مِنَ الطَّيِّبِ=temizden الله=Allah وَمَا كَانَ=ve değildir لِيُطْلِعَكُمْ=sizi vakıf kılacak عَلَى الْغَيْبِ=gaybe وَلَكِنَّ=fakat الله=Allah يَجْتَبِي=seçer (onu gaybe vakıf kılar) مِنْ رَسُولِهِ=elçilerinden مَنْ يَشَاءُ=dilediğini فَأَمِنُوا=Allah'a وَأِنْ=eğer تُؤْمِنُوا=inanır وَتَتَّقُوا=ve (günahlardan) korunursanız فَأَكُمْ=sizin için vardır أَجْرٌ=mükâfat عَظِيمٌ=büyük	Allah müminleri, şimdi içinde bu- lunduğunuz du- rumda bırakacak değildir, pis olanı temiz olandan ayıracaktır. Ayırı- ca Allah sizi, gaybın bilgisine de erdirecek de- ğildir. Fakat Al- lah bunun için peygamberlerin- den dilediğini seçer. O halde Allah'a ve O'nun peygamberlerine inanınız. Eğer iman eder ve günahlardan sa- kınırsanız size büyük bir ödül vardır.	Allah murdarı te- mizden ayırmadık- ça mü'minleri şu bulunduğunuz hal- de bırakacak değil. Hem Allah sizleri gaybdan haberdar edecek de değil. Lâkin Allah bunun için peygamberle- rinden dilediğini seçer. Allah'a iman getirin, peygam- berlerine inanın, eğer iman eder ve isyandan çekinir- seniz sizlere büyük bir ecir var.	Allah; mü'minleri ol- dukları halde bırakacak de- ğildir. Nihayet murdarı te- mizden ayıra- caktır. Allah, size gaybı da bildirecek de- ğildir. Fakat Allah, pey- gamberlerin- den dilediğini seçer. Bunun için siz, Al- lah'a ve pey- gamberlerine inanın. İnanır ve sakınırsa- nız; size çok büyük bir mü- kafat vardır.	(Ey hakikati inkar edenler!) Müminle- rin sizin hayat tar- zınıza uymalarına göz yummak, Al- lah'ın istediği bir şey değildir: So- nunda Allah iyiyi kötüden ayıraca- ktır. Ve Allah, insan idrakini aşan şeyle- ri kavrama gücünü size verecek de- ğildir: (Bunun için) Al- lah, elçileri arasın- dan dilediğini se- çer. Öyleyse Al- lah'a ve elçilerine inanın; zira eğer O'na inanır ve O'na karşı sorumluluğu- nuzun bilincinde olursanız o zaman bilin ki, sizi muhte- şem bir karşılık beklemektedir.
3. 180 وَلَا يَحْسَبَنَّ=sanmasınlar الَّذِينَ يَبْخُلُونَ=cimrilik edenler بِمَا آتَاهُمْ=kendilerine verdiği الله=Allah'ın مِنْ فَضْلِهِ=kereminden هُوَ=onu خَيْرًا=hayırlı لَهُمْ=kendileri için بَلْ=(hayır) bilakis لَهُمْ=kendileri için شَرٌّ=o هُوَ=boyunlarına dolandırılacaktır سَيُطَوَّقُونَ=boyunlarına dolandırılacaktır مَا=şeyler يَبْخُلُوا بِهِ=cimrilik ettikleri يَوْمَ=günü وَاللَّهِ=Allah'ındır الْقِيَامَةِ=kıyamet الْغِيَامَةِ=göklerin مِيرَاثٍ=mirası وَاللَّهُ=Allah وَالْأَرْضِ=ve yerin بِمَا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızı خَبِيرٌ=haber alandır	Allah'ın lütf ola- rak başısladığı şeylerde cimrice davrananlar sa- kın bu tutumları- nın kendileri he- sabına hayırlı olduğunu san- masınlar. Tersi- ne bu, onlar he- sabına kötüdür. Cimrilikle yanla- rında tuttukları mal kıyamet gü- nü boyunlarına dolanacaktır. Göklerin ve yer- yüzünün mirası Allah'a aittir. Hiç kuşkusuz Allah yaptıklarınızdan haberdardır.	Allah'ın fazl- ından kendilerine verdiği malı başkalarından esirgeyenler sakın bunu haklarında hayırlı sanmasın- lar. Bildikleri gibi değil, o başlarına belâ: Vermeyip esirgedikleri hak- kın vebâli kıyamet günü boyunlarına geçirilecek, kaldı ki göklerin, yerin mi- rası hep Allah'ın. Allah işlediklerin- den haberdar.	Allah'ın fazl-ı kereminden verdiği şeyler- de cimrilik edenler; bu- nun kendileri için hayırlı ol- duğunu san- masınlar. Bök- lakis bu, onlar için şerlidir. Cimrilik ettikle- ri şey; kıyamet günü boyunla- rına dolana- caktır. Gökle- rin ve yerin mi- rası Al- lah'ındır. Ve Allah, işlediği- niz şeylerden haberdardır.	Onlar, -Allah'ın, lüt- fundan kendilerine verdiklerine cimrice sarılanlar- bunun kendileri için hayırlı olduğunu sanma- sınlar: Aksine, bu onlar için kötüdür. (Bu kadar) cimrice sarıldıkları şey, Kı- yamet Günü bo- yunlarına asılaca- ktır: Zira, göklerin ve yerin mirası (yal- nız) Allah'a aittir: (Bu kadar) yaptığınız her şeyden haberdardır.
3. 181 اللَّهُ=Allah سَمِعَ=işitti لَقَدْ=doğrusu الَّذِينَ قَالُوا=diyenlerin سَوَّلُوا=sözünü الله=Allah إِنَّ=muhakkak وَنَحْنُ=biz فَقِيرٌ=fakirdir سَنَكْتُبُ=yazacağız أَغْنِيَاءُ=zenginiz مَا قَالُوا=onların dediklerini وَقَتْلَهُمْ=ve öldürmelerini الْأَنْبِيَاءُ=peygamberleri بِغَيْرِ حَقٍّ=haksız yere ذُوقُوا=tadın وَتَقُولُ=ve diyeceğiz عَذَابُ=azabını الْحَرِيقِ=yangın	Allah fakir, biz ise zenginiz di- yenlerin sözünü Allah işitti. Gerek bu sözlerini ve gerekse sebeb- siz yere pey- gamberleri öl- dürmelerini he- saplarına yaza- cak ve onlara «Kavurucu azabı tadın bakalım» diyeceğiz.	"Allah fakir, bizler- se zenginleriz" di- yenlerin sözünü elbette Allahu Zül- celâl işitti. Biz onla- rın hem şu söyle- diklerini, hem pey- gamberleri nâhak yere öldürdüklerini yazacağız ve ken- dilerine "Tadın ba- kalım yangın azâbını!" diyeceğiz.	Gerçekten, Al- lah, fakirdir, bizler zengi- niz, diyenlerin lafını; Allah işitmiştir. De- diklerini ve haksız yere peygamberleri öldürdüklerini yazacağız. Ve: Tadın o yangın azabı- nı, diyeceğiz.	Allah fakirdir, ama biz zenginiz! diyen- lerin sözlerini Allah duymuştur. Onların hem söylediklerini, hem de peygam- berleri haksız yere öldürdüklerini kay- dedeceğiz ve (He- sap Günü onlara) diyeceğiz: Tadın bakalım ateşin azabını
3. 182 ذَٰلِكَ=bu بِمَا قَدَّمْتُمْ=yapıp öne sürdüğünüzün k أَيْدِيكُمْ=sizin ellerinizin الله=Allah وَأَنَّ=şüphesiz أَلَيْسَ=asla değildir بِظُلَامٍ=zulmedici لِلْعَبِيدِ=kullara	Bu kendi elleriniz ile yaptıklarınız yüzündendir. Yoksa Allah'ın, kullara haksızlık etmesi kesinlikle söz konusu de- ğildir.	Bu, işte ellerinizle işlediklerinizin ce- zası. Yoksa hiçbir zaman Allah kulla- rına zulmeder de- ğil", diyeceğiz.	Bu, yaptığını- zın karşılığı- dır. Allah kul- larına asla zulmedici de- ğildir.	ellerinizle işledikle- rinizin karşılığı ola- rak; zira Allah, kul- larına en ufak bir haksızlık yapmaz!
3. 183 الَّذِينَ قَالُوا=onlar dediler الله=Allah إِنَّ=şüphesiz إِلَيْنَا=bize وَعَهْدٌ=and verdi ki أَلَا نُؤْمِنُ=inanmayalım	Ateşin yakıp yi- yeceği bir kur- ban mucizesi göstermedikçe hiçbir peygam- bere inanmaya- lım diye Allah bi- ze kesin direktif verdi diyenlere	Onlar ki "Hangi peygamber olursa olsun bizlere gök- ten inecek ateş- külü savrulacak bir kurban getirmedi- kçe kendisine iman etmemeliğimiz için Allah bizlerden	Doğrusu, ate- şin yiyeyeceği bir kurban ge- tirmedikçe; hiçbir pey- gambere inanmamamız için Allah, bize and verdi, di-	Allah, yakılarak sunulan bir kurban getirmedikçe, hiçbir elçiyi emretme- mizi bize emret- miştir iddiasında bulunanlara gelin- ce, (Ey Peygam- ber, onlara) de ki:

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
حَتَّى=kadar لِرَسُولٍ=hiçbir elçiye يَأْتِينَا=bize getirinceye يُقْرَبَان=bir kurban تَأْكُلُهُ=yiyeceği قَدْ=de ki فُل=ateşin رُسُلٌ=elçiler جَاءَكُمْ=size gelmişti مِنْ قَبْلِي=benden önce بِالْبَيِّنَاتِ=açık deliller getiren وَبِالَّذِي قُلْتُمْ=ve bu dediğinizi de فَلَمْ=niçin قَتَلْتُمُوهُمْ=onları öldürdünüz إِنْ=eğer كُنْتُمْ=idiyseniz صَادِقِينَ=doğru	de ki; «Benden önce size açık belgeler getiren ve sözünü ettiğiniz mucizeyi gösteren peygamberler geldi. Eğer doğru söylüyorsanız, onları niçin öldürdünüz?»	ahid aldı" diyorlar. Yâ Muhammed, onlara şöyle söyle: "Benden evvelki peygamberler ki sizlere açık mucizeler getirmiş, o söylediklerinizi de getirmişti. Davanızda doğru iseniz neden kendilerini öldürmüştünüz?"	yenlere; benden önce nice peygamberler size apaçık delillerle ve dediğiniz şeylerle geldi. Doğru söylüyorsanız niçin onları öldürdünüz? de.	Benden önce de peygamberler size hakikatin tüm kanıtlarını ve o hakında konuştuğunuzunuzu getirmişlerdi: Peki, söylediklerinizde samimi idiyse-niz neden onları katlettiniz?
3. 184 فَإِنْ=eğer كَذَّبُوا=seni yalanladılarsa كَذِبٌ=yalanlanmıştı رُسُلٌ=peygamberler de مِنْ قَبْلِكَ=senden önce جَاءُوا=getiren بِالْبَيِّنَاتِ=açık deliller وَالرُّبْرُ=hikmetli sayfeler وَالْكِتَابِ=ve Kitabı الْمُنِيرِ=aydınlatıcı	Bunlar eğer seni yalanlıyorlarsa (bilesin ki) senden önce açık mucizeler, sayfalar ve aydınlatici kitap getiren birçok peygamberi de yalanlamışlardı.	Yâ Muhammed, sana yalancı diyorlarsa o mucizeler, hikmetler insanları nûra çıkaracak kitaplar getiren senden evvelki peygamberlere de yalancı denmişti.	Seni yalanladılarsa senden önce açık mucizeler, sa-hifeler ve nur-lu kitabı getirenler de ya-lanlanmıştı.	Ve şayet seni ya-lanlıyorlarsa (bil ki) aynı şekilde, senden önce hakikatin tüm kanıtlarını, ila-hi hikmet yüklü kitapları ve aydınlık saçan vahiy getiren (diğer) peygamberler de yalanlanmış bulunuyorlar.
3. 185 نَفْسٍ=can كُلٌّ=her الْمَوْتِ=ölümü ذَائِقَةً=tadacaktır وَأِنَّمَا=şüphesiz تُوفَّرُونَ=size eksiksiz verilecektir يَوْمَ=günü فَمَنْ=kim ki hemen الْقِيَامَةِ=kiyamet زُحْرَجَ=çekilip kurtarılır da عَنِ النَّارِ=ateşin elinden الْجَنَّةِ=cennete وَأُدْخِلَ=sokulursa فَقَدْ=işte o فَارٌّ=kurtuluşa ermiştir وَمَا=değildir الْحَيَاةِ=hayatı الدُّنْيَا=dünya إِلَّا=başka bir şey الْعُزُورِ=aldatıcı	Herkes kesinlikle ölümü tadacaktır. Yaptıklarınızın karşılıkları, kıyamet günü, size eksiksiz olarak verilecektir. O zaman kim Cehennem ateşinden uzak tutulur da Cennet'e konursa gerçekten başariya ulaşmıştır. Dünya hayatı aldatıcı bir hazdan başka birşey değildir.	Her nefis ölümü tadacak. Dünyada işlediklerinizin karşılığı ise ancak kıyamet günü ödenecek. Kim ateşten uzak tutulur da cennete konulursa işte necat bulan o. Dünya hayatına gelince, aldatıcı metâdan başka bir şey değil.	Her nefis, ölümü tadacaktır. Kıyamet günü ecirleriniz size eksiksiz verilecektir. O vakit, kim ateşten uzaklaştırılır, cennete sokulursa; artık o, kurtulmuştur. Zaten dünya hayatı, aldatıcı geçimlikten başka bir şey değildir.	Her can ölümü tadacaktır: Böylece Kıyamet Günü (yapıp ettiklerinizin) karşılığı size tam olarak ödenecektir; orada ateşten uzaklaştırılıp cennete sokulacak olanlar, gerçek bir zafer kazanmış olacaklardır: Zira bu dünya hayatı (na-düşkünlük), kendi kendini aldatma zevkinden başka bir şey değildir.
3. 186 لَتَنْبُلُونَ=deneneceksiniz فِي أَمْوَالِكُمْ=mallarınız hususunda وَأَنْفُسِكُمْ=ve canlarınız وَلَتَسْمَعُنَّ=(sözler) duyacaksınız مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا=kendilerine verilenler den الْكِتَابِ=Kitap مِنْ قَبْلِكُمْ=sizden önce وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا=ve ortak koşanlar أَذَى=incitici وَأِنْ=ama تَصْبِرُوا=sabreder فَإِنَّ=şüphesiz وَتَتَّقُوا=korunursanız ذَلِكَ=işte bunlar مِنْ عَزْمٍ=yapmağa değer الْأُمُورِ=işlerdendir	Mallarınız ve canlarınız konusunda kesinlikle deneyen geçireceksiniz, gerek kitap ehlinde ve gerekse müşriklerden birçok incitici söz işiteceksiniz. Eğer (bunlara karşı) sabreder ve Allah'tan korkarsanız, bu tutum azimliliğinizin, kesin kararlılığınızın bir belirtisidir.	Kasem ederim ki: Mallarınızdan, canınızdan mutlak birçok imtihanlar geçireceksiniz. Kasem ederim ki: Gerek sizlerden evvel kendilerine Kitap verilenlerden, gerek müşriklerden birçok incinecek sözler işiteceksiniz. Eğer sabreder ve Allah'ın emrine isyandan çekinirseniz, işte bu azmedilecek hareketlerdendir.	And olsun ki; mallarınız ve nefisleriniz konusunda deneneceksiniz. Sizden önce kendilerine kitab verilenlerden ve Allah'a şirik koşanlardan birçok incitici şeyler işiteceksiniz. Eğer sabreder ve sakınırsanız işte bu, azme değer işlerdendir.	Mallarınızla ve canlarınızla mutlaka sinanacaksınız: Ve doğrusu, hem sizden önce vahiy verilenlerden hem de Allah'tan başka varlıklara ilahlık yakıştıranlardan birçok incitici söz işiteceksiniz. Ama eğer zorluklara sabırla katlanır ve O'na karşı sorumluluğunuzun bilincinde olursanız; bilin ki bu, azimle sarılınacak bir iştir.
3. 187 اللَّهُ=Allah أَخَذَ=almıştı وَإِذْ=hani مِيثَاقٍ=diye söz الَّذِينَ أُوتُوا=kendilerine verilenlerden الْكِتَابِ=Kitap لَتُبَيِّنَهُ=onu mutlaka açıklayacaksınız لِلنَّاسِ=insanlara وَلَا تَكْتُمُونَهُ=gizlemeyeceksiniz فَتَنْبِذُوهُ=fakat onlar (verdikleri sözü) attılar وَرَاءَ=ardına ظُهُورِهِمْ=sırtlarının وَاسْتَرَوْا=ve aldılar بِهِ=karşılığında ثَمَنًا=para قَلِيلًا=birkaç فَبِئْسَ=ne kötü şey مَا يَشْتَرُونَ=satın alıyorlar	Hani Allah, kendilerine kitap verilenlerden «Bu kitabı insanlara mutlaka açıklayacaksınız, onu asla saklamayacaksınız» diye söz almıştı. Fakat onlar bu sözlerine sırt çevirerek o kitabı birkaç paraya sattılar. Almış oldukları o karşılık ne kötü bir şeydir!	Hani Allahu Zülcelâl kendilerine kitap verilen ümmetlerin ulemâsından "Onu halka anlatacaksınız ve içindeki hakikatleri gizli tutmayacaksınız" diye misak almıştı. Onlara tuttular bu misakı omuzlarının arkasına atarak ona karşılık sefil bir menfaat elde ettiler. Bu ne kötü alışveriş!	Hani Allah, kendilerine kitab verilenlerden; onu mutlaka insanlara açıklayacaksınız, gizlemeyeceksiniz, diye söz almıştı. Onlar ise bunu arkalarına attılar ve az bir değere değiştirdiler. Satın aldıkları şey ne kötüdür.	Allah, geçmişte kendilerine vahiy verilenlere, Bunu insanlara açıklayın ve ondan hiçbir şeyi gizlemeyin! (bunyurduğunda, bunu yapacaklarına) dair onlardan güçlü bir taahhüt almıştı. Ama onlar bu taahhütlerini kulak arkasına attılar ve küçük bir kazançla değiştirdiler: Ne kötü bir alışverişti bu!
3. 188 لَا تَحْسَبَنَّ=sanma الَّذِينَ يَفْرَحُونَ=sevinen بِمَا أُتُوا=o ettiklerine وَيُحِبُّونَ=sevenlerin أَنْ يُكْفَرُوا=övlümeyi بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا=yapmadıkları şeylerle فَلَا تَحْسَبَنَّاهُمْ=ve zannetme بِمَفَازَةٍ=kurtulacaklarını مِنَ الْعَذَابِ=azabdan عَذَابٌ=azab وَلَهُمْ=onlar için vardır أَلِيمٌ=acı bir	Yaptıklarına sevinen ve yapmadıklarına karşılık övlümekten hoşlananlar var ya, sakın onların azaptan kurtulabileceklerini sanma, onları acıklı bir azap beklemektedir,	Yâ Muhammed! Gördükleri bu işe sevinen ve gözetmedikleri bir ahidde -sanki onu yerine getirmiş gibimedholunmak isteyen kimseleri sakın azâbından selâmette sanma. Evet, sakın onları azâbdan selâmette sanma. Dayanılmaz bir azab onları bekliyor.	Ettikleri ile sevinen ve yapmadıkları şeylerle övlümeyi sevenlerin azaptan kurtulacaklarını sanma. Onlar için pek acıklı bir azab vardır.	Sanma ki bu şekilde başardıklarıyla övünen ve yapmadıkları ile övlümekten hoşlananlar azaptan kurtulabilecekler. Onları (ahirette) şiddetli bir azap beklemektedir.
3. 189 مُلْكُ=mülkü وَاللَّهُ=Allah وَالسَّمَاوَاتِ=göklerin وَالْأَرْضِ=ve yerin عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=herşeye	Göklerin ve yeryüzünün ege-menliği Allah'ın tekelindedir. Hiç kuşkusuz Allah'ın gücü herşeye yeter.	Gökler, yerler Allah'ın mülkü, yalnız Allah'ın mülkü. Allah herşeye kâdir.	Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. Allah, her şeye Kadir'dir.	Göklerde ve yeryüzünde hükümranlık Allah'a aittir: ve Allah, her şeyi yapmaya kadirdir.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	قَدِيرٌ=kadirdir				
3. 190	فِي خَلْقِ إِنَّ=elbette yaratılışında السَّمَاوَاتِ=göklerin وَالْأَرْضِ=ve yerin وَاخْتِلَافِ=gidip gelişinde اللَّيْلِ=gecenin وَالنَّهَارِ=ve gündüzün لَايَاتٍ=ibretler vardır لِأُولِي=sahipleri için الْأَلْبَابِ=sağduyu	Göklerin ve yer-yüzünün yaratılışında, gece ile gündüzün birbirini kovalayışında derin düşünceliler için birçok ibret dersi vardır.	Göklerin, yerlerin yaratılmasında, gece ile gündüzden herbirinin diğeri ardınca gitmesinde o idrak sahipleri için Allah'ın kudretine burhanlar var ki	Muhakkak ki göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelmesinde; akıl sahipleri için elbette ayetler vardır.	Kuşkusuz, göklerin ve yerin yaratılışında ve gece ile gündüzün birbirini izlemesinde derin kavrayış sahipleri için alınacak dersler vardır,
3. 191	الَّذِينَ يَذْكُرُونَ=onlar anarlar اللَّهِ=Allah'ı وَقُعُودًا=oturarak وَعَلَى جُنُوبِهِمْ=ve yanları üzerine yatar وَيَتَفَكَّرُونَ=düşünürler فِي خَلْقِ=yaratılışı üzerinde السَّمَاوَاتِ=göklerin وَالْأَرْضِ=ve yerin رَبَّنَا=Rabbimiz (derler) هَذَا=bunu مَا خَلَقْتَ=yaratmadın بَاطِلًا=boş yere سُبْحَانَكَ=sen yücesin فَقِنَا=bizi koru النَّارِ=ateş عَذَابِ=azabından	Onlar ayakta, otururken ve yattarken Allah'ı anarlar; göklerin ve yeryüzünün yaratılışı hakkında kafa yorarlardı ve derler ki; «Ey Rabbimiz, sen bu evreni boşuna yaratmadın, sen (böyle bir anlamsızlıktan) münezzehsin, bizi Cehennem azabından koru!	ayakta iken, bir taraflarına yatmışken hep Allah'ı anarlar; göklerin, yerin yaratılmasını düşünürler: "Yâ Rabbe'l-âlemîn! Sen bunu boşuna yaratmış değilsin, iraden abesden münezzeh (<i>iradeni abesden tenzih ederiz</i>). Bizleri nârın azâbından esirge.	Onlar ki; ayakta, oturarak ve yanları üstü yattarken Allah'ı anarlar, göklerin ve yerin yaratılışını düşünürler. Rabbimiz; Sen bunları boşuna yaratmadın. Sen pak ve münezzehsin. Bizi, o ateş azabından koru.	Onlar ki ayakta dururken, otururken ve uyumak için uzandıklarında Allah'ı anar, (ve) göklerin ve yerin yaratılışı üzerinde ince deninceye düşünürler: Ey Rabbimiz! Sen bunları (hiç birini) anlamsız ve amaçsız yaratmadın. Sen yücelikte sınırsızsın! Bizi ateşin azabından koru!
3. 192	رَبَّنَا=Rabbimiz إِنَّكَ=sen مَنْ=birini النَّارِ=ateşe تَدْخِلُ=soktun mu فَقَدْ=muhakkak أَخْرَيْتَهُ=onu perişan etmişsindir وَمَا=zalimlerin لِلظَّالِمِينَ=zalimlerin مِنْ أَنْصَارٍ=yardımcıları	Ey Rabbimiz, sen birini Cehennem'e atınca onu perişan edersin. Zalimlerin hiçbir yardım edeniy yoktur.	Yâ Rabbe'l-âlemîn! Sen kimi nâra sokarsan onu rûsvay eder bitirirsin (<i>Sen birini nâra soktun mu artık onu rûsvay ettin bitirdin</i>). Ve o zâlimlerin imdadına gelecekler bulunmayacak.	Rabbımız; Sen, kimi ateşe sokarsan; şüphesiz onu perişan edersin. Zalimlerin hiçbir yardımcısı yoktur.	Ey Rabbimiz! Kimi ateşe mahkum edersen, kuşkusuz, onu (bu dünyada) alçaltmış olursun: Ve bu zalimler, hiçbir yardımcı da bulamazlar.
3. 193	رَبَّنَا=Rabbimiz إِنَّا=şüphesiz biz سَمِعْنَا=işittik مُنَادِيًا=bir davetçi يُنَادِي=çağırır لِلْإِيمَانِ=imana أَنْ آمِنُوا=inanın (diyerek) بِرَبِّكُمْ=Rabbimize فَأَمَنَّا=hemen inandık رَبَّنَا=Rabbimiz فَاغْفِرْ لَنَا=bağışla ذُنُوبَنَا=bizim günahlarımızı وَكَفِّرْ عَنَّا=ört سَيِّئَاتِنَا=kötülüklerimizi وَتَوَقَّنَا=canımızı al مَعَ=beraber الْأَبْرَارِ=iyilerle	Ey Rabbimiz, biz «Rabbimize inanınız» diye seslenen bir davetçinin çağrısını işittik ve hemen iman ettik. Ey Rabbimiz, günahlarımızı affeyle, kusurlarımızı ört ve iyiler ile birlikte canımızı al.	Yâ Rabbe'l-âlemîn! Bizler yüksek sesle imana çağıran bir davetçi duyduk, "Rabbimize iman getirin!" diye nida ediyordu. Onun üzerine iman getirdik (<i>hemen iman getirdik</i>). Yâ Rabbe'l-âlemîn! Sen günahlarımızı bağışla, kabahatlerimizi ört ve bizleri Sana ermiş kullarımla beraber yanına al!	Rabbımız; doğrusu biz: Rabbinıza inanın, diye imana çağıran bir davetçiyi işittik ve imana geldik. Ey Rabbimiz; günahlarımızı bağışla, kusurlarımızı ört, canımızı da iyilerle birlikte al.	Ey Rabbimiz! (Bizi) imana çağıran bir ses duyduk; 'Rabbimize iman edin!' Ve böylece imana geldik. Ey Rabbimiz! Günahlarımızdan ötürü bizi affet ve kötülüklerimizi sil; ve gerçek erdem sahipleri olarak canımızı al!
3. 194	رَبَّنَا=Rabbimiz وَآتِنَا=bize ver مَا وَعَدْتَنَا=vadettiğini عَلَى رُسُلِكَ=elçilerine وَلَا تُخْزِنَا=bizi rezil, perişan etme الْقِيَامَةَ=kıyamet يَوْمَ=günü لَا تُخْلِفْ=zira sen إِنَّكَ=caymazsın الْمِيعَادَ=verdiğin sözden	Ey Rabbimiz, peygamberlerinin ağzından vaad ettiklerini bize ver, kıyamet günü bizi perişan etme, kuşku yok ki sen sözünden caymazsın.»	Yâ Rabbe'l-âlemîn! Hakkımızda peygamberlerinin lisaniyle va'd buyurdularını bizlere ihсан et! Kıyamet günü yüzlerimizi kara çıkarma! Mîâdından şaşmak şüphe yok ki Senin şânından değil."	Rabbımız; bize peygamberlerinin va'd ettiklerini ver ve kıyamet günü rezil etme bizi. Sen, sözünden asla dönmezsin.	Ey Rabbimiz! Elçilerin vasıtasıyla vaad ettiğin şeyi bize bahşet ve Kıyamet Günü bizi mahcup etme! Şüphesiz, sen sözünden asla caymazsın!
3. 195	لَهُمْ=onlara فَاسْتَجَابَ=karşılık verdi أَنِّي=Ben رَبُّهُمْ=Rableri لَا أَضِيعُ=zayı etmeyeceğim عَمَلٍ=işini عَامِلٍ=hiçbir çalışanın مِنْ ذَكَرٍ=sizden مِنْ ذَكَرٍ=erkek أَوْ=veya أُنْثَى=kadın بَعْضُكُمْ=hepiniz مِنْ بَعْضٍ=birbirinizdensiniz فَالَّذِينَ هَاجَرُوا=göç edenler وَأُخْرِجُوا=çıkarılanlar مِنْ دِيَارِهِمْ=yurtlarından وَأَوْدُوا=ışkence edilenler فِي سَبِيلِي=benim yolumda وَقَاتَلُوا=vuruşanlar وَقُتِلُوا=ve öldürülenler لَأَكْفِرَنَّ=elbette örteceğim عَنْهُمْ=onların سَيِّئَاتِهِمْ=kötülüklerini وَلَأَدْخُلَنَّهُمْ=ve onları sokacağım جَنَّاتٍ=cennetlere تَجْرِي=akan مِنْ تَحْتِهَا=altlarından الْأَنْهَارِ=ırmaklar تَوَابًا=bir karşılık olarak عِنْدَ اللَّهِ=Allah عِنْدَهُ=katındadır وَاللَّهُ=Allah حُسْنٌ=en güzeli التَّوَابِ=karşılıkların	Rabbleri onlara cevap verdi ki; «Ben birbirinizden meydana gelmiş bir bütün oluşturan sizlerden, erkek-kadın, hiçbir iyi amel işleyenin emeğini boşa çıkarmam. Buna göre göç edenlerin, yurtlarından sürülenlerin, benim yolumda eziyet çekenlerin, savaşanların ve öldürülenlerin kusurlarını örtecek ve kendilerini Allah tarafından verilmiş bir ödül olarak altlarından ırmaklar akan Cennetlere koyacağım. Ödüllerin güzeli yalnız Allah katındadır.	Ettikleri niyazı mabudları kabul ile buyurdu ki: Ben içinizden erkek olsun kadın olsun hiçbir işleynin işlediğini heder edecek değilim. Hepiniz birsiniz. Benim için hicret edenlerin, yurtlarından çıkarılanların, Benim yolumda ışkenceye uğrayanların, cihada gidenlerin ve bu uğurda öldürülenlerin günahlarını bağışlayacağım, kendilerini altından nehirler akan cennetlere koyacağım. Bu, onlara Allah'tan mükâfat ki mükâfatın en güzeli böyle Allah'ın yanında olur.	Nihayet Rabbları, onlara icabet etti: Birbirinizden meydana gelen sizlerden; gerek erkek olsun gerek dişi olsun, çalışanın işini boşa çıkarmam. Hicret edenlerin, yurtlarından çıkarılanların, benim yolumda ışkenceye, hakarete, ziyana uğrayanların, muharebe edenlerin ve öldürülenlerin suçlarını elbette örteceğim, Allah katından mükâfat olmak üzere; onları altlarından ırmaklar akan cennetlere koyacağım. Sevabın en güzeli, Allah katındadır.	Ve Rableri onların dualarını şöyle cevaplar: İster erkek, ister kadın olsun, (Benim yolumda) (Benim yolumda) hiç kimsenin çabasını boşa çıkarmayacağım: (çünkü) hepiniz birbirinizin soyundan gelirsiniz. Zulüm ve kötülük diyarından kaçanlara, yurtlarından sürülenlere, Benim yolumda eziyet çekenlere ve (bu yolda) savaşıp öldürülenlere gelince; onların kötülüklerini mutlaka sileceğim ve onları, Allah'tan bir mükâfat olarak, içinden ırmaklar akan hasbahçelere sokacağım: Zira mükâfatların en güzeli, Allah katında olanıdır.
3. 196	لَا يَغُرُّكَ=seni aldatmasın تَقَلُّبُ=gezip dolaşması	Kafirlerin (zevk içinde) diyar diyar gezinmeleri sakın seni aldatmasın.	Yâ Muhammed! Allah'ı tanımayanların kazanç ile diyar diyar dolaşmaları sakın seni aldatma-	Küfredenlerin diyar diyar dönüp dolaşmaları sakın seni aldatma-	Hakikati inkar şartlanmış olanların yeryüzünde dilediklerini yapabilir görünmeleri, seni

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenlerin فِي الْبِلَادِ=şehirlerde		datmasın.	sın.	yanıltmasın:
3. 197 قَلِيلٌ=az bir مَتَاعٌ=bu geçimdir ثُمَّ=sonra مَأْوَاهُمْ=gidecekleri yer جَهَنَّمَ=cehennemdir وَرَبُّنَا=ne kötü bir الْمِهَادُ=yataktır orası	Sadece az bir hazır bu. Sonra varacakları yer Cehennem'dir. Orası ne kötü bir barınaktır!	Onların bu refahı kıymetsiz bir metâ, sonunda sığına-cakları yerse ce-hennem ki o ne kö-tü bir döşek!	Az bir geçim. Sonra vara-cakları yer ce-hennemdir. O ne kötü yatak-tır.	o, gelip geçici bir tatmin(den iba-ret)'tir, ama sonun-da varacakları yer cehennemdir -o, ne kötü bir mesken-dir!-
3. 198 لَكِن=fakat الَّذِينَ اتَّقَوْا=korkanlar için رَبَّهُمْ=Rablerinden لَهُمْ=vardır تَجْرِي=akan جَنَاتٍ=cennetler مِنْ تَحْتِهَا=altlarından الْأَنْهَارُ=ırmaklar خَالِدِينَ=ebedi kalacaklar فِيهَا=orada نُزِّلَا=ağırlanacaklardır اللَّهُ=Allah مِنْ عِنْدِ=tarafından وَمَا=bulunan (ödüller) ise عِنْدَ=yanında اللَّهُ=Allah خَيْرٌ=daha hayırlıdır لِلْأَبْرَارِ=iyiler için	Fakat Rabble-rinden korkanlar için altlarından ırmaklar akan Cennetler vardır. Onlar Allah'ın konukları olarak orada süresiz kalacaklardır. Al-lah'ın iyi kullara yönelik mükafatı daha hayırlıdır.	Lâkin mabudlarına isyandan çekinen-lere gelince (<i>lâkin Allah'ın saygılı kul-larına gelince</i>) bunları da altından nehirler akan o içinde ebediyen kalacakları cennet-ler, Allah'ın kendi-lerine ikramı olarak bekliyor. Allah'ın yanında ne varsa sevgili kulları için o hayırlıdır.	Fakat Rabbla-rından korkan-lar için; altla-rından ırmak-lar akan cen-netler var. Orada temelli kalacaklar. Al-lah tarafından ağırlanacak-lar. Allah ka-tında olanlar kendileri için daha hayırlı-dır.	Ama Rablerine karşı sorumlulukla-rının bilincinde olanlar, içinden ır-maklar akan has-bahçelere kavuşa-caklardır: Allah'tan ne güzel bir karşı-lama! Ve Allah ka-tında olan, gerçek erdem sahipleri için en hayırlı olandır.
3. 199 وَأَنَّ=doğrusu مِنْ أَهْلِ=ehlinden الْكِتَابِ=Kitap لَمَنْ=öyleleri var ki بِاللَّهِ=Allah'a يُؤْمِنُونَ=inanırlar وَمَا أُنْزِلَ=indirilene (inanırlar) إِلَيْكُمْ=size وَمَا أُنْزِلَ=indirilene إِلَيْهِمْ=ve kendilerine خَاشِعِينَ=saygılıdırlar بِاللَّهِ=Allah'a karşı لَا يَشْتَرُونَ=satmazlar بِآيَاتِ=ayetlerini اللَّهُ=Allah'ın ثَمَنًا=paraya قَلِيلًا=birkaç أُولَئِكَ=onların da لَهُمْ=vardır عِنْدَ=katında أَجْرُهُمْ=ödülleri إِنَّ=şüphesiz رَبَّهُمْ=Rableri اللَّهُ=Allah سَرِيعٌ=çabuk görendir الْحِسَابِ=hesabı	Kuşkusuz kitap ehlinden Allah'a size indirilen ve kendilerine indi-rilmiş olan mesa-ja, Allah korkusu içinde, inanan-lar, Allah'ın ayet-lerini birkaç pa-raya satmayan-lar vardır. Bunlar Rabbleri katında ödüllerini alacak-lardır. Hiç şüp-hesiz Allah'ın hesaplaşması pek çabuktur.	Şüphe yok Ehl-i Ki-tab'ın arasında öy-leleri var ki Allah'a karşı huşû içinde karşı huşû içinde getirdikleri gibi, ge-rek sizlere indiri-len, gerek kendile-rine indirilen kitap-lara inanırlar. Al-lah'ın âyetleri[ni] sefil bir menfaat bahasına feda et-mezler (<i>satmazlar / hasıs bir menfaate değişmezler</i>). İşte bunların ecirleri mabudlarının ya-nında kendilerini bekliyor. Allahu Zülcelâl'in muha-sebesi çok serî' ol-duğunda şüphe yok.	Ehl-i Kitab'tan öyleleri vardır ki; Allah'a, si-ze indirilen ve kendilerine in-dirilmiş olana, Allah'a huşu' duyarak ina-nırlar. Allah'ın ayetlerini az bir pahaya değişmezler. İşte onların ecirleri Rabb-ları katındadır. Allah, şüphe-siz hesabı ça-buk görendir.	Doğrusu, geçmiş vahyin mensupları arasında (gerçek-ten) Allah'a iman edenler ve hem si-ze hem de kendile-rine indirilene ina-nanlar vardır. Böy-leleri, Allah'tan korkarlar, O'nun mesajlarını ufak bir kazanç için de-ğiş-tirmezler. Onların mükafatı, Rableri katındadır; çünkü Allah, hesap gör-medede hızlıdır!
3. 200 يَا أَيُّهَا=Ey الَّذِينَ آمَنُوا=inanananlar اصْبِرُوا=sabredin وَصَابِرُوا=sabırda direnin وَرَابِطُوا=savaşa hazırlıklı, uyanık bulun وَاتَّقُوا=ve korkun ki اللَّهُ=Allah'tan لَعَلَّكُمْ=umulur ki تُفْلِحُونَ=başarıya eresiniz	Ey müminler, sabırlı olunuz, sabır yarışında düşmanlarınızı geride bırakınız, sürekli savaşa hazırlıklı olunuz ve Allah'tan korkunuz ki, kurtuluşa eresiniz.	Ey iman edenler! Sebat edin ve se-bat etmekte ha-sımlarınızı geçin. Cihada hazır bulun ve Allah'a is-yandan sakının ki felâha erebilesiniz.	Ey iman eden-ler; sabredin, sebat göste-rin, düşmana karşı durun ve Allah'tan sa-kının ki, felah bulasınız.	Siz ey imana ermiş olanlar! Zorluklara sabırla katlanın ve birbirinizle sabırda yarışın, (doğru ola-nı yapmaya) her zaman hazır olun ve Allah'a karşı so-mumluluk bilinci du-yun ki mutluluğa erebilesiniz!
4. 1 يَا أَيُّهَا=Ey النَّاسُ=insanlar اتَّقُوا=korkun رَبَّكُمْ=Rabbinizden الَّذِي خَلَقَكُمْ=sizi yaratan وَاحِدَةٍ=bir tek مِنْ نَفْسٍ=nefisten وَخَلَقَ=yaratıp مِنْهَا=ondan وَبَثَّ=ve üreten عَهِتِهَا=eşini مِنْهُمْ=ikisinden رَجَالًا=erkekler وَنِسَاءً=ve kadınlar كَثِيرًا=birçok وَاتَّقُوا=sakının اللَّهُ=Allah'tan الَّذِي تَسَاءَلُونَ=birbirinizden dilekte b بِهِ=adına وَالْأَرْحَامَ=ve akrabalık(bağlarını kırma إِنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah كَانَ عَلَيْكُمْ=sizin üzerinizde رَقِيبًا=gözetleyicidir	Ey insanlar, Rabbinizden korkunuz. Ki O sizi tek bir kişi-den türetti, o tek kişinin eşini de kendi özünden yarattı, sonra bu çiftten çok sayı-da erkek ve ka-dın meydana ge-tirerek yeryüzü-ne yaydı. Karşı-lıklı dileklerinizi adına bağladığı-nız Allah'tan ve akrabalık bağla-rını çiğnemekten sakınınz. Hiç kuşkusuz Allah sizi sürekli gö-zetmektedir.	Ey insanlar! Ma-budunuz o Rab-bü'l-âlemîn'e karşı gelmekten sakının ki sizleri, yoktan var ettiği ve eşini yine ondan vücuda getirdiği tek bir ki-şiden meydana çı-kardı. Sonra bu ikisinden birçok er-kekler, kadınlar üretti. O Allah'a karşı gelmekten sakının ki ismine and veriyorsunuz ve o karâbet râbı-talarını kesmekten korkun ki onunla da and veriyorsu-nuz. Allah'ın üzeri-nizde gözcü oldu-ğunda şüpheniz olmasın.	Ey insanlar; sizi bir tek ne-bîsten yaratan, ondan eşini var eden ve ikisinden bir çok erkek ve kadın üreten Rabbinizden korkun. Ken-disi adına bir-birinizden di-lekte bulundu-ğunuz Al-lah'dan kor-kun da, akra-balık bağını kesmekten sakının. Mu-hakkak ki Al-lah; sizin üye-rinizde tam bir gözeticidir.	Ey insanlar! Sizi bir tek can(lı)dan yara-tan, ondan eşini var eden ve her ikisinden pek çok kadın ve erkek meydana getiren Rabbinize karşı so-mumluluğunuzun bi-lincinde olun. Ken-disi adına birbiri-nizden (haklarınızı) talep ettiğiniz Al-lah'a karşı sorum-luluk bilinci duyun ve bu akrabalık bağlarını gözetin. Şüphesiz Allah, üzerinizde daimi bir gözetleyicidir.
4. 2 وَأْتُوا=verin الْيَتَامَى=öksüzlere أَمْوَالَهُمْ=mallarını وَلَا تَبَدَّلُوا=değiştirmeyin الْخَبِيثَ=pis olanı بِالطَّيِّبِ=temiz olanla وَلَا تَأْكُلُوا=yemeyin أَمْوَالَهُمْ=onların mallarını إِلَى أَمْوَالِكُمْ=sizin mallarınıza katarak إِنَّهُ=çünkü bu كَانَ حُوبًا=günahtır كَبِيرًا=büyük bir	Yetimlere malla-rını veriniz, temiz malı murdarı ile değiştirmeyiniz, onların mallarını kendi mallarınıza kattığı gibi gö-zetmeyeceği-nizden korkar-sanız size nikahı düşen kadınlardan ikisi, üçü ya da dördü ile ev-lenebilirsiniz.	Yetimlere büyü-dükleri zaman mal-larını verin ve hiç-bir vakit helâli ha-rama değiştirmeyin. Sakın onların mal-larını kendi malla-rınıza katıp yeme-yin ki bunun büyük bir günah olduğu meydana-da.	Yetimlere mal-larını verin. Temizi murda-ra değiştirmeyin. Onların malla-rını kendi mal-larınıza kata-rak yemeyin. Çünkü bu, bü-yük bir günah-tır.	O halde yetimlere mallarını verin, (kendi) değersiz malları(nızı) (onla-ra ait) güzel şeyler ile değiştirmeyin ve onların mallarını kendi mallarınız ile birleştirerek tüket-meyin. Bu, doğrusu büyük bir suçtur.
4. 3 وَإِنْ=şayet خَفِئْتُمْ=korkarsanız أَلَّا تُقْسِطُوا=adaleti yerine getiremeyec عَهِتِ=eğinizden الْيَتَامَى=öksüz(kızlar) hakkında فَالِ=alın طَابَ=helal olan مِنْ النِّسَاءِ=kadınlardan لَكُمْ=size وَتِلْكَ=üçer ثَلَاثَ=üçer	Eğer gözetiminiz altındaki yetim-kızları ile evlen-diğiniziz takdirde onların haklarını gerektiği gibi gö-zetmeyeceği-nizden korkar-sanız size nikahı düşen kadınlardan ikisi, üçü ya da dördü ile ev-lenebilirsiniz.	Şayet yetimlerin haklarında âdil davranamayacağı-nızdan korkarsanız size helâl olan ka-dınlardan ikişer, üçer, dörder alın. Bunların da arala-rında adalet göze-tmeyeceğinizden korkarsanız o za-man bir tane alın, yahut cariyelerinizi	Eğer yetim kızların hakla-rını gözete-meyeceğiniz-den korkarsa-nız; size helal olan diğer ka-dınlardan iki-şer, üçer dörder olmak üzere nikahla-yın. Şayet ara-larında adalet	Eğer yetimlere kar-şı adil davrana-mamaktan korku-yorsanız, o zaman, size helal olan (di-ğer) kadınlardan biri ile evlenin - (hatta) ikisi, üçü veya dördü (ile); ama onlara adil bir tarafsızlıkla mua-mele edemeyece-ğinizden korkarsa-

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	وَرُبَاعٌ=dörder فَاِنَّ=yine خِفْتُمْ=korkarsanız أَلَّا تَعْدِلُوا=adalet yapamayacağınızdan فَوَاحِدَةً=bir tane alın أَوْ=yahut مَا مَلَكَتْ=bulunan(cariye)lerle yetinin أَيِّمَانُكُمْ=ellerinizin altında ذَلِكَ=budur أَدْنَى=en uygun olan أَلَّا تَعُولُوا=Cevr (ve haksızlık) etmeme niz için	Ama eğer onlar arasında adil davranamayacağınızdan korkarsanız tek kadınla evleniniz, ya da eliniz altındaki cariye ile yetininiz. Haksızlığa düşmemeniz için en uygun hareket budur.	alın ki haksızlığa kaçmamanıza bu daha yakındır.	yapamayacağınızdan endişe ederseniz; o zaman, bir tane. Veya sağ ellerinizin sahip oldukları. Bu adaletten sapmanıza daha uygundur.	niz, o zaman (sadece) bir tane ile-yahut meşru şekilde sahip olduklarınız ile (evlenin). Bu, doğru yoldan sapmamanız için daha uygundur.
4. 4	وَأَتُوا النِّسَاءَ=kadınlara verin صَدُقَاتِهِنَّ=mehirlerini فَإِنَّ=eğer بِيَمِينِكُمْ=bir hak olarak طَبْنَ=bağışlarsa لَكُمْ=size عَنْ شَيْءٍ=bir kısmını مِنْهُ=ondan (mehirden) نَفْسًا=kendi istekleriyle فَكُلُّوهُ=onu yiyin هَنِيئًا مَرِيئًا=afiyetle	Kadınlara mehirlerini gönül hoşnutluğu ile veriniz. Fakat eğer onlar mehirlerinin bir bölümünü gönüllü olarak size bağışlarsa ise bunu afiyetle yiyiniz.	Bir de kadınlara mehirlerini gönül hoşluğu ile verin, şayet onlar mehirlerinden birazını kendileri isteye isteye sizlere bağışlıyorlarsa onu afiyetle, güzelce yer-siniz.	Kadınlara mehirlerini seve seve verin. Şayet ondan bir kısmını gönül hoşluğu ile size bağış-larsa iseler, onu afiyetle yiyin.	Kadınlara mehirle-rini hiçbir karşılık beklemeden verin; ama eğer onlar, kendi rızalarıyla bir kısmını size bira-kırlarsa ondan hoşnutluk ve gönül rahatlığıyla fayda-lanın.
4. 5	وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ=vermeyin akli ermezlere أَمْوَالَكُمُ=mallarınızı اللَّهِ=Allah'ın الَّتِي جَعَلَ=yaptığı لَكُمْ= sizin için قِيَامًا=geçim kaynağı وَأَرْزُقُوهُمْ=onları besleyin فِيهَا=o mallarla وَأَكْسُوهُمْ=giydirin لَهُمْ=onlara وَقُولُوا=ve söyleyin قَوْلًا=güzel مَعْرُوفًا=söz	Allah'ın, sizi başına diktiği malları aptalların (aklî dengesi yerinde olmayanların) ellerine vermeyiniz. Fakat onları bu mallardan besleyiniz, giydiriniz ve kendilerine güzel söz söyleyiniz.	Ey veliler! Allah'ın sizler için hayat olmasını dilediği mallarınızı sakın sefihlere vermeyin ve bunların birikeceği kazançtan yetimleri hem doyurun, hem giydirin ve kendilerine ileri-si için tatlı sözler söyleyin.	Allah'ın sizi başına diktiği mallarınızı be-yinsizlere vermeyin. Kendileribi bunların geliri ile rızıklandırıp giydirin ve on-lara güzel söz söyleyin.	Allah'ın koruyası-nız diye sizin so-rumluluğunuza bıraktığı malları mu-hakeme yeteneği zayıf kimselere emanet etmeyin; ama bu mallarla onların geçimlerini karşılayın, onları giydirin ve onlarla nazık bir şekilde konuşun.
4. 6	وَابْتَئُوا الْيَتَامَى=deneyin الْيَتَامَى=öksüzleri كَذَلِكَ= katar إِذَا بَلَغُوا=varıncaya النِّكَاحِ=eğer فَإِنَّ=nikah çağına أَنْتُمْ=görürseniz مِنْهُمْ=onlarda رُشْدًا=bir olgunluk فَادْفَعُوا=verin إِلَيْهِمْ=kendilerine أَمْوَالَهُمْ=mallarını وَلَا تَأْكُلُوهَا=yemeğe kalmayın وَإِسْرَافًا=israf ile وَبِدَارًا=tez elden أَنْ يَكْبَرُوا=büyüyüp (geri alacaklar) diy- e وَمَنْ=kimse كَانَ=olan غَنِيًّا=zengin فَلْيَسْتَغْفِرْ=çekinsin وَمَنْ=kimse de كَانَ=olan فَقِيرًا=yoksul فَلْيَأْكُلْ=yesin بِالْمَعْرُوفِ=uygun şekilde فَإِذَا=zaman da دَفَعْتُمْ=geri verdiğiniziz إِلَيْهِمْ=onlara أَمْوَالَهُمْ=mallarını فَأَشْهَدُوا=şahid bulundurun عَلَيْهِمْ=yenlerinde وَكَفَى=yeter بِاللَّهِ=Allah حَسْبِيَ=hesapçı olarak da	Yetimleri evlenme çağına gelene kadar deneyiniz. Eğer olgunlaştıklarını görürseniz hemen mallarını kendilerine teslim ediniz. Yetimler büyüyecek endişesi ile bu malları savurganca yemeyiniz. Zengin veliler bu mallara hiç el sürmesin. Fakir veliler ise bu malların geleneklere uygun düşecek kadari-ni yesin. Yetimlere mallarını teslim ederken yanınızda şahit bulundurunuz. Gerçi hesapsorma merci ola-rak Allah yeterli-dir.	Evlenme çağına gelmelerine kadar yetimlerin hâlini daima gözden geçirin. Rüşdü bulduklarını anladığınız gibi mallarını kendilerine verin. Hem sakın büyüyecekler de elleri-ne alacaklar diye bu malları hakkınız yokken bir an ev-vel yemeye bak-mayın. Velilerden kimin ihtiyacı yok-sa tamamiyle tok gözlü kalsın, kim muhtaç ise o da ancak ihtiyacı ka-dar bir şey yesin. Hem mallarını kendilerine ver-diğiniz zaman şahit bulundurun. Hesa-bınızı doğru tut-manız için Allah'ın harekâtınızı hesa-ba çekmekte ol-ması elverir.	Öksüzleri ev-lenme çağına gelene kadar deneyin. O vakit kendile-rinde bir ol-gunlaşma gö-rürseniz; mal-larını kendile-rine teslim edin. Büyüyecekler de geri alacaklar diye onları israf edip de tez el-den yemeyin. Zengin olan sakınsın. Fakir olan da uygun bir şekilde ye-sin. Mallarını kendilerine verdiğinizde yanlarında şahid bulun-durun. Hesab sorucu olarak Allah kafidir.	(Sorumluluğunuz altındaki) yetimleri evlenebilecekleri yaşa gelinceye ka-dar deneyin; sonra aklen olgunlaştıkla-rını tesbit ederseniz, mallarını onla-ra iade edin; (sa-kın,) onlar büyümeden önce, ace-leyle ve müsrifçe harcayarak malla-rını tüketmeyin. Zengin olan kimse-yi (vesayeti altın-dakinin malından) tamamen uzak tutun. Fakiri ise on-dan uygun bir şe-kilde istifade ettirin. Mallarını kendile-rine teslim ettiğinizde, onlar adına şahitler bulundurun ve (unutmayın ki) nihai hesap sorucu olarak Allah kafidir.
4. 7	لِلرِّجَالِ=erkeklerle نَصِيبٌ=pay vardır مِمَّا تَرَكَ=geriye bıraktıklarından أَلْوَالِدَانِ=ana babanın وَالْأَقْرَبُونَ=ve akrabanın وَاللِّسَاءِ=kadınlara da نَصِيبٌ=pay vardır مِمَّا تَرَكَ=geriye bıraktıklarından أَلْوَالِدَانِ=ana babanın وَالْأَقْرَبُونَ=ve akrabanın مِمَّا=gerek أَوْ=gerek قُلْ مِنْهُ=azından كَثْرٌ=çoğundan نَصِيبًا=bir hisse مَفْرُوضًا=ayrılmıştır	Ana- babanın ve yakın akrabala-rın bıraktıkları mirasta erkekle-rin payı olduğu gibi kadınların da payı vardır. Bu miras ister az, ister çok ol-sun, onda erke-ğin ve kadının belirlenmiş pay-ları vardır.	Ana baba ile yakın hısımlar ne bırakmışlarsa ondan erkeklerin payı var. Ana baba ile yakın hısımlar az olmuş ne bırakmışlarsa ondan kadınların da payı var.	Ana-babanın ve yakınların bıraktıklarında erkeklerle bir pay vardır. Ana-babanın ve yakınların bıraktıklarında kadınlara da bir pay vardır. Bunlar; az ve-ya çok farz kı-lındığı şekilde bir paydır.	Ebeveynin ve ak-rabanın geride bıraktıklarından erkekler bir pay ala-caklardır. Ebevey-nin ve akrabanın bıraktığında, ister az ister çok olsun, kadınların da bir payı olacaktır; (Al-lah tarafından) ta-yin edilen bir pay-dır bu!
4. 8	وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ=(miras) taksim(in)de أُولُو الْقَرْبَى=akrabalar وَالْيَتَامَى=öksüzler وَالْمَسَاكِينُ=yoksullar da فَارْزُقُوهُمْ=onları da rızıklandırın مِنْهُ=ondan وَقُولُوا=ve söyleyin لَهُمْ=onlara قَوْلًا=söz مَعْرُوفًا=güzel	Eğer miras bölü-şümü sırasında pay sahibi olma-yan uzak akra-balar, yetimler ve yoksullar ha-zır bulunursa on-lara da bir şeyler veriniz ve kendi-lerine gönül alıcı sözler söyleyiniz.	Her iki tarafa ve-rilmesi farz olan bir pay miras taksim olunurken uzak hı-sımlarla yetimler ve biçâreler de bu-lunuyorlarsa hem perşan olacaklar biraz bir şey verin, hem gönüllerini alacak sözler söy-leyin.	Miras taksim olunurken; ya-kınlar, yetimler ve miskinler de hazır bulunursa, onları da rızıklandı-rın. Hem de güzel söz söy-leyin.	(Mirasın) bölüştü-rülmesi sırasında (öteki) akrabalar, yetimler ve muhtaçlar hazır bulun-duklarında, onlara geçinmeleri için bir kısmını ayırın ve onlarla nazık bir şekilde konuşun.
4. 9	وَلْيَخْشَ الَّذِينَ تَزَكُّوا=endişe edecek olanlar تَزَكُّوا=bıraktıkları لَوْ=takdirde ذُرِّيَّةٌ=çocuklar مِنْ خَلْفِهِمْ=geriye خَافُوا=çekinsinler ضِعَافًا=zayıf عَلَيْهِمْ=onların durumundan فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ=Allah'tan korksunlar وَلْيَقُولُوا=ve söylesinler قَوْلًا=söz	Arkalarında güç-süz çocuklar bırakıp ölecek ol-salar çocukları-nın hali kayı du-yanlar yetimlere haksızlık etmekten korksunlar, Allah'tan sakın-sınlar ve doğru konuşsunlar.	Evet, vasîleri ol-dukları yetimler hesabına da kork-malı. O kimseler ki şayet arkalarında henüz başlarına kurtarmaktan âciz bir zürriyet bıraka-caklarını görselerdi perşan olacaklar diye korkacaklardı. Onun için Allah'tan sakın ve ağır-başlı sözler söyle-sinler.	Arkalarında küçük ve aciz çocuklar bıraktıkları takdirde, onları endişe edecek olan-lar, haksızlık-tan çekinsinler, Allah'tan sakınsınlar ve sözü de dos-la doğru söyle-sinler.	Ve onlar, (o kanuni mirasçılar) (Al-lah'tan) korksunlar; eğer kendileri arka-larını kendi hak-la-rını koruyamaya-cak durumda olan çocuklar bıraksa-lardı onlar için mut-laka endişe duyar-lardı; işte böyleleri, Allah'a karşı so-rumluluklarını bi-lincinde olsunlar ve (yoksulların hakla-rı)

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	سَدِيدًا=doğru				konusunda) dürüst ve insaflı olan ney-se onu dile getirsinler.
4. 10	إِنَّ=şüphesiz الَّذِينَ يَأْكُلُونَ=yiyenler أَمْوَالِ=mallarını الْيَتَامَى=öksüzlerin ظُلْمًا=zulüm ile إِنَّمَا=doğrusu يَأْكُلُونَ=koymaktadırlar فِي بُطُونِهِمْ=karınlarına نَارًا=sadece ateş وَيَسْخَرُونَ=ve gireceklerdir سَعِيرًا=çılgın bir ateşe	Yetimlerin mallarını haksız biçimde yiyenler, midelerini ateşle doldurmaktan başka birşey yapmıyorlar. Zaten kudurmuş alevlerin içine atılacaklardır.	Yetimlerin mallarını haksız yere yiyenler bilsinler ki: Karınları dolusu ateş yiyorlar, başka bir şey değil ve sonra ateşe girecekler.	Yetimlerin mallarını zulmen yiyenler; karınlarına sadece ateş doldurmuş olurlar. Zaten onlar çılgın bir ateşe gireceklerdir.	Yetimlerin mallarını günahkarca yiyip bitirenler, sadece karınlarını ateşle doldurmuş olurlar. Çünkü (öteki dünyada) yakıcı bir ateşe mahkum olacaklar.
4. 11	اللَّهُ=Allah يُوصِيكُم=size tavsiye eder فِي أَوْلَادِكُمْ=çocuklarınız(ın alacağı miras) hakkında لِلذَّكَرِ=erkeğe حِظٌ=kadar فَإِنْ=eğer الْأُنثَيْنِ=iki kadının فَوْقَ=fazla نِسَاءً=kadın فَلَهُنَّ=onlarındır فَلَهُنَّ=onlarındır مَا تَرَكَ=biraktığının ثَلَاثًا=üçte ikisi كَانَتْ=ise وَإِنْ=eğer (çocuk) فَلَهَا=onundur وَاحِدَةً=yalnız bir kadın التَّصْنَفُ=(mirasın) yarısı لِكُلِّ=her وَلَا بَوَيْهَ=ana babasından مِنْهُمَا=vardır وَاحِدٍ=birinin السُّدُسُ=altıda bir hissesi إِنْ=eğer مِمَّا تَرَكَ=biraktığı mirasta كَانَ=varsa لَهُ=onun (ölenin) فَإِنْ=eğer وَلَدٌ=çocuğu لَهُ=onun لَمْ يَكُنْ=yok da وَلَدٌ=çocuğu وَوَرَثَهُ=ona varis oluyorsa أَبَوَاهُ=ana babası فَلَأُمِّهِ=anasına düşer لَهُ=onun كَانَ=varsa فَإِنْ=eğer إِخْوَةً=kardeşleri فَلَأُمِّهِ=anasının payı السُّدُسُ=altıda birdir مِنْ بَعْدِ=(bu hükümler) sonradır وَصِيَّةٌ=vasiyetten أَوْ=ya da يُوصِي بِهَا=yapacağı دِينٍ=borcundan أَبَاؤُكُمْ=babalarınız وَأَبْنَاؤُكُمْ=ve oğullarınızdan لَا تَدْرُونَ=bilmezsiniz أَيُّهُمْ=hangisinin لَكُمْ=size أَقْرَبُ=daha yakın olduğunu نَفْعًا=fayda bakımından فَرِيضَةً=bunlar koyulmuş haklardır إِنْ=şüphesiz مِنَ اللَّهِ=Allah tarafından كَانَ عَلِيمًا=bilendir اللَّهُ=Allah حَكِيمًا=hikmet sahibidir	Çocuklarınızın mirastaki durumu hakkında Allah size şöyle ferman buyuruyor: Erkeğe iki dişinin hissesi kadardır. Eğer kadınlar ikinin üstünde ise bırakılan malların üçte ikisi onlarındır. Şayet tek ise yarısı onunundur. Ölenin çocuğu varsa, ana ve babadan her birine bırakılan malın altıda biri. Çocuğu olmayıp da ona ana ve babası miras olduysa üçte biri anasınındır. Kardeşleri varsa o vakit altıda biri anasınındır. Bu hükümler, ölenin borcu ödenip, yaptığı vasiyetler yerine getirildikten sonradır. Siz, babalarınızdan ve oğullarınızdan hangisinin size fayda bakımından daha yakın olduğunu bilmezsiniz. Bunlar, Allah'tan birer farizadır. Doğrusu Allah; hakkıyla bilen ve Hakim olandır.	Allah çocuklarınıza kalacak mirası sizlere gösteriyor: Erkeğe iki kadının alacağı kadar pay düşer, şayet çocuklar hepsi kadın olmak üzere ikiden ziyade iseler kendilerine ölenin bıraktığından üçte ikisi düşer. Eğer çocuk tek bir kıza o zaman ona yarısı düşer. Ölenin anasına, babasına da şayet kendisinin çocuğu varsa, bıraktığından altıda biri düşer, çocuğu yok da anası babası vâris oluyorsa anasına bırakıldığından üçte bir düşer. Eğer ölenin kardeşleri de varsa o vakit ettiği vasiyetin ifasından yahut borcunun edasından sonra anasına altıda bir düşer. Babalarınız, oğullarınız nâfi olmak itibarıyla sizlere hangileri daha yakındır bilemezsiniz de onun için Allah bunları üzerinize farz buyuruyor. Allah'ın afim olduğunda, hakim olduğunda şüphe yok.	Çocuklarınızın mirastaki durumunu hakkın-da Allah, size şöyle emir buyuruyor: Erkeğe iki dişinin hissesi kadardır. Eğer kadınlar ikinin üstünde ise; bırakılan malların üçte ikisi onlarındır. Şayet kız tek ise, yarısı onunundur. Ölenin çocuğu varsa; ana ve babadan herbirine bırakılan malın altıda biri; çocuğu olmayıp da ona ana ve babası mirasçı olduysa; üçte biri, anasınındır. Kardeşleri varsa; o vakit, altıda bir anasınındır. Bu hükümler ölenin borcu ödenip yaptığı vassiyetler yerine getirildikten sonradır. Babalarınız ve oğullarınızdan hangisinin fayda bakımından size daha yakın olduğunu bilmezsiniz. Allah'tan bir fariza olarak. Doğrusu Allah; Alim, Hakim olandır.	Çocuklarınız(ın vârisliği) konusunda Allah size (şunu) emreder: Erkek, iki kadının hissesine eşit (bir miktar) alacaktır; ama ikiden fazla kadın varsa, onlara, (ebeveynlerinin) geride bıraktıklarının üçte ikisi verilecektir; sadece bir tane varsa, onun yarısını alacaktır. (Ölenin) anne-babasına gelince, geride bir çocuk bırakması durumunda, her biri terekenin altıda birini alacaktır; ama hiç çocuk bırakmamışsa ve anne-babası onun (tek) mirasçısı ise, annesi üçte birini alacaktır; eğer (ölenin) erkek ve kız kardeşleri varsa, o zaman annesine, yapmış olduğu herhangi bir vasiyeti veya (ödemek zorunda olduğu) borcu düşüldükten sonra (terekenin) altıda biri verilecektir. Anne-babalarınıza ve çocuklarınıza gelince, hangisinin sizin bırakacağınız fayda ve imkanlara daha layık olduğunu bilemezsiniz. (İşte bu nedenledir) Allah'tan gelen emirler... Şüphesiz Allah her şeyi bilendir, hikmet sahibidir.
4. 12	نِصْفٌ=yarısı وَلَكُمْ=sizindir مِمَّا تَرَكَ=bıraktıkları mirasın إِنْ=eğer أَزْوَاجُكُمْ=eşlerinizin لَهُنَّ=onların لَمْ يَكُنْ=yoksa فَإِنْ=eğer وَلَدٌ=çocukları كَانَ لَهُنَّ=varsa وَلَدٌ=çocukları الرُّبْعُ=dörtte biri فَلَكُمْ=sizindir مِمَّا تَرَكَ=bıraktıklarının وَصِيَّةٌ=vasiyetten مِنْ بَعْدِ=sonra يُوصِي بِهَا=yapacakları أَوْ=veya دِينٍ=borçtan وَلَهُنَّ=onlarındır الرُّبْعُ=dörtte biri إِنْ=eğer مِمَّا تَرَكَ=bıraktığının لَكُمْ=sizin de لَمْ يَكُنْ=yoksa فَإِنْ=eğer وَلَدٌ=çocuğunuz كَانَ=varsa لَكُمْ=sizin وَلَدٌ=çocuğunuz فَلَهُنَّ=onlarındır الْثَّمَنُ=sekizde biri مِمَّا تَرَكَ=bıraktığının وَصِيَّةٌ=vasiyet مِنْ بَعْدِ=sonra أَوْ=veya يُوصِي بِهَا=yapacağınız دِينٍ=borçtan وَإِنْ=eğer كَانَ=ise يُورِثُ=miras bırakan رَجُلٌ=erkeğin كَالَآةٌ=evladı ve ana babası olmayıp وَلَهُ=varsa أَمْرَأَةٌ=kadının أَوْ=veya أَخٌ=bir erkek أَوْ=veya أَخْتٌ=bir kız kardeşi فَلِكُلِّ=her مِنْهُمَا=onlardan وَاحِدٍ=birine	Karılarınızın çocukları yoksa geriye bıraktıklarının yarısı sizindir. Çocukları varsa bıraktıklarının dörtte biri sizindir. Bunlar yaptıkları vasiyet ve borç ödendikten sonradır. Sizin çocuğunuz varsa bıraktıklarınızın sekizde biri onlarındır. Ancak bu, yaptığınızı vasiyet ve borç ödendikten sonradır. Eğer mirası aranan erkek veya kadın çocuğu ve babası olmayan bir kimse olur da onun erkek veya kız kardeşi bulunursa bunların her birine altıda bir düşer. Eğer onlar ikiden çoksa-lar zarara uğratılmaksızın üçte birine ortak olurlar. Bunlar yaptıkları vasiyet ve borcu ödendikten sonradır. Bunlar, Allah'tan bir vasiyet ve emirdir. Ve Allah, Alim'dir, Halim'dir.	Haremlerinizin bıraktıklarından, ettikleri vasiyet yerine getirildikten yahut borçları verildikten sonra çocukları olmadığı takdirde sizlere yarısı düşer; çocukları varsa o zaman sizlere dörtte biri düşer. Sizin bıraktığınızdan sonra çocuğunuz verildikten sonra ne kalırsa çocuğunuz olmadığı takdirde onlara dörtte biri düşer. Miras bırakan erkeğin yahut kadının ne çocuğu ne babası yok da kardeşi yahut hemşiresi varsa o mirastan ızır düşer. Şüncesi olmaksızın edilen vasiyet yerine getirildikten sonra yahut borçlar verildikten sonra her birine altıda biri düşer. Eğer bundan ziyade iseler o zaman hepsi üçte bir üzerinden ortak olurlar. Allah bunları sizlere emir buyuruyor. Allah'ın ilmine had, hilkime pâyân yok.	Çocukları yoksa; eşlerinizin geriye bıraktıklarının yarısı, sizindir. Çocukları varsa; bıraktıklarının dörtte birini, sizindir. Bunlar; yaptıkları vasiyyet ve borç ödendikten sonradır. Çocuğunuz yoksa; sizin bıraktıklarınızın dörtte birini, eşlerini-zindir. Şayet çocukları varsa; bıraktıklarınızın sekizde birini, onlarındır. Ancak bu; yaptığınızı vasiyyet ve borç ödendikten sonradır. Eğer miras bırakan erkek veya kadın çocuğu ve ana-babası olmayan bir kimse olur da bir erkek veya bir kız kardeşi bulunursa; bunlardan herbirine, altıda bir düşer. Eğer onlar bundan çok-salar; zarara uğratılmaksızın üçte birine ortak olurlar. Bunlar; yaptıkları vasiyyet ve borç ödendikten sonradır. Allah'tan bir vasiyyet olarak, Allah;	Çocukları olmayan kadınlarınızın terekelerinin yarısı sizin olacaktır; ama bir çocuk bıraktı-larsa, yapmış oldukları vasiyet veya (ödemek zorunda oldukları) borç-ları (düşüldük)ten sonra terekelerinin dörtte-birini alacak-sınız. Eğer çocuğunuz yoksa, dul zevceleriniz, terekenizin dörtte-birini alacaktır; ama eğer geride çocuğunuz varsa, yapmış olduğunuz vasiyet veya (ödemek zorunda olduğunuz) borçlar düşüldükten sonra terekenizin sekizde-birine sahip olacaksınız. Eğer kadın veya erkek, birinci dereceden bir mirasçıya sahip değil-se, ama bir erkek veya kız kardeşi varsa, bunların her birine altıda-bir düşer; ama ikiden fazla kişi varsa, o zaman, yapılmış olan vasiyetler veya (ödenmekle yükümlü olunan) borçlar (düşüldük)ten sonra (kalan mirasın) üçte-birini alacaklardır. Bu her iki durumda da (mirasçılar) bir zarara uğratılma-malıdır. (Bu), Allah'ın bir emir(idir); ve Allah, her şeyi bilendir, halimdir.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
قَانٍ=eğer السُّدُسُ=altıda bir düşer كَانُوا=iseler أَكْثَرُ=fazla فَهُمْ=onlar مِنْ ذَلِكَ=bundan شُرَكَاءُ=ortaktırlar فِي الثَّلَاثِ=üçte bire مِنْ بَعْدِ=sonradır وَصِيَّةٍ=vasiyetten أَوْ=veya يُوصَى بِهَا=yapılan غَيْرَ=olmayan بِذَيْنٍ=borçtan مُضَارٍ=zarar verici وَصِيَّةٌ=vasiyettir وَاللّٰهُ=Allah مِنَ اللّٰهِ=Allah'tan حَلِيمٌ=halimdir عَلِيمٌ=bilendir			Alim'dir, Halim'dir.	
4. 13 تِلْكَ=bunlar حُدُودُ=sınırlarıdır وَمَنْ=kim اللّٰهُ=Allah'ın يُطِيعُ=itaat ederse اللّٰهُ=Allah'a وَرَسُولُهُ=ve Elçisine يُدْخِلُهُ=(Allah onu) sokar تَجْرِي=cennetlere جَنَاتٍ=akan مِنْ تَحْتِهَا=altlarından الْأَنْهَارُ=ırmaklar خَالِدِينَ=sürekli kalacakları وَذَلِكَ=işte budur فِيهَا=içinde الْفَوْزُ=büyük الْعَظِيمُ=büyük	Bunlar Allah'ın koyduğu sınırlardır. Kim Allah'a ve Peygamber'e itaat ederse Allah onları içinde ebedi olarak kalacakları, altlarından ırmaklar akan Cennetlere yerleştirir. İşte büyük kurtuluş, büyük başarı budur.	İşte şu ahkâm-ı ilâhî, Allah'ın sizler için çizdiği hududu. Allah kendisine ve Peygamberine itaat edenleri o içinde ebediyen kalacakları altından ırmaklar akan cennete koyacak ki azim olan necat işte budur.	İşte bunlar; Allah'ın hudududur. Kim, Allah'a ve O'nun elçisine itaat ederse; Allah onu, altından ırmaklar akan cennetlere koyacaktır. İşte bu; en büyük kurtuluştur.	Bunlar Allah tarafından konulan sınırlardır. Kim Allah'a ve Elçisi'ne tabi olursa, Allah onu, mesken olarak içinden ırmaklar akan hasbahçelere koyacaktır; bu büyük bir mazhariyettir.
4. 14 وَمَنْ=kim de يَعِصِ=karşı gelir اللّٰهُ=Allah'a وَرَسُولُهُ=ve Elçisi'ne وَيَتَعَدَّ=aşarsa حُدُودَهُ=O'nun sınırlarını يُدْخِلُهُ=(Allah onu) sokar نَارًا=ateşe فِيهَا=içinde خَالِدًا=sürekli kalacağı وَلَهُ=onun için vardır عَذَابٌ=bir azab مُهِينٌ=alçaltıcı	Buna karşılık kim Allah'a ve Peygamber'e karşı gelir, O'nun çizdiği sınırları aşarsa Allah onu, içinde ebedi olarak kalmak üzere Cehennem'e atar. Onun için onur kırıcı bir azap vardır.	Kim Allah ile Peygamberine karşı gelir, Allah'ın çizdiği ahkâmın hududunu aşarsa onu ebediyen kalacağı nâra sokar; uğrayanı zelîl edici bir azap ise başkaca onu beklemekte.	Kim de Allah'a ve O'nun elçisine isyan eder de hududu aşarsa, onu da içinde temelli kalmak üzere ateşe sokar. Hor ve hakir edici bir azab vardır onun için.	Kim de Allah'a ve Elçisi'ne isyan eder ve O'nun (koyduğu) sınırları ihlal ederse, onu içinde yerleşip kalacağı ateşe atacaktır; ve onu alçaltıcı bir azap beklemektedir.
4. 15 يَأْتِيَنَّ=yapanlara وَاللَّاتِي= الْفَاحِشَةُ=fuhuş مِنْ نِسَائِكُمْ=kadınlarınızdan فَاسْتَشْهِدُوا=şahid getirin أَرْبَعَةً=dört عَلَيْهِنَّ=karşı فَإِنْ=eğer مِنْكُمْ=içinizden شَهِدُوا=onlar şahidlik ederlerse فَأَمْسِكُوهُنَّ=tutun (dışarı çıkarmayın) حَتَّى=kadar فِي النُّبُوتِ=evlerde يَتَوَفَّاهُنَّ=o kadınları alıncaya أَوْ=ya da الْمَوْتُ=ölüm يَجْعَلَ=gösterinceye اللّٰهُ=Allah سَبِيلًا=bir yol لَهُنَّ=onların yararına	Zina suçu işleyen kadınlarınızın aleyhinde dört kişinin şahitliklerine başvurunuz. Eğer dört kişi aleyhte şahitlik ederse o kadınları, ölünceye kadar ya da Allah kendileri hakkında başkaca bir yol gösterinceye kadar evlerinizden dışarı salmayınız.	Kadınlarınızdan fuhuş irtikâb edenlerin aleyhine sizlerden dört şahit getirin, eğer şehadet ederlerse ölüm kendilerini alıp götürünceye kadar yahut Allah kendilerine bir yol açıncaya kadar evlerden dışarı bırakmayın.	Kadınlarınızdan fuhuş yapanlara karşı, iğinizden dört şahid getirin. Onlar şehadet ederlerse; ölünceye veya Allah onlara bir yol gösterinceye kadar evlerde tutun.	Hayasızca davranışlarda bulunan kadınlarınıza gelince, aranızdan onların işlediği suça şahit olan dört kişiyi çağırın; bunlar onun için şahitlik yaparlarsa, suçlu kadınları ölüm alıp götürünceye yahut Allah onlara (tevbe etmeleri suretiyle) bir kapı açıncaya kadar evlerine hapsedin.
4. 16 وَالَّذَانِ=iki kişi يَأْتِيَانَهَا=fuhuş yaparsa مِنْكُمْ=içinizden فَأَذْهَبَا=onlara eziyet edin فَإِنْ=eğer تَابَا=tevbe eder وَأَصْلَحَا=ve uslanırlarsa فَاعْرِضْهُمَا=artık vazgeçin عَنْهُمْ=onlardan إِنَّ=çünkü اللّٰهُ=Allah كَانَ تَوَابًا=tevbeleri çok kabul edendir رَحِيمًا=çok esirgeyendir	Zina suçu işleyen çiftin her ikisini de eziyetli cezaya çarptırınız. Fakat eğer tevbe eder de uslanırlarsa artık yakalarını bırakınız. Çünkü Allah tevbeleri kabul eder ve merhametlidir.	Onu sizlerden irtikâb edenlerin de her ikisini cezaya çarpın, eğer tevbe eder ve halâs[ı] ele alırlarsa cezalarından vazgeçin (yaptıklarını görmemiş olun). Allah'ın tevbelere karşı bağışlayıcı, kulları hakkında rahîm olduğunda şüphe yok.	Sizden fuhuş yapanların her ikisine de eziyet edin. Tevbe edip ıslah olurlarsa; artık onlardan vazgeçin. Çünkü Allah, Tevvab, Rahim olandır.	Suçluların her ikisini de (böyle) cezalandırın; ama eğer ikisi de tevbe eder ve gidişatlarını düzeltirlerse, onları kendi hallerine bırakın: çünkü Allah tevbeleri kabul edendir, rahmet kaynağıdır.
4. 17 إِنَّمَا=şüphesiz عَلَى=göre التَّوْبَةُ=tevbesi makbuldür لِلَّذِينَ=şu kimselerin اللّٰهُ=Allah'a يَعْمَلُونَ=yapıp السُّوءَ=bir kötülük ثُمَّ=sonra بِجَهَالَةٍ=cahillikle يَتُوبُونَ=dönerler (tevbe ederler) مِنْ قَرِيبٍ=hemen ardından فَأُولَٰئِكَ=işte يَتُوبُ=tevbesini kabul eder اللّٰهُ=Allah وَكَانَ اللّٰهُ=Allah عَلَيْهِمْ=onların عَلِيمًا=bilendir حَكِيمًا=hüküm ve hikmet sahibidir	Allah, kötülüğü bilmeyerek işleyip de fazla geç kalmaksızın tevbe edenlerin tevbelerini kabul edeceğini vaad etmiştir. Hiç kuşkusuz Allah her şeyi bilir ve hikmet sahibidir.	Allah yalnız onların tevbesini kabul buyurur ki cahillik sâikasıyla günah işler de sonra bir zaman geçince tevbe ederler. İşte bunların tevbelerini Allah kabul buyurur. Allah âlîmdir, hakîmdir.	Allah için tevbe ancak, bilmeyerek kötülük yapıp da hemen tevbe edenlerin tevbesidir. İşte Allah, onların tevbesini kabul eder. Ve Alim, Hakim olandır.	Doğrusu, Allah'ın tevbeleri kabul etmesi, ancak bilmeyerek kötülük işleyen ve sonra, zaman geçirmeden tevbe edenlere mahsustur. Allah onlara rahmetiyle tekrar yönelecektir, zira Allah her şeyi bilendir, hikmet sahibidir.
4. 18 وَلَيْسَتْ=yoksa değildir التَّوْبَةُ=tevbe (af) لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ=yapıp yapıp da السَّيِّئَاتِ=kötülükler حَتَّى=nihayet إِذَا حَضَرَ=gelip çatınca أَحَدَهُمُ=kendilerine الْمَوْتُ=ölüm إِنِّي=ben قَالَ=diyenlere تُبْتُ=tevbe ettim الْآنَ=şimdi وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ=ve ölenlere (deği	Yoksa sürekli kötülük yapıp dururken ölümün eşğine gelince «Şimdi tevbe ettim» diyenler ile kâfir olarak ölenlerin tevbesi geçerli değildir. Biz böyleleri için acı bir azap hazırladık.	Yoksa Allah ne onların tevbesini kabul buyurur ki, günah işler dururlar, ta içlerinden biri son nefesine gelince "İşte ben şimdi tevbe ettim" der; ne diyorların ki, kâfir oldukları halde can verirler, bunlar için Bizler dayanılmaz azap âmâde eyledik.	Kötülükleri işleyip dururken, ölüm gelip çatınca: Şimdi işte gerçekten tevbe ettim, diyenlerin ve kafir olarak ölenlerin tevbesi kabul değildir. İşte onlar için, elem verici bir azab hazırlamışızdır.	Oysa ne ölüm anına kadar kötülük işleyip duran, ama o an gelip çatıldığında Şimdi tevbe ediyorum! diyenlerin tevbesi kabul edilecektir, ne de hakikat inkarcısı olarak ölenlerin; Biz, işte böylelerine şiddetli bir azap hazırlamışızdır.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
Idir) كَفَّارٌ=olarak وَهُمْ أَعْتَدْنَا=hazırlamışsızdır عَذَابًا=azab أَلَهُمْ أَلَيْمًا=acı bir				
4. 19 الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar يَا أَيُّهَا=Ey لَكُمْ=size لَا يَحِلُّ=helal değildir أَنْ تَرِثُوا=miras yoluyla almanız النِّسَاءَ=kadınları كَرِهًا=zorla وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ=onları sıkıştırmayın أَلْتَذْهَبُوا=alıp götürmek için بِبَعْضِ=bir kısmını مَا آتَيْتُمُوهُنَّ=onlara verdiklerinizin إِلَّا=başka مُبِينَةً=açık bir بِفَاحِشَةٍ=edepsizlik وَعَاشِرُوهُنَّ=onlarla geçinin بِالْمَعْرُوفِ=iyi فَإِنْ=eğer كَرِهْتُمُوهُنَّ=onlardan hoşlanmazsanız فَعَسَىٰ=bilin ki أَنْ تَكْرَهُوا=sizin hoşlanmadığınız شَيْئًا=bir şeye اللَّهُ=Allah وَيَجْعَلْ=koymuş olabilir كَثِيرًا=çok خَيْرًا=hayır فِيهِ=ona	Ey müminler, ak-rabalarınızın dul eşlerini zorla ni-kahlamanız helal değildir. İspat-lanmış bir edep-sizlik işlemedik-leri sürece ken-dilerine verdiği-niz mehrin bir kısmını geri al-mak amacı ile onlara baskı yapmayınız. On-lara karşı iyi dav-ranız. Eğer on-lardan hoşlan-mıyorsanız, bili-niz ki; hoşlan-madığınız birşeyi Allah hakkınızda çok hayırlı kılmış olabilir.	Ey iman edenler, sizlere zorla kadın-ların vârisi olmanız helâl olmadıgı gibi, verdiğiniz mehrin birazını kurtara-caksınız diye ken-dilerine eza etme-niz de helâl olmaz. Meğer ki açık bir fuhuş irtikâb eyle-miş olsunlar. Gelin onlarla güzel güzel geçinin, şayet kendilerinden hoş-lanmadınızsa bıra-kıvermeyin. Siz öy-le bir şeyden hoş-lanmayabilirsiniz ki Allah onda sizin için birçok hayırlar takdir buyurmuş olur.	Ey iman eden-ler; kadınlara zorla varis ol-maya kalkma-nız size helal değildir. Apa-çık hayasızlık etmedikçe on-lara verdiği-nizden mehrin bir kısmını alıp götürmeniz için onları sı-kıştırmayın, onlarla iyi ge-çinin. Eğer on-lardan bo-şanmıyorsa-nız; olabilir ki bir şey, sizin hoşunuza git-mez de Allah onu çok daha hayırlı kılar.	Siz ey imana ermiş olanlar! Hanımları-nıza, onların arzu-su hilafına (baskı yaparak) mirasçı olma(ya çalış-ma)nız helal değil-dir. Ve açık bir şe-kilde hayasızca davranma suçu iş-lemedikçe vermiş olduğunuz herhan-gi bir şeyi geri al-mak amacıyla on-lara baskı yapma-yın. Ve hanımları-nızla güzel bir şe-kilde geçinin; çün-kü onlardan hoş-lanmıyor olsanız bile, olabilir ki hoş-lanmadığınız bir şeyi Allah büyük bir hayra vesile kılmış olabilir.
4. 20 وَإِنْ أَرَدْتُمْ=almak istediğiniz takdirde اسْتِبْدَالَ=başka زَوْجٍ=bir eş مَكَانَ=yerine زَوْجٍ=bir eşin وَأْتَيْتُمْ=vermiş olsanız dahi إِحْدَاهُنَّ=onlardan birine قِطْرًا=kantarlarca mal فَلَا تَأْخُذُوا=geri almayın مِنْهُ=ondan (verdiğinizden) شَيْئًا=hiçbir şeyi أَتَأْخُذُونَهُ=verdiğinizizi alacak mısınız? بُهْتَانًا=iftira ederek وَإِنَّمَا=ve günaha girerek مُبِينًا=açıkça	Eğer eşinizi bı-rakıp başka bir kadınla evlen-mek isterseniz önceki eşinize gayet yüklü mik-tarda bir mehir vermiş olsanız bile bundan hiç-bir şey geri al-mayınız. Yoksa kadına iftira ata-rak ve apaçık bir günaha girerek mi verdiğinizizi ge-ri alacaksınız?	Bir kadını bıra-ka-rak yerine diğ-er bir kadını getirmek is-tiyorsanız evvelki-ne yüklerle mehir vermiş bulunsanız içinden bir şey al-mayın. Hem ne di-ye alacaksınız? Et-tiğiniz bühthanın, iş-lediğiniz açık gü-nahın bedeli diye mi?	Bir eşin yerine başka bir eş almak istedi-ğiniz takdirde; öncekine yük-lerle mehir vermiş olsanız bile, bir şey almayın. İftira ederek ve gü-naha girerek ona verdiğiniz geri alır mısı-nız?	Ama eğer bir kadı-nı bırakıp yerine başka birini almak isterseniz, birinci-sine verdiğiniz hiç-bir şeyi -ne kadar çok da olsa- geri almayın. Ona iftira ederek ve bu yüz-den açık bir günah işleyerek verdiğini-zi geri almak hiç olur mu?
4. 21 وَكَيْفَ=nasıl تَأْخُذُونَهُ=alırsınız ki وَقَدْ=andolsun أَفَضَىٰ=geçmiş (içli dışlı olmuş) idiniz بِبَعْضِكُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ=birbirinize وَأَخَذَنَ=ve onlar almışlardı مِنْكُمْ=sizden مِيثَاقًا=teminat غَلِيظًا=sağlam	Verdiğinizizi nasıl geri alırsınız ki, sizler birbirinizle içli- dışlı olmuş-sunuz ve onlar sizden güçlü bir güvence almış-lardır.	Nasıl alırsınız ki birbirinize o dere-celerde mahrem olmuşunuz. Bun-dan başka kendile-ri sizden kuvvetli bir misak almışlar-dı.	Onu nasıl alır-sınız ki; birbi-rinize karışıp katıldınız. Ve onlar, sizden kuvvetli te'minat aldı-lar.	Kendinizi birbirinize adadıktan ve eşiniz sizden sağlam bir taahhüt aldıktan sonra onu nasıl ge-ri alabilirsiniz?
4. 22 وَلَا تَنْكِحُوا=artık evlenmeyin مَا نَكَحَ=evlendiği آبَاؤُكُمْ=babalarınızın إِلَّا=hariç مِنَ النِّسَاءِ=kadınlarla قَدْ سَلَفَ=geçmişte مَا=olanlar إِنَّهُ=çünkü bu كَانَ فَاحِشَةً=edepsizliktir وَمَقْتًا=(Allah'ın) hışm(ı)dır وَسَاءَ=ve iğrenç سَبِيلًا=bir yoldur	Geçmiş uygula-malar bir yana, bundan böyle babalarınızın ev-lenmiş olduğu kadınlar ile ev-lenmeyiniz. Bu bir edepsizlik, iğ-renç bir hareket ve son derece çirkin bir gele-nektir.	Bir de babaların-ızın aldıkları kadın-ları almayın, me-ğ-er ki eskiden (ca-hiliyet zamanında) almış bulunasınız. Bu meslek şüphe yok [çirkin ve] iğ-renç idi. Hem mes-lek edinen için ne kötü bir yoldu!	Babalarınızın nikahladığı kadınları ni-kahlamayın. Geçmişte olanlar artık geçmiştir. Çünkü o, çok çirkin ve iğ-renç bir şeydi. Ve o, fena adetti.	Babalarınızın daha önce evlenmiş ol-duğu kadınlarla ev-lenmeyin, ama geçmişte olanlar geçmişte kalmıştır. Bu, kesinlikle utanç verici bir fiildir, çir-kin bir şeydir ve kö-tü bir yoldur.
4. 23 حُرْمَتَ=(şunlarla evlenmeniz) haram kılındı عَلَيْكُمْ=size أُمَّهَاتُكُمْ=analarınız وَبَنَاتُكُمْ=kızlarınız وَأَخَوَاتُكُمْ=kız kardeşleriniz وَعَمَّاتُكُمْ=halalarınız وَحَالَاتُكُمْ=teyzeleriniz وَبَنَاتُ الْأَخِ=kardeş kızları وَبَنَاتُ الْأُخْتِ=kız kardeş kızları وَأُمَّهَاتُكُمْ=analarınız الَّتِي أَرْضَعْنَكُمْ=sizi emziren وَأَخَوَاتُكُمْ=bacılarınız مِنَ الرِّضَاعَةِ=süt وَأُمَّهَاتُ=anaları نِسَائِكُمْ=karılarınızın وَرَبَائِبُكُمْ=üvey kızlarınız الَّتِي=ki olmuştur فِي حُجُورِكُمْ=birleştüğünüz مِنْ نِسَائِكُمْ=karılarınızdan الَّتِي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ=evlerinizde bulun فَإِنْ=eğer لَمْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ=henüz birleşmemiş-siniz بِهِنَّ=onlarla فَلَا جُنَاحَ=bir günah yoktur عَلَيْكُمْ=üzerinize وَحَلَائِلُ=karıları	Geçmiş uygula-malar bir yana, bundan böyle analarınız, kızla-rınız, kardeşleri-niz, halalarınız, teyzeleriniz, erkek kardeşleri-nizin kızları, kız kardeşlerinizin kızları, kız kardeşlerinizin kızları, sizi emzi-ren sütanneleri-niz, sütkardeşle-riniz, kaynanala-rınız, cinsel iliş-kide bulunduğ-u-nuz eşlerinizden doğan gözetimi-niz altındaki üvey kızlarınız -eğer anaları ile cinsel ilişkide bu-lunmamış iseniz bu kızlar ile ev-lenmeniz sa-kıncası yoktur-öz oğullarınızın eşleri ile evlen-meniz ve iki kız kardeşi birlikte nikahınız altında bulundurmanız size haram kılındı. Hiç kuşkusuz Allah affedici ve merhametlidir.	Analarınız, kızları-nız, hemşirelerin-iz, halalarınız, teyzeleriniz, kardeşleri-nizin kızları, hem-şirelerinizin kızları ve sizi emziren süt analarınızla süt hemşirelerin-iz, kaynanaların-ız ve kendileriyle zifafa girdiğiniz kadınla-rınızın kızı olup el-lerinizde büyüyen üvey kızlarınız siz-lere haram kılındı. Şayet analarıyla zi-fafa girmemişseniz kızlarını almanız size günah değil. Sonra kendi sul-bünüzden gelmiş oğullarınızın kadın-ları da, iki hemş-i-reyi bir araya ge-tirirseniz de sizlere haram kılındı. Me-ğ-er ki eskiden al-mış bulunasınız. Allah'ın afvı had-isiz, rahmeti pâyânsız olduğun-da şüphe yok.	Analarınız, kızları-nız, kız kardeşleri-niz, halalarınız, teyzeleriniz, kardeşlerinizin kızları, kız kardeşlerinizin kızları, sizi emziren süt anneleriniz, süt kardeşleri-niz, karılarını-zın anaları, gerdeğ-e girdi-ğiniz karıları-nızdan evleri-nizde bulunan üvey kızları-nız, size ha-ram kılındı. Eğer üvey kız-larınızın ana-ları ile gerde-ğ-e girmemiş-seniz, onlarla evlenmenizde bir vebal yok-tur. Öz oğulla-rınızın karıları ile evlenmeniz ve iki kızkar-deşi birlikte nikahlamanız da haramdır. Geçmişte olanlar artık geçmiştir. Şüphesiz ki Allah, Ga-fur'dur, Ra-him'dir.	Anneleriniz, kızla-rınız, kız kardeşle-riniz, halalarınız ve teyzeleriniz; kız ve erkek kardeşleri-nizin kızları; ve süt anneleriniz ile süt kardeşleriniz; eşle-rinizin anneleri; ve kendileriyle gerde-ğ-e girmiş olduğ-u-nuz eşlerinizden doğmuş olan üvey kızlarınız -ki onlar sizin evlatlıkları-nızdır- size haram kılınmıştır; fakat gerdeğ-e girmemiş-seniz (kızlarıyla ev-lenmenizde) bir günah yoktur; ve kendi sulbünüzden gelen oğullarınızın eşleri de (size ha-ramdır); aynı anda ve birlikte iki kız kardeşi (eş olarak) almanız da (yasak-lanmıştır); ama geçmişte olanlar geçmiştir. Çünkü Allah, çok bağış-la-yıcıdır, rahmet kaynağıdır.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ=sizden öncekilerin وَيَتُوبَ=ve bağışlamak وَاللَّهُ=Allah عَلَيْكُمْ=günahlarınızı عَلِيمٌ=bilendir حَكِيمٌ=hüküm ve hikmet sahibidir	Allah herşeyi bilir ve hikmet sahibidir.	Allah alîmdir, hakîmdir.	kabul etmek ister. Allah Halim'dir, Hakim'dir.	lendir, hikmet sahibidir.
4. 27 اللَّهُ=Allah يُرِيدُ=istiyor أَنْ يَتُوبَ=tevbenizi kabul etmek عَلَيْكُمْ=sizin وَيُرِيدُ=istiyorlar الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ=uyanlar ise الشَّهَوَاتِ=şehvetlerine أَنْ تَمِيلُوا=sizin düşmenizi عَظِيمًا=büyük bir sapıklığa	Allah sizin tevbelerinizi kabul etmek ister. Oysa nefislerinin arzuları peşinden koşanlar sizin büyük bir sapıklığa düşmenizi isterler..	Allah salâhınızı görerek günahlarınızı bağışlamak diliyor. Hevesâtına uyanlar da bâtla doğru müthiş bir ihmâkinizi istiyorlar.	Allah; sizin tövbelerinizi kabul etmek ister. Şehvetlerine uyanlarda sizin büyük bir sapıklığa düşmenizi isterler.	Allah size bağışlayacağı ile yaklaşırken (yalnızca) kendi ihtiraslarının ardından gidenler ise doğru yoldan sapmanızı isterler.
4. 28 اللَّهُ=Allah يُرِيدُ=istiyor أَنْ يَخْفَفَ=(ağır teklifleri) hafifletmek عَنْكُمْ=sizden وَخُلِقَ=yaratılmıştır الْإِنْسَانَ=insan ضَعِيفًا=zayıf	Allah yükümlülüklerinizi hafifletmek ister. Çünkü insan zayıf yaratılmıştır.	Allah üzerinizdeki tekâlifî böyle ruhsatlarla kolaylaştırmak diliyor. Zira insan zayıf yaratılmıştır.	Allah (tekliflerini) sizden hafifletmek istiyor. Ve insan, zayıf yaratılmıştır.	Allah yüklerinizi hafifletmek ister; zira insan zayıf yaratılmıştır.
4. 29 يَا أَيُّهَا لَا تَأْكُلُوا=yemeyin مِمَّا بَيْنَكُمْ=aranızda أَمْوَالِكُمْ=mallarınızı بِالْبَاطِلِ=batılla (haksız yere) إِلَّا=başka أَنْ تَكُونَ=olursa تِجَارَةً=ticaret عَنْ تَرَاضٍ=rızanızla yaptığınız مِنْكُمْ=kendi وَلَا تَقْتُلُوا=öldürmeyin أَنْفُسَكُمْ=canlarınızı da إِنْ=doğrusu كَانَ بَيْنَكُمْ=size karşı اللَّهُ=Allah رَحِيمًا=çok merhametlidir	Ey müminler, birbirinizin mallarını gayrı meşru yollar kullanarak değil, karşılıklı anlaşmaya dayalı ticaret yolu ile yiyeiniz, kendinizi öldürmeyiniz. Hiç şüphesiz Allah size karşı merhametlidir.	Ey iman edenler! Meşru olmayan suretlerle mallarınızı yemeyin (Meşru olmayan suretlerle birbirinizin mallarınızı yemeyin). Lâkin rızanızla akdedeceğiniz bir ticaret olursa ona diyecek yok. Bir de kendilerinizi öldürmeyin (birbirinizi öldürmeyin / nefislerinizi öldürmeyin / kendinizi öldürmeyin). Allah'ın hakkınızda rahîm olduğu âşikâr.	Ey iman edenler; mallarınızı aranızda karşılıklı rıza ile gerçekleştirdiğiniz ticaret yolu hariç, batıl yollarla yemeyin. Ve kendinizi öldürmeyin. Şüphesiz ki Allah, sizin için Rahim olanıdır.	Siz ey imana ermiş olanlar! Birbirinizin mallarını haksız yollarla -karşılıklı rızaya dayanan ticaret yoluyla da ol- sa- heba etmeyin ve birbirinizi mahvetmeyin; zira Allah, sizin için bir rahmet kaynağıdır.
4. 30 وَمَنْ ذَلِكَ=bunu عُنَاْنَا=düşmanlık وَوَظْلَمًا=ve zulüm ile فَسَوْفَ نُصْلِيهِ=onu sokacağız وَكَانَ ذَلِكَ=Bu نَارًا=cehenneme عَلَى اللَّهِ=Allah'a يَسِيرًا=kolaydır	Kim zulüm ve saldırganlık yolu ile böyle yaparsa ilerde onu Cehennem ateşine atacağız. Bunu yapmak Allah için gayet kolaydır.	Kim haksızlık ederek, zulmederek bunu işlerse kendisini ateşe sokacağız ki Allah'a göre bu pek kolay.	Kim, zulüm ve düşmanlıkla bunu yaparsa; yakında onu cehenneme sokacağız. Bu Allah'a kolaydır.	Bunu düşmanca bir niyetle ve zulüm için yapana gelince, biz onu zamanı geldiğinde ateşin (azabın)a mahkum edeceğiz; zira bu Allah için kolay bir şeydir.
4. 31 إِنْ=eğer تَجْتَنِبُوا=kaçınırsanız كَبَائِرَ=büyük günahlardan مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ=size yasaklanan عَنْكُمْ=sizin نُكَفِّرُ=örteriz سَيِّئَاتِكُمْ=küçük günahlarınızı وَنُدْخِلْكُمْ=ve sizi sokarız مِنْكُمْ=güzel مُدْخَلًا=bir yere	Eğer size yasaklanan büyük günahlardan kaçınırsanız, küçük günahlarınızı bağışlar ve sizi onurlu bir konuta yerleştiririz.	Eğer sizler nehy edildiğiniz günahların büyüklerinden uzak durursanız, küçük günahlarınızı örteriz ve sizleri cennetin o kerîm olan harfîmine koyarız.	Size yasaklanan büyük günahlardan kaçınırsanız; küçük günahlarınızı örter ve sizi şerefli bir mevkiye koyarız.	Uzak durmanız emredilen büyük günahlardan kaçınırsanız, (küçük) kusurlarınızı örteriz ve sizi şerefli bir meskene yerleştiririz.
4. 32 وَلَا تَتَمَنَّوْا=göz dikmeyin مَا فَضَّلَ=üstün kıldığı şeylere بِعَظْمِكُمْ=sizi اللَّهُ=Allah'ın يَهُ=onunla عَلَى بَعْضٍ=birbirinizden لِلرِّجَالِ=erkeklerle de نُصِيبُ=bir pay var مِمَّا كَسَبُوا=kazandıklarından وَالنِّسَاءِ=kadınlara da نُصِيبُ=bir pay var مِمَّا كَسَبْنَ=kazandıklarından اللَّهُ=Allah'tan وَاسْأَلُوا=isteyin مِنْ فَضْلِهِ=O'nun lütfunu إِنَّ=kuşkusuz اللَّهُ=Allah كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ=her şeyi عَلِيمًا=bilendir	Aranızda derece farkı doğuran ilahi bağışlara özlem beslemeyiniz. Erkekler kazançlarından pay aldıkları gibi kadınlar da kazançlarından pay alırlar. İstediklerinizi Allah'ın kereminden isteyiniz. Hiç şüphesiz Allah her şeyi bilir.	Bir de sizler öyle şeyler temenni edip durmayın ki Allah onları sebep kılarak bir takımınızı başkalarının üzerine geçirmiştir erkeklerin kendi kazandıklarından nasipleri olduğu gibi kadınların da kendi kazandıklarından nasipleri var. Hem sizler isterken Allah'ın fazlından isteyin. Muhakkak ki Allah'ın ilmi herşeyi muhît.	Allah'ın sizi birbirinizden üstün kıldığı şeyleri özlemeyin. Erkeklerle kazandıklarından bir pay vardır. Kadınlara da kazandıklarından bir pay vardır. Allah'ın lütfundan isteyin. Muhakkak ki Allah; herşeyi bilici olanıdır.	O halde Allahın kimilerinize diğerlerinden daha fazla bağışladığı nimetlere imrenmeyin. Erkekler kendi kazançlarından bir fayda sağlarlar, kadınlar da kendi kazançlarından... Bu nedenle lütfundan size bahşetmesini) Allahtan dileyin; şüphesiz Allah, her şeyin tam bilgisine maliktir.
4. 33 وَلِكُلِّ جَعَلْنَا=kıldık مَوَالِي=varisler مِمَّا تَرَكَ=biraktıklarından الْوَالِدَانِ=ana babanın وَالْأَقْرَبُونَ=ve akrabanın وَالَّذِينَ=kimselere de عَقَدْتُ=bağladığı فَاتَوْهُمْ=yeminlerinizin إِنْ=şüphesiz نُصِيبُهُمْ=hisselerini اللَّهُ=Allah كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=herşeyi شَهِيدًا=görmektedir	Kadın erkek herkese ana babaların, akrabaların ve yeminli sözleşmeler yaptığınız kimselerin miraslarından pay ayırdık. Bu pay sahiplerine paylarını veriniz. Hiç şüphesiz Allah her şeyin şahididir.	Ana baba ile yakın hısımların bıraktıklarını bütün mala bizler [varisler] gösterdik. (Ana baba ile yakın hısımların bıraktıklarından kendilerini [varis] kıldığımız her cemaatin nasibi var.)Aranızdaki ahdî yeminlerinizle bağladığınız (ellerinizle bağladığınız) kimselere gelince onlara nasipleri neyse verin. Allah'ın herşeyi gördüğü meydanda.	Ana-babanın ve akrabanın geriye bıraktıklarından her birine varisler kıldık. Yeminlerinizin bağladığı kimsele-re hisselerini verin. Muhakkak ki; Allah herşeye şahid olanıdır.	Herkes için (bir şeyler) bırakabileceği mirasçılar tayin etmişizdir: ane-babalar, yakın akrabalar ve kendilerinizin ahitlediğiniz kimseler; öyleyse onlara paylarını verin, zira Allah her şeye şahittir.
4. 34 الرِّجَالِ=erkekler قَوَّامُونَ=yöneticidirler عَلَى النِّسَاءِ=kadınlar üzerinde اللَّهُ=Allah بِمَا فَضَّلَ=üstün kıldığı بَعْضَهُمْ=insanları عَلَى بَعْضٍ=birbirinden وَبِمَا أَنْفَقُوا=ve harcadıkları için	Allah'ın kimini kimine üstün kılmasından ötürü ve erkeklerin mallarından sarf etmelerinden dolayı erkekler kadınlar üzerine hakimdirlər. İyi kadınlar; gönüllerden boyun eğenler ve Allah'ın korunmasını emrettiğini, kocası-	Erkekler kadınlar üzerinde hâkimdirlər. Çünkü bir kere Allah ötekilerini be-ratmış, sonra onlar bunların yolunda mallarını saçıp dureruyorlar. Onun için işleri salâh olan kadınlar, kocalarının kendi üzerle-rindeki haklarına boyun eğlerler. Al-	Allah'ın kimini kimine üstün kılmış olması ve onların infak etmeleri sebebiyle er-mekler, kadınlar üzerine hakimdirlər. İyi kadınlar; itaatli olan ve Al-lah'ın kendile-rini koruması-	Erkekler, kadınları, Allahın kendilerine onlardan daha fazla bağışladığı nimetleri ve sahip oldukları servetten yapabilecekleri harcamalarla koruyup gözetirler. Dürüst ve erdemli kadınlar, gerçekten Allahın ko-ru(nmasını bu-yur)duğu mahremi-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fi Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
مِنْ أَمْوَالِهِمْ=mallarından فَالصَّالِحَاتُ=bundan dolayı iyi kadınlar قَانِتَاتٌ=itaatkâr olup حَافِظَاتٌ=gizliyi korurlar بِمَا=karşılık حَفِظَ=kendilerini korumasına اللَّهِ=Allah'ın وَاللَّاتِي=kadınlara تَخَافُونَ=korktuğunuz نُشَوْرَهُنَّ=hırçınlık etmelerinden فَعِظُوهُنَّ=öğüt verin وَاهْجُرُوهُنَّ=onlara sokulmayın فِي الْمَضَاجِعِ=yataklarda وَاضْرِبُوهُنَّ=onları dövün فَإِنْ=eğer أَطَعْنَكُمْ=size itaat ederlerse فَلَا تَبْغُوا=artık aramayın عَلَيْهِنَّ=onların aleyhine إِنَّ=çünkü كَانَ عَلَيَّ=yücedir الله=Allah كَبِيرًا=büyüktür	nın bulunmadığı zaman da koruyanlardır. Serkeşlik etmelerinden endişelendiğiniz kadınlara önce öğüt verin. Uslanmazlarsa, kendilerini yataklarında yalnız bırakın. Yine dinlemezlerse dövün. Size itaat ettikleri takdirde incitmeye bir bahane aramayın. Çünkü Allah çok yücedir, çok büyüktür.	lah'ın kendilerini korumasına mukabil kendileri de mukabele imkânı olmayan vazife-i emanetleri korurlar. Kocalarına isyan edeceklerini sezerek endişeye düştüğünüz kadınlara gelince, evvelâ kendilerini irşad edin, sonra yattıkları yerde yalnız başlarına bırakın, yine dinlemezlerse dövün. Dinledikleri halde incitmeye vesile aramayın. Allah'ın yüksek olduğunu, büyük olduğunu bilin.	na karşılık, kendileri de gizliyi koruyanlardır. Serkeşlik etmelerinden endişelendiğiniz kadınlara öğüt verin, kendilerini yataklarında yalnız bırakın, (yine uslanmazlarsa) dövün, sizi itaat ederlerse aleyhlerinde bir yol aramayın. Muhakkak ki Allah; Aliyy ve Kebir olanıdır.	yeti koruyan sadık ve itaatkar kadınlardır. Kötü niyetlerinden korktuğunuz kadınlara gelince, onlara (önce) nasihat edin; sonra yataktaki yalnız bırakın; sonra dövün; ve bundan sonra itaat ederlerse onları incitmekten kaçının. Allah gerçekten yücedir, büyüktür.
4. 35 وَإِنْ=eğer خَفِنُمْ=endişe duyarsanız شِقَاقٌ=açılmasından فَابْعَثُوا=gönderin حَكَمًا=bir hakem مِنْ أَهْلِهِ=erkeğin ailesinden وَحَكَمًا=ve bir hakem مِنْ أَهْلِهَا=kadının ailesinden إِنْ=eğer يُرِيدَا=isterlerse بُفُوقٍ=bulur إِصْلَاحًا=uzlaştırmak بَيْنَهُمَا=onların arasını الله=Allah إِنَّ=çünkü الله=Allah كَانَ عَلَيْهِ=(herşeyi) bilendir خَبِيرًا=haber alandır	Eğer karı kocanın arasının açılmasından endişe ederseniz onlara biri erkeğin ve öbürü kadının akrabası olan iki arabulucu gönderiniz. Eğer bu arabulucular karı-kocayı barıştırmak isterlerse Allah onların arasını bulur. Hiç şüphesiz Allah herşeyi bilir ve herşeyden haberdardır.	Eğer kadınla erkek arasındaki geçimsizlikten (<i>dargınlık-tan / bozuşukluk-tan</i>) endişeye düşerseniz onun tarafından bir hakem, bunun tarafından da bir hakem gönderin. Bunlar barıştırmayı gerçekten isterlerse Allah aralarındaki dargınlığın yerine geçim verir. Allah'ın herşeyi bildiği, herşeyden haberdar olduğu âşikâr.	Eğer aralarının açılmasından endişeye düşerseniz; erkek tarafından bir hakem, kadın tarafından bir hakem gönderin. Bunlar barıştırmak isterlerse; Allah, onların arasını bulur. Muhakkak ki Allah; Alim, Habir olanıdır.	Şayet (evli) bir çift arasında anlaşmazlık doğmasından korkarsanız, erkeğin ve kadının ailelerinden birer hakem tayin edin; eğer iki taraf da işi düzeltmek isterse, Allah onları uzlaştırır. Bilin ki Allah, gerçekten her şeyi bilendir, her şeyden haberdar olanıdır.
4. 36 اللَّهُ=Allah'a وَاعْبُدُوا=kulluk edin وَلَا تُشْرِكُوا=ortak koşmayın شَيْئًا=hiçbir şeyi O'na وَبِالْوَالِدَيْنِ=ana babaya إِحْسَانًا=iyilik edin وَبِذِي الْقُرْبَى=akrabaya وَالْيَتَامَى=öksüzlere وَالْمَسَاكِينِ=yoksullara وَالْجَارِ=komşuya ذِي الْقُرْبَى=yakın وَالْجَارِ=komşuya الْجُنْبِ=uzak وَالصَّاحِبِ=arkadaşa بِالْجُنْبِ=yan(ınız)daki وَابْنِ السَّبِيلِ=yolcuya وَمَا مَلَكَتْ=altında bulunanlara إِنَّ=şüphesiz أَيْمَانَكُمْ=ellerinizin الله=Allah لَا يُحِبُّ=sevmez كَانَ مُخْتَالًا=kurumlu مَنْ=insanları فَخُورًا=böbürlenlen	Allah'a kulluk ediniz. O'na hiçbir şeyi ortak koşmayınız. Ana-babaya, akrabalara, yetimlere, yoksullara, yakın komşulara, uzak komşulara, el komşulara (yakın arkadaşlara, yarı yolda kalanlara, elinizin altındakilere iyilik ediniz. Allah kendini beğenmiş kibirlileri kesinlikle sevmez.	Allah'a kulluk edin ve hiçbir şeyi Kendisine şirk koşmayın, sonra analarınıza, babalarınıza, hısımlarınıza, yetimlere, biçârelere, hısımlarınıza, yakın komşulara, uzak komşulara, el komşulara (yakın arkadaşlara, yoldaşlara, yolda kalmışlara, elinizde esirlere (<i>rakabesine mâlik olduklarınıza</i>) karşı iyilikten ayrılmayın. İyi bilinki etrafındakilere kibirlenen, kurulan adamları Allah sevmez.	Allah'a ibadet edin. O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Ana-babaya da iyilik. Yakınlara, yetimlere, düşkünlere, yakın komşuya, uzak komşuya, yakın arkadaşa, yolcuya ve sağ elinizin sahib olduklarına da. Allah, kendini beğenip böbürlenmeleri elbette sevmez.	(Yalnızca) Allaha kulluk edin ve Ondan başka hiçbir şeye asla ilahlık yakıştırmayın. Anne-babanıza ve yakın akrabanıza, yetimlere ve muhtaçlara, kendi çevrenizden olan komşulara ve yabancı komşulara, yanınızdaki-yakınınzdaki arkadaşa, yolcuya ve meşru yollarla malik olduklarınıza iyilik yapın. Doğrusu Allah böbürlenerek küstahça davrananları sevmez;
4. 37 الَّذِينَ=bunlar يَبْخُلُونَ=cimrilik ederler وَيَأْمُرُونَ=ve emrederler النَّاسِ=insanlara da بِالْبُخْلِ=cimriliği وَيَكْتُمُونَ=gizlerler مَا آتَاهُمْ=kendilerine verdiğini الله'ın مِنْ فَضْلِهِ=bol hazinesinden وَأَعْتَدْنَا=(biz de) hazırlamışızdır لِلْكَافِرِينَ=o nankörlere عَذَابًا=bir azab مُهِينًا=alçaltıcı	Bunlar kendileri cimrice davranışları gibi başkalarına da cimri olmayı önerirler ve Allah'ın lütuf eseri olarak kendilerine verdiği imkânları gizlerler. Biz kâfirler için onur kırıcı bir azap hazırladık.	O adamlar ki hem kendi mallarını muhtaç olanlardan esirgerler, hem esirgemeyi başkalarına da tavsiye ederler. Ve Allah'ın fazlından verdiği nimetleri gizli tutarlar. Bizler kâfirler için, uğrayanı zelif edici bir azap âmade kıldık.	Onlar ki; hem cimrilik ederler, hem de insanlara cimrilik tavsiye ederler ve Allah'ın kendilerine lütfundan verdiği şeyleri saklarlar. Biz, kâfirler için hor ve rüsvay edici bir azab hazırladık.	(ve) cimrilik yapan, başkalarına da cimriliği tavsiye eden ve Allahın kendilerine bağışladığı nimetleri gizleyenleri de... Böylece hakikati inkar eden herkes için utanç verici bir azap hazırladık.
4. 38 وَالَّذِينَ=bunlar يُنْفِقُونَ=verirler رِئَاءَ=gösteriş için النَّاسِ=insanlara وَلَا يُؤْمِنُونَ=inanmazlar وَلَا بِالْيَوْمِ=ve gününe الله'a يَكُنْ=ise لَهُ قَرِينًا=arkadaşı الشَّيْطَانِ=şeytan فَسَاءَ=o(nun) ne kötü قَرِينًا=bir arkadaş(ı var)dır	Yine bunlar başkalarına gösteriş olsun diye mal verirler, Allah'a ve ahiret gününe inanmazlar. Yoldaşı şeytan olanın ne kötü yoldaşı vardır!	Mallarını halka gösteriş için dağıtan, sonra ne Allah'a, ne âhiret gününe inananlara gelince, işte bir kimseye ki şeytan arkadaş olur, o ne kötü bir arkadaş olur.	Mallarını, insanlara gösteriş için sarfeden, Allah'a ve ahiret gününe inananları da Allah sevmez. Şeytan kime arkadaş olursa; o, ne kötü bir arkadaştır.	Allaha ve Ahiret Gününe inanmadıkları halde mallarından başkalarına (sırf) insanlar görüp takdir etsinler diye harcayanlar(ı Allah sevmez); yakın dostu şeytan olan kişi, ne kötü dost sahibidir!
4. 39 وَمَاذَا=ne olurdu عَلَيْهِمْ=onlara أَمْوَالُ=sanki أَمْنًا=inansalardı وَالْيَوْمِ=ve gününe الله'a	Eğer onlar Allah'a ve ahiret gününe inansalar ve Allah'ın kendilerine bağışladığı mallarının bir bölümü-	Bunlar Allah'a iman getireydiler, âhiret gününe inanıyorlardı, Allah'ın kendilerini merzûk buyurduğu nimetlerden muhtaç	Ne olurdu sanki onlar; Allah'a, ahiret gününe inamış ve Allah'ın verdiği rızıklardan in-	Onlar sadece Allaha ve Ahiret Gününe inanıyorlarsa ve Allahın kendilerine rızık olarak bağışladığını (Onun yolunda) harcıyorlar-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
الْآخِرَ=ahiret وَأَنْفَقُوا=ve harcasalardı مِمَّا رَزَقَهُمْ=kendilerine verdiği rızıktan وَكَانَ اللَّهُ=Allah'ın وَعَلِيمًا=biliyordu onları	nü hayr yolunda harcasalardı, ne olurdu? Hiç kuşkusuz Allah onların yaptıkları her şeyi bilir.	olanlara dağıttaydı-lar acaba ne ziyan-ları olurdu? Allah onların ettiklerini biliyor.	fak etmiş olsalardı. Allah on-ları çok iyi bi-lendir.	sa neden korksun-lar ki? Allah onlar hakkındaki her şeyi bilir.
4. 40 إِنَّ اللَّهَ=şüphesiz لَا يَظْلِمُ=haksızlık etmez وَإِنْ زَرَّةٌ ذَرَّةٌ=kadar تَكُ=olsa يُضَاعِفَهَا=onu kat kat yapar وَيُؤْتِ=ve verir مِنْ لَدُنْهُ=kendi katından da بِغَيْرِ عَظِيمٍ=büyük bir mükâfat	Hiç şüphesiz Al-lah zerre kadar haksızlık etmez. Eğer bu bir iyilik olursa onu bir kaç kat büyütür ve karşılığında kendi katından büyük bir mükâfat verir.	Allah kuluna zerre ağırlığına zul-metmez. Eğer ku-lunun o zerre ağır-lığına işlediği iyilik ise karşılığını kat kat arttırdıktan başka taraf-ı Sübhânîsinden ona azîm ecir ih-san buyurur.	Allah; şüphe-siz zerre ka-dar haksızlık yapmaz. Ama zerre kadar iyilik yapılsa onu kat kat ar-tırır. Ve kendi katından bü-yük bir mûka-faat verir.	Şüphesiz Allah, kimseye zerre ka-dar haksızlık yap-maz; eğer hayırlı bir iş varsa onu kat kat artırır ve rah-metinden büyük bir ödül bahşeder.
4. 41 إِذَا=zaman فَكَيفَ=(halleri) nice olur? مِنْ كُلِّ جُنْتَا=getirdiğimiz بِشَهِيدٍ=bir şahid وَجُنْتَا=ve getirdiğimiz شَهِيدًا=şahid عَلَى هَؤُلَاءِ=bunlara	Her ümmete karşı birer şahid tutacağımız ve seni de kendile-rine karşı birer şahid tutacağı-mız ve seni de kendilerine karşı şahit gösterece-ğimiz gün acaba onların halleri nasıl olacak?	Her ümmetten kendilerine karşı bir şahit getirdiği-miz, yâ Muham-med seni de şunla-ra şahit getirdiği-miz gün acaba hal-leri ne olacak?	Her ümmetten bir şahid kıldı-ğımız ve onla-ra da seni şa-hid getirdiği-miz zaman ni-ce olacak?	Öyleyse (Hesap Günü), her topluluk içinden şahitler ge-tireceğimiz ve seni (ey Peygamber) onlar aleyhinde şahit tutacağımız zaman, ne olacak (o günahkarların halî?)
4. 42 يَوْمَئِذٍ=o gün الَّذِينَ كَفَرُوا=nankörlük edip وَعَصُوا=karşı gelenler الرَّسُولَ=(Allah'ın) Elçi(sin)e لَوْ تَسَوَّى=bir olmayı بِهِمُ الْأَرْضُ=yer ile وَلَا يَكْتُمُونَ=ve gizleyemezler اللَّهُ=Allah'tan حَدِيثًا=hiçbir söz	Kâfirler ve Pey-gamberlere karşı gelenler o gün yerle bir olmayı özlemle isterler. Onlar Allah'tan hiçbir söz sakla-yamazlar.	İşte o gün yok mu, o gün vaktiyle Al-lah'ı tanımayan, Peygamberi say-mayan kimseler, "Keşke yerlerin al-tına gömüleydik de toprakla bir ediley-dik!" diyecekler (... kimseler yerin altı-na gömülerek top-rakla bir edilmesini isteyecekler) ve Al-lah'tan hiçbir söz saklayamayacak-lar.	İşte o gün, küfredip Ra-sul'e asi olan-lar, isterlerdi ki; yerle bir ol-salardı da Al-lah'dan o bir sözü gizle-memiş bulun-salardı.	Hakikati inkara şartlanmış olanlar ve Peygambere itaatsizlik yapanlar o gün toprağın kendilerini yutma-sını isteyecekler; ama onlar, olup bi-ten hiçbir şeyi Al-lahtan giz-le(ve)meyeceklerdi r.
4. 43 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا=Ey inananlar لَا تَقْرَبُوا=yaklaşmayın وَأَنْتُمْ=siz الصَّلَاةَ=namaza حَتَّى=ki سَكَارَى=sarhoşken تَعْلَمُوا=bilesiniz مَا تَقُولُونَ=ne dediğinizi وَلَا جُنْبًا=dışında إِلَّا= عَابِرِي=geçici olmanız سَبِيلٍ=yoldan تَغْتَسِلُوا=yıkanınca حَتَّى=kadar وَإِنْ كُنْتُمْ=iseniz أَوْ=yahut مَرْضَى=hasta أَوْ=yahut عَلَى سَفَرٍ=yolculukta أَحَدٌ=biriniz مِنْكُم=sizden لَا مَسْئَمَ=yahut da لَا مَسْئَمَ=dokunmuşsanız النِّسَاءَ=kadınlara فَلَمْ تَجِدُوا=bulamadığınız takdirde مَاءً=su فَتَتَيَمَّمُوا=teyemmüm edin طَيِّبًا=temiz فَامْسَحُوا=(Toprağı) sürün يُؤْخِذُكُمْ=yüzlerinize وَأَيِّدِيكُمْ=ve ellerinize إِنَّ=Şüphesiz كَانَ عَفْوًا=çok affeden اللَّهُ=Allah غَفُورًا=çok bağışlayandır	Ey iman edenler! Sarhoşken, ne söylediğinizi bi-linceye kadar, bir de cünüpken - yolcu olmanız müstesna- gusül yapmadıkça namaza yaklaştı-mayın. Eğer hasta veya yol-culukta iseniz, yahut herhangi biriniz ayak yo-lundan gelmişse veya kadınlara yaklaşmışsanız ve bu durumlarda su bulama-mışsanız pak bir toprağa teyem-müm edin, yüz-lerinize ve elleri-nize sürün. Şüp-hesiz ki Allah, çok affedicî, çok bağışlayıcıdır.	Ey iman edenler! Söylediğinizi bilecek halde olma-dıkça sarhoşken ve yıkanmadıkça - meğer ki yolcu bu-lunasınız- cünüp-ken namaza yak-laşmayın. Eğer hasta iseniz yahut seferde iseniz ya-hut biriniz ihtiyaç üzerine gidilen yerden gelmişse-niz, yahut kadınla-ra değmişseniz, su bulamadığınız hal-de (su bulamıyo-rsanız) temiz bir toprak arayın, yü-zünüze ellerinize meshedin. Allah'ın afvı büyük, gufranı geniş olduğu âşikâr.	Ey iman eden-ler; sarhoş-ken, ne söyle-diğinizi bilin-ceye kadar, bir de cünüb-ken -yolcu ol-manız müs-tesnagusül yapmadıkça namaza yak-laşmayın. Eğer hasta veya yolculuk-ta iseniz, ya-hut herhangi biriniz heladan gelirse veya kadınlara yak-laşıp da su bulamazsanız, temiz bir top-rağa teyem-müm edin, yüzlerinize ve ellerinize sü-rün. Şüphesiz ki Allah; Afüvv ve Gafur olandır.	Siz ey imana ermiş olanlar! Sarhoş iken namaz kılma-ya kalkışmayın, ne dediğinizi bilinceye kadar (bekleyin); ve boy abdestini gerektiren bir du-rumda (iken de) yı-kanınca ya kadar seyahatte olmanız (ve yıkanma imka-nından yoksun bu-lunmanız) hali dı-şında- (namaza kalkışmayın). Ama eğer hasta iseniz veya seyahattey-seniz yahut tabii ih-tiyacınızı yeni gi-dermişseniz veya bir kadın ile birlikte olmuşsanız ve hiç su bulamıyorsanız, o zaman temiz top-rağı alın, (onunla) yüzünüzü ve elleri-nizi hafifçe ovun. Bilin ki Allah, ger-çekten günahları temizleyendir, çok affedicidir.
4. 44 أَلَمْ تَرَ=görmedin mi? إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا=şu kendilerine verile نَصِيبًا=bir pay مِنَ الْكِتَابِ=Kitaptan يَشْتَرُونَ=satın alıyorlar الضَّلَالَةَ=sapıklılığı وَيُرِيدُونَ=istiyorlar ki أَنْ تَضِلُّوا=siz de sapıtasınız السَّبِيلَ=yolu	Şu kendilerine kitaptan bir pay verdiklerimizi görmüyor mu-sun? Bunlar sa-pıklığı satın alı-yorlar ve sizin de yoldan çıkmanızı istiyorlar.	Yâ Muhammed, bakmaz mısın şu kendilerine Allah'ın Kitabı'nı anlamak nasibi verilen kim-selere ki hakkı ve-rip dalâli alıyorlar. Ve sizleri[n] de doğru yoldan şa-şırmanızı istiyorlar.	Bakmazmısın şu kendilerine kitabdan bir pay verilmiş olanlara? Kendileri sa-pıklığı satın aldıkları gibi sizin de yol-dan sapmanı-zı istiyorlar.	Kendilerine ilahi kelandan bir pay verilmiş olanların şimdi onu sapıklık ile değiştirdiklerini ve sizin (de) yoldan çıkmanızı istedikle-rini görmüyor mu-sunuz?
4. 45 أَعْلَمُ=daha iyi bilir بِأَعْدَانِكُمْ=sizin düşmanlarınızı بِاللَّهِ=Allah وَكَفَى=yeter دُوسًا=dost olarak وَكَفَى=yeter بِاللَّهِ=Allah نَصِيرًا=yardımcı olarak da	Allah düşmanla-rınızı çok iyi bilir. O vekil ve yar-dım edici olarak size yeter.	Hasımlarınızı Allah sizlerden daha iyi bilir. Onları bırakın; Allah'ın yâr olması, Allah'ın nasîr ol-ması sizlere elve-ri.	Allah, düş-manlarınızı daha iyi bilir. Allah, size dost olarak da yeter, yardım-cı olarak da yeter.	Fakat Allah, düş-manlarınızın kimler olduğunu çok iyi bi-lir. Hiç kimse Allah gibi dost olamaz ve hiç kimse Allahın yardım ettiği gibi yardım edemez.
4. 46 مِنْ=öyleleri var ki الَّذِينَ هَادُوا=Yahudilerden يُحَرِّفُونَ=kaydırıyorlar الْكَلِمَ=kelimeleri عَنْ مَوَاضِعِهِ=yerlerinden وَيَقُولُونَ=diyorlar سَمِعْنَا=işittik وَعَصَيْنَا=ve isyan ettik وَسَمِعْ=dinle غَيْرَ مُسْمِعٍ=dinlemez olası وَرَاِعْنَا=ve "ra'ina" لَيًّا=eğip bükerek	Yahudiler içinde öyleleri var ki, bu dine hakaret et-mek amacı ile Tevrat'taki keli-meleri değiştirerek ve dillerini ağız boşlukla-rında burarak «işittik ve karşı geldik», «Dinle sözü dinlenmez olasıca!» ve «Raina (Bizi gö-zet anlamına da gelen eş sesli bir hakaret deyimi)» derler. Oysa eğer (böyle di-	Yahudiliği kabul edenlerden bir cemaat var: Kelime-leri yerlerinden oynatıyorlar, sonra söyleyeceklerini dilleriyle eğerek, bükerek dini mas-karaya alarak "İşit-tik ve isyan ettik... İşitilmez sözler du-yasın!" diyorlar. Böyle söyleyecek-lerine "İşittik ve kabul ettik. Dinle, bize bak" deselerdi kendileri hesabına daha hayırlı, daha dürüst olurdu.	Yahudilerden öyleleri var ki; kelimeleri yer-lerinden de-ğiştirir ve dille-rini eğip bükerek ve dine tan ederek; işittik ve karşı geldik, duy, duymaz olası ve bizi güt (ra-ina) derler. Eğer işittik ve itaat ettik, din-le ve bizi gö-zet demiş ol-salardı, onlar için daha iyi	Yahudi itikadına mensup olanların bir kısmı, (vahye-dilmiş) sözlerin an-lamını çarpıtırılar; sözleri asıl bağla-mından kopararak, (şimdi yaptıkları gi-bi) işittik ama karşı çıkıyoruz! ve Din-leyin ama kulak asmayın! ve Asıl sen biz(im sözü-müz) ey Muhammed)! derler; böylece dil-leriyle oyun oynar-lar ve (sahiîh) itika-dın yanlış olduğu-

Kelime	Meali	(Süleyman Ateş)	Fî Zılâ-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	دillerini بِالسَّيِّئِهِمْ وَطَعْنَا=taşlayarak ve dini فِي الدِّينِ وَلَوْ=keşke (eğer) onlar أَنَّهُمْ قَالُوا=deselerdi =ve itaat ettik وَأَطَعْنَا=ışittik dinle وَأَسْمَعُ=ve bize bak =daha iyi خَيْرًا=elbette olurdu =kendileri için لَّهُمْ وَأَقْوَمَ=daha sağlam =onları lanetlemişti لَعَنَهُمْ=fakat =Allah =inkârlarından dolayı بِكُفْرِهِمْ =inanırlar فَلَا يُؤْمِنُونَ =pek az إِلَّا قَلِيلًا	yecekleri yerde) «duyduk ve uyduk», «işit» ve «bize bak» deselerdi kendileri hesabına daha hayırlı ve tutarlı olurdu. Fakat Allah kâfirlikleri yüzünden kendilerine lânet ettiği için -pek azı dışında- onlar iman etmezler.	Lâkin küfürleri yüzünden Allah onları rahmeti sahasından uzaklaştırdı. Onun için meğer ki pek az[i] iman ederler.	olurdu. İşte Allah, inkarları yüzünden onlara la'net etmiştir. Onların ancak pek azı iman eder.	nu ima etmeye çalışırlar. (Halbuki) onlar, sadece işittik ve itaat ediyoruz! ve (Bizi) dinle, bize katlan! deselerdi, bu onların gerçekten yararına ve daha dürüstçe bir davranış olurdu: ama hakikati reddettikleri için Allah onları lanetledi; zira onların inandıkları, basit birkaç şeyden ibarettir.	
4. 47	الَّذِينَ أُوتُوا=verilenler يَا أَيُّهَا Kitap =indirdiğimiz(Kur'an)a مُصَدِّقًا=doğrulayıcı olarak لِمَا مَعَكُمْ=yanınızdakini =biz silip أَنْ نَطْمِسَ=önce بعضيهم=bazı yüzleri فَنَرُدَّهَا=döndürmeden =arkalarına عَلَى أَدْبَارِهَا=ya da =onları da lanetlemeden نَلْعَنَهُمْ =gibi لَعْنًا=lanetlediğimiz =adamlarını أَصْحَابِ =cumartesi السَّبْتِ =Allah'ın وَكَانَ أَمْرُ =yapılır مَفْعُولًا	Ey kendilerine kitap verilenler, biz bazı yüzleri çarpıtıp ense taraflarına döndürmeden ya da Cumartesi yasasını çiğneyenleri lanetlediğimiz gibi elinizdeki kitabı onaylayıcı olarak indirdiğimiz Kur'an'a iman ediniz. Yoksa Allah'ın emri her zaman kesinlikle yerine gelir.	Ey kendilerine Kitap verilenler! Bizler birtakım yüzleri silip dümdüz ederek enselerine çevirmezden, yahut rahmetimiz sahasından Ashâb-ı Sebt'i nasıl uzaklaştırdıksa onları da öyle uzaklaştırmadan evvel gelin elinizdekini müeyyid olarak indirdiğimiz Kur'an'a iman getirin, yoksa Allah'ın emri çaresiz yerini bulur.	Ey kitab verilenler; Biz bir takım yüzleri silip de enselerine çevirmezden veya onları Ashab-ı Sebt'i la'netlediğimiz gib la'netlemezden önce, gelin de elinizdekini doğrulayıcı olarak indirdiğimiz Kur'an'a iman edin. Allahın emri daima yapılagelmıştır.	Siz ey (geçmişte) kendilerine vahiy bahşedilmiş olanlar! (Şimdi), sahip olduğunuz (hakikati) tasdik edici olarak indirdiğimiz vahye inanın ki ümitlerinizi boşa çıkarmayalım ve onları sona erdirmeyelim, tıpkı Sebt'i ihlal eden o toplumu lanetlediğimiz gibi; zira Allahın irade ettiği şey mutlaka icra edilir.	
4. 48	الله=Allah =bağışlamaz لَا يَغْفِرُ =ortak koşulmasını أَنْ يُشْرَكَ =bağışlar وَيَغْفِرُ=kendisine =bundan ذَلِكَ=başkasını =dilediğine لِمَنْ يَشَاءُ =ortak koşan da وَمَنْ يُشْرِكْ =Allah'a فَقَدْ=gerçekten =işlemiştir افْتَرَى =bir günah إِثْمًا =büyük عَظِيمًا	Hiç kuşkusuz Allah, kendisine ortak koşma günahını bağışlamaz. Bunun dışında kalan günahları dilediğine bağışlar. Kim Allah'a ortak koşarsa son derece büyük bir iftira günahı işlemiş olur.	Bilin ki Allah Kendisine şerik koşulmasını afvetmez. Bundan başkasını dilediğine afveder. Artık Allah'a şerik koşan da şüphe yok ki olmayacak bir bühthan ile büyük günahı işledi gitti.	Allah; kendisine ortak koşmayı bağışlamaz. Bundan başkasını dilediğine bağışlar. Allah'a ortak koşan kimse, hiç şüphesiz pek büyük bir günahla iftira etmiş olur.	Şüphesiz Allah, dilediği kimselerin daha hafif günahlarını bağışladığı halde, Kendisine ortak koşulmasını asla bağışlamaz: zira Allaha ortak koşanlar, gerçekten korkunç bir günah işlemiş olurlar.	
4. 49	=Şu إِلَى الَّذِينَ=görmedin mi? أَلَمْ تَرَ =övüp yüceltenleri يُزَكُّونَ =kendilerini أَنفُسَهُمْ=Hayır ,ancak =Allah يَزَكِّي=yüceltir =dilediğini مَنْ يَشَاءُ =onlara zulmedilmez وَلَا يُظْلَمُونَ =kıl kadar فَتِيلًا	Şu kendilerini temize çıkaranları görmüyor musun? Oysa Allah dilediği kimseyi arındırır, fakat hiç kimseye kıl payı kadar haksızlık yapılmaz.	Bakmaz mısın yâ Muhammed şu kendilerini temize çıkarıp duranların hâline?! Bildikleri gibi değil, dilediğini Allah temize çıkarır. Ve haklarında zerre kadar zulmedilmez.	Bakmaz mısın şu kendilerini temize çıkaranlara? Halbuki dilediğini temize çıkaran yalnız Allah'tır. Ve kıl payı zulme uğratılmazlar.	Kendilerini tertemiz sayanların farkında değil misin? Hayır, aksine Allah dilediğini temize çıkarır ve kimseye kıl kadar haksızlık yapılmaz.	
4. 50	=nasıl كَيْفَ=bak اُنْظُرْ =uyduruyorlar يَفْتَرُونَ =Allah'a عَلَى اللَّهِ=yalan =bu (onlara) بِهِ=yeter وَكَفَى =bir günah olarak إِثْمًا =apaçık مُبِينًا	Baksana Allah'a karşı nasıl yalan uyduruyorlar? Bu tek başına yeterli bir apaçık günahtır.	Bak yâ Muhammed, Allah'a karşı nasıl bühthan irtikâb ediyorlar?! İşte açık günah bu kadar olur.	Bir bak; Allah'a karşı nasıl yalan uyduruyorlar? Apaçık bir günah olarak bu, yeter.	Bak, kendi uydurduklarını nasıl da Allaha isnat ediyorlar? Bundan daha açık bir günah olamaz.	
4. 51	=görmedin mi? أَلَمْ تَرَ =kendilerine إِلَى الَّذِينَ =bir pay نَصِيبًا=verilenleri أُوتُوا =Kitaptan مِنَ الْكِتَابِ =cibt بِالْحِجْبِ=inanıyorlar =ve Tağut'a وَالطَّاغُوتِ =ve diyorlar وَيَقُولُونَ =inkâr edenler için لِّلَّذِينَ كَفَرُوا =daha doğru أَهْدَى=onlar =inananlardan مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا =yoldadır سَبِيلًا	Şu kendilerine kitaptan bir pay verdiklerimizi görmüyor musun? Bunlar puta ve tağut'a (şeytana) inanırlar ve kâfirler hakkındadır. "Bunların yolu müminlerin yolundan daha doğrudur" derler.	Yâ Muhammed, bakmaz mısın şu kendilerine Allah'ın Kitabı'nı anlamak nasibi verilen kimselere ki Cib'te inanıyorlar, [Tağut'a] inanıyorlar, sonra da Allah'ı tanımayanlar için "Bunlar mü'minlerden daha doğru bir yol tutmuşlar" diyorlar.	Kendilerine kitab verilmiş olanların puta ve tağut'a inanıp, küfredenlere: Bunlar mü'minlerden daha doğru yoldadırlar, dediklerini görmedin mi?	Kendilerine ilahi kelimadan bir pay verildiği halde (şimdi) asılsız muammalara ve şeytani güçlere inananların ve hakikati inkara şartlanmış olanların, müminlerden daha doğru yolda olduklarını iddia edenleri görmüyor musun?	
4. 52	=işte onlar أُولَئِكَ =lanetlediği (insanlardır) الَّذِينَ لَعَنَهُمْ =kimi وَمَنْ=Allah'ın =Allah يَلْعَنُ=lanetlerse =artık bulamazsın فَلَنْ تَجِدَ =onun için نَصِيرًا=hiçbir yardımcı	Bunlar Allah'ın lânetine uğramış kimselerdir. Allah birine lânet ederse ona yardım edecek birini bulamazsın.	İşte bunlar Allah'ın rahmeti sahasından sürdüğü kimseler. Allah da kimi rahmeti sahasından sürerse ebediyen onun imdadına yetişecek bulamazsın.	Allah'ın la'netlediği; işte onlardır. Allah'ın la'netlediği kişiye sen yardımcı bulamazsın.	Allahın lanetledikleri işte bunlardır ve Allah'ın lanetine uğrayan kişi de kendisine yardım edecek kimse bulamaz.	
4. 53	=yoksa لَهُمْ=onların var =bir payı mı نَصِيبٌ =mülkten مِنْ الْمُلْكِ فَإِذَا=öyle olsaydı =vermezlerdi لَا يُؤْتُونَ =insanlara النَّاسَ =bir çekirdek zerresi bile نَقِيرًا	Yoksa onların Allah'ın mülkünde bir payları mı var? Eğer öyle olsaydı, insanlara bir çekirdek kırıntısı bile vermezlerdi.	Yoksa Allah'ın mülkünden bunların da nasibi mi var? Öyle olaydı insanlara çekirdek bile vermezlerdi.	Yoksa onların mülkten bir payı mı var? Öyle olsaydı; onlar insanlara bir çekirdek parçası bile vermezlerdi.	Yoksa onlar (Allahın) hükümrانlığına ortak mıdır? Ama (eğer öyle olsaydı), onlar başkasına bir hurma çekirdeği(ni bulduracak) kadar daha bir şey vermezlerdi!	
4. 54	=yoksa أَمْ =onları kıskanıyorlar mı يَحْسُدُونَ	Yoksa Allah'ın, lütfunun eseri olarak insanlara bağışlanmış ol-	Yahut Allah'ın fazlından verdiği nimetler sebebiyle mü'minleri kıskanı-	Yoksa Allah'ın bol nimetinden verdiği insanları mı çeke-	Yoksa onlar, Allahın zenginlik ve cömertliğinden başkalarına bah-	

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fi Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
النَّاسُ=insanlara عَلَى=yüzünden مَا آتَاهُمْ=verdiği (vahiyler) اللَّهُ=Allah'ın مِنْ فَضْلِهِ=lütfundan فَقَدْ=oysa آتَيْنَا=biz vermiş آل=soyuna da إِبْرَاهِيمَ=İbrahim الْكِتَابَ=Kitabı وَالْحِكْمَةَ=ve hikmeti وَآتَيْنَاهُمْ=ve onlara vermiştik مُلْكًا=bir mülk عَظِيمًا=büyük	duğu imtiyazı çekemiyorlar, bu yüzden onları kısıkanıyorlar mı? Oysa biz İbrahim'in soyundan gelenlere de kitap ve hikmet vermiş, kendilerine büyük bir egemenlik başışlamıştık.	yorlar mı? Bilmiyorlar mı ki Bizler Âl-i İbrahim'e hem kitap, hem nübüvvet vermiştik ve onlara büyük mülk vermiştik?	miyorlar? Doğrusu biz, İbrahim soyuna da kitap ve hikmet verdik. Ve onlara büyük bir nimet bahşettik.	şettiği nimetleri dolayısıyla onları kısıkanıyorlar mı? Oysa biz İbrahim ailesine vahiy ve hikmet bahşetmiş ve onlara güçlü bir hükümranlılık vermiştik.
4. 55 فَمِنْهُمْ=onlardan مَنْ=kimi آمَنَ=inandı بِهِ=O(Hak Kitabı)na وَمِنْهُمْ=onlardan مَنْ=kimi de صَدَّ=yüz çevirdi عَنْهُ=ondan وَكَفَى=öylesine de yetti بِجَهَنَّمَ=cehennem سَعِيرًا=çılgın alevli	Fakat İbrahim'in soyundan gelenlerin kimi O'na inandı, kimi de kendisine sırt çevirdi. Öylelerinin hakkından alevli cehennem gelir.	İçlerinden bir kısmı kendisine iman etti, bir kısmı ondan yüz çevirdi. Yakıcı azap olmak üzere onlara cehennem elverir.	Onlardan bir kısmı ona inandı, bir kısmı da ondan yüz çevirdi. Çılgın ateş olarak cehennem yeter.	Aralarında ona (gerçekten) inanlar da vardı, ondan yüz çevirenler de... Ve hiçbir şey cehennem (ateşi) kadar yakıcı olamaz!
4. 56 إِنَّ=Şüphesiz الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenleri سَوْفَ=yakında بِآيَاتِنَا=ayetlerimizi نُصْلِيهِمْ=sokacağız نَارًا=bir ateşe كُلَّمَا=her نَضِجَتْ=piştikçe جُلُودُهُمْ=derileri بَدَّلْنَاهُمْ=vereceğiz دَرَجَاتٍ=deriler غَيْرَهَا=onlara başka لِيَذُوقُوا=tadsınlar diye الْعَذَابَ=azabı إِنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah كَانَ عَزِيزًا=daima üstündür حَكِيمًا=hüküm ve hikmet sahibidir	Hiç kuşkusuz ayetlerimizi inkâr edenleri ilerde ateşe atacağız. Derileri kavruldukça azabın acısını duysunlar diye kendilerine başka deriler giydireceğiz. Hiç şüphesiz Allah üstün iradeli, hikmet sahibidir.	Ayâtımızı tanımayan kimseler yok mu, Bizler onları ateşe atacağız. Derileri yanıp bittikçe azabı duymaları için kendilerine başka deri vereceğiz. Allah'ın azîz olduğu, hakîm olduğu söz götürmez.	Şüphesiz ki ayetlerimizi inkâr edenleri yakında ateşe atacağız. Derileri piştikçe azabı duysunlar diye, derilerini değiştirip yenileyeceğiz. Allah; Aziz, Hakim olandır.	Mesajlarımızın doğruluğunu inkâr şartlanmış onları zamanı geldiğinde ateşe mahkûm edeceğiz; derileri her yanıp döküldüğünde onları yeni derilerle değiştireceğiz ki azabı (tam olarak) tadabilsinler. Şüphe yok ki Allah kudret ve hikmet sahibidir.
4. 57 وَالَّذِينَ آمَنُوا=inanıp وَعَمِلُوا=yapanları da الصَّالِحَاتِ=iyi işler سَنُدْخِلُهُمْ=sokacağız جَنَّاتٍ=cennetlere تَجْرِي=akan مِنْ تَحْتِهَا=altlarından الْأَنْهَارُ=ırmaklar فِيهَا=orada خَالِدِينَ=kalacaklardır لَهُمْ=kendilerine vardır أَبَدًا=sürekli فِيهَا=orada أَزْوَاجٌ=eşler de مُطَهَّرَةٌ=tertemiz وَنُدْخِلُهُمْ=ve onları sokacağız ظِلًّا=bir gölgeye ظِلِيلًا=(hiç güneş sızmayan) eşsiz	İman edip iyi ameller işleyenleri de ilerde içinde ebedi olarak kalacakları, altından ırmaklar akan cennetlere yerleştireceğiz. Onlara orada el değmemiş eşler verilecek, kendileri koyu gölgeler altına alınacaklardır.	İman edip de işleri salâh olanlara gelince bunları ebediyen içinde kalacakları o altından ırmaklar akan cennetlere koyacağız. Orada kendilerinin pâk eşleri olacak ve onları hiç kılmıdamayan koyu gölgeler içine koyacağız.	İman edip salih amel işleyenleri; içinde ebedi kalacakları, altından ırmaklar akan cennetlere koyacağız. Onlara orada tertemiz eşler vardır. Onları koyu bir gölgeye sokacağız.	Buna mukabil, iman edip doğru ve yararlı işlerde bulunanları içlerinde ırmaklar akan bahçelere koyacağız, orada sonsuza kadar kalacaklar; ve orada tertemiz eşlere sahip olacaklar; (böylece) onları sonsuz mutluluğa eristireceğiz.
4. 58 إِنَّ=Şüphesiz اللَّهُ=Allah يَأْمُرُكُمْ=size emreder أَنْ تُؤْتُوا=vermenizi الْأَمَانَاتِ=emanetleri وَإِذَا=zaman إِلَى أَهْلِهَا=ehline حَكَمْتُمْ=hükmettiğiniz بَيْنَ=arasında النَّاسِ=insanlar أَنْ تَحْكُمُوا=hükmetmenizi بِالْعَدْلِ=adaletle إِنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah نِعَمًا=ne güzel يُعِظُكُمْبِهِ=size öğüt veriyor اللَّهُ=Allah إِنَّ=doğrusu كَانَ سَمِيعًا=işiten بَصِيرًا=görendir	Allah size emanetleri, onları taşıyabilecek olanlara yüklemenizi ve insanlar arasında hüküm verirken adalete uygun hüküm vermenizi emreder. Allah size ne güzel öğüt veriyor! Hiç kuşkusuz Allah işiten ve görendir.	Bilin ki Allah sizlere emanetleri (vazifeleri) ehline vermenizi (teslim etmenizi) ve insanlar arasında hükmederken adl ile hükmeylemenizi emir buyuruyor. Bakın Allah'ın sizleri irşad ettiği ne güzel bir şey! (Bakın Allah sizleri ne güzel bir şeye irşad ediyor!) Allah'ın söylediklerinizi işittiğine, işlediklerinizi gördüğüne şüpheniz olmasın.	Şüphesiz ki Allah; size, emanetleri ehline vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmetmenizi emreder. Gerçekten Allah; bununla size ne güzel öğüt veriyor. Şüphesiz ki Allah; Semî, Basir olandır.	Allah, size emanet edilen (şey)leri ehil olanlara tevdi etmenizi ve her ne zaman insanlar arasında hüküm verecek olursanız adaletle hükmetmenizi emreder. Allahın size yapılımasını tavsiye ettiği (şey), mutlaka en güzel (şey)dir: Allah, kesinlikle her şeyi işitendir, her şeyi görendir.
4. 59 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا=Ey inananlar اللَّهُ=Allah'a أَطِيعُوا=itaat edin الرَّسُولَ=Elçiye وَأَطِيعُوا=itaat edin وَأُولِي الْأَمْرِ=buyruk فَإِنْ=eğer مِنْكُمْ=sizden olan تَنَارَ عَنَمٍ=anlaşmazlığa düşerseniz فِي شَيْءٍ=herhangi bir şeyde إِلَى اللَّهِ=Allah'a فَرُدُّوهُ=onu götürün إِنْ=eğer وَالرَّسُولَ=ve Elçiye تُؤْمِنُونَ=inanıyor وَالْيَوْمَ=ve gününe بِاللَّهِ=Allah'a ذَلِكَ=Bu الْآخِرِ=ahiret خَيْرٌ=daha iyidir وَأَحْسَنُ=ve daha güzeldir تَأْوِيلًا=sonuç bakımından da	Ey müminler, Allah'a itaat ediniz; Peygambere ve sizden olan devlet yetkililerine de itaat ediniz. Eğer gerçekten Allah'a ve ahiret gününe inanmışsanız herhangi bir konuda anlaşmazlığa düştüğünüzde o meselelerin çözümünü Allah'a ve Peygamber'e havale ediniz. Bu sizin hesabınıza en hayırlı ve en iyi akıbet vaad eden bir tutumdur.	Ey iman edenler! Allah'a itaat edin, Peygambere itaat edin. Sonra kendinizden olan emir sahiplerine itaat edin (Ey iman edenler! Allah'ı dinleyin, Peygamberi dinleyin, sonra kendinizden olan emir sahiplerini dinleyin) ve [her]hangi bir şeyde birleşemediğiniz takdirde eğer sizler gerçekten Allah'a âhiret gününe inanmışlarsanız onun halli için Kitap ile Sünnet'e müracaat edin ki bu hem daha hayırlı, hem sonu itibarıyla daha güzeldir.	Ey iman edenler; Allah'a itaat edin. Rasûle ve sizden olan emir sahiplerine itaat edin. Eğer bir şeyde çekişirseniz; Allah'a ve ahiret gününe inanmışsanız onun hallini Allah'a ve Rasûlüne bırakın. Bu; hem hayırlı hem de netice itibarıyla daha güzeldir.	Siz ey imana ermiş olanlar! Allaha, Peygambere ve aranızdan kendilerine otorite emanet edilmiş olanlara itaat edin; ve herhangi bir konuda anlaşmazlığa düşerseniz, onu Allaha ve Ahiret Gününe (gerçekten) inanıyorsanız. Bu (sizin için) en hayırlıdır ve sonuç olarak da en iyisidir.
4. 60 أَلَمْ تَرَ=şunları görmedin mi إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ=sanıyorlar da أَنْهُمْ=kendilerinin آمَنُوا=inandıklarını إِلَيْكَ=sana بِمَا أُنْزِلَ=indirilene وَمَا أُنْزِلَ=indirilene مِنْ قَبْلِكَ=ve senden önce	Gerek sana ve gerekse senden öncekilere indirilen kitaplara inandıklarını ileri sürenleri görmüyor musun? Bıkarak, tanımamakla emredildikleri Tağutun hakemliğine	Bakmaz mısın yâ Muhammed, şu gerek sana indirilen, gerek senden evvel indirilen kitaplara inandıklarını söyler gezer kimselere ki aralarında azgın bir şeytânı [Tağut'u] hakem kılmak istiyorlar. Halbuki onu	Sana indirilene ve senden önce indirilene; inandıklarını iddia edenleri görmedin mi? Küfredmeleri emrolunmuş iken Tağut'un önünde muhakeme edil-	Sen (ey Peygamber), sana ve senden öncekilere indirilene inandıklarını iddia eden, (ama öte yandan) şeytani güçlerin hakimiyetini teslim olmakta beis görmeyenlerin farkında değil misin? Halbuki, Şeytanın

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
يُرِيدُونَ=istiyorlar أَنْ يَتَحَاكَمُوا=hakem olarak başvurmak إِلَى الطَّاغُوتِ=Tağut'a (o azgın şeytan) وَقَدْ=oyssa أُمِرُوا=emredilmişti أَنْ يَكْفُرُوا=inkâr etmeleri بِهِ=onu وَيُرِيدُ=istiyor الشَّيْطَانُ=Şeytan da أَنْ يُضِلَّهُمْ=onları sapdırmak سَاطِرًا=sapkınlıkla بَعِيدًا=iyice	başvurmak istiyorlar. Şeytan onları koyu bir sapıklığa düşürmek istiyor.	inkâr ile (<i>tanıma-makla</i>) emrolunmuşlardı. Şeytan ise kendilerini bir daha dönemeyecekleri kadar uzak dalâle düşürmek istiyor.	melerini isterler. Halbuki şeytan, onları uzak bir sapıklıkla sapdırmak istiyor.	kendilerini derin bir sapıklığa yöneltmek istediğini görerek onu inkar etmekle emrolunmuşlardı.
4. 61 لَهُمْ=kendilerine وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ=denince تَعَالَوْا=gelin إِلَى مَا أَنْزَلَ=indirdiğine اللَّهُ=Allah'ın وَالِى الرَّسُولِ=ve Elçiye رَأَيْتَ=görürsün الْمُنَافِقِينَ=o ikiyüzlülerin يَصُدُّونَ=uzaklaştıklarını عَنْكَ=senden صُدُّوا=büsbütün uzaklaşmakla	Onlara ‘Allah’ın indirdiğine ve Peygamber’e geliniz’ dendiğinde o münafıkların senden büsbütün uzaklaştıklarını görürsün.	Sonra onlara "Gelin Allah'ın indirdiği hükmü dinleyin, gelin Peygamberi dinleyin!" denildiği zaman münafıkları görürsün ki yüz çevirmek nasıl olursa işte öylece senden yüz çeviriyorlar.	Onlara; Allah'ın indirdiğine ve peygambere gelin, denilince; münafıkların senden büsbütün uzaklaştıklarını görürsün.	Böylece her ne zaman kendilerine, Allahın indirdiğine ve Peygambere gelin! denilse, bu ikiyüzlülerin senden nefretle yüz çevirdiklerini görürsün.
4. 62 فَكَيْفَ=nasıl إِذَا أَصَابْتَهُمْ=başlarına gelince مُصِيبَةً=bir felaket بِمَا قَدَّمْتُمْ=yaptıkları (kötülükler) yüzünden أَيْدِيَهُمْ=elleriyle ثُمَّ=sonra hemen جَاءُوكَ=sana gelirler يَخْلِفُونَ=yemin ederler بِاللَّهِ=Allah'a إِنَّا=biz istedik diye إِلَّا=sadece إِحْسَانًا=iyilik etmek وَتَوْفِيقًا=ve uzlaştırmak	Peki, nasıl oluyor da kendi elleri ile işledikleri kötülük yüzünden başlarına bir musibet gelince sana koşarak ‘Biz sadece iyilik yapmak, uzlaşma sağlamak istemiştik’ diye Allah adına yemin ederler.	Ya kendi işledikleri yüzünden başlarına musibet değdiği zaman acaba hal-leri nereye varacak? Sonra sana gelmişler, "Hadiseyi tatlılıkla bitirmekten, ara bulmaktan başka bir şey istemiş değildik" diye Allah'a yemin ediyorlar.	Kendi işledikleri yüzünden başlarına bir musibet geldiğinde, nasıl hemen sana geldiler de; gayemiz sadece bir iyilik etmek ve ara bulmaktan ibaret idi, diye yemin ediyorlar.	Fakat bu dünyada yaptıkları yüzünden (Hesap Günü) başlarına felaket geldiğinde ne olacak (onların hali); o zaman sana gelip Allaha yeminle, Bizim niyetimiz, iyilik yapmak ve uyum sağlamaktan başka bir şey değildi (diyecekler)?
4. 63 يَعْلَمُ=bilir أُولَئِكَ الَّذِينَ=işte اللَّهُ=Allah مَا فِي قُلُوبِهِمْ=kalblerinde olanı عَنْهُمْ=onlara فَأَعْرَضَ=aldırma وَعَظَّمَهُمْ=onlara öğüt ver وَقُلْ=ve söyle لَهُمْ=onların فِي أَنْفُسِهِمْ=içlerine işleyecek بِلَيْعًا=güzel قَوْلًا=söz	Allah onların kalplerindeki kötü duyguları iyi bilir. Onlara aldırış etme, öğüt ver, kendileri hakkında içlerine işleyecek etkili sözler söyle onlara.	Bunlar o adamlar ki kalplerinde olanı Allah biliyor. Onun için sen kabahatlerinden göz yum. Kendilerini irşad et ve kendi haklarında kendilerini intibaha getirecek sözler söyle (ve onların yalnız kendilerine müessir sözler söyle).	Onlar öyle kimsler ki; kalblerindekini Allah bilir. Sen onlara aldırma da öğüt ver. Haklarında te'sirli sözler söyle.	Ama Allah onların kalplerindeki her şeyi bilir; o halde kendi hallerine bırak onları, öğüt ver ve onlarla durumları hakkında etraflıca konuş!
4. 64 وَمَا أَرْسَلْنَا=biz göndermedik مِنْ رَسُولٍ=hiçbir elçiye إِلَّا=başka bir amaçla لِيُطَاعَ=itaat edilmekten بِإِذْنِ=izniyle أَنَّهُمْ=onlar وَلَوْ=eğer اللَّهُ=Allah'ın إِذْ=zaman ظَلَمُوا=zulmettikleri أَنْفُسَهُمْ=kendilerine جَاءُوكَ=sana gelseler فَاسْتَغْفَرُوا=bağışlanma dileseler اللَّهُ=Allah'tan وَاسْتَغْفَرَ=ve bağışlanmasını dileseydi لَهُمْ=onların الرَّسُولُ=Elçi de لَوْجَدُوا=elbette bulurlardı اللَّهُ=Allah'ı رَحِيمًا=merhametli تَوَابًا=affedici	Biz gönderdiğimiz her peygamberi, Allah'ın izni ile, mutlaka kendisine itaat edilsin diye gönderdik. Eğer onlar nefislerine zulmettiklerinde sana gelerek Allah'tan af dileseler ve Peygamber de onlar adına af dileseydi, Allah'ı tevbeleri kabul edici ve merhametli olarak bulacaklardı.	Bizler hiçbir peygamber göndermedik ki Allah'ın izniyle kendisine itaat edilmek için olmasın. Eğer şunlar nefislerine zulmettikleri zaman sana gelseydiler de hem kendileri Allah'tan gufran dileseydiler, hem Peygamber onlar için gufran dileseydi, hiç şüphe yok Allah'ı günahları bağışlıyor bulacaklardı, kullarına rahim bulacaklardı.	Biz, hiçbir peygamberi Allah'ın izniyle itaat edilmekten başka bir gaye ile göndermedik. Onlar kendilerine yazık ettikleri zaman, sana gelip Allah'tan mağfiret dileseler ve peygamberleri de onlara mağfiret dileseydi elbette Allah'ı Tevvab vd Rahim olarak bulacaklardı.	Zira biz her peygamberi, ancak, Allahın izniyle kendisine tabi olunsun diye göndermişizdir. Eğer onlar, kendi kendilerine zulmettikten sonra, sana gelip Allahtan bağışlanma dileselerdi Peygamber de onların bağışlanması için dua etseydi, Allahın tevbeleri kabul edici ve bir rahmet kaynağı olduğunu tereddütsüz görürlerdi.
4. 65 فَلَا=hayır وَرَبِّكَ=Rabin hakkı için لَا يُؤْمِنُونَ=inanmış olmazlar حَتَّى يَحْكُمُوا=seni hakem yapıp فِيمَا شَجَرَ=çekişmeli işlerde ثُمَّ=sonra da بَيْنَهُمْ=aralarında çıkan لَا يَجْنُوا=duymadan فِي أَنْفُسِهِمْ=içlerinde حَرَجًا=bir burukluk مِمَّا قَضَيْتَ=senin verdiğin hükme وَيُسَلِّمُوا=teslim olmadıkça تَسْلِيمًا=tam bir teslimiyetle	Hayır, hayır! Rabbine andolsun ki, onlar aralarında çıkan anlaşmazlıklarda senin hakemliğine başvurmadıkça sonra da vereceğin karara, gönüllerinde hiçbir burukluk duymaksızın, kesin bir teslimiyetle uymadıkça mümin olamazlar.	Rabbine kasem ederim ki onlar aralarında çıkan dolaşık işlerde seni hakem kılmadıkça, sonra da senin vereceğin hükme hiç onun için yüreklerinde bir darlık duymaksızın boyunlarını, boyun eğmek nasıl olursa öyle eğmedikçe iman etmiş olmazlar.	Hayır, Rabbin andolsun ki; aralarında çekiştikleri şeylerde seni hakem ta'yin edip sonra haklarında verdiği hükümden dolayı içlerinde bir sıkıntı duymadan kendilerini diler elbette teslim etmedikçe iman etmiş olmazlar.	Ama hayır, Rabbin andolsun ki onlar, (ey peygamber), aralarında anlaşmazlığa düştükleri her konuda seni hakem yapmadıkça ve sonra da senin kararına kalplerinde hiçbir burukluk duymaksızın tam bir teslimiyetle tabi olmadıkça, (gerçekten) inanmış olmazlar.
4. 66 وَلَوْ=eğer أَنَّا كَتَبْنَا=diye yazmış olsaydık عَلَيْهِمْ=onlara أَن يَقْتُلُوا=öldürün أَوْ=ya da أَنْفُسَكُمْ=kendinizi أَخْرَجُوا=çıkin مِنْ دِيَارِكُمْ=yurtlarınızdan بُنَى بَنِي إِسْرَءِيلَ=bu haklarında إِلَّا=hariç مَا فَعَلُوا=bunu yapmazlardı قَلِيلٌ=pek azı مِنْهُمْ=içlerinden وَلَوْ=eğer أَنَّهُمْ=onlar فَعَلُوا=yapsalardı مَا يُوعِظُونَ=öğütleneni بِهِ=kendilerine لَكَانَ=elbette olurdu أَهْلًا=daha iyi لَهُمْ=kendileri için	Eğer onlara «canlarınızı feda ediniz» ya da «yurtlarınızdan çıkınız» diye emretmiş olsaydık, pek azı dışında, bunları yapamazlardı. Oysa eğer onlar kendilerine verilen öğütleri tutsalardı, bu haklarında hayırlı ve güvenceli bir tutum olurdu.	Bizler şayet kendilerine "Nefislerinizi öldürün!", yahut "Yurtlarınızdan çıkın!" diye emretseydik, şüphe yok bunu içlerinden ancak pek azı yapardı, eğer onlar irşad edildikleri yolu tutaydılar elbette haklarında en hayırlı ve imanlarının rûsûhunu arttırmak cihetiyle en sağlam bir hareket olurdu.	Şayet onlara; Kendinizi feda edin, yahut memleketinizden çıkın, diye emretmiş olsaydık, pek azı müstesna bunu yapmazlardı. Kendilerine öğüt verilen şeyleri yerine getirseydiler elbette bu; haklarında çok hayırlı ve payidar olma açısından daha sağlam olurdu.	Fakat biz onlara Hayatlarınızı feda edin! yahut Yurtlarınızı terk edin! diye emretmiş olsaydık, çok azı bunu yapardı. Oysa, tavsiye edilen şeyi yapmış olsalardı, bu, kesinlikle onların yararına olurdu ve onları (imanlarında) daha güçlü kılardı,

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
sağlam=تَثْبِيثًا ve daha=وَأَشَدُّ				
4. 67 وَإِذَا=o zaman لَا تَنبَأُهُمْ=kendilerine verirdik مِنْ لَدُنَّا=katımızdan عَظِيمًا=büyük	O zaman onlara tarafımızdan büyük bir mükâfat verirdik.	(67-68) Hem bu inkıyâdı göstereydiler, o zaman kendilerine tarafımızdan büyük ecir verirdik, ve onları dosdoğru giden yolumuza çıkarırdık.	O takdirde onlara katımızdan büyük bir mükâfat verirdik.	bu durumda biz onlara rahmetimizden büyük bir mükâfat verirdik
4. 68 وَلَهَدَيْنَاهُمْ=ve onları ilettirdik صِرَاطًا=bir yola مُسْتَقِيمًا=doğru	Kendilerini kesinlikle doğru yola ilettirdik.	“ “ “	Ve şüphesiz onları doğru yola eriştirdik.	ve onları dosdoğru bir yola yöneltirdik.
4. 69 وَمَنْ=kim يُطِيعِ=itaat ederse وَالرَّسُولَ=ve Elçi'ye إِلَهِ=Allah'a مَعَ=beraberdır إِشْتِهَ=işte onlar الَّذِينَ أَنْعَمَ=nimet verdiği إِلَهِ=Allah'ın عَلَيْهِمْ=kendilerine مِنَ النَّبِيِّينَ=peygamberler وَالصِّدِّيقِينَ=siddîklar وَالشُّهَدَاءِ=şehidler وَالصَّالِحِينَ=ve Salihlerle وَحَسَنَ=ne güzel أُولَئِكَ=onlar da رَفِيقًا=arkadaştır	Allah' a ve Peygamber'e itaat edenler var ya, bunlar Allah' ın nimetine eriştiği peygamberlerle, dosdoğru kullarla, şehidlerle ve iyilerle birlikte olurlar. Bunlar ne iyi arkadaşlardır!	Kimler ki Allah ile Peygambere itaatte bulunurlar, işte bunlar Allah' ın o kendilerini mesut ettiği (kendilerine lütuf ettiği) nebîlerle, siddîklarla, şehitlerle, salihlerle bir yerde olacaklar. Oh, bunlar ne güzel arkadaş! (Oh, bunların arkadaşları ne güzel!)	Kim, Allah' a ve peygambere itaat ederek işte onlar, şehidler ve salihlerle birliktedirler. Ne iyi arkadaşdır onlar.	Allaha ve Peygambere itaat edenler, Allahın nimetlerini başışladığı kimselerden olacaklardır: peygamberler, hakikatten hiç sapsamamış olanlar, hakikate (hayatlarıyla) şahitlik yapanlar ve dürüst ve erdemli olanlar: işte böylelerinin ne güzel birlikte-lik(ler)dir!
4. 70 الْفُضْلُ=nimet بِذَلِكَ=bu وَكَفَى=yeter مِنَ اللَّهِ=Allah'tandır بِإِلَهِ=Allah عَلِيمًا=bilen olarak	Bu Allah' ın bağışıdır. Allah herşeyi yeterince bilir.	İşte bu Allah' ın fazlı. Allah' ın âlîm olması kulları için elverir.	Bu büyük lütuf, Allah' tandır. Allah; her şeyi bilici olarak kafidir.	Bu, Allahın lütfudur; ve hiç kimse Allahın sahip olduğu bilgiye sahip olamaz.
4. 71 يَا أَيُّهَا=Ey الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar خُذُوا=alın حِذْرَكُمْ=korunma(tedbirleri)nizi فَانْفِرُوا=savaşa gidin بِأَوَّلِهِ=bölük bölük يَا=ya da انْفِرُوا=savaşa gidin جَمِيعًا=hep birlikte	Ey müminler savaşa hazırlıklarınızı yapınız ve sonra da ya bölük bölük ya da hep birlikte savaşa çıkınız.	Ey iman edenler! Hasma karşı daima uyanık bulunun (mücehhez bulunun / hazırlığınızı görün / ihtiyatlı olun). Bir de ya müfrezeler hâlinde çıkın, yahut yekpare bir kuvvet olarak yürüyün.	Ey iman edenler; korunma tedbirinizi alın da silahlanarak, birlikler halinde veya toptan seferber olun.	Siz ey imana ermiş olanlar! İster küçük guruplar halinde ister toplu halde, savaşa giderken tehlikelere karşı hazırlıklı olun.
4. 72 مِنْكُمْ=içinizden وَإِنَّ=şüphesiz لَمَنْ=bir kısmı var ki فَإِنَّ=eğer لَيُطِئَنَّ=pek ağır davranır أَصَابَتْكُمْ=size erişirse قَالَ=der مُصِيبَةً=bir felaket اللَّهُ=Allah قَدْ أَنْعَمَ=lütfetti de بَنَا=bana إِذْ لَمْ أَكُنْ=bulunmadım عَلَيَّ=bana مَعَهُمْ=onlarla beraber شَهِيدًا=hazır	İçinizde bu görevi gayet ağır- dan alanlar var. Eğer bir musibet (başarısızlık-yenilgi) ile karşılaşırsanız 'Allah bana lütfetti de onlarla birlikte bulunmadım' der.	İçerinizden öyleleri var ki mutlaka ayağını ağır alacaklarına yemin etmişti (Mücahidleri yollarından alıkoyacaklarına yemin etmişti). Şayet harp başınıza bir musibet getirirse "Allah bana lütfetti de şunlarla beraber bulunmadım" der.	Aranızda pek ağır davranacak olanlar da var. Size bir musibet geldiği takdirde: Allah bana gerçekten lütfetti de onlarla beraber bulunmadım der.	Aranızda mutlaka geride kalanlar olacak ve o zaman, başınıza bir felaket geldiğinde, Onlarla birlikte bulunmamız Allahın bize bir lütfudur! diyecekler.
4. 73 أَصَابَتْكُمْ=size erişirse وَلَنْ=eğer فَضْلٌ=bir nimet مِنَ اللَّهِ=Allah'tan كَأَنَّ=sanki لَيَقُولَنَّ=der بَيْنَكُمْ=sizinle لَمْ يَكُنْ=yokmuş gibi وَبَيْنَهُ=kendisi arasında مَوَدَّة=hiç sevgi يَا لَيْتَنِي=keşke ben de كُنْتُ=olsaydım da مَعَهُمْ=onlarla beraber كَأَنَّهُ=kazansaydım فَقَوْرًا=bir başarı عَظِيمًا=büyük	Buna karşılık Allah size bir zafer kazandıracak olursa sanki daha önce aranızda hiçbir tanışıklık, hiçbir dostluk yokmuş gibi 'keşki ben de onlarla birlikte olsaydım da ben de büyük başarıya erseydim' der.	Eğer sizlere Allah' ın fazlı erişirse muhakkak o zaman da -hani kendisiyle aranızda hiç dostluk yokmuş gibi "Ne olurdu, beraber olaydım da ganimetten büyük bir hisseye konaydım!" demeye başlar.	Şayet Allah' ın büyük bir nimetine mazhar olursanız; andolsun ki, sizinle bir dostluk ve tanışıklığı yokmuş gibi: Keşki onlarla beraber olsaydım da ben de büyük bir başarıya erişseydim, der.	Ama Allahtan size bir zafer ihsan edildiğinde, bu kimseler, -kuşkusuz sizinle kendileri arasında bir sevgi/bağlılık sorunu olmamış gibi- Keşke onlarla birlikte olsaydık da o büyük başarıdan (bir pay) kapsaydık! diyeceklerdir.
4. 74 فَلْيُقَاتِلْ=savaşsınlar اللَّهُ=Allah فِي سَبِيلِ=yolunda الَّذِينَ يَشْرُونَ=satanlar الدُّنْيَا=dünya الْحَيَاةَ=hayatını بِالْآخِرَةِ=ahireti karşılığında وَمَنْ=kim يُقَاتِلْ=savaşırsın da فِي سَبِيلِ=yolunda اللَّهُ=Allah أَوْ=veya فَيُقْتَلْ=öldürülür يَغْلِبْ=galib gelirse فَسَوْفَ=yakında نُؤْتِيهِ=biz ona vereceğiz عَظِيمًا=büyük	Öyleyse dünya hayatını ahiret karşılığında satanlar Allah yolunda savaşsınlar. Kim Allah yolunda öldürülür veya galip gelirse biz ona ilerde büyük bir ödül vereceğiz.	Dünyanın geçici hayatını âhiretin ebedî hayatına değişenler haydi Allah yolunda cihad yürüsünler. Kim Allah yolunda cihad eder de öldürülür yahut galip gelirse, ona bizler büyük ecir vereceğiz (Kim Allah yolunda cihad ederse öldürülün, galip gelsin, bizler ona büyük ecir vereceğiz).	O halde dünya hayatını ahirete satanlar, Allah yolunda savaşsınlar. Allah yolunda savaşan kimse; öldürülse de, galip gelse de Biz, ona büyük bir mükâfat vereceğiz.	Öyleyse, bu dünya hayatını ahiret ile takas etmek isteyenler Allah yolunda savaşsınlar! Allah yolunda savaşan herkese, ister öldürülmüş olsun ister zafer kazansın, zamanı geldiğinde büyük bir mükâfat ihsan edeceğiz.
4. 75 وَمَا لَكُمْ=size ne oldu ki لَا تَقَاتِلُونَ=savaşmıyorsunuz فِي سَبِيلِ=yolunda اللَّهُ=Allah وَالْمُسْتَظْعِفِينَ=ve zayıf مِنَ الرِّجَالِ=kadın وَالْوِلْدَانَ=ve çocuklar (uğrunda) الَّذِينَ يَقُولُونَ=diyen رَبَّنَا=Rabbimiz أَخْرِجْنَا=bizi çıkar مِنْ هَذِهِ=şu الْقَرْيَةِ=kentten الظَّالِمِ=zalim أَهْلِهَا=halkı وَاجْعَلْ لَنَا=bize ver مِنَ لَدُنْكَ=katından وَلِيًّا=bir koruyucu وَاجْعَلْ لَنَا=bize ver مِنَ لَدُنْكَ=katından نَصِيرًا=bir yardımcı	Niye Allah yolunda ve 'Ey rabbimiz, bizi şu zalimlerin yaşadığı beldeden çıkar, bize kattan bir kurtarıcı, kendi katından bir destekçi gönder' diye yalvaran ezilmiş erkekler, kadınlar ve çocuklar uğrunda savaşmıyorsunuz.	Hem sizlere ne oldu ki Allah yolunda cihad etmeyeceksiniz?! Sonra çaresiz kalmış o erkekler, o kadınlar, o çocuklar uğrunda cihad etmeyeceksiniz?! "Yâ Rabb-e'l-âlemîn, bu ahâlişi zâlim şehir-den bizleri çıkar. Tarafından bizlere bir himaye edici gönder!" diye Allah'a yalvarıyorlar.	Siz ne oluyor da: Rabbimiz, halkı zalim olan şu şehir-den bizi kurtar, katından bize bir sahib gönder, bir yardımcı yolla, diyen; zavallı çocuklar, erkekler ve kadınlar uğrunda Allah yolunda savaşmıyorsunuz?	Nasıl olur da Allah yolunda savaşmayı ve Ey Rabbimiz! Bizi halkı zalim olan bu topraklardan kurtar (ıp özgürlüğe kavuştur) ve rahmetinle bizim için bir koruyucu ve destek olacak bir yardımcı gönder! diye yalvaran çaresiz erkekler, kadınlar ve çocuklar için savaşmayı reddedersiniz?

[illegible]

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
مِنْ عِنْدِكَ=yanından بَيَّنَتْ=geceleyin kurarlar بِإِذْنِهِ=içlerinden غَيْرَ=tersini الَّذِي تَقُولُ=söylemiş olduğunun وَاللَّهُ=Allah يَكْتُبُ=yazmaktadır مَا يُبَيِّنُونَ=geceleyin ne düşünüp kurdu klarını فَأَعْرَضَ=sen aldırma عَنْهُمْ=onlara وَتَوَكَّلْ=dayan وَكَفَى=Allah'a عَلَى اللَّهِ=yeter بِاللَّهِ=Allah وَكَيْلًا=vekil olarak	geceleyin aley-hinde sana ver-dikleri sözle bağdaşmayan komplolar kurar-lar. Hiç şüphesiz Allah onların ge-celeri kurdıkları komploları yazı-yor. Sen onlara aldırış etme, Al-lah' a güven. Ve-kil olarak Allah sana yeter.	birtakımı kendileri-ne söylediğin söz-lerin büsbütün başkasını uydurur-lar (...<i>yanından çı-kınca da içlerinden birtakımı o söyle-diklerinin hilâfına işler tertip ederler</i>). Allah onların uy-durduklarını yazı-yor (<i>işlediklerini yazıyor</i>). Onun için sen yüzlerine vur-maktan vazgeç ve haklarında Allah'a mütevekkil ol. Al-lah'ın vekil olması sana elverir.	grup sana söylediklerini hilafına gece-leyin plan ku-rarlar. Allah gece tasarla-dıklarını yazı-yor. Onlara aldırış etme. Allah' a teve-kül et. Vekil olarak Allah yeter.	gecenin karanlı-ğında, senin dile getirdiğin (inanç-lar)dan başka şey-ler tasarlarlar; ve Allah onların böyle gece karanlığında tasarladıkları her şeyi kaydeder. O halde kendi başla-rına bırak onları ve yalnızca Allaha gü-ven; zira hiç kimse Allah kadar güvene layık olamaz.
4. 82 أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ=düşünmüyorlar mı? وَلَوْ=eğer الْقُرْآنُ=Kur'an'ı كَانَ=olsaydı مِنْ عِنْدِ=tarafından غَيْرِ=başkası اللَّهُ=Allah'tan لَوْجَدُوا=bulurlardı فِيهِ=onda اِخْتِلَافًا=birbirini tutmaz كَثِيرًا=çok şey	Bunlar Kur'an' ı hiç incelemiyor-lar mı? Eğer o Allah'tan başka-sı tarafından gelmiş olsaydı, içinde mutlaka birçok çelişkiler bulurlardı.	Kur'an'ı im'an ile gözden geçirmiyor-lar mı? Şayet Al-lah'tan başkası ta-rafından olaydı içinde birçok ahenksizlikler bu-lacaktlardı.	Onlar hala Ku'an' ı gereği-gibi düşünme-yecekler mi? Eğer o, Al-lah'tan başka-sı tarafından gelseydi, mu-hakkak ki için-de birbirini tutmayan bir çok şeyler bu-lurlardı.	Onlar bu Kuranı hiç anlamaya çalış-mazlar mı? Eğer o, Allah'tan başka bi-rinden gelmiş ol-saydı onda mutla-ka birçok (tutarsız-lık ve) çelişkiler bu-lurlardı!
4. 83 وَإِذَا جَاءَهُمْ=onlara gelse أَمْرٌ=bir haber مِنَ الْأَمْنِ=güven أَوْ=veya الْخَوْفِ=korkuya dair أَدَاَعُوا=yayarlar بِهِ=onu وَلَوْ=halbuki رَدُّهُ=onu götürselerdi إِلَى الرَّسُولِ=Elçi'ye وَالِیْ أُولِی=ve sahiplerine الْأَمْرِ=buyruk مِنْهُمْ=aralarındaki لَعَلِمَهُ=bilirlerdi الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ=işin içyüzünü araşt ıranlar مِنْهُمْ=onun ne olduğunu وَلَوْ لَا=eğer olmasaydı فَضْلُ=lütfu اللَّهِ=Allah'ın عَلَيْكُمْ=size وَرَحْمَتُهُ=ve rahmeti لَاتَبَعْتُمْ=uyardınız الشَّيْطَانَ=şeytana إِلَّا=hariç قَلِيلًا=pek azınız	Onlar güvene ya-da korkuya iliş-kin bir haber alınca onu he-men yayarlar. Oysa eğer o ha-beri peygambere ya da başların-daki kendi yetki-lilerine götürse-ler, aralarındaki yorum yapmaya yetenekli olanlar onun mahiyetini anlarılardı. Eğer Allah' ın üzeri-nizdeki lütfu ve rahmeti olma-saydı, küçük bir azınlık dışında hepiniz şeytana uyardınız.	Şuraya buraya gönderilen kuvvet-lere dair kendileri-ne müşterih olacak yahut telaş edile-cek bir haber geldi mi her yerde söy-lüyorlar. Halbuki onu Peygambere ve içlerindeki âmir-lere (<i>basiret sahiplerine / hal ve akd iktidarında olanla-ra</i>) bıraksalardı hakikati anlamak isteyenler bunlar-dan öğrenirlerdi (<i>umûrun içyüzünü görmek kudretinde olanlar haberin mahiyetini ve edi-lecek tedbirini bilir-lerdi</i>). Eğer Allah'ın üzerinizdeki fazlıyla rahmeti olma-saydı, pek azınız-dan başkası şey-tana uymuş gitmiş-tiniz.	Kendilerine güven ve kor-uğa dair bir haber geldi-ğinde; onu ya-yarlar. Halbuki o haberi pey-gambere veya mü'min ku-mandanlara götürselerdi; onlar, ondan ne gibi netice çıkaracaklarını bilirlerdi. Eğer üzerinizde Al-lah' ın nimet ve rahmeti olmasaydı; pek azınız müstesna, şeytana uy-muş gitmiştiniz.	Onlar savaş veya barış ile ilgili her-hangi bir (gizli) ko-nuda bilgi sahibi olduklarında onu dışarıya yayarlar; halbuki onu Pey-gambere ve mü-minler arasında kendilerine otorite emanet edilmiş olanlara arzetmiş olsalardı, gizli bilgi-ler elde etmekle uğraşanlar onu(nla ilgili olarak ne ya-pılması gerektiğini) mutlaka bilirlerdi. Ama Allahın size lütfu ve rahmeti sayesinde aranız-dan çok az kimse şeytanın ardına ta-kılmıştır.
4. 84 فَقَاتِلْ=savaş فِي سَبِيلِ=yolunda اللَّهُ=Allah لَا تُكَلِّفْ=sen sorumlu değilsin إِلَّا=başkasından نَفْسَكَ=kendinden وَحَرِّضْ=teşvik et الْمُؤْمِنِينَ=inananları da عَسَى=umulur ki اللَّهُ=Allah أَنْ يَكْفُتْ=kırar بَأْسَ=gücünü الَّذِينَ كَفَرُوا=kâfirlerin وَاللَّهُ=Allah'ın أَشَدُّ=daha güçlü بَأْسًا=baskını وَأَشَدُّ=daha çetindir تَنْكِيلًا=cezası	Allah yolunda savaş. Sen sa-dece kendinden sorumlu-sun. Müminleri de sa-vaşmaya teşvik et de ola ki Allah kâfirlerin ağır baskılarını geri püskürtür. Hiç kuşkusuz Al-lah' ın kahrı, öl-dürücü darbesi pek şiddetlidir.	Yâ Muhammed! Allah yolunda ci-hada çık, sen yal-nız kendinden mes'ulsün (<i>sen kendinden başka-sıyla mükellef de-ğilsin</i>). Mü'minleri de yalnız teşvik et. Me'mul ki Allah küfre dalmış olan-ların savletini üle-rinizden çeksin. Al-lah'ın savleti de onlardan şedîd, kahrı da onlardan şedîd.	Allah yolunda savaş. Sen, ancak kendin-den sorumlu-sun. İman edenleri de savaşa teşvik et. Umulur ki Allah, küfre-denlerin şiddet ve baskısını önler. Allah' ın kahrı da, ibret alınacak ce-zası da pek şiddetlidir.	O halde sen Allah yolunda savaş çünkü sen, yalnız-ca kendi nefsin-den sorumlu-sun ve müminleri ölüm korkusunu yenme-leri için teşvik et! Allah, hakikati inka-ra kalkışanların gücünü kırmaya muktedirdir; çünkü Allah iradesinde güçlü ve cezalan-dırmasında şiddet-lidir.
4. 85 يَشْفَعُ=destek olursa مَنْ=kim شَفَاعَةً حَسَنَةً=güzel bir (işe) لَهُ=onun da vardır مِنْهَا=bir payı نَصِيبٌ=o iştin وَمَنْ=kim يَشْفَعُ=destek olursa شَفَاعَةً سَيِّئَةً=kötü bir (işe) لَهُ=onun da كِفْلٌ=bir payı وَكَانَ اللَّهُ=Allah مِنْهَا=o iştin عَلَى كُلِّ=her شَيْءٍ=şeyi مُقِيَّتًا=gözetip karşılığını verendir	Kim iyi bir işe aracı olursa kendisinin de o iyilikte bir payı olur. Kim bir kö-tülüğe aracı olursa onun da kötülükte bir so-rumluluk payı olur. Allah her-şeyin karşılığını verir.	Kim güzel bir şefa-atte bulunursa ona sevabından pay verilir. Kim fena bir şefaatte bulunursa ona da vebalinden hisse ayrılır. Al-lah'ın gücü herşe-ye yeter.	Kim, iyi işte aracılık ede-rse; ondan kendisine bir pay ayrılır. Kim de kötü bir şeyde ara-cılık yaparsa; o kötülüktten kendisine bir pay vardır. Al-lah, her şeye hakkıyla kadir ve nazır' dır.	Kim haklı bir dava uğrunda üstün ça-ba gösterirse, onun kazandıracığı ni-metlerden bir pay alacaktır ve kim de haksız bir dava için koşturursa, sorum-luluğunun hesabını verecektir: Çünkü Allah, her şeyi gö-zetleyicidir.
4. 86 وَإِذَا=zaman حُيِّنْتُمْ=selamlandığınız بِتَحِيَّةٍ=bir selam ile فَحَيُّوا=siz de selam verin بِأَحْسَنَ=daha güzeliyle مِنْهَا=ondan أَوْ=yahut رَدُّوْهَا=aynen iade edin إِنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah كَانَ عَلَى كُلِّ=her شَيْءٍ=şeyi حَسِيبًا=hesaplayandır	Size bir selam verildiğinde ona daha güzeli ile ya da aynısı ile karşılık veriniz. Hiç kuşkusuz Al-lah her şeyi he-saba katar.	Sizlere bir selâm verildiği zaman siz-ler ondan daha güzeli ile selâm ve-rin, yahut onunla mukabele edin (<i>herhangi bir selâm ile selâmlandınız mı sizler ondan daha güzeli ile selâmla-yın, yahut onunla mukabele edin</i>). Allah'ın herşeyi hesaba çektiğin-den haberiniz ol-sun.	Size bir selam verildiği za-man; ondan daha iyisiyle selam verin. Veya aynısıyla mukabele edin. Muhak-kak ki Allah, her şeyin he-sabını ara-yandır.	Bir selam aldığı-nızda daha güzel bir selam ile karşı-lık verin veya (en azından) benzeri ile. Şüphesiz Allah her şeyin hesabını tutmaktadır.
4. 87 إِلَهَ=tanrı لَا=yoktur اللَّهُ=Allah (ki) هُوَ=O'ndan لَيَجْمَعَنَّكُمْ=sizi bir araya toplayacaktır إِلَى يَوْمِ=gününde الْفِتَامَةِ=kıyamet لَا رَيْبَ=şüphe olmayan فِيهِ=kendinde وَمَنْ=kim olabilir? أَصْدَقُ=daha doğru حَدِيثًا=sözlü مِنَ اللَّهِ=Allah'tan	Kendisinden başka ilah olma-yan Allah, sizleri geleceği kuşku-suz olan Kıya-met günü kesin-likle bir araya getirecektir. Al-lah'tan daha doğru sözlü kim olabilir?	Kendisinden başka Allah olmayan Al-lah'a kasem ede-rim ki, sizleri haş-reterek o geleceği şüphesiz kıyamet günü mutlak bir ye-re toplayacak (... <i>sizleri haşrederek kıyamet günü mut-lak bir yere topla-yacak, bunda hiç şüphe yok</i>). Artık kim Allah'tan doğru sözlü olabilir?!	Allah O'ndan başka ilah yoktur. Gele-ceğinden şüp-he olmayan kıyamet günü sizi mutlaka toplayacaktır. Allah'tan daha doğru sözlü kim olabilir?	Allah -ki O'ndan başka ilah yoktur- (geleceği) hakkın-da hiçbir şüphe olmayan Kıyamet Günü sizi bir araya toplayacaktır. Ki-min sözü Allahın sözünden daha doğru olabilir?
4. 88 فَمَا=ne oldu ki لَكُمْ=size فِي=hakkında الْمُنَافِقِينَ=münafıklar	Niye münafıklar hakkında iki gruba ayrılıyor-sunuz? Oysa Al-	Sizlere ne oldu ki münafıklar hakkın-da iki fırkaya ay-rılmış bulunuyor-	Size ne oluyor ki; münafıklar hakkında iki fırkaya ayrıl-	Allah onları suçla-rından dolayı (biz-zat) dışladığı hal-de, münafıklar

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
فَنتَنِينِ=iki gruba ayrıldınız وَٱللَّهُ=oysa Allah أَرْكَسَهُمْ=onları baş aşağı etmiştir بِمَا كَسَبُواْ=işlerden dolayı yaptıkları أَثْرِيُونُ=mi istiyorsunuz? أَنْ تَهْتَدُواْ=doğru yola iletmek أَصْلَ=saptırdığı مَنْ=kimseyi وَمَنْ=birini ٱللَّهُ=Allah يُضِلِّلِ=saptırırsa فَلَنْ تَجِدَ=artık bulamazsınız لَهُ=onun için سَبِيلًا=bir yol	lah, onları iki yüzlü tutumlarından dolayı aşağıılığa mahkum etmiştir. Allah'ın saptırdığını, siz doğru yola mi iletmek istiyorsunuz? Allah'ın saptırdığına sen çıkış yolu bulamazsın.	sunuz? Kazandıkları vebal yüzünden Allah onları eski hallerine çevirdi. Yoksa sizler Allah'ın saptırdığı[nı] yola getirmek mi istiyorsunuz?! Allah kimi saptırırsa iyi bil ki sen onu yola getirmenin çaresini kâbil değil bulamazsın.	dınız? Allah, onları yaptıklarından dolayı başaşağı etmiştir. Allah'ın saptırdığını doğru yola getirmek mi istiyorsunuz? Allah'ın saptırdığı kimse için, asla yol bulamazsın.	hakkında nasıl mütereddit olabilirsiniz? Allahın sapıklık içinde bıraktığı kimseyi doğru yola getirmek mi istiyorsunuz? Oysa Allahın sapıklık içinde bıraktıklarına asla bir çıkış yolu bulamazsın.
4. 89 وَدُّواْ=istediler لَوْ تَكْفُرُونَ=sizin de inkâr etmenizi كَمَا=gibi كَفَرُواْ=kendilerinin inkâr ettiği فَتَكُونُونَ=ki onlarla olasınız سَوَاءٌ=eşit فَلَا تَتَّخِذُواْ=o halde edinmeyin مِنْهُمْ=onlardan أَوْلِيَاءَ=dostlar حَتَّى=kadar يُهَاجِرُواْ=onlar göç edinceye ٱللَّهُ=Allah فِي سَبِيلِ=yolunda فَإِنْ=eğer تَوَلَّوْاْ=yüz çevirirlerse فَخَذُوهُمْ=onları yakalayın وَٱفْتُلُوهُمْ=öldürün حَيْثُ=nerede وَجَدْتُمُوهُمْ=bulursanız وَلَا تَتَّخِذُواْ=ve tutmayın مِنْهُمْ=onlardan وَلِيًّا=ne dost وَلَا نَصِيرًا=ne de yardımcı	Onlar kendileri gibi sizin de kâfir olmanızı arzu ederler. Bu yüzden Allah yolunda hicret etmedikleri sürece onlardan hiçbirini dost edinmeyiniz. Eğer yüz çevirirlerse onları yakalayınız, bulduğunuz yerde öldürünüz, hiç birini dost veya müttefik edinmeyiniz.	Onlar nasıl küfre dalmışlarsa öylece sizlerin de küfre dalarak kendileriyle bir olmanızı arzu ediyorlar. Onun için Allah yolunda hicretlerini görmedikçe onları dost edinmeyin. İmandan yüz çevirirlerse bulduğunuz yerde kendilerini yakalayın, öldürün. Hiç onlardan ne dost, ne yardımcı edinmeyin.	Kendileri küfrettikleri gibi, sizin de küfretmenizi isterler. O halde onlar, Allah yolunda hicret edinceye kadar içlerinden dost edinmeyin. Eğer yüz çevirirlerse; bulduğunuz yerde onları öldürün ve onlardan ne bir dost, ne de bir yardımcı edinin.	Onlar, kendilerinin inkar ettiği gibi, sizin de hakikati inkar etmenizi isterlerdi ki siz de onlar gibi olasınız. O halde, Allah rızası için zulüm ve kötülük diyarını terk edinceye kadar onları kendinize dost edinmeyin; ve eğer (açık bir) düşmanlığa yönelirlerse, onları nerede bulursanız yakalayın ve öldürün. Onlardan hiç birini ne dost, ne de hami edinmeyin,
4. 90 إِلَّا=ancak hariç ٱلَّذِينَ يَصِلُونَ=sığınanlar إِلَى قَوْمٍ=bir topluma بَيْنَكُمْ=sizinle وَبَيْنَهُمْ=kendileri arasında مِيثَاقٌ=andlaşma bulunan أَوْ=yahut جَاءوَكُمْ=size gelenler حَصِرَتْ=sıkılarak صُدُورُهُمْ=yürekləri أَنْ يُقَاتِلَوْكُمْ=sizinle savaştırmaktan أَوْ=veya يُقَاتِلُواْ=savaştırmaktan وَلَوْ=eğer قَوْمَهُمْ=kendi toplumlarıyla ٱللَّهُ=Allah دِئَافَةً=dileseydi أَسَلَطَهُمْ=onları salardı عَلَيْكُمْ=sizin üstünüze فَلَقَاتِلَوْكُمْ=sizinle savaşırlardı فَإِنْ=o halde اعْتَرَلُوكُمْ=onlar sizden uzak dururlar فَلَمْ يُقَاتِلَوْكُمْ=sizinle savaştırmazlar وَٱلْقَوَا=ve isterlerse ٱلنِّكْمَ=sizinle ٱلسَّلَامَ=barış içinde yaşamak ٱللَّهُ=Allah فَمَا جَعَلَ=vermemiştir عَلَيْهِمْ=onların aleyhine أَكُم=size سَبِيلًا=bir yol	Ancak sizinle kendileri arasında anlaşma bulunan bir millete sığınanlar müstesna. Sizinle savaştırmaktan veya kendi milletleriyle harp etmekten bunalarak size baş vuranlar da müstesnadır. Allah dileseydi onları size musallat ederdi de, sizinle savaşırlardı. Eğer sizden uzak durur, savaştırmaz ve size barış teklif ederlerse, Allah onlara dokunmanıza izin vermez.	Yalnız o kimseleri bırakın ki; ya kendileriyle aranızda misak olan bir cemaate mensup olurlar, yahut ne cemaatleriyle olup sizlere karşı, ne de sizinle bir olup cemaatlerine karşı harp etmeyi havsalaraki almamış olarak yanınıza gelmiş bulunurlar. Eğer Allah dileseydi bunları üzerinize musallat buyururdu da sizinle pekâlâ harp ederlerdi. Onun için sizi bırakıp bir tarafa çekilirler (yakanızı bırakırlar), üzerinize saldırmazlar ve sulha yatarlarsa artık kendilerine ilişmenize Allah izin vermez.	Ancak sizinle kendileri arasında bir anlaşma bulunan bir millete sığınanlar ve sizinle savaştırmaktan veya kendi milletleriyle harbetmekten bunalarak size başvuranlar müstesnadır. Allah dileseydi; onları size musallat ederdi de sizinle savaşırlardı. Eğer sizden uzak durur, savaştırmaz ve size barış teklif ederlerse; Allah, onlara dokunmanıza izin vermez.	Eğer bir anlaşma ile bağlı bulduğunuz insanlarla ilişkisi olanlardan veya size yahut kendi toplumlarına savaş açmak (fikirin)den kalplerine ürküntü geldiği için size yaklaşanlardan değillerse. Halbuki Allah onları sizden daha güçlü kılsaydı, mutlaka size savaş açarlardı. Ama onlar sizi bırakır, savaşçıktan vazgeçer ve barış teklif ederlerse, Allah onlara zarar vermenize müsaade etmez.
4. 91 سَتَجِدُونَ=bulacaksınız ki أَخْرَيْنَ=başkalarını da يُرِيدُونَ=isterler أَنْ يَأْمَنُواْكُمْ=sizden emin olmak وَيَأْمَنُواْ=ve emin olmak قَوْمَهُمْ=kendi toplumlarından كُلِّ مَآ=her ne zaman رُثُواْ=götürülseler إِلَى ٱلْفِتْنَةِ=fitneye أَرْكَسُواْ=baş aşağı atılırlar فَإِنْ=eğer فِيهَا=(fitnenin) içine لَمْ يَغْتَرِلَوْكُمْ=onlar sizden uzak durmazlar وَيُلْقُواْ=ve istemezler ٱلنِّكْمَ=sizinle ٱلسَّلَامَ=barış içinde yaşamak وَيَكْفُواْ=(saldırıdan) çekmezlerse أَيِّدِيَهُمْ=ellerini فَخَذُوهُمْ=onları yakalayın وَٱفْتُلُوهُمْ=ve öldürün حَيْثُ=nerede تَقِفْتُمُوهُمْ=bulursanız جَعَلْنَا=verdik وَءَوَّلَيْنَا=işte öylelerine عَلَيْهِمْ=karşı لَكُمْ=size مُتَبَيَّنًا=açık	Bir de hem sizden ve hem de tuttukları gruptan yana güven içinde olmak isteyen başka birtakım kimselere rastlayacaksınız. Bunlar ne zaman fitneye, bozgunculuğa itilseler ona balıklama dalarlar. Eğer bunlar sizden uzak durmaz size barış teklifi getirerek savaştan el çekmezlerse onları yakalayınız ve nerede bulursanız öldürünüz. Onlara karşı size apaçık bir yetki verdik.	Siz asıl başkalarını bulacaksınız ki "inandık" diye sizlerden, küfre dönerek cemaatlerinden emin olmak isterler. Her ne zaman fitneye sevkedilseler tamamıyla içine yakanızı bırakmazlar, sulha yatmazlar ve taarruzdan ellerini çekmezlerse kendilerini bulduğunuz yerde yakalayın, öldürün, işte ey mü'minler, ellerinize aleyhlerine olarak açık bir hüccet verdiğimiz insanlar bunlardır (işte ey mü'minler, açıktan açığa üzerlerine yüklenmenize izin verdiğimiz insanlar bunlardır).	Diğerlerinin de sizden ve kendi milletlerinden güvende olmayı istediklerini göreceksiniz. Fitneciliğe çağırıldıklarında ona can atarlar. Eğer sizden uzak durmazlar, barış teklif etmezler ve sizinle savaştırmaktan geri durmazlarsa; onları tutun ve bulduğunuz yerde öldürün. İşte onların aleyhlerine, size apaçık ferman verdik.	Hem sizden hem de kendi kavimlerinden emin olmak isteyen, (ama) kötülük eğilimi ile her karşılaştıklarında kendilerini gözü kapalı ona kaptıran başkalarını (n da var olduğunu) göreceksiniz. O halde şayet onlar sizi bırakmaz, sizinle barışa yanaşmaz ve üstünüzden ellerini çekmezlerse, onları gördüğünüz her yerde yakalayın ve öldürün: İşte size kendilerine karşı (savaştırmamız için) apaçık yetki verdiklerimiz bunlardır.
4. 92 وَمَا كَانَ=yoktur	Bir müminin diğer bir mümini	Mü'min için mü'mini öldürmek ola-	Bir mü'min'in diğer mü'mini	Hataen olmadıkça bir müminin başka

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fi Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
لِمُؤْمِنٍ=bir müminin أَنْ يَقْتُلَ=öldürmesi إِلَّا=dışında مُؤْمِنًا=bir mümini وَمَنْ=kimsenin خَطَا=yanlışlık قَتَلَ=öldüren مُؤْمِنًا=bir mümini فَتَحْرِيرُ=azadetmesi خَطَا=yanlışlıkla رَقَبَةً=bir köle مُؤْمِنَةً=mümin وَدِيَّةً=bir diyet مُسْلَمَةً=vermesi gerekir إِلَى أَهْلِهِ=ölenin ailesine de إِلَّا=başka أَنْ يَصَّدَّقُوا=bağışlamaları كَانَ=ise فَإِنْ=eğer مِنْ قَوْمٍ=bir topluluktan عَدُوٍّ=düşmanınız olan لَكُمْ=sizin وَهُوَ=o (öldürülen) مُؤْمِنٌ=mümin فَتَحْرِيرُ=azadetmek gerekir رَقَبَةً=bir köle مُؤْمِنَةً=mümin كَانَ=ise وَإِنْ=ve eğer مِنْ قَوْمٍ=bir topluluktan وَبَيْنَهُمْ=kendileri arasında مِيثَاقٌ=andlaşma bulunan فَدِيَّةً=bir diyet مُسْلَمَةً=verilecek إِلَى أَهْلِهِ=ailesine وَتَحْرِيرُ=ve azadetmek lazımdır رَقَبَةً=bir köle مُؤْمِنَةً=mümin فَمَنْ=kimsenin لَمْ يَجِدْ=bunları bulamayan فَصِيَامٌ=oruç tutması gerekir شَهْرَيْنِ=iki ay مُتَتَابِعَيْنِ=ardı ardına تَوْبَةً=tevbesinin kabulü için مِنْ=tarafından اللَّهُ=Allah وَكَانَ اللَّهُ=Allah عَلِيمًا=bilendir حَكِيمًا=hüküm ve hikmet sahibidir	öldürmesi düşü- nülemez. Bu an- cak yanlışlıkla olabilir. Kim yan- lışlıkla bir mümi- ni öldürürse mümin bir köle azad etmesi ve ölünün ailesine diyet ödemesi gerekir. Eğer ölenin ailesi di- yeti bağışlarsa bu gereklilik or- tadan kalkar. Eğer ölü size düşman bir kavme mensub bir mümin ise o zaman mümin bir köle azad etmek gerekir. Eğer anlaşmalı olduğunuz ka- vimden ise aile- sine fidye öde- mek ve mümin bir köle azad etmek gerekir. Bunları bulama- yan kimse Al- lah'ın tevbesini kabul etmesi için aralıksız iki ay oruç tutar. Hiç şüphesiz Allah herşeyi bilir ve hikmet sahibidir.	maz, meğer ki ka- zara ola. Ve kim bir mü'mini kazara öldürürse ona mü'min bir esir azad etmek ve ölenin vârislerine taksim edilecek bir diyet vermek borç olur. Meğer ki vârisler alacakları diyeti kendisine ta- sadduk edeler. Eğer öldürülen kendi mü'min ol- makla beraber size hasım bir cemaat- ten ise, o zaman öldüren mü'min[e] bir esir azad etmek borç olur. Eğer kendileriyle ara- nızda misak olan bir cemaatten ise o zaman öldüren için ölenin vârislerine teslim edilecek bir diyet vermek ve mü'min bir esir azad etmek borç olur. Kim bunu bu- lamazsa <i>(kimin buna gücü yet- mezse)</i> ona Allah tarafından tevbesi- nin kabulü için sıra ile iki ay oruç tut- mak borç olur. Al- lah'ın ilmine, hik- metine pâyân yok.	hata dışında öldürmesi olur şey değildir. Bir mü'min'i yanlışlıkla öl- dürenin bir mü'min köleyi azad etmesi ve öldürülenin ailesi bağış- lama dıkça ona teslim edilmiş bir diyet öde- mesi gerekir. Öldürülen mü'min, düş- manınız olan bir topluluktan ise; mü'min bir köle azad et- mek gerekir. Şayet sizin ile kendileri ara- sında andlaş- ma bulunan bir topluluktan ise; ailesine verilecek bir diyet ve mü'min bir kö- le azad etmek gerekir. Bunla- rı bulamayan kimsenin Allah tarafından tevbesinin ka- bulü için iki ay ardarda oruç tutması gere- kir. Allah; Alim, Hakim olandır.	bir mümini öldür- mesine asla izin verilemez. Bir mü- mini hataen öldü- ren kişi, mümin bir canı özgürlüğüne kavuşturmak ve maktulün akrabala- rına diyet ödemek- le yükümlüdür, meğer ki onlar bundan vazgeçmiş olsunlar.Maktulün, kendisi bir mümin olmasına rağmen, sizinle savaş halin- de olan bir toplulu- ğa mensup ise, (diyet), mümin bir canı özgürlüğüne kavuşturmak (ile sınırlı olacaktır); ama o, sizin an- laşma ile bağlı bu- lunduğunuz bir top- luluğa mensup ise (ödenek bedel), mümin bir canı öz- gürlüğüne kavuş- turmanın yanında akrabalarına öde- necek bir diyet(i de kapsayacaktır). Fakat yeterli im- kanlara sahip ol- mayan, (bunun ye- rine) peş peşe iki ay oruç tutmalıdır. (Bu), Allah tarafın- dan emredilen kar- şılık(tır) ve Allah gerçekten her şeyi bilendir, hikmet sa- hibidir.
4. 93 وَمَنْ=her kim يَقْتُلَ=öldürürse مُؤْمِنًا=bir mümini مُتَعَمِّدًا=kasden فَجَزَاؤُهُ=onun cezası جَهَنَّمَ=cehennemdir خَالِدًا=sürekli kalacağı فِيهَا=içinde اللَّهُ=Allah وَعَصِبَ=gazabetmiş اللَّهُ=Allah وَلَعَنَهُ=lanet etmiş عَلَيْهِ=ona وَأَعَدَّ=ve hazırlamıştır لَهُ=onun için عَذَابًا=bir azab عَظِيمًا=büyük	Kim bir mümini bile bile öldürür- se onun cezası içinde ebedi ola- rak kalmak üzer- e Cehennemdir. Allah ona gazap etmiş, lanet yağdırmış ve kendisi için bü- yük azap hazır- lamıştır.	Kim bir mü'mini bi- le bile <i>(müteammi- den /kasden / mü- teamid olarak)</i> öldürürse, onun cezası, içinde ebediyen kalacağı cehennemdir. Allah ona ga- zab etmiş, kendisine gazap eder. Onu rahmeti sahasından uzak- laştırır. Ona büyük bir azap âmâde kı- lar.	Kim de bir mü'min'i kas- den öldürürse; onun cezası içinde ebediy- en kalacağı cehennemdir. Allah ona ga- zab etmiş, büyük bir azab hazırlamıştır.	Fakat her kim bir mümini kasten öl- dürürse, onun ce- zası, cehennemde kalmak olacaktır. Allah onu mahkum edecek, lanetleye- cek ve onun için korkunç bir azap hazırlayacaktır.
4. 94 يَا أَيُّهَا=Ey الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar إِذَا=zaman ضَرَبْتُمْ=savaşa çıktığınız فِي سَبِيلِ=yolunda اللَّهُ=Allah فَتَبَيَّنُوا=iyi anlayın, dinleyin وَلَا تَقُولُوا=demeyin لِمَنْ=kimseye إِلَيْكُمْ=size أَلْقَى=veren السَّلَامَ=selam أَسْتَ=sen değilsin مُؤْمِنًا=mümin تَبْتَغُونَ=gözeterek عَرَضَ=geçici menfaatini الدُّنْيَا=dünya الْحَيَاةَ=hayatının اللَّهُ=Allah'ın فَعِنْدَ=çünkü yanında كَثِيرَةً=çok مَعَانِمَ=ganimetler vardır كَذَلِكَ=siz de böyle كُنْتُمْ=idiniz مِنْ قَبْلُ=önceden فَمَنْ=lütfetti اللَّهُ=Allah عَلَيْكُمْ=size فَتَبَيَّنُوا=O halde iyice anlayın إِنَّ=çünkü اللَّهُ=Allah كَانَ=yaptıklarınızı بِمَا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızı خَبِيرًا=haber almaktadır	Ey müminler Al- lah yolunda sa- vaşa çıktığınız zaman iyice emin olmadan silah çekmeyiniz. Size selam ve- rene, dünya ha- yatının malına göz dikerek 'sen mü'min değilsin' demeyiniz. Zira asıl bol ganimet- ler Allah katın- dadır. Bir za- manlar siz de öyle idiniz de Al- lah'ın lütfü ile mümin oldunuz. O halde silah çekmeden önce durumu iyice an- layınız. Hiç şüp- hesiz ne yapar- sanız Allah on- dan haberdardır.	Ey iman edenler! Allah yolunda sefe- re çıktığınız zaman iyi anlayın, dinle- yin, size İslâm'ın selâmını veren kimseye dünya di- riliğinin kıymetsiz metâına göz dike- rek "Sen mü'min değilsin" demeyin. Sizin için Allah'ın yanında pek çok ganimetler var. Önceleri sizler de böyle idiniz. Allah kerem buyurdu, sizleri iman ile ta- nıttı. Onun için iyi anlayın, dinleyin, haberiniz olsun ki Allah bütün işledik- lerinizden haberdar.	Ey iman eden- ler; Allah yo- luna koyuldu- ğunuz zaman, iyice araştırın. Size selam verene; dünya hayatının ge- çici menfaati- ne göz dike- rek; sen mü'min değil- sin, demeyin. Allah katında çok ganimetler vardır. Önce siz de öyley- diniz ama Al- lah size lütfet- ti. Onun için iyice araştırın. Muhakkak ki Allah; yaptık- larınızdan ha- berdardır.	(O halde) siz ey iman edenler, Allah yolunda (sefere) çıktığınız zaman karşılaştığınız du- rumu açıkça kav- ramaya çalışın ve size barış teklif edene bu dünyevi hayatın gelip geçici kazançlarına duy- duğunuz (özlem ve) isteklerle Sen mümin değilsin! demeyin. Çünkü asıl kazanç Allah katındadır. Siz de bir zamanlar aynı durumdaydınız, ama Allah size karşı lütfukar dav- ranmıştı. Öyleyse muhakemenizi kul- lanın. Şüphesiz Al- lah, yaptığınızdan her zaman haberdardır
4. 95 لَا يَسْتَوِي=bir olmaz الْقَاعِدُونَ=yerlerinde oturanlar مِنَ الْمُؤْمِنِينَ=inananlardan دِخْرٍ=dışında أُولِي=sahipleri الضَّرَرِ=özürlü وَالْمُجَاهِدُونَ=cihad edenler فِي سَبِيلِ=yolunda اللَّهُ=Allah بِأَمْوَالِهِمْ=mallarıyla وَأَنْفُسِهِمْ=canlarıyla اللَّهُ=Allah فَضَّلَ=üstün kılmıştır الْمُجَاهِدِينَ=cihad edenleri بِأَمْوَالِهِمْ=mallarıyla وَأَنْفُسِهِمْ=canlarıyla عَلَى الْقَاعِدِينَ=oturanlardan دَرَجَةً=derece bakımından	Müminlerden özürsüz olarak yerlerinde otu- ranlar ile malları ve canlarıyla Al- lah yolunda ci- had edenler bir değildir. Allah malları ve canla- rı ile cihad eden- leri derece ba- kımından oturan- lardan üstün kıl- dı. Gerçi Allah her ikisine de cenneti vaad etmiştir, ama malları ve canla- rı ile cihad eden- leri oturanlara karşı büyük bir mükafatla üstün tutmuştur.	(95-96) Mü'minlerin özür sahibi olmaksızın oturanlarıyla Allah yolunda mallarını canlarını feda ede- rek cihada gidenle- ri bir olamazlar. Al- lah mallarıyla, can- larıyla cihad eden- leri oturanların bir derece üzerine ge- çirdi ve her ikisine cenneti va'd bu- yurdu. Allah cihad edenleri büyük bir ecir ile taraf-ı Sübhânîsinden [fazl u ihsan] bu- yurduğu mertebe- lerle oturanların üzerine geçirdi. Gufranına, rahme- tine mazhar kıldı. Allah'ın gufranı hadsiz, rahmeti pâyânsız.	Mü'minlerden; özürsüz olarak yerlerinde otu- ranlar ile Allah yolunda malla- rı ve canları ile cihad edenler bir değildir. Al- lah; mallarıyla ve canlarıyla cihad edenleri derece bakı- mından otu- ranlara üstün kıldı. Bununla beraber Allah, her ikisine de güzelliği vaad etmiştir. Fakat Allah; cihad edenlere, otu- ranların üzeri- ne büyük bir mükafat ver- miştir.	Bir mazeretleri ol- maksızın mücade- leden kaçınan müminler ile Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla çaba göstereenler bir olamaz: Allah, mal- larıyla ve canlarıyla üstün çaba göste- renleri mücadele- den kaçınanlardan daha üstün bir mertebeye yücelt- miştir. Allah bütün (müminler)e nihai güzellik vaat etmiş olmasına rağmen, Allah yolunda üs- tün çaba gösteren- leri, (kendilerine) büyük bir mükafat (vaat ederek) mü- cadeleden kaçınan- lardan üstün kılmıştır,

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	وَكَلَّا=gerçi hepsine de الله=Allah وَعَدَ=vadetmiştir الْحُسْنَى=güzellik الله=Allah وَفَضَّلَ=ama üstün kılmıştır الْمُجَاهِدِينَ=mücahidleri عَلَى الْقَاعِدِينَ=oturanlardan أَجْرًا=ecirle عَظِيمًا=çok daha büyük				
4. 96	دَرَجَاتٍ=yüksek dereceler منهُ=kendi katından وَمَغْفِرَةً=bağış وَرَحْمَةً=ve rahmet الله=Allah وَكَانَ الله=Allah عَفُورًا=bağışlayandır رَحِيمًا=esirgeyendir	(Cihad edenlere) “ kendi katından dereceler, bağış- lama ve rahmet sunmuştur. Hiç kuşkusuz Allah bağışlayıcıdır, merhametlidir.	“ “ “	Kendisinden dereceler, mağfiret ve rahmet. Ve Al- lah; Gafur’dur, Rahim’dir.	(hesapsız) merte- belerle ve günahla- rın bağışlanmasını ve rahmetini (vaat ederek); çünkü Al- lah çok bağışlayı- cıdır, rahmet kay- nağıdır.
4. 97	إِنَّ=şüphesiz الَّذِينَ تَوْفَّاهُمْ=canlarını alırken الْمَلَائِكَةُ=melekler ظَالِمِي=yazık eden kimselere قَالُوا=dediler أَنفُسِهِمْ=nefislerine كُنْتُمْ=idiniz فِيمَ=ne işte قَالُوا=diye cevap verdiler كُنَّا مُسْتَضْعِفِينَ=biz aciz düşürülmüştük فِي الْأَرْضِ=yer yüzünde قَالُوا=(Melekler) dediler ki أَلَمْ تَكُنْ=değil miydi? أَرْضَ=yeri وَاسِعَةً=geniş الله=Allah’ın فَنَهَجَرُوا=göç edeydiniz فِيهَا=onda مَأْوَاهُمْ=durağı فَأُولَئِكَ=işte onların جَهَنَّمَ=cehennemdir وَسَاءَتْ=ne kötü bir مَصِيرًا=gidiş yeridir	Melekler, kendi- lerini zulme mahkum edenle- rin canlarını alır- ken onlara «Dünyadaki du- rumunuz ney- di?» diye sorar- lar. Onlar da «Ezilmiş zavallı- lardık» derler. Melekler onlara «Peki Allah’ın toprağı göç et- menize yetecek kadar geniş de- ğil miydi ki? der- ler. Bunların ba- rınakları Cehen- nem olacaktır. Orası ne kötü bir varış yeridir.	Melekler nefisleri- ne zulmetmiş bir halde bularak can- larını aldıkları kim- selere "Ne iş göre- bildiniz bakalım?" diye sordular. On- lar da "Bizler yer- rinden kımıldana- mayacak bîçare- lerdik" cevabını verdiler. O zaman "Pekâlâ, Allah’ın dünyası geniş de- ğil mi idi ki başka bir tarafa hicret etmiş bulunası- nız?" dediler. İşte bunlar o kimseler ki barınacakları yer cehennem; o ise ne kötü bir âkıbet!	Melekler; ne- fislerine zul- medenlerin canlarını al- ırken soracaklar: Neyiniz vardı sizin? Onlar: Biz, yeryü- zünde çok güçsüz- dük diye cevap ve- recekler.(Melekler), Allahın arzı sizin kötülük diyarını terk etmenize ye- tecek kadar geniş değil miydi? diye- cekler. Böylelerinin varış yeri cehen- nemdir, ne kötü bir varış yeri!	Melekler, kendileri- ne zulmeden kim- selere canlarını alırken soracaklar: Neyiniz vardı sizin? Onlar: Biz, yeryü- zünde çok güçsüz- dük diye cevap ve- recekler.(Melekler), Allahın arzı sizin kötülük diyarını terk etmenize ye- tecek kadar geniş değil miydi? diye- cekler. Böylelerinin varış yeri cehen- nemdir, ne kötü bir varış yeri!
4. 98	إِلَّا=yalnız hariç الْمُسْتَضْعِفِينَ=gerçekten zayıf مِنَ الرِّجَالِ=erkekler وَالنِّسَاءِ=kadınlar وَالْوِلْدَانِ=ve çocuklar لَا يَسْتَطِيعُونَ=gücü yetmeyen حِيلَةً=hiçbir çareye وَلَا يَهْتَدُونَ=ve (göç için) bulamayan سَبِيلًا=yol	Yalnız, çaresiz kalan, hiç bir çı- kar yol bulama- yan ezilmiş, er- kekler, kadınlar ve çocuklar bu hükümün dışın- dadırlar.	(98-99) Ancak ge- rek erkeklerle ka- dınların, gerek ço- cukların o âcizleri ki hicret için elle- rinden bir çare gelmediği gibi yo- lunu da kâbil değil bulamazlar, işte bunların günahını Cenâb-ı Hak’ın af buyurması ümit edilir. Kullarının günahını silmek, örtmek Allah’ın şânındandır.	Ancak erkek, kadın ve ço- cuklardan ça- resiz kalarak bir yol bula- mayan zavallı- lar müstesna- dır.	Ama -erkek olsun, kadın olsun, çocuk olsun- hiçbir gücü olmayan ve kendi- lerine doğru yol gösterilmeyen ça- resiz kimseler bun- ların dışındadır:
4. 99	عَسَى=umulur قَالُوا لَيْتَ=işte الله=Allah’ın أَنْ يَغْفُو=afetmesi عَنْهُمْ=onları وَكَانَ الله=Allah عَفُورًا=çok affeden عَفُورًا=çok bağışlayandır	Böylelerini umu- lur ki, Allah affe- der. Hiç şüphe- siz Allah bağış- layıcıdır, affedi- cidir.	“ “ “	Umulur ki Al- lah, onları af- fetsin. Ve Al- lah; Afüvv, Gafur olandır.	Allah onların gü- nahlarını silebilir. Çünkü Allah gü- nahları silendir, çok bağışlayıcıdır.
4. 100	وَمَنْ=kimse يُهَاجِرْ=göç eden الله=Allah فِي سَبِيلِ=yolunda يَجِدْ=bulur فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde كَثِيرًا=çok yer مُرَاعِمًا=gidecek وَمَنْ=kim وَسِعَةً=ve bolluk مِنْ بَيْتِهِ=evinden يَخْرُجْ=çıkar da عَفُورًا=göç etmek amacıyla مُهَاجِرًا=göç etmek amacıyla إِلَى الله=Allah وَرَسُولِهِ=ve Elçisi için ثُمَّ=sonra يُذْرِكُهُ=kendisine yetişirse فَقَدْ=muhakkak أَجْرُهُ=onun mükâfatı وَقَعَ=düşer الله=Allah’a وَكَانَ الله=Allah عَفُورًا=bağışlayandır رَحِيمًا=esirgeyendir	Kim Allah yolun- da göç ederse bir çok barınak ve elverişli ge- çim imkanları bulur. Kim Allah ve peygamber uğruna evini- barkını bırakıp göç ederse de sonra bu yolda ölüme yakalanır- sa onun mükafa- tı Allah’ın gü- vencesi altında- dır. Hiç şüphesiz Allah affedici ve merhametlidir.	Kim Allah yolunda hicret ederse yer- yüzünde gidecek yer de bulur, ge- nişlik de bulur. Kim yurdundan Allah ve Peygamberine hicret kasdıyla çı- karsa, sonra ken- disine ölüm yetişir- se muhakkak ki onun ecir Allah’ın yanında bekliyor. Allah’ın rahmetine had, gufranına pâyân yok.	Her kim, Allah yolunda hicret ederse; yer- yüzünde be- reketli yer ve genişlik bulur. Allah’a ve Ra- sulüne hicret ederek evin- den çıkan kimseye ölüm gelirse; onun ecrini vermek Allah’a düşer. Ve Allah, Ga- fur’dur, Ra- him’dir.	Ve kim Allah için kötülük diyarını terk ederse, yeryü- zünde çok tenha yollar ve bereketli hayatlar bulacaktır. Kim de kötülükten kaçarak Allaha ve Peygamberine göç etmek uğruna evini terk eder ve sonra onu ölüm alırsa, onun mükafatı da Allah katındadır; çünkü Allah ger- çekten çok bağış- layıcıdır, rahmet kaynağıdır.
4. 101	وَإِذَا=zaman ضَرَبْتُمْ=sefere çıktığınız فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde عَلَيْكُمْ=size قَلِيلٌ=yoktur جُنَاحٌ=bir günah أَنْ تَقْصُرُوا=kısaltmanızdan ötürü إِنْ=eğer مِنَ الصَّلَاةِ=namazı خَفْتُمْ=korkarsanız أَنْ يَفْتِنَكُمْ=size bir kötülük yapmalarınd an الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenlerin إِنْ=muhakkak ki الْكَافِرِينَ=kâfirler كَانُوا لَكُمْ=sizin عَدُوًّا=düşmanınızdır مُبِينًا=açık	Yeryüzünde herhangi bir yö- resinde savaşa çıktığınız zaman eğer size tuzak kuracaklarından çekiniyorsanız namazı kısaltar- ak kılmanızın sakıncası yoktur. Şüphe yok ki, kafirler sizin açık düşmanlarınız- dır.	Sefere çıktığınızda şayet küfre dalmış olanların bir fenalık etmelerinden kor- karsanız, namazı kısaltmanız sizin için günah değil. Kâfirlerin size açık- tan açığa hasım oldukları meydandadır.	Yeryüzünde (sefe- re) ko- lundunuz zaman; kafir- lerin size bir fenalık yap- masından korkarsanız; namazı kı- saltmanızda size bir vebal yoktur. Şüphe yok ki kâfirler, sizin apaçık düşmanınız- dır.	Yeryüzünde (sefe- re) çıktığınızda, hakikati inkara şartlanmış olanla- rın aniden üzerini- ze saldırmasından korkarsanız kısalt- manızın günah ol- maz: Çünkü o ha- kikatı inkar edenler sizin apaçık düş- manlarınızdır.
4. 102	وَإِذَا=zaman كُنْتَ=sen de فِيهِمْ=içlerinde bulunup فَأَقَمْتَ=başlattığın (kıldırıldığın)	Eğer sen mümin savaşçıların ara- sında bulunur da onlara namaz kıldırırsan onla- rın bir grubu sen- nin arkanda na-	Yâ Muhammed, böyle bir halde aralarında buluna- rak kendilerine namaz kıldırırsan ikiye ayrılıp içlerin- den bir kısmı se-	Sen; içlerinde olup da namaz- larını kıldır- dığın zaman, bir kısmı seninle bera- ber namaza	O halde sen mü- minler arasında iken onlara na- mazda imamlık ya- pacaksan, (yalnız- ca) bir bölümünün, silahlarını kuşan-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâ'il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
لَهُمْ=onlara فَلْتَقُمْ=namaza dursun مِنْهُمْ=onlardan وَلْيَأْخُذُوا=ve (yanlarına) alsınlar أَسْلِحَتَهُمْ=silahlarını da فَإِذَا سَجَدُوا=secde edince فَلْيَكُونُوا=geçsinler مِنْ وَرَائِكُمْ=arkanıza وَلْتَأْتِ طَائِفَةٌ=bu kez gelsin bölük أُخْرَى=öteki لَمْ يَصَلُّوا=namaz kılmayan فَلْيُصَلُّوا=namaz kılsınlar مَعَكَ=seninle beraber وَلْيَأْخُذُوا=alsınlar جَذَرَ هُمْ=korunma(tedbir)lerini وَأَسْلِحَتَهُمْ=ve silahlarını da وَدَّ=istediler ki الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler أَوْ=keşke تَعْفُلُونَ=siz gaflet etseniz de عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ=silahlarınızdan وَأَمْتِعَتِكُمْ=ve eşyanızdan فَيَمِيلُونَ=birden yapsalar عَلَيْكُمْ=üzerinize مِثْلَهُ=baskın وَاجِدَةً=bir وَلَا جُنَاحَ=bir günah yoktur إِنْ=size كَانَ بِكُمْ أَدَى=zahmet çekerseniz أَوْ=ya da مِنْ مَطَرٍ=yağmurdan كُنْتُمْ=olursanız مَرَضَى=hasta أَنْ تَضَعُوا=bırakmanızda أَسْلِحَتَكُمْ=silahlarınızı وَأَخُذُوا=ama alın جَذْرَكُمْ=korunma tedbirinizi إِنْ=şüphesiz اللَّهُ=Allah أَعَدَّ=hazırlamıştır لِلْكَافِرِينَ=kâfirlere عَذَابًا=bir azap مُهِينًا=alçaltıcı	maza dursun ve silahlarını yanlarına alsınlar. Bu grup secdeden kalkınca arkanıza (nöbet yerine) geçsin. Bu kez namaz kılmamış olan öteki grup gelerek arkada namaz kılsın, bunlar da silahlarını ve teçhizatlarını yanlarına alsınlar. Çünkü kâfirler isterler ki, silahlarını ve kumanyalarını aklınızdan çıkarasınız da ansızın üzerinize baskın düzenlesinler. Eğer yağmurdan zarar iseniz, yahut hasta iseniz silâhlarınızı da hasta iseniz silahlarınızı yere bırakmanızın sakıncası yoktur. Bununla birlikte uyanık ve tedbirli olunuz. Hiç şüphesiz Allah kâfirler için onur kırıcı bir azap hazırlamıştır.	ninle beraber namaza dursunlar; silâhlarını da yanlarına alsınlar. Bunlar secdeye vardıkları zaman diğerleri arkada beklesinler. Sonra o namaz kılmayan diğer kısım gelerek seninle beraber kılsınlar ve silâhlarıyla ihtiyatlarını yanlarına alsınlar. Allah tanımayanlar silâhlarınızdan ve eşyanızdan gafil bulunmanız ve bu suretle sizlere yaman bir baskın vermelerini isterler. Şayet yağın yağmurdan sıkıntıda iseniz, yahut hasta iseniz silâhlarınızı bırakmanızdan dolayı üzerinize gühnah yok. Bununla beraber ihtiyatı elden bırakmayın. Allah'ın kâfirler için zellî edici bir azap ââmâde kıldığına şüphemiz olmasın.	dursun ve silahlarını da alsınlar. Secdeye vardıklarında onlar arkanıza geçsinler, kılmayan öbür kısım gelsin, seninle beraber kılsınlar. Tedbirli olsunlar, silahlarını alsınlar. Kâfirler size ansızın bir baskın vermek için silah ve eşyanızdan gafil bulunmanızı arzu ederler. Yağmurdan zarar görecekmeniz veya hasta olursanız, silahlarınızı bırakmanızı bırakmanıza beis yoktur. Fakat dikkatli olun. Allah; şüphesiz kâfirler horlayıcı bir azap hazırlamıştır.	miş olarak seninle namaza durmalarına izin ver. Onlar namazlarını bitirdikten sonra, namazlarını eda etmemiş olan diğer gurubun her türlü tehlikeye karşı hazır vaziyette ve silahlarını kuşanmış olarak gelip seninle namaza durmaları sırasında size kolaylık yapmalar; (çünkü) hakikatini inkara şartlanmış olanlar sizin silahlarınızı ve teçhizatınızı unutup bırakmanızı isterler ki ani bir baskınla üzerinize saldırılsınlar. Fakat yağmurdan dolayı sıkıntıya düşerseniz yahut hasta iseniz (namaz kılmak) silahlarınızı bırakmanızda bir mahzur yoktur; ama tehlikeye karşı (daima) hazırlıklı olun. Allah, şüphesiz, hakikati inkar edenler için alçaltıcı bir azap hazırlamıştır.
4. 103 فَإِذَا=zaman الصَّلَاةَ=namazı اللَّهُ=Allah'ı وَقَعُودًا=oturarak وَعَلَى=üzerinde (uzanarak) جُنُوبَكُمْ=ve yanlarınız فَإِذَا=zaman اطْمَأْنَنْتُمْ=güvene kavuştuğunuz فَاقْبِمُوا=(tam) kılın الصَّلَاةَ=namazı إِنْ=şüphesiz الصَّلَاةَ=namaz كَانَتْ عَلَى=üzerine الْمُؤْمِنِينَ=müminler كِتَابًا=farz kılınmıştır مَوْقُوتًا=vakitli olarak	Namazı bitirdikten sonra ayakta otururken ve yere uzanmışken Allah'ın adını anınız. Tehlikeyi savuşturup güvene kavuştuğunuzda namazı tam olarak kılınız. Zira namaz müminlere, vakitleri belirli bir farzdır.	Namazı korkulu zamanlarda kılasanız gerek ayakta iken, gerek otururken bir tarafınıza yaslanmış olduğunuz halde Allah'ı anın. Korkudan emin oldunuz mu o zaman namazı erkânıyla eda edin. Bilmiş olun ki namaz mü'minlerin üzerine muayyen vakitlerle bağlı bir farzdır.	Namazı kıldktan sonra; ayakta iken, otururken, yanlarınız üstü yatarken de Allah'ı anın. Emniyete kavuştuğunuzda; namazı dosdoğru kılın. Namaz; şüphesiz mü'minler üzerine vakitleri belli bir farz olmuştur.	Namazınızı bitirdiğinizde Allahı anın ayakta iken, otururken ve uzanmış halde ve yeniden güvenliğinizi sağladığınızda namazlarınızı (eksiksiz) eda edin. Namaz, bütün müminler için (günün) belli zamanları ile kayıtlı kutsal bir yükümlülüktür.
4. 104 وَلَا تَهِنُوا=gevşeklik göstermeyin فِي ابْتِغَاءٍ=takibetmekte إِنْ=eğer تَكُونُوا تَأْلُمُونَ=siz acı çekiyorsanız فَإِنَّهُمْ=onlar da يَأْلُمُونَ=acı çekmektedirler كَمَا=gibi تَأْلُمُونَ=sizin acı çektiğiniz وَتَرْجُونَ=üstelik siz ummaktasınız مِنْ اللَّهِ=Allah'tan لَا يَرْجُونَ=onların ummayacakları وَكَانَ اللَّهُ=Alah عَلِيمًا=bilendir حَكِيمًا=hüküm ve hikmet sahibidir	O düşmanlarınızı zin peşini bırakmayınız, onları ısrarla kovalamaktan geri durmayınız. Çünkü eğer siz acı çekiyorsanız bilin ki, onlar da sizin gibi acı çekiyorlar. Oysa siz Allah'tan onların beklemediğini bekliyorsunuz. Hiç kuşkusuz Allah her şeyi bilir ve hikmet sahibidir.	Hasımlarınızla karşılaşmayı istemekte zaaf göstermeyin. Evet sizler yaralarınızdan acı duymakta iseniz, onlar da sizin duyduğunuz gibi acı duyuyorlar. Kaldı ki sizler Allah'dan onların ümit edemeyeceklerini ümit ediyorsunuz. Allah'ın alîm olduğunu, hakîm olduğunu düşünün.	O kavmi aramakta gevşek davranmayın. Siz, acı çekiyorsanız onlar da sizin çektiğiniz gibi acı çekiyorlar. Halbuki siz; Allah'tan onların beklemedikleri şeyleri bekliyorsunuz. Ve Allah; Alim, Hakim olandır.	(Düşman) ordusunu takip etmekte korkak davranmayın. Eğer sıkıntı çekerseniz, bilin ki onlar da sizin gibi sıkıntı çekiyorlar; ama siz, Allahtan onların ümit edmediklerini (alacağıınızı) ümit ediyorsunuz. Ve Allah her şeyi bilendir, hikmet sahibidir.
4. 105 إِنَّا=muhakkak biz أَنْزَلْنَا=indirdik ki إِلَيْكَ=sana الْكِتَابَ=Kitabı بِالْحَقِّ=gerçek ile تَحْكُمَ=hüküm veresin بَيْنَ=arasında النَّاسِ=insanlar بِمَا=biçimde اللَّهُ=Allah'ın أَرَاكَ=sana gösterdiği لِلْخَائِنِينَ=hainlerin وَلَا تَكُنْ=olma خَصِيمًا=savunucusu	Biz sana bu hak içerikli kitabı indirdik ki, insanlar arasında Allah'ın gösterdiği gibi hüküm veresin. Sakın hainlerin savunucusu olma.	Yâ Muhammed! İnsanların arasında Allah'ın sana bildirdiği gibi hükmedesin diye sana bizler Kitab'ı hak olarak indirdik. Sakın hainleri müdafaaya kalkışma! (Sakin hainlerin yüzünden masumlara hasım olma!).	Dosdoğrusu Biz, sana kitabı hak olarak indirdik ki insanlar arasında Allah'ın sana gösterdiği gibi hüküm veresin. Hainlerin savunucusu olma.	Biz sana, hakikati ortaya koyan bu ilahi kelâmı indirdik ki insanlar arasında Allahın sana öğrettiğine göre hüküm verebilesin. O halde ihanet edenlerle tartışmaya girme,
4. 106 وَأَسْتَغْفِرِ اللَّهَ=mağfiret dile اللَّهُ=Allah إِنْ=kuşkusuz كَانَ غَفُورًا=bağışlayandır رَحِيمًا=esirgeyendir	Allah'tan af dile, hiç kuşkusuz Allah bağışlayıcıdır, merhametlidir.	Hem Allah'tan gıfıran dile ki Allah'ın gufranı hadsiz, rahmeti pâyânsız olduğu aşikâr.	Ve Allah'tan mağfiret dile. Şüphesiz ki Allah; Gafur'dur, Rahim'dir.	ama Allahın onları bağışlaması için dua et; unutma ki Allah çok bağışlayıcıdır, rahmet kaynağıdır.
4. 107 وَلَا تُجَادِلْ=savunma	Kendilerine hıyanet edenleri temize çıkarma-	Sakin nefislerine hıyanette bulunanları müdafaaya	Nefislerine hainlik etmiş kimseleri sa-	Kendi kişiliklerine ihanet edenleri savunma! Şüpheli yok

Kelime	Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
4.	عَنِ الَّذِينَ يَخْتَفُونَ =hainlik edenleri إِنْ أَنْفُسَهُمْ =kendilerine zira لَا يَحِبُّ =sevmeyiz Allah=Allah مَنْ =kimseyi كَانَ خَوَاتًا =hainlik yapıp أَتِيْمًا =günah işleyen	ya çalışma. Hiç şüphesiz Allah hıyanete dalmış günahkarları sevmeyiz.	kalkışma ki hainlik edip duran, günaha dalan kimselerden Allah asla hoşnut olmaz.	vunma. Allah; hainlikte direnen günahkarları sevmeyiz.	ki Allah, kendilerine ihanet edenleri ve günahkarlıkta inat edenleri sevmeyiz.
4. 108	يَسْتَخْفُونَ =gizleniyorlar da مِنَ النَّاسِ =insanlardan وَلَا يَسْتَخْفُونَ =gizlenmiyorlar وَهُوَ =Oysa O Allah'tan مَعَهُمْ =onlarla beraberdir إِذْ يُبَيِّتُونَ =geceleyin söyle(yip plan kuralar)larken مَا لَا يَرْضَى =O'nun istemediği Allah وَكَانَ اللَّهُ =sözü يَعْمَلُونَ =onların yaptıkları بِمَا =herşeyi مُحِيطًا =kuşatmıştır	Bu kimseler Allah'ın razı olmadığı sözü geceleyin buluşarak karara bağlarken insanlardan saklı tutuyorlar, ama yanı başlarında olan Allah'tan saklayamazlar. Hiç şüphesiz Allah onların yaptıklarını bilgisi ile kuşatacak güçtedir.	Ettiklerinin insanlardan gizli kalmasını istiyorlar da Allah'tan gizli kalmasını hiç düşünmüyorlar. Halbuki aralarında Kendisinin razı olmayacağı tezvirî tertip ederlerken O yanı başlarında idi. Allah'ın ilmi onların bütün işlediklerini muhîf.	İnsanlardan gizlerler de Allah'tan gizlemezler. Halbuki Allah'ın razı olmayaçağı sözü, geceleyin uyduzaman da Allah onlarla beraberdir. Allah; yapacakları herşeyi kuşatıcıdır.	Onlar yaptıklarını insanlardan gizleyebildiler ama Allah'tan gizleyemezler; çünkü gecenin karanlığında, Allahın tasvip etmediği düşünce ve inançları her ne zaman tasarlasalar, Allah onların yanı başındadır. Ve Allah ların bütün yaptıklarını (ilmiyle) kuşatır.
4. 109	هَآ أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ =haydi siz عَنْهُمْ =onları جَادَلْتُمْ =savundunuz الدُّنْيَا =dünya فِي الْحَيَاةِ =hayatında يُجَادِلُ =savunacak ya kim فَمَنْ =Allah'a karşı عَنْهُمْ =onları الْقِيَامَةِ =kıyamet يَوْمَ =günü يَكُونُ =olacak مَنْ =kim يَا =ya da وَكَيْلًا =vekil عَلَيْهِمْ =onlara	Diyelim ki, siz onları dünya hayatında savundunuz. Peki kıyamet günü onları Allah'a karşı kim savunacak ya da kim onların vekilliğini üzerine alacak.	Şu sizler yok musunuz, o adamlarsınız ki tuttunuz süreksiz dünya diriliğinde şunları haksız olarak müdafaa ettiniz. Pek âlâ, kıyamet günü onları kim müdafaa edecek? Yahut kim hâmileleri olacak?	İşte siz öyle kimselersiniz ki; dünya hayatında onları savunuyorsunuz. Ama kıyamet günü Allah'a karşı onları kim savunacak? Yahut onlara kim vekil olacak?	Sizler belki bu dünya hayatında onları savunabilirsiniz; ya Kıyamet Günü kim onları Allah'a karşı savunacak, kim onların koruyucusu olacaktır?
4. 110	وَمَنْ =kim يَعْمَلُ =yapar أَوْ =yahut سُوءًا =bir kötülük نَفْسُهُ =nefsine يُظْلِمُ =zulmeder de نَفْسَهُ =nefsine يَسْتَغْفِرُ =mağfiret dilerse ثُمَّ =sonra اللَّهُ =Allah'tan يَجِدُ =bulur اللَّهُ =Allah'ı غَفُورًا =bağışlayıcı رَحِيمًا =ve esirgeyici	Kim bir kötülük işler ya da kendine zulmeder de Allah'tan af dilerse Allah'ı bağışlayıcı ve esirgeyici olarak karşısında bulur.	Her kim başkasına fenalık eder, yahut doğrudan doğruya nefsine zulümde bulunur da sonra Allah'tan gufran dilerse, Allah'ı günahlarını bağışlayıcı bulur, kullarına rahmetli bulur.	Kim, bir kötülük yapar veya nefsine zulmeder de sonra Allah'dan mağfiret dilerse; Allah'ın Gafur ve Rahim olduğunu görür.	Ama kim kötülük yapar yahut (başka şekilde) kendisine zulmeder de daha sonra affetmesi için Allaha yalvarırsa, Allahı çok bağışlayıcı ve rahmet kaynağı olarak bulacaktır.
4. 111	وَمَنْ =kim يَكْسِبُ =işlerse إِنَّمَا =bir günah فَإِنَّمَا =muhakkak عَلَى =aleyhine يَكْسِبُهُ =onu kazanır نَفْسِيَّةً =kendisi وَكَانَ اللَّهُ =Allah عَلِيمًا =bilendir حَكِيمًا =hüküm ve hikmet sahibidir	Kim bir suç işlerse onu kendi aleyhine işlemiş olur. Kuşkusuz Allah bilir ve hakimdir.	Bir de kim bir günah kazanırsa onu ancak kendine kazanır. Allah âlimdir, hakîmdir.	Kim, bir günah kazanırsa; bunu ancak kendi aleyhine kazanmış olur. Ve Allah; Âlim, Hakim olandır.	Çünkü günah işleyen kimse, yalnız kendine zarar verir. Ve Allah her şeyi bilendir, hikmet sahibidir.
4. 112	وَمَنْ =kim يَكْسِبُ =işler de أَوْ =ya da خَطِيئَةً =bir hata ثُمَّ =sonra إِنَّمَا =günah يُزِمُ =üstüne atarsa بِهِ =onu فَقَدْ =muhakkak ki بَرِيئًا =bir suçsuzun اِخْتَمَلَ =yüklenmiş olur بُهْتَانًا =büyük bir iftira وَأِثْمًا =açık مُيَبِّئًا =açık	Kim bir kusur ya da bir suç işler de onu bir masumun üzerine atarsa açık bir iftira, bir günah yükünün altına girmiş olur.	Kim bir hata eder, yahut günah işler de sonra onu haberi olmayan bir masumun üzerine atarsa, şüphe yok boynuna hem büh-tan, hem açık bir günah almış olur (yüklenmiş olur).	Kim, bir hata veya bir günah işler de sonra onu bir suçsuzun üstüne atarsa; şüphesiz iftira etmiş ve apaçık bir günah yüklenmiş olur.	Ama kim bir hata yapar ve günah işler de sonra onu suçsuz bir kimsenin üstüne atarsa, iftira suçu ve (hatta daha da) iğrenç bir günah yüklenmiş olur.
4. 113	فَضْلٌ =lütüf وَلَوْلَا =olmasaydı Allah'ın عَلَيْكَ =sana وَرَحْمَتُهُ =ve acıması لَهَمَّتْ =yeltenmişti طَائِفَةٌ =bir grup مِنْهُمْ =onlardan أَنْ يُضِلُّوكَ =seni saptırmağa وَمَا يُضِلُّونَ =onlar saptıramazlar أَنْفُسَهُمْ =kendilerinden إِلَّا =başkasını وَمَا يَضُرُّونَكَ =sana zarar veremezler مِنْ شَيْءٍ =hiçbir وَأَنْزَلَ =indirdi عَلَيْكَ =sana Allah وَالْحِكْمَةُ =ve hikmeti الْكِتَابِ =Kitabı وَعَلَّمَكَ =ve sana öğretti مَا =şeyleri لَمْ تَكُنْ تَعْلَمُ =bilmediğin وَكَانَ فَضْلُ =lütüf Allah'ın عَلَيْكَ =sana عَظِيمًا =cidden büyüktür	Eğer Allah'ın sana yönelik lütuf ve esirgemesi olmasaydı, onların bir takımı seni yanıltmaya yeltenmişlerdi. Oysa onlar sadece kendilerini yanıltırlar, sana hiçbir zarar dokunduramazlar. Çünkü Allah, kitabı ve hikmeti indirerek sana, daha önce bilmediğin gerçekleri öğretmiştir. Hiç şüphesiz Allah'ın sana yönelik lütufu son derece büyüktür.	Yâ Muhammed, sana Allah'ın lütufu, Allah'ın rahmeti olmasaydı onlardan bir cemaat seni hükmünde haktan saptırmayı kurmuşlardı, bununla beraber ancak kendilerini saptırırlar, ve sana asla ziyan vermezlerdi. Allah sana Kitap indirdi, hikmet indirdi, önce bilmediklerini sana öğretti. Allah'ın senin hakkındaki lütufu pek büyük.	Eğer Allah'ın lütufu ve rahmeti üzerinde olmasaydı; onlardan bir takımı seni saptırmaya çalışırdı. Halbuki onlar, kendilerinden başkalarını saptıramazlar. Sana da bir zarar veremezler. Allah, sana kitabı ve hikmeti indirmiş, bilmediğini öğretmiştir. Ve Allah'ın senin üzerindeki lütufu çok büyük olmuştur.	Allahın sana lütufu ve rahmeti olmasaydı, o (kendilerine zulmede)nlerden bazıları seni saptırmaya çalışırdı; ama onlar kendilerinden başka kimseyi saptıramazlar. Sana asla bir zarar da veremezler, çünkü Allah sana bu ilahi kelamı indirmiş, hikmeti (vermiş) ve sana bilmediklerini öğretmiştir. Allahın sana olan lütufu gerçekten büyüktür.
4. 114	لَا =yoktur خَيْرٌ =hayır فِي كَثِيرٍ =çoğunda مِنْ نَجَوَاهُمْ =gizli konuşmalarının مَنْ =kimse إِلَّا =yalnız hariç أَمَرَ =emreden بِصَدَقَةٍ =sadaka أَوْ =ya da مَعْرُوفٍ =iyilik أَوْ =yahut يَبَيِّنُ =arasını إِصْلَاحٍ =düzeltmeyi مِنَ النَّاسِ =insanların وَمَنْ =kim ذَلِكَ =bunu yaparsa يَفْعَلُ =yaparsa اِبْتِغَاءً =amacıyla مَرْضَاتٍ =rızasını kazanmak فَسَوْفَ =yakında Allah'ın تُؤْتِيهِ =ona vereceğiz	Onların aralarında yaptıkları çoğu gizli konuşmalarda hayır yoktur. Meğer ki, bu fısıltılı toplantılarının amacı sadaka vermeyi, iyiliği ve insanlar arasında dirliği emretmek olsun. Kim bunları Allah'ın rızasını kazanmak amacıyla yaparsa ilerde kendisine büyük bir mükâfat vereceğiz.	Onların başbaşa verip fısıldaşmalarının çoğunda hayır yok, meğer ki sadaka vermeyi yahut dargınları barıştırmayı birbirlerine tavsiye edenlerin gizlice konuşmaları ola. (Onların başbaşa verip fısıldaşmalarının çoğunda hayır yok, lâkin sadaka vermeyi yahut dargınları barıştırmayı birbirlerine tavsiye edenlerin gizlice konuşmaları var). Kim bunu Allah'ın rızasını dilediği için işlerse Bizler ona büyük ecir vereceğiz.	Onların fısıldaşmalarının bir çoğunda hayır yoktur. Ancak sadaka vermeyi yahut ma'rufu emretmeyi ve insanların arasını düzeltmeyi emreden başka. Kim Allah'ın rızasını arayarak böyle yaparsa; Biz, ona çok büyük bir ecir vereceğiz.	Yardımlaşmayı, iyi ve yararlı davranışları ve insanların arasını düzeltmeyi öngören, bunları gerçekleştirmeye çalışan kimselerin yaptığı toplantılar dışında gizli toplantıların çoğunda hayır yoktur; ve bütün bu güzel eylemleri, Allahın rızasını kazanmak için yapana zamanı geldiğinde büyük bir mükâfat vereceğiz.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
4. 115	عَظِيمًا=büyük أَجْرًا=bir mükâfat				
4. 115	وَمِنْ kim de يُسَاقِقِ=karşı gelir مِنْ بَعْدِ=sonra الرَّسُولِ=Elçi'ye لَهُ=kendisine مَا تَبَيَّنَ=belli olduktan وَيَتَّبِعِ=ve uyarsa الْهُدَى=doğru yol غَيْرَ=başkasına سَبِيلِ=yolundan الْمُؤْمِنِينَ=müminlerin نُؤْلِهِ=onu yöneltiriz مَا تَوَلَّى=döndüğü (yola) وَنُصْلِهِ=ve sokarız جَهَنَّمَ=cehenneme وَسَاءَتْ=ne kötü مَصِيرًا=bir gidiş yeridir	Kim bu yolu iyice tanıdıktan sonra, peygambere zıt düşer de müminlerin yolundan başka bir yola koyulursa, kendisini koyulduğu yolla baş başa bırakır, sonra da cehenneme atarız. Orası ne kötü bir dönüş yeridir.	Kim hak kendisine âşikâr olduktan sonra kalker Peygamber[’e] muhalefette bulunur ve mü’minlerin tuttukları yoldan başkasını tutarsa, Bizler onu dünyada kendi bildiğine bırakır, ukbâda cehenne me koyarız ki o ne yaman bir âkıbettir!	Kim, kendisine doğru yol apaçık belli olduktan sonra, peygambere karşı gelir, mü’minlerin yolundan başkasına uyup giderse; onu döndüğü yolda bırakırız. Kendisini cehenneme koyarız. Ne kötü dönüş yeridir orası.	Ama, kendisine hıdayet bahşedildikten sonra Peygamber ile bağını koparan ve müminlerin yolundan başka bir yola sapana gelince, onu kendi tercih ettiği yolda bırakacak ve ona cehennemi tattıracağız: o ne kötü bir sondur!
4. 116	إِنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah لَا يَغْفُرُ=bağışlamaz أَنْ يُشْرَكَ=ortak koşulmasını بِهِ=kendisine وَيَغْفُرُ=bağışlar مَا=herşeyi دُونَ=başka ذَلِكَ=bundan لِمَنْ يَشَاءُ=dilediğine وَمِنْ=ve kim يُشْرَكَ=ortak koşarsa فَقَدْ=Allah'a بِاللَّهِ=Allah'a ضَلَّ=sapıklığa düşmüştür بَعِيدًا=uzak ضَلَالًا=bir sapkınlıkla	Allah kendisine ortak koşma suçunu bağışlamaz. Bunun dışındaki suçları dilediğine bağışlar. Kim Allah’a ortak koşarsa gerçekten koyu bir sapıklığa düşmüş olur.	İyi bilin ki Allah kendisine şerik koşulmasını âfvetmez. Bundan başkasını ise dilediğine afveder. Artık kim Allah'a şerik koşarsa onun haktan çok uzak bir dalâle saptığında şüphe yok.	Elbette Allah; kendisine şirk koşulmasını bağışlamaz. Bundan başkasını dilediğine bağışlar. Kim, Allah’a şirk koşarsa; çok uzak bir dalalet e düşmüş olur.	Allah, kendisinden başka birine ilahlık yakıştırılmasını asla bağışlamaz, (ama) dilediği kimsenin daha hafif günahlarını bağışlar: Çünkü Allahın yanı sıra başkasına ilahlık yakıştırılanlar şiddetli bir sapıklığa düşmüş kimselerdir.
4. 117	إِنْ يَدْعُونَ=çağırıyorlar مِنْ دُونِهِ=O’nu bırakıp da إِلَّا=yalnızca إِنَّا=birtakım dişilere وَأِنْ يَدْعُونَ=ve yalvarıyorlar إِلَّا=yalnızca شَيْطَانًا=şeytana مَرِيدًا=asi	Onlar Allah’ı bırakıp dişi putlara (tanrıçalara) yalvarıyorlar. Aslında onların yalvardıkları şirret şeytandan başkası değildir.	(117-118-119) Şunların Allah’ı bırakıp taptıkları bir sürü dişi isimlerinden başkası değil. Bunlara tapmakla ancak o isyanına saplanıp kalan şeytana tapmış oluyorlar ki bir kere kendisini Allah rahmeti sahasından ebediyen kovdu. Sonra Allah’a karşı "Ben Senin kullarının içinden işte yemin ediyorum, muayyen bir pay alacağım, işte yemin ediyorum, kendilerini olmaya-cak şeylerle avuta-cağım, işte yemin ediyorum kendilerine emredeceğim; develerin kulaklarını yaracaklar. Kendilerine emredeceğim, Allah’ın fitratını değiştirecekler!" dedi. Artık kim Allah’ı bırakıp da şeytanı dost edinirse elbette açık bir hüsrana düşmüş olur.	Onu bırakıp da yalnız dişi putlara tapıyorlar. Aslında onlar, inatçı şeytandan başkasına tapmıyorlar.	Onlar, Allahı bırakıp yalnızca cansız sembollere sığınıyorlar; böylece isyankar bir Şeytana sığınmış oluyorlar,
4. 118	لَعَنَهُ=ona lanet etti اللَّهُ=Allah وَقَالَ=ve o da dedi لَأَتَّخِذَنَّ=elbette alacağım مِنْ عِبَادِكَ=senin kullarından نَصِيبًا=bir pay مَفْرُوضًا=belirli	O şeytan ki, Allah’ın lanetine uğrayınca «Kesinlikle kullarının belirli bir bölümünü kendi tarafına alacağım.»	“ “ “	Allah; ona la’net etsin. O dedi ki: Celal’in hakkı için, kullarından muayyen bir pay alacağım.	ki onu Allah şöyle dediği için lanetlemiştir: Senin kullarından kendi istediği mutlaka alacağım,
4. 119	وَلَا ضِلَّئُهُمْ=onları mutlaka sapıtıracağım وَلَا مُتَّبِعُهُمْ=mutlaka onları boş kuruntulara sokacağım وَلَا مَرْتَهُمْ=ve onlara emredeceğim أَذَانٍ=yaracaklar فَلْيَبْتَكَنَ=kulaklarını الْأَنْعَامِ=hayvanların وَلَا مَرْتَهُمْ=onlara emredeceğim فَلْيُعْزِرَنَّ=değiştirecekler اللَّهُ=Allah’ın يَخْذِ=tutarsa وَمِنْ kim وَلِيًّا=dost الشَّيْطَانِ=şeytanı اللَّهُ=Allah’ın مِنْ دُونِ=yerine فَقَدْ=muhakkak ki خَسِرَ=uğramıştır مُبِينًا=açık خُسْرَانًا=bir ziyana	Onları yoldan çıkaracağım, asilsiz kuruntulara daldıracağım, kendilerine davarların kulaklarını yarmalarını emredeceğim, Allah’ın yaratıklarını değişikliğe uğratmalarını emredeceğim» demiştir. Kim Allah’ı bırakıp şeytanı dost edinirse apaçık bir hüsrana uğramış olur.	“ “ “	Onları mutlaka sapıtıracağım, olmayacak kuruntulara boğacağım. Onlara emredeceğim; davalarının kulaklarını yaracaklar, emredeceğim; Allah’ın yaratışını değiştirecekler. Allah’ı bırakıp şeytanı dost edinen kimse; şüphesiz açıktan açığa kayba uğramıştır.	onları sapıtıracağım ve boş hevesler, özlemler ile dolduracağım; ben onlara emredeceğim, onlar da (putpe-restçe bir kurban adeti olarak) deve(lerin) kulaklarını kesecekler; ve ben onlara emredeceğim, onlar Allahın mahlukatını ifsad edecekler! Ama Allahı bırakıp Şeytanı kendilerine rehber edinenler, kesinlikle ziyana uğrarlar.
4. 120	يَعِدُهُمْ=(Şeytan) Onlara söz verir وَمَا=değildir وَيُؤْمِنُهُمْ=umut verir يَعِدُهُمْ=sözü الشَّيْطَانِ=şeytanın إِلَّا=başka bir şey غُرُورًا=aldatmadan	Şeytan onlara vaadler yapar, kendilerini kuruntulara daldırır. Fakat şeytanın onlara yaptığı vaadler aldatmacadan başka bir şey değildir.	Evet, onlara va’dediyor, onları ümede düşürüyor; şeytan onlara yalandan başka bir şey va’detmiyor.	Şeytan onlara vaad ediyor, kuruntulara düşürüyor. Şeytanın kendilerine vaad ettikleri, aldatmaktan başka birşey değildir.	Şeytan onlara vaatlerde bulunur ve onları boş öylemlerle doldurur. Ama Şeytanın onlara vaat ettiği her şey sadece akıl çelmekten başka bir şeye yaramaz.
4. 121	أُولَئِكَ=işte onların مَأْوَاهُمْ=varacağı yer جَهَنَّمَ=cehennemdir وَلَا يَجِدُونَ=asla bulamazlar عَنْهَا=ondan مَحِيصًا=kaçmak (imkânı)	İşte bunların varacakları yer cehennemdir. Ondan kurtulma imkanı bulamazlar.	İşte bunlar o kimseler ki barınacakları yer cehennem olacak ve ondan kurtuluş bulamayacaklar.	Onların varacağı yer, cehennemdir. Oradan kaçacak yer de bulamayacaklardır.	Böylelerinin varacağı yer cehennemdir ve oradan kaçış yolu bulamayacaklardır.
4. 122	وَالَّذِينَ آمَنُوا=inanıp وَعَمِلُوا=yapanları da الصَّالِحَاتِ=iyi işler	İman edip iyi ameller işleyenleri ise altından ırmaklar akan, içinde ebedi olan ırmakları akan cennetlere yer-	İman edip de işleri salâh olanlara gelince, onları içinde ebediyen kalacakları o altından ırmakları akan cennete koyacağız. Bu	İman edip salih ameller işleyenlere gelince; Biz, onları altlarından ırmakları akan cennetlere ko-	Ama imana erip yararlı ve doğru işler yapanları içlerinden ırmaklar akan hasbahçelere koyacağız, orada sonsuza kadar ka-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
سَنَذِلُّهُمْ=sokacağız تَجْرِي=cennetlere مِنْ تَحْتِهَا=altlarından الْأَنْهَارُ=ırmaklar فِيهَا=kalacaklardır وَعَدَ=bu vaadidir حَقًّا=gerçek وَمَنْ=kim olabilir? أَصْدَقُ=daha doğru مِنْ اللَّهِ=Allah'tan سَؤْلًا=sözlü	leştireceğiz. Bu Allah'ın vaadidir. Kim Allah'tan daha doğru sözlü olabilir.	Allah'ın şaşmayan va'di; Allah'tan daha doğru sözlü kim olabilir?!	yacağız. İşte Allah'ın gerçek vaadi. Allah'dan daha doğru sözlü kim olabilir?	lacaklar. Bu, Allah'ın gerçek vaadidir. Kimin sözü Allah'ın sözünden daha doğru olabilir?
4. 123 لَيْسَ=(iş) olmaz بِأَمَانِيكُمْ=ne sizin kuruntularınızla وَلَا أَمَانِي=ne kuruntularıyla أَهْلِ=ehlinin الْكِتَابِ=Kitap يَعْمَلُ=kimse يُجْزَى=cezalandırılır سُوءًا=kötülük وَلَا يَجِدُ=ve bulamaz لَهُ=kendisine مِنْ دُونِ=başka وَلِيًّا=ne dost وَلَا نَصِيرًا=ne de yardımcı	Allah'ın vereceği mükafatı elde etmek ne sizin ne Kitap Ehli'nin kuruntularına göre olmaz. Kim kötülük işlerse cezasına çarptırır ve Allah'tan başka hiçbir dost, hiçbir yardımcı edici bulamaz.	Ne sizin kuruntunuzla Allah'ın va'dettiği saadet elde edilir, ne de Ehl-i Kitab'ın kuruntularıyla. Kim kötülük ederse cezasını görür. Ve Allah'tan başka kendisini kurtaracak, imdadına yetişecek bulamaz.	Ne sizin kuruntunuzla, ne de kitab ehli olanların kuruntularıdır. Kim, kötü iş yaparsa; cezasını görür. Ve kendisine Allah'tan başka ne bir dost bulabilir, ne de bir yardımcı.	Kötülük işleyen(in) cezalandırılacak (olması) ve kendisini Allaha karşı savunacak ve yaramı edecek bir kimse bulamaması, ne sizin kuruntularınıza uygun düşer, ne de geçmiş vahiy mensuplarının kuruntularına.
4. 124 وَمَنْ=her kim يَعْمَلُ=yaparsa مِنْ الصَّالِحَاتِ=güzel işler أَوْ=veya مِنْ ذَكَرِ=erkek وَهُوَ=onlar أَنْتَى=kadından مُؤْمِنٌ=inanarak فَأُولَئِكَ=işte öyle kimseler الْجَنَّةِ=cennete يَدْخُلُونَ=girerler وَلَا يُظْلَمُونَ=ve haksızlığa uğratılmazlar زَعْفَرًا=zerre kadar	Buna karşılık erkek yada kadın kim inanarak iyi bir amel işlerse, böyleleri de zerre kadar haksızlığa uğramaksızın cennete girerler.	Sonra erkek, kadın, kim mü'min bulunduğu halde salâha erişirse bunlar cennete girerler. Sevaplarının zerre eksildiğini görmezler.	Erkek veya kadın her kim ki; mü'min olarak salih amel işlerse cennete girer. Ve kendilerine zerre kadar zulmedilmez.	Halbuki -ister erkek ister kadın olsun- iman edip (yapabileceği) doğru ve yararlı işler yapan kimse cennete girecek ve bir hurma çekirdeği(ni dolduracak) kadar bile haksızlığa uğramayacaktır.
4. 125 وَمَنْ=kim أَحْسَنُ=daha güzel olabilir? مِمَّنْ=kimseden دِينًا=din yönünden وَجْهَهُ=yüzünü أَسْلَمَ=teslim edip لِلَّهِ=Allah'a وَهُوَ مُحْسِنٌ=iyilik edici olarak وَاتَّبَعَ=tabi olan مِلَّةً=dinine حَنِيفًا=dosdoğru إِبْرَاهِيمَ=ibrahim اللَّهُ=Allah وَاتَّخَذَ=edinmişti إِبْرَاهِيمَ=ibrahim'i خَلِيلًا=dost	Hem iyi ameller yapıp hem de tüm varlığı ile Allah'a teslim olandan ve İbrahim'den tek ilahlı dine uyandan daha iyi bir din-dar kim olabilir? Allah, İbrahim'i dost edinmişti.	Daima iyilikle çalışmakla beraber yüzünü yalnız Allah'a dönen ve İbrahim'in hakka meylederek tuttuğu dinine tâbi olan kimselerden daha dini güzel kim olabilir? Hem Allah İbrahim'i Kendine Halil edindi.	İhsan ederek kendini Allah'a teslim eden ve İbrahim'in dinine uymuş olandan daha güzel din sahibi kim olabilir? Allah İbrahim'i dost edinmiştir.	Bütün benliğini Allaha teslim eden, daima iyilik yapan ve her türlü batıldan yüz çeviren İbrahim'in inanç sistemine Allahın onu sevgisiyle yücelttiğini görerek uyan kişiden daha iyi iman sahibi kim vardır?
4. 126 وَاللَّهُ=Allah'ındır مَا=olanların hepsi فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde وَمَا=olanların hepsi فِي الْأَرْضِ=ve yerde وَكَانَ اللَّهُ=Allah بِكُلِّ=her شَيْءٍ=şeyi مُحِيطًا=kuşatmıştır	Gerek göklerde ve gerekse yer yüzünde bulunan tüm varlıklar Allah'a aittir. Allah herşeyi kuşatmıştır.	Göklerde ne varsa, yerde ne varsa hep Allah'ın. Allah herşeyi muhît.	Göklerde olanlar da, yerde olanlar da Allah'ındır. Allah; her şeyi kuşatıcı olandır.	Çünkü göklerde ve yerde olan her şey Allaha aittir ve Allah her şeyi kuşatmıştır.
4. 127 وَيَسْتَفْتُونَكَ=senden fetva istiyorlar فِي=hakkında النِّسَاءِ=kadınlar اللَّهُ=Allah فَلِ=de ki يُفْتِيكُمْ=size hükmünü açıklıyor وَمَا=vardır فِيهِنَّ=onlar hakkında ki يُنْثَلَى=okunan(ayet)ler عَلَيْكُمْ=size فِي الْكِتَابِ=Kitapta فِي يَتَامَى=öksüz النِّسَاءِ=kadınlar hakkında الَّتِي لَا تُوْتُونَهُنَّ=vermeyip مَا=olan(miras hakları)nı كُتِبَ=yazılmış لَهُنَّ=kendilerine وَتَرَعْبُونَ=istediğiniz أَنْ تَتَكْحُوهُنَّ=kendileriyle evlenmek وَالْمُسْتَضْعَفِينَ=ve zavallı مِنَ الْوُلْدَانِ=çocuklar hakkında وَأَنْ تَقُومُوا=ve yerine getirmeniz hakk لِلْيَتَامَى=öksüzlere karşı بِالْقِسْطِ=adaleti وَمَا تَفْعَلُوا=yapacağınız مِنْ خَيْرٍ=her hayrı فَإِنَّ=muhakkak ki كَانَ بِهِ عَلِيمًا=bilir	onlar senden kadınlara ilişkin fetva isterler. De ki; Allah onlar hakkında size şu fetvayı veriyor: Bu fetva, paylarına düşen mirası vermediğiniz, yada nikahlamak istemediğiniz yetim kadınlar, mağdur çocuklar ve yetimlere karşı adil davranmanız konusunda, size okunan Kur'an ayetleridir. Ne iyilik yaparsanız, kuşkusuz Allah onu bilir.	Yâ Muhammed, kadınların mirası için senden fetva istiyorlar. Kendilerine şöyle de: Onların hakkındaki fetvayı Allah sizlere bildirdiği gibi, hakları olan mirası kendilerine vermediğiniz ve nikâh ile almaya heveslen-dişiniz öksüz kız-larla biçare kalmış çocuklara dair ve yetimlere adl ile muamele etmenizi âmir bulunmak üzere Kitap'ta mu-sarrah olup yüzü-nüze karşı okunan âyetler de bunu bildiriyor. Hem hayır olarak ne işler-seniz Allah'ın onu bildiğinden haberi-niz olsun.	Kadınlar hak-kında senden fetva istiyorlar. De ki: Onlara dair fetvayı si-ze Allah veriyor. Kendilerine yazılmış olanı vermediğiniz ve ni-kahlamayı istemediğiniz yetim kızlar hakkında, mağdur çocuklar hakkın-da ve yetimle-re insafla bakmanız hakkında ki-tabda sizlere okunan ayet-ler var. Hayır olarak ne ya-parsanız, şüphesiz Al-lah, onu bilici-dir.	Onlar, kadınlar ile ilgili düzenlemeler konusunda kendi-lerini aydınlatmanı istiyorlar. De ki: (Bizzat) Allah on-larla ilgili hükümler konusunda sizi ay-dınlatmaktadır; ni-tekim kendiniz on-larla evlenmek istediğinizden hakla-rını vermediğiniz (sorumluluğunuz altındaki) yetim kız-lar ile kimsesiz çocuklar ve sizin ye-timlere karşı ada-letli davranma yükümlülüğünüz hak-kında size tebliğ edilen bu ilahi ke-lamda (Allahın irade-si tezahür et-miş)tir. Ve ne iyilik yaparsanız, unut-mayın ki Allah onu tamamıyla bilir.
4. 128 وَإِنْ=ve eğer أَمْرًا=bir kadın خَافَتْ=korkarsa مِنْ بَعْلِهَا=kocasının أَوْ=yahut نُشُورًا=huysuzluğundan إِعْرَاضًا=yüz çevirmesinden فَلَا=yoktur جُنَاحَ=günah عَلَيْهَا=ikisine de أَنْ يُصْلِحَا=düzeltilmelerinde	Eğer kadın, kocasının geçimsizlik çıkaracağından veya kendisini ihmal edeceğinden endişe eder-se bu çiftin anlaşma yolu ile ilişkilerini yeniden düzene koymalarının bir sakıncası yoktur. Anlaşma her zaman hayırlıdır. Nefisler cimriliğe, bencillığe	Eğer bir kadın kocasının yan çiz-eceğinden, yahut yüz çevireceğinden endişeye düşerse anlaşma-sulh ile anlaşılmaz. Sulh daima hayırlıdır. Hakkına haris olmak (hakkını esirgemek) duygu-su da nefislerden bir türlü ayrılmaz. Eğer kadınlarınızla güzel geçinir ve	Eğer kadın; kocasının ser-keşliğinden veya yüz çe-virmesinden endişe eder-se; anlaşma yoluyla arala-rını bulmala-rında kendileri için bir günah yoktur. An-laşmak daha hayırlıdır. Ne-fisler kıskanç-lığa meyyaldir.	Eğer bir kadın, kocasının kötü mua-melesinden veya kendisini terk et-mesinden korkarsa (iki taraf) arasında anlaşarak sorunla-rını çözebilirler; zi-ra karşılıklı an-laş-ma en iyi yoldur ve bencillik, insan ru-hunda her zaman mevcuttur. Fakat iyilik yapan ve Ona karşı sorumluluğu-nuz bilincinde

Kelime	Meali (Süleyman Ateş)	Fi Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	بَيْنَهُمَا=aralarını صُلْحًا=anlaşma ile وَالصُّلْحُ=barış خَيْرٌ=daima iyidir وَأُحْضِرَتِ=hazır duruma getirilmiştir الْأَنْفُسُ=nefisler الشَّحْ=cimriliğe وَأِنْ=eğer تُحْسِنُوا=güzel geçinir وَتَتَّقُوا=sakınırsanız فَإِنَّ=şüphesiz الله=Allah كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızı خَبِيرًا=haber alır	eğilimlidirler. Eğer iyi davranır, Allah'tan korkarsanız, hiç şüphesiz Allah yaptıklarınızdan haberdardır.	kendilerini incitmekten çekinirsiniz, bilin ki Allah bütün işlediğinizden haberdar.	Eğer iyi davranır ve sakınırsanız; Allah işlediklerinizden haberdardır.	olursanız, bilin ki Allah yaptığınız her şeyden haberdardır.
4. 129	وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا=yapamazsınız أَنْ تَعْدِلُوا=(tam) adalet بَيْنَ=arasında النِّسَاءِ=kadınlar وَلَوْ=ne kadar حَرَصْتُمْ=isteseniz de فَلَا تَمِيلُوا=öyle ise meyledip de كُلَّ=(birine) tamamen الْمِيلِ=yönelip فَقَذَرُوهَا=ötekini bırakmayın كَالْمُعَلَّقَةِ=askıda (kocasızmış) gibi وَأِنْ=eğer تُصْلِحُوا=arayı düzeltir وَتَتَّقُوا=sakınırsanız فَإِنَّ=şüphesiz الله=Allah كَانَ غَفُورًا=bağışlayandır رَحِيمًا=esirgeyendir	Ne kadar özen göstermeniz de eşleriniz arasında adaleti sağlamayacaktır. O halde birine iyice tutulup öbürünü ortada bırakmayınız. Eğer barışır Allah'tan korkarsanız, hiç kuşkusuz Allah affedicidir ve merhametlidir.	Kadınlarınızın arasında her vechile âdil davranmayı ne kadar isterseniz imkânı yok buna muktedir olamazsınız, onun için pek hoşlanmadıklarınızı bûsbütün haksızlık edip de kocalı bir dul vaziyetinde bırakmayın. Yok sonradan salâha döner de artık haksızlıktan çekinirseniz Allah'ın gufranı bûyük, rahmeti engin olduğunda şüpheleniz olmasın.	Ne kadar isterseniz; yine de kadınlar arasında adalet yapamazsınız. Bari bir tarafa tamamen meyletmeyin ki; öbürünü askıdaymış gibi bırakmayasınız. Eğer arayı düzeltir ve haksızlıktan sakınırsanız; şüphesiz ki Allah; Gafur, Rahim olmaktadır.	Ne kadar istesenez de eşlerinize adaletle davranmak elinizde değildir. Dolayısıyla diğerlerini dışlayarak ve onları kocası hem var hem de yokmuş gibi bir durumda bırakarak (içlerinden sadece) birine yönelmeyin. Ancak her şeyi yoluna koyar ve Ona karşı sorumluluğunuzun bilincinde olursanız, bilin ki Allah çok bağışlayıcıdır, rahmet kaynağıdır.
4. 130	وَأِنْ=eğer يَتَفَرَّقَا=(eşler) ayrılırlarsa اللَّهُ=Allah يُغْنِ=zengin eder كُلًّا=onların her birini مِنْ سَعَتِهِ=bol nimetiyle وَكَانَ اللَّهُ=Allah(in) وَاسِعًا=(nimeti) geniştir حَكِيمًا=hüküm ve hikmet sahibidir	Eğer eşler birbirinden ayrılırlarsa Allah bol nimetleri ile her ikisini de muhtaç duruma düşmekten korur. Allah'ın nimetleri boldur ve O hikmet sahibidir.	Şayet ayrılırlarsa Allah kudretiyle herbirini diğerinden müstağni kılar. Allah'ın kudretine had, hikmetine pâyân yok.	Eğer ayrılırlarsa; Allah, her birinin nimetinin genişliği ile zengin kılar. Allah; Vasî', Hakim olmaktadır.	Eğer eşler ayrılırlarsa, Allah her birini lütfu ile besleyip geçindirir. Çünkü Allah (lütfinda) sınırsızdır, hikmet sahibidir,
4. 131	مَا=olanlar وَلِلَّهِ=Allah'ındır فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde وَمَا=olanlar فِي الْأَرْضِ=ve yerde وَلَقَدْ=muhakkak وَصَيَّنَّا=tavsiye ettik الَّذِينَ أُوتُوا=verilenlere de الْكِتَابَ=Kitap مِنْ قَبْلِكَم=sizden önce أَنْ=diye وَأَيَّاكُمْ=size de اللَّهُ=Allah'tan اتَّقُوا=korkun وَأِنْ=eğer تَكْفُرُوا=inkâr ederseniz فَإِنَّ=şüphesiz بِلِلَّهِ=Allah'ındır مَا=olanlar فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde وَمَا=olanlar فِي الْأَرْضِ=ve yerde وَكَانَ اللَّهُ=Allah غَنِيًّا=zengindir حَمِيدًا=övğüye layıktır	Gerek göklerde gerekse yeryüzünde ne varsa hepsi Allah'a aittir. Size ve sizden önce kendilerine kitap verilmişlere Allah'tan korkmayı emrettik. Eğer kafir olursanız, biliniz ki, göklerde ve yeryüzünde bulunan her şey Allah'ındır. Onun hiçbir şeye ihtiyacı yoktur ve övgüye layıktır.	Göklerde ne varsa, yerde ne varsa hep Allah'ın. Sizlerden evvel kendilerine kitap verilen ümmetlere de, sizlere de şunu vasiyet eyledik: [Allah'tan korkmak] Allah'ı tanımazsanız haberiniz olsun ki göklerde ne varsa, yerde ne varsa hep Allah'ın olduktan başka Allah bütün mahlûkâtından müstağni, her türlü hamdin fevkinde bulunuyor.	Göklerde olanlar da, yerde olanlar da Allah'ındır. Andolsun ki; senden önce kendilerine kitab verilenlere de size de hep; Allah'dan korkun, diye tavsiye ettik. Küfür ederseniz; muhakkak ki göklerde olanlar da yerde olanlar da Allah'ındır. Allah; Gani ve Hamid olmaktadır.	ve göklerde ve yerde olan her şey Allaha aittir. Biz, hem sizden önce vahiy verilenlere, hem de size Allaha karşı sorumluluğunuzun bilincinde olmanızı emretmişizdir. Eğer Onu inkar ederseniz, bilin ki göklerde ve yerde olan her şey Allaha aittir ve Allah kendi kendine yeterlidir, övülmeye layık olmaktadır.
4. 132	مَا=olanlar وَلِلَّهِ=Allah'ındır فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde وَمَا=olanlar فِي الْأَرْضِ=ve yerde وَكَفَى=yeter بِاللَّهِ=Allah وَكَيْلًا=vekil olarak	Gerek göklerde gerekse yeryüzünde ne varsa hepsi Allah'a aittir. Allah vekil olarak yeterlidir.	Göklerde, yerde ne varsa hep Allah'ın. Allah'ın vekil olması bütün kullar için kâfi.	Göklerde olanlar da, yerde olanlar da Allah'ındır. Vekil olarak Allah yeter.	Göklerde ve yerde olan her şey Allaha aittir ve hiç kimse Allah kadar güvene layık olamaz.
4. 133	إِنْ=eğer يَشَأْ=(Allah) dilerse أَيُّهَا=ey يُذْهِبْكُمْ=sizi götürür وَيَأْتِ=ve getirir النَّاسُ=insanlar بِأَخْرَيْنَ=başkalarını وَكَانَ اللَّهُ=ve şüphesiz Allah عَلَى ذَلِكَ=buna قَدِيرًا=hakkıyla kadirdir	Ey insanlar, eğer O dilerse sizi ortadan kaldırıır da yerinize başkalarını getirir. Hiç şüphesiz Allah'ın gücü bunu yapmaya yeter.	Ey iman edenler! O dilerse sizleri ortadan kaldırıır, yerinize başkalarını getirir. Allah'ın buna gücü yeter.	Ey insanlar; o, dilerse; sizi götürür de yerinize başkalarını getirir. Çünkü Allah, buna kadirdir.	O, eğer dilerse, ey insanlar, sizi yok edip (yerinize) başka varlıklar geçirebilir: Çünkü Allah bunu yapmaya gerçekten muktedirdir.
4. 134	مَنْ=kim كَانَ يُرِيدُ=isterse الدُّنْيَا=dünya ثَوَابَ=sevabını اللَّهُ=Allah فَعَعَدَ=(bilsin ki) katındadır ثَوَابُ=sevabı الدُّنْيَا=dünya وَكَانَ اللَّهُ=Allah وَالْآخِرَةَ=ve ahiret بَصِيرًا=görendir سَمِيعًا=işitendir	Kim dünyada mükafatını elde etmek isterse bilsin ki, dünyanın da ahiretin de mükafatı Allah'ın katındadır. Hiç kuşkusuz Allah herşeyi işiten ve görendir.	Kim dünya sevabını istiyorsa bilsin ki Allah'ın yanında hem dünya sevabı, hem âhiret sevabı var. Allah söylediklerinize duyuyor, işlediklerinizi görüyor.	Kim, dünya mükafatını isterse bilsin ki; dünyanın da, ahiretin de mükafatı Allah'ın katındadır. Allah; Semi', Basir olmaktadır.	Kim bu dünyanın nimetlerini isterse, (ona hatırlat ki) hem bu dünyanın hem de ahiretin nimetleri Allah katındadır ve Allah gerçekten her şeyi duyan, her şeyi görendir.
4. 135	يَا أَيُّهَا=Ey الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar كُونُوا=olun قَوَّامِينَ=ayakta tutarak بِالْقِسْطِ=adaleti شُهَدَاءَ=şahidler وَلَوْ=bile olsa بِاللَّهِ=Allah için أَنْفُسِكُمْ=kendinizin عَلَى=aleyhinde الْوَالِدَيْنِ=ana babanızın وَالْأَقْرَبِينَ=ve yakınlarınızın إِنْ يَكُنْ=olsalar غَنِيًّا=zengin وَأَوْ=veya فَقِيرًا=fakir de أُولَى=daha yakındır فَإِنَّ اللَّهَ=çünkü Allah بِهِمَا=ikisine de فَلَا تَتَّبِعُوا=öyle ise uyarak الْهَوَى=keyfinize	Ey müminler, kendinizin, ana-babanızın ve akrabalarınızın aleyhinde bile olsa, adaletle sıkı sıkıya bağlı kalınız ve Allah için şahitlik ediniz. Haklarında şahitlik ettiğiniz kimseler ister zengin, ister fakir olsunlar, Allah kendilerine herkesten daha yakındır. O halde nefsinizin arzusuna uyarak doğruluktan sapmayınız. Eğer kaypaklık eder, ya da şahitlik yapmaktan kaçınırsanız, kuşku yok ki, Al-	Ey iman edenler! Adaleti hakkıyla yerine getirmeye uğraşır; hatta kendi aleyhinizde, hatıta ananızın, babanızın, yahut en yakın hısımlarınızın aleyhinde de çıkarsa Allah için dosdoğru şahadet eder insansılar olun. O sizin Allah'ın koruması dahilinde edeceğinize zengin olmuş, fakir olmuş ikisine de Allah sizlerden daha yakındır. Onun için haktan ayrılarak nefsin arzusuna kapılmayın (adaleti ağır görüp de nefsin arzusuna kapılmayın). Eğer dilinizi haktan buker, yahut şahadet etmekten kaçınır-	Ey iman edenler; kendiniz, ana-babanız ve yakınlarınız aleyhinde de olsa Allah için şahid olarak adaleti gözetin. İster zengin, ister fakir olsun; onları Allah'ın koruması dahilinde uygundur. Adaletinizde heveslere uymayın. Eğer dilinizi büyük veya yüz çevirirseniz; Allah, yaptıklarınızdan haberdardır.	Siz ey imana ermiş olanlar! Sizin, ebeveyninizin ve akrabalarınızın aleyhinde de olsa, Allah rızası için hakikate şahitlik yaparak adaleti gözetmeye azmedin. O kişi zengin de olsa fakir de olsa, Allahın hakkı onların her birinin (hakkının) önüne geçer. Öyleyse, kendi boş arzu ve heveslerinize uymayın ki adaletten uzaklaşmayasınız. Çünkü, eğer (hakikati) çarpıtırarak, bilin ki Allah bütün yaptıklarınızdan haberdardır.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
أَنْ تَعْدِلُوا=adaletten sapmayın وَإِنْ تَلَّوْا=eğip bükerseniz أَوْ=ya da تُغْرَضُوا=doğruyu söylemezseniz فَإِنَّ اللَّهَ=Allah كَانَ=olandır بِمَا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızdan خَبِيرًا=haberdar	lah yaptıkları-nızdan haber-dardır.	sanız bilin ki Allah bütün işledikleri-nizden haberdar.		
4. 136 الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar يَا أَيُّهَا=Ey آمِنُوا=inanın بِاللَّهِ=Allah'a وَرَسُولِهِ=Elçisine وَالْكِتَابِ=Kitaba الَّذِي نَزَّلَ=indirdiği عَلَى رَسُولِهِ=Elçisine وَالْكِتَابِ=Kitaba الَّذِي أَنْزَلَ=indirmiş bulunduğu وَمَنْ=kim مِنْ قَبْلُ=ve daha önce يَكْفُرُ=inkâr ederse بِاللَّهِ=Allah'ı وَمَلَائِكَتِهِ=meleklerini وَكُتُبِهِ=Kitaplarını وَرُسُلِهِ=elçilerini وَالْآخِرِ=ahiret وَالْيَوْمِ=ve gününü فَقَدْ=muhakkak ضَلَّ=düşmüştür ضَلَالًا=sapıklığa بَعِيدًا=uzak bir	Ey müminler, Al-lah' a, peygam-berine, peygam-berine indirmiş olduğu kitaba ve daha önce indi-rilmiş kitaba inanmaya de-vam ediniz. Kim Allah' ı, melek-le-rini, kitaplarını, peygamberlerini ve ahiret gününü inkar ederse ko-yu bir sapıklığa düşmüş olur.	Ey iman edenler! Allah ve Peygam-berine iman edin, sonra gerek Pey-gamberine, indirdi-ği Kitab'a, gerek daha evvel indir-miş olduğu kitapla-ra iman edin. Kim Allah tanımaz, Al-lah' ın meleklerini, kitaplarını, Pey-gamberini ve ahiret gününü tanımazsa onun haktan çok uzak bir dalâle düştüğünde şüphe yok.	Ey iman eden-ler; Allah' a, peygamberi-ne, peygam-berine indirdiği kitaba ve daha önce indirdiği kitaba inanın. Kim, Allah' ı, meleklerini, ki-taplarını, pey-gamberlerini, ve ahiret gü-nünü inkar ederse; şüp-hesiz derin bir sapıklığa düşmüştür.	Siz ey imana ermiş olanlar! Sımsıkı sa-rılın Allaha ve Pey-gambere olan inancınıza ve Onun Peygamberine saf-ha safha indirdiği vahye: Zira Allah, meleklerini, vahiy-leri, peygamberleri ve Ahiret Gününü inkar eden, gerçek-ten şiddetli bir sap-ıklığa düşmüştür.
4. 137 الَّذِينَ آمَنُوا=inandılar إِنَّ=şüphe-siz كَفَرُوا=inkâr ettiler ثُمَّ=sonra آمَنُوا=inandılar ثُمَّ=yine كَفَرُوا=inkâr ettiler ثُمَّ=sonra ازْدَادُوا=arttı كُفْرًا=inkârları لَمْ يَكُنِ=değildir اللَّهُ=Allah لَهُمْ=onları وَلَا يَهْدِيهِمْ=iletmeyecektir سَبِيلًا=(doğru) yola	Allah, önce iman edip arkasından küfredenleri, sonra yine iman edip arkasından küfredenleri, sonra da kafirlik-lerini koyulaştı-ranları asla af-fetmeyecek, kendilerini doğru yola iletmeye-cektir.	O kimseler ki iman getirmişken döndü-ler, küfre saptılar, sonra yeniden imana geldiler, sonra yine küfre döndüler, daha sonra küfürlerini büsbütün arttırdı-lar, işte onları Allah ne bağışlayacak, ne de doğru yola çıkaracak değil.	Doğrusu ina-nıp sonra kü-für edenleri, sonra inanıp tekrar küfür edenleri, son-ra da küfürleri artmış olanları Allah bağış-lamayacaktır. Onları doğru yola da eriş-tirmeyecektir.	İman edip sonra hakikati inkar eden ve tekrar iman edip yeniden hakikati inkar eden ve son-ra hakikati inkar etmedeki inatlarına boyun eğenlere ge-lince, Allah onları bağışlamayacak ve hiçbir şekilde doğru yola eristirmeye-cektir.
4. 138 الْمُنافِقِينَ=Münafıklara بَشِيرٍ=müjdele بِأَنَّ=şüphe-siz لَهُمْ=kendilerinin olacağını عَذَابًا=azabın أَلِيمًا=acı bir	Münafıklara acı bir azabın kendi-lerini beklediğini müjdele.	Yâ Muhammed, münafıkları daya-nılmaz azap ile müjdele!	Münafıklara; kendilerine elem verici bir azab olduğu-nu müjdele.	Böyle ikiyüzlülere kendilerini şiddetli bir azabın bekledi-ğini duyur.
4. 139 الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ=onlar tutuyorlar الْكَافِرِينَ=kâfirleri أَوْلِيَاءَ=dost مِنْ دُونِ=bırakıp الْمُؤْمِنِينَ=müminleri أَيَّبَتُّعُونَ=mi arıyorlar? عِنْدَهُمْ=onların yanında الْعِزَّةَ=şeref فَإِنَّ=şüphe-siz الْعِزَّةَ=şeref لِلَّهِ=Allah'a aittir جَمِيعًا=tamamen	Onlar müminleri bırakıp kafirleri dost ediniyorlar. Acaba onların yanında şeref mi arıyorlar? Oysa şeref bütünüyle Allah' ındır.	O münafıklar ki mü'minleri bırakı-yorlar da kâfirleri dost ediniyorlar. Yoksa onlara so-kulmakla izzet bulmak mı istiyor-lar? Haberleri ol-sun ki bütün izzet Allah'ındır.	Onlar ki; mü'minleri bı-rakıp kafirleri dost ediniyor-lar. Onların ta-rafindan izzet mi arıyorlar? Doğrusu izzet, bütünüyle Al-lah' ındır.	Müminleri bırakıp hakikati inkar edenleri müttefik edinenlere gelince, onlarla şeref kaza-nacaklarını mı umuyorlar? Unut-mayın ki asıl şeref (yalnız) Allaha ait-tir.
4. 140 وَقَدْ=muhakkak نَزَّلَ=indirmişti ki عَلَيْكُمْ=size فِي الْكِتَابِ=Kitapta أَنْ إِذَا=zaman سَمِعْتُمْ=işittiğiniz آيَاتِ=ayetlerinin اللَّهِ=Allah' ın يُكْفَرُ بِهَا=inkâr edildiğini وَيُسْتَهْزَأُ=ve alay edildiğini بِهَا=onlarla فَلَا تَقْعُزُوا=oturmayın حَتَّى=kadar مَعَهُمْ=onlarla beraber يَخْوضُوا=onlar dalıncaya فِي حَذِيثٍ=bir söze غَيْرَةٍ=başka إِذَا=o zaman إِنَّكُمْ=siz de مِثْلَهُمْ=onlar gibi olursunuz إِنَّ=şüphe-siz اللَّهِ=Allah جَامِعٌ=bütün الْمُنافِقِينَ=iki yüzlüleri وَالْكَافِرِينَ=ve kâfirleri فِي جَهَنَّمَ=cehennemde جَمِيعًا=toplayacaktır	Allah size indir-diği kitapta onun ayetlerinin inkar edildiğini ya da alaya alındığını işittiğinizde baş-ka bir konuya geçmedikleri sü-rece onlarla bir arada oturma-nızı, yoksa sizin de onlar gi-bi olacağınızı bildirdi. Hiç kuş-kusuz Allah mü-nafıklar ile kafir-leri cehennemde bir araya getire-cektir.	Biliyorsunuz, O sizlere Kitabında indirmişti ki Allah' ın ayetlerini inkâr edi-liyor, yahut eğlen-ce yerine konulu-yor duyarsanız, herifler başka söze dalmadıkça yanla-rında oturmayın. Sonra sizler de şüphe yok onlar gibi olursunuz. İyi bilin ki Allah mün-a-fıklarla kâfirlerin hepsini birden ce-henneme yerleşti-recek.	O, size kitab-da; Allah' ın ayetlerine kü-für edildiğini ve alaya alın-dığını işittiği-nizde, onlar başka bir mevzua intikal edinceye ka-dar yanlarında oturmayın, yoksa siz de onlar gibi olur-sunuz, diye bildirdi. Doğ-rusu Allah; münafıkların ve kafirlerin hepsini ce-hennemde toplayacaktır.	Allah bu ilahi ke-lamda size buyur-muştur ki ne za-man Allahın mesaj-larının inkar edildi-ğini ve onların hafı-fe alındığını duyar-sanız, başka şeyler konuşmaya başla-yıncaya kadar bu-nu yapanların ya-nından ayrılmalısı-nız, yoksa kesinlik-le onlar gibi olur-sunuz. Bakın, Al-lah, ikiyüzlüleri ha-kikati inkar eden-lerle birlikte cehen-nemde toplayacak-tır,
4. 141 الَّذِينَ يَتَرَبَّصُونَ=onlar gözetleyip d فَإِنْ=eğer بَكُمْ=sizi كَانَ=nasibolursa لَكُمْ=size مِنْ اللَّهِ=Allah'tan فَتْحٌ=bir fetih قَالُوا=derler لَمْ نَكُنْ=biz de değil miydik? وَمَعَكُمْ=sizinle beraber وَإِنْ=ve eğer كَانَ=olursa لِلْكَافِرِينَ=kâfirlerin نَصِيبٌ=(savaşta) bir payı قَالُوا=derler لَمْ نَسْتَحِذْ=biz üstünlük sağlamadık عَلَيْكُمْ=size وَنَمْنَعُكُمْ=ve sizi korumadık mı مِنَ الْمُؤْمِنِينَ=müminlerden قَالَ اللَّهُ=artık Allah يَحْكُمُ=hükmedecek	Onların gözleri hep sizin üzeri-nizdedir. Eğer Allah size zafer nasip ederse, «Biz sizinle be-raber değil mi-ydik?» derler. Ama eğer kafir-ler üstünlük sağ-larsa, (bu kez de onlara) «Sizin ta-rafinızı tutmadık mı, müminlere karşı size destek vermedik mi?» derler. Allah kı-yamet günü arı-nızdaki hükmü-nü verecektir. Hiç kuşkusuz Al-lah kafirlere, müminler karşı-sında üstün gel-me fırsatı vermez.	O kimseler ki âkı-betlerinizi gözler dururlar: Allah ta-rafindan sizlere bir fetih müyesser olursa "Beraber değil miydik, verin payımızı!" derler. Yok zaferden kâfir-lere bir hisse dü-şerse, "Vaktiyle sizlere galip gel-mişken hayatınızı bağışlamadık mı? Hem sizleri türlü desiselerle mü'minlerin elin-den kurtarmadık mı? Ayırın bakalım nasibimizi!" sözü-nü onlara söylerler. Ey mü'minler, Al-lah kıyamet gün-ü için aranızda-kı hakimler ve hiçbir zaman Allah kâfir-leri mü'minlere karşı hüccet sahibi	Onlar, hep sizi gözetleyip du-rur. Allah' tan size bir zafer gelince; sizinle beraber değil miydik? derler. Kafirli-re za-ferden bir pay düş-tüğü za-man da onla-ra; size üstün-lük sağlayarak mü'minlerden korumadık mı? derler. Kı-yamet günü aranızda hü-küm verecek Allah' tır. Allah, mü'minlerinaleyhinde asla fırsat verme-yecektir.	onlar ki, sadece başınıza gelecek-le-ri görmeyi bekler-ler: Böylece, eğer Allahtan size bir zafer ihsan edilirse, Sizin yanınızda değil miydik? der-ler; hakikati inkar edenlerin şansları-nın yaver gittiğini görünce de (onlara dönüp): Şu mümin-lere karşı sizi sa-ıvunarak sevginizi hak etmedik mi? derler. Ama Allah, Kıyamet Günü aranızda hükmünü verecek; ve hakika-ti inkar edenlerin müminlere zarar vermelerine asla izin vermeyecektir.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
يَبْتَئِمُّ=aranızda يَوْمٌ=gününde الْقِيَامَةِ=kıyamet وَلَنْ يَجْعَلَ=ve asla vermeyecektir اللَّهُ=Allah لِلْكَافِرِينَ=kâfirlere عَلَى=karşı الْمُؤْمِنِينَ=müminlere سَبِيلًا=yol		kılmayacak.		
4. 142 إِنَّ=şüphesiz الْمُنَافِقِينَ=iki yüzlüler يُخَادِعُونَ=aldatmağa çalışırlar اللَّهُ=Allah'ı وَهُوَ=oysa O خَادِعُهُمْ=onları aldatır وَإِذَا=zaman da قَامُوا=kalktıkları إِلَى الصَّلَاةِ=namaza قَامُوا=kalkarlar كُسَالَى=üşene üşene يُرَاءُونَ=gösteriş yaparlar النَّاسَ=insanlara وَلَا يَذْكُرُونَ=anmazlar اللَّهُ=Allah'ı إِلَّا=ancak قَلِيلًا=biraz	Münafıklar, Allah'ı aldatmaya yeltenirler, ama asıl Allah onları aldatır. Namaz kılarken isteksiz ve ciddiyetsiz biçimde ayakta dikilirler. Amaçları insanlara gösteriş yapmaktır, Allah'ın adını pek az anarlar.	Münafıklar Allah'a oyun etmeye uğraşıyorlar. Allah da oyunlarına kendilerini uğrattıyor. Namaza kalktıkları vakit üşene üşene kalkarlar, maksatları halka gösteriş, yoksa Allah'ı pek az hatıra getirirler.	Doğrusu mü-nafıklar; Allah' a oyun etmek isterler. Oysa O, onların oyunlarını başlarına geçirir. Onlar namaza kalktıklarında tenbel tenbel kalkarlar. İnsanlara gösteriş yaparlar. Allah' ı pek az anarlar.	Bakın, bu ikiyüzlüler, Allahı kandırmaya çalışıyorlar; halbuki Allah onların (kendi kendilerini) kandırmalarını sağlıyor. Onlar namaz için kalktıklarında, gönülsüzce, sadece insanlara görünüp takdiretsinler diye kalkarlar; Allahı da nadiren anarlar;
4. 143 مُذَبْذَبِينَ=yalpalayıp dururlar بَيْنَ=arada ذَلِكَ=bu لَا إِلَى هَؤُلَاءِ=ne bunlara وَلَا إِلَى هَؤُلَاءِ=ne de onlara وَمَنْ=kimseye يُضِلُّ=şaşırttığı اللَّهُ=Allah'ın فَلَنْ تَجِدَ=bulamazsın لَهُ=ona سَبِيلًا=bir (çıkar) yol	İki taraf arasında yalpalarlar. Ne bu tarafa ve ne de o tarafa yar olurlar. Allah'ın şaşırttığı kimseye sen çıkış yolu bulamazsın.	Küfr ile iman arasında müzebzeb bir haldeler; ne onlara mal olabiliyorlar, ne bunlara. Allah kimi yolundan çıkarırsa kâbil değil sen ona bir yol gösteremezsin.	Ne onlarıdır-lar, ne de bunlarla. İkesi arasında bocalayıp dururlar. Allah' ın şaptırdığı kimseye yol bulamazsın.	bu taraftakilerle diğerleri arasında bocalayıp dururlar, ne o tarafa ne de bu tarafa (sadık) kalırlar. Allahın saptırdıkları için asla bir çıkış yolu bulamazsın.
4. 144 يَا أَيُّهَا=Ey الَّذِينَ آمَنُوا=inanananlar لَا تَتَّخِذُوا=tutmayın الْكَافِرِينَ=kâfirleri أَوْلِيَاءَ=dost مِنْ دُونِ=bırakıp الْمُؤْمِنِينَ=müminleri أَتُرِيدُونَ=mi istiyorsunuz? أَنْ تَجْعَلُوا=vermek لِلَّهِ=Allah'a عَلَيْكُمْ=aleyhinizde olacak مُبِينًا=açık سُلْطَانًا=bir delil	Ey müminler, sakın müminleri bırakıp kafirleri dost edinmeyiniz. Yoksa Allah'a, aleyhinize işleyecek açık bir delil mi vermek istiyorsunuz?	Ey iman edenler! Mü'minleri bırakıp da kâfirleri dost edinmeyin (<i>kâfirle-re yâr olmayın</i>), yoksa Allah sizleri kahretmesi için kendi aleyhinizde olarak açık hüccet vermek mi istiyorsunuz?	Ey iman edenler; mü'minleri bırakıp da kâfirleri dost edinmeyin. Allah'ın aleyhinize apaçık bir ferman vermesini mi istersiniz?	Siz ey imana ermiş olanlar! Müminleri bırakıp hakikati inkar edenleri dost edinmeyin! Suçluluğunuz konusunda Allahın önüne açık bir kanıt mı koymak istiyorsunuz?
4. 145 إِنَّ=doğrusu الْمُنَافِقِينَ=iki yüzlüler فِي الدَّرَكِ=tabakasındadırlar مِنَ النَّارِ=ateşin الْأَسْفَلِ=en aşağı وَلَنْ تَجِدَ=bulamazsın لَهُمْ=onlar için نَصِيرًا=hiçbir yardımcı	Hiç şüphesiz münafıkların yeri cehennemin en alt tabakasındadır. Onlara yardım edecek hiç birini bulamazsınız.	Şüphe yok ki münafıklar ateşin en alt tabakasındalar ve kendilerinin imdadına geleni ebediyen bulamayacak-sın.	Doğrusu mü-nafıklar; cehennemin en alt tabakasındadırlar. Onlara yardımcı bulamazsın.	Şüphe yok ki, ikiyüzlüler ateşin en dibine atılacaklar ve sen onlara yardım edebilecek birini bulamayacak-sın.
4. 146 إِلَّا=ancak الَّذِينَ تَابُوا=tevbe edenler وَأَصْلَحُوا=uslananlar وَاعْتَصَمُوا=yapışanlar يَااللَّهُ=Allah'a وَأَخْلَصُوا=ve yapanlar دِينَهُمْ=dinlerini لِلَّهِ=sırf Allah için فَأُولَئِكَ=işte onlar مَعَ=beraberdır الْمُؤْمِنِينَ=müminlerle يُوتِ=yakında يُوتِ=verecektir اللَّهُ=Allah da الْمُؤْمِنِينَ=müminlere أَجْرًا=mükâfat عَظِيمًا=büyük bir	Ancak tevbe edenler, durumlarını düzeltenler, Allah'ın ipine sarılanlar, sırf Allah'a bağlananlar bir dindarlığı benimseyenler işte bunlar, müminlerle beraberdirler. Allah ilerde müminlere büyük bir mükâfat verecektir.	Ancak o kimseler ki tevbe ederek salâha dönerler. Allah'ın dinine sınıksız tutunurlar. Dinlerine de yalnız Allah için sarılırlar. İşte bunlar mü'minlerle birlikteler. Mü'minlere ise Allah büyük ecir verecek.	Ancak tevbe edenler, ıslah olanlar, Allah'a sarılanlar ve Allah için dinlerine bağlananlar müstenedir. Onlar, mü'minlerle beraberdirler. Allah, mü'minlere büyük bir mükâfat verecektir.	Ancak tevbe edenler, dürüst ve erdemlice yaşayanlar, Allaha sınıksız sarılanlar ve yalnız Ona yürekten inanıp bağlananlar haric: Zira bunlar müminlerle birlikte olacaklardır ve zamanı geldiğinde Allah bütün müminlere büyük bir mükâfat bahşedecektir.
4. 147 اللَّهُ=Allah مَا يَفْعَلُ=ne yapacak? إِنْ=eğer بَعْدَئِكُمْ=size azabetmeyi شَكَرْتُمْ=siz şükreder وَأَمْنْتُمْ=ve inanırsanız وَكَانَ اللَّهُ=Allah شَاكِرًا=şükkrün karşılığını veren عَلِيمًا=(herşeyi) bilendir	Eğer Allah'a şükreder, inanırsanız, O sizi niye azaba çarptırsın ki? Hiç şüphesiz Allah, şükre karşılık verir ve her şeyi bilir.	Sizler Allah'ın lüt-funa şükrettikten, Kendisine iman getirdikten sonra Allah sizlere niye azap etsin? Allah ki şükürlerin sevabını verici, yüreklerdeki imanı bilici bulunuyor.	Şükredip iman ederseniz; Allah, sizin niçin azab etsin? Allah Şakir ve Alim olandır.	Eğer şükredici olur ve imana ererseniz neden Allah (geçmiş günahlarınızdan dolayı) sizi azaba uğratsın? Bilirsiniz ki Allah şükredenlere karşılığını her zaman veren ve her şeyi bilendir.
4. 148 اللَّهُ=Allah لَا يُحِبُّ=sevmez بِالسُّوءِ=kötü الْجَهَرِ=açııkça مِنَ الْقَوْلِ=söz söylenmesini إِلَّا=dışında مِّنْ=kendisine ظَلَمَ=haksızlık edilen وَكَانَ اللَّهُ=doğrusu Allah عَلِيمًا=bilendir سَمِيعًا=işitendir	Allah zulme uğrayanların dışın-da hiç kimsenin açıkça kötü söz söylemesini sevmez. Hiç kuşkusuz Allah herşeyi işiten ve görendir.	Ağır sözün yüksek sesle söylenmesinden (<i>haykıra haykıra söylenmesinden</i>) Allah razı olmaz, meğer ki zulüm görenin fer-yadı ola. Allah her ne söylenirse işitir, her ne edilirse bilir.	Zulme uğrayanların ki başka; Allah bir kötülüğü alenen söylenmesini sevmez. Allah Semi, Alim olandır.	Allah, bir kötülüğün, (ondan) zarar gören tarafından söylenmesi dışın-da, açıkça dile getirilmesini sevmez. Allah gerçekten her şeyi duyan, her şeyi bilendir;
4. 149 إِنْ=eğer تُبْذَرُوا=açığa vurur خَيْرًا=bir iyiliği أَوْ=veya تُخَفَّوْهُ=onu gizlerseniz أَوْ=yahut تَعْفُوا=affederseniz عَنْ سُوءٍ=bir kötülüğü فَإِنَّ=(bilin ki) şüphesiz اللَّهُ=Allah da كَانَ عَفْوَا=affedicidir قَدِيرًا=güçlüdür	Bir iyiliği açığa vursanız da gizli tutsanız da veya bir kötülüğü bağışlarsanız da biliniz ki, Allah bağışlayıcıdır ve gücü her şeye yetendir.	Sizler bir tâati aşıkâr işler, yahut gizli tutarsa yahut gördüğünüz kötülüğü bağışlarsanız iyi bilin ki Allah'ın hem afvı çok, hem kudretine nihayet yok.	Bir iyiliği açığa vurur veya gizler, yahut bir kötülüğü affederseniz; şüphesiz ki Allah; Afüvv ve Kadir olandır.	sizin, açıktan ya da gizli, iyilik yapıp yapmadığınızı yahut (size yapılmış olan) bir kötülükten dolayı affediciliğini gösterip göstermediğinizi (bilir): unutmayın ki Allah, günahları bağışlayandır, kudret ve egemenliğinde sınırsızdır.
4. 150 إِنَّ=şüphesiz الَّذِينَ يَكْفُرُونَ=inkâr edenler	Allah' ı ve peygamberlerini inkar edenler, Allah ile peygamberleri arasında	O kimseler ki ne Allah ne Peygamber tanırırlar, o kimseler ki Allah'ı tanımak, peygam-	Doğrusu Allah' ı ve peygamberlerini inkar edenler, Allah ile pey-	Allah(a inanmak) ile elçileri(ne inanmak) arasında ayırım yaparak Allahı ve elçilerini inkar

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
وَرُسُلِهِ=Allah'ı وَيُرِيدُونَ=isterler أَنْ يُقْرِفُوا=ayırarak وَرُسُلِهِ=Allah وَيَقُولُونَ=derler وَيَكْفُرُ=kimine وَيُرِيدُونَ=kimini أَنْ يَتَّخِذُوا=tutmak وَبَيْنَ=arasında وَسَبِيلًا=bu ikisinin bir yol	ayırım yaparak; "Buna inanır, fakat şuna inanmayız" diyenler böylece, iman ile küfür arası bir yol tutturmak isteyenler var ya,	berlerini ayırt ederek tanımamak isterler, o kimseler ki "Peygamberlerin kimini tanıır, kimini tanımayız" derler de böylece küfr ile iman arasında bir yol edinmek hevesinde bulunurlar.	gamberlerinin arasını ayırmak isteyenler, bir kısmına inanır, bir kısmını da inkar ederiz, diyerek bu ikisinin arasında yol tutmak isteyenler;	edenler ile Birisine inanır, ama diğerini inkar ederiz! diyenler ve arada bir yol tutanlar;
4. 151 هُم=onlar أُولَئِكَ=işte حَقًّا=gerçek وَالْكَافِرُونَ=kâfirlerdir وَأَعْتَدْنَا=biz de hazırlamışızdır لِلْكَافِرِينَ=kâfirlere عَذَابًا=bir azab مُهِينًا=alçaltıcı	onlar gerçek anlamı ile kâfirdirler. Biz kâfirler için onur kırıcı bir azap hazırladık.	İşte kâfir oldukları söz götürmeyen bunlardır. Bizler kâfirler için zelîl edici bir azap âmâde kıldık (O kimseler ki hem Allah'ı, hem peygamberlerini inkâr ederler. sonra iman ederken Allah ile peygamberlerini birbirinden ayırmak isterler. "Peygamberlerin kimine inanınız, kimine inanmayız" derler. İşte kâfir oldukları söz götürmeyen bunlardır).	İşte onlar; gerçekten kâfir olanlardır. Kâfirlere alçaltıcı bir azap hazırlamışızdır.	işte bunlar hakikati inkar edenlerdir ve biz hakikati inkar edenler için aşağılayıcı bir azap hazırlamışızdır.
4. 152 وَالَّذِينَ=ve onlar ki وَرُسُلِهِ=ve elçilerine وَلَمْ يُقْرِفُوا=ayırım yapmadılar أَحَدٍ=hiçbiri وَبَيْنَ=arasında مِنْهُمْ=onlardan سَوْفَ=pek yakında يُؤْتِيهِمْ=verecektir أُجُورَهُمْ=onların da mükâfatlarını وَكَانَ الله=Allah عَفُورًا=çok bağışlayan رَحِيمًا=çok esirgeyendir	Buna karşılık Allah'a ve peygamberlerine inananlara ve peygamberler arasında ayırım yapmayanlara gelince, Allah onların mükâfatını ilerde verecektir. Hiç kuşkusuz Allah affedicidir, merhametlidir.	Hem Allah, hem peygamberlerine iman eden, peygamberlerden hiçbirini diğerinden ayırt etmeyen kimselere gelince, bunlar o mü'minler ki Allah kendilerine ecirlerini verecek. Allah'ın gufranı hadsiz, rahmeti pâyânsız.	Allah ve peygamberlerine iman edip onların birini diğerinden ayırmayanlara; işte onlara Allah mükâfatlarını verecektir. Allah Gafur, Rahim olandır.	Allaha ve peygamberlerine inanan ve onlar arasında hiçbir ayırım yapmayanlara gelince, zamanı geldiğinde Allah, onlara mükâfatlarını (tam olarak) bahşedecektir. Ve Allah, çok bağışlayıcıdır, rahmet kaynağıdır.
4. 153 أَهْلٌ=ehli أَنْ تُنْزَلَ=indirmeni الْكِتَابِ=Kitap عَلَيْهِمْ=kendilerine فَقَدْ=muhabbâk مِنْ السَّمَاءِ=gökten مُوسَى=Musa'dan سَأَلُوا=istemişler أَكْبَرَ=daha büyüğünü فَقَالُوا=demişlerdi الله=Allah'ı أَرَنَا= bize göster جَهْرَةً=açıkça فَأَخَذْتَهُمْ=derhal onları yakalamıştı الصَّاعِقَةَ=yıldırım gürültüsü بِظُلْمِهِمْ=haksızlıklarından dolayı اتَّخَذُوا=tutmuşlardı الْعَجَلَ=buzağıyı (tanrı) مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ=kendilerine gel الْبَيِّنَاتِ=açık deliller فَعَفَرْنَا=vazgeçtik عَنْ ذَلِكَ=bundan da وَأَتَيْنَا=ve verdik مُوسَى=Musa'ya مُبِينًا=açık	Ehl-i Kitap senden kendilerine gökten kitap indirmeni isterler. Onlar vaktiyle Musa'dan bundan daha büyüğünü isteyerek, "Bize Allah'ı açıkça göster" demişlerdi. Bu zalimce tutumları yüzünden kendilerini yıldırım çarpmıştı. Arkasından kendilerine açık belgeler geldikten sonra buzağıya taptılar. Bunu da bağışladık ve Musa'ya açık bir mesaj verdik.	Ehl-i Kitap'ın ileri gelenleri gökten bir kitap indirmeni istiyorlar. Çok görme ki bundan daha büyüğünü Musa'dan istediler. "Allah bizlere âşikâr olarak gösterir" dediler de yolsuzlukları yüzünden onlara yıldırım çarptı. Sonra da kendilerine o kadar açık mucizeler gelmişken tuttular danayı Allah edindiler. Bizler bu isyanlarını af ettik ve Musa'ya kendilerine karşı kâhîr bir kudret verdik.	Kitap ehli senin kendilerine gökten bir kitab indirmeni isterler. Musa'dan da bundan daha büyüğünü istemişlerdi. Ve; bize Allah'ı apaçık göster, demişlerdi. Zulûmlerinden dolayı onları yıldırım çarpmıştı. Kendilerine bunca açık ayetler ve deliller geldikten sonra da buzağıya taptılar. Nihayet Biz, bunu affettik ve Musa'ya apaçık bir hüccet verdik.	Tevratın izleyicileri, (ey Peygamber!) gökten kendilerine bir vahiy indirmeni isterler. Onlar Musadan bunun daha büyüğünü istemişler ve Bizi Allah ile yüz yüze getir demişlerdi de bu çarpıklıkları yüzünden onları bir ceza yıldırımını çarpmıştı. Daha sonra (altın) buzağıya tapmaya başlamışlardı ve hakikatin bütün kanıtları kendilerine geldikten sonra yapmışlardı bunu. Yine de bu (günahları)nı silmiş ve Musaya (hakikatin) açık kanıtını bahşetmiştik,
4. 154 فَوَقَّعْنَا=kaldırdık الطُّورَ=Tur'u بِمِيثَاقِهِمْ=söz vermeleri için وَقَلْنَا=ve dedik ادْخُلُوا=girin الْبَابَ=kapıdan وَقَلْنَا=ve dedik سُجَّدًا=secde ederek لَهُمْ=onlara لَا تَعْبُوا=çiğnemeyin فِي السَّبْتِ=cumartesi(yasakları)nı وَأَخَذْنَا=ve aldık مِنْهُمْ=onlardan مِثْقًا=saglam غَلِيظًا=saglam	Kesin söz vermeleri üzerine, başları üzerinde asılı duran kayayı yukarı çektik. Kendilerine, o kasabanın kapısından secde ederek içeri girmiş ve "Cumartesi yasasını çiğnemeyiniz" dedik, bu konularda onlardan sağlam bir söz aldık.	Bağlandıkları misakı tutmaları için Tur'u üzerlerine kaldırdık. Onlara "Şu kapıdan secde-i şükrana kapılarak girin!" dedik. Onlara "Cumartesinin hürmetine tecavüz etmeyin!" dedik de kendilerinden de kuvvetli misak aldık.	Söz vermelelerine karşılık Tur dağına üzerlerine kaldırdık. Ve onlara; Şehrin kapısından secde ederek girin, dedik. Cumartesileri aşırı gitmeyin, dedik. Onlardan ağır bir te'minat aldık.	ve Sina Dağını verdikleri sözün delili olarak üzerlerinde yükseltmiştik. Onlara kapıdan tevazu içinde girin demiş ve Sebt Kanununu ihlal etmeyin! diye uyarmıştık ve kendilerinden sağlam bir taahhüt almıştık.
4. 155 فَبِمَا نَقْضِهِمْ=bozmalarından مِيثَاقَهُمْ=sözlerini وَكُفْرِهِمْ=inkâr etmelerinden بِآيَاتِ الله=Allah'ın وَقَتْلِهِمْ=öldürmelerinden بِغَيْرِ=peygamberleri يَايَا=haksız وَقَوْلِهِمْ=ve demelerinden ötürü قُلُوبُنَا=kalblerimiz كُلْفًا=kırlıflı طَبَعَ=mühürlemiştir بَلْ=hayır , fakat عَلَيْهَا=üzerini يَكْفُرُهُمْ=inkârlarından ötürü فَلَا يُؤْمِنُونَ=artık inanmazlar إِلَّا=ancak قَلِيلًا=pek az	Yahudiler verdikleri sözlerinden caydılar. Allah'ın ayetlerini inkar ettiler, Peygamberlerini, sebepsiz yere öldürdüler ve "Bizim kalplerimiz kılıçla kaplıdır" dediler. Oysa Allah kâfirlikleri sebebiyle kalplerini mühürlemiştir. Bundan dolayı onlar, pek azı dışında iman etmezler.	(155-156-157) İşte onları rahmetimiz sahasından uzaklaştırdığımız, o verdikleri misakı bozmaları, Allah'ın âyâtını tanımamaları, peygamberleri nâhak yere öldürmeleri yüzündendir. Sonra da "Bizim kalplerimiz kat kat örtü içinde senin sözünü dinleyemez" demeleri yüzünden de -ki hiç öyle değil, küfre daldıkları için Allah kalplerinin üstüne hüsrân mühürünü vurmuş da, pek azından başkası imana gelmez- bundan başka küfürlerini arttırmaları ve Mer-yem'e azîm bûhtanda bulunmaları ve "İşte bizler resûlullah dediğiniz	Sözlerini bozmaları, Allah'ın ayetlerini inkar etmeleri, peygamberlerini haksız yere öldürmeleri, kalblerimiz perdelidir, demeleri yüzünden Allah, evet, inkarlarına karşılık onların kalblerini mühürledi, onun için bunların pek azı hariç inanmazlar.	Böylece, taahhütlerini çiğnedikleri, Allah'ın mesajlarını reddettikleri, peygamberleri haksız yere öldürdükleri ve Kalplerimiz zaten bilgi ile doludur diye böbürlendikleri için (onları cezalandırdık), hayır, aslında Allah, hakikati inkar etmelerinden dolayı onların kalplerini mühürlemiştir ve (şimdi) artık çok az şeye inanırlar;

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
		İsa'yı öldürdük!" demeleri yüzündendir. Halbuki onu ne öldürdüler, ne de astılar. Ancak kendilerine öyle göründü. Onda ihtilâfa düşenler, kat'iyyen şüphe içinde yuvarlanıyorlar. Onun hakkında zanna tâbi olmaktan başka bir ilimleri yok. Gerçek onu öldürmediler.		
4. 156 وَكُفِّرْهُمْ وَقُولِهِمْ =Meryem'e بُهْتَانًا=büyük	Kafirliklerinden dolayı ve Meryem'e büyük iftira atmalarından dolayı.	“ “ “	Küfür etmeleri ve Meryem'e büyük iftirada bulunmalarından.	ve hakikati inkar ettikleri ve Meryeme korkunç bir iftira atıkları için
4. 157 وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا =İsa مَرْيَمَ=Maryem =Allah'ın وَمَا قَتَلُوهُ =ve asmadılar شَبَّهَ=benzer gösterildi وَلَكِنْ لَهُمْ =ve şüphesiz الَّذِينَ اخْتَلَفُوا =ayrılığa düşenler فِيهِ=onun hakkında شَكَّ=tam bir kuşku مِنْهُ=ondan yana مَا لَهُمْ =kesin bilgileri إِلَّا=sadece الظَّنَّ=zanna وَمَا قَتَلُوهُ =onu öldürmediler يَقِينًا=yakinen	Ve 'Biz Allah'ın resulü Meryemoğlu İsa- Mesih'i öldürdük' demelerinden ötürü. Oysa O'nu ne öldürdüler ne de çarmıha gerdiler. Fakat kendilerine öyle göründü. Onun hakkında anlaşmazlığa düşenler bu konuda tam bir kuşku içindedirler, bu konudaki bilgileri sadece saniya uymaktan ibarettir. Yoksa onu kesinlikle öldürmediler.	“ “ “	Ve Allah elçisi Meryem oğlu İsa Mesih'i öldürdük, demelerinden. Oysa onu öldürmediler ve asmadılar. Ancak onlara (İsa'ya) benzer gösterildi. Onun hakkında ihtilafa düşerler. Ondan yana şüphe içindedirler. Bu husustaki bilgileri ancak zanna dayanmaktan ibarettir. Onu gerçekten öldürememişlerdir.	ve Bakın, biz, Allah'ın Elçisi (olduğunu iddia eden) Meryemin oğlu İsa Mesih'i öldürdük! diye böbürlendikleri için. Aslında onu ne öldürdüler ne de çarmıha gerdiler, sadece onlara öyle (olmuş gibi) göründü ve o konuda farklı görüşler taşıyanlar da gerçekten şaşkıncıdır, onunla ilgili (gerçek) bir bilgileri yoktu ve sadece bir zanna uymuşlardı. Kesin olan şu ki onu öldürmediler.
4. 158 رَفَعَهُ=onu yükseltti إِلَيْهِ=kendisine وَكَانَ اللهَ =daima üstündür عَزِيزًا =hüküm ve hikmet sahibidir	Tersine Allah, O'nu kendi katına çıkardı. Hiç şüphesiz Allah üstün iradeli ve hikmet sahibidir.	Dedikleri gibi değil, Allah onu kendi civâr-ı izzetine yükseltti. Allah azîzdîr, hakîmdir.	Bilakis Allah, onu kendi katına yükseltmiştir. Allah; Aziz'dir, Hakim'dir.	Hayır, Allah onu Kendi katına yükseltti. Allah gerçekten kudret ve hikmet sahibidir.
4. 159 وَإِنْ =ehlinin her biri إِلَّا=ancak لَيُؤْمِنَنَّ=mutlaka inanacaktır بِهِ=ona مَوْتِهِ=ölümünden قَبْلَ=önce الْقِيَامَةِ=kıyamet يَكُونُ=O olacaktır عَلَيْهِمْ=onların aleyhine شَهِيدًا=şahid	Kitap Ehli'nden hiç kimse yoktur ki, ölümünün eşiğinde İsa'ya iman etmemiş olsun. Fakat kıyamet günü İsa, onların aleyhinde şahitlik edecektir.	Ehl-i Kitap içinden kim varsa kasem ederim ki ölümünden evvel ona muhakkak iman edecek O da kıyamet günü Ehl-i Kitap aleyhine şahit olacaktır.	Kitap ehlinden hiç kimse yoktur ki; ölümünden önce ona inanacak olmasın. O da kıyamet günü aleyhlerinde şahid olacaktır.	Nitekim geçmiş vahyin izleyicilerinden hiç kimse yoktur ki, ölümü anında, İsa ile ilgili hakikati kavramamış olsun; ve Kıyamet Günü İsa, (bizzat) onların aleyhine hakikate şahitlik yapacaktır.
4. 160 فَبِظُلْمٍ =Yahudilerin عَلَيْهِمْ=onlara حَرَمْنَا=yasakladık طَيِّبَاتٍ=temiz ve hoş şeyleri أُحِلَّتْ لَهُمْ=kendilerine وَبَصَدَّهِمْ=çevirmelerinden dolayı عَنْ سَبِيلِ الله=Allah كَثِيرًا=çoklarını	(160-161) İşte yaptıkları bunca zulümlerden, birçok kimsenin Allah yoluna girmesini engellemelerinden, men edilmiş olan faizi almalarından ve insanların mallarını haksız yollarla başvurarak yemelerinden dolayı, daha önce helal olan bazı temiz maddeler Yahudilere haram kılındı. Ayrıca onların arasındaki kafirlere acı bir azap hazırladık.	(160-161) İşte Yahudiliğe sâlik bulunanların o yaman zulümleri yüzünden ve birçok insanları Allah'ın yolundan çevirmeleri yüzünden ve nehy edildikleri halde riba almaları yüzünden ve zekât vereni helâl olmuş birçok pâk nimetlerimizi kendilerine haram kıldık ve kâfir olanlarına dayanılmayacak azap âmâde eyledik.	Yahudi olanların zulümleri ve bir çok kimseleri Allah yolundan çevirmelerinden dolayı; kendilerine, helal kılınmış şeyleri yasakladık.	Böylece, o zaman, Yahudi itikadına mensup olanlar tarafından işlenen zulümden dolayı, (daha önce) tattırdığımız hayatın bazı nimetlerinden onları yoksun bıraktık; (böyle yaptık), çünkü Allah yolundan her an sapmaktaydılar,
4. 161 وَأَخَذَهُمُ =almalarından ötürü وَقَدْ رِيبًا =menedilmelerine عَنْهُ=ondan وَأَكْلَهُمْ=ve yemelerinden ötürü أَمْوَالَ النَّاسِ=mallarını بِالْبَاطِلِ=haksız yere وَأَعْتَدْنَا =hazırladık لِلْكَافِرِينَ=inkâr edenlere de عَذَابًا=bir azab مِنْهُمْ=içlerinden أَلِيمًا=acı	(160-161) İşte yaptıkları bunca zulümlerden, birçok kimsenin Allah yoluna girmesini engellemelerinden, men edilmiş olan faizi almalarından ve insanların mallarını haksız yollarla başvurarak yemelerinden dolayı, daha önce helal olan bazı temiz maddeler Yahudilere haram kılındı. Ayrıca onların arasındaki kafirlere acı bir azap hazırladık.	“ “ “	Kendilerine yasaklanan faizi almaları ve haksız yere insanların mallarını yemelerinden ötürü. Onların küfür içinde olanlarına elem verici bir azap hazırladık.	yasaklandığı halde faiz alıyorlardı ve başkalarının malını haksız yere harcıyorlardı. (Böylece,) onlar arasından hakikati inkar (etmeye devam) edenler için şiddetli bir azap hazırladık.
4. 162 لَكِنْ =fakat الرَّاسِخُونَ=derinleşmiş olanlar فِي الْعِلْمِ=ilimde وَالْمُؤْمِنُونَ=ve müminler يُؤْمِنُونَ=inanırlar بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ=sana وَمَا أُنْزِلَ =ve indirilene مِنْ قَبْلِكَ=senden önce وَالْمُقِيمِينَ=O kılanlar الصَّلَاةَ=namazı وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ=zekatı	Fakat onlardan bilim alanında derinleşenlere, hem sana ve hem de senden öncekilere indirilen kitaba inanan müminlere, namaz kılanlara, zekat verenlere, Allah'a ve ahiret gününe inananlara büyük bir mükafat vereceğiz.	Lâkin içlerinden ilimde rûsûhu olanlarla mü'minler sana indirilen Kitab'a da, senden evvel indirilene de iman ederler. Hele o namaz kılan kullarım yok mu, onlar ve zekât verenler ve Allah'a ve âhiret gününe inananlar da iman ederler. İşte bunlar o kimseler ki Bizler kendilerine büyük ecirler vereceğiz.	Fakat onlardan ilimde derinleşmiş olanlar ve mü'minler; sana indirilen kitaba ve senden önce indirilmiş olanlara inanırlar. Namaz kılanlara, zekat verenlere, Allah ve ahiret gününe inannalara elbette büyük bir mükafat vereceğiz.	İçlerinden bilgide derinleşmiş olanlara, sana ve senden öncekilere indirilmiş olana iman edenlere, (özellikle) namazlarında dikkatli ve devamlı olanlara, karşılık beklemeden harcıyanlara, Allah'a ve Ahiret Gününe inananlara gelince; işte Biz, bunlara büyük bir mükafat bahşedeceğiz.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
وَٱلْمُؤْمِنُونَ=inanenlar var ya وَٱلْيَوْمَ=Allah'a ve gününe ٱلْآخِرَ=ahiret سَنُؤْتِيهِمْ=vereceğiz عَظِيمًا=büyük أَجْرًا=bir mükâfat				
4. 163 إِنَّا=biz أَوْحَيْنَا=vahyettik إِلَيْكَ=sana da كَمَا=gibi أَوْحَيْنَا=vahyettiğimiz إِلَىٰ نُوحٍ=Nuh'a وَٱلنَّبِيِّنَ=ve peygamberlere مِن بَعْدِهِ=ondan sonraki وَأَوْحَيْنَا=nitekim vahyetmiştik إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ=İbrahim'e وَإِسْمَاعِيلَ=İsmail'e وَإِسْحَاقَ=İshak'a وَيَعْقُوبَ=Yakub'a وَٱلْأَسْبَاطَ=sıbtlara وَإِسْرَٰءِيلَ=İsa'ya وَيُوسُفَ=Yunus'a وَهَارُونَ=Harun'a وَسُلَيْمَانَ=Süleyman'a da وَأَتَيْنَا=ve vermiştik دَاوُدَ=Davud'a da زَبُورًا=Zebur'u	Nuh'a ve ondan önce gelen peygamberlere indirdiğimiz gibi sana da vahiy indirdik. Nitekim İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a, Yakub'un torunlarına, İsa'ya, Eyyub'a, Harun'a, Süleyman'a vahiy indirmiş, Davud'a da Zebur'u vermiştik.	Yâ Muhammed! Sana Bizler vahyi indirdik, nasıl ki Nuh ile ondan sonra gelen peygamberlere de vahiy indirmiştik. İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a, Yakup oğullarına, İsa'ya, Eyyüb'e, Yunus'a, Hârûn'a, Süleyman'a da vahyi indirmiştik. Ve Dâvud'a Zebur'u vermiştik.	Nuh'a, ondan sonra gelen peygamberlere, İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Ya' kub'a ve torunlarına, İsa'ya, Eyyüb'a, Yunus'a, Harun'a ve Süleyman'a vahyettiğimiz gibi, şüphesiz sana da vahyettik. Davud'a da Zebur'u verdik.	Bak, (ey Peygamber,) Biz Nuha ve ondan sonraki bütün peygamberlere vahyettiğimiz gibi sana da vahyettik: tıpkı İbrahime, İsmaile, İshaka, Yakuba ve İsa, Eyyub, Yunus, Harun ve Süleyman dahil onların torunlarına vahyettiğimiz gibi, ve Davuda bir ilahî hikmet kitabı bağışladığımız gibi;
4. 164 قَدْ=elbette وَرُسُلًا=elçilere فَقَصَصْنَاهُمْ=anlattığımız مِن قَبْلُ=daha önce وَإِلَيْكَ=sana وَرُسُلًا=ve elçilere de لَمْ نَقْصُصْهُمْ=anlatmadığımız وَإِلَيْكَ=sana وَكَلَّمْ=Ve konuşmuştu مُوسَى= Musa'ya da ٱللَّهُ=Allah تَكْلِيمًا=sözle	Daha önce bazıları sana anlattığımız, bazıları da anlatmadığımız peygamberler gönderdik. Allah, Musa ile de bizzat konuştu.	Bunlardan başka sana evvelce bildirdiğimiz peygamberlerle sana bildirmediklerimize vahiy indirdik. Mûsa'ya ise Allah söylemek nasılsa öyle söyledi.	Kıssalarını daha önce sana anlattığımız peygamberlerle, kıssasını sana anlatmadığımız peygamberlere de. Ve Allah Musa ile konuşmuştur.	ve hem daha önce sana bildirdiğimiz (öteki) elçilere, hem de bahsetmediğimiz elçiler(e vahyettiğimiz) gibi: ve Allahın Musaya sözünü söylediği gibi;
4. 165 رُسُلًا=elçiler (gönderdik) ki مُبَشِّرِينَ=müjdeleyici وَمُنْذِرِينَ=ve uyarıcı لِّنَلَّا يَكُونَ=kalmasın عَلَى=karşı لِلنَّاسِ=insanların بَاهِنَةٍ=bahaneleri ٱللَّهُ=Allah'a الرُّسُلَ=elçilerden بَعْدَ=sonra وَكَانَ ٱللَّهُ=Allah عَزِيزًا=üstündür حَكِيمًا=hüküm ve hikmet sahibidir	Bu peygamberleri müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik ki, bu peygamberlerden sonra insanların Allah'a karşı ileri sürebilecekleri hiçbir bahaneleri kalmasın. Hiç kuşkusuz Allah güçlüdür ve hikmet sahibidir.	Bunlar o peygamberler ki Allah'ın rahmetinin müjdeci, azâbın habercileri olarak gönderilmişler, ta ki böyle kendilerine peygamberler yolladıktan sonra artık insanların Allah'a karşı bir söyleyecekleri olmasın. Allah azîzdır, hakimdir.	Müjdeleyici ve uyarıcı peygamberler olarak. Ta ki peygamberler geldikten sonra insanların Allah'a karşı hüccetleri kalmasın. Allah'ı karşı; Aziz, Hakim olandır.	(Bütün bu) elçileri güzel haberlerin müjdeci ve uyarıcılar olarak (gönderdik) ki onlar(ın geliş)i'nden sonra insanın Allah karşısında bir mazreti kalmasın: Allah gerçekten güç ve hikmet sahibidir.
4. 166 أَكِنَّ=oysa ٱللَّهُ=Allah يَشْهَدُ=şahidlik eder إِلَيْكَ=sana بِمَا أَنْزَلَهُ=indirmiş olduğuna أَنْزَلَهُ=indirmiş olduğuna بِعِلْمِهِ=kendi bilgisiyle وَالْمَلَائِكَةُ=melekler de يَشْهَدُونَ=şahidlik ederler وَكَفَى=kafidir بِٱللَّهِ=Allah'ın شَهِيدًا=şahidliği de	Fakat Allah sana indirdiği kitabın kendi bilgisi altında indirilmiş olduğuna şehadet eder. Melekler de buna şahitlik ederler. Aslında Allah'ın şahitliği yeterlidir.	Lâkin sana indirdiği Kur'an'ı ilm-i ezeliyle indirdiğine Allah şahit, melekler de buna şahit. Allah'ın şehadeti sana elverir.	Lakin Allah, sana indirdiğine şahidlik eder. Onu bilerek indirmiştir. Melekler de şahidlik ederler. Esasen şahid olarak Allah yeter.	Ama Allah, sana bahşettiği hakikate (Bizzat Kendisi) şahitlik yapar: onu kendi hikmetinin bir ürünü olarak bahsettik ve melekleri de ona şahit tutmuştur; oysa hiç kimse Allahın şahitliği gibi şahitlik yapamaz.
4. 167 إِنَّ=şüphesiz ٱلَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edip وَصَدُّوا=menedenler عَنِ سَبِيلِ ٱللَّهِ=Allah yolundan قَدْ=hakikaten ضَلُّوا=düşmüşlerdir بَعِيدًا=bir sapıklığa وَعَن سَبِيلِ ٱللَّهِ=Allah yolundan قَدْ=hakikaten ضَلُّوا=düşmüşlerdir بَعِيدًا=bir sapıklığa وَعَن سَبِيلِ ٱللَّهِ=Allah yolundan قَدْ=hakikaten ضَلُّوا=düşmüşlerdir بَعِيدًا=bir sapıklığa	Kafir olup başkalarını da Allah yolundan alıkoynlar, hiç kuşkusuz koyu bir sapıklığa düşmüşlerdir.	Allah tanımayan, sonra da Allah'ın kullarını Allah'ın yolundan çeviren kimselerin pek uzak bir dalâl içine düştükleri âşikâr.	Muhakkak ki küfredip insanları Allah yolundan alıkoynlar, deren bir sapıklığa düşmüşlerdir.	Hakikati inkar etmeye ve başkalarını Allah yolundan saptırmaya şartlanmış olanlar, deren bir sapıklık içindedirler.
4. 168 إِنَّ=şüphesiz ٱلَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edip وَوَظَلَمُوا=zulmedenler var ya ٱللَّهُ=Allah لَهُمْ=onları لَا يَهْدِيهِمْ=ve iletmeyecektir طَرِيقًا=yola	Allah kafirleri ve zalimleri ne bağışlayacak ne de doğru yola iletir.	(168-169) Allah tanımayan, Allah'ın kullarına zulmeden kimseleri Allah bağışlamayacak ve kendilerine o içinde ebediyen kalacakları cehennem yolundan başka bir yol göstermeyecek ki bu da Allah için pek kolay.	Muhakkak ki küfreden ve zulmedenleri Allah, bağışlayacak ve onları doğru yola ileticek değildir.	Hakikati inkar etmeye ve zulüm işlemeye şartlanmış olanları, Allah asla affetmeyecek ve onlara bir yol göstermeyecektir;
4. 169 إِلَّا=sadece طَرِيقَ=yoluna (iletecektir) جَهَنَّمَ=cehennemin فِيهَا=orada كَٱلَّذِينَ=kalacaklardır وَكَانَ ذَلِكَ=sürekli عَلَى ٱللَّهِ=Allah'a يَسِيرًا=çok kolaydır	Onların iletilecekleri tek yol cehennem yoludur. Orada ebedi olarak kalacaklardır. Bunu yapmak Allah için pek kolaydır.	“ “ “	Ancak cehennem yoluna. Onlar orada temelli kalıcıdır. Bu ise Allah'a pek kolaydır.	cehennem yolundan başka, orada sonsuza kadar kalacaklardır; Bu, Allah için çok kolaydır.
4. 170 يَا أَيُّهَا ٱلنَّاسُ=insanlar عَيَّ=Ey جَاءَكُمْ=size getirdi بِٱلْحَقِّ=gerçeği ٱلرَّسُولُ=Elçi مِن رَّبِّكُمْ=Rabbinizden فَآمِنُوا=inanın خَيْرًا=yararınıza olarak وَإِنْ=kendi لَكُمْ=kendinizden تَكْفُرُوا=inkâr ederseniz فَبَلِّغُوا=bilin ki	Ey insanlar, peygamber size Rabbinizden gerçeği getirdi. Buna inanınız, yararınıza olan budur. Ama eğer inkar ederseniz, biliniz ki, göklerde ve yeryüzünde ne varsa hep Allah'ındır. Hiç kuşkusuz Allah her şeyi bilir	Ey insanlar, görürsünüz, Rabbinizden sizlere hak peygamber gelmez, ona varsa her Allah'ın olduğu gibi Allah alîmdir, hakîmdir.	Ey insanlar; Peygamber, size Rabbinizden gerçeği geldi. Kendi yararınıza olarak hemen iman edin. Eğer küfür ederseniz; muhakkak ki göklerde ve yerde olanlar Allah'ındır. Al-	Ey insanlar! Elçi size Rabbinizden hakikati getirdi: o halde kendinizi iyiliğe için inanınız! Ve eğer hakikati inkar ederseniz, bilin ki göklerde ve yerde olan her şey Allah'a aittir ve Allah her şeyi bilendir, hikmet sahibidir!

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
مَا=olanlar اللَّهُ=Allah'ındır فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde وَالْأَرْضِ=ve yerde عَلِيمًا=bilendir =Allah وَكَانَ اللَّهُ حَكِيمًا=hüküm ve hikmet sahibidir	ve hikmet sahi-bidir.		lah; Alim, Ha-kim olandır.	
4. 171 الْكِتَابِ=Kitap أَهْلَ=ehli يَا=Ey لَا تَعْلُوا=taşkınlık etmeyin فِي دِينِكُمْ=dininizde وَلَا تَقُولُوا=ve söylemeyin اللَّهُ=Allah عَلَى=hakkında الْحَقَّ=gerçek إِلَّا=olmayan şeyleri إِنَّمَا الْمَسِيحُ=İsa عِيسَى مَرْيَمَ=Meryem ابْنُ=oğlu اللَّهُ=Allah'ın رَسُولُ=elçisi وَكَلِمَتُهُ=attığı أَلْقَاهَا إِلَى مَرْيَمَ=Meryem'e وَرُوحٌ=ve bir ruhtur مِنْهُ=O'ndan بِاللَّهِ=Allah'a فَاٰمَنُوا=inanın وَرُسُلِهِ=ve elçilerine وَلَا تَقُولُوا=demeyin ثَلَاثَةً=(Allah) "Üçtür" انْتَهُوا=buna son verin لَكُمْ=kendi خَيْرًا=yararınıza olarak إِلَهُ=tanrıdır اللَّهُ=Allah إِنَّمَا=çünkü سُبْحَانَهُ=O yücedir وَاحِدٌ=bir tek أَنْ يَكُونَ لَهُ=olmaktan لَهُ=O'nundur وَلَدٌ=çocuk sahibi مَا=olanlar فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde وَمَا=olanlar فِي الْأَرْضِ=ve yerde يَاكَ=Allah بِاللَّهِ=yeter وَكَفَى وَكَيْلًا=vekil olarak	Ey Kitap Ehli, di-niniz konusunda aşırılığa sapma-yınız, Allah hak-kında gerçek olmayan sözler söylemeyiniz. Meryem oğlu İsa Mesih, Allah'ın sadece bir peyg-amberi, Mer-yem'e sunduğu bir kelimesi ve ondan gelen bir ruhtur. Allah'a ve peygamberi-ne inanınız. Al-lah «üçtür» de-meyiniz. Bundan vazgeçiniz, hay-rınıza olan bu-dur. Allah ancak tek bir ilahtır, ço-cuğu olmaktan münezzehtir, göklerde ve yer-yüzünde bulu-nan herşey onundur. Allah insan için yeterli bir vekildir.	Ey Ehl-i Kitap! Di-ninizde taşkınlık etmeyin, Allah'ın hakkında böyle haktan başka şey-ler söylemeyin. Haberiniz olsun ki Meryem'in oğlu İsa Mesih Allah'ın an-cak peygamberi ve Meryem'e ilkâ ey-lediği (erıştirdiği / ulaştırdığı) kelime-sidir. Ve kendinden sudür etmiş ruh-dur, başka bir şey değil. Gelin, Allah ve peygamberleri-ne iman getirin. Hem sakın "üçtür" demeyin. Bundan vazgeçerek hayırlı yolu tutmuş bulu-nun. Bilin ki, Allah eşi olmayan tek Al-lah'tır. Kendisinin oğlu bulunmak gibi şâibelerden kendi-sini tenzih ederim. Göklerde ne varsa, yerde ne varsa hep O'nun. Kendi-lerini Allah'ın sıyânette olması bütün mevcudât için elverir.	Ey Ehl-i Kitab; dininizde taş-kınlık etmeyin. Allah hakkın-da ancak ger-çeği söyleyin. Meryem oğlu İsa Mesih; Al-lah'ın pey-gamberi, O'nun Mer-yem'e ulaştır-dığı kelimesi ve kendinden bir ruhtur. Al-lah'a ve pey-gamberlerine iman edin. Al-lah üçtür, de-meyin. Kendi yararınıza ola-rak bundan vazgeçin. Al-lah sadece bir tek ilahtır. Ço-cuğu olmaktan münezzehtir. Göklerde olanlar da, yerde olanlar da O'nundur. Vekil olarak Allah yeter.	Ey incilin izleyicile-ri! Dininiz(in temeli olan hakikat)ın sı-nırlarını aşmayın ve Allah hakkında yalnız hakikati söy-leyin! Meryem oğlu İsa Mesih sadece Allahın elçisi, Onun Meryeme ulaştırdı-ğı vaadi(nin tahak-kuku) ve Onun ya-rattığı bir can idi. O halde Allaha ve peygamberlerine inanın ve (Tanrı bir) üçlüdür! deme-yin. Kendi iyiliğiniz için (bu iddiadan) vazgeçin. Allah, tek ilahtır; çocuk sahibi olmaktan münez-zehtir, göklerde ve yerde olan her şey O'na aittir ve hiç kimse Allah kadar güvene layık değıl-dir.
4. 172 لَنْ يَسْتَنْكِفَ=çekinmez أَنْ يَكُونَ=olmaktan الْمَسِيحُ=Mesih عَبْدًا=kul لِلَّهِ=Allah'a وَلَا الْمَلَائِكَةُ=ve melekler de الْمُقَرَّبُونَ=(Allah'a) yaklaştırılmış وَمَنْ=kim يَسْتَنْكِفَ=çekinir عَنْ عِبَادَتِهِ=O'na kulluktan وَيَسْتَكْبِرُ=ve büyüklük taslarsa فَسَيَحْشُرُهُمْ=bilsin ki O toplayacaktır إِلَيْهِ=kendi huzuruna جَمِيعًا=onların hepsini	Ne Mesih Al-lah'a kul olmak-tan kaçınır ve nede Allah'a ya-kın melekler. Kim ona kul ol-maktan kaçınır, büyüklük taslar-sa, bilsin ki, Al-lah hepsini hu-zurunda bir ara-ya getirecektir.	Allah'ın kulu olmak hiçbir zaman ne Mesih'in, ne de mukarreb melekle-rin gücüne gitmez. Onun kulluğu kim-lerin gücüne gider, kimlerin azametine dokunursa bilsinler ki, hepsini birden karşısında haşre-decek.	Mesih, Allah'a kul olmaktan asla çekin-mez. Gözde melekler de. Kim, O'na kul-luktan çekinir ve büyüklük taslarsa; bilsin ki, O hepsini huzuruna top-layacaktır.	Ne İsa, Allahın kulu olmaktan kaçına-cak kadar gurura kapıldı, ne de Ona yakın olan melek-ler. Ona kulluk et-meyi gururlarına yediremeyenler ve küstahça böbürlen-enler (bilsinler ki hesap günü) Allah hepsini kendi ka-tında toplayacaktır.
4. 173 الَّذِينَ آمَنُوا=inanıp فَأَمَّا=gelince وَعَمِلُوا=yapanlara الصَّالِحَاتِ=iyi işler فَيُؤْتِيهِمْ=eksiksiz ödeyecek أُجُورَهُمْ=mükâfatlarını وَيَزِيدُهُمْ=ve daha fazlasını da verecekti مِنْ فَضْلِهِ=lütfundan وَأَمَّا=gelince الَّذِينَ اسْتَنَكَفُوا=çekinip وَاسْتَكْبَرُوا=büyüklük taslayanlara فَيُعَذِّبُهُمْ=azabedecek عَذَابًا=bir azapla أَلِيمًا=acı وَلَا يَجِدُونَ=ve onlar bulamayacaklardı مِنْ دُونِ=başka لَهُمْ=kendilerine وَلِيًّا=ne bir dost =Allah'tan اللَّهُ وَلَا نَصِيرًا=ne de bir yardımcı	İman edip iyi ameller işleyen-lere mükâfatları-nı eksiksiz öde-yecek, hatta lüt-fundan onlara daha fazlasını verecektir. Kul olmayı kendisine yedirmeyip bü-yüklük taslayan-ları da acı bir azaba çarptıra-caktır. Bunlar Al-lah'tan başka hiçbir dost, hiçbir yardım edici bu-lamazlar.	İşte o zaman vak-tiyle iman edenler, salâh işleyenler kimlerse onların ecirlerini ödedikten başka kerem-i ilâhîsiyle kendileri-ne daha ziyadesini verecek. Allah'ın kulluğu güçlerine giden, azametleri-ne dokunanlara gelince, bunları dayanılmaz azâba uğratacak ve ken-dilerini Allah'a kar-şı himaye edecek, yardımlarına yeti-şecek kimse bula-mayacaklar.	İman edip sa-lih ameller iş-leyenlere gel-ince; onlara mükâfatlarını ödeyecek ve daha fazlasını da ihsan ede-cektir. Kulluk etmekten çe-kinenleri ve büyüklük tas-layanları elem-verici bir aza-ba uğratacak-tır. Onlar, kendilerine Al-lah'tan başka bir dost ve yardımcı bu-lamazlar.	orada, iman edip doğru ve yararlı iş-ler yapanlara bütün mükâfatlarını ba-ğışlayacak ve lüt-fuyla fazlasını da verecektir; gururla-nan ve küstahça böbürlenlenleri ise şiddetli bir azap ile cezalandıracaktır: onlar kendilerini ne Allahtan koruyacak ve ne de yardım edecek birini bula-bileceklerdir.
4. 174 يَا أَيُّهَا=Ey النَّاسِقِدَقْدَقُ=insanlar جَاءَكُمْ=size geldi بُرْهَانٌ=delil مِنْ رَبِّكُمْ=Rabbinizden وَأَنْزَلْنَا=ve indirdik إِلَيْكُمْ=size نُورًا=bir nur مُبِينًا=apaçık	Ey insanlar size Rabbinizden ke-sin kanıt geldi ve size apaçık bir ışık indirdik.	Ey insanlar! Bakın, Rabbinizden sizle-re burhan geldi; bakın sizlere hakkı bâtıldan ayırır nur indirdik.	Ey insanlar; Rabbinizden size açık bir delil geldi ve size apaçık bir nur indirdik.	Ey insanlar! Rab-binizden size haki-katin bir tezahürü geldi ve size aydın-latıcı bir ışık gön-derdik.
4. 175 الَّذِينَ آمَنُوا=inanıp فَأَمَّا=gelince وَاعْتَصَمُوا=yapışanlara بِاللَّهِ=Alah'a فَسَيُدْخِلُهُمْ=sokacak بِهِ=O'na فِي رَحْمَةٍ=bir rahmetin içine وَفَضْلٍ=ve lütfun مِنْهُ=kendinden وَيَهْدِيهِمْ=ve onları iletecektir إِلَيْهِ=kendisine varan صِرَاطًا=bir yola مُسْتَقِيمًا=doğru	Allah kendisine inanıp sarılanları rahmetine, bol bağışına kavuş-turacak, onları doğru yola ilete-cektir.	Kimler Allah'a iman getirirler de ona sımsıkı tutu-nurlarsa, işte onları rahmetinin harîmi-ne, fazl-ı ilâhîsinin harîmine alacak ve Kendisine varanı dosdoğru yolun yolcuları edecek.	Allah'a iman edenleri ve O'na sarılan-ları; Allah rahmetine ve bol nimetine kavuşturacak-tır. Onları, kendisine gö-türen doğru yola eriştire-cektir.	Allaha iman eden-lere ve Ona sımsıkı sarılanlara gelince, Allah onları rahmeti ve lütfu ile kuşata-cak ve dosdoğru bir yol ile Kendisine yöneltecektir.
4. 176 يَسْتَفْتُونَكَ=senden fetva istiyorlar قُلْ=de ki اللَّهُ=Allah يُفْتِيكُمْ=size şöyle açıklıyor فِي الْكَلَالَةِ=kelale hakkında hükmünü	Senden fetva is-terler, de ki: “Siz-e ikinci derece-den mirasçılar hakkında fetvayı Allah veriyor: Çocuğu olmayıp bir kız kardeşi	Yâ Muhammed, senden fetva isti-yorlar, onlara de ki: Babası ve çocuğu olmayanlar hak-kındaki hük-m-i şer'iyi Allah sizlere bildiriyor: Oğlu ol-	Senden fetva isterler. De ki: Size çocuğu ol-mayanın mi-rası hakkında fetvayı Allah veriyor. Çocu-	Onlar senden, kendilerini aydın-latmanı isterler. De ki: Allah, birinci de-receden mirasçı bı-rakmayanlar(dan kalan miras) ile ilgi-li kurallar konusun-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fi Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
إِنْ=eğer هَٰلَكَ=ölen لَيْسَ لَهُ=yok وَلَدٌ=çocuğu وَإِلَهُ=varsa أُخْتٌ=bir kız kardeşi فَلَهَا=o(kız kardeşi)nindir نِصْفٌ=yarısı مَا تَرَكَ=bıraktığı malın وَهُوَ=fakat kendisi يَرِثُهَا=onun mirasını alır إِنْ=eğer لَمْ يَكُنْ لَهَا=yoksa (kız kardeşinin) وَإِنْ=eğer كَانَتْ=varsa فَلَهُمَا=onlarındır اِثْنَتَيْنِ=iki kız kardeşi الثَّلاثَانِ=üçte ikisi وَمِمَّا تَرَكَ=bıraktığının وَإِنْ=ve eğer كَانُوا=olursa (birçok) إِخْوَةٌ=kardeşler رِجَالًا=erkek وَنِسَاءً=kadın فَلِلذَّكَرِ=erkeğe مِثْلُ=kadar (verilir) حِطٌّ=payı الْأُنثَيْنِ=iki kadının يُبَيِّنُ=açıklıyor اللَّهُ=Allah لَكُمْ=size أَنْ تَضِلُّوا=şaşırsınız diye وَاللَّهُ=Allah بِكُلِّ شَيْءٍ=herşeyi عَلِيمٌ=bilir	bulunan kimse ölürse, bıraktığı-nın yarısı kız kardeşe kalır. Fakat kız kardeşinin çocuğu yoksa, kendisi ona tamamen varis olur. Eğer kız kardeş kal-mışsa, bıraktığı-nın üçte ikisi on-laradır. Erkek, kadın, karışık kardeşlerse, er-keğe iki dişinin hissesi kadar pay vardır. Doğ-ru yoldan sapar-sınız diye Allah size açıklıyor." Allah her şeyi hakkıyla bilendir.	mayan bir adam ölürse ve kendisi-nin bir kızkardeşi varsa, bıraktığı mi-rasın yarısı ona düşer, ölen kızkar-deşi ise, çocuğu da yoksa kendisi ona vâris olur. Eğer kızkardeşler iki iseler, onun bı-raktığından üçte ikisi kendilerindir. Eğer kardeşler er-kekli kadınlı olarak ikiden ziyade ise-ler, erkeğin payı iki kadının alacağı kadardır. Dalâle düşersiniz diye Al-lah sizlere ahkâmını bildiriyor (<i>dalâle düşmenizi istemediği içindir ki Allah sizlere ahkâmını bildiriyor</i>). Allah herşeyi bilir.	ğu olmayıp bir kız kardeşi bu-lunan erkek ölürse; bırak-tığının yarısı kız kardeşine kalır. Fakat kız kardeşinin ço-cuğu yoksa; kendisi ona tamamen va-ris olur. Eğer iki kız kardeş kalmışsa; bı-raktığının üçte ikisi onlardır. Eğer erkekli kadınlı bir çok kardeşi varsa; erkeğe iki ka-dının hissesi kadar pay vardır. Şaşır-a-sınız diye Al-lah, size açık-lıyor. Allah; her şeyi hak-kıyla bilendir.	da (böylece) sizi aydınlatır: eğer bir erkek, çocuk bı-rakmadan ölürse ve bir kız kardeşi varsa, onun tere-kesinin yarısına kız kardeşi sahip ola-caktır; kız kardeşin çocuk bırakmadan ölmesi halinde ise erkek onun mirası-nı alacaktır. Fakat iki kız kardeş var-sa, ikisi (birlikte) onun terekesinin üçte ikisine sahip olacaklar; ve eğer erkek kardeşler ve kız kardeşler var-sa, erkek iki kadi-nın payı kadar ala-cak. Allah (bütün bunları) size açık-lar ki sapıklığa düşmeyesiniz; Al-lah her şeyi bilir.
5. 1 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar عَيَّ=Ey أَوْفُوا=yerine getirin بِالْعُقُودِ=akitleri(zi) أُجِلَتْ=helal kılındı لَكُمْ=sizin için بِهَيْمَةٍ=dört ayaklı الْأَنْعَامِ=hayvanlar إِلَّا=dışındaki مَا يَنْتَلِي=oku(nup açıkla)nacak olanların عَلَيْكُمْ=size غَيْرَ مُحِلِّي=helal saymamak şartıyla الصَّيْدِ=avlanmayı وَأَنْتُمْ=siz إِنَّ=şüphesiz إِنْ=ihramda iken اللَّهُ=Allah يُحْكُمُ=hükmü verir مَا يَرِيدُ=istediği	İhramlı iken avlanmayı helal saymamanız şartı ile ilerde sayılacak olanlar dışında kalan bütün hayvanlar size helal kılındı, Allah dilediği hükmü verir.	Ey iman edenler! Allah'a karşı bağ-landığınız ahitlerde vefalı olun (<i>Allah'a karşı bağlandığınız ahitleri yerine geti-rin</i>). Deve, siğir, koyun gibi mevâşh'in Kur'an ile bildirilenlerden başkaları, sizler ih-rama girmiş ve avlanmayı helâl gör-müyor bulunduğ-u-nuz halde üzerini-ze helâldir. Allah dilediği hükmü em-reder! (<i>Allah neyi dilerse onu hük-meder</i>).	Ey iman eden-ler; akidleri ye-rine getirin. Siz, ihramlı iken avlanma-yı helal gör-meksizin; size bildirilecekler müstesna, hayvanlar size helal kılınmış-tır. Muhakkak ki Allah, dile-diğini hükme-der.	Siz ey imana ermiş olanlar! Antlaşma-larınıza sadık olun!(Bundan son-ra) belirtilecek olanlar dışında ot ile beslenen hay-vanlar(ın eti) sizin için helaldir: ancak ihramda iken avlanmanıza izin ve-rilmemiştir. Bilin ki Allah, iradesinin gereğini emreder.
5. 2 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar عَيَّ=Ey لَا تَحْلُوا=saygısızlık etmeyin شَعَائِرَ=ne işaretlerine اللَّهُ=Allah'ın وَلَا الشَّهَرَاءَ=ne aya الْحَرَامَ=haram وَلَا الْهَدْيَ=ne kurbanda وَلَا الْقَلَائِدَ=ne gerdanlık(lı kurban)lara وَلَا آمِينَ=ve ne de gelenlere الْبَيْتِ الْحَرَامِ=Beyt-i Haram'a يَتَتَّعُونَ=arzu ederek فَضْلًا=lütuf مِنْ رَبِّهِمْ=Rablerinin وَرِضْوَانًا=ve rızasını وَإِذَا=zaman خَلَلْتُمْ=ihramdan çıktığınız فَاصْطَادُوا=avlanabilirsiniz وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ=sizi imtesin شَنَّانٍ=beslediğiniz kin قَوْمٍ=bir topluma karşı أَنْ صَدُّوكُمْ=sizi çevirdiklerinden dolayı عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ=Mescid-i أَنْ تَعْتَدُوا=suç işlemeğe يَتَعَاوَنُوا=yardımlaşın عَلَى=üzerinde الْبِرِّ=iyilik وَالْتَّقْوَى=ve takva يَتَعَاوَنُوا=yardımlaşmayın عَلَى=üzerinde الْإِثْمِ=günah وَالْعُدْوَانَ=ve düşmanlık وَاتَّقُوا اللَّهُ=Allah'tan إِنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah'ın شَدِيدٌ=çetindir الْعِقَابِ=azabı	Ey iman edenler, Allah'ın nişane-lerine, (kıtal) ha-ram olan aya, (Kabe'ye) hediye olan kurbanlığa, gerdanlıklar takı-lan hayvanlara, Rablerinden bol nimet ve rıza ta-lep ederek Beyt-i Haram'a gelen-lere sakın hür-metsizlik etme-yin. İhramdan çıktığınız zaman avlanabilirsiniz. Sizi Mescid-i Ha-ram'dan men et-tiği için bir kav-me olan kininiz, aşırı gitmenize sebep olmasın; iyilikte ve fena-lıktan sakınmak-ta yardımlaşın, günah işlemek ve aşırı gitmekte yardımlaşmayın. Allah'tan korkun. Allah'ın cezası şiddetlidir.	Ey iman edenler! Ne Allah'ın tâlim buyurduğu erkânın, ne şeh-r-i haramın, ne kur-banların, ne bo-yunlarındaki bağla-rın, ne de Rabb'ül-âlemîn'den gerek lütfunu, gerek rıza-sını isteyerek Beyt-i Haram'a doğrulup gelenlerin hürmeti-ne sakın taarruz etmeyin (<i>Ne Al-lah'ın tâlim buyur-duğu erkâna ne şeh-r-i harama, ne kurbanlara, ne bo-yunlarındaki bağla-ra ilişkin, ne de Rabb'ül-âlemîn'den gerek lütfunu, gerek rıza-sını isteyerek Beyt-i Harama doğrulup gelenlere dokun-mayı sakın helâl görmeyin</i>). İhram-dan çıktığınız za-man isterseniz av-lanının. Sizleri Mes-cid-i Haram'dan menettiller diye bir takımlarına karşı beslediğiniz kin sakın sizleri teca-vüze sevketmesin. Birbirlerinize fazi-lette, merhamette yardım edin. Yok-sa günahla, zu-lümde yardım et-meyin. Allah'tan korkun. Bilin ki Al-lah'ın azâbı ya-man.	Ey iman eden-ler; Allah'ın nişanelerine, haram olan aya, hediye olan kurbanlık-ğa, gerdanlıklı hayvanlara ve Rabblarından nimet, rıza ta-leb ederek Beyt'ül Ha-ram'a gelenle-re hürmetsizlik etmeyin. İh-ramdan çıkın-ca avlanın. Si-zi Mescid-i Haram'dan alıkoymukları için bir kavme olan kininiz, siz haddi aş-maya sürük-lemesin. İyilik ve takva üze-rinde yardımlaşın. Günah işlemek ve aşırı gitmek üzerinde yar-dımlaşmayın. Allah'tan sa-kının, muhak-kak ki Allah'ın cezası şiddet-lidir.	Siz ey imana ermiş olanlar! Allahın koyduğu sembolle-re ve kutsal (Hac) ayına ve süslenmiş kurbanlıklara ve Rablerinin lütuf ve rızasını isteyerek Beytul-Harama ko-şanlara karşı say-gısızlıkta bulunma-yın; (ancak) hac göreviniz bittikten sonra serbestçe avlanabilirsiniz. Si-zi Mescid-i Haram-dan alıkoyanlara karşı öfkeniz, sal-dırganlık yapmanı-za yol açmasın: erdemi ve ilahi so-rumluluk bilincini geliştirmede birbi-rinizle yardımlaşın, kötülüğü ve düş-manlığı artırmada değil; Allaha karşı sorumluluğunuzun bilincinde olun: Ve unutmayın ki Alla-hın intikamı çetin-dir!
5. 3 عَلَيْكُمْ=size حُرِّمَتْ=haram kılındı الْمَيْتَةَ=leş وَالْدَّمَ=kan الْخِنْزِيرِ=domuz وَمَا أَهْلًا=ve boğazlanan بِغَيْرِ=başkası adına اللَّهُ=Allah'tan بِهِ=O'na وَالْمُنْحَقَّةَ=boğulmuş وَالْمَوْفُودَةَ=ve vurulmuş وَالْمُتَرَدِّيَةَ=ve yukarıdan düşmüş وَالنَّطِيطَةَ=ve boynuzlanmış وَمَا أَكَلَ=ve yediği (havyanlar) إِلَّا=hariç السَّبْعِ=canavarın مَا ذَكَّيْتُمْ=sizin kestikleriniz وَمَا ذَبَحَ=boğazlananlar عَلَى=üzerine النُّصَبِ=dikili taşlar وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا=ve kısmet (şans) ara	Ölü, kan, domuz eti, Allah'tan başkası adına boğazlananlar, -boğulmuş, bir yerine vurularak öldürülmüş, dü-şüp yuvarlanmış, başka bir hay-van tarafından süsülmüş, yırtıcı hayvan tarafın-dan yenmiş olanları canları çıkmadan önce kesmemişseniz, dikili taşlar üze-rine boğazlanan-lar ve fal okları-yla kısımet ara-manız size ha-ram kılındı; bun-lar fasıklıktır. Bugün, kâfirler dininizden çık-manızdan ümit-lelerini kesmişler-dir, onlardan	Ölü, kan, hınzır etiyile boğazlanır-ken Allah'tan baş-kasının adı anılan, bir de boğularak veyahud vurularak, yahut yüksektin yuvarlanarak, ya-hut boynuz yiyerek (<i>Süsülerek</i>), yahut canavar tarafından yırtılarak daha canı üzerinde iken yeti-şip kesemediğinin hayvanlar ve sa-nemler için boğaz-lananlar üzerinize haram kılındığı gi-bi, oklarla kısımet falı oklarıyla et paylaşmanız) da haram kılındı. İşte sizlere bildiriyorum ki bunların hepsi Allah yolundan ay-rılıktır. İşte bu-gün kâfirler artık	Ölü, kan, do-muz eti, Al-lah'tan başka-sı adına bo-ğazlananlar, boğularak, vu-rularak, yuvar-lanarak veya sürüklenerek ölen, yırtıcı hayvan tara-fından parça-lananlar, can-ları çıkmadan evvel kestiği-niz müstesna, dikili taşlar üzerine kes-i-lenler ve fal oklarıyla kısımet okları aranmaz size haram kılınmıştır. Bun-lar fasıklıktır. Bugün, küfre-denler sizin dininizden ümitlerini	Ölü eti, kan ve do-muz eti ve üstünde Allahtan başkası-nın anıldığı hay-vanlar ve boğulan, dövülerek öldürü-len veya vahşi bir hayvan tarafından parçаланan hay-vanlar, canlı iken (bizzat) kestikleri-niz hariç, size ya-saklanmıştır ve putperest sunakla-rında kesilenler (de yasaktır). Kehanet yoluyla gelecek-di-ni neyin bekledi-ğini öğrenmeye ça-lışmanız da (ya-saklanmıştır): Bu günahkarca bir davranıştır. Bugün hakikati inkara şartlanmış olanlar,

Kelime	Mealî (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	manız بِالْأَزْلَامِ=fal oklarıyla ذَلِكُمْ=bunlar فَسَقُ=fısktır الْيَوْمَ=bugün artık يَبْسَ=umudu kesmişlerdir الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler مِنْ دِينِكُمْ=sizin dininizden فَلَا تَحْشَوْهُمْ=onlardan korkmayın وَاحْشَوْنَ=benden korkun الْيَوْمَ=bugün أَكْمَلْتُ=olgunlaştırdım لَكُمْ=sizin için دِينَكُمْ=dininizi وَأَتَمَمْتُ=tamamladım عَلَيْكُمْ=size نِعْمَتِي=nimetimi وَرَضِيتُ=ve razı oldum لَكُمْ=size الْإِسْلَامَ=İslam'a دِينًا=din olarak فَمِنْ=kim اضْطُرَّ=daralırsa فِي مَخْمَصَةٍ=açlıktan غَيْرَ مُتَجَانِفٍ=istekle yönelmeden لَاِثْمَ=günaha فَإِنَّ=doğrusu الله=Allah غَفُورٌ=bağışlayandır رَحِيمٌ=esirgeyendir	korkmayın, ben-den korkun. Bu-gün sizin dininizi kemale erdirdim, üzerinizdeki ni-metimi tamam-ladım ve size din olarak İslamiyet'i beğendim. Açlık-tan darda kalan, günaha kay-maksızın yiyebi-lir. Doğrusu Al-lah, Gafur'dur, Rahim'dir.	ümidinizi söndü-re-bilmekten ümitleri-ni kestiler. Onlar-dan korkmayın, yalnız Benden kor-kun. İşte bugün sizler için dininizi kemâle yetirdim. İşte bugün üzeri-nizdeki nimeti ta-mama erdirdim. İş-te sizlere din ola-rak İslâm'ı seçtim. Kim açlık hâlinde çaresiz kalır da günaha meyil maksadıyla olmak-sızın -şunlardan yerse- şüphe yok ki Allah'ın gufranı hadsiz, rahmeti ni-hayetsiz.	kesmişlerdir. Öyleyse on-lardan kork-mayın da Ben'den kor-kun. Bugün, dininizi kema-le erdirdim, üzerinize olan nimetimi ta-mamladım ve size din olarak İslamiyeti be-ğendim. Her kim ki açlıktan darda kalırsa günaha kay-maksızın (bunlardan yemeğe mec-bur olursa) muhakkak ki, Allah Ga-fur'dur, Ra-him'dir.	sizin dininiz(i terk edeceğiniz)den art-ık ümitlerini ta-mamen kestiler: Öyleyse, onlardan korkmayın, yalnız Benden korkun!. Bugün dininizi sizin için kemale erdir-dim, nimetlerimin tamamını size bahşettim ve Bana teslimiyeti sizin di-niniz olarak belirle-dim. Günaha eğili-minden değil de hayati bir zaruret sonucu (yasak şey-lere) sürüklenenle-re gelince, bilin ki Allah çok bağışla-yıcıdır, rahmet kaynağıdır.
5. 4	يَسْأَلُونَكَ=sana soruyorlar مَآذَا=neyin أَجَلَ=helal kılındığını لَهُمْ=kendilerine قُلْ=de ki أُجَلَ=helal kılındı لَكُمْ=size الطَّيِّبَاتِ=iyi ve temiz şeyler وَمَا عَلَّمْتُمْ=yetiştirdiğiniz مِنَ الْجَوَارِحِ=hayvanların تُعَلِّمُونَهُنَّ=öğreterek مِمَّا عَلَّمَكُم=size öğrettiğinizden فَكُلُوا=iyiyein الله=Allah'ın مِمَّا أَمْسَكْنَ=tuttuklarını وَأَذْكُرُوا=ve anın عَلَيْكُمْ=sizin için الله=Allah'ın اسْمَ=adını وَأَتَّقُوا=Allah'tan عَلَيْهِ=üzerine الله=Allah إِنَّ=şüphesiz سَرِيعٌ=çabuk görendir الْحِسَابِ=hesabı	Sana kendilerine nelerin helal kı-lındığını soruyor-lar. onlara de ki «Size temiz yi-yecekler helal kı-lındı. Allah'ın si-ze sağladığı bil-gileri öğreterek yetiştirdiğiniz eğitilmiş ev hay-vanları sizin için avladıkları hay-vanları da yiyiniz ve üzerlerine Al-lah'ın adını anı-nız. Allah'tan korkunuz. Hiç kuşkusuz Al-lah'ın hesap-laşması çok ça-buktur.»	Yâ Muhammed, senden kendileri için hangi şeylerin helâl kılındığını so-ruyorlar, onlara şöyle de: Bütün pâk nimetler sizin için helâl kılındığı gibi, terbiye ederek ve Allah'ın sizlere öğrettiğinden siz de onlara öğrete-rek yetiştirdiğiniz avcı hayvanların tuttukları da helâl kılındı. Bunların si-zin için tuttuklarını yeyin. Ve boşazla-nırken Allah'ın is-mini anın (<i>Bunların sizin için tuttukları-nı yeyin ve av ar-kasından koyuve-rirken Allah'ın is-mini anın</i>). Al-lah'tan korkun, Al-lah'ın muhasebe-sinin] çok serî ol-duğunu iyi bilin.	Sana, kendile-rine neyin he-lal kılındığını soruyorlar. De ki: Size bütün iyi ve temizler helal kılındı. Allah'ın size öğrettiği ile alıştırıp öğret-tiğiniz avcı hayvanların sizin için tut-tuklarını yeyin ve üzerine Al-lah'ın adını anın. Ve Al-lah'tan sakı-nın, muhakkak ki Allah; hesa-bı çabuk gö-rendir.	Kendilerine neyin helal kılındığını sa-na soracaklar. De ki: Hayatın bütün güzel şeyleri size helaldir. Allahın si-ze öğrettiği bilgiden bir kısmını öğrete-rek eğittiğiniz av hayvanlarına gelin-ce, onların sizin için yakaladığı şeyi yiyin, ama üstünde Allahın adını anın ve Allaha karşı so-rumluluğunuzun bi-lincinde olun: şüp-he yok ki Allah he-sap görmede hızlı-dır.
5. 5	الْيَوْمَ=bugün أَجَلَ=helal kılındı لَكُمْ=size الطَّيِّبَاتِ=iyi ve temiz şeyler وَوَطَعَامٌ=yemeği الَّذِينَ أُوتُوا=kendilerine verilenlerin لَكُمْ=size الْكِتَابِ=Kitap وَوَطَعَامُكُمْ=sizin yemeğiniz de لَهُمْ=onlara وَالْمُحْصَنَاتِ=ve namuslu hür kadınlar مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ=inanan وَالْمُحْصَنَاتِ=ve namuslu hür kadınlar مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا=kendilerine verilenler الْكِتَابِ=Kitap مِنْ قَبْلِكُمْ=sizden önce إِذَا=zaman آتَيْتُمُوهُنَّ=verdiğiniz أُجُورَهُنَّ=mehirlerini مُحْصِنِينَ=zina غَيْرِ مُسَافِحِينَ=etmeksizin وَلَا مُتَخَذِي=ve tutmaksızın أَخْدَانٍ=gizli dost كِيمَن=kim يَكْفُرُ=inkâr ederse بِالْإِيمَانِ=inanmayı فَقَدْ=muhakkak حَبِطَ=boşa çıkmıştır وَهُوَ=ve o عَمَلُهُ=onun ameli فِي الْآخِرَةِ=ahirette مِنَ الْخَاسِرِينَ=kaybedenlerdendir	Bugün size te-miz olan yiyecekler helal kı-lındı. Kendilerine kitap verilenlerin yiyecekleri size ve sizin yiyecek-leriniz de onlara helâldir. İffetli ve hür mümin ka-dınları - zinaya ve metreslik iliş-kisine başvurmaksızın- na-muslu biçimde mehirlerini ver-diğiniz takdirde size helâldir. Kim iman etmeyi reddederse yap-tığı ameller boşa gitmiştir, o kimse ahirette hüsrana uğrayanlardan olur.	İşte bugün bütün pâk nimetler sizin için helâl kılındı. Kendilerine Kitap verilen ümmetlerin keistikleri de size helâl, sizin kestiği-niz de onlara helâl. Mü'min kadınların hür olanlarıyla siz-lerden evvel kendi-lerine Kitap verilen ümmetlerin hür kadınları, mehirle-rini vermişseniz - affı kaldığınız, zina etmediğiniz, yahut onları gizlice dost edinmediğiniz hal-de- sizler için helâl olur. Kim şeriâtın ahkâmını tanımaz-sa bütün işlediği heder olduktan başka, kendisi âhi-rette hüsrana uğ-rayacaklardandır.	Bugün, size, iyi ve temiz olanlar helal kılındı. Kitap verilmiş olan-ların yemeği size helaldir, sizin yemeği-niz de onlara helaldir. Mü'min kadın-lardan iffetli olanlar ve siz-den önce kitab verilenlerdenb iffetli kadınlar, zina etmeksi-zin, gizli dost tutmaksızın ve mehirlerini verdiğinizde size helaldir. Kim de imanı inkar ederse; yaptıkları boşa-gitmiştir ve o, ahirette hü-srana uğrayan-lardandır.	Bugün, hayatın büt-tün güzel şeyleri size helal kılınmış-tır. Ve daha önce kendilerine vahiy verilenlerin yiyecekleri de size helaldir, sizin yiyecek-leriniz de onlara helaldir. Ve (bu ila-hi kelama) inanan-lar içindeki iffetli kadınlar ile sizden önce kendilerine vahiy verilenler arasında bulunan kadınları nikahla-manız, -onlara mehirlerini vermeniz şartıyla ve onları gayri meşru yolla ya da gizli dost tutma yoluyla değil de meşru bir nikah ile almanız şartıyla- (size helaldir). (Al-laha) inanmayı reddedene gelince; onun bütün işleri boşa gidecek: zira o, öteki dünyada zarara uğrayanlar arasında yer ala-caktır.
5. 6	الَّذِينَ آمَنُوا=Ey inanananlar إِذَا=zaman قُمْتُ=dur(mak iste)diğiniziz إِلَى الصَّلَاةِ=namaza فَاعْسِلُوا=yıkayın وُجُوهَكُمْ=yüzlerinizi وَأَيِّدِيكُمْ=ve ellerinizi إِلَى الْمَرَافِقِ=dirseklere kadar وَامْسَحُوا=meshedin بِرُءُوسِكُمْ=başlarınızı وَأَرْجُلَكُمْ=ve ayaklarınızı إِلَى الْكَعْبَيْنِ=topuklara kadar حُنْبًا=cünüp كُنْتُمْ=iseniz وَإِنْ=eğer فَاطَّهَرُوا=tam temizlenin وَإِنْ=eğer مَرَضَى=hasta كُنْتُمْ=iseniz عَلَى سَفَرٍ=yolcu أَوْ=yahut	Ey iman edenler, namaza kalktı-ğınızda yüzleri-nizi, dirseklere kadar ellerinizi, -başlarınızı mes-hedip- topuk kemiklerine ka-dar ayaklarınızı yıkayın. Eğer cünüpseniz te-mizlenin; şayet hasta veya yol-culukta iseniz ya da ayak yolun-dan gelmişseniz yahut kadınlara yaklaşmışsanız ve su bulama-bırşınıza temiz bir toprağa te-yemmüm edin, yüzlerinizi, elle-rinizi onunla meshedin. Allah sizi zorlamak is-temez, Allah sizi arıtp üzerinize	Ey iman edenler! Namaza duracağı-nız vakit, yüzünü-le, dirseklerinize kadar ellerinizi ve başınıza mesh ve-rerek her iki topu-ğa kadar ayakları-nızı yıkayın. Cü-nüpseniz tamamen yıkanın. Eğer has-ta yahut yolda bu-lunuyorsanız, ya-hut biriniz ihtiyaç üzerine gidilen yerden gelmişse-niz, yahut kadınlara değmişseniz, su bulamadığınız hal-de (<i>su da</i>) temiz bir toprak arayın. Yüz-lerinize, ellerinize, onunla mesh verin. Allah sizlere güç-lük tekليف eylemeyi dilemiyor. Ancak sizleri pâk etmeyi,	Ey iman eden-ler; namaza kalktığınız zaman; yüzle-rinizi, dirsekle-rinize kadar ellerinizi yıka-yın, başınıza meshedin ve topuklarınıza kadar ayakla-rınızı da (yı-kayın) . Eğer cünüb iseniz; hemen temiz-lenin. Eğer hasta olmuş-sanız veya se-ferde iseniz; yahut heladan gelmişseniz yahut kadınlara yaklaşmış da su bulama-mışsanız; te-miz bir toprak edin. Yüzleri-	Siz ey imana ermiş olanlar! Namaz kı-lacağınız zaman yüzünüzü, ellerinizi ve dirseklere kadar kollarınızı yıkayın ve dirseklere kadar başınızın üzerine hafifçe sürün ve bi-leklere kadar ayak-larınızı (yıkayın). Eğer boy abdestini gerektiren bir halde iseniz kendinizi temizleyin. Ama eğer hasta iseniz yahut seyahathey-seniz yahut tabii ih-tiyacınızı gidermiş-seniz yahut bir ka-dınla birlikte ol-muşsanız ve su bulamıyorsanız, o zaman, temiz top-rağa ellerinizi sü-rün ve onunla yü-zünüzü ve kolları-nızı hafifçe ovun.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
أَوْ=yahut مِنْكُمْ=sizden أَوْ=ya da النِّسَاء=kadınlara فَلَمْ تَجِدُوا=bulamamışsanız فَتَيَمَّمُوا=teyemmüm edin صَعِيدًا=toprağa طَيِّبًا=temiz فَامْسَحُوا=sürün بِوُجُوهِكُمْ=yüzlerinize وَأَيْدِيكُمْ=ve ellerinize اللَّهُ=Allah لِيَجْعَلَ=çıkarmak وَلَكِنْ=fakat يُرِيدُ=istiyor لِيُطَهِّرَكُمْ=sizi temizlemek وَلِيَتِمَّ=ve tamamlamak عَلَيْكُمْ=size olan تَشْكُرُونَ=şükredesiniz	olun nimetini tamamlamak ister ki şükredesiniz.	üzerinizdeki nime-tini tamama erdir-meyi diliyor, umu-lur ki şükredesiniz.	nizi ve ellerini-zi onunla meshedin. Al-lah, size zor-luk vermek is-temez. Lakin sizi temizle-mek, üzeriniz-de olan nime-tini tamamlamak ister ki şükredesiniz.	Allah sizi zora koışmak istemez; ama sizi tertemiz kılmak ve nimetle-rinin tamamını size bahşetmek ister ki şükredenlerden olasınız.
5. 7 وَاذْكُرُوا=hatırlayın اللَّهُ=Allah'ın وَمِيقَاتِهِ=ve sözü الَّذِي وَاتَّقُوا=verdiğiniz إِنْ=hani سَمِعْنَا=işittik وَاتَّقُوا=Allah'tan إِنَّ=şüphesiz الصُّدُورِ=göğüslerin	Allah'ın size yö-nelik nimeti ile «Duyduk ve uy-duk» dediğiniz zaman, O'na verdiğiniz bağla-yıcı sözü hatırla-yınız. Allah'tan korkunuz. Hiç kuşkusuz Allah, kalplerinizin özünü bilir.	Bir de Allah'ın hem üzerinizdeki nime-tini anın, hem sizi bağladığı o misakı anın ki, hani "İşittik ve kabul ettik!" demiştiniz. Al-lah'tan korkun. Al-lah'ın sînelerdekini bildiğinden haberi-niz olsun.	Ve Allah'ın üzerinizdeki nimetini; işittik, itaat ettik, de-diğinizde sizi onunla bağ-lamış olduğu misakını anın. Allah'tan sa-kının. Muhak-kak ki Allah; kalblerdekini bilir.	(Daima) hatırlayın, Allahın size bah-şettiği nimetleri ve Duyduk ve itaat et-tik! dediğinizde Al-laha karşı altına girdiğiniz kesin ta-ahhüdü. O halde, Allaha karşı sorum-luluğunuzun bilin-cinde olun: şüphe yok ki Allah, (in-sanların) kalp-ler(in)de olanı ke-sinlikle bilir.
5. 8 يَا أَيُّهَا=Ey كُونُوا=olun قَوَّامِينَ=(hakki) ayakta tutan اللَّهُ=Allah için بِالْقِسْطِ=adaletle وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ=düydüğünüz kin شَتَّى=düydüğünüz karşı عَلَى أَلَّا تَعْدِلُوا=adaletten اعْدِلُوا=adil davranın أَقْرَبُ=yakın olan لِلتَّقْوَى=takvaya اللَّهُ=Allah'tan إِنَّ=kuşkusuz حَبِيرٌ=haber almaktadır بِمَا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızı	Ey müminler, her davranışınızda Allah'ı sıkı sıkıya gözetene ve ada-lete bağlı şahitlik eden kimseler olunuz. Sakın herhangi bir gru-ba karşı duydu-ğunuz kin, sizi adaletsiz dav-ranmaya sevk etmesin. Adil olunuz, takvaya en yakın tutum budur. Allah'tan korkunuz. Hiç kuşkusuz Allah, bütün yaptıkları-nızdan haberdardır.	Ey iman edenler, gelin sizler Allah'ın hakkını yerine ge-tirmek için uğraşır, dosdoğru şahadet eder insanlar olun. Sakın bir cemaate olan kininiz hiçbir zaman sizleri ada-letten ayırmaya sevk etmesin. Ada-let edin ki takvaya (fazilete) o daha yakın. Allah'tan korkun, bilin ki Al-lah bütün işledikle-rinizden haberdar.	Ey iman eden-ler; adaleti gö-zeten şahidler olun. Ve bir topluluğa karşı olan kininiz si-zi adaletsizliğe sürüklemesin. Adalet edin. Bu, takvaya daha yakındır. Ve Allah'tan korkun. Mu-hakkak ki Al-lah; işledikle-rinizden ha-berdardır.	Siz ey imana ermiş olanlar! İnsaf ile hakikate şahitlik yaparak Allaha bağlılığınızda sıkı durun; ve herhangi bir kimseye karşı nefretiniz, sizi ada-letten sapma gü-nahına itmesin. Adil olun: bu, Alla-ha karşı sorumlu-luk bilinci duymaya en yakın olan (dav-ranış)tır. Ve Allaha karşı sorumluluğu-nuzun bilincinde olun: şüphe yok ki Allah bütün yaptık-larınızdan haberdardır.
5. 9 وَعَدَ=vadetmiştir اللَّهُ=Allah الَّذِينَ آمَنُوا=inanıp وَعَمِلُوا=yapanlara الصَّالِحَاتِ=iyi işler وَأَجْرٌ=ve mükâfat بِغَفْرَةٍ=bağışlama عَظِيمٍ=büyük	Allah, iman edip iyi ameller işle-yenleri bağışla-yacağını ve kendilerine bü-yük mükâfat ve-receğini vaad etmiştir.	İman edip de salâh işleyen kullarına Allah va'd buyuru-yor: Kendilerine hem gufran var, hem büyük ecir var.	Allah; iman edenlere ve salih amel iş-leyenlere, mağîfret ve büyük bir ecir vaadetmiştir.	Allah, imana eren ve iyi işler yapanla-ra günahlarının bağışlanacağını ve büyük bir mükafa-tın onların ola-cağı(ını) vaat etmiş-tir:
5. 10 وَالَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edip وَكَذَّبُوا=yalanlayanlar ise أُولَئِكَ=onlar da أَصْحَابُ=halkıdır الْجَحِيمِ=cehennemin	Küfre sapıp ayetlerimizi ya-lanlayanlar ise cehennemliktir-ler.	Bizleri tanımayan-lara, âyâtımızı inkâr edenlere ge-lince, işte cehen-nemlikler onlar.	Küfür edenler ve ayetlerimizi tekzib edenler, işte onlar, ce-hennem yara-nırlar.	ama, hakikati inka-ra şartlanmış olan-lar ve mesajlarını-zı yalanlayanlar var ya; işte onlar yakıcı ateşe mahkum olanlardır.
5. 11 يَا أَيُّهَا=Ey اذْكُرُوا=hatırlayın اللَّهُ=Allah'ın إِنْ=hani هَمَّ=yeltenmişti de قَوْمٌ=bir topluluk أَنْ يُسْطُوا=uzatmağa (saldırmaya) إِلَيْكُمْ=size أَيُّدِيَهُمْ=ellerini كَفَفَ=(Allah) çekmişti أَيُّدِيَهُمْ=onların ellerini وَاتَّقُوا=Allah'tan وَعَلَى اللَّهِ=Allah'a فَلْيَتَوَكَّلِ=dayansınlar الْمُؤْمِنُونَ=Müminler	Ey müminler, Al-lah'ın size yö-ne-lilik nimetini hatırlayınız. Hani bir grup size el uzatmaya yel-tenmişti de Allah onların size el uzatmalarına engel olmuştu. Allah'tan korku-nuz. Müminler Allah'a dayan-sınlar.	Ey iman edenler! Allah'ın üzeriniz-deki lütfunu anın. Hani bir cemaat si-ze el uzatmayı kurmuşlarken o bunların ellerini si-ze dokunmaktan men etmişti. Sizler yalnız Allah'tan korkun. Gerçekten mü'min olanlar da ancak Allah'a mü-tevekkil olsunlar.	Ey iman eden-ler; Allah'ın üzerinize olan nimetini hatırlayın. Hani bir kavim, size el uzatmağa kalkmıştı da, onların ellerini üzerinizden geri çekmişti. Allah'tan sa-kının. Ve mü'minler, Al-lah'a tevekkül etsinler.	Siz ey imana ermiş olanlar! Hatırlayın (düşman) toplumun sizi alt etmek üzere olduğu ve Allahın sizi onların elinden kurtardığı zaman bahşettiği nimetleri. O halde Allaha karşı sorumluluğu-nuzun bilincinde olun: ve iman edenler yalnız Al-laha güvensinler.
5. 12 وَلَقَدْ=andolsun اللَّهُ=Allah مِيثَاقٍ=söz إِسْرَائِيلَ=İsrail وَبَعَثْنَا=ve göndermiştik إِثْنَيْ عَشَرَ=on iki وَقَالَ=demişti ki إِنِّي=şüphesiz ben مَعَكُمْ=sizinle beraberim أَقْمَتُمْ=kılar الصَّلَاةَ=namazı	Allah, İsrailoğul-larından kesin söz almış başla-rına kendi arala-rından on iki ön-der göndermiş-tik. Allah onlara demişti ki; «Ben sizinle berabe-rim. Eğer nama-zı kılar, zekatı verir, peygambe-rime inanır, onla-rın tarafını tutar ve dünyada kar-şılığını bekle-meksizin Allah'a borç vererseniz,	Evet, Allah Benî İs-raîl'den misak aldı, içlerinden on iki de nakip nasbetti ki, Cenâb-ı Hak onla-ra şöyle buyurdu: (Evet, Allah Benî İsraîl'den misak al-dı, içlerinden on iki nakip nasbederek onlara şöyle bu-yurdu:) "İşte Ben sizinle beraberim. Kasem ederim ki sizler namaz kılar, zekatı vererseniz, peygamberlerime iman getirir ve	And olsun ki, Allah İsrailo-ğullarından söz almıştı. Biz, onlardan oniki temsilci seçti. Allah demişti ki: Muhakkak ki Ben, sizinle-yim; namaz kı-lar, zekat ve-rir, peygam-berlerime ina-nır, onlara yardım eder-seniz, Allah'a güzel bir borç	Ve gerçek şu ki, li-derlerinden on iki-sini (casus olarak Kenana) gönderdi-ğimiz zaman, Allah İsrailoğullarından (benzer) bir kesin taahhüt almıştı. Ve Allah demişti: Bilin ki sizinle beraber olacağım! Eğer namazlarınızda dikkatli ve daim olur ve karşılıksız yardımda bulunur-sanız; Benim Pey-gamberlerime ina-nır ve onlara yar-

Kelime	Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	=zekatı الزَّكَاةَ =verirseniz وَأَتَيْنُمُ =elçilerime بِرُسُلِي =inanır وَأَمْنُنْ =onlara yardım eder وَعَزَّرْ ثَمُوهُمُ =ve borç verirseniz وَأَقْرَضْنُمُ =Allah'a قَرْضًا =bir borç الله =güzel لَاكُفْرَنَّ =elbette örterim حَسَنًا =sizin سَيِّئَاتِكُمْ =günahlarınızı عَنْكُمُ =ve sizi sokarım وَلَا دُخْلَنَكُمُ =akan تَجْرِي =cennetlere جَنَاتٍ =altlarından مِنْ تَحْتِهَا =kim فَمَنْ =ırmaklar الْأَنْهَارُ =sonra بَعْدَ =inkâr ederse كَفَرَ =sizden مِنْكُمْ =bundan ذَلِكَ =sapmış olur ضَلَّ =muhakkak فَقَدْ =yoldan السَّبِيلِ =düz سَوَاءَ	kesinlikle kötü- lüklerinizi siler, sizleri altlarından ırmaklar akan cennetlere yer- leştiririm. Bu sözleşmeden sonra içinizden kim kâfir olursa doğru yoldan sapmış olur.	kendilerine yardım ederseniz, bir de hayra vermek do- layısıyla Allah'a karz-ı hasen ikrâzında bulunur- sanız, günahlarını- ızı mutlak örtece- ğim. Muhakkak sizleri altından ır- maklar akan cen- netlere koyacağım. Artık içinizden bundan sonra [kim] küfre saparsa, hiç şüphe yok yolun doğrusunu kay- betmiş olur."	verirsiniz; an- dolsun ki sizin kötülüklerinizi örterim. Ve andolsun ki sizi, altların- dan ırmaklar akan cennet- lere koyarım. Bundan sonra sizden her kim de küfrederse; şüphesiz doğ- ru yoldan sapmış olur.	dım ederseniz ve Allaha büyük bir borç verirseniz kö- tû fiillerinizi mutla- ka silerim ve sizi içinden ırmakların aktığı hasbahçe- lere koyarım. Ama bundan sonra içi- nizden kim, hakika- tı inkar ederse, doğru yoldan ke- sinlikle sapmış ola- caktır!
5. 13	=bozdukları için فَبِمَا نَقْضِهِمُ =sözlerini مِيثَاقَهُمُ =onları lanetledik لَعَنَّاهُمْ =ve yaptık قُلُوبَهُمُ =kalblerini وَجَعَلْنَا =kaskatı قَاسِيَةً =kaydırıyorlar يُحَرِّفُونَ =kelimeleri الْكَلِمَ =yerlerinden عَنْ مَوَاضِعِهِ =ve unuttular حَظًّا =pay almayı وَنَسُوا =şeyden مِمَّا ذُكِّرُوا =öğütlenen =kendilerine بِهِ =daima وَلَا تَرَالُ =hainlik عَلَى خَائِنَةٍ =görürsün تَطْلُعُ =onlardan إِلَّا =hariç مِنْهُمْ =pek azı مِنْهُمْ =içlerinden قَلِيلًا =onları عَنْهُمْ =yine de affet فَاعْفُ =aldırma إِنْ =şüphesiz وَأَصْفَحْ =Allah يُحِبُّ =sever الله =güzel davrananları الْمُحْسِنِينَ	Verdikleri söz- lerden caydıkları için onları lanet- ledik ve kalpleri- ni katılaştırdık. Onlar kelimelerin anlamlarını de- ğiştirirler, kendi- lerine verilen öğütlerin başlı- calarını unuttur- lar. Pek azı dı- şında, onlardan sürekli ihanet görürsün. Yine de onları bağış- la, yaptıklarına aldırış etme. Hiç şüphesiz Allah iyi davrananları sever.	İşte bağlandıkları misakı söküp at- maları yüzündendir ki onları rahmeti- miz sahasından uzaklaştırdık. Yü- reklerini histen mahrum ettik. Ke- limeleri yerinden oynatıyorlar. Bun- dan başka irşad edildikleri (<i>Bundan başka kendilerine ihtar edilen</i>) haki- katlerden birçoğu- nu bıraktılar. İçle- rinden pek azı ayrı tutulmak üzere on- ları[n] daima bir hı- yanetlerine muttali olacaksın. Kendile- rini afvet ve hoşgö- r ki ihсан edenler- den Allah mutlak hoşnut olur.	Ahidlerini bozmaların- dan ötürü on- lara la'net et- tik, kalblerini de katılaştır- dık. Onlar, ke- limeleri yerle- rinden değişti- riyorlar. Kendi- lerine öğreti- lenlerin bir kısını unut- tular. İçlerin- den pek azı müstesna da- ima hainlikle- rini görürsün. Sen; onları af- fet ve geç. Muhakkak Al- lah; ihسان edenleri se- ver.	Daha sonra, kesin taahhütlerinden caydıkları için onla- rı lanetledik ve kalblerini katılaştır- dık; (öyle ki, şimdi) onlar, (vahyedil- miş) sözleri, asıl bağlamlarından kopararak çarpıtı- yorlar; ve onlar, akıllarından çıkar- mamaları emredi- len şeylerin çoğunu unutmuşlar; birkaçı dışında onların hepsinden daima ihānet göreceksin. Ama onları bağışla ve (yaptıklarına) katlan: şüphe yok ki Allah iyilik ya- panları sever.
5. 14	=diyenlerin de وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا =biz إِنَّا =Hristiyanız نَصَارَى =sözünü مِيثَاقَهُمُ =almıştık أَخَذْنَا =ama unuttular فَنَسُوا =pay almayı حَظًّا =şeyden مِمَّا =kendilerine بِهِ =öğütlenen ذُكِّرُوا =bu yüzden saldı فَأَغْرَيْنَا =düşmanlık الْعَدَاوَةَ =aralarına بَيْنَهُمُ =kadar إِلَى =ve kin وَالْبَغْضَاءَ =kıyamet الْقِيَامَةَ =gününe يَوْمَ =yakında وَسَوْفَ =onlara haber verecektir يُنَبِّئُهُمُ =şeyleri بِمَا =Allah الله =yapmakta يَصْنَعُونَ =oldukları كَانُوا	Biz hristiyanız diyenlerden de kesin söz almış- tık. Fakat onlar da kendilerine verilen öğütlerin başlıcalarını unuttular. Bu yüzden kıyamet gününe kadar aralarına düş- manlık ve kin saldık. Allah şimdi yaptıklarını ilerde onlara tek tek bildirecektir.	Bunlardan başka "Bizler Nasrâniyiz" diyenlerin de mi- sakını almıştık ki, irşad edildikleri ha- kikatlerden birço- ğunu bu sonrakiler de bıraktılar. Onun üzerine aralarına kıyamet gününe kadar sürecek bir husûmet ve kin bı- raktık.	Biz, hristiyanız diyenlerden de söz aldık. Onlar da ken- dilerine öğreti- lenlerin bir kısını unut- tular. Bu yüz- den kıyamete kadar araları- na kin ve düşmanlık saldık. Allah; yapmakta ol- duklarını ken- dilerine haber verecektir.	Ve (aynı şekilde), Biz Hristiyanız! di- yenlerden kesin bir taahhüt almıştık; ama onlar da, akıl- larından çıkarma- maları emredilen şeylerin çoğunu unutmuşlardır; bu nedenle, onlar ara- sında Mahşer Gü- nüne kadar (süre- cek) düşmanlık ve kini arttırdık: ve zamanı geldiğinde Allah onlara neler işlediklerini göste- recektir.
5. 15	=Ehl-i أَهْلَ =ehli الْكِتَابِ =Kitap =size geldi جَاءَكُمْ =muhakkak قَدْ =açıklıyor يُبَيِّنُ =elçimiz رَسُولُنَا =çoğunu كَثِيرًا =size لَكُمْ =olduğunuz كُنْتُمْ =şeylerin مِمَّا =gizlemiş تُخْفُونَ =Kitaptan مِنَ الْكِتَابِ =vaz geçiyor وَيَعْفُو =çoğundan da عَنْ كَثِيرٍ =size gelmiştir جَاءَكُمْ =gerçekten قَدْ =bir nur نُورٌ =Allah'tan مِنَ اللَّهِ =açık مُبِينٌ =ve bir Kitap وَكِتَابٌ	Ey Kitap Ehli, si- ze bizim pey- gamberimiz gel- di. Bu peygam- ber, elinizdeki ki- tabın öteden beri gizli tuttuğunuz bir hükmünü açıklıyor, bir ço- ğuna da değin- miyor. Gerçek- ten size Allah ta- rafından bir ışık, bir açıklayıcı ki- tap geldi.	Ey Ehl-i Kitap! İşte içinize Peygamberi- miz geldi, kitapla- rın gizlemekte ol- duğunuz birçok yerlerini sizlere bil- diriyor, birçoklarını da geçiyor. İşte sizlere Allah'tan nur geldi. İşte siz- lere açık söyley Ki- tap geldi (<i>hakîki bâtıldan ayırır Ki- tap geldi</i>).	Ey Ehl-i Kitap; size peygam- berimiz gel- miştir, kitaptan gizleyip dur- duğunuzun çoğunu size açıkça anlatır ve çoğundan da geçiverir. Gerçekten si- ze Allah'tan bir nur ve apaçık bir ki- tab gelmiştir.	Ey Kitap-ı Mukad- desin izleyicileri! Şimdi size, (kendi kendinizden) gizle- diğiniz Kitabın bir- çoğunu açıklamak ve bir kısmını da bağışlamak ama- cıyla Elçimiz gel- miştir. Şimdi Allah tan size bir ışık ve apaçık bir ilahî ke- lam ulaşmıştır,
5. 16	=Allah الله =onunla بِهِ =iletir يَهْدِي =uyan أَتَّبَعَ =kimseleri مَنْ =yollarına سُبُلَ =rızasına رِضْوَانَهُ =esenlik السَّلَامَ =ve onları çıkarır وَيُخْرِجُهُمُ =karanlıklardan مِنَ الظُّلُمَاتِ =aydınlığa إِلَى النُّورِ =ve iletir وَيَهْدِيهِمْ =kendi izniyle بِإِذْنِهِ =bir yola إِلَى صِرَاطٍ =dosdoğru مُسْتَقِيمٍ	Allah, rızası pe- şinde koşanları, bu kitap saye- sinde selamet yollarına erdirir, onları, kendi izni ile, karanlıklar- dan aydınlığa çıkartır, doğru yo- la iletir.	Rızâ-i ilâhîsi izince gidenlere Allah onunla necat yolla- rını tutturacak, kendilerini tevfik-i sûbhânîsiyle ka- ranlıklardan aydın- lığa çıkaracak. On- ları dosdoğru gi- den yolun yolcuları edecek.	Allah onunla, rızasını göze- tenleri selamet yollarına iletir. İzniyle onları karanlıklardan aydınlığa çıkar- tır ve doğru yola iletir.	ki onunla Allah, kendi rızasını ara- yan herkese kurtu- luşa götüren yolları gösterir, rahmetiyle onları karanlığın derinliklerinden ay- dınlığa çıkarır ve dosdoğru bir yola yöneltir.
5. 17	=andolsun لَقَدْ =diyenler الَّذِينَ قَالُوا =Mesih'tir هُوَ الْمَسِيحُ =Allah الله =de ki قُلْ =Meryem مَرْيَمُ =oğlu ابْنُ =elinde var يَمْلِكُ =öyle ise kimin فَمَنْ =bir şey شَيْئًا =Allah'a الله =karşı مِنْ	Allah Meryemoğ- lu Mesih'dir di- yenler kesinlikle kafir olmuşlardır. Onlara de ki; Eğer Meryemoğ- lu İsa'yı annesini ve yeryüzünde bulunan varlıkla- rın tümünü yok etmek istese O'na kim engel olabilir? Gökler-	"Allah yok mu, işte o Meryem'in oğlu Mesih'tir" diyen kimselerin kâfir ol- dukları meydanda. Onlara şöyle de: "Allah Meryem'in oğlu Mesih ile vali- desini ve yeryü- zünde kimler varsa hepsini helâk et- meyi dilesen, kim çıkarsın da O'nun	Andolsun ki, Allah; ancak Meryem oğlu Mesih'tir, di- yenler kafir olmuşlardır. De ki: Eğer, Meryem oğlu Mesih'i anası- nı ve yeryü- zünde olanla- rın hepsini he- lak etmek is-	Allah, Meryemin oğlu Mesihtir! di- yenler hakikati in- kar ederler. De ki: Eğer Meryem oğlu İsa'yı ve onun an- nesini ve yeryü- zünde herkesi - onların tümünü- helak etmek iste- seydi kim Allaha mani olabilirdi? Zi- ra, göklerin ve ye-

	Kelime	Meali	(Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	إِنْ=eğer	أَرَادَ=istese		de, yeryüzünde ve ikisi arasında bulunan tüm varlıklar Allah'ın egemenlik tekelindedir. O dilediğini yaratır. Allah'ın gücü herşeye yeter.	elinden bir şey kurtarmaya kudret gösterebilir?! Göklerle yerlerin ve bunların arasında ne varsa hepsinin mülkü ancak Allah'ın. Dilediğini yaratır (neyi dilerse onu yaratır). Allah herşeye kâdir.	terse; kim, Allah'a karşı koyabilir? Göklerin, yerin ve arasındakilerin mülkü Allah'ındır. Dilediğini yaratır. Ve Allah, herşeye Kadîr'dir.	rin onlar arasında bulunan her şeyin hükümrânlığı Allah'a aittir; O dilediğini yaratır: ve Allah dilediğini yapmaya kadirdir!
	جَمِيعًا=hepsini	وَاللَّهِ=Allah'ındır					
	مُلْكُ=mülkü	السَّمَاوَاتِ=göklerde					
	وَالْأَرْضِ=ve yerde						
	وَمَا=ve bulunanların						
	يَخْلُقُ=yaratır	بَيْنَهُمَا=ikisinin arasında					
	وَاللَّهُ=Allah	مَا يَشَاءُ=dilediğini					
	عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=herşeyi						
	قَدِيرٌ=yapabilendir						
5. 18	وَقَالَتِ الْيَهُودُ=dediler	وَالنَّصَارَى=ve Hristiyanlar	بِزْنِ=biz	وَأَبْنَاءُ=oğulları	يَا مُحَمَّدُ, onlara de ki: öyledir de, niçin günahlarınızdan dolayı size azap ediyor? Dediğiniz gibi değil, sizler de O'nun yarattığı cinsten bildiğimiz beşersiniz. O dilediğini bağışlar, dilediğine azâbı revâ görür. Göklerle yerin ve bunların arasında ne varsa hepsinin mülkü ancak Allah'ın olduğu gibi, sonunda O'na dönecek.	Yahudiler ve hristiyanlar dediler ki: Biz; Allah'ın oğulları ve sevgilileriyiz. De ki: Öyleyse günahınızdan dolayı size neden azap ediyor? Hayır, siz O'nun yarattığı insanlarsınız. Dilediğini bağışlar, dilediğine azab eder. Göklerin, yerin ve ikisi arasındakilerin mülkü Allah'ındır. Dönüş de O'nadır.	(Hem) Yahudiler ve (hem de) Hristiyanlar, Biz Allahın çocuklarıyız, ve Onun sevgili kulları! derler. De ki: Öyleyse, Allah, neden günahlarınızdan dolayı size azap çektirsin? Hayır, siz Onun yarattığı (ölümlü) insanlardan başka bir şey değilsiniz! O, dilediğini bağışlar ve dilediğine azap çektirir: Zira göklerde ve yerde ve ikisi arasında bulunan her şey üzerindeki hükümler Allah'a aittir ve bütün yolculuklar Onda nihayet bulur.
	فَلَمْ=o halde niçin	يُعَذِّبُكُمْ=size azabediyor	يَذْنُوبَكُمْ=günahlarınızdan ötürü	أَنْتُمْ=siz de			
	بَشَرٌ=birer insansınız	مِمَّنْ خَلَقَ=O'nun yaratıklarından	بِغُفْرٍ=bağışlar	وَيُعَذِّبُ=azabeder			
	يَشَاءُ=dilediği	يَشَاءُ=dilediği					
	مَنْ=kimseye	مُلْكُ=mülkü					
	وَاللَّهُ=Allah'ındır	السَّمَاوَاتِ=göklerin					
	وَالْأَرْضِ=ve yerin						
	وَمَا=bulunan herşeyin	بَيْنَهُمَا=ve ikisi arasında					
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						
	وَالنَّصَارَى=ve ikisi arasında						

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	فَإِنَّا=o zaman دَاخِلُونَ=gireriz				
5. 23	رَجُلَانِ=iki adam قَالَ=dedi ki مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ=korkanlardan اللَّهُ=Allah'ın أَنْعَمَ=nimet verdiği عَلَيْهِمَا=kendilerine ادْخُلُوا=girin عَلَيْهِمْ=onların üzerine عَلَيْهِمَا=kapıdan فَإِذَا=eğer دَخَلْتُمُوهُ=girerseniz فَإِنَّكُمْ=muhakkak ki siz غَالِبُونَ=galib gelirsiniz وَعَلَى اللَّهِ=ve Allah'a فَتَوَكَّلُوا=dayanın إِنْ كُنْتُمْ=eğer مُؤْمِنِينَ=inanıyorsanız	Allah'tan korkan ve O'nun nimetine ermiş iki kişi dedi ki; «Onların üzerine şehrin kapısından yürüyünüz. Kapıdan içeri girince onları yendiniz demektir. Eğer müminseniz sırf Allah'a dayanınız.»	Allah'tan korkanlardan, in'âm-ı ilâhîye kavuşmuş iki adam (<i>Benî İs-rail'in korktuğu kimselerden, Allah'ın ni'met-i imânına kavuşmuş iki adam</i>) çıktı, dedi ki: "Hemen üzerlerine hücum ile girin, kapıyı tutun, girerseniz, şüpheniz olmasın ki galipsiniz. Gerçekten mü'minlerseniz haydi Allah'a mütevekkil olun."	Korkanlar arasında bulunan, Allah'ın nimetine erdirdiği iki adam demişlerdi ki: Onların üstlerine kapıdan yürüyün, oraya girerseniz; muhakkak siz, galiblersiniz. Şayet mü'minlerseniz; Allah'a tevekkül edin.	(Bunun üzerine) Allah'ın nimetine mazhar olan ve (Ondan) korkanlar arasından iki kişi: Onların üzerine kapıdan gidin! dediler, Çünkü, unutmayın, siz oraya girerseniz galip geleceksiniz! Ve eğer (gerçek) müminler iseniz Allah'a güven duymalısınız!
5. 24	يَا=Ey قَالُوا=dediler ki مُوسَى=Musa إِنَّا=biz لَنْ نَدْخُلَهَا=oraya girmeyiz أَبَدًا=asla مَا دَامُوا=onlar olduğu sürece فَإِذَا هُمْ=orada قَدْ هَبْنَا=gidin أَنْتَ=sen وَرَبُّكَ=ve Rabbin فَفَاتِنَا=savaşın هَاهُنَا=burada إِنَّا=biz قَاعِدُونَ=oturuyoruz	Dediler ki, «Ey Musa, onlar orada olduğu sürece biz oraya kesinlikle girmeyiz. Git sen Rabbin ile birlikte savaş, biz burada kalıyoruz.»	Dediler ki: "Yâ Mûsa! Onlar orada bulunduğu biz ebediyen oraya girmeyiz. Rabbinle beraber ikiniz gidin, harbedin. Biz işte burada oturmağız."	Demişlerdi ki: Ey Musa; onalr orada oldukça, ebediyen oraya girmeyiz. Git, sen ve Rabbin savaşın. Biz, burada oturanlarız.	(Ama) onlar: Ey Musa! dediler, Ötekiler orada oldukça biz o (topraklar)a asla girmeyeceğiz. O halde sen ve Rabbin gidin ve birlikte savaşın! Biz burada kalacağız!
5. 25	قَالَ=dedi رَبِّ=Ya Rabbi إِنِّي=ben إِلَّا=başkasına لَا أَمْلِكُ=malik değilim نَفْسِي=kendimden فَافْرُقْ=ayır وَأَخِي=ve kardeşimden وَبَيْنَا=arasını بَيْنَنَا=bizimle الْقَوْمِ=toplumun الْفَاسِقِينَ=yoldan çıkmış	Musa dedi ki; «Ya Rabbi, kendimden ve kardeşimden başka hiç kimseye söz geçiremiyorum. Bizi bu yoldan çıkmış kavimden ayır.»	Mûsa "Yâ Rabbi, görüyorsun ki nefsimle kardeşimden başkasına sözüm geçmiyor. Bu fâsık ümmetle bizi Sen birbirimizden ayır!" diye dua etti.	Demişti ki: Rabbin; ben, ancak kendime ve kardeşime sahibim. Artık bizimle fasıklar güruhunun arasını ayır.	(Musa,) Ey Rab-bim! Benim sadece kendime ve kardeşim (Harun)a sözüm geçiyor! O zaman, bizimle bu sapkın halk arasına bir çizgi çek! diye yalvardı.
5. 26	قَالَ=(Allah) buyurdu ki فَإِنَّهَا=şüphesiz orası مَحْرَمَةٌ=yasaklandı عَلَيْهِمْ=onlara أَرْبَعِينَ=kırk سَنَةً=yıl يَتَّبِعُونَ=şaşkın şaşkın dolaşacaklar فِي الْأَرْضِ=o yerde فَلَا تَأْسَ=sen üzülme عَلَى الْقَوْمِ=toplum için الْفَاسِقِينَ=yoldan çıkmış	Allah dedi ki; «Kırk yıl boyunca orası onlara yasaklandı. Bu süre içinde orada burada şaşkın şaşkın dolaşacaklardır. Yoldan çıkmış bu kavim için sakın üzülme.	Allah da "Bilmiş ol ki orası kırk yıl kendilerine haram kılındı. Oldukları yerde dönüp duracaklar. Sakın bu fâsık ümmete acıma!" buyurdu.	Buyurmuştur ki: Orası onlara kırk yıl haram edildi. Yeryüzünde şaşkın şaşkın dolaşacaklar. Artık sen fasıklar güruhu için tasalanma.	Öyleyse, bu (topraklar) onlara kırk yıl boyunca yasaklanmıştır, bu süre içinde yeryüzünde şaşkın şaşkın dolaşırlar; sen artık bu sapkın halk için kendini üzme! diye cevap verdi Allah.
5. 27	وَأَتَى=oku عَلَيْهِمْ=onlara نَبَأًا=haberini إِبْنِي=iki oğlunun بِالْحَقِّ=gerçek olarak أَدَمَ=Adem قَرَّبَا=sunmuşlardı إِذْ=hani قُرْبَانًا=birer kurban فَقَبِّلَ=kabul edilmiş مِنْ أَحَدِهِمَا=birinden وَلَمْ يَقْبَلْ=kabul edilmemişti قَالَ=demişti مِنَ الْآخِرِ=ötekinden لَأَقْتُلَنَّكَ=seni öldüreceğim قَالَ=dedi يَقْبَلُ=kabul eder إِنَّمَا=sadece إِلَهِهُ=Allah مِنَ الْمُتَّقِينَ=korunanlardan	Ey Muhammed, onlara Adem'in iki oğlunun gerçeğe dayalı hikayesini anlat. Hani ikisi birer kurban sunmuşlardı da birinin kurbanı kabul edilmiş öbürünün kabul edilmemişti. Kurbanı kabul edilmeyen kardeşine «yemin ederim ki seni öldüreceğim» deyince öbür kardeş şöyle dedi; «Allah sadece takva sahiplerinin ibadetlerini kabul eder.»	Ya Muhammed! Onlara Âdem'in iki oğlunun (<i>iki Âdem oğlunun</i>) kıssasını dosdoğru oku (<i>söyle</i>) (<i>Âdem'in iki oğlunun dosdoğru kıssasını söyle</i>). Hani her ikisi kurban kesmişlerdi de birinden kabul buyurulmuş, ötekinden kabul buyurulmamıştı. İkinci "Seni mutlak öldüreceğim!" dedi. Birincisi "Allah ancak müttakilerinkini kabul buyurur.	Onlara Adem'in iki oğlunun kıssasını doğru olarak anlat. Hani ikisi birer kurban sunmuşlardı da; birininki kabul edilmiş, diğerininki kabul edilmemişti. O: Andolsun seni öldüreğim, deyince, (kardeşi) : Allah, ancak müttakilerden kabul eder, demişti.	Ve onlara gerçeği göstermek için Adem'in iki oğlunun kıssasını anlat; nasıl ikisinin birer kurban sunduklarını ve birinden kabul edildiği halde diğerinden kabul edilmediğini.(Onlardan biri, Kabil), Seni mutlaka öldüreceğim! demişti.(Kardeşi Habil) cevap vermişti: Unutma ki Allah, yalnız Ona karşı sorumluluk bilinci duyanların (kurbanı)nı kabul eder.
5. 28	لَنْ=andolsun eğer بَسَطْتُ=sen uzatırsan إِلَيَّ=bana لَتَقْتُلَنِي=beni öldürmek için يَدِكَ=elini مَا أَنَا بِبَاسِطٍ=ben uzatmam إِلَيْكَ=sana يَدَيَّ=elimi لَأَقْتُلَنَّكَ=seni öldürmek için أَخَافُ=korkarım إِنِّي=çünkü ben رَبِّ=Rabbi الله=Allah'tan الْعَالَمِينَ=alemlerin	Eğer sen öldürmek amacı ile elini bana doğru uzatacak olursan ben öldürmek amacı ile elimi sana doğru uzatacak değişim. Çünkü ben alemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım.	Kasem ederim ki sen beni öldürmek için bana el uzatsan da, ben seni öldürmek için sana el uzatacak değişim. Ben Rabbül-âlemîn olan Allah'tan korkarım.	Beni öldürmek için elini bana uzatırsan; ben, seni öldürmek için elimi sana uzatmam. Muhakkak ki ben; alemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım.	Beni öldürmek için el uzatsan bile, beni öldürmek için sana el uzatmayacağım: Ben bütün alemlerin Rabbi Allahtan korkarım.
5. 29	أَرِيدُ=isterim ki sen إِنِّي=ben أَنْ تَبُوءَ=yüklenip بِإِثْمِي=benim günahımı da وَأِثْمَكَ=senin günahını da فَتَكُونُ=olasın النَّارَ=ateş مِنْ أَصْحَابِ=halkından وَذَلِكَ=budur جَزَاءً=cezası الظَّالِمِينَ=zalimlerin	İstiyorum ki, hem kendi günahını hem de benim günahımı yüklenerek cehennemliklerden olasın. Zalimlerin cezası budur.	Ben senin hem benim günahımı, hem kendi günahını yüklenip de cehenneme gireceklerden olmanı isterim ki zâlimlerin cezası işte odur" dedi.	Dilerim ki sen; benim günahımı da, kendi günahını da yüklenip cehennemliklerden olasın. Zalimlerin cezası da budur.	(Beni öldürürsen,) dilerim, hem kendi günah(lar)ını, hem de benim günahlarımı(n yükünü) yüklenir ve böylece cehennemin yolunu tutarsın! Çünkü zalimlerin cezası budur.
5. 30	لَهُ=onu فَطَوَّعَتْ=çağırdı نَفْسُهُ=nefsi قَتَلَ=öldürmeye فَقَتَلَهُ=onu öldürdü أَخِيهِ=kardeşini فَأَصْبَحَ=böylece oldu مِنَ الْخَاسِرِينَ=ziyana uğrayanlardan	Buna rağmen öbür kardeş ihtiraslarına boyun eğerek kardeşini öldürdü ve böylece hüsrana uğrayanlardan oldu.	Bunun üzerine nefsi kendisine kardeşini öldürmeye onu gösteredi, o da olayı öldürerek hüsrana düşenlerden oldu.	Bunun üzerine kardeşini öldürmekte nefsinu uydu ve onu öldürdü de hüsrana uğrayanlardan oldu.	Fakat diğerinin ihtirası onu kardeşini öldürmeye sürükledi ve onu öldürdü: Böylece hüsrana uğrayanlardan oldu.
5. 31	اللَّهُ=Allah فَبَعَثَ=derken gönderdi	Bunun üzerine Allah, kardeşinin ölüsünü nasıl	Sonra Allah ona kardeşinin cesedini nasıl örteceğini	Sonra Allah; kardeşinin ölüsünü nasıl	Bunun üzerine Allah, kardeşinin cesedinin çıplaklığını

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fi Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
غُرَابًا=bir karga يَبْحَثُ=eşeleyen فِي الْأَرْضِ=yeri لِيُرِيَهُ=ona göstermek için كَيْفَ=nasıl يُؤَارِي=gömeceğini سَوْءَةً=cesedini أَخِيَّةً=kardeşinin قَالَ=dedi يَا وَيَلْنَا=yazık bana أَعَجَزْتُ=aciz miyim أَنْ أَكُونَ=olup da مِثْلَ=kadar هَذَا=şu الْغُرَابِ=karga فَأُؤَارِي=gömmekten سَوْءَةً=cesedini أَخِيَّ=kardeşimin فَأَصْنَحَ=ve oldu مِنَ النَّادِمِينَ=pişman olanlardan	gözlerden sakla-yacağıni gös-termek üzere ona toprağı eşe-leyen bir karga gönderdi. «Kar-deş katili, eşinen kargayı görünce «Yazık bana, şu karga kadar olup kardeşimin ce-sedini gömemi-yori muyum?» dedi ve arkasın-dan ettiğine pişman olanlar-dan oldu.	göstermek için top-rağı eşen bir karga gönderince "Yazık-lar olsun banal Şu karga kadar olup da kardeşimin ce-sedini örtmekten de mi âciz kal-dım?!" dedi, ettiğ-i-ne pişmanlık eden-lerden oldu.	gömeceğini nasıl gizleyebile-ceğini ona göster-sin diye toprağı eşeleyen bir karga gönderdi. (Bunu gören Kabil,) Ey-vah diye haykırdı, Yazıklar olsun ba-na! Ben, bu karga-nın yaptığını yap-mayacak kadar ve kardeşimin cesedi-nin çıplaklığını giz-leyemeyecek kadar aciz miyim? Ve bunun üzerine vic-dan azabı ile çar-pıldı.	
5. 32 أَجَلَ=sebeple ذَلِكَ=işte bu كَتَبْنَا=yazdık عَلَىٰ بَنِي=oğullarına إِسْرَائِيلَ=israil أَنَّهُ=şöyle مَنْ=kim قَتَلَ=öldürürse نَفْسًا=bir canı بِغَيْرِ=olmaksızın نَفْسٍ=bir cana karşılık أَوْ=ya da فَسَادٍ=bozgunculuğa karşı فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde فَكَأَنَّمَا=sanki gibidir قَتَلَ=öldürmüş النَّاسِ=insanları جَمِيعًا=bütün وَمَنْ=kim de أَحْيَاهَا=onu yaşatırsa فَكَأَنَّمَا=gibi olur أَحْيَا=yaşatmış النَّاسِ=insanları جَمِيعًا=bütün وَلَقَدْ=andolsun جَاءَتْهُمْ=onlara getirdiler رُسُلَنَا=elçilerimiz ثُمَّ=ama بِالْبَيِّنَاتِ=açık deliller إِنَّ=muhakkak كَثِيرًا=çoğu مِنْهُمْ=onlardan بَعْدَ=sonra da ذَلِكَ=bundan فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde لَمُسْرِفُونَ=israf etmektedirler	Bunun için İsrai-loğullarına ki-tabda bildirmiştik ki: Kim kısas ge-rekmeksizin ve-ya yeryüzünde fesad işlemek-sizin bir kimseyi öldürürse, bütün insanları öldür-müş gibi olur. Kim de onu kur-tarırsa, bütün in-sanları kurtarmış gibi olur. Andol-sun ki onlara Peygamberleri-miz mucizeler getirdiler, sonra buna rağmen, onların çoğu yeryüzünde taş-kınlık edenler oldu.	İşte bunun için Benî İsrail'e bildirdi ki: "Her kim bir adamı -o adam başka birini öldür-düğü, yahut yeryü-zünde fesad çıkar-dığı için olmaksı-zın- öldürürse (<i>her kim, başkasını öl-dürmemiş yahut yeryüzünde fesat çıkarmamış bir adamı öldürürse</i>) bütün insanları öl-dürmüş gibi olur. Kim de bir adamın hayatını kurtarırsa bütün insanların hayatını kurtarmış gibi olur." Başkaca peygamberlerimiz kendilerine açık burhanlar getirmiş-ken içlerinden ço-ğu onun arkasın-dan yine azgınlık edip duruyorlar.	Bundan dolayı İsrailoğulları-nın üzerine yazdık ki: Her kim, bir nefsi bir nefse veya yeryüzünde bozgunculuğa karşılık olma-dan öldürürse, bütün insanla-rı öldürmüş gibi olur. Kim de, onu diri bı-rakırsa sanki bütün insanla-rı diriltmiş gi-bidir. Andol-sun ki; onlara, peygamberle-rimiz apaçık delillerle geldi-ler. Bundan sonra da on-lardan bir ço-ğu gerçekten taşkınlık eden-lerdir.	Bu yüzden Biz İs-railoğullarına bil-dirdik ki, -cinayetin ve yeryüzünde fe-sadı yayma(nın cezası) olarak iş-lenmesi dışında- eğer bir kimse bir insanı öldürürse bütün insanlığı öl-dürmüş gibidir; ve bir kimse bir hayat kurtarırsa bütün in-sanlığı kurtarmış gibi olur. Gerçek-ten elçilerimiz, on-lara hakikatin bü-tün delilleri ile gel-diler: ama, buna rağmen, onların çoğu yeryüzünde her çeşitli aşırılığa meyletmeye de-vam etti.
5. 33 إِنَّمَا=şüphesiz جَزَاءُ=cezası الَّذِينَ يُحَارِبُونَ=savaşanların اللَّهِ=Allah وَرَسُولُهُ=ve elçisiyle وَيَسْعَوْنَ=ve çalışanların فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde فَسَادًا=bozgunculuk yapmağa أَوْ=veya أَنْ يُقْتَلُوا=öldürülmeleri أَوْ=yada يُصَلَّبُوا=asılmaları أَيُّدِيهِمْ=ellerinin تُقَطَّعَ=kesilmesi وَأَرْجُلُهُمْ=ve ayaklarının أَوْ=veya مِنْ خِلَافٍ=çapraz يُنْفَوْا=sürülmeleridir مِنَ الْأَرْضِ=bulundukları yerden ذَلِكَ=bu لَهُمْ=onlar için خِزْيٍ=bir rezilliktir فِي الدُّنْيَا=dünyada وَلَهُمْ=onlara vardır فِي الْآخِرَةِ=Âhirette ise عَذَابٌ=bir azab عَظِيمٌ=büyük	Allah'a ve pey-gambere savaş açanların ve yeryüzünde kar-ğaşa çıkarana-ların cezaları ya öldürmeleri ya idam etmeleri ya sağlı-sollu birer el ve ayaklarının kesilmesi ya da yaşadıkları yer-lerden sürülme-leridir. Bu onların dünyadaki peri-şanlıklarıdır. Ahi-rette ise, kendi-lerini ağır bir azap beklemek-tedir.	Hem Allah ile, hem O'nun peygamberi ile harbeden ve yeryüzünü fesada vermeye uğraşan-ların (<i>yeryüzünde fesad çıkarmaya uğraşanların</i>) ce-zası öldürülmele-rinden, yahut asıl-malarından, yahut elleriyle ayakları-nın çapraz kesil-mesinden, yahut kendilerinin diyar diyar sürülmelerin-den başka bir şey olmaz. Bu onların dünyada çekecek-leri zillet, âhirette kendileri için büyük azap var.	Allah ve Rasu-lü ile savaşan-ların ve yeryü-zünde fesada koşanların ce-zası; ancak öldürölmek, asılmak, çap-razvari el ve ayakları ke-silmek veya yerlerinden sürülmektir. Bu, onlara dünyada rûzvaylıktır. Onlara ahiret-te de büyük bir azab var-dır.	Allaha ve Elçisine karşı savaş açanla-rın ve yeryüzünde fesadı yaymaya çalışanların büyük kısmının öldüröl-meleri veya asıl-maları veya dönek-likleri yüzünden büyük kısmının el-lerinin ve ayakları-nın kesilmesi yahut yeryüzünden (ta-mamiyle) sürölme-leri, yalnızca bir karşılıktan ibarettir: İşte bu, onların bu dünyada uğradıkla-rı zillettir. Öteki dünyada ise (daha) korkunç bir azap bekler onları,
5. 34 إِلَّا=hariç الَّذِينَ تَابُوا=tevbe edenler مِنْ قَبْلِ=önce أَنْ تَقْدِرُوا=ele geçirmenizden عَلَيْهِمْ=onları فَاعْلَمُوا=bilin ki أَنَّ=muhakkak اللَّهِ=Allah غَفُورٌ=bağışlayandır رَحِيمٌ=esirgeyendir	Yalnız bunların içinde tarafınız-dan yakalanma-dan önce tevbe edenler olursa biliniz ki Allah af-fedicidir ve mer-hametlidir.	Ancak o kimseler ki, elinize geçir-mezden evvel tev-be ederler. Allah'ın gufranına had, rahmetine pâyân olmadığını bilin.	Yalnız kendi-lerine gücünüzü yetmeden ön-ce tevbe edenler müs-tesnadır. Bili-niz ki, Allah; Gafur'dur, Rahim'dir.	ancak (ey mümin-ler,) siz onlardan daha güçlü hale gelmeden önce tevbe edenler ha-riç: çünkü, bilmeli-siniz ki Allah çok bağışlayıcıdır, rahmet kaynağıdır.
5. 35 يَا أَيُّهَا=Ey الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar اتَّقُوا=korkun اللَّهَ=Allah'tan وَابْتَغُوا=arayın إِلَيْهِ=O'na الْوَسِيلَةَ=yol وَجَاهِدُوا=ve cihad edin فِي سَبِيلِهِ=O'nun yolunda لَعَلَّكُمْ=umulur ki تُقْلِحُونَ=kurtuluşa erersiniz	Ey müminler, Al-lah'tan korku-nuz, sizi ona ya-kınlaştıracak tâatleri araştırın ve O'nun yolunda mücadele (<i>cihad</i>) edin ki felâha ere-siniz.	Ey iman edenler! Allah'tan korkun, O'na yaklaştıracak tâatleri araştırın ve O'nun yolunda mücadele (<i>cihad</i>) edin ki felâha ere-bilesiniz.	Ey iman eden-ler; Allah'tan korkun ve O'na yaklaşt-mak için vesile arayın. O'nun yolunda cihad edin ki, felaha erersiniz.	Siz ey imana ermiş olanlar! Allaha kar-şı sorumluluğunu-zun bilincinde olun, Ona daha yakın olmaya çalışın ve Allah yolunda gay-ret gösterin ki mut-luluğa erişebile-siniz.
5. 36 إِنَّ=şüphesiz الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler لَوْ أَنَّنَا=eğer لَهُمْ مَا=olanların فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde جَمِيعًا=hepsi وَمِثْلَهُ=ve onun bir katı daha مَعَهُ=kendilerinin olsa da	Kafirlerle gelince eğer yeryüzünün tüm varlıkları bir kat fazlası ile bir-likte kendilerinin olsa da bu ser-vetlerini kıyamet gününün aza-bından kurtul-mak için fidyeye olarak verseler bu fidyeleri kabul edilmez. Onları acıklı bir azap beklemektedir.	Allah'ı tanımayan-lar bilsinler ki kı-yamet gününün azabına karşı fidyeye olarak vermek üze-re yeryüzünde ne varsa daha bir o kadarıyla beraber kendilerinin olsaydı yine kabul edil-mezdi. Dayanılmaz bir azap onları bekliyor.	Muhakkak ki yeryüzündeki bütün şeyler ve onları kar-bi daha ka-firlerin olsa da kıyamet gününün aza-bından kur-tulmak için onu fidyeye ola-rak verseler; onlardan ka-bul olunmaz ve onlara elim	Şüphe yok ki, haki-kati inkara şart-lanmış olanlar, Kı-yamet Günüdeki azaptan kurtulmak için yeryüzündeki her şeyi ve hatta iki kat fazlasını fidyeye olarak teklif etseler de kabul ettiremez-ler; çünkü şiddetli bir azap bekler on-ları.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
فِيهِ=fidye verseler onu مِنْ عَذَابٍ=azabına karşılık يَوْمَ=gününün الْقِيَامَةِ=kıyamet مَا تَقْبَلُ=kabul edilmez مِنْهُمْ=kendilerinden وَلَهُمْ=onlar için vardır عَذَابٍ=bir azab أَلِيمٌ=acı			bir azab vardır.	
5. 37 يُرِيدُونَ=isterler أَنْ يَخْرُجُوا=çıkamak وَمَا=değillerdir مِنَ النَّارِ=ateşten هُمْ=onlar يَخْرُجِينَ=çıkacak مِنْهَا=oradan وَلَهُمْ=onlar için vardır عَذَابٍ=bir azab مُقِيمٌ=sürekli	Onlar cehennemden çıkmak isteyecekler, fakat kesinlikle dışarı çıkmayacaklardır. Onlar için sürekli azap vardır.	Ateşten çıkmak isteyecekler, halbuki çıkacak değiller. Kendileri için boyuna gidecek bir azap var.	Ateşten çıkmak isterler, ama oradan çıkacak değildirler. Ve onlar için sürekli bir azap vardır.	Onlar ateşten kurtulmak isterler, ama kurtulamazlar; uzun sürecek bir azap bekler onları.
5. 38 وَالسَّارِقُ=hırsızlık eden erkeğin وَالسَّارِقَةُ=ve hırsızlık eden kadının فَاقْطِعُوا=kesin أَيْدِيَهُمَا=ellerini بِمَا=karşılık جَزَاءً=bir ceza olarak كَسَبَا=yaptıklarına نِكَالًا=ibret verici مِنَ اللَّهِ=Allah'tan وَاللَّهُ=Allah عَزِيزٌ=daima üstündür حَكِيمٌ=hüküm ve hikmet sahibidir	Erkek ve kadın hırsızların ellerini kesiniz. Bu onların suçlarına karşılık Allah tarafından belirlenmiş caydırıcı bir cezadır. Hiç kuşkusuz Allah üstün iradeli ve hikmet sahibidir.	Hırsızlık eden erkeğin de hırsızlık eden kadının da (gerek hırsızlık eden erkeğin, gerek hırsızlık eden kadının) kazandıkları vebalin cezası olarak Allah tarafından kendilerine ukûbet olmak üzere ellerini kesin. Allah azîzdür, hakîmdir.	Hırsız erkek ve hırsız kadının yaptıklarına karşılık Allah tarafından bir ceza olarak; ellerini kesin. Ve Allah; Aziz'dir, Hakim'dir.	Hırsızlık eden erkeğe ve hırsızlık eden kadına gelince, işlemiş oldukları fiillere karşılık, Allah'tan (gelen) caydırıcı bir müeyyide olarak her ikisinin ellerini kesin: zira Allah kudretlidir, hikmet sahibidir.
5. 39 فَمَنْ=kim ثَابٌ=tevbe eder مِنْ بَعْدٍ=sonra ظَلَمِهِ=yaptığı haksızlıktan وَأَصْلَحَ=ve uslanırsa فَإِنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah يَتُوبَ=tevbesini kabul eder عَلَيْهِ=onun إِنَّ=şüphesiz وَاللَّهُ=Allah رَحِيمٌ=acıyandır غَفُورٌ=bağışlayan	Fakat işlediği zulûmden sonra tevbe edip islah olan kimse bilsin ki, Allah onun tevbesini kabul eder. Hiç şüphesiz Allah affedicidir ve merhametlidir.	Kim işlediği zulmün arkasından tevbe ederek salâha dönerse, Allah elbet onun suçunu bağışlar. Allah'ın gufranına had, rahmetine nihayet olmadığında şüphe yok.	Kim de zulmettikten sonra tevbe eder, düzelirse; muhakkak ki Allah, onun tevbesini kabul eder. Gerçekten Allah; Gafur'dur, Rahim'dir.	Bu suçu işledikten sonra tevbe edip kendisini islah edene gelince, kuşkusuz Allah onun tevbesini kabul eder: Allah çok bağışlayıcıdır, rahmet kaynağıdır.
5. 40 أَلَمْ تَعْلَمْ=bilmez misin ki إِنَّ=şüphesiz لَهُ=aittir مُلْكٌ=mülkü السَّمَاوَاتِ=göklerin وَالْأَرْضِ=ve yerin يُعَذِّبُ=azabeder مَنْ=kimseye يَشَاءُ=dilediği وَيَغْفِرُ=bağışlar لِمَنْ=kimseyi يَشَاءُ=dilediği وَاللَّهُ=Allah عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=her şeyde قَدِيرٌ=kadirdir	Göklerin ve yer yüzünün egemenliğinin Allah'ın tekelinde olduğunu bilmiyor musun? O dilediğini azaba çarptırır ve dilediğini affeder. Hiç şüphesiz Allah'ın gücü her şeye yeter.	Allah'ı bilmez misin ki göklerin mülkü de O'nun, yerlerin mülkü de O'nun (Bilmez misin Allah'ı bir de Yahudilerde göklerin mülkü de O'nun, yerlerin mülkü de O'nun). Dilediğini azâba çeker, dilediğinin günahından geçer. Allah herşeye kâdir.	Bilmez misin ki, göklerin ve yer yüzünün mülkü Allah'ındır. Dilediğine azab eder, dilediğini bağışlar. Ve Allah; her şeye Kadîr'dir.	Bilmez misin ki göklerin ve yerin hükümrânlığı Allahındır? O, dilediğini cezalandırır, dilediğini bağışlar: Zira Allah her şeye kadirdir.
5. 41 عِی=Elçi الرَّسُولُ=Elçi لَا يَحْزُنْكَ=seni üzmesin الَّذِينَ يُسَارِعُونَ=yarış edenler فِي الْكُفْرِ=küfürde مِنَ الَّذِينَ قَالُوا=dedikleri halde إِنَّا بَأْفَواهِمُ=ağızlarıyla إِنَّا بَأْفَواهِمُ=inanmamış olanlar قُلُوبُهُمْ=kalbleri وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا= Yahudiler arasında da سَمَاعُونَ=kulak veren vardır لِلكَذِبِ=yalana سَمَاعُونَ=kulak verenler vardır لِقَوْمٍ=bir kavme آخَرِينَ=başka لَمْ يَأْتُواكَ=sana gelmemiş olan يُحَرِّفُونَ=onlar kaydırırlar كَلِمَ=kelimeleri مِنْ بَعْدِ=bazısının مَوَاضِعَةٍ=yerlerinden يَقُولُونَ=derler إِنَّ=eğer أَوْتِيْتُمْ=size verilirse هَذَا=bu فَخَذُوهُ=alın وَإِنْ=eğer لَمْ تُؤْتَوْهُ=bu verilmezse فَاحْذَرُوا=sakının وَمِنْ=birini يُرِدِ=isterse اللَّهُ=Allah فَتَنَّتْهُ=şaşırtmak فَلَنْ تَمْلِكَ=sen yapamazsın لَهُ=onun için مِنَ=karşı أُولَئِكَ=onlar شَيْئًا=hiçbir şey الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ=istemedikleridir اللَّهُ=Allah'ın أَنْ يُطَهَّرَ=temizlemek لَهُمْ=onlar için vardır قُلُوبَهُمْ=kalblerini فِي الدُّنْيَا=dünyada خَزِيٍّ=rezillik وَلَهُمْ=ve yine onlar için vardır فِي الْآخِرَةِ=ahirette de عَذَابٍ=bir azab عَظِيمٌ=büyük	Ey peygamber, kalpleri iman etmediği halde ağızdan «inandık» diyenler ile yahudilerden oluşmuş küfür yarışçılarının tutumu seni üzmesin. Bunlar körü körüne yalana kanarlar ve senin karşına çıkmayan bir grubun sözlerini tutarlar. Onlar da kelimelerin anlamlarını çarpıtan ve «size şöyle bir fetva verilerse ona uyun, eğer başka bir fetva verilirse ona kulak asmayın» diyen kimselerdir. Eğer Allah birini saptırmayı dilerse sen Allah'a karşı onun için hiç bir şey yapamazsın. İşte bunlar, Allah kalplerini arıtmayı dilememiştir. Onlar için dünyada perişanlık vardır, ahirette de onları ağır bir azap beklemektedir.	Ey Peygamber! Ağızlarıyla "İnandık" diyen, bununla beraber kalpleri inanmayan kimselerden bir kısmı ki fırsat bulunca küfre koşarlar, sakın seni mahzun etmesinler. Bir de Yahudilerden öyleleri var ki yalana kulak veriyorlar, yalnızcasenin yanına gelmeyen diğer bir cemaatin yalanlarına kulak veriyorlar (bir de Yahudilerden ki onlar yalnız yalana kulak veriyorlar / Onlar seni sırf yalan söylemek, sırf senin ağzından yalan uydurmak için dinliyorlar; gidip kandıracakları o senin yanına gelmeyen diğer bir cemaat için dinliyorlar). Yerleri belli iken kelimeleri sonradan oynatıyorlar. "Allah'ın hükmü size bu şekilde bildirilirse kabul edin, bildirilmezse kabulünden sakının" diyorlar. Allah kimin dalâlini dilerse yâ Muhammed, sen onun hesabına Allah'ın elinden ebediyen bir şey kuramazsın. Onlara dünyada zillet var, onlara âhirette büyük azap var.	Ey peygamber; ağızlarıyla inandık dedikleri halde kalbleriyle inanmayanlardan, yalancılar, yalan kulak verenler ve sana gelmeyen başka bir kavmin sözünü dinleyenlerden küfre koşanlar, sen, üzmesin. Sözlerinin değiştirirler de; size bu verilirse alın, ve verilmezse kaçının, derler. Allah, kimin de fitneye düşmesini isterse; onun için senin Allah'a karşı hiçbir şeye gücün yetmez. İşte onlar; Allah'ın kalblerini temizlemek istemediği kimselerdir. Dünyada rüsvaylık, onlarıdır. Ve onlar için ahirette, büyük bir azap vardır.	Ey Peygamber! Hakikati inkarda birbirleriyle yarışanlardan dolayı üzülmeye: şu, ağızlarıyla Biz inanıyoruz! diyen, halbuki kalben inanmayanlardan ve her türlü yalanı can kulağıyla dinleyen ve (aydınlanmak için) sana gelmek yerine başka insanlara kulak veren Yahudilerden. Onlar, (vahyedilen) sözleri asıl bağlamlarından kopararak anlamlarını çarpıtırlar ve Eğer size şöyle şöyle (bir öğreti) verilirse onu kabul edin; ama verilmezse uzak durun! derler. (Onlara bakıp üzülmeye,) çünkü Allah, bir kişinin kötülüğe meyletmesini dilemişse Allahın onun hakkındaki iradesine hiçbir şekilde mani olamazsın. İşte onlar kalplerini Allahın temizlemek istemedikleridir. Onları bu dünyada zillet, öteki dünyada da korkunç bir azap bekler;
5. 42 سَمَاعُونَ=kulak verirler لِلكَذِبِ=yalana أَكَاوُنَ=yerler لِلسُّخْبِ=haram فَإِنْ=eğer جَاءُواكَ=sana gelirlerse	Onlar körü körüne yalana kanarlar ve ısrarla haram yerler. Eğer sana gelirlerse istersen aralarında hüküm verir, istersen kendilerinden başını çevirirsin.	Yalanı boyuna dinler, haramı boyuna yerler. Ya Muhammed, sana gelirlerse ister aralarında hüküm verir, ister kendilerinden başını çevirirsin.	Yalan kulak verici, haramı yayıcıdırler. Sana gelirlerse; ister aralarında hükmet, ister onlardan yüz çevir.	onlar, her türlü yalanı can kulağıyla dinleyenler, kötü olan her şeyi aç gözlülükle yutanlardır! Öyleyse (bir karar vermen için) sana gelirlerse iş-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fi Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
فَاَحْكُمْ=hüküm ver بَيْنَهُمْ=aralarında أَوْ=yada أَعْرَضَ=yüz çevir وَأِنْ=eğer عَنْهُمْ=onlardan تُعْرَضُ=yüz çevirirsen عَنْهُمْ=onlardan فَلَنْ يَضُرُّوكَ=sana zarar veremezler وَأِنْ=ve eğer هِيَ=hiçbir حَكَمْتَ=hüküm verirsen فَاَحْكُمْ=hüküm ver بَيْنَهُمْ=aralarında إِنَّ=şüphesiz بِالْقِسْطِ=adaletle يُحِبُّ=sever اللَّهُ=Allah الْمُقْسِطِينَ=adalet yapanları	rine yüz çevir. Eğer onlara yüz çevirirsen sana hiç bir zarar dokunduramazlar. Eğer aralarında hüküm verirsen adalet uyarınca hüküm ver. Çünkü Allah adaletle bağlı olanları sever.	Eğer başını çevirirsen bil ki ebediyen sana bir ziyan dokunduramazlar. Yok hüküm vercekse aralarında adli ile hüküm ver ki Allah adalet edenlerden hoşnut olur.	Eğer onlardan yüz çevirirsen; sana hiçbir zarar veremezler. Şayet hükmedersen de; aralarında adaletle hükmet. Çünkü Allah; adil olanları sever.	ter onlar arasında karar verirsin, ister kendi hallerine bırakırsın? Çünkü eğer onları kendi hallerine bırakırsan sana hiçbir şekilde zarar veremezler. Ama eğer bir karar verirsen, onlar arasında adaletle karar ver: Allah adil davrananları bilir.
5. 43 وَكَيْفَ=nasıl يُحْكِمُونَكَ=seni hakem yapıyorlar وَعِنْدَهُمْ=yanlarında dururken فِيهَا=içinde التَّوْرَةَ=Tevrat اللَّهُ=Allah'ın حُكْمُ=hükümü bulunan يَتَوَلَّوْنَ=dönüyorlar ثُمَّ=sonra ذَلِكَ=ondan مِنْ بَعْدِ=sonra da وَمَا أُولَئِكَ=onlar değildir بِالْمُؤْمِنِينَ=inanıcı	Onlar Allah'ın hükmünü içeren Tevrat ellerindeyken niçin senin hakemliğine başvuruyorlar ve sonra da verdiği hükme yan çiziyorlar? Onlar kesinlikle imansızdırlar.	İçinde Allah'ın hükmünü taşıyan Tevrat ellerinde dururken bunlar seni ne diye hakem kılıyorlar? Sonra da verdiği hükmün arkasından ne diye öbür tarafa dönüyorlar? Bunlar iman eden takimdan değil.	Nasıl seni hakem tayin ediyorlar? Halbuki Tevrat yanlarındadır. Onda Allah'ın hükmü vardır. Hem bundan sonra yüz çevirirler. Onlar inanıcı değildir.	Onlar Allahın buyruklarını ihtiva eden Tevrata sahip oldukları halde nasıl senden bir hüküm vermeni isterler ve ondan sonra da (senin verdiği hükümden) yüz çevirirler? O halde böyleleri (gerçek) müminler değildir.
5. 44 إِنَّا=gerçekten أَنْزَلْنَاهَا=biz indirdik فِيهَا=onda vardır التَّوْرَةَ=Tevrat'ı وَنُورٌ=ve nur هَدًى=yol gösterme يَحْكُمُ=hüküm verirlerdi بِهَا=onunla النَّبِيِّينَ=peygamberler الَّذِينَ اسْلَمُوا=İslam olmuş لِلَّذِينَ هَادُوا=Yahudilere وَالرَّبَّانِيِّينَ=Rabbaniler وَالْأَحْبَارَ=ve alimler de بِمَا اسْتَحْفَظُوا=korumakla görevlendirdi Idiklerinden مِنْ كِتَابٍ=Kitabını وَكَانُوا=idiler اللَّهُ=Allah'ın شُهَدَاءَ=şahit عَلَيْهِ=onun üzerine فَلَا تَخْشَوْا=korkmayın النَّاسَ=insanlardan وَاخْشَوْنِي=benden korkun وَلَا تَشْتَرُوا=ve satmayın بِآيَاتِي=benim ayetlerimi وَمَنْ=kim قَلِيلًا=az ثَمَنًا=bir paraya لَمْ يَحْكَمْ=hükmetmezse اللَّهُ=Allah'ın بِمَا أَنْزَلَ=indirdiği ile هُمْ=onlardır إِشْتَرَوْا=işte الْكَافِرُونَ=kâfirler	Doğrusu biz yol gösterici ve nurlandırıcı olarak Tevrat'ı indirdik. Kendisini Allah'a teslim etmiş Peygamberler, yahudilere onunla hükmederlerdi. Alimler ve fakihler de Allah'ın kitabını hıfza memur oldukları için yine hükümlerini onunla verirlerdi. Hepsi de Tevrat'a şahitler. İnsanlardan korkmayın, benden korkun, ayetlerimi hiç bir değerle değiştirmeyin; Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyenler, işte onlar kâfirlerdir.	Bizler içinde hidayet olan, nur olan Tevrat'ı indirdik. Allah'ın birliğine boyun eğen peygamberler Yahudiler arasında onunla hükmettikleri gibi, zâhidleriyle âlimleri de Kitabullah'ın masûniyeti kendilerine emanet edilmiş, kendileri de bu masuniyetin nigezbânı bulunmuş olmak dolayısıyla onunla hükmederler. Ey hükmedenler! Sizler insanlardan korkmayın, Benden korkun. Benim ahkâmımı bildiren âyetlerimi sefil bir menfaate satmayın (değişmeyin / feda etmeyin). Kimler Allah'ın indirdiği ahkâm ile hükmetmezlerse kâfir işte onlar.	Doğrusu Tevrat'ı Biz indirdik. Onda hidayet ve nur vardır. Kendilerini Allah'a teslim etmiş peygamberler, yahudi olanlara onunla, Rabb'a kul olanlarla bilginler de Allah'ın kitabından elde mahfuz kalanla hükmederlerdi. Ve ona şahid idiler. İnsanlardan korkmayın da Ben'den korkun. Ve ayetlerimi az bir değerle değiştirmeyin. Kim de Allah'ın indirdiğiyle hükmetmezse, işte onlar, kafirlerin kendileridir.	Şüphe yok ki, içinde rehberlik ve aydınlık bulunan Tevratı indiren Biziz. Kendilerini Allaha teslim eden peygamberler, ona dayanarak yahudi itikadına uyanlar arasında hüküm verirlerdi; (eski) din adamları ve hahamları da öyle yaptılar, çünkü Allah'ın kelamının bir kısmı onların himayesine emanet edilmişti; ve hepsi onun doğruluğuna şahitlik yaptılar. Bu nedenle, (ey İsrailoğulları,) insanlardan korku duymayın , yalnız Benden korkun; ve Benim mesajlarımı önemsiz bir kazanç karşılığı değiştirmeyin: Çünkü Allahın indirdiklerine göre hüküm vermeyenler, gerçekten hakikati inkar edenlerdir!
5. 45 وَكَتَبْنَا=yazdık عَلَيْهِمْ=onlara أَنَّ=muhakkak فِيهَا=onda بِالنَّفْسِ=cana النَّفْسَ=can بِالْعَيْنِ=göz وَالْعَيْنَ=göze بِالْأَنْفِ=burun وَالْأَنْفَ=buruna بِالْأَذُنِ=kulak وَالْأَذُنَ=kulağa بِالسِّنِّ=diş وَالسِّنَّ=dişe وَالْجُرُوحَ=ve yaralara قِمْنَ=kim قِصَاصٌ=kisas فَهُوَ=o بِهِ=bunu تَصَدَّقَ=bağışlarsa لَهُ=kendisi için كَفَّارَةٌ=keffaret olur لَمْ يَحْكَمْ=hükmetmezse وَمَنْ=ve kim اللَّهُ=Allah'ın بِمَا أَنْزَلَ=indirdiğiyle هُمْ=onlardır إِشْتَرَوْا=işte الظَّالِمُونَ=zalimler	Tevrat'ta, yahudilere yazılı olarak bildirdik ki, canın karşılığı can, gözün karşılığı göz, burunun karşılığı burun, kulağın karşılığı kulak, dişin karşılığı diştir ve yaralamalarda da karşılıklılık (kisas) ilkesi geçerlidir. Kim kisas hakkını bağışlarsa bu onun günahlarına keffaret olur. Allah'ın indirdiği ayetlere göre hüküm vermeyenler ise zalimlerin ta kendileridirler.	Tevrat'ta kendilerine emrettik: Can cana bedel alınacak, göz göze bedel çıkarılacak, burun buruna bedel kılılacak, diş dişe bedel sökülecek. Yaralar da kisas edilecek. Kim kisas hakkını bağışlarsa, bu kendi günahları için keffaret olur (bu canı için keffaret olur). Kimler Allah'ın indirdiği ahkâm ile hükmetmezlerse, zâlim işte onlar.	Orada onlara yazdık ki: Muhakkak cana can, göze göz, buruna burun, kulağa kulak, dişe diştir. Yaralamalara kisas vardır. Kim de hakından vazgeçerse; o, kendisi için keffarettir. Kim Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse; işte onlar, zalimlerin kendileridir.	Ve onlar için (Tevratta) hükmettik: cana can, göze göz, dişe diş, kulağa kulak, buruna burun ve yaralamalarda (benzer) bir karşılık; ama kim hayrı için ondan vazgeçerse, bu geçmiş günahlarının bir kısmına keffaret olacaktır. Allahın vahyettiğine göre hüküm vermeyenler, işte onlar zalimlerdir!
5. 46 وَقَفَّيْنَا=gönderdik عَلَىٰ آثَارِهِمْ=onların ardından إِسْمَاعِيلَ=İsa'yı ابْنِ=oğlu مَرْيَمَ=Meryem مُصَدِّقًا=doğrulayıcı olarak لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ=yanlarındaki مِنَ التَّوْرَةِ=Tevrat'ı وَأَتَيْنَاهُ=ve ona verdik الْإِنْجِيلَ=İncil'i فِيهِ=içinde هَدًى=yol gösterme وَنُورٌ=ve nur bulunan وَمُصَدِّقًا=doğrulayan لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ=önündeki مِنَ التَّوْرَةِ=Tevrat'ı وَهَدًى=yol gösterici وَمَوْعِظَةً=ve öğüt olan لِلْمُتَّقِينَ=korumanlar için	Bu peygamberlerin ardından kendisinden önce gelen Tevrat'ı onaylayıcı olarak Meryemoğlu İsa'yı gönderdik; O'na doğru yol bilgisi ile ışık içeren, önündeki Tevrat'ı onaylayan, takvalılar için yol gösterici ve öğüt olan İncil'i verdik.	Sonra o peygamberlerin arkalarından Meryem'in oğlu İsa'yı, önündeki Tevrat'ı tasdik edici (müeyyid) olarak gönderdik. Ve ona içinde hidayet olan, nur olan İncil'i kendisinden evvel gelen Tevrat'ı teyid etsin, Allah'tan korkanlara yol göstereyim, ibret olsun diye verdik.	Ve onların izinden Meryem oğlu İsa'yı, önündeki Tevrat'ı olarak gönderdik. Ve ona İncil'i verdik. Onda hidayet ve nur vardır. Kendinden önceki Tevrat'ı doğrulayıcı, hidayet ve müttakiler için bir öğüt olarak.	Biz, Meryem oğlu İsayı, o (geçmiş peygamber)lerin izleri üzerinde Tevrat'tan (o güne) kalanın doğruluğunu tasdik edici olarak gönderdik. Biz, ona, Allaha karşı sorumluluk bilinci taşıyanlara bir rehber ve bir öğüt olarak Tevrattan (o güne) kalanı tasdik eden, içinde rehberlik ve aydınlık bulunan İncili verdik.

7	وَلِيَحْكُمَ=hükmetsinler أَهْلٌ=sahipleri الْإِنْجِيلَ=İncil بِمَا أَنْزَلَ=indirdiği ile وَمَنْ=kim فِيهِ=Allah'ın لَمْ يَحْكَمْ=hükmetmezse بِمَا أَنْزَلَ=Allah'ın فَأُولَئِكَ=işte الْفَاسِقُونَ=yoldan çıkmışlardır	İncil ümmeti, Al- lah'ın bu kitapta indirdiklerine gö- re hüküm versin. Kim Allah'ın in- dirdiği ayetlere göre hüküm vermez ise onlar fasıkların, doğru yoldan çıkmışla- rın ta kendileri- dir.	İncil ehli, Al- lah'ın onda indirdikleri ile hükmetsinler. Kim de Al- lah'ın indirdiği ile hükmet- mezse; işte onlar, fasıkla- rın kendileri- dir.	O halde İncile uyanlar, Allah'ın onunla vahyettikleri doğrultusunda hü- küm versinler: Kim Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse işte onlardır gerçek fa- sıklar!	
5. 48	وَأَنْزَلْنَا=indirdik الْكِتَابَ=Kitabı مُصَدِّقًا=doğrulayıcı لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ=kendinden önceki مِنَ الْكِتَابِ=Kitabı وَمُهِمِّمًا=ve kollayıp koruyucu olarak عَلَيْهِ=onu فَاحْكُمَ=artık hükmet بَيْنَهُمْ=onların aralarında بِمَا أَنْزَلَ=Allah'ın وَلَا تَتَّبِعْ=ve uyma أَهْوَاءَهُمْ=onların keyiflerine عَمَّا جَاءَكَ=sana gelen مِنَ الْحَقِّ=gerçekten ayrılıp لِكُلِّ=her biriniz için جَعَلْنَا=belirledik شِرْعَةً=bir şeri'at وَمِنْهَا جَاءَ=ve bir yol وَلَوْ=ve eğer إِذَا شَاءَ=isteseydi اللَّهُ=Allah أُمَّةً=ümmet وَلَكِنْ=fakat وَاحِدَةً=bir tek لِيَبْلُوَكُمْ=sizi sinamak istedi فِي مَا آتَاكُمْ=size verdiği ile فَاسْتَبِقُوا=öyleyse koşun الْخَيْرَاتِ=hayır işlerine إِلَى اللَّهِ=Allah'adır جَمِيعًا=hepinizin مَرْجِعُكُمْ=dönüşü فَيُنَبِّئُكُمْ=O size haber verecektir بِمَا كُنْتُمْ=olduğunuz şeyleri فِيهِ تَخْتَلِفُونَ=ayrılığa düşmüş	Sana da kendin- den önceki ki- taptaki tasdik edici ve onlara şahit olan Hak Kur'an'ı indirdik. Allah'ın indirdiği ile aralarında hükmet; gerçek olan sana gelmiş bulunduğuna gö- re onların heves- lerine uyma! Her biriniz için bir şe- riat, bir yol tayin ettik; eğer Allah dileseydi sizi bir tek ümmet ya- pardı, fakat bu, verdikleriyle sizi denemesi içindir; o halde iyiliklere koşun, hepinizin dönüşü Al- lah'adır. O ayrı- lığa düşüğünüz şeyleri size bildi- recektir.	Yâ Muhammed! Bizler sana bu Ki- tab'ı hem hak, hem kendisinden evvel kitap nâmına ne inmişse onu mü- eyyid ve onun üze- rinde nigezbân olarak indirdik. Onun için araların- da Allah'ın indirdiği ahkâm ile hükmet. Bu sana gelen haktan ayrılıp da onların arzularını ar- kasından gitme. Ey biriniz için bir ümmetler! Her biri- niz için Bizler bir şeriat, bir açık yol verdik (tahsis ey- ledik /gönderdik /gösterdik / tayin eyledik). Allah di- leseydi hepinizi tek bir ümmet kıldı, lâkin sizleri herbiri- nize gönderdiği şe- riata göre imtihan için böyle takdir buyurdu. Öyle ise durmayın, hayırlı gayelere koşun. Hepiniz birden Al- lah'a döneceksiniz de O sizlere ihtilâf etmekte olduğunuz şeyleri bildirecek.	Sana da; ken- dinden önceki kitapları doğ- rulayıcı ve üzerlerine şa- hid olarak bu kitabı hak ile indirdik. Arala- rında Allah'ın indirdiği ile hükmet. Sana hak gelmişken onların heves- lerine uyma. Sizden her bi- riniz için bir yol, bir şeriat kıldık. Şayet Allah dilesey- di; sizi tek bir ümmet yapar- dı. Lâkin sizi verdiği ile de- nemek istedi. Öyleyse ha- yırda yarışın. Hepinizin dö- nüşü Allah'a dır. Size ayrı- lığa düşüğün- üz şeyleri bildirecektir.	Ve sana, (ey Pey- gamber), hakikati ortaya koyan bu ilahi kelâmı, geç- miş vahiylerden (bu güne) kalanı tasdik edici ve içi- de hangi doğruların bulunduğunu belir- leyici olarak indir- dik. Öyleyse, (ey Peygamber,) geç- miş vahyin izleyici- leri arasında Alla- h'ın indirdiklerine uygun olarak hü- küm ver, ve sana gelmiş olan hakika- ti terk ederek onla- rın mesnetsiz gö- rüşlerine uyma. Biz, her biriniz için (farklı) bir sistem ve (farklı) bir hayat tarzı belirledik. Eğer Allah dilesey- di, hepinizi tek bir topluluk yapardı; ama indirdikleri aracılığıyla sizi sı- namak için (başka türülü diledi). O hal- de hayırlı işlerde yarışın! Hepinizin dönüşü Allahadır; o zaman Allah, ayrı- lığa düşüğünüz şeyleri size göste- recektir.
5. 49	وَأَنْ أَحْكُمَ=hükmet بَيْنَهُمْ=aralarında بِمَا أَنْزَلَ=Allah'ın وَلَا تَتَّبِعْ=uyma أَهْوَاءَهُمْ=onların keyiflerine وَاحْذَرُهُمْ=ve onlardan sakın أَنْ يَفْتِنُوكَ=seni şaşırtmalarından عَنْ بَعْضِ=bir kısmından مَا أَنْزَلَ=indirdiği şeylerin فَإِنْ=eğer إِلَيْكَ=Allah'ın فَاعْلَمْ=bil ki تَوَلَّوْا=dönerlerse يُرِيدُ=istiyor أَنَّمَا=şüphesiz اللَّهُ=Allah أَنْ يُصِيبَهُمْ=onları felakete uğratmak بِبَعْضِ=bazı ذُنُوبِهِمْ=günahları yüzünden كَثِيرًا=çoğu وَمِنَ النَّاسِ=insanlardan الْفَاسِقُونَ=yoldan çıkmışlardır	O halde onların arasında Allah'ın indirdiği ayetlere göre hüküm ver, onların keyfi ar- zularına uyma, onların seni Al- lah'ın indirdiği hükümlerin bir kısmından bile şaşırtmalarından sakın, eğer sana sırt çevirirlerse bil ki, Allah, gü- nahlarının bazı- sı yüzünden onları cezalandırmak istiyor. Kuşku yok ki, insanların çoğu fasıktır.	Yâ Muhammed, sana şu emri de indirdik ki araların- da Allah'ın indirdiği ahkâm ile hükme- desin. Yoksa onla- rın arzularına tâbi olmayasın. Allah'ın indirdiği ahkâmın birinden olsun seni uzaklaştırmamaları için onlardan sakı- nasın. Eğer verdi- ğin hükümden yüz çevirirlerse bil ki Allah onların başı- na günahlarından biri sebebiyle belâ indirmekten başka bir şey dilemiyor. Şüphe yok ki in- sanlardan çoğu is- yanlarında ileri gi- denlerdir.	Ve aralarında Allah'ın indir- diği ile hük- met. Onların heveslerine uyma. Seni Al- lah'ın sana indirdiğinden vazgeçirmele- rinden sakın. Eğer yüz çevi- rirlerse; bil ki, bir kısım gü- nahları yü- zünden Allah onları ceza- landırmak isti- yor. Gerçek- ten insanların bir çoğu fasık- lardır.	O halde, geçmiş vahyin mensupları arasında Allah'ın indirdiğine göre hükmet ve onların mesnetsiz görüşle- rine uyma; ve on- lardan sakın ki Al- lah'ın sana indirdi- ğinin bir kısmından seni uzaklaştırma- sınlar. Eğer onlar (Allah'ın buyrukla- rından) yüz çevirir- lerse, bil ki bir kı- sım günahlarından dolayı onları (böy- lece) cezalandır- mak, Allah'ın irade- si gereğidir: Unut- ma ki insanların çoğu gerçekten sapkındır.
5. 50	أَفَحُكْمَ=hükümünü mü يَبْغُونَ=arıyorlar الْجَاهِلِيَّةَ=cahiliyye وَمَنْ=kim olabilir? أَحْسَنُ=daha güzel مِنَ اللَّهِ=Allah'tan حُكْمًا=hüküm veren لِقَوْمٍ=bir toplum için يُوقِنُونَ=iyi bilen	Yoksa istedikleri cahiliye düzeni midir? Kesin inançlılara göre Allah'ın düze- ninden, Allah'ın verdiği hüküm- den daha iyisi düşünülebilir mi hiç?	Cahiliyet devrinin hükümünü istiyor- lardı, öyle mi? (Yoksa bunlar ca- hiliyet devrinin hükümünü mü isti- yorlar?) Allah'a yakîni olanlara gö- re Allah'tan daha güzel hüküm vere- cek kim olabilir?!	Cahiliyet hükümünü mü istiyorlar? Ama yakın ge- tiren bir kavim için Allah'tan daha iyi hü- küm veren kimdir?	Yoksa onlar, cahi- liyye kanunu (ile yönetilmek) mi isti- yorlar? Halbuki, kalben mutmain olan insanlar için Allahtan daha iyi kanun koyucu ola- bilir mi?
5. 51	يَا أَيُّهَا=Ey الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar لَا تَتَّخِذُوا=edinmeyin الْيَهُودَ=Yahudileri وَالنَّصَارَى=ve Hristiyanları أَوْلِيَاءَ=veliler بَعْضُهُمْ=onların bir kısmı أَوْلِيَاءَ=velileridir بَعْضِ=bir kısmının وَمَنْ=kim يَتَوَلَّهُمْ=onları kendine veli yaparsa مِنْكُمْ=sizden فَإِنَّهُ=muhtakkak o إِنَّ=şüphesiz مِنْهُمْ=onlardandır اللَّهُ=Allah لَا يَهْدِي=doğru yola iletmez الْقَوْمَ=toplumu الظَّالِمِينَ=zalim	Ey müminler ya- hudileri ve hristi- yanları dost edinmeyiniz. On- lar birbirlerinin dostlarıdır. Sizden kim onla- rı dost edinirse o onlardan olur. Hiç kuşkusuz Al- lah, zalimleri doğru yola ilet- mez.	Ey iman edenler! Yahudilerle Nasrânîlere yâr olmayın. Onlar an- cak birbirlerine yâr olurlar (Yahudilerle Nasrânîleri dost edinmeyin. Onlar birbirlerinin dostu- durlar). İçinizden kim onlara yâr olursa kendisinin onlardan olduğun- da şüpheniz olma- sın. Allah nefsin- e zulmedenleri doğru yola çıkarmaz.	Ey iman eden- ler, yahudi ve hristiyanları dost edinme- yin. Onlar bir- birlerinin dost- tudururlar. Siz- den her kim ki, onları dost edinirse; o da, onları dost edinmez ki. Şüphesiz ki Allah, zalimler güruhunu hi- dayete erdir- zulmedenleri doğru yola çıkarmaz.	Siz ey imana ermiş olanlar! Yahudileri ve Hristiyanları dost edinmeyin: Onlar yalnızca bir- birlerinin dostları- dır. Ve hanginiz onları dost edinirse kesinlikle onlardan olur: Bilin ki Allah böyle zalimlere doğru yolu göster- mez!
5. 52	فَتَرَى=görürsün	Kalpleri hasta olanların «Başı- dönük» oldukları görülür.	Yâ Muhammed! Yüreklерinde nifak olanların «Başı- dönük» oldukları görülür.	Kalblerinde hastalık olan- ların «Başıdönük» oldukları görölür.	Ve kalplerinde has- talık olanların, «Başıdönük» ol- dukları görölür.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ لَرَأٍ=kalblerinde bulunan لَرَأٍ=hastalık كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَابُ=koştuklarını فِيهِمْ=onların arasına يَقُولُونَ=diyerek لَخَشِيتُ=korkuyorum أَنْ تُصِيبَنَا= bize gelmesinden فَعَسَى =belki بِأَثَرِهِ=bir felaket أَلَا يَعْلَمُ=Allah أَنْ يَأْتِيَهُ= getirir de أَوْ=ya da أَمْرٍ=bir iş مِنْ عِنْدِهِ=kendi katından فَيَصْنَعُوا=onlar olurlar عَلَى مَا أَسْرَوْا=gizlediklerine فِي أَنْفُسِهِمْ=içlerinde نَادِمِينَ=pişman	diye korkuyoruz» diyerek onlara koştuklarını görürsün. Olur ki Allah yakında size fetih nasib eder ya da kendi tarafından sürpriz bir gelişme gösterir de o zaman bu kimseler kalplerinde gizli tuttukları duygulardan pişman olurlar.	rın uğurunda koşar görürsün. "Ne yapalım, tersine bir devrin üzerimize uğramasından korkuyoruz!" derler. Umulur ki Allah, nezd-i ilâhîsinden Peygamberine bir zaffer, yahut bir emir indirsün de şunlar sînelerinde gizlediklerinden pişman olsunlar.	felaket gelmesinden korkuyoruz, diyerek onlara koştuklarını görürsün. Olur ki, Allah, fetih verir veya kâttından bir emir getirir de onlar, içlerinde gizlediklerinden dolayı pişman olurlar.	Şansınızın kötü gitmesinden korkuyoruz! diyerek onların işine yarayan bir tavır sergilemekte yarıştıklarını görebilirsin. Ama Allah, (müminler için) büyük bir başarı takdir ettiğinde yahut kendi planının (başka) bir tezahürünü gerçekleştirdiğinde o (kârsız)lar, kendi içlerinde gizlice barındırdıkları düşüncelerden dolayı vicdan azabı duymaya başlarlar.
5. 53 وَيَقُولُ=derler الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar أَهُؤْلَاءُ= bunlar mı o الَّذِينَ أَقْسَمُوا=yemin edenler بِاللَّهِ=Allah'a جَهْدًا=güçlü أَنَّهُمْ=kesinlikle أَنَّهُمْ=sizlerle beraber olduklarına حَبِطَتْ=boşa çıkmış أَعْمَالُهُمْ=bütün çabaları فَأَصْبَحُوا=olmuşlardır خَاسِرِينَ=kaybedenlerden	O zaman müminler onlara «Bütün güçleri ile sizin yanınızda olacaklarına Allah adına yemin edenler bunlar mı?» derler. Onların bütün çabaları boşa gitmiş ve hüsrana uğrayanlardan olmuşlardır.	Mü'minler de o zaman birbirlerine "Şu 'sizinle beraberiz' diye olanca yeminleriyle Allah'a kasem edenler bunlar mı idi?" diyecekler, bütün işledikleri boşuna gitti de hüsrana içinde kaldılar (... kasem edenler bunlar mıydı? Bütün işledikleri boşuna gitti de hüsrana içinde kaldılar diyecekler).	Aman edenler derler ki: Sizinle beraber olduklarına bütün güçleriyle Allah'a yemin edenler bunlar mıdır? Amelleri boşa gitmiş ve hüsrana uğrayanlardan olmuşlardır.	Oysa imana erenler, (birbirlerine), Sizin birlikte olacıklarına dair kararlı şekilde Allaha yemin edenler bu kişiler midir? Onların bütün yaptıkları boşa gitmiştir, çünkü onlar ziyandadır! derler.
5. 54 يَا أَيُّهَا=Ey الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar مَنْ كَفَرَ=kim عَنْ دِينِهِ=dininden يَأْتِي=getirecek ki بِقَوْمٍ=öyle bir toplum يُحِبُّهُمْ=onları sever وَيُحِبُّونَهُ=onlar da O'nu severler أَذَلَّةٌ=alçak gönüllü عَلَى الْمُؤْمِنِينَ=Müminlere karşı أَعْرَءٌ=onurlu ve şiddetlidirler عَلَى الْكَافِرِينَ=kâfirlere karşı يُجَاهِدُونَ=cihad ederler فِي سَبِيلِ=yolunda اللَّهِ=Allah وَلَا يَخَافُونَ=korkmazlar لَوْمَةً=kinamasından ذَلِكَ=hiçbir kinayıcının بِأَمْرِ=Allah'ın مَنْ يَشَاءُ=dilediğine وَاللَّهُ=Allah'(ın) وَإِذَا=geniştir عَلِيمٌ=bilendir	Ey müminler, içinizden kim dininden dönerse bilsin ki, yakında Allah öyle bir grup ortaya çıkaracak ki, Allah onları sevdiği gibi onlar da O'nu severler, bunlar müminlere karşı alçak gönüllü, kâfirlere karşı onurlu davranırlar, Allah yolunda cihad ederler, hiç kimsenin yergisinden ve kinamasından çekinmezler. Bu Allah'ın başıdır, onu dilediğine verir. Allah'ın lütfu geniştir, O herşeyi bilir.	Ey iman edenler! İçinizden kim dininden dönerse haberi olsun, Allah onun yerine öyle bir ümmet getirecek ki kendisi onlardan hoşnut, onlar kendisinden hoşnut. Mü'minlere karşı boyunları aşağıda, kâfirlere karşı başları yukarıda. Allah yolunda cihad (mücadele) ederler. Bu uğurda kendilerine dil uzatacak bir kimsenin dilinden çekinmezler. İşte bu Allah'ın fazlı ki dilediğine verir. Allah'ın rahmetine had, ilmine pâyân yok.	Ey iman edenler; içinizden her kim, dininden dönerse; Allah'ın sevdiği ve onların da O'nu sevindikleri, mü'minlere karşı alçak gönüllü, kâfirlere karşı zorlu bir kavim getirir. Allah yolunda cihad ederler, hiç bir yerinin yeremesinden korkmazlar. Bu, Allah'ın bir lütfudur. O'nu dilediğine verir. Allah; Vasî'dir, Alim'dir.	Siz ey imana ermiş olanlar! Eğer imanınızı kaybederseniz, Allah, zaman içinde (sizin yerinize) Onun sevdiği ve Onu seven insanlar geçirecektir; müminlere karşı alçak gönüllü, hakikatı inkar edenlere karşı onurlu; Allah yolunda üstün çaba gösteren ve kendilerini kinayabilecek kimselerin kinamasından korkmayan (insanlar): Bu, Allahın dilediğine bağışladığı lütfudur. Allah (lütunda) sınırsızdır ve her şeyi bilendir.
5. 55 إِنَّمَا=ancak وَلِيَكُمْ=sizin veliniz وَرَسُولُهُ=ve Elçisi وَالَّذِينَ آمَنُوا=ve müminlerdir الَّذِينَ يَقِيمُونَ=kılan الصَّلَاةَ=namazlarını وَيُؤْتُونَ=veren الزَّكَاةَ=zekatlarını وَهُمْ رَاكِعُونَ=rükû'a varan	Sizin dostunuz ancak Allah, O'nun peygamberi ve namaz kılan, zekat veren rükua varan müminlerdir.	Size yâr olabilecek (sizin dostunuz) ancak Allah, sonra O'nun Peygamberi, sonra o iman getirenlerdir ki huşû içinde namaz kılarlar, zekât verirler.	Sizin dostunuz yalnız Allah, O'nun Rasûlü ve namaz kılan, zekat veren, rûku edenlerdir.	Unutmayın ki sizin yardımcılarınız sadece Allah ve Elçisi ve imana erenler olacaktır; (yani) namazlarında devamlı ve dikkatli olanlar, arındırıcı (mali) yükümlülüklerini yerine getirenler ve (Allahın karşısında) boyun eğenler:
5. 56 وَمَنْ كَفَرَ=kim بِأَمْرِ=Allah'ı وَرَسُولُهُ=ve Elçisini وَالَّذِينَ آمَنُوا=ve müminleri يَنْتَظِرُونَ=yalnız حِزْبٍ=tarafhtarlarıdır اللَّهُ=Allah'ın وَهُمُ الْغَالِبُونَ=galib gelecek olanlar	kim Allah'ı, Peygamberi ve müminleri dost edinirse bilsin ki, galip gelecek olanlar, yalnız Allah'ın tarafını tutanların grubudur.	Kim Allah'a, sonra O'nun Peygamberine, sonra mü'minlere yâr olursa (kim Allah'ı, sonra O'nun Peygamberini, sonra mü'minleri dost edinirse) iyi bilsin ki Allah'ın cemaati yok mu, işte galip olacaklar onlar.	Her kim ki Allah'ı, peygamberini ve mü'minleri dost edinirse; muhakkak ki galip gelecek olanlar Allah'ın taraftarlarıdır.	Çünkü Allah ve Elçisi ve imana erenler ile dost olanlar; işte onlar, Allahın taraftarlarıdır, onlardır zafere ulaşanlar!
5. 57 يَا أَيُّهَا=Ey الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar لَا تَتَّخِذُوا=edinmeyin الَّذِينَ اتَّخَذُوا=yerine koyanları دِينَكُمْ=dininizi هُزُوءًا=eğlence وَلَعِبًا=ve oyun مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا=verilenlerden الْكِتَابَ=Kitap مِنْ قَبْلِكُمْ=sizden önce أُولَئِكَ=ve kâfirlerden وَاتَّقُوا=Allah'tan إِنْ=eğer كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ=inaniyorsanız	Ey müminler, sakın sizden önce kendilerine kitap verilmiş olanlardan ve kâfirlerden dininizi alaya alanları, eğlence konusu yapanları dost edinmeyiniz. Eğer gerçekten mümin iseniz, Allah'tan korkunuz.	Ey iman edenler! Ne sizlerden evvel Kitap verilenler arasından dininizi eğlence yerine, oyuncak yerine koyanlara, ne de müşriklerle yâr olmayın. Gerçekten mü'minseniz Allah'tan korkun.	Ey iman edenler; sizden önce kendilerine kitap verilenler dininizi alay ve eğlenceye alanları ve kâfirleri dost edinmeyin. Eğer mü'min iseniz; Allah'tan korkun.	Siz ey imana ermiş olanlar! Eğer gerçek müminler iseniz, inancınızı küçümseyen ve onunla eğlenenleri bunlar ister sizden önce vahiy verilenlerden, isterse (bu vahyin) hakikati(ni) inkar edenlerden olsunlar- dost edinmeyin ve Allaha karşı sorumluluğunuzun bilincinde olun:
5. 58 وَإِذَا=zaman نَادَيْتُمْ=çağırdığınız إِلَى الصَّلَاةِ=namaza اتَّخَذُوهَا=onu yerine koydular هُزُوءًا=eğlence وَلَعِبًا=ve oyun بِأَنَّهُمْ=oldukları içindir	Birbirinizi namaza çağırarak için ezan okuduğunuz zaman, onlar bu çağırınızı alaya alırlar, eğlence konusu yaparlar. Bu davranış onların akli başında ol-	Namaz için ezanı verdiğiniz zaman onu eğlence yerine, oyun yerine koyarlar. Bu da kendilerinin akıllarını insanlardan ilerletiyor.	Birbirinizi namaza çağırdığınızda; onu alay ve eğlenceye alırlar. Bu, onların gerçekten kabul edemez bir topluluk olmalarından-	Onları namaza çağırdığımızda onu küçümserler ve alaya alırlar- Çünkü onları akıllarını kullanmayan bir topluluktur.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fi Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
قَوْمٌ=bir topluluk لَا يَعْقِلُونَ=düşüncesiz	mayan kimseler olmalarından kaynaklanıyor.		dır.	
5. 59 أَهْلُ يَا=de ki الْكِتَابِ=Kitap هَلْ تَتَّقُمُونَ=hoşlanmıyorsunuz إِلَّا=bizden أَنْ أَمَنَا=inandığımız için mi وَمَا أُنْزِلَ=indirilene بِاللَّهِ=Allah'a وَمَا أُنْزِلَ=ve indirilene إِلَيْنَا=bize وَأَنْ=oysa مِنْ قَبْلُ=bizden önce أَكْثَرَكُمْ=sizin çoğunuz فَاسِقُونَ=yoldan çıkmıştır	De ki; «Ey Kitap Ehli, bizden hoşlanmamanızın sebebi Allah’a, bize indirilen kitaba ve daha önce indirilmiş olan kitaplara inanmamız ve de çoğunuzun fasık, yoldan çıkmış kimseler olmanız değil midir?	Onlara şöyle de: Ey Ehl-i Kitap! Söyleyin hoşunuza gitmeyen hâlimiz; çoğunuz imandan uzak olduğunuz halde bizim evvelâ Allah’a imanımızdan, sonra gerek kendimize indirilen, gerek evvelce indirilmiş kitaplara imanımızdan başka bir şey mi?	De ki: Ey Ehl-i Kitap; bizden hoşlanmayışınız, ancak Allah’a, bize indirilene ve daha önce indirilenlere inanmamızdan ve onlardan sizin bir çoğunuzun da fasık kimseler olmanızdandır.	De ki: Ey geçmiş vahyin izleyicileri! (Yalnız) Allaha ve Allahın hem bize hem bizden öncekilere indirdiğine inandığımız için mi bizde kusur buluyorsunuz? (Yoksa bu, sadece) çoğunuzun sapkınlığından mı(dır)?
5. 60 قُلْ=de ki هَلْ أَنْتُمْكُمْ=size söyleyeyim mi? بِشَرِّ=daha kötü olanı مَثُوبَةً=cezası عِنْدَ=katında اللَّهِ=Allah مَنْ=kim(ler)je أَلَعَنْهُ=lanet اللَّهُ=Allah وَعَضِبَ=ve gazab etmiş وَجَعَلَ=ve yapmışsa عَلَيْهِ=onlara الْقِرَدَةَ=maymunlar وَالْخَنَازِيرَ=domuzlar وَإِعْبَدَ=tapanlar الطَّاغُوتَ=ve Tâğût'a أُولَئِكَ=işte onların أَشَرُّ=daha kötüdür مَكَانًا=yeri وَأَضَلُّ=ve daha çok sapmışlardır عَنْ سَوَاءٍ=yoldan	De ki; «Allah katında bundan daha kötü numda olanları size bildireyim mi? Allah’ın lanet ettiği, gazabına uğrattığı, aralarından bir bölümünü çarpıtarak maymuna ve domuza dönüştürdüğü kimseler ile tağuta (şeytan) tapan kimselerdir. Bunlar konumları en kötü ve doğru yoldan en sapmış olanlardır.	Kendilerine de ki: Size Allah yanındaki cezası itibarıyla o çirkin gördüğünüzden daha yamanını haber vereyim mi: O kimseler ki Allah rahmeti sahasından uzaklaştırmış, gazabına uğratmış, kendilerinden maymunlar, hınzırlar, esnâma tapanlar vücuda getirmiş, işte yerleri daha yaman olanlar bunlar, işte yolun doğrusundan sapanlar bunlar.	De ki: Allah katında bundan daha kötü bir cezanın bulunduğu size haber vereyim mi? O kimse ki; Allah ona la’net etmiş, aleyhine gazab etmiş ve onlardan maymunlar, domuzlar ve Tağût’a kullar kılmıştır. İşte onlar; yer bakımından en kötü ve doğru yoldan en çok sapmış olanlardır.	De ki: Allah katında bunlardan daha şiddetli bir cezayı hak edenleri size söyleyeyim mi? Onlar, Allahın lanetledikleridir; onlar Allahın gazap ettikleridir ve şeytani güçlere taptıkları için Allahın maymuna ve domuza çevirdikleridir: Bunlar durumu en kötü olanlar ve doğru yoldan (alaya alıcılardan) daha fazla sapanlardır.
5. 61 وَإِذَا=zaman جَاءُوكُمْ=size geldikleri قَالُوا=derler أَمَنَا=inandık وَقَدْ=oysa muhakkak وَهُمْ=küfürle بِالْكَفْرِ=çıkışlardır قَدْ=muhakkak خَرَجُوا=çıkışlardır وَاللَّهُ=Allah بِهِ=onunla أَعْلَمُ=daha iyi bilir بِمَا كَانُوا=olduklarını يَكْتُمُونَ=gizlemiş	Bunlar yanınıza geldiklerinde, «inandık» dediler. Oysa yanınıza, kafir olarak girmiş ve haram yemeye çıkışlardır. Allah onların gizli tuttukları duyguları herkesten iyi bilir.	Yanınıza gelince “İman etik” derler, halbuki girerken kâfir girmişlerdi, çıkarken yine kâfir çıktılar. Sînelerinde gizlediklerini Allah kendilerinden iyi biliyor.	Size geldiklerinde; iman etik, derler. Halbuki onlar, küfür ile girmişler ve onlar yine onunla çıkmışlardır. Ve Allah; gizlemekte olduklarını çok daha iyi bilir.	Onlar, sana geldiklerinde, inanıyoruz! derler: Oysa, aslında hakikati inkar niyeti ile gelirler ve her türlü boşazlarına indirmekte birbirleriyle yarıştıklarını görebilirsin. Yaptıkları şey ne kadar kötüdür.
5. 62 كَثِيرًا=çoğunun وَتَرَى=görürsün مِنْهُمْ=onlardan يُسَارِعُونَ=birbirleriyle yarıştıklarını فِي الْإِثْمِ=günahta وَالْعُدْوَانَ=ve düşmanlıkta وَأَكْلِهِمْ=ve yemede السُّحْتِ=haram لَيْسَ=ne kötüdür مَا كَانُوا=oldukları şey يَعْمَلُونَ=yapmakta	Onlardan çoğunun günahta, ölümleri aşmakta ve haram yemekte birbirleriyle yarıştıklarını görürsün. Yaptıkları şey ne kadar kötüdür.	İçlerinden çoğunu görürsün ki günahta, zulme, haram yemeye koşuyorlar. Bu işlemekte oldukları ne kötü bir iş!	Onlardan bir çoğunu görürsün ki; günahta, haksızlığa ve haram yemeye koşuşurlar. İşledikleri şey; gerçekten ne kötüdür.	Onların çoğunun, günahtan işlemede, gaddarca davranmada ve her türlü boşazlarına indirmekte birbirleriyle yarıştıklarını görebilirsin. Yaptıkları şey ne kadar kötüdür.
5. 63 لَوْلَا يَنْهَاهُمْ=menetmeleri gerekmezmi الرَّبَّانِيُّونَ=Rabbanilerin وَالْأَحْبَابُ=ve hahamların عَنْ قَوْلِهِمْ=onları söz söylemekten الْإِثْمِ=günah وَأَكْلِهِمْ=yemekten لَيْسَ=ne kötüdür السُّحْتِ=haram مَا كَانُوا=oldukları şey يَصْنَعُونَ=yapmakta	Allah’a bağlı bilginler ile din adamları bunları günah söz söylemekten ve haram mal yemekten sakındırsalar ya! Yaptıkları şey ne kadar kötüdür.	Ne olurdu içlerinden zâhidlerle âlimler bunları günah söylemekten, haram yemekten nehyetselerdi! Bu revâ gördükleri ne kötü bir hal!	Rabb’a kul olanlar ve bilginler; onları günah söylemelerinden ve haram yemeklerinden vazgeçirmeye çalışmalı değiller miydi? Yapmakta oldukları şey gerçekten ne kötü.	Neden onların din adamları ve hahamları onları günahkarca iddialardan ve her türlü kötülüğü boşazlarına indirmekten alıkoymadılar? Ortaya koydukları şey ne kadar kötüdür!
5. 64 الْيَهُودُ=Yahudiler وَقَالَتْ=dediler اللَّهُ=Allah’ın بَدَ=eli أَيْدِيَهُمْ=kendi elleri وَلَعِنُوا=ve lanetlendiler بِمَا قَالُوا=söylediklerinden ötürü بَلْ=hayır يُنْفِقُ=açıktır مَبْسُوطَتَانِ=açıktır كَيْفَ=gibi وَلَيَزِيدَنَّ=andolsun arttıracaktır مِنْهُمْ=onların كَثِيرًا=çoğunun إِلَيْنَا=sana مِنْ رَبِّكَ=Rabbinden طُغْيَانًا=azgınlığını وَكُفْرًا=ve küfrünü وَالْفَيْنَا=biz atmışızdır بَيْنَهُمْ=onların aralarına الْعَدَاوَةَ=düşmanlık إِلَى=kadar وَالْبَغْضَاءَ=ve kin الْقِيَامَةِ=kiyamet يَوْمِ=gününe كُلَّمَا=ne zaman أَوْقَدُوا=yakmışlarsa لِلْحَرْبِ=savaş için نَارًا=bir ateş أُطْفَأَهَا=onu söndürmüştür اللَّهُ=Allah	Yahudiler «Allah’ın eli sıkıdır» dediler. Bu sözlerinden ötürü elleri bağlansın. onlara lanet olsun! Tersine O’nun iki eli de açıktır, dilediği gibi verir. Rabbin tarafından sana indirilen ayetler onların çoğunun azgınlığını ve kâfirliğini arttıracaktır. Onların arasına kıyamet gününe kadar sürecek bir düşmanlık ve kin saldık. Ne zaman savaş ateşini körüklediler ise, Allah onu söndürmüştür. Onlar yeryüzünde hep fesad, bozgunculuk peşinde koşarlar. Oysa Allah bozguncuları sevmez.	Yahudiler de "Allah’ın eli bağlanmış ki sımsıkı!" diyorlar. Bu söyledikleri yüzünden hem kendi elleri bağlansın, sımsıkı olsun, hem Allah’ın rahmeti sahasından kovulsunlar. Yâ Muhammed, öyle değil, O’nun iki eli de açık. Nasıl dilerse mahlûkâtına öyle dağıtır. Şu muhakkak ki sana Rabbinden indirilen çoğunun tuğyanını, küfrünü büsbütün arttıracak. Bizler kendilerinin arasına kıyamete kadar sürecek husûmet ve kin bıraktık. Her ne zaman harp içinde yangın çıkardılarsa Allah onu söndürdü. Yeryüzünü fesada vermeğe koşar dururlar ki Allah müfsidlerden hiçbir zaman hoşnut olmaz.	Yahudiler dediler ki: Allah’ın eli bağlıdır. Böyle dediklerinden ötürü kendi elleri bağlansın, la’net olsun. Hayır, O’nun iki eli de açıktır, nasıl dilerse öyle infak eder. Rabbinden sana indirilen; andolsun ki, onlardan çoğunun azgınlığını ve küfürünü arttıracaktır. Onların aralarına kıyamet gününe kadar sürecek kin ve nefret saldık. Savaş için ateşi ne zaman körükleseler; Allah, onu söndürür. Ve yeryüzünde fesada koşarlar. Allah, ise fesadçıları sevmez.	Yahudiler, Allahın eli sıkıdır derler. Sıkı olan onların elidir: Ve bu iddialarından dolayı (Allah tarafından) lanetlenmişlerdir. Tersine, Onun elleri sonuna kadar açıktır: O, (lütfunu) dilediği gibi dağıtır. Ama (ey Peygamber,) Rabbin tarafından sana indirilen her şey, onların çoğunun kibirli küstahlıklarında ve hakikati inkarda daha inatçı yapacaktır. Böylece biz, Kitab-ı Mukaddesin takipçileri arasına Mahşer Gününe kadar (sürecek) kin ve nefret tohumları saçtık: ne zaman savaş ateşi yaksalar Allah onu söndürür; ve onlar yeryüzünde yozlaşmayı ve çürümeyi arttırmak ellerinden geleni yaparlar: Allah ise yozlaşmaya ve çürümeye yol açanları sevmez.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	وَيَسْعُونَ=koşarlar فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde وَاللَّهُ=Allah da لَا يُحِبُّ=sevmez الْمُفْسِدِينَ=bozguncuları				
5. 65	أَهْلٌ=ehli وَلَوْ أَنَّنَا=eğer الْكِتَابِ=Kitap لَكَفَرْنَا=geçerdik وَأَنقَوَا=korunsalardı عَنهُمْ=onların وَلَا دَخَلْنَاهُمْ=ve onları sokardık النَّعِيمِ=nimeti bol جَنَّاتٍ=cennetlere	Eğer Kitap Ehli, iman edip kötülüklerden sakınsalar, günahlarını siler, onları nimetlerle dolu cennetlere koyardık.	Eğer Ehl-i Kitap iman edip Allah'tan korkaydılar günahlarını örter ve kendilerini nâz u nâim cennetlerine koyardık.	Eğer Ehl-i Kitap, iman edip de sakınsalardı; kötülüklerini örterdik ve onları Naim cennetlerine koyardık.	Eğer Kitab-ı Mukaddesin izleyicileri (gerçek) inanca ve Allaha karşı sorumluluk bilincine ulaşmış olsalardı, Biz gerçekten onların (geçmiş) kötülüklerini siler ve onları nimet bahçelerine sokardık;
5. 66	أَنَّهُمْ=onlar وَلَوْ=eğer أَقَامُوا=gereğince uygulasalardı وَالْإِنْجِيلَ=İncil'i تِ الْتَوْرَةَ=Tevrat'ı وَمَا أُنزِلَ=ve indirileni إِلَيْهِمْ=kendilerine مِّن رَّبِّهِمْ=Rablerinden لَأَكْلُوا=muhakkak ki yerlerdi مِّن فَوْقِهِمْ=üstlerinden وَمِن تَحْتِ=ve altından أَرْجُلِهِمْ=ayaklarının أُمَّةٌ=bir ümmet وَكَثِيرٌ=ama çoğu مُتَّقِدَةً=tutumlu مِّنْهُمْ=onlardan سَاءَ=ne kötü يَعْمَلُونَ=işler yapıyorlar	Eğer onlar Tevrat'a, İncil'e ve Rableri tarafından kendilerine indirilen Kur'an'a uygun yaşasalardı, başları üzerinden ve ayakları altından kaynaklanan nimetler yerlerdi. Onların içinde ılımlı, aşırı davranışlardan sakınan bir kesim var. Fakat çoğu ne fena işler yapıyor!	Eğer onlar Tevrat ile İncil'in ve Rab-bü'l-âlemîn tarafından kendilerine daha neler indirilmişse hepsinin ahkâmını yerine getireydiler, üzerlerindeki hava ile ayaklarının altındaki topraktan nimete müstağrak olacaktı. İçlerinden itidaline sahip ümmet yok değil, lâkin çoğu ne kötü işler yapıyor!	Eğer onlar; Tevrat'ı, İncil'i ve kendilerine Rabblarından indirilmiş olanı dosdoğru tutsalardı; muhakkak ki hem üstlerinden, hem de ayaklarının altlarından yiyeceklerdi. İçlerinden orta yolu tutan bir ümmet vardır. Onlardan bir çoğunun yapmakta oldukları şey ise ne kötüdür.	eğer onlar Tevrata, İncile ve Rableri tarafından kendilerine indirilmiş olan bütün (vahiy)lere uymuş olsalardı, gökyüzünün ve yerin tüm nimetlerinden yararlanırlardı. Onların bir kısmı doğru bir yol tutarlardı; çoğuna gelince, yaptıkları ne kötüdür onların!
5. 67	الرَّسُولَ=Elçi يَا=Ey بَلِّغْ=duyur مِّن رَّبِّكَ=Rabbinden إِلَيْكَ=sana وَأِنْ=eğer لَمْ تَفْعَلْ=bunu yapmazsan فَمَا بَلَّغْتَ=duyurmamış olursun رِسَالَتَهُ=O'nun mesajını وَاللَّهُ=Allah يَعِصْمُكَ=seni korur مِن النَّاسِ=insanlardan إِنَّ=doğrusu لَا يَهْدِي=yola iletmez الله=Allah الْكَافِرِينَ=kâfirler الْقَوْمَ=toplumunu	Ey Peygamber, Rabbin tarafından sana indirilen mesajı duyur. Eğer bunu yapmazsan O'nun elçisi olma görevini yerine getirmemiş olursun. Allah seni insanlardan korur. Allah kâfirleri doğru yola iletmez.	Ey Peygamber! Sana Rabbinden her ne indirilmişse tebliğ et. Etmeyen O'nun peygamberliğini yerine getirmeyen olmazsın (etmezsen sana gönderdiği ahkâmını tebliğ etmiş olmazsın). Allah seni insanlardan koruyacak, Allah'ın] kâfirlere yol vermeyeceğinde şüphelen olmasın.	Ey Peygamber; Rabbinden sana indirileni tebliğ et. Eğer yapmazsan; O'nun elçiliğini yapmamış olursun. Allah; seni insanlardan korur. Muhakkak ki Allah; kâfirler gûruhunu hıdayete erdirmez.	Ey Elçi! Rabbinden sana indirilenleri tebliğ et: Sen onu tam yapmadığın sürece Rabbinin mesajını (hiç) yaymamış olursun. (Görevini yaparsan) Allah seni (inanmayan) insanlardan koruyacaktır. Allah, hakikati inkar eden insanları doğru yola iletmez.
5. 68	أَهْلٌ=ehli يَا=Ey de ki الْكِتَابِ=Kitap لَسْتُمْ=siz değilsiniz عَلَى=üzerinde شَيْءٍ=bir esas حَتَّى=kadar تُقِيمُوا=uygulayınca وَالْإِنْجِيلَ=İncil'i تِ الْتَوْرَةَ=Tevrat'ı وَمَا أُنزِلَ=ve indirileni إِلَيْكُمْ=size مِّن رَّبِّكُمْ=Rabbinizden وَلَيَزِيدَنَّ=artıracaktır كَثِيرًا=çoğunun مِنْهُمْ=onlardan مَا أُنزِلَ=indirilen مِّن رَّبِّكَ=Rabbinden إِلَيْكَ=sana وَكُفْرًا=ve inkârını طُعْيَانًا=azgınlık فَلَا تَأْسَ=sen üzülme عَلَى الْقَوْمِ=toplumu için الْكَافِرِينَ=o kâfirler	De ki; «Ey Kitap Ehli, sizler Tevrat'a, İncil'e ve Rabbiniz tarafından size indirilen Kur'an'a gereği gibi uymadıkça boşluktasınız, hiçbir temele dayanmış değilsiniz.» Rabbin tarafından sana indirilen ayetler, onların çoğunun azgınlığını ve kâfirliğini arttıracaktır. O halde kâfirler için üzülme.	Onlara de ki: "Ey Ehl-i Kitap! Tevrat ile İncil'in ve Rab-bü'l-âlemîn tarafından sizlere daha neler indirilmişse hepsinin ahkâmını yerine getirmediğiniz sizler din denilebilecek bir şeye malik değilsiniz." Şu muhakkak ki sana Rabbinden indirilen Kur'an onlardan çoğunun tuğyanını, küfrünü büsbütün arttıracak, sakın tutup kâfirlere acıma.	De ki: Ey Ehl-i Kitap; Tevrat'ı, İncil'i ve Rabbinizden size indirileni dosdoğru tatbik etmedikçe; hiç bir şey üzerinde değilsiniz. Andolsun ki; Rabbindan sana indirilen; onlardan çoğunun azgınlık ve küfrünü arttıracaktır. Öyleyse o kâfirler gûruhu için tasalanma.	De ki: Ey Kitab-ı Mukaddesin takipçileri! Siz, Tevrata, İncile ve Rabbiniz tarafından size indirilen her şeye (tam olarak) uymadıkça inançlarınızı sağlam bir temele oturtmuş olmazsınız! Fakat (ey Peygamber,) Rabbin tarafından sana indirilenler, onların çoğunu kibirli küstahlıklarında ve intikarcılıkta daha inatçı yapacaktır. Ama hakikati inkar eden insanlara üzülme:
5. 69	الَّذِينَ آمَنُوا=inanımlar إِنَّ=şüphesiz وَالَّذِينَ هَادُوا=Yahudiler وَالصَّابِئُونَ=Sabiiler وَالنَّصَارَى=ve Hristiyanlar(dan) مِّنْهُمْ=kimseler آمَنَ=inanan وَالْيَوْمَ=ve gününe بِالله=Allah'a وَعَمِلَ=ve yapanlara الْآخِرَ=ahiret صَالِحًا=iyi işler فَلَا خَوْفٌ=korku yoktur عَلَيْهِمْ=onlara وَلَا هُمْ=ve onlara yoktur يَحْزَنُونَ=üzüntü de	Yahudilerden Sabiilerden (yıldızlara tapanlardan) ve hristiyanlardan Allah'a ve ahiret gününe inanarak iyi ameller işleyenler için korku söz konusu değildir, onlar hiç üzülmeceklerdir.	Mü'minlerden, Yahudilerden, Sâbiîlerden, Nasrânîlerden, Allah'a, sonra âhiret gününe iman ile beraber salâh işleyenler yok mu, işte onlar ne korku göreceklr, ne de mahzun olacaklar.	Doğrusu; iman edenler, yahudi olanlar, sabiiler ve hristiyanlardan Allah'a ve ahiret gününe inananlara, salih amel işleyenlere; hiç korku yoktur. Ve onlar, üzülecek de değildir.	çünkü, (bu ilahi kelama) iman edenler ve Yahudi itikadına uyanlar ile Sabiiler ve Hristiyanlardan Allaha ve Ahiret Gününe inanıp, doğru ve yararlı fiillerde bulunanlar ne korkacak, ne de üzüleceklerdir.
5. 70	أَخَذْنَا=biz almış لَقَدْ=andolsun مِيثَاقٍ=söz بَيْنِي=oğullarından إِسْرَائِيلَ=İsrail وَأَرْسَلْنَا=ve göndermiştik إِلَيْهِمْ=onlara رُسُلًا=elçiler كَلِمًا=ne zaman جَاءَهُمْ=onlara getirdiyse بِأَمْرِ=bir elçi بِشَيْءٍ=bir şey لَا تَهْوَى=istemediği أَنفُسَهُمْ=canlarının فَرِيقًا=bir kısmını كَذَّبُوا=yalanladılar وَفَرِيقًا=bir kısmını da يَقْتُلُونَ=öldürüyorlardı	Biz İsrailoğullarından kesin söz aldık ve onlara çok sayıda peygamber gönderdik. Fakat peygamberler kendilerine nefislerinin hoşuna gitmeyen bir mesaj getirdikçe kimisini yalanlıyor, kimisini de öldürüyorlardı.	Bizler Benî İsrail'den misak almış ve kendilerine peygamberler göndermiştik. Ne zaman bir peygamber onlara canlarının istemediği hükmü getirdi ise karşı geldiler. Bir takımına yalancı dediler, bir takımını ise öldürdülerdi.	Andolsun ki; İsrailoğullarından ahd almış ve onlara peygamberler göndermiştik. Ne zaman bir peygamber, onlara nefislerinin hoşlanmadığı bir şeyle gelmişse; bir kısmını yalanlamışlar, bir kısmını da öldürmüşlerdi.	Gerçek şu ki, biz İsrailoğullarından kesin bir taahhüt almış ve onlara elçiler göndermiştik: (ama) ne zaman bir elçi, onlara hoşlanmadıkları bir şey getiriyse (isyan ettiler:) o (elçi)lerin bir kısmını yalanladılar, diğerlerini de öldürdüler; yalanlamışlar, bir kısmını da öldürmüşlerdi.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
5. 71	وَحَسِبُوا=sandılar أَلَّا تَكُونَ=kopmayacak فَعَمُوا=kör oldular وَصَمُوا=sağır kesildiler تَابَ=tevbesini kabul etti ثُمَّ=sonra yine عَمُوا=kör وَصَمُوا=ve sağır kesildiler كَثِيرٌ=çokları بَصِيرٌ=görüyor بِمَا يَعْمَلُونَ=yaptıklarını	Bu cinayetleri hiçbir fitneye, hiçbir kargaşaya yol açmayacak sandılar. Gözleri kör ve kulakları sağır oldu. Sonra Allah tevbesini kabul etti, fakat arkasından çoğu yine kör ve sağır oldu. Hiç şüphesiz Allah onların ne yaptıklarını görüyor.	Hem bunlar başlarına hiçbir belâ gelmeyecek sandılar da hakikate karşı kör kesildiler, sağır kesildiler. Sonra Allah günahlarından geçti. Bunun üzerine içlerinden çoğu yine kör kesildiler, sağır kesildiler. Allah onların ne işlediklerini görüyor.	Bir fitne olmayacağını sandılar da körleştiler, sağır-laştılar. Sonra Allah kendilerine tevbe nasib etti. Sonra yine içlerinden bir çoğu, körleştiler ve sa-ğır-laştılar. Al-lah, işledikle-rini hakkıyla görücüdür.	(bunu yapmakla) kendilerine bir zarar gelmeyeceğini düşünüyorlardı; böylece (kalben) kör ve sağır oldu-lar. Sonra Allah on-ların tevbesini ka-bul etti: (ama son-ra) onların çoğu yi-ne körleşti, sağır-laştı. Allah onların bütün yaptıklarını görür.
5. 72	لَقَدْ=andolsun كَفَرُ=kâfir olmuşlardır إِنَّ=ancak الَّذِينَ قَالُوا=diyenler هُوَ الْمَسِيحُ=Mesih'tir مَرْيَمُ=oğlu وَقَالَ=halbuki demişti ki يَا Ey بَنِي=oğulları اعْبُدُوا=kulluk edin إِسْرَائِيلَ=İsrail رَبِّي=benim Rabbim وَرَبَّكُمْ=ve sizin Rabbiniz olan مَنْ=kim إِنَّهُ=zira يُشْرِكُ=ortak koşarsa بِاللَّهِ=Allah'a حَرَّمَ=haram etmiştir فَقَدْ=muhakkak ki الْجَنَّةَ=cenneti عَلَيْهِ=ona وَمَأْوَاهُ=ve onun varacağı yer وَمَا=yoktur النَّارُ=ateştir لِلظَّالِمِينَ=zalimlerin مِنْ أَنْصَارٍ=yardımcıları	Allah, Meryem-oğlu Me-sih' (İsa)'dır di-yenler kesinlikle kâfir olmuşlardır. Oysa Mesih de-miştir ki; «Ey İsrailoğulları, benim ve sizin Rabbiniz olan Allah'a kul-luk ediniz. Kim Allah'a ortak ko-şarsa Allah ona cenneti kesinlikle haram etmiştir, onun varacağı yer cehennem-dir, zalimlerin hiçbir yardım edeni yoktur.»	"Allah yok mu, işte o Meryem'in oğlu Mesih'tir" diyenle-rin kâfir oldukları meydanda. Mesih ise "Ey İsrail oğul-ları! Gelin benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a kulluk edin. Şundan haberiniz olsun ki Allah'a kim şerik koşarsa Al-lah'ın ona cenneti ni haram kıldığı muhakkak. Artık onun barınacağı yer ateş. Zâlimlerin imdadına geleceklerin ise vücudu yok" [dedi].	Meryem oğlu Mesih; ger-çekten Al-lah'ın kendisi-dir, diyenler andolsun ki; kâfir olmuşlar-dır. Halbuki Mesih demiştir ki: Ey İsrailo-ğulları; benim de Rabbim, sizin de Rab-bınız olan Al-lah'a kulluk edin. Zira her kim ki, Allah'a şirk koşarsa; muhakkak Al-lah, ona cen-neti haram eder ve onun varacağı yer, ateştir. Zalimlerin hiç yar-dımcıları yok-tur.	Gerçekten, Allah Meryem oğlu Me-sihdir diyenler ha-kikati inkar etmiş olurlar; (bizzat) Mesihin, Ey İsrailoğulları! (Yalnızca) hem benim Rab-bim, hem de sizin Rabbiniz olan Alla-ha kulluk edin! de-diğini gördükleri halde. Unutmayın, kim Allahtan başka bir varlığa ilahlık yakıştırırsa, Allah onu cennetten mahrum edecek ve böylelerinin varış yeri cehennem olacaktır: ve böyle-ce zalimler kendile-rine bir yardımcı bulamayacaklardır.
5. 73	لَقَدْ=elbette كَفَرُ=kâfir olmuşlardır إِنَّ=şüphesiz الَّذِينَ قَالُوا=diyenler ثَالِثُ=üçüncüsüdür وَمَا=oysa yoktur ثَلَاثَةً=üçün إِلَّا=başka مِنْ إِلَهِ=hiçbir ilah وَإِنْ=eğer إِلَهِ=ilahtan وَاحِدٌ=bir tek لَمْ يَنْتَهُوا=vazgeçmezlerse عَمَّا يَقُولُونَ=dediklerinden لَيَمَسَّنَّ=elbette dokunacaktır الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenlere مِنْهُمْ=onlardan عَذَابٌ=bir azab أَلِيمٌ=acı	Allah üçün üçüncüsüdür di-yenler de kesinlikle kâfir olmuş-lardır. Tek Al-lah'tan başka hiçbir ilâh mevcut de-hiçbir ilâh yoktur. Eğer onlar bu dediklerinden vazgeçmezler ise onların içinde kafirlerin başla-rına acıklı bir azap gelecektir.	"Allah üçün üçün-cüsüdür" diyenlerin kâfir oldukları âşikâr. Bir tek Al-lah'tan başka hiç-bir ilâh mevcut de-ğil. Eğer söyledik-lerinden geri dön-mezlerse, içlerin-den böyle küfre dalanlara dayanıl-maz azap isabet edeceğinden şüp-heleri olmasın.	Allah, gerçek-ten üçün üçüncüsüdür, diyenler an-dolsun ki; kâfir olmuşlardır. Halbuki hiç bri-tanrı yoktur, ancak bir tek tanrı vardır. Söylediklerin-den vazgeç-mezlerse; on-lardan kâfir olanlara acıklı bir azab do-kunacaktır.	Gerçekten, Tek Al-lahtan başka hiçbir ilah olmadığını gördükleri halde Bakın, Allah üçlü-nün üçüncüsüdür diyenler, hakikati inkar etmiş olurlar. Ve onlar bu iddiala-rından vazgeçme-dikçe, hakikati in-kar eden bu gibile-rin başına şiddetli bir azap gelecektir.
5. 74	أَفَلَا يَتُوبُونَ=hala tevbe etmiyorlar mı إِلَى اللَّهِ=Allah'a وَيَسْتَغْفِرُونَهُ=O'ndan af dilemiyorlar mı? غَفُورٌ=bağışlayandır رَحِيمٌ=esirgeyendir	Onlar Allah'a tevbe etseler, O'ndan af dile-seler olmaz mı? Hiç kuşkusuz Al-lah affedicidir, merhametlidir.	Acaba şunlar Al-lah'a rûcû ederek ondan mağfiret is-temezler mi? O Al-lah ki gufranına had, rahmetine pâyân bulunmaz.	Hala Allah'a tevbe edip O'ndan mağfi-ret dilemezler mi? Halbuki Allah; Ga-fur'dur, Ra-him'dir.	Öyleyse pişmanlık içinde Allaha yö-ne-lip Onun bağışlan-masını hala dile-meyecekler mi? Al-lah çok bağışlayı-cıdır, rahmet kay-nağıdır.
5. 75	مَا=değildir الْمَسِيحُ=Mesih مَرْيَمُ=Meryem رَسُولٌ=bir elçiden إِلَّا=başka bir şey خَلَتْ=gelip geçmiştir مِنْ قَبْلِهِ=ondan önce de وَأُمُّهُ=annesi de صِدِّيقَةٌ=dosdoğruydu كَانَا يَأْكُلَانِ=İkisi de yerledi الطَّعَامُ=yemek انْظُرْ=bak كَيْفَ=nasıl تُنَبِّئُ=açıklıyoruz أَيَّاتِ=ayetleri أَلَهُمْ=onlara أَنَّى=nasıl انْظُرْ=bak يُؤْفَكُونَ=çevriliyorlar	Meryemoğlu Mesih sadece bir peygamberdir. Ondan önce de birçok peygamber gelip geç-miştir. Annesi de özü- sözü doğru bir kadındı. Her ikisi de (öbür in-sanlar gibi) ye-mek yerlerdi. Bak biz onlara ayetlerimizi nasıl açık açık anlatı-yoruz ve sonra bak onlar bu ayetleri nerele-rinden çarpıtıyor-lar!	Meryem'in oğlu Mesih ancak pey-gamber, başkası değil. Kendisinden evvel de birçok peygamberler geç-ti. Anası da gayet doğru kadın. Her ikisi yemek yerler-di. Bak, ibret ala-caklar diye âyet-imizi onlara nasıl açık açık bildiriyoruz! Sonra da bak, nasıl haktan çevri-liyorlar!	Meryem oğlu Mesih, Pey-gamberden başka bir şey değildir. On-dan önce de peygamberler geçmiştir. An-nesi de dos-doğru bir ka-dındı. İkisi de yemek yerler-di. Bak, bu mesajla-rı onlara nasıl açık-ladık: ve sonra bak, nasıl ters yüz olmuştur onların zihinleri!	Meryem oğlu Me-sih sadece bir pey-gamberdir: (Diğer) bütün peygamber-ler ondan önce gel-ip geçti; onun an-nesi, hakikatten as-la sapmamış olan biriydi; ve onların ikisi de (diğer ölümlüler gibi) yi-yecekle beslenir-di. Bak, bu mesajla-rı onlara nasıl açık-ladık: ve sonra bak, nasıl ters yüz olmuştur onların zihinleri!
5. 76	قُلْ=de ki أَتَعْبُدُونَ=mi tapıyorsunuz? اللَّهُ=Allah'ı مِنْ دُونِ=bırakıp لَا يَمْلِكُ=gücü yetmeyen مَا=şeylere لَكُمْ=siz ضَرًّا=zarar vermeye وَلَا نَفْعًا=Allah وَاللَّهُ=Allah يَاğdu=Allah يَسْمِعُ=işiten هُوَ=odur ki الْعَلِيمُ=bilendir	De ki; «Allah'ı bırakıp size ne zarar ve ne de yarar dokundur-maya gücü yet-meyen nesnele-re mi tapıyorsun-uz? Oysa Allah herşeyi işitir ve herşeyi bilir.	Onlara de ki: "Al-lah'ı bırakırınız da sizlere ne hiçbir zi-yanı,-ne hiçbir fai-desi dokunamaya-caklara mı tapıyo-rsunuz?! Allah'a ge-lince işiten, bilen ancak O.	De ki: Allah'ı bırakıp da size ne bir zarar, ne de bir fay-da veremeyecek birine mi ibadet ediyorsunuz? Hal-buki Allah, Semi´, Ali ola-nın kendisidir.	De ki: Allahın yanı sıra size ne bir fayda sağlama ne de zarar verme gü-cü olmayan şeye mi taptınız? Oysa yalnız Allahtır her şeyi duyan, her şe-yi bilen!
5. 77	قُلْ=de ki يَا Ey أَهْلُ=ehli الْكِتَابِ=Kitap لَا تَغْلُوا=aşırılığa dalmayın فِي دِينِكُمْ=dininizde غَيْرَ الْحَقِّ=haksız yere وَلَا تَتَّبِعُوا=ve uymayın أَهْوَاءَ=keyiflerine قَوْمٍ=bir milletin ضَلُّوا=sapmış كَانَ=kesin olarak مِنْ قَبْلُ=önceden وَأَضَلُّوا=saptırmış	De ki; Ey Kitap Ehli, dininiz ko-nusunda gerçe-ğe aykırı aşırılık-lara kapılmayı-nız, sizden ön-ceki dönemlerde sapıtmış, bir çoklarını saptır-mış ve düz yolu şaşırması kimse-lerin keyfi arzula-rına uymayınız.	Yâ Muhammed, kendilerine şöyle söyle: "Ey Ehl-i Ki-tap! Dininizde hak-sız taşkınlıklar et-meyin, haksız ifrat-lar etmeyin." Vak-tiyle dalâle düşüp birçoklarını da dalâle düşüren, sonra yolun doğru-sundan sapan kimselerin he-vesâtına uymayın."	De ki: Ey Ehl-i Kitab; dininiz-de haksız yere haddi aşma-yın, daha ön-ce hem kendi sapmış hem de birçoğunu saptırmış ve doğru yoldan ayrılmış bir kavmin heves-lerine uyma-yın.	De ki: Ey İncilin ta-kipçileri! İnançları-nız(ın içerdiği hakikatın sınırları(nı) ihlal etmeyin; ve daha önce kendile-ri sapmış olup bir çoğunu da saptır-mış olan ve doğru yoldan halem sap-makta devam eden bir topluluğun mesnetsiz görüşle-rine uymayın.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	كَثِيرًا=birçoğunu da وَضَلُّوا=ve şaşmış عَنْ سَوَاءٍ=doğrusundan السَّبِيلِ=yolun				
5. 78	لَعْنٌ=lanet edilmiştir الَّذِينَ كَفَرُوا=nankörlerine مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ=israil دَاوُدَ=Davud عَلَى لِسَانِ=diliyle وَعِيسَى=ve İsa اِبْنِ=oğlu مَرْيَمَ=Meryem ذَلِكَ=çünkü بِمَا عَصَوْا=isyan etmişlerdi وَكَاثُوا يَعْتَدُونَ=ve saldırıyorlardı	İsrailoğullarının kafirleri, Davud'un ve Meryem'ın oğlu İsa'nın dilinden lanetlenmiştir. Bu lânetlenmelerinin sebebi, onların Allah'a karşı gelmeleri ve O'nun sınırlarını çiğnemeleri idi.	Benî İsrail'in küfre sapanları hem Davud'un, hem Meryem'in oğlu İsa'nın lisanından Allah'ın lanetine uğradılar. Bu da onların isyan etmeleri, Allah'ın hududunu aşmaları yüzündendi.	İsrailoğullarından küfredenler; Davud'un ve Meryem oğlu İsa'nın diliyle lanetlenmişlerdi. Bu; isyan etmeleri ve aşırı gitmelerindendi.	Hakikati inkar şartlanmış bulunan şu İsrailoğulları (zaten) Davudun ve Meryem oğlu İsanın diliyle lanetlenmişlerdir: Böyledir, çünkü onlar (Allaha) isyan ettiler; hak ve adalet sınırlarını ihlalde ısrarcı davrandılar.
5. 79	كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ=vazgeçmiyorlardı عَنْ مُنْكَرٍ=kötülükten لِنَبْسٍ=ne kötü فَعَلُوا=yaptıkları مَا=işler كَانُوا يَفْعَلُونَ=yapıyorlardı	Onlar işledikleri kötülüklerden birbirlerini sakındırmazlardı. Ne kadar kötü şeydi yaptıkları!	İşledikleri kötülükten birbirlerini hiç nehyetmezlerdi. (İşledikleri kötülükten bir türlü vazgeçmezlerdi). Kâsem ederim ki ettikleri pek çirkin idi.	Birbirlerinin yaptıkları fenalıklara engel olmuyorlardı. Yapmakta oldukları ne kötü idi.	Onlar birbirlerini yaptıkları iğrenç şeylerden vazgeçirmeye çalışmadılar: yaptıkları şey gerçekten ne kötü idi!
5. 80	كَثِيرًا=çoğunun تَرَى=görürsün مِنْهُمْ=onlardan يَتَوَلَّوْنَ=dostluk ettiklerini الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenlerle لِنَبْسٍ=ne kötüdür مَا قَدِمْتُ=yapıp gönderdiği لَهُمْ=kendileri için أَنْفُسُهُمْ=nefislerinin أَنَّ سَخِطَ=Allah gazabetmiştir عَلَيْهِمْ=onlara هُمْ=onlar وَفِي الْعَذَابِ=ve azabda خَالِدُونَ=sürekli kalacaklardır	Onların çoğunun kâfirleri dost edindiklerini görürsün. Bu davranışları kendilerine, Allah'ın gazabına uğramalarından ve sürekli azaba çarptılmalarından ibaret ne kadar kötü bir gelecek hazırlanmıştır.	İçlerinden çoğunu görürsün; Allah'ı tanımayan kimselelere yâr olurlar (Allah'ı tanımayan kimseleri dost edinirler). Allah'ın gazabına uğramalarını ve ebediyen azap içinde kalmalarını kendilerine yine kendilerinin ihzar etmesi ne yaman bir şey! (Allah'ı tanımayan kimselere yâr olurlar. Kendilerine yine kendilerinin ihzar ettiği ne yaman bir âkıbettir ki; Allah'ın gazabına uğrayacaklar ve ebediyen azap içinde kalacaklar).	Görürsün ki; onlardan çoğu, küfredenleri dost edinmektedirler. Nefislerinin kendileri için öne sürdüğü, ne kötüdür. Allah onlara gazab etmiştir ve azapta ebedi kalıcıdırılar.	(Ve şimdi) onların bir çoğunun hakikati inkar edenlerle dost olduklarını görebilirsin! İhtiraslarının onları sürüklediği şey (öyle) kötüdür (ki) Allah onlara gazap etmiştir; ve onlar azap içinde yaşayacaklardır.
5. 81	وَلَوْ=eğer كَانُوا يُؤْمِنُونَ=inansalardı بِاللَّهِ=Allah'a وَالنَّبِيِّ=Peygambere إِلَيْهِ=ona وَمَا أُنْزِلَ=ve indirilene مَا اتَّخَذُوهُمْ=onları edinmezlerdi وَلَكِنْ=ama أَوْلِيَاءَ=veli كَثِيرًا=çoğu مِنْهُمْ=onlardan فَاسْفُورَ=yoldan çıkmışlardır	Eğer onlar Allah'a, peygambere ve O'na indirilen Kur'an'a inansalardı, kâfirleri dost edinmezlerdi. Onların çoğu fasık, yoldan çıkmış kimselerdir.	Eğer Allah'a, sonra Peygambere ve Peygambere indirilen şeylere iman getirseydiler, onlara yâr olmayacaklardı. Lâkin içlerinden çoğu imandan uzaktalar.	Şayet Allah'a, Peygambere ve ona indirilene iman etmiş olsalardı; onları dost edinmezlerdi. Ne var ki, onların çoğu fasıklardır.	Çünkü, eğer onlar Allaha, kendilerine gönderilen Peygambere ve ona indirilen her şeye (gerçekten) inansalardı, bu (hakikat inkarcı)larını dost edinmezlerdi: Ama onların çoğu sapkındır.
5. 82	أَشَدَّ=en yaman تَلَجِدَنَّ=bulursun النَّاسِ=insanlar içerisinde عَدَاوَةً=düşman olarak لِلَّذِينَ آمَنُوا=inananlara الْيَهُودَ=Yahudileri وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا=ve ortak koşanları وَلَتَجِدَنَّ=ve bulursun أَقْرَبَهُمْ=en yakınları da مَوَدَّةً=sevgice لِلَّذِينَ آمَنُوا=inananlara إِنَّا=biz الَّذِينَ قَالُوا=diyenleri نُصَارِيَّ=Hristiyanlarız ذَلِكَ=çünkü مِنْهُمْ=onların içlerinde بِأَنَّ=şüphesiz قَسِيسِينَ=keşişler وَرُهَبَانًا=ve rahipler vardır وَأَنَّهُمْ=ve onlar لَا يَسْتَكَبِرُونَ=büyüklik taslamazlar	İnsanlar arasında müminlere en amansız düşman olanların yahudiler ve Allah'a ortak koşanlar olduğunu göreceksin. Buna karşılık müminlere en çok sempati duyanların «Biz hristiyanız» diyenler olduğunu göreceksin. Çünkü hristiyanlar arasında Allah'a bağlı bilgiler ve din adamları vardır ve onlar büyüklik taslamazlar.	Yâ Muhammed, iyi bil ki müminlere karşı insanlar arasından en şiddetli hasım Yahudilerle müşrikleri bulacağın gibi, mü'minleri sevebilmeye en yakın olanları da "Bizler Nasrânîyiz" diyenleri bulacaksın. Bu da bir kere içlerinde âlimler var, âbidler var. Bir de hakkı görünce kabulü azametlerine dokunmaz da onun için.	Andolsun ki, insanlardan, iman edenlere en şiddetli düşman olanlar yahudileri ve Allah'a şirk koşanları bulacaksın. Andolsun ki, onlardan iman edenlere sevgide en yakını da; Biz hristiyanlarız, diyenleri bulacaksın. Bunun sebebi: Onların içinde keşişler ve rahipler bulunmasından ve onların gerçekten büyüklük taslamamalarındandır.	Bütün insanlar içinde (bu ilahi kelama) inananlara en çok düşmanlık yapanların Yahudiler ve Allahtan başkasına ilahlık yakıştırmaya şartlanmış olanlar olduğunu kesinlikle göreceksin; ve bütün insanlar içinde (bu ilahi kelama) inananlara en çok şefkat gösterenlerin ise Biz Hristiyanız diyenler olduğunu göreceksin: böyledir, çünkü onlar arasında öyle keşişler ve rahipler var ki bunlar kibre kapılmamışlardır.
5. 83	وَإِذَا=zaman سَمِعُوا=dinledikleri مَا أُنْزِلَ=indirileni إِلَى الرَّسُولِ=Elçi'ye تَرَى=görürsün أَعْيَنَهُمْ=gözlerinin تَفِيزُ=dolup taşıtığını مِنَ الدَّمْعِ=yaşla مِمَّا عَرَفُوا=tanımlarından dolayı مِنَ الْحَقِّ=gerçekleri يَقُولُونَ=derler ki رَبَّنَا=Rabbimiz فَاكْتُبْنَا=bizi yaz آمَنَّا=inandık مَعَ=beraber الشَّاهِدِينَ=şahidlerle	Peygambere indirilen Kur'an'ı işitince gerçeği tanımlarının sonucu olarak gözlerinden yaşlar akarken onların şöyle dediğini görürsün: «Ey Rabbimiz, inandık, bizi de gerçeğe şahit olanlar arasında yaz.»	Hem Peygambere indirilen Kur'an'ı dinledikleri zaman âşına çıktıkları hakkın tesiriyle, gözlerini yaşla dolup boşanıyor görürsün. Derler ki: "Yâ Rabbe'l-âlemîn! İşte iman getirdik, Sen bizi birliğine şahit olanlarla beraber yaz.	Peygambere indirileni işittiklerinde; hakkı tanıdıklarından dolayı gözleri yaşla dolup taşar da derler ki: Rabbimiz; biz, iman ettik, bizi de şahidlerle beraber yaz.	Onlar bu elçiye indirileni anlamaya başladıkları zaman gözlerinden yaşlar boşaldığını görürsün, çünkü ondaki hakikatin bir kısmını tanırlar; (ve) Ey Rabbimiz derler, Biz inanıyoruz: öyleyse bizi hakikate şahitlik yapanlar ile bir tut.
5. 84	وَمَا لَنَا=biz neden لَا نُؤْمِنُ=inanmayalım بِاللَّهِ=Allah'a وَمَا جَاءَنَا=ve bize gelen مِنَ الْحَقِّ=gerçeğe وَنَطْمَعُ=umarken أَنْ يَدْخُلَنَا=bizi katmasını رَبَّنَا=Rabbimizin مَعَ=arasına الْقَوْمِ=toplumlar الصَّالِحِينَ=iyi	Rabbimizin bizi iyi kulları arasına katacağını umarken neden Allah'a ve bize gelen gerçeğe inanmayalım?	Hem neden Allah'a, sonra hak olarak bizlere ne gelmişse ona iman etmeyeceğiz ve Rabbimizin bizi salâh içindeki kullarıyla birlikte harîm-i rahmetine koymasını istemeyeceğiz?! (Hem bizler salâh içindeki kullarıyla birlikte Rabbimizin bizi de harîm-i rahmetine koymasını ister dururken neden Allah'a, sonra hak olarak bizlere ne gelmişse ona iman	Hem, Rabbimizin bizi salihler topluluğuyla beraber bulundurmamasını umarken niçin Allah'a ve bize gelen hakikate iman etmeyelim.	Ve Rabbimizin bizi dürüst ve erdemliler arasına katmasını o kadar şiddetle arzuladığımız halde nasıl Allaha ve bize indirilen hakikate inanmakta zaaf gösterebildirdik?

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
5. 85 فَأَنبَأَهُمُ =onlara verdi الله =Allah بِمَا قَالُوا =sözlerinden dolayı تَجْرِي =cennetler جَنَّاتٍ =altlarından مِنْ تَحْتِهَا =ırmaklar الْأَنْهَارُ =ebedi kalacakları خَالِدِينَ =içinde فِيهَا =mükâfâtı جَزَاءُ =işte budur وَذَلِكَ =güzel davrananların	Allah, onları bu sözlerinden dolayı, altlarından ırmaklar akan ve içlerinde ebedi olarak kalacakları cennetler ile ödüllendirdi. Bu iyi kulların mükâfatıdır.	İşte şu söylediklerinin ecri olarak Allah onlara içinde ebediyen kalacakları o altından ırmaklar akan cennetlerini verdi ki, iyilikten ayrılmayanların mükâfâtı budur.	Allah da onları dediklerinden dolayı; altlarından ırmaklar akan cennetlerle mükâfatlandırdı. Orada temelli kalacaklardır. İşte ihsan edenlerin mükâfâtı budur.	Ve bu inançları karşılığı Allah onları, mesken edinecekleri, içinden ırmaklar akan hasbahçelerle ödüllendirecektir: bu, iyilik yapanların ödülüdür;
5. 86 وَالَّذِينَ كَفَرُوا =inkâr edip وَكَذَّبُوا =yalanlayanlar بِآيَاتِنَا =ayetlerimizi أُولَئِكَ =işte onlar أَصْحَابُ =halkıdır الْجَحِيمِ =cehennem	Kafirilere, ayetlerimizi yalan sayanlara gelince, onlar temelli cehennemliktir.	Küfre sapanlara, âyâtımıza yalan diyenlere gelince, işte bunlar da cehennemliktirler.	Küfredip de ayetlerimizi yalanlayanlar, işte onlar, cehennem ashabıdırılar.	hakikati inkara ve mesajlarımızı yalanlamaya şartlanmış olanlara gelince, onlar yakıcı ateşe mahkumdurlar.
5. 87 الَّذِينَ آمَنُوا =inananlar يَا أَيُّهَا =Ey لَا تُحَرِّمُوا =haram etmeyin طَيِّبَاتٍ =güzel ve temiz şeyleri مَا أَحَلَّ =helal kıldığı الله =Allah'ın وَلَا تَعْتَدُوا =sınırı aşmayın كُم =size الله =Allah إِنْ =şüphesiz لَا يُحِبُّ =sevmez الْمُعْتَدِينَ =sınırı aşanları	Ey müminler, Allah'ın size helal kıldığı tertemiz nimetleri haram saymayın, sınırları aşmayın. Hiç kuşkusuz Allah sınırları aşanları sevmez.	Ey iman edenler! Allah'ın sizler için helâl kıldığı şeylerin güzellerini kendinize haram etmeyin ve böyle itidali aşmayın ki Allah ifrata gidenlerden hoşnut olmaz.	Ey iman edenler; Allah'ın size helal kıldığı iyi ve temiz şeyleri kendinize haram kılmayın ve haddi aşmayın. Doğrusu Allah, haddi aşanları sevmez.	Siz ey imana ermiş olanlar! Allahın size helal kıldığı hayatın güzelliğinden kendinizi yoksun bırakmayın, ama hakkın sınırlarını da aşmayın: Allah, sınırları aşanları asla sevmez.
5. 88 وَكُلُوا =yiyin مِمَّا رَزَقَكُمُ =size verdiği rızıklardan الله =Allah'ın حَلَالًا =helal وَاتَّقُوا =korkun الَّذِي أَنْتُمْ =sizin الله =Allah'tan مُؤْمِنُونَ =ve inandığınız	Allah'ın size bağışladığı helal ve temiz nimetlerden yiyin, kendisine iman ettiğiniz Allah'tan korkun.	Allah'ın sizleri merzûk eylediği nimetlerin helâl olanlarından, hoşunuza gidenlerinden yeyin ve Kendisine iman ettiğiniz Allah'tan korkun.	Allah'ın size verdiği rızıktan helal ve temiz olarak yeyin. Sizin kendisine iman etmiş olduğunuz Allah'tan da korkun.	O halde, Allahın rızık olarak size bağışladığı meşru güzelliklerden yararlanın ve iman ettiğiniz Allaha karşı sorumluluğunuzun bilincinde olun.
5. 89 لَا يُؤَاخِذُكُمُ =sizi sorumlu tutmaz الله =Allah بِالْغَوْرِ =lağvdan ötürü فِي أَيْمَانِكُمْ =yeminlerinizdeki وَلَكِنْ =fakat يُؤَاخِذُكُمُ =sizi sorumlu tutar بِمَا عَقَّدْتُمُ =bilerek yaptığınız الْأَيْمَانَ =yeminlerden ötürü فَكَفَّارَتُهُ =bunun keffareti عَشْرَةَ =on إِطْعَامِ =yedirmektir مَسَاكِينَ =fakiri مِنْ أَوْسَطِ =orta derecesinden مَا تُطْعَمُونَ =yedirdiğinizin أَوْ =yahut أَهْلِيكُمْ =ailenize أَوْ =ya da كِسْفَتُهُمْ =onları giydirmek تَحْرِيرُ =hürriyete kavuşturmaktır فَمَنْ رَقَبَةٍ =bir köleyi لَمْ يَجِدْ =bulamayan ثَلَاثَةَ =üç فَصِيَامِ =oruç tutsun ذَلِكَ =işte budur أَيَّامٍ =gün كَفَّارَةً =keffareti إِذَا =zaman أَيْمَانِكُمْ =yeminlerinizin حَلَفْتُمْ =yemin ettiğiniz وَاحْفَظُوا =koruyun كَذَلِكَ =böylece أَيْمَانَكُمْ =yeminlerinizi الله =Allah يُبَيِّنُ =açıklıyor لَعَلَّكُمْ =umulur ki آيَاتِهِ =ayetlerini تَشْكُرُونَ =şükredersiniz	Allah size ağır alışkanlığı ile yaptığınız yeminlerden dolayı değil, bilerek yaptığınız yeminlerden dolayı sorumlu tutar. Böyle bir yemini bozmanın cezası, kefareti ya ailenize yedirdiğiniz yemeğin ortalaması üzerinden on yoksulu doyurmak ya yine on yoksulu giydirmek ya da bir köle azad etmektir. Bunların hiçbirini bulamayan (yapamayan) kimse, üç gün oruç tutar. İşte bozdunuz yeminlerin cezası, kefareti budur. Yeminlerinizi tutun Allah, şükredesiniz diye, size ayetlerini böyle açık anlatıyor.	Bilmeyerek edilen yeminlerinizden dolayı Allah sizleri muâheze buyurmaz, lâkin bile bile bağladığınız yeminleri kıldığınız için sizleri muâheze buyurur. Kefareti ise çoluğunuz, çocuğunuza yedirdiğinizin orta derecesinden on fakiri doyurmak, yahut giydirmek, yahut bir esir azat etmektir. Bunları bulamayan üç gün oruç tutar. İşte bu, yemin eder de hânis olursanız yeminlerinizin kefareti. Bununla beraber yeminlerinizi gözetin, irşadından dolayı şükredersiniz diye Allah sizlere âyâtını böylece bildiriyor.	Allah size rasgele yeminlerinizden dolayı değil, bile bile ettiğiniz yeminlerden ötürü sorumlu tutar. Onun kefareti; ailenize yedirmekte olduğunuzun ortalamasından, on düşkünün yedirmek, yahut giydirmek veya bir köle azad etmektir. Kim de bunları bulamazsa; üç gün oruçtur. İşte bu, yemin ettiğiniz vakit yeminlerinizin keffaretidir. Yeminlerinizi tutun. Şükredersiniz diye Allah ayetlerini size işte böyle açıklar.	Allah, düşünmeden ağızınızdan kaçırıp verdiğiniz yeminlerden dolayı sizi sorumlu tutmaz, ama bilerek ve isteyerek yaptığınız yeminlerden sorumlu tutacaktır. Böylece, yemininizi bozma karşılığında, on yoksulu kendi ailenize yedirdiğinizin hemen aynısı ile beslemeniz veya onları giydirmeniz veya bir insanı öz gürlüğüne kavuşturmanız gerekir; buna imkanı olmayan ise (onun yerine) üç gün oruç tutacaktır. Her ne zaman yemin eder (ve onu bozar)sanız yeminlerinizin kefareti işte bu olacaktır. Öyleyse yeminlerinize sadık olun. Allah mesajlarını size böylece açıklar ki şükredici olasınız.
5. 90 الَّذِينَ آمَنُوا =inananlar يَا أَيُّهَا =Ey الْخَمْرُ =şarap إِنَّمَا =şüphesiz وَالْمَيْسِرُ =kumar وَالْأَنْصَابُ =dikili taşlar وَالْأَزْلَامُ =şans okları مِنْ عَمَلٍ =iş رَجِسٌ =bırsak pisliktir الشَّيْطَانُ =şeytan فَاجْتَنِبُوهُ =bunlardan kaçının لَعَلَّكُمْ =umulur ki تُفْلِحُونَ =kurtuluşa eresiniz	Ey müminler, içki, kumar, anıt taşları, fal okları şeytan işi iğrençliklerdendir, bunlardan uzak durun ki, kurtuluşa eresiniz.	Ey iman edenler! Şarap ve kumar da, yaptıkları putlar da fal açtıkları (et paylaştıkları) oklar da şeytan işi maddar bir şey, başka değil. Sizler ondan uzak durun ki felâha çıkabilesiniz.	Ey iman edenler; içki, kumar, dikili taşlar ve fal okları; ancak şeytan işi pisliklerdir. Bunlardan kaçının ki, felaha eresiniz.	Siz ey imana ermiş olanlar! Sarhoşluk veren şeyler, şans oyunları, putpe-restçe uygulamalar ve gelecek hakkındaki kehanette bulunmak, Şeytan işi iğrenç kötülüklerden başka bir şey değildirler: O halde onlardan kaçının ki mutluluğa eresiniz!
5. 91 إِنَّمَا =şüphesiz يُرِيدُ =istiyor الشَّيْطَانُ =şeytan أَنْ يُوقِعَ =sokmak الْعَدَاوَةَ =düşmanlık بَيْنَكُمْ =aranıza وَالْبَغْضَاءَ =ve kin فِي الْخَمْرِ =şarap وَالْمَيْسِرِ =ve kumar ile وَيَصُدَّكُمْ =ve sizi alıkoymak عَنْ ذِكْرِ =anmaktan الله =Allah'ı وَعَنِ الصَّلَاةِ =ve namazdan أَنْتُمْ =siz	Şeytan içki ve kumar yolu ile aranıza kin ve düşmanlık tohumları ekmek, sizi Allah'ı anmaktan ve namazdan alıkoymak ister. Artık bunlara son veriyorsunuz değil mi?	Şarap ile kumar yüzünden şeytan ancak aranıza husûmet düşürmeyi, bir de sizleri Allah'ı anmaktan, namaz kılmaktan alıkoymayı istiyor. Vazgeçiyorsunuz değil mi? (Acaba vazgeçecek misiniz?/Nasıl, vazgeçtiniz mi?)	Şeytan; ancak içki ve kumar yüzünden aranıza düşmanlık ve kin sokmak ve sizi Allah'ı anmaktan ve namazdan alıkoymak ister. Artık vazgeçersiniz değil mi?	Şeytan, sarhoşluk verici şeyler ve şans oyunları ile sadece aranıza düşmanlık ve nefret sokmaya ve sizi Allahı anmaktan ve namazdan alıkoymaya çalışır. O halde, (artık) vazgeçmeyecek misiniz?

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
5. 92	اَللّٰهُ=Allah'a وَاطِيعُوا=ve itaat edin وَاطِيعُوا=ve itaat edin الرَّسُولَ=Elçi'ye وَاحْذَرُوا=eğer فَاعْلَمُوا=bilin ki تَوَلَّيْتُمْ=dönerseniz أَنَّمَا=şüphesiz عَلَى رَسُولِنَا=elçimize düşen الْمُبِينُ=açıkça دُيُورِمَاKIRILTI	Allah' a ve peygambere itaat ediniz, onlara karşı gelmekten sakının. Eğer bu direktife sırt çevirirseniz, biliniz ki, Peygamberimizin görevi sadece açıkça duyurmaktır.	Allah'a itaat edin, Peygambere itaat edin, karşı durmaktan çekinin (<i>Al-lah'ı dinleyin, Peygamberi dinleyin, dinlememekten çekinin</i>). Eğer söylediklerinden yüz çevirirseniz, gönderdiğimiz Peygamberin açık bir tebliğden başka vazifesi olmadığından haberiniz olsun.	Allah' a itaat edin, Rasule itaat edin ve sakının. Yüz çevirecek olursanız, bilinki; peygamberimize düşen, yalnız açıkça tebliğ etmektir.	Öyleyse Allaha ve Elçisine itaat edin ve (kötülüklere karşı) her zaman hazırlıklı olun: Eğer yüz çevirirseniz, bilin ki Bizim Elçimizin görevi, (kendisine emanet edilen) mesajı apaçık tebliğ etmekten ibarettir.
5. 93	عَلَى=üzerine لَيْسَ=yoktur الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar وَعَمِلُوا=ve yapanlara الصَّالِحَاتِ=iyi işler فِيمَا=öbürü بِغُنَاحٍ=bir günah طَعَمُوا=yediklerinden إِذَا مَا=bundan böyle وَأَمَّنُوا=inandıkları وَعَمِلُوا=ve yaptıkları ثُمَّ=sonra الصَّالِحَاتِ=iyi işler اتَّقُوا=korunup وَأَمَّنُوا=inandıkları أَتَقُوا=korunup ثُمَّ=ve yine وَأَحْسَنُوا=iyilik ettikleri takdirde وَاللَّهُ=Allah يُحِبُّ=sever الْمُحْسِنِينَ=güzel davrananları	İman edip iyi ameller işleyenler, Allah' tan korkup iman ettikleri, arkasından yine Allah' tan korkup müminliklerini devam ettirdikleri ve sonra yine Allah' tan korkup iyilik yaptıkları takdirde vaktiyle tattıkları haram yiyecek ve içeceklerden dolayı sorumlu tutulmazlar. Hiç kuşkusuz Allah, iyilik yapanları sever.	Ey iman edip de salâh işleyen kimseler! Haramdan sakındıktan ve imanlarında sebat ile salâhlarına devam eyledikten başka takvalarında ve imanlarında rûsûh bulduktan ve bu takva ile beraber ihsan ettikten sonra hoşlarına giden şeyleri yedikleri için kendilerine günah yok. Allah ihsan edenlerden hoşnut olur. (... sonra haram olmadıkça evvelki yemeyip içtikleri için kendilerine günah yok. Allah ihsan edenlerden hoşnut olur.)	İman edip salih amel işleyenler, sakınırlar, inanırlar ve salih amel işlerlerse; sonra sakınır ve ihsan ederlerse; daha önce tatmış olduklarından dolayı bir sorumluluk yoktur. Allah, ihsan edenleri sever.	İmana ermiş olup doğru ve yararlı işler yapanlar, Allaha karşı sorumluluk bilinci duydukları ve (gerçekten) inanıp doğru ve yararlı işler yaptıkları sürece her istediklerinden serbestçe yararlanabilirler: yeter ki Allaha karşı sorumluluk bilinci duymaya ve iman etmeye devam etsinler ve Allaha karşı sorumluluklarının bilincine daha çok versinlar ve iyilik yapmakta arzulu ve kararlı davransınlar. Allah iyilik yapanları sever.
5. 94	Ey يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar اللَّهُ=Allah أَلَيْسَ بِكُفْرٍ=sizi dener بِشَيْءٍ=bir kısım أَيَّدِيكُمْ=ellerinizin وَمِنْ مَّا حَكُمْتُمْ=ve mızraklarınızın لِيَعْلَمَ=bilmek için اللَّهُ=Allah مَنْ=kimin يَخَافُهُ=kendisinden korktuğunu بِالْغَيْبِ=gizlide فَمَنْ=kim اعْتَدَى=saldırıda bulunursa بَعْدَ=sonra ذَلِكَ=bundan عَذَابٌ=bir azab فَلَهُ=onun için vardır عَذَابٌ=bir azab أَلِيمٌ=acı	Ey müminler, Allah' kendisini görmeksizin O'ndan kimlerin korktuğunu belirlemek için sizleri, ihsanlı iken ellerinizin ve mızraklarınızın erişebileceği av hayvanları aracılığı ile dener. Kim bu denemeden sonra yasakları çiğnerse, kendisini acıklı bir azap beklemektedir.	Ey iman edenler! Haberiniz olsun, Allah'ı görmediği halde O'ndan korkanları meydana çıkarmak için Allah sizleri, hem de av gibi bir şeyle muhakkak surette imtihan edecek. Bir av bolluğu ile ki işiterseniz elleriniz de yetişebilecek, mızraklarınız da. Kim bunun üzerine tâattan çıkarsa dayanılmaz bir azâba uğrayacağını bilsin.	Ey iman edenler; Allah, görmeksizin kendisinden korkanları ayırdetmek için; elinizin ve mızraklarınızın ulaştığı avdan bir şeyle sizi, mutlaka dener. Bundan sonra da her kim, haddi aşarsa; ona elem verici bir azab vardır.	Siz ey imana ermiş olanlar! Allah, (hac esnasında) ellerinizin ve silahlarınızın menziline girebilen (hayvanları) avlamak yoluyla sizi mutlaka sınayacaktır, ki insan idrakinin ötesinde olmasına rağmen kendisinden korkanları ayırt etsin. Bütün bulardan sonra hakikat sınırlarını aşana gelince, onu şiddetli bir azap beklemektedir!
5. 95	Ey يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar الصَّيِّدَ=av لَا تَقْتُلُوا=öldürmeyin وَأَنْتُمْ=siz حُرِّمَ=ihramda iken وَمَنْ=kim قَتَلَهُ=onu öldürürse مِنْكُمْ=sizden مُتَعَمِّدًا=kasden فَجَزَاءٌ=cezası vardır مِثْلٌ=dengi olan مَا قَتَلَ=öldürdüğünün مِنْ النَّعَمِ=bir hayvan يَحْكُمُ بِهِ=karar vereceği عَدْلٌ=adil دَوَا=iki kişinin هَدْيًا=bir kurban مِنْكُمْ=içinizden بِالْكَعْبَةِ=Kâbe'ye بِالْغِ=varacak كُفَّارَةً=keffareti أَوْ=yahut طَعَامٌ=yedirme مَسَاكِينَ=yoksullara ذَلِكَ=buna عَدْلٌ=denk يَا DA=ya da لِيَذُوقَ=ta ki tadsın وَبِالْأَمْرِ=yaptığı işin وَبِالْأَمْرِ=yaptığı işin وَبِالْأَمْرِ=yaptığı işin عَفَا=affetmiştir اللَّهُ=Allah عَفَا=geçmiş وَمَنْ=kim عَادَ=düşmanlık ederse فَيَنْتَقِمُ=öc alır وَاللَّهُ=Allah مِنْهُ=ondan وَاللَّهُ=Allah عَزِيزٌ=daima galiptir ذُو انْتِقَامٍ=öç alandır	Ey müminler, ihsanlı iken av hayvanı yurmayınız. Kim bu durumdayken bilerek bir av hayvanı vurursa, işlediği suçun vebalini tadması için, içinizden iki adil kişinin vurulan av hayvanının dengi olduğuna karar verecekleri bir kurbanlığı, ceza olarak, Kabe ye ulaştırıp kesmesi ya kefarete olarak yoksullara yemekte yedirmesi yada bunun dengi kadar gün oruç tutması gerekir. Allah geçmiştekileri affetmiştir. Fakat kim bir daha aynı suçu işlerse Allah ondan öç alır. Hiç kuşkusuz Allah üstün iradeli ve öç alıcıdır.	Ey iman edenler! İhramda iken av öldürmeyin, içinizden her kim onu bile bile öldürürse, kendisine terettüp eden ceza ya Haram'de kesilecek kurbanlık olmak üzere mevaşiden bir hayvandır ki öldürdüğü avın dengi olduğuna aranızdan adalet sahibi iki adam hakem[lik] etmeli, yahut ya fakirleri doyurmak gibi, ya oruç olarak bunun muâdili bir kefarettir. Ta ki ettiğinin bu suretle vebalini tatmış olsun. Allah geçmişî af buyurdu. Kim yeniden işlerse bilsin ki Allah ondan intikam alacak. Allah azîzdır, intikam sahibidir.	Ey iman edenler; siz ihsanlı iken avı öldürmeyin. Sizden her kim; bile bile onu öldürürse; öldürdüğü o hayvanın benzeri bir ceza vardır ki, Ka'be'ye ulaşmış bir kurbanlık olmak üzere, buna içinizden adil iki kişi hükmedecektir. Yahut düş-künlere yemek yedirmek şeklinde keffaret veya onun dengi oruç tutmaktır. Ta ki yaptığının vebalini tatmış olsun. Allah; geçmiştekileri affetmiştir. Kim de sonradan böyle yaparsa; Allah, ondan intikamını alır. Allah, Aziz'dir, intikam sahibidir.	Siz ey imana ermiş olanlar! Hac yaparken av hayvanı öldürmeyin. Ve sizden kim onu kasten öldürürse, öldürdüğüne eş değerdeki hayvanı iki dürist kişinin onunla ilgili vereceği karara istinaden kurban edilmek üzere Kabeye getirerek tazmin etmekle yükümlüdür; yahut muhtaçları doyurmak suretiyle veya ona denk olacak kadar oruç tutarak günahının kefareti ödemedir: (Bu,) yaptığı fiilin tam ağırlığını hissedebilsin diyerdir. Allah geçmişî silmiştir. Ama her kim onu yeniden işlerse, Allah cezasını ona gösterecektir. Zira Allah kudret sahibidir, kötülerden intikamını alandır.
5. 96	لَكُمْ=size أَجَلَ=helal kılındı صَيْدُ=avı الْبَحْرِ=deniz وَوَطْعَامُهُ=ve yiyeceği لَكُمْ=size مَتَاعًا=geçimlik olarak وَاللِّسِيرَةِ=ve yolculara وَحَرِّمَ=ve yasaklandı صَيْدُ=avı الْبَرِّ=kara مَا دُمْتُمْ=olduğunuz sürece وَأَتَّقُوا=korun إِهْرَامًا=ihramda وَالَّذِي إِلَيْهِ=huzuruna اللَّهُ=Allah'tan تُحْشَرُونَ=toplanacağınız	Deniz hayvanlarını avlamak ve hem kendiniz hem de yoksullar için besin maddesi olarak yemek size helâl kılındı. Huzurun da bir araya getirileceğiniz Allah' tan korkunuz.	Deniz avı ile onu yemesi hem kendinize, hem yolda olanlarınıza medar olmak üzere sizler için helâl kılındı. Kara avı ise ihramda bulunduğunuz müddetçe üzerine haram kılındı. Sizler haşrolunup karşısına çıkacağınız Allah'tan korkun.	Deniz avı ve onu yemek; size de, yolculara da geçimlik olmak üzere helal kılınmıştır. İhramlı bulunduğunuz sürece, karı, avı haram kılınmıştır. Hem, huzuruna varıp toplanacağınız Allah' tan korkun.	Sularda yapılan her türlü avlanma ve denizin hem (yerleşik olan) sizler için hem de gezginler için rızık olarak su yüzüne çıkardıkları sizin için meşrudur; ama hacda iken karada avlanmanız size yasaklanmıştır. Ve hepinizin varıp toplanacağı Allaha karşı sorumluluğunuzun bilincinde olun.
5. 97	اللَّهُ=Allah جَعَلَ=kıldı الْكَعْبَةَ=Kâbe'yi الْبَيْتِ الْحَرَامِ=Beyt-i Haram'ı لِلنَّاسِ=insanlar için قِيَامًا=durak	Allah, Kabe'yi, o dokunulmaz evi, insanların için güvenli bir barınak kıldı. Savaşılması yasak ayları, kurbanlıkları ve (bu bölgeye si-	Allah Kâbe'yi, o Beyt-i Haram'ı insanların için medâr-ı hayat kıldığı gibi, Şehr-i Haram'ı da boyunlarında bağ olmayan kurbanları da, bağ olanları da	Allah Ka'be'yi, o haram evi insanların için hayat ve güvenli kaynağı kıldı. Keza o haram olan ayı da, kurba-	Allah, Kabeyi, o Beytul-Haram'ı bütün insanlık için bir sembol kıldı; ve (aynı şekilde) kutsal (hac) ayı ve boyunlarında takı olan kurbanlıklar,

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
وَالشَّهَرِ=ve ayı الْحَرَامِ=haram وَالْهَدْيِ=ve kurbanı وَالْقَلَائِدَ=ve tasmalı kurbanlıkları لَتَعْلَمُوا=anlayasınız بِذَلِكَ=böylece اللّٰهُ=Allah'ın شُۡۢۢۢۢۢۢۢ=şüphesiz مَا=olanları يَعْلَمُ=bildiğini فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde وَمَا=ve olanları فِي الْأَرْضِ=yerde وَأَنَّ=ve şüphesiz اللّٰهُ=Allah'ın بِكُلِّ شَيْءٍ=herşeyi عَلِيمٌ=bilici olduğunu	ğınma gösterge-si olarak takılan) gerdanlıkları da bu dokunulmaz-lığın kapsamına aldı. Allah'ın göklerde ve yer-yüzünde olan her şeyi bildiğini, O'nun bilgisinin her şeyi kapsa-mına aldığını bi-lesiniz diye bunu böyle yaptı.	medâr-ı hayat kıl-dı. Bu ise şunu bilmeniz için ki yer-lerde göklerde ne varsa hepsini Allah biliyor. Allah ilmiyle herşeyi muhît.	nı da, boynu bağlı olan kurbanlıkları da. Bu, Al-lah'ın gökler-de ve yerde olanları bildi-ğini ve Al-lah'ın gerçe-ten her şeyi bilici olduğunu bilmeniz için-dir.	Allahın göklerde ve yerde olan her şey-in tam bilgisine sahip bulunduğunu size anlatmayı amaçla(yan sem-bollerdi)r.
5. 98 اَعْلَمُوا=iyi bilin ki أَنَّ=şüphesiz اللّٰهُ=Allah'ın شَدِيدٌ=çetindir الْعِقَابِ=cezası وَأَنَّ=ve şüphesiz اللّٰهُ=Allah غَفُورٌ=bağışlayandır رَحِيمٌ=esirgeyendir	Biliniz ki, Allah, azabı ağır olan, bunun yanında da affedici ve merhametli olandır.	Bilin ki Allah'ın azâbı dayanılır gibi değil. Bilin ki Al-lah'ın gufranı had-siz, rahmeti niha-yetsiz.	Bilin ki; Allah, gerçekten azabı pek çe-tin olandır. Ve Allah; gerçek-ten Gafur'dur, Rahim'dir.	Bilin ki Allah ceza-landırmada çetin-dir; ve Allah çok bağışlayıcıdır, bir rahmet kaynağıdır.
5. 99 الرَّسُولِ=Elçi'ye مَا=düşen عَلَى=üzerinde إِلَّا=sadece الْبَلَاغُ=duyurmaktır مَا=şeyleri يَعْلَمُ=bilir اللّٰهُ=Allah شُبُّۢۢۢۢۢۢۢ=açığa vurduğunuz وَمَا تَكْتُمُونَ=ve gizlediğiniz	Peygamberin görevi sadece duyurmaktır. Al-lah gerek açığa vurduğunuz ve gerekse gizledi-ğiniz duyguları iyi bilir.	Peygamberin üze-rinde tebliğden başka vazife yok. Sizlerin meydana vurduğunuz da, gizli tuttuğunuzu da Allah biliyor.	Peygamberin vazifesi sade-ce tebliğdir. Allah; sizin açıkladıklarınızı da, gizle-diklerinizi de bilir.	Peygamber, (ken-disine emanet edi-len) mesajı tebliğ etmekten başka bir şeyle yükümlü de-ğildir: ve Allah, si-zin açıktan yaptığınız her şeyi ve bü-tün gizlediklerinizi bilir.
5. 100 لَا يَسْتَوِي=bir olmaz الْخَبِيثُ=murdarla وَالطَّيِّبُ=temiz أَعْجَبَكَ=hoşuna gitse de وَلَوْ=şayet الْخَبِيثُ=murdarın كَثْرَةُ=çokluğu اللّٰهُ=Allah'tan فَاتَّقُوا=o halde korkun أُولِي=sahipleri يَا=ey الْأَلْبَابِ=sağduyu لَعَلَّكُمْ=umulur ki تُفْلِحُونَ=kurtuluşa erersiniz	De ki; «Mur-dar'ın çokluğu (yaygınlığı) se-nin beğenini ka-zanmış olsa da, murdar ile temiz (aslında) bir de-ğildir. Buna göre ey sağduyulu kimseler, Al-lah'tan korkunuz ki, kurtuluşa ere-siniz.»	Yâ Muhammed, onlara de ki: "Mur-dar, çokluğu ile sende kendisine karşı bir meyil uyandırsa bile hiç-bir zaman murdar-la pâk bir olamaz. Ey düşünür beyni olanlar, Allah'tan korkun ki felâha erebilesiniz."	De ki: Murdarı çokluğu hoşu-nuza gitse de; murdarla te-miz bir olmaz. Öyleyse ey akıl sahipleri; Allah'tan kor-kun ki kurtu-luşa eresiniz.	De ki: Kötü ve çir-kin olan şeyler ile iyi ve güzel şeyler mukayese edile-mez, kötü şeylerin bir çoğu sana bü-yük zevk verse bile. O halde, siz ey derin kavrayış sa-hipleri, Allaha karşı sorumluluğunuzun bilincinde olun ki mutluluğa eresiniz!
5. 101 الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar يَا أَيُّهَا=Ey لَا تَسْأَلُوا=sormayın عَنْ أَشْيَاءَ=şeyleri إِنْ تُبَدَّ=açıklandığında لَكُمْ=size تَسْأَلُوا=sorarsanız وَأِنْ=eğer تَسْأَلُوا=sorarsanız عَنْهَا=onları حِينَ=vakit يُنَزَّلُ=indirildiği الْقُرْآنُ=Kur'an تُبَدَّ=açıklanır لَكُمْ=size عَفَا=halbuki geçmiştir اللّٰهُ=Allah عَنْهَا=onlardan وَاللّٰهُ=Allah غَفُورٌ=bağışlayandır حَلِيمٌ=halimdir	Ey müminler, açıklandıkları takdirde zorunu-za gidecek ko-nuları sormayın, eğer Kur'an inerken bu konu-ları sorarsanız onlar size açık-lanır. Oysa Allah onlara değin-memiştir. Hiç şüphesiz Allah affedicidir, yu-muşaktır. (ha-limdir).	Ey iman edenler! Peygambere öyle bir takım şeyler sormayın ki, size cevabı verse canı-nızı sıkacak, bu-nunla beraber Kur'an indirilmekte iken sorarsanız cevabı da verilecek. Allah şimdiye kadar olanları af buyurdu. Allah'ın gufranı hadsiz, hilmi nihayetsiz.	Ey iman eden-ler; size açık-lanınca hoşu-nuza gitmeyecek olan şey-leri sormayın. Ku'ran indiril-irken onları soracak olur-sanız, size açıklanır. Al-lah, bunları af-fetmiştir. Al-lah; Gafur'dur, Halim'dir.	Siz ey imana ermiş olanlar! (Kesin hu-kuki kurallar şek-ilinde) açıklandığı taktirde sizi sıkıntı-ya sokabilecek olan konular hak-kında soru sorma-yın; zira, Kuran vahyedilirken onlar hakkında soru sor-saydınız, size (hu-kuki kurallar şek-ilinde) açıklanabilir-lerdi. Allah, bu ko-nuda (sizi her türlü yükümlülükten) azat etmiştir: Zira Allah, çok bağışla-yıcıdır, halimdir.
5. 102 قَدْ=muhakkak سَأَلَهَا=onları sormuştu da قَوْمٌ=bir toplum da مِنْ قَبْلُكُمْ=sizden önce gelen ثُمَّ=sonra أَصْبَحُوا=olmuşlardı بِهَا=onları كَافِرِينَ=inkâr eden	Sizden önceki bir ümmet böyle konuları sordu, fakat sonra bun-lar yüzünden ka-fir oldular.	Evet, sizlerden ev-vel bu sualleri bir-takımları sormuştu da aldıkları cevap-lar üzerine kâfir olmuşlardı.	Sizden önce bir kavim onla-rı sormuştu da, sonra o sebeple kafir-ler olmuştu.	Sizden önceki in-sanlar da böyle so-rular sormuş ve sonuçta hakikati inkara varmışlardı.
5. 103 اللّٰهُ=Allah مَا جَعَلَ=yapmamıştır مِنْ بَحِيرَةٍ=bahire وَلَا سَائِبَةٍ=saibe وَلَا وَصِيلَةٍ=vasile وَلَا حَامٍ=ve ham وَلَكِنْ=fakat الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler يَفْتَنُونَ=uyduruyorlar عَلَى اللَّهِ=Allah'a الْكَذِبُ=yalan وَأَكْثَرُهُمْ=ve çokları da لَا يَعْقِلُونَ=akıl erdiremiyorlar	Allah, Bahire, Saibe, Vesile ve Hami diye bir şey koymamıştır. Fakat kâfirler Al-lah adına yalan uydururlar. Onla-rın çoğu düşün-me yeteneğın-den yoksundur.	Ne bahîre, ne sâi-be, ne vasile, ne hâmi gibi şeyleri hiçbir zaman Allah meşru buyurmadı. Lâkin küfre dalan kimseler Allah nâmına yalan söy-leyerek O'na iftira ediyorlar. Çokları da bir şey düşün-ecek gibi değiller.	Allah; ne Bahi-re'den, ne Sa-ibe'den, ne Vasile'den, ne de Ham'dan hiç birini meş-ru kılmamıştır. Fakat küfre-denler; Allah'a karşı yalan uydurdular. Onların çoğu-nun ise akılları ermez.	Bazı hayvan cins-lerinin batıl inanç-larla işaretlenmesi ve insanların kulla-nımından aliko-nulması, Allahın emri değildir: Ama hakikati inkara şartlanmış olanlar, kendi uydurdıkları yalanları Allaha yakıştırdılar. Ve on-ların bir çoğu akıl-larını asla kullan-maz:
5. 104 وَإِذَا=zaman قِيلَ=dendiği لَهُمْ=onlara تَعَالَوْا=gelin إِلَى مَا أَنْزَلَ=indirildiğine اللّٰهُ=Allah'ın وَالِى الرَّسُولِ=ve Elçi'ye قَالُوا=derler حَسْبُنَا=bize yeter مَا=şey وَجَدْنَا=bulduğumuz عَلَيْهِ=üzerinde أَبَاءَنَا=babalarımızı أَوْ لَوْ كَانَ=olsa da mı? أَبَاؤُهُمْ=babaları لَا يَعْلَمُونَ=bilmeyen شَيْئًا=hiçbir şey وَلَا يَهْتَدُونَ=ve doğru yolu bulamayan	Onlara Allah'ın indirdiği Kur'an'a ve Peygambere uyunuz denildi-ğinde, «Ataları-mızın miras bır-aktığı düzen bi-ze yeter» derler. Peki ya, ataları hiçbir şey bilme-yen, doğru yol-dan uzak kimse-ler idiyse?	Bunlara "Gelin, Al-lah'ın indirdiği ahkâmı dinleyin, gelin Peygamberi dinleyin" denilince, "Atalarımızı hangi yolu tutmuş bul-duksa o bizlere ye-ter, başkasını is-temeyiz" diyorlar. Pekâlâ. Ya ataları hiçbir şey bileme-diyseler, ya hiç doğru yolu seçe-mediyseler, o hal-de de mi?	Onlara; Al-lah'ın indirdi-ğine ve peyg-ambere ge-lin, denildiği zaman; atala-rımızı üstünde bulunduğuş-muz şey bize yeter, dediler. Ya ataları, bir şey bilmiyor ve doğru yola gitmiyorlar idiyse?	Zira onlara, Allahın indirdiğine ve Elçi-sine gelin! denildi-ğinde, Atalarımız-dan gördüğümüz inançlar ve fiiller bizim için kafidir di-ye cevap verirler. Ya ataları hiçbir şey bilmeyen ve doğru yoldan uzak kimseler idiyse-ler de mi?
5. 105 الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar يَا أَيُّهَا=Ey أَنْفُسُكُمْ=siz لَا يَضُرُّكُمْ=size zarar vermez مَنْ ضَلَّ=şapan kimse إِذَا=takdirde	Ey müminler, siz kendinizden so-rumlusunuz, eğer siz doğru yolda olursanız sapıklar size za-rar veremez. Hepinizin dönü-	Ey iman edenler! Kendinizi islaha bakın, siz doğru yolu tuttuktan son-ra öte taraftan dalâle düşen biri sizlere bir ziyan dokunduramaz.	Ey iman eden-ler; siz kendi-nize bakın. Siz doğru yolda bulunursanız; sapıtmış ola-nlar size zarar veremez. He-	Siz ey imana ermiş olanlar! Siz (yalnız) kendinizden so-rumlusunuz: Sa-pıklığa düşenler, eğer doğru yolda iseniz, size hiçbir zarar veremezler.

Kelime	Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	اَهْتَدَيْتُمْ=siz doğru yolda olduğunuz إِلَى اللَّهِ=Allah'adır هَمِيعًا=hepinizin فَيُنَبِّئُكُم=O size haber verecektir كُنْتُمْ=olduğunuz بِمَا=şeyi تَعْمَلُونَ=yapmış	şü Allah'adır. O size yapmış olduklarınızın iç yüzünü bildirecektir.	Hepinizin birden döneceği Allah, O ne işlediklerinizi sizlere bildirecek.	pinizin dönüşü Allah'a dir. Yapmış olduklarınızı O, size haber verecektir.	Hepinizin dönüşü Allaha olacaktır: Ve o zaman Allah, sizle (hayatta) yapmış olduğunuz her şeyi bildirecektir.
5. 106	الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar يَا أَيُّهَا=Ey بَيْنَكُمْ=aranızda شَهَادَةٌ=şahidlik etsin إِذَا=zaman حَضَرَ=geldiği أَحَدَكُمْ=birinize الْمَوْتُ=ölüm الْوَصِيَّةُ=vasiyet حِينَ=sırasında عَدْلٍ ذَوَا=kişi اِثْنَانِ=iki أَوْ=ya da مِنْكُمْ=içinizden أَخْرَانِ=iki kişi (şahidlik etsin) مَنْ غَيْرَكُمْ=sizden olmayan إِنْ=eğer أَنْتُمْ=siz حَضَرْتُمْ=yolculuk ederken فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde فَأَصَابَتْكُمْ=başınıza gelmişse الْمَوْتُ=ölüm مُصِيبَةٌ=musibeti تَحْسِبُونَهُمَا=onları tutarsınız مِنْ بَعْدِ=sonra الصَّلَاةِ=namazdan فَيَقْسِمَانِ=yemin etsinler بِاللَّهِ=Allah'a إِنْ ارْتَبْتُمْ=kuşkulanırsanız لَا تَنْشَرِي=satmayacağız بِهِ=onu (yeminimizi) ثَمَنًا=hiçbir paraya كَانَ=olsa وَلَوْ=eğer ذَا قُرْبَىٰ=akraba da وَلَا نَكْتُمُ=ve gizlemeyeceğiz اللَّهُ=Allah'ın شَهَادَةً=şahidliğini إِنَّا إِذَا=yoksa biz elbette لَمِنْ=kimselerden oluruz الْأَثِمِينَ=günahkar	Ey iman edenler, herhangi birinize ölüm geldiği zaman vasiyet ederken içinizden iki adil kimseyi, yahut yolculukta iken başınıza ölüm musibeti gelmişse, sizden olmayan (gayri müslim) iki kimseyi şahid tutun. Eğer bu (gayri müslim) şahidlerden şüpheleniyorsanız namazdan sonra kendilerini alıktırınız da Allah'a şöyle yemin ederler: "Billahi, akrabamız da olsa yeminimizi hiçbir karşılıkla değişmeyiz, Allah'ın emri olan şahidliği gizlemeyiz. Eğer gizlersek şüphesiz ki günahkarlardan oluruz."	Ey iman edenler! Herhangi birinize ölüm hâli geldiği o vasiyet zamanı aranızdaki şahadet ya kendinizden olmak üzere adl sahibi iki adamın şahadetidir, yahut sizlere yolculuğunuz hâlinde ölüm musibeti yaklaşmışsa, yabancılarınızdan iki adamın şahadetidir. Bunları namazdan sonra bir yere kaparsınız, şüphelendiğiniz takdirde Allah'a kaseim ile derler ki "Ne yeminimizi dünya malına değişiriz, isterse lehinde şahadet ettiğimiz hismımız bulunsun, ne de Allah'ın şahadetini insanlardan saklarız. Zira o zaman günaha girenlerden oluruz."	Ey iman edenler; herhangi birinize ölüm gelip çattığı zaman, vasiyet anında aranızda ya adalet sahibi iki kişiyi veya yolculuk ta başınıza ölüm musibeti gelmişse, sizden olmayan iki kişiyi şahid tutun. Onlardan şüpheleniyorsanız; namazdan sonra alı koyarsınız da Allah'a şöyle yemin ederler; Akraba bile olsa yeminle hiç bir değeri değiştirmeyeceğiz, Allah'ın şahidliğini gizlemeyeceğiz, yoksa elbette günahkarlardan oluruz.	Siz ey imana ermiş olanlar! Ölüm size yaklaştığında ve vasiyette bulunmak üzereyken yapacaklarınız için şahitler bulundurun: Kendi aranızdan iki dürüst kişi, yahut; eğer evinizden uzakta, seyahatte iken ölüm işaretleri baş göstermişse namazdan sonra, misafir olduğunuz topluluktan iki kişiyi alıkoyn; ve eğer içinize bir şüphe düşerse her birini Allaha şöyle yemin ettirin: Bu (sözümüzü), yakın bir akraba(nın hatırı) için olsa da hiçbir bedel karşılığında satmayacağız; ve Allahın huzurunda şahit olduğumuz hiçbir şeyi gizlemeyeceğiz, yoksa günahkarlar arasına gireriz.
5. 107	عُثِرَ=anlaşılsa فَإِنْ=eğer عَلَىٰ أَنَّهُمَا=onların إِثْمًا=bir günah اسْتَحَقَّا=işledikleri فَآخَرَانِ=başka iki kişi يَقُومَانِ=geçer مَقَامَهُمَا=onların yerine مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ=haksızlık edilenler عَلَيْهِمْ=kendisine الْأُولَآئِينَ=daha layık فَيَقْسِمَانِ=yemin ederler بِاللَّهِ=Allah'a لَشَهَادَتُنَا=mutlaka bizim şahidliğimiz أَحَقُّ=daha doğrudur مِنْ شَهَادَتِهِمَا=onların şahidliğinden رَمَا اِعْتَدَيْنَا=biz (hakka) tecavüz etmedik إِنَّا=yoksa biz elbette إِذَا=oluruz لَمِنَ الظَّالِمِينَ=zalimlerden	Eğer daha sonra bu şahitlerin günaha girdiği ortaya çıkarsa, şahitlikleri yüzünden hakları çiğnenen iki kişi onların yerine geçerek «bizim şahitliğimiz onlarınkinden daha doğrudur, biz hiçbir hakkı çiğnemiyoruz, yoksa zalimlerden oluruz» diye yemin ederler.	Eğer bunların günaha girdiklerine vukuf hasıl edilirse, o zaman kendilerine haksızlık olan vârislerin arasından şahadete daha layık (evlâ) iki kişi, bunların birine gelerek Allah'a kaseim ile derler ki "Bizim şahadetimiz onların şahadetinden daha doğrudur. Hakkı da zerrekadar tecavüz etmiyoruz, edersek şüphe yok zâlimlerden oluruz."	Şayet onların aleyhinde gerçeekten bir vebale hak kazanmış oldukları ortaya çıkarsa; onların aleyhlerine hak iddia ettikleri iki kişi, bunların yerine geçer. Ve; bizim şahadetimiz onların şahadetinden daha doğrudur, biz haddi aşmadık, o takdirde biz, doğrusu zalimlerden oluruz, diye Allah'a yemin ederler.	Ama sonradan bu iki (şahid)in (bu) günahı işledikleri ortaya çıkarsa, bu iki kişi tarafından hakları gasbedilenler arasından başka iki kişi onların yerini alacak ve Allah adına şöyle yemin edecekler: Bizim şahitliğimiz öteki iki kişinin şahitliğinden daha doğrudur ve biz hak ve adalet sınırlarını aşmadık yoksa zalimler arasına girmiş olurduk!
5. 108	أَدْنَىٰ=en uygun olan بُدُرَ=budur أَنْ يَأْتُوا=yapmalarına بِالشَّهَادَةِ=şahidliği أَوْ=yahut عَلَىٰ وَجْهَهَا=gereği gibi يَخَافُوا=korkmalarına أَنْ تَرَدَّ=reddedilmesinden بَعْدَ=sonra أَيِّمَانٍ=yeminlerin أَيِّمَانِهِمْ=yeminlerinden وَآتَوْا=korkun اللَّهِ=Allah'tan وَأَسْمَعُوا=ve iyi dinleyin وَاللَّهُ=Allah لَا يَهْدِي=doğru yola iletmez الْقَوْمَ=topluluğu الْفَاسِقِينَ=yoldan çıkan	Bu, şahidliği gerektiği gibi yapmalarını veya yeminlerinden sonra yeminlerin kabul edilmemesinden korkmalarını daha iyi sağlar. Allah'dan korkun ve iyi dinleyin. Allah fasik kimselere yol göstermez.	İşte şahadeti olduğu gibi eda etmelerine yahut evvelkilerinin yeminlerinden sonra kendi yeminlerinin de reddedilmesinden korkmalarına en yakın çare budur. Allah'tan korkun, emirlerini dinleyin ki tâatinden uzaklaşanları Allah doğru yola çıkar-maz.	Bu, şehadeti gereği gibi yapmalarına veya yemin-den sonra yeminlerinin reddedileceğinden korkmalarına daha yakındır. Allah'tan korkun ve dinleyin. Allah fasıklar guruhunu hıdayete erdirmez.	Böylece insanların hakikat gereğince şahitlik yapmaları mümkün olur; yoksa onlar, yeminlerinin başkalarının yeminleri ile tektzip edileceği korkusuna kapılacaklardır. Öyleyse Allaha karşı sorumluluğunuzun bilincinde olun ve (Ona) kulak verin: Zira Allah sapkın bir halka doğru yolu göstermez.
5. 109	يَجْمَعُ=toplayacağı يَوْمَ=gün الرَّسُلَ=Elçileri اللَّهُ=Allah فَيَقُولُ=der مَاذَا أُجِيبُكُمْ=size ne cevap verildi? قَالُوا=derler لَا عِلْمَ=bilgimiz yok إِنَّكَ=yalnız sensin لَنَا=bizim أَنْتَ=sen عَلَامٌ=bilen الْغُيُوبِ=gizlileri	Allah, bütün peygamberleri bir araya getireceği gün insanlar çağrınıza ne cevap verdi? diye sorar, Peygamberler de; bizim birşey bildiğimiz yok. Hiç şüphesiz sen gaybleri bilersin derler.	O gün ki Allah peygamberleri toplayacak da, "Söyleyin, davetlerinize karşı nasıl icabet gördünüz?" buyuracak. "Ya Rabbe! âlemîn! Bizde ilim yok, gaybları bilen Sensin, ancak Sen, başkası değil!" diyecekler.	Allah, Rasulleri topladığı gün şöyle buyurur; Size ne cevap verildi? Onlar da: Bizim bir bildiğimiz yoktur, doğrusu gaybları bilen Sensin Sen, derler.	Allah'ın bütün peygamberleri toplayıp onlara, Size ne cevap verildi? diye soracağı gün onlar, Bizim bir bilgimiz yok: Yalnız Sensin yaratılmışların idrakini aşan her şeyi tümüyle bilen! diyecekler.
5. 110	اللَّهُ=Allah قَالَ=demişti ki إِذْ=hani يَا=Ey عِيسَى=İsa ابْنِ=oğlu ادْكُرْ=hatırla مَرْيَمَ=Meryem عَلَيْكَ=sana نِعْمَتِي=nimetimi وَعَلَىٰ وَالدَّتِكَ=ve annene olan	Allah: "Ey Meryem oğlu İsa, sana ve annene olan nimetimi hatırla. "Seni Cebrail ile desteklemiştim; beşikte ve yetişkin iken insanlarla konuşuyordun; sana kitabı,	Hani Allah ne buyurmuştu: "Ey Meryem'in oğlu İsa! Hem senin üzerindeki nimeti, hem valideni anı-remden nimetini üz. Hani seni Ruhül-kuds ile müeyyed kıldım, beşikte iken de büyü müşken de	Hani Allah; Ey Meryem oğlu İsa; senin ve ananın üzerindeki nime-timi hatırla, demişti. Hani seni, Ruh'ül-Kudüs ile desteklemiştim. Beşikte iken	İşte o zaman Allah şöyle diyecek: Ey İsa, ey Meryem oğlu! Hatırla sana ve annene bağışladığım nimetleri, seni nasıl Kutsal Ruh ile güçlendirerek insanlarla beşikte iken ve yetişkin bir adam olarak ko-

Kelime	Meali	(Süleyman Ateş)	Fi Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
إِذْ=hani	أَيَّدْتُكَ=seni desteklemiştim		hikmeti, Tevrat'ı ve İncil'i öğretmiştim. Sen izinle çamurdan kuş gibi bir şey yapmış ona üflemiştin de izinle iyi etmiştin. Ölülerini iznimle diriltiyordun. İsrailoğullarına mucizelerle geldiğinde, onlardan küfredenler: 'Bu apaçık bir büyüdür' demişlerdi de ben onların sana zarar vermelerini önlemiştim."	insanlarla konuşuyorsun. Hani sana Kitap öğrettim, hikmet öğrettim, Tevrat öğrettim, İncil öğrettim. Hani çamurdan Benim iznimle tıpkı bir kuş vücuda getirerek üflüyorsun da Benim iznimle kuş oluyor. Anadan doğma âmayı, [abraş] benim iznimle iyi ediyorsun. Hani ölülerini Benim iznimle topraktan çıkarıyorsun, hani öyle bir zamanda Benî İsrail'i sana el uzatmaktan men ettim ki, onlara mucizeler getirdin de "Bu apaçık bir sihirden başka bir şey değil!" dediler.	de, yetişkin iken de insanlarla konuşuyordun. Hani sana; kitabı, hikmeti Tevrat'ı ve İncil'i öğretmiştim. Hani sen; Benim iznimle çamurdan kuş gibi bir şey yapıyordun da içine üflüyordun ve Benim iznimle kuş oluyordu. Hani sen; anadan doğma körü ve abraşı Benim iznimle iyi ediyordun. Hani; ölülerini Benim iznimle diriltiyordun. Ve hani, İsrailoğullarını senden çekmiştim, kendilerine apaçık ayetler getirdiğin zaman içlerinden küfredenler; bu apaçık bir büyüdür, demişti.	nuşmanı sağladığımı; ve nasıl sana Tevratı ve İncili ihtiva eden vahiy ve hikmeti öğrettiğimi; nasıl Benim iznimle çamurdan, (sana uyanların) kaderini şekillendirdiğini ve sonra bunun Benim iznimle (onların) kaderi olabilmesi için ona üfleğini; ve nasıl iznimle körleri ve cüzzamlıları iyileştirdiğini ve ölüyü ayağa kaldırdığını; sen İsrailoğullarına hakikatın bütün kanıtları ile geldiğinde ve onlardan hakikati inkara şartlanmış olanların, Bu aldatmacadan başka bir şey değildir! dedikleri zaman onların sana zarar vermelerine nasıl mani olduğumu.
الْقُدُّسُ=Ruhu'l-Kudüs ile	النَّاسُ=insanlarla					
كُنُومُ=konuşuyordun	فِي الْمَهْدِ=beşikte					
وَإِذْ=hani	وَكِهْلًا=ve yetişkin iken					
عَلَّمْتُ=sana öğrettim	الْكِتَابِ=Kitabı					
وَالْحِكْمَةَ=ve hikmeti						
وَالْتَّوْرَةَ=ve Tevrat'ı						
وَإِذْ=hani	وَالْإِنْجِيلَ=ve İncil'i					
يَخْلُقُ=yaratıyor						
مِنَ الطِّينِ=çamurdan						
الطَّيْرِ=kuş	كَهَيْئَةٍ=şeklinde bir şey					
بِإِذْنِي=benim iznimle						
فَتَنفُخُ=üflüyordun	فِيهَا=içine					
فَتَكُونُ=oluyordu	طَيْرًا=kuş					
بِإِذْنِي=benim iznimle						
وَتُبْرِئُ=iyileştiriyordun						
الْأَكْمَةَ=anadan doğma körü						
وَالْأَبْرَصَ=ve alacalıyı						
بِإِذْنِي=benim iznimle	وَإِذْ=hani					
تُخْرِجُ=çıkartıyordun	الْمَوْتَى=öölüleri					
بِإِذْنِي=benim iznimle	وَإِذْ=ve hani					
كَفَفْتُ=savmıştım	بَنِي=oğullarını					
إِسْرَائِيلَ=İsrail	عَنْكَ=senden					
إِذْ=zaman	جَنَّتَهُمْ=sen onlara getirdiğin					
بِالْبَيِّنَاتِ=açık deliller	فَقَالَ=demişti					
الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler						
مِنْهُمْ=içlerinden	إِنْ هَذَا=bu					
إِلَّا=başka bir şey değil						
سِحْرٌ=bir büyüden	مُبِينٌ=açık					
5. 111	وَإِذْ=hani	أَوْحَيْتُ=vahyetmiştim	Hani havarilere vahiy yolu ile,	Hani Ben havarilere "Bana da Benim peygamberime de iman edin!" diye emrettim. "Yâ Rabbe'l-âlemîn! İşte iman getiriyoruz, şahit ol ki bizler Senin birliğine boyun eğmişleriz" dediler.	Hani Ben Havarilere: Bana ve peygamberime iman edin, diye vahyetmiştim de; inandık, şahid ol ki biz, müslümanlarız, demişlerdi.	Ve (hatırla o vakti ki) beyazlara bürünmüş olanlara, Bana ve Benim Elçime inanın! diye vahyetmiştim. Onlar, Biz inanıyoruz; ve şahit ol ki kendimizi (Sana) teslim etmişiz! diye cevap verdiler.
	إِلَى الْحَوَارِيِّينَ=Havarilere					
	أَنْ آمَنُوا=inanmalarını	بَنِي=bana				
	وَبِرَسُولِي=ve elçime					
	دَعَا=demişlerdi	آمَنَّا=inandık				
	وَأَشْهَدُ=şahid ol	بِأَنَّنَا=bizim				
	مُسْلِمُونَ=Müslümanlar olduğumuza					
5. 112	إِذْ=hani	قَالَ=demişlerdi ki	Hani havariler Ey Meryemoğlu İsa, senin Allah'ın bize gökten bir sofrayı indirir mi?» diye sordular da İsa onlara «Eğer mümin iseniz Allah'tan korkunuz» demişti.	Hani sonra havariler "Ey Meryem'in oğlu İsa! Rabbin bize gökten bir sofrayı indirir mi?" dediler, o da "Gerçekten iman etmişseniz Allah'tan korkmalısınız" cevabını verdi.	Hani Havariler: Ey Meryem oğlu İsa; Rabbin bize gökten bir sofrayı indirir mi? demişlerdi de, O; eğer inanmışlarsanız Allah'tan korkun, demişti.	(Ve) o zaman beyaz elbiseliler, Ey İsa, ey Meryemin oğlu! dediler, Rabbin bize gökten bir sofrayı indirir miydi? (İsa) cevap verdi: Allaha karşı sorumluluğunuzun bilincinde olun, eğer (gerçek) müminler iseniz!
	إِلَى الْحَوَارِيُونِ=Havariler	بَنِي=Ey				
	إِسْمَى=İsa	ابْنِ=oğlu				
	مَرْيَمَ=Meryem					
	هَلْ يَسْتَطِيعُ=gücü yeter mi?					
	رَبِّكَ=Rabbinin	أَنْ يُنَزِّلَ=indirmeye				
	عَلَيْنَا=bize	مَائِدَةً=bir sofrayı				
	قَالَ=(İsa) dedi					
	اتَّقُوا=korkun	الله=Allah'tan				
	إِنْ=eğer					
	كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ=inanıyorsanız					
5. 113	قَالُوا=dediler	نُرِيدُ=istiyoruz	Havariler O'na dediler ki, «İstiyoruz ki, o sofranın yemeklerinden yiyelim, kalplerimiz güven bulsun, bize doğru söylediğini kesinlikle bilelim ve olayın tanıklarından olalım.	Bunun üzerine şunu söylediler: "Biz istiyoruz ki ondan yiyelim, kalplerimize itminan gelsin de senin bize doğru söylediğini iyice bilelim ve ona şehadet edenlerden olalım."	Demişlerdi ki: İstiyorsanız ki; ondan yiyelim, kalplerimiz yatışsın ve senin bize hakikaten doğru söylediğini bilelim de biz ona şahidlerden olalım.	Onlar, Biz ondan nasiplenmek isteriz, ki kalplerimiz sükunete ulaşsın, bize hakikati söylediğini bilelim ve biz ona şahitlik yapanlardan olalım! dediler.
	أَنْ نَأْكُلَ=yemeyi	مِنْهَا=ondan				
	وَتَطْمَئِنَّ=ve iyice yatışmasını					
	قُلُوبُنَا=kalplerimizin	وَنَعْلَمَ=ve bilmeyi				
	أَنْ قَدْ صَدَقْتَنَا=senin bize doğru söylediğini					
	وَنَكُونُ=ve olalım					
	عَلَيْهَا=buna					
	مِنَ الشَّاهِدِينَ=bizzat tanık					
5. 114	قَالَ=dedi	إِسْمَى=İsa	Bunun üzerine Meryemoğlu İsa şöyle dedi; «Allah'ım, ey Rabbimiz, bize gökten bir sofrayı indir ki bu gün hem öncekilerimiz hem de sonrakilerimiz için bir bayram ve senin bize gösterdiğin bir mucize olsun. Bize rızık ver. Senin rızık verenlerin en hayırlısı-sın.»	Meryem'in oğlu İsa şöyle yalvardı? "Ya Allah! Yâ Rabbe'l-âlemîn! Bizlere gökten Öyle bir sofrayı indir ki bizim için, bizim hem evvel gelenlerimiz için bayram olduktan başka, Senin kudretine burhan olsun ve bizleri merzûk buyur. Senin râzıkların en hayırlısı-sın."	Meryem oğlu İsa'da: Allahım; Rabbimiz, üstümüze gökten bir sofrayı indir ki, bizim hem öncekilerimiz, hem sonrakilerimiz için bir bayram ve Senden bir ayet olsun. Bizim rızıklandır. Sen, rızık verenlerin en hayırlısı-sın, diye dua etmişti.	İsa, Meryemin oğlu, Ey Allahım, ey Rabbimiz! dedi, Gökten bize bir sofrayı gönder: o, bizim için ilkimizden sonuncumuza kadar sürekli tekrarlanan bir ziyafet ve senden bir işaret olacaktır. Ve bize rızıkımızı ver, zira Sen rızık verenlerin iyisisin!
	مَرْيَمَ=Meryem	اللَّهُ=Allah'ım				
	رَبَّنَا=Rabbimiz	أَنْزِلْ=indir				
	عَلَيْنَا=bizim üzerimize	مَائِدَةً=bir sofrayı				
	مِنَ السَّمَاءِ=gökten	تَكُونُ=olsun				
	لَنَا=bizim için	عِيدًا=bir bayram				
	لَاَوْلَانَا=öncemiz için					
	وَأَخْرَانَا=ve sonramız için					
	وَأَيَّةٌ=ve bir mucize (olsun)					
	مِنْكَ=Senden					
	وَأَرْزُقْنَا=bizi rızıklandır					
	وَأَنْتَ=ve sen	خَيْرٌ=en hayırlısı-sın				
	الرَّازِقِينَ=rızık verenlerin					
5. 115	قَالَ=buyurdu ki	إِنِّي=ben	Allah dedi ki; Ben o sofrayı size indireceğim, ama ondan sonra kim kafir olursa onu hiç kimseyi çarptırmadığım bir azaba çarptırırım.	Allah buyurdu ki: "Ben onu sizlere elbette indiririm, lâkin ondan sonra kim içinizden küfre sapacak olursa, âlemlerde kimseye etmediğim azâbı muhakkak ona reva görürüm."	Allah buyurdu ki: Ben, onu şühesiz indireceğim. Bundan sonra da artık içinizden her kim küfrederse; onu dünyalarda hiç kimseyi azablandırmaya-cağım azabla azablandırıyorum.	Allah, Şüphe yok ki dedi, Ben onu size (her zaman) gönderirim. Ve bu şekilde, hangisi bundan sonra (bu) hakikati inkar ederse, bilin ki onu bu dünyada benzerine (daha) hiç kimseyi çarptırmadığım bir azaba çarptıracağım!
	مَنْزِلَهَا=onu indireceğim					
	عَلَيْكُمْ=sizin üzerine	فَمَنْ=ama kim				
	يَكْفُرُ=inkâr ederse	بَعْدُ=ondan sonra				
	مِنْكُمْ=sizden	فَإِنِّي=ben				
	أُعَذِّبُهُ=ona azab ederim					
	عَذَابًا=bir azapla					

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	لَا أَعَذِّبُهُ=azab etmediğim أَحَدًا=hiç kimseye مِنَ الْعَالَمِينَ=dünyalarda				
5. 116	قَالَ= demişti ki وَأَيُّهَا عِيسَى يَا اللَّهُ=İsa مَرْيَمَ=Meryem أَأَنْتَ=sen mi? قُلْتَ=dedin لِلنَّاسِ=insanlara اتَّخِذُونِي=beni edinin وَأُمِّي=ve annemi إِلٰهَيْنِ=iki tanrı اللَّهِ=Allah'tan مِنْ دُونِ=başka قَالَ=der ki سُبْحَانَكَ=sen yücesin مَا=değildir يَكُونُ لِي=benim haddime مَا=bir şeyi أَنْ أَقُولَ=söylemek لَيْسَ=olmayan لِي=benim için إِنْ=eğer بِحَقِّ=gerçek كُنْتُ=olsaydım فَقُلْتُ= demiş فَقَدْ=muhakkak عَلِمْتَهُ=sen bunu bildirin مَا=olanı تَعْلَمُ=sen bilirsin فِي نَفْسِي=benim nefsimde مَا=olanı وَلَا أَعْلَمُ=ben bilmem فِي نَفْسِكَ=senin nefsinde أَنْتَ=yalnız sensin إِنَّكَ=şüphesiz sen الْغُيُوبِ=gizlileri عَلَامٌ=bilen	Hani Allah «Ey Meryemoğlu İsa sen mi, Allah dı-şında beni ve annemi ilah edin-nin dedin?» İsa şöyle dedi; «Ha-şa seni her türlü noksanlıktan tenzih ederim, gerçek olmadı-ğın bildiğim bir sözü söylemek bana yakışmaz, eğer böyle bir-şey söyleseydim sen bunu bilir-din, Sen benim içimdekini bilir-sin, fakat ben Senin özünde-ki ni bilemem. Hiç kuşkusuz Sen gaybleri bilersin.	Hani Allahu Zül-celâl İsa'ya: "Ey Meryem'in oğlu İsa! İnsanlara Al-lah'tan sonra be-nimle validemi kendinize ilâh edi-nin diye sen mi söyledin?" buyu-runca İsa dedi ki: "Yâ Rabbe'l-âlemîn! Seni her türlü şerikten ten-zih ederim. Söyle-mesine hakkım olmayan bir şeyi benim için söyle-mek olamaz. Eğer söyledimse elbette malumdur. Sen benim gizlediğimi de bilirsin, bense bana bildirmediğini bilmem. Gaybları bilen Sensin, an-cak Sen, başkası değil.	Allah buyur-muştu ki: Ey meryem oğlu İsa; sen mi in-sanlara: Beni ve annemi Al-lah'tan başka iki ilah edinin, dedin? Demiş-ti ki: Tenzih ederim Seni, hak olmayan bir sözü söy-lemek bana yakışmaz. Eğer ben, onu söylemişsem; Sen, onu el-bette bilirsin. Sen, benim içimde olanı bilirsin, ama ben Senin za-tında olanı bilmem. Doğ-rusu görülme-yeni en iyi bi-len Sensin, Sen.	Ve işte o zaman Allah, Ey İsa, ey Meryem oğlu! dedi, Sen insanlara, 'Al-lahtan başka tanrı-lar olarak bana ve anneme kulluk edin dedin mi? (İsa) ce-velikte sonsuzsun! (Söylemeye) hak-kım olmayan bir şeyi hiç söyleyebilir miyim? Bunu söy-lemiş olsaydım sen muhakkak bildirin! Sen benim içimde-ki her şeyi bilirsin, halbuki ben Senin Zatında olanı bil-mem. Şüphe yok ki, yaratılmış varlık-ların idrakini aşan her şeyi tam bilen yalnız Sensin.
5. 117	لَهُمْ=onlara مَا قُلْتُ=ben söylemedim مَا=şeyden إِلَّا=başka أَمَرْتَنِي بِهِ=bana emrettiğin اللَّهِ=Allah'a أَنْ أَعْبُدُوا=kulluk edin رَبِّي=benim Rabbim وَرَبَّكُمْ=ve sizin Rabbiniz olan وَكُنْتُ=idem عَلَيْهِمْ=onlar üzerine شَهِيدًا=şahid مَا دُمْتُ=olduğum sürece فَلَمَّا= fakat فِيهِمْ=onların içinde تَوَفَّيْتَنِي=sen beni vefat ettirince أَنْتَ=sen كُنْتُ=Sen oldun الرَّقِيبَ=gözetleyen عَلَيْهِمْ=onları وَأَنْتَ=sen عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=herşeyi شَهِيدٌ=görensın	Ben onlara sa-dece bana em-rettiğini yani «Benim ve sizin Rabbiniz olan Al-lah’a kulluk edi-niz dedim. Arala-rında bulundu-ğum sürece on-ların üzerinde gözetleyici ol-dum. Fakat sen canımı alınca onların tek gö-zetleyicisi Sen oldun. Her şeyin şahidi Sensin.	Bana Sen ne em-rettinse onlara onu söyledim. 'Hem benim Rabbim, hem sizin Rabbiniz olan Allah'a kulluk edin dedim. Arala-rında bulunduğum müddetçe üzerle-rinde nigehbân (gözcü) idim. Vaktâ ki beni içle-rinden aldın, artık onları murakabe edici Sen oldun, Sen ki herşeyi gö-rürsün.	Ben; onlara Senin bana buyuduğun-dan başkasını söylemedim. Rabbım ve Rabbiniz olan Allah’a kulluk edin, dedim. Ben, araların-da bulundu-ğum sürece üzerlerine şah-id idim. Beni öldürdüğünde onların mura-kıby Sensin. Sen herşeye şahidsin.	Ben onlara (söyle-memi) emrettiğin şeyden başkasını söylemedim: 'Be-nim Rabbim ve si-zin Rabbiniz (olan) Allaha kulluk edin (dedim). Ve onların arasında yaşad-ığım sürece yaptık-larına şahitlik ettim: Ama Sen bana ölümü verdikten sonra onların koru-yucusu yalnız Sen oldun: Zaten Sen her şeye şahitsin.
5. 118	ثَعَبَ بِهِمْ=onlara azabedersen إِنْ=eğer فَأِنْهُمْ=şüphesiz onlar عِبَادُكَ=senin kullarıdır وَأِنْ=ve eğer لَهُمْ=onları بَاغِشَلَسَان=bağışlırsan أَنْتَ=yalnız sen فَأِنَّكَ=şüphesiz sen الْعَزِيزُ=daima üstünsün الْحَكِيمُ=hüküm ve hikmet sahibisin	Eğer onları aza-ba çarptırırsan, onlar senin kulla-rındır, eğer günahlarını affe-dersen kuşku yok ki Sen üstün iradeli ve hikmet sahibisin.	Eğer kendilerine azâbı reva görür-sen, şüphe yok ki Senin kullarıdır. Eğer bağışlırsan muhakkak ki azîz, hakîm Sensin, an-cak Sen, başkası değil."	Eğer onlara azab edersen; çarptırırsan şüphe-şüphesiz onlar Senin kulla-rındır; ve eğer onları bağışlırsan şüphesiz yalnız Sensin kudret sa-hibi, hikmet sahibi!	Şayet onları azaba çarptırırsan şüphe-siz onlar Senin kul-larıdır; ve eğer onları bağışlırsan şüphesiz yalnız Sensin kudret sa-hibi, hikmet sahibi!
5. 119	هَذَا=bu اللَّهِ=Allah بُيُورْدُ=buyurdu بِفَيْدَا= fayda sağlayacağı الصَّادِقِينَ=sadıklara صِدْقُهُمْ=doğruluklarının لَهُمْ=onlar için vardır جَنَّاتٍ=cennetler مِنْ تَحْتِهَا=altlarından تَجْرِي=akan الْأَنْهَارُ=ırmaklar فِيهَا=içinde خَالِدِينَ=kalacakları رَاضِينَ=razı olmuştur عَنْهُمْ=onlardan اللَّهِ=Allah وَرَضُوا=onlar da razı olmuşlardır عَنْهُ=O'ndan ذَلِكَ=işte budur الْفَوْزُ=başarı الْعَظِيمُ=büyük	Allah dedi ki; Bugün, doğrula-rın doğrulukları-nın yararını gö-recekleri gündür, onlar için altın-dan nehirler akan ve içlerinde ebedi kalacakları cennetler vardır. Allah onlardan razıdır, onlar da ondan razıdırlar. İşte o büyük kur-tuluş, o büyük başarı budur.	Allah şöyle buyur-du: "Bugün doğru-lara doğrulukları-nın faide vereceği gündür. Onlara ebediyen içinde kalacakları o altın-dan ırmaklar akan cennetler var. Al-lah kendilerinden hoşnut, kendileri de Allah'tan hoşnut ki işte büyük fevz bu.	Allah buyurdu ki: Bu, doğru söyleyenlerin doğrulukları-nın fayda ver-diği gündür. Onlara; altın-dan ırmaklar akan, içinde temelli kala-cakları cen-netler vardır. Allah; onlar-dan hoşnud olmuştur, on-lar da Al-lah'dan hoş-nud olmuşlar-dır. Büyük kur-tuluş işte bu-dur.	(Ve Hesap Günü) Allah şöyle diye-cektir. Bugün söz-lerine sadık olanlar hakikate sadakatle-rinin faydasını gö-recekler: sonsuza kadar kalacakları, içinden ırmaklar akan hasbahçeler onların olacak; Al-lah onlardan çok hoşnuttur ve onlar da Allahtan çok hoşnutturlar: Bu büyük bir mazhari-yettir.
5. 120	مُلْكُ=mülkü اللَّهِ=Allah'ındır السَّمَاوَاتِ=göklerin وَمَا=ve herşeyin وَالْأَرْضِ=ve yerin وَهُوَ=ve O فِيهِنَّ=bunlarda bulunan عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=herşeye قَدِيرٌ=kadirdir	Göklerin, yeryü-zünün ve her iki-sinde bulunan tüm varlıkların egemenliği Al-lah'ın tekelinde-dir. O'nun her-şeye gücü yeter.	Göklerin, yerlerin ve bunlarda ne varsa hepsinin mülkü Allah'ın, O herşeye kâdir.	Göklerin, yerin ve onlardaki her şeyin mül-kü Allah'ındır. Ve O, her şe-ye Kadîr dir.	Göklerin, yerin ve içlerindeki her şe-yin hükümranlığı Allahındır: O, dile-diğini yapmaya ka-dirdir.
6. 1	الْحَمْدُ=hamdolsun لِلَّهِ=o Allah'a الَّذِي=ki خَلَقَ=yarattı السَّمَاوَاتِ=gökleri وَالْأَرْضِ=ve yerin وَجَعَلَ=var etti الظُّلُمَاتِ=karanlıkları وَالنُّورِ=ve aydınlığı يُنْمُ=yine de الَّذِينَ كَفَرُوا=inkârcılar بِرَبِّهِمْ=Rablerine	Hamd, gökleri ve yeri yaratan, ka-ranlıkları ve ay-dınlığı yoktan var eden Allah'a mahsustur. Du-rum böyleyken kafirler, bu yara-tıkları Rabblerine denk tutuyorlar.	Hamd o Allah'ındır ki (hamdolsun o Allah'a ki) gökleri, yeri yarattı; zulmet-nîru vücuda getirdi. Sonra O'nu tanımayanlar kal-kıyorlar da kendile-rini yaratanla baş-kalarını bir tutuyor-lar (sonra Hâlikla-rını inkâr edenler kalkıyorlar da O'nu bırakıp başkasına tapıyorlar).	Hamd; gökleri ve yeri yara-tan, karanlık-ları ve aydınlı-ğın vareden Al-lah'a mahsus-tur. Sonra da kafirler bunları rabblarına denk tutuyor-lar.	Her türlü övgü, gökleri ve yeri ya-ratan, derin karan-lığı ve (parlak) ay-dınlığı var eden Al-laha özgüdür: Ama hakikati inkara şartlanmış olanlar, başka güçleri Rab-leri ile eş tutarlar!

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	يَعْدِلُونَ=eşler tutuyorlar				
6. 2	الَّذِي خَلَقَكُمْ=sizi yaratıp هُوَ=O مِنْ طِينٍ=çamurdan ثُمَّ=sonra أَجَلًا=bir süre قَضَى=koymuştur وَأَجَلٌ=bir süre de مُسَمًّى=belirli عِنْدَهُ=kendi katındadır ثُمَّ=böyle iken أَنْتُمْ=siz hala تَمْتَرُونَ=kuşkulaniyorsunuz	O sizi çamurdan yaratan, sonra da ecelinizi belirleyendir. Ayrıca O'nun katında tasarıya bağlanan bir vade daha vardır. Gerçek böyleyken sizler kuşkuya kapılıyorsunuz.	O öyle bir Allah ki sizleri topraktan yarattı, arkasından eceli takdir buyurdu. Mukadder olan eceli ancak O bilir. Sonra da sizler şüpheye düşüyorsunuz, öyle mi?	O'dur; sizi, bir çamurdan yaratan. Sonra da size bir ecel tayin eden. Bir de O'nun katında belli bir ecel vardır. Siz hala şüphe edip durursunuz.	Odur sizi balçıktan yaratan ve sonra (sizin için) bir ömür tayin eden, (yalnızca) Onun bildiği bir ömür. Ama hala şüphe edip duruyorsunuz,
6. 3	وَهُوَ=O اللَّهُ=(tek) Allah'tır فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde de وَفِي الْأَرْضِ=yerde de يَعْلَمُ=bilir سِرَّكُمْ=sizin gizlinizi وَيَعْلَمُ=ve açığınızı وَيَعْلَمُ=ve bilir مَا كَسَبُوتُمْ=ne kazandığınızı	O göklerin de Allah'ıdır, yeryüzünün de Allah'ıdır. Sizin gizlinizi, açığınızı ve yaptığınız her şeyi bilir.	O göklerde de Allah, yerde de Allah. Gizlediğinizi bilir, aşikâr ettiğinizi bilir, kazandığınızı bilir.	O; göklerde de, yerde de Allah'tır. Gizlinizi de aşikârınızı da bilir. Ne kazanacağınızı da bilir.	oysa O, göklerin ve yerin Allahı, gizlediğiniz ve açıktan yaptığınız her şeyi ve hak ettiklerinizi bilir.
6. 4	وَمَا تَأْتِيهِمْ=onlara gelmez ki مِنْ آيَةٍ=hiçbir ayet مِنْ آيَاتِ=ayetlerinden رَبِّهِمْ=Rablerinin عَنْهَا=ondan إِلَّا كَانُوا=olmasınlar مُعْرِضِينَ=yüz çevirir	Oysa kâfirler kendilerine Rabblerinden gelen her ayete yüz çevirirler.	Rabbü'l-âlemin'in birliğine şahit âyetlerden kendilerine hiçbir âyet gelmez ki ondan yüz çevirmesinler.	Rabblarının ayetlerinden bir ayet onlara gelmez ki; ondan yüzçevirmiş olmasınlar.	Ama ne zaman onlara Rablerinin mesajlarından bir mesaj gelse, o (hakikatî inkar ede)nler ona sırt çevirirler:
6. 5	كَذَّبُوا=yalanladılar فَقَدْ=işte بِالْحَقِّ=hakkı لَمَّا جَاءَهُمْ=kendilerine gelen فَسَوْفَ=fakat yakında يَأْتِيهِمْ=kendilerine gelecektir أَنْبَاءَ=haberleri مَا كَانُوا=şeyin بِهِ=kendisiyle يَسْتَهْزِئُونَ=alay ettikleri	Nitekim onlar kendilerine gelen gerçeği, Kur'an'ı derhal yalanladılar. Fakat alay konusu ettikleri gerçeklerin haberleri ileride kendilerine gelecektir.	Nasıl ki bunlara en büyük hak geldiği zaman ona yalan demişlerdi, neyi eğlence yerine koymakta olduklarının haberleri yakında onlara gelecektir.	Onlar; kendilerine gelince, hakkı yalanladılar. Ama alaya aldıkları şeyin haberi onlara gelecektir.	ve şimdi kendilerine gelmiş olan bu hakikati de böyle yalanlıyorlar. Ama, zaman içinde, o alay ettikleri şeyi anlayacaklardır.
6. 6	كَمْ=nice أَلَمْ يَرَوْا=görmediler mi أَهْلَكْنَا=yok ettik مِنْ قَبْلِهِمْ=onlardan önce مِنْ قَرْنٍ=nesiller مِمَّا كُنَّا هُمْ=hem onlara imkânlar vermiştik فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde مَا لَمْ نُمَكِّنْ=vermediğimiz imkânları وَأَرْسَلْنَا=ve boşaltmıştık لَكُمْ=size عَلَيْهِمْ=göğü de وَجَعَلْنَا=ve kılmıştık مِذْرَارًا=bol bol تَجْرِي الْأَنْهَارُ=ırmakları أَكَارٍ=akar مِنْ تَحْتِهِمْ=(ayaklarının) altından فَأَهْلَكْنَاهُمْ=fakat onları helak ettik بِذُنُوبِهِمْ=günahlarından ötürü وَأَنْشَأْنَا=ve yarattık مِنْ بَعْدِهِمْ=onların ardından بِأَخْرَيْنَا=başka	Onlardan önce nice kuşakları yok ettiğimizi görmediler mi? Oysa o kuşaklara size vermemiş olduğumuz dercede geniş yerleşme ve yashama imkânları vermiş, yurtlarına gökten bol yağmurlar yağdırmış, ayakları altından nehirler akıtmıştık. Fakat işledikleri günahları yüzünden onları yok ederek arkalarından başka kuşaklar yarattık.	Görmediler mi kendilerinden önce ne nesiller helâk ettik ki yeryüzünde sizlere vermediğimizi onlara vermiştik? Bol yağmurlu bulutları üzerlerine göndermiştik. Ayaklarının altından ırmaklar akıtmıştık. Öyle iken günahları yüzünden kendilerini helâk ettik de arkalarından başka nesiller vücuda getirdik.	Görmediler mi ki; Biz, onlardan önce nice nesilleri yok ettik. Biz, onları sizi yerleş-tirmedikimiz şekilde yer yüzüne yerleş-tirmiş, gökten bol yağmur yağdırmış ve altlarından ırmaklar akıtmıştık. Sonra onları günahlarından dolayı yok ettik. Ve aralarından başka bir nesil yetiştirdik.	Onlardan önce nice nesilleri yok ettiğimizi görmezler mi? Yeryüzünde benzerini görmediğiniz (verimli) topraklardan bir toprak verdiğimiz ve üstlerine bolca semavi nimetler yağdırdığımız ve ayaklarının altından ırmaklar akıttığımız (o toplumları)? Biz onları günahlarından dolayı yok etmiş ve yerlerine başka insanlar geçirmiştik.
6. 7	عَـِٔر=eğer نَزَّلْنَا=indirmiş olsaydık da عَلَيْكَ=sana كِتَابًا=bir Kitap فِي قِرْطَاسٍ=kağıt üzerine yazılı فَلَمَسُوهُ=onu tutsalardı بِأَيْدِيهِمْ=elleriyle لَقَالْ=yine derlerdi الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler إِن هَذَا=bu إِلَّا=başka değildir مُبِينٌ=apaçık سِحْرٌ=bir büyüden	Eğer sana kağıda yazılmış, somut bir kitap indirmiş olsaydık da onu kâfirler elleri ile tutsalardı, «Bu apaçık bir büyüden başka bir şey değil» diyeceklerdi.	Yâ Muhammed, bizler sana kâğıt üzerine yazılmış bir kitap indirseydik de onu elleriyle yoklasaydılar, küfürlerinde inat edenler "Bu apaçık sihirden başka bir şey değil" diyecektiler.	Eğer sana kağıt içinde bir kitab indirmiş olsaydık da elleriyle ona dokunsalardı; yine de küfretmiş olanlar derlerdi ki: Bu, apaçık büyüden başkası değildir.	Ama Biz, sana, (ey peygamber,) yazılı bir metin göndermiş olsaydık ve ona kendi elleriyle dokunmuş olsalardı bile hakikati inkara şartlanmış olanlar, kesinlikle, Bu aldatmacadan başka bir şey değil! derlerdi.
6. 8	أَوَلَا=değil miydi? وَقَالُوا=dediler أَنْزِلْ=indirilmeli عَلَيْهِ=O'na وَلَوْ=eğer مَلَكٌ=bir melek أَنْزَلْنَا=indirseydik مَلَكًا=bir melek لَقَضِيَ=bitirilmiş olurdu لَقَضِيَ=bitirilmiş olurdu ثُمَّ=artık لَا يُنْظَرُونَ=hiç göz açtırılmazdı	Onlar «Muhammed'e bir melek indirilseydi ya» dediler. Eğer melek indirseydik, onların işleri bitirilir, kendilerine hiç mühlet tanınmazdı.	Bir de "Şuna bir melek indirilse" diyorlar. Eğer bizler melek indireydik artık olacak olur, kendilerine bir an bile göz açtırılmazdı.	Ona bir melek indirmeli değildi miydi? dediler. Eğer Biz, bir melek indirseydik; elbette iş bitirilmiş olurdu da sonra kendilerine göz bile açtırılmazdı.	Onlar, ayrıca, Neden ona (alenen) bir melek gönderilmiş değil? derler. Ama bir melek göndermiş olsaydık, muhakkak ki, her şeyin hükmü verilip bitmiş olurdu ve onlara (pişmanlık için) başka bir fırsat tanınmazdı.
6. 9	وَلَوْ=eğer جَعَلْنَاهُ=onu yapsaydık مَلَكًا=melek لَجَعَلْنَاهُ=yine yapardık رَجُلًا=bir adam (şeklinde) وَلَلْبَسْنَا=ve yine düşürürdük عَلَيْهِمْ=onları مَا يَلْبَسُونَ=düşükleri kuşkuya	Eğer meleklerden bir peygamber gönderseydik onu insan kılığında gönderecektik. O zaman da kâfirleri şimdiki yanılğılarının aynısına düşürmüş olurduk.	Yok kendisini melek göndereydik, yine onu beşer gönderecektik. Düşmekte bulundukları şüpheye onları yine düşürücektik.	Eğer Biz, onu bir melek kılarsaydık; onu bir erkek yapardık da düşükleri şüpheye onları yine düşürürdük.	Ve Biz, bir meleği elçimiz olarak tayin etmiş olsaydık (bile) onun kesinlikle bir adam olarak (görünmesini) sağlardık ve böylece onları, şimdi içinde bulundukları şaşkınlığa yine düşürürdük.
6. 10	وَلَقَدْ=muhakkak اسْتَهْزِئَ=alay edilmişti بِرُسُلِ=peygamberlerle مِنْ قَبْلِكَ=senden önce de فَحَاقَ=fakat kuşatıverdi بِالَّذِينَ سَخِرُوا=alay edenleri مَا كَانُوا بِهِ=şey	Senden önceki birçok peygamberler de alaya alınmıştı. Fakat bu alaycılar, alay konuşu yaptıkları gerçeğinden kısıkvrak kuşatılıverdiler.	Yâ Muhammed! Emin ol ki senden evvel gelen peygamberlerle de eğlenciler, sonra o eğlenenler, şimdi o hak, eğlenenleri çepeçevre kuşattı.	Andolsun ki; senden önce de peygamberlerle alay edilmişti. Onlarla eğlenenleri, alaya aldıkları şey çepeçevre kuşatıverdi.	Gerçekte, senden önceki elçilerle (de) alay edilmişti ama ne var ki, onları küçümseyen kim-seleri (sonunda,) alay edip durdukları şeyin kendisi tepeleyiverdi.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	يَسْتَهْزِئُونَ=alay ettikleri				
6. 11	قُلْ=de ki سِيرُوا=dolaşın da فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde ثُمَّ=sonra كَيْفَ=nasıl انْظُرُوا=görün عَاقِبَةُ=sonu كَانَ=olmuş الْمُكَذِّبِينَ=yalanlayanların	Onlara de ki; "Dünyayı geziniz de peygamberleri yalanlayanların sonu nice oldu, görünüz?"	Onlara "Yeryüzünde dolaşın da peygamberleri yalancı çıkarınların âkıbeti ne olduğuna bir bakın" de.	De ki: Yeryüzünde gezip dolaşın da sonra bir görün, yalanlayanların sonu nice olmuştur?	De ki: Yeryüzünde dolaşın ve hakikati yalanlayanların sonlarının ne olduğunu görün!
6. 12	قُلْ=de ki لِمَنْ=kimindir? مَا=olanlar فِي السَّمَوَاتِ=göklerde قُلْ=de وَالْأَرْضِ=ve yerde كَتَبَ=O yazmıştır عَلَى نَفْسِهِ=kendi üstüne الرَّحْمَةَ=rahmet etmeyi لَيَجْمَعَنَّكُمْ=sizi elbette toplayacaktır إِلَى يَوْمِ الْفِيَامَةِ=kıyamet لَا رَيْبَ=şüphe olmayan الَّذِينَ=ama حَسِرُوا=ziyana sokanlar فَهُمْ=onlar أَنْفُسَهُمْ=kendilerini لَا يُؤْمِنُونَ=inanmazlar	De ki; «Göklerde ve yerde olanlar kimindir?» De ki; «Allah'ındır.» O merhametliliği üzerine görev yazdı. Sizleri geleceği kuşkusuz olan Kıyamet günü kesinlikle biraraya getirecektir. Kendilerine kıyanlar var ya, buna sadece onlar inanmazlar.	"Söyleyin, göklerdeki, yerdeki mevcûdât kimin?" de. "Allah'ını!" de. O Allah'ın ki mahlûkâtına karşı Kendi için rahmeti ihtiyar buyurdu. O muhakkak sizleri kıyamet günü bir yere toplayacak, onda şüpheye imkân yok. Kendilerine yazık edenlere gelince işte bunlar iman etmeyenlerdir.	De ki: Göklerde ve yerde olanlar kimindir? Allah'ındır, de. O, rahmeti kendi üzerine yazmıştır. Andolsun ki; hepinizi, hakkında hiçbir şüphe olmayan kıyamet gününde toplayacaktır. Nefislerini ziyana uğratanlar, işte onlar inanmazlar.	De ki: Kime aittir göklerde ve yerde olan her şey? De ki: Rahmeti ve şefkati kendisine ilke edinen Allaha. O, (varlığı) her türlü şüphenin üstünde olan Kıyamet Günü hepinizi bir araya mutlaka toplayacaktır: ama kendilerine yazık edenler (var ya), işte (Ona) inanmayı reddedenler onlardır;
6. 13	مَا=her şey وَلَهُ=O'nundur فِي اللَّيْلِ=gecede سَكَنَ=barınan وَهُوَ=O وَالنَّهَارِ=ve gündüzde الْعَلِيمُ=bilendir	Gecenin ve gündüzün barındırdığı her şey O'nundur. O her şeyi işiten ve bilendir.	Gerek gecenin, gerek gündüzün içinde barınan her ne varsa O'nun. İşiten, bilen ancak O.	Gecenin ve gündüzün içinde barınan her şey O'nundur. Ve O, Semî'dir, Alîm'dir.	halbuki, gecenin ve gündüzün barındırdığı her şey Onundur; ve yalnızca Odur her şeyi duyan, her şeyi bilen.
6. 14	قُلْ=de ki أَغْيَرُ=başkasını mı اتَّخِذُ=tutayım اللَّهُ=Allah'tan وَلِيًّا=dost فَاطِرُ=yoktan var eden السَّمَوَاتِ=gökleri وَهُوَ=kendisi وَهُوَ=ve yeri يَطْعُمُ=besleyen وَلَا يُطْعَمُ=fakat beslenmeyen إِنِّي=bana أُمِرْتُ=emredildi أَوَّلُ=ilki أَسْلَمُ=olanların İslam وَلَا تَكُونَنَّ=ve sakın olma مِنَ الْمُشْرِكِينَ=ortak koşanlardan	De ki; «Allah'dan başkasını mı dost edineyim ki, O göklerin ve yerin yoktan var edicisidir, yedirir, fakat yedireni yoktur.» De ki; «Müslümanların ilki olmam emredildi, bana sakın Allah'a ortak koşanlardan olma" denildi.»	Yâ Muhammed, onlara şöyle de: "Göklerin, yerin yaratını Allah'tan başkasını mı kendime mabud edineceğim? O Allah'tan ki bütün dilleri doyuruyor, Kendisi doyurulmaktan münezzeh bulunuyor. Yâ Muhammed, onlara şöyle de: "Ben Allah'ın birliğine boyun eğenlerin ilki olmakla emir buyurdum. Bana sakın müşriklerden olma buyuruldu." ("Ben Allah'ın birliğine boyun eğenlerin ilki olmakla emir buyurdum." Sakın müşriklerden olma.)	De ki: Ben Allah'tan başka bir dost mu edininim? Gökleri ve yeri yoktan var eden O'dur. Ve O yedirir, ama yedirilmez. De ki: Doğrusu ben, müslüman olanların ilki olmakla emrolundum. Sakın müşriklerden olma.	De ki: Hayat veren ve hiçbir şeye muhtaç olmayan O dururken göklerin ve yerin yaratıcısı olan Allahtan başka birini mi dost edineceğim? De ki: Ben, Allaha teslim olanların öncüsü olmakla emrolundum, Allahtan başkasına ilahlık yakıştıranlar arasında bulunmakla değil.
6. 15	قُلْ=de ki إِنِّي=şüphesiz ben أَخَافُ=korkarım عَصَيْتُ=isyan edersem عَذَابَ رَبِّي=Rabbime رَبِّي=Rabbime عَظِيمُ=büyük	De ki; «Eğer Rabbimin buyruklarına karşı gelirim büyük günün azabından korkarım.»	Yâ Muhammed, onlara şöyle de: "Ben Rabbime isyan edecek olur sam büyük bir günün azâbından korkarım."	De ki: Ben, Rabbıma karşı gelirim, büyük günün azabından korkarım.	De ki: Bakın, (bu şekilde) Rabbime isyan etseydim, o çetin (Hesap) Gün(ün)de (başıma gelecek olan) azaptan korkardım.
6. 16	مَنْ=kim يُصْرَفُ=çevrilip savılırsa عَنْهُ=ondan (azabdan) يَوْمَئِذٍ=o gün فَقَدْ=gerçekten رَحِمَهُ=(Allah) ona acımıştır وَذَلِكَ=işte budur الْفَوْزُ=başarı الْمُبِينُ=apaçık	O gün kim azaptan uzak tutulursa Allah onu kayırmış olur. İşte kesin kurtuluş budur.	İşte o gün kimden azap uzak bulundurulursa Allah'ın rahmetine kavuşan odur. Gün gibi âşikâr olan felâh ise ancak budur.	O gün, kim ondan döndürülürse; şüphesiz o, rahmete ermiştir. İşte apaçık kurtuluş budur.	O Gün kim esirgense Allah ona rahmetini bağışlamış olur: bu da apaçık bir kurtuluş olacaktır.
6. 17	وَإِنْ=ve eğer اللَّهُ=Allah يَمْسَسُكَ=sana dokundursa فَلَا=yoktur بِضُرٍّ=bir zarar إِلَّا=başka لَهُ=onu كَانِيفَ=açacak وَإِنْ=ve eğer يَمْسَسُكَ=sana dokundursa بِخَيْرٍ=bir hayır فَهُوَ=kuşkusuz O عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=herşeyi قَدِيرٌ=yapabilendir	Eğer Allah başına bir musibet verirse onu O'ndan başka hiç kimse gideremez. Eğer sana bir iyilik verirse, kuşkusuz O'nun gücü her şeye yeter.	Allah sana bir belâ erştirirse Kendisinden başka kimse onu senin üzerinden kaldır[a]maz, hayır da erştirirse kimse mâni olamaz. O'nun kudreti herşeyi muhît.	Eğer Allah, sana bir sıkıntı dokundurursa; onu kendisinden başka gidererek hiçbir kimse yoktur. Şayet sana bir de hayır dokundurursa; işte O; her şeye Kadîr'dir.	Ve eğer Allah sana bir zarar vermek isterse Kendisinden başka kimse onu gideremez; ve eğer sana iyilik bulursan da unutma ki O, dilediğini yapmaya kadir dir.
6. 18	وَهُوَ=O الْقَاهِرُ=tam hakimdir فَوْقَ=üstünde عِبَادَةٍ=kullarının وَهُوَ=O الْحَكِيمُ=herşeyi yerli yerince yapan الْخَبِيرُ=haber alandır	Kulları üzerinde kesin egemendir. O'nun yaptığı her şey yerindedir, O her şeyden haberdardır.	Kulları üzerinde kâhîr olan O. Hakîm olan O, habîr olan yine O.	O; kullarının üstünde yegane mutasarrıftır. Ve O; Hakîm'dir, Habîr'dir.	Zira yalnız O, yattıkları üzerinde otorite sahibidir ve yalnız Odur gerçekten hikmet sahibi, her şeyden haberdar olan.
6. 19	قُلْ=de ki أَيُّ=hangi شَيْءٍ=şey أَكْبَرُ=daha büyüktür قُلْ=de ki شَهَادَةٍ=şahidlik bakımından اللَّهُ=Allah شَهِيدٌ=şahiddir بَيْنِي=benimle وَبَيْنَكُمْ=sizin aranızda إِلَيَّ=bana وَأُوحِيَ=vahyolundu ki هَذَا=bu الْقُرْآنُ=Kur'an لَأُنْذِرَكُمْ=sizi uyarayım بِهِ=onunla بَلَّغَ=ulaştığı وَمَنْ=ve herkesي أَنْتَهُنَّ=şahidlik ediyor musunuz? أَنْ=gerçekten مَعَ=ile beraber	De ki; «En büyük şahitlik kiminkidir?» De ki; «Benimle sizin aranızda Allah şahittir. Bu Kur'an, gerek sizi gerekse ulaştığı herkesi uyarayım diye bana vahyedildi, sizler Allah ile birlikte başka ilâhlar olduğuna mı şahadet ediyorsunuz?» De ki; «Ben buna şahadet etmem, 'De ki; «O tek bir ilahı ve ben sizin O'na koştuğunuz ortaklardan uzağım»	Yâ Muhammed, onlara "Şehadetden en büyük ne olabilir?" dedikten sonra şunu söyle: "[Allah] İşte sizinle benim aramızda ilk şahit, bana bu Kur'an hem sizleri, hem diğer bütün işitenleri âkıbetten onula haberdar edeyim diye vahiy buyuruldu. Allah ile beraber başka bir takım ilâhların varlığına sizler şahadet mi ediyorsunuz? Ben şahadet etmem!" de. "O ancak tek bir Allah'tır. İşte bilin ki ben sizlerin O'na şerik koştuklarını-	De ki: Şahid olarak hangi şey daha büyüktür? De ki: Benimle sizin aranızda Allah şahiddir. Bu Kur'an; bana sizi de, ulaştığı kimseleri de, uyarmam için vahyolundu. Allah ile beraber başka tanrılar olduğuna siz mi şahidlik ediyorsunuz? De ki: Ben şahadet etmem. De ki: O, ancak bir tanrıdır. Ve ben, gerçekten si-	De ki: Hakikatin en güvenilir şahidi kimdir? De ki: Allah benim ile sizin aranızda şahittir; ve bu Kur'an bana vahyedildi ki ona dayanarak sizi ve onun ulaşabileceği herkesi uyarayım. Siz, Allahtan başka ilahların olduğuna gerçekten şahitlik yapabilir misiniz? De ki: Ben (böyle) bir şahitlik yapmam! De ki: O, tek Allah'tır, ve benim, sizin yaptığınız gibi, Allahtan başka şeylere ilahlık yakıştırmak benden uzak olsun!

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
اللَّهِ=Allah إِلَهَةٌ=tanrılar olduğuna أُخْرَى=başka قُلْ=de لَا أَشْهَدُ=ben şahidlik etmem قُلْ=de إِنَّمَا=ancak هُوَ=O Tanrıdır وَاحِدٌ=tek bir وَإِنِّي=şüphesiz ben مِمَّا=şeylerden بِرِيءٌ=uzağım تُشْرِكُونَ=sizin ortak koştuğunuz		zın hiçbirini tanı-mıyorum" de.	zin şirk koş-tuklarınızdan uzağım.	
6. 20 الَّذِينَ=kendilerine آتَيْنَاهُمْ=verdiklerimiz الْكِتَابَ=Kitap يَعْرِفُونَهُ=onu tanırlar كَمَا=gibi يَعْرِفُونَ=tanıdıkları أَبْنَاءَهُمْ=oğullarını الَّذِينَ خَسِرُوا=ama ziyana sokanlar فَهُمْ=onlar أَنْفُسَهُمْ=kendilerini لَا يُؤْمِنُونَ=inanmazlar	Kendilerine kitap verdiklerimiz, Peygamberi ve Kur'an'ı tıpkı çocuklarını tanıdıkları gibi tanırlar. Fakat kendilerine kıyanlar var ya, onlar asla inanmazlar.	Kitap verdiğimiz ümmetlerin uleması, Peygamberi kendi oğullarını tanı-r gibi tanırlar. Nefislerine yazık edenlere gelince bunlar iman getir-mezler.	Kendilerine ki-tab verdikleri-miz; onu, öz oğullarını ta-nıdıkları gibi tanırlar. Nefis-lerini ziyana uğratanlar, iş-te onlar inan-mazlar.	Daha önce vahiy verdiklerimiz, bunu, kendi çocuklarını tanıdıkları gibi ta-nırlar; ama (onlar arasından) kendile-rine yazık edenler (var ya), işte onlar-dır inanmayı red-dedenler.
6. 21 أَظْلَمُ=daha zalim وَمِنْ=kim olabilir? مِمَّنْ=edenlerden افْتَرَى=iftira عَلَى اللَّهِ=Allah'a كَذِبًا=yalanı أَوْ=ya da كَذَبَ=yalanlayandan بِآيَاتِهِ=O'nun ayetlerini إِنَّهُ=şüphesiz لَا يَفْلَحُ=kurtuluş yüzü görmezler الظَّالِمُونَ=zalimler de	Allah hakkında yalan uydurarak O'na iftira eden-den ya da O'nun ayetlerini yalan-layandan daha zalim kim ola-bilir? Hiç kuşkusuz zalimler kurtulu-şa eremezler.	Uydurduğu yalanı Allah'a isnat eden, yahut âyetleri için yalan diyen kimse-den daha zâlimi kim olabilir?! Ha-beriniz olsun: Zâlimler felâha ermeyecekler.	Allah'a karşı yalan uyduran ve ayetlerini yalan sayan-dan daha za-lim kimdir? Muhakkak ki zalimler, fela-ha ermezler.	Kendi uyduruğu yalanları Allaha yakıştırandan veya Onun mesajlarını yalanlayanlardan daha zalim kim olabilir? Şüphe yok ki, böyle zalimler mutluluğa asla ula-şamazlar:
6. 22 نَحْشُرْهُمْ=topladığımız وَيَوْمَ=gün ثُمَّ=sonra جَمِيعًا=hepsini نَقُولُ=dediğimiz لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا=ortak koşanlara أَيْنَ=hani nerede? شُرَكَاءُكُمْ=ortaklarınız الَّذِينَ كُنْتُمْ=olduğunuz تَزْعُمُونَ=zannetmekte	O gün onların tümünü bir yere toplayız da sonra Allah'a ortak ko-şanlara «Hani, nerede Allah'ın ortakları oldukla-rını sandıkları-nız?» diye sora-rız.	Bir gün ki hepsini birden haşredece-ğiz de vaktiyle Al-lah'a şirk koşanla-ra: "Hani o bizim şeriklerimiz olduk-larını [zu'm] ettiği-niz mabudlarınız ne oldu?" diyece-ğiz.	Ve onların hepsini topla-yıp sonra da şirk koşanlara: Nerede iddia ettiğiniz ortak-larınız? diye-ceğimiz gün.	Bir gün onların hepsini bir araya toplayacağız ve o zaman, Allaha başka şeylere ilah-lık yakıştıranlara: Allahın uluhiyetine ortak olduklarını tahayyül ettiğiniz o varlıklar neredeler şimdi? diye sora-cağız.
6. 23 لَمْ تَكُنْ=kalmadığı ثُمَّ=sonra إِلَّا=başka فَتَنَتْهُمْ=onların çareleri أَنْ قَالُوا=demelerinden وَاللَّهِ=Allah'a andolsun ki رَبِّنَا=Rabbimiz مَا كُنَّا=biz değildik مُشْرِكِينَ=ortak koşanlar	Sonra bu müş-rikliklerinin «Val-lahi, ey Rabbi-miz, biz müşrik değildik» deme-lerinden başka bir akıbetleri ol-maz.	O zaman bütün şe-riklerinin âkibeti (o zaman bütün fitne-ler) "Rabbimiz olan Allah'a yemin ederiz ki, bizler müşrik değildik!" demelerinden baş-ka bir şey olmaya-cak.	Sonra onların sadece: An-dolsun Allah'a ki, ey Rabbi-miz; bizler müşriklerden değildik, de-melerinden başka çareleri kalmaz.	Bunun üzerine, ça-resiz bir şaşkınlık içinde, ancak, Rabbimiz Allaha yemin ederiz ki Ondan başka bir şeye ilahlık izafe et(mek iste)medik! diye(bile)ceklerdir.
6. 24 كَيْفَ=nasıl انْظُرْ=bak كَذَّبُوا=yalan söylediler عَلَى أَنْفُسِهِمْ=kendilerine karşı وَضَلَّ=ve sapıp gitti عَنْهُمْ=kendilerinden مَا كَانُوا=şeyler يَفْتَرُونَ=uydurdıkları	Kendileri aley-hinde nasıl yalan söylediklerini ve uydurma ilâhları tarafından nasıl yüzüstü bırakıl-dıklarını görüyor musun?	Bak yâ Muham-med, nasıl kendi kendilerini yalancı çıkarıyorlar? Sonra da bak uydurdukla-rı o mabudlar nasıl ortadan kaybolarak nasıl kaybolu-bunları yüzüstü bı-rakıyor?	Bak, kendile-rine nasıl ya-lan söylediler? Yalan yere uydurdıkları kendilerinden nasıl kaybolu-verdi?	Bakın, onlar kendi kendilerine nasıl yalan söylemişler ve mesnetsiz ha-yalleri onları nasıl yüzüstü bırakmış!
6. 25 مَنْ=kimseler وَمِنْهُمْ=içlerinden vardır يَسْتَمِعُ=dinleyen إِلَيَّ=seni وَجَعَلْنَا=fakat biz koyduk عَلَى=üstüne قُلُوبِهِمْ=kalblerinin أَكْتَنَ=perdeler أَنْ يَفْقَهُوهُ=onu anlamalarına engel وَفِي=ve içinde آذَانِهِمْ=kulaklarının وَإِنْ=ve eğer وَفَرَّأ=ağırlık يَرَوُا=görseler de كُلَّ=her آيَةٍ=mucizeyi لَا يُؤْمِنُوا=yine inanmazlar بِهَا=ona إِذَا=zaman حَتَّى=hatta جَاءُوكَ=sana geldikleri يُجَادِلُونَكَ=seninle tartışırlar يَقُولُ=derler الَّذِينَ كَفَرُوا=o kâfirler إِنْ=bu إِلَّا=başka değildir أَسَاطِيرُ=masallarından الْأُولِينَ=eskilerin	Onların içinde seni dinleyenler vardır, biz onla-rın kalblerini, Kur'an'ı anlama-larına engel oluşturacak bi-çimde, perdele-dik, kulaklarını da sağır-laştırdık. Bu yüzden her türlü mucizeyi görseler bile ona inanmazlar. Ni-tekim bu kâfirler tartışmak için yanına geldikle-rinde sana «Bu Kur'an, eskilerin masallarından başka bir şey değildir» derler.	İçlerinden seni Kur'an okurken dinleyenler var. Duyduklarını an-lamasınlar diye kalblerinin üstüne perde indirdik, ku-laklarına ağırlık verdik. Bütün âyet-leri görseler yine iman etmezler. O kadar ki yanına ge-lerek seninle mü-nakaşa ettikleri zaman o küfre dalmış kimseler "Bu eskilerin uy-durdıkları esâtîrden başka bir şey değil!" derler.	İçlerinden seni dinleyenler vardır. Halbuki Biz, onu onlar-dı diye, kalb-lerine örtüler, kulaklarına da ağırlık koyduk. Onlar her âye-ti görseler de yine inanmaz-lar. Hatta sana geldiklerinde, seninle çeki-şirler. O küf-redenler derler ki; Bu, eskile-rin masalla-rından başka birşey değildir.	Onlar arasında öy-leleri var ki (ey Peygamber) seni dinler (görünür)ler: Ama kalplerinin üs-tüne, onları hakika-ti kavramaktan alı-koyan perdeler yer-leştirdik, kulakları-na da sağırılık. Ve (hakikatin) bütün işaretleri(ni) görse-lerdi yine de ona inanmazlardı; o kadar ki, onlar tar-tışmak için sana geldiklerinde, haki-katî inkara şart-lanmış olanlar, Bu, eski zamanların masallarından başka bir şey değil! derler.
6. 26 يَنْهَوْنَ=hem menederler وَهُمْ=onlar عَنْهُ=ondan وَيَتَأَوَّنَ=hem de uzak dururlar عَنْهُ=ondan وَإِنْ=böylece يُهْلِكُونَ=mahvediyorlar إِلَّا=yalnız أَنْفُسَهُمْ=kendilerini وَمَا يَشْعُرُونَ=farkında değiller	Hem başkalarını Kur'an'dan uzak tutuyorlar, hem de kendileri on-dan uzak duru-yorlar. Böylece aslında kendile-rini mahvediyor-lar, ama bunun farkında değildir-ler.	Bunlar hem ona yaklaşımdan nehy ediyorlar, hem kendileri uzaklaşıyorlar ki bu suretle farkına varmadıkları halde nefislerini helâk ediyorlar.	Onlar, hem bundan vaz-geçirmeye ça-lışıyorlar, hem de kendileri ondan uzakla-şırlar. Onlar sadece kendi-lerini helake sürüklerler de farkına var-mazlar.	Diğerlerini ondan alıkoyar ve kendile-ri de ondan uzak-laşırlar: Ama (bu şekilde) yalnız kendilerini mahve-derler ve (üstelik) bunu da idrak et-mezler.
6. 27 إِذْ=iken وَلَوْ تَرَى=bir görsen عَلَى=başında وَقِفُوا=durdurulmuş فَقَالُوا=dediklerini النَّارَ=ateşin يَا لَيْتَنَا=keşke biz نُرَدُّ=geri döndürülseydik de وَلَا نَكْذِبُ=yalanlamasaydık رَبَّنَا=Rabbimizin	Cehennemin ba-şında durdurul-duklarında onla-rın «Ah ne olay-dı, duyuyay geri gönderilsek de bir daha Rabbi-mizin ayetlerini yalanlamasak ve müminlerden ol-sak» dediklerin keşki görseydin!	Hani sen bunların ateş başında dur-durulup: "Ne olur-du geriye çevril-seydi de Rabbi-mizin âyetlerini inkâr etmeyerek iman getirenlerden olsaydık! dedikleri-ni bir görmüş olay-dın...	Bir görsen; ateşin başında durdukları: Durdu-ğunda geriye döndürülseydik ve Rabbi-mizin ayetleri-ni yalan say-masaydık da mü'minlerden olsaydık, de-diklerini helake.	Ateşin önünde bek-letilecekleri ve Ah, keşke (hayata) geri döndürülseydik! O zaman Rabbimizin mesajlarını yalan-lamaz ve müminler arasında olurduk! diyecekleri zaman (onları) görseydin.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	وَنَكُونُ=olsaydık مِنَ الْمُؤْمِنِينَ=inananlardan				
6. 28	لَهُمْ=onlara بَدَا=göründü هَيْر=hayır مَا كَانُوا=oldukları يُخْفُونَ=gizlemekte وَلَوْ=daha önce رُدُّوا=geri gönderilselerdi لَعَادُوا=yine dönerlerdi لَهُمْ=men olundukları عَنْهُ=kendinden وَإِنَّهُمْ=çünkü onlar لَكَاذِبُونَ=yalancılardır	Hayır, sadece daha önce içlerinde sakladıklarının akıbeti önlerinde belirdi (diye böyle hayıflanıyorlar. Yoksa) eğer dünyaya geri gönderilseler yine sakındırıldıkları yola dönerler. Onlar gerçekten yalancıdır.	Değil, evvelce gizledikleri karşılına çıktı da onun için. Yoksa geriye çevrilmiş olsaydılar nehy edildikleri isyana yine başlayacaklardı. Şüphe yok ki va'dleri yalan.	Hayır, öteden beri gizleyegeldikleri şeylerle karşılına çıktık. Eğer geri döndürülselerdi yine kendilerine yasaklanan şeylere dönerlerdi. Doğrusu onlar, yalancılardır.	Ama hayır (böyle demeleri) geçmişte (kendilerinden) gizlemiş oldukları hakikat onlara açık şekilde görünecek (olmasındandır); ve eğer (hayata) geri döndürülmüş olsalardı, kendilerine yasaklanmış olan şeye yine dönerlerdi. Unutma ki onlar geçek yalancılarıdır!
6. 29	وَقَالُوا=dediler ki إِنْ هِيَ=onlar إِلَّا=başka yoktur حَيَاتِنَا=hayatımızdan وَمَا نَحْنُ=dünya الدُّنْيَا=biz değiliz يَمْبَغُونِ=diriltilecek de	Onlar «Hayat, sadece dünyadaki hayatımızdan ibarettir, bir daha diriltilecek değiliz» dediler.	Ve yine "Hayat, dünyadaki hayatımdan ibaret, bizler öyle tekrar dirilecek değiliz" diyeceklerdi. (Şüphe yok ki va'dleri yalan. Bunlar "Hayat dünyadaki hayatımdan ibaret, bizler öyle tekrar dirilecek değiliz" dediler)	Ve dediler ki: Hayat ancak bu dünyadaki hayatımızdır. Ve biz dirilecek değiliz.	Ve bazı (inançsız)lar, Bu dünyadaki hayatımızın ötesinde başka bir şey yoktur ve öldükten sonra dirilmeyeceğiz! derler.
6. 30	وَلَوْ تَرَى=onları bir görsen إِذْ=iken عَلَى=huzurunda وُقِفُوا=durdurulmuş قَالَ=dedi رَبِّهِمْ=Rablerinin هَذَا=bu أَلَيْسَ=değil miymiş? بِالْحَقِّ=gerçek قَالُوا=dediler ki بَلَى=evet gerçektir قَالَ=dedi وَرَبِّنَا=Rabbimiz hakkı için الْعَذَابِ=azabı فَدَوَّقُوا=öyle ise tadın كُنْتُمْ=ettiğinizden دَلَايَ=dolayı تَكْفُرُونَ=inkâr	Onları Rabblerinin huzuruna çıkarıldıkları zaman keşki görsen! Allah, onlara «yeniden dirilmek gerçek değilmiymiş?» der. Onlar «Rabbimiz hakkı için, evet» derler. Allah da onlara «O halde inkârcılığınızdan dolayı azabı çekiniz» der.	Yâ Muhammed, sen onları Rabbülâlemî'nin karşısında durduruldukları zaman bir göreydin... Kendilerine "Nasıl, şu gördüğünüz hak değil mi imiş?" buyurdu. "Rabbimize kase olsun ki evet!" dediler. "Öyle ise inkâr ettiğinizin cezası olarak tadın azabı da görün!" buyurdu.	Bir görseydin eğer; Rabblarının huzurunda durdukları zaman, O: Bu, hak değil miymiş? deyince; onlar da: Rabbimiz hakkı için evet, derler. Allah da buyurur ki: Öyleyse küfür edegediğinizden dolayı tadın azabı.	Ama sen (onları) Rablerinin huzuruna çıkarılacakları (ve) Onun, Bu, hakikat değil mi? diye soracağı zaman görsen. Onlar, Evet, Rabbimiz hakkı için öyle! diye cevap verecekler. (Bunun üzerine,) Allah, Tadın öyleyse diyecek, hakikati reddetmenizden doğan bu azabı!
6. 31	قَدْ=gerçekten حَسِرَ=ziyana uğradı(lar) الَّذِينَ كَذَّبُوا=yalanlayanlar لِإِلَهِ=Allah'ın هُزُورُنَا=çıkma إِذَا=zaman حَتَّى=nihayet جَاءَتْهُمْ=kendilerine geldiği بِغَنَّةٍ=ansızın السَّاعَةِ=o saat قَالُوا=dediler يَا حَسْرَتَنَا=vah bize عَلَى مَا فَرَّطْنَا=kusurlarımızdan dolayı وَهُمْ=onlar فِيهَا=orada يَحْمِلُونَ=yüklenmiş olarak أُوزَارَهُمْ=günahlarını عَلَى ظُهُورِهِمْ=sırtlarına أَلَا=bakin مَا=şeyler سَاءَ=ne kötü يَزِرُونَ=yüklenip taşıyorlar	Allah'ın huzuruna çıkmayı yalanlayanlar gerçekten mahvolmuşlardır. Sonunda Kıyamet günü ansızın gelip çatınca sırtlarında taşıdıkları günah yükü altında «Eyvah, dünyada kaçırdığımız fırsatlarla!» derler. Hey, sırtlarında taşıdıkları o yük, ne kötü bir yükür!	Ebedî hüsrana daldılar, o kimseler ki Allah'ın karşısına çıkacaklarını, tâ kıyamet ansızın üzerlerine gelinceye kadar inkâr ettiler durdular. O zaman ise "Hayatımızda reva gördüğümüz taksirlerimiz yüzünden vah bizlere!" diyecekler. Veballerini de sırtlarına yüklenmiş bulunacaklar. Hele bir bak şunların yüklendikleri ne yaman bir yük!	Allah'a kavuşmayı yalanlayanlar; gerçekten kaybetmişlerdir. Nihayet kıyamet ansızın gelip çatdığı zaman; yüklerini sırtlarına yüklenerek: Orada yaptığımız eksiklerden dolayı yazıklar olsun bize, derler. Dikkat edin, ne kötüdür yüklendikleri şeyler.	Kıyamet Saati ansızın gelip çatınca (ve) Yazıklar olsun bize ki onu gözdardı etmişiz! diye ağlaşıp dövünmeye kadar Allaha varacaklarını inkar edenler gerçekten hüsrana uğrayanlardır, çünkü omuzlarında günahlarının yükünü taşıyacaklardır: Ah, o yüklenecekleri (ağırlık) ne kötüdür!
6. 32	وَمَا=değildir الدُّنْيَا=dünya إِلَّا=başka bir şey وَلَهُوَ=ve eğlenceden الْآخِرَةُ=ahiret خَيْرٌ=daha iyidir لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ=korunanlar için أَفَلَا تَعْقِلُونَ=düşünmüyor musunuz?	Dünya hayatı, oyundan ve eğlenceden başka bir şey değildir. Oysa günahlardan sakınanlar için Ahiret yurdu daha hayırlıdır. Buna aklınız ermiyor mu?	Dünyadaki hayat oyundan, oyalandan başka bir şey değil. Sonradan gelen yurt ise Allah'tan korkanlar için elbet daha hayırlıdır. Siz bunu akıl etmiyor musunuz?	Dünya hayatı; ancak oyun ve eğlenceden ibarettir. Ahiret yurdu ise; müttakiler için daha hayırlıdır. Hala aklınızı başınıza almayacak mısınız?	Bu dünya hayatı, bir oyundan, eğlenceden ve geçici zevkten başka bir şey değildir; ama ahiret hayatı Allaha karşı sorumluluklarının bilincinde olanlar için çok daha güzeldir. Öyleyse aklınızı kullanmaz mısınız?
6. 33	قَدْ=muhakkak نَعْلَمُ=biliyoruz أَلَيْحُزْنُكَ=seni üzüyor إِنَّهُ=şüphesiz الَّذِي يَقُولُونَ=onların dedikleri فَإِنَّهُمْ=gerçekte onlar لَا يَكْذِبُونَكَ=seni yalanlamıyorlar وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ=o zalimler بِآيَاتِ اللَّهِ=Allah'ın يَجْحَدُونَ=yalanlıyorlar	Onların sözlerinin seni üzdüğünü biliyoruz. Aslında onlar seni yalanlamıyorlar, fakat o zalimler Allah'ın ayetlerini inkâr ediyorlar.	Yâ Muhammed! Bizler pek iyi biliyoruz ki söyledikleri söz seni incitmekte. Onların yalancı dedikleri kat'iyen sen değilsin. Lâkin zalimler Allah'ın âyetlerini inkâr ediyorlar.	Gerçekyeni biliyoruz ki; söyledikleri söz, seni üzüyor. Onlar, hakikatte seni yalanlamıyorlar. Lakin o zalimler, Allah'ın ayetlerini inkar ediyorlar.	Bu insanların söylediklerinin seni gerçekten üzdüğünü pekala biliyoruz: Ama, unutma ki, onların yalanladığı sen değilsin; bu zalimlerin inkar ettiği, aslında Allahın mesajlarıdır.
6. 34	وَلَقَدْ=andolsun رُسُلٌ=elçiler مِّن قَبْلِكَ=senden önce de فَصَبَرُوا=sabrettiler عَلَى مَا كُذِّبُوا=yalanlanmalarına وَأُودُوا=ve eziyet edilmelerine حَتَّى=nihayet أَتَاهُمْ=onlara yetiştirdi وَلَا=yoktur نَصْرُنَا=yardıma مُبَدِّل=değiştirebilecek لِكَلِمَاتِ اللَّهِ=Allah'ın وَلَقَدْ=andolsun جَاءَكَ=sana da gelmiştir مِّن نَّبَاٍ=haberinden الْمُرْسَلِينَ=elçilerin	Andolsun, senden önce nice peygamberler yalanlandı ve kendilerine yardımımız gelene kadar yalanlamalarına ve sıkıştırılmaya katıldılar. Allah'ın sözlerini değiştirebilecek yoktur; and olsun ki: Peygamberlerin haberi sana da geldi.	Senden önce gelen peygamberlere de yalancı denildi durdu. Onlar kendilerine yalancı denilmesine, eza edilmesine, tâ Allah'ın nusreti erişinceye kadar tahammül ettiler. (Onlar kendilerine yalancı denilmesine, eza edilmesine tahammül ettiler; nihayet Allah'ın nusreti yetiştirdi). Allah'ın va'dlerini (mukadderâtını) değiştirebilecek kuvvet yok. Peygamberlerin haberinden sana gelenleri olmuştu, unuttun mu?	Andolsun ki; senden önce de nice peygamberler yalanlandı da yalanlanmalarına ve eziyet edilmelerine sabrettiler. Nihayet onlara yardımımız gelip yetiştirdi. Allah'ın kelimelerini değiştirebilecek yoktur. Andolsun ki; peygamberlerin haberinden bir kısmı sana gelmiştir.	Gerçek şu ki, senden önce (de) peygamberler yalanlanmıştır; ama onlar, Bizden yardım gelinceye kadar bütün düzmece ithamlara ve kendilerine yapılan bütün eziyetlere sabırla katlandılar: Çünkü hiçbir güç Allahın vaatlerini (sonucunu) değiştiremez. Ve o peygamberlerin tarihleri hakkında şu anda sen de bilgi sahibisin.
6. 35	وَإِنْ=eğer عَلَيْكَ=sana إِعْرَاضُهُمْ=onların yüz çevirmesi	Eğer onların sırt çevirmeleri ağırlığına gitti ise elinden geliyorsa yerkürenin derin-	Yok, imandan yüz çevirmeleri sana pek ağır geliyorsa, yerin derinliklerine inecek bir baca	Eğer onların yüz çevirmeleri sana ağır geliyorsa; yer delmeğe ve	Eğer hakikati inkar edenlerin sana sırtlarını dönmeleri seni sıkıntıya sokuyorsa ve o ne-

Kelime	Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	فَإِنْ=haydi استَطَعْتَ=yapabilirsen أَنْ تَبْتَغِيَ=ara ki نَفَقًا=bir delik فِي=içine الْأَرْضَ=yerin أَوْ=ya da سَلْمًا=bir merdiven فِي السَّمَاءِ=göğe فَتَأْتِيَهُمْ=onlara getiresin بِآيَةٍ=bir mucize وَلَوْ=şayet دِلسَاء=dileseydi اللَّهُ=Allah أَجْمَعُهُمْ=elbette onları toplardı عَلَى=üzerinde الْهُدَى=hidayet فَلَا تَكُونَنَّ=o halde olma مِنَ الْجَاهِلِينَ=cahillerden	liklerine inen bir yarık ya da göğe çıkaracak bir merdiven bul da onlara bir delil getir. Eğer Allah dileseydi, onları doğru yolda biraraya getirirdi. O halde sakın cahillerden olma.	yahut göklere çıkacak bir merdiven arayıp onlara harena getirmeye gücün yettiği takdirde hiç durma. Allah dilemiş olsaydı hepsini iman üzerinde birleştirdi. Sen de kendini bilmeyenlerden olma.	göğe merdiven dayamaya gücün yetmiş olsaydı; onlara bir ayet gösterirdin. Şayet Allah dileseydi; onları hidenyet üzerinde birleştirdi. Sakın bilgisizlerden olma.	denle onlara (daha ikna edici) bir mesaj getirmek için yerin dibine inebilecek yahut merdivenle göğe yükselebilecek durumda isen, (durma yapı;) ama (unutma ki) eğer Allah dileseydi onların tümünü (Kendi) rehberliği altında toplardı. O halde, sakın (Allahın yollarını) görmezden gelmeye çalışma.
6. 36	إِنَّمَا=ancak يَسْتَجِيبُ=icabet eder الَّذِينَ يَسْمَعُونَ=işitenler وَالْمَوْتَى=öölere gelince يُبْعَثُهُمْ=onları diriltir اللَّهُ=Allah ثُمَّ=sonra إِلَيْهِ=O'na يُرْجَعُونَ=döndürülürler	Ancak işitebilenler çağrıyla karşılık verebilirler. Öölere gelince onları Allah diriltir, sonra hepsi O'nun huzuruna çıkarılırlar.	Senin iman davetine ancak işitmesi olanlar gelir, öölere gelince onları Allah diriltir. Sonra O'nun karşısına çıkarılırlar.	Ancak dnleyenler icabet ederler. Öölere gelince; onları Allah diriltir. Sonra O'na döndürülürler.	Unutma ki, yalnızca (bütün kalpleriley) kulak verenler, bir çağrıyla cevap verebilirler; (kalben) ölmüş olanlara gelince, (yalnız) Allah onları diriltir, sonra da hepsi Ona döneceklerdir.
6. 37	وَقَالُوا لَوْلَا=değil miydi? عَلَيْهِ=ona نَزَّلَ=indirilmeli مِنْ رَبِّهِ=Rabbinden آيَةً=bir mucize اللَّهُ=Allah إِنَّ=şüphesiz فَلَنْ=de ki قَادِرٌ=kadirdir عَلَى أَنْ يُنْزَلَ=indirmeğe وَلَكِنْ=fakat آيَةً=bir mucize أَكْثَرَهُمْ=çokları لَا يَعْلَمُونَ=bilmezler	Muhammed'e, Rabbinden bir mucize indirilseydi ya dediler. De ki; «Allah'ın böyle bir mucize indirmeye gücü yeterlidir, fakat onların çoğu bilgiden yoksundur.	"Şuna mabudundan bir mucize indirilseydi" diyorlar. Kendilerine söyle: "Allah'ın mucize indirmeye kâdir bulunduğuşüphesiz, lâkin çokları bilmiyorlar."	Ve dediler ki: Ona Rabbından bir ayet indirilmeli değil miydi? De ki: Şüphesiz Allah, ayet indirmeye kadirdir. Ne var ki, onların çoğubilmezler.	Ve onlar: Neden ona Rabbi tarafından hiçbir mucizevi işaret bahsedilmedi? diye sorarlar. De ki: Allah, katından her türlü işareti indirmeye kadirdir. Ama insanların çoğubundan habersizdir,
6. 38	وَمَا=yoktur ki مِنْ دَابَّةٍ=yürüyen hiçbir hayvan فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde وَلَا=ve hiçbir طَائِرٍ=kuş يُطِيرُ=uçan بِجَنَاحَيْهِ=iki kanadıyle إِلَّا=olmasınlar أُمَّمٌ=birer ümmet أَمْثَالَكُمْ=sizin gibi مَا فَرَطْنَا=biz eksik bırakmamışızdır فِي الْكِتَابِ=Kitapta ثُمَّ=sonra مِنْ شَيْءٍ=hiçbir şeyi إِلَى رَبِّهِمْ=Rableri(nin huzuru)na يُحْشَرُونَ=toplanacaklardır	Yerde kılmıdayan bütün hayvan türleri ve kanatları ile uçan bütün kuş çeşitleri sizler gibi birer canlılar topluluğudurlar. Biz hiçbir şeyi o kitabın dışında bırakmadık. Sonra bunlar, Rabblerinin huzurunda biraraya getirirler.	Yeryüzünde yürür hiçbir hayvan, iki kanadı ile uçar hiçbir kuş yok ki, onlar da sizin gibi birer ümmet olmasınlar. Bizler Levh-i Mahfuz'da bir şeyi ihmal etmedik. Sonra da haşredilerek Haliklarının karşısına çıkacaklar.	Yerde yürüyen hiçbir hayvan ve iki kanadıyla uçan hiçbir kuş yoktur ki; onlar da sizin gibi bir ümmet olmasınlar. Biz, kitapta hiçbir şeyi eksik bırakmadık. Sonra onlar Rabblarına toplanırlar.	halbuki yeryüzünde yürüyen hiçbir hayvan ve iki kanadıyla uçan hiçbir kuş yoktur ki sizin gibi (Allahın) mahluku olmasın: Biz, buyruğumuzda tek şeyi bile ihmal etmedik. Ve bir kez daha (belirtelim): onlar(ın tümü) Rableri huzurunda toplanacaklardır.
6. 39	وَالَّذِينَ كَذَّبُوا=yalanlayanlar صُمٌّ=sagır بَيَاتِنَا=bizim ayetlerimizi فِي=içinde وَبُكْمٌ=ve dilsizlerdir مَنْ=kimseyi الظُّلُمَاتِ=karanlıklar اللَّهُ=Allah يَشَأِ=dilediği وَمَنْ=kimseyi de يَضِلُّهُ=şaşırtır يَجْعَلُهُ=koyar يَشَأِ=dilediği عَلَى صِرَاطٍ=yola مُسْتَقِيمٍ=doğru	Bizim ayetlerimizi yalanlayanlar karanlıklar içinde bocalayan sagırlar ve dilsizlerdir. Allah dilediği kimseyi şaşırtır, dilediği kimseyi de doğru yola iletir.	Âyetlerimizi inkâr edenler sağırdırlar, dilsizdirler, zulmeder içinde dolaşırlar dururlar. Allah kimi dilerse yolundaki kiyamet gideni sapıtır. Kimi dilerse dosdoğru giden yola çıkarır.	Ayetlerimizi yalanlayanlar ise; karanlıklarda kalmış sağırlar, dilsizlerdir. Allah; kimi dilerse, onu şaşırtır. Kimi de dilerse; onu dosdoğru yol üstünde tutar.	Mesajlarımızı yalanlayanlar, zifiri karanlığa gömülmüş sağırlar ve dilsizlerdir. Allah kimi dilerse onu sapıtır; ve dilediğini de dosdoğru yola yöneltir.
6. 40	قُلْ=de ki أَرَأَيْتُمْ=gördünüz mü? إِنْ أَتَاكُمْ=size gelse عَذَابٌ=azabı أَتَتْكُمْ=gelse أَوْ=ya da السَّاعَةُ=o saat أَغِيرَ=başkasına mı اللَّهُ=Allah'tan تَدْعُونَ=yalvarırsınız إِنْ كُنْتُمْ=iseniz (söyleyin) صَادِقِينَ=doğru (sözlü)	De ki; «Eğer başınıza Allah'ın azabı kıyamet ile yüzyüze gelseniz, doğru konuşacaksınız söyleyin bakalım acaba (bu durumda) Allah'dan başkasına mı yalvarırsınız?	Yâ Muhammed, onlara de ki: "Bana haber verin bakalım, üzerinize Allah'ın gazabı gelse, yahut üzerinize kıyamet gelse (yahut başınıza kıyamet kopsa) Allah'tan başkasına mı yalvaracaksınız? Şirkinizde sadıksanız haydi yalvarın.	De ki: Bana haber verir misiniz, eğer üzerinize Allah'ın azabı gelse veya size kıyamet gelirse; Allah'tan başkasını mı çağırırsınız? Eğer sadıklardan iseniz.	De ki: (Bu dünyada) Allahın azabına çarptırıldığınız zaman yahut Son Saat gelip çattığında Allahtan başkasına yalvardığınızı düşünebilir misiniz? (Söyleyin bana,) eğer doğru sözlü insanlar iseniz!
6. 41	بَلْ=hayır إِيَّاهُ=yalnız O'na تَدْعُونَ=yalvarırsınız فَيَكْشِفُ=O da kaldırır مَا تَدْعُونَ=istediğinizi إِلَيْهِ=ondan إِنْ شَاءَ=dilerse وَتَتَسَوَّنَ=ve unutursunuz مَا=şeyleri تُشْرِكُونَ=ortak koştuğunuz	Hayır, sırf O'na yalvarırsınız, O da dilerse feryadınıza konu olan belayı başınızdan aldırır, o zaman O'na koştuğunuz ortakları unutursunuz.	Değil, ancak O'na yalvarırsınız. O da isterse o feryadığınız belayı üzerinizden kaldırır. Ve sizler Allah'a şerik koştuğunuz mabudların hepsini unutursunuz.	Hayır, ancak O'nu çağırırsınız da; isterse çağırdığınız şeyi giderir ve siz de şirik koştuğunuz eşleri unutursunuz.	Hayır, aksine yalvarırsınız Onadır, bu durumda O, eğer dilerse sizi Kendisine yalvarmaya yönelten o (bela)yı giderir; ve (o zaman) Allahtan başkasına ilahlık yakıştırdığınız şeyi unutmuş olursunuz.
6. 42	وَلَقَدْ=muhakkak أَرْسَلْنَا=(elçiler) gönderdik إِلَى أُمَمٍ=ümmetlere مِنْ قَبْلِكَ=senden önce de فَأَخَذْنَاهُمْ=onları yakalayıp cezalandırdık بِالْبَأْسَاءِ=darlık وَالضَّرَّاءِ=ve sıkıntı ile يَتَضَرَّعُونَ=yalvarırlar diye	Senden önceki birçok ümmetlere peygamberler gönderdik, dinlemediler. Bunun üzerine ola ki, bize yalvarırlar diye kendilerini sıkıntılara ve belâlara çarptırdık.	Yâ Muhammed, senden önceki ümmetlere peygamberler göndermiştik, dinlemediler. Gufranımızda dehâlet etsinler diye onlara kılık verdik, hastalık verdik (kıran verdik).	Andolsun ki; Biz, senden önceki ümmetlere de peygamberler gönderdik. Yalvarsınlar diye, onları darlık ve sıkıntıya soktuk.	Biz, senden önceki toplumlara da mesajlarımızı gönderdik (ey Peygamber,) ve onları sıkıntı ve zorluklara uğrattık ki tevazu ile boyun eğsinler.
6. 43	إِذْ=zaman فَلَوْلَا=hiç olmazsa جَاءَهُمْ=kendilerine geldiği بِأَسْنَأُ=böyle baskınımız تَضَرَّعُوا=yalvarsalardı وَلَكِنْ=fakat فُلُوبُهُمْ=kalbleri	Bari sıkıntılarımız başlarına gelince bize yalvarsalardı ya! Fakat kalbleri katılaştı ve şeytan yaptıkları her şeyi onlara cazip gösterdi.	Ne olurdu azabımız kendilerine eriştiği zaman rücu ederek gufranımızla dehâlet etseydiler? Lâkin kalpleri karardı, şeytan da bütün işlediklerini kendilerine güzel gösterdi.	Onlar, hiç değilse kendilerine bir azabımız geldiği zaman; yalvarmalı değiller miydi? Fakat kalbleri katılaştı, şeytan da onlara	Ama tarafımızdan takdir edilen bir sıkıntıya uğrattıldıkları zaman tevaz göstermediler, tersine kalplerinin katılığı arttı, çünkü Şeytan bütün yaptıklarını onlara güzel gösterdi.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
لَهُمْ=onlara ve وَرَيْنَ=şeytan da مَا=şeyleri كَانُوا=oldukları يَعْمَلُونَ=yapmış			yaptıklarını süsleyip püslemişti.	
6. 44 فَلَمَّا نَسُوا=unutunca مَا ذُكِّرُوا=yapılan uyarıları فَفَحَحْنَا=açıverdik بِهِ=kendileri أَبْوَابَ=kapılarını عَلَيْهِمْ=üzerlerine حَتَّى=nihayet شَيْءٍ=şeyin كُلِّ=her إِذَا=sırada da فَرَحُوا=sevince daldıkları بِمَا أُوتُوا=kendilerine verilenle أَخَذْنَاهُمْ=onları yakaladık بَعَثَهُ=ansızın فَإِذَا=böylece هُمْ=onlar مُبْلِسُونَ=bütün umutlarını yitirdiler	Onlar kendilerine yapılan uyarıları unutunca bütün nimetlerin kapılarını yüzlerine açtık, nihayet sahip oldukları nimetler yüzünden şımarıklığa kapıldıklarında kendilerini ansızın, kısıkrarak yakalayiverdik de bütün ümitleri suya düştü!	Vaktâ ki gönderilen ibretleri unuttular, imtihan için onlara herşeylerin kapılarını açtık. Mazhar oldukları refah ile şımarınca da kendilerini ansızın azâba uğrattık, işte o zaman yeis içinde kaldılar.	Onlar, kendilerine hatırlatılan şeyleri unutunca; Biz de kendilerine her şeyin kapılarını açtık. Nihayet kendilerine verilen o şeyler yüzünden sevinince; onları, ansızın yakaladık ve bütün ümitlerinden mahrum kaldılar.	Sonra, kendilerine yapılan uyarıları gözardı ettiklerinde bütün (güzel) şeylerin kapılarını onlara ardına kadar açtık ve kendilerine başlısanan şeylerden zevk alarak yararlanmaya devam ederlerken onları apansız yakaladık: işte o anda bütün ümitlerini kaybettiler;
6. 45 فَقُطِعَ=böylece kesildi دَابِرُ=ardı الْقَوْمِ=milletin الَّذِينَ ظَلَمُوا=haksızlık eden وَالْحَمْدُ=hamdolsun لِلَّهِ=Allah'a رَبِّ=Rabbi الْعَالَمِينَ=alemlerin	Böylece, alemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun ki, zalimler guruhunun arkası kesildi, soyu kurudu.	O zulmeden kavmin efradı sonuna kadar helâk edilecek arkaları alındı. Rabbü'l-âlemîn olan Allah'a hamdolsun.	Ve böylece zulmedenler guruhunun kökü kesilmişti. Hamd, alemlerin Rabbi olan Allah'a mahsus-tur.	ve (sonunda), zulüm işlemeye şartlanmış olan o toplumların son kalıntıları da yok olup gitti. Bütün övgüler yalnız Allaha mahsustur, bütün alemlerin Rabbine.
6. 46 أَرَأَيْتُمْ=söyleyin bana إِنْ=eğer أَخَذَ=alsa الله=Allah سَمِعَكُمْ=işitme(duyu)nuzu وَأَبْصَارَكُمْ=ve gözlerinizi وَوَحْتَمَ=ve mühür vursa عَلَى=üstüne de قُلُوبَكُمْ=kalblerinizin غَيْرَ=başka إِلَهَ=tanrı كَيْفَ=nasıl كَيْفَ=nasıl نَظُرُ=bak انْظُرُ=bak بِهَ=Allah'tan يَأْتِيَكُمْ=size getirecek بِهَ=bun(lar)ı نُصَرِّفُ=türlü türlü açıklıyoruz الْآيَاتِ=ayetleri ثُمَّ=sonra yine هُمْ=onlar يَصْدِفُونَ=yüz çeviriyorlar	De ki, 'Eğer Allah kulaklarını sağır, gözlerini kör etse ve kalplerinize mühür vursa, acaba Allah'ın başka hangi ilâh bunları size geri verebilir?' Nasıl ayetlerimizi çeşitli açılardan açıkladığımızı ve sonradan onların nasıl yüz çevirdiklerini görüyor musun?	Yâ Muhammed, onlara şöyle de: "Allah kulaklarınızı gözlerinizi alsın, kalplerinizi mühürlese bana haber verin ki bunları size getirecek ilâh, acaba Allah'tan başka kimdir? Bak, âyetlerimizi türlü şekiller içinde nasıl tekrar ediyoruz, sonra da onlar haktan yüz çeviriyorlar.	De ki: Bana haber verir misiniz; eğer Allah, kulağınızı, gözlerinizi alır ve kalblerinizin üstüne mühür vursa; Allah'tan başka onları size getirecek ilah kimdir? Bak, ayetlerimizi nasıl açıklıyoruz da sonra onlar yüz çeviriyorlar.	De ki: Ne sanıyorsunuz? Eğer Allah işitme ve görme duyularınızı elinizden alır ve kalplerinizi mühürlerse onları size Allahtan başka hangi ilah geri verebilir? Bütün mesajlarımızı nasıl çok yönlü dile getiriyoruz, ama hala küçümseyerek yüz çeviriyorlar!
6. 47 أَرَأَيْتَكُمْ=söyleyin bana إِنْ=eğer أَتَاكُمْ=size gelse عَذَابُ=azabı الله=Allah'ın بَعَثَهُ=ansızın أَوْ=ya da جَهَنَّمَ=açıkça هَلْ يُهْلَكُ=helak edilir mi? إِلَّا=başkası الْقَوْمِ=toplumdan الظَّالِمُونَ=zalim	De ki, 'Ne sanıyorsunuz, eğer ansızın ya da açık bir şekilde size Allah'ın azabı gelse, zalimler guruhundan başkası mı helâk olur?'	Onlara şöyle söyle: "Üzerinize Allah'ın azâbı ansızın yahut görüne görüne gelse, bana haber verin ki, helâk edilecekler acaba zulmetmiş insanlardan başkası mıdır? (... bana haber verin ki acaba zulmetmiş insanlardan başkası mı helâk edilir?)	De ki: Bana haber verir misiniz; Allah'ın azabı siz ansızın ve açıkça gelirse; zalimler guruhundan başka kimse helake uğratılmış olur mu?	De ki: Allahın azabı aniden veya (derece derece) hissedilir şekilde başınıza gelse durumunuz ne olur, söyler misiniz? (O zaman hiç zalim halktan başkası yok edilir mi?
6. 48 وَمَا نُرْسِلُ=biz göndeririz إِلَّا=sadece الْمُرْسَلِينَ=elçileri مُبَشِّرِينَ=müjdeciler وَمُنْذِرِينَ=ve uyarıcılar olarak فَمَنْ=kim أَمَّنَ=inanır وَأَصْلَحَ=ve uslanırsa فَلَا=yoktur عَلَيْهِمْ=onlara خَوْفٌ=korku وَلَا هُمْ=ve onlar değildir يُخْزَنُونَ=üzülecek de	Biz peygamberleri müjdeleyici ve uyarıcı olarak göndeririz. Kim iman eder ve kendini ıslah ederse onlar için korku söz konusu değildir, onlar hiç üzülmeyiz de.	Bizler peygamberleri ancak rahmetimizin müjdecileri, azâbımızın haber-cileri göndeririz. Kimler iman ederek salâhın yolunu tutarsa, onlar için ne korku var, ne keder görecekler.	Biz, peygamberleri ancak müjdecî ve uyarıcı olarak göndeririz. Öyleyse her kim ki inanır ve ıslah ederse; artık onlar için korku yoktur. Ve onlar üzülecek de değillerdir.	Biz, elçileri(mizi) yalnızca müjdecî ve uyarıcı olarak göndeririz: bu nedenle, iman edip doğru ve yararlı işler yapanlar ne korkacak ne de üzüleceklerdir;
6. 49 وَالَّذِينَ كَذَّبُوا=yalanlayanlara da بِآيَاتِنَا=ayetlerimizi الْعَذَابُ=azab يَمَسُّهُمْ=dokunacaktır كَانُوا=yaptıkları يَفْسُقُونَ=fenalık	Ayetlerimizi yalanlayanlar ise fasıklıklarından, yoldan çıkmalarından ötürü azaba çarpılırlar.	Ayetlerimize yalan diyenler ise imandan uzaklaşmaları yüzünden azâba uğrayacaklar.	Ayetlerimizi yalanlayanlara ise fasıklık eder olmalarından dolayı azab dokunacaktır.	mesajlarımızı yalanlayanlara gelince, onlar işledikleri bütün günahkarca fiillerden dolayı azaba çarptırılacaklardır.
6. 50 لَا أَقُولُ=ben demiyorum عِنْدِي=yanımdadır كُنْ=size الْغَيْبِ=gaybı da وَلَا أَعْلَمُ=bilmem دَائِرَةُ=daire أَقُولُ=demiyorum كُنْ=size بَنِي=ben مَلَكًا=meleğim إِنَّا=sadece أَتَّبِعُ=ben uyuyorum مَا يُوحَى=vahyolunana إِلَيَّ=bana هَلْ يَسْتَوِي=bir olur mu? كُلٌّ=her وَالْبَصِيرُ=gören أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ=Düşünmüyor musunuz?	De ki; «Ben size Allah'ın hazineleri elimden altındadır» demiyorum. Size meleğim de demiyorum. Sadece bana indirilen vahye uyuyorum. Hiç kör ile gören bir olur mu? Düşünmüyor musunuz?»	Yâ Muhammed, onlara de ki: "Ben sizlere Allah'ın hazineleri benim elimdedir demem, gaybı da bilmem, sizlere meleğim de demem, bana her ne vahyedilirse ben ancak onun arkasından giderim." Onlara "Gözü olmayanla gören hiç, bir olur mu? Düşünmeniz hiç yok mu?!" de.	De ki: Size, Allah'ın hazineleri benim yanımdadır, demiyorum. Ben, gaybı da bilmem. Ve size bir melek olduğumu da söylemiyorum. Ben; bana vahyolunandan başkasına uymam. De ki: Hiç görenle görmeyen bir olur mu? Hiç düşünmüyor musunuz?	De ki (ey Peygamber:) Ben size 'Allahın hazineleri bendedir! demiyorum; ne insan idrakini aşan şeyleri bildiğimi söylüyorum ve ne de size 'Ben bir meleğim! diyorum: Ben sadece bana vahyedileni yerine getiriyorum. De ki: Hiç gören ile görmeyen bir olur mu? Siz düşünmez misiniz?
6. 51 وَأَنْذِرْ=uyar بِهِ=onunla الَّذِينَ يَخَافُونَ=korkanları أَنْ يُحْشَرُوا=toplanacaklarından إِلَى رَبِّهِمْ=Rablerin(in huzuru)na لَيْسَ=yoktur لَهُمْ=kendilerinin مِنْ دُونِهِ=O'ndan başka وَلِيٌّ=ne dostları وَلَا شَفِيعٌ=ne de destekçileri لَعَلَّهُمْ=belki يَنْقُوتَ=korunurlar	Rabblerin huzurunda toplanacaklarından korkanları Kur'an aracılığı ile uyar. Onlar için Allah dışında bir dost ya da aracı yoktur. Ola ki, günahlardan sakınırlar.	Sonra Allah'a karşı ne sehabet, ne de şefaât edecek kimseleri olmaksızın haşredilerek karşısına çıkacaklarından korkanlara da âkıbetin vehametini o vahiy ile bildir. Umulur ki meâsîden çekinirler.	Rabblarına toplanacaklarından korkanları, sen onunla uyar. O'ndan başka bir dost ve şefaâtçıları yoktur. Umulur ki sakınalar.	Kendilerini Allaha karşı koruyacak veya Onun nezdinde şefaât edecek birisi olmadan Allahın huzurunda toplanmaktan korkanları böylece uyar ki Ona karşı sorumluluklarının bilincine (tam olarak) varabilsinler!

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
6. 52	وَلَا تَطْرُدِ kovma الَّذِينَ يَدْعُونَ yalvaranları بِالْعَدَاةِ=sabah Rablerine رَبَّهُمْ وَالْعَشِيِّ=akşam يُرِيدُونَ=isteyerek وَجْهَهُ=O'nun rızasını مَا=yoktur عَلَيْكَ=sana مِنْ حِسَابِهِمْ=onların hesabından مِنْ شَيْءٍ=bir sorumluluk وَمَا=ve yoktur ki مِنْ حِسَابِكَ=senin hesabından da عَلَيْهِمْ=onlara مِنْ شَيْءٍ=bir sorumluk فَتَطْرُدَهُمْ=onları kovup da فَتَكُونُ=olasın مِنَ الظَّالِمِينَ=zalimlerden	Sırf Rabblerinin rızasını dileyerek sabah, akşam O'na yalvaranları yanından kovma, onların hesabından sana ve senin hesabından onlara bir şey düşmez ki, bu yüzden onları kovarak zalimlerden olasın.	Yâ Muhammed! Rabbü'l-âlemîn'in rızasından başka bir şey istemeyecek sabah akşam O'na ibadet edenleri sakın yanından kovayım deme. Onların hesabından sana bir şey olmadığı gibi, senin hesabından da onlara bir şey yok ki, biçâreleri kovarak zâlimlerden olacaksın.	Sabah, akşam Rabblarına, rızasını dileyerek dua edenleri kovma. Onların hesabından sana bir şey yoktur, senin hesabından onlara bir şey yoktur ki onları kovarsın da zalimlerden olasın.	O halde, Rablerini-zin rızasını isteyerek sabah akşam Ona yalvaranları(n hiç birini) yanından kovma. Sen onlardan hiçbir şekilde sorumlu değilsin -tıpkı onların da hiçbir şekilde senden sorumlu olmadıkları gibi- bu nedenle onları kovma hakkına sahip değilsin: yoksa zalimlerden olurdun.
6. 53	فَقَنَّا=biz denedik وَكَذَلِكَ=böylece بَعْضُهُمْ=onların kimini لَيَقُولُوا=demeleri için بِبَعْضٍ=kimi ile مَن=lütfu أَهْوَلَاءٍ=layık gördü عَلَيْهِمْ=şunlara mı مِنْ بَيْنِنَا=aramızdan أَلَيْسَ=değil midir? اللهُ=Allah بِأَعْلَمَ=daha iyi bilen بِالشَّاكِرِينَ=şükredenleri	Kendini beğenmişler «Allah'ın aramızdan seçerek lütfuna lâayık gördükleri bunlar mıdır?» desinler diye biz onları işte böyle sınavdan geçirdik. Allah şükredenleri herkesten iyi bilen değil mi?	İşte bizler onların bir takımını diğer bir takımı yüzünden böyle fitneye uğratarız da, "Şu Allah'ın aramızdan lütfuna lâayık gördüğü adamlar bunlar mı imiş?!" derler. Allah tevfikine şükredecekleri onlardan iyi bilmiyor mu ki?	Biz, böylece onların bir kısmını bir kısmıyla denedik ki: Aramızdan Allah bunlara mı lütfetti? desinler. Allah; şükredenleri daha iyi bilen değil midir?	İşte bu şekilde insanları birbirleri aracılığıyla sınarız, ki sonunda, Acaba Allah bizim yerimize onlara mı lütufta bulundu? diye sorunsunlar. Kimin (kendisine) şükrettiğini en iyi bilen Allah değil mi?
6. 54	وَإِذَا=zaman جَاءَكَ=sana geldikleri الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ=inananlar فَقُلْ=de بِآيَاتِنَا=ayetlerimize عَلَيْكُمْ=size سَلَامٌ=salam olsun رَبُّكُمْ=Rabbiniz كَتَبَ=yazmıştır نَفْسِهِ=kendi عَلَى=üzerine الرَّحْمَةِ=rahmeti أَنَّهُ=kuşkusuz مَنْ=kim عَمِلَ=yapar da مِنْكُمْ=sizden سُوءًا=bir kötülük ثُمَّ=sonra بِجَهَالَةٍ=bilmeyerek مِنْ بَعْدِهِ=ardından تَابَ=tevbe eder وَأَصْلَحَ=uslanırsa فَأَنَّهُ=muhakkak ki O عَفُورٌ=bağışlayandır رَحِيمٌ=esirgeyendir	Ayetlerimize inananlar sana gelince onlara de ki: «Selâm size, Rabbiniz merhametliliği üzerine görev yazdı, buna göre içinizden kim bilmeyerek bir kötülük işler de arkasından tevbe edip kendini ıslâh ederse, hiç kuşkusuz, Allah bağışlayıcıdır, merhametlidir.»	Yâ Muhammed! Âyetlerimize iman edenler yanına geldikleri zaman kendilerine şöyle de: "Allah'ın selâmı üzerinize olsun. Rabbiniz rahmetiyle tecelliyi irade buyurdu, içinizden biri bilmeksizin bir masiyet işler de arkasından döner kendini ıslah ederse ona karşı gafur olmayı, rahîm olmayı irade buyurdu.	Ayetlerimize iman edenler, sana geldiklerinde de ki: Selam size. Rabbiniz rahmeti kendi üzerine yazdı. İçinizden her kim ki bilmeyerek bir fenalık yapar da arkasından tevbe eder ve ıslah ederse; şüphesiz O; Gafur'dur, Rahim'dir.	Mesajlarımıza inananlar sana geldiklerinde de ki: Size selam olsun! Rabbiniz rahmet ve merhameti kendisine ilke edinmiştir, böylece sizden biri bilgisizlikten dolayı kötü bir fiil işler ve sonra tevbe edip dürüst ve erdemlice bir hayat yaşarsa O(nun) çok affedici ve rahmet kaynağı (olduğunu görecektir).
6. 55	وَكَذَلِكَ=böylece نُقْصِلُ=açıkliyoruz ki الْآيَاتِ=ayetleri وَلِتَسْتَبِينَ=belli olsun سَبِيلُ=yolu الْمُجْرِمِينَ=suçluların	Günahkârların yolu açıkça belli olsun diye ayetlerimizi, işte böylele, ayrıntılı biçimde anlatıyoruz.	Bizler hakkın yolu da, mücrimlerin yolu da âşikâr olsun diye âyâtımızı böyle ayrı bildiriyoruz.	Böylece ayetlerimizi açıkla-rız ki; suçluların yolu sana besbelli olsun.	Böylece mesajla-rımızı açık şekilde anlatıyoruz ki günaha batmış olanların yolu (dürüst ve erdemlilerinkinden) ayırt edilebilsin.
6. 56	قُلْ=de ki إِنِّي=ben نُهِيتُ=men olundum أَنْ أَعْبُدَ=tapmaktan الَّذِينَ تَدْعُونَ=yalvardıklarınıza بِاللَّهِ=Allah'tan بِاللَّهِ=Allah'tan لَا أَتَّبِعُ=ben uymam قُلْ=de ki أَهْوَاءَكُمْ=sizin keyiflerinize فَقَدْ=çünkü ضَلَلْتُ=sapıtmış olurum إِذَا=o takdirde وَمَا=ve olmam أَنَا=ben مِنَ الْمُهْتَدِينَ=yola gelenlerden	De ki; «Sizin Allah dışında yalvardığınız ilâhları tapmak bana yasaklandı.» De ki; «Ben sizin keyfi arzularınıza uymam; uyar-sam sapıtmış, doğru yolda gidenlerden olmamış olurum.»	Yâ Muhammed, onlara "İyi bilin ki ben sizlerin Allah'tan başka bütün taptıklarınıza ibadetten nehyedilmişim!" de. Yâ Muhammed, onlara "Ben sizlerin hevesâtınıza tâbi olamam, zira o zaman demek ki kat'iyyen dalâle düştüm, demek ki doğru yolu tutmuş değilim" de.	De ki: Allah'ı bırakıp da tap-tığınız başka şeylere tap-maktan men'olundum. De ki: Sizin heveslerinize asla uymam. O takdirde sapmış olu-rum da hida-yete erenler-den olmam.	(Hakikati inkar edenlere) de ki: Allahı bırakıp yalvardığınız (varlıklar)a tapmaktan men olundum. De ki: Ben sizin mesnet-siz görüşlerinize uymam, yoksa sapkınlığa düşer-dim ve doğru yolu bulanlar arasında olmazdım.
6. 57	قُلْ=de ki إِنِّي=ben عَلَى=üzerindeyim بَيِّنَةٍ=açık bir delil مِنْ رَبِّي=Rabbimden وَكَذَبْتُمْ=siz ise yalanladınız بِهِ=ondu مَا=değildir عِنْدِي=benim yanımda مَا=şey (azab) تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ=acele istediğiniz حُكْمُ=Hüküm vermek إِنِ الْحُكْمُ=Allah'a aittir لِلَّهِ=yalnızca الْحَقُّ=gerçeği يَقْضِيُ=(O) anlatır وَهُوَ=ve O خَيْرٌ=en iyisidir الْفَاصِلِينَ=ayırdedenlerin	De ki; «Ben Rabbimden gelen kesin bir delile dayanıyorum, siz ise onu yalanladınız. Bir an önce gerçekleş-mesini istediğiniz azap da benim yetkimde değildir. Egemenlik, Allah'ın tekelindedir. O gerçeği açıklar ve O ayırd edici hük-mü verenlerin en hayırlısıdır.»	"İşte elimde Rabbimin beyyinesi duruyor. Sizlerle ona yalan dediniz. Acele ettiğiniz azap bende değil ki, hüküm ancak Allah'ın. O hak olan ne ise onu bildirir. Davayı ayırdarların O en hayırlısıdır" de.	De ki: Ben, şüphesiz Rabbimdan bir hüccet üzereyim. Siz ise onu yalanladınız. Sizin acele istediğiniz şey yalanımda değildir. Hüküm; ancak Allah'ındır. Doğrusu O, hakkı verir ve O, ayırdedenlerin en hayırlısıdır.	De ki: Bakın, ben Rabbimden gelen açık bir kanıta dayanmaktayım; ve (bu şekilde) siz Onu yalanlamış oluyorsunuz! (Bilgisizliğiniz yüzünden) bu kadar şiddetle arzuladığınız şey benim elimde değil: Hüküm ancak Allaha aittir. O hakikati ilan edecektir, çünkü (hak ile batıl arasında) en iyi hüküm veren Odur.
6. 58	قُلْ=de ki أَنْ=elbette عِنْدِي=benim yanımda olsaydı مَا=şey تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ=acele istediğiniz إِشْ=iş الْأَمْرُ=bitirilmişti لَقَضِي=bitirilmişti بَيْنِي=benimle وَبَيْنَكُمْ=sizin aranızda بِاللَّهِ=Allah أَعْلَمُ=daha iyi bilir بِالظَّالِمِينَ=zalimleri	De ki; «Eğer bir an önce gerçekleşmesini istediğiniz azap benim yetkimde olsaydı, aramızdaki mesele çoktan çözülmüş olurdu.» Allah, zalimleri herkesten iyi bilir.	"Eğer acele ettiğiniz azap benim elimde olsaydı, sizinle aramızdaki iş çoktan hüküm giymişti. Zâlimleri en iyi Allah bilir.	De ki: Acele istediğiniz şey, benim yanımda olsaydı; benimle aranızdaki iş bitmiş olurdu. Allah; zalimleri çok iyi bilendir.	De ki: Eğer bu kadar şiddetle arzuladığınız şey benim elimde olsaydı, benimle sizin aranızda (verilmesi beklenen) hüküm verilmiş olurdu. Ama kimin zulüm işlediğini en iyi Allah bilir.
6. 59	وَعِنْدَهُ=O'nun yanındadır	Gayb'ın anahtarları Allah'ın katındadır, onu	Gaybın anahtarları (hazine) yalnız O'nda. Kendisin-	Gaybın anahtarları O'nun katındadır.	Çünkü, yaratılmış varlıkların idrakini aşan şeylerin

Kelime	Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	الْغَيْبِ=anahtarları مَفَاتِيحُ= إِلَّا=başkası لَا يَعْلَمُهَا=onları bilmez وَيَعْلَمُ=(O) bilir هُوَ=O'ndan فِي الْبَرِّ=karada مَا=herşeyi وَالْبَحْرِ=ve denizde olan رَمَا تَسْقُطُ=düşse إِلَّا=mutlaka مِنْ وَرَقَةٍ=bir yaprak يَعْلَمُهَا=onu bilir فِي=içindeki وَلَا حَبَّةٍ=ve bir dane الْأَرْضِ=yerin ظُلُمَاتٍ=karanlıkları وَلَا يَابِسٍ=yaş وَلَا رَطْبٍ=ve kuru فِي كِتَابٍ=bir Kitaptadır إِلَّا=olsa da مُبِينٍ=apaçık	yalnız O bilir. Mutlaka O'nun bilgisi altında dâ-lından düşen her yaprak, yerin ka-ranlık derinlikle-rindeki her tane, yaş- kuru ne varsa hepsi apaçık bir kitap-tadır.	den başkası onları bilmez. Sonra ka-rada ne varsa bilir, denizde ne varsa bilir. Tek bir yap-rak, toprağın zul-metleri içinde tek bir habbe, tek bir yaş, tek bir kuru yerinden düşmez ki onu bilmesin, o, Levh-i Mahfuz'da olmasın.	O'ndan başka kimse bilmez. Karada ve de-nizde olanı da O bilir. Bir yaprak düş-mez ki; onu bilmesin. Ye-rin karanlıkları içindeki tek bir tane, yaş ve kuru müstes-na olmamak üzere her şey apaçık bir ki-taptadır.	anahtarları Onun katındadır: onları Allahtan başka kimse bilemez. O, karada ve denizde olan her şeyi bilir; bir yaprak düşmez ki O bundan ha-berdar olmasın; ve ne yeryüzünün de-rin karanlığında bir habbe, ne de canlı veya ölü hiçbir şey yoktur ki (Onun) apaçık fermanında kaydedilmiş olma-sın.
6. 60	وَهُوَ=O'dur الَّذِي يَتَوَفَّاكُم=sizi öldüren وَيَعْلَمُ=bilen بِاللَّيْلِ=geceleyin جَرَحْتُمْ=işlediğiniz مَا=şeyi ثُمَّ=sonra بِالنَّهَارِ=gündüzün يَبْعَثُكُمْ=sizi diriltir فِيهِ=onda لِيُقْضَىٰ=tamamlanıncaya kadar أَجَلٌ مُّسَمًّى=belirlenmiş süre ثُمَّ=sonra إِلَيْهِ=O'nadır ثُمَّ=sonra مَرَجِعُكُمْ=dönüşünüz يُنَبِّئُكُمْ=size haber verecektir كُنْتُمْ=olduğunuz بِمَا=şeyleri تَعْمَلُونَ=yapmış	Sizi geceleyin öldüren ve gün-düzleyin neler yaptığını bilen O'dur. Sonra O sizi gündüzleyin diriltir, belirli ha-yat süreniz dol-sun diye, sonra O'nun huzuruna döneceksiniz de O yapmış olduk-larınızı size ha-ber verecektir.	Sizleri geceleyin kendinizden geçi-ren, gündüzün ne kazandıysanız bi-len O. Sonra da mukadder olan eceliniz nihayet bulmak için gün-düzün yeniden siz-lere can veriyor. Sonra O'nun kar-şısına çıkacak-sınız, sonra ne işle-dinizse onu sizlere haber verecek.	O'dur, gece-leyin sizi ken-dinizden geçi-ren. Gündü-zün de ne yaptığınızı bi-lir. Sonra sizi oraya geri dönderir ki, belirli bir ece-lin hükmü ye-rine gelsin. Sonra sizin dönüşünüz O'nadır. Son-ra da ne yap-tığınızı size haber verecektir.	Odur sizi geceleyin ölü (gibi) yapan ve gündüzün ne yap-tığınızı bilen. O, sizi (Kendisi tarafın-dan) tespit edilen ömrü tamamlamak üzere her gün ha-yata geri döndürür. En sonunda Ona döndürüleceksiniz: ve o zaman (hayat-ta) yaptığınızı bütün şeyleri size göste-recektir.
6. 61	وَهُوَ=O الْقَاهِرُ=tek hakimdir عِبَادَهُ=kulların فَوْقَ=üstünde وَيُرْسِلُ=ve gönderir عَلَيْكُمْ=size حَفَظَةً=koruyucu(melek)ler إِذَا=zaman حَتَّىٰ=nihayet أَحْذَكُمْ=birinize جَاءَ=geldiği الْمَوْتُ=ölüm تَوَفَّنَهُ=onun canını alırlar وَهُمْ=onlar رُسُلَنَا=elçilerimiz لَا يَفِرُّ طُونَ=hiç geri kalmazlar	O, kulları üzerin-de kesin ege-mendir. Size ko-ruyucu melekler gönderir. So-nunda birinize ölüm gelince, el-çilerimiz hiçbir görev kusuru yapmaksızın onun canını alırlar.	Kullarının üzerinde kâhîr olan O. Sizle-re harekâtınızı za-ptedici melekler gönderir, içinizden birinin ölüm zama-nı gelince gönderi-len meleklerimiz onu kabzederler. Hiç de taksir et-mezler.	O, kulları üze-rinde yegane hakimdir. Ve size, koruyu-cular yollar. Nihayet her-hangi birinize ölüm gelince; elçilerimiz bir eksiklik yap-maksızın onun canını alırlar.	Yalnız Odur kulları üzerinde hüküm sahibi olan. Ve O, birinize ölüm yak-laştığında elçileri-miz onun canını alıncaya kadar sizi gözetlemek için semavi güçler gönderir: ve bu güçler (hiç kimseyi) atlamazlar.
6. 62	ثُمَّ=sonra رُتُّوا=döndürülürler إِلَى اللَّهِ=Allah'a الْحَقَّ=gerçek مَوْلَاهُمْ=Tanrıları olan لَهُ=yalnız O'nundur أَلَا=doğrusu وَهُوَ=ve O أَسْرَعُ=en çabučudur الْحَاسِبِينَ=hesap görenlerin	Sonra o canlar gerçek sahipleri olan Allah'a gö-türülürler. İyi bili-niz ki, egemenlik yalnız O'nun te-kelindedir ve he-sap görenlerin en çabuğudur.	Sonra o kabzedi-lenler âdil-i mutlak olan Mevlâlarının karşısına döndürü-lürler. Gözünüzü açın. Hüküm baş-kasının değil, yal-nız O'nun. O ise muhasiblerin en serî'i.	Sonra onlar, gerçek mevla-larına döndü-rülürler. Dikkat edin; hüküm O'nundur. Ve; O hesap gö-renlerin en sû-ratlisidir.	O (ölmüş ola)nlar, bunun üzerine Al-lahın, gerçek Yüce Efendilerinin huzu-runu getirilirler. Doğrusu, nihai hü-küm yalnız Onun-dur: ve O, hesap görenlerin en hızlı-sıdır!
6. 63	مَنْ=kim قُلْ=de ki يُجِيبُكُمْ=sizi kurtarıyor مِنْ ظُلُمَاتٍ=karanlıklarından وَالْبَحْرِ=ve denizin كَارَانِ=karanın تَدْعُونَهُ=O'na yakardığınızda وَحُفْيَةً=ve açık olarak غِزْلًا=gizli أَنْجَانًا=bizi kurtarırsa لَئِنْ=eğer مِنْ هَذِهِ=bundan لَنَكُونَنَّ=elbette olacağız مِنَ الشَّاكِرِينَ=şükredenlerden	De ki; «Sizi ka-ranın ve denizin karanlıklarından kurtaran kimdir? Ki O'na -Eğer bizi bu zor du-rumdan kurtarırsa kesinlikle şük-rendenler ola-cağız- diye açık-tan ya da gizlice yalvarırsınız.	Yâ Muhammed, onlara şöyle de: "Sizler karanın, denizin zulmetleri-ne düşüp de 'Bizi bundan kurtarırsa yemin ederiz ki kat'iyyen şükre-denlerden oluruz' diye yüksek sesle, gerek gizli gizli O'na yalvardığınız zaman sizleri kim kurtarır?	De ki: Karanın ve denizlerin karanlıkların-dan sizi, kim kurtarır? Siz, gizlice O'na yalvarır yaka-rırsınız. Bizi bundan kurtarırsa; andol-sun şükreden-lerden olaca-ğız.	De ki: Siz, boynu-nuzu bükerek ve içinizden, 'Eğer O bizi bu (sıkıntı)dan kurtarırsa kesinlikle şükredenlerden olacağız! diye Alla-ha yalvardığınızda karanın ve denizin kapkara tehlikele-rinden sizi koruya-cak olan kimdir?
6. 64	قُلْ=de ki اللَّهُ=Allah يُنَجِّيكُمْ=sizi kurtarıyor مِنْهَا=ondan وَمِنْ كُلِّ=ve bütün ثُمَّ=sonra كَرْبٍ=sıkıntılardan أَنْتُمْ=siz yine تُشْرِكُونَ=O'na ortak koşuyorsunuz	De ki; «Sizi bu zor durumdan ve bütün sıkıntılardan kurtaran Allah'dır. Sonra da O'na ortak ko-şuyorsunuz!»	Sizleri bundan da, bütün diğer sıkıntı-lardan da Allah kurtarır. Sonra da sizler şirke dalar-sınız" de.	De ki: Allah kurtarır sizi ondan da, her sıkıntıdan da. Sonra da siz şirk koşarsı-nız.	De ki: (Yalnızca) Allah, sizi bundan ve başka her türlü sıkıntıdan kurtara-bilir, ama siz hala Onun yanısıra başka güçlere ilah-lık yakıştırıyorus-nuz!
6. 65	قُلْ=de ki هُوَ=O الْقَادِرُ=kadirdir عَلَىٰ أَنْ يَبْعَثَ=göndermeğe عَذَابًا=bir azab عَلَيْكُمْ=sizin üzerinize أَوْ=yahut مِنْ فَوْقِكُمْ=üstünüzden مِنْ تَحْتِ=altından أَرْجُلِكُمْ=ayaklarınızın أَوْ=ya da يُلْجِسُكُمْ=sizi birbirinize düşürüp شَيْعًا=parti parti وَيُذِيقُ=tattırmaya بِأَسِّ=hıncını بَعْضُكُمْ=kiminize بِأَنْظُرٍ=bak كَيْفَ=nasıl نُصْرَفُ=açıklıyoruz لَعَلَّهُمْ=diye الْآيَاتِ=ayetleri يَفْقَهُونَ=anlasınlar	De ki; «O, size üstünüzden ya da ayaklarınızın altından azap göndermeye ve-ya düşman grup-lara ayırarak siz-e birbirinizin hıncını, birbirini-zin terörünü, acısını tattırma-ya kadirdir.» Ola ki, anlarlar diye, ayetlerimizi çe-şitli açılardan nasıl açıkladığ-ımızı görüyor musun?	"Sizlere üzeriniz-den yahut ayakla-rınızın altından azap göndermeye, yahut sizleri fırka-lar hâlinde birbiri-nize düşürerek bir takımınıza, bir ta-kımınızın şiddetini tattırmaya kâdir olan O'dur" de. Bak, anlamaları için âyetlerimizi nasıl türlü şekiller içinde tekrar ediyö-rüz?	De ki: Üstü-nüzden ve al-tınızdan size azab gönder-meye, sizi fır-ka fırka yapıp kiminizin hıncını kimine tat-tırmaya Kadir olan O'dur. Bak; onlar iyice anlasınlar diye, me-sajları nasıl her yönüyle açıklıyo-ruz!	De ki: Yalnız Odur sizi tepenizden ve ayaklarınızın altın-dan azapla kuşat-mak kudretinde olan; sizi birbirine muhalif topluluklar haline getirip bir-birinizin üzerine sa-lan. Bak, iyice an-lasınlar diye, me-sajları nasıl her yönüyle açıklıyo-ruz!
6. 66	وَكَذَّبَ=yalanladı بِهِ=onu وَهُوَ=O قَوْمُكَ=kavmin	Kur'an gerçek olduğu halde, senin kavmin onu yalanladı. Onlara de ki;	Kavmin ona yalan diyor, halbuki hak işte o. Sen kendile-rine "Ben üzeriniz-de vekil değilim.	Kavmin onu yalanladı. Halbuki o, haktır. De ki: Ben, sizin	Oysa senin hitap ettiğin toplum, bü-tün bunların haki-kat olduğu orta-dayken, yine de

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
6.	قُلْ=gerçek iken	«Ben sizin (akı-		üzünüze vekil	bunları yalanlıyor.
67	قُلْ=de ki	betinizi yönlendir-		değilim.	(O zaman) de ki,
	أَسْنْتُ=ben değilim	mekle yüküm-lü) vekiliniz değilim.»			Ben sizin davranışınızdan sorumlu değilim.
	يُوكِيلٍ=vekil				
6.	لِكُلِّ=her	Her haberin bir	Her haberin istikrar	Her haberin	(Allahtan gelen)
67	نَبَأٍ=haberin	gerçekleşme	bulacağı bir zaman	kararlaştırmış bir	her haber belli bir
	مُسْتَقَرٍّ=gerçekleşeceği bir zaman vardır	zamanı vardır.	var, öğreneceksiniz" de.	zamanı vardır.	süreç içinde gerçekleşir: ve siz
	وَسَوْفَ=yakında	İlerde anlayacaksınız.		Siz de yakında bileceksiniz.	zaman içinde (hakikati) anlayacaksınız.
6.	رَأَيْتَ=gördüğün	Ayetlerimiz hakkında asılsız lâf	Âyetlerimizin üstüne dedikoduya dala-	Ayetlerimizi	İmdi, mesajlarımız
68	وَأِذَا=zaman	ebeliğine dalandanları gördüğünde (bu adamlar) başka bir söze geçinceye kadar yanlarından uzaklaş. Eğer şeytan sana yanlarından kalkmayı unutturursa, hatırladıktan sonra sakın o zalimler ile birlikte oturma.	ne dedikoduya dalandanları gördüğün vakit başka söze dalmalarına kadar kendilerinden yüzünü çevir. Sana şeytan bunu unutturursa hatırına geldiği gibi kalk, o zâlim insanlarla beraber oturma.	çekişmeye dalandanları gördüğün vakit; onlar başka bir söze geçinceye kadar, kendilerinden yüzçevir. Eğer şeytan sana unutturursa; hatırladıktan sonra, artık zalimler güruhu ile oturma.	hakkında ileri geri konuşan kimselere rastladığın zaman, bu kimseler başka konulara geçinceye kadar onlardan uzak dur; ve eğer Şeytan sana (yapman gerekeni) unutturursa, hiç değilse, hatırladıktan sonra, artık açıkça zulmeden böyle bir topluluğun içinde yer alma;
	الَّذِينَ يَخُوضُونَ=				
	في=hakkında				
	آيَاتِنَا=ayetlerimiz				
	فَاعْرِضْ=yüz çevir				
	عَنْهُمْ=onlardan				
	كَتَى=kadar				
	يَخُوضُوا=onlar geçinceye				
	فِي حَدِيثٍ=bir söze				
	غَيْرَةٍ=başka				
	وَإِمَّا=eğer				
	يُنْسِيَنَّكَ=sana (bunu) unutturursa				
	الشَّيْطَانُ=şeytan				
	فَلَا تَقْعُدْ=oturma				
	الذِّكْرَى=hatırladıktan				
	بَعْدَ=sonra				
	مَعَ=beraber				
	الظَّالِمِينَ=zalimler				
6.	وَمَا=yoktur	Gerçi günahlardan sakınanlara	Evet, onların hesabından Allah'tan	Allah'tan sakınanlara; onların	çünkü Allaha karşı
69	عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ=korunanlara	onların hesabından hiçbir sorumluluk düşmez. Fakat söz konusu olan hatırlatmadır... Ola ki, sakınırlar.	sabından Allah'tan korkanlara bir şey düşmez. Lâkin iltar etmek düşer ki, bu suretle belki biraz çekinirler.	hesabından bir şey yoktur, fakat bir öğüttür. Olur ki, sakınırlar.	sorumluluklarının bilincinde olanlar onlardan hiçbir şekilde mesul değildirler. Böyleleri sadece (günahkarlara) nasihatte bulunmakla yükümlüdürler, belki böylece berikiler Allaha karşı sorumluluklarının bilincine varırlar.
	مِنْ حِسَابِهِمْ=onların hesabından				
	مِنْ شَيْءٍ=bir sorumluluk				
	وَلَكِنْ=ama				
	ذَكَرَى=bir hatırlatmak lazımdır				
	لَعَلَّهُمْ=belki				
	يَتَّقُونَ=korunurlar diye				
6.	وَذَرِ=bırak	Dinlerini oyun-eğlence konusu yapan ve dünya hayatına aldanan kimseleri bırak da Kur'an aracılığı ile şunu hatırlat ki, eğri davranışlarının, günahlarının tutsağı olan kimse ne Allah dışında bir yardım edici ve ne de bir aracı bulabilir. Eğer o bütün varını fidiye olarak ortaya koysa kabul edilmez.	Dinlerini oyun yerine, oyuncak yerine koymuş, sonra dünya hayatı kendilerini aldatmış kimseleri bırak da, Kur'an ile kalpleri uyandırmaya çalış. Olmaya ki her nefis kazandığı vebal yüzünden hüsranın pençesine verile, o zaman Allah'a karşı şehabetçisi de yok, şefaathçisi de yok. Ne kadar fidiye vermek mümkün ise kâbil olup verdiği takdirde yine alınmaz. İşte bunlar kazandıkları vebal yüzünden hüsrana teslim edilecekler için içecekleri kaynar su, görecekleri dayanılmaz azap olacak.	Bırak o dinlerini oyun ve eğlence edenleri; dünya hayatının aldattığı kimseleri. Sen, onunla öğüyver ki Allah'tan başka dostu ve şefaathçisi olmayan bir kimse; kazandığından ötürü yok olmasın. O, bütün varını fidiye olarak verse de kabul olunmaz. İşte onlar, kazandıklarından ötürü yok olanlardır. Küfür edegeldiklerinden dolayı onlara, kaynar sudan içecek ve elim bir azab vardır.	Dünya hayatının rahatına dalarak eğlenceyi ve geçici zevkleri dinleri haline getiren kimseleri kendi haline bırak; ama bu durumda (onlara) hatırlat ki (ahirette) her insan yaptığı yanlışlardan (ve haksızlıklardan) dolayı rehin tutulacak ve kendisini ne Allaha karşı koruyacak, ne de kayırıp kollayacak bir kimse bulunmayacaktır. Ve düşünülebiyecek her türlü fidiyeyi vermek istese bile bu kendisinden kabul edilemeyecektir. İşte yaptıkları yanlışlardan dolayı rehin tutulacak olanlar bu (gibi insan)lardır; onlar için (ahirette) yakıcı bir ümitsizlik ikisri vardır ve onları, hakikati inatla inkar ettikleri için şiddetli bir azap beklemektedir.
70	الَّذِينَ اتَّخَذُوا=yerine koyanları				
	لَعِبًا=oyun				
	وَلَهُوَ=ve eğlence				
	وَعَرَّثَهُمْ=ve aldattığı kimseleri				
	الدُّنْيَا=dünya				
	وَذَكَرَ=öğüt ver				
	بِهِ=o (Kur'an) ile				
	أَنْ تُبْسَلَ=helake gitmemesi için				
	نَفْسٍ=bir kişi				
	بِمَا=dolayı				
	كَسَبَتْ=kazandığından				
	لَيْسَ=olmaz				
	لَهَا=onun				
	مِنْ دُونِ=başka				
	وَلِيٍّ=ne bir dostu				
	وَلَا شَفِيعٍ=ne de bir yardımcı				
	وَإِنْ=eğer				
	تَعْدِلْ=verse de				
	كُلِّ=her türlü				
	عَدْلٍ=fidyeyi				
	مِنْهَا=ondan				
	لَا يُؤْخَذُ=kabul edilmez				
	أُولَئِكَ=işte onlar				
	الَّذِينَ أُبْسِلُوا=helake uğramışlardır				
	بِمَا=dolayı				
	كَسَبُوا=kazandıklarından				
	لَهُمْ=onlar için vardır				
	شَرَابٍ=bir içki				
	مِنْ حَمِيمٍ=kaynar sudan				
	وَعَذَابٌ=acı				
	أَلِيمٌ=acı				
	بِمَا=dolayı				
	كَانُوا يَكْفُرُونَ=inkârlarından				
6.	أَنْدَعُوْا=mi yalvaralım?	De ki; «Allah'ı bırakıp bize ne yarar ve ne de zarar dokunduramayan putlara mı yalvarırım? Allah bizi doğru yola ilettikten sonra tekrar geriye mi dönelim? Tıpkı arkadaşları tarafından 'bize gel' diye doğru yola çağırıldığı halde, şeytanlar tarafından ayarılıp çöl ortasında şaşkın bırakılan kimse gibi mi olalım? De ki; «Doğru kılavuzluk, Allah'ın kılavuzluğudur, bize alemlerin Rabbine teslim olmamız emredildi.»	Kendilerine şöyle de: "O bizleri doğru yola çıkarmışken Allah'ı bırakacakız da bizlere ne fayda, ne zıyan ve remeyecek putlara taparak ters yüzümüze mi döneceğiz? O kimse gibi ki şeytanlar yolunu kaybettirmiş, şaşkın şaşkın dolaşıyor, ötede ise arkadaşları var." "Yanımıza gel!" diye onu yolun doğrurusunu tutmaya çağırırmaktalar. Yâ Muhammed, şöyle söyle: "Allah'ın hidayeti yok mu; işte hidayet başkası değil, ancak o. Bizler Rabbül-âlemîn'in birliğine boyun eğmekle (birliğini ikrar ile) emredildik."	De ki: Allah'ı bırakıp da bize fayda ve zarar veremeyen şeylere mi yalvaralım? Allah bizi hidayete erdirdikten sonra arkadaşları; bize gel, diye doğru yola çağırırlar; şeytanların saptırıp şaşkın bir halde çöle düşürmek istedikleri kimse gibi ökçelerimizin üstünden gerisin geri mi dönelim? De ki: Allah'ın hidayeti, asıl hidayetin kendisidir. Ve biz; alemlerin Rabbine teslim olmakla emrolunduk.	De ki: Biz, Allahın yerine bize ne faydası dokunan ne de zarar verebilen şeylere mi yalvaralım? Allah bizi doğru yola ilettikten sonra toplumlarımızın üzerinde gerisin geri mi dönelim? Tıpkı kendisini doğru yola çağırarak arkadaşları (uzaktan) Bizimle gel! diye seslendikleri halde şeytanların ayartmasına kapılıp dünyevi zevkler peşinde körü körüne koşturan kimse gibi (mi olalım?) De ki: Şüphe yok ki Allah'ın rehberliği, yegane rehberliktir; ve biz, kendimizi bütün alemlerin Rabbine teslim etmekle emrolunduk,
71	قُلْ=de ki				
	مِنْ دُونِ=başka				
	مَا=şeylere				
	لَا يَنْفَعُنَا= bize yarar vermeyen				
	وَلَا يَضُرُّنَا=ve zarar vermeyen				
	وَنُرَدُّ=ve döndürölüp				
	عَلَى=üzerinde				
	أَعْقَابَنَا=ökçelerimiz				
	بَعْدَ=sonra				
	إِذْ هَدَانَا= bizi doğru yola ilettikten				
	كَالَّذِي=gibi mi?				
	اللَّهُ=Allah				
	اسْتَهْوَتْهُ=ayartarak				
	الشَّيَاطِينُ=şeytanların				
	فِي الْأَرْضِ=çölde bıraktıkları				
	لَهُ=kimse				
	حَيْرَانَ=şaşkın bir halde				
	أَصْحَابٌ=arkadaşlarının ise				
	يَدْعُوْنَهُ=çağırdıkları				
	إِلَى الْهُدَى=doğru yola				
	أَتَيْنَا=Bize gel! diye				
	قُلْ=de ki				
	هُدًى=yol gösterme				
	إِنَّ=muhakkak				
	هُوَ=ancak				
	الْهُدًى=yol göstermesidir				
	وَأَمْرَنَا=bize emredilmiştir				
	لَنْسَلِمَ=teslim olmamız				
	لِرَبِّ=Rabbine				
	الْعَالَمِينَ=alemlerin				
6.	وَأَنْ=ve ayrıca	Ayrıca bize «namazı kılınız	"Namaz kılın, sonra O'ndan korkun	Ve bir de namaz kılın ve	namazlarımızda dikkatli ve devamlı
72	أَقِيمُوا=kılın				

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
الصَّلَاةُ=namazı وَاتَّقُوا O'ndan korkun وَهُوَ=O'dur الَّذِي إِلَيْهِ=huzuruna تُحْشَرُونَ=varıp toplanacağınız	ve Allah'dan korkunuz» diye emredildi. Huzurunda toplanacağınız O'dur.	ki karşısında haşrolacağız, Hâlik-i Zülcelâl işte O! diye emredildik."	O'ndan korkun diye. O'dur kendisine varıp toplanacağınız.	olmakla ve kendimizi Ona karşı sorumluluk bilinci içinde tutmakla: Çünkü hepimiz sonunda Onun huzurunda toplanacağız.
6. 73 الَّذِي خَلَقَ=yaratana وَهُوَ=O'dur السَّمَاوَاتِ=gökleri وَالْأَرْضِ=ve yeri بِالْحَقِّ=hak (ve hikmet) ile وَيَوْمَ=gün كُنْ=Ol! يَقُولُ=dediği قَوْلُهُ=sözü وَلَهُ=O'nundur الْحَقِّ=haktır بِیَوْمَ=gün de الْمُلْكِ=mülk فِي الصُّورِ=Sur'a يُنْفَخُ=üfleneceği عَالِمٍ=bilendir الْغَيْبِ=gizliyi وَهُوَ=O وَالشَّهَادَةِ=ve açığı الْحَكِيمِ=hükümdardır الْخَبِيرِ=herşeyi haber alandır	Gökleri ve yeri gerçeğe dayalı olarak yaratan O'dur. Her şey «Ol» dediği gün olur. Sözü gerçektir. Sur'a üflendiği gün, egemenlik O'nun tekelindedir. O gizli-açık her şeyi bilir, O hikmet sahibidir ve her şeyden haberdardır.	Gökleri yerleri hak ile, hikmet ile yaratan O Hâlik-i Zülcelâl. (Gökleri yeri hak ile kâim olarak yaratan O.) Bir şeye "Ol" dediği zaman hemen olur. Sözü hakkın kendisi. Sür üfürüldüğü gün mülk ancak O'nun. Gaybı da bilir, aşıkârı da. Hakîm O, habîr O.	O'dur, gökleri ve yeri hak ile yaratan. O'nun; ol, dediği gün; he-men olur. O'nun sözü haktır. Sur'a üfleneceği gün de mülk O'nundur. Görülmeyeni de, görüleni de bilir. Ve O; Hakîm'dir, Habîr'dir.	Odur gökleri ve yeri (deruni) bir hakikate göre yaratmış olan. O ne zaman Ol! dese emri derhal yerine gelir; ve (mahşer) borusu çalındığı Gün hükmümlük yine Onun olacaktır. O, yaratılmışların idraklerini aşan şeyleri de, onların duyuları veya akılları ile kavrayabileceklerini de bilir: yalnızca Odur gerçek hikmet sahibi, her şeyden haberdar olan.
6. 74 قَالَ=demişti ki وَإِذْ=hani لِإِبْرَاهِيمَ=İbrahim لَأَبِيهِ=babası أَتَتَّخِذُ=mi ediniyorsun? آزَرَ=Azer'e أَصْنَامًا=putları آلِهَةً=tanrılar إِنِّي=doğrusu ben أَرَاكَ=seni görüyorum وَقَوْمَكَ=ve kavmini فِي=içinde ضَلَالٍ=bir sapıklık مُبِينٍ=açık	Hani İbrahim, babası Azer'e dedi ki; «Sen putları ilâh mı ediniyorsun? Ben gerçekten gerek senin ve gerekse kavminin açık bir sapıklık içinde olduğunuzu görüyorum.»	Hani İbrahim babası Azer'e ne demişti: "Sen putları kendine sürü sürü ilâh ediniyorsun, öyle mi? Doğrusu ben seni de, kavmini de pek açık bir dalâl içinde görüyorum."	Hani İbrahim, babası Azer'e demişti ki: Sen, putları tanrı mı ediniyorsun? Doğrusu ben, seni ve kavmini apaçık bir sapıklık içinde görüyorum.	Ve bir zaman İbrahim babası Azere (şöyle) demişti: Sen putları ilah mı ediniyorsun? Görüyorum ki sen ve halkın açık bir sapıklık içindesiniz!
6. 75 وَكَذَلِكَ=böylece نُرِي=biz gösteriyorduk ki إِبْرَاهِيمَ=İbrahim'e مَلَكُوتُ=melekutunu السَّمَاوَاتِ=göklerin وَالْأَرْضِ=ve yerin وَلْيَكُونَ=olsun مِنَ الْمُوقِنِينَ=kesin inananlardan	Biz İbrahim'e göklerin ve yerin görkemli egemenlik mekânızmasını böylece gösteriyorduk ki, o kesin inançlılardan olsun.	Bizler İbrahim'e, daha bunun gibi göklerin, yerin bedâ'î'ini gösteriyorduk ki görsün de azametimize yakın getirilenlerden olsun.	İşte böylece yakinen bilensilerden olması için Biz, İbrahim'e göklerin ve yerin melekutunu gösteriyorduk.	Böylece Biz İbrahime, (Allahın) gökler ve yer üzerindeki güçlü hükümlürlüğü ile ilgili (ilk) kavrayışı kazandırdık, ki kalben mutmain olan kimselerden olsun.
6. 76 فَلَمَّا=ne zaman ki جَنَّ=basınca الَّيْلِ=gece عَلَيْهِ=üzerine رَأَى=(İbrahim) gördü كَوْكَبًا=bir yıldız قَالَ=dedi رَبِّي=Rabbim هَذَا=budur فَلَمَّا=ne zaman ki أَفَلَّ=yıldız batınca قَالَ=dedi لَا أَجِبُ=sevmem الْأَفْلِينَ=batanları	Gece karanlık basınca bir yıldız gördü ve «Rabbim budur» dedi. Fakat yıldız batınca «Batanları sevmem» dedi.	Gece onu karanlığı ile örtünce bir yıldız görerek "Bu benim rabbim imiş!" dedi, birazdan battığı gibi "Ben böyle batanları sevmem!" dedi.	Gece bastırınca; bir yıldız görmüş: Bu mu benim Rabbim? demiş. O, batınca da: Ben, batanları sevmem, demişti.	Sonra, gece onu karanlığı ile örttüğü zaman (gökte) bir yıldız gördü (ve) haykırdı: İşte benim Rabbim bu! Ama yıldız kaybolunca, Ben batan şeyleri sevmem! diye söylendi.
6. 77 فَلَمَّا رَأَى=görünce الْقَمَرَ=Ay'ı قَالَ=dedi بَارِعًا=doğarken هَذَا=budur رَبِّي=Rabbim قَالَ=dedi O da batınca فَلَمَّا أَفَلَّ=O da batınca لَئِنْ=eğer لَمْ يَهْدِنِي=bana doğru yolu göstermese رَبِّي=Rabbim لَأَكُونَنَّ=elbette olurum مِنَ الْقَوْمِ=topluluktan الضَّالِّينَ=sapan	Arkasından ayı doğarken görünce «Rabbim budur» dedi. Fakat o da batınca «Eğer Rabbim beni doğru yola iletmeseydi, kuşkusuz sapıklardan biri olur-dum» dedi.	Vaktâ ki ay doğmak üzere iken gördü, "Bu benim rabbim imiş!" dedi. Sonra batınca "Kasem ederim ki Rabbim beni doğru yola çıkarmasaydı muhakkak dalâle düşen insanlardan olur-dum!" dedi.	Sonra ayı doğarken görünce: Bu mu benim Rabbim? demiş. O da batınca: Eğer Rabbim beni hidayete erdirmeseydi; muhakkak sapanlar güruhundan olur-dum, demişti.	Sonra, ayın doğduğunu görünce, İşte benim Rabbim bu! dedi. Ama ay da batınca, Gerçekten, eğer Rabbim beni doğru yola iletmezse ben kesinlikle sapkınlığa düşmüş kimselerden olur-dum! dedi.
6. 78 فَلَمَّا رَأَى=görünce الشَّمْسَ=güneşi قَالَ=dedi بَارِعًا=doğarken هَذَا=bu رَبِّي=Rabbim أَكْبَرُ=daha büyük فَلَمَّا أَفَلَتْ=(O da) batınca قَالَ=dedi ki يَا قَوْمِ=Ey kavmim إِنِّي=ben بِرِيءٍ=uzağım مِمَّا=şeylerden تُشْرِكُونَ=sizin ortak koştuğunuz	Daha sonra güneşi doğarken görünce «Rabbim budur, bu daha büyüktür» dedi. Fakat o da batınca «Ey kavmim, ben sizin Allah'a ortak koştuğunuz putlardan uzağım.»	Vaktâ ki güneş doğmak üzere iken gördü, "Bu benim rabbim imiş, bu hepsinden büyük!" dedi. O da batınca, "Ey kavmim, haberiniz olsun, ben sizin Rabbü'l-âlemîn'e şerik koştuğunuz hiçbirini tanımıyorum.	Sonra güneşi doğarken görünce: Bu mu benim Rabbim? Bu daha büyük demiş. Ama batınca: Ey kavmim, ben sizin şirik koştuğunuz şeylerden uzağım, demişti.	Sonra, güneşin doğduğunu görünce, İşte benim Rabbim bu! Bu (hepsinin) en büyüğü! diye haykırdı. Ama o (da) kaybolunca: Ey halkım! diye seslendi, Bakın, sizin yaptığınız gibi, Allahtan başkasına ilahlık yakıştırmak benden uzak olsun!
6. 79 وَجَّهْتُ=çevirdim إِنِّي=ben وَجْهِي=yüzümü الَّذِي فَطَرَ=yoktan var edene السَّمَاوَاتِ=gökleri وَالْأَرْضِ=ve yeri حَنِيفًا=tamamen وَمَا=ve artık değilim أَنَا=ben مِنَ الْمُشْرِكِينَ=ortak koşanlardan	Ben yüzümü, dosdoğru bir şekilde, gökleri ve yeri yoktan var edene yönelttim, ben O'na ortak koşanlardan değilim.	Ben haktan tarafa eğilerek yüzümü O'na döndüm ki gökleri, yeri O yaratmış. Ben hiçbir zaman müşriklerden değilim!" dedi.	Doğrusu ben, gerçekten yüzümü bir muvahhid olarak gökleri ve yeri yaratana çevirdim ve ben, müşriklerden değilim.	Bakın, ben batıl olan her şeyden uzak durarak yüzümü gökleri ve yeri var eden Allah'a çevirmektedirim; ve ben Ondan başkasına ilahlık yakıştıranlardan değilim!
6. 80 وَحَاجَّهُ=onunla tartışmaya girişti قَالَ=dedi ki قَوْمُهُ=kavmi أَتَحَاجُّونِي=benimle tartışıyor musunuz اللَّهُ=Allah فِي=hakkında ? وَقَدْ=muhakkak هَدَانِي=beni doğru yola iletmiş iken وَلَا أَخَافُ=ben korkmam مِمَّا=şeylerden تُشْرِكُونَ=sizin ortak koştuğunuz	Kavmi onunla tartışmaya girişti, bunun üzerine onlara dedi ki; «Allah beni doğru yola iletmişken sizler, O'nun hakkında benimle tartışıyorsunuz? Ben O'na koştuğunuz ortaklardan korkmam. Meğer ki, Rabbim hakkımda bir şey dilemiş olsun. Rabbimin	Kavmi kendisi ile münakaşaya başlayınca da şöyle söyledi: "Allah'ın birliği üzerinde benimle münakaşamı edeceksiniz ki bu hakikatte Ben O'ların O'na şerik koştuğunuz münakaşanızdan korkmam, ben ancak Rabbimin benim hakkımda bir şey dilemiş olma-sından korkarım.	Kavmi, onunla tartışmaya girişti. Demişti ki: Beni doğru yola iletmişken; Allah hakkında mı benimle tartışıyorsunuz? O'na şirik koştuğunuzdan korkmam. Meğer ki, Rabbim bir şey dilemiş olsun. Rabbim, ilimce herşeyi	Ve (sonra) halkı onunla tartışmaya girdi. (Bunun üzerine) onlara: Beni doğru yola ileten O iken benimle Allah hakkında hala tartışıyor musunuz? Ama Ondan başka ilahlık yakıştırdığınız hiçbir şeyden korkmuyorum, (zira hiçbir kötülük bana dokunmaz) Rabbim dilemedikçe. Rabbim her şeyi bilgisi ile kuşatır;

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
بِه=O'na إِلَّا=ancak أَنْ يَشَاءَ=dilediği olur رَبِّي=Rabbimin شَيْئًا=şeyler رَبِّي=Rabbim وَسِعَ=kuşatmıştır عِلْمًا=bilgice كُلَّ شَيْءٍ=herşeyi أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ=Hala öğüt almıyor musunuz?	bilgisi her şeyi kuşatmıştır. Halâ düşünmüyor musunuz?»	Rabbim ilmiyle herşeyi ihâta buyurmuş, bunu hatırlınıza getirmez misiniz?	kuşatmıştır. Hala düşünüp öğüt almayacak mısınız?	peki bunu hiç düşünmüyor musunuz?
6. 81 أَخَافُ=ben korkarım وَكَيْفَ=nasıl مَا=şeylerden أَشْرَكْتُمْ=sizin ortak koştuğunuz وَلَا تَخَافُونَ=korkmuyorsunuz da أَنْتُمْ=siz أَشْرَكْتُمْ=ortak koşmaktan مَا=şeyleri بِاللَّهِ=Allah'ın بِه=hakkında لَمْ يُزِرْ لَكُمْ=indirmediği سُلْطَانًا=hiçbir delil عَلَيْكُمْ=size فَآيُّ=şimdi hangisi الْفَرِيقَيْنِ=iki topluluktan أَحَقُّ=daha layıktır بِالْأَمْنِ=güvende olmağa إِنْ=eğer كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ=biliyorsunuz	Sizler Allah'ın haklarında size hiçbir kanıt indirmemiş olduğu putları O'na ortak koşmaktan korkmazken, ben sizin O'na koştuğunuz ortaklardan nasıl olur da korkarım? Eğer biliyorsanız, söyleyin bakayım, bu iki gruptan hangisi güvenli olmaya daha lâyıktır?	Hem Allah'a şerik koştuğunuz mabudlarınızdan nasıl korkayım ki şu kendilerine tapmanız için Allah'ın sizlere indirmediklerini sizler Allah'a şerik koşmaktan korkmuyorsunuz. Acaba iki taraftan hangisi korkudan emin olmakta haklı? Eğer biliyorsanız söyleyin.	Hem siz; Allah'ın size hiçbir delil ve bürhan indirmedigi şeyleri O'na şirk koşmaktan korkmazken; kendisine şirk koştuğunuz şeylerden ben nasıl korkarım? Şimdi, bu iki zümreden hangisi emin olmaya daha layıktır? Eğer biliyorsanız.	Allahtan başka tapıklarınızdan neden korkayım, Allah size yüce katından hakkında hiçbir şey indirmemişken Ondan başka varlıklara ilahlık yakıştırmaktan korkmuyorsanız? O halde (söyleyin bana,) eğer (cevabını) biliyorsanız: İki taraftan hangisi kendini daha emin hissedebilir?
6. 82 الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar وَلَمْ يَلْبِسُوا=ve bulamayanlar إِيمَانَهُمْ=imanlarını أُولَئِكَ=işte بِظُلْمٍ=bir haksızlıkla الْأَمْنُ=güven أَهُمْ=onlarındır وَهُمْ=ve onlardır مُهْتَدُونَ=doğru yolu bulanlar da	İman edenler ve bu imanlarına zulüm karıştırmayanlar var ya, güven işte onlar içindir, doğru yolda olanlar onlardır.	O kimseler ki iman etmişler, imanlarına da şirk karıştırmamışlar; işte korkudan emin olmak bunlar için olduğu gibi, kendileri doğru yolu tutmuş bulunuyorlar.	İman edenler, imanlarını zulüm ile bulaştırmayanlar, işte onlardır emniyet. Ve işte onlar, hidayete ermiş olanlardır.	İmana ermiş olan ve zulüm işleyerek imanlarını karartmayanlar, işte onlardır güven içinde olacak olanlar, çünkü doğru yolu bulanlar onlardır! dedi.
6. 83 وَتِلْكَ=işte bunlar حُجَّتُنَا=hüccetlerimizdir آتَيْنَاهَا=verdiğimiz إِبْرَاهِيمَ=İbrahim'e عَلَى=karşı قَوْمِهِ=kavmine نَرَفَعُ=yükseltiriz دَرَجَاتٍ=derecelerle مَنْ=kimseyi نَشَاءُ=dilediğimiz إِنْ=şüphesiz رَبِّكَ=Rabbin حَكِيمٌ=hüküm ve hikmet sahibidir عَلِيمٌ=bilendir	Bu bizim kesin kanıtımızdır, onu kavmine karşı İbrahim'e verdik. Biz dilediğimizin derecesini kat kat yükseltiriz. Hiç kuşkusuz Rabbin hikmet sahibi ve her şeyi bilendir.	Bu, işte bizim hüccetimiz ki kavmine karşı İbrahim'e vermiştik. Dilediğimizi mertebelerce yükseltiriz. Rabbinin hikmetine had, ilmine nihayet olmadığı âşikâr.	İşte bu, bizim hüccetimizdir. Onu kavmine karşı İbrahim'e verdik. Dilediğimizi derecelerle yükseltiriz. Ve muhakkak ki Rabbin; Hakim, Alim'dir.	İşte bu, halkına karşı (kullanmak üzere) İbrahime verdiğimiz muhakeme tarzımızdı: (çünkü) dilediğimiz kimseyi derecelerle yüceltiriz. Şüphe yok ki Rabbiniz hikmet sahibidir, her şeyi bilendir.
6. 84 لَهُ=ona وَوَهَبْنَا=biz hediye ettik إِسْحَاقَ=İshak'ı وَيَعْقُوبَ=ve Yakub'u da كُلًّا=hepsine de هَدَيْنَا=doğru yolu gösterdik وَنُوحًا=Nuh'a هَدَيْنَا=yol göstermiştik مِنْ قَبْلُ=daha önce وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِ=ve onun soyundan دَاوُدَ=Davud'a وَسُلَيْمَانَ=Süleyman'a وَأَيُّوبَ=Eyyub'a يُوسُفَ=Yusuf'a وَمُوسَى=Musa'ya وَهَارُونَ=ve Harun'a da وَكَذَلِكَ=böylece نَجْزِي=biz ödüllendiririz الْمُحْسِنِينَ=güzel davrananları	Biz O'na İshak'ı ve Yakub'u armağan ettik. Hepsini doğru yola ilettik. Daha önce de Nuh'u ve O'nun soyundan gelen Davud'u, Süleyman'ı, Eyyub'u, Yusuf'u, Musa'yı ve Harun'u doğru yola iletmıştik. Biz iyileri işte böyle mükâfatlandırırız.	Bizler başkaca ona İshak ile Yakub'u verdik, her birini hidayetimize erıştirdik. Daha evvel Nuh'u erıştirdiğimiz gibi. Onun zürriyetinden Davud'u, Süleyman'ı, Eyyub'u, Yusuf'u, Mûsa'yı, Hârûn'u hidayetimize erıştirdik. Bizler muhsinlere böyle mükâfât ederiz.	Ve Biz, ona İshak'ı ve Yahya'yı, İsaya ve İlyas'a da: onların hepsi dürüst ve erdemli kimselerdi;	Biz ona İshak'ı ve Yakubu bağışladık; ve her birini, daha önce Nuhu ilettiğimiz gibi doğru yola ilettik. Onun neslinden Davuda, Süleymana, Eyyuba, Yusuf'a, Musaya ve Harun'a (a peygamberlik bağışladık): işte iyilik yapanları böyle ödüllendiririz;
6. 85 وَزَكَرِيَّا=Zekeriyya'ya وَعِيسَى=İsa يَاHYA'=Yahya'ya وَالْيَاسَ=ve İlyas'a da كُلُّ=hepsi مِنَ الصَّالِحِينَ=iyilerden idi	Zekeriyya'yı, Yahya'yı, İsa'yı ve İlyas'ı da doğru yola ilettik. Hepsi de iyilerdendi.	Zekeriyya ile Yahya'yı, İlyas'ı da hidayetimize erıştirdik. Bunların her biri sâlihîndendi.	Zekeriyya'yı, Yahya'yı, İsa'yı ve İlyas'ı da. Hepsisi salihlerdendir.	ve Zekeriyyaya, Yahyaya, İsaya ve İlyas(a da): onların hepsi dürüst ve erdemli kimselerdi;
6. 86 وَالْيَسَعَ=el- وَإِسْمَاعِيلَ=İsmail'e Yesa'a يُونُسَ=Yunus'a وَلُوطًا=ve Lût'a da وَكُلًّا=hepsini فَضَلْنَا=üstün kıldık عَلَى الْعَالَمِينَ=alemlere	İsmail'i, el-Yesa'yı, Yunus'u ve Lût'u da doğru yola ilettik. Hepsini de alemlere üstün kıldık.	(86-87) İsmail'i, [Elyesa'l], Yunus'u, Lût'u da hidayetimize erıştirdik. Ve bunların herbirini bütün âlemlerin üstüne geçirdiğimiz gibi; babalarından, karındaşlarından, zürriyetlerinden bir kısmını da geçirdik. Ve onları hem seçtik, hem dosdoğru giden yola çıkardık.	İsmail'i, el-Yesa'ı, Yunus'u ve Lût'u da. Her birini üstün kıldık.	ve İsmaille, Elyesaya, Yunusa ve Lut(a da). Ve Biz onlardan her birini şekilde yücelttik;
6. 87 وَمِنْ آبَائِهِمْ=babalarından وَوُزَرِيَائِهِمْ=çocuklarından وَإِخْوَانِهِمْ=ve kardeşlerinden bazıları da وَاجْتَبَيْنَاهُمْ=onları seçtik وَهَدَيْنَاهُمْ=ve onları ilettik إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ=doğru	Bunlardan bazılarının babalarını, soylarından gelenleri ve kardeşlerini de seçip doğru yola ilettik.	“ “ “	Onların babalarından, zürriyetlerinden, kardeşlerinden kimini de. Onları seçtik ve onları dosdoğru yola ilettik.	Onların atalarından, çocuklarından ve kardeşlerinden bazı(sı)nı da aynı şekilde yücelttik, onları(n hepsini) seçtik ve dosdoğru bir yola yönelttik.
6. 88 ذَٰلِكَ=işte bu هُدًى=hidayetidir بِاللَّهِ=Allah'ın يَهْدِي=doğru yola iletir بِه=bununla مَنْ يَشَاءُ=dilediğini مِنْ عِبَادِهِ=kullarından وَلَوْ=eğer	İşte bu Allah'ın doğru yoludur, dilediği kullarını ona iletir. Eğer onlar da Allah'a ortak koşsalardı, yapmış oldukları bütün iyilikler	Bu işte Allah'ın hidayet i kullarından dilediğini onunla selâmete çıkarır. Eğer şirke dalmış olaydılar bütün işledikleri heder olmuştı.	İşte bu; Allah'ın, hidayet i kullarından dilediğini onunla hidayete erdirir. Eğer onlar da şirk koşsalardı	Bu, Allahın rehberliğidir: O, bununla kullarından kimni dilerse onu doğru yola ulaştırır. Onlar, Allahtan başka şeylere ilahlık yakıştırmış olsalardı,

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
أَشْرَكُوا=ortak koşsalardı لَحَبِطَ=boşa giderdi عَنْهُمْ=onlar كَانُوا=şeyler يَعْمَلُونَ=yaptıkları	boşa giderdi.		yapageldikleri şeyler boşa çıkardı.	o ana kadar yaptıkları bütün (iyi) şeyler gerçekten boşa gitmiş olurdu:
6. 89 أُولَئِكَ=işte onlar الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ=verdiğimiz kimselerdir الْكِتَابَ=Kitap وَالْحُكْمَ=hüküm فَإِنْ=eğer وَالنُّبُوَّةَ=ve peygamberlik يَكْفُرُ=inkâr ederse بِهَا=bunları هُوَ لَا=şimdi şunlar فَقَدْ=muhakkak وَكَلَّنَا=biz vekil bırakmışızdır بِهَا=bunlara قَوْمًا=bir toplumu لَيَسُوْنَ بِهَا=bunları etmeyecek بِكَافِرِينَ=inkâr	Bunlar kendilerine kitap, ege-menlik ve peygamberlik verdiğimiz kimselerdir. Eğer şu adamlar bunları inkâr ederlerse onlara, kendilerini inkâr etmeyen başka bir topluluğun desteğini sağlarız.	Bunlar işte kendilerine Kitap verdiğimiz, hüküm verdiğimiz, peygamberlik verdiğimiz insanlar. Eğer şunlar onu inkâr ederlerse, bizler ona onu inkâr etmeyen bir ümmeti nighbân kılmışız.	Onlar; kendilerine kitap, hikmet ve peygamberlik verdiklerimizdir. Şimdi bunlar, onları tanımayıp da küfrederlerse; Biz, onu inkâr etmeyen bir kavmi buna vekil kılmışızdır.	(Ama) Biz, onlara vahyi, sağlam muhakemeyi ve peygamberliği bahsettik. Ve şimdi inançsızlar bu hakikatleri inkar etmeyi tercih edebilirler, (ama bilin ki) Biz onları, asla reddetmeyecek olan insanlara bahsetmekteyiz;
6. 90 أُولَئِكَ=işte onlar الَّذِينَ هَدَى=hidayet ettikleridir اللَّهُ=Allah'ın فَبِهْدَاهُمْ=onların yoluna اِفْتَدَى=uy قُل=de ki لَا أَسْأَلُكُمْ=sizden istemiyorum أَجْرًا=ona karşılık إِن هُوَ=O إِلَّا=sadece ذَكَرَى=bir öğüttür لِلْعَالَمِينَ=alemlere	İşte onlar Allah'ın doğru yola ilettiği kimselerdir. Sen de onların yolunu izle ve de ki; «Ben bu Kur'an'a karşılık sizden hiçbir ücret istemiyorum, o bütün alemlere yönelik bir hatırlatmadan başka bir şey değildir.»	Bu peygamberler işte Allah'ın hidayetine eriştiği kimseler. Sen de onların tuttukları yoldan yürü. Ümmetine de "Ona karşılık benim sizden bir ücret istediğim yok, o bütün âlemleri irşad için olmaktan başka bir şey değil" de.	İşte bunlar; Allah'ın hidayet ettikleridir. Öyleyse sen de onların hidayetine uy. De ki: Ben bunlara karşı sizden hiçbir ücret istemem. Bu, ancak âlemler için bir öğüttür.	Allahın doğru yola ulaştırdığı insanlara. Öyleyse onların rehberliğine uy (ve) de ki: Sizden bu (hakikat bilgisi) için hiçbir karşılık istemiyorum. Unutmayın ki o bütün insanlığa bir öğütten ibarettir!
6. 91 وَمَا قَدَرُوا=tanıyamadılar اللَّهُ=Allah'ı حَقَّ=hakkıyla قَدْرَهُ=O'nun kadrini إِذْ=zira قَالُوا=dediler مَا أَنْزَلَ=indirmedi اللَّهُ=Allah عَلَى بَشَرٍ=insana قُل=de ki مِنْ شَيْءٍ=bir şey مَنْ=kim أَنْزَلَ=indirdi الْكِتَابَ=Kitabı الَّذِي جَاءَ بِهِ=getirdiği نُورًا=Musa'nın وَهَدَى=ve yol gösterici olarak لِلنَّاسِ=insanlara تَجْعَلُونَهُ=siz onu haline getirip قَرَأَ طَيْسَ=parça parça kağıtlar تُبْدُونَهَا=gösteriyorsunuz وَتُخْفُونَ=ve gizliyorsunuz كَثِيرًا=çoğunu da مَا=şeylerin وَعَلَّمْتُمْ=ve size öğretildiği أَنْتُمْ=ne sizin لَمْ تَعْلَمُوا=bilmediği وَلَا آبَاؤُكُمْ=ne de babalarınızın ثُمَّ=sonra اللَّهُ=Alah قُل=de ذَرَهُمْ=bırak onları فِي خَوْضِهِمْ=daldıkları bataklıkta يَلْعَبُونَ=oynayadursunlar	Allah'ı gereği gibi tanıyamadıkları için: "Allah hiçbir insana bir şey indirmemiştir" dediler. De ki: "Musa'nın insanlara nur ve yol gösterici olarak getirdiği Kitab'ı kim indirdi? Kim siz onu parça parça kağıtlar haline getirip işinize geleni açığalandınız ve çoğunu gizlediniz. Atalarınızın da, sizin de bilmediğiniz şeyler size onunla öğretilmiştir." Sen "Allah" de, sonra da onları daldıkları sapıklıkta bırak, oyalana dursunlar.	Şunlar "Allah beşere bir şey indirmedir" dedikleri zaman Allah'ı nasıl tanımak lâzımsa öyle tanıyamadılar. Kendilerine şöyle de: "Musa'nın insanlar için nur olarak, hidayet olarak getirdiği Kitab'ı kim indirdi? O Kitab'ı ki çoğunu gizlediğiniz halde bir kısmını meydana çıkardığınız ayrı ayrı kâğıdlara yazıyorsunuz. Bundan başka ne kendilerinizin, ne atalarınızın bilmediğiniz hakikatler Kur'an ile sizlere öğretildi. "Yâ Muhammed, "Onu indiren Allah'tır!" dedikten sonra bırak onları, daldıkları butlan içinde oynayadursunlar.	Allah; hiçbir insana bir şey indirmedir, demekle; Allah'ı, şanına yaraşır şekilde tanıyamadılar. De ki: Musa'nın insanlara bir nur ve hidayet olmak üzere getirdiği ve sizin de parça parça kağıtlar haline koyup açıkladınız, çoğunu da gizlediğiniz o kitabı kim indirdi? Sizin de, atalarınızın da bilmediğiniz şeyler size öğretilmiştir. «Allah» de, sonra onları bırak da, daldıkları sapıklıkta oynayadursunlar.	Nitekim onlar, Allah insana hiçbir şey vahyetmemiştir! derken Allahı gereği gibi kavramadıklarını göstermişlerdir. De ki: Kim indirdi Musanın insanlara bir ışıık ve rehber olarak getirdiği ve sizin (sırf) kağıt parçaları olarak gördüğünüzü, (o kadar) çok gizlediğiniz halde bir gösteri aracı yaptığınız o ilahi kelimayı? Halbuki (onunla) size ne sizin ne de atalarınızın bilmediği şeyler öğretmişti. Allah (o ilahi kelamı vahyetmiştir)! de; ve sonra da bırak, onlar boş laflarla oyalanıp dursunlar.
6. 92 وَهَذَا=bu da كِتَابٌ=bir Kitaptır أَنْزَلْنَاهُ=indirdiğimiz فَيَضْرِبُ=feyz kaynağı مُصَدِّقٌ=doğrulayıcı الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ=ve kendinden öncekini وَلَنُنْذِرَ=uyarman için أُمَّ الْقُرَى=anakent(Mekke'y)i وَمَنْ حَوْلَهَا=ve çevresindekileri وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ=inanırlar بِالْآخِرَةِ=ahirete يُؤْمِنُونَ=inanırlar وَهُمْ=ve onlar عَلَى صَلَاتِهِمْ=namazlarına يُحَافِظُونَ=devam ederler	Bu Kur'an, anakent Mekke ile bu kentin çevresinde yaşayanları uyarasın diye sana indirdiğimiz, kendinden önceki kutsal kitapları onaylayan mübarek bir kitaptır. Ahirete inananlar bu kitaba da inanırlar. Onlar namazlarını devamlı olarak ve özenerek kılarlar.	Bu ise öyle bir Kitap ki, onu bizler feyzi dünyayı tutsun, kendisinden evvelkini teyid eylesin, sen de Ümmü'l-I[kurâ] ile etrafındakileri âkıbetten onunla haberdar edesin diye indirdik. Ahirete inananlar ona iman getirdikleri gibi, onlar namazlarını da gözetirler.	Şehirlerin anası ile çevresindekileri uyarasın diye sana indirdiğimiz işte bu kitap, mübârektir. Veendisinden öncekileri doğrulayıcıdır. Ahirete inananlar buna da inanırlar. Ve onlar namazlarına da devam ederler.	(Ve) bu da, bütün kentlerin atasını ve çevresinde oturan herkesi uyarman için yücelerden indirdiğimiz bir ilahi kelimadır, kutlu, (geçmiş vahiylerde) bugüne kalmış (doğru adına) ne varsa tümünü doğrulayan. Öteki dünyanın varlığına inananlar bu (uyarıya) da inanırlar; namazlarında dikkatli ve devamlı olanlar da işte onlardır.
6. 93 أَظْلَمُ=daha zalim وَمَنْ=kim olabilir? مِمَّنْ=kimseden اِفْتَرَى=uyduran عَلَى=karşı اللَّهُ=Allah'a كَذِبًا=yalan قَالَ=diyenden أَوْ=ya da إِلَيَّ=bana أُوحِيَ=vahyolundu وَلَمْ يُوحَ=vahyedilmemiş iken شَيْءٌ=bir şey إِلَيْهِ=kendisine قَالَ=diyen وَمَنْ=ve kimseden سَأَنْزِلُ=ben de indireceğim مِثْلَ=gibi اللَّهُ=Allah'ın مَا أَنْزَلَ=indirdiği وَلَوْ تَرَى=bir görsen فِي=içinde إِذِ الظَّالِمُونَ=O zalimleri غَمَرَاتِ الْمَوْتِ=ölüm وَالْمَلَائِكَةُ=melekler أَبْدِيهِمْ=ellerini	Allah'a karşı yalan uydurandan veya kendisine bir şey vahyedilmemişken "Bana vahyolundu", "Allah'ın indirdiği ayetler gibi ben de indireceğim" diyenden daha zalim kim olabilir? Bu zalimler can çekişirlerken melekler ellerini uzatmış: "Can verin, bugün Allah'a karşı haksız yere söylediklerinizden, O'nun ayetlerine büyüklük taslamanızdan ötürü alçaltıcı bir azab ile cezalandırılacaksınız" derken bir görsen!..	Kendi uydurduğu yalanı Allah'a isnat eden, yahut kendisine bir şey vahyedildiği yokken "Bana vahyedildi" diyen, bir de "Allah'ın indirdiği ayetler gibi ben de indirebileceğim" sözünü söyleyen adamdan daha zâlimi kim olabilir? Sen o hâli bir göreydin ki zâlimler ölümün dalgaları içinde, meleklerse ellerini uzatmışlar, "Çıkarın ruhlarınızı! Allah'a karşı Allah'ın vahyini söylediğiniz ve âyetlerine imanı kibrinize yediremediğiniz için bugün zillet azabı ile ceza göreceksiniz!" diyorlar. Evet, bir göreydin...	Allah'a karşı yalan uydurandan, yahut kendisine hiçbir şey vahyedilmemişken; bana da vahyolundu, diyenden ve; Allah'ın indirdiği gibi ben de indireceğim, diyenden daha zalim kimdir? Bir göreydin; o zalimler can çekişirlerken melekler de ellerini uzatmış: Can verip bugün Allah'a karşı haksız yere söylediklerinizden ve O'nun ayetlerine büyüklük taslamanızdan ötürü horluk azabı ile cezalandırılacakları-	Allah hakkında yalan uyduran, yahut kendisine hiçbir şey indirilmediği halde Bu bana indirilmiştir! diyenden daha çarpık zihniyetli kim vardır? Yahut, Allahın indirdiğinin benzerini ben de indirebilirim! diyenden? Keşke görseydin (onların halini), bu zalimler kendilerini ölüm sancıları içinde bulduklarında ve melekler ellerini uzatarak, Ruhlarınıızı teslim edin! Allah'a gerçek olmayan şeyleri zıfaze ettiğiniz ve kibre kapılarak Onun mesajlarını inatla küçümsediğiniz için bugün aşağılanma cezası ile cezalandırılacaksınız! diye seslendiklerinde

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
أَخْرَجُوا=haydi çıkarın الْيَوْمَ=bugün أَنْفُسَكُمْ=canlarınızı تُجْزَوْنَ=cezalandırılacaksınız عَذَابِ=azabıyla الْهُونَ=alçaklık بِمَا كُنْتُمْ=dolayı عَلَى=karşı غَيْرَ=olmayanı الله=Allah'a الْحَقِّ=gerçek وَكُنْتُمْ=ve عَنْ آيَاتِهِ=O'nun ayetlerine karşı تَسْتَكْبِرُونَ=büyüklük taslamanızdan			nız, derken.	
6. 94 وَلَقَدْ=andolsun جِئْتُمُونَا=yine bize geldiniz فَرَادَى=tek olarak كَمَا=gibi أَوَّلَ=sizi yarattığımız وَتَرَكْنَاهُمْ=ve bıraktınız مَرَّةً=kez مَا=şeyleri خَوَّلْنَاكُمْ=sizi hayaline daldırdığımız وَرَاءَ ظُهُورِكُمْ=arkanızda وَمَا نَرَى=hani görmüyoruz مَعَكُمْ=yanınızda شَفَعَاءَكُمْ=şefaathçilerinizi de الَّذِينَ زَعَمْتُمْ=sizde sandığınız أَنَّهُمْ=onların فِيكُمْ=içinizden شُرَكَاءَ=ortak olduklarını لَقَدْ=andolsun نَقَطَعُ=(bağlar) kesilmiş بَيْنَكُمْ=aranızdaki وَضَلَّ=ve kaybolup gitmiştir عَنْكُمْ=sizden مَا=şeyler كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ=sandığınız	Tıpkı ilk yarattığımızda olduğu gibi, bize yine yalnız başınıza geldiniz, size vermiş olduğumuz her şeyi arkanızda bıraktınız, üzerinde etkili ortaklarımız olduklarını sandığınız aracılarınızı yanınızda görmüyoruz, aranızdaki bütün bağlar kopuverdi, ortağımız sandığınız ilâhlar sizden uzaklaşıp kayıplara karıştı.	Görüyorsunuz ya, sizleri ilkin nasıl yarattıksa karşınıza yine öyle tek tek geldiniz. Bütün o sizlere bağışladığımız nimetleri arkanızda bıraktınız. Hani üzerinizde Allah'ın şeriki bulundukları kanaatini beslediğiniz şefaathçilerinizi yanınızda görmüyoruz! Gördünüz ya, aranızdaki râbitalar bütün kopmuş, o [zu'm etikleriniz] hep bırakmış sizleri, gitmiş.	Andolsun ki siz; ilk defa yarattığımız gibi, yapayalnız ve teker teker huzurumuza geldiniz. Ve size verdiğimiz şeyleri aranızda bıraktınız. Hani, ortaklarınız olduğunu sandığınız şefaathçılarınızı da beraberinizde görmüyoruz. Andolsun ki; aranızdaki bağlar artık kopmuştur. Ortak sandıklarınız da sizden kaybolup gitmiştir.	(Ve Allah şöyle diyecektir): İşte şimdi Bize yapayalnız geldiniz, tıpkı sizi ilk yarattığımız gibi; ve (hayatta iken) size bahsettiğimiz her şeyi arkanızda bıraktınız. Kendinizle ilgili olarak Allah'a ortak koştunuz o şefaathçilerinizi yanınızda görmüyoruz! Gerçek şu ki, sizin (dünyadaki hayatınız ile) aranızdaki bütün bağlar artık kesilmiştir ve bütün eski dostlarınız sizi terk etmiştir!
6. 95 إِنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah'tır الْحَبِّ=daneyi فَالِقُ=yaran يُخْرِجُ=çıkarrır وَالنَّوَى=ve çekirdeği مِنَ الْمَيِّتِ=ölüden الْحَيِّ=diriye الْمَيِّتِ=ölüyü وَمُخْرِجُ=çıkarrır مِنَ الْحَيِّ=diriden de اللَّهُ=Allah ذَلِكَ=işte budur فَآتَى=O halde nasıl تُوفَّقُونَ=çevriliyorsunuz	Tohumu ve çekirdeği çatlatan Allah'tır. O ölüden diriye ve diriden ölüyü çıkarır. İşte Allah budur. Nasıl olur da bu gerçeği görmezlikten geliyorsunuz?	Şüphe yok ki Allah, daneleri çekirdekleri yarar, diriye ölüden çıkarır, ölüyü diriden çıkarır. İşte sizlere bildiriyorum: Allah budur, öyle iken nasıl O'ndan başkalarını düşünüyorsunuz?!	Muhakkak ki Allah; taneyi ve çekirdeği yarandır. Ölüden diriye çıkarır, diriden de ölüyü çıkarandır. İşte Allah budur. Nasıl olup da yüz çeviriyorsunuz?	Kuşkusuz Allah, tohumu ve meyve çekirdeğini çatlatarak ölüden diriye meydana getirendir ve diriden de ölüyü çıkaran. İşte budur Allah: ve akıllarınız hala nasıl da tersyüz oluyor!
6. 96 فَالِقُ=karanlığı yarıp الإِصْبَاحِ=sabahı ortaya çıkarmış وَجَعَلَ=ve kılmıştır الَّيْلَ=geceyi سَكَنًا=dinlenme zamanı وَالْقَمَرَ=ve ayı وَالشَّمْسَ=ve güneşi حُسْبَانًا=hesap (ölçüsü) yapmıştır ذَلِكَ=Bu تَقْدِيرٌ=takdiridir الْعَزِيزِ=o üstün الْعَلِيمِ=ve bilen(Allah)ın	Sabahı açtıran O'dur. O geceyi dinlenme zamanı, güneş ile ayı zaman ölçme birimi yaptı. Bu, üstün iradeli ve her şeyi bilen Allah'ın düzenlemesidir.	Fecri yarıp içinden seher çıkardığı gibi, geceyi yorgunluklar için sükut, Güneş'le Ay'ı da zamanın hesabı için medar kıldık. İşte bunlar izzetine had, ilmine nihayet olmayan Allah'ın takdiri.	Sabahı yarıp çıkarandır. Geceyi bir sükun, güneşi ve ayı da vakit ölçüsü kılmıştır. İşte bu; Aziz, Alim olanın takdiri-dir.	Tan yerini açartan(dır O), geceyi sükunet(in kaynağı) yapan ve güneş ile ayı tespit edilen yörüngelerinde hareket ettiren (Odur). Bu(nların tümü) her şeyi bilen sonsuz kudret sahibinin iradesi ile tayin edilmiştir.
6. 97 وَهُوَ=O'dur الَّذِي جَعَلَ=yaratan النُّجُومَ=yıldızları أَكْمُ=sizin için يَلْتَهِنُوا=yol bulasınız diye بِهَا=onlarla فِي ظُلُمَاتٍ=karanlıklarında الْبَرِّ=karanın وَالْبَحْرِ=ve denizin قَدْ=gerçekten فَصَلَّلْنَا=biz genişçe açıkladık الْآيَاتِ=ayetleri لِقَوْمٍ=bir toplum için يَعْلَمُونَ=bilen	O ki, karanın ve denizin karanlıklarında yolunuzu şaşırmayasınız diye size yıldızları kılavuz yaptı. Biz bilenler için ayetleri ayrıntılı biçimde açıkladık.	Karanın, denizin karanlıklarında yolu onlarla bulmanız için yıldızları siz[e] musahhar buyuran da O. Bizler anlayan insanlar için âyetlerimizi birer birer bildirmişiz.	O'dur, yıldızları yaratmış olan, karanın ve denizin karanlıklarında onlarla yol bulasınız diye. Ayetlerimizi bilen bir kavim için uzun uzadıya açıkladık.	Karanın ve denizin zifiri karanlığında onlara bakıp yolunuzu bulabilesiniz diye yıldızları sizin için var eden Odur: Gerçek şu ki, Biz (ölümden sonra) bu mesajları kavrayabilecek olan insanlara açık ve anlaşılır kılıyoruz!
6. 98 وَهُوَ=O'dur الَّذِي أَنْشَأَكُمْ=sizi inşa eden مِنْ نَفْسٍ=bir tek وَاحِدَةٍ=nefisten فَمُسْتَقَرٌّ=(sizin için) bir karar وَمُسْتَوْدَعٌ=ve emanet yeri vardır قَدْ=gerçekten فَصَلَّلْنَا=biz genişçe açıkladık الْآيَاتِ=ayetleri لِقَوْمٍ=bir toplum için يَفْقَهُونَ=anlayan	O ki, sizi bir tek nefisten oluşturdu. Arkasından sizin için bir barınma ve bir geçiş yeri belirledi. Biz anlayanlar için ayetleri ayrıntılı biçimde açıkladık.	(Not:Mealin bu ayeti kayıptır.)	Ve O'dur; sizi bir tek nefisten yaratmış olan. Sonra bir karar yeri, bir de emanet yeri vardır. Ayetlerimizi, anlayan bir kavim için uzun uzadıya açıkladık.	Bir canlıdan sizi(n hepinizi) var eden Odur, ve O (sizin her biriniz için yeryüzünde) bir vade ve (ölümden sonra) bir dinlenme yeri (tayin etmiştir): Biz bu mesajları hakikatı kavrayabilecek insanlar için açık ve anlaşılır kılmaktayız!
6. 99 وَهُوَ=O'dur الَّذِي أَنْزَلَ=indiren مَاءَ=suyu مِنَ السَّمَاءِ=gökten فَأَخْرَجْنَا=çıkardık بِهِ=onunla كُلِّ شَيْءٍ=her çeşit نَبَاتٍ=bitkiyi فَأَخْرَجْنَا=ve çıkardık مِنْهُ=o (bitki)den خَضِرًا=bir filiz مِنْهُ=ondan da نُخْرِجُ=çıkarıyoruz حَبًّا=daneler مُتَرَاكِبًا=birbiri üzerine binmiş وَمِنَ النَّخْلِ=hurmanın	O ki, gökten suyu indirdi. Her çeşit bitkiyi bu su aracılığı ile ortaya çıkardık, her bitkiden yeşil sürgün çıkardık, bu yeşil sürgünden taneleri üst üste binmiş baskaklar, hurma tomurcuğundan yere sarkan salkımlar, üzüm bağları, zeytin ve nar çıkarırız. Bu meyvaların kimi birbirine keniz, kimi de benzemez. Bunun	O öyle bir Halik ki gökten su indiriyor, Bizler o indirdiğimiz su ile her türlü nebatı vücuda getirerek onlardan yeşillikler çıkarıyoruz. O yeşilliklerden de bir araya gelmiş daneler çıkarıyoruz. Hurma ağacının ise çiçeğinden yakın yakın salkımlar peyda oluyor. Daha bizler o su ile türlü üzümlerden bağlar, birbirine benzeyen, benzemeyen zeytinler, narlar mey-	O'dur; gökten su indirmiş olan. Onunla her bitkiyi çıkardık. Ondan yeşillikler çıkardık. Ondan yığın yığın taneler, hurmaların tomurcukları sarkan salkımlar, birbirine hem benzen, hem benzemeyen üzümlerden, zeytinlerden ve nardan bahçeler yapıp çıkardık.	O, gökten suları indirendir; işte Biz bu yolla her türlü canlı bitkiyi yetiştirdik ve bundan çimenleri yeşerttik. Yine bundan birbirine yapışık büyüyen tahıl tanelerini yetiştiririz; ve hurma ağacının sık tomurcuğundan sık salkımlı hurmalar; asma bahçeler ve zeytin ağacı ve nar: (hepsi) birbirine çok benzeyen ve (hepsi) birbirinden çok farklı! Mahsul verdiği

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
مِنْ طَلْعِهَا=tomurcuğundan فَقَنَوَانٌ=sarkan دَانِيَةً=salkımlar وَجَنَّاتٍ=ve bahçeleri مِنْ أَعْنَابٍ=üzüm وَالزَّيْتُونَ=zeytin وَالرُّمَّانَ=ve nar مُشْتَبِهًا=kimi birbirine benzer وَعَيْرَ مُنْتَسِبَةٍ=kimi benzemez انْظُرُوا=bakın إِذَا=zaman إِلَى ثَمَرِهِ=meyvesine أَتَمَرَ=meyve verirken وَيَنْجَعَةً=ve olgunlaştığı إِنَّ=şüphesiz فِي ذَٰلِكُمْ=bu size gösterilenlerde لَايَاتٍ=çok ibret vardır لِقَوْمٍ=toplumu için يُؤْمِنُونَ=inananlar	ların meyvaları-na bir hamken ve bir de olgunlaşınca bakınız. Hiç kuşkusuz müminlerin bunlardan alacakları birçok ibret dersi vardır.	dana getiriyoruz. Sizler onun bir henüz verdiği zamandaki mahsulüne, bir de kemâle ermiş hâline bakın. İmanı olan insanlar için şu sizlere bildirdiklerimde elbette kudretimizin burhanları var.	ıyoruz. Meyvesine; bir meyve verdikleri zaman, bir de olgunlaştıkları zaman bakın. Şüphesiz ki bunlarda; iman eden bir kavim için ayetler vardır.	olgunlaştığı zaman onların meyvesine bakın! Şüphesiz bütün bunlarda inanacak insanlar için mesajlar vardır!
6. 100 وَجَعَلُوا=yaptılar اللَّهُ=Allah'a الْحِنَ=cinleri شُرَكَاءَ=ortak وَخَلَقَهُمْ=halbuki onları O yaratmıştır لَهُ=O'na وَخَرَفُوا=ve icadettiller وَبَنَاتٍ=ve kızlar وَبَنِينَ=oğullar بِغَيْرِ عِلْمٍ=bilmeden سُبْحَانَهُ=Haşa O münezzehdir وَتَعَالَى=ve yücedir عَمَّا يَصِفُونَ=onların nitelemelerinden	Müşrikler cinleri Allah'a ortak koştular. Oysa cinleri yaratan O'dur. Körukörüne, hiç yoktan O'na oğullar ve kızlar yakıştırdılar. Haşa O, onların uydurdukları sıfatlardan uzak ve yücedir.	Tuttular da cinleri Allah'a şerik koştular. Halbuki onları Kendi yarattı, bundan başka bildikleri hiçbir şey olmaksızın O'na oğullar, kızlar isnadında bulundular. Zât-ı ilâhîsi onların ettikleri vasıftan münezzehtir, müteâldir.	Cinnleri, Allah'a ortak koştular. Halbuki onları, O yaratmıştır. Bilmeden O'na oğullar ve kızlar uydurdular. Haşa O, onların vasıflandırdıklarından yüce ve münezzehdir.	Ama bazıları bütün görünmez varlık türlerine, Allahın yanında (Ona denk) bir yer yakıştırmaya başladılar, halbuki onları(n tümünü) yaratan Odur; ve cehaletleri yüzünden Ona oğullar ve kızlar isnat ettiler! O, sonsuz ihtişam sahibidir ve insanların her türlü tasavvur ve tahayyülünü aşan bir yüceliğe sahiptir:
6. 101 بِدِيْعٍ=yoktan var edendir السَّمَاوَاتِ=gökleri وَالْأَرْضِ=ve yeri أَتَى يَكُونُ=nasıl olabilir ki? لَهُ=O'nun وَلَمْ تَكُنْ=yoktur وَهُوَ=O لَهُ=kendisinin صَاحِبَةً=bir eşi وَخَلَقَ=O yaratmıştır كُلِّ شَيْءٍ=herşeyi وَهُوَ=ve O بِكُلِّ شَيْءٍ=herşeyi عَلِيمٌ=bilendir	O göklerin ve yerin yoktan var edicisidir. Eşi olmadığına göre, çocuğu nasıl olabilisin ki? Her şeyi O yarattı ve O her şeyi bilendir.	Göklerin de mübdi'i, yerin de mübdi'i. O'na oğul nasıl tasavvur edilir ki, hiçbir zaman kendisinin refikası (eşi) ne olmuş, ne olmak ihtimali var. Sonra herşeyleri yaratmış, daha sonra da ilmi herşeyleri muhît.	Gökleri ve yeri yoktan varedendir. O'nun nasıl çocuğu olabilir? O'nun bir eşi de yoktur. Ve herşeyi O yaratmıştır. O, her şeyi en iyi bilendir.	Göklerin ve yerin ilk defa var edicisi(dir)! Onun hiçbir zaman bir eşi olmadığı halde nasıl olur da çocuk sahibi olabilir, ki her şeyi yaratan O iken ve yalnız O her şeyi bilirken?
6. 102 إِنَّهُ=Allah اِنَّهُ=tanrı لَا=yoktur رَبُّكُمْ=Rabbiniz إِلَّا=başka هُوَ=O'ndan خَالِقٌ=(O) yaratıcısıdır كُلِّ شَيْءٍ=herşeyin فَاعْبُدُوهُ=O'na kulluk edin وَهُوَ=O عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=herşeye وَكَيْلٌ=vekildir	İşte Rabbimiz olan Allah budur. O'ndan başka ilâh yoktur, her şeyin yaratıcısı O'dur, o halde sırf O'na kulluk ediniz, her konuda dayanılacak tek merci O'dur.	İşte Rabbiniz bu siz[er] bildirdiğim Allah ki O'ndan başka ilâh yok. Herşeyin hâlıkı. Gelin, O'na kulluk edin. O herşeyin üzerinde nıgehban (bütün mevcûdâtın hâlıkı. Gelin, O'na kulluk edin. O bütün mevcûdâtın üzerinde murâka-besini yürüten sâhib-i mutlak).	İşte Rabbiniz olan Allah, O'ndan başka hiçbir tanrı yoktur. Her şeyin yaratıcıdır. Ve O, her şeye de Vekil'dir.	İşte Rabbiniz Allah budur: Ondan başka ilah yoktur, O her şeyin Yaratıcısı (dır): Öyleyse yalnız Ona kulluk edin, zira Odur her şeyi görüp gözetten.
6. 103 لَا تُدْرِكُهُ=O'nu görmez وَهُوَ=O الْأَبْصَارُ=gözler يُدْرِكُ=görür الْأَبْصَارُ=gözleri وَهُوَ=O اللَّطِيفُ=latif الْخَبِيرُ=herşeyi haber alandır	Gözler O'nu görmez, fakat O gözleri görür. O latiftir (algılanamaz) ve her şeyden haberdardır.	Gözler O'nu ihâta edemez, O gözleri ihâta eder. O çünkü latîf, O çünkü habîr.	Gözler; O'na erişemez. O ise, bütün gözlere erişir. Ve O; Latîf, Habîr'dir.	Hiçbir beşeri görüş ve tasavvur Onu kuşatamaz, halbuki O her türlü beşeri görüş ve tasavvuru çevreleyip kuşatır: zira yalnız Odur (hikmetine) tam nüfuz edilemez olan, her şeyden haberdar bulunan.
6. 104 قَدْ=doğrusu جَاءَكُمْ=size geldi بَصَائِرُ=basiretler مِنْ رَبِّكُمْ=Rabbinizden فَمَنْ=artık kim أَبْصَرَ=görürse فَلِنَفْسِهِ=yararı kendisine وَمَنْ=kim de عَمِي=kör olursa فَعَلَيْهَا=zararı kendisinedir وَمَا أَنَا=ben değilim بِحَفِيفٍ=bekçi عَلَيْكُمْ=sizin üzerinize	Hiç kuşkusuz size Rabbinizden birçok uyarıcı kanıtlar, açık belgeler geldi. Kim bunları görürse, kendi lehine ve kim bunlara karşı göz yumarsa kendi aleyhine davranmış olur. Ben sizin başınızda korucu, bekçi değilim.	Rabbinizden sizlere birçok açık hüccetler geldi. Kim gözünü açar da görürse kendisine, kim gözünü yumarsa o da kendisine. Ben sizlerin üzerinizde murâkabeci değilim.	Doğrusu size, Rabbinizden basiretler gelmiştir. Kim, onları görürse; kendi lehine, kim de körlük ederse; kendi aleyhinedir. Ve ben, sizin üzerinize bir bekçi değilim.	Şimdi Rabbinizden size (bu ilahi kelim yoluyla) anlama ve kavrama araçları verilmiştir. O halde, kim görmek isterse kendi lehine, ve kim de körlüğü tercih ederse kendi aleyhine davranmış olur. Ve (kalb katılmışı olanlara de ki): Ben sizin bekçiniz değilim!
6. 105 وَكَذَٰلِكَ=işte böylece نُصَرِّفُ=döne döne açıklıyoruz الْآيَاتِ=ayetleri وَلِيَقُولُوا=desinler دَرَسْتَ=sen ders almışsın وَلِنَبِيَّتِهِ=ve onu iyice açıklayalım لِقَوْمٍ=bir toplum için يَعْلَمُونَ=bilen	Kimileri sana «Sen bir yerden ders almışsın» desinler ve bilenlere de iyice anlatalım diye ayetlerimizi çeşitli açılardan açıklıyoruz.	İşte bizler âyetlerimizi böyle türlü şekiller içinde tekrar ediyoruz. Bu tekrarı ise "Bunları sen okudun da öğrendin" demeleri için ediyoruz. Bir de idrakten nasibi olan insanlara onu açık açık bildirmek için ediyoruz.	İşte Biz, ayetleri sana böylece türlü türlü açıklarız. Ta ki onlar; sen okumuşsun, desinler ve Biz onu bilen bir kavme besbeli edelim.	Böylece Biz mesajlarımızı çok yönlü olarak dile getiriyoruz ki Sen (bütün bunlardan) iyi ders almışsın! diyebilsinler ve mesajları, onları kavrama yeteneğine sahip insanlara açıklayabileyim.
6. 106 اتَّبِعْ=uy مَا أَوْحِيَ=vahyolunana إِلَيْكَ=sana مِنْ رَبِّكَ=Rabbinden لَا=yoktur إِلَهَ=tanrı وَأَعْرِضْ=aldırma هُوَ=O'ndan عَنِ الْمُشْرِكِينَ=ortak koşanlara	Rabbinden sana gelen vahye uy, O'ndan başka ilâh yoktur, O'na ortak koşanlardan yüz çevir.	Yâ Muhammed! Sana Rabbin tarafından her ne vahy edilirse ona tâbi ol. O'ndan başka ilâh yok. Müşriklerden de yüzünü çevir (müşriklerle uğraşip durma).	Rabbından sana vahyolunana uy. O'ndan başka tanrı yoktur. Müşriklerden yüz çevir.	Sen Rabbinden sana vahyedilmiş olana uy -ki Ondan başka ilah yoktur- ve Onunla birlikte başkasına ilahlık yakıştıranların tümüne sırtını dön.
6. 107 اللَّهُ=Allah شَاءَ=isteseydi وَلَوْ=eğer مَا أَشْرَكُوا=ortak koşmazlardı وَمَا جَعَلْنَاكَ=biz seni yapmadık عَلَيْهِمْ=onların üzerine حَفِيفًا=bekçi وَمَا أَنْتَ=sen değilsin عَلَيْهِمْ=onlara بِوَكِيلٍ=vekil de	Allah dileseydi, onlar O'na ortak koşmazlardı. Biz seni onların başına korucu, bekçi dikmedik; sen onların vekili, davranışlarının sorumlusu da değilsin.	Bir kere Allah dileseydi müşrik olmazlardı, sonra ne seni onların üzerine murâkabeci kıldık, ne de sen kendilerinin vekilisin.	Eğer Allah dileseydi; onlar şirk koşmazlardı. Hem Biz, seni onların başına bir bekçi yapmadık. Sen, onların üzerine bir vekil de değilsin.	Eğer Allah dilemiş olsaydı Ondan başka hiçbir şeye ilahlık yakıştırmazlardı; Biz seni onların bekçisi yapmadık ve sen onların yaptıklarından sorumlu değilsin.
6. 108 وَلَا تَسُبُّوا=sövmeyin ki الَّذِينَ يَدْعُونَ=yalvardıklarına	Onların Allah dışında yalvardıkları putlara sövmeyiniz ki, şaş-	Hem sizler onların Allah'ı bırakarak taptıkları putlara sövmeyin ki onlar	Allah'tan başka yalvardıklarına sövmeyin ki; onlar da	Onların Allahtan başka yalvarıp sığındıkları (varlıklar)ı sövmeyin ki

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	başka اللَّهِ =Allah'tan onlar da sövmesinler فَيَسُبُّوا Allah'a عَدُوًّا =taşkınlıkla bilmeyerek كَذَلِكَ =böyle biz süslü gösterdik زَيْنًا =her ümmete عَمَلُهُمْ =yaptıkları işi sonunda إِلَىٰ رَبِّهِمْ =Rablerinedir dönüşleri مَرَجِعُهُمْ O haber verecektir فَيُنَبِّئُهُمْ oldukları şeyleri بِمَا كَانُوا yapmış يَعْمَلُونَ	kınılğa kapılarak körükörüne Allah'a sövmesinler. Böylece her ümmete davranış ve tutumlarını cazip gösterdik. Sonunda dönüşleri Rabbleredir, O onlara yaptıklarının içyüzünü bildirir.	Kendilerine bir mucize gelirse (<i>bir âyet gelirse</i>) kat'iyen iman edecekleri hakkında olanca yeminleriyle Allah'a kasem ettiler. Yâ Muhammed, onlara "Mucizeler ancak Allah'ın yanındadır (<i>elinde-dir</i>)" de. Hem sizler nereden bileceksiniz, o mucize gelse de iman etmezler.	Onlar, bütün güçleriyle Allah'a yemin ettiler ki; eğer kendilerine bir âyet gelirse mutlaka ona inanacaklar. De ki: Ayetler; ancak Allah'ın nezdindedir. O, geldiği zaman da onların yine inanmayacaklarının farkında değil misiniz?	onlar da kin ve cehaletten dolayı Allah'a sövmesinler: zira Biz her topluma kendi yaptıklarını güzel gösterdik. (Ama) zaman geldiğinde onlar Rablerine döneceklerdir: O zaman Allah onlara bütün yaptıklarını (en doğru şekilde) anlatacaktır.
6. 109	yemin ettiler وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ güçlü أَيْمَانِهِمْ =yeminleriyle eğer لَئِنْ جَاءَتْهُمْ =kendilerine gelirse bir mucize آيَةً mutlaka inanacaklarına لَيُؤْمِنُنَّ ona قُلْ =de ki إِنَّمَا =ancak Mucizeler عِنْدَ =yanındadır Allah'ın اللَّهِ Hem bilir misiniz? وَمَا يُشْعِرُكُمْ o (mucize) أَنَّهَا gelmiş olsa da إِذَا جَاءَتْ onlar yine inanmazlar لَا يُؤْمِنُونَ	Onlar kesin bir dille Allah adına yemin ederek, eğer kendilerine bir mucize gelirse O'na mutlaka inanacaklarını söylediler. De ki; «Mucizeler sırf Allah'ın tekelindedir.» Hem bilmiyor musunuz ki, eğer o mucize gelse, onlar yine inanmazlar.	Kendilerine bir mucize gelirse (<i>bir âyet gelirse</i>) kat'iyen iman edecekleri hakkında olanca yeminleriyle Allah'a kasem ettiler. Yâ Muhammed, onlara "Mucizeler ancak Allah'ın yanındadır (<i>elinde-dir</i>)" de. Hem sizler nereden bileceksiniz, o mucize gelse de iman etmezler.	Onlar, bütün güçleriyle Allah'a yemin ettiler ki; eğer kendilerine bir âyet gelirse mutlaka ona inanacaklar. De ki: Ayetler; ancak Allah'ın nezdindedir. O, geldiği zaman da onların yine inanmayacaklarının farkında değil misiniz?	Şimdi en emin ve kararlı şekilde Allah'a yemin ediyorlar ki eğer kendilerine bir mucize gösterilmiş olsaydı bu (ilahi kelim) a gerçekten inanmış olacaktı. De ki: Mucizeler yalnız Allahın elindedir! Ve hepinizin bildiği gibi, onlara bir mucize gösterilmiş olsaydı bile ona inanmazlardı
6. 110	ters çeviririz وَنُقَلِّبُ gönüllerini أَفْئِدَتَهُمْ ve gözlerini وَأَبْصَارَهُمْ كَمَا =gibi inanmadıkları لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ =ona ilk أَوَّلَ مَرَّةٍ =defasında ve bırakırız onları وَنَذَرُهُمْ azgınlıkları içinde فِي طُعْيَانِهِمْ bocalayıp dururlar يَعْمَهُونَ	Onların gönüllerini ve gözlerini ters çevirerek kendilerini iman etmekten kaçındıkları ilk durumlarına döndürür ve azgınlıkları içinde debelenmeye bırakırız.	Bizler hem onların kalpleriyle gözlerini haktan başka cihe-te çeviririz de ilkin iman etmedikleri gibi yine etmezler. Hem kendilerini bırakırız, azgınlıkları içinde şaşkın şaşkın dolaşır dururlar.	Biz, onların kalblerini ve gözlerini çeviririz de ona ilk defa iman etmedikleri gibi azgınlıkları içinde kör ve şaşkın bırakırız.	kalplerini ve gözlerini (hakikatten) ayırdığımız sürece, tıpkı ona ilk başta inanmadıkları gibi: ve (böylece) Biz körce ileri geri yalpalayıp dursunlar diye onları küstahça kibirleri ile başa bırakırız.
6. 111	eğer أَنَّا =biz indirseydik إِلَيْهِمْ =onlara melekleri الْمَلَائِكَةَ ve kendilerine konuşsaydı وَكَلَّمَهُم ölüler الْمَوْتَى ve toplayıp getirseydik وَحَشَرْنَا karşılarına عَلَيْهِمْ her şeyi كُلَّ شَيْءٍ onlar yine de قُبُلًا مَا كَانُوا dışında إِلَّا Allah'ın اللَّهِ =dilemesi أَنْ يَشَاءَ çokları أَكْثَرَهُمْ =fakat وَلَكِنَّ cahillik ederler يَجْهَلُونَ	Eğer biz onlara melekler indirsek, ölüler kendileri ile konuşsa ve her şeyi bira-bıra getirip karşılarına koysaydık, Allah dile-medikçe yine inanmazlardı. Fakat çoğu bunu bilmez.	Eğer bizler dedikleri gibi onlara melekleri indireydik, ölüler de kendileriyle konuşsaydı ve bütün mevcûdâtı karşılarında fevc fevc haşr ile işhâd edeydik, yine iman edecek değillerdi; meğer ki Allah imanlarını dilemiş olsun. Lakin çokları bu hakikatin câhili bulunuyorlar.	Eğer biz, onlara gerçekten melekleri indirseydik, ölüler kendileriyle konuşsaydı ve herşeyi karşılarına toplasaydık, Allah dilemedikçe, onlar yine de inanacak de-gillerdi. Fakat onların çoğu bilmezler.	Biz onlara melekler göndermiş olsaydık ve ölüler kendileriyle konuşmuş olsaydı, ve (hakikati kanıtlayabilecek) her şeyi karşılarına çıkarıp önlerinde bir araya toplamış olsaydık (bile), Allah dilemediği sürece yine inanmazlardı. Ama onların çoğu (bundan) tamamen habersizdir.
6. 112	böylece وَكَذَلِكَ =biz yaptık جَعَلْنَا her لِكُلِّ نَبِيٍّ =peygambere düşman عَدُوًّا شَيَاطِينٍ =şeytanlarını insan وَالْإِنْسِ =ve cin وَالْجِنِّ bir kısmı بَعْضُهُمْ =fısıldarlar يُوحِي diğerlerine إِلَىٰ بَعْضِ sözler الْقَوْلِ =yaldızlı زُخْرُفَ eğer وَلَوْ =aldatmak için غُرُورًا dileseydi رَبُّكَ =Rabbin onu yapamazlardı مَا فَعَلُوهُ artık onları baş başa bırak فَذَرَهُمْ şeylerle يَفْتَرُونَ =uydurdukları	Böylece biz insandan ve cinden şeytanları her peygambere düşman kıldık. Bunlar birbirlerini aldatmak için yaldızlı sözler söylerler. Eğer Rabbin dileseydi, bunu yapamazlardı. Onları asılsız uydurmalarıyla başbaşa bırak.	İşte Bizler her peygambere insan, cinnin şeytanlarını böyle hasım ettik. Bunlar birbirlerini aldatmak için yaldızlı hurâfeleri birbirlerine telkin ederler. Eğer Rabbin dileseydi bunu yapamazlardı. Bırak şunları, uydurdukları hurâfât ile haşrolsunlar dursunlar!	İşte böylece Biz, her peygambere insan ve cinn şeytanlarını düşman yaptık. Onlardan kimi, kimini aldatmak için cazip sözler fısıldarlar. Eğer Rabbin dileseydi; bunu yapamazlardı. Öyleyse onları iftiraları ile başbaşa bırak.	Ve işte böylece, biz, hem insanlar hem de görünmez varlıklar içinden zihin çelmeyi amaçlayan yaldızlı/parlak yarı hakikatleri birbirine fısıldayan şeytani güçleri peygambere düşman kıldık. Ama Rabbin dile-medikçe onlar bunu yapamazlardı: o halde, onlardan ve onların mesnetsiz hayallerinden uzak durun!
6. 113	kansın وَلَتَصْنَعِيَ إِلَيْهِ =ona kalbleri أَفْئِدَةً inanmayanların الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ahirete بِالْآخِرَةِ ondan hoşlansınlar وَلَيَرْضَوْهُ ve işlemeğe devam etsinler وَلَيَقْتَرِفُوا işledikleri suçları مَا هُمْ مُقْتَرِفُونَ	Ahirete inanmayanların kalpleri bu yaldızlı uydurmalara kansın, onlardan hoşlansın ve işledikleri kötülükleri işlemeye devam etsinler diye.	Bir de âhirete inanmayanların kalpleri o telkine meyletsin ve kendileri onu kabul etsinler de bu suretle o kazandıkları ve-bali kazansınlar diye bunu yapıyorlar.	Bir de ahirete inanmayanların kalbleri ona meyletsin, ondan hoşlansınlar ve işlesinler diye.	Yine de, ahirete inanmayanların kalpleri Ona yönelebilsin ve Onda tatmin bulabilsinler diye, ayrıca ulaşabilecekleri (fazilet derecesi)ne ulaşabilsinler diye,
6. 114	başka اللَّهِ =Allah'tan mi arayayım? أَبْتَغِي O وَهُوَ indirmiş iken الَّذِي أَنْزَلَ إِلَيْنَا =size الْكِتَابَ Kitabı الْكِتَابَ açıklanmış olarak مُفَصَّلًا kendilerine verdiklerim وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ bilirler الْكِتَابَ =Kitap يَعْلَمُونَ ki O gerçekten مُنْزَلٌ =indirilmiştir Rabbin رَبِّكَ =tarafından مِنْ hak olarak بِالْحَقِّ hiç olma فَلَا تَكُونَنَّ	Allah size ayrıntılı açıklamalar içeren kitabı indirmişken ben O'nun dışında bir hakeme mi başvurayım? Kendilerine kitap verdiklerimiz, Kur'an'ın gerçeğe dayalı olarak Allah tarafından indirildiğini bilirler. O halde sakın kuşkuya kapılanlardan olma.	Yâ Muhammed, onlara şöyle de: "Söyleyin, Allah'tan başkasının mı aramızda hakem olmasını isteye-yim? Halbuki içinde bütün ahkâm ayrı ayrı bildirilmiş olarak bu Kitab'ı sizlere indiren başkası değil, O." Kendilerine evvelce Kitap verdiklerimiz bilir ki o-raniz Rabbin tarafından hak olduğu halde indirilmiş. Sakın bunda şüphe edicilerden olma.	Allah'tan başka bir hakem mi arayacak mışım? Halbuki O'dur; si-ze, kitabı açık açık indirmiş olan. Kendilerine kitab verdiklerimiz bilirler ki; o Rabbin katından hak olarak indirilmiştir. Öyleyse kitabı şüpheye düşenlerden olma.	sen onlara (de ki:) Hakikati apaçık ortaya koyan bu ilahi kelamı size indiren O iken, (neyin doğru neyin yanlış olduğu konusundaki) hüküm için Ondan başkasını mı arıyacağım? Ve kendilerine daha önce vahiy bahsettiklerimiz bilirler ki bu (vahiy) de Rabbin tarafında safha safha indirilmiştir. Öyleyse şüphe edenlerden olmayın,

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
مِنَ الْمُتَمَتِّرِينَ=kuşkulananlardan				
6. 115 كَلِمَتْ=sözü وَتَمَّتْ=tamamlanmıştır رَبِّكَ=Rabbinin صِدْقًا=doğruluk وَعَدَلًا=ve adalet bakımından لَا=yoktur مُبَدِّلَ=değiştirebilecek لِكَلِمَاتِهِ=O'nun sözlerini وَهُوَ=O الْعَلِيمَ=bilendir الَسَّمِيعَ=işitendir	Rabbinin sözü doğruluğun ve adaletin doruğuna erdi. O'nun sözlerini hiçbir güç değiştiremez. O her şeyi işitir ve bilir.	Rabbinin kelâmı doğrulukça, adaletçe kemâlin gâyesinde, O'nun sözlerini değiştirebilecek yok. Her ne söylenirse işiten O, her ne tasvir edilirse bilen O.	Rabbının sözü; doğruluk ve adalet yönünden tam kemalindedir. O'nun sözlerini değiştirebilecek yoktur. O; Semî'dir, Alîm'dir.	zira, Rabbinin vaa-di doğruluk ve adaletle yerine getirilmiştir. Onun vaatlerini(n gerçekleşmesini) engelleyebilecek hiçbir güç yoktur: ve yalnızca Odur her şeyi duyan, her şeyi bilen.
6. 116 نُطِعَ=uysan وَإِنْ=eğer مَنْ=kimselerin أَكْثَرُ=çoğuna فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde يُضِلُّوكَ=seni saptırlırlar اللَّهِ=Allah'ın عَنْ سَبِيلِ=yolundan إِنْ يَتَّبِعُونَ=onlar uyuyorlar الظَّنَّ=zanna إِلَّا=sadece إِلَّا=sadece وَإِنْ هُمْ=ve onlar يُخْرِصُونَ=saçmalıyorlar	Eğer sen yeryüzünde yaşayan insanların çoğuna uyacak olursan, bunlar seni Allah'ın yolundan saptırlırlar. Onlar sadece zanların, sanıların peşinde giderler, sırf tahmin yürütürler.	Yeryüzündekilerin çoğuna uysan Allah yolundan seni saptırlırlar. Bunlar zandan başka şeye tâbi değiller. Yalan uydurmadan başka da işleri yok.	Eğer sen, yeryüzünde bulunanların çoğuna uysan; seni Allah'ın yolundan saptırlırlar. Onlar, ancak zanna uyarlar ve yalnız yalan söyleyip dururlar.	Şimdi, eğer yeryüzünde (yaşamakta) olanların çoğuna uyacak olursan, seni Allahın yolundan saptırlırlar: onlar ancak (başkalarının) zanlarına tabi olurlar ve kendileri hiçbir şey yapmayıp sadece tahmin yürütürler.
6. 117 هُوَ=O إِنَّ رَبَّكَ=Rabbin أَعْلَمُ=çok iyi bilir مَنْ يَضِلُّ=sapan(lar)ı عَنْ سَبِيلِهِ=yolundan وَهُوَ=ve O أَعْلَمُ=çok iyi bilir بِالْمُهَنْدِينَ=hidayete erenleri	Hiç kuşkusuz Rabbin kimin kendi yolundan sapıldığını ve kimin doğru yolda olduğunu herkesten iyi bilir.	Senin Rabbin yok mu, işte yolundan sapanı en iyi O bildiği gibi, doğru yolu tutmuşları da en iyi bilen O.	Muhakkak ki Rabbin; yolundan sapanları en iyi bilendir. Ve O; hidayete ermiş olanları da en iyi bilendir.	Şüphe yok ki Allah, kimin Onun yolundan sapıldığını ve kimin doğru yolda olduğunu en iyi bilendir.
6. 118 فَكُلُوا=o halde yiyiniz مِمَّا ذُكِرَ=anılan(hayvan)lardan عَلَيْهِ=üzerine اللَّهِ=Allah'ın اسْمُ=adı إِنْ كُنْتُمْ=eğer siz بِآيَاتِهِ=O'nun ayetlerine مُؤْمِنِينَ=inaniyorsunuz	Eğer Allah'ın ayetlerine inanıyorsanız, O'nun adı anılarak kesilen hayvanların etlerinden yiyiniz.	Eğer âyetlerine gerçekten iman etmişseniz Allah'ın adı anılarak boğazlanan hayvanların etinden yeyin.	Üzerine Allah'ın adı anılmış olanlardan yeyin, şayet O'nun ayetlerine inanıyorsanız.	Öyleyse, üzerinde Allahın adının anıldığı şeylerden yiyin, eğer Onun mesajlarına gerçekten inanıyorsanız.
6. 119 وَمَا لَكُمْ=size ne oluyor ki أَلَّا تَأْكُلُوا=yemiyorsunuz مِمَّا=olanlardan ذُكِرَ=anılmış عَلَيْهِ=üzerine اللَّهِ=Allah'ın اسْمُ=adı فَقَصَّلَ=açıklamıştır وَقَدْ=muhakkak لَكُمْ=size مَا=şeyleri حَرَّمَ=haram kıldığı عَلَيْكُمْ=size إِلَّا=dışında مَا اضْطُرَّرْتُمْ=mecbur kaldıklarınız إِلَيْهِ=onlara وَإِنْ=doğrusu كَثِيرًا=birçokları لَيُضِلُّونَ=şaşırtıyorlar بِأَهْوَائِهِمْ=keyiflerine uyarak بِغَيْرِ عِلْمٍ=bilmeden إِنَّ=muhakkak ki هُوَ=O رَبِّكَ=Rabbin أَعْلَمُ=çok iyi bilir بِالْمُعْتَدِينَ=sınırı aşanları	Niçin Allah'ın adı anılarak kesilen hayvanların etlerinden yemiyorsunuz? Oysa Allah çaresizlik sonucu yemek zorunda kaldıklarınız dışında, size haram kıldığı etleri ayrıntılı biçimde açıkladı. Birçokları bilmeden keyfi arzularına uyarak insanları yoldan çıkarırlar. Hiç kuşkusuz Rabbin sınırı aşanları herkesten iyi bilir.	Hem sizler neden Allah'ın adı anılarak boğazlanan hayvanları yemeyeceksiniz ki, O sizlere -çaresiz kılıp da yedikleriniz müstesna olmak üzere neyi haram kıldıysa ayrı ayrı bildirmişti. Şu muhakkak ki: Çokları bildikleri bir şey olmaksızın (hiçbir ilme istinat etmesizin) sırf kendi heveslerine uyarak halkı dalâle düşürüyorlar. Senin Rabbin yok mu? Hakkın hududunu aşanları işte en iyi O bilir.	Size ne oluyor ki; üzerine Allah'ın adı anılan şeyden yemiyorsunuz? Halbuki darda kalmamızın dışında size haram olanları O, uzun uzadıya açıklamıştır. Doğrusu birçokları heva ve heveslerine uyarak bilmeden sapıtıyorlar. Şüphesiz ki haddi aşanları, en çok bilen Rabbindir.	Ve Allah mecbur kaldığınız durumlar dışında (yemenizi) yasakladığı şeyleri size ayrıntılı olarak açıklamışken üzerinde Onun adının anıldığı şeyleri neden yemiyorsunuz? Ama bakın, (bu tür konularda) birçok insan diğerlerini (hiçbir gerçek) bilgiye dayanmaksızın, kendi temelsiz görüşleriyle saptırmaktadır. Şüphe yok ki senin Rabbin hak ve adalet sınırlarını aşanlardan tam olarak haberdardır.
6. 120 وَذَرُوا=bırakın ظَاهَرَ=açığını da الْإِثْمَ=günahın وَبَاطِنَهُ=gizlisini de إِنَّ=şüphesiz الَّذِينَ يَكْسِبُونَ=kazanımlar الْإِثْمَ=günah سَيُجْزَوْنَ=cezasını çekeceklerdir بِمَا كَانُوا=olduklarının يَقْتَرِفُونَ=yapmış	Günahın açığından da gizlisinden de sakınındın. Günah işleyenler yaptıkları günahın cezasını çekeceklerdir.	Günahın açığından da, gizlisinden de uzak durun. Günahı kazananlar elbette kazandıklarının cezasını görecekler.	Günahın açığını da, gizlisini de bırakın. Çünkü günah kazananlar; kazanmakta oldukları yüzünden cezalandırılacaklardır.	Ama, ister açık ister gizli, günah işlemekten kaçının. Zira unutmayın ki, günah işleyenler kazandıkları yüzünden ceza göreceklerdir.
6. 121 وَلَا تَأْكُلُوا=yemeyiniz مِمَّا لَمْ يُذَكَّرْ=anılmayanlardan عَلَيْهِ=üzerine اللَّهِ=Allah'ın اسْمُ=adı وَإِنَّهُ=çünkü o لَفِسْقٌ=yoldan çıkmadır الشَّيَاطِينِ=şeytanlar وَإِنَّ=şüphesiz لَيُؤْخَوْنَ=fısıldarlar إِلَىٰ أَوْلِيَائِهِمْ=dostlarına لِيُجَادِلُوكُمْ=sizinle mücadele etmelerini وَإِنْ=eğer أَطَعْتُمُوهُمْ=onlara uysanız إِنَّكُمْ=şüphesiz siz de لَمُشْرِكُونَ=ortak koşanlar(gibi olur)sunuz	Allah'ın adı anılarak kesilmeyen hayvanların etlerinden yemeyiniz. Çünkü bu, Allah'ın yolundan sapmaktır. Şeytanlar dostlarına sizinle tartışmalarını telkin ederler. Eğer onlara uysanız, şüphesiz siz de müşrik olursunuz.	Boğazlanırken Allah'ın ismi anılmayan hayvanları yemeyin ki bunun haram olduğunda söz yok. iyi bilin ki şeytanlar kendi yâranına hak üzerinde sizinle münakaşa etmeleri için telkinde bulunuyorlar, onlara uyduğunuz gibi muhakkak sizler de müşriksiniz.	Üzerine Allah'ın adı anılmayanlardan yemeyin. Çünkü bu; bir fısıktır. Doğrusu, şeytanlar sizinle mücadele etmeleri için kendi dostlarına telkinde bulunurlar. Şayet onlara itaat ederseniz; şüphesiz ki siz de müşrikler olursunuz.	Bu nedenle, üzerinde Allahın adı anılmayan şeylerden yemeyin, zira bu gerçekten günahkarca bir davranış olur. Ve (insanların kalplerindeki) şeytani dürtüler, sahiplerine, sizi (neyin günah olduğuna ve neyin olmadığı konusunda) tartışmaya çekmelerini fısıldarlar; ve eğer onlara uysanız bil ki sen, Allah'tan başka varlıklara veya güçlere ilahlı yakıştıranlar (gibi) olursun.
6. 122 كَانَ=iken أَوْ مَن=kimse gibi midir? مَيِّتًا=ölü فَأَحْيَيْنَاهُ=kendisini dirilttiğimiz لَهُ=kendisine وَجَعَلْنَا=ve verdiğimiz نُورًا=bir ışık يَمْشِي=yürüyebileceği فِي=arasında بِهِ=onunla النَّاسِ=insanlar كَمَنْ=kimsenin فِي=içindeki مِثْلَهُ=benzeri	Ölü iken dirilttiğimiz ve kendisine insanlar arasında yürürken yararlandığı bir ışık verdiğimiz kimse, karanlıklar içinde bocalayıp oradan bir türlü dışarı çıkamayan kimse gibi midir? İşte böylece kâfirlere yaptıkları kötülükler çekici göründü.	Bir adam ki ölü iken onu Bizler diriltmişiz, kendisine bir de nur musahhar etmişiz ki insanların arasında onunla yürüyor, hiçbir ademe zulmedip içine dalmış, bir türlü çıkamayan kimse gibi midir? İşte mü'minlere olduğu gibi kâfirlere de kendi işledikleri güzel geliyor (güzel gösterilmekte).	Ölü iken dirlettikimiz ve insanlar arasında yürüyebileceği bir nur verdiğimiz kimse; karanlıklarda kalıp ondan çıkamayan kimse gibi midir hiç? İşte böyle, kâfirlere işledikleri süslü gösterilmiştir.	(Ruhen) ölü iken hayata kavuşturduğumuz ve insanlar arasında yolunu bulması için kendisine ışık tuttuğumuz kimse, hiç içinden çıkamayacağı derin karanlığın içine (gömülüp kalmış) biri gibi olur mu? (Ama) böyle: hakikati inkar edenlere yaptıkları güzel görünür:

الظُّلُمَاتِ =karanlıklar **لَيْسَ**=olmayan
مِنْهَا =çıktışı **بَخَارِجٍ**=ondan
كَذَلِكَ =işte öyle
زُيِّنَ =süslü gösterilmiştir
لِلْكَافِرِينَ =kâfirlere **مَا**=(işler)
كَانُوا يَعْمَلُونَ =yaptıkları

6. 123 **جَعَلْنَا**=yaptık ki **وَكَذَلِكَ**=böylece
فِي كُلِّ قَرْيَةٍ =her **قَرْيَةٍ**=kentin
بِأَكْبَرِهِ =büyüklerini
مُجْرِمِيهَا =suçluları
لِنَمَكُرُوا =tuzak kursunlar **فِيهَا**=orada
وَمَا يَمْكُرُونَ =onlar tuzak kurmuyorlar
إِلَّا =başkasına **بِأَنْفُسِهِمْ**=kendilerinden
وَمَا يَشْعُرُونَ =ama farkında değiller

6. 124 **وَإِذَا جَاءَتْهُمْ**=onlara gelince
أَيُّهُ=bir ayet **قَالُوا**=dediler
أَنْ نُؤْمِنَ =kat'iyyen inanmayız
حَتَّى =kadar **نُؤْتَى**=bize de verilinceye
مِثْلَ =aynısı **مَا أُوتِيَ**=verilenin
اللَّهُ=Allah'ın **رُسُلُ**=elçilerine
اللَّهُ=Allah **أَعْلَمُ**=daha iyi bilir
حَيْثُ=yeri **يَجْعَلُ**=koyacağı
رِسَالَتَهُ=mesajını
سَيُصِيبُ=erişecektir
الَّذِينَ أَجْرَمُوا=suç işleyenlere
عِنْدَ=katında **صَغَارٌ**=bir aşağılık
اللَّهُ=Allah **وَعَذَابٌ**=ve bir azab
شَدِيدٌ=çetin **بِمَا كَانُوا**=karşı
يَمْكُرُونَ=hilelerine

6. 125 **اللَّهُ**=Allah **يُرِيدُ**=isterse **قَمَضَ**=kimi
أَنْ يَهْدِيَهُ =doğru yola iletmek
يُشْرَحُ=açar **صَدْرَهُ**=onun göğsünü
لِلْإِسْلَامِ=İslam'a **وَمَنْ**=kimi de
يُرِيدُ=isterse **أَنْ يُضِلَّهُ**=saptırmak
يَجْعَلُ=yapar **صَدْرَهُ**=onun göğsünü
ضَيِّقًا=dar **حَرَجًا**=çıktıyormuş
كَأَنَّمَا=gibi **يَصْعَدُ**=tıkınık
كَذَلِكَ=işte böyle **فِي السَّمَاءِ**=göğe
اللَّهُ=Allah **يَجْعَلُ**=çöktirir
عَلَى=üstüne **الرَّجْسِ**=pislik (sıkıntı)
الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ=inanmayanların

6. 126 **وَهَذَا**=işte budur **صِرَاطٌ**=yolu
رَبِّكَ=Rabbinin **مُسْتَقِيمًا**=doğru
قَدْ=muhakkak
فَصَلَّنَا=biz geniş geniş açıkladık
الْآيَاتِ=ayetleri **لِقَوْمٍ**=kavimler için
يَتَكَبَّرُونَ=öğüt alan

6. 127 **لَهُمْ**=onlarındır **دَارٌ**=yurdu
السَّلَامِ=esenlik **عِنْدَ**=katında
وَهُوَ=O **رَبَّهُمْ**=Rableri
وَلَهُمْ=onların dostudur **بِمَا**=dolayı
كَانُوا يَعْمَلُونَ=yaptıklarından

6. 128 **وَيَوْمَ**=gün
يَحْشُرُهُمْ=bir araya toplayacağı
يَا=Ey **جَمِيعًا**=hepsini
مَعَشَرَ=topluluğu **الْجِنِّ**=cinler
قَدْ=muhakkak
اسْتَكْتَرْتُمْ=siz çok uğraştınız
مِنَ الْإِنْسِ=insanlarla
وَقَالَ=derler ki
أُولِيَاؤُهُمْ=onların dostları
مِنَ الْإِنْسِ=insan **رَبَّنَا**=Rabbimiz
اسْتَمْتَعَ=yararlandı **بَعْضُنَا**=kimimiz
بِبَعْضٍ=kimimizden **وَبَلَعْنَا**=ve ulaştık
أَجَلْنَا=sonuna
الَّذِي أَجَلْت لَنَا=bize verdiğin sürenin
قَالَ=(Allah da) buyurur ki **النَّارُ**=ateştir
مَتَوَاكُمُ=durağınız
خَالِدِينَ=ebedi kalacaksınız
إِلَّا=hariç **فِيهَا**=orada
اللَّهُ=Allah'ın **مَا شَاءَ**=dilemesi
إِنَّ=şüphesiz **رَبِّكَ**=Rabbin
حَكِيمٌ=hüküm ve hikmet sahibidir
عَلِيمٌ=bilendir

Tıpkı bunun gibi her kentin kimi ileri gelenlerini o kentin hakka karşı komplo düzenleyen azılı günahkârları yaptık. Aslında onlar kendilerine karşı komplo düzenlerler, ama bunun farkında değildirler.

Onlara bir ayet gelince, «Allah'ın peygamberlerine verilen vahiy aynen bize de verilmedikçe asla inanmayız» derler. Oysa Allah peygamberlik görevini kime verdiğini herkesten iyi bilir. Bu azılı günahkârlar düzenledikleri komplolardan ötürü Allah katında aşağılanmaya ve ağır azaba çarpılacaklardır.

Allah kimi doğru yola iletmek isterse göğsünü İslâm'a açar. Kimi de saptırmak isterse göğsünü, sanki göğ-e çıkıyormuş gibi, dar ve tıkanık yapar. Bunun yanısıra Allah, inanmayanları iğrençliğe mahkum eder.

Bu, Rabbinin doğru yoludur. Biz öğüt almaya açık kimselere ayetlerimizi ayırtılı biçimde anlattık.

Onlar için, Rabpleri katında, esenlik yurdu vardır. İşledikleri iyi amellerden ötürü O, onların dostudur.

Allah, insanlar ile Bir gün ki hepsini haşr ile, "Ey cin ma'seri! insanlardan çoğunu kendinize uydurdunuz!" diyecek. Bunların insanlar arasındaki zamanı idrak etmiş gibi, içinde müebbeden kalacaksınız!" buyuracak. Rabbinin hikmetine had, ilmine pâyân olmadığında söz yok.

Bizler her şehirdeki mücrimleri, muhitlerinde [mekr] edebilmeleri için, tıpkı bunlar gibi en ileriye geçirdik. Bununla beraber [mekri] başkalarına değil, ancak kendilerine ediyorlar da farkına varmıyorlar.

Bizler her şehirdeki mücrimleri, muhitlerinde [mekr] edebilmeleri için, tıpkı bunlar gibi en ileriye geçirdik. Bununla beraber [mekri] başkalarına değil, ancak kendilerine ediyorlar da farkına varmıyorlar.

Bunlara bir ayet geldiği zaman "Allah'ın peygamberlerine verilen risalet, aynıyle bize verilmedikçe ebediyen iman etmeyiz!" diyorlar. Allah risaletini nereye tevdi edeceğini en iyi bilendir. [Mekr] etmiş olmaları sebebiyle o mücrim insanlara Allah tarafından hem zillet, hem şiddetli azap isabet edecek.

Allah kimi yola getirmek isterse imanının girmesi için kalbini açar, kimi yolundan çıkarmak isterse onun da kalbini öyle dar, öyle kasvetli bir hale koyar ki iman teklifinden göklere çıkacakmış gibi bunalır. İşte tevfikinden mahrumiyeti (azâbı) iman etmeyen kimselere Allah böyle verir.

Bu, senin Rabbinin yolu ki dosdoğru gitmekte. Bizler ibret alacak ümmet için, âyetlerimizi birer birer bildirdik.

Rabbü'l-âlemin'in yanında onlara dârü'l-İslâm olduğu gibi, işledikleri pâk işler yüzünden O kendilerinin velileri.

O gün, onların hepsini toplar. Ey cinn topluluğu; insanlardan bir çoğunu yoldan çıkardınız ha? Onların dostları olan insanlar da diyecek ki: Rabbimiz, kimimiz kimi-mizden faydalandı. Ve bizim için takdir buyurduğunuz yer ki Allah'ın dilediği zamanlardan başka, içinde müebbeden kalacaksınız!" buyuracak. Rabbinin hikmetine had, ilmine pâyân olmadığında söz yok.

O gün, onların hepsini toplar. Ey cinn topluluğu; insanlardan bir çoğunu yoldan çıkardınız ha? Onların dostları olan insanlar da diyecek ki: Rabbimiz, kimimiz kimi-mizden faydalandı. Ve bizim için takdir ettiğin eceli-mize ulaştık. Buyurur ki: Allah'ın diledikleri müstesna, devamlı kal-mak üzere duracağınız yer, ateştir. Muhakkak ki Rabbin; Hakim'dir, Alim'dir.

Ve böylece her kasabada hile yapısınlar diye oranın ileri gelenlerini suçlular kıldık. Halbuki yalnız kendilerine hile yaparlar da farkına varmazlar.

Ne zaman onlara bir (ilahi) mesaj gelse, Allahın peygamberlerine verdiklerinin benzeri bize verilmedikçe inanmayız! derler. (Ama) mesajını kime tevdi edeceğini en iyi Allah bilir. Suç işleyenler, Allah katında aşağılanmaya ve entrikacı eğilimlerinden dolayı şiddetli bir azaba uğratılacaklardır.

Allah kimi doğru yola ulaştırmak isterse, kalbini (Ona) teslim olma arzusuyla genişletir; kimin de sapması-na izin verirse onun kalbini daraltır ve sıkıştırır, adeta göklere tırmanı-yormuş gibi: böylece Allah, inanmayanları dehşete düşürür.

İşte bu şaşmaz (çizgi), Rabbinin yoludur. Gerçekten bu mesajlarımızı, onlardan ders al(mak iste)yen insanlara açık şekilde anlatıyoruz!

Rableri katında barış ve esenlik yurdu onların olacak; ve yapmakta olduklarından dolayı Allah onlara yakın bulunacak.

Allah, onları(n tümünü) bir araya topladığı o gün, Ey görünmez (şeytani) varlıklar ile yakınlık içinde olanlar! Siz (diğer) bir çok insanı tuzağa düşürdünüz! (diyecektir). Onlara yakın olan insanlar (ise,) Ey Rabbimiz! Biz (hayatta) birbirimizin arkadaşlığından yararlandık; ama (artık) süremizin sonuna geldik - Senin bizim için tayin ettiğin sürenin (ve artık yolumuzun yanlışlığını görüyoruz!) diyecekler. (Ama) O, Sizin yurdunuz ateş olacak, Allah aksini dilemedikçe! diyecektir. Şüphe yok ki Rabbiniz hikmet sahibidir, her şeyi bilendir.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fi Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
6. 129	وَكَذَٰلِكَ=işte böyle نُؤَلِّي=peşine takarız بَعْضَ=bir kısmını الظَّالِمِينَ=zalimlerin بَعْضًا=diğerlerinin بِمَا=ötürü كَانُوا يَكْسِبُونَ=kazandıklarından	İşte böylece biz, işledikleri kötü-lüklerden ötürü kimi zalimleri di-ğerlerinin peşine takarız.	İşte bizler kazan-dıkları isyan yü-zünden bir takım zâlimleri böyle di-ğer bir takımının yârânı kılarız.	İşte böylece zalimlerden kimini kimine kazandıkların-dan ötürü mu-sallat ederiz.	Ve bu şekilde, za-limlerin, (kötü) fiille-ri ile birbirlerini ayartıp baştan çı-karmalarını sağla-rız.
6. 130	الْحَيْنَ=cin يَا=Ey وَالْإِنْسَ=ve insan رُسُلُ=elçiler أَلَمْ يَأْتِكُمْ=gelmedi mi? يَقْصُونَ=anlatan آيَاتِي=ayetlerimi عَلَيْكُمْ=size وَيُنذِرُونَكُمْ=ve sizi uyarın لِقَاءَ=karşılaşacağınıza dair هَٰذَا=bu شَهِدْنَا=şahidiz قَالُوا=dediler أَنفُسِنَا=nefsimiz عَلَى=aleyhine وَعَرَّيْنَاهُمْ=onları aldattı الْحَيَاةَ=hayatı الدُّنْيَا=dünya وَشَهِدُوا=ve şahidlik ettiler عَلَى أَنفُسِهِمْ=kendilerinin كَانُوا=olduklarına أَنَّهُمْ=şüphesiz كَافِرِينَ=kâfir	Ey insanlar ve cinler, size ayet-lerimi anlatan ve bu günle karşı-laşacağınıza iliş-kin sizi uyarın içinizden pey-gamberler gel-medi mi? Onlar da «Kendi aley-himize şahitlik ederiz» derler. Dünya hayatı onları aldattı da kâfir olduklarına kendi aleyhlerine şahitlik ettiler.	Ey cin ma'âşiri ile ins ma'âşiri! içiniz-den âyetlerimi siz-lere bildirir ve şu günlere mülâki olacağınızı haber verir peygamberler geldi mi? "Yâ Rabbe'l-âlemîn! Kendi aleyhimizde şahadet ederiz ki, geldi" diyecekler. Evet, dünya diriliği onları aldatmıştı, şimdi ise vaktiyle kâfir oldukları hak-kında kendi aleyh-lerine şahadet edi-yorlar.	Ey cinn ve in-san topluluğu; içinizden size ayetlerimi an-latan, bu gü-nünüzün gelip çatmasından sizi uyarın peygamberler gelmedi mi? Derler ki; Ey Rabbımız, kendi hakkı-mızda şahidiz. Dünya hayatı onları aldattı da gerçek küf-redenler ol-duklarına kendi aleyhle-rinde şahidlik ettiler.	(Ve Allah şöyle de-vam edecek:) Ey görünmez (şeytani) varlıklar ve (benzer zihniyetteki) insan-lar ile yakınlık için-de bulunan sizler! İçinizden mesajla-rımı size ileten ve bu (Hesap) Günü-nün geleceği konu-sunda sizi uyarın bir peygamber gelmedi mi? Onlar: Biz kendi aleyhimi-ze şahitlik yaparız! diyecekler. Zira bu dünya hayatı onları ayartmıştır: ve böy-lece onlar, hakikati inkar ettiklerine dair kendi aleyhle-rine şahitlik yapı-pacaklardır.
6. 131	أَنَّ=çünkü رَبُّكَ=Rabbin الْقُرَى=ülkeleri وَأَهْلَهَا=halkı بِظُلْمٍ=zulüm ile غَافِلُونَ=habersiz iken	Bu, şunu kanıtlar ki, Rabbin, ger-çeklerden habersiz olan bir kentın halkını haksız yere asla helâk etmez.	Hakikati bu, çünkü ahâlisi henüz bir şeyden haberdar edilmemiş gafil sü-rüleri iken Rabbin öyle zulm ile şehir-leri helâk etmiş değil.	Bu; Rabbinin, haberleri yok-ken, kasabalar halkını haksız yere helak edici olmadı-ğınan dola-yıdır.	Gerçek şu ki, bir toplumun fertleri (doğru ile eğrinin anlamından) habersiz olduğu sü-rece Rabbin o top-lumu yaptığı yan-lışıklardan dolayı asla yok etmez:
6. 132	وَلِكُلِّ=her birinin دَرَجَاتٍ=dereceleri vardır مِمَّا عَمِلُوا=yaptıkları işlere göre رَبُّكَ=Rabbin وَمَا=değildir بِغَافِلٍ=habersiz عَمَّا يَعْمَلُونَ=onların yaptıklarından	Herkesin, yaptığı işlere göre birbi-rinden farklı de-recesi vardır. Rabbin onların yaptıklarından habersiz değildir.	Hayır, şer ne işle-dirse ona göre her fert için dere-celer var. Senin Rabbin onların iş-lediklerinden gaf-lette bulunmuyor.	Her birinin iş-le-diklerine karşılık dere-celeri vardı. Ve Rabbin on-ların işledikle-rinden gafil değildir.	zira herkes, ancak (kasıtlı) eylemle-rinden dolayı yargı-lanacaktır; ve Rab-bin, onların yaptık-larından habersiz değildir.
6. 133	الْغَنِيِّ=zengin وَرَبُّكَ=Rabbin الرَّحْمَةِ=rahmet ذُو=sahibidir يُذْهِبْكُمْ=sizi götürür إِنْ يَشَأْ=dilerse وَيَسْتَخْلِفْ=yerinize getirir مِنْ بَعْدِكُمْ=sizden sonra da كَمَا=gibi مَا يَشَاءُ=dilediğini أَنشَأَكُمْ=sizi yarattığı مِنْ ذُرِّيَّةٍ=soyundan آخَرِينَ=başka بِأَقْوَمِ=bir topluluğun	Rabbin hiçbir şeye muhtaç değildir ve mer-hamet sahibidir. O eğer dilerse sizi yok edip ar-kanızdan yerini-ze istediği baş-kalarını geçirebi-lir. Tıpkı sizi başka bir kavmin soyundan türet-tiği gibi.	Senin Rabbin kul-larından müstağni, kullarına rahîm. Yoksa dileyince sizleri ortadan kal-dırır, yerinize ar-kanızdan dilediğini getirir. Nasıl ki siz-leri de başka bir kavmin zürriyetin-den meydana çı-karmıştı.	Rabbin müs-tağni ve rah-met sahibidir. İsterse, sizi giderir ve ar-kanızdan yeri-nize dilediğini getirir. Nitekim sizi de başka bir kavmin so-yundan getir-miştir.	Ve yalnızca Rab-bindir Kendi kendi-ne yeterli, sınırsız merhamet sahibi. O, dilerse siz(in varlığınız)a son ve-rebilir ve daha son-ra dilediğini sizin yerinize geçirebilir, tıpkı sizi başka in-sanların soyundan var ettiği gibi.
6. 134	إِنَّ=muhakkak مَا تُوْعَدُونَ=size söylenen uyarı وَمَا=değilsiniz لَآتٍ=gelecektir بِمُعْجِزِينَ=onu engelleyecek أَنْتُمْ=siz	Size va'dedilen akıbet kesinlikle yerine gelecektir. Siz onun önüne geçemezsiniz.	Sizlere hem ne va'd edildi ise mu-hakkak başınıza gelecek. Sizler müstahak oldu-ğunuz âkıbetten kur-tulacak değilsiniz.	Muhakkak si-ze vaad olu-nan; yerine gelecektir. Siz, O'nu aciz kı-lacaklar değil-siniz.	Şüphe yok ki size vaat edilen o (he-saplaşma) mutlaka gelecektir ve siz ondan kaçamay-a-caksınız!
6. 135	يَا=Ey قَوْمِ=kavmim فَلَا=de ki اعْمَلُوا=yapacağınızı yapın عَلَى مَكَاتِنِكُمْ=gücünüz yettiğince بِإِي=ben de عَامِلٍ=yapıyorum فَسَوْفَ=yakında مَنْ=kimin عَاقِبَةُ=sonunun تَكُونُ لَهُ=olacağını إِنَّهُ=şüphesiz الْدَّارُ=bu yurdun لَا يُفْلَحُ=iflah olmazlar الظَّالِمُونَ=Zalimler	De ki; Ey kav-mim, tutumunu-zu devam ettiri-niz, ben de ken-di tutumumu de-vam ettireceğim. Dünya yurdunun sonunun kimin lehinde olacağı-nı ilerde anlaya-caksınız. Hiç kuşkusuz zalim-ler kurtuluşa eremezler.	Yâ Muhammed, onlara de ki: "Siz-ler, bulunduğunuz meslek üzerinde uğraşın. Ben ima-nımda kat'iyyen sâbitim. Dünya evinin sonu han-gimizin olacağını yakında bileceksi-niz. Şunu iyi dinle-yin ki zâlimler felâh bulmazlar."	De ki; Ey kavmim; eli-nizden geleni yapın, doğru-su ben de ya-pacağım. Dünya evinin sonunun kimin olacağını bile-ceksiniz. Şu-rası muhakkak ki zalimler; fe-lah bulmazlar.	De ki; Ey (inanma-yan) halkım! Gü-cünüz içinde olan her şeyi yapın (ki) ben de (Allah yo-lunda) gayret gös-tereyim; ve zaman-la anlayacaksınız gelecek kimindir. Şüphe yok ki za-limler asla mutlulu-ğa erişemeyecek-ler!
6. 136	وَجَعَلُوا=yarattığı لِللَّهِ=Allah'ın مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ=ekin(ler)den وَالْأَنْعَامِ=ve hayvanlardan نَصِيبًا=pay ayırdılar فَقَالُوا=dediler ki هَٰذَا=bu إِلَٰه=Allah'a بِرِزْقِهِمْ=zanlarınca لِشُرَكَائِنَا=ortaklarımıza فَمَا كَانَ=ait olan لِشُرَكَائِهِمْ=ortaklarına فَلَا يَصِلُ=ulaşmıyor إِلَى اللَّهِ=Allah'a وَمَا كَانَ= fakat ait olan ise إِلَٰه=Allah'a فَهُوَ=o يَصِلُ=ulaşıyor إِلَى شُرَكَائِهِمْ=ortaklarına لِشُرَكَائِهِمْ=ne kötü مَا يَحْكُمُونَ=hüküm veriyorlar	Onlar Allah'a, O'nun yarattığı ekinlerden ve hayvanlardan sınırlı bir pay ayırdılar. Asılsız saplantıları uya-rınca «Bu Al-lah'ın bu da O'na koştugu-muz ortakların payıdır» derler. Fakat koştukları ortakların payı Allah'a geçmez-ken, Allah'ın pa-yı bu ortaklara geçebiliyor. Ne kötü hüküm veri-yorlar.	Allah'ın yarattığı ekin ile mevâşiden (davarlardan) O'na bir pay ayırdılar da, [zu'mlarınc]a "Bu Allah'ın, bu da O'nun şerikleri olan putlarımızın" dediler. Şerikleri için olanı Allah'ın tarafına geçmiyor, Allah için olanına gelince, o, şerikle-rin tarafına geçi-yor. Ettikleri hüküm ne kötü bir hüküm!	Onlar; Allah için, O'nun ya-rattığı ekin ve davarlardan bir pay ayırdı-lar ve kendi zanlarına gö-re; bu, Al-lah'ındır, bu da koştugu-muz ortakla-rımızındır, de-diler. Ortakla-rına ait olanlar Allah'a ula-şamaz dı da, Allah'a ait olanlar ortak-larına giderdi. Ne kötüdür hükmedegel-dikleri şeyler.	Onlar, Allahın ya-rattığı tarlalar ile hayvanların mah-sullerinden Ona bir pay ayırırlar ve Bu Allaha aittir! derler; yahut (haksız şe-kilde), Ve bu (da), eminiz ki, Allahın uluhiyetinde pay sahibi olan varlıklar içindir! diye iddia ederler. Ama zihin-lerinde Allaha ortak saydıkları varlıklar için ayırdıkları şey, (onları) Allaha ya-kınlaştırmaz, Allah için ayırdıkları da (onları ancak) Alla-hın uluhiyetine or-tak koştukları o varlıklara yakınlaş-tırır. Gerçekten de ne kötüdür onların yanılgıları!
6. 137	وَكَذَٰلِكَ=ve yine لِكَثِيرٍ=çoğuna زَيْنٍ=süslü gösterdiler	Tıpkı bunun gibi, bu düzmece or-taklar çoğu müş-riklere öz evlatla-	Daha bunun gibi, müşriklerden ço-ğuna, o tapıkları şerikler bir taraftan	Ve böylece onların ortak-ları; ortak ko-şanlardan bir	Ve aynı şekilde Al-laha ortak koştuk-ları varlıklara veya güçlere olan inanç-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
مِنَ الْمُشْرِكِينَ=müşriklerden أَوْلَادِهِمْ=evladlarını شَرَّكَائِهِمْ=ortakları لِيُرْذَوْهُمْ=hem onları mahvetsinler وَلِيَلْبِسُوا=hem de karıştırsınlar عَلَيْهِمْ=kendi دِينَهُمْ=dinlerini اَللّٰهُ=Allah نَشَاءَ=dileseydi وَلَوْ=eğer مَا فَعَلُوهُ=bunu yapamazlardı فَقَذَرُهُمْ=öyleyse onları baş başa bırak وَمَا يَفْتَرُونَ=uydurduklarıyla	rını öldürmeyi çekici göstermişlerdir ki, böylece hem fitratlarını yozlaştırsınlar ve hem de dinlerini bozsunlar. Eğer Allah dileseydi bunu yapamazlardı. O halde onları asılsız uydurmaları ile başbaşa bırak.	kendilerini helâke düşürmek, diğer taraftan dinlerini içinden çıkılmaz hale getirmek için çocuklarını öldürmeyi iyi bir şey olarak gösterdiler. Allah dileseydi bunu yapmazlardı, sen onları uydurdukları hurâfât ile birlikte kendi hallerine bırak.	çoğunu helake sürüklemek, dinlerini karı-karışık etmek için; çocuklarını öldürmelerini hoş göstermiştir. Şayet Allah, dilemiş olsaydı; bunu yapamazlardı. Artık sen, onları uydurdukları o yalanları ile başbaşa bırak.	ları, Allahtan başka şeylere ilahlık yakıştıranların çoğuna çocuklarını öldürmelerini (bile) güzel gösterir ve böylece onları yok olmaya ve inançlarında şaşkınlığa götürür. Ama yine de Allah dilemeseydi bütün bunları yapmazlardı: o halde onlardan ve onların bütün mensiz hayallerinden uzak dur!
6. 138 وَقَالُوا هَٰذِهِ=bunlar أَنْعَامٌ=hayvanlar وَحَرَبٌ=ve ekinlerdir جَجْرٌ=dokunulmaz لَا يَطْعَمُهَا=yiyemez إِلَّا=başkası مَنْ نَشَاءُ=bizim dilediğimizden بِرَّ عَمِيهِمْ=zanlarınca وَأَنْعَامٌ=ve hayvanlar حَرَمَتْ=yasaklanmış ظُهُورُهَا=sırtı(na binilmesi) وَأَنْعَامٌ=ve hayvanlar لَا يَذْكُرُونَ=anılmayan اسْمٌ=adını عَلَيْهَا=üzerlerine الله=Allah'ın افْتَرَاءً=iftira ederek عَلَيْهِ=O'na (Allah'a) سَيَجْزِيهِمْ=onları cezalandıracaktır بِمَا=nedeniyle كَانُوا يَفْتَرُونَ=iftiralara etmeleri	Onlar saçma inançları uyarınca 'Bu hayvanlar ve ekinler dokunulmazdır. Bizim istediklerimizden başka hiç kimse onları yiyemez, bunlar da sırtlarına yük vurulması ve binilmesi yasak hayvanlardır', dediler. Bazı hayvanları keserken de Allah'ın adını anmazlar, bunu yaparken 'Allah'ın emri böyledir' diye O'na iftira ederler. Allah onları yaptıkları bu iftiralardan ötürü cezalandıracaktır.	Bundan başka [zu'mlarınca] "Şunlar haram olan mevâşî (<i>davar</i>) ile ekin, dilediğimizden mâadâsı onları yiyemez. Şunlar da sırtları haram olan mevâşî (<i>davar</i>)" dediler. Diğer birtakım mevâşîyi ise boğazlarken Allah'ın ismini anmıyorlar da Allah'a iftira ile "Böyle emreyledi" diyorlar. Ettikleri iftiraya karşılık Allah onların cezasını verecek.	Onlar kendi zanlarınca; bu davarlar, bu ekinler haramdır, onları diledimizden başkası yiyemez. Bir takım hayvanların sırtları haramdır, dediler. Bir kısım hayvanların üzerine de O'na karşı iftira ederek; Allah'ın adını anmazlar. Allah; yapmakta oldukları iftiraları yüzünden onları cezalandıracaktır.	Onlar, (haksız) bir iddia ile, Şu hayvanlar ve tarla mahsulleri kutsaldır; bizim izin verdiklerimiz dışında hiç kimse onlardan yiyemez! derler ve bazı tür hayvanların sırtına yük vurulmasının yasak (olduğunu ilan eder)ler; öyle hayvanlar var ki onlar üzerinde Allahın ismini telaffuz etmezler; (ve bu adetlerin kaynağını) haksız yere Ona isnat ederler. (Ama) Allah, onları bütün bu mesnetsiz hayallerinden dolayı cezalandıracaktır.
6. 139 وَقَالُوا مَا=olanlar هَٰذِهِ=bu فِي بُطُونِ=karınlarında خَالِصَةً=yalnız الْأَنْعَامِ=hayvanların لِذِكْرِنَا=erkeklerimize aittir وَمَحَرَّمٌ=ve haramdır عَلَىٰ أَرْوَاحِنَا=kadınlarımıza يَكُنْ=doğarsa مَيِّتَةً=ölü وَإِنْ=eğer فَهُمْ=o zaman hepsi فِيهِ=onda شُرَكَاءَ=ortaktır سَيَجْزِيهِمْ=cezalarını verecektir وَصَفَّهُمْ=bu nitelendirmelerinin إِنَّهُ=çünkü O حَكِيمٌ=hüküm ve hikmet sahibidir عَلِيمٌ=bilendir	Yine onlar 'Bu hayvanların karınlarındaki yavrular sadece erkeklerimize aittir, kadınlarımıza ise yasalaktır. Eğer hayvanın yavrusu ölü doğarsa her ikisi de O'na ortak olur, dediler. Allah bu yakıştırmalarının cezasını verecektir. Hiç kuşkusuz Allah hikmet sahibidir ve her şeyi bilir.	Bir de "Şu mevâşînin karınlarındaki yavrular sırf erkeklerimize helâl, kadınlarımıza ise haram. Şayet ölü doğarsa o zaman onda hepsi ortak olur" dediler. Yalanlarını Allah'a isnad etmelerinin cezasını Allah kendilerine çektirecek. O'nun hikmetine had, ilmine pâyân olmadığına söz yok.	Bir de dediler ki: Şu davarların karınlarında bulunanlar, yalnız erkeklerimiz içindir, kadınlarımıza haram kılınmıştır. Ölü doğacak olursa; hepsi ona ortaklırlar. Allah, onların bu vasıflandırmalarının cezasını verecektir. Muhakkak ki O; Hakim'dir, Alim'dir.	Ve onlar, Şu hayvanların karında olan her şey bizim erkeklerimize tahsis edilmiş, kadınlarımıza ise yasaklanmıştır: ama eğer ölü doğarsa o zaman her iki taraf da ondan paylarını alabilir derler. (Allah,) onları (Kendisine haksız yere) isnat ettiklerinden dolayı cezalandıracaktır: Unutmayın ki O, hikmet sahibidir, her şeyi bilendir.
6. 140 قَدْ=muhakkak خَسِرَ=ziyana uğrarlar الَّذِينَ قَتَلُوا=öldürenler أَوْلَادَهُمْ=çocuklarını سَفَهًا=beyinsizce بِغَيْرِ عِلْمٍ=bilgisizlik yüzünden وَحَرَّمُوا=ve haram kılanlar مَا رَزَقَهُمْ=kendilerine verdiği rızık اَللّٰهُ=Allah'ın افْتَرَاءً=iftira ederek عَلَىٰ اَللّٰهِ=Allah'a قَدْ=muhakkak ضَلُّوا=sapmışlardır وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ=yola gelici de de ğillerdir	Hiçbir bilgiye dayanmaksızın, aptalca evlatlarını öldürenler ve Allah'a iftira atarak O'nun verdiği rızıkları kendilerine yasaklayanlar, gerçekten hüsrana uğramışlardır. Onlar kesinlikle sapıtmışlardır, doğru yola gelecekleri yoktur.	O kimselerin hüsrana düştükleri muhakkak ki, düşüncesizlikleri yüzünden bilmezler de (<i>bildikleri bir şey olmaksızın</i>) çocuklarını öldürürler. Sonra Allah'ın kendilerini merzûk buyurduğu nimetleri, Allah'a iftira ile tahrim ederler. Bunların dalâl içinde kaldıkları, doğru yola çıkamadıkları âşikâr.	Bilgisizlikleri yüzünden; çocuklarını be-yinsizce öldürenler ve Allah'ın kendilerine verdiği rızıkı Allah'a iftira ederek haram sayanlar; gerçekten hüsrana uğramuşlardır. Onlar; şüphesiz sapıtmışlardır. Zaten hidayete erenlerden olmamışlardır.	Gerçekten ziyana uğrayanlar o kimselerdir ki dar kafalı cahillikleriyle çocuklarını öldürürler, Allahın onlara rızık olarak sağladığı şeyleri yasaklarlar ve (bu tür yasakları da) haksız yere Allaha yakıştırlar: Onlar sapkınlığa düşmüşler ve doğru yolu bulamamışlardır.
6. 141 الَّذِي أَنْشَأَ=yaratan وَهُوَ=O'dur جَنَاتٍ=bahçeleri مَعْرُوشَاتٍ=çardaklı وَعَٰغِيرَ مَعْرُوشَاتٍ=ve çardaksız وَالنَّخْلِ=ve hurma(ları) وَالزَّرْعِ=ve ekin(ler)i أُكْلَهُ=ürünleri مُخْتَلَفًا=çeşit çeşit وَالزَّيْتُونِ=ve zeytinleri وَالرُّمَانِ=ve narları مُتَشَابِهًا=birbirine benzer وَعَٰغِيرَ مُتَشَابِهَةٍ=ve benzemez biçimde كُلُّوا=yiyin مِنْ ثَمَرِهِ=meyvasından إِذَا=zaman أَنْتَمَرٍ=meyva verdiği وَأَنْتُوا=ve verin حَقَّهُ=hakkını (sadakasını) يَوْمَ=günü حَصَادَةً=hasat وَلَا تُسْرِفُوا=fakat israf etmeyin إِنَّهُ=çünkü O لَا يُحِبُّ=sevmez الْمُسْرِفِينَ=israf edenleri	O ki, çardaklı ve çardaksız bahçeleri, ürünleri değişik hurmaları ve ekinleri, yaprakları benzer ve meyvaları benzemez zeytin ve nar ağaçlarını yarattı. Bu ağaçlar ürün verdiklerinde meyvalarından yiyiniz ve hasat günü haklarını veriniz, fakat israf etmeyiniz, çünkü Allah israf edenleri sevmez.	Dalları yukarıya kalkmış asmaları, yerlere uzanmış bağları, meyvaları başka başka hurmalarla ekinleri, birbirine benzeyen, benzemeyen zeytinle narı vücuda getiren hep O'dur. Mahsul bağladıkları zaman herbirinin mahsülünden yeyin ve biçeceğinizin gün hakkını verin. Bununla beraber vermekte israfa varmayın ki israfa varanlardan O hoşnut olmaz.	Çardaklı ve çardaksız bağları, tatları değişik ekin ve hrumaları, zeytin ve narı, birbirine benzer ve benzemez şekilde yaratıp yetiştirmiş olan O'dur. Her biri mahsul verdiği zaman, mahsulünden yeyin, hasad edildiği gün de, hakkını verin ve israf etmeyin. Çünkü O; israf edenleri sevmez.	Zira Odur (hem) ekilip biçilen ve (hem de) kendi başına yetişen bahçeleri (var eden) , hurma ağaçlarını, çeşit çeşit mahsuller veren tarlaları, zeytin ağacını ve narı meydana getiren: (hepsi) birbirine benzer ve hepsi birbirinden çok farklıdır! Olgunlaştığında onların meyvelerinden yeyin ve (yoksullara) mahsulün toplandığı gün haklarını verin. Ve (Allahın nimetlerini) israf etmeyin: kuşkusuz O müsrifleri sevmez!
6. 142 وَمِنَ الْأَنْعَامِ=hayvanlardan da حَمُولَةً=kimi yük taşıır وَفَرَشَاتٍ=kiminin tüyünden sergi yapılır	Kimi yük taşıyan ve kiminin tüyünden yaygı yapılan hayvanları yaratan da O'dur. Allah'ın	Sonra mevâşî arasından hem yüklenecikleri, hem se-rilecekleri vücuda getiren de O'dur. Allah'ın sizleri	Hayvanları da yük taşıyacak ve kesim hayvanı olarak yaratan O'dur. Allah'ın size	Yük taşımaya mahsus olan ve etleri için beslenen hayvanlardan, Allahın size rızık olarak verdiklerini yi-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
كُلُوا=iyi مِمَّا رَزَقَكُم=size verdiği rızıktan اللَّهُ=Allah'ın وَلَا تَتَّبِعُوا=izlemeyin خُطَوَاتِ=adımlarını إِنَّهُ=zira o الشَّيْطَانِ=şeytanın عَدُوٌّ=bir düşmandır أَكُم= sizin için مُبِينٌ=apaçık	size verdiği rızık- lardan yiyiniz ve şeytanın izinden gitmeyiniz. Çün- kü o sizin açık düşmanınızdır.	merzûk buyurduğu nimetlerden yeyin, şeytanın adımları arkasından yürü- meyin ki onun siz- lere açıktan açığa hasım olduğunda hiç şüphe yok.	verdiği rızıktan yeyin. Şeytan- nın izlerinden gitmeyin. Çünkü o, sizin apaçık bir düşmanınız- dır.	yin ve Şeytanın izinden gitmeyin: unutmayın, o sizin apaçık düşmanı- nızdır!
6. 143 ثَمَانِيَّةٌ=sekiz أَزْوَاجٌ=çift اِثْنَيْنِ=koyundan مِنَ الضَّأْنِ=iki اِثْنَيْنِ=iki وَمِنَ الْمَعَزِ=keçiden فُلٌ=de ki الدَّكْرَيْنِ=iki erkeği mi حَرَّمَ=haram etti أَمَ= yoksa الْأُنثَيْنِ=iki dişi mi أَمَّا= yoksa اِسْتَمَلْتُ=bulunan(yavru)ları mı عَلَيْهِ أَرْحَامٌ=rahimlerinde الْأُنثَيْنِ=iki dişinin يَبْتُؤُنِي=bana haber verin بِعِلْمٍ=bilgi ile إِنْ=eğer كُنْتُمْ=iseniz صَادِقِينَ=doğru	(Erkekli dişili ol- mak üzere) sekiz baş olan bu hayvanların ikisi koyun, ikisi keçi- dir. De ki; «Allah bu hayvanların erkeklerini mi, dişilerini mi, yok- sa dişilerin ra- himlerinin içerd- ği yavruları mı haram kıldı? E- ğer doğru söy- lüyorsanız, bana bilimsel bir açık- lama yapınız?»	Sekiz sınıf vücuda getirmişti: İki si yundan, ikisi de keçiden. Onlara de- ki: "Bunlardan her ikisinin erkeklerini mi haram kıldı, ya- hut dişilerini mi? Yahut dişilerinin rahimleri erkek, di- şi her neyi ihâta etmekte (<i>ihtiva et- mekte</i>) ise onu mu? Eğer dava- nızda sâdıksanız (<i>haklı iseniz</i>) bana belli bir şey haber verin."	Sekiz çift; ko- yundan iki, keçiden iki. De- ki: İki erkeği mi, iki dişi mi veya iki dişinin rahimlerinde bulunanları mı haram kıldı? Eğer sadıklar- dan iseniz; bana bilgiye dayanarak haber verin.	(Ona uyanlar iddia ederler ki bazı hal- lerde) her iki cins- ten dört çeşit hay- van (insana yasak- tır): iki cins koyun ve keçiden her biri. (Onlara) sor: Onun yasakladığı, iki er- kek mi, yoksa iki dişi mi, yahut iki di- şinin rahminde ta- şıdıkları mı? Bu konuda ne biliyor- sanız bana söyle- yin, eğer söylediği- nizde haklı iseniz!
6. 144 اِثْنَيْنِ=iki وَمِنَ الْإِبِلِ=ve deveden اِثْنَيْنِ=iki وَمِنَ الْبَقَرِ=siğirdan فُلٌ=de ki الدَّكْرَيْنِ=iki erkeği mi حَرَّمَ=haram etti أَمَ= yoksa الْأُنثَيْنِ=iki dişi mi أَمَّا= yoksa اِسْتَمَلْتُ=bulunan(yavru)ları mı عَلَيْهِ أَرْحَامٌ=Rahimlerinde الْأُنثَيْنِ=iki dişinin أَمَ= yoksa كُنْتُمْ=oldunuz شُهَدَاءَ=şahidler mi إِذْ=zaman وَصَّاكُم=size vasiyet ettiği اللَّهُ=Allah'ın بِهَذَا=böyle فَقَمِنَ=kim olabilir أَظْلَمَ=daha zalim مِمَّنْ افْتَرَى=uydurandan عَلَى=karşı اللَّهُ=Allah'a كَذِبًا=yalan لِيُضِلَّ=saptırmak için النَّاسَ=insanları بِغَيْرِ عِلْمٍ=bilmeden إِنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah لَا يَهْدِي=doğru yola iletmez الظَّالِمِينَ=zalim topluluğu الْقَوْمَ=	Geride kalanla- rın ikisi deve, iki- si siğirdır. De ki; «Allah bunların erkeklerini mi, dişilerini mi, yok- sa dişilerin ra- himlerinin içerd- ği yavruları mı haram kıldı? Yok- sa Allah'ın size bu direktifi verdiğinin somut tanıkları mısı- nız? Körü körü- ne insanları yol- dan çıkarmak amacı ile Allah'a iftira eden, Allah adına yalan uy- duran kimseden daha zalim kim olabilir? Hiç kuş- kusuz Allah za- limleri doğru yola iletmez.»	Diğer ikisini deve cinsinden, ikisini de siğir cinsinden vücuda getirdi. On- lara de ki: "Bunlar- dan her ikisinin er- keklerini mi haram kıldı, yahut dişileri- ni mi? Yahut dişile- rinin rahimleri er- kek dişi her neyi ihâta (<i>ihtiva</i>) et- mekte ise onu mu? Hem Allah bu tahrîmi sizlere emir buyururken hazır mı bulunuyordu- nuz? Böyle bildiği bir şey olmaksızın sırf insanları dalâl için uydurduğu ya- lanı Allah'a isnat eyleyen kimseden daha zâlimi kim olabilir? Allah ise zulmeden insanları hiçbir zaman doğru yola çıkarmaz.	Deveden de iki, siğirdan da iki. De ki: İki erkeği mi, iki dişi mi veya iki dişinin ra- himlerinde bu- lunanı mı ha- ram kıldı? Yoksa Allah; size bunları buyururken, siz orada mı idiniz? İnsan- ları bilgisizce saptırmak için Allah'a karşı yalan uydu- ranlardan da- ha zalim kim- dir? Muhakkak ki Allah; zalim- ler güruhunu hidayete er- dirmez.	Onlar, her iki cins deveyi ve büyük- baş hayvanı (da aynı şekilde haram sayarlar). (Kendile- rine) sor: O neyi yasakladı? İki er- keği mi, yoksa iki dişi mi, yahut iki dişinin rahminde taşıdığını mı? Yok- sa Allah (bütün) bunları yasaklar- ken siz şahit miy- diniz? Hiçbir (ger- çek) bilgiye da- yanmadan kendi uydurduğu yalanla- rı Allaha isnat eden, böylece in- sanları saptırandan daha hain kim ola- bilir? Unutmayın ki Allah, (böyle) zalim bir halka doğru yo- lu göstermez.
6. 145 لَا أَجِدُ=bulamıyorum فِي مَا أُوجِي=vahyolunanda إِلَيَّ=bana مُحَرَّمًا عَلَى=haram edilmiş bir şey يَطْعَمُهُ=yiyen kimseye يَكُونُ=olması إِلَّا=ancak hariç أَوْ=yahut دَمًا=kan يَكُونُ=olması إِلَّا=ancak hariç أَوْ=yahut مَسْفُوحًا=akıtılmış أَوْ=yahut خِنْزِيرٍ=domuz لَحْمٍ=eti İِنْ=ya da أَوْ=yahut رَجَسَ=pistir- أَوْ=yahut فِسْقًا=bir fiske أَوْ=yahut أَهْلًا=boğazlanmış أَوْ=yahut اللَّهُ بِهَ=Allah'tan فَقَمِنَ=ama kim اضْطُرَّ=çaresiz kalırsa غَيْرَ بَاغٍ=saldırmaksızın وَلَا عَادٍ=ve sınırı aşmaksızın (yiyebilir) فَإِنَّ=çünkü رَبَّكَ=Rabb'in غَفُورٌ=bağışlayandır رَحِيمٌ=esirgeyendir	De ki: "Bana vahyolunanda, ölü, akıtılmış kan, domuz eti – ki pistir- ve yol- dan çıkarak Al- lah'dan başkası adına kesilen hayvandan gay- risini yemenin haram olduğuna dair bir emir bu- lamıyorum; fakat darda kalan başkasının pa- yına el uzatma- mak ve zaruret miktarını aşma- mak üzere bun- lardan da yiyebi- lir." Şüphesiz ki Rabb'in , Ga- fur'dur, Ra- him'dir.	Yâ Muhammed, onlara şöyle de: "Bana vahyedilen- ler içinde bu haram dediğinizi yiyenler için, ölmüş hayvan etinden yahut aka- bilir kandan, yahut hıncır etinden -ki o şüphesiz murdar- dır- yahut boğaz- lanırken Allah'tan başkasının ismi anılmış fiske- ten başka haram olanını görmüyö- rum. Bununla be- raber kim çaresiz kalırsa diğer çare- sizlerin hakkına te- cavüz etmediği ve zaruret miktarını aşmadığı halde şüphe yok ki Rab- binin gufranına had, rahmetine pâyân yok."	De ki: Bana vahyolunanlar arasında; ha- ram dedikleri- nizi yiyecek kişiyse murdar oldukları için; ölüden, dökü- len kandan, domuz etin- den -ki pistirve Allah'tan baş- kasının adına kesildiğinden dolayı fiske olandan başka haram olan bir şey bulamıyo- rum. İsteme- mek ve haddi aşmamak üzere, kim de bunlardan yemeye mec- bur kalırsa; muhakkak ki Rabb'in, Ga- fur'dur, Ra- him'dir.	De ki (ey Peygam- ber): Bana vahye- dilenlerde leş veya akan kan veya iç- renç bir şey olan domuz eti, veya üzerinde Allahtan başka bir ismin anıldığı günahkar- ca bir kurban di- şinde yenmesi ya- sak olan hiçbir şey görmüyorum. Ama kişi zaruret için- deyse aç gözlüce saldırmadan ve za- ruri ihtiyacını da aşmadan (yemiş) ise (bilin ki) Rabbi- niz çok bağışlayı- cıdır, rahmet kay- nağıdır.
6. 146 وَاعْلَى الَّذِينَ هَادُوا=Yahudilere كُلَّ=bütün حَرَمْنَا=haram ettik ذِي طِفْرٍ=tırnaklı(hayvan)ları وَمِنَ الْبَقَرِ=siğirinin وَالْعِجَمِ=ve koyunun da حَرَمْنَا=haram kıldık عَلَيْهِمْ=onlara إِلَّا=hariç شَحُومَهُمَا=yağlarını مَا حَمَلْتُ=taşıdıkları أَوْ=yahut طُهُورُهُمَا=sırtlarının أَوْ=yahut الْحَوَايَا=bağırsaklarının مَا اخْتَلَطَ=karışanlar بِعِظْمٍ=kemiğe ذَلِكَ=böylece جَزَيْنَاهُم=onları cezalandırdık بِبَعْضِهِمْ=aşırılıkları yüzünden وَإِنَّا=biz elbette لَصَادِقُونَ=doğru söyleyenleriz	Yahudilere bü- tün tek tırnaklı hayvanları ya- sakladık. Onlara siğirilerin ve ko- yunların sırt, ba- ğırsak ve kemik yağları dışında kalan içyağlarını da haram kıldık. Allah'ın ölçülerini ni çiğnedikleri için onları bu şe- kilde cezalandır- dık. Söyledikle- rimiz kesinlikle doğrudur.	Yahudi bulunanla- ra ise tırnaklı hay- vanâtın hepsini ha- ram kıldık. Siğir- koyunun da - sırtlarıyla bağırsak- ları üzerindeki- den bir de (...<i>sırtlarıyla bağırsakları üze- rinden</i>den, yahut) kemikle ihtilâl eden kuyruk kısmından mâadâ- bütün yağ- larını haram kıldık, işte bu bir ceza ki zulümlerine karşı- lık olmak üzere kendilerine verdik. Bizler şüphesiz hem va'dimizde, hem nehiylerimiz- de sâdıklarız.	Yahudi olanla- ra da bütün tırnaklıları ha- ram kıldık. Si- ğir ve koyu- nun iç yağları- nı da üzerleri- ne haram kil- dik. Bunlardan sırtlarına ve bağırsaklarına yapışan ve kemiğe karı- şan müstes- nadır. Biz, on- ları zulümle- rinden dolayı cezaya ça- pırdık. Biz, el- bette sadıkla- rızdır.	Biz (yalnızca) ya- hudi itikadını be- nimseyenlere bü- tün tırnaklı hayvan- ları yasakladık; ve onlara koyun ve ineğin iç yağlarını da yasakladık, (hayvanların) sırt tarafındaki veya bağırsaklarındaki yağlar ile kemiğin içindekiler hariç; böylece işledikleri zulümler yüzünden onları cezalandır- dık; zira, unutma- yın, Biz sözüümü- ze dururuz!
6. 147 فَإِنْ=eğer كَذَّبُوا=seni yalanladılarsa فَقُلْ=de ki رَبُّكُمْ=Rabbiniz	Eğer onlar seni yalanlarsa de ki; «Rabbim, yaygın rahmet sahibidir. Ama	Yâ Muhammed, seni yalancı çıkarı- yorlarsa onlara de- ki: "Rabbiniz bit- mez tükenmez	Seni yalanlar- larsa; de ki: Rabbimiz ge- niş rahmet sahibidir.	Ve eğer senin ya- lan söylediğini id- dia ederlerse onla- ra de ki: Rabbizin rahmeti sonsuzdur;

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fi Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
ذُو=sahibidir رَحْمَةً=rahmet وَاسِعَةً=bol وَلَا يُرَدُّ=fakat geri çevrilmez بِأَسْأُهُ=O'nun azabı عَنِ الْقَوْمِ=toplumdan الْمُجْرِمِينَ=suçlu	O'nun gü-nahkârlara yö-ne-lir azabını hiç kimse geri sa-vamaz.»	rahmete sahip ol-makla beraber, azabı da isyan eden kavmin üze-rine inmekten me-nedilemez."	O'nun gücü günahkarlar gûruhundan döndürüle-mez.	ama günaha bat-mış insanları ceza-landırması da ka-çınılmazdır.
6. 148 سَيَقُولُ=diyecekler ki الَّذِينَ أَشْرَكُوا=ortak koşanlar لَوْ شَاءَ اللهُ=Allah مَا أَشْرَكْنَا=biz ortak koşmazdık وَلَا آبَاؤُنَا=babalarımız da وَلَا حَرَمْنَا=haram yapmazdık مِنْ شَيْءٍ=hiçbir şeyi de كَذَلِكَ=öyle (demişlerdi) كَذَّبَ=yalanlayanlar da الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ=onlardan önce حَتَّى=nihayet ذَاقُوا=tadmışlardı فُلٌ=de ki بِأَسْأَنَّا=azabımızı عِنْدَكُمْ=yanınızda هَلْ=var mı? عِلْمٍ=bir bilgi فَتُخْرِجُوهُ=çıka(rıp gösterece)ğiniz لَنَّا=bize إِن تَتَّبِعُونَ siz uyuyorsunuz الظَّنَّ=zanna إِلَّا=sadece وَأِنْ أَنْتُمْ=ve siz تَخْرُسُونَ=saçmalıyorsunuz	Müşrikler diyecekler ki; «Eğer Allah dileseydi, ne biz ve atalarımız O'na ortak koşar ve ne de bu şeyi yasak-lardık.» Onlar-dan öncekilerde bu şekilde pey-gamberlerini ya-lanladılar da azabımızın acı-sını tattılar. On-lara de ki; «Önümüze ko-yacağınız bir bil-diğiniz var mı? Siz sadece sa-nının, yakıştı-rmaların peşin-den gidiyorus-nuz, sırf tahmin-lere dayanıyor-sunuz.»	Şirke sapmış olan-lar "Allah dileseydi ne kendimiz müş-rik olurduk, ne ata-larımız olurlardı, ne de bir şeyi ha-ram kılardık" diyecekler. Bunlardan evvelkiler de pey-gamberlerini böyle yalancı çıkarıp ni-hayet azâbımızı tattılar. Yâ Mu-hammed, onlara şöyle de: "İlim de-necek bir şeyiniz var mı ki hüccet olarak bizlere gös-terebilesiniz? Siz-ler zandan başka bir şeye uymuyor-sunuz. Sizler yalan söylemekten baş-ka bir iş görmüyor-sunuz."	Şirk koşanlar diyecekler ki: Eğer Allah di-leseydi; biz de, atalarımız da şirk koş-mazdık. Hiçbir şeyi haram da kılmazdık. On-lardan önceki-ler de, Bizim gücümüzü ta-dana kadar böyle dediler. De ki: Bize karşı yanınız-da ortaya ko-yabileceğiniz bir bilgi var mı? Siz, an-cak zanna uyuyorsunuz ve siz, sadece yalanlar atı-yorsunuz.	Allahtan başka şeylere ilahlık ya-kıştırmaya şart-lanmış olanlar, Eğer Allah dilesey-di Ondan başkası-na ilahlık yakıştı-rmazdık; atalarımız da (öyle yapmaz-dı); ve (Onun izin verdiği) hiçbir şeyi de yasaklamazdik-ler. Onlardan öce yaşamış olan-lar da böyle yapa-rak hakikati yalan-ladılar, ta ki aza-bımızı tadıncaya kadar! De ki: Bize sunabileceğiniz (kesin) herhangi bir bilgiye sahip misi-niz? Siz sadece (başka insanların) zanlarına uyuyor-sunuz ve kendiniz tahminde bulun-maktan başka bir şey yapmıyorusu-nuz.
6. 149 قُلْ=de ki قَالَهُ=Allah'ındır الْحُجَّةُ=delil الْبَالِغَةُ=üstün فَلَوْ=eğer دِشَاءَ=dileseydi لَهَذَاكُمْ=elbette doğru yola iletti أَجْمَعِينَ=hepinizi	De ki; «Yetkin delil, Allah'ın te-ke-lindedir. Eğer O dileseydi, he-pinizi doğru yola iletirdi.»	Yâ Muhammed, onlara şöyle de: "Reddedilemez hüccet ancak Al-lah'ın. O dileseydi hepinizi birden doğru yola çıkarır-dı."	De ki: Üstün ve mükemmel hüccet Al-lah'ındır. Eğer O, dileseydi hepinizi birden hidayete ka-vuştururdu.	De ki: Öyleyse (bi-lin ki) yalnız Allah katındadır (her ha-kikatin) kesin delili; O dileseydi tüm-ü-nüzü doğru yola yöneltirdi.
6. 150 قُلْ=de ki هَلَمْ=haydi getirin شُهَدَاءَكُمْ=tanrılarınızı الَّذِينَ يَشْهَدُونَأَنْ=şahidlik edecek الله=Allah'ın حَرَّمَ=yasakladığına هَذَا=bunu فَإِنْ=eğer شَهِدُوا=şahidlik ederlerse فَلَا تَشْهَدُوا=sen şahidlik etme مَعَهُمْ=onlarla beraber أَهْوَاءَ=keyiflerine وَلَا تَتَّبِعُوا=uyma الَّذِينَ كَذَّبُوا=yalanlayanların بِآيَاتِنَا=ayetlerimizi وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ=ve inanmayanları وَهُمْ=onlar بِالْآخِرَةِ=ahirete رَبِّهِمْ=Rablerine يَعْدِلُونَ=eş tutmaktadırlar	De ki; Allah'ın bu yasakları koyduğuna şa-hitlik edecek ta-nıklarınızı getiri-niz bakalım. Eğer onlar bu yolda şahitlik ederlerse, sakın şahitliklerini onaylama. Ayet-lerimizi yalanla-yanların, ahirete inanmayanların ve Rabblerine eş koşanların keyfi arzularına uyma.	Kendilerine de ki: "Şu sizin haram dedikleriniz[i] Al-lah'ın gerçekten haram buyurduğu-na şahadet edecek Şahitlerinizi getirin de görelim!" Eğer şahadet ederlerse, sen onlarla bera-ber şahadet etme. Âyetlerimize yalan diyenlerin, âhirete inanmayanların, ve Rabbü'l-âlemin'e sürü sürü esnâmı muâdil tutanların hevesâtına uyma.	De ki: Muhak-kak Allah, şu-nu haram kıldı diye, bildiğini söyleyecek şahidlerinizi getirin. Eğer onlar şahidlik ederlerse; sende onlarla beraber olup tasdik etme. Onlar Rabbla-rına başkala-rını denk tutu-yorlar.	De ki: Allahın (bü-tün) bunları yasak-ladığına dair şahit-lik yapacak şahitle-rinizi getirin! Eğer onlar (çekinmeden yalan) şahitlik ya-parlarsa sakın on-ların bu düzmece şahitliklerine katıl-mayın; ve mesajla-rımızı yalanlayan-ların, öteki dünya-ya inanmayanların ve başka güçleri Rablerine denk gö-renlerin hatalı gö-rüşlerine uymayın!
6. 151 قُلْ=de ki تَعَالَوْا=gelin أَنْتُمْ=okuyayım مَا=şeyleri رَبُّكُمْ=Rabbinizin حَرَّمَ=haram kıldığı عَلَيْكُمْ=size أَلَا أَشْرَكُوا=ortak koşmayın شَيْئًا=hiçbir şeyi بِهِ=O'na وَبِالْوَالِدَيْنِ=ana babaya إِحْسَانًا=iyilik edin وَلَا تَقْتُلُوا=öldürmeyin أَوْلَادَكُمْ=çocuklarınızı مِنْ إِمْلَاقٍ=fakirlik korkusuyla نَحْنُ=biz نَرْزُقُكُمْ=sizi besliyoruz وَأَيَّاهُمْ=onları da وَلَا تَقْرَبُوا=yaklaşmayın الْفَوَاحِشَ=fuhuşlara مَا ظَهَرَ مِنْهَا=açığına da وَمَا بَطْنٌ=kapalıısına da وَلَا تَقْتُلُوا=ve kıymayın النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ=yasakladığı الله=Allah'ın إِلَّا بِالْحَقِّ=haksız yere ذَلِكَ=işte وَصَّاكُمْ=size tavsiye etti بِهِ=bunları لَعَلَّكُمْ=umulur ki تَتَفَكَّرُونَ=düşünürsünüz diye	De ki; «Geliniz, Rabbinizin neleri yasakladığını si-ze söyleyeyim: O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Ana- babaya karşı iyi davranı-nız. Yoksulluk kaygısı ile evlât-larınızı öldürme-yiniz. Sizin de onların da rızkını biz veririz. Kötü-lüklerin açığına da gizlisine de yaklaşmayınız. Haklı bir gerekçe yokken Allah'ın dokunulmaz saydığı cana kıymayınız. İşte Allah, ola ki dü-şünürsünüz diye size bu direktifle-ri veriyor.	Yâ Muhammed, onlara de ki: "Ge-lin, Rabbiniz neyi hakkınızda haram buyurduysa onu sizlere okuyayım: Hiçbir şeyi O'na şerik koşmayacak-sınız, ananıza ba-banıza iyilikten ay-rılmayacaksınız. Yoksulluk yüzün-den çocuklarınızı öldürmeyeceksiniz. Bizler sizin de rız-kınızı veririz, onla-rın da. Fahiş gü-nahların ne açığı-na ne gizlisine yak-laşmayacaksınız. Allah tarafından kanı haram buyu-rulan beşeri hakkı-nız olmadıkça öl-dürmeyeceksiniz, işte şu söyledikle-rim Allah'ın sizlere emir buyurdukları. Umulur ki aklınızı başınıza alırsınız (İşte şu söyledikle-rim aklınızı başını-za almanız için Al-lah'ın sizlere emir buyurduklarıdır.)	De ki: Gelin, Rabbinizin si-ze neleri ha-ram kıldığını ben söyleye-yim; O'na hiç-bir şeyi ortak koşmayın, anaya-babaya iyilik edin. Fa-kirlik korku-suyla çocukla-rınızı öldür-meyin. Sizin de onların da rızkını veren Biziz. Kötülü-ğün gizlisine de, açığına da yaklaşmayın. Hak ile olma-dıkça, Allah'ın haram kıldığı bir cana kıy-mayın. İşte aklınızı başı-nıza almanız diye size, bun-ları emretti.	De ki: Gelin, Alla-hın (gerçekten) ne-yi yasakladığını si-ze anlatayım: On-dan başka şeylere asla ilahlık yakış-tırmayın; anne ba-banıza iyilik yapın (ve onlara karşı saygısızlıkta bu-lunmayın); ve ço-cuklarınızı yoksul-luk korkusuyla öl-dürmeyin; (çünkü) sizin de onların da rızıklarını sağla-ya-cak olan biziz; açık veya gizli hiçbir utanç verici fiil iş-lemeyin; ve adalet(i-fa etmek) dışında Allahın kutsal say-dığı insan hayatına kıymayın: Allah bunu size emretti ki aklınızı kullanabi-lesiniz;
6. 152 وَلَا تَقْرَبُوا=yaklaşmayın الْيَتِيمَ=yetimin مَالِ=malına إِلَّا بِالَّتِي هِيَ=üstesna حَتَّى=kadar أَحْسَنُ=en güzel biçimde يَبْلُغَ=erişinceye أَشَدَّهُ=erginlik çağına وَأَوْفُوا=tam yapın الْكَيْلَ=ölçü وَالْمِيزَانَ=ve tartıyı	Erginlik çağına erinceye kadar yetimin malına sadece niyetlerin en iyisi ile yakla-şınız. Ölçüde ve tartıda dürüst olunuz. Biz hiç kimseye kapasite-sini aşan bir yük sözklemeyiz. Biriş söz söyler-ken, söz konusu olan akrabanız bile olsa, doğru	Bir de öksüzün malına yaklaşı-mayacaksınız, meğ-er ki rüşdünü bulun-caya kadar onun hesabına en güzel bir yolda olsun, öl-çü ile tartı işlerini doğrulukla göre-ceksiniz. Bizler kendinizi şiz'atten ziyadesini teklif etmeyiz. Birinin hakkında söyler-ken isterse hismı-	Yetimin malı-na; erginlik çağına gelin-ceye kadar o en güzel ola-nından başka bir şekilde yaklaşmayın. Ölçüyü, tartıyı da tam ve doğru yapın. Biz kimseye, gücünün yetti-ğinden başka-sını yükleme-	ve rüşd yaşına erişmeden önce yetimin mal varlığı-na -onun iyiliği için olmadıkça- do-kunmayın. (Bütün alış verişlerinizde) ölçü ve tartıya tam olarak, adaletle uyuna; (Biz) hiçbir insana taşıyabile-ceğinden daha faz-la yük yüklemeyiz; ve bir görüş belirt-tiğinizde, yakın ak-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fi Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
بِالْقِسْطِ=adaletle لَا نُكَلِّفُ =biz teklif etmeyiz إِلَّا =fazlasını نَفْسًا=kişiye وُسْعَهَا=gücünün yettiğinden وَأِذَا قُلْتُمْ=söylediğiniz فَاعْدِلُوا=adalet yapın وَلَوْ =eğer ذَا قُرْبَىٰ =akrabanız olsa da وَبِعَهْدِ اللَّهِ=Allah'a أَوْفُوا=verdiğiniz sözü ذٰلِكُمْ=işte وَصَّاكُم=size tavsiye etti بِهِ=bunları لَعَلَّكُمْ=umulur ki تَتَذَكَّرُونَ=öğüt alırsınız diye	konuşunuz. Allah'a verdiğiniz sözü tutunuz. İşte Allah, ola ki düşünüp öğüt alırsınız diye size bu direktifleri veriyor.	nız olsun, sırf adaleti gözeteceksiniz. Allah'a karşı bağlandığınız ahdi yerine getireceksiniz. Bu söylediklerim anar da ibret alırsınız diye Allah'ın sizlere emir buyurdurklardır.	yiz. Söylediğiniz zaman da -akraba dahi olsa-adil olun. Allah'ın ahdini de yerine getirin. İşte iyice düşünesiniz diye size bunları emretti.	rabanıza (karşı) olsa da, adil olun. Al-laha karşı taahhütlerinize (daima) ri-ayet edin: bunu Allah size emretti ki ders alabilesiniz.
6. 153 هَذَا=budur وَإِنَّ=işte صِرَاطِي=benim yolum فَاتَّبِعُونَهُ=ona uyun مُسْتَقِيمًا=doğru وَلَا تَتَّبِعُوا=uymayın ki فَتَفَرَّقَ=yollara ayırmasın السَّبِيلَ=yolları عَنْ سَبِيلِهِ=O'nun yolundan بِكُمْ=sizi ذٰلِكُمْ=böylece وَصَّاكُم=size tavsiye etti لَعَلَّكُمْ=umulur ki بِهِ=kendisiyle تَتَّقُونَ=korunursunuz	İşte benim dos-doğru yolum budur, bu yola uyunuz. Sakın sizi Allah'ın yolundan ayrı düşürecek yollara girmeyiniz. İşte Allah, kötülüklerden sakınasınız diye size bu direktifi veriyor.	İşte bu Benim dosdoğru giden yolum. Onu tutun, yoksa başka yolları tutmayın ki sizleri Allah'ın yolundan ayrı düşmüş, dar-madağın bir hale getirmesinler. İşte şu söylediklerim dalâlden çekinirsiniz diye Allah'ın sizlere emir buyurdurklardır.	Ve şüphesiz ki bu; Benim dosdoğru yolumdur. Ona hemen uyun. Başka yollara uymayın ki; sonra sizi O'nun yolundan ayırır. İşte, sakınasınız diye size bunları emretti.	Ve (bilin ki bu, dosdoğru Bana yönelen bir yoldur. Öyleyse bunu izleyin ve diğer yollar-dan gitmeyin ki sizi Onun yolundan saptırmassınlar. Allah (bütün) bunları size emretti ki Ona karşı sorumluluğunuzun bilincine varasınız.
6. 154 آتَيْنَا=verdik ثُمَّ=sonra مُوسَى=Musa'ya الْكِتَابَ=Kitabı (nimetimizi) tamamlamak تَمَامًا= عَلَى=üzerine الَّذِي أَحْسَنَ=iyilik edenler وَتَفْصِيلًا=ve açıklamak لِكُلِّ شَيْءٍ=her şeyi وَهَدَى=ve yola iletilci وَرَحْمَةً=ve rahmet olmak üzere لَعَلَّهُمْ=umulur ki يُلْقَاءَ=huzuruna varacaklarına رَبَّهُمْ=Rablerinin يُؤْمِنُونَ=inanırlar	Sonra iyilik edenlere yönelik nimetimiz tamam ersin, her şey ayrıntılı biçimde açıklansın, doğru yol kılavuzu ve rahmet olsun diye Musa'ya tevrati verdik. Ola ki, Rabblerinin huzuruna çıkacaklarına inanırlar.	Sonra Bizler salâhı meslek edinen her fert hakkındaki lüt-fumuzu tamama erdirmek, muhtaç oldukları herşeyi ayrı ayrı bildirmek ve kendilerine hidayet olmak, rahmet olmak üzere Mûsa'ya Kitap verdik. Umulur ki Benî İsrail Rabbü'l-âlemîn'in karşısına çıkacaklarına iman ederler.	Sonra Biz, Musa'ya bir bütün halinde, her şeyi apaçık göstermek, hidayet ve rahmet olmak üzere o kitabı verdik. Belki Rabblarına kavuşacaklarına artık inanırlar.	Ve bir kez daha: İyilik yapmada sebat edenlere (nimetlerinizin) devamı olarak, Musa, her şeyi tafsi-latıyla bildiren ve (böylece insanları) rahmet ve hidayet(e erdiren) bu ilahi kelamı bağışladık ki, Rableri ile (nihai) buluşmaya inansınlar.
6. 155 وَهَذَا=işte bu (Kur'an) da أَنْزَلْنَاهُ=indirdiğimiz كِتَابٌ=Kitaptır مُبَارَكٌ=mübarek فَاتَّبِعُونَهُ=O'na uyun وَاتَّقُوا=ve korunun لَعَلَّكُمْ=umulur ki siz تُرْحَمُونَ=merhamet olunursunuz	Bu Kur'an bizim indirdiğimiz kut-sal bir kitaptır. Ona uyunuz ve kötülüklerden sakınınız, ki, size merhamet edilsin.	Bu Kur'an ise bir Kitap ki onu Bizler indirdik. Hem feyzi bütün dünyaya şâmil, gelin ona tâbi olun, ahkâmına karşı durmak-tan sakının ki bu suretle rahmetimize erebilirsiniz.	İşte şu da indirdiğimiz kitaptır, mübarektir. Öyleyse ona uyun ve sakının ki merhamet olunasınız.	Ve bu da yücelerden indirdiğimiz bereketli bir ilahi kelamdır: Öyleyse ona tabi olun ve Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincine varın ki Onun rahmetine layık olabilesiniz.
6. 156 إِنَّمَا=yalnız أَنْ تَقُولُوا=demeyesiniz أُنْزِلَ=indirildi الْكِتَابَ=Kitap عَلَى طَائِفَتَيْنِ=iki topluluğa مِنْ قَبْلِنَا=bizden önceki وَأِنْ كُنَّا=biz ise idik عَنْ دِرَاسَتِهِمْ=onların okumasından لَعَافِلِينَ=habersiz	Onu size indirdi ki, «Bizden önceki iki ümmete (yahudiler ile hristiyanlara) kitap indirildi ve biz onların okuduklarından habersiz kaldık» diyemeyesiniz.	Onu Bizler "Kitap yalnız bizlerden önce gelen iki ümmete indirildi, şurası da var ki bizler onlar gibi okumak bilmiyorduk" demeyesiniz;	Demeyesiniz ki: Bizden önce kitab, yalnız iki topluluğa indi. Bizim ise onlarınkinden hiç habersiz yok.	(Bu kitap, size verildi) ki, Yalnızca bizden önce yaşamış iki gurup insanı ilahi kelimahâşedilmişti ve biz onların öğretilerinden habersizdik! demeyesiniz;
6. 157 أَوْ=yahut أَوْ=eğer أَنَّا=şüphesiz عَلَيْنَا=bize أُنْزِلَ=indirilseydi لَكُنَّا=biz olurduk الْكِتَابَ=Kitap أَهْدَى=daha doğru yolda فَقَدْ=işte مِنْهُمْ=onlardan جَاءَكُمْ=size de geldi بَيِّنَةً=açık delil مِنْ رَبِّكُمْ=Rabbigizden وَهَدَى=hidayet وَرَحْمَةً=ve rahmet أَظْلَمَ=daha zalim كِدَابَ=yalanlayıp بِآيَاتِ اللَّهِ=Allah'ın وَصَدَفَ=ve yüz çeviren عَنْهَا=onlardan سَنَجْزِي=cezalandıracağız الَّذِينَ يَصْدِفُونَ=yüz çevirenleri عَنْ آيَاتِنَا=ayetlerimizden أَلْعَذَابِ=azabın سُوءٍ=en kötüsüyle بِمَا=ötürü كَانُوا يَصْدِفُونَ=yüz çevirmelerinden	Yine diyemeyesiniz ki, «Eğer bize de kitap indirilseydi, doğru yola onlardan daha sıkı sarılırdık.» Çünkü size de Rabbinizden açık belge, doğru yol kılavuzu ve rahmet geldi. Allah'ın ayetlerini yalanlayıp onlara yüz çevirenlerden daha zalim kim olabilir? Ayetlerimize yüz çevirenleri, bu yüz çevirmele-rinden ötürü azapların en kötüsüne çarptıracağız.	yahut "Şu bizleri görüyorsunuz ya, eğer bizlere kitap indirilseydi hiç şüphe yok doğru yolu onlardan iyi tutardık" demeyesiniz diye indirdik. İşte Rabbinizden sizlere beyyine de geldi, hidayet de geldi, rahmet de geldi. Artık Allah'ın âyetlerini inkâr eden, sonra başkalarını da ondan çeviren kimseden daha zâlimi kim olabilir? Böyle hal-kı dalâl ile âyâtımıza imandan çevirenleri hem dâll hem mudilî olmaları yüzünden bizler azâbın en müthişine uğratacağız.	Veya demeyesiniz ki: Bize de o kitab indirilseydi; muhakkak ki onlardan daha fazla hidayete ererdik. İşte size, Rabbinizden apaçık hüccet, hidayet ve rahmet gelmiştir. Artık Allah'ın ayetlerini yalanlayanlardan ve onlardan yüzçevirenden daha zalim kimdir? Biz, ayetlerimizden yüzçevirenleri bu yüzden azabın kötüsüyle cezalandıracağız.	yahut da, Eğer bize de bir ilahi kelim indirilmiş olsaydı onun rehberliğine kesinlikle onlardan daha sıkı uyardık (demeyesiniz). İşte, şimdi size Rabbinizden hakikatin açık bir kanıtı ve bir rehberlik, bir rahmet geldi. Öyleyse, Allahın mesajlarını yalanlayan ve onlardan küçümseyerek yüz çevirenden daha zalim kim olabilir? Mesajlarımızdan küçümseyerek yüz çevirenleri bundan dolayı şiddetli bir azapla cezalandıracağız!
6. 158 هَلْ يَنْظُرُونَ=mi bekliyorlar? إِلَّا=ille أَنْ تَأْتِيَهُمْ=gelmesini أَوْ=yahut الْمَلَائِكَةَ=meleklerin يَأْتِي=gelmesini رَبُّكَ=Rabbinin يَأْتِي=gelmesini أَوْ=ya da بَعْضُ=bazı آيَاتِ=ayetlerinin رَبِّكَ=Rabbinin يَوْمَ=gün بَعْضُ=bazı يَأْتِي=geldiği	Onlar kendilerine meleklerin gelmesini mi yoksa Rabbinin gelmesini mi, yoksa Rabbinin bazı mucizelerinin gelmesini mi bekliyorlar? Rabbinin bazı mucizeleri geldiği gün, daha önce emmiş ya da imanı doğrultusunda bir hayır kazana-	Bunların bekledikleri kendilerine meleklerin gelmesi," yahut Rabbin tarafından bütün âyâtıyla kıyametin gelmesi, yahut Rabbin kıyamet âyetlerinden bir takımının gelmesi değil de başka nedir? O gün ki Rabbinin kıyamet âyetlerinden bir takımı gelecektir, evvelce iman etmemiş, ya-	Onlar; hala kendilerine meleklerin gelmesini, yahut Rabbinin veya Rabbinin ayetlerinden birinin gelmesini mi bekliyorlar? Rabbinin ayetleri geldiği gün; kişiyi daha önceden inanamamış veya	Yoksa onlar, meleklerin kendilerine görünmesini mi bekliyorlar yahut (bizzat) Rabbinin veya Ondan bazı (kesin) işaretlerin? (Ama) Rabbinin (kesin) işaretlerinin ortaya çıkacağı Gün iman etmenin, daha önce inanamamış yahut inandığı halde bir hayır yapmamış olan kimseye hiçbir ya-

Kelime	Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	آيَاتٍ=ayetleri لَا يَنْفَعُ=fayda sağlamaz نَفْسًا=kimseye لَمْ تَكُنْ آمَنَتْ=inanmamış أَوْ=daha önce كَسَبَتْ=kazanmamış olan فِي إِيمَانِهَا=imanında قُلْ=de ki إِنَّا=biz de مُنْتَظِرُونَ=beklemekteyiz	mamış olan kimseye o günkü imanı bir fayda sağlamaz. Onlara de ki: «Bekleyin bakalım, biz de bekliyoruz.»	hut imanıyla hiçbir hayır kazanamamış kimseye artık o zamanki iman faide vermeyecek (...Evvelce iman etmemiş kimseye o zamanki imanı, yahut evvelce imanıyla bir hayır kazanmamış kimseye o zamanki hayrı faide vermeyecek). Yâ Muhammed, onlara: "Bekleyin, şüphe yok bizler de beklemekteyiz" de.	imanından bir hayır kazanmamışsa; imanı, ona hiç fayda vermez. De ki: Bekleyin, doğrusu biz de bekleyenlerdeniz.	rarı olmaz. De ki: Bekleyin (öyleyse Ahiret Gününü, ey inançsızlar:) bakın, biz (mümin)ler de bekliyoruz!
6. 159	إِنَّ=gerçekten الَّذِينَ فَرَّقُوا=parça parça edip دِينَهُمْ=dinlerini لَسُنْتَ=senin yoktur مِنْهُمْ=onlarla إِنَّمَا=ancak أَمْرُهُمْ=onların işi إِلَى اللَّهِ=Allah'a kalmıştır ثُمَّ=sonra يُنَبِّئُهُمْ=onlara haber verecektir بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ=yaptıklarını	Dinlerinin öngördüğü inanç ve ümmet birliğini parçalayarak çeşitli akımlara bölünenler ile, senin hiçbir ilişkin yoktur. Onların işi Allah'a kalmıştır. Allah onlara ilerde yaptıklarının akıbetini bildirecektir.	O cemaatler ki dinlerinde ayrılık çıkarıp kol kol olmuşlar, senin onlarla hiçbir ilişigin yok. Onların işlerini muhakabe yalnız Allah'a ait. Ne yaptıklarını O sonra kendilerine haber verecek.	Dinlerini parça parça edenler, bölük bölük olanlar yok mu? Senin onlarla hiçbir alakan yoktur. Onların işi Allah'a kalmıştır. Sonra O, ne yapmakta idiklerini kendilerine haber verecektir.	İnançlarının bütünü lüğünü bozarak gruplara, fırkalara ayrılanlara gelince: onlar için yapabildiğin bir şey yoktur. Unutma, onların işi Allaha kalmıştır: ve zamanı geldiğinde Allah onlara vaktiyle yaptıklarını gösterecektir.
6. 160	مَنْ=kim جَاءَ=getirirse بِالْحَسَنَةِ=iyilik فَلَهُ=ona vardır أَمْثَالَهَا=o(getirdiği)nin عَشْرٌ=on katı وَمَنْ=ve kim جَاءَ=getirirse بِالسَّيِّئَةِ=kötülük فَلَا يُجْزَى=cezalandırılmaz مِثْلَهَا=onun dengi إِلَّا=dışında وَهُمْ=onlar لَا يُظْلَمُونَ=haksızlığa uğratılmazlar	Kim Allah'ın huzuruna bir iyilikle varırsa kendisine on katı verilir. Kim Allah'ın huzuruna bir kötülük ile varırsa sadece onun dengi olan ceza ya çarptırılır. Ne iyilik edenlere, ne kötülük işleyenlere haksızlık edilmez.	Kim bir iyilik getirirse ona on misli sevap var. Kim kötülük getirirse ona da misliyle ceza var. Ve hiçbirine haksızlık edilmek yok.	Kim, bir iyilikle gelirse; ona, onun on katı vardır. Kim de bir kötülükle gelirse; o, ancak misliyle cezalandırılır. Ve onlara haksızlık edilmez.	Kim (Allahın huzuruna) iyi bir iş ve davranışla çıkarsa bu yaptığının on katını kazanacaktır; ama kim de kötü bir fiil ile çıkarsa onun aynıysıyla cezalandırılacaktır; ve kimseye haksızlık yapılmayacaktır.
6. 161	قُلْ=de ki إِنِّي=muhakkak هَدَانِي=beni iletti رَبِّي=Rabbim إِلَى صِرَاطٍ=yola مُسْتَقِيمٍ=doğru دِينًا=dine قِيمًا=dosdoğru مِلَّةً=dinine إِبْرَاهِيمَ=İbrahim'in حَنِيفًا=hanif وَمَا كَانَ=O değildi مِنَ الْمُشْرِكِينَ=ortak koşanlardan	De ki: «Rabbim beni doğru yola, insanların tüm ihtiyaçlarına cevap veren dine, Allah'ın birliğine inanan ve O'na ortak koşanlardan olmayan İbrahim'in inanç sistemine iletti.»	Yâ Muhammed, şöyle de: "Bana Rabbim dosdoğru giden yolu tutturdu, evet dosdoğru dini, İbrahim'in dinini ki İbrahim onu hakka meylederek tutmuştu. Hiçbir zaman da müşriklerden değildi."	De ki: Şüphesiz Rabbim, beni dosdoğru yola iletti. Hanif olan İbrahim'in dinine. Ve o, müşriklerden olmadı.	De ki: Bakın, Rabbim beni düzgün ve saf bir itikad aracılığıyla dosdoğru bir yola yöneltti; her türlü batıldan uzak durarak Allahtan başka şeye ilahlık yakıştıranlardan olmayan İbrahimin yoluna.
6. 162	قُلْ=de ki إِنَّ=şüphesiz صَلَاتِي=benim namazım وَمَحْيَايَ=hayatım وَمَوْتِي=ve ölümüm وَمَاتِي=ve ölümüm إِلَى اللَّهِ=Allah içindir رَبِّ=Rabbi الْعَالَمِينَ=alemlerin	De ki: «benim namazım, ibadetlerim, hayatım ve ölümüm tüm varlıkların Rabbi olan Allah içindir.»	Yâ Muhammed, şöyle de: "Benim namazım, ibadetim, hayatım, meimatım hepsi Rabbul-âlemin olan Allah'ın.	De ki: Muhakkak benim namazım, ibadetlerim, hayatım ve ölümüm alemelerin Rabbi olan Allah içindir.	De ki: Bakın, benim namazım, (bütün) ibadetlerim, hayatım ve ölümüm (yalnızca) bütün alemlerin Rabbi olan Allah içindir,
6. 163	لَهُ=O'nun لَا شَرِيكَ=ortağı yoktur وَبِذَلِكَ=böyle أَمَرْتُ=bana emrolundu وَأَنَا=ve ben أُولَ=ilkimim الْمُسْلِمِينَ=Müslümanların	O'nun ortağı yoktur. Bana böyle emredildi. Ben müslümanların ilkiyim.	O'nun şeriki yok, işte ben bununla emir buyuruldum. İşte ben Allah'ı biliyenlerin ilkiyim."	O'nun hiçbir ortağı yoktur. Ben, böylece emrolundum. Ve ben, müslümanların ilki.	ki Onun uluhiyetinde hiç kimse pay sahibi değildir. Ben böyle emrolundum; ve ben benliklerini Allaha teslim edenlerin (daima) öncüsü olacağım?
6. 164	قُلْ=de ki أَغَيْرَ=ben arayayım? إِلَهِ=Allah أَبْغِي=O'ndan başka رَبًّا=Rab وَهُوَ=O رَبُّ=Rabbi iken كُلِّ شَيْءٍ=herşeyin وَلَا تَكْسِبُ=kazanmaz إِلَّا=başkasını كُلُّ نَفْسٍ=kendisine ait olandan عَلَيْهَا=taşımaz وَلَا تَزِرُ=taşıyan hiç kimse وِزْرَ=bir başkasının أُخْرَى=yükünü إِلَى رَبِّكُمْ=Rabbinizdir ثُمَّ=sonra مَرْجِعُكُمْ=dönüşünüz فَيُنَبِّئُكُمْ=size haber verecektir بِمَا كُنْتُمْ=şeyleri فِيهِ تَخْتَلِفُونَ=ayrılığa düşüğünüz	De ki: «Allah her şeyin Rabbi iken, ben O'ndan başka bir ilâh mı arayayım? Herkesin işlediği kötülüğün sorumluluğu kendisine aittir. Hiç kimse başkasının kötülüğünün sorumluluğunu taşımaz. Sonunda Rabbimize döneceksiniz. O size anlaşmazlığa düşüğünüz meselelerin icyüzünü bildirecektir.	Yâ Muhammed, şöyle de: "Allah bütün mevcûdâtın rabbi iken, hiç ben O'ndan başka rab mi isterim?! Her ferd günahı ancak kendi hesabına kazanır, günah işlemek şânından olan hiçbir ferd başkalarının vebalini yüklenmez. Sonra dönüp Rabbinizin karşısına çıkacaksınız. O sizlere ihtilâf etmekte olduğunuz hakikatleri bildirecek."	De ki: Ben, Allah'tan başka bir Rabb mi arayacağım? Halbuki O; herşeyin Rabbidir. Herkes ne kazanırsa kendine aittir. Yük yüklenen kimse, başkasının yükünü taşımaz. Sonunda dönüşünüz Rabbi-nizdir. Artık O; size ayrılığa düşüğünüz şeyleri haber verecektir.	De ki: Öyleyse, O her şeyin Rabbi iken Allah'tan başka bir Rab mi arayacağım? İnsanların işlediği (kötü) fiiller yalnızca kendilerini ilgilendirir; ve sorumluluk taşıyan hiç kimseye başkasının sorumluluğu yüklenmez. Zamanı geldiğinde hepiniz Rabbinize döneceksiniz: ve o zaman üzerinde ihtilafa düşüğünüz her şeyi size (gerçek haliyle) gösterecektir.
6. 165	وَهُوَ=O'dur الَّذِي جَعَلَكُمْ=sizi yapan خَلَائِفَ=halifeleri الْأَرْضِ=yeryüzünün بَعْضُكُمْ=kiminizi وَرَفَعَ=üstün kılan بَعْضُ=kiminiz فَوْقَ=üzerine دَرَجَاتٍ=derecelerle لِيَبْلُوَكُمْ=sizi denemek için فِي مَا آتَاكُمْ=size verdiği شَيْءٍ=şeylerde وَأَنَّ=doğrusu رَبِّكَ=Rabbin الْعِقَابِ=cezası سَرِيعٌ=çabuk olandır وَأَنَّهُ=ve O لَغَفُورٌ=bağışlayandır رَحِيمٌ=esirgeyendir	Sizi yeryüzünde halife yapan ve verdiği nimetler hakkında sınavdan geçirmek için bazılarınızın derecesini diğer bazılarınızdan üstün kılan O'dur. Hiç şüphesiz Rabbinin cezalandırması gecikmesizdir, aynı zamanda O, bağışlayıcı ve merhametlidir.	O öyle bir Allah ki, sizleri yeryüzünün halifeleri kıldıktan başka, verdiği nimetlerden imtihan için bir kısmınızı, bir kısmınızın derecelerle üst tarafa geçirdi. Şüphesiz yok ki Rabbin ikâbı çok serî, yine şüphesiz yok ki gufranı hadsiz, rahmeti pâyânsız.	Sizi, verdikle-riyle denemek için yeryüzünün halifeleri yapan ve kiminizi kiminize derecelerle üstün kılan O'dur. Şüphesiz yok ki O; Ga-fur, Rahim'dir.	Zira O sizi dünyaya mirasçı yapmış, ve bazıınızı diğerlerine derecelerle üstün kılmıştır ki bahşettiği şeyler aracılığıyla sizi sınavabil-sin. Şüphesiz yok ki Rabbiniz karşılık vermede hızlıdır: ama, unutmayın ki, O gerçekten çok bağışlayıcıdır, rahmet kaynağıdır.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
7. 1	المص =Elif lam mim sad	Elif, Lâm, Mim, Sad	[Elif, Lâm, Mim, Sad].	Elif, Lam, Mim, Sad.	Elif-Lam-Mim-Sad.
7. 2	أَنْزَلَ =indirilen كِتَابٌ =bir Kitaptır إِلَيْكَ =sana فَلَا يَكُنْ =olmasın فِي صَدْرِكَ =göğsünde بِهِ =onunla لِتُنْذِرَ =uyarman وَذِكْرِي =ve öğüt (vermen) لِلْمُؤْمِنِينَ =inananlara	Bu Kur'an, kendisi ile insanları uyarasın ve müminlere öğüt veresin diye sana indirilen bir kitaptır. O halde bu görevi yaparken sakın ruhun sıkılmasın.	Kur'an öyle bir kitap ki, âkıbeti onunla haber vereceksin, mü'minleri onunla irşad edeceksin diye sana indirildi. Onun için sakın bu yüzden kalbin daralmasın (<i>kalbini telaş almasın / sıkıntı almasın</i>). (<i>Kur'an sana indirilmiş bir Kitap olduğu için âkıbeti onunla haber vermen, mü'minleri onunla irşad etmen hususunda sakın kalbin daralmasın...</i>)	Bir kitab indirilmiştir sana. Ondan dolayı göğsünde bir sıkıntı olmasın. Onunla uyarman için. Ve iman edenlere bir öğüt.	(Yücelerden) bir ilahi kelim indirildi sana artık gönlünde bu konuda herhangi bir şüpheye yer verme ki, onunla, (yoldan sapanları) uyarabilesin ve (böylece) inananlara da öğütte bulunabilesin:
7. 3	اتَّبِعُوا =uyun مِنْ رَبِّكُمْ =Rabbinizden وَلَا تَتَّبِعُوا =ve uymayın مِنْ دُونِهِ =O'ndan başka أَوْلِيَاءَ =velilere مَا تَذَكَّرُونَ =öğüt alıyorsunuz	Rabbiniz tarafından size indirilen mesaja uyunuz, O'nun dışında başka dostlar edinip peşlerinden gitmeyiniz. Ne kadar kıt düşüncelisiniz!	Rabbinizden size ne indirilmişse onun arkasından gidin. Yoksa onu bırakıp da dost diye başkalarının arkasından gitmeyin. Sizler nasihatten ne kadar az alıyorsunuz? (<i>...nasihati ne kadar az dinliyorsunuz,? / nasihati ne kadar az tutuyorsunuz?</i>)	Rabbınızdan size indirilene uyun. O'ndan başka dostlara uymayın. Ne de az öğüt dinliyorsunuz.	Rabbinizin katından size indirilene uyun; Ondan başka önderlerin ardından gitmeyin. Ne kadar az tutuyorsunuz aklınızda bunu.
7. 4	وَكَمْ =nice أَهْلَكْنَاهَا =helak ettik فَجَاءَهَا =onlara geliverdi بِأَسْنَأ =azabımız بَيَاتًا =gece yatarlarken أَوْ =yahut هُمْ قَائِلُونَ =gündüz uyurlarken	Biz nice kentleri yokettik. Azabımız, onları, ya geceleyin ya da öğle uykuları sırasında yakalayiverdi.	Bizler ne yurtlar helâk ettik ki, azabımız kendilerine ya geceleyin, ya hut gündüz uykusunda bulunurlarken gelmişti.	Nice kasabalar vardır ki; Biz, onları helak etmişizdir. Geceleyin uyurken, öğleyin dinlenirken, baskınımız gelip çatı onlara.	Biz (baş kaldıran) topluluklardan nicekini, gece vakti ya da güpegündüz dinlenirken ansızın gelip çatan cezaımızla yok etmişizdir.
7. 5	فَمَا كَانَ =kalmadı دَعَاهُمْ =yalvarmaları إِذْ جَاءَهُمْ =onlara geldiğinde بِأَسْنَأ =azabımız إِلَّا =başka أَنْ قَالُوا =demelerinden إِنَّا =biz gerçekten كُنَّا ظَالِمِينَ =zalimlermişiz	Azabımıza uğradıkları andaki tek feryadları «Biz gerçekten zalimdik» demekten ibaret oldu.	Hem onlara azabımız gelince bütün feryatları (<i>çığlıkları / yalvarmaları / niyazları / duaları</i>) "itiraf ederiz ki, bizler gerçekten zâlimdik!" demelerinden başka bir şey değildi.	Baskınımız geldiği zaman, çağırışları: Biz gerçekten zâlimlerdendik, demekten başka birşey olmadı.	Ve cezamız başlarında koptuğu zaman, kendi kendilerine, vah bize! Biz gerçekten zalim kimselerdik! demekten başka söyleyecek sözleri olmamıştır.
7. 6	فَلَنَسْأَلَنَّ =soracağız الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ =elçi gönderilmiş olanlara وَلَنَسْأَلَنَّ =soracağız الْمُرْسَلِينَ =gönderilen elçilere	Kendilerine peygamber gönderilenleri de peygamberleri de sorguya çekeceğiz.	Bizler kendilerine peygamber gönderilen ümmetlere ne yaptıklarını kat'iyen soracağımız gibi, gönderdiğimiz peygamberlere de kat'iyyen soracağız.	Andolsun ki; kendilerine peygamber gönderilmiş olanlara da soracağız, peygamber olarak gönderilenlere de.	Ve bu yüzden, kendilerine (ilahi) bir mesaj gönderilen herkesi, hiç şüphesiz, (Yargı Gününde) hesaba çekeceğiz. Ve yine hiç şüphesiz mesajla gönderilenleri(n kendilerini) de hesaba çekeceğiz.
7. 7	فَلَنَقُصَّنَّ =ve elbette anlatacağız عَلَيْهِمْ =onlara بِعِلْمٍ =bilgi ile وَمَا كُنَّا =biz زِيرًا =değiliz وَمَا غَانِبِينَ =onlardan uzak	Onlara olup bitenleri bilgimize dayanarak kesinlikle bir bir anlatacağız. Zira onlar hiçbir zaman bilgi alanımız dışında kalmamışlardı.	Sonra olanı biteni kendilerine bilerek haber vereceğiz (<i>hikaye edeceğiz</i>). Evet, Bizler onlardan gaip de değildik.	Andolsun ki; onlara bilerek anlatacağız, zaten gaibler de değildik.	Ve sonra kendilerine mutlaka (yapıp ettikleri hakkındaki) bilgimizi açacağız: çünkü hiçbir zaman (onlardan) uzak değildik.
7. 8	وَالْوَزْنُ =tartı يَوْمَئِذٍ =o gün فَمَنْ =kimin الْحَقُّ =tam doğrudur تَقُلْتُ =ağır gelirse مَوَازِينُهُ =tartıları هُم =onlar فَأُولَئِكَ =işte الْمُفْلِحُونَ =kurtulanlardır	O gün tam doğru tartı vardır. Kimlerin tartıları ağır çekerse, onlar kurtuluşa ermişlerdir.	İşte hak olan tartı o gündü tartı. Kimin hasenâtı ağır basarsa, hani felâha erenler yok mu, işte onlar o felâha erenlerdir. (<i>Kimin hasenâtı ağır basarsa, hani felâha erenler yok mu, işte bunlar onlar.</i>)	Tartı, o gün haktır. Kimin terazisi ağır basarsa; işte onlar, felaha erenlerin kendileridir.	Ve ölçme-tartma işi o Gün dosdoğru gerçekleşecek; ve tartıda (doğru ve yararlı davranışlarının) yükü ağır gelenler; işte böyleleridir mutluluğa erişecek olanlar;
7. 9	وَمَنْ =kimin خَفَّتْ =hafif gelirse مَوَازِينُهُ =tartıları فَأُولَئِكَ =işte onlar da الَّذِينَ خَسِرُوا =ziyana sokanlardır أَنْفُسَهُمْ =kendilerini بِمَا كَانُوا =ötürü بِآيَاتِنَا =ayetlerimize يُظْلَمُونَ =haksızlık etmelerinden	Kimlerin tartıları hafif kalırsa, onlar ayetlerimiz karşısında ta-kındıkları zalimce tutumları yüzünden kendilerini mahvetmiş olurlar.	Kimin hasenâtı hafif gelirse bunlar da âyetlerimizi inkâr eylemeleri dolayısıyla nefislerine yazık eden kimselerdir.	Kimin de tartısı hafif gelirse; işte onlar da ayetlerimize zulmeder oldukları için kendilerini ziyana uğratmış olanlardır.	Oysa, tartıda yükü hafif çekenler; işte, mesajlarımıza inatla karşı çıkmaları yüzünden kendilerini bedbahtlığa sürükleyecek olanlar da bunlardır.
7. 10	وَلَقَدْ =doğrusu مَكَّنَّاكُمْ =biz sizi yerleştirdik فِي الْأَرْضِ =yeryüzünde وَجَعَلْنَا =verdik لَكُمْ =size مَعَاشٍ =geçimlikler فِيهَا =orada فَلْيَلَا =ne kadar da az مَا تَشْكُرُونَ =şükrediyorsunuz	Size yeryüzünde yurt sağladık, orada size çeşitli geçim kaynakları başışladık. Ne kadar az şükrediyorsunuz!	Görüyorsunuz ya, şu sizleri yeryüzüne yerleştirdikten başka orada sizler için geçinecek esbâbı âmâde kıldık, sizler ne kadar az şükrediyorsunuz?	Andolsun ki; sizi, yeryüzüne yerleştirdik. Ve size orada geçimlikler yarattık. Ne de az şükrediyorsunuz.	Evet, (ey insanlar), sizi yeryüzüne gerçekten (bolluk içinde) yerleştirdik ve size orada geçiminizi sağlayacak şeyler verdik: (Hal böyleken) ne kadar az şükrediyorsunuz!
7. 11	وَلَقَدْ =andolsun خَلَقْنَاكُمْ =sizi yarattık ثُمَّ =sonra صَوَّرْنَاكُمْ =size biçim verdik ثُمَّ =sonra da قُلْنَا =dedik لِلْمَلَائِكَةِ =meleklerle اسْجُدُوا =secde edin لِآدَمَ =Adem'e إِلَّا =hariç لَمْ يَكُنْ =o olmadı إِبْلِيسَ =İblis مِنَ السَّاجِدِينَ =secde edenlerden	Sizi yarattık, arkasından belirli bir biçime soktuk, sonra meleklerle «Adem'e secde edin!» dedik. İblis dışında hepsi secde etti. Sadece o secde edenlerden olmadı.	Hem Bizler böyle sizi yarattıktan sonra her birinize bulduğunuz sureti verdik. Daha sonra meleklerle "Âdem'e secde edin" dedik. İblis'ten başkası hemen secdeye vardılar. O, secde edenlerden olmadı.	Andolsun ki; sizi yarattık, sonra size şekil verdik, sonra da meleklerle dedik ki: Adem'e secde edin. Hemen secde ettiler. Ancak İblis müstesna. O, secde edenlerden olmadı.	Evet, gerçekten de sizi yarattık, sonra size biçim verdik; ve sonra meleklerle: Adem'in önünde secde edin! dedik. Bunun üzerine, İblis'in dışında, onlar(ın hepsi) secde ettiler; (bir tek) o secde edenlerin arasında yer almadı.
7. 12	قَالَ =dedi مَا =nedir? مَنْعَكَ =seni alıkoyan إِذْ =zaman أَلَّا تَسْجُدَ =secde etmekten	Allah İblis'e Secde etmeni emrettiğinde seni secde etmekten alıkoyan ne oldu? dedi. O da «Ben ondan	"Şu Ben sana emretmişken, böyle seni secdeden alıkoyan nedir?" buyurdu. "Ondan hayır!ym, beni ateşten yarattın, onu	Buyurdu ki: Sana emretmişken secdeden seni alıkoyan nedir? Dedi ki: Ben ondan	(Ve Allah): Sana emrettiğim zaman dedi, seni secde etmekten alıkoyan neydi? Ben ondan üstünüm, diye cevap verdi (İblis),

Kelime	Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	أَمَرْتُكَ=sana emrettiğim قَالَ=dedi أَنَا=ben خَيْرٌ=hayırlıyım مِنْهُ=ondan خَلَقْتَنِي=beni yarattın مِنْ نَارٍ=ateşten وَخَلَقْتَهُ=onu ise yarattın مِنْ طِينٍ=çamurdan	üstünüm, beni ateşten, onu ise çamurdan yarattın» dedi.	ise çamurdan yarattın" dedi.	daha hayırlıyım; beni ateşten yarattın, onu ise çamurdan yarattın.	(çünkü) beni ateşten yarattın, onu balçıktan.
7. 13	قَالَ=dedi فَاهْبِطْ=öyle ise in مِنْهَا=oradan فَمَا يَكُونُ لَكَ=senin haddin değildir أَنْ تَتَكَبَّرَ=büyüklük taslamak فَاخْرُجْ=çık فِيهَا=orada إِنَّكَ=çünkü sen مِنَ الصَّاعِرِينَ=aşağılıklardansın	Allah ona o halde in oradan, orada büyüklük taslamak haddine düşmedi. Çık dışarı, sen alçağın birisin, dedi.	"Öyle ise oradan in! Senin orada serkeşlik etmen (başkaldırman / kendini büyük görmen) olamaz! Haydi çık ki sen kat'iyyen zilletle mahkûm olmuşlardansın!" buyurdu.	Buyurdu ki: Öyle ise: İn oradan, artık büyükmek sana düşmez. Hemen çık sen alçaklardansın.	(Allah): Madem öyle, haydi in o bulunduğun (konum)dan; çünkü orada (o bulunduğu konumda) büyüklük taslaman yakışık almaz! Çık git artık; gerçekten, aşağılanmış kimselerden oldun sen!
7. 14	قَالَ=dedi أَنْظِرْنِي=bana süre ver إِلَى=kadar يَوْمٍ=güne يُبْعَثُونَ=tekrar dirilecekleri	İblis, «Bana insanların tekrar dirilecekleri güne kadar mühlet ver» dedi.	"Diriltilecekleri güne kadar bana mühlet ver" dedi.	Dedi ki: Bana, onların tekrar dirilecekleri güne kadar mühlet ver.	(İblis): Bana, herkesin ölümden kaldırılacağı Güne kadar zaman ver dedi.
7. 15	قَالَ=dedi ki إِنَّكَ=haydi sen مِنَ الْمُنْظَرِينَ=süre verilmişlerdensin	Allah «Sen mühlet verilenlerden birisin» dedi.	"Haberin olsun ki mühlet verilenlerdensin" buyurdu.	Buyudu ki: Sen mühlet verilmişlerdensin.	(Ve Allah): Tamam, sen artık mühlet verilen kimselerden oldun diye buyurdu.
7. 16	قَالَ=dedi فَبِمَا=karşılık أَغْوَيْتَنِي=beni azdırmaya لَأَقْعُدَنَّ=ben de oturacağım لَهُمْ=onlar(ı saptırmak) için صِرَاطَكَ=senin yolunun üstüne الْمُسْتَقِيمَ=doğru	İblis dedi ki; «Beni kışkırtıp sapıklığa düşürdüğün için, andolsun ki, doğru yolun üzerinde pusu kurup insanların yolunu keseceğim.	"Öyle ise beni azdırmaya karşılık yemin ederim ki ben de onları saptırmak için Senin dosdoğru giden yolunun üzerinde oturacağım.	Dedi ki: Öyleyse beni azgınlığa mahkûm ettiğin için ben de andolsun ki; Senin dosdoğru yolun üzerinde onlara karşı duracağım.	(Bunun üzerine İblis): Madem ki, benim yoldan çıkmamı istedin dedi, ben de, gidip senin doğru yolunun üzerinde onlar için pusuya yatacağım,
7. 17	ثُمَّ=sonra لَا تَبَيِّنْهُمْ=onlara sokulacağım مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ=önerilerden وَمِنْ خَلْفِهِمْ=arkalarından وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ=sağlarından وَعَنْ شِمَالِهِمْ=sollarından وَلَا تَجِدْ=ve bulmayacaksın أَكْثَرَهُمْ=çoklarını شَاكِرِينَ=şükredenlerden	Sonra onların, arkalarından, sağlarından, sollarından onlara sokulacağım da çoğunluğunu şükreder bulamayacaksınız.»	Daha sonra önerilerinden, arkalarından, sağlarından, sollarından çare yok onlara sokulacağım. Sen de çoğunluğu şükredici bulmayacaksın" dedi.	Sonra andolsun ki; onların önerilerinden, arkalarından, sağlarından ve sollarından geleceğim. Ve Sen, onların çoğunluğu şükreder bulmayacaksın.	ve hem açıktan açığa, hem de akılların ermediği yol ve yöntemlerle, sağlarından sollarından sokulacağım onlara: Ve sen onlardan çoğunu nankör kimseler olarak bulacaksın.
7. 18	قَالَ=buyurdu اُخْرُجْ=haydi çık مِنْهَا=oradan مَذْمُومًا=yerilmiş مَذْخُورًا=ve kovulmuş olarak لَمَنْ=andolsun kim تَبِعَكَ=sana uyarsa مِنْهُمْ=onlardan لَأَمْلَأَنَّ=dolduracağım جَهَنَّمَ=cehennemi مِنْكُمْ=sizin أَجْمَعِينَ=hepinizden	Allah dedi ki; «Çık oradan yerilmiş ve kovulmuş olarak! Andolsun ki, insanlardan kim sana uyarsa, onları ve sizi birlikte cehenneme dolduracağım.»	"Oradan [mez-mum] olarak, matrud olarak çık! Onlardan kim sana uyarsa haberiniz olsun ki, kasem ederim ki, cehennemini hepimizle dolduracağım!" buyurdu.	Buyudu ki: Çık oradan, alçak ve kovulmuş olarak. Andolsun ki; onlardan kim, sana tabi olursa; cehennemi bütün sizden dolduracağım.	(Ve Allah): Defol, (bulunduğun) o yerden, gözden düşmüş ve kovulmuş olarak! (Ve) onlardan sana uyacak olanlara gelince hiç şüpheleniz olmasın, cehennemi topluca sizinle dolduracağım!
7. 19	وَيَا=ey أَدَمُ=Adem اسْكُنْ=durun وَزَوْجَكَ=ve eşin أَنْتَ=sen فَكَلَا=yiyin الْجَنَّةَ=cennette مِنْ حَيْثُ=yerden شِئْتُمَا=dilediğiniziz وَلَا تَقْرَبَا=fakat yaklaşmayın هَذِهِ=şu الشَّجَرَةَ=ağaca فَتَكُونَا=yoksa olursunuz مِنَ الظَّالِمِينَ=zalimlerden	Ey Adem, sen ve eşin cennette oturunuz, istediğinizi nerede bulursanız yiyiniz. Yalnız şu ağaca yaklaşmayın. Yoksa zalimlerden olursunuz.	Âdem'e de: "Ey Âdem! Eşinle beraber cennette otur (sen de, eşin de cennette otur). Her ikiniz dilediğinizden yeyin, yalnız şu ağaca yaklaşıp da nefsiniz zulmedenlerden olmayın (yalnız şu ağaca yaklaşmayın ki sonra nefsiniz zulmedenlerden olursunuz)" buyurdu.	Ey Adem; sen ve eşin cennette otur. İkiniz de dilediğinizden yeyin. Şu ağaca yaklaşmayın, sonra zalimlerden olursunuz.	Ve (Sana gelince) Ey Adem, sen ve eşin, yerleşin bu bahçede; ve yiyin, neyi gönlünüz çekerse; ama sakın şu ağaca yaklaşmayın, yoksa zalim kimselerden olursunuz!
7. 20	فَوَسْوَسَ=derken fısıldadı لَهُمَا=onlara الشَّيْطَانُ=şeytan لِيُبَيِّنَ=göstermek için لَهُمَا=kendilerine مَا وَوَرِي=çirkin yerlerini عَنْهُمْ=onların مِنْ سَوَاتِهِمَا=kendilerinden gizlenmiş وَقَالَ=dedi مَا نَهَاكُمَا=sizi men etti رَبُّكُمَا=Rabbiniz عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ=şu ağaçtan إِلَّا=sırf أَنْ تَكُونَا=olursunuz diye أَوْ=ya da مَلَكَينِ=ikiniz de birer melek تَكُونَا=olursunuz diye مِنَ الْخَالِدِينَ=ebedi kalıcılardan	Fakat şeytan, gözlerinden saklı tutulan ayıp yerlerini meydana çıkarmak amacı ile onlara şu sözleri fısıldadı. Rabbiniz, ya melek olmayasınız ya da burada sürekli kalacakların arasına katılmayasınız diye size bu ağacı yasakladı.	Bunun üzerine kendilerinden örtülmüş bulunan gizli yerlerini yine kendilerine aşikar etmek için şeytan onlara telkinde bulundu. "Rabbiniz sizi sonunda ya birer melek olursunuz, yahut ebediyen kalanlardan olursunuz diye bu ağaçtan men etti, başka sebepten değil" dedi.	Derken şeytan ayıp yerlerini kendilerine göstermek için ikinize de vesvese verdi ve dedi ki: Rabbiniz, sizi başka bir şey için değil, ancak iki melek veya ebedi kalanlardan olmanızı önlemek için yasaklamıştır.	Bunun üzerine, Şeytan, onlara, (o ana kadar) farkında olmadıkları çıplaklıklarını göstermek amacıyla fısıldayıp: Rabbinizin sizi bu ağaçtan uzak tutması, yalnızca, siz ikiniz melekler (gibi) olmayasınız ya da sonsuza kadar yaşayamayasınız di-yedir dedi.
7. 21	وَقَاسَمَهُمَا=ve onlara yemin etti لَكُمْ=size إِنِّي=elbette ben أَلْمِنُ النَّاصِحِينَ=öğüt verenlerdenim d িয়ে	Onlara ‘Ben gerçekten sizin iyiliğinizi istiyorum’ diye yemin etti.	"Hem iyi bilin ki ben sizin hayrınızı isteyenlerdenim" diye her ikisine yemin etti.	Ve; doğrusu ben size öğüt verenlerdenim, diye ikisine yemin etti.	Ve onlara: Ben gerçekten sizin iyiliğinizi isteyen biriyim diye de and verdi.
7. 22	فَدَلَاهُمَا=böylece onları aldatarak بِغُرُورٍ=aşağı sarkıttı فَلَمَّا ذَاقَا=tadınca الشَّجَرَةَ=ağac(ın meyvasını) لَهُمَا=kendilerine بَدَتْ=görüldü سَوَاتِهِمَا=çirkin yerleri	Böylece onları aldatarak alta düşürdü. Ağacın meyvesinden tadar tadmaz, ayıp yerleri meydana çıktı. Bunun üzerine cennet yaprakları ile örtünmeye koyuldular. Rabbleri onlara	Kendilerini aldatarak mevkilerinden indirdi. Bunlar ağacı tadar tatmaz gizli yerleri kendilerine aşikar oldu da üzerine cennet yapraklarından örtmeğe başladılar. Mabudları da onlara şöyle nida etti: "O gördüğünüz	Böylece onların ikisini de baştan çıkarıp aldattı. Ağaçtan tadınca ayıp yerleri kendilerine göründü. İkisi de kendilerini cennetin yapa-rağıyla örtmeye başladılar.	Ve böylece onları yanıltıcı düşüncelerle yönlendirdi. Fakat o ikisi, sözü geçen ağacın meyvesinden tadar tatmaz birden çıplaklıklarının farkına vardılar; ve bahçeden topladıkları yapraklarla üzerlerini örtmeye koyul-

Kelime	Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
7. 23	وَرَطَفًا=ve başladılar يَخْصِفَان=üst üste yamayıp örtmeğe عَلَيْهِمَا=üzerlerine مِنْ وَرَقٍ=yapraklarını الْجَنَّةِ=cennet وَنَادَاهُمَا=onlara ünedi رَبُّهُمَا=Rableri أَلَمْ أَنهَكُمَا=ben sizi men etmedim mi? عَنْ تِلْكَ الشَّجَرَةِ=o ağaçtan لَكُمَا=size وَأَقُلْ=ve demedim mi? الشَّيْطَانُ=şeytan إِنَّ=şüphesiz لَكُمْ=sizin için عَدُوٌّ=düşmandır مُبِينٌ=apaçık	şöyle seslendi: Ben size o ağacı yasaklamamış mıydım, şeytanın açık düşmanınız olduğunu size söylememiş miydim?	nüz ağaçtan Ben sizi nehy etmemiş miydim? Sonra haberiniz olsun ki şeytan her ikinizin açıktan açığa hasmıdır dememiş miydim?"	Rabbları da onlara: Ben sizi o ağaçtan men' etmedim mi? Ve şeytan size apaçık bir düşmandır, demedim mi? diye nida etti.	dular. Bunun üzerine Rableri onlara (şöyle) seslendi: Ben sizi o ağaçtan menedip de, 'Şeytan sizin gerçekten apaçık düşmanınızdır dememiş miydim?.
7. 23	رَبَّنَا=dediler قَالَا=dediler ظَلَمْنَا=biz zulmettik وَإِنْ=eğer أَنفُسَنَا=kendimize لَنَا=bizi أَلَمْ تَغْفِرْ=bağışlamazsan وَتَرْحَمَنَا=ve bize acımasan لَنَكُونَنَّ=muhakkak oluruz مِنَ الْخَاسِرِينَ=ziyana uğrayanlardan	Adem ile eşi dedi ki; «Ey Rab-bimiz, biz kendimize zulmettik, eğer bizi bağışlamaz, bize acımasan kesinlikle hüsrana uğrayanlardan oluruz.»	"Yâ Rabbe'l-âlemîn! Bizler nefislerimize zulmettik, Sen bizleri bağışlamaz, Sen bizlere acımasan hüsrana düşenlerden olacağımızda şüphe yok!" dediler.	İkisi dediler ki: Rabbimiz; kendimize zulmettik. Eğer bizi bağışlamazsan ve bize merhamet etmezsen; muhakkak ki biz, hüsrana uğrayanlardan oluruz.	O ikisi: Ey Rabbimiz! Biz kendimize yazık ettik; bizi bağışlamaz ve bize merhamet etmezsen, hiç şüphesiz, kaybedenlerden olacağız! dediler.
7. 24	اهْبِطُوا=inin قَالَ=buyurdu بَعْضُكُمْ=bir kısmınız لِبَعْضٍ=diğerinize عَدُوٌّ=düşman olarak وَلَكُمْ=sizin gerekmektedir فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde وَمَتَاعٌ=geçinmeniz إِلَى حِينٍ=bir süreye kadar	Allah dedi ki, «Oradan aşağıya ininiz, şeytan ile siz birbirinizin düşmanısınız, sizler belirli bir süre yeryüzünde barınacak geçineceksiniz.»	"Birbirlerinizin hasmı olduğunuz halde hepiniz inin! Sizlere yeryüzünde bir zaman için birleşerek dirilikten nasip almak var (... <i>de tuzağa düşürmesin, aldatmasın.</i>)" buyurdu.	Buyurdu ki: Kimimiz kiminize düşman olarak inin. Sizin için yeryüzünde bir müddet yerleşip kalmak ve geçinmek vardır.	(Allah): İnin, (bundan böyle) birbirinize düşman olarak! dedi, yeryüzünde bir süre için konacak bir yurt ve geçiminizi sağlayacak şeyler bulacaksınız.
7. 25	فِيهَا=orada قَالَ=dedi تَحْيَوْنَ=yaşayacaksınız وَفِيهَا=ve orada تَمُوتُونَ=öleceksiniz وَمِنْهَا=ve yine oradan يُخْرِجُونَ=çıkarılacaksınız يَا=Ey	Orada yaşayacak, orada ölecek ve tekrar diriltilerek oradan çıkarılacaksınız.	"Orada yaşayacaksınız, orada öleceksiniz, sonra da oradan diri olarak çıkarılacaksınız" buyurdu.	Buyurdu ki: Orada yaşar, orada ölüp ve oradan çıkarılırsınız.	Orada yaşayacak ve öleceksiniz diye ekledi, ve (Kıyamet Günü) oradan (diriltilip) çıkarılacaksınız!
7. 26	آدَمَ=Adem بَنِي=oğulları قَدْ=muhakkak أَنْزَلْنَاهُ=indirdik عَلَيْكُمْ=size لِبَاسًا=giysi يُؤَارِي=örtecek سَوَاتِكُمْ=çirkin yerlerinizi وَرِيثًا=süslenecek elbise النَّقْوَى=takva وَلِبَاسٌ=giysisi ذَلِكَ خَيْرٌ=en iyisidir ذَلِكَ=işte bu(nlar) اللَّهُ=Allah'ın مِنْ آيَاتٍ=ayetlerindendir لَعَلَّهُمْ=belki يَذَكَّرُونَ=düşünüp öğüt alırlar	Ey insanoğulları, size ayıp yerlerinizi örtecek ve süslenmenizi sağlayacak elbiseler gönderdik. Takva elbisesi bunlardan daha hayırlıdır. Bu Allah'ın ayetlerinden biridir. Olaki, düşünüp ders alırlar.	Ey Âdem oğulları! Bakın sizlere hem gizlenecek yerlerinizi örtecek libas indirdik, hem ziynet indirdik. Takvâ libasına gelince, o hepsinden hayırlı, işte bu Allah'ın âyetlerinden biri. Umulur ki anılarları da ibret alırlar.	Ey ademoğulları; size çirkin yerlerinizi örtecek bir giyimlikle, bir de sizi süsleyecek elbise gönderdik. Takva örtüsü ise daha hayırlıdır. Bunlar; Allah'ın ayetlerindendir. Belki onlar öğüt alırlar.	Ey Ademoğulları! Size yücelerden, hem çıplaklığınızı örtesiniz diye, hem de bir görkem-güzellik nesnesi olarak giyim kuşam (yapma bilgisini) bahsettik; ama Allah'a karşı sorumluluk bilinci örtüsü her şeyin üstündedir. İşte bunda (da) Allahın ayetlerinden biri var ki, insanoğlu belki ders alır.
7. 27	آدَمَ=Adem بَنِي=oğulları يَا=Ey لَا يَقْنَنُكُمْ=sizi de bir belaya düşürmesi كَمَا= gibi الشَّيْطَانُ=şeytan أَخْرَجَ=çıkardığı أَبَوَيْكُمْ=ana babanızı مِنَ الْجَنَّةِ=cennetten يَبْنِزُ عَنْهُمَا عَنْهُمَا=soyarak لِبَاسَهُمَا=elbiselerini لِيُرِيَهُمَا=onlara göstermek için سَوَاتِهِمَا=çirkin yerlerini إِنَّهُ=muhakkak وَقَبِيلُهُ=ve kabilesi مِنْ حَيْثُ=yerden لَا تَرَوْنَهُمْ=sizin onları göremeyeceğini إِنَّا=muhakkak جَعَلْنَا=biz yaptık الشَّيَاطِينِ=şeytanları أَوْلِيَاءَ=dostları لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ=inanmayanların	Ey insanoğulları, şeytan ana-babanızı elbiselerinden soyundurup ayıp yerlerini meydana çıkararak cennetten çıkardığı gibi sizleri de ayartıp tuzağa düşürmesin. Sizin şeytanı ve adamlarını göremeyeceğiniz yerlerden onlar sizi görürler. Biz şeytanları inanmayanlara dost yaptık.	Ey Âdem oğulları! Sakın şeytan sizleri de belâyâ uğratmasın! (sizleri <i>de tuzağa düşürmesin, aldatmasın.</i>) Nasıl ki kendilerinin gizli yerlerini kendilerine âşikâr etmek için babanızla ananızı üzerinden libaslarını soyarak cennetten çıkarmıştı. İyi bilinki onun hem kendisi, hem kabilesi, sizlerin kendilerini görmediğiniz bir zamanda sizleri görüyorlar. Bizler şeytanları iman etmeyenlerin yârânı kıldık.	Ey ademoğulları, şeytan, ana ve babanızı ayıp yerlerini kendilerine göstermek için elbiselerini soyarak nasıl cennetten çıkardıysa; sakın size de bir fitne yapmasın. O da, taraftarları da sizin onları görmediğiniz yerden sizi görürler. Biz, şeytanı; iman etmeyenlerin velileri yaptık.	Ey Ademoğulları! Tıpkı atalarınızın cennetten çıkarılmalarına yol açtığı gibi, Şeytanın sizi de ayartmasına izin vermeyin: (Allah'a karşı sorumluluk bilincinin benzediği) örtülerden yoksun bırakmıştı o. Muhakkak ki o ve avnesi, onları hiç fark edemeyeceğiniz yerde ve biçimde sizi (de) pusuda bekliyor! Gerçek şu ki Biz, (içtenlikle ve doğru bir biçimde) inanmayanların yanına-yakınına (her türden) şeytani güçler ve kuvvetler yerleştirdik;
7. 28	فَعَلُوا=onlar yaptıkları وَإِذَا=zaman قَالُوا=dediler فَاحِشَةً=bir kötülük عَلَيْهَا=bu yolda وَجَدْنَا=bulduk وَاللَّهُ=Allah أَبَاءَنَا=balaramızı بِهَآ=bunu قُلْ=de اللَّهُ=Allah إِنَّ=muhakkak لَا يَأْمُرُ=emretmez بِالْفَحْشَاءِ=kötülüğü أَنقُولُونَ=mi söylüyorsunuz? عَلَى=karşı مَا=şeyler لَا تَعْلَمُونَ=bilmediğiniz	Onlar bir kötülük işlediklerinde 'Biz atalarımızdan böyle gördük, böyle yapmamızı emreden Allah'dır' derler. Onlara de ki; Allah kötülük işlemeyi emretmez. Allah adına bilmediğiniz bir şeyi mi söylüyorsunuz?	Pek çirkin bir günah işleyince "Atalarımızı bunu işler bulduğumuz gibi Allah da onu bizlere emretti" diyorlar.	Onlar; bir hayasızlık yaptıkları zaman: Biz atalarımızı da onun üzerinde bulduk. Allah da bize onu emretti, dediler. De ki: Allah; hiçbir zaman hayasızlığı emretmez. Siz, bilmediğiniz şeyi Allah'a karşı mı söylüyorsunuz?	Ve (bunun içindir ki) ne zaman utanç verici bir iş işlesemiz, biz atalarımızı da bu işi yapar bulduk; hem, Allah emretmiştir bunu bize derler hemen. De ki: Bakın, Allah asla utanç ve tiksinti veren işleri emretmez. Siz, yoksa hakkında hiçbir şey bilmediğiniz bir şeyi mi Allah'a yakıştıyorsunuz?
7. 29	أَمَرَ=emretti قُلْ=de ki	De ki; «Rabbim bana ölçülü ve dengeli olmayı	Yâ Muhammed, şöyle de: "Rabbim bana adli emretti,	De ki: Rab-bim, adaleti emretti. Her	De ki: Benim Rab-bim (yalnızca) doğru olanın yapılma-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
رَبِّي=Rabbim	بِالْقِسْطِ=adaleti	emretti. Her secde yerinde ve anında tüm varlığınıza O'na yönelerek müş-riklikten tama- men arınmış bir bağlılıkla O'na dua ediniz. Sizi ilkin yarattığı gibi yine O'na döne- ceksiniz.»	sizler mescitlerin hepsinde yüzleri- ni yalnız O'na dö- nün. Hem O'na ibadeti, dine yalnız sübhânîsi için sarı- larak edin. İlkin siz- leri nasıl vücuda getirdiyse yine öyle dönüp geleceksi- niz."	secde yerinde yüzlerinizi ona doğrultun. Ve dinde ancak kendisine muhlisler ola- rak yalvarın. İlk önce sizi yarattığı gibi yine O'na döndürülecek- siniz.	sını emretmiştir; ve (O sizden) kulluğu- nuzu göstermek üzere giriştiğiniz her türlü eylemde bütün varlığınızı or- taya koymanızı ve içten bir inançla yalnız ve sadece Ona bağlanarak Kendisine yalvarıp yakarmanızı (ister). Başlangıçta nasıl sizi yaratan Oysa, döneneğiniz kimse de Odur:
7. 30	فَرِيقًا=bir topluluğu هَدَى=doğru yola iletti وَفَرِيقًا=bir topluluğa da حَقَّ=hak oldu عَلَيْهِمْ=üzerlerine الضَّلَالَةُ=sapıklık إِنَّهُمْ=çünkü onlar اتَّخَذُوا=tuttular الشَّيَاطِينِ=şeytanları أَوْلِيَاءَ=dostlar اللَّهُ=Allah'tan مِنْ دُونِ=başka وَيَحْسَبُونَ=ve sanıyorlar أَنَّهُمْ=kendilerinin de مُهْتَدُونَ=doğru yolda olduklarını	Allah, insanların bir kesimini doğ- ru yola iletti, bir kesimi de sapık- lığı haketti. Çün- kü onlar Allah'ı bir yana bıraka- rak şeytanları dost edindiler ve (buna rağmen) doğru yolda ol- duklarını sani- yorlar.	Bir takımlarına doğru yolu tuttu- du, bir takımları da dalâli hakettiler. Çünkü onlar Allah'ı bırakarak şeytanla- rı yârân edindiler (şeytanlara yâr ol- dular). Yine de kendilerini doğru yolu tutmuş sani- yorlar.	Bir kısmını hi- dayete erdirdi, bir kısmına da sapıklık hak oldu. Çünkü onlar; Allah'ı bırakıp şey- tanları kendi- lerine dostlar edindiler. Ve onlar; kendile- rinin doğru yolda oldukla- rını sanıyor- lardı.	O, (sizden) bazıla- rını doğru yola yö- nelterek onurlandı- racak; ama bazıla- rı(nız) için de doğru yoldan sapmak ka- çınılmaz olacak: Çünkü, bakın, on- lar Allahı bırakıp (kendi) kötü dürtü- lerini kendilerine dost edinecekler, hem de böylelikle doğru yolu bulmuş olduklarını sana- rak!
7. 31	يَا=Ey أَدَمَ=Adem بَنِي=oğulları خُذُوا=alın زِينَتَكُمْ=süs(lü, güzel giysiler)inizi عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ=her مَسْجِدٍ=mesci(de gidişiniz)de وَكُلُوا=iyinin وَأَشْرَبُوا=için وَلَا تُسْرِفُوا=fakat israf etmeyin لَا يُحِبُّ=sevmesiz إِنَّهُ=çünkü O الْمُسْرِفِينَ=israf edenleri	Ey insanoğulları, her mescide giri- şinizde güzel el- biseler giyiniz. Yiyiniz, içiniz, fa- kat israf etmeyin- iz. Çünkü Allah israf edenleri sevmez.	Ey Âdem oğulları! Her mescit için te- mimz libaslar giyin, bir de yeyin, için, yalnız israfa var- mayın ki, Allah is- rafa varanlardan hoşnut olmaz.	Ey ademoğul- ları; her mes- cide güzel el- biselerinizi gi- yinerek gidin; yeyin için ama israf etmeyin. Çünkü O; israf edenleri sev- mez.	Ey Ademoğulları! (Allaha) kulluk ol- sun diye yapıp etti- ğiniz her işte ken- dinize çekidüzen verin; (serbestçe) yiyin için, fakat sa- çıp savurmayın: (çünkü) kuşku yok ki, O savurganları sevmez!
7. 32	قُلْ=de ki مَنْ=kim حَرَّمَ=haram etti اللَّهُ=Allah'ın السُّسُ=süsü الَّتِي أَخْرَجَ=çıkardığı لِعِبَادِهِ=kulları için وَالطَّيِّبَاتِ=ve güzel قُلْ=de ki مِنَ الرِّزْقِ=rızıkları الَّذِينَ آمَنُوا=inanenlarındır O=هي فِي الْحَيَاةِ=dünya الدُّنْيَا=dünya خَالِصَةً=yalnız onlarındır الْقِيَامَةِ=kıyamet يَوْمَ=günü de كَذَلِكَ=işte böyle نُقْصِلُ=biz açıklıyoruz لِقَوْمٍ=bir topluluk için الْآيَاتِ=ayetleri بِالْعَمَلِ=bilen	De ki; «Allah'ın kullarının yararı- na sunduğu gü- zellikleri ve temiz yiyecekleri kim haram etti? De ki; Bunlar, dünya hayatında mü- minler içindir kı- yamet günü ise sadece onların- dır, biz ayetleri- mizi bilenlere böyle ayrıntılı bi- çimde açıklıyo- ruz.»	"Allah'ın kendi kul- ları için meydana getirdiği ziyneti ile rızkın pâk olanları kim haram kıl- mış?" dedikten sonra şöyle söyle: "Bunlar kıyamet günü, yalnız iman edenlerin olmakla beraber dünya ha- yatında da kendile- rine helâl." Bizler idrâki olan ümmet- ler için âyâtımızı böyle ayrı ayrı bil- diririz.	De ki: Allah'ın kulları için çı- kardığı zineti ve temiz rızık- ları kim haram kılmış? De ki: Bunlar, dünya hayatında iman edenler içindir. Kıya- met günü ise yalnız onlara tahsis edilmiş- tir. Biz, ayetle- rimizi bilen bir kavim için böylece uzun uzun açıklarız.	De ki. Allahın kulla- rı için yarattığı gü- zelliği, rızkın iyisini, temizini yasakla- yan kim? De ki: Bunlar dünya ha- yatında imana erenler için (meş- ru)durlar; Kıyamet Gününde ise yal- nızca onlara özgü olacaklardır. Anla- ma-kavrama yete- neği olan insanlar için bu mesajları Biz işte böyle açık dile getiriyö- ruz!
7. 33	قُلْ=de ki إِنَّمَا=kesinlikle رَبِّي=Rabbim حَرَّمَ=haram etmiştir الْفَوَاحِش=fuhuşları مَا ظَهَرَ مِنْهَا=gerek açığını وَمَا بَطَّنَ=gerek kapalıısını وَالْإِثْمَ=günahı وَالْبَغْيَ=ve saldırmayı الْحَقَّ=haksız يَعْرِى=yere وَأَنْ تُشْرِكُوا=ve ortak koşmayı بِاللَّهِ=Allah'a مَا=bir şeyi لَمْ يُنْزَلْ=indirmedigi بِهِ=hakkında سُلْطَانًا=hiçbir delil وَأَنْ تَقُولُوا=ve söylemenizi عَلَى=hakkında اللَّهُ=Allah مَا=şeyler لَا تَعْلَمُونَ=bilmediğiniz	De ki; «Allah sa- dece açık gizli bütün kötülükle- ri, günahı, hak- sız saldırıyı, Al- lah'ın hakkında hiçbir delil indir- mediği şeyleri O'na ortak koş- manızı ve Allah hakkında bilme- diklerinizi söyle-meyi haram kıl- dı.	Yâ Muhammed, şöyle de: "Rabbim yalnız bütün şena- atleri, açığını, gizli- sini, sonra her türlü günah ile haksız yere zulmü, daha sonra kendilerine tapmanız için Al- lah'ın hiçbir zaman hüccet indirmedigi şeyleri Allah'a şe- rik koşmanızı, bir de Allah'a karşı bilmediğinizi söy- lemenizi haram buyurdu, başkasını değil."	De ki: Rab- bım, açığıyla, gizlisiyle tüm hayasızlıkları, Al- lah'a şirk koşmanızı ve Allah'a karşı bilmediğiniz şeyleri söyle- menizi haram kılmıştır.	De ki: Doğrusu, Rabbim, yalnızca, açık ya da gizli, utanç verici davra- nışları, günahı(n her çeşidini), (baş- kasının elindeki) haksız yere göz dikmeyi, Allahtan başkasına hakkın- da hiçbir delil in- dirmedigi halde tanrısâl nitelikler yakıştırmanızı ve bilmediğiniz şeyi Allaha izafe etme- nizi yasaklamıştır.
7. 34	أُمَّةٍ=her وَلِكُلِّ أَجَلٍ=bir süresi vardır أَجَلُهُمْ=süreleri فَإِذَا جَاءَ=gelince لَا يَسْتَأْخِرُونَ=ne geri kalırlar بِأَنَّهُمْ=ne de öne geçterler وَلَا يَسْتَفْهِمُونَ=ne de öne geçterler	Her toplumun belirlenmiş bir eceli vardır. Ecelleri geldiğin- de onu ne bir an erteleyebilirler ve ne de bir an öne alabilirler.	Her ümmet için mukadder bir za- man var. Zamanla- rı! gelince bir an bi- le gecikmedikleri gibi, ondan evvel de gidemezler.	Her ümmetin bir eceli var- dır. Ecelleri gelince; ne bir an geri kalır, ne de bir an ileri gidebilir- ler.	Ve her toplım için bir vade belirlen- miştir: Öyle ki, va- deleri dolduğunda onu bir tek an ol- sun, ne geciktirebi- lirler ne de öne alabilirler.
7. 35	يَا=ey أَدَمَ=Adem بَنِي=oğulları رُسُلًا=elçiler إِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ=size gelip مِنْكُمْ=kendi içinizden يَقْصُوتُونَ=anlattıkları zaman عَلَيْكُمْ=size آيَاتِي=ayetlerimi اتَّقُوا=korunup فَمَنْ=kimselere وَأَصْلَحْ=uslanan فَلَا خَوْفَ=korku yoktur عَلَيْهِمْ=üzerlerine وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ=ve onlar üzülmeyec eklerdir	Ey insanoğulları, size sizden olan peygamberler gelerek, ayetle- rimi açıkladıkları zaman kimler kötülüklerden sakınıp kendile- rini düzeltirlerse, onlar için artık korku sözkonusu değildir ve onlar üzülmeyez de.	Ey Âdem oğulları! Kendi içinizden olmak üzere sizle- re Benim âyâtımı okuyacak pey- gamberler gelir de kim onlara isyan- dan çekinir ve salâhın yolunu tu- tursa, işte öyleleri- ne ne korku var, ne de hüzün göre- cekler.	Ey ademoğul- ları; içinizden size ayetleri- mizi anlatan peygamberler gelince, her kim ki sakınıp düzelirse; artık onlar için bir korku yoktur ve onlar üzü- lecek de değil- lerdir.	Ey Ademoğulları! Size kendi aranız- dan benim mesaj- larımı ileten elçiler geldiğinde, kimler ki Bana karşı so- rumluluk bilinci du- yar ve kendilerini düzeltirlerse, işte onlar için korku yok; onlar üzülmeyec- kecekler de;
7. 36	وَالَّذِينَ كَذَّبُوا=yalanlayıp	Ayetlerimizi ya- lanlayanlar, on-	Âyetlerimize yalan- diyen, iman kibirle-	Ayetlerimizi yalanlayıp on-	ama ayetlerimizi yalanlamaya kal-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
بَيَاتِنَا=ayetlerimizi وَأَسْتَكَبَرُوا=büyüklenenler عَنْهَا=onlara karşı أَصْحَابُ النَّارِ=ateş هُمْ=onlar فِيهَا=orada خَالِدُونَ=sürekli kalacaklardır	lara burun kıvıranlar ise, orada ebedi kalmak üzere cehennemliktirler.	rine dokunan kim-selere gelince, işte bunlar cehennemlikler ki orada ebediyen kalacaklar.	lara karşı büyüklük taslayanlar; işte onlar ateşliklerdir. Onlar orada temelli kalıcıdırlar.	kanlar ve onlara kibirle tepeden bakanlar, işte orada kalmak üzere, ateşe girecek olanlar böyleleridir!
7. 37 فَمَنْ أَظْلَمُ=kim olabilir? daha zalim مِمَّنْ أَفْتَرَى=kimseden uyduran عَلَى اللَّهِ=Allah'a كَذِبًا=yalan أَوْ ya da كَذَّبَ=yalanlayan بِآيَاتِهِ=O'nun ayetlerini أُولَئِكَ=onlara يَنَالُهُمْ=erişir نَصِيبُهُمْ=nasipleri حَتَّى=nihayet إِذَا جَاءَتْهُمْ=gelince رُسُلَنَا=elçilerimiz يَتَوَفَّوهُمْ=canlarını alırken قَالُوا=diyecekler أَيْنَ=hani nerede? مَا كُنْتُمْ=olduklarınız تَدْعُونَ=yalvarmış مِنْ دُونِ اللَّهِ=başkasına أَلَاهٍ=Alah'tan قَالُوا=dediler عَنَّا=bizden وَشَهِدُوا=ve şahidlik ettiler عَلَى أَنْفُسِهِمْ=kendi أَنَّهُمْ=kendilerinin كَانُوا=olduklarına كَافِرِينَ=kâfir	Allah adına yalan uydurandan ya da O'nun ayetlerini yalanlayanlardan daha zalim kim olabilir? Onlara kitaptaki payları erişir. Sonunda canlarını almak üzere elçilerimiz yanlarına geldiklerinde kendilerine 'Allah'ın dışında taptığınız putlar hani nerede? deyince, Koyup gittiler bizi' derler. Böylece kâfir olduklarına dair kendileri şahitlik ederler.	Kendi uydurduğu yalanı Allah'a isnat eden, yahut Allah'ın ayetlerine yalan diyen adamdan daha zâlimi kim olabilir? İşte bunların ezelde yazılı bulunandan nasipleri (ezelde yazılı nasipleri) kendilerine erişecek, nihayet meleklerimiz yanlarına varıp ruhlarını kabzederken "Hani yazılı bulunandan nasibi nerede?" diye sorarlar. "Bizi bıraktılar da kayboldular" derler. Kâfir bulundukları hakkında kendi aleyhlerine şahit olurlar.	Allah'a karşı yalan uyduran veya O'nun ayetlerini yalan sayanlardan daha zalim kim vardır? İşte onlara; kitabdaki payları erişecektir. Nihayet, elçilerimiz canlarını almak üzere onlara geldiklerinde; diyeceklerdir ki: Allah'tan başka tapar olduklarını nerede? Onlar da derler ki: Onlar, bizi bırakıp kaçtılar. Ve onlar, kendi aleyhlerine gerçekten kâfir olduklarına şahadet ederler.	Kendi asılsız uydurmalarını Allaha yakıştıran ya da Allahın ayetlerini yalanlamaya kalkışan kimselerden daha zalim kim olabilir? Onlara (hayatta) nasip olarak her ne ki yazılmışsa kendilerini bulacaktır; ta ki, canlarını almak için elçilerimiz gelip (de) onlara: Hani, nerde Allah'tan başka çağırıp durduğunuz varlıklar? deyinceye kadar. Ve (günahkarlar): Bizi yüzüstü bıraktılar! diye karşılık verecekler; ve (böylece), hakkı inkar eden kimseler oldukları konusunda kendi aleyhlerine tanıklık etmiş olacaklar.
7. 38 ادْخُلُوا=(Allah) buyurdu girin فِي أُمَمٍ=topluluklarıyla beraber قَدْ خَلَتْ=geçen مِنْ قَبْلِكُمْ=sizden önce وَالْإِنْسِ=cin كُلَّمَا=her فِي النَّارِ=ateşin içine أُمَّةٌ=ümmet أُخْتَهَا=yoldaşına لَعَنَتْ=lanet etti إِذَا=zaman حَتَّى=nihayet فِيهَا=orada جَمِيعًا=hepsi toplandığı قَالَتْ=dediler ki أُخْرَاهُمْ=sonrakiler لَأُولَٰهُمُ=öncekiler için رَبَّنَا=Rabbimiz هُؤُلَاءِ=bunlar أَصْلَحُونَا=bizi saptırdılar عَذَابًا=bunlara ver قَاتِيَهُمْ=bunlara ver بِرَّكَاتٍ=bir kat daha عَذَابٍ=ateşten لِكُلِّ=hepsi için vardır وَلَكِنْ=ama بِرَّكَاتٍ=bir kat fazla لَا تَعْلَمُونَ=siz bilmezsiniz	Allah onlara «Sizden önce gelip göçen cin ve insan toplulukları yanında cehenneme giriniz» der. Her cehenneme giren topluluk yoldaşına lânet okur. Sonunda hepsi biraraya gelince sonrakiler, kendilerinden öncekiler için «Ey Rabbimiz, bizi bunlar yoldan çıkardı, onun için bunlara bir kat daha fazla cehennem azabı çektir» derler. Allah da onlara «Herbirinizin azabı ikiye katlanmıştır, ama bilmiyorsunuz.»	"İnsden, cinden sizlerden önce geçmiş ümmetlerle beraber olarak ateşe girin!" buyurur. Her ümmet girdikçe kardeş olan diğer ümmete lânet okur. Nihayet hepsi birden orada buluşunca sondakiler, öncekileri gösterirler de, "Yâ Rabbe'l-âlemîn! İşte şunlar bizleri yoldan çıkardı, onun için kendilerine ateş azabını iki kat ver!" derler. "Herbirinize iki kat azap var, lâkin bilmiyorsunuz!" buyurur.	Buyurdu ki: Sizden önce geçmiş cinn ve insan topluluklarıyla girin ateşe. Her ümmet girdikçe; yoldaşına la'net eder. Nihayet hepsi birbiri ardından orada toplanınca; sonrakiler öncekiler için derler ki: Rabbimiz; işte bizi bunlar saptırdı. Onun için bunlara katmerli azab ver. Buyurur ki: Hepiniz Evet, dediler. Bunun üzerine aralarında bir münadi: Allah'ın la'neti; zalimlerin üzerinedir, diye seslendi.	(Bunun üzerine Allah): Katılın öyleyse, ateşe sizden önce gömülüp giden görünmeyen varlıklar ve insanlar guruhuna! (Ve) bir guruh (ateşe) girerken her seferinde kendi yandaşlarına lanet edecek; o kadar ki, onların hepsi, birbiri ardından oraya doluştuğlarında, sonrakiler önden gidenler için (şöyle) diyecek: Ey Rabbimiz! Bizi yoldan çıkaran işte bunlardı: öyleyse, onlara ateşle iki kat azap ver! Allah: Her biriniz iki kat azaba müstehaksınız ama bunu bilmiyorsunuz diye cevap verecek buna.
7. 39 وَقَالَتْ=dediler ki أُولَٰهُمُ=öncekiler de لَأُخْرَاهُمْ=sonrakilere فَمَا كَانَ=yok عَلَيْنَا=bize لَكُمْ=sizin مِنْ فَضْلٍ=bir üstünlüğünüz قَدُوفُوا=o halde siz de tadın الْعَذَابِ=azabı بِمَا=karşılık كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ=kazandıklarınıza	Öncekiler de, kendilerinden sonrakilere, «Sizin de bizden bir farkınız yoktu. O halde siz de işlediğiniz kötülüklerin karşılığı olan azabı çekiniz» derler.	Öndekiler ise sondakilere "Sizin de bize üstün gelecek tarafınız görülmedi, kazandığınız vebalin azâbını tadın da görün!" derler.	Öncekiler de sonrakilere: Sizin bizden bir üstünlüğünüz yoktur. Öyleyse ne kazandıysanız karşılığı olan azabı tadın, derler.	Ve öncekiler, sonrakilere şöyle diyecek: Demek ki, hiçbir bakımdan bizden üstün kimseler değildiniz! Öyleyse, yaptığınız bütün o kötülükler için, tadın bu azabı!
7. 40 إِنَّ=şüphesiz الَّذِينَ كَذَّبُوا=yalanlayan بِآيَاتِنَا=bizim ayetlerimizi وَأَسْتَكَبَرُوا=ve kibirlenenler var ya عَنْهَا=onlara لَا تَفْتَحُ=açılmayacak أَبْوَابُ=kapıları لَهُمْ=onlara السَّمَاءِ=gök وَلَا يَدْخُلُونَ=ve onlar giremeyeceklerdir حَتَّى=kadar الْجَنَّةِ=cennete يَلْجَ=geçinceye الْخِطَابِ=deliğinden فِي سَمِّ=iğne وَكَذَلِكَ=işte böyle نَجْزِي=cezalandırırız الْمُجْرِمِينَ=suçluları	Ayetlerimizi yalanlayanlar ve onlara burun kıvrıyanlar var ya, gökyüzü kapıları yüzlerine açılmaz ve deve, iğne deliğinden geçemedikçe cennete giremezler. Biz ağır suçluları işte böyle cezalandırırız.	Âyetlerimize yalan diyenler, onlara imanı kibirlerine yediremeyenler bilsinler ki, göklerin kapıları kendilerine açılmayacağı gibi, deve iğnenin deliğinden geçemediği için onlar da cennete giremeyecekler, bizler mücrimleri cezaya böyle çarparız.	Muhakkak ki ayetlerimizi yalan sayıp onlara karşı büyüklük taslayanlara; işte onlara, göğün kapıları açılmaz ve onlar; deve iğne deliğinden geçinceye kadar cennete de giremezler. Biz, suçluları işte böyle cezalandırırız.	Gerçek şu ki, Ayetlerimizi yalanlamaya kalkışan ve onlara tepeden bakan kimselere göğün kapıları açılmayacaktır; ve onlar, halatın iğne deliğinden geçememesinden daha kolay giremeyecekler cennete. Günaha gömülüp gidenleri Biz işte böyle cezalandırırız.
7. 41 لَهُمْ=onlar için vardır مِنْ جَهَنَّمَ=cehennemden مِهَادٌ=bir döşek وَمِنْ فَوْقِهِمْ=ve üstlerinde de غَوَاشٍ=(ateşten) örtüler وَكَذَلِكَ=işte böyle	Onlara bir cehennem döşegi ile üzerlerini örtecek bir cehennem yorganı verilir. Biz zalimleri işte böyle cezalandırırız.	Cehennem onların hem döşekleri olacak, hem örtüleri. Bizler zâlimleri cezaya böyle çarparız.	Onlar için cehennemde bir döşek ve üstlerine de örtüler vardır. Biz, zalimleri işte böyle cezalandırırız.	Cehennem onların hem dinlenme yeri hem de örtüleri olacak; zalimleri Biz işte böyle cezalandırırız.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	نَجْرِي=cezalandırınız الظَّالِمِينَ=zalimleri				
7. 42	وَالَّذِينَ آمَنُوا=inanıp وَعَمِلُوا=yapanlar الصَّالِحَاتِ=iyi işler لَا نُكَلِّفُ=ki yüklemeyiz نَفْسًا إِلَّا=başkasını وُسْعَهَا=gücünün yettiğinden أَصْحَابُ=halkıdır أُولَئِكَ=işte onlar الْجَنَّةِ=ennet هُمْ=onlar فِيهَا=orada خَالِدُونَ=ebedi kalacaklardır	İman edip iyi ameller işleyenlere gelince biz hiç kimseye gücünün yeteceğinden fazla yüklemeyiz. Onlar orada ebedi olarak kalmak üzere cennetliklerdir.	İman ederek salâh işleyenlere gelince -ki bizler kimseye tâkatinden ilerisini tekelif kılmayız- işte bunlar cennetliklerdir, orada ebediyen kalacaklar. "Hamdolsun o Allah'a ki, bu gayeye varan yolu bizlere tutturmuş, o tutturmasaydı bizler bu yolu tutabilecek değildik. Doğrusu Rabbimizin peygamberleri bizlere hakkı tebliğ etmişler" diyecekler. Bunun üzerine "İşte sizlere va'd edilen cennet ki işlediğiniz pâk işlerin karşılığı olarak ona vâris oldunuz!" diye kendilerine nida edilecek.	İman edip te salih ameller işleyenlere gelince; Biz, hiç kimseye gücünün yeteceğinden baika-sını yüklemeyiz. İşte onlar, cennetliklerdir. Onlar orada temelli kalıcıdırlar.	Ama imana erişen, doğru ve yararlı işler yapan kimseler -(ki) şüphesiz, Biz kimseye taşıyabilecek yükten fazlasını yüklemeyiz- işte, ebediyyen kalmak üzere cennete girecek olan bunlardır;
7. 43	وَنَزَعْنَا=çıkarıp atmışızdır مَا=ne varsa فِي صُدُورِهِمْ=göğüslerinden مِنْ غِلٍّ=kinden (tasadan) تَجْرِي=akmaktadır مِنْ تَحْتِهِمْ=altlarından وَقَالُوا=dediler الْأَنْهَارُ=ırmaklar لِلَّهِ=Allah'a الْحَمْدُ=hamdolsun الَّذِي هَدَانَا=lütfedip bizi getiren لِهَذَا=buraya وَمَا كُنَّا=biz bunu لِنَهْتَدِي=bulamazdık لَوْلَا أَنْ هَدَانَا=bizi getirmeseydi لَقَدْ=muhakkak اللَّهُ=Allah جَاءَتْ=getirmişler رُسُلٌ=elçileri رَبَّنَا=Rabbimizin بِالْحَقِّ=gerçeği وَنُودُوا=onlara seslenildi أَنْ تَلْكُمُ=işte size الْجَنَّةَ=cennet أَوْرَثْتُمُوهَا=o size miras verildi بِمَا=karşılık كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ=yaptıklarınıza	Kalplerindeki kin, kıskançlık kalıntılarını sökülüp atmışlardır. Ayaklarının altında ırmaklar akar. Onlar şöyle derler; Bizi bu derece erdiren Allah' a hamdolsun. Eğer Allah bize yol göstermeseydi, biz kendiliğimizden bu dereceye eremezdik. Belli ki, Rabbimizin peygamberleri bize gerçeği getirmişlerdi, onlara şöyle seslenilir; İşte size cennet, işlediğiniz iyi amellerin karşılığı olarak onu hakettiniz.	Birbirlerine karşı besledikleri kini sinelerinden sökülüp atacağız. Ayaklarının altından ırmaklar akacak da, "Hamdolsun o Allah'a ki, bu gayeye varan yolu bizlere tutturmuş, o tutturmasaydı bizler bu yolu tutabilecek değildik. Doğrusu Rabbimizin peygamberleri bizlere hakkı tebliğ etmişler" diyecekler. Bunun üzerine "İşte sizlere va'd edilen cennet ki işlediğiniz pâk işlerin karşılığı olarak ona vâris oldunuz!" diye kendilerine nida edilecek.	Göğüslerinde kinden ne varsa sökülüp atmışızdır. Altlarından ırmaklar akar ve derler ki: Hamdolsun Allah'a ki; bizi buna hidayet etti. Eğer Allah bizi hidayete erdirmemiş olsaydı, biz hidayete erecek değildik. Andolsun ki; Rabbimizin peygamberleri hakkı getirmişlerdir. Onlara: Yapmakta olduklarınızdan dolayı mirasçısı kılındığınız cennet işte budur, diye seslenilir.	(ki, oraya girmeden önce) onların içinde (takılıp kalmış) olabilecek düşünce ya da duygu türünden uygunsuz ne varsa silip atacğız; orada önlerinde dereler- ırmaklar çağıldayacak; ve onlar: Bütün övgüler, bizi bu (bahtıyarlığa) eriştiren Allaha yatkışır; çünkü eğer O bize yol göstermeseydi biz asla doğru yolu bulamazdık! Ve Rabbimizin elçileri bize gerçekten de doğruyu söylemişler! diyecekler. Ve (bir ses): İşte geçmişte edip eyledikleriniz sayesinde kazandığınız cennet, bu! diye yankılanacak
7. 44	وَنَادَى=seslendi أَصْحَابُ=halkı أَصْحَابُ=halkına النَّارِ أَنَا=ateş قَدْ=muhakkak وَجَدْنَا=biz bulduk مَا وَعَدْنَا=bize vadettiğini رَبَّنَا=gerçek فَهَلْ وَجَدْتُمْ=siz de buldunuz mu? مَا وَعَدْنَا=size vadettiğini رَبِّنَا=gerçek قَالَوا=dediler نَعَمْ=evet فَأَذِنَ=ve ünledi مُؤَدِّنٌ=bir ünleyici أَنْ=diye اللَّهُ=Allah'ın لَعْنَةُ=laneti عَلَى=üzerine olsun الظَّالِمِينَ=zalimlerin	Cennetlikler, cehennemliklere seslenerek, «Biz Rabbimizin bize vadettiklerini gerçekleştirmiş bulduk, siz de Rabbimizin size yönelik vaadlerini gerçekleştirmiş buldunuz mu?» derler. Cehennemlikler «evet» derler. Bu sırada aralarından biri yüksek sesle şöyle bağıırır, «Allah' ın lâneti zalimlerin üzerine olsun.»	(44-45) Cennette olanlar cehennemde olanlara (cennete girenler, cehenneme girenlere / cennetlikler cehennemliklere) şöyle seslenirler: "Rabbimiz bizlere ne va'd buyurduysa bizler onu hak bulduk. Sizler de Rabbimiz ne va'd buyurduysa hak buldunuz mu?" Onlar da: "Evet" derler. Bunun üzerine bir münâdi çıkar, "Allah'ın lâneti o zâlimlerin üzerine olsun ki hem Allah'ın yolundan alıkoyarlar, hem o yolun eğri bûğrû olmasını isterler. Sonra kendileri âhiretin de münkiridirler."	Cennet ashabı, cehennem ashabına: Rabbimizin bize va'dettiğini hak bulduk. Siz de Rabbimizin size va'dettiğini hak buldunuz mu? diye seslenecekler. (Beriki- ler): Ah, evet! diye karşılık verecekler. Bunun üzerine içlerinden bir ses haykırarak: Allahın laneti, zalimlere elverir, rinedir, diye seslendi.	Ve cennetlikler, ateşliklere, Rabbimiz bize ne söz verdiyse, bütünüyle gerçekleştirmiş bulduk; ya siz, siz de Rabbimizin size vaat ettiği şeyi gerçekleştirmiş buldunuz mu? diye seslenecekler. (Beriki- ler): Ah, evet! diye karşılık verecekler. Bunun üzerine içlerinden bir ses haykırarak: Allahın laneti, zalimlere elverir, rinedir, diye seslendi.
7. 45	يَصُدُّونَ=menedip الَّذِينَ=onlar ki عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ=Allah'ın وَيَبْغُونَهَا=onu isterler وَهُمْ=ve onlar عِوَجًا=eğriltmek بِالْآخِرَةِ=ahireti de كَافِرُونَ=inkâr ederlerdi	Onlar insanları Allah yolundan alıkoyarlar, onu eğri göstermeye yeltenirler ve ahirete de inanmazlar.	“ “ “	Onlar ki; Allah'ın yolundan alıkoyarlar ve onu eğriltmek isterler. Ve onlar; ahireti de inkar edenlerdir.	onlar ki, başkalarını Allahın yolundan çevirirler ve onu eğri, dolambaçlı göstermeye çalışırlar; ve onlar ki ahiret hayatının gerçek olduğunu kabule yanaşmazlar!
7. 46	وَبَيْنَهُمَا=iki taraf arasında حِجَابٌ=bir perde vardır وَعَلَى=ve üzerinde de الْأَعْرَافِ=A'raf رِجَالٌ=erkekler vardır كُلًّا=hepsini يَعْرِفُونَ=taniyan بِسِيمَاهُم=yüzlerindeki işaretleriyle وَنَادَا=ve seslendiler الْجَنَّةِ=cennet أَصْحَابُ=halkına عَلَيْكُمْ=size سَلَامٌ=selam أَنْ=diye لَمْ يَدْخُلُوهَا=cennete girmemiş وَهُمْ=fakat onlar يَطْمَعُونَ=beklemektedirler	İki taraf arasında bir set ve bu setin tepelerinde her iki grubu simalarından tanıyan kimseler vardır. Cennete girememiş, fakat gireceklerini bera- man bu kimseler cennetliklere «selâmun aleyküm» diye seslenirler.	Aralarına perde çekilir. A'raf'ın üstünde ise bunların herbirini simalarından (nişanelerinden) tanıyan adamlar bulunuyor. Bunlar arzu etmeleriyle beraber cennete girmedikleri halde "Allah'ın selâmı üzerinize olsun!" diye cennetliklere nida ederler.	İki taraf arasında bir perde vardır. A'raf üzerinde de her birini simalarıyla tanıyan adamlar vardır. Cennetliklere: Size selam olsun, diye seslenirler. Bunlar, henüz girmeyen, ama ıman kimselerdir.	Bu iki taraf arasında bir engel bulunacaktır. Ve orada, (hayattayken) kendilerine (eğri ile doğruyu) ayırt edebilme yetisi bahşedilmiş, onların her birini taşıdığı belirtiden tanıyan kimseler olacaktır. Ve (girmek için) can attıkları halde cennete (henüz) girmemiş olan bu kimseler cennetliklere: Size selam olsun diye seslenecekler.
7. 47	وَأِذَا=zaman صُرِفَتْ=çevrildiği أَبْصَارُهُمْ=gözleri تَلْقَاءَ=tarafına النَّارِ=ateş أَصْحَابُ=halkı رَبَّنَا=Rabbimiz قَالُوا=dediler لَا تَجْعَلْنَا=bizi bulundurma مَعَ=beraber الْقَوْمِ=toplulukla الظَّالِمِينَ=zalim	Bunların bakışları, cehennemliklere doğru kaydırılınca da «Ey Rabbimiz, bizi zalimler ile biraraya getirme!» derler.	Gözleri cehennemdekilere dö- nünce de "Yâ Rabbe'l-âlemîn! Bizleri nefsin- e zulmetmiş insan- larla beraber kıl- ma!" derler.	Gözleri cehennem ashabından tara- fa çevriline- de; Rabbimiz, bizi zalimler gûruhu ile be- raber bulundurma, derler.	Ve bakışlar ateş yolcularına doğru çevrilince: Ey Rabbimiz, bizi şu zalim insanları arasına katma! diyecekler.
7. 48	وَنَادَى=ünleyerek أَصْحَابُ=halkı الْأَعْرَافِ=A'raf	Bu tepelerdeki- ler, simalarından tanıdıkları bazı azılı kâfirlere de şöyle seslenirler.	Sonra A'raftakiler simalarından tanıdıkları birtakım adamlara haykırarak "Ne servet gibi,	A'raf ashabı; simalarıyla tanıdıkları adamlara seslenirler: Toplu-	Ve (hayattayken) bu ayırt etme yeti- sine sahip olanlar, görünüşlerinden (günahkar oldukla-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
رَجَالًا=birtakım adamlara يَعْرِفُونَهُمْ=tanıdıkları يَقَالُوا=dediler ki بِإِسْمَائِهِمْ=yüzlerinden مَا أَغْنَى=hiçbir yarar sağlamadı عَنْكُمْ=size جَمْعُكُمْ=topluluğunuzun وَمَا=ne de كُنْتُمْ=size تَسْتَكْبِرُونَ=büyüklük taslamanız	«Ne kalabalığı-nız ve ne de şı-marmanıza yo-laçan güçleriniz size yarar sağ-lamadı.»	hadem haşem gibi şeyler toplama-nızın, ne de ibadul-laha karşı kurul-manızın (hakkın kabulünü azameti-nizi sığdıramama-nızın) faidesini gö-rebildiniz!	luğunuz, top-ladığınız mal ve büyüklük taslamalarınız size fayda vermedi, der-ler.	rını) çıkardıkları kimselere: Ne sağ-ladı size diye ses-lenecekler, mal-dan, (mülkten) bi-riktirmeniz; geçmi-şinizle o boş ku-rumlanmanız?
7. 49 أَهْوَلَاءَ=bunlar mıydı? الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ=yemin ettiğiniz kimseler لَا يَنْتَهِمُ=onları erdirmeyecek diye بِرَحْمَةِ اللَّهِ=Allah الْجَنَّةَ=cennete ادْخُلُوا=girin لَا خَوْفَ=korku yoktur عَلَيْكُمْ=artık size وَلَا=ve değilsiniz تَخْزَنُونَ=üzülecek de أَنْتُمْ=siz	Allah onları hiç-bir rahmete er-dirmez diye hak-larında yemin ederek küçüm-sediğiniz kimse-ler bunlar mıydı? Bu arada Allah onlara «Giriniz cennete, sizin için hiçbir korku sözkonusu değil artık, hiç üzül-meyeceksiniz» der.	Allah onları kat'iy-en rahmetine eriştirmez diye ka-sem ettikleriniz bunlar mıydı?" de-dikten sonra beriki-lerine "Girin cen-nete, sizin için ne korku var, ne de keder göreceksi-nizi!" diyecekler.	Bunlar mıydı ki; kendilerini Allah'ın rah-metine erdir-meyeceğine yemin etmişti-niz. Girin cen-nete; size hiç bir korku yok-tur ve sizler üzülecek de değilsiniz.	Bir vakit hakların-da, 'Allah rahmetini asla böylelerine ulaştırmaz! diye kestirip attığınız kimseler, işte bun-lar, (bu onurlandı-rılmış kimseler) mi? (Oysa, bakın, şimdi onlara:) girin cennete; size korku yok, hüzün de duymayacaksınız! (diye sesleniliyor).
7. 50 وَنَادَى=ve seslendiler النَّارَ=ateş أَصْحَابَ=halkı الْجَنَّةَ=cennet أَصْحَابَ=halkına أَنْ=diye أَفِيضُوا=biraz da akıtın عَلَيْنَا=bizim üzerimize أَوْ=veya مِمَّا رَزَقَكُم=size verdiği rızıkdan اللَّهُ=Allah'ın قَالُوا=dediler ki إِنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah حَرَّمَهُمَا=bu ikisini haram etmiştir عَلَى الْكَافِرِينَ=kâfirlere	Cehennemlikler cennetliklere Bi-ze biraz su ya da Allah'ın size sunduğu yiye-ceklerden biraz bir şeyler ikram ediniz? diye ses-lenirler. Cennet-likler ise «Allah her ikisini de kâfirlere haram kıldı» derler.	(50-51) Cehen-nemdekiler de cennettekilere "Ya suyunuzdan yahut Allah'ın sizleri merzûk ettiği ni-metlerden biraz da bizim üzerimize dökün!" diye haykı-racaklar. Berikiler-se "Allah dinlerinizi oyun yerine, oyun-cak yerine koyan, dünya hayatı ken-dilerini aldatan kâfirler için onları haram buyurdu" diyecekler. İşte kendileri nasıl bu-günlerine kavuşa-caklarını unuttular-sa, nasıl Bizim âyetlerimizi tanı-mamakta bulundu-larsa, biz de kendi-lerini bugün öylece unuturuz.	Cehenenm ashabı; cen-net ashabına: Sudan veya Allah'ın size verdiği rızıkdan biraz da bize akıtın, diye seslenirler. Onlar da der-se ki: Doğrusu Allah; onları kâfirlere ha-ram kıldı.	Ve ateşin yarenleri, cennetliklere: Üze-rimize biraz su dö-kün, yahut Allahın size bahşettiği (cennet) azık-lar(ın)dan (atın bi-ze)! diye seslene-cekler. (Berikiler:) Doğrusu, Allah, gerçeği inkar eden-leri her ikisinden de yoksun kılmıştır;
7. 51 الَّذِينَ=onlar ki اتَّخَذُوا=yerine koydular لَهُمْ=bir eğlence دِينَهُمْ=dinlerini وَلَعِبًا=ve oyun وَوَعَرَّثَهُمْ=ve kendilerini aldattı الدُّنْيَا=dünya الْحَيَاةَ=hayatı فَالْيَوْمَ=bugün نَنْسَاهُمْ=biz de onları unuturuz كَمَا=gibi نَسُوا=unuttukları لِقَاءَ=karşılaşacaklarını وَمَا=bu هَذَا=günleriyle يَوْمِهِمْ=günleriyle بِآيَاتِنَا=ayetlerimizi كَانُوا=ettikleri يَجْحَدُونَ=bile bile inkâr	Onlar dinlerini oyun ve eğlence yerine koydular, dünya hayatı kendilerini baş-tan çıkardı. On-lar nasıl bu gün-ler ile karşılaşa-caklarını unuttu-lar ve ayetlerimi-zi ısrarla yalan-ladırlarsa, bugün de biz onları unutuyoruz.	“ “ “	Onlar ki; dinle-rini alayla eğ-lenceye aldı-lar. Dünya ha-yatı da kendi-lerini aldattı. İşte onlar; bu günlerine ka-vuşmayı nasıl unutmuşlar idiye, ayetiğin katmerlidir. Ne var ki bilmez-siniz. lerimizi nasıl bilerek inkar etmişler idiye; Biz de bugün onları öylece unutu-ruz.	o kimseler ki, dün-ya hayatına kapılıp eğlenceyi ve geçici zevkleri dinleri ha-line getirmişlerdi. diye karşılık vere-cekler. (Ve Allah:) Onlar bu (Hesap) gününün gelip ça-tacağını nasıl gö-zardı edip unuttular ve ayetlerimizi na-sıl inkar ettilerse biz de bugün onları öyle gözardı ede-ceğiz diyecek,
7. 52 وَلَقَدْ=gerçekten جِئْنَاكُمْ=onlara getirdik بِكِتَابٍ=bir Kitap فَصَلَّنَاهُ=göre عَلَى=göre هُدًى=yol gösterici وَرَحْمَةً=ve rahmet olan لِقَوْمٍ=bir toplum için يُؤْمِنُونَ=inanan	Biz onlara, ilme dayalı ayrıntılı açıklamalarla donattığımız, müminlere doğru yol kılavuzu ve rahmet olan bir kitap (Kur'an) gönderdik.	Onlara öyle bir Ki-tap indirdik ki, için-de hükümlerimizi bilerek ve iman eden kavim için hi-dayet ve rahmet olarak tafsil etik (Onlara öyle bir Ki-tap indirdik ki iman eden kavim için hi-dayet ve rahmet olmak üzere hü-kümlemimizi onun içinde bilerek tafsil ettik).	Andolsun ki; Biz, onlara ki-tab indirdik. Onu bilgiye dayanarak uzun uzun açıkladık. İna-nan bir kavim için hidayet ve rahmet olarak.	Çünkü Biz, gerçe-ken de onlara, ina-nacak bir toplum için bir doğru yol, içinde bilgiye daya-lı ayrıntılı açıkla-malarda bulundu-ğumuz bir kitap ulaştırdık.
7. 53 هَلْ يَنْظُرُونَ=mi gözetiyorlar? إِلَّا=ille تَأْوِيلَهُ=onun te'vilini يَأْتِي=geldiği يَوْمٍ=gün يَقُولُ=derler ki تَأْوِيلَهُ=onun te'vili الَّذِينَ نَسُوهُ=onu unutmuş olanlar قَدْ=doğrusu مِنْ قَبْلُ=önceden جَاءَتْ=getirmiş رُسُلُ=elçileri بِالْحَقِّ=gerçeği رَبِّنَا=Rabbimizin فَهَلْ لَنَا=bizim var mı ki مِنْ شَفْعَاءَ=şefaatchilerimiz لَنَا=bize فَيَشْفَعُوا=şefaata etsinler أَوْ=yahut نُرَدُّ=tekrar geri döndürülür müyüz ki فَنَعْمَلْ=yapalım غَيْرَ=başkasını الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ=yaptıklarımızdan قَدْ=muhakkak خَسِرُوا=onlar ziyana soktular وَوَضَلَّ=ve saptı أَنْفُسَهُمْ=kendilerini عَنْهُمْ=kendilerinden مَا=şeyler كَانُوا يَفْتَرُونَ=uydurdukları	Onlar ille de onun somut yo-rumunu mu bek-liyorlar? Somut yorumu ortaya çıktığı gün onu vaktiyle unutmuş olanlar Rabbimi-zin peygamber-leri gerçeği ge-tirmişlerdi. Şimdi bize şefaata ede-cek aracılarımız var mı ya da iş-lemiş olduğumuz kötülüklerden farklı işler yap-mak üzere tekrar geri döndürülür müyüz derler. Onlar kendilerini hüsrana düşür-müşler ve uy-durdukları ilâhlar ortalıkta görün-mez olmuştur.	Bunların beklediği onun âkıbetinden başka bir şey değil (Onun haber ver-diği âkıbetin ta-hakkukundan baş-ka bir şey değil). O âkıbetin geldiği gün önce onu nis-yan bucağına bı-rakmış olanlar şö-y-le diyecekler: "Me-ğerse Rabbimizin peygamberleri gerçekten hakkı tebliğ ederlermiş. Acaba bizim için şefaatchiler bulunur mu ki tutsunlar da bize şefaata etsin-ler? Yahut geriye dönebilir miyiz ki tatalım da o işle-diklerimizin bu se-fer başkasını işle-yelim?" Kendileri-ne yazık ettiklerini gördüler. Bütün uydurdukları şirk davaları da kay-boldu gitti.	Onlar, onun te'vilinden başkasını mı bekliyorlar? Onun te'vilinin geldiği gün; daha önce onu unutmuş olanlar derler ki: Gerçekten Rabbimizin elçileri, bize hakkı getirmiş-tir. Şimdi bize şefaata edecek var mı ki; şe-faat etsin. Ya-hut geriye çevrilir miyiz ki, yapmış ol-duğumuzdan başkasını ya-palım? Onlar gerçekten kendilerini hüsrana uğ-ratmışlardır. Ve uyduragel-dikleri şeyler, kendilerinden uzaklaşıp kaybolmuştur.	(İmdi), (inanma-yanlar) o (Hesap Gününün) nihai an-lamının açıklanma-sından başka bir şey mi bekliyorlar? (Ne var ki), onun kesin anlamının açıklandığı Gün, onu vaktiyle umur-samayan kimseler: İşin doğrusu, Rab-bimizin elçileri bize gerçeği söylemiş-lerdi! Şimdi, bizden yana aracılık yapa-cak kayırcılarımız yok mu bizim? Ya-hut, mümkün mü, (hayata) geri gön-derilecek de edip eylediklerimizden başka türlü dav-ransak? diyecekler. Gerçek şu ki, onlar (böyle diyerek yal-nızca) kendilerini aldatmış olacaklar ve onların bütün (bu) boş hayalleri yıkılıp kendilerini yüzüstü bırakacak.
7. 54 إِنَّ=şüphesiz رَبِّكُمْ=Rabbiniz اللَّهُ=o Allah'tır الَّذِي=ki خَلَقَ=yarattı السَّمَاوَاتِ=gökleri فِي سِتَّةِ=altı وَالْأَرْضِ=ve yeri ثُمَّ=sonra أَيَّامٍ=günde إِسْتَوَى=istiva etti	Rabbiniz Al-lah'dır, o gökleri ve yeri altı gün-de yarattı, sonra Arş'a kuruldu. O gündüzü sürekl-i kovalayan gece-yi gündüzün üzerine örter. Güneş, ay ve yıldızlar O'nun buyruğuna ba-	Rabbinizin o Allah olduğunda şüphe yok ki gökleri, yeri altı günde yarattı. Sonra Arşın üzeri-ne geçti, birbiri bırakarak sırasıyla birak-maksızın geceye gündüzü örttürür. Güneşi de, ayı da, yıldızları da emr-i ilâhîsine musahhar	Muhakkak ki sizin Rabbi-niz; gökleri ve yeri altı günde yaratan, sonra Arş'a hükme-den Allah'tır. Gündüzü; durmadan ko-valayan gece ile bürür. Gü-neş, ay ve yıl-	Şüphesiz, Allah'tır sizin Rabbiniz; gökleri ve yeri altı evrede yaratan; ve arşa, o sınırsız kudret ve iktidar makamına kurulan. Gündüze, kendisini ivedilikle kovalayan geceyi sarıp sar-malayan O; koydu-ğu yasalara boyun

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
عَلَى الْعَرْشِ=Arşa يُغْشِي=bürüyüp örter اللَّيْلُ=geceyi النَّهَارَ=gündüzün üzerine يُطْلَبُهُ=onu kovalayan حَثِيثًا=durmadan وَالشَّمْسِ=güneşi وَالْقَمَرِ=ve ayı وَالنُّجُومِ=ve yıldızları مُسَخَّرَاتٍ=boyun eğmiş vaziyette بِأَمْرِهِ=buyruğuna أَلَا=iyi bilin ki O'nundur الْخَلْقُ=yaratma وَالْأَمْرِ=ve emir تَبَارَكَ=ne uludur الله=Allah رَبُّ=Rabbi الْعَالَمِينَ=Âlemlerin	şegmişlerdir. İyi bilin ki, yaratma ve yönlendirme O'nun tekelindedir. Alemlerin Rabbi olan Allah yücelerin yücesidir.	yarattı. Haberiniz olsun ki yaratmak O'nun, hüküm O'nun. Rabbü'l-âlemîn olan Allah ne ulu!	dızlar O'nun emri ile müsahhar kılmışlardır. Bilin ki; yaratma da, emir de O'nundur. Alemlerin Rabbi olan Allah'ın şanı ne yücedir.	eğen güneşiyle, ayıyla, yıldızlarıyla her şey Onun: bütün bir yaratılış ve tüm buyurma, yasma kudreti. Ne yücedir Allah, ne uludur alemlerin Rabbi!
7. 55 ادْعُوا=dua edin رَبَّكُمْ=Rabbinize تَضَرَّعًا=yalvararak وَحُفِيَّةً=ve gizlice إِنَّهُ=çünkü O لَا يُحِبُّ=sevmez الْمُعْتَدِينَ=haddi aşanları	Rabbinize yalvararak ve gizlice dua ediniz. Çünkü O haddi aşanları sevmez.	Rabbinize dua ederken yalvararak edin, için için edin ki O hiçbir zaman haddi aşanlardan hoşnut olmaz.	Rabbınıza yalvara yakara gizlice dua edin. Muhakkak ki O; haddi aşanları sevmez.	Rabbinize alçak gönüllülükle ve yüreğinizin ta derinlerinden seslenin. Doğrusu O, çizgiyi aşanları sevmez:
7. 56 وَلَا تُفْسِدُوا=bozgunculuk yapmayın بَعْدَ=yeryüzü فِي الْأَرْضِ=sonra إِصْلَاحَهَا=düzeltildikten وَادْعُوهُ=O'na dua edin وَوَطْمَعًا=ve umarak خَوْفًا=korkarak رَحْمَتَ=rahmeti إِنْ=muhakkak ki الله=Allah'ın قَرِيبٌ=yakındır مِنَ الْمُحْسِنِينَ=iyilik edenlere	Yeryüzünde dirlik, düzen sağlandıktan sonra bozgunculuk çıkarmayınız. Allah'a korku ve umut içinde dua ediniz. Hiç kuşkusuz Allah'ın rahmeti iyi işler yapanlara yakındır.	Bir de yeryüzünde salâh temin edilmişken artık onu fesada vermeyin. Allah'ı da hem korkarak, hem ümit ederek anın. İyi bilin ki Allah'ın rahmeti ihlâsı olanlara pek yakın.	İslah olmuşken yeryüzünde fesad çıkarmayın ve O'na korka korka ve ümitle yalvarın. Muhakkak ki Allah'ın rahmeti; ihsan edenlere çok yakındır.	bunun içindir ki, iyi bir düzene sokulmuşken yeryüzünde bozgunculuk yapmayın. Ve korkuyla ve umarak yalvarın Ona; çünkü Allahın rahmeti her zaman iyilik yapanlarla beraberdir!
7. 57 الَّذِي يُرْسِلُ=gönderir وَهُوَ=O ki بُشْرًا=müjdeci الرِّيَّاحَ=rüzgârları بَيْنَ يَدَيْ=önünde رَحْمَتِهِ=rahmetinin حَتَّى=nihayet إِذَا أَقْلَتْ=onlar yüklenince سَحَابًا=bulutları ثِقَالًا=ağır ağır سُقْنَاهُ=onu yollarız لِبَلَدٍ=bir ülkeye مَمِيتٍ=ölü فَأَنْزَلْنَاهُ=indiririz بِهِ=onunla الْمَاءَ=su فَأَخْرَجْنَا=ve çıkarırız بِهِ=onunla مِنْ كُلِّ=türlü türlü الثَّمَرَاتِ=meyvalar كَذَلِكَ=işte böyle نُخْرِجُ=çıkarcacağız الْمَوْتَى=öüleri de لَعَلَّكُمْ=herhalde تَذَكَّرُونَ=ibret alırsınız	O ki, rüzgârları rahmetinin önünde müjdeci olarak gönderir. Bu rüzgârlar yüklü bulutu havada yükseltince onu ölü bir yöreye gönderir, onun aracılığı ile oraya su indiririz, arkasından bunun aracılığı ile her türlü yerden bitiririz. İşte öüleri de böyle yerden çıkarırız. Ola ki düşünür, ders alırsınız.	O öyle bir Allah ki, rüzgârları yağmurdan önce müjdeci yollar. Nihayet bunlar ağır (yükli) bulutları yerinden koparınca bizler ölü bir yurda onları göndeririz. Sonra onlardan su indirerek onunla mahsulün her türlüşünden çıkarırız. İşte öüleri de topraktan böyle çıkaracağız, umulur ki düşünür, ibret alırsınız.	O'dur ki rahmetinin önünde rüzgarı müjdeci olarak gönderir. Nihayet bunlar, ağır yüklü bulutları yüklediğinde; Biz, onu ölü bir memlekete gönderir, su indirir ve onunla her tür mahsulleri yetiştiririz. İşte öüleri de böylece çıkarırız. Ta ki iyice düşünüp ibret alasınız.	Yaklaşan rahmetinin önünde müjdeci olarak rüzgarları gönderen Odur; yağmur yüklü bulutlar toplandıklarında, onları çorak bölgeye doğru sürükleyip bu yolla su indirelim ve böylece her türlü ürünün yeşerip boy vermesini sağlayalım diye. Öüleri de işte böyle dirilteceğiz; belki düşünür ders alırsınız.
7. 58 الطَّيِّبُ=güzel olan وَالْبَلَدُ=ülkenin يَخْرُجُ=çıkarcı نَبَاتُهُ=bitkisi بِإِذْنِ=izniyle رَبِّهِ=Rabbinin وَالَّذِي خَبِثَ=kötü olandan ise إِلَّا=başka bir şey لَا يَخْرُجُ=çıkıkmaz يَكْدًا=yararsız bitkiden كَذَلِكَ=işte biz böyle نُصَرِّفُ=döndürüp açıklarız الْآيَاتِ=ayetleri لِقَوْمٍ=bir toplum için يَشْكُرُونَ=şükreden	Verimli yöre, Allah'ın izni ile, ürünü cömertçe verir. Kıraç yöre ise cılız ürün verir. Biz şükredener için ayetlerimizi böyle farklı açılardan açıklarız.	Toprağı temiz yurdun [nebatı] Allah'ın izniyle bereketli çıkar. Toprağı soysuza gelince, onunki çıksa da yaramaz bir halde çıkar. Bizler şükreden kavme âyetlerimizi böyle tekrar ederiz.	İyi ve temiz memleketin bitkisi; Rabbinin izniyle çıkar. Kötü olandan ise; faydası çok az olandan başkası çıkmaz. Şükreden bir kavim için ayetleri işte böyle yerli yerince açıklarız.	Bereketli toprak (gibi) ki, onun ekini, Rabbinin izniyle (bolluk içinde) fişkırrır; oysa kötü toprağinki ancak cılız bir ekin verir. Şükreden bir topluluk(un yararlanması) için ayetlerimizi işte böyle çok yönlü olarak dile getiriyoruz!
7. 59 لَقَدْ=andolsun أَرْسَلْنَا=gönderdik نُوحًا=Nuh'u إِلَى قَوْمِهِ=kavmine فَقَالَ=dedi يَا=Ey قَوْمُ=kavmim اعْبُدُوا=kulluk edin الله=Allah'a مَا=yoktur لَكُمْ=sizin مِنْ إِلَهِ=tanrınız غَيْرُهُ=O'ndan başka إِنِّي=doğrusu ben أَخَافُ=korkuyorum عَلَيْكُمْ=size عَذَابٍ=azabın(ın inmesin)den بِیَوْمٍ=bir günün عَظِيمٍ=büyük	Nuh'u soydaşlarına peygamber olarak gönderdik. Onlara dediki: «Ey soydaşlarım, Allah'a kulluk ediniz, O'ndan başka bir ilâhınız yoktur, sizin hesabınıza büyük günün azabından korkuyorum.»	Nuh'u kavmine peygamber göndermiştik. Kendilerine "Ey kavmim! Yalnız Allah'a kulluk edin ki O'ndan başka bir ilâhınız yok. Ben sizin için büyük bir günün azâbından korkuyorum" dedi.	Andolsun ki; Nuh'u kavmine gönderdik de; Ey kavmim, Allah'a kulluk edin, sizin için O'ndan başka hiçbir ilah yoktur. Doğrusu ben, sizin için büyük bir günün azabından korkarım, dedi.	Gerçek şu ki, Biz Nuhu kendi toplumuna gönderdik: Ey kavmim! dedi, yalnızca Allaha kulluk edin: Ondan başka tanrınız yok çünkü. Doğrusu, dehşet ve azabıyla büyük bir Günün gelip sizi bulmasından korkuyorum ben!
7. 60 الْمَلَأُ=ileri gelenler الدَّلَالُ=dalâlet قَالَ=dediler ki إِنَّا=biz مِنْ قَوْمِهِ=kavminden لَنَرَاكَ=seni görüyoruz فِي=içinde مُبِينٍ=açık	Soydaşlarının ileri gelenleri ona 'senin açık bir sapıklık içinde olduğunu görüyoruz' dediler.	Kavmi arasından bir cemaat "Bizler kat'iyyen seni âşikâr bir dalâl içinde görüyoruz" cevabını verdiler.	Kavminden ileri gelenler de dedi ki: Biz seni apaçık bir sapıklık içinde görüyoruz.	Kavmi içinden önde gelenler: Doğrusu, biz senin apaçık bir sapıklık içinde olduğunu görüyoruz! diye karşılık verdiler.
7. 61 قَالَ=dedi ki يَا=Ey قَوْمُ=kavmim لَيْسَ=yok بِي=bende ضَلَالَةٌ=bir sapıklık وَلَكِنِّي=fakat ben رَسُولٌ=bir elçiyim مِنْ رَبِّ=Rabbi tarafından الْعَالَمِينَ=alemlerin	Nuh onlara dediki, «Ey soydaşlarım, bende bir sapıklık yoktur. Tersine tüm varlıkların Rabbi tarafından gönderilen bir peygamberim.	Bunun üzerine şöyle söyledi: "Ey kavmim! Bende dalâlden eser yok. Lâkin ben Rabbü'l-âlemin tarafından peygamberim (Bende dalâlden eser olmadıktan başka ben Rabbü'l-âlemin tarafından peygamberim)	Dedi ki: Ey kavmim; bende bir sapıklık yoktur. Ben, ancak alemlerin Rabbinden bir peygamberim.	(Nuh): Ey kavmim dedi, Bende bir eğrilik/bir sapıklık yok; ne var ki, ben alemlerin Rabbinin bir elçiyim.
7. 62 أَلْبِغْكُمْ=size duyuruyorum رِسَالَاتٍ=mesajlarını رَبِّي=Rabbimin وَأَنْصَحُ=öğüt veriyorum لَكُمْ=size	Size Rabbimin mesajlarını iletiyorum, size öğüt veriyorum ve Allah'dan gelen vahiy sayesinde sizin bilmediğinizi	Rabbimin bana vahyettiklerini size tebliğ ediyorum. Sizin hayrınız için uğraşıyorum, sonra da Allah'ın evsâf-ı ilâhiyesinin	Rabbimin vahyettiklerini size bildiriyorum. Ve size öğüt veriyorum. Ben sizin bilmediğinizi	Rabbimin haberlerini bildiriyor, öğütler veriyorum size: çünkü ben, Allahın bana (vahiyle) bildirmesi sayesinde sizin bilmediğinizi

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
وَأَعْلَمُ=ve biliyorum مِنْ=tarafından إِلَهِ=Allah مَا=şeyleri لَا تَعْلَمُونَ=sizin bilmediğiniz	zi biliyorum.»	den sizin bilmediklerinizi biliyorum (sonra da sizin bilmediklerinizi Allah tarafından bildirilerek biliyorum).	de Allah katından biliyorum.	biliyorum.
7. 63 أَوْ عَجِبْتُمْ=şaştınız mı? أَنْ جَاءَكُمْ=gelmesine بِرَّكُمْ=bir Zikir مِنْ رَبِّكُمْ=Rabbinizden عَلَى=aracılığı ile رَجُلٍ=bir adam مِنْكُمْ=içinizden لِيُنْذِرَكُمْ=sizi uyuracak وَلَعَلَّكُمْ=belki وَلْتَتَّقُوا=korunup da تُرْحَمُونَ=merhamete uğrarsınız diye	Kötülüklerden sakınasınız ve bu sayede merhamete eresiniz diye sizi uyar-mak için içiniz-den biri aracılığı ile Rabbinizden size mesaj gel-miş olması tuha-fınıza mı gitti?	Yoksa âkıbetten sizleri haberdar et-sin de meâsiden çekinerek Allah'ın rahmetine kavuşa-bilesiniz diye içi-nizden bir adama vahiy gelmiş olma-sı ayrıca mı garibi-nize gitti?"	Sizi uyarması, sizin sakın-manızı ve böylece rah-mete kavuştu-rulmanız için; aranızdan bir adama, Rab-biniz tarafın-dan bir haber geldi diye mi hayret ediyor-sunuz?	Sizi uyarabilsin ve siz de Allaha karşı sorumluluk bilinci duyup Onun rah-metiyle onurlana-sınız diye sizin kendi içinizden bi-rinin eliyle Rabbi-nizden size bir ha-ber gelmesini niçin yadırgıyorsunuz?
7. 64 فَكَذَّبُوهُ=O'nu yalanladılar فَأَنْجَيْنَاهُ=biz de kurtardık وَالَّذِينَ مَعَهُ=O'nunla beraber فِي الْفُلْكِ=gemide bulunanları وَأَغْرَقْنَا=boğduk الَّذِينَ كَذَّبُوا=yalanlayanları إِنَّهُمْ=çünkü onlar بِآيَاتِنَا=ayetlerimizi كَانُوا=idiler قَوْمًا=bir kavim كُورٍ=kör	Onu yalanladılar. Bunun üzeri-ne onu ve gemi-de onunla birlik-te olanları kur-tardık. Ayetleri-mizi yalanlayan-ları ise boğduk. Kuşkusuz onlar kör bir kavim idi-ler.	Tuttular, onu ya-lancı çıkardılar. Bizler de hem kendisini, hem gemide kendisi ile beraber olanları kurtardık (Bizler de hem kendisini, hem kendisiyle be-raber olanları gemi ile kurtardık). Ayet-lerimize yalan di-yenleri de boğduk. Şüphe yok ki basi-retleri kapalı bir kavim idiler.	Bunun üzerine onu yalanladılar. Biz de onu ve gemide be-raberinde olanları kur-tardık. Ayetle-rimizi yalan sayanları da suda boğduk. Çünkü onlar, gerçekten kör bir kavim idi-ler.	Ve (bu uyarıya rağmen) onu ya-landılar! Ve bu-nun üzerine Biz de onu ve gemide onunla beraber olanları kurtardık; ayetlerimizi yalan-layanları ise (suda) boğduk gerçekten kör bir topluluktu onlar!
7. 65 وَالِى عَادٍ=Ad(kavmin)e de هُودًا=Hud'u أَخَاهُمْ=kardeşleri يَا=Ey قَوْمِ=kavmim قَالَ=dedi إِنَّمَا=Allah'a اعْبُدُوا=kulluk edin أَنْتُمْ=sizin مَا=yoktur غَيْرُهُ=O'dan başka مِنْ إِلَهِ=tanrınız أَفَلَا تَتَّقُونَ=sakınmaz mısınız?	Ad kavminde de kardeşleri Hud' u peygamber ola-rak gönderdik. Hud onlara 'Ey soydaşlarım, Al-lah' a kulluk edi-niz, O'ndan başka bir ilâhınız yoktur. O'ndan korkmuyor mu-sunuz?' dedi.	Âd kavmine de yi-ne kendi kardeşleri Hûd'u gönderdik. Onlara: "Ey kav-mim, yalnız Allah'a kulluk edin ki O'ndan başka bir ilâhınız daha yok. Sizler yoksa O'nun azâbından kork-maz mısınız?" de-di.	Ad' a da kar-deşleri Hûd' u gönderdik. De ki: Ey kavmim Allah' a ibadet edin. Sizin için O'ndan başka ilah yoktur. Hala sakın-maz mısınız?	Ve 'Ad (toplumuna da) kardeşleri Hud'u (gönder-dik).Ey kavmim! dedi (onlara), yal-nızca Allaha kulluk edin: Ondan başka tanrınız yok. Hal böyleyken yine de Ona karşı sorumlu-luk bilinci duyma-yacak mısınız?
7. 66 الْمَلَأُ=ileri gelen الَّذِينَ كَفَرُوا=inkârcılar مِنْ قَوْمِهِ=kavminden إِنَّا=biz لَنَرَاكَ=seni görüyoruz فِي=içinde سَفَاهَةٍ=bir beyinsizlik وَأِنَّا=ve biz لَنَنْطَلِقَ=seni sanıyoruz مِنَ الْكَاذِبِينَ=yalancılardan	Soydaşlarının ileri gelen kâfirle-ri O' na 'Biz seni aptal olarak gö-rüyoruz ve bir yalancı olduğu-nu sanıyoruz' dediler.	Kavminden küfre dalmış bir cemaat şöyle söylediler: "Bizler kat'iyyen seni şaşkınlık için-de görüyoruz. Kat'iyyen seni ya-lancının biri tanıyo-ruz."	Kavminin ileri gelenlerinden küfretmiş olanlar: Ger-çekten biz, seni beyinsizlik içinde gö-lüyoruz ve doğrusu biz, seni yalancı-lardan sanıyo-ruz, dediler.	Kavmi arasından gerçeğı tanımaya yanaşmayanların önde gelenleri: Doğrusu, biz seni akılı kıt biri olarak görüyoruz ve üste-lık yalancının biri olduğunu sanıyo-ruz!
7. 67 قَالَ=dedi يَا=Ey قَوْمِ=kavmim لَيْسَ=yok بِي=bende سَفَاهَةٍ=beyinsizlik وَلَكِنِّي=fakat ben مِنْ=tarafından رَسُولٌ=bir elçiyim رَبِّ=Rabbi الْعَالَمِينَ=alemlerin	Hud onlara dedi ki: Bende bir ap-talık yoktur, ter-sine tüm varlıkla-rın Rabbi tara-fından gönderi-len bir peygam-berim.	Dedi ki: "Ey kav-mim! Bende şaş-kınlıktan eser yok, lâkin ben Rabbü'l-âlemîn tarafından peygamberim (Bende şaşkınlık-tan eser olmadık-tan başka Rabbü'l-âlemîn tarafından peygamberim).	Dedi ki: Ey kavmim; ben-de hiç bir be-yinsizlik yok-tur. Yalnız ben, alemlerin Rabbından gelmiş bir peygamberim.	(Hud:) Ey kavmim dedi, ben akılı kıt biri değil, alemlerin Rabbinden bir elçi-yim.
7. 68 أَبْلِغْكُمْ=size duyuruyorum رِسَالَاتِ=mesajlarını رَبِّي=Rabbimin وَأَنَا=ve ben أَنْتُمْ=sizin için نَاصِحٌ=bir öğütçüyüm أَمِينٌ=güvenilir	Size Rabbimin mesajlarını ileti-yorum, sizin için güvenilir bir öğüt vericiyim.	Sizlere Rabbimin vahiylerini tebliğ ediyorum, sizin hayrınız için uğ-raşmakta, size doğruyu söylemek-teyim.	Size Rabbi-mın vahiyetik-lelerini bildiri-yorum. Ve ben, sizin için emin bir öğütçü-yüm.	Rabbimin haberle-rini bildiriyor ve si-ze dürüst ve güve-nilir öğütler veriy-o-rum.
7. 69 أَوْ عَجِبْتُمْ=şaştınız mı? أَنْ جَاءَكُمْ=size gelmesine بِرَّكُمْ=bir Zikir عَلَى رَجُلٍ=bir adam aracılığı ile مِنْكُمْ=içinizden لِيُنْذِرَكُمْ=sizi uyarması için وَأَذْكُرُوا=düşünün ki جَعَلَكُمْ=sizi yaptı خُلَفَاءَ=hakimler مِنْ بَعْدِ=sonra قَوْمِ=kavminden نُوحٍ=Nuh وَزَادَكُمْ=üstelik size verdi فِي الْخَلْقِ=yaratılışta بَسْطَةً=irilik فَأَذْكُرُوا=hatırlayın ki آلَاءَ=nimetlerini إِلَهِ=Allah'ın لَعَلَّكُمْ تَفْلَحُونَ=başarıya eresiniz	Sizi uyarmak üzere içinizden biri aracılığı ile Rabbiniz tarafın-dan size mesaj olması tuhafını-za mı gidiyor? Allah' ın sizi Nuh kavminin yerine geçirdiğini, sizi vü-cud yapısı ba-kımından onlar-dan daha güçlü yarattığını hatırlayınız. Allah' ın nimetlerini hatırlayınız ki kurtu-luşa eresiniz.	Yoksa âkıbetten sizleri haberdar et-sin diye içinizden bir adama vahiy gelmiş olması ay-rıca garibinize mi gitti? Allah'ın lütfu-nu anın: Hani siz-leri Nuh'un kav-minden sonra yer-yüzünün halifeleri kıldı. Hani sizleri yarat-tı. Allah'ın ni-metlerini anın ki felâha erebilesi-niz."	Sizi uyarması için aranızdan bir adama Rabbınız tara-fından bir ha-ber geldi diye mi hayret edi-yorsunuz? Düşünün ki; O, sizi Nuh kavminden sonra halifeler yaptı. Yaratılış itibariyle on-lardan fazla boy bos verdi. Hem Allah' ın nimetlerini hat-ırlayın ki; fe-laha eresiniz.	Sizi uyarabilsin di-ye kendi içinizden birinin eliyle; Rab-binizden size bir haber gelmesini yadırgıyor musu-nuz, niçin? Hiç de-ğilse, sizi nasıl Nuh toplumunun yerine getirdi ve sizi mad-di varlık olarak na-sıl kat kat üstün güçlerle donattı, bunu hatırlayın. Ve artık anın Allah'ın nimetlerini ki kurtu-luşa erebilesiniz!
7. 70 قَالُوا=dediler ki أَجِئْتَنَا=sen bize mi geldin? لَنَعْبُدَ=kulluk etmemiz için إِلَهِ=Allah'a وَخَدَهُ=tek olan وَنَذَرَ=ve bırakalım diye مَا كَانَ يَعْبُدُ=taptıklarını فَأْتِنَا=bize getir آبَائُنَا=atalarımızın إِنْ=eğer بِمَا تَعِدُنَا=bizi tehdit ettiğini كُنْتَ=isen مِنَ الصَّادِقِينَ=doğrulardan	Soydaşları ona dedi ki: Sen bize tek Allah' a kulluk edelim, ataları-mızın tap-tıkları ilâhları bırakalım diye mi geldin. Eğer söyledikle-rin doğru ise ilerde çarpılaca-ğımızı söylediğin azabı şimdi ba-şımıza getir, ba-kalım.	Dediler ki: "Sen bi-ze yalnız Allah'a tapalım da atala-rımızın tap-tıkları ilâhların hepsini bı-rakalım diye mi geldin? Doğru söy-lemekteysen o bizi korkuttuğun azâbı başımıza getir de görelim!"	Dediler ki: Sen, bize; yalnız Allah' a kulluk etme-miz ve atala-rımızın tap-makta oldukla-rını bırakma-mız için mi geldin? Şayet sadıklardan isen; tehdit et-tiklerini getir bize.	Şöyle cevap verdi-ler: Bir tek Allaha kulluk edelim de atalarımızın kulluk edegeldiğı bütün öteki tanrıları bı-ra-kalım diye mi gel-din bize? Eğer doğru sözlü biri-y-sen, haydi getir (de görelim) bizi tehdit edip durduğün azabı!
7. 71 وَقَعَ=inmiştir فَقَدْ=artık عَلَيْكُمْ=size مِنْ رَبِّكُمْ=Rabbinizden رَجْسٌ=bir rics (pislik) وَوَغَضَبَ=ve gazab أَتَجَادِلُونَنِي=benimle mi tartışıyorsunuz	Hud onlara dedi ki: Rabbinizin azabı ve öfkesi hakkınızda ke-sinleşti. Allah' ın haklarında hiçbir kanıt indirmediği, kendiniz ve ata-larınız tarafından takılmış birtakım	Dedi ki: "İşte üze-rinize Rabbinizden azap ile beraber mi öyle bir yığın ku-ru isimler üzerinde mi münakaşa ede-ceksiniz ki onları atalarınızla siz koydunuz?! Yoksa	Dedi ki: Ger-çekten üze-ri-nize Rab-bı-nızdan bir azab, bir ga-zab hak oldu. Allah onlara, kendinizin ve atalarınızın ta-ptığı bir ta-	(Hud): Rabbinizin müstehak gördüğü ürkütücü bir bela ve gazapla kuşa-tılmış durumdası-nız zaten! dedi. Şimdi, Allah'ın hak-larında hiçbir delil indirmediğı, yalnızca sizin ve ataları-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
فِي أَسْمَاءٍ = isimler hakkında سَمَّيْتُمُوهَا = adlandırdığı أَنْتُمْ = sadece sizin وَوَابَاؤُكُمْ = ve atalarınızın اللَّهُ = Allah'ın مَا نَزَّلَ = indirmediği بِهَا = kendileri için مِنْ سُلْطَانٍ = hiçbir delil فَانْتَظِرُوا = bekleyin öyle ise مَعَكُمْ = sizinle beraber إِنِّي = ben de مِنَ الْمُنتَظِرِينَ = bekleyenlerdenim	adlar üzerine benimle tartışmaya mı girişiyorsunuz? O halde bekleyin bakalım, ben de sizin ile birlikte bekliyorum.	kendilerine tapmanız için Allah bir hüccet indirmiş değil. Bekleyin, ben de sizinle beraber bekleyenlerdenim."	kim adlar hakkında hiç bir hüccet indir-memişken be-nimle müca-dele mi ediyorsunuz? Bekleyin öyleyse, şüphesiz ben de sizinle beraber bekleyenlerdenim.	nızın uydurduğu o (boş) isimler hakkında mı benimle çekişiyorsunuz? (O kaçınılmaz olanı) bekleyin öyleyse; doğrusu ben de sizinle bekleyeceğim!
7. 72 فَأَنْجَيْنَاهُ = O'nu kurtardık وَالَّذِينَ مَعَهُ = ve O'nunla beraber olanları مِنَّا = bizden بِرَحْمَةٍ = bir rahmetle وَقَطَعْنَا = ve kestik دَابِرَ = kökünü الَّذِينَ كَذَّبُوا = yalanlayanların بِآيَاتِنَا = ayetlerimizi وَمَا كَانُوا مُؤْمِنِينَ = ve inanmayacak olanların	Hud'u ve beraberindekileri rahmetimizin sonucu olarak kurtardık. Ayetlerimizi yalanlayarak inanmamış olanların ise kökünü kuruttuk.	Bizler onu da, onunla beraber olanları da rahmetimizle kurtardık. âyetlerimizi inkâr edenleri, imana gelmiş olmayanları ise sonuna kadar helâk eyledik <i>(Âyetlerimizi inkâr edenleri, imana gelmiş olmayanların ise hepsini bitirerek arkalarını aldık).</i>	Biz, bunun üzerine, rahmetimizle onu ve beraberinde bulunanları kurtardık. Ayetlerimizi yalan sayıp iman etmemiş olanların kökünü kestik. Onlar, zaten mü'minler değillerdi.	Ve böylece, onu ve onunla beraber olanları kuşatıcı rahmetimizle kurtardık; beri yandarı ayetlerimizi yalanlayıp inanmayanlarıysa son kalıntısına kadar silip attık.
7. 73 وَإِلَى ثَمُودَ = Semud(kavmin)e de أَخَاهُمْ = kardeşleri صَالِحًا = Salih'i (gönderdik) قَالَ = dedi يَا = Ey قَوْمِ = kavmim اعْبُدُوا = kulluk edin اللَّهُ = Allah'a مَا = yoktur لَكُمْ = sizin مِنْ إِلَهِ = tanrınız غَيْرُهُ = O'ndan başka قَدْ جَاءَكُمْ = size geldi بَيِّنَةٌ = açık delil مِنْ رَبِّكُمْ = Rabbinizden هَذِهِ = işte şu نَاقَةٌ = devesi اللَّهُ = Allah'ın لَكُمْ = size آيَةٌ = bir mucizedir فَذَرُوهَا = bırakın onu تَأْكُلُ = yesin (içsin) فِي أَرْضِ = arızından اللَّهُ = Allah'ın وَلَا تَمْسُوهَا = sakın ona etmeyin بِسُوءٍ = bir kötülük فَيَأْخُذَكُمْ = yoksa sizi yakalar عَذَابٌ = azab أَلِيمٌ = acı bir	Semud kavmine de kardeşleri Salih'i peygamber olarak gönderdik. Salih onlara dedi ki: 'Ey soydaşlarım, Allah'a kulluk ediniz, O'ndan başka bir ilâhımız yoktur. Rabbinizden size bir belge geldi. Şu Allah'ın dişi devesi size bir delildir. Bırakın onu, Allah'ın çayırında otlasın, sakın ona bir kötülük etmeyin, yoksa acı bir azaba çarptırılırsınız.'	[Semud] kavmine de yine kendi kardeşleri Salih'i gönderdik. Onlara şöyle de[dil]: "Ey kavmim! Yalnız Allah'a kulluk edin ki, O'ndan başka bir ilâhınız yok. Rabbinizden sizlere açık bir mucize geldi: Bu işte Allah'ın sizlere âyet olarak gönderilmiş devesi. Bırakın Allah'ın kırlarında otlasın. Sakın incitecek gibi dokunmayın ki sonra dayanılmaz bir azâba uğrarsınız.	Semud'a da kardeşleri Salih'i. Dedi ki: Ey kavmim; Allah'a ibadet edin, sizin için O'ndan başka hiç bir ilah yoktur. Size Rabbinizden açık bir burhan gelmiştir. İşte size bir âyet olarak Allah'ın dişi devesi. Onu bırakın da Allah'ın toprağında otlasın. Ona bir kötülükle dokunmayın. Yoksa sizi elim bir azab yakalar.	Ve Semud (toplumuna da) kardeşleri Salih'i (gönderdik). Ey kavmim! dedi, Yalnızca Allah'a kulluk edin; Ondan başka tanrınız yok. Rabbinizden işte apaçık bir kanıt geldi size: Allaha ait olan bu dişi deve bir nişanedir sizin için: öyleyse bırakın onu Allahın arzında otlasın ve sakın dokunmayın ona; yoksa çok can yakan bir azap yakalar sizi.
7. 74 إِذْ = hani وَاذْكُرُوا = düşünün ki خُلَفَاءَ = hükümdarlar جَعَلَكُمْ = sizi yaptı عَادٍ = Ad'dan مِنْ بَعْدِ = sonra وَبَوَّأَكُمْ = ve sizi yerleştirdi فِي الْأَرْضِ = yeryüzünde تَتَخِدُونَ = ediniyorsunuz مِنْ سُهُولِهَا = O'nun düzlüklerinde فُصُورًا = saraylar وَتَنْجَثُونَ = ve yontup yapıyorsunuz الْجِبَالِ = dağlarını بَبُيُوتًا = evler فَاذْكُرُوا = artık hatırlayın da آلَاءَ = nimetlerini اللَّهُ = Allah'ın وَلَا تَعْتُوا = karışıklık çıkarmayın فِي الْأَرْضِ = yeryüzünde مُفْسِدِينَ = bozgunculuk yapıp	Allah'ın sizi Ad kavminin yerine geçirdiğini ve ovalarında köşkler edininip dağlarında yontma evler yaptığınız bir bölgeye yerleştirdiğini hatırlayınız. Allah'ın nimetlerini hatırlayınız da yeryüzünde bozgunculuk yapmaktan kesinlikle kaçınız.	Allah'ın lütfunu anın: Hani sizleri Âd kavminden sonra kendilerinin halifeleri kıldı. Yeryüzünde yurt sahibi etti. Ovalarından hisarlar ediniyorsunuz. Dağlarını evleriniz olmak üzere uyuyorsunuz. Allah'ın nimetlerini anın, yeryüzünü haksız yere fesada vermeyin."	Düşününüz ki; O, sizi Ad kavminden sonra halifeler yaptı, yeryüzüne sizi yerleştirdi. Ovalarından köşkler yapıyor, dağlarından evler yontuyorsunuz. Artık Allah'ın nimetlerini anın. Yeryüzünde fesadçılar olarak taşkınlık yapmayın.	Ve hatırlayın, sizi nasıl 'Ad (toplumunun) yerine getirdi O; ve ovalarında kendinize konaklar yükseltip dağlarını yontarak evler yapabilesiniz diye yeryüzünde sizi nasıl sağlamca yerleştirdi. Öyleyse, anın Allahın nimetini de yeryüzünde bozgunculuk yapıp karanlığa yol açmayın.
7. 75 الْمَلَأَ = ileri gelenler قَالَ = dediler الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا = büyüklük taslayan مِنْ قَوْمِهِ = kavminden لِلَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا = zayıf görülen أَمِنْ = inanan لِمَنْ = kimselere مِنْهُمْ = içlerinden أَتَعْلَمُونَ = siz biliyor musunuz? أَنَّ = gerçekten صَالِحًا = Salih'in مِنْ = tarafından مُرْسَلٍ = gönderildiğini قَالُوا = dediler رَبِّهِ = Rabbi إِنَّا = doğrusu biz بِمَا أُرْسِلَ = gönderilene بِهِ = onunla مُؤْمِنُونَ = inananlarınız	Salih'in kendini beğenmiş soydaşları, içlerinden iman etmiş horlanmışlara, ezilenlere 'Salih'in Rabbi tarafından gönderildiğini biliyor musunuz?' dediler. Onlar da 'Evet, biz onun aracılığı ile gönderilen mesaja inanıyoruz' dediler.	Kavmi içinden imanı azametlerine yediremeyen bir cemaat, hakim görülenlere, o aralarında iman etmiş olanlara dediler ki: "Mabudu tarafından Salih'in peygamber gönderildiğini biliyor musunuz?" Bunlar "Kendisiyle her ne gönderilmişse bizler ona kat'iyen inanmaktayız" cevabını verdiler.	Onun kavminden büyüklük taslayan ileri gelenleri; kendilerine hor görülenlere içlerinden iman edenlere: Siz; Salih'in gerçekten Rabbi tarafından gönderilmiş olduğuna inanıyor musunuz? dediler. Onlar da dediler ki: Doğrusu biz, onunla gönderilene inanıyoruz.	Gücsüz görülenlere karşı küstahça büyüklük taslayan toplumun ileri gelenleri inananlara: Siz Salih'in (gerçekten) Rabbinin katından gönderildiğinden emin misiniz? dediler. Onlar da: Elbette inanıyoruz onun getirdiği habere diye cevap verdiler.
7. 76 قَالَ = dediler الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا = büyüklük taslayanlar إِنَّا = şüphesiz biz بِالَّذِي آمَنْتُمْ = sizin inandığınızı بِهِ = kendisine كَافِرُونَ = inkâr edenleriz	Kendini beğenmişler de onlara 'Biz sizin inandığınızı inkâr ediyor, reddediyoruz' dediler.	İmanı azametlerine yediremeyenler: "O sizin inandığınızı bizler kat'iyen inkâr etmekteyiz" dediler,	Büyüklük taslayanlar dediler ki: Biz, doğrusu sizin iman ettiğinizi inkar edenleriz.	Büyüklük peşinde olanlarsa: Bakın dediler, sizin o kadar emin olduğunuz şeyi biz asla doğru bulmuyoruz!
7. 77 فَعَقَرُوا = derken boğazladılar النَّاقَةَ = dişi deveyi وَعَتَوْا = ve dışına çıktılar عَنْ أَمْرِ = buyruğu رَبِّهِمْ = Rablerinin يَا = Ey وَقَالُوا = ve dediler اِنْتِنَا = bize getir صَالِحٍ = Salih	Arkasından Rabblerinin emrine başkaldırarak dişi deveyi boğazladılar ve 'Ey Salih, eğer gerçekten peygambersen, ileride çarpılacağımızı söyledüğün azabı şimdi bашımıza getir, bakalım' dediler.	sonra deveyi boğazladılar. Rab-bül'âlemîn'in emrine ettiler. "Hey Salih, gerçekten peygambersen bize va'dettiğin azâbı getir de görelim!" diye eğlendiler.	Ve dişi deveyi kesip devirdiler de Rabblerinin emrine baş kaldırdılar ve dediler ki: Ey Salih; eğer sen peygamberlerden isen tehdid edip durduğün azabı getir bize.	Ve böyle (diyerek) dişi deveyi yatırıp hunharca kestirip, Rablerinin buyruğuna burun kıvrıp sırt çevirdiler. Ve (bununla da kalmayıp): Ey Salih, dediler, eğer gerçekten Allahın elçilerinden biriyisen, haydi getir şu bizi korkutup durduğün

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
إِنْ =eğer بِمَا تَعْدُنَا=bizi tehdit ettiğini كُنْتُ=isen مِنَ الْمُرْسَلِينَ=elçilerden				azabı!
7. 78 فَأَخَذْتَهُمْ=hemen onları yakaladı الرَّجْفَةَ=o sarsıntı فَأَصْبَحُوا=çökekaldılar فِي دَارِهِمْ=yurtlarında جَاثِمِينَ=diz üstü	Bu arada ani bir yer sarsıntısına tutuldular da oldukları yerde yığılıp kaliverdiler.	Bunun üzerine zelzeleye tutularak sabahleyin yurtlarında cansız çöküvermiş bulundular.	Bu yüzden onları şiddetli bir sarsıntı tutuverdi de yurtlarında dizüstü çöken kimseler oldular.	Derken bir deprem ansızın yakalayıverdi onları ve kendi evlerinde cansız seriliverdiler.
7. 79 عَنْهُمْ=onlardan فَقَتَلَى=öteye döndü وَقَالَ=ve dedi يَا Ey لَقَدْ=muhakkak أَبْلَغْتُكُمْ=ben size duyurdum رَبِّي=Rabbimin وَوَصَّيْتُ=ve öğüt verdim لَكُمْ=size وَلَكِنْ=fakat لَا تُحِبُّونَ=siz sevmiyorsunuz الْمُتَّصِحِينَ=öğüt verenleri	Bunun üzerine Salih, onlara sırt çevirdi ve 'Ey soydaşlarım, size Rabbimin mesajını ilettim, size öğüt verdim, fakat siz öğüt verenlerden hoşlanmıyorsunuz' dedi.	Artık onlardan yüzünü çevirip şu sözleri söyledi: "Ey kavmim! Ben Rabbimin vahyini sizlere tamamiyle tebliğ etmiş ve sırf hayrınız için uğraşmış idim, lâkin siz hayrınızı isteyenlerden hoşlanmıyorsunuz."	O da onlardan yüz çevirdi ve dedi ki: Ey kavmim; andolsun ki ben, size Rabbimin vahyettiğini bildirdim ve size öğüt verdim. Ne var ki siz, öğüt verenleri sevmiyorsunuz.	Ve (Salih) onlardan yüz çevirdi: Ey kavmim! dedi, gerçek şu ki, ben Rabbimin mesajlarını ilettim ve güzelce öğüt verdim size; (ama) siz güzel öğüt verenleri sevmediniz.
7. 80 وَلَوْ طَآئِفًا=ve Lût'u da (gönderdik) لِقَوْمِهِ=kavmine قَالَ=dedi ki أَتَأْتُونَ=siz mi yapıyorsunuz? الْفَاحِشَةَ=fuhuşu مَا سَبَقَكُمْ بِهَا=sizden önce yapmadığı مِنْ أَحَدٍ=hiç kimsenin مِنَ الْعَالَمِينَ=dünyalarda	Lût'u da peygamber olarak gönderdik. O soydaşlarına dedi ki: «Sizler daha önce dünyada hiç kimsenin işlemediği bir fuhuş türünü mü işliyorsunuz?	Hani bizler Lût'u gönderdik de kavmine dedi ki: "Sizden önce hiç kimsenin işlemediği bir şenaati mi işliyorsunuz? (Âlemlerden hiçbirinin işlemediği bir şenaati mi işliyorsunuz?)	Lût'u da. Hani o, kavmine demişti ki: Sizden önce dünyalarda hiç kimsenin yapmadığı hayasızlığı mı yapıyorsunuz?	Ve Lut(u hatırlayın ki, hani o) kavmine şöyle demişti: Dünyada sizden önce hiç kimsenin yapmadığı iğrençlikleri mi işleyeceksiniz?
7. 81 إِنكُمْ=muhakkak siz تَأْتُونَ=yaklaşıyorsunuz الرِّجَالِ=erkeklerle الشَّهْوَةَ=şehvetle النِّسَاءِ=kadınları مِنْ دُونِ=bırakıp أَنْتُمْ=siz بَل=doğrusu قَوْمٌ=bir kavimsiniz مُسْرِفُونَ=haddi aşan	Sizler kadınları bırakıp, erkeklerle şehvetle yaklaşıyorsunuz. Kuşkusuz siz her türlü ölçüyü çiğneyen, azgın bir toplumsunuz.	Evet, sizler kadınları bırakıyorsunuz da şehvetle erkeklerle yaklaşıyorsunuz. Değil, sizler hilkatin hududunu çiğner bir kavimsiniz.	Siz; kadınları bırakıp şehvetle erkeklerle yaklaşıyorsunuz. Doğrusu siz, çok aşırı giden bir kavimsiniz.	Kadınları bırakıp, şehvetle erkeklerle yaklaşıyorsunuz: Yoo, siz gerçekten ölçüyü aşan bir topluluksunuz!
7. 82 جَوَابٌ=cevabı وَمَا كَانَ=olmadı إِلَّا=başka قَوْمِهِ=kavminin أَنْ قَالُوا=demelerinden أَخْرَجُوهُمْ=onları çıkarın مِنْ قَرْيَتِكُمْ=kentinizden أَنَّهُمْ=çünkü onlar أَنْوَاسٌ=insanlarmış يَتَطَهَّرُونَ=fazla temizlenen	Soydaşlarının verdikleri tek cevap şu oldu; 'Lût'u ve arkadaşlarını kentnizden sürünüz, çünkü onlar temizliğe pek meraklı kimselermiş' dediler.	Kavminin cevabı ise "Şunları yurdu-nuzdan çıkarın! Görüyorsunuz ya, herifler eteklerini temiz tutan insanlar" demelerinden başka bir şey değildi.	Kavminin cevabı sadece; çıkarın onları memleketinizden. Çünkü onlar, fazla temizlik yapan insanlarmış, demek oldu.	Fakat kavminin cevabı yalnızca şu oldu: Sürün ülkenizden onları! Bessbelli, kendilerini temize çıkaran insanlar, bunlar!
7. 83 فَأَنجَيْنَاهُ=biz de onu kurtardık إِلَّا=yalnız وَأَهْلَهُ=ve ailesini كَانَتْ=oldu امْرَأَتَهُ=karısı مِنَ الْغَابِرِينَ=geride kalanlardan	Lût'u ve eşi dışındaki yakınlarını kurtardık. Eşi ise geride kalıp helak olanlardan oldu.	Bizler de kendisini iman eden ehliyle beraber kurtardık, yalnız karısını bıraktık ki o kalanlardan idi.	Bunun üzerine Biz de, hem onu, hem de ehlini kurtardık. Ancak karısı, geride kalanlardan oldu.	Bunun üzerine onun ve geride kalanlar arasında bulunan karısı dışındayandaşlarını kurtardık.
7. 84 وَأَمْطَرْنَا=ve yağdırdık عَلَيْهِمْ=üzerlerine مَطَرًا=bir yağmur كَانَ=oldu كَيْفَ=nasıl فَانْظُرْ=bak عَاقِبَةُ=sonu الْمُجْرِمِينَ=suçluların	Onların üzerine müthiş bir yağmur yağdırdık. Gör bakalım, günahkârların sonu nasıl oldu?	Sonra da üzerlerine azap yağmuru yağdırdık. Seyret mücrimlerin âkıbeti nasıl oldu?	Onların üzerine öyle bir yağmur yağdırdık ki; bir bak, işte suçluların sonu nasıl olmuştur.	Bu arada, (helak edici) bir yağmur yağdırdık berikilerin üzerine: İşte görün, günaha gömülüp gidenlerin başına geleni!
7. 85 وَالِى مَدْيَنَ=Medyen'e de أَخَاهُمْ=kardeşleri شُعَيْبًا=Şuayb'ı يَا Ey قَوْمٌ=kavmim قَالَ=dedi اللَّهُ=Allah'a اعْبُدُوا=kulluk edin لَكُمْ=sizin مَا=yoktur مِنْ إِلَهِ=tanrınız غَيْرُهُ=O'ndan başka قَدْ جَاءَكُمْ=size geldi بَيِّنَةٌ=açık bir delil مِنْ رَبِّكُمْ=Rabbinizden فَأَوْفُوا=tam yapın الْكَيْلَ=ölçüyü وَوَازِنَ=ve tartıyı وَلَا تَبْخَسُوا=eksik vermeyin النَّاسَ=insanların أَشْيَاءَهُمْ=eşyalarını وَلَا تُفْسِدُوا=bozgunculuk yapmayın فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde بَعْدَ=sonra إِصْلَاحِهَا=düzeltildikten ذَلِكَ=böylesi خَيْرٌ=daha iyidir إِنْ=eğer كُنْتُمْ=iseniz مُؤْمِنِينَ=inananlar	Medyen halkına da kardeşleri Şuayb'ı peygamber olarak gönderdik. Şuayb onlara dedi ki; 'Ey soydaşlarım, Allah'a kulluk ediniz, O'ndan başka bir ilâhınız yoktur. Rabbinizden size bir belge geldi. Ölçüde ve tartıda dürüst olunuz, insanların eşyalarını eksik vermeyiniz, yeryüzünde dirlik- düzen sağlandıktan sonra bozgunculuk çıkarmayınız. Eğer mümin iseniz, sizin için hayırlı olan tutum budur.	[Medyen] kavmine de yine kendi kardeşleri Şuayb'ı gönderdik. Dedi ki: "Ey kavmim! Yalnız Allah'a kulluk ediniz ki O'ndan başka bir ilâhınız yok. işte Rabbinizden sizlere mucizeler geldi. Artık ölçü, tartı işlerini doğru görün, insanların hakkını yemeyin, yeryüzünde salâh temin edilmişken tekrar onu fesada vermeyin. Bana inanırsanız sizin için bu söylediklerim hayırlıdır.	Medyen'e de kardeşleri Şuayb'ı. Dedi ki: Ey kavmim; Allah'a kulluk edin. Sizin O'ndan başka hiç bir ilâhınız yoktur. Rabbinizden size apaçık bir burhan gelmiştir. O halde ölçüyü ve tartıyı doğru tutun. İnsanların eşyasını eksik vermeyin. Ve o, islah olduktan sonra yer-yüzünde fesad çıkarmayın. Bunlar, sizin için hayırlıdır, eğer mü'minlerden iseniz.	Ve Medyen (halkına) kardeşleri Şuayb'ı (gönderdik), Ey kavmim! dedi, Yalnız Allaha kulluk edin; sizin O'ndan başka yok! Rabbinizden işte apaçık bir duyuru geldi size. Öyleyse (bütün işlerinizde) ölçüyü tartıyı tam olarak gözetin, hukuken onların olan şeyden insanları yoksun bırakmayın; ve iyi bir düzene kavuşturduktan sonra kalkıp yeryüzünde bozgunculuk yapmayın: (bütün) bunlar sizin iyiliğiniz için; tabii, eğer inanırsanız.
7. 86 وَلَا تَقْعُدُوا=ve oturmayın بِكُلِّ=her صِرَاطٍ=yola ثَوَاعِدُونَ=tehdit ederek وَتَصُدُّونَ=ve engelleyerek عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ=Allah مَنْ آمَنَ=inananları بِهِ=onunla وَتَبْغُونَهَا=ve onun arayarak	Bütün yol başlarında pusı kurup inananları tehditle Allah yolundan alıkoymanızdan bu yolu eğri göstermeye yetenmeyiniz. Sayıca azken, Allah'ın sizi çoğalttığını hatırlayınız. Görünüz, bozguncuların sonu nasıl oldu?	Bir de Allah'a iman edenleri korkutup Allah'ın yolundan çevirecek ve o yolun eğri büğrü olmasını isteyerek böyle caddeleri kesmeyin (...ve o yolun eğri büğrü olmasını isteyerek böyle caddelerin üstünde durmayınız). Vaktiye pek az olduğunuz halde sonradan sizi	Ve siz, Allah'a iman edenleri tehdit ederek, Allah'ın yolundan alıkoyarak ve onun eğriliğini isteyerek, her yolun başını tutup oturmayın. Hem hatırlayın ki; siz, vaktiye pek az idiniz de sizi O, çoğalttı. Ve ba-	Bir de, inanan herkesi tehditle Allahın yolundan dönmeye zorlayarak ve onu eğri göstermeye çalışarak (doğruya götürən) her yolun kıyısında pusuya yatmayın. Ve Onun sizi azalttığını (nasıl) çoğalttığını hatırlayın: Ve bakın, sonunu oldu fesat çıkarınları!

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
وَادْكُرُوا=adgırılıgını عَوَجًا=ez إِذْ كُنْتُمْ=siz idiniz فَكَتَرَكْتُمْ=O sizi adgıalttı وَانْظُرُوا=ve bakın كَيفَ=nasıl عَاقِبَةُ=sonu كَانَ=oldu الْمُفْسِدِينَ=bozguncuların				
7. 87 كَانَ=eğer وَإِنْ=eğer طَائِفَةٌ=bir kısmı آمَنُوا=inanmış بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ=benimle gönderile وَطَائِفَةٌ=bir kısmı da لَمْ يُؤْمِنُوا=inanmamış ise فَاصْبِرُوا=sabredin حَتَّى=kadar اللَّهُ=Allah يُخَكِّمُ=hükmedinceye وَهُوَ=O بَيْنَنَا=aramızda خَيْرٌ=en iyisidir الْحَاكِمِينَ=hükmedenlerin	Eğer içinizden bir grup benim aracılığıım ile gönderilen me-saja inanırken diğer bir grup buna inanmamış ise, Allah'ın aramızda hüküm vereceği güne kadar sabrediniz, o hüküm vererlerin en iyisidir.	Sizlere tebliği için gönderdiğim vahye içinizden bir takımı inanır, bir takımı inanmazsa, Allah aramızda hüküm-nü verinceye kadar sabredin ki, O hâkimlerin en âdildir.	Eğer içinizden bir kısmı benimle gönderilene inanmış, bir kısmı da inanmamışsa; Allah, aranızdaki hüküm verinceye kadar sabredin. O; hüküm vererlerin en hayırlısıdır.	Madem ki, aranızda, getirdiğim habere inanan bir topluluk yanında bir de inanmayan bir topluluk var, öyleyse bu içinden çıkılması zor durumda sabredin, ta ki aramızda Allah hükmedinceye kadar: çünkü O, hükmedenlerin en hayırlısıdır.
7. 88 الْمَلَأَ=ileri gelenler قَالُوا=dediler ki الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا=büyüklük taslayan مِنْ قَوْمِهِ=kavminden أَنُخْرِجَنَّكَ=mutlaka seni çıkarırız يَا=Ey شُعَيْبُ=Şu'ayb وَالَّذِينَ آمَنُوا=ve inananları مَعَكَ=seninle beraber أَوْ=ya da مِنْ قَرَبَيْنَا=kentimizden لَتَعُوذُنَّ=dönersiniz قَالَ=dedi ki فِي مِلَّتِنَا=dinimize أَوَلَوْ كُنَّا كَارِهِينَ=istememek de mi?	O'nun kendini beğenmiş soydaşları dediler ki, 'Ya seni ve seninle birlikte inananları kentimizden süreriz, ya da dinimize dönersiniz Şuayb onlara dedi ki; 'İstememek de mi?'	Kavminden imanı azametlerine yediremeyen bir cemaat dediler ki: "Hey Şuayb, ya bizler seni de seninle beraber iman edenleri de kat'iyen yurdumuzdan çıkarırız, yahut sizler çaresi yok bizim dinimize dönersiniz." Dedi ki: "Bizler onu hiç istemezken nasıl döneriz?"	Kavminden büyüklük taslayan ileri gelenler dediler ki: Ey Şuayb; seni ve beraberindeki inanmış olanları, ya memleketimizden çıkarırız veya mutlaka bizim dinimize dönersiniz. Dedi ki: İstemezsek de mi?	Kavmi içinde ileri gelen, kendini beğenmiş o kurumlu kimseler: Ey Şuayb! dediler, Hiç şüphen olmasın ki, seni ve inanan yoldaşlarını ülkemizden sürgün edeceğiz, meğer ki, kesin bir biçimde bizim yolumuza dönersiniz! (Şuayb): Pekî, ya bunu yürekten istemiyorsak? dedi,
7. 89 افْتَرَيْنَا=atmış oluruz قَدِرٌ=muhakkak عَلَى=üzerine اللَّهُ=Allah'ın إِنْ=eğer كَذَبًا=yalan عُدْنَا=tekrar ona dönersek فِي مِلَّتِكُمْ=sizin dininize بَعْدَ=sonra اللَّهُ=Allah إِذْ نَجَّانَا=bizi kurtardıktan مِنْهَا=ondan وَمَا يَكُونُ=mümkün değildir لَنَا=bizim için أَنْ نَعُودَ=dönmemiz إِلَّا=dışında فِيهَا=ona اللَّهُ=Allah أَنْ يَشَاءَ=dilemesi رَبُّنَا=Rabbimiz وَسِعَ=kuşatmıştır رَبُّنَا=Rabbimiz كُلَّ شَيْءٍ=her şeyi عَلَى اللَّهِ=Allah'a عِلْمًا=bilgice تَوَكَّلْنَا=biz dayanmışız رَبَّنَا=Rabbimiz افْتَحْ=aç(ığa çıkar) وَبَيِّنْ=arasındakini بَيْنَنَا=bizimle بِالْحَقِّ=gerçekle قَوْمَنَا=kavmimizin وَأَنْتَ=muhakkak ki sen خَيْرٌ=en iyisisin خَيْرٌ=en iyisisin الْفَاتِحِينَ=aç(ığa çıkar)anların	Allah bizi sizin dininizden kurtardıktan sonra tekrar ona dönersek Allah'a yalan yere iftira atmış oluruz. Rabbimiz Allah dilemedikçe bir daha sizin dininize dönmemiz sözkonusu değildir. Rabbimizin bilgisi her şeyi kapsamına almıştır. Sırf Allah'a dayanırız biz. Ey Rabbimiz, soydaşlarımız ile aramızdaki anlaşmazlığı sen hak uyarınca çözüme bağla. Çünkü anlaşmazlıkları en iyi çözüme bağlayan sensin!	Allah bir kere bizlerden kurtarmışken yine sizin dininize dönersek Allah'a karşı ne büyük bir iftirada bulunmuş oluruz! Allah, O bizim Rabbimiz dilemedikçe bizim için ona dönmek yok. Rabbimizin ilmi herşeyi kuşatmış, bizler ancak O'na dayanmaktayız. Yâ Rabbe'l-âlemîn! Kavmimizle bizim aramızda hak ile hükmet ki, Sen hâkimlerin en âdilisin!"	Allah, bizi ondan kurtardıktan sonra yine sizin dininize dönecek olursak; doğrusu Allah'a karşı yalan uydurmuş oluruz. Rabbımız olan Allah'ın dilemesi bir yana, O'na dönmemiz bizim için olacak şey değildir. Rabbimizin ilmi her şeyi kuşatmıştır. Ancak Allah'a dayanıp güvendik biz. Rabbimiz, kavmimizle bizim aramızda Sen, hak ile hüküm ver. Sen, hüküm verenlerin en hayırlısısın.	Çünkü, baki, kalkıp yeniden sizin yolunuza dönecek olsaydık - hem de Allah bizi ondan kurtardıktan sonra- o zaman, Allaha düpedüz yalan yakıştırmış olurduk. Rabbimiz Allah bunu bizden istemediği sürece, bizim sizin yolunuza dönmemiz asla doğru olmaz. Rabbimiz sınırsız bilgiyle her şeyi kuşatmıştır; biz de güvenimizi Allaha bağışlamışız. Ey Rabbimiz, bizimle kavmimiz arasında hak neyse, ortaya çıkar; çünkü hakkı ortaya çıkaranların en hayırlısı Sensin!
7. 90 الْمَلَأَ=ileri gelenler وَقَالُوا=dediler ki الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr eden لَنْ=eğer مِنْ قَوْمِهِ=kavminden شُعَيْبًا=Şu'ayb'e اَتَّبَعْنُم=uyarsanız إِنكُم=muhakkak siz إِذَا لَخَّاسِرُونَ=ziyana uğrarsınız	Soydaşlarının ileri gelenleri 'eğer Şuayb'a uyparsanız, kesinlikle hüsrana uğrar, mahvolursunuz' dediler.	Kavminden küfür içinde bulunan cemaat ise "Yemin ederiz, Şuayb'e uypdunuz mu, hiç şüphe yok hüsrana düştünüz gitti" dediler.	Kavminden küfretilmiş olan ileri gelenler dediler ki: Şuayb'a uyparsanız; andolsun ki siz, o zaman hüsrana uğrayanlardansınız.	Ne var ki, kavimleri arasından, hakkı inkara şartlanmış olan elebaşları, (Şuaybın yandaşlarına:) Doğrusu, eğer Şuayba uyparsanız, bilin ki, kaybedenlerden olacaksınız! dediler.
7. 91 فَأَخَذَتْهُمُ=derken onları yakalayiverdi الرَّجْفَةُ=o müthiş sarsıntı فَأَصْبَحُوا=çökekaldılar فِي دَارِهِمْ=yurtlarında جَاثِمِينَ=diz üstü	Bu arada ani bir yersarsıntısına tutuldular da oldukları yerde yığılıp kalıverdiler.	Bunun üzerine zelezelele tutularak sabahleyin yurtlarında cansız çöküvermiş bulundular.	Bunun üzerine onları sarsıntı yakalayiverdi. Ve yurtlarında dizüstü çökenler oldular.	Derken, bir deprem onların işini bitirdi: kendi evlerinde cansız olarak yere serilip kaldılar.
7. 92 الَّذِينَ كَذَّبُوا=yalanlayanlar شُعَيْبًا=Şu'ayb'i كَانَ=sanki gibi oldular فِيهَا=orada لَمْ يَغْنَوْا=hiç oturmamış الَّذِينَ كَذَّبُوا=yalanlayanlar شُعَيْبًا=Şu'ayb'i كَانُوا=oldular هُمْ=onlar الْخَاسِرِينَ=ziyana uğrayanlar	Şuayb'ı yalanlayanlar, sanki yurtlarında hiç oturmamış gibi oldular. Şuayb'ı yalanlayanlar, asıl hüsrana uğrayanlar, asıl mahvolanlar oldular.	Şuayb'i yalancı çıkarıanlar güya orada hiç mesken tutmamışlardı. Şuayb'i yalancı çıkarıanlar kendileri hüsrânı boyladılar gittiler.	Şuayb'ı yalanlayanlar, zaten yurtlarında hiç oturmamış gibi oldular. Şuayb'ı yalanlamış olanlar; hüsrana uğrayanlar, işte onlar oldular.	Onlar ki Şuaybı yalancı çıkarmak isteyen kimselerdi: Sanki orada hiç yaşamamış gibi oldular. Onlar ki, Şuaybı yalancı çıkarmak isteyen kimselerdi. Kendileri kaybeden kimseler oldular!
7. 93 فَتَوَلَّى=öteye döndü عَنْهُمْ=onlardan يَا=Ey قَوْمُ=kavmim وَقَالَ=dedi لَقَدْ=andolsun أَبْلَغْتُكُمْ=ben size duyurdum رِسَالَاتِ=mesajlarını رَبِّي=Rabbimin وَوَصَّحْتُ=ve öğüt verdim أَكْمُ=size	Bunun üzerine Şuayb onlara sırt çevirdi ve 'Ey soydaşlarım, siz ve Rabbimin mesajlarını ilettim, öğüt verdim, şimdi kâfir bir topluma nasıl acıyabilirim?' dedi.	Artık onlardan yüzünü çevirip şu sözleri söyledi: "Ey kavmim! Biliyorsunuz ki Rabbimin vahyini ben size tamamıyla tebliğ ettim, hem sizin ancak hayrınıza uğraştım. Kâfir bir kavme de nasıl! acıyayım? (Allah'ı tanımayan bir kavme de nasıl acırım?)"	Bunun üzerine onlardan yüz çevirdi ve dedi ki: Ey kavmim; andolsun ki ben, Rabbimin bana vahyettiklerini size bildirdim. Ve öğüt verdim. Öyleyse ben, küfredenler kavminden nasıl tasalanırım?	Ve sonunda Şuayb, onların yanından dönüp giderken: Ey kavmim! dedi, gercek şu ki, ben, size Rabbimin buyruklarını tebliğ ettim ve güzelce öğüt verdim: artık ben nasıl (sizin gibi) hakkı inkar eden bir topluluk için yas topluluk kederleneyim?

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	فَكَيْفَ=artık nasıl آسَى=acıırım كَافِرِينَ=kâfir عَلَى قَوْمٍ=bir kavme				
7. 94	وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّن نَّبِيٍّ إِلَّا أَخَذْنَا بِالْأَسَاءِ وَالضَّرَاءِ يَضُرُّعُونَ=biz gönderdiysek =hangi ülkeye =bir peygamber =mutlaka =sıkışmışızdır =onun halkını =yoksulluk =ve darlıkla =diye =yalvarıp yakarsınlar	Peygamber gönderdiğimiz her ülkenin halkını, ola ki, bize yalvarırlar diye, mutlaka sıkıntılara ve belalara uğrattık.	Bizler hangi yurda bir peygamber gönderdikse mutlaka halkını imana boyun eğsinler diye kılığa, kırana uğrattık.	Biz, hangi kasabaya bir peygamber gönderdiysek; yalvarıp yaksınırlar diye, ora halkını mutlaka darlık ve sıkıntıya uğratmışızdır.	Biz hiçbir topluma peygamber göndermemişizdir ki belki kibirlerinden sıyrılırlar diye onları darlıkla, sıkıntıyla denemiş olmayalım.
7. 95	ثُمَّ بَدَّلْنَا مَكَانَ الْحَسَنَةِ حَتَّى وَقَالُوا مَسَّ أَبَاءَنَا وَالسَّرَّاءِ فَأَخَذْنَاهُمْ بَغْةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ=sonra =değiştirip getirdik =yerine =kötülüğü =iyilik =ta ki =ve dediler =çoğaldılar =muhakkak =dokunmuştu =atalarımıza da =darlık =ve sevinç =biz de onları yakaladık =ansızın =hiç farkında değillerken	Sonra kötü günleri iyi günlerle değiştirdik de sayıca çoğaldılar ve: «Atalarımız da hem sıkıntılı hem de sevinçli günler geçirmişlerdi» dediler. Bunun üzerine onları hiç ummadıkları bir sırada ansızın yakalayıverdik.»	Sonra o musibetin yerine refah verdik. Bunun üzerine çoğaldılar da "Atalarımıza hem sıkıntılı günler uğramış, hem ferahlı günler" demeye başladılar. Bizler de haberleri yokken kendilerini ansızın helâk ettik.	Sonra kötülüğün yerine iyilik koyduk. Nihayet çoğaldılar ve; atalarımıza da fakirlik, şiddet, hastalık, iyilik ve genişlik dokunmuştu, dediler. Bunun üzerine Biz de onları kendilerine farkına varmadan ansızın yakalayiverdik.	Sonra o darlığı genişliğe çevirmişizdir ki refahı tatsınlar da (kendi kendilerine): Atalarımız da darlık ve sıkıntıya düşmüşler (ve genişliği görmüşler)desinler, işte ancak bundan sonradır ki, kendileri daha (ne olup bittiğinin) farkına varmadan, onları kısıkvırak yakaladık.
7. 96	أَهْلَ أَمْنًا وَاتَّقُوا أَفْئَكُنَا عَلَيْهِم مِّن السَّمَاءِ وَلَكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ=şayet =elbette =halkı =(O) ülkelerin =inanıp =açardık =üzerlerine =bolluklar =gökten =ve yerden =fakat =yalanladılar =biz de onları yakaladık =kazandıklarıyla	Eğer o ülkelerin halkları iman edip kötülüklerden sakınsalardı, göğün ve yerin bereket kapılarını yüzlerine açardık. Fakat yalanladılar, biz de onları işlediklerinin cezasına çarptırdık.	Eğer o yurtların sahipleri imana gelaydiler, isyandan çekineydiler, Bizler kendilerine göklerden, yerden bol bol bereketler verirdik. Lâkin peygamberlerimizi yalancı çıkardılar, bizler de kazandıkları isyana karşılık onları helâk ettik.	Şayet kasabaların halkı, inanmış ve sakınmış olsalardı; elbette üzerlerine gökten ve yerden bereketler açardık. Fakat onlar yalanladılar. Biz de bunun üzerine onları, yaptıklarından dolayı yakalayiverdik.	Oysa bu toplumların insanları imana erip de Bize karşı sorumluluk bilinci taşıyor olsalardı onların önünde göğün ve yerin bolluklarını açardık; ama gerçeği yalanlamaya kalktılar ve Biz de (kendii) yapıp ettiklerinden ötürü onları kısıkvırak yakaladık.
7. 97	أَهْلَ أَفْئَكُنَا عَلَيْهِم مِّن السَّمَاءِ وَلَكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ=Peki emin midirler? =halkı =(o) ülkelerin =kendilerine gelmeyeceğinden =geceleyin =azabımızın =geceleyin =onlar =uyurlarken	Acaba o ülkelerin halkları geceleyin uyurlarken başlarına azabımızın gelmeyeceğinden emin midirler?	Acaba şu yurtların sahipleri azabımızın yatma vaktinde gelip kendilerini uyurlarken basmayacağından eminler mi?	Kasabaların halkı; kendileri geceleyin uyurlarken, azabımızın onlara gelip çatmasından emin mi oldular?	O halde, artık hangi toplumun insanları, azabımızın, geceleyin daha onlar uykudayken ansızın başlarına kopmayacağından emin olabilirler?
7. 98	أَوْ أَمِنَ أَهْلَ الْقَرْيَ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا وَهُمْ ضَحَى يَلْعَبُونَ=Ya da emin midirler? =halkı =(o) ülkelerin =onlara gelmeyeceğinden =azabımızın =onlar =kuşluk vakti =eğlenirlerken	Acaba o ülkelerin halkları, kuşluk vakti eğlenirken, azabımızın gelmeyeceğinden emin midirler?	Acaba şu yurtların sahipleri, azabımızın sabahleyin gelip kendilerini hevesat içinde oyalanırken basmayacağından eminler mi?	Yoksa kasabaların halkı; kendileri, güpegündüz oynarlarken azabımızın onlara gelip çatmasından emin mi oldular?	Yahut artık hangi toplumun insanları, azabımızın, güpegündüz onlar (dünyayla) oyalanıp durırken başlarına kopmayacağından emin olabilirler?
7. 99	أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْخَاسِرُونَ=emin mi oldular? =Allah'ın =tuzağından =emin olamaz =Allah'ın =tuzağından =başkası =topluluktan =ziyana uğrayan	Onlar Allah'ın tuzağına yakalanmayacaklarından emin midirler? Oysa hüsrana uğrayan toplum dışında hiç kimse kendini Allah'ın tuzağından emin sayamaz.	Acaba şunlar Allah'ın [mekrine] uğramayacaklarından eminler mi? Halbuki hüsrana düşmüş kavimden başkası Allah'ın [mekrine] uğramayacağından emin olamaz.	Artık onlar; Allah'ın düzeninden emin ninden emin mi oldular? Hüsrana uğrayanlar topluluğundan başkası Allah'ın düzeninden emin olmaz.	Kim güvenlik içinde görebilir kendini, Allahın önceden kestirilmeyen ince tertibine karşı? Hayır, zaten tükenip gitmiş insanlardan başka kimse Allahın ince tertibine karşı güvenlik içinde göremez kendini!
7. 100	أَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرْتُونَ مِنَ بَعْدِ أَهْلَهَا لَوْ نَشَاءُ أَصْبَأْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَنَطْبَعُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ=yola getirmede mi? =varis olanları =sonra =eğer =biz dilesek =kendilerini de cezalandırırız =günahlarıyla =ve mühürlüz =kalblerini =artık onlar =hiç işitmezler	Üzerinde yaşadıkları toprakları eski yerilerinden miras alanlar, istesek kendilerini günahları yüzünden musibetlere çarptırabileceğimizi, kalplerini mühürlöyleceğimizi ve kullarının işitemez olabileceğini, bu tarihi sürecin ışığında halâ kavrayamadılar mı?	Acaba eski sahiplerinden sonra yeryüzüne varis kıldığımız kimseler için anlaşılmalı mı bu hakikat ki, Bizler dileseydik günahları yüzünden onlara da azabımızı indirirdik, sonra kalplerini mühürlerdik de hak sözü işitemez olurlardı (...indirdik. İşte Bizler kalplerini mühürlüz de hak sözü işitmez olurlar).	Sahiplerinden sonra, yeryüzüne varis olanlara besbelli değildir ki; eğer Biz, dileseydik onları da günahlarından dola-dıra cezalandırırdık. Ve onların kalbleri üzerine mühür basarsız da bir şey duymazlar.	Öyleyse, önceki kuşakların izinden yeryüzüne varis olanlar için (şu gerçek) hala ortaya çıkmadı mı, eğer dileseydik kendi günahları yüzünden onları (da) pekala çarpabilirdik; hem de (hakikati) işitmesinler diye kalplerine mühür basarak!
7. 101	تِلْكَ الْقَرْيَ عَلَيْكَ نَقْصُ مِنْ أَنْبَائِهَا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا إِلَّا كَافِرِينَ=işte o =ülkeler =sana =onların haberlerinden =andolsun =onlara getirmişlerdi =elçileri =açık deliller =fakat inanmak istemediler =ötürü =yalanladıklarından =önceden =işte böyle =Allah =kalblerini =kâfirlerin	İşte şu ülkeler var ya, hani sana onlara ilişkin bazı tarihi olayları anlatıyoruz. Bunlara peygamberleri açık belgeler, mucizeler getirmişlerdi. Fakat mucizelerden önce yalanladılar! Mesajlara inanmaları söz konusu olmadı. İşte Allah kafirlerin kalplerini böyle mühürlö.	Yâ Muhammed! İşte o yurtların başına gelenlerden sana Bizler hikâye ediyoruz. Evet, bunların peygamberleri kendilerine açık mucizeler getirmişti. Bununla beraber önceden inkâr ettiklerine bir türlü inanacakları yoktu. Allah kâfirlerin kalplerini işte böyle mühürlö.	İşte o kasabaların haberlerinin bir kısmını sana anlatıyoruz. Andolsun ki; peygamberleri; onlara apaçık burhanlar getirdi de, öncekiler yalanladıklarından inanmadılar. İşte böyle mühür basar Allah kafirlerin kalblerine.	Sana içlerinden bazılarının kıssalarını anlattığımız bu (önceki) toplumlara kendi içlerinden çıkan elçiler, gerçekten de hakkın ne olduğu yolunda apaçık belgeler, burhanlar getirmişlerdi; ama onlar, bir kere yalan söyledikleri şeye (bir daha) inanmak istemediler. İşte bunun içindir ki, Allah, hakikati inkar edenlerin kalplerine mühür vuruyor.
7. 102	وَمَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِمْ مِنْ عَهْدٍ وَإِن كَانُوا لَكَاظِمِينَ=bulmadık =onların çoklarında =sözünde durma =ama	Onların çoğunda söze bağlılık diye bir şey bulamadık, tersine çoğunu yoldan çıkmış bulduk.	İnsanların çoğunda ahdine bağlanmak görmedik. Şu muhakkak ki, çoğunu taâten uzaklaşmış gördük.	Onların çoğunda Biz, ahde vefa görmedik. Onların çoğunu fasıklar olarak bulduk.	Ve Biz onların çoğunda doğru olan şeylere karşı (içsel) bir bağlılık bulmadık tersine, onların çoğunu onmaz günahkarlar olarak bulduk.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
أَكْثَرَهُمْ=onların çoklarını أَفَاسِقِينَ=yoldan çıkmış				
7. 103 بَعَثْنَا=gönderdik ثُمَّ=sonra مِنْ بَعْدِهِمْ=ardlarından مُوسَى=Musa'yı بِآيَاتِنَا=ayetlerimizle إِلَى فِرْعَوْنَ=Fir'avn'a وَمَلَأَهُ=ve onun ileri gelenlerine فَظَلَمُوا=haksızlık ettiler فَإِنظُرْ=(ayetlerimize) fakat bak بِهَا=(ayetlerimize) nasıl كَانَ=oldu عَاقِبَةُ=sonu الْمُفْسِدِينَ=bozguncuların	Sonra bu peygamberlerin arkasından Musa'yı ayetlerimiz ile Firavun'a ve yakın adamlarına gönderdik, fakat onlar ayetlerimize karşı zalimce bir tutum takındılar. Gör bakalım, bozguncuların sonu nice oldu?	Sonra onların arkasından Mûsa'yı âyetlerimizle beraber olarak Firavun'a ve cemaatine yolladık. Tuttular onları inkâr ettiler. Seyret müfsitlerin âkıbeti nasıl olacak!	Sonra onların ardından Musa'yı ayetlerimizle Firavun'a ve erkanına gönderdik. Onlar buna karşı haksızlık ettiler. Bir bak ki; fesadçıların sonu nice oldu?	Ve bu (önceki toplumlardan) sonra Firavunun ve onun soylular çevresine Musayı ayetlerimizle gönderdik; onları inatla reddettiler ve bak, nasıl oldu sonu bu bozguncuların!
7. 104 يَا=Ey مُوسَى=Musa وَ قَالَ=dedi ki إِنِّي=muhakkak ben فِرْعَوْنَ=Fir'avn مِنْ=bir elçiyim رَسُولٌ=tarafından رَبِّ=Rabbi الْعَالَمِينَ=alemlerin	Musa dedi ki; «Ey Firavun, ben tüm varlıkların Rabbi tarafından gönderilmiş bir peygamberim.»	Mûsa dedi ki: "Ey Firavun! Haberin olsun, ben Rab-bül'âlemîn tarafından gönderilmiş peygamberim."	Musa dedi ki: Ey Firavun; ben, alemlerin Rabbından gönderilmiş bir peygamberim.	Musa: Ey Firavun dedi, gerçek şu ki ben alemlerin Rabbinden bir elçiyim;
7. 105 عَلَى=benim üzerine حَقِيقٌ=borçtur أَنْ لَا أَقُولَ=söylememem عَلَى=karşı اللَّهُ=Allah'a إِلَّا=başkasını الْحَقُّ=gerçekten قَدْ=andolsun جِئْتُكُمْ=size getirdim بِبَيِّنَةٍ=açık bir delil مِنْ رَبِّكُمْ=Rabbinizden فَإَرْسِلْ=artık gönder مَعِيَ=benimle بَنِي=oğullarını إِسْرَائِيلَ=İsrail	bana Allah hakkında sadece doğruyu söylemek yaraşır. Siz Rabbinizden açık bir belge, bir mucize getirdim, İsrailoğullarını benimle gönder. (Serbest bırak.)	Allah'a karşı haktan başka bir şey söylememek bana yakışır. Rabbinizden sizlere açık mucizeler getirdim. Benî İsrail'i benimle beraber göndereceksin."	Bana yaraşan; Allah hakkın-da haktan başkasını söylememektir. Size, Rabbinizden apaçık bir burhan getirdim. Artık İsrailoğullarını benimle beraber gönder.	bana düşen, Allah hakkında gerçekten başka bir şey söylememektir. İşte size Rabbinizden apaçık burhanla çıkıp geldim: Öyleyse bırak artık, İsrailoğulları benimle gelsinler!
7. 106 إِنْ=eğer قَالَ=(Fir'avn) dedi كُنْتُ=isen جِئْتُ=getirmiş بِآيَةٍ=bir ayet فَأْتِ=göster bakalım بِهَا=onu إِنْ=şayet كُنْتُ=isen مِنَ الصَّادِقِينَ=doğru söyleyenlerden	Firavun: Eğer doğru söylüyorsan ve getirdiğin bir mucize varsa onu göster bakalım, dedi.	O da "Madem ki mucize getirmişsin, eğer doğru söyleyenlerden isen göster bakalım!" dedi.	Dedi ki: Şayet sen, bir ayet getirdinse; göster onu, eğer sadıklardan isen.	(Firavun): Bir işaret, bir alamet getirdiysen, göster bakalım; tabi,doğru sözlü biriysen! dedi.
7. 107 فَالْقَى=bunun üzerine attı عَصَاهُ=asasını فَإِذَا=birden هِيَ=o تُعْبَانُ=bir ejderha (oluverdi) مُبِينٌ=açıkça	bunun üzerine Musa, elindeki değneği yere attı, değnek o anda sahici bir yılan oluverdi.	Bunun üzerine asasını yere bıraktı. Bir de baktılar ki koskoca bir yılan kesilmiş!	Bunun üzerine asasını bıraktı. Bir de ne görsünler; o, apaçık bir ejderhadır.	Bunun üzerine (Musa), asasını yere bıraktı: Oo! (bir de ne görsünler!) düpedüz bir yilandı, bu;
7. 108 وَنَزَعَ=ve (böğründen) çıkardı يَدَهُ=elini فَإِذَا=birden هِيَ=o بَيِّنَاءُ=bembeyaz parlayıverdi لِلنَّاظِرِينَ=bakanlar için	Ve elini yeninin altından çıkardı, bakanlar onun ak bir parlıltı saçtığını gördüler.	Elini koynundan çıkardı, bir de gördüler ki bakanların karşısında nur olmuş ağıarıyor!	Elini çıkardı, ne görsün; o da bakanlara bembeyaz.	Ve (sonra) elini yu-karı kaldırdı: Oo! Bir de baktılar, bembeyaz, ışıltılı!
7. 109 الدَّاءُ=ileri gelenler مِنْ قَوْمٍ=kavminden إِنَّ=muhakkak فِرْعَوْنَ=Fir'avn هَذَا=bu أَسَاجِرُ=bir büyücüdür عَلِيمٌ=çok bilgili	Firavun'un ileri gelen soydaşları dediler ki, Bu adam bilgili bir büyücüdür.»	(109-110) Firavunun kavminden bir cemaat "Bunun sizi yurdunuzdan çıkarmak isteyen usta bir sihirbaz olduğunda şüphe yok, ne rey vereceksiniz?" dediler.	Firavun'un kavminden ileri gelenler: Doğrusu bu, bilgin bir sihirbazdır, dediler.	Firavunun uyrukları arasında ileri gelenler Doğrusu, çok şey bilen usta bir sihirbazmış bu dediler,
7. 110 يُرِيدُ=istiyor أَنْ يُخْرِجَكُمْ=sizi çıkarmak مِنْ أَرْضِكُمْ=yurdunuzdan فَمَاذَا تَأْمُرُونَ=ne buyurursunuz?	Sizi yurdunuzdan çıkarmak istiyor. Peki ne buyurursunuz?	“ “ “	Sizi yurdunuzdan çıkarmak istiyor. Firavun: O halde ne buyurursunuz?	sizi yerinizden etmek isteyen biri! (Firavun:) Peki, ne öneriyorsunuz? diye sordu.
7. 111 أَرَجُهُ=Onu da beklet دَعَا=kardeşini de وَأَرْسِلْ=yolla فِي الْمَدَائِنِ=şehirlere حَاشِرِينَ=toplayıcılar	Onu kardeşi ile birlikte oyala ve bütün kentlere adam toplayacak elçiler gönder.	Onu kardeşikle beraber alıkoy, şehirlere toplayıcılar gönder.	Dediler ki: Onu ve kardeşini alıkoy, şehirlere toplayıcılar yolla.	Şöyle cevap verdiler: Onu ve kardeşini bir süre alıkoy ve şehirlere davetçiler gönder,
7. 112 يَأْتُوكَ=sana getirsinler بِكُلِّ=bütün سَاحِرٍ=büyücüleri عَلِيمٍ=bilgili	Bütün bilgili büyücülerini sana getirsinler.	Mahir sihirbazların hepsini sana getirsinler.	Bütün bilgin sihirbazları sana getirsinler.	bütün usta ve bilgin sihirbazları senin huzuruna toplayıp getirsinler.
7. 113 السَّحَرَةُ=büyücüler وَجَاءَ=gelip فِرْعَوْنَ=Fir'avn'a دَعَا=dediler إِنَّ=elbet لَنَا=bize لَأَجْرًا=bir mükâfat var (değil mi?) إِنْ=eğer كُنَّا=olursak نَحْنُ=biz الْعَالِينَ=üstün gelen	Firavun'un büyücülerini geldiler. «Eğer biz yenecek olursak, bize bir ödül verilecek, değil mi?» dediler.	Sihirbazlar Firavun'un karşısına çıkarak "Galebe çalanlar biz olursak elbette bizlere mükafat var ya?" diye sordular.	Sihirbazlar Firavun'a geldi ve dediler ki: Eğer galibler biz olursak; şüphesiz bize bir mükafat var, değil mi?	Ve sihirbazlar Firavuna gelip: Eğer üstün gelen biz olursak dediler o zaman büyük bir ödül hak etmiş olunuz.
7. 114 نَعَمْ=evet قَالَ=dedi وَأَنْتُمْ=hem de siz لَمِنَ الْمُفْرِبِينَ=yakınlar(ım)dansınız	Firavun: «Evet, yakın adamlarım arasına gireceksiniz» dedi.	"Evet, ondan başka emin olun ki benim gözdeleimsiniz" dedi.	Evet, hem siz muhakkak gözdeleler olacaksınız, dedi.	(Firavun): Elbette diye karşılık verdi, üstelik, o zaman gözdelelerimiz arasına katılmış olacaksınız.
7. 115 يَا=Ey مُوسَى=Musa أَنْ تُلْقِيَ=önce sen mi atacaksın وَأَمَّا= yoksa أَنْ نَكُونَ=olalım نَحْنُ=biz (mi) الْمُلقِينَ=(önce) atanlar	Büyücüler: Ya Musa, önce sen mi hünerini ortaya koyacaksın, yoksa biz mi önce hünerimizi ortaya atalım» dediler.	"Yâ Mûsa! İlkın sen mi hünerini ortaya atacaksın, yoksa atanlar biz mi olacağız?" dediler.	Dediler ki: Ey Musa, sen mi atacaksın, yoksa atanlar biz mi olalım?	Sihirbazlar (Musa-ya): Ey Musa! dediler, Önce sen mi atacaksın (asanı) yoksa biz mi atalım?
7. 116 أَلْقَوْا=siz atın قَالَ=dedi فَلَمَّا أَلْقَوْا=atınca سَحَرُوا=büyülediler أَعْيُنَ=gözlerini النَّاسِ=insanların وَاسْتَرْهَبُوهُمْ=onları ürküttüler	Musa, "Önce siz atın" dedi. Büyücüler hünerlerini ortaya atınca, insanların gözlerini büyülediler, onları ürküttüler ve müthiş bir büyü gösterisi ger-	"Siz atın!" dedi. Atınlar da neleri varsa ortaya attıkları zaman halkın gözlerini bağladılar. Kendilerini korkuya düşürdüler. Hâsılı büyük bir sihir gösterdiler.	Siz atın, dedi. Atınca, halkın gözlerini büyülediler, onlara korku saldılar ve büyük bir sihir getirmiş oldular.	(Musa): (Önce) siz atın! dedi. Ve onlar (asalarını) yere attıkları zaman, insanların gözlerini büyüyle bağladılar ve onları korkuyla şaşkına çevirdiler.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fi Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
وَجَاءُوا =ve getirdiler بِسِحْرِ عَظِيمٍ =bir büyü =büyük	çekleştirdiler.			
7. 117 وَأَوْحَيْنَا =biz de vahyettik أَنْ إِلَى مُوسَى =Musa'ya أَنْ =diye أَتَى عَصَاكَ =Asanı فَإِذَا =bir de baktılar ki هِيَ =o تَلْقَفُ =yakalayıp yutuyor مَا يَأْكُفُونَ =onların uydurduklarını	Biz de Musa'ya 'Elindeki değneği yere at' diye vahyettik, değnek onların bütün göz boyayıcılıklarını yutuverdi.	Bizler Mûsa'ya "Asânı yere at!" diye vahyettik. Bir de baktılar ki sihirbazların uydurdukları o şeylerin hepsini yutuyor!	Biz de Musa'ya: Asanı bırak, diye vahyettik. Bir de ne görsünler; onların uydurduklarını yalayıp yutuyor.	Ve (o zaman) Biz de Musaya: Asanı yere at! diye vahyettik. Oo! (bir de ne görsünler) bu, onların bütün o aldatıcı düzeneklerini yutmasın mı!
7. 118 فَوَقَعَ الْحَقُّ =ortaya çıktı وَبَطَلَ =ve batıl oldu مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ =onların bütün yaptıkları	Böylece gerçek ortaya çıktı ve onların bütün marifetleri boşa çıktı.	Artık hak meydana çıktı, yaptıklarının butlânı anlaşıldı.	Böylece hak yerini buldu ve onların yapmakta oldukları şeyler de boşa gitti.	Böylece gerçek kendini göstermiş, berikilerin bütün o yapıp becerdiklerinin boş olduğu ortaya çıkmış oldu.
7. 119 فَغَلَبُوا =yenildiler هُنَالِكَ =orada وَانْقَلَبُوا =düştüler صَاغِرِينَ =küçük	Orada yenilgiye uğradılar ve burunları (onurları) kırılıverdi.	İşte o zaman mağlup oldular, zelfî bir halde yurtlarına döndüler (işte o zaman mağlup olarak zillet içinde kaldılar).	İşte orada yenildiler, hor ve hakir geri döndüler.	Ve (yine) böylece onlar yenilmiş, adamakıllı küçük düşmüş oldular.
7. 120 وَأَلْقَى =ve kapandılar السَّحَرَةُ =büyücüler سَاجِدِينَ =secdeye	Bütün büyücüler secdeye kapandılar.	Sihirbazlar da hemen secdeye kapandılar.	Sihirbazlar da hep birden secdeye kapandılar.	Sihirbazlar (hemen) diz çöküp yere kapanarak:
7. 121 قَالُوا =dediler أَمَّا =inandık رَبِّ الْعَالَمِينَ =Rabbine =alemlerin	Tüm varlıkların Rabbine inandık dediler.	(121-122) "Bizler Rabbül-âlemîn'e, Mûsa'nın, Hârun'un Rabbine iman getirdik" dediler.	Dediler ki: Alemlerin Rabbına iman ettik.	Biz (artık) inandık alemlerin Rabbine,
7. 122 مُوسَى =Musa رَبِّ وَهَارُونَ =ve Harun'un	Musa ile Harun'un Rabbine.	" " "	Musa ve Harun'un Rabbina.	Musa ve Harunun Rabbine! dediler.
7. 123 قَالَ =dedi فِرْعَوْنُ =Fir'avn أَمَنْتُمْ بِهِ =inandınız mı? يَا =ona أَنْ آذَنَ =ben izin vermeden قَبْلَ هَذَا =bu إِنْ =muhakkak لَكُمْ =size لَمَكْرُ =bir tuzaktır مَكْرَتُمُوهُ =kurduğunuz فِي الْمَدِينَةِ =şehirde لِتُخْرِجُوا =çıkarmak için مِنْهَا =oradan أَهْلِهَا =halkını فَسَوْفَ =ama yakında تَعْلَمُونَ =bileceksiniz	Firavun onlara dedi ki; «Ben izin vermeden O'na inandınız, öyle mi? Bu, bu kentin halkını buradan çıkarmak için daha önceden burada tekrarladığınız bir komlodur, ama yakında başınıza neler geleceğini öğreneceksiniz!»	Firavun dedi ki: "Ben size izin vermeden tuttunuz da ona iman getirdiniz, bu hiç şüphe yok sahiplerini çıkarmak için şehirde kurduğunuz bir tuzak. Ben size gösteririm (yakında anlayacaksınız).	Firavun dedi ki: Ben size izin vermeden mi ona inandınız? Doğrusu bu; halkı şehirden çıkarmanız için düşündüğünüz bir hiledir. Fakat yakında bilirsiniz siz.	Firavun: Ben size izin vermeden onanınandınız, öyle mi? dedi, Bakın, bu sizin yaptığınız sinsice hazırlanmış bir tuzak; hem de bu (benim kendi) şehirimde, böylelikle ahalisini çekip götürmek için... Ama (bekleyin) yakında göreceksiniz:
7. 124 لَأَقْطَعَنَّ =elbette keseceğim أَيْدِيَكُمْ =ellerinizi وَأَرْجُلَكُمْ =ve ayaklarınızı ثُمَّ =sonra مِنْ خِلَافٍ =çaprazlama لَأَصْلِبَنَّكُمْ =asacağım أَجْمَعِينَ =hepinizi	Andolsun ki, sağlı-sollu birer el ve ayağınızı kesecek ve arkasından tümünüzü asacağım.	İyi bilin ki ellerinizi, ayaklarınızı çaprazlamasına keseceğim, sonra hepinizi birden çare yok asacağım!"	Elbette ve elbette ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama keseceğim. Sonra da hepinizi asacağım.	bu dönemliğiniz yüzünden, mutlaka, (içinizden) pek çoğunun ellerini ayaklarını budayaacağım; ve yine mutlaka (içinizden) pek çoğunu topluca asacağım!
7. 125 قَالُوا =dediler ki إِنَّا =biz zaten إِلَى رَبِّنَا =Rabbimize مُنْقَلِبُونَ =döneceğiz	Büyücüler de dediler ki, «Biz zaten Rabbimize döneceğiz.	Dediler ki: "Bizler Rabbimize döneceğimizden eminiz.	Dediler ki: Biz, şüphesiz Rabbimize dönenleriz.	(Berikiler:) (Bundan ne çıkar), biz de Rabbimize döneriz! dediler,
7. 126 وَمَا نَتَّقُمُ =öc alıyorsun مِنَّا =bizden إِلَّا =için أَنْ أَمَّا =inandığımız رَبَّنَا =Rabbimizin بِآيَاتٍ =ayetlerine أَمَّا جَاءَتْنَا =bize gelmiş olan رَبَّنَا =Rabbimiz أَفْرَعُ =boşalt عَلَيْنَا =üzerimize صَبْرًا =sabır وَتَوَفَّنَا =ve bizi öldür مُسْلِمِينَ =Müslümanlar olarak	Sen ancak Rabbimizin ayetleri bize gelince onlara inandık diye bizden öç alıyorsun. 'Ey Rabbimiz, üzerimize sabır yağdır ve müslüman olarak al canımızı.'»	Senin hoşuna gitmeyen hâlimiz de Rabbimizin ayetleri bize gelince (Rabbimizin ayetlerini görünce) iman getirmemizden başka bir şey değil. Yâ Rabbe'l-âlemîn! Sen bizim üzerimize sebat indir! Canlarımızı da Senin birliğine boyun eğdiğimiz halde al" ("Sen bizim üzerimize sebat indir ve bizleri mü'min olduğumuz halde öldür!")	Sen; bizden, sırf Rabbimizin ayetleri gelince ona inandık diye intikam alıyorsun. Ey Rabbimiz, üzerimize sabır yağdır ve bizi müslümanlar olarak öldür.	Çünkü, yalnızca, bize ulaşır ulaşmaz Rabbimizin ayetlerine inandık diye bize hınc duyuyorsun. Ey Rabbimiz, dar zamanda sana bağlanan kimseler olarak canımızı al!
7. 127 وَقَالَ =dedi ki الْمَلَأُ =ileri gelen bir topluluk مِنْ قَوْمٍ =kavminden فِرْعَوْنَ =Fir'avn أَتَذَرُ =birakacak mısın? مُوسَى =Musa'yı وَقَوْمَهُ =ve kavmini لِيُفْسِدُوا =bozgunculuk yapsınlar diye فِي الْأَرْضِ =yeryüzünde وَيَذَرَكَ =seni terk edip وَالْهَتَاكَ =ve tanrılarını قَالَ =dedi سَنَقْتُلُ =biz öldüreceğiz أَبْنَاءَهُمْ =onların oğullarını وَنَسْتَحْيِي =sağ bırakacağız نِسَاءَهُمْ =kadınlarını وَإِنَّا =biz daima فَوْقَهُمْ =onların üstünde قَاهِرُونَ =eziciler olacağız	Soydaşlarının ileri gelenleri Firavun'a dediler ki, Musa ile soydaşlarını toplumda kargaşalık çıkarsınlar, seni ve ilâhlarını boşlukt bırakınsınlar diye mi bırakacaksın? Firavun dedi ki; Hayır onların erkeklerini öldürecek, kadınlarını sağ bırakacağız. Onları ezici baskımız altında tutacağız.»	Firavunun kavminden bir cemaat: "Sen Mûsa ile kavmini bir taraftan yeryüzünde fesat çıkarmaları için, diğer taraftan da kendisinin sana ve senin ilâhlarına ibadeti bırakması için böyle başları boş bırakacak mısın?" dediler. "Yine oğlan çocuklarını öldürür, kızlarını diri bırakırız. Bizler elbette onların üzerinde kahrımızı yürütmeye kâdiriz!" cevabını verdi.	Firavun'un kavminin ileri gelenleri: Musa'yı ve kavmini yeryüzünde fesad-çılık etsinler, seni de, tanrılarını da terketsinler diye mi bırakıyorsun? dediler. Dedi ki: Oğullarını öldürtürüz, kadınlarını sağ bırakırız. Elbette biz, onları ezicileriz.	Ve Firavun uyrukları arasından önde gelenler: Peki, dediler, Musa ve halkının ülkede karışıklık çıkarıp (uyruklarını) senden ve senin topraklarından uzaklaş(tır)malarına gözmü yumacaksın? (Firavun): Onların çocuklarından çoğunu öldürecek ve (yalnız) kadınları sağ bırakacağız: Çünkü, gerçekten onların üzerinde ezici bir gücümüz var! dedi.
7. 128 قَالَ =dedi مُوسَى =Musa لِقَوْمِهِ =kavmine اسْتَعِينُوا =yardım isteyin بِاللَّهِ =Allah'tan وَاصْبِرُوا =sabredin	Musa soydaşlarına dedi ki; Allah'tan yardım isteyin ve sabrediniz. Yeryüzü Allah'ındır. Orayı dilediği kullarına miras kılar. Mut-	Bunun üzerine Mûsa kendi kavmine "Allah'ın yardımına sığın ki sonra da tahammül edin. İyi bilin ki yeryüzü Allah'ındır, ona kulları arasın-	Musa kavmine dedi ki: Allah'tan yardım isteyin ve sabredin. Yeryüzü muhakkak ki Allah'ındır. Kullarından di-	(ve) Kendi halkına: Yardım için Allaha sığın ve (dar günde) sabırlı olun dedi, Bilin ki, bütün bir yeryüzü Allaha aittir; onu, kullarından

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
إِنَّ=şüphesiz الْأَرْضَ=yeryüzü يُورِثُهَا=onu verir مَنْ يَشَاءُ=dilediğine مِنْ عِبَادِهِ=kullarından وَالْعَاقِبَةُ=sonuç لِلْمُتَّقِينَ=korunanlarındır	lu sonuç, günah-lardan sakınan-larındır.»	dan dilediğini vâris kılar. Âkıbet ise Allah'tan korkanların" dedi.	lediğini ona mirasçı kılar ve akıbet müt-takilerindir.	kimi dilerse ona mi-ras bırakır; ve ge-lecek Allaha karşı sorumluluk bilinci-ne sahip olanlarındır!
7. 129 قَالُوا=dediler أَوْذَيْنَا=bize işkence edildi مِنْ قَبْلِ=önce de أَنْ تَأْتِيَنَا=sen bize gelmezden وَمِنْ بَعْدٍ=sonra da مَا جِئْتَنَا=sen bize geldikten عَسَى=umulur ki أَنْ يَهْلِكَ=yok eder رَبُّكُمْ=Allah عَدُوَّكُمْ=düşmanınızı وَيَسْتَخْلِفَكُمْ=ve sizi hakim kılar فِي الْأَرْضِ=yeryüzüne كَيْفَ=nasıl فَيَنْظُرَ=böylece bakar تَعْمَلُونَ=hareket edeceğinize	Soydaşları dedi-ler ki; Sen gel-mezden önce de geldikten sonra da işkence çek-tik. Musa dedi ki, «Umulur ki, Allah düşmanınızı yok eder ve sizleri onların yerine geçirir de nasıl hareket ede-ceğinize bakar.»	"Sen içimize gel-medeyi önce de aramıza geldikten sonra da işkence-ye uğradık" dedi-ler. "Umulur ki Rabbiniz hasmınızı helâk ederek sizle-ri yeryüzünde hali-fe kılacak da nasıl hareket edeceğine-ze bakacak" dedi.	Dediler ki: Sen, bize gelmezden önce de, gel-dikten sonra da eziyyet edildik. Dedi ki: Rabbinizin, düşmanınızı yok etmesi ve yeryüzünde sizi onların ye-rine getirmesi umulur. Ve o zaman nasıl davranacağınız-a bakacak-tır.	(Fakat İsrailoğulla-rı:) Biz, sen gelme-den önce de çok eziyet çektik, gel-dikten sonra da! dediler. (Musa ce-vaben): Belki de, Rabbiniz düşmanı-nızı yok edip yer-yüzüne sizi varis kılacak: Ve sonra sizin nasıl (ve ne-ler) yaptığınıza ba-kacak!
7. 130 أَخَذْنَا=biz tuttuk وَلَقَدْ=andolsun أَلْ=ailesini فِرْعَوْنَ=Fir'avn وَنَقْصِ=darlığıyla بِالسِّبْطِ=yıllarca مِنَ الثَّمَرَاتِ=ve ürünleri لَعَلَّهُمْ=belki يَذْكُرُونَ=öğüt alırlar diye	Andolsun ki, biz Firavunoğulla-rı'nı ola ki, akıl-ları başlarına ge-lir diye yıllarca süren kuraklığa ve ürün kıtlığına uğrattık.	Evet, Bizler Âl-i Firavunu ibret alsın-lar diye kıtlık sene-leriyle, sonra mah-sullerin azlığı ile imtihana çektik.	Andolsun ki; Biz, Firavun hanedanını düşünüp ibret alırlar diye yıl-larca kuraklık ve mahsulleri-nin kıtlığıyla tutup sıktık.	Gerçekten de Fira-vunun halkını ku-raklık ve ürün kıtlı-ğıyla kısıkrarak ya-kaladık ki akıllarını başlarına toplar da ders alırlar.
7. 131 فَإِذَا=zaman جَاءَهُمْ=onlara geldiği الْحَسَنَةُ=bir iyilik قَالُوا=derler وَإِنْ=eğer هَدِيَّةٌ=bu أَنَا=bizimdir نُصِيبُهُمْ=kendilerine ulaşırsa سَيِّئَةٌ=bir kötülük يَطِيرُوا=uğursuz sayarlardı بِمُوسَى=Musa وَمِنْ مَعَهُ=ve beraberindekileri إِنَّمَا=ancak يَا=iyi bilin ki طَائِرُهُمْ=onların uğursuzluğu عِنْدَ=katındadır اللَّهُ=Allah أَكْثَرُهُمْ=çokları فَإِنْ=ancak لَا يَعْلَمُونَ=bilmezler	Onlar bir iyilikle karşılaşınca «bu kendimizden kaynaklanıyor» derler. Fakat eğer başlarına bir kötülük gelecek olursa, bunu Musa ile arka-daşlarının uğur-suzluğuna yorar-lar. Oysa onların kaderlerini belirleme yetkisi sırf Allah'ın tekelin-dedir, fakat çoğu bunu bilmiyor.	Kendilerine iyilik gelirse "Bu bizim hakkımız" derler; bir belâ erişecek olursa, Mûsa ile yanındakilerin uğursuzluğuna ve-rirlerdi. Haberinizi olsun ki hayrı, şerri ancak Allah'ın elinde, lâkin çokları bilmiyorlar. (Habe-riniz olsun ki onla-rın kendi uğursuz işleri Allah'a ma-lum, lâkin çokları bunu bilmezler).	Onlara bir iyilik geldiğinde: Bu, bizim içindir, dediler. Şayet kendile-rine bir kötülük gelirse; Musa ile beraberin-dekilere uğur-suzluk yükler-di. Dikkat edin, onların uğursuzluğu ancak Allah katındadır, fa-kat çoğu bil-mezler.	Fakat onlar, kendi-lerine ne zaman bir iyilik erişse Bu (za-ten) bizim hakkı-mızdı! derler, ne zaman da başları dara düşse bunu Musa ve onun yandaşlarının uğursuzluğuna ve-rirlerdi. Yoo! Şüp-hesiz, onların uğur(suzluk)ları Allah tarafından ön-görölmüştür; ne var ki, çoğu (bunu) bilmez.
7. 132 وَكَانُوا=ve dediler ki مَهْمَا=ne kadar تَأْتِنَا بِهِ=getirirsen getir مِنْ آيَةٍ=mucize لِتَسْحَرَنَا بِهَا=bizi büyülemek için أَلَا=ancak نَحْنُ=biz أَلَا=sana بِمُؤْمِنِينَ=inanacak	Musa'ya bizi büyülemek üzere ne kadar mucize gösterirsen göster, sana kesinlikle inanmayaca-ğız dediler.	Bunlar Mûsa'ya "Gözlerimizi onun-la bağlamak için bize nasıl bir âyet getirirsen getir, imkânı yok sana inanacak değiliz" dediler.	Dediler ki: Bizi büyülemek için ne kadar mucize gösterirsen göster; biz, sana inan-lardan olmayacağız.	(Musaya) şöyle dediler: Bizi büyülemek için her ne işaret ortaya ko-yarsan koy, sana inanmayacağız!
7. 133 فَأَرْسَلْنَا=biz de gönderdik عَلَيْهِمْ=onların üzerine الطُّوفَانَ=tufan وَالْجَرَادَ=çekirge وَالْقُمَّلَ=kımlı (haşerat) وَالضَّفَادِعَ=kurbağalar وَالدَّمَ=ve Kan أَيَاتٍ=mucizeler olarak مُفَصَّلَاتٍ=ayrı ayrı فَاسْتَكَبَرُوا=ama yine büyüklük tasladılar وَكَانُوا=ve oldular قَوْمًا=bir topluluk مُجْرِمِينَ=suçlu	Biz de onlara, ayrı ayrı birer mucize olarak su baskını, çekirge sürüsü, zararlı böcek salgını, kurbağalar ve kan gönderdik. Yine de burun kıvrarak gü-nahkâr bir toplu-m oldular.	Bizler de kudreti-mizin ayrı ayrı âyetleri olmak üzere kendilerine tufan gönderdik, çekirge gönderdik, haşerat gönderdik, kurba-ğalar gönderdik, kan gönderdik. İmanı azametlerine yediremediler. Gü-nahkâr bir kavim oldular.	Bunun üzeri-ne, biz de bir-birinden ayrı mucizeler ola-rak başlarına tufan, çekirge, haşerat, kur-bağalar ve kan gönder-dik. Yine de büyüklük tas-layıp suçlular güruhu oldu-lar.	Bunun üzerine, Biz de onlara selleri, çekirge (baskınla-rını), haşereleri, kurbağaları ve kan(a dönüşen su-yu) musallat ettik; (hepsi de) apaçık ayetler/alametlerdi (onlar için): ama burunlarını dikip kurumlandılar; çünkü günaha gö-mülüp gitmiş bir topluluktuk onlar.
7. 134 وَلَمَّا وَقَعَ=çökünce الرَّجْزُ=azab عَلَيْهِمْ=üzerlerine مُوسَى=Musa يَا=Ey قَالُوا=dediler لَنَا=bizim için ادْعُ=dua et رَبَّكَ=Rabbine بِمَا عَاهَدَ=söz üzerine لَنْ=eğer عِنْدَكَ=sana verdiği عَنَّا=bizden الرَّجْزِ=azabı لَنُؤْمِنَنَّ=muhakkak inanacağız أَلَا=sana وَلَنُرْسِلَنَّ=ve mutlaka göndereceğiz مَعَكَ=seninle beraber بَنِي=oğullarını إِسْرَائِيلَ=İsrail	Azap başlarına çökünce; «Ey Musa sana ver-diği peygamberlik payesine da-yanarak, bizim için Rabbine dua et. Eğer bu aza-bı başımızdan savarsan, an-dolsun ki, sana inanacak ve İs-railoğulları'nı seninle birlikte göndereceğiz» dediler.	Nihayet azap üzer-lerine çökünce de-diler ki: "Ya Mûsa! Allah'ın sana ver-diği ahdî hürmetine olsun bizim için O'na yalvar." (Yâ Mûsa! Allah'ın sa-na verdiği ahdine tevessül ederek bizim için O'na yalvar! / Yâ Mûsa! Bizim için Rabbine yalvar. Allah'ın sa-na verdiği ahdine yemin ederiz ki) Bu azabı üzerimizden sıyrırırsan kat'iyyen sana iman ederiz, Benî İsrail'i de mu-hakkak seninle be-raber yollarız (Ka-sem ederiz ki bu azabı üzerimizden sıyrırırsan kat'iyyen sana iman ede-riz...).	Üzerlerine azab çökünce, dediler ki: Ey Musa, sana olan ahdine göre Rabbına dua et. Eğer bu azabı biz-den kaldırır-san; andolsun ki, sana ina-nacağız ve İs-railoğullarını seninle birlikte göndereceğiz.	Ve başlarına ne zaman bir bela/bir musibet gelse, Ey Musa derlerdi, Se-ninle yaptığı (pey-gamberlik) ahdine dayanarak bizim için Rabbine dua et! Eğer bu musi-beti bizden uzak-laştırırsa sana ina-nacağız ve İs-railoğullarının seninle gitmesine izin ve-receğiz!
7. 135 فَلَمَّا=ne zaman كَشَفْنَا=biz kaldırsak عَنْهُمْ=onlardan الرَّجْزَ=azabı إِلَى أَجَلٍ=bir süreye kadar هَمًّا=geçirecekleri إِذَا=hemen هُمْ يَنْكُثُونَ=yeminlerini bozarlar	Fakat o azabı günün birinde dolduracakları belirli bir sürenin sonuna kadar başlarından sa-var-savmaz hemen sözlerin-den dönüverdiler.	Vaktâ ki varacakla-rı zamana kadar azabı üzerlerinden sıyrıldı, verdikleri hemen çiğne-diler.	Onların eriş-ecekleri bir sü-reye kadar azabı üzerlerinden kaldı-rınca; bir de bakarsın, on-lar sözlerinden cayıyorlardı.	Ama ne zaman ki sözlerini gereğince yerine getirmeleri için kendileri-ne sü-re verip de bu su-sibeti üzerlerinden kaldırsak, (hemen) sözlerinden geri dönerlerdi.
7. 136 فَانْتَقَمْنَا=biz de öc aldık	Sonunda onlar-dan öc aldık. Ayetlerimizi ya-	Bizler de âyâtımıza yalan diyerek on-lardan bûsbütün	Bu yüzden; Biz de onlar-dan intikam	Ve işte bu yüzden Biz de bunun acı karşılığını onlardan

Kelime	Meali (Süleyman Ateş)	Fi Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
7. 137	مِنْهُمْ=onlardan فَأَغْرَقْنَاهُمْ=onları boğduk فِي الْيَمِّ=yemm(su)da بِأَنَّهُمْ=çünkü onlar كَذَّبُوا=yalanlamışlardı بِآيَاتِنَا=ayetlerimizi وَكَانُوا عَنْهَا=onları غَافِلِينَ=umursamaz	lanladıkları, on-ları umursama-dıkları için kendi-lerini denizde boğduk.	gafil durdukları için kendilerinden inti-kam aldık. Hepsini denizde boğduk.	aldık. Ve ayet-lerimizi yalan-layıp umur-samadıkları için hepsini denizde boğ-duk.	çıkardık: ayetleri-mize yalan gözüyle bakıp ilgisiz kaldık-ları için denizde boğduk onları;
7. 138	وَأَوْثَرْنَا=ve mirasçı kıldık الَّذِينَ كَانُوا=olan مِلَّةِ الْقَوْمِ=hor görülüp ezilmekte الْأَرْضِ=yerin وَمَغَارِبَهَا=ve batılarına الَّتِي بَارَكْنَا=bereketlendirdiğimiz وَتَمَّتْ=tam yerine geldi فِيهَا=içini رَبِّكَ=Rabbinin كَلِمَتٌ=verdiği söz الْحُسْنَى=güzel عَلَىٰ بَنِي=oğullarına بِمَا=yüzünden إِسْرَائِيلَ=israil صَبَرُوا=sabretmeleri وَدَمَرْنَا=ve yıktık مَا=şeyleri كَانَ يَصْنَعُ=yapageldiği فِرْعَوْنَ=Fir'avn'ın وَقَوْمُهُ=ve kavminin وَمَا كَانُوا=ve oldukları يَعْرِشُونَ=yükselttikleri (sarayları)	O güne kadar horlanan, ezilen toplumu (yahudi-leri) bereketlerle donattığımız top-rakların doğusu-na ve batısına mirasçı kıldık. İs-railoğulları'nın sabırlarına karşı-lık, Rabbinin on-lara verdiği güzel söz gerçekleş-ti. Firavun'un ve soydaşlarının or-taya koydukları eserleri ve yük-selttikleri yapıları yıkıp yok ettik.	Sonra o zilletler içinde ezilip duran kavmi yeryüzünün bereketler yağdır-dığımız şarkına, garbına vâris kıl-dık. Yâ Muham-med! işte Rabbinin Benî İsrail hakkın-daki parlak va'di, gösterdikleri ta-hammül sebebiyle artık yerini buldu. Firavun ile kavmi-nin vücuda getir-dikleri mamureleri, yükselttikleri bina-ları da yerlere ser-dik.	Hor görülmüş olan kavmi de, bereketlendir-diğimiz yerin doğularına ve batılarına mi-rasçı kıldık. Rabbinin İs-railoğullarına vukû bulan güzel sözü de onların sab-retmelerinden dolayı yerini buldu. Fira-vun'un da, kavminin de yapmakta ve yükselmekte oldukları şey-leri harab et-tik.	(Vaktiyle) hor görü-len/gücsüz bırakı-lan insanları ise kutlu kıldığımız ül-kenin doğu ve batı taraflarına mirasçı kıldık. Ve Rabbinin İsrailoğullarına verdiği söz, onların darlıkta gösterdik-leri sabrın karşılığı olarak (işte böyle-ce) gerçekleşmiş oldu; Firavun ve halkının özenle iş-lediklerini, yapıp yükselttiklerini ise, hepsini, hepsini yerle bir ettik.
7. 139	وَجَاوَزْنَا=geçirdik بِبَنِي=oğullarını إِسْرَائِيلَ=israil الْبَحْرِ=denizden فَاتَّوَا=rastladılar يَعْكُفُونَ=tapan عَلَىٰ قَوْمٍ=bir kavme عَلَىٰ أَصْنَامٍ=putlara يَا=Ey قَالُوا=dediler لَهُمْ=kendilerine أَجْعَلْ=yap مُوسَى=Musa إِلَهَُّا=bir tanrı لَنَا=bize de كَمَا=öyle إِلَهَةً=tanrıları لَهُمْ=bunların var قَالَ=dedi إِنكُمْ=siz gerçekten قَوْمٌ=bir toplumsunuz تَجْهَلُونَ=cahil	İsrailoğulları'nı denizden karşı-ya geçirdik. Yol-da putlarına ta-pan bir topluma rastladılar, bu-nun üzerine «Ey Musa, bu adam-ların nasıl ilâhları varsa bize de öyle ilâhlar yap» dediler. Musa da onlara «Siz ger-çekten cahil bir toplumsunuz.»	Bizler Benî İsrail'e denizi geçirdik, yol-ları bir kavmin üze-rine uğradı ki çe-kilmişler kendi put-larına tapıyorlardı. (yolları bir kavmin üzerine uğradı ki, kapanmışlar kendi putlarına tapıyor-lardı.) "Yâ Mûsa, şunların birçok ilâhları olduğu gibi sen de bizim için bir ilâh yap" dediler. "Siz gerçekten cahil bir kavim imişsiniz.	İsrailoğullarını denizden ge-lir-çirdik. Onlar, gönülden put-lara tapagelen bir topluluğa rastladılar ve dediler ki: Ey Musa; onların tanrıları oldu-ğu gibi bize de bir tanrı yap. O da dedi ki: Siz gerçekten cahil topluluk-sunuz.	Ve İsrailoğullarını denizden geçirdik; derken, birtakım putlara tapınıp du-ran bir toplulukla karşılaştılar. (İsrai-loğulları): Ey Musa, dediler, Bize de on-ların tanrıları gibi bir tanrı yapiver! (Musa): gerçekten de siz (eğri doğru nedir) bilmeyen bir toplumsunuz! dedi,
7. 140	إِنَّ=şüphesiz هَؤُلَاءِ=şunların مَتَّبِعٌ=yıkılmıştır مَا=bulundukları (din) هُمْ=onlar فِيهِ=içinde وَبَاطِلٌ=ve boşa çıkmıştır مَا كَانُوا=şeyler يَعْمَلُونَ=yaptıkları	Bunların uyduk-ları sapık din yo-kolmaya mahkûmdur, iş-ledikleri ameller de geçersizdir.	Bu gördükleriniz yok mu, işte bunla-rın bulundukları din parça parça olma-ya mahkûm. İbadet namına işledikleri ise baştan başa bâtıl" dedi.	Şüphesiz ki bunların içinde bulundukları; yok olmaya mahkumdur ve yapmakta oldukları şey de batıldır.	Bunlara gelince, şüphe yok ki ya-şama tarzları onları kaçınılmaz biçimde de siz (eğri doğru nedir) bilmeyen bir toplumsunuz! dedi,
7. 141	وَإِذْ=hani أَنْجَيْنَاكُمْ=biz sizi kurtarmıştık فِرْعَوْنَ=Fir'avn مِنْ آلِ=ailesinden يَسْؤُمُونَكُمْ=onlar size yapıyorlardı سُوءَ=en kötüsünü الْعَذَابِ=azabın يُقْتُلُونَ=öldürüyor أَبْنَاءَكُمْ=oğullarınızı وَيَسْتَحْيُونَ=sağ bırakıyorlardı وَفِي=bunda نِسَاءَكُمْ=kadınlarınızı ذَلِكُمْ=size vardı بَلَاءٌ=imtihan مِنْ=tarafından رَبِّكُمْ=Rabbiniz عَظِيمٌ=büyük bir	Hani sizi firavun hanedanından kurtardık. Onlar size ağır eziyet-ler çektiriyor, er-keklerinizi öldü-rüp kadınlarınızı sağ bırakıyorlar-dı. Bu olaylar Rabbinizin size yönelik büyük bir sınavıdır.	Ey İsrail oğulları! Hani Âl-i Firavun size işkencenin en şiddetlisini tarhe-der, oğlan çocukla-rınızı öldürür, kız-larınızı diri bırakır-ken sizi kurtarmış-tık ki, Rabbiniz ta-rafindan bu sizin için büyük bir imti-han idi.	Hani sizi, iş-kencenin en kötüsüne uğ-ratan, kadınla-rınızı sağ bır-akıp, oğulla-rınızı öldüren Firavun hane-danından kur-tarmıştık. Bunda size Rabbinizden büyük bir imti-han vardır.	Ve Hani, size da-yanılmaz acılar çektiiren; kadınları-nızı sağ bırakıp bö-lük bölük oğulları-nızı katleden Fira-vun toplumun elinden kurtarmış-tık sizi! Bu, Rabbi-nizin büyük bir sı-namasıydı size (di-yerek Allahın söz-lerini hatırlattı onla-ra).
7. 142	وَوَاعَدْنَا=sözleştik مُوسَى=Musa ile ثَلَاثِينَ=otuz لَيْلَةً=gece وَأَتَمَمْنَاهَا=ve buna kattık بِعِشْرِ=on (gece daha) فَنَمَّ=böylece tamamlandı مِيقَاتِ=tayin ettiği vakit رَبِّهِ=Rabbinin أَرْبَعِينَ=kırk لَيْلَةً=geceye وَقَالَ=dedi ki مُوسَى=Musa لَأَخِيهِ=kardeşi هَارُونَ=Harun'a فِي=içinde بِأَخْفَنِ=benim yerime geç قَوْمِي=kavmim وَأَصْلِحْ=islah et وَلَا تَتَّبِعْ=uyma سَبِيلَ=yoluna الْمُفْسِدِينَ=bozguncuların	Musa ile otuz geceliğine söz-leştik, buna on gece daha ekle-dik, böylece Rabbinin belirle-diği buluşma sü-resi kırk geceye ulaştı. Musa kardeşi Harun'a dedi ki; «Soy-daşlarım arasın-da benim yerimi tut, kötülükleri düzelt, bozguncu-ların yoluna girme.»	Bizler Mûsa için otuz geceyi mîad edinmişken bunu on ile tamama er-dirdik. Rabbinin [mîkâtı] -kırk gece olmak üzere-kemâl buldu. Mûsa kardeşi Hârûn'a "Kavmimin üzerine benim halifem ol. Daima islahâ çalış-ıfsad edenlerin mesleğini tutma" dedi.	Musa'ya otuz gece vade verdik. Sonra bunu on ile tamamladık. Böylece Rab-binin ta'yin et-tiği vakit, kırk gece olarak tamamlandı. Musa kardeşi Harun' a dedi ki: Kavmim içinde, benim yerime geç. İslah et ve fe-sadçıların yo-luna uyma.	Ve (Sonra) Musa için (Sina Dağında) otuz gecelik bir sü-re belirledik; ve buna bir on gece daha ekledik, ki böylece Rabbinin belirlediği süre kırk geceye tamamlan-dı. Ve Musa karde-şi Haruna şöyle dedi: Halkının ara-sında benim yerimi al; dürüst (ve er-demli) davran; bozguncuların yo-lunu tutma.
7. 143	وَلَمَّا جَاءَ=gelip de مُوسَى=Musa لِمِيقَاتِنَا=tayin ettiğimiz vakitte	Musa, tayin etti-ğimiz vakitte ge-lip Rabb'i onunla konuştuktan sonra: "Rabbim,	Mûsa bizim [mîkâtımız] üzerine gelerek Rabbi de-onu kelâm-ı ilâhîsiyle yükseltin-	Musa tá yin ettiğimiz vakit-te gelince ve Rabbi onunla konuşunca;	Ve Musa belirledi-ğimiz vakitte, belir-lediğimiz yere (Si-na Dağına) varın-ca, Rabbi onunla

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ=ona konuşunca قَالَ=dedi رَبِّ=Rabbim أَنْظُرْ=bakayım أَرْنِي=bana görün إِلَيْكَ=sana قَالَ=dedi ki لَنْ تَرَانِي=sen beni göremezsın أَنْظُرْ=fakat وَلَكِنْ=eğer فَإِنْ=dağa إِلَى الْجَبَلِ=dağa مَكَانَهُ=yerinde اسْتَقَرَّ=durursa فَسَوْفَ=o zaman تَرَانِي=sen de beni göreceksin رَبُّهُ=Rabbi فَلَمَّا تَجَلَّى=görününce جَعَلَهُ=onu etti وَحَرَّ=ve bayılarak دَكَّا=darmadağın صَعِقًا=Musa دُشْتُ=düştü قَالَ=dedi فَلَمَّا أَفَاقَ=ayılınca سُبْحَانَكَ=Sen yücesin إِلَيْكَ=sana تُبْتُ=tevbe ettim وَأَنَا=ben أَوَّلُ=ilkkiyim الْمُؤْمِنِينَ=inananların	bana kendini göster, sana bakayım" dedi. Allah: "Sen beni göremeyeceksin, ama dağa bak, eğer o yerinde kalırsa sen de beni görürsün" buyurdu. Rabbi dağa teveccüh edince onu yerle bir etti ve Musa baygın düştü; ayılınca: "Ya Rabbi, münezzehsin, sana tevbe ettim, ben iman edenlerin ilkiyim" dedi.	ce (... <i>Rabbi de ona kelâm-ı ilâhîsiyle hitap edince</i>) "Rabbim bana görün ki Sana bakayım" dedi. "Beni asla göremezsın (<i>Benî gör-mene imkân yok</i>), lâkin dağa bak, eğer yerinde duruyorsa demek sen de Beni göreceksin" buyurdu. Vaktâ ki Rabbi dağa tecellî kıldı, onu hurdahaş etti (<i>pâre pâre etti</i>), Mûsa ise baygın düştü. Ayıldığı zaman "Yâ Rabbe'l-âlemîn! Seni tenzih ederim (<i>Beni görürsün</i>), Tenzih ederim Seni, Sana tevbe ettim ve ben, mü'minlerin ilkiyim!" dedi.	dedi ki: Rab-bim; bana, kendini göster. Sana bakayım. Buyurdu ki: Beni kat'îyyen göremezsın. Ama dağa bak; eğer o yerinde kalırsa, sen de Beni görürsün. Rabbi dağa tecelli edince; onu param-parça etti ve Musa da baygın düştü. Ayılınca dedi ki: Tenzih ederim Seni, Sana tevbe ettim ve ben, mü'minlerin ilkiyim.	konuştu. (Musa da:) Ey Rabbim dedi, göster bana (Kendini) ki seni göreyim! (Allah): Beni asla göremezsın. Ama yine de (istersen) şu dağa bir bak; eğer o öylece yerinde kalırsa, o zaman, ancak o zaman, beni görebilirsin! Ve Rabbi şavkını dağa gösterir göstermez onu toza toprağa çevirdi; ve Musa da bayılıp düştü; uyanıp kendine geldiği zaman Ne sınırsız bir yücelik seninki? Pişmanlık içinde sana sığınıyorum; ve (bundan böyle da ima) inananların ilki olacağım!
7. 144 قَالَ=dedi ki يَا=Ey مُوسَى=Musa إِنِّي=şüphesiz ben عَلَى=başına اصْطَفَيْتُكَ=seni seçtim النَّاسِ=insanların بِرِسَالَاتِي=mesajlarımla وَبِكَلَامِي=ve konuşmamla فَخَذُ=al وَكُنْ=ve ol مَا آتَيْتُكَ=sana verdiğimi مِنَ الشَّاكِرِينَ=şükredenlerden	Allah dedi ki; «Ey Musa, mesajlarımla ve aracısız konuşmamla sana diğer insanlar üzerinde seçkin bir konum başışladım. Sana verdiklerimi al ve şükredenlerden ol.»	"Yâ Mûsa! Ben seni vahiylerimle, sonra kelâmımla insanların üzerine geçirdim. Sana her ne verdimse onu alarak şükredenlerden ol!" buyurdu.	Buyudu ki: Ey Musa; risaletim ve kelâmımla seni insanlar arasından seçtim. Sana verdiğimi al ve şükredenlerden ol.	(Allah): Ey Musa dedi, (sana) ayetler vahyederek ve (seninle) konuşarak sana insanların arasında üstün bir yer ayırdım; sana bahsettiklerime sıkı sıkı sarıl öyleyse; ve şükreden kimselerden ol!
7. 145 وَكَتَبْنَا لَهُ=O'nun (Musa) için فِي الْأَلْوَاِحِ=levhalara مِنْ كُلِّ شَيْءٍ=ne varsa hepsini مَوْعِظَةً=öğüte وَتَفْصِيلًا=ve açıklamasına dair لِكُلِّ شَيْءٍ=her şeyin فَخَذَهَا=bunları tut بِقُوَّةٍ=kuvvetle وَأَمَرَ قَوْمَكَ=kavmine de يَأْخُذُوا=tutsunlar بِأَحْسَنِهَا=bunların en güzelini سَأُرِيكُمْ=size göstereceğim يَدَارَ=yurdunu الْفَاسِقِينَ=yoldan çıkmışların	Bu levhalarda, Musa'ya her konuya ilişkin öğüt, her konuda ayrıntılı açıklama yazdık. «Bunlara sınıksıkı sarıl ve soydaşlarına da onlara en güzel biçimde uymalarını emret. Yoldan çıkmışların yurtlarının ne halle geldiğini yakında size göstereceğim.	Bizler [levhalarda] ona herşeyi, [mev'iza] ve ahkâmın tafsiline dair muhtaç oldukları herşeyi yazdık ve dedik ki: "Kendin buna dört el ile sarıl, kavmine de emret: Onun o güzel ahkâmına sarılınsınlar. Ben sizlerle fâsıkların yurdunu göstereceğim" (<i>taatimden uzaklaşanların yıkık yurtlarını sizlerle göstereceğim</i>).	Biz, ona levhalarda herşeyden bir öğüt yazdık ve herşeyi uzun uzadıya açıkladık. Öyleyse sen, bunları kuvvetle al, kavmine de emret. Onları en güzel şekilde tutsunlar. İlerde size fâsıklar yurdunu göstereceğim.	Ve levhalara onun için her konuda öğüt ve her şey hakkında yeterli açıklamalar yazdık. Ve (ona): Onlara kuvvetle sarıl ve halkına emret ellerinden gelen en güzel bir biçimde onlar da sıkıca sarılınsınlar! (dedik). Size günaha batmış kimselerin gittiği yolu (da) göstereceğim.
7. 146 سَأَصْرِفُ=uzaklaştıracacağım عَنْ آيَاتِي=ayetlerimden الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ=büyüklenenleri فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde وَإِنْ=eğer الْحَقُّ=haksız يَغِيرُ=yere كُلُّ=her يَرَوُا=onlar görseler de لَا يُؤْمِنُوا=yine inanmazlar آيَةٍ=ayeti وَإِنْ=eğer يَرَوُا=görseler الرُّشْدَ=doğru يَلْجِئُونَ=onu edinmezler وَأِنْ=ama eğer يَرَوُا=görseler سَبِيلَ=yolunu يَتَّخِذُونَ=onu edinirler الْغِيَّ=azgınlık سَبِيلًا=yol ذَلِكَ=Öyle, كَذَّبُوا=yalanladılar چünkü onlar بِآيَاتِنَا=ayetlerimizi وَكَانُوا=ve oldular غَافِلِينَ=umursamaz عَنْهَا=onları	Dünyadaki haksız yere büyüklük taslayanları ayetlerimden uzak düşürecekim. Onlar göcekleri hiçbir ayete inanmazlar, eğer doğru yolu görseler de o yola girmezler, fakat sapık yolu görünce hemen ona koyulurlar. Bunun sebebi onların ayetlerimizi yalanlamaları, umursamamalarıdır.	Yeryüzünde hakları olmaksızın büyüklenenleri kudretimin delâilini gösterilmekten uzaklaştıracacağım. Artık bütün âyetleri görseler ona iman etmezler. Reşâdın yolunu görseler onu kendilerine meslek edinmezler de dalâlin yolunu görseler onu kendilerine meslek edinirler. Bu da âyetlerimize yalan demeleri, onları gafletle geçiştirmeleri yüzündendir.	Yeryüzünde haksız yere büyüklük taslayanları ayetlerimden çevirecekim. Onlar, her ayeti görseler yine de inanmazlar. Doğru yolu görseler, onu yol edinmezler. Azgınlık yolunu görseleler, hemen» onu yol edinirler. Bu, ayetlerimizi yalanlamış olmalarından ve ondan gafil bulunmalarındandır.	Yeryüzünde haksız yere büyüklük taslayanları ayetlerimden uzak tutacağım: çünkü onlar (hakikatin) her türlü belirtisini görseler de ona inanmazlar; ve (yine) onlar doğruğa götüren yolu pekala görüyor olsalar bile, onu izle-necek yol olarak seçmezler; tersine, eğri yolu görseler onu hemen kendilerine yol edinirler. Ayetlerimizi yalan saymalarından ve onlara karşı ilgisiz kalmalarındandır bu.
7. 147 وَالَّذِينَ كَذَّبُوا=yalanlayanların بِآيَاتِنَا=ayetlerimizi وَلِقَاءِ=ve kavuşmayı الْآخِرَةِ=ahirete حَبِطَتْ=boşa çıkmıştır أَعْمَالُهُمْ=eylemleri هَلْ يُجْزَوْنَ=onlar cezalanmıyorlar mı إِلَّا=? يَاكُنُوا=yaptıklarıyla	Ayetlerimizi ve ahiret karşılaşmasını, hesaplaşmasını yalanlayanların tüm amelleri boşa gitmiştir. Göcekleri ceza işlediklerinin karşılığından başka bir şey mi olacak ki.	Sonra bizim âyetlerimizi ve kendilerinin âhirete varacaklarını inkâr edenlerin hayır nâmına bütün işledikleri heder oluyor. Bunlar isyanlarının cezasını görmezler de ne görürler?	Ayetlerimizi ve ahirete kavuşmayı yalanlayanların işledikleri boşa gitmiştir. Onlar; işlediklerinden başka bir şeyle mi cezalandırılacaklardı?	Öyle ya, ayetlerimizi ve ahiret gerçeğini yalan sayanlar; böylece yapıp ettikleri boşa denler, bu yaptıklarından başka bir şeyle mi ödüllendirileceklerdi?
7. 148 وَاتَّخَذَ قَوْمٌ=Musa'nın مُوسَى=Musa'nın مِنْ بَعْدِهِ=kendisinden sonra مِنْ خُلِيِّهِM=zinetlerinden yapılmış عِجْلًا=bir buzağı جَسَدًا=heykelini لَهُ خَوَازٍ=böğürmesi olan أَنَّهُ=o لَمْ يَرَوْا=görmediler mi ki لَا يَكْلُمُهُمْ=ne kendilerine söz söylüyor وَلَا يَهْدِيهِمْ=ne de onlara gösteriyor اِتَّخَذُوهُ=Onu benimsediler سَبِيلًا=yol	Soydaşları, Musa'nın ardından, ziynet eşyalarından yapılmış, böğürme sesi verebilen bir buzağı heykelini ilâh edindiler. Oysa görmüyorlar mıydı ki, O onlarla ne konuşabiliyor ve ne de kendilerine bir yol gösterebiliyor? Onlar bu heykeli ilâh edinerek, zalimlerden oldular.	Mûsa'nın arkasından kavmi kendilerinin madenî zinetlerinden bir tane [böğüren] [da-na] bir heykel dö-kerek onu ilâh edindiler. Heyhat, görmediler mi ki ne kendilerine söz söylemeye, ne yol göstermeye kâdir değil. İşte onu ilâh edindiler. Bununla beraber zaten nefislerden zulmetmişlerden idiler.	Musa'nın kavmi; onun ardından, zinet takımlarından canlılmış gibi böğüren bir buzağı heykeli edindiler. Onun kendileriyle konuşmadığını ve bir yol da göstermediğini görmediler mi ki, tanrı edin-diler de zalimlerden oldular?	Ve Musa'nın halkı, onun yokluğunda, süs eşyalarından (yaptıkları), içinden boğuk bir ses çıkararak bir buzağı heykeline tapmaya başladılar. Bunun kendileriyle ne konuşabileceğini ne de onlara hiçbir biçimde yol gösteremeyeceğini görmüyorlar mıydı sanki? (Öyleyken yine de) ona tapmaya devam ettiler, çünkü onlar kimselendi onlar:

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâ-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	وَكَاثُوا=ve oldular ظَالِمِينَ=zalimler(den)				
7. 149	وَلَمَّا=ne zaman ki فِي=arasına وَرَأُوا=ve gör(üp anla)dılar أَنَّهُمْ=kendilerinin ضَلُّوا=sapmış olduklarını قَالُوا=dediler ki لَمْ يَرْحَمْنَا=bize acımaz رَبُّنَا=Rabbimiz وَيَغْفِرُ=ve bağışlamazsa لَنَكُونَنَّ=elbette oluruz مِنَ الْخَاسِرِينَ=ziyana uğrayanlardan	Fakat başları el- lerinin arasına düştüğünde (yaptıklarına pişman oldukla- rında), saptmış olduklarını gör- düklerinde «Eğer Rabbimiz bize acımaz, bizi ba- ğışlamaz ise, kesinlikle hüsrâ- na uğrayanlar- dan, mahvolan- lardan oluruz» dediler.	Vaktâ ki pişman oldular, vaktâ ki dalâle düşüklerini gözleriyle gördüler, "Yemin ederiz Rabbimiz hâlimize acımaz, isyanımızı bağışlamazsa kat'iyyen hüsrânı boylayanlardan olacağız!" dediler.	Elleri böğrün- de, çaresiz ka- lıp kendilerinin de saptmış olduklarını gö- rünce; dediler ki: Rabbimiz bize merha- met etmezse ve bizi bağış- lamazsa mu- hakkak ki hü- srana uğrayan- lardan olaca- ğız.	(sonradan) yoldan çıktıklarını fark ederek pişmanlık içinde ellerini dizle- rine vurup da, Doğ- rusu, Rabbimiz acıyıp da bağışla- mazda, biz gerçek- ten ziyana uğramış kimselerden olaca- ğız! deseler bile.
7. 150	وَلَمَّا رَجَعَ=dönünce إِلَى قَوْمِهِ=kavmine وَأَسِفًا=ve üzgün bir halde بِئْسَمَا=ne kötü işler yaptınız? خَلَفْتُمُونِي=arkamdan مِن بَعْدِي=benden sonra أَعَجَلْتُمْ=acele mi ettiniz? أَمْرٍ=emrini (beklemeyip) وَأَلْقَى=Rabbimizin وَأَخَذَ=ve tutup أَخِيهِ=kardeşinin يَجْرُهُ=çekmeye başladı قَالَ=(Kardeşi) dedi إِنَّ أَمْرَ=anamın أَبْنٍ=oğlu الْقَوْمِ=bu insanlar اسْتَضَعَفُونِي=beni hırpaladılar وَكَانُوا=az daha يَقْتُلُونَنِي=beni öldürüyorlardı فَلَا تُشْمِتْ=güldürme الْأَعْدَاءَ=düşmanları وَلَا تَجْعَلْنِي=beni tutma مَعَ الْقَوْمِ=bu kavimle الظَّالِمِينَ=zalim	Musa kızgın ve üzgün olarak soydaşlarının yanına dönünce «Benim arkam- dan yokluğumda ne kötü işler yapmışsınız? Yoksa Rabbini- zin hükmünü öne almaya mı kalkıştınız?» de- di, levhaları yere attı ve kardeşi- nin başını tutup kendine doğru çekti. Kardeşi ise, «Ey ana- moğlu, soydaşla- rım beni sayma- dılar, horladılar, neredeyse beni öldüreceklerdi, beni düşmanları güldürecek bi- çimde hırpala- ma, zalimlerle bir tutma» dedi.	Mûsa pek kızgın bir halde (<i>hem kız- gın, hem müteessir bir halde</i>) kavminin yanına dönünce, "Benden sonra şu bana ettiğiniz ne kötü bir haleflik! Rabbimizin emrin- den daha mı evvel davranmak istedi- niz?!" diyerek el- vâhı yere attı. Kar- deşinin başından yakalayıp onu kendine doğru çekmeğe başladı, o da "Anacığımın oğlu! Emin ol ki he- rifler beni hırpala- dılar, az kaldı öldü- rüyorlardı. Gel, benim yüzümden düşmanları sevin- dirme. Hem öyle nefislerine zul- metmiş bir kavim ile beni bir tutma!" dedi.	Musa; kavmi- ne kızgın ve üzgün dönün- ce; benden sonra arkam- dan ne kötü işler yapmış- sınız? Rabbî- nizin emrinin çabucak gel- mesini mi ist- ediniz? dedi ve levhaları attı. Kardeşi- nin başından yakalayıp kendisi- ne doğru çeki- yordu: Ey anamın oğlu, bu kavim beni gerçekten za- yır gördüler. Az kalsın öl- dürüyorlardı. Sen de bana düşmanları sevindirecek harekette bu- lunma ve beni zalimler güru- hu ile bir tut- ma, dedi.	Ve Musa, halkına döndüğünde, öfke ve üzüntü içinde onlara, Benim yok- luğumda ne kötü bir yol tutmuşsunuz böyle! dedi, Rabbî- nizin buyruğunu bir kenara attınız, öyle mi? Ve (Kanun) levhalarını yere at- tı, kardeşinin ba- şından yakalayıp kendine doğru çek- ti. Harun: Ey ana- mın oğlu diye sız- landı, halk beni güçsüz gördü ve neredeyse öldüre- ceklerdi beni: bu- nun için benim acımla düşmanla- rımı sevindirme ve beni zalimler toplu- luğuyla bir tutma!
7. 151	قَالَ=(Musa) dedi لِي=beni وَلَاخِي=ve kardeşimi فِي=içine وَأَدْخَلْنَا=bizi sok رَحْمَتِكَ=rahmetinin أَرْحَمُ=en merhametlisi الرَّاحِمِينَ=merhametlilerin	Musa dedi ki; «Ey Rabbim, beni ve kardeşi- mi bağışla, bizi rahmetinin kap- samına al, sen merhametlilerin en merhametlisi- sin.»	Mûsa: "Yâ Rabbi! Hem benim, hem kardeşimin suçla- rımızı bağışla, her ikimizi rahmetinin harâmine sokulan- lardan et! Sen ki Erhamû'r Râhimînsin!" diye- rek yalvardı.	Dedi ki: Rab- bim, beni ve kardeşimi ba- ğışla. Bizi rahmetinin içi- ne al. Sen merhametlile- rin en merha- metlisisin.	(Musa): Ey Rab- bim! dedi, Beni ve kardeşimi bağışla ve bizi rahmetine kabul et: çünkü sen merhametlilerin en merhametlisisin!
7. 152	إِنَّ=muhakkak الَّذِينَ اتَّخَذُوا=(tanrı diye) benimseyenl العِجَلِ=buzağıyı عِصْبَ=bir öfke مِنْ رَبِّهِمْ=Rablerinden وَرَدْلَةً=ve bir alçaklık الدُّنْيَا=dünya فِي الْحَيَاةِ=hayatında وَكَذَلِكَ=işte biz böyle نَجْزِي=cezalandırırız الْمُفْتَرِينَ=iftiracıları	Buzağıyı ilâh edinenler ise ke- sinlikle Rabbleri- nin öfkesine ve dünya hayatında alçaklığa uğra- yacaklardır. Biz Allah hakkında asılsız iddialar ileri sürenleri, iş- te böyle ceza- landırırız.	Danayı ilâh edinen kimseler yok mu, işte onlara kendile- rinin Rabbi tarafın- dan hem gazap, hem bu dünya diri- liğinde zillet erişe- cek (... onlara Rabbü'l-âlemîn'in gazabı erişeceğin- den başka bu dün- ya diriliğinde zilletle uğrayacaklar). Biz- ler müfterilere böy- le ceza ederiz.	Muhakkak ki buzağıyı tanrı edinenlere; Rabblarından bir gazab ve dünya haya- tında bir hor- luk erişecektir. Biz, işte böy- lece cezalan- dırırız iftira edenleri.	(Haruna şöyle de- di:) (Altın) buzağı- ya tapınanlara gel- lince, hiç şüphe edilmesin ki, Rab- lerinin gazabı onla- rı bulacak ve dün- ya hayatında da alçaklık (olacak on- ların payı)! Biz işte böyle cezalandırı- rız düzmece (şey- ler) uyduranları.
7. 153	وَالَّذِينَ عَمِلُوا=ama yaptıktan السَّيِّئَاتِ=kötülükler ثُمَّ=sonra تَابُوا=tevbe edip مِنْ بَعْدِهَا=ardından وَآمَنُوا=inananlar(a karşı) إِنَّ=muhakkak ki رَبِّكَ=Rabbin مِنْ بَعْدِهَا=o(tevbe ve ima)ndan sonra لَعَفُورٌ=elbette bağışlayandır رَحِيمٌ=esirgeyendir	Çeşitli kötülükler işledikten sonra, arkasından tev- be edip, iman edenlere gelin- ce, kuşku yok ki, Rabbi o aşama- dan sonra bağış- layıcı ve mer- hametlidir.	Kötülükleri işleyip de arkasından Al- lah'a rücû ile iman getirenlere gelince, şüphe yok ki Rab- bin ondan sonra da yine gafûr, yine rahîmdir.	Kötülükleri iş- leyip sonra ardından tev- be ve iman edenlere gel- lince şüphesiz ki Rabbin; bundan sonra elbette Ga- fur'dur, Ra- him'dir.	Ancak, kötü işler yapan ve sonra pişmanlık duyup (hakka) inananlara gelince doğrusu, böyle bir tevbeden sonra şüphesiz se- nin Rabbin çok acıyıp esirgeyen gerçek bağışlayıcı- dır!
7. 154	وَلَمَّا سَكَتَ=dinince عَنْ مُوسَى=Musa'nın أَخَذَ=aldı الْعُصْبَ=öfkesi الْأَلْوَاخِ=levhaları وَفِي=vardı نُسخَتِهَا=onlardaki yazıda هُدًى=yol gösterme وَرَحْمَةً=ve rahmet لِلَّذِينَ=için لِرَبِّهِمْ=Rablerinden يَرْهَبُونَ=korkanlar	Musa'nın öfkesi yatışınca attığı levhaları yerden aldı. Bu levha- larda Rabbleri- den korkanlar için doğru yolu gösteren, rahmet niteliğinde yazı- lar vardı.	Vaktâ ki Mûsa'nın gazabı dindi, el- vâhı yerden aldı. Onun üzerindeki yazılarda Rabbü'l- âlemîn'den korkan- lar için hidayet vardı, rahmet var- dı.	Öfkesi dinip, sükun hasıl olunca; Musa levhaları aldı. Onlardaki nüshasında Rabblarından korkanlara hi- dayet ve rah- met vardı.	Ve öfkesi yatışın- ca, Musa, üzerinde Rablerinden kor- kanlar için yol gös- terici, rahmet vaat eden öğretiler yazı- lı levhaları yerden kaldırdı.
7. 155	وَاخْتَارَ=seçti مُوسَى=Musa سَبْعِينَ=yetmiş قَوْمَهُ=kavminden رَجُلًا=adam	Musa belirledi- ğimiz buluşma için soydaşların- dan yetmiş kişi seçti. Bunlar bir sarsıntıya tutu- lunca Musa dedi	Mûsa [mikâtımıza] getirmek için kav- minden yetmiş kişi ayırmıştı. Bunlar tepeden tırnağa tit- remeğe başlayınca (<i>bunları bir titre-</i>	Musa, ta'vin ettiğimiz vakit için kavmin- den yetmiş ki- şi seçti. Onları titreme tutun- ca dedi ki:	Sonra Bizim belir- lediğimiz bir vakit (ve yere) gelmek (ve bağışlanma için dua etmek üzere) halkı içinden yet- miş adam seçti.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
بِإِلَهِ=Allah'a وَكَلِمَاتِهِ=ve O'nun sözlerine وَاتَّبِعُوهُ=O'na uyun ki لَعَلَّكُمْ=belki تَهْتَدُونَ=doğru yolu bulursunuz			uyun ki hidaya- yete eresiniz.	
7. 159 وَمِنْ قَوْمِ مُوسَى=Musa'nın أُمَّةٌ=bir topluluk vardır يَهْدُونَ=hakka götüren بِالْحَقِّ=doğrulukla وَبِهِ=ve (hak) ile يَعْدِلُونَ=adalet yapan	Musa'nın soy- daşlarından in- sanları hakka ile- ten ve hakka uygun, adil hü- kümler veren bir grup vardı.	Mûsa'nın kavmi içinden bir ümmet de vardı ki yolu dosdoğru gösteri- yor, hükmü dos- doğru veriyor.	Musa'nın kavminden bir topluluk vardır ki; irşad eder- ler ve onunla hükmederler.	Musa'nın (görev- lendirildiği) halk içinde (ötekilere) doğru yolu göste- ren ve onun ışığı altında adaletle davranan insanlar vardı
7. 160 وَقَطَعْنَاَهُمْ=biz onları ayırdık اِثْنَتَيْ عَشْرَةَ=oniki وَأَوْحَيْنَا=kabileye إِلَى مُوسَى=Musa'ya إِذِ اسْتَسْقَاهُ=su isteyince قَوْمُهُ=kavmi أَنْ اضْرِبْ=vur بِالْحَجَرِ=taşla فَانْبَجَسَتْ=fişkırdı مِنْهُ=ondan (taştan) اِثْنَتَا عَشْرَةَ=oniki عَيْنًا=göze كُلٌّ=her عِلْمٌ=bildi شُفْهِسَ=şüphe-siz أَنَاسٍ=kabile مَشْرَبَهُمْ=içeceği yeri وَوَظَّلْنَا=gölge yaptık عَلَيْهِمْ=üzerlerine الْعَمَامُ=bulutla وَأَنْزَلْنَا=ve indirdik عَلَيْهِمْ=onlara الْمَنْ=kudret helvasıyla وَالسَّلْوَى=bıldırcın eti كُلُوا=yiyin مِنْ طَيِّبَاتٍ=güzel مَا رَزَقْنَاكُمْ=size verdiğimiz rızıklardan وَمَا ظَلَمُونَا=ama onlar bize zulmetme دِيلِر وَلَكِنْ كَانُوا كَانُوا=fakat أَنفُسَهُمْ=kendi kendilerine يُظْلِمُونَ=zulmediyorlardı	Biz İsrailoğulla- rını oymaklar ha- linde on iki toplu- luğa ayırdık. Kavmi Musa'dan su isteyince ona: "Asanla taşla vur" diye vahyettik; taştan on iki pı- nar fişkırdı, her- kes içeceği yeri öğrendi. Bulutla üzerlerine gölge yaptık. Onlara kudret helvası ve bıldırcın in- dirdik. "Size ver- diğimiz rızıkların temiz olanların- dan yiyin" dedik. Onlar, karşı gelmekle bize değil kendilerine zulmediyorlardı.	Onları Bizler on iki boya (sıbta), o ka- dar ümmete ayır- dık. Mûsa'ya da kavmi kendisinden su bulmasını iste- yince, "Asan ile ta- şla vur!" diye vah- yettik. Hemen için- den on iki pınar akmağa başladı. Her kabile kendi içeceği pınarı bili- yordu. Sonra üzer- lerine buluttan göl- ge çektik. Kendile- rine kudret helvası ile bıldırcın indir- dik. "Merzûk oldu- ğunuz pâk nimetle- rimizden yeyin!" dedik. Onlar zulmü Bize etmiyorlardı, lâkin zulmü nefisle- rine ediyorlardı.	Biz, onları on iki oymağa, ümmetlere ayırdık. Kavmi ondan su iste- diği zaman Musa'ya vah- yettik ki: Asanı taşla vur. On- dan on iki pı- nar fişkırdı. Herkes içece- ği yeri belledi. Ve onların üzerine bulutla gölge yaptık. Onlara kudret helvası ve bıl- dırcın indirdik. Size rızık ola- rak verdikleri- mizin temiz ve güzel olanla- rından yeyin. Onlar bize zulmetmediler, ancak kendile- rine zulmedi- yorlardı.	Derken Biz İsrailo- ğullarını on iki bo- ya, (ya da) oymağa ayırdık. Ve halkı Musadan su istedi- ğinde, ona, Asanla taşla vur! diye vah- yettik. Ve o (taş)tan on iki göze fişkırdı, ki her topluluk ken- di su içeceği yeri bilsin. Ve onları bu- lutlarla gölgelen- dirdik; üzerlerine kudret helvası ve bıldırcın indirdik (ve onlara): Size sağladığımız rızık- ların temiz ve hoş olanlarından yarar- lanın! dedik. Ve (bütün o günahkar davranışlarıyla) Biz- ze bir zarar vermi- yorlar, ama (yal- nızca) kendilerine yazık etmiş oluyor- lardı.
7. 161 لَّهُمْ=onlara وَاِذْ قِيلَ=denildi اسْكُنُوا=oturun هَذِهِ=şu وَكُلُوا=yiyin الْقَرْيَةَ=kentte حَيْثُ=yerden مِنْهَا=orada وَقُولُوا=deyin شِئْنُمْ=dilediğiniz وَادْخُلُوا=girin ki حِطَّةٌ=affet الْبَابُ=kapıdan سُجَّدًا=ve secde ederek لَكُمْ=sizin نَغْفِرَ=bağışlayalım خَطِيئَاتِكُمْ=hatalarınızı سَنَزِيدُ=biz daha fazlasını da vereceğiz الْمُحْسِنِينَ=iyilik edenlere	Hani onlara denmişti ki; «Şu kasabada oturu- nuz, orada ne is- terseniz yiyiniz, kasabanın kapı- sından girerken, başlarınızı eğe- rek "Bağışla bizi" deyiniz ki, gü- nahlarınızı affe- delim ve iyilik edenlerin mükâfatını arttı- ralım.»	Hani onlara şöyle buyurulmuştu: "Bu şehre yerleşin, içindeki nimetler- den istediğiniz ka- dar yeyin, yalnız 'Yâ Rabbi, Senden dileğimiz boynu- muzdaki vebali in- dirmendir' deyin. Bir de kapıdan secde-i şükrana kapanarak girin ki suçlarınızı bağış- layalım, ihlâsı olanlarınızın seva- bını arttıralım."	Hani onlara denilmişti ki: Şu şehirde oturun, diledi- ğiniz gibi ye- yin, için. «Af- fet» deyin ve secde ederek girin ki; yanıl- malarınızı ba- ğışlayalım. İh- san edenlere daha da arttı- racağız.	Hani, size şöyle dendiği zaman(ı hatırlayın): Bu ül- kede yerleşin ve oranın ürünlerin- den dilediğiniz gibi yararlanın; ve (bu- nu yaparken) Biz- den günahlarımızın yükünü kaldır! diye niyaz edin. Ve al- çak gönüllülükle (şehrin) ka- pı(sın)dan girin; (ki, böylece) sizin gü- nahlarınızı bağış- layalım (ve) iyilik yapanları kat kat ödüllendirelim!
7. 162 قَبَّلَ=değiştirdiler الَّذِينَ ظَلَمُوا=zulmedenler قَوْلًا=sözü مِنْهُمْ=içlerinden غَيْرَ=başkasıyla الَّذِي قِيلَ=söylenenden لَهُمْ=kendilerine فَأَرْسَلْنَا=biz de gönderdik عَلَيْهِمْ=üzerlerine رَجْزًا=bir azab بِمَا=dolayı كَانُوا=ettiklerinden يُظْلِمُونَ=haksızlık	Fakat yahudile- rin zalimleri o sözü kendilerine söylenmeyen başka bir sözle değiştirdiler. Biz de zalimliklerin- den ötürü o za- limlere gökten ağır bir azap in- dirdik.	Bunun üzerine iç- lerinden yolsuzluk edenler kendilerine söylenen sözü başka şekle koy- dular. Bizler de on- ların yolsuzluk et- melerine karşılık gökten üzerlerine azap indirdik.	İçlerinden zulmedenler, kend, lerine söylenen sözü başkasıyla değiştirdiler. Biz de onlara, zulmeder ol- duklarından dolayı gökten azab indirdik.	Ama (ne yazık ki), onlardan kötülüğe eğilimli olanlar kendilerine söyle- nen sözü başka bir sözle değiştirdiler: ve bu yüzden Biz de, yaptıkları bütün kötülüklerin karşılı- ğı olarak onların üzerine gökten bir bela, bir afet gön- derdik.
7. 163 وَاسْأَلْهُمْ=onlara sor عَنِ الْقَرْيَةِ=kent(halkın)ın durumunu الَّتِي كَانَتْ=bulunan حَاضِرَةَ=kıyısında الْبَحْرِ=deniz إِذْ=hani يَعْدُونَ=onlar haddi aşıyorlardı فِي السَّبْتِ=Cumartesine إِذْ تَأْتِيهِمْ=onlara gelirdi حَيْثَانَهُمْ=balıkları يَوْمَ=günü سَبْتَهُمْ=cumartesi شَرًّا=akın akın يَوْمَ=gün ise لَا يَسْتَبْشِرُونَ=cumartesi dışındaki لَا تَأْتِيهِمْ=gelmezlerdi كَذَلِكَ=böylece نَبَلَوْهُمْ=biz onları sınyıorduk بِمَا=ötürü كَانُوا يَفْسُقُونَ=yoldan çıkmalarından	Onlara deniz kı- yısındaki kasa- banın halkının yaptığını sor. Hani onlar cu- martesi yaşağını çiğniyorlardı. Çünkü cumartesi yasağına uyduk- ları gün onlara akın akın balık geliyordu, fakat cumartesi yasa- ğını çiğnedikleri gün onlara hiç balık gelmiyordu. Öteden beri fa- sık oldukları için, biz onları böyle- ce sınavdan ge- çiriyorduk.	Yâ Muhammed! Onlara denizin ya- nı başında bulunan şehrin başına ge- leni sor. Hani onlar, cumartesinin hürme- tini çiğniyorlardı. Hani cumartesine tazim ettikleri gün balıkları suyun yü- züne çıkmış olarak kendilerine geliyor da cumartesine ta- zim etmedikleri gün gelmiyordu. İş- te tâatten uzak- laşmış olmaları yüzünden onları biz böyle imtihana çekeriz.	Onlara; deni- zin kıyısındaki o kasabanın durumunu sor. Hani onlar, cumartesi gü- nünü ihlal ederek haddi aşmışlardı. Zi- ra cumartesi günleri balıkla- rı sürüyle geli- yor, cumartesi tatili yapma- ya çalışıyorlar ba- hanesiyle tutup, Sebt gününün ör- fünü nasıl çiğner- lerdi! Biz onları iş- ledikleri kötülükler sebebiyle işte böy- le deniyorduk.	(Sözgelimi,) onlara denizin kıyısındaki o kasaba hakkında sor; ahalisi, (av için gözledikleri) balık- ların (nedense) hep vecibelerine uymaları gereken Sebt günü suları yararak çıkageldik- lerini görünce, Sebt günü dışında orta- ya çıkmıyorlar ba- hanesiyle tutup, Sebt gününün ör- fünü nasıl çiğner- lerdi! Biz onları iş- ledikleri kötülükler sebebiyle işte böy- le deniyorduk.
7. 164 وَادَّ=artık قَالَتْ=dedi أُمَّةٌ=bir topluluk مِنْهُمْ=içlerinden لَمْ=ne diye تَعْطُونَ=öğüt veriyorsunuz	Hani o kasabalı- lardan bir grup «Allah'a yoke- deceği ya da ağır bir azaba çarptıracağı bir	İçlerinden bir üm- met dediler ki: "Neden kendilerini Allah'ın helak ede- ceği, yahut şiddetli bir azap ile tazip	Hani, içlerin- den bir toplu- luk demişti ki: Allah'ın kendi- lerini helak edeceği veya	Ve ne zaman onla- rın içinden bazıları, (Sebt günü boz- guncularını dur- durmaya çalışan kimsele): Allahın

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
قَوْمًا=bir kavme الله=Allah'ın أَوْ=yahut مُهْلِكُهُمْ=helak edeceği مُعَذِّبُهُمْ=azabedeceği عَذَابًا=bir azapla شَدِيدًا=şiddetli قَالُوا=dediler ki مَعْذَرَةً=mazeret (beyan edebilmek) için إِلَىٰ رَبِّكُمْ=Rabbinize وَلَعَلَّهُمْ=bir de belki يَتَّقُونَ=korunurlar diye	topluma ne diye öğüt veriyorsunuz» dedi de öğüt verenler «Rabbinize karşı haklı bir mazere-timiz olsun ve ola ki kötülükten sakınırlar» dediler.	eyleyeceği böyle bir kavme nasihat veriyorsunuz?" Bunlar da, "Rabbi-nizin yanında ma-zur olmağımız için, bir de kendile-ri belki Allah'tan korkarlar diye veri-yoruz" dediler.	çetin bir azab ile cezalandı-racağı bir kavme ne diye öğüt veriyor-sunuz? Onlar da: Rabbinize karşı mazeret olsun ve belki sakınırlar diye, demişlerdi.	zaten ortadan kal-dırmak yahut (en azından) zorlu bir azapla cezalan-dırmak üzere oldu-ğu bir topluluğa ne diye öğüt veriyor-sunuz diye sorduk-larında, bu erdemli kişiler şöyle cevap verdiler: Rabbinizin katında sorumlu olmayalım diye; ve (bir de, bu bozgun-cular) belki böylece Allaha karşı sorum-luluk bilincine eri-şirler diye!
7. 165 فَلَمَّا=ne zaman ki نَسُوا=onlar unuttular مَا ذُكِّرُوا= hatırlatılanı بِهِ=kendilerine أَنْجَيْنَا=biz de kurtardık الَّذِينَ يَنْهَوْنَ=menedenleri عَنِ السُّوءِ=kötülükten وَأَخَذْنَا=yakaladık الَّذِينَ ظَلَمُوا=zulmedenleri de بِعَذَابٍ=bir azab ile بَئِيسٍ=çetin بِمَا=yüzünden كَانُوا يَفْسُقُونَ=yoldan çıkmaları	Onlar kendilerine yapılan hatırlat-maları unutulunca kötülükten sa-kındıranları kur-tardık ve zalimle-ri, yoldan çıkmış-lıkları yüzünden ağır bir azaba uğrattık.	Bunun üzerine vaktâ ki ayrılma-ları maksadıyla söy-le-nilen sözleri bırak-tılar, Bizler o kötü-lükten nehy eden-leri kurtardık da nefislerine zulm eyleyenleri, tâatten uzaklaşmaları yü-zünden şiddetli azaba uğrattık.	Onlar, kendile-rine verilen öğüdü unu-tunca; Biz, kö-tülüğden men' edenleri kurtardık, zulmedenleri ise fasıklık eder oldukları için şiddetli bir azab ile yaka-ladık.	Ve böylece, o (gü-nahkarlar) kendile-rine yapılan bütün uyarıları bir kenara atınca, Biz de, kötü eylemleri önlemeye çalışan (bu) kimse-leri kurtardık; kötü-lük yapmaya eği-limli olanları yaptık-ları bütün o uygun-suz işlerden ötürü çok ağır bir azapla tepeledik;
7. 166 فَلَمَّا عَتَوْا=vazgeçmeyince نُهُوا=şeylerden عَنْ مَا=yasak kılınan قُلْنَا=dedik عَنْهُ=kendilerine لَهُمْ=onlara كُونُوا=olun قَرَدَةً=maymunlar خَاسِنِينَ=aşağılık	Sakındırıldıkları kötülüğü ısrarla ve küstahça iş-lemeye devam edince kendileri-ne «bire aşığı-lık maymun olu-nuz» dedik.	Vaktâ ki nehyedi-ltikleri meâsiden vazgeçmek aza-metlerine dokundu, Bizler de kendileri-ne "Maymun kes-i-lin! Cehennem olun!" dedik.	Böylece onlar, serkeşlik ede-rek yasak edi-leni yapmakta ısrar edince; aşağılık may-munlar olun, dedik.	ve sonra da, kendi-lerine yasak edilen şeyleri yapmakta küstahça direttikleri zaman onlara: Aşağılık maymun-lar gibi olun! dedik.
7. 167 وَإِذْ=diye تَأَذَّنَ=ilan etmişti رَبِّكَ=Rabbin أَيُّبَئِنَّ=elbette gönderecektir إِلَىٰ=kadar عَلَيْهِمْ=onlara يَوْمَ=gününe الْقِيَامَةِ=kıyamet مَنْ=kimseler يَسْؤُمُهُمْ=yapacak السَّوْءَ=en kötüsünü الْعَذَابِ=azabın إِنْ=doğrusu رَبِّكَ=Rabbin أَسْرِعُ=çabuk الْعِقَابِ=ceza verendir وَأَنَّهُ=ve O لَعَفُورٌ=çok bağışlayan رَحِيمٌ=çok esirgeyendir	Hani Rabbin açıkça bildirdi ki, işkencelerin en ağırını tattıracak zorbaları kıya-met gününe ka-dar yahudilerin başlarına musal-lat edecektir. Hiç kuşkusuz Rabbi çabuk cezalan-dırandır ve yine O, hiç kuşkusuz bağışlayıcı ve merhametlidir.	Yâ Muhammed! Hani Rabbin kıya-met gününe kadar onların üzerine da-ima kendilerine iş-kencelerin en feciini tarhedecek olanları gönder-mek için ahdetmiş-ti. Şüphe yok ki Rabbinin ikâbı çok serî", yine şüphe yok ki O'nun gufranı hadsiz, rahmeti pââyânsız.	Hani Rabbin; onları kıyamet gününe kadar azabın en kö-tüsüne uğra-tacak olanları, muhakkak göndereceğini ilan etmişti. Şüphesiz ki Rabbin; ceza-yı çabuk ve-rendir. Ve muhakkak ki O; Gafur' dur, Rahim'dir.	Ve Rabbin, ta Kı-yamet Gününe ka-dar, onların üzerine mutlaka kendilerini çetin bir azaba ko-şacak kimseler sa-lacağını da bildir-mişt; doğrusu, se-nin Rabbin ceza vermekte çabuktur, ama O aynı za-manda çok esirge-yen, gerçek bağış-layıcıdır.
7. 168 وَقَطَعْنَاهُمْ=onları ayırdık فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde أُمَمًا=topluluklara مِنْهُمْ=onlardan kimi الصَّالِحُونَ=iyi kişilerdi وَمِنْهُمْ=kimi de ذُلٌّ=alçak وَبَلَّوْنَاهُمْ=onları sınadık بِالْحَسَنَاتِ=iyiliklerle de وَالسَّيِّئَاتِ=kötülüklerle de لَعَلَّهُمْ=belki diye يَرْجِعُونَ=dönerler	Biz yahudileri yeryüzünde çe-şitli gruplara ayırdık. Kimileri iyi kimselerdir, kimileri öyle de-ğildir. Ola ki doğ-ru yola dönerler diye onları iyilik-ler ile ve kötülük-ler ile sınavdan geçirdik.	Sonra onları bizler yeryüzünde ce-maat cemaat da-ğıttık. İçlerinden salihleri olduğu gibi diğer türölüeri de var. Başkaca ken-dilerini hakka rü-cü etmeleri için kâh nimetlerle, kâh musibetlerle imti-hana çektiik.	Biz; onları, yeryüzünde cemaatlere ayırdık. İçle-rinden kimisi salihlerdi, ki-misi de onlar-dan aşağıdır-lar. Belki dö-nerler diye on-ları güzelli-kler ve kötülüklerle denedik.	Ve onları (ayrı top-luluklar halinde yeryüzüne dağıttık; onlardan bazıları dürüst ve erdemli kimselerdi; bazıla-ryısa böyle değildi: bu sonrakileri hem bağış ve bolluk ile hem de darlık ve sıkıntı ile sınadık, ki belki doğru yola dönerler.
7. 169 فَخَلَفَ=ardından مِنْ بَعْدِهِمْ=sonra onların خَلَفُ=yerlerine geçip وَرَثُوا=varis olanlar الْكِتَابِ=Kitaba يَأْخُذُونَ=alıyorlar عَرَضَ=menfaatini هَذَا=şu الْأَدْنَىٰ=alçak(dünyan)ın وَيَقُولُونَ=diyorlar ki سَيُعْفَرُ=(nasıl olsa) bağışlanacağız لَنَا=biz وَإِنْ=eğer يَأْتِيَهُمْ=kendilerine gelse عَرَضٌ=bir menfaat daha مِثْلُهُ=ona benzer يَأْخُذُوهُ=onu da alırlar أَلَمْ يُؤْخَذْ=peki alınmamış mıydı? عَلَيْهِمْ=kendilerinden مِثْلُ=misakı الْكِتَابِ=Kitap أَنْ لَا يَقُولُوا=söylememeleri hususund a عَلَىٰ=hakkında الله=Allah إِلَّا=başkasını الْحَقَّ=gerçekten وَدَرَسُوا=ve öğrenmediler mi? وَالدَّارَ=yurdu وَالْآخِرَةَ=Âhiret خَيْرٌ=daha hayırlıdır لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ=korunanlar için أَفَلَا تَعْقِلُونَ=düşünmüyor musunuz?	Onlardan sonra gelen kötü bir nesil Kitab'a mi-rasçı oldu. "Biz nasıl olsa affedi-leceğiz" diyerek Kitab'ın hüküm-lerini değiştirme karşılığı bu de-ğersiz dünyanın mallarını alırlar. Yine ona benzer geçici bir şey kendilerine ge-lince onu da alır-lar. Onlardan, Al-lah'a karşı ancak gerçeği söyleye-ceklerine dair Ki-tab üzerine ahd alınmamış mı-ydı? Kitab'da on-ları okumamışlar mıydı? Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için ahiret yurdu da-ha hayırlıdır. Daha aklınızı başınıza alma-yacak mısınız?	Arkalarından yerle-rine birtakım nâ-halefler (soysuzlar) geldiler. Tevrat'a vâris oldular. Bir halde ki bu şeref-siz dünyanın metâını alıyorlar da yine "Bizim gü-nahımız bağışla-nacak" diyorlar. Bununla beraber ellerine öyle bir metâ daha geçse yine alacaklar. Bunların Allah'a karşı haktan başka bir şey söylemeye-ceklerine Kitap'tan kendilerinden mi-sak alınmış değil miydi? Sonra için-dekini okumadılar mıydı? Halbuki âhiret evi Allah'tan korkanlar için hiç-hayırlı, siz bunu akıl etmez misiniz?	Onlardan kötü kimseler gelip onların yerine geçmiş, kitaba varis olmuş-lardı. Dünyanın geçici me-tâ'ını alıyorlar ve: ileride af-fedileceğiz di-yorlardı. Onla-rı buna ben-zer bir meta' gelse onu da alıyorlar. On-lardan; Allah'a karşı ancak hakkı söyle-yeceklerine dair kitab üze-rine ahd alın-mamış mıydı? Ahiret yurdu, Allah'tan kor-kanlar için da-ha hayırlıdır. Hala aklınızı başınıza al-mayacak mı-sınız?	Ve ardından ilahi kitabın mirasçısı (oldukları halde) bu değersiz dünyanın geçici tatlarına sa-rılan (yeni) kuşak-lar aldı onların ye-rini; ve Nasıl olsa sonunda affedile-ceğiz diyerek karşı-larına çıkan bu ka-bil geçici şeylere sarılan (günahkar) kimseler olup çıktı-lar. (Oysa), onlar-dan Allaha yalnız-ca doğru ve gerçek olanı isnat edecek-lerine dair ilahi ki-tap üzerine söz alınmamış mıydı? Onda (yazılı) olanı tekrar tekrar oku-mamışlar mıydı? Allaha karşı sorum-luluk bilinci duyan herkes için (iki ha-yattan) en iyisi, en üstünü ahiret haya-tı olduğuna göre artık aklınızı kul-lanmayacak mısı-nız?
7. 170 وَالَّذِينَ=Onlar ki يُمَسِّكُونَ=sımsıkı sarılırlar بِالْكِتَابِ=Kitaba وَأَقَامُوا=ve kılarlar الصَّلَاةِ=namazı إِنَّا=elbette biz أَجْرَ=ecrini لَا نُضِيعُ=zayı etmeyiz	Onlar ki, Kitab' a sımsıkı sarılırlar ve namazı kılar-lar! Hiç kuşkusuz lar iyi amel işle-yenlerin mükâfa-tını kayba uğ-ratmaksızın tam olarak veririz.	O kimseler ki Al-lah'ın Kitabı'na sa-rılırlar, namazlarını kılarlar. Elbette bizler salâha uğra-şanların ecrini hiç-bir zaman zâyı et-meyiz.	Onlar ki; kita-ba sımsıkı sa-rılırlar ve na-mazı dosdoğ-ru kılarlar. El-bette Biz, ıslah edenlerin mukafatını za-yı' etmeyiz.	Ve kitaba o sımsıkı sarılanlarla namazı dosdoğru ve de-vamlı yerine geti-renler(i elbette ödüllendireceğiz); dürüst ve erdemli olmayı benimseyen ve bunu öğütleyen kimselerin hakkını

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
الْمُصَلِّحِينَ =iyiliğe çalışanların				elbette ziyan etmeyeceğiz!
7. 171 وَإِذْ =hani نَتَقْنَا =kaldırmıştık الْجَبَلِ =dağı فَوْقَهُمْ =üzerlerine ظِلَّةٌ =bir gölge كَأَنَّهُ =sanki gibi وَوَظَنُوا =sanmışlardı أَنَّهُ =onlar وَوَاقِعَ بِهِمْ =üstlerine düşecek خُذُوا =tutun مَا =şeyi (Kitabı) أَتَيْنَاكُمْ =size verdiğim بِقُوَّةٍ =kuvvetle وَأَذْكُرُوا =ve hatırlayın مَا فِيهِ =içinde olanı لَعَلَّكُمْ =belki تَتَّقُونَ =korunursunuz	Hani o dağı (Tur Dağı'nı) başları üzerine çıkar-mıştık, onlar da-ğın üzerlerine düşeceğini san-mışlardı. Bu du-rumda kendileri-ne «Size verdi-ğimiz Kitab'a sımsıkı sarılınız ve içindeki me-sajları sürekli ak-lınızda tutunuz.	Hani Bizler dağı bir gölgelik imiş gibi üzerlerine gerdik de tepelerine düşeceğini görmeleri üzerine "Verdiği-miz Kitab'a dört el-le sarılın, içinde olanı daima anın ki meâsîden kurtula-bilesiniz" dedik.	Hani, Biz dağı üzerlerine gölgelik gibi kaldırmıştık da, onlar tepe-lerine düşecek sanmışlardı. Size verdiği-mizi kuvvetle tutun. Ve onda olanı düşünün ki; sakınası-nız.	Ve Sina Dağını, adeta bir gölge gibi İsrailoğullarının te-pe-sinde salladığı-mız ve onların da-dağın üzerlerine yıkılacağını düşün-dükleri zaman (on-lara dememiş mi-ydik:) Size bahşetti-ğimiz kitaba sıkıca sarılın ve onun içindekileri aklınız-da iyi tutun, ki Alla-ha karşı sorumlu-luk bilincine erişe-siniz?
7. 172 وَإِذْ =hani أَخَذَ =almış رَبُّكَ =Rabbin آدَمَ =Adem مِنْ بَنِي =oğullarından مِنْ ظُهُورِهِمْ =bellerinden ذُرِّيَّتَهُمْ =zürriyetlerini وَأَشْهَدُهُمْ =ve şahid tutmuştu عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ =onları kendilerine أَلَسْتُ =ben değil miyim? قَالُوا =dediler بِرَبِّكُمْ =sizin Rabbiniz بَلَىٰ =evet شَهِدْنَا =şahidiz أَنْ تَقُولُوا =demeyesiniz يَوْمَ =günü كُنَّا =idik إِنَّا =biz الْقِيَامَةِ =kıyamet عَنْ هَذَا =bundan غَافِلِينَ =habersiz	Hani Rabbin, Ademoğulla-rı'ndan onların bellerinden soy-larını dışarı aldı ve Ben sizin Rabbiniz değil miyim? diyerek kendilerini birbi-rine şahit tut-muştu da onlar da «Evet şahi-diz» demişlerdi. Allah kıyamet günü şöyle di-yemeyesiniz di-ye bunu böyle yaptı; «bizim bundan haberi-miz yoktu.»	Hani Rabbin Âdem oğullarından, onla-rın sulblerinden nesillerini çıkar-mıştı da, "Ben si-zin Rabbiniz değil miyim?" diye onları kendilerine karşı işhad etmişti. On-lar şöyle dediler: "Evet, şahadet ediyoruz!" Tâ ki kı-yamet günü "biz bundan gafil idik" demeyesiniz;	Hani Rabbin; ademoğulları-nın sülbünden soyunu çıkar-mış ve kendi-lerini nefisleri-ne şahid tut-muş. Ben, si-zin Rabbiniz değil miyim? demişti. Onlar da demişlerdi-ki: Evet, biz buna şahidiz. Kıyamet günü: Bizim bundan haberimiz yok-tu, demeyesi-niz.	Ve senin rabbin, her ne zaman Ademoğullarının sulblerinden onla-rın soylarını çık-a-racak olsa, onları kendileri hakkında tanıklık etmeye ça-ğırır: Ben sizin Rabbiniz değil mi-yim? Onlar, cevab-en: Elbette! der-ler, Buna tanıklık ederiz! (Bunu, böy-lece hatırlatıyoruz ki) Kıyamet Gü-nünde, Doğrusu, bizim bundan ha-berimiz yoktu de-meyesiniz,
7. 173 أَوْ =yahut تَقُولُوا =demeyesiniz إِنَّمَا =şüphesiz أَشْرَكَ =ortak koştu آبَاؤُنَا =babalarımız مِنْ قَبْلُ =daha önce وَكُنَّا =biz de olduk ذُرِّيَّةٌ =bir nesil مِنْ بَعْدِهِمْ =onlardan sonra gelen أَفَنُكَلِّمُنَا =bizi helak mı ediyorsun? بِمَا =yüzünden فَعَلْ =yaptıkları الْمُبْطِلُونَ =iptal edenlerin	^Ya da şöyle di-yemeyesiniz di-ye; «Vaktiyle atalarımız müş-rık olmuşlardı, biz onlardan sonra gelen ku-şaklardık, bizi eğri yola sapan-ların yaptıkların-dan dolayı mı mahvedecek-sin?»	yahut "müşrik olan yalnız vaktiyle bi-zim atalarımızdı, bizlerse onlardan sonra gelmiş bir nesil idik. Sen but-lanın revacına ça-lışanların ettikleri yüzünden bizleri helak eder misin?" demeyesiniz.	Veya daha önce sadece atalarımız şirk koşmuştu, biz ise onların ar-dından gelen bir nesiliz, bizi batıl işleyenle-rin yaptıkları yüzünden he-lak eder mi-sin? demeye-siniz.	yahut: Aslında, ön-ce (biz değil,) ata-larımızdı Allahtan başkasına tanrısal nitelikler yakıştıran-lar; biz sadece on-ların izinden yürü-yen bir kuşağız; öyleyse, batılı ih-das edenlerin işle-diklerinden dolayı bizi mi helak ede-ceksin? demeyesi-niz.
7. 174 وَكَذَٰلِكَ =işte böyle نُفَصِّلُ =biz açıklıyoruz الْآيَاتِ =ayetleri وَلَعَلَّهُمْ =artık herhalde يَرْجِعُونَ =döner(yola gelir)ler	İşte ayetlerimizi böyle ayrıntılı bi-çimde anlatıyo-ruz, ola ki, doğru yola dönerler.	İşte hakka rücû etmeleri için kendi-lerine âyetlerimizi böyle ayrı ayrı bil-diriyoruz.	İşte Biz ayet-leri böyle uzun uzadıya açık-larız. Belki dönerler diye.	İşte Biz de bu ayet-leri böyle açık açık dile getiriyoruz ki (günah işlemiş olanlar) belki (Biz-den yana) döner-ler.
7. 175 وَإِذْ =oku عَلَيْنِهِمْ =onlara الَّذِي =ki نَبَأُ =haberini آتَيْنَاهُ =kendisine verdik آيَاتِنَا =ayetlerimizi فَانْسَلَخَ مِنْهَا =sıyrıldı, çıktı فَانْبَعَثَ =onu peşine taktı الشَّيْطَانُ =şeytan فَكَانَ =böylece oldu مِنَ الْعَاوِينَ =azgınlardan	Onlara şu ada-mın olayını an-lat: Adama ayet-lerimizi sunduk, fakat o onların içinden sıyrılıp çıktı. Arkasından onu şeytan pe-şine taktı da az-gınlardan oldu.	Yâ Muhammed! Sen onlara o kim-senin başına gele-ni (<i>kıssasını</i> / <i>va-kasını</i>) oku ki âyet-lerimizi kendisine sunduğumuz halde hepsinden sıyrıldı, sonra yanına şey-tan sokuldu. Artık dalâle düşenlerden oldu.	Kendisine ayetlerimizi verdiğimiz halde, onlar-dan sıyrılan ve şeytanın arka-sına taktığı sonunda da azgınlardan olan o kimse-nin haberini anlat.	Ve kendisine me-sajlarımızı lütfetti-ğimiz halde onları bir kenara atan kimsenin başına gelecek olanı anlat onlara: Şeytan yet-işip yakalar onu ve o da, başka niceleri gibi, vahim bir sap-ışla sapıp gider.
7. 176 وَلَوْ =şayet شِئْنَا =dileseydik لَرَفَعْنَاهُ =elbette onu yükseltirdik بِهَا =onlarla (ayetlerle) أَخْلَدَ =saplandı إِلَى الْأَرْضِ =yere وَاتَّبَعَ =ve peşine düştü هَوَاهُ =hevesinin فَمَثَلُهُ =onun durumu كَمَثَلِ =durumuna benzer الْكَلْبِ =şu köpeğin إِنْ تَحْمِلْ عَلَيْهِ =varsan da أَوْ =veyahut يَلْهَثْ =dilini sarkıtıp solur تَتْرُكُهُ =onu bıraksan da يَلْهَثْ =dilini sarkıtıp solur ذَٰلِكَ =işte budur مَثَلٌ =durumu الْقَوْمِ =toplumların الَّذِينَ كَذَّبُوا =yalanlayan فَاقْصُصْ بآيَاتِنَا =ayetlerimizi الْقَصَصَ =bu kıssayı لَعَلَّهُمْ =belki يَتَفَكَّرُونَ =düşünürler	Eğer dileseydik bu ayetler aracılı-ğı ile onun dü-zeyini yükseltir-dik, fakat o yere saplandı kaldı. Onun durumu üstüne varsan da, kendi haline bıraksan da dilini sarkıtıp hırlayarak soluyan kö-peğin durumu gibidir. İşte ayet-lerimizi yalanla-yanların durumu budur. Bu hikâyeyi onlara anlat, ola ki, üzerinde düşü-nürler.	Bizler dileseydik onu yükseltirdik, lâkin kendisi top-raklara kapandı, hevesâtına kapıldı. Herifin hâli tıpkı köpeğin hâli: Üze-rine varırsan dilini çıkarır, solur; bıra-kırsan yine dilini çıkarır, solur. Bu, işte âyâtımızı ya-lancı çıkaranların hâli. Yâ Muham-med, sen kıssayı kendilerine söyle, belki düşünür his-se alırlar.	Dileseydik onu, bununla yükseltirdik. Fakat o; yere saplandı ve hevesine uy-du. Artık onun hali; o köpeğin hali gibidir ki, üstüne varsan da dilini sarkı-tıp solur, kendi haline bırak-san da dilini sarkıtıp solur. İşte ayetleri-mizi yalanla-yan kavmin hali böyledir. Sen, kıssayı anlat. Belki düşünürler.	İmdi, Biz eğer dile-seydik, onu ayetle-rimizle yüceltir, üstün kılarırdık: fakat o hep dünyaya sarıl-dı ve yalnızca ken-di arzu ve hevesle-rinin peşinden gitti. Bu bakımdan, böy-le birinin durumu (kışkırtılan) bir kö-peğin durumu gibi-dir: öyle ki, onun üzerine korkutarak varsan da dilini sarkıtıp hırlar, ken-di haline bıraksan da. Bizim ayetleri-mizi yalanlamaya kalkan kimselerin hali işte böyledir. Öyleyse, bu kıssa-yı anlat, ki belki de-rin derin düşünür-ler.
7. 177 سَاءَ =ne kötüdür مَثَلًا =durumu الْقَوْمِ =topluluğun الَّذِينَ كَذَّبُوا =yalanlayan بآيَاتِنَا =ayetlerimizi وَأَنْفُسَهُمْ =ve kendilerine de كَانُوا يَظْلِمُونَ =zulmeden	Ayetlerimizi ya-lanlayan ve ken-dilerine zulme-den toplumun durumu ne kötü bir örnektir.	Hâli ne yamandır o kavmin ki, âyetle-rimize yalan derler, kendi nefislerine zulmederlerdi (<i>.âyetlerimize ya-lan diyerek nefisle-rine zulmediyorlar-di</i>).	Ayetlerimizi yalan-layarak kendilerine zulmeden kavmin misali ne kötüdür.	Ayetlerimizi yalan-lamaya kalkan top-lumun hali ne kö-tüdür: çünkü işle-dikleri haksızlıklar (sadece) kendileri-ni yıkıma götürür.
7. 178 مَنْ =kime يَهْدِ =yol gösterirse اللَّهُ =Allah فَهُوَ =işte odur الْمُهْتَدِيَّ =yolu bulan وَمَنْ =kimi de يُضِلِلْ =saptırırsa فَأُولَٰئِكَ =işte onlardır	Allah kimi doğru yola iletirse o doğru yolda olur, kimleri saptırırsa işte onlar, hüs-rana uğrayanlar-dır.	Allah kime hidayet verirse doğru yolu tutan işte o; kimleri de saptırırsa hüs-rana düşenler işte onlar.	Allah; kimi hi-dayete erdirir-se; odur hida-yete eren. Ki-mi de saptırır-sa; işte onlar-dır hüs-rana uğrayanların kendileri.	Allah kime yol gö-s-terirse, gerçekten doğru yola erişen işte odur: Onun sapıklık içinde bi-raktığı kimselere gelince, büyük ka-yıp içinde olanlar da işte böyleleridir!

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	هُمُ الْخَاسِرُونَ=ziyana uğrayanlar				
7. 179	ذَرَأْنَا=yarattık وَلَقَدْ=andolsun كَثِيرًا=birçok وَالْإِنْسِ=ve insan مِّنَ الْجِنَّ=cin لَهُمْ=vardır قُلُوبٌ=kalbleri لَا يَفْقَهُونَ=fakat anlamazlar وَلَهُمْ=vardır بِهَا=onlarla أَعْيُنٌ=gözleri لَا يُبْصِرُونَ=fakat görmezler وَلَهُمْ=vardır بِهَا=onlarla أَذَانٌ=kulakları لَا يَسْمَعُونَ=fakat işitmezler بِهَا=onlarla أُولَئِكَ=işte onlar هَٰذَا=hatta بَلْ=hatta هُمْ أَضَلُّ=daha da sapık هُمْ=onlardır وَهُمْ=işte أُولَئِكَ=ve işte الْغَافِلُونَ=gafiller	Andolsun ki, birçok cini ve insanı cehennemlik olarak yarattık. Onların kalpleri var. Fakat anlamazlar, gözleri var, fakat görmezler, kulakları var, fakat işitmezler. Onlar hayvanlar gibidirler. Hatta hayvanlardan da sapıktırlar. Onlar gaflet içindedirler.	Bizler cinden, insden birçoğunu (çoğunu) cehennem için yarattık (cehennemlik yarattık). Bunların öyle kalpleri var ki onunla duymazlar, öyle gözleri var ki onlarla görmezler. Öyle kulakları var ki onlarla işitmezler, işte bunlar behîmeler gibi (hayvanlar gibi), hayır bunlar daha yaman bir dalâl içindeler. Tama-mıyla gafil olanlar işte bunlar.	Andolsun ki; Biz cinn ve insanlardan bir çoğunu cehennem için yarattık. Onların kalbleri vardır; anlamazlar, gözleri vardır; görmezler, kulakları vardır; duymazlar. Onlar; hayvanlar gibidirler, hatta daha da sapıktırlar. İşte onlar; gafillerin kendileridir.	Gerçek şu ki, Biz, cehennem için, kalpleri olup da gerçeği kavrayamayan, gözleri olup da göremeyen, kulakları olup da işitmeyen görünmez varlıklardan ve insanlardan çok canlar ayırmışsıdır. Hayvan sürüsü gibidir bunlar; hayır hayır, doğru yolu kavramakta onlardan da aşağı: Körcesine dalıp gitmiş olanlar işte böyleleridir.
7. 180	الْأَسْمَاءُ=isimler وَاللَّهِ=Allah'ındır الْحُسْنَى=en güzel فَادْعُوهُ=o halde O'na dua edin وَذَرُّوْا=ve bırakın بِهَا=onlarla الَّذِينَ يُلْحِدُونَ=eğriliğe sapanları أَسْمَائِهِ=O'nun isimleri فِي=hakkında سُيُجْرُونَ=onlar cezasını çekeceklerdir مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ=yaptıklarının	En güzel isimler Allah'ınkilerdir. O'na o isimler ile dua ediniz. O'nun isimleri konusunda eğriliğe sapanları sapıklıkları ile başbaşa bırakınız. Onlar yaptıklarının cezasını ilerde çekeceklerdir.	En güzel isimler Allah'ın, onun için sizler Kendisini onlarla çağırın, haktan ayrılanların verdikleri isimleri bırakın (... Kendisini onlarla çağırın, yoksa Allah'a verdikleri isimlerde haktan ayrılanlara uymayın). Bunlar ettiklerinin cezasını bulacaklar.	En güzel isimler Allah'ındır. Öyleyse O'na bunlarla dua edin. O'nun isimleri konusunda eğriliğe sapanları bırakın. Onlar, yaptıklarının cezalarını göreceklidir.	Yetkinlik ve kusursuzluğa dair nitelikler (yalnızca) Allah'a aittir. Öyleyse, bu niteliklerle artık yalnız Allahı çağırın. Ve Onun niteliklerinin anlamını eğip büken kimselerden uzak durun: Böyleleri yapıp ettiklerinden ötürü er geç cezalandırılacaklardır!
7. 181	وَمِمَّنْ=vardır خَلَقْنَا=yarattıklarımız içinde أُمَّةٌ=bir ümmet de يَهْدُونَ=doğruya götüren وَبِهِ=ve onunla بِالْحَقِّ=hak ile يَعْدِلُونَ=adalet yapan	Yarattığımız insanlar içinde başkalarını hakka ileten ve hakka uygun, adil hükümler veren bir kesim varılır.	Evet, yarattıklarımızın içinde öyle ümmet de var ki yolu dosdoğru gösterirler, hükmü dosdoğru verirler.	Yarattıklarımızdan öyle bir ümmet vardır ki; onlar hakkı gösterirler ve onunla adaleti uygularlardı.	Yarattıklarımız arasında (başkalarına) doğru yolu gösteren ve onun ışığında adaletle davranan insanlar da vardır.
7. 182	وَالَّذِينَ كَذَّبُوا=yalanlayanları بِآيَاتِنَا=ayetlerimizi سَنَسْتَنْذِرُكُمْ=yavaş yavaş helake yakl مِنْ حَيْثُ=yerden لَا يَعْلَمُونَ=hiç bilmeyecekleri	Ayetlerimizi yalanlayanları hiç farkına varmayacakları biçimde yavaş yavaş kötü akıbetlerine yaklaştıracamız.	Ayetlerimiz için yalan diyenlere gelince, hiç bilmeyecekleri surette kendilerini yavaş yavaş helâke (azâba) yaklaştıracamız.	Ayetlerimizi yalanlayanlara gelince; Biz, onları bilmeyecekleri noktadan derece derece helake yaklaştırırız.	Ama ayetlerimizi yalanlamaya kalkışan kimselere gelince; onları, ne olup bittiğinden haberleri olmadan adım adım alçalı-tacağız:
7. 183	لَهُمْ=onlara وَأَمْلِي=mühlet veriyorum بِكَيْدِي=benim tuzağım إِنْ=şüphesiz مَتِينٌ=s Sağlamdır	Onlara mühlet veririm. Çünkü benim tuzağım sağlamdır.	Hem Ben onlara meydan vermekteyim. Evet, Benim [keyd'im]in kuvvetli olduğu aşikâr.	Ben, onlara mühlet veririm. Muhakkak ki Benim düzenim çetindir.	çünkü onları bir sü-re kendi hallerine bıraksam bile, bilin ki Benim ince tertibim çok sağlamdır!
7. 184	أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا=düşünmediler mi ki بِمَصَاحِبِهِمْ=arkadaşlarında مَا=yoktur وَإِنْ هُوَ=o مِنْ جُنَّةٍ=hiçbir delilik إِلَّا=ancak نَذِيرٌ=bir uyarıcıdır مُبِينٌ=apaçık	Düşünmüyorlar mı ki, arkadaşları Muhammed'in deli olması söz-konusu değildir. O sadece açık bir uyarıcıdır.	Bunlar düşünmüyorlar mı ki, arkadaşlarında cünundan eser yok?! Kendisi açık surette âkıbeti veren peygamberden başka bir şey değil.	Düşünmüyorlar mı ki; arkadaşlarında hiçbir delilik yoktur. O, ancak apaçık bir uyarıcıdır.	Peki (çocukluğundan beri tanıdıkları) (bu) arkadaşlarında cinnetten eser olmadığı hiç mi akıllarına gelmiyor. Oysa, o sadece açıktan açığa uyarı biridir.
7. 185	أَوَلَمْ يَنْظُرُوا=bakmadılar mı? فِي مَلَكُوتِ=melekutuna السَّمَاوَاتِ=göklerin وَمَا=ve yerin وَمَا=ve اللَّهُ=Allah'ın خَلَقَ=yarattığı وَأَنْ=ve مِنْ شَيْءٍ=şeylere عَسَى=belki de أَنْ يَكُونَ=olabileceğine أَقْتَرَبَ=yaklaşmış قَدْ=muhabbakk فَبِأَيِّ=peki hangi أَجْلُهُمْ=ecellerinin بَعْدَهُ=bundan sonra حَدِيثٍ=söze يُؤْمِنُونَ=inanacaklar	Göklerin ve yerin görkemli mekânızmasını, Allah'ın yaşattığı her şeyi ve ecellerinin gerçekten yaklaşmış olabileceğini düşünmüyorlar mı? Kur'an'dan sonra hangi söze inanacaklar?	Bunlar göklerin melekûtuna, yerin melekûtuna, hâsılı Allah'ın yarattığı şeylerin hiçbirine bakmıyorlar mı? Sonra şuna, şu ecellerinin yaklaşmış olması ihtimaline bir kere dönüp de bakmıyorlar mı? Artık buna iman etmedikten sonra acaba hangi söze inanırlar?!	Onlar; göklerin melekutuna, Allah'ın yarattığı herhangi bir şeye ve ecellerinin yaklaşmış olması ihtimaline hiç bakmazlar mı? Bundan sonra artık hangi söze inanacaklar?	Peki, (Allahın) göklerdeki ve yerdeki mutlak egemenliğini, yarattığı bütün nesneleri hiç gözönüne almıyorlar mı? Ve (sormuyorlar mı kendilerine) ya vakit erişip ecelleri gelmişse? Artık bundan sonra, başka hangi habere inanacaklar?
7. 186	يُضِلِّلُ=saptırırssa مَنْ=kimi فَلَا=artık olmaz اللَّهُ=Allah لَهُ=onun için هَادِي= yol gösteren وَيَذَرُهُمْ=ve bırakır onları فِي طُعْيَانِهِمْ=azgınlıkları içinde يَعْمَهُونَ=bocalayıp dururlar	Allah'ın saptırdığı kulu hiç kimse doğru yola iletmez. O sapıkları, azgınlıklar içinde debelenmeye bırakır.	Kimi Allah saptırırssa onu yola getirecek olamaz. O böyleleri kendi azgınlıkları içinde serseri bırakır.	Kimi, Allah saptırırsa; onu doğru yola götürecektir. Onun vaktini kendisinden başkası açıklayamaz. Onun ağırlığını gökler de, yer de kaldıramaz. O, sizden değildir. Sen, onu biliyormuşsun gibi sana soruyorlar. De ki: Onun bilgisi	Allahın sapıklık içinde bıraktığı kimseler için yol gösterici yoktur. Allah, onları körcesine sağa sola sendeleyip dururken o kurumlu azgınlıkları içinde bırakacaktır.
7. 187	يَسْأَلُونَكَ=sana soruyorlar عَنِ السَّاعَةِ=saat(in)den أَيَّانَ=ne zaman diye قُلْ=de ki مُرْسَاهَا=gelip çatması إِنَّمَا=ancak عِلْمُهَا=onun bilgisi عِنْدَ رَبِّي=Rabbimin لَا يُجْلِيهَا=Onu açığa çıkaramaz لَوْفَتِهَا=tam zamanında إِلَّا=başkası تَقَلَّتْ=O ağır gelmiştir هُوَ=O'ndan فِي السَّمَاوَاتِ=göklere de وَالْأَرْضِ=yere de	Sana kıyamet anı hakkında sorarlar, ne zaman gelip çatacak diye. De ki, «onun bilgisi rabbimin tekelindedir. Vakti gelince, onu gerçekleştiren açıkça çıkacak olan O'dur.» Göklerin ve yerin ağırlığını kaldıramayacağı bu olay başınıza ansızın gelecektir. Sizin sen bu konuyu sürekli kurcalıyormuşsun gibi, sana soruyorlar. De ki; «onun bil-	Yâ Muhammed, sana "İstikrarı ne zaman?" diye kıyamet zamanını soruyorlar. Şöyle de: "Onun ilmi yalnız Rabbimde, vakti gelince meydana getirecek ancak Kendisidir. Sorduğunuzun dehşeti göklere, yere ağır gelmekte. O sizin üzerinize ansızın çökecek, başka türlü değil." Yâ Muhammed! Güya onu bilmeye müş-tak imişsin gibi sana soruyorlar, de ki: "Onun ilmi an-	Sana kıyame-tin ne zaman gelip çatacağını soruyorlar. De ki: Onun bilgisi, ancak Rabbimin katındadır. Onun vaktini kendisinden başkası açıklayamaz. Onun ağırlığını gökler de, yer de kaldıramaz. O, sizden değildir. Sen, onu biliyormuşsun gibi sana soruyorlar. De ki: Onun bilgisi	(Ey Peygamber), sana Son Saatten soracaklar, ne zaman gelip çatacak? diye. De ki: Doğrusu, buna dair gerçek bilgi ancak Rabbimin katındadır. Onun vaktini Ondan başka açığa vuracak kimse de yoktur. (O Saat) göklere ve yere bütün ağırlığıyla çökecek ve suluzi mut-laka umulmadık bir anda yakalayacak. Sana sanki bu (sırr)ın ısrarla peşini düşmekle belli-belirsiz içsel bir bilgi elde etmiş ol-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
لَا تَأْتِيكُمْ إِلَّا=O size gelecektir بَعَثَ=ansızın يَسْأَلُونَكَ=sana soruyorlar كَأَنَّكَ=sanki sen عَنْهَا=onu biliyormuşsun gibi إِنَّمَا=de ki عِنْدَ=onun bilgisi وَلَكِنْ=Allah'ın أَكْثَرَ=çoğu النَّاسِ=insanların لَا يَعْلَمُونَ=bilmezler	gisi Allah'ın tekelindedir, fakat insanların çoğu bu gerçeği bilmezler.»	cak Allah'ta, ama insanların çoğu bilmiyorlar "	ancak Allah katındadır. Fakat insanların çoğu bilmezler.	man mümkünmüş gibi soracaklar. De ki: Ona dair gerçek bilgi ancak Allah katındadır; ne var ki, insanların çoğu (bundan) habersizdir.
7. 188 قُلْ=de ki لَا أَمْلِكُ=ben sahip değilim لِنَفْسِي=kendime نَفْعًا=ne bir faydaya وَلَا ضَرًّا=ne de bir zarara إِلَّا=başka مَا شَاءَ=dilediğinden وَلَوْ=Allah'ın عَظُمَ=bilseydim الْغَيْبِ=gaybı لَاسْتَكَثَرْتُ=elbette çok elde ederdim مِنَ الْخَيْرِ=hayır (mal ve mülk) وَمَا مَسَّنِي=bana dokunmamıştır السُّوءِ=kötülük إِنْ أَنَا=ben نَذِيرٌ=sadece وَبَشِيرٌ=ve müjdeleyiciyim لِقَوْمٍ=bir kavim için يُؤْمِنُونَ=inanan	De ki; ben kendime, Allah'ın dilediğinden başka bir yarar ya da zarar dokunduracak güçte değilim. Eğer görülmeyeni, gaybı bilseydim, daha çok iyilik elde ederdim. Ve bana hiçbir kötülük gelmezdi. Ben sadece müminler topluma seslenen bir uyarıcı ve müjdeciyim.	Yâ Muhammed, onlara de ki: "Hakkımda Allah'ın dilediğinden başka nefsim için ne bir kazanç, ne bir zıyan benim elimde değil. Eğer gaybı önceden bilseydim hep hayırlı şeyler edinirdim, hiç yanıma şer uğramazdı. Ben iman eden kavme Allah'ın hem azâbını haber verici, hem rahmetini müjdeleyici bir kimseden başkası değilim."	De ki: Ben, kendime Allah'ın dilediğinden başka ne fayda verebilirim, ne de zarar. Eğer ben, gaybı bilseydim; daha çok hayır yapmak isterdim. Ve bana, hiçbir fenalık da dokunmazdı. Ben, sadece iman eden bir kavme uyarıcı ve müjdeciyim.	(Ey Peygamber) de ki: Allah dilemedikçe, kendime bir yarar sağlamak ya da kendimden bir zararı uzaklaştırmak benim elimde değil. Eğer insan kavraysının ötesinde olanı bilseydim, muhakkak ki, bahutiyarlık adına ne varsa ondan payıma daha çoğu düşerdi ve kötülük asla yaklaşamazdı bana. (Ama) ben sadece bir uyarıcıyım ve inanan bir topluma iyi haberler getiren müjdeci.
7. 189 هُوَ الَّذِي=O'dur ki مِنْ نَفْسٍ=sizi yarattı وَجَعَلَ=var etti وَاحِدَةٍ=bir tek مِنْهَا=ondan زَوْجَهَا=eşini لِيَسْكُنَ=(gönlü) sükûn bulsun diye إِلَيْهَا=onunla فَلَمَّا تَعَسَّاهَا=eşini sarıp örtünce حَمَلَتْ=(eşi) yüklendi فَمَرَّتْ=gezdi خَفِيفًا=hafif بِهِ=onu فَلَمَّا أَثْقَلَتْ=(yükü) ağırlaşınca دَعَا=ikisi beraber dua ettiler رَبَّهُمَا=Allah'a آتَيْنَا=bize verirden لَيْنِ=eğer صَالِحًا=iyi güzel (bir çocuk) لَنَكُونَنَّ=elbette oluruz مِنَ الشَّاكِرِينَ=şükredenlerden	O ki, sizi bir tek kişiden türetti, o tek kişinin beraberliğinde huzura ereceği eşini de kendi özünden yarattı, eşini kucaklayıp sarınca, hafif bir yük yüklendi. Onu bir süre taşıdı, sonra yükü ağırlaşınca, eşler birlikte «eğer bize sağlıklı bir çocuk verirden, kesinlikle sana şükredenlerden oluruz» diye Allah'a dua ettiler.	O öyle bir Allah ki sizleri tek bir kişiden meydana çıkardı. Eşini de kendisinin ona ısınması için yine kendisinden vücud getirdi. Vaktâ ki eşinin yanına geldi, beriki hafif bir yükün hâmilî olarak bir müddet o yükü düştü kalktı. Sonra ağırlaşınca "Eğer bize gülbüz bir çocuk verirden yemin ederiz ki ih-sanınla şükredenlerden oluruz" diye ikisi birden Allah'a yalvardılar.	O'dur, sizi tek bir nefisten yaratan ve ondan da gönlünün ısınacağı eşini vareden. Eşini örtüp bürüyünce; o, hafif bir yük yüklendi ve onunla bir müddet gider gelirdi. Nihayet ağırlaşınca; karı koca Rabbları olan Allah'a: Eğer bize salih bir çocuk verirden andolsun ki şükredenlerden oluruz, diye dua ettiler.	Sizi (hepinizi) bir tek candan yaratan, Ve (sevgiyle) kadına meyletsin diye ona kendi özünden eş ver edip çıkaran Odur. Öyle ki, o eşini kucaklayınca, eşi (ilkin) hafif bir yük yüklenir ve taşır o yükü. Sonra (kadın) gün gelip (çokluğun yüküyle) iyice ağırlaşınca, her ikisi birden Allaha, Rablerine yalvarırlar: Bize gerçekten kusurağ bir (çocuk) bahşedersen, muhakkak ki sana şükreden kimse-lerden olacağız!
7. 190 فَلَمَّا آتَاهُمَا= fakat (Allah) verince صَالِحًا=iyi ,güzel (bir çocuk) لَهُ=O'na جَعَلَا=başladılar شُرَكَاءَ=ortaklar فِيمَا=şeyde آتَاهُمَا=kendilerine verdiği فَتَعَالَى=yücedir اللَّهُ=Allah ise عَمَّا=şeylerden يُشْرِكُونَ=onların ortak koştukları	Fakat Allah onlara sağlıklı bir çocuk verince, kendilerine Allah tarafından verilen bu çocuk üzerinde Allah'a ortak koştular. Oysa Allah onların koştuğu ortaklardan münezzehtir.	Allah kendilerine gülbüz bir çocuk verdiği gibi tuttular O'na kendi vergisi üzerinde şerikler koşmağa başladılar, ki bunların koştukları şeriklerin hepsinden münezzehtir.	Allah onlara salih bir çocuk verince; kendilerine verdiği şey hakkında Allah'a ortaklar koştular. Allah, onların ortak koştukları şeyden münezzehtir.	Ama ne zaman ki O, kendilerine kusurağ bir (çocuk) bahşeder, hemen tutup Onun bahşettiği şeyin dünyaya gelmesinde Ondana başla güçlere de bir paye yakıştırmaya kalkarlar! Oysa, Allah, uluhiyetinde Ona ortak koştukları her şeyden, herkesten çok yücedir.
7. 191 أَیْشُرْكُونَ=ortak mı koşuyorlar? مَا لَا يَخْلُقُ=yaratmayan وَهُمْ=kendileri شَيْئًا=hiçbir şey يُخْلَقُونَ=yaratılan şeyleri	Hiçbir şey yaratmayan, kendileri birer yaratık olan varlıkları Allah'a ortak koşuyorlar?	(191-192) Bir şey yaratmak kendilerinin şânından olmamakla beraber kendileri yaratılmış olan, onlara yardım edemedikleri gibi kendilerine de yardımcı dokunamayan bir yığın putları mı Allah'a şerik koşuyorlar?	Kendileri-yaratılmışken-Bir şey yaratamayan şeyleri mi ortak koşuyorlar?	Peki, bunlar hiçbir şey yaratmayan, tersine kendileri yaratılmış bulunan varlıklara mı Allah-la birlikte tanrılık yakıştıırıyorlar?
7. 192 وَلَا يَسْتَطِيعُونَ=güçleri yetmez نَصْرًا=onlara yardım etmeye وَلَا أَنْفُسَهُمْ=ne de kendilerine يَنْصُرُونَ=yardım edebilirler	Oysa bu düzmece ortaklar, ne onlara yardım edebilirler, ne de kendilerine yardım edebilirler.	“ “ “	Halbuki bunlar; ne onlara yardım edebilir, ne de kendilerine bir yardımları olabilir.	Ne onlara ne de kendi kendilerine bir yardımda bulunamayacak olan varlıklara mı?
7. 193 وَإِنْ=şayet تَدْعُوهُمْ=onları çağırırsanız إِلَى الْهُدَى=doğru yola لَا يَتَّبِعُوكُمْ=size uymazlar عَلَيْكُمْ=sizin için أَدْعَوْهُمْ=ha onları çağırırmışsınız أَنْتُمْ صَامِتُونَ=susmuşsunuz	Eğer onları doğru yola çağırırsanız size uymazlar; onları çağırırsanız da karşılarında suskun dursanız da sizin için birdir.	Eğer bunları size doğru yolu göstermeye çağırırsanız sizi dinlemezler. Evet, kendilerini çağıldınız mı yahut susuyor musunuz hakkınızda ikisi de birdir.	Onları doğru yola çağırırsanız da, size uymazlar. Çağırmanız da, susmanız da onlar için birdir.	Yol göstermeleri için yakarsanız size cevap verecek dudumda olmayan varlıklara mı? Onlara ister yakarın, ister karşılarında susun, sizin için fark eden bir şey olmaz.
7. 194 إِنَّ=şüphesiz الَّذِينَ تَدْعُونَ=yalvardıklarınız da اللَّهُ=Allah'tan مِنْ دُونِ=başka عِبَادًا=kullardır أَمْثَلَكُمْ=sizler gibi فَادْعُوهُمْ=çağırın onları da فَلْيَسْتَجِيبُوا=cevap versinler كُنْتُمْ=iseniz إِنْ=eğer صَادِقِينَ=doğru	Allah'ın dışındaki yalvardıklarınız tıpkı sizin gibi birer kul, birer yaratıkdırlar. Eğer onlara ilişkin düşünceniz doğru ise, çağırın onları da, size karşılık versinler bakalım.	Şu sizlerin Allah'ı bırakarak kendilerine taptıklarınız şüphe yok ki bütün sizin gibi kullardır. Eğer bunların ilâh oldukları davasında haklı iseniz çağırın görelim de size icabet etsinler.	Allah'tan başka taptıklarınız da sizin gibi kullardır. Eğer sadıklardan iseniz; haydi onları çağırın da size karşılık versinler.	Allahtan başka çağırıp, sığındığınız şeylerin hepsi, hiç şüphe yok ki tıpkı sizler gibi yaratılmış varlıklardır: eğer doğru sözünü kimselerdenseniz, haydi onları çağırın da dualarınıza icabet etsinler!
7. 195 أَرْجُلُ=ayakları أَلَهُمْ=onların var mı?	Onların yürüyecek ayakları mı var, tutacak elleri	Acaba kendilerinin onunla yürüdükleri ayakları mı var?	Onların ayakları var mıdır ki onunla yü-	Yürüyecek ayakları mı var peki onların? Tutacak elleri

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
يَمْشُونَ بِهَا=yürüyecekleri أَمْ=yada أَيُّدٍ=elleri لَهُمْ=var mı? يُطِشُونَ بِهَا أَمْ=yoksa أَعْيُنٍ=gözleri لَهُمْ=var mı? يُبْصِرُونَ بِهَا أَمْ=yahut آذَانٍ=kulakları لَهُمْ=mı var? يَسْمَعُونَ بِهَا فَلِ=de ki ادْعُوا=çağırın شُرَكَاءَكُمْ=ortak(koştuk)larınızı كَيِّدُونَ=bana tuzak kurun ثُمَّ=sonra فَلَا تُنْظِرُونَ=haydi hiç göz açtırmayın bana	mi var, görecek gözleri mi var, yoksa işitecek kulakları mı var? De ki, Allah'a koştuğunuz ortakları çağırınız, sonra hiç göz açtırmaksızın bana karşı tuzak kurunuz.	Yoksa onunla saldırdıkları elleri mi var? Yoksa onunla gördükleri gözleri mi var? Yoksa onunla işittikleri kulakları mı var? Yâ Muhammed, de ki: "Bütün Allah'a şerik koştuklarınızı çağırın, sonra benim için istediğiniz tuzağı kurun, hiç de bana göz açtırmayın!	rüsünler? Eller-i var mıdır ki onunla tutsunlar? Gözleri var mıdır ki onunla gör-sünler? Kulak-ları var mıdır ki onunla işit-sinler? De ki: Çağırın ortak-larınızı da, el-nizden gelirse, bana tuzak kurun ve göz açtırmayın.	mi? Görecek göz-leri, işitecek kulak-ları mı var? De ki: Haydi, Allaha ortak olarak gördüğünüz bütün o varlıkları çağırın, bana karşı elinizden geleni ar-dınıza koymayın ve böylece bana göz açtırmayın!
7. 196 وَلَيِّ=benim velim إِنَّ=muhakkak الَّذِي نَزَّلَ=indiren اللَّهُ=Allah'tır وَهُوَ=O الْكِتَابُ=Kitabı يَتَوَلَّى=yönetir الصَّالِحِينَ=iyileri	Benim dostum, koruyucum Ki-tab'ı (Kur'an'ı) indiren Allah'tır. O iyileri dost edinir, koruması altında tutar.	İşte beni koruyan (<i>koruyacak</i>), bana Kitab'ı gönderen Allah'tır ki O bütün salih kullarını ko-rur.	Muhakkak ki benim dos-tum, kitabı in-dirmiş olan Al-lah'tır. Ve O, salihleri dost edinir.	Doğrusu benim ko-ruyucum bu kitabı indiren Allah'tır; çünkü Odur dürüst olanların koruyu-cusu.
7. 197 وَالَّذِينَ تَدْعُونَ=yalvardıklarınız ise مِنْ دُونِهِ=O'ndan başka لَا يَسْتَطِيعُونَ=güçleri yetmez نَصْرَكُمْ=size yardım etmeye وَلَا أَنْفُسَهُمْ=ne de kendilerine يَنْصُرُونَ=yardım edebilirler	O'nun dışındaki yalvardıklarınız ne size yardım edebilirler, ne de kendilerine yar-dım edebilirler.	Sizlerin O'nu bıra-karak kendilerin-den medet umduk-larınız ise ne sizle-re imdat edebilirler, ne de nefislerine yardımları doku-nur.	O'nu bırakıp taptıklarınız ise; size yar-dım edeme-dikleri gibi; kendilerine de yardım ede-mezler.	Beri yandan, Onun yerine sığınıp ça-ğırdığınız bütün o varlıklar ne size yardım ulaştıracak güçtedirler ne de kendi kendilerine yardım edecek güçte;
7. 198 وَأِنْ=eğer تَدْعُوهُمْ=onları çağırırsanız إِلَى الْهُدَى=hidayete لَا يَسْمَعُوا=işitmezler وَتَرَاهُمْ=görürsün يَنْظُرُونَ=baktıklarını إِلَيْكَ=sana وَهُمْ=oysa onlar لَا يُبْصِرُونَ=görmezler	Eğer onları doğ-ru yola çağırırsanız işitmezler, onları sana ba-ka gibi görür-sün, fakat gör-mezler.	Bunları doğru yolu göstermeye çağı-rırsanız işitmezler. Sana bakıyorlar sanırsın, halbuki görmezler.	Onları hidaye-te çağırırsanız; duymazlar bi-le. Onları sana bakar görür-sün; ama görmezler ki.	onlara yol göster-meleri için yalvar-sanız, işitmezler; sana baktıklarını sanırsın, oysa görmezler.
7. 199 وَأَمْرُ=emret الْعَفْوُ=affı أَلْ=al بِالْعَرْفِ=iyiliği وَأَعْرَضَ=aldırış etme عَنِ الْجَاهِلِينَ=cahillere	Affı, kolaylaştı-rmayı prensip edin, iyi olanı emret ve cahille-re aldırış etme!	Kolaylıkla verileni al, (<i>förfür ihtiyar ile</i>) iyiliği emret. Kendi-lerini bilmezlerden başını çevir.	Sen; affı tut, ma' rufu emret ve cahillerden yüz çevir.	Sen, insan fitratı-nın kabule yatkın olduğu yolu tut; iyi olanı emret; bilgisiz kalmayı seçenleri kendi hallerine bı-rak.
7. 200 وَأِمَّا=ne zaman يَنْزِعَنَّ=seni dürtüklerse مِنَ الشَّيْطَانِ=şeytandan نَزْعٌ=bir kötü düşünce فَاسْتَعِذْ=sığın بِاللَّهِ=Allah'a إِنَّهُ=çünkü O عَلِيمٌ=bilendir سَمِيعٌ=işitendir	Eğer şeytandan gelen bir dürt-meye, bir kış-kırtmaya uğra-yacak olursan Allah'a sığın. Çünkü O, her şeyi işiten ve her şeyi bilendir.	Şayet şeytandan gelme bir sâik seni fenalığa sevk-etmek isterse Allah'a sığın, şüphe yok ki O hem işitiyor, hem biliyor.	Şeytan seni dürtecek olur-sa; hemen Al-lah'a sığın. Çünkü O; ger-çekten Semî'dir, Alim'dir.	Ve eğer Şeytandan (güç alan) bir kış-kırtı seni (gözü ka-ra bir öfkeye) sü-rükleyecek olursa (hemen) Allaha sı-ğın ve bil ki O her şeyi işiten, her şeyi kühniyle bilendir.
7. 201 إِنَّ=şüphesiz الَّذِينَ اتَّقَوْا=(Allah'tan) korkanlar إِذَا=zaman مَسَّهُمْ=kendilerine dokunduğu طَائِفٌ=bir vesvese مِنَ الشَّيْطَانِ=şeytandan gelen فَإِذَا=ve o zaman تَذَكَّرُوا=düşünürler هُمْ مُبْصِرُونَ=(gerçeği) görürler	Allah'tan korkan-lar şeytandan gelen bir dürt-meye bir kış-kırtmaya uğra-dıklarında, Al-lah'ın uyarılarını hatırlar ve he-men gerçeği gö-rürler.	Allah'tan korkanlar şeytan tarafından kendilerine bir ha-yal estiği gibi Al-lah'ı anarlar da hemen basiretleri-ne sahip kesilirler.	Muhakkak ki takvaya eren-ler; onlar şey-tan tarafından bir vesveseye uğrayınca iyi-ce düşünürler. Bir de bakar-sın ki gördü-rücüdürler.	Allaha karşı sorum-luluk bilincine sahip olan kimseler, içle-rinde Şeytanın esinlediği karanlık bir kuruntu uyana-cak olsa (Onu anıp) akıllarını baş-larına toplarlar ve hemen (olup biteni) açık bir biçimde kavramaya başlar-lar,
7. 202 وَإِخْوَانُهُمْ=kardeşleri ise يَمْدُونَهُمْ=onları çekerler ثُمَّ=sonra فِي الْغَيِّ=azgınlığa لَا يُفْصِرُونَ=hiç yakalarını bırakmazlar	Şeytanın kardeş-leri, dostları az-gınlıkta şeytan-lara yardımcılık ederler, sonra da ellerinden geleni yapmaya devam ederler.	Şeytanlara kardeş olanlara gelince şeytanlar bunların dalâline yardım ederler, hiç de ya-kalarını bırakmaz-lar.	Kardeşleri ise onları azgınlı-ğa sürüklerler. Sonra da bı-rakmazlar.	kendi (inançsız) kardeşleri onları sapıklığa sürükle-mek isteseler bile. Sonra (doğru olan neyse, onu yap-maktan) geri kal-mazlar.
7. 203 وَإِذَا=zaman لَمْ تَأْتِهِمْ=onlara getirmediğin قَالُوا=derler بِآيَةٍ=bir ayet لَوْ لَا اجْتَبَيْتَهَا=bunu da derleseydin ya فَلِ=de ki إِنَّمَا=ben ancak أَتَّبِعُ=uyuyorum إِلَى=bana مَا يُوْحَى=vahyolunana مِنْ رَبِّي=Rabbimden هَذَا=bu (Kur'an) بَصَائِرُ=basiretlerdir مِنْ رَبِّكُمْ=Rabbinizden gelen وَهَدَى=ve yol gösterici وَرَحْمَةً=ve rahmettir لِقَوْمٍ=bir toplum için يُؤْمِنُونَ=inanan	Sen onlara bir ayet sunmadığın zaman «kendin bir ayet uydur-saydın ya» derler. De ki; «Ben ancak Rabbim tarafından bana indirilen vahye uyuyorum. Bu Kur'an'daki ayetler müminler topluluğu için uyarıcı kanıtlar, doğru yol kılavu-zu ve rahmettir.»	Yâ Muhammed, sen onlara bir âyet getirmediğin za-man, "Kendinden uydursaydın" di-yorlar. (<i>Sen onlara diledikleri mucizeyi göstermeyince "Al-lah'tan isteseydin âl" diyorlar</i>). Sen de ki: "Rabbimden bana her ne vah-yedilirse ben an-cak ona ittiba ede-rim. Bu Kur'an, Rabbinizden gel-miş açık hüccet-lerdir, hidayettir, rahmettir."	Onlara bir ayet getimedi-ğin zaman, derler ki: Sen, bir tane yap-saydın ya? De ki: Ben, ancak Rabbimdan bana vahyolu-nana uyarım. Bu, Rabbi-mızdan gözleri açacak delil-lerdir. İman eden bir kavim için hidayet ve rahmettir.	Ve sen (ey Pey-gamber,) bir muc-i-ze getirmediğin zaman, bazıları: Onu (Allahtan) elde etmeye çalışsan ya! derler. De ki: Ben sadece Rab-bim tarafından ba-na vahyolunan her neyse, ona uyarım: bu (vahiy), inan-mak isteyen bir toplum için Rabbi-nizin katından bah-edilmiş bir kavra-ma yöntemi, bir yol gösterici ve bir rahmettir.
7. 204 وَإِذَا=zaman قُرِئَ=okunduğu الْقُرْآنُ=Kur'an فَاسْتَمِعُوا=dinleyin وَأَنْصِتُوا=ve susun لَهُ=onu لَعَلَّكُمْ=umulur ki size تُرْحَمُونَ=merhamet olunur	Kur'an okundu-ğu zaman onu dikkatle ve ses-sizce dinleyiniz ki, size rahmet edilsin.	Kur'an okunduğu zaman dinleyin, sesinizi de kesin ki Allah'ın rahmetine erebilesiniz.	Kur'an okun-duğu zaman; ona derhal kulak verin ve susun ki, mer-hamet oluna-sınız.	Bunun içindir ki, Kuran okunduğu zaman ona kulak verin, sesinizi kesip dinleyin onu, ki (Al-lahın) esirgemesiyle kuşatılasınız!
7. 205 وَأَذْكُرْ=an رَبِّكَ=Rabbini فِي نَفْسِكَ=içinden تَضَرَّعًا=yalvararak وَخِيفَةً=ve korkarak وَدُونَ=olmayan	Rabbinin adını yalvararak kor-karak ve yüksek olmayan bir ses-le sabah akşam an ve gafillerden olma.	Rabbini hem yal-vararak, hem kor-karak, gerek için-den, gerek yüksek sesle olmamak üzere o'ktan an, sakın O'nu unutan	Rabbına; için-den yalvara-rak ve korka-rak, yüksek olmayan bir sesle sabah akşam zikret.	Ve sen, (ey Pey-gamber), gönül al-çaltarak, korku ve duyarlık içinde, ses-sini yükseltmeden sabah akşam Rabbini an ve sakın

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâ'il- il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
7. 206 الْجَهْرُ=yüksek مِنْ الْقَوْلِ=bir sesle بِالْغَدُوِّ=sabah وَالْأَصَالِ=akşam وَلَا تَكُنْ=olma مِنَ الْغَافِلِينَ=gafillerden		gafillerden olma!	Ve gafillerden olma.	umursamaz kimse-lerden olma.
8. 1 يَسْأَلُونَكَ=sana sorarlar عَنِ الْأَنْفَالِ=ganimetlerden الْأَنْفَالُ=ganimetler وَالرَّسُولِ=ve Elçi(si)nindir فَاتَّقُوا=korkun وَأَصْلِحُوا=düzeltilin ذَاتَ بَيْنِكُمْ=aranızı وَأَطِيعُوا=itaat edin وَرَسُولَهُ=ve Elçisine كُنْتُمْ=siz (gerçekten) iseniz مُؤْمِنِينَ=inananlar	قُلْ=de ki Allah'ın Allah'tan Allah'a eğer	Sana savaş ganimetlerinin bölüşümü hakkında soru sorarlar. De ki; ganimetler hakkında hüküm verme yetkisi Allah'a ve Peygamber'e aittir. Buna göre eğer mümin iseniz, Allah'dan korkunuz, ilişkilerinizi düzeltiniz, Allah'a ve Peygamber'e itaat ediniz.	Muhakkak ki Rabbinin kâındakiler, O'na kulluk etmekten asla büyüklenmezler. O'na tesbih ederler ve O'na secde ederler.	Bil ki, Rabbine yakın olanlar Ona kulluk yapmaktan asla kibre kapılmazlar; ve Onun sınırsız yüceliğini övgüyle anar ve (yalnızca) Onun önünde yere kapanırlar.
8. 2 إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ=Müminler الَّذِينَ=o kimselerdir ki إِذَا=zaman ذُكِرَ=anıldığı اللَّهُ=Allah وَجِلَتْ=ürperir قُلُوبُهُمْ=yürekleri وَإِذَا=zaman ثَلَّيْتُ=okunduğu عَلَيْهِمْ=kendilerine رَادَّتْهُمْ=artırır آيَاتُهُ=O'nun ayetleri إِيمَانًا=imanlarını وَعَلَى رَبِّهِمْ=ve Rablerine يَتَوَكَّلُونَ=tevekkül ederler	إِذَا=zaman اللَّهُ=Allah ثَلَّيْتُ=okunduğu	Müminler ancak öyle kimselerdir ki, Allah anıldığında kalpleri ürperir, yanlarında Allah'ın ayetleri okunduğu zaman bu ayetler imanlarını artırır, pekiştirir ve sadece Rabble-rine dayanırlar.	Mü'minler, ancak onlardır ki; Allah anıldığı zaman kalbleri ürperir, Allah'ın ayetleri kendilerine okunduğu zaman imanları artar ve Rabblarına tevekkül ederler.	İnananlar ancak o kimselerdir ki, her ne zaman Allahtan söz edilse kalpleri korkuyla titrer; ve kendilerine her ne zaman Onun ayetleri ulaştırılsa inançları güçlenir; ve Rablerine güven beslerler.
8. 3 الَّذِينَ يُقِيمُونَ=kılarlar الصَّلَاةَ=namazlarını وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ=ve verdiğimiz rızıktan يُنْفِقُونَ=(Allah için) harcarlar		Onlar namazı kılarlar ve kendilerine bağışladığımız rızıklardan başkalarına da verirler.	O kimseler ki namaz kılarlar, kendilerine verdiğimiz rızıklardan muhtaç olanlara dağıtırlar.	Onlar ki; namazı dosdoğru kılarlar ve kendilerine rızık olarak verdiğimizden de infak ederler.
8. 4 أُولَئِكَ=işte هُمْ=onlardır حَقًّا=gerçek الْمُؤْمِنُونَ=müminler دَرَجَاتٍ=dereceler لَهُمْ=onlara vardır عِنْدَ=katında رَبِّهِمْ=Rablerinin وَمَغْفِرَةً=bağışlanma وَرِزْقٍ=ve rızık كَرِيمٍ=tükenmez		İşte gerçek mü'minler bunlardır. Onları Rabbleri katında yüksek dereceler, bağışlanma ve göz kamaştırıcı rızık beklemektedir.	İşte bunlar hakkıyla mü'min olanlardır. Rabbü'l-âlemîn'in yanında bunlara yüksek dereceler var, gufran var, na'im-i cennet var.	İşte böyleleridir, gerçekten inanmış olanlar! Rablerinin katında büyük onur, bağışlanma ve çok değerli bir rızık olacaktır onların payı.
8. 5 كَمَا=nitekim أَخْرَجَكَ=seni çıkardığı zaman رَبُّكَ=Rabbin مِنْ بَيْتِكَ=evinden وَأِنْ=gerçekten de بِالْحَقِّ=hak uğruna فَرِيقًا=birtakımı مِنَ الْمُؤْمِنِينَ=müminlerden لَكَارِهُونَ=bundan hoşlanmıyordu		(Ganimetlerin bölüşümü sırasında karşılaş-tığın bu hoşnutsuzluk) tipki mü'minlerin bir kesimi istemediği halde Rabbinin seni hak uğruna savaşmak için evinden çıkarmasına benzer.	Hani bu da onun gibi ki, Rabbin hak olan bir hareket olmak üzere seni evinden çıkarmıştı. Mü'minlerden bir fırka ise hiç bunu hoş görmüyordu.	Nitekim Rabbin; seni evinden hak uğru-na çıkarmıştı. Halbuki mü'minlerden bir zümre bundan hoşlanmamışlardı.
8. 6 يُجَادِلُونَكَ=seninle tartışıyorlardı بَعْدَ=sonra فِي الْحَقِّ=hakka dair مَا تَبَيَّنَ=ortaya çıktıktan كَأَنَّمَا=gibi يُسَاقُونَ=sürülüyorlarmış إِلَى الْمَوْتِ=ölüme وَهُمْ يَنْظُرُونَ=gözleri göre göre		Onlar sanki göz göre göre ölüme sürülüyorlarmış gibi, gerçek ortaya çıktıktan sonra seninle tartışıyorlar.	Hak kendilerine âşikâr olmuşken -güya göre göre ölüme sürükleniyorlarmış gibi- seninle münakaşa ediyorlardı.	Hak, apaçık meydana çıktıktan sonra bile, sanki göz göre göre ölüme sürükleniyorlarmış gibi seninle mücadele ediyorlardı.
8. 7 وَإِذْ=o zaman يَعِدْكُمْ=siz vadediyordu اللَّهُ=Allah إِحْدَى=birinin الطَّائِفَتَيْنِ=iki topluluktan أَنَّهَا=muhakkak لَكُمْ=sizin olduğunu وَتَوَدُّونَ=siz de istiyordunuz أَنَّ=gerçekten غَيْرَ ذَاتِ السَّوْكِةِ=kuvvetsiz olanın لَكُمْ=olmasını تَكُونُ=sizin وَيُرِيدُ=oysa istiyordu اللَّهُ=Allah أَنْ يُجِزَّ=gerçekleştirmek الْحَقَّ=hakkı بِكَلِمَاتِهِ=sözleriyle وَيَقْطَعُ=ve kesmek دَابِرَ=ardını الْكَافِرِينَ=kâfirlerin	اللَّهُ=Allah	Allah, iki gruptan birinin hakkından geleceğinizi vadettiği zaman, siz güçsüz olan grubun size düşmesini istediniz. Oysa Allah sözleri aracılığı ile gerçeği yüceltmeyi ve kâfirlerin kökünü kazımayı, soylarını kurutmayı istiyordu.	Hani Allah size iki kafileden birinin elinize düşeceğini va'd buyurmakta idi, siz de hangisi kuvvetli değilse elinize onun düşmesini istiyordunuz. Allah ise indirdiği âyâtı ile hakka yerini buldurmayı, kâfirlerin de arkasını almayı diliyordu.	Hani Allah; iki taifeden birini size vaadediyordu. Siz ise, kuvvetli bulunmayanın sizin olmasını arzu ediyordunuz. Allah ta istiyordu ki; sözleriyle hakkı gerçekleştirsin ve kâfirlerin kökünü kessin.
8. 8 لِيُحَقِّقَ=ta ki gerçekleştirsin الْحَقَّ=hakkı وَيُبْطِلَ=ortadan kaldırsın الْبَاطِلَ=batılı da		Amaç, mücrimlerin hoşuna gitmese de gerçeği yüceltmek ve batılı ortadan kaldırmaktır.	Hakka yerini buldurmak, batılın da kolunu kanadını kırmak için bunu takdir buyurdu. Varsınlar mücrimler istemesinler.	Ta ki suçlular istemese de, hakkı gerçekleştirsin ve batılı iptal etsin.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	وَلَوْ كَرِهَ=istemese de الْمُجْرِمُونَ=suçlular				
8. 9	إِذْ=hani تَسْتَغِيثُونَ=siz yardım istiyordunuz رَبِّكُمْ=Rabbinizden فَاسْتَجَابَ=karşılık vermişti لَكُمْ=size أَنِّي=şüphe-siz ben مُمِدِّكُمْ=size yardım edeceğim بِأَلْفٍ=bin مِنَ الْمَلَائِكَةِ=melek ile مُرْدِفِينَ=birbiri ardınca	Hani siz Rabbinizden yardım istediğinizde Allah bu çağrınıza 'Ben size ardar-da gelecek bin kişilik bir melek ordusu ile yardım edeceğim' diye cevap verdi.	Hani Rabbinizden istimdad ediyordunuz da "İşte imdadınıza birbiri arkasından giden bin melek gönderdim" diye size icabet kıl-mıştı.	Hani siz, Rabbinizden imdad istiyordunuz da: Birbiri ardında bin meleklerle size imdad ederim, diyerek duanıza icabet etmişti.	Hani, yardım için Rabbinize yakını-yordunuz; ve O da bunun üzerine size şöyle cevap ver-mişti: Size birbiri ardından inen bin meleklerle yardım edeceğim!
8. 10	وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ=Allah إِلَّا=ancak بُشْرَى=müjde olsun وَلِتَطْمَئِنَّ=ve yatışsın diye بِهِ=bununla قُلُوبُكُمْ=kalbiniz وَمَا النَّصْرُ إِلَّا=yalnız عِنْدَ اللَّهِ=Allah إِنَّ=şüphe-siz اللَّهُ=Allah عَزِيزٌ=daima üstün حَكِيمٌ=hüküm ve hikmet sahibidir	Allah sadece müjde olsun ve kalpleriniz güven bulsun diye size bu yardımı yaptı. Zaten yardım, zafer doğrudan doğruya Allah katındandır. Hiç kuşkusuz Allah üstün iradeli ve hikmet sahibidir.	Hem Allah onu sırf zafer müjdesi olsun, kalplerinize onunla itinan gelsin diye kıl-mıştı. Nusret ancak Allah tarafından olur. Allah'ın aziz olduğu, hakim olduğunda şüphe yok.	Allah; bunu si-ze sırf bir müjde olsun ve kalblerinizi yatışsın diye yapmıştır. Yardım; ancak Allah katın-dandır. Mu-hakkak ki Allah; Aziz'dir, Hakim'dir.	Ve Allah bunu yalnızca müjde olsun diye ve Allahtan başka kimsenin ka-tından yardım umulmayacağına göre bununla kalp-leriniz huzur, itmi-nan bulsun diye böyle takdir etti, gerçekten de, Allah, hikmetle edip eyleyen en yüce iktidar sahibidir.
8. 11	إِذْ=O zaman يُغَشِّيكُمْ=sizi bürüyordu الْغَاسِ=hafif bir uyku أَمْنَةً=bir güven olmak üzere مِنْهُ=O'ndan (Allah'tan) وَيَنْزِلُ عَلَيْكُمْ=üzerinize مَاءٌ=bir su لِيُطَهِّرَكُمْ=sizi temizlemek için بِهِ=onunla وَيُذْهِبَ=ve gidermek için عَنْكُمْ=sizden رَجَزٌ=pisliğini الشَّيْطَانِ=şeytanın وَلِيَرْبِطَ=ve (birbirine) bağlamak için عَلَى قُلُوبِكُمْ=kalblerinizi وَيُثَبِّتَ=ve pekiştirmek için بِهِ=onunla الْأَقْدَامَ=ayakları(nızı)	Hani Allah, korkunuzu gidermek için sizi hafif bir uykuya dal-dırmıştı. Ayrıca sizi temizlemek, şeytanın vesvesesinden arın-dırmak, kalpleri-nizi pekiştirip kaynaştırmak ve ayaklarınızın ye-re sağlam bas-masını sağlamak için size gökten su indirdi.	Hani kendisinden gelen bir huzura dalmanız için (<i>Hani kendisinden gelen bir huzur olmak üzere</i>) sizi uyku al-ırdakiyordu (<i>sizi uykuya bastırıyordu</i>). Sonra da bedeninizi onunla pâk kılmak, üstü-nüden şeytanın murdarlığını gi-dermek, yürekleri-nize kuvvet ver-mek ve ayaklarını-zı onunla yerinde muhkem bulundurmak için gökten üzerinize yağmur indiriyordu.	Hani O, size kendi katından bir emniyet olmak üzere sizi hafif bir uykuya daldırıyordu. Sizi tertemiz yapmak, sizden şeytanın pisliliğini gidermek, kalblerinizi pekiştirmek ve ayaklarınıza sebat vermek için gökten üs-tünüze bir su indiriyordu.	(Hatırlayın nasıl olmuştu) hani, ka-tından bir güvence olarak, sizi bir iç huzurunun kuşat-masını sağlamış ve gökten üzerinize su indirmişti ki onunla sizi arındırsın, Şeytanın kirli vesvese-lerinden kurtarsın; kalplerinizi güçlen-dirip adımlarınızı sağlamlaştırsın.
8. 12	إِذْ=hani يُوحِي=vahyedyordu رَبِّكَ=Rabbin إِلَى الْمَلَائِكَةِ=meleklerle أَنِّي=şüphe-siz ben مَعَكُمْ=sizinle beraberim فَقَبِّلُوا=siz pekiştirin الَّذِينَ آمَنُوا=inananları سَأَلَنِي=ben salacağım فِي قُلُوبِ=yüreklerine الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenlerin الرُّعْبَ=korku فَاضْرِبُوا=vurun الْأَعْنَاقَ=boyunların(in) وَأَضْرِبُوا=vurun مِنْهُمْ=onların كُلِّ بَنَانٍ=parmağına	Hani Rabbin meleklerle «Ben sizinle beraberim, mü'minleri yü-reklendirin, ben kâfirlerin kalple-rine korku salacağım, vurun darbelerinizi parmaklarına» diye vahyetti.	Hani Rabbin meleklerle şunu vahyedyordu: "Ben sizinle beraberim, sebat etmeleri için mü'minleri teyid edin, deyin ki ben kâfirlerin yürekleri-ne korku vereceğim, siz de kılıcı boyunlarının üstü-ne çalın, parmakla-rının üstüne çalın."	Hani Rabbin, meleklerle: Ben sizinle-yim, haydi iman edenlere sebat verin, diye vahyet-mişti. Ben, küfretmiş olanların kalb-lerine korku salacağım. Ar-tık siz de vur-un boyunları-nın üstüne, vurun tüm parmaklarına.	Hani, Rabbin (inan-nalara ulaştırıl-mak üzere) melek-lere: Mutlaka sizin-le beraberim! (me-sajını) vahyetmiş-ti. (Ve meleklerle): İmana erenleri (benim şu sözle-rimle) yüreklendi-rin: 'Hakkı inkara kalkanların kalple-rine korku salaca-ğım; öyleyse (ey inananlar) onların boyunlarını vurun, parmaklarını kırın!
8. 13	ذَلِكَ=böyle (olacak) بِأَنَّهُمْ=çünkü onlar كَارِشُوا=karşı geldiler اللَّهُ=Allah'a وَمَنْ=kim وَرَسُولُهُ=ve Elçisine كَارِشُوا=karşı gelirse اللَّهُ=Allah'a وَرَسُولُهُ=ve Elçisine فَإِنَّ اللَّهَ=Allah'ın شَدِيدُ الْعِقَابِ=cezası	Şundan dolayı ki, onlar Allah'a ve Peygamber'e karşı çıktılar. Kim Allah'a ve Peygamber'e karşı çıkarsa bil-sin ki, Allah'ın azabı ağırdır.	İşte bu, kendileri-nin Allah ile Pey-gamberine karşı gelmelerinden olu-yor. Kim Allah ile Peygamberine karşı gelirse iyi bil-sin ki Allah'ın ikâbı şiddetlidir.	Bunun sebebi: Allah'a ve peygamberle-rine karşı koymalarıdır. Her kim ki, Allah'a ve peygamberlerine karşı koyarsa; muhakkak Allah cezası çe-tin olandır.	Onların kendilerini Allahtan ve Onun Elçisinden kopar-mış olmaları yü-zündendir bu; ve kim ki kendisini Allah'tan ve Onun El-çisinden koparırsa, bilsin ki Allah aza-bında çok zorludur.
8. 14	ذَلِكُمْ=işte siz فَتَذُقُوهُ=şimdi tadın onu وَأَنَّ=ve şüphe-siz لِلْكَافِرِينَ=kâfirler için vardır عَذَابِ النَّارِ=ateş	İşte size Allah'ın azabı, tadınız onu. Ayrıca kâfir-ler için cehennem azabı da vardır.	İşte bu size azap, tadın da görün! Kâfirlerin başına gelecek cehennem azâbı da başka.	İşte bunu ta-dın. Muhakkak ki kâfirlere bir de ateş azabı vardır.	Bu (sizin için, ey Allahın düşmanla-rı)! Haydi, öyleyse tadın onu; ve (bilin ki) hakkı inkar edenleri ateşli bir azap beklemekte-dir!
8. 15	الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar يَا أَيُّهَا إِذَا لَقِيتُمْ=karşılaşırsanız الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenlerle زَحَفًا=toplu halde فَلَا تُولُوهُمْ=onlara döndürmeyin الْأُدْبَارَ=arkalar(ınız)ı	Ey mü'minler, kâfirlerin üzerini-ze doğru ilerle-yen ordusu ile karşılaştığınız zaman sakın on-lara arkanızı dönmeyiniz.	Ey iman edenler! Küfr içinde olanla-ra ordu hâlinde karşı gelerseniz on-lara arkanızı dön-meyin.	Ey iman eden-ler; toplu hal-de kâfirlerle karşılaştığınız zaman, onlara arkalarınızı dönmeyin.	Siz ey imana eri-şenler! Savaşta, o hakikati inkara şartlanmış olan topluluğu büyük bir kuvvetle karşınızda bulduğunuz zaman sakın arkanızı dönmeyin:
8. 16	وَمَنْ=kim يُولِهِمْ=döner(kaçar)sa يَوْمَئِذٍ=o gün دُبْرَهُ=arkasını إِلَّا=dışında مُتَحَرِّفًا=bir tarafa çekilmek لِقِتَالٍ=savaşmak için أَوْ=ya da مُتَحَيِّرًا=katılmak إِلَى فِتْنَةٍ=başka bir birliğe فَقَدْ=muhakkak بَاءٌ=uğrar	Savaş taktiği ge-reğince yer de-ğiştirme ya da başka bir birliğe katılma amaçları dışında o gün kim kâfirlerle arka-kâ dönerse, Allah'ın gazabına uğramış olarak döner. Onun va-racağı yer ce-hennemdir. Ora-sı ne fena bir dönüş yeridir.	Kim öyle bir günde dönüp yine harbe girecek, yahut başka bir müfreze-ye katılacak ol-maksızın dönerse, Allah'ın gazabına uğramış olur. Artık onun barınacağı yer de cehennem-dir ki, o ne kötü bir âkibettir!	Tekrar sa-vaşmak için bir tarafa çe-kilme veya bir başka toplulu-ğa katılma der-kim, o gün ar-kasını döner-se; muhakkak ki o, Allah ka-tından bir ga-zaba uğramış-tır. Onun yur-du cehen-nemdir ve o,	çünkü o gün -bir savaş taktiği gö-zetmeksizin ya da bir başka (mümin-ler) grubuyla bir-leşme amacı gü-t-meksizin her kim arkasını onlara dö-nüp kaçarsa, (bilsin ki) mutlaka Allahın gazabını üzerine çekmiş olacak ve varacağı yer de cehennem olacaktır: ne kötü bir varış yeridir orası!

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
8. 17	بِغَضَبٍ=bir gazaba وَمَأْوَاهُ=onun yeri وَبِئْسَ=cehennemdir الْمَصِيرُ=varılacak bir yerdir			ne kötü bir sonuçtur.	
8. 18	فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ=onları siz öldürmediniz وَلَكِنَّ اللَّهَ=Allah وَقَتَّلَهُمْ=onları öldürdü إِذْ=zaman وَمَا رَمَيْتَ=sen atmadın وَلَكِنَّ رَمَيْتَ=attığın رَمَى اللَّهَ=Allah attı وَلِيْلِي=sınamak için الْمُؤْمِنِينَ=Müminleri مِنْهُ=kendinden حَسَنًا=güzel بَلَاءٌ=bir imtihanla إِنَّ اللَّهَ=Allah دَوَّخُوا=doğrusu عَلِيمٌ=bilendir	Müşrikleri öldüren siz değildiniz, fakat Allah öldürdü onları. Onlara doğru toprak atarken, sen atmadın, fakat Allah attı. Allah kendi keremi ile mü'minleri güzel bir sınavdan geçirmek için bunu böyle yaptı. Hiç kuşkusuz Allah işitendir, bilendir.	Onları siz öldürmediniz, lâkin onları Allah öldürdü. Hem onu attığın zaman sen atmadın yâ Muhammed, lâkin onu Allah attı. Bu da mü'minlere kendi tarafından parlak bir keremde bulunmak içindi. Şüphe yok ki Allah söylediklerinizi işitiyor, düşündüklerinizi biliyor.	Siz öldürmediniz onları, fakat Allah öldürdü. Attığın zaman da; sen atmadın ancak Allah attı. Allah bunu, inananları güzel bir imtihana tabi tutmak için yapmıştı. Muhakkak ki Allah; Semî'dir, Alîm'dir.	Ve (şunu da bilin ki) (ey müminler,) düşmanı öldüren siz değildiniz, Allah'tı onları öldüren, ve (korku) saldıgın zaman sen değildin (ey Peygamber, onların içine korku) salan, fakat Allahtı (korku) salan: Ve (O bütün bunları) Kendi belirlediği güzel bir sınavla müminleri sınamak için yaptı. Muhakkak ki Allah her şeyi işiten, her şeyi hakkıyla bilendir!
8. 19	وَأَنَّ=çünkü ذَلِكُمْ=işte size böyle yaptı مُوهِنٌ=zayıflatır كَيِّدٌ=tuzağını الْكَافِرِينَ=kâfirlerin	Bunların yanısıra Allah kâfirlerin tuzaklarını boşa çıkarandır.	İşte olanı gördünüz. Allah'ın kâfirler tarafından kurulan tuzağı hükümsüz bıraktığı da âşikâr.	İşte bu, böyledir. Muhakkak ki Allah kâfirlerin düzenini zayıflatıcıdır.	İşte bu (sınamaydı, Allahın muradı); ve keza, Allah(in), hakkı inkar edenlerin düzenlerini hep boşa çıkardı(ğını göstermekt, Allahın muradı).
8. 20	تَسْتَفْتِحُوا=fetihten istiyorsanız فَقَدْ=işte جَاءَكُمْ=size geldi وَأِنْ=eğer الْفَتْحُ=fetihtir تَنْتَهُوا=vazgeçerseniz فَهُوَ=bu لَكُمْ=sizin için خَيْرٌ=iyidir وَأِنْ=ama yine تَعُودُوا=dönerseniz نَعُدُّ=biz de döneriz عَنْكُمْ=size شَيْئًا=hiçbir yarar فَتَنْكُمُ=topluluğunuz وَأَنَّ=çünkü وَلَوْ كَثُرَتْ=çok da olsa مَعَ=beraberdir الْمُؤْمِنِينَ=inananlarla	Ey müşrikler eğer zafer istiyorsanız, size zafer geldi (fakat aleyhinize çıktı). Eğer Peygamber'e karşı çıkmaktan vazgeçerseniz iyiliğiniz olur. Yok eğer bir daha aynı şeyi yaparsanız biz de size yine aynı akibeti tattırırız. Topluluğunuz ne kadar kalabalık olursa olsun size hiçbir yarar sağlamayacaktır. Allah kesinlikle mü'minler ile beraberdir.	Mekkeliler zafer istiyorsanız işte zafer ayağınıza geldi (Zafer sizi buldu). Eğer bu halden vazgeçerseniz hakkınızda daha iyi olur. Yok döner yeniden başlarsanız Biz de başlarız. Hem o zaman askerleriniz istediği kadar çok olsun, başınıza geleceğin zerresini bile ebediyen defedemez (... başınıza geleceğin zerresine bile ebediyen mâni olamaz). Çünkü Allah mü'minlerle beraber.	Eğer, fetihten istiyorsanız işte size fetihten gelmiştir. Eğer vazgeçerseniz; bu, sizin için daha hayırlıdır. Yok tekrar dönerseniz; biz de döneriz. Topluluğunuz çok da olsa hiç bir şeye yaramaz. Çünkü Allah muhakkak mü'minlerle beraberdir.	(Ey inananlar!) Zafer mi istiyordunuz; işte ulaştı size zafer. Şimdi eğer (günahtan) kaçınmak istiyorsanız, bu sizin kendi iyiliğinize olacaktır; yok, eğer (günahı geri) dönerseniz; ve (bu durumda) topluluğunuzun size bir yararı olmaz, velev ki sayıca çok da olsanız. Çünkü, bilin ki Allah (ancak) inananlarla beraberdir.
8. 21	يَا أَيُّهَا=ey الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar أَطِيعُوا اللَّهَ=Allah'a وَرَسُولَهُ=ve Elçisine وَلَا تَوَلَّوْا=dönmeyin عَنْهُ=ondan وَأَنْتُمْ تَسْمَعُونَ=işittiğiniz halde	Ey mü'minler Allah'a ve Peygamber'e itaat ediniz: sözlerini işittiğiniz halde O'na sırt dönmeyiniz.	Ey iman edenler! Allah ve Peygamberine itaat edin, söylediklerimi işitiyordunuz halde isyan ile kendisinden yüz çevirmeyin.	Ey iman edenler; Allah'a ve Rasulüne itaat edin. Dinleyip dururken ondan yüz çevirmeyin.	(Bunun içindirdi ki) ey imana erişenler, Allaha ve Onun Elçisine karşı duyarlık, bağlılık gösterin; ve artık (Onun mesajını) işitmiş bulunduğunuz halde Ondana yüz çevirmeyin.
8. 22	إِنَّ=şüphesiz شَرَّ=en kötüsü عِنْدَ=katında الدَّوَابِّ=canlıların الصُّمِّ=sağırlar اللَّهُ=Allah الْبُكْمُ=ve dilsizlerdir الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ=düşünmeyen	Allah katında canlıların en kötüsü, düşünmeyen, gerçeği kavramayan sağırlar ve dilsizlerdir.	Yeryüzünde yürüyenlerin Allah'a göre en kötüsü hakkı duymayan o sağırlar, o dilsizlerdir ki idrak etmezler.	Allah katında canlıların en kötüsü; akletmeyen sağırlar ve dilsizlerdir.	Gerçek şu ki, Allah katında yaratıkların en bayağısı aklını kullanmayan sağırlar ve dilsizlerdir.
8. 23	اللَّهُ=Allah عَلِمَ=bilseydi وَلَوْ=şayet فِيهِمْ=onlarda خَيْرًا=bir iyilik olduğunu لَأَسْمَعَهُمْ=elbette onlara işittirirdi وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ=onlara işittirseydi de لَتَوَلَّوْا=yine dönerlerdi وَهُمْ مُعْرِضُونَ=aldırmayarak	Eğer Allah onlarda hayır olduğunu bilseydi, kendilerine gerçeği işittirirdi. Oysa eğer gerçeği işittirse bile yine burun kıvırarak yüz çevirirlerdi.	Allah onlarda bir hayır görseydi kendilerine hakkı duyururdu. Şayet bu hallerinde duyuraydı kabul etmeyerek yüzlerini çevirirlerdi.	Şayet Allah onlarda bir hayır görseydi; onlara işittirirdi. Eğer işittirmiş olsaydı; yine de yüz çevirenler olarak arkalarını dönerlerdi.	Çünkü, Allah eğer onlarda iyi bir hal görseydi onların mutlaka duyup işitmelerini sağlardı; kaldı ki, onların (hakkı) duyup işitmelerini sağlasaydı, onları o dikbaşlı tavırları içinde kuşkusuz yine yüz çevirirlerdi.
8. 24	يَا أَيُّهَا=ey الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar اسْتَجِيبُوا=çağırısına koşun وَلِلرَّسُولِ=ve Elçisinin إِذَا=zaman دَعَاكُمْ=sizi çağırdığı لِمَا يُحْيِيكُمْ=sizi yaşatacak şeylere وَأَعْلَمُوا=ve bilin ki أَنَّ=muhakkak بَيْنَ=arasına يَحُولُ=girer اللَّهُ=Allah وَقَلْبُهُ=onun kalbi وَأَنَّهُ=ve siz إِلَيْهِ=O'nun huzuruna تُحْشَرُونَ=toplanacaksınız	Ey mü'minler, Allah ve Peygamberi sizi hayat başışlayacak ilkelere çağırdıkları zaman bu çağrıya olumlu karşılık veriniz. Biliniz ki, Allah kişi ile kalbi arasına girer ve siz O'nun huzurunda bir araya geleceksiniz.	Ey iman edenler! Sizi kendinize hayat verecek şeylere davet ettikleri zaman Allah ile Peygambere icabet edin. Bir de bilin ki Allah insanın kalbi ile kendisi arasına girer. Şundan haberinizi olsun ki sizler haşredilerek başkasının değil, O'nun karşısına çıkacaksınız.	Ey iman edenler; sizi hayat verecek şeylere çağırdığı zaman; Allah'a ve Rasulüne icabet edin. Hem bilin ki; Allah şüphesiz kişi ile kalbi arasına girer. Ve muhakkak O'na dönüp toplanacaksınız.	Siz ey imana erişenler! Her ne zaman sizi, size hayat verecek bir işe çağırırsa, Allahın ve (dolayısıyla) Elçinin bu çağırısına icabet edin; ve bilin ki, Allah insanla kalbinin (meyilleri) arasına müdahale etmektedir; ve sonunda Onun katında bir araya getirileceksiniz.
8. 25	فِتْنَةً=fitneden وَأَنْتَوَا=sakının لَا تُصِيبَنَّ=erişmekle kalmaz الَّذِينَ ظَلَمُوا=haksızlık edenlere مِنْكُمْ=aranzdan يَاكُفُّوا=yazdırmayarak وَأَعْلَمُوا=bilin ki أَنَّ=muhakkak اللَّهُ=Allah'ın شَدِيدٌ=çetindir الْعِقَابِ=azabı	Sadece aranızdaki zalimlerin başlarına gelmekle yetinmeyecek olan belâdan sakınınız. Biliniz ki, Allah'ın azabı ağırdır.	Sonra öyle bir fitneden sakının ki hiçbir zaman yalnız içinizden zulmetmiş olanlara dokunmakla kalmaz. Allah'ın ikâbı şedid olduğunu da bilin.	Bir de fitneden sakının ki; yalnızden içinizden zulmedenlere erişmekle kalmaz. Hem bilin ki; muhakkak Allah azabı şiddetli olandır.	Ve kötülük yönündeki öyle bir ayrıntıya karşı uyarını ve duyarlı olun ki o, ötekileri dışta tutarak yalnızca hakkı inkara kalkışanlara musallat olmaz; ve bilin ki Allah azapta çok çetindir
8. 26	إِذْ=bir zaman وَاذْكُرُوا=düşünün ki قَلِيلٌ=az idiniz أَنْتُمْ=siz مُسْتَزْعِفُونَ=hırpalanıyordunuz فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde تَخَافُونَ=korkuyordunuz أَنْ يَتَخَطَّفَكُمُ=sizi kapıp götürmesinden	Hatırlayınız ki, bir zamanlar siz yeryüzünde ezilen, sayıca az bir gruptunuz, inşanlar sizi kapıp götürcekler diye korkuyordunuz. Fakat şükredesiniz diye Allah size sığınak sağladı,	Bir de şunu hatırlayın ki sizler yeryüzünde ezilip duran bir azlıksınız. İnsanların ansızın üzerine gelerek sizi yakalamalarından korkuyordunuz. O sizleri barındırdı, O sizleri imdadı ile teyid etti. O sizlere pâk rı	Hatırlayın ki; bir zamanlar yeryüzünde ezilifyordunuz, azıyıldınız, zarıyıldınız. İnsanların sizitutup kapmasından korkuyordunuz. Sizi ev bark verdi, yardımıyla destek-	Ve yeryüzünde azınlıkta ve çaresiz olduğunuz; insanların sizi kapıp götürmesinden korktuğunuz günleri hatırlayın ki, derken O sizi himaye etti, yardımıyla güç verip destekledi ve geçiminiz için temiz ve hoş rızıklardan

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
النَّاسُ=insanların فَأَوَّكَمُ=(Allah) sizi barındırdı وَأَيَّدَكُمُ=sizi destekledi بِنَصْرِهِ=yardımlıyla وَرَزَقَكُمُ=sizi besledi مِنَ الطَّيِّبَاتِ=güzel şeylerle لَعَلَّكُمْ=belki تَشْكُرُونَ=şükredersiniz	helâl besinler sundu, sizi yardımlı ile destekledi.	zıklar verdi. Bunları anın ki şükrebilesiniz.	ledi ve temiz şeylerden rızıklandırdı. Umulur ki şükredersiniz.	bahşetti size, ki sonunda şükredersiniz.
8. 27 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا=ey inananlar لَا تَخُونُوا=hiyanet etmeyin وَالرَّسُولَ=ve Elçisine وَتَخُونُوا=hiyanet ederek أَمَانَاتِكُمْ=emanetlerinize وَأَنْتُمْ=siz تَعْلَمُونَ=bildiğiniz halde	Ey mü'minler Allah'a, Peygamber'e hiyanet etmeyiniz. Yoksa üstlendiğiniz emanetlere bile bile hiyanet etmiş olursunuz.	Ey iman edenler! Allah ile Peygambere hiyanet etmeyeceğiniz gibi emanetlerinize de bile bile hiyanet etmeyin.	Ey iman edenler; Allah'a ve peygamberlerine ihanet etmeyin. Bile bile kendi emanetlerinize hiyanet etmiş olursunuz.	(O halde,) siz ey imana erişenler, Allah'a ve Elçiye karşı haince davranmayın; size tevdi edilen emanete bile-rek ihanet etmeyin!
8. 28 أَنْتُمْ=şüphesiz وَعَلِمُوا=bilin ki أَمْوَالِكُمْ=mallarınız وَأَوْلَادُكُمْ=ve çocuklarınız فِتْنَةً=birer fitne(sınav)dır وَأَنْ=ve şüphesiz اللَّهُ=Allah'a gelince عِنْدَهُ=o'nun yanındadır أَجْرٌ=mükâfat عَظِيمٌ=büyük	Biliniz ki, mallarınız ve evlatlarınız sizin için aslında birer sınav konusudur ve büyük ödül Allah katındadır.	Sonra iyi bilin ki ne mallarınız, ne çocuklarınız sizin için imtihandan başka bir şey değil. Allah'ın yanında ise azim ecirler var.	Hem bilin ki; mallarınız da, çocuklarınız da ancak birer fitnedir. Ve Allah katında büyük mükafat vardır.	Ve bilin ki, mallarınız ve çocuklarınız sadece bir sınav ve bir ayartmadır ve (yine bilin ki,) Allah'tır, katında en büyük ecir bulunan!
8. 29 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا=Ey inananlar اللَّهُ=Allah'tan لَكُمْ=size يَجْعَلُ=O verir فُرْقَانًا=iyi ile kötüyü ayırdedici bir anlayış عَنْكُمْ=sizin سَيِّئَاتِكُمْ=kötülüklerinizi لَكُمْ=sizi وَيَغْفِرُ=ve bağışlar وَاللَّهُ=Allah ذو sahibidir الْعَظِيمِ=lütf büyük	Ey mü'minler, eğer Allah'ın korkarsanız, O size iyiyi kötünden ayırd edebilecek bir nosyon, bir kriter bağışlar, kötülüklerinizi örter ve sizi affeder. Allah büyük lütf sahibidir.	Ey iman edenler! Allah'tan korkarsanız O sizlere hakkı batıldan ayırt edecek zafer verdikten başka (O sizleri bütün dünyadan ayırt edecek gün gibi bir mevkie sahip kılar) günahlarınızı örter. Sizleri bağışlar. Allah azim kerem sahibidir.	Ey iman edenler; Allah'tan korkarsanız O, size bir furkan verir. Suçlarınızı örter ve sizi bağışlar. Allah, büyük lütf sahibidir.	Siz ey imana erişenler! Eğer Allaha karşı sorumluluk bilinci içinde olursanız O size, hakkı batıldan ayırmaya yarayan bir ölçü bahşedecek ve kötü işlerinizi silip öretecek, sizi bağışlayacaktır: Çünkü Allah, bağış ve cömertliğinde sınırlı olmayandır.
8. 30 وَإِذْ=hani يَمْكُرُ=tuzak kuruyorlardı بِكَ=sana الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler لِيُثْبِتُوكَ=seni tutup bağlamaları يَقْتُلُوكَ=öldürmeleri أَوْ=veya يُخْرِجُوكَ=sürmeleri için أَوْ=ya da وَيَمْكُرُونَ=onlar tuzak kurarlarken وَيَمْكُرُ=Allah da tuzak kuruyordu وَاللَّهُ=Allah خَيْرٌ=en iyisidir الْمَاكِرِينَ=tuzak kuranların	Hani kâfirler seni tutuklamak, öldürmek ya da Mekke'den sürmek amacı ile aleyhinde tuzak kurmuşlardı. Onlar tuzak kurarken Allah da tuzak kuruyordu. Hiç kuşkusuz Allah en etkili tuzak kurucudur.	Yâ Muhammed! Hani o küfre dalmış kimseler seni bağlamaları, yahut öldürmeleri, yahut yurdundan sürüp çıkarmaları için aralarında sana tuzaklar düşünüyorlardı. Onlar sana tuzaklar kuruyorlardı. Allah ise tuzaklarını başlarına geçiriyordu. Allah tuzakları başlara geçirenlerin en kuvvetlisidir.	Hani küfredenler; seni tutup bağlamak, yahut öldürmek veya çıkarmak için düzen kuruyorlardı. Onlar düzen kurarlarken Allah da düzenlerine müdahale ediyordu. Allah, düzen yapanların en hayırlısıdır.	Ve (hatırla, ey Peygamber,) hakikatî inkara şartlanmış olanlar seni (tebliğden alıko-yup) durdurmak, öldürmek yahut sürgün etmek için sana karşı nasıl in-ce tuzaklar kuruyorlardı: onlar (hep) böyle tertipler peşinde koşarlarken Allah onların bu tertiplerini boşa çıkarttı, çünkü Allah bütün o tuzak kuranların üstündedir.
8. 31 وَإِذَا=zaman تُنْتَلَى=okunduğu آيَاتُنَا=ayetlerimiz عَلَيْهِمْ=onlara قَالُوا=dediler قَدْ=muhakkak لَوْ=şayet سَمِعْنَا=işittik نَشَاءُ=isteseek أَلْفَلْنَا=biz de söyleriz هَذَا=bunun مِثْلٍ=gibisini إِنْ=bu إِلَّا=ancak أَسَاطِيرُ=masallarından الْأُولِينَ=evvelkilerin	Onlara ayetlerimiz okununca «işittik, isteseek biz de bunlar gibisini söyleyebiliriz, bunlar eskilerin masallarından başka bir şey değildirlir» dediler.	Kendilerine âyetlerimiz okunduğu zaman "Evet, işittik, dilemiş olsak bunun gibisini biz de söyleyebiliriz. Bu eskilerin uydurdıkları masallardan başka bir şey değil" diyorlar.	Ayetlerimiz onlara okunduğu zaman; işittik, istersek biz de bunun benzerini söyleriz. Bu, eskilerin masallarından başka bir şey değildir, demişlerdi.	Ve kendilerine her ne zaman ayetlerimiz ulaştırılsa, Biz (bütün bunları) önceden de işittiğimiz, derlerdi, isteseek, şüphesiz, biz (kendimiz) de bu tür sözler düzebiliriz: eski zamanlara dair masallardan başka bir şey değil, bunlar!
8. 32 وَإِذْ=ve hani قَالُوا=demişlerdi كَانَ=ise إِنْ=eğer اللَّهُ=Allah'ım هُوَ الْحَقُّ=bir gerçek هَذَا=bu مِنْ عِنْدِكَ=senin yanından gelmiş عَلَيْنَا=başımıza فَأَمْطِرُ=yağdır مِنْ السَّمَاءِ=gökten تَاجِرَةً=taş إِنِنَّا=bize getir أَوْ=yahut بِعَذَابِ=bir azab أَلِيمٍ=acı	Hani onlar «Allah'ımız, eğer bu Kur'an senin tarafından gönderilmiş gerçek bir kitap ise, başımıza gökten taş yağdır ya da bizi acıklı bir azaba çarptır» dediler.	Yâ Muhammed, hani şunu da söylemişler[di: "Hey Allah'ımız! Eğer bu Kur'an Senin yanından gelmiş, gerçekten hak kitap ise hiç durma gökten üzerimize taş yağdır, yahut bizlere dayanılmaz daha başka azap ver!"	Hani demişlerdi ki: Ey Allah'ımız; eğer bu, gerçekten Senin katından ise; bize gökten taş yağdır, yahut acıklı bir azab getir.	Ve bir de şöyle derlerdi: Ey Allahımız, eğer bu gerçekten Senin katından (indirilen) hakkın kendisi ise, o zaman gökten taş yağdır başımıza, yahut (daha) can yakıcı bir azap çıkar karşımıza!
8. 33 وَمَا كَانَ اللَّهُ=Allah وَمَا كَانَ=oyসা değıldi لِيُعَذِّبَهُمْ=onlara azab edecek وَأَنْتَ=sen فِيهِمْ=onların içinde bulunduğça وَمَا كَانَ اللَّهُ=Allah وَمَا كَانَ=oyসা değıldi مُعَذِّبَهُمْ=onlara azab edecek وَهُمْ=onlar يَسْتَغْفِرُونَ=istiğfar ederlerken	Oysa sen aralarında bulunduğça, Allah onları azaba çarptırmaz. Ayrıca bağışlanma dilerlerken de Allah onları azaba çarptırmaz.	Bununla beraber sen içlerinde bulunduğça Allah onlara azap edecek olmadığın gibi, istiğfar ettikleri, müddetçe de Allah onlara azap edecek değıil.	Halbuki sen içlerinde iken; Allah onlara azab etmez. Onlar istiğfar ederken de Allah, yine onları azablandırıcak değıldir.	Ne var ki, Allah, (ey Peygamber) sen henüz onların arasında bulunurken, onları bu şekilde cezalandırmak istemedi; ayrıca Allah onları, (hala) af dileyebilecekleri bir safhada cezalandırıcak da değıldi.
8. 34 وَمَا=neden لَهُمْ=onlara أَلَا يُعَذِّبُهُمْ=azabetmesin? اللَّهُ=Allah وَهُمْ=onlar يَصُدُّونَ=geri çevirdikleri عَنِ الْمَسْجِدِ=Mescid-i الْحَرَامِ=haramdan وَمَا كَانُوا=ve olmadıkları halde أُولِيَاءَهُ=onun velisi إِلَّا=sadece إِنْ أُولِيَاؤُهُ=onun velileri الْمُتَّقُونَ=korunanlardır وَلَكِنَّ=fakat أَكْثَرَهُمْ=çokları	Yoksa onlar insanların Mescid-i Haram'a girmelerine engel oldukları halde, Allah onları niye azaba çarptırmasın ki? Onlar oranın korucuları değıldiler. Oranın korucuları ancak Allah'ın yasaklarından sakınanlardır. Fakat çokları bunu bilmezler.	Allah'ın şimdi kendilerine azap etmemesi için ellerinde ne var? Mü'minleri Mescid-i Haram'dan men ediyorlar, bununla beraber hizmetine ehil değıller. Onun hizmetine ehil olanlar ancak Allah'tan korkanlardır, ama çokları bilmezler.	Allah onlara, niçin azab etmesin ki; onlar, kendileri ona ehil olmadıkları halde (insanları) Mescid-i Haram'dan Mescid-i Haram'dan men' edip du-ranındır. Hem O'nun dostu değıllerdir. O'nun dostları ancak müttakilerdir, ama onların çoğu bilmezler.	Fakat (şimdi), kendileri oranın (gerçek) sahipleri olmadıkları halde saldırmazlık örfü altında bulunan o Mescid-i Haramdan (inanananları) alıkoymaları yüzünden Allah'ın onlara cezalandırma-cası için ne gibi bir güvenceleri var elerinde? Allaha karşı sorumluluk bilinci içinde olanlardan başkası o evin bakıcısı olmaz: ne var ki, on-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
لَا يَعْلَمُونَ=bilmezler				ların çoğu bunun farkında değil;
8. 35 وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا مُكَاءٌ وَتَصَدِيَةٌ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ=değildir onların namazları yanındaki Beyt(ullah) başka ısıklık çalmadan ve el çırpmadan O halde tadın azabı dolayı inkârınızdan	Onların Kâbe karşısında ta-pınmaları nara-dan ve alkıştan ibaretti. Sürege-len inkârcılığını-zın karşılığı ola-rak şimdi azabı tadın bakalım.	Allah'ın Beytindeki namazları ise ısıklık-tan, el çırpıktan başka bir şey de-ğildi. Allah'ı tanı-mamanız yüzün-den azâbı tadın da görün!	Onların Beyt'in yanın-daki duaları; sadece ısıklık çalmak veya el çırpıktan başka bir şey değildir. Öyleyse deva-medegelmek-te olduğunuz küfürden do-layı tadın aza-bı.	ve (bu yüzden de) Mabed önünde on-ların tapınmaları yalnızca ısıklık çal-mak, el çırpıktan öteye gitmemekte-dir. Azabı tadın öy-leyse, (Siz ey inananmayanlar), hakkı inatla inkar etmenizin bir karşı-lığı olarak!
8. 36 إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِأَمْوَالِهِمْ لِيَصْنُوا عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ فَسَيُفْقَرُونَهَا وَكَتُونَ لَكُمْ حَسْرَةً عَلَىٰ هُمْ وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ=şüphesiz inkâr edenler mallarını harcarlar engel olmak için yoluna Allah ve harcayacaklar da olacak sonra bu kendilerine dert yenilecekler ve inkâr edenler cehenneme sürüleceklerdir	Kâfirler insanları Allah yolundan alıkoymak için mallarını harcarlar. Onlar malla-rını bu uğurda harcayacaklar, sonra da bu har-cama onlar için yürek acısı ola-cak, arkasından da yenilgiye uğ-rayacaklardır. Kâfirler cehen-nemde biraraya getirileceklerdir.	Küfre dalan kimse-ler mallarını Al-lah'ın yolundan in-sanları çevirmek için dağıtıyorlar. Evet, onu dağıta-caklar, sonra bu kendilerine yürek acısı olacak, daha sonra da mağlubi-yete uğrayacaklar. Küfürlerinde sâbit kalanlar ise ce-henneme sevkedi-lecekler;	Muhakkak ki küfredenler; mallarını, Al-lah yolundan alıkoymak için harcarlar. Da-ha harcaya-caklar, sonra içleri yanacak, sonra da mağ-lup olacaklar-dır. Küfreden-ler, cehenne-me toplana-caklardır.	Bakın, hakkı inkara şartlanmış olanlar insanları Allahın yolundan çevirmek için (nasıl da) har-cıyorlar mallarını; ve (daha da) har-cayacaklar, ta ki bu harcadıkları kendi-leri için derin bir ız-dırap ve yerinme (kaynağı) oluncaya kadar; ve sonra haklarından geli-necek! Ve (öölünce-ye kadar) hakkı in-karda direnen bu kimseler topluca cehenneme tıkıla-caklar,
8. 37 اللَّهُ لِيَمِيزَ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضُهُ عَلَىٰ بَعْضٍ فَيَرْكُمَهُ جَمِيعًا فَيَجْعَلُهُ أُولَئِكَ فِي جَهَنَّمَ وَالْخَاسِرُونَ=ayıkласın murdarı temizden ve koyup bütûn murdarları birbirini üzerine yığsın da hepsini atсын işte onlardır ziyana uğrayanlar	Ta ki, Allah mur-darı temizden ayırdetsin ve murdarları üstüs-te koyup hep bi-raraya yığarak cehenneme at-sın. İşte bunlar hüsrana uğra-yanlardır.	ta ki Allah murdar olanları pâk olan-lardan ayırsın da murdar olanların hepsini toplayıp birbiri üzerine yığ-sın, sonra bu yığını cehenneme koy-sun. İşte hüsran içinde kalanlar bunlar.	Allah; murdarı temizden ayırdetsin ve murdarı birbiri üstüne koyup topunu birden yığsın da, ce-henneme at-sın diye. İşte onlar; hüsrana uğrayanların kendileridir.	ki böylece Allah kö-tü ve bayağı olanı iyi ve temiz olan-dan ayırsın da, kö-tü ve bayağı olanı kendi türünden olanla yan yana getirip (hükmü al-dın) hepsini bir araya toplasın ve (nihayet) onları topluca cehenne-me yerleştirsın. İşte her bakımdan al-danmış olanlar böyleleridir.
8. 38 قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا يَنْتَهُوا عَنْ عَفْوَ اللَّهِ مَا قَدْ سَلَفَ وَإِنْ يَعُودُوا مَصْنَعُ الْآوَلِينَ=söyle inkâr edenlere eğer vazgeçerlerse bağışlanırlar kendilerine geçmiştekiler ne olacak yine geçerlidir öncekilerin	Kâfirlere dedi ki; «Eğer saldırgan-lıklarından vaz-geçerlerse geç-mişteki suçları bağışlanır. Yok eğer eski tutum-larına dönerler-se, daha önceki-ler için geçerli olan kurallar on-lar için de işler.»	Yâ Muhammed, kâfir olanlara söy-le: "Eğer vazgeçer-lerse geçmişte iş-ledikleri günahlar bağışlanır, yok ye-niden isyana baş-larlarsa kendilerin-den evvelki üm-metler hakkında kanun-ı ilâhî geç-miştî, onu bekle-sinler.	Küfredenlere söyle: Vazge-lerse; geçmiş kendi-lerine bağışla-nacaktır. Tek-rar başlarlarsa evvelkilerin hükmü mu-hakkak devam etmiş olacaktır.	O hakkı inkara şartlanmış olanlara anlat ki, eğer di-renmeyi bırakırlar-sa, geçmişte olup bitenlerden ötürü kendileri bağışla-nacaklar; ama eğer (geçmişteki hatalı tutumlarına) döne-cek olurlarsa, o zaman, geçmişte kendileri gibi olan-ların başına gelen-leri hatırlat onlara.
8. 39 وَقَاتِلُوهُمْ وَلَا تَكُونُوا فِتْنَةً لِلدِّينِ إِنَّ اللَّهَ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ=onlarla savaşın kadar kalmayınca fitne ve din eğer Allah'ın son verirlerse muhakkak ki Allah ne yaptıklarını görmektedir	Fitnenin kökü kazınıp Allah'ın dini kesinlikle egemen olunca-ya kadar onlarla savaşınız. Eğer yaptıklarından vazgeçerlerse, hiç şüphesiz Al-lah onların ne yaptıklarını gö-rür.	Ortalıkta fitneden (şirkten) eser kal-mayıp artık din ta-mamıyla Allah'ın dini oluncaya ka-dar onlarla cihad edin, şirkten vaz-geçerlerse bilsinler ki Allah kendileri-nin işlediklerini gö-rüyor.	Fitne kalmayıp din de yalnız Allah için oluncaya ka-dar onlarla savaşın. Eğer vazgeçerlerse; muhakkak ki Allah, yaptık-larını görendir.	Ve artık zulüm ve baskı kalmayınca-ya, ve (insanların) kulca yönelişleri bütünüyü ve yal-nızca Allaha ada-nıncaya kadar on-larla savaşın. Ama eğer direnmeyi bı-rakırlarsa bilin ki, Allah onların edip eylediği her şeyi görmektedir;
8. 40 وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا تَوَلَّوْا بِلَهُكُمْ وَإِنَّمَا تَعْبُدُونَ لَكُمُ الْغُلَامَ الْفَرِيقَ الْاَوَّلِ=eğer dönerlerse bilin ki muhakkak Allah sizin sahibinizdir O, ne güzel ve ne güzel yardımcıdır	Eğer yüz çevirir-lerse bilin ki, Allah sizin dos-tunuz ve daya-nağınızdır. O ne güzel bir dost ve dayanak, ne gü-zel bir yardım edicidir.	Vazgeçmezlerse bilin ki Allah sizin mevlânız. O ne güzel mevlâ, O ne güzel yardımcı.	Eğer yüz çevi-rirlerse; o tak-dirde bilin ki Allah, sizin Mevlanızdır. Ne güzel Mev-la, ne güzel yardımcıdır O.	ve bütün bunlara rağmen onlar yine de (hakça olandan) yüz çevirirlerse, art-ık bilin ki, Allah si-zin yüceler yücesi Efendinizdir; ne yüce, ne üstün bir Efendidir O, ve ne güzel, ne eşsiz bir Yardımcıdır!
8. 41 وَاعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَالْغَنِيمُ الْاَوَّلِ وَالْغَنِيمُ الْاٰخِرُ=bilin ki aldığınız ganimetlerin her birinin beşte biri Allah'a aittir ve yetimlere ve yoksullara ve yolcu(lar)a eğer inanmışsanız Allah'a ve indirdiğimize kulumuza gününde ayırılma günde karşılaştığı o iki topluluğun Allah ve her şeye kadirdir	Eğer Allah'a ve doğru ile eğrinin birbirinden ayrıl-dığı gün, yani iki ordunun Be-dir'de karşılaştı-ğı gün kulumuz Muhammed'e indirdiğimiz me-saja inanıyorsa-nız biliniz ki, ele geçirdiğiniz ga-nimet mallarının beşte biri Al-lah'a, Peygam-ber'e, Peygam-ber'in yakınları-na, yetimlere, yoksullara ve ya-rı yolda kalanla-ra aittir. Allah her şeye kadirdir.	Bilin ki herhangi bir şeyi ganimet aldın-ız mı (ganimet olarak elinize ge-çirdiniz mi) kat'iy-yen onun beşte biri Allah'ın, sonra Peygamberin, son-ra Peygambere ka-rabeti olanların, sonra öksüzlerin, sonra biçârelerin, sonra yolda kal-mışlardır; eğer sizler Allah'a inanmışsanız.	Eğer Allah'a ve hakkı batıl-dan ayıran günde, iki top-luluğun karşı-laştığı o gün-de kulumuza indirdiğimize inanıyorsanız; bilin ki: Ele geçirdiğiniz ganimetin beşte biri Al-lah'ın, pey-gamberin ve yakınlarının, yetimlerin, düşkünlerin ve yolcularındır. Allah, her şe-ye gücü yet-tendir.	Bilesiniz ki, (savaş-ta) ganimet olarak her ne ki ele geçir-diyseniz onun beş-te biri Allaha ve Rasule; yakın ak-rabaya, yetimlere, ihtiyaç içinde olan-lara ve yolda kal-mışlara aittir. (Gö-zetmeniz gereken ölçü budur) eğer Allaha ve o hakkın batıldan ayrıldığı, iki topluluğun sa-vaşta karşı karşıya geldiği gün kulu-muza indirdiğimize inanıyorsanız. (Ki işte o gün tanık ol-duğunuz gibi) Alla-hın her zaman, her şeyi irade etmeye gücü yeter.
8. 42 إِذْ أَنْتُمْ بِالْغُدُورَةِ=o vakit siz vadinin	Hani Bedir sava-şında siz vadinin	Ve bizim hak ile bâtlı ayırt ettiğimiz	Hani siz, o va-kit vadinin ya-	Sizin (Bedir) vadi-sinin bir ucunda,

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
الدُّنْيَا=yakın kenarında idiniz وَهُمْ=onlar da بِالْعُدْوَةِ=vadinin الْقُصْوَى=uzak kenarında idiler وَالرَّكْبُ=kervan da أَسْفَلَ=daha aşağıda idi مِنْكُمْ=sizden وَلَوْ=eğer تَوَاعَدْتُمْ=sözleşmiş olsaydınız dahi لَا خُتِفْتُمْ=buluşamazdınız فِي الْمِيعَادِ=sözleştiğiniz vakitte وَلَكِنْ=fakat bu لِيَقْضِيَ=yerine getirmesi içindir اللَّهُ=Allah'ın أَمْرًا=bir işi كَانَ مَفْعُولًا=yapılması gereken لِيَهْلِكَ=helak olsun مَنْ هَلَكَ=helak olan عَنْ بَيِّنَةٍ=açık delille وَيَحْيَى=yaşasın مَنْ حَيَّ=yaşayan da عَنْ بَيِّنَةٍ=açık delille وَإِنَّ=çünkü اللَّهُ=Allah لَسَمِيعٌ=işitendir عَلِيمٌ=bilendir	Medine'ye yakın yakasında, onlar Medine'ye uzak yakasında ve ticaret kervanı da vadi tabanına sizden daha yakın idi. Eğer bu şekilde buluşmak üzere sözleşseydiniz bile bu şekilde buluşamazdınız. Fakat Allah ortaya çıkması gereken bir sonucun gerçekleşmesi için bu buluşmayı böyle düzenledi. Böylece can veren bile bile can verecek, hayatta kalan da bile bile hayatta kalacaktı. Hiç kuşkusuz Allah Her şeyi iştirir ve her şeyi bilir.	gün, hani o iki cemaatin karşılaştığı gün kulumuz Muhammed'e indirdiklerimize inanmışsan[zı] bunu böyle bilin (bu surette taksim edin). Allah'ın herşeye gücü yeter. Hani sizler vadinin Medine'ye en yakın yamacındaydınız, onlarsa en uzak yamacındaydılar. Süvarileri de olduğunuz mevkiden aşağıda bulunuyorlardı. Hasılı eğer karşılıklı söz vermiş olaydınız va'dinizde hulf ederdiniz. Lâkin bu [mukadder] bir emrin zuhuruna Allah'ın hükmetmesi içindi. Evet, helâke uğrayanın en açık burhanı görerek helâke uğraması, yaşayanın da en açık burhanı görerek yaşaması içindi. Allah'ın herşeyi işittiğinde, herşeyi bildiğinde söz yok.	kın kenarında idiniz, onlar da öte yamacında idiler. Kervan ise sizden daha aşağıda idi. Eğer bir yerde buluşmak üzere sözleşseydiniz; muhakkak ki vaktini ta'yinde ihtilâfa düşerdiniz. Fakat Allah, işlenmesi gerekli olan emri yerine getirmek için yaptı. Ta ki helak olan; apaçık bir delilden dolayı helak olsun, yaşayan da apaçık bir delilden dolayı yaşasın. Ve muhakkak ki Allah; Semî'dir, Alim'dir.	onların da ta öteki ucunda ve kervanın sizden aşağılarda olduğu o gün(ü hatırlayın). Ve (düşünün ki,) eğer bir savaşın patlak vereceğini bilseydiniz, muhakkak ki, böyle bir meydan okumayı göğüslemekten kaçınırdınız: Ama (her şeye rağmen) Allah, yapılması(nı irade buyurduğu) işi gerçekleştirsinde yok olup gidecek olan, hakkın açık tecellisiyle yok olup gitsin, kalıp yaşayacak olan da (yine) hakkın açık tecellisiyle yaşasın diye (savaş böylece olup bitiverdi). Allah her şeyi işiten, her şeyi bilen dir.
8. 43 إِذْ=hani يُرِيكُمْ=sana onları gösteriyordu اللَّهُ=Allah فِي مَنَامِكَ=uykunda قَلِيلًا=az وَلَوْ=eğer أَرَاكُمْ=sana onları gösterseydi كَثِيرًا=çok أَفْسَلْنَاكُمْ=çekinirdiniz وَلَتَنَارَ عَنَّمْ=ve çekişirdiniz فِي الْأَمْرِ=(savaş) iş(in)de فَاكَلَهُ اللَّهُ=Allah سَلَّمَ=kurtardı وَلَكِنَّهُ=doğrusu O عَلِيمٌ=bilir الصُّدُورِ=göğüslerin بِذَاتِ	Hani Allah onları sana rüyada az gösteriyordu. Eğer onları kalabalık gösterseydi moraliniz bozulur, bu konuda aranızda tartışmaya düşerdersiniz. Fakat Allah, sizi bu tehlikeden korudu. Hiç şüphesiz O, kalplerin özünü bilir.	Yâ Muhammed, hani rüyada Allah sana onları azlık olmak üzere gösteriyordu. Evet, sana onları çokluk gösteriyordu. Evet, meselede ihtilâfa düşerdersiniz. Lâkin Allah sizi bundan masun bıraktı (selâmette bıraktı). O hiç şüphe yok sinelerdekini biliyor.	Hani Allah; uykunda, onları sana az gösteriyordu. Eğer sana onları çok göstermiş olsaydı; elbette çekinecek ve iş hakkında çekecektiniz. Fakat Allah, sizi kurtardı. Muhakkak ki O; göğüslerde olanı bilendir.	Allah onların sayısını rüyada sana azmış gibi göstermişti: çünkü eğer çok gösterseydi, muhakkak ki yılgınlık duyacak ve yapılacak iş (tutulacak yol) hakkında birbirinizle anlaşmazlığa düşecektiniz. Ama işte, Allah (böyle bir duruma düşmekten sizi) kurtardı: (çünkü) O, (insanların) kalplerinde ne varsa, onun hakkında tam ve mutlak bilgi sahibidir.
8. 44 وَإِذْ يُرِيكُمُوهُمْ=onları gösteriyor إِذْ=zaman التَّقِيْتُمْ=karşılaştığınız فِي أَعْيُنِكُمْ=sizin gözlerinize قَلِيلًا=az وَيَقْلَلُكُمْ=sizi de azaltıyordu فِي أَعْيُنِهِمْ=onların gözlerinde لِيَقْضِيَ=yerine getirmesi için اللَّهُ=Allah'ın أَمْرًا=bir işi كَانَ مَفْعُولًا=yapılması gereken وَالَى اللَّهِ=Allah'a ثُرَجْعٌ=hep döndürülecektir الْأُمُورُ=işler	Allah, ortaya çıkması gereken sonucun gerçekleşmesi için savaş alanında karşılaştığınızda onları sizin gözlerinizde az gösteriyor, sizi de onların gözlerinde azaltıyordu. Her işin sonu Allah'a varır.	Hani Allah mukadder bir emrin zuhuru ilâhîsini vermek için siz kendileriyle karşılaşınca hem onları sizin gözlerinize azlık gösteriyordu, hem sizi onların gözlerinde azaltıyordu. Bütün işler Allah'a dönüp gelecek.	Hani, karşılaştığınız zaman; Allah, yapılmış bir emri yerine getireceğinden onları gözlerinizde az gösteriyor, sizi de onların gözünde azaltıyordu. Ve işler Allah'a döndürülür.	İşte böylece, kavga karşı karşıya geldiğiniz zaman, onları gözünüze az gibi gösterdi -tıpkı sizi de onların gözünde azalttığı gibi- ki Allah, (yapılmasını irade buyurduğu) işi gerçekleştirsın: çünkü bütün olay ve oluşumların gidişi, (başlangıç ve sonuç olarak) gelip Allaha dayanır.
8. 45 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا=Ey إِذَا=zaman لَقِيتُمْ=karşılaştığınız فِرَّةً=bir toplulukla فَاتَّبِعُوا=sebat edin وَأَذْكُرُوا=ve anın اللَّهُ=Allah'ı كَثِيرًا=çok لَعَلَّكُمْ=belki تُفْلِحُونَ=başarıya erişesiniz	Ey mü'minler, bir savaş birliği ile karşılaştığınızda direniniz, Allah'ı çok anınız ki, başarıya eresiniz.	Ey iman edenler! Hasmın kuvvetiyle karşılaştınız mı sebat edin, Allah'ı da çok anın ki felâha erebilesiniz.	Ey iman edenler; bir toplulukla karşılaşırsanız sebat edin ve Allah'ı çok zikredin ki felaha eresiniz.	(O halde) siz ey imana erişenler, savaş durumunda bir toplulukla karşı karşıya geldiğinizde, sıkı durun ve aralıksız Allahı anın ki kurtuluşa erişesiniz!
8. 46 وَأَطِيعُوا اللَّهَ=Allah'a وَرَسُولَهُ=ve Elçisine وَلَا تَنَازَعُوا=birbirinizle çekişmeyin فَتَقَسَّلُوا=yoksa korkuya kapılırsınız da وَتَذْهَبَ=gider رِيحَكُمْ=gücünüz (devletiniz) وَأَصْبِرُوا=صابredin إِنَّ=çünkü اللَّهُ=Allah مَعَ=beraberdir الصَّابِرِينَ=sabredenlerle	Allah'a ve Peygamberi'ne itaat ediniz. Aranızda tartışmaya, çekişmeye düşmeyiniz. Yoksa moraliniz bozulur, hızınız kaybolur. Sabrediniz. Çünkü Allah sabırlılar ile beraberdir.	Hem Allah'a, hem O'nun Peygamberine itaat edin. Sakın birbirinize girmeyin, sonra içini ze korku düşer (hüsran düşersiniz). Devletiniz de elinizden gider. Sabat edin, Allah sebat edenlerle kat'iyen beraberdir.	Allah'a ve Rasûlüne itaat edin. Birbirinizle çekişmeyin. Sonra korkuya kapılırsınız da zaafa düşersiniz ve rüzgarınız gider. Sabredin, muhakkak ki Allah; sabredenlerle beraberdir.	Ve Allaha Onun Elçisine duyarlık ve bağlılık gösterin; ve sakın birbirinizle çekişmeye girmeyin, yoksa yılgınlığa düşersiniz; cesaretiniz sönüverir. Ve zor durumlarda sabır gösterin: çünkü Allah, gerçekten, zorluğa göğüs gerenlerle beraberdir.
8. 47 وَلَا تَكُونُوا=olmayın كَالَّذِينَ=gibi خَرَجُوا=çıkan مِنْ دِيَارِهِمْ=yurtlarından بَطْرًا=çalım satarak وَرِئَاءَ=gösteriş yaparak النَّاسِ=insanlara وَيَصُدُّونَ=ve men edenler عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ=Allah وَاللَّهُ=Allah بِمَا يَعْمَلُونَ=onların bütün yaptıklarını مُحِيطٌ=kuşatmıştı	Yurtlarından çalım satarak, halka gösteriş yaparak sefere çıkan ve insanları Allah yolundan alıkoyanlar gibi olmayınız. Şüpheli yok ki, Allah onların bütün yaptıklarını bilgisi ile kuşatmıştır.	Bir de o kimseler gibi olmayın ki, yurtlarından şımarıklık ederek halka gösterişte bulunarak çıkarlar (yurtlarından çalım satmak, halka gösteriş etmek için çıkarlar). İnsanları da Allah'ın yolundan çevirirler. Allah'ın ilmi onların bütün işlediklerini ihâta etmiş bulunuyor.	Hem yurtlarından böbürlenerek ve insanlara gösteriş yaparak çıkan ve Allah yolundan alıkoyanlar gibi olmayın. Allah, onların yaptıklarını çepeçevre kuşatandır.	İnsanların gözlerini kamaştıran bir gösteriş içinde ve kulum satarak yurtlarından çıkıp gelen (o inananmayan) kimseler gibi olmayın: Çünkü onlar başkalarını Allahın yolundan çevirmeye çabalıyorlardı. Oysa Allah onların edip eylediği her şeyi (sınırsız kudretiyle) kuşatmış bulunuyordu.
8. 48 وَإِذْ=O zaman زَيْنٌ=süslemiş أَهُمْ=onlara الشَّيْطَانُ=şeytan أَعْمَالَهُمْ=yaptıkları işi وَقَالَ=ve demişti لَا غَالِبَ=yenecek kimse yoktur أَلَيَوْمٍ=sizi الْيَوْمَ=bugün	Hani şeytan onlara yaptıkları işleri güzel göstererek kendilerine «Bugün sizi hiçbir insan grubu yenemez, ben sizin arkanızdayım» dedi. Fakat iki ordu birbirini görünce, birdenbire geri döner-	Hani kendilerinin ettiklerini şeytan kendilerine güzel göstermişti; hani onlara "Bugün insanların içinde size galebe çalacak mevcut değil, işte ben de imdadınıza geldim" demişti. Sonra iki kuvvet[i] karşılaşmış görün-	Hani şeytan onlara yaptıklarını süslemiş ve demişti ki: Bugün insanlardan sizi yenecek yoktur. Ben de size muhakkak yardımcıyım. İki ordu karşılaşınc da, iki	Güya Şeytan, tüm yapıp ettiklerini onlara güzel ve yerinde gösterip: Bugün kimse sizinle baş edemez; çünkü ben de sizin arkanızdayım! demişti. Fakat daha iki topluluk birbirlerinin görüş alanına girer girmez, ta-

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	وَالنَّاسِ=insanlardan وَإِنِّي=ben جَارٌ=yanınızdayım لَكُمْ=sizin فَلَمَّا=fakat ne zaman تَرَأَيْتَ=birbirini görünce الْفِئْتَانِ=iki topluluk نُكْصَ=(geriye) dönüp عَلَى=üzerine عَقِبِيهِوَقَالُواقَالَ=iki ökçesi إِنِّي=ben مِنْكُمْ=sizden بَرِيءٌ=uzağım أَرَى=görüyorum إِنِّي=ben مَا لَا تَرَوْنَ=sizin görmediğinizi إِنِّي=ben أَخَافُ=korkarım اللَّهِ=Allah'tan وَاللَّهُ=zira Allah'ın شَدِيدٌ=çetindir الْعِقَابِ=cezası	rek, «Benim sizinle hiçbir ilgim yok, ben sizin görmediğinizi görüyorum, ben Allah'tan korkarım, çünkü Allah'ın azabı ağırdır» dedi.	ce ters yüzüne dönerek şu sözleri söylemişti: "Habe-riniz olsun, sizinle hiç münasebetim yok, ben sizin görmediğinizi görmekteyim. Ben Allah'tan korkarım, Allah'ın ikâbı çok şiddetlidir."	topuğu üstüne kaçarak: Benim sizinle alakam yok, doğrusu sizin görmediklerinizi görüyorum, ben Allah'tan korkuyorum. Çünkü Allah azabı şiddetli olandır, demişti.	banları üzerinde dönüp: Yoo dedi, ben sizden sorumlu değilim; çünkü, bakın, sizin görmediğiniz bir şeyi görüyorum ben ve doğrusu Allahtan korkuyorum; çünkü Allah, gerçekten, azabında çok çetin, çok şiddetlidir.
8. 49	إِذْ=o vakit يَقُولُ=diyorlardı الْمُنافِقُونَ=Münafıklar وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ lunanlar مَرَضٌ=hastalık عَرَّ=aldatmış هَؤُلَاءِ=bunları دِينَهُمْ=dinleri وَمَنْ=oysa kim يَتَوَكَّلْ=dayanırsa عَلَى اللَّهِ=Allah'a اللَّهُ=Allah فَإِنَّ=şüphesiz عَزِيزٌ=daima galib حَكِيمٌ=hüküm ve hikmet sahibidir	Hani münafıklar ile kalplerinde hastalık bulunanlar «Bu müslümanları dinleri şımartıp yanılgıya düşürdü» dediler. Oysa kim Allah'a dayanır-sa bilsin ki Allah, üstün iradeli ve hikmet sahibidir.	Hani münafıklarla yüreklerinde fesad olanlar "Şu biçâre-leri dinleri aldattı" diyorlardı. Kim Allah'a tevekkül ederse Allah'ın iz-zetinden, hikme-tinden kat'iyyen şüpheye düşme-sin.	Hani münafık-lar, kalblerinde hastalık bulun-anlar: Bunla-rı, dinleri al-dattı, diyorlar-dı. Halbuki kim Allah'a tevekkül eder-se; muhakkak ki Allah, Aziz-dir, Hakim'dir.	Bu arada, ikiyüzlüler ve kalplerinde eğrilik bulunanlar: Bu adamları dinleri yanlış yola götürüyor! diyorlardı. Ama Allaha güvenip dayanan kişiye gelince, (o bilir ki), Allah mutlaka doğru hüküm ve hikmetle edip eyleyen en yüce iktidar sahibidir.
8. 50	وَلَوْ=keşke تَرَى=görseydin إِذْ يَتَوَفَّى onların canlarını alırken الَّذِينَ كَفَرُوا=o inkâr edenleri الْمَلَائِكَةُ=Melekler يَضْرِبُونَ=vuruyorlar رُجُوهَهُمْ=yüzlerine وَأَدْبَارَهُمْ=ve kıçlarına وَدُوقُوا=haydi tadın عَذَابٍ=azabını الْحَرِيقِ=yangın	Melekler, kâfirle-rin canlarını alırken keşki görseydiniz; onların yüzlerine ve sırt-larına vurarak şöyle derler: «Yakıcı azabı tadınız bakalım.»	Yâ Muhammed, onu bir göreydin! Melekler yüzlerine, arkalarına vurarak kâfirleri öldürüyor, sonra da "Cehen-nem azâbını tadın bakalım!" diyorlar-dı.	Bir görseydin sen; hani melekler, küfre-denlerin can-larını alırken yüzlerine ve arkalarına vu-ruyorlar ve: Tadın yakıcı azabı, diyor-lardı.	O, hakkı inkara şartlanmış olanları ölüme sürüklediği zaman, (nasıl olacak) bir görebilseydin: Melekler onların yüzlerine, sırtlarına vurarak: Yakıp kavuran azabı tadın, bakalım! (diyecekler),
8. 51	ذَلِكَ=işte bu بِمَا=yüzündendir قَدَّمْتُ=yapıp öne sürdüğü işler أَيُّدِيكُمْ=ellerinizin اللَّهُ=Allah وَآنَّ=yoksa şüphesiz لَيْسَ=değildir بِظَلَامٍ=zulmedici لِلْعَبِيدِ=kullara	İşte bu vaktiyle kendi ellerinizle hazırladığınız bir sonuçtur. Yoksa Allah kesinlikle kullarına haksızlık etmez.	İşte bu sizin kendi ellerinizin ettiği yüzündendir. Bir de Allah kullarına kat'iyyen zulmedici olmadığındandır.	İşte bu; elleri-nizin yaptığı-nın karşılığıdır. Muhakkak ki Allah; kulla-rına asla zulmedici değildir.	kendi ellerinizle işlediğiniz (günahların) karşılığıdır bu; yoksa Allah asla kullarına haksızlık yapmaz!
8. 52	كَذَّابٍ=tıpkı gidişi gibi آلٍ=ailesi فِرْعَوْنُ=Fir'avn وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ=ve onlardan önceki لerin كَفَرُوا=(onlar da) inkâr etmişlerdi بِآيَاتِ=ayetlerini اللَّهُ=Allah'ın فَأَخَذَهُمْ=onları yakalamıştı اللَّهُ=Allah da بِذُنُوبِهِمْ=günahlarıyla إِنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah قَوِيٌّ=güçlüdür شَدِيدٌ=çetindir الْعِقَابِ=cezası	Bu kâfirlerin durumu tıpkı Fira-vunoğulları ile daha önceki kâfirlerin durumu gibidir. Onlar Allah'ın ayetlerini inkâr ettiler, Allah da günahları yüzünden yakalarına yapıştı. Hiç şüphesiz Allah güçlüdür ve azabı ağırdır.	Tıpkı Âl-i Firavun ile daha onlardan evvelkilerin âdetleri (halleri) gibi: Allah'ın âyetlerini tanımadılar. Bunun üzerine Allah kendi günahları sebebiyle kendilerini azâba uğrattı. Al-lahu Zülcelâl'in Kendi kuvvetli, ikâbı şiddetli olduğunda şüphe yok.	Firavun hane-danıyla onlar-dan öncekile-rin gidişi gibi. Allah'ın ayetlerini yalanla-mışlardı da, Allah onları günahlarından dolayı yaka-lamıştı. Mu-hakkak ki Allah; kuvvetli-dir, azabı şid-detli olandır.	Firavun yandaşla-rının ve onlardan önce yaşayıp gi-denlerin başlarına gelen şey (bunların da başına gelecek): Onlar Allahın ayetlerinin gerçek olduğunu inkara kalkıştılar ve Allah da (bu) günahla-rından ötürü onları kısıkvrak yakaladı. Elbet yakalar, (çünkü) Allah çe-peçevre kuşatan sınırsız gücün sahibidir, (hak edene karşı) cezada çetin ve yıldıracıdır.
8. 53	ذَلِكَ=bu böyledir بِأَنَّ=çünkü اللَّهُ=Allah أَلَمْ يَكْ مُعَيَّرًا=değiştirmez نِعْمَةً=nimeti أَنْعَمَهَا=onlara verdiği عَلَى قَوْمٍ=bir millet حَتَّى يُعَيَّرُوا=değiştirmedikçe مَا=bulunanı بِأَنفُسِهِمْ=kendilerinde وَأَنَّ=ve şüphesiz اللَّهُ=Allah سَمِيعٌ=işitendir عَلِيمٌ=bilendir	Bu böyledir. Çünkü bir toplum, sahip olduğu iyi bir niteliği değiştirmedikçe, Allah da o topluma vermiş olduğu nimeti değiştirmez. Hiç şüphesiz Allah her şeyi işitir, her şeyi bilir.	Bu âkıbetin de sebebi, herhangi bir kavim kendilerinde olan hâli değiştirmedikçe Allah onlara ihsan ettiği nimeti değiştirmez. Sonra Allah bütün söylenenleri işitir, bütün işlenenleri görür.	Bunun sebebi: bir topluluk kendi nefislerindeki-ne değiştirmedikçe, Allah'ın onlara verdiği ni-metini değiştirmeyeceğidir. Ve muhakkak ki Allah; Se-mî'dir, Alim'dir.	Bu böyledir, çünkü Allah, bir topluma bahsettiği nimeti ve esenliği, o toplum kendi gidişini değiştirmedikçe asla değiştirmez; ve (bilin ki) Allah her şeyi işiten, her şeyi bilendir.
8. 54	كَذَّابٍ=(Evet) gidişi gibi آلٍ=ailesi فِرْعَوْنُ=Fir'avn وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ=ve onlardan önceki lerin كَذَّبُوا=yalanlamışlardı بِآيَاتِ=ayetlerini رَبِّهِمْ=Rablerinin فَأَهْلَكْنَاهُمْ=biz de onları mahvetmiştik بِذُنُوبِهِمْ=günahlarıyla وَأَعْرَفْنَا آلٍ=ailesini فِرْعَوْنَ=Fir'avn وَكُلَّ=hepsi de كَانُوا ظَالِمِينَ=zulmedicilerdi	Bu kâfirlerin durumu tıpkı Fira-vunoğulları ile daha önceki kâfirlerin durumu gibidir. Onlar Rabblerinin ayetlerini yalanladılar, biz de onları günahları yüzünden yokettik, Firavunoğullarını denizde boğduk. Bunla-rın hepsi zalimdi.	Tıpkı Âl-i Firavun ile daha onlardan evvelkilerin âdetleri (hâli) gibi: Rabbül-âlemin'in âyetlerini inkâr ettiler, bunun üzerine Bizler günahları yüzünden onları helâk ettik. Âl-i Firavun'u da suda boğduk ki bunların hepsi nefislerine zulmedenlerdi.	Firavun hane-danıyla, on-lardan önceki-lerin gidişi gi-bi. Rabblarının ayetlerini ya-lanlamışlardı da, Biz de günahlarından dolayı onları helak etmiş ve Firavun hane-danını suda boğmuştuk. Hepsi de zalimlerdi.	Firavun yandaşla-rının ve onlardan önce yaşayıp gi-denlerin başlarına ne geldiys-e (bunla-rın da başına benzeri gelecek:) Onlar Rablerinin ayetlerine yalan gözüyle bakmışlardı; ve bu yüzden, Biz de onları (bu) günah-larına karşılık helak ettik; boğuverdik o Firavun yandaşla-rını; onların hepsi zalim kimselerdi çünkü.
8. 55	إِنَّ=şüphesiz شَرَّ=en kötüsü عِنْدَ النَّوَابِ=canlıların الْوَابِ=göre اللَّهُ=Allah'a الَّذِينَ كَفَرُوا=kâfirlerdir فَهُمْ=artık onlar لَا يُؤْمِنُونَ=inanmazlar	Allah katında canlıların en kötülerı kâfirlerdir. Onlar artık inanmazlar.	Yeryüzünde yürüyenlerin Allah ya-nında en kötüsü hiç şüphe yok o kimselerdir ki daldıkları küfürde ısrar ederler, işte bunlar hiç imana gelmezler.	Allah katından yeryüzünde yürüyen canlı-ların en kötüsü; şüphesiz ki küfredenlerdir. Artık on-lar. İnanmaz-lar.	Gerçek şu ki, Allah katında yaratıkların en bayağısı, hakkı inkara şartlanmış ve sonuç olarak, inanmayan kimselerdir.
8. 56	الَّذِينَ عَاهَدْتَ=sen andlaşma yaptıkl أَرْنَاهُمْ=kendileriyle ثُمَّ=sonra يَنْقُضُونَ=bozarlar	Onlar kendileri ile antlaşma yaptığın her defasında hiç çekinmeden antlaşmalarını bozan	O kimseler ki kendilerinden ahit alıyorsun, sonra onlar verdikleri ahdi ne saygı, ne kaygı duymaksızın her	Onlar, kendile-riyle antlaşma yaptığın kim-selerdir. Sonra her defasında ahidlerini boz-	Kendileriyle bir andlaşma yapmış olduğu halde, Allah'a karşı sorumlu-luk bilinci taşımaksızın, fütursuzca

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	فِي كُلِّ =andlaşmalarını عَهْدَهُمْ =defasında مَرَّةٍ =hiç çekinmeden	kimselerdir.	defa ayaklarının altına alıyorlar.	dular. Onlar sakınmazlar da.	her fırsatta sözle-rinden dönen kim-selere gelince,
8. 57	فَإِمَّا =bundan dolayı تَنْقِفُهُمْ =onları yakalarsan فِي الْحَرْبِ =savaşta دَاغَتْ =dağıt بِهِمْ =onları مِنْ =kimseleri de خَلْفَهُمْ =arkalarında ki لَعَلَّهُمْ =böylece يَذْكُرُونَ =ibret alsınlar	Eğer savaşta, onları ele geçi-rirsen, onları ge-ride kalanlara bir ibret olacak bi-çimde cezalan-dır.	Eğer onları harpte ele geçirirsen kat'iyyen kendileri-ne göstereceğin şiddetle arkaların-da bulunanlara korku verilsin; belki bunlar ibret alırlar <i>(Eğer onları harpte ele geçirirsen ken-dilerine arkalarında bulunanları ürkütecek bir şiddetle hücum et; belki bunların hâinden ibret alırlar).</i>	Bunun için eğer savaşta ele geçirirsen; onları dağıt ki arkalarında olanlar ibret alsınlar.	onları savaşta kar-şında bulursan, ar-kalarından gelenler için öyle yıldırıcı bir ders ver ki, belki berikiler akıllarında tutarlar;
8. 58	وَإِمَّا تَخَافَنَّ =korkarsan مِنْ قَوْمٍ =bir kavmin خِيَانَةً =hiyanet etmesinden فَإَنْذِرْ =sen de davran إِلَيْهِمْ =onlara إِنْ =çünkü عَلَى سِوَاءٍ =aynı şekilde اللَّهِ =Allah لَا يُحِبُّ =sevmez الْخَائِنِينَ =hainleri	Eğer antlaşmalı bir toplumun an-laşmasını boza-cağından endi-şeli isen, aranız-daki antlaşmayı, karşılıklılık ilkesi uyarınca açıkça yüzlerine fırlat. Çünkü, Allah ihanet edenleri sevmez.	Herhangi bir kav-min de verdiği ahdi çiğnemesinden korkarsan, en kes-tirme yoluyla sen de ahidlerini kat'iy-yen kendilerine ge-ri ver. Şüphe yok ki Allah, ahde hıya-net edenlerden hoşnut olmaz.	Eğer bir kav-min hiyanet etmesinden korkarsan; sen de onlara karşı aynı şe-kilde davran. Muhakkak ki Allah; hainleri sevmez.	beri yandan, eğer (kendisiyle and-laşma yapmış bu-lunduğun) bir toplu-luğun ihanet etme-sinden kaygı duy-man için ortada makul sebep var-sa, sen de buna karşılık olarak on-larla yaptığın and-laşmayı boz: çün-kü, Allah asla hain-leri sevmez!
8. 59	وَلَا يَخْسِبَنَّ =sanmasınlar الَّذِينَ كَفَرُوا =inkâr edenler إِنَّهُمْ =Onlar kaçabileceklerini لَا يَعْجِزُونَ =(bizi) aciz bırakamazlar	Kâfirler sakın yakayı kurtardık-larını sanmasın-lar. Çünkü onlar bizi kesinlikle aciz bırakamaz-lar.	Küfre saplanan kimseler asla kur-tulduklarını zan-netmesinler, onlar hiçbir zaman bizle-ri âciz bırakamaz-lar.	Küfredenler; asla öne geç-tiklerini ve bizi aciz bıraka-caklarını san-masınlar.	(Bunun için) o hak-kı inkara şartlan-mış olanlar, (Allah-tan) kaçıp kurtula-caklarını sanma-sınlar: (Onun mu-rad ettiği şeyin gerçekleşmesine) asla engel olama-yacaklar.
8. 60	أَهُمْ =onlara karşı وَأَعِدُّوا =hazırlayın مَا اسْتَطَعْتُمْ =gücünüz yettiği kadar مِنْ قُوَّةٍ =kuvvet وَمِنْ رِبَاطٍ =ve cihad için bağlanıp beslenen الْخَيْلِ =atlar تُرْهِبُونَ =korkutursunuz بِهِ =bununla اللَّهِ =Allah'ın دَعَا =düşmanını وَعَدَوْكُمْ =sizin düşmanınızı وَأَخْرَيْنَ =ve başkalarını مِنْ دُونِهِمْ =onların dışında لَا تَعْلَمُونَهُمْ =sizin bilmediğiniz اللَّهِ =Allah'ın يَعْلَمُهُمْ =bildiği وَمَا تُنْفِقُوا =ne harcarsanız مِنْ شَيْءٍ =herşeyden اللَّهِ =Allah فِي سَبِيلِ =yolunda إِلَيْكُمْ =size يُوفِّ =tam olarak ödenir وَأَنْتُمْ =ve siz لَا تُظْلَمُونَ =hiç haksızlığa uğratılmazsınız	Ey iman edenler, onlara karşı gü-cünüzün yettiği kadar – Allah'ın düşmanı ve sizin düşmanlarınızı ve bunların di-şında Allah'ın bi-lip sizin bilmedik-lerinizi yıldırma-ğınız üzere – kuvvet ve savaş atları hazırlayın. Allah yolunda sarf ettiğiniz her şey, size haksızlık yapılmadan ta-mamen ödene-cektir.	Onlara karşı gerek kuvvetten, gerek cihat için beslenen atlardan gücünü-zün yettiği kadar hazırlık görün. Siz-ler onunla hem Al-lah'ın hasmını hem sizin hasmınızı korkutacağınız gi-bi, daha başkaları-nı da korkutursu-nuz ki onları siz bilmezsiniz, onları Allah bilir. Sonra Allah yolunda han-gi bir şeyi bağış-larsanız ecir size verilir. Hiç de ziya-na uğramazsınız.	Siz de onlara karşı gücünü-zün yettiği ka-dar kuvvet ve bağlanıp bes-lenen atlar hazırlayın ki bununla Al-lah'ın düşma-nı, sizin düş-manınız ve bunlardan başka sizin bilmeyip te Al-lah'ın bildiği diğerlerini kor-kutasınız. Al-lah yolunda ne harcarsanız, size ödenir ve siz asla zul-molunmazsı-nız.	O halde, onlara karşı toplayabili-ğiniz kadar kuvvet ve binek hayvanı hazır edin ki bu-nunla hem Allahın, hem sizin düşma-nınız olan bu in-sanları, hem de si-zin bilmediğiniz ama Allahın bildiği başkalarını caydı-rabilesiniz; (ve bilin ki), Allah yolunda her ne sarf eder-seniz size bütünü-y-le ödenecek ve si-ze haksızlık yapı-lmayacaktır.
8. 61	وَإِنْ =eğer جَنَحُوا =onlar yanaşırlarsa فَاجْنَحْ =sen de yanaş لِلسَّلَامِ =barışa وَتَوَكَّلْ =ve dayan لَهَا =ona هُوَ =O إِنَّهُ =çünkü عَلَى اللَّهِ =Allah'a السَّمِيعُ =işitendir الْعَلِيمُ =bilendir	Eğer onlar barı-şa yanaşırlarsa sen de ona yanaş ve Allah'a dayan. Çünkü O her şeyi işiten ve bilendir.	Şayet sulha mey-lederlerse, ona sen de meylederek Al-lah'a mütevekkil ol ki işiten, bilen baş-kası değil, ancak O'dur.	Eğer barışa yanaşırlarsa; sen de yanaş ve Allah'a te-vekkül et. Mu-hakkak ki Se-mi, Alim, O'dur.	Ama eğer onlar ba-rıştan yana eğilim gösterirlerse, sen de barıştan yana ol ve Allaha güven: çünkü O, gerçek-ten her şeyi işiten, her şeyin aslını bi-lendir!
8. 62	وَإِنْ =eğer يُرِيدُوا =isterlerse أَنْ يَخْدَعُوكَ =sana hile yapmak حَسْبُكَ =sana yeter فَإِنَّ =şüphesiz اللَّهِ =Allah هُوَ الَّذِي =O ki أَيَّدَكَ =seni destekledi بِنَصْرِهِ =yardımıyla وَبِالْمُؤْمِنِينَ =ve müminleri	Eğer onlar seni aldatmak isterlerse kuşku yok ki, Allah sana yeter. O seni yardımı ile ve mü'minler aracı-lığı ile destekle-miştir.	Yâ Muhammed, eğer seni aldatmak isterlerse, Allah'ın sana yeteceğinden emin ol.	Eğer seni al-datmak isterler-se; muhak-kak ki Allah, sana yeter. Seni ve mü'minleri yardımıyla destekleyen O'dur.	(Ama barış yanlısı gözükmekle) niyet-leri sadece seni al-datmaksa, (o za-man) bil ki, Allah sana yeter! Odur seni, yardımıyla ve inanmış yandaşlar-la güçlendiren;
8. 63	وَأَلْفَ =ve uzlaştırdı بَيْنَ =arasını قُلُوبِهِمْ =onların kalblerinin لَوْ =şayet أَنْفَقْتَ =sen verseydin مَا =bulunan فِي الْأَرْضِ =yeryüzünde جَمِيعًا =herşeyi مَا أَلَفْتَ =yine de uzlaştıramazdın بَيْنَ قُلُوبِهِمْ =onların kalblerinin بَيْنَ =arasını وَلَكِنْ =fakat اللَّهِ =Allah بَيْنَهُمْ =onların arasını أَلَفَ =uzlaştırdı عَزِيزٌ =daima üstündür إِنَّهُ =çünkü O حَكِيمٌ =hüküm ve hikmet sahibidir	Allah, mü'minlerin kalplerini uzlaştırdı. Eğer sen dünyadaki her şeyi harcasan yine onların kalplerini uzlaştı-ramazdın. Fakat Allah onları uz-laştırdı. Hiç kuş-kusuz O, üstün iradeli ve hikmet sahibidir.	O öyle bir Allah'tır ki, seni bir taraftan Kendi yardımı ile, diğer taraftan mü'minlerle teyid ettiği gibi, başkaca onların kalplerini birleştirdi. Eğer sen yeryüzünde ne varsa hepsini ba-ğışlasaydın onların kalplerini yine bir-leştiremezdin; lâkin onları Allah birleş-tirdi. O'nun aziz olduğunda, hakim olduğunda söz yok.	Ve onların kalblerini bir-leştirmiştir. Eğer yeryü-zünde bulu-nan her şeyi sarfetsen yine de onların kalblerini bir-leştiremezdin. Fakat Allah birleştirdi onla-rın arasını. Muhakkak ki Allah; Aziz'dir, Hakim'dir.	(O inanmış kimse-ler ki) kalplerini O bağdaştırdı, kay-naştırdı: (O inan-mış kimseler ki,) uğrunda şeyi top-tan harcasaydın onların kalplerini birbirine ısındırıp kaynaştıramazdın; ama işte Allah on-ları bir araya getir-di. Gerçekten de Allah hikmetle edip eyleyen en yüce ik-tidar sahibidir.
8. 64	يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ =Ey peygamber حَسْبُكَ =sana yeter اللَّهِ =Allah وَمَنْ اتَّبَعَكَ =ve sana tabi olanlara مِنَ الْمُؤْمِنِينَ =müminlerden	Ey peygamber, sana ve sana uyan mü'minlere Allah yeter.	Ey peygamber, Al-lah sana da yeter, sana uyan <i>(Senin izince giden)</i> mü'minlere de ye-ter.	Ey Peygam-ber; Allah, sa-na ve sana tabi olan mü'minlere yeter.	Ey Peygamber! Al-lah sana da yeter, sana uyan inanmış kimselere de!
8. 65	يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ =Ey peygamber حَرِّضْ =teşvik et الْمُؤْمِنِينَ =müminleri عَلَى الْقِتَالِ =savaşa إِنْ =eğer يَكُنْ =olursa مِنْكُمْ =sizden	Ey peygamber, mü'minleri sava-şa teşvik et. Eğer sizden yir-mi sabırlı kişi olursa bunlar iki yüz kâfiri yenerler. Eğer sizden yüz kişi olsa, bunlar bin kâfiri	Ey peygamber! Mü'minlerin cihada şevkini arttır. Eğer sizden sebat ede-cek yirmi kişi olur-sa iki yüze galebe çalar, eğer sizden yüz kişi olursa küf-re sapmış kimse-lerin binine galip ge-	Ey Peygam-ber; mü'minleri sa-vaşa teşvik et. Eğer sizden sabreden yir-mi kişi bulu-nursa; ikiyüz kişi-yi mağlup ederler. Eğer	Ey Peygamber! İnananları, kavga-da ölüm korkusunu alt etmeleri yönün-de (şöyle) yürek-lendir: Sizden zor durumlara göğüs germesini bilen yirmi kişi çıkarsa, bunlar iki yüz kişiyi

Kelime	Mealî (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	عَشْرُونَ=yirmi kişi صَابِرُونَ=sabreden يَغْلِبُوا=yenerler يَكُنْ=olursa مِنْكُمْ=sizden يَغْلِبُوا=yenerler أَلْفًا=bin kişiyi مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا=kâfirlerden بِأَنَّهُمْ=çünkü kâfirler قَوْمٌ=bir topluluktur لَا يَفْقَهُونَ=anlamaz	yenerler. Çünkü onlar anlayışsız, bilinçsiz bir güruhtur.	lir. Çünkü onlar idraksiz bir kavimdirler.	sizden yüz kişi bulunursa; küfretmiş olanlardan binini mağlup ederler. Çünkü onlar, anlamazlar güruhu dur.	tepele(yebil)melidir; sizden böyle yüz kişi çıkarsa, hakkı inkara kalkışanlardan bin kişiyi tepele(yebil)melidir; çünkü onlar bunu kavrayamayan bir güruhturlar.
8. 66	الآن=şimdi عَنْكُمْ=sizden وَعَلِمَ=bildi de أَنْ فِيكُمْ=sizde bulunduğunu ضَعْفًا=çift فَإِنْ=bundan böyle يَكُنْ=olsa مِنْكُمْ=sizden صَابِرَةً=sabreden يَغْلِبُوا=yenerler يَكُنْ=olsa أَلْفٌ=bin kişi أَلْفَيْنِ=iki bin(kâfir)i بِإِذْنِ=izniyle وَاللَّهُ=Allah مَعَ=beraberdir الصَّابِرِينَ=sabredenlerle	Allah, bundan böyle, bu konudaki yükünüzü hafifletti ve bün-yenizde bir zaaf belir-diğini bildi. Buna göre eğer sizden yüz sabırlı kişi olursa, bunlar iki yüz kâfir-i yenerler. Eğer sizden bin sabırlı kişi olursa, bunlar Al-lah'ın izni ile iki bin kâfir-i yenerler. Allah sabırlılarla beraberdir.	Şimdi Allah yükünüzü hafifletti ve sizlerde zaaf olduğunu bildi; onun için sizden sebat edecek yüz kişi olursa iki yüzü mağlup eder. Bin olursa Allah'ın izniyle iki bini mağlup eder. Allah sebat edenlerle beraberdir.	Şimdi Allah yükünüzü hafifletti ve bildi ki; sizde bir zaaf vardır. O halde şayet sizden sabırlı yüz kişi olursa; ikiyüz kişiyi mağlup ederler. Şayet sizden bin kişi olursa; Al-lah'ın izniyle ikibin kişiyi mağlup ederler. Ve Allah; sabredenlerle beraberdir.	(Ama yine de) Allah, şimdilik yükünüzü hafifletmiş bulunuyor, çünkü zayıf olduğunuzu biliyor: Şöyle ki: Sizden eğer zor durumlarda sabretmesini bilen yüz kişi çıkarsa, bunlar iki yüz kişiyi tepeleye(bile)cektir; ve sizden böyle bin kişi çıkarsa, Allah'ın izniyle iki bin kişiyi tepeleye(bile)cektir, çünkü Allah zor durumlara göğüs germesini bilenlerle beraberdir.
8. 67	مَا كَانَ=yakışmaz لِنَبِيٍّ=hiçbir peygambere أَنْ يَكُونَ=olmak لَهُ أَسْرَى=esirler sahibi يُثَخِّنَ=ağır basıncaya فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde تُرِيدُونَ=siz istiyorsunuz عَرَضَ=geçici malını يُرِيدُ=istiyor وَاللَّهُ=Allah الْآخِرَةَ=ahireti عَزِيزٌ=daima üstün حَكِيمٌ=hüküm ve hikmet sahibidir	Yeryüzünde üstünlüğünü perçinlemedi-kçe hiçbir peygamberin esir alması yerinde değildir. Siz geçici dünya malını istiyorsunuz. Oysa Allah sizin hesabınıza ahireti istiyor. Allah üstün iradeli ve hikmet sahibidir.	Hiçbir nebî için doğru olmaz ki, yeryüzünde kan dökmedikçe kendisinin esiri bulunsun. Evet, sizler dünya metânı istiyorsunuz, Allah ise âhireti kazanmanı-zı diliyor. Allah'ın izzetine had, hikmetine pâyân yok.	Hiç bir peygambere yeryüzünde sa-vaşırken za-ferler kaza-nıncaya kadar esirler alması yaraşmaz. Geçici dünya malını istiyorsunuz. Allah ise ahireti istiyor. Ve Allah; Aziz'dir, Hakim'dir.	Kıyasıya girdiği zorlu bir meydan savaşı sonucu de-ğilse, esir almak bir peygamber için ya-kışık almaz. Siz bu dünyanın geçici kazançlarına talip olabiliyorsunuz, ama Allah (sizin için) sonraki haya-tın (güzel/iyi olma-sını) murad ediyor: çünkü, Allah doğru hüküm ve hikmetle edip eyleyen en yüce iktidar sahibidir.
8. 68	لَوْ لَا=eğer olmasaydı مِنْ اللَّهِ=Allah'tan لَمَسَّكُمْ=size mutlaka dokunurdu أَخَذْتُمْ=aldığınız fidyeden فِيمَا=dolayı عَذَابٌ=azab عَظِيمٌ=büyük bir	Eğer Allah'ın daha önce ke-sinleşmiş (ve bu konuda lehinize işleyen) bir hük-mü olmasaydı, esirlerin karşılı-ğında aldığınız fidyeler yüzün-den başınıza büyük bir azap gelirdi.	Eğer evvelce Al-lah'ın hük-m-i ezeli-si geçmiş ol-masaydı (eğer önceden Allah'ın hük-m-i ezeli-si ol-masaydı) aldığınız fidyeden dolayı sizlere büyük bir azap dokunacaktı.	Eğer daha önceden Allah'ın geçmiş bir hükmü ol-masaydı; aldıkla-rınızdan dola-yı size büyük bir azab do-kunurdu.	Allah tarafından önceden buyrulmuş böyle bir ilke olmasaydı aldığınız bütün bu (tutsaklar) yüzünden başınıza mutlaka büyük bir azap çökerdi.
8. 69	فَكُلُوا=artık yiyin مِمَّا غَنِمْتُمْ=aldığınız ganimetten حَلَالًا=helal وَاتَّقُوا=ve korkun إِنَّ=şüphesiz عَفْوَراً=bağışlayandır رَحِيمٌ=esirgeyendir	Artık elinize geçen ganimet mallarını helal olarak afiyetle yiyiniz, Allah'dan korkunuz. Hiç kuşkusuz Allah affedicidir ve merhametlidir.	Artık elde ettiğiniz ganimetlerden helâl olarak, pâk olarak yeyin [ve] Allah'tan korkun. Allah'ın gufranına had, rahmetine ni-hayet yok.	Artık elde ettiğiniz ganimet-ten helal ve temiz olarak yeyin. Al-lah'tan da sa-kının. Çünkü Allah; Ga-fur'dur, Ra-him'dir.	O halde, savaşta ele geçirdiğiniz şeyler için (yalnız) helal olanları kulla-nın ve Allaha karşı sorumluluk bilinci taşıyın: (hem de şu gerçeği hep akılda tutarak) Allah çok esirgeyen gerçek bağışlayıcıdır.
8. 70	يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ=peygamber لِمَنْ=söyle فِي أَيِّكُمْ=ellerinizde bulunan مِنَ الْأَسْرَى=esirlerden يَعْلَمُ=bilirse فِي قُلُوبِكُمْ=sizin kalblerinizde خَيْرًا=bir hayır olduğunu يُؤْتِكُمْ=size verir خَيْرًا=daha hayırlısını مِمَّا أُخِذَ=alınan(fidy)e-den مِنْكُمْ=sizden وَيَغْفِرُ=ve bağışlar لَكُمْ=sizi عَفْوَراً=bağışlayandır رَحِيمٌ=esirgeyendir	Ey peygamber elinizdeki esirle-re de ki; «Eğer Allah kalpleriniz-de hayırlı bir yaklaşım oldu-ğunu görürse si-ze elinizden alı-nandan daha iyisini verir ve si-zi affeder. Hiç şüphesiz, Allah affedicidir ve merhametlidir.	Ey Peygamber! Elinizdeki olan esirle-re de ki: "Eğer Allah kalplerinizde hayır bulursa hem size o sizden alı-nan şeylerden da-ha hayırlı vergiler-de bulunur, hem günahlarınızı ba-ğışlar. Allah'ın gufranı hadsiz, rahmeti nihayet-siz."	Ey peygamber; elinizdeki esirlere de ki: Eğer Allah kalbinizde ha-yır olduğunu bilirse; sizden alınandan da-ha hayırlısını size verir ve sizi bağışlar. Ve Allah, Ga-fur'dur, Ra-him'dir.	(Öyleyse) ey Pey-gamber, elindeki esirlere de ki: Allah yüreklerinizde bir güzellik bulursa, bütün o sizden alı-nan şeylerden da-ha güzelini bahşe-decektir size: Çün-kü Allah, çok esirgeyen gerçek ba-ğışlayıcıdır.
8. 71	وَإِنْ=eğer خِيَانَتَكَ=sana hainlik yapmak فَقَدْ=muhakkak خَانُوا=hainlik yapmışlardı مِنَ قَبْلِ=daha önce فَأَمْكَنَ=bu yüzden imkân verdi مِنْهُمْ=onlara karşı عَلِيمٌ=bilendir حَكِيمٌ=yerli yerince yapandır	Eğer bu esirler sana ihanet et-meyi düşünüyor-larsa bilsinler ki, daha önce Al-lah'a ihanet etti-ler de bu yüzden O, seni onlara karşı üstün ge-tirdi. Hiç kuşku-suz Allah her şeyi bilir ve her yaptığı yerinde-dir.	Yok, eğer sana verdikleri ahde hı-yanet arzusunu besliyorlarsa unutmasınlar ki evvelce Allah'a karşı hıyanet et-meleri üzerine sa-na kendilerini ka-hretmek kudretini vermişti. Allah'ın ilmine had, hikme-tine pâyân bulun-maz.	Eğer sana ha-inlik yapmak isterlerse; da-ha önce Al-lah'a da hainli-etmişlerdi de Allah, onla-ra karşı sana imkan ve kud-ret vermişti. Ve Allah; Alim'dir, Ha-kim'dir.	Ve eğer sana iha-net etmeye yelte-nirlerse, (unutma-sınlar ki) daha ön-ce Allaha da ihanet etmişlerdi de bu yüzden Allah (ina-nanları) onlara baskın çıkarmıştı. Çünkü Allah doğru hüküm ve hikmetle edip eyleyen mut-lak ve sınırsız bilgi sahibidir.
8. 72	إِنَّ=şüphesiz أَمَنُوا=inandılar وَهَاجَرُوا=hicret ettiler	İman edip Medi-ne'ye göçenler ve Allah yolunda canlarıyla malları ile cihad edenler ile bu göçmenle-	O kimseler ki ima-na geldiler, hicret ettiler, mallarıyla canlarıyla Allah yo-lunda cihada gitti-ler. Sonra o kimse-	Muhakkak ki iman edip hic-ret eden, mal-larıyla ve can-larıyla Allah yolunda cihad	Öte yandan imana erişen, zulmün egemen olduğu di-yardan göç eden, Allah yolunda mal-larıyla çaba göste-

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	وَجَاهِدُوا=savaştlılar بِأَمْوَالِهِمْ=mallarıyla وَأَنْفُسِهِمْ=canlarıyla اللَّهُ=Allah فِي سَبِيلِ=yolunda وَالَّذِينَ=ve onlar ki وَأَوْا=barındırdılar وَوَصَّرُوا=ve yardım ettiler أُولَئِكَ=işte onlar بَعْضُهُمْ=bir kısmı أُولِيَاءُ=velisidir بَعْضٍ=bir kısmının وَالَّذِينَ آمَنُوا=inanıp da وَلَمْ يُهَاجِرُوا=hicret etmeyenlere gelin مَا لَكُمْ=size yoktur مِنْ وَلَا يَتِيَهُمْ=onların velayetinden حَتَّى=kadar مِنْ شَيْءٍ=bir şey يُهَاجِرُوا=onlar hicret edinceye وَإِنْ=fakat أَسْتَنْصِرُوكُمْ=yardım isterlerse فِي الدِّينِ=dinde فَعَلَيْكُمْ=sizin üzerinize borçtur النَّصْرُ=yardım etmeniz إِلَّا=yalnız olmaz عَلَى=karşı قَوْمٍ=bir topluma بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ=aranızda وَاللَّهُ=Allah مِيثَاقٌ=andlaşma bulunan بِمَا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızı بَصِيرٌ=görmektedir	re barınak sağ-layanlar ve yar-dım edenler bir-birlerinin yan-daşları, koruyucularıdır. İman edip Medine'ye göçetmeyenlere gelince, bunlar göçetmedikçe kendilerine karşı hiçbir yandaşlık, koruyuculuk yükümlülüğünüz yoktur. Eğer böyleleri sizden, aranızda saldırmazlık antlaşması bulunmayan bir topluma karşı din konusunda yardım isterlerse kendilerine yardım etmekte yükümlüsünüz. Allah yaptığınız her şeyi görür.»	ler ki muhacirleri hem barındırdılar, hem onların imdadına koştular. İşte bunlar birbirlerinin velileridir. İman ettikleri halde hicret etmeyenlere gelince, onların vilâyetlerinden ta kendileri hicret edinceye kadar size bir şey yok. Şayet sizden din yolunda imdad isterseler kendileriyle aranızda ahd olan (misak olan) bir kavme karşı olmadıkça imdad etmek üzerinize borçtur. Allah bütün işlediklerinizi görüyor.	edenler; barındırıp yardım edenler, işte onlar; birbirinin dostudur-lar. İman edip de hicret etmeyenlere gelince; hicret edene kadar sizin onlarla bir dostluğunuz yoktur. Şayet onlar da din hususunda sizden yardım isterlerse; sizinle aralarında muahede bulunan bir kavim aleyhinde olmak üzere onlara yardım etmek boynunuza borçtur. Allah yaptıklarınızı görendir.	rip duran kimselere ve (onlara) kol kanat açıp, yardım edenlere gelince; işte bunlar (sahiden) birbirlerinin dostu ve hamileridir. Fakat inanmış oldukları halde (sizin beldenize) göç etmemiş olan kimselere gelince; onların korunup gözetilmesinden hiçbir bakımdan siz sorumlular değilsiniz, ta ki (sizin yanınıza) göç edecekleri vakite kadar. Yine de, dinsel baskılara karşı sizden yardım isterlerse, (onlara) yardım elinizi uzatmaktır size düşen; yeter ki (bu yardım) kendileriyle aranızda andlaşma bulunan bir topluluğa karşı olmasın; çünkü Allah yaptığınız her şeyi görmektedir.
8. 73	وَالَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler بَعْضُهُمْ=birbirlerinin أُولِيَاءُ=velisidirler بَعْضٍ=birbirlerinin إِلَّا تَفْعَلُوهُ=eğer bunu yapmazsanız تَكُنْ=olur فِتْنَةً=fitne فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde وَفَسَادٌ=ve bir kargaşa كَبِيرٌ=büyük	Kâfirler birbirlerinin yandaşları, koruyucularıdır. Eğer aranızda bu sıkı dayanışmayı gerçekleştirmezseniz, yeryüzünde fitne ve büyük bir kargaşa çıkar.	Küfr içinde kalmış kimseler de birbirlerinin velileridirler. Bu suretle hareket etmez iseniz, yeryüzünde yaman fitne zuhura gelir, büyük fesad olur.	Küfredenler ise birbirlerinin dostudurlar. Eğer siz bunu yapmazsanız; yeryüzünde bir fitne ve büyük bir fesad olur.	Bütün bunlarla birlikte, (unutmayın ki) hakkı inkara şartlanmış olanlar birbirleriyle mütefiktirler; siz de (birbirinizle) öyle olmadıkça yer yüzünde fitne ve büyük bir karışıklık baş gösterecektir.
8. 74	وَالَّذِينَ=onlar ki آمَنُوا=inandılar وَهَاجَرُوا=hicret ettiler وَجَاهِدُوا=savaştlılar اللَّهُ=Allah فِي سَبِيلِ=yolunda وَالَّذِينَ=ve onlar ki أَوْا=barındırdılar وَوَصَّرُوا=ve yardım ettiler أُولَئِكَ=işte هُمْ=onlardır الْمُؤْمِنُونَ=müminler حَقًّا=gerçek لَهُمْ=onlar için vardır مَغْفِرَةٌ=bağış وَرِزْقٌ=ve rızık كَرِيمٌ=bol	İman edip Medine'ye göçenler ve Allah yolunda malları ile, canları ile cihad edenler ile bu göçmenlere barınak sağlayanlar ve yardım edenler var ya, işte bunlar gerçek mü'minlerdir, onları bağışlanma ve bol rızık beklemektedir.	O kimseler ki imana gelmekle beraber hicret ettiler, Allah yolunda cihad gittiler. Sonra o kimseler ki muhacirleri hem barındırdılar, hem onların imdadına koştular. İşte bunlar gerçekten mü'min olanlardır. Bunlar için gufran var, cennetin yüksek rızkı var.	İman edip hicret edenler, Allah yolunda cihad edenler, barındıranlar ve yardım edenler; işte onlar, gerçek mü'minlerdir. Onlar için mağfiret ve cömertçe verilmiş rızıklar vardır.	Ve o imana erişen, zulmün hüküm sürdüğü diyardan göç eden ve Allah yolunda elinden gelen her türlü çabayı gösteren kimselerle (onlara) kol kanat gerip yardım eden kimseler; işte bunlardır, gerçekten inanan kimseler! Günahlarından bağışlanma ve çok kutlu bir rızık beklemektedir onları.
8. 75	وَالَّذِينَ=onlar ki آمَنُوا=inandılar مِنْ بَعْدُ=sonradan وَهَاجَرُوا=hicret ettiler وَجَاهِدُوا=savaştlılar مَعَكُمْ=sizinle beraber أُولَئِكَ=işte onlar da مِنْكُمْ=sizdendir الْأَرْحَامُ=rahim وَأُولُو=sahipleri بَعْضُهُمْ=birbirlerine أُولَى=daha yakındırlar بِبَعْضٍ=birbirlerine اللَّهُ=Allah'ın فِي كِتَابٍ=Kitabına göre اللَّهُ=Allah إِنْ=şüphesiz عَلِيمٌ=bilir بِكُلِّ شَيْءٍ=herşeyi	Sonradan iman edip Medine'ye göçenlere ve sizinle birlikte cihad edenlere gelince onlar sizdendirler. Allah'ın Kitabı'na göre yakın akrabaların birbirlerine mirasçı olma konusunda öncelik hakları vardır. Hiç kuşkusuz Allah her şeyi bilir.	Sonradan imana gelip de sizinle beraber hicret edenlere, cihada gidenlere gelince, bunlar sizlerdendir. Aralarında hisımlık olanlarsa, Allah'ın hükmi ezelfisinde birbirlerinin daha yakın velileridir. Şüphesiz ki Allah-u Zülcelâl herşeyi biliyor.	Sonra iman edip de hicret edenler ve sizinle birlikte savaşanlar; işte onlar sizdendir. Hısımlar, Allah'ın kitabına göre birbirine daha yakındırlar. Muhakkak ki Allah, her şeyi bilendir.	Ve bundan sonra inanıp da zulmün egemen olduğu diyardan göç edecek ve (Allah) yolunda sizinle birlikte çaba sarf edecek olanlara gelince, bunlar (da) sizdendirler; (işte böyle) sıkıca birbirine bağlanıp yakınlık kazananlar, Allahın koyduğu düstura göre birbirleri üzerinde temelden hak sahibidirler. Gerçek şu ki, Allah'tır her şeyin aslını bilen.
9. 1	مِنْ اللَّهِ=Allah'tan بِرَأْيِهِ=ve Elçisinden إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ=andlaşma yaptığınız مِنَ الْمُشْرِكِينَ=müşriklere	Kendileri ile aranızda antlaşma bulunan müşriklere Allah ve Peygamber'i tarafından yöneltilen bir ilişki kesme ihtarıdır bu.	Müşriklerle ettiğiniz muahedeyi Allah da, O'nun Peygamberi de artık tanımıyorlar (Müşriklerle ettiğiniz muahedeyi Allah'ın da, Peygamberinin de artık tanımadıklarının kendilerine tebliğidir).	Müşriklerden muahede yaptıklarınıza; Allah ve Rasulünden bir ihtardır:	Allahtan ve Onun Elçisinden, kendileriyle adlaşma yapmış bulunduğunuz, Allahtan başkasına ilahlık yakıştıran kimselere bir be-raet, bir yükümsüzlük bildirisi-dir bu.
9. 2	فَسِيحُوا=dolaşın فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde أَرْبَعَةَ=ay أَشْهُرٍ=dört وَأَعْلَمُوا=bilin ki أَنْتُمْ=siz غَيْرٌ=değilsiniz اللَّهُ=Allah'ı مُعْجِزِي=aciz bırakacak اللَّهُ=Allah وَأَنَّ=ve şüphesiz مُخْزِي=rezil, perişan edecektir الْكَافِرِينَ=kâfirleri	Dört ay daha yeryüzünde serbestçe dolaşınız. Allah'ın yapacaklarına engel olmayacağınızı ve Allah'ın kâfirleri perişan edeceğini biliniz.	Yeryüzünde dört ay istediğiniz gibi dolaşın, onu da bilin ki Allah'ın elinden kurtulamayacağınız gibi, Allah kâfirleri dünyada, ukbâda rüsvay edecek (zelil edecek).	Yeryüzünde dört ay daha dolaşın. Ve bilin ki; siz, Allah'ı aciz bırakamazsınız. Hem Allah, gerçekten kâfirleri rüsvay edendir.	(Duyur onlara:) Yeryüzünde dört ay daha (serbestçe) dolaşın, fakat bilin ki, asla Allahın gözetiminden kaçamazsınız; ve (yine bilin ki,) Allah hakkı tanımaya yanaşmayan kimseleri, er geç utanç içinde bırakacaktır.
9. 3	مِنْ اللَّهِ=Allah'tan وَأَذَانٌ=duyurudur وَرَسُولُهُ=ve Elçisinden إِلَى النَّاسِ=günü الْأَكْبَرُ=en büyük اللَّهُ=Allah أَنَّ=şüphesiz بِرِيءٍ=uzaktır	Büyük hacc günü Allah ve Peygamberi tüm insanlara duyurulur ki; «Allah ve Peygamber'i ile müşrikler arasında her türlü ilişki kesilmiştir. Eğer tevbe	Allah ile O'nun Peygamberi taraflarından insanlara bildirilir ki ne Allah, ne O'nun Peygamberi (Allah ile Peygamberi) müşriklerle verilen ahdi artık tanımıyorlar. Eğer küfrü-	Büyük hacc günü, insanlara Rasulünden bir ilandır. Muhakkak ki Allah ve Rasulü, artık müşriklerden uzaktır. Eğer tevbe ederse-	Ve yine Allahtan ve Onun Elçisinden bu büyük Hac günü bütün insanlığa (yapılmış) bir duyurudur şu: Allahın Allahtan başkalarına tanrılık yakıştıranlarla hiçbir bağlantısı yoktur; Onun Elçisinin de

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
مِنَ الْمُشْرِكِينَ=puta tapanlardan فَإِنْ=eğer وَرَسُولُهُ=ve Elçisi فَهُوَ=bu تُبْنَمُ=tevbe ederseniz لَكُمْ=sizin için خَيْرٌ=daha iyidir وَأِنْ=ve eğer تَوَلَّيْتُمْ=dönerseniz فَاعْلَمُوا=bilin ki أَنَّكُمْ=siz غَيْرُ=değilsiniz اللَّهُ=Allah'ı مُعْجِزِي=aciz bırakacak وَبَشِّرِ=müjdele الَّذِينَ كَفَرُوا=kâfirlere بِإِعْدَابِ=bir azabı الْإِيمِ=acı	ederseniz bu sizin için daha yararlıdır. Eğer sırt çevirirseniz Allah'ın yapacaklarına engel olamayacağınızı biliniz. Ey Peygamber, kâfirleri acıklı bir azapla müjdele!»	nüzden vazgeçerseniz bu sizin için iyi olur. Yok imandan yüz çevirmenizde ısrar ederseniz Allah'ın azâbından kurtulamayacağınızı bilin. Yâ Muhammed, küfr içinde kalanları dayanılmaz azap ile müjdele.	niz; bu, sizin için daha hayırlıdır. Yok eğer yüz çevirirseniz; bilin ki; siz, Allah'ı aciz bırakacak sonuna ve aleyhinizde kimseye yardım etmeyenler, müstesnadır. O halde anlaşmayı, sonuna kadar tamamlayın. Muhakkak ki Allah, müttakileri sever.	(öyle). Hal böyleyken artık tevbe ederseniz, kendi iyiliğinize olacaktır bu; yok eğer (bu fırsatı da) terpeseniz, o zaman, bilin ki, Allahın gözetiminden asla kurtulamayacaksınız! Ve (bütün bunlardan sonra) sen (ey Peygamber), hakkı inkara şartlanmış olan o kimselere çok çetin bir azabı müjdele.
9. 4 إِلَّا=ancak الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ=andlaşma yaptığınız مِنَ الْمُشْرِكِينَ=müşriklerden ثُمَّ=sonra لَمْ يَنْقُصُوكُمْ=size eksik bırakmayan شَيْئًا=hiçbir şeyi وَلَمْ يَظَاهِرُوا=ve arka çıkmayanların عَلَيْكُمْ=size karşı أَحَدًا=hiç kimseye فَأَتَمُّوا=tamamlayın إِلَيْهِمْ=onların عَهْدَهُمْ=andlaşmalarını إِلَىٰ مُدَّتِهِمْ=tanıdığınız süreye kadar إِنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah يُحِبُّ=sever الْمُتَّقِينَ=korunanları	Yalnız antlaşma şartlarını eksiksiz biçimde yerine getiren ve size karşı hiç kimseyi desteklemeyen müşriklerle gelince onlar ile aranızdaki anlaşmalara sürelerinin sonuna kadar uyunuz. Hiç şüphesiz Allah kötülükten sakınanları sever.	Yalnız müşriklerin içinden o kimseler ki siz kendilerine muahede ettikten sonra ahdi gözetmekten hiç geri durmamışlar ve sizlere karşı bir kimseye yardımda bulunmamışlardır; işte böyleleriyle olan ahdinizi Allah elbette sever.	Yalnız muahede yaptığıңыз müşriklerden, muahede hükümlerinde size karşı bir eksiklik yapmayan ve aleyhinizde kimseye yardım etmeyenler, müstesnadır. O halde anlaşmayı, sonuna kadar tamamlayın. Muhakkak ki Allah, müttakileri sever.	Ancak, kendileriyle sizin (ey inananlar) bir andlaşma yapmış bulunduğunuz Allahtan başkalarına tanrılık yakıştıranlar arasında size karşı yükümlülüklerinde bundan böyle bir kusur işlemeyen ve size karşı kimseye arka çıkmayan kimseler bu söylenenlerin dışındadır; öyleyse onlarla olan andlaşmanıza, üzerinde anlaştığınız süre doluncaya kadar riayet edin. (Ve bilin ki) Allah, yalnızca, kendisine karşı sorumluluk bilinci içinde olanları sever.
9. 5 الْأَشْهُرُ=aylar فَإِذَا انْسَلَخَ=çıkınca الْحَرُمُ=haram فَاقْتُلُوا=öldürün الْمُشْرِكِينَ=ortak koşanları حَيْثُ=nerede وَجَدْتُمُوهُمْ=bulursanız وَاْخْذُوهُمْ=onları yakalayın وَاحْصِرُوهُمْ=hapsedin وَأَقْعُدُوا=ve otur(up) bekleyin لَهُمْ=onları كُلٌّ=her فَإِنْ=eğer مَرَّ صَدٌّ=gözetleme yerinde وَأَقَامُوا=kılarlar تَابُوا=tevbe ederler الصَّلَاةَ=namazı وَأَتُوا=verirlerse الزَّكَاةَ=zekatı فَخَلُّوا=serbest bırakın إِنَّ=çünkü سَبِيلَهُمْ=yollarını اللَّهُ=Allah غَفُورٌ=bağışlayandır رَحِيمٌ=esirgeyendir	Haram aylar geçince müşrikleri bulduğunuz yerde öldürünüz, yakalayıp hapsediniz, bütün muhtemel geçitleri tutup onları gözetleyiniz. Eğer tevbe eder de namaz kılar ve zekât verirlerse onları salıveriniz. Hiç şüphesiz Allah affedici ve merhametlidir.	Haram olan aylar çıkınca ahdi nakzeden müşrikleri her nerede bulursanız öldürün, esir alın, hapsedin (<i>sı-kıştırın</i>). Onlar için bütün geçit başlarını tutun. Eğer şirkten vazgeçer de namaz kılar, zekât verirlerse, yollarını serbest bırakın. Allah'ın gufranı hadsiz, rahmeti nihaysiz olduğunda şüphe yok.	Haram aylar çıkınca; artık müşrikleri bulduğunuz yerde öldürün. Onları yakalayıp ve hapsedin. Her gözetleme yerinde onları bekleyin. Eğer tevbe ederler; namaz kılar, zekat verirlerse; yollarını serbest bırakın. Muhakkak ki Allah; Ga-fur'dur, Ra-him'dir.	Ve (bu ölçülere uyarak geçirilen) haram aylar sona erince artık nerede kısıtırsanız öldürün müşrikleri; tut-sak edin; çevirip kuşatın; gözetle-nebilecek her yerde bekleyip gözet-leyin onları. Ama eğer dönüp tevbe ederler, salata katırlırlar ve arındırıcı yükümlülükleri yerine getirirlerse, artık bırakın yollarına gitsinler: Çünkü, her halükarda Allah çok acıyp esirgeyen gerçek bağışlayıcıdır.
9. 6 وَأِنْ=ve eğer أَحَدٌ=birisi مِنَ الْمُشْرِكِينَ=ortak koşanlardan اسْتَجَارَكَ=aman dilerse حَتَّىٰ=ta ki تَأْجِرَهُ=onu yanına al كَلَامٌ=sözünü يَسْمَعُ=işitsin اللَّهُ=Allah'ın ثُمَّ=sonra أُبلغَهُ=onu ulaştır مَأْمَنَةً=güvenli bir yere ذَلِكَ=böyle (yap) بِأَنَّهُمْ=çünkü onlar قَوْمٌ=bir topluluktur لَا يَعْلَمُونَ=bilmez	Eğer puta tapanlardan biri senden can güvenliği isterse kendisi ne güvenliğini sağla ki, Allah'ın sözünü, Kur'ân'ı işitebilsin, sonra da onu güven içinde olacağı bir yere ulaştır. Çünkü onlar gerçekleri bilmeyen bir gürühtur.	Eğer müşriklerden biri senden eman dilerse, Kelâmul-lah'ı dinlemesi için (<i>dinleyinceye kadar</i>) ona eman ver, sonra da kendisinin selâmeti bulacağı yere gönder. İşte bu onların hakikatı bilmez bir kavim oldukları içindir.	Eğer müşriklerden birisi senden aman dilerse; ona aman ver. Ta ki Allah'ın kelâmını dinlesin. Sonra onu emin olacağı yere kadar ulaştır. Bu; onların bilmez bir kavim olmaları sebebiyledir.	Ve Allahtan başkalarına tanrılık yakıştıranlardan biri senin korumana başvurursa, onu koruma altına al, olur ki (senden) Allahın sözünü işitip anla(yabilir); ve sonra onu, kendini güvenli içinde hissların bilmez bir yere ulaştır; bu (davaranın), onların (belki de yalnızca) (hakkı) bilmedikleri için (günah işleyen) kimselerden olmaları ihtimalinden dolayıcıdır.
9. 7 كَيْفَ=nasıl يَكُونُ=olabilir لِلْمُشْرِكِينَ=ortak koşanların عِنْدَ=yanında عَهْدٌ=andlaşması وَعِنْدَ=ve yanında اللَّهُ=Allah'ın رَسُولِهِ=Elçisinin إِلَّا الَّذِينَ=ancak hariç عِنْدَ=yanında عَاهَدْتُمْ=andlaştıklarınız الْمَسْجِدِ=Mescid-i الْحَرَامِ=Haram'da فَمَا اسْتَقَامُوا=onlar dürüst davrandıkça لَكُمْ=size فَاسْتَقِيمُوا=siz de dürüst davranın لَهُمْ=onlara إِنَّ=çünkü اللَّهُ=Allah يُحِبُّ=sever الْمُتَّقِينَ=korunanları	Mescid i Haram'ın, Kabe'nin yanında antlaşma yaptıklarınız dışındaki müşriklere karşı Allah'ın ve Peygamber'in nasıl taahhüdü olabilir? Onlar size karşı dürüst davrandıkça siz de onlara karşı dürüst davranınız. Hiç şüphesiz Allah kötülükten sakınanları sever.	Müşriklerin gerek Allah ile, gerek O'nun Peygamberi ile nasıl ahitleri olabilir? Ancak kendileriyle Mescid-i Haram'da muahede ettikleriniz var ki bunlar size karşı doğru bulundukça siz de onlara karşı doğru bulunun. Ahde hıyanetten çekinenleri Allah elbette sever.	Mescid-i Haram'ın yanında muahede yaptıklarınız dışında, müşriklerin Allah yanında ve Rasulünün yanında nasıl bir ahdi olabilir ki? Onlar, size doğru davrandıkça siz de onlara karşı doğru davranın. Muhakkak ki Allah; müttakileri sever.	Sizin (ey inananlar) Mescid-i Haramın yakınında kendileriyle bir andlaşma yaptığınız olduğunuz kimselerin dışında, Allahtan başkalarına tanrılık yakıştıranların Allah ve Onun Elçisiyle bir andlaşma sağlamaları nasıl mümkün olabilir ki? (Sizin andlaşma yaptıklarınıza gelince,) onlar size karşı dürüst kaldıkları sürece siz de onlara karşı dürüst olun: çünkü, (unutmayın), Allah, yalnızca, kendisine karşı sorumluluk bilinci taşıyanları sever.
9. 8 كَيْفَ=evet nasıl? وَأِنْ=eğer يَظْهَرُوا=onlar galib gelselerdi عَلَيْكُمْ=size لَا يَرْفُؤُوا=ne bir yakınlık gözetirlerdi فَبِكُمْ=sizin hakkınızda إِلَّا وَلَا زِمَةً=ne de bir andlaşma gözetirlerdi يُرْضَوْنَكُمْ=sizi razı ederler بِأَفْوَاهِهِمْ=ağızlarıyla وَتَأْبَىٰ=fakat (sizi) istemez فَلَوْبُهُمْ=kalbleri وَأَكْثَرُهُمْ=çokları da فَاسِقُونَ=yoldan çıkmışlardır	Allah'ın ve Peygamber'in onlara karşı nasıl taahhüdü olabilir ki, eğer size karşı üstün gelseler ne and ve ne de yükümlülük gözetirler. Dilleri ile sizi hoşnut etmeye çalışırlar, ama kalbleri sözleriyle çelişktir. Onların çoğunun karakteri bozuktur.	Evet, nasıl olabilir ki şayet size galebe çalsalar artık sizin için ne bir karâbet, ne bir hak gözetmezler. Ağzlarıyla sizi hoşnut ediyorlar, halbuki kalpleri bunu hiç istemiyor. Zaten çoğu insanlıktan uzaktalar.	Nasıl olabilir ki, şayet size üstün gelselerdi; hakkınızda ne yemin, ne de bir vecibe gözetirlerdi. Sizi ağızlarıyla hoşnud etmeye çalışırlar, ama kalbleri dayatır. Ve onların çoğu fasıklardır.	(Başka) nasıl (olabilirdi ki?) Eğer (düşmanlarınız) size üstün gelselerdi (size karşı) ne bir sorumluluk ne de bir koruma yükümlülüğü taşıyacaklardı. Onlar size dilleriyle yaranmaya çalışıyorlar, ama kalpleriyle kötülüğünüzü istiyorlar; zaten onları çoğu fasık kimselerdir.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
9. 9	اَسْتَرَوْا=astattılar da بَيَاتٍ=ayetlerini ثَمَنًا=bir paraya اَللّٰه=Allah'ın اَزْ=engel oldular عَنْ سَبِيلِهِ=O'nun yoluna اِنَّهُمْ=gerçekten سَاءَ=ne kötüdür مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ=onların yaptıkları	Allah'ın ayetlerini birkaç paraya sattılar ve insanları O'nun yolundan alıkoydular. Onların yaptıkları ne kadar kötüdür!	Allah'ın âyetlerini hasis bir menfaate değişerek halkı onun yolundan alıkoydular. İşlemiş oldukları ne kötü işler!	Onlar, Allah'ın ayetlerini az bir değere değişişip O'nun yolundan alıkoydular. Gerçekten onların yapageldikleri şey ne kötüdür.	Basit bir kazanç uğruna Allahın ayetlerini gözden çıkarıyor ve böylece Onun yolundan dönü dönüveriyorlar: bakın, ne çirkin bütün bu yapageldikleri,
9. 10	لَا يَرْقُبُونَ=ne bir yakınlık gözetirler فِي مُؤْمِنٍ=bir mümine karşı إِلَّا وَلَا ذِمَّةَ=ne de andlaşma gözetirler هُمُ=onlardır وَأُولَٰئِكَ الْمُعْتَدُونَ=saldırganlar	Onlar bir mümine karşı ne and ve ne de yükümlülük gözetirler. Onlar saldırganların ta kendileridir.	Bunlar bir mü'min için ne bir karâbet, ne bir hak gözetmezler. İşte aşırı zulmedenler bunlardır.	Onlar, hiç bir mü'min hakkında bir vecibe veya yemin gözetmezler. İşte onlar, haddi aşanların kendileridir.	inanan kimseye karşı bu hiçbir sorumluluk, hiçbir korumaya yükümlülüğü tanımayarak (işleyip durdukları): doğru yoldan çıkıp çizgiyi aşanlar işte böyleleridir.
9. 11	تَابُوا=tevbe ederler فَإِنْ=eğer وَأَقَامُوا=kılarlar الصَّلَاةَ=namazı وَأَتُوا=ve verirlerse الزَّكَاةَ=zekatı فَإِخْوَانُكُمْ=sizin kardeşlerinizdirler فِي الدِّينِ=dinde وَنُقْصِلُ=biz uzun uzun açıklıyoruz الْآيَاتِ=ayetleri لِقَوْمٍ=bir kavme يَعْلَمُونَ=bilen	Eğer tevbe edip namazı kılar ve zekatı verirlerse sizin din kardeşleriniz olurlar. Biz bilgili kimselere ayetlerimizi ayrıntılı biçimde açıklarız.	Eğer şirkten vazgeçer de namaz kılar, zekât verirseniz artık sizin din kardeşlerinizdir. Bizler idrâki olan kavme âyetlerimizi ayrı ayrı bildiririz.	Eğer tevbe ederler, namaz kılarlar ve zekat verirlerse; onlar, artık dinde kardeşlerinizdir. Biz, ayetleri bilir bir kavim için açıklıyoruz.	Ama yine de tevbe eder, salata katılırlar ve arınma için gerekli yükümlülükleri yerine getirirlerse onlar da artık din kardeşleriniz sayılırlar: Bakın, işte böyle açık açık ve ayrıntılı olarak dile getiriyoruz, bilmek öğrenmek isteyen bir topluluk için, ayetlerimizi!
9. 12	نَكْتُوا=bozarlar وَإِنْ=eğer مِّنْ بَعْدِ=sonra أَيْمَانَهُمْ=andlarını عَهْدِهِمْ=andlaşma yaptıktan وَوَطَعْنَاهُمْ=ve dil uzatırlarsa فَقَاتِلُوا=savaşın فِي دِينِكُمْ=dininize الْكُفْرَ=küfrün لَا أَيْمَانَ=andları yoktur إِنَّهُمْ=çünkü لَهُمْ=onların لَعَلَّهُمْ=belki يَنْتَهُوْنَ=vazgeçerler	Eğer onlarla andlaşma yaptıktan sonra antlarını bozarlar da dininize dil uzatırlarsa kafirlerin elebaşları ile savaşınız. Çünkü onlar için yeminin bir anlamı yoktur. Belki can korkusu ile saldırlarına son verirler.	Yok, verdikleri ah-din arkasından yeminleri tanımazlar, dininize de açıktan taarruza kalkarlarsa, şirk ulularını öldürün! Onların asla yeminleri olamaz. Belki bu suretle; akıllarını başlarına alırlar.	Eğer andlaşmalarından sonra yine yeminlerini bozar ve dininize saldırırlarsa; o küfür önderlerini hemen öldürün. Çünkü onların yeminleri yoktur. Belki son verirler.	Fakat eğer bir andlaşma yaptıktan sonra andlarını bozar da dininizi kalamaya kalkarlarsa, o zaman, (kendi) andlarına saygısı olmayan bu sadakatsizlik timsali kimselerle savaşın, ki (o zaman) belki (azgınlıklarından) vazgeçerler.
9. 13	أَلَا تَقَاتِلُونَ=savaşmayacak mısınız? قَوْمًا=bir kavimle نَكْتُوا=bozan وَهُمُوا=yeltenen أَيْمَانَهُمْ=andlarını بِإِخْرَاجِ=çıkarmağa الرَّسُولِ=Elçiye وَهُمْ=ve kendileri بِذُءْوَكُمْ=siz(inle savaş)a başlamış olan أَوَّلَ مَرَّةٍ=ilk önce أَتَخْشَوْنَهُمْ=yoksa onlardan korkuyor musunuz? قَالَهُ=Allah'tır أَحَقُّ=en layık olan أَنْتَخْشَوْهُ=kendisinden korkmanıza إِنْ=eğer كُنْتُمْ=iseniz مُؤْمِنِينَ=gerçekten inananlar	Yeminlerini bozan ve Peygamber'i Mekke'den çıkarmaya yeltenen kimseler ile, üstelik size karşı savaşı başlatan taraf oldukları halde, savaşmayacak mısınız? Yoksa onlardan korkuyor musunuz? Oysa eğer mümin iseniz asıl Allah'dan korkmalısınız.	Siz öyle bir kavmi öldürmez misiniz ki, yeminlerini tutmadıktan başka Peygamberi yurdundan çıkarmayı kurdular. Hem ilkin size taarruza kendileri başladılar. Yoksa onlardan korkuyor musunuz? Gerçekten mü'min iseniz kendisinden korkmanıza Allah daha lâyıktır (<i>daha ziyade Allah'tan korkmalısınız / Kendisinden korkmanız daha ziyade Allah'ın hakkıdır</i>).	Yeminlerini bozan, peygamberi yurdundan çıkarmaya teşebbüs eden bir kavim ile doğuşmez misiniz? Ki, önceleri kendileri başlamışlardır. Onlardan korkar mısınız? Şayet mü'minler iseniz asıl korkmanız gereken; Allah'tır.	Andlarını bozan, Elçiye sürüp çıkarmak için yapmadıklarını komayan ve size ilkin kendileri saldıran bir topluluğa karşı savaşmaktan geri mi duracaksınız? Onlardan çekiniyor musunuz yoksa? Yoo, asıl çekinmeniz gereken Allahlıdır, eğer (gerçekten) inanan kimseler iseniz!
9. 14	قَاتِلُوهُمْ=onlarla savaşın ki اَللّٰهُ=Allah يُعَذِّبَهُمْ=onlara azabetsin بِأَيْدِيكُمْ=sizin ellerinizle وَيُخْزِرْهُمْ=onları rezil etsin وَيَنْصُرْكُمْ=sizi üstün getirsin وَيَشْفِ=ve şifa versin عَلَيْهِمْ=onlara صُدُورَ=göğüslerine قَوْمٍ=toplumunun مُؤْمِنِينَ=inananlar	Onlarla savaşınız ki, Allah sizin elinizle onları azaba çarptırsın, kendilerini perişan etsin, sizi onlara karşı üstün getirsin de müminlerin kalb yaralarını iyileştirisin, su serpsin.	Onları öldürün ki, sizin ellerinizle Allah kendilerini azaba uğratsın, yüzlerini kara çıkartsın, onlara karşı size imdad etsin (<i>nusrette bulunsun</i>). İman getirmiş bir kavmin yüreklerine su serpsin.	Onlarla savaşın ki Allah, sizin ellerinizle onları azablandırsın, rüsvey etsin ve sizi onlara karşı üstün kılsın ve mü'minler topluluğunun göğüslerini ferahlandırsın.	Savaşın onlarla! Allah sizin elinizle cezalandıracak onları; hor ve hakir kılacak; sizi de onlara karşı yardımıyla destekleyecek; ve inananların içlerini ferahlatıp
9. 15	وَيُذِيبْ=gidersin غَيْظَ=öfkesini فُلُوبِهِمْ=yüreklerinin وَيَتُوبَ=tevbesini kabul eder اَللّٰهُ=Allah عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ=dilediğinin وَاللّٰهُ=Allah عَلِيمٌ=bilendir حَكِيمٌ=hüküm ve hikmet sahibidir	Kalblerindeki kını gidersin. Allah dilediği kimselerin tevbesini kabul eder. Allah üstün iradelidir ve ne yaparsa yerindedir.	Kalplerindeki kızgınlığı gidersin. Bununla beraber Allah dilediğinin tevbesini de kabul eder. Allah'ın ilmi hadsiz, hikmeti nihayetsiz.	Ve kalblerindeki öfkeyi gidersin. Allah; dilediğine tevbe nasib eder. Ve Allah; Alim'dir, Hakim'dir.	kalblerindeki öfkeyi yatıştırarak. Ve Allah dilediğine merhametle yönelir ve bağışlar; çünkü Allah doğru hüküm ve hikmetle edip eyleyen mutlak ve sınırsız bilgi sahibidir.
9. 16	أَمْ=yoksa حَسِبْتُمْ=siz sandınız mı? أَنْ تُتْرَكُوا=bırakılacağınızı اَللّٰهُ=Allah وَلَمَّا يَعْلَمِ=bilmeden الَّذِينَ جَاهَدُوا=cihad eden مِنْكُمْ=içinizden وَلَمْ يَتَّخِذُوا=ve edinmeyenleri اَللّٰهُ=Allah'tan مِنْ دُونِ=başkasını وَلَا رَسُولِهِ=ve Elçisinden وَلَا الْمُؤْمِنِينَ=ve müminlerden وَاللّٰهُ=Allah وَلِيَجْهَ=sırdaş خَيْرٌ=haber almaktadır بِمَا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızı	Yoksa Allah içinizdeki cihad edenleri ve Allah'dan, Peygamber'den, müminlerden başka hiç kimseyi sırdaş edinmeyenleri belirlemeden sizi kendi halinize bırakacak mı sandınız? Allah yaptığınız her işten haberdardır.	Yoksa sizler henüz Allah içinizden cihad edenleri, sonra Allah ile Peygamberinden, bir de mü'minlerden başkasını kendine mahrem edinmeyenleri görmedikçe olduğunuz gibi bırakılacağınızı mı zannettiniz? Allah bütün işlediklerinizden haberdar.	Yoksa siz, içinizden cihad edip Allah'tan, peygamberinden ve mü'minlerden başkasını sırdaş edinmeyenleri ortaya çıkarmadan, sizi kendi halinize bırakacak mı sandınız? Allah, işlediklerinizden haberdardır.	(Ey inananlar!) Allah, aranızdan, Allah'tan, Onun Elçisinden ve Ona inananlardan başka kimseden yardım gözlemeden (Onun yolunda) her türlü çabayı gösterenleri ortaya çıkarmadan, kendi halinize bırakılacağınızı mı sayıyorsunuz? Oysa, Allah yaptığınız her şeyden haberdardır.
9. 17	مَا كَانَ=yoktur لِلْمُشْرِكِينَ=müşrikler için أَنْ يَعْمُرُوا=imar etmeleri اَللّٰهُ=Allah'ın مَسَاجِدَ=mescidlerini شَاهِدِينَ=göre göre عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ=nefislerinin	Müşriklere, kâfir olduklarına biz-zat kendileri tanıklık ettikleri halde Allah'ın mescidlerini onarıp şenlendirmek düşmez. Onların yaptıkları boşunadır. Onlar ebedi olarak cehennemde kalacaklar.	Kendi küfürlerine kendileri şahit olur dururken müşrikler için Allah'ın mescitlerini mamur etmek doğru olamaz. Bunlar o kimseler ki hayır namına işledikleri bütün edeler, kendileri de ebediyen cehennemde kalacaklar.	Müşriklerin, kendi küfürlerine kendileri şahid iken; Allah'ın mescidlerini tamir etme hakları yoktur. İşte onların bütün yaptıkları boşa gitmiştir. Ve onlar, ateşte	Hakkı inkar ettiklerine (tutum ve davranışlarıyla) bizzat kendileri tanıklık edip dururken, Allahın mescidlerini ziyaret etmek yahut onarıp gözetmek, Allahın başkalarına tanıklık yaşıtıran kimselerin işi değil. Onlar,

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	أُولَئِكَ=onların كُفْرُهُنَّ=küfrünü حَبِطَتْ=boşa çıkmıştır أَعْمَالُهُمْ=yaptıkları işler هُنَّ=onlar وَفِي النَّارِ=ve ateşte خَالِدُونَ=sürekli kalacaklardır	caklardır.		ebedi kalıcıdırlar.	yapıp ettikleri boşa gidecek olan kimselerdir; ateşe yerleşip kalacak olan kimseler!
9. 18	إِنَّمَا=ancak يَعْمُرُ=imar ederler اللَّهُ=Allah'ın مَسَاجِدَ=mescidlerini أَمَّنْ=inanan كِمْسَلَر=kimseler بِاللَّهِ=Allah'a وَالْيَوْمِ=ve gününe وَأَقَامَ=kılan الْأَخِرَ=ahiret الصَّلَاةَ=namazı وَأَتَى=veren الزَّكَاةَ=zekatı وَلَمْ يَخْشَ=ve korkmayan إِلَّا=başkasından اللَّهُ=Allah'tan أُولَئِكَ=onların فَعَسَى=umulur أَنْ يَكُونُوا=olmaları مِنَ الْمُهْتَدِينَ=doğru yolu bulanlardan	Allah'ın mescidlerini ancak Allah'a ve ahiret gününe inananlar, namazı kılanlar, zekâtı verenler, Allah'dan başka hiç kimseden korkmayanlar onarıp şenlendirebilir. Bu kimselerin doğru yolu bulanlardan olmaları umulur.	Allah'ın mescidlerini ancak o kimseler mamur edebilir ki <i>(Allah'ın mescidlerine ancak o kimseler umran ve rebilir ki)</i> Allah'a ve âhiret gününe inanır, namaz kılar, zekât verir, sonra da yalnız Allah'tan korkar, başkasından değil. İşte bunların doğru yolu tutanlardan olmaları umulur.	Allah'ın mescidlerini; ancak Allah'a ve ahiret gününe iman eden, namaz kılan, zekat veren ve Allah'tan başkaca kimseden korkmayanlar tamir ederler. İşte bunlar, hidayete erenlerden olabilirler.	Allahın mescidlerini ziyaret etmek yahut onarıp gözetmek, ancak Allaha ve ahiret gününe inanan, salatında dosdoğru ve sürekli olan, arınmak için vermekle yükümlü olduğu şeyi veren ve Allahtan başkaca kimseden korkup çekinmeyen kimselere vergidir. Ve dolayısıyla, ancak böyleleri doğru yolda yürüyenler arasında olmayı umabilirler!
9. 19	أَجَعَلْتُمْ=bir mi tuttunuz? الْحَاجَّ=hacılara سِقَايَةَ=su verme وَعِمَارَةَ=ve imar etmeyi الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ=Mescid-i Haram'ı كَمَنْ=kimse gibi أَمَّنْ=inanan بِاللَّهِ=Allah'a وَالْيَوْمِ=gününe الْأَخِرَ=ahiret وَجَاهِدَ=ve cihad eden(in eylemiy)le فِي سَبِيلِ اللَّهِ=Allah لَا يَسْتَوُونَ=bunlar bir olmazlar عِنْدَ اللَّهِ=Allah وَاللَّهُ=Allah لَا يَهْدِي=yol göstermez الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ=zalimler topluluğuna	Hacılara su sağlamayı ve Kâbe'yi onarıp şenlendirmeyi, ahiret gününe inanmakla ve Allah yolunda cihad etmekle bir mi tutuyorsunuz? Bunlar Allah katında bir değildirler. Allah zalimler güruhunu doğru yola iletmez.	Yoksa sizler hacılara su dağıtanı, Mescid-i Haram'ı tamir edeni, Allah'a ve ahiret gününe inanan, sonra Allah yolunda cihada gidenle bir mi tuttunuz?! Bunlar Allah yanında bir olamazlar. Allah zâlim bir kavmi doğru yola çıkarmaz <i>(zâlim bir kavme hidayet vermez)</i> .	Siz; hacılara su vermeyi, Mescid-i Haram'ı tamir etmeyi; Allah'a ve ahiret gününe inanan ve Allah yolunda cihad edenle bir mi tuttunuz? Bunlar, Allah katında bir olamazlar. Ve Allah; zalimler güruhunu hidayete erdirmez.	(Bir tek) hacılara su vermeyi ve Mescid-i Haramı onarıp gözetmeyi, Allaha ve ahiret gününe inanıp Allah yolunda elinden gelen her türlü çabayı gösteren biri(nin üstlendiği görevler)le bir mi tutuyorsunuz? Bu (görevler) Allah katında (hiç de) denk değildir. Ve Allah (bile bile) zulmeden topluluğa asla hidayet etmez.
9. 20	الَّذِينَ آمَنُوا=inanan وَهَاجَرُوا=hicret eden وَجَاهَدُوا=ve cihad edenlerin فِي سَبِيلِ اللَّهِ=Allah بِمَالِهِمْ=mallarıyla وَأَنْفُسِهِمْ=ve canlarıyla أَعْظَمَ=daha büyüktür عِنْدَ=katında دَرَجَةً=dereceleri وَأُولَئِكَ=ve işte اللَّهُ=Allah هُم=onlardır الْفَائِزُونَ=kurtuluşa erenler	İman edip Medine'ye hicret edenlerin ve malları, canları ile Allah yolunda cihad edenlerin Allah katındaki dereceleri en üstündür. İşte kurtuluşa erenler onlardır.	İman getiren, hicret eden, Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla cihada giden kimselerin Allah yanında dereceleri daha büyük olduğu gibi, hani saadete erenler yok mu, işte bunlar onlardır.	Onlar ki iman etmişler, hicret etmişler ve Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla cihad etmişlerdir. Derece bakımından Allah katında çok büyüktürler. Ve işte onlar, kurtuluşa erenlerin kendileridir.	(Ama) inanan, zulüm ve kötülük diyarını terk eden ve Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla her türlü çabayı gösteren kimseler(e gelince,) Allah katında en yüksek onur payesi onlarındır; ve onlardır, (sonunda) kazanacak olan!
9. 21	يُبَشِّرُهُمْ=onları müjdeler بِرَحْمَةٍ=bir rahmetle رَبُّهُمْ=Rableri مِنْهُ=kendisinden وَرِضْوَانٍ=ve rızasıyla وَرَجَائٍ=ve cennetlerle لَهُمْ=bulunan فِيهَا=içinde نَعِيمٍ=nimetler مُقِيمٍ=tükenmeyen	Rabb'leri onları kendi öz başışı olan bir rahmetle, hoşnutluk ve bitmez tükenmez nimetlerle dolu cennetler ile müjdeler.	(21-22) Rabbü'l-âlemin kendilerini rahmetiyle, rızâyı ilâhîsiyle <i>(hoşnutluğu ile)</i> , bir de o cennetleriyle müjdeliyor ki, içinde onlar için devam eden bir nâim olduktan başka, orada ebediyen kalacaklar. Şüphe yok Allah'ın yanında azim mükâfat var.	Rabbları onlara; kendinden bir rahmet, hoşnudluk ve içlerinde tükenmez ve ebedi nimetler bulunan cennetleri müjdeliler.	Rableri onları kendi katından (doğup gelen) bir rahmetle (kendî) hoşnutluğuyla ve (nihayet) kendilerini kesintisiz bir doyum ve mutluluğun beklediği o hasbahçelerle müjdeliyor.
9. 22	خَالِدِينَ=kalacaklardır فِيهَا=orada اللَّهُ=Allah إِنَّ=şüphesiz أَبَدًا=ebedi عِنْدَهُ=katındandır أَجْرٌ=mükâfat عَظِيمٌ=büyük	Onlar orada ebedi olarak kalacaklardır. Hiç şüphesiz büyük ödül Allah katındadır.	“ “ “	Orada temelli kalıcıdırlar. Muhakkak ki Allah katında büyük mükâfat vardır.	İçlerinde ebediyyen yerleşip kalacakları (bahçelerle). Demek ki, katında en büyük ödülü koyan Allahtır!
9. 23	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا=Ey inananlar لَا تَتَّخِذُوا=edinmeyin آبَاءَكُمْ=babalarınızı وَأَخَوَانَكُمْ=ve kardeşlerinizi أَوْلِيَاءَ=veliler إِنْ=eğer الْكُفْرَ=küfrü اسْتَحْبُوا=seviyorlarsa عَلَى=karşı الْإِيمَانِ=imana وَمَنْ=kim يَتَوَلَّهُمْ=onları veli tanırsa مِنْكُمْ=sizden فَأُولَئِكَ=işte الظَّالِمُونَ=zalimler onlardır	Ey müminler, eğer babalarınız ve kardeşleriniz kâfirliği, müminliğe tercih ediyorlarsa sakın onları dost, yandaş edinmeyiniz. Kimler böylelerini dost edinirlerse onlar zalimlerin ta kendileridirler.	Ey iman edenler! Şayet küfrü imana tercih ediyorlarsa ne babalarınıza, ne kardeşlerinize yâr olmayın <i>(ne babalarınızı., ne kardeşleriniziz dost edinmeyin)</i> . İçinizden kim onlara yâr olursa <i>(içinizden kim onları dost edinirse)</i> işte nefislerine zulmedenler bunlardır.	Ey iman edenler; eğer küfrü imana tercih ediyorlarsa, babalarınızı, kardeşlerinizi dostlar edinmeyin. Sizden her kim onları dost edinirse; işte onlar, zalimlerin kendileridir.	Siz ey imana erişenler! Hakkın inkarı eğer gönüllerinde imandan daha çok yer tutuyorsa, babalarınızı ve kardeşlerinizi (bile) dost ve yakın bilmeyin: çünkü içinizden kimler ki onlarla dostluk kurarsa, (bilin ki), işte onlardır kötülüğü seçen ve işleyen kimseler!
9. 24	قُلْ=de ki إِن كَانَتَا=eğer آبَاؤُكُمْ=babalarınız وَأَبْنَاؤُكُمْ=ve oğullarınız وَأَخَوَانُكُمْ=ve kardeşleriniz وَأَزْوَاجُكُمْ=ve eşleriniz وَعَشِيرَتُكُمْ=ve hısım akrabanız وَأَمْوَالٌ=ve mallar اَقْتَرَفْتُمْوهَا=kazandığınız وَتِجَارَةٌ=ve ticaret(iniz) تَخْشَوْنَ=korktuğunuz كَسَادَهَا=düşmesinden وَمَسَاكِنُ=ve konutlar	De ki; «Eğer babalarınızı, evlâtlarınızı, eşlerinizi, hısım akrabanızı, kazandığınız malları, bozulmasından korktuğunuz ticareti ve hoşunuza giden evleri, konakları Allah'tan, Peygamber'den ve Allah yolunda cihad etmekten daha çok seviyorsanız Allah emrini gerçekleştirenceye, yapacağı yapınca kadar bekleyiniz. Allah yoldan çıkmışlar	Yâ Muhammed, kendilerine de ki: "Eğer sizin babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, kadinlarınız, kabileniz, kazandığınız mallarınız, kesada uğramasından korktuğunuz ticaretiniz <i>(revacı eksileceğinden korktuğunuz ticaretiniz)</i> , hoşunuza giden evleriniz nazarıңызda Allah ile peygamberinden, sonra O'nun yolunda cihada gitmekten daha sevimli ise, bekleyin ki Allah üzerinize emri ilâhîsini indirdsin <i>(Allah üzeri-</i>	De ki: Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, kabileniz, elinize geçirdiğiniz mallar, durgunluğa uğramasından korktuğunuz ticaret, hoşunuza giden evler, size Allah'tan vee peygamberden ve Allah yolunda cihaddan daha sevimli ise; o zaman Allah'ın emri ge-linceye kadar bekleyedurun.	De ki: Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, mensup olduğunuz oymak ya da boy, kazanıp (biriktirdiğiniz) mallar, kötüye gitmesinden kaygılandığınız ticaret, hoşlandığınız konutlar size Allahtan ve Onun Elçisinden ve Onun yolunda kavga vermekten daha gönül bağlayıcı o-lıyorsa, bekleyin o zaman Allah iradesini açığa vuruncaya kadar; Ve (bilin ki,) Allah, günaha gömülüp gitmiş bir topluluğa asla hidayet etmez.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
تَرَضَوْنَهَا=hoşlandığınız أَحَبَّ=size daha sevgili ise مِنْ اللَّهِ=Allah'tan وَرَسُولِهِ=ve Elçisinden وَجِهَادٍ=ve cihad etmekten فِي سَبِيلِهِ=O'nun yolunda فَقَتَرَبَّصُوا=o halde gözetleyin يَأْتِي=getirinceye kadar حَتَّى=Haneeyn وَاللَّهُ=Allah بِأَمْرِهِ=emrini لَا يَهْدِي=(doğru) yola iletmez الْقَوْمَ=topluluğu الْفَاسِقِينَ=yoldan çıkmış	güruhunu doğru yola iletmez.»	nize emr-i ilâhîsini indirinceye kadar bekleyin). Allah tâatinden uzaklaşan kavme hidayetini vermez.	Ve Allah; fasıklar güruhunu hidayete erdirmez.	
9. 25 لَقَدْ=andolsun نَصْرَكُمْ=size yardım etmişti اللَّهُ=Allah فِي مَوَاطِنَ=yerlerde كَثِيرَةً=birçok وَيَوْمَ=ve gününde إِذْ=hani هُنَيْنٍ=Huneyn أَعْجَبْتُمْ=sizi böbürlendirmişti كَثَرْتُمْ=çokluğunuz فَلَمْ تَعْنِ=fakat sağlamamıştı عَنْكُمْ=size شَيْئًا=hiçbir yarar وَصَافَتْ=ve dar gelmişti عَلَيْكُمْ=başınıza الْأَرْضُ=yeryüzü بِمَا رَحِبَتْ=bütün genişliğine rağmen وَأَلَيْتُمْ=dönmüşünüz نِّمَ=nihayet مُذِيرِينَ=gerisin geri	Gerçekten Allah size birçok yerde, birçok olayda olduğu gibi Huneyn savaşı günü de yardım etti. Hani o gün sayıca çok olunuz hoşunuza gitmiş, böbürlenmenize yo-laçmıştı da bu kalabalıklık size hiçbir yarar sağlamamıştı; yeryüzü, onca genişliğine rağmen size dar gelmişti de sonra arkanızı dönüp ka-çmıştınız.	Birçok mevkilerde olduğu gibi [Hu-neyn] günü de Allah sizlere imdad etmişti. Evet, hani sizleri çokluğunuz sevince uğratmış-ken zerre kadar fa-idesini görmediniz. Yeryüzü o genişliği ile beraber size dar gelmiş oldu. Bunun arkasından da bozgun vererek ters yüzünüze döndünüz.	Andolsun ki; Allah, size bir-çok yerlerde ve Huneyn gününde yar-dım etmiştir. Hani, çoklu-ğunuz sizi bö-bürlendirmişti de size bir faydası olma-mıştı. Yeryüzü genişliğine rağmen size dar gelmişti. Sonra gerisin geri dönüp gitmiştiniz.	Gerçekten de Allah, (sayıca az ol-duğunuz zaman) pek çok savaş meydanında size yardım etmişti; ve Huneyn Gününde de, o sayıca çoklu-ğunuzun sizi ku-rumlandığı ama (tek başına) pek bir işinize yaramadığı o gün de (öyle yapmıştı); çünkü yeryüzü, bütün ge-nişliğine rağmen size dar gelmişti de arkanızı dönüp geri çekilmiştiniz:
9. 26 اللَّهُ=Allah أَنْزَلَ=indirdi ثُمَّ=sonra عَلَى=üzerine سَكِينَتَهُ=sekinetini وَعَلَى=ve üzerine رَسُولِهِ=Elçisinin الْمُؤْمِنِينَ=müminlerin وَأَنْزَلَ=ve indirdi جُنُودًا=askerler لَمْ تَرَوْهَا=sizin görmediğiniz وَعَذَّبَ=ve azab etti الَّذِينَ كَفَرُوا=kâfirlere جَزَاءَ=cezası إِشْتِهَ=işte budur الْكَافِرِينَ=kâfirlerin	Bu bozgunun arkasından Allah, Peygamberinin ve müminlerin kablerine güven duygusu indirdi ve görmediğiniz ordu-lar göndererek kâfirleri azaba çarptırdı. Kâfirle-rin görecekları karşılık budur.	Sonra Allah gerek Peygamberinin, gerek mü'minlerin üzerine imtinan ru-hu veren rahmetini indirdiği gibi, gö-zünüzle göreme-yeceğiniz ordular indirdi, Kendisini tanımayanları azâba uğrattı. İşte bu kâfirlerin ceza-sıdır.	Bilahare Allah; Rasulü ile mü'minlerin üzerine seki-netini indirmiş-ti, görmediği-niz orduları da indirmişti. Ve kâfirleri azaba uğratmıştı. Kâfirlerin ce-zası buydu.	Bunun üzerine, Allah, Elçisinin ve inananların içlerine katından bir sükunet indirmiş, görmediğin güçlerle donatmış ve hakkı inkara şartlanan kimseleri azaba uğratmıştı ki, hakkı inkar edenlerin ce-zası da böyledir zaten!
9. 27 ثُمَّ=sonra يَتُوبُ=tevbesini kabul eder اللَّهُ=Allah مِنْ بَعْدٍ=ardından ذَلِكَ=bunun عَلَى مَنْ يَشَاءُ=dilediğinin وَاللَّهُ=Allah عَفُورٌ=bağışlayandır رَحِيمٌ=esirgeyendir	Bundan sonra Allah dilediği kimselerin tevbe-lerini kabul eder. Allah affedicidir, merhametlidir.	Bundan sonra da Allah dilediğinin tevbesini yine ka-bul eder. Allah'ın gufranına had, rahmetine nihayet yok.	Sonra Allah, bunun ardın-dan dilediğinin tevbesini ka-bul eder. Allah; Rahim'dir.	Ama bütün bunlara rağmen, Allah dilediğini merhamet edip bağışlayacaktır; çünkü Allah çok acıyan-esirgeyen gerçek bağışlayıcıdır!
9. 28 يَا أَيُّهَا Ey الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar إِنَّمَا=şüphesiz الْمُشْرِكُونَ=ortak koşanlar نَجَسٌ=pisliktir فَلَا يَقْرَبُوا=artık yaklaşmasınlar الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ=Mescid-i Haram'a بَعْدَ=sonra عَامِهِمْ=yıllarından هَذَا=bu وَإِنْ=ve eğer خَفْتُمْ=korkarsanız عِيْلَةً=yoksulluğa düşmekten فَسَوْفَ=biliniz ki yakında اللَّهُ=Allah يُغْنِيكُمْ=sizi zengin edecektir مِنْ فَضْلِهِ=kendi lütfundan إِنْ شَاءَ=dilerse إِنَّ=şüphesiz عَلَيْهِ=bilendir اللَّهُ=Allah حَكِيمٌ=hikmet sahibidir	Ey müminler! Allah' a ortak ko-şanlar birer so-mut pisliktirler. Bundan dolayı bu yıldan sonra bir daha Mescid-i Haram'a yak-laşmasınlar. Eğer (ziyaretçi sayısının azal-ması yüzünden) yoksul düşece-ğinizden korku-yorsanız, biliniz ki, Allah eğer di-lerse yakında kendi lütfu ile sizi zengin edecektir. Hiç şüphesiz Allah her şeyi bi-ler ve her yaptığı yerindedir.	Ey iman edenler, bilin ki müşrikler başka bir şey de-ğil, murdar (müş-rikler murdardan başka bir şey de-ğiller). Onun için bu yıllarından son-ra Mescid-i Ha-ram'a yaklaştı-masınlar. Eğer yok-sulluktan korku-yorsanız, dilediği takdirde Allah ke-remi ile sizleri zen-ginleştirir. Allah'ın alım olduğu, hakîm olduğu şüphesiz.	Ey iman eden-ler; doğrusu müşrikler an-cak necistir. Onun için bu yıllarından sonra Mescid-i Haram' a yak-laşmasınlar. Eğer fakirlik-ten korkarsa-nız, Allah di-lerse sizi ya-kında kendi lütfu ile zen-ginleştirir. Mu-hakkak ki Al-lah; Alim'dir, Hakim'dir.	Siz ey imana eri-şenler! Bilin ki, Allah'tan başkalarına tanrılık yakıştıran-lar düpedüz kir-lenmiş kimselerdir; bu yüzden bu yıl-dan sonra artık Mescid-i Harama yaklaşmasınlar. Eğer yoksul düş-mekten kaygı du-yuyorsanız, o za-man (bilin ki), Allah, dilerse sizi bol-luk ve cömertliğiyle zengin kılacaktır: Çünkü Allah mutla-ka doğru hüküm ve hikmetle edip eyle-yen sınırsız bilgi sahibidir!
9. 29 قَاتِلُوا=savaşın الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ=inanmayan وَلَا بِالْيَوْمِ=ve gününe بِاللَّهِ=Allah'a الْآخِرِ=ahiret وَلَا يُحَرِّمُونَ=haram saymayan اللَّهُ=Allah مَا حَرَّمَ=haram kıldığını وَرَسُولُهُ=ve Elçisinin وَلَا يَدِينُونَ=ve din edinmeyenlerle الدِّينَ=dini الْحَقَّ=gerçek مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا=kendilerine verilenler الْكِتَابَ=Kitap حَتَّى=zamana kadar يُعْطُوا=verecekleri الْحِزْبَةَ=cizye عَنْ يَدٍ=elleriyle وَهُمْ صَاغِرُونَ=küçülerek	Allah' a ve Ahiret gününe inanma-yan, Allah' ın ve Peygamber' in haram kıldığı şeyleri haram saymayan ve gerçek dinî be-nimsemeyen ya-hudi ve hristi-yanlar ile, bunlar size boyun eğip kendi elleri ile cizye verene dek savaşınız.	Kendilerine Kitap verilenlerden ola-rak ne Allah'a, ne de âhiret gününe inanmayan, Allah ile peygamberinin tahrim ettiğini ha-ram tanımayan, Hakk'ın dinini ken-dine din edinme-yen kimseleri kemâl-i zillet içinde cizyeyi elleriyle ve-rinceye kadar öldü-rün.	Kitap verilmiş olanlardan; Allah' a da, ahi-ret gününe de inanmayan, Allah ve pey-gamberinin haram kıldığı-nı haram saymayan ve hak din edin-meyenlerle - boyun eğip kendi elleriyle cizye verince-ye kadersavaşın.	(Ve) kendilerine (çok önceden) va-hiy bahşedilmiş ol-duğu halde (gerçek anlamda) Allah'a da, ahiret gününe de inanmayan, Allah ve Onun Elçisi-nin yasakladığını yasak saymayan, ve böylece (Allahın onlar için din olarak seçtiği) hak dini din olarak benimseyip ona uymayan kim-selerle savaşın; ta ki, (savaş yoluyla) baş eğdirilip kendi elleriyle bağışıklık vergisi ödeyinceye kadar.
9. 30 وَقَالَتِ Yahudiler الْيَهُودُ=Yahudiler أَبْنُ=oğludur عَزَيْرٌ=Uzeyr	Yahudiler «Uzeyr, Allah' ın oğludur» dediler. Hristiyanlar da	Yahudiler "Uzeyr Allah'ın oğlu" dedi-ler. Nasrânîler de "Mesih Allah'ın oğ-	Yahudiler de-diler ki: Uzeyr Allah' ın oğlu-dur. Hristiyan-	Yahudiler: Üzeyir Allahın oğludur di-yorlar; Hristiyan-larsa: İsa Allahın

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
وَقَالَتْ=Allah'ın dediler النَّصَارَى=Hristiyanlar da ابْنُ=Mesih oğludur ذَلِكَ=Allah'ın bu قَوْلُهُمْ=onların sözleridir بِأَفْوَاهِهِمْ=ağızlarıyla geveledikleri بُضَاهُنُونَ=benzetiyorlar قَوْلَ=sözlerine الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenlerin مِنْ قَبْلَ=önceden الله=Allah فَقَاتِلُهُمْ=onları kahretsin أَتَى=nasıl da يُوفِّكُونَ=çevriliyorlar	«Mesih (İsa) Allah'ın oğludur» dediler. Bunlar, onların ağzıları ile geveledikleri dayanaksız sözlerdir. Böyle demekle daha önceki kâfirlerin sözlerine özeniyorlar. Allah kahretsin onları. Nasıl gerçeklerden sapıyorlar?	lu" dediler. Bu, onların ağzılarıyla söyledikleri bir söz ki evvelce küfre sapan kimselerin sözlerini andırıyor. Allah kendilerini kahretsin! Hakk'ı nasıl bırakıp da bâtıla dönüyorlar!	lar da dediler ki: Mesih Allah'ın oğludur. Bu, onların ağzılarında dolaşan sözlerdir ki, daha önce küfretmiş olanların sözüne benzetiyorlar. Allah onları yok etsin, nasıl da uyduruyorlar.	oğludur diyorlar. Bunlar, özleri itibarıyla, böylelerinin geçmiş çağlarda hakkı inkar edenlerin uydurduğu asılsız iddialara özenerek dillerine doladıkları söylentilerdir! (İşte şu bedduayı hak ediyorlar:) Allah kahretsin onları! Zihnen nasıl da saptırılıyorlar!
9. 31 اتَّخَذُوا=edindiler أَحْبَارَهُمْ=hahamlarını وَرُءُوبَانَهُمْ=ve rahiplerini مِنْ دُونِ=ayrı أَرْبَابًا=Allah'tan ve Mesih'i de ابْنِ=oğlu مَرْيَمَ=Meryem وَمَا أَمَرُوا=oysa emredilmemişti إِلَّا=dışında لِيَعْبُدُوا=ibadet etmeleri وَإِلَهًا=tek olan إِلَهًا=başka لَا=yoktur إِلَهًا=tanrı سُبْحَانَهُ=O münezzehtir هُوَ=O'ndan عَمَّا يُشْرِكُونَ=ortak koştuklarından	Onlar Allah dışında hahamlarını, rahiplerini ve Meryemoğlu İsa'yı ilah edindiler. Oysa onlara sadece tek ilaha, kendisinden başka ilah olmayan ve onların yakıştırmaya ortaklarından uzak olan Allah'a kulluk etmeleri emredilmişti.	Bunlar kendi âlimleriyle rahiplerini, bir de Meryem'in oğlu Mesih'i Allah'tan başka olarak kendilerine ilâh edindiler. Halbuki ancak bir Allah'a kulluk etmekle emrolunmuşlardı. Öyle bir Allah ki O'ndan başka ilâh yok. Kendisine koştukları müşriklerin hepsinden münezzehtir.	Onlar Allah'tan ayrı hahamlarını, rahiblerini, rabbları edindiler. Meryem Oğlu Mesih'i de. Halbuki tek tanrıdan başkasına ibadet etmemekle emrolunmuşlardır. O'ndan başka ilâh yoktur. O, bunların şirk koştukları şeylerden münezzehtir.	Hahamlarını, rahiplerini, bir de Meryem oğlu Mesih'i, Allahla beraber rableri olarak gördüler; Oysa, Tek Tanrıdan başkasına kulluk etmekle emrolunmuş değillerdi; (o Tek Tanrı ki,) Ondan başka tanrı yoktur, (O Tek Tanrı ki,) sınırsız kudret ve izzetiyle, (böylelerinin) Onun tanrılığında bir pay yakıştırdıkları her şeyden bütünüyle uzaktır, yücedir!
9. 32 يُرِيدُونَ=istiyorlar نُورَ=söndürmek أَنْ يُطْفِئُوا=ağızlarıyla الله=Allah'ın وَيَأْتِي=Allah أَنْ يُتِمَّ=tamamlamaktan إِلَّا=başkasını نُورَهُ=nurunu وَلَوْ كَرِهَ=hoşlanmasa da الْكَافِرُونَ=kâfirler	Onlar Allah'ın nurunu ağzıları ile söndürmek istiyorlar. Oysa Allah, kâfirlerin hoşuna gitmese de, nurunu kesinlikle tamama erdirmekte kararlıdır.	Bunlar Allah'ın nurunu ağzılarıyla söndürmeyi diliyorlar. Allah da yalnız Kendi nurunu kemâle erdirmeyi diliyor, isterse kâfirlerin hoşuna gitmesin.	Allah'ın nurunu söndürmek isterler. Halbuki Allah nurunu mutlaka tamamlıyacaktır. İsterse kâfirler hoşlanmasınlar.	Allahın (yol gösterici) ışığını, laf kalabalığıyla söndürmek istiyorlar: Fakat Allah (bunun gerçekleşmesine) izin vermeyecektir, çünkü O, ışığının olanca aydınlığıyla yayılmasına irade etmiştir, hakkı inkar edenler bundan hoşlanmasa da!
9. 33 الَّذِي أَرْسَلَ=gönderdi ki هُوَ=O بِالْهُدَى=Elçisini رَسُولَهُ=Elçisini وَالْحَقَّ=hak وَدِينِ=ve dinle لِيُظْهِرَهُ=onu çıkarsın عَلَى=üstüne بِالْذِّينِ كُلِّهِ=bütün din(ler)in وَلَوْ كَرِهَ=hoşlanmasa da الْمُشْرِكُونَ=ortak koşanlar	Müşriklerin hoşuna gitmese de kendi dinini diğer bütün dinlere karşı üstün getirmek üzere peygamberini doğru yol ve gerçek din ile gönderen O'dur.	O öyle bir Allah ki Peygamberini hem hidayet ile, hem bütün dinlerin üzerine onu geçirmek için, Hakk'ın diniyle gönderdi. İsterse müşriklerin hoşuna gitmesin.	Dinini bütün dinlere üstün kılmak için; Rasulünü hidayet ve hak din ile gönderen O'dur. İsterse müşrikler hoşlanmasınlar.	Odur, dinini bütün (batıl) dinlere karşı üstün kılmak üzere hidayeti ve hak dini (yaymak göreviyle) Elçisini gönderen; Allahtan başkalarına tanrılık yakıştıranlar bundan hoşlanmasalar da.
9. 34 الَّذِينَ آمَنُوا=Ey يَا أَيُّهَا=Ey كَثِيرًا=birçoğu مِنْ الْأَحْبَارِ=hahamlardan وَالرُّهْبَانِ=ve rahiplerden لِيَأْكُلُونَ=yerler أَمْوَالَهُمْ=mallarını النَّاسِ=insanların بِالْبَاطِلِ=haksızlıkla وَيَصُدُّونَ=ve çevirirler عَنْ سَبِيلِ=yolundan الله=Allah وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ=yığıp da الذَّهَبَ=altın وَالْفِضَّةَ=ve gümüşü وَلَا يَنْفِقُونَهَا=onları harcamayanlar var يا الله=Allah فِي سَبِيلِ=yolunda قَبَسْتُمْ=işte onlara müjdele بِعَذَابِ=bir azabı أَلِيمٍ=acı	Ey müminler, birçok hahamlar ve rahipler insanların mallarını eğri yöntemlerle yerler ve halkı Allah'ın yolundan alıkoyarlar. Altın ve gümüşü biriktirip de bunları Allah yolunda harcamayanları acıklı bir azapla müjdele!	Ey iman edenler! Yahud ulemasıyla rahiplerden çoğu halkın mallarını nâhak yere yedikten başka onları Allah'ın yolundan çevirmekteler (... <i>halkın mallarını nâhak yere yedikten başka Allah yoluna girmek isteyenleri çeviriyorlar</i>). O kimseler ki altını, gümüşü yığarlar da, o yığınları Allah yolunda dağıtmazlar. Sen onları dayanılmaz bir azap ile müjdele.	Ey iman edenler; doğrusu hahamlar ve rahiblerin çoğu insanların malını haksızlıkla yerler. Ve Allah yolundan alıkoyarlar. Altını ve gümüşü biriktirip de onları Allah yolunda harcamayanlara; işte onlara pek acıklı bir azabı müjdele.	Siz ey imana erişenler! Bilin ki, hahamların, rahiplerin çoğu, insanların mallarını haksızca yiyip yutuyor ve (onları) Allahın yolundan alıkoyuyorlar. Fakat bütün o altın ve gümüşü toplayıp Allah yolunda harcamayanlar var ya, (işte) onlara (sonraki hayat için) çok çetin azabı müjdele:
9. 35 يَوْمَ=O gün يُحْمَى=kızdırılır فِي نَارٍ=ateşinde عَلَيْهَا=üzerleri فَتَكُونُ=dağlanır جِبَاهُهُمْ=onların alınları بِهَا=bunlarla وَجُنُوبُهُمْ=ve yanları وَوُظُّهُرُهُمْ=ve sırtları هَذَا=işte مَا كُنْزْتُمْ=yığdıklarınız لَا أَنْفُسَكُمْ=nefisleriniz için فَدَوَّقُوا=tadın مَا كُنْتُمْ=olduğunuz şeyleri تَكْنِزُونَ=yığmış	O gün biriktirdikleri altın ve gümüşler cehennem ateşinde kızdırılır ve onlarla alınları, yan tarafları ve sırtları dağlanır; kendilerine «Bunlar biriktirdiğiniz altın ve gümüşlerdir şimdi biriktirdiklerinizin azabını tadın bakalım» denir.	Bir gün ki o yığınlar cehennem ateşinde kızdırılarak kendilerinin alınları, böğürleri, sırtları onlarla dağlanacak. "İşte bu sizin nefisleriniz için yığdıklarınız! Haydi, o yığdıklarınızın vebalini tadın da görün!" denilecek.	O gün cehennem ateşinde bunların üzeri kızdırılır ve bunlarla onların alınları, böğürleri ve sırtları dağlanır. İşte bu, kendiniz için topladığınız hazineler, tadın biriktirmiş olduğunuz, denir.	Bu (toplanıp saklanan altının, gümüşün) cehennem ateşinde kızdırılıp onların alınlarının, böğürlerinin ve sırtlarının damgalanacağı Gün, (bu günahkarlara:) İşte, kendiniz için topladığınız hazineler! denecek, Şimdi tadın bakalım, sarılıp sakladığınız hazinelerin (başınıza açtığı belanın) tadını!
9. 36 عِدَّةٌ=sayı إِنْ=şüphesiz عِنْدَ=katında الشُّهُورِ=ayların الله=Allah'ın أَتْنَا عَشَرَ=on iki شَهْرًا=aydır فِي كِتَابِ=kitabında الله=Allah'ın يَوْمَ=günden beri خَلَقَ=yarattığı السَّمَاوَاتِ=gökleri وَمِنْهَا=bunlardan وَالْأَرْضِ=ve yeri أَرْبَعَةً=dördü حُرْمًا=haram(ay)lardır الذِّينِ=din ذَلِكَ=işte budur الْقِيمَ=doğru	Allah'ın gökleri ve yeri yarattığı günden beri geçerli olan evrensel yasasına göre O'nun katında ayların sayısı onikidir. Bunlardan dördü haram aylardır. Bu dosadöğrudir. Sakın bu aylarda konmuş yasakları çiğneyerek kendinize zulmetmeyiniz. Allah'a ortak koşanlar nasıl size karşı topyekün savaşıyorlarsa,	Allah yanında ayların sayısı, gökleri, yeri yarattığı gün Levh-i Mahfuz'da yazılı on iki aydır ki içinden dördü haram olanlarıdır. Bu hürmet en doğru din olduğu için sakın o aylarda nefsinize zulmetmeyin! (... <i>sakın bu ayların hürmetini çiğneyerek nefsinize zulmetmeyin!</i>). Hem onlar nasıl hepinizi birden öldürmezler, siz de öylece müşriklerin hepsini öldürün.	Doğrusu ayların sayısı; gökleri ve yeri yarattığı günden beri Allah'ın kitabında oniki aydır. Bunlardan dördü haram olanlardır. İşte doğru din budur. O halde bunlardan nefislerinize zulmetmeyin. Müşrikler sizinle nasıl toplulu olarak savaşıyorlarsa, siz de onlarla	Bilin ki, Allahın nazarında ayların sayısı, Allahın gökleri ve yeri yarattığı gün koyduğu ölçü uyarınca on ikidir; (ve) bunlardan dördü haram aylardır; işte (Allahın) her zaman geçerli sapaşadığı budur. O halde, bu (aylar) konusunda artık kendinize yazık etmeyin. Ve onlar sizinle nasıl topyekün savaşıyorlarsa, siz de Allahtan başkalarına tanrılı

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâ-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
فَلَا تَظْلَمُوا=zulmetmeyin فِيهِنَّ=(o aylar) içinde أَنْفُسَكُمْ=kendinize وَقَاتِلُوا=ve savaşın الْمُشْرِكِينَ=ortak koşanlarla كَافَّةً=topyekun كَمَا=nasıl يُقَاتِلُونَكُمْ=sizinle savaşıyorlarsa كَافَّةً=topyekun وَاعْلَمُوا=ve bilin ki أَنَّ=şüphesiz الله=Allah مَعَ=beraberdir الْمُتَّقِينَ=korunanlarla	siz de onlarla topyekün savaşınız ve biliniz ki, Allah kötülüklerden sakınanlarla beraberdir.	Allah'ın da kat'iyyen Kendisinden korkanlarla beraber olduğunu bilin.	tolu olarak savaşın. Ve bilin ki; muhakkak Allah, müttakilerle beraberdir.	yakıştıranlarla öyle topyekün savaşın; ve bilin ki, Allah kendisine karşı sorumluluk bilincine sahip olanlarla beraberdir.
9. 37 النَّسِيءُ=ertelemek إِنَّمَا=şüphesiz زِيَادَةً=daha ileri gitmektir يُضَلُّ=saptırılır كُفْرُهُ=küfürde بِهِ=onunla الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler يُحْلَوْنَهُ=onu helal sayarlar عَامًا=bir yıl وَيُحَرِّمُونَهُ=haram sayarlar ki عَامًا=bir yıl لِيُؤْطِطُوا=denk getirip عِدَّةً=sayısını الله=Allah'ın مَا حَرَّمَ=haram kıldığıнын فَيُحْلُوا=helal yapsınlar الله=Allah'ın مَا حَرَّمَ=haram kıldığını رُيِّنَ=süslü gösterildi لَهُمْ=kendilerine سُوءٌ=kötülüğü وَاللَّهُ=Allah أَعْمَالِهِمْ=yaptıkları işin لَا يَهْدِي=yol göstermez الْكَافِرِينَ=kâfirler الْقَوْمَ=toplumuna	Haram aylardaki savaş yasağını başka aylara aktarmak, ertelemek kâfirlikte daha ileri gitmektir. Kâfirler bu yolla sapıklığa sürüklenirler. Onlar Allah'ın haram kıldığı ayları sayıca denk getirmek için bu ertelemeyi bir yıl helâl sayarlar-ken, bir sonraki yıl haram kabul ederler. Böylece Allah'ın haram kıldığını helâl saymış olurlar. Yaptıkları çirkin işler kendilerine güzel gösterildi. Allah kâfirler güruhunu kesinlikle doğru yola iletmez.	Bir ayın hürmetini ötekine bırakmak küfrü artırmaktan (küfürde ileri gitmekten) başka bir şey değil. Onunla kâfirler dalâle düşürülüyor. Tutuyorlar Allah'ın tahrim ettiği ayların sayısına uydurmak ve Kendisinin haram buyurduğunu bu suretle kendileri helâl kılmak için onu bir yıl helâl, bir yıl haram itibar ediyorlar. Kendi çirkin işleri kendilerine hoş görünmekte, Allah ise küfür içindeki bir kavme hidayet vermez.	Nesi; ancak küfürde bir artıştır. Onunla kâfirler şaşırırlar. Bunu bir yıl helal, bir yıl haram sayarlar ki, Allah'ın haram kıldığına sayıca uysunlar da Allah'ın haram ettiğini helal kılmış olsunlar. Böylece onların amel-lerinin kötülüğü kendilerine süslenip güzel gösterildi. Allah; kâfirler güruhunu hidayete erdirmez.	(Aylara) ilave yapmak, (onların) hakkı tanımaktan kaçınma tavırları içinde olsa olsa fazladan bir örnek, hakkı inkara yetenleri (daha da) saptıran bir (vesile)dir. Bu (ilaveyi), ayların sayısını Allah'ın yasak kıldığı takvime uyarlamak amacıyla bir yıl olumlayıp bir yıl yasak sayıyor ve böylece Allahın yasak kıldığı şeyi (kendilerince) meşrulaştırmaya kalkışıyorlar. Kendi yaptıkları (bu) kötülük güzel görünüyor onlara. Zaten Allah hakkı tanımdan kaçınan insanları doğru yola yöneltmez.
9. 38 الَّذِينَ آمَنُوا=Ey يَا أَيُّهَا Ey مَا لَكُمْ=size ne oldu ki إِذَا=zaman لَكُمْ=size قِيلَ=dendiği انْفِرُوا=savaşa çıkın فِي سَبِيلِ=yolunda الله=Allah أَتَاَقُلْتُمْ=çakılıp kaldınız إِلَى الْأَرْضِ=yere أَرَضِيتُمْ=razı mı oldunuz? الدُّنْيَا=dünya بِالْحَيَاةِ=hayatına مِنَ الْآخِرَةِ=ahirette karşılık مَتَاعٌ=geçimi الْحَيَاةِ=dünya الدُّنْيَا=hayatının فِي الْآخِرَةِ=ahirete göre إِلَّا قَلِيلٌ=pek azdır	Ey mü'minler, size ne oldu da «Allah yolunda savaşa çıkınız» dendiğinde yere çakıldınız. Yoksa dünya hayatını ahirete tercih mi ettiniz? Oysa dünya hayatının hazzı, ahiretin hazzı yanında pek azdır.	Ey iman edenler, ne oldunuz ki size "Allah yolunda cihad koşun!" denilince böyle yerden tarafa ağırllaşıyorsunuz?! (ağırlığınızı yerden tarafa veriyorsunuz?!) Yoksa âhiret pa-hasına dünya diriliğine mi razı oldunuz? Halbuki dünya diriliğinden alı-nacak nasip, âhiretin ebedî hayatı yanında ancak pek değersiz bir şey.	Ey iman edenler; size ne oldu ki: Allah yolunda elbirliği ile savaşa çıkın, denildiği zaman, yere çakılıp kaldınız. Yoksa ahireti bırakıp da dünya hayatına mı razı oldunuz? Halbuki dünya hayatının geçimi ahiretin yanında pek azdır.	Siz ey imana erişenler! Size ne oldu ki, Allah yolunda savaşa çıkın diye çağrıldığınız zaman yere çakılıp kalıyorsunuz? Sonraki hayatı(n iyiliklerini) gözden çıkarıp bu dünyadaki hayat(ın rahatlıkla-rıyla) mı kendinize doyum sağlama peşindesiniz? Fakat bu dünyadaki hayatın verdiği haz ve doyum sonraki hayatın vereceği yanında değersiz bir şeyden başka nedir ki!
9. 39 إِلَّا تَنْفَرُوا=eğer topluca (savaşa) çıkmazsanız يُعَذِّبُكُمْ=size azabeder عَذَابًا=bir azapla أَلِيمًا=acı وَيَسْتَنْبِلْ=ve yerinize getirir قَوْمًا=bir topluluk غَيْرَكُمْ=sizden başka وَلَا تَضُرُّوهُ=O'na zarar veremezsiniz وَاللَّهُ=Allah شَيْئًا=hiçbir عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=herşeyi قَدِيرٌ=yapabilendir	Eğer savaşa çıkmazsanız Allah sizi acıklı bir azaba uğratarak yerinize başka bir toplum getirir. Siz Allah'a hiç bir zarar dokunduramazsınız. Çünkü Allah'ın gücü her şeyi yapmaya yeter.	Eğer cihada kalkamayacak olursanız O sizi dayanılmaz bir azap ile taziye edeceği gibi, yerinize başka bir kavmi getirir, siz-lerse Kendisine zerre kadar ziyan dokunduramazsınız. Allah'ın herşeye gücü yeter.	Eğer elbirliği ile çıkmazsanız; sizi elim bir azapla azablandırır ve yerinize sizden başka bir kavim getirir. Siz ona hiç bir şeyle zarar veremezsiniz. Allah, her şeye Kadîr dir.	(Bakın) eğer (Allah yolunda) savaşa çıkmazsanız, sizi çok çetin bir azapla cezalandırıp yerinize başka bir topluluk getirir; ki böyle yapmasında Ona hiçbir şekilde engel olamazsınız: çünkü Allahın, her şeyi irade ve takdir etmeye gücü yeter.
9. 40 إِلَّا تَنْصُرُوهُ=eğer siz ona yardım etmezseniz فَقَدْ=iyi bilin ki نَصْرَهُ=ona yardım etmişti الله=Allah إِذْ=hani أَخْرَجَهُ=(Mekke'den) çıkardıklarında الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler اِثْنَيْنِ=iki kişiden ثَانِي=ikincisiydi إِذَا=iken هُمَا=ikisi فِي الْغَارِ=mağarada إِذْ يَقُولُ=diyordu ki لِصَاحِبِهِ=arkadaşına إِنْ=şüphesiz لَا تَخْزَنَ=üzülme مَعَنَا=bizimle beraberdir الله=Allah فَأَنْزَلَ=(İşte o zaman) indirdi الله=Allah سَكِينَتَهُ=sekinesini عَلَيْهِ=onun üzerine وَأَيَّدَهُ=ve onu destekledi بِجُنُودٍ=askerlerle لَمْ تَرَوْهَا=sizin görmediğiniz وَجَعَلَ=ve kıldı كَلِمَةً=sözünü الَّذِينَ كَفَرُوا=inanmayanların وَكَلِمَةً=sözü ise السُّفْلَى=alçak هِيَ=o الله=Allah'ın وَاللَّهُ=Allah الْغَلِيًّا=yüce olandır	Peygamber'e yardım etmezseniz, biliniz ki, kâfirler O'nu Mekke'den çıkardıklarında iki kişiden biri olarak mağaradayken Allah O'na yardım etmişti. Hani O arkadaşına «Üzülme, Allah bizimle beraberdir» diyordu. Allah O'nun kalbine güven duygusu indirmiş, kendisini göremediğiniz askerler ile desteklemiş, böylece kâfirlerin sözünü alçaltmıştı. Yüce olan Allah'ın sözüdür. Allah üstün iradeli dir ve her yaptığı yerindedir.	Eğer siz ona yardım etmezseniz, biliyorsunuz ya hani iki kişinin ikincisi olarak onu kâfirler Mekke'den çıkardığı zaman, hani her ikisinin mağarada olduğu zaman, hani arkadaşına "Kaygı çekme, Allah kat'iyyen bizimle beraber!" dediği zaman Allah ona yardım etmişti de, itminan ruhu veren rahmetini üzerine indirmişti. Bundan başka sizin görmediğiniz ordularıyla kendisini teyid ederek küfr içinde bulunanların şirke davetlerini mahkûr kılmıştı. Allah'ın birliğine davet ise o en yüksek olanıdır. Allah'ın izzetine had, hikmetine pâyân yok.	Eğer siz ona yardım etmezseniz; doğrusu Allah, ona yardım etmişti. Hani kâfirler onu çıkarmışlardı da o ikinin ikincisiydi. Hani onlar mağarada idiler ve hani o, arkadaşına; «Üzülme, Allah bizimledir, di-yorduk. Bunun üzerine Allah, ona sekinetini indirmişti, onu sizin görmediğiniz ordularla desteklemişti. Ve küfretmiş olanların sözünü alçaltmıştı. Allah'ın kelimesi ise en yüce olanıdır. Allah; Aziz' dir, Hakim'dir.	Eğer siz Elçiye yardım etmezseniz, o zaman (bilin ki) ona (yine) Allah (yardım edecektir, tıpkı,) o hakkı inkara şartlanmış olan kimseler onu yurdundan sürüp çıkardıkları zaman yardım etti(ği gibi); (ki o gün) (o yalnızca) iki kişiden biriydi: ve bu iki kişi (saklandıkları) mağaradayken Elçi arkadaşına: Üzülme dedi, Allah bizimle beraberdir. Ve derken Allah ona katından bir sükunet/bir güven duygusu bahşetti, onu sizin göremeyeceğiniz güçlerle destekledi ve (böylece,) hakkı inkara şartlanmış olanların davasını bütünüyle yere düşürdü, Allahın davası ise (böylece her zamanki gibi) üstün ve yüce kaldı: çünkü Allah, kudretçe en üstün, hüküm ve hikmetçe en uludur.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	عَزِيزٌ=daima üstündür				
	حَكِيمٌ=hüküm ve hikmet sahibidir				
9. 41	انْفِرُوا=savaşa çıkın خَفَافًا=gerek hafif وَتِقَالًا=gerek ağır olarak وَجَاهِدُوا=ve cihad edin بِأَمْوَالِكُمْ=mallarınızla وَأَنْفُسِكُمْ=ve canlarınızla اللَّهُ=Allah yolunda فِي سَبِيلِ=bu خَيْرٌ=daha hayırlıdır إِنْ=eğer لَكُمْ=sizin için كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ=bilirseniz	Kolayınıza da gelse zorunuza da gitse mutlaka sefere çıkınız, Allah yolunda mallarınızla ve canlarınızla cihad ediniz. Eğer bilirseniz bu sizin için daha hayırlıdır.	Sizler hafif iken de, ağır iken de hep birden kalkın, mallarınızla canlarınızla Allah yolunda cihada koşun. Eğer hayrınızı bilmiyorsanız, işte bu sizin için hayırlıdır.	Gerek hafif, gerekse ağırlıklı olarak elbirliğiyle çıkın, mallarınız ve nefisleriniz ile cihad edin. Eğer bilirseniz bu; sizin için daha hayırlıdır.	(Sizin için) kolay da olsa zor da olsa, savaşa çıkın; ve mallarınızla, canlarınızla Allah yolunda yürekten çaba gösterin; (çünkü) eğer bilirseniz, bu sizin kendi iyiliğiniz içindir!
9. 42	كَانَ عَرَضًا=eğer لَوْ=eğer قَرِيبًا=yakın وَسَفَرًا=ve bir yolculuk olsaydı قَاصِدًا=orta لَا تَتَّبِعُونَ=elbette sana tabi olurlardı وَلَكِنْ بَعُدَتْ=fakat وَأَنْفُسُهُمْ=kendilerine الشَّقَّةُ=aşılacak mesafe وَسَيَخْلِفُونَ=bir de yemin edecekler بِاللَّهِ=Allah'a لَوْ اسْتَطَعْنَا=gücümüz yetseydi أَخْرَجْنَا=çıkardık مَعَكُمْ=sizinle beraber يُهْلِكُونَ=mahvediyorlar وَأَلَّاهُ=kendilerini أَنْفُسَهُمْ=Allah إِنَّهُمْ=onların يَعْلَمُ=biliyor لَكَاذِبُونَ=yalancı olduklarını	Eğer yakın vade-li bir kazanç ve kısa bir yolculuk sözkonusu olsaydı, mutlaka peşinden gelirlerdi. Fakat bu sıkıntılı yolculuk onlara uzun geldi. Allah adına yemin ederek, «Eğer gücümüz yetseydi, kesinlikle sizinle birlikte sefere çıkardık» diyerek kendilerini mahvedecekler. Oysa Allah biliyor ki, onlar yalan söylüyorlar.	Şayet o yakın bir ganimet, orta bir sefer olaydı, arkandan gelirlerdi. Lâkin o yaman mesafe kendilerine pek uzun göründü. Böyle iken: "Elimizden geleydi vallahi sizinle beraber çıkardık!" diye Allah'a yemin edeceklerdir. Kendilerini helâke sürüklüyorlar. Allah onların kat'iyyen yalancı olduklarını biliyor.	Eğer kolay bir kazanç ve orta bir sefer olsaydı; elbette sizin arkana düşerlerdi. Fakat zorluk onlara uzak geldi. Gücümüz yetseydi; herhalde biz de sizinle beraber çıkardık, diye yemin edeceklerdir. Kendilerini helak ederler. Allah biliyor ki; onlar muhakkak yalancılarıdır.	Ortada umulmadık türden bir kazanç ve kolay bir sefer (umudu) olsaydı, (ey Peygamber) kuşkusuz, arkadan gelirlerdi; fakat çıkılacak yol onlara çok uzun geldi. (Bu yetmiyormuş gibi), bir de (ey inananlar, sizin dönüşünüzden sonra) o (sefere katılmayan) kimseler, Allaha yemin edip (bu yalan yeminle) kendilerini tehlikeye sokarak: Gücümüz olsaydı, mutlaka sizinle beraber çıkardık diyecekler: Oysa Allah, onların düpedüz yalan söylediklerini elbette biliyor.
9. 43	عَفَا=affetsin اللَّهُ=Allah عَنْكَ=seni أَذْنْتُ=izin verdin لِمَ=niçin حَتَّى=kadar أَهُمْ=onlara يَتَّبِعِينَ=iyice belli olup لَكَ=sana الَّذِينَ صَدَّقُوا=doğru söyleyenler وَتَعْلَمُ=öğreninceye الْكَاذِبِينَ=yalan söyleyenleri	Allah affetsin seni. Kimlerin doğru söylediği belli oluncaya ve kimlerin yalancı olduğunu belirleyinceye kadar onlara niçin izin verdin?	Yâ Muhammed, Allah seni afvetti ya, şu neden onlara izin verdin de beklemedin ki doğru söyleyenler sana iyice âşikâr olsun, yalancıları da anlasın?	Allah seni affetsin. Doğrular sana besbelli olup yalancıları bilmeden önce neden onlara izin verdin?	Allah seni affetsin (ey Peygamber)! Daha kimin doğru söylediği senin için (iyice) ortaya çıkmadan ve sen (kimler) yalancı (iyice) tanımadan, niçin (evde kalmaları yolunda) onlara izin verdin?
9. 44	لَا يَسْتَأْذِنُكَ=senden izin istemezler الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ=inananlar وَالْيَوْمَ=ve gününe بِاللَّهِ=Allah'a الْآخِرِ=ahiret أَنْ يُجَاهِدُوا=cihadetmek için بِأَمْوَالِهِمْ=mallarıyla وَأَنْفُسِهِمْ=ve canlarıyla وَاللَّهُ=Allah بِالْمُتَّقِينَ=korunanları عَلِيمٌ=bilir	Allah' a ve ahiret gününe inananlar, malları ile ve canları ile cihad etmekten geri kalmak için senden izin istemezler. Allah kötülükten sakınanları bilir.	Allah'a ve âhirete iman getirenler mallarıyla, canlarıyla cihada gitmek için (gitmemek için) senden izin istemezler. Allah böyle emrine isyandan korkanları bilir.	Allah' a ve ahiret gününe iman edenler, geri kalmak için senden izin istemezler ki mallarıyla ve canlarıyla cihad etsinler. Allah, müttakileri bilir.	Allaha ve Ahiret Gününe (yürekten) inananlar kendilerini (Allah yolunda) mallarıyla, canlarıyla cihad etmekten bağışık tutmanı senden istemezler. Ve zaten kendisine karşı kimin sorumluluk bilincine sahip olduğu konusunda Allah mutlak bilgi sahibidir.
9. 45	إِنَّمَا=ancak يَسْتَأْذِنُكَ=senden izin isterler الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ=inanmayan وَالْيَوْمَ=ve gününe بِاللَّهِ=Allah'a الْآخِرِ=ahiret وَأَرْتَابْتُ=kuşkuya düşmüş فُلُوبُهُمْ=kalbleri فَهُمْ=kendileri فِي رَيْبِهِمْ=şüpheleri içinde يَتَرَدَّدُونَ=bocalayıp duranlar	Senden savaştan muaf tutulmaları yolunda izin isteyenler, Allah' a ve ahiret gününe inanmayanlar, kalpleri senden izin isterler, işte bunlar kendi şüpheleri içinde bocalayanlardır.	Ancak Allah'a ve âhiret gününe iman getirmeyen, kalpleri ise şüpheler içinde olan kimselerdir ki, cihada gitmemek için senden izin isterler, işte bunlar kendi şüpheleri arasında çalkanır dururlar.	Senden; ancak, Allah' a ve ahiret gününe inanmayanlar ve kalpleri şüpheye düşüp, şüphelerinde bocalayanlar izin isterler.	Yalnızca, Allaha ve Ahiret Gününe (yürekten) inanmayanlar senden bağışıklık isterler; ve bir de kendilerini şüphe ve tereddütün eline kaptırıp da kararsızlık içinde bir o yana bir bu yana gidip gelenler.
9. 46	وَلَوْ=eğer أَرَادُوا=isteselerdi لَأَعَدُّوا=yaparlardı الْخُرُوجَ=çıkma عُدَّةٌ=bir hazırlık لَهُ=onun için وَلَكِنْ فَكَّرَ=hoşlanmadı وَأَنْبَعَثَهُمْ=davranışlarından اللَّهُ=Allah فَنَبَّطَهُمْ=ve onları durdurdu وَقِيلَ=ve denildi اقْعُدُوا=oturun وَالْقَاعِ دِينَ=oturanlarla مَعَ=beraber	Eğer onlar sefere çıkmak isteselerdi, bunun için hazırlık yaparlardı. Fakat Allah, sefere çıkmaya kalkışmalarını istemediği için onları böyle bir girişimden alıkoymuştu. Kendilerine «(Kadın, çocuk, yaşlı, hasta gibi) savaşma gücünden yoksun kimselerle birlikte siz de evlerinizde oturunuz» dendi.	Eğer cihada çıkmayı dileseydiler, onun için hazırlık görürlerdi. Lâkin davranmalarını Allah istemedi de onları alıkoymuştu ve kendilerine "Oturunlarla beraber siz de oturun!" denildi.	Eğer onlar çıkmak isteselerdi; elbette bunun için hazırlık yaparlardı. Fakat Allah, onların davranışlarını çirkin gördü de kendilerini alıkoymuştu. Ve: Oturun oturanlarla beraber, denildi.	Çünkü, (gerçekten sizinle sefere) çıkmak isteselerdi, elbette, bunun için bir hazırlık yaparlardı: zaten Allah onların kalkış tarzlarını beğenmedi ve bu yüzden onları (seferden) alıkoymuştu; Ve kendilerine: Pekî, (sizler de) evlerinizde oturun bakalım, (öteki) oturanlarla beraber denildi.
9. 47	لَوْ خَرَجُوا=çıkmış olsalardı فَبِكُمْ=sizin içinizde مَا زَادُوكُمْ=size bir katkıları olmazdı إِلَّا=başka خَبَالًا=bozgunculuktan وَلَا وَضَعُوا=hemen sokulurlardı خِلَالَكُمْ=aranıza يَبْغُونَكُمْ=sizi düşürmek için وَفِيكُمْ=içinizde de vardı الْفِتْنَةَ=fitneye سَمَاعُونَ=kulak verenler لَهُمْ=onlara وَاللَّهُ=Allah عَلِيمٌ=bilir بِالظَّالِمِينَ=zalimleri	Eğer sizinle birlikte sefere çıkasalardı, size bozgunculuktan başka bir katkıları olmazdı, sizi birbirinize düşürmek için aranızda atılacaklar, balıklama dala-caklardı. Aranızda onların sözlerine kulak vercekler vardı. Allah zalimlerin kimler olduğunu bilir.	Zaten beraberinizde sefere çıkaydılar, iinize bozgunculuktan başka bir faideleri olmazdı, sizleri fitneye uğratmak (ortaya yere fitne sokmak) isteyerek de veleriyle aranızda mekik dokuyacaklardı. Hem sizin içinizde onları dinleyecekleri var (hem içinizde onların hesabına sizleri dinleyenler var). Allah ise zâlimleri biliyor.	Eğer onlar da aranızda çıkasalardı size şer ve fesadı arttırmaktan başka bir şey yapmazlar ve aranızda muhakkak bir fitne sokmak isteyerek koşarlardı. İçinizde onlara iyice kulak verenler de var. Allah; zalimleri çok iyi bilendir.	Bu (münafıklar) sizinle beraber (siz ey inananlar) sefere çıksalar da, aranızda nifak sokmaktan başka bir şey yapmayacaklar ve içinizde kendilerine kulak verenler olduğunu görüp aranızda fitne sokmak amacıyla saflarınıza sokulacaklardı; ne var ki, Allah kötülük peşinde olanlar hakkında eksiksiz bilgi sahibidir.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
الدُّنْيَا=dünya وَتَزْهَقْ=çıkmasını أَنْفُسُهُمْ=canlarının وَهُمْ كَافِرُونَ=ve kâfir olarak			ter.	sını istemektedir.
9. 56 وَيَخْلِفُونَ=yemin ediyorlar إِنَّهُمْ=Allah'a بِأَلَّهِ=Allah'a لَمِنْكُمْ=sizden olduklarına هُمْ=onlar وَمَا=oyssa değİller مِنْكُمْ=sizden وَلَكِنَّهُمْ=fakat onlar يَفِرُّونَ=korkak قَوْمٌ=bir topluluktur	Onlar sizden olduklarına dair Allah adına yemin ederler, oysa sizden değİldirler, fakat ödlele bir güruhturlar.	Sonra kat'iyyen sizden olduklarına dair Allah'a yemin ediyorlar. Halbuki sizden değİller. Ancak öyle bir kavim ki ürküyorlar.	Ve Allah'a yemin ederler ki; gerçekten sizinledirler. Halbuki onlar, sizinle değİldirler. Ancak korkak bir kavimdirler.	Sizden olmadıkları, fakat (sadece) korkunun yönlendirdiğı bir topluluk oldukları halde Allaha yeminle sizden olduklarını söylerler:
9. 57 لَوْ=eğer يَجِدُونَ=bulsalardı أَوْ=yahut مَلْجَأٌ=sığınacak bir yer أَوْ=ya da مَعَارَاتٍ=mağaralar مُدْخَلًا=sokulacak bir delik لَوْلَوْ=koşarlardı إِلَيْهِ=oraya doğru وَهُمْ يَجْمَحُونَ=hemen	Eğer bir sığınak, bir mağara ya da geçilecek bir yeraltı deliğı bulsalar, dolu dizgin buralara koşarlardı.	Eğer sığınacak bir yer yahut barınacak mağaralar, yahut sinecek bir delik bulaydılar, hiç kimseyi dinlemeyerek ona doğru koşarlardı.	Eğer sığınacak bir yer, yahut mağaralar veya bir delik bulsalar, oraya yönelirlerdi.	(oysa) (yeryüzünde) sığınacak bir yer yahut bir mağara, bir kovuk bulabilselerdi önünü ardını düşünmeden panik içinde dönüoraya başlarını sokarlardı.
9. 58 وَمِنْهُمْ=onlardan مَنْ=kimi de يَلْمِزُكَ=sana dil uzatır فِي الصَّدَقَاتِ=sadakalar hakkında فَإِنْ=eğer أُعْطُوا=kendilerine pay verilse مِنْهَا=onlardan رَضُوا=hoşlanırlar وَإِنْ=ve eğer لَمْ يُعْطُوا=kendilerine pay verilmezse مِنْهَا=onlardan إِذَا=hemen هُمْ يَسْخَطُونَ=kızarlal	Onların bazıları sadakaların (zekât gelirlerinin) bölüştürülmesi konusunda sana dil uzatırlar. Eğer zekât gelirlerinden kendilerine bir pay verilirse memnun olurlar, eğer bu gelirlerden kendilerine bir pay verilmez ise hemen öfkelenirler.	İçlerinden öylesi var ki ganâimi taksimin dolayısıyla sana dil uzatıyorlar. Evet, kendilerine ondan pay verilmişse hoşnutlar, verilmemişse bakıyorsun ki kızmaktalar.	İçlerinden kimi de sadakalar hakkında sana dil uzatırlar. Eğer kendilerine verilirse hoşlanırlar, verilmezse hemen kızarlal.	Ve onların arasında (ey Peygamber,) Allah için sunulan şeylerin (dağıtımında) sana dil uzatanlar var: onlardan kendilerine bir şey verilirse memnunklukla karşılarlar; ama bir şey verilmediğini görseler, işte o zaman öfkeden neredeyse deliye dönerler.
9. 59 وَلَوْ أَنَّهُمْ=onlar رَضُوا=razı olup كENDİLERİNE VERDİĞİNE وَرَسُولُهُ=ve Elçisinin إِلَهِ=Allah'ın دESELERDİ حَسْبُنَا=bize yeter وَقَالُوا=deselerdi إِلَهِ=Allah سَيُوتِينَا=yakında bize verecek إِلَهِ=Allah da مِنْ فَضْلِهِ=bol lütfundan وَإِنَّا=biz sadece عَلَّيْسِ DE وَرَسُولُهُ=Elçisi de إِلَى اللَّهِ=Allah'a رَاغِبُونَ=rağbet ederiz	Oysa eğer onlar Allah'ın ve Peygamber'in kendilerine ayırdığı payı sevinçle karşılayarak, «Allah bize yeter, yakında Allah da bize lütfundan verecek, Peygamber de. Biz umudumuzu yalnız Allah'a bağlamışız» deselerdi, kendileri hakkında daha iyi olurdu.	Bunlar Allah ile Peygamberi kendilerine her ne verdiyse razı olaydılar da "Allah bize yeter, Allah bize ke-reminden yine verecektir. Peygamberi de verecektir. Bizler yüzümüzü Allah'a dönmüşüz" deseydiler ne iyi olurdu!	Şayet onlar, Allah'ın ve peygamberinin kendilerine verdiklerinden hoşnud olsalardı da: Bize Allah yeter, yakında bize bol nimetinden verir, Rasulü de. Biz, ancak Allah'a rağbet edenleriz, demiş olsalardı.	Oysa, Allahın kendilerine verdiği Onun Elçisinin de verilmesini (sağladığı) şeylerle yetinip hoşnut olsalardı ve Allah bize yeter! Allah, bolluk ve bereketinde bize (dilediğini) verecektir; Onun Elçisi ise bize verilmesini (sağlayacaktır); doğrusu, biz umutla ve yürekten Allaha yönelmişiz, deselerdi, (bu onlar için elbette daha iyi olurdu.)
9. 60 إِنَّمَا=süphesiz ancak الصَّدَقَاتُ=sadakalar (zekatlar) لِلْفُقَرَاءِ=fakirlere mahsustur وَالْمَسْكِينِ=ve düşkünlere وَالْعَامِلِينَ=ve çalışan memurlara عَلَيْهَا=onlar üzerinde وَالْمُؤَلَّفَةِ=ve ısındırılacak olanlara قُلُوبُهُمْ=kalbleri وَفِي الرَّقَابِ=ve kölelere وَالْغَارِمِينَ=ve borçlulara وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ=Allah وَابْنِ السَّبِيلِ=ve yolcuya فَرِيضَةً=bir farz olarak وَاللَّهُ=Allah مِنْ اللَّهِ=tan عَلَيْمٌ=bilendir حَكِيمٌ=hüküm ve hikmet sahibidir	Sadakalar (zekât gelirleri) sadece yoksullara, düşkünlere, zekât toplamakla görevli memurlara, kalpleri islâma ısındırılmak isteyenlere, sözleşmeli kölelere, borçlulara, Allah yolunda çalışanlara ve yarı yolda kalanlara verilir. Bu paylaş-tırma sırası Allah tarafından belirlenmiştir. Allah her şeyi bilir ve her yaptığı yerindedir.	Sadâkat Allah tarafından farz buyurulmuş olarak (Allah'ın farz[ı] olarak) yalnız yoksulların, biçârelerin, onun üzerine memur olanların, kalpleri Islâm'a ısındırılmak istenenlerindir (müellefe-i kulûbundur). Sonra esirlere, borçlulara, Allah yoluna ve yolda kalmışlarıdır. Allah'ın ilmi çok, hikmetine nihayet yok.	Sadakalar, Allah'tan bir farz olarak; ancak fakirler, miskinler, sadaka üzerinde memur olanlar, kalpleri ısındırılanlar, köleler, borçlular, Allah yolunda olanların ve yolda kalanların uğruna sarfedilir. Ve Allah; Alim'dir, Hakim'dir.	Allah için sunulan şeyler, yalnızca yoksul ve düşkünlere, bu konuyla ilgilenen görevliler, kalpleri kazanılacak olan kimseler içindir; ve insanları boyunduruklarından kurtarmak için; ve borçlarını ödeyemeyecek durumda olanlar için; ve Allah uğruna gireşilebilecek her türlü çaba için ve yolda kalmış kimseler için: bu, Allah'tan (uyulması zorunlu) bir önerendir; çünkü Allah, doğru hüküm ve hikmetle yön gösteren mutlak ve sınırsız bilgi sahibidir.
9. 61 وَمِنْهُمْ=içlerinden bazıları da الَّذِينَ يُؤْذُونَ=incitirler النَّبِيِّ=Peygamberi هُوَ=O وَيَقُولُونَ=ve derler أَنْ=de ki أُذُنٌ=bir kulaktır خَيْرٌ=hayır أُذُنٌ=kulağıdır لَكُمْ=sizin için وَيُؤْمِنُ=inanır وَيُؤْمِنُ=Allah'a لِلْمُؤْمِنِينَ=müminlere وَرَحْمَةً=ve bir rahmettir لِلَّذِينَ آمَنُوا=inanamlar için de مِنْكُمْ=sizden وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ=incitenlere رَسُولَ اللَّهِ=Elçisini عَذَابٌ=bir azab أَلِيمٌ=acı	Onlardan bazıları da, «Peygamber herkesi dinleyen bir kulaktan ibarettir» diyerek, onu üzerler. Onlara de ki; «O sizin için yararlı bir kulaktır; Allah'a inanır, mü'minlere güvenir, içinizdeki mü'minler için rahmettir. Allah'ın elçisini üzenleri acıklı bir azap beklemektedir.	Yine içlerinde öyleleri var ki peygamberi incitiyorlar; "O her işittiğine kanar bir kulaktır" diyorlar. Kendilerine şöyle de: "Evet, sizin için öyle bir hayır kulağı ki Allah'a inanır, mü'minlere inanır, soma da iman edenleriniz için rahmet. Kimler Allah'ın Peygamberini incitirse onlara dayanılmaz bir azap var.	Onlardan kimi de; o, her şeye kulak kesiliyor, diyerek peygambere eziyyet ederler. De ki: O, sizin için bir hayır kulağıdır. Allah'a inanır, mü'minlere inanır. Ve aranızda iman etmiş olanlara rahmettir. Allah'ın Rasulüne eziyyet verenler için elem verici bir azab vardır.	(Hakkın düşmanları) arasında O her söze kulak veriyor diyerek Peygambere yerip kınayanlar var. De ki: (Evet,) o, hakkınızda hayırlı olanı (duyup dinlemek için) kulaklarını açık tutuyor. Allah'a inanıp müminlere güveniyor; (çünkü) içinizde imana erişenler için (Allahın) rahmeti(nin bir tecellisi)dir o. Ve Allahın Elçisini yerip kınayan o kimselere gelince, (öte dünyada) pek çetin bir azap bekliyor böylelerini.
9. 62 وَيَخْلِفُونَ=yemin ederler بِأَلَّهِ=Allah'a لَكُمْ=size (gelip) لِيُرْضَوْكُمْ=gönlünüzü hoş etmek için وَاللَّهُ=Allah'ı وَرَسُولُهُ=ve Resulünü أَحَقُّ=daha uygundu أَنْ يُرْضَوْهُ=hoşnud etmeleri إِنْ=halbuki كَانُوا=olsalardı	Sizin hoşnutluğunuzu kazanmak için Allah'a yemin ederler. Oysa eğer mü'min olsalardı, Allah'ın ve peygamberin hoşnutluğunu kazanmayı daha gerekli görürlerdi.	Size gelirler, sizi kendilerinden hoşnut etmek için Allah'a yemin ederler. Halbuki bunlar gerçekten mü'min-seler en ziyade hoşnut edilecek Allah ile O'nun Peygamberidir.	Sizi hoşnud etmek için Allah'a yemin ederler. Halbuki Allah ve Rasulü hoşnud etmeye daha layıktır. Eğer mü'min idiysele.	(O ikiyezlüler) sizi hoşnut bırakmak için (iyi niyetle edip eyledikleri konusunda) yüzünüze karşı Allah'a yemin ederler. Oysa, eğer gerçekten inanmış olsalardı, başka herkesten önce Allahı ve Onun Elçisini hoşnut etmeye çalışmaları gerekirdi!

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
9. 63	أَلَمْ يَعْلَمُوا =bilmediler mi ki أَنَّهُ =muhakkak مَن =kim يُحَادِدِ =karşı koymağa kalkarsa اللَّهُ =Allah'a وَرَسُولُهُ =ve Elçisine فَإِنَّ =gerçekten لَهُ =onun için vardır نَارَ =ateşi جَهَنَّمَ =cehennem خَالِدًا =sürekli kalacağı فِيهَا =içinde ذَلِكَ =işte budur الْخَزْيِ =rezillik الْعَظِيمِ =büyük	Onlar halâ öğre-nemediler mi ki, Allah'a ve Pey-gamber'e zıt dü-şeni, düşman olanı cehennem ateşi bekliyor; o, orada ebedi ola-rak kalacaktır. Bu büyük peri-şanlıktır.	Yoksa şunu bilme-diler mi ki her kim Allah'a ve Pey-gamberine karşı gelirse ona içinde ebediyen kalacağı cehennem ateşi var. Büyük zillet iş-te bu (zilletin bü-yüğü işte bu / hani yüz karasının bü-yüğü işte bu).	Bilmezler mi ki: Kim, Al-lah'a ve Rasu-lüne karşı koymaya kal-kırsa; mu-hakkak ona, içinde ebedi kalacağı ce-hennem ateşi vardır. İşte bu, en büyük rüs-vayıktır.	Hem bilmiyorlar mı ki, Allaha ve Onun Elçisine karşı ko-yan kimseyi, içinde ebediyen kalacağı cehennem ateşi beklemektedir? En vahim alçalma da budur zaten.
9. 64	يَحْذَرُ =çekiniyorlar الْمُنَافِقُونَ =münafıklar أَنْ تَنْزَلَ =indirileceğinden عَلَيْهِمْ =kendileri hakkında سُورَةٌ =bir surenin تُنَبِّئُهُمْ =haber verecek بِمَا =bulunanı فِي قُلُوبِهِمْ =kalblerinde قُلْ =de ki اسْتَهْزَئُوا =siz alay edin إِنَّ =şüphesiz اللَّهُ =Allah مُخْرَجٌ =ortaya çıkaracaktır مَا تَحْذَرُونَ =çekindiğiniz şeyi	Münafıklar kalp-lerinde sakladık-ları kâfirliği açığa vuracak bir su-renin inmesin-den korkuyorlar. Onlara de ki; «Siz alay edin bakalım, Allah kesinlikle kork-tuğunuzu mey-dana çıkaracak-tır.»	Münafıklar kalple-rinde ne varsa öte-kilere haber vere-cek bir sûrenin kendilerine indiril-mesinden çekini-yorlar (münafıklar, yüreklerinde olanı kendilerine haber verecek bir sûrenin indiril-mesinden çekini-yorlar). De ki: "Eğ-lenin bakalım, Al-lah o sizin çekin-diklerinizi meydana çıkaracak.	Münafıklar; üzerlerine kalblerinde olanı haber verecek bir surenin indirilmesinden çekiniyorlar. De ki: Siz alay edin bakalım, Allah çekindi-ğinizi ortaya çıkarandır.	Münafıklar(dan ba-zıları), kendilerine karşı (bir delil ol-mak üzere), kalple-rinde gizleyip dur-dukları (gerçek) ni-yeti açığa vuracak (yeni) bir surenin indirilmesinden ta-salanıyorlar. De ki: Siz alay ededurun bakalım! Nasıl olsa Allah, tasalandığı-nız asıl şeyi er geç açığa vuracak!
9. 65	وَلَئِنْ =eğer سَأَلْتَهُمْ =onlara sorsan لَيَقُولُنَّ =derler إِنَّمَا كُنَّا =biz sadece نُحَوِّضُ =lafa dalmış وَلَنَعَبُ =şakalaşıyorduk قُلْ =de ki أَبِاللَّهِ =Allah ile mi? وَأَيَاتِهِ =ve O'nun ayetleriyle وَرَسُولِهِ =ve O'nun Elçisi ile كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ =alay ediyordunuz	Eğer onlara so-racak olursan, 'Biz lafa daldık aramızda eğle-niyorduk derler.' De ki; «Allah ile, Allah'ın ayetleri ile ve Peygam-ber ile mi alay ediyordunuz?»	Yemin ederim ki onlara sorsan "Âfakî sözlere dalmış, oyalanı-yorduk, başka bir şey değildi" derler. Kendilerine "Yoksa Allah ile, O'nun âyetleriyle, O'nun Peygamberiyle eğ-leniyor mu idiniz?" de.	Şayet onlara soracak olur-san, diyecek-lerdir ki: An-dolsun ki biz, dalmış oyalan-ıyorduk. De ki: Allah ile, O'nun ayetleri ve peygamber-leri ile mi alay ediyorsu-nuz?	Yine de, onlara so-racak olsan mutla-ka şöyle cevap ve-rirler: Yarenliğe kaptırmıştık ken-dimizi, (kelime) oyun(u) yapıyor-duk, hepsi bu. De ki: Allahla, Onun ayetleriyle, Onun Elçisiyle mi alay edip eğleniyordu-nuz siz?
9. 66	لَا تَعْتَذِرُوا =hiç özür dilemeyin قَدْ =andolsun كَفَرْتُمْ =siz inkâr ettiniz بَعْدَ =sonra إِيْمَانِكُمْ =inandıktan إِنْ نَعْفُ =affetsek bile عَنْ طَائِفَةٍ =bir kısmını مِنْكُمْ =sizden نُعَذِّبُ =azab edeceğiz طَائِفَةً =bir kısmına da بِأَنَّهُمْ =dolayı كَانُوا مُجْرِمِينَ =suç işlediklerinden	Uydurma baha-neler ileri sür-meyiniz. İman ettikten sonra tekrar kâfir oldu-nuz. Bir kısmını-zı affetsek bile, ağır suçlu olduk-larından dolayı diğer kısmınızı azaba çarptıra-cağız.	Beyhude özür di-lemeyin. Sizler iman ettiğinizi söy-ledikten sonra küf-rünüzü açığa vur-dunuz. Eğer içiniz-den birtakımınızın suçunu başışlar-sak birtakımınızı nifaklarında ısrar etmeleri yüzünden azâba uğratacağız.	Mazeret be-yan etmeyin, gerçekten siz, inanmanızdan sonra küfretti-niz. İçinizden bir topluluğu affetsek bile, mücrimler ol-dukları için bir topluluğa azab ederiz.	(Boşuna anlamsız) mazeretler ileri sürmeyin! Böylece sizler düpedüz hakkı inkar etmiş oldunuz, hem de (ondan yana) inan-cınız(ı açıkla-dık)dan sonra! (Bu olayla ilgi derece-sine göre) içinizden bir kısmınızın gü-nahını başışlasak bile, suça gömülüp gitmelerinden ötü-rü, ötekileri azaba uğratacağız.
9. 67	الْمُنَافِقُونَ =münafık erkekler وَالْمُنَافِقَاتُ =ve münafık kadınlar بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ =birbirlerindendir يَأْمُرُونَ =emrederler بِالْمُنْكَرِ =kötülüğü وَيَنْهَوْنَ =meneder عَنِ الْمَعْرُوفِ =iyilikten وَيَقْبِضُونَ =ve sıkı tutarlar أَيْدِيَهُمْ =ellerini نَسُوا =unuttular اللَّهُ =Allah'ı فَتَسِيَهُمْ =O da onları unuttu إِنَّ =gerçekten الْمُنَافِقِينَ =Münafıklar هُمْ =işte onlardır الْفَاسِقُونَ =yoldan çıkanlar	Erkek kadın bü-tün münafıklar hep birdirler. Kö-tülüğü emrederler, iyiliği yasak-larlar, elleri sıkı-dır, onlar Allah'ı unuttukları için Allah da onları unuttu. Münafık-lar yoldan çık-mışların ta ken-dileridirler.	Münafıkların er-kekleri de, kadınla-rı da birbirinin ay-nıdır (Erkek kadın münafıkların hepsi birbirinin aynıdır). Kötüyü emrederler, iyiden nehyde bu-lunurlar. Ellerini kı-sarlar (yumarlar / sıkı tutarlar). Al-lah'ı unuttular, Al-lah da onları unut-tu. Hani fâsıklar yok mu, münafıklar kat'iyyen onlardır.	Münafık er-keklerle, mü-nafık kadınlar birbirlerinden-dirler. Münkeri emreder ve ma'rufu neh-yederler. Elle-rini sımsıkı tu-tarlar. Onlar Allah'ı unuttu-lar; O da onla-rı unuttu. Mu-hakkak ki mü-nafıklar; fasık-ların kendileri-dir.	İkiyüzlülerin, erkek-kadın, hepsi aynı türden, aynı yapıda kimselerdir: kö-tü/eğri olanın ya-pılmasını öğütler, iyi/doğru olanın yapılmasını önler-ler. Ve (iyi olanı yapmaya) asla ya-naşmazlar. Allaha karşı umursamaz-dırlar; bu yüzden Allah da onları gözden çıkarır. Gerçekten günaha gömülüp gitmiş olanlar da işte bun-lar, bu ikiyüzlü kimselerdir!
9. 68	وَعَدَ اللَّهُ =Allah الْمُنَافِقِينَ =münafık erkeklere وَالْمُنَافِقَاتِ =ve münafık kadınlara وَالْكَفَّارَ =ve kâfirlere نَارَ =ateşini جَهَنَّمَ =cehennem خَالِدِينَ =ebedi kalacakları فِيهَا =içinde هِيَ =O حَسْبُهُمْ =onlara yeter وَلَعَنَهُمْ =ve onları lanetlemiştir اللَّهُ =Allah وَلَهُمْ =ve onlar için vardır عَذَابٌ =bir azab مُقِيمٌ =sürekli	Allah erkek ka-dın münafıklar ile kâfirleri ce-hennem ateşi ile cezalandıraca-ğına söz vermiş-tir. Onlar orada ebedi olarak ka-lacaklardır. Ora-sı onlara yeter. Allah onları la-netlemiştir. Onla-rı sürekli bir azap beklemek-tedir.	Allah münafıkların erkeklerine, kadın-larına, bir de kâfir-lere içinde ebedi-yen kalacakları cehennem ateşini va'detti. O kendile-rine yeter. Allah onları rahmeti sa-hasından uzaklaş-tırdı. Onlara sürekli azap var.	Allah; münafık erkeklerle, münafık kadın-lara ve ka-firlere cehen-nem ateşini vaadetmiştir. Orada temelli kalıcıdırlar. Bu, onlara ye-ter. Ve Allah; onlara la' net etmiştir. Onla-ra, sürekli bir azab vardır.	Hem erkek ve ka-dın münafıklara, hem de hakkı açık-tan açığa inkar edenlere Allah, içinde yerleşip ka-lacakları cehen-nem ateşi vaad etmiştir; onların payına düşecek olan budur. Çünkü Allah onları lanet-lemiştir; ve sürüp gidecek bir azap beklemektedir on-ları.
9. 69	كَالَّذِينَ =gibi مِنْ قَبْلِكُمْ =sizden öncekiler كَانُوا =idiler أَشَدَّ =daha yaman مِنْكُمْ =sizden قُوَّةً =kuvvetçe وَأَكْثَرَ =ve daha çok أَمْوَالًا =mal وَأَوْلَادًا =ve evladça فَاسْتَمْتَعُوا =onlar zevklerine baktılar بِخَلَاقِهِمْ =kendi paylarına düşenle فَاسْتَمْتَعْتُمْ =zevkinize baktınız بِخَلَاقِكُمْ =payınıza düşenle كَمَا اسْتَمْتَعَ =zevklerine baktıkları gibi الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ =sizden öncekilerin بِخَلَاقِهِمْ =kendi paylarına düşenle وَحُضْنْتُمْ =ve siz de daldınız كَالَّذِي خَاضُوا =dalanlar gibi أُولَئِكَ =onlar	Ey münafıklar, siz de sizden önce yaşamış ve sizden daha güçlü, daha zengin ve daha çok sayıda ço-cuklu olup payla-rına düşen dün-ya nimetlerinin cazibesine kapı-lan kimseler gibi davrandınız, bu kimseler nasıl paylarına düşen dünya nimetleri-nin cazibesine kapıldılar ise, siz de öylece payı-nıza düşen dün-ya nimetlerinin cazibesine ka-pıldınız, vaktiyle eğriliğe dalkanlar gibi siz de eğril-iğe daldınız. On-lar, yaptıkları dünyada ve ahi-rette boş gitmiş kimselerdir. On-lar hüsrana uğ-	Sizden evvel gelip giden o kimseler gibisiniz ki sizden daha kuvvetli idiler. Malları, çocukları daha çoktu. İşte onlar yalnız haya-tın lezâizinden olan nasiplerinin zevkini sürmeye bakmışlardı. Siz de yalnız kendi nasi-binizin zevkini sürmeye baktınız. Nasıl ki sizden ev-velkiler de nasiple-rinin zevkini sür-meye bakmışlardı, sonra onlar bâtıla nasıl dalmışlarsa siz de daldınız. İş-te bunlar bütün iş-ledikleri hem dün-yada, hem âhirette heder olanlardır. İşte bunlar hüsrana içinde kalanlardır.	Sizden önce-kiler gibi. On-lar kuvvet ba-kımından siz-den daha ya-man, mallar ve çocuklar bakımından çoktular. Onlar hisselerince bundan fayda-landılar. Siz-den öncekiler hisselerince faydalandıkları gibi, siz de hissence ondan fayda-landınız ve onların daldığı gibi siz de daldınız. İşte onları dünyada da, ahirette de boşa gitmiştir. Ve onlar, hüsrana uğrayan-ların kendileri-dir.	(Onlara de ki: sizler de) sizden önce yaşayıp gitmiş (münafık) kimseler gibisiniz. Onlar kuvvetçe sizden daha güçlü, ser-vetçe daha zengin ve sayıca daha ka-labalıklardı; onlar (bu dünyadan) kendi paylarını al-dılar; siz de kendi payınızı alıp yarar-landınız; tıpkı siz-den öncekilerin kendi paylarını al-dıkları gibi: Ve işte siz de, tıpkı onlar gibi, çürük ve asıl-sız davalara dalıp gittiniz. (Geçmiş-te de, gelecekte de) işte bu tür kim-selerdir, yapıp etikle-ri bu dünya haya-tında da öte dün-yada da boşa git-miş olanlar; ve işte böyleleridir, kaybe-denler!

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
حَبِطَتْ=boşa gidenlerdir فِي الدُّنْيَا=yaptıkları dünya وَالْآخِرَةِ=ve ahirette وَأُولَئِكَ هُمْ=ve onlardır الْخَاسِرُونَ=ziyana uğrayanlar	ramışların ta kendileridir.			
9. 70 أَلَمْ يَأْتِهِمْ=onlara gelmedi mi? نَبَأٌ=haberi الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ=kendilerinden öncekilerin نُوحٌ=Nuh وَعَادٌ=ve Ad وَتَمُودٌ=ve Semud إِبْرَاهِيمَ=İbrahim وَأَصْحَابِ=ve halkının مَدْيَنَ=Medyen وَالْمُوتِفِكَاتِ=ve yerlebir olanların أَتَتْهُمْ=onlara getirmişti رُسُلَهُمْ=elçileri بِالْبَيِّنَاتِ=açık deliller اللَّهُ=Allah فَمَا كَانَ=değildi لِيُظْلِمَهُمْ=onlara zulmediyor كَانُوا=onlar فَكَانُوا=ve fakat أَنْفُسَهُمْ=kendi kendilerine يُظْلِمُونَ=zulmediyorlardı	Onlara kendilerinden önceki toplumlara, yani Nuh, Ad, Semud kavmine, İbrahim kavmine, Medyen halkına ve yurtları altüst edilenlere ilişkin bilgiler gelmedi mi? Bu toplumlara, peygamberleri açık anlamlı mesajlar getirmişlerdi. Allah'ın onlara zulmetmesi söz konusu değildi; fakat onlar kendi kendilerine zulmettiler.	Acaba bunlara kendilerinden evvel geçmişlerin haberi, o kavm-i Nuh'un, o Âd'ın, o Semud'un, o kavm-i İbrahim'in, o eshâb-ı Medyen'in, o kavm-i Lût yurtlarının haberi gelmedi mi ki? Peygamberleri kendilerine açık mucizeler getirmişti. Allah'ın onlara zulmetmek şânından olamaz. Ancak onlar kendi kendilerine zulmediyorlardı.	Onlara kendilerinden öncekilerin, Nuh, Ad ve Semud kavminin, İbrahim kavminin, Medyen ve altüst olmuş şehirler halkının haberleri gelmedi mi? Peygamberi onlara apaçık delillerle gelmişlerdi. Allah, onlara zulmediyor değildi. Ama onlar, kendilerine zulmediyorlardı.	O halde, hiç göz önüne almazlar mı, kendilerinden öncekilerin başına gelenleri? Nuh toplununun (başına gelenleri), 'Ad ve Semud toplumlarının, İbrahim toplumunun, Medyen halkının ve yıkılıp giden bütün o şehirlerin (başına gelenleri)? Bunların hepsine, kendi (içlerinden çıkarılan) elçiler, hakkı ortaya koyan apaçık delillerle gelmişlerdi, (fakat bu toplumlar onlara karşı çıktılar:) dolayısıyla, Allah değildi (azabıyla) onlara zulmeden; onların bizzat kendileriydi kendilerine zulmeden.
9. 71 وَالْمُؤْمِنُونَ=inanan erkekler وَالْمُؤْمِنَاتُ=ve inanan kadınlar بَعْضُهُمْ=kimisinin أُولَئَاءُ=velisidirler يَأْمُرُونَ=emrederler بِغَضٍ=kimisi بِالْمَعْرُوفِ=iyiliği وَيَنْهَوْنَ=ve men ederler عَنِ الْمُنْكَرِ=kötülükten وَيُقِيمُونَ=ve kılarlar الصَّلَاةَ=namazı وَيُؤْتُونَ=ve verirler الزَّكَاةَ=zekatı وَيُطِيعُونَ=ve itaat ederler اللَّهُ=Allah'a وَرَسُولَهُ=ve Elçisine أُولَئِكَ=işte سَيَرْحَمُهُمْ=onlara rahmet edecektir اللَّهُ=Alah إِنْ=şüphesiz عَزِيزٌ=daima üstündür حَكِيمٌ=hüküm ve hikmet sahibidir	Erkek kadın bütün mü'minler birbirlerinin dostu, dayanağıdır. Bunlar iyiliği emrederek kötülükten sakındırır. Bunlar, namazı kılarlar, zekâtı verirler, Allah'a ve peygamberine itaat ederler. Allah işte onlara rahmet edecektir. Hiç şüphesiz Allah, güçlü iradeli ve her yaptığı yerindedir.	Mü'minlerin erkekleri de, kadınları da birbirlerinin velileridir (erkek, kadın bütün mü'minler birbirlerinin velileridir). İyiyi emrederler, kötüden nehyederler. Namaz kılarlar, zekât verirler. Allah'ın ve O'nun Peygamberinin emrine boyun eğderler. İşte bunlara Allah rahmetini nasip edecektir. Allah'ın aziz olduğunda, hakim olduğunda şüphe yok.	Mü'min erkekler ve mü'min kadınlar; birbirlerinin velileridir. Ma'rufu emreder, münkerden nehyederler. Namaz kılarlar, zekat verirler, Allah'a ve Rasülüne itaat ederler. İşte Allah, bunlara rahmet edecektir. Muhakkak ki Allah; Aziz'dir, Hakim'dir.	Erkek ve kadın müminlere gelince, onlar birbirlerinin yakınlarıdır: (hep) iyi ve doğru olanın yapılmasını özendirir, kötü ve zararlı olanın yapılmasına engel olurlar; ve onlar namazlarında kârarlı ve devamlıdır. Arındırıcı yükümlülüklerini yerine getirir, Allaha ve Onun elçisine yürekten bağlılık gösterirler. İşte bunlardır, Allahın rahmetiyle kuşatacağı kimseler: muhakkak ki, doğru hüküm ve hikmetle yargılayan en yüce iktidar sahibidir Allah!
9. 72 وَعَدَ=vadetmiştir اللَّهُ=Allah الْمُؤْمِنِينَ=inanan erkeklerle وَالْمُؤْمِنَاتِ=ve inanan kadınlara تَجْرِي=akan جَنَّاتٍ=cennetler مِنْ تَحْتِهَا=altlarından الْأَنْهَارُ=ırmaklar خَالِدِينَ=ebedi kalacakları فِيهَا=çinde وَمَسَاكِينَ=ve meskenler طَيِّبَةً=güzel عَدْنٍ=Adn فِي جَنَّاتٍ=cennetlerinde وَرِضْوَانٍ=razı olması ise مِنْ اللَّهِ=Allah'ın أَكْبَرُ=hepsinden büyüktür ذَلِكَ=işte الْفَوْزُ=başarı هُوَ=budur الْعَظِيمُ=büyük	Allah, erkek kadının bütün müminleri altlarından nehirler akan ve içlerinde sürekli kalacakları cennetlere, Adn cennetlerinde konforlu konutlara yerleştireceğine söz vermiştir. Allah'ın hoşnutluğu ise, bunlardan daha büyük bir ödüldür. İşte büyük kurtuluş, büyük başarı budur.	Allah mü'minlerin erkeklerine, kadınlara altından ırmaklar akan cennetler, Aden bahçelerinde pâk yurtlar va'd buyurdu. Allah'ın rızası ise bunların hepsinden büyük. (hele Allah'ın rızası, o hepsinden büyük). Hani azim olan saadet yok mu, işte bu odur.	Allah mü'min erkeklerle ve mü'min kadınlara, içinde temelli kalacakları ve altından ırmaklar akan cennetleri vaadetti. Ve Adn cennetlerinde çok güzel meskenler de. Allah tarafından bir hoşnudluk ise daha büyüktür. En büyük kurtuluş işte budur.	İnanan erkeklerle ve kadınlara, içinde yerleşip kalacakları, içlerinde derelelerin, ırmakların çağıldadığı hasbahçeler vaat etmiştir O; ve o esenlik dolu ebedi bahçeler de güzel ve ferah evler: Ve hepsinden daha üstünü de: Allahın hoşnutluğu, hoşça kabulü, işte budur, en büyük/en yüce bahtıyarlık!
9. 73 يَا أَيُّهَا=Ey النَّبِيُّ=peygamber جَاهِدِ=kâfirlerle الْكَافِرَ=kâfirlerle وَالْمُنَافِقِينَ=ve münafıklarla وَأَغْلَظْ=ve sert davran عَلَيْهِمْ=onlara وَمَوَاهِمُ=onların varacakları yer وَرَيْسٌ=cehennemdir جَهَنَّمَ=cehennemdir وَبِئْسَ=ne kötü الْمَصِيرُ=bir gidiş yeridir	Ey peygamber, kâfirlerle ve münafıklarla savaş, onlara karşı sert ol, onların varacakları yer cehennemdir, orası ne kötü bir varılacak yerdir.	Ey peygamber! Kâfirlerle, münafıklarla cihat et! Hem kendilerine karşı pek şiddetli davran. Bunların barınacakları yer cehennem ki o ne kötü âkıbet!	Ey peygamber; kâfirler ve münafıklarla cihad et ve onlara karşı çetin ol. Onların varacakları yer, cehennemdir ve o, ne kötü dönüş yeridir.	Ey Peygamber! Hakkı inkar edenlerle ve münafıklarla yılmadan savaş; ve onlara karşı kararlı ve ödünsüz davran, ki (pişman olup tevbe etmezlerse) varacakları yer cehennemdir; ne kötü bir duraktır orası!
9. 74 يَخْلِفُونَ=yemin ediyorlar بِاللَّهِ=Allah'a مَا قَالُوا=söylemediklerine وَقَلَّدَ=halbuki قَالُوا=söylediler الْكُفْرَ=küfür o sözünü بَعْدَ=sonra وَكَفَرُوا=inkâr ettiler إِسْلَامَهُمْ=İslam olduktan وَهُمَّوْا=yeltendiler بِمَا=bir şeye لَمْ يَتَّأَلَوْا=başaramadıkları وَمَا نَقَمُوا=öc almağa kalktılar إِلَّا=sırf أَنْ أَغْنَاهُمْ=kendilerini zengin etti diye وَرَسُولُهُ=ve Elçisi اللَّهُ=Allah فَإِنْ=eğer مِنْ فَضْلِهِ=lütfuyla يَتُوبُوا=tevbe ederlerse يَكُ=olur لَهُمْ=daha iyi خَيْرًا=kendileri için وَأِنْ=yok eğer يَتَوَلَّوْا=dönerlerse	Onlar söylemediler diye Allah adına yemin ederler, ama o küfür sözünü söylediler. Müslüman olduktan sonra kâfir oldular. Yapamadıkları bir işe yeltendiler. Bu yolla öç almaya çıkmalarının tek sebebi Allah'ın lütfu ile Allah'ın ve Peygamber'in kendilerini zengin etmiş olmalarıdır. Eğer tevbe ederlerse kendileri için iyi olur, Eğer sırt çevirirlerse, Allah onları hem dünyada, hem de ahirette acıklı bir azaba uğratar. Dünyada onlara ne bir dost ve ne de bir yardım edici bulunur.	Öyle bir şey söylemediklerine dair Allah'a yemin ediyorlar. Bununla beraber hem o küfür mucip sözü söylediler, hem İslâm'ı kabul ettikten sonra tuttular, küfürlerini meydana vurdular. Hepsinin üzerine de o muvaffak olamadıkları cinayeti kurdular. Halbuki intikam is temeleri için kendilerini kemâl-i kereminden Allah ile Peygamberinin zengin etmiş olmaları haricinde bir sebep de yok (halbuki hoşlarına gitmeyecek bir şey varsa o da kendilerini kemâl-i kereminden Allah ile Peygamberinin zengin etmiş olmalarıdır). Eğer tevbe ederlerse haklarında hayırli olur.	And olsun ki, müslüman olduktan sonra inkar edip küfür sözünü söylediler; iken, söylemedik diye Allah'a yemin ettiler, başaramayacakları bir şeye giriştiler; Allah ve peygamberi bol nimetinden onları zenginleştirdi ve öç almaya kalktılar. Eğer tevbe ederlerse iyiliklerine olur; şayet yüz çevirirlerse, Allah onları dünya ve ahirette can yakıcı azaba uğratar. Ve onlar için yeryüzünde bir dost ve yardımcı yoktur.	(İkiyüzlüler, kötü) bir şey söylemedikleri konusunda Allah'a yemin ediyorlar; oysa, onların hakkı inkara varan bir söz sarf etmiş oldukları ve (böylece,) önce Allaha teslimiyetlerini ifade edip sonra da hakkı inkar etmiş oldukları bilinen bir şey: böyle yaparken onlar, ulaşamayacakları bir amaç peşindeydiler. Allahın ve Onun lütfu ve cömertliği sayesinde Elçisinin kendilerini (ruhen ve manevi olarak) zengin ve yetkin kılmasından başka bir hata (ya da eksiklik) bulamazlardı (dinde). Bundan sonra, eğer pişman olup tevbe ederlerse, bunların kendi iyiliklerine olacaktı;

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
يُعَذِّبُهُمْ=onlara azabedecektir عَذَابًا=azapla الله=Allah الْيَمَاءُ=acı bir فِي الدُّنْيَا=dünyada da وَالْآخِرَةِ=ahirette de وَمَا لَهُمْ=onların yoktur فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde مِنْ وَلِيٍّ=ne velisi وَلَا نَصِيرٍ=ne de yardımcısı		Yok haktan yüz çevirirlerse dünyada, ukbâda Allah kendilerini dayanılmaz bir azap ile tazip edeceği gibi onlar için yeryüzünde ne himaye, ne imdad edecek kimse bulunmaz.		ama yüz çevirirlerse, Allah onları hem bu dünyada hem de öte dünyada pek çetin bir azaba uğratacak; ve onlar da bu dünyada kendilerine ne bir koruyucu ne de bir yardımcı bulabileceklerdir.
9. 75 وَمِنْهُمْ=onlardan مَنْ=kimileri de الله=Allah'a عَاهَدَ=and içtiller لِنُنْ=eğer آتَانَا=bize verirse مِنْ فَضْلِهِ=lütfundan لَنَصَّدَّقَنَّ=elbette sadaka vereceğiz وَلَنَكُونَنَّ=ve olacağız مِنَ الصَّالِحِينَ=yararlı insanlardan	Onlardan bazıları «eğer Allah bize lütfundan bol mal verirse, sadaka verenlerden ve iyi amel işleyenlerden olacağımıza yemin ederiz» diye Allah'a kesin söz verirler.	İçlerinde öyleleri var ki Allah ile ahdediyorlar, "Kereminden bize ihsan ederse kat'iyyen zekâtını veririz, kat'iyye[n] salihînden oluruz" diye and içiyorlar.	İçlerinden kimi de: Eğer bize lütuf ve kereminden ihsan ederse; andolsun ki, muhakkak tasadduk edeceğiz ve muhakkak salihlerden olacağız, diye Allah'a ahdetmişlerdi.	Ve onlar arasında, Doğrusu, eğer Allah bize cömertliğinden (bir şeyler) bahşederse, kuşkusuz biz de hayır için harcar (sadaka verir) ve hiç kuşkusuz dürüst ve erdemli kimselerden oluruz! diye Allaha yemin edenler var.
9. 76 فَلَمَّا=ne zaman ki آتَاهُمْ=onlara verdi مِنْ فَضْلِهِ=lütfundan بَخِلُوا=cimrilik ettiler بِهِ=O'na وَتَوَلَّوْا=ve döndüler وَهُمْ مُعْرِضُونَ=yüz çevirerek	Fakat Allah onlara lütfundan bol mal verince, cimrice davranarak sırt çevirdiler, sözlerinden döndüler.	Allah da kereminden kendilerine ihsan edince zekâtını esirgiyorlar, tâate arkalarını dönüyorlar ki zaten bunlar haktan yüz çeviricilerdir.	Ama Allah onlara lütuf ve kereminden ihsan edince; cimrilik ettiler ve yüz çevirdiler. Onlar zaten dönektirler.	Fakat böyleleri, daha Allah cömertliğiyle kendilerine (bir şey) verir vermez, hemen ona hasisçe sarılır, (etikleri bütün o yeminlerden) inatla geri dönerler.
9. 77 فَأَعْقَبَهُمْ=sokmuştur نِفَاقًا=iki yüzlülük فِي قُلُوبِهِمْ=onların kalblerine إِلَى يَوْمٍ=güne kadar يَلْقَوْنَهُ=kendisiyle karşılaşacakları بِمَا=dolayı أَخْلَفُوا=döndüklerinden الله=Allah مَا وَعَدُوهُ=verdikleri sözden وَبِمَا=ve dolayı كَانُوا يَكْذِبُونَ=yalan söylediklerinden	Allah'a verdikleri sözden caydıkları ve yalan söyledikler gerekçesiyle Allah, karışısına çıkacakları güne kadar kalplerine münafıklığı yerleştirdi.	İşte Allah'a karşı ettikleri va'di tutmamaları, bir de yalan söyler olmaları yüzünden Allah bu hareketlerinin âkibetini yüreklerinde Kendisine varacakları güne kadar bir nifaka çevirdi (<i>Allah âkıbetlerini yüreklerinde Kendisine varacakları güne kadar bir nifaka çevirdi</i>).	Allah'a verdikleri vaadi tutmadıkları ve yalanı adet edindikleri için, kendisinin huzuruna çıkacakları güne kadar Allah kalblerine nifak soktu.	Bunun üzerine Allah da, kendisiyle karşılaşacakları Güne kadar içlerinde taşıyacakları bir nifakı sokar onların yüreklerine. Bu, onların, Allaha verdikleri sözü yerine getirmekten geri durmaları ve yalan söylemeyi alışkanlık haline getirmeleri yüzündendir.
9. 78 أَلَمْ يَعْلَمُوا=bilmediler mi ki الله=Allah يَعْلَمُ=bilir أَنَّ=muhakkak سِرَّهُمْ=onların sırlarını وَنَجْوَاهُمْ=ve gizli konuşmalarını الله=Allah وَأَنَّ=ve muhakkak الْعُيُوبِ=gizlileri عَلَامٌ=bilendir	Allah'ın onların sırlarını ve fısıltılarını bildiği, O'nun «gayb»leri çok iyi bildiğini halâ öğrenemediler mi?	Bilmediler mi ki Allah onların gizlediklerini de, gizli söyleştiklerini de biliyor? Bilmediler mi ki Allah'ın ilmi bütün gaypları ihâta ediyor?	Bilmezler mi ki; Allah, onların içlerinden gizlediklerini de, fısıltılarını da bilir. Ve Allah, gaybları çok iyi bilendir.	Bilmiyorlar mı ki, onların (bütün o) sırlarından, (bütün o) gizli görüşmelerinden Allahın haberi var? (Ve yine bilmiyorlar mı ki,) Allah, insan idrakini aşan şeyler hakkında eksiksiz bilgi sahibidir?
9. 79 الَّذِينَ يَلْمُزُونَ=çekiştiren الْمُطَّوِّعِينَ=gönülnden verenleri مِنَ الْمُؤْمِنِينَ=müminlerden فِي=hususunda الصَّدَقَاتِ=sadakalar وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ=ve bulamayanları إِلَّا=yettiğinden başkasını جُهْدَهُمْ=güçlerinin فَيَسْخَرُونَ=alay edenler سَخِرَ=alay etmiştir مِنْهُمْ=onlarla الله=Allah مِنْهُمْ=onlarla وَلَهُمْ=onlar için vardır عَذَابٌ=bir azap أَلِيمٌ=acı	Sadaka vermekte gönülnden davranan müminlere dil uzatan ve ancak ellerinden geldiği kadar verebilenlerle alay eden kimselere davranışlarının cezasını Allah verir. Onlara can yakıcı azab vardır.	O kimseler ki mü'minlerin içinden külliyetli teberularda bulunanları bir türlü, güçlerinin yetebildiğini verenleri diğer türlü dillerine dolayıp mas-karaya alıyorlar. Allah kendilerini maskara ettikten başka onlar için dayanılmaz bir azap var.	Sadaka vermekte gönül-den davranan mü'minlere dil uzatan ve güçlerinin yelebildiğinden başkasını bulamayanlarla eğlenenleri Allah maskaraya çevirir. Ve onlar için elim bir azab vardır.	(Bu münafıklar) Allah yolunda hem vermekle yükümlü olduğundan fazlasını veren müminlere, hem de (mevcut) güçlerinin el-verdiği (mütevazî şeylerin) dışında verecek şey bulamayan müminlere dil uzatan ve onlara alay eden kimselerdir. Allah onların bu alay ve küçümsemelerini onlara geri çevirecektir; nitekim pek çetin bir azap beklemektedir onları.
9. 80 لَهُمْ=onlar için اسْتَغْفِرُوا=ister af dile لَهُمْ=onlar için لَا تَسْتَغْفِرُوا=ister dileme أَوْ=veya لَهُمْ=onlar için إِنْ=şayet لَهُمْ=onlar için تَسْتَغْفِرُوا=af dilesen مَرَّةً=defa يَتِمِشَ=yetmiş فَلَنْ يَغْفِرَ=yine affetmez الله=Allah ذَلِكَ=böyledir لَهُمْ=onları كَفَرُوا=inkâr ettiler چünkü onlar بِأَنَّهُمْ=çünkü onlar وَرَسُولُهُ=ve Elçisini بِالله=Allah'ı الله=Allah لَا يَهْدِي=yola iletmez الْقَوْمِ=kavmi الْفَاسِقِينَ=yoldan çıkan	Onlar için ister af dile, ister dileme, onlar adına yetmiş kere (istediğin kadar çok) af dilesen de Allah onları kesinlikle affetmez. Sebeline gelince, onlar Allah'ı ve peygamberini tanımadılar, Allah yoldan çıkmışlar güruhunu doğru yola iletmez.	Yâ Muhammed, diler onlar için mağfiret iste, diler onlar için mağfiret iste, onlar için yetmiş kere mağfiret istesen yine Allah onları başışlayacak değil. İşte bu kendileri Allah ile Peygamberini tanımadılar da onun içindir. Allah küfürlerinde ısrar eden kavmi doğru yola çıkarmaz (... kavme hidayet vermez).	Onlar için ister mağfiret dile, ister mağfiret dileme. Onlar için yetmiş defa mağfiret dilesen de Allah onları başışlamayacaktır. Bu, Allah'ı ve Peygamberini inkar etmelerindendir. Allah; fasıklar güruhunu hıdayete erdirmez.	(İmdi,) onların başışlanmaları için (Allaha) ister dua et, ister etme, (hiçbir şey fark etmeyecektir; çünkü) onlar için istersen yetmiş kez af dile, Allahı ve Onun Elçisini inkara yetenmelerinden ötürü Allah onları başışlamayacaktır. Çünkü Allah, böylesine kötülüğe batmış bir topluluğu doğru yola çıkarmaz.
9. 81 فَرَحَ=sevindiler الْمُخَلَّفُونَ=muhalefet ederek بِمَقْعَدِهِمْ=oturup kalmalarına خِلَافَ=geride kalanlar رَسُولِ=Peygamberine الله=Allah'ın وَكَرِهُوا=ve hoşlanmadılar أَنْ يُجَاهِدُوا=cihadetmekten بِمَالِهِمْ=mallarıyla وَأَنْفُسِهِمْ=ve canlarıyla فِي سَبِيلِ=yolunda الله=Allah وَقَالُوا=ve dediler لَا تَنْفِرُوا=sefere çıkmayın فِي الْحَرْبِ=sıcakta قُلْ=de ki جَهَنَّمَ=cehennemin نَارُ=ateşi أَشَدُّ=daha حَرًّا=sıcaktır لَوْ=keşke	Sefere katılmanlar Allah'ın Rasulüne ters düşerek geride kaldıklarına sevindiler. Allah yolunda malları ve canları ile cihad etmeyi istemediler, «Sıcakta sefere çıkmayın» dediler. Onlara «Cehennem ateşi bundan daha sıcaktır» deyiniz. Keşke bunu kavrayabilselerdi.	Medine'de bırakılanlar cihada gitmeyerek Peygamberin arkasında kalmalarına sevindiler. Mallarıyla, canlarıyla Allah yolunda mücahid olmayı istemedikleri gibi, "Bu sıcakta cihada koşmayın!" dediler. Kendilerine cehennem ateşinin daha sıcak olduğunu söyle. Anlasaydılar bunu etmezlerdi.	Allah'ın peygamberine muhalefet için geri kalanlar, oturup kalmalarına sevindiler. Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla cihad etmek hoşlarına gitmedi. Bu sıcakta savaşa çıkmayın, dediler. De ki: Cehennem ateşi daha sıvaktır. Keşke bilselerdi.	Geride bırakılan bu (münafık) kimseler, Allah Elçisinin (sefer için ayrılmasının) ardından kendilerinin savaştan uzak kalmalarına sevindiler; çünkü Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla savaşımak düşüncesi bunların hoşuna gitmiyor ve (hatta birbirlerine) Bu sıcakta savaşa çıkmayın! diyorlardı. De ki: Cehennem ateşi çok daha sıcaktır! Tabii, eğer bu gerçeği kavrayabilirlerse!

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	كَانُوا يَفْقَهُونَ=anlasalardı				
9. 82	فَلْيَضْحَكُوا=artık gülsünler وَلْيَبْكُوا=ağlasınlar كَثِيرًا=çok كَرَاءً=karşılık بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ=kazandıklarına	az قَلِيلًا Yaptıklarının karşılığı olarak bundan böyle az gülüp çok ağlasınlar.	Kazanmakta oldukları vebalin cezası olarak az gülsünler, çok ağlasınlar da görsünler.	Artık yaptıklarının cezası olarak az gülsünler, çok ağlasınlar.	Bundan böyle artık az gülsün onlar, çünkü kazandıklarından ötürü çok ağlayacaklar.
9. 83	فَإِنْ=eğer إِلَى طَائِفَةٍ=bir topluluğa مِنْهُمْ=onlardan فَاسْتَأْذِنُوا=senden izin isterlerse فَقُلْ=de لِلْخُرُوجِ=çıkma için لَنْ تَخْرُجُوا=çıkamayacaksınız أَبَدًا=asla مَعِيَ=benimle وَلَنْ تَقَاتِلُوا=savaşmayacaksınız مَعِيَ=benimle beraber عَدُوًّا=düşmanla إِنَّكُمْ=siz رَضِيتُمْ=razı olmuştunuz بِالْفَعْدِ=oturmağa أَوَّلَ مَرَّةٍ=ilk önce فَافْعَدُوا=öyle ise oturun مَعَ=beraber الْخَالِفِينَ=geri kalanlarla	Eğer Allah sana onlardan bir grubun yanına dönmeyi nasip eder de onlar senden sefere çıkmak üzere izin isterlerse de ki; hiçbir zaman benimle beraber düşmanla savaşmayacaksınız. Çünkü siz ilk keresinde geride kalmaktan hoşlandınız. O halde şimdi de (kadın çocuk, yaşlı ve hasta gibi) savaşma gücünden yoksun kimseler ile birlikte evlerinizde oturunuz.	Yâ Muhammed! Allah seni onlardan bir kısmının yanına döndürür de bu sefer başka bir cihada çıkmak için senden [izin] isteseler de ki: "Kat'iyen benimle beraber çıkacak değilsiniz! Kat'iyyen benim yanımda olarak hasım ile harbedecek değilsiniz! İlk defasında oturup kalmayı istemiştiniz. Şimdi de kalanlarla beraber oturun!"	Allah, seni onlardan bir topluluğa geri döndürür de; senden savaşsa çıkmak için izin isterlerse; de ki: Benimle hiç bir zaman çıkmayacaksınız. Benim yanımda hiç bir düşmanla savaşmaya caksınız. Çünkü siz, baştan oturup kalmaya razı oldunuz. Artık siz, geri kalanlarla birlikte oturun.	Bundan sonra Allah seni olur ki onlardan bazılarıyla yüz yüze getirirse ve onlar da (seninle birlikte savaş) çıkmak için iznini isterlerse, (onlara) de ki: Bundan böyle benimle asla (sefere) çıkmayacak ve benimle hiçbir düşmana karşı savaşmayacaksınız! Madem, bir kere evde oturup kalmayı yeğlediniz, öyleyse artık oturup kalmaya devam edin, geride kal(mak zorunda ol)anlarla beraber!
9. 84	وَلَا تَصَلِّ=ve namaz kılma أَحَدٍ=birinin أَبَدًا=asla مِنْهُمْ=onlardan وَلَا تَقُمْ=ve durma عَلَى=başında فَبِرَءٍ=onun kabri إِنَّهُمْ=çünkü onlar كَفَرُوا=inkâr ettiler بِاللَّهِ=Allah'ı وَرَسُولِهِ=ve Elçisini وَمَاتُوا=ve öldüler وَهُمْ فَاسِقُونَ=yoldan çıkmış olarak	Onlardan biri ölünce asla namazı kılma ve sakın mezarı başında dikilme. Çünkü onlar Allah'ı ve Peygamber'i tanımadılar ve yoldân çıkmış olarak öldüler.	İçlerinden biri ölünce namazını sakın kılma, kabri üzerinde de durma ki bunlar Allah ile Peygamberini tanımadıkları gibi kâfir olarak can verdiler.	Onlardan ölen hiç birinin namazını asla kılma, kabrinin başında durma. Çünkü onlar, Allah'a ve Rasulüne küfrettiler ve fasıklar olarak öldüler.	Ve onlardan ölen kimsenin asla namazını kılma; mezarı başında da durma sakın: çünkü onlar Allahı ve Onun Elçisini inkara yeltendiler ve bu günah içinde öldüler.
9. 85	وَلَا تُعْجِبْكَ=seni imrendirmesin أَمْوَالُهُمْ=onların malları وَأَوْلَادُهُمْ=ve evladları يُرِيدُ=istiyor اللَّهُ=Allah أَنْ يُعَذِّبَهُمْ=onlara azab etmeyi فِي الدُّنْيَا=dünyada وَتَرْهَقَ=ve çıkmasını أَنْفُسُهُمْ=canlarının وَهُمْ كَافِرُونَ=kâfir olarak	Onların malları ve evlatları sakın seni imrendirmesin. Allah bunlar aracılığı ile onların dünya hayatında azaba uğramasını ve canlarını kâfir olarak vermelemini ister.	Hem onların ne malları, ne çocukları senin gözünü kamaştırmasın (... gözüne büyük görünsün). Allah dünya diriliğinde kendilerine bunların yüzünden azap etmesini, canlarının da kâfir bulundukları halde çıkmasını murad ediyor, başka değil."	Onların mallarını ve çocuklarını seni imrendirmesin. Allah; bunlarla, ancak onlara dünyada azab etmeyi ve kâfir oldukları halde canlarının zorla çıkmasını diler.	(O halde) onların dünyevi zenginlikleri ve çocuklarını(n çokluğundan umdukları bahtıyarlık) seni imrendirmesin: Allah bütün bunlarla bu dünya (hayatın)da onlara azap etmek ve canlarının hakkı inkar tutumu içinde çıkmasını (sağlamak) istiyor.
9. 86	وَإِذَا=zaman أُنْزِلَتْ=indirildiği أَنْ=diye سُورَةٌ=bir sure بِاللَّهِ=Allah'a آمَنُوا=inanın وَجَاهِدُوا=ve cihad edin مَعَ=beraber رَسُولِهِ=Elçisiyle اسْتَأْذَنَكَ=senden izin istediler الطَّوْلَ=sahibi olanlar السَّوْلَ=servet وَقَالُوا=dediler مِنْهُمْ=içlerinden دَرْنَا=bizi bırak تَنْ=olalım مَعَ=beraber الْقَاعِدِينَ=oturanlarla	Allah'a inanınız ve peygamberi ile birlikte cihad ediniz direktifini içeren bir sure indiğinde onların içindeki zenginler senden izin isteyerek «Bizi bırak evlerinde oturanlarla birlikte olalım» derler.	"Allah'a iman edin, Peygamberiyle beraber cihada gidin!" diye bir sûre indirildiği zaman içlerinden kudret sahibi olanları kalmak için senden izin istediler. "Bırak bizi, gidemeyip oturanlarla beraber olalım!" dediler.	Allah'a iman edin, Rasulü ile birlikte cihad edin, diye bir sure indirildiğinde; içlerinden gücü yetenler senden izin isteyip: Bizi bırak da oturanlarla birlikte kalalım, derler.	(Gerçekten de hakkı inkar ediyor onlar:) çünkü vahiy yoluyla: Allaha inanın ve Onun Elçisiyle beraber (Onun yolunda savaşın diye çağırıldıkları)nda, onlardan (savaşa katılmaya) pekala güç yetirebilecek durumda olanlar (bile), bizi bırak, evde kalanlarla birlikte kalalım diyerek senden izin istediler.
9. 87	رَضُوا=razı oldular مَعَ=beraber بِأَنْ يَكُونُوا=olmağa الْحَوَالِفِ=geride kalan kadınlarla وَطُبِعَ=mühürlendi عَلَى قُلُوبِهِمْ=kableri فَهُمْ=artık onlar لَا يَفْقَهُونَ=anlamazlar	Onlar evlerinde oturan güçsüzlerle birlikte kalmaya razı oldular, kalplerine mühür vuruldu; artık onlar anlamamazlar.	Kadınlarla beraber olmaya razı oldular. Kalplerine de mühür vuruldu. Onun için duygu bilmiyorlar.	Geri kalanlarla birlikte olmaya razı oldular. Kalplerine mühür vurulmuştur onların. Bu yüzden onlar iyice anlamazlar.	Geride kalanlarla birlikte olmayı yeğlediler ve bu yüzden de onların kalpleri mühürlendi; öyle ki, artık hakkı kavrayamazlar.
9. 88	الرَّسُولُ=Elçi أَكُنْ=fakat وَالَّذِينَ آمَنُوا=ve inananlar مَعَهُ=onunla beraber جَاهِدُوا=cihadettiler بِأَمْوَالِهِمْ=mallarıyla وَأَنْفُسِهِمْ=canlarıyla أَنْهُمْ=onlarındır الْخَيْرَاتِ=bütün hayırlar وَأُولَئِكَ=ve işte هُمْ=onlardır الْمُفْلِحُونَ=başarıya erenler	Fakat Peygamber'e ve onunla birlikte canları malları ile savaşanlara gelince, işte bütün hayırlar onları bekliyor ve onlar başarıya erenler, kurtuluşa kavuşanların ta kendileridirler.	Lâkin gerek Peygamber, gerek onunla beraber iman getirenler, mallarıyla, canlarıyla cihad ettiler. Bunları görüyor musun? Bütün hayırlar işte bunlar için. Bunları görüyor musun? Felâha erenler işte bunlar.	Fakat peygamber ve onunla iman etmiş olanlar; mallarıyla, canlarıyla cihad ettiler. Bütün hayırlar, işte onlarındır. Ve işte onlar, felaha erenlerin kendileridir.	Oysa, Elçi ve onunla aynı inancı paylaşan herkes (Allah yolunda) mallarıyla, canlarıyla zorlu çabalar ortaya koymaktadır; işte (öte dünyada) en üstün armağanlara kavuşacak olan kimseler böyleleridir; sonu gelmez bir mutluluğa erişecek kimseler de bunlardır!
9. 89	اللَّهُ=Allah أَعَدَّ=hazırlamıştır لَهُمْ=onlar için جَنَّاتٍ=cennetler مِنْ تَحْتِهَا=altlarından تَجْرِي=akan الْأَنْهَارِ=ırmaklar خَالِدِينَ=ebedi kalacakları فِيهَا=içlerinde ذَلِكَ=işte budur الْعَظِيمِ=büyük الْفَوْزِ=başarı	Allah onlara altlarından nehirler akan ve içlerinde sürekli kalacakları cennetler hazırlamıştır. İşte büyük kurtuluş budur.	Allah kendilerine içinde ebediyen kalacakları o altından ırmakla[r] akan cennetleri âmâde kıldı ki azîm olan saadet işte budur.	Onlar için Allah; içinde ebedi kalacakları ve altından ırmaklar akan cennetler hazırladı. İşte bu, en büyük kurtuluştur.	Allah, içlerinde derelerin, ırmakların çağıldadığı, yerleşip sonsuza kadar yaşayacakları hasbahçeler hazırlamıştır onlar için; işte en büyük bahtıyarlık budur!
9. 90	وَجَاءَ=ve geldiler الْمُعْزِرُونَ=özür bahane eden	Bedevilerin mazaret uyduranları sefere çıkmak için izin almaya geldiler.	Bedevilerin özür bahane edenleri kalmalarına izin verilmesi için geldiler. Allah ile O'nun	Bedevilerden özür beyan edenler, kendilerine izin verilsin diye	Ve bu arada savaşta bağışık tutulmaları yönünde arzedecek bir takım özürleri olan

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
بِـمِنَ الْأَعْرَابِ=bedevi Araplar لِيُؤْذَنَ=izin verilmesi için أَلَهُمْ=kendilerine وَقَعَدَ=ve oturdular الَّذِينَ كَذَّبُوا=yalan söyleyenler وَرَسُولُهُ=Allah'a Allah=Allah'a سَيُصِيبُ=erişecektir الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenlere عَذَابٌ=bir azab مِنْهُمْ=onlardan أَلِيمٌ=acı	Allah' a ve peygamberine yalan söyleyenler ise, mazeret bile ileri sürmeden geri kaldılar. Onların içindeki kâfirler acıklı bir azaba çarpılacaklardır.	Peygamberine karşı yalancılık edenler de oturdular (... <i>yalancılık edenlerse gelmeyecek oturdular</i>). İşte bunların kâfir bulunanlarına dayanılmaz bir azap isabet edecek.	geldiler. Allah' a ve Rasulüne yalan söyleyenler ise oturup kaldı. İçlerinden küfretmiş olanlara elim bir azap isabet edecektir.	bedeviler (Elçiye) geldiler; Allahı ve Onun Elçisini yalanlamaya kalkışarlarsa (sadece) evde kalmakla yetindiler. Hakkı inkara yeltenen böylelerine pek çetin bir azap gelip çatacak.
9. 91 أَيَسَ=yoktur عَلَى الضُّعَفَاءِ=zayıflara وَلَا=yoktur عَلَى الْمَرْضَى=hastalara وَلَا=yoktur عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ=bulamayanlar رَا مَا يُنْفِقُونَ=harcayacak bir şey حَرَجٌ=bir günah إِذَا=takdirde نَصَحُوا=öğüt verdikleri لِلَّهِ=Allah için وَرَسُولُهُ=ve Elçisi için مَا=yoktur عَلَى=aleyhine الْمُحْسِنِينَ=iyilik edenlerin وَاللَّهُ=Allah مِنْ سَبِيلٍ=bir yol غَفُورٌ=bağışlayandır رَحِيمٌ=esirgeyendir	Savaşma gücünden yoksun olanlar, hastalık ve savaş masraflarını karşılayacak imkânı olmayanlar için Allah' ın ve peygamberinin tarafını tuttukları takdirde savaştan geri kalmamın sakıncası yoktur. İyi niyetlilere karşı kınama ve suçlama yolu kapalıdır. Allah bağışlayıcı ve merhametlidir.	Allah ile O'nun Peygamberine karşı ihlâsları yerinde olduktan sonra ne dermansızlara, ne hastalara, ne de sefer uğrunda sarfedecek parayı bulamayanlara günah terettüp etmez. Muhlis olanları muâheze için yol olmadığı gibi Allah'ın gufranı hadsiz, rahmeti nihayetsizdir.	Zayıflara, hastalara ve harçayacak şeyleri bulunmayanlara, Allah' a ve Rasulüne sadık kaldıkça bir sorumluluk yoktur. İhsan edenleri hesaba çekmeye de bir yol yoktur. Allah; Gâfur' dur, Rahim' dir.	Zayıflar, hastalar ve (kendilerine savaşı için donanım sağlama) imkanına sahip olmayanlar, Allaha ve Onun Elçisine karşı içtenlik sahibi oldukları sürece, sorumlu tutulmayacaklardır; iyilik yapanları sorumlu tutmak için bir sebep yoktur; çünkü Allah çok acıyıp esirgeyen gerçek bağışlayıcıdır.
9. 92 وَلَا=ve yoktur عَلَى الَّذِينَ=kimselere إِذَا=zaman مَا أَتَوْكَ=sana geldiklerinde لَتَحْمِلَهُمْ=binek için قُلْتُ=sen deyince لَا أَجِدُ=bulamıyorum مَا=bir şey أَحْمِلْكُمْ=sizi bindirecek عَلَيْهِ=üzerine تَوَلَّوْا=dönen وَأَعْيُنُهُمْ=ve gözlerinden تَفِيزُ=akarak مِنَ الدَّمَعِ=yaş حَرَنَّا=üzüntüden أَلَّا يَجِدُوا=bulamadıklarından dolayı مَا=bir şey يُنْفِقُونَ=infak edecek	Bir de kendilerine binek hayvanı sağlayasın diye sana başvurduklarında «Size binek hayvanı bulamıyorum» deyince, bu yolda harcama yapacak imkânları olmadığı için üzüntüden gözlerinde yaş olarak dönenlere karşı da bir kınama ve suçlama yolu kapalıdır.	Bir de o biçâreleri muâhezenin yolu yok ki kendilerini bindirerek cihada götürmen için sana geldikleri zaman "Ben sizi bindirecek bir şey bulamam" demen üzerine bu uğurda verecek parayı bulamamalarına eseflerinden yaş kesilen gözleri boşana boşana geri döndüler.	Kendilerine binek vermen için sana geldiklerinde: Size bir binek bulamıyorum, dediğin zaman, infak edecek bir şey bulamadıkları için üzüntüden gözleri yaşarak geri dönenlere de bir sorumluluk yoktur.	Ve sana, kendilerine binek sağlaman için başvurduklarında, Sizi bindirecek bir şey bulamıyorum dediğin zaman, bu yolda harçayacak imkanları olmadığı için üzüntüden gözleri yaşarak kınanıp sorumlu tutulmayacaktır.
9. 93 إِنَّمَا=ancak السَّبِيلُ=(kınanmasına) yol vardır عَلَى الَّذِينَ=kimselerin يَسْتَأْذِنُونَكَ=senden izin isteyen وَهُمْ أَغْنِيَاءُ=zengin oldukları halde رَضُوا=onlar razı oldular بِأَن يَكُونُوا مَعَ=olmağa beraber الْخَوَالِفِ=geri kalan kadınlarla وَطَبَعَ=mühürledi اللَّهُ=Allah da عَلَى قُلُوبِهِمْ=onların kalblerini فَهُمْ=artık onlar لَا يَعْلَمُونَ=bilmezler	Ancak zengin oldukları halde savaşa katılmamak üzere senden izin isteyenler, böylece savaşma gücünden yoksun olanlarla birlikte evlerinde oturmayı içlerine sindirenler kınanabilir suçlanabilirler. Allah onların mühürlediği için neyin yararlı olduğunu bilmezler.	Muâheze olunmak yalnız o kimselerin hakkıdır ki, zengin olmaları ile beraber kalmak için senden izin isterler. Bunlar kadınlarla beraber olmaya razı oldular. Allah da kalplerine mühür vurdu, onun için bir şey bilmezler.	Sorumluluk ancak, zengin oldukları halde senden izin isteyen, geride kalan kadınlarla bulunmaya razı olanlara ve Allah kalblerini mühürlemiş olduğu için bilmeyenleredir.	Yalnızca, (savaşa katılmak için) her bakımdan müsait ve varlıklı oldukları halde senden (katılmamak yönünde) izin isteyenler haklı olarak kınanıp sorumlu tutulabilir. Böyleleri evde kalanlarla birlikte oturmayı yeğlediler; Allah da bu yüzden onların kalplerini mühürledi; öyle ki, artık (ne yaptıklarını) bilmiyorlar.
9. 94 يَعْتَذِرُونَ=özür dilerler إِذَا=zaman رَجَعْتُمْ=geri dönüp geldiğiniz إِلَيْهِمْ=onların yanına قُلْ=de ki لَا تَعْتَذِرُوا=hiç özür dilemeyin لَكُمْ=size أَن نُّؤْمِنَ=inanmayız قَدْ=muhakkak نَبَّأْنَا=bize bildirdi اللَّهُ=Allah مِنْ أَخْبَارِكُمْ=sizin haberlerinizi وَسَيَرَى اللَّهُ=Allah da عَمَلَكُمْ=yaptığınızı وَرَسُولُهُ=Elçisi de ثُمَّ=sonra نُرَدُّونَ=döndürüleceksiniz إِلَى عَالِمٍ=bilene الْغَيْبِ=görülmeyi وَالشَّهَادَةِ=ve görüleni فَيَنْبِئُكُمْ=O size haber verecek بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızı	Savaştan döndüğünüzde size özür dileyeceler. Onlara de ki: "Özür beyan etmeyin. Size asla inanmayacağız. Allah haberlerinizi bize bildirmez. Allah da, Peygamberi de işleyecelerinizi görecektir. Sonunda, görülme-yeni ve görüleni bilen Allah'a geri çevrileceksiniz. O, işlediklerinizi size haber verecektir."	Yanlarına döndüğünüz zaman sizden özür dileyeceler. De ki: "Beyhude özür dilemeyin. Sözlerinizi asla inanacak değiliz. Size ait haberlerden bir kısmını Allah bize bildirdi (<i>ahvalinizden Allah bize haber vermişti / ettiklerinizden Allah bize haber vermişti</i>). Allah ile O'nun Peygamberi şimdilik hareketinize bakacak, sonra gâibi, hâzırı bilen Hakk'ın huzuruna döneceksiniz. O size ne işlediğinizi bildirecek.	Kendilerine döndüğünüz vakit de size özür beyan ederler. De ki: Özür dilemeyin. Size katiyyen inanmıyorum. Doğrusu Allah, bize haberlerinizi bildirmiştir. Allah da, Rasulü de amellerimizi görecektir. Sonra hepiniz, görüleni de görülmeyeni de bilene döndürüleceksiniz. O, size neler yaptığınızı haber verecektir.	(Ve) onlar, (seferden) döndüğünüzde size bahaneler arzedecekler! De ki: (Asılsız) özürleri ileri sürmeyin, (çünkü) size inanmıyoruz; Allah bize hakkınızda gerekli bilgiyi vermiş bulunuyor zaten. (Bundan sonraki) yapıp ettiklerinize bakacak Allah; ve Onun Elçisi (de öyle); sonunda, yaratıkların görüş ve algı alanı dışında kalan şeyleri de, onların duyuy ve tasavvur yoluyla tanıklık edebilecekleri şeyleri de bütün gerçeğiyle bilen Onun karşısına çıkarılacaksınız; Ve O sizin (hayatta) ne yapıp ettiğinizi tam olarak kavramanızı sağlayacak.
9. 95 سَيَحْلِفُونَ=yemin edecekler إِذَا=zaman لَكُمْ=siz بِاللَّهِ=Allah'a انْقَلَبْتُمْ=yanlarına geldiğiniz إِلَيْهِمْ=onların لَتُعَرِّضُوا=vazgeçmeniz için عَنْهُمْ=kendilerinden فَاعْرِضُوا=vazgeçin عَنْهُمْ=onlardan إِنَّهُمْ=çünkü onlar رَجَسٌ=murdardır وَمَأْوَاهُمْ=varacakları yer	Savaştan döndüğünüzde kendilerini azarlamayasınız diye size Allah adına yemin edeceklerdir. Onları azarlamayınız, bir şey olmamış gibi davranınız. Çünkü onlar so-yut pisliktirler. İşledikleri kötülüklerin karşılığı olarak varacakları yer, cehennemdir.	Yanlarına döndüğünüz zaman kendilerini yüzlemeniz için karşınıza Allah'a yemin edecekler. Onları yüzlemekten vazgeçin. Zira murdar şey olduklarında şüphe yok. Son barınacakları yer de kazandıkları vebalin cezası olmak üzere cehennem.	Kendilerine döndüğünüz zaman; onlardan vazgeçmeniz için Allah' a yemin edeceklerdir. Öyleyse onlardan yüz çevirin. Çünkü murdardırlar. Yaptıklarının karşılığı olarak varacakları yer, cehennemdir.	(Ey inananlar,) onlara döndüğünüzde, kendilerini rahat bıraksanız diye, sizi temin etmek için Allaha yemin edecekler. O halde, bırakın peşlerini, çünkü tiksinti veren kimselerdir onlar; ve yapageldiklerinden ötürü varacakları yer cehennemdir onların.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
جَهَنَّمَ=cehennemdir يَمًا=işlerin كَانُوا يَكْسِبُونَ=kazandıkları				
9. 96 لَكُمْ=yemin ediyorlar لِتَرْضَوْا=razı olmanız için عَنْهُمْ=kendilerinden فَإِنْ تَرْضَوْا=siz razı olsanız bile عَنْهُمْ=onlardan فَإِنْ لَا يَرْضَى=Allah razı olmaz عَنِ الْقَوْمِ=topluluktan الْفَاسِقِينَ=yoldan çıkan	Kendilerinden hoşnut olasınız diye size yemin ederler. Oysa siz onlardan hoşnut olsanız bile Allah yoldan çıkmışlar guruhundan kesinlikle hoşnut olmaz.	Evet, kendilerini hoş görmeniz için karşınızda yemin edecekler. Siz onları hoş görseniz de Allah öyle fâsık bir kavimden hiçbir zaman hoşnut olmaz.	Size yemin ederler ki; kendilerinden hoşnud olasınız. Siz, onlardan hoşnud olsanız da şüphesiz ki Allah, fâsıklar guruhundan hoşnud olmaz.	Sizi hoşnut etmek için yemin edeceklerdir; ama siz onlardan hoşnut olsanız (bile) (bilin ki), Allah günahkar bir topluluktan asla hoşnut kalmayacaktır.
9. 97 الْأَعْرَابِ=bedevi Araplar أَشَدُّ=küfür وَنِفَاقًا=ve iki yüzlülükçe وَأَجْدَرُ=ve daha müsaittirler أَلَّا يَعْلَمُوا=tanınamağa مَا=şeylerin سُنُنَّ=sınırlarını أَنْزَلَ=Allah'ın indirdiği وَاللَّهُ=Allah عَلَى رَسُولِهِ=Elçisine عَلِيمٌ=bilendir حَكِيمٌ=hüküm ve hikmet sahibidir	Bedevi Araplar kâfirlikte ve münafıklıkta daha aşırı; Allah'ın peygamberine indirdiği hükümlerin sınırlarını bilmemeye daha yatkın kimselerdir. Allah her şeyi bilir ve her yaptığı yerindedir.	Bedeviler küfür hususunda, nifak hususunda daha yaman oldukları gibi, Allah'ın kendi peygamberine indirdiği ahkâmın hududunu bilmemekteki liyakatleri daha çoktur. Allah'ın ilmine had, hikmetine pâyân yok.	Bedeviler; küfür ve nifak bakımından daha yaman ve Allah'ın peygamberine indirdiğinin hududunu bilmemeye daha müsaittirler. Ve Allah; Alim'dir, Hakim'dir.	Bedeviler (arasındaki ikiyüzlüler) hakkı tanımaktan kaçınma tavırlarında ve ikiyüzlü davranışlarında (yerleşik insanlardan) daha ısrarlıdırlar; ve Allahın, Elçisine indirdiği öğretinin sınırlarını görmezden gelmek, (başkalarına göre) onlardan daha çok beklenen bir haldir. (Allah böyle diyor-sa, bu böyledir) çünkü Allah her hükmünde ince, derin bir gerçeğe işaret eden mutlak ve sınırsız bilgi sahibidir.
9. 98 وَمِنَ الْأَعْرَابِ=bedevi Araplardan مَنْ=kimi var ki يَتَّخِذُ=sayar مَغْرَمًا=angarya مَا يُنْفِقُ=verdiğini وَيَتَرَبَّصُ=ve gözetler بِكُمْ=sizin الذَّوَائِرَ=başınıza belalar gelmesini عَلَيْهِمْ=onların دَائِرَةً=bela başına gelsin السَّوْءِ=kötü وَاللَّهُ=Allah سَمِيعٌ=işitendir عَلِيمٌ=bilendir	Kimi Bedeviler Allah'ın emri uyarınca yaptıkları harcamaları cerime, angarya sayarlar. Ve başınıza belaların geleceği günü gözlerler. Gözledikleri o bela kendi başlarına gelesiceler! Allah herşeyi işitir, herşeyi bilir.	Hem bedevilerin içinde öyleleri var ki Allah yolunda verdiklerini cerime saydıktan başka, zamanın aleyhine dönmesi dört gözle bekliyorlar (... başka sizin için kara günler bekliyorlar). Zaman onların aleyhine dönsün (dönecek / kara günler kendilerinin üzerine uğrasın / uğrayacak). Allah onların söylediklerini işitiyor, düşündüklerini biliyor.	Bedevilerden öyleleri de vardır ki; infak edeceğini angarya sayar ve sizin başınıza belalar gelmesini bekler. Belalar kendi başlarına olsun. Va Allah; Se-mi'dir, Alim'dir.	Ve (yine) bedeviler arasında (Allah yolunda) harcadığı her şeye kayıp gözüyle bakan ve (ey inananlar,) sizin darlık ve sıkıntıya düşmenizi bekleyenler var; (fakat) darlığa, sıkıntıya düşecek olan onlardır; çünkü Allah her şeyin özünü, iç yüzünü bilen, olup biten her şeyi işitendir.
9. 99 وَمِنَ الْأَعْرَابِ=bedevi Araplardan مَنْ=kimi de var ki يُؤْمِنُ=inanır وَالْيَوْمِ=ve gününe بِاللَّهِ=Allah'a وَيَتَّخِذُ=vesile sayar الْآخِرِ=ahiret مَا يُنْفِقُ=verdiğini عِنْدَ=yakınlaşmaya فُرَبَاتٍ=katında وَاللَّهُ=Allah'a وَصَلَوَاتٍ=ve dualarını almaya الرَّسُولِ=Elçinin أَلَّا إِنَّهَا=gerçekten o قُرْبَةً=yakınlık vesilesidir لَهُمْ=kendileri için سَيُدْخِلُهُمُ=onları sokacaktır اللَّهُ=Allah رَحْمَتَهُ=rahmetinin فِي=içine إِنَّ=muhakkak ki اللَّهُ=Allah عَفُورٌ=bağışlayandır رَحِيمٌ=esirgeyendir	Kimi Bedeviler de Allah'a ve ahiret gününe inanırlar; yaptıkları maddi bağışları Allah'ın yakınlığını ve peygamberin dualarını kazanma aracı, sebebi sayarlar. Haberiniz olsun ki, yaptıkları bu bağışlar, gerçekten onları Allah'a yaklaştıran bir sebeptir. İlerde Allah onları rahmetinin kapsamı içerisine alacaktır. Hiç şüphesiz Allah affedici ve merhametlidir.	Yine bedevilerin içinde öyleleri var ki Allah'a ve âhiret gününe inanır, hak yoluna verdiğini ise yanında bulacağı takarrüplere, Peygamberden alacağı dualara vesile sayar. Bilmiş ol ki bu onlar için kat'iyen Allah'a takarrüptür. Allah kendilerini rahmetinin harfimine alacak. Allah'ın gufranına had, rahmetine pâyân olmadığında şüphe yok.	Bedevilerden öyleleri de vardır ki; Allah'a ve ahiret gününe inanır, infak ettiğini Allah katında yakınlığa ve peygamberin duasına nail olmaya vesile sayar. Bilin ki; bunlar kendileri için gerçek bir yakınlıktır. Allah, onları rahmetine girdirektir. Muhakkak ki Allah; Gafur'dur, Rahim'dir.	Ama bedeviler arasında, Allaha ve Ahiret Gününe inanan, (Allah yolunda) harcadıklarını, kendilerini Allaha yaklaştıran ve Elçinin dualarında anılmalarını sağlayan vesileler olarak görenler de var. Bakın işte bu, (Allahın onlara) yakınlık (göstermesi) için gerçek bir vesile olacaktır; (çünkü) Allah onları rahmetiyle kuşatacaktır: gerçek şu ki, Allah çok acıyıp esirgeyen gerçek bağışlayıcıdır!
9. 100 وَالسَّابِقُونَ=öne geçenlerden الْأَوَّلُونَ=ilk olanlar مِنَ الْمُهَاجِرِينَ=Muhacirlerden وَالْأَنْصَارِ=ve Ensardan وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ=ve ona tabi olanlar بِإِحْسَانٍ=güzelce رَضِيَ=Allah razı olmuştur عَنْهُمْ=onlardan وَرَضُوا=onlar da razı olmuşlardır وَأَعَدَّ=O'ndan hazırlamıştır عَنْهُ=O'ndan جَنَآتٍ=cennetler لَهُمْ=onlara تَجْرِي=akan تَحْتَهَا=altlarından الْأَنْهَارُ=ırmaklar فِيهَا=içinde خَالِدِينَ=kalacakları أَبَدًا=ebedi ذَلِكَ=işte budur الْقَوْمُ=kurtuluş الْعَظِيمُ=büyük	Muhacirlerin ve Ensar'ın ilk öncüleri ile iyilikte onlara tam uyanlardan Allah hoşnut olduğu gibi onlar da Allah'dan hoşnut olmuşlardır. Allah onlara altlarından nehirler akan ve içlerinde ebedi olarak kalacakları cennetler hazırlamıştır. İşte büyük kurtuluş, büyük başarısı budur.	Muhacirîn ile ensarın en ilerisinde bulunanlara, sonra bunların izlerini ihlâs ile takip edenlere gelince, Allah kendilerinden hoşnut oldu, kendileri O'ndan hoşnut oldular. Hem onlara içinde ebediyen kalacakları o altından ırmaklar akan cennetleri âzâme kıldı. Hani âzîm olan saadet yok mu,bu işte odur.	Muhacirlerden, ensardan en ileri ve önde gelenlerle, ihsan ile onlara uyanlardan Allah razı olmuştur. Onlar da Allah'tan hoşnuddurlar. Hem onlara altından ırmaklar akan cennetler hazırlamıştır. Orada temelli kalıcıdırlar. İşte budur en büyük kurtuluş.	Zulüm ve kötülüğün egemen olduğu diyardan göç edenler ile Din'e sahip çıkan ve koryuanların ilklerine, önde gelenlerine ve bir de iyilik/doğruluk (yolun)da onları izleyenlere gelince, Allah onlardan hoşnuttur; onlar da Allah'tan. Ve O, onlar için içlerinde yerleşip sonsuza kadar yaşayacakları, derelerin, ırmakların çağıldadığı bahçeler hazırlamıştır: İşte en büyük bahtıyarlık budur!
9. 101 وَمِمَّنْ=ve vardır حَوْلَكُمْ=çevrenizdeki مِنَ الْأَعْرَابِ=bedevi Araplardan وَمِنَ=ve الْمَدِينَةِ=Medine أَهْلِ=halkından يَايَعِي=iyice almış عَلَى النِّفَاقِ=iki yüzlülüğe لَا تَعْلَمُهُمْ=sen onları bilmezsin نَحْنُ=biz نَعْلَمُهُمْ=onları biliriz سَنُعَذِّبُهُمْ=onlara azabedeceğiz	Gerek çevrenizdeki bedeviler içinde ve gerekse Medine halkı arasında ikiyüzlülükte uzmanlaşmış, kaşarlanmış münafıklardı vardır. Sen onları bilmezsin, ancak biz biliriz. Onları iki kez azaba çarptıracağız, sonra da büyük azaba uğratalıcağılardır.	Etrafınızdaki bedevilerin münafıkları var. Medine halkı içinden de nifak hususunda meyle edinmişleri bulunuyor ki siz onları bilmezsiniz, onları Biz biliriz. Kendilerini iki defa tazip edeceğiz. Sonra büyük bir azaba sevkoluncaklar.	Çevrenizdeki Bedevilerden münafıklar vardır. Medine halkından da. Ki onlar nifak üzerinde diretirlir. Siz bilmezsiniz onları, Biz biliriz. Onlara iki kere azab edeceğiz. Sonra da onlar; daha büyük bir azaba döndürüleceklerdir.	Ne var ki, bedeviler arasında ikiyüzlüler ve (Peygamber'in) şehrinde yaşayanlar arasında da ikiyüzlülüğünü küstahlığa vardinanlar var. Sen onları (her zaman) tanımıyorsun. Ama Biz onları biliyoruz. Onlara (bu dünyada) iki kat azap vereceğiz; (öte dünyada ise) onlar çok (daha) zorlu bir azaba terk edilecekler.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	ثُمَّ=sonra da مَرَّتَيْنِ=iki kere يُرْتَوْنَ=onlar itileceklerdir إِلَىٰ عَذَابٍ=azaba				
9. 102	عَظِيمٌ=büyük وَأَخْرُونَ=başka bir kısmı da اعْتَرَفُوا=itiraf ettiler يَذْنُبُهُمْ=günahlarını خَلَطُوا=birbirine karıştırdılar عَمَلًا=ameli صَالِحًا=iyi وَأَخَرَ=diğer سَيِّئًا=kötüsüyle عَسَى=belki اللَّهُ=Allah أَنْ يَتُوبَ=tevbesini kabul eder إِنَّ=çünkü اللَّهُ=Allah عَلَيْهِمْ=onların غَفُورٌ=bağışlayandır رَحِيمٌ=esirgeyendir	Savaşta katılma- yanların bir bölü- mü de suçları- nı itiraf ettiler ve iyiliği kötülüğe eklediler. Belki Allah onların tevbesini kabul eder. Hiç kuşku- suz Allah affedi- cidir, merhamet- lidir.	Günahlarını itiraf eden başkaları da bir güzel işle kötü diğer bir işi bir ara- ya getirdiler. Umu- lur ki Allah tevbele- rini kabul buyur- sun. Allah'ın gufranına had, rahmetine pâyân olmadığında söz yok.	Diğer bir kıs- mı da günah- larını itiraf etti- ler. Onlar iyi ameli kötü ile karıştırdılar. Onlar ki, Allah onların tevbe- lerini kabul eder. Muhak- kak ki Allah; Gafur'dur, Rahim'dir.	Bir de, iyi davranış- larını kötü olanlarla karıştırdıktan sonra günahlarının far- kında olan başka- ları (var): Allah'ın onların tevbe- lerini kabul etmesi umu- labilir. Çünkü Allah, hiç şüphesiz, çok acıyıp esirgeyen gerçek bağışlayıcı- dır.
9. 103	خُذْ=al مِنْ أَمْوَالِهِمْ=onların mallarından صَدَقَةً=bir sadaka تُطَهَّرُهُمْ=kendilerini temizleyeceğin وَتُزَكِّيَهُمْ=yücelteceğin بِهَا=onunla وَصَلِّ=ve dua et عَلَيْهِمْ=onlara إِنْ=çünkü صَلَاتِكَ=senin duan سَكَنٌ=huzur verir لَهُمْ=onlara وَاللَّهُ=Allah سَمِيعٌ=işitendir عَلِيمٌ=bilendir	Mallarının bir bö- lümünü sadaka olarak al ve bu yolla onları te- mizle, günahlar- dan arındır. On- lara dua et, çün- kü senin duan onlara gönül hu- zuru sağlar. Al- lah her şeyi işiti- r ve bilir.	Yâ Muhammed! Şunların malların- dan öyle bir zekât al ki onunla kendi- lerini pâk edecek- sin. Onunla kendi- lerine safâ-i kalb vereceksin. Bir de haklarında dua et. Senin duan elbette onların yüreğine su- serper. Allah ken- dilerinin feryadını işitiyor, pişmanlık- larını biliyor.	Onların malla- rından sadaka al ki, bununla onları temizle- yip arıtmış olasın. Ve on- lara dua et. Şüphesiz ki senin duan onlar için bir sükunettir. Al- lah; Semî'dir, Alim'dir.	Bunun içindir ki, (ey Peygamber, bundan sonra art- tık) onların malla- rından Allah için sundukları şeyleri kabul et, ki belki bunu yapmakla on- ların salah bulma- larına, arınmaları- na önayak olursun. Ve onlar için dua et; çünkü senin duan onlar için bir huzur (vesilesi) olacaktır. (Ve bü- tün bunların da üs- tünde bil ki.) Allah her şeyin, herkesin özünü bilen mutlak bilgi sahibi olarak olup biten her şeyi işitmektedir.
9. 104	أَلَمْ يَعْلَمُوا=bilmediler mi ki هُوَ=O اللَّهُ=Allah'tır أَنْ=şüphesiz يَقْبَلُ=kabul eden التَّوْبَةَ=tevbe- yi عَنْ عِبَادِهِ=kullarından وَيَأْخُذْ=ve alan الْصَّدَقَاتِ=sadakaları وَأَنَّ=ve şüphesiz اللَّهُ=Allah هُوَ=O التَّوَابِ=tevbe- yi çok kabul eden الرَّحِيمِ=çok esirgeyendir	Onlar Allah'ın kullarının tevbe- lerini kabul etti- ğini ve sadakala- rı aldığını, zaten tevbe-lerin kabul edici- si ve mer- hamet edici ol- duğunu bilmiyor- lar mı?	Allah'ı bilmemişler mi ki kullarının tevbe-lerini kabul edecek, zekâtlarını alacak yalnız O'dur?! Allah'ı bil- memişler mi ki bü- tün günahları ba- ğışlayan, rahmeti- nin ucu bucağı ol- mayan ancak O'dur?	Bilmezler mi ki; Allah, mu- hakkak kulla- rından tevbe- yi kabul edecek ve sadakaları alacak olanın kendisidir. Ve muhakkak ki Allah, Tev- vab ve Rahim'dir.	Bilmiyorlar mı ki, kullarının tevbe- lerini kabul eden Al- lah'tır; O'nun için sunulan şeyleri ka- bul eden de O. (Evet, bilmiyorlar mı ki kendisine yü- rekten yönelen, sı- ğınan herkesi) acıması, esirge- mesiyle kuşatıp tevbe-leri kabul eden Allah'tır?
9. 105	وَقُلْ=de ki اعْمَلُوا=yapın (yapacağınızı) اللَّهُ=Allah فَسَيَرَى=görecek عَمَلَكُمْ=yaptığınız işleri وَرَسُولُهُ=ve Elçisi de وَالْمُؤْمِنُونَ=ve müminler de وَسَتَرُدُّونَ=sonra döndürüleceksiniz إِلَىٰ عَالِمٍ=bilene الْغَيْبِ=görülmeyeni وَالشَّهَادَةِ=ve görüleni فَيُنَبِّئُكُمْ=O size haber verecek بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızı	Onlara de ki: «İstedığınız gibi davranınız, yap- tığınız işleri hem Allah, hem Pey- gamber, hem de mü'minler göre- ceklerdir. Sonra görünür, görün- mez her şeyi bil- en Allah'ın hu- zuruna çıkarıla- caksınız da, O size neler yaptı- ğınızı haber ve- recektir.	Yâ Muhammed, şöyle de: "Dilediği- nizi işleyin, o işle- diğinizizi Allah göre- ceği gibi Peygam- beri de görecek, mü'minler de göre- cekler. Sonra gai- bi, hazırı bilen Hakk'ın karşısına gönderileceksiniz. O size ne işlediği- nizi bildirecek."	De ki: İşleyi- niz, Allah Ra- sulü ve mü'minler iş- lediklerinizi görecektir. Ve görüleni de, görülmeyi de bilene döndürülecek- siniz. O, size neyi işlediğini- zi bildirecektir.	Ve (ey Peygamber, onlara) de ki: Ya- pın (yapmak iste- diğinizizi)! Allah ya- pıp ettiklerinizi gö- rüyor; O'nun Elçisi de (görüyor), ina- nanlar da: (nasıl olsa) sonunda, in- sanın hem görüş ve kavrayış alanı dışında kalan ale- mi, hem de duyula- rı ve tasavvurları- yla tanıklık edebile- ceği ale- mi bütün gerçeğiyle bilen Al- lah'ın huzuruna çı- karılacaksınız. Ve o zaman O, sizin yapageldiğiniz şey- leri (bütün gerçe- ğiyle) görüp anla- manızı sağlayacak.
9. 106	وَأَخْرُونَ=başkaları da var ki مَرْجُونَ=bırakılmışlardır لَأَمْرِ=emrine اللَّهُ=Allah'ın إِمَّا يَعْذِبُهُمْ=ya onlara azabeder وَأِمَّا يَنْتِجِبُ=ya da affeder وَاللَّهُ=Allah عَلَيْهِمْ=onları عَلِيمٌ=bilendir حَكِيمٌ=hüküm ve hikmet sahibidir	Savaşta katılma- yanların bir baş- ka bölümü daha var ki, onların iş- leri doğrudan doğruya Allah'ın iradesine kalmış- tır. O, onları ya azaba çarptırır ya da tevbe-lerini kabul eder. Allah her şeyi bilir ve her yaptığı ye- rindedir.	Cihada gitmeyen diğerleri ise Al- lah'ın emrine bıra- kılmışlardır: O ya kendilerini azâba uğratacak, yahut tevbe-lerini kabul edecek. Allah'ın ilmi çok, hikmetine nihayet yok.	Diğer bir kıs- mı da Allah'ın emrine bıra- kılmışlardır; ya onlara azab eder veya tevbe-lerini ka- bul eder. Al- lah; Alim'dir, Hakim'dir.	Bir de, (durumları- nın ne olacağı) Al- lah'ın yargı ve ira- desine kalmış olan başka bir kısım in- sanlar (var ki), bun- ları (Allah) ya azaplandırarak ya da yine acıması, esirgemesiyle yö- nelecektir onlara. Çünkü Allah doğru hüküm ve hikmetle yargılayan mutlak ve sınırsız bilgi sa- hibidir.
9. 107	وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا=edinenler var مَسْجِدًا=bir mescid ضِرَارًا=zarar vermek وَكُفْرًا=ve nankörlük etmek وَتَفْرِيقًا=ve ayrılık sokmak بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ=müminlerin وَأَرْصَادًا=ve gözetlemek için لِمَنْ حَارَبَ=savaşmış olanı وَرَسُولُهُ=ve Elçisiyle اللَّهُ=Allah مِنْ قَبْلُ=önceden وَلْيُخْلِفَنَّ=ve yemin edecekler إِلَّا=ancak إِنْ أَرَدْنَا=biz istiyoruz وَالْحَسَنَى=iyilik وَاللَّهُ=oysa Allah إِنَّهُمْ=onların يَشْهَدُ=şahittir لَكَاذِبُونَ=yalan söylediklerine	Savaşta katılma- yanların bir baş- ka grubu da islâma zarar vermek, kâfirliği pekiştirmek, mü'minler ara- sında ayrılık to- humu ekmek, daha önce Al- lah'a ve Pey- gamber'e karşı savaşmış birine gözetleme yeri hazırlamak amacı ile bir mescid yaptılar. Onlar, «iyilikten başka bir ama- cımız yoktu» di- ye yemin ede- ceklerdir. Oysa Allah şahittir ki, onlar yalan söy- lüyorlar.	Öyleleri de var ki inat için, nifak için mü'minlerin arası- na ayrılık düşür- mek için, bir de Al- lah ile ve O'nun Peygamberiyle harbeden herifin yolunu beklemek için evvelce bir mescit edindiler (öyleleri de var ki inat için, nifak için mü'minlerin arası- na ayrılık düşür- mek için, bir de evvelce Allah ile ve Onun Peygambe- riyle harbeden he- rifin yolunu bekle- mek için bir mescit edindiler / Allah ile ve Onun Peygam- beriyle harbeden herife müheyya bulundurmak için bir mescit edindi- ler). Öyle iken "Bizler hayırdan başka bir şey di- lemiş değildik" diye kase- m ediyorlar. Allah şahit ki bun- lar kat'iyen yalan- cılar.	Zarar vermek, küfretmek, mü'minlerin arasını açmak ve daha evvel Allah'a, pey- gamberine karşı savaşan kişiyi bekle- mek ve gözet- lemek üzere bir mescid edinenler: Biz iyilikten başka bir şey iste- medik, diye yemin ederler. Allah şahadet eder ki; onlar hiç şüphesiz yalancılardır.	Ve (birtakım) zarar- lı eylemlerde bu- lunmak, dinden çıkmayı örgütle- mek, müminler arasına ayrılık sokmak ve başın- dan beri Allah ve O'nun Elçisi'ne karşı savaş tavrı içinde bulunanlara bir gözetleme yeri sağlamak için (ay- rı) bir mabed kuran (münafık)lar (var). Bunlar (ey inanan- lar, size) muhakkak ki, şöyle yemin edecekler: Biz (bu- nunla) sadece iyile- rin iyisini yapmak istemiştik! Oysa, Allah onların ya- lancılar olduğuna (Bizzat) tanıkltır.
9. 108	فِيهِ=orada لَا تَقُمْ=namaza durma	Orada asla na- maza durma. İlk gününden itiba-	Yâ Muhammed, ebediyen onun içinde namaza	Orada asla durma. İlk gü- nünden takva	Böyle bir yere asla adımını atma! İçine adım atacağın en

Kelime	Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
9. 109	أَبْدَأَ=asla لَمْسَجِدْ=mescid أُسِّسَ=kurulan عَلَى=üzere النَّقْوَى=takva مِنْ أَوَّلِ=ilk يَوْمَ=günden أَحَقُّ=elbette daha uygundur أَنْ تَقُومَ=namaza durmana فِيهِ=içinde فِيهِ=onda vardır رِجَالٌ=erkekler يُحِبُّونَ=seven أَنْ يَتَطَهَّرُوا=temizlenmeyi وَاللَّهُ=Allah يُحِبُّ=sever الْمُطَهَّرِينَ=temizlenenleri	ren Allah korku-su temeli üzerine kurulan mescid, içinde namaz kılmana daha lââyık bir yerdir. Orada günahlar-dan arınmayı öz-leyen kimseler vardır. Allah gü-nahlardan arı-nanları sever.	durma! Ta ilk gü-nünden temeli tak-va üzerine atılan bir mescit (<i>Ta ilk gününden takva üzerine kurulan bir mescit</i>) elbette içinde namaza durmaya daha lââyıktır. Onun içe-risinde bütün leke-lerden pâk olmayı seven erler var. Al-lah ise pâk olmayı sevenlerden hoş-nut olur.	üzerine ku-rulmuş olan mescid, içinde durmana daha uygundur. Orada temiz-lenmek iste-yen adamlar vardır. Allah, temizlenmek isteyenleri se-ver.	uygun mescid, da-ha ilk günden beri Allah'tan yana sağ-lam bir bilinç ve duyarlık temeli üs-tünde yükseltilen mescittir. (Öyle bir mescid ki) orada arınmak isteğiyle dolup taşan adam-lar vardır, (ki zaten) Allah (da) kendini arındıranları sever.
9. 110	أَقَمْنَ=kimse mi? أُسِّسَ=kuran عَلَى=üzerine بُنِيَانَهُ=yapısını مِنْ اللَّهِ=korku تَقْوَى=Allah'tan وَرِضْوَانٍ=ve rıza خَيْرٌ=hayırlıdır يَمْ=yoksa مَنْ=kimse mi? أُسِّسَ=kuran بُنِيَانَهُ=yapısını عَلَى شَفَا=kenarına جُرْفٍ=bir yarın هَارٍ=çökecek فَانْهَارَ=ve yuvarlanan بِهِ=onunla birlikte فِي نَارٍ=ateşine جَهَنَّمَ=cehennem وَاللَّهُ=Allah لَا يَهْدِي=doğru yola iletmez الْقَوْمَ=topluluğunu الظَّالِمِينَ=zalimler	Yapısını Allah korkusu ve hoş-nutluğu temeli üzerine kuran mı hayırlıdır, yoksa yapısını kaymak üzere olan bir yarın üzerine ku-rup da o yarla birlikte cehen-neme kayan kimse mi hayırlı-dır? Allah zalim-ler güruhunu doğru yola ilet-mez.	Acaba dinin teme-lini Allah'ın takva-sıyla rızası üzerine kuran mı hayırlı, yoksa dinin temeli-ni yer yer açılan bir yarın kıyısına kur-muş da yar kendi-siyle beraber ce-hennemin dibine yuvarlanan mı ha-yırlı? Allah zâlim bir kavme hidayet vermez.	Binasını Allah korkusu ve rı-zası üzerine kuran kimse mi daha hayır-lıdır, yoksa bi-nasını bir yar kenarına ku-rup da onunla birlikte kendi-sini de cehen-nem ateşine yuvarlanan kimse mi? Al-lah, zalimler güruhunu hi-dayete erdir-mez.	O halde, hangisi daha iyidir? Yapı-sını Allah'a karşı sağlam bir sorum-luluk bilinci ve O'nun hoşnutlu-ğu(nu kazanma çabası) üzerinde yükselten mi; yok-sa yapısını kaygan bir yar kenarına ku-ran ve sonra da onunla beraber yu-varlanıp cehennem ateşini boylayan mı? Allah (bile bile) kötülük yapan top-luluğu doğru yola yöneltmez:
9. 111	لَا يَزَالُ=ileri gitmez بُنِيَانَهُمْ=yaptıkları bina الَّذِي بَنَوْا رِيَّةً=bir kuşku olmaktan إِلَّا=dek فِي قُلُوبِهِمْ=yüreklerinde أَنْ تَقَطَّعَ=parçalanıncaya قُلُوبُهُمْ=kalbleri وَاللَّهُ=Allah عَلِيمٌ=bilendir حَكِيمٌ=hüküm ve hikmet sahibidir	Yaptıkları o yapı kalpleri parala-nana kadar, yü-reklerinde bir kuşku kaynağı olmaya devam edecektir. Allah her şeyi bilir ve her yaptığı ye-rindedir.	O kurmuş oldukları binaları kalplerinde nıfakın ebedî uk-desi olup kalacak, meğer ki kalpleri parça parça ayrıl-sın. Allah'ın ilmine had, hikmetine ni-hayet yok.	Kalbleri para-layıncaya ka-dar kurdukları bina kalblerin-de kuşku kay-nağı olmaya devam ede-cektir. Allah; Alim'dir, Ha-kim'dir.	Böylelerinin kurdu-ğu mescid, içlerini paralayıp onları tü-ketinceye kadar kalplerinde bir şüphe ve huzur-suzluk kaynağı ol-maktan öteye git-meyecektir. (Hatır-layın ki, bunu böy-lece açıklayan) Al-lah her hükmüyle ince, derin bir ger-çeğe işaret eden mutlak ve sınırsız bilgi sahibidir.
9. 112	إِنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah أَشْتَرَى=satın almıştır مِنَ الْمُؤْمِنِينَ=müminlerden أَنْفُسَهُمْ=canlarını وَأَمْوَالَهُمْ=ve mallarını بِأَنْ لَّهُمْ=kendilerinin olmak üzere الْجَنَّةَ=cennet يُفَاتِلُونَ=savaşırlar اللَّهُ=Allah فِي سَبِيلِ=yolunda فَيَقْتُلُونَ=öldürürler وَيُقْتَلُونَ=ve öldürülürler وَعَدًا=bir sözdür عَلَيْهِ=üstlendiği حَقًّا=gerçek فِي التَّوْرَةِ=Tevrat'ta وَالْإِنْجِيلِ=ve İncil'de وَمَنْ=kim وَالْقُرْآنِ=ve Kur'an'da أَوْفَى=daha çok durabilir مِنْ اللَّهِ=Allah'tan بِعَهْدِهِ=sözünde فَاسْتَبْشِرُوا=o halde sevinin بِبَيْعِكُمْ=alışverişinizden الَّذِي بَايَعْتُمْ=yaptığınız بِهَ=O'nunla هُوَ=bu وَذَلِكَ=gerçekten الْفَوْزُ=büyük الْعَظِيمُ=büyük	Allah ile bu alış-verişi yapanlar, tevbe edenler, sırf Allah'a kul-luk edenler, hamd edenler, Allah yolunda geziye çıkanlar, rükûa varanlar, secde edenler, iyiyi emrederek kötülükten sa-kındıranlar, Al-lah'ın koyduğu sınırları gözeten-lerdir. Mü'minleri müjdele!	Bunlar günahların-dan dönen, Allah'a ihlas ile kul olan, hamededen, oruç tutan, rükûa varan, secdeye kapanan, iyiliği emreden, kö-tülükten nehiyde bulunan, ahkâm-ı ilâhiyyenin hudu-dunu koruyan kim-selerdir. Yâ Mu-hammed, mü'min-leri müjdele!	Tevbe eden-ler, ibadet edenler, hamd edenler, se-yahat edenler, rükû' edenler, secde eden-ler, ma'ırfu emredenler, münkeri neh-yedenler, Al-lah'ın hudu-dunu koruyan-lardır. Mü'minleri müjdele.	(Bu, ne zaman bir günah işleseler, hemen) tevbe ve pişmanlık içinde Rablerine yönelen kimselerin (bahti-yarlığıdır); O'na (yürekten) kulluk edenlerin; O'nu (çoşkuyla) övenle-rin; ve (O'nun hoş-nutluğunu) arama-yı durmaksızın devam edenlerin; ve (O'nun önünde) eğilen, O'nun önünde hürmet ve tazimle yere kapa-nanların; doğru ve güzel olanın yapıl-masını önerip, eğri ve kötü olanın ya-pılmasına engel olanların; ve Al-lah'ın koyduğu sı-nırları gözetenlerin (bahtiyarlığı). Öy-leyse, (ey Pey-gamber, Allah'ın bu vaadiyle) müjdele, bütün o müminleri.
9. 113	مَا كَانَ=yoktur النَّبِيِّ=peygamber için وَالَّذِينَ آمَنُوا=ve inananlar için أَنْ يَسْتَغْفِرُوا=mağfiret dilemek الْمُشْرِكِينَ=ortak koşanlara كَانُوا=olsalar شَايَتْ=şayet أُولَى قُرْبَى=akraba bile مِنْ بَعْدِ=sonra	Akraba bile olsa-lar, cehennemlik oldukları belli ol-duktan sonra pu-sıta tapanlar için Allah'ın af di-lemek, ne peygambere ve ne de mü'minlere yakışmaz.	Cehennemlik ol-dukları kendilerin-ce belli olduktan sonra isterse hı-sımlıkları bulun-sun, ne Peygamber, ne de iman edenlere müşrikle-rin hesabına Al-lah'tan mağfiret di-lemek doğru ola-maz.	Cehennem ashabı olduk-ları muhakkak meydana çık-tıktan sonra, akraba bile olsa-lar, müşrik-le-rin için mağfi-ret dilemek peygambere ve mü'minlere yaraşmaz.	(Günah içinde ölen) kimselerin cehennemlik oldu-ğu kendilerine açıklandıktan son-ra, yakın akraba olanlara bile, Al-lah'tan başkasına tanrılık yakıştıran kimselerin bağış-lanmasını dilemek artık ne Peygam-ber'e yaraşır, ne de imana erişenlere.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	M. Âkîf Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	لَهُمْ=belli olduktan أَنَّهُمْ=muhakkak أَصْحَابٌ=halkı oldukları الْجَحِيمِ=cehennem				
9. 114	وَمَا كَانَ=değildir اسْتَغْفَارُ=mağfîret dilemesi إِبْرَاهِيمَ=İbrahim'in لَأَبِيهِ=babası için إِلَّا=başka bir şey عَنْ مَوْعِدَةٍ=bir sözden وَعَدَهَا=verdiği إِيَّاهُ=ona فَلَمَّا=fakat تَبَيَّنَ=belli olunca لَهُ=kendisine أَنَّهُ=onun عَدُوٌّ=düşmanı olduğu بِاللَّهِ=Allah تَبَرَّأَ=uzak durdu مِنْهُ=ondan إِنَّ=gerçekten إِبْرَاهِيمَ=İbrahim لَأَوَّاهٌ=çok içli حَلِيمٌ=yumuşak huylu idi	İbrahim'in babası için af dilemesi, ona bu yolda söz verdiği içindi. Fakat babasının bir Allah düşmanı olduğunu kesinlikle anlayınca, onunla ilişkisini kesti. İbrahim gerçekten çok duygulu ve yumuşak kalpli idi.	İbrahim'in kendi babası hakkındaki istigfarı ise ancak vaktiyle ona ettiği bir va'd üzerine idi. Allah'ın hasmı olduğu kendisine aşikâr olduğu gibi ondan uzaklaştı. Şüphesiz ki İbrahim çok rikkatli, çok halîm idi.	İbrahim'in babası için mağfîret dilemesi; sadece ona verdiği bir vadeden dolayı idi. Ama onun Allah'ın düşmanı olduğu kendisine belli olunca; ondan uzaklaştı. Muhakkak ki İbrahim, çok içli ve halim idi.	İbrahim'in (buna benzer bir durumda) babasının bağışlanması için yaptığı duaya gelince, bu sadece o'nun berikine (daha sağlığında) vermiş bulunduğu bir söze dayanıyordu. Ama o'na berikinin Allah'ın düşmanı olduğu açıklandığı zaman (İbrahim) ondan hemen kopup uzaklaştı. Zaten İbrahim çok ince ruhlu, yumuşak huylu biriydi.
9. 115	وَمَا كَانَ=değildir اللَّهُ=Allah لِيُضِلَّ=onları saptıracak بَعْدَ=sonra قَوْمًا=bir kavmi إِذْ هَدَاهُمْ=doğru yola ilettikten حَتَّىٰ يَبَيِّنَ=açıklamadıkça لَهُمْ=kendilerine مَا يَتَّقُونَ=sakinacakları şeyleri إِنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah بِكُلِّ شَيْءٍ=herşeyi عَلِيمٌ=bilendir	Allah bir toplumu doğru yola ilettikten sonra, nelerden sakınacaklarını açıkça belirtmedikçe kendilerini sapıklığa düşürmez. Hiç kuşkusuz Allah her şeyi bilir.	Allah bir kavmi hidayete çıkardıktan sonra nelerden sakınacaklarını kendilerine açık bir surette bildirmedikçe kat'iyyen dalâle düşürmez. Allah'ın ilmi her şeyi muhit olduğunda söz yok.	Allah bir kavmi hidayete erdirdikten sonra; sakınacakları şeyleri onlara açıklamadıkça dalaletle düşürmez. Muhakkak ki Allah; her şeyi bilendir.	Ve Allah bir topluluğu -onlara doğru yolu gösterdikten sonra (bile)- sakınıp gözetecikleri şeyler konusunda kendilerini (bütünüyle) aydınlatmadan asla sapıklıkla suçlamaz. Gerçek şu ki, Allah her şeyi asıyla ve bütünüyle bilir.
9. 116	إِنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah'ındır لَهُ=O'nundur مُلْكُ=mülkü السَّمَاوَاتِ=göklerin وَالْأَرْضِ=ve yerin يُخَيِّبُ=yaşatandır وَيُمِيتُ=ve öldürendir وَمَا=yoktur لَكُمْ=sizin مِنْ دُونِ=başka اللَّهُ=Allah'tan مِنْ وَلِيٍّ=bir dost وَلَا نَصِيرٍ=ve yardımcınız	Göklerin ve yerin egemenliği Allah'ın tekelindedir. Can veren de öldüren de O'dur. Sizin Allah'tan başka bir dostunuz, dayanağınız ve yardım edeniniz yoktur.	Allah'ı böyle bilin ki; göklerin mülkü O'nun, yerlerin mülkü O'nun. O dildir, O öldürür. Allah'tan başka ne sizi koruyacak, ne imdadınıza yetişecek mevcut değil.	Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. Öldürür ve dildir. Sizin için Allah'tan başka bir dost ve yardımcı da yoktur.	Şüphesiz ki, göklerin ve yerin egemenliği yalnızca Allah'ındır: hayatı bahşeden de, ölmü mü takdir eden de (yalnız) O'dur; ve Allah'tan başka sizi koruyabilecek, size yardım edebilecek kimse yoktur.
9. 117	اللَّهُ=Allah تَابَ=affetti لَقَدْ=andolsun عَلَى النَّبِيِّ=Peygamberi وَالْمُهَاجِرِينَ=ve Muhacirleri وَالْأَنْصَارِ=ve Ensarı الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ=ona uyan فِي سَاعَةٍ=saatinde الْعُسْرَةِ=güçlük مَ=iken مِنْ بَعْدِ=O zaman كَأَدَ=neredeyse يَزِيغُ=kaymağa yüz tutmuş قُلُوبٍ=kalbleri فَرِيقٍ=bir kısmının مِنْهُمْ=ichlerinden ثُمَّ=yine de تَابَ=tevbesini kabul etti عَلَيْهِمْ=onların إِنَّهُ=çünkü O بِهِمْ=onlara karşı رَءُوفٌ=çok şefkatli رَحِيمٌ=çok merhametlidir	Allah, Peygamber'in ve o zor anda onun peşinden giden muhacirler ile Ensar'ın tevbelerini kabul etti. O sırada onlardan bir grubun kalpleri kaymanın eşiğine gelmişti. Arkasından O, onların tevbelerini kabul etti. Çünkü O, onlara karşı son derece şefkatli ve merhametlidir.	Allah Peygamberinin tevbesinden başka o muhâcirîn ile ensarın tevbelerini kabul buyurdu ki, öyle bir güçlük zamanında, hatta içlerinde bir takımının kalpleri isyana meyletmek üzere iken yine onun izince gittiler. Evet, bunun üzerine tevbeleri kabul etti. Onlara karşı re'fetine had, merhametine pâyân olmadığında şüphesiz yok.	Andolsun ki Allah, Peygamberin ve güçlük anında ona uyan muhacir ve ensarın tevbelerini kabul etti. İçlerinden bir kısmının kalpleri kaymak üzere iken yine de onların tevbesini kabul buyurdu. Çünkü O, kendilerine Rauf ve Rahim'dir.	Gerçek şu ki, Allah acıması, esirgemesiyle Peygamber'e ve sıkıntılı bir zamanda -hem de içlerinden bir kısmının kalpleri neredeyse kaymak üzereyken- ona bağlı kalıp zulmün ve kötülüğün egemen olduğu diyardan göç edenlere ve Din'e sahip çıkip ona kol kanat gerenlere teveccüh etti. Sonra, bir kere daha: acıması, esirgemesiyle (Allah) onlara teveccüh etti. Çünkü O, gerçekten onlara karşı çok merhametli ve çok şefkatlidir.
9. 118	وَعَلَى الثَّلَاثَةِ=ve üç kişinin de الَّذِينَ خَلَفُوا=geri bırakılan حَتَّى=hatta إِذَا ضَاقَتْ=dar gelmişti الْأَرْضُ=dünya عَلَيْهِمْ=başlarına بِمَا رَحِبَتْ=genişliğine rağmen وَضَاقَتْ=ve sıklıkça sıkılmış أَنْفُسُهُمْ=canları عَلَيْهِمْ=onların وَوَظَنُوا=ve anlamışlardı مَلَجَأً=çare أَنْ لَّا=olmadığını إِلَّا=başka مِنْ اللَّهِ=Allah'tan ثُمَّ=sonra إِلَيْهِ=yine kendisinden تَابَ=tevbesini kabul buyurdu عَلَيْهِمْ=onların لِيُثَوِّبُوا=tevbe etsinler هُوَ=O إِنَّ=çünkü اللَّهُ=Allah التَّوَابُ=tevbeyi çok kabul eden الرَّحِيمُ=çok esirgeyendir	Allah, hükümleri etelenen o üç kişinin de tevbelerini kabul etti. Sonunda yeryüzü bütün genişliğine rağmen onlara dar geldi, can sıkıntısından patlayacak gibi oldular, Allah'dan kaçmanın yine O'na sığınmaktan başka bir çıkar yolu olmadığını anladılar. Bunun üzerine Allah onların tevbelerini kabul etti ki, tevbe etsinler. Hiç kuşkusuz Allah, tevbelerin kabul edicisidir, merhametlidir.	Arkaya bırakılan o üç kişinin tevbelerini de kabul buyurdu ki, yeryüzü o genişliği ile beraber artık kendilerine dar gelmişti. Artık yürekleri bunalmıştı. Artık Allah'ın gazabına karşı Allah'ın rahmetinden başka sığınacak yer olmadığını anlamışlardı. Bunun üzerine tevbelerinde sebat etmeleri için tevbelerini tekrar kabul buyurdu (Bunun üzerine kabul buyuracağı tevbede bulunmaları için kendilerine tevfiğ verdi). Allah'ı şöyle bilin ki; suçları bağışlayan, rahmetinin ucu bucağı olmayan ancak O'dur.	Geri bırakılan üç kişiye de yeryüzü bütün genişliğine rağmen dar gelmiş ve nefisleri kendilerini sıkıştırmıştı da, Allah'tan başka sığınacak hiç bir şey olmadığını anlamışlardı. Sonra onları da eski hallerine dönsünler diye tevbeye muvaffak kıldı. Muhakkak ki Allah; Tevvab, Rahim olandır.	Ve yine acıyı esirgeyerek, inanların içinden) bozguncu telkinlere kapılan o üç (grup insana) da teveccüh etti; o kadar ki, bütün genişliğine rağmen yeryüzü onlara (çok) dar gelmeye başladı ve içleri daraldı da Allah'tan başka sığınacak kimse olmadığını anladılar; ve bunun üzerine O da yine merhametle onlara yöneldi, ki pişmanlık duyup tevbe etsinler: çünkü, (kendisine yürekten yönelen, sığınan herkesi) acıması, esirgemesiyle kuşatıp tevbeleri kabul eden yalnızca Allah'tır.
9. 119	يَا أَيُّهَا=Ey الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar اتَّقُوا=korkun اللَّهُ=Allah'tan وَكُونُوا=ve olun مَعَ=beraber الصَّادِقِينَ=doğrularla	Ey mü'minler Allah'tan korkunuz ve dosdoğrularla, gerçekten hiç ayrılmamış olanlarla beraber olunuz.	Ey iman edenler, Allah'tan korkun! Sözü özü doğrularla beraber olun.	Ey iman edenler; Allah'tan korkun ve sadıklarla beraber olun.	Siz ey imana erişenler! Allah'a karşı sorumluluk bilincinden uzaklaşmayın ve hep doğru sözlü kimselerden olun!
9. 120	وَمَا كَانَ=onlara yakışmaz لِلْأَهْلِ=halkının الْمَدِينَةِ=Medine وَمَنْ حَوْلَهُمْ=ve onların çevresinden مِنَ الْأَعْرَابِ=bedevi Arapların أَنْ يَتَخَلَّفُوا=geri kalmaları	Gerek Medineliler'e ve gerekse çevrelerinde yaşayan Bedeviler'e savaşta peygamberden geri kalmaları ve kendi canlarının kaygısını onun canının kaygısının önüne geç-	Allah'ın Peygamberi cihada giderken ne Medinelilerin, ne de çevrelerindeki bedevilerin gitmeye kalmaları (...ne de çevrelerindeki bedevilerin Allah'ın Peygamberine karşı gelmeleri) sonra onun	Gerek Medine'liler için, gerekse onların çevresinde bulunan Bedeviler için; Allah'ın peygamberinden geri kalmak, kendilerini ona tercih etmek	(Peygamber) şehrinin halkına da, onların çevresinde (yaşayan) bedevilere de (seferde) Allah'ın Elçisi'ne katılmaktan kaçınmak ve kendi canlarını o'nunkinden fazla gözetmek yaraşmaz. Çünkü,

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	M. Âkif Ersoy	İbn Kesir	Muhammed Esed
	عَنِ رَسُولِ اللَّهِ=Elçisinden Allah'ın وَلَا يَرْغَبُوا=ve kaygısına düşmeleri بِأَنْفُسِهِمْ=kendi canlarının عَنْ نَفْسِهِ=onun canından önce بِأَنَّهُمْ=çünkü لَا يُصِيبُهُمْ=onların çekmeleri ظَمًا=bir susuzluk وَلَا نَصَبٌ=bir yorgunluk وَلَا مَحْمَصَةٌ=bir açlık فِي سَبِيلِ اللَّهِ=Allah yolunda وَلَا يَطُوتُونَ=ayak basmaları بِأَيِّ مَوْطِنًا=öfkelendirecek الْكَافِرَ=kâfirleri وَلَا يَنَالُونَ=ve sağlamaları مِنْ عَدُوٍّ=düşman karşısında نِيْلًا=mutlaka كُتِبَ=yazılır أَلَهُمْ=kendileri için بِهِ=onunla عَمَلٌ=bir amel صَالِحٌ=salih إِنْ=şüphesiz اللَّهُ=Allah أَجْرٌ=ecirlerini لَا يُضِيعُ=zayı etmez الْمُحْسِنِينَ=iyilik edenlerin	çirmek yakışmaz. Çünkü Allah yolunda çekecekleri her susuzluk, katlanacakları her yorgunluk, karşılaştıkları her açlık, kâfirleri öfkelendirecek her bir karış toprağa ayak basmaları; düşmanın zararına kazanacakları her tür başarı karşılığında mutlaka hesaplarına iyi amel yazılır. Hiç şüphesiz Allah, iyi işler yapanları ödölsüz bırakmaz.	kendini sakınmadığı tehlikelerden kendilerini sakınmaları olamaz. Bunun da sebebi; Allah yolunda onların başına ne bir susuzluk, ne bir yorgunluk, ne bir açlık gelir. Onlar da ne kâfirleri gayza getirecek bir toprak çiğnerler, ne hasma karşı bir muvaffakiyet kazanırlar ki onu yapmakla salih bir işte bulundukları kendilerinin hesabına yazılmasın. Muhlis kullarının ecrini Allah hiçbir zaman zayı etmez.	yaraşmaz. Çünkü Allah yolunda susuzluk, yorgunluk, açlık, kâfirleri kızdıracak bir yere ayak basmak ve düşmana karşı başarı kazanmak karşılığında; onlara mutlaka bir salih amel yazılır. Muhakkak ki Allah, ihsan edenlerin mukafatını zayı etmez.	onlar Allah yolunda ne zaman susuzluk, yorgunluk ya da açlık çekseler; ne zaman hakkı inkar edenleri şaşırtan bir adım atsalar; ve ne zaman başlarına gelmesi mukadder olan şeye düşman eliyle uğratılsalar (sonuç ne olursa olsun) bu onların lehine mutlaka kaydedilmektedir. Çünkü Allah, iyilik yapanların emeklerini asla boşa çıkarmaz!
9. 121	وَلَا يُنْفِقُونَ=harcamaları نَفَقَةً=bir masraf صَغِيرَةً=küçük وَلَا كَبِيرَةً=büyük وَلَا يَقْطَعُونَ=bir geçmeleri وَادِيًا=vadiyi إِلَّا=mutlaka كُتِبَ=yazılır أَلَهُمْ=onların lehine لِيَجْزِيَهُمْ=onları mükâfatlandırması için أَحْسَنَ=en güzeliyle اللَّهُ=Allah'ın مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ=yaptıklarının	Yaptıkları küçük büyük bütün maddi harcamaları ve aşıkları her vadi, mutlaka hesaplarına yazılır ki, Allah işledikleri iyilikleri en güzel karşılıklarla ödüllensinsin.	Sonra az olmuş, çok olmuş ne bir vergide bulunurlar, ne bir vadi geçerler ki işledikleri en güzel işin mükâfatını Allah kendilerine vermek üzere bu da onların hesabına yazılmasın.	Onlar, küçük veya büyük veya büyük nafaka olarak ne infak ederlerse, ne kadar yol giderler ve bir vadi geçerlerse; mutlaka onların lehine yazılır ki Allah yaptıklarının en güzeli ile mükâfatlandırınsın.	Ve yine onlar, az ya da çok, (Allah için) ne zaman bir harcamada bulunsalarsa, yeryüzünde (Allah için) ne zaman bir yol katetseler, bu onların lehine kaydedilmektedir; Allah yaptıkları her şey için onları en güzel bir biçimde ödüllendirecektir.
9. 122	وَمَا كَانُوا=değillerdiler الْمُؤْمِنُونَ=inananların لِيَخْرُجُوا=sefere çıkacak كَافَّةً=hepsi toptan فَلَوْلَا=gerekmez mi? مِنْ كُلِّ نَفَرٍ=her فِرْقَةٍ=kabileden مِنْهُمْ=içlerinden طَائِفَةً=bir cemaatin لِيَتَفَقَّهُوا=iyice öğrenmek için فِي الدِّينِ=dini وَلِيُنْذِرُوا=ve uyarmaları için قَوْمَهُمْ=kavimlerine إِذَا رَجَعُوا=dönüp geldiklerinde إِلَيْهِمْ=onlara لَعَلَّهُمْ=belki يَحْذَرُونَ=sakınırlar diye	Mü'minlerin toptan sefere çıkmaları gerekmez. Bunun yerine her kabileden bir grup, dinin özünü öğrenmek ve kötülüklerden kaçınırlar umudu ile soydaşlarını uyarmak için sefere çıkmalıdır.	Mü'minlerin hepsi birden böyle cihadda kalkacak değildiler. Fırkaların herbirinden birer tâife ayrılıp gitmeli idi ki kalanlar din ilminde rûsûh edinsinler ve cemaatleri dönüp yanlarına gelince menâhîden çekinmeleri için kendilerini âkibetten haberdar etsinler (Mü'minlerin hepsi birden böyle tahsil için yurtlarını bırakacak değildiler. Din ilminde rûsûh edininceye kadar uğraşmak ve yanlarına döndükleri zaman kavimlerine menâhîden çekinsinler diye âkibeti bildirmek için fırkalarının her birinden birer tâife çıkmalı idi).	Mü'minlerin hepsi de seferber olacak değildiler. Her topluluktan bir taifenin dinini iyi öğrenmek ve kendisine döndüklerinde kavmini uyarmak üzere geri kalmaları gerekmez mi? Olur ki kaçınırlar. 9	Bütün bunlarla birlikte, (savaş zamanı) müminlerin hepsinin toptan yola çıkması doğru olmaz; onların arasında her gruptan bazılarının seferden dönen kalmaları, (bunun yerine) Din hakkında derin ve sağlam bir bilgi elde etmek yolunda çaba göstermeleri ve (böylece) seferden dönen kardeşlerini aydınlatmaya çalışmaları daha yerinde olacaktır; böylece belki, onlar (da) kötülüğe karşı kendilerini (daha iyi) korumuş olacaktırlar.
9. 123	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا=Ey inananlar قَاتِلُوا=savaşın الَّذِينَ يَلُونَكُمْ=yakınıınızda bulunan مِنَ الْكَافِرِ=kâfirlerle وَلْيَجِدُوا=bulsunlar فِيكُمْ=sizde وَأَعْلَمُوا=bilin ki غِلْظَةً=bir katılık اللَّهُ=Allah شُكَّاحًا=şüphesiz مَعَ=beraberdiler الْمُتَوِينِ=korunanlarla	Ey mü'minler en yakınıınızdaki kâfirler ile savaşınız, bunlar sizde sertlik bulsunlar ve biliniz ki, Allah kendisinden korkanlar ile beraberdir.	Ey iman edenler, kâfirlerin size yakın olanlarıyla (size karâbeti olanlarıyla) cihad edin! Hem onlar sizde şiddet görsünler. Allah'ın müttakilerle beraber olduğunu da bilin.	Ey iman edenler; kâfirlerden size yakın olanlarla savaşın. Ve onlar sizde sertlik görsünler. Ve bilin ki; Allah, muhakkak müttakilerle beraberdir.	Siz ey imana erişenler! Hakkı inkar eden kimselerden yakınıınızda olanlarla savaşın; (öyle ki) sizi kendilerine karşı sert ve direnenge bulsunlar: ve bilin ki, Allah, kendisine karşı yüksek bir sorumluluk bilinci taşıyanlarla beraberdir.
9. 124	وَإِذَا مَا=ne zaman أُنْزِلَتْ=indirilse سُورَةٌ=bir sure فَمِنْهُمْ=onlardan يَقُولُ=der أَيُّكُمْ=hanginizin هَذِهِ=bu فَأَمَّا=fakat إِيمَانًا=imanını الَّذِينَ آمَنُوا=inananların فَزَادَتْهُمْ=arttırır إِيمَانًا=imanını وَهُمْ=ve onlar يَسْتَبْشِرُونَ=sevinirler	Her yeni sure indirilişinde kimi münafıklar, «Bu sure hanginizin imanını arttırdı?» diye sorarlar. Gerçek şu ki, o sure mü'minlerin imanını arttırmıştır, onlar bu yüzden sevinç duyarlar.	Bir sûre indirildi mi "Bu hanginizin imanını arttırdı bakalım?" diye he-men içlerinden biri çıkar. İman edenlere bakılırsa onların imanlarını arttırdıktan başka onu kendileri için müjde bilirler.	Bir sure indirilince; onlardan kimi: Bu, hanginizin imanını arttırdı? der. İman etmiş olanlara gelince; onların imanını arttırmıştır. Ve onlar, birbirleri ile müjdeleşirler.	Ne zaman bir sure indirilse, o hakkı inkar edenlerin arasından Bu (haber) hanginizin imanını pekiştirdi? diye (küçümseyerek) soran birileri çıkar. Ama imana erişmiş olanlara gelince, bu onların imanlarını pekiştirir ve onlar (Allah'ın kendilerine ulaştırdığı) müjdenin sevincini duyarlar.
9. 125	وَأَمَّا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ=fakat gelince فِي قُلُوبِهِمْ=yüreklerinde مَرَضٌ=hastalık olanlara فَزَادَتْهُمْ=onların katar رَجْسًا=pislik إِلَى رَجْسِهِمْ=pisliklerine وَمَا تَوْأَمَتُهُمْ=ve ölürleri وَهُمْ=onlar كَافِرُونَ=kâfir olarak	Fâkat kalplerinde hastalık olanlara gelince, bu sure pisliklerine pislik ekler de onlar kâfir olarak ölürler.	Yüreklerinde fesad olanlara gelince bunların da küfürlerine küfür katar ve kendileri kâfir olarak can verirler.	Kalblerinde hastalık bulunanların ise, murdarlıklarına murdarlık katmıştır. Ve kâfir olarak ölmüşlerdir.	Öte yandan, kalplerinde bir hastalık bulunanlarınsa, her yeni haber inançsızlıklarına inançsızlık katar ve böylece hakkı tanımayan tutumu içindeken ölüp giderler.
9. 126	أُولَٰئِكَ يَرَوْنَ=görmüyorlar mı? أَنَّهُمْ=kendilerinin فِي كُلِّ سِنَانٍ=sınandıklarını أَوْ=veya مَرَّةً=bir kez مَرَّتَيْنِ=iki kez ثُمَّ=yine de لَا يَتُوبُونَ=tevbe etmiyor	Onlar her yıl bir iki kez sınavdan geçirildiklerini görmüyorlar mı? Buna rağmen ne tevbe ediyorlar ve ne de olup bitenlerden ders alıyorlar.	Bunlar her yıl bir kere yahut iki kere belâlarının verildiğini acaba görmüyorlar mı? Yine de vazgeçmiyorlar, yine de ibret almıyorlar.	Onlar görmüyorlar mı ki; her yıl bir veya iki kere belalara karşı yinede tevbe etmiyorlar. Ve ibret almıyorlar.	Peki, bunlar her yıl bir ya da iki kere denenip sınavdıklarını bilmiyorlar mı ki tevbe ediyor (Allah'ı) anmıyorlar?

9.	يَذْكُرُونَ	oğüt almayanlar				
127	وَإِذَا مَا أُنْزِلَتْ	=indirildiği zaman	Yeni bir sure indirilince birbirlerine, «Acaba sizi bir gören var mı?» diye sorarlar, sonra sıvışır- lar. Anlayışsız, duyarsız bir gü- ruh olduklar için Allah onların kalplerini gerçeklerden uzaklaştırmıştır.	Bir sûre indirildiği zaman, "İçlerinden sizi bir gören olu- yor mu?" diye bir- birlerine göz eder- ler. Sonra düz gi- derler. Düşünmez bir kavim oldukları için Allah onların kalplerini haktan döndürmüştür (çe- virmiştir).	Bir sure indiği zaman; birbir- lerine bakarlar ve: Sizi bir kimse görüyor mu? der, son- ra dönüp gi- derler. Allah, onların kalbe- rini döndür- müştür. Çünkü onlar, anla- mazlar güru- hudur.	(Öyle ki,) ne za- man bir sure indi- rilse, Kalplerinizde olanı bilebilecek bi- ri mi var? (der gibi) birbirlerine bakıyor, sonra da dönüp gi- diyorlar. (Oysa) Al- lah döndürmüştür onların kalplerini (haktan), çünkü onu kavrayamaya- cak bir topluluktur onlar.
	نَظَرَ	=bakarlar				
	سُورَةً	=bir sure				
	بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ	=birbirine				
	هَلْ يَرَاكُمْ	=sizi görüyor mu?				
	مِنْ أَحَدٍ	=birisini				
	ثُمَّ	=sonra				
	انصَرَفُوا	=sıvıştılar				
	صَرَفَ	=çevirmiştir				
	اللَّهُ	=Allah				
	قُلُوبَهُمْ	=onların kalblerini				
	بِأَنَّهُمْ	=oldukları için				
	قَوْمٌ	=bir topluluk				
	لَا يَفْقَهُونَ	=anlamaz				

9. 128	لَقَدْ=andolsun جَاءَكُمْ=size gelmiştir رَسُولٌ=bir Elçi مِنْ أَنْفُسِكُمْ=içinizden عَزِيزٌ=ağır gelir عَلَيْهِ=ona مَا عَنِتُّمْ=sıkıntıya uğramanız دُشْكُنْ=دُشْكُنْ عَلَيْكُمْ=size بِالْمُؤْمِنِينَ=müminlere رَءُوفٌ=şefkatli رَحِيمٌ=merhametlidir	Size kendiniz-den öyle bir peygamber geldi ki, sıkıntıya düşmeniz ağırı-na gider, size son derece düş-kün, mü'minlere karşı şefkatli ve merhametlidir.	Görüyorsunuz ya, size kendi içiniz-den öyle bir Pey-gamber gelmiş ki, hüsrânınız onun gücüne gidiyor, saadetinizi candan istiyor, mü'minler için yüreği rikkatle çarpıyor, merha-metle çarpıyor.	Andolsun ki; size kendiniz-den bir pey-gamber gel-miştir. Sıkıntı-ya uğramanız kendisine ağır gelir. Sizin üzerinize düş-kündür, mü'minlere rauf ve rahim'dir.	Gerçek şu ki, (ey insanlar,) size kendi içinizden bir Elçi gelmiştir: sizin (öte dünyada) çekmek zorunda kalabile-ceğiniz sıkıntıdan ötürü kendini (zih-nen) büyük bir yük altında hisseden; size çok düşkün (ve) müminlere karşı şefkat ve merhametle dolu bir Elçi...

9. 129	فَإِنْ=eğer تَوَلَّوْا=yüz çevirirlerse فَقُلْ=de ki حَسْبِيَ=bana yeter اللَّهُ=Allah لَا=yoktur إِلَهٌ=tanrı إِلَّا=başka هُوَ=O'ndan تَوَكَّلْتُ=dayandım وَهُوَ=O رَبُّ=Rabbidir الْعَرْشِ=Arş'ın الْعَظِيمِ=hüviik	Eğer sana sırt çevirirlerse de ki, Allah bana yeter, O'ndan başka ilah yoktur ben sırf O'na dayandım, O, yüce Arş'ın sahibidir.	Şayet haktan yüzlerini çevirirlerse de ki: "Bana Allah yeter. O'ndan başka Allah yok. Ben O'na dayandım. O, Arş-ı azîmin sahibidir."	Eğer yüz çevirirlerse; de ki: Allah, bana yeter. O'ndan başka hiç bir ilah yoktur. Ben O'na tevekkül ettim ve O, büyük Arş'ın Rabbidir.	Fakat (bütün bunlara rağmen) onlar yine de yüz çevirirlerse de ki: Allah bana yeter! O'ndan başka tanrı yok. Hep O'na dayanmış O'na güvenmiştir ben; çünkü O'dur en yüce hükümlanlığın Rabbi.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâ-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
10. 1	الرَّ=Elif Lâm Râ تِلْكَ=bunlar آيَاتُ=ayetleridir كِتَابِ=Kitab'ın الْحَكِيمِ=hikmetli	Elif, Lam, Ra. İşte bunlar o hikmet dolu Kitab'ın ayetleridir.	Elif, Lam, Ra. Bunlar hikmetli kitabın ayetleridir.	Elif-Lam-Ra. Bunlar, hikmetle dolu olan ilahi kitabın ayetleridir.
10. 2	أَكَانَ=mı geldi? لِلنَّاسِ=insanlara عَجَبًا=tuhaf أَنْ أَوْحَيْنَا=vahyetmemiz إِلَى رَجُلٍ=bir adama أَنْ أَنْذِرَ=uyar مِنْهُمْ=içlerinden النَّاسِ=insanları وَبَشِّرِ=ve müjdele الَّذِينَ آمَنُوا=iman edenlere أَنْ=şüphesiz قَدَمَ=kamamı olduunu أَلَهُمْ=kendileri için عِنْدَ=katında رَبَّهُمْ=Rableri صَدَقِ=doğruluk عِنْدَ=katında الْكَافِرُونَ=kâfirler قَالَ=dediler إِنْ=şüphesiz هَذَا=bu أَسَاحِرٌ=bir büyücüdür مُبِينٌ=apaçık	Bizim aralarında bir kişiye, 'insanları uyar' ve 'mü'minlere, Rabbleri katında sarsılmaz bir derecenin sahibi oldukları müjdesini ver' diye vahyetti diye vahyetmemiz insanların tuhafına mı gitti ki, kâfirler, 'Bu adam açık bir büyücüdür' dediler.	İçlerinden bir adama: İnsanları uyar ve iman edenlere Rabbları katında yüksek bir makam olduğunu müjdele, diye vahyettiğimiz insanların tuhafına mı gitti ki kâfirler: Bu, apaçık bir büyüdür, dediler.	Kendi içlerinden birine, Bütün insanlığı uyar; imana erişenlere, her bakımdan içtenlikli ve dürüst olmakla Rablerinin katında öteki herkesten ileri geçtiklerini müjdele diye vahyetmemiz insanların tuhafına mı gitti? (Yalnızca) hakkı inkar edenler, Bakın, bu (adam) düpedüz bir büyücü! derler.
10. 3	إِنْ=şüphesiz رَبُّكُمْ=sizin Rabbiniz اللهُ=Allah'tır الَّذِي خَلَقَ=yaratan السَّمَاوَاتِ=gökleri وَالْأَرْضِ=ve yeri فِي سِتَّةِ=altı أَيَّامٍ=günde اسْتَوَى=kuşatan ثُمَّ=sonra أَرْسَلْنَا=Arş'ı عَلَى الْعَرْشِ=düzene koyan مَنْ=kimse يَمُنْ=yoktur أَمْرًا=işleri إِلَّا مِنْ بَعْدِ=dışında شَفِيعٍ=şefaata edecek إِذْنِهِ=O'nun izni ذَلِكَ=işte budur اللهُ=Allah رَبُّكُمْ=Rabbiniz olan فَاعْبُدُوهُ=O'na kulluk edin أَفَلَا تَذَكَّرُونَ=Düşünüp öğüt almaz mısınız?	Rabbiniz Allah, gökleri ve yeri altı günde yarattı; sonra Arş'a kuruldu, her işi tasarlıyor ve çekip çeviriyor. O, izin vermedikçe hiç kimse aracılık (şefaata) edemez. İşte budur Rabbiniz olan Allah; o halde O'na kulluk edin; bunlar üzerine düşünüp ders almaz mısınız?	Doğrusu sizin Rabbiniz, gökleri ve yeri altı günde yaratıp sonra Arş'a hükmeden Allah'tır. İşini düzensizden sonra kimse şefaata edemez. İşte Rabbiniz Allah budur. O'na kulluk edin. Öğüt dinlemez misiniz?	Gerçek şu ki, sizin Rabbiniz, gökleri ve yeri altı evrede yaratan, sonra da kudret ve egemenlik makamına geçip varlığını yöneten Allah'tır. O'nun izni olmadıkça, araya girip kayıracak kimse yoktur. İşte böyledir sizin Rabbiniz: öyleyse (yalnızca) O'na kulluk edin: artık bunu (iyice) aklınızda tutmayacak mısınız?
10. 4	إِلَيْهِ=O'nadır مَرْجِعُكُمْ=dönüşü اللهُ=Allah'ın وَعَدَ=vaadi جَمِيعًا=hepinizin إِنَّهُ=O'dur يَبْدَأُ=ilk kez başlatan حَقًّا=gerçektir الْخَلْقِ=yaratmayı ثُمَّ=sonra يُعِيدُهُ=yeniden dirilişi gerçekleştiren لِيَجْزِيَ=karşılıklarını vermek üzere الَّذِينَ آمَنُوا=iman edip وَعَمِلُوا=ameller işleyenlerin الصَّالِحَاتِ=salih بِالْقِسْطِ=adaletli bir şekilde لَهُمْ=vardır وَالَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler için de كَفَرُوا=inkâr edenler için de شَرَابٌ=bir içecek مِنْ حَمِيمٍ=kaynar sudan وَعَذَابٌ=ve bir azap أَلِيمٌ=acıklı بِمَا=dolayı كَانُوا يَكْفُرُونَ=inkârlarından	Sonunda hepiniz O'na döneceksiniz. Bu Allah'ın kesinlikle gerçekleştirecek bir vaadidir. O, iman edip iyi ameller işleyenleri adaletle uyarınca ödüllendirmek için insanları önce hiç yoktan yaratır, sonra da onları yeniden diriltir. Kâfirlere gelince, gerçekleri inkâr ettiklerinden dolayı onları kaynar sıldan oluşmuş bir içki ile acıklı bir azap beklemektedir.	Hepinizin dönüşü O'nadır. Allah'ın vaadi hakkındır. Doğrusu O, yaratmaya başlar, sonra iman edip iyi amel işleyenlere adaletle karşılık vermek için onları tekrar eder. Küfredenlere de; küfredenlerden dolayı kaynar sudan bir içki ve elem verici bir azap vardır.	Hepiniz topluca O'na döneceksiniz: bu Allah'ın, gerçekleşmesi kaçınılmaz olan sözüdür, çünkü O (insanı) bir kere yarattıktan sonra buna sonuna kadar devam ediyor ki, imana erişip iyi ve yararlı işler, eytelemeler ortaya koyanları adaletle ödüllendirsin. Hakkı inkara yeltenenleri ise, hakkı inat ve ısrarla reddetmelerinden ötürü yakıcı bir umutsuzluk içkisi ve can yakıcı bir azap beklemektedir.
10. 5	جَعَلَ=yapan هُوَ الَّذِي=O'dur ضِيَاءٌ=bir ışık السَّمْسِ=güneşi وَقَدَرَهُ=ve düzenleyen نُورًا=bir nur مَنْزِلَ=belli menzillere göre لَتَعْلَمُوا=bilmeniz için السِّنِينَ=yılların عَدَدَ=sayısını وَالْحِسَابِ=ve hesabını مَا خَلَقَ=yaratmamıştır إِلَّا=dışında بُتُونِ=bütün bunları اللهُ=Allah ذَلِكَ=bütün bunları بِالْحَقِّ=hak olmak يُفَصِّلُ=etrafıca açıklıyor الْآيَاتِ=ayetlerini لِقَوْمٍ=bir topluluk için يَعْلَمُونَ=bilen	O, güneşi ışık kaynağı ve ayı aydınlık yaptı; yılların sayısını ve vakitlerin hesabını bilesiniz diye, ay için farklı doğuş noktaları belirledi. Allah bunları mutlaka bir gerçeğe, bir sebebe dayalı olarak yarattı. O bilen kimselere ayetlerini ayrıntılı biçimde anlatır.	Güneşi ziya ayı nur yapan, yılların sayısını ve hesabı bilmeniz için ayı konak yerleri düzenleyen O'dur. Allah, bunları ancak hak ile yaratmıştır. Bilen insanlar için ayetlerini uzun uzadıya açıklar.	Güneşi parlak bir ışık (kaynağı) ve ayı aydınlık kılan, ve yılların sayısını bilesiniz, (zamanı) ölçebilesiniz diye ona evreler koyan O'dur. Bunların hiç birini Allah bir anlam ve amaçtan yoksun yaratmış değildir. (Allah), bilmek isteyen bir topluluk için ayetlerini ayrıntılı olarak (işte böyle) açıklıyor:
10. 6	إِنْ=şüphesiz فِي اخْتِلَافٍ=ardarda gelmesinde	Gece ile gündüzün birbirini kovalamasında ve Allah'ın	Gece ile gündüzün değişmesinde; Allah'ın gök-	Çünkü, gerçekten de, geceyle gündüzün ardarda gelmesinde

Kelime	Mealî (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	اللَّيْلُ=gece وَالنَّهَارُ=ve gündüzün وَمَا خَلَقَ اللهُ=Allah'ın فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde وَالأَرْضِ=ve yerde لَا يَأْتِ=ayetler vardır لَقَوْمٍ=bir topluluk için يَتَّقُونَ=sakınan	gökler ile yerde yarattığı varlıklarda, O'ndan korkan kimseler için birçok ibret dersleri vardır.	lerde ve yerde yarattıklarında, sakınan bir kavim için ayetler vardır.	ve Allah'ın göklerde ve yerde yarattığı her şeyde, O'na karşı sorumluluk bilinci taşıyan bir toplum için mutlaka işaretler vardır!
10. 7	الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ=ummayan إِنْ=şüphesiz وَرَضُوا=ve razı olan بِعَاقِبَتِنَا=bize kavuşmayı الدُّنْيَا=dünya بِالْحَيَاةِ=hayatına وَاطْمَأْنُونَا=ve gönüllerini kaptıranlar بِهَا=ona وَالَّذِينَ هُمْ=ve olanlar عَافِلُونَ=gafil عَنْ آيَاتِنَا=bizim ayetlerimizden	Bizimle karşılaşacaklarını beklemeyenler, dünya hayatından hoşnut olup bu hayatla yetinenler ve ayetlerimizden farkında olmayanlar var ya;	Muhakkak ki Bize kavuşmayı ummayanlar, dünya hayatından hoşnud olup ona bağlananlar ve ayetlerimizden habersiz bulunanlar;	Beri yandan, er geç Bizim karşımıza çıkacaklarına inanmayıp kendilerini bu dünya hayatıyla hoşnut kılmaya çalışanlara, onun ötesini gözetmeyenlere ve (böylece) Bizim ayetlerimizi umursamayanlara gelince:
10. 8	أُولَئِكَ=işte bunların مَأْوَاهُمْ=varacakları yer النَّارُ=cehennemdir بِمَا=karşılık كَانُوا يَكْسِبُونَ=kazandıklarına	İşte bunların varacakları yer, işlediklerinin karşılığı olarak cehennemdir.	İşte kazanır olduklarından dolayı onların varacakları yer, cehennemdir.	yapageldikleri (bütün o kötülüklerden) ötümlerinin varacağı yer ateştir.
10. 9	الَّذِينَ آمَنُوا=iman edip إِنْ=şüphesiz وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ=salih=ve ameller işleyenleri رَبُّهُمْ=Rableri يَهْدِيهِمْ=doğru yola iletir بِإِيمَانِهِمْ=imanları dolayısıyla تَجْرِي=akar مِنْ تَحْتِهِمُ=onların altlarından الْأَنْهَارُ=ırmaklar التَّعِيمِ=naim فِي جَنَّاتٍ=cennetlerinde	İman edip iyi ameller işleyenlere gelince, Rabbleri onları imanları sayesinde doğru yola iletir, nimet cennetlerinde onların altlarından nehirler akar.	Muhakkak ki iman edip salih amellerde bulunanları; Rabbları imanlarına karşılık doğru yola eriştirir. Na'im cennetlerinde altlarından ırmaklar akar.	(Ama), doğrusu, imana erişip doğru ve yararlı işler yapanlara gelince, Rableri imanlarından dolayı onları doğru yola erdirmektedir. (Ahirette) nimetlerle dolu hasbahçelerde onların ayakları altında dereler, ırmaklar çağıldayacaktır;
10. 10	دَعَاؤُهُمْ=onların duaları فِيهَا=orada سُبْحَانَكَ=senin şanın pek yücedir اللَّهُمَّ=Ey Allah'ım وَتَحِيَّتُهُمْ=ve dilekleri de فِيهَا=aralarındaki سَلَامٌ=Selâm'dır وَأَخِرُ=sonu ise دَعَاؤُهُمْ=dualarının أَنَّ الْحَمْدُ=hamdolsun'dur لِلَّهِ=Allah'a رَبِّ الْعَالَمِينَ=alemlerin	Onların oradaki çağrıları, «Allah'ım, sen noksan sıfatlardan uzaksın» birbirlerine yönelik iyilik dilekleri, «selâm» ve son çağrıları da, «Alemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun» sözleridir.	Oradaki duaları: Münezzehsin Allah'ım; dirlik temennileri: Selamsizedir; dualarının sonu ise: Hamd alemlerin Rabbi olan Allah'a mahsusdur.	orada (o mutluluk makamında) onlar Ey Allahım! sınırsız kudret ve izzetinle ne yücesin! diye çağırırlar; ve onlara, Size selam olsun diye karşılık verilir; bunun üzerine onlar da son söz olarak: Bütün övgüler, alemlerin Rabbi olan Allah'a özgüdür! derler.
10. 11	اللَّهُ=Allah يُعْجِلُ=acele verseydi وَلَوْ=eğer لِلنَّاسِ=insanlara الشَّرَّ=kötülüğü اسْتَعْجَلَهُمْ=acele istemeleri gibi بِالْخَيْرِ=iyiliği أَفْضَى=hemen bitmiş olurdu إِلَيْهِمْ=onların أَجَلُهُمْ=süreleri فَتَذَرُ=böyle bırakırız الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ=ummayanları بِعَاقِبَتِنَا=bize kavuşmayı فِي طُعْيَانِهِمْ=taşkınlıkları içinde يَعْمَهُونَ=bocalar bir halde	Allah, insanlara iyiliği istedikleri çabuklukta kötülüğü verseydi, süreleri hemen bitirilirdi. Oysa biz, bizimle karşılaşacaklarını beklemeyenleri azgınlıkları içinde debelenmeye bırakırız.	Eğer Allah insanlara hayrı çarçabuk istedikleri gibi, şerri de süratle verseydi, süreleri hemen bitmiş olurdu. İşte Biz, Bize kavuşmayı ummayanları böyle azgınlıkları içinde bocalamaya terkederiz.	(İmdi), eğer, onların iyilik (olarak gördükleri) şeyin kendilerine ulaşmasını aceleyle istedikleri gibi, Allah da insanlara (günahları yüzünden hak ettikleri) şerri tezelden verseydi, onların sonu çarçabuk gelmiş olurdu! Ama Biz, Bizimle ergeç karşılaşacaklarına inanmayanları o kurumlu azgınlıkları içinde körçesine bocalayıp dururlarken kendi hallerine bırakırız.
10. 12	الْإِنْسَانَ=insana وَإِذَا مَسَّ=dokunduğunda الضُّرُّ=bir darlık دَعَاَنَا=bize dua eder لِجَنَّتِهِ=yan yataarken أَوْ=veya قَاعِدًا=otururken أَوْ=yahut قَانِمًا=ayakta كَسَفْنَا=giderdiğimizizde عَنْهُ=ondan ضُرُّهُ=darlığını مَرَّ=hareket eder كَانَ=gibi لَمْ يَدْعُنَا=bize dua etmemiş إِلَى ضُرِّ=darlıktan dolayı كَذَلِكَ=işte böyle كُنَّا=öyle لِلْمُسْرِفِينَ=aşırıya gidenlere مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ=yaptıkları	İnsanın başına bir sıkıntı gelince yataarken, otururken ve ayaktayken bize yalvarır. Fakat sıkıntısını giderdiğimizde başına gelen sıkıntıdan dolayı bize hiç yalvarmamış gibi olur. İşte ölçüyü aşanlara, işledikleri kötülükler böylesine güzel gösterildi.	İnsan bir sıkıntıya düşünce; yan gelip yattığı veya ayakta bulunduğu anlarda Bize yalvarıp yakarır. Biz, sıkıntısını giderince de; karşılaştığı sıkıntıdan ötürü Bize hiç yalvarmamışa döner. Böylece aşırı gidenlere işledikleri hoş görünür.	Zaten, insanın başına bir sıkıntı gelince yan yataarken de, oturup kalkarken de Bize yalvarıp yakarır; ama ne zaman ki sıkıntısını gideririz, başına gelen sıkıntıdan kendisini kurtaralım diye sanki Bize hiç yalvarıp yakarmamış gibi (nankörce) davranmaya devam eder! Kendi güçlerini boşa harcayan (buda-la)lar, yapıp ettikleri işte böyle güzel görünür.
10. 13	الْقُرُونِ=nice nesilleri وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا=helak ettik مِنْ قَبْلِكَ=sizden önce لَمَّا ظَلَمُوا=haksızlık ettiklerinden وَجَاءَتْهُمْ=kendilerine geldiği halde رُسُلُهُمُ=peygamberleri بِالْبَيِّنَاتِ=apaçık delillerle وَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا=ve iman etmeyecekleri için نَجْزِي=cezalandırırız كَذَلِكَ=işte böyle الْمُجْرِمِينَ=suçlular تَظُنُّونَ=görmek için كَيْفَ=neler تَعْمَلُونَ=yapacağınızı	Sizden önceki nice kuşakları, peygamberleri kendilerine açık gerçekler getirmişlerken, zalimce davranarak iman etmeye yanaşmadıkları için yokettik. İşte biz ağır suçlu toplumları böyle cezalandırırız.	Andolsun ki; sizden önce nice nesilleri zulmettikleri zaman helak ettik. Peygamberleri onlara apaçık delillerle geldikleri halde, onlar inanmamışlardı. İşte Biz, suçlu kavmi böyle cezalandırırız.	Ve gerçek şu ki, sizden önce, kendilerine gönderilen peygamberler onlara hakkın apaçık delillerini getirdikleri halde (inat ve ısrarla) zulüm (ve kötülük) yapmaya devam ettikleri zaman, nice nesilleri yok ettik; çünkü onlar (bu delillere ya da peygamberlere) inanmayı reddettiler. Biz işte böyle cezalandırırız, günaha gömülüp giden toplumları.
10. 14	جَعَلْنَاكُمْ=sizi kıldık ثُمَّ=sonra فِي الْأَرْضِ=yeryüzüne مِنْ بَعْدِهِمْ=onların ardından لِنَنْظُرَ=görmek için كَيْفَ تَعْمَلُونَ=yapacağınızı	Sonra nasıl davranacağınızı görelim diye sizi onların yerine geçirerek yeryüzünde ege-men kıldık.	Sonra onların ardından sizi, nasıl davranacağınıza bakmak için yeryüzünde onların yerine getirdik.	Ve derken sizi yeryüzünde onların ardılları kıldık ki nasıl davranacağınıza bakıp değerlendirelim.
10. 15	عَلَيْهِمْ=onlara وَإِذَا تَنَلَّى=okunduğunda آيَاتِنَا=ayetlerimiz بَيِّنَاتٍ=apaçık bir şekilde الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ=ummayanlar قَالَ=derler بِعَاقِبَتِنَا=bize kavuşmayı أَنْتَ=getir هَذَا=bundan غَيْرِ=başka بِقُرْآنٍ=bir Kur'an أَوْ=veya بَدَلَهُ=bunu değiştirdi قُلْ=de ki مَا يَكُونُ=sözkonusu olamaz لِي=benim أَنْ أُبَدِّلَهُ=onu değiştirmem مِنْ تِلْكَ نَفْسِي=kendiliğimden إِنَّا أَنْبِئُكُمْ=ben uyuyorum إِلَّا=ancak بِأَنِّي=beni أَخَافُ=korkarım	Onlara açık anlamalı ayetlerimiz okunduğunda, bizimle karşılaşacaklarını beklemeyenler sana, «bundan başka bir Kur'an getir ya da onu değiştir» dediler. Onlara de ki; «Onu kendiliğimden değiştirmem sözkonusu değildir. Ben sadece bana vahyolunan mesaja uyurum. Eğer Rablime karşı gelirim büyük günün azabından korkarım.»	Ayetlerimiz onlara açık okununca; Bizimle karşılaşmayı ummayanlar: Bundan başka bir Kur'an getir veya bunu değiştir, dediler. De ki: Onu kendiliğimden değiştirmem olmaz. Ben, ancak bana vahyolunana uyarım. Ben, Rabbime karşı gelirim; büyük bir günün azabından korkarım.	Ve (hal böyleyken:) ne zaman ayetlerimiz bütün açıklığıyla kendilerine okunup ulaştırılsa, o Bizim huzurumuza çıkacaklarına inanması gelmeyen kimseler, Bize bundan başka bir söylem/bir öğreti getir; ya da bunu değiştirmeyecek olurlar. (Ey Peygamber) de ki: Onu kendiliğimden değiştirmem olacak şey değil; ben ancak bana vahyedilene uyarım. Bakın, (bu konuda) Rabbime baş kaldıracak olursam, dehşet veren o (Büyük) Gün (gelip çıktığında) azabın

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zılâ'il-i Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
رَبِّي =Rabbime إِنْ عَصَيْتُ =karşı gelirsem عَظِيمٌ =büyük يَوْمٌ =bir günün عَذَابٌ =azabından				(beni bulmasın)dan korkarım!
10. 16	اللَّهُ =Allah أَوْ شَاءَ =dileseydi قُلْ =de ki عَلَيْكُمْ =size مَا تَلَوْتُهُ =bunu okumazdım بِهِ =bunu وَلَا أَدْرَاكُمْ =ve size hiç bildirmezdi فَقَدْ =elbette لَبِثْتُ =geçirdim فِيكُمْ =sizin aranızda مِنْ قَبْلِهِ =daha önce عُمْرًا =belli bir ömür أَفَلَا تَعْقِلُونَ =hiç düşünmüyor musunuz?	De ki; «Eğer Allah'ın dileği bu yolda olmasaydı, bu Kur'an'ı size okumazdım, hatta Allah sizi ondan hiç haberdar etmezdi, bundan önce aranızda bir ömür yaşadım, hiç düşünmüyor musunuz?»	De ki: Allah dileseydi; ben, onu size okumazdım. Ve size hiç bildirmezdim. Daha önce yıllarca aranızda bulundum. Hiç düşünmüyor musunuz?	De ki: Allah (başka tür'lüsünü) dileseydi, size bu (ilahi kelamı) okuyup duyurmazdım; O da size ulaştırmazdı onu. Gerçek şu ki, bu (vahiy bana gelmezden) önce bir ömür boyu aranızda bulundum: öyleyse, yine de aklınızı kullanmayacak mısınız?
10. 17	أَظْلَمُ =daha zalim فَمَنْ =kim olabilir? عَلَى =karşı مِمَّنْ أَفْتَرَى =uydurandan أَوْ =yahut كَذِبًا =yalan Allah'a كَذَبَ =yalanlayandan بِآيَاتِهِ =O'nun ayetlerini لَا يُفْلِحُ =kurtuluşa eremezler إِنَّهُ =şüphesiz الْمُجْرِمُونَ =suçlular	Allah'a yalan yalancıtırmalar yapan dan ya da O'nun ayetlerini yalanlayanlardan daha zalim kim olabilir? Hiç kuşkusuz ağır suçlular iflah olmazlar.	Allah'a karşı yalan uyduran ve ya ayetlerini yalanlayanlardan daha zalim kim olabilir? Suçlular muhakkak ki felaha ermezler.	Hem, kendi uydurduğu yalanları Allah'a yakıştıran ya da O'nun ayetlerini yalanlayan kimseden daha zalim kim olabilir? Doğrusu, (böyle yaparak) günaha gömülüp giden kimseler kurtuluşa asla erişemeyeceklerdir;
10. 18	مِنْ دُونِ =bırakıp وَيَعْبُدُونَ =ibadet ediyorlar مَا =şeylere اللَّهُ =Allah'ı لَا يَضُرُّهُمْ =bir zararı olmayan وَلَا يَنْفَعُهُمْ =ve yararı olmayan وَيَقُولُونَ =ve diyorlar ki هُؤُلَاءِ =bunlar عِنْدَ =katında بِزِمَانِنَا =bizim şefaathçilerimizdir أَنْتَبِئُون =bildiriyor musunuz? قُلْ =de ki اللَّهُ =Allah لَا يَعْلَمُ =bilmediği بِمَا =bir şeyi اللَّهُ =Allah'a فِي السَّمَاوَاتِ =göklerde وَلَا فِي الْأَرْضِ =ve yerde وَتَعَالَى =ve yücedir سُبْحَانَهُ =O münezzektir عَمَّا يُشْرِكُونَ =ortak koştuklarından	Onlar Allah'ı bırakarak kendilerine ne zarar ve ne de yarar dokunduramayan putlara tapıyorlar ve «Bunlar Allah katında bizim aracılarımızdır» Allah katında bizim aracılarımızdır, derler. Onlara de ki; «Göklerde ve yerde Allah'ın bilmediği bir şeyi mi O'na haber veriyorsunuz? Allah onların ortaklarından uzak ve yücedir.	Onlar Allah'ı bırakarak; kendilerine fayda da, zarar da veremeyen şeylere taparlar. Bunlar, Allah katında bizim şefaathçilerimizdir, derler. De ki: Siz, Allah'a göklerde ve yerde bilmediği bir şey mi bildiriyorsunuz? Allah, onların ortak koşmalarından münezzeh ve yücedir.	ve (ne de) Allah'la beraber, kendilerine ne bir yarar ne de zarar verebilecek durumda olmayan şeylere veya varlıklara kulluk edip (kendi kendilerine), Bunlar bizim Allah katındaki kayırcıları-mızdır diyen (kimse)ler!.. De ki: Göklerde ve yerde Allah'ın bilmediği bir şeyi mi O'na haber verebileceğinizi sanıyorsunuz? (Yoo,) kudret ve egemenliğinde sınırsız olan O'dur, ve insanların O'na, ilahlığında ortak yakıştırdıkları her şeyden sonsuzcasına yücedir.
10. 19	إِلَّا =sadece النَّاسُ =insanlar وَمَا كَانَ =idi وَاحِدَةً =bir tek أُمَّةٌ =ümmet فَاخْتَلَفُوا =sonradan ayrılığa düştüler وَلَوْ لَا =eğer olmasaydı كَلِمَةٌ =bir takdir سَبَقَتْ =önceden belirlenmiş مِنْ رَبِّكَ =Rabbin tarafından بَيْنَهُمْ =aralarında لَقَضِيَ =kesin hüküm verilirdi فِيهِ يَخْتَلِفُونَ =ayrılığa düştükleri فِيمَا =şeylerde	Tüm insanlar tek bir ümmetten ibaretti, sonra görüş ayrılığına düştüler. Eğer Rabbinin daha önce kesinleşmiş bir kararı olmasaydı, anlaşmazlığa düştükleri konularda aralarında hemen hüküm verilirdi.	İnsanlar tek bir ümmetten başka bir şey değildir. Sonradan ayrılığa düştüler. Eğer Rabbindan daha önce bir söz geçmemiş olsaydı; ayrılığa düştükleri şeyler hakkında hüküm çoktan verilmiş olurdu.	Ve (bil ki,) bütün insanlık sadece bir tek topluluk halindeydi, ama sonradan ayrı görüşleri benimsemeye başladılar. Şayet (bu konuda) Rabbinin katında önceden belirlenmiş bir karar olmasaydı düştükleri bütün bu ayrılıklar (daha başlangıçta) çözümlenmiş olurdu.
10. 20	لَوْ لَا أَنْزَلْ =indirilse ya وَيَقُولُونَ =diyorlar مِنْ رَبِّهِ =Rabbinden رَبِّهِ =ona آيَةً =bir mucize عَلَيْهِ =ona الْغَيْبِ =gayb إِنَّمَا =ancak قُلْ =de ki إِنِّي =ben de بِأَنِّي =ben de فَانتظروا =bekleyin اللَّهُ =Allah'ındır مَعَكُمْ =sizinle birlikte مِنَ الْمُنتَظِرِينَ =bekleyenlerdenim	Bir de «Ona Rabbinden daha başka bir ayet indirilse ya!» diyorlar. De ki: «Gaybı bilmek ancak Allah'a mahsustur, bekleyiniz bakalım, ben de sizinle beraber bekleyeceğim şüphesiz.»	Ona Rabbindan bir ayet indirmeli değil miydi? derler. De ki: Gayb; ancak Allah'a aittir. Bekleyin, doğrusu ben de sizinle birlikte bekleyenlerdenim.	İmdi (haklı inkar edenler): Ona niçin Rabbinin katından mucizevi bir alamet indirilmiyor? deyip duruyorlar. O halde, (onlara) de ki: İnsanoğlunun görüş algılayamayacağı şeylerin bilgisi ancak Allah'a özgüdür. Öyleyse, bekleyin (O'nun iradesi tecelli edinceye kadar:) hem, ben de sizinle bekleyeceğim!
10. 21	أَذَقْنَا =tattırdığımız وَإِذَا =zaman رَحْمَةً =genişlik النَّاسِ =insanlara ضَرَاءٌ =bir darlıktan مِنْ بَعْدِ =sonra إِذَا =hemen مَسَّتْهُمْ =kendilerine dokunan فِي =hakkında لَهُمْ مَكْرٌ =hileleri vardır آيَاتِنَا =ayetlerimiz قُلْ =de ki اللَّهُ =Allah دَازِعٌ =daha hızlıdır مَكْرًا =düzen kurmada رُسُلَنَا =elçilerimiz إِنْ =şüphesiz يَكْتُبُونَ =yazmaktadırlar مَا تَمْكُرُونَ =sizin hilelerinizi	İnsanların başlarına gelen sıkıntılardan sonra kendilerine bir rahmet, bir rahatlık tattırdığımızda bakarsın ki, ayetlerimize karşı hemen tuzak kurarlar. Onlara de ki; «Allah sizden daha çabuk tuzak kurar, güvenlik elçilerimiz kurduğunuz tuzakları yazıyorlar.»	Kendilerine dokunan sıkıntılardan sonra insanlara bir rahmet tattırdığımızda; hemen ayetlerimize düzen kurmaya çalışırlar. De ki: Düzen kurmada Allah en hızlıdır. Elçilerimiz de kurduğunuz düzenleri hiç şüphesiz yazmaktadırlar.	Ve (işte bunun gibi:) ne zaman kendilerine (bir) darlık dokunup geçtikten sonra (bu tür) insanlara rahmet(imizden biraz) tattırsak, hemen ayetlerimiz hakkında asılsız iddialar tasarlamaya başlarlar. De ki: İnce tasarımda Allah (sizden çok) daha tezdir! Dikkat edin! Bizim (görünmeyen) habercilerimiz tasarlayıp durduğunuz her şeyi (inceden inceye) kaydediyorlar!
10. 22	بُسْرِيَّكُمْ =sizi gezdiren هُوَ الَّذِي =O'dur وَالْبَحْرِ =ve denizde فِي الْبَرِّ =karada كُنْتُمْ =olduğunuz إِذَا =zaman حَتَّى =hatta فِي الْفَلَكِ =gemide وَجَرَيْنِ =yürüttüğü طَيِّبَةً =tatlı بِرِيحٍ =bir rüzgârın بِهِمْ =bununla وَفَرَحُوا =ve neşelendikleri sırada جَاءَتْهَا =birden çıkıp بِهَا =onların bununla عَاصِفٌ =sert رِيحٌ =bir fırtına الْمَوْجُ =dalgalar وَجَاءَهُمْ =ve geldiğinde مَكَانٍ =yönden مِنْ كُلِّ =her وَوَظَّنُوا =ve kanaat getirdiklerinde أَنْتَهُمْ =muhakkak أُحِيطَ =her yönden kuşatıldıklarına بِهِمْ =kendilerinin دَعَا =dua etmeye başlarlar اللَّهُ =Allah'a الدِّينَ =dini لَهُ =O'na مُخْلِصِينَ =has kılarak أَنْحَبِينَا =bizi kurtarırsan لَنْ =eğer لَنَكُونَنَّ =olacağız مِنْ هَذِهِ =bundan مِنَ الشَّاكِرِينَ =şükredenlerden	Sizi karada yürüten ve denizde yürüten O'dur. Gemide bulunduğunuzda geminin onları hoş bir rüzgarla götürdüğünü ve herkesin bunun hazzını yaşadığını düşününüz. Tam o sırada geminin bir kasırga ile karşılaştığını yolcuların her taraftan dalgalarla sarıldıklarını ve çepeçevre kuşatıldıklarını anda, Allah'ın dinine inanana samimi bir bağlılıkla O'na şöyle yalvarırlar; «Eğer bizi bu tehlikeden kurtarırsan kesinlikle şükredenlerden olacağız.»	Sizi karada ve denizde yürüten O'dur. Gemide bulunduğunuzda geminin onları hoş bir rüzgarla götürdüğünde ve onunla sevindiklerinde; birden şiddetli bir kasırga gelip onları her taraftan dalgaların sardığı ve çepeçevre kuşatıldıklarını sandıkları anda, Allah'ın dinine sarılarak: Bizi bu tehlikeden kurtarırsan; andolsun ki, şükredenlerden oluruz, diye O'na yalvarırlar.	Sizi karada ve denizde gezdiren O'dur. Öyle ki, gemilerle denize açıldığınızda, gemilerin elverişli bir rüzgarın önünde yolcuları alıp götürdüğü zaman (olanları düşünün), gemidekiler sevinç ve güvenle içinde hissederler kendilerini; derken bir fırtına yakalar gemiyi ve dalgalar her yandan kuşatır onları, öyle ki, (ölümün) kendilerini çepeçevre sarıldığını düşünürler de (o zaman) dinlerine sıkı sıkı sarılıp yalnızca Allah'a yönelerek: Bizi bu (felaketten) kurtarırsan, andolsun ki şükreden kimselerden olacağız! diye yalvarıp yakarırlar O'na.
10. 23	إِذَا =hemen فَلَمَّا أَنْجَاهُمْ =kurtardığında ise يَبْغُونَ =taşkınlık etmeye başlarlar هُمْ =onlar فِي الْأَرْضِ =yeryüzünde يَا أَيُّهَا =Ey بِغَيْرِ الْحَقِّ =haksız yere	Fakat Allah kendilerini bu zor durumdan kurtarıp kurtarmaz hemen yeryüzünde haksız yere taşkınlıklara dalarlar. Ey insanlar, yapacağınız taşkınlıklar aslında	Allah onları kurtarınca; hemen yeryüzünde taşkınlıklara başlarlar. Ey insanlar; yaptığınız taşkınlık aleyhinize, dünya hayatının	Ne var ki, Allah onları bu (felaketten) kurtarıp kurtarmaz, hemen yeryüzünde haksız yere azgınlık yapmaya koyulurlar! Ey insanlar! Yaptığınız bütün taşkınlıklar dönüp dolaşa yine kendinizi

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
النَّاسُ=insanlar إِنَّمَا=gerçekte عَلَى=aleyhinize olan بِعَنُكُمُ=sizin taşkınlığınız أَنْفُسِكُمْ=kendi مَتَاعٍ=geçici zevkleridir الدُّنْيَا=dünya ثُمَّ=sonra الْحَيَاةِ=hayatının الدُّنْيَا=dünya ثُمَّ=sonra إِنَّمَا=bizedir فَنُنَبِّئُكُمْ=ve size bildiririz بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ=ne yaptığınızı	kendi aleyhinize-dir, bu yolla geçici dünyanın yararını elde edersiniz, ancak sonra bize dönersiniz, biz de yaptıklarınızı size bir bir haber veririz.	eğlencesidir. Sonra dönüşünüz, Bizedir. Biz de yapmış olduğunuzu size bildiririz.	bulacaktır! (Yalnızca) bu dünya hayatının (geçici) doyumları(nı) gözetiyorsunuz: fakat (hatırlayın ki,) sonunda Bize döneceksiniz ve o zaman (hayatta) yapip ettiğiniz her şeyi size (eksiksiz) haber vereceğiz.
10. 24 الْحَيَاةِ=hayatının إِنَّمَا=ancak مِثْلُ=örneği الدُّنْيَا=dünya كَمَاءٍ=suya benzer مِنَ السَّمَاءِ=gökten أَنْزَلْنَاهُ=indirdiğimiz بِهِ=onunla فَاخْتَلَطَ=birbirine karıştığı الْأَرْضِ=yeryüzü نَبَاتٍ=bitkilerinin النَّاسِ=insanların يَمْكُنُ=yaşar وَالْأَنْعَامِ=ve hayvanların أَخَذَتْ=alıp الْأَرْضِ=yeryüzü وَازْبَيَّتْ=süslendiği زُخْرُفَهَا=güzelliğini أَهْلِهَا=sahiplerinin de وَظَنَ=ve sandıkları فَادِرُونَ=kadir olduklarını أَنْهُمْ=gerçekten أَتَاهَا=gelir عَلَيْهَا=bunlara أَوْ=veya لَيْلًا=gece فَجَعَلْنَاهَا=böylece onları çeviririz حَصِيدًا=bıçılmış hale كَانَ=gibi بِالْأَمْسِ=bir gün önce لَمْ تَعْنِ=hiç yokmuş كَذَلِكَ=işte böyle نُفَصِّلُ=ayrıntılı olarak açıklıyoruz الْآيَاتِ=ayetlerimizi لِقَوْمٍ=topluluk için يَتَفَكَّرُونَ=düşünen	Dünya hayatı gökten indirdiğimiz su gibidir. Onunla, insan ve hayvanların yiyerek beslendikleri nebatlar bol bol yetişir; yeryüzü renk renk, çeşit çeşit mahsullerle süslenir ve yerin sahipleri bütün bunlara malik olduklarını sandıkları sırada, geceleyin veya gündüzün emrimiz geliverir de, orayı hiçbir şey bitirmemişe çeviririz. İşte Biz böylece ayetlerimizi, düşünen insanlar için, apaçık beyan ederiz.	Dünya hayatının misali; sadece gökten indirdiğimiz su gibidir. Onunla, insan ve hayvanların yiyerek beslendikleri nebatlar bol bol yetişir; yeryüzü renk renk, çeşit çeşit mahsullerle süslenir. Ve yerin sahibleri bütün bunlara kadir olduklarını sandıkları sırada; geceleyin veya gündüzün emrimiz geliverirde orayı hiç birşey bitirmemişe çeviririz. Daha dün birşey yokmuş gibi olur. İşte Biz, ayetlerimizi düşünen insanlar için böylece açıklarız.	Bu dünyadaki hayatın örnekçesi gökten indirdiğimiz yağmurunki gibidir ki onu, insanların ve hayvanların beslendiği yeryüzü bitkileri emer, ta ki yeryüzü gözalcı görkemine kavuşup süslenip bezendiği ve sakinleri onun üzerinde bütünüyle ege men olduklarına inandıkları zaman, bir gece vakti yahut güpegündüz (kıskıvrak yakalayan) hükmümüzer iner ona; ve böylece onu kökünden biçilmiş çeviririz, sanki dün de yokmuş gibi! Düşünen insanlar için işte Biz böyle açık açık ve ayrıntılı olarak dile getiriyoruz ayetlerimizi!
10. 25 إِلَى دَارٍ=yurduna يَدْعُو=çağırır وَاللَّهُ=Allah وَيَهْدِي=ve iletir إِلَى صِرَاطٍ=yola مَنْ يَشَاءُ=dilediğini مُسْتَقِيمٍ=doğru	Allah insanları esenlik, barış yurduna çağırır ve dilediği kimseleri doğru yola iletir.	Ve Allah selam yurduna çağırır ve dilediğini dosdoğru yola iletir.	(Böyle yapmakla) (bilin ki) Allah, (insanı) huzur ve güvenlik ortamına çağırmakta ve dileyeni dosdoğru bir yola yöneltmektedir.
10. 26 لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا=iyilik edenlere vardır وَزِيَادَةٌ=ve fazlası وَأُولَئِكَ=onların yüzlerini وَلَا يَرْهَقُ=bürümez وَلَا ذَلَّةٌ=ve aşağılık أُولَئِكَ=işte bunlar أَصْحَابُ=ehlidirler فِيهَا=orada هُمْ=onlar الْجَنَّةِ=cennet خَالِدُونَ=sürekli kalıcıdırlar	Dünyada iyi işler yapanlara daha iyi bir karşılık ve fazlası vardır. Onların yüzlerini ne karaleke ve ne de horlanmışlık kaplar. Onlar cennetliklerdir, orada ebedi olarak kalacaklardır.	Güzel davrananlara daha güzeli ve fazlası var. Onların yüzleri ne kararır ne de zilletten kızarır. Onlar cennetin yaranıdırlar. Orada temelli kalacaklardır.	İyi ve yararlı işler yapmakta sebatlı olanları (karşılık olarak) daha iyisi ve ondan da fazlası beklemektedir. (Kıyamet Günü'nde) onların yüzlerini ne bir karmar, ne de bir aşağılanma gölgelemeyecektir: İşte bunlardır cennetlikler; orada ebedi kalacak olanlar.
10. 27 وَالَّذِينَ كَسَبُوا=kazanmış olanlara gelince جَزَاءُ=ceza verilir بِمِثْلِهَا=aynıyla ذَلَّةٌ=bir aşağılık وَتَرْهَقُهُمْ=ve bürür مِنْ اللَّهِ=Allah'tan كَانَتْ=gibidir وَأُولَئِكَ=onların yüzlerini أُغْشِيَتْ=kaplanmış مِنْ اللَّيْلِ=bir gecenin أُولَئِكَ=bunlar مُظْلِمًا=kapkaranlık أُولَئِكَ=bunlar أَصْحَابُ=ehlidirler النَّارِ=cehennem هُمْ=onlar خَالِدُونَ=sürekli kalıcıdırlar	Dünyada kötülük işleyenlere gelince, her kötülüklerine karşılığı kadar ceza verilir. Yüzlerini horlanmışlık kaplar. Onları Allah'ın kurtaracak hiç kimseleri yoktur. Yüzleri sanki gecenin kesitleri ile kaplıdır. Onlar cehennemliklerdir, orada ebedi olarak kalacaklardır.	Kötülükleri kazananlara; kötülükleri kadar ceza verilir. Onların yüzlerini zillet bürür. Allah'a karşı onları savunacak kimse yoktur. Yüzleri, geceden de karatılmış gibidir. İşte bunlar da ateşin yaranıdırlar. Orada temelli kalacaklardır.	Ama kötü işler yapmış olanlara gelince; kötülüğün karşılığı kendisi kadar olacaktır; ve Allah'a karşı kendilerini savunacak kimseleri olmayacağına göre (utanç) ve aşağılanma onları, sanki yüzlerini koyu bir gecenin karanlığı bürümüş gibi, gölgeleyecek: İşte bunlardır cehennemlikler; orada yerleşip kalacak olanlar...
10. 28 وَيَوْمَ=o gün نَحْشُرُهُمْ=onları biraraya toplarız ثُمَّ=sonra نَقُولُ=deriz لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا=ortak koşanlara أَنْتُمْ=siz مَكَانَكُمْ=yerlerinize وَشَرَكَاؤُكُمْ=ve ortak koştuklarınız فَبَيْنَهُمْ=onları birbirlerinden فَرَّيْنَا=böylece ayırırız وَقَالَ=şöyle derler شَرَكَاؤُهُمْ=Koştukları ortaklar إِنَّا=bize مَا كُنْتُمْ=siz değildiniz تَعْبُدُونَ=ibadet ediyor	O gün insanların hepsini biraraya toplarız da sonra bize ortak koşanlara, «Siz ve koştuğunuz ortaklar olduğunuz yerde kalınız» deriz. Sonra onları birbirinden ayırırız. O zaman bize ortak koşulan putlar, ortak koşanlara şöyle derler: «Siz bize tapmıyordunuz.»	O gün hepsini toplarız. Şirk koşanlara; Siz ve koştuğunuz ortaklar yerlerini, deriz. Artık onların arasını açmışızdır. Ortakları derler ki: Bize tapmıyordunuz.	Çünkü, bir gün onların hepsini bir araya toplayacağız ve (hayattayken) Allah'tan başkalarına ilahlık yakıştıranlara: Siz ve Allah'a ortak koştuğunuz o şeyler, (o varlıklar ve güçler, hepiniz) olduğunuz yerde kalın! diyecek ve böylece onları birbirinden ayıracağız. Ve (o zaman) Allah'a ortak koştukları kimseler, (vaktiyle kendilerine kul, köle olmuş olanlara): Sizin tapınıp durduğunuz biz değildik;
10. 29 فَقَفَى=şimdi yeter بِاللَّهِ=Allah شَهِيدًا=şahit olarak إِنْ=şüphesiz بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ=sizinle bizim aramızda عَنْ عِبَادَتِكُمْ=sizin tapınmanızdan كُنَّا=biz idik لِغَافِلِينَ=habersiz	Aramızda şahit olarak Allah yeterlidir. Gerçekten sizin bize yaptığınızdan haberimiz yoktur.	Allah, sizinle bizim aramızda şahid olarak yer. Sizin tapınmanızdan haberimiz yoktur.	bizimle sizin aranızda hiç kimse Allah'ın yaptığı gibi şahitlik yapamaz: gerçek şu ki, (bize) tapındığının farkında bile değildik.
10. 30 هُنَالِكَ=işte orada كُلٌّ=her تَبْلُو=hesabını verir مَا أَسْلَفَتْ=önceden işlemiş olduğunun نَفْسٍ=can وَرَوُّوا=ve döndürülmüşlerdir إِلَى اللَّهِ=Allah'a الْحَقِّ=gerçek مَوْلَاهُمْ=mevlaları olan عَنْهُمْ=kendilerinden وَضَلَّ=kaybolmuştur كَانُوا يَفْتَرُونَ=uydurdukları مَا=şeyler ise	İşte orada herkes geçmişteki her davranışının yararını ve zararını somut olarak görür, insanların tümü gerçek sahipleri olan Allah'a döndürülürler ve yakıştırdıkları düzmece ilahlar yanlarından kayboluverir.	İşte orada herkes önceden yapmış olduğunu bilir. Gerçek mevlaları olan Allah'a döndürülürler. Uydurdukları şeyler ise kendilerinden kaybolup gider.	O an ve işte orada herkes geçmişte yapmış olduğuyla sorgulanacak; herkes Allah'a, O yüceler yücesi gerçeğe sahibine döndürülecek; onların boş hayalleri kendilerini yüzüstü bırakacaktır.
10. 31 قُلْ=de ki مَنْ=kimdir? يَرْزُقُكُمْ=sizi rızıklandıran وَالْأَرْضِ=ve yerden مِنَ السَّمَاءِ=gökten أَمْنَ=yahut kimdir? يَمْلِكُ=sahip olan وَالْأَبْصَارَ=ve gözlere السَّمْعَ=kulaklara	Onlara de ki; «Gökten ve yerden size rızık veren kimdir? Kulaklara ve gözlere işlerini görme yeteneğini kim verdi? Ölüden diriyi ve diriden	De ki: Gökten ve yerden size rızık veren kimdir? Kulak ve gözlere kim hükmeder? Diriyi ölüden çıkarı, ölüyü de diriden çıkaran	De ki: Sizi göğün ve yerin ürünleriyle rızıklandıran kimdir? Yahut kimdir, işitme ve görme yetisi üzerinde mutlak egemen olanı? Mutlak, ölüden diriden de ölüyü çıkara-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
الْحَيِّ=diriyyi يُخْرِجُ=çıkaran وَمَنْ=kimdir? وَيُخْرِجُ=ve çıkaran مِنَ الْمَيِّتِ=ölüden وَمَنْ=kimdir? مِنَ الْحَيِّ=diriden الْمَيِّتِ=ölüyü الْأَمْرَ=işleri دُزِّنَ=düzene koyan فَقُلْ=de ki اللَّهُ=Allah فَسَيَقُولُونَ=diyecekler أَفَلَا تَتَّقُونَ=öyleyse sakınmıyor musunuz?	ölüyü çıkaran kimdir? Evrenin işlerini kim çekip çeviriyor? Sana, «Allah» diyeceklerdir. O zaman onlara, «Allah'ı korkmuyormusunuz?» de.	kimdir? Her işi düzenleyen kimdir? Onlar: Allah'tır, diyecekler. O halde O'na karşı gelmekten sakınmaz mısınız? de.	ran? Ve (yine) kimdir var olan her şeyi çekip çeviren? Şüphesiz, diyecekler ki: (Elbette) Allah! Öyleyse, de ki: Peki, O'na karşı artık gereken duyulduğu göstermeyecek misiniz?
10. 32 اللَّهُ=Allah فَذَلِكُمْ=işte budur الْحَقُّ=gerçek رَبِّكُمْ=sizin Rabbiniz olan الْحَقُّ=gerçeğin بَعْدَ=dışında فَمَاذَا=ne vardır? الضَّلَالِ=sapıklıktan إِلَّا=başka فَأَنَّى تُصْرَفُونَ=öyleyse nasıl döndürülüyorsunuz?	İşte gerçek Rabbiniz Allah budur. Gerçekten sonra sapıklıktan başka ne var ki? O halde nasıl gerçekten saptırılıyorsunuz?	İşte gerçek Rabbiniz olan Allah budur. Haktan sonra dalaletten başka ne vardır? O halde nasıl çevriliyorsunuz?	(Hem de) O'nun, sizin rabbiniz Allah olduğunu, mutlak ve nihai hakikat olduğunu bildiğiniz halde! Çünkü, hakikat (terk edildik)ten sonra, geriye sapıklıktan başka ne kalır? Öyleyse, hakikatı nasıl gözden kaçırabilirsiniz?
10. 33 حَقَّتْ=gerçekleşmiş oldu كَذَلِكَ=böylece عَلَى=hakkındaki رَبِّكَ=Rabbinin كَلِمَتُ=sözü الَّذِينَ فَسَتْوَا=yardan çıkmışlar أَنَّهُمْ=onlar لَا يُؤْمِنُونَ=iman etmezler	Böylece Rabbinin yoldan çıkmışlara ilişkin, onların iman etmeyecekleri şeklindeki sözü gerçekleşmiş oldu.	Böylece, fasık olanların iman etmeyeceklerine dair Rabbinin sözü gerçekleşti.	Böylece günahkarca davranmaya eğilimli olanlar hakkında Rabbinin sözünün hak olduğu ortaya çıkmış oldu: Onlar inanmayacaklar.
10. 34 هَلْ=var mıdır? قُلْ=de ki مِنْ شُرَكَائِكُمْ=sizin ortak koştuklarınızdan مَنْ=bir kimse يَبْدَأُ=ilk kez gerçekleştirip الْخَلْقِ=yaratma işini ثُمَّ=sonra اللَّهُ=Allah قُلْ=de ki يُعِيدُهُ=yeniden diriltecek يَبْدَأُ=ilk kez gerçekleştirip الْخَلْقِ=yaratma işini يُعِيدُهُ=yeniden diriltir ثُمَّ=sonra فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ=artık nasıl çevriliyorsunuz?	Onlara de ki; «Allah'a ortak koştuğunuz putlar içinde, yaratma olayını ilk başta gerçekleştiren ve sonra tekrarlayan var mı?» De ki; «Allah yaratma olayını ilk başta gerçekleştiren, sonra da onu tekrarlar. Doğrudan nasıl saptırılıyorsunuz?»	De ki: Ortaklarınız içinde önce yaratan, sonra bunu tekrar eden var mıdır? De ki: Allah önce yaratır, sonra bunu tekrar eder. Nasıl da döndürülüyorsunuz?	De ki: O sizin tanılaştırdığınız varlıklar arasında (hayatı) yoktan var edip de sonra onu tekrar tekrar yaratan var mı? De ki: (Ancak) Allah'tır, (bütün karmaşıklığıyla hayatı) yoktan var eden ve sonra tekrar tekrar yaratan. Hal böyleyken, nasıl oluyor da, yanlış hükmediyorsunuz!
10. 35 هَلْ=var mıdır? قُلْ=de ki مِنْ شُرَكَائِكُمْ=sizin ortak koştuklarınızdan مَنْ=bir kimse يَهْدِي=iletecek اللَّهُ=Allah قُلْ=de ki إِلَى الْحَقِّ=hakka يَهْدِي=iletir الْحَقُّ=hakka أَفَمَنْ=kimse mi يَهْدِي=iletir إِلَى الْحَقِّ=hakka أَحَقُّ=daha layıktır أَنْ يُتَّبَعَ=uyulmaya أَمَّن=yoksa kimse mi لَا يَهْدِي=doğru yolu bulamayan إِلَّا أَنْ يُهْدَى=kendisi yöneltilmedikçe كَيْفَ=nasıl فَمَا لَكُمْ=size ne oluyor تَحْكُمُونَ=hüküm veriyorsunuz	Onlara de ki; «Allah'a ortak koştuğunuz putlar arasında gerçeğe ileten var mı?» De ki; «Allah, insanları gerçeğe iletir.» Acaba insanları gerçeğe ileten mi uyulmaya daha layıktır, yoksa başkasının kılavuzluğundan yararlanmadıkça doğru yolu kendi kendine bulamayan mı? O halde size ne oluyor da böyle yanlış hüküm veriyorsunuz?	De ki: Sizin ortaklarınız içinde; hakka ileten var mıdır? De ki: Allah hakka erişirir. Hakka erişiren mi, yoksa götürülmeden gidemeyen mi uyulmaya daha layıktır. Ne oluyor size, nasıl hükmediyorsunuz?	De ki: O sizin tanılaştırdığınız varlıklardan hiç sizi hakka eriştiren var mı? De ki: (Yalnızca) Allah'tır, hakka eriştiren. Öyleyse, hakka eriştiren mi izlenmeye layıktır, yoksa kendisine yol gösterilmedikçe bir başına doğru yolu bulamayacak durumda olan mı? Peki, ne oluyor size ve muhakemenize!
10. 36 أَكْثَرُهُمْ=onların çoğu وَمَا يَتَّبِعُ=uymamaktadır إِنَّ=şüphesiz ظَنًّا=zandan إِلَّا=başkasına لَا يَغْنِي=kazandırmaz الظَّنَّ=zan ise شَيْئًا=bir şey مِنَ الْحَقِّ=gerçek açısından اللَّهُ=Allah عَلِيمٌ=bilmektedir إِنَّ=şüphesiz بِمَا يَفْعَلُونَ=onların yaptıklarını	Onların çoğu sadece zayıf bilgiye, zanna dayanıyor. Oysa zan, zayıf bilgi, gerçeğin bir noktasının bile yerini tutamaz. Hiç şüphesiz Allah onların ne yaptıklarını bilir.	Onların çoğu, sadece zanna tabi olurlar. Şüphe yok ki zann, hakikat karşısında bir şey ifade etmez. Doğrusu Allah, onların bütün işlediklerini bilendir.	Onların çoğu sadece zanna uymaktadırlar. Oysa, zan hiçbir şekilde hakkın yerini tutamaz. Gerçek şu ki, Allah onların yaptıklarını bütünüyle bilmektedir.
10. 37 الْقُرْآنُ=Kur'an هَذَا=bu وَمَا كَانَ=değildir أَنْ يُفْتَرَى=uydurulmuş اللَّهُ=Allah'tandır مِنْ دُونِ=başkası tarafından وَلَكِنْ=ancak تَصْدِيقٌ=doğrulayıcıdır الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ=kendinden öncekileri الْكِتَابِ=Kitab'ı وَتَفْصِيلٌ=ve açıklayıcıdır فِيهِ=onda لَا رَيْبَ=şüphesiz الْعَالَمِينَ=alemlerin مِنْ رَبِّ=Rabbindendir	Bu Kur'an Allah'dan geldi, başkası tarafından uydurulmuş değildir. O, kendisinden önceki semavi kitapları onaylar ve ilahi kitabı ayrıntılı biçimde açıklar. Onun alemlerin Rabbi tarafından gönderildiği kuşkusuzdur.	Bu Kur'an, Allah'tan başkası tarafından uydurulmuş değildir. Ancak kendinden evvel geleni tasdik eder ve kitabı uzun uzun açıklar. Onda hiç şüphe yoktur. Alemlerin Rabbindandır.	İmdi, bu Kuran, asla Allah'tan başkası tarafından tasarlanmış, uydurulmuş olamaz; üstelik o, önceki vahiylerden hakikat adına bugüne kalmış ne varsa onu doğrulayıp, alemlerin Rabbinden (geldiğinden) şüphe olmayan vahiy özlü bir biçimde açıklıyor.
10. 38 يَقُولُونَ=diyorlar أَمْ=yoksa قُلْ=de ki افْتَرَاهُ=O'nu kendisi uydurdu بِسُورَةٍ=bir sure فَأْتُوا=getirin وَادْعُوا=ve çağırın مِثْلَهُ=onun benzeri مَنْ اسْتَطَعْنَا=çağırabileceklerinizi إِنْ=eğer اللَّهُ=Allah'tan مِنْ دُونِ=başka كُنْتُمْ=iseniz صَادِقِينَ=doğru sözlü	Yoksa, 'Onu Muhammed uydurdu' mu diyorlar? Onlara de ki; 'Eğer doğru söylüyorsanız, Kur'an'a benzer bir sure ortaya getiriniz, bu konuda Allah dışında kimleri yardıma çağırabilecekseniz, çağırınız.	Yoksa: Onu uydurdu mu? diyorlar. De ki: Sadıklardan iseniz, onun benzeri bir sure getirin. Ve Allah'tan başka çağırabileceklerinizi de çağırın.	(Buna rağmen) yine de, (hakkı inkara şartlanmış olanlar), Onu (Muhammed) uydurdu! diyorlar. (Onlara) de ki: Eğer doğru sözlü kimselerdenseniz, o zaman, onunkilere eşdeğer bir sure getirin; hem (bu iş için) Allah'tan başka kimi yardıma çağırabilerseniz çağırın!
10. 39 بِمَا=şeyi كَذَبُوا=yalanladılar بِعَلْمِهِ=ilmini لَمْ=kavrayamadıkları وَلَمَّا يَأْتِهِمْ=ve kendilerine gelmeyen كَذَلِكَ=böyle تَأْوِيلُهُ=yorumu كَذَبَ=yalanlamışlardı الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ=onlardan öncekiler de كَانَ=olduğuna كَيْفَ=nasıl فَانْظُرْ=bir bak الظَّالِمِينَ=zalimlerin عَاقِبَةُ=sonlarının	Tersine onlar bilgisini kavrayamadıkları ve henüz açıklamasına da muhatap olmadıkları bir mesajı yalanladılar. Onlardan öncekiler de böyle yalanlanmışlardı. Gör bakalım, o zalimlerin sonu nice oldu?	Hayır, onlar bilgisini kavrayamadıkları, yorumu kendilerine gelmemiş bir şeyi yalanladılar. Onlardan öncekiler de böyle yalanlanmışlardı. Zalimlerin sonunun nasıl olduğuna bir bak.	Hayır hayır, aslında onlar özünü, hikmetini kavrayamadıkları ve önceden kendilerine açıklanmamış her şeyi yalanlamaya eğilimliler. Onlardan önce gelip geçenler de işte böyle gerçeği yalanlamaya yeltenmişlerdi. (Gerçeği görmek istiyorsan) zalimlerin sonunun nasıl olduğuna bir bak!
10. 40 مَنْ يُؤْمِنُ=iman eden وَمِنْهُمْ=içlerinden vardır بِهِ=ona وَمِنْهُمْ=içlerinden vardır مَنْ لَا يُؤْمِنُ=iman etmeyen de بِهِ=ona أَعْلَمُ=daha iyi bilir وَرَبِّكَ=Rabbin بِالْمُفْسِدِينَ=bozguncuları	Onlardan kimi bu Kur'an'a inanır, kimi de inanmaz. Rabbin, kimlerin bozguncu olduğunu herketen iyi bilir.	İçlerinden kimisi buna iman eder, kimisi de iman etmez. Rabbin fesad çıkarıcıları daha iyi bilir.	Onların içinde bu (ilahi vahye) hemen inanacak olanlar olduğu gibi, sonuna kadar inanmayacak olanlar da var; (ne olursa olsun) senin Rabbin bozgunculuk yapanları çok iyi bilmektedir.
10. 41 قُلْ=de ki كَذَّبُوا=seni yalanlarlarsa وَإِنْ=eğer عَمَلِي=benim yaptığım لِي=banadır عَمَلَكُمْ=sizin yaptığınız da وَلَكُمْ=ve sizedir	Eğer onlar seni yalanlarsa de ki; «Benim işlediklerim bana, sizin işledikleriniz de sizedir. Benim işle-	Şayet seni yalanlarlarsa; benim yaptığım bana, sizin yaptığınız sizendir. Siz benim yaptır-	Bunun içindir ki, (ey Peygamber) seni yalanlamaya kalkışsırlarsa o zaman (onlara) de ki: Benim yaptıklarım bana (yazılır)

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
أَنْتُمْ=siz بَرِيئُونَ=uzaksınız وَأَنَا=ve ben de مِمَّا أَعْمَلُ=benim yaptığımdan وَأَنَا=uzacağım مِمَّا تَعْمَلُونَ=sizin yaptıklarınızdan	diklerim ile sizin bir ilginiz olmadığı gibi, sizin işlediklerinizle de benim bir ilgim yoktur.»	ğimdan uzaksınız, ben de sizin yaptığınızdan uzağım, de,	cak), sizin yapıp ettikleriniz de size: ne siz benim yaptıklarımdan sorumlusunuz, ne de ben sizin yaptıklarınızdan sorumluyum.
10. 42 وَمِنْهُمْ=içlerinden var إِلَيْكَ=seni مَنْ يَسْتَمِعُونَ=dinleyenler أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ=sen duyurabilecek misin? وَلَوْ=üstelik الصَّم=sağırlara كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ=akıl etmiyorlarsa	Onların arasında Kur'an okurken sana kulak verenler de vardır. Fakat üstelik düşünme yeteneğinden de yoksun sağırlara, sen söz işittirebilir misin?	İçlerinde sana kulak verenler vardır. Fakat sen sağırlara işittirebilir misin? Üstelik akılları da hiç ermiyorsa.	Ve, onların aralarında sana kulak verir gibi yapanlar var; ama, eğer akıllarını kullanmıyorlarsa, sen sesini hiç sağırlara işittirebilir misin?
10. 43 وَمِنْهُمْ=onlardan var يَنْظُرُ=bakanlar إِلَيْكَ=sana أَفَأَنْتَ تَهْدِي=sen doğru yola iletebilecek misin? وَلَوْ=eğer الْعَمَى=körleri كَانُوا لَا يُبْصِرُونَ=görmüyorlarsa	Onların arasında sana bakanlar da vardır. Fakat görme yeteneğinden bütünü ile yoksun körleri, sen doğru yola iletebilir misin?	İçlerinde sana bakanlar da vardır. Körlere seni yol göstereceksin? Üstelik hiç görmüyorlarsa.	Ve yine onların aralarında sana bakıyor-muş gibi yapanlar var; ama, eğer görmüyorlarsa, sen hiç körlere doğru yolu gösterebilir misin?
10. 44 إِنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah النَّاسَ=insanlara لَا يَظْلِمُ=haksızlık etmez وَلَكِنْ=ancak النَّاسَ=insanlar أَنْفُسَهُمْ=kendi kendilerine يُظْلِمُونَ=haksızlık ederler	Allah insanlara hiç zulmetmez, fakat insanlar kendi kendilerine zulmederler.	Doğrusu Allah insanlara hiç zulmetmez, ama insanlar kendilerine zulmederler.	Gerçek şu ki, Allah (hiçbir konuda) insanlara en küçük bir haksızlık yapmaz; fakat insanların yine kendileridir kendilerine haksızlık yapan.
10. 45 وَيَوْمَ=gün يَحْشُرُهُمْ=onları toplayacağımız كَانَ=sanki gibi لَمْ يَلْبَثُوا=kalmamışlar إِلَّا سَاعَةً=bir anı kadar bile يَتَعَارَفُونَ=tanışırlar مِنَ النَّهَارِ=gündüzden بَيْنَهُمْ=kendi aralarında قَدْ=muhakkak خَسِرَ=zarara uğramışlardır الَّذِينَ كَذَّبُوا=yalanlayanlar بِلِقَاءِ=kavuşmayı اللَّهِ=Allah'ın وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ=ve doğru yola girmeyenler	Allah insanları biraraya topladığı gün, sanki dünyada sadece gündüzün bir saati kadar kalmışlar ve bu süreyi birbirleri ile tanışmak için harcamışlar gibidirler. Allah ile karşılaşacaklarını yalanlayanlar gerçekten hüsrana uğramışlardır, onlar doğru yolu bulamamışlardır.	O gün, onları sanki dünyada gündüzün sadece bir saat kalmışlar gibi toplayınca; birbirlerini tanırılar. Allah'a kavuşmayı yalan sayanlar ziyana uğramışlardır. Zaten onlar, hidayete ermişler de değillerdi.	Ve o Gün Allah onları (huzuruna) topladığı zaman (onlara öyle gelecek ki yeryüzünde) sanki sadece tanışmalarına yetecek kadar (kısa bir süre), sadece gündüzün bir saati kadar kalmışlar; (vaktiyle) Allah'ın huzuruna çıkarılacakları uyarısını yalanlayan ve (bu yüzden) doğru yolu tutmaktan geri duranlar (o Gün) bütün bütün yanılmış, kaybetmiş olacaklar.
10. 46 وَإِمَّا=veya نُرِيَنَّكَ=sana göstersek بَعْضَ=bir kısmını أَوْ=ya da الَّذِي نَعْدُهُمْ=onlara vaadettiklerimizin فَالْيَنَّا=sonuçta bizedir نَتَوَفِّيَنَّكَ=seni vefat ettirsek اللَّهُ=Allah ثُمَّ=sonra مَرْجِعُهُمْ=onların dönüşü شَهِيدٌ=şahittir عَلَى مَا يَفْعَلُونَ=onların yaptıklarına	Kâfirleri çarptıracağımızı söz verdiğimiz cezanın bir bölümünü sana göstersek de ya da daha önce senin canını alsak da, onların dönüşü bizedir. Sonra Allah onların neler yaptıklarına tanıktır.	Onlara vaadettiğimizin bir kısmını sana gösteririz veya seni alırız. Onların dönüşü bizedir. Allah onların yaptıklarına şahiddir.	Ve (bu söylediklerimiz doğrultusunda) onlara (hakkı inkar edenlere) hazırladığımız şeylerden bazı-larını sana ya (bu dünyada) gösteririz ya da (ceza gerçekleştirmeden önce) senin canını alırız; (ama bil ki,) onların dönüşü er geç Bizedir; ve Allah, onların bütün edip eylediklerine tanıktır.
10. 47 وَلِكُلِّ=her أُمَّةٍ=ümmetin رَسُولٌ=bir peygamberi vardır فَإِذَا جَاءَ=onlara geldiğinde رَسُولُهُمْ=Peygamberleri فُضِيَ=hükmedilir بِالْقِسْطِ=adaletle بَيْنَهُمْ=aralarında وَهُمْ=ve onlar لَا يُظْلَمُونَ=haksızlığa uğratılmazlar	Her ümmete bir peygamber gönderilmiştir. Peygamberler gelip de mesajlarını duyurduktan sonra ümmetler hakkında adalet uyarınca hüküm verilir, onlara haksızlık edilmez.	Her ümmetin bir rasulü vardır. Onların rasulleri gelince aralarında adaletle hükmedilir. Ve asla zulme uğratılmazlar.	Her ümmet için mutlaka bir elçi olagelmıştır: ancak (her ümmetin) elçisi geldikten (ve tebliğini yaptıktan) sonra onlar hakkında bütünüyle adaletle yargıda bulunulur; ve onlara asla haksızlık yapılmaz.
10. 48 وَيَقُولُونَ=diyorlar ki مَتَى=ne zamandır? هَذَا=bu إِنْ=eğer الْوَعْدُ=vaad edilen كُنْتُمْ=iseniz صَادِقِينَ=doğru sözlü	Onlar, «Eğer doğru söylüyorsanız vadettiğiniz bu ceza ne zaman gerçekleşecek?» derler.	Derler ki: Doğru sözlülerden iseniz bu vaad ne zamanmış?	Buna rağmen yine de (hakkı inkar edenler:) (kıyamet ve (nihai) yargı hakkındaki) bu söz ne zaman gerçekleşecek? Eğer doğru sözlü kimseler-seniz (buna cevap verin, ey siz inananlar)! diye sorup duruyorlar.
10. 49 قُلْ=de ki لَا أَمْلِكُ=ben dokunduramam لِنَفْسِي=kendime ضَرًّا=bir zarar إِلَّا=başka وَلَا نَفْعًا=veya yarar اللَّهُ=Allah'ın لِكُلِّ=her أَجَلٌ=bir eceli vardır أُمَّةٍ=ümmetin أَجَلُهُمْ=ecelleri إِذَا جَاءَ=geldiğinde فَلَا يَسْتَأْخِرُونَ=ne öne alınırlar سَاعَةً=bir saat وَلَا يَسْتَفِيدُونَ=ne de geriye bırakılırlar	Onlara de ki; «Allah'ın dileği dışında benim kendime bile zarar ya da yarar dokundur-maya gücüm yetmez. Her ümmetin belirli bir yaşama süresi vardır. O süre dolunca, ne bir an geri bırakılırlar ve ne de bir an önceye alınırlar.»	De ki: Allah'ın dilemesi dışında, ben; kendime bir fayda ve zarar verecek durumda değilim. Her ümmet için bir sure vardır. Sureleri gelince; ne bir an geciktirilir, ne de öne alınırlar.	(Ey Peygamber) de ki: Allah dilemedikçe, ben kendim ne bir zarar önleyecek ne de kendime bir yarar sağlayabilecek güçteyim. Her ümmet için bir süre belirlenmiştir: süreleri son bulunca, onu ne bir an geciktirebilirler, ne de çabuklaştırabilirler.
10. 50 قُلْ=de ki أَرَأَيْتُمْ=söyleyin bakalım عَذَابُهُ=O'nun azabı إِنْ أَتَاكُمْ=siz gelirse بَيِّنَاتًا=gece vakti أَوْ=veya نَهَارًا=gündüz يَسْتَعْجِلُ=acele ediyorlar مَادَا=ne diye الْمُجْرِمُونَ=suçlular بُنْدًا=bunda	De ki; «Allah'ın azabı diyelim ki; gündüz ya da gece başınıza geldi. Suçlular bunun bir an önce gerçekleşmesini niye isterler ki?	De ki: Görmüyor musunuz, ya Allah'ın azabı size gece veya gündüz gelirse? Suçlular neden bunu acele istiyorlar?	De ki: Ya bir gece vakti, ya da güpegündüz, eğer O'nun azabı başınızda kopersa, (neler hissedebileceğinizi) hiç düşündünüz mü? Günaha gömülüp gitmiş bir toplumun bunu tezlikle istemesini gerektirecek nasıl bir umudu olabilir ki?
10. 51 أَتَمَّ=sonra mı إِذَا مَا وَقَعَ=gerçekleştirdikten أَمَنْتُمْ=inanacaksınız بِهِ=ona الْآنَ=şimdi mi? وَقَدْ=elbette كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ=siz onu acele istiyordunuz	Yoksa azap başlarına geldikten sonra kendilerine, 'Şimdi ona inandınız mı? Hani onun bir an önce gerçekleşmesini istiyordunuz' derseniz diye mi?	Gerçekleştikten sonra mı ona inanacaksınız? Hemen şimdi mi. Hani siz onu acele istiyordunuz.	Peki, gelmesinde (meydan okurcasına) tezlik gösterdiğiniz (ve) şimdi (size, 'Ona inanıyor musunuz?' diye sorulacağı o Gün) gelip çattıktan sonra mı, ancak o zaman mı, ona inanacaksınız?
10. 52 ثُمَّ=sonra قِيلَ=denilir لِلَّذِينَ ظَلَمُوا=zulmedenlere ذُوقُوا=tadın عَذَابَ=azabı الْخُلْدِ=sonsuz هَلْ تُجْزَوْنَ=cezalandırılıyor musunuz? إِلَّا=başkasıyla	Sonra zulmedenlere denir ki; «Sürekli azabı tadınız bakalım, sadece dünyada işledikleriniz karşılıkları ile cezalandırılıyor musunuz?	Sonra zulmetmiş olanlara denilir ki: Sürekli azabı tadın. Sadece kazandığınız şeylerle cezalandırılıyor musunuz?	O Gün ki, (dünya hayatında) haksızlık yapmaya eğilim gösterenlere, 'Tadın bitmeyen azabı' denecek, yapageldiğiniz işlerin karşılığında başkasıyla mı cezalandırılıyorsunuz sanki?;

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	كَذٰلِكَ كُنْتُمْ تُكَسِبُوْنَ=kazandıklarınızdan			
10. 53	وَيَسْتَنْبِئُونَكَ=senden soruyorlar إِي=evet قُل=de ki هُوَ=O أَحَقُّ=gerçek mi? وَرَبِّي=Rabbime yemin ederim ki إِنَّهُ=şüphesiz o أَحَقُّ=gerçektir وَمَا أَنْتُمْ=ve siz değilsiniz بِمُعْجِزِينَ=aciz bırakacak	Sana, «O ceza gerçek midir?» diye soruyorlar. Onlara de ki; «Rabbim hakkı için, evet. O, gerçektir, siz Allah'ın yapacağını engelleyemezsiniz.»	O gerçek mi? diye senden haber sorarlar. De ki: Rabbıma andolsun ki o, muhakkak gerçektir. Elbette siz, O'nu aciz bırakacaklar değilsiniz.	Bazıları da sana, Bütün bunlar gerçek mi? diye soruyorlar. De ki: Elbette! Rabbim hakkı için, katıksız gerçek bu; ve sizler de (büyük sorgulamadan) asla kaçamayacaksınız!
10. 54	نَفْسٍ=can لِكُلِّ=her bir وَلَوْ أَنْتَ=şayet ظَلَمْتَ=zulmeden مَا فِي الْأَرْضِ=veryüzündekilere sahip olsaydı بِهِ=bunu لَا فَنَدْتُ=fidyе olarak verirdi النَّدَامَةَ=pişmanlıklarını وَأَسْرُوا=açığa vururlar الْعَذَابِ=azabı لَمَّا رَأَوْا=gördüklerinde بَيْنَهُمْ=aralarında وَقَضِيَ=hüküm verilir وَهُمْ=ve onlar بِالْقِسْطِ=adaletle لَا يُظْلَمُونَ=haksızlığa uğratılmazlar	Kendisine zulmetmiş olan herkes, o gün yeryüzünün bütün servetine sahip olsa bunu (azaptan kurtulmak için) fidye olarak verirdi. Onlar azabı gördükleri zaman pişmanlıktan donakalırlar. Haklarında adalet uyarınca hüküm verilir, kendilerine haksızlık edilmez.	Yeryüzünde bulunan her şey, nefsine zulmeden kimsenin olsaydı, onu fidye verirdi. Azabı gördükleri zaman pişmanlık duyarlar. Halbuki onlar haksızlığa uğratılmadan aralarında adaletle hükmolunmuştur.	Haksızlık yapan herkes, dünyadaki her şey onun olsa, (o Gün) onu kurtulmak için fidye olarak verirdi. Ve (o zalimler kendilerini bekleyen) azabı görünce pişmanlıklarını gösterecek gücü (bile) kendilerinde bulamayacaklar. Yine de onlar hakkında adaletle yargıda bulunulacak; kendilerine zulmedilmeyecektir.
10. 55	إِنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah'ındır أَلَا=iyi bilin ki فِي السَّمَاوَاتِ=göklерde مَا=olanların tümü إِنَّ=şüphesiz أَلَا=iyi bilin ki حَقَّ=gerçektir اللَّهُ=Allah'ın وَعَدَ=vaadettiği أَكْثَرَهُمْ=onların çoğu وَلَكِنَّ=ancak لَا يَعْلَمُونَ=bilmiyorlar	Haberiniz olsun ki, göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Haberiniz olsun ki, Allah'ın vaadi gerçektir, fakat onların çoğu bunu bilmez.	Dikkat edin, göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Dikkat edin, Allah'ın vaadi şüphesiz bir gerçektir. Fakat onların çoğu bunu bilmezler.	Dikkat edin! Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır! Dikkat edin! Allah'ın vadi, başa gelmesinden şüphe edilmeyecek bir gerçektir; ne var ki, onların çoğu bunu bilmez!
10. 56	وَيُمِيتُ=ve öldürür يُحْيِي=diriltir هُوَ=O ثُرَجْعُونَ=döndürülürsünüz وَآلِيهِ=ve O'na	Dirilten de öldüren de O' dur. O'nun huzuruna döndürüleceksiniz.	Dirilten ve öldüren O' dur. O'na döneceksiniz.	Hayatı bahşeden ve ölümü takdir eden O'dur; ve sonunda hepimiz O'na dönmek zorundasınız.
10. 57	قَدْ=muhakkak النَّاسُ=insanlar يَا أَيُّهَا=Ey مَوْعِظَةً=bir öğüt جَاءَتْكُمْ=size gelmiştir وَشِفَاءً=bir şifa مِنْ رَبِّكُمْ=Rabbinizden فِي الصُّدُورِ=gönüllerde لِمَا=olanlar için وَرَحْمَةً=ve rahmet وَهُدًى=ve bir hidayet لِلْمُؤْمِنِينَ=müminler için	Ey insanlar, size Rabbinizden bir öğüt, kalplerdeki hastalıklara bir şifa, inananlara yol gösterici ve rahmet gelmiştir.	Ey insanlar; size Rabbınızdan bir öğüt, geçişlerde olana bir şifa, mü'minler için bir hidayet ve rahmet gelmiştir.	Ey insanlar! İşte Rabbinizden size bir öğüt, kalplerde olabilecek her türlü (darlık ve hastalık) için bir şifa ve (O'na) inanan herkes için hidayet ve rahmet gelmiş bulunuyor.
10. 58	اللَّهُ=Allah'ın بِفَضْلٍ=lütfuyla قُل=de ki فِي ذَلِكَ=işte bununla وَبِرَحْمَتِهِ=ve rahmetiyle هُوَ=bu خَيْرٌ=hayırlıdır مِمَّا يَجْمَعُونَ=biriktirdiklerinden	De ki; «Allah'ın lütfu ile, rahmeti ile, sadece bunlarla sevininler. Bunlar onların biriktirdikleri dünya malından daha hayırlıdır.	De ki: Bunlar Allah'ın lütfu ve rahmeti iledir. Sadece bunlarla sevininler. O, bütün toplayıp yığıldıklarından daha hayırlıdır.	Söyle (onlara), Allah'ın bu cömertliği ve rahmetiyle işte böylece sevininler: (sevininler ki,) bu onların toplayıp biriktirdiği her şeyden daha üstün, daha iyidir!
10. 59	أَرَأَيْتُمْ=görmüyor musunuz? قُل=de ki size اللَّهُ=Allah'ın مَا أَنْزَلَ=indirdiğini فَجَعَلْنَاهُ=ve sizin kıldığınızı مِنْ رِزْقٍ=rızıktan حَرَامًا=bir kısmını haram مِنْهُ=ondan Allah قُل=de ki وَحَلَالًا=bir kısmını helal size أَمْ=yoksa أَمْ=yoksa أَمْ=yoksa Allah'a عَلَى=karşı عَلَى=karşı يَاْلان mı uyduyursunuz? تَفْتَرُونَ=yalan mı uyduyursunuz?	De ki; «Baksanıza Allah'ın size gönderdiği rızıklara? Bunların bir bölümünü haram ve bir bölümünü de helâl saydınız.» De ki; «Bu konuda Allah mı size izin verdi, yoksa O'na iftira mı ediyorsunuz?»	De ki: Allah'ın size gönderdiği, sizin de bazıları haram, bazıları da helal kıldığınız rızıklar hakkında ne dersiniz? De ki: Allah mı size izin verdi, yoksa Allah'a iftira mı ediyorsunuz?	De ki: Hiç Allah'ın sizin için rızık olarak indirdiği şeyler üzerinde düşündünüz mü? O rızıklar ki, bir kısmını yasaklıyor, bir kısmını da meşru görüyorsunuz. De ki: (Böyle yapmanız konusunda) size Allah mı izin verdi; yoksa (düpedüz) kendi tahminlerinizi mi Allah'a yakıştırıyorsunuz?
10. 60	وَمَا ظَنُّ=zanları nedir? عَلَى=karşı الَّذِينَ يَفْتَرُونَ=uyduranların يَوْمَ=günü hakkındaki الْكَذِبِ=yalan اللَّهُ=Allah'a اللَّهُ=Allah إِنَّ=şüphesiz الْقِيَامَةِ=kıyamet عَلَى=karşı فَضْلٍ=lütf لَدُو=sahibidir وَلَكِنَّ=ancak النَّاسُ=insanlara لَا يَشْكُرُونَ=şükretmezler أَكْثَرَهُمْ=onların çoğu	Allah'a iftira edenlerin kıyamet günü görecekları işleme ilişkisi görüşleri nedir acaba? Hiç kuşkusuz Allah, insanlara karşı lütfkârdır, fakat onların çoğu şükretmezler.	Allah'a karşı yalanan uyduranlar, kıyamet gününü ne sanıyorlar? Doğrusu Allah, insanların hakkında lütf sahibi dir. Fakat onların çoğu şükretmezler.	Peki, bu kendi yalanlarını Allah'a yakıştıranlar, Kıyamet Günü (başlarına gelecek olan) hakkında acaba ne düşünüyorlar? Gerçek şu ki, Allah insanlara karşı sınırsız cömertlik göstermektedir; ama (ne yazık ki) onların çoğu şükürünü bilmez.
10. 61	ne durumda فِي شَأْنٍ=ne durumda وَمَا تَكُونُ=olursan ol onun hakkında مِنْهُ=onun hakkında وَمَا تَنْتَلُو=ne okursan oku Kur'an'dan مِنْ قُرْآنٍ=Kur'an'dan ve siz yapın وَلَا تَعْمَلُونَ=ve siz yapın ancak إِلَّا=ancak كُنَّا=biz شَهِودًا=şahidiz عَلَيْكُمْ=sizin üzerinize ona فِيهِ=ona إِذْ تَفِضُّونَ=siz daldığınızda Rabbinden عَنْ رَبِّكَ=Rabbinden وَمَا يَغْرُبُ=gizli değildir zerre ذَرَّةً=zerre فِي الْأَرْضِ=yerde ve gökte وَلَا فِي السَّمَاءِ=ve gökte bundan مِنْ ذَلِكَ=bundan وَلَا أَصْغَرَ=daha küçüğü ancak إِلَّا=ancak وَلَا أَكْبَرَ=ve daha büyüğü apaçık مُبِينٍ=kitaptadır فِي كِتَابٍ=kitaptadır	Ne ile uğraşırsan uğraş. Kur'an'dan hangi parçayı okursan oku, hangi işi yaparsanız yapınız, işinize daldığınızda mutlaka Biz üzerinizde şahidiz. Yerde ve gökte hiç bir zerre Rabbından gizli değildir. Bundan daha küçüğü de, daha büyüğü de şüphesiz apaçık kitabdadır.	Ne işte bulunsan, Kur'an'dan ne okusan ve siz ne iş yaparsanız; yaptıklarınıza daldığınızda mutlaka Biz üzerinizde şahidiz. Yerde ve gökte hiç bir zerre Rabbından gizli değildir. Bundan daha küçüğü de, daha büyüğü de şüphesiz apaçık kitabdadır.	Ve (sen, ey Peygamber) hangi koşullarda olursan ol, bu (ilahi kitaptan) okunacak hangi konuyu dile getirirsen getir ve (siz ey insanlar) hangi işi yaparsanız yapın, (unutmayın ki) siz bu işlere giriştiğiniz an(dan itibaren) Biz üzerinizde gözlemci bulunuyoruz: çünkü ne yerde, ne de gökte kadeh küçük şeyler bile senin Rabbinin bilgisinden kaçamaz; ne bundan daha da küçüğü, ne de bundan büyüğü yoktur ki (O'nun) apaçık takdirinde kaydedilmiş olmasın.
10. 62	أَلَا=iyi bilin ki إِنَّ=şüphesiz أَوْلِيَاءَ=dostları için ALLAH'ın لَا خَوْفَ=korku yoktur عَلَيْهِمْ=onlara وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ=ve onlar üzölmeyeceklerdir	Haberiniz olsun ki, Allah'ın dostlarına korku yoktur, onlar hiç üzülmeyeceklerdir de.	Dikkat edin, Allah'ın dostlarında hiç bir korku yoktur. Onlar, mahzun da olacak değillerdir.	Unutmayın ki, Allah'a yakın olanların korkmaları için bir sebep yoktur; onlar acı ve üzüntü çekmeyecekler.
10. 63	الَّذِينَ آمَنُوا=onlar iman edip sakinlandılar وَكَانُوا يَتَّقُونَ=sakinlandılar	Onlar Allah'a inanmış ve kötülüklerden sakınmışlardır.	Onlar ki iman edip takvaya ermişlerdir.	Onlar, imana erişip Allah'a karşı hep bilinçli ve duyarlı kalmaya çalışan kimselerdir.
10. 64	لَهُمْ=onlar için vardır الْبُشْرَى=müjde الدُّنْيَا=dünya فِي الْحَيَاةِ=hayatında ve ahirette وَفِي الْآخِرَةِ=ve ahirette değişme olmaz لَا تَبْدِيلٍ=sözlerinde	Onlar için dünya hayatında da ahirette de müjde vardır. Allah'ın verdiği sözlerin değişmesi sözkonusu değildir. Büyük kurtulu-	Onlar için dünya hayatında da, ahirette de müjde vardır. Allah'ın sözleri değişmez. Bu, büyük kurtulu-	Onlar için hem bu dünya hayatında hem de sonraki hayatta müjdeler var. Ve Allah'ın vaadlerinde asla bir değişme olmayacak (olduğuna gö-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâ-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
هُوَ=bu ذَٰلِكَ=işte اللهُ=Allah'ın الْعَظِيمُ=büyük الْفَوْزُ=kurtuluştur	yük kurtuluş, büyük başarı işte budur.	şun kendisidir.	re), işte budur en büyük zafer, en büyük başarı!
10. 65 قَوْلُهُمْ=onların sözleri وَلَا يَحْزُنْكَ=seni üzmesin إِنَّ=şüphesiz الْعِزَّةَ=yücelik اللهُ=Allah'ındır جَمِيعًا=tamamen هُوَ=O السَّمِيعُ=duyandır الْعَلِيمُ=bilendir	Kafirlerin sözleri sakın seni üzmesin. Çünkü üstünlük tümü ile, Allah'ın tekelindedir. O, her şeyi işiten ve her şeyi bilendir.	Onların sözleri seni üzmesin. Muhakkak ki izet, bütünüyle Allah'ındır. O, Semî'dir, Alim'dir.	Bu itibarla, (hakkı inkar edenlerin) sözleri sana acı ve sıkıntı vermesin. Çünkü kudret ve üstünlük bütünüyle Allah'a özgüdür: her şeyi işiten O'dur, her şeyi özüyle bilen O.
10. 66 إِنَّ=şüphesiz اللهُ=Allah'ındır مَنْ=kim varsa فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde مَنْ=kim varsa فِي الْأَرْضِ=ve yerde الَّذِينَ يَدْعُونَ=tapınanlar وَمَا يَتَّبِعُ=uymuyorlar مِنْ دُونِ اللهِ=Allah'tan شُرَكَاءَ=ortak koştuklarına إِنَّا=sadece يَتَّبِعُونَ=onlar uyuyorlar إِنَّا=sadece وَإِنْ هُمْ=zanna الظَّن=zanna يَخْرُصُونَ=saçmalıyorlar	Haberiniz olsun ki, göklerde ve yerde kimler varsa hepsi Allah'ındır. Allah'ı bir yana bırakarak putlara tapanlar aslında bu düzmece ortaklara uymuyorlar; sadece saniya, dayanaksız bilgiye uyuyorlar, sırf asılsız hayallerin peşinden gidiyorlar.	Dikkat edin; göklerde kim varsa ve yerde kim varsa, hepsi Allah'ındır. Allah'tan başkasına tapanlar, gerçekte Allah'a koştukları ortaklara tabi oluyorlar, onlar bir takım zannlara uyuyor ve ancak yalan söylüyorlar.	Unutmayın ki, göklerde ve yerde kim varsa hepsi ister istemez Allah'a aittir; hal böyleyken, peki, Allah dışında tanrısal nitelikler yakıştırılan varlıklara yalvarıp yakaran kimseler (böyle yapmakla) neye uyuyorlar? Sadece zanna uyuyorlar; yalnızca tahmine dayanıyorlar.
10. 67 لَكُمْ=sizin için جَعَلَ=yaratan هُوَ الَّذِي=O'dur لِنَسْكُتُوا=dinlenmeniz için اللَّيْلُ=geceyi فِيهِ=onda وَالنَّهَارَ=gündüzü de مُبْصِرًا=aydınlatıcı olarak إِنَّ=şüphesiz لَا يَاتِ=ayetler vardır فِي ذَلِكَ=bunda يَسْمَعُونَ=duyan لِقَوْمٍ=bir topluluk için	Geceyi dinlenmenize elverişli ve gündüzü aydınlık yapan O'dur. Hiç şüphesiz bu sözlerde, onlara kulak verenler için birçok ibret dersi vardır.	O'dur size geceyi dinlenesiniz diye karanlık ve gündüzü çalışsınız diye aydınlık kılan. Kulak veren bir kavim için bunlarda ayetler vardır.	(Oysa,) bağrında dinlenesiniz diye geceyi ve (işlerinizi) görüp gözetesiniz diye gündüzü var eden O'dur; işte bunda, dinleyip (ders almak) isteyen insanlar için ayetler vardır.
10. 68 اَللّٰهُ=Allah اتَّخَذَ=edindi قَالُوا=dediler سُبْحَانَهُ=O bundan münezzehtir وَلَدًا=çocuk الْغَنِيِّ=hiç bir şeye ihtiyacı olmayandır هُوَ=O مَا=ne varsa لَهُ=O'nundur وَمَا=ne varsa فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde إِنْ عِنْدَكُمْ=sizin yoktur فِي الْأَرْضِ=ve yerde بِهَذَا=bu konuda مِنْ سُلْطَانٍ=hiçbir deliliniz عَلَى=hakkında أَنْقُولُونَ=söylüyor musunuz? مَا لَا تَعْلَمُونَ=bilmediğiniz şeyi اللهُ=Allah	Müşrikler 'Allah evlât edindi' dediler. Haşâ! O'nun hiçbir şeye ihtiyacı yoktur. Göklerde ve yerde ne varsa O'nundur. Bu konuda elinizde hiç bir kanıt yoktur. Nasıl oluyor da Allah hakkında bilmediğiniz bir şeyi söyleyebiliyorsunuz!	Allah, çocuk edindi, dediler. Haşa, Allah bundan münezzehtir. O, müstağnidir. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. Bu hususta hiç bir deliliniz yok. Allah hakkında bilmediğiniz şeyi mi söylüyorsunuz?	(Bütün bu açıklamalardan sonra (yine de)), Allah kendine bir oğul edindi! diyorlar. O yüceler yücesi, kendisine yakışmayacak niteliklerden kesinlikle uzaktır! Her bakımdan mutlak olarak kendine yeterlidir: göklerde ve yerde var olan her şey O'na aittir! Sizince elinizde but (tür iddialarınızı) destekleyecek hiçbir deliliniz yoktur! Hal böyleyken, bilemeyeceğiniz şeyi mi Allah'a yakıştırıyorsunuz?
10. 69 إِنَّ=şüphesiz قُلْ=de ki الَّذِينَ يَفْتَرُونَ=uyduranlar عَلَى=hakkında الْكُذِبِ=yalan اللهُ=Allah لَا يُفْلِحُونَ=kurtuluşa eremezler	De ki; «Allah hakkında yalan uyduranlar kesinlikle iflah olmazlar.»	De ki: Allah hakkında yalan uyduranlar hiç şüphesiz felah bulmayacaklardır.	De ki: Kendi uydurdıkları yalanı Allah'a yakıştıranlar asla esenliğe erişemeyeceklerdir!
10. 70 فِي الدُّنْيَا=dünyada مَتَاعٌ=bir geçim sürerler مَرْجِعُهُمْ=dönüşleri إِلَيْنَا=bizedir ثُمَّ=sonra الْعَذَابِ=azabı نُذِيقُهُمْ=tattırırız ثُمَّ=sonra بِمَا=dolayı الشَّدِيدِ=şiddetli كَانُوا يَكْفُرُونَ=inkâr etmelerinden	Dünyada geçici bir yarar sağlarlar, arkasından dönüşleri bizedir, sonra gerçekleri inkâr etmelerinin karşılığı olarak onlara ağır bir azap tattırırız.	Dünyada biraz faydalanma vardır. Sonra dönüşleri Bizedir. Sonra Biz de küfredere olmalardan dolayı onlara şiddetli azabı tattıracağız.	(Kısa süren) bir tutunmadır bu dünyadaki; ve sonra onların dönüşü er geç Bize olacak: Ve Biz de, hakkı inat ve ısrarla inkar etmelerinin karşılığı olarak onlara o çok yoğun, çok şiddetli acıyı tattıracağız.
10. 71 نَبَأًا=kıssasını عَلَيْهِمْ=onlara وَآتِلْ=oku إِنْ هَانِي=hani قَالَ=şöyle söylemişti نُوحٌ=Nuh'un يَا Ey قَوْمٌ=kavmim لِقَوْمِهِ=kavmine إِنْ كَانَ كَبِيرًا=ağır geliyorsa عَلَيْكُمْ=size مَقَامِي=aranızda durmam بِآيَاتِ=ayetlerini وَتَذَكِّرِي=ve size hatırlatmam اللهُ=Allah'a فَقُلِي=bilin ki اللهُ=Allah'ın فَأَجْمِعُوا=siz de toplanın تَوَكَّلْتُ=güvendim وَشُرَكَاءَكُمْ=ortaklarınızla أَمْرَكُمْ=işiniz hakkında لَا يَكُنْ=kalmasın أَمْرَكُمْ=işiniz ثُمَّ=sonra عَمَّةً=dert olarak عَلَيْكُمْ=kendi aranızda إِلَيَّ=bana karşı اقضُوا=uygulayın ثُمَّ=sonra وَلَا تُنْظِرُونِ=ve bana mühlet vermeyin	Onlara Nuh'un hikâyesini anlat: Hani o soydaşlarına demişti ki; «Ey soydaşlarım, eğer karşınıza çıkıp Allah'ın ayetlerini hatırlatmam ağırınıza gidiyorsa ben Allah'a dayandım; siz de Allah'a ortak koştuğunuz putlarla birlikte ne yapacağınızı kararlaştırınız, sonra vardığınız karardan dolayı başınız ağrımasın; arkasından şahsıma ilişkin kararınızı, bana hiçbir mühlet tanımaksızın uygulayınız.	Onlara Nuh'un haberini oku. Hani Nuh, kavmine demişti ki: Ey kavmim; aranızda kalmam, Allah'ın ayetlerini hatırlatmam, onlarla öğüt vermem size ağır geliyorsa; ben, Allah'a tevekkül ettim. Siz ve ortaklarınız toplanıp ne yapacağınızı kararlaştırın, içinde ne tasarlıyorsanız açığa çıkarın, sonra bana mühlet de vermeyerek yapacağınızı yapın.	(Şimdi artık) onlara Nuh'un başından geçenleri anlat; hani o, kavmine: Soydaşlarım! demişti, eğer benim (aranızdaki) konumum ve Allah'ın ayetlerini size bildirmem zorunuza gidiyorsa, bilin ki, ben Allah'a güveniyorum. Öyleyse, artık (bana) yapacağınızı yapmak için hem kendi gücünüzü hem de Allah'tan başka tanrılık yakıştırdığınız yarıdımclarınızı bir araya toplayın; bir kere ne yapacağınıza karar verdikten sonra da artık girişeceğiniz eylem sizi tasalandırmasın; (neye ki karar verdiyseniz) bana karşı artık elinizden geleni ardınıza komayın; hem de bana hiç soluk aldırmadan!
10. 72 تَوَلَّيْتُمْ=yüz çevirirseniz فَإِنْ=eğer فَمَا سَأَلْتَكُمْ=sizden istemiş değilim إِنْ أَجْرِي=benim ecrim مِنْ أَجْرٍ=bir ücret عَلَى اللهِ=Allah'a aittir إِلَّا=ancak وَأُمرْتُ=ve ben emrolundum أَنْ أَكُونَ=olmakla مِنَ الْمُسْلِمِينَ=Müslümanlardan	Eğer çağırma sırt dönüyorsanız, ben sizden herhangi bir ücret istemiş değilim, benim çabamın karşılığını verecek olan sadece Allah'dır; bana müslümanların, Allah'ın buyruklarına teslim olanların ilki olmam emredildi.	Yüz çevirirseniz; zaten ben sizden öğütlerimin karşılığı olarak bir ücret istemedim. Benim ücretim ancak Allah'a aittir. Ben, müslümanlardan olmakla emrolundum.	Beri yandan, eğer (size ulaştırdığım mesajdan) yüz çevirirseniz, (hatırlayın ki,) ben sizden bir karşılık beklemiş değilim; benim ücretim(i ödemek) Allah'tan başkasına düşmez; çünkü ben kendini O'na teslim edenlerden biri olmakla emrolundum.
10. 73 فَكَذَّبُوهُ=yine de onu yalanladılar فَنَجَّيْنَاهُ=ancak biz onu kurtardık وَمِنْ مَعَهُ=ve onunla beraber olanları وَجَعَلْنَاهُمْ=ve onları yaptık فِي الْفُلْكِ=gemide وَأَغْرَقْنَا=suda boğduk خَلَائِفَ=halifeler الَّذِينَ كَذَّبُوا=yalanlayanları da بِآيَاتِنَا=ayetlerimizi فَانْظُرْ=bir bak كَيْفَ=nasıl عَاقِبَةُ=sonlarının كَانَ=olduğuna الْمُنْذِرِينَ=uyarılanların	Yine de onu yalanladılar. Biz de onu ve gemideki arkadaşlarını boğulmaktan kurtararak, boğulanların yerine geçirdik ve ayetlerimizi yalanlayanları boğduk. Gör bakalım, uyarılıp da yola gelmeyenlerin sonu nice oldu?	Onu yalanladılar; ama Biz, onu ve gemide beraberinde bulunanları kurtardık. Bunları yeryüzünün halifeleri yaptık. Ayetlerimizi yalanlayanları ise suda boğduk. Bir bak uyarılanların sonu nice oldu.	(Bütün bu uyarılara rağmen) o'nu yalanlamaya kalkıştılar! Ve Biz de o'nu ve gemide o'nunla birlikte olanların hepsini kurtarıp (yeryüzüne) mirasçı kıldık; ayetlerimizi yalanlamaya kalkışanları ise suda boğduk: İmdi, bir bak, uyarıldıkları halde uymayan insanların sonu nasıl olurmuş!
10. 74 بَعَثْنَا=gönderdik ثُمَّ=sonra مِنْ بَعْدِهِ=onun ardından رُسُلًا=peygamberleri	Sonra Nuh'un ardından birçok peygamberi soydaşlarına gönderdik. Peygamberler	Sonra onun arkasından peygamberleri kavimlerine gönderdik. Onlara	Ve sonra, o'nun ardından -her birini kendi toplumlarına olmak üzere- (başka) elçiler gönderdik; öyle

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâ'il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
فَجَاءَهُمْ=kavimlerine إِلَى قَوْمِهِم =getirdiler بِالْبَيِّنَات=açık belgeler فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا=ancak onlar inanmadılar كَذَّبُوا بِهِ=şeylere يَا دَاهَا أَمِنْ قَبْلُ =daha önce كَذَلِكَ =işte böyle عَلَى قُلُوبٍ=kalplerini نَطَبُوع =mühürleriz أَشْرَىٰ الْغَدِينِ=aşırı gidenlerin	soydaşlarına açık mesajlar getirdiler. Fakat soydaşları daha önce yalanladıkları gerçeklere inanmaya yanaşmadılar. Biz de, ölçüyü aşanların kalplerini böyle mühürleriz.	apaçık ayetlerle geldiler. Fakat önceden yalanladıkları için inanmadılar. Aşırı gidenlerin kalblerini işte böylece mühürleriz.	ki onlar da hakkın apaçık delillerini ortaya koydular; fakat onlar bir kere yalanlanmış bulundukları şeye (sonradan) bir türlü inanmak istemediler, haddi aşanların kalplerini biz işte böyle mühürleriz.
10. بَعَثْنَا =gönderdik ثُمَّ =sonra 75 مُوسَىٰ =Musa'yı مِنْ بَعْدِهِمْ =onların ardından إِلَىٰ فِرْعَوْنَ =Firavuna وَهَارُونَ =ve onun ileri gelenlerine وَمَلَنَاهُ =ve onunla beraber بِآيَاتِنَا =ayetlerimizle فَاسْتَكْبَرُوا =ancak onlar büyüklendiler وَكَانُوا =ve oldular بِقَوْمِهِ =bir topluluk مُجْرِمِينَ =suçlu	Bu peygamberlerin ardından Musa ile Harun'u ayetlerimiz ile Firavun'a ve seçkin yakınlarına gönderdik, ama burun kıvırdılar ve ağır suçlu bir toplum oldular.	Bunlardan sonra Musa ile Harun'u ayetlerimizle Firavun'a ve erkanına gönderdik. İnanmayı kibirlerine yediremediler. Zaten günahkar bir toplu-luktular.	Bu (ilk peygamberlerden) sonra Musa ve Harun'u ayetlerimizle Firavun ve onun seçkinler çevresine gönderdik: ne var ki onlar, günahla gömülüp gitmiş bir topluluk oldukları için, büyüklük tasladılar,
10. الْحَقُّ =gerçek فَلَمَّا جَاءَهُمْ =onlara gelince قَالُوا =dediler مِنْ عِنْدِنَا =katımızdan أَلَسِيرُ =bu هَذَا =şüphesiz إِنَّ =bir sihirdir بِشَيْءٍ =apaçık	Bizim tarafımızdan gönderilen gerçek onlara ulaşınca, «Bu apaçık bir büyüdür» dediler.	Tarafımızdan kendilerine hak geldiği vakit; doğrusu bu, apaçık bir büyüdür, dediler.	Öyle ki, kendilerine katımızdan hak geldiği zaman, Bakın, bu düpedüz bir büyü! dediler.
10. مُوسَىٰ =Musa قَالَ =dedi لِلْحَقِّ =gerçek أَتَقُولُونَ =böyle mi diyorsunuz? لَمَّا جَاءَكُمْ =size gelince أَسِحْرٌ هَذَا =Bu sihir midir? وَلَا يُفْلِحُ =kurtuluşa ermezler السَّاحِرُونَ =sihirbazlar	Musa, onlara; «Siz gelen gerçek için böyle mi diyorsunuz? Bu bir büyü müdür? Oysa büyücüler iflah olmazlar, kurtuluşa eremezler.»	Musa dedi ki: Hak size geldiğinde mi böyle söylersiniz? Bu mudur büyü? Halbuki büyücüler felah bulmazlar.	Musa: Size hak geldiğinde hakkında böyle mi konuşursunuz? dedi, hiç büyü olabilir mi, bu? Hem de, büyücülerin mutlula sona asla ulaşamayacakları ortadayken!
10. أَجِئْنَا =mi geldiniz? قَالُوا =dediler عَمَّا =yoldan لِتَلْفِتَنَّا =bizi çevirmek için وَجَدْنَا =bulduğumuz عَلَيْهِ =üzerinde وَتَكُونُ =ve olması آبَاءَنَا =atalarımızı لَكُمَا =ikiniz için الْكِبْرِيَاءُ =büyüklüğün فِي الْأَرْضِ =yeryüzünde وَمَا =değiliz بِشَيْءٍ =biz لَكُمَا =size بِمُؤْمِنِينَ =iman edecek	Musa'nın soydaşları dediler ki; «Siz ikiniz, bizi atalarımızdan miras aldığımız inanç ve geleneklerden vazgeçiresiniz ve bu yörede egemenliği ele geçiresiniz diye mi bize geldiniz? Biz size kesinlikle inanmayacağız.»	Dediler ki: Siz ikiniz; bizi, baba-larımızı üzerinde bulduğumuz yoldan çevirmek ve yeryüzünün büyükleri olmak için mi geldiniz? Biz, size inanmıyoruz.	(Seçkinler:) Bizi atalarımızı inanç ve uylama olarak izler bulduğumuz yoldan çevirmeye ve böylece ikinizin bu ülkede söz sahibi kimseler olmanızı sağlamaya mı geldin? Her ne hal ise, size, ikinize inanmıyoruz! dediler.
10. فِرْعَوْنُ =Firavun وَقَالَ =dedi إِنِّي =bana getirin بِكُلِّ =bütün سَاحِرٍ =sihirbazları عَلِيمٍ =bilgin	Firavun, Bana bütün bilgili büyücülerini getiriniz» dedi.	Firavun: Bütün bilgin büyücülerini bana getirin, dedi.	Ve Firavun En usta sihirbazları bana getirin! diye emretti.
10. السَّحَرَةُ =Sihirbazlar فَلَمَّا جَاءَ =gelince مُوسَىٰ =Musa قَالَ =dedi أَلَهُمْ =onlara أَلْفَا =atın مَا أَنْتُمْ مُلْفُونَ =atacaklarınızı	Büyücüler gelince Musa onlara, 'Atacağınızı atınız, hünerinizi gösteriniz' dedi.	Sihirbazlar gelince, Musa onlara: Atacağınızı atın, dedi.	Sihirbazlar gelince Musa onlara: Haydi atın atmak (istediğini-zi)! dedi.
10. قَالَ =dedi ki فَلَمَّا أَتَوْا =attıklarında مُوسَىٰ =Musa بِمَا جِئْتُمْ بِهِ =sizin bu yaptığınız إِنَّ اللَّهَ =Allah أَشَدُّ =şüphesiz سَيُظِلُّهُ =onu boşa çıkaracaktır إِنَّ =şüphesiz عَمَلٍ =işlerini لَا يُصْلِحُ =düzeltmez اللَّهُ =Allah الْمُفْسِدِينَ =bozguncuların	Onlar atacaklarını atıp, hünerlerini gösterince Musa, «Sizin gösterdiğiniz hüner büyüdür; ama Allah onu kesinlikle boşa çıkaracaktır. Çünkü Allah bozguncuların işini amacına vardır-maz.	Onlar atacakla-rını atınca; Musa dedi ki: Bu sizin yaptığınız sihir-dir, Allah onu boşa çıkaracaktır. Allah, elbette fesadçıların işini düzeltmez.	Böylece onlar (asala-rını) atıp (gözbağcılık yoluyla izleyenleri etkileyince) Musa onlara: Bu yaptığınız sihir-den başka bir şey değil; Allah bunu mutlaka boşa çıkaracaktır! Gerçek şu ki, Allah bozgunculuk yapanların işini asla ileri götürmez.
10. الْحَقُّ =hakki اللَّهُ =Allah وَيُحَقِّقُ =ortaya çıkarır بِكَلِمَاتِهِ =sözleriyle وَلَوْ كَرِهَ =hoşlanmasalar da الْمُجْرِمُونَ =suçlular	Suçluların hoşuna gitmese de, Allah sözleri ile direktifleri ile gerçeği üstün getirir.	Ve suçlular istemese de Allah, hakkı sözleriyle gerçekleştirir.	Tersine, kelimeleriyle ancak hakkın ortaya çıkmasını sağlar; günahla gömülüp giden insanlar bundan hoşnut olmasalar da!
10. لِمُوسَىٰ =Musa'ya فَمَا أَمِنْ =iman eden olmadı إِلَّا =başka ذُرِّيَّةً =bir genç takımdan عَلَىٰ خَوْفٍ =korkusuyla مِنْ قَوْمِهِ =kavminden فِرْعَوْنَ =ve adamlarının وَمَلَنَاهُمْ =ve onların وَإِنَّ =şüphesiz أَنْ يَفْتِنَهُمْ =kötülük etmeleri فِرْعَوْنَ =Firavun لَعَالٍ =iyice büyükle-nmişti فِي الْأَرْضِ =yeryüzünde وَأِنَّهُ =ve şüphesiz o لَمِنْ الْمُسْرِفِينَ =çok aşırı gidenlerdendi	Musa'ya soydaşlarının sadece bir bölüm gençleri inanmıştı. Bunlar da hem Firavun'dan ve hem de ileri gelen soydaşlarından kaynaklanan işkence korkularına rağmen inanmışlardı. Çünkü Firavun yeryüzünde koyu bir diktatörlük kurmuş, iyice azıtmıştı.	Firavun ve erkanının kendilerine fenalık yapmasından korktuklarından, kavminin bir kısım gençleri dışında kimse Musa'ya iman etmedi. Çünkü Firavun, yeryüzünde çok ululanan ve gerçekten aşırı gidenlerdendi.	Firavun ve onun seçkinler çevresi kendilerine zulmeder korkusuyla (başkaları geridururken) kavminden ancak birkaç kişi Musa'ya olan inançlarını açıkladılar: çünkü Firavun ülkede gerçekten de nüfuz ve iktidar sahibiydi, ve üstelik ölçsüz, acımasız biriydi.
10. مُوسَىٰ =Musa وَقَالَ =dedi ki إِنْ =eğer يَا قَوْمِ =Ey kavmim كُنْتُمْ آمَنْتُمْ =iman ettiyseniz بِاللَّهِ =Allah'a فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا =O'na güvenin إِنْ كُنْتُمْ مُسْلِمِينَ =teslim olduysanız	Musa dedi ki; «Ey soydaşlarım eğer Allah'a inandıysanız, eğer O'na teslim olmuşsanız, O'na dayanınız.	Musa dedi ki: Ey kavmim, eğer siz, gerçekten Allah'a iman etmişseniz ve müslüman olmuşsanız; artık O'na tevekkül edin.	Musa: Eğer Allah'a inanıyorsanız dedi, eğer gerçekten O'na bağlanıp kendinizi O'na teslim etmişseniz, öyleyse artık güvenin O'na!
10. عَلَى اللَّهِ =Allah'a فَقَالُوا =onlar da dediler ki رَبَّنَا =Rabbimiz تَوَكَّلْنَا =güvendik فَتَنَّا =bir fitne لَا تَجْعَلْنَا =bizi kılma الظَّالِمِينَ =zalimler لِلْقَوْمِ =topluluğu için	Onlar da dediler ki; «Biz Allah'a dayandık ey Rabbimiz, zalimler guruhunun bizi sapıklıklarına gerekçe göstermelerine meydan verme.	Onlar da dediler ki: Biz, Allah'a tevekkül ettik. Ey Rabbimiz, bizi, o zalimler guruhu ile sinama.	Bunun üzerine onlar da: Biz güvenimizi Allah'a bağlamışız! Ey Rabbimiz, bizi zalim bir topluluğun elinde rüsvay etme! dediler.
10. وَنَجِّنَا =bizi kurtar بِرَحْمَتِكَ =rahmetinle مِنَ الْقَوْمِ =topluluğundan الْكَافِرِينَ =kâfirler	Rahmetinle bizi kâfirler guruhundan kurtar.	Merhametinle o kâfirler guruhundan bizi kurtar.	Hakkı inkar eden bu toplumun elinden lütfunla kurtar bizi.
10. إِلَىٰ مُوسَىٰ =Musa'ya وَأَوْحَيْنَا =ve vahyettik وَأَخِيهِ =ve kardeşine أَنْ تَبْوَا =hazırlayın بِمِصْرَ =Mısır'da لِقَوْمِكُمَا =kavminiz için وَأَجْعَلُوا =ve edinin بِئُيُوتَا =evler	Biz Musa ile kardeşine vahyettik ki; «Soydaşlarınıza Mısır'da evler hazırlayınız, evlerinize namazgâh haline getiriniz,namaz kı-lınız ve mü'minleri müjdeleyiniz.»	Musa ve kardeşine de vahyettik ki: Mısır'da kavminiz için evler hazırlayın; evlerinizi namazgâh edinin namaz kılın. Ve mü'minlere müj-	Biz de Musa ile kardeşine: Şehirde hal-kınız için bazı evleri sığınak edinin diye vahyettik, ve (onlara deyin ki) 'Evlerinizi ibadet yerine dönüştürün; ve namazda devamlı ve kararlı

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
قَبْلَهُ=evlerinizi يُؤْتِكُمْ=ibadethane وَأَقِيمُوا=ve kılın الصَّلَاةَ=namaz وَبَشِّرِ=müjdele الْمُؤْمِنِينَ=Müminleri		dele.	olun! Ve (sen ey Musa!) inananları (Allah'ın yardımıyla) müjdele!
10. 88 رَبَّنَا=Rabbimiz مُوسَى=Musa dedi ki وَقَالَ آتَيْنَا=verdin إِنَّكَ=şüphesiz sen وَمَلَأَهُ=ve adamlarına فِرْعَوْنَ=Firavun'a وَأَمْوَالًا=ve mallar زِينَةً=süs الدُّنْيَا=dünya فِي الْحَيَاةِ=hayatında رَبَّنَا=Rabbimiz لِيُضِلُّوا=saptırmaları için mi? رَبَّنَا=Rabbimiz عَنْ سَبِيلِكَ=senin yolundan أَطْمَسَ=yok et عَلَى أَمْوَالِهِمْ=onların mallarını وَأَشْدَدُّ=ve bağla عَلَى قُلُوبِهِمْ=kalplerini de حَتَّى=kadar فَلَا يُؤْمِنُوا=ki iman etmesinler الْعَذَابِ=azabı يَرَوْا=görünceye الْأَلِيمِ=acıklı	Musa dedi ki; «Ey Rabbimiz, sen dünya hayatında Firavun'a ve yakın adamlarına deb-debe ve bol servet verdin. Ey Rabbimiz, bunlar insanları senin yolundan saptırmak için kullanılıyor. Ey Rabbimiz, onların servetlerini mahvet ve kalplerini sıkıca mühürle ki, acıklı azabı görmedikçe iman etmesinler.»	Musa dedi ki: Rabbimiz, doğrusu sen Firavun'a ve erkânına bu dünyada hayatında süsler ve mallar verdin. Rabbimiz; Senin yolundan insanları saptırsınlar diye mi? Rabbimiz; mallarını yok et, onların kalblerini sık. Çünkü onlar, elim azabı görmedikçe iman etmezler.	Ve Musa: Ey Rabbim! dedi, gerçek şu ki, Sen Firavun ve onun seçkinler çevresine dünya hayatında görkem ve zenginlik verdin; öyle ki, bunun sonucu olarak onlar da, ey Rabbim, (başkalarını) Senin yolundan çeviriyorlar! Ey Rabbimiz, öyleyse artık onların zenginliklerini silip yok et, (ve böylece) kalplerini katılaştır; çünkü çetin azabı görmedikçe inanmayacaklar!
10. 89 قَالَ=(Allah) dedi ki قَدْ=muhakkak أُجِيبْتُ=kabul edildi دَعَاؤُكُمْ=duanız فَاسْتَقِيمَا=doğru yolda devam edin وَلَا تَتَّبِعَانِ=uymayın سَبِيلَ=yollarına الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ=bilmeyenlerin	Allah dedi ki; «İkinizin duası kabul edildi, doğrultunuzdan şaşmayınız, bilmezlerin yoluna girmeyiniz.»	Allah: ikinizin duası kabul olundu. İkiniz de doğru yolda devam edin ve sakın bilmezlerin yolunu tutmayın, buyurdu.	(Allah:) Bu dileğiniz kabul olundu dedi, öyleyse, siz ikiniz dosdoğru yolda sabır ve sebatla devam edin ve (doğru nedir, eğri nedir) bilmeyenlerin yolunu izlemeyin!
10. 90 وَجَاوَزْنَا=geçirdik الْبَحْرَ=denizden بَيْنِي إِسْرَائِيلَ=İsrailoğullarını فَاتَّبَعَهُمْ=onların peşlerine düştüler وَجُنُودَهُ=ve askerleri de فِرْعَوْنَ=Firavun وَعَدُوًّا=ve düşmanlıkla بَغْيًا=taşkınlık إِذَا أَدْرَكَهُ=onu yakaladığında حَتَّى=sonunda أَمَنْتُ=iman ettim قَالَ=dedi الْعَرَقُ=boğulma إِلَٰهَ=ilah لَا=olmadığına أَنَّهُ=elbette الَّذِي أَمَنْتُ بِهِ=kendisine الَّذِي أَمَنْتُ=iman ettiğinden وَأَنَا=ve ben de بَنُو إِسْرَائِيلَ=İsrailoğullarının مِنَ الْمُسْلِمِينَ=Müslümanlardanım	İsrailoğulları'nı denizden geçirdik. Firavun ve askerleri saldırı ve düşmanlık amacı ile peşlerine düştüler. Sonunda Firavun boğulmanın eşiğine geldiğinde, «İsrailoğulları'nın inandıkları ilahtan başka ilah olmadığına inandım, ben de O'na teslim olanlardan (müslümanlardan) biriyim» dedi.	İsrailoğullarına da denizi geçirdik. Firavun ve askerleri haksızlık ve düşmanlıkla ardlarına düştüler. Firavun boğulacağı anda: İsrailoğullarının iman ettiğinden başka tanrı olmadığına inandım. Artık ben de müslümanlardanım, dedi.	Derken İsrailoğulları'nı denizin öte yakasına geçirdik; bunun üzerine Firavun ve ordusu hışımla onların ardına düştü, (denizin dalgaları onları örtüp de Firavun) boğulmak üzereyken: Elhak, inandım, dedi, İsrailoğulları'nın inandığı Tanrı'dan başka tanrı yok! Ve ben de artık kendini yürekten O'na teslim eden kimselerdenim!
10. 91 وَقَدْ=oysa الْآنَ=şimdi mi? عَصَيْتَ=isyan etmiştin قَبْلَ=daha önce وَكُنْتَ=ve olmuşsun مِنَ الْمُفْسِدِينَ=bozgunculardan	«Şimdi mi aklın başına geldi? Daha önce Allah'a hep karşı gelmiş ve bozgunculardan biri olmuşsun.»	Şimdi mi inandın? Daha önce baş kaldırmış ve bozgunculardan olmuşsun.	(Ona): Ancak şimdi mi? denildi, Oysa, bu güne kadar (Bize) hep başkaldırmış ve bozguncular arasında yer almıştın!
10. 92 نُنَجِّيكَ=kurtaracağız فَالْيَوْمَ=bugün لَتَكُونَ=olman için بِبَدَنِكَ=senin bedenini أَيَّةٌ=bir ibret لِمَنْ خَلَقَكَ=kendinden sonrakilere كَثِيرًا=çoğu وَأَنَّ=gerçekte ise عَنْ آيَاتِنَا=ayetlerimizden مِنَ النَّاسِ=insanların لَعَافِلُونَ=habersizdirler	Bugün senden sonra geleceklere ibret olsun diye cansız vücudunu bozulmaktan kurtaracak, onu sahilde bir tümeşge atacağız. Gerçi insanların çoğu bizim ibret verici belgelerimizin farkına varmazlar.	Senden sonrakilere ayet olman için bu gün senin cesedini kurtaracağız, dedik. Doğrusu insanların çoğu ayetlerimizden gafilirdirler.	(İmdi,) bugün senin sadece bedenini kurtaracağız ki, senden sonra gelecek olanlar için (uyarıcı) bir işaret olsun; çünkü, gerçek şu ki, insanların çoğu ayetlerimize karşı umursamazlık gösteriyor!
10. 93 وَلَقَدْ=andolsun بَوَّأْنَا=yerleştirdik بَنِي إِسْرَائِيلَ=İsrailoğullarını مُبَوًّا=bir yere وَوَرَزْنَاهُمْ=ve onları rızıklandırdık صِدْقٍ=iyi مِنَ الطَّيِّبَاتِ=temiz şeylerle حَتَّى=kadar فَمَا اخْتَلَفُوا=ayrılığa düşmediler الْعِلْمُ=ilim جَاءَهُمْ=kendilerine gelinceye رَبِّكَ=Rabbim إِنَّ=şüphesiz بَيْنَهُمْ=aralarında يُقْضَى=hükümünü verir فِيَمَا=hususlarda الْقِيَامَةِ=kıyamet يَوْمَ=günü كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ=ayrılığa düştükleri	Gerçekten biz İsrailoğulları'nı güvenli bir yurda yerleştirdik, onlara temiz rızıklar sunduk. Kendilerine bilgi gelinceye kadar anlaşmazlığa düşmemişlerdi. Şüphe yok ki, Rabbin kıyamet gününü anlaşmazlığa düştükleri konularda haklarında hüküm verecektir.	Biz, İsrailoğullarını güzel bir yere yerleştirmiştik. Onlara tertemiz şeylerden rızıklar verdik. Kendilerine ilim gelinceye kadar hiç ihtilafa düşmediler. Şüphesiz Rabbin, kıyamet günü aralarında ki ihtilaflar hakkında hükmünü verecektir.	Derken, İsrailoğullarına son derece güzel, emin bir yurt tayin ettik ve kendilerini temiz ve hoş rızıklarla rızıklandırdık. Ama, ne zaman ki (vahiy yoluyla) kendilerine (hakikat) bilgi(si) geldi, ancak o zaman aralarında çekişmeye, farklı görüşler benimsemeye başladılar: Allah, çekişmeye düştükleri her konuda Kıyamet Günü aralarında elbette hüküm verecektir.
10. 94 فَإِنْ=eğer كُنْتَ=isen فِي شَكٍّ=kuşkuda إِلَيْكَ=sana مِمَّا أَنْزَلْنَا=indirdiğimizden الَّذِينَ يَقْرَأُونَ=okuyanlara فَاسْأَلِ=sor مِنَ قَبْلِكَ=senden önce الْكِتَابِ=kitap لَقَدْ=andolsun ki جَاءَكَ=sana geldi مِنَ رَبِّكَ=Rabbinden الْحَقُّ=gerçek فَلَا تَكُونَنَّ=sakın olma مِنَ الْمُمْتَرِينَ=şüpheyeye düşenlerden	Eğer sana indirdiğimiz bilgilerden kuşku duyuyorsan, senden önce indirilmiş kutsal kitap okurlarına sor. Sana Rabbinden kesinlikle gerçek geldi, sakın kuşkulananlardan olma.	Sana indirdiklerimizden şüphe ediyorsan; senden önce indirilmiş kitablari okuyanlara sor. Andolsun ki; sana Rabbından hak gelmiştir. Sakın şüpheyeye düşenlerden olma.	Bütün bunlardan sonra, (ey insanoğlu!), sana indirdiğimiz şey(in doğruluğun)dan hala şüphe-de isen, önceki çağlarda vahyedilmiş metin(leri) okuyan kimselere sor: (O zaman anlayacaksın ki) Rabbinden sana gelen haktır. O halde, artık şüphecilerden olma.
10. 95 وَلَا تَكُونَنَّ=sakın olma مِنَ الَّذِينَ كَذَّبُوا=yalanlayanlardan بِآيَاتِ=ayetlerini اللَّهِ=Allah'ın فَتَكُونَنَّ=yoksa olursun مِنَ الْخَاسِرِينَ=hüsrana uğrayanlardan	Sakın Allah'ın ayetlerini yalanlayanlardan olma, yoksa hüsrana uğrayanlardan olursun.	Sakın Allah'ın ayetlerini yalan sayanlardan olma, yoksa hüsrana uğrayanlardan olursun.	Allah'ın ayetlerini yalanlayan kimselerden olma ki, kendini kaybedenler arasında bulmayasın.
10. 96 الَّذِينَ حَقَّتْ=kesinleşmiş olanlar إِنَّ=şüphesiz رَبِّكَ=Rabbinin كَلِمَتٌ=sözü عَلَيْهِمْ=haklarında لَا يُؤْمِنُونَ=iman etmezler	Haklarında Rabbinin hükmü kesinleşenler asla iman etmezler.	Doğrusu, üzerlerine Rabbinin sözü hak olanlar inanmazlar.	Gerçek şu ki, haklarında Rablerinin sözü (yargısı) gerçekleşmiş olanlar imana erişemeyeceklerdir.
10. 97 آيَةٍ=ayetler كُلُّ=bütün وَلَوْ جَاءَهُمْ=gelse bile الْعَذَابِ=azabı يَرَوْا=görünceye حَتَّى=kadar الْأَلِيمِ=acıklı	Onlara bütün uyarıcı mesajlar gelse bile. Ancak acıklı azabı görünce iman ederler.	Onlara her türlü ayet gelse bile elem verici azabı görünceye kadar.	Kendilerine her türlü kanıtlayıcı belge gelse bile, ta ki (öte dünyada kendilerini bekleyen) o çok can yakıcı azabı gözleriyle görünceye kadar...
10. 98 قَرِينَةً=bir kasaba فَلَوْلَا كَانَتْ=bulunsaydı ya! فَنَفَعَهَا=kendine yarar sağlamış أَمَنْتُ=iman edip	Keşke sözkonusu yıkıma uğramış şehirlerden herhangi biri iman etseydi de, imanının	İman edip imanı kendisine fayda sağlayan bir kaha gibi birisi iman etseydi Yunus'un kavmi	Çünkü, ne yazık ki, Yunus toplumundan başka, (bütün bireyle riyle topyekun) imana erişen ve böylece

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fı Zılâ'il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
قَوْمَ=kavminin إِلَّا=dışında يُونُسَ=Yunus عَنْهُمْ=üzerlerinden عَذَابَ=azabını الْخِزْيِ=rezillik الدُّنْيَا=dünya وَمَتَّعْنَاهُمْ=ve onları yararlandırdık إِلَى حِينٍ=belli bir süreye kadar	yararını görseydi! Yalnız Yunus'un soydaşları hariç. Onlar iman edince, dünya hayatında burun buruna gel- dikleri perişan edi- ci azabı başlarınd- an kaldırdık ve kendilerine belirli bir süre daha ya- şama fırsatı tanı- dık.	müstesna. On- lar, iman ettikleri zaman üzerle- rinden bu dünya hayatında rüs- vaylık azabını kaldırdık, bir zamana kadar da kendilerini faydalandırdık.	imanının (vereceği huzur ve güvenliği) tadan herhangi bir cemaat çıkmadı he- nüz. (Yunus'un soy- daşları) inandıkları zaman, dünya haya- tında (sürüklenebile- cekleri) alçalmanın, bayağılaşmanın yol açacağı acıyı ve sı- kıntıyı onlardan uzak- laştırdık ve belli bir süre varlıklarını sür- dürmeleri için kendi- lerine fırsat verdi.
10. 99 رَبُّكَ=dileseydi وَلَوْ شَاءَ لَإِيمَانٍ=iman ederdi مَنْ=bulunanların كُلُّهُمْ=tümü فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde أَقَانْتُ=sen mi? جَمِيعًا=toplucu تُكْرَهُ=zorlayacaksın النَّاسَ=insanları يَكُونُوا=oluncaya حَتَّى=kadar مُؤْمِنِينَ=mümin	Eğer Rabbin dile- seydi, yeryüzünde yaşayanların hepsi tümü ile iman ederdi. O halde in- sanları sen mi zor- layacaksın da iman edecekler?	Eğer Rabbin di- leseydi; yeryü- zündeki insanla- rın hepsi iman ederdi. Öyleyse sen mi insanları mü'min olmaları için zorlayacak- sın.	(İşte bunun gibi) Rabbin eğer öyle ol- masını dileseydi, yer- yüzünde yaşayan herkes topyekun imana erişirdi: Hal böyleyken, insanları inanıncaya kadar zor- layabileceğini mi sa- nıyorsun,
10. 100 لَنَفْسٍ=hiç kimsenin وَمَا كَانَ=mümkün değildir إِلَّا=dışında يَاذُنٍ=izni وَيَجْعَلُ=O gönderir اللَّهِ=Allah'ın الرَّجَسَ=iğrenç azabı عَلَى=üzerlerine الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ=akıl erdiremeyenlerin	Allah'ın izni olma- dıkça hiç kimsenin inanması sözkö- nusu değildir. Al- lah, aklını kullan- mayanları en yüz kızartıcı iğrençliğin kucağına atar.	Allah'ın izni ol- madan hiç kimse iman edemez. Ve o, pisliliği ak- ledemeyenlerin üzerine kılar.	hem de, hiç kimsenin, Allah'ın izni olmadık- ça asla imana eriş- meyeceği ve aklını kullanmayanlara al- çaltıcı, bayağılaştırıcı (inançsız)lığı musallat edenin O olduğu (gerçeği) ortaday- ken?
10. 101 أَنْظِرُوا=bir bakın فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde وَالْأَرْضِ=ve yerde وَمَا تُغْنِي=bir şey kazandırmaz الْآيَاتِ=ayetler وَالنَّذْرَ=ve uyarılar عَنْ قَوْمٍ=bir topluluğa لَا يُؤْمِنُونَ=iman etmeyen	Onlara de ki; «Göklerde ve yer- de neler olduğuna bakınız.» Fakat ib- ret verici belgelerin ve uyarıların iman etmeyenlere hiçbir yararı olmaz.	De ki: Göklerde ve yerde neler var, bir bakın. Fakat bunca ayetler ve uyarı- lar inanmayanlar güruhuna fayda vermez.	De ki: Göklerde ve yerde var olanlara bakın da düşünün! Ne var ki, inanmaya- cak olan bir topluma ne ayetlerin, ne de uyarmaların bir yararı dokunabilir!
10. 102 إِلَّا=başkasını فَهَلْ يَنْتَظِرُونَ=mı bekliyorlar? مِثْلَ=benzerinden أَيَّامٍ=(başlarına gelen) günlerin الَّذِينَ خَلَوْا=geçmiş olanların قُلْ=de ki مِنْ قَبْلِهِمْ=kendilerinden önce فَانتَظِرُوا=bekleyin bakalım إِنِّي=ben de مَعَكُمْ=sizinle birlikte مِنَ الْمُنتَظِرِينَ=bekleyenlerdenim	Onlar kendilerin- den önce gelip ge- çen toplumların yaşadıkları acı günlerden başka bir sonuç mu bek- liyorlar? Onlara de ki; «Bekleyiniz ba- kalım, ben de si- zinle birlikte bekle- yenlerdenim.»	Kendilerinden önce geçenlerin başlarına gelen günler gibisin- den başkasını mı bekliyorlar? De ki: Bekleyin, ben de sizinle beraber bekle- mekteyim.	O halde, kendilerin- den önce gelip geçen (inkarcıların yaşadığı felaket) günlerinden başka günler mi bek- liyorlar? De ki: Öyley- se, (olacak olanı) bekleyin bakalım; doğrusu ben de sizin- le beraber bekleye- ceğim!
10. 103 ثُمَّ=Sonra نُنَجِّي=kurtarıyoruz رُسُلَنَا=peygamberlerimizi وَالَّذِينَ آمَنُوا=ve iman edenleri كَذَلِكَ=işte böyle عَلَيْنَا=üzerimize نُنَجِّ=kurtarmak حَقًّا=bir haktır الْمُؤْمِنِينَ=Müminleri	Sözkonusu toplu afetlerden sonra peygamberlerimizi ve iman edenleri kurtarıyoruz. Mü'minleri kurtar- mak böylece üze- rimize borçtur.	Sonra Biz, pey- gamberlerimizi ve iman edenleri kurtarıyoruz. Böyle- ce üstümüze bir hak olarak mü'minleri kurtar- acağız.	(Çünkü bu konudaki değişmeyen uygula- ma şudur: hakkı inkar edip ayetlerimizi ya- lanlamaya kalkışanla- rın felaketlerini hazır- larız;) ve buna karşı- lık elçilerimizi ve ima- na erişenleri kurtarı- rız. İşte bize hak olan, böylece inanan- ları kurtarmamızdır.
10. 104 قُلْ=de ki يَا أَيُّهَا النَّاسُ=insanlar فِي سَكِّ=bir kuşkunuz إِنْ=eğer كُنْتُمْ=varsanız عَنْ دِينِي=benim dinimden فَلَا أَعْبُدُ=bilin ki ben tapmıyorum الَّذِينَ تَعْبُدُونَ=sizin taptıklarınıza الله=Allah'tan مِنْ دُونِ=başka أَعْبُدُ=Allah'a الَّذِي يَتَوَقَّعُ=sizin canınızı alacak olan وَأَمَرْتُ=ben emrolundum أَنْ أَكُونَ=olmakla مِنَ الْمُؤْمِنِينَ=müminlerden	De ki «Ey insanlar, benim dinimden şüphede iseniz, bi- lin ki ben Allah'tan başka taptıklarını- za tapmam. Ancak bizi öldürecek olan Allah'a kulluk ede- rim. Ben, mü'minlerden ol- makla emrolundu- m.»	De ki: Ey insan- lar; benim di- nimden şüphede iseniz, ben Al- lah'tan başka taptıklarınıza tapmam. Ancak, sizi öldürecek olan Allah'a kul- luk ederim. Ben, mü'minlerden olmakla emro- lundum.	(Ey Peygamber,) de ki: Ey insanlar, eğer benim imanımdan şüphede iseniz, (bilin ki,) kulluk etmem, si- zin Allah'tan başka kulluk ettiğiniz varlık- lara; ben yalnızca, si- zi(n hepinizi) öldüre- cek olan Allah'a kul- luk ederim: çünkü ben (yalnız O'na) inanan kimselerden biri olmakla emrolun- dum.
10. 105 لِلدِّينِ=dine وَجْهَكَ=yüzünü وَأَنْ أَقِمَّ=ve çevir وَلَا تَكُونَنَّ=ve olma هَنِيفًا=hanif olan مِنَ الْمُشْرِكِينَ=ortak koşanlardan	Bana: «Yüzünü tevhid dinine dön- dür, sakın müşrik- lerden olma»	Ve yüzünü tev- hid dinine dön- dür, sakın müş- riklerden olma diye.	(Ey İnsanoğlu,) işte böyle (sen de) yüzü- nü, yalancı, aldatıcı şeylerden bütünüyle arınmış olarak, sebat ve samimiyetle (ger- çek) inanca çevir; Al- lah'tan başkasına tanrılık yakıştıranlar- dan olma.
10. 106 اللَّهُ=Allah'ı مِنْ دُونِ=bırakıp وَلَا تَدْعُ=tapma شَيْئًا=şeylere لَا يَنْفَعُكَ=sana yararı dokunmayan وَلَا يَضُرُّكَ=veya zararlı dokunmayan فَإِنْ=eğer فَإِنَّكَ=şüphesiz sen فَعَلْتَ=böyle yaparsan مِنَ الظَّالِمِينَ=zalimlerden olursun إِذَا=o zaman	«Allah'ı bırakıp ta sana ne fayda ne de zarar getirecek olan nesnelere tapma. Eğer öyle yapacak olursan şüphesiz zâlimler- den olursun denil- di» de.	Allah'ı bırakıp da sana ne fay- da, ne de zarar getirmeyecek olan şeylere tapma. Eğer böyle yapacak olursan; şüphe- siz zalimlerden olursun.	Sana ne bir yarar, ne de bir zarar verebile- cek durumda olma- yan varlıkları Allah'la beraber anıp onlara yalvarıp yakarma: çünkü, eğer böyle yaparsan muhakkak ki zalimlerden olur- sun!
10. 107 اللَّهُ=Allah وَأِنْ يَمْسَسْكَ=sana verirse كَاشِفٌ=giderecek فَلَا=yoktur بِضْرٍ=bir sıkıntı إِلَّا=başka هُوَ=O'ndan عَیْغَرٌ=eğer بِخَيْرٍ=bir iyilik يُرِدُّكَ=senin için dilerse فَلَا=yoktur رَادٌّ=geri çevirecek لِفَضْلِهِ=O'nun lütfunu da يُعْصِبُ=verir بِهِ=bunu مِنْ عِبَادَةٍ=kullarından مَنْ يَشَاءُ=dilediğine وَالْعَفْوَ=bağışlayıcıdır وَهُوَ=ve O الرَّحِيمُ=merhamet edicidir	Allah sana bir sı- kıntı verirse onu yine ancak Allah giderir. Sana bir iyilik dilediği tak- dirde O'nun nime- tini engelleyecek bir kuvvet de yok- tur. O, bunu kulla- rından dilediğine eriştirir. O, Gafûr dur, Rahîm dir.	Allah sana bir sıkıntı verirse; onu yine ancak Allah giderir. Sana biri iyilik di- lediği takdirde; onun lütfunu geri çevirecek de yoktur. O, bunu kullarından diledi- ğine verir. O, Gafûr dur, Ra- him'dir.	Ve (bil ki,) eğer senin başına Allah bir dar- lık, bir sıkıntı saracak olsa, O'ndan başka onu giderecek yoktur: Ve eğer hakkında iyi- lik, genişlik diliyorsa, O'nun lütfu ve cöm- ertliğini engelleyebi- lecek kimse de yok- tur; O lütfu ve cömert- liğini kullarından dile- diğine nasip eder. Çünkü çok acıyan, esirgeyen gerçek ba- ğışlayıcı O'dur.
10. 108 قُلْ=de ki يَا أَيُّهَا النَّاسُ=insanlar الْحَقُّ=hak جَاءَكُمْ=siz gelmiştir مِنْ رَبِّكُمْ=kim هَدَى=hidayet bulursa فَإِنَّمَا=şüphesiz يَهْدِي=hidayet bulmuştur لِنَفْسِهِ=kendi yararına وَمَنْ=kim de ضَلَّ=sapıtırsa فَإِنَّمَا=şüphesiz	De ki: «Ey insan- lar, size Rabbiniz- den hak gelmiştir. Artık kim hidayeti kabul ederse o, ancak kendi fay- dası için hidayete ermiş, kim de sa- parsa, kendi zara- rına sapmış olur. Ben sizin başınız- da bir bekçi de de-	De ki: Ey insan- lar; size Rabbi- nizden hak gel- miştir. Artık kim hidayeti kabul ederse; o, ancak kendi faydası için hidayete ermiş, kim de saparsa; kendi zararına sapmış olur. Ben, sizin	(Ey Peygamber,) de ki: Ey insanlar, şimdi size Rabbinizden ha- kikat (bilgisi) gelmiş bulunuyor artık. Bun- dan böyle her kim ki doğru yolu izlemeyi seçerse, bunu kendi lehinə seçmiş olacak- tır; ve her kim ki sa- pıklığı seçerse, yine bunu kendi aleyhine

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
سَاطِرًا يُصَلُّ=saptmıştır عَلَيْهَا=kendi aleyhine وَمَا أَنَا=ben değilim عَلَيْكُمْ=sizin üzerinize بِرْ وَكِيلٍ=bir vekil	şilim.»	başınıza bir bekçi değilim.	seçmiş olacaktır. Si- zin davranışınızdan sorumlu değilim ben.
10. 109 وَاتَّبَعِ=uy مَا يُوحَى =vahyedilene إِيَّاكَ=sana حَتَّى=kadar وَاصْبِرْ=ve sabret O=وَهُوَ اللهُ=Allah يَحْكُمُ=hükümünü verinceye en hayırlısıdır خَيْرُ=en hayırlısıdır الْحَاكِمِينَ=hüküm verenlerin	Sana her ne vahy ediliyorsa ona tabi ol. Allah hükümünü verinceye kadar sabret. O, hüküm verenlerin en hayırlısıdır.	Sana vahyedilene uy. Allah hükümünü verinceye kadar sabret. O, hüküm verenlerin en hayırlısıdır.	(Sana gelince, Ey Muhammed, sen de) yalnızca sana vahyedilene uy ve Allah hükümünü verinceye kadar sabret: çünkü hükmedenlerin en iyisi O'dur.
11. 1 الرَّ=Elif Lam Ra كِتَابٍ=bir Kitap'tır أُحْكِمَتْ=saklamlaştırılmış آيَاتُهُ=ayetleri ثُمَّ=sonra فَصِّلْتُ=etrafıca açıklanmış مِنْ لَدُنْ=tarafından حَكِيمٍ=hikmet sahibi خَيْرٍ=ve her şeyden haberdar olan	Elif, Lâ, Ra. Bu Kur'an, her işi yerinde ve her şeyden haberdar olan Allah tarafından muhkem, uyumlu cümlelerle örülen, sonra ayrıntılı biçimde açıklanan ayetlerden oluşmuş bir kitaptır.	Elif, Lam, Ra. Bu kitab, ayetleri kesinleştirilmiş, sonra da Hakim ve Habir olan Allah tarafından uzun uzadıya açıklanmıştır.	Elif-Lam-Ra. (Bu) ilâhi bir kitaptır ki, ayetleri her şeyden bütünüyle haberdar olan hikmet sahibi (Allah) tarafından kendi içlerinde açık ve anlaşılır kılınmış, birbirleriyle açıklanmış ve ayrıca birbirleriyle bağlantılı olarak etraflı biçimde getirilmiştir
11. 2 أَلَّا تَعْبُدُوا=öyle ki, kulluk etmeyin إِيَّا=başkasına إِنِّي=şüphesiz أَنِّي=ben O'nun tarafından نَذِيرٌ=bir uyarıcı وَبَشِيرٌ=ve müjdeleyiciyim	(İçeriğinin özü şudur): Allah'dan başkasına kulluk sunmayınız. Ben, O'nun size gönderdiği bir uyarıcı ve müjdeleyiciyim.	Allah'tan başkasına kulluk etmeyesiniz diye. Muhakkak ki ben, size O'nun katından gönderilmiş bir uyarıcı ve müjdeciyim.	ki, Allahtan başkasına kulluk etmeyesiniz. (Ey Peygamber, de ki:) Bakın ben size Onun tarafından bir uyarıcı ve müjdeleyici (olarak) görevlendirildim:
11. 3 وَأَن اسْتَغْفِرُوا=ve bağışlanma dileyin ثُمَّ=sonra ثُوبُوا=tevbe edin O'na يُمَتِّعُكُمْ=sizi yararlandırırsın حَسَنًا=güzel مَتَاعًا=nimetlerden إِلَى أَجَلٍ=bir süreye kadar مُسَمًّى=belirli كُلِّ=her وَيُؤْتِ=sahibine ihsan فَضْلَهُ=kendi ihsanını وَأَن=eğer تَوَلَّوْا=yüz çevirerseniz فَإِنِّي=gerçekten ben أَخَافُ=korkarım عَذَابِ=sizin hakkınızda عَذَابٍ=azabından بِیَوْمٍ=bir günün كَبِيرٍ=büyük	Rabbinizden af dileyiniz, pişmanlık duygusu ile O'na yöneliniz ki, belirli bir sürenin sonuna kadar sizi mutlu yaşatsın ve her erdemli kişiye erdemli davranışlarının ödülünü versin. Eğer O'na sırt dönerseniz, sizin hesabınıza büyük günün azabından korkarım.	Rabbınızdan mağfiret dileyin, sonra O'na tevbe edin ki, belli bir süreye kadar sizi güzelce geçindirsın. Her lütuf sahibine lütufunu versin. Eğer yüzçevirseniz; o zaman ben, başınıza gelecek büyük bir günün azabından korkarım.	Rabbinizden günahlarınız için bağışlanma dileyin ve sonra tevbe ve pişmanlık tavrı içinde Ona yönelin ki, O da sizi (bu dünya) hayatında (Onun belirlediği) bir süre doluncaya kadar güzel bir geçimle geçindirsın; ve (öte dünyada da) erdem sahibi herkese erdemliliğinin karşılığını (fazlasıyla) versin. Fakat eğer (doğru yoldan) dönerseniz, o zaman, doğrusu o zorlu Gün (gelip çatığında) azabın sizin başınıza gelmesinden korkarım!
11. 4 إِلَى اللَّهِ=Allah'adır مَرْجِعُكُمْ=dönüşünüz ve O عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=her şeye قَدِيرٌ=güç yetirendir	Dönüş yeriniz Allah'ın huzurudur. O'nun gücü her şeye yeter.	Dönüşünüz ancak Allah'a dır. Ve O, her şeye Kadir'dir.	Hepinizin dönüşü Allahadır; ve O her şeyi edip eylemeye yeten sınırsız bir kudrete sahiptir.
11. 5 أَلَا=iyi bilin ki إِنَّهُمْ=onlar يَتَّبِعُونَ=bükerler صُدُّوا=göğüslerini لِيَسْتَخْفُوا=gizlenmek için Ondan أَلَا=yine iyi bilin ki حِينَ يَسْتَعْشُونَ=bürünseler de ثِيَابَهُمْ=elbiselerine يَعْلَمُ=bilir مَا يُسِرُّونَ=gizlediklerini de وَمَا يُعْلِنُونَ=açığa vurduklarını da إِنَّهُ=şüphesiz O عَلِيمٌ=bilendir بِذَاتِ=olanı الْصُّدُورِ=gönüllerde	Haberiniz olsun ki, müşrikler kendilerine Kur'an okunurken Allah'dan gizlenmek için başlarını göğüslerine yapıstırarak iki büküm olurlar. Haberiniz olsun ki, Allah başlarını elbiselerinin altında sakladıklarında gerek gizli tuttukları ve gerekse açığa vurdukları tüm duygularını bilir. O kalplerin özünü bilir.	Dikkat edin, onlar peygambere düşmanlıklarını gizlemek için iki büküm olurlar. Elbiselerine büründükleri zaman da dikkat edin. Allah, onların gizlediklerini ve açığa vurduklarını bilir. Çünkü O, göğüslerde olanı bilendir.	Bakın hele, (kitabın doğruluğunu inkara şartlanmış olanlar) kendilerini Onun gözetiminden gizlemek için kalplerini (nasıl) kat kat örtülerle örtüyorlar. Bilin ki, (hakkı görmemek ya da duymamak için kat kat) giysiler içine girdikleri zaman (bile) O, onların gizli tuttuklarını da, açığa vurduklarını da bütünüyle bilmektedir; çünkü O, kalplerde olan hakkında mutlak ve eksiksiz bilgi sahibidir.
11. 6 وَمَا=ve yoktur مِنْ دَابَّةٍ=hiçbir canlı إِلَّا عَلَى=ait olmayan فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde رِزْقُهَا=rızkı وَيعْلَمُ=O bilir مُسْتَقَرَّهَا=onun karar kıldığı وَمُسْتَوْدَعَهَا=ve emanet bırakıldığı yeri كُلُّ=bunların hepsi فِي كِتَابٍ=bir Kitap'tadır مُبِينٍ=apaçık	Yeryüzündeki bütün canlı türlerinin beslenmelerini ve geçinmelerini sağlamak Allah'ın garantisi altındadır. O, onların ilk barınma yerleri ile geçiş yerlerini bilir. Bütün bunlar açık bir kitapta yazılıdır.	Yeryüzünde yürüyen hiç bir canlı yoktur ki, rızkı Allah'a ait olmasın. Onların durup dinlenmek için; gökleri ve yeri altı günde yaratan O bilir. Hepsi apaçık kitabdadır.	Ve yeryüzünde yaşayan hiçbir canlı yoktur ki rızkı Allaha bağlı olmasın; ayrıca O, her canlının (yeryüzünde) yaşama süresini de, (ölümden sonra) yerleşip kalacağı yeri de bilmektedir: Bütün bunlar apaçık bir kitapta yer almış bulunmaktadır.
11. 7 وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ=yaratan وَالْأَرْضِ=ve yeri وَالسَّمَاوَاتِ=gökleri وَكَانَ=iken أَيَّامٍ=günde فِي سِتَّةِ=altı O'nun Arş'ı عَلَى=üzerinde الْمَاءِ=su لِيَبْلُوَكُمْ=sizi denemek için أَيُّكُمْ=hanginizin أَحْسَنُ=daha güzel (olduğu hususunda) عَمَلًا=amelinin قُلْتُ=onlara desen وَلَئِنْ=şayet إِنكُمْ=şüphesiz siz مَبْعُوثُونَ=diriltileceksiniz مِنْ بَعْدِ=sonra الْمَوْتِ=ölümünden لَيَقُولَنَّ=hemen derler الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler إِنَّ=mutlaka إِلَّا=ancak سِحْرٌ=bir sihirdir مُبِينٌ=apaçık	Sizi sınavdan geçirecek hanginizin daha iyi işler yapacağınıza belirlemek için gökleri ve yeri altı günde yaratan O'dur. Bu yaratılış süreci sırasında O'nun Arş'ı su üzerinde idi. Böylelikle eğer kâfirlere «Öldükten sonra dirileceksiniz» diyecek olsan, «Bu iddia, apaçık bir büyüden başka bir şey değildir» diyeceklerdir.	Hanginizin daha güzel ameli olduğunu denemek için; gökleri ve yeri altı günde yaratan O'dur. Zaten Arş'ı su üstünde idi. Andolsun ki; ölümden sonra yine dirileceksiniz, desen; küfredenler mutlaka: Bu, apaçık bir büyüden başka bir şey değildir, diyeceklerdir.	Odur, gökleri ve yeri altı evrede yaratan; Ve (hayatı yarattığı sürece) Onun kudret ve tahtı suyun üstündeydi. (Allah size böylece Ona olan bağımlılığınızı hatırlatıyor) ki sizi sınavıy hanginizin eylem ve davranışça iyi olduğunu ortaya koysun. Şöyle ki: eğer (sen, ey Peygamber,) (insanlara:) Unutmayın ki, ölümden sonra diriltileceksiniz! desen, hakkı inkara şartlanmış olanlar hemen, Açıkçası, bu büyüleyici bir vehimden başka bir şey değil! diye karşılık verirler.
11. 8 وَلَئِنْ=şayet أَخْرَجْنَا=geciktirsek عَنْهُمْ=onlardan الْعَذَابِ=azabı إِلَى أَمَّةٍ=bir süre için لَيَقُولَنَّ=mutlaka derler مَعْدُودَةً=sayılı مَا يَحْبِسُهُ=onu alıkoyan nedir? أَلَا=haberiniz olsun ki يَوْمٍ=gün أَلَيْسَ مَصْرُوفًا=artık geri çevrilmez عَنْهُمْ=kendilerinden وَحَاقَ=ve kuşattı بِهِمْ=onları مَا كَانُوا=şey بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ=alaya aldıkları	Eğer onların azabını belirli bir sürenin sonuna erteleyecek, "Bu azabı bizden alıkoyan nedir?" derler. Haberleri olsun ki, azabımızla yüzyüze geldiklerinde onu hiç kimse başlarından savamaz, böylece alay konusu etikleri akıbetin perçesine düşerler.	Sayıli bir müdete kadar üzerlerinden azabı erteleyecek olsak mutlaka: Bunu alıkoyan da ne? derler. Dikkat edin, o geldiği gün, onlardan asla dönmeyecek, alaya aldıkları şey onları mahvedecektir.	Ve ayrıca, onların (hak ettiği) azabı (tarafımızdan) belirlenmiş bir vakte kadar erteleysek hemen şöyle derler: Onun (hemen gerçekleşmesini) önleyen ne? Bilin ki, o Gün (o sözü geçen azap) onların başına geldiği zaman, onu kendilerinden uzak tutacak hiçbir güç olmayacak; ve alay edip durdukları şey onları kuşatıp bunaltacaktır.
11. 9 وَلَئِنْ=şayet أَدْفَنَّا=tattırsak الْإِنْسَانَ=insana ثُمَّ=sonra رَحْمَةً=bir rahmet مِنَّا=katımızdan	Eğer insana önce rahmetlerimizi tattırıp sonra onu elinden alsak, o mutsuz bir nanköre	Biz, insana tarafımızdan bir rahmet tattırır, sonra onu geri alırsak; andol-	Bunun gibi, insana katımızdan bir rahmet tattırsak, sonra da onu kendisinden çekip alsak, hemen

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
11. 10	مِنْهُ=ondan وَلَيْسَ=onu geri alsak لَيْئُوسٌ=ümitsiz كَفُورٌ=bir nankör	dönüşür.	sun ki o, pek ümitsiz, pek nankör olur.	(önceki lütfumuzu) nankörce unutup umutsuzluğa düşer.
11. 10	أَذْفَاءُ=ona tattırırsak وَلَيْسَ=ve şayet بَعْدَ=sonra ضَرَاءٌ=bir darlıktan مَسْتَهُ=kendisine dokunan ذَهَبَ=gitti لَيَقُولَنَّ=mutlaka der السَّيِّئَاتِ=kötülükler عَنِّي=benden إِنَّهُ=şüphesiz o فَرَحٌ=şımarık فَخُورٌ=ve böbürlenendir	Eğer insanın başına gelen bir sıkıntının ardından kendisine mutluluk tattıracak olursak, kesinlikle «Kötü günler artık geride kaldı» diyecektir. İnsan gerçekten kendini beğenmiş bir şımarıktır.	Şayet başına gelen bir sıkıntıdan sonra ona bir nimet tattırırsak; kötülükler başımdan gitti der, şımarır ve öğünür.	Yine, başına gelen bir darlıktan, sıkıntıdan sonra bir bolluk, bir genişlik tattıracak olacak hemen Musibet-öl yakamı bıraktı! diyerek, kendinden bilir, kurumlu boş bir sevince kaptırır kendini.
11. 11	الَّذِينَ صَبَرُوا=sabredenler إِلَّا=ancak hariç الصَّالِحَاتِ=salih وَعَمِلُوا=ve ameller işleyenler أُولَئِكَ=onlara vardır وَأَجْرٌ=ve ecir كَبِيرٌ=büyük مَغْفِرَةٌ=bağışlanma	Yalnız sıkıntılı günlerde sabreden ve iyi ameller işleyenler bu iki kategorinin dışındadırlar; onları bağışlanma ve büyük ödül bekliyor.	Sadece sabredip de güzel ameller işleyenlere; işte onlara mağfiret ve büyük ecir vardır.	(İnsanların çoğu böyledir; pek tabii) güçlüklere göğüs geren, dürüst ve erdemli davranan kimseler bunun dışında; işte bu sonrakiler ki, onları günahlarından ötürü arınma, bağışlanma ve büyük bir mukafat beklemektedir.
11. 12	تَارِكٌ=bırakacaksın فَلَعَلَّكَ=belki de مَا يُوحَى=vahyedilenin بِهِ=onunla وَصَاحِقٌ=ve daralacak إِلَيْكَ=sana صَدْرُكَ=göğsün لَوْ لَا=değil miydi? أَنْ يَقُولُوا=demelerinden dolayı كُنْتُ=bir hazine عَلَيْهِ=ona مَعَهُ=beraberinde جَاءَ=gelmeli أَوْ=veya إِنَّمَا أَنْتَ=sen sadece مَلَكٌ=bir melek وَاللَّهِ=Allah ise نَذِيرٌ=bir uyarıcısın وَكَيْلٌ=vekildir عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=her şeye	Müşriklerin «Muhammed'e gökten bir hazine inseydi ya, ya da kendisi ile birlikte bir melek gelseydi ya» şeklindeki sözlerini sıkabilir ve bu yüzden sana indirdiğimiz vahyin bir bölümünü onlara duyurmaktan vazgeçebilirsiniz. Oysa sen sadece bir uyarıcısın. Her şeyin yönlendiricisi Allah'dır.	Belki de sen; ona bir hazine indirilmeli veya yakında bir melek gelmeli değil miydi? demelerinden ötürü sana vahyolunanların bir kısmını terkedecek olursun. Sen, ancak bir uyarıcısın. Ve Allah; her şeye Vekil'dir.	O halde, (ey Peygamber, sırf inkarcılar hoşlanmıyor diye ve) onların Niçin ona (gökten) bir hazine inmedi ya da, (niçin) onunla (gözle görülebilen) bir melek gelmedi? diye söylenmelerinden ötürü yüreğin daralıyor diye sana vahyedilen mesajın bir kısmını göz ardı etmen hiç doğru olur mu? (Unutma ki,) sen sadece bir uyarıcısın; Allah ise her şeyin üzerinde gözetici olarak bulunuyor,
11. 13	يَقُولُونَ=diyorlar mı? أَمْ=yoksa قُلْ=de ki أَفْتَرَاهُ=onu kendisi uydurdu سُورٍ=sure بِعَشْرِ=on tane فَأْتُوا=getirin مِثْلِهِ=onun benzeri مُفْتَرِيَاتٍ=uydurulmuş وَادْعُوا=ve çağırın مَنْ اسْتَطَعْتُمْ=çağırabileceklerinizi إِنْ=eğer اللَّهُ=Allah'tan مِنْ دُونِ=başka كُنْتُمْ=iseniz صَادِقِينَ=doğru sözlü	Yoksa onlar «Muhammed, bu Kur'an'ı kendi uydurdu» mu diyorlar. Onlara de ki, «Öyleyse Kur'an'ın surelerine benzer yazdın on sure de siz uydurun bakalım. Eğer söylediğiniz doğru ise, bu konuda Allah dışında yardımcı çağırabileceklerinizi de yardıma çağırın.»	Yoksa: Onu kendisi uydurdu mu? diyorlar. De ki: Eğer doğru söylüyorsanız; haydi onun surelerine benzer yazdın on sure uydurma on sure meydana getirin. Allah'tan başka çağırabileceklerinizi de çağırın.	ve bunun içindir ki: Onu (Kurani) (Muhammedin kendisi) uydurdu! diyorlarsa, (onlara) de ki: Madem öyle, doğru sözlü kimselerdensiniz, o zaman, onunkilerle aynı değerde insan zihninden çıkma on sure getirin (de görelim); hem (bu iş için) Allahtan başka kimi (yardıma) çağırabilirsiniz çağırın.
11. 14	فَإِلَّا يَسْتَجِيبُوا=eğer cevap veremezlerse أَنَّمَا=doğrusu o فَاعْلَمُوا=bilin ki لَكُمْ=size أَنْزَلَ=indirilmiştir بِعِلْمِ=ilmiyle اللَّهُ=Allah'ın وَأَنَّ=ve şüphesiz لَا إِلَهَ=ilah yoktur إِلَّا=başka فَهَلْ أَنْتُمْ=artık olur musunuz? هُوَ=O'ndan مُسْلِمُونَ=Müslüman	Eğer bu çağrına karşılık vermezlerse anlayınız ki, bu Kur'an Allah'ın bilgisi altında indirilmiştir ve O'ndan başka ilah yoktur. Nasıl, artık müslüman oldunuz mu?	Size cevap veremezlerse bilin ki; o, ancak Allah'ın ilmiyle indirilmiştir. Ve O'ndan başka ilah yoktur. Hala müslüman olmuyor musunuz?	Ve eğer (bu yardıma çağırdıklarınız) size yardım edemiyorlarsa o zaman bilin ki, (bu Kuran) ancak ve ancak Allahın ilminden indirilmiştir, (ve yine bilin ki) Ondan başka ilah yoktur. O halde, şimdi artık Ona teslim olacak mısınız?
11. 15	الْحَيَاةَ=hayatını كَانَ يُرِيدُ=kimler وَزَيَّنَّهَا=ve süsünü الدُّنْيَا=dünya إِلَيْهِمْ=onlara تُؤَفِّ=karşılıklarını tam veririz فِيهَا=orada أَعْمَالَهُمْ=yaptıklarının فِيهَا=orada وَهُمْ=ve onlara لَا يُبْخَسُونَ=bir noksanlık yapılmaz	Sadece dünya hayatını ve bu hayatın çekici güzelliklerini isteyenlere çalışmalarının karşılığını orada tam olarak veririz, onlar orada hiçbir ödül kısıntısına uğratılmazlar.	Kim, dünya hayatını ve onun süsünü isterse; onlara amellerinin karşılığını burada tamamen öderiz. Onlar bu hususta hiç bir zarara da uğratılmazlar.	Dünya hayatını ve onun görkemi, zenginliğini isteyenlere gelince, onlara bu (hayatta) yapıp ettiklerinin karşılığını tam olarak ödeyeceğiz ve onlar da hak ettiklerinden asla yoksun bırakılmayacaklar:
11. 16	الَّذِينَ لَيْسَ=olmayanlardır أُولَئِكَ=bunlar فِي الْآخِرَةِ=ahirette لَهُمْ=kendileri için النَّارِ=ateşten إِلَّا=başka bir şey مَا صَنَعُوا=işledikleri وَحَبِطَ=ve boşa gitmiştir فِيهَا=orada وَبَاطِلٌ=ve geçersizdir مَا كَانُوا=oldukları يَعْمَلُونَ=yapmakta	Ama ahirette onlar için sadece cehennem ateşi vardır, dünyada yaptıkları iyi işler boşa gider, işledikleri yararlı ameller geçersiz olur.	Onlar, öyle kimselerdir ki; ahirette kendilerine ateşten başka bir şey yoktur. İşledikleri ameller boşa gitmiştir. Yapageldikleri zaten batıldır.	İşte bunlar, ahirette paylarına ateşten başka bir şey düşmeyen kimselerdir. Çünkü onların bu (dünyada) yapıp ettikleri hep boşa gidecektir, yapıp ettikleri değersizdir zaten.
11. 17	أَقَمْنِ=kimse gibi midir? بَيِّنَةٍ=açık bir delil كَانَ عَلَى=üzere bulunan وَيَتْلُوهُ=ve onu izleyen مِنْ رَبِّهِ=Rabbinden شَاهِدٌ=bir şahit مِنْهُ=O'nun tarafından وَمِنْ قَبْلِهِ=ve ondan önce de مُوسَى=Musa'nın كِتَابٍ=kitabı (elinde bulunan) وَرَحْمَةً=ve rahmet olan إِمَامًا=bir rehber يُؤْمِنُونَ=iman ederler أُولَئِكَ=işte bunlar يَكْفُرُ=inkâr ederse وَمَنْ=ve kim بِهِ=ona مِنْ الْأَحْزَابِ=topluluklardan وَمَوْعِدُهُ=kendisine vaadedilen فَالنَّارُ=ateştir فَلَا تَكُ=hiç olma فِي مِرْيَةٍ=şüphede الْحَقُّ=bir gerçektir إِنَّهُ=şüphesiz bu أَكْثَرُ=çoğu وَلَكِنَّ=Rabbinden مِنْ رَبِّكَ=insanların لَا يُؤْمِنُونَ=iman etmezler	Bir de Rabbinden kaynaklanan açık belgelere dayanan kimseleri düşünelim. Bu belgeleri yine Allah katından gelen bir tanık izliyor. Bu kimseler onun da öncesinde Musa'nın önder ve rahmet nitelikli kitabının onayı ile desteklenmişlerdir. (Böyleleri sırf dünyaya hayatı peşinde koşanlarla hiç bir olur mu?)	Rabbindan açık bir delil üzerinde bulunan, ardından da Rabbi tarafından bir şahid gelen, ondan önce de Musa'nın imam ve rahmet olan kitabını tasdik eden kimse, başkaları gibi midir? İşte onlar; Kur'an'a inanırlar. Herhangi bir gruh onu inkar ederse; onun varacağı yer ateştir. Bundan şüphen olmasın. Doğrusu o, Rabbin tarafından gelen bir gerçektir, ama insanların çoğu inanmazlar.	O halde, (hiç dünya hayatından ötesini hayırsamayan biriyle) Rabbinin katından apaçık bir kanıtı dayanan kimse bir tutulabilir mi? O kanıt ki, Onun katından olan (bu) tanıklık belgesiyile ulaştırılmaktadır, hem de ondan önce (bir tanıklık belgesi), bir rehber ve rahmet olarak Musaya vahyedilen kitap da ortadadır. Onlar, (bu mesaja anlayarak iman eder, işte yalnız onlar) o mesaja inanırlar; ama (düşmanlık için) örgütlenmiş inkarcılarında (ahirette) varacakları yer ateştir. Bunun için der ki, bu (vahyin gerçekliğinden) asla bir şüphen olmasın: o elbette Rabbinden (gelen) bir gerçektir, insanların çoğu ona inanmasada.
11. 18	أَظْلَمُ=daha zalim وَمَنْ=kim olabilir? عَلَى=karşı مِمَّنْ أَفْتَرَى=uydurandan أُولَئِكَ=bunlar كَذِبًا=yalan اللَّهُ=Allah'a عَلَى رَبِّهِمْ=Rablerine يُعْرَضُونَ=sunulurlar وَيَقُولُ=ve derler الْأَشْهَادُ=şahitler de هُوَ لَا=işte bunlardır	Allah'a yalan yalancıları yapanlardan daha zalim kim olabilir? Onlar Rabblerinin huzuruna çıkarıldıklarında, tanıklar «Bunlar Rabbleri hakkında yalan yakıştırmalar düzmüşlerdir» derler. Haberinizi olsun ki,	Allah'a karşı yalancı uyduranlardan daha zalim kim vardır? Bunlar Rabblarının huzuruna götürülür ve şahidler: Rabbların yalan uyduranları bunlardır, derler. Bilin ki; Allah'ın laneti zalimlerin	Kendi yalanlarını Allah'a yakıştıran kimselerden daha zalim kim olabilir? (Hesap Gününde) böyleleri Rablerinin huzuruna çıkarıldıklarında (kendilerini) ta-nıklığa çağırılanlar (onlar için): Rableri hakkında yalan söyleyen kimseler işte

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
الَّذِينَ كَذَّبُوا=yalan söyleyenler عَلَى=karşı رَبِّهِمْ= Rablerine آلا=haberiniz olsun لَعْنَةُ=laneti الله=Allah'ın عَلَى=üzerinedir الظَّالِمِينَ=zalimlerin	Allah'ın lâneti zalimlerin üzerinedir.	üzerinedir.	bunlardı! diyecekler. Unutmayın, Allahın laneti zalimlere yöneltilmiştir,
11. 19 الَّذِينَ=onlar يَصُدُّونَ=alıkoyar عَنْ سَبِيلِ الله=Allah'ın وَيَبْتَغُونَهَا=ve onda ararlar عَوَجًا=çarpıklık وَهُمْ=onlar aynı zamanda بِالْآخِرَةِ=ahireti هُمْ كَافِرُونَ=inkâr edenlerdir	Onlar insanları Allah yolundan alıko- yurlar. O yolu eğri göstermeye yeltenirler ve ahireti de inkâr ederler.	Onlar ki Allah yolundan alıko- rlar. Ve o yolu eğriktirmeye çalışı- rlar. Ve ahireti inkar edenler de onlardır.	o zalimler ki, başkala- rını Allahın yolundan alıko- yurlar ve onu eğri, dolambaçlı bir yol olarak göstermeye çalışırlar; ahiret haya- tını yok sayan zaten onlardır!
11. 20 أُولَٰئِكَ=onlar لَمْ يَكُونُوا=değillerdir مُعْجِزِينَ=aciz bırakacak فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde وَمَا كَانَ=yoktur لَهُمْ=onların مِنْ دُونِ الله=başka الله=Allah'tan مِنْ أَوْلِيَاءَ=dostları da يُضَاعَفُ=kat kat artırılır لَهُمْ=onlar için الْعَذَابُ=azab مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ=onlar güç yetiremezlerdi السَّمْعَ=işitmeye وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ=ve göremezlerdi de	Bunların, Allah'ın yapacaklarına engel olmaları söz- konusu değildir. Allah dışında da- yanakları, destek- çileri de yoktur. Azapları katlanır. Ne işitebilirler ve ne de görebilirler.	Bunlar, yeryü- zünde aciz bira- cacak olanlar değillerdir. Al- lah'a karşı dura- cak yardımcıları da yoktur. Onla- rın azabı kat kat olacaktır. Onlar, işitmeye ta- hammül edemez ve göremezlerdi de.	Böyleleri, yeryüzünde (yaptıkları yanlarına kalsa bile, nihai he- saptan) yakalarını kurtaramayacak, kendilerini Allaha karşı koruyacak bir dost da bulamaya- caktlar. (Hakkı) işitme yetilerini kullanmadık- larından ve görmek, fark etmek istemedik- lerinden ötürü (öte dünyada) azap kat kat artırılabacaktır onlar için.
11. 21 أُولَٰئِكَ=işte onlar الَّذِينَ خَسِرُوا=zarara sokanlardır أَنْفُسَهُمْ=kendilerini وَضَلَّ=ve kaybolmuştur عَنْهُمْ=yanlarından مَا كَانُوا يَفْقَرُونَ=uydurdukları	Bunlar kendilerini hüsrana düşür- müşler ve uydur- dukları ilahlar orta- lıkta görünmez ol- muşlardır.	Kendilerini kay- ba uğratanlar, iş- te bunlardır. Uy- durdukları şeyler de kendilerinden kaybolup gitmiş- tir.	İşte kendi kendilerine (kendi güçlerine, ye- teneklerine) yazık edenler böyleleridir; onların o yalana da- yalı çürük tezlerinin kendilerine (Hesap Gününde) bir yararı olmayacak:
11. 22 أَنَّهُمْ=onlar لَا جَرَمَ=şüphe yok ki فِي الْآخِرَةِ=ahirette هُمْ الْأَخْسَرُونَ=en fazla zararlı çıkanlardır	Onlar, hiç kuşku- suz, ahirette en ağır hüsrana uğra- yacak kimseler olacaktlardır.	Şüphesiz ahiret- te büsbütün kayba uğrayan- lar da bunlardır.	Ve hiç şüphe yok ki, öte dünyada kaybe- decek olan da onlar olacak!
11. 23 إِنَّ الَّذِينَ=şüphesiz ki آمَنُوا=iman edip الصَّالِحَاتِ=iyi işler وَعَمِلُوا=işleyen وَأَخْبَثُوا=ve gönülden boyun eğenler إِلَىٰ رَبِّهِمْ= Rablerine أُولَٰئِكَ=işte onlar أَصْحَابُ الْجَنَّةِ=cennet هُمْ=onlar فِيهَا=orada خَالِدُونَ=kalıcıdırlar	İman edip iyi amel- ler işleyenlere ve Allah'a gönülden saygı besleyenlere gelince, onlar cen- netliklerdir ve ora- da ebedi olarak kalacaklardır.	Doğrusu inanan, salih ameller iş- leyen ve Rabbla- rına boyun eğenler; işte on- lardır cennetlik olanlar. Orada ebediyyen kala- caktlardır.	(Buna karşılık,) ger- çek imana erişen, dü- rüst ve erdemli dav- ranışlar ortaya koyan ve Rablerine alçak gönüllülükle boyun eğen kimseler; cen- netlik olanlar, orada yerleşip sonsuza ka- dar yaşayacak olan- lar işte böyleleridir.
11. 24 مَثَلٌ=durumu الْفَرِيقَيْنِ=iki topluluğun كَأَلَا عَمِي=körün durumu gibidir وَالْأَصَمِّ=ve sağırın وَالْبَصِيرِ=ve görenin وَالسَّمِيعِ=ve işitenin هَلْ يَسْتَوِيَانِ=bir olur mu hiç? مَثَلًا=durumları أَفَلَا تَذَكَّرُونَ=ibret almiyor musunuz?	Bu iki grup kör ve sağır ile görebilen ve işitebilen kimse- lere benzer. Hiç bu iki grubun durum- bir olur mu? Acaba ibret dersi almaz mısınız?	Bu iki zümrenin durumu kör ve sağır kimse ile gören ve işiten kimsenin duru- muna benzer. İkisi bir olur mu hiç? Hala ibret almıyor musu- nuz?	Bu iki bölük insanın kıyaslanması, kör ve sağır olan kimseyle gören ve işiten kim- senin kıyaslanması gibidir: bu ikisi yapı olarak hiç bir tutulabi- lir mi? Hiç değilse, bunu aklınızda tut- mayacak mısınız?
11. 25 وَلَقَدْ=andolsun أَرْسَلْنَا=göndermiştik نُوحًا=Nuh'u إِلَىٰ قَوْمِهِ=kendi kavmine إِنِّي=şüphesiz ben لَكُمْ=sizin için نَذِيرٌ=bir uyarıcıyım مُبِينٌ=apaçık	Biz Nuh'u soydaş- larına peygamber olarak gönderdik. (O onlara dedi ki); «Ben sizin için açık bir uyarıcı- yım.»	Gerçekten Nuh'u da kav- mine göndermiş- tik. Ben, sizin için apaçık bir uyarıcıyım.	Ve gerçek şu ki, Biz Nuhu (da aynı mesaj- la) kavmine gönder- dik: Bilin ki, ben size açık, yalın bir uyarıyla geldim
11. 26 إِلَّا=başkasına أَخَافُ=korkuyorum إِنِّي=ben عَلَيْكُمْ=sizin hakkınızda عَذَابٍ=azabından يَوْمٍ=bir günün أَلِيمٍ=acıklı	Sırf Allah'a kulluk sununuz. Yoksa sizin hesabınıza acıklı bir günün azabından korka- rım.	Allah'tan başka- sına ibadet et- meyin. Doğrusu ben, hakkınızda acıklı bir günün azabından kor- kuyorum.	ki Allahtan başkasına kulluk etmeyesiniz, çünkü sizin için çok acıklı bir Günün aza- bından korkuyorum!
11. 27 فَقَالُوا=dediler ki الْمَلَأُوا=ileri gelenleri الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr eden مِنْ قَوْمِهِ=kavminin إِلَّا=başka بَشَرًا=bir insandan مِثْلَنَا=bizim gibi وَمَا نَرَاكَ=ve görmüyoruz اتَّبَعَكَ=sana uyduğunu إِلَّا الَّذِينَ الَّذِينَ=başkasının هُمْ أَرَادْنَاهَا=en aşağılıklarımızdan بِأَدْيِ الرَّأْيِ=sığ görüşlü وَمَا نَرَىٰ=ve görmüyoruz لَكُمْ=sizin عَلَيْنَا=bize karşı مِنْ فَضْلِ=bir üstünlüğünüzü de بَلْ=aksine نَنْظُنْكُمْ=sizin olduğunuzu sanıyoruz كَادِبِينَ=yalancı	Soydaşlarının ileri gelen kâfirleri O'na dediler ki, «Biz se- nin sadece bizim gibi bir insan oldu- ğunu görüyoruz. Sana uyanların da aramızdaki ilkel düşünceli, ayak takımı olduğunu görüyoruz. Sizin bize karşı herhangi bir üstünlük taşıdı- ğınız görüşünde değiliz. Tersine sizlerin yalan söy- lediğinizin kanısın- dayız.	Bunun üzerine kavminden küf- redenlerin ele- başları dediler ki: Biz, senin an- cak kendimiz gi- bi bir insan ol- duğunu görüyo- ruz. İçimizde sa- dece ayak takı- mının, başlan- ıçta düşünme- den sana uyduk- ları gözümüzün önündedir. Sizin bize üstün bir meziyyetinizi görmüyoruz. Ak- sine biz, sizi ya- lancılar sanıyo- ruz.	Kavminden hakkı ka- bule yaşamayanla- rın ileri gelenleri: Biz senin kişiliğinde bizi- gibi ölümlü bir insan olan başka bir şey görmüyoruz dediler, üstelik, hemen ilk ba- kıшта, içimizde, aşağı tabakadan bir takım (dar görüşlü) insanla- rın dışında kimsenin seni izlediğini de görmüyoruz; dolay- ısıyla, bize karşı bir üstünlüğünüz oldu- ğu görüşünde değiliz; tersine, yalancı kim- seler olduğunuzu sa- nıyoruz!
11. 28 قَالَ=dedi ki يَا قَوْمِ=Ey kavmim! أَرَأَيْتُمْ=Ne dersiniz? إِنْ=eğer كُنْتُ=ben isem عَلَىٰ=üzere بَيِّنَةٍ=bir delil مِنْ رَبِّي=Rabbimden وَأَتَانِي=ve bana vermiş de رَحْمَةً=bir rahmet مِنْ عِنْدِهِ=katından فَعَمِيَّتْ=bu gizli bırakılmış ise عَلَيْكُمْ=size أَنْتُمْ وَأَنْتُمْ=siz أَنْتُمْ=ben لَهَا=onu كَارِهُونَ=istemediğiniz halde	Nuh dedi ki; «Ey soydaşlarım, bak- sanıza, eğer ben Rabbimden gelen açık belgelere da- yanıyorsam, eğer O bana kendi ka- tından bir rahmet verdi ise de siz bunu görmekten yoksun bıraktıdı iseniz, istemediği- niz halde sizi bu açık belgeleri ve bu rahmeti kabul etmeye mi zorla- yacağız?»	Nuh dedi ki: Ey kavmim; eğer Rabbım tarafın- dan bir delilim bulunur ve O, katından bana ihsan eder de bunlar sizden gizli kalırsa; onu istemediğiniz halde size zorla mi kabul ettire- ceğiz?	(Nuh:) Ey kavmim! dedi, Ne dersiniz, ya benim, Rabbimin ka- tından apaçık bir ka- nıtta dayandığım; Onun katından bana (aydınlatıcı) bir rah- metin, (bir vahyin) bahşediği doğruysa ve siz de buna karşı kör kalmışsanız, söy- leyin, hoşunuza git- mediği halde onu gö- rüp fark etmeniz için sizi zorlayabilir miyiz?
11. 29 وَيَا قَوْمِ=Ey kavmim لَا أَسْأَلُكُمْ=sizden istemiyorum عَلَيْهِ=bunun karşılığında مَالًا=bir mal إِنْ أَجْرِي=benim ecrim إِلَّا=yalnızca عَلَىٰ=aittir الله=Allah'a وَمَا=değilim أَنَا=ben	Ey soydaşlarım, bu uyarı karşılık sizden maddi bir karşılık istemiyorum, be- nim ücretimi vere- cek olan Allah'dır, mü'minleri yanımdan kovacak deği- lim, çünkü onlar	Ey kavmim: bu- na karşılık ola- rak sizden hiç bir mal istemiyö- rum. Benim üç- retim yalnız Al- lah'a aittir. İna- nanları da kova- cak değilim. Çünkü onlar,	Ey kavmim; üstelik bu mesaj(ı size ulaştır- dığım) için sizden bir çıkar da ummuyorum; benim (çabalarımın) karşılığı ancak Allah katındadır. Ayrıca, ben imana erişen- ler(in hiç birini) ya- nımdan kovmayaca-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
الَّذِينَ آمَنُوا =iman edenleri kovacak=بِطَارِدِ مُلاَقَوْ =kavuşacaklardır onlar=إِنَّهُمْ ancak ben=وَلِكَيْ Rablerine=رَبِّهِمْ bir topluluk olarak=قَوْمًا sizi görüyorum=أَرَأَيْكُمْ cahillik eden=تَجْهَلُونَ	Rabblarına kavuşacaklardır. Fakat sizin gerçeklerden habersiz bir toplum olduğunuzu görüyorum.	Rabblarına kavuşacaklardır. Ne var ki ben; sizi, cahil bir kavim olarak görüyorum.	ğim. Çünkü onlar Rablerine kavuşacaklar(ını biliyorlar); ama size gelince, sizin (doğrudan eğriden habersiz, yol yordam) bilmez bir topluluk olduğunuzu görüyorum!
11. 30 kim=مَنْ Ey kavmim=وَيَا قَوْمِ karşı=مِنْ bana yardımcı olur=يَنْصُرُنِي onları kovsam=إِنْ طَرَدْتُهُمْ Allah'a=الله düşünmüyor musunuz?=أَفَلَا تَذَكَّرُونَ	Ey soydaşlarım, eğer o mı minleri yanımdan kovacak olursam, Allah'a karşı beni kim savunabilir? Bunu hiç düşünmüyor musunuz?	Ey kavmim; ben, onları kovarsam; beni, Allah'a karşı kim savunur? Hala düşünmüyor musunuz?	Hem, ey kavmim, eğer onları yanımdan kovarsam, söyleyin, Allaha karşı kim korur, kim savunur beni? Bunu hiç aklınıza getirmiyor musunuz?
11. 31 size=لَكُمْ ben demiyorum=وَلَا أَقُولُ hazineleri=خَزَائِنُ benim yanımdadır=عِنْدِي ve bilmiyorum=وَلَا أَعْلَمُ Allah'ın=الله ve demiyorum=وَلَا أَقُولُ gaybı da=الْغَيْبِ meleğim de=مَلَكٌ şüphesiz ben=إِنِّي diyemem=وَلَا أَقُولُ küçük gördükleri için=لِلَّذِينَ تَرَدَّرِي gözlerinizin=أَعْيُنِكُمْ Allah=الله onlara vermeyecektir=لَنْ يُؤْتِيَهُمْ Allah=الله daha iyi bilir=أَعْلَمُ bir hayır=خَيْرًا onların içlerinde=فِي أَنْفُسِهِمْ olanı=بِمَا o zaman=إِذَا ben gerçekten=إِنِّي zalimlerden olurum=لِمَنِ الظَّالِمِينَ	Size ´Allah´ın hazineleri benim elimin altında da demiyorum, gayp alemini de bilemem, ´Ben bir meleğim´ de demiyorum. Sizin gözlerinize hor görünen kimselere Allah´ın hiçbir hayır vermediğini de söyleyem, kalplerinde neler olduğunu herkesten iyi bilen Allah´dır. Yoksa zalimlerden biri olurum.	Ben, size: Allah´ın hazineleri yanımdadır, demiyorum. Gaybı da bilmem. Meleğim de demiyorum. Hor gördüklerinize Allah iyilik vermeyecektir de demiyorum. İçlerinde olanı en iyi bilen Allah´tır. Yoksa ben de zalimlerden olurum.	Öte yandan, size Allahın hazineleri benim yanımdadır demiyorum, insanın duyu ve algı alanının ötesini bilirim de (demiyorum), bir melek olduğumu da söylemiyorum; sizin o hor gördüğünüz kimselere Allahın bir hayır ulaştırmayacağını ise zaten söyleyemem, çünkü onların kalplerinde olanı Allah daha iyi bilir. (Ve eğer bu kabil şeyler söyleyecek olsaydım) kuşkusuz, zalimlerden olurdum.
11. 32 Ey Nuh=يَا نُوحُ dediler ki=قَالُوا çok ileri gittin=فَأَكْثَرْتَ bizimle tartıştın=بِإِذَا تَنَاسْنَا getir bakalım=فَاتِنَا bizimle tartışmada=جِدَالَنَا eğer=إِنْ bize vaadettiğini=بِمَا تَعِدُنَا isen=كُنْتَ doğru sözlülerden=مِنَ الصَّادِقِينَ	Soydaşları dediler ki; «Bizimle tartıştın, üstelik bu tartışmayı çok uzattın, eğer söylediklerin doğru ise, ileride karşımıza çıkacak diye bizi korkuttuğun azabı şimdi başımıza getir de görelim.»	Onlar dediler ki: Ey Nuh; bizimle tartıştın, çok uğraştın, doğru sözlü isen haydi tehdit ettiğin şeyi getir.	(İnkarcıların ileri gelenleri): Ey Nuh, bizimle çok tartıştın, tartışmayı (gereksiz yere) fazla uzattın dediler, eğer doğru sözlü kimselerdensen artık getir şu bizi tehdit edip durduğun şeyi!
11. 33 getirir=يَأْتِيَكُمْ ancak=إِنَّمَا dilediği takdirde=إِنْ شَاءَ Allah=الله onu=بِهِ ve siz değilsiniz=وَمَا أَنْتُمْ O'nu aciz bırakacak da=بِمُعْجِرِينَ	Nuh dedi ki; «O azabı eğer dilerse yalnız Allah başınıza getirebilir. Siz O'nun yapacaklarına engel olamazsınız.»	Dedi ki: Onu size dilediği takdirde ancak Allah getirir. Ve siz, O'nu asla aciz bırakamazsınız.	Eğer dilerse dedi, onu size ancak Allah getirebilir ve siz de yakanızı kurtaramazsınız:
11. 34 size yarar vermez=وَلَا يَنْفَعُكُمْ istese de=إِنْ أَرَدْتُ öğüdüm=أُصْغِي size=لَكُمْ öğüt vermek=أَنْ أَنْصَحَ dilerse=يُرِيدُ Allah=الله O=هُوَ sizi azgınlığa düşürmeyi=أَنْ يُغْوِيَكُمْ ve O'na=وَالِإِيَّاهُ sizin Rabbinizdir=رَبُّكُمْ döndürüleceksiniz=تُرْجَعُونَ	Eğer Allah, sizin azmanızı istiyorsa, size nasihat etmek istesem de benim nasihatim size yararlı olmaz. O'dur sizin Rabbiniz ve O'nun huzuruna döneceksiniz.	Allah, sizi azdırmak isterse; ben size öğüt vermek istesem de faydası olmaz, Rabbiniz O'dur. O'na döndürüleceksiniz.	çünkü size öğüt vermek istesem de, eğer Allah sizin azgınlık içinde kalmanızı dilemişse, benim öğüdümün size hiçbir yararı olmaz. Rabbiniz Odur ve hepiniz er geç Ona döneceksiniz.
11. 35 yoksa diyorlar mı?=أَمْ يَقُولُونَ eğer=إِنْ de ki=قُلْ onu uydurdu=افْتَرَاهُ onu ben uydurduysam=افْتَرَيْتُهُ suçum=إِجْرَامِي benim üzerimdir=فَعَلَيَّ uzağım=بَرِيءٌ ancak ben=وَأَنَا sizin suçlarınızdan=مِمَّا تُجْرِمُونَ	Ey Muhammed - salât ve selâm üzerine olsun- yoksa sana «Bu Kur'an'ı sen uydurdun mu?» diyorlar. Onlara dedi ki; «Eğer onu ben uydurdumsa, suç bana aittir. Ben sizin suçlarınızın sorumluluğundan uzağım.»	Yoksa: «onu kendiliğinden uydurdu» mu derler? De ki: Ben bunu uydurduysam ve bali banadır. Oysa ben, sizin işlediğiniz günahlardan tamamen uzağım.	(Muhammed) kendisi bu (kıssayı) uydurdu diyorlar, öyle mi? (Ey Peygamber) de ki: Eğer onu ben uydurduysam bu günahımdan ben sorumlu olayım; ama (hiç değilse) sizin işlediğiniz günahtan uzağım.
11. 36 Nuh'a=إِلَى نُوحٍ vahyolundu ki=وَأُوحِيَ kimse iman etmeyecek=لَنْ يُؤْمِنَ gerçekten=أَنَّهُ dışında=إِلَّا kavminden=مِنْ قَوْمِكَ iman eden=(şimdiye kadar)=قَدْ آمَنَ kimselerin=مِنْ dolayı=بِمَا üzülmeye=فَلَا تَبْتَئِسْ onların yaptıklarından=كَانُوا يَفْعَلُونَ	Nuh'a vahiy yolu ile bildirildi ki; «Daha önce inan-anlar dışında soydaşlarından başka inanan olmayacaktır. Onların yaptıklarından dolayı üzülmeye.»	Nuh'a vahyolundu ki: Senin kavminden iman edenlerden başkası asla inanmayacaktır. Bunun için onların işlediklerine üzülmeye.	Ve Nuh'a: Senin kavminden, şimdiye kadar inanmış olanların dışında kimse inanmayacak diye vahyettik, Bu yüzden, onların yapabilecekleri şeylerden ötürü sakın tasalanma,
11. 37 gemiyi=الْفُلْكَ yap=وَأَصْنَعْ bizim gözetimimiz altında=بِأَعْيُنِنَا ve vahyimizle=وَوَحْيِنَا bana hitap (dua) etme=وَلَا تُخَاطِبْنِي zulmedenler=الَّذِينَ ظَلَمُوا hakkında=فِي suda boğulacaklardır=مُغْرَقُونَ Onlar=إِنَّهُمْ	Bizim gözlerimiz önünde ve vahyimiz uyarınca gemiyi yap, zalimler konusunda bana başvurma, çünkü onlar kesinlikle boğulacaklardır.	Gözetimimiz altında ve vahyimizle gemiyi yap. Zulmedenler için Bana bir şey söyleme. Çünkü onlar, suda boğulacaklardır.	Bizim gözetimimiz ve vahyettiğimiz biçimde (seni ve seninle beraber olanları kurtaracak olan) tekneyi inşa et ve haksızlığa sapanlar için bana başvurma, çünkü onlar boğulacaklar!
11. 38 gemiyi=الْفُلْكَ yapıyordu=وَيَصْنَعُ yanından geçse=مَرَّ ve ne zaman=وَكَلَّمَا ileri gelenler=مَلَأَ onun=عَلَيْهِ alay ediyorlardı=سَخَرُوا kavminden=مِنْ قَوْمِهِ eğer=إِنْ dedi ki=قَالَ onunla=مِنْهُ bizimle=مِنَّا alay ederseniz=تَسَخَّرُوا alay edecegiz=نَسْخَرُ muhakkak biz de=فَإِنَّا gibi=كَمَا sizinle=مِنْكُمْ sizin alay ettiğiniz=تَسَخَّرُونَ	Nuh, gemiyi yapar. İleri gelen soydaşlarının yanından geçen her grubu kendisini alaya alır. Nuh da onlara dedi ki; «Siz bizimle alay ediyorsunuz, ama şimdi siz bizimle nasıl alay ediyorsanız. İlerde biz sizinle alay edeceğiz.»	Gemiyi yapmaya başladı. Kavmin ileri gelenleri yanına uğradıkça onunla eğlenirdi. O da dedi ki: Bizimle alay ediyorsunuz ama, sizin alay ettiğiniz gibi biz de sizinle alay edeceğiz.	Ve böylece (Nuh) gemiyi yapmaya başladı; (o bu işle uğraşırken) kavminin ileri gelenleri her ne zaman yanından geçse-ler onunla alay eder eğlenirdi; o da onlara: Siz bizimle alay ediyorsanız, bilin ki, sizin alay ettiğiniz gibi biz de (yaklaşan azaptan yana bilgisizliğinizden ötürü) sizinle alay ediyoruz derdi.
11. 39 bileceksiniz=تَعْلَمُونَ yakında=فَسَوْفَ azabın=عَذَابٌ geleceğini=يَأْتِيهِ ve ineceğini=وَيَحِلُّ rezil edici=يُخْزِيهِ azabın=عَذَابٌ başına=عَلَيْهِ kalıcı=مُقِيمٌ	Perişan edici azabın hangimizin başına geleceğini, hangimizin sürekli azaba uğrayacağını yakında öğreneceksiniz.	Rüsvay edici azabın kime geleceğini sürekli azabın kime ineceğini göreceksiniz.	Çünkü, yakında siz de öğreneceksiniz, (dünya hayatında) al-caltıcı azabın kimin başına geleceğini ve (öte dünyadaki) sürekli azabın da kimin başına konacağını!
11. 40 geldiğinde=إِذَا جَاءَ sonunda=حَتَّى ve kaynadığında=وَفَارَ emrimiz=أَمْرُنَا	Nihayet emrimiz gelip tandır kaynamaya (her taraftan sular fışkıрма-	Nihayet buyruğumuz gelip sular kaynamaya başlayınca: Her	(Bu böylece devam etti) ta ki, hükmümüz vaki olup da yeryüzünde sular taşkınlara

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
أَحْمِلْ=bindir قُلْنَا=dedik التَّوْرُ=tandır فِيهَا=ona مِنْ كُلِّ=her şeyden رَوْحَيْنِ=çifti إِلَّا=dışındaki وَأَهْلَكَ=ve aileni اثْنَيْنِ=ikişer عَلَيْهِ=aleyhlerine سَبَقَ=önceden مَنْ=olanlar الْقَوْلُ=hüküm verilmiş وَمَنْ آمَنَ=ve iman edenleri وَمَا آمَنَ=zaten iman etmemişt إِلَّا=dışında مَعَهُ=onunla beraber قَلِيلٌ=çok az kimse	ya) başlayınca Nuh’a «Her canlı türünün birer çifti ni, boğulacağına ilişkin hükmümü-zün kesinleştiği kimse dışında ka-lan aile bireylerini ve mü’minleri ge-miye bindir» dedi-k. Zaten O’na az sa-yıda kişi inanmış-tı.	cinsten birer çifti ve hakkında hü-küm verilmiş olanın dışında kalan çoklu- çu-çuğunu ve ina-nanları gemiye al, dedik. Zaten onunla beraber pek az kimse inanmıştı.	halinde kaynayıp co-şuncaya kadar. (Nuh'a): Her cins (hayvandan) birer çift ve haklarında hüküm verilmiş olanları değil, yalnız aileni ve imana erişenleri gemiye bindir! dedik, çünkü o'nun inancını payla-şanlar zaten küçük bir topluluktu.
11. 41. فِيهَا=ona اِرْكَبُوا=haydi binin وَقَالَ=dedi ki بِسْمِ=adıyladır اللَّهُ=Allah'ın مَجْرَاهَا=yüzmesi de وَمُرْسَاهَا=ve durması da إِنَّ=şüphesiz رَبِّي=Rabbim لَنَغْفُورَ=bağışlayıcı رَحِيمٌ=rahmet edicidir	Nuh dedi ki; «Hay-di gemiye bininiz. Onun sular içinde yol alması da, bir yerde durması da Allah’ın adı ile gerçekleşecektir. Hiç şüphesiz Rab-bim affedicidir, merhametlidir.»	Nuh dedi ki: Ona binin, onun akıp gitmesi de dur-ması da Allah’ın adıyladır. Rab-bim muhakkak Gafur ve Ra-him’dir.	Böylece (kendisini iz-leyenlere Nuh): Hay-di, binin artık, dedi, yürümesi de, demir atması da Allah adıyla olan bu gemiye! Doğrusu, benim Rabbim gerçekten bağışlayıcıdır, esir-geycidir!
11. 42. بِهِمْ=onları تَجْرِي=geçirirken وَهِيَ=(Gemi) فِي=içinden مَوْجٍ=dalgaların كَالْجِبَالِ=dağlar gibi وَنَادَى=seslendi نُوحٌ=Nuh ابْنُهُ=oğluna وَكَانَ فِي مَعْرَلٍ=kenarda duran اِرْكَبْ=gel bin يَا بُنَيَّ=Ey oğulcağızım وَلَا تَكُنْ=ve olma مَعَنَا=bizimle birlikte الْكَافِرِينَ=kâfirlerle مَعَ=beraber	Gemi, içindeki yol-cularla birlikte dağ gibi dalgalar ara-sında akıyor, yol alıyordu. O sırada Nuh, bir kenarda duran oğluna «Yavrum, bizimle birlikte gemiye bin, kâfirler arasında kalma» diye ses-lendi.	Dağlar gibi dal-gaların içinde onları götürür-ken Nuh bir ke-narda ayrı kal-mış oğluna: Bi-zimle beraber gel, küfredenler-le birlikte olma, diye seslendi.	Ve derken, onları gö-türen gemi dağ gibi dalgaların arasında seyre koyuldu. Ve o an kıyıda kalan oğlu-na (Nuh): Oğulcuğum diye bağırdı, gel bin bizimle gemiye, o in-karcıların yanında kalma!
11. 43. قَالَ=O dedi ki سَأُولِي=sığınacağım إِلَى جَبَلٍ=bir dağa يَعْصِمُنِي=o beni korur قَالَ=dedi ki مِنَ الْمَاءِ=sudan لَا عَاصِمَ=kurtulacak yoktur الْيَوْمَ=bugün إِلَّا=dışında اللَّهُ=Allah'ın مِنْ أَمْرِ=emrinden مَنْ رَحِمَ=merhamet ettiklerinin وَحَالَ=bu sırada girdi بَيْنَهُمَا=aralarına الْمَوْجُ=bir dalga فَكَانَ=ve o da oldu مِنَ الْمُغْرَقِينَ=boğulanlardan	Oğlu «Beni sular-dan koruyacak bir dağa sığınaca-ğım» dedi. Nuh, ona «Bugün Al-lah’ın emrinden kurtaracak hiçbir güç yoktur, sadece O’nun esirgedikleri kurtulabilir» dedi. Tam bu sırada aralarına bir dalga girdi de Nuh’un oğlu boğulanların arasına katıldı.	O: Dağa sığınır-ım, beni sudan kurtarır, deyince; Nuh: Bu gün Al-lah’ın rahmetine erişenden baş-kası için Allah’ın buyruğundan kurtuluş yoktur, dedi. Ve araları-na dalga girdi, o da boğulanlar-dan oldu.	(Fakat oğlu:) Ben, beni sulara karşı ko-ruyacak bir dağa sı-ğınacağım de-di.(Nuh:) Bugün, (Al-lah’ın) acımasını, esirgemesini hak et-miş olanların dışında, kimse için Allah’ın hükmünden kurtuluş yoktur! Ve tam o an-da aralarında bir dal-ga yükseldi ve (oğul) boğulup gidenlerin arasına karıştı.
11. 44. اِئْتِنِي=çek يَا أَرْضُ=ey yer وَقِيلَ=denildi سَمَاءَ=gök وَيَا=ve ey سُبْحَانَكَ=suyunu الْمَاءِ=su وَغِيضَ=ve çekildi أَقْلِعِي=sen de tut وَاسْتَوَتْ=ve oturdu الْأَمْرُ=iş وَقُضِيَ=bitirildi الْجُودِيَّ=Cudi'nin عَلَى=üzerine لِلْقَوْمِ=topluluğu بُعْدًا=yok olsun وَقِيلَ=ve denildi الظَّالِمِينَ=zalimler	Bir süre sonra yere «Ey yer, suyunu yut» ve göğe «Ey gök, yağmurunu tut» dendi. Bunun üzerine sular çe-kildi, Allah’ın emri gerçekleşti ve ge-mi Cudi’ye oturdu. Bu sırada «Kah-rolsun zalimler gü-ruhu» diyen bir ses duyuldu.	Denildi ki: Ey yer suyunu çek, Ey gök, sen de tut, su çekildi, iş de bitti. Gemi Cu-di’ye oturdu. Za-limler güruhu Al-lah’ın rahmetin-den uzak olsun, denildi.	Ve derken, Ey yer, suyunu yut! denildi; Ey gök, (yağmurunu) durdur! Ve böylece sular çekildi, (Allah’ın) hükmü yerine geldi, gemi Cudi Dağı’na oturdu. Ve böylece, zulmeden bu halk için uzak olsunlar! sözü söylenmiş oldu.
11. 45. رَبَّهُ=Rabbine نُوحٌ=Nuh وَنَادَى=ve seslendi إِنَّ=şüphesiz رَبِّ=Rabbim فَقَالَ=ve dedi ki مِنْ أَهْلِي=benim ailemdendir ابْنِي=oğlum وَعْدَكَ=senin vaadin وَإِنَّ=ve şüphesiz وَأَنْتَ=ve sen الْحَقُّ=haktır أَحْكُمْ=en iyi hükmedenisin الْحَاكِمِينَ=hükmedenlerin	Nuh, Rabbine ses-lenerek dedi ki; «Ey Rabbim, oğ-lum ailemin bir bi-reyi idi, senin vaadin de gerçektir ve sen kesinlikle hü-küm verenlerin en yerinde hüküm ve-renisin.»	Nuh Rabbına yakardı ve: Ey Rabbim; oğlum benim ailem-dendi, ama Se-nin vaadin hak-tır. Ve sen; ha-kimlerin en iyi hükmedenisin, dedi.	Bu arada Nuh Rabbi-ne yakarıp Rabbim! dedi, O benim kendi oğlumd, ailemden biriydi; demek ki, Se-nin vaadin (herkes için) geçerli ve Sen hüküm verenlerin en adili, en söz geçireni-sin!
11. 46. قَالَ=(Allah) dedi ki يَا نُوحُ=ey Nuh أَئِنَّ=şüphesiz o لَيْسَ=değildir مِنْ أَهْلِكَ=senin aileden إِنَّهُ=elbette o عَمَلٌ=bir iş yapmıştı غَيْرُ صَالِحٍ=iyi olmayan فَلَا تَسْأَلْنِ=benden isteme لَكَ=senin مَا لَيْسَ=olmayan bir şeyi عَلَّمَ=bilgin إِنِّي=şüphesiz ben أَعْظُكَ=seni sakındırıyorum أَنْ تَكُونَ=olmanı مِنَ الْجَاهِلِينَ=bilgisizlerden	Allah dedi ki; «Ey Nuh, o oğlun senin aileden değildi. Çünkü o kötü işler yaptı. İçyüzünü bilmediğin bir şeyi yapmamı benden isteme. Sana ca-hillerden olmamanı öğütlerim.»	Buyurdu ki: Ey Nuh; o senin ai-lenden değildir. Çünkü kötü bir iş işlemiştir. Öyley-se bilmediğin şeyi Benden ist-me. Cahiller-den olmaman için sana öğüt-veriyorum.	(Allah:) Ey Nuh! dedi, O senin aileden sa-ıyılmazdı; çünkü iyi ve doğru olmayan bir şey yaptı o. Ayrıca hakkında bilgi sahibi olmadığın bir şey ist-me Benden: böyle-ce, sana cahillerden olmamanı öğütlüyo-rum.
11. 47. قَالَ=dedi رَبِّ=Rabbim إِنِّي=muhakkak ben بِكَ=sana أَعُوذُ=sığınırım أَنْ أَسْأَلَكَ=senden istemekten مَا لَيْسَ=olmayan bir şeyi لِي=benim عَلَّمَ=bilgim وَإِلَّا=eğer تَغْفِرَ لِي=beni bağışlamazsan وَتَرْحَمْنِي=ve bana rahmet etmezsen أَكُنْ=olurum مِنَ الْخَاسِرِينَ=hüsrana uğrayanlardan	Nuh dedi ki; «İçyü-zünü bilmediğim bir şeyi yapmanı istemekten sana sığınırım. Eğer sen beni affetmez, ba-na merhamet et-mezsен hüsrana uğrayanlardan olu-rum.»	Rabbim; bilme-diğim şeyi Sen-den istemekten Sana sığınırım. Beni bağışlamaz ve yarılıgamaz-san; hüsrana uğ-rayanlardan olu-rum, dedi.	Ey Rabbim! dedi (Nuh), Senden, hak-kında bilgi sahibi ol-madığım herhangi bir şey istemekten Sana sığınırım! Çünkü, be-ni bağışlamaz, beni acıyıp esirgemezsen, şüphesiz, kaybeden-lerden olurum!
11. 48. قَالَ=denildi يَا نُوحُ=Ey Nuh اِهْبِطْ=in بِسْلَامٍ=selamla مِنَّا=bizden وَبَرَكَاتٍ=ve bereketlerle عَلَيْكَ=sana وَعَلَى أُمَّمٍ=ve ümmetlere مِمَّنْ مَعَكَ=seninle birlikte olanlardan وَأَمَّمٍ=ve (bazı) ümmetlere ثُمَّ=sonra سَنُمَتِّعُهُمْ=geçimlik vereceğiz يَمْسُهُمْ=onlara dokunacaktır مِنَّا=bizden عَذَابٌ=bir azap أَلِيمٌ=acııklı	Bu sırada şöyle bir ses duyuldu; «Ey Nuh, sana ve ya-nındakilerden meydana gelecek ümmetlere esenliğin ve bereketlerin eş-liğinde gemiden in. Yanındakilerin so-yundan başka ümmetler de gelecektir. Bunlara bir süreye kadar dün-ya nimetlerini tat-tırdıktan sonra kendilerini acıklı azabımıza çarptı-racağız.»	Ey Nuh; bizim katımızdan se-lamette in. Sana ve seninle be-raber olan ümmet-lere hayır ve be-reketler olsun. Ama öyle üm-metler var ki; on-ları bir süre ge-çindireceğiz. Son-ra yakıcı bir azab vereceğiz, denildi.	Bunun üzerine (Nuh'a) Ey Nuh! de-lildi, Sana ve seninle beraber (olanlara; senin ve) onlar(ın so-leyen)den gelecek olan (iyi) insanlara katı-mızdan bir barış ve güvenlik, bir bolluk bereket (vaadi) ile gemiden in. Fakat (senin ve onlar(ın so-yundan gelecek olan zalim ve inkarcı) in-sanlara gelince, Biz onların (bu dünyada belli bir süre) tutunup geçinmelerine fırsat verecek, sonra da başlarına katımızdan

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
11. 49 تِلْكَ =bunlar مِنْ أَنْبَاءٍ =haberlerindendir الْغَيْبِ =gayb نُوحِيهَا =vahyettiğimiz إِلَيْكَ =sana أَنْتَ =sen تَعْلَمُهَا =onu biliyor مَا كُنْتَ =değildin وَلَا قَوْمَكَ =ve senin kavmin مِنْ قَبْلِ =önce هَذَا =bundan فَاصْبِرْ =sabret إِنْ =şüphesiz الْمُنْقِبِينَ =takva sahiplerinindir الْعَاقِبَةَ =sonuç	Ey Muhammed, bu anlatılanlar sana vahiy yolu ile bildirdiğimiz gaybe ilişkin haberlerdir. Bundan önce ne sen ve ne de soydaşların bu olayları bilmiyordunuz. Müşriklerin olumsuz tepkilerine karşı sabret; sonuç, kötülüklerden sakınanlarındır.	İşte bunlar, gayb haberlerindendir ki sana vahyedyoruz. Ne sen, ne de kavmin daha önce bunları bilemezdiniz. Öyleyse sabret, çünkü akıbet müttakilerindir.	Bütün bunlar (ey Muhammed,) sana vahyettiğimiz bilinmedik haberlerdendir ki onları ne sen ne de soydaşların bundan önce (bu haliyle ve tam olarak) bilmiyordunuz. Öyleyse, sen de artık (Nuh gibi) sabırlı ol. Çünkü, unutma ki, gelecek, mutlaka, Allah'a karşı sorumluluk bilincine sahip olanlardan yana olacaktır!
11. 50 أَخَاهُمْ =kardeşleri وَأِلَى عَادٍ =Ad kavmine قَالَ =dedi ki هُودًا =Hud'u (gönderdik) يَا قَوْمِ =ey kavmim اعْبُدُوا =kulluk edin لَكُمْ =sizin için مَا =yoktur إِلَهِ =Allah'a مِنْ إِلَهِ =bir ilah غَيْرُهُ =O'ndan başka إِنْ أَنْتُمْ =siz إِلَّا =ancak مُفْتَرُونَ =yalan uyduranlarsınız	Adoğullarına da kardeşleri Hud'u peygamber olarak gönderdik. Hud dedi ki; «Ey soydaşlarım, sadece Allah'a kulluk sununuz, O'ndan başka ilahınız yoktur. Başka ilahlara taptığınızın için sizler birer iftiracısınız, uydurmaların peşinden gidiyorsunuz.»	Ad'a kardeşleri Hud'u gönderdik. O dedi ki: Ey kavmim; Allah'a ibadet edin, O'ndan başka ilahınız yoktur, yoksa sadece yalan uyduran kimseler olursunuz.	Ad toplumuna da soydaşları Hud'u gönderdik. O (da onlara): Ey kavmim! (Yalnızca) Allah'a kulluk edin! dedi, (çünkü) sizin O'ndan başka tanrınız yok. (Bu halinizle) aslı olmayan şeyler uyduran kimselersiniz sadece!
11. 51 يَا قَوْمِ =Ey kavmim لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ =sizden istemiyorum إِنْ أَجْرِي =benim ücretim أَجْرًا =bir ücret إِلَّا =yalnızca عَلَى الَّذِي فَطَرَنِي =beni yaratana aittir أَفَلَا تَعْقِلُونَ =akıl etmiyor musunuz?	Ey soydaşlarım, bu uyarı çabalarıma karşılık sizden herhangi bir ücret istemiyorum. Benim ücretimi, beni yoktan vareden Allah verecektir. Acaba aklınızı başınıza toplamayacak mısınız?	Ey kavmim; ben sizden bunun için bir ücret istemiyorum. Benim ücretim, yalnız beni yaratana aittir. Aklınız ermiyor mu?	Ey kavmim! Bu (uyarılar) için sizden bir karşılık da bekliyor değilim; benim (çabalarımın) karşılığı beni yaratan (Allah'tan) başkasına düşmez. Öyleyse, artık aklınızı kullanmayacak mısınız?
11. 52 وَيَا قَوْمِ =Ey kavmim اسْتَغْفِرُوا =bağışlanma dileyin رَبَّكُمْ =Rabbinizden إِلَيْهِ =O'na ثُوبُوا =tevbe edin ثُمَّ =sonra السَّمَاءِ =gökten يُرْسِلِ =göndersin عَلَيْكُمْ =üzerinize مِدْرَارًا =bolca yağmur وَيَزِدْكُمْ =ve katsın قُوَّةً =güç إِلَى قُوَّتِكُمْ =gücünüze وَلَا تَتَوَلَّوْا =yüz çevirmeyin مُجْرِمِينَ =suçlular olarak	Soydaşlarım, Rabbinizden af dileyiniz, arkasından O'na yöneliniz ki, size gökten bol yağmur göndersin, gücünüze güç katsın, suç işlemekte ısrar ederek çağırma sırt çevirmeyiniz.	Ey kavmim; Rabbınızdan mağfiret dileyin, sonra O'na tevbe edin ki size gökten bol yağmur göndersin, kuvvetinize kuvvet, katsın. Ve suçlular olarak dönmeyin.	Ey kavmim! Haydi artık günahlarınız için Rabbinizden bağışlanma dileyin, sonra da tevbe ve pişmanlık içinde O'na yönelin ki, size gökten bolca rahmet ve bereket yağdırsın; gücünüze güç katsın ve iflah bulmaz suçlular olarak (benden) yüz çevirmeyin!
11. 53 يَا هُودُ =Ey Hud قَالُوا =dediler ki بِبَيِّنَةٍ =bir belge مَا جِئْنَا بِتَارِكِي =bırakacak نَحْنُ =biz وَمَا =değiliz عَنْ قَوْلِكَ =senin sözünle إِلَهِتَنَا =ilahlarımızı أَنَّكَ =sana نَحْنُ =biz وَمَا =ve değiliz بِمُؤْمِنِينَ =inanacak	Soydaşları dediler ki; «Ey Hud, bize somut bir mucize getirmiş değilsin. Sırf öyle diyorsun diye ilahlarımızı bırakmayız, sana kesinlikle inanmıyoruz.»	Dediler ki: Ey Hud; sen bize apaçık bir burhanla gelmedin, senin sözünden dolayı ilahlarımızı terkedemeyiz ve sana inanmayız.	(Soydaşları:) Ey Hud! dediler, Bize (peygamber olduğunu kanıtlayan) açık bir delil, bir belge getirmedin; bu yüzden, senin bir tek sözünle tanrılarımızı bir kenara atıp sana inanacak değiliz.
11. 54 إِلَّا =sadece بَعْضُ =bazıları اعْتَرَاكَ =seni çarpmış قَالَ =dedi ki بِسُوءِ =fena إِلَهِتِنَا =ilahlarımızdan أَشْهَدُ =şahit tutuyorum إِنِّي =şüphesiz ben وَأَشْهَدُوا =ve şahid olun ki أَنِّي =ben بِرِيءٌ =uzağım مِمَّا تُشْرِكُونَ =ortak koştuklarınızdan	Sana söyleyeceğimiz tek söz şudur: «Seni ilahlarımızdan biri çarpmış olmalı.» Hud dedi ki; «Ben Allah'ı şahit tutuyorum, ayrıca siz de şahit olunuz ki, ben O'na koştuğunuz ortaklardan uzağım.»	İlahlarımızdan biri seni fena çarpmış, demekten başka sözümüz yok sana! (Hud:) şey de söylemeyiz. Dedi ki: Doğrusu ben, Allah'ı şahid tutuyorum. Siz de şahid olun ki; sizin Allah'tan başka şirk koştuğunuz şeylerden, ben uzağım.	Seni tanrılarımızdan biri fena çarpmış demekten başka sözümüz yok sana! Allah'ı tanık tutarım, ve siz de tanık olun ki, kesinlikle uzağım ben, sizin yaptığınız gibi tanrılar edinmekten;
11. 55 مِنْ دُونِهِ =O'ndan başka فَكِيدُونِي =haydi bana tuzak kurun ثُمَّ =sonra جَمِيعًا =hep birlikte لَا تُنْظِرُونَ =bana hiç göz açtırmayın	Siz ve Allah dışındada O'na ortak koştuğunuz ilahlar hep birlikte bana istediğiniz tuzacı kurunuz, sonra da bana hiç mühlet vermeyiniz.	Hepiniz birlikte tuzak kurun bana. Sonra da hiç mücadele etmeyin.	yani, O'ndan başkalarını! Haydi, bana karşı topunuz (istediğiniz kadar) tuzak kurun, elinizden geleni ardınıza komayın!
11. 56 تَوَكَّلْتُ =güvendim إِنِّي =şüphesi ben رَبِّي =Rabbim عَلَى اللَّهِ =Allah'a وَرَبِّكُمْ =ve Rabbiniz olan مَا =yoktur إِلَّا =ki هُوَ =O'nun (Allah) بِنَاصِيَّتِهَا =onun perçeminden أَخَذَ =tutmadığı رَبِّي =Rabbim إِنْ =şüphesiz مُسْتَقِيمٌ =doğru عَلَى صِرَاطٍ =yol üzeredir	Ben, benim ve sizin Rabbiniz olan Allah'a dayandım. Hiçbir canlı yoktur ki, perçemi O'nun avucu içinde olmasın. Hiç kuşkusuz benim Rabbim, doğru yoldadır.	Ben, sadece benim de, sizin de Rabbınız olan Allah'a tevekkül ettim. Yürüyen hiç bir canlı yoktur ki; O, alnından tutmasın. Elbette dosdoğru yol üzeredir benim Rabbim.	Ama unutmayın ki, ben, benim de sizin de Rabbiniz olan Allah'a güvenip dayanıyorum; çünkü hiçbir canlı yoktur ki ipini O tutuyor olmasın. Rabbimin yolu elbette (yollarını) dosdoğru olanıdır!
11. 57 فَقَدْ =artık تَوَلَّوْا =yüz çevirerseniz فَإِنْ =eğer أَبْلَغْتُكُمْ =size tebliğ ettim مَا =şeyi إِلَيْكُمْ =size أُرْسِلْتُ بِهِ =benimle gönderileni رَبِّي =Rabbim وَيَسْتَخْلِفُ =yerinize yerleştirir عَيْرَكُمْ =sizden başka قَوْمًا =bir topluluk وَلَا تَضُرُّونَهُ =O'na zarar da veremezsiniz رَبِّي =Rabbim إِنْ =şüphesiz شَيْئًا =hiçbir عَلَى كُلِّ شَيْءٍ =her şeyi حَفِيزٌ =koruyandır	Eğer benim çağırma sırt dönecek olursanız, ben size gönderilen mesajı duyurdum. Rabbim, sizin yerinize başka bir toplum getirir. Siz O'na hiçbir zarar dokunduramazsınız. Hiç kuşkusuz, her şey Rabbimin gözetimi ve denetimi altındadır.	Yüz çevirerseniz; bilin ki: Ben, size neyi bildirmek için gönderildimse onları bildiririm. Rabbim, yerinize sizden başka bir kavim de getirebilir. Ve siz, O'na bir şey yapamazsınız. Doğrusu Rabbim, her şeyde Hafız'dır.	(Bu yoldan) dönüp gitmeyi seçerseniz, o zaman, (bilin ki) ben, size ulaştırmakla görevlendirildiğim mesajı size duyurdum; (artık bundan sonra, dilerse) Rabbim başka bir kavmi sizin yerinize getirir; bu konuda O'na hiçbir şekilde engel olamazsınız. Çünkü, muhakkak ki her şeyin gözetimi O'nun elindedir!
11. 58 أَمْرُنَا =emrimiz وَلَمَّا جَاءَ =gelince هُودًا =Hud'u نَجَّيْنَا =kurtardık وَالَّذِينَ آمَنُوا =ve iman edenleri بِرَحْمَةٍ =bir rahmetle وَنَجَّيْنَاهُمْ =onları koruduk مِنَ عَذَابٍ =bir azaptan غَلِيظٍ =kaskatı	Azaba ilişkin emrimiz geldiğinde Hud'u ve beraberindeki mü'minleri, rahmetimizin sonucu olarak, kurtardık; onları ağır azaptan koruduk.	Emrimiz gelince; Hud'u ve beraberindeki mü'minleri tarafımızdan bir rahmetle kurtardık. Onları katı bir azaptan kurtardık.	Ve böylece, hükmümüz vaki olunca, Hud'u ve onunla aynı inancı paylaşanları katımızdan bir koruma lütfuyla kurtardık; kendilerini (ahiretteki) ağır ve zorlu azaptan (da) kurtardık.
11. 59 وَتِلْكَ =işte bu عَادٌ =Ad halkı جَحَدُوا =inkâr etti رَبَّهُمْ =Rablerinin بِآيَاتِ =ayetlerini وَعَصَوْا =ve karşı geldiler	İşte sana o Adoğulları; onlar Rablerinin ayetlerini yalanladılar, O'nun peygamberlerine karşı geldiler	Ad da, Rabblarının ayetlerini bile bile inkar ettiler. Peygamberlerine isyan ettiler. Ve her inadçı	İşte, Rablerinin ayetlerini reddeden, O'nun elçilerine baş kaldıran ve hak hakikat düşmanı her inatçı zorbanın koyduğu

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	رُسُلُهُ=peygamberlerine وَاتَّبَعُوا=ve uydular أَمْرٌ=emrine كُلِّ=her جَبَّارٍ=zorbanın عَنِيدٍ=inatçı	ve ne kadar küstah zorba varsa hepsinin emirlerine uydular.	zorbanın emrine uydular.	yasaya boyun eğen Ad toplumu(nun sonu) böyle (oldu).
11. 60	وَاتَّبَعُوا=ve uğradılar فِي هَذِهِ=bu الدُّنْيَا=dünyada لَعْنَةً=lanete وَيَوْمَ=ve gününde الْقِيَامَةِ=kıyamet إِنَّ=şüphesiz أَلَا=iyi bilin ki عَادًا=Ad halkı كَفَرُوا=inkâr ettiler رَبَّهُمْ=Rablerini أَلَا=dikkat edin بُعْدًا=uzak olsun لِعَادٍ=Ad قَوْمٌ=kavmi هُودٍ=Hud'un	Gerek bu dünyada gerek kıyamet gününde Allah'ın lânetine uğradılar. Haberiniz olsun, Adoğulları Rabblerini inkâr ettiler. Hey, kahrolsun Hud'un soydaşları olan Adoğulları!	Bu dünyada da, kıyamet gününde de de la'nete uğradılar. Bilin ki: Ad, Rabblarını inkar ettiler. Ve yine bilin ki; Hud'un kavmi Ad, Allah'ın rahmetinden uzaklaştı.	Bu dünyada da (Allah'ın) laneti kovaladı durdu onları, ölümden sonra kalkış gününde de (sonuç olarak yine onunla kuşatılacaklar). Bakın, işte Rablerini böyle yok saymıştı 'Ad (toplumu)! Bakın, işte böyle yok olup gitti Hud'un kavmi 'Ad.
11. 61	وَالِىَ ثَمُودَ=Semud halkına أَخَاهُمْ=kardeşleri صَالِحًا=Salih'i قَالَ=şöyle dedi يَا قَوْمِ=ey kavmim اعْبُدُوا=kulluk edin اللَّهِ=Allah'a مَا=yoktur لَكُمْ=sizin مِنْ إِلَهِ=ilahınız غَيْرُهُ=O'ndan başka هُوَ=O أَنْشَأَكُمْ=sizi yarattı مِنَ الْأَرْضِ=yerden وَاسْتَعْمَرَكُمْ=ve size ömür sürdürdü فِيهَا=orada فَاسْتَغْفِرُوهُ=O'ndan bağışlanma dileyin ثُمَّ=sonra تُوبُوا=tevbe edin إِلَيْنَا=O'na إِنَّ=muhakkak ki رَبِّي=Rabbim قَرِيبٌ=yakındır مُجِيبٌ=kabul edendir	Semudoğulları'na da kardeşleri Salih'i peygamber olarak gönderdik. Salih dedi ki; "Soydaşlarım, sadede Allah'a kulluk sununuz, O'ndan başka bir ilahınız yoktur. Sizi topraktan yaratan ve yeryüzüne yerleştirerek burayı kalındırmakla görevlendiren O'dur. O'ndan af dileyiniz, O'na yöneliniz. Çünkü Allah, kullarına yakındır ve dileklerin kabul edicisidir.	Semud'a da kardeşleri Salih'i, Ey kavmim; Allah'a kulluk edin, sizin O'ndan başka tanrınız yoktur. O'dur sizi yeryüzünden yaratıp orayı i'mar etmenizi isteyen. Mağfiret dileyin O'ndan, sonra da tevbe edin. Şüphesiz Rab-bim, size yakındır, kabul edendir, dedi.	Semud (toplumuna da) soydaşları Salih'i gönderdik. (Salih onlara:) Ey kavmim! (Yalnızca) Allah'a kulluk edin! dedi, (Çünkü) sizin O'ndan başka tanrınız yok. Sizi topraktan yaratıp geliştiren, orayı bayındır kılmanızı sağlayan O'dur. Bunun içindir ki, artık günahlarınızdan ötürü Rabbinizden bağışlanma dileyin ve sonra da tevbe ve pişmanlık içinde O'na yönelin, çünkü, benim Rabbim, (Kendisine yönelen herke-se) her zaman yakınlık gösterir, (dualara) cevap verir!
11. 62	قَالُوا=dediler ki يَا صَالِحُ=Ey Salih فَذِدِّ=doğrusu كُنْتَ=sen idin فِينَا=aramızda مَرْجُوءًا=ümit beslenen biri قَبْلَ=önce هَذَا=bundan أَتْنَهَانَا=bizi men mi ediyorsun? أَنْ نَعْبُدَ=tapmaktan مَا يَعْبُدُ=taptıklarına أَبَاؤُنَا=babalarımızın وَإِنَّا=doğrusu biz لَفِي شَكٍّ=şüphe içindeyiz مِمَّا تَدْعُونَا=bizi çağırdığın şeyden إِلَيْهِ=kendisine مُرِيبٌ=tereddütlü	Soydaşları dediler ki; «Ya Salih, bundan önce sen kendisine umut bağladığımız bir kişi idin. Şimdi bize atalarımızın taptıkları ilahlara tapmayı mı yasaklıyorsun? Bizi benimsemeye çağırdığın konusunda koyu bir kuşku içindeyiz.»	Dediler ki: Ey Salih, aramızda bundan önce kendisinden iyilik beklenmiş kimseydin sen. Şimdi kalkıp da babalarımızın taptıklarına tapmaktan bizi vazgeçirmek mi istiyorsun? Doğrusu, bizi çağırdığın şeyden şüp-he ve endişe içindeyiz.	Ey Salih! diye karşılık verdiler, Sen bundan önce aramızda büyük umutlar beslenen biriydin! (Şimdi) bizi atalarımızın kulluk edegeldiği şeylere kulluk etmekten mi alıkoyacaksınız? Doğrusu şu ki, bizi çağırdığın (dava) hakkında son derece ciddi bir şüp-he ve kaygı içindediz!
11. 63	قَالَ=dedi ki يَا قَوْمِ=ey kavmim أَرَأَيْتُمْ=Ne dersiniz? إِنْ=eğer كُنْتُ=ben isem عَلَى=üzere بَيِّنَةٍ=apaçık bir belge مِنْ رَبِّي=Rabbimden وَأَتَانِي=ve O bana vermişse مِنْهُ=kendinden رَحْمَةً=bir rahmet فَمَنْ=kim يَنْصُرُنِي=bana yardım edebilir? مِنَ اللَّهِ=Allah'a karşı إِنْ عَصَيْتُهُ=O'na isyan edersem فَمَا تَزِيدُونَنِي=bana bir katkınız olmaz غَيْرَ=başka تَخْسِيرٍ=kaybımı artırmaktan	Ey soydaşlarım, baksanıza, eğer ben Rabbimden gelen açık bir belgeye dayanıyorsam, O bana kendi katından bir rahmet bağışladı ise, emrine karşı geldiğim taktirde beni O'ndan kim kurtaracak? Sizin bana zararımı artırmaktan başka hiç bir katkınız olamaz.	Dedi ki: Ey kavmim; Rabbimden açık bir delilim olur, bana rahmet eder ve ben de O'na başkaldırırsam; söyleyin bakalım, beni Allah'a karşı kim savunur? Bana hüsrandan başka bir şey kazandırmazsınız.	Ey kavmim! diye karşılık verdi (Salih), Ne dersiniz, ya ben, katından bana bir rahmet bahşeden Rabbimden apaçık bir kanıt üzerindeysen, (şöyleyin), O'na tutup başkaldırırsam o zaman kim Allah'a karşı kol kanat gerer bana? Bu durumda, sizin önerdiğiniz şey yıkımımı artırmaktan öteye gitmez!
11. 64	وَيَا قَوْمِ=Ey kavmim هَذِهِ=şu نَاقَةٌ=dişi deve اللَّهُ=Allah'ın لَكُمْ=sizin için آيَةٌ=bir mucizedir فَذَرُوهَا=onu bırakın تَأْكُلْ=otlasın فِي أَرْضِ=toprağında اللَّهُ=Allah'ın وَلَا تَمْسُوهَا=ona dokundurmayın بِسُوءٍ=bir kötülük فَيَأْخُذْكُمْ=yoksa sizi yakalar عَذَابٌ=bir azap قَرِيبٌ=yakın	Ey soydaşlarım, bu Allah'ın devesidir, size bir mucize olarak gönderildi; bırakın onu Allah'ın toprağında dolaşıp yesin içsin; ona bir kötülük dokundurmayın, yoksa yakın vadeli bir azaba çarpılırsınız.	Ey kavmim; bu, size bir ayet olarak Allah'ın yarattığı dişi deve; bunun için da Allah'ın toprağında otlasın. Ona kötü maksiyetle dokunmayın. Yoksa siz, pek yakın bir azaba uğrarsınız.	Ve Ey kavmim! diye, devam etti, Bu, Allah'a ait olan dişi deve sizin için bir işaret olacaktır; bunun için, onu bırakın Allah'ın arzında otlasın; ona bir kötülük yapmayın, yoksa beklenmedik bir azaba duçar olursunuz!
11. 65	فَعَقَرُوهَا=yine de onu kestiler فَقَالَ=bunun üzerine dedi ki تَمَتَّعُوا=yaşayın فِي دَارِكُمْ=yurdunuzda ثَلَاثَةَ=üç أَيَّامٍ=gün وَعْدٌ=bir vaaddir إِشْتِ=işte bu غَيْرُ مَكْدُوبٍ=yalanlanmayacak	Buna rağmen onu kesip devirdiler. O zaman: "Yurdunuzda üç gün daha kalın, bu yalanlanmayacak sözdür." ...	Buna rağmen onu kesip devirdiler. O zaman: Yurdunuzda üç gün daha kalın. Bu; yalanlanmayacak bir sözdür, dedi.	Bu (uyarıya) rağmen, hunharca boğazladılar onu. Bunun üzerine (Salih): Artık (sadece) üç gün(ünüz) kaldı, barınaklarınızda eyleyecek dedi, bu (söylediğim) yalanlanmayacak bir yargıdır!
11. 66	فَلَمَّا جَاءَ=nihayet gelince أَمْرُنَا=emrimiz نَجَّيْنَا=kurtardık صَالِحًا=Salih'i وَالَّذِينَ آمَنُوا=ve iman edenleri بِرَحْمَةٍ=bir rahmetle مَعَهُ=beraberindeki مِنَّا=bizden وَمِنْ خِزْيٍ=aşağılığından يَوْمَئِذٍ=o günün إِنَّ=muhakkak ki رَبِّكَ=senin Rabbin هُوَ=O الْقَوِيُّ=güçlüdür الْعَزِيزُ=mutlak üstündür	Azaba ilişkin emrimiz geldiğinde Salih ile beraberindeki mü'minleri helak olmaktan ve o günkü onur kırıcı perişanlıktan, rahmetimizin sonucu olarak, kurtardık. Hiç şüphesiz senin Rabbin güçlüdür, üstün iradelidir.	Emrimiz gelince; Salih'i ve beraberindeki mü'minleri, tarafımızdan bir rahmet ile azabdan ve o günün rüsvaylığından kurtardık. Doğrusu Rabbin; Kavi'dir, Aziz'dir.	Ve derken, hükmümüz vaki olunca, katımızdan bir esirgemeyle Salih'i ve o'nunla aynı inancı paylaşanları kurtardık; ve (onları) o (kıyamet) Gün(ü Bizim lanetimize uğramanın vereceği) alçalmadan (da kurtardık). Doğrusu, senin Rabbin, gerçekten sınırsız kuvvet ve kudret sahibi O yüceler yücesidir.
11. 67	وَأَخَذَ=ve aldı الَّذِينَ ظَلَمُوا=zulmedenleri الصَّيْحَةَ=korkunç bir çığlık فَأَصْبَحُوا=ve kaldılar فِي دِيَارِهِمْ=yurtlarında جَاثِمِينَ=dizüstü çöküp	O zalimleri müthiş bir gürültü yakaladı evlerinde, oldukları yerde yığılıp kalıverdiler.	Zulmedenleri bir çığlık tuttu. Oldukları yerde diz üstü çöküverdiler.	O zulmedenlere gelince, onları (Allah katından cezalandırıcı) bir sayha yakalayıverdi de kendi evlerinde cansız olarak yere yığılıp kaldılar;
11. 68	كَأَنَّ=sanki لَمْ يَعْنُوا=hiç yaşamamışlardı فِيهَا=orada أَلَا=iyi bilin ki إِنَّ=şüphesiz ثَمُودَ=Semud halkı كَفَرُوا=inkâr ettiler رَبَّهُمْ=Rablerini أَلَا=dikkat edin بُعْدًا=uzak olsun لِثَمُودَ=Semud halkı	Sanki az önce o evlerde yaşayanlar onlar değildi. Haberiniz olsun ki, Semudoğulları Rablerini inkâr ettiler. Hey, kahrolsun Semudoğulları!	Sanki orada hiç yaşamamışlardı. Bilin ki; Semud, Rabblarını inkar etmişlerdi. Ve yine bilin ki; Semud, Allah'ın rahmetinden uzaklaştı.	sanki (daha önce) orada hiç yaşamamışlar gibi. Bakın, işte Rablerini böyle yok saydı Semudlular! Bakın, işte böyle yok olup gitti Semud!
11. 69	وَلَقَدْ=andolsun جَاءَتْ=geldiler رُسُلَنَا=elçilerimiz إِبْرَاهِيمَ=ibrahim'e بِالْبَشَرِ=müjdeyle قَالُوا=dediler	Hani elçilerimiz İbrahim'e müjdeli haberi getirdiklerinden ona, «Selâm sana» dediler. O	Elçilerimiz İbrahim'e müjdelerle geldi: Selam, demişlerdi de o; Selam, demiş ve	Ve Gerçek şu ki, İbrahim'e (semavi) elçilerimiz müjdeyle geldiler, (ve) Selam olsun! dediler; o da

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
سَلَامًا=Selam قَالَ=(O da) dedi سَلَامًا=Selam أَنْ جَاءَ=getirdi فَمَا لَبِثَ=ve hemen بِعَجَلٍ=bir buzağı حَنِيزٍ=kızartılmış	da onlara «Selâm size» dedi. Az sonra önlere kızarmış bir buzağı getirdi.	beklemeden onlara kızartılmış bir buzağı ikram etmişti.	(onlara): (Size de) selam olsun! diye karşılık verdi ve sonra da onların önüne kızarmış bir buzağıyı getirip koymakta gecikmedi.
11. 70 فَلَمَّا رَأَى=görünce أَيْدِيَهُمْ=ellerinin لَا تَصِلُ=uzanmadığını إِلَيْهِ=ona نَكَرَهُمْ=onlardan hoşlanmadı وَوُجِسَ=ve içine düştü مِنْهُمْ=onlardan dolayı خِيفَةً=bir korku قَالُوا=dediler ki لَا تَخَفْ=korkma إِنَّا=biz أُرْسِلْنَا=gönderildik إِلَى قَوْمِ=kavmine لُوطٍ=Lût	İbrahim, elçilerin kızarmış buzağıya doğru el uzatmadıklarını görünce, konukları tuhafına gitti, içine onlardan kaynaklanan bir korku düştü. Bu sırada konukları «Korkma, biz Lût'un soydaşlarına gönderildik» dediler.	Ellerinin ona uzanmadığını görünce, durumlarını beğenmedi ve içine korku düştü. Korkma, biz Lut kavmine gönderildik, dediler.	Fakat ellerinin yemeğe gitmediğini görünce onların bu davranışı tuhafına gitti; onlardan yana içine bir korku düştü. (Ama) onlar: Korkma! Biz Lut kavmine gönderildik dediler.
11. 71 وَامْرَأَتُهُ=karısı da قَائِمَةً=ayaktaydı فَضَحِكَتْ=ve bunun üzerine güldü فَبَسَّرْنَاهَا=biz de ona müjdeledik وَمِنْ وَرَاءِ=ve ardından da بِإِسْحَاقَ=ishak'ı إِسْحَاقَ=ishak'ın يَعْقُوبَ=Yakub'u	O sırada ayakta duran İbrahim'in karısı bu haberi duyunca güldü. Biz de ona o elçiler aracılığı ile oğlu İshak'ın ve İshak'ın arkasından da torunu Yakub'un müjdesini ilettik.	Hanımı ayakta idi. Bunun üzerine güldü. Biz de ona İshak'ı, İshak'ın ardından Yakub'u müjdeledik.	Ve (yanlarında) ayaküstü bekleyen karısı, orada öyle (sevinçle gülümsüyordu; işte bu haldeyken o'na İshak'ın doğumunu) müjdeledik ve İshak'ın ardından da (o'nun oğlu) Yakub'un doğumunu).
11. 72 قَالَتْ=dedi ki يَا وَيْلَتَى=yay halime أَأَلِدُ=ben doğuracak mıyım? وَأَنَا=ben böyle وَهَذَا=ve şu عَجُوزٌ=kocamış bir kadın iken بِعَلِي=kocam da شَيْخًا=bir ihtiyar iken إِنَّ=gerçekten هَذَا=bu لَشَيْءٌ=bir şey عَجِيبٌ=şaşırtıcı	Aman Allah'ım! Doğum mu yapacağım? Oysa ben yaşlı bir kadınıym, şu eşim de ihtiyar bir adamdır. Bu şaşılacak bir şey!	Vay başıma gelenler, ben mi doğuracağım? Ben kocamış biri, şu erim de bir ihtiyar iken. Doğrusu bu, şaşılacak bir şey, dedi.	Vah bana! dedi, Ben yaşlı bir kadın, kocam da yaşlı bir adam iken, hala çocuk mu doğuracağım? Doğrusu, yadırganacak bir şey bu!
11. 73 قَالُوا=dediler أَتَعْجَبِينَ=şaşıyor musun? مِنْ أَمْرِ=işine الرَّحْمَتِ=rahmeti اللَّهُ=Allah'ın وَبَرَكَاتُهُ=ve bereketleri اللَّهِ=Allah'ın عَلَيْكُمْ=sizin üzerinizdir أَهْلَ الْبَيْتِ=ey ev halkı إِنَّهُ=şüphesiz O حَمِيدٌ=övgüye layıktır مُجِيدٌ=lütfu bol olandır	Konuklar, kadına «Allah'ın işine mi şaşıyorsun? Ey hane halkı, Allah'ın rahmeti ve bereketi üzerinizdedir. Hiç kuşkusuz O, övgüye ve yüceltilmeye layıktır» dediler.	Dediler ki: Allah'ın işine mi şaşırsın ey evin hanımı? Allah'ın rahmeti ve bereketleri sizin üzerinizdir. Mu-hakkak ki O, Hamid'dir, Mecid'dir.	Allah'ın dilediğini gerçekleştirmesini mi yadırgıyorsun? dediler, Allah'ın rahmet ve bereketi sizin üzerinize olsun ey bu evin insanları, (hemen hatırlayın ki,) her zaman her övgüye layık olan O'dur; şanı çok yüce olan O!
11. 74 فَلَمَّا ذَهَبَ=gidince عَنْ إِبْرَاهِيمَ=ibrahim'den الرَّوْعَ=korku وَجَاءَتْهُ=ve kendisine gelince الْمُبَشِّرَى=müjde يُجَادِلُنَا=bizimle tartışmaya girişti لُوطٍ=Lût فِي قَوْمِ=kavmi hakkında	İbrahim'in korkusu geçip de müjdeli haberi alınca, Lût'un soydaşları hakkında elçilerimiz ile tartışmaya girişti.	İbrahim'in korkusu geçipte müjde kendisine ulaşınca; Lut kavmi hakkında bizimle tartışmaya girişti.	Böylece İbrahim'in korkusu geçtikten ve kendisine (sözü geçen) müjde verildikten sonra Lut kavmi hakkında Bize yarmaya başladı;
11. 75 إِنَّ=doğrusu إِبْرَاهِيمَ=İbrahim لَحْلِيمٌ=çok yumuşak huylu أَوَّاهٌ=çok içli مُنِيبٌ=gönülden (Allah'a) yönelen biriydi	İbrahim, gerçekten hoşgörülü, yumuşak kalpli ve kendini Allah'a adanmış bir kimse idi.	Doğrusu İbrahim; yumuşak huylu, çok içli ve kendisini Allah'a vermiş bir kimseydi.	çünkü, İbrahim ince ruhlu, yumuşak başlı, çok içli, merhametli ve dönüp dönüp Rabbine yönelmek, O'na yakın olmak isteyen biriydi.
11. 76 يَا إِبْرَاهِيمَ=Ey İbrahim أَعْرِضْ=vazgeç عَنْ هَذَا=bundan إِنَّهُ=doğrusu فَدَّ=elbette رَبِّكَ=Rabbinin أَمْرٌ=emri جَاءَ=gelmiştir وَانْتَهُمْ=ve onlara عَذَابٌ=bir azap غَيْرُ مَرْدُودٍ=geri çevrilmeyecek	Konuk melekler ona dediler ki; «Ey İbrahim, bu işten vazgeç; çünkü Rabbinin emri gelmiştir. Onların başlarına geri çevrilmesi mümkün olmayan bir azap gelecektir.»	Ey İbrahim; bundan vazgeç, zira Rabbinin fermanı gelmiştir. Onlara mu-hakkak geri çevrilmeyecek bir azap gelmektedir.	(Elçiler:) Ey İbrahim, vazgeç bu yakarıdan! dediler, Rabbinin hükmü bir kere gelmiş bulunuyor: artık onlara geri çevrilmeyen bir azap vaki olacak!
11. 77 وَلَمَّا جَاءَتْ=gelince رُسُلَنَا=Elçilerimiz لُوطًا=Lût'a سَيِّئًا=kaygılandı بِهِمْ=onlardan وَضَاقَ=göğsüne bastı بِهِمْ=onlardan هَذَا=bu وَقَالَ=ve dedi ki عَصِيبٌ=çetin بِيَوْمٍ=bir gündür	Elçilerimiz Lût'un yanına vardıklarında kaygıya kapıldı, canı sıkıldı ve «bugün, zor bir gündür» dedi.	Elçilerimiz Lut'a gelince; onların gelmelerinden endişeye düştü, çok sıkıldı ve: İşte bu çok çetin bir gündür, dedi.	Ve elçilerimiz, Lut'a geldiğinde, kendilerini koruyacak gücü olmadığını görerek onların hesabına derin bir kaygı duydu ve Zor bir gün, bu! diye belirtti, (kaygısını).
11. 78 وَجَاءَهُ=geldi قَوْمُهُ=kavmi de إِلَيْهِ=ona يُهْرَعُونَ=koşarak وَمِنْ قَبْلُ=daha önce de السَّيِّئَاتِ=kötü işler كَانُوا يَعْمَلُونَ=işliyorlardı هَؤُلَاءِ=şunlar دَدَى=dedi ki يَا قَوْمِ=ey kavmim هُنَّ=onlar كِزْلَارِمْدَى=kızlarımdır أَطْهَرُ=daha temizdir لَكُمْ=sizin için فَاتَّقُوا=korkun اللَّهُ=Allah'tan وَلَا تُخْزُونِ=ve beni rezil etmeyin فِي ضَيْفِي=konuklarım arasında أَلَيْسَ=yok mudur? مِنْكُمْ=içinizde رَجُلٌ=bir adam رَشِيدٌ=aklı başında	Soydaşları topar evine koştular. Daha önce pis işler yapıyorlar, iğrenç ilişkilerde bulunuyorlardı. Lût onlara dedi ki; «Soydaşlarım, işte kızlarım, onlarla eşleşmek sizin için daha temiz bir iştir. Allah'dan korkun da beni konuklarım önünde rezil etmeyin. İçinizde akli başında biri yok mu?»	Kavmi ona koşarak geldi. Daha önce de kötü işler işlerlerdi. Ey kavmim; işte kızlarım, bunlar sizin için daha temizdir. Allah'tan korkun da misafirlerin önünde beni rezil etmeyin. İçinizde akıllı erer bir kimse yok mudur? dedi.	Ve (çirkin arzularla) eve doğru sürüklenen kavmi seçilerek ona geldiler; bunlar, daha önce de hep (buna benzer) çirkin işler işleyip durmuşlardı. (Lut): Kavmim! İşte kızlarım! dedi, Onlar (erkeklerden) daha uygun olur sizler için! Allah'tan korkun da konuklarıma (saldırarak) beni rüsvay etmeyin! Aranızda hiç mi akli başında kimse yok?
11. 79 قَالُوا=dediler ki لَقَدْ=muhakkak عَلِمْتُ=sen bilirsin ki مَا لَنَا=bizim yoktur فِي بَنَاتِكَ=senin kızlarında وَإِنَّكَ=ve sen مِنْ حَقٍّ=bir hakkımız نُرِيدُ=bizim ne istediğimizi	Soydaşları «Biliyorsun ki, bizim kızlarımızla bir işimiz, onlara yönelik bir amacımız yok. Sen bizim ne istediğimizi iyi bilirsin» dediler.	Dediler ki: Senin kızlarınla bizim bir ilimizin olmadığını biliyorsun. Sen ne istediğimizi bilirsin.	Sen de biliyorsun ki senin kızlarında gözümüz yok dediler, Sen, aslında bizim neyin peşinde olduğumuzu çok iyi bilirsin!
11. 80 قَالَ=dedi لَوْ=keşke أَنْ لِي=benim olsaydı بِكُمْ=sizi savacak قُوَّةٌ=bir gücüm أَوْ=yahut أَوِي=sığınabilseydim إِلَى رُحْنٍ=bir yere سَدِيدٌ=savaklam	Lût, melek konuklarına dönerek dedi ki, «Keşki siz bana dayanak olacak güçte olsaydınız, ya da himayetlerine sığınabileceğim gözüpük adamlarım olsaydılar!»	Keşke size yetecek bir kuvvetim olsaydı. Veya sağlam bir yere sığınaysaydım dedi.	N'olurdu, size karşı koyabilecek gücüm olsaydı! diye hayırlandı, ya da sırtımı dayayabileceğim bir dayanak!
11. 81 قَالُوا=dediler ki يَا لُوطُ=ey Lût إِنَّا=şüphesiz biz رُسُلَنَا=elçileriyiz رَبِّكَ=Rabbinin لَنْ يَصْلُوا=sana إِلَيْكَ=sana فَأَسْرِ=yürü بِأَهْلِكَ=ailenle birlikte	Konukları dediler ki; «Ey Lût, biz Rabbinin elçileriyiz; onlar sana ilşemeyecekler. Geceleyecek bir aileni yanına al-	Dediler ki: Ey Lut; biz Rabbinin elçileriyiz. Onlar sana ilşemeyecekler. Bir ara geceleyin ailenle birlikte	(Bunun üzerine melekler:) Ey Lut, bak, biz senin Rabbinin elçileriyiz! (Korkma,) (düşmanların) sana asla ilşemeyecekler! Artık, ailenle beraber

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
يَقْطَعُ=bir vaktinde مِنَ اللَّيْلِ=gecenin وَلَا يَلْتَفَتُ=ve geriye dönüp bakmasın إِلَّا=ancak hariç أَحَدٌ=hiç kimse مِنْكُمْ=sizden إِنَّهُ=şüphesiz أَمْرًا تَكُ=hanımın مُصِيبُهَا=onun başına gelecektir إِنَّ=şüphesiz مَا أَصَابَهُمْ=onların başına gelen مَوْعِدَهُمْ=onlara vaadedilen أَلَيْسَ=değil mi? الصُّبْحُ=vakit sabahdır بِقَرِيبٍ=sabah الصُّبْحُ=yakın	rak yola çık, hiçbiriniz geride kalmasın. Yalnız eşini yanına alma. Çünkü soydaşlarının başına ne gelecekse onun da başına gelecektir. Vadeleri tanyeri ağarınca dolacaktır. Tanyerinin ağarması yakın değil mi?»	yola çık. Karının dışında kimse geri kalmasın. Doğrusu onların başına gelecek olan, onun da başına gelecektir. Onların başına gelecek sabahleyindir. Daha sabah yakın değil mi?	gecenin bir vaktinde yola çık; aranızdan kimse arkasına bakmasın, karının dışında (ailenden kimse arkada kalmamasın): çünkü, bil ki, onların başına gelecek olan onun da başına gelecektir. Onlar için belirlenmiş vakit tam da (bu) sabah; eh, sabah da zaten yaklaştırmadı mı?
11. 82 فَلَمَّا جَاءَ=gelince أَمْرُنَا=emrimiz سَافِلَهَا=altına عَالِيَهَا=üstünü جَعَلْنَا=çevirdik عَلَيْهَا=üzerine وَأَمْطَرْنَا=ve yağdırdık مِنْ سَجِيلٍ=balçıktan pişirilmiş حِجَارَةً=taşlar مَنْضُودٍ=birbirini izleyen	Azaba ilişkin emrimiz geldiğinde orayı altüst ettik, oranın halkı üzerinde, sağanak halinde balçıkla kaplanmış taşlar yağdırdık.	Emrimiz gelince; oranın üstünü altına getirdik ve üzerine yığın yığın sert taşlar yağdırdık.	Ve böylece hükmümüz vaki olunca bu (günahkar şehirlerin) altını üstüne getirdik; ve önceden yazılmış bir cezanın infazı için üzerlerine birbiri ardından püskürttü halinde sert taşlar yağdırdık.
11. 83 عِنْدَ=katından مُسَوَّمَةً=işaretlenmiş (taşlar) هِيَ=bunlar وَمَا=değildir رَبِّكَ=Rabbin بِبَعِيدٍ=uzak مِنَ الظَّالِمِينَ=zalimlerden	Bunlar Rabbinin katında dökülüp damgalanmış taşlardı. Bu tür bir azap, zalimlerin uzağında değildir.	Ki bu taşlar, Rabbinin katında işaretlenmiştir. Bunlar zalimlerden hiç bir zaman uzak olmayacaktır.	O taşlar ki, (günaha gömülüp gitmiş böyle topluları tepelemek için) Rabbinin katında hazırlanmış, işaretlenmiştir. O taşlar ki, zalimlerin başından hiç eksik olmaz!
11. 84 أَخَاهُمْ=kardeşleri وَالِى مَدْيَنَ=Medyen'e de يَا قَوْمِ=ey kavmim قَالَ=dedi ki شُعَيْبًا=Şuayb'ı مَا=yoktur اللَّهِ=Allah'a اعْبُدُوا=kulluk edin غَيْرُهُ=O'ndan başka مِنْ إِلَهِ=ilah لَكُمْ=size الْمِكْيَالَ=ölçüyü وَلَا تَنْفُسُوا=ve eksik tutmayın إِنِّي=şüphesiz ben وَالْمِيزَانَ=tartıyı بِخَيْرٍ=bolluk içinde أَرَأَيْكُمْ=sizi görüyorum أَخَافُ=korkuyorum وَأِنِّي=ve ben عَذَابٍ=azabından عَلَيْكُمْ=sizin hakkınızda مُحِيطٍ=çepeçevre kuşatıcı بِیَوْمٍ=bir günün	Medyenoğulları'na da kardeşleri Şuayb'ı peygamber olarak gönderdik. Şuayb dedi ki; «Ey soydaşlarım, sadece Allah'a kulluk sununuz, O'ndan başka ilahınız yoktur. Birşey ölçer ya da tartarken eksik ölçüp tartmayınız. Bolluk içinde olduğunuzu görüyorum, ama sizin hesabınıza kıyamet gününün geniş kapsamlı azabından korkuyorum.»	Medyen'e de kardeşleri Şuayb'ı. Dedi ki: Ey kavmim; Allah'a kulluk edin, O'ndan başka ilahınız yoktur. Ölçüyü tartıyı eksik tutmayın. Ben sizi, iyi bir halde, refah içinde görüyorum. Ve sizi azabla kuşatacak bir günden korkuyorum.	Ve Medyen halkına da kardeşleri Şuayb'ı (gönderdik. Onlara:) Ey kavmim! (yalnızca) Allah'a kulluk edin! dedi, (Çünkü) sizin O'ndan başka tanrınız yok. Ve (bir-birinizle olan alışverişinizde) ölçüyü tartıyı eksik tutmayın. Gerçi (şimdi) sizi refah ve zenginlik içinde görüyorum; ama, doğrusu sizin için, (dehşetiyle) kuşatacak bir Gün'ün azabından korkuyorum!
11. 85 وَيَا قَوْمِ=ve ey kavmim أَوْفُوا=tam yapın وَالْمِيزَانَ=ve tartıyı الْمِكْيَالَ=ölçüyü بِالْقِسْطِ=adaletle وَلَا تَبْخَسُوا=ve eksik vermeyin أَشْيَاءَهُمْ=eşyalarını النَّاسِ=insanların وَلَا تَعْتُوا=karışıklık çıkarmayın فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde مُفْسِدِينَ=bozguncular olarak	«Ey soydaşlarım, bir şey ölçer ya da tartarken adaletle uyarak ölçüyü ve tartıyı tam tutunuz. Halkın mallarına düşük değer biçmeyiniz. Yeryüzünde kargaşa çıkarıp dirliği bozmayınız.	Ey kavmim; ölçüyü ve tartıyı yerine getirin. İnsanlara eşyalarını eksik vermeyin, yeryüzünde bozgunculuk yaparak karışıklık çıkarmayın.	Bunun içindir ki, ey kavmim, ölçüyle tartıyı yaptığınız alışverişte dürüst ve duyarlı olun; insanları kendi hakları olan şeylerden yoksun bırakmayın; ve kötülüğü yaparak yeryüzünde karışıklık çıkarmayın.
11. 86 اللَّهِ=Allah'ın بَقِيَّتٍ=bıraktıkları إِنْ=eğer لَكُمْ=sizin için خَيْرٌ=daha hayırlıdır مُؤْمِنِينَ=müminler كُنْتُمْ=iseniz عَلَيْكُمْ=sizin üzerinize وَمَا أَنَا=ve ben değilim بِحَفِيطٍ=bir koruyucu	Eğer mü'min kimseler iseniz, Allah'ın size bıraktığı pay, hakkınızda daha hayırlıdır. Ben sizi gözetlemekle, korumakla görevli değilim.»	İman ediyorsanız; Allah'ın geri bıraktığı sizin için daha hayırlıdır. Sonra ben, sizin üzerinizde bir koruyucu da değilim.	Eğer (O'na) inanıyorsanız, Allah'ın bıraktığı şey sizin için en hayırlısıdır! (Bütün bu sınırları kendiniz gözetin,) ben sizin üzerinizde bir bekçi değilim.
11. 87 يَا شُعَيْبُ=Ey Şuayb! قَالُوا=onlar şöyle dediler تَأْمُرُكَ=sana emrediyor أَصْلَاتَكَ=namazın mı مَا يَعْبُدُ=taptıklarını أَنْ نَتْرَكَ=bırakmamızı أَبَاؤُنَا=babalarımızın أَوْ=yahut أَنْ نَفْعَلَ=yapmaktan vazgeçmemizi فِي أَمْوَالِنَا=mallarımızda لَأَنْتَ=birisin إِنَّكَ=doğrusu sen الرَّشِيدُ=akıllı الْحَلِيمُ=yufka yürekli	Soydaşları dedi ki; «Ey Şuayb, atalarımızın taptıkları ilahlara tapmayı bırakmamızı ve mallarımız konusunda dilediğimiz tasarrufları yapmaktan kaçınmamızı emreden, empoze eden faktör, şu kıldığın namaz mıdır? Aslında sen yumuşak huylu, uslu ve akli başında bir adamsın.»	Dediler ki: Ey Şuayb; senin namazın mı bize babalarımızın taptıklarını ve mallarımızı dilediğimiz gibi kullanmamızı men'ediyor? Sen, doğrusu akli başında, yumuşak huylu birisin.	Ey Şuayb! dediler, (Şu) senin dua (alışkanlığın) mı, atalarımızın tapınageldiği şeyleri bırakmamız ve malımız mülkümüz üzerine keyfi tasarruflarda bulunmamamız yönünde bizi uyarmanı zorunlu kılıyor? Çünkü, (biz) sen(i) aslında yumuşak başlı, akli başında birisi (olarak biliriz).
11. 88 يَا قَوْمِ=Ey kavmim قَالَ=dedi ki إِنْ كُنْتُ=ben isem أَرَأَيْتُمْ=söyleyin bakalım بَيِّنَةٍ=açık bir belge عَلَى=üzere مِنْ رَبِّي=Rabbimden وَرَزَقْنِي=ve beni rızıklandırmışsa رِزْقًا=bir rızıkla مِنْهُ=kendi katından وَمَا أُرِيدُ=ve istemiyorum حَسَنًا=güzel أَنْ أَخْلِفَكُمْ=size aykırı hareket etmek أَنْ أَنْهَأَكُمْ=sizi menettiğim şeylerde إِنْ أُرِيدُ=istiyorum إِلَّا=ancak عَنْهُ=ondan الْإِصْلَاحَ=islah etmek مَا اسْتَطَعْتُ=gücümün yettiğince وَمَا تَوْفِيقِي=başarım إِلَّا=ancak تَوَكَّلْتُ=güvendim عَلَيْهِ=O'na بِاللَّهِ=Allah'tandır وَأَلَيْنِهِ=ve O'na أُنِيبُ=gönülден yönelirim	Şuayb dedi ki; «Soydaşlarım, baksanıza, ya ben Rabbimden gelen açık bir belgeye dayanıyorsam ve O bana kendi rahmetinin sonucu olarak temiz bir geçim kaynağı vermiş ise? Yasakladığım hareketleri kendim yaparak size ters düşmek istemiyorum. Tek isteğim, gücümün yettiği oranda bozuklukları düzeltmektir. Başarım Allah'ın yardımına bağlıdır. Yalnız O'na dayanıyor ve sadece O'na yöneliyorum.»	Dedi ki: Ey kavmim; ben Rabbimden apaçık bir delil üzere iken O, bana kendisinden güzel bir rızık ihsan etmişse; ne dersiniz? Size yasakladığım şeylere aykırı hareket etmek istemem. Gücümün yettiği kadar islah etmekten başka bir isteğim yoktur. Başarım; ancak Allah'tadır. O'na tevekkül ettim ve O'na yöneliyorum.	(Şuayb:) Ey kavmim! diye karşılık verdi, Ne dersiniz, ya ben Rabbimden apaçık bir kanıtı dayanıyorsam, ya beni kendi katından güzel bir rızıkla rızıklandırmışsa, (söyleyin, o zaman, başka nasıl davranabilirim?) Hem ben, sizden yapmamanızı istediğim şeyi, sizin hilafınıza yapmak istiyor da değilim. Ben sadece gücümün elverdiği kadar islah etmek istiyorum; ama (bunda ne kadar) başarılı göstereceğim bütünülle Allah'a bağlıdır. Ben O'na güvenip dayanıyor ve her zaman, her konuda O'na yöneliyorum!
11. 89 وَيَا قَوْمِ=Ey kavmim لَا يَجْرِمَنَّكُمْ=sizi musibete uğratmasın شِقَاقِي=bana karşı gelmeniz أَنْ يُصِيبَكُمْ=isabet edenin مِثْلُ=benzerinin مَا أَصَابَ=başlarına gelenlerin قَوْمَ=kavminin هُودٍ=Hud قَوْمِ=kavminin أَوْ=yahut نُوحٍ=Nuh أَوْ=veya قَوْمِ=kavminin صَالِحٍ=Salih وَمَا=değildir قَوْمِ=kavmi لُوطٍ=Lût بِبَعِيدٍ=uzak مِنْكُمْ=sizden	Soydaşlarım, içinizdeki bana ters düşme, zıt çıkma tutkusu, Nuh'un, Hud'un ya da Salih'in soydaşlarının başına gelen felâketler gibi bir felâketin sizin başınıza gelmesine yol açmasın. Üstelik Lût kavmi size pek uzak değil.	Ey kavmim; bana karşı gelmeniz; Nuh kavminin, Hud kavminin, Salih kavminin başına gelen felâketin benzerini, sizin başınıza getirmesin. Lut kavmi de sizden pek uzaktır.	Ey kavmim! Benimle ayrı yol tutmanız sizin sizi günaha sürüklemesin; yoksa Nuh halkının, Hud halkının, Salih halkının başına gelen sizin de başınıza gelir; ve (hatırlayın ki,) Lut kavmi sizden fazla uzaktır!

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
11. 90 وَاسْتَغْفِرُوا =bağışlanma dileyip ثُمَّ =sonra تُوبُوا =tevbe edin رَبِّكُمْ =Rabbinizden إِنَّ =gerçekten رَبِّي =benim Rabbim إِلَيْهِ =O'na وَدُودٌ =çok rahmet eden رَحِيمٌ =çok sevendir	Soydaşlarım, Rabbinizden af dileyiniz, sonra O'na yöneliniz. Hiç şüphesiz Rabbim kul-larına karşı mer-hametlidir, seve-cendir.	Rabbınızdan mağfiret dileyin, sonra da tevbe edin O'na. Doğrusu benim Rabbim, Ra-him'dir, Ve-dud'dur.	Öyleyse günahlarınız için Rabbinizden bağışlanma dileyin ve sonra da tevbe ve pişmanlık içinde O'na yönelin! Çünkü O acıyıp esirgeyenlerin en yücesi, sevginin kaynağı, gözesidir!
11. 91 قَالُوا =dediler ki يَا شُعَيْبُ =Ey Şuayb كَثِيرًا =çoğunu وَأَنَا =ve biz نَقْفُهُ =senin söylediklerinin فِينَا =içimizde وَلَوْ =şayet ضَعِيفًا =gücsüz لَا رَهْطَكَ =yakın çevren olmasaydı لَرَجَمْنَاكَ =seni taşlardık وَمَا =ve yoktur عَلَيْنَا =bize karşı أَنْتَ =senin بِعَزِيزٍ =bir üstünlüğün	Medyenoğulları dediler ki; «Ey Şuayb, söylediklerinin çoğundan hiçbir şey anlamıyoruz. Seni aramızda cidden zayıf görüyoruz. Eğer aşiretin olmasaydı, seni taşatarak öldürürdük. Sen bizim gözümüzde saygın ve dokunulmaz bir kişi değilsin.	Dediler ki: Ey Şuayb; söylediklerinin çoğunu anlamıyor ve seni aramızda cidden zayıf görüyoruz. Taraf-tarların olma-saydı, seni taş-lardık. Esasen sen, bizim yanı-mızda şerefli kimse de de-ğil-sin.	(Fakat soydaşları o'na:) Ey Şuayb! Söylediklerinden pek bir şey anlamıyoruz dediler, ayrıca aramızda ne kadar zayıf olduğunun da açıkça farkındayız; eğer ailen olmasaydı seni mutlaka öldüresiye taş-lardık! Öyle ya, bizim üstümüzde bir gücün, bir nüfuzun yok ki!
11. 92 أَرَهْطِي =yakın çevrem قَالَ يَا قَوْمِ =Ey kavmim عَلَيْكُمْ =sizce أَعَزُّ =daha mı üstündür ki وَاتَّخَذْتُمُوهُ =onu bıraktınız مِنْ اللَّهِ =Allah'tan ظَهْرِيًّا =sırt dönme-kle رَبِّي =Rabbim إِنَّ =şüphesiz مُحِيطٌ =kuşatmıştır بِمَا تَعْمَلُونَ =yaptıklarınızı	Ey soydaşlarım, aşiretim sizin gözünüzde Allah'dan daha mı üstün, daha mı önemlidir ki, O'na sırt döndünüz, O'nu ya-bana attınız? Hiç kuşkusuz, yaptığınız her hareket Rabbimin bilgisinin kapsamı içindedir.	Dedi ki: Ey kav-mim; benim ta-raftarlarım size göre Allah'tan daha mı üstün ki O'na sırt çevir-diniz? Doğrusu Rabbim, sizin yaptıklarınızı kuşatmıştır.	(Şuayb:) Ey kavmim! Aileme olan saygınız Allah'a olandan daha mı fazla? Ki O'nu, arkınıza atıp unutabileceğiniz bir şey gibi görüyorsunuz! Mu-hakkak ki, benim Rabbim (sınırsız bilgi ve kudretiyle) yapıp ettiğiniz her şeyi biliyor, kuşatıyor! dedi.
11. 93 اعْمَلُوا =yapın وَيَا قَوْمِ =Ey kavmim عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ =imkânınızın elverdiğini سَوْفَ =yakında إِنِّي =ben de يَأْتِيهِ =geleceğini عَامِلٌ =yapıyorum مَنْ =kime يُخْزِيهِ =aşağılatıcı بِإِيتِيهِ =geleceğini عَذَابٌ =azabın هُوَ كَاذِبٌ =yalancı olduğunu وَمَنْ =ve kimin إِنِّي =ben de رَقِيبٌ =gözetliyorum وَارْتَقِبُوا =gözetleyin مَعَكُمْ =sizinle birlikte	Soydaşlarım, siz bildiğiniz gibi hareket ediniz, ben de yapacağım gibi hareket edeyim. Han-gimizin perişan edici bir azaba uğrayacağını, han-gimizin yalancı olduğunu yakında göreceksiniz. Bekleyiniz; ben de sizinle birlikte bekliyorum.	Ey kavmim; elinizden geleni yapın. Doğrusu ben de yapacağım. Kime rüsvay edecek bir azabın geleceğini ve kimin yalancı olduğunu bileceksiniz. Gözetletin, doğrusu ben de sizinle beraber gözetleyenlerdenim.	Bunun içindir ki, ey kavmim, artık (bana karşı) gücünüz neye yetiyorsa onu yapın; çünkü, bilin ki, ben (Allah yolunda) eyleme devam edeceğim: zamanı gelince, alçal-tıcı, rüsvay edici bir azabın (aramızdan) kimin payına düşeceğini ve (aramızdan) kimin yalancı oldu-ğu-nu öğreneceksiniz! Gözleyin öyleyse, (olacak olanı); ve bilin ki, ben de sizinle bir-likte gözlüyorum!
11. 94 أَمْرُنَا =emrimiz وَلَمَّا جَاءَ =gelince نَجَيْنَا =kurtardık شُعَيْبًا =Şuayb'ı وَالَّذِينَ آمَنُوا =ve iman edenleri بِرَحْمَةٍ =bir rahmetle مَعَهُ =onunla birlikte وَأَخَذَتْ =aldı مِنَّا =tarafımızdan الَّذِينَ ظَلَمُوا =zulmedenleri de فَأَصْبَحُوا =ve kaldılar الصَّيْحَةَ =bir çağlık جَاثِمِينَ =diz çöküp فِي دِيَارِهِمْ =yurtlarında	Azaba ilişkin emrimiz geldiğinde Şuayb ile berabe-rindeki mü'minleri, rahmetimizin so-nucu olarak kur-tardık. O zalimler müthiş bir gürlülü-ye tutuldular da evlerinde, oldukları yerde yığılıp kalı-verdiler.	Emrimiz gelince; Şuayb'ı ve be-raberindeki ina-nanları, katımızdan bir rahmet ile kurtardık. Zulmedenleri de korkunç bir ses yakaladı ve ol-dukları yerde diz üstü çöktü-ver-diler.	Ve derken, hükmümüz vaki olunca, katımızdan bir rahmetle Şuayb'ı ve o'nunla aynı inancı paylaşan-ları kurtardık; zulüm ve haksızlık içinde olanları ise bir sayha, bir gürlemeyle tepe-ledik; öyle ki, kendi evlerinde cansız yere yığılıp kaldılar,
11. 95 كَأَن =sanki لَمْ يَعْشُوا =hiç yaşamamışlardı أَلَا =iyi bilin ki بُعْدًا =uzaklaştırdı فِيهَا =orada كَمَا =gibi لِمَدْيَنَ =Medyen halkı da ثَمُودَ =Semud halkı بَعْدَتْ =uzaklaştırdığı	Sanki az önce o evlerde yaşayanlar onlar değildi. Hey, Semudoğulları na-sıl kahroldularsa, Medyenoğulları da öyle kahrolsunlar!	Sanki orada hiç yaşamamışlardı. Bilin ki; Semud da Medyen de Allah'ın rahme-tinden uzaklaştı.	sanki daha önce hiç orada yaşamamışlar gibi. İşte böyle silinip gitti Medyen (halkı), tıpkı Semud (halkı-nın) silinip gittiği gibi.
11. 96 أَرْسَلْنَا =gönderdik وَلَقَدْ =andolsun بِآيَاتِنَا =ayetlerimizle مُوسَىٰ =Musa'yı وَسُلْطَانٍ مُّبِينٍ =ve bir belgeyle مُحِيطٍ =apaçık	Musa'yı da ayetle-rimizle ve somut mucizeler ile pey-gamber olarak gönderdik.	Andolsun ki Mu-sa'yı, ayetleri-mizle ve apaçık bir delille Fira-vun'a ve erkani-na gönderdik.	Ve Gerçek şu ki, Biz Musa'yı ayetlerimizle ve apaçık bir yetkiyle
11. 97 وَمَلَأْنَاهُ =ve adamlarına إِلَىٰ فِرْعَوْنَ =Firavun'a أَمَرَ =buyruğuna فَاتَّبَعُوا =onlar uydular وَمَا =değildi فِرْعَوْنُ =Firavun'un بِرَّشِيدٍ =doğruya yöneltici فِرْعَوْنُ =Firavun'un	Onu Firavun'a ve yandaşlarına gön-derdik. Yandaşları Firavun'un emrine uydular. Oysa Fi-ravun'un emri doğ-ruya iletici değildir.	Yine de onlar Fi-ravun'un emrine uydular. Oysa Firavun'un emri hiç de doğru de-ğildi.	Firavun ve onun seç-kinler çevresine gön-derdik. Ama berikiler, Firavun'un hükmüne boyun eğdiler oysa, Firavun'un hükmü hiçbir şekilde sağdu-yu ürünü değildi.
11. 98 بِقُدْمٍ =öncülük ederek قَوْمَهُ =kavmine يَوْمَ =günü فَأَوْرَدَهُمُ =sürükler الْقِيَامَةَ =kıyamet وَبُنْسَ =ne fena الْوَرْدُ =bir yerdir الْمَوْرُودُ =vardıkları yer	Kıyamet günü, Fi-ravun soydaşları-nın önüne düşerek onları cehenneme götürdü. Vardıkları yer ne fena bir yerdir!	O, kıyamet gününde kavmine öncülük eder ve onları ateşe gö-türür. Ne kötü yerdir onların git-tikleri yer.	(Ve bu yüzden de) Kıyamet Günü halkı-nın önüne düşüp, (bu dünyadaki batıl yön-timin bir) sonuc(u) olarak onları ateşe sürükleyecek; ne kötü bir menzil bu sürük-lendikleri!
11. 99 فِي هَذِهِ =burada وَأَنْبِغُوا =onlar uğratıldılar الْقِيَامَةَ =kıyamet وَيَوْمَ =ve gününde لَعْنَةً =lanete الرَّفْدُ =bir bağıştır بُنْسَ =ne kötü الْمَرْفُودُ =verilen bu bağış	Çarpıldıkları azaba ek olarak hem dünyada hem de ahirette lânete uğ-ramışlardır. Payla-rına düşen bu armağan ne fena bir armağandır.	Hem burada, hem de kıyamet gününde la'nete uğratıldılar. Kendilerine ver-len bu bağış ne kötü bir bağıştır.	Öyle ya; burada (bu dünyada, Allah'ın) lan-eti kovaladı durdu onları, Kıyamet Gü-nü'nde de (onunla te-pelenecekler:) ne kö-tü bir pay, bu payları-na düşen!
11. 100 ذَلِكَ =bu مِنْ أَنْبَاءِ =haberlerindendir نَفْسُهُ =anlattıklarımız الْفَرَىٰ =o şehirlerin عَلَيْنَا =sana مِنْهَا =onlardan bazıları قَانِمٌ =ayaktadırlar وَحَصِيدٌ =bazıları ise tamamen silinmiştir	Ya Muhammed, sana anlattığımız bu olaylar, bu şehirlerin hikâyeleridir. Bu şehirlerin kimisi halâ duruyor, kimisi de biçilmiş ekin tarla-sı-na dönüşmüştür.	Bunlar; o kasa-banın haberleri-dir ki, sana anla-tıyoruz. Onların bir kısmı hala duruyor, bir kıs-mı ise silinip gitmiştir.	(İnsanlığa bir ders ol-sun diye) bu sana anlattıklarımız (gelip gitmiş) kasaba (halk)ları(nı)n başın-dan geçenlerdir ki, bu (kasaba)ların bazıları hala yerinde duruyor, bazılarıysa biçilmiş tarlalar gibi (silinip gitmişler):
11. 101 وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ =biz onlara zulmetmedik وَلَكِنْ =ama ظَلَمُوا =onlar zulmettiler فَمَا أَغْنَتْ =sağlayamadı أَنْفُسُهُمْ =kendilerine إِلَهُهُمْ =onların ilahları عَنْهُمْ =kendilerine الَّتِي يَدْعُونَ =taptıkları مِنْ دُونِ =başka مِنْ شَيْءٍ =bir şey اللَّهِ =Allah'tan رَبِّكَ =Rabbinin لَمَّا جَاءَ =gelince أَمْرُ =emri رَأَوْهُمْ =arttırmaktan غَيْرَ =başka تَنْبِيْبٍ =kayıplarını	O şehirlerin halkla-rına biz zulmetme-dik, tersine onlar kendilerine zalimlik ettiler. Allah'ın azaba ilişkin emri geldiğinde Allah dışında imdada çağırdıkları düz-mece ilahları, hiç-bir detlerine deva-olmadılar, yıkımla-rını arttırmaktan başka hiçbir işleri-ne yaramadılar.	Onlara, Biz zulmetmedik, fakat onlar kendilerine zulmettiler. Rab-bının emri gelince de Allah'ı bırakıp taptıkları ilahları kendileri-ne bir fayda vermedi. Kayıp-larını artırmak-tan başka bir şey yaramadı.	Pek tabii, onlara Biz zulmetmedik; tersine onlar kendi kendileri-ne zulmettiler. Ve Rablerinin hükmü va-ci olduğunda, Allah'ı bırakıp yalvarıp ya-kardıkları o (düzme-ce) tanrıları hiçbir işe yaramadı, yok olup gitmelerini hızlandı-rmaktan başka!
11. 102 وَكَذَلِكَ =işte böyledir أَخَذَ =yakalaması	İşte Rabbin, zalim halkların şehirleri-nin yakasından tu-	İşte böyledir Rabbinin yakala-yışı; kasabala-	İşte senin Rabbin, te-pelediği zaman böyle tepeler; halkı zalim

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
إِذَا أَخَذَ=Rabbinin وَهِيَ ظَالِمَةٌ=zulmeden أَخَذَهُ=O'nun yakalaması شَدِيدٌ=pek acı	tunca böyle tutar. Hiç kuşkusuz O'nun yakaya yapışması pek sert ve acıklıdır.	rın zalim halkını yakaladığı zaman. Çünkü O'nun yakalaması hem şiddetli, hem de acıklıdır.	olan kasabaları. Gerçekten de O'nun tepelemesi çok acı verici, çok zorludur!
11. 103 لَايَةٌ=ibret فِي ذَلِكَ=bunda vardır شُـْـPHE SİZ إِنْ لِمَنْ خَافَ=azabından أَخِرَةً=ahiret ذَلِكَ=O يَوْمٌ=bir gündür النَّاسِ=insanların مَجْمُوعٌ لَهُ=toplanacağı وَذَلِكَ=ve O يَوْمٌ=bir gündür مَشْهُودٌ=herkesin tanık olacağı	Ahiret azabından korkanlar için bu olaylardan çıkarılacak dersler vardır. O gün tüm insanların toplantı günüdür, herkes o günün canlı tanığı olacaktır.	Muhakkak ki ahiret azabından korkanlar için, bunda ayet vardır. O gün; bütün insanların toplanacağı gündür ve o, görülecek gündür.	Aşıkâr olan şu ki, bütün bu (anlatılmalı)nlarda, o Son Gün başa gelebilecek azaptan korkanlar için apaçık bir ders, bir uyarı vardır; o Gün ki, bütün insanlık için bir toplanma, bir araya gelme Günü olacaktır; o Gün ki, her şeyin apaçık ortaya serildiği Gün olacaktır.
11. 104 إِلَّا=ancak وَمَا نُؤَخِّرُهُ=biz onu geciktirmeyiz لِأَجَلٍ=süreye kadar مَعْدُودٍ=belli bir	Biz o günü, sadece sayılı günlerin sonuna kadar erteliyoruz.	Biz, o günü, ancak sayılı bir süreye kadar ertelileriz.	Ve o Günü Biz, belli bir sürenin dışında artık ertelemeyeceğiz.
11. 105 يَوْمَ=O gün يَأْتِ=gelince لَا تَكَلِّمْ=konuşamaz بِإِذْنِهِ=O'nun izni إِلَّا=dışında نَفْسٌ=hiç kimse فَمِنْهُمْ=onlardan kimi شَقِيٌّ=bedbaht وَسَعِيدٌ=kimi de mutludur	O gün geldiğinde Allah'ın izni olmadıkça hiç kimse konuşamaz. O gün kimi insanlar mutlu, kimisi ise bedbahttır.	O gün gelince; Allah'ın izni olmadan kimse konuşamaz. Onlardan kimisi bedbaht, kimisi de bahtiyardır.	O Gün gelince, O'nun izni olmadıkça kimse konuşamayacak; ve (bir araya getirilenlerden) kimileri bedbaht, kimileri de bahtiyar olacak.
11. 106 فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُّوا=bedbaht olanlar أَلَهُمْ=onların vardır فَفِي النَّارِ=ateştedirler رَفِيرٌ=korkunç çığlıkları فِيهَا=orada وَشَهِيْقٌ=ve inlemeleri	Bedbahtların varacakları yer cehennem ateşidir. Onların orada ahlandıkları, vahlandıkları, hırıltılı seslerle inledikleri duyulur.	Bedbahtlara gelince; onlar, cehennemdedirler. Orada yüksek sesle solurlar.	Bedbaht olanlar (dünyadayken yaptıklarından ötürü) ateşte (yaşayacak) ve orada ah çekip inleyecekler.
11. 107 فِيهَا=orada خَالِدِينَ=onlar sürekli kalıcıdırlar السَّمَاوَاتِ=gökler دَامَتْ=durdukça إِلَّا=dışında وَالْأَرْضِ=ve yer مَا شَاءَ=diledikleri رَبُّكَ=Rabbinin إِنْ=şüphesiz فَعَالَ=yapandır رَبِّكَ=Rabbin لِمَا يُرِيدُ=dilediğini	Gökler ile yer durdukça, Rabbinin dileği uyarınca cehennemlikler orada sürekli kalacaklardır. Hiç kuşkusuz Rabbin neyi isterse onu yapar.	Gökler ve yer durdukça orada temelli kalacaklardır. Rabbinin dilediği müddet başka. Muhakkak ki Rabbin, dilediğini elbette yapandır.	(Ve) Rabbin aksini dilemedikçe, gökler ve yer yerinde durduğu sürece orada kalacaklar: çünkü, dilediğini yapan (Allah)'tır, senin Rabbin.
11. 108 وَأَمَّا الَّذِينَ سَعَدُوا=mutlu olanlar ise فَفِي الْجَنَّةِ=cennettedirler فِيهَا=orada خَالِدِينَ=onlar sürekli kalıcıdırlar السَّمَاوَاتِ=gökler دَامَتْ=durdukça إِلَّا=dışında وَالْأَرْضِ=ve yer مَا شَاءَ=diledikleri رَبُّكَ=Rabbinin غَيْرَ مَجْدُودٍ=kesintisiz عَطَاءٌ=bir lütuftur	Mutluların varacakları yer ise cennettir. Gökler ile yer durdukça Rabbinin dileği uyarınca cennetlikler kesintisiz bir bağış olarak orada sürekli kalacaklardır.	Bahtiyar olanlar ise cennettedirler. Gökler ve yer durdukça temelli kalacaklardır orada. Rabbinin dilediği başka. Bu, ardı arkası kesilmeyen bir vergidir.	Bahtiyar olanlara gelince, onlar (da dünyada yaptıklarından ötürü) cennette (yaşayacak) ve Rabbin bunun aksini dilemedikçe, gökler ve yer yerinde durduğu sürece -bitmeyen bir lütfun sonucu olarak- orada kalacaklar.
11. 109 فَلَا تَكُ=olmasın فِي مَرِيَةٍ=hiç bir tereddüdün هُؤُلَاءِ=onların تَظُنُّونَ=onlar tapmazlar إِلَّا=başkasına كَمَا=gibi oldan يَعْبُدُ=taptıkları مِنْ قَبْلُ=daha önce أَبَاؤُهُمْ=babalarının أَمْوَالُهُمْ=vereceğiz وَأَنَا=şüphesiz biz لَمَوْفُوهُمْ=vereceğiz نَصِيبُهُمْ=onların paylarını غَيْرَ مَنْقُوصٍ=eksiksiz	Ey Muhammed, şu müşriklerin yaptıkları ilahların düzmece oldukları konusunda sakın şüphede olma. Daha önce babalarının yaptıkları gibi onlar da taparlar. Onların paylarını eksiksiz ödeyeceğiz.	Öyleyse bunların yaptıkları şeyler konusunda sakın şüphede olma. Daha önce babalarının yaptıkları gibi onlar da taparlar. Onların paylarını eksiksiz ödeyeceğiz.	Bunun içindir ki, (ey Peygamber), o (eğri yolda olan) insanların tapınıp durdukları şeylerin ne idüğü hakkında en küçük bir şüphen olmasın: onların (ahmakça) tapınıp durduğu şeyler, atalarının da vaktiyle tapındığı şeylerdir. Onlara (iyi ya da kötü, her ne ki kazanmışlarsa) paylarına düşeni elbette eksiksiz vereceğiz.
11. 110 وَلَقَدْ=andolsun آتَيْنَا=verdik مُوسَى=Musa'ya فَاخْتَلَفَ=ayrılığa düşüldü الْكِتَابِ=Kitab'ı فَإِنْ شَاءَ=eğer olmasaydı وَلَوْلَا=onda كَلِمَةً=bir söz سَبَقَتْ=önceden geçmiş مِنْ رَبِّكَ=Rabbin tarafından لَقَضَيْ=hüküm verildi بَيْنَهُمْ=aralarında وَأَنْتَهُمْ=şüphesiz onlar أَلْفِي=içindedirler شَكِّ=bir tereddüt مِنْهُ=bunun (Kur'an'ın) hakkında مُرِيبٍ=gocundurucu	Musa'ya kitap verdik, fakat bu kitap (Tevrat) hakkında insanlar görüş ayrılığına düştüler. Eğer Rabbinin daha önce verilmiş kesin hükmü olmasaydı, o anlaşmazlığa düşenler hakkında çoktan hüküm verilirdi. Onlar Tevrat konusunda koyu bir kuşku içindedirler.	Andolsun ki; Musa'ya kitabı verdik de hakkında ihtilafa düştüler. Eğer Rabbindan bir söz geçmiş olmasaydı; aralarında hüküm verilmiş bitmişti bile. Doğrusu onlar, bundan yana şiddetli bir tereddüd ve şüphe içindedirler.	Ve gerçek şu ki, Biz Musa'ya da (öz olarak aynı ilkeleri içine alan bir) kitap verdik, insanların bir kısmı ona karşı (da) kendi görüşleriyle karşı çıktılar. Eğer Rabbin tarafından önceden takdir edilmiş bir karar olmasaydı, şüphesiz, aralarında (hemen, o safhada) yargı gerçekleştirilir (ve işleri bitirilirdi): çünkü, onlar da (sana karşı çıkan kimseler gibi) (kendilerini Allah'a çağırın) kişi hakkında ciddi bir şüphe ve güvensizlik göstermişlerdi.
11. 111 وَإِنْ=şüphesiz كُلًّا=tümünün لَمَّا لَبِوْا=tastamam verecektir رَبُّكَ=Rabbin أَنْتَهُ=şüphesiz O أَعْمَالَهُمْ=onların yaptıklarını بِمَا يَعْمَلُونَ=yaptıklarından خَبِيرٌ=haberdardır	Kuşku yok ki, Rabbin onların tümüne davranışlarının karşılığını tam olarak verecektir. Hiç şüphesiz, O, onların ne yaptıklarından haberdardır.	Hiç şüphe yok ki Rabbin; herkese amellerinin karşılığını tamamen ödeyecektir. Muhakkak ki O; yaptıklarınızdan haberdardır.	Şüphesiz, Rabbin onların her birine edip eyledikleri her şeyin karşılığını tam olarak ödeyecektir: çünkü O, onların edip eylediği her şeyin mutlaka farkındadır!
11. 112 كَمَا=gibi فَاسْتَقِمْ=dosdoğru ol أَمَرْتُ=emrolunduğun وَمَنْ تَابَ=ve tevbe edenler de مَعَكَ=seninle birlikte إِنَّهُ=şüphesiz O وَلَا تَطْغَوْا=ve aşırı gitmeyin بَصِيرٌ=görmektedir بِمَا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızı	Ey Muhammed, sana emredildiği gibi dosdoğru ol; yanındaki eski sapıklıklarından tevbe edenler de böyle olsunlar. Sakın ölümleri aşmayınız. Hiç kuşkusuz Allah bütün yaptıklarınızı görür,	Öyleyse sen, emrolunduğun gibi dosdoğru hareket et. Beraberindeki tevbe edenler de. Aşırı gitmeyin. Çünkü O, yaptıklarınızı görür.	Öyleyse, artık emredildiğin yönde, yanında yer alanlarla birlikte, doğru yolu tutun ve sizden hiç biriniz gurura kapılıp da çizgiyi aşmasın: çünkü, unutmayın, yaptığınız her şeyi O görüyor.
11. 113 وَلَا تَرْكُنُوا=meyletmeyin إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا=zulmedenlere فَتَمَسَّكُمُ=yoksa size dokunur النَّارِ=ateş لَكُمْ=sizin مِنْ دُونِ=başka وَمَا=ve yoktur أَلَّهِ=Allah'tan ثُمَّ=sonra مِنْ أَوْلِيَاءِ=dostlarınız لَا تَنْصُرُونِ=yardım göremezsiniz	Sakin zalimlere eğilim, yakınlık göstermeyiniz. Yoksa cehennem ateşi yakalar sizi; Allah'tan başka bir dostunuz, bir dayanağınız yoktur. O zaman O'nun yardımını göremezsiniz.	Zulmedenlere meyletmeyin, yoksa size de ateş dokunur. Sizin Allah'tan başka yardımcılarınız yoktur. Sonra yardım da göremezsiniz.	Ve asla zulümde ısrar edenlerden yana eğilim göstermeyin. Yoksa, (ahirette) ateş size de dokunur; ve Allah'tan başka koruyucunuz olmadığına göre, o zaman (O'nun tarafından da) yardım edilmez size!
11. 114 وَأَقِمِ=ve kil الصَّلَاةَ=namaz طَرَفِي=iki tarafında التَّهَارَ=gündüzün	Gündüzün iki ucunda ve gecenin ilk saatlerinde namaz kıl ; iyi amel-	Gündüzün iki tarafında ve gecenin de yakın saatlerinde namaz	Ve gündüzün başında ve sonunda, bir de gecenin erken saatlerinde salata devamlı

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
11. 115	وَرَفَاقًا=ve yakın vakitlerinde الْحَسَنَاتِ=iyilikler يُذْهِبْنَ=giderir الشَّيَئَاتِ=kötülükleri ذَلِكَ=bu لِلذَّاكِرِينَ=ibret alanlara وَصَبِرَ=sabret فَإِنَّ=şüphesiz أَجْرَ=ecirlerini لَا يُضِيعُ=zayi etmez الْمُحْسِنِينَ=iyilik yapanların	ler kötülükleri giderirler. Bu hatırlatmalar öğüt alacak yetenekte olanlar için birer öğüttür.	kıl. Çünkü iyilikler kötülükleri giderir. Bu; öğüt kabul edenlere bir öğüttür.	ol; çünkü muhakkak ki iyi eylemler kötü eylemleri giderir; (Al-lah'ı) hatırlında tutanlar için bir öğüt, bir hatırlatmadır bu.
11. 116	فَقُلْ لَا كَانْ=bulunmalı değil miydi? مِنَ الْقُرُونِ=nesillerden مِنْ قَبْلِكُمْ=sizden önceki أُولُو بَقِيَّةٍ=fazilet sahipleri يَنْهَوْنَ=alı koyan فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde عَنِ الْفَسَادِ=fesattan قَلِيلًا=çok azı إِلَّا=dışında مِمَّنْ أَنْجَيْنَا=kendilerini kurtardığımız وَاتَّبَعَ=peşine takıldılar مِنْهُمْ=onlardan الَّذِينَ ظَلَمُوا=zulmedenler ise مَا أَنْزَلْنَاهُ=bulundukları refahın فِيهِ=içinde وَكَانُوا=ve oldular مُجْرِمِينَ=suçlu kimseler	Sizden önceki kuşaklardan, yeryüzünde bozgunculuktan sakındıran birtakım akıllı ve erdemli kimseler çıkıyordu ya! Sadece toplu felaketlerden kurtardığımız az sayıda kimse bu görevi yerine getirdi. Zalimler ise kendilerini şımartan ihtiraslarına kapılarak ağır suçlara daldılar.	Sizden önceki nesillerin ileri gelenleri yeryüzünde bozgunculuğa engel olmalı değil miydiler? Onlardan kurtardıklarımız pek azdır. Zalim olanlar ise yalnız kendilerine verilen refahın ardına düştüler. Suçlu kimselerdi onlar.	Fakat, ne yazık ki, (yok ettiğimiz) sizden önceki kuşaklar arasından, yeryüzünde yozlaşmaya karşı çıkan -(doğru yolu izledikleri için) kendilerini kurtardığımız küçük toplulukların dışında akıl / iz'an ve erdem sahibi kimseler çıkmadı. Ve zulme eğilim gösteren çoğunluk yalnızca kendilerini yozlaştıran hazlaların peşine düşüp günaha gömülüp gittiler.
11. 117	وَمَا كَانَ رَبُّكَ=Rabbin الْقُرَى=o beldeleri لِيُهْلِكَ=helak edecek وَأَهْلَهَا=ahalisi بِظُلْمٍ=zulümle مُصْلِحُونَ=ıslah edici iken	Sözkonusu şehirlerin halkları doğru yoldayken, Rabbin oraları haksızlıkla helak etmiş değildir.	Kasabaların halı ıslah edilip dururken Rabbin haksız yere onları helak etmez.	Yoksa, senin Rabbin, halkı (birbirlerine karşı) dürüst davrandıkları sürece, bir toplumu (sırf) (çarpık inançları) yüzünden asla helak etmez.
11. 118	وَلَوْ=eğer دِئَابَ=diş رَبِّكَ=Rabbin أُمَّةً=ümmet لَجَعَلَ=yapardı النَّاسِ=insanları وَلَا يَزَالُونَ=ama hala durmazlar وَاحِدَةً=bir tek مُخْتَلِفِينَ=ihtilaf etmekten	Eğer Rabbin dileseydi, tüm insanları tek bir ümmet yapardı. Oysa insanlar sürekli görüş ve inanç ayrılığı içindedirler.	Rabbin dileseydi; bütün insanları tek bir ümmet yapardı. Onlar ise hala ayrılıktadırlar.	Hem, Rabbin dileseydi, bütün insanlığı bir tek ümmet yapardı; fakat (O, yollarını seçmekte kendilerini özgür bıraktı diye) hala farklı görüşler benimsemekteler;
11. 119	إِلَّا=hariç مَنْ=kimseler رَحِمَ=rahmet ettiği وَلَذَلِكَ=zaten bunun için رَبُّكَ=Rabbinin وَتَمَّتْ=ve yerine gelmiştir خَلْقَهُمْ=onları yarattı كَلِمَةً=sözü رَبِّكَ=Rabbinin لَأَمْلَأَنَّ=andolsun dolduracağım جَهَنَّمَ=cehennemi وَالنَّاسِ=ve insanlardan مِنَ الْجَنَّةِ=cinlerden أَجْمَعِينَ=tamamen	Yalnız Rabbinin merhametine mazhar olabilenler doğru yolda görüş ve inanç birliği sağlayabiliyorlar. Zaten Allah insanları bunun için yarattı. Rabbinin «cehennemi, mutlaka insanlarla ve cinlerle dolduracağım» şeklindeki sözü çoktan kesinleşti.	Esasen onları bunun için yaratmıştır. Rabbinin rahmet etiketleri müstesnadır. Bununla beraber, Rabbinin şu sözü de tamamen yerine gelmiştir: Şüphesiz ki Ben, cehennemi hep insan ve cinn ile dolduracağım.	pek tabii, Rabbinin (aydınlatici, yol gösterici) lütfunu bahsettiği kimseler başka. Oysa, (işte) bu (lütfa erişmeleri) için yarattı (hepsini.) Fakat, (bu ilahi yol gösterme lütfunu tepenler için) Rabbinin, Muhakkak ki Ben cehennemi hep, görünmeyen varlıklarla ve insanlarla dolduracağım sözü yerini bulmuş olacak.
11. 120	وَكُلًّا=her şeyi نَقُصُّ=anlatıyoruz عَلَيْكَ=sana الرُّسُلِ=Peygamberlerin مِنَ أَنْبَاءِ=haberlerinden مَا نُنْثِيَتْ بِهِ=sağlamlaştıracak olan فَوَإِذْكَ=kalbini وَجَاءَكَ=sana gelmiştir الْحَقُّ=bir hak فِي هَذِهِ=bunda وَمَوْعِظَةً=ve öğüt وَذِكْرًا=ve uyarı لِلْمُؤْمِنِينَ=müminlere de	Sana anlattığımız, önceki peygamberlerin hayatına ilişkin her olay, gönlünü ferahlatmayı ve azmini pekiştirmeyi amaçlıyor. Bu hikâyeler sana gerçeği ilettikleri gibi mü'minler için de öğüt ve hatırlatma niteliğindedirler.	Peygamberlerin haberlerinden hepsini senin kalbini bunlarla pekiştirmek için sana anlatıyoruz. Bununla sanna hak, mü'minlere de öğüt ve nasihat geldi.	Ve böylece, elçilerin haberlerinden senin yüreğini güçlendirecek her şeyi sana anlatıyoruz. Öyle ki, bu kıssalarla hak ulaşıyor sana ve ayrıca müminlere de bir öğüt, bir hatırlatma.
11. 121	وَقُلْ=de ki لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ=iman etmeyenlere اعْمَلُوا=yapın عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ=imkânınızın elverdiğini إِنَّا عَامِلُونَ=biz de yapmaktayız	İnanmayanlara de ki; ‘Siz bildiğiniz gibi hareket ediniz, biz de bildiğimiz gibi hareket edelim.’	İnanmayanlara de ki: Elinizden geleni yapın, biz de yapacağız.	Ve inanmayanlara gelince, onlara şöyle de: Artık elinizden ne geliyorsa yapın; ama bilin ki, biz de (Allah yolunda elimizden geleni) yapacağız;
11. 122	وَانْتَظِرُوا=bekleyin إِنَّا مُنْتَظِرُونَ=biz de beklemekteyiz	Bekleyiniz bakalım, biz de bekliyoruz.	Bekleyin, biz de bekleyeceğiz.	Ve (olacak olanı) bekleyin bakalım; doğrusu, biz de bekleyeceğiz!
11. 123	وَلِلَّهِ=Allah'a aittir غَيْبٌ=gaybı وَالْأَرْضِ=ve yerin السَّمَاوَاتِ=göklerin وَالْأَمْرِ=işler يُرْجَعُ=döndürülür وَالنَّاسِ=O'na فَاعْبُدْهُ=O'na kulluk et كُلُّهُ=bütün وَتَوَكَّلْ=ve dayan عَلَيْهِ=O'na وَمَا=değildir رَبُّكَ=Rabbin بِغَافِلٍ=habersiz عَمَّا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızdan	Göklere ve yere ilişkin bilinmezliklerin (gaybın) bilgisi Allah'ın tekelindedir. Her işin kesin çözüm mercii O'dur. Öyleyse sırf O'na kulluk sun, yalnız O'na dayan; Rabbin onların neler yaptıklarından habersiz değildir.	Göklerin ve yerin gaybı Allah'ındır. Bütün işler O'na döndürülür. Öyleyse O'na ibadet et ve O'na tevekkül et. Rabbin; yaptıklarınızdan gafil değildir.	Göklerin ve yerin bilinmeyen, görülüp gözlenemeyen yüzü Allah'ın elindedir; ve var olan her şey (çıktığı kaynak olarak) hep O'na döndürülmektedir. Öyleyse, O'na kulluk et; O'na güven/O'na dayan; çünkü Rabbin yapıp ettiklerinizden asla habersiz değildir.
12. 1	الرَّ=Elif lam ra تِلْكَ=bunlar آيَاتٍ=ayetleridir الْمُبِينِ=apaçık الْكِتَابِ=Kitabın	Elif, Lâm Râ; bunlar, gerçeği açık açık anlatan kitabın ayetleridir.	Elif, Lam, Ra. Bunlar apaçık kitabın ayetleridir.	Elif, Lâm, Râ. Bunlar, doğruyu/gerçeği apaçık gösteren, kendisi de açık olan kitabın mesajlarıdır:
12. 2	إِنَّا=biz أَنْزَلْنَاهُ=onu indirdik عَرَبِيًّا=Arapça فَرَأَانَا=bir Kur'an olarak لَعَلَّكُمْ=diye تَعْقِلُونَ=anlayasınız	Biz o kitabı Arapça bir Kur'an olarak indirdik ki anlayabilesiniz.	Doğrusu biz; onu akıl erdiresiniz diye arapça bir Kur'an olarak indirdik.	Biz onu Arapça bir metin olarak indirdik ki, aklınızı kullanarak belki onu kavrayıp özümlesiniz.
12. 3	نَحْنُ=biz نَقُصُّ=anlatıyoruz عَلَيْكَ=sana الْقَصَصِ=kıssaların أَحْسَنَ=en güzelini بِمَا أَوْحَيْنَا=vahyetmekle إِلَيْكَ=sana هَذَا=bu كُنْتَ=sen idin وَأِنْ=oysa الْقُرْآنَ=Kur'an'ı مِنَ قَبْلِهِ=ondan önce لَمِنْ=kimselerden الْغَافِلِينَ=bilmeyen	Biz bu Kur'an'ı vahyetmekle sana kıssaların, eski milletler ile ilgili hikâyelerin en güzelini anlatıyoruz. Oysa daha önce bu hikâyeleri hiç bilmiyordun.	Biz; sana, bu Kur'an'ı vahyetmekle; kıssaların en güzelini anlatıyoruz. Halbuki sen, daha önce bundan habersizdin.	Biz bu Kuran'ı sana vahyettikçe, (ey Peygamber,) bundan önce senin de (vahyin ne olduğundan) habersiz kimselerden olduğunu bilerek onu sana mümkün olan en iyi, en güzel üslupla açıklıyoruz.
12. 4	إِذْ=hani قَالَ=demişti يُوسُفَ=Yusuf إِنِّي=ben بِأَبْتِ=babasına لَأَبِيهِ=babasına رَأَيْتُ=(rüyada) gördüm أَحَدَ عَشَرَ=on bir وَالشَّمْسِ=ve güneşi كَوَكَبًا=yıldız	Hani Yusuf babasına «Babacığım; ben rüyamda onbir yıldızın, güneşin ve ayın önümde secde ettiklerini gördüm» dedi.	Hani Yusuf babasına demişti ki: Babacığım, rüyamda on bir yıldızla, güneşi ve ayı gördüm. Gördüm ki onlar bana secde etmektedirler.	Bir vakit Yusuf babasına şöyle demişti: Babacığım! Ben (rüyamda) onbir yıldız, güneş ve ayı gördüm: benim önümde saygıyla yere kapanmışlardı!

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
12. 5	رَأَيْتُهُمْ=ve ayı قَالَ=dedi يَا بُنَيَّ=yavrum رُؤْيَاكَ=rüyayı لَا تَقْصُصْ=anlatma عَلَى إِخْوَتِكَ=kardeşlerine فَيَكِيدُوا=sonra kurarlar لَكَ=sana كَيْدًا=bir tuzak الشَّيْطَانُ=şeytan إِنَّ=şüphesiz لِلْإِنْسَانِ=insan için عَدُوٌّ=bir düşmandır مُبِينٌ=apaçık	Babası ona dedi ki; «Yavrum bu rüyayı kardeşlerine anlatma; sonra sana tuzak kurarlar. Çünkü şeytan insanın açık bir düşmanıdır.	Dedi ki: Oğulcuğum, rüyayı kardeşlerine anlatma, sonra sana tuzak kurarlar. Çünkü şeytan insan için apaçık bir düşmandır.	(Yakub:) Ey oğulcuğum! dedi, (bu) rüyayı kardeşlerine anlatayım deme, yoksa (hasetlerinden) sana karşı bir tuzak hazırlarlar; doğrusu Şeytan insan için apaçık bir düşmandır!
12. 6	وَكَذَلِكَ=böylece يَجْتَبِيكَ=seni seçecek رَبُّكَ=Rabbin وَيعَلِّمُكَ=ve sana öğretecek مِنْ تَأْوِيلِ=yorumunu الْأَحَادِيثِ=düşlerin وَيُنِمْ=ve tamamlayacaktır نِعْمَتَهُ=nimetini عَلَيْكَ=sana وَعَلَى آلِ يَعْقُوبَ=ve Yakub soyuna كَمَا=nasıl ki أَتَمَّهَا=tamamlamıştı عَلَى آبَائِكَ=atalarına مِنْ قَبْلُ=daha önce إِبْرَاهِيمَ=İbrahim'e وَإِسْحَاقَ=ve İshak'a إِنَّ=şüphesiz رَبِّكَ=Rabbin عَلِيمٌ=bilendir حَكِيمٌ=hüküm ve hikmet sahibidir	Tıpkı rüyada gördüğün gibi Rabbin seni peygamber olarak seçecek, sana olayları (ya da rüyaları) yorumlamaya ilişkin bazı bilgiler öğretecek ve daha önce ataların İbrahim ile İshak'a yönelik nimetini nasıl tamama erdirdi ise, sana ve Yakub'un soyuna yönelik nimetini de tamama erecektir. Hiç kuşkusuz Rabbin herşeyi bilir ve her işi yerinde yapar.	Rabbin seni böylece beğenip seçecek, sana rüyaların yorumlanmasına dair bilgi verecek ve daha önce ataların İbrahim'e ve İshak'a nimetlerini tamamladığı gibi, sana ve Ya'kup hanedasına da tamamlayacaktır. Muhakkak ki Rabbin, Alim'dir, Hakim'dir.	Çünkü, (rüyada sana gösterilene bakılacak olursa) demek ki Rabbin seni de seçecek; sana olayların iç yüzünü görüp yorumlamayı öğretecek; ve tıpkı ataların İbrahim ve İshak'a olan nimetini her bakımdan tam ve yeterli kıldığı gibi sana ve Yakub'un soyuna verdiği nimeti de her bakımdan tam ve yeterli kılacak. Doğrusu, senin Rabbin doğru hüküm ve hikmetle edip eyleyen mutlak ve sınırsız bilgi sahibidir.
12. 7	لَقَدْ=andolsun كَانَ=vardır فِي يُوسُفَ=Yusuf وَإِخْوَتِهِ=ve kardeşlerinde آيَاتٍ=ibretler لِللَّسَاتِلِينَ=soranlar için	Yusuf ile kardeşleri olayında, bu olayın içyüzünü irdeleyenlerin alacağı birçok ibret dersleri vardır.	Andolsun ki; Yusuf da ve kardeşlerinde, soranlar için nice ayetler vardır.	Gerçek şu ki, Yusuf ve kardeşlerin(in kisasında)da (hakikati) arayanlar için (çıkarılacak nice) dersler vardır.
12. 8	إِذْ=hani أَلْيَسْنَا=demişlerdi ki وَأَخُوهُ=ve kardeşi أَحَبُّ=daha sevgilidir إِلَى آبِنَا=babamıza مِنَّا=bizden وَنَحْنُ=oysa biz عَصَبَةٌ=bir cemaatiz إِنَّ=şüphesiz أَبَانَا=babamız إِنْفِي=içindedir ضَلَالٍ=bir yanlışlık مُبِينٍ=açık	Hani Yusuf'un üvey kardeşleri dediler ki; «Babamız, Yusuf ile öz kardeşini bizden daha çok seviyor. Oysa biz sayıca çok ve güçlü bir grubuz. Kuşku yok ki, babamız açık biçimde hatalıdır.»	Hani demişlerdi ki: Biz, güçlü bir topluluk olduğumuz halde Yusuf ve kardeşi, babamızın yanında daha sevgilidirler. Doğrusu babamız apaçık bir sapıklık içindedir.	Bir vakit (Yusuf'un kardeşleri kendi aralarında şöyle) konuşuyorlardı: Sayımız bu kadar çok olduğu halde bile, Yusuf ve kardeşi (Bünyamin) babamızın gözünde daha değerli/daha sevgili; gerçek şu ki, babamız açık bir yanlışlığı içerisinde!
12. 9	أَقْتُلُوا=öldürün يُوسُفَ=Yusuf'u أَوْ=ya da أَرْضًا=bir yere أَطْرَحُوهُ=onu bırakın وَجْهَهُ=yüzü يَخْلُ=yönel sin لَكُمْ=yalnız size وَتَكُونُوا=olursunuz أَبْيَكُمُ=babanızın مِنْ بَعْدِهِ=ondan sonra da قَوْمًا=bir topluluk صَالِحِينَ=iyi	Yusuf'u ya öldürünüz, ya da ıssız bir yere bırakınız; o zaman babanızın raksiz sevgilileri olursunuz, arkasından da tevbe eder iyi kimseler olursunuz.	Yusuf'u öldürün veya bir yere atın ki, babanızın teveccühü yalnız size kalsın, ondan sonra da tevbe eder, salihler topluluğu olursunuz.	(İçlerinden biri:) Yusuf'u öldürün dedi, yahut o'nu (uzak) bir yere götürüp bırakın ki böylece babanız sevgi ve alakasıyla yalnızca size kalsın ve siz de bundan sonra (artık tevbe edip) iyi insanlar ol(arak yaşamak için serbest ol)asınız!
12. 10	قَالَ=dedi قَائِلٌ=bir sözcü مِنْهُمْ=içlerinden يُوسُفَ=Yusuf'u لَا تَقْتُلُوا=öldürmeyin وَالْقَوُّهُ=onu atın فِي غِيَابَتِ=dibine الْجُبِّ=kuyunun يَلْتَقِطُهُ=onu (görüp) alsın بَعْضُ=biri السَّيَّارَةِ=kervanlardan إِنْ=eğer كُنْتُمْ=iseniz فَاعْلَيْنِ=yapacak	Üvey kardeşlerden biri dedi ki; «Yusuf'u öldürmeyiniz; eğer mutlaka bir şey yapmak istiyorsanız, onu bir kuyunun dibine atınız da yoldan geçecek kervanlardan biri onu çıkarıp alsın.»	İçlerinden bir sözcü dedi ki: Yusuf'u öldürmeyin, onu bir kuyunun derinliklerine bırakın da yolculardan bir onu bulup al-sın, eğer yaparsanız.	Bir diğeri: Hayır, Yusuf'u öldürmeyin! diye söze karıştı, Eğer mutlaka bir şey yapmanız gerekiyorsa, o'nu bir kuyunun dibine atın; (nasıl olsa) o'nu (orada) bir kervan bulup yanına alır.
12. 11	قَالُوا=dediler ki يَا أَبَانَا=ey babamız مَا لَكَ=neden لَا تَأْمَنَّا=bize güvenmiyorsun عَلَى=hakkında يُوسُفَ=Yusuf وَإِنَّا=oysa biz لَنُأَصِّحُونَ=öğüt verenleriz	Bunun üzerine üvey kardeşler, babalarına dediler ki; «Ey babamız, niçin Yusuf konusunda bize güvenmiyorsun? Oysa biz onun sadece iyiliğini isteriz.	Dediler ki: Ey babamız; sen bize Yusuf'u neden tasavıyorsun? Halbuki biz, onun iyiliğini istemekteyiz.	(Bu görüşte birleştiler ve bunun üzerine babalarına:) Ey babamız! dediler, Biz Yusuf'un iyiliğini isteyen kimseler olduğumuz halde, neden o'nun hakkında bize güvenmiyorsun?
12. 12	أَرْسِلْهُ=onu da gönder مَعَنَا=bizimle beraber وَيَلْعَبْ=oynasın يَرْتَعْ=gezsin عَدَا=yarın بِزْ=biz elbette لَهُ=onu لَحَافِظُونَ=koruruz	Yarın onu bizimle birlikte kıra gönder; yesin, içsin, eğlensin, biz ona kesinlikle göz kulak oluruz.	Yarın onu bizimle beraber gönder de gezsin, oynasın. Şüphesiz biz, onu koruruz.	Bırak o'nu yarın bizimle gelsin, gezip oynasın; o'na göz kulak olacağımızdan en küçük bir şüphen olmasın!
12. 13	قَالَ=dedi ki إِنِّي=şüphesiz لَيَحْزُنُنِي=beni üzer بِهِ=onu أَنْ تَذْهَبُوا=götürmeniz وَأَخَافُ=ve korkarım ki أَنْ يَأْكُلَهُ=onu yer وَأَنْتُمْ=sizin عَنْهُ=ondan الذَّنْبُ=kurt لَا يَشْعُرُونَ=haberiniz yokken	Babaları dedi ki; «Onu götürmeniz beni üzer, ayrılığına dayanamam; ayrıca korkarım ki, siz farkında olmadan onu kurt kapar.»	Dedi ki: Onu götürmeniz doğrusu beni tasavıdüşürüyor. Siz, ondan habersizken onu kurdun yemesinden korkuyorum.	Doğrusu, o'nu götürmeniz beni kaygılandırıyor diye karşılık verdi (Yakub), gözden uzak tuttuğunuz bir anda o'nu kurdun kapmasından korkuyorum!
12. 14	قَالُوا=dediler ki لَئِنْ=andolsun أَكَلَهُ=onu yerse وَنَحْنُ=biz الذَّنْبُ=kurt عَصَبَةٌ=bir topluluk olduğumuz halde إِنَّا=o zaman biz إِذَا لَخَاسِرُونَ=tamamen beceriksiz kimseleriz	Üvey kardeşler dediler ki; «Bu kadar çok kişi olmamıza rağmen eğer onu kurt kaparsayandık demektir.»	Dediler ki: Biz bir toplulukken onu kurt yerse; bu takdirde biz, muhakkak hüsrana uğrayanlardan oluruz.	Bu kadar insanın arasında, yine de o'nu kurt kapacaksa, o zaman, biz ölmüşüz demektir! dediler.
12. 15	فَلَمَّا=nihayet بِهِ=onu götürüp وَأَجْمَعُوا=karar verdiklerinde فِي غِيَابَتِ=dibine أَنْ يَجْعَلُوهُ=atmaya وَأَوْحَيْنَا=biz vahyettik الْجُبِّ=kuyunun لَنُنَبِّئَنَّهُمْ=andolsun haber vereceksin إِلَيْهِ=O'na وَهُمْ=onlar بِأَمْرِهِمْ هَذَا=onların bu işlerini لَا يَشْعُرُونَ=hiç farkında değillerken	Kardeşleri Yusuf'u kıra götürüp onu bir kuyunun dibine atmayı kararlaştırdıklarında, kendisine «İlerde, hiç beklemedikleri bir sırada, sana yaptıkları bu işi kardeşlerine hatırlatacaksın» diye vahyettik.	Onu götürdükleri vakit, kuyunun derinliklerine bırakmayı birlikte kararlaştırdılar. Biz de kendisine vahyettik ki: Sen; onlara, kendileri hiç farkına varmadan yaptıklarını bir bir haber vereceksin.	Ve böylece, onu kuyunun dibine atmaya karar verip yanlarında götürülürken, kendisine Gün gelecek (senin kim olduğunu) kavrayamayacakları bir anda bu yaptıklarını kendilerine hatırlatacaksın! diye vahyettik.
12. 16	وَجَاءُوا=geldiler أَبَاهُمْ=babalarına عِشَاءً=akşamleyin يَبْكُونَ=ağlayarak	Akşam olunca ağlayarak babalarına geldiler.	Akşam üstü ağlaya ağlaya babalarına geldiler.	Ve akşam olunca babalarının karşısına ağlayarak çıkıp geldiler,
12. 17	قَالُوا=dediler يَا أَبَانَا=Ey babamız بِزْ=biz إِنَّا=biz نَسْتَبِقُ=yarışıyoruz دَهِبْنَا=gittik وَتَرَكْنَا=ve bırakmıştık يُوسُفَ=Yusuf'u	Dediler ki; «Ey babamız, Yusuf'u eşyalarımızın yanında bırakarak yarış yapmaya gittiştik, o sırada	Dediler ki: Ey babamız; gerçekten biz gitmiştik ki yarış yapalım. Yusuf'u da eşyaların ya-	Ey babamız! dediler, Yarış yapmak için bulunduğumuz yerden (biraz) uzaklaşmış ve Yusuf'u azıklaştığımız yanında bırakmıştık...

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
عِنْدَ=yanında مَتَاعِنَا=yiyeceğimizin الدِّئْبُ=onu yemiş فَأَكَلَهُ=onu yemiş لَنَا=sen inanmazsın وَمَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ=bize كُنَّا صَادِقِينَ=doğru söylesek de	onu kurt kapıverdi; her ne kadar söylediyimiz doğru ise de, bize inanmayacaksın.»	nında bırakmış-tık. Onu kurt yemiş. Her ne kadar doğru söy-lüyorsak da sen, bize inanacak değilsin.	Meğer kurt kapmış o'nu! Ama (biliyoruz ki,) biz böylece doğ-ruyu söylüyor olsak da sen bize inanmayacaksın!
12. 18 وَجَاءُوا=ve getirdiler عَلَى قَمِيصِهِ=gömleğinin üstünde بِدَمٍ=kan بَلْ=herhalde قَالَ=dedi ki كَذِبٍ=yalan أَنْفُسَكُمْ=sizi لَكُمْ=aldattı سَوَّلَتْ =bir işe sürükledi فَصَبِرْ=artık tek çarem sabretmektir جَمِيلٌ=güzelce وَاللَّهِ=ancak Allah'tan عَلَى=kaşı الْمُسْتَعَانُ=yardım istenir مَا تَصِفُونَ=dediğinize	Yusuf'un yalandan kana bulanmış gömleğini getirdiler. Babaları Ya-kub dedi ki; «Anla-şılan nefsiniz sizi kötü bir işe sürük-le-di, bana düşen yaman bir sabırdır, anlattıklarınız kar-şısında Allah'ın yardımına sığınızı-yorum.»	Onlar sahte bir kan ile gömleğini getirdiler. Dedi ki: Hayır, nefisle-riniz sizi aldatıp bir işe sürükle-miş. Artık bana güzelce bir sabır gerekir. Sizin şu anlattıklarınıza karşı yardımına sığınılacak, Al-lah'tır.	(Böyle diyerek) üze-rinde yalancı bir kan lekesi bulunan (Yu-suf'un) gömleğini çı-karıp gösterdiler. (Yakub:) Yoo dedi, sizi kendi hayal gü-cünüz bu kötü oyuna sürükledi! Artık (bana düşen) güzelce sab-retmektir. Ve bu an-lattığınız bahtsızlığa karşı bana dayanma gücü bahşetmesi için kendisine yönelebile-ceğim (yegane) ham Allah'tır.
12. 19 وَجَاءَتْ=ve geldi سَيَّارَةٌ=bir kervan فَازْسَلُّوا=gönderdiler وَارِدَهُمْ=sucularını قَالَ=dedi ki دَلْوَةٌ=kovasını فَادْلِلْنِي=sarkıttı مُجِدَّةٌ=bir oğlan هَذَا=işte يَا بُنَيَّ=müjde وَاسْرُوهْ=onu sakladılar بِضَاعَةً=ticaret için وَاللَّهِ=halbuki Allah عَلِيمٌ=biliyordu بِمَا يَفْعَلُونَ=onların yaptıklarını	Bir kervan geldi, sucularını su al-maya gönderdiler. Adam kovasını ku-yuya sarkıtınca «Müjde, işte size bir oğlan çocuğu» dedi. Kervandaki-ler onu satmak üzere sakladılar. Oysa Allah ne yap-tıklarını biliyordu.	Bir kervan gelip sucularını gön-derdiler. O da kovasını salıp dedi ki: Müjde; işte bir oğlan. Onu bir mal ola-rak sakladılar. Allah, yaptıklarını bilendir.	Ve bir kervan çıka-geldi; (kervancılar) sucularını (su kuyu-suna) gönderdiler; onlardan biri kovasını kuyuya salıyordu ki (orada Yusuf'u gördü) ve: Ne kısmet! diye bağırdı, Bir oğlan ço-çuğu bu! Ve böylece kervancılar o'nu, satmak niyetiyle yan-larına aldılar. Oysa, Allah yaptıklarını (adım adım izliyor ve) biliyordu.
12. 20 وَشَرَوْهُ=onu sattılar بِثَمَنٍ=bir pahaya بَخْسٍ=düşük دَرَاهِمٍ=paraya مَعْدُودَةٍ=birkaç وَكَانُوا=idler فِيهِ=ona karşı مِنَ الزَّاهِدِينَ=isteksiz	Yusuf'u ucuz bir fiyatla, birkaç pa-raya sattılar. Çün-kü onu bir an önce ellerinden çıkar-mak istiyorlardı.	Onu, ucuz bir fi-yata, birkaç dir-heme sattılar. Onu yanlarında alıkoymak iste-mediler.	Ve sonunda önemsiz bir paha -sadece bir-kaç gümüş dirhem-karşılığında o'nu sat-tılar; o kadar az de-ğer biçmişlerdi o'na.
12. 21 وَقَالَ=dedi الَّذِي اشْتَرَاهُ=onu satın alan لَا مَرَاتِهِ=karsına مِنْ مِصْرَ=Mısırlı أَكْرَمِي=ona kıymet ver مَثْوَاهُ=iyi bak عَسَى=belki أَنْ يَنْفَعَنَا=bize yararı dokunur وَلَدًا=evlad نَتَّخِذُهُ=onu ediniriz أَوْ=ya da نَتَّخِذُهُ=onu ediniriz وَكَذَلِكَ=böylece مَكْنًا=bir imkân verdik فِي الْأَرْضِ=o yerde لِيُوسِفَ=Yusuf'a وَلِنُعَلِّمَهُ=ve ona öğrettik مِنْ تَأْوِيلِ=yorumunu وَاللَّهِ=Allah الدُّشَّاهِشِ=düşlerin عَلَى أَمْرِهِ=işinde غَالِبٌ=galip olandır وَلَكِنْ=ama أَكْثَرُ=çoğu النَّاسِ=insanların لَا يَعْلَمُونَ=bilmezler	Onu satın alan Mı-sırlı, karsına «Bu çocuğa iyi bak, ilerde işimize ya-rayabilir, belki de onu evlâd ediniriz» dedi. Böylece Yu-suf'a güvenli bir barınak sağladık, ona olayların (ya da rüyaların) yo-rumuna ilişkin bazı bilgiler öğrettik. Al-lah, meramını ke-sinlikle yürütür. Fakat insanların çoğu bunu bilmez-ler.	Onu satın alan Mısırlı, karsına dedi ki: Ona gü-zel bak, olur ki bize faydası do-kunur veya onu evlad ediniriz. İş-te böylece Yu-suf'u Biz oraya yerleştirdik. Ve ona rüyaların yo-rumunu öğrettik. Ve Allah; emrin-mükafaatlandırır-ve galibdir. Fa-kat insanların çoğu bilmezler.	Ve o'nu satın alan Mısırlı adam, karsı-na: Ona iyi bak; dedi, belki bize yararı olur; kaldı ki, evlatlık da edinebiliriz o'nu. Böy-lece, Yusuf'a o ülke-de iyi bir yer sağladık; (bunu yaptık)ki, o'na olayların iç yüzüne, gerçek anlamına dair bir kavrayış öğrete-lim. İşte, Allah edip eylediği işlerde böyle galiptir; ne var ki, in-sanların çoğu bunu bilmez.
12. 22 وَلَمَّا=ne zaman ki بَلَغَ=erişince أَشَدَّهُ=kuvvetli çağına أَتَيْنَاهُ=ona verdik وَعِلْمًا=ve ilim حُكْمًا=hüküm وَكَذَلِكَ=işte biz böyle نَجْزِي=mükâfatlandırırız الْمُحْسِنِينَ=güzel hareket edenleri	Yusuf ergenlik ça-ğına erince kendi-sine hikmet ve bilgi bağışladık. Biz iyi davranışlıları işte böyle ödüllendiririz.	Ergenlik çağına gelince; ona hü-küm ve ilim ver-dik. İşte böyle bir muhakeme etti-riz Biz, ihsan edenleri.	Derken, ergenlik ça-ğını aştığı zaman (eğriyi doğruyu ayır-maya yetecek) keskin bir muhakeme gücü ve (derin) bir kavrayış yeteneği bahşettik o'na: iyilik yapanları Biz işte böyle ödül-lendiririz.
12. 23 وَرَاودَتْهُ=murad almak istedi هُوَ=onun فِي بَيْتِهَا=evinde kaldığı kadın وَوَعَلَّتْ=ve kilitleyip عَنْ نَفْسِهِ=onun nefsinden وَقَالَتْ=dedi الْأَبْوَابُ=kapıları قَالَ=dedi هَيِّتْ لَكَ=haydi gelsene إِنَّهُ=şüphesiz اللَّهُ=Allah'a مَعَاذَ=sığınırım رَبِّي=efendim أَحْسَنَ مَثْوَايَ=bana güzel baktı إِنَّهُ=şüphesiz لَا يُفْلِحُ=iflah olmaz الظَّالِمُونَ=zalimler	Kaldığı evin hanı-mı onu yatağına çağırdı, kapıları ki-litledikten sonra ona «Haydi, gel-sene!» dedi. Fakat Yusuf, «Allah ko-rusun! Rabbim ba-na güvenli bir ba-rınak sağladı; hiç kuşkusuz zalimler iflah olmazlar, kur-tuluşa eremezler» dedi.	Evinde bulundu-ğu kadın onu kendine ram et-mek istedi. Kapı-ları sımsıkı ka-padı. Ve: Sana söylüyorum gel-sene, dedi. O da: Allah'a sığı-nırım, doğrusu o, benim efen-dimdir, bana iyi bakmıştır. Mu-hakkak ki zalim-ler asla felah bulmaz, dedi.	Ve (olacak bu ya,) barındığı evin kadını (kendini o'na karşı duyduğu arzuya kap-tırıp) o'nun gönlünü çelmek istiyordu; ve (bu niyetle bir gün) kapıları sımsıkı kapa-tıp o'na: Haydi, gel-sene! dedi. (Ama Yu-suf:) (Böyle bir şey yapmaktan) Allah'a sığınırım! diye karşı-lık verdi, Hem, efen-dim (bu evde) bana iyi baktı! Doğrusu, za-limler asla güvenliğe, esenliğe erişemezler!
12. 24 وَلَقَدْ=andolsun هَمَّتْ=kadın arzu etmişti بِهَا=onu وَهَمَّ=o da arzu etmişti لَوْ لَا أَنْ رَأَى=eğer görmeseydi رَبِّهِ=Rabbinin كَذَلِكَ=böylece لِنَنْصُرَفَ=çevirmek istedik عَنْهُ=ondan السُّوءُ=kötülüğü وَالْفَحْشَاءُ=ve fuhşu إِنَّهُ=çünkü o مِنْ عِبَادِنَا=kullarımızdandır الْمُخْلِصِينَ=ihlase erdirilmiş	Kadının canı Yu-suf'u istedi, Yusuf da ona karşı ilgi duydu. Eğer Rab-binin caydırıcı di-rektifi, gözlerinin önünde somutlaş-masaydı, kendini tutamazdı. Böyle-ce biz Yusuf'u kö-tülükten ve fuhşu-ten uzak tuttuk. O, hiç kuşkusuz, bize içten bağlı, seçkin bir kulumuzdu.	Andolsun ki o, istekli idi. Eğer Rabbinin burha-nını görmemiş olsaydı; o da onu arzu etmiş gitmişti. İşte Biz, böylece ondan fenalığı ve fuhşu bertaraf ettik. Çünkü o, ihlase erdirilmiş kulla-rımızdandı.	Gerçek şu ki, kadın o'na karşı arzu do-luydu; o da kadını ar-zuluyordu; öyle ki, (bu ayartma karşısın-da) eğer Rabbinin burhanı o'nun içine doğmamış olsaydı (bu arzuya yenilive-recekti); İşte bu, her türlü kötülüğü, çirkin ve taşkın halleri o'ndan uzak tutmak istediğimiz için böyle oldu, çünkü o gerçek-ten bizim (seçilmiş) kullarımızdan biriydi.
12. 25 وَاسْتَبَقَا=koşuştular الْبَابُ=kapıya doğru وَقَدَّتْ=kadın yırttı قَمِيصَهُ=gömleğini وَالْقَبَا=ve rastladılar مِنْ دُبُرٍ=arkadan سَيِّدَهَا=kadının bey'ine لَدَى=yanında قَالَتْ=kadın dedi ki الْبَابُ=kapının مَنْ أَرَادَ=isteyenin مَا جَزَاءُ=cezası nedir? بِأَهْلِكَ=senin ailene إِلَّا=kötülük أَوْ=veya أَنْ يُسَجَّنَ=hapsolunmaktan عَذَابٌ=bir azaptan أَلِيمٌ=acı	Her ikisi de -Yusuf önde, kadın peşin-de olmak üzere-kapıya koştu-lar. Kadın, Yusuf'un gömleğini arkasın-dan yırttı; kapıda kadının kocası ile karşılaştılar. O sı-rada kadın, koca-sına «Eşine kötülük etmek isteye-nin cezası herhal-de hâpsedilmekten ya da ağır işken-ceye çarpılmaktan başka bir şey ola-maz» dedi.	İkisi de kapıya koştu-lar. Kadın, onun gömleğini arkasından boy-lu boyunca yırttı. Kapının yanında efendisine rast geldi. Kadın dedi ki: Ailene kötülük etmek isteyen cezası; zindana atılmaktan veya acıklı bir azab-dan başka ne olabilir?	(Derken,) bunların her ikisi kapıya koştu-lar; kadın arkadan (asılip) o'nun gömle-ğini yırttı; ve (o an) kapıda kadının efen-disini karşılarında birinin cezası, hapis-ten ya da en ağır ce-za (neyse, on)dan başka ne olabilir? di-ye üste çıktı.
12. 26 وَقَالَ=(Yusuf) dedi ki هِيَ=O'dur رَاودَتْنِي=yendi عَنْ نَفْسِي=benden وَشَهِدَ=ve şahidlik etti شَاهِدٌ=bir şahid مِنْ أَهْلِهَا=kadının ailesinden إِنْ=eğer كَانَ=ise قَمِيصُهُ=gömleği	Yusuf «Beni yata-ğına çağırın odur» dedi. Kadının ak-rabalarından biri olaya ilişkin şöyle bir çözüm önerdi, «Eğer Yusuf'un gömleği ön tara-	Dedi ki: O, beni kendisine ram et-dim! Kadının ailesin-den biri de şe-hadet etti: Eğer gömleği önden yırtılmışsa; o	(Yusuf:) Benim gön-lümü çelmek isteyen asıl o! diye (kendini savını) diye. O an ka-dının yakınlarından du-ruma tanık olan biri: Eğer gömleği önden yırtılmışsa, diyerek

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
قُدَّ=yırtılmış مِنْ قُبُلٍ=önden فَصَدَقَتْ=kadın doğrudur وَهُوَ=o ise يَالانِيعِلَارِالانِيعِلَارِ=yalancılardandır	findan yırtılmış ise, kadın doğru söylüyor, Yusuf ise bir yalancıdır.»	(kadın) doğru söylemiştir. Bu (Yusuf) ise yalancılardandır.	görüşünü bildirdi, kadın doğru, beriki yalan söylüyor demektir;
12. 27. قَمِيصُهُ=onun gömleği كَانَ=ise وَإِنْ=ve şayet قُدَّ=yırtılmış مِنْ دُبُرٍ=arkadan فَكَذَبَتْ=kadın yalancıdır وَهُوَ=o ise مِنَ الصَّادِقِينَ=doğrulardandır	Yok, eğer Yusuf'un gömleği arka tarafından yırtılmış ise, kadın yalan söylüyor ve Yusuf'un dediği doğrudur.	Eğer gömleği arkadan yırtılmışsa, o (kadın) yalan söylemiştir, bu (Yusuf) ise doğru söyleyendir.	yok, eğer gömleği sırtından yırtılmışsa, o zaman kadın yalan, beriki doğru söylüyor demektir.
12. 28. فَمِصَّةً=gömleğinin فَلَمَّا رَأَى=görünce قُدَّ=yırtıldığını مِنْ دُبُرٍ=arkadan إِنَّهُ=(kadına) dedi ki şüphesiz bu مِنَ كَيْدِكُنَّ=sizin hilenizdir إِنَّ=gerçekten كَيْدِكُنَّ=sizin hileniz عَظِيمٌ=büyüktür	Adam, gömleğin arka tarafından yırtılmış olduğunu görünce karısına «Bu iş, siz kadınlara özgü bir komplotur, sizin komplotlarınız yamandır» dedi.	Gömleğinin arkadan yırtılmış olduğunu görünce; (kadının kocası) dedi ki: Doğrusu bu, sizin tuzağınız-dandır, siz kadınların tuzağı büyüktür.	Böylece (kadının kocası Yusuf'un) gömleğinin sırtından yırtılmış olduğunu görünce: Belli ki, bu (yine) sizin oyunlarınızdan biri, ey kadınlar taifesi! Doğrusu, sizin oyunlarınız/tuzaklarınız korkunçtur!
12. 29. أَعْرَضَ=sen vazgeç يُوسُفُ=Yusuf عَنْ هَذَا=bundan وَاسْتَغْفِرِي=(kadın) sen de bağışlanmasını dile لِذَنْبِكَ=günahının إِنَّكَ=çünkü sen كُنْتُ=oldun مِنَ الْخَاطِئِينَ=günahkarlardan	Adam, Yusuf'a «Sen ona bakma, kapat bu olayı» dedikten sonra karısına dönerek «Sen de günahından ötürü af dile, çünkü sen bir günahkârsın» dedi.	Yusuf; sen bundan vazgeç. Ey kadın; sen de günahının bağışlanmasını dile. Çünkü sen, gerçekten suçlulardan oldun.	Yusuf! Sen bu olayın üstünde durma! Ve (kadın!) sen de işlediğin günahtan ötürü bağışlanma dile, çünkü sen gerçekten hatası (büyük) olan birisin!
12. 30. نِسْوَةً=birtakım kadınlar وَقَالَ=dediler أَمْرَأْتٍ=karısı فِي الْمَدِينَةِ=şehirde ثَرَاوُدَ=murad almak istemiş الْعَزِيزِ=Vezir'in عَنْ نَفْسِهِ=nefsinden فَتَاَهَا=uşağının شَعَفَهَا=onun bağrını yakmış قَدْ=muhakkak لَنَرَاهَا=onu görüyoruz إِنَّا=biz فِي ضَلَالٍ=bir sapıklık içinde مُبِينٍ=açık	Şehirdeki birtakım kadınlar «Başbakanın karısı, kölesini yatağına çağır-mış; delikanlının aşkı iliklerine işlemiş; anlaşılan (gördüğümüz o ki), iyice sapıtmış» dediler.	Şehirde bir takım kadınlar dediler ki: Aziz'in karısı delikanlı-sını kendine ram etmek istiyor-muş, sevgisi bağrını yakmış. Görüyoruz ki; o, apaçık bir sapıklıktadır.	Ve şehirde kadınlar (birbirleriyle): Falan kişizadenin karısı genç kölesinin gönlünü çelmeye kalkmış! diye dedikodu etmeye başladılar, Tutkudan yüreği paralanmış kadının; doğrusu, açıkça yoldan çıkmış biri olarak görüyoruz onu!
12. 31. فَلَمَّا سَمِعَتْ=(kadın) işitince بِمَكْرِهِنَّ=onların hilelerini إِلَيْهِنَّ=onlara أَرْسَلَتْ=(haber) gönderdi لَهُنَّ=onlar için وَأَعَدَّتْ=ve dayanacak وَأَتَتْ=ve verdi مُتَكِّئًا=yastıklar hazırladı مِنْهُمْ=onlardan كُلَّ وَاحِدَةٍ=her birine وَقَالَتْ=ve dedi أَخْرِجِي=çık فَلَمَّا رَأَيْتُهُ=O'nu görünce عَلَيْهِنَّ=karşılırlarına أَكْبَرْتُهُ=onu (gözlerinde) büyüttüler أَيْدِيَهُنَّ=ellerini وَقَطَعْنَ=ve kestiler لِلَّهِ=Allah için حَاشَ=haşa وَقُلْنَ=ve dediler بُنْ=bu إِنْ هَذَا=bu بَشَرًا=insan إِنَّا=ancak كَرِيمٌ=güzel مَلَكٌ=bir melektir	Kadın, hemcinslerinin bu kinayıcı dedikodularını duyunca haber salarak onları evine çağır-dı, onlar için konforlu sedirler hazırladı, herbirinin eline birer yemek bıçağı verdi ve Yusuf'a «Çık şunların önüne» dedi. Kadınlar Yusuf'u görünce güzelliği karşısında büyüldiler ve «Allah'ım, sen ne büyüksün! Bu bir insan değil, olsa olsa saygın bir melektir» dediler.	Onların dedikodularını işitince; onlara haber yolladı. Onlar için yaslanacak yerler hazırladı ve onlardan her birine birer bıçak verdi. (Yusuf'a) : Çık karşılarına, dedi. Hepsi onu görünce kendisini çok büyüttüler. Ve ellerini kestiler. Dediler ki: Allah'ı tenzih ederiz. Haşa bu, bir beşer değildir, ancak çok şerefli bir melektir.	Kadınların bu kötü konuşmaları kulağına değince, kişizadenin karısı, onları davet edip kendileri için mükellef bir ziyafet hazırladı, ve her birinin eline bir bıçak tutuşturdu. Sonra (Yusuf'a): Çık (şimdi) onların karşısına! dedi. Kadınlar o'nu görünce güzelliği karşısında şaşırıp kaldılar ve şaşkınlıklarından ellerini kestiler: Aman Allahım! dediler, Bu ölümlü biri olamaz; olsa olsa gözde bir melek bu!
12. 32. فَذَلِكُنَّ=işte siz قَالَتْ=dedi ki الَّذِي لُمْتُنِنِي=beni kınamıştınız فِيهِ=bunun için رَاوَدْتُهُ=ben murad almak istedim وَلَقَدْ=andolsun عَنْ نَفْسِهِ=kendisinden فَاسْتَعْصَمَ=o reddetti لَمْ يَفْعَلْ=yapmazsa وَلَئِنْ=ama مَا أَمُرُهُ=emrettiğimi لَيُسْجَنَنَّ=elbette zindana atılacak وَلَيَكُونَنَّ=ve olacaktır مِنَ الصَّاعِرِينَ=alçakanlardan	Kadın dedi ki; «İşte siz beni bu delikanlı yüzünden kınadınız. Ben onu yatağıma çağır-dım, fakat aşırı bir namusluluk tepkisi ile isteğimi reddetti. Ama kendisine emrettiğimi işi yapmaz ise, kesinlikle hapse atılarak burnu yere sür-tülecektir.»	Kadın dedi ki: İşte beni, onun için ayıpladığınız budur. Onu kendime ram etmek istedim, ama o iffetinden çekindi. Eğer istediğimi yapmazsa; andolsun ki, zindana atılacak ve zillete uğrayanlardan olacaktır.	(Kişizadenin karısı:) İşte hakkında beni kınayıp yerdığınız kimse bu! dedi, Evet, gerçekten de o'nun gönlünü çelmek istedim, ama o kendini (bundan) sakındı. Ne var ki eğer bundan sonra da istediğim şeyi yapmazsa mutlaka hapsedilecek ve kendini aşağılanmış kimselerin arasında bulacak!
12. 33. رَبِّ=Rabbim قَالَ=(Yusuf) dedi ki أَحَبُّ=daha iyidir السِّجْنُ=zindan مِمَّا=şeyden إِلَيَّ=bana göre إِلَيْهِ=bunların يَدْعُونِنِي=beni çağır-dığı وَالْأَ=ve eğer تَصْرِفُ=savmazsan عَنِي=benden كَيْدَهُنَّ=onların hilelerini وَأَكُنَّ=ve olurum إِلَيْهِنَّ=onlara أَصْبُ=kayarım مِنَ الْجَاهِلِينَ=cahillerden	Yusuf dedi ki; «Ya Rabbi bana göre hapse girmek bunların benden istediklerini yapmamdan daha iyidir. Eğer beni onların komplolarından uzak tutmazsan ağlarına düşer, böylece cahillerden biri olurum.»	Dedi ki: Rabbim, zindan bana bunların beni davet etiklerinden daha iyidir. Eğer Sen, bunların tuzaklarını benden uzaklaştırmazsan, ben o zaman onların ayartmalarına kapılır ve (doğru nedir, eğri nedir) seçemeyen şaşkın kimselerden olurum.	(Yusuf:) Ey Rabbim! dedi, Benim için hapis, bu kadınların isteklerine boyun eğmekten daha iyidir. Çünkü, Sen onların oyunlarını / tuzaklarını benden uzak tutmazsan, ben o zaman onların ayartmalarına kapılır ve (doğru nedir, eğri nedir) seçemeyen şaşkın kimselerden olurum.
12. 34. لَهُ=onun فَاسْتَجَابَ=duasını kabul etti عَنْهُ=ondan فَصَرَفَ=savdı رَبُّهُ=Rabbi هُوَ=O إِنَّهُ=şüphesiz كَيْدَهُنَّ=onların hilelerini الْعَلِيمُ=bilendir إِشِيعِنْدِرِ=işitendir	Allah, onun bu duasını kabul ederek kendisini kadınlardan uzak tuttu. Hiç kuşkusuz O her şeyi işitir, her şeyi bilir.	Rabbî onun duasını kabul etti de onların tuzaklarını kendisinden savdı. Muhakkak ki O'dur, Semi, Alim.	Ve Rabbi o'nun bu duasını olumlayıp o'nu o kadınların tuzaklarına karşı korudu: çünkü O gerçekten her şeyi işiten, her şeyi olduğu gibi bilendir.
12. 35. لَهُمْ=onlara بَدَأَ=uygun geldi ثُمَّ=sonra مَا رَأَوْا=gördükleri مِنْ بَعْدِ=halde yine de الْآيَاتِ=bu delilleri لَيُسْجَنَنَّ=onu zindana atmaları حَتَّى جِي=bir süre	Sonra adamlar, Yusuf'u belirli bir süre için hapse atmayı gerekli gördüler. Oysa onun masum olduğunu kanıtlayan bunca delil gözleri önünde duruyordu.	Sonra bütün delilleri onun lehine gördükleri halde yine de bir süre için onu zindana atmayı uygun buldular.	Sonra, o kişizade ve ev halkı bütün delilleri(n Yusuf'un lehinde olduğunu) gördükten sonra bile o'nu bir süre için hapsedmeyi uygun gördüler.
12. 36. وَدَخَلَ=girdi مَعَهُ=onunla beraber الزَّيْنَانِ=zindana فَتَيْنَانِ=iki genç daha إِنِّي=ben أَحَدُهُمَا=onlardan biri دُشُومْدِ=görüyorum أَعَصِرُ=sık-tığımı شَارَابٍ=şarap وَقَالَ=ve dedi الْآخَرُ=öteki de بُنْ=ben de أَرَانِي=görüyorum ki أَحْمِلُ=taşıyorum فَوْقَ=üstünde رَأْسِي=başımın عَكْمَكُ=ekmek تَأْكُلُ=yiyor الطَّيْرُ=kuşlar مِنْهُ=ondan نَبِّئْنَا=bize haber ver	İki genç, onunla birlikte hapse girmişlerdi. Bunlardan biri «Ben rüyamda şaraplık üzüm sık-tığımı gördüm» dedi. Öbürü de dedi ki; «Rüyamda başımın üzerinde bir somun ekme taşıdığımı gördüm, onu kuşlar yiyorlardı. Bu rüyalarımızın ne anlama geldiklerini bize anlat. Çünkü biz	Onunla beraber iki kişi daha zindana girdi. Bunlardan biri dedi ki: Ben rüyamda kendimi şarap sıkıyor gördüm. Öbürü de: Ben de başım üzerinde kuşların yediği bir ekme taşıdığımı gördüm, dedi. Bize onun yorumunu bildir, çünkü senin gerçekten bize iyilik edenlerden	Onunla beraber iki genç daha girmişti hapse. İşte bu iki gençten biri (bir gün): Rüyamda kendimi şaraplık üzüm sıkarken gördüm dedi. Öteki: Ben de kendimi ekmenin üzerinde olmak taşıyor gördüm, öyle ki kuşlar ondan (koparıp koparıp) yiyorlardı. (Bu iki genç:) (Yusuftan) Bu rüyaların gerçek anlamı haber ver bize! diye rica ettiler, Çün-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
بِتَأْوِيلِهِ=bunun yorumunu إِنَّا=zira biz نَرَاكَ=seni görüyoruz مِنَ الْمُحْسِنِينَ=güzel davrananlardan	senin iyiliksever bir adam olduğunu görüyoruz.»	olduğunu görüyoruz.	kü, görüyoruz ki, sen, (rüyaların nasıl yorumlanacağını) iyi (bilen) kimselerdensin.
12. 37 قَالَ=(Yusuf) şöyle dedi لَا يَأْتِيَكُمَا=size gelmeyecek طَعَامٌ=yemek تُرْزَقَانِهِ=rızik olarak verilen إِلَّا نَبَأْتُكُمَا=size haber vermiş olurum بِتَأْوِيلِهِ=bunun yorumunu قَبْلَ=önce أَنْ يَأْتِيَكُمَا=size gelmeden ذَلِكَمَّا=bu مِمَّا=şeylerdendir عَلَّمَنِي=bana öğrettiği رَبِّي=Rabbimin إِنِّي=şüphesiz ben تَرَكْتُ=terk ettim مِلَّةَ=dinini قَوْمٍ=bir kavmin لَا يُؤْمِنُونَ=inanmayan بِإِلَهِ=Allah'a وَهُمْ بِالْآخِرَةِ=ve ahireti هُمْ كَافِرُونَ=inkâr eden	Yusuf dedi ki; «Payınıza ayrılan yemek, henüz önünüze gelmeden önce onun ne olduğunu size bildirebilirim. Bu önsezi bana Allah'ın öğrettiği bilgilerdendir. Ben Allah'a inanmayan ve ahireti inkâr eden milletin dininden çıktım.»	Dedi ki: Size rızık olmak üzere verilen yemeklerin gelmesinden önce onun yorumunu bildiririm. Bu; Rabbimin bana öğrettiklerindendir. (ki başınıza gelecek olanı) vuku bulmadan önce (bilesiniz); çünkü bu bana Rabbimin öğrettiği şeylerdendir. (Önce) bilin ki, ben, Allah'a inanmayan, ve ahiret gerçeğini tanımandan ısrarla kaçınan bir toplumun izlediği yolu terk ettim;	
12. 38 وَاتَّبَعْتُ=ve uydum مِلَّةَ=dinine آبَائِي=atalarım وَإِبْرَاهِيمَ=ibrahim وَإِسْحَاقَ=ve İshak وَيَعْقُوبَ=ve Yakub'un مَا كَانَ=hakkımız yoktur أَنَا=bizim أَنْ نُشْرِكَ=ortak koşmağa بِإِلَهِ=Allah'a مِنْ شَيْءٍ=herhangi bir şeyi اللَّهُ=Allah'ın مِنْ فَضْلٍ=bir lütfudur ذَلِكَ=bu وَعَلَى النَّاسِ=ve bütün insanlara عَلَيْنَا=bize النَّاسِ=insanların أَكْثَرُ=çoğu وَلَكِنَّ=ama لَا يَشْكُرُونَ=şükretmezler	Onun yerine atalarım İbrahim'in, İshak'ın ve Ya-kub'un dinlerine bağlandım. Allah'a herhangi bir şeyi ortak koşmak bize yakışmaz. Bu inanç Allah'ın, gerek bize ve gerekse tüm insanlara yönelik bir lütfudur. Fakat insanların çoğu Allah'a şükretmezler.	Atalarım İbrahim, İshak ve Ya'kub'un dinine uydum. Herhangi bir şeyi Allah'a şirk koşmamız bize yakışmaz. Bu, Allah'ın bize ve insanlara olan lütfundandır. Fakat insanların çoğu şükretmezler.	ve atalarım İbrahim, İshak ve Yakub'un yolunu tuttum. (Çünkü) tanrısal nitelikleri Allah'tan başka herhangi bir varlığa yakıştırmak bizlere yakışmaz: Allah'ın bize ve bütün insanlığa bahsettiği lütfun bir (sonucudur) bu, ama insanların başka bu (lütfun) değerini bilmez.
12. 39 يَا صَاحِبِي=Ey benim arkadaşlarım السِّجْنِ=zindan أَأَرْبَابَ=tanrılar mı مُتَفَرِّقُونَ=çeşitli خَيْرٌ=daha hayırlıdır أَمْ=yoksa اللَّهُ=Allah mı? الْوَّاحِدُ=tek الْقَهَّارُ=kahhar olan	Ey hapislane arkadaşlarım, çok sayıda ilaha inanmak mı, yoksa ezici iradeli tek Allah'a inanmak mı daha iyidir?	Ey zindan arkadaşlarım; dar-madağınık ve değişik Rabblar mı hayırlıdır, yoksa Vahid ve Kahhar olan Allah mı?	Ey mahpus arkadaşlarım! Hangisi daha iyidir: birbirinden ayrı pek çok rab(bın varlığına inanmak) mı, yoksa bütün varlıklara egemen bir tek Allah(a inanmak) mı?
12. 40 مَا تَعْبُدُونَ=siz tapıyorsunuz إِلَّا=ancak مِنْ دُونِهِ=o'nu bırakıp سَمِّيْتُمُوهَا=isimlendirdiği أَسْمَاءَ=(bos) isimlere وَأَبَاؤُكُمْ=ve atalarınızın أَنْتُمْ=sizin اللَّهُ=Allah مَا أَنْزَلَ=indirmemiştir مِنْ سُلْطَانٍ=hiçbir delil بِهَا=onlar hakkında إِلَّا=yalnız الْحُكْمُ=Hüküm إِنْ=şüphesiz أَمَرَ=O emretmiştir بِاللَّهِ=Allah'ındır إِلَّا=başkasına أَلَّا تَعْبُدُوا=tapmamanızı دِينَ=din الَّذِينَ=işte budur ذَلِكَ=kendisinden إِيَّاهُ=kendisinden أَكْثَرُ=çoğu وَلَكِنَّ=ama الْقِيمَ=doğru لَا يَعْلَمُونَ=bilmezler النَّاسِ=insanların	Allah'ı bir yana bırakarak taptığınız düzmece ilahlar, ya sizin ya da atalarınızın taktığı bir-takım boş, içeriksiz adlardan başka bir şey değildirler. Allah onlara hiçbir güç vermiş değildir. Egemenlik sadece Allah'ın tekelindedir. O yalnız kendisine kulluk sunmanızı emretmiştir. Dosdoğru din, işte budur. Fakat insanların çoğu bu gerçeği bilmiyor.	Sizin O'nu bırakıp taptdıklarınız; kendinizibn ve atalarınızın takmış oldukları adlardan başka bir şey değildir. Allah, onlara hiç bir hüküm indirmemiştir. Hüküm; ancak Allah'ındır. Kendisinden başkasına ibadet etmemenizi emretmiştir. İşte dosdoğru din. Ama insanların çoğu bilmezler.	Allah'ı bırakıp tapındığınız her şey gerçekte sizin ve atalarınızın kendi muhayyilenizden çıkardığınız (anlamsız) isimlerden öteye geçmemektedir; çünkü bunlar hakkında hiçbir kanıt indirmemiştir Allah. (Neyin doğru, neyin eğri olduğu konusunda) hüküm yalnızca Allah'a aittir. Ve O da kendisinden başkasına kulluk etmemenizi buyuruyor. İşte dosdoğru olan (tek) din budur; ama insanların çoğu bunu bilmez.
12. 41 يَا صَاحِبِي=Ey arkadaşlarım السِّجْنِ=zindan أَمْ أَحَدُكُمَا=ikinizden biriniz فَيَسْقِي=yine sunacak رَبَّهُ=efendisine وَأَمَّا الْآخَرُ=diğeri ise خَمْرًا=şarap فَيُصْلَبُ=asılacak فَتَأْكُلُ=yiyecek مِنْ رَأْسِهِ=onun başından الطَّيْرُ=kuşlar إِشَاقَ=iş الْأَمْرِ=iş فُضِيَ=kesinleşmiştir الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ=sorduğunuz	Ey hapislane arkadaşlarım, rüyalarınızın yorumuna gelince biriniz eskisi gibi efendisine içki sunacak, öbürünüze ise idam edilecek ve başını kuşlar kemirecek. Benden yorumlamamı istediğiniz rüyalara ilişkin hüküm bu şekilde kesinleşti.	Ey zindan arkadaşlarım; biriniz efendisine şarab içirecek, diğeri de asılacak, kuşlar onun başından yiyecektir. İşte sorduğunuz iş, böylece olup bitmiştir.	(İmdi,) ey mahpus arkadaşlarım, (rüyalarınızın yorumuna gelince,) biriniz efendisine (Kral'a) içki sofrasında sakilik yapacak; ve biriniz, biriniz de asılacak; ve et yiyici kuşlar onun başını didikleyecek. (Ama geleceğiniz ne olursa olsun,) benden yorumlamamı istediğiniz şey (Allah tarafından) karara bağlanmış bulunuyor.
12. 42 وَقَالَ=dedi ki لِلَّذِي ظَنَّ=sandığı kişiye مِنْهُمَا=o iki kişiden أَنَّهُ نَاجٍ=kurtulacağını عِنْدَ=yanında أَذْكُرْنِي=beni an فَأَنْسَاهُ=fakat ona unutturdu رَبِّكَ=efendin(kralın)ın الشَّيْطَانُ=şeytan ذَكَرَ=söylemeyi فَلَبِثَ=(bundan ötürü Yusuf) kaldı رَبِّهِ=efendisine بِضَعٍ=birkaç سِنِينَ=yıl فِي السِّجْنِ=zindanda	Yusuf, kurtulacağını tahmin ettiği arkadaşına «Efendinin yanında benden söz et» dedi. Fakat şeytan, efendisine Yusuf'tan sözletmeyi adama unutturdu; bu yüzden Yusuf, daha birkaç yıl hapistede kaldı.	O ikisinden kurtulacağını sandığı kimseye dedi ki: Efendinin yanında beni an. Fakat şeytan onu efendisine anmayı unutturdu. Bu yüzden daha nice yıl zindanda kaldı.	Ve (bunun üzerine Yusuf,) iki mahpustan kurtulacağını düşündüğü kimseye: (Buradan çıkacağın zaman) efendine benden söz et! dedi. Ne var ki Şeytan berikine efendisinin yanında (Yusuftan) söz etmeyi unutturdu. Ve Yusuf bu yüzden hapistede birkaç yıl (daha) kaldı.
12. 43 وَقَالَ=dedi ki إِنِّي=şüphesiz ben الْمَلِكُ=Kral سَبْعَ=yedi دُشُومْدَ=düşümde görüyorum أَرَى سَبْعَ=yedi يَمَانٍ=semiz بَقَرَاتٍ=inek يَأْكُلُهُنَّ=bunları yiyor سَبْعَ=yedi وَسَبْعَ=ve yedi عِجَافٍ=zayıf inek خُضْرٍ=yeşil سُنْبُلَاتٍ=başak يَايَسَاتٍ=kuru başak وَأَخَرَ=diğerleri de بِأَفْثُونِي=bana anlatın يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ=ey efendiler إِنْ=eğer فِي رُؤْيَايَ=bu rüyamın tabirini رُؤْيَا=rüya لِلرُّؤْيَا=siz تَعْبُرُونَ=tabir ediyorsanız	Bir gün kral dedi ki; «Ben rüyamda yedi zayıf ineğin yedi semiz ineği yediğini, ayrıca yedi yeşil ve bir o kadar da kuru başak gördüm. Efendiler, eğer rüya yorumlamayı biliyorsanız, bu rüyamın ne anlamı geldiğini bana söyleyiniz.»	Hükümdar dedi ki: Ben gördüm ki; yedi semiz ineği yedi zayıf inek yemektedir. Yedi yeşil başak ve bir o kadar da kurumuş başak. Ey ileri gelenler; eğer rüya yorumlayabiliyorsanız şu benim rüyamın anlamını söyleyin.	VE (bir gün) Kral: Rüyamda dedi, yedi çelimsiz ineğin yediği yedi semiz inek, yedi yeşil başak ve bir o kadar da kurumuş başak gördüm. Ey soylular! Eğer rüya yorumlamasını biliyorsanız bu rüyamı bana yorumlayın bakalım!
12. 44 أَضْغَاثَ=karışık قَالُوا=dediler ki بِزٍ=biz değiliz وَمَا نَحْنُ بِالْأَحْلَامِ=karışık düşlerin أَحْلَامٍ=düşlerden ibarettir بِتَأْوِيلِ=yorumunu بِغَالِمِينَ=bilen kişiler	Kralın adamları dediler ki; «Bu gördükleriniz birtakım karmaşık, birbirinden kopuk hayallerdir. Biz karmaşık hayallerin yorumunu bilemeyiz.»	Dediler ki: Karmaşık rüyalar bunlar. Biz böyle rüyaların yorumunu bilemler değiliz.	Anlaşılması zor, karmaşık rüyalardan biri bu dediler, hem, rüyaların işaret ettiği gerçek anlamı da bilmeden de biz yoksunuz.
12. 45 وَقَالَ=dedi ki الَّذِي نَجَا=kurtulana بَعْدَ=sonra وَأَذْكُرَ=hatırladı مِنْهُمَا=iki kişiden أَنَا=ben أُمَّةٌ=uzun bir süre	Yusuf'un hapisneden kurtulan ve kendisini ancak uzun bir süre sonra hatırlayan arka-	O ikiden kurtulmuş olanı nice zaman sonra hatırladı da dedi ki: Ben, size onun	İşte ancak o zaman, aradan geçen bunca vakitten sonra, hapisteden kurtulan o iki kişiden biri (Yusuflu) ha-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
أَنْتَبِئُكُمْ=size haber veririm بِتَأْوِيلِهِ=onun yorumunu فَأَرْسِلُونِ=hemen beni gönderin	daşı krala «Ben bu rüyanın ne anlama geldiğini sizin için öğrenirim, yalnız bana izin verin de bir yere kadar gideyim» dedi.	yorumunu bildireyim. Hemen gönderin beni.	tırladı ve: Bu (rüyanın) işaret ettiği gerçek anlamı ben öğrenip ulaştırabilirim size dedi, ama bunun için gitmeme izin verin.
12. 46 يُوسُفُ=Yusuf أَيُّهَا الصِّدِّيقُ=ey çok doğru söyleyen أَفْتِنَا=bize söyler misin nedir? فِي سَبْعِ=yedi يَأْكُلُهُنَّ=yiyor سِمَانٍ=semiz ineği=بَقَرَاتٍ يَسْبِعُ=yedi عِجَافٌ=zayıf (inek) وَسَبْعِ=ve yedi سُنْبُلَاتٍ=başak خُضْرٍ=yeşil وَآخَرَ=diğeri de يَابِسَاتٍ=kuru başak لَعَلِّي=umarım ki أَرْجِعُ=dönerim إِلَى النَّاسِ=insanlara لَعَلَّهُمْ=onlar da يَعْلَمُونَ=bilirler	Hapishaneye varınca dedi ki; «Ey özü sözü dosdoğru Yusuf, yedi zayıf ineğin yediği yedi semiz ineğe ve yedi yeşil başak ile bir o kadar sayıda ki kuru başağa ilişkin ne anlama geldiğini bize anlat ki, ben de adamların yanına döneyim de öğrensinler.»	Yusuf, ey doğru sözlü; bildir bakalım bize: Yedi semiz ineği, yedi zayıf ineğin yemesini ve yedi yeşil başakla bir o kadar da kuru başağı. Geri dönüp insanlara haber vereyim de onlar bilsinler.	(Ve böylece Yusuf'u hapishanede görmeye gitti ve o'na:) Ey Yusuf, ey özü sözü doğru adam! dedi, (Rüyada görülen) yedi çelimsiz ineğin yediği yedi semiz inek ve yedi yeşil başakla (yedi) kurumuş başak ne anlama gelir, bunu bana yorumla ki (senin açıklamanla saraydaki) insanların yanına döneyim ve onlar da (böylece senin nasıl biri olduğunu) öğrensinler!
12. 47 قَالَ=(Yusuf) dedi ki تَزْرَعُونَ=siz (ürünü) ekin سَبْعَ=yedi سِنِينَ=yıl دَابًّا=adetiniz üzere فَذَرُوهُ=bırakın فَمَا حَصَدْتُمْ=biçtiğinizi فِي سُنْبُلِهِ=başağında إِلَّا=ancak hariç az bir miktar مِمَّا تَأْكُلُونَ=yiyeceğiniziz	Yusuf dedi ki; «Yedi yıl boyunca topraklarınızı nadasa bırakmaksızın ekip biçersiniz. Elde edeceğiniz ürünü, yiyecek olarak ayıracağınız az bir bölümü dışında başak halinde saklayınız.	Dedi ki: Yedi sene alıştığınız biçimde ekin. Yediğiniz bir miktar dışında biçtiğinizi başağında bırakın.	(Yusuf şöyle) cevapladı: Yedi yıl boyunca her zamanki gibi ekip biçin ama hasad ettiğiniz ekini, yemek için ayıracağınız az bir miktar dışında, böylece başağında bırakın;
12. 48 مِنْ بَعْدِ=ardından يَأْتِي=gelir ثُمَّ=sonra ذَلِكَ=onun سَبْعَ=yedi شِدَادًا=zorlu (yıl) يَأْكُلْنَ=yiyip bitirir مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ=önceden biriktirdiklerinizi إِلَّا=dışında قَلِيلًا=az miktar مِمَّا تَحْصِنُونَ=sakladığınız	Bunun arkasından yedi kurak ve sıkıntılı yıl gelir. Bu süre içinde, ayıracığınız az miktardaki tohumluklar dışında, bu yıllar için stok ettiğiniz ürünü yersiniz.	Sonra bunun ardından yedi kurak yıl gelir. Saklayacağınız az bir miktar dışındabiriktirdiklerinizi yer, götürür.	çünkü, (yedi yıl sürecekleşen) bu (bolluk zamanı)ndan sonra yedi yıllık bir kıtlık dönemi gelecek ve sizin bu dönem için hazırladığınız her şeyi, sakladığınız az bir miktarın dışında, silip süpürecek.
12. 49 مِنْ بَعْدِ=ardından يَأْتِي=gelir ثُمَّ=sonra ذَلِكَ=bunun عَامٌ=bir yıl فِيهِ=o yılda يُعَاثُ=bol yağmur verilir النَّاسُ=insanlara وَفِيهِ=ve o yıl يَعْصِرُونَ=(insanlar meyve) sıkarlar	Bunun arkasından da halkın bol yağmura kavuşacağı, üzümlerini ve zeytinlerini sıkıp şıra ve yağ elde edebilecekleri bereketli bir yıl gelir.»	Sonra bunun ardından öyle bir yıl gelir ki insanlar, onda yağmura kavuşturulur ve onda sıkıp sağlarlar.	Ve bundan sonra, halkın bütün bu kıtlıktan, darlıktan kurtulacağı bir yıl olacak, ve o yıl insanlar (eskiden olduğu gibi bol bol zeytin ve üzüm) sıkacaklar.
12. 50 وَقَالَ=dedi ki الْمَلِكُ=Kral أَنْتُونِي بِهِ=Onu bana getirin فَلَمَّا جَاءَهُ=gelince الرَّسُولُ=elçi قَالَ=dedi ارْجِعْ=dön إِلَى رَبِّكَ=efendine فَاسْأَلْهُ=ve ona sor مَا بَالُ=maksadı neydi? النِّسْوَةِ=kadınların اللاتِي قَطَعْنَ=kesen أَيْدِيَهُنَّ=ellerini شُÜPHESİZ رَبِّي=Rabbim بِكَيْدِهِنَّ=onların tuzaklarını عَلِيمٌ=biliyor	Kral «O adamı bana getiriniz» dedi. Yusuf, yanına gelen kralın elçisine dedi ki; «Efendinin yanına dön ve ellerini yemek bıçakları ile kesen kadınlara ilişkin olayın içyüzünü kendisine sor. Gerçi Rabbim, o kadınların bana kurdukları tuzağı iyi bilir.»	Hükümdar dedi ki: Onu bana getirin. Bunun üzerine ona elçi gelince: Efendine dön ve ellerini kesen kadınların zoru neydi kendisine sor. Şüphesiz ki benim Rabbim, onların düzenini bilir, dedi.	Ve (Yusuf'un yorumu kendisine ulaşır ulaşmaz) Kral: Onu bana getirin! dedi. Ama elçiler kendisine geldiğinde (Yusuf:) Efendinize gidin ve ondan (önce) ellerini kesen kadınlar hakkındaki gerçeği (ortaya çıkarmasını) isteyin; çünkü, Rabbim onların oyunlarını/tuzaklarını bütün gerçeğiyle bilmektendir!
12. 51 قَالَ=dedi مَا خَطْبُكُمْ=durumunuz neydi? إِذْ=zaman رَاوَدْتُنْ=murad almak istediğiniz يُوسُفُ=Yusuf'un عَنْ نَفْسِهِ=nefsinden فَقُلْنَ=dediler ki حَاشَ=haşa اللَّهُ=Allah için عَلَيْهِ=onun قَالَتْ=dedi مِنْ سُوءٍ=hiçbir kötülüğünü أَمْرَأْتُ=karısı da الْعَزِيزِ=Aziz'in الآن=işte şimdi حَصَحَصَ=yerini buldu أَنَا=hak الْحَقُّ=ben رَاوَدْتُهُ=murad almak istemiştim عَنْ نَفْسِهِ=onun nefisinden وَإِنَّهُ=şüphesiz o لَمِنَ الصَّادِقِينَ=doğrulardandır	Kral, kadınlara «Yusuf'tan yatak yoldaşınız olmanızı istediğinizde neler oldu?» dedi. Kadınlar «Haşa Allah'a! O'nun hiçbir kötü davranışını görmedik» dediler. Bunun üzerine başbakanın eşi dedi ki; «Şimdi gerçek meydana çıktı, Yusuf'u yatağıma ben çağır-mıştım, onun söylediği doğrudur.»	Dedi ki: Yusuf'tan kam almak istediğiniz zaman ne halde idiniz? Onlar dediler ki: Haşa, Allah için biz onun bir kötülüğünü görmedik. Aziz'in karısı da şöyle dedi: Şimdi hak ortaya çıktı. Onu kendime ben ram etmek istedim. Ve o, gerçekten sadıklardandır.	(Bunun üzerine Kral o kadınları çağırıp kendilerine:) Yusuf'un gönlünü çelmek isterken ne sağlayacağınızı umuyordunuz? diye sordu. Kadınlar: Allah korusun, biz o'ndan en küçük bir kötülük görmedik! dediler. (Ve) Yusuf'un ilk efendisinin hanımı: Artık gerçek ortaya çıktı! diye atıldı, Onun gönlünü çelmek isteyen bendim; o ise hep özü sözü doğru olan kimselerdendi!
12. 52 ذَلِكَ=bu (sözlerim) لَعَلِّيَعْلَمَ=bilmesi içindir أَنِي=benim لَمْ أَخْنُهِ=kendisine hainlik etmediğimi بِالْغَيْبِ=arkadan وَأَنَّ=ve muhakkak الله=Allah'ın لَا يَهْدِي=başarıya ulaştırmayacağını كَيْدَ=tuzağını الْخَائِنِينَ=hainlerin	Böylece Yusuf bil-sin ki, ona yokluğunda kalışlık etmedim ve Allah, kalışların kurdukları tuzaqları başarıya erdirmez.	Bu; gıyabında kendisine gerçekten hıyanet etmediğimi, hainlerin hilesini Allah'ın başarıya erdirmeyeceğini, onun da bilmesi içindi.	(Yusuf olup biteni öğrendiğinde: Amacım (eski efendimin,) arkasından kendisine ihanet etmediğini ve Allah'ın hainlerin hazırladığı tuzaqları asla başarıya ulaştırmadığını bilmesini sağlamaktı dedi,
12. 53 نَفْسِي=nefsimi وَمَا أَبْرَأِي=ben temize çıkarmam إِنَّ=çünkü النَّفْسَ=nefis لَأَمَارَةٌ=daima emredicidir بِالسُّوءِ=kötülüğü إِلَّا=hariç مَا رَجِمَ=esirgediği رَبِّي=Rabbimin إِنَّ=şüphesiz رَبِّي=Rabbim غَفُورٌ=bağışlayandır رَحِيمٌ=esirgeyendir	Bununla birlikte nefsimi aklamak, onu masum göstermek istemiyorum. Çünkü Rabbimin rahmeti ile korudukları dışındaki tüm nefisler, insanı ısrarla kötülüğe kışkırtırlar. Hiç şüphesiz Rabbim affedicidir, merhametlidir.	Ve ben, nefsimi temize çıkarmam. Çünkü nefis var şiddetiyle kötülüğü emredendir. Meğer ki Rabbimin esirgediği bir nefis ola. Rabbim Gafur'dur, Rahim'dir.	yine de ben kendimi bütünüyle temize çıkarmaya çalışmıyorum; çünkü Rabbimin acıyıp esirgediği kimseler hariç, insanın kendi benliği (de onu) kötülüğe sürükleyebili); gerçekten de benim Rabbim çok acıyıp esirgeyen gerçek bağışlayıcıdır!
12. 54 وَقَالَ=dedi الْمَلِكُ=Kral أَنْتُونِي بِهِ=Onu bana getirin أَسْتَخْلِصُهُ=onu özel (dost) yapayım لِنَفْسِي=kendime فَلَمَّا كَلَّمَهُ=onunla konuşunca قَالَ=dedi ki إِنَّكَ=şüphesiz sen الْيَوْمَ=bugün لَدَيْنَا=yanımızda مَكِينٌ=mevki sahibisin أَمِينٌ=güvenilir(bir kimse)sin	Kral «Getirin o adamı bana, onu yakın çevreme alayım» dedi. Yusuf ile konuşunca da ona «Bugün sen artık bizim yüksek mevkili ve güvenilir bir adamımızsn» dedi.	Hükümdar dedi ki: Onu bana getirin de yanıma alayım. Onunla konuşunca da dedi ki: Sen, bugün bizim yanımızda önemli bir mevki sahibisin, eminsin.	Ve Kral: Onu bana getirin, dedi, ki, kendime dost edineyim. Ve o'nunla konuşunca, (Kral:) Bundan böyle yanımda kendisine güven duyulan biri olarak dedi, yüksek bir yer olacaktır!
12. 55 قَالَ=dedi أَجْعَلْنِي=beni tayin et عَلَى=üstüne خَزَائِنِ=hazineleri الْأَرْضِ=ülkenin إِنِّي=çünkü ben حَفِيفٌ=iyi korur عَلِيمٌ=iyi bilirim	Yusuf, krala «Beni ülkenin hazinelerini yönetmekle görevlendir. Çünkü ben hazinelerinizi tutmakla korurum ve onları nasıl yönetileceğini iyi bilirim.	Dedi ki: Beni memleketin hazineleri üzerine tayin et. Çünkü ben, onları iyi korurum, bilirim.	(Yusuf:) Beni ülkenin hazineleri üzerinde görevlendir(in) dedi, güvenilir, bilgilili bir olcağı, bir koruyucu olarak emin olabilirsin(iz).
12. 56 وَكَذَلِكَ=böylece مَكَّنَّا=biz iktidar verdik	Böylece Yusuf'un o ülkedeki konu-	işte böylece Yusuf'u yeryüzün-	İşte böyle emin bir yer sağladık Yusuf'a

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
فِي الْأَرْضِ=o ülkede لِيُؤْسَفَ=Yusuf'a حَيْثُ=orada مِنْهَا=yerde نُصِيبُ=biz ulaştırırız دِيلِدِیْ=dilediği مَنْ=kimseye رَحْمَتِنَا=rahmetimizi نُشَاءُ=dilediğimiz وَلَا نُضِيعُ=zayi etmeyiz الْمُحْسِنِينَ=güzel davrananların أَجْرَ=ecrini	munu sağlamlaştırdık, artık o ülkenin dilediği yerinde oturabilirdi. Biz rahmetimizi dilediğimiz kimselere sunarız ve iyi davranışlıları ödölsüz bırakmayız.	de yerleştirdik. Nereyi isterse orada konaklardı. Rahmetimizi, istediğimize verirdiz. Ve ihsan edenlerin ecrini zayi etmeyiz.	(o) ülkede; öyle ki, dilediği yerde konaklayabilir/dilediği şeyi yapabilir. Biz rahmetimizi dilediğimize nasip ederiz, ama iyilik yapanların hak ettiği karşılığı vermekten de geri durmayız.
12. 57 الْآخِرَةِ=ahiret وَلَا جُزْ=elbette ödölü خَيْرٌ=daha hayırlıdır لِلَّذِينَ آمَنُوا=inananlar için وَكَاثُوا يَتَّقُونَ=ve korunanlar için	Ama iman edip kötölükten sakınanlar için ahiret ödölü daha hayırlıdır.	Ama ahiret mükafaatı, iman edip de takvada daim olanlar için daha hayırlıdır.	Ama imana erişenlerin ve Bize karşı sorumluluk bilinci taşıyanların gözünde ahiret mükafatı (bu dünyada elde edilebilecek karşılıklardan) daha değerli/daha yararlıdır.
12. 58 إِخْوَةً=kardeşleri وَجَاءَ=geldiler فَدَخَلُوا=girdiler يُوسُفَ=Yusuf'un فَعَرَفَهُمْ=o onları tanıdı عَلَيْهِ=onun yanına وَهُمْ=fakat onlar لَهُ=onu مُنْكَرُونَ=tanımıyorlardı	Bir gün Yusuf'un kardeşleri gelip yanına girdiler. Yusuf onları hemen tanıdı, fakat onlar onu tanımamışlardı.	Yusuf'un kardeşleri gelip yanına girdiler. Onları tanıdı, ama onlar kendisini tanımıyorlardı.	(Yıllar sonra) Yusuf'un kardeşleri (Mısır'a) geldiler ve o'nun huzuruna çıktılar; o hemen tanıdı onları; ama berikiler o'nu tanımadılar.
12. 59 وَلَمَّا جَهَّزَهُمُ=hazırlatınca بِجَهَّازِهِمْ=onların yüklerini قَالَ=dedi ki أَتُونِي=bana getirin بِأَخِي=kardeşinizi لَكُمْ=sizin مِنْ أَبِيكُمْ=babanızdan olan أَلَا تَرَوُنَّ=görüyorsunuz ya أَنِّي=ben أَكْفِلُ=ölçüyü أَوْفِي=tam yapıyorum وَأَنَا=ve ben خَيْرٌ=en iyisiyim الْمُنْزِلِينَ=konukseverlerin	Yusuf, kardeşlerinin zahire yüklerini hazırlatınca onlara dedi ki; «Babadan kardeşinizi bana getiriniz. Görüyorsunuz ya, zahirenizi tastamam ölçerek veriyorum ve konukseverlerin de en iyisiyim.»	Onların yüklerini hazırlatınca dedi ki: Bana baba bir kardeşinizi getirin. Görmüyorsunuz ki ben, ölçüyü tam ölçüyorum ve ben, konukseverlerin en iyisiyim.	Ve onların yüklerini yüklettikten sonra, kendilerine: (Bir dahaki gelişinizde) o bababir kardeşinizi de getirin bana. Görüyor musunuz, tartıyı tam tuttum ve (size karşı) son derece iyi bir konukseverlik gösterdim.
12. 60 فَإِنْ=eğer لَمْ تَأْتُونِي=bana getirmezseniz كَيْلٌ=ölçecek bir şey فَلَا=artık yoktur بِهِ=onu عِنْدِي=benim yanımda لَكُمْ=size وَلَا تَقْرُبُونِ=(Bir daha) bana yaklaşmayın	Ama eğer babadan kardeşinizi bana getirmezseniz, artık size erzak yok, bir daha semtime yaklaşmayınız.	Eğer onu bana getirmezseniz; benden bir ölçek dahi alamazsınız ve bir daha bana yaklaşmayın.	Ama eğer kardeşinizi bana getirmezseniz o zaman benden ne bir ölçek olsun (zahire) bekleyin, ne de yanına yaklaşın!
12. 61 سَتَرَأَوْدُ=istemeğe çalışacağız قَالُوا=dediler ki أَبَاهُ=babasından عَنْهُ=onu وَأِنَّا لَفَاعِلُونَ=mutlaka yapacağız	Yusuf'un kardeşleri «Babasından onun için izin ko-parmaya çalışacağız, herhalde bunu başarırız» dediler.	Dediler ki: Onu babasından istemeye çalışırız ve herhalde bunu yaparız.	Onu getirmek için babasını razı etmeye çalışacağız, diye karşılık verdiler, ve herhalde, bunu ne yapıp yapıp başaracağız!
12. 62 لِفِئْيَانِهِ=uşaklarına وَقَالَ=dedi ki بِضَاعَتَهُمْ=onların sermayelerini أَجْعَلُوا=koyun لَعَلَّهُمْ=belki onlar رَحَالِهِمْ=yüklerinin içine فِي=içine إِذَا=zaman يَعْرِفُونَهَا=bunun farkına varırlar إِلَى أَهْلِهِمْ=ailelerine انْقَلَبُوا=döndükleri يَرْجِعُونَ=geri dönerler لَعَلَّهُمْ=belki de	Yusuf yanında çalışan işçilere dedi ki; «Bunların verdikleri zahire bedelini yüklerine koyunuz, evlerine varınca herhalde onu farkederdler de bir daha gelirler.»	Yusuf uşaklarına dedi ki: Karşılık olarak getirdiklerini de yüklerinin içine koyun. Olur ki ailelerine dö-nünce bunu an-larlar da geri dö-nerler.	(Bu arada Yusuf) hizmetçilerine: Onların bedel olarak getirdiklerini de denklarine yerleştirin ki, evlerine vardıklarında bunu fark eder de belki daha istekli olarak dö-nerler dedi.
12. 63 فَلَمَّا رَجَعُوا=döndüklerinde قَالُوا=dediler ki إِلَى أَبِيهِمْ=babalarına مِنْ=bizden مَنْعَ=men edildi فَارْسِلْ=gönder de الْكَيْلُ=ölçü أَحَانَا=kardeşimizi مَعَنَا=bizimle beraber وَأِنَّا=biz لَهُ=onu نَكْتَلُ=ölç(üp al)alım لِحَافِظُونِ=mutlaka koruruz	Yusuf'un kardeşleri babalarının yanına dönünce dediler ki; «Ey babamız, erzak almamız yasaklandı, kardeşimizi bizimle birlikte gönder ki, erzak alabilelim, biz onu kesinlikle koruruz.»	Babalarına döndüklerinde dediler ki: Ey babamız; artık bize zahire verilmeyecek. Kardeşimizi bizimle beraber gönder de zahiremizi alalım. Biz herhalde onu koruruz.	Ve böylece babalarının yanına döndüklerinde, (Yusuf'un kardeşleri,) Ey babamız! dediler, (Bünyamin'i yanımda götürmedikçe) artık bize bir ölçek bile zahire verilmeyecek; bunun için kardeşimizi bizimle gönder ki (bize yetecek) tartıda (zahire) alabilelim; bu arada onu elbette koruyup gözeticeğiz!
12. 64 هَلْ آمَنُكُمْ=size güveneyim mi? قَالَ=dedi ki كَمَا=gibi إِلَّا=ancak عَلَيْهِ=onun hakkında أَمِنْتُكُمْ=size güvendiğim عَلَى أَخِيهِ=kardeşi için خَيْرٌ=en iyi فَاللَّهُ=Allah'tır مِنْ قَبْلُ=daha önce وَهُوَ=ve O أَرْحَمُ=en merhametlisidir الرَّاحِمِينَ=merhametlilerin	Babaları Yakub dedi ki; «Daha önce kardeşi konusunda size duyduğum güvenin aynı-sını şimdi de onun hakkında mı size duyayım? En iyi koruyucu Allah'dır. O merhametlilerin merhametlisidir.»	Dedi ki: Daha önce kardeşinizi size ne kadar inandıysam, bunu da ancak o kadar inanırım. Ama Allah, koruyucuların en hayırlısıdır ve o, merhametlilerin en merhametlisidir.	(Yakub:) Daha önce kardeşinizi nasıl size emanet ettiysen onu da aynı şekilde size emanet edeyim, öyle mi? Oysa, Allah koruyup gözetici olarak (sizden) elbette daha iyi/daha üstündür; çünkü O acıyıp esirgeyenlerin en üstünü, en yücesidir!
12. 65 وَلَمَّا فَتَحُوا=açtıklarında وَجَدُوا=buldular بِضَاعَتَهُمْ=zahire yüklerini رُدَّتْ=geri verilmiş قَالُوا=dediler ki إِلَيْهِمْ=kendilerine يَا أَبَانَا=Ey babamız مَا نَبْغِي=daha ne istiyoruz? هَذِهِ=işte بِضَاعَتُنَا=sermayemiz رُدَّتْ=geri verilmiş إِلَيْنَا=bize أَهْلَنَا=ailemize وَنَحْفَظُ=koruruz أَخَانَا=kardeşimizi وَنَزِدَادُ=fazla alınız كَيْلُ=yükü de ذَلِكَ=bu بِ=bir ölçüdü بِعِيرٍ=az يَسِيرُ=az	Zahire yüklerini açıp da ödemiş oldukları bedelin kendilerine geri verildiğini gördüklerinde dediler ki; «Ey babamız, senden yanlış bir şey istemiyoruz. İşte ödemiş olduğumuz bedel bize geri verilmiş. Ailemize erzak getiririz, kardeşimizi koruruz, böylece bir deve yükü daha fazla zahiremiz olur. Bunu sağlamak kolay bir iştir artık.»	Yüklerini açıkla-ları vakit; karşılık olarak götürdüklerinin kendilerine iade edilmiş olduğunu gördüler. Dediler ki: Ey babamız, daha ne isteriz, işte mallarımız da bize geri verilmiş, onunla ailemize yine zahire getiririz. Kardeşimizi koruruz ve bir deve yükü zahire artırırız. Esasen bu, az bir ölçektir.	Ve neden sonra, denklri çözdüklerinde, (takas için götürdükleri) malların kendilerine iade edilmiş olduğunu gördüler; Ey babamız! dediler, Başka ne isteyebiliriz? İşte kendi mallarımız, olduğu gibi bize bırakılmış! (Eğer Bünyamin'in bizimle gelmesine izin verirse) bu mallarla ailemize (yeniden) erve bir deve yükü zahire fazladan elde etmiş oluruz. Zaten bu (ilk seferde getirdiğimiz) tartıca pek az sayılır.
12. 66 لَنْ أَرْسِلَهُ=onu asla göndermem قَالَ=dedi ki حَتَّى تُوْتُونَ=siz bana vermeden مَعَكُمْ=sizinle مِنْ اللَّهِ=Allah adına مَوْثِقًا=sağlam bir söz لِنَأْتِنَنِي=bana getireceğinize إِلَّا=dışında بِهِ=onu أَنْ يُحَاطَ بِكُمْ=kuşatılıp engellenmeniz فَلَمَّا=ne zaman ki آتَوْهُ=verdiler قَالَ=dedi اللَّهُ=Allah مَوْثِقَهُمْ=sözlerini وَكَيْلٌ=vekildir عَلَى مَا نَقُولُ=söylediğimize	Babaları «Hep birlikte ölüm çemberine düşmeniz ihtimali dışında, onu kesinlikle geri getireceğinize ilişkin bana Allah adına sağlam bir güven-ce, bağlayıcı bir söz vermedikçe onu sizinle birlikte göndermem» dedi. Oğullarının istediği güvencine vermedikleri üzerine dedi ki; «Bu söylediklerimize Allah vekildir.»	Dedi ki: Etrafınız kuşatılmadıkça muhakkak bana getireceğinize dair Allah'a karşı sağlam bir söz vermezseniz, onu sizinle asla göndermem. Artık onlar söz verince: Allah söylediklerinize Vekil'dir, dedi.	(Yakub,) Hepiniz (ölümle) kuşatılıp kısıtılmadıkça dedi, onu bana geri getireceğinize dair bana Allah huzurunda yeminle söz verinceye kadar onu sizinle göndermeyeceğim! Ve yeminle söz verdiklerinde de, (Bu) konuşuk-larımıza Allah şahittir! dedi.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
12. 67 وَقَالَ =ve dedi ki يَا بَنِي =oğullarım لَا تَدْخُلُوا =girmeyin مِنْ بَابٍ =kapıdan وَادْخُلُوا =girin وَاحِدٍ =bir مِنْ أَبْوَابٍ =kapılardan مُتَفَرِّقَةً =ayrı ayrı وَمَا أَغْنِي عَنْكُمْ =savamam مِنْ شَيْءٍ =hiçbir şeyi مِنْ اللَّهِ =Allah'tan gelecek إِنِ الْحُكْمُ لِلَّهِ =Allah'ındır يَالَا =yalnız تَوَكَّلْتُ =ben tevekkül ettim وَعَلَيْهِ =O'na فَلْيَتَوَكَّلِ =tevekkül etsinler الْمُتَوَكِّلُونَ =tevekkül edenler	Yavrularım, şehre aynı kapıdan girmeyiniz, değişik kapılardan giriniz. Gerçi ben Allah'ın size ilişkin hiçbir ön kararını başınızdan savamam. Egemenlik sadece Allah'ın tekelindedir. Ben yalnız O'na güveniyorum. Tüm dayanak arayanlar da yalnız O'na güvenmelidirler.	Ve dedi ki: Oğullarım, hepiniz bir kapıdan girmeyin, ayrı ayrı kapılardan girin. Bununla beraber, Allah katında size bir faydam olmaz. Hükmü ancak Allah'ındır. Ben, O'na tevekkül ettim. Tevekkül edenler de yalnız O'na tevekkül etsinler.	Ve Oğullarım! diye ekledi, (Şehre) hepiniz tek bir kapıdan girmeyin; her biriniz ayrı ayrı kapılardan girin. Bununla beraber (eğer başınıza yine de bir hal gelirse, bilin ki) Allah'a karşı sizin için elimden bir şey gelmez: çünkü hüküm yalnızca Allah'a aittir. Ben O'na güven duyuyorum. Ve (O'nun varlığına) inananlar da yalnız O'na güvensinler!
12. 68 وَلَمَّا دَخَلُوا =girdiler مِنْ حَيْثُ =yerden أَبُوهُمْ =babalarının أَمَرَهُمْ =emrettiği مَا كَانَ يُغْنِي عَنْهُمْ =(gerçi) bu savamazdı مِنْ اللَّهِ =Allah'tan gelecek يَالَا =ama sadece مِنْ شَيْءٍ =hiçbir şeyi فِي نَفْسٍ =içindeki يَعْقُوبَ =Yakub قَضَاهَا =açığa çıkardı وَأَنَّهُ =şüphesiz O لَهُ =sahibi idi عِلْمٌ =bilgi عَلَّمَاهُ =ona öğrettiğimizden وَلَكِنَّ =fakat أَكْثَرَ =çoğu النَّاسِ =insanların لَا يَعْلَمُونَ =bilmezler	Yusuf'un kardeşleri babalarının direktifi uyarınca şehre girdiler. Gerçi bu önlem, Allah'ın onlara ilişkin hiçbir ön kararını başlarından savacak değildi. Sadece Yakub, içinden gelen bir görev duygusunun gereğini yerine getirmişti. Onun bu meseleye ilişkin, tarafımızdan kendisine öğretilmiş bilgisi vardı. Fakat insanların çoğu bu meseleye ilişkin gerçeği bilmezler.	Babalarının kendilerine emrettiği yerden girdiler. Bu, Allah katında onlara bir fayda sağlamazdı. Ancak Yakub içindeki dileği meydana çıkarmış oldu. O, şüphe yok ki kendisine öğrettiğimiz için ilim sahibi idi, ama insanların çoğu bilmezler.	Ama onlar (Yusuf'un bulunduğu şehre) her ne kadar babalarının talimatına uygun olarak girdilerse de, bunun Allah'ın takdiline karşı onlara bir yararı olmadı; yalnızca, Yakub'un, (oğullarını korumak yönünde) duyduğu arzunun bir ifadesiydi bu. Çünkü, o kendisine öğrettiklerimiz sayesinde, (her zaman Allah'ın hükümünün geçerli olduğuna dair) yeterli bir bilgiye sahipti; ama insanların çoğu (bunu böyle) bilmezler.
12. 69 وَلَمَّا دَخَلُوا =girince عَلَى =huzuruna إِلَيْهِ =yanına أَوَى =aldı يُوسُفَ =Yusuf'un إِنِّي =gerçekten ben أَخَاهُ =kardeşini أَخُوكَ =senin kardeşinim أَنَا =ben فَلَا تَبْتَئِسْ =üzülme بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ =onların yaptıklarına	Yakub'un oğulları, Yusuf'un yanına girdiklerinde o öz kardeşini bağrına basarak «Ben senin öz kardeşinim, onların yaptıkları kötülüklerden ötürü sakın tasalanma» dedi.	Yusuf'un yanına girince; o, kardeşini yanına aldı ve: Ben senin kardeşimim, onların yapmış olduklarına artık üzülme, dedi.	Ve Yusuf'un yanına vardıklarında, (Yusuf) kardeşi (Bünyamin'i) bağrına bastı ve ona (gizlice): Ben senin kardeşinim, artık onların geçmişte yaptıklarına üzülme! dedi.
12. 70 فَلَمَّا جَهَّزَهُمْ =hazırlatırken جَعَلَ =koydu بِجَهَّازِهِمْ =onların yüklerini فِي رَحْلِ =yükünün içine السِّقَايَةِ =su tasını أَدْنَى =seslendi ثُمَّ =sonra أَخِيهِ =kardeşinin مُؤَدِّنَ =bir tellal أَتَيْتُهَا الْعِيرَ =Ey kervan لَسَارِقُونَ =hırsızsiniz إِنكُمْ =siz	Yusuf, kardeşlerinin zahire yüklerini hazırlatırken, ölçü kabı olarak kullanılan su tasını öz kardeşinin yüküne koydurdu. Arkasından bir görevli: «Ey yolcular kafilesi, sizler hırsızsiniz» diye seslendi.	Onların yüklerini yüklettiğinde su kabını öz kardeşinin yüküne koydurdu. Sonra bir münadi: Ey kafi!; siz gerçekten hırsızlarsınız, diye bağırdı.	Ve (sonra) onların yüklerini yükletirken (Kral'ın) su kabını (küçük) kardeşinin denkleri arasına koydurttu. Ve (böylece onlar, bundan habersiz, şehirden ayrılırken) bir çıkırtkan: Ey kervancılar! diye bağırdı, Meğer ne hırsızlarmışsınız siz!
12. 71 وَقَالُوا =dediler ki وَأَقْبِلُوا =dönerek مَادَا تَفْقَدُونَ =ne kaybettiniz? عَلَيْهِمْ =bunlara	Yusuf'un kardeşleri, görevlilere dönerek «Ne kaybettiniz?» dediler.	Onlara döndüler ve: Ne kaybettiniz? dediler.	Çıkırtkana ve onunla beraber olanlara dönerek: Nedir kaybettiğiniz? diye sordular.
12. 72 وَقَالُوا =dediler ki نَفَقْتُ =kaybettik صَوَاعٍ =su tasını الْمَلِكِ =Kralın وَلَمَنْ جَاءَ بِهِ =onu يُحْمَلُ =yükü (mükâfat) var بَعِيرٍ =bir deve وَأَنَا =ve ben رَعِيمٌ =kefilim بِهِ =buna	Görevlilerden biri dedi ki; «Ölçü kabı olarak kullanılan kralın su tasını kaybettik. Onu geri getirene ödül olarak bir deve yükü zahire verilecek buna ben kefilim.»	Dediler ki: Hükmüdarın su kabını kaybettik, onu getirene de bir deve yükü var. Ben de buna kefilim.	Kral'ın su kupasını kaybettik diye karşılık verdiler, Onu kim bulursa, (ödül olarak) kendisine bir deve yükü (zahire) verilecek! Buna ben kefilim! diye ekledi (çıkırtkan).
12. 73 وَقَالُوا =dediler نَالَهُ =Allah'a and olsun لَقَدْ عَلِمْتُمْ =siz de bilmişsinizdir ki مَا جِئْنَا =biz gelmedik لِنُفْسِدَ =bozgunculuk yapmak için وَمَا =ve değiliz فِي الْأَرْضِ =bu yere كُنَّا سَارِقِينَ =biz hırsız	Yusuf'un kardeşleri «Allah aşkına, siz de biliyorsunuz ki, biz bu ülkeye kargaşa çıkarmak için gelmedik, biz hırsız değiliz» dediler.	Dediler ki: Allah'a yemin ederiz, siz de öğrendiniz ki biz, yeryüzünde fedaş çıkarmak için gelmedik. Ve biz hırsızlar da olmadık.	(Kardeşleri) Allah şahittir, siz de çok iyi biliyorsunuz ki dediler, bu ülkeye kötü işler yapıp bozgunculuk çıkarmak için gelmedik biz; hırsızlık yapmış da değiliz!
12. 74 وَقَالُوا =dediler فَمَا =nedir? جَزَاؤُهُ =cezası كَانِيبِينَ =yalancı إِنْ =eğer كُنْتُمْ =iseniz	Görevliler; «Peki eğer yalan söylüyorsanız, size göre hırsızlığın cezası nedir?» dediler.	Eğer yalancılar iseniz; bunun cezası nedir? dediler.	(Mısırlılar:) Peki, eğer yalan söylüyorsanız, bu (yaptığının) cezası nedir? dediler.
12. 75 وَقَالُوا =dediler مَنْ =kimin جَزَاؤُهُ =cezası فِي رَحْلِهِ =yükünde وَجَدَ =bulunursa جَزَاؤُهُ =onun karşılığıdır فَهُوَ =işte o كَذَلِكَ =böylece نَجْزِي =biz cezalandırırız الظَّالِمِينَ =haksızları	Yusuf'un kardeşleri «Hırsızlığın cezası, taşı yükünde bulduğunuz kimsenin karşılık olarak tutulmasıdır. Biz zalimleri böyle cezalandırırız» dediler.	Dediler ki: Bunun cezası, yükünde bulunan kimsenin kendisidir. İşte o kimse bunun cezasıdır. Biz zalimleri böyle cezalandırırız.	Bunun cezası: diye cevap verdi (Yakub'un oğulları), (kupa) kimin denkleri arasından çıkarsa (yaptığının) ceza(sı) olarak tutsak edilir! (Bu suçu işleyen) zalimleri biz işte böyle cezalandırırız.
12. 76 فَبَدَأَ =(aramağa) başladı قَبْلَ =önce بِأَوْ عِيَّتِهِمْ =onların yüklerini ثُمَّ =sonra أَخِيهِ =kardeşinin مِنْ وَعَاءٍ =yükünden اسْتَخْرَجَهَا =(tası) çıkardı كَذَلِكَ =işte böyle لِيُؤَسِّفَ =Yusuf'a كَدْنَا =bir çare öğrettik أَخَاهُ =kardeşini يَالَا =yoksa alamazdı فِي دِينِ =dini(kanunu)na göre الْمَلِكِ =kralın أَلَا =eğer يَشَاءُ =dilemesi اللَّهِ =Allah'ın دَرَجَاتٍ =derecelerle وَفَوْقَ =üstünde كُلِّ =her مَنْ نَشَاءُ =dilediğimizi عِلْمٌ =bilgi ذِي =sahibinin عَلِيمٌ =daha bir bilen vardır	Yusuf, öz kardeşinin valizinden önce üvey kardeşlerinin valizlerini aradı, sonra taşı öz kardeşinin valizinden çıkardı. Biz Yusuf'a böyle bir plana başvurmayı ilham ettik. Çünkü kralın yasalarına göre kardeşini alı-koyamazdı. Meğer ki, Allah bu alı-konmayı dilemiş olsun. Biz dilediğimiz kimsenin derecelerini yükseltiriz. Her bilenden daha üstün bir bilgin vardır.	Bunun üzerine kardeşinin kab-larından evvel onlarinkini aramaya başladı. Sonra onu kardeşinin kabin-dan çıkardı. İşte Biz, Yusuf için böyle bir tedbir kullandık. Yoksa o hükmüdarın dinine göre; kardeşini tutabilecekti. Meğer ki Allah dileyeydi. Dilediğimizi derecelerle yükseltiriz. Ve her bilgi sahibinin üstünde bir bilen vardır.	Bunun üzerine (kovuşturma için Yusuf'un yanına getirildi-ler,) Yusuf, arama işine küçük kardeşi (Bünyamin'in) yükünden önce üvey kardeşlerinin yüklerinden başladı; ve sonunda kupayı (küçük) kardeşinin yükünde bulup çıkardı. Yusuf(un dileğine erişmesi) için Biz olayları işte böyle düzenledik; Allah (böyle) dilemeseydi, Kral'ın yasalarına göre (Yusuf) kardeşini (başka türlü) alıko-yamazdı. Biz dilediğimiz kimseyi (bilgi-ce) yüksek düzeylere çıkarırız, fakat her bilgi sahibinin üstün-de her şeyi bilen (Allah) vardır.
12. 77 وَقَالُوا =dediler ki إِنْ =eğer يَسْرِقُ =çalıyorsa أَخٌ =kardeşi de فَقَدْ =elbette سَرَقَ =çalmıştı مِنْ قَبْلُ =bundan önce لَهُ =onun يُوسُفَ =Yusuf فَأَسْرَهَا =bunu sakladı وَلَمْ يُبْدِهَا =açmadı فِي نَفْسِهِ =içinde أَنْتُمْ =siz شَرٌّ =fena قَالَ =dedi أَهُمْ =onlara	Yakub'un oğulları; «Bu kardeşimiz hırsızlık yaptı ise daha önce de onun öz kardeşi hırsızlık yapmıştı» dediler. Yusuf kardeşlerinin bu iftirasını duymazlıktan geldi, onu yüzlerine vurmadı. İçinden «Asıl kötü du-	Dediler ki: O çalmışsa, daha evvel onun bir kardeşi de çalmıştı. Yusuf bunu içinde gizledi, onlara açmadı. Sizin durumunuz daha kötüdür. Allah sizin anlatmakta olduğunuzu en iyi bi-	(Kral'ın kupası Bünyamin'in denginden çıkar çıkmaz öteki kardeşler:) Eğer o çalıyorsa ne ala, çünkü bir zamanlar onun kardeşi de hırsızlık yapardı! Bu durum karşısında Yusuf, düşüncelerini onlara belli etmeksizin, kendi kendine: Sizin du-

Kelime	Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	وَالله=durumdasinız مَكَانًا أَعْلَمُ=çok iyi biliyor سِيزِ=sizin anlattığınızın içyüzünü يَمَا تَصِفُونَ	rumda olan sizler-siniz, Allah sizin uydurma sözlerini-zin içyüzünü her-kesten iyi bilir» dedi.	lendir, dedi.	rumunuz çok kötü; Allah ne söylediğinizi olduğu gibi biliyor dedi.
12. 78	يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّنَا=dediler ki عَالُوا لَهُ=onun var أَبَا=babası شَيْخًا=bir ihtiyar كَبِيرًا=büyük أَحَدَنَا=al فَخَذَ=(bizden) birimizi مَكَانَةً=onun yerine إِنَّا=doğrusu biz نَرَاكَ=seni görüyoruz مِنَ الْمُحْسِنِينَ=iyilik edenlerden	Yakub'un oğulları dediler ki; «Ey vezir, bu kardeşimin ileri derecede yaşlanmış, ihtiyar bir babası var. Onun yerine içimizden birini al-koy. Görüyoruz ki, sen iyiliksever bir adamsın.»	Dediler ki: Ey Aziz, gerçekten bunun ihtiyar bir babası var, onun yerine bizden birini al. Doğrusu biz seni ihsan edenlerden görüyoruz.	Ey soylu kişi! dediler, onun çok yaşlı bir babası var; bu yüzden onun yerine bizden birini yanında alı-koy. Doğrusu sen, görüyoruz ki, iyilik sever birisin!
12. 79	اللّٰهُ=Allah'a مَعَاذَ=sığınırız dedi مَنْ=kimseden إِلَّا=başkasını أَلَمَّا=almaktan أَنْ نَأْخُذَ وَجَدْنَا=bulduğumuz مَتَاعَنَا=eşyamızı عِنْدَهُ=yanında إِنَّا=yoksa biz إِذَا لَطَّامُونَ=zulmedenler oluruz	Yusuf «Çalınan eşyamızı valizinde bulduğumuz kim-seden başkasını alıkoymaktan Allah'a sığınırız. Yoksa zalimlik etmiş oluruz» dedi.	Dedi ki: Eşyama-zı yanında bulduğumuz kim-seden başkasını yakalamaktan Allah'a sığınırız. Çünkü biz, o zaman zalimlerden oluruz.	Yitiğimizi yanında bulduğumuz kişiden başkasını alıkoymaktan Allah'a sığınırız; çünkü o zaman, şüphesiz, zalimlerden olurduk! diye cevap verdi.
12. 80	فَلَمَّا اسْتِئْأَسُوا السُّتِيَّاسُوا=umudu kesince مِنْهُ=ondan خَلَّصُوا=(bir kenara) çekildiler نَجِيًّا=aralarında konuşmak üzere قَالَ=dedi ki كَبِيرُهُمْ=büyükleri أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّنَا=bilmiyor musunuz? أَبَاكُمْ=babanızın عَلَيْكُمْ=sizden قَدْ أَخَذَ=aldığını مَوْثِقًا=kesin söz مِنَ اللّٰهِ=Allah adına وَمِنْ قَبْلُ=ve daha önce de مَا فَرَطْنُم=işlediğiniz kusuru فِي يُوسُفَ=Yusuf hakkında الْأَرْضَ=bu yerden فَلَنْ أُبْرَحَ لِي=bana يَاذَنْ=izin verinceye كَحَتَّى=kadar أَبِي=babam أَوْ=yahut يَحْكُمَ=hükmedinceye O=هو لِي=benim için اللّٰهُ=Allah الْحَاكِمِينَ=hükmedenlerin خَيْرُ=en iyisidir	Yakub'un oğulları Yusuf'tan umut kesince, aralarında konuşmak üzere bir kenara çekildiler. En büyükleri dedi ki; «Babanızın Allah adına sizden bağlayıcı bir güvence aldığını ve daha önceki Yusuf'a ilişkin ihtimalinizi bilmiyor musunuz? Bu yüzden babam bana izin vermedikçe ya da hüküm verenlerin en hayırlısı olan Allah, hakkımda bir hüküm vermedikçe buradan ileriye adım atmam!»	Ondan ümitlerini kesince; fısıldaşarak bir yana çekildiler. Büyükleri dedi ki: Bilmiyor musunuz ki, babanız sizden Allah adına bir söz almıştı, daha önce de Yusuf hakkında bir kuşur işlemiştiniz. Babam bana izin verinceye veya Allah hakkımda hükmedinceye kadar, ben buradan asla ayrılmam. O, hükmedenlerin en hayırlısıdır.	Böylece, ondan ümitlerini kesince, (aralarında konuyu) görüşmek üzere bir kenara çekildiler. En büyükleri: Babanızın sizden, Allah'ı şahit tutarak söz aldığını ve ayrıca bundan önce Yusuf konusunda nasıl güven kırıcı davrandığınızı hatırlamıyor musunuz? dedi, Bunun için ben artık, babam bana izin verinceye kadar bu ülkeden ayrılmayacağım; yahut Allah lehimde bir hüküm verinceye kadar. Çünkü O hükmedenlerin en iyisidir.
12. 81	إِلَىٰ أَبِيكُمْ=babanıza ارْجِعُوا=dönün يَا أَبَانَا=Ey babamız دَعَيْنَا=deyin ki إِنْ=şüphesiz أَبْنَاكَ=oğlun سَرَقَ=hırsızlık etti إِلَّا=dışındakine شَهِدْنَا=biz şahid وَمَا=değiliz بِأَعْلَمْنَا=bildiğimiz وَمَا كُنَّا=ve değiliz لِلْغَيْبِ=bilenler حَافِظِينَ=gizliyi	Varınız babanıza deyiniz ki; 'Ey babamız! Oğlun hırsızlık yaptı, biz sadece bildiklerimizi söylüyoruz, yoksa bilinmez sırlara ilişkin bir haberimiz yoktur!	Siz, babanıza dönün de deyin ki: Ey babamız; doğrusu oğlun hırsızlık etti. Ve biz bildiğimizden başka bir şey görmedik. Hem biz gaybın bekçileri de değildik.	(Size gelince) siz babanıza dönüp gidin ve ona Ey babamız! deyin, Oğlun hırsızlık yaptı; fakat biz bildiğimizden, gördüğümüzden başkasına şahit değiliz; ve (sana söz vermiş olsak da onu) bizim göremeyeceğimiz (gizli) (tehlikelere) karşı da koruyamazdık.
12. 82	الْقَرْيَةَ=kente وَأَسْأَلُ=(istersen) sor فِيهَا=içinde الَّتِي كُنَّا=bulunduğumuz وَالْعِيرَ=ve kervana الَّتِي أَقْبَلْنَا=geldiğimiz بِهَا=beraber وَأِنَّا=biz أَصَادِقُونَ=doğru söylüyoruz	İçinde bulunduğumuz şehrin halkına ve birlikte yola çıktığımız kervana sor, söylediklerimiz kesinlikle doğrudur.	Bulunduğumuz kasabanın halkına, aralarında geldiğimiz kervana da sor. Biz gerçekten sadıklarız.	(Olay sırasında) bulunduğumuz şehir halkına, birlikte yolculuk yaptığımız kervancılara sor istersen: (göreceksin ki) biz gerçekten doğru söylüyoruz!
12. 83	سَوَّلْتُ=süsledi قَالَ=dedi أَنْفُسُكُمْ=nefisleriniz أَمْرًا=bir işi لَكُمْ=size جَمِيلٌ=güzelce فَصَبِرْ=artık sabretmek gerek اللّٰهُ=Allah عَسَى=belki de بِهِمْ=onların أَنْ يَأْتِيَنِي=bana getirir O=هُوَ إِنَّهُ=çünkü جَمِيعًا=hepsini الْحَكِيمُ=herşeyi hikmetle yapandır الْعَلِيمُ=bilendir	Hz. Yakub dedi ki; 'Herhalde nefsinizin kıskırtması ile bir kompo düzenlediniz. Bana yaman bir sabır düşüyor. Belki de Allah bana tüm oğullarımı birlikte kavuşturacaktır. Hiç şüphesiz O, her şeyi bilir ve her yaptığı yerindedir.»	Ya'kub dedi ki: Hayır, nefisleriniz sizi aldatıp bir işe sürüklemiş. Artık bana sabır gerekir. Umulur ki Allah, onların hepsini birden bana getirecektir. Muhakkak ki Alim, Hakim O'dur O.	(Ve babalarının yanına dönüp, olup biteni o'na anlattıkları zaman Yakub;) Yoo; yine kendi muhayyile-nizdir olmayacak bir işi size olağan gösteren; (bana gelince) artık sabır en iyisidir; belki de Allah onların hepsini birden bana (geri) getirecektir; gerçek şu ki, Allah doğru hüküm ve hikmetle edip eyleyen, mutlak ve sınırsız bilgi sahibidir!
12. 84	عَنْهُمْ=onlardan وَتَوَلَّى=ve yüzünü öteye çevirdi يَا أَسْفَى=Ey tasam وَقَالَ=ve dedi يُوسُفَ=Yusuf عَلَى=üzerindeki غَيْرَهُ=gözleri وَأَبْصَرْتُ=ve ağardı تَاسَدَان=tasadan مِنَ الْحُزْنِ O=فَهُوَ كَظِيمٌ=yutkunuyordu	Hz. Yakub, yüzünü başka tarafa çevirerek; 'Vah Yusuf'um vah!' diye inledi. Gözleri hü-zünden ağarmıştı, buna rağmen acısını içine gömüyor, belli etmiyordu.	Ve onlardan yüz çevirdi de: Vah, yazık oldu Yusuf'a, dedi ve üzüntüsünden gözleri ağardı. Artık üzüntüsünü içinde saklıyordu.	Ve başını onlardan öteye çevirip: Vah bana, Yusuf için vah bana! dedi; ve içini dolduran hüzünden gözleri bulutlandı.
12. 85	تَقْتَأُ=sen hâlâ تَاللّٰهِ=Vallahi قَالُوا=dediler ki يُوسُفَ=Yusuf'u تَذَكَّرُ=anıyorsun تَكُونُ=olacaksın حَرَضًا=hasta حَتَّى=sonunda تَكُونُ=olacaksın أَوْ=yahut مِنَ الْهَالِكِينَ=helak olanlardan	Oğulları; «Vallahi, Yusuf Yusuf diye ya yatağa düşeceksin, ya da helâk olacaksın» dediler...	Dediler ki: Vallahi sen, hala Yusuf'u anıp duruyorsun, sonunda ya kederinden bitkin düşeceksin veya helake uğrayanlardan olacaksın.	Allah şahittir ki dediler, (bu) Yusuf'un anısı seni iyice çö-kertmeden ya da öldürmeden peşini bırakmayacak!
12. 86	أَشْكُو=arz ederim إِنَّمَا=dedi وَحُزْنِي=ve tasamı بِئْسَى=üzüntümü وَأَعْلَمُ=ve bilirim إِلَى اللّٰهِ=yalnız Allah'a مَا=şeyleri مِنَ اللّٰهِ=Allah tarafından لَا تَعْلَمُونَ=sizin bilmediğiniz	Hz. Yakub, oğullarına dedi ki; «Ben acımı ve ızdırabımı yalnız Allah'a şikayet ediyorum ve ben Allah hakkında sizin bilmediğinizi biliyorum.»	Dedi ki: Ben, üzüntümü ve kederimi yalnız Allah'a açarım. Ve ben, Allah katından sizin bilmediğinizi biliyorum.	Ben dedi, tasamı ve üzüntümü yalnızca Allah'a havale ediyorum; çünkü Allah katından sizin bilmediğinizi biliyorum ben.
12. 87	أَذْهَبُوا=gidin يَا بَنِيَّ=ey oğullarım مِنْ يُوسُفَ=Yusuf'u فَتَحَسَّسُوا=araştırın وَأَخِيهِ=ve kardeşini وَلَا تَيَّاسُوا=umut kesmeyin اللّٰهُ=Allah'ın إِنَّهُ=zira مِنْ رَوْحِ=rahmetinden لَا يَنَاسُ=umut kesmez إِلَّا=başkası الْقَوْمُ=kavimden الْكَافِرُونَ=kâfir	Ey oğullarım, gidiniz Hz. Yusuf'u ve kardeşini arayınız, Allah'ın lütfundan ümit kesmeyiniz. Çünkü Allah'ın lütfundan, sadece kafirler ümitsiz olur.	Ey oğullarım; haydi gidin, Yusuf'u ve kardeşini arayın. Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin. Zira kafirler güruhundan başkası Allah'ın rahmetinden ümidini kesmez.	Ey oğullarım, (şimdi) gidin ve Yusuf ile kardeş hakkında bir haber almaya çalışın; ve Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin; bilin ki, hakkı inkar eden insanlardan başkası Allah'ın hayat bahşedici rahmetinden ümit kesmez.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâ'il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
12. 88 قَلَمًا=böylece دَخَلُوا=girdiklerinde عَلَيْهِ=onun huzuruna قَالُوا=dediler ki يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ=Ey vezir مَسَنًا=bize dokundu وَأَهْلَنَا=ve çocuklarımıza الضُّرُّ=darlık وَجِئْنَا=ve geldik بِبِضَاعَةٍ=bir sermaye ile مُزَجَّةٌ=değersiz فَأَوْفٍ=tam ver لَنَا=bize وَتَصَدَّقْ=ve tasadduk eyle الْكَيْلَ=ölçüyü عَلَيْنَا=bize إِنَّ=çünkü اللهُ=Allah يَجْزِي=mükâfatlandırır الْمُتَصَدِّقِينَ=tasadduk edenleri	Yakub'un oğulları, Yusuf'un yanına girdiklerinde dediler ki; 'Ey vezir, biz ve ailemiz sıkıntıya düştük, yanımızda düşük değerli bir bedel getirdik, fakat sen erzağımızı eksiltmeden ver, bize bağışta bulun. Çünkü Allah hayır-severleri ödüllendirir...»	Onlar yanına vardıklarında dediler ki: Ey Aziz; bizi de ailemizi de darlık bastı, pek değersiz bir malla geldik. Bize yine tam ölçek ver de tasadduk et. Muhakkak ki Allah, tasadduk edenleri mükâfaatlandırır.	(Yakub'un oğulları Mısır'a geri dönüp Yusuf'un) huzuruna çıktıklarında, Ey soy-lu kişi! dediler, Biz ve ailemiz (yine) darlık ve sıkıntıya düştük ve pek değersiz bir şeyle çıkıp geldik; sen yine de bizim için tartıyı tam tut ve bize karşı cömert ol; çünkü Allah cömertçe verenleri ödüllendirir!
12. 89 هَلْ عَلِمْتُمْ=bildiniz mi? قَالَ=dedi ki يُّوسُفَ=Yusuf'a نَـلَـرْ يَافِـرْغَـيْـنَـيْ=neler yaptığınızı وَأَخِيهِ=ve kardeşine إِذْ=iken أَنْتُمْ=sizler جَاهِلُونَ=cahil	Hz. Yusuf kardeşlerine; «Cahillik döneminde Yusuf'a ve kardeşine neler yaptığınızı hatırlıyor musunuz?» dedi.	Siz, cahiller iken Yusuf'a ve kardeşine neler yaptığınızı biliyor musunuz? dedi.	(Yusuf:) Hatırlıyor musunuz diye karşılık verdi, (doğrudan, eğ-riden) henüz habersiz olduğunuz zaman Yusuf'a ve o'nun kardeşine neler yapmış-tınız?
12. 90 أَلَيْسَ=A , yoksa sen قَالَ=dediler لَأَنْتَ يُّوسُفُ=Yusuf musun? قَالَ=dedi وَهَذَا=Yusuf'um أَنَا=ben فَدَّ=muhakkak مِّنْ=lütfetti أَخِيَّ=kardeşimdir عَلَيْنَا=bize إِنَّهُ=doğrusu مِّنْ=kim وَيَصْبِرْ=ve sabrederse وَتَيْتَقِ=korkar لَا يُضِيعْ=zayi etmez اللهُ=Allah فَإِنَّ=şüphesiz الْمُحْسِنِينَ=iyilik edenlerin أَجْرَ=eocrini	Kardeşleri «Yoksa sen Yusuf mu-sun?» dediler. O da dedi ki; «Evet, ben Yusuf um, bu da kardeşimdir. Allah bize lütufta bulundu. Kuşku yok ki, kim kötülükten sakınır ve sabrederse, Allah iyilik edenleri asla ödül-süz bırakmaz.»	Dediler ki: Yoksa sen gerçekten Yusuf musun? O da dedi ki: Ben, Yusuf um, bu da kardeşim. Doğ-rusu Allah, size lutfetti. Çünkü kim sakınır ve sabrederse; mu-hakkak ki Allah, ihsan edenlerin ecrini zayi et-mez.	Ne? Yoksa sen Yusuf musun? diye haykır-dılar. Ben Yusuf'um dedi, ve bu da benim kardeşim. Allah bize lütfetti. Gerçek şu ki, kişi Allah'a karşı du-yarlı ve bilinçli olma-ya çalışıyor ve güç-lüklere göğüs geri-yorsa, bilsin ki, Allah iyilikte bulunanların emeklerini boşa çı-karmaz!
12. 91 لَفَذٌ=doğrusu قَالُوا=dediler تَاللَّهِ=vallahi عَلَيْنَا=bizden أَتَرَكَ=seni üstün kıldı اللهُ=Allah وَإِنْ كُنَّا=ve doğrusu biz لَخَاطِئِينَ=suç işlemiştik	Kardeşleri; «Valla-hi, Allah seni bize üstün kıldı, biz hep suçlu idik.» dediler...	Dediler ki: Al-lah'a yemin ede-riz, Allah gerçek-ten seni bizden üstün kılmıştır. Doğrusu biz, suçlu idik.	Allah şahittir ki dedi-ler, gerçekten Allah seni kesin bir biçimde bizim üstümüze çı-kardı ve biz gerçek-ten günahkar kimse-lerdik!
12. 92 عَلَيْنَكُمْ=siz لَا تَنْتَرِبْ=kınama yok قَالَ=dedi اللهُ=Allah يَغْفِرْ=bağışlar الْيَوْمَ=bugün أَرْحَمُ=en merhametlisidir وَهُوَ=ve O أَنْكُمْ=sizi الرَّاحِمِينَ=merhametlilerin	Yusuf dedi ki; «Bugün size kınama yok, Allah günahlarınızı bağışlar, O merha-metlilerin en merhametlisidir.»	Dedi ki: Bugün size başa kak-mak ve kinamak yok. Allah sizi bağışlasın. O, merhametlilerin merhametlisidir.	(Yusuf:) Bugün ayı-bınız yüzünüze vurul-mayacak. Allah günahlarınızı bağışla-yabilir: çünkü O acı-yıp bağışlayanların en yücesidir!
12. 93 أَذْهَبُوا=götürün بِقَمِيصِي=benim gömleğimi عَلَى وَجْهِ=yüzüne هَذَا=şu قَالُوا=dediler كُفُّوا=kaldırın بَصِيرًا=görmeye أَبِي=babamın يَأْتِ=başlasın وَأَتُونِي=ve bana gelin بِأَهْلِكُمْ=ailenizle birlikte أَجْمَعِينَ=bütün	Şimdi şu benim gömleğimi götürüp yüzüne sürün de gözleri açılsın. Sonra bütün aile-nizle birlikte bana geliniz.	Şimdi siz, şu gömleğimi götü-rün de babamın yüzüne sürün, görmeye başlar. Bütün ailenizi de bana getirin.	(Şimdi artık) gidin ve bu benim gömleğimi de yanınıza alın; onu babamın yüzüne sü-rün; (o zaman) yeni-den ışığa kavuşacak-tır. Ve sonra hepiniz ailenizle birlikte bana gelin.
12. 94 الْعِيرُ=kervan وَلَمَّا فَصَلَتِ=ayrılınca قَالَ=dedi ki أَبُوهُمْ=babaları إِنِّي=ben أَلِجِدُ=kokusunu رِيحَ=kokusunu يُّوسُفَ=Yusuf'un أَوْ=eğer لَا أَنْ تُفَنِّدُونَ=bana bunak demezseniz	Kervan yola çıkınca, babaları ya-nındakilere; «Eğer bana bunak de-meyecekseniz, söyleyeyim ki, burnuma Yusuf'un kokusu geliyor» dedi...	Kafile ayrılınca babaları dedi ki: Bana bunak demezseniz; inan olsun ki, Yusuf'un koku-sunu duyuyorum.	(Yakub'un oğullarına ait olan) kervan yola koyulduğu sıralarda babaları (yanında bu-lunan kimselere): Bu-nak olduğuma yor-mazsanız (derim ki) Yusuf'un kokusunu alıyorum!
12. 95 إِنَّكَ=sen قَالُوا=dediler تَاللَّهِ=vallahi أَفِي=içindesin ضَالِّكَ=şaşkınlığının الْقَدِيمَ=eski	Yanındakiler, Hz. Yakub'a; «Vallahi, sen halâ o eski şaşkınlığının pen-çesindesin» dediler..	Dediler ki: Al-lah'a yemin ede-riz, sen hala eski şaşkınlığındasın.	Allah şahittir ki, sen yine eski şaşkınlığın-da devam ediyorsun! diye karşılık verdi ya-nındakiler.
12. 96 الْمُبَشِّرُ=müjdecî أَنْ جَاءَ=geldiği قَلَمًا=zaman عَلَى وَجْهِ=yüzüne أَلْقَاهُ=koyunca قَالَ=dedi ki فَارْتَدَّ=derhal بِبَصِيرَةٍ=görür oldu لَمْ=medim mi? لَكُمْ=size إِنِّي=ben مَا=şeyleri مِنْ اللهِ=Allah'tan أَعْلَمُ=bilirim لَا تَعْلَمُونَ=sizin bilmediğiniz	Hz. Yakub'un müjdeli haberi ta-şıyan oğlu gelip de gömleği babasının yüzüne sürünce, gözleri açılıverdi ve oğullarına «ben size Allah hakkın-da sizin bilmedikle-rinizi biliyorum demedim mi?» dedi.	Fakat müjdecî gelip de onu yü-züne sürünce; derhal gördü ve dedi ki: Ben, si-ze Allah katın-dan sizin bilme-yeceğinizi biliyo-rum, dememiş miydim?	Fakat ne zaman ki müjdecî çıkagelip (Yusuf'un gömleğini) o'nun yüzüne sürdü ve o'nun gözleri ışığı-na kavuştu, Ben size, 'ben Allah katından sizin bilmediğinizi bi-liyorum' dememiş miydim? diye haykır-dı.
12. 97 قَالُوا=dediler يَا أَبَانَا=Ey babamız اسْتَغْفِرْ لَنَا=bağışlanmasını dile دُنُوبَنَا=bizim günahlarımızın إِنَّا=gerçekten biz كُنَّا خَاطِئِينَ=günah işledik	Oğulları; «Ey baba-bamız! Bizim adı-mıza Allah'tan günahlarımızı affet-mesini dile, biz ke-sinlikle suçluyuz» dediler.	Dediler ki: Ey babamız; bizim için mağfiret dile, biz gerçekten suçlular idik.	(Oğulları:) Ey baba-mız! dediler, Bizim için Allah'tan günah-larımızı bağışlama-sını dile; çünkü biz ger-çekten günahkar kimseler olmuştuk.
12. 98 قَالَ=dedi سَوْفَ اسْتَغْفِرُ=mağfiret dileyeceğim لَكُمْ=sizin için رَبِّي=Rabbimden إِنَّهُ=şüphesiz O الْعُفُورُ=bağışlayandır هُوَ=O الرَّحِيمُ=esirgeyendir	Hz. Yakub, oğulla-rına; «Sizin için daha sonra af diley-eceğim. Hiç kuş-kusuz Allah affedi-cidir, merhametli-dir» dedi.	Dedi ki: Sizin için ilerde Rab-bımdan mağfiret dileyeceğim. Muhakkak ki O'dur O, Gafur, Rahim.	Rabbimden sizi ba-ğışlamasını dileyeye-ğim; çünkü çok acıyıp esirgeyen gerçek ba-ğışlayıcı O'dur! dedi.
12. 99 قَلَمًا=nihayet دَخَلُوا=vardıklarında عَلَى يُّوسُفَ=Yusuf'un yanına أَبُوتَيْهِ=ana-kendine إِلَى=kendine وَأَوَى=babasını وَقَالَ=ve dedi ادْخُلُوا=girin مِنْ مِصْرَ=Mısır'a إِنَّ شَاءَ=dileğiyle اللهُ=Allah'ın آمَنِينَ=güven içinde	Hz. Yakub ailesi, Hz. Yusuf'un ya-nına vardığında O, ana babasını bağ-rına bastı ve «Allah'ın izni ile Mı-sır'a güven içinde giriniz» dedi.	Onlar Yusuf'un yanına girdikle-rinde; o anasını, babasını bağrına bastı ve: Allah'ın isteği ile Mısır'a emin olarak gi-rin, dedi.	Ve sonra (hep birlikte Mısır'a varıp) Yu-suf'un yanına çıktıkla-rında (Yusuf:) Allah'ın izniyle Mısır'a güvenlik ve huzur içinde gi-rip yerleşin! diyerek ana babasını bağrına bastı.
12. 100 أَوْتَيْهِ=ana-babasını وَرَفَعَ=çıkardı عَلَى الْعَرْشِ=tahtın وَخَرُّوا=ve hepsi kapandılar لَهُ=onun için وَقَالَ=ve dedi سَجَدًا=secdeye هَذَا=işte bu يَا أَبَتِ=ey babacığım رُؤْيَايَ=rüyanın تَأْوِيلُ=yorumudur فَدَّ=muhakkak مِنْ قَبْلُ=önceki وَقَدْ=gerçek حَقًّا=gerçek رَبِّي=Rabbim أَحْسَنَ=bana iyilik etti إِذْ=zira	Ana babasını ma-kam koltuğuna oturttu, bu arada hep birlikte önünde secdeye kapandılar. Bunun üzerine Hz. Yusuf, babası-na dedi ki; «Baba-cığım, bu olay, bir zamanlar gördüğüm rüyanın so-mut yorumudur, Rabbim o rüyayı gerçeğe dönüştür-dü. Ayrıca beni hapisten çıkararak ve şeytanın kış-	Ana-babasını tahtın üzerine çıkartıp oturttu. Hepsi onun için secdeye kapandılar. Dedi ki: Babacığım; işte bu; vaktiyle gördüğüm rüyanın gerçeği-dir. Doğrusu Rabbim, onu gerçekleştirdi ve bana ihsan etti de; şeytan be-nimle kardeşle-rimin arasını	Ve ana babasını en yüksek onur katına çıkardı; ve onlar(in hepsi) O'nun önünde hürmet ve tazimle ye-re kapandılar. Bunun üzerine (Yusuf:) Ey babacığım! dedi, Vaktiyle gördüğüm rüyanın gerçek an-la-mı buydu demek; ve Rabbim onu gerçek-leştirdi. O beni hapis-ten çıkarmakla ve Şeytan benimle kardeşlerimin arasını aç-tıktan sonra sizi(n

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
أَخْرَجَنِي=beni çıkardı مِنَ السِّجْنِ=zindandan وَجَاءَ=ve getirdi بِكُمْ=sizi de مِنَ الْبَدْوِ=çölden مِنْ بَعْدَ=sonra أَنْ نَزَعَ=fitne soktuktan الشَّيْطَانُ=şeytan بَيْنِي=benimle وَبَيْنَ=arasına إِنْ=gerçekten إِخْوَتِي=kardeşlerim رَبِّي=Rabbim لَطِيفٌ=çok ince düzenler هُوَ=O إِنَّهُ=şüphesiz O لِمَا يَشَاءُ=dilediği şeyi الْعَلِيمُ=bilendir الْحَكِيمُ=her şeyi yerli yerince yapandır	kırtması sonucunda kardeşlerimle aramın açılmasından sonra sizleri çöl ortasından kaldırıp yanıma getirerek bana lütufta bulundu. Hiç kuşkusuz Rabbim dilediklerine karşı lütfkâr davranır. O her şeyi bilen ve her yaptığını yerinde yapandır.»	bozduktan sonra, beni zindandan çıkardı ve sizi çölden getirdi. Muhakkak ki Rabbim, dilediğine lütuftakdır. Muhakkak ki O'dur O, Hakim, Alim.	hepinizi) çölden çıkar(arak bana ulaştır)makla bana lütfetti. Gerçek şu ki, benim Rabbim, olmasını istediği şeyi akıl, sır yetmez yollarla gerçekleştirebilir. Çünkü O doğru hüküm ve hikmetle edip eyleyen mutlak ve sınırsız bilgi sahibidir.
12. 101 رَبِّ=Rabbim قَدْ=gerçekten آتَيْتَنِي=bana verdin وَعَلَّمْتَنِي=ve bana öğrettin مِنَ الْمُلْكِ=mülk الْأَحَادِيثَ=düşlerin مِنْ تَأْوِيلِ=yorumunu السَّمَاوَاتِ=göklerin يَارَاتِصِ=yaratıcısı فَاطَرَ=ve yerin أَنْتَ=sensin فِي الدُّنْيَا=dünyada da وَلِيَّي=benim velim تَوَفَّنِي=beni öldür وَالْآخِرَةِ=ahirette de وَالْحَقْنِي=ve beni kat مُسْلِمًا=Müslüman olarak بِالصَّالِحِينَ=iyilere	Rabbim, sen bana egemenlikten pay verdin, beni olayları (ya da rüyaları) yorumlamaya ilişkin bazı bilgiler ile donattın. Ey göklerin ve yerin yaratıcı! Gerek dünyada, gerek ahirette tek dayanağım sensin; canımı müslüman olarak al ve beni iyi kullanın arasına kat.»	Rabbim; bana Sen mülk verdin ve sözlerin te'vilini öğrettin. Ey göklerin ve yerin yaratıcı; Sen, dünyada da, ahirette de benim velimsin. Müslüman olarak canımı al. Ve beni salihlere kat.	Ey Rabbim! Bana nüfuz ve iktidar bahşettin; olayların altında yatan gerçekleri kavrayıp açıklama bilgisi verdin. (Ey) göklerin ve yerin yaratıcısı! Dünyada ve ahirette benim yanımda yakınımda olan/beni koruyup destekleyen Sensin: canımı, bütün varlığıyla kendini Sana adanmış biri olarak al ve beni dürüst ve erdemli insanların arasına kat!
12. 102 بُنَا=bu مِنْ أَنْبَاءِ=haberlerindendir الْغَيْبِ=gayb نُوحِيهِ=vahyettiğimiz إِلَيْنَا=sana أَدْنِيَهُمْ=onların yanında وَمَا كُنْتَ=sen değildin أَجْمَعُوا=toplandıkları إِذْ=zaman وَهُمْ=ve onlar يَمْكُرُونَ=tuzak kurarlarken	Ey Muhammed! Bu anlatılanlar, gayba ilişkin haberlerdir, onları sana vahiy yolu ile bildiriyoruz. Yoksa Hz. Yakub'un oğulları, biraraya gelerek kardeşlerinin tuzak kurmayı kararlaştırdıkları sırada sen yanlarında değildin.	Bunlar gayb haberlerindendir ki, sana vahyediyo-ruz. Onlar, elbirliği edip düzen kurdukları zaman; sen, orada değildin.	(Ey peygamber!) sana böylece vahyettik-lerimiz senin önceden bilmediğin haberler- dendir; çünkü yap-acak oldukları işe ka-رار verdikleri ve tu-zaklarını kurdukları zaman sen Yusuf'un kardeşlerinin yanında değildin.
12. 103 وَمَا=ve değildir أَكْثَرَ=çoğu النَّاسِ=insanların حَرَصْتَ=ne kadar istesen de أَمَّا=ama وَلَوْ=inanacak بِمُؤْمِنِينَ=	Sen insanların iman etmesini ne kadar ısrarla istersen iste, onların çoğu iman etmeyecektir.	Sen, ne kadar kırs göstersen de; yine insanla- rın çoğu, inan- mazlar.	Yine de -bunu ne ka- dar yürekten istersen iste- insanların çoğu (bu vahye) inanma- yacaklar.
12. 104 وَمَا تَسْأَلُهُمْ=sen istemiyorsun عَلَيْهِ=buna karşılık مِنْ أَجْرِ=bir ücret إِلَّا=sadece ذِكْرٌ=bir öğüttür لِلْعَالَمِينَ=bütün alemler için	Oysa sen bu ça- bana karşılık on- lardan herhangi bir ücret istemiyorsun. Kur'an, tüm insan- lara seslenen bir hatırlatmadır sa- dece.	Halbuki sen, bu- na karşı onlar- dan hiç bir ücret de istemiyorsun. O, alemler için bir öğütten baş- ka bir şey de- ğildir.	Oysa sen onlardan herhangi bir karşılık da beklemiyorsun; bu, (Allah'ın) bütün insanlığa bir hatırlat- masıdır sadece.
12. 105 وَكَايُنْ=nice var ki مِنْ آيَةٍ=ayet(ler) فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde وَالْأَرْضِ=ve yerde يُمْرُونَ=uğrarlar da عَلَيْهَا=yanlarına وَهُمْ=onlar عَنْهَا=ondan يُغْرِضُونَ=yüzlerini çevirirler	Göklerde ve yerde nice ayetler, nice ibret içerikli belge- ler vardır, yanla- rından geçtikleri halde onları umur- samazlar.	Göklerde ve yerde nice ayet- ler vardır ki; yüz- lerini çevirerek onları görüp ge- çerler.	Kaldı ki, göklerde ve yerde nice ayetler, (işaretle var ki, onlar (üzerinde düşünme- den) sırtlarını çevire- rek yanlarından geçip gidiyorlar!
12. 106 وَمَا يُؤْمِنُ=inanmazlar أَكْثَرُهُمْ=onların çoğu بِاللَّهِ=Allah'a إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ=ortak koşmadan	Onların çoğu, Al- lah'a ortak koş- maksızın O'na inanmazlar.	Onların çoğu; Al- lah'a iman et- mezler, ille de şirk koşanlardır onlar.	Ve onların çoğu baş- ka varlıklara da tanı- sal nitelikler yakıştır- maksızın Allah'a inanmazlar.
12. 107 أَفَأَمِنُوا=onlar emin midirler? أَنْ تَأْتِيَهُمْ=kendilerine gelmeyeceğinden مِنْ عَذَابِ=sargın bir belanın أَوْ=veya تَأْتِيَهُمْ=kendilerine gelmeyeceğinden وَهُمْ=onlar بِعَنَّةٍ=ansızın السَّاعَةِ=O saatin لَا يَشْعُرُونَ=hiç farkında değillerken	Acaba onlar, hep- sini birlikte çarpa- cak, yaygın bir ila- hi azaba uğrama- yacaklarından ya- da hiç farkında ol- madıkları bir sıra- da ansızın kıyame- tin başlarına kop- mayacağından emin midirler?	Allah tarafından onları kuşatacak bir azabın kendi- lerine gelip çat- masından veya farkında olma- dan kıyamet sa- atinin ansızın gelmesinden emin midirler?	Peki, bunlar Allah'ın cezalandırıcı azabı olarak kuşatıcı bir ör- tünün kendilerini sarmasından ve Son Saat'in onlar (yaklaş- tığının) farkında de- ğilken ansızın gelip çatmasından büsbü- tün güvencede mi gö- rüyorlar kendilerini?
12. 108 وَهُدَاهُ=işte budur سَبِيلِي=benim yolum أَدْعُو=davet ederim إِلَى اللَّهِ=Allah'a أَنَا=ben عَلَى بَصِيرَةٍ=basiretle وَمَنْ أَتَّبَعَنِي=ve bana uyanlar وَسُبْحَانَ اللَّهِ=şanı yücedir وَمَا أَنَا=ben değilim مِنَ الْمُشْرِكِينَ=ortak koşanlardan	Ey Muhammed, de ki; «İşte benim yo- lum budur, ben inandırıcı kanıtlar göstererek insan- ları Allah'a çağırı- rım. Bana uyanlar da öyle yaparlar. Allah'ı her türlü noksanlıktan uzak tutarım. Ben Al- lah'a ortak koşa- nlardan değilim.»	De ki: Benim yo- lum işte budur. Allah'a basiretle davet ediyorum, ben de bana uyanlar da, Al- lah'ı tenzih ede- riz. Ben, asla müşriklerden değilim.	De ki: Budur benim yolum: akla uygun, bilinç ve duyarlıkla donanmış bir kavra- yışa dayanarak (he- pinizi) Allah'a çağırı- yorum, ben ve bana uyanlar (aynı çağırını yapıyoruz). Ve (yine de ki:) Allah kudret ve azametıyla her türlü eksikliğin üstündedir, ötesindedir. Ve ben O'ndan başka varlık- lara tanrılık yakıştıran kimselerden değilim!
12. 109 وَمَا أَرْسَلْنَا=göndermedik إِلَّا=başka مِنْ قَبْلِكَ=senden önce de رِجَالًا=erkeklerden نُوحِي=vahyettiğimiz إِلَيْهِمْ=kendilerine مِنْ أَهْلِ=halkından أَفَلَمْ يَسِيرُوا=hiç gezmediler mi? الْفُرَى=kentler فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde فَيَنْظُرُوا=görsünler عَاقِبَةُ=sonunun كَانَ=olduğunu كَيْفَ=nasıl الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ=kendilerinden öncekilerin يُورِدُ=ahiret الْآخِرَةِ=daha iyidir لِلَّذِينَ اتَّقَوْا=korunanlar için أَفَلَا تَعْقِلُونَ=aklınızı kullanmıyor musunuz?	Senden önce gön- derdiğimiz tüm peygamberler de, çeşitli şehirlerin halklarından seçe- rek kendilerine va- hiy indirdiğimiz er- kekler idi. Onlar yeryüzünde geze- rek; kendilerinden önceki inkârcı mil- letlerin sonunun nasıl olduğunu görmüyorlar mı? Kötülükten kaçın- anlar için ahiret yurdu, dünyadan daha hayırlıdır. Bunu düşünemiyor musunuz?	Senden önce gön- derdiğimiz elçiler de ancak kasabalar hal- kından, kendile- rine vahyettiği- miz birtakım er- keklerdi. Yeryü- zünde dolaşmı- yorlar mı ki; görsünler kendile- rinden önce ge- çenlerin akıbet- lerinin nasıl ol- duğunu. İtika- edenler için ahi- ret yurdu elbette daha hayırlıdır. Hala akıllanma- yacak mısınız?	Ve Biz senden önce de (elçilerimiz olarak) her topluma (kendi iç- lerinden, onlara me- saajılarımızı ulaştırmak üzere) kendilerine vahyettiğimiz (ölümlü) adamlardan başkası- nı göndermedik. Yer- yüzünde dolaşıp da kendilerinden önce gelip geçen (inkar- cı)ların sonlarının na- sıl olduğunu görmü- yorlar mı? Ve (bilmi- yorlar mı ki,) Allah'a karşı sorumluluk bi- linci taşıyan kimseler için ahiret yurdu (bu dünyadan) daha ter- cihe şayandır? Öy- leyse artık akıllarını kullanmayacaklar mı?
12. 110 حَتَّى إِذَا=ne zaman ki الرُّسُلُ=elçiler اسْتَيْسَاسَ=umutlarını kestiler وَوَظَنُوا=kendilerinin أَنَّهُمْ=kendilerinin كَذِبُوا=yalanlandıklarını قَدْ=gerçekten جَاءَهُمْ=onlara geldi نَصْرُنَا=yardıımız مَنْ نَشَاءُ=dilediğimiz kimseler فَنُجِّيْ=ve kurtarıldı وَلَا يَرُدُّ=asla geri çevrilmez بِأَسْنَا=azabımız	Gönderdiğimiz peygamberler, ümmetlerinden iyi- ce ümit kestikle- rinde ve kesinlikle yalancı sayıldıkları sonucuna vardıkları- rında, kendilerin- yardımı eriş- verdi de diledikle- rimiz ortak azaptan kurtarıldı, fakat hiç kimse ağır suçlu-	Nihayet o Pey- gamber ümitsiz- liğe düşüp kesin- likle yalanladıkları sırada, onlara yardımımız gel- miştir. Böylece dilediğimiz kurta- rılmıştır. Suçlular güruhundan ise baskınımız asla geri çevrilmeye-	(Önceki elçilerimizin hepsi uzun süre zu- lüm ve baskıya uğ- ramışlardır;) nihayet bu elçiler neredeyse bütün ümitlerini kay- bettikleri ve büsbütün yalancılıkla damga- landıklarını gördükleri bir sırada Bizim yar- dımımız kendilerine ulaşmıştır; ve böylece dilediğimizi kurtarmı-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed	
القَوْمُ =topluluğundan الْمُجْرِمِينَ =suçlular		lardan şiddetli azabımızı sava-maz.	cektir.	şızdır (hakkı inkar edenleri ise yok etmi-şizdir): çünkü azabı-mız günaha gömülüp gitmiş insanlardan asla geri çevrilemez.	
12. 111	كَانَ =vardır أَقْدَ =elbette فِي قَصَصِهِمْ =onların hikayelerinde لِأُولَى =sahipleri için مَا كَانَ = (bu) değildir وَلَكِنْ =ancak تَصَدِّقَ =doğrulanması الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ =kendinden öncekinin وَرَحْمَةً =ve rahmettir لِقَوْمٍ =toplumlar için	ibret كَانَ =akıl حَدِيثًا =bir söz وَلَكِنْ =ancak تَصَدِّقَ =doğrulanması الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ =kendinden öncekinin كُلِّ شَيْءٍ =her şeyin وَرَحْمَةً =ve rahmettir يُؤْمِنُونَ =inanan	Sağduyuluların, peygamberlere ilişkin hikâyelerden alacakları ibret dersleri vardır. Bu Kur'an bir düzmece sözler dizisi değildir. Tersine O, kendisinden önceki kutsal kitapları onaylayan, her şeyi ayrıntılı biçimde anlatan, mü'minler için doğru yol kılavuzu ve rahmet olan gerçek bir ilahi kitaptır.	Andolsun ki; onların kıssalarında aklı olanlar için ibretler vardır. Bu, uydurulabilecek bir söz değildir. O; sadece kendinden önceki kitapların tasdiki, her şeyin tafsilidir. İnananlar topluluğu için de hidayet ve rahmettir.	Gerçek şu ki, bu insanların kıssalarında kendilerine kavrayış yeteneği verilmiş kimseler için mutlaka çıkarılacak bir ders vardır. (Vahye gelince,) o hiçbir şekilde (insan tarafından) uydurulmuş bir söz olamaz: tersine, o, kendisinden önceki vahiylerden doğru ve gerçek adına ne kalmışsa doğrulayan ve inanmak isteyen insanlara her şeyi açık seçik bir biçimde dile getiren, hidayet ve rahmet (bahşeden ilahi bir metin)dir.
13. 1	تِلْكَ =şunlar الْمَرِّ =Elif lam mim ra آيَاتِ =ayetleridir الْكِتَابِ =Kitabın إِلَيْكَ =sana مِنْ رَبِّكَ =Rabbinden أَكْثَرَ =çoğu وَلَكِنْ =fakat لَا يُؤْمِنُونَ =inanmazlar	sonlar الْمَرِّ =Elif lam mim Râ. Bunlar kitabın ayetleridir. Rabbinden sana indirilen mesaj gerçektir, fakat insanların çoğu buna inanmazlar.	Elif, Lam, Mim, Ra. Bunlar Kitab'ın ayetleridir. Sana Rabbinden indirilen Kitap hak'tır. Ama insanların çoğu inanmazlar.	Elif Lâm Mîm Râ. Bunlar, sana vahiyle bildirilen mesajlardır; ve sana Rabbin katından indirilenler hakkın ta kendisidir; ama yine de insanların çoğu (buna) inanmayacaklar.	
13. 2	اللَّهِ =Allah الَّذِي =odur ki رَفَعَ =yükseltti بِغَيْرِ =olmadan السَّمَاوَاتِ =gökleri عَمَدٍ =bir direk تَرَوْنَهَا =görebileceğiniz ثُمَّ =sonra اسْتَوَى =istiva etti (mülkünün tahtına oturdu) عَلَى =üzerine الْعَرْشِ =Arş وَسَخَّرَ = (iradesine) boyun eğdirdi وَالْقَمَرِ =ve ay'ı كُلِّ =her biri يَجْرِي =akıp gitmektedir مُسَمًّى =belirli يُدَبِّرُ =düzenler الْأُمَرَ =iş'i(ni) لَعَلَّكُمْ =böylece الْآيَاتِ =ayetleri يُقْصَلُ =açıklar رَبِّكُمْ =Rabbinizle يَلْقَاءُ =karşılaşacağınıza تَوْقِنُونَ =kesin olarak inanasınız	gökyüzü الَّذِي =odur ki رَفَعَ =yükseltti بِغَيْرِ =olmadan السَّمَاوَاتِ =gökleri عَمَدٍ =bir direk تَرَوْنَهَا =görebileceğiniz ثُمَّ =sonra اسْتَوَى =istiva etti (mülkünün tahtına oturdu) عَلَى =üzerine الْعَرْشِ =Arş وَسَخَّرَ = (iradesine) boyun eğdirdi وَالْقَمَرِ =ve ay'ı كُلِّ =her biri يَجْرِي =akıp gitmektedir مُسَمًّى =belirli يُدَبِّرُ =düzenler الْأُمَرَ =iş'i(ni) لَعَلَّكُمْ =böylece الْآيَاتِ =ayetleri يُقْصَلُ =açıklar رَبِّكُمْ =Rabbinizle يَلْقَاءُ =karşılaşacağınıza تَوْقِنُونَ =kesin olarak inanasınız	Allah gökleri, gördüğünüz gibi, direksiz olarak yükseltti. Sonra Arş'a kuruldu, güneş ile ayı buyruğu altına aldı, her biri belli bir sürenin sonuna kadar yörüngesinde hareket eder, o bütün bu gelişmeleri düzenler. Rabbinizin karşısına çıkacağınıza keşinslikle inanasınız diye O, size ayetlerini ayrıntılı biçimde açıklar..	Allah O'dur ki; gökleri gördüğünüz gibi yükseltmiş, sonra Arş'a hükmetmiştir. Güneşi ve ayı buyruğu altına almıştır. Bunların her biri belli bir süreye kadar hareket edecektir. İşleri yürütür. Rabbinizle karşılaşacağınıza kesin olarak inanmanız için ayetleri uzun uzun açıklar.	Gökleri, görülebilir herhangi bir destek, dayanak olmadan yükselten ve sonra da kudret ve hükümlerle tahtına kurulan Allah'tır; her biri - (O'nun tarafından) belirlenmiş bir süre için- kendi seyrini sürdüren güneşi ve ayı (koyduğu yasalara) tabi tutan O'dur; var olan her şeyi (yöneten), çekip çeviren de O. Bütün bu mesajları açık dile getiriyor ki, (Yargı Günü'nde) Rabbinizin huzuruna çıkacağınıza yürekten kesin bir biçimde inanasınız.
13. 3	الْأَرْضَ =arzi مَدَّ =uzattı وَهُوَ الَّذِي =O'dur ki وَجَعَلَ =var etti فِيهَا =orada رَوَاسِيَ =sabit dağlar وَأَنْهَارًا =ve ırmaklar وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ =her meyveden جَعَلَ =yarattı فِيهَا =orada زَوْجَيْنِ =çift (erkek-dişi) الْأُنثَيْنِ =iki يُعْشَى =örter اللَّيْلَ =geceyi إِنَّ =şüphesiz النَّهَارَ =gündüzün üzerine لَايَاتٍ =ayetler vardır فِي ذَلِكَ =bunda يَتَفَكَّرُونَ =düşünen لِقَوْمٍ =bir toplum için	arzi مَدَّ =uzattı وَهُوَ الَّذِي =O'dur ki وَجَعَلَ =var etti فِيهَا =orada رَوَاسِيَ =sabit dağlar وَأَنْهَارًا =ve ırmaklar وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ =her meyveden جَعَلَ =yarattı فِيهَا =orada زَوْجَيْنِ =çift (erkek-dişi) الْأُنثَيْنِ =iki يُعْشَى =örter اللَّيْلَ =geceyi إِنَّ =şüphesiz النَّهَارَ =gündüzün üzerine لَايَاتٍ =ayetler vardır فِي ذَلِكَ =bunda يَتَفَكَّرُونَ =düşünen لِقَوْمٍ =bir toplum için	O yerin alanını geniş yaptı; orada köklü dağlar ve nehirler varettiler; bütün ürünleri, bütün bitkileri çift olarak yarattı; O geceyi gündüzün üzerine öter. Hiç kuşkusuz bunlar da düşünen kimseler için ibret dersleri vardır.	O'dur yeri düzleyen ve orada dağlar, nehirler var eden, her türlü mahsulden çift çift yetiştiren ve gündüzü geceyle büyüyen. Muhakkak ki bunlarda; düşünen bir kavim için ayetler vardır.	Yeryüzünü yayıp genişleten ve onun üzerine yerinden oynatılmaz dağlar yerleştirip vadilerinden nehirler akıtan ve orada her tür bitkiden iki cins yaratan ve gündüzü geceyle örtüp büyüyen O'dur. Doğrusu, bütün bunlarda, düşünen insanlar için mutlaka (çıkarılacak) dersler vardır!
13. 4	وَفِي الْأَرْضِ =arzda قَطْعَ =kıt'alar وَجَنَاتٍ =ve bağları مُتَجَاوِرَاتٍ =birbirine komşu وَزُرْعَ =ekinler مِنْ أَغْنَابٍ =üzüm وَصِنَوَانٍ =çatalı وَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ يَكْفُرُونَ =ve çatalsız وَعَبْرَةٌ لِّلَّذِينَ يَنْتَظِرُونَ =ve çatalsız يُسْقَى =bunların hepsi sulanır بِمَاءٍ وَاحِدٍ =bir su ile وَنُفُصِلُ =ama üstün yaparız بَعْضَهَا عَلَى بَعْضٍ =birbirinden إِنَّ =şüphesiz الْأَكْثَلَ =çok لَايَاتٍ =ayetler vardır فِي ذَلِكَ =bunda يَعْقِلُونَ =aklını kullanan لِقَوْمٍ =bir toplum için	ve وَفِي الْأَرْضِ =arzda قَطْعَ =kıt'alar وَجَنَاتٍ =ve bağları مُتَجَاوِرَاتٍ =birbirine komşu وَزُرْعَ =ekinler مِنْ أَغْنَابٍ =üzüm وَصِنَوَانٍ =çatalı وَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ يَكْفُرُونَ =ve çatalsız وَعَبْرَةٌ لِّلَّذِينَ يَنْتَظِرُونَ =ve çatalsız يُسْقَى =bunların hepsi sulanır بِمَاءٍ وَاحِدٍ =bir su ile وَنُفُصِلُ =ama üstün yaparız بَعْضَهَا عَلَى بَعْضٍ =birbirinden إِنَّ =şüphesiz الْأَكْثَلَ =çok لَايَاتٍ =ayetler vardır فِي ذَلِكَ =bunda يَعْقِلُونَ =aklını kullanan لِقَوْمٍ =bir toplum için	Yeryüzünde birbirine bitişik, farklı yapıda toprak parçaları; üzüm bağları, ekinler ve çatalı çatalsız hurma ağaçları vardır; hepsi aynı su ile sulanır, fakat ürünleri arasında fark gözetiriz. Hiç kuşkusuz bunlarda akıllı erenler için birçok ibret dersleri vardır.	Yeryüzünde birbirine komşu toprak parçaları, üzüm bağları, ekinler ve çatalı çatalsız hurma ağaçları vardır. Hepsi de aynı su ile sulanır. Ama lezzetçe onları birbirinden ayrı kılmışızdır. Şüphesiz ki bunlarda; akleden bir kavim için ayetler vardır.	Ve yeryüzünde birbirine komşu (ama yine de yapı olarak birbirinden ayrı nice) kara parçaları, üzüm bağları, hububat ekili tarlalar, bir kökten sürgün verip küme halinde ya da tek başına boy veren hurma ağaçları vardır ki hepsi de aynı suyla sulanırlar: hal böyleyken yine de (insanlara ve hayvanlara sağladıkları) ürünler bakımından Biz onların bazılarını bazılarına üstün kılıyoruz. Doğrusu, bütün bunlarda aklı kullanarak insanlar için mutlaka (çıkarılacak) dersler vardır.
13. 5	وَإِنْ =eğer تَعْجَبَ =şaşacaksan فَقَعَبُ =şaşmak lazım قَوْلُهُمْ =onların şu sözlerine أَإِذَا كُنَّا تُرَابًا =biz toprak olduğumuz zaman mı? فَلْيَخْشَ =gerçekten biz mi? أَتَأْتِيَ =yeniden أُولَئِكَ =işte onlar الَّذِينَ كَفَرُوا =inkâr edenlerdir وَأُولَئِكَ =ve Onlar وَأُولَئِكَ =onlar فِي أَغْنَابِهِمْ =boyunlarında أَصْحَابُ النَّارِ =ateş هُمْ =onlar خَالِدُونَ =süreklî kalacaklardır	ve وَإِنْ =eğer تَعْجَبَ =şaşacaksan فَقَعَبُ =şaşmak lazım قَوْلُهُمْ =onların şu sözlerine أَإِذَا كُنَّا تُرَابًا =biz toprak olduğumuz zaman mı? فَلْيَخْشَ =gerçekten biz mi? أَتَأْتِيَ =yeniden أُولَئِكَ =işte onlar الَّذِينَ كَفَرُوا =inkâr edenlerdir وَأُولَئِكَ =ve Onlar وَأُولَئِكَ =onlar فِي أَغْنَابِهِمْ =boyunlarında أَصْحَابُ النَّارِ =ateş هُمْ =onlar خَالِدُونَ =süreklî kalacaklardır	Eğer şaşacaksan, kâfirlerin "Biz ölüp toprak olunca mi yeniden diriltileceğiz?" demelerine şaşmak gerekir. Onlar Rabb'lerini inkâr edenlerdir, onların boyunlarına demir halkalar geçirilecektir; onlar, orada ebedi olarak kalmak üzere, cehennemliklerdir.	Şaşacaksan, onların: Biz, toprak olunca yeniden mi yaratılacağız? demelerine şaşmak gerekir. İşte onlar; Rabbinin inkar edenleridir. İşte onlar; boyunlarına demir halkalar vurulanlardır. Ve işte onlar; cehennemliklerdir, orada temelli kalacaklardır.	Fakat eğer (Allah'ın yarattığı bu harikalara) şaşıyorsanız inkarcaların şu sözlerine de şaşın: Nasıl yani! Biz toza toprağa karıştıktan sonra (yeniden hayata dönmek üzere) bir kez daha mı yaratılacağız? İşte (bunu söyleyenler) Rablerini inkara kıskan kimselerdir; işte böyleleri boyunlarında (kendi davranışlarının bir sonucu olarak) bukağılar taşıyan kimselerdir; ve işte böyleleri, yerleşip kalmak üzere ateşe girecek olan kimselerdir.
13. 6	وَيَسْتَعْجِلُونَكَ =senden acele istiyorlar الْحَسَنَةَ =iyilikten قَبْلَ =önce بِالسَّيِّئَةِ =kötülüğü وَقَدْ =oysa خَلَّتْ =gelip geçti مِنْ قَبْلِهِمْ =onlardan önce الْمِثْلَاتِ =benzerleri وَأَنْ =ve رَبِّكَ =Rabb'in مَغْفِرَةً =mağfiret لِّلنَّاسِ =insanlara عَلَى =karşı وَأَنْ =ve ظُلْمِهِمْ =zulümlerine وَأَنْ =ve لَشَدِيدٍ =pek çetindir رَبِّكَ =Rabbinin الْعِقَابِ =azabı da	iyilikten الْحَسَنَةَ =iyilikten قَبْلَ =önce بِالسَّيِّئَةِ =kötülüğü وَقَدْ =oysa خَلَّتْ =gelip geçti مِنْ قَبْلِهِمْ =onlardan önce الْمِثْلَاتِ =benzerleri وَأَنْ =ve رَبِّكَ =Rabb'in مَغْفِرَةً =mağfiret لِّلنَّاسِ =insanlara عَلَى =karşı وَأَنْ =ve ظُلْمِهِمْ =zulümlerine وَأَنْ =ve لَشَدِيدٍ =pek çetindir رَبِّكَ =Rabbinin الْعِقَابِ =azabı da	Müşrikler senden iyilikten önce kötü-lük isterler, çarptırılacakları cezanın bir an önce başlarına gelmesini dilerler. Oysa onlardan önce nice ağır ceza örnekleri yaşanmıştır. Hiç kuşkusuz Rabb'in, insanlara zalimlikle-rine karşın rahmetle karşı bağışlayıcıdır ve yine hiç kuşkusuz Rabbinin cezası da pek ağırdır.	İyilikten önce, kötülük isterler çabucak senden. Oysa onlardan önce nice örnekler geçmiştir. Doğrusu insanların zulmetmelerine rağmen, Rabbin mağfiret sahibidir. Şüphesiz ki lanletilen cezalandırması; şiddetlidir.	(Ey Peygamber, hakkı inkara şartlanmış olmakla bunlar, demek ki) iyilik (ummak) yerine, kötülüğün ivedi olarak kendilerini gelip bulması yönünde sana (küstahça) meydan okuyorlar; hem de, (o alay edip durdukları türden) nice ibret verici felaketler kendilerinden önce (ki toplumların) başına geldiğini (bildikleri) halde. Bununla birlikte, muhakkak ki senin Rabbin, işledikleri zulümlere karşın insanlar karşıs (esasta hep)

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
13. 7	الَّذِينَ كَفَرُوا =inkâr edenler وَيَقُولُوا =diyorlar ki عَلَيْهِ =Ona أَنْزَلَ =indirmeli لَوْ لَا =değil miydi? مِنْ رَبِّهِ =Rabbinden إِنَّمَا =şüphesiz أَنْتَ =sen مُنْذِرٌ =bir uyarıcısın وَلِكُلِّ قَوْمٍ =ve her toplumun vardır هَادٍ =bir yol göstericisi	Kâfirler «Muhammed'e, Rabb'inden bir mucize indirilseydi ya» derler. Oysa sen sadece bir uyarıcısın ve her toplumun bir doğru yol göstericisi vardır.	Küfredenler, derler ki: Ona Rabbindan bir ayet indirilmeli değil miydi? Sen; ancak bir uyarıcısın ve her kavmin bir yol göstericisi vardır.	Bütün bunlara rağmen, hakkı inkara şartlanmış olanlar yine de (inanmaktan kaçınıyor ve) Niçin o'na Rabbinden mucizevi bir alamet indirilmiyor? diyorlar. (Fakat, (onlar ne derlerse desinler)) sen sadece bir uyarıcısın ve bütün toplumlar için (asıl) yol gösterici (Allah'tır).
13. 8	اللَّهُ =Allah يَعْلَمُ =bilir مَا تَحْمِلُ =neyi yüklediğini أَنْتَ =dişinin كُلُّ =her وَمَا تَغِضُ =ve neyi eksilttiğini الْأَرْحَامِ =rahimlerin وَمَا تَزِدَادُ =ve artırdığını عِنْدَهُ =Onun yanında وَكُلُّ شَيْءٍ =her şey بِمِقْدَارٍ =bir ölçü ile dir	Allah, her dişinin rahminde taşıdığını, bu rahimlerin erken doğurdukları ile fazla tuttuklarını bilir. Her şey O'nun katında belirli bir ölçüye bağlıdır.	Allah; her dişinin neyi yüklediğini ve rahimlerin neyi eksiltip artırdığını bilir. O'nun katında her şey bir ölçüye göredir.	Her bir dişinin neye gebe olduğunu ve rahimlerin neyi ne kadar erken bırakacağını, neyi ne kadar (olağan süresinden) fazla bekleteceğini bilen Allah'tır. Çünkü (yarattığı) her şey O'nun katında bir ölçüye ve bir amaca bağlı kılınmıştır.
13. 9	الْغَيْبِ =gizliyi عَالِمٌ =(O) bilendir وَالشَّهَادَةِ =ve aşikareyi الْكَبِيرِ =büyüktür الْمُنْعَالِ =yücedir	O, görülür görülmez, her şeyi bilen, yüceler yücesidir.	Görüleni de, görülmeyeni de bilir. Yücelerin yücesidir.	O, yaratılmışların duyu ve tasavvurlarının ötesinde olanları da, onların görüp gözleyebildikleri şeyleri de tam olarak bilmektedir. Büyük olan O'dur; var olan veya olması mümkün her şeyin/herkesin üstünde ve ötesinde olan O.
13. 10	مِنْكُمْ =aranızdan سَوَاءٌ =birdir الْقَوْلِ =sözü مَنْ أَسَرَّ =gizleyen de بِهِ =onu وَمَنْ جَهَرَ =açık söyleyen de وَمَنْ هُوَ مُسْتَخَفٌّ =gizlenen de وَسَارِبٌ =görünen de بِاللَّيْلِ = geceleyin بِالنَّهَارِ =gündüzün	içinizden sözünü gizli tutanla açıkça söyleyen, geceye bürünüp saklanan ile gündüzleyn ortalıkta gezen arasında O'nun için hiçbir fark yoktur.	Aranızdan birisi; ister sözü gizlesin, ister açığa vursun, ister geceye bürünerek gizlensin, ister gündüzün ortaya çıksın; hiç fark yoktur.	O'nun için sizden birinin düşüncesini saklamasıyla açığa vurması ya da (kötülüklerini) gecenin örtüsü altında gizlemesiyle bu kişinin gün ışığında (cüretle ortalıkta) dolaşması arasında bir fark yoktur.
13. 11	لَهُ =O(insa)nın vardır مُعَقَّبَاتٌ =izleyenler مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ =önünden وَمِنْ خَلْفِهِ =ve arkasından يَحْفَظُونَهُ =onu korurlar مِنْ أَمْرِ =emrinden اللَّهُ =Allah إِنْ =şüphesiz اللَّهُ =Allah لَا يُغَيِّرُ =onların durumlarını değiştirmez حَتَّى يُغَيِّرُوا =değiştirmedikçe مَا يَقُومُ =bir millet مَا بِأَنْفُسِهِمْ =kendi durumlarını وَاِذَا أَرَادَ =istediğinde اللَّهُ =Allah بِقَوْمٍ =bir kavme سُوءًا =kötülük فَلَا مَرَدَّ لَهُ =onu لَهُمْ =onların وَمَا =zaten yoktur مِنْ دُونِهِ =O'ndan başka مِنْ وَالٍ =koruyucuları da	İnsanı önünden ve arkasından izleyen (melekler) vardır, onu Allah'ın emri ile gözetirler. Herhangi bir toplum tutumunu değiştirmedikçe Allah onun konumunu değiştirmez. Allah, bir toplumun herhangi bir kötülüğe uğramasını dileyince, onu hiç kimse önleyemez. İnsanların Allah'dan başka hiçbir koruyucusu, kayıracısı yoktur.	Ardından ve önünden takib edenler vardır. Allah'ın emriyle onu gözetirler. Şüphesiz ki bir kavim, kendini değiştirmedikçe; Allah da onları değiştirmez. Ve Allah, bir kavimin fenalığını dileyince; artık onun önüne geçilemez. Allah'tan başka onları koruyacak birisi de bulunmaz.	(Böyle biri sanıyor mu ki) kendisini önünden ve ardından izleyen (ve) onu Allah her ne ki takdir etmişse ona karşı koruyup gözeten refakatçileri vardır. Gerçek şu ki, insanlar kendi iç dünyalarını değiştirmeden Allah onların durumunu değiştirmez; ve Allah insanlara (kendi kötülüklerinin bir sonucu olarak) bir felaket tattıracağı zaman hiçbir şey bunun önünde duramaz: çünkü onların, kendilerini O'na karşı koruyabilecek kimse-leri yoktur.
13. 12	هُوَ الَّذِي =O'dur ki يُرِيكُمْ =size gösterir الْبَرْقَ =şimşegi خَوْفًا =korku وَيُنْشِئُ =ve yapar وِطْمَعًا =ve umud içinde السَّحَابَ =bulutları الثِّقَالَ =ağır	Şimşegi size hem korku ve hem de umut kaynağı olarak gösteren, yağmur yüklü bulutları oluşturan odur.	O'dur, korku ve ümide düşürmek için size, şimşegi gösteren ve yağmur yüklü bulutları meydana getiren.	(Hem) Korkuyu, (hem de) umudu tattırmak için size şimşegi gösterip (yağmur) yüklü bulutları çağıran O'dur;
13. 13	وَيُسَبِّحُ =O'nu tesbih ederler الرَّعْدُ =gök gürültüsü وَالْمَلَائِكَةُ =ve melekler de وَيُرْسِلُ =ve gönderir de فَيُصِيبُ =çarpar الصَّوَاعِقُ =yıldırımlar مِنْ يَشَاءُ =dilediğini بِهَا =onlarla فِي =hakkında يُجَادِلُونَ =tartışmaktadırlar وَهُوَ =O'nun شَدِيدٌ =pek çetindir اللَّهُ =Allah الْمِحَالِ =tuzağı (cezası)	O'nu gök gürültüsü övgü ile ve melekler korku içinde tesbih ederler, noksanlıklardan uzak tutarlar. O yıldırımlar salarak bunlarla dilediklerini çarpar. Allah'ın sillesi son derece sert olduğu halde, onlar O'nun hakkında tartışıyorlar.	Gökgürültüsü; hamd ile, melekler de korku ile O'nu tesbih eder. O, yıldırımları gönderir de onlarla dilediğini çarpar. Halbuki onlar; Allah hakkında tartışıyorlardı. O, kudretinde pek çetin olan dır.	gök gürlemesi O'nun sınırsız kudret ve yüceliğini övgüyle anmakta; melekler de korku ve sakınma içinde bunu yapmaktalar. Ve O yıldırımları gönderip onlarla dilediğini çarpmaktadır. (Hal böyleyken) onlaryine de Allah hakkındaki tartışıp duruyorlar; hem de O(nun), kavranamaz ince ve derin planını gerçekleştirmek için sınırsız bir kudrete sahip olduğu ortada olduğu halde!
13. 14	لَهُ =ancak O'nadır دَعَا =dua الْحَقُّ =gerçek وَالَّذِينَ يَدْعُونَ =dua ettikleri ise مِنْ دُونِهِ =O'ndan başka لَا يَسْتَجِيبُونَ =isteklerini karşılayamazlar لَهُمْ =kendilerinin بِشَيْءٍ =hiçbir إِلَّا =ancak كَفَيْنِهِ =avuçlarını إِلَيْنَا =suya أَغْزَانَا =ağzına وَمَا =oysa هُوَ =o بِإِلْغَا =on(un ağzın)a gelmez وَمَا =işte دُعَاءُ =duası الْكَافِرِينَ =kâfirlerin فِي ضَلَالٍ =boşa gider إِلَّا =ancak	Gerçek dua, yalnız Allah'a yöneltilen çağrıdır. Müşriklerin Allah dışında çağrı yönelttikleri putlar, onların hiçbir dileklerine cevap veremezler. Böyleleri ağzına su gelsin diye avuçlarını ona doğru açan kimseye benzerler ki, asla bu yolla ağzına su gelmez. İşte kâfirlerin çağrısı böyle sine boşunadır.	Gerçek dua ancak O'nadır. O'ndan başka taptıkları kendilerine hiçbir şeyle cevap veremezler. Durumları; suyun ağzına ulaşması için avuçlarını ona açmış kimsenin durumu gibidir. Oysa o, hiç bir zaman suya kavuşamaz. İşte kâfirlerin yalvarışı da böyle boşunadır.	Nihai Gerçek'e varmak amacıyla yapılan bütün dualar, bütün çağrı ve arayışlar ancak O'na yöneltilmelidir; çünkü insanların O'nu bırakıp da yakardıkları (öteki varlıklar ve güçler) bu yakarışlarına hiçbir şekilde karşılık veremezler. Öyle ki, (onlara, yakarıp duran kimsenin durumu) ellerini suya doğru uzatıp, suyun kendisine ulaşmasını bekleyen birinin durumuna benzer; oysa bu durumda su asla ona ulaşmayacaktır. Bunun içindir ki, hakkı inkar edenlerin yakarması kendilerini sapıklık içinde tüketmekten başka bir sonuç getirmez.
13. 15	وَلِلَّهِ =Allah'a يَسْجُدُ =secde ederler فِي السَّمَاوَاتِ =göklerde طَوْعًا =ister وَوَكْرَهَا =istememez وَوَظِلَّاهُمْ =ve gölgeleri de وَالْأَصَالِ =akşam بِالْغَدُوِّ =sabah	Göklerdeki ve yerdeki tüm varlıklar ile bu varlıkların gölgeleri gönüllü ya da zorunlu olarak sabah akşam Allah'a secde ederler.	Göklerde ve yerdekiler de, gölgeleri de sabah akşam, ister istemez Allah'a secde ederler.	Göklerde ve yerde var olan her şey ve herkes isteyerek Allah'ın önünde eğilmektedirler; onların gölgeleri de sabah akşam bunu yapmaktadır.
13. 16	رَبُّ =Rabbi مَنْ =kimdir? قُلْ =de ki	De ki: “Göklerin ve yerin Rabbi kim-	De ki: Göklerin ve yerin Rabbi	Göklerin ve yerin Rabbi kimdir? diye

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
السَّمَاوَاتِ=göklerin وَالْأَرْضِ=ve yerin قُل=de ki اللَّهُ=Allah! قُل=O halde, de أَفَاتَّخَذْتُمْ=mi edindiniz? مِنْ دُونِهِ=O'ndan başka أَوْلِيَاءَ=veliler لَا يَمْلِكُونَ=gücü olmayan لَا أَنْفُسَهُمْ=kendilerine نَفْعًا=bir fayda قُل=de ki وَلَا ضَرًّا=ve zarar veremeyen هَلْ يَسْتَوِي=körle الْأَعْمَى= أَمْ=yahut وَالْبَصِيرُ=gören هَلْ تَسْتَوِي=bir olur mu? الظُّلُمَاتِ=karanlıklarla وَالنُّورِ=aydınlık أَمْ=yoksa جَعَلُوا=buldular da اللَّهُ=Allah'a شُرَكَاءَ=ortaklar خَلَقُوا=yaratan كَخَلَقِهِ=O'nun yarattığı gibi فَتَشَابَهَ=benzer mi göründü? الْخَلْقِ=bu yaratma قُل=de ki اللَّهُ=Allah'tır عَلَيْهِمْ=onlara خَالِقُ=yaratıcısı كُلِّ شَيْءٍ=her şeyin وَهُوَ=ve O الْوَّاحِدُ=tekfir الْقَهَّارُ=kahredendir	dir?" "Allah'tır" de. "Yoksa O'nu bırakıp kendilerine bir fayda ve zararı olmayan dostlar mı edindiniz?" de. De ki: "Hiç körle gören bir olur mu? Yahut karanlık ile aydınlık bir midir?" Yoksa Allah gibi yaratması olan ortaklar buldular da yaratmaları birbirine benzettiler? De ki: "Her şeyi yaratan Allah'tır. O, bir tek-tir, her şeye üstün gelir."	kimdir? Allah'tır de. Yoksa O'nu bırakıp kendilerine bir fayda ve zararı olmayan veliler mi edindiniz? de. De ki: Hiç körle gören bir olur mu? Yahut karanlık ile aydınlık bir midir? Yoksa, Allah gibi yaratması olan ortaklar buldular da yaratmaları birbirine mi benzettiler? De ki: Her şeyi yaratan, Allah'tır. Ve O; Vahid ve Kahhar'dır.	sor (onlara). Ve de ki Allah(tır)! (Ve yine) de ki: Pekî, öyleyse (niçin) Allah'ı bırakıp, kendileri için bile ne bir yarar sağlayabilecek ne de bir zararı giderebilecek güçte olmayan şeyleri kendinize koruyucular, kayırmacılar olarak görürsünüz? Sor (onlara): Hiç kör olan kimseyle gören kimse bir olur mu? Yahut kopkoyu karanlıkla aydınlık bir tutulabilir mi? Yoksa onlar Allah'la beraber, O'nun yarattığına benzer (şeyler) yaratan başka tanrısal güçlerin var olduğuna (gerçekten) inanıyorlar da bu (sözde) yaratma eylemi onların gözünde (O'nun yaratma eylemine) benzer mi görünüyor? De ki: Her şeyin yaratıcısı Allah'tır; ve O'dur, var olan her şeyin üstünde mutlak hükümranlılık sahibi biricik (Yaratıcı)!
13. 17. مَاءً=bir su مِنَ السَّمَاءِ=gökten أَنْزَلَ=indirdi أَوْدِيَةً=dereler فَسَالَتْ=çağlayıp aktı فَاحْتَمَلَ=taşıdı بِقَدَرِهَا=kendi ölçüsünce السَّيْلِ=sel رَابِيًا=köpüğü رَبْدًا=sel وَمِمَّا=vardır يُوقِدُونَ=yak(ıp erit)tikleri madenlerden de عَلَيْهِ=onların فِي النَّارِ=ateşte أَوْ=yahut حَلِيَّةٍ=süs حُلِيَّةٍ=yapmak için مَتَاعٍ=eşya رَبْدٌ=bir köpük مِثْلَهُ=bunun gibi كَذَلِكَ=böyle يَضْرِبُ=benzetme ile anlatır اللَّهُ=Allah الْحَقُّ=hak وَالْبَاطِلُ=ve batılı الرَّبْدُ=köpük فَيَذْهَبُ=gider جُفَاءً=yok olup وَمَا مَا يَنْفَعُ=yararlı olan ise النَّاسِ=insanlara فَيَمُكْتُ=kalır فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde كَذَلِكَ=işte böyle اللَّهُ=Allah يَضْرِبُ=örnek verir الْأَمْثَالَ=meseller	Allah, gökten su indirdi ve yataklarının kapasitesi ile ölçülü büyüklükte dereler akıttı. Akan sel, yüzeyinde köpük taşır. Süs ya da kullanım eşyası yapmak amacı ile ateşte erittiğiniz madenlerin de buna benzer köpükleri, cürufırları vardır. Allah, hak ile batılı bu örnek aracılığı ile anlatır. Köpük, havaya uçup gider; fakat insanlara yarar sağlayan kısım yerde kalır. İşte Allah, böylesine örnekler verir.	Göten su indirir de dereler onunla dolar taşar. Üste çıkan köpüğü sel alır götürür. Süslenmek veya yararlanmak için ateşle erittiklerinizin üzerinde de buna benzer bir köpük vardır. Böyle misal verir Allah hak ile batılı için. Köpük; uçar gider, insanlara fayda veren ise yerde kalır. İşte böyle; Allah daha nice misaller verir.	O gökten su indirdiğince ve (kurumuş) nehir yatakları(ndan her biri) kendi hacimlerine göre dolup taş-tıklarında, akıntı yüzeydeki çerçöpü, tortuyu alır götürür; tıpkı süs eşyası ya da alet yapmak için ateşte eritilen (madenlerin), yüzeyinde açığa çıkan köpüklü tortudan arındırılması gibidir bu. Hak ile batılı Allah işte böyle bir benzetmeyle gözününe koyuyor: çünkü, gerçekten de, tortuysa, çerçöpse sözkonusu olan, bu, (bütün) köpüksü şeyler gibi akar gider; ama insanlara yararlı olan şeye gelince, o her (zaman olduğu) yerde, sapa-sağlam ayakta kalır. Allah işte böyle benzetmelerle ortaya koyuyor,
13. 18. الَّذِينَ اسْتَجَابُوا=buyruğuna uyanlara vardır الْحُسْنَى=en güzel karşılık لِرَبِّهِمْ=Rablerinin لَهُ=Ona وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا=uymayanlar ise أَوْ=şayet أَنْ لَهُمْ=kendilerinin olsa مَا=bulunanların فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde جَمِيعًا=hepsi وَمِثْلَهُ=ve bir misli daha بِهِ=onu لَا قَنْدُوا=fidye verirlerdi مَعَهُ=yanında أُولَئِكَ=işte لَهُمْ=onların سَوْءٌ=çok kötüdür الْحِسَابِ=hesabı وَمَا وَاهُمْ=varacakları yer de جَهَنَّمَ=cehennemdir وَيُسَسَ=ne kötü الْمِهَادُ=bir yataktır	Rabblarının çağrısına olumlu cevap verenlere karşılık-ların en güzeli verilir. O'nun çağrısına olumlu karşılık vermeyenlere gelince, eğer dünyada bulunan her şey, bir kat fazlası ile ellerinde olsa, bütün bunları kurtuluş fidyesi olarak verirlerdi. Böylele-rini kötü bir hesaplaşma işlemi bekliyor, varacakları yer cehennemdir; orası ne fena bir barınaktır!	Rabblarına icabet edenlere; en güzel karşılık vardır. O'na icabet etmeyenler ise; şayet yeryüzünde bulunan her şey ve bir katı daha onların olsa, kurtulmak için onu fidye verirlerdi. Hesabın kötüsü, onlar içindir. Varacakları yer, cehennemdir ve o, ne kötü konaktır.	Rableri(nin daveti)ne güzel bir karşılık verenlerle O'na hiç karşılık vermeyenlerin durumları. (Bu sonrakiler), yeryüzünde ne varsa, hepsi onların olsa -hatta bunun iki katı- (Hesap Gü-nü'nde) kurtulmak için hiç şüphesiz bunların hepsini gözden çıkarırlardı: İşte hesapla-rın en kötüsü böylele-rini bekliyor; böylele-rinin sonunda varacakları yer de cehennem olacak: o ne kötü bir dinlenme yeri!
13. 19. أَقَمْنَ=olur mu? يَعْلَمُ=bilen إِلَيْكَ=sana إِنَّمَا أَنْزَلَ=indirilenin الْحَقُّ=hak olduğunu مِنْ رَبِّكَ=Rabbinden كَمَنْ=kimse gibi هُوَ أَعْمَى=kör إِنَّمَا=ancak أُولُو=sahipleri يَتَذَكَّرُ=öğüt alır الْأَلْبَابِ=sağduyu	Rabbin tarafından sana indirilen mesajın gerçek olduğunu bilen kimse hiç kör ile bir olur mu? Ancak sağduyu sahipleri öğüt alırlar.	Şimdi, Rabbinden sana indirilenin gerçek olduğunu bilen; hiç kör gibi midir? Ancak akıl sahipleri ibret alırlar.	Hem, sana Rabbinden her ne ki indirilmişse, hak olduğunu gören kimseyle (bunu göremeyecek kadar) kör olan kimse bir midir? Bu gerçeği yalnızca akıl ve sağduyu sahipleri hatırdan çıkarmazlar;
13. 20. بِعَهْدٍ=ahdini الَّذِينَ يُوفُونَ=yerine getirirler وَلَا يَنْفُضُونَ=ve bozmazlar اللَّهُ=Allah'ın الْمِيثَاقِ=andlaşmayı	Onlar Allah'a verdikleri sözü tutarlar, anlaşmalarını bozmazlar.	Onlar ki; Allah'ın ahdini yerine getirirler ve anlaşmayı bozmazlar.	onlar ki Allah'la olan bağlantılarına sadakat gösterir, andlaşmalarını asla bozmazlar;
13. 21. وَالَّذِينَ يَصِلُونَ=ve onlar bitiştirirler بِهِ=kendisiyle اللَّهُ=Allah'ın مَا أَمَرَ=istediği şeyi وَيُخْشَوْنَ=saygılı olur أَنْ يُوصَلَ=bitiştirilmesini رَبَّهُمْ=Rablerine karşı وَيَخَافُونَ=ve korkarlar السَّوَاءِ=en kötü الْحِسَابِ=hesaptan	Yine onlar, Allah'ın sürdürülmesini emrettiği ilişkileri sürdürürler. Rablerinden korkarlar ve kötü hesaplaşmadan ürkerler.	Ve onlar ki; Allah'ın bitiştirilmesini emrettiği şeyi bitiştirirler. Rablarından korkarlar ve kötü hesabdan ürkerler.	ve onlar ki, Allah'ın sıkı tutulmasını bu-yurduğu (bağları) sıkı tutarlar; Rablerine karşı son derece saygılı ve duyarlı davranır, (O'nun çağrısına sağır kalanları bekleyen) o pek kötü hesaptan korkarlar;
13. 22. وَالَّذِينَ=ve onlar صَبَرُوا=sabrederler وَجْهِ=yüzünü (rızasını) ارْزُو=ederek رَبَّهُمْ=Rablerinin وَأَقَامُوا=ve kılarlar الصَّلَاةِ=namazı وَأَنْفَقُوا=harcarlar مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ=kendilerine verdiğimiz rızıktan وَعَلَانِيَةً=ve açık olarak سِرًّا=gizli وَيَذَرُّوْنَ=ve savarlar بِالْحَسَنَةِ=iyilikle لَهُمْ=onlarındır أُولَئِكَ=kötülüğü السَّيِّئَةِ= عُقْبَى=sonu الدَّارِ=şu yurdun	Yine onlar, Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak amacı ile sabrederler, namazı kılarlar, kendilerine verdiğimiz rızıktan gizlice ve açıkça hayır yolunda harcarlar, kötülüğü iyilikle savarlar. İşte geçici dünyanın ardından gelecek olan mutlu akıbet onları bekliyor.	Ve onlar ki; Rabblarının rızasını dileyerek sabrederler, namazı kılarlar, kendilerine verdiğimiz rızıktan, gizlice ve açıkça infak ederler. Kötülüğü iyilik yaparak ortadan kaldırırlar. İşte onlara bu dünyanın karşılığı;	ve onlar ki, Rablerinin teveccühünü umarak güçlükle göğüs geçirip, namazda kararlılık gösterirler; kendilerine rızık olarak verdiklerimizden gizli açık başkaları için harcarlar, kötülüğü iyilikle savarlar. İşte, ahirette erişilecek olan nihai huzur böy-lelerine özgüdür;
13. 23. عَذْنٍ=Adn عَذْنٍ=cennetlerine جَنَّاتٍ= وَمِنْ صَلَاحٍ=ve iyi olanlar يَدْخُلُونَهَا=girerler وَأَزْوَاجِهِمْ=eşlerinden مِنْ آبَائِهِمْ=babalarından وَذُرِّيَّاتِهِمْ=ve çocuklarından وَالْمَلَائِكَةُ=ve melekler de يَدْخُلُونَ=girerler	Bu mutlu akıbet, Adn cennetleridir. Kendileri ile birlikte iyi davranışlı ana-babaları, eşleri ve çocukları bu cennetlere girerler. Melekler her kapıdan gelecek olanları girer;	Adn cennetleridir; oraya girerler. Babalarının, eşlerinin, çocuklarının iyi olanları da oraya girerler. Melekler her kapıdan yanları gelir.	(orada) onların, ataların, eşlerinin ve çocuklarından doğru yolu tutan kimselerle birlikte gireceği, huzurlu dolup taşan ebedi hasbahçeler vardır ki, her kapısının melekler varıp

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
13. 24	عَلَيْكُمْ=size سَلَامٌ=selam مِنْ كُلِّ بَابٍ=her kapıdan يَنْفُضُونَ=yanlarına			
13. 25	عَلَيْكُمْ=size سَلَامٌ=selam مِنْ كُلِّ بَابٍ=her kapıdan يَنْفُضُونَ=yanlarına	Sabrettiğinizden dolayı selâm size. Dünyaı izleyen bu mutlu akıbet ne kadar güzel! derler.	Sabrettiğiniz için selam size. Burası dünyanın en güzel karşılığıdır, derler.	Size selam olsun! Çünkü siz (iyilikte) sebat ettiniz! (diyecekler). (Hal) böyleyse, ahirette erişilecek olan bu mutlu son ne hoş ve ne güzel!
13. 26	عَلَيْكُمْ=size سَلَامٌ=selam مِنْ كُلِّ بَابٍ=her kapıdan يَنْفُضُونَ=yanlarına	Allah'a vermiş oldukları sözü kesin bir taahhüt haline getirdikten sonra bozanlara, Allah'ın sürdürülmesini emrettiği ilişkileri kesenlere ve yeryüzünde bozgunculuk çıkararlara gelince onlara lânet vardır ve dünyayı izleyecek olan kötü akıbet kendilerini beklemektedir.	Pekiştirdikten sonra Allah'ın ahdini bozanlar, Allah'ın bitiştilmesini emrettiğini ayıranlar ve yeryüzünde bozgunculuk yapanlar; işte lâ net onlarıdır. Yurtların en kötüsü de onlarındır.	Fakat (yaratılışlarının gereği olan doğal bir) andlaşmaya dayanıyor olmasına rağmen Allah'la olan bağlantılarını bozup Allah'ın sıkı tutulmasını emrettiği (bağları) kesen ve yeryüzünde bozgunculuk çıkaran kimselere gelince; işte, (Allah'ın) laneti bölölelerine yönelmiştir; ve (öte dünyada) varılacak yerlerin en kötüsü de onlara ayrılmıştır.
13. 27	عَلَيْكُمْ=size سَلَامٌ=selam مِنْ كُلِّ بَابٍ=her kapıdan يَنْفُضُونَ=yanlarına	Allah dilediğine bol rızık verir ve dilediğinin rızıkını kısıtlar. Onlar dünya hayatı ile böbürlendiler. Oysa dünya hayatı, ahiretin yanında basit bir metadan başka bir şey değildir.	Alah; dilediği kimseye rızık genişletir, daraltır. Onlar ise dünya hayatı ile sevinirler. Halbuki dünya hayatı ahiretin yanında sadece bir geçimlikten ibarettir.	Rızkı dilediğine bolca, dilediğine sınırlı ölçüde veren Allah'tır. Hal böyleyken, (bol rızık verilenler) dünya hayatıyla sevinirler; oysa, ahiret hayatı yanında dünya hayatı yalnızca geçici bir doyumdan, bir avuntudan ibarettir.
13. 28	عَلَيْكُمْ=size سَلَامٌ=selam مِنْ كُلِّ بَابٍ=her kapıdan يَنْفُضُونَ=yanlarına	Kâfirler «Muhammed'e, Rabbi tarafından somut bir mucize, indirilseydi ya» derler. Onlara de ki; «Allah, dilediğini saptırır ve kendisine yöneleni doğru yola iletir.»	Küfredenler dediler ki: Rabbindan kendisine bir ayet indirilmeli değil miydi? De ki: Allah dilediğini saptırır, kendisine yöneleni de doğru yola ulaştırır.	İmdi, (Peygamber'in getirdiği mesajın) doğruluğunu inkar edenler, Ona Rabbinden mucizevi bir alamet indirilmeli değil miydi? diyorlar. Sen de şöyle de: Bilin ki, (sapmayı) dileyeni saptıran da, O'na yöneleni Kendisine yaklaştıran da, şüphesiz Allah'tır;
13. 29	عَلَيْكُمْ=size سَلَامٌ=selam مِنْ كُلِّ بَابٍ=her kapıdan يَنْفُضُونَ=yanlarına	Onlar iman etmişlerdir ve kalpleri Allah'ı anmakla huzura kavuşur. Hâberiniz olsun ki, kalpler ancak Allah'ı anmakla huzura erebilirler.	Onlar ki; inanmışlardır ve kalpleri Allah'ı anmakla huzura kavuşmuştur. Dikkat edin; gerçekten kalbler, ancak Allah'ı anmakla huzura kavuşur.	onlar ki, inanmışlar ve Allah'ı anmakla kalpleri huzur ve doyum bulmuştur; çünkü bilin ki, kalpler gerçekten de ancak Allah'ı anarak huzura erişir.
13. 30	عَلَيْكُمْ=size سَلَامٌ=selam مِنْ كُلِّ بَابٍ=her kapıdan يَنْفُضُونَ=yanlarına	İman edip iyi ameller işleyenlere ne mutlu, onları güzel bir gelecek beklemektedir.	İnanmış olup salih ameller işleyenler için, hoş bir hayat ve güzel bir gelecek vardır.	(Evet,) imana erişen ve dürüst ve erdemli davranan o kimseler ki, kendileri için (bu dünyada) huzurlu bir hayat, (ahirette de) varılacak yerlerin en güzeli ayrılmıştır!
13. 31	عَلَيْكُمْ=size سَلَامٌ=selam مِنْ كُلِّ بَابٍ=her kapıdan يَنْفُضُونَ=yanlarına	Ey Muhammed sana vahyettiğimiz mesajı kendilerine okuyasın diye seni öyle bir ümmete gönderdik ki, onlardan önce birçok ümmetler gelip geçmiştir. Onlar rahmeti bol olan Allah'ı tanımıyorlar. Onlara de ki; «Benim Rabhim O'dur, O'ndan başka ilah yoktur, ben yalnız O'na dayandım, dönüş O'nadır.»	İşte böyle; sana vahyettiğimizi okuman için, seni de onlardan önce nice ümmetlerin gelip geçtiği bir ümmete gönderdik. Onlar; Rahman'ı inkar ederler. De ki: O benim Rabbidir. O'ndan başka ilah yoktur. Yalnız O'na tevekkül ederim. Dönüşüm de O'nadır.	İşte böylece (ey Muhammed) seni, kendisinden önce nice toplumların gelip geçtiği bir (inanmayanlar) toplumu içinden Elçi olarak çıkardık ki, sana vahyettiklerimizi onlara okuyup açıkla yasın; çünkü (bilmezlikleri yüzünden) O Rahman'ı inkar ediyor onlar. De ki: O'dur benim Rabhim. O'ndan başka tanrı yoktur. Ben O'na güven bağlımış bulunuyorum ve O'na dönüktür yönüm.
13. 32	عَلَيْكُمْ=size سَلَامٌ=selam مِنْ كُلِّ بَابٍ=her kapıdan يَنْفُضُونَ=yanlarına	Eğer dağların yürümesini, yeryüzünün parçalanmasını ve ölümlerle konuşabilmeyi sağlayan bir kitap olsaydı, o bu Kur'an olurdu. Fakat tüm yetki Allah'ın tekelindedir. Dilese, Allah'ın bütün insanları doğru yola ileteceğini, mü'minler halâ kesinlikle anlamadılar mı? İşledikleri kötülükler yüzünden kâfirlerin başlarına sürekli olarak belâlar gelir, ya da bu belâlar yurtlarının yakınına iner. Sonunda Allah'ın verdiği söz gerçekleşir. Kuşku yok ki, Allah sözünden caymaz.	Şayet Kur'an ile; dağlar yürütülmüş veya yeryüzü parçalanmış, yahut ölümler konuşturulmuş olsaydı; kâfirler yine de inanmazlardı. Halbuki bütün işler Allah'a aittir. İnananlar hala anlamadılar mı ki; Allah dileseydi bütün insanları doğru yola erdirdi. Ve yaptıklarından dolayı Allah'ın vaadi yerine gelene kadar küfredenlerin ya başına veya evlerinin yakınına bir bela gelirdi. Şüphesiz Allah, verdiği sözden caymaz.	(Onlar) kendisiyle dağların yürütüldüğü, yeryüzünün yarılıp açıldığı, ölümlerin konuşturulduğu (ilahî) bir metin (dinlemiş olsalardı ona da inanmazlardı!) Oysa, olacaktı her şey karar verme gücü yalnızca Allah'a aittir. Pekî, inanamlar hala anlamadılar mı ki, eğer Allah öyle olmasın dileseydi bütün insanlığı doğru yola yöneltirdi? Fakat, o hakkı inkara şartlanmış olanlara gelince, işledikleri kötülüklerden ötürü, böylelerinin başlarına her an beklenmedik bir felaket çullanmaktan ya da yurtlarının yanına / yakınına inmekten geri kalmaz, ta ki Allah'ın verdiği söz yerine gelinceye kadar; gerçek şu ki, Allah verdiği sözü yerine getirmekten asla geri durmaz!
13. 33	عَلَيْكُمْ=size سَلَامٌ=selam مِنْ كُلِّ بَابٍ=her kapıdan يَنْفُضُونَ=yanlarına	Senden önceki birçok peygamber ile de alay etmişlerdi. Ben o kâfirlerle bir süre meydan verdim, fakat sonra yakalarına yaşıttım. O zaman azabım nice oldu?	Andolsun ki; senden önce de nice peygamberlerle alay edilmişti. Küfredenleri önce tehir ettim, sonra cezalarını verdim. Cezalandırmam nasıldı?	Gerçek şu ki, senden önceki elçilerle de alay edilmişti; buna rağmen, Biz o hakkı inkara şartlanmış kimseleri bir süre kendi hallerine bıraktık; ama sonunda kıskıvrak yakaladık. Ve (böylece) Benim cezalandırmam nasıl

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
42 مَكْرَ=tuzak kurmuştu وَقَدْ=kuşkusuz الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ=onlardan öncekiler de الْمَكْرُ=tuzaklar فَلِلَّهِ=fakat Allah'ındır يَعْلَمُ=bilir جَمِيعًا=bütün كُلُّ نَفْسٍ=her nefsin نَافِئَةً=ne kazandığını الْكُفَّارُ=kâfirler de وَسَيَعْلَمُ=bileceklerdir عُقُوبَى=sonunun لِمَنْ=kimin olacağını الدَّارِ=bu yurdun	Onlardan öncekiler de peygamberleri-ne karşı tuzaklar kurdular. Fakat asıl tuzak kurma yetkisi Allah'ın tekelindedir. O herkesin ne yaptığını bilir. Kâfirler, kimin mutlu sona ereceğini ilerde öğreneceklerdir.	Onlardan öncekiler de düzen kurdular. Halbuki bütün düzenler Allah'ıdır. Herkesin ne kazandığını bilir. Küfredenler yurdun sonunun kimin olacağını bilecektir.	Bunlardan önce yaşayan (günahkar toplum)lar da zındıkça düzenler tasarladılar; fakat en ince ve mahirane düzen, bütünüyle, herkesin neyi hak ettiğini bilen Allah'a aittir; nitekim, inkarcılar geleceğin kime ait olduğunu yakında görüp öğrenecekler.
13. 43 الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler وَيَقُولُ=diyorlar أَسْنَتَ=sen değilsin مُرْسَلًا=gönderilmiş bir elçi قُلْ=de ki كَفَىٰ=yeter بِاللَّهِ=Allah'ın شَهِيدًا=şahid olması بَيْنِي=benimle وَبَيْنَكُمْ=sizin aranızda وَمَنْ=ve bulunanların عِنْدَهُ=yanında عِلْمُ=bilgisi الْكِتَابِ=Kitap	Kâfirler «Sen peygamber değilsin» derler. Onlara de ki; «Sizin ile benim aramda Allah'ın ve kutsal kitap kaynaklı bilgilerin ta-nıklığı yeterli bir kanıttır.»	Küfredenler: Sen peygamber değilsin, derler. De ki: Benimle sizin aranızda şahid olarak Allah ve kitabın bilgisi kendi yanında olanlar yeter.	Ve hakkı inkara şartlanmış olan o kimseler, (ey Peygamber, sana): Sen (Allah tarafından) gönderilmiş değilsin! diyorlar; de ki: Benimle sizin aranızda şahit olarak Allah yeter; bir de bu ilahi kelimayı gerçekten anlayan kimse(ler)!
14. 1 الرَّ=Elif lam ra كِتَابَ=(Bu,) Kitaptır أَنْزَلْنَاهُ=indirdiğimiz إِلَيْكَ=sana لِنُخْرِجَ=çıkarman için النَّاسَ=insanları مِنَ الظُّلُمَاتِ=karanlıklardan إِلَى النُّورِ=aydınlığa بِإِذْنِ=izniyle إِلَى صِرَاطٍ=yoluna رَبِّهِمْ=Rablerinin الْعَزِيزِ=Aziz الْحَمِيدِ=ve övgüye layık olanın	Elif, Lâ, Ra. Bu Kur'an, insanları Rabblarının izni ile karanlıklardan aydınlığa çıkarasın, üstün iradeli ve övgüye lâyık Allah'ın yoluna ilet-sin diye sana indirdi-miş bir kitaptır.	Elif, Lam, Ra. Bu, insanları Rabblarının iz-niyle karanlıklar-dan aydınlığa çıkarman için onu sana indirdiğimiz bir kitap-tır. Aziz ve Ha-mid'in dosdoğru yoluna.	Elif Lâ, Râ. Bu, Rab-lerinin izniyle bütün insanlığı kopkoyu ka-ranlıklardan aydınlığa, O yüceler yücesi-nin, O her övgüye la-yık olanın yoluna çı-karasin diye sana indirdiğimiz (bir vahiy,) bir ilahi kelimadır.
14. 2 لَهُ=O'nundur الَّذِي=ki اللَّهُ=Allah مَا=olanların hepsi فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde وَمَا=ve olanların hepsi فِي الْأَرْضِ=yerde وَوَيْلٌ=vay haline لِلْكَافِرِينَ=şu kâfirlerin مِنْ عَذَابٍ=azabdan dolayı شَدِيدٍ=çetin	O Allah ki, göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. Uğra-yacakları ağır azaptan ötürü vaygele kâfirlerin başına!	O Allah ki; göklerde ve yerde olanlar O'nundur. Şiddetli azaptan do-layı vay kafirlere.	O Allah(ın yoluna) ki, göklerde ve yerde ne varsa, hepsi O'nun-dur. Kendilerini bek-leyen o çok zorlu azaptan ötürü, hakkı inkar edenlerin vay haline!
14. 3 الَّذِينَ=ki onlar يَسْتَحِبُّونَ=tercih ederler الْحَيَاةِ=hayatını الدُّنْيَا=dünya عَلَى الْآخِرَةِ=ahirete وَيَصُدُّونَ عَنْ=ve engel olurlar سَبِيلِ=yoluna وَيُبْعَثُونَهَا=ve onu isterler اللَّهُ=Allah'ın أُولَئِكَ=işte onlar عَوَجًا=eğrilmesini بِعَدِّ=derin ضَلَالٍ=bir sapıklık فِي=içindedirler	Onlar ki, dünya hayatını ahirete tercih ederler, insanları Allah yolundan alıkoyarlar ve bu yolu eğri göstermeye yelt-nirler. İşte onlar koyu bir sapıklık içindedirler.	Onlar ki; dünya hayatını ahiret tercih ederler. Allah yolundan alıkoyarlar ve onda eğrilik arar-lar. İşte onlar, derin bir sapıklık içindedirler.	Onlar ki, dünya haya-tını biricik sevgi nes-nesi olarak seçip onu ahiret (düşüncesine bütünüyle) yeğ tutar-lar; ve başkalarını Al-lah'ın yolundan çevirip onu eğri ve do-lambaçlı göstermeye çalışırlar. İşte çok de-rin, onulmaz bir sa-pıklık içinde olan, böyleleridir.
14. 4 وَمَا أَرْسَلْنَا=biz göndermedik إِلَّا=başka مِنْ رَسُولٍ=her elçiyi بِلِسَانٍ=dilinden قَوْمِهِ=kendi kavminin لِيُنَبِّئَ=açıklasın diye أَلَهُمْ=onlara فَيُضِلُّ=şaşırtır مَنْ يَشَاءُ=dilediğini اللَّهُ=Allah مَنْ يَشَاءُ=dilediğini وَيَهْدِي=ve yola iletir وَهُوَ=O الْعَزِيزُ=azizdir الْحَكِيمُ=hüküm ve hikmet sahibidir	Biz bütün peygamberleri soy-daşlarının dili ile gönderdik ki, on-lara Allah'ın buyru-ğunu açıkça anla-tabsinler. Allah di-lediğini saptırır, di-lediğini de doğru yola iletir. O üstün iradeli-dir ve her işi yerindedir.	Biz, her pey-gamberi kendi milletinin diliyle gönderdik ki; on-lara, apaçık an-latsın. Bundan sonra Allah; di-lediğini saptırır, dilediğini de doğru yola iletir. Ve O; Aziz'dir, Hakim'dir.	Biz her elçiyi, mutlaka kendi halkının diliyle (vahyedilmiş bir me-sajla) gönderdik ki, (hakkı) onlara açık (ve dolaysız) bir bi-çimde ulaştırılsın; artık bundan sonra Allah (sapmayı) dile-yeni sapıklık içinde bırakır, (doğru yolu tutmayı) dileyen-i de doğru yola yöneltir, çünkü doğru hüküm ve hikmetle edip ey-leyen en yüce iktidar sahibi O'dur.
14. 5 وَلَقَدْ=andolsun أَرْسَلْنَا=göndermiştik مُوسَىٰ=Musa'yı بِآيَاتِنَا=ayetlerimizle birlikte أَنْ أَخْرِجَ=çıkarması için قَوْمَكَ=kavmini مِنَ الظُّلُمَاتِ=karanlıklardan إِلَى النُّورِ=aydınlığa وَذَكَّرَهُمْ=ve onlara hatırlatması için بِآيَاتِ=günlerini اللَّهُ=Allah'ın إِنْ=şüphesiz فِي ذَلِكَ=bunda لَآيَاتٍ=ayetler vardır لِكُلِّ=herkes için صَبَّارٍ=sabreden شَكُورٍ=şükreden	Biz Musa'yı «Soy-daşlarını karanlık-tan aydınlığa çıkar ve onlara Allah'ın (tarihlerinde iz bır-akmış) günlerini hatırlat» direktifi ile somut mucizelerin desteğinde pey-gamber olarak gönderdik. Bu ha-tırlatmada sabırlı ve şükreden her-kesin alacağı ibret dersleri vardır.	Andolsun ki; Biz, Musa'yı; kavmini karanlıklardan aydınlıklara çı-kar ve onlara, Allah'ın günlerini hatırlat, diye gönderdik. Şüp-hesiz bunda, sabreden ve şükreden herkes için ayetler var-dır.	Ve nitekim, Musa'ya ayetlerimizi gönderip kendisine: Halkını kopkoyu karanlıklar-dan aydınlığa çıkar ve onlara Allah'ın Günleri'ni hatırlat! di-ye (emrettik). Çünkü bu (hatırlatmada), darlığa sonuna kadar göğüs germesini ve (Allah'a) yürekten şükretmesini bilen herkes için mutlaka çıkarılacak dersler vardır.
14. 6 وَأَذِ=hani قَالَ=demişti ki مُوسَىٰ=Musa لِقَوْمِهِ=kavmine اذْكُرُوا=hatırlayın نِعْمَةً=nimetini اللَّهُ=Allah'ın عَلَيْكُمْ=üzerinizdeki إِذْ=O أَنْجَاكُمْ=sizi kurtardı فِرْعَوْنَ=Fir'avn يَسُومُوكُمْ=onlar sizi sürüyorlardı سُوءَ=en kötüsüne العَذَابِ=işkencenin وَيُذَبِّحُونَ=kesiyorlardı أَبْنَاءَكُمْ=oğullarınızı وَيَسْتَحْيُونَ=sağ bırakıyorlardı نِسَاءَكُمْ=kadınlarınızı وَفِي ذَلِكَ=bunda size vardı بَلَاءٌ=bir imtihan مِنْ رَبِّكُمْ=Rabbinizden عَظِيمٌ=büyük	Hani Musa, soy-daşlarına dedi ki; «Allah'ın size ba-ğışladığı nimetleri hatırlayınız. Hani O oğullarınızı bo-ğazlayıp kadınları-nızı erkeksiz bır-akmak sureti ile size çok ağır bir işkence çekiren Firavun haneda-nından sizi kurtar-mıştı. Bu, Rabbinin size yönelik büyük bir sınavı idi.»	Hani Musa kav-mine demişti ki: Allah'ın üzeri-nizdeki nimetini hatırlayın. Çün-kü o, sizi azabın kötüsüne uğra-tan, kadınlarınızı sağ bırakıp oğul-larınızı boğazla-yıp Firavun ha-nedanından kur-tarmıştı. Bunda Rabbinizden büyük bir imti-han vardır.	Hani, Musa (da) hal-kına (bu doğrultuda): Allah'ın size bahşetti-ği nimeti hatırlayın! demişti, O sizi Fira-vun yönetiminin elin-den kurtarmıştı; (on-lar ki) size dayanıl-maz acılar çektiriyor; oğullarınızı boğazla-yıp, kadınlarınızı sağ bırakıyorlardı: (eğer bilerseniz) size Rab-binizden büyük bir sı-namaydı, bu.
14. 7 وَأِذْ تَأَذَّنَ=ve size bildirmişti رَبُّكُمْ=Rabbiniz لَئِنْ=eğer شَكَرْتُمْ=şükrederseniz لَأَزِيدَنَّكُمْ=elbette size daha fazla veririm وَلَئِنْ=ve eğer كَفَرْتُمْ=nankörlük ederseniz عَذَابِي=azabım إِنَّ=şüphesiz أَشَدُّ=pek çetindir	Hani Rabbiniz size şöyle bildirmişti; «Eğer şükrederseniz, size yönelik nimetlerimi kesinlikle arttırırım, eğer nankörlük ederseniz, hiç kuşkusuz azabım pek ağırdır.»	Hani Rabbiniz: Şükrederseniz; andolsun ki, size arttırırım, nankör-lük ederseniz; bilin ki azabım çok şiddetlidir, diye bildirmişti.	Ve (yine hatırlayın ki) Rabbiniz size (şöyle) bildirmişti: (Bana) şükrederseniz, mu-hakkak ki size kat kat fazla veririm; yok, eğer nankörlük eder-seniz, bilin ki Benim azabım gerçekten çok çetindir!
14. 8 وَقَالَ=ve dedi ki مُوسَىٰ=Musa إِنْ تَكْفُرُوا=nankörlük etseniz أَنْتُمْ=siz وَمَنْ فِي الْأَرْضِ=ve yeryüzündekiler	Musa dedi ki; «Eğer siz, tüm yeryüzü halkı ile birlikte nankörlük etseniz, kuşku yok ki, Allah'ın hiçbir şeye ihtiyacı yok-	Musa: Siz ve yeryüzünde bu-lunanların hepsi nankörlük etse-niz; muhakkak ki Allah, müstağni ve hamde layık	Ve Musa (şöyle) ek-le-di: Siz ve (sizinle birlikte) yeryüzünde yaşayan başka kim varsa, hepiniz hakkı inkar etseniz dahi, (bilin ki) Allah, yine

Kelime	Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	جَمِيعًا=hepiniz قَائِنٌ=iyi bilin ki الله=Allah لَغْنِيٌّ=zengindir حَمِيدٌ=övülmüştür	tur ve özü itibarı ile övgüye lâyıktır.»	olandır, demişti.	de her türlü övgüye layık ve mutlak anlamda Kendine yeterli (Biricik Tanrı)dır.
14. 9	نَبَأٌ=haberi أَلَمْ يَأْتِكُمْ=size gelmedi mi? الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ=sizden öncekilerin وَعَادٍ=ve Ad نُوحٍ=kavimlerinin وَتَمُودُ=ve Semud وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ=ve onlardan sonra gelenlerin إِلَّا=başka لَا يَعْلَمُهُمْ=onları kimse bilmez جَاءَهُمْ=onlara getirdi الله=Allah'tan رُسُلُهُمْ=elçileri بِالْبَيِّنَاتِ=kanıtlar فَرَدُّوا=koydular أَيْدِيَهُمْ=onlar ellerini وَقَالُوا=ve dediler ki فِي أَفْوَاهِهِمْ=ağızlarına كَفَرْنَا=tanımadık إِنَّا=muhakkak biz وَوَيْلًا=ve biz بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ=sizinle gönderileni لَفِي=içindeyiz شَكٌّ=bir kuşku مِمَّا=şeye karşı تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ=sizin bizi çağırdığınız مُرِيبٌ=derin	Daha önce yaşamış Nuh, Ad, Semud kavimlerine, ayrıca bunlardan sonra gelen ve haklarında Allah' dan başka hiç kimsenin bir şey bilmediği toplumlara ilişkin bilgi size ulaşmadı mı? Peygamberleri, bu toplumlara açık belgeler ile geldiler. Fakat onlar (sesleri yankılanarak gürleşsin diye) ellerini ağızlarına tutarak sizin bize getirdiğiniz mesajı reddediyoruz, bizi benimsemeye çağırdığınız ilkeler konusunda koyu bir kuşku içindeyiz» dediler.	Sizden önce geçenlerin Nuh, Ad, Semud kavimlerinin ve onlardan sonra Allah'tan başka kimsenin bilmediği kavimlerin haberi size gelmedi mi? Peygamberleri onlara ayetlerle geldiler de onlar, ellerini ağızlarına koyup: Biz, sizin gönderilmiş olduğunuz şeyi inkar ettik, bizi çağırdığınız şeyden şüphe ve endişe içindeyiz, dediler.	Sizden önce gelip geçen (inkarcı toplum)ların başına gelenlerden hiç haberi-niz olmadı mı; Nuh kavminin, 'Ad ve Semud kavimlerinin ve onlardan sonra gelip geçen daha nicelerini? Onlar(ın başına gelenleri) Allah'tan başka kimse bilmez. Onlara da kendileri için görevlendirilmiş olan elçiler, hakkı bütün açıklığıyla gösteren delillerle gelmişlerdi; fakat onlar, ellerini şaşkınlıkla ağızlarına götürüp Biz, sizinle gönderildiğini iddia ettiğiniz mesajın hak olduğuna inanmıyoruz dediler, ve doğrusu bizi çağırdığınız şey(in mahiyet'in)den yana ciddi bir şüphe ve şaşkınlık içindeyiz.
14. 10	أَفِي=(edilir) mi? رُسُلُهُمْ=elçileri قَالَتْ=dediler ki فَاطِرُ=yaratan شَكٌّ=şüphe الله=Allah hakkında وَالْأَرْضِ=ve yeri السَّمَاوَاتِ=gökleri يَدْعُوكُمْ=(O) sizi davet ediyor لَكُمْ=sizin لِيُغْفِرَ=bağışlamak için مِنْ ذُنُوبِكُمْ=günahlarınızdan bir kısmını وَيُؤَخِّرَكُمْ=ve sizi ertelemek için مُسَمًّى=belirtilmiş إِلَى أَجَلٍ=bir süreye kadar إِنْ أَنْتُمْ=siz de قَالُوا=onlar dediler بَشَرٌ=bir insandan إِلَّا=başka değilsiniz ثُرِيدُونَ=istiyorsunuz مِثْلَنَا=bizim gibi أَنْ تَصُدُّونَا=bizi çevirmek تَصُدُّونَا=aptığınızdan فَأْتُونَا=o halde bize getirin بِسُلْطَانٍ=bir delil مُبِينٍ=açık	Peygamberleri, onlara «Göklerin ve yerin yoktan varedicisi olan Allah hakkında şüphe olur mu hiç? O bazı günahlarınızı bağışlamak için sizi doğru yola çağırıyor, bu konuda size belirli bir sürenin sonuna kadar mühlet tanıyor» dediler.	Peygamberleri onlara: Gökleri ve yeri yaratan, günahlarınızı bağışlamak için çağırın ve sizi belirli bir süreye kadar tehir eden Allah'tan mı şüphe ediyorsunuz? demişlerdi. Onlar da: Siz de bizim gibi sadece birer insan-sınız. Siz; bizi, atalarımızın tapındığı şeylerden döndürmek istiyorsunuz. Öyleyse, bize açık bir delil getirin, demişlerdi.	Bu toplumlara gönderilen elçiler: Hiç, göklerin ve yerin yaratıcısı olan Allah(ın varlığından, birliğinden) şüphe edilebilir mi? dediler, Sizi (geçmişteki) günahlarınızdan ötürü bağışlamak ve size (belirlendiği) bir süre (bitince)ye kadar mühlet vermek üzere (doğru yola) çağırın O'dur! (Ama) onlar: Sizler bizim gibi ölümlü insanlardan başka kimseler değilsiniz! diye cevap verdiler, Bizi, atalarımızın tapınageldiği şeylerden uzaklaştırmak istiyorsunuz; madem öyle, o zaman (Allah'ın elçileri olduğunuza dair) açık bir delil getirin bize!
14. 11	رُسُلُهُمْ=elçileri لَهُمْ=onlara قَالَتْ=dediler ki إِلَّا=başka bir şey değiliz إِنَّ نَحْنُ=evet biz de مِثْلَكُمْ=sizin gibi وَلَكِنْ=fakat لِيُفْتِنَ=lütfeder الله=Allah عَلَى مَنْ يَشَاءُ=dilediğine مِنْ عِبَادِهِ=kullarından وَمَا كَانَ لَنَا=imkânımız yoktur بِسُلْطَانٍ=delil أَنْ نَأْتِيَكُمْ=size getiremeye إِلَّا=olmadan بِإِذْنِ=izni الله=Allah'ın فَلْيَتَوَكَّلِ=dayansınlar وَعَلَى اللَّهِ=Allah'a الْمُؤْمِنُونَ=inananlar	Peygamberleri onlara dediler ki, «Evet biz de sizin gibi birer insanız, fakat Allah dilediği kuluna bağışta bulunur. Allah'ın izni olmadıkça biz size mucize göstere-meyiz. Mü'minler sırf Allah'a dayanmalıdır.	Peygamberleri onlara: Biz de sizin gibi birer insanız, ama Allah kullarından dilediğine ihsan- da bulunur. Allah'ın izni olmadıkça biz; size delil getiremeyiz. Mü'minler; Allah'a tevekkül etsinler, demişlerdi.	Elçileri onlara: Doğru, biz de sizler gibi sadece ölümlü kimsele-riz diye cevap verdiler, ama işte Allah nimetini kullarından dilediğine bahşeder. Ayrıca, Allah'ın izni olmadıkça, (görevimiz hakkında) bir delil getirmek bizim har-cımız değildir. Bu hususta inananlar yalnızca Allah'a güven-melidirler.
14. 12	وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ=neden biz dayanmayalım? عَلَى اللَّهِ=Allah'a وَقَدْ هَدَانَا=bize göstermişken وَلَنَصْبِرَنَّ=ve katlanacağız سُبُلَنَا=yollarımızı عَلَى مَا آدَبْتُمُونَا=bize yaptığınız eziyetlere فَلْيَتَوَكَّلِ=dayansınlar وَعَلَى اللَّهِ=Allah'a الْمَتَوَكِّلُونَ=tevekkül edenler	Allah bizi doğru yola ilettiğine göre, niye O'na dayanmayalım ki? Bize edeceğiniz eziyetlere kesinlikle katlanacağız. Dayanak arayanlar sırf Allah'a dayanmalıdır.»	Hem biz, ne diye Allah'a tevekkül etmeyelim ki; bize dosdoğru yolları O, göstermiştir. Bize yaptığınız eziyetlere elbette dayanacağız. Tevekkül edenler de yalnız Allah'a tevekkül etsinler.	Hem, izlediğimiz yolu bize gösteren Allah olduğuna göre, artık nasıl güvenmeyebiliriz ki O'na? Bunun içindir ki, bize çekti-rdiklerinize mutlaka göğüs gereceğiz; çünkü bir kere Allah'a güven bağlamış olanlar sonuna kadar O'na güvenmekte devam edeceklerdir!
14. 13	الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler قَالُوا=dediler ki لِرُسُلِهِمْ=elçilerine لَنُخْرِجَنَّكُمْ=ya sizi mutlaka çıkarırız أَوْ=ya da مِنْ أَرْضِنَا=yurdumuzdan فِي مِلَّتِنَا=bizim dinimize لَتَعُودُنَّ=dönersiniz إِلَيْهِمْ=onlara فَأَوْحَى=şöyle vahyetti لَنُهْلِكَنَّ=mutlaka helak edeceğiz رَبُّهُمْ=Rableri الظَّالِمِينَ=zalimleri	Kâfirler, peygamberlerine «Ya dinimize dönersiniz, ya da sizi yurdumuzdan kovarız» dediler. Fakat Rableri, onlara vahiy yolu ile bildirdi ki, «Biz zalimleri kesinlikle yokedeceğiz.»	Küfredenler peygamberlerine dediler ki: Ya bizim yolumuza dönersiniz, ya da sizi memleketimizden çıkarırız. Rabbları da onlara vahyetti ki: Biz,	Ama hakkı inkar eden toplumlar, elçilerine şöyle dediler: Ya bizim yolumuza dönersiniz, ya da kesinlikle sizi ülkemizden sürüp çıkarırız! Bunun üzerine Rableri elçilerine: Biz bu zalimleri mutlaka tepeleyeceğiz! diye vahyetti,
14. 14	وَلَنُصَبِّحَنَّكُمْ=ve sizi yerleştireceğiz عَلَى الْأَرْضِ=o yere مِنْ بَعْدِهِمْ=onların ardından لِمَنْ خَافَ=korkan içindir ذَلِكَ=bu وَوَخَّافَ=korkan içindir مَقَامِي=makamımdan وَعِيدٌ=ve tehdidimden	Ve onların arkasından yeryüzüne sizi yerleştireceğiz. Bu müjde benim karşışına çıkacağından korkinen ve benim tehditlerimden korkanlar içindir.»	Onlardan sonra da yeryüzüne sizi yerleştireceğiz. Bu, makamımdan ve tehdidimden korkanlara vaadimdir.	Ve onlar yok olup gittikten sonra yeryüzüne elbette sizi yerleştireceğiz: bu (vaad) benim makamıma karşı saygı ve sakınma gösteren ve tehdidimden korkan kimseler içindir!
14. 15	وَأَسْتَفْتَحُوا=fetih istediler وَوَخَّابَ=ve perişan oldu كُلُّ=her جَبَّارٍ=zorba عَنِيدٌ=inatçı	Peygamberler, Allah' dan zafer dilediler, bunun üzerine bütün inatçı zorbalar hüsrana uğradılar.	Yardım istediler ve bütün inatçı zorbalar da hüsrana uğradılar.	Ve (elçiler) hakkın zaferi ulaşması için (Allah'a) niyaz ettiler. Ve (böylece) hakkın o inatçı ve zorba düşmanlarının hepsi (sonunda) yok olup gittiler.
14. 16	مِنْ وَرَائِهِ=ardından da جَهَنَّمَ=cehennem vardır مِنْ مَاءٍ=bir suyun وَيُسْقَى=kendisine içirileceği صَدِيدٍ=irin (gibi)	Ayrıca herbirinin önünde cehennem vardır, orada kendisine irinli su içirilecektir.	Ardından da cehennem. Orada irinli sudan içirilecektir.	Bunlardan her birini cehennem beklemektir; ve orada her birine azapla ağılanmış sudan içirilecek;
14. 17	يَبْجَرَّعُهُ=onu yutmağa çalışır وَلَا يَكَادُ=fakat geçiremez بُسْبِغُهُ=boğazından وَيَأْتِيهِ=ve ona geldiği halde الْمَوْتُ=ölüm مِنْ كُلِّ مَكَانٍ=her yandan	Bu irinli suyu yutkunarak içer, normal biçimde içemez. Her yandan ölümün saldırısına uğradığı halde ölemeyecektir. Önünde çetin bir azap var-	Onu yudum yudum alacak ama yutamayacaktır. Her taraftan ona ölüm geldiği halde ölemeyecektir. Ve arkasından şiddetli bir	onu (içecek olan) yutkunacak, yutkuna-cak ama bir türlü yutamayacaktır. Ve orada insanı ölüm her yandan kuşatacak, ama insan, kendisini daha zorlu bir azap

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ yine o ölemez وَمِنْ وَرَائِهِ عَذَابٌ =bir azab غَلِيظٌ =kaba	dır.	azab gelip çatacaktır.	beklediğinden, bir türlü ölemeyecek.
14. 18 الَّذِينَ كَفَرُوا =inkâr edenlerin durumu مَثَلٌ أَعْمَالُهُمْ =iyi işleri رَبِّهِمْ =Rablerini أَشْتَدَّتْ بِهِ =savurduğu tıpkı küle benzer كِرْمَادٍ الرَّيْحُ =rüzgârın فِي يَوْمٍ =bir günde عَاصِفٌ =fırtınalı لَا يَقْدِرُونَ =ele geçiremezler مِمَّا كَسَبُوا =kazandıklarından هُوَ =budur ذَلِكَ =işte عَلَى شَيْءٍ =hiçbir şeyi الْبَعِيدُ =derin الضَّلَالُ =sapıklık	Rabblarını inkâr edenlerin iyi davranışları fırtınalı bir günde şiddetli rüzgârda savrulan küle benzer, yaptıkları iyi işler karşılığında ellerine hiçbir şey geçmez. İşte koyu sapıklık budur.	Rabblarına küfredenlerin hali; fırtınalı bir günde rüzgarın şiddetle savurduğu küle benzer. Yaptıklarından dolayı hiçbir şey elde edemezler. İşte bu, uzak bir sapıklıktır.	Rablerini inkara şartlanmış olanların yapıp ettikleri, fırtınalı bir günde rüzgarın hisımla saçıp savurduğu küle benzemektedir; böyleleri kazandıkları (iyi) şeylerden (de ahirette) hiçbir yarar sağlayamazlar: çünkü (Allah'a karşı sergiledikleri) bu (inkarcı tutum) sapıklıkların en kötüsüdür.
14. 19 اللَّهُ =Allah'ın أَنْ =şüphesiz أَلَمْ تَرَ =görmedin mi? السَّمَاوَاتِ =gökleri خَلَقَ =yarattığını بِالْحَقِّ =hak ile وَالْأَرْضِ =ve yeri يُذْهِبُكُمْ =sizi götürür إِنْ يَشَاءُ =dilerse وَيَأْتِ =ve getirir بِخَلْقٍ =bir halk جَدِيدٍ =yepyeni	Allah'ın gökleri ve yeri hak ilkesine dayalı olarak yarattığını görmüyor musun? O eğer dilerse sizi yokedip yerine yeni bir canlı türü geçirebilir.	Görmez misin ki, Allah; gökleri ve yeri hak ile yaratmıştır. Dilerse sizi yok edip yeni bir halk getirir.	Görmüyor musun(uz), gökleri ve yeri belli bir (içsel) gerçekliğe göre yaratmış Allah'tır? Dilerse sizi ortadan kaldırrır ve (yerinize) yeni bir yaratılmışlar topluluğu getirir:
14. 20 عَلَى اللَّهِ =Allah'a وَمَا ذَلِكَ =ve bu değildir بِعَزِيزٍ =güç	Bu Allah için zor bir iş değildir.	Ve bu, Allah için hiç de güç değildir.	ve bu Allah için zor da değildir.
14. 21 اللَّهُ =Allah'ın huzurunda وَبَرَزُوا =göründüler فَقَالَ =dediler ki جَمِيعًا =hepsi الضُّعْفَاءُ =zayıflar لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا =büyüklük taslayanlara كُنَّا =idik لَكُمْ =size تَتَّبِعَا =tabi إِنَّا =şüphesiz biz فَهَلْ أَنْتُمْ مُعْتُونَ =savabilir misiniz? عَنَّا =bizden اللَّهُ =Allah'ın مِنْ عَذَابٍ =azabından قَالُوا =dediler ki مِنْ شَيْءٍ =(en ufak) bir şey اللَّهُ =Allah لَوْ هَدَانَا =bize yol gösterseydi لَهَدَيْنَاكُمْ =biz de size yol gösterirdik عَلَيْنَا =bize سَوَاءٌ =artık birdir أَمْ صَبَرْنَا =sabretsek de أَجَزْنَا =sızlansak da مَا لَنَا =bize yoktur مِنْ مَحِيصٍ =kaçıp sığınacak bir yer	Tüm insanlar Allah'ın huzuruna çıktıklarında güçsüz halk yığınları, büyüklük taslayan önderlere «Biz size bağlı idik, size uymuştuk. Şimdi Allah'ın bize vereceği azabın herhangi bir bölümünü başımızdan savabilecek misiniz?» derler. Önderler ise güçsüzlere şu karşılığı verirler, «Eğer Allah bizi doğru yola iletseydi, biz de sizi doğru yola erdirirdik. Şimdi feryad etmek de, sabretsek de farketmez. Çünkü kaçıp sığınabileceğimiz bir yer yok.»	Onların hepsi; Allah'ın huzuruna toplanıp çıkarlar. Zayıflar büyüklük taslayanlara: Doğrusu biz; size uymuştuk. Allah'ın azabından bizi koruyabilecek misiniz? derler. Onlar da: Allah, bizi doğru yola erdirtseydi; biz de sizi erdirtirdik. Şu halde artık sızlansak da katlansak da birdir. Bizim için kaçıp sığınacak bir yer yoktur, derler.	Ve (o Yargı Günü'nde insanların) hepsi Allah'ın huzuruna çıkacaklar; işte o zaman, zayıf olanlar bir vakitler büyüklük taslamış olanlara: Bakın, bizler sizin izleyicilerinizdik diyecekler, o halde şimdi bizden Allah'ın azabını biraz olsun savabilecek güçte misiniz? (Ötekiler buna şöyle) cevap verecekler: Eğer Allah bize (kurtuluş) yolu(nu) gösterirse, şüphesiz, biz sizi de peşimizden sürükleriz; fakat, görebildiğimiz kadarıyla, şimdi artık sızlansak da, (hak ettiğimiz azaba) katlansak da, hepsi bir: bizim için artık kurtuluş yok!
14. 22 الشَّيْطَانُ =şeytan وَقَالَ =şöyle dedi الْأَمْرُ =iş فَظَنِي =bitirildikten sonra اللَّهُ =Allah وَعَدَكُمْ =size vadetti إِنْ =şüphesiz الْحَقُّ =gerçek وَعَدَ =vaadi وَوَعَدْتُكُمْ =ben de size vadettim فَآخُفْتُكُمْ =ama ben sözümden caydım وَمَا كَانَ لِي =benim yoktu مِنْ سُلْطَانٍ =bir gücüm عَلَيْكُمْ =sizi zorlayacak أَلَا =başka أَنْ دَعَوْتُكُمْ =sizi davet etmekten فَاسْتَجَبْتُ لِي =siz de benim davetime koştunuz فَلَا تُلْوَؤُنِي =o halde beni kinamayın وَلَوْؤُوا =kınayın أَنْفُسَكُمْ =kendi kendinizi مَا أَنَا بِمُصْرِحِكُمْ =ne ben sizi kurtarabilirim وَمَا أَنْتُمْ =ne de siz بِمُصْرِحِي =beni kurtarabilirsiniz كَفَرْتُ =reddetmiştim إِنِّي =şüphesiz ben بِمَا أَشْرَكْتُمُونِ =beni ortak koşmanızı إِنَّ =doğrusu مِنْ قَبْلُ =önceden الظَّالِمِينَ =zalimler لَهُمْ =için vardır عَذَابٌ =bir azab أَلِيمٌ =acı	Herkese ilişkin hüküm verilip iş isten geçtikten sonra şeytan, cehennemliklere der ki; «Hiç kuşkusuz Allah'ın size yönelik vaadi doğru idi, ben ise size verdiğim sözü yerine getirmedim. Benim size yönelik, somut bir yaptırım gücüm yoktu, sadece sizi yoluma çağırdım, siz de çağırma uyuverdiniz. O halde beni suçlamayınız, kendinizi suçlayınız, şimdi ne ben sizi kurtarabilirim, ne de siz beni kurtarabilirsiniz. Aslında vaktiyle beni Allah'a ortak koşmanızı da onaylamış değilim. Hiç kuşkusuz zalimler, acıklı bir azap çekeceklerdir.	İş olup bitince; şeytan dedi ki: Gerçekten Allah, size sözün doğruluğunu söylemişti. Ben de size söz verdim, ama caydım. Sizi zorlayacak hiç bir gücüm de yoktu. Yalnız ben sizi çağırdım, siz de geldiniz. O halde beni kinamayın, kendinizi kınayın. Artık ben sizi kurtaramam, siz de beni kurtaramazsınız. Esasen daha önce, beni Allah'a ortak koşmanızı kabul etmemiştim. Doğrusu zalimlerin elim bir azab vardır.	Ve her şey olup bittikten, hüküm yerine geldikten sonra Şeytan: Gerçek şu ki, Allah size gerçekleştirmesi kaçınılmaz bir söz vermişti! Bense (her fırsatta) size bir takım sözler verdim ama sizi hep yüzüstü bıraktım. Yine de benim sizin üzerinizde gerçekte bir nüfuzum yoktu: Sizi sadece çağırıyordum; siz de (bu çağırma) icabet ediyordunuz. Bunun içindir ki, beni suçlamayın, yalnızca kendinizi suçlayın. Ne ben sizin imdadınıza yetişecek durumdayım; ne de siz benim imdadıma yetişebilecek kimselersiniz; çünkü, bakın ben, sizin vaktiyle beni (Allah'a) ortak koşmanızda bir doğruluk payı olduğunu her zaman reddetmişimdir. Doğrusu, tüm zalimler çok can yakıcı bir azap beklemektedir.
14. 23 الَّذِينَ آمَنُوا =inananlar وَأَدْخِلْ =sokuldular الصَّالِحَاتِ =iyi işler وَعَمِلُوا =ve yapanlar تَجْرِي =akan جَنَّاتٍ =cennetlere الْأَنْهَارُ =ırmaklar مِنْ تَحْتِهَا =altlarından فِيهَا =orada خَالِدِينَ =sürekli kalacakları رَبِّهِمْ =Rablerinin بِإِذْنِ =izniyle فِيهَا =orada تَحِيَّتُهُمْ =onların dirlik temennileri سَلَامٌ =selamdır	İman edip iyi amel işleyenler ise Rabblarının izni ile içinde ebedi olarak akan cennetlere akan cennetlere yerleştirilirler, onlar orada esenlik dileği olarak «selâm» ile karşılanırlar.	İman edenler, salih amel işleyenler; altlarından akan cennetlere konulurlar. Rabblarının izni ile orada ebediyyen kalırlar. Onların birbirine sağlık temennileri de; selâm'dır.	Ama imana erişip doğru ve yararlı işler yapanlar, içinde dereelerin, ırmakların çağıldığı hasbahçelere sokulacaklar; ve orada Rablerinin izniyle, Selam! ile karşılanıp yaşıyacaklar.
14. 24 كَيْفَ =nasıl أَلَمْ تَرَ =görmedin mi? اللَّهُ =Allah ضَرَبَ =bir benzetme yaptı طَيِّبَةً =güzel كَلِمَةً =sözün مَثَلًا =benzeri طَيِّبَةٍ =güzel كَشَجَرَةٍ =bir ağaç gibidir وَقَرَّعَهَا =dalları ثَابِتٌ =sabit أَصْلُهَا =kökü فِي السَّمَاءِ =gökte olan	Allah'ın güzel sözü neye benzedtiğini görmüyor musun? O, onu yerin derinliklerine kök salmış ve dalları göğe tırmanan yararlı bir ağaca benzetiyor.	Görmez misin; Allah, nasıl bir misal verdi. Hoş bir söz; kökü sağlam, dalları göğe doğru olan hoş bir ağaca benzer.	Allah'ın, güzel, doğru bir söz için nasıl bir misal verdiğini görmüyor musun(uz)? Kökü sapasağlam, dalları göğe doğru, diri bir ağaç gibi(dir o);
14. 25 أَكَلَهَا =yemişini ثُوتِي =verir بِإِذْنِ =izniyle كُلَّ حِينٍ =her zaman وَيَضْرِبُ =benzetmeler yapar رَبِّهَا =Rabbinin لِلنَّاسِ =insanlara الْأَمْثَالِ =misallerle اللَّهُ =Allah لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ =öğüt almaları için	O ağaç sürekli olarak meyva verir. İnsanlar öğüt alınsınlar diye Allah onlara çeşitli öğütler verir.	Ki, Rabbinin izniyle her zaman yemişini verir. İnsanlar ibret alınsınlar diye Allah, onlara misal veriyor.	ki, Rabbinin izniyle her mevsim meyvesini verip durur. Allah insanlara (işte böyle) misaller veriyor ki, (değiştirmeyen gerçeği) düşünüp kendilerine ders çıkarsınlar.
14. 26 كَلِمَةٍ =sözün لَا يَنْفَعُ =durumu da وَمَثَلُ كَلِمَةٍ =kötü خَبِيثَةٍ =kötü كَشَجَرَةٍ =bir ağaca benzer	İğrenç söz de kökü yerden kesilmiş, dik duramayan acı meyvalı bir ağaca	Çirkin bir söz; yerden koparılmış, kökü olmayan kötü bir	Ve çirkin bir sözün durumu ise, kökü toprağın üstüne çıkarılmış, bütünüyle karar-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
أَجْنُثْتُ =gövdesi koparılmış مِنْ فَوْقِ =üstünden الْأَرْضِ =yerin مَا لَهَا =o yüzden مِنْ قَرَارٍ =sabit olmayan	benzer.	ağaca benzer.	sız, dayanıksız çürük bir ağacın durumuna benzer.
14. 27 اللَّهِ =Allah يُنَبِّئُ =tesbit eder بِالْقَوْلِ =sözle الَّذِينَ آمَنُوا =inananları الْحَيَاةِ =sağlam فِي الْحَيَاةِ =hayatında da الثَّابِتِ الدُّنْيَا =dünya وَفِي الْآخِرَةِ =ahirette de الظَّالِمِينَ =zalimleri اللَّهِ =Allah وَيُضِلُّ =şaşırtır اللَّهِ =Allah مَا يَشَاءُ =dilediğini	Allah, gerek dünya hayatında, gerekse ahirette mü'minleri değişmez söze bağlı tutar. Allah zalimleri ise saptırır. Allah dilediğini yapar.	Allah; inananları, dünya hayatında ve ahirette sağlam bir söz üzerinde tutar. Zalimleri de saptırır. Allah, dilediğini yapar.	Allah, imana erişenlerin durumunu sağlam ve dosdoğru bir sözle, hem dünya hayatında ve hem de ahirette sağlamlaştıır; haksızlık yapanları ise, Allah sapıklık içinde bırakır; çünkü Allah dilediğini yapar.
14. 28 أَلَمْ تَرَ =görmedin mi? نِعْمَتِ =nimetini إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا =çevirenleri كُفْرًا =nankörlüğe اللَّهِ =Allah'ın وَأَحْلَوْا =konduranları قَوْمَهُمْ =kavimlerini de الْبَوَارِ =helak دَارَ =yurduna	Allah'ın nimetini teperek yerine kâfirliği seçenleri ve milletlerini helâk yurduna sürükleyenleri görmüyor musun?	Allah'ın verdiği nimeti küfre çevirip değiştirenleri ve milletlerini helak olacakları yere götürenleri görmüyor musun?	Hakkı inkar tavrını Allah'ın nimetine yeğ tutup (bu tutumlarıyla) kavimlerinin önünde o yıkım yurdunun yolunu açan kimseleri görmüyor mu(sunuz)?
14. 29 يَصْلَوْنَهَا =yaslanacakları جَهَنَّمَ =cehennemdir وَبِئْسَ =ne kötü الْقَرَارُ =bir duraktır o	O helâk yurdu, içine atılacakları cehennemdir. Orası ne fena bir barınaktır.	Yaslanacakları cehenneme ki; o, ne kötü bir karnıgahtır.	(O yıkım yeri,) katlanmak zorunda kalacakları cehennemdir: Ne kötü bir konaklama yeridir orası!
14. 30 وَجَعَلُوا =koştular لِللَّهِ =Allah'a أَنْذَادًا =eşler لِيُضِلُّوا =saptırmak için قُلْ =de ki عَنْ سَبِيلِهِ =O'nun yolundan فَإِنْ =şüphesiz تَمَتَّعُوا =eğlenin مَصِيرَكُمْ =gideceğiniz yer إِلَى النَّارِ =ateştir	Onlar insanları Allah'ın yolundan saptırmak için O'na çeşitli ortaklar koştular. Onlara de ki; «Dünya nimetlerinden elinizden geldiği kadar yararlanın bakalım, çünkü sonunda varacağınız yer cehennem ateşidir.	Onlar; Allah'ın yolundan saptırmak için O'na eşler koştular. Yaşayın bakalım, varacağınız yer şüphesiz ateş olacaktır, de.	Çünkü, onlar Allah'a rekabet edebilecek güçlerin var olduğunu vehmettiler ve sonuç olarak O'nun yolundan saptılar. De ki: (Bu dünyada) avunup durun bakalım, nasıl olsa yolunuzun sonu ateş olacak!
14. 31 قُلْ =söyle لِعِبَادِي =kullarıma الَّذِينَ آمَنُوا =inanana يُقِيمُوا =kılsınlar الصَّلَاةَ =namazı وَيُنْفِقُوا =infak etsinler (sarfetsinler) مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ =verdiğimiz rızıktan سِرًّا =gizli مِنْ قَبْلِ =önce وَعَلَانِيَةً =ve açık أَنْ يَأْتِيَ =gelmeden بِیَوْمٍ =bir gün لَا يَبِيعُ =ne alışverişin فِيهِ =onda وَلَا خِلَالٌ =ne de dostluğun olmadığı	Mü'min kullarıma de ki; «Namazı kılsınlar ve ne alışverişin ne de dostluğun geçerli olmadığı gün gelmeden önce kendilerine verdiğimiz rızıktan gizli ve açık biçimde bağışta bulunsunlar.	İman eden kullarıma söyle: Namazı kılsınlar, alışveriş ve dostluğun olmayaacağı gün gelmeden önce; kendilerine verdiğimiz rızıktan gizli, açık infak etsinler.	(Ve) imana erişen kullarıma da söyle, hiçbir pazarlığın, dostluğun, arkadaşlığın olmayacağı o Gün gelip çatmadan önce, salatta devamlı ve duyarlı olsunlar; kendilerine rızık olarak verdiğimiz şeylerden (Bizim yolumuzda) gizli açık harcasınlar.
14. 32 اللَّهُ =Allah الَّذِي =O'dur ki خَلَقَ =yarattı وَالْأَرْضَ =ve yeri وَالسَّمَاوَاتِ =gökleri مَاءً =su وَأَنْزَلَ =indirdi مِنَ السَّمَاءِ =gökten فَأَخْرَجَ =ve çıkardı بِهِ =onunla رِزْقًا =rızkı olarak مِنَ النَّمَرَاتِ =çeşitli meyvalar لَكُمْ =size وَسَخَّرَ لَكُمْ =emrinize verdi الْفُلُكَ =gemileri لِتَجْرِيَ =akıp gitmesi için فِي الْبَحْرِ =denizde بِأَمْرِهِ =buyruğuyla وَسَخَّرَ لَكُمْ =emrinize verdi الْأَنْهَارَ =ırmakları	O Allah ki, gökleri ve yeri yarattı, gökten su indirerek, onun aracılığı ile size rızık olarak çeşitli meyvalar ortaya çıkardı, O'nun buyruğu ile denizde yüzen gemiyi yararınıza sundu, nehirleri yararınıza sundu.	Allah O'dur ki; gökleri ve yeri yaratmış, indirdiği su ile size rızık olarak ürünler çıkarmıştır. Emri gereğince denizde yüzmek üzere gemileri ve nehirleri buyruğunuza verdi.	(Ve hatırlayın ki) Allah'tır gökleri ve yeri yoktan var eden; gökten su indirip onunla size rızık olsun diye ürünler çıkaran; bağli kıldığı yasalar uyarınca denizde seyretnmek üzere gemileri hizmetinize veren; ve sizi nehirlerden yararlandıran;
14. 33 الشَّمْسِ =güneşi وَسَخَّرَ لَكُمْ =emrinize verdi وَالْقَمَرَ =ve ay'ı دَائِبِينَ =düzenli seyreden وَسَخَّرَ لَكُمْ =emrinize verdi الَّيْلَ =geceyi وَالنَّهَارَ =ve gündüzü de	Sürekli biçimde yö-rüngelerinde dö-nen güneşi ve ayı yararınıza sundu, gece ile gündüzü yararınıza sundu.	Devamlı olarak yö-rüngelerinde yürüyen güneşi ve ayı size müsahhar kıldı. Geceyi ve gündüzü de size teshir etti.	ve her ikisi de kendi yö-rüngelerinde seyre-den güneşi ve ayı sizin (yararlanmanız) için (koyduğu yasalara) bağli kılan; ve gece ile gündüzü (yine) sizin (yararlanmanız) için (koyduğu yasalara) bağli tutan.
14. 34 وَأَتَاكُمْ =ve size verdi مِنْ كُلِّ =herşeyden وَإِنْ =eğer مَّا سَأَلْتُمُوهُ =kendisinden istediğiniz نِعْمَتِ =nimetini تَعْلُوا =saymak isteseniz لَا تُحْصَوْهَا =sayamazsınız اللَّهِ =Allah'ın الْإِنْسَانَ =insan إِنَّ =doğrusu كَفَّارٌ =çok nankördür أَظْلُمَ =çok haksızlık edendir	O size kendisinden isteyebileceğiniz her şeyi verdi. Eğer Allah'ın nimetlerini sayacak olursanız, onları bitiremezsiniz. Kuşkusuz insan çok zalim ve son derece nankördür.	O, size istediğiniz şeylerin hepsinden verdi. Allah'ın nimetini sayacak olsanız; bitiremezsiniz. Doğrusu insan, pek zalim ve nankördür.	Ve size kendisinden isteyebileceğiniz her türlü şeyden (bazısını) veren O'dur; (öyle ki) Allah'ın nimetlerini saymaya kalksanız sayamazsınız. (Yine de) insanoğlu zulmünde pek ısrarlı, nankörlüğünde pek inatçıdır!
14. 35 وَإِذْ =bir zaman قَالَ =şöyle demişti اجْعَلْ =kıl رَبِّ =Rabbim إِبْرَاهِيمَ =İbrahim أَمِنًا =güvenli هَذَا =bu وَأَجْنِبْنِي =beni uzak tut وَبَنِيَّ =ve oğullarımı أَنْ نَعْبُدَ =tapmaktan الْأَصْنَامَ =putlara	Hani İbrahim dedi ki; «Ey Rabbim, bu beldeyi güvenli kıl, beni ve çocuklarımı putlara tapmaktan uzak tut.»	Hani İbrahim demişti ki: Rabbim; bu şehri emniyetli kıl. Beni de, oğullarımı da puta tapmaktan uzak tut.	Hani, İbrahim: Ey Rabbim! demişti, Bu beldeyi emin kıl; beni ve çocuklarımı putlara tapmaktan ebediyen uzak tut!
14. 36 أُضِلِّلَ =şaşırtılar إِنَّهُمْ =onlar رَبِّ =Rabbim كَثِيرًا =birçoğunu مِنَ النَّاسِ =insanlardan فَمَنْ =artık kim تَتَّبِعَنِ =bana uyarsa فَإِنَّهُ =şüphesiz o مِنْ =kim بِئْسَ =bendendir مَنْ =kim عَصَانِي =bana karşı gelirse فَإِنَّكَ =şüphesiz sen رَحِيمٌ =esirgeyensin عَفُورٌ =bağışlayansın	Ey Rabbim, o putlar çoğu insanı yoldan çıkardı. Bundan böyle kim bana uyarısa bendendir, kim bana karşı çıkarsa, hiç kuşkusuz sen bağışlayıcısın, merhametlisin.	Rabbim; çünkü onlar insanlardan bir çoğunu baştan çıkardı. Bundan sonra bana uyan bendendir. Bana karşı gelen kimseyi de Sana havale ederim. Muhakkak ki Sen; Gafur, Rahim'sin.	Çünkü, ey Rabbim, bu (tapınma nesneleri) gerçekten, insanlardan pek çoğunu yoldan çıkardı! Bunun içindir ki, (yalnızca tebliğ ettiğim dinde) bana uyan kimse gerçekten bendendir; bana baş kaldırına gelince, şüphesiz Sen çok acıyan, esirgeyen gerçek bağışlayıcısın!
14. 37 رَبَّنَا =Rabbimiz إِنِّي =ben أَسْكَنْتُ =yerleştirdim مِنْ ذُرِّيَّتِي =çocuklarımdan bazısını بِوَادٍ =bir vadiye غَيْرِ ذِي زَرْعٍ =ekinsiz عِنْدَ =yanında بَيْنِكَ الْمُحَرَّمِ =senin Haram Evinin رَبَّنَا =Rabbimiz لِيُقِيمُوا =kılsınlar diye الصَّلَاةَ =namazı فَاجْعَلْ =artık kıl مِنَ النَّاسِ =birtakım insanların أَفْنِدَهُ =gönüllerini إِلَيْهِمْ =onları تَهْوِي =sever وَأَرْزُقُهُمْ =ve onları rızıklandır	Ey Rabbimiz, ben âilemin bir bölümünü senin dokunulmaz evinin, Kâbe'nin yanındaki bitkisz, kıraç bir vadiye yerleştirdim. Ey Rabbimiz, bunu namazı kılsınlar diye böyle yaptım. Buna göre insanlarдан bir bölümünün gönüllerinde onlara karşı özlem uyandır ve onlara rızık olarak çeşitli meyvalar bağışla,	Rabbimiz; ben, çocuklarımdan kimini; namaz kılabilmeleri için, Senin mukaddes evinin yanında çorak bir vadiye yerleştirdim. Rabbimiz; insanların gönüllerini onlara meyletleri için onları meyvelerle rızıklandır.	Ey Rabbimiz! So-yumdan bazılarını ekilebilir toprağı olmayan bir vadiye, Senin kutsal evinin yakınına yerleştirdim ki, ey Rabbimiz, salattı devamlılık ve duyarlılık içinde yerine getirsinler; öyleyse, insanların kalplerini onlara doğru meylettir; ve onlara verimli, bereketli rızıklar bahşet ki şükretsinler.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
مِنَ الثَّمَرَاتِ=çeşitli meyvalarla لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ=şükretsinler	umulur ki sana şükrederler.		
14. 38 رَبَّنَا=Rabbimiz إِنَّكَ=şüphesiz sen نَعْلَمُ=bilirsin مَا نُخْفِي=bizim gizlediğimizi وَمَا نُعْلِنُ=ve açığa vurduğumuzu وَمَا يَخْفَى= gizli kalmaz عَلَى اللَّهِ=Allah'a فِي الْأَرْضِ=yerde مِنْ شَيْءٍ=hiçbir şey وَلَا فِي السَّمَاءِ=ve gökte	Ey Rabbimiz, sen bizim gizlediğimiz ve açığa vurduğumuz her şeyi bilirsin. Çünkü yerdeki ve gökteki hiçbir şey Allah'ın gizlenemez.	Rabbimiz; doğrusu Sen, gizlediğimizi de açığa vurduğumuzu da bilirsin. Zaten yerde ve gökte hiçbir şey Allah'tan gizli kalmaz.	Ey Rabbimiz! Şüphesiz, gizlediğimizi de açığa vurduğumuzu da bilen Sensin: Çünkü yerde ve gökte olan hiçbir şey Allah'tan gizli kalmaz.
14. 39 الْحَمْدُ=hamdolsun لِلَّهِ=Allah'a الَّذِي وَهَبَ لِي=bana lütfeden عَلَى الْكِبَرِ=ihtiyarlık çağımda وَإِسْحَاقَ=ve İshak'ı إِسْمَاعِيلَ=ismail'i رَبَّنَا=Rabbim اَلَسْمِيعُ=işitendir إِنَّ=şüphesiz رَبِّي=Rabbim اَلدُّعَاءُ=duayı	Hayli ilerlemiş yaşımam rağmen, İsmail ile İshak'ı bana evlât olarak bağışlayan Allah'a hamdolsun. Hiç şüphesiz benim Rabbim duaları işitip kabul edendir.	İhtiyarlığımam rağmen bana İsmail'i ve İshak'ı bahşeden Allah'a hamdolsun Doğrusu Rabbim; duaları işitendir.	En içten övgüler, kocamış halimle bana İsmail ile İshak'ı armağan eden Allah'a özgüdür! Duaları, yakarışları işiten elbette benim Rabbimdir:
14. 40 رَبِّ=Rabbim اجْعَلْنِي=beni kıl الصَّلَاةِ=namazı مُقِيمَ=kılanlardan وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا=Rabbimiz وَقَبُولَ=kabul buyur دُعَاءٍ=duamı	Ey Rabbim, beni ve soyumdan gelenlerin bir bölümünü namaz kılanlardan eyle. Ey Rabbimiz, duamı kabul eyle.	Rabbim; beni namaz kılan eyle. Soyumdan gelenleri de. Duamı kabul buyur Rabbimiz.	(O halde) Ey Rabbim, beni ve soyumdan gelen insanları salatada devamlı ve duyarlı kıl! Ve, ey Rabbimiz, bu duamı kabul buyur:
14. 41 لِي=beni اغْفِرْ=bağışla رَبَّنَا=Rabbimiz وَلِوَالِدَيْ=anamı-babamı يَوْمَ=gün وَالْمُؤْمِنِينَ=ve müminleri الْحِسَابِ=hesabın	Ey Rabbimiz, hesaba durulacağı günde beni, ana babamı ve tüm mü'minleri affetle.»	Rabbimiz; hesabın görüldüğü günde beni, anamı, babamı ve mü'minleri bağışla.	Rabbimiz! Hesabın görüleceği Gün, beni, anamı babamı ve bütün müminleri bağışla!
14. 42 غَافِلًا=gafil اللَّهِ=Allah'ı وَلَا تَحْسَبَنَّ=sanma الظَّالِمُونَ=zalimlerin يُؤَخِّرُهُمْ=ertelemektedir إِنَّمَا=muhakkak O تَشْخَصُ=dehşetten donup kalacağı لِيَوْمٍ=bir güne الْأَبْصَارِ=gözlerin فِيهِ=onda	Sakin, Allah'ı, zalimlerin yaptıklarından habersiz sanma. Yalnız onlarla hesaplaşmayı gözlerin şaşkınlıktan donakalacağı bir güne erteliyor.	Zalimlerin yaptıklarından Allah'ı gafil sanma. Onları sadece gözlerin dehşetle belireceği bir güne kadar tehir etmektedir.	Sakin, Allah'ı zalimlerin edip eylediği şeylerden habersiz sanma; O sadece, onlara, gözlerin dehşetle bakakalacağı Gün'e kadar zaman tanımaktadır.
14. 43 مُفْعِنِي=dikerek رُءُوسِهِمْ=başlarını لَا يَزِيدُ=dönmez طَرَفَهُمْ=bakışları وَأَفِيدَتُهُمْ=yükleklerinin içi de هَوَاءَ=bomboş havadır	O gün onlar havaya dikilmiş başları ile, hiçbir tarafa bakamayan donuk gözleri ile duyarlıktan yoksun, bomboş gönülleri ile hızlı hızlı koşarlar.	O gün; başları kalkmış, gözleri kendilerine dönmeyecek şekilde sabit kalmış, gönülleri bomboş olarak koşup duracaklardır.	O Gün onlar, başları (bir medet ararcasına) yukarı kalkık, bakışları kendi hallerini göremeyecek kadar çarpılmış, ve kalpleri bomboş, oradan oraya koşuşup dururlar.
14. 44 النَّاسِ=insanları يَوْمَ=güne karşı وَأَنْذِرْ=uyar الْعَذَابِ=azabın الَّذِينَ ظَلَمُوا=zalimlerin فَيَقُولُ=diyecekleri أَجْرْنَا رَبَّنَا=Rabbimiz أَجْرْنَا=bizi ertele de إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ=bir süreye kadar دَعْوَتِكَ=senin çağırına نُجِبُ=gelelim الرُّسُلِ=elçilere وَنَتَّبِعِ=ve uyalım أَفَسَمْنُمُ=yemin أَوَلَمْ تَكُونُوا=etmemiş miydiniz? مِن قَبْلُ=sizin için olmadığına مِن قَبْلُ=önceden مِن زَوَالٍ=hiçbir zeval	İnsanları, azapla yüzyüze gelecekleri gün konusunda uyar. O gün zalimler «Ey Rabbimiz, bizimle hesaplaşmayı yakın bir sürenin sonuna ertele de senin çağırına olumlu cevap verip, peygamberlere uyalım» derler. «Peki, vaktiyle sürekli yaşayacağınıza, hiç ölmeyeceğinize yemin edenler sizler değil miydiniz?»	İnsanları, kendilerine azabın geleceği gün ile uyar. Zulmedenler derler ki: Rabbimiz; bizi, yakın bir müddete kadar tehir et, davetine uyalım ve peygamberlere tabi olalım. Siz daha önce de sonunuzun gelmeyeceğine yemin etmemiş miydiniz?	Bunun içindir ki, insanların, azabın başlarına geleceği Gün için uyar; o Gün ki, zulmedenler: Ey Rabbimiz! Bize kısa bir süre daha ver ki Senin çağırına icabet edelim; Senin elçilerine uyup peşlerinden gidelim! (Fakat Allah da onlara:) Siz bir vakitler kıyamet gibi, ceza gibi bir şeyin sizin için söz konusu olmadığına yemin edip durmuyor muydunuz? (diye karşılık verecektir).
14. 45 وَاسْكَنْتُمْ=oturmuştunuz فِي مَسَاكِنَ=yerlerinde أَنْفُسَهُمْ=kendilerine الَّذِينَ ظَلَمُوا=zulmedenlerin وَتَبَيَّنَ لَكُم=ve size belli olmuştu كَيْفَ=nasıl فَعَلْنَا=yaptığımız بِهِمْ=onlara وَضَرَبْنَا=ve anlatmıştık لَكُمْ=size الْأَمْثَالَ=misallerle	Oysa daha önce kendilerine zulmetmiş olanların yurtlarında yaşadınız, onlara ne yaptığımızı açıkça öğrendiniz, size bu konuda çeşitli örnekler anlattık.	Üstelik kendilerine zulmedenlerin yerlerinde oturdunuz, onlara yaptıklarımız ise sizlere açıklanmıştı. Size misaller vermiştik.	Üstelik, (sizden önce) kendilerine yazık edenlerin (bir vakitler) yaşamış oldukları yerlerde yaşıyordunuz ve onlara neler yaptığımız da size açıklanmıştı; ve size (günahkarların başlarına gelenler hakkında, kıyamet ve ceza hakkında) pek çok misaller de vermiştik.
14. 46 مَكْرُوا=onlar kurdular وَقَدْ=kuşkusuz وَعِنْدَ=oysa yanındaydı مَكْرَهُمْ=tuzaklarını مَكْرَهُمُ=onların tuzakları اللَّهِ=Allah'ın وَإِنْ كَانَ=olsa bile مَكْرَهُمُ=tuzakları لِتَرْوَلَ مِنْهُ=yerinden kaldıracak الْجِبَالِ=dağları	Onlar kuracakları tuzağı kurdular. Fakat tuzakları dağları yerlerinden oynatabilecek nitelikte olsa bile, Allah'ın denetimi altındadır.	Gerçekten onlar, düzenlerini kurmuşlardı. Halbuki dağları oynatacak güçte olsa bile, onların bu düzenleri hep Allah'ın elindeydi.	(Hal böyleyken,) onlar yine de, çürük ve asılsız tasarımlara dayanan oyunlarını oynamaya devam etmekte; oysa, onların bütün oyunları, bütün düzenleri Allah'ın bilgisii içindedir. (Kafirler hakikat karşısında asla başarıya ulaşamazlar) velev ki bu oyunları dağları yerinden oynatacak kadar (yetkince kurgulanmış veyahut güçlü kuvvetli) olsun.
14. 47 فَلَا تَحْسَبَنَّ=sakin sanma اللَّهِ=Allah'ı وَعْدِهِ=verdiği sözden مُخْلَفٌ=cayar إِنَّ=çünkü اللَّهِ=Allah رُسُلَهُ=elçilerine عَزِيزٌ=daima üstündür دُو انتِقَامٍ=öç alandır	Sakin Allah'ın, peygamberlerine yönelik vaadinden cayacağını sanma. Hiç kuşkusuz Allah üstün iradeli ve öç alıcıdır.	Sakin, Allah'ın peygamberlerine vaadinden cayacağını sanma. Muhakkak Allah; Aziz'dir, intikam sahibidir.	Bunun içindir ki, sakın, Allah'ın, elçilerine verdiği sözden döneceğini sanma; çünkü, mutlak öç alıcı kudreti elinde tutan en yüce iktidar sahibi elbette Allah'tır!
14. 48 الْأَرْضُ=yer تُبَدَّلُ=değiştirilir يَوْمَ=o gün بِأَرْضٍ غَيْرِ=başka الْأَرْضِ=yere وَالسَّمَاوَاتِ=gökler de وَيُبَرَّرُوا=ve görünürler الْوَاحِدِ=tek اللَّهِ=Allah'ın huzurunda الْقَهَّارِ=ve kahredici	O gün yer başka bir yere, gökler de başka göklere dönüştürülürler ve tüm insanlar tek ve ezici iradeli Allah'ın huzuruna çıkarlar.	O gün; yer başka bir yerle değiştirilir. Gökler de başka göklerle. Ve onlar; Vahid ve Kahhar olan Allah'ın huzuruna çıkarlar.	Yerin başka bir yere, göğün başka bir göğe dönüştürüleceği ve (bütün insanların) var olan her şeyin üstünde hükümrân olan O Tek İlah'ın, Allah'ın huzuruna çıkacakları Gün (O'nun sözü gerçekleşecektir).
14. 49 وَتَرَى=ve görürsün الْمُجْرِمِينَ=suçluları يَوْمَ=o gün مُقَرَّرِينَ=birbirine yaklaştırılarak فِي الْأَصْفَادِ=zincirlere vurulmuş	O gün günahkârların zincirlerle birbirlerine bağlandıklarını görürsün.	O gün; mücrimleri zincirlere vurulmuş olarak görürsün.	O Gün, bütün suçluları zincirlerle, bakağlarla birbirlerine bağlanmış olarak göreceksin,
14. 50 سَرَّابِلُهُمْ=gömlekleri مِنْ قَطْرَانِ=katrandandır وَتَعْشَى=ve kaplamaktadır وُجُوهُهُمْ=yüzlerini	Elbiseleri katrandan olacak ve yüzlerini ateş saracaktır.	Gömlekleri katrandandır, yüzlerini ateş bürüyecektir.	giysileri katrandan olacak ve yüzlerini ateş bürüyecek.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
14. 51	النَّارِ=ateş كَلَّ=her الله=Allah كَارْشِلِيْغِيْني verecektir كَازَانْدِيْغِيْني كَاشْPHEZ الله=Allah كَABUK görendir الحِساب=hesabı	Amaç, Allah'ın herkese işlediğinin karşılığını vermesidir. Hiç kuşkusuz Allah'ın hesap görmesi pek çabuktur.	Bu; Allah'ın her-kese yaptığıının karşılığını ver-mesi içindir. Mu-hakkak ki Allah; hesabı çabuk görendir.	(Bütün bunlar,) Allah herkese (hayatta) el-de ettiği şeyle karşılık vereceği için (böy-le)dir. Gerçekten de, hesapta çabuk olan Allah'tır!
14. 52	لِلنَّاسِ=insanlara بِه=ununla هُوَ=O'nun وَاحِدٌ=bir tek وَلِيذْكُرْ=ve öğüt alsınlar الأَلْبَابِ=sağduyu	Bu Kur'an tüm in-sanlara yönelik bir duyurudur. Onun aracılığı ile insan-lar uyarılsın, her-kes Allah'ın tek ol-duğunu öğremsin ve sağduyulu kim-seler onun ibret derslerinden yarar-lansın diye inmiş-tir.	Bu; uyarılsınlar ve yalnızca bir tek ilah bulun-duğunu bilsinler, akıl sahipleri de öğüt alsınlar di-ye insanlara bir tebliğdir.	Bütün insanlığa bir mesajdır bu. Öyleyse artık onunla uyarı bulsunlar; ve bilsinler ki, Tek İlah O'dur; ve sağduyu sahipleri de bunu akıllarında tut-sunlar!
15. 1	آيَاتٍ=ayetleridir تِلْكَ=şunlar الرَّ=Elif lam ra وَقُرْآنٍ=ve Kur'an'ın مُبِينٍ=apaçık	Elif, Lâm, Ra; bun-lar kitabın, Kur'an'ın ayetleri-dir.	Elif, Lam, Ra. Bunlar kitabın ve Kur'an'ı Mü-bin'in ayetleridir.	Elif-Lam-Ra. Bunlar ilahi kitabın -kendisi açık olan ve hakkı açıkça gösteren bir ilahi okuma metninin- ayetleridir.
15. 2	يَوْمَ=bir zaman gelir ki كَارْوَا=inkâr edenler كَانُوا=olsaydılar diye مُسلِمِينَ=Müslüman	Gün gelecek, kâfir-ler «keşke vaktiyle müslüman olsay-dık» diyeceklerdir.	Kafirler bir za-man gelir ki müslüman ol-mayı isteyecek-lerdir.	Bir vakit gelecek ki, (şimdi) bu gerçeği in-kara kalkışanlar, keş-ke (dünya hayatın-dayken) Allah'a bo-yun eğip teslim ol-saydık diye yerine-cekler.
15. 3	ذَرَهُمْ=bırak onlar وَيَتَمَتَّعُوا=ve eğlensinler فَسَوْفَ=yakında يَعْلَمُونَ=bileceklerdir	Bırak onları yesin-ler, dünya nimetle-rinden yararlansın-lar ve ihtirasları ile oyalansınlar, ilerde gerçeği öğrene-ceklerdir.	Bırak onları; ye-sinler, eğlensin-ler ve kendilerini emel, oyalaya-dursun. Sonra öğreneceklerdir.	(Şimdi) kendi halleri-ne bırak onları, yiyip (içsinler), avunsunlar; bu arada (boş hazla-rın) umudu aldatıp oyalasın onları; nasıl olsa günü gelince (gerçeği) öğrenecek-ler.
15. 4	وَمَا أَهْلَكْنَا=biz yok etmedik إِلَّا=dışında مِنْ قَرْيَةٍ=hiçbir kenti وَلَهَا=olanların كَتَابٍ=bir yazısı مَعْلُومٍ=bilinen	Yok ettiğimiz her beldenin mutlaka uğradığı akıbeta ilişkin belirli bir ya-zısı vardır.	Biz, hiç bir ka-sabayı bilinen bir yazısı olmaksızın helak etme-dik.	Biz, çünkü, hiçbir top-lumu, (önceden) ilahi bir kelimadan bütü-nüyle haberli kilma-dan helak etmedik;
15. 5	مِنْ أُمَّةٍ=hiçbir millet مَا تَسْبِقُ=ne geçebilir أَجَلَهَا=süresini وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ=ne de geri kalır	Hiçbir millet ne yo-koluş gününü öne alabilir ve ne de yaşama süresini aşabilir.	Hiç bir ümmetin süresi öne geç-mez, geciktire-mezler de.	(Ve zaten) hiçbir ümmet kendisi için belirlenmiş sürenin bitimini öne alamaya-cağı gibi erteleyemez de.
15. 6	يَا أَيُّهَا=Ey الَّذِي نَزَّلَ=indirilmiş olan الذِّكْرُ=Zikir (Kitap) إِنَّكَ=sen mutlaka لَمَجْنُونٌ=cinlenmişsin	Müşrikler dediler ki; «Ey kendisine Kur'an inen adam, sen kesinlikle deli-nin birisin.»	Dediler ki: Ey kendisine kitab indirilen kişi; sen, mutlaka de-lisin.	(Hal böyleyken, hakkı inkar edenler, yine de): Ey kendisine (sözde) uyarı-cı/hatırlatıcı bir mesaj indirilen kişi; sen dü-pedüz bir mecnun-sun! diyorlar,
15. 7	مَا تَأْتِينَا=bize getirsene إِنْ كُنْتَ=isen مِنَ الصَّادِقِينَ=doğrulardan	Eğer söylediklerin doğru ise bize me-lekler ile birlikte gelseydin ya.	Doğru söyleyen-lerden isen; bi-ze, melekleri ge-tirmeli değil mi-sin?	Doğru sözlü biriysen, bize melekleri getir-sene!
15. 8	مَا نُنَزِّلُ=biz indiririz إِلَّا=ancak وَمَا كَانُوا=olmaz مُنْظَرِينَ=mühletleri	Oysa biz melekleri ancak gerektiğinde indiririz, o zaman da onlara artık mühlet tanınmaz.»	Biz, melekleri ancak hak ile in-diririz. O zaman da kendilerine mühlet verilmez.	(Oysa,) Biz melekleri ancak hakk(in iktiza-sı) olarak indiririz; ve o zaman da artık (ila-hi mesajı reddetmele-ri yüzünden cezayı hak edenler) asla geri bırakılmazlar!
15. 9	نَزَّلْنَا=indirdik إِنَّا نَحْنُ=şüphesiz biz الذِّكْرُ=O Zikri (Kitap)ı وَإِنَّا=ve elbette biziz لَحَافِظُونَ=koruyucusu da	Bu Kur'an'ı ger-çekten biz indirdik ve onu koruyacak olan da biziz.	Muhakkak ki Kur'an'ı Biz in-dirdik Biz. Onun koruyucusu da elbet Biziz.	Kimsenin kuşkusuna olmasın ki, bu uyarı-cı/hatırlatıcı mesajı, ayet ayet Biz indirdik; ve yine kimsenin kuşkusuna olmasın ki, (bütün tahriflerden) onu yine Biz koruya-cağız.
15. 10	أَرْسَلْنَا=elçiler gönderdik وَلَقَدْ=andolsun فِي=içine de الْأَوَّلِينَ=geçmiş مِلَلَتِمْ=milletlerin	Ey Muhammed, biz senden önce de eskiden yaşa-mış çeşitli milletle-re peygamberler göndermiştik.	Andolsun ki; senden önce çeşitli milletler içinde de pey-gamberler gön-dermiştik.	Gerçek şu ki, (ey Peygamber,) senden önce de gelip geçmiş ayrı ayrı topluluklara (elçiler) gönderdik;
15. 11	وَمَا يَأْتِيهِمْ=onlara gelmezdi إِلَّا كَانُوا=olmadıkları يَسْتَهْزِئُونَ=alay ediyor بِه=onunla	Bu milletler, kendi-lerine gelen her peygamberi mutla-ka alaya almışlar-dır.	Onlara gelen her peygamberle alay ediyorlardı.	onlara hiçbir elçi gel-medi ki, o'nunla alay etmesinler.
15. 12	سَلَكْنَاهُ=onu sokarız فِي قُلُوبِ=kalblerine الْمُجْرِمِينَ=suçluların	Biz böylece pey-gamberleri alaya alma huyunu gü-nahkârların kalple-rine aşılarız.	Biz, böylece onu suçluların kalbi-ne sokarız.	Biz (mesajımızdan yana) bu (alaycı tutumu), işte böylece, o günaha gömülüp git-miş kimselerin yürek-lerine sokarız,
15. 13	بِه=ona سُنَّةٌ=sünneti الأَوَّلِينَ=kendilerinden öncekilerin	Onlar Kur'an'a inanmazlar. Oysa daha önceki yol-daşları hakkında ilahi kanun işlemiş-ti.	Kendilerinden öncekilerin uğ-radıkları ortada iken yine de ona inanmazlar	önceki (zalim)lerin iz-lediği yol (ve bu yolda başlarına gelenler) de nicedir gözlerinin önünde olduğu halde buna inanmazlar.
15. 14	عَلَيْهِمْ=onlara مِنَ السَّمَاءِ=gökten فَيَعْرُجُونَ=çıkacak	Eğer onlara bir ka-pı açsak da göğe çıkmaya koyulsa-lar.	Onlara gökten bir kapı açsak da çıkmaya ko-yulsalardı;	Hatta onlara gökten bir kapı açsaydık ve oraya biteviye yükse-liyor olsalardı,
15. 15	إِنَّمَا=herhalde أَبْصَارُنَا=gözlerimiz نَحْنُ=biz مَسْخُورُونَ=büyülenmiş	«Gözlerimiz hayal görüyor, herhalde birileri bize büyü yaptı,» derler.	Gözlerimiz dön-dü, biz herhalde büyülendik, der-lerdi.	kuşkusuz, o zaman da: Bizim düpedüz gözlerimiz bağlandı! diyeceklerdi, Demek ki, büyülenmiş kimse-leriz biz!
15. 16	جَعَلْنَا=biz yaptık فِي السَّمَاءِ=gökte وَزَيْنَاهَا=ve onu süsledik لِلنَّاطِرِينَ=bakanlar için	Gökte takım yıldız-lar (ya da yörünge-ler) yarattık ve on-ları gözetleyenler için çeşitli güzelli-kler ile donattık.	Andolsun ki; Biz, gökte burçlar yaptık ve onları bakanlar için donattık.	Gerçekten de, Biz gökyüzüne büyük ta-kım yıldızları serpiş-tirdik ve onları, sey-reyenler için süsleyip bezedik:
15. 17	وَحَفِظْنَاهَا=ve onu koruduk	Göğü bütün ko-vulmuş şeytanlar-dan koruduk.	Ve onları kovul-muş her şeytan-dan koruduk.	Ve onları kovulmuş her türlü şeytani güce karşı koruma altına

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ=her şeytandan رَجِيمٍ=recim (taşlanmış)			aldık;
15. 18	إِلَّا=ancak مَنِ اسْتَرَقَ=hırsızlığı eden olursa السَّمْعَ=kulak فَاتَّبَعَهُ=onu kovalar شِهَابٍ=bir alev مُبِينٍ=parlak	Ancak kulak hırsızlığına yeltenen bir şeytan olursa onu parlak ışıklı bir kayan yıldız kovalar.	Ancak kulak hırsızlığı yapan olursa; apaçık görülen bir ateş onu kovalar.	öyle ki, ((göğün) sırlarını) çalmaya kalkışacak olan(lar)ın ardına hemen parlak bir alev takılır.
15. 19	وَالْأَرْضَ=arızı da مَدَدْنَاهَا=yaydık وَالْفَيْنَا=ve attık فِيهَا=oraya رَوَاسِي=sağlam dağlar وَأَنْبَتْنَا=ve bitirdik فِيهَا=orada مِنْ كُلِّ شَيْءٍ=şeyler مَوْزُونٍ=ölçülü mütenasib	Yerin alanını geniş yaptık, oraya sabit dağlar serpiştirdik ve orada belirli bir ölçü uyarınca her bitkiyi bitirdik.	Yeri de döşeyip yaydık. Oraya sabit dağlar yerleştirdik. Ve orada her şeyden ölçülü olarak yetiştirdik.	Ve yeryüzünü yayıp üzerine yerinden oynatılmaz dağlar yerleştirdik; ve orada (hayatın) her türünün dengeli bir biçimde büyüyüp boyvermesini sağladık;
15. 20	فِيهَا=orada لَكُمْ=sizin için وَجَعَلْنَا=var ettik وَمِنْ=ve kimseler için مَعَايِشَ=geçimlikler لَسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ=sizin beslemediğiniz	Orada gerek sizin için ve gerekse rızıkları tarafınızdan sağlanması sözkonusu olmayan diğer canlılar için besin kaynakları yarattık.	Orada hem sizin için, hem de rızıklarını temin edemeyecekleriniz için geçimlikler meydana getirdik.	Ve yine orada hem sizin için, hem de rızık size bağlı olmayarak öteki bütün canlılar için geçim vasıtaları sağladık.
15. 21	إِلَّا=yalnız وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ=herşeyin عِنْدَنَا=bizim yanımdadır خَزَائِنُهُ=hazineleri وَمَا نُنَزِّلُهُ=biz indirmeyiz إِلَّا=dışında بِقَدَرٍ=bir miktar مَعْلُومٍ=bilinen	Evrende varolan her şeyin hazinesi, ana kaynağı bizim yanımdadır. Ve biz her şeyi size belirli bir ölçüye göre indiririz.	Hiç bir şey yoktur ki; hazinesi Bizim katımızda olmasın. Ve Biz, onu ancak belli bir ölçüye göre indiririz.	Çünkü hiçbir şey yoktur ki, kaynağı Bizim katımızda olmasın; ve Biz hiçbir şey indirmeyiz ki, kusursuzca belirlenmiş bir ölçüye, bir uyuma dayanmasın.
15. 22	الرِّيَّاحَ=rüzgârları وَأَرْسَلْنَا=gönderdik فَأَنْزَلْنَاهَا=indirdik لَأَوَاقِحَ=aşılıyıcı olarak مِنَ السَّمَاءِ=su مَاءً=gökten فَأَسْقَيْنَاكُمُوهُ=böylece sizi suladık وَمَا أَنْتُمْ=siz değilsiniz لَهُ بِخَازِنِينَ=onu depolayan	Gönderdiğimiz yağmur yükleyici rüzgârlar aracılığı ile size gökten su indirerek su ihtiyacınızı karşıladık. Yoksa su kaynağını oluşturan siz değilsiniz.	Rüzgarları da aşılıyıcı olarak gönderdik, gökten su indirip onunla sizi suladık. Yoksa siz onu biriktiremezsiniz.	(Bitkileri) döllendirmek, bereketlendirmek için rüzgarları gönderiyor; ve ayrıca, susuzluğunuzu gidermek için gökten su indiriyoruz; yoksa onun kaynağını elinde tutan siz değilsiniz.
15. 23	نُحْيِي=yaşatırız لَنَحْنُ=elbette biz وَإِنَّا=biziz وَنُؤْتِيهِ=ve biziz وَنَحْنُ=ve biziz الْوَارِثُونَ=gerçek varis olan	Dirilten de öldüren de yalnız bizim ve her şey sonunda bize kalır.	Doğrusu Biz, hem diriltiriz, hem de öldürürüz. Hepsine varis de Biziz.	Ve muhakkak ki, hayatı bahşeden de, ölüme hükmeden de Biziz; ve geçici olan göçüp gittikten sonra her şeyin sahibi olarak kalacak olan yine Biziz!
15. 24	عَلِمْنَا=biliriz وَلَقَدْ=andolsun الْمُسْتَقْدِمِينَ=önce geçenleri مِنْكُمْ=sizden وَلَقَدْ=ve elbette عَلِمْنَا=biliriz الْمُسْتَأْخِرِينَ=geri kalanları da	Biz sizin eskiden gelip geçenlerini de geride kalanlarını da biliriz.	Andolsun ki; sizden öne geçenleri de Biz biliriz, geride kalanları da Biz biliriz.	Muhakkak ki, Biz sizden önce geçip gidenleri de (her halleriyle) biliyoruz, sizden sonra gelecek olanları da elbet biliyoruz;
15. 25	رَبِّكَ=Rabbindir وَإِنَّ=gerçekten هُوَ يَجْشُرُهُمْ=onları toplayacak olan إِنَّهُ=muhakkak O حَكِيمٌ=Hakîmdir عَلِيمٌ=bilendir	Hiç kuşkusuz Rabbin tüm insanları biraraya toplayacaktır. O her işi yerinde yapar ve her şeyi bilir.	Şüphe yok ki Rabbin, onları toplayacaktır. Gerçekten O, Hakim'dir, Alim'dir.	Ve kuşkusuz, (Hesap Günü'nde) onların hepsini bir arada toplayacak olan senin Rabbindir; gerçekten de her şeyin aslını bilen, doğru hüküm ve hikmetle edip eyleyen O'dur.
15. 26	خَلَقْنَا=biz yarattık وَلَقَدْ=andolsun الْإِنْسَانَ=insanı مِنْ صَلْصَالٍ=pişmemiş çamurdan مِنْ حَمَإٍ=cıvık balçıktan مَسْنُونٍ=değişmiş	Gerçekten biz insanı kara çamurdan oluşmuş kuru balçıktan yarattık.	Andolsun ki Biz; insanı, kuru bir çamurdan, şekillenmiş bir balçıktan yarattık.	Gerçek şu ki, Biz insanı ses veren balçıktan, biçim verilebilir, özlü, kara bir balçıktan yarattık.
15. 27	خَلَقْنَاهُ=yarattık وَالْجَانَّ=Cinleri مِنْ نَارٍ=ateşten دَافِقُ=daha önce السَّمُومِ=nüfuz eden	Cinni de daha önce dumsansız alevden yarattık.	Daha önce de cinnleri alevli ateşten yarattık.	Görünmeyen yaratıkları ise, ondan (çok) önce, yakıcı/bunaltıcı yellerin ateşinden yaratmıştık.
15. 28	رَبُّكَ=Rabbin قَالَ=demişti ki وَإِذْ=bir zaman لِلْمَلَائِكَةِ=meleklerle إِنِّي=muhakkak ben يَخْلُقُ=yaratacağım بَشَرًا=bir insan مِنْ صَلْصَالٍ=kupkuru çamurdan مِنْ حَمَإٍ=balçıktan مَسْنُونٍ=değişken	Hani Rabbin, meleklerle dedi ki; «Ben kara çamurdan oluşmuş kuru balçıktan bir insan yaratacağım.»	Hani Rabbin meleklerle demişti ki: Kuru bir çamurdan, şekillenmiş bir balçıktan bir insan yaratacağım.	Ve hani, Rabbin meleklerle: Haberinizi olsun, Ben biçim verilebilir özlü kara balçıktan bir ölümlü varlık yaratacağım demişti,
15. 29	فَإِذَا=zaman سَوَّيْتُهُ=onu düzenlediğim وَنَفَخْتُ فِيهِ=ve ona üflediğim مِنْ رُوحِي=ruhumdan فَفَقَعُوا لَهُ=hemen ona kapanın سَاجِدِينَ=secdeye	Ona biçim verip içine kendi ruhumdan bir soluk üflediğimde önünde secdeye kapanınız!»	Onu yapıp ruhumdan üflediğimde; siz derhal onun için secdeye kapanın.	Ona belirli bir biçim verip de ruhumdan üflediğim zaman onun önünde yere kapanın!
15. 30	الْمَلَائِكَةُ=meleklerin فَسَجَدَ=secde ettiler أَجْمَعُونَ=topluca كُلُّهُمْ=hepsi	Bunun üzerine bütün melekler hep birlikte secdeye kapandılar.	Bunun üzerine meleklerin hepsi bütünüyle secde etti.	Bunun üzerine meleklerin hepsi topluca yere kapandılar,
15. 31	إِلَّا=yalnız إِبْلِيسَ=İblis أَبَى=kabul etmedi أَنْ يَكُونَ مَعَ=beraber وَمَعَهُ=beraber السَّاجِدِينَ=secde edenlerle	Yalnız İblis, secdeye kapananlar arasında olmayı reddetti.	Ancak İblis secde edenlerle beraber olmaktan çekinerek dayattı.	yalnızca İblis (buna katılmadı); yere kapananlarla birlikte olmaya yanaşmadı o.
15. 32	قَالَ=dedi ki يَا إِبْلِيسُ=Ey İblis مَا لَكَ أَنْ تَكُونَ=sen olmadın أَلَا تَكُونَ=sen olmadın مَعَ=beraber السَّاجِدِينَ=secde edenlerle	Allah «Ey İblis, seni secde edenlerle birlikte olmaktan alıkoyan nedir?» dedi.	Buyurdu ki: Ey İblis, sen neden secde edenlerle beraber değildin?	Ey İblis! diye buyurdu Allah, Seni yere kapananlarla beraber olmaktan alıkoyan sebep ne?
15. 33	قَالَ=dedi لَمْ أَكُنْ لِأَسْجُدَ=ben secde edemem لِبَشَرٍ=insana خَلَقْتَهُ=yarattığın مِنْ صَلْصَالٍ=bir çamurdan مِنْ حَمَإٍ=bir balçıktan مَسْنُونٍ=değişken	İblis «Kara çamurdan oluşmuş kuru balçıktan yarattığın insana secde etmek bana yakışmaz» dedi.	Ben, dedi: Kuru bir çamurdan, şekillenmiş bir balçıktan yarattığın insana secde etmem.	Ses veren bir balçıktan, biçim verilmiş özlü bir çamurdan yarattığın ölümlü bir varlığın önünde yere kapanmak bana yakışmaz! diye karşılık verdi (İblis).
15. 34	قَالَ=dedi فَاخْرُجْ=öyleyse çık مِنْهَا=oradan فَإِنَّكَ=çünkü sen رَجِيمٌ=kovuldun	Allah «Öyleyse defol oradan, artık sen rahmetimden kovulmuşsun» dedi.	Buyurdu ki: Öyleyse çık oradan. Sen, artık kovulmuş birisin.	Çık git böylese bu (meleki makam)dan! diye buyurdu O; Çünkü, sen artık kovulmuş birisin!
15. 35	وَإِنَّ=şüphesiz عَلَيْكَ=üzerine الْعَنَةُ=lanet edilecektir إِلَى=kadar يَوْمٍ=gününe	Hesaplaşma gününe kadar sürekli olarak lanetim üzerine	Muhakkak ki ceza gününe kadar la'net sanadır.	Ve bil ki, Hesap Günü'ne kadar lanet(ım) peşinde olacak!

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
الدِّينَ=ceza	rinedir.		
15. رَبِّ=Rabbim dedi ki قَالَ=bari beni ertele فَأَنْظِرْنِي=tekrar dirilecekleri يَوْمَ=güne kadar إِلَى=kadar يُبْعَثُونَ=tekrar dirilecekleri	İblis, «Ey Rabbim, o halde insanların tekrar dirilecekleri güne kadar bana yaşama süresi tanı» dedi.	Dedi ki: Rabbim; beni hiç olmazsa, tekrar dirilecekleri güne kadar ertele,	Madem öyle, ey Rabbim, dedi (İblis), bana ölümden kalkılacağı Gün'e kadar zaman tanı!
15. فَاتَّكْ=haydi sen dedi قَالَ=ertelenmişlerdensin مِنْ الْمُنْظَرِينَ=	Allah, «Sen kendilerine yaşama süresi tanınanlardansın» dedi.	Buyurdu ki: Şüphesiz sen ertelenenlerdensin.	Pekala, öyle olsun: diye buyurdu O, kendilerine zaman tanınanlardan biri olacaksın,
15. الْوَقْتُ=vaktin gününe يَوْمَ=gününe kadar إِلَى=kadar الْمَعْلُومُ=bilinen	O belirli vaktin gününe kadar.	Billinen gün gelene kadar.	(tabii,) vakti (ancak Benim tarafımdan) bilinen o Gün'e kadar.
15. بِمَا=ötürü dedi قَالَ=Rabbim أَغْوَيْتَنِي=beni azdırmandan لَأَزِيِّنَ=andolsun ben de (günahları) süsleyeceğim فِي الْأَرْضِ=yer yüzünde onlara أَهْمُ=ve onları azdıracağım وَلَا أَغْوِيَهُمْ=hepsini أَجْمَعِينَ=	İblis dedi ki; «Ey Rabbim, beni kıskırtıp sapıklığa düşürdüğün için dünyada kötülüğü onlara cazip göstererek hepsini yoldan çıkaracağım.	Dedi ki: Rabbim; beni azdırdığın için, andolsun ki; ben de onlara yeryüzündeki fenalıkları güzel göstereceğim ve onların hepsini azdıracağım.	(Bunun üzerine İblis:) Beni yolun dışına attığın için, ben de, kuşkusuz, yeryüzünde (kötülükleri) onlara süsleyip bezeyeceğim ve muhakkak ki onların hepsini ayar-tıp yoldan çıkaracağım,
15. إِلَّا=ancak hariç عِبَادَكَ=kulların مِنْهُمْ=içlerinden الْمُخْلِصِينَ=ihlâslı	Sadece onların arasındaki seçkin kulların hariç.	Ancak içlerinden ihlas verilen kulların müstesna.	Yalnızca Senin gerçək kulların bunun dışında (kalacak)!
15. صِرَاطٌ=yol dedi قَالَ=buyurdu ki هَذَا=işte budur مُسْتَقِيمٌ=dosdoğru عَلَى=bana varan	Allah dedi ki; «İşte bana ileten doğru yolum budur.»	Buyurdu ki: İşte, Benim taahhüd ettiğim dosdoğru yol budur.	Benim için, doğru yol budur: dedi O,
15. إِنْ=şüphesiz عِبَادِي=benim halis kullarım أَلَيْسَ=yoktur عَلَيْهُمْ=üzerinde senin أَلَا=ancak dışında سُلْطَانٌ=bir gücün مَنِ اتَّبَعَكَ=sana uyan مِنَ الْعَالَوِينَ=azgınlardan	Sana uyan sapıklar dışındaki kullarım üzerinde senin hiçbir nüfuzun, hiçbir etkileme gücün yoktur.	Muhakkak ki kullarımın üzerinde senin bir nüfuzun olmaz. Ancak sana uyan sapıklar müstesna.	aslında, (zaten) yoldan çıkmış olup da (kendi iradeleriyle) senin peşine takılanların dışında, Benim kullarım üzerinde senin bir nüfuzun olmayacaktır.
15. وَإِنْ=şüphesiz جَهَنَّمَ=Cehennem لَمَوْعِدُهُمْ=onların buluşma yeridir أَجْمَعِينَ=hepsinin	Onların hepsinin buluşma yerleri cehennemdir.	Şüphesiz onların hepsine vaadolan yer, cehennemdir.	Berikilerin hepsi için vaad edilen varış yeri, muhakkak ki, cehennemdir,
15. أَبْوَابٍ=kapısı يَدِي=onun vardır سَبْعَةُ=yedi مِنْهُمْ=onlardan لِكُلِّ بَابٍ=her kapıya مَقْسُومٌ=ayrılmıştır جُزْءٌ=bir bölüm	Oranın yedi kapısı vardır. Her kapıdan hangi cehennemlik grupların içeriye girecekleri belirlenmiştir.	Onun yedi kapısı vardır. Ve her kapıdan onların girecekleri bir kısım vardır.	o cehennem ki, yedi kapıdan girilir; her kapıdan onlardan (günahlarının niteliğine göre) ayrı bir kafile halinde.
15. إِنَّ الْمُتَّقِينَ=muttakiler ise فِي جَنَّاتٍ=cennetlerde وَعُيُونٍ=pınar başlarındadırlar	Kötülükten sakınanlar ise, cennetler ve pınar başlarındadırlar.	Müttakiler ise; muhakkak ki cennetler ve pınarlar içindedirler.	Allah'a karşı sorumluluk bilinci taşıyan kimseler ise, onlar (kendilerini) hasbahçeler içinde gözelerin, kaynakların başında (bulacaklar),
15. ادْخُلُوهَا=oraya girin بِسَلَامٍ=esenlikle آمِنِينَ=güven içinde	Onlara «Esenlikle ve güven içinde oraya giriniz» denir.	Selametle ve güven içinde girin oraya.	Esenlik ve güvenlik içinde girin oraya! (sözleriyle karşılanacaklar orada).
15. وَنَزَعْنَا=çıkarıp atmışızdır مِنْ غِلٍّ=kini مَا فِي صُدُورِهِمْ=göğüslerindeki عَلَى=üzerinde إِخْوَانًا=kardeşler olarak مُتَقَابِلِينَ=karşı karşıya otururlar سُرُرٍ=divanlar	Biz cennetliklerin kalplerindeki tüm kin tortularını çekip çıkardık, onlar orada karşılıklı koltuklarda oturan kardeşlerdir.	Biz, onların gö-nüllerindeki kini söküp attık. Artık onlar kardeş olarak sedirler üzerinde karşılıklı otururlar.	(O zaman) Biz onları içlerinde (kalmış) olabilecek nahoş duyuğu ve düşüncelerden arındıracağız ve (böylece) birbirleriyle kardeş olarak mutluluk tahtları üzerinde karşı karşıya oturacaklar.
15. فِيهَا=orada لَا يَمَسُّهُمْ=onlara dokunmaz وَهُمْ=hiçbir yorgunluk وَمَا=ve değildir بِمُخْرَجِينَ=çıkarılacak مِنْهَا=oradan	Onlar orada bıkınlık hissetmezler, oradan çıkarılmaları da sözkonusu değildir.	Onlara orada hiç bir yorgunluk ve zahmet değmez. Oradan çıkarılacak da değildir.	Orada (bu esenlik, bahtiyarlık içinde) yorgunluk, bitkinlik ilismeyecek onlara; ve oradan asla çıkarılmayacaklar.
15. أَنْبِئْنِي=haber ver عِبَادِي=kullarıma أَنَا=ben الْغُفُورُ=bağışlayanım الرَّحِيمُ=esirgeyenim	Ey Muhammed, kullarıma haber ver ki, ben gerçekten affediciyim, merhametliyim.	Kullarıma bildir ki: Muhakkak Benim Ben, Gafur, Rahim olan.	Kullarıma, acıyan, esirgeyen gerçek bağışlayıcının Ben olduğumu anlat;
15. هُوَ=o غَذَّابِي=benim azabım فَakak قَالَ=fakat الْعَذَابُ=bir azabdır الْأَلِيمُ=çok acı	Fakat azabım da son derece acıklı bir azaptır.	Ve muhakkak ki azabım da elemverici bir azaptır.	en can yakıcı azabın da Benim azabım olduğunu!
15. وَنَبِّئُهُمْ=onlara haber ver عَنْ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ=İbrahim'in	Onlara İbrahim'in konukları hakkında da bilgi ver.	Hem onlara İbrahim'in konuklarından haber ver.	Ve onlara, (yine) İbrahim'in konuklarını anlat:
15. دَخَلُوا=girmişler هَانِي=onun yanına سَلَامًا=Selam فَقَالُوا=demişlerdi أَنَا=o dedi ki إِنَّا=biz مِنْكُمْ=sizden وَكُلُّونَ=korkuyoruz	Hani İbrahim'in yanına girip selâm verdiklerinde O «Biz sizden korkuyoruz» dedi.	Onun yanına girip: Selam demişlerdi. O da: Doğrusu biz, sizden endişe ediyoruz, demişti.	Hani, o'nun yanına geldiklerinde o'na: Sana selam olsun! demişler; o da onlara: Biz sizden korkuyoruz! diye cevap vermişti.
15. إِنَّا=biz لَا تَوْجَلْ=korkma قَالُوا=dediler نُبَشِّرُكَ=sana müjdeleriz بِغُلَامٍ=bir çocuk عَلِيمٍ=bilgin	Onlar «Korkma, biz sana bilgin bir oğlun olacağını müjdeliyoruz.»	Demişlerdi ki: Korkma, biz sana bilgin bir oğlun olacağını müjdelemeye geldik.	(Bunun üzerine) onlara: Yo, korkma! Biz sana, kendisine derin ve doğru bilgi bahşedilmiş bir oğlun olacağını müjdelemeye geldik.
15. قَالَ=dedi ki أَبَشِّرْهُمُونِي=beni mi müjdelediniz? عَلَى=bana مَسْنِيَّ=dokunduktan sonra الْكَبِيرُ=ihtiyarlık فَبِمَ=ne tuhaf نُبَشِّرُونَ=müjdeliyorsunuz	İbrahim «Hayli ilerlemiş yaşıma rağmen mi bana bu müjdeyi veriyorsunuz? O halde neye dayanarak müjde veriyorsunuz?» dedi.	Ben, kocamışken mi bana müjde veriyorsunuz? O halde neye dayanarak müjdeliyorsunuz? dedi.	Üzerime yaşlılık çökmüş olduğu halde, bana böyle bir müjde veriyorsunuz, öyle mi? diye sordu (İbrahim), Peki, hangi (beklenmedik) şeyle müjdeliyorsunuz beni?
15. يَشْرَتَاكَ=sana müjdeledik قَالُوا=dediler فَالَا تَكُنْ=olma بِالْحَقِّ=gerçeği مِنَ الْقَانِطِينَ=umut kesenlerden	Onlar dediler ki «Sana bu müjdeyi gerçeğe dayanarak veriyoruz, sakin umutsuzlardan olma.»	Dediler ki: Seni gerçekten müjdeleyen, öyleyse ümidini kesenlerden olma.	Seni gerçekleşmesi kaçınılmaz olan bir şeyle müjdeliyorsunuz; onun için sakın umut kesenlerden olma! dediler.
15. يَقْنَطُ=umut keser وَمَنْ=kim قَالَ=dedi مِنْ رَحْمَةِ رَبِّهِ=Rabbinin	İbrahim, «sapıklardan başka kim Allah'ın rahmetinden ümit keser»	Dedi ki: Sapıklardan başka Rabbimin rahmetinden kim ümi-	(İbrahim:) Rabbinin rahmetinden, büsbütün yolunu şaşırmış olanlardan başka kim

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
إِلَّا=başka الضَّالُّونَ=sapıklardan	dedi.	dini keser?	kesebilir ki umudunu? dedi.
15. 57 قَالَ=dedi فَمَا خَطْبُكُمْ=işiniz nedir? أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ=Ey elçiler	İbrahim; «Ey elçiler göreviniz nedir?» dedi.	Ey elçiler; gerçek işiniz nedir? dedi.	Ve ekledi: (Bana başka) bir diyeceğiniz var mı, ey (yüce makamın) elçileri?
15. 58 قَالُوا=dediler إِنَّا=şüphesiz biz أُرْسِلْنَا=gönderildik إِلَى قَوْمٍ=bir kavme مُجْرِمِينَ=suç işleyen	Onlar dediler ki, «Biz günahkâr bir topluma gönderildik.	Dediler ki: Biz, günahkar bir kavme gönderildik.	Biz, doğrusu, günaha gömülüp giden (helak edilecek) bir topluma gönderildik diye cevap verdiler,
15. 59 إِنَّا=biz آل لُوطٍ=Lût ailesi إِلَّا=yalnız hariç لَمَنْجُوهُمْ=onları kurtaracağız أَجْمَعِينَ=hepsini	Yalnız Lût'un bağılıları ile ailesi hariç; onların tümünü kurtaracağız.	Şu kadar var ki Lut ailesi bunların dışındadır. Biz, onların hepsini behemehal kurtaracağız.	Lut'un ailesi bu hükmün dışında; onların hepsini, eksiksiz kurtaracağız,
15. 60 إِلَّا=ancak hariç أَمْرَاتُهُ=karısı إِيَّاهَا=onun da قَدَرْنَا=uygun gördük لَمِنَ الْغَابِرِينَ=kalanlardan olmasını	Yalnız Lût'un eşi hariç, onun geride kalanlar arasında olmasını uygun gördük.	Karısı müstesna. Karısının geride kalanlar arasında bulunmasını takdir ettik.	bir tek, (Allah'ın, hakkında:) 'Biz geride kalanların arasında olmasını öngördük!' (dediği, Lut'un) karısının dışında.
15. 61 آل لُوطٍ=Lût ailesine فَلَمَّا جَاءَ=geldiklerinde الْمُرْسَلُونَ=Elçiler	Bu elçiler Lût'un evine geldiklerinde.	Elçiler Lut ailesine varınca;	Ve elçiler, Lut'un evine gelince,
15. 62 قَالَ=dedi إِنْكُمْ=siz قَوْمٌ=kimselersiniz مُكْرُونَ=hiç tanınmamış	Lût; «Siz benim tanımadığım kimselersiniz» dedi.	Lut: Doğrusu siz, tanınmamış kimselersiniz, dedi.	(Lut onlara): Doğrusu, siz (burada) tanınmayan kimselersiniz! dedi.
15. 63 قَالُوا=dediler ki بَلْ=doğrusu بِمَا كَانُوا=olduklarını جِئْنَاكَ=biz sana getirdik فِیْهِ=hakkında يَمْتَرُونَ=şüphe etmekte	Onlar dediler ki; «Biz sana soydaşlarının kuşku ile karşıladıkları ilahi azabı haber vermeye geldik.»	Onlar da: Biz, sana sadece onların şüphe edip durdukları azabı getirdik.	Onlar da: Evet, fakat biz sana, (kötülükten yana onların) şüphe edip durdukları şey(i duyurmak) için geldik diye cevap verdiler,
15. 64 وَآتَيْنَاكَ=sana getirdik بِالْحَقِّ=gerçeği وَإِنَّا=biz elbette أَصَادِقُونَ=doğru söyleyenleriz	Sana gerçeği getirdik, kesinlikle doğru söylüyoruz.	Gerçekle geldik sana. Biz, şüphesiz doğru söyleyenleriz, dediler.	ve sana (gerçekleşmesi kaçınılmaz olan) hakkı getirdik; çünkü, kuşku yok ki, biz doğruyu söylüyoruz.
15. 65 فَأَسْرِ=hemen yürüt بِأَهْلِكَ=aileni مِنَ اللَّيْلِ=gecenin بِقِطْعٍ=bir parçasında وَأَتَّبِعْ=sen de git أَدْبَارَهُمْ=arkalarından وَلَا يَلْتَوِتْ=ardına dönüp bakmasın وَمَامْضُوا=gidin مِنْكُمْ=içinizden أَحَدٌ=hiç kimse ثَوْمَرُونَ=emredildiğiniz	Gecenin bir saatinde aileni ve bağlılarını yola çıkar, sen de peşlerinden git, hiçbiriniz arkasına bakmasın, emredildiğiniz yere doğru yol alın.	O halde geceletin bir ara aileni yola çıkar, sen de arkalarından git. Hiç biriniz arkaya bakmasın ve emrolunduğunuz yere doğru yürüyün, demişlerdi.	Bu durumda artık sen, ailenle birlikte gecenin bir vaktinde yola koyul; sen onları geriden takip et; sizden hiç kimse arkasına bakmasın; yalnızca emredildiğiniz yöne doğru ilerleyin.
15. 66 ذَلِكَ=şu إِلَيْهِ=ona وَقَضَيْنَا=bildirdik دَابِرَ=arkaları أَنْ=mutlaka الْأَمْرَ=buyruğu هُؤُلَاءِ=şunların مَقْطُوعٌ=kesilecektir مُصْبِحِينَ=sabaha girerlerken	Böylece Lût'a bu önemli olayı, yani sabah olunca şu adamların soylarının kurumuş olacağı yolundaki hükmümüzü bildirdik.	Böylece ona bunların sonlarının kesilmiş olarak sabahlayacaklarını bildirdik.	Ve (elçilerimiz aracılığıyla) o'na şu hükmü tebliğ ettik: Bu (günahkar)ların son kalmıntıları da sabaha varmadan silinip ortadan kaldırılabacaktır.
15. 67 أَهْلُ=halkı الْمَدِينَةِ=şehrin وَجَاءَ=geldiler يَسْتَنْبِشُونَ=sevinerek	Şehir halkı sevinç içinde Lût'un evine geldi.	Şehir halkı sevinerek geldiler.	Bu arada, şehir halkı sevinerek (Lut'a) geldiler.
15. 68 قَالَ=dedi إِنَّ=şüphesiz هُؤُلَاءِ=bunlar ضَيْفِي=benim konuğumdur فَلَا تَفْضَحُونَ=beni mahcub etmeyin	Lût onlara dedi ki; «Bunlar benim konuklarımdır, sakın beni onlar karşısında rezil etmeyiniz.»	Dedi ki: Bunlar benim konuklarımdır, onlara karşı beni mahcub etmeyin.	(Lut) seslendi: Bakın, bunlar benim konuklarım; dedi, beni utandırmayın,
15. 69 وَاللَّهِ=Allah'tan وَانْقُوا=korkun وَلَا تَخْزُونَ=beni rezil etmeyin	Allah'dan korkunuz, beni utandırmayınız.»	Allah'tan korkun da beni rezil etmeyin.	Allah'tan korkun da beni rüsvay etmeyin!
15. 70 قَالُوا=dediler أَوَلَمْ نَنْهَكَ=seni menetmemiş miydik? عَنِ الْعَالَمِينَ=alemlerden	Hemşehrileri ona; «İnsanlar ile ilişki kurmayı biz sana yasaklamamış mıydık?» dediler.	Dediler ki: Biz seni alemlerden men'etmemiş miydik?	Cevap verdiler: Biz sana insanlarla görüşmeyi, (onlara kol kanat germeyi) yasaklamamış mıydık?
15. 71 قَالَ=dedi هُؤُلَاءِ=işte بَنَاتِي=kızlarım إِنْ=eğer كُنْتُمْ فَاعِلِينَ=yapacaksınız	Lût; «Eğer bir şey yaparsanız, işte size kızlarım» dedi.	Dedi ki: Yaparsanız işte bunlar, benim kızlarım.	(Lut:.) (Niyetli olduğunuz şeyi) ile yaparsanız, dedi, işte bunlar benim kızlarım, (onları alın)!
15. 72 إِنَّهُمْ=onlar لَعَمْرُكَ=ömrüne andolsun ki فِي سَكْرَتِهِمْ=sarhoşlukları أَلْفِي=içinde يَعْمَهُونَ=bocalıyorlardı	Ey Muhammed, hayatın hakkı için onlar sarhoşlukları içinde debeleniyorlardı.	Senin ömrüne andolsun ki, onlar sarhoşlukları içinde muhakkak serseri bir halde idiler.	(Fakat melekler Lut'a:) Canı sağolasıca! dediler, (Onlar bu durumda seni hiç dinlerler mi?) Baksana, (şehvetten) gözleri dönmüş, körcesine sendeleyip, öteye beriye sarkıntılık yapıp duruyorlar!
15. 73 فَأَخَذْتَهُمْ=onları yakaladı الصَّيْحَةُ=korkunç bir ses مُشْرِقِينَ=güneşin doğarken	Tanyeri ağırırken korkunç bir gürültüye tutuldular.	Tan yeri ağırırken çığlık onları yakalayiverdi.	Ve derken, tan yeri ağırırken, (hak ettikleri azabın) gürültüsü apansız yakaladı onları
15. 74 فَجَعَلْنَا=getirdik عَلَيْهَا=üstünü وَأَمْطَرْنَا=ve yağdırdık مِنْ سَجِيلٍ=çamurdan pişmiş	Beldelerinin altını üstüne getirdik ve üzerlerine taşlamış balçık kütleleri yağdırdık.	Ülkelerinin üstünü altına getirdi. Üzerlerine sert taş yağdırdık.	ve böylece (bu günahkar şehirlerin) altını üstüne getirdik; belirlenmiş cezanın infazı için üzerlerine püskürtü halinde sert taşlar yağdırdık.
15. 75 إِنَّ=şüphesiz فِي ذَلِكَ=bunda vardır لِلْمُتَوَسِّمِينَ=işaretten anlayanlara لَايَاتٍ=ibretler	Hiç şüphesiz görünütlü aracılığı ile işin özünü kavrayabilenler için bu olayda alınacak birçok dersler vardır.	Bunda görebilenler için ayetler vardır.	Şüphesiz, bütün bunlarda, işaretlerden anlam çıkarmasını bilen kimseler için çıkarılacak nice dersler vardır.
15. 76 وَآتَاهَا=ve o أَبَسَّيِلٍ=bir yol üzerinde مُقِيمٍ=durmaktadır	Bu beldenin yıkıntıları halâ işlek olan bir yol üzerindedir.	O yerler, işlek yollar üzerinde hala durmaktadır.	Çünkü, gerçekten de (sözü geçen) bu (şehirler) bugün hala yerinde durmakta olan bir yol üzerindeydiler.
15. 77 إِنَّ=elbette فِي ذَلِكَ=bunda لَايَةٌ=bir ibret vardır لِلْمُؤْمِنِينَ=inananlar için	Bu yıkıntılarda mü'minler için ibret dersleri vardır.	Muhakkak ki bunda, inananlar için ayetler vardır.	Şüphesiz, bütün bunlarda (Allah'a) inanan kimseler için çıkarılacak bir ders vardır.
15. 78 وَإِنْ=gerçekten كَانَ=idiler أَصْحَابُ=halkı لَظَالِمِينَ=zalim kimseler الْأَيْكَةِ=Eyke	Eyke halkı da, hiç kuşkusuz zalim kimselerdi.	Ormanlık yerde oturanlar da gerçekten zalim kimselerdi.	(Medyen'in) ağaçlı vadilerinin sakinleri de, doğrusu, islah olma, zalim kimselerdi.
15. 79 فَانْتَقَمْنَا=öcümüzü aldık مِنْهُمْ=onlardan	Bu yüzden onlardan da öç aldık; bu beldelerin her ikisi	Bunun için onlardan öç aldık. Her ikisi de hala	Ve bu yüzden onları da hak ettikleri cezaya uğrattık. Gerçek

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
وَأَنهَـمَا=her ikisi de (Sodom da, Eyke de) لِلْأَيَامِ=(gözler) ön(ün)dedir مُبِينٍ=apaçık	de işlek bir yol üzerindedirler.	işlek bir yol üzerindedir	şu ki, sözü geçen her iki (günahkar toplum) da, (bugün dahi) görülebilen bir ana yol üzerinde yaşamaktaydılar.
15. 80 كَذَّبَ =yalanladılar وَلَقَدْ =andolsun أَصْحَابُ =halkı الْحِجْرِ =Hicr الْمُرْسَلِينَ =peygamberleri	Hicr vadisinin halkı da gerçekten peygamberleri yalanlamışlardı.	Andolsun ki Hicr ahalişi de peygamberlerini yalanlamışlardı.	Ve (benzer biçimde), Hicr halkı da (Bizim) gönderdiklerimizi yalanlamaya kalkıştılar:
15. 81 وَآتَيْنَاهُمْ =onlara verdik آيَاتِنَا =ayetlerimizi فَكَانُوا =idiler عَنْهَا =onlardan مُعْرِضِينَ =yüz çeviriyor	Onlara mucizelerimizi gösterdik, fakat onlar yüz çevirdiler.	Onlara ayetlerimizi verdiğimiz halde yüz çevirmişlerdi.	Oysa, onlara mesajlarımızı bahşetmiştik; ne var ki, onlara inatla sırt çevirdiler;
15. 82 وَكَانُوا يُحْثُونَ =yontuyorlardı مِّنَ الْجِبَالِ =dağlardan بُيُوتًا =evler آمِنِينَ =güvenli	Onlar dağları oyup güvenli köşkler yapıyorlardı.	Onlar, dağlardan emin evler yontup oyarlardı.	güya, dağları yontarak kendilerine güvenli konutlar yapıyorlardı:
15. 83 فَأَخَذَتْهُمُ =onları da yakaladı الصَّيْحَةُ =(o) korkunç ses مُّصْبِحِينَ =sabaha girerlerken	Gün doğarken korkunç bir gürültüye tutuldular.	Sabaha karşı çığlık onları da yakalayıverdi.	ama sonunda, (bir) sabah erkenden onları da (hak ettikleri azabın) gürültüsü apansız yakalayıverdi;
15. 84 فَمَا أَغْنَىٰ =hiçbir şeyi savamadı عَنْهُمْ =kendilerinden مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ =kazandıkları	Oydukları köşkler hiçbir işlerine yaramadı.	Binaenaleyh yaptıkları da kendilerine bir fayda sağlamadı.	ellerine geçirdikleri (güç) kendilerine bir yarar sağlamadı.
15. 85 السَّمَاوَاتِ =gökleri وَمَا خَلَقْنَا =biz yarattık وَالْأَرْضِ =ve yeri إِلَّا =ancak السَّاعَةَ =o saat وَأَنَّ =mutlaka بِالْحَقِّ =hak ile لَآتِيَةٌ =gelecektir فَاصْنَحْ =şimdi sen hareket et الْجَمِيلِ =güzel الصَّفْحِ =bir hoşgörü ile	Biz gökleri, yeri ve ikisi arasındaki varlıkları bir gerekçeye dayalı olarak yarattık, boşuna yaratmadık. Kıyamet anı kesinlikle gelecektir. O halde onların küstahlıklarını soylu bir umursamazlıkla karşıla.	Gökleri, yeri ve aralarındakini ancak hak ile yarattık. Kıyamet günü, muhakkak gelecektir. O halde sen yumuşak ve iyi davran.	İmdi, (unutma ki,) Biz gökleri ve yeri ve bu ikisi arasında var olan her şeyi, onları (içsel) bir gerçekliğe bağlı kılmadan yaratmadık; (Bu gerçeğin bütünüyle apaçık ortaya çıkacağı) Saat mutlaka gelecektir. Bunun içindir ki, (insanların kusurlarını) güzel, katıksız bir olgunlukla karşıla!
15. 86 هُوَ =O رَبِّكَ =Rabbin إِنَّ =şüphesiz الْعَلِيمِ =bilendir الْخَلْقِ =yaratandır	Her şeyi yaratan ve her şeyi bilen Rabbindir.	Muhakkak ki senin Rabbin, yaratan ve bilendir.	çünkü, senin Rabbindir, her şeyin özünü bilen ve her şeyin gerçek ve mutlak Yaratıcısı!
15. 87 سَبْعًا =yedi آتَيْنَاكَ =sana verdik وَلَقَدْ =andolsun مِّنَ الْمَثَانِي =ikililerden وَالْقُرْآنِ =ve bu Kur'an'ı الْعَظِيمِ =büyük	Gerçekten sana sürekli tekrarlanan yedi ayetli Fatiha suresini ve yüce Kur'an'ı verdik.	Doğrusu sana; Biz, tekrarlanan yediyi ve şu Kur'an'ı verdik.	Ve gerçek şu ki, Biz sana sık sık tekrarlanan (ayetlerden oluşan) yedili (bir sure) bahşettik ve (böylece senin önüne) yüce Kur'an'ı (açıp serdik):
15. 88 عَيْنَيْكَ =gözlerini لَا تَمُدَّنَّ =dikme إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ =verdiğimiz dünyalığa أَزْوَاجًا =bazı çiftlere مِنْهُمْ =onlardan وَلَا تَحْزَنْ =ve üzülme عَلَيْهِمْ =onlara وَاخْضَعْ =ve indir جَنَاحَكَ =kanadını لِلْمُؤْمِنِينَ =müminlere	Erkek, kadın bazı kâfirlere verdiğimiz kimi dünya nimetlerine göz dikme ve (iman etmiyorlar diye) onlar için üzülme, mü minlere karşı alçak gönüllülük kanatlarını indir.	Sakin onlardan bazı sınıflara verdiğimiz geçimliğe gözlerini dikme ve onlara üzülme. İnananlara kanat ger.	(O halde, hakkı inkar eden) birtakım kimselere verdiğimiz dünyevi zenginliklerden yana gözünü çevirme. Ve (seni umursamıyorlar diye) onlar için üzülme; fakat müminlere kol kanat ger,
15. 89 أَنَا =ben إِنِّي =ben ancak وَقُلْ =ve de ki الْمُبِينِ =apaçık النَّذِيرِ =bir uyarıcıyım	Ben açık sözlü bir uyarıcıyım de.	De ki: Ben apaçık bir uyarıcıyım.	ve de ki: Haberiniz olsun, ben (Allah'ın vaad ettiği) açık sözlü uyarıcıyım!
15. 90 كَمَا =gibi أَنْزَلْنَاهُ =indiririz عَلَى الْمَقْتَسِمِينَ =kısımlara ayıranlara	Kutsal kitaplarının ayetleri arasında ayırım gözeten bölücülere de mesaj indirdik.	Tıpkı o bölüşenlere indirdiğimiz gibi.	(Bir ilahi kelim bağışladık sana), tıpkı onu (sonradan) bölüp parçalayanlara indirdiğimiz gibi,
15. 91 الْقُرْآنِ =Kur'an'ı جَعَلُوا =ettiler الَّذِينَ =onlar ki عِصِينَ =bölük bölük	Onlar ki, Kur'an'ın ayetleri arasında da ayırım gözettiler.	Onlar ki; Kur'an'ı parçalara ayırmışlardı.	işte onlar, (şimdi) Kur'an'ı da tutarsız, insicamsız bir anlam (demeti) olarak göstermek istiyorlar!
15. 92 فَوَرَبِّكَ =Rabbin hakkı için لَنَسْأَلَنَّهُمْ =biz mutlaka soracağız أَجْمَعِينَ =hepsine	Rabbin hakkı için, onların tümünü kesinlikle sorguya çekeceğiz.	Rabbına andolsun ki; onların hepsine birden mutlaka soracağız;	Rabbine andolsun ki, onların hepsini (Hesap Günü'nde) sorgulayacağız,
15. 93 يَعْمَلُونَ =yaptıkları عَمَّا كَانُوا =şeylerden	Yaptıkları işler konusunda.	Yapmakta oldukları şeyleri.	(hem de) bütün yaptıkları ettiklerini hesaba katarak!
15. 94 فَاصْدَعْ =açıkça söyle بِمَا تُؤْمَرُ =emrolunduğun şeyi وَأَعْرِضْ =ve aldırma عَنِ الْمُشْرِكِينَ =ortak koşanlara	Sana buyurulanı açıktan açığa bildir. Ve müşriklere aldırış etme.	Sen; emrolunduğun şeyi açıkça söyle ve müşriklere aldırış etme.	Öyleyse artık, sana (açıklaman) emredilen şeyi açıkça ortaya koy ve Allah'tan başkasına tanrısal nitelikler yakıştıran o kimseleri kendi hallerine bırak:
15. 95 كَفَيْنَاكَ =sana yeteriz إِنَّا =biz الْمُسْتَهْزِئِينَ =alay edenlere karşı	O istihzacılara karşı muhakkak ki biz sana yeteriz.	O alaycılara karşı muhakkak ki Biz, sana yeteriz.	çünkü, ilahi mesajı küçümseyen, onunla alay edenlere karşı Biz sana yeteriz;
15. 96 الَّذِينَ يَجْعَلُونَ =edinenler مَعَ =ile beraber آخَرَ =başka إِلَهًا =tanrı اللَّهِ =Allah يَعْلَمُونَ =bileceklerdir فَسَوْفَ =yakında	Onlar ki Allah'la beraber başka bir tanrı tanırırlar. Onlar yakında bileceklerdir.	Onlar ki; Allah'la beraber başka bir tanrı edinirler. Onlar yakında bileceklerdir.	o kimseler ki, Allah'la beraber başka tanrısal güçlerin de var olduğunu vehmediyorlar; ama nasıl olsa, (gerçeğin ne olduğunu) yakında öğrenecekler.
15. 97 أَنْتَ =senin نَعْلَمُ =biliyoruz وَلَقَدْ =andolsun صَدْرُكَ =göğsünün يَضِيقُ =daraldığını بِمَا يَقُولُونَ =onların söylediklerine	Andolsun ki onların dediklerinden göğsünün daraldığını biliyoruz.	Andolsun; onların söylediğinden dolayı kalbinin sıkıldığını biliyoruz.	Söyledikleri (karalayıcı) şeylerden ötürü içinin daraldığını kuşkusuz, biliyoruz:
15. 98 رَبِّكَ =Rabbini بِحَمْدِ =hamd ile فَسَبِّحْ =tesbih et وَكُنْ =ve ol مِنَ السَّاجِدِينَ =secde edenlerden	Sen hemen Rabbini hamd ile tesbih et. Ve secde edenlerden ol.	Sen, hemen Rabbini hamd ile tesbih et ve secde edenlerden ol.	Fakat sen yine de Rabbinin yüceliğini, sınırsız kudret ve kemalini övgüyle an; (O'nun huzurunda) teslimiyet içinde yere kapanan kimselerden ol,
15. 99 حَتَّى =kadar رَبِّكَ =Rabbine وَاعْبُدْ =ve kulluk et الْبَقِيَّةِ =yakîn يَأْتِيكَ =sana gelinceye	Ve sana «yakîn» gelinceye kadar Rabbine ibadet et.	Ve sana yakın gelinceye kadar Rabbına ibadet et.	ve ölüm sana erişinceye kadar Rabbine kulluk et.
16. 1 أَتَى =geldi أَمْرُ =emri اللَّهِ =Allah'ın	Allah'ın hükmü yakında gerçekleşecektir; buna göre	Allah'ın emri geldi. Artık onu acele istemeyin.	Allah'ın buyruğu (mutlaka) yerine gelecektir: öyleyse artık

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fi Zilâ-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ=artık onu acele istemeyin وَتَعَالَى=yücedir عَمَّا يُشْرِكُونَ=ortak koştuklarından	re onun bir an önce gerçekleşmesini boşu boşuna isteyip durmayınız. Allah, onların kendisine yakıştırdıkları ortaklardan uzaktır, yücedir.	O; ortak koşmakta oldukları şeylerden münezzehtir, yücedir.	onun tez gelmesini istemeyin! O, sınırsız kudret ve kemaliyle, insanların tanrısal nitelikler yakıştırarak kendisine ortak koştukları her şeyden, herkesten üstündür, yücedir!
16. 2 الْمَلَائِكَةُ=Melekleri يُنَزَّلُ=indirir مِنْ أَمْرِهِ=emrinden olan بِالرُّوحِ=ruh ile عَلَى مَنْ يَشَاءُ=dilediğine مِنْ عِبَادِهِ=kullarından أَنْ أَنْذِرُوا=uyarın ki لَا= yoktur إِلَهَ=tanrı إِلَّا=başka أَنَّهُ=muhakkak فَاتَّقُونَ=benden korkun أَنَا=benden	Allah «Benden başka ilah yoktur, sırf benden korkunuz» uyarısını, mesajını insanlara duyursunlar diye dilediği kullarına kendi iradesi ile vahiy eşliğinde melekler gönderir.	O, kullarından dilediğine kendi emrinden melekleri ruh ile indirir ki; Ben'den başka tanrı yoktur, Ben'den sakının, diye uyarınlr.	O (ki,) kullarından dilediğine: (bütün insanları) uyarın ki, Benden başka tanrı yok, öyleyse Bana karşı kendinizi uyanık bir bilinç ve duyarlık içinde tutun! buyruğunu ulaştırmaları için melekleri vahiyile indirir.
16. 3 خَلَقَ=yarattı السَّمَاوَاتِ=gökleri بِالْحَقِّ=hak ile وَالأَرْضِ=ve yeri تَعَالَى=yücedir عَمَّا يُشْرِكُونَ=ortak koştuklarından	Allah, gökleri ve yeri haklı bir gerekçe uyarınca yarattı; O, onların kendisine yakıştırdıkları ortaklardan uzaktır.	Gökleri ve yeri hak ile yaratmıştır. Onların ortak koştukları şeyden münezzehtir.	O (ki,) gökleri ve yeri (içsel) bir gerçeklik, (şaşmaz bir düzen) üzere yaratmıştır; insanların tanrısal nitelikler yakıştırarak kendisine ortak koştukları her şeyin, herkesin üstünde, ötesindedir O.
16. 4 خَلَقَ=yarattı الْإِنْسَانَ=insanı فَإِذَا=birden هُوَ=o (insan) مِنْ نُطْفَةٍ=nutfeden خَصِيمٌ=bir hasım olup çıktı مُبِينٌ=apaçık	O insanı bir meni damlacığından yarattı; fakat o birdenbire pervasız bir tartışmacıya dönüştü.	İnsanı, bir damla sudan yarattı. Öyleyken o, nasıl da apaçık bir hasım kesilmişti.	O, insanı (sadece) bir sperm damlasından yarattı; ama yeri gelince, bu aynı yaratık, düşünme ve karşı çıkma gücüyle donatılmış olduğunu hemen ortaya koyuyor!
16. 5 خَلَقَهَا=yarattı وَالْأَنْعَامَ=hayvanları da لَكُمْ=sizin için vardır فِيهَا=onlarda دِفْءٌ=ısınma وَمِنْهَا=ve onlardan وَمَنْفَعٌ=ve birçok yararlar تَأْكُلُونَ=yersiniz	Allah hayvanları da yarattı. Bunlar size soğuktan koruyucu yünler, kıllar ile başka birçok yararlar sağlarlar ve etlerini de yersiniz.	Hayvanları da yaratmıştır. Onlarda sizi ısıtacak şeyler ve birçok faydalar vardır. Ve onlardan yersiniz.	Ve evcil hayvanları da yarattı O: o hayvanlar ki, kendilerinden, pek çok yararları yanında, sizi ısıtan giysiler, besleyen yiyecekler elde ediyor-sunuz:
16. 6 وَلَكُمْ=ve sizin için vardır فِيهَا=onlarda جَمَالٌ=bir güzellik حِينَ=zaman ثُرِيحُونَ=akşamleyin getirdiğiniz وَحِينَ=ve zaman تَسْرَحُونَ=sabahleyin götürdüğünüz	Bu hayvanlar, onları sabahleyin otlağa salarken ve akşam geri getirirken, size göz zevki sağlarlar.	Akşamleyin getirir, sabah salarken onlarda sizin için bir güzellik vardır	akşam eve getirirken, sabah otlağa çıkarırken onlarda bir güzellik bulursunuz.
16. 7 أَنْتَقَلِكُمْ=ağırlıklarınızı وَتَحْمِلُ=e taşırlar إِلَى بَلَدٍ=öyle (uzak) şehirlere لَمْ تَكُونُوا بِالْغِيَةِ=varamadığınız إِلَّا بِشِقِّ=büyük zahmetler çekmeden الْأَنْفُسِ=canlar(ınız) إِنَّ=doğrusu لَرَّءُوفٌ=çok şefkatli رَبِّكُمْ=Rabbiniz رَحِيمٌ=çok acıyandır	Bu hayvanlar, ancak ağır sıkıntıya katlanarak varabileceğiniz uzaklıktaki beldelere yüklerinizi taşırlar. Hiç kuşkusuz Rabbiniz pek şefkatli ve merhametlidir.	Kendi kendinize zor varacağınız memleketlere yüklerinizi taşırlar. Muhakkak ki Rabbiniz; Rauf'tur, Rahim'dir.	Kendinizi büyük sıkıntılara sokmadan varamayacağınız nice yerlere yükünüzü onlar taşır. Rabbiniz gerçekten çok şefkatli, çok merhametlidir.
16. 8 وَالْخَيْلِ=atları وَالْبِغَالِ=katırları لِتَرْكَبُوهَا=binmeniz için وَيَخْلُقُ=yaratmaktadır وَزِينَةً=ve süs için مَا لَا تَعْلَمُونَ=daha sizin bilmediklerinizi	Allah atları, katırları, eşekleri, binek ve süs hayvanı olarak yarattı. O sizin bilmediğiniz daha nice canlıları yarattı.	Atları, katırları ve merkepleri de sizin için binek ve süs hayvanı olarak yaratmıştır. Bilmediğiniz daha nice şeyleri de yaratır.	Ve binmeniz için atları, katırları, merkepleri, (hayatı süsleyen) nakışlar, bezekler olarak O yarattı; O, bilmediğiniz daha neler neler yaratmaktadır.
16. 9 قَصْدُ=doğru وَعَلَى اللَّهِ=sizin için وَطَرِيقُ=yolu وَمِنْهَا=ama onun vardır وَلَوْ شَاءَ=dileseydi جَائِرٌ=eğrisi de لَهْدَاكُمْ=doğru yola ilettirdi أَجْمَعِينَ=hepinizi	Yolun doğrusunu göstermek Allah'ın tekelindedir. Kimi yollar eğridir. Eğer o dileseydi, hepinizi doğru yola iletirdi.	Yolun doğrusunu göstermek Alla'a aittir. On-dan sapan da vardır. O, dileseydi; hepinizi birlikte doğru yola iletirdi.	Ve (sizin yaratıcınız O olduğu için) size yolun doğrusunu göstermek de Allah'a düşer; çünkü o yoldan sapıp da yolunu kaybeden (çok insan) var. Oysa, Allah dileseydi sizin hepinizi doğru yola çıkarırdı.
16. 10 أَنْزَلَ=indiren هُوَ O'dur لَكُمْ=sizin için مَاءٌ=bir su مِنَ السَّمَاءِ=gökten شَرَابٌ=içeceğ(i)nin مِنْهُ=ondandır وَشَجَرٌ=ağaç فِيهِ تُسِيمُونَ=hayvanları otlattığınız	Size gökten su indiren O'dur ve hayvan otlattığınız çayırılar O'nun sayesinde gelişir.	O'dur size se-madan su indiren, ondan içersiniz. Ve hayvanları otlattığınız bitki de onunla biter.	O'dur gökten suyu indiren; öyle ki, hem siz içersiniz o sudan, hem de, hayvanlarınızı otlattığınız çayır çimen;
16. 11 لَكُمْ=size بِهِ=onunla وَالزَّيْتُونَ=zeytin وَالزَّرْعَ=ekin وَالْأَعْنَابَ=üzümler وَالنَّخِيلَ=hurma وَتَمْرَاتٍ=meyvalar وَمِنْ كُلِّ=ve her çeşitten إِنَّ=şüphesiz فِي ذَلِكَ=bunda يَتَفَكَّرُونَ=düşünen لِقَوْمٍ=bir toplum için	Allah su aracılığı ile sizin için ekinler, zeytinler, hurmalar, üzümler ve çeşit çeşit meyvalar bitirmektedir. Bunda düşünen kimseler için ibret dersi vardır.	Onunla size ekinler, zeytin ve hurma ağaçları, üzümler ve her türden (daha) nice ürünler bitirmektedir: dikkat edin, bütün bunlarda, düşünen insanlar için mutlaka bir ders vardır!	onunla Allah sizin için ekin(ler), zeytin ve hurma ağaçları, üzümler ve her türden (daha) nice ürünler bitirmektedir: dikkat edin, bütün bunlarda, düşünen insanların için mutlaka bir ders vardır!
16. 12 لَكُمْ=sizin وَسَخَّرَ=hizmetinize verdi وَاللَّيْلَ=geceyi وَالنَّهَارَ=ve gündüzü وَالْقَمَرَ=ve ay'ı وَالشَّمْسَ=ve güneşi وَالنُّجُومَ=yıldızlar da مُسَخَّرَاتٌ=boyun eğdirilmiştir بِأَمْرِ=O'nun emriyle إِنَّ=şüphesiz فِي ذَلِكَ=bunda يَعْطَلُونَ=aklını kullanan لِقَوْمٍ=bir toplum için	Allah gece ile gündüzü, güneş ile ayı yaranınıza sundu. Yıldızlar da O'nun buyruğu ile canlılara hizmet sunmaktadırlar. Bunlarda düşünen kimseler için ibret dersi vardır.	Geceyi, gündüzü, güneşi ve ayı sizin buyruğuna verdi. Yıldızlar da O'nun buyruğu ile müsahhar kılınmıştır. Muhakkak ki bunda, akleden bir kavim için ayetler vardır.	Ve geceyi gündüzü sizin (yararlanmanız için (koyduğu yasalar)ı) boyun eğdirmiştir O; güneş ve ay ve bütün yıldızlar, hepsi O'nun buyruğuna boyun eğmişlerdir: dikkat edin, bütün bunlarda, şüphesiz, aklını kullanan kimseler için çıkarılacak dersler vardır!
16. 13 لَكُمْ=sizin وَمَا ذَرَأَ=yarattıklarında da vardır فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde مُخْتَلِفًا=çeşitli إِنَّ=şüphesiz فِي ذَلِكَ=bunda يَذْكُرُونَ=öğüt alan لِقَوْمٍ=bir toplum için	O yeryüzünde yarattığı çeşitli türdeki varlıkları da sizin yararınıza sundu. Bunda öğüt alan kimselere ibret dersi vardır.	Yeryüzünde rengarenk şeyleri de sizin için O, yaratmıştır. Muhakkak ki öğüt alan bir kavim için bunda ayetler vardır.	Ve sizin için yeryüzünde yarattığı bütün o rengarenk (güzel) şeyler: işte bunlarda da anıp da hatırdı tutmasını bilen kimseler için elbette çıkarılacak bir ders/bir mesaj vardır!
16. 14 الَّذِي سَخَّرَ=hizmetinize veren وَهُوَ O'dur لَكُمْ=sizin وَمِنْهُ=ondan تَأْكُلُوا=yemeniz için وَالْبَحْرَ=denizi طَرِيًّا=taptaze لَحْمًا=et	O denizi de yararınıza sundu ki, oradan elde edilen taze etler yiyesiniz ve diplerinden süs olarak kullanaca-	Taze et yemeniz, giyineceğiniz süs eşyanızı çıkarmanız ve Allah'ın bol nimetinden istifa-	Ve yemek için taze et, takınmak için değerli taşlar çıkarmanız diye denizi; ve denizin üstünde suları yararak yol aldığı

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
وَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ=ondan ve çıkarmanız için جَلِيَّةٌ=susler تَلْبَسُونَهَا=kuşanacağınız وَتَرَى الْفُلْكَ=gemiler görüyorsun ki مَوَاجِرَ=denizi yara yara gitmektedir فِيهِ=onun içinde وَلِتَبْتَغُوا=aramanız için وَمِنْ فَضْلِهِ=O'nun lütfunu وَلَعَلَّكُمْ=ve olur ki تَشْكُرُونَ=şükredersiniz diye	ğınız takılar çıkarasınız; gemilerin, dalgaları yara yara denizde süzülüklerini görürsün. Nimetlerini araştırasınız ve ola ki, kendisine şükredesiniz diye Allah, denizi yararınıza sundu.	de etmeniz için; denizi mûsahhar kılan O'dur. Gemilerin onu yara yara gittiğini görürsün, O'nun lutfunu aramanız ve şükretmeniz içindir, belki şükredersiniz artık.	gördüğünüz gemileri, O'nun cömertliğinden belki bir pay ararsınız ve şükredersiniz diye (koyduğu tabii yasalara) bağlı kılan O'dur.
16. 15 فِي الْأَرْضِ =arza وَالْقَى =attı رَوَاسِي =dağlar أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ =sizi sarsmaması için وَأَنْهَارًا =ve ırmaklar وَسُبُلًا =ve yollar لَعَلَّكُمْ =umulur ki تَهْتَدُونَ =doğru yolu bulursunuz	Allah, yeryüzünde sarsılmayasınız diye köklü dağlar, yolunuzu şaşırtmayasınız diye nehirler ve yollar meydana getirdi.	Yeryüzünde sarsılmayasınız diye sabit dağlar, nehirler ve yollar koymuştur ki onunla, doğru yolu bulasınız.	Ve sizi sarsmasın diye arza yerinden oynatılmaz dağlar; ve yolunuzu bulasınız diye nehirler, yollar yerleştirdi;
16. 16 وَعَلَامَاتٍ =ve işaretler de وَبِالنَّجْمِ =yıldız(lar)la هُمْ =onlar يَهْتَدُونَ =yol bulurlar	Çeşitli yol işaretleri de varettiler. İnsanlar yıldızlar aracılığı ile de yönlerini belirler.	İşaretler de. Yıl-dızlarla da, onlar yollarını bulurlar.	ve daha (nice) işaretler: (söz gelimi) yıldızlar (ki, onlar)la da insanlar yollarını bulmaktadırlar.
16. 17 أَقَمْنَ يَخْلُقْ =yaratan كَمَنْ =gibi midir? لَا يَخْلُقْ =yaratmayan أَفَلَا تَذَكَّرُونَ =düşünmüyor musunuz?	Yaratan, yaratan-gibi olur mu? Hiç düşünmüyor musunuz?	Yaratan; yaratmayan gibi midir hiç? Artık öğüt almaz mısınız?	O halde, (düşünün, bütün bunları) yaratan (Allah), hiçbir şey yaratamayan herhangi bir (varlıkla) kıyaslanabilir mi? Hala aklınızı başınıza top-lamayacak mısınız?
16. 18 وَإِنْ =eğer تَعْدُوا =saysanız نِعْمَةً =nimetini اللَّهِ =Allah'ın لَا تُحْصَوْهَا =sayamazsınız إِنْ =doğrusu اللَّهِ =Allah لَغَفُورٌ =çok bağışlayan رَحِيمٌ =çok esirgeyendir	Eğer Allah'ın ni-metlerini sayacak olursanız bitiremezsiniz. Hiç kuşkusuz Allah bağış-layıcıdır, merha-metlidir.	Allah'ın nimetini sayacak olursanız; bitiremezsiniz. Muhakkak ki Allah; Gafur'dur, Rahim'dir.	Allah'ın nimetlerini saymaya kalksanız, asla böyle bir işin al-tından kalkamazsınız! Gerçek şu ki, çok acıyan çok esirgeyen gerçek bağışlayıcı el-bette Allah'tır;
16. 19 وَاللَّهُ =Allah يَعْلَمُ =her şeyi bilir مَا تَسِيرُونَ =gizlediğiniz وَمَا تَعْلُونَ =ve açığa vurduğunuz	Allah, gizlediklerinizi de açığa vurduklarınızı da bilir.	Allah; gizlediklerinizi de, açığa vurduklarınızı da bilir.	Çünkü neyi ki gizliyor ve neyi ki açığa vuruyorsanız, hepsini bilen Allah'tır.
16. 20 مِنْ دُونِ =başka وَالَّذِينَ يَدْعُونَ =taptıkları اللَّهِ =Allah'tan لَا يَخْلُقُونَ =yaratamazlar شَيْئًا =hiçbir şey وَهُمْ =zaten onlar يُخْلُقُونَ =yaratılmaktadırlar	Müşriklerin Allah'ı bir yana bırakarak taptıkları düzmece ilahlar hiçbir şey yaratamazlar: ter-sine kendileri birer yaratıktrlar.	Allah'tan başka taptıkları; hiç bir şey yaratamazlar. Çünkü onların kendileri yaratılmıştır.	Allah'tan başka o yal-varıp yakardıklarınıza gelince -bunların kendileri yaratılmış varlıklar olduklarına göre- hiçbir şey yaratamazlar;
16. 21 أَمْوَاتٌ =onlar ölüdürler غَيْرُ =değildirler أَحْيَاءُ =diri وَمَا يَشْعُرُونَ =bilmezler أَيَّانَ =ne zaman يُبْعَثُونَ =dirileceklerini	Onlar cansızdırlar, canları yoktur. Kendilerine tapanların ne zaman yeniden diriltileceklerini bilmezler.	Onlar; diri değil, ölüdürler. Ne zaman dirileceklerini de fark edemezler.	hayatı hiç tatmamış ölülerdir onlar; ne zaman diriltileceklerini de bilmezler.
16. 22 وَاحِدٌ =bir tek إِلَهَ =tanrıdır إِلَهُكُمْ =tanrınız فَالَّذِينَ =ama لَا يُؤْمِنُونَ =inanmayanların بِالْآخِرَةِ =ahirete قُلُوبُهُمْ =kalbleri مُنْكَرَةً =inkârcıdır وَهُمْ =ve onlar مُسْتَكْبِرُونَ =büyüklük taslarlar	İlahınız tek ilahtır. Ahirete inanmayanların kalpleri inkârcıdır, onlar gerçeğe set çevirmiş, kendini beğenmişlerdir.	İlahınız; tek bir ilahtır. Ahirete inanmayanların kalbleri inkar edicidir ve onlar büyüklük taslayanlardır.	Sizin tanrınız Tek Tanrıdır; ne var ki, ahirete inanmayanların kalpleri bu (gerçe-ği), boş bir kibir yüzünden, kabule yanaşmıyor.
16. 23 اللَّهُ =Allah'a أَنْ =gerçekten لَا جَزَمَ =gizli kalmaz يَعْلَمُ =bilir مَا يُسِرُّونَ =onların gizlediklerini وَمَا يُعْلِنُونَ =açığa vurduklarını da إِنَّهُ =şüphesiz O لَا يُحِبُّ =sevmez الْمُسْتَكَبِرِينَ =büyüklük taslayanları	Hiç kuşkusuz Allah, onların gizli tuttuklarını da, açığa vurduklarını da bilir; O gerçeğe sırt çeviren kendini beğenmişleri kesinlikle sevmez.	Şüphesiz Allah; onların gizlediklerini de, açığa vurduklarını da bilir. Ve O; büyüklük taslayanları sevmez.	Hiç kuşkusuz, onların gizlediklerini de, açığa vurduklarını da Allah tamamen bilmektedir: kesin olan şu ki O, kendini büyüklük duygusuna kaptıranları asla sevmez!
16. 24 وَإِذَا =zaman قِيلَ =dendiği أَلَهُمْ =onlara نَزَلَ =indirdi رَبُّكُمْ =Rabbiniz قَالُوا =derler أَسَاطِيرُ =masalları الْأَوَّلِينَ =ewvelkilerin	Kendilerine «Rabbiniz ne indirdi» diye sorulduğunda «Bunlar eskilerin masallarıdır» dediler.	Onlara: Size Rabbiniz ne indirdi? denildiği zaman; geçmişlerin masallarını, derler.	Böylelerine: Rabbiniz ne indirdi! diye sorulsa, Eskilerin masallarını/efsanelerini! derler.
16. 25 لِيَحْمِلُوا =yüklenmeleri için أَوْزَارَهُمْ =kendi günahlarını وَمِنْ =ve bir kısmını الْقِيَامَةِ =kıyamet أَوْزَارِ =günahlarının الَّذِينَ يُضِلُّونَهُمْ =sapıttırdıkları kimselerin أَلَا =bak بِغَيْرِ عِلْمٍ =bilgisizce سَاءَ مَا =ne kötü şey يَزِرُونَ =yükleniyorlar	Böylece kıyamet günü hem kendi günahlarını tümü ile, hem de hiçbir bilgiye dayanmaksızın sapıklığa sürükledikleri kimselerin günahlarının bir bölümünü yüklenirler. Hey! Ne fena bir yükün altına giriyorlar!	Bununla onlar; kıyamet günü kendilerinin bütün yüklerini taşıdıktan başka, bilgisizlikle baştan çıkardıklarının yüklerinden bir kısmını da sırtlarlar. Dikkat edin; yükledikleri yük, ne kötüdür.	Böyle yapmakla, Kıyamet Günü'nde kendi günahlarının yükünü bütünüyle, yoldan çıkardıkları bilgisiz kimselerin yükünü de kısmen üzerlerine almış olurlar. Bir bilseniz, bu yük-lendikleri ne kötü bir yükttür!
16. 26 قَدْ =kuşkusuz مَكَرَ =tuzak kurmuşlardı الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ =onlardan öncekiler de فَاتَى =yıkıttı (söktü) اللَّهُ =Allah بُنْيَانَهُمْ =binalarını مِنَ الْقَوَاعِدِ =temellerinden فَخَرَّ =çökmüştü عَلَيْهِمْ =başlarına السَّقْفُ =tavan مِنْ فَوْقِهِمْ =üstlerindeki وَأَتَاهُمْ =ve onlara gelmişti الْعَذَابُ =azab مِنْ حَيْثُ =yerden لَا يَشْعُرُونَ =ummadıkları	Onlardan öncekiler de peygamberleri-ne tuzaklar kurdu-lar da, Allah kurdukları yapının temellerini çökerte-rek tavanını başla-rına indirdi; Al-lah'ın azabı, hiç ummadıkları taraftan başlarına ini-verdi.	Kendilerinden öncekiler de dü-zen kurmuşlardı. Bunun üzerine Allah; binalarını temellerinden çökterti de üstle-rindeki tavanları başlarına yıkıldı. Hem bu azab; onlara hissede-meyecekleri taraftan gelmişti.	Onlardan önce gelip geçenler de birtakım zencikçe düzenler kurmuşlardı; ama iş-te, Allah onların kurdu-ğu yapıları temelle-rinden çökterti; öyle ki, tavanları başlarına yıkıldı ve nereden geldiğini daha anla-madan azap apansız yakalayiverdi onları.
16. 27 الْقِيَامَةِ =kıyamet يَوْمَ =günü ثُمَّ =sonra وَيَقُولُ =ve derki يُخْزِيهِمْ =onları rezil eder أَيْنَ =hani nerede? شُرَكَائِي =ortaklarım كُنْتُمْ =ettiğiniz تُشَاقِقُونَ =düşmanlık فِيهِمْ =haklarında قَالَ =derler الَّذِينَ أُوتُوا =verilmiş olanlar الْعِلْمُ =ilim إِنْ =şüphesiz الْخَزْيِ =rezillik الْيَوْمَ =bugün وَالسُّوءَ =ve kötülük عَلَى الْكَافِرِينَ =kâfirleredir	Sonra kıyamet günü, Allah onlara «Uğurlarında peygamberler ile karşılaş-tığınız ortakla-rım hani nerede?» diyerek kendilerini rezil eder. Bilgi sahipleri de «Bugün rezillik ve kötü akıbet, kâfirleri kuşatmıştır» derler.	Sonra da kıya-met gününde onları rezil eder ve der ki: Hakla-rında tartıştığınız Benim ortakla-rım nerede? Kendilerine bilgi verilmiş olanlar derler ki: Doğru-su bugün, rezillik ve zillet kafirle-redir.	Sonra Kıyamet Gü-nü'nde (Allah), Hani nerede, o uğruna (doğru yoldan) ayrı düştüğünüz düzmece tanrılarınız! diyerek onları(n hepsini) rüs-vay edecektir. Kendi-lerine (dünya haya-tında) bilgi verilmiş olanlar: Bugün diyecekler, rüsvaylık da, bedbahtlık da hakkı inkar edenler içindir;
16. 28 الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمْ =canlarını aldığı kimseler الْمَلَائِكَةُ =meleklerin ظَالِمِي =zulmederlerken	Kendilerine zulmederken canları alınan kâfirler «Biz hiçbir kötülük	Melekler; kendi-lerine zulmetmiş olanların canını alırken: Biz, hiç	onlar ki, kendi kendi-lerine zulüm hali için-deyken melekler can-la-rını almıştı! Böylece

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
فَالْقَوَا=diyerek أَنْفُسِهِمْ=nefislerine السَّلَامَ=teslim olurlar مَا كُنَّا نَعْمَلُ=biz yapmıyorduk بَلَى=hiçbir kötülük مِنْ سَوْءٍ=hiçbir kötülük إِنَّ=Muhakkak اللَّهُ=Allah عَلِيمٌ=biliyor بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ=sizin yaptıklarınızı	yapmamıştık» di-yerek ölüm melek-lerine kolayca tes-lim olurlar. «Hayır, öyle değil. Allah sizin neler yaptık-larınızı bilir.»	bir kötülük yap-mıyorduk, diye-rek teslim olurlar. Hayır, Allah sizin neler yaptığınızı bilir.	ri nihayet (hesap vermeye çağırıldıkla-rında): Kötü bir şey yapma(k iste-me)miştik biz! (diye-rek) boyun eğme tav-rı takinacaklar. (Fakat onlara;) Hayır! (diye karşılık verilecek.) Muhakkak ki, yapıp ettiğiniz her şeyi Allah eksiksiz biliyor!
فَادْخُلُوا=onun için girin أَبْوَابَ=kapılarına خَالِدِينَ=süreklî kalmak üzere جَهَنَّمَ=cehennemin مَثْوًى=yeri فَلْيَبْسُ=ne kötüdür فِيهَا=içinde الْمُنْكَرِينَ=kibirlenenlerin	Bunun için ebedi olarak cehennem-de kalmak üzere oranın kapıların-dan içeri giriniz. Kendini beğenmiş-lerin barınağı ne kötü bir yerdir.	Haydi cehenne-min kapılarından girin. Orada te-melli kalacaksınız. Büyükle-nenlerin durağı ne kötüdür.	Haydi, girin kapıların-dan bakalım, içinde kalıp duracağınız ce-hennemin! Gerçekten de, ne kötü olacak (o gün), kendilerini boş yere büyüklük duygu-suna kaptırmış olan-ların düştüğü durum!
وَقِيلَ=dendi لِلَّذِينَ اتَّقَوْا=korunanlara da مَاذَا أَنْزَلْ=ne indirdi? رَبُّكُمْ=Rabbiniz قَالُوا=dediler خَيْرٌ=hayır لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا=güzel iş yapanlara فِي هَذِهِ الدُّنْيَا=bu dünyada وَلَدَارُ=yurdu ise حَسَنَةً=güzellik vardır خَيْرٌ=daha hayırlıdır الْآخِرَةِ=ahiret وَلَنِعْمَ=ne güzeldir دَارُ=yurdu الْمُنْفِينَ=korunanların	Kötülükten sakı-nanlara «Rabbiniz ne indirdi?» diye sorulduğunda «İyi-lîk indirdi» derler. Bu dünyada iyi davrananlar iyilik görürler. Ahiret ise onlar için daha ha-yırlıdır. Kötülükten sakınanların yurdu ne güzel bir yerdir.	Müttakilere: Rabbınız ne in-dirdi? denildiği vakit: Hayır in-dirdi, derler. Bu dünyada ihsan edenlere iyilik vardır, ahiret yurdu ise daha hayırlıdır. Müttakilerin yurdu ne de güzeldir.	Ama Allah'a karşı so-rumluluk bilinci taşı-yanlara: Rabbiniz ne indirdi? diye soruldu ğunda, onlar: Katıksız iyiliği! diye cevap ve-rirler. İyilikte devamlı olanlar bu dünyada iyilik bulacaklardır; böylelerinin öte dün-yada tutacakları yurt çok daha hayırlı ola-caktır. Ne güzel bir yurt, Allah'a karşı so-rumluluk bilinci taşı-yanların yurdu!
جَنَاتٍ=cennetlerine عَذْنٍ=adn يَدْخُلُونَهَا=girerler تَجْرِي=akan الْأَنْهَارُ=ırmaklar مِنْ تَحْتِهَا=altlarından فِيهَا=orada لَهُمْ=onlar için vardır مَا يَشَاءُونَ=diledikleri her şey كَذَلِكَ=işte böyle اللَّهُ=Allah يَجْزِي=mükâfatlandırır الْمُنْفِينَ=korunanları	Onların girecekleri yer, altından çeşitli ırmaklar akan Adn cennetleridir. Ora-da diledikleri her şey kendilerine ve-rilir. İşte Allah kö-tülükten sakınanla-rı böyle ödüllendirir.	Adn cennetlerine girerler. Onların altlarından ır-maklar akar. Orada diledikleri kendilerininindir. Ve işte Allah; müttakileri böyle mükâfatlandırır.	İçlerinde derelerin, ırmakların çağıldadığı ebedî mutluluk, esen-lîk bahçelerine girecekler ve orada gü-nüllerinin çektiği her şeyi bulabilecekler. Allah, Kendisine so-rumluluk bilinciyle bağlananları işte bö-y-le ödüllendirecektir.
الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمْ=canlarını aldıklarına الْمَلَائِكَةُ=melekler طَيِّبِينَ=iyi insanlar olarak عَلَيْكُمْ=size سَلَامٌ=selam يَقُولُونَ=derler ادْخُلُوا=girin الْجَنَّةَ=cennete بِمَا=karşılık كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ=yaptıklarınıza	Melekler iyi kulla-rın canlarını alır-ken kendilerine «Selam üzerinize olsun, yapmış ol-duğunuz iyiliklerin karşılığı olarak cennete giriniz» derler.	Onlar; melekle-rin, güzel güzel canlarını alacak-ları kimselerdir. Selam size, yap-tıklarınıza karşı-lık haydi girin cennete, derler.	Onlar ki, bir arınmış-lık hali içindeyken melekler, Size selam olsun, (hayattayken) yaptıklarınızdan ötürü girin cennete! diyerek canlarını alırlar.
إِلَّا=ille هَلْ يَنْظُرُونَ=mi bekliyorlar? أَنْ تَأْتِيَهُمْ=kendilerine gelmesini الْمَلَائِكَةُ=meleklerin أَوْ=yahut يَأْتِي=gelmesini كَذَلِكَ=öyle رَبِّكَ=Rabbinin أَمْرُ=emrinin فَعَلْ=yapmıştı الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ=onlardan öncekiler de وَمَا ظَلَمَهُمْ=onlara zulmetmedi اللَّهُ=Allah وَلَكِنْ=fakat كَانُوا أَنْفُسَهُمْ=onlar kendi kendilerine يَظْلِمُونَ=zulmediyorlardı	Kâfirler, kendileri-ne ölüm melekleri-nin gelmesinden ya da Rabbinin ani azabına uğramak-tan başka bir şey mi bekliyorlar. Kendilerinden ön-cekiler de öyle yapmışlardı. Allah onlara zulmetmiş-değildi, tersine on-lar kendi kendileri-ne zulmetmişlerdi.	Onlar, kendileri-ne meleklerin veya Rabbinin emrinin gelme-sini mi bekliyor-lar? Onlardan öncekiler de böyle yapmış-lardı. Allah onla-ra zulmetmedi, fakat onlar ken-dilerine zulmedi-yorlardı.	(Hakkı inkar edenler) yalnızca meleklerin kendilerine görün-me-sini ya da Allah'ın ni-hai yargısının gerçek-leşmesini mi bekliyor-lar? Onlardan önce gelip geçen (günah-kar) toplumlar da böyle yaptı; ve (helak edildikleri zaman) on-lara zulmeden Allah değildi; tersine onlar kendi kendilerine zulmettiler:
فَأَصَابَهُمْ=nihayet onlara ulaştı مَا عَمِلُوا=yaptıklarının سَيِّئَاتٍ=kötülükleri وَمَا=şey بِهِمْ=onları وَحَاقَ=ve kuşattı كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ=alay ettikleri	Sonunda yaptıkları kötülüklerin acı akıbeti ile yüzyüze geldiler, alay ko-nusu etikleri ilahi azabın pençesine düştüler.	Bunun için işle-dikleri kötülükle-re uğradılar ve alay ettikleri şey onları kuşattı.	Öyle ki, işledikleri kö-tülükler kendi başla-rına yıkılmış, alay edip durdukları şey onları çepeçevre ku-şatmıştı.
وَقَالِ=dediler الَّذِينَ أَشْرَكُوا=ortak koşanlar أَلَوْ=eğer اللَّهُ=Allah دِئَابَةُ=tapmazdık مِنْ دُونِهِ=O'ndan başka نَحْنُ=ne biz مِنْ شَيْءٍ=bir şeye وَلَا آبَاؤُنَا=ne de atalarımız وَلَا حَرَمْنَا=ve haram kılmazdık مِنْ شَيْءٍ=hiçbir şeyi فَعَلْ=yapmıştı كَذَلِكَ=böyle الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ=onlardan öncekiler de فَهَلْ=değil midir? عَلَى الرُّسُلِ=elçilere düşen إِلَّا=yalnız الْبَلَاغُ=tebliğ etmek الْمُبِينُ=açıkça	Allah'a ortak ko-şanlar «Eğer Allah dileseydi, ne biz ve ne de babaları-mız O'nun dışında hiç-bir ilaha tapmaz ve O'nun izni olmak-sızın hiçbir şeyi yasak saymazdık» derler. Kendilerin-den önceki müşrik-ler de böyle yap-mışlardı. Peygam-berlerin, ilahi me-sajı açıkça duyur-maktan başka bir görevleri mi var ki?	Şirk koşanlar dediler ki: Allah dileseydi; ne biz ne de babaları-mız O'ndan başka bir şeye tapınırdık. O'nun emri dışında hiç bir şeyi haram kılmazdık. On-lardan öncekiler de şöyle yap-mışlardı. Pey-gambere apaçık tebliğden başka ne düşer?	Allah'tan başkalarına tanrısal nitelikler ya-kıştıran kimseler: Eğer Allah dileseydi, diyorlar, ne biz, ne de atalarımız O'ndan başka hiçbir şeye kul-luk etmez, O'nun buy-ruğu hilafına hiçbir şeyi yasaklamazdık. Onlardan önce gelip geçen (inkarcılar) da tıpkı böyle demişlerdi; peki, bu durumda el-çilere, (kendilerine indirilen mesajı) açık açık bildirmekten başka ne düşer?
وَلَقَدْ=andolsun فِي=içinde بَعَثْنَا=biz gönderdik كُلِّ=her أُمَّةٍ=millet رَسُولًا=bir elçi أَنْ اعْبُدُوا=kulluk edin diye اللَّهُ=Allah'a وَأَجْتَنِبُوا=ve kaçının الطَّاغُوتَ=tagutdan فَمِنْهُمْ=onlardan مَنْ=kimine هَدَى=hidayet etti وَمِنْهُمْ=onlardan مَنْ=kimine de اللَّهُ=Allah الضَّلَالَةَ=sapıklık حَقَّتْ عَلَيْهِ=hak oldu فَسَبِرُوا=işte gezin فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde وَبَاظُنُّوا=ve bakın كَيْفَ=nasıl كَانَ=olmuş الْمُكْذِبِينَ=yalanlayanların عَاقِبَةُ=sonu	Biz her millete «Al-lah'a kulluk ediniz, tağuta (şeytana) tapmaktan sakını-nız» diyen bir pey-gamber gönderdik. Kimini Allah doğru yola iletti, kimi de sapıklığı haketti. Yeryüzünde gezi-niz de peygamber-lerin yalanlayanla-rın sonunun ne ol-duğunu görünüz.	Andolsun ki; her ümmete: Allah'a ibadet edin ve putlardan kaçını-n, diye pey-gamberler gön-dermişizdir. Al-lah, içlerinden kimini hidayete erdirdi. Kimi de sapıklığı hak etti. Şimdi yeryüzün-de gezin de; peygamberleri yalanlayanların sonunun nasıl olduğunu görün.	Gerçek şu ki, Biz her toplumun içinden, Al-lah'a kulluk edin, şer güçlerden kaçının! (mesajıyla gönderdi-ğimiz) bir elçi çıkar-dık. O (geçmiş ne-sil)lerden bir kısmını Allah hidayetiyle doğ-ru yola yöneltti; bir kısmı da sapıklık içinde bırakılmaya müstehak oldular: O halde, şimdi, yeryü-zünde dolaşın ve hakkı yalanlayanların sonunun nasıl oldu-ğunu görün!
إِنْ تَحْرَصْ=ne kadar istesen de عَلَى هُدَاهُمْ=onların yola gelmelerini اللَّهُ=Allah فَإِنْ=kuşkusuz لَا يَهْدِي=yola getirmez مَنْ يَظْلِمُ=şaşırttığını لِئَلَّا يَكُونَ=ve onların olmaz	Ey Muhammed, sen onların doğru yola gelmelerini ne kadar ısrarla iste-sen de Allah, sap-tırdığı kimseleri kesinlikle doğru yola iletmez. Onlar hiçbir yardımcı bu-lamazlar.	Onların hidayeti bulmalarına ne kadar hırs gös-tersen; muhak-kak ki Allah da-laletle sapanı hi-dayete erdirmez. Ve onları yar-dımcıları da yok-tur.	İmdi, sen (o hakkı in-karda ısrarlı olanla-rın) doğru yola eriş-melerini tutkuyla iste-sen de, (bil ki,) Allah, sapıklık içinde kalma-larına hükmettiği kim-seleri doğru yola eriş-tirmez; ve böyleleri (Kıyamet Günü'nde) kendilerine yardımcı da bulamayacaklar-dır.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	يَنْصِرِينَ=yardımcıları da			
16. 38	يَا اللَّهَ=Allah'a وَأَقْسَمُوا=yemin ettiler جَهْدَ=bütün şiddetiyle يَمَانِهِمْ=yeminlerinin اللَّهُ=Allah لَا يَبْعَثُ=dirilmez diye بَلَى=hayır مَنْ يَمُوتُ=ölen kimseyi وَعَدًا=verdiği sözdür عَلَيْهِ=O'nun onlara أَكْثَرَ=çok وَلَكِنَّ=ama حَقًّا=gerçek olarak لَا يَعْلَمُونَ=bilmezler النَّاسِ=insanların	Onlar en pekiştirici ifadeleri kullanarak «Allah, ölüleri yenden dirilmez» diye yemin ettiler. Hayır, öyle değil. Ölüleri diriltmek, Allah'ın üstlendiği kesin bir vaaddir. Fakat çoğu insanlar bunu bilmezler.	Onlar: Ölen kimseyi Allah dirilmez, diye olanca güçleriyle yemin ettiler. Hayır öyle değil. Bu, O'nun dosdoğru bir vaadidir. Ancak insanların çoğu bilmezler.	Üstelik, bunlar en ciddi yeminlerle, Allah'ın ismini anarak, Allah ölüyü asla diriltmeyecektir! diye and içiyorlar. Hayır, gerçekten bu O'nun, gerçekleşmesini kendi üzerine aldığı bir vaaddir; ne var ki, insanların çoğu bunu bilmez.
16. 39	لَهُمْ=onlara لِيُبَيِّنَ=açıklasın فِيهِ=hakkında الَّذِي يَخْتَلِفُونَ=ihtilaf ettiklerini وَلِيَعْلَمَ=ve bilsinler أَنَّهُمْ=onların الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler de كَانُوا=olduklarını كَاذِبِينَ=yalancı	İnsanlar arasındaki tartışmalı konular Allah tarafından açıklığa kavuştu-rulsun ve kâfirler, yalan söylediklerini öğrensinler diye ölüler tekrar diriltilecektir.	Üzerinde ihtilafa düştükleri şeyi onlara açıklasın ve küfredenler gerçekten yalancı olduklarını bilsinler diye, diriltecektir.	(Oysa, Allah ölüleri diriltecektir) ki, üzerinde ayrılığa düştükleri gerçeği onlara bütün açıklığıyla göster-sin ve o hakkı inkara kalkışanlar da kendi-lerinin yalancı olduk-larını görüp de anla-yabilsinler.
16. 40	إِنَّمَا=biz قَوْلُنَا=söyleyeceğimiz söz أَرَدْنَاهُ=istediğimiz إِذَا=zaman لِشَيْءٍ=bir şeyi كُنْ=ol لَهُ=ona نَقُولُ=dememizdir أَنْ=sadece فَيَكُونُ=derhal olurverir	Biz bir şeyin olma-sını isteyince söy-leyeceğimiz tek söz ona «ol» de-memizdir, o da hemen olurverir.	Bir şeyin olma-sını istediğimiz zaman ona, sö-zümüz sadece; ol, demektir ve o, hemen oluve-rir.	Biz, ne zaman bir şeyin olmasını istesek, ona sadece Ol! deriz ve o (şey hemen) olurverir.
16. 41	وَالَّذِينَ هَاجَرُوا=göç edenleri فِي=uğrunda مِنْ بَعْدِ=sonra اللَّهُ=Allah مَا ظَلَمُوا=kendilerine zulmedildikten فِي الدُّنْيَا=dünyada لَنُنَبِّئَنَّهُمْ=yerleştireceğiz وَلَا جُزْ=mükâfatı ise حَسَنَةً=güzelce أَكْبَرُ=daha büyüktür لَوْ=keşke الْآخِرَةِ=ahiret كَانُوا يَعْلَمُونَ=bilselerdi	Zulme uğratıldıktan sonra Allah uğruna hicret edenleri dünyada güzel yurtlara yerleştireceğiz. Ahirette alacakları ödül ise daha büyüktür. Keşke bunu bilseler!	Zulmedildikten sonra, Allah yolunda hicret eden kimseleri, andolsun ki; dünyada güzel bir yere yerleştiririz. Ahiret mü-kafatı ise daha büyüktür. Şayet bilselerdi.	İmdi, (benimsediği dinden ötürü) zulme uğradıktan sonra Allah yolunda zulüm di-yarını terk edenlere gelince; Biz onları, şüphesiz, bu dünyada güzel bir yere yer-leştireceğiz; ama onların ahirette hak et-tikleri ödül daha da büyük olacaktır. (Hakkı inkar edenler böylece) bir anlaya-bilselerdi,
16. 42	الَّذِينَ=onlar ki صَبَرُوا=sabrettiler وَعَلَى=ve sadece رَبِّهِمْ=Rablerine يَتَوَكَّلُونَ=dayanmaktadırlar	Onlar ki, sabrederler ve sırf Allah'a dayanırlar.	Onlar sabreden ve yalnız Rab-blarına tevekkül edenlerdir.	güçlülere göğüs ge-rip, yalnızca Rableri-ne güven bağlayan kimseleri (bekleyen bu bahtıyarlığı)!...
16. 43	وَمَا أَرْسَلْنَا=biz göndermedik إِلَّا=başkasını مَنْ قَبْلِكَ=senden önce نُوحِي=vahyettiğimiz رَجَالًا=erkeklerden أَهْلَ=ehline فَاسْأَلُوا=sorun إِنَّ=eğer الذِّكْرَ=zikir كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ=bilmiyorsanız	Senden önceki peygamberlerimiz de kendilerine vahiy indirdiğimiz bir-ler insandı. Eğer bilmiyorsanız, daha önce kendileri-ne kitap verilenlere sorunuz.	Senden önce de ancak kendileri-ne vahyeder ol-duğumuz adamlar gönderdik. Öyleyse bilmi-yorsanız zikir ehline sorun.	(Ey Muhammed,) Biz senden önceki çağ-larda da, kendilerine vahyettiğimiz (ölümlü) adamlardan başka kimseyi (elçi olarak) göndermedik; bu konuda yeterli bilgiye sahip değilseniz, vahyedilmiş önceki kitaplara bağlı kimse-lere sorun,
16. 44	بِالْبَيِّنَاتِ=açık kanıtları وَالزُّبُرِ=ve Kitapları الذِّكْرَ=Zikr'i إِلَيْكَ=sana da لِنُبَيِّنَ=açıklayasın لِلنَّاسِ=insanlara مِمَّا نَزَّلَ=indirileni إِلَيْهِمْ=kendilerine وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ=ta ki düşünüp öğüt alsınlar	O peygamberleri açık deliller ile ve kitaplar ile gön-dermiştik. Sana da, insanlara indirilen ilahi mesajı açıklayasın da ola ki, düşünürler diye Kur'an'ı indirdik.	Kitablar ve apa-çık delillerle. Sana da insanla-ra indirileni açık-layasın diye bu zikri indirdik. Belki düşünürler.	(Onlar size, kendileri-ni) apaçık delillerle ve hikmet dolu ilahi ki-taplarla (destekledi-ğimiz peygamberlerin ölümlü adamlardan başka kimseler olma-dığını söyleyecekler-dir). Ve biz sana da bu uyarıcı kitabı in-dirdik ki, insanlara, başından beri indirile-gelen mesajın aslını olanca açıklığıyla ulaştırasın ve onlar da böylece belki dü-şünürler.
16. 45	أَفَأَمِنَ=emin midirler? الَّذِينَ مَكَرُوا=yapmayı kuranlar السَّيِّئَاتِ=kötülükler اللَّهُ=Allah'ın أَنْ يَخْشِفَ=geçirmeyeceğinden أَوْ=yahut الْأَرْضَ=yer(in dibin)e بِهِمْ=kendilerini يَأْتِيَهُمْ=kendilerine gelmeyeceğinden مِنْ حَيْثُ=bir yerden الْعَذَابِ=azabın لَا يَشْعُرُونَ=hiç ummadıkları	Peygamber'e iç-renc tuzak kuranlar, Allah'ın kendilerini yerin dibine geçirmeyeceğinden ya da bekle-medikleri taraftan gelecek ilahi bir azaba uğramayacaklarından emin midirler?	Kötü işler düzenleyenler; Allah'ın kendilerini yere batırmasından, yahut haberleri yokken üzerleri-ne ansızın azab gelmesinden emin mi bulunuyorlar?	Peki öyleyse, (şu) şer düzenleri geliştiren kimseler, Allah'ın kendilerini yerin dibine geçirmeyeceğine yahut azabın, nere-den geldiğini bileme-yecekleri bir tarzda başlarında kopmaya-cağına dair tamamen güvenlik içinde mi görüyorlar kendilerini?
16. 46	أَوْ=yahut يَأْخُذُهُمْ=kendilerini yakalamayacağından? فَمَا=değillerdir فِي تَقْلِبِهِمْ=dönüp dolaşırlarken هُمْ=onlar engel olacak da	Ya da ilahi azabın gezilerinden biri sırasında kendilerini yakalamayacağından emin midirler? Onların Allah'ın yapacağını engellemeleri sözkonu-su değildir.	Yahut onlar dö-nüp dolaşırken kendilerini yakala-masından mı? Allah'ı aciz bırakacak değillerdir.	Yahut dönüp dururken hiçbir şekilde engel olamayacakları (bir azapla O'nun) kendilerini (apansız) yakalamayacağına,
16. 47	أَوْ=yahut يَأْخُذُهُمْ=kendilerini yakalamayacağından? عَلَى=üzerinde تَخَوْفٍ=bir korku فَإِنَّ=doğrusu أَرْءُوفٍ=çok şefkatli رَبِّكُمْ=Rabbiniz رَحِيمٍ=çok acıyandır	Ya da ilahi azabın korkulu bir bekleyiş halindelerken başlarına gelmeyeceğinden emin midirler? Hiç şüphesiz Rabbiniz, şefkatli ve merhametlidir.	Yahut yok olmak endişesindeyken yakalamasından mı? Muhakkak ki Rabbin, Rauf tur, Rami-m'dir.	ya da onları içten içe çürütüp (sonunda) tepelemeyeceğine dair?... Ama bilin ki, Rabbiniz gerçekten de çok şefkatli, çok merhametlidir!
16. 48	إِلَى مَا=şeyleri أَوَلَمْ يَرَوْا=görmедiler mi? اللَّهُ=Allah'ın يَخْلُقُ=yarattığı مِنْ شَيْءٍ=her şeyden عَنِ الْيَمِينِ=sağdan ظِلَالُهُ=gölgelerinin وَالشَّمَائِلِ=ve soldan سُجَّدًا=secde ederek وَهُمْ دَاخِرُونَ=sürünerek اللَّهُ=Allah'a	Kâfirler, Allah'ın yarattığı her şeyin gölgesinin uzayıp kısalarak sağdan sola döndüğünü ve böylece O'na boyun eğerek secde ettiğini görmüyorlar mı?	Allah'ın yarattığı şeylerin gölgele-rinin sağa sola vurarak boyun eğip Allah'a secde ettiklerini görmüyorlar mı?	Öyleyse, (hakkı inkar edenler) Allah'ın yarattığı nesneleri görmüyorlar mı? Onların gölgeleri, (Allah'ın iradesine) bütünüyle boyun eğerek bir sağa bir sola dönüp Allah için saygı ve tazimle (nasıl) yere kapanmaktadırlar.
16. 49	مَا=ne varsa يَسْجُدُ=secde ederler وَاللَّهِ=Allah'a وَمَا=ve ne varsa فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde فِي الْأَرْضِ=yerde مِنْ دَابَّةٍ=canlılardan وَالْمَلَائِكَةِ=ve meleklerden وَهُمْ=ve onlar لَا يَسْتَكْبِرُونَ=asla büyük taslamazlar	Göklerde ve yerde bulunan bütün canlılar ve melekler, büyüklük taslamaksızın, Allah'a secde ederler.	Göklerde ve yerde bulunan canlılar ve melekler, büyüklük taslamaksızın Allah'a secde ederler.	Ayrıca göklerde ve yerde olan herşey - bütün canlılar/hayvanlar ve melekler- kendilerini büyüklük duygusuna kaptırmadan Allah için saygı ve tazimle yere kapanmaktadırlar:

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fi Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
16. 50 رَبَّهُمْ=korkarlar وَيَفْعَلُونَ=üstlerindeki ve yaparlar مَا يُؤْمَرُونَ=emredildikleri şeyi	Çünkü onlar üstlerindeki Rabblerinden korkarlar ve kendilerine emredileni yaparlar.	Üstlerinden, Rabblarından korkarlar ve emrolundukları şeyleri yaparlar.	Üstlerinde (egemen) bulunan Rablerinden korkuyor ve kendilerine ne buyurmuşsa onu yapıyorlar.
16. 51 لَا تَتَّخِذُوا اللَّهَ=Allah dedii وَ قَالَ=O هُوَ=şüphesiz إِنَّمَا=tanrı اِثْنَيْنِ=iki وَ أَحَدٌ=Tanrıdır فَآيَايَ=yalnız benden فَارْهَبُون= korkun	Allah «iki ilah edinmeyiniz, o tek bir ilahtır, yalnız benden korkunuz» dedi.	Allah buyurdu ki: İki ilah edinmeyin. O, ancak bir tek ilahtır. Yalnız Ben'den korkun.	Ve hani, Allah: İki (ya da daha fazla) tanrı edinmeyin! demişti, Çünkü O'dur tek ve biricik Tanrı; bunun içindir ki, benden, yalnızca benden korkun!
16. 52 مَا=ne varsa وَ الْأَرْضُ=ve yerde فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde وَ لَهُ=ve O'nundur الدِّينُ=din (kulluk) أَفَعَيِّرَ=daima وَ أَصِْبَاً=başkasından mı? تَتَّقُونَ=Allah'tan korkuyorsunuz	Göklerde ve yerde ne varsa O'nundur. İtaat mercii sürekli olarak hep O'dur. Siz Allah'dan başkasından mı korkuyorsunuz?	Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. Din de sürekli olarak O'nundur. Yoksa Allah'tan başkasından mı sakınıyorsunuz?	Göklerde ve yerde ne varsa, hepsi O'nundur; (o halde,) kulluk ve itaat de daima O'na olmalıdır: hal böyleyken, tutup yine de, Allah'tan başkasına mı saygı ve duyarlık göstereceksiniz?
16. 53 وَمَا بِكُمْ=size ulaşan نِعْمَةً=her nimet إِذَا=zaman ثُمَّ=sonra فَمِنَ اللَّهِ=Allah'tandır الضُّرُّ=bir sıkıntı تَجَارُونُ=yalvarırsınız	Yararlandığınız her nimet Allah'tandır. Sonra başınıza bir sıkıntı gelince yalnız O'na yalvarırsınız.	Sizdeki her nimet, Allah'tandır. Sonra bir sıkıntıya uğradığınızda yalnız O'na sığınırırsınız.	Hem, payınıza düşen her nimet Allah'tandır; (nitekim) ne zaman başınıza darlık çökse, hemen O'na yakarırırsınız,
16. 54 إِذَا=zaman كَشَفَ=kaldırdığı ثُمَّ=sonra إِذَا=hemen عَنْكُمْ=sizden الضُّرُّ=o sıkıntıyı مِنْكُمْ=içinizden فَرِيقٌ=bir grup يُشْرِكُونَ=Rablerine ortak koşarlar	Arkasından sıkıntınızı giderince, içinizden bazıları hemen Rabblerine ortak koşarlar.	Sonra sıkıntınızı giderince de içinizden bir grup; Rabblarına şirk koşarlar.	sonra, üzerinizden darlığı gidermez, içinizden bazıları hemen Rablerinin uluhiyetinden başka güçlere de bir pay yakıştırır,
16. 55 لِيَكْفُرُوا= nankörlük etmek için بِمَا=karşı أَتَيْنَاهُمْ=kendilerine verdiğimiz فَتَمَتَّعُوا=öyleyse eğlenin قَسَوْفَ=yakında تَعْلَمُونَ=bileceksiniz	Böylece, kendilerine verdiğimiz nimetlere karşı nankörlük ederler. «Dünya nimetleri ile oyalanın bakalım, yakında gerçeği öğreneceksiniz.»	Kendilerine verdiğimiz nankörlük etmeleri için. Geçinin bakalım, yakında bileceksiniz.	(adeta) kendilerine bahsettiğimiz nimetlerin için nankörlüklerini gösterircesine! (Bu geçici) dünya hayatıyla böylece avunun bakalım: nasıl olsa (gerçeği) er geç öğreneceksiniz!
16. 56 لِمَا=şeylere وَيَجْعَلُونَ=ayırıyorlar لَا يَعْلَمُونَ=bilmedikleri نَصِيبًا=pay مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ=verdiğimiz rızıktan تَأْتِيهِ=Allah'a andolsun ki أَنْسَأَلَنَّ=siz mutlaka sorulacaksınız عَمَّا=şeylerden كُنْتُمْ تَفْتَرُونَ=uydurduğunuz	Kendilerine verdiğimiz rızıktan bilmediklerine hisse çıkarırlar. Allah'a andolsun ki uydurduğunuz şeylerden muhakak suale çekileceksiniz.	Kendilerine verdiğimiz rızıktan, bilmediklerine pay ayırırlar. Allah'a andolsun ki; uydurduğunuz şeylerden muhakkak sorguya çekileceksiniz.	Üstelik bir de, kendilerine verdiğimiz rızıktan, hakkında hiçbir şey bilmedikleri şeylere de bir pay ayırırlar. Allah tanaktır ki, bütün o uydurduğunuz şeylerden ötürü mutlaka sorguya çekileceksiniz!
16. 57 وَيَجْعَلُونَ=isnad ediyorlar اللَّهُ=Allah'a سُبْحَانَهُ=şanı yüce olan الْبَنَاتِ=kızları مَا يَشْتَهُونَ=hoşlandıklarını وَلَهُمْ=kendilerine de	Onlar, Allah'a kız çocuklarını mal ederler ki, O bu yakıştırmadan uzaktır, canlarının istediği erkek çocuklarını ise kendilerine ayırırlar.	Onlar; Allah'a kızlar isnad ederler. O'nun şanı yücedir. Hoşlandıkları da kendilerindir.	Ayrıca, kızları Allah'a yakıştırrırken -oysa O tüm beşeri bağlardan uzaktır, yücedir- kendileri için (sanki buna güçleri yetermiş gibi) hoşlarına gideni (seçmek isterler):
16. 58 وَإِذَا=zaman بُشِّرَ=müjdelendiği بِالْأُنثَى=kız çocuğu أَحَدُهُمْ=onlardan birine مَسْوَدًا=kesilir وَجْهُهُ=yüzü ظَلَّ=kapkara وَهُوَ=içi öfkeyle dolarak	Onlardan birine kız çocuğu olduğu müjdesi verildiğinde, üzüntüden yüzü simsiyah kesilir.	Onlardan birine bir kıızı olduğu müjdenirse; içi öfkeyle dolarak yüzü simsiyah kesilir.	(O kadar ki,) ne zaman birine bir kız çocuğu olduğu müjdesi verilse hemen yüzü kararır, içi öfkeyle dolar;
16. 59 مِنَ الْقَوْمِ=kavminden وَ يَتَوَارَى=gizlenir مِنْ سُوءٍ=kötülüğünden dolayı مَا بُشِّرَ بِهِ=ona verilen müjdenin عَلَى هُونٍ=hakaretle أَيْمِسْكَهُ=onu tutsun mu? يَدْسُهُ=onu gömsün mü? أَمْ=yoksa سَاءَ=ne kötü أَلَا=bak فِي التَّرَابِ=toprağa مَا يَحْكُمُونَ=hüküm veriyorlar	Aldığı kara haberdan dolayı tanıdıklarına görünmekten kaçınır. Aşağılanmaya katlanarak onu alıkoysun mu, yoksa toprağa mı gömsün diye düşünür. Baksana, ne kötü hüküm veriyorlar!	Kendisine verilen kötü müjde yüzünden halktan gizlenmeye çalışır. Utana utana onu tutsun mu, yoksa toprağa mı gömsün? Bakın ne kötü hükmediyorlar.	kendisine verilen bu kötü müjdeden ötürü -bu zillate/bu küçük düşmeye rağmen, şimdi onu acaba tutsun mu, yoksa toprağa mı gömsün (diye düşünerek)- kıyı bu-cak insanlardan kaçır. Yazıklar olsun, izledikleri düşünce tarzı ne kadar kötü!
16. 60 لَا يُؤْمِنُونَ=içindir لِلَّذِينَ=en kötü السَّوْءُ=sıfat مَثَلٌ=ahirete بِالْآخِرَةِ=Allah'ındır الْمَثَلُ=sıfat عَلَى هُونٍ=ve O الْعَزِيزُ=azizdir الْحَكِيمُ=hikmet sahibidir	Ahirete inanmayanlar her konuda kötülüğün örneğini oluştururlar. Allah ise yüceliğın örneğidir. O üstün iradeli dir ve her işi yerindedir.	Ahirete inanmayanlar kötülük örneğidirler. En yüce örnek ise Allah'ındır. O; Aziz'dir, Hakim'dir.	(Bunun içindir ki,) kötü niteleme(ler) ahirete inanmayanlara yakışır; en yüce niteleme(ler) ise Allah'a. Çünkü, doğru hüküm ve hikmetle edip eyleyen en yüce iktidar sahibi O'dur!
16. 61 اللَّهُ=Allah يُؤَاخِذُ=cezalandırırsaydı وَلَوْ=eğer النَّاسُ=insanları يَظْلِمُهُمْ=yaptıkları (her) haksızlıkla مَا تَرَكَ=bırakmazdı عَلَيْهَا=yeryüzünde وَلَكِنْ=fakat مِنْ دَابَّةٍ=tek canlı يُؤَخَّرُهُمْ=onları erteler إِلَى أَجَلٍ=bir süreye kadar مُسَمًّى=takdir edilen أَجْلُهُمْ=süreleri فَإِذَا=zaman جَاءَ=geldiği لَا يَسْتَأْخِرُونَ=ne geri kalırlar سَاعَةً=bir saat dahi وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ=ne de ileri geçerler	Eğer Allah, zalimce davranışlarından ötürü insanların, hemen yakasına yapışsa yeryüzünde bir tek canlıyı sağ bırakmazdı. Fakat o insanlara belirli bir sürenin sonuna kadar mühlet tanır. Süreleri dolunca onu, ne bir an erteleyebilirler ve ne de öne alabilirler.	Şayet Allah, zulümlerinden dolayı insanları yalalayacak olsaydı; yeryüzünde bir tek canlı bırakmazdı. Fakat onları belli bir müddete kadar tehir eder. Müddetleri dolunca onu ne bir an geciktirebilirler, ne de bir an öne alabilirler.	İmdi, eğer Allah, (bu dünyada) yaptıkları kötülüklerden ötürü, insanları (hemen) tepeleyecek olsaydı, yeryüzünde tek bir canlı bırakmazdı. Ne var ki, onları, belirlenmiş bir sürenin sonuna kadar erteliyor. Süreleri doluğu zaman, sonlarını bir an olsun ne geciktirebilirler, ne de öne alabilirler.
16. 62 اللَّهُ=Allah وَيَجْعَلُونَ=isnad ediyorlar تَبَّ=Allah'a مَا يَكُرُّهُونَ=hoşlanmadıkları şeyi وَتَصِفُ=dilleri أَلْسِنَتُهُمْ=yalan أَنَّ=mutlaka الْكَذِبُ=kendilerinin olacağına لَهُمْ=en güzel sonuç الْحُسْنَى=hiç şüphe yok ki أَنَّ=mutlaka النَّارُ=ateş وَ أَنَّهُمْ=ve onlar مَفْرَطُونَ=ona sürüleceklerdir	Hoşlarına gitmeyen şeyleri Allah'a yakıştırrılar. Buna rağmen en güzel akıbet kendilerinin olacak diye asılsız kuruntular gevelerler. Oysa, hiç kuşku yok ki, yerleri cehennemdir, oraya öncelikle gireceklerdir.	Hoşlanmadıklarını Allah'a mal ederler. Dilleri de güzel şeylerin kendilerinde olduğunu yalan yere söyler durur. Şüphesiz cehennem onlarındır. Ve onlar, gerçekten aşırı gidenlerdir.	Ve bir de, hoşlanmadıkları şeyi (önce) Allah'a yakıştırrılar; sonra da kalkıp bunu dile getirirken, sanki en güzel, en erdemli olan neyse onu hak etmişler gibi, gerçek dışı, yalan açıklamalarda bulunurlar. Aslında, onlar sadece ateş hak etmektedirler ve şüphesiz kendileri (Allah'ın rahmetinden) uzak tutulacaklar!

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
16. 63	تَالَّهِ أَقْدَلَقَدْ=Allah'a andolsun ki إِلَى أُمَمٍ=milletlere de أَرْسَلْنَا=elçi gönderdik فَرِيقَيْنِ=süsledi الشَّيْطَانُ=şeytan أَعْمَالَهُمْ=O الْيَوْمَ=bugün de وَلَهُمْ=onları için vardır عَذَابٌ=bir azab أَلِيمٌ=acı	Allah'a andolsun ki, senden önce de çeşitli ümmetlere de peygamberler gönderdik. Şeytan onlara yaptıkları kötülükleri güzel gösterdi. O, bugün de onların dostudur. Onları acıklı bir azap bekliyor.	Allah'a andolsun ki; senden önceki ümmetlere de elçiler gönderdik. Şeytan onlara yaptıklarını güzel gösterdi. Bugün de onların dostu odur. Ve onlar için elim bir azab vardır.	Allah tanıktr ki, (ey Peygamber,) senden önceki çağlarda da (muhtelif) toplumlara elçiler gönderdik: fakat Şeytan onlara (da) yapıp ettiklerini güzel gösterdi(ği için hakkı inkara şartlanmış olanlar mesajlarımızı dinlemeyi hep reddettiler); Şeytan (geçmişte olduğu gibi) bugün de onlarla sıkı fıkı; bu yüzden de onları zorlu bir azap bekliyor.
16. 64	عَلَيْنَا=sana لِنُبَيِّنَ=açıklaman الْكِتَابِ=Kitabı الَّذِي اخْتَلَفُوا=ayrılığa düştükleri şeyi وَهَدَى=ve yol gösterici لِقَوْمٍ=bir kavim için وَرَحْمَةً=ve rahmet يُؤْمِنُونَ=inanana	Biz sana bu kitabı, insanlara anlaşmazlığa düştükleri meseleleri açıklamak için yolladık. Gerçeklere yol gösterici ve rahmet kaynağı olsun diye indirdik.	Sana kitabı; sırf ihtilafa düştükleri şeyleri onlara açıklamak için yolladık. Gerçeklere yol gösterici ve rahmet olmak üzere indirdik.	Sana bu ilahi kelamı yalnızca, üzerinde çekişip durdukları (dini) sorunları onlara açıklayasın ve inanmaya eğilimli olan kimselere de onu doğru yol bilgisi ve rahmet olarak (ulaştırasın) diye indirdik.
16. 65	مِنَ السَّمَاءِ=gökten بِهِ=onunla بَعْدَ=sonra فِي ذَلِكَ=bunda vardır لَايَةً=ibret يَسْمَعُونَ=işiten	Allah gökten su indirerek, onunla yeri, ölümünden sonra işitebilecek kulları olanlar için bunda ibret dersi vardır.	Allah; gökten su indirir de onunla yeryüzünü öldükten sonra tekrar diriltir. Muhakkak ki bunda, dinleyen toplumlar için ayet vardır.	Gökten su indirip onunla, kuruyup katılaştıktan sonra toprağa yeniden hayat veren Allah'tır. Şüphesiz bu olguda dinlemeye niyetli olanlar için bir ders vardır.
16. 66	لَكُمْ=sizin için لَعِبْرَةً=ibret vardır نُتَسْقِيكُمْ=size içiriyoruz مِمَّا فِي بُطُونِهِ=onların karınlarından وَدِمٍ=ile kan فِشْقٍ=fişkı خَالِصًا=halis لِلشَّارِبِينَ=içenler için	Sizin için süt hayvanlarında da ibret dersi vardır. Onların karınlarındaki (bağırsaklarındaki) posa ile kan arasından size halis ve tatlı içimli bir besin kaynağı olan sütü içiririz.	Sizin için hayvanlarda da ibret vardır. Onların karınlarındaki fişkı ile kan arasından sonra içenlerin boğazından kolaylıkla geçen dupduru bir süt içiririz.	Ve muhakkak ki, sizin için (sağmal) hayvanlarda da (çıkarılacak) bir ders vardır: hayvanın karında, (bedeninden) atılacak artıklarla kan arasından (salgılanan) ve içenlere lezzet ve ferahlık veren katıksız süt içiriyoruz size.
16. 67	مِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ=hurma ağaçlarının وَالْأَعْنَابِ=ve üzümlerden تَتَخَذُونَ=elde edersiniz مِنْهُ=onlardan حَسَنًا=güzel وَرِزْقًا=ve rızık فِي ذَلِكَ=bunda لَايَةً=ibret vardır يَعْقِلُونَ=aklını kullanan	Hurma ağaçlarının meyvaları ile üzümlerden ve üzümleden yararlı besin elde edersiniz. Düşünenler için bunda ibret dersi vardır.	Hurma ağaçlarının meyvelerinden ve üzümleden; şerbet, şıra ve güzel rızık elde edersiniz. Akleden bir kavim için bunda bir ayet vardır.	Ve hurma ağaçlarının ve asmaların ürününden hem sarhoş edici içkiler, hem de güzel, temiz rızıklar elde edersiniz: işte bunda da, aklını kullanan kimseler için bir ders vardır!
16. 68	رَبُّكَ=Rabbin أَنِ اتَّخَذِي=edin مِنَ الْجِبَالِ=dağlardan بُيُوتًا=evler وَمِنَ الشَّجَرِ=ağaçlardan وَمِمَّا يَعْرِشُونَ=ve kurdukları çardaklardan	Rabbin bal arısına ilham etti ki; «Dağ oyuklarında, ağaç kovuklarında ve asma yaprakları arasında petek ör.»	Ve Rabbin bal arısına vahyetti ki: Dağlarda, ağaçlarda ve hazırlanmış kovanlarda yuva edin.	Ve bir de, Rabbinin arıya: Dağlarda, ağaçlarda ve (insanların) hazırladıkları kovanlarda kendine yuva edin diye vahyetti(ğini)
16. 69	مِنْ كُلِّ يَ=her çeşit ثَمَرٍ=sonra فَاسْلُكِي=yürü النَّمَرَاتِ=meyvalardan رَبِّكَ=Rabbinin يَخْرُجُ=çıkarmak بُيُوتًا=boyun eğerek مِنْ بُطُونِهَا=onun karınlarından مُخْتَلِفٍ=çeşit çeşit شَرَابٍ=bir içecek رَنَاقِهِ=renkleri فِيهِ=onda vardır لِلنَّاسِ=insanlara لَايَةً=ibret فِي ذَلِكَ=bunda vardır يَتَفَكَّرُونَ=düşünen	Sonra her meyva-dan ye, Rabbinin önüne açtığı bütün yolları aş.» Arının karından değişik renkli ve insanlar için şifa kaynağı olan bir içecek çıkar. Bu olayda düşünen kimseler için ibret dersi vardır.	Sonra her tür üründen ye. Sonra da Rabbinin işlemleri için gösterdiği yoldan yürü. Karınlarından insanlara şifa olan, renkleri çeşit çeşit bir içecek çıkar. Bunda düşünen bir kavim için şüphesiz bir ayet vardır.	ve (ona) sonra her türlü üründen ye; ve Rabbinin senin için öngördüğü yolları mutlak bir boyun eğmişlikle izle (diye buyurduğunu düşünün!) (İşte bunun içindir ki,) onların karınlarından, içinde insan sağlığına yararlı unsurlar bulunan değişik renklerde/tadılarda bir sıvı çıkar. Şüphesiz bunda da, düşünen kimseler için mutlaka bir ders vardır!
16. 70	ثُمَّ=sonra خَلَقَكُمْ=sizi yarattı وَاللَّهُ=Allah مِنْكُمْ=kimisi de وَمِنْكُمْ=sizin أَلْعُمُرُ=ömrün إِلَى أَرْدَلٍ=en reziline يُرَدُّ=itilir لَكُمْ=diye لَا يَعْلَمُ=hiçbir şeyi bilmez olsun شَيْئًا=biraz عِلْمٍ=bilgiden عَلِيمٌ=bilendir إِنَّ=doğrusu اللَّهُ=Allah كَادِرٌ=kadirdir	Allah sizi yarattı, sonra canınızı alır; kiminizin ömrü en rezil, en güçsüz yaşlara kadar uzatılır da adam vakit-iyle bildiklerinin hiçbirini bilmez olur. Hiç şüphesiz Allah her şeyi bilir ve her şeyi yapabilir.	Allah sizi yaratmıştır, sonra da öldürecektir. İçinizden bir kısmı ömrünün en fena zamanına ulaştırılır ki bilir-ken bilmez olur. Muhakkak Allah Alim'dir, Kadir'dir.	Ve sizi Allah yarattı, günü gelince de öldürecek; ve içinizden kimileri, ömrün o en düşkün çağına, (insanın) bildiği şeyi de bilmez olduğu yaşa kadar alıkonulurlar. Gerçek şu ki Allah, her zaman kudretli olan yegane ilim sahibidir!
16. 71	بَعْضَكُمْ=kiminizi فَضَّلَ=üstün kıldı وَاللَّهُ=Allah فِي الرِّزْقِ=rızıkta عَلَى بَعْضِ=kiminizden فَمَا الَّذِينَ فَضَّلُوا=üstün kılınanlar بِرَادِي=verip de رَزَقَهُمْ=kendi rızıklarını عَلَى مَا مَلَكَتْ=altında bulunanlara فَهُمْ=onlar فِيهِ=onda أَيَّمَانُهُمْ=ellerinin أَفَبِنِعْمَةِ=nimetini mi? سَوَاءٌ=eşit olmuyorlar يَجْحَدُونَ=inkâr ediyorlar اللَّهُ=Allah'ın	Allah rızık alanında bir bölümünüzü diğerlerinizden üstün kıldı. Üstün konumdakiler rızıklarını, buyrukları altındaki yoksullarla paylaşmıyorlar ki, herkes eşit geçim düzeyine kavuşsun. Acaba Allah'ın nimetlerini inkar mı ediyorsunuz?	Allah; rızık hususunda kiminizi kiminizden üstün kıldı. Üstün kılınanlar buyrukları altında bulunanların rızıklarını vermezler. Halbuki bunda hep-si eşittir. Yoksa Allah'ın nimetini bile bile inkar mı ediyorlar?	Rızık konusunda, kiminize kiminizden fazla veren Allah'tır: hal böyleyken, kendisine fazla verilmiş olanlar, rızıklarını -bu bakımdan aralarında eşitlik olsun diye- sağ ellerinin malik olduğu kimselerle paylaşmakta isteksiz davranıyorlar. Peki, (böyle yapmakla) Allah'ın nimetini (bile bile) inkara mı kalkışıyorlar?
16. 72	لَكُمْ=size أَزْوَاجًا=eşler مِنْ أَنْفُسِكُمْ=kendi nefislerinizden وَجَعَلَ=ve yarattı لَكُمْ=size بَيْنَينِ=oğullar وَرَزَقَكُمْ=ve sizi besledi وَحَفَدَةً=ve torunlar مِنَ الطَّيِّبَاتِ=güzel rızıklarla أَقْبَالَباطِلٍ=batıla hala mı? يُؤْمِنُونَ=inanıp da اللَّهُ=Allah'ın وَبِنِعْمَتِهِ=nimetine هُمْ يَكْفُرُونَ=nankörlük ediyorlar	Allah size kendi türünüzden eşler sundu; bu eşlerinizden size çocuklar, torunlar verdi, size temiz rızıklar bağışladı. Durum böyleyken, onlar batıla inanıp Allah'ın nimetlerini inkâr mı ediyorlar?	Allah sizin için kendinizden eşler yarattı. Eşlerinizden de sizin için oğullar, torunlar varet-ti. Temiz şeylerden size rızık verdi. Böyleyken batıla inanıyorlar da Allah'ın nimetine nankörlük mü ediyorlar?	Size kendi cinsinizden eşler takdir eden; eşlerinizden de size çocuklar, torunlar veren; ve sizi(n hepinizi) temiz ve hoş şeylerle rızıklandıran Allah'tır. Hal böyleyken, insanlar kalkıp yine de aslısı boş şeylere inanıp, Allah'ın nimetine karşı nankörlük mü yapacaklar?

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fi Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
16. 73 مِنْ دُونٍ =başka وَيَعْبُدُونَ =tapıyorlar لَا يَمْلِكُ =veremeyecek الله =Allah'tan رِزْقًا =hiçbir rızık لَهُمْ =kendileri için مِنَ السَّمَاوَاتِ =göklerden وَالْأَرْضِ =ve yerden شَيْئًا =şeylere وَلَا يَسْتَطِيعُونَ =ve bunu asla yapamayacak olan	Onlar Allah'ı bırakıp kendilerine göklerden ya da yerden hiçbir rızık veremeyen buna asla gücü yetmeyen düzmece ilahlara taparlar.	Onlar; Allah'ı bırakarak, göklerden ve yerden kendilerine verecek rızıkları olmayan, olsa bile veremeyen şeylere mi tapıyorlar?	Allah'ı bırakıp, onlar için göklerden veya yerden herhangi bir rızık sağlayamayan ve zaten buna gücü de olmayan şeylere mi tapınıp duracaklar?
16. 74 لَا تَعْلَمُون =bilmezsiniz وَأَنْتُمْ =siz ise يَعْلَمُ =bilir الله =Allah'a فَلَا تَضْرِبُوا =benzetmeler yapmayın الْأَمْثَالَ =meseller إِنَّ =çünkü	Allah'a benzerler yakıştırmaya kalkışmayınız. Çünkü Allah bilir, siz bilmezsiniz.	Allah'a benzerler koşmaya kalkmayın. Şüphesiz Allah bilir, siz bilmezsiniz.	Öyleyse, sakın Allah'la (başkaları arasında) herhangi bir benzerlik kurmaya kalkmayın! Çünkü, Allah (her şeyin aslını) biliyor, ama siz bilmiyorsunuz.
16. 75 مِثْلًا =misaliyle الله =Allah ضَرَبَ =misal verir عَبْدًا =bir köle مَمْلُوكًا =başkasının malı olan عَلَى شَيْءٍ =hiçbir şeye لَا يَقْدِرُ =gücü yetmeyen وَمَنْ =ve kimseyi رَزَقْنَاهُ =rızıklandırduğumuz حَسَنًا =güzel رِزْقًا =rızık ile مِنَّا =katımızdan سِرًّا =gizli مِنْهُ =ondan فَهُوَ يُنْفِقُ =infak edeni وَجَهْرًا =ve açık هَلْ يَسْتَوُونَ =hiç bunlar bir olurlar mı? بَلْ =fakat الله =Allah'adır الْحَمْدُ =Hamd لَا يَعْلَمُونَ =bilmezler أَكْثَرُهُمْ =çokları	Allah, özgürlüğünden yoksun, hiçbir şey yapmaya gücü yetmeyen, bir köle ile kendisine bağışladığımız güzel nimetlerin bir bölümünü başkalarına veren kimseyi size örnek veriyor. Hiç bunlar bir olur mu? Allah'a hamdolsun ki, gerçek meydana çıktı. Fakat onların çoğu bunu bilmez.	Allah, size bir misal verir: Başkasının malı olan ve hiç bir şeye gücü yetmeyen bir köle ile tarafımızdan güzel bir rızıkla nail olup gizli veya açık infak eden; hiç bir olur mu? Hamd, Allah'a mahsustur. Fakat onların çoğu bilmezler.	Allah (işte size iki insan) örneği veriyor: (biri) hiçbir şeye gücü yetmeyen, başkasına bağımlı bir köle; (diğeri de) kendisine katımızdan (bir armağan olarak) güzel bir rızık bahsettiğimiz (özgür) bir insan ki, o rızıktan gizli açık (gönlünce, doğru yolda) harcamalar yapıyor. İmdi, (düşünün), bu iki insan hiç bir tutulabilir mi? Bütün övgüler Allah'a yakışır: ama onların çoğu bunu bilmezler.
16. 76 وَضَرَبَ =ve misal verir الله =Allah مِثْلًا =misaliyle رَجُلَيْنِ =şu iki adamı da أَحَدُهُمَا =birisi أَبْكَمٌ =dilsizdir عَلَى شَيْءٍ =hiçbir şeye لَا يَقْدِرُ =gücü yetmez عَلَى =üzerine كُلٌّ =bir yüküdür وَهُوَ =ve o أَيْنَمَا =nereye يُرْسَلُ =efendisinin يُؤْتَاهُ =onu gönderse لَا يَأْتِ =getirmez هَلْ يَسْتَوِي =gibi olur mu? بِحَيْرٍ =bir hayır هُوَ =bu (adam) وَمَنْ =kimse يَأْمُرُ =emreden هُوَ =bu (adam) بِالْعَدْلِ =adaleti عَلَى صِرَاطٍ =yolda giden مُسْتَقِيمٍ =doğru	Allah bir de şu iki adamı örnek verir: Adamlardan biri dilsizdir, hiçbirşey yapamaz efendisine yüküdür, gönderildiği hiçbir yerden başarı ile dönmez. Şimdi bu adam hiç doğru yolda olan ve adalete uygun emirler veren bir kimse ile bir olur mu?	Allah; iki kişiyi de misal veriyor: Biri hiç bir şeye gücü yetmez bir dilsizdir ki, efendisine yüküdür. Nereye gönderse bir hayır getirmez. Bununla; doğru yolda olup adaletle emreden bir olur mu hiç?	Ve yine Allah (size başka) iki insan örneği veriyor: Onlardan biri, hiçbir iş elinden gelmeyen bir dilsiz ki, efendisinin sırtında gerçek bir yük; öyle ki, beriki onu hangi işe koşsa olumlu bir sonuç alamıyor. Peki, işte böyle biri, doğru ve hakça olanın yapılmasını emreden ve kendisi de dosdoğru bir yolda yürüyen (bilge bir) kimseyle hiç bir tutulabilir mi?
16. 77 غَيْبٌ =gaybı الله =Allah'a aittir وَالْأَرْضِ =ve yerin السَّمَاوَاتِ =göklerin السَّاعَةِ =saatin (kıyametin) وَمَا أَمْرٌ =iş إِلَّا =ancak كَلَمَحٍ =açıp yumma gibi أَوْ =yahut الْبَصِيرِ =bir göz إِنَّ =şüphesiz هُوَ أَقْرَبُ =daha yakın(kısa)dır عَلَى كُلِّ شَيْءٍ =her şeye الله =Allah قَدِيرٌ =gücü yetendir	Göklere ve yere ilişkin bilinmezlerin bilgisi Allah'ın tekelindedir. Kıyamet olayı, yakınlığı bakımından bir göz kırpması gibidir ya da bundan bile daha yakındır. Hiç şüphesiz, Allah'ın gücü her şeye yeter.	Göklerin ve yerin gaybı Allah'ındır. Saat hadisesi ise ancak bir göz kırpması gibi daha yakındır. Şüphesiz ki Allah; her şeye Kadir'dir	Ve (bilin ki) göklerin ve yerin bilinmeyen gerçekleri (yalnızca) Allah'a aittir. Ve o Son Saat'in gelip çatması ancak bir göz kırpması kadar yahut bundan da kısa (bir an içinde) olup bitecektir. Çünkü, şüphe yok, Allah'ın her şeye gücü yeter.
16. 78 أَخْرَجَكُمْ =sizi çıkardı وَالله =Allah مِنْ بُطُونٍ =karınlarından أُمَّهَاتِكُمْ =annelerinizin لَا تَعْلَمُونَ =bilmezken شَيْئًا =hiçbir şey الْسَّمْعَ =işitme لَكُمْ =size وَجَعَلَ =ve verdi وَالْأَبْصَارَ =gözler وَالْأَفْقِدَةَ =ve gönüller تَشْكُرُونَ =şükredersiniz لَعَلَّكُمْ =umulur ki	Allah sizi, hiçbir şey bilmez halde, analarınızın karınlarından çıkardı, size kendisine şükredesiniz diye işitme duyusu, gözler ve kalpler verdi.	Sizi, annelerinizin karından Allah çıkardı. Hiç bir şey bilmezsiniz. Ve size kulaklar, gözler ve gönüller verdi ki şükredesiniz.	Ve sizi analarınızın karından, hiçbir şey bilmez bir halde çıkarıp size, şükredesiniz diye işitme duyusu, görme duyusu, duyma, düşünme yetisi bahşeden Allah'tır.
16. 79 إِلَى الطَّيْرِ =kuşlara أَلَمْ يَرَوْا =bakmadılar mı? مُسَخَّرَاتٍ =O'nun emrine boyun eğdirilmiş السَّمَاءِ =göğün فِي جَوْ =boşluğunda مَا يُمَسِّكُهُنَّ =onları tutan yoktur إِلَّا =başka إِنَّ =şüphesiz الله =Allah'tan لَآيَاتٍ =ayetler فِي ذَلِكَ =bunda vardır لِقَوْمٍ =bir kavim için يُؤْمِنُونَ =inanan	Onlar gök boşluğunda, süzülen kuşları görmüyorlar mı? Onları dengede tutan Allah'dan başkası değildir. Bu olayda mü'minler için birçok ibret dersleri vardır.	Göğün boşluğunda; Allah'ın buyruğuna boyun eğerek uçan kuşlara bakmıyorlar mı? Onları Allah'tan başka kimse tutmaz. İnanan bir kavim için muhakkak ki bunda ayetler vardır.	Peki, (hakkı inkar edenler), göğün ortasında, boşlukta, (Allah'ın yarattığı) yasalara uyarak) uçup duran kuşlara bakıp düşünmüyorlar mı hiç? Elbette, Allah'tan başka kimse yok, onları yukarıda tutan. Şüphesiz bunda inanmaya eğilim duyanlar için çıkarılacak dersler var!
16. 80 لَكُمْ =sizin için وَالله =Allah جَعَلَ =yaptı مِنْ بُيُوتِكُمْ =evlerinizi سَكَنًا =oturma yeri لَكُمْ =sizin için وَجَعَلَ =ve yaptı مِنْ جُلُودٍ =derilerinden الْأَنْعَامِ =hayvan بُيُوتًا =evler تَسْتَخِفُّونَهَا =kolayca kullanacağınız hafif ظُنِعَكُمْ =göç وَمِنْ =gününüzde وَيَوْمَ =ve gününüzde إِقَامَتِكُمْ =ikamet وَمِنْ =ve yünlerinden أَصْوَافِهَا =ve yünlerinden وَأَوْبَارَهَا =ve yapağılarından وَأَشْعَارَهَا =ve kıllarından أَتَأْتِئَا =giyilecek, dönecek eşya وَمَتَاعًا =ve geçimlik إِلَى حِينٍ =bir süreye kadar	Allah, evlerinizi size barınak yaptı. Süt hayvanlarından gerek geziye çıktığınız ve gerekse beldelerinizde oturduğunuz günlerde kolayca taşıyabileceğiniz çadırlar yaptı. Bu hayvanların yünlerinden, tüylerinden ve kıllarından yaşamaya sürünüzün bitimine kadar yararlanabileceğiniz çeşitli giyim ve kullanımlı eşyası yapmanızı sağladı.	Allah evlerinizi sizin için bir huzur ve sükun yeri yaptı ve size hayvan derilerinden; gerek göç gününde gerek konduğunuz günde hafifçe taşıyacağınız evler; yünlerinden, yapağılarından, kıllarından bir zamana kadar giyimlik, döşemelik ve ticaret kumaşı verdi.	Ve size, dinlenme yerleri olarak kendinize ev (yapma imkan ve yeteneğini) veren; size, hayvanların derilerinden, konup göçerken kolayca taşıyabileceğiniz barınaklar; (kaba) yünlerinden, ince yumuşak yünlerinden ve kıllarından dayanıklı ev eşyası ve daha kısa süreli kullanımlar için başka eşyalar (yapma imkan ve becerisini) bahşeden de Allah'tır.
16. 81 لَكُمْ =sizin için وَالله =Allah جَعَلَ =yaptı مِمَّا خَلَقَ =yarattıklarından ظِلَالًا =gölgeler لَكُمْ =sizin için وَجَعَلَ =ve var etti مِنَ الْجِبَالِ =dağlarda أَكْنَانًا =oturulacak barınaklar وَجَعَلَ =ve var eyledi سَرَائِيلَ =elbiseler لَكُمْ =sizin için الْحَرَّ =sıcaktan تَقِيكُمْ =sizi koruyan وَسَرَائِيلَ =ve elbiseler تَقِيكُمْ =sizi koruyan كَذَلِكَ =böyle يُتِمُّ =tamamlıyor بِأَسْكَمٍ =savaşta	Allah, yaratıklarından size gölgeler sağladı; dağlarda sığınacağınız mağaralar varedi; size sıcaktan koruyucu elbiseler ile düşmanlarınızın darbelerinden koruyucu zırhlar sağladı. Böylece size yönelik nimetlerini tamama erdiliyor ki, ola ki buyruklarına uyasınız.	Allah; yaratıklarından sizin için gölgeler yapmış, dağlarda sığınacağınız barınaklar var etmiş, sizi sıcaktan koruyacak elbiseler, harbde muhafaza edecek zırhlar vermiştir. Müslüman olarsınız diye, size olan nimetini işte böylece tamamlamıştır.	Ve yarattığı bütün öteki şeyler arasında, size (çeşit çeşit) gölgelikler, sığınaklar ayıran; dağlarda gizlenme, saklanma yerleri bahşeden ve sizi sığağa (ve soğuğa) karşı koruyacak elbiseler; (karşılıklı) saldırılarınıza karşı koruyacak (savaş) giysileri (yapma imkan ve becerisini) veren (de) Allah'tır. O size bahsettiği nimeti işte böyle her yönden tam

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
لَعَلَّكُمْ=umulur ki siz عَلَيْكُمْ=size نِعْمَتُهُ=nimetini تَسْلِمُونَ=teslim (Müslüman) olursunuz			tutmaktadır ki belki O'na boyun eğe­r de kurtulursunuz.
16. 82 فَإِنْ=eğer yine تَوَلَّوْا=yüz çevirirlerse فَإِنَّمَا=artık عَلَيْكَ=senin üzerine düşen الْبَلَاغُ=duyurmaktır الْمُبِينُ=açık bir şekilde	Eğer onlar sana sırt çevirirlerse se­nin görevin, buy­ruklarımızı onlara açıkça duyurmak­tan ibarettir.	Eğer yüz çevirir­lerse; sana dü­şen, ancak açık­ça tebliğdir.	Fakat, (ey Peygam­ber, eğer senden) yüz çevirirlerse, unutm ki, senin gö­revin sadece, (sana vahyolunan) mesajı açıkça duyurmaktan ibarettir.
16. 83 اللّٰهُ=Allah'ın نِعْمَت=nimetini يَعْرِفُونَ=bilirler ثُمَّ=sonra da يُنْكِرُونَهَا=bunu inkâr ederler وَأَكْثَرُهُمْ=ve çokları da الْكَافِرُونَ=inkâr ederler	Onlar Allah'ın ni­metlerini hem bilir­ler, hem de sonra onları inkâr eder­ler, onların çoğu kâfirdir.	Allah'ın nimetini hem bilirler, hem­de inkar ederler. Zaten onların çoğu kafirdirler.	Aslında Allah'ın nime­tinin pekala farkında­lar ama, yine de onu tanıyıp doğrulamaya yanaşmıyorlar; çünkü onların çoğu onmaz biçimde küfre batmış bulunuyor.
16. 84 مِنْ كُلِّ=her نَبَعْتُ=getirdiğimiz وَيَوْمَ=gün ثُمَّ=artık شَهِيدًا=bir şahid أُمَّة=ümmetten لَا يُؤْذَنُ=izin verilmez لِلَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenlere وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ=ve özür dilemeleri de istenmez	O gün her ümmet­ten bir tanık kar­şımıza getiririz. Ondan sonra artık kâfirlere ne itiraz izni verilir ve ne de Rabblerinden özür dilemeleri istenir.	Her ümmetten birer şahit gön­dereceğimiz gün; inkar eden­lere itiraz için izin verilmez, özürleri de din­lenmez.	Ama Biz gün gelecek her ümmetten bir ta­nık çıkaracağız: o Gün, hakkı inkara şartlanmış olanlardan (bilgisizlik gibi) bir mazeret kabul edil­meyecek, af dileme­leri de asla kale alın­mayacaktır.
16. 85 وَإِذَا=zaman رَأَى=gördükleri الَّذِينَ ظَلَمُوا=zulmedenler الْعَذَابَ=azabı عَنْهُمْ=onlardan فَلَا يُخَفَّفُ=artık hafifletilmez وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ=ve onlara fırsat da verilmez	Zalimler, azapla yüzyüze geldikle­rinde, artık ne azapları hafifletilir ve ne de kendileri­ne mühlet verilir.	O zalimler azabı görünce; onlar­dan ne hafifletil­ir, ne de mühlet verilir.	Ve kötülüğe, haksız­lığa şartlanmış olan­lar (o gün kendilerini bekleyen) azabı kar­şılarında buldukların­da, o azabın kendileri için (hiçbir mazeretle) hafifletilmeye(ceğini) ve kendilerine artık zaman da verilmeye­ceğini (hemen anla­yacaktı).
16. 86 وَإِذَا=zaman رَأَى=gördükleri الَّذِينَ أَشْرَكُوا=ortak koşanlar قَالُوا=derler شُرَكَاءُ هُمْ=ortak koştuklarını هُوَ لَا=işte رَبَّنَا=Rabbimiz شُرَكَائُنَا=ortaklarımız الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُو=taptığımız فَالْقَوَا=söz atarlar مِنْ دُونِكَ=senden başka إِنَّكُمْ=siz الْقَوْلَ=şu sözle إِلَيْهِمْ=onlara لَكَادِبُونَ=tamamen yalancısınız	Allah'a ortak ko­şanlar, koştukları ortakları gördükle­rinde «Ey Rabbi­miz, seni bırakıp kendilerine yalvar­dığımız ortaklar bunlardı» derler. Koşulan ortaklar ise onlara «Sizler kesinlikle yalancı­sınız» diye hemen cevap yetiştirirler.	Allah'a şirk ko­şanlar; şirk koş­tuklarını gördük­lerinde derler ki: Rabbimiz; işte şunlar, seni bı­rakıp da kendile­rine yalvardığı­mız şeriklerimiz­dir. Bunlar da onlara: Doğrusu siz yalancılarsı­nız, diyerek söz atarlar.	Ve Allah'tan başkala­rına tanrılık yakıştı­ranlar, (Hesap Günü) bu tanıı yerine koy­dukları (düzmece) varlıkları karşılarında bulduklarında, Ey Rabbimiz! diyecekler, (Evet) bunlar bizim sana ortak tanrılar olarak gördüğümüz ve seni bırakıp kendi­lerine yalvarıp yakar­dığımız varlıklardır! Bunun üzerine (o var­lıklar, onların hak et­tikleri) sözü yüzlerine çarparlar: Sizler (bu konuda birbirine) dü­pedüz yalan söyleyen kimselerdiniz!
16. 87 إِلَى اللّٰهِ=Allah'a وَأَلْقَوْا=olmuşlardır يَوْمَئِذٍ=o gün عَنْهُمْ=kendilerinden وَضَلَّ=ve sapıp gitmiştir مَا كَانُوا يَفْقَرُونَ=uydurup durdukları	O gün müşrikler, çaresizlik içinde Allah'a teslim olu­verirler ve uydur­ma ilahları tarafın­dan yüzüstü bıra­kılırlar.	O gün Allah'a arz-ı teslimiyet ederler. Uydur­dukları şeyler onlardan uzak­laşıp gitmiştir.	Ve (işte bu günahı iş­lemiş olan kimseler) o Gün (iş işten geçtik­ten sonra) Allah'a tes­limiyetlerini bildirirler; ve uydurdıkları (düzmece tanrılar) da yüzüstü bırakır onları.
16. 88 الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler عَنْ سَبِيلِ=yoluna وَصَدُوا=ve engel olanlar عَذَابًا=azab زِدْنَاهُمْ=katarız اللّٰهُ=Allah'ın بِمَا=dolayı الْعَذَابِ=azaplarının فَوْقَ=üstüne كَانُوا يُفْسِدُونَ=bozgunculuklarından	Onlar ki, kâfir oldu­lar ve başkalarını da Allah yolundan alıkoydular, onların azaplarını katlaya­rak arttırırız.	Küfredip de Al­lah yolundan alı­koyanlara; boz­gunculuk yaptık­larından dolayı azab üstüne azabı artırdık.	Hakkı inkara kalkışan ve başkalarını Al­lah'ın yolundan çevi­ren kimselerin üzeri­ne, çıkardıkları boz­gunculuktan ötürü, azap üstüne azap yı­ğacağız.
16. 89 فِي=içinde نَبَعْتُ=getireceğimiz وَيَوْمَ=gün كُلِّ=her أُمَّة=ümmet شَهِيدًا=bir şahid مِنْ أَنْفُسِهِمْ=kendi aralarından عَلَيْهِمْ=üzerlerine وَجِئْنَا=getireceğiz بِكَ=seni de شَهِيدًا=şahid وَنَزَّلْنَا=indirdik هُوَ لَا=bunların عَلَى=üzerine عَلَيْكَ=sana الْكِتَابَ=bu Kitabı تَبْيَانًا=açıklayan لِكُلِّ شَيْءٍ=her şeyi وَهَدَى=ve yol gösterici olarak وَرَحْمَةً=ve rahmet olarak وَبُشْرَى=ve müjde olarak لِلْمُسْلِمِينَ=Müslümanlara	Her ümmetin aley­hinde kendilerin­den bir şahit gös­tereceğimiz günde seni de onların aleyhinde şahit tu­tarız. Sana bu ki­tabı her şeyi açık­layan bir bilge, bir doğru yol rehberi, bir rahmet kaynağı ve müslümanlara yönelik bir müjde olarak indirdik.	Her ümmette bir kişi­yi aleyhlerine şahid gönderdi­ğimiz gün; seni de onların üzeri­ne tastamam şahid olarak ge­tirdik. Sana; her şeyi açıklayan, hidayet ve rah­met, müslüman­lara da bir müjde olan kitabı indir­dik.	Ve gün gelecek her toplum içinden kendi aleyhlerine bir şahit çıkaracağız. Ve seni de (ey Peygamber, mesajının ulaşabile­ceği) kimseler üzeri­nde şahit kıldık; ni­tekim sana adım adım her şeyi olduğu gibi açıklayan, bir doğru yol bilgisi, bir rahmet ve Allah'a yü­rekten boyun eğenle­re müjde olarak bu ilahi kelamı indirdik.
16. 90 يَأْمُرُ=emreder اللّٰهُ=Allah إِنَّ=şüphesiz وَالْإِحْسَانَ=ve ihsanı بِالْعَدْلِ=adaleti وَأَيَّاءَ=ve vermeyi ذِي الْقُرْبَى=akrabaya وَيَنْهَى=meneder عَنِ الْفَحْشَاءِ=edepsizlikten وَالْبَغْيِ=ve azgınlıktan وَالْمُنْكَرِ=ve fenalıktan يَعْظُمُ=size böyle öğüt verir لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ=öğüt almanız için	Allah size adaleti, iyiliği, akrabalara yardım etmeyi em­reder. Çirkin dav­ranışları ve iğrenç­likleri yasaklar. Sözünü tutasınız diye O, size öğüt verir.	Muhakkak ki Al­lah; adaleti, ih­sanı, yakınlara vermeyi emre­der. Hayasızlığı, fenalığı ve taş­kınlığı ise yasak­lar. Tezekkür edesiniz diye si­ze öğüt verir.	Gerçek şu ki, Allah adaleti ve iyilik yap­mayı, yakınlara karşı cömert olmayı emre­dip utanç verici ve ar­sızca olanı, akıl ve sağduyuya aykırı olanı ve azgınlığı, taşkınlığı yasaklıyor; ve size (böyle tekrar tekrar) öğüt veriyor ki, böylece (bütün bunla­rı) belki aklınızda tu­tarsınız.
16. 91 وَأَوْفُوا=tam yerine getirin بِعَهْدِ=ahdini إِذَا=zaman اللّٰهُ=Allah'ın عَاهَدْتُمْ=andlaşma yaptığınız وَلَا تَنْفُضُوا=bozmayın الْأَيْمَانَ=yeminleri بَعْدَ=sonra تَوَكَّدْ=çünkü تُوكِّدُهَا=pekiştirdikten وَعَلَّامُ=üzerinize اللّٰهُ=Allah'ı يَجْعَلُكُمْ=Allah إِنَّ=şüphesiz كَفِيلًا=kefil (şahid) يَعْلَمُ=bilir مَا تَفْعَلُونَ=yaptıklarınızı	Allah'a söz verdi­ğinizde verdiğiniz sözü tutunuz. Pe­kiştirdiğiniz yemin­lerinizi bozmayı­nız. Çünkü söyle­diklerinize Allah'ı şahit tutmuş olu­yorsunuz. Hiç şüphesiz Allah, yaptıklarınızı bilir.	Ahidleştiğiniz zaman; Allah'ın ahdini yerine ge­tirin. Pekiştirdi­ğiniz yeminleri bozmayın. Çün­küAllah'ı üzeri­nize kefil yap­mışsınızdır. Mu­hakkak ki Allah; yaptıklarınızı bi­lir.	Bir de, bir sözleşme yaparak bağlanma içine girdiğinizde Al­lah'la olan sözleşme­nize sadakat göste­rin; ve yeminlerinizi, iyi niyetinize Allah'ı tanık tutarak iyice pe­kiştirdikten sonra bozmayın; unutmayın ki, yaptığınız her şeyi Allah mutlaka biliyor.
16. 92 كَأَنِّي=gibi وَلَا تَكُونُوا=olmayın عَزَلَهَا=ipliğini نَفَضْتُ=çözen kadın أَنْكَأْتُ=büktükten قُوَّةً=kuvvetli مِنْ بَعْدِ=sonra تَتَخَذُونَ=bir vasıta yaparak بَيْنَكُمْ=aranızda بِخَلٍّ=bozucu أُمَّةً=bir topluluk أَنْ تَكُونَ=olduğu için	Taraflardan biri di­ğerinden daha ka­labalık, daha güç­lüdür diye yeminle­rinizi birbirinize karşı hile aracı ola­rak kullanmanız, böylece eğirdiği­yünü sağlam iplik haline getirdikten sonra tekrar tel tel çözen kadın gibi	İpliğini iyice eği­rip katladıktan sonra, söküp bozan kadın gibi olmayın. Bir ümmetin diğ­erinden daha çok olmasından ötü­rü yeminlerinizi aranızda aldat­ma vasıtası ya­pıyorsunuz. Al-	Ve sakın yeminlerini­zi, sırf içinizden bir grubun diğerinden daha güçlü olmasında dayanarak aranızda bir aldatma aracı ola­rak ele alıp da ipliğini iyice büküp berkittik­ten sonra onu çözüp koparan kadın gibi olmayın. Allah bütün bunlarla sizi sadece

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâ'il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
أَرْبَى=daha çok إِنَّمَا=çünkü بِهِ=bununla يَوْمَ=günü لَكُمْ=size الْقِيَامَةِ=kıyamet فِيهِ=hakkında تَخْتَلِفُونَ=ayrılığa düştüğünüz	olmayınız. Çünkü Allah sizi bu yolla sınavdan geçirir. Kıyamet günü arasındaki anlaşmazlık konularını size açıklayacaktır.	lah, onunla sizi imtihan eder. Kıyamet günü ihtilaf ettiğiniz şeyleri elbette size beyan edecektir.	sınavdan geçiriyor ki, üzerinde çekişip durduğunuz her şeyi Kıyamet Günü'nde bütün açıklığıyla karşınıza koysun.
16. 93 وَلَوْ=şayet شَاءَ=dileseydi اللَّهُ=Allah أَجَعَلَكُمْ=hepinizi yapardı أُمَّةً=ümmet وَلَكِنْ=fakat وَأَحَدَةً=bir tek وَيَهْدِي=doğru yola iletir مَنْ يَشَاءُ=dilediğini مَنْ يَشَاءُ=dilediğini وَلَنُسْأَلُنَّ=ve siz mutlaka sorulacaksınız عَمَّا=şeylerden كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ=yaptığınız	Allah dileseydi, hepinizi tek bir ümmet yapardı. Fakat O, dilediğini saptırır, dilediğini de doğru yola iletir. Sizler yaptığınız işlerden kesinlikle sorguya çekileceksiniz.	Allah dileseydi; sizi bir tek ümmet yapardı. Ama O; istediğini saptırır, istediğini doğru yola iletir. İşlediklerinizden muhakkak sorumlu tutulacaksınız.	Çünkü, Allah dileseydi şüphesiz hepinizi bir tek ümmet yapardı; ama (sapmak) isteyeniyi saptırıp, (doğru yola ulaşmak) isteyeniyi de doğru yola yöneltiyor; Ve şüphesiz, yaptığınız her şeyden ötürü sorguya çekileceksiniz!
16. 94 وَلَا تَتَّخِذُوا=yapmayın أَيْمَانَكُمْ=yeminlerinizi كَيَارٍ=kayar بَيْنَكُمْ=aranızı بَعْدَ=sonra ثُبُوتِهَا=sağlam bastıktan أَيَّكَ=ayak وَتَتَوَفَّوْا=ve tadersınız السَّوَاءَ=kötülüğü صَدَدْتُمْ=engel olduğunuzdan عَنْ سَبِيلِ=yoluna اللَّهُ=Allah'ın وَلَكُمْ=ve sizin için vardır عَذَابٍ=bir azab عَظِيمٍ=büyük	Yeminlerinizi birbirinize karşı hile aracı kullanmayınız. Yoksa yere sağlam basan ayaklarınız kayıyor ve başkalarının Allah yoluna girmelerine engel olmanızın sonucu olarak ızdırap çekersiniz, ayrıca ahirette de büyük bir azaba çarpılırsınız.	Yeminlerinizi aranızda hile ve bozgun vesilesi yapmayın. Çünkü bu yüzden sağlamca yere basmakta olan ayak, kayabilir. Allah yolundan alıkoyduğunuz için kötü bir azab tadersınız. Ve sizin için büyük bir azab vardır.	(Bunun içindir ki,) yeminlerinizi aranızda bir aldatma aracı olarak kullanmayın; yoksa ayağ(ınız), sağlamca basmış olduğunuz halde, kayar ve böylece Allah yolundan dönüp uzaklaşmanızın kötü (sonuçlarını) tatmak zorunda kalırsınız; ayrıca bu takdirde sizi (öte dünyada da) çok büyük bir azap bekleyecektir.
16. 95 وَلَا تَشْتَرُوا=satmayın بِعَهْدٍ=verdiğiniz sözü اللَّهُ=Allah'a ثَمَنًا=bir paraya قَلِيلًا=az اللَّهُ=Allah'ın عِنْدَ=yanında olan إِنَّمَا=şüphesiz إِنْ=eğer لَكُمْ=sizin için هُوَ خَيْرٌ=daha hayırlıdır كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ=bilirseniz	Allah'a vermiş olduğunuz sözü birkaç paraya satmayınız. Çünkü gerçeğin bilincindeyseniz, Allah'ın katındaki ödül sizin için daha hayırlıdır.	Allah'ın ahdini az bir pahaya değişmeyin. Eğer bilerseniz; Allah katında olan, sizin için daha hayırlıdır.	Öyleyse, Allah'la yaptığınız sözleşmeyi az bir pahayla değişmeyin! Bir bilseniz, Allah katında (bulacağınız paha) sizin için elbette en iyisidir:
16. 96 مَا عِنْدَكُمْ=sizin yanınızda bulunan تُفَقِّدُ=tükenir وَمَا عِنْدَ=yanında bulunan ise اللَّهُ=Allah'ın وَلَنَجْزِيَنَّ=elbette vereceğiz بِأَنِّي=kalıcıdır الَّذِينَ صَبَرُوا=sabredenlerin أَجْرَهُمْ=karşılığını بِأَحْسَنِ=en güzeliyle يَعْمَلُونَ=yapmış مَا كَانُوا=olduklarının	Sizin yanınızdaki tükenir, fakat Allah'ın katındaki kalıcıdır, süreklidir. Biz sabredenleri, yaptıkları iyiliklerin en güzel karşılıkları ile ödüllendireceğiz.	Sizin yanınızdaki tükenir. Allah'ın katında olanlar ise sonsuzdur. Sabredenlere mükafatlarını, yaptıklarının daha güzeli ile ödeyeceğiz.	(Çünkü) sizin katınızdaki tükenir gider, ama Allah katındaki kalıcıdır. Ve kesin olan şu ki: güçlülere göğüs gerenleri yaptıkları en iyi şey neyse ona göre ödüllendireceğiz.
16. 97 مَنْ=her kim عَمِلَ=bir iş yaparsa يَصِلَ=iyi أَوْ=veya أَوْ=veya كَادِئًا=erkekten وَهُوَ مُؤْمِنٌ=inanmış olarak فَلَنُحْيِيَنَّ=onu yaşatırız حَيَاةً=bir hayatla وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ=veririz طَيِّبَةً=hoş أَجْرَهُمْ=onların ücretini بِأَحْسَنِ=en güzeliyle يَعْمَلُونَ=yapmış مَا كَانُوا=olduklarının	İman etmiş olan hangi erkek ya da kadın, eğer iyi amel işlerse, ona dünyada mutlu bir hayat yaşatırız, böylelerini ahirette de yaptıkları iyiliklerin en güzel karşılığı ile ödüllendiririz.	Kadın olsun, erkek olsun; her kim, inanmış olarak iyi amel işlerse; ona hoş bir hayat yaşatacağız. Mükafatlarını yaptıklarından daha güzeli ile ödeyeceğiz.	Erkek ya da kadın, inanmış olması yanında bir de dürüst ve erdemli davranan kimseye hiç şüphesiz arı duru, hoş bir hayat tattıracağız; ve yine şüphesiz böylelerini, yapageldikleri en güzel şey neyse ona göre ödüllendireceğiz.
16. 98 قَادًا=zaman قَرَأْتَ=okuduğun الْقُرْآنَ=Kur'an فَاسْتَعِذْ=sığın بِاللَّهِ=Allah'a مِنَ الشَّيْطَانِ=şeytandan الرَّجِيمِ=kovulmuş	Ey Muhammed, Kur'an okuyacağınız zaman, kovulmuş şeytandan Allah'a sığın.	Kur'an okuyacağın zaman; kovulmuş şeytandan Allah'a sığın.	İmdi, Kuran okuyacağın zaman, hemen o kovulmuş şeytana karşı Allah'a sığın.
16. 99 إِنَّهُ=çünkü لَيْسَ=yoktur لَهُ=o(şeyta)nın عَلَى=üzerinde سُلْطَانٌ=bir gücü وَعَلَى=ve üzerinde الَّذِينَ آمَنُوا=inanenlar يَتَوَكَّلُونَ=dayananlar رَبِّهِمْ=Rablerine	Çünkü şeytanın, Rabblerine sığınan mü'minler üzerinde hiçbir nüfuzu, hiçbir etkinliği yoktur.	Doğrusu inananlar ve yalnız Rabblarına güvenenler üzerinde, onun bir nüfuzu yoktur.	Gerçekte, onun, imana erişenlerin ve Rablerine güven bağlamış olanların üzerinde bir nüfuzu/etkisi yoktur:
16. 100 إِنَّمَا=sadece سُلْطَانُهُ=onun gücü عَلَى=üzerinde الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ=onu dost tutanlar وَالَّذِينَ هُمْ بِه مُشْرِكُونَ=onu ortak koşanlaradır	Şeytanın, sadece onu dost edinenler ve Allah'a ortak koşanlar üzerinde, nüfuzu ve etkinliği vardır.	Onun nüfuzu; sadece onu dost edinenler ve Allah'a şirk koşanlar üzerindedir.	Onun yalnızca kendisini izlemeye istekli olanlar üzerinde ve bir de ona tanrısal nitelikler yakıştıranlar üzerinde etkisi vardır.
16. 101 وَإِذَا=zaman بَدَّلْنَا=başka getirdiğimiz آيَةً=bir ayetin مَكَانَ=yerine وَأَلَّاهُ=ve Allah أَعْلَمُ=bilirken بِمَا يُنْزِلُ=ne indirdiğini قَالُوا=derler إِنَّمَا=şüphesiz أَنْتَ=sen مُفْتَرٍ=iftira ediyorsun بَلْ=hayır أَكْثَرُهُمْ=onların çokları لَا يَعْلَمُونَ=bilmiyorlar	Biz herhangi bir ayeti başka bir ayetle değiştirdiğimiz zaman kâfirler sana «Sen bunu yalandan uyduruyorsun» derler. Oysa Allah kullarına ne mesaj indireceğini herkesden iyi bilir. Aslında onların çoğu gerçeği bilmiyorlar.	Biz, bir ayetin yerine başka bir ayet getirdiğimiz zaman; Allah ne indirdiğini gayet iyi bilirken, onlar: Sen sadece uyduruyorsun, derler. Hayır onların çoğu bunu bilmezler.	Biz bir ayetin yerine bir başka ayeti getirdiğimizde -ki Allah adım adım ne indirdiğini bütünüyle bilektedir- (haklı inkar edenler), Sen sadece uyduruyorsun! derler. Oysa onların çoğu bilmeyen, anlamayan kimselerdir!
16. 102 فُلٌ=de ki نَزَّلَهُ=onu indirdi رُوحُ الْقُدُسِ=Ruhu'l-Kudüs مِنَ رَبِّكَ=Rabbinden بِالْحَقِّ=gerçek olarak لِيُنَبِّتَ=sağlamlaştırmak için الَّذِينَ آمَنُوا=inanenları وَهَدَى=ve yol gösterici وَبَشَّرِى=ve müjde olarak لِلْمُسْلِمِينَ=Müslümanlara	Onlara de ki; «Bu Kur'an'ı, Ruh'ül-Kudüs (Cebrael) Rabbinin katından hakka dayalı olarak indirdi. Amacı, mü'minlerin inancını pekiştirmek, müslümanlara doğru yol kılavuzu ve müjde kaynağı olmaktadır.	De ki: Onu Ruh-ül Kudüs, mü'minlerin imanını pekiştirmek, müslümanlara hidayet ve müjde olmak üzere Rabbin katından hak ile indirmiştir.	Onun, apaçık bir gerçeklik ve sarsılmayan bir doğruluk keyfiyeti içinde, imana erişenleri(n durumunu) güçlendirmek ve Allah'a yüreктen bağlanıp boyun eğenlere bir doğru yol bilgisi, bir müjde olmak üzere Rabbinden safha safha Kutsal İlham yoluyla indirildiğini söyle.
16. 103 وَلَقَدْ=elbette نَعْلَمُ=biliyoruz أَنَّهُمْ=onların إِنَّمَا=muhakkak ona يَقُولُونَ=dediklerini بَشَرٌ=bir insan يُعَلِّمُهُ=öğretiyor الَّذِي يُلْحِثُونَ=nisbet ettikleri şahsın إِلَيْهِ=ona وَهَذَا=bu ise أَعْجَمِي=acemi (yabancıdır) لِسَانٌ=bir dildir عَرَبِيٌّ=Arapça مُبِينٌ=apaçık	Onların «Bu Kur'an'ı, Muhammed'e biri öğretiyor» dediklerini kesinlikle biliyoruz. Bu asılsız yakıştırmayı ileri sürerken kastettikleri kişinin dili yabancıdır, Arapça değildir; oysa Kur'an'ın dili fasih bir Arapça'dır.	Andolsun ki; ona mutlaka bir insan öğretiyor, dediklerini biliyoruz. Kastettikleri kişinin dili yabancıdır. Kur'an ise apaçık arapçadır.	Hiç kuşkusuz onların, Ona (bütün) bunları mutlaka bir insan öğretiyor! dediklerini pekala biliyoruz. Oysa, onların karamak amacıyla ima ettikleri kimsenin dili bütünüyle yabancı bir dil olduğunda, bu mesaj (hem kendisi) açık olan, (hem de gerçeğin özünen) apaçık gösteren Arapça bir söylemdir.
16. 104 إِنَّ=şüphesiz الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ=inanmayanları	Allah'ın ayetlerine inanmayanları O	Muhakkak ki Allah'ın ayetlerine	Gerçek şu ki, Allah'ın mesajlarına inanma-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
بِآيَاتِ=ayetlerine اللهُ=Allah'ın لَا يَهْدِيهِمْ=doğru yola iletmez اللهُ=Allah وَلَهُمْ=onlar için vardır عَذَابٌ=bir azab أَلِيمٌ=acı	doğru yola iletmez. Onları acıklı bir azap beklemektedir.	inanmayanları; Allah, doğru yola eriştirmez. Onlara elim bir azab vardır.	yanları Allah doğru yola yöneltmez; ve onların (öte dünyadaki) payları da zorlu bir azap olacaktır.
16. 105 بِفَقْرِي=şüphesiz ancak يُفْتَرِي=uydurur الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ=yalanı الْكَذِبِ=yalanı بِآيَاتِ=ayetlerine اللهُ=Allah'ın وَأُولَئِكَ=işte وَلَهُمْ=onlardır الْكَاذِبُونَ=yalancılar	Yalanı, ancak Allah'ın ayetlerine inanmayanlar uydurur. Onlar ise yalancıların ta kendileridirler.	Allah'ın ayetlerine inanmayanlar; sadece yalan uydururlar. Ve işte onlar yalancıların kendileridir.	Yalnızca, Allah'ın ayetlerine inanmayacak olanlar bu yalanı uydurmaktadırlar; işte asıl böyleleridir yalan söyleyen!
16. 106 بِاللهِ=Allah'a مَنْ كَفَرَ=inkâr eden إِلَّا=değil مِنْ بَعْدِ=sonra إِيمَانِهِ=inandiktan وَقَلْبُهُ=kalbi مَنْ أَكْرَهَ=(inkâra) zorlanan مُطْمَئِنٌّ=mutmain olduğu halde بِالْإِيمَانِ=imanla وَلَكِنْ=fakat مَنْ شَرَحَ=açan kimselere بِالْكَفْرِ=küfre صَدْرًا=göğsünü فَعَلَيْنَهُمْ=üzerlerin iner غَضَبٌ=bir gazab وَلَهُمْ=ve onlar için vardır مِنْ الله=Allah'tan عَذَابٌ=bir azab عَظِيمٌ=büyük	iman ettikten sonra kâfir olanlar, Allah'ın gazabına uğrarlar, onun için büyük bir azap vardır. Yalnız bu hüküm, kalpleri kesin bir imanın hazzı ile donanmış olduğu halde baskı altında kalanlar için değil, fakat gönüllerinin kapısını inkârcılığa açanlar için geçerlidir.	Kalbi imanla dolu olduğu halde zorlananların dışında, her kim; imanından sonra Allah'ı tanımayıp küfre göğüs açarsa; işte Allah'ın gazabı onların üzerinedir. Ve onlar için büyük bir azab vardır.	İmana eriştikten sonra Allah'ı inkar eden kimseye gelince -ki, bundan kasıt, kalbi imanla dolu olduğu halde baskı altında inkar etmiş görünen kimse değil, fakat hakkın inkarına açar kimsedir- işte böylelerinin üzerine Allah katından bir hışım çekecek ve onların payına çok büyük bir azap düşecektir:
16. 107 ذَلِكَ=bu böyledir بِأَنَّهُمْ=şüphesiz onların الْحَيَاةَ=hayatını اسْتَحَبُّوا=tercih etmelerindendir الدُّنْيَا=dünya عَلَى الْآخِرَةِ=ahirete وَأَنَّ=ve şüphesiz اللهُ=Allah'ın لَا يَهْدِي=doğru yola iletmeyeceğindendir الْكَافِرِينَ=inkâr eden الْقَوْمَ=kavmi	Çünkü onlar dünya hayatını ahirete tercih etmişlerdir ve çünkü Allah, kâfirleri doğru yola iletmez.	Bu, dünya hayatını ahirete tercih etmeleri ve Allah'ın da kafirler topluluğunu hidayete eriştirmemesinden ötürü, böyledir.	bütün bunlar, onların dünya hayatını ahirete yeğlemelerinden ve Allah'ın da hakkı inkar eden kimseleri doğru yola yöneltmemesinden ötürüdür.
16. 108 أُولَئِكَ=onlar الَّذِينَ طَبَعَ=mühürlediği kimselerdir الله=Allah'ın عَلَى قُلُوبِهِمْ=kalblerini وَسَمِعَهُمْ=ve kulaklarını وَأَبْصَارَهُمْ=ve gözlerini وَأُولَئِكَ=ve işte هُمْ=onlardır الْغَافِلُونَ=gafiller	Bunlar var ya; Allah onların kalplerini, kulaklarını, gözlerini mühürlemiştir; onlar gafillerin, (aymazların) ta kendileridirler.	Onlar; Allah'ın kalblerini, kulaklarını ve gözlerini mühürlediği kimselerdir. Ve gafiller de işte bunlardır.	İşte, Allah'ın kalplerini, işitme ve görme duyularını mühürlediği kimseler bunlardır; işte, umursamazlık içinde dalıp giden kimseler bunlardır!
16. 109 لَآ حَرَمَ=hiç şüphe yok ki أَنَّهُمْ=elbette onlar هُم=onlar فِي الْآخِرَةِ=ahirette الْخَاسِرُونَ=ziyana uğrayacaklardır	Hiç kuşkusuz, ahirette hüsrana uğrayanlar olacaklardır.	Şüphesiz ki ahiret gününde de hüsrana uğrayacaklar işte bunlardır.	Hiç şüphe yok, ahirette kaybedecek olanlar da bunlardır!
16. 110 ثُمَّ=sonra إِنَّ=şüphesiz رَبَّكَ=Rabbin الَّذِينَ=yanındadır هَاجَرُوا=hicret edenlerin مِنْ بَعْدِ=sonra مَا قَاتِلُوا=işkenceye uğratıldıktan ثُمَّ=sonra جَاهَدُوا=cihad edenlerin وَصَبَرُوا=ve sabredenlerin إِنَّ=elbette رَبَّكَ=Rabbin مِنْ بَعْدِهَا=bun(lar)dan sonra لِغَفُورٍ=bağışlayandır رَحِيمٍ=esirgeyendir	Buna karşılık dinlerinden dönsünler diye çeşitli işkencelere uğratıldıktan sonra göç edenler, arkasından cihad edenler ve karşılaştıkları zorluklara sabırla katlananlar da var. Hiç kuşkusuz Rabbin, tüm bu olup bitenlerden sonra onlar hakkında affedicidir, merhametlidir.	Hem Rabbin; işkenceye uğratıldıktan sonra hicret eden, sonra Allah yolunda savaşan ve sabredenlerle birliktedir. Muhakkak ki Rabbin; bundan sonra da Gafur'dur, Rahim'dir.	Ve yine bil ki, Rabbin, kötülüğün ayartısını gördükten sonra onun hüküm sürdüğü bölgeyi terk edenlerin ve o günden bu yana (Allah yolunda) üstün çabalar gösterip güçlüklere göğüs gerenlerin yanındadır; işte böyle bir dönüşümden sonra çok acıyı esirgeyen gerçek bağışlayıcı elbette senin Rabbindir!
16. 111 كُلُّ نَفْسٍ=herkes تَأْتِي=gelir يَوْمَ=o gün تُجَادِلُ=uğraşır عَنْ نَفْسِهَا=kendi canını kurtarmak için وَتُؤْفَى=ve tam karşılığı verilir كُلُّ نَفْسٍ=herkese وَهُمْ=onlara مَا عَمِلَتْ=yaptığının لَا يُظْلَمُونَ=asla haksızlık edilmez	O gün herkes gelip kendini savunur ve hiç kimseye haksızlık yapılmaksızın herkese yaptıklarının karşılığı tam olarak verilir.	O gün herkes öz nefsi için uğraşacaktır. Herkes ne yaptıysa kendisine eksiksiz olarak verilecek, onlar; asla haksızlığa uğratılmayacaklardır.	(Öyleyse, haberiniz olsun,) o Gün herkes kendi başının çaresini aramaya çabalayacak ve herkese yaptığı ettiğinin karşılığı tam olarak ödenecek; kimseye haksızlık yapılmayacaktır.
16. 112 مِثْلًا=misaliyle اللهُ=Allah وَضَرَبَ=misal verir قَرْيَةً=bir kenti كَانَتْ=idi أَمِنَةً=güven مُطْمَئِنَّةً=huzur içinde يَأْتِيهَا=kendisine geliyordu مِنْ كُلِّ=her رَغَدًا=bol bol رِزْقُهَا=rızık مَكَانٍ=yerden فَكَفَّرَتْ=fakat nankörlük etti بِأَنْعُمٍ=nimetlerine اللهُ=Allah'ın اللَّهُ=Allah فَادَّأَقَهَا=(bunun üzerine) ona tattırdı لِلْبَاسِ=açlık الْجُوعِ=açlık وَالْخَوْفِ=ve korku بِمَا=ötürü يَصْنَعُونَ=yaptıklarından	Allah size bir beldeyi örnek veriyor. Bu belde güven ve huzur içinde yaşıyordu, her yandan kendisine bol rızık akıyordu. Fakat halkı, Allah'ın nimetlerine karşı nankörce davranmıştı. Bunun üzerine bu tutumları yüzünden Allah, sırtlarına açlık ve korku elbisesi giydirdi.	Allah; size, huzur ve güven içinde bir kasabayı misal olarak verir. Her yandan oraya bol rızık geliyordu. Ama Allah'ın nimetine nankörlük ettiler de yaptıklarından dolayı Allah onlara açlık ve korku belasını tattırdı.	İşte, Allah (size) bir örnek veriyor: güvenlik ve refah içinde bir şehir (düşünün ki) oraya (ahalisinin) rızık her yandan bolca akıp duruyordu; ama ahali tutup Allah'ın nimetine karşı yakışmaz bir biçimde nankörlük etti ve bunun üzerine Allah da onlara, inatla yapageldikleri (kötülüklerden) ötürü kuşatıcı bir açlık ve korku felaketi tattırdı.
16. 113 وَلَقَدْ=andolsun جَاءَهُمْ=onlara geldi رَسُولٌ=bir elçi مِنْهُمْ=kendilerinden فَكَذَّبُوهُ=onu yalanladılar فَأَخَذَهُمُ=onları yakalayiverdi الْعَذَابُ=azab وَهُمْ=onlar ظَالِمُونَ=zulümlerine devam ederken	Gerçi onlara kendilerinden peygamber gelmişti, fakat onu yalanladılar. Bunun üzerine zalimlikleri yüzünden azap yakalarına yapıştı.	Andolsun ki; onlara, kendilerinden bir peygamber gelmişti de onu yalanlamışlardı. Zulüm ederken kendilerini azap yakalayivermişti.	Kaldı ki, onlara aralarından bir elçi de gelmişti; ama onlar o'nu yalanladılar. Ve onlar böylece zulüm ve haksızlıklarına devam edip giderken azap kendilerini sıkıvrak yakaladı.
16. 114 فَكَلُوا=yyiin مِمَّا رَزَقَكُمُ=size verdiği rızıktan اللَّهُ=Allah'ın طَيِّبًا=ve hoş olarak وَأَشْكُرُوا=ve şükredin نِعْمَتِ=nimetine اللَّهُ=Allah'ın إِنَّ=eğer كُنْتُمْ=ediyorsanız إِيَّاهُ=O'na تَعْبُدُونَ=kulluk	Eğer kulluğunuzu Allah'a sunuyorsanız, O'nun size bağışlamış olduğu helal ve temiz rızıklardan yiyiniz ve O'nun nimetlerine şükrediniz.	Artık Allah'ın size rızık olarak verdiği şeylerden helal ve temiz rızık olarak yeyin. Eğer O'na kulluk edecekseniz; Allah'ın nimetine şükredin.	Bunun içindir ki, Allah'ın size rızık olarak bahşettiği temiz ve meşru şeylerden payınızı alın ve eğer Allah'ın kulluk ediyorsanız, o zaman nimetinden ötürü Allah'a şükrünüzü gösterin.
16. 115 عَلَيَكُمْ=size حَرَّمَ=haram kıldı وَلَحْمَ=ve etini وَالْدَّمَ=ve kanı الْمَيِّتَةَ=ölüyü وَمَا أَهْلَ=ve kesileni الْخَنِزِيرِ=domuz بِغَيْرِ=başkasının اللهُ=Allah'tan فَمَنْ=kim اضْطُرَّ=mecbur kalırsa غَيْرِ بَاغٍ=saldırmadan وَلَا عَادٍ=ve sınırı da aşmadan فَيَنْ=şüphesiz اللَّهُ=Allah غَفُورٌ=bağışlayandır	Allah size sadece leşi, kanı, domuz etini ve Allah'dan başkası adına boğazlanmış hayvanları yasakladı. Kim çaresiz kalır da başkasının payına el uzatmaksızın zorunluluk sınırını aşmaksızın bu yasak etlerden bir yerse, hiç kuşkusuz Allah affedicidir, merhametlidir.	O; size ancak ölüyü, kanı, domuz etini, bir de Allah'tan başkası için kesilmiş olanı haram kıldı. Mecbur olan; saldırmamak ve haddi aşmamak şartıyla bunun dışında bulunur. Şüphesiz Allah; Gafur'dur, Rahim'dir.	Allah size sadece leşi, kanı, domuz etini ve Allah'tan başkasının adı anıla(rak boğazlanan hayvanı) yasaklamıştır; fakat zorunluluk durumuna düşen kimse, aşırılık gide ihtiyacının ötesine geçmemek şartıyla bu yasakların dışında bulunur. Şüphesiz çok acıyan, esirgeyen gerçek bağışlayıcıdır.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
16. رَحِيمٌ=esirgeyendir			
16. وَلَا تَقُولُوا=demeyin 116 لِمَا تَصِفُ=nitelendirmesinden ötürü الْكَذِبَ=yalan أَلَسِنَتُكُمْ=dillerinizin وَهَذَا حَرَامٌ=şu helaldir هَذَا حَلَالٌ=şu haramdır عَلَى=karşı لَتَقْفَرُوا=sonra uydurmuş olursunuz إِنَّ=şüphesiz الْكَذِبَ=yalan اللَّهُ=Allah'a الَّذِينَ يَفْتَرُونَ=uyduranlar عَلَى=karşı الْكَذِبَ=yalan اللَّهُ=Allah'a لَا يُفْلِحُونَ=iflah olmazlar	Kendi dillerinizle uydurduğunuz asılsız nitelemele-re dayanarak «Şu helaldir, şu da ha-ramdır» diyerek Al-lah adına yalan uydurmayınız. Hiç şüphesiz Allah adına yalan uyduranlar iflah olmaz-lar. Kurtuluşa ere-mezler.	Diliniz yalan ye-re vasıflandıra-geldiği için her şeye: Şu helal; bu haramdır demeyin. Çünkü Allah’a karşı ya-lan uydurmuş olursunuz. Şüp-hesiz ki Allah’a karşı yalan uy-duranlar, asla fe-lah bulmazlar.	Buna göre, artık, kendi yalanınızı (ade-ta) Allah'a isnad ede-rek öyle dilinize gel-diği gibi yalan yanlış bu helaldir, şu ha-ramdır demeyin; çün-kü, haberiniz olsun, Allah'a yalan isnad edenler asla kurtulu-şa erişemezler!
16. قَلِيلٌ=azıcık 117 أَلِيمٌ=acı مَتَاعٌ=bir menfaattir وَلَهُمْ=onlara vardır عَذَابٌ=bir azab	Kısa süreli bir dünya mutluluğu tadarlar, ama acı-lı bir azap onları beklemektedir.	Az bir geçim ve ardından onlara elim bir azab vardır.	(Onlarıinki bu dünya-da) kısa bir avuntu-dan ibarettir; (öte dünyada ise) kendile-rini can yakıcı bir azap beklemektedir!
16. وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا=Yahudi olanlara da 118 حَرَمْنَا=haram kılmıştık عَلَيْكَ=sana مَا قَصَصْنَا=anlattıklarımızı مِنْ قَبْلُ=bundan önce وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ=biz onlara zulmetmedik وَلَكِنْ=fakat كَانُوا=ediyorlardı يَظْلِمُونَ=zulm أَنفُسَهُمْ=onlar kendilerine	Yahudilere, sana daha önce anlattı-ğımız yiyecekleri haram kıldık. Ama biz onlara zulmet-miş değiliz, tersine onlar kendi kendi-lerine zulmettiler.	Sana anlattıkla-rımızı daha ev-vel Yahudi olan-lara da haram kılmıştık. Biz on-lara zulmetme-miştik, fakat on-lar kendilerine zulmetmişlerdi.	Ve (yalnız) Yahudi inancına bağlı olanla-ra sana daha önce sözünü ettiğimiz şey-leri yasakladık; çünkü onlara Biz haksızlık yapmadık; tam tersi-ne, onlar kendi kendi-lerine haksızlık yaptılar.
16. رَبِّكَ=Rabbin 119 لِلَّذِينَ عَمِلُوا=işleyenler için السُّوءَ=kötülük تَابُوا=tevbe edenler ثُمَّ=sonra بِجَهَالَةٍ=cehaletle مِنْ بَعْدِ=ardından ذَلِكَ=bunun إِنَّ=elbette وَأَصْلَحُوا=ve uslananlar رَبِّكَ=Rabbin مِنْ بَعْدِهَا=bunlardan sonra رَحِيمٌ=esirgeyendir لَاغُفُورٌ=bağışlayandır	Sonra, bilmeyerek kötülük işleyenler, fakat arkasından tevbe edip davra-nışlarını düzeltlen-ler var ya: Hiç kuş-kusuz Rabbin bu aşamadan sonra onlar hakkında af-fedicidir, merha-metlidir.	Hem Rabbin; bilmeyerek kötü-lük işleyip de tevbe eden ve ıslah olanlardan yanadır. Bundan sonra da Rab-bin; muhakkak Gafur’dur, Ra-him’dir.	Bir kez daha (belirte-lim), muhakkak ki se-nin Rabbin, bilmezlik yüzünden kötülük iş-leyen sonra da tevbe eden ve artık düzgün yaşayan kimselerden yanadır; işte böyle (bir tevbeden) sonra çok acıyıp esirgeyen gerçek bağışlayıcı el-bette senin Rabbin-dir.
16. إِبْرَاهِيمَ=İbrahim 120 قَانِتًا=O'na itaat eden وَلَمْ يَكْ=ve değildi حَنِيفًا=birleyen اللَّهُ=Allah'ı مِنَ الْمُشْرِكِينَ=ortak koşanlardan	Hiç kuşkusuz İbra-him Allah’ın buy-ruğuna titizlikle uyan, tek Allah’a inanmış bir önder-di, O Allah’a ortak koşanlardan de ğil-dir.	Muhakkak ki İb-rahim; başlı ba-şına bir ümmetti. Allah’a itaat ederdi ve bir Hanif idi. Hiç bir zaman müşrik-lerden olmamış-tır.	Gerçek şu ki, İbrahim insana yakışan bütün erdemleri kendinde toplamasını bilen, ya-lan ve sahtelik taşı-yan her şeyden yüz çevirerek Allah'ın ira-desine yürekten bağ-lanıp boyun eğen bi-riydi; Allah'tan başka-larına tanrılık yakış-tıran kimselerden de ğildi:
16. لَا تُعْمِئَةً=O'nun nimetlerine 121 وَهَدَاهُ=ve iletti شَاكِرًا=şükredici idi اجْتَبَاهُ=onu seçmiş إِلَى صِرَاطٍ=yola مُسْتَقِيمٍ=doğru	Rabbinin nimetle-rine şükreden bir kuldu, Allah onu seçip dosdoğru yo-la iletti.	Rabbinın nimet-lerine şükreder-di. Onu beğenip seçmiş, kendisi-ni doğru bir yola iletti.	(Çünkü) o, kendisini seçip doğru yola yö-nelmesini sağlayan (Allah'a), nimetlerin-den ötürü her zaman şükranla doluydu.
16. فِي الدُّنْيَا=dünyada 122 وَأَنِّيَاهُ=ona vermiştik وَأَنَّهُ=şüphesiz O حَسَنَةً=iyilik فِي الْآخِرَةِ=ahirette de لِمَنِ الصَّالِحِينَ=iyilerdendir	Biz ona dünyada iyilik verdik, ahiret-te ise O, kesinlikle iyi kullar arasındadır.	Dünyada ona iyi-lik verdik. Doğ-rusu o, ahirette de iyilerdendir.	Biz de bunun için o'na bu dünyada iyilik bahşettik; şüphesiz ahirette de o kendini dürüst ve erdemli kimselerin arasında bulacaktır.
16. إِلَيْكَ=sana 123 أَوْحَيْنَا=vahyettik مَلَّةً=yoluna إِبْرَاهِيمَ=İbrahim'in أَن اتَّبِعْ=uy وَمَا كَانَ=değildi حَنِيفًا=hanif olan مِنَ الْمُشْرِكِينَ=ortak koşanlardan	Sonra sana «İbra-him’in tek Allah il-kesine dayalı inanç sistemine uy, O Allah’a ortak koşanlardan de ğil-di» diye vahyettik.	Sonra sana: Ha-nif olarak İbra-him’in dinine uy; o, hiç bir zaman müşriklerden olmadı, diye vahyettik.	Ve sonuç olarak sa-na, Yalan ve sahtelik taşıyan her şeyden sakınan ve hiçbir şe-kilde Allah'tan başka-larına tanrılık yakış-tırmayan İbrahim'in dinine uy! diye vah-yettik,
16. جُعِلَ=(farz) kılındı 124 عَلَى=üzerinde السَّبْتِ=cumartesi günü فِيهِ=onun الَّذِينَ اخْتَلَفُوا=ayrılığa düşenlere وَأَنَّ=ve şüphesiz رَبِّكَ=Rabbin لَيَحْكُمُ=elbette hükmünü verecektir بَيْنَهُمْ=aralarında الْقِيَامَةِ=kıyamet يَوْمَ=günü فِيمَا كَانُوا فِيهِ=şey hakkında يَخْتَلِفُونَ=ayrılığa düşükleri	Cumartesi günü yasağı, bu konuda anlaşmazlığa düş-enler (yahudiler) için kondu. Hiç şüphesiz Rabbin kıyamet günü an-laşmazlığa düşük-leri konularda, haklarında hüküm verecektir.	Cumartesi; an-cak o gün üze-rinde ihtilafa düş-enlere farz kılındı. Şüphesiz Rabbin; onların ihtilaf edegeldik-leri şeyler hak-kında kıyamet günü aralarında hükmünü vere-cek-tir.	Sebt gününün göze-tilmesi sadece, onun hakkında uyuşmaz görüşler ileri sürüp çekişenlere emredil-mişti; şüphe yok ki, bu çekişip durdukları konuda, Kıyamet Gü-nü onların aralarında elbette senin Rabbin hükmedecektir.
16. رَبِّكَ=Rabbinin 125 إِلَى سَبِيلٍ=yoluna ادْعُ=çağır وَالْمَوْعِظَةَ=ve öğüt بِالْحِكْمَةِ=hikmetle الْحَسَنَةَ=güzel وَجَادِلْهُمْ بَاتِّبِالَّتِي=ve onlarla mücadele et إِنَّ=kuşkusuz هِيَ أَحْسَنُ=en güzel biçimde هُوَ=işte O'dur أَعْلَمُ=en iyi bilen عَنْ سَبِيلِهِ=yolundan بِمَنْ ضَلَّ=sapanları أَعْلَمُ=en iyi bilendir وَهُوَ=ve O بِالْمُهْتَدِينَ=hidayete erenleri de	İnsanları Rabbinin yoluna maharetli bir yöntemle ve güzel öğütlerle ça-ğır, onlarla üslup-ların en güzel, en etkili ile tartış. Hiç şüphesiz Rab-bin, yolundan sa-panları herkesten iyi bildiği gibi, doğ-ru yolda olanları da herkesten iyi bi-lir.	Rabbinın yoluna hikmetle ve gü-zel öğütte davet et. Onlarla en güzel şekilde tartış. Muhakkak ki Rabbin; yo-lundan sapanları en iyi bilir. O, doğru yolda olanları da en iyi bilendir.	(Bütün insanlığı) hik-metle ve güzel öğütte Rabbinin yoluna ça-ğır; ve onlarla en gü-zel, en inandırıcı yön-temlerle tartış; şüp-hesiz, O'nun yolun-dan kimin saptığını en iyi bilen senin Rabbindir; ve yine doğru yola erişenleri de en iyi bilen O'dur.
16. وَإِنْ=eğer 126 عَاقَبْتُمْ=ceza verecekseniz فَعَاقِبُوا=ceza verin بِمَنْلٍ=aynısını وَلَنْ=ama مَا عُوِقْتُمْ بِهِ=size verilen cezanın صَبْرَتُمْ=sabrederseniz لَهُوَ=andolsun ki o لِلصَّابِرِينَ=sabredenler için	Eğer kâfirlere iş-kence edecekse-niz, onlara, vaktiy-le size yapmış ol-dukları işkencenin benzerini uygula-yınız. Ama eğer sabrederseniz bu tutum sabredenler hesabına daha hayırlıdır.	Eğer ceza verecek olursanız; ancak sizin ce-zalandırıldığını-zın misliyle ceza verin. Sabrederseniz; elbette bu, sabredenler için daha iyidir.	Bunun içindiri ki, (tar-tışmada) zora baş-vurmanız gerekirse, ancak onların sizi zo-ra koştukları kadar zora başvurun. Fakat eğer kendinizi tutar-sanız, bilin ki, güçlük-lere göğüs germesini bilen kimseler için bu daha iyi, daha hayır-lıdır.
16. وَمَا صَبْرُكَ=senin sabrın 127 وَأَصْبِرْ=sabret إِلَّا=ancak بِاللَّهِ=Allah(in yardımı) iledir عَلَيْهِمْ=onlara وَلَا تَحْزَنْ=üzülme فِي ضَيْقٍ=sıkıntıya وَلَا تَكُ=düşme	Sabret, sabretmeyi ancak Allah’ın yardımı ile başa-rabilirsin; onlar için üzölme, çevirdikle-ri entrikalar ve kurdukları tuzaklar sakın canını sık-	Sabret; senin sabrın ancak Al-lah içindir. Üzülmeye onlara. Kurdukları dü-zenlerden dolayı da endişe etme.	Öyleyse, (hakkı inkar edenlerin söyledikle-rine karşı) sabır gös-ter ve daima hatırla ki, sana güçlüklerle göğüs germe gücünü veren yalnızca Al-lah'tır; ve onlardan

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
مِمَّا يَمْكُرُونَ=kurdukları tuzaklardan	masın.		yana üzülmeye; hele onların o asılsız iddiaları seni hiç sıkmasın:
16. 128 مَعَ=beraberdır اللَّهِ=Allah إِنَّ=çünkü الَّذِينَ اتَّقَوْا=korunanlarla وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ=ve iyilik edenlerle	Çünkü Allah kesinlikle kötülükten uzak duranlarla ve iyi davranışlarla beraberdir.	Şüphesiz ki Allah; müttakiler ve ihsan edenlerle beraberdir.	Çünkü, Allah elbette, Kendisine karşı sorumluluk bilinci taşıyanlarla beraberdir, yani iyi olan ve iyilikte devamlı olanlarla!
17. 1 الَّذِي=O (Allah) ki سُبْحَانَ=eksiklikten uzaktır بِعَبْدِهِ=kulunu أَسْرَى=yürüttü أَيَّامًا=gecenin bir vaktinde مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ=Mescid-i Haram'dan إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى=Mescid-i Aksa'ya الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ=çevresini bereketli kıldığımız لِنُرِيَهُ=kendisine göstermemiz için مِنَ آيَاتِنَا=ayetlerimizden bir bölümünü هُوَ=O السَّمِيعُ=işitendir إِنَّهُ=gerçekten الْبَصِيرُ=görendir	Kulu Muhammed'i bir gece Mescidi Haram'dan (Ka-be'den) yola çıkararak, kendisine bazı mucizelerimizi, olağanüstülüklerimizi gösterelim diye, çevresini kutsal kıldığımız Mescidi Aksa'ya (Kudüs'e) ulaştıran Allah, her türlü noksanlıktan uzaktır. O her şeyi işiten ve her şeyi görendir.	Şanı yücedir o Allah'ın ki; kulunu geceleyin Mescid-i Haram'dan çevresini mübarek kıldığımız Mescid-i Aksa'ya götürmüştür. Bir kısım ayetlerimizi gösterelim diye. Muhakkak ki O'dur O, Semî', Basir.	Yüceliğinde sınır olmayan O (Allah) ki kulunu geceleyin, kendisine bazı alametlerimizi göstermek için (Mekke'deki) Mescid-i Haram'dan, çevresini mübarek kıldığımız Mescid-i Aksa'ya götürdü. Çünkü, gerçekten her şeyi işiten, her şeyi gören O'dur.
17. 2 مُوسَى=Musa'ya وَأَنبَا=biz verdik وَجَعَلْنَاهُ=ve onu yaptık الكِتَابَ=Kitabı لِبَنِي إِسْرَائِيلَ=israil oğullarına هُدًى=bir kılavuz أَلَّا تَتَّخِذُوا=tutmayın diye وَكَيْلًا=bir vekil مِّنْ دُونِي=benden başka	Musa ya Tevrat'ı verdik ve «Bundan başkasını dayanak edinmeyiniz» diyerek bu kitabı yahudilere doğru yol kılavuzu yaptık.	Musa'ya da kitabı verdik. Ve onu, İsrailoğulları için bir hidayet kıldık. Beni bırakıp başkasını vekil edinmeyebilirsiniz diye.	Ve Biz (aynı şekilde) Musa'ya (da) kitap vermiştik ve onu İsrailoğulları için bir doğru yol rehberi kılmış (ve onlara şöyle demiştik:) Kaderinizi belirleme gücünü Benden başkasında aramaya kalkmayın.
17. 3 مَنْ حَمَلْنَا=taşındıklarımızın ذُرِّيَّةَ=çocukları إِنَّهُ=doğrusu o نُوحٍ=Nuh مَعَ=ile beraber كَانَ عَبْدًا=bir kuldu شَكُورًا=çok şükreden	Ey Nuh ile beraber gemiye bindirdiklerimizin soyundan gelenler! Hiç şüphesiz Nuh, şükür görevini yerine getiren bir kuldu.	Nuh ile beraber taşıdığımız kimselerin soyunu da. Gerçekten o, çok şükreden bir kul idi.	Siz ey Nuh'la birlikte (gemide) taşıdığımız insanların soyundan gelenler! O (Nuh ki,) gerçekten de çok şükreden bir kuldu.
17. 4 وَقَضَيْنَا=şu hükmü verdik إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ=israil oğullarına فِي الْكِتَابِ=Kitapta تَنْفُسِينَ=bozgunculuk yapacaksınız فِي الْأَرْضِ=o ülkede مَرَّتَيْنِ=iki kez وَلَنَعْلَنَ=ve çok böbürleneceksiniz عُلُوًّا=büyüklenme ile كَبِيرًا=kibirli	Tevrat'ta yahudiler hakkında «Yeryüzünde iki kez kargaşa çıkaracaksınız ve bu arada parlak bir yükseliş dönemi yaşayacaksınız» diye hüküm verdik.	İsrailoğullarına kitabda hükmettik ki: Doğrusu yeryüzünde iki defa bozgunculuk yapacak ve kibirlendikçe kibirleneceksiniz.	Ve İsrailoğulları'na vahiy yoluyla (şunu) bildirdik: Muhakkak ki siz yeryüzünde iki defa bozgunculuk çıkaracak ve küstahça büyükenip duracaksınız!
17. 5 وَعَدُ=zamanı فَإِذَا جَاءَ=gelince بَعَثْنَا=gönderdik أُولَاهُمَا=birincisinin عَبَادًا لَّنَا=kullarımızı عَلَيْكُمْ=üzerinize أُولَىٰ بِأَسْ شَدِيدٍ=çok güçlü فَجَاسُوا=(sizi) araştırdılar خِلَالَ=aralarına girip وَكَانَ وَعْدًا=bir va'd idi الدِّيَارِ=evlerin مَفْعُولًا=yapılması gereken	Birinci kargaşaya ilişkin ilahi cezanın vadesi gelince üzerinize son derece atılğan ve acımasız kullarımızı saldı. Bunlar evlerinizin köşe bucaklarını arayarak sizi yakalamaya giriştiler. Bu, Allah'ın yerine gelmesi kaçınılmaz bir sözü idi.	O ikiden birincisinin vakti gelince, üzerinize çok güçlü olan kullarımızı saldı. Onlar, memleketin her köşesini kontrollerine aldılar. Bu, yerine gelmiş bir vaad idi.	Bu yüzden bunlardan ilki hakkında yapılan ön uyarı(nın günü) gelip çatığında kavgada çok çetin kullarımızdan saldı üzerinize, öyle ki bunlar ülkede kıyı bucak girmedik yer bırakmadılar; ve ön uyarının gereği böylece bütünüyle yerine gelmiş oldu.
17. 6 لَكُمْ=size رَدَدْنَا=verdik ثُمَّ=sonra عَلَيْهِمْ=onları yenme imkânı وَأَمَدَدْنَاكُمْ=ve sizi destekledik بِأَمْوَالٍ=mallarla وَجَعَلْنَاكُمْ=ve çoğalttık وَبَنِينَ=ve oğullarla تَفِيرًا=savaşçılarınızı أَكْثَرَ=daha da	Sonra eski iktidarınızı size geri vererek bu düşmanlarınıza karşı üstün konuma gelmenizi sağladı. Sizi mal ve evlâd artışı ile destekledik ve sizi güçlü orduya sahip kıldık.	Bundan sonra sizi, onlara tekrar galip getirdik. Mallar ve oğullarla size yardım ederek sayınızı artırdık.	Bir süre sonra onlara yeniden üstün gelmenizi sağladı; ve sizi malca ve evlatça destekleyip sayınızı artırdık.
17. 7 إِنْ أَحْسَنْتُمْ=iyilik ederseniz لَأَنْفُسِكُمْ=kendinize أَحْسَنُ=iyilik etmiş olursunuz وَإِنْ أَسَآتُمْ=kötülük ederseniz فَإِذَا جَاءَ=gelince الْآخِرَةِ=sonuncusunun وَعَدُ=zamanı لَيَسْوَؤَا=kötü duruma soksunlar وَلَيَدْخُلُوا=ve girsinler يُزْجَوْهُكُمْ=yüzlerinizi الْمَسْجِدِ=Mescid'e (Kudüs'e) أَوَّلَ مَرَّةٍ=ilk kez كَمَا دَخَلُوهُ=girdikleri gibi وَلَيُتَبِّرُوا=ve mahvetsinler مَا عَلُوا=ele geçirdiklerini تَنْبِيرًا=helak ederek	Eğer, iyilik ederseniz, kendiniz için iyilik ederseniz, eğer kötülük ederseniz, o da kendiniz içindir. Çıkaracağınız ikinci kargaşaya ilişkin cezanın vadesi gelince üzerinize salacağımız başka saldırganlar acınızın yüzlerinizi yansımaya yol açarlar. İlk seferinde gelenlerin yaptıkları gibi Mescid-i Aksa'ya girerler ve yükselttiğiniz her şeyi yerle bir ederler.	Eğer ihsan ederseniz; kendiniz için ihsan etmiş olursunuz. Kötülük ederseniz; o da kendinizindir. Diğerinin vakti gelince; yüzünüzü kararsınlar, mes-cide ilk defa girdikleri gibi girsinler ve ele geçirdikleri yeri harab etsinler diye onları tekrar göndeririz.	(Ve dedik ki:) Eğer iyilikte sebat ederseniz, iyiliği yalnızca kendiniz için yapmış olursunuz; eğer kötülük yapmaya kalkışırsanız bunu da kendiniz için yapmış olursunuz. Ve böylece, ön uyarılardan diğeri(nin günü) gelip çatıttığında, onurunuzu bütünüyle alaşağı eden, önceki(ler) gib Mabed'e (davetsiz) giren ve ele geçirdikleri her yeri yerle bir eden (başka düşmanlar gönderdik üzerinize).
17. 8 رَبُّكُمْ=Rabbiniz عَسَىٰ=belki وَإِنْ=eğer أَنْ يَرْحَمَكُمُ=size acır عَذْنَا=siz dönerseniz وَجَعَلْنَا=yapmışızdır جَهَنَّمَ=cehennemi لِلْكَافِرِينَ=kâfirler için حَصِيرًا=kuşatıcı	Bundan sonra rabbiniz size merhametli davranır. Fakat eğer kargaşaya dönerseniz, biz de sizi tekrar cezalandırırız. Biz cehennemi kâfirler için içinden çıkılmaz bir kale yaptık.	Belki Rabbınız size merhamet eder. Eğer dönerseniz; Biz de döneriz ve Biz, cehennemi kafirler için bir zindan kılmışızdır.	Rabbinizin size acıyıp esirgemesi elbette umulabilir; ama eğer siz (günaha) geri dönerseniz, Biz de (azaba) geri döneriz. Ve (unutmayın ki,) Biz cehennemi hakkı inkar edenleri kuşatacak (bir hisar) kılmışızdır.
17. 9 الْقُرْآنَ=Kur'an هَذَا=bu إِنَّ=gerçekten لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ=en doğru olan وَيُبَشِّرُ=ve müjdeler الْمُؤْمِنِينَ=müminlere الَّذِينَ يَصَالِحَاتِ=iyi işler yapan لَهُمْ=kendileri için كَبِيرًا=büyük أَجْرًا=bir ecir olduğunu	Hiç kuşkusuz bu Kur'an insanları en doğru yola iletir ve iyi ameller işleyen mü'minlere, kendilerini büyük bir ödülün beklediği müjdesini verir.	Muhakkak ki bu Kur'an; en doğru olana götürür. Ve salih amel işleyen mü'minlere kendileri için büyük bir mükâfat olduğunu müjdeler.	Gerçek şu ki, bu Kur'an o dosdoğru olan yolu göstermekte; dü-rüst ve erdemli davranışlar ortaya koyan müminlere, ödülleri-nin çok büyük olacağını müjdelemektedir;
17. 10 وَأَنَّ=ve şüphesiz الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ=inanmayanlara أَعْدْنَا=hazırlamışızdır بِالْآخِرَةِ=Ahirete أَلِيمًا=acı لَهُمْ=onlara عَذَابًا=bir azab	Ahirete inanmayanlara gelince, onlar için acıklı bir azap hazırladığımızı bildirir.	Ahirete inanmayanlar; onlar için elem verici bir azab hazırladık.	ve ahirete inanmayanlara da kendileri için çok can yakıcı bir azap hazırladığımızı (haber vermektedir).
17. 11 الْإِنْسَانَ=insan وَيَذْغُ=dua etmektedir دُعَاءَهُ=dua eder gibi بِالشَّرِّ=şerre وَكَانَ الْإِنْسَانُ=insan بِالْخَيْرِ=hayra	İnsan iyiliğe kavuşması için dua ettiği gibi aynı yö-nelişle başına kötülük gelsin diye de dua eder. Ger-	İnsan; hayır istiyormuşçasına şer ister. Ve insan, esasen çok acelecidir.	Hal böyleyken, insan yine de (çoğu zaman) iyilik için dua ediyor-muşçasına (tutkuyla) kötülük için dua eder; çünkü insan (yargıla-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâ'il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	عَجُولًا =pek acelecidir	çekten insan pek aceleci, pek fevridir.		rında) tez canlıdır.
17. 12	اللَّيْلِ =gece وَجَعَلْنَا =biz yaptık وَالنَّهَارَ =ve gündüzü آيَتَيْنِ =iki ayet اللَّيْلِ =gece آيَةً =ayetini فَمَحَوْنَا =sildik وَجَعَلْنَا =yaptık النَّهَارَ =gündüz آيَةً =ayetini لِتَبْتَغُوا =aramanız için مُبْصِرَةً =aydınlatıcı مِنْ رَبِّكُمْ =Rabbinizin لُفْطُنَا =lütfunu وَلِتَعْلَمُوا =ve bilmeniz için عَدَدَ =sayısını وَالْحِسَابَ =ve hesabı السَّيِّئِينَ =yılların فَصَلَّنَاهُ =anlattık وَكُلَّ شَيْءٍ =her şeyi تَفْصِيلًا =açık açık	Gece ile gündüzü varlığımızın ve yetkin gücümüzün iki ayeti, iki somut göstergesi olarak yarattık. Sonra Rabbinizin lütfu peşinde koşasınız ve yılların sayısı ile takvim hesabını bilersiniz diye geceyi karartarak gündüzü aydınlık yaptık. Her konuyu ayrıntılı biçimde anlattık.	Biz, geceyi ve gündüzü iki ayet kıldık. Rabbinizin lutuf dileyişiniz ve yılların hesabını, sayısını bilersiniz diye gece ayetini silip gündüz ayetini aydınlık kıldık. Ve her şeyi uzun uzadıya açıkladık.	Oysa, Biz geceyi ve gündüzü iki ayet kıldık; öyle ki, gece ayetini gideriyoruz ve peşinden (onun yerine) ışık saçan gündüz ayetini getiriyoruz ki Rabbinizin cömertliğinden (payınıza düşeni) arayasınız ve bir de gelip geçen yılların ve (gelmesi kaçınılmaz olan) hesabın farkına varabilesiniz. Ve böylece, her şeyi açık açık ortaya koyduk!
17. 13	الْزَّمَاهُ =bağladık إِنْسَانٍ =insanın وَكُلَّ =her فِي عُنُقِهِ =boynuna طَائِرَهُ =tair(kuş)ini لَهُ =onun için يَوْمَ =günü يَلْقَاهُ =bulacağı كِتَابًا =bir Kitap الْقِيَامَةِ =kıyamet مَنْشُورًا =açılmış olarak	Her insanın ameli-ni halka yapıp boynuna takarız. Kıyamet günü açık olarak bulacağı bir amel defteri önüne çıkarırız.	Her insanın işlediklerini boynuna dolarız. Ve onun için kıyamet gününde açılmış bulacağı bir kitab çıkarırız.	Öte yandan, Biz her insanın kaderini (kendi) boynuna dolamışızdır; öyle ki, Kıyamet Günü onun önüne, her şeyi açık açık kaydedilmiş bulacağı bir sicil çıkarcacağız;
17. 14	كَفَى =yeter كِتَابَكَ =Kitabını اِفْرَأْ =oku عَلَيْكَ =sana الْيَوْمَ =bugün بِنَفْسِكَ =nefsin حَسِيبًا =hesapçı olarak	“Kitabını oku, bugün, kendi hesabını kendin göreceksin.”	Oku kitabını. Bugün kendi hesabın için kendi nefsin sana yeter.	(Ve o Gün ona:) (Şimdi) oku sicilini! (denecek.) (çünkü) bugün kendi hesabını kendin çıkaracak durumdasın!
17. 15	اهْتَدَى =hidayeti seçerse مَنْ =kim يَهْدِي =seçmiş olur فَإِنَّمَا =şüphesiz وَمَنْ =ve kim ضَلَّ =saparsa لِنَفْسِهِ =kendisi için يَضِلُّ =sapar فَإِنَّمَا =şüphesiz وَلَا تَرَى =taşımaz عَلَيْهَا =kendi aleyhine وَزَرَ =günah yükünü وَأَزَرَهُ =hiçbir günahkar أُخْرَى =başkasının مُعَذِّبِينَ =biz azab edecek değiliz حَتَّى تَبْعَثَ =göndermedikçe رَسُولًا =elçi	Kim doğru yolu izlerse kendisi için izler. Kim doğru yoldan saparsa kendi zararına sapmış olur. Hiç kimse bir başkasının günah yükünü taşımaz. Bir peygamber göndermedikçe hiç kimseyi azaba çarptırmayız.	Kim, hidayete ererse; kendi nefsi için hidayete ermiş olur. Kim de dalalet düşerse; kendi nefsi aleyhine dalalet düşmüş olur. Hiç kimse başkasının yükünü yüklenmez. Biz, bir peygamber göndermedikçe azab ediciler değiliz.	Her kim ki doğru yolu izlemeyi seçerse, bunun kendi iyiliği için yapmış olacaktır. Ve her kim ki yoldan saparsa, bu kendi kötülüğüne olacaktır; kimse kimsenin yükünü taşıyacak değildir. Ayrıca, Biz, (kendilerine) bir elçi göndermeden (yaptığı hak-sızlıklardan ötürü hiçbir topluma) azap etmeyiz.
17. 16	وَإِذَا أَرَدْنَا =biz istediğimiz zaman نُهَاكَ =helak etmek قَرْيَةً =bir kenti مُتْرَفِيهَا =onun varlıklılarına أَمْرًا =emrederiz فَفَسَقُوا =kötü işler yaparlar فَإِنَّمَا =şüphesiz عَلَيْهَا =onlara فَحَقَّ =böylece gerekli olur الْقَوْلُ =(azab) karar(ı) فَدَمَّرْنَاَهَا =biz de orayı ederiz تَدْمِيرًا =darmadağın	Biz bir beldeyi yoketmek istediğimizde oranın şımarık ele başlarına emrederiz de kötülüğe dalarlar. Böylece o belde hakkında hükmümüz haklılık kazanır. Bunun üzerine orayı alt üst ederiz.	Bir kasabayı da helak etmek istediğimiz zaman; varlıklılarına emir veririz de, orada fasıklık yaparlar. Bunun üzerine artık oraya söz hak olur. Ve Biz de onları yerle bir ederiz.	Ama bir toplumu yok etmeyi irade ettiğimiz zaman o toplumun refaha gömülmüş seçkinlerine son uyarı(ları)mızı iletiriz; ve (eğer) onlar günahkarca yaşamaya devam ederler(se), cezalandırıcı yargı artık o toplum için kaçınılmaz olur; ve Biz de onu darmadağın ederiz.
17. 17	أَهْلَكْنَا =helak ettik وَكَمْ =nice مِنْ بَعْدِ =sonra مِنْ الْقُرُونِ =kuşakları يَرْبِكُ =Rabbin وَكَفَى =yeter نُوحٌ =Nuh'dan عِبَادِهِ =kullarının بِذُنُوبِ =günahlarını بَصِيرًا =görücü olarak خَيْرًا =haber alıcı	Biz Nuh'tan sonra gelen nice milletleri yokettik. Kulların günahlarından haberdar olucu ve onları görücü merci olarak Rabbin yeterlidir.	Nuh'tan sonra, nice nesilleri yok etmişizdir. Kullarının günahlarına Habir ve Basir olarak Rabbin yeter.	Nuh'tan bu yana Biz böyle nicelerini yok ettik! Çünkü kullarının günahlarını bütünüyle görüp haberdar olmakta senin Rabbin gibisi yoktur.
17. 18	كَانَ يُرِيدُ =isterse مَنْ =kim الْعَاجِلَةَ =geçici (dünyayı) عَجَلْنَا لَهُ =ona çabucak veririz فِيهَا =orada لِمَنْ =kimseye كَانَ =dilediğimiz kadar ثُمَّ =sonra نُرِيدُ =istediğimiz جَهَنَّمَ =cehennem يَجْعَلْنَا لَهُ =yerini yaparız يَصْلَاهَا =oraya girer مَذْمُومًا =kınanmış مَذْخُورًا =ve kovulmuş olarak	Kim geçici dünyanın mutluluğunu isterse dilediğimiz kimselere orada dilediğimiz kadar geçici nimet veririz. Fakat sonra onu cehenneme yollarız, horlanmış ve Allah'ın rahmetinden kovulmuş olarak oraya girer.	Kim geçici dünyayı isterse; onun için orada dilediğimiz kadar, dilediğimiz kimseye hemen veririz. Sonra onun için cehennemi hazırlarız. Kötülenmiş ve koğulmuş olarak oraya girer.	Kim ki, bu geçici hayatın (hazları) peşinde koşmak isterse, bu istediğinden dilediğimiz kadar, gerekli gördüğümüz kimseye hemen veririz; ama sonra onun payını cehennem kılarız ki oraya kınanmış ve kovulmuş olarak katlanmak zorunda kalacaktır!
17. 19	أَرَادَ =isterse مَنْ =kim de وَسَعَى لَهَا =ve çalışırsa ona سَعِيَهَا =yaraşır biçimde وَهُوَ مُؤْمِنٌ =ve inananak كَانَ سَعِيهُمْ =çalışmalarının فَقَاوَلْنَاكَ =öylelerinin مَشْكُورًا =karşılığı verilir	Buna karşılık, kim ahiret mutluluğunu ister de mü'min olmak şartı ile o uğurda gerekli çabayı harcarsa, böylelerinin çabaları takdir edilir, emeklerinin karşılığını alırlar.	Kim de ahireti isterse ve onun için inanmış olarak gerekli çabayı gösterirse; işte onların sayı şükre değerdir.	Fakat ahiret hayatını(n güzelliğini) isteyen ve bunun için gösterilmesi gereken çabayı gösterenlere gelince, (gerçek) müminler bunlardır; çabalarına (Allah katında) değer verilen kimseler de işte böyleleridir!
17. 20	هُؤْلَاءِ =onlara da نُؤْمِدُ =uzatırız كُلًّا =hepsine مِنْ عَطَاءٍ =mükâfatından وَهُؤْلَاءِ =onlara da وَمَا كَانَ =değildir رَبِّكَ =Rabbinin عَطَاءُ =hediyesi رَبِّكَ =Rabbinin مَحْظُورًا =kısıtlanmış	Her iki grubu da yani berikilere de ötekilere de Rabbinin bağışından pay veririz. Hiç kimse Rabbinin bağışından mahrum edilmez. Onun bağış kapısı herkese açıktır.	Her birine, bunlara da, onlara da Rabbinin nimetinden ulaştırırız. Rabbinin nimeti engellenmiş değildir.	Hepsine -bunlara da, ötekilere de- Rabbinin lütfundan ulaştırmaktayız; çünkü senin Rabbinin lütfu (insanların bir kısmıyla) sınırlı değildir.
17. 21	فَضَّلْنَا =üstün yaptık كَيْفَ =nasıl انْظُرْ =bak عَلَى بَعْضِ =kiminden بَعْضُهُمْ =onların kimini وَالْآخِرَةُ =elbette ahiret أَكْبَرُ =daha büyüktür دَرَجَاتٍ =dereceler bakımından وَأَكْبَرُ =ve daha büyüktür تَفْضِيلًا =üstünlük bakımından	Bir baksana, insanları dünyada nasıl birbirinden üstün kıldık. Oysa ahiretin dereceleri daha büyük olduğu gibi, aralarındaki üstünlük farkları daha geniş çaplıdır.	Bak, nasıl onların bir kısmını bir kısmına üstün kıldık. Elbetteki ahiret, dereceler bakımından da büyüktür, üstünlük bakımından da.	Onların bazılarına (yeryüzünde) diğerlerine göre nasıl cömert davrandığımıza bir bak: fakat (unutma ki,) ahiret, paye olarak daha yüksek, erdem ve (manevi) zenginlik bakımından daha yücedir.
17. 22	اللَّهُ =Allah مَعَ =ile beraber لَا تَجْعَلْ =edinme إِلَهًا =bir tanrı آخَرَ =başka فَنَقُذَ =sonra oturup kalırsın مَذْمُومًا =kınanmış olarak مَخْذُولًا =ve yalnız başına bırakılmış olarak	Allah'a yanısıra başka bir ilaha tapma. Yoksa horlanuş ve koruyucusuz bırakılmış olarak otura kalırsın.	Allah ile beraber başka ilah edinme. Yoksa yerilmiş olarak kalırsın.	(Ey İnsanoğlu,) Allah'la beraber bir başka tanrı edinme ki kendini kınanmış ve bir başına bırakılmış olarak bulmayasın:
17. 23	رَبُّكَ =Rabbin وَقَضَى =emretti	Allah yalnız kendisine kulluk sun-	Rabbin buyurmuştur ki: Ken-	Çünkü Rabbin, başkasına değil, yalnız-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
إِلَّا=başkasına أَلَّا تَعْبُدُوا=tapmamanızı وَبِأَلَوِ الدِّينِ=ve anaya babaya إِمَّا يَبْلُغَنَّ=ulaşırsa إِحْسَانًا=iyilik etmenizi عِنْدَكَ=senin yanında الْكِبَرِ=ihtiyarlık çağına أَوْ=yahut أَحَدُهُمَا=ikisinden birisi فَلَا تَقُلْ=sakin deme كِلَاهُمَا=her ikisi أَفِ=Öf! لَهُمَا=onlara وَقُلْ=söyle وَلَا تَنْهَرُهُمَا=onları azarlama قَوْلًا=söz لَهُمَا=güzel	manı ve ana babaya karşı nazik davranmanı kesin hükme bağladı. Eğer ana babadan biri ya da her ikisi yanında yaşlılık çağına ererlerse, sakın onlara «öf be, bıktım senden» deme, onları azarlama; onlara tatlı ve saygılı sözler söyle.	disinden başkasına ibadet etmeyesiniz, ana ve babaya iyi davranasınız. Eğer onlardan biri veya her ikisi senin yanında iken yaşlılığa erecek olurlarsa; onlara karşı, of dahi deme. Onları azarlama. Ve her ikisine de efendice sözler söyle.	O'na kulluk etmenizi ve ana babaya iyi davranmanızı buyurmuştur. Eğer onlardan biri ya da her ikisi senin yanında kocar-sa, onlara sakın Öf! demeyesin; onları azarlamayasın; onlara saygılı, yüceltici sözler söyleyesin,
17. 24 وَإِخْفِضْ=indir لَهُمَا=onlara جَنَاحَ=kanadını مِنَ الرَّحْمَةِ=acımadan dolayı الذَّلِ=küçülme رَبِّ=Rabbim وَقُلْ=ve deki ارْحَمْهُمَا=sen de bunlara acı كَمَا رَبَّيَانِي=beni nasıl yetiştirdilerse رَبِّيَانِي=küçükken	Onlara karşı besleyeceğin acıma duygusunun etkisi ile önlerinde alçak gönüllülük kanatlarını indir ve de ki; «Ey Rabbim onlar küçükten beni nasıl büyüttüler ise, sen de öyle merhamet et.»	Merhametten onlara alçak gönüllülük kanatlarını ger. Ve de ki: Rabbim; o ikisi, beni küçükken yetiştirdikleri gibi sen de onlara merhamet et.	ve onlara alçak gönüllüce ve acıyıp esirgeyerek kol kanat geresin; ve Ey Rabbim! diyesin, Onların beni küçükken sevgi ve şefkatle besleyip büyüttükleri gibi, Sendeki onlara merhamet eyle!
17. 25 أَعْلَمُ=daha iyi bilir رَبُّكُمْ=Rabbiniz إِنْ=eğer بِمَا فِي أَنْفُسِكُمْ=içerinizdeki صَالِحِينَ=iyi kişiler تَكُونُوا=siz olursanız كَانَ لِلْأَوَّابِينَ=tevbe edenleri فَإِنَّهُ=şüphesiz O غَفُورًا=bağışlayandır	Rabbiniz kalplerinizdeki duygularınızı herkesten iyi bilir. Eğer iyi kalpli kimselerseniz, O kendisine başvuranların günahlarını affeder.	Rabbınız; nefislerinizde olanı en iyi bilendir. Eğer salihlerden olursanız muhakkak ki O; kendisine dönenler için Gafur'dur.	içinizde olanı en iyi Rabbiniz bilmektedir. Eğer dürüst ve erdemli kimseler iseniz, (hatalarınızı bağışlayacaktır); hem, bilin ki, (günahtan) dönüp Allah'a yönelenler için (gerçek) bağışlayıcı O'dur.
17. 26 وَأَتِ=ver ذَا الْقُرْبَىٰ=akrabaya وَالْمَسْكِينِ=ve yoksula وَأَبْنِ السَّبِيلِ=ve yolcuya وَلَا تَبْذُرْ=fakat saçıp savurma تَبْذِيرًا=savurarak	Akrabalarına, yoksula ve yarı yolda kalan yolcuya hakkını ver. Fakat savurganca davranma.	Yakınlara hakkını ver. Miskine, yolcuya da. Ama saçıp savurma.	Ve (ey insanoğlu,) yakın(ların)a hak(lar)ını ver; düşküne de, yolda kalmışa da; ama sakın (elindekini) anlamsız, amaçsız bir biçimde saçıp savurma.
17. 27 الْمُبْذَرِينَ=savurganlar إِنْ=çünkü كَانُوا=olmuşlardır إِخْوَانًا=kardeşleri الشَّيَاطِينِ=şeytanların وَكَانَ الشَّيْطَانُ=şeytan ise لِرَبِّهِ=Rabbine karşı كَفُورًا=çok nankördür	Çünkü savurganlar; harcamalarında ölçü gözetmeyenler, şeytanın kardeşleridir ve şeytan da Rabbine karşı son derece nankördür.	Muhakkak ki saçıp savuranlar, şeytanlarla kardeş olmuşlardır. Şeytan ise Rabbına pek nankördür.	Çünkü, bil ki, saçıp savuranlar Şeytan'ın türdeşleridir; Şeytan da zaten Rabbine karşı gerçekten çok büyük bir nankörlük sergilemiştir.
17. 28 وَإِمَّا=eğer تُغْرَضَنَّ=yüz çevirecek olursan عَنْهُمْ=onlardan أَبْتِغَاءَ=bekleyerek مِنْ رَبِّكَ=Rabbinden بِرَحْمَةٍ=bir rahmeti تَرْجُوَهَا=umduğun فَقُلْ=bari söyle لَهُمْ=onlara مَيِّسُورًا=yumuşak قَوْلًا=söz	Eğer Rabbinden umduğun bir bağışın beklentisi içinde o hak sahiplerinin haklarını vermemenin ezikliği ile yüzlerine bakamıyorsun, bari onlara tatlı söz söyle.	Rabbından beklediğin bir rahmeti elde etmek için onlardan yüz çevirmek zorunda kalırsan; o zaman onlara tatlı bir söz söyle.	Ve eğer sen (kendin) de Rabbinin katından ihtiyaç duyduğun bir lütfu/bir rahmeti arama çabası içinde olduğun için (ihtiyaç sahiplerine) ilgisiz kalmak zorunda isen, o zaman, hiç değilse, onlara yumuşak/yatıştırıcı bir söz söyle.
17. 29 وَلَا تَجْعَلْ=yapma يَدَكَ=el(ler)ini إِلَىٰ عُنُقِكَ=boynuna مَعُولَةً=bağlanmış وَلَا تَبْسُطْهَا=ve açma كُلَّ=tamamen الْبَسِطِ=açarak فَتَقْعُدَ=sonra kalırsın مَلُومًا=kınanmış مَحْسُورًا=hasret içinde	Elini sıkıp boynuna bağlama (cimri olma) onu büsbütün de açma; sonra kınanmış ve eli boş kalırsın.	Ve elini boynuna bağlı kılma, onu büsbütün de açıp durma. Yoksa kaybedenlerden ve kınananlardan olursun.	Ve ne ellerini boynuna bağlayıp kilitle tut, ne de sonuna kadar aç(ıp varını yoğunu ortaya dök); böyle yaparsan, (yükümlü olduğun kimselerce) kınanan, yapayalnız ve yoksul biri olup çıkarsın.
17. 30 إِنْ=şüphesiz رَبِّكَ=Rabbin الرِّزْقَ=rızık يَبْسُطُ=açar (bol bol verir) وَيَقْدِرُ=ve kısar لِمَنْ يَشَاءُ=dilediğine إِنَّهُ كَانَ=çünkü O بِعِبَادِهِ=kullarını خَبِيرًا=bilir بَصِيرًا=görür	Rabbin dilediğine geniş rızık verir ve dilediğinin rızıkını kısıtlar. Hiç şüphesiz O, kullarını iyi görür, onların durumundan yakından haberdardır.	Muhakkak ki Rabbin; dilediğine rızıkı genişletir ve daraltır. Muhakkak ki O; kulları için Habir'dir, Basir'dir.	Şüphesiz dilediğine rızıkı bolca, dilediğine de ölçülü, idareli veren senin Rabbin'dir. Ve kullarının durumunu bütün açıklığıyla görerek haberdar olan da O'dur.
17. 31 وَلَا تَقْتُلُوا=öldürmeyin أَوْلَادَكُمْ=çocuklarınızı بِزَنْحُنْ=biz إِمْلَاقٍ=fakirlik وَأَيَّاكُمْ=onları da نَرْزُقُهُمْ=sizi de besliyoruz فَقَتْلُهُمْ=onları öldürmek إِنْ=şüphesiz كَانَ خَطِيئًا=günahtır كَبِيرًا=büyük	Yoksulluk kaygısıyla evlâtlarınızı öldürmeyiniz. Onların da sizin de rızıkınızı veren biziz. Onları öldürmek ağır bir suçtur.	Çocuklarınızı açlık korkusuyla öldürmeyin. Onlara da size de Biz; rızık verimiz. Muhakkak ki onları öldürmek, büyük bir günahıdır.	Öyleyse artık, yoksulluk kaygısıyla çocuklarınızı öldürmeyin; onları da, sizi de doyanıran/rızıklandıran Biziz. Onları öldürmek gerçekten büyük bir suçtur.
17. 32 وَلَا تَقْرُبُوا=yaklaşmayın الزِّنَا=zinaya كَانَ فَاحِشَةً=açık bir kötülüktür إِنَّهُ=çünkü o سَبِيلًا=bir yoldur وَسَاءَ=ve çok kötü	Sakın zinaya yaklaşmayınız. Çünkü o iğrenç bir kötülük ve kötü sonuçlu bir yoldur.	Zinaya yaklaşmayın. Muhakkak ki o, azgın ve kötü sonuçlu bir yoldur.	Ve sakın zinaya yaklaşmayın; çünkü bu son derece yüz kızartıcı, azgınca bir davranış ve çok kötü bir yoldur.
17. 33 وَلَا تَقْتُلُوا=öldürmeyin النَّفْسَ=canı اللَّهِ=Allah'ın الَّتِي حَرَّمَ=haram kıldığı وَمَنْ=kim إِلَّا بِالْحَقِّ=haksız yere مَظْلُومًا=haksızlıkla فَقُتِلَ=öldürülürse جَعَلْنَا=vermişizdir مُحَاقِقًا=muhakkak سُلْطَانًا=yetki لِوَلِيِّهِ=onun velisine فَلَا يُسْرِفْ=fakat aşırı gitmesin فِي الْقَتْلِ=öldürmede إِنَّهُ=çünkü كَانَ مُنْصُورًا=kendisine yardım edilmiştir	Allah'ın dokunulmaz saydığı cana, gerekçesiz olarak kıymayınız. Gereksiz olarak öldürülen kimsenin aile temsilcisine, velisine yetki tanıdık. Ama o da cana karşılık can sınırlarını aşmasın. Çünkü yasalar kendisine arkı çıkmıştır.	Allah'ın haram kıldığı canı öldürmeyin. Ancak hak ile olursa müstesna. Kim, zulmedilerek öldürülürse; gerçekten Biz, onun velisine bir yetki kılmışızdır. Artık o da öldürmekte aşırı gitmesin. Muhakkak ki o, yardım görenlerden olmuştur.	Ve yine sakın, haklı bir gerekçeye dayanmaksızın, Allah'ın dokunulmaz kıldığı cana kıymayın. Bu konuda, haksız yere öldürülen kimsenin velisine (adil bir karşılıklıta bulunma) yetkisi tanımlıdır; ama hal böyle de olsa, bu kişi (karşılıklıta) bire bir sınırını sakın aşmasın. (Maktule gelince,) o, şüphesiz, (Allah tarafından) yardıma layık görülmüştür!
17. 34 وَلَا تَقْرُبُوا=yaklaşmayın مَالَ=malına إِلَّا=ancak الْيَتِيمِ=yetimin بِأَلَّتِي هِيَ أَحْسَنُ=en güzel tarzda كَادَرًا=kadar أَشَدَّهُ=erişinceye عَرِغْنِيكَ=erginlik çağına وَأَوْفُوا=yerine getirin بِالْعَهْدِ=ahdi إِنْ=çünkü كَانَ مَسْئُولًا=sorulacaktır أَهْدًا=ahd'den	Erginlik çağına erişinceye kadar yetimin malına sadece niyetlerin en güzeli ile yaklaşınız. Verdiğiniz sözleşmeyi tutunuz. Çünkü verdiğiniz sözlerden sorguya çekileceksiniz.	Erginlik çağına ulaşınca kadar, en güzel şeklin dışında yetimin malına yaklaşmayın. Ahdi yerine getirin. Muhakkak ki ahid, mes'uliyettir.	Yetimin malına, kendisi erginlik çağına varıncaya kadar, onu değerlendirmek amacıyla dışında sakın yaklaşmayın. Verdiğiniz her sözü yerine getirin, çünkü verdiğiniz sözden (Hesap Günü'nde) mutlaka sorguya çekileceksiniz!
17. 35 وَإِذَا=zaman الْكَيْلَ=ölçüyü وَزِنُوا=tartın كُلْتُمْ=ölçtüğünüz بِالْقِسْطِ=terazi ile الْمُسْتَقِيمَ=doğru	Bir şey ölçerken tam ölçünüz, tartılarınızda doğru terazii kullanınız. Her zaman hem dünyada daha hayırlıdır,	Ölçtüğünüz zaman da; ölçüyü tam tutun. Ve dosdoğru ölçekte tartın. Bu, daha hayırlı ve ne-	Ve ölçtüğünüz zaman ölçüyü tam tutun; tartıyı da doğru teraziiyle yapın: böylece (sizin için) daha iyi, daha yararlı ve sonuç ola-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
ذَٰلِكَ=bu خَيْرٌ=daha iyidir وَأَحْسَنُ=ve daha güzeldir تَأْوِيلًا=sonuç bakımından	hem de ahirete ilişkin sonucu bakımından daha güzeldir.	tice itibariyle daha güzeldir.	rak da daha güzel olacaktır.
17. 36 مَا=şeyin وَلَا تَقْفُ=ardına düşme لَيْسَ=olmayan لَكَ=senin بِهِ=hakkında السَّمْعُ=kulak إِنَّ=çünkü إِنِّ=bilgin وَالْبَصَرُ=göz وَالْفُؤَادُ=ve gönül كُلُّ=hepsi كَانَ=o(yaptığı)ndan أُولَٰئِكَ=bunların مَسْنُورًا=sorumludur	Bilmediğin şeyin ardına düşme. Çünkü kulak, göz, kalp var ya, bunların hepsi konusunda sorguya çekileceksiniz.	Hakkında bilgin olmadığı şey üzerinde durma. Çünkü kulak da, göz de, kalb de bütün bunlar ondan sorumludurlar.	Bilmediğin şeyin ardına düşme; çünkü, işitme duyusu, görme duyusu ve kalp, bunların hepsi (Hesap Günü'nde) bundan sorguya çekilecektir!
17. 37 وَلَا تَمْشِ=yürüme فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde إِنَّكَ=çünkü sen كَابَرًا KABARA=kabara kabara لَنْ تَخْرُقَ=yırtamazsın الْأَرْضَ=yeri وَلَنْ تَبْلُغَ=erişemezsin الْجِبَالَ=dağlara طَوًّا=boyca	Yeryüzünde şımamlık taslayarak yürüme. Çünkü sen ne yeri delebilirsin, ve ne de boyca dağlara erebilirsin.	Yeryüzünde kibirlenerek yürüme. Şüphesiz ki sen, ne yeri yarabilirsin, ne de boyca dağlara ulaşabilirsin.	Ve yeryüzünde kurumlanarak dolaşma; çünkü (böyle yapmakla) sen ne yeri yarabilir ne de boyca dağlara ulaşabilirsin.
17. 38 كُلُّ=hepsi ذَٰلِكَ=bunların كَانَ سَيِّئُهُ=kötü olandır عِنْدَ=katında رَبِّكَ=Rabbinin مَكْرُوهًا=hoş görülmeyen şeylerdir	Saydığımız bütün bu davranış ve tutumların kötü olanları, Rabbin tarafından çirkin ve iğrenç sayılmışlardır.	Bütün bunlar, Rabbin katında beğenilmeyen kötü şeylerdir.	Bütün bunların kötülüğü, Rabbinin katında asla hoş karşılanmayan (şeyler olmalarıdır).
17. 39 ذَٰلِكَ=şunlar مِمَّا أُوحِيَ=vahyettiğindendir إِلَيْكَ=sana رَبِّكَ=Rabbinin وَلَا تَجْعَلْ=edinme مِنَ الْحِكْمَةِ=Hikmet'ten إِلَٰهَا=tanrı اللَّهُ=Allah مَعَ=ile beraber فَتَنَلْقَى=sonra atılırsın آخَرَ=başka فِي جَهَنَّمَ=cehenneme مَلُومًا=kınanmış olarak مَذْخُورًا=uzaklaştırılmış olarak	Bunlar, Rabbin sana vahiy yolu ile bildirdiği bazı hikmetlerdir. Sakın Allah'ın yanısıra başka bir ilaha tapma. Yoksa yerilmiş ve Allah'ın rahmetinden kovulmuş olarak cehenneme atılırsınız.	Bunlar, Rabbinin sana vahyettiği hikmettendir. Allah ile beraber bir başka ilah edinme. Yoksa kınanmış ve kovulmuş olarak cehenneme atılırsın.	Bu (söylenenler) doğru ile eğrinin ne olduğuna dair Rabbinin sana ulaştırdığı bilginin bir parçasıdır. Öyleyse, artık (ey insanoğlu,) Allah'la beraber sakın bir başka tanrı edinme: yoksa, (kendince) kınanmış ve (O'nun tarafından) kovulmuş olarak cehenneme atılırsın!
17. 40 أَفَأَصْفَاكُمْ=siz mi seçti? رَبُّكُمْ=Rabbiniz وَاتَّخَذَ=ve edindi (kendisine) بِالْبَنِينَ=oğulları إِنَاثًا=kadınlar مِنَ الْمَلَائِكَةِ=meleklerden لَتَقُولُنَّ=söylüyorsunuz إِنَّكُمْ=gerçekten siz تَقُولُونَ=söylüyorsunuz قَوْلًا=bir söz عَظِيمًا=büyük (çok tehlikeli)	Rabbiniz oğulları size ayırdı da kendisi meleklerden kızlar mı edindi? Siz gerçekten çok ağır; son derece küstahça bir söz söylüyorsunuz.	Yoksa Rabbiniz size oğulları seçti de kendisi meleklerden kızlar mı edindi? Muhakkak ki siz, büyük bir söz söylüyorsunuz.	Şimdi (söyleyin,) Rabbiniz oğullar (vererek) sizi seçip akladı da, kendisine melek görüntüsü altında kızlar mı edindi? Doğrusu, çok ağır bir söz sarfediyorsunuz!
17. 41 وَلَقَدْ=andolsun صَرَفْنَا=biz türlü biçimlerde anlattık فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ=bu Kur'an'da لِنَذَكَّرُوهَا=düşünüp anlasınlar diye وَمَا يَزِيدُهُمْ= fakat bu artırmıyor إِلَّا=başkasını نُفُورًا=nefretlerinden	Kâfirler öğüt alıp, akıllarını başlarına toplasınlar diye bu Kur'an'da çeşitli uyarı yöntemleri kullandık. Fakat bu farklı uyarılar onların gerçekten daha da uzaklaşmalarından başka bir şeye yaramamıştır.	Andolsun ki; Biz, öğüt alsınlar diye bu Kur'an'da çeşitli açıklamalar yaptık. Fakat bu, onların nefretinden başka bir şeyi artırmıyor.	Gerçek şu ki, bu Kur'an'da Biz (gerçeği) pek çok yönden açık açık ortaya koyduk ki (onu inkar edenler) iyice içlerine sindirebilsinler: ne var ki, bu sadece onların nefretini artırdı.
17. 42 كَانَ=olsaydı لَوْ=eğer فَلَوْ=de ki مَعَهُ=O'nunla beraber كَمَا=gibi إِذَا=o zaman يَقُولُونَ=dedikleri لَا تَبْتَغُوا=onlar da ararlardı إِلَىٰ ذِي=sahibine السَّيْبِ=Arşın سَبِيلًا=bir yol	Ey Muhammed de ki; «Eğer müşriklerin dedikleri gibi evrende Allah'ın yanısıra başka ilahlar olsaydı, bu ilahlar Arş'ın ve kesin egemenliğin sahibi olan Allah ile boy ölçüşmenin yolunu ararlardı.»	De ki: Onların dedikleri gibi Allah ile beraber tanrılar bulunsaydı; o zaman, hepsi Arş'ın sahibi olmaya bir yol ararlardı.	De ki: Eğer -onların iddia ettikleri gibi- O'nunla beraber (başka) tanrılar olmuş olsaydı, o zaman bunlar topyekün egemenliği elinde tutan (Allah)'la kavgaya tutuşmak için fırsat kollarlardı.
17. 43 وَتَعَالَى=uludur سُبْحَانَهُ=haşa ,O عَمَّا يَقُولُونَ=onların dediklerinden غُلًّا=yücedir كَبِيرًا=çok	Haşa, O, onların saçma yakıştırmalarından uzaktır, yücedir, büyüktür.	Onların söylediklerinden O, münezzehtir, yücedir ve uludur.	Kudret ve egemenliğinde eksiksiz ve kusesursuzdur O; ve yücelikte, ululukta onların söyleyegeldiklerinden sonsuza kadar ötede, sonsuza kadar aşkındır!
17. 44 السَّمَاوَاتِ=gök تُسَبِّحُ لَهُ=O'nu tesbih ederler وَالْأَرْضِ=arz السَّبْعُ=yedi وَمِنْ فِيهِنَّ=ve bunların içindekiler وَأِنْ مِنْ شَيْءٍ=hiçbir şey yoktur إِلَّا يُسَبِّحُ=tesbih etmeyen بِحَمْدِهِ=hamd ile لَا تَفْقَهُونَ=siz anlamazsınız وَلَكِنْ=ama تَسْبِيحَهُمْ=onların tesbihlerini إِنَّهُ=şüphesiz O كَانَ حَلِيمًا=halimdir غَفُورًا=çok bağışlayandır	Yedi kat gök, yer ve buralardaki varlıkların tümü O'nu tenzih ederler, noksanlıklardan uzak olduğunu dile getirirler. Evrendeki her varlık, O'nu överek tesbih eder, fakat siz bu varlıkların tesbihlerini anlayamazsınız. Hiç kuşkusuz O, kullarına karşı yumuşaktır, affedicidir.	Yedi gök, yeryüzü ve içinde bulunanlar; O'nu tesbih ederler. O'nu hamd ile tesbih etmeyen hiç bir şey yoktur. Ama siz, onların tesbihlerini anlamazsınız. Muhakkak ki O; Halim, Gafur olandır.	Yedi gök ile yer ve onların içinde yer alan her şey O'nun sınırsız kudret ve yüceliğini anmaktadır; O'nun yüceliğini, aşkınlığını övgüyle yanıkılamayan bir tek nesne yoktur: ne var ki siz onların yücelemelemlerini anlayamıyor, kavrayamıyorsunuz! Yine de, hem çok bağışlayıcı, hem de halim olan O'dur!
17. 45 الْقُرْآنِ=Kur'an قَرَأْتَ=okuduğun وَإِذَا=zaman وَبَيْنَ=arasına بَيْنَكَ=seninle جَعَلْنَا=çekeriz الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ=inanmayanların بِالْآخِرَةِ=ahirete حِجَابًا=bir perde مَسْتُورًا=gizli	Ey Muhammed, sen Kur'an okurken, seninle ahirete inananmayanlar arasına görünmez bir perde gereriz.	Kur'an okuduğun zaman; seninle ahirete inananmayanların arasına örtülmüş bir perde koyarsınız.	Ve (gerçeği anlamaya niyetli olmamalarından ötürü, onlara) Kuran okuduğun zamanlar, seninle ahirete inamayacak olanların arasına görünmeyen bir perde çekeriz:
17. 46 وَجَعَلْنَا=ve kılarız (koyarız) أَكِنَّةً=kabuklar عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ=kabllerine أَنْ يَفْقَهُوهُ=onu anlamalarına engel olacak وَفِي آدَانِهِمْ=ve kulaklarına بِرْ أَغْرًا=bir ağırlık رَبِّكَ=Rabbini ذَكَرْتَ=andığın وَإِذَا=zaman وَحْدَهُ=birliğini فِي الْقُرْآنِ=Kur'an'da عَلَىٰ أَدْبَارِهِمْ=arkalarına وَلَوْ=dönüp تُفَوَّرًا=kaçarlar	Kur'an'ı kavramasınlar diye kalplerine bir kılıf koytuk. Kulaklarına da ağırlık. Kur'an'da Rabbinin tek olarak zikrettiğin zaman da onlar nefret ederek arkalarını döner giderler.	Onu anlarlar diye kalblerine örütler koyduk. Kulaklarına da ağırlık. Kur'an'da Rabbinin tek olarak zikrettiğin zaman da onlar nefret ederek arkalarını döner giderler.	ve kalplerine, onu kavramalarına engel olan bir örtü koyarız ve kulaklarına bir tıkaç. Ve bu yüzden, Kuran okurken ne zaman Rabbinden tek tanrı olarak söz etsen nefretle sırtlarını dönüp giderler.
17. 47 نَحْنُ=biz أَعْلَمُ=gayet iyi biliyoruz بِمَا يَسْتَمِعُونَ=ne sebeple dinlediklerini إِذْ يَسْتَمِعُونَ=dinlerken إِلَيْكَ=seni بِهِ=onların وَأِذْ هُمْ=kendi aralarında نَجْوَى=fısıldaşıırken الظَّالِمُونَ=zalimlerin	Onların seni dinlerken ne maksatla dinlediklerini, sonra aralarında neler fısıldaştıklarını ve o zalimlerin müslümanlara «Siz kesinlikle büyülenmiş bir adamın peşinden gidiyorsunuz»	Biz, onların seni dinledikleri zaman; neye kulak verdiklerini çok iyi biliriz. Gizli toplandıkları zaman da hani zalimler diyorlardı ki: Siz, sadece büyülenmiş	Seni dinledikleri zaman, Biz onların aslında neye kulak kesildiklerini ve kendi aralarında görüştükleri zaman, bu zalimlerin (birbirlerine): (Eğer Muhammed'e uyarısanız,) düpedüz büyülenmiş bir ada-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
إِلَّا=başkasına إِنْ تَتَّبِعُونَ=siz uymuyorsunuz رَجُلًا=bir adamdan مَسْخُورًا=büyülenmiş	dediklerini iyi biliyorsunuz.	bir adama tabi oluyorsunuz.	ma uymuş olacaksınız! dediklerini çok iyi biliyoruz.
17. 48 كَيْفَ=nasıl انْظُرْ=bak أَلَمْ=sana ضَرَبُوا=misaller verdiler فَضَّلُوا=şaşıtlar الْأَمْثَالَ=bezetmelerle فَلَا يَسْتَطِيعُونَ=artık bir daha bulamazlar سَبِيلًا=yolu	Senin hakkında nasıl benzetmeler, ne tür yakıştırmalar yaptıklarına baksana! Sapıttılar, bir türlü doğru yolu bulamıyorlar.	Bak, sana nasıl misaller veriyorlar. Bunun için dalalete düşmüşlerdir. Ve bir daha yol bulamamaktadırlar.	Seni benzettikleri şeye bak (ey Peygamber!) Bir kere yoldan çıkmış bunlar ve bu yüzden (hakka çıkan) bir yol da bulacak durumda değiller artık!
17. 49 وَقَالُوا=dediler ki عِظَامًا=kemikler وَإِذَا كُنَّا=biz iken mi? وَرَفَاتًا=ve ufalanmış toprak أَبْنَا لِمَبْعُوثُونَ=biz diriltilecek miyiz? خَلْقًا=yaratılışla جَدِيدًا=yeni bir	Dediler ki; «Biz kemik ve toz haline döndüştükten sonra diriltilerek yaradılışın yeni bir aşamasına mı geçeceğiz?»	Ve dediler ki: Biz, kemik ve ufalanmış toprak olduğumuzda mı, cidden biz yeni bir yaratılışla diriltilecek miyiz?	Ve onlar (bir de söyle) diyorlar: Demek şu kemiğe, toza toprağa döndüştükten sonra, gerçekten yepyeni bir yaratma eylemiyle diriltileceğiz, öyle mi?
17. 50 قُلْ=de ki كُونُوا=ister olun أَوْ=veya حَدِيدًا=demir	Onlara de ki; «İster taş olunuz, ister demir olunuz.	De ki: İster taş ister demir olun,	De ki: İster taşa dönüşün, ister demire;
17. 51 أَوْ=veya خَلْقًا=yaratık مِمَّا=herhangi bir يَكْبُرُ=büyüyen (imkânsız görünen) فِي صُدُورِكُمْ=gönlünüzde فَسَيَقُولُونَ=diyecekler ki مَنْ=kim قُلْ=de ki يُعِيدُنَا=bizi tekrar döndürebilir الَّذِي فَطَرَكُم=sizi yaratan أَوَّل=ilk مَرَّةً=defa فَسَيُنْغِضُونَ=alaylı alaylı sallayacaklar إِلَيْكَ=sana رُءُوسَهُمْ=başlarını وَيَقُولُونَ=ve diyecekler مَتَى هُوَ=Ne zaman o? قُلْ=de ki عَسَى=belki de أَنْ يَكُونَ=olabilir قَرِيبًا=pek yakın	İster (canlılık olayı ile ilişkili olabileceğini) hafızalarınızın sonra diriltilerek yaradılışın yeni bir aşamasına mı geçeceğiz? De ki «Sizi ilk kere yoktan var eden... O zaman şaşkın şaşkın başlarını sallayarak «Peki ne zaman?» diyecekler. Onlara de ki; «Belki de yakında.»	Veya gözünüzde büyüttüğünüz bir yaratık olun. Diyecekler ki: Bizi tekrar kim diriltir? De ki: Sizi ilk defa yaratmış olan. Sana başlarını sallayacaklar ve ne zaman o? diyecekler. De ki: Yakın olması umulur.	hatta isterseniz aklınıza gelebilecek (hayata, dirime) daha uzak (başka) bir unsura dönüşün (yine de ölümden sonra diriltileceksiniz). Ve bunun üzerine (eğer), Bizi kim (hayata) geri döndürecek? diye soracak (olur)lar (sa), de ki: Peki, sizi ilk defa var eden kimdi? Ve sonra sana (inanmamış bir tavırla) başlarını sallayıp, Bu ne zaman olacak? diye sorarlar(sa), (onlara) de ki: Belki, çok yakında!,
17. 52 يَوْمَ=gün يَدْعُوكُمْ=sizi çağıracağı فَنَسْتَجِيبُونَ=çağırısına uyarsınız بِحَمْدِهِ=O'na hamdederek وَتَظُنُّونَ=ve sanırsınız إِلَّا قَلِيلًا=pek az	O gün Allah sizi çağırınca kendisine hamdederek çağırısına uyarsınız ve dünyada çok kısa bir süre kaldığınızı sanırsınız.	O, sizi çağırdığı gün; hamdederek davetine uyarsınız. Ve çok az kalmış olduğunuzu zannedersiniz.	Sizi çağıracağı ve sizin de onu överek (bu çağrıya) cevap vereceğiniz, ve kendinizin (yeryüzünde) çok kısa bir süre oyalanmış gibi hissedeceğiniz bir Gün'de.
17. 53 وَقُلْ=söyle لِعِبَادِي=kullarıma يَقُولُوا=söylesinler إِنَّ=çünkü الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ=en güzel sözü الشَّيْطَانُ=şeytan يَنْزِعُ=girer بَيْنَهُمْ=aralarına الشَّيْطَانُ=şeytan إِنَّ=doğrusu كَانَ لِلْإِنْسَانِ=insanın عَدُوًّا=düşmanıdır مُبِينًا=apaçık	Mü'min kullarıma de ki; konuşurken en güzel sözleri söylesinler. Çünkü şeytan aralarındaki havayı gerginleştirir. Hiç kuşkusuz, şeytan insanın açık düşmanıdır.	Kullarıma de: En güzel olanı söylesinler. Doğrusu şeytan aralarını açmak ister. Zira şeytan, insan için apaçık bir düşman olmuştur.	Yine de sen kullarıma söyle, (inançlarını paylaşmayan kimselerle) en güzel bir biçimde konuşsunlar; çünkü, Şeytan insanların aralarını açmak için her zaman fırsat kollamaktadır. Şeytan gerçekten de insanın açık düşmanıdır!
17. 54 بِكُمْ=sizi أَوْ=veya رَبُّكُمْ=Rabbiniz أَعْلَمُ=daha iyi bilir إِنْ يَشَأْ=dilerse يَرْحَمَكُم=size acır يُعَذِّبَكُم=size azabeder إِنْ يَشَأْ=dilerse وَمَا أَرْسَلْنَاكَ=biz seni göndermedik عَلَيْهِمْ=onların üzerine وَكَيْلًا=vekil	Ey insanlar, Rabbiniz sizi herkesten daha iyi bilir. Dilerse size merhamet eder, dilerse azaba çarptırır. Biz seni onların davranışlarının sorumlusu olarak göndermedik.	Rabbınız sizi daha iyi bilir. İşte size merhamet eder, işte size azablandırır. Biz; seni, onların üzerine vekil olarak göndermedik.	Rabbiniz ne olduğunuzu, (neye layık olduğunuzu) tam olarak bilmektedir: dilerse size acıyı esirgeme gösterir, dilerse cezalandırır sizi. Bunun içindir ki (ey Peygamber,) seni (insanların) yazgılarına karar verme yetkisiyle göndermedik;
17. 55 وَرَبُّكَ=Rabbin أَعْلَمُ=daha iyi bilir فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde يَمِنُ=olan kimseleri وَالْأَرْضِ=ve yerde وَلَقَدْ=andolsun ki بَعْضَ=kimini فَضَّلْنَا=biz üstün kıldık عَلَى بَعْضِ النَّبِيِّينَ=kiminden وَاتَيْنَا=verdik دَاوُودَ=Davud'a da زَبُورًا=Zebur'u	Rabbin gerek göktekileri (melekleri) ve gerekse yerdekileri (insanları) herkesten iyi bilir.	Rabbin göklerde ve yerde olanları daha iyi bilendir. Andolsun ki; Biz, peygamberlerden bir kısmını bir kısmına üstün kıldık, Davud' a da Zebur'u verdik.	çünkü, göklerde ve yerde bulunan her varlığı her bakımdan bilen senin Rabbindir. Fakat şu da bir gerçektir ki, Biz bazı nebilere diğerlerine göre daha büyük bir yücelik tevdi etmişizdir; tıpkı Davud'a (rahmetimizin bir belirtisi olarak) ilahi hikmetle dolu bir kitap verdiğimiz gibi.
17. 56 قُلْ=de ki ادْعُوا=yalvarın الَّذِينَ رَعَعْتُمْ=(tanrı olduğunu) sandığınız şeylere مِنْ دُونِهِ=O'ndan başka فَلَا يَمْلِكُونَ=onların gücü yetmez الضُّرِّ=sıkıntıyı گِشَفَ=gidermeye عَنْكُم=sizden وَلَا تَحْوِيلًا=ve değiştirmeye	Müşriklere de ki: «Allah dışında ilah olduklarını sandığınız putları imdadı çağırınız bakalım. Onlar, başınızdaki belayı ne giderebilirler ve ne de başka birine aktarabilirler.»	De ki: O'ndan başka tapıklarınızı çağırın. Sizin bir sıkıntınızı gidermeye de, değiştirmeye de güçleri yetmez.	De ki: O'nunla beraber (tanrısal güçlere sahip olduğunuzu) zannettiğiniz (varlıkları) çağırın bakalım; sizden bir darlığı gidermeye ya da onu (başka bir yere) yanıstırmaya güçlerinin olmadığını (göreceksiniz).
17. 57 أُولَئِكَ=onların الَّذِينَ يَدْعُونَ=yalvardıkları إِلَى رَبِّهِمْ=Rablerine أَيُّهُمْ=hangisi وَالْوَسِيلَةَ=bir vesile أَقْرَبُ=en yakın diye وَيَرْجُونَ=ve umarlar رَحْمَتَهُ=O'nun merhametini وَيَخَافُونَ=ve korkarlar عَذَابَهُ=azabından إِنَّ=çünkü عَذَابُ رَبِّكَ=Rabbinin كَانَ مَحْذُورًا=cidden korkunçtur	İmdada çağrılan bu ilahların Allah'a en yakın olanları dahil olmak üzere hepsi Allah'a yaklaşmanın yolunu ararlar. O'nun rahmetini diler ve azabından korkarlar. Çünkü Rabbinin azabı korkunçtur.	Onlar, Rabblarına vesile arayarak daha yakın olmak için bunlara taparlar. O'nun rahmetini umarlar, azabından korkarlar. Zira Rabbinin azabı, sakınılmaya değerdir.	Aslında, onların bu yalvarıp yakardıkları (ve böylece azıztırdıkları, tanılaştırdıkları şahsiyetlerin) kendileri -içlerinden O'na en yakın olanları (bile)- Rablerinin yakınlığını kazanmaya çalışırlar(dı); hem de, O'nun rahmetini umup azabından korkarak: çünkü onun azabı gerçekten sakınılması gereken bir şeydir!
17. 58 وَأِنْ مِنْ قَرْيَةٍ=ne kadar kent varsa إِلَّا نَحْنُ=ancak biz مُهْلِكُوهَا=onu yok ederiz الْقِيَامَةِ=kıyamet يَوْمَ=gününden قَبْلَ=önce أَوْ=yahut مُعَذِّبُوهَا=ona azab ederiz عَذَابًا=azap ile شَدِيدًا=şiddetli bir فِي الْكِتَابِ=Kitapta كَانَ ذَلِكَ=Bu مَسْطُورًا=yazılmıştır	Kıyamet gününden önce her şehri ya yıkacak ya da ağır azaba uğratacağız. Bu hüküm kitapta yazılıdır.	Hiç bir kasaba yoktur ki; kıyamet gününden önce Biz, onu helak edecek veya şiddetli bir azapla azablandıracak olmayalım. Bu, Kitab'da yazılmıştır.	Ve (unutmayın ki), Kıyamet Günü'nden önce ortadan kaldırmayacağımız ya da (günahkarca gidişinden ötürü) zorlu bir azapla azaplandırmayacağımız bir toplum yoktur; bu (olacakların) hepsi kitabımızda yazılıdır.
17. 59 وَمَا مَنَعَنَا=bizi alıkoyan şey أَنْ نُرْسِلَ=göndermekten	Bizi somut mucizeler ortaya koymaktan alıkoyan sebep, daha önceki milletlerin bu tür	Bizi ayetlerle alıkoyan şey; ancak öncekilerin onları yalan-	Bizi (öncekiler gibi, bu mesajı da) mucizevi belirtilerle birlikte göndermekten alıkoyan tek sebep, önceki

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
إِلَّا=ancak بِهَا=(onları) وَأَتَيْنَا=evvelkilerin النَّاقَةَ=dişi deveyi مُبْصِرَةً=açık bir mucize olarak فَظَلَمُوا بِهَا=o zulmetmelerine sebep oldu وَمَا نُرْسِلُ=mucizeleri إِلَّا=dışında تَخْوِيفًا=korkutmak	mucizeleri yalanlamaları (ve bu yüzden ağır azaba çarptırılmayı hak etmeleridir) Semudoğulları'na açık mucize olarak deveyi verdik. Fakat ona karşı zalimce davrandılar. Biz somut mucizeleri sadece insanları korkutmak için ortaya koyarız.	lamış olmalarıdır. Semud'a da gözleri göre göre bir dişi deve vermiştik de, ona zulmetmişlerdi. Halbuki Biz; ayetleri ancak korkutmak için göndeririz.	toplumların onları hepten yalanlamış olmalarıdır; nitekim, Semud kavmine uyarıcı, aydınlatıcı bir belirti olarak o dişi deveyi verdik, ama onlar bunu kale almadılar. Oysa biz bu kabil belirtileri yalnızca korkutup uyarmak amacıyla göndermiştizdir.
17. 60 إِنَّا=bir zaman قُلْنَا=demiştik إِنَّ=şüphesiz رَبَّكَ=Rabbin بِالنَّاسِ=insanları الرُّؤْيَا=rüyayı إِلَّا=başka bir şey وَالشَّجَرَةَ=ve ağacı فِي الْقُرْآنِ=Kur'an'da وَنُخَوِّفُهُمْ=biz onları korkutuyoruz إِلَّا=başkasını فَمَا يَزِيدُهُمْ=onların azgınlıklarından كَبِيرًا=daha da fazla	Ey Muhammed, hani sana «Rabbin insanları (Mekkeli müşrikleri) kuşatma altına aldı» dedik. (O gece) sana gösterdiğimiz görüntüleri ve Kur'an'da adı geçen lanetlenmiş ağacı da sırf insanlara bir sınav konusu olsun diye ortaya koyduk. Onları korkutuyoruz ama bu korkutmalarımız azgınlıklarını arttırmaktan başka bir işe yaramıyor.	Hani sana demiştik ki: Rabbin gerçekten insanları kuşatmıştır. Sonra göstermiş olduğumuz rüyayı sadece insanlar için bir imtihan kıldık. Kur'an'da lanetlenmiş olan ağacı da. Biz onları korkutuyoruz ama bu, onlara büyük bir azgınlık vermekten başka bir şeyi artırmıyor.	Hani, sana (ey Peygamber,) Rabbin (sı-nırsız kudret ve ilmiyle) insanları kuşatmıştır; bu sana gösterdiğimiz görüntü de, Kuran'da lanetlenen (cehennem) ağacı da insanlar için yalnızca bir sinama olacaktır. Şimdi (cehennemden bahsederek) insanlara korku veren bir uyarıda bulunuyoruz, ama (hakkı inkara niyetli oldukları sürece) bu (uyarı) onların sadece büyüklük taslayarak küstahça azgınlık, taşkınlık yapmalarını artırıyor demiştik.
17. 61 إِنَّا=bir zaman قُلْنَا=demiştik لِلْمَلَائِكَةِ=meleklerle فَسَجَدُوا=Secde ettiler إِلَّا=yalnız hariç إِبْلِيسَ=İblis أَلَسَجِدُ=ben secde eder miyim? لِمَنْ=kimseye طِينًا=çamur olarak	Hani meleklerle «Adem'e secde ediniz» dedik. Hepsi secde etti, yalnız İblis emrimize karşı geldi ve «Ben çamurdan yarattığın bir canlıya hiç secde eder miyim» dedi.	Hani meleklerle demiştik ki: Adem'e secde edin. Onlar secde etmilerdi. Sadece İblis müstesna. Ve demişti ki: Çamurdan yaratmış olduğuna mı secde edeceğim?	Hani, meleklerle, Adem'in önünde yere kapanın demiştik ve bunun üzerine İblis'in dışında onların hepsi yere kapanmışlardı. (İblis): Balçıktan yarattığın (bu) yaratığın mı önünde eğileceğim? demiş,
17. 62 هَذَا=şu عَلَى=benden أَخَّرْتَنِي=beni ertelersen لِنِ=andolsun eğer الْقِيَامَةِ=kıyamet لَأَخْتَكِنَ=hakimiyetime alacağım إِلَّا=hariç قَلِيلًا=pek azı	İblis dedi ki: «Benden üstün tuttuğun şu canlıyı görüyor musun? Eğer bana kıyamet gününe kadar mühlet verirsen, onun soyunu, pek az bir bölümü dışında, avucumun içine alıp mahvederim.	Benden üstün kıldığını görüyor musun? Eğer beni kıyamet gününe kadar tehir edersen; pek azı müstesna, onun soyunu emrim altına alırım, demişti.	ve Benden üstün tuttuğun (şu aptal) şeye bak! Eğer bana Kıyamet Günü'ne kadar zaman verirsen, çok azı dışında, onun soyundan gelenleri mutlaka peşime takacağım diye ekledi.
17. 63 أَذْهَبَ=git فَمَنْ=kim تَنَعَكَ=sana uyarı جَهَنَّمَ=cehennemdir فَإِنَّ=şüphesiz جَزَاءً=bir ceza مَوْفُورًا=mükemmel	Allah dedi ki: «Defol git. Onun soyundan kim sana uyarı onlarla senin ortak ve yeterli cezanız cehennemdir.	Buyurmuştu ki: Haydi git, onlardan her kim sana uyarı; muhakkak cehennem sizin cezanızdır. Hem de tam bir ceza.	(Allah) Haydi, (seçtiğin yolda elinden geleni ardına koymamak üzere) git! Ancak, haberin olsun ki, onlardan sana uyanlar(la beraber) hepinizi bekleyen ceza, yaptıklarınızın tam karşılığı olmak üzere, cehennem olacaktır!
17. 64 وَأَسْتَفْزِرُ=yerinden oynat مِنْهُمْ=onlardan وَأَجْلِبُ=yaygarayı bas بِخَيْلِكَ=atlıların وَرَجَلِكَ=ve yayalarınla وَشَارِكُهُمْ=onlara ortak ol فِي الْأَمْوَالِ=mallarda وَالْأَوْلَادِ=ve evladda وَعِدَهُمْ=ve onlara (çeşitli) vaatler yap وَمَا يَعِدُهُمُ=onlara vadetmez الشَّيْطَانُ=şeytan إِلَّا=başka bir şey غُرُورًا=aldatmadan	Gücünün yettikle-rini senle ayartıp siperlerinden çıkar, atlılarını ve piyadelerini nara attırarak, üzerlerine çullandır, mallarına ve evlatlarına ortak ol, onlara çeşitli vaatler yap, şeytanın insanlara yaptığı vaatler aldatmacadan başka bir şey değildir.	Sesinle onlardan gücünün yettiğini yerinden oynat. Atlılarınla ve yayalarınla onlara karşı haykırarak yürü. Mallarda ve çocuklarda onlara ortak ol. Ve vaadde bulun kendilerine. Şeytan ancak aldatmak için vaat eder onlara.	Haydi, şimdi onlardan gücünün yettiğini senle ayart; atlılarınla ve adamlarınla onların üzerine yüklen ve (böylece) onların, mallarıyla çocuklarıyla (ilgili olarak işleyecekleri günahlara) ortak ol; onlara vaadlerde bulun; çünkü (onlar bilmezler ki) Şeytan'ın vaat ettiği her şey sadece akıl çelmek içindir.
17. 65 إِنَّ=şüphesiz عِبَادِي=benim kullarıma أَلَيْسَ=yoktur أَنَّ=senin وَكَفَى=yeter رَبِّكَ=Rabbin وَكِيلًا=vekil olarak	Benim gerçek kullarıma gelince, senin onlar üzerinde hiçbir nüfuzun yoktur. Allah, onlar için yeterli koruyucudur.	Muhakkak ki Benim kullarım üzerine senin bir hakimiyetin yoktur. Vekil olarak Rabbin yeter.	(Bununla birlikte yine de) bil ki, (Bana güven bağlayan) kullarım üzerinde senin bir etkin olmayacaktır; çünkü kimse Rabbin kadar güvene layık değildir.
17. 66 الَّذِي=O'dur ki يُزِجِي=yürütür فِي الْبَحْرِ=gemileri الْفَلَكَ=size لَتَبْتَغُوا=(payınızı) aramanız için مِنْ فَضْلِهِ=lütfundan إِنَّهُ=doğrusu O رَحِيمًا=çok acır كَانَ بِكُمْ=size	Rabbinizin size sunduğu nimetleri arayasınız diye gemileri denizde yüzdüren O'dur. Hiç şüphesiz O, size karşı pek merhametlidir.	Rabbiniz O'dur ki; lutfunuz elde edesiniz diye gemileri sizin için denizde yüzdürür. Muhakkak ki O; sizin için Rahim olandır.	Rabbinizdir, bolluğundan, bereketinden (payınızı) arayasınız diye sizin için denizde gemileri yüzdüren; O'dur size gerçekten acıyan, sahip çıkan.
17. 67 وَإِذَا=zaman مَسَّكُمْ=size dokunduğu الْبَحْرُ=denizde الضُّرُّ=bir sıkıntı ضَلَّ=kaybolur إِلَّا=başka مَنْ تَدْعُونَ=bütün yalvardıklarınız إِيَّاهُ=O'ndan فَلَمَّا=fakat (O) نَجَّاهُمْ=sizi kurtarıp çıkarınca أَعْرَضْنَاهُمْ=yine yüz çevirirsiniz وَكَانَ=gerçekten الْإِنْسَانُ=insan كَفُورًا=nankördür	Eğer denizde başınıza bir bela gelirse, Allah dışında imdada çağırdığınız ilahlar ortalıkta görünmez olur. Allah sizi kurtarıp karaya çıkarınca O'na sırt çevirirsiniz. İnsan gerçekten son derece nankördür.	Denizde size bir sıkıntı dokununca; yalvardıklarınızın hepsi kaybolur. Ancak O, kalır. Ama O, sizi kurtarıp karaya çıkarınca, yüz çevirirsiniz. Ve insan, zaten pek nankör olandır.	Denizde bir tehlikleyle karşılaştığınız zaman, O'ndan başka bütün o yalvarıp yakardığınız şeyler sizi yüzüstü bırakır; ama ne zamanki sizi sağ salım karaya çıkarır, hemen yüz çevirip (unutuverirsiniz O'nu); çünkü, insanoğlu gerçekten çok nankördür!
17. 68 أَفَأَمِنْتُمْ=emin misiniz? أَنْ يَخْسِفَ بِكُمْ=yahut أَوْ=karayı الْبَرْ=yahut يُرْسِلَ=göndermeyeceğinden ثُمَّ=sonra حَاصِبًا=taşlar savuran bir kasırga لَكُمْ=kendinize لَا تَحْجُوا=bulamazsınız وَكِيلًا=bir koruyucu	Allah'ın sizi karadayken yerin dibine geçirmeyeceğinden ya da üzerinize taş yağdıramayacağından emin misiniz ki, bu olayların arkasından bir koruyucu bulamazsınız.	Kara tarafında sizi yere batırmasından veya başınıza taş yağdırmasından emin mi olunuz? Sonra kendiniz için bir vekil de bulamazsınız.	Peki, O'nun sizi yerin dibine geçirmeyeceğinden yahut üzerinize taşı toprağı kaldıran can alıcı bir rüzgar göndermeyeceğinden çok mu eminsiniz? (Hayır, o zaman) kendinize asla bir koruyucu bulamazsınız.
17. 69 أَمْ= yoksa أَمِنْتُمْ=emin misiniz?	Ya da Allah'ın sizi tekrar denize döndürüp, üzeri-	Yoksa sizi tekrar bir kere daha	Yahut, sizi tekrar denize döndürüp, üzeri-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
فِيهِ=sizi gönderip oraya فَيُرْسِلَ=bir kez daha تَارَةً أُخْرَى=salarak قَاصِصًا=üstünüze بِرْ فِئْتَانَا=bir fırtına مِنَ الرِّيحِ=kırıp geçiren بِمَا=dolayı فَيَغْرُقَكُم=sizi boğmayacağından ثُمَّ=O zaman كَفَرْتُمْ=inkâr ettiğinizden لَكُمْ=kendinize لَا تَجِدُوا=bulamazsınız بِهِ=onu عَلَيْنَا=bize karşı تَتَّبِعَا=izleyip koruyacak birini	dürüp üzerinize şiddetli bir kasırga estirmek suretiyle kâfirliğinizden ötürü sizi boğmaya-cağından emin misiniz ki, böyle bir olay üzerine biz-den tazminatınızı isteyebilecek birini bulamazsınız.	oraya döndürüp üzerinize ortalığı yıkan bir fırtına göndererek, küfretmiş olmanızdan dolayı sizi suda boğmasından mı emin oldunuz? Sonra, Bize karşı sizi takib edecek birini de bulamazsınız.	nize ortalığı kasıp kavuran bir fırtına göndermeyeceğinden ve böylece, nankörlüğünüze karşılık sizi boğmayacağından çok mu eminsiniz? (Hayır,) o zaman bizim karşımızda size ark çıkacak kimse bulamazsınız.
17. وَلَقَدْ=andolsun كَرَّمْنَا=biz çok ikram ettik 70 بَنِي آدَمَ=Adem oğullarına وَحَمَلْنَاهُمْ=onları taşıdık فِي الْبَرِّ=karada وَوَزَقْنَاهُمْ=onları besledik وَالْبَحْرِ=ve denizde مِنَ الطَّيِّبَاتِ=güzel rızıklarla وَفَضَّلْنَاهُمْ=ve onları üstün kıldık عَلَى كَثِيرٍ=bir çoğuna يَمِّنَ خَلْقَنَا=yarattıklarımızın تَفَضُّيلًا=tam bir üstünlükle	Biz Ademoğulları'nı gerçekten çeşitli ayrıcalıklarla donattık. Onlara karada ve denizde taşıtlar sağladık, kendilerine temiz besin maddeleri bağışladık, onları yarattığımız diğer canlıların çoğundan üstün kıldık.	Andolsun ki Biz, ademoğlunu mükerrem kıldık. Karada ve denizde taşıdık. Ve onları temiz nimetlerden rızıklandırdık. Ya-ratmış oldukla-rımızdan çoğuna onları üstün kıldık.	Gerçek şu ki, Biz Ademoğullarını üstün ve onurlu kıldık; karada ve denizde onla-rın ulaşımını sağla-dık; temiz besinlerle onları rızıklandırdık ve onları yarattıkları-mızın pek çoğundan üstün tuttuk:
17. كُلَّ=her نَدَعُو=çağırdığımızız 71 فَمَنْ=kimlerin بِإِمَامِهِمْ=imamıyla أُنَاسٍ=milleti كِتَابَهُ=Kitabı أُوتِيَ=verilirse بِیَمِينِهِ=sağından يَقْرَءُونَ=okurlar فَأُولَئِكَ=işte onlar كُتِبَ لَهُمُ=Kitaplarını وَلَا يُظْلَمُونَ=ve bir haksızlığa uğratılmazlar فَتِيْلًا=en ufak	Biz o gün bütün insan gruplarını önderleri ile birlikte huzurumuza çağırırız. Kimlere amel defterleri sağ taraftan verilirse, onlar defterlerini sevine sevine okurlar. Onlara kıl kadar haksızlık edilmez.	O bütün insanla-rı imamları ile çağırdığımız gün; kime kitabı sağından verilmişse; işte onlar, kitaplarını okuyacaklar, kıl ka-dar zulüm olun-mayacaklardır.	(ama) gün gelecek, bütün insanları huzuru-muza çağıracağız (ve onları, yaşarken) davranışlarına yön veren bilinçli eğilimle-rine, seciyelerine göre (yargılayacağız): sicilleri sağ ellerine verilecek olanlar, işte bunlar, tutanaklarını (sevinçle) okuyacak olanlardır. Bununla birlikte kimseye kıl kadar haksızlık yapılmayacaktır:
17. فِي هَذِهِ=şu (dünyada) وَمَنْ كَانَ=olan kimse 72 أَعْمَى=kör فَهُوَ=o فِي الْآخِرَةِ=ahirette de أَعْمَى=kördür وَأَضَلَّ=daha da sapıktır سَبِيلًا=yolu	Bu dünyada gerçekler karşısında kör olan kimse ahirette de kör, doğru yoldan sapmışlık oranı da daha büyük olur.	Kim de, burada kör ise ahirette de kördür. Yol bakımından da daha sapıktır.	Ve bu (dünyada kal-bi) kör olan, ahirette de kör olacak ve (doğru yoldan) daha da sapmış buluna-caktır.
17. وَإِنْ كَادُوا=az daha onlar 73 لَيَفْتِنُونَكَ=seni kandıracaklardı عَنِ الَّذِي أُوحِينَا=vahyettiğimizden ayrıarak إِلَيْكَ=sana لَيَفْتَرِي=iftira atman için عَلَيْنَا=üstümüze غَيْرَهُ=ondan başkasını وَإِذَا=işte o zaman لَا تَخْذُوكَ=seni edinirlerdi خَلِيلًا=dost	Ey Muhammed, müşrikler az kalsın seni, indirdiğimiz vahiyden ayırıp adımıza başka sözler uydurmanı sağlıyorlardı, eğer bunu başarabilse-lerdi, seni dost edineceklerdi.	Onlar; sana vahyettiğimizden ayırıp başka bir şeyi Bize karşı uydurman için, seni fitneye düşürmeye çalışırlar. O zaman, seni dost edineceklerdi.	O (Yolunu şaşırmış) kimseler, Bizim adımıza, vahyettiğimizden başka bir şey ortaya atarsın diye seni ayartarak, seni vah-yettiğimiz (gerçekler-den) uzaklaştırmaya çalışmaktalar; öyle ki, bunu başarabilselerdi seni hemen kendile-rine dost edinirlerdi!
17. وَلَوْ لَا=eğer olmasaydık 74 لَقَدْ=gerçekten أَنْ تَبْتَئَكَ=biz seni sağlamlaştırmış كَدَتْ=neredeyse تَرْكُنْ=yanaşacaktın إِلَيْهِمْ=onlara شَيْئًا قَلِيلًا=bir parça	Eğer sana direnme gücü vermeseydik, azıcık onlara yanaşmak üzeredin.	Şayet sana sebat vermemiş olsaydık; andolsun ki, az da olsa onlara meyl edecektin.	Eğer seni(n imanını) berkitmemiş olsaydık, belki de onlara biraz olsun eğilim gösterecektin.
17. لَا نَذْنُكَ=sana tattırdık إِذَا=o takdirde 75 الْحَيَاةِ=hayatın ضِيعَفَ=kat kat(azab)ını الْمَمَاتِ=ölümün وَضِيعَفَ=ve kat kat(azab)ını لَكَ=kendine لَا تَجِدَ=bulamazdın ثُمَّ=sonra عَلَيْنَا=bize karşı نُصِيرَا=bir yardımcı	Eğer onlara yanaşsaydın sana dünya hayatının ve ölüm ötesinin azabını katlayarak tattırırdık da bize karşı kendine yardım edebilecek hiç kimse bulamazdın.	Ve o zaman Biz; sana, hayatın da kat katını, ölü-mün de kat katı-nı tattırdık. Sonra Bize karşı, sana bir yardımcı da bulamazdın.	O zaman sana hayat-ta da, ölümden sonra da kat kat (azap) tat-tırırdık; ve Bize karşı sana yardım edecek kimseyi de bulamazdın!
17. وَإِنْ كَادُوا=neredeyse 76 لَيَسْتَفْرِزُونَكَ=seni tedirgin edeceklerdi مِنَ الْأَرْضِ=yurdundan مِنْهَا=oradan لَيُخْرِجُوكَ=çıkarmak için لَا يَلْبَثُونَ=kalamazlar وَإِذَا=o takdirde إِلَّا قَلِيلًا=pek az خِلَافَكَ=senin ardından	Gerçi müşrikler seni tedirgin edecekler, bıkıtırarak Mekke'den çıkarmak amaçındadırlar, ama o takdirde senden sonra orada ancak kısa bir süre kalabilirler.	Neredeyse seni memleketten çıkarmak için zorlayacaklardı. O zaman, senin ardından onlar da ancak çok az kalabilirler.	Ve (seni ikna edemediklerini görünce, bu sefer) aralarından bütbütün çıkarıp atmak için (doğduğun) toprakta seni tedirgin etmeye çalışıyorlar. Ama, sen ayrıldıktan sonra, onların kendileri de pek fazla kalamayacaklar.
17. سُنَّةَ=yasası (budur) 77 مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا=gönderdiğimiziz مِنَ رُسُلِنَا=elçilerimizin قَبْلَكَ=senden önce لَسَنَنَّا=bizim yasamızda وَلَا تَجِدُ=bulamazsın تَحْوِيلًا=bir değişiklik	Senden önce gönderdiğimiz peygamberlere ilişkin değişmez yasamız bu yolda işleye gelmiştir. Bizim yasamızın değiştiğini göremezsin.	Senden önce gönderdiğimiz peygamberlerimizin kanunu. Sen, Bizim kanunumuzda değişiklik bulamazsın.	Elçilerimizden senden önce gönderdiklerimiz için de (izlediğimiz) yol buydu; Bizim (çizdiğimiz) yolda bir değişme göremezsin.
17. لِذُلُوكِ=sarkmasından أَقِمِ الصَّلَاةَ=kıl namaz 78 إِلَى غَسَقِ=kararmasına kadar الشَّمْسِ=güneşin وَقُرْآنَ=ve Kur'an'ını da (unutma) اللَّيْلِ=gecenin قُرْآنَ=Kur'an إِنْ=çünkü كَانَ مَشْهُودًا=görülecek şeydir الْفَجْرِ=sabah	Ey Muhammed, güneşin batmaya yöneldiği andan, gece kararınca ya kadar namaz kıl, sabahleyin Kur'an okumayı da ihmal etme. Çünkü sabahleyin okunan Kur'an'ı izleyen (melek)ler vardır.	Güneşin batıya yönelmesinden gecenin karar-masına kadar namaz kıl. Sa-bah vakti de. Zira sabah vakti görülmesi gerekli ibadettir.	Güneşin doruğu aş-masından gecenin çöküşüne kadar(ki süre içinde) nama-zı(nı) gereği üzere yerine getir; sabah (namazı) okumasını da (tam bir dikkat ve duyarlık içinde gerçekleştire); çünkü sa-bah okuması(nda in-san) gerçekten de (ulvi olan her şeye) açıktır.
17. وَمِنَ اللَّيْلِ=gecenin bir kısmında 79 فَتَهَجَّدْ بِهِ=uyan (teheccüd kıl) عَسَى=umulur ki نَافِلَةً لَّكَ=sana özgü olarak رَبُّكَ=Rabbini أَنْ يَبْعَثَكَ=seni ulaştırır مَحْمُودًا=güzel بِرْ مَقَامًا=bir makama	Gecenin bir bölümünde sırf sana mahsus olmak üzere Teheccüd ibadetini yap ki, belki Rabbin seni "övülmüş makam"a erdirir.	Geceleyin yalnız sana mahsus olmak üzere teheccüd namazı kıl. Umulur ki, Rabbin seni övülmüş bir makama gönderir.	Ve gecenin bir vak-tinde kalkıp, kendi isteğiyle yaptığın ilave bir eylem olarak namaz kıl: ki böylece Rabbin seni belki (ahirette) övgüye değer bir konuma yükseltir.
17. وَقُلْ=de ki رَبِّ=Rabbim أَدْخِلْنِي=beni girdir 80 صِدْقٍ=doğruluk مُدْخِلَ=girdirişiyle مُخْرَجٍ=çıkışıyle وَأُخْرِجْنِي=ve beni çıkar	De ki; «Ey Rab-bim, bir yere girerken oraya doğru olarak girmemi ve bir yerden çıkar-ken oradan doğru-	Ve de ki: Rab-bim; beni doğru-luk yerine koy. Ve doğruluk yerinden çıkar. Ve katından bana	Ve (dua ederken) de ki: Ey Rabbim, (giri-şeceğim her işe) doğ-ruluk ve içtenlik üzere girmemi; (bırakacağım her işten de)

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
صَدَقَ=doğruluk وَاجْعَلْ لِي=bana ver كَاتِنًا=katından سُلْطَانًا=bir güç نَصِيرًا=yardımcı	luk ilkesine bağlı olarak çıkmamı nasip eyle. Bana kendi katından destekleyici bir güç ver.»	destekleyecek bir kuvvet ver.	doğruluk ve içtenlik göstererek çıkmamı sağla; ve bana katından destekleyici bir güç, bir tutamak bahşet!
17. 81 الْحَقُّ=Hak جَاءَ=geldi وَقُلْ=de ki إِنَّ=zaten الْبَاطِلُ=batıl وَزَهَقَ=ve gitti الْبَاطِلَ=batıl كَانَ زَهُوقًا=yok olmağa mahkumdur	De ki; «Hak geldi, batıl yokoldu. Zaten batıl yokolmaya mahkumdur.»	De ki: Hak geldi, batıl yıkıldı. Muhakkak batıl zaten yıkılacaktı.	Ve yine de ki: Değişmeyen gerçek geldi, sahte ve tutarsız olan yıkılıp gitti; zaten sahte ve tutarsız olan er geç yıkılıp gitmek zordur!
17. 82 مِنَ الْقُرْآنِ=Kur'an'dan وَنُنَزِّلُ=biz indiriyoruz شِفَاءً=şifa هُوَ=o شَيْءًا=şeyler وَرَحْمَةً=ve rahmet لِلْمُؤْمِنِينَ=müminlere وَلَا يَزِيدُ=ama bu artırmaz الظَّالِمِينَ=zalimlerin إِلَّا=başka bir şey خَسَارًا=ziyanından	Kur'an'da mü'minler için şifa ve rahmet olan ayetler indiriyoruz. Fakat bu ayetler zalimlere sadece yeni yıkımlar, yeni kayıplar getirirler.	Kur'an'dan; müminler için rahmet ve şifa olanı indiririz. Zalimler için ise ancak hüsrânı artırır.	Biz, işte böyle böyle, Kuran'dan müminler için (ruhen) sağaltıcı, rahmet bahşedici olan ve zalimlerin de yalnızca yıkımını artıran şeyler indiriyoruz:
17. 83 أَنْعَمْنَا=nimet verdiğimiz وَإِذَا=zaman أَعْرَضَ=yüz çevirip عَلَى الْإِنْسَانِ=insana وَنَأْيُ بَجَانِبِهِ=yan çizer وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ=bir zarar كَانَ يَبْئُوسًا=umutsuzluğa düşer	Biz insana nimet verdiğimiz zaman sırt çevirir, bizden uzaklaşır. Başına bir kötülük gelince de umutsuzluğa kapılır.	İnsana nimet verdiğimiz vakit; yüz çevirir ve yan çizer. Başına bir kötülük gelince de ümitsiz olur.	çünkü, Biz insana ne zaman nimet bahşetsek yüz çevirir, (Bizi düşünmekten) küs-taşça yan çizer; ve kendisine bir kötülük, bir darlık dokunsa hemen mutsuzluğa düşer.
17. 84 يَعْمَلُ=hareket eder كُلٌّ=herkes قُلْ=de ki عَلَى شَاكِلَتِهِ=kendi karakterine göre أَعْلَمُ=daha iyi bilir رَبُّكُمْ=Rabbiniz أَهْدَى=en doğru بِمَنْ هُوَ=kimin سَبِيلًا=yolda olduğunu	De ki; «Herkes kendi kişiliği ve inancı uyarınca hareket eder. Rabbiniz kimin daha doğru yolda olduğunu herkesten daha iyi bilir.»	De ki: Herkes, yaratılışına göre hareket eder. Ve Rabbiniz kimin yol bakımından daha doğru olduğunu en iyi bilendir.	De ki: Herkes kendi yapısına göre davranmaktadır; ve bunun içindir ki Rabbiniz kimin en iyi yolu seçtiğini çok iyi bilmektedir.
17. 85 عَنِ الرُّوحِ=ruhtan وَيَسْأَلُونَكَ=sana sorarlar مِنْ أَمْرِ=emrindendir الرُّوحُ=Ruh قُلْ=de ki وَمَا أُوتِيتُمْ=size verilmemiştir رَبِّي=Rabbimin إِلَّا=dışında مِنَ الْعِلْمِ=ilimden قَلِيلًا=pek az bir şey	Sana ruh hakkında soru sorarlar. De ki; «Ruh Rabbinin tekelinde olan bir olgudur. Size bilginin çok az bir bölümü verilmiştir. (Tercih edilen görüşe göre bu soruyu kitap ehli sormuştu. Bu ayet ve ondan sonraki yedi ayet yine bu görüşe göre Medine'de inmişlerdi.)	Sana ruhtan sorarlar. De ki: Ruh, Rabbinin emrindedir. Ve size bilgidenden ancak, çok azı verilmiştir.	Bir de, sana ilahi esinlenme(nin mahiyeti) hakkında soru soruyorlar. De ki: Bu esinlenme Rabbinin buyruğuyla (cereyan etmekte)dir; ve (ey insanlar, siz bunun mahiyetini anlamazsınız, çünkü) bu konuda size pek az bilgi verilmiştir.
17. 86 شِئْنَا=biz dileysek وَلَئِنْ=andolsun eğer لَنَذْهَبَنَّ=tamamen gideririz بِالَّذِي أُوحِيَنا=vahyettiğimizi إِلَيْكَ=sana لَا تَجِدُ=bulamazsın أَلَّا=sana عَلَيْنَا=bize karşı فِيه=bu konuda وَكَيْلًا=bir yardımcı	İstesek sana vahiy yolu ile indirdiğimiz mesajları tümü ile ortadan kaldırırız. Sonra bu konuda bize karşı senin savunmanı üstlenebilecek birini bulamazsın.	Eğer Biz istemiş olsaydık; sana, vahyetmiş olduğumuzu götürürdük. Sonra onun için Bize karşı duracak bir vekil de bulamazdın.	Ve eğer dileyseydik, sana ne ki vahyettiyssek (hepsini) giderirdik; ve o zaman sen de seni Bize karşı kayıracak kimse bulamazdın.
17. 87 رَحْمَةً=rahmeti إِلَّا=ancak hariç مِنْ رَبِّكَ=Rabbinin إِنَّ=çünkü كَانَ عَلَيْكَ=sana olan فَضْلُهُ=O'nun lütfu كَبِيرًا=cidden büyüktür	Bunun böyle olmayışı, Rabbinin sana yönelik rahmetidir. Onun sana yönelik lütfu büyüktür.	Ancak Rabbindan bir rahmet iledir. Muhakkak ki O'nun sana olan lütfu, pek büyüktür.	(Böyle bir şey olmu-yorsa bu) yalnızca Rabbinden bir rahmet nedeniyledir: gerçekten de O'nun senin üzerindeki lütfu çok büyüktür!
17. 88 لَئِنْ=andolsun eğer قُلْ=de ki الْإِنْسُ=insan(lar) اجْتَمَعَتِ=toplansalar عَلَى=üzere وَالْجُنُ=ve cin(ler) يَأْتُوا=getirmek بِمِثْلِ=bir benzerini هَذَا=bu لَا يَأْتُونَ=getiremezler الْقُرْآنِ=Kur'an'ın كَانَ=olsalar وَلَوْ=ve eğer بِمِثْلِهِ=onun benzerini بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ=birbirlerine ظَهِيرًا=arka (destek)	De ki; «Eğer tüm insanlar ve cinler bu Kur'an'ın bir benzerini ortaya koymak amacı ile bir araya gelseler, ne kadar birbirlerine yardım etseler de onun bir benzerini ortaya koyamazlar.»	De ki: İnsanlar ve cinler bu Kur'an'ın bir benzerini getirmek için toplan-salardı; birbirlerine yardımcı da olsalar onun bir benzerini getiremezlerdi.	De ki: Bütün insanlar ve görünmeyen varlıklar bu Kuran'ın bir benzerini ortaya koymak için bir araya gelselerdi ve, birbirlerine (bu konuda) destek olmak için ellerinden gelen her şeyi yapsalardı, yine de onun benzerini ortaya koyamazlardı!
17. 89 وَلَقَدْ=andolsun صَرَّفْنَا=biz türlü biçimlerde anlattık لِلنَّاسِ=insanlara فِي هَذَا الْقُرْآنِ=bu Kur'an'da مِثْلٍ=misali مِنْ كُلِّ=her çeşit فَأَبَى=ama diretiler أَكْثَرُ=çoğu النَّاسِ=insanlardan إِلَّا كُفُورًا=inkârda	Biz bu Kur'an'da her türlü örneği verdik, öyleyken onların çoğu kâfirlkte direndi.	Andolsun ki; Biz, bu Kur'an'da insanlar için her türlü örneği çeşitli şekillerde açıkladık. Yine de insanların, çoğu pek nankör oldu.	Çünkü, gerçekten de Biz bu Kuran'da her konuyu insanlığın (yararı için) değişik açılardan örneklerle açıklamış bulunuyoruz! Hal böyleyken, yine de insanların çoğu inkarcı bir tavırdan başkasını benimsemekten inatla kaçınmaktadır.
17. 90 لَنْ نُؤْمِنَ=inanmayız وَقَالُوا=dediler ki لَنَا=bize حَتَّى تَفْجُرَ=fişkırtmadıkça أَلَّا=sana يَنْبُوعًا=bir göze مِنَ الْأَرْضِ=yerden	Bunlar dediler ki; «Bize yer altından pınarlar fişkırtmadıkça sana kesinlikle inanmayız.	Dediler ki: Sen, bize yerden bir kaynak fişkırtıncaya kadar sana asla inanmayacağız.	Nitekim, Ey Muhammed, bize yerden gö-zeler fişkırtmadıkça sana inanmayacağız diyorlar,
17. 91 لَكَ=senin تَكُونُ=olmalı أَوْ=yahut مِنْ نَخِيلٍ=hurmalarından جَنَّةٍ=bir bahçen وَعَنِيبٍ=ve üzümlerden oluşan فَتَفْجِرُ=fişkırtmalısın الْأَنْهَارِ=ırmaklar خِلَالَهَا=gürül gürül	Ya da kendi hurmalıkların ve üzüm bağların olmalı, bunların arasından ırmaklar akıtmalı-sın.	Veya hurmalıklardan ve üzüm-den bahçelerin olsun ve aralarında ırmaklar akıtmalı-sın.	yahut hurma ağaçla-rıyla, asmalarla dolu bir bahçen olmadıkça; ve onların arasında çağılı çağıl dereler akıtmadıkça;
17. 92 مِنَ السَّمَاءِ=gökten تُسْقِطُ=düşürmelisin أَوْ=yahut عَلَيْنَا=üzerimize زَعَمْتَ=zannettiğin كَمَا=gibi تَأْتِي=getirmelisin أَوْ=yahut كَسَفًا=parçalar وَالْمَلَائِكَةِ=ve melekleri بِإِلَهِ=Allah'ı قَبِيلًا=karşımıza	Ya da iddia ettiğin gibi göğü parça parça başımıza indirmeli, yahut Allah'ı ve melekleri karşımıza getirmeli-sin.	Yahut iddia ettiğin gibi göğü üzerimize parça parça düşüresin veya Allah ı ve melekleri karşı-mıza getiresin.	yahut, tehdit edip durduğun gibi, göğü parça parça üzerimize düşürmedikçe; yahut Allah'ı ve melekleri bizimle yüzyüze getirmedikçe;
17. 93 لَكَ=senin يَكُونُ=olmalı أَوْ=yahut مِنْ زُخْرَفٍ=altundan أَوْ=ya da بَيْتٍ=bir evin فِي السَّمَاءِ=göğe تَرْقَى=çıkmalısın وَلَنْ نُؤْمِنَ=ama inanmayız	Ya da altından bir köşkün olmalı ve ya göğe çıkmalı-sın. Gökte bize okuyabileceğimiz somut bir kitap indirmedikçe de oraya çıktığına kesin-	Yahut da altun-dan bir evin olsun veya göğe yükselesin. Oradan bize okuya-cağımız bir kitab indirilinceye kadar, senin yük-	yahut altından (yapılmış) bir evin olmadıkça; yahut göğe yükselmedikçe -kaldı ki göğe yükselmene dahi, bize (oradan, kendi gözlerimizle) okuyabileceğimiz bir

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
لَرْفِقَكَ=senin (göğ)e çıkmana عَلَيْنَا=üzerimize حَتَّى تَنْزَلَ=indirmedikçe قُلْ=de ki نَقْرُوهُ=okuyacağımız كِتَابًا=bir Kitap رَبِّي=Rabbimin هَلْ كُنْتُ=ben değil miyim? إِلَّا=sadece بَشَرًا=bir insan رَسُولًا=elçi ol(arak gönderil)en	İlikle inanmayız.» Onlara de ki; «Subhanallah! Ben peygamberlikle gönderilmiş bir insandan başka bir şey miyim ki?»	selmene de inanmayacağız. De ki: Tenzih ederim Rabbımı. Ben, peygamber olarak gönderilmiş bir beşerden başkası değilim.	kitab getirmedikçe- inanmayız ya! (Ey peygamber) de ki: Kudret ve yüceliğinde sınırsız olan Rabbimdir! Ben ölümlü bir elçiden başka biri miyim ki?
17. 94 النَّاسَ=insanları وَمَا مَنَعَ=alıkoyan şey أَنْ يُؤْمِنُوا=iman etmekten الْهُدَى=hidayet إِذْ جَاءَهُمْ=kendilerine geldiğinde أَنْ قَالُوا=demeleridir إِلَّا=ancak أَبْعَثَ=mi gönderdi? اللَّهُ=Allah بَشَرًا=bir insanı رَسُولًا=elçi olarak	İnsanlara doğru yol kılavuzu geldiğinde ona inanmalarının tek gerekçesi, onların: «Allah bir insan mı peygamber olarak gönderdi?» şeklindeki anlayışlarıdır.	Onlara hidayet geldiği zaman; insanları inandırmaktan alıko- yan, sadece: Allah peygamber olarak bir beşerimi göndermişti? demeleridir.	(İşte bunun gibi,) insanlara (bir peygamber eliyle) doğru yol bilgisi geldiği zaman onları (ona) inandırmaktan alıko- yan, onların: Allah ölümlü bir insanı mı elçi olarak gönderdi? diye itiraz etmelerinden başka bir şey değildir.
17. 95 كَانَ=olsaydı أَوْ=eğer قُلْ=de ki مَلَائِكَةً=melekler فِي الْأَرْضِ=yer yüzünde يَمْشُونَ=yürüyen مُطْمَئِنِّينَ=uslu uslu لَنَزِلْنَا=elbette gönderirdik عَلَيْهِمْ=onlara مَلَكًا=bir meleği رَسُولًا=elçi	De ki; «Eğer yer-yüzünde doğallıkla, rahatça gezinen melekler yaşasaydı, onlara gökten melek kökenli bir peygamber gönderirdik.»	De ki: Eğer yer-yüzünde yerleşmiş dolaşan melekler olsaydı; Biz, ancak onlara peygamber olarak gökten bir melek indirirdik.	Onlara (şu sözümü-zü) ilet: Eğer yeryüzünde yurt tutup dolaşan melekler olsaydı, o zaman onlara elçi olarak şüphesiz gökten bir melek indirirdik!
17. 96 بِاللَّهِ=Allah كَفَى=yeter قُلْ=de ki بَيْنِي=benimle شَهِيدًا=şahid olarak وَبَيْنَكُمْ=sizin aranızda إِنَّهُ كَانَ=şüphesiz O خَبِيرًا=haber alır بِعِبَادِهِ=kullarını بَصِيرًا=görür	De ki; «Benimle sizin aranızda Allah'ın şahitliği yeterlidir. O kullarının yaptıkları her işten haberdardır ve her şeyi görür.»	De ki: Şahid olarak, benim ve sizin aranızda Allah yeter. Mu-hakkak ki O; kulları için Ha-bir'dir, Basir'dir.	De ki: Benimle sizin aranızda Allah'tan başkası tanıklık edemez; kullarından (onların kalplerinde olanı bütün açıklığıyla) görerek haberdar olan O'dur.
17. 97 اللَّهُ=Allah يَهْدِ=hidayet ederse وَمَنْ=kime فَهُوَ=işte odur الْمُهْتَدِ=doğru yolu bulan وَمَنْ=kimi de يُضِلْ=sapıklıkta bırakırsa لَهُمْ=onlar için فَلَنْ تَجِدَ=artık bulamazsın أَوْلِيَاءَ=veliler مِنْ دُونِهِ=O'ndan başka وَنَحْشُرُهُمْ=günü يَوْمَ=günü عَلَى وُجُوهِهِمْ=yüzü koyun الْقِيَامَةِ=kiyamet وَصُمًا=ve sağır وَكُفْمًا=ve dilsiz عُميًا=kör وَأَوَاهُمْ=varacakları yer جَهَنَّمَ=cehennemdir كُلَّمَا خَبَتْ=ateş her dindikçe سَعِيرًا=çılgın alevi زِدْنَاهُمْ=onlara artırırız	Allah kimi doğru yola iletirse o doğru yolda olur. Kimleri saptırırsa da onlar için kendisinden başka bir kurtarıcı bulamazsın. Kiyamet günü biz onları kör, dilsiz ve sağır olarak yüzüstü süründürürüz. Varacakları yer cehennemdir. Oranın ateşi sönmeye yüz tuttukça onu yeniden tutuştururuz.	Allah kimi hidayete erdirirse; o, hidayete ermiştir. Kimi da dalaletle düşürürse; O'ndan başka onlar için dostlar bulamazsın. Biz, onları kıyamet günü körler, dilsizler ve sağırlar olarak yüzüstü haşredeceğiz. Yurtları cehennemdir. O ne zaman sönmeye yüz tutsa; hemen alevini artırırsınız.	Allah'ın yol gösterdiği kimsedir doğru yola erişen; O'nun saptırdığı kimselere gelince, böylelerini O'na karşı koruyacak kimse bulamazsın: Biz onları Kıyamet Günü, varacakları yer cehennem olmak üzere, yüzleri yerde, körler, dilsizler ve sağırlar olarak toplayacağız; (ve) ne zaman (ateş) yatışır gibi olsa, (onu hemen) harlı alevlerle onlar için canlandıracacağız.
17. 98 جَزَاؤُهُمْ=cezaları كَفَرُوا=inkâr ettiler وَقَالُوا=ve dediler بِآيَاتِنَا=ayetlerimizi عِظَامًا=kemikler إِذَا كُنَّا=biz olduktan sonra mı? أَنَا=biz mi? خَلْقًا=bir yaratılışla لَمَبْعُوثُونَ=diriltileceğiz جَدِيدًا=yeni	Onların cezaları budur. Çünkü ayetlerimizi yalanlamışlar ve «Biz kemik ve toz haline dönuştükten sonra dirilti- lirin yeni bir aşamasına mı geçeceğiz?» demişlerdi	Bu, onların cezasıdır. Çünkü onlar; ayetlerimize küfredtiler ve: Kemik, ufalanmış toprak olduğumuzdan sonra mı, biz mi, yeniden bir yaratılışla diriltileceğiz? dediler.	Bu, onların mesajla-rımızı inkar ederek ve Demek, biz kemiğe, toza toprağa dönüş-tükten sonra gerçekten yepyeni bir yaratma eylemiyle diriltileceğiz, öyle mi? di-yerek hak ettikleri bir karşılık olacak.
17. 99 أَنْ=şüphesiz أَوَلَمْ يَرَوْا=görmediler mi ki? الَّذِي خَلَقَ=yaratan الله=Allah وَالْأَرْضَ=ve yeri وَالسَّمَاوَاتِ=gökleri عَلَى أَنْ يَخْلُقَ=yaratmağa da كَادِرٌ=kadirdir وَجَعَلَ=ve koymuştur مِثْلَهُمْ=kendilerinin benzerini أَجَلًا=bir süre لَهُمْ=kendileri için فِيهِ=onda لَا رَيْبَ=hiç şüphe yoktur الظَّالِمُونَ=zalimler فَأَبَى=ama yapmazlar كُفُورًا=inkârdan إِلَّا=başka bir şey	Onlar gökleri ve yeri yoktan vareden Allah'ın kendi benzerlerini bir kez daha yaratmaya gücünün yeteceğini görmüyorlar mı? Üstelik Allah onlar için bir gün sona ereceği kuşkusuz olan sınırlı bir yaşama süresi belirledi. Buna rağmen bu zalimler kâfirlikte direndiler.	Görmezler mi ki; gökleri ve yeri yaratmış olan Allah; onların benzerlerini de yaratmaya Kadirdir. Onlar için şüphe olmayan bir ecel kılmıştır Buna rağmen zalimler küfürden başka bir şeyde diretmediler.	Gökleri ve yeri yaratan Allah'ın, onları kendi eşkalleri üzere lah; onların yeniden yaratacak güce sahip olduğunu ve onları yeniden diriltmek için, sonu geleceğinden şüphe olmayan bir süre belirlemiş bulunduğunu kavrayamıyorlar mı? Ama şu var ki, zalimler küfürden başka her şeye karşı çekim-ser davranırlar!
17. 100 أَنْتُمْ=siz لَوْ=eğer قُلْ=de ki تَمْلِكُونَ=sahip olsaydınız خَزَائِنَ=hazinelerine إِذَا=o zaman رَبِّي=Rabbimin رَحْمَةً=rahmet لَأَمْسَكْتُمْ=tutardınız خَشِيَةً=korkarak وَكَانَ=gerçekten الْإِنْفَاقِ=harcamaktan قَثُورًا=çok cimridir الْإِنْسَانُ=insan	Onlara de ki; «Rabbimin rahmet hazineleri sizin elinizde olsa, bu hazineler tükenir kaygısı ile kimseye bir şey vermezdi-niz. Zaten insan son derece cimridir.»	De ki: Eğer siz, Rabbımın rahmet hazinelerine sahip olsaydınız; o zaman tükenir korkusuyla onları saklardınız. Zaten insan pek cimridir.	De ki: Rabbimin ba- ğış ve bolluk hazine- lerine eğer siz sahip olsaydınız, o zaman (onlara), harcıyıp tüketme korkusuyla, mutlaka sınırsız sarı-lırdınız: çünkü insan gerçekten çok ta-mahkardır, (sınırsız cömert olan ise sadece Allah'tır).
17. 101 وَلَقَدْ=andolsun آتَيْنَا=biz vermiştik مُوسَى=Musa'ya تِسْعَ=dokuz آيَاتٍ=mucize فَاسْأَلْ=sor بَيِّنَاتٍ=açık açık بَنِي إِسْرَائِيلَ=İsrail oğullarına فَقَالَ= demişti إِذْ جَاءَهُمْ=(Musa) onlara geldiğinde إِنِّي=şüphesiz ben لَهُ=ona فِرْعَوْنَ=Fir'avn لَأَظُنُّكَ=seni sanıyorum يَا مُوسَى=Ey Musa مَسْحُورًا=büyülenmiş	Biz Musa'ya dokuz somut mucize verdik. Sor İsrailoğulları'na istersen. Musa onlara peygamber olarak geldiğinde, Firavun kendisine «Ya Musa, benim görüşüne göre sen büyülenmişsin» dedi.	Andolsun ki; Biz, Musa'ya dokuz tane apaçık ayet verdik. Sor, İsrailoğulları'na, (Musa) onlara geldiğinde (ve Firavun'a başvurduğunda neler olduğunu sana anlatsınlar). Firavun ona: Ey Musa! demişti, Gerçek şu ki, ben senin büyüyle do-nanmış olduğunu düşünüyorum!	Ve gerçek şu ki, Biz Musa'ya dokuz açık mesaj verdik. Nitekim, sor İsrailoğulları'na, (Musa) onlara geldiğinde (ve Firavun'a başvurduğunda neler olduğunu sana anlatsınlar). Firavun ona: Ey Musa! demişti, Gerçek şu ki, ben senin büyüyle do-nanmış olduğunu düşünüyorum!
17. 102 لَقَدْ=andolsun قَالَ=(Musa) dedi ki عَلِمْتُ=sen bildin مَا أَنْزَلَ=indirdiğini رَبُّ=Rabbinin إِلَّا=ancak هُؤُلَاءِ=bunları وَالْأَرْضَ=ve yeri وَالسَّمَاوَاتِ=göklerin بَصَائِرَ=kanitlar olarak وَإِنِّي=şüphesiz ben de لَأَظُنُّكَ=seni görüyorum يَا فِرْعَوْنَ=Ey Fir'avn مَهْبُورًا=mahvolmuş	Musa ona dedi ki; «Bu mucizelerin, getirdiğimiz ilahi mesajın gerçek olduğunu gösteren kanıtlar olarak yerin ve göklerin Rabbi tarafından gönderildiklerini kesin biliyorsun. Ey Firavun, bana göre sen mahvolmaya aday oluyorsun.»	O da demişti ki: Andolsun ki sen; bunları göklerin ve yerin Rabbinin, açık deliller olarak indirmiş olduğunu biliyorsun. Ben, doğrusu ey Firavun, senin mahvolma-cağını sanıyorum.	(Musa) da ona: Bu (mucizevi olguları, sana) uyarıcı, aydınlatıcı belirtiler olarak göklerin ve yerin (gerçek) sahibinden başkasının indiremeyeceğini pekala biliyorsun! diye karşılık verdi, Ve ey Firavun, (onları doğru değerlendirmeye yolunu seçmediğin için) ben de senin bütününle ziyan içinde olduğunu düşünüyorum!

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
17. 103 فَارَادَ =(Fir'avn) istedi أَنْ يَسْتَفْزَهُمْ =onları sürüp çıkarmak مِنَ الْأَرْضِ =o ülkeden فَأَغْرَقْنَاهُ =biz de onu boğduk وَمِنْ مَعَهُ جَمِيعًا =yanındakilerle birlikte=toptan	Firavun İsrailoğulları'nı yurtlarından sürmek istedi, biz onu yanındakiler ile birlikte denizde boğuverdik.	Bunun üzerine onları memleketten sürmek istedi. Biz de onu ve beraberindekileri bütünüyle suda boğduk.	Ve sonunda Firavun onları yeryüzünden söküp atmaya karar verdi; bunun üzerine Biz de onu ve onunla beraber olan herkesi (denizde) boğduk.
17. 104 وَقُلْنَا =dedik مِنْ بَعْدِهِ =onun ardından اسْكُنُوا =oturun إِلَيْنِي إِسْرَائِيلَ =İsrail oğullarına فَإِذَا جَاءَ =gelince الْأَرْضَ =o ülkede وَعَدُ =zamanı جِنَّا =getireceğiz الْآخِرَةَ =ahiret لَفِيفًا =bir araya بِكُمْ =hepinizi	Onun ardından İsrailoğulları'na «Bu ülkede oturunuz. Ahiret günü gelince sizleri hep birlikte mahşerde biraraya getiririz» dedik.	Onun ardından İsrailoğullarına dedik ki: Haydin, o memlekette siz oturun. Ahiret vaadi geldiği zaman; onları da sizi de bir araya getiririz.	Ve sonra İsrailoğulları'na: Şimdi artık yeryüzünde güvenlik içinde yerleşin dedik, fakat, (unutmayın ki,) Son Gün'e ilişkin söz gerçekleştiği zaman, karışık bir bütün(ün parçaları) olarak hepinizi bir araya getireceğiz!
17. 105 وَبِالْحَقِّ =hak olarak أَنْزَلْنَاهُ =biz o(Kur'a)nı indirdik وَبِالْحَقِّ =ve hak ile نَزَّلُ =inmiştir وَمَا أَرْسَلْنَاكَ =seni göndermedik إِلَّا =dışında مُبَشِّرًا =müjdeleyici وَنَذِيرًا =ve uyarıcı olmak	Biz Kur'an'ı Hak içerikli olarak indirdiğimiz gibi, onun iniş amacı da hakkı gerçekleştirmektir. Ey Muhammed, seni müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik.	Biz onu hak ile indirdik. O da hak olarak indi. Seni de ancak müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdik.	Ve biz bu (vahyi) değişmeyen gerçeğe işaret olarak indirdik ve o da (sana, ey Peygamber) hak olarak ulaştı; çünkü Biz seni yalnızca bir müjdeci ve bir uyarıcı olarak gönderdik;
17. 106 وَفَرَقْنَاهُ =Kur'an'ı لِتَقْرَأَهُ =okuman için عَلَى النَّاسِ =insanlara عَلَى مُكْتَبٍ =ağır ağır وَنَزَّلْنَاهُ =ve onu indirdik تَنْزِيلًا =biri ardınca	Kur'an'ı insanlara ağır ağır okuyasın diye bölümlere ayırdık ve ihtiyaçlar gerektikçe bölüm bölüm indirdik.	Bir de Kur'an'ı insanlara ağır ağır okuman için, bölüm bölüm ve gerektikçe indirdik.	ve ayrıca onu, insanlara yavaş yavaş okuyasın diye bir Kur'an, temel bir okuma metni olarak bölüm bölüm açıkladık, ayet ayet indirdik.
17. 107 أَوْ =veya أَمِنُوا بِهِ =siz ona inanın إِنْ =şüphesiz O لَا تُؤْمِنُوا =inanmayın الَّذِينَ أُوتُوا =verilenlere الْعِلْمَ =bilgi إِذَا =zaman يُنْتَلَى =okunduğu مِنْ قَبْلِهِ =daha önce عَلَيْهِمْ =kendilerine يَخْرُونَ =onlar derhal kapanırlar لِلْأَذْقَانِ =çeneleri üstüne سَجْدًا =secdeye	De ki; «Siz bu Kur'an'a ister inanın, ister inanmayın, o bundan önce kendilerine bilgi verilenlere okunduğunda, onlar çeneleri üzerine secdeye kapanırlar.»	De ki: Ona ister inanın, ister inanmayın, muhakkak ki ondan önce kendilerine bilgi verilenlere, o okunduğu zaman, yüzleri üstü secdeye kapanırlar.	De ki: Ona ister inanın, ister inanmayın. Kendilerine önceden doğru bilgi ve kavrayış yeteneği verilmiş olanlara bu (ilahi metin) okunduğu zaman, hemen yüzleri üzerine yere kapanır,
17. 108 وَيَقُولُونَ =ve derler سُبْحَانَ =şanı yücedir رَبِّنَا =Rabbimizin إِنْ كَانِ =gerçekten وَعَدُ =vaadi (sözü) رَبِّنَا =Rabbimizin لَمَفْعُولًا =mutlaka yerine getirilir	Ve derler ki, «Rabbimizin şanı yücedir, O'nun verdiği söz kesinlikle yerine gelecektir.»	Ve derler ki: Tenzih ederiz Rabbimizi. Rabbimizin vaadi şüphesiz yerine gelmiş olacaktır.	ve şöyle derler: Sınırsız kudretiyle ne yücedir Rabbimiz! İşte Rabbimizin vaadi apaçık gerçekleşti!
17. 109 وَيَخْرُونَ =ve kapanırlar لِلْأَذْقَانِ =çeneleri üstüne يَبْكُونَ =ağlayarak وَيَزِيدُهُمْ =ve onların (Kur'an) artırır خُشُوعًا =derin saygısını	Çeneleri üzerine secdeye kapanırlarken, gözyaşları dökerler. Kur'an onları ürpertir, saygılarını artırır.	Yüzleri üstü kapanarak ağlarlar. Ve bu, onların huşu'unu artırır.	İşte (böyle deyip) ağlayarak yüzüstü yere kapanırlar ve (Allah'tan yana gösterdikleri) bu (bilinç ve duyarlık) onların saygı ve sakınmasını artırır.
17. 110 قُلْ =de ki ادْعُوا =dua edin (çağırın) اللَّهُ =Allah diye أَوْ =veya ادْعُوا =dua edin (çağırın) الرَّحْمٰنُ =Rahman diye أَيًّا =hangisiyle مَا تَدْعُوا =çağırırsanız قَلَهُ =O'nundur الْأَسْمَاءُ =isimler الْحُسْنَى =en güzel وَلَا تَجْهَرُ =pek bağırma بِصَلَاتِكَ =namazında وَلَا تُخَافِتُ =pek de gizleme بِهَا =onu (sesini) وَاتَّبِعْ =tut بَيْنَ =arasında ذَلِكَ =bunun سَبِيلًا =bir yol	De ki; «Onu ister «Allah» diye çağırın, ister «Rahman» diye çağırın. Hangisiyle çağırırsanız çağırın, en güzel isimler O'nundur. Namazda sesini fazla yükseltme, fazla da kısıt tutma, bu ikisi arasında bir yol tut.»	De ki: İster Allah deyin, ister Rahman deyin. Hangisini dersenez deyin ; en güzel isimler O'nun içindir. Namazında sesini yükseltme de, gizleme de. İkisi arasında bir yol bul.	De ki: İster Allah diye çağırın, ister Rahman diye: O'nu hangi isimle çağırırsanız çağırın, (O hep Birdir; ve) bütün güzel ve üstün nitelikler O'nundur. (O'na dua et, ama) duanda sesini fazla yükseltme, çok fazla alçaltma da, ikisinin ortası bir yol tut;
17. 111 وَقُلْ =ve de ki الْحَمْدُ =hamdolsun لِلَّهِ =Allah'a الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ =edinmeyen وَلَدًا =çocuk وَلَمْ يَكُنْ لَهُ =olmayan شَرِيكٌ =ortağı فِي الْمُلْكِ =mülkte وَلَمْ يَكُنْ لَهُ =ihtiyacı bulunmayan يَدٌ =yardımcıya مِنَ الدُّلِّ =acze düşüp de وَكَبَّرَهُ =ve O'nu yücelt تَكْبِيرًا =tam bir yüceltme ile	De ki; «Hamd, çocuk edinmemiş olan, egemenlikte ortağı bulunmayan ve güçsüzlüğünü telafi edecek bir destekçiye gerek duymayan Allah'a mahsustur.» O'nun büyüklüğünü gereğince dile getir.	Ve de ki: Hamd, O Allah'a mahsustur ki; bir çocuk edinmemiş ve O'nun mülkünde bir ortak bulunmamıştır. Düşkünlükten dolayı, O'nun bir yardımcısı olmamıştır. Ve O'nu tekbir et.	Ve de ki: Bütün övgüler, döl edinmeyen, egemenliğinde ortağı bulunmayan, güçsüzlükten, düşkünlükten ötürü herhangi bir yardıma, yardımcıya gereksinme duymayan Allah'a yakışır. İşte, O'nu (hep böyle) yücelterek an.
18. 1 الْحَمْدُ =hamdolsun ki لِلَّهِ =Allah'a الَّذِي أَنْزَلَ =indirdi عَلَيْ عِبْدِهِ =kuluna الْكِتَابَ =Kitabı وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ =ve ona koymadı عِوَجًا =hiçbir eğrilik	Hiçbir çarpık yeri olmayan, bu tutarlı kitabı (Kur'an'ı) kulu Muhammed'e indiren Allah'a hamdolsun.	Hamd, O Allah'a ki; kuluna dosdoğru kitabı indirdi ve onda hiç bir eğrilik koymadı.	Bütün övgüler Allah'a yakışır; O (Allah) ki, kuluna bu ilahi kelamı indirmiş ve onun anlaşılmasını güçleştirecek hiçbir çapraşıklığa yer vermemiştir.
18. 2 فَقِيمًا =dosdoğru olarak لِيُنْذِرَ =uyarması için بِأَسَا =azaba karşı شَدِيدًا =şiddetli لَدُنْهُ =katından (indirdi) وَيُبَشِّرُ =ve müjdelemesi için الَّذِينَ يَعْمَلُونَ =yapan الْمُؤْمِنِينَ =müminlere الصَّالِحَاتِ =iyi işler أَجْرًا =mükâfat أَنَّ لَهُمْ =kendileri için bulunduğu حَسَنًا =güzel	Peygamber, insanları, Allah'dan gelecek ağır bir azap konusunda uyarсын ve iyi amel işleyen mü'minlere de kendilerini iyi bir ödülün beklediği müjdesini versin diye bu dosdoğru kitap indirildi.	Kendi katından şiddetli bir başkını haber vermek ve salih amel işleyen mü'minlere güzel bir mükafat olduğunu müjdelemek için.	(Bu) tutarlı ve dosdoğru (kitap, inkarcıların) O'nun katından zorlu bir cezayla uymak ve dürüst, erdemli davranışlarda bulunan müminlere hak ettikleri güzel karşılığı müjdelemek içindir,
18. 3 مَّاكِثِينَ =kalacaklardır فِيهِ =onun içinde أَبَدًا =sürekli olarak	Mü'minler o ödül yerinde (cennette) sürekli kalacaklardır.	Orada temelli kalacaklardır.	içinde sonsuza kadar kalacakları (bir mutluluk esenlik halini) müjdelemek için).
18. 4 وَيُنْذِرَ =ve uyarması için الَّذِينَ قَالُوا =diyenleri أَتَّخَذَ =edindi اللَّهُ =Allah وَلَدًا =çocuk	Bir de «Allah evlat edindi» diyenleri uyarсын diye.	Ve: Allah çocuk edindi, diyenleri uyarman için.	Ayrıca, (bu ilahi kelam,) Allah kendine bir oğul edindi iddiasında bulunanları uyarmak için(dır).
18. 5 لَهُمْ =onların بِهِ =bu hususta مَا =yoktur مِنْ عِلْمٍ =hiçbir bilgisi وَلَا لِآبَائِهِمْ =ve atalarının كِبْرَتْ =ne büyük (küstahça) كَلِمَةً =söz تُخْرِجُ =çıktırıyor مِنْ أَفْوَاهِهِمْ =ağızlarından	Allah'ın evlat edindiği konusunda ne onların ve ne de atalarının hiçbir bilgisi yoktur. Rastgele ağızlarından çıkan bu söz ne ağır bir ifti-	Ne onların, ne de babalarının buna dair bilgileri vardır. O, ağızlarından çıkan ne büyük bir sözdür. Onlar yalnız ve yalnız	(Oysa,) O'nun hakikinde ne kendilerinin, ne de atalarının doğru bir bilgisi var: Ne ağır bir söz, bu ağızlarından çıkan! Yalandan başka bir şey söylemiyorlar!

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
إِنْ يَقُولُونَ=onlar söylemiyorlar إِلَّا=başka bir şey كَذِبًا=yalandan	radır! Söyledikleri, yalandan başka bir şey değildir.	yalan söylerler.	
18. 6 فَلَعَاكَ=herhalde sen بَاخِعٌ=helak edeceksin عَلَىٰ أَنَارِهِمْ=peşlerinde نَفْسَكَ=kendini إِنْ=diye لَمْ يُؤْمِنُوا=inanmıyorlar بِهَذَا=bu السَّعَا=üzüntüden	Ey Muhammed, eğer onlar bu yeni mesaja (Kur'ana) inanmazlarsa, arkalarından duyaçağın üzüntü sebebi ile neredeyse kendini mahvedeceksin.	Demek ki bu söze inananların ardından üzülecek neredeyse kendini mahvedeceksin.	Peki ama, onlar bu mesaja inanmak istemiyorlarsa, (inan-sınlar diye) kendini mi paralayacaksın?
18. 7 مَا=şeyleri جَعَلْنَا=yarattık إِنَّا=şüphesiz biz عَلَى الْأَرْضِ=yeryüzündeki زِينَةً=süs olsun diye لَهَا=kendisine لِنَبْلُوهُمْ=onları denemek için أَيُّهُمْ=hangisinin أَحْسَنُ=daha güzel عَمَلًا=iş yaptığını	Biz dünyadaki her şeyi yeryüzünün süsü yaptık. Amacımız, insanları sınavdan geçirerek hangilerinin daha iyi işler yapacaklarını görmektir.	İnsanlardan hangisinin daha güzel amel işlediğini deneyelim diye, yeryüzünde olan şeylere bir süs verdik.	Gerçek şu ki, yeryüzünde güzel olan ne varsa Biz hepsini, hangisinin daha iyi davrandığını ortaya koymak üzere, insanları sınamak için bir araç kıldık;
18. 8 لَجَاعِلُونَ=yaparız وَإِنَّا=biz elbette مَا عَلَيْهَا=(yerin) üzerindeki صَعِيدًا=bir toprak جُرْرًا=kupkuru	Günü gelince yeryüzünün bütün gözalıcı yeşilliklerini kesinlikle kupkuru bir toprak düzlüğüne çevireceğiz.	Şüphesiz ki Biz, yeryüzünde olanları kupkuru bir toprak haline getirebiliriz.	ve hiç şüphe yok ki (zamanı gelince) yeryüzündeki her şeyi kupkuru toprak haline getireceğiz.
18. 9 أَمْ=yoksa حَسِبْتَ=mi sandın? أَنْ=sadece الْكَهْفِ=Kehf أَصْحَابِ=sahiplerinin كَانُوا=olduklarını وَالرَّقِيمِ=ve Rakim عَجَبًا=şaşılacak مِنْ آيَاتِنَا=bizim ayetlerimizden	Sen «Ashab-ı Kehf» ve «Ashab-ı Rakım» olayının, bizim şaşırtıcı mucizelerimizden biri olduğunu mu sanıyorsun?	Yoksa; sen, mağara ve kitabe ehlini şaşıracak ayetlerimizden mi sandın?	(Bu dünya hayatı bir sınamadan ibaret olduğuna göre, imdi) sen Mağara İnsanlarını(n) ve (onların kendilerini) yazıtlara/kitabelere (adamlarının kıssasını)n, gerçekten, Bizim (öteki) mesajlarımızdan daha meraka değer bulunacağını mi düşünüyorsun?
18. 10 الْفِتْيَةِ=o gençler إِذٍ=zaman أَوَى=sığındıkları إِلَى الْكَهْفِ=mağaraya فَقَالُوا=dediler آتَيْنَا=bize ver رَبَّنَا=Rabbimiz مِنْ لَدُنْكَ=katından رَحْمَةً=bir rahmet لَنَا=bize وَهَيَّئْ=ve hazırla مِنْ أَمْرِنَا=şu işimizden رَشَدًا=bir çıkış yolu	Hani birkaç genç o mağaraya sığınmışlar ve «Ey Rabb'imiz, bize katından rahmet bağışla ve şu işimizde bize çıkış yolu göster» dediler.	Hani o yiğitler, mağaraya sığınmışlardı da: Rabbimiz; bize katından rahmet ver, işlerimizde başarılı kıl, demişlerdi.	Hani, o gençler mağaraya sığındıkları zaman, Ey Rabbimiz! demişlerdi, Bize katından bir rahmet bahşet; ve içinde bulunduğumuz (harici) şartlar ne olursa olsun bizi doğruluk bilinciyle donat!
18. 11 فَضَرَبْنَا=biz de vurduk عَلَىٰ آذَانِهِمْ=kulaklarına (ağırılık) عَدَدًا=nice سِنِينَ=yıllar فِي الْكَهْفِ=mağarada	Bunun üzerine onları mağarada yıllarca uykuya yatırdık.	Bunun üzerine yıllarca mağarada onların kulaklarına perde vurduk.	Biz de bunun üzerine mağarada onların kulaklarını yıllarca (dış dünyaya) kapalı tuttuk,
18. 12 بَعَثْنَاهُمْ=onları uyandırdık ثُمَّ=sonra لِنَعْلَمَ=bilmek için أَيُّ=hangisinin الْحَزْبَيْنِ=iki zümreden أَحْصَى=daha iyi hesabedeceğini أَمَدًا=süreyi لِمَا لَبِثُوا=(onların) kaldıkları	Sonra iki gruptan hangisinin ne kadar uyuduklarını doğru olarak hesap edebileceğini belirlemek üzere onları uyandırdık.	Sonra iki taraftan hangisinin bekledikleri sonucu daha iyi hesaplamış olduğunu belirtmek için onları uyandırdık.	sonra onları uyandırdık, ki (mağarada) geçen sürenin iki bakış açısından hangisiyle daha iyi değerlendirildiğini (insanlara) göstereyim.
18. 13 عَلَيْكَ=sana نُفِّسُ=anlatıyoruz نَحْنُ=biz بِالْحَقِّ=gerçek olarak نَبَاهُهُمْ=onların haberlerini فَتِيَّةٌ=gençlerdi إِنَّهُمْ=muhakkak onlar بِرَبِّهِمْ=Rablerine آمَنُوا=inanmış وَزِدْنَاهُمْ=biz de onların artırmıştık هُدًى=hidayetlerini	Biz sana onların hikâyelerini doğru olarak anlatıyoruz. Onlar Râbb'lerine inanmış, bir grup gençti; onların hidayet bilincini artırmıştık.	Sana; onların kıssalarını gerçek olarak anlatalım: Doğrusu onlar; Rabblarına inanmış, genç yiğitlerdi. Biz de onların hidayetini artırmıştık.	(Şimdi) onların kıssasını bütün gerçekliğiyle sana anlatacağız. Onlar gerçekten de Rablerine yürekten inanan gençlerdi; ve biz de kendilerini doğru yolda derin bir bilinç ve duyarlıkla güçlendirmiş,
18. 14 عَلَى=üstüne وَرَبَطْنَا=metanet bağlamıştık إِذْ قَامُوا=kalktılar فَقَالُوا=ve dediler ki رَبُّنَا=Rabbimiz السَّمَاوَاتِ=göklerin رَبُّ=Rabbidir لَنْ نَدْعُو=biz asla demeyiz وَالْأَرْضِ=ve yerin إِلَهًا=Tanrı مِنْ دُونِهِ=O'ndan başkasına لَقَدْ=yoksa كُنَّا=konuşmuş oluruz إِذَا شَطَطًا=saçma sapan	Kalplerini pekiştirmiştik. Hani, kâfirlerin karşısına dikilip şöyle demişlerdi; «Bizim Rabb'imiz, göklerin ve yerin Rabb'idir; O'ndan başkasına yalvarmayız, yoksa saçmalamış oluruz.»	Kalkıp da; Bizim Rabbimiz göklerin ve yerin Rabbidir; biz O'ndan başkasına tanrı demeyiz, yoksa andolsun ki; batıl söz söylemiş oluruz, dedikleri zaman kalplerini pekiştirmiştik.	kalplerini pekiştirmiştik; öyle ki, doğrulup (birbirlerine): Rabbimiz göklerin ve yerin Rabbidir, demişlerdi Biz asla O'ndan başkasına yalvarıp yarmayacağız, (çünkü böyle bir şey yaparsak) çok çirkin bir şey dile getirmiş oluruz!
18. 15 قَوْمُنَا=şu kavmimiz هُؤُلَاءِ=şunlar أَتَّخَذُوا=edindiler مِنْ دُونِهِ=O'ndan başka إِلَهَةً=tanrılar لَوْ لَا يَأْتُونَ=getirmeleri gerekmez mi? عَلَيْهِمْ=onların بِإِسْلَاطٍ=bir delil بَيِّنٍ=açık أَظْلَمُ=daha zalim كَيْفَ يَفْقَهُونَ=kim olabilir? عَلَى=karşı مِمَّنْ أَفْتَرَى=uydurandan كَذِبًا=yalan الله'=Allah'a	Şu soydaşlarımız, Allah'ı bir yana bırakarak çeşitli ilahlar edindiler, onların gerçekten ilah olduklarına ilişkin kesin delil göstermeleri gerekmez mi? Allah'a karşı yalan uydurandan daha zalim kim olabilir?	Şu bizim kavmimiz, Allah'ı bırakıp O'ndan başka tanrılar edindiler. Onların gerçek olduğuna apaçık delil getirmeleri gerekmez mi? Allah'a karşı yalan uydurandan daha zalim kimdir?	Oysa, bu bizim soydaşlarımız, inançlarını destekleyen açık ve akla uygun bir delil getiremedikleri halde O'ndan başka varlıkları tanrı ediniyorlar: Allah hakkında yalan uyduran kimseden daha zalim kim olabilir?
18. 16 وَإِذٍ=madem ki اعْتَرَلْتُمُوهُمْ=siz onlardan ayrıldınız وَمَا=ve şeylerden يَعْبُدُونَ=taptıkları إِلَّا=başka فَأَوُوا=o halde sığının ki الله'=Allah'tan إِلَى الْكَهْفِ=mağaraya يَنْشُرُ=yaysın (bollaştırsın) لَكُمْ=size مِنْ رَحْمَتِهِ=rahmetini رَبِّكُمْ=Rabbiniz لَكُمْ=size وَيُهَيِّئْ=ve hazırlasın مِنْ أَمْرِكُمْ=(şu) işinizden مِرْفَقًا=yararlı bir şey	İçlerinden biri dedi ki; «Madem ki, soydaşlarınızla ve onların Allah'ı bir yana bırakarak taptıkları ile ilişkini kestiniz, öyleyse mağaraya sığınınız, Rabb'iniz engin rahmetinden size bir pay göndersin ve şu işinizde size kurtuluş yolu göstereyin.	Onlara: Madem siz, onlardan ve Allah'tan başka tapmakta olduklarınızdan ayrıldınız; o halde mağaraya çekilin ki Rabbimiz; size, rahmetinden genişlik versin, işinizde kolaylık göstereyin, denildi.	Bunun içindir ki, şimdi siz onlardan da, onların Allah'tan başka tapındıkları bütün o asılsız şeylerden de uzaklaşıp şu mağaraya sığının ki, Rabbiniz rahmetini size ulaştırsın ve sizi durumunuza göre ruhlarınızın ihtiyaç duyacağı şeylerle donatsın!
18. 17 إِذَا=zaman وَتَرَى=görürsün الشَّمْسُ=güneşi تَرَاوُرُ=eğiliyor طَلَعَتْ=doğduğu عَنْ كَهْفِهِمْ=mağaralarından ذَاتَ الْيَمِينِ=sağa doğru وَإِذَا=zaman da غَرَبَتْ=battığı	Eğer orada olsaydın görecektin ki, doğan güneşin ışınları mağaralarının sağına sapıyor, batan güneşin ışınları ise sola tarafa kayıyordu. Böylece mağara tabanının geniş bir alanına dağılmış ola-	Güneşin doğduğu zaman; mağaralarının sağ tarafına yöneldiğini, battığı zaman da; sol tarafa gittiğini görürsün. Kendileri de mağaranın iç tarafında idiler. Bu, Allah'ın	Ve (yıllarca) güneşin, doğarken onların mağarasını sağ yandan yalayıp geçtiğini, batarken de onlara dokunmadan sola gittiğini ve onların, mağaranın genişçe bir odasında bulunduğunu görürdün: Rabbinin

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fi Zilâil Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
17	تَقْرَضُهُمْ=onları makaslayıp geçiyor وَهُمْ=ve onlar ذَاتَ الشِّمَالِ=sola doğru فَجَوَّةٍ=bir dehlizi فِي=içindedirler ذَلِكَ=bu (durum) منه=onun (mağaranın) مَنْ=kime الله=Allah'ın فَهُوَ=0 وَمَنْ=kimi de يَهْدِ=hidayet verirse المُهْتَدِ=yolu bulmuştur يُضِلُّ=sapıklıkta bırakırsa لَهُ=onun için فَلَنْ تَجِدَ=artık bulamazsın وَلِيًّا=bir dost مُرْشِدًا=yol gösteren	rak uyudukları halde güneşten rahatsız olmuyorlardı. Bu olay, Allah'ın mucizelerinden biridir. Allah kimi doğru yola iletirse, o doğru yolu bulur. O kimi saptırırsa sen ona, doğru yola iletilir bir önder bulamazsın.	ayetlerindendir. Allah, kimi hidayete erdirirse; o, doğru yola ermiştir, kimi de şaşırarak olur; artık onun için yol gösterici bir dost bulamazsın.	alametlerinden biriydi bu; Allah kime yol gösterirse doğru yolu bulan odur ve kimi de sapıklık içinde bıraksa, artık onun için doğru yolu gösteren bir dost, bir koruyucu bulamazsın.
18. 18	وَتَحْسَبُهُمْ=sen onları sanırsın أَيَّاقًا=uyanıklar وَهُمْ رُقُودٌ=uyudukları halde وَنُقَلِّبُهُمْ=onları (uykuda) çeviririz ذَاتَ الْيَمِينِ=sağlarına وَذَاتَ الشِّمَالِ=ve sollarına وَكَلْبُهُمْ=köpekleri de بِاسِطٍ=uzatmış vaziyettedir ذِرَاعِيهِ=ön ayaklarını بِالْوَصِيدِ=girişte أَوِ اطَّلَعْتَ=görseydin عَلَيْهِمْ=onların durumunu لَوَلِيتَ=mutlaka dönüp مِنْهُمْ=onlardan وَلَمَلَنْتَ=ve içine dolardı فِرَارًا=kaçardın رُعْبًا=korku مِنْهُمْ=onlardan	Onları görseydin, uyanık sanırdın; oysa uyuyorlardı. Biz onları gâh sağ yanlarına, gâh sol yanlarına çeviriyorduk. Köpekleri de ön ayaklarını mağaranın eşiğine dayamıştı. Eğer karşılarına çıksan hemen geri dönüp kaçardın, içine saldıkları korkudan ödün patlardı.	Onlar uykuda iken; sen, onları uyanık sanırdın. Biz, onları sağa ve sola döndürüyorduk. Köpekleri de dirseklerini eşiğe uzatmıştı. Onları görsen; için korkuyla dolar, geri dönüp kaçardın.	Uykuda oldukları halde sen onları uyanık sanırdın. Öyle ki, Biz onları bir sağa çeviriyorduk, bir sola; ve köpekleri de eşikte ön ayaklarını uzatıp (uyuyakalmıştı). Onlara (bu halleriyle) rastlamış olsaydın arkanı dönüp kaçardın; onlardan yana için korkuyla dolardı.
18. 19	وَكَذَلِكَ=yine böyle بِعَثْنَاهُمْ=onları dirilttik بَيْنَهُمْ=kendi aralarında لِيَتَسَاءَلُوا=sormaları için بَيْنَهُمْ=ichlerinden قَائِلٌ=konuşan biri قَالُوا=dediler كَمْ لَبِثْتُمْ=ne kadar kaldınız? أَوْ=ya da لَبِثْنَا=kaldık يَوْمًا=bir gün بَعْضَ=günün رَبُّكُمْ=Rabbiniz أَعْلَمُ=daha iyi bilir فَابْعَثُوا=gönderin بِمَا لَبِثْتُمْ=ne kadar kaldığınızı أَحَدَكُمْ=birinizi بَوْرَقِكُمْ=gümüş (para) ile هَذِهِ=şu إِلَى الْمَدِينَةِ=şehre فَلْيَنْظُرْ=baksın أَزْكَى=daha temiz ise أَيُّهَا=hangi فَلْيَأْتِكُمْ=size getirsin طَعَامًا=yiyecek مِنْهُ=ondan بِرِزْقٍ=bir azık وَلْيَتَلَطَّفْ=ve dikkatli davransın وَلَا يُشْعِرَنَّ=sakin sezdirmesin بِكُمْ=sizi أَحَدًا=birisine	Sonra da günün birinde onları uyandırdık. Uyanınca birbirlerine soru sormaya başladılar. İçlerinden biri arkadaşlarına «Burada ne kadar kaldınız?» dedi. Arkadaşları «Birgün ya da daha az bir süre kaldık» dediler. Arkasından dediler ki; «Ne zamandan beri burada olduğumuzu Allah hepimizden iyi bilir. Şimdi şu gümüş para ile birinizi şehre gönderin de en temiz yiyeceği kimin sattığına baksın, birazını size getirsin. Fakat dikkatli olsun da kesinlikle burada olduğunuzu hissettirmesin.»	Böylece, birbirine sorsunlar diye onları uyanıttık. İçlerinden biri; ne kadar kaldınız? dedi. Bir gün veya daha az bir müddet kaldık, dediler. Ne kadar kaldığınızı Rabbiniz daha iyi bilendir. Şimdi siz, birinizi paranızla şehre gönderin de yiyeceklere baksın, hangisi daha temiz ise ondan size getirsin. Orada nazık davransın da sakın sizi kimseye duyurmasın, dediler.	Derken (günü gelince) onları uykudan kaldırdık; ve (olup biteni) birbirlerine sormaya başladılar. İçlerinden biri: (Burada) bu şekilde ne kadar kaldınız? diye sordu. Ötekiler: Ya bir gün ya da günün bir kısmı kadar dediler. (İçlerinden daha derin bir sezgiyle donanmış olanlar:) Ne kadar kaldığınızı en iyi Rabbimiz bilir dediler ve (şöyle eklediler:) Şimdi içinizden birini şu gümüş paralarla şehre gönderin de, baksın yiyeceklerden en temizi hangisi ise size ondan azık olarak alıp getirsin. Ama çok dikkatli davranın, sakın kimseye sizden bahsetmesin:
18. 20	إِنَّهُمْ=çünkü onlar عَلَيْكُمْ=sizi إِنْ يَظْهَرُوا=ellerine geçirirlerse أَوْ=yahut يَرْجُمُوكُمْ=taşlayarak öldürürler فِي مِلَّتِهِمْ=kendi dinlerine يُعِيدُوكُمْ=döndürürler وَلَنْ تَقْلَحُوا=iflah olamazsınız إِذَا أَبَدًا=o takdirde asla	Çünkü eğer hemşehrileriniz sizi ele geçirirlerse ya taşatarak öldürürler ya da kendi dinlerine döndürürler ki, o takdirde bir daha iflah olmazsınız.»	Çünkü sizden haberleri olacak olursa; sizi, ya taşla öldürürler veya dinlerine döndürürler. Bu takdirde ise asla kurtulamazsınız.	çünkü, bakın, sizin varlığını öğrenirlerse ya sizi taşlayarak öldürürler ya da zor altında sizi kendi dinlerine döndürürler ki, bu durumda, bir daha asla kurtulamazsınız!
18. 21	وَكَذَلِكَ=böylece أَعْتَرَانَا=buldurduk عَلَيْهِمْ=onları لِيَعْلَمُوا=bilsinler diye وَأَنَّ=şüphesiz وَأَنَّ=ve şüphesiz وَأَنَّ=vaadinin وَأَنَّ=gerçek olduğunu وَأَنَّ=saatin(geleceğinde) فِيهَا=onda لَا رَيْبَ=asla şüphe olmadığını إِذْ=o sırada يَتَنَازَعُونَ=tartışıyorlardı بَيْنَهُمْ=kendi aralarında أَمْرَهُمْ=onların durumlarını فَقَالُوا=dediler إِبْنُوا=bina edin عَلَيْهِمْ=onların üstüne بُنْيَانًا=bir bina أَعْلَمُ=daha iyi bilir بِهِمْ=onları رَبُّهُمْ=Rableri عَلَيْهِمْ=onların üstüne الَّذِينَ غَلَبُوا=galip gelen(yetkili)ler عَلَى أَمْرِهِمْ=onların işine لَنَنْتَحِذَنَّ=mutlaka yapacağız عَلَيْهِمْ=onların üstüne مَسْجِدًا=bir mescid	Böylece hemşehrilerinin onları bulmalarını sağladık. Amacımız, Allah'ın vaadinin gerçek olduğunu, kıyamet gününün mutlaka geleceğini, bunda hiçbir kuşku olmadığını öğrenmeleridir. Hemşehrileri o sırada bu gençlerin durumunu tartışmaya koyuldu. Bir bölümü 'Uyudukları mağaranın önüne bir anıt dikin, Rabb'leri onları hepimizden iyi bilir' dedi. Fakat inançlarının ıcyüzünü iyi bilenler ise 'Mağaralarının önünde mutlaka bir mescid yapacağız' dediler.	Böylece, insanların onları bulmalarını sağladık ki Allah'ın sözünün gerçek olduğunu ve kıyametin kopmasından şüphe edilmeyeceğini bilsinler. Nitekim bunlar hakkında çekişip duruyorlar: Onların yerlerine galar, onların önüne ne bir bina kurun, diyorlardı. Halbuki Rabbları onları çok daha iyi bilendir. Onları yerlerine galip gelenler ise: Onların mağaralarının önüne mutlaka bir mescid yapacağız, dediler.	İşte bu yolla (insanların) dikkatini onların kıssası üzerine çektik, ki onların başına gelenler konusunda aralarında tartıştıkları zaman bilsinler ki, Allah'ın (ölümden sonraki kalkış konusundaki) vaadi bütünüyle gerçektir ve Son Saat'in gelip çatacağına hiç şüphe yoktur. Ve böylece (o şehrin ahalisinden) bazıları: Onların anısına bir anıt dikin; onların başına gelen her neyse, bunu en iyi Allah bilir dediler. Görüşleri genel kabul gören başkaları ise: Doğrusu, onların anısına mutlaka bir mescid yükseltmeliyiz! dediler.
18. 22	ثَلَاثَةً=onlar üçtür كَلْبُهُمْ=köpekleridir رَابِعُهُمْ=dördüncüleri وَيَقُولُونَ=ve diyecekler خَمْسَةً=beştir سَادِسُهُمْ=altıncıları كَلْبُهُمْ=köpekleridir رَجْمًا=taş atar gibi بِالْغَيْبِ=görülmeylene وَيَقُولُونَ=ve diyecekler سَبْعَةً=yedidir وَتَامُهُمْ=sekizincileri كَلْبُهُمْ=köpekleridir أَعْلَمُ=daha iyi bilir رَبِّي=Rabbim عَلَيْهِمْ=onların sayısını بِعِدَّتِهِمْ=onları bilen yoktur مَا يَعْلَمُهُمْ=azı dışında فَلَا تَمَارَ=münakaşaya girme إِلَّا=dışında مِرَاءً=tartışma وَلَا تَسْتَفْتِ=sathi ظَاهِرًا=sathi فِيهِمْ=onlar hakkında مِنْهُمْ=bunlardan أَحَدًا=hiçbirine	Ey Muhammed, kimileri «Onlar üç kişi idi, dördüncüler köpeklerdir», kimileri «beş kişi idiler, altıncıları köpekleridir» diyeceklerdir. Bu sözler karanlığa taş atmaktır. Kimileri de «yedi kişi idiler, sekizincileri köpekleridir» diyeceklerdir. De ki; «Onların sayısını hepimizden iyi Rabb'im bilir.» Onlar hakkında derine dalan bir tartışmaya girme ve bu olay konusunda hiç kimseye bir şey sorma.	Karanlığa taş atar gibi; üçtür, dördüncüsü köpeklerdir, diyeceklerdir. Veya beştir, altıncıları köpekleridir, derler. Yahut: Yedidir, sekizincileri köpekleridir, derler. Onların sayısını en iyi bilen Rabbimdir, de. Onları pek az kimseden başkası bilmez. Bu yüzden onlar hakkında bu kısaca anlatılanların dışında kimseye tartışma ve onlar hakkında kimseden bir şey sorma.	(Ve çağlar sonra), bilemeyecekleri bir konuda gereksiz tahminlerde bulunarak, onlar üç kişiydiler; dördüncüleri köpekleriydi, yahut beş kişiydiler, altıncıları köpekleriydi, hatta yedi kişiydiler, sekizincileri köpekleriydi diyen kimseler çıkacak. De ki: Onların sayısını en iyi Rabbim bilir! Zaten ancak çok az kimse onlar hakkında kayda değer bir şeyler bilmektedir. Bunun içindir ki, onlar hakkında, (kıssalarından çıkan) görünür dersin dışında, kimseye tartışma(yın), ve onlar hakkında daha fazla bilgi almak için o (rivayetçilerden) hiçbir şey sorma(yın).
18.	وَلَا تَقُولَنَّ=ve deme لِشَيْءٍ=hiçbir şey için	Hiçbir iş hakkında	Bir şey hakkında	Ve hiçbir şey hakkında

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
23	بُنُو=mutlaka ذَٰلِكَ =yapacağım فَاعِلٌ =bunu غَدًا =yarın	«Bunu yarın yapacağım» deme.	da; ben bunu yarın mutlaka yapacağım, deme.	da, Ben bu işi yarın mutlaka yapacağım deme;
18. 24	إِلَّا =ancak أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ =Allah dilerse (de) وَإِذَا =zaman رَبَّكَ =Rabbini وَأَذْكُرُ =an (hatırla) عَسَى =umarım وَقُلْ =ve de ki رَبِّي =Rabbimin أَنْ يَهْدِيَنِي =beni ulaştırmasını مِنْ هَٰذَا =bundan لَأَقْرَبَ =daha doğru رِسْدًا =bir bilgiye	Bunun yerine, «Allah dilerse (inşaallah) yarın bu işi yapacağım» de. Böyle demeyi unuttuğunda ise Rabb'ini an ve «Umarım ki, beni şimdikinden daha çok doğruya yaklaştırsın» de.	Meğer ki Allah dilemiş ola. Unuttuğun zaman da Rabbini an ve şöyle de: Umulur ki Rabbim; beni doğruya daha yakın olana eriştirir.	(bunu) ancak Eğer Allah dilerse (sözcüğüyle birlikte söyle). Ve bunu unutursan (hatırladığın zaman) Rabbini anarak de ki: Umarım ki Rabbim beni doğru olana bundan daha yakın olan bir bilgi ve duyarlılık düzeyine eriştirir!
18. 25	وَلَبِثُوا =kaldılar فِي كَهْفِهِمْ =mağaralarında ثَلَاثَ مِائَةٍ =üçyüz سِنِينَ =yıl وَأَزْدَاوُوا =ve ilave ettiler تِسْعًا =dokuz (yıl) da	Kimileri derler ki, «O gençler mağarada üçyüz yıl kaldılar.» Buna dokuz daha eklerler.	Onlar mağaralarında üçyüz seneye eğleştiler. Buna dokuz daha kattılar.	Ve (bazıları,) onlar(in) mağaralarında üçyüz yıl kaldı(ğın) ileri sürüyor) ve kimileri de (bu sayıya) dokuz yıl daha ekliyorlar.
18. 26	قُلْ =de ki اللَّهُ =Allah أَعْلَمُ =daha iyi bilir بِمَا لَبِثُوا =ne kadar kaldıklarını لَهُ =O'nundur الْغَيْبِ =gaybı السَّمَاوَاتِ =göklerin وَالْأَرْضِ =ve yerin أَبْصِرَ بِهِ =ne güzel görendir وَأَسْمِعْ =ne güzel işitendir مَا =yoktur لَهُمْ =onların مِنْ وَلِيٍّ =bir yardımcısı مِنْ دُونِهِ =O'ndan başka وَلَا يَشْرِكُ =ve O ortak etmez فِي حُكْمِهِ =kendi hükmüne أَحَدًا =kimseyi	De ki; «Onların mağarada ne kadar kaldıklarını herkesten iyi bilen Allah'dır. Göklerin ve yeryüzünün sırlarının bilgisi O'nun tekelindedir. O ne güzel görür ve ne güzel işitir. İnsanların O'nun dışında başka bir koruyucuları, başka bir önderleri yoktur ve O egemenliğine hiç kimseyi ortak etmez.»	Onların ne kadar kaldıklarını en iyi Allah bilir, de. Göklerin ve yerin bilinmezlikleri O'na aittir. O ne güzel görendir. O ne güzel işitendir. Bunların O'ndan başka yardımcısı yoktur. O, hiç kimseyi hükmüne ortak yapmaz.	De ki: Onların (orada) ne kadar kaldığını en iyi Allah bilir. Göklerin ve yerin gizli gerçekleri (yalnızca) O'nun elindedir; O ne eşsiz bir görücü, ne eşsiz bir işiticidir! Onların O'ndan başka koruyucusu, kayıracısı yoktur; çünkü O hükmünde kimseyi kendine ortak tutmaz!
18. 27	وَإِنَّكَ =sana مَا أُوحِيَ =vahyedileni وَأَتْلُ =oku رَبِّكَ =Rabbinin مِنْ كِتَابٍ =Kitabı'ndan لَا مُبَدِّلَ =değiştirecek yoktur لِكَلِمَاتِهِ =O'nun sözlerini وَلَنْ تَجِدَ =bulamazsın مِنْ دُونِهِ =O'ndan başka مُتَّحِدًا =sığınlılacak bir kimse	Sana vahyedilen Rabb'inin kitabını oku. Allah'ın sözlerini hiç kimse değiştiremez ve O'nun dışında sığınabileceğin başka bir kimse bulamazsın.	Rabbının kitabından sana vahyolunanı oku. O'nun sözlerini değiştirebilecek yoktur. O'ndan başka bir sığınak da bulamazsın.	Öyleyse, Rabbinin kitabından sana vahyedileni (insanlara) duyur. O'nun sözlerini değiştirebilecek kimse yoktur; Ve sen de O'ndan başka sığınacak kimse bulamazsın.
18. 28	مَعَ =beraber نَفْسِكَ =nefsini وَأَصْبِرْ =tut رَبَّهُمْ =Rablerine الَّذِينَ يَدْعُونَ =yalvaranlarla وَالْعِشِيِّ =akşam وَجْهَةً =rızasını يُرِيدُونَ =isteyerek عَيْنَاكَ =gözlerin وَلَا تَعُدْ =ve sapmasın زِينَةً =süsünü تُرِيدُ =isteyerek عَنْهُمْ =onlardan الدُّنْيَا =dünya الْحَيَاةِ =hayatının مَنْ =kişiye وَلَا تُطِيعْ =ve itaat etme أَغْفَلْنَا =alıkoduğumuz قَلْبَهُ =kalbini وَاتَّبَعْ =ve uyan عَنْ ذِكْرِنَا =bizi anmaktan وَكَانَ =ve olan أَمْرُهُ =iş فُرْطًا =aşırılık	Sırf Rabb'lerinin rızasını dileyerek sabah akşam O'na yalvaranlarla birarada olmaya kendini zorla. Dünya hayatının çekiciliğini isteyerek böyle kimseleri gözardı etme. Adımızı anmayı kalbine unutturduğumuz ve ihtiraslarına tutsak olarak kendini akıntıya kaptırmış kimselerin arzularına uyma.	Sabah akşam Rabblarının rızasını dileyerek O'na yalvaranlarla beraber, sen de sabret. Dünya hayatının güzelliklerini isteyerek gözlerini onlardan ayırma. Bizi anmasını unutturduğumuz, heva ve hevesine uymuş, haddi aşmış kimselere itaat etme.	Ve Rablerinin hoşnutluğunu umarak sabah akşam O'na yalvarıp yakaranlarla birlikte sen de sabret; ve dünya hayatının cazibesine kapılıp da sakın gözlerini onların üzerinden ayırma; Ve iyi ve güzel olan ne varsa hepsini terk edip (yalnızca) bencil arzularının peşine düştüğü için kalbini zikrimize karşı duyarsız kıldığımız kimseye aldırma.
18. 29	وَقُلْ =de ki الْحَقُّ =bu gerçek مِنْ رَبِّكُمْ =Rabbinizdendir فَلْيُؤْمِنُ =inansın فَمَنْ شَاءَ =artık dileyen فَلْيُكْفِرْ =inkâr etsin وَمَنْ شَاءَ =dileyen أَعْتَدْنَا =hazırladık إِنَّا =çünkü biz لِلظَّالِمِينَ =zalimlere نَارًا =bir ateş أَحَاطَ =kuşatmıştır بِهِمْ =onları وَأِنْ =ve eğer يَسْتَغِيثُوا =feryad edip yardım isteseler يُعَاثُوا =kendilerine yardım edilir بِمَاءٍ =bir su ile كَالْمُهْلِ =erimiş maden gibi يَتَشَوَّى =haşlayan بِنَسِّ =o ne kötü وَسَاءَتْ =ve ne kötü الشَّرَابُ =bir içecektir مُرْتَفَقًا =ağırlanmadır	Onlara «Bu Kur'an, Allah tarafından gönderilmiş bir gerçektir, isteyen inansın, isteyen inkar etsin. Şüphesiz ki zalimler için, du de. O ateşe atılanlar «su, su» diye feryad ettiklerinde çığlıklarına karşılık kendilerine ergimiş metal gibi yüzleri kavuran bir sıvı sunulur. O ne fena bir içecek ve orası ne fena bir barınaktır.	De ki: Gerçek, Rabbimizdandır. İsteyen inansın, isteyen inkar etsin. Şüphesiz ki zalimler için, duvarları kendilerini çepeçevre kuşatmış bir ateş hazırlamışsızdır. Onlar feryad edip yardım dilediklerinde, erimiş maden gibi yüzleri kavuran bir su kendilerine sunulur. O, ne kötü içecek ve ne kötü duraktır.	Ve de ki: (Bu) hak, Rabbinizden (gelmiş)tir: Artık ona dileyen inansın, dileyen reddetsin. Gerçek şu ki, Biz, (şuduğumuz hakikatı teperek kendikendilerine) yazık edenler için dalga dalga yükselen alev katmanlarıyla onları çepeçevre kuşatacak bir ateş hazırladık; öyle ki, onlar su istediklerinde ergimiş kurşunu andıran ve yüzlerini kavuran bir su verilecek onlara: ne korkunç bir sudur o ve ne kötü bir duraktır orası!
18. 30	إِنَّ الَّذِينَ =onlar ki آمَنُوا =inandılar وَعَمِلُوا =ve yaptılar الصَّالِحَاتِ =iyi işler لَا نُضِيعُ =zayı etmeyiz إِنَّا =elbette biz مَنْ أَحْسَنَ =güzel yapanın أَجْرًا =işi	İman edip iyi ameller işleyenlere gelince, biz iyilik yapanları kesinlikle ödüsüz bırakmayız.	Muhakkak ki iman edip, salih amel işleyenlere gelince; muhakkak ki Biz; iyi hareketlenlerin ecrini zayı etmeyiz.	(Ama) imana erip de dürüst ve erdemli davrananlara gelince: iyi ve güzel olanı yapmakta sebat gösterenlerin emeğini elbette zayı etmeyiz:
18. 31	أُولَٰئِكَ =onlar öyle kimselerdir ki جَنَّاتٍ =cennetleri أَهُمْ =kendileri için vardır تَجْرِي =akar عَدْنٍ =Adn الْأَنْهَارُ =ırmaklar مِنْ تَحْتِهِمْ =altlarından فِيهَا =orada يُحَلَّوْنَ =bezenirler بِزِينَةٍ =bileziklerle مِنْ أَسَاوِرَ =altın وَيَلْبَسُونَ =ve giyerek ثِيَابًا =giysiler مِنْ سُنْدُسٍ =ince ipekten خُضْرًا =yeşil وَيَسْتَبْرِقُونَ =ve kalın ipekten مُتَكِنِينَ =yaslanırlar عَلَى =üzerine الْأَرَائِكِ =koltuklar فِيهَا =orada الثَّوَابُ =sevap وَحَسُنَتْ =ve ne güzel مُرْتَفَقًا =ağırlanma	Onlar için altlarından çeşitli ırmaklar akan Adn cennetleri vardır. Kolları altın bileziklerle süsölüdür. Orada ince ve kalın ipekten yeşil elbiseler giyerek koltuklara kurulurlar. O ne güzel bir ödül ve orası ne güzel bir barınaktır.	İşte onlara; altlarından ırmaklar akan Adn cennetleri vardır. Orada altın bilezikler takınırlar, ince ve kalın ipeklerden yeşil elbiseler giyerek tahtları üzerine otururlar. O ne güzel mükafat ve ne güzel duraktır.	içlerinde derelerin, ırmakların çağıldadığı ebedi mutluluk, esenlik bahçeleri işte böylelerinin olacaktır; orada onlara altın bilezikler takılacak; yeşil ipekli ve işlemeli giysiler giyinecekler ve orada (yumuşak) divanlarda yaslanıp oturacaklar: Bu ne güzel bir karşılık, bu ne güzel bir dinlenme yeri!
18. 32	وَأَضْرَبَ =anlat لَهُمْ =onlara مَثَلًا =misal olarak رَجُلَيْنِ =şu iki adamı جَعَلْنَا =vermiştik لِأَحَدِهِمَا =ikisinden birine جَنَّتَيْنِ =iki bağı مِنْ أَغْنَابٍ =üzüm	Onlara şu iki adamı örnek olarak anlat. Adamlardan birine iki üzüm bağı vermiştik, bağlarını hurma ağaçları ile çevirmiş ve iki bağın arasına bir tahıl tarlası koy-	Onlara iki adamı örnek ver ki; birisine iki üzüm bağı verip çevresini hurmalıklarla çevirmiş ve aralarında ekimler bitirmiştik.	Onlara şu iki adam örneğini ver, ki onlardan birine iki üzüm bağı bahşetmiş, onların çevresini hurmalarla çevirmiş ve aralarında da ekili bir alan yerleştirmiştik.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâ'il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
وَحَفَفْنَا هُمَا=ve onların etrafını çevirmiştik وَجَعَلْنَا=ve bitirmiştik بِئْهَمَا=ortalarında da زَرْعًا=ekin	muştuk.		
18. آتَتْ=vermiş الْجَنَّتَيْنِ=bağ da كِلْتَا=her iki 33 وَلَمْ تَظْلِمْ=eksik etmemişti أَكْلَهَا=yemişini شَيْئًا=hiçbir şey مِنْهُ=ondan وَفَجَّرْنَا=ve akıtmıştık خَالَاهُمَا=aralarından نَهْرًا=bir de ırmak	Bağlar meyvalarını cömertçe veriyorlar, hiçbir ürünlerini esirgemiyorlardı. İki bağ arasından bir de ırmak akıtmıştık.	Her iki bahçe de ürünlerini vermişler ve hiç bir şeyi eksik bırakmamışlardı. İkisinin arasından bir de ırmak akıtmıştık.	Bu her iki bahçe de beklenen ürünü veriyor, verimlerinde herhangi bir eksilme göstermiyorlardı; çünkü Biz her birinin içinden bir dere akıtmıştık.
18. وَكَانَ=vardı لَهُ=O(adam)ın ثَمَرٌ=ürünü de 34 وَهُوَ=o لِصَاحِبِهِ=arkadaşıyle فَقَالَ=dedi ki أَنَا=ben أَكْثَرُ=zenginim يُحَاوِرُهُ=konuşurken مِنْكَ=senden وَأَعَزُّ=ve güçlüyüm مَالًا=malca نَفَرًا=adamca da	Adamın bol serveti vardı. Bu yüzden tartışma sırasında arkadaşına dedi ki «Ben senden daha varlıklıyım ve tayfam da seninkinden daha kalabalıktır.	Başkaca onun meyvesi de vardı. Bu yüzden arkadaşıyla konuşurken: Ben, malca senden daha zengin, nüfuzca da senden üstünüm, derdi.	Böylece (bu bahçenin sahibi) bolluk içinde ürün kaldırıyordu. Ama (bir gün) bu adam komşusuyla tartışırken söz arasında ona: Benim malım mülküm senden çok; nüfusça da senden daha güçlü, daha ilerdeyim! dedi.
18. وَهُوَ=o جَنَّتَهُ=bağına وَدَخَلَ=girdi 35 قَالَ=dedi لِنَفْسِهِ=kendisine يَاظِلِّمْ=yazık ederek أَنْ تَبِيدَ=yok olacağını مَا أَظُنُّ=hiç sanmam أَبَدًا=ebediyyen هَذِهِ=bunun	Kendine zulmetmiş olan bu adam (arkadaşını yanına alarak) bahçesine girdi ve dedi ki; «Bu bahçenin sonsuza dek yok olacağını sanmıyorum.»	O, nefesine böylece zulmederek bahçesine giren dedi ki: Bu bahçenin batacağını hiç sanmam.	(İşte) kendi kendine (böylece) yazık eden bu adam: Bu bahçenin bir gün yok olacağını asla düşünmüyorum! diyerek bahçesine girdi;
18. السَّاعَةَ=kıyametin وَمَا أَظُنُّ=ve zannetmem 36 وَلَئِنْ=şayet كُوفِيتُهُ=kopacağına إِلَىٰ رَبِّي=Rabbime رُدِّدْتُ=döndürülsem bile خَيْرًا=daha güzel لَأَجِدَنَّ=bulurum مِنْهَا=bundan مُنْقَلَبًا=bir akıbet	Kıyametin kopacağını da sanmıyorum. Ama eğer Rabb'ime döndürülecek olursam orada bundan daha iyi bir akıbetle karşılaşacağımdan eminim.	Kıyametin kopacağını da tahmin etmiyorum. Eğer Rabbıma döndürülürsem, andolsun ki; bundan daha iyisini buluyorum.	ve Son Saat'in (bir gün) gelip çatacağını da düşünmüyorum (diye ekledi,) hem, (o saat gelse ve) ben Rabbimin huzuruna çıkarılacak olsam bile, sonuç olarak, her halde bundan daha iyisini karşımda bulacağım!
18. صَاحِبُهُ=arkadaşı لَهُ=ona قَالَ=dedi ki 37 يُحَاوِرُهُ=konuşan وَهُوَ=kendisiyle أَكْفَرْتُ=inkâr mı ediyorsun? بِالَّذِي خَلَقَكَ=seni yaratanı ثُمَّ=sonra مِنْ تَرَابٍ=topraktan ثُمَّ=sonra da مِنْ نُطْفَةٍ=nutfe (sperm)den رَجُلًا=bir adam olarak سَوَّأَكَ=seni biçimlendireni	Aralarındaki tartışmayı sürdüren arkadaşî kendisine dedi ki; «Seni önce topraktan, sonra spermadan yaratan, sonunda da insan biçimine koyan Allah'ı inkâr mı ediyorsun?»	Arkadaşı ona cevap vererek dedi ki: Seni topraktan, sonra bir damla sudan yaratıp sonunda da seni insan kılığına koyanı mı inkar ediyorsun?	Kendisiyle tartışmaya girdiği komşusu ona: Seni tozdan topraktan, sonra bir damla döl suyundan yaratıp da (eksiksiz) bir insan şekline sokan Allah'a karşı nankörlük mü yapıyorsunuz? dedi.
18. أَلَهُ=Allah هُوَ=O لَكِنَّا=fakat 38 رَبِّي=benim Rabbimdir وَلَا أَشْرِكُ=ben ortak koşmam رَبِّي=Rabbime أَحَدًا=hiç kimseyi	Bana gelince, benim Rabb'im Allah'tır. O'na hiç kimseyi kesinlikle ortak koşmam.	İşte O; benim Rabbim olan Allah'tır ve ben, kimseyi Rabbima ortak koşmam.	Bana gelince, (biliyorum ki) benim Rabbim Allah'tır ve ben tanrısal nitelikleri O'ndan başka kimseye yakıştıramam.
18. إِذْ=zaman وَلَوْلَا=gerekmez miydi? 39 قُلْتُ=demen جَنَّتَكَ=bağına دَخَلْتُ=girdiğin لَا قُوَّةَ=kuvvet yoktur مَا شَاءَ اللَّهُ=Maşaallah إِنْ=gerçi بِاللَّهِ=Allah'tan إِلَّا=başka أَنَا=beni أَقَلُّ=daha az تَرِنَ=sen görüyorsun وَوَلَدًا=ve evlatça مَالًا=malca مِنْكَ=senden	Aslında bahçene girdiğinde 'Maşaallah' gerek güç, Allah'ın tekelindedir deseydin ya! Gerçi sen malımın ve evlatlarımın seninkilerden az olduğunu görüyorsun.	Bahçene girdiğin zaman her ne kadar mal ve nüfuz bakımından beni kendinden daha az buluyorsan da; maşaallah, Allah'tan başka kuvvet yoktur, demen lazımdır değil miydi?	Ve (devamlı,) Yazık, keşke bahçene girerken 'Allah'ın dilediği (olur, çünkü) yaratıcı güç ancak Allah'ın elindedir deseydin! Mal ve evlatça, gördüğün gibi, senden daha güçsüz isem de
18. رَبِّي=Rabbim فَعَسَىٰ=umulur ki 40 أَنْ يُؤْتِيَنِي=bana verebilir خَيْرًا=daha iyisini مِنْ جَنَّتِكَ=senin bağından وَيُرْسِلَ=ve gönderir عَلَيْهَا=onun üzerine حُسْبَانًا=yıldırımlar مِنْ السَّمَاءِ=gökten فَنُصْبِحُ=böylece kesilir زَلَقًا=kupkuru bir toprak صَعِيدًا=bağın	Fakat Rabb'im bana senin bahçenden daha iyisini verebilir ve senin bahçeni de gökten gelen bir afete uğratarak çıplak bir düzlüğe çevirebilir.	Rabbim bana senin bahçenden daha iyisini verebilir ve seninkinin üzerine gökten bir felaket gönderir de kaypak bir toprak haline getirebilir.	Rabbim bana senin bağından bahçenden pekala daha hayırlısını verebileceği gibi, (senin) bu (bahçe)ne gökten bir afet gönderir de (bahçen o zaman) yerle bir olabilir;
18. يُصْبِحُ=çekilir مَآوُهَا=suyu 41 غَوْرًا=dibe لَهُ=onu فَلَنْ تَسْتَطِيعَ=bir daha gücün yetmez طَلَبًا=aramaya	Ya da bahçenin suyu yerin öyle derin katmanlarına sızar ki, bir daha aramaya bile gücün yetmez.	Yahut suyu çekilir de bir daha bulamazsın.	yahut bir daha asla bulup çıkaramayacağın biçimde onun suyu çekilebilir!
18. بِثَمَرِهِ=ürünü وَأَحْبَطَ=derken yok edildi 42 يُقَلِّبُ=uğuşturmağa فَأَصْبَحَ=ve başladı كَفَّيْهِ=ellerini فِيهَا=ona عَلَىٰ مَا أَنْفَقَ=harcadıklarına acıyarak وَهِيَ خَاوِيَةٌ=o yıkılmıştı عَلَىٰ=üzerine وَيَقُولُ=ve diyordu عُرُوشَهَا=çardakları يَا لَيْتَنِي=ah keşke لَمْ أَشْرِكْ=ortak koşmasaydım رَبِّي=Rabbime أَحَدًا=kimseyi	Derken bahçesinin tüm ürünü ansızın yok oluverdi. Yerle bir olan üzümlüklerinin yıkıntıları karşısında yapmış olduğu masrafların iç yanıklığı ile vahlanmaya ve elleri ile dizlerini döveerek «Keşke Rabb'ime hiç kimseyi ortak koşmasaydım» demeye koyuldu.	Nitekim ürünleri yok edildi. Sarfettiği emeğe içi yanarak avuçlarını oğuşturuyordu. Çardakları hep yere düşmüştü. Ve diyordu ki: Ne olaydım, Rabbima hiç kimseyi ortak koşmasaydım.	Ve (gerçekten de böyle oldu:) ürünlerle dolup taşan bahçeleri çepçevre tarımar edildi; ve o (bahçenin) tarımar olmuş çitleri, çardakları karşısında, boşa giden emeğine yanarak ellerini oğuştura oğuştura: Ah, n'olurdu, Rabbimden başkasına tanrısal nitelikler yakıştırmamış olsaydım! demekten başka söyleyecek bir şey bulamadı.
18. لَهُ=onun وَلَمْ تَكُنْ=ve olmadı 43 فِنَّةٌ=bir topluluğu da يَنْصُرُونَهُ=kendisine yardım eden اللَّهُ=Allah'tan مِنْ دُونِ=başka وَمَا كَانَ=ve olmadı مُنْتَصِرًا=kendisine yardım edilen	O anda ne Allah dışında, yardımına koşabilecek destekçiler bulabildi ve ne de kendi kendini kurtarabildi.	Allah'tan başka ona yardım edecek adamları da yoktu. Yardım edilen de olmadı.	Çünkü şimdi artık onun ne Allah yerine kendisine yardım ulaştıracak kimsesi vardı, ne de kendi başının çaresine bakabilecek durumdaydı.
18. هُنَالِكَ=işte o durumda 44 الْوَلَايَةُ=velilik (koruyuculuk) الْحَقُّ=hak olan يَاللَّهُ=yalnız Allah'a mahsustur خَيْرٌ=en iyi olan هُوَ=O'dur وَحَيْرٌ=ve daha hayırlıdır عُقْبًا=akıbet de	İşte orada koruyuculuk ve egemenlik varlığı «gerçek» olan Allah'ın tekelindedir. En yararlı ödümler ve en hayırlı akıbet yalnız O'nun katındadır.	İşte burada velayet, yalnız hak olan Allah'tır. Mükafatlandırma bakımından da hayırlı olan, neticelendirme bakımından da hayırlı olan O'dur.	İşte bunun içindir ki, koruyucu, kayırmacı güç bütünüyle, tek ve gerçek Tanrı Allah'a aittir. Hak edilen karşılığı vermekte de, sonucun ne olacağını belirlemekte de en iyi olan O'dur.
18. أَلَهُمْ=onlara مِثْلَ=misalini وَأَضْرَبُ=anlat 45	Ey Muhammed, onlara anlat ki,	Dünya hayatının misalini de anlat	Dünya hayatının gökten indirdiğimiz suya

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
18. 46	الْحَيَاةُ=hayatının الدُّنْيَا=dünya كَمَاءٌ=bir su أَنْزَلْنَاهُ=indirdik مِنَ السَّمَاءِ=gökten فَاخْتَلَطَ=karıştı بِهِ=onunla نَبَاتٌ=bitkisi الْأَرْضُ=yerin فَأَصْبَحَ=ve geliverdi هَشِيمًا=çöp kırıntıları haline تَذَرُوهُ=savurduğu الرِّيَّاحُ=rüzgârların وَكَانَ اللهُ=Allah عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=her şeye مُفْتَدِرًا=kadirdir	dünya hayatı tıpkı şuna benzer. Gökten yağmur yağdırdık da bu yağmur sayesinde yer yeşermiş, güveren ekinlerin başakları birbirine girmiş. Derken bu ekinlerin tümü ansızın rüzgârların havada uçuştuğu saman kırıntılarına dönüşüvermiş. Hiç kuşkusuz Allah'ın gücü her şeyi yapmaya yeter.	onlara. Gökten indirdiğimiz su gibidir. Ki bununla yeryüzünde yetişen bitkiler birbirine karışır. Ama sonunda da rüzgarın savuracağı çörçöpe döner. Allah; her şeyin üstünde bir kudret sahibidir.	benzediğini onlara anlat: Öyle ki, yerin bitkileri onu emerek zengin bir çeşitlilik içinde boy verip birbirine karışır; ama bütün bu canlılık, çeşitlilik sonunda rüzgarın savurup götürdüğü çer çöpe döner. İşte (bunun gibi,) her şeye karar veren (yalnız) Allah'tır.
18. 46	الْمَالُ=mal وَالْبَنُونَ=ve oğullar زِينَةً=süsüdür الْحَيَاةُ=hayatının الدُّنْيَا=dünya وَالْبَاقِيَاتُ=kalıcı olan الصَّالِحَاتُ=güzel işler ise خَيْرٌ=daha hayırlıdır عِنْدَ=katında رَبِّكَ=Rabbinin ثَوَابًا=sevapça وَحَيْرٌ=ve daha hayırlıdır أَمَلًا=umutça da	Mal ve evlatlar dünya hayatının süsüdürler. Kalıcı iyilikler ise Rabb'in katında sevap kazandırma bakımından daha yararlı ve umut kaynağı olmaya daha layıktırlar.	Mal ve oğullar dünya hayatının zinetidir. Ama baki kalacak salih ameller, sevap olarak da, amel olarak da Rabbinin katında daha hayırlıdır.	Mal mülk ve çocuklar dünya hayatının süsleridir; ama ürünü kalıcı olan dürüst ve erdemli davranışlar ise, karşılığı bakımından, Rabbinin katında daha değerli ve bir ümit kaynağı olarak daha verimlidir.
18. 47	وَيَوْمَ=O gün الْجِبَالُ=dağları نُسْفِرُ=yürütürüz وَتَرَى=ve görürsün الْأَرْضُ=yeri بَارَرَةً=çırılçıplak وَحَشَرْنَاهُمْ=onları toplamışız فَلَمْ نَعَادِرْ=bırakmamışızdır مِنْهُمْ=onlardan أَحَدًا=hiçbirini	O gün dağları yerlerinden, sökülüp yürütürüz. Yeryüzünü çırılçıplak ve dümdüz görürsün. Tek bir kişiyi gözardı etmeksizin tüm insanları biraraya toplarız.	Bir gün dağları yürütürüz de; sen, yeri dümdüz görürsün. Hiç birini bırakmaksızın toplarız onları.	Çünkü, dağları ortadan kaldıracığımız o Gün yeryüzünü boş ve çıplak görürsün; (o Gün) kimseyi bırakmaksızın herkesi (dirtip) bir araya toplayacağız.
18. 48	وَعَرَضُوا=ve hepsi sunulmuşlardır عَلَى رَبِّكَ=senin Rabbine صَفًا=sıra sıra لَقَدْ=andolsun جِئْتُمُونَا=bize geldiniz كَمَا=gibi خَلَقْنَاكُمْ=sizi yarattığımız أَوَّلَ مَرَّةٍ=ilk defa بَلْ=oysa زَعَمْتُمْ=siz sanmıştınız أَلَنْ نَجْعَلَ=tayin etmeyeceğimizi لَكُمْ=size مَوْعِدًا=bir zaman	Hepsi sıra sıra Rabb'inin huzuruna çıkarılırlar. Onlara «Tıpkı ilk yarattığımızda olduğunuz gibi şimdi karşımıza çıktınız. Oysa benimle hiç karşılaşmayacağınızı sanmıştınız» denir.	Saflar halinde Rabbinin huzuruna sunulduklarında onlara: Andolsun ki; sizi ilk kez yarattığımız gibi Bize geldiniz. Sizi toplamak için bir söz vermediğimizi iddia etmiştiniz değil mi?	Ve dizi dizi Rablerinin huzuruna çıkarıldıklarında (Rableri onlara şöyle diyecek:) İşte, sizi ilk kez yarattığımız gibi (bütünle yapayalnız ve boyun eğmiş olarak) huzurumuza geldiniz; oysa, sizin için böyle bir buluşmayı gerçekleştirmeyeceğimizi sanıyordunuz heh!
18. 49	وَوُضِعَ= (ortaya) konulmuştur الْكِتَابُ=Kitap فَقَرَأَ=görürsün الْمُجْرِمِينَ=suçluların مُشْفِقِينَ=korkarak مِمَّا فِيهِ=onun içindekilerden وَيَقُولُونَ=dediklerini يَا وَيْلَتَنَا=vah bize مَالٍ=ne oluyor هَذَا=bu الْكِتَابُ=Kitaba لَا يُعَادِرُ=hiçbir şey bırakmıyor صَغِيرَةً=ne küçük وَلَا كَبِيرَةً=ne de büyük إِلَّا أَحْصَاهَا=her (yaptığımız) şeyi sayıp döküyor وَوَجَدُوا=bulmuşlardır مَا عَمِلُوا=yaptıklarını حَاضِرًا=hazır وَلَا يَظْلُمُ=zulmetmez رَبُّكَ=Rabbin أَحَدًا=kimseye	İnsanların amel defterleri (çalışma kameleri) ortaya getirilmiştir. Günahkârların bu defterlerin yazılarını korku dolu gözlerle incelediklerini görürsün. Bir yandan da «Vay başımıza gelenlere! Ne biçim deftermiş bu; küçük büyük hiçbir davranışımızı atlatmadan sayıp dökmüş.» derler. Yaptıkları her işin kaydını karşılarında bulmuşlardır. Rabb'in hiç kimseye haksızlık etmez.	Kitap konulduğunda suçluların onda yazılı olandan korktuklarını görürsün. Vah bize, eyvah bize, bu kitab nasıl olmuş da küçük büyük bir şey bırakmaksızın hepsini saymış, derler. Çünkü bütün işlediklerini hazır bulurlar. Ve Rabbin, kimseye asla zulmetmez.	Ve (o Gün, herkesin dünyada yapıp ettiklerine dair) sicil(ler) önlerine konduğunda, suçluların orada (yazılı) olanlardan irkildiklerini görürsün; Vah bize! Nasıl bir sicilmiş bu! Küçük, büyük hiçbir şey bırakmamış, her şeyi hesaba geçirmiş! derler. Ve yapıp ettikleri her şeyi (kaydedilmiş olarak) önlerinde bulurlar; ve Rabbinin kimseye haksızlık yapmadığını (anlarlar).
18. 50	وَأِذْ=hani قُلْنَا=demiştik لِلْمَلَائِكَةِ=meleklerle اسْجُدُوا=secde edin لَا أَدَمَ=Adem'e فَسَجَدُوا=secde ettiler إِلَّا=hariç إِبْلِيسَ=İblis كَانَ مِنَ الْجِنِّ=O cinlerdendi فَفَسَقَ=dışına çıktı عَنَّا أَمْرٌ=buyruğunun رَبِّهِ=Rabbinin أَفَتَتَّخِذُونَهُ=siz onu mu ediniyorsunuz? وَدَرَيْتَهُ=ve onun neslini أَوْلِيَاءَ=dostlar مِنْ دُونِي=benden ayrı olarak وَهُمْ=oysa onlar أَكُمُ=sizin دُؤْدُو=düşmanınızdır بِنَسْ=ne kötü لِلظَّالِمِينَ=zalimler için بَدَلًا=bir değiştirmedir	Hani Rabb'in meleklerle «Adem'e secde ediniz» dedi. Onlar da secde ettiler. Yalnız İblis (şeytan) secde etmedi. O cin kökenli idi ve Rabb'inin buyruğu dışına çıktı. Şimdi siz beni bırakıp onu ve soyunu dost mu ediniyorsunuz? Oysa onlar sizin düşmanlarınızdır. Zalimlerin yaptığı bu dost değişimi ne kötü tercihtir!	Hani meleklerle; Adem'e secde edin, demiştik de İblis'ten başka hepsi secde etmişti. O ise, cinnlerden olduğu için Rabbinin emrinden dışarı çıkmıştı. Şimdi siz, beni bırakıp da size düşman olan, onu ve soyunu mu dost ediniyorsunuz? Zalimler için ne kötü bedeldir bu.	Ve (hatırla ki) Biz meleklerle Adem'in önünde yere kapanın! dediğimiz zaman, İblis dışında, onların hepsi yere kapanmıştı. (İblis) görünmeyen varlıklardan biriydi; ve böylece Rabbinin buyruğu dışına çıktı. Peki, yine de onu ve avanesini kendinize dostlar/sırdaşlar edinecek misiniz, hem de onlar sizin düşmanlarınız olduğu halde? Zalimler adına bu ne kötü bir mübadeledir!
18. 51	مَا أَشْهَدْتُهُمْ=onları hazır bulundurmadım خَلَقَ=yaratılmasında السَّمَاوَاتِ=göklerin وَالْأَرْضِ=ve yerin وَلَا خَلَقَ=ve ne de yaratılmasında أَنْفُسِهِمْ=kendilerinin وَمَا كُنْتُ=ve değilim مُتَّخِذًا=edinmiş de الْمُضِلِّينَ=yoldan şaşırtanları عَضُدًا=yardımcı	Ben şeytanları ne gökler ile yerin yaratılışına ve ne de kendi yaratılışına tanık etmedim. Benim insanları yoldan çıkararak kendime yardımcı tutmam sözkonusu değildir.	Oysa Ben onları; ne göklerin ve yerin yaratılmasında, ne de kendilerinin yaratılmasında şahid tuttum. Sapıkları da hiç bir zaman yardımcı edinmiş değilim.	Ben onları ne göklerin ve yerin yaratılışına tanık kıldım; ne de kendilerinin yaratılışına; ayrıca, (insanları) yoldan çıkaran bu (varlıkları) kendime hiçbir şekilde yardımcı edinmiş de değilim.
18. 52	وَيَوْمَ=O gün يَقُولُ=(Allah ,kâfirlere) der ki نَادَا=çağırın شُرَكَائِي=benim ortaklarım الَّذِينَ زَعَمْتُمْ=zannettiğiniz şeyleri فَدَعَوْهُمْ=işte çağırırlar فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا=ama cevap vermediler أَهُمْ=kendilerine وَجَعَلْنَا=ve biz koyduk بَيْنَهُمْ=onların aralarına مَوْبِقًا=tehlikeli bir uçurum	O Allah müşriklere «Benim ortaklarım olduklarını sandığınız düzmece ilahları yardıma çağırınız» der. İşte onları yardıma çağırırlar, fakat çağırılarına karşılık vermediler. Onların aralarına engel olarak bir cehennem vadisi koyduk.	Bana ortak kabul ettiklerinize seslenin, dediği gün; onları çağırırlar ama hiç birisi cevap vermez. Aralarına bir uçurum koyarız.	Nitekim, o Gün (Allah); (Şimdi) çağırın bakalım, benim ortaklarım olduğunu sandığınız varlıkları! diyecek. Bunun üzerine onları çağıracaklar, ama berikiler onlara bir karşılık vermeyecek: çünkü onlarla ötekiler arasına asılmaz bir uçurum koyacağız.
18. 53	وَرَأَى=ve gördüler الْمُجْرِمُونَ=suçlular النَّارَ=ateşi فَظَنُّوا=artık iyice anladılar أَنَّهُمْ=kendilerinin مُوَاعِعُوهَا=içine düşeceklerini وَلَمْ يَجِدُوا= fakat bulamadılar عَنْهَا=ondan مَصْرَفًا=kaçacak bir yer	Günahkârlar cehennem ateşini görünce oraya atılacaklarını anlarlar, fakat geri kaçarak sığınacakları bir başka yer bulamazlar.	Suçlular ateşi görünce; ona düşeceklerini anlarlar, ama ondan kaçacak yer bulamazlar.	Ve günaha gömülüp gitmiş olanlar o zaman ateşi görecek ve oraya girmek zorunda olduklarını anlayacaklar ama ondan kaçmak kurtulmak için bir yol bulamayacaklar.
18. 54	وَلَقَدْ=andolsun فَصَرَّفْنَا=biz türlü biçimlerde anlattık الْقُرْآنَ=Kur'an'da لِلنَّاسِ=insanlara مِنْ كُلِّ مَثَلٍ=her çeşit مِثَالًا=misali وَكَانَ الْإِنْسَانُ=ama insan أَكْثَرَ=daha çok düşkündür شَيْءٍ=her şeyden	Biz bu Kur'an'da insanlara her türlü örneği verdik. Fakat insan, tartışmaya son derece düşkün bir varlıktır.	Andolsun ki; Biz, bu Kur'an'da insanlara türlü türlü misal gösterip açıkladık. İnsanın en çok yaptığı iş ise, tartışmadır.	İşte bunun gibi, Biz bu Kuran'da insanları (ın yararlanmasında) için çeşitli açılardan türlü türlü dersler ortaya koyduk. Bununla birlikte, insan her şeyden çok tartışmaya düşkündür:

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	جَدَلًا =tartışmaya			
18. 55	النَّاسِ =insanları وَمَا مَنَعَ =alıkoayan şey إِنْ =zaman أَنْ يُؤْمِنُوا =inanmaktan الْهُدَى =hidayet رَبِّهِمْ =Rablerine وَيَسْتَغْفِرُوا =ve istiğfar etmekten إِلَّا =ancak أَنْ تَأْتِيَهُمْ =kendilerine de gelmesi أَوْ =yahut الْأَوَّلِينَ =evvelkilerin سُنَّةُ =yasaasının الْعَذَابِ =azabın يَأْتِيَهُمْ =karşılarına gelmesidir قَبْلًا =açıkça	İnsanlara doğru yola ileten bilgi geldikten sonra onların iman etmelerine ve tövbe edip Allah’a yönelmelerine engel olan tek şey, eski sapık milletler hakkında işleyen ilahi yasaların kendileri hakkında da işlemesini ya da somut azapla yüzyüze gelmeyi beklemedir.	İnsanlara hidayet geldiğinde; onları inanmaktan ve Rabblarından mağfiret dilemekten alıkoayan; öncekilerin başına gelenlerin kendilerine de gelmesini veya göz göre göre azaba uğramayı beklemedir.	Nitekim, kendilerine doğru yol rehberi gelmişken insanları imana erişmekten ve Rablerinden başışlanma dilemekten alıkoayan yegane tutum, (onların) önceki (günahkar) toplumlara uygulanan sürecin kendilerine de uygulanmasını ya da (nihai) azabın öte dünyada başlarına gelmesini beklemeleri değil de, nedir?
18. 56	الْمُرْسَلِينَ =elçileri وَمَا نُرْسِلُ =biz göndeririz إِلَّا =sadece مُتَّبِعِينَ =müjdeleyiciler وَمُنْذِرِينَ =ve uyarıcılar olarak وَيُجَادِلُ =mücadele ediyorlar الَّذِينَ كَفَرُوا =inkâr edenler لِيُذِخُّوا بِهِ =gidermek için وَاتَّخَذُوا =ve edindiler آيَاتِي =ayetlerimi وَمَا أَنْذِرُوا =ve uyarıldıkları şeyleri هَزْوًَا =alay konusu	Biz Peygamberleri sadece müjdeleyici ve uyarıcı olarak göndeririz. Oysa kâfirler hakkı (gerçeği) batıl (eğri) karşısında yenik düşürmeye uğraşırlar. Onlar ayetlerimi ve kendilerine yönelik uyarılarımı alaya aldılar.	Biz, peygamberleri; sadece müjdeci ve uyarıcılar olarak göndeririz. Küfredenler ise hakkı batılla ortadan kaldırmak için mücadele ederler. Ayetlerimizi ve kendilerine yapılan uyarıları alaya alırlar.	Fakat Biz, mesaj taşıyıcılarını yalnızca müjdeleyiciler ve uyarıcılar olarak göndeririz; hakkı inkara şartlanmış olanlarsa (onlara karşı) asılsız iddialarla, güya hakkı çürütmek, hükümsüz kılmak için tartışır, mesajlarımızı ve uyarılarımızı alay konusu yaparlar.
18. 57	أَظْلَمُ =daha zalim وَمَنْ =kim olabilir? بِآيَاتِ =ayetleri فَأَعْرَضَ =yüz çeviren وَنَسِيَ =ve unutandan عَنْهَا =onlardan إِنَّا =biz يَدَاهُ =ellerinin مَا قَدَمْتُ =öne sürdüğünü عَلَى =üzerine جَعَلْنَا =koymuşuz قُلُوبَهُمْ =onların kalbleri أَكِنَّةً =engel olan örtüler وَفِي =içine de أَنْ يَفْقَهُوهُ =onu anlamalarına وَقُرْآنُ =ağırlıklar أَذَانِهِمْ =kulaklarının وَأِنْ تَدْعُهُمْ =onları çağırırsan da إِلَى الْهُدَى =doğru yola فَلَنْ يَهْتَدُوا =doğru yola gelmezler إِذَا =bu halde أَبَدًا =asla	Allah’ın ayetleri kendisine hatırlatıldığı halde, onlara sırt çevirenden ve işlediği kötülükleri hiç hatırına getirmeyenden daha zalim kim olabilir? Biz onların kalplerini, Kur’anı anlamalarına engel oluşturan biçimde perdeledik ve kulaklarını sağır-laştırdık. Bu yüzden sen onları doğru yola çağırırsan da doğru yola gelmezler.	Kendisine Rabbinin ayetleri anlatılıp da, onlardan yüz çeviren ve önceden yaptıklarını unutan kimseden daha zalim kim vardır? Biz, onların kalblerinin üstüne; onu iyice anlamalarına engel olan bir örtü ve kulaklarına da bir ağırlık yerleştirmişizdir; dolayısıyla, onları doğru yola çağırırsan da; onlar asla hidayete gelmezler.	Rabbinin mesajları kendisine ulaştırıldığı halde, kendi eliyle işlediği bütün (kötü) işleri de unutup, onlara yüz çeviren kimseden daha zalim kim olabilir? Bakın, Biz böylelerinin kalplerine, hakkı kavramalarına engel olan bir örtü ve kulaklarına da bir ağırlık yerleştirmişizdir; dolayısıyla, onları doğru yola çağırırsan da asla doğru yola girecek değillerdir.
18. 58	الْغَفُورُ =çok bağışlayandır وَرَبُّكَ =Rabbin أَوْ =eğer ذُو الرَّحْمَةِ =rahmet sahibidir يُؤَاخِذُهُمْ =onları hemen cezalandırırsaydı بِمَا كَسَبُوا =yaptıklarıyla لَعَجَلًا =çabuklaştırırdı بَلْ =fakat الْعَذَابِ =azabını لَهُمْ =onların أَهْلُهُمْ =onlar için vardır مَوْعِدًا =vadedilen bir zaman مِنْ دُونِهِ =ondan لَنْ يَجِدُوا =bulamayacaklardır مَوْثِلًا =sığınacak bir yer	Affedici ve merhametli Rabb’in, eğer onları kötülükleri karşılığında hemen cezalandırmak isteseydi, azaplarını çabuklaştırırdı. Fakat onların belirli bir vadesi vardır, o zaman gelince, kaçıp saklanacakları bir sığınak bulamazlar.	Bununla beraber Rabbin Gafurdur, merhamet sahibidir. Eğer onları, yaptıklarından dolayı hemen yakalasaydı; elbette çabucak azaba uğrattırdı. Fakat onların bir vadesi vardır ve ondan kaçıp sığınacak yer bulamazlar.	(Bununla birlikte,) yine de senin Rabbin sınırsız rahmet sahib-i, gerçek bağışlayıcıdır. Yoksa, işledikleri (kötülükler) için onları hemen paylayacak olsaydı, kuşkusuz, hak ettikleri azabı çarçabuk başlarına salardı. Ama işte, onlar için, aşip ötesine geçemeyecekleri bir süre belirlenmiştir;
18. 59	الْقُرَى =şu kentleri وَتِلْكَ =işte أَهْلَكْنَاهُمْ =helak ettik لَمَّا ظَلَمُوا =zulmetmeğe başlayınca وَجَعَلْنَا =ve belirledik لِمَهْلِكِهِمْ =onları helak etmek için مَوْعِدًا =bir süre	İşte şu kentler, halklarının zalimlikleri yüzünden onları yok ettik ve yok oluşları için belirli bir vakit kararlaştırdık.	İşte zulmettiklerinden dolayı helak ettiğimiz kasabalar. Onları yok etmek için, bir süre tayin etmiştik.	tıpkı, zulüm üstüne zulüm işlediklerinde yok ettiğimiz önceki toplumlar gibi: ki Biz onların ortadan kaldırılması için de bir süre belirlemiştik.
18. 60	مُوسَى =Musa قَالَ =demişti ki وَإِذْ =hani لَا أَبْرَحُ =durmayaçağım وَأُفَاتَهُ =uşağına أَبْلَغَ =varıncaya حَتَّى =kadar الْبَحْرَيْنِ =iki denizin مَجْمَعٍ =birleştiği yere أَمْضِي =yürüyeceğim أَوْ =veya حُقُبًا =uzun bir zaman	Hani Musa, genç arkadaşına «Hiçbir güç beni durdurmaz, ya iki denizin birleştiği yere varırım, ya da yıllarca yol yürürüm» demişti.	Hani Musa delikanlısına demişti ki: Ben iki denizin birleştiği yere ulaşmaya, yahut yıllarca yürüme-yeye kararlıyım.	Hani, (gezginlik günlerinde) Musa yardımcısına: İki denizin birleştiği yere kadar yoluma devam edeceğim demişti, (bu yolda) yıllar harcamam gerekse bile!
18. 61	مَجْمَعٍ =birleştiği yere فَلَمَّا بَلَغَا =varınca نَسِيًا =unuttular بَيْنَهُمَا =iki (denizin) arasının فَاتَّخَذَ =(balık) tuttu خَوْتَهُمَا =balıklarını فِي الْبَحْرِ =denizde سَبِيلَهُ =yolunu سَرَبًا =sıyrılıp	İki denizin birleştiği yere vardıklarında yanlarındaki balığı bir kenarda unuttular, o da bir yeraltı deliğinden kayarak denize kaçtı.	İkisi, iki denizin birleştiği yere gelince; balıklarını unuttular. O, bir delikten kayıp denizi boyladı.	Fakat iki (denizin) birleştiği yere vardıklarında balıkları bütünüyle akıllarından çıktı ve denize dalıp gözden kayboldu.
18. 62	فَلَمَّا جَاوَزَا =orayı geçip gittiklerinde آتَيْنَا =bize getir لِقَاتِهِ =uşağına قَالَ =(Musa) dedi لَقَدْ =andolsun ki غَدَاؤَنَا =kahvaltımızı مِنْ سَفَرِنَا =yolculuğumuzdan لَقِينَا =çektik نَصَبًا =yorgunluk هَذَا =şu	İki denizin birleştiği yeri geçtiklerinde Musa, genç arkadaşına, «Aziğımızı getir bakalım, gerçekten bu yolculuğumuzda çok yorgun düştük» dedi.	Oradan uzaklaştıkları vakit Musa delikanlısına; azığımızı çıkar, bu yolculuğumuzdan andolsun ki yorgun düştük, dedi.	Ve biraz uzaklaştıktan sonra (Musa) yardımcısına: Öğlen aziğımızı çıkar dedi, doğrusu, bu yolculuk bizi bir hayli yordu!
18. 63	أَرَأَيْتَ =gördün mü? قَالَ =(Uşağı) dedi إِذْ أَوْيْنَا =sığındığımız vakit فَإِنِّي نَسِيتُ =unuttum إِلَى الصَّخْرَةِ =kayaya وَمَا أَنْسَانِيَهُ =bana unutturmadı الْحَوْتَ =balığı الشَّيْطَانُ =şeytandan إِلَّا =başkası وَاتَّخَذَ =tuttu أَنْ أَذْكُرَهُ =onu söylememi فِي الْبَحْرِ =denizin içinde سَبِيلَهُ =yolunu عَجَبًا =şaşılacak biçimde	Genç arkadaşı Musa’ya «Bak sen! Kayalığa vardığımızda balığı unutmuştum, bana onu hatırlatmayı unutturan mutlaka şeytandır, balık şaşırtıcı bir şekilde canlanarak denize kaçtı» dedi.	Bak sen, kayalığa vardığımızda balığı unutmuşum. Şeytandan başkası unutturmadı onu bana. Şaşılacak şekilde o, denizi boylayıvermiş, dedi.	(Yardımcısı): Olacak şey mi, bu dedi, O kayanın yanında dinlenmek için durduğumuzda, nasıl olduysa, balığı unutmuşum. Bunu olsa olsa bana Şeytan unutturmuş olacak! Tuhaf şey, nasıl da yol bulup suya ulaştı!
18. 64	مَا كُنَّا =o idi إِشْتَهَيْنَا =istedik قَالَ =(Musa) dedi فَارْتَدَّا =geriye döndüler عَلَىٰ آثَارِهِمَا =izleri üzerini فَقَصَصْنَا =takibederek	Musa; «Bizim aradığımız da buydu zaten» dedi. Hemen geldikleri yoldan kendi izlerini sürerek geri döndüler.	Musa; zaten istediğimiz buydu, dedi. Hemen izlerinin üstünden gerisin geri döndüler.	(Musa heyecanla): Demek, aradığımız yer orası(ydı)! diye bağırdı. Ve izleri üzerine hemen geri döndüler.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fi Zilâ-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
18. 65 عَبْدًا=buldular فَوَجَدَا=bir kul آتَيْنَاهُ=biz ona vermiştik مِنْ عِبَادِنَا=kullarımızdan رَحْمَةً=bir rahmet مِنْ عِنْدِنَا=katımızdan وَعَلَّمْنَاهُ=ve ona öğretmiştik مِنْ لَدُنَّا=katımızdan عِلْمًا=bir ilim	Orada kendisine tarafımızdan rahmet sunduğumuz ve katımızdan dolaşsız biçimde ilim öğrettiğimiz bir kulumuzu buldular.	Derken kullarımızdan bir kul buldular ki Biz, ona; katımızdan bir rahmet vermiş ve kendisine nezdimizden bir ilim öğretmiştik.	Ve orada kendisine katımızdan üstün bir bağışta bulunarak (özel) bir bilgiyle donattığımız kullarımızdan birine rastladılar.
18. 66 مُوسَى=Musa لَهُ=ona dedi ki قَالَ عَلَى=üzere هَلْ أَتَبِعُكَ=sana tabi olabilir miyim? أَنْ تُعَلِّمَنِي=bana da öğretmen için مِمَّا عَلَّمْتَ=sana öğretilenden رُشْدًا=bir bilgi	Musa, ona «Sana öğretilen bilginin birazını bana öğreterek olgunlaşmamı sağlaman amacıyla ile peşinden gelebilir miyim?» dedi.	Musa ona: Sana öğretilen ilimden bana öğretmen için, peşinden geleyim mi? dedi.	Musa ona: Neyin doğru olduğu konusunda sana verilen bilgiden bana da öğretmen için senin peşinden gelebilir miyim? dedi.
18. 67 إِنَّكَ=sen dedi ki قَالَ لَنْ تَسْتَطِيعَ=dayanamazsın صَبْرًا=sabırla مَعِيَ=benimle beraber bulunmağa	O kulumuz, Musa'ya dedi ki; «Sen benimle beraber olmaya katlanamazsın.»	O da dedi ki: Doğrusu sen, benim yaptıklarına asla dayanamazsın.	(Öteki:) Sen benimle birlikte(yken olacak olanlara) katlanamazsın dedi,
18. 68 ثَوْبِيرُ=dayanabilirsin? وَكَيْفَ=nasıl لَمْ تُحِطْ=kavrayamadığın عَلَى مَا=bir şeye خَبْرًا=haberdar edilerek بِهِ=onu	Sebeplerini kavrayamayacağın olaylar karşısında nasıl sabredeceksin.	Kavrayamayaacağın bir bilgiye nasıl dayanırsın?	çünkü tecrübe alanı içinde kavrayamayacağın şeye nasıl katlanabilirsin ki?
18. 69 سَتَجِدُنِي=beni bulursun dedi قَالَ صَابِرًا=sabredici إِنْ شَاءَ اللَّهُ=inşaaallah لَكَ=senin وَلَا أَعْصِي=karşı gelmem أَمْرًا=emrine	Musa «İnşaaallah, beni sabırlı bulacaksın, hiçbir konuda sana karşı gelmeyeceğim.»	O da: İnşallah sabrettiğimi göreceksin, sana hiç bir işte karşı gelmeyeceğim, dedi.	(Musa:) Allah dilerse, beni sabırlı biri olarak bulacaksın dedi, ve ben hiçbir konuda sana uyumsuzluk göstermeyeceğim!
18. 70 أَتَبِعْتَنِي=bana tabi olursan dedi قَالَ فَلَا تَسْأَلْنِي=bana soru sorma حَتَّى=kadar عَنْ شَيْءٍ=hiçbir şey أُحَدِّثُ=ben anlatıncaya لَكَ=sana مِنْهُ=onu ذِكْرًا=bir hatırlatma	O kulumuz, Musa'ya dedi ki; «Eğer benimle birlikte geleceksen yapacağım hiçbir iş hakkında bana soru sorma, benim sana o konuda açıklama yapmamı bekle.»	O halde bana uyacaksan; ben sana anlatmadıkça herhangi bir şey hakkında soru sormayacaksın, dedi.	(Bilge kişi:) Pekala dedi, O halde, eğer benim peşimden geleceksen, (yapacağım) şeyler hakkında, bu hususta ben sana bir açıklamada bulununcaya kadar bana hiçbir şey sormayacaksın.
18. 71 إِذَا=zaman حَتَّى=nihayet فَانْطَلَقَا=yürüdüler رَكِبَا=bindikleri فِي السَّفِينَةِ=gemiye قَالَ=dedi خَرَقَهَا=onu deliverdi أَخْرَقْتُهَا=mi onu deldin? لِتُخْرِقَ=boğmak için أَهْلَهَا=halkını لَقَدْ=gerçekten جِئْتُ=sen yaptın شَيْئًا=çok tehlikeli إِمْرًا=bir iş	Böylece yola koyuldular. Bir süre sonra bir gemiye bindiler. O kulumuz bu gemide bir delik açtı. Musa ona, «İçindekileri boğmak için mi gemiyi deldin? Gerçekten çok çirkin bir iş yaptın» dedi.	Bunun üzerine kalkıp gittiler. Nihayet bir gemiye bindiklerinde; o, bu gemiyi deliverdi. Musa: Gemiye içindekileri boğmak için mi deldin? Doğrusu şaşılacak bir şey yaptın, dedi.	Bu ikisi böylece yola koyuldular; sonunda (bir kıyıya vardılar; ve onları karşı kıyıya taşıyan) tekneden incekleri zaman, bilge kişi tekne de bir delik açtı, (Musa bunu görünce:) İçindekileri boğmak için mi onu deldin? Doğrusu, çok vahim bir şey yaptın! diye çıkıştı.
18. 72 إِنَّكَ=sen dedi قَالَ لَنْ تَسْتَطِيعَ=dayanamazsın مَعِيَ=benimle beraber bulunmağa صَبْرًا=sabırla	O kulumuz Musa'ya «Ben sana, benimle beraber olmaya katlanamazsın dememiş miydim?» dedi.	Ben, sana; yaptığım şeylere dayanamazsın, demedim mi? dedi.	Beriki: Ben sana, bana asla katlanamayacağını söylememiş miydim? dedi.
18. 73 لَا تُؤَاخِذْنِي=beni kınama dedi قَالَ نَسِيتُ=unuttuğum بِمَا=şeyden ötürü وَلَا تُزْهِقْنِي=ve bana çıkarma مِنْ أَمْرِي=bu işimden dolayı عُسْرًا=bir güçlük	Musa; «Unutkanlığım yüzünden beni azarlama ve bilinginden yararlanma konusunda bana zorluk çıkarma» dedi.	Unuttuğum şeyden dolayı bana çıkışma, gücümün yetmediği şeyden beni sorumlu tutma, dedi.	(Musa:) (Kendimi) kaybettim diye beni paylama ve beni yaptığım işten dolayı zora koşma! dedi.
18. 74 حَتَّى=nihayet فَانْطَلَقَا=yine yürüdüler غُلَامًا=bir çocuğa إِذَا لَقِيَا=rastladılar قَالَ=(Musa) dedi ki فَقَتَلَهُ=hemen onu öldürdü نَفْسًا=bir canı أَقْتَلْتُ=mı katlettin? بِغَيْرِ=karşılığı olmadan زَكِيَّةً=tertemiz لَقَدْ=doğrusu جِئْتُ=sen yaptın نَفْسٍ=bir can نُكْرًا=çirkin شَيْئًا=bir iş	Yine yola koyuldular. Bir süre sonra bir genç ile karşılaştılar. O kulumuz, delikanlıyı öldürdü. Musa; «Bir cana karşılık olmaksızın masum bir cana mı kıydın? Gerçekten çok kötü bir iş yaptın» dedi.	Yine gittiler, nihayet bir erkek çocuğa rastladılar. O, hemen bunu öldürdü. Cana karşılık olmaksızın masum bir kimseye mi kıydın? Doğrusu, çok kötü bir şey yaptın, dedi.	Böylece yeniden yola koyuldular; sonunda genç bir adama rastladılar: (bilge kişi) onu öldürdü, (Musa bunu görünce:) Bir başka cana karşılık olmaksızın masum bir cana kıydın, öyle mi? diye çıkıştı, Gerçekten, çok korkunç bir iş yaptın sen!
18. 75 لَكَ=sana dedi قَالَ لَنْ تَسْتَطِيعَ=dayanamazsın إِنَّكَ=sen مَعِيَ=benimle beraber bulunmağa صَبْرًا=sabırla	O kulumuz Musa'ya; «Ben sana benimle beraber olmaya katlanamazsın dememiş miydim?» dedi.	O: Ben, sana; yaptığım işlere dayanamazsın, demedim mi? dedi.	Beriki: Ben sana, bana asla katlanamayacağını söylememiş miydim? dedi.
18. 76 سَأَلْتُكَ=sana sorarsam dedi ki قَالَ بَعْدَهَا=bundan sonra عَنْ شَيْءٍ=bir şey فَلَا تُصَاحِبْنِي=artık bana arkadaş olma بَلَّغْتَ=sana ulaşmıştır قَدْ=elbette عِذْرًا=bir özür مِنْ لَدُنِّي=benim tarafımdan	Musa; «Eğer sana bir daha bir şey sorarsam artık benimle arkadaşlık etme, o zaman seni mazur görürüm» dedi.	Eğer bundan sonra sana bir şey sorarsam; benimle arkadaşlık etme. O zaman benim tarafımdan mazur sayılırsın, dedi.	(Musa:) Bundan böyle sana soru soracak olursam benimle artık yoldaşlık yapmazsın: (çünkü artık) benden yana yeterince özür ittiğin dedi.
18. 77 حَتَّى=nihayet فَانْطَلَقَا=yine yürüdüler أَهْلًا=halkına إِذَا أَتَيَا=vardıklarında قَرْيَةً=bir kent اسْتَطَعَمَا=yemek istediler أَهْلَهَا=oranın halkından فَأَبْجُوا=kaçındılar أَنْ يُضَيِّقُوهُمَا=onları konuklamaktan فَوَجَدَا=derken buldular فِيهَا=orada يُرِيدُ=yüz tutan بِرِيدٍ=bir duvar أَنْ يَنْفُضَ=yıkılmağa قَالَ=(Musa) dedi ki فَأَقَامَهُ=hemen onu doğrulttu لَا تَأْخُذْتُ=alırdın لَوْ شِئْتُ=isteseydin أَجْرًا=bir ücret بِهَا=buna karşılık	Yine yola koyuldular. Bir süre sonra bir köye vardılar. Köylüden yemek istediler, fakat ağırlanma istekleri reddedildi. Az sonra yıkılmaya yüz tutmuş bir duvarla karşılaştılar. O kulumuz, eğri duvarı doğrulttu. Musa ona «Eğer isteseydin bu yaptığın işe karşılık bir ücret alabilirdin» dedi.	Yine gittiler ve nihayet vardıkları kasaba halkından yiyecek istediler. Kasaba halkı bu ikisini misafir etmek istemedi. İkisi şehrin içinde yıkılmaya yüz tutan bir duvar gördüler. O, bunu doğrultuverdi. Musa: Dileseydin; buna karşılı bir ücret alabilirdin, dedi.	Ve bunun üzerine yeniden yola koyuldular; derken, bir kasaba halkıyla karşılaştılar; onlardan yiyecek bir şeyler istediler; ama bu ahali onlara konukseverce davranmaya hiç yanaşmadı. Ve bu (kasabada) yıkılmak üzere olan bir duvar gördüler; (bilge kişi) onu hemen onarıverdi; (Musa bunu görünce:) Eğer dileseydin, (hiç değilse, yaptığın) bu iş için bir ücret alabilirdin dedi.
18. 78 هَذَا=işte bu dedi قَالَ وَبَيْنَاكَ=senin aramızın بَيْنِي=benimle سَأَنْبِتُكَ=sana haber vereceğim بِتَأْوِيلِ=içyüzünü مَا لَمْ تَسْتَطِعْ=güç yetiremediğin şeylerin عَلَيْهِ=üzerine صَبْرًا=sabırla	O kulumuz, Musa'ya dedi ki; «Bu olay, birbirimizden ayrılmamızın sebebidir. Şimdi sana sabırla karşılayamadığın olayların nedenlerini açıklayacağım.	O dedi ki: İşte bu; seninle benim ayrılışımızdır. Dayanamadığın işlerin içyüzünü sana anlatacağım.	(Bilge:) İşte böylece seninle yol ayrımına gelmiş olduk, dedi. Şimdi sana, sabır göstermediğin (bütün o olayların) iç yüzünü açıklayacağım:
18. 79 فَكَانَتْ=idi أَمَّا السَّفِينَةُ=O gemi	O gemi var ya, yoksul deniz işçilerinin malı idi. Onda	Gemi; denizde çalışan yoksullara aitti. Onu ku-	O tekne, geçimini denizden sağlayan yoksul insanlara aitti; ona

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
يَعْمَلُونَ=çalışan لِمَسَاكِينٍ=yoksulların فَأَرَدْتُ=istedim فِي الْبَحْرِ=denizde أَنْ أَعِيبَهَا=onu kusurlu yapmak وَكَانَ=çünkü vardı وَرَاءَهُمْ=onların ilerisinde كُلٌّ=her يَأْخُذُ=alan مَلِكٌ=bir kral عَصَبًا=zorla سَفِينَةٍ=gemiyi	bir kusur meydana getirmek istedim. Çünkü bu denizcileri, rastladığı her sağlam gemiye zorla el koyan bir hükümdar kovalıyordu.	surlu kılmak istedim. Zira arkalarında, her sağlam gemiye zorla el koyan bir hükümdar vardı.	hasar vermek istedim, çünkü peşlerinde her (sağlam) tekneye zorla el koyan bir hükümdar oldu(ğunu biliyordum).
18. 80 فَكَانَ=idi وَأَمَّا الْغُلَامُ=çocuğa gelince أَبَوَاهُ=onun anası babası مُؤْمِنِينَ=mümin insanlar فَخَشِيئًا=korktuk أَنْ يُرْهِقَهُمَا=onlara sarmasından طُعْيَانًا=azgınlık وَكُفْرًا=ve küfür	O delikanlıya gelince, onun ana babası mı min kimselerdi. Onları azgınlığa ve kâfirliğe sürüklemesinden çekindik.	Oğlana gelince; onun anası babası inanmış kimselerdi. Çocuğun onları azdırıp küfre sürüklemesinden korkmuştuk.	O genç adam da, -ki anası babası mümin kimselerdi- taşkınlıkları ve inkarcı eğilimleriyle onlara çok derin acılar vereceği yolunda kaygı verici belirtiler görmüştük;
18. 81 فَأَرَدْنَا=istedik ki أَنْ يُبْدِلَهُمَا=onun yerine versin رَبُّهُمَا=Rableri خَيْرًا=daha hayırlısını مِنْهُ=ondan زَكَاةً=daha temiz وَأَقْرَبَ=ve daha yakınını رُحْمًا=merhamete	İstedik ki, Rabb'leri onlara o delikanlıdan daha temiz ve daha iyiliksever bir evlat bağışlasın.	Rabblarının o çocuktan daha temiz ve daha çok merhametli birini vermesini istedik.	(onu öldürürken) Rablerinin o ana baya onun yerine ondan daha temiz seçiyeli ve merhamette ondan daha ileri (başka bir çocuk) vermesini istedik.
18. 82 وَأَمَّا الْجِدَارُ=duvar ise فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ=çocuğun idi يَتِيمَيْنِ=iki yetim وَكَانَ=vardı فِي الْمَدِينَةِ=şehirde تَحْتَهُ=altında كَنْزٌ=bir hazine لَهُمَا=onlara ait أَبَوُهُمَا=babaları da وَعَدَّاهُمَا=ve edindi onları فَارَادَ=istedi ki صَالِحًا=iyi bir kimse أَنْ يَبْلُغَا=onlar (büyüyüp) ersinler رَبِّكَ=Rabbin أَشَدَّهُمَا=güçlü çağlarına وَيَسْتَخْرِجَا=ve çıkarsınlar كَنْزَهُمَا=hazinelerini بِرَحْمَةٍ=bir rahmet olarak مِنْ رَبِّكَ=Rabbinden وَمَا فَعَلْتُهُ=ben kendiliğimden ذَلِكَ=işte budur تَأْوِيلُ=içyüzü مَا=şeylerin لَمْ تَسْطِعْ=senin güç yetiremediğin عَلَيْهِ=hakkında صَبْرًا=sabırla	O duvar var ya, o şehirde yaşayan iki yetim çocuğun malı idi ve duvarın altında bu yetimlere miras kalmış bir hazine vardı. Babaları iyi bir insandı. Rabb'in istedi ki, o yetimler, erginlik çağına erdikten sonra Rabb'lerinin bir merhameti olan hazinelerini kendi elleri ile duvarın altından çıkarsınlar. Yoksa ben bu işleri kendi kafamdan yapmadım. İşte sabırla karşıladığın olaylara ilişkin açıklamam budur.	Duvar ise; o şehirdeki iki yetim erkek çocuğa aitti. Altında da onlara ait bir define vardı. Babaları iyi bir kimseydi. Rabbin; onların erginlik çağına ulaşmasını ve Rabbinden bir rahmet olarak deefinelemelerini çıkar malarını istedi. Ben, bunları kendiliğimden yapmadım. İşte dayanamadığın şeylerin tevili budur.	Ve duvara gelince; duvar o kasabada yaşayan iki yetim oğlan çocuğuna aitti ve altında (hukuken) onların olan bir hazine (gömülüydü). Onların babası dürüst ve erdemli biriydi; bunun içindir ki, Rabbin onların erginlik çağına eriştiklerinde o hazineneyi Rabbinden bir bağış olarak kazıp çıkarmalarını irade etti. (Dolayısıyla,) ben (bütün) bunları kendiliğimden yapmadım: Senin sabır göstermediğin (olayların) iç yüzünün gerçek anlamı işte budur.
18. 83 وَيَسْأَلُونَكَ=sana soruyorlar قُلْ=de ki عَنْ ذِي الْفُرْتَنَيْنِ=Zu'l-Karneyn'den مِنْهُ=ondan عَلَيْكُمْ=size سَأَأْتَلُو=okuyacağım ذِكْرًا=bir hatıra	Ey Muhammed, sana Zülkarneyn hakkında soru sorarlar. Onlara de ki; «Size onun hakkında bazı düşündürücü bilgiler vereceğim.»	Sana Zülkarneyn'i sorarlar. Onu, size anlatacağım, de.	Ve sana Zulkarneyn hakkında soru soruyorlar; de ki: onu hatırlatacak bir şey anlatayim.
18. 84 إِنَّا=biz مَكْنًا=güçlü kıldık لَهُ=onu وَأَتَيْنَاهُ=ve ona verdik فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde مِنْ كُلِّ شَيْءٍ=herşeyden سَبَبًا=bir sebep	Biz onu yeryüzünde egemen kıldık ve her amaca ulaştıracak sebebi buyruğuna sunduk.	Doğrusu Biz; onu, yeryüzünde büyük bir kudret sahibi kılmıştık ve ona her şeyin yolunu öğretmiştik.	Ona yeryüzünde güvenli bir yer sağladık ve onu, (ulaşacağı) her şeye doğru araçlarla ulaşma (bilgisiyle) donattık;
18. 85 فَاتَّبَعَ=o da tuttu سَبَبًا=bir yol	O da bir sebebe sarılarak yola koyuldu.	O da bir yol tuttu.	Ve bu sayede o da (yaptığı her işde) doğru ve meşru araçlara başvurdu.
18. 86 حَتَّى=nihayet إِذَا بَلَغَ=ulaşınca مَغْرَبَ=battığı yere الشَّمْسِ=güneşin وَجَدَهَا=onu buldu تَغْرُبُ=batar فِي عَيْنٍ=bir gözede حَمِيَّةٌ=kara balçıklı وَوَجَدَ=ve buldu عِنْدَهَا=onun yanında da قَوْمًا=bir kavim قُلْنَا=dedik ki يَا ذَا الْفُرْتَنَيْنِ=Ey Zu'l-Karneyn إِمَّا=ya وَإِمَّا=veya أَنْ نُعَذِّبَ=azâb edersin أَنْ تَتَّخِذَ=davranırsın فِيهِمْ=kendilerine حُسْنًا=güzel	Sonunda güneşin battığı yere varınca güneşi, çamurlu bir su pınarında batarken buldu. Orada rastladığı bir toplum ile ilgili olarak kendisine «Ey Zülkarneyn, onlara istersen ceza ver, istersen kendilerine iyi davran» dedik.	En sonunda güneşin battığı yere vardığı zaman; onu kara bir suda batıyor buldu. Orada bir kavme rastladı. Zülkarneyn, onlara azab da edebilirsin, iyi muamelede de bulunabilirsin, dedik.	(Batıya doğru gidecek) günün birinde güneşin battığı yere vardı; (güneş) ona kopkoyu, bulanık bir suya dalyormuş gibi göründü. Ve orada (kötülüğün her çeşidine gömülüp gitmiş) bir kavme rastladı. Ona, Sen ey Zulkarneyn! dedik, (Onlara) azap da edebilirsin, yüce gönüllü de davranabilirsin!
18. 87 أَمَّا مَنْ=kim ظَلَمَ=haksızlık ederse ثُمَّ=sonra فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ=ona azab edeceğiz يُرَدُّ=döndürülecektir إِلَى رَبِّهِ=Rabbine فَيُعَذِّبُهُ=O da ona azab edecektir عَذَابًا=bir azapla نُكْرًا=görülmemiş	Zülkarneyn o topluma dedi ki; «Aranızdaki zalimleri cezaya çarptıracağız. Onlar, ilerde Rabb'lerinin huzuruna vardıklarında eşi görülmemiş, ağır bir azaba uğrayacaklardır.	Dedi ki: Kim zulmederse; ona, azab edeceğiz. Sonra Rabbına döndürülür ve Rabb; onu, görülmemiş bir azaba uğrattır.	O şöyle cevap verdi. (Başkalarına) zulmeden kimseye gelince, ona bundan böyle azap edeceğiz; ve o kimse sonunda Rabbine döndürülecek; ve O da ona görülmemiş bir azap çektirecek.
18. 88 أَمَّنْ=inanıp وَأَمَّا مَنْ=kimseye de فَعَلَهُ=vardır صَالِحًا=iyi işler وَعَمِلَ=yapan الْحُسْنَى=en güzel جَزَاءً=mükâfat وَسَنَقُولُ لَهُ=ona söyleyeceğiz مِنْ أَمْرِنَا=buyruğumuzdan يُسْرًا=kolay olanı	İman edip iyi ameller işleyenlere gelince onları, ödülünün en güzeli beklemektedir. Böylelerine kolay işler buyuracağız.	Fakat kim de, iman eder ve salih ameller işlerse; ona, mükafat olarak güzel şeyler vardır. Ona emrimizden kolayını da söyleyeceğiz.	Ama inanıp dürüst ve erdemli davranışlarda bulunan kimseye gelince, böyle biri (yaptıklarının) karşılığı olarak (ahiret hayatını) nihai güzelliğine, iyiliğine ulaşacaktır; ve Biz de onu (yalnızca) yerine getirilmesi kolay olanla yükümlü tutacağız.
18. 89 ثُمَّ=sonra yine أَنْبَعُ=tuttu سَبَبًا=bir yol	Arkasından yine bir sebebe sarılarak yola koyuldu.	Sonra o, bir yol tuttu.	Ve (Zulkarneyn, doğru bir amaca varmak için, böylece) bir kere daha doğru aracı seçti.
18. 90 حَتَّى=nihayet إِذَا بَلَغَ=ulaşınca مَطْلَعِ=doğduğu yere الشَّمْسِ=güneşin وَجَدَهَا=onu buldu تَطْلُعُ=doğar عَلَى=üzerine قَوْمٍ=bir kavmin لَمْ نَجْعَلْ=yapmadığımız لَهُمْ=kendilerine مِنْ دُونِهَا=güneşe karşı سِتْرًا=bir siper	Sonunda güneşin doğduğu yere varınca güneşi, öyle bir toplumun üzerine doğarken buldu ki, bu adamlar ile güneşin ışınları arasında hiçbir engel, hiçbir sütre koymamıştık.	Nihayet güneşin doğduğu yere ulaştığında; onun, güneşe karşı hiç bir siper yapmadığımız bir kavmin üzerine doğduğunu gördü.	(Ve doğruya doğru yürüyerek) günün birinde güneşin doğduğu yere vardığında onu, kendilerini güneşe karşı bir örtüyle örtmedikimiz bir kavmin üzerine doğar buldu:
18. 91 كَذَلِكَ=işte böyle وَقَدْ=muhakkak أَحْطْنَا=biliyorduk بِمَا لَدَيْهِ=onun yanındakini خُبْرًا=ilmimizle	İşte böyle, onun serüveni, bütün ayrıntıları ile bilgimizin kapsamı içindedir.	İşte bunun gibi, onun yaptıklarının hepsini baştan başa biliyoruz Biz.	(Biz onları) işte böyle (bir yaşama tarzı içinde, böyle bir düzeyde bırakmıştık ve o da onları öylece kendi hallerine bırak-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
18. 92	سَبَبًا =bir yol أَتْبَعَ =tuttu ثُمَّ =sonra yine	Arkasından yine bir sebebe sarılarak yola koyuldu.	Sonra da bir yol tuttu.	tı;) ve muhakkak ki sınırsız bilgimizle Biz onun zihninden geçenleri kuşatmış bulunuyorduk.
18. 93	بَيْنَ =arasına إِذَا بَلَغَ =ulaşınca حَتَّى =nihayet وَجَدَ =buldu مِنْ دُونِهِمَا =onların dışında قَوْمًا =bir kavim لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ =neredeyse hiç anlamayan قَوْلًا =söz	Sonunda iki seddin arasına varınca setlerin berisinde nerede ise hiç söz anlamayan bir toplumla karşılaştı.	En sonunda iki dağın arasına varınca; orada hemen hemen hiç bir söz anlamayan bir kavme rastladı.	Ve derken, iki set arasında (bir yere) vardığında onların yamacında (yaşayan ve onun konuştuğu dilden) çok az şey anlayabilen bir kavme rastladı.
18. 94	يَا ذَا الْقَرْيَيْنِ =Ey Zu'l-Karneyn قَالُوا =dediler ki يَأْجُوجُ =Ye'cuc وَمَأْجُوجُ =ve Me'cuc مُفْسِدُونَ =bozgunculuk yapıyorlar فِي الْأَرْضِ =yeryüzünde فَهَلْ نَجْعَلُ =verelim mi? لَكَ =sana عَلَى أَنْ تَجْعَلَ =yapman için خَرْجًا =bir vergi وَبَيْنَهُم =onların arasına بَيْنَنَا =bizimle سَدًّا =bir sed	Bu adamlar «Ey Zülkarneyn, Ye'cuc ile Me'cuc bu yörede sürekli kargaşa çıkaran topluluklardır. Sana bir miktar mal versek, karşılığında onlar ile aramızda bir set yapar mısın?» dediler.	Dediler ki: Ey Zülkarneyn; Ye'cuc ve Me'cuc bu ülkede doğrusu bozgunculuk yapıyorlar. Bizim ve onların arasına bir sed yapman için sana vergi verelim mi?	Bunlar (ona): Sen ey Zulkarneyn! dediler, Yecüc ve Mecüc bu ülkede bozgunculuk yapıyor. Onlarla bizim aramızda bir set inşa etmen şartıyla sana bir bağ (vergi) verelim mi?
18. 95	قَالَ =dedi ki فِيهِ =içinde مَا مَكَّنِي =beni bulundurduğu imkânlar رَبِّي =Rabbimin خَيْرٌ =daha hayırlıdır فَأَعِينُونِي =siz bana yardım edin de بِقُوَّةٍ =güçle بَيْنَكُمْ =sizinle أَجْعَلَ =yapayım وَبَيْنَهُم =onlar arasına رَدْمًا =sağlam bir engel	Zülkarneyn onlara dedi ki; «Rabb'imın bana başısladığı güç, sizin bana vereceğiniz maldan daha hayırlıdır. Siz bana beden gücünüzle yardımcı olunuz da onlar ile aranızda aşılmaz bir set çekerim.»	Dedi ki: Rabbimin bana verdikleri sizinkinden daha hayırlıdır. Bana gücünüzle yardım edin de, sizin ve onların arasına sağlam bir duvar yapayım.	(Zulkarneyn:) Rabbimin bana sağladığı güvenli durum (sizin bana verebileceğiniz her şeyden) daha hayırlıdır; dedi, bunun içindir ki, siz bana sadece iş gücünüzle yardımda bulunun ki sizinle onlar arasında bir set yapayım!
18. 96	أَتُونِي =bana getirin رُبَّرَ =kütleleri حَتَّى =o kadar ki الْحَدِيدُ =demir بَيْنَ =arasını إِذَا سَاوَى =aynı seviyeye getirince قَالَ =dedi انْفُخُوا =üfleyin! الصَّدَقَيْنِ =iki dağın إِذَا جَعَلَهُ =onu sokunca حَتَّى =nihayet قَالَ =dedi نَارًا =bir ateş haline أُفْرِغْ =dökeyim أَتُونِي =getirin bana قَطْرًا =erimiş katran عَلَيْهِ =üzerine	Bana demir parçaları getiriniz. Getirdikleri demir parçalarının oluşturduğu yığını yanlardaki setlerin tepeleri ile aynı düzeye çıkarınca adamlara «körükleri çalıştırınız» dedi. Demir yığınına ateş haline getirince «Bana biraz erimiş bakır getiriniz de üzerine dökeyim» dedi.	Bana demir kütleleri getirin. Bunlar iki dağın arasını doldurunca; körükleyin, dedi. Nihayet o, bir ateş haline gelince; bana erimiş bakır getirin de üzerine dökeyim, dedi.	Bana demir külçeleri getirin! derken, demir (külçelerini) yığıp, iki yar arasındaki boşluğa doldurunca (onlara) (Bir ocak kurun ve) körükleyin! dedi. Nihayet, (demir iyice) kor haline gelince, Bana ergimiş bakır getirin bunun üzerine dökeyim dedi.
18. 97	فَمَا اسْتَطَاعُوا =artık ne güçleri yetti أَنْ يَطَّهَرُوهُ =onu aşmaya وَمَا اسْتَطَاعُوا =ne de güçleri yetti لَهُ نَفْبًا =onu delmeye	Ye'cuc ile Me'cuc, bu setin ne üzerinden aşabildiler ve ne de bir yerinde delik açabildiler.	Onlar; artık onu, ne aşabildiler, ne de delip geçebildiler.	Ve böylece (set inşa edilmiş oldu, öyle ki) artık onların düşmanları ne onu aşabilirlerdi ne de onda gedik açabilirlerdi.
18. 98	هَذَا =bu قَالَ =(Zu'l-Karneyn) dedi ki مِنْ رَبِّي =Rabbimden رَحْمَةً =bir rahmetdir وَعَدُ =vaadi فَإِذَا جَاءَ =geldiği zaman دَكَّاءَ =yerle bir جَعَلَهُ =onu eder رَبِّي =Rabbimin وَكَانَ وَعَدُ =vaadi رَبِّي =Rabbimin حَقًّا =haktır (gerçektir)	Zülkarneyn «Bu set, Rabb'imın rahmetidir. Fakat Rabbimin belirlediği an gelince onu yerle bir eder. Hiç kuşkusuz Rabb'imın sözü gerçektir» dedi.	Dedi ki: Bu, Rabbimin bir rahmetidir. Rabbimin vaadi gelince onu yerle bir eder. Rabbimin verdiği söz, gerçektir.	(Zulkarneyn:) Rabbimden bir rahmettir bu! dedi, Bununla birlikte, Rabbimin belirlediği zaman gelince bu (seddi) yerle edecektir; çünkü Rabbimin verdiği söz mutlaka gerçekleşir!
18. 99	وَتَرَكْنَا =biz bırakırız بَعْضَهُم =birbirlerini يَوْمَئِذٍ =o gün يَمُوجُ =dalgalanır bir halde فِي بَعْضٍ =birbiri içinde وَنُفِخَ =üflenir فَجَمَعْنَاهُمْ =ve onları toplarız فِي الصُّورِ =Sur'a جَمَعًا =hepsini	O gün biz insan yığınlarını önce dalgalanmaya bırakırız. Sonra Sur'a üflenince hepsini biraraya toplarız.	O gün; Biz, onları bırakırız, dalgalar halinde birbirlerine girerler. Sur'a üflenince hepsini bir araya toplarız.	O gün onları bırakırız, dalga dalga yürüyüp birbirlerine karışsınlar; ve sura üflenir: Böylece hepsini bir araya toplarız.
18. 100	وَعَرَضْنَا =göstereceğiz جَهَنَّمَ =cehennemi لِلْكَافِرِينَ =kâfirlere يَوْمَئِذٍ =o gün عَرَضًا =açıkça	O gün cehennemi, kâfirlerin gözleri önüne dikeriz.	O gün; kâfirlere cehennemi öyle bir gösteririz ki;	Ve o Gün hakkı inkar edenlerin karşısına cehennemi çıkarırız.
18. 101	أَعْيُنُهُمْ =gözleri كَانَتْ =idi الَّذِينَ =onlar ki فِي غِطَاءٍ =perde içinde عَنْ ذِكْرِي =beni anmağa karşı وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ =ve tahammül edemezlerdi سَمْعًا =(Kur'an'ı) dinlemeğe	Dünyada onların gözlerini, bizi hatırlarına getirmelerini engelleyen bir perde örtmüştü ve kulakları da işitme yeteneğini yitirmişti.	Onların gözleri Bizim öğüdümüze karşı kapalıdır ve öfkelerinden onu dinlemeye tahammül edemezler.	O inkarcılar ki, (gerçeğin sesini) işitmeye katlanamadıklarından ötürü gözlerine Beni hatırlatıcı şeylere karşı perde çekilmişti.
18. 102	الَّذِينَ كَفَرُوا =o inkarcılar أَفَحَسِبَ =mi sandılar? أَنْ يَتَّخِذُوا =kendilerine edineceklerini مِنْ دُونِي =benden ayrı olarak عِبَادِي =kullarımı إِنَّا =şüphesiz biz أُولِيَاءُ =veliler (dost) أَعْتَدْنَا =hazırladık جَهَنَّمَ =cehennemi لِلْكَافِرِينَ =kâfirlere كَوْنًا =konak olarak	Kafirler beni bırakıp da kullarımı dost edinmelerini kafi mi sandılar? Doğrusu biz cehennemi kâfirlere konak olarak hazırladık.	Kafirler, Beni bırakıp da kullarımı dost edinmelerini kafi mi sandılar? Doğrusu Biz, cehennemi kâfirlere konak olarak hazırladık.	Hakkı inkara şartlanmış olan bu kimseler, Benim kullarım(dan herhangi birini) Bana karşı (kendilerine) dost, koruyucu edinebileceklerini mi sandılar? Hiç şüphe edilmesin ki Biz cehennemi hakkı inkar edenler için bir konak yeri olarak hazırlamışızdır.
18. 103	هَلْ نُنَبِّئُكُمْ =size söyleyeyim mi? قُلْ =de ki بِالْأَخْسَرِينَ =en çok ziyana uğrayanları أَعْمَالًا =işleri bakımından	Ey Muhammed, de ki; «Çalışmalarında en ağır kayba uğrayanları size haber verelim mi?»	De ki: Size amel bakımından en çok kayıpta bulunanları haber vereyim mi?	De ki: Size, yapıp ettiklerinde en büyük kayba uğrayan kimseleri haber vereyim mi?
18. 104	الَّذِينَ ضَلَّ =onların boşa gider فِي الْحَيَاةِ =hayatında سَعْيُهُمْ =bütün çabaları وَهُمْ =ve kendileri de الدُّنْيَا =dünya أَتَهُمْ =kendilerinin يُحْسِنُونَ =sanırlar يُحْسِنُونَ =iyi yaptıklarını صُنْعًا =işlerini	Dünya hayatında bütün emekleri boşa gittiği halde çok iyi işler yaptıklarını sananların (kimler olduğunu size söyleyelim mi?)	Onlar ki; güzel iş yaptıklarını sandıkları halde dünya hayatındaki çalışmaları boşa gitmiştir.	Bunlar, güzel işler yaptıklarını zannettikleri halde, dünya hayatının peşinde tüm çaba ve koşuşturmaları eğri ve çarpık olan kimseler(dir):

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
18. 105	أُولَٰئِكَ=işte onlar الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr eden kimselerdir بِآيَاتِ رَبِّهِمْ=Rablerinin ayetlerini وَلِقَائِهِ=ve O'na kavuşmayı فَحَبِطَتْ=bu yüzden boşa çıkan أَعْمَالُهُمْ=eylemleri فَلَا نُقِيمُ=kurmayız أَهُمْ=onlar için يَوْمَ=günü الْقِيَامَةِ=kıyamet وَزَنَّا=bir terazi	Bunlar, Rabb'lerinin ayetlerini ve O'nun huzuruna çıkaracaklarını inkâr edenlerdir. Bu yüzden onların iyi işleri geçersiz olmuştur. Kıyamet günü onların yaptıkları işleri tartıya almayız, kendilerine değer vermeyiz.	İşte onlar, Rabb-larının ayetlerini ve O'na kavuş-mayı inkar edenlerdir. Bunun için yaptıkları boşa gitmiştir. Kıya-met günü Biz, onlara değer vermeyeceğiz.	Rablerinin mesajlarını ve O'nun huzuruna çıkarılacakları gerçeğini inkar yolunu seçen kimseler işte böyledir. Bunun içindir ki, böylelerinin bütün yapıp ettikleri boşa gitmektedir: Çünkü Kıyamet Günü onlara hiç değer vermeyeceğiz.
18. 106	ذَٰلِكَ=işte bu جَزَاؤُهُمْ=onların cezası جَهَنَّمَ=cehennemdir بِمَا=sebebiyle كَفَرُوا=inkârları وَاتَّخَذُوا=ve edinmeleri آيَاتِي=ayetlerimi وَرُسُلِي=ve elçilerimi هُرُوًا=eğlence	İşte onların cezası cehennemdir. Bu ceza onların inkâr-cı tutumlarının, ayetlerimi ve peygamberimi alaya almalarının karşılığıdır.	İşte onların cezası; inkar edip peygamberlerimi ve ayetlerimi alaya almalarına karşılık, cehennemdir.	Hakkı inkar etmeleri, Benim mesajlarımı ve elçilerimi alaya almaları yüzünden, işte böylelerinin cezası cehennem olacaktır.
18. 107	إِنَّ=şüphesiz الَّذِينَ آمَنُوا=iman eden وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ=ve yapanlar الصَّالِحَاتِ=iyi işler كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ جَنَّاتٍ=cennetleri الْفِرْدَوْسِ=Firdevs نُزُلًا=konak olarak	İman edip iyi amel işleyenlere geline onlar, Firdevs cennetlerinde akan cennetlerdir.	Muhakkak ki iman edip salih amel işleyenlerin konakları, Firdevs cennetleridir.	(Ama) imana erişip dürüst ve erdemli davranışlar ortaya koyanlara gelince; onları konak yeri olarak cennetin hasbahçeleri beklemektedir.
18. 108	خَالِدِينَ=sürekli kalacaklardır فِيهَا=orada لَا يَبْغُونَ=hiç istemezler عَنْهَا=oradan جَوْلًا=ayrılmak	Orada sonsuza dek kalacaklar, başka bir yere taşınmak istemeyeceklerdir.	Orada temmelli kalırlar ve hiç ayrılmak istemezler.	Böyleleri orada sonsuza kadar kalacak (ve) oradan hiç ayrılmak istemeyecekler.
18. 109	الْبَحْرُ=deniz كَانَ=olsa لَوْ=şayet مِدَادًا لِّكَلِمَاتِ=sözleri(ni yazmak) için الْبَحْرُ=deniz لَنفَدَ=tükenir كَلِمَاتِ=sözleri أَنْ تَنْفَدَ=tükenmeden جِنًا=getirsek bile وَلَوْ=şayet مَدَدًا=yardım için	De ki; «Rabb'imin sözlerini yazmak için, denizler mürekkep olsa da onlara bir o kadarını daha katsak, Rabb'imin sözleri bitmeden önce denizler biterdi.»	De ki: Rabbımın sözlerini yazmak için denizler mürekkep olsa ve bir o kadarını da katsak; daha Rabbımın sözleri tükenmeden denizler tükenirdi.	De ki: Rabbimin sözleri(ni yazmak) için denizler mürekkep olsa ayrıca deniz üstüne deniz katsak yine de Rabbimin sözleri bitmeden denizler tükenirdi.
18. 110	أَنَا=ben de إِنَّمَا=şüphesiz قُلْ=de ki مِثْلَكُمْ=sizin gibi بَشَرٌ=bir insanım إِنَّمَا=şüphesiz إِلَيَّ=bana يُوْحَى=vahyolunuyor وَاحِدٌ=bir tek إِلَهُ=Tanrı olduğu إِلَهُكُمْ=Tanrınızın كَانَ يَرْجُو=arzu ediyorsa قَمَرٌ=kim فَمَنْ=kim فَلْيَعْمَلْ=yapsın رَبِّهِ=Rabbine لِقَاءَ=kavuşmayı صَالِحًا=iyi عَمَلًا=iş وَلَا يُشْرِكْ=ve ortak etmesin رَبِّهِ=Rabbine بِعِبَادَةٍ=(yaptığı) ibadete أَحَدًا=hiç kimseyi	De ki; «Ben de tıpkı sizin gibi bir insanım, yanız bana vahiy yolu ile ilahınızın tek Allah olduğu bildiriliyor. Buna göre kim açık alınlı Rabb'inin huzuruna çıkmayı istiyorsa, iyi ameller işlesin ve kulluk görevlerinde hiç kimseyi Rabb'ine ortak koşmasın.»	De ki: Ben de ancak sizin gibi bir beşerim. Yalnız bana tanrınızın tek tanrı olduğu vahyediliyor. Artık kim, Rabbına kavuşmayı arzu ediyorsa salih bir amel işlesin. Ve Rabbına ibadet-te hiç kimseyi ortak koşmasın.	De ki: Ben de sizin gibi ölümlü bir insanım. Tanrınızın bir Tek Tanrı olduğu vahyolundu bana. Öyleyse, artık her kim Rabbine kavuşmayı umuyorsa, dürüst ve erdemli davranışlar ortaya koysun ve Rabbine özgü kullukta hiç kimseyi, hiçbir şeyi (O'na) ortak koşmasın!
19. 1	كَهَيِّصْ=Kaf ha ya 'ayn sad	Kâf, ha, ya, ayn, sad	Kaf, Ha, Ya, Ayn, Sad.	Kaf-Ha-Ya-'Ayn-Sad.
19. 2	ذَكَرْ=bu ,anıştır رَحْمَتِ=rahmetini رَبِّكَ=Rabbinin عَبْدَهُ=kulu زَكَرِيَّا=Zekeriyya'ya	Bu ayetlerde Rabbinin, kulu Zekeriyya'ya yönelik rahmeti anlatılıyor.	Rabbının, kulu Zekeriyya'ya rahmetinin zikri.	Kulu Zekeriya'ya Rabbinin bahsettiği rahmeti dile getiren bir anma(dır), bu:
19. 3	إِذْ=hani نَادَى=yalvarmıştı رَبِّهِ=Rabbine نِدَاءٌ=bir seslenişle خَفِيًّا=gizli	Hani O, Rabbine içinden yalvarmış.	Hani o; Rabbına içinden yalvarmıştı.	Hani o, ta içinden Rabbine seslenerek
19. 4	قَالَ=dedi رَبِّ=Rabbim إِنِّي=şüphesiz ben وَهَنَ=gevşedi الْعَظْمُ=kemik مِنِّي=bende وَأَسْتَعْلَ=ve tutuştu الرَّأْسُ=baş شَيْئًا=ihtiyarlık aleviyle وَلَمْ أَكُنْ=ve olmadım بِدُعَائِكَ=sana dua ile رَبِّ=Rabbim شَقِيًّا=bahtsız	Ve demişti ki; «Ey Rabbim, kemiklerim yıprandı, yaşlılık alevi başımı sardı. Şimdiye kadar sana dua edip de bedbaht olduğum hiç olmadı.»	Ve demişti ki: Rabbım; gerçekten kemiklerim yıprandı, baş yaşlılık alevi ile tutuştu. Rabbim; şimdiye kadar sana yalvarmakla bir şeyden mahrum olmadım.	şöyle demişti: Ey Rabbim! Doğrusu, artık kemiklerim gevşedi, saçlarım ağardı. Ama şimdiye kadar, ey Rabbim, Sana yönelttiğim duada cevapsız bırakıldığım hiç olmadı.
19. 5	وَأِنِّي=doğrusu ben خِفْتُ=korktum الْمَوَالِي=yerime geçecek yakınlarımdan مِنْ وَرَائِي=arkamdan وَكَاثَتْ أَمْرَاتِي=karım da عَاقِرًا=kısırdır فَهَبْ لِي=(Ne olur) bana lütfet مِنْ لَدُنْكَ=katından وَلِيًّا=yerime geçecek bir veli(aht)	Benden sonra yerime geçecek yakınlarımdan yana endişeliyim. Eşim de çocuktan ke-silmiştir. Bana kendi katından bir oğul bağışla.»	Doğrusu ben; kendimden sonra yerime geçecek yakınlarımın iyi hareket etmeyeceklerinden korkuyorum. Karım da kısırdır. Bana katından bir oğul bağışla.	Ve gerçek şu ki, ben göçüp gittikten sonra yakınlarım(ın yapı-cakları)dan kaygı duyuyorum; çünkü karım baştan beri kısırdı. Öyleyse, bana katından, benim yerimi alacak bir yardımcı bahşet
19. 6	يَرِثُنِي=ki bana mirasçı olsun وَيَرِثْ=ve mirasçı olsun مِنْ آلِ يَعْقُوبَ=ve Yakub oğullarına وَأَجْعَلْهُ=Rabbim رَبِّ=Rabbim رَاضِيًا=razı olduklarından	Bu oğul, benim ve Yakuboğullarının mirasını sürdür-sün. Ya Rabbi, onu sevimli bir insan yap..	Ki bana ve Yakuboğullarına mirasçı olsun. Rabbim; onu razı olunan kıl.	ki bana ve Yakub'un Evi'ne mirasçı olsun; ve Sen ey Rabbim, o'nu hoşnut olacağın (bir ahlak)la donat!
19. 7	يَا زَكَرِيَّا=Ey Zekeriyya إِنَّا=şüphesiz biz نُبَشِّرُكَ=sana müjdeleriz بِغُلَامٍ=bir oğul اسْمُهُ=adı يَحْيَى=Yahya'dır لَمْ نَجْعَلْ=yapmadık لَهُ=ona hiç kimseyi مِنْ قَبْلُ=daha önce سَمِيًّا=adaş	Allah dedi ki; «Ya Zekeriyya, sana Yahya adında bir oğul müjdeliyoruz. Bu adı daha önce hiç kimseye vermemiştik.»	Ey Zekeriyya; sana Yahya adında bir oğlan müjdeliyoruz. Daha önce bu adı hiç kimseye vermedik.	(Bunun üzerine melekler o'na seslendiler:) Ey Zekeriya, ismi Yahya olan bir oğul müjdeliyoruz sana. (Ve Allah şöyle buyuruyor:) 'Daha önce hiç kimseye bu ismi vermemiştik.
19. 8	قَالَ=dedi ki رَبِّ=Rabbim أَتَى يَكُونُ=nasıl olur? لِي=benim غُلَامٌ=oğlum وَكَاثَتْ أَمْرَاتِي=karım da عَاقِرًا=kısırdır وَقَدْ=ve gerçekten بَلَغْتُ=ben ulaştım مِنْ الْكِبَرِ=ihtiyarlığın عِتْيًا=son sınırına	Zekeriyya dedi ki; «Benim nasıl oğul olabilir. Eşim çocuktan ke-sildi, ben ise ileri derecede yaşlandım.»	Rabbım; karım kısır ve ben de son derece kocamerece nasıl oğlum olur ki? dedi.	(Zekeriya:) Ey Rabbim! dedi, Karım kısır olduğu halde ve ben de yaşlanarak bütünüyle güçsüz bir duruma düşmüşken, benim nasıl oğlum olabilir ki?
19. 9	قَالَ=dedi ki كَذَٰلِكَ=öyledir قَالَ=ve dedi	Allah dedi ki; «Rabbim buyurdu	Öyledir. Rabbim buyurdu ki: Bu,	(Melek:) Orası öyle, (ama), dedi, Rabbim

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
19. 10	رَبُّكَ=ama Rabbin هُوَ=O عَلَيَّ=bana وَقَدْ=gerçekten هَيِّنْ=kolaydır خَلَقْتَنِي=seni de yaratmıştım مِنْ قَبْلُ=daha önce وَلَمْ تَكُنْ=sen de değilken شَيْئًا=hiçbir şey	ki, bu iş O'nun için kolaydır, vaktiyle ben seni hiçbir şey değilken yoktan varetmiştim.»	bana çok kolaydır. Daha önce sen yokken seni de yaratmıştım.	diyor ki: 'Bu Benim için kolaydır, tıpkı daha önce seni yoktan var ettiğim gibi.
19. 10	رَبِّ dedi Rabbim اجْعَلْ لِي (öyle ise) bana ver آيَةً=bir işaret دedi أَيَّتِكَ=senin işaretin النَّاسِ=insanlarla أَلَا تَكَلِّمُ=konuşamamandır آيَالِ=gece ثَلَاثَ=tam üç سَوِيًّا=sapasağlam olduğun halde	Zekeriyya, «Ya Rabbi, bunun için bana bir belirti göster» dedi. Allah, ona «Bunun belirtisi, hiçbir organik rahatsızlığının sonucu olmaksızın üç gün, üç gece hiç kimse ile konuşamamandır, bu süre içinde dilinin dönmemesidir» dedi.	Öyleyse Rabbim bana bir nişan ver, dedi. Senin nişanın; birbiri ardı sıra üç gece insanlarla konuşamamandır, buyurdu.	(Zekeriya:) Rabbim, öyleyse, bana bir işaret tayin et! diye niyaz etti. (Melek:) Senin işaretin, tam (üç gün) üç gece insanlarla konuşmaman olacak dedi.
19. 11	فَخَرَجَ=çıkıp عَلَى=karşısına قَوْمِهِ=kavminin فَأُوحِيَ=işaret etti مِنَ الْمِحْرَابِ=mabedden أَنْ سَبِّحُوا=tesbih edin diye إِلَيْهِمْ=onlara وَعَشِيًّا=akşam بُكْرَةً=sabah	Bunun üzerine Zekeriyya mihrapta yüzünü soydaşlarına dönerek sabahları ve akşamları Allah'ı her tür noksanlıktan tenzih etmelerini işaret etti.	Bunun üzerine ma'bedden çıkıp kavmine: Sabah akşam Allah'ı tesbih edin, diye işaret etti.	Bunun üzerine (Zekeriya) mabedden kavminin karşısına çıktı ve onlara Sabah akşam (Rabbinizin) sınırsız kudret ve yüceliğini anın! diye işaret etti.
19. 12	يَا يَحْيَى=Ey Yahya خُذْ=tut الْكِتَابَ=Kitabı وَأَتَيْنَاهُ=ve ona verdik بِقُوَّةٍ=kuvvetle صَبِيًّا=çocuk iken الْحُكْمَ=hikmet	Allah, ona «Ey Yahya, tüm gücünle kitab'a (Tevrat'a) sarıl» dedi. Ona daha çocukken bilgelik verdik.	Ey Yahya, Kitab'a kuvvetle sarıl. Daha çocuk iken ona hikmet verdik.	(Ve çocuk doğup büyüdüğünde o'na:) Ey Yahya! İlahi mesaja sınıksı sarıl! (diye öğüt verdi). Çünkü o daha küçük bir oğlanken Biz o'na doğru ve kuşatıcı düşünme yeteneği vermiştik,
19. 13	وَحَنَانًا=bir rahmet (verdik) لَدُنَّا=katımızdan وَزَكَاةً=ve temizlik وَكَانَ=bir kimse oldu تَقِيًّا=sakınan	Yine ona tarafımızdan sevecenlik ve kalp temizliği başısladık. O kötülüklerden sakınan bir kimse idi.	Katımızdan bir kalb yumuşaklığı ile safiyet verdik. O, takva sahibi biri idi.	ve katımızdan bir ruh inceliği ve arınmışlık... Öyle ki, Bize karşı o (her zaman) bilinç ve duyarlık içinde idi;
19. 14	وَبَرًّا=iyilik ediciydi إِلَيْهِ=ana babasına وَلَمْ يَكُنْ=değildi جَبَّارًا=baş kaldıran عَصِيًّا=bir zorba	Yine ona ana babasına bağlılık duygusu aşıladık. O dik kafalı, serkeş ve huysuz biri değildi.	Anasına ve babasına karşı iyi davranırdı. Baş kaldıran bir zorba değildi.	ve ana babasına karşı saygı ve gözetme tavrı içinde; asla zorba ya da dik başlı biri değildi.
19. 15	يَوْمَ=gün عَلَيْهِ=ona وَسَلَامٌ=salam olsun! وُلِدَ=doğdu وَيَوْمَ=ve gün يُؤْتَى=öleceği وَيَوْمَ=ve gün يُبْعَثُ=kaldırılacağı حَيًّا=diri olarak	Doğduğu gün, öleceği gün ve tekrar diriltileceği gün ona selâm olsun.	Selam olsun ona, doğduğu günde, öleceği günde ve dirileceği günde.	Bunun içindir ki, doğduğu gün de, öldüğü gün de, (Allah'ın) selâmı o'nun üzerindeydi; ve diri olarak kaldırılacağı gün de (yine o'nun) üzerine olacaktır.
19. 16	وَإِذْ=an= فِي الْكِتَابِ=Kitapta مَرْيَمَ=Meryem'i de إِذْ=bir zaman اَنْتَبَذَتْ=o ayrılıp çekilmişti مِنْ أَهْلِهَا=ailesinden شَرْقِيًّا=doğu yönünde مَكَانًا=bir yere	Bu Kitap'ta Meryem hakkında anlattıklarımızı da hatırla. Hani O, ailesinden ayrılarak doğu tarafında bir yere çekilmişti.	Kitab'da Meryem'i de an. Hani o, ailesinden ayrılarak Doğu tarafında bir yere çekilmişti.	Ve bu ilahi mesajda Meryem'i de an. Hani, o ailesinden ayrılıp doğu yönünde bir yere çekilmişti;
19. 17	فَاتَّخَذَتْ=çekmişti مِنْ دُونِهِمْ=onlarla kendisi arasına حِجَابًا=bir perde رُوحَنَا=ruhumuzu (Cebraîl'i) إِلَيْهَا=ona فَتَمَثَّلَ لَهَا=ona göründü بَشَرًا=bir insan şeklinde سَوِيًّا=düzgün	Komşuları ile arasına bir perde germiştir. Bu sırada ona ruhumuzu (Cebraîl'i) gönderdik. O, ona normal bir erkek kılığında görünmüştü.	Onlardan gizlenmek için de bir perde germiştir. Derken, Biz de ona ruhumuzu göndermiştik de tam bir insan olarak görünmüştü ona.	kendini onlardan uzak tutuyordu; bu durumdayken kendisine vahiy meleğimizi gönderdik; (bu melek) ona eli yüzü düzgün bir beşer kılığında göründü.
19. 18	قَالَتْ (Meryem) dedi ki إِنِّي=şüphesiz ben أَعُوذُ=sığınırım بِالرَّحْمَنِ=Rahman'a (çok esirgeyene) كُنْتُ تَقِيًّا=eğer مِنْكَ=senden كُنْتُ تَقِيًّا=korkuyorsan	Meryem, O'na «Ben senden «Rahman» olan Allah'a sığınırım. Eğer kötülük yapmaktan sakınan biri isen bana dokunma!» dedi.	Rahman'a sığınırım senden, dedi. Eğer takva sahibi isen.	(Meryem onu görünce:) Senden, O kuşatıcı rahmet ve esirgeme Sahibi'ne sığınırım! dedi, Eğer O'na karşı sorumluluk bilinci taşıyorsan (bana yaklaşma)!
19. 19	إِنَّمَا=ben دedi ki رَبِّكَ=Rabbinin أَنَا رَسُولُ=sadece elçisiyim لَكَ=sana لَأَهْبَ=hediye edeyim diye زَكِيًّا=tertemiz غُلَامًا=bir erkek çocuğu	Cebraîl dedi ki; «Gerçekten ben, sana temiz bir oğlan vermek için sırf Rabbinin ginderdigi elçiyim»	O da: Ben, Rabbinin sana tertemiz bir oğul vermek için gönderdiği bir elçiden başka bir şey değilim, dedi.	(Melek:) Ben yalnızca Rabbinin bir elçisiyim dedi, (O Rab ki:) sana tertemiz bir oğul armağan edeceğim (diyor).
19. 20	لِي=benim دedi أَتَى يَكُونُ=nasıl olur وَلَمْ يَمَسْسَنِي=bana dokunmadı غُلَامٌ=oğlum بِشَرٍّ=bir insan وَلَمْ أَكُ=ve ben değilim بَغِيًّا=iffetsiz	Meryem, Cebraîl'e «Benim nasıl oğlum olabilir? Bana hiç erkek eli değmiş değildir, hiç gayri meşru ilişkim de olmadı» dedi.	Meryem: Benim nasıl bir oğlum olabilir ki; bana hiç bir beşer dokunmamıştır. Ve ben, kötü kadın da değilim, dedi.	(Meryem:) Bana daha hiçbir erkek dokunmamışken, nasıl bir oğlum olabilir? Üstelik ben iffetsiz bir kadından değilim dedi.
19. 21	قَالَ dedi كَذَلِكَ=öyledir عَلَيَّ=O هُوَ=Rabbin وَلَنَجْعَلَنَّ=onu kılmak için لِلنَّاسِ=insanlara مِنْ أَيْةٍ=bir mucize وَرَحْمَةً=bizden وَكَانَ=ve olup إِمْرًا=iş مَقْضِيًّا=karara bağlanarak	Cebraîl dedi ki; «Allah ,şöyle diyor: Bu iş benim için kolaydır. Bu olayı insanlara gücümü-zü kanıtlayan bir mucize ve oğlunu da onlara rahmet kaynağı olarak sunmak istiyoruz. Bu olay kesinleşmiş bir hükümdür.»	Bu böyledir, zira Rabbin; bu, Bana kolaydır, onu insanlar için bir ayet ve katımızdan bir rahmet kılacağız, buyuruyor, dedi. Ve iş, olup bitti.	(Melek:) Bu doğru dedi, (Ancak) Rabbin diyor ki: 'Bu Benim için kolay; ve (böyle olduğu için de, senin bir oğlan olacak) ve Biz o'nu insanlar için katımızdan bir sembol ve aydınlatıcı bir bağış kılacağız! Ve bu (Allah tarafından) önceden hükme bağlanmış bir şeydi:
19. 22	فَحَمَلْنَاهُ=ona gebe kaldı فَأَنْتَبَذَتْ=çekildi بِهِ=onunla مَكَانًا=bir yere قَصِيًّا=uzak	Böylece Meryem, oğluna gebe kaldı. Bu döneminde gözlerden uzak bir köşeye çekildi.	Nihayet ona gebe kaldı ve bu sebeple uzak bir yere çekildi.	bunun için de, (Meryem) o'na gebe kaldı ve o'nunla birlikte uzak bir yere çekildi.
19. 23	فَأَجَاءَهَا=onu getirdi الْمَخَاضُ=doğum sancısı إِلَى جُذْعِ النَّخْلَةِ=bir hurma مِثْ=ölseydim يَا لَيْتَنِي=keşke قَالَتْ dedi قَبْلَ هَذَا=bundan önce وَكُنْتُ نَسِيًّا=ve unutulsaydım مَنْسِيًّا=unutulanlar gibi	Bir süre sonra doğum sancıları tutunca bir hurma ağacının altına sığınmak zorunda kaldı ve «Keşke, daha önce ölmüş ve hafızalardan silinmiş olsaydım» dedi.	Doğum sancısı onu bir hurma dalına sürükledi. Keşki, dedi; bundan evvel öleydim de unutulup gideydim.	Ve doğum sancısı onu bir hurma ağacının gövdesine sürükledi(ği zaman): Keşke bu durum başıma gelmeden önce ölseydim de unutulup giden biri olsaydım! diye yakındı.
19. 24	فَنَادَاهَا=ona şöyle seslendi قَدْ=gerçekten أَلَا تَحْزَنِي=üzülme جَعَلَ=var etti رَبِّكَ=Rabbin تَحْتِكَ=alt tarafında	Bu arada, ayakları altından şöyle bir ses duydu; «Sakin üzülmeye, Rabbin senin için ayaklarının altından akan	Altından ona şu nida geldi: Üzülmeye sakın, Rabbin senin ayağının altında bir ırmak aktı.	Bunun üzerine, hurma ağacının alt yanında (bir ses) ona şöyle seslendi: Üzülmel! Rabbin senin alt yanında ufak bir der

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
19-25	سَرِيًّا=silkele الْيَكِ=sana doğru بِجَذْع=dalını عَلَيْكَ=üzerine الْخَلَّة=hurma تَسَاقُطُ=dökülsün جَنِيًّا=taze رُطْبًا=olgun hurma	bir dere açtı.»		akıttı;
19-26	وَقَرِّي=aydın olsun وَأَشْرَبِي=iç فَقَلِّي=ye عَيْنًا=gözün فَإِمَّا=eğer تَرِينَ=görürsen أَحَدًا=birini نَذَرْتُ=adadım إِنِّي=şüphesiz ben فَقُولِي=de ki لِلرَّحْمَنِ=Rahman için صَوْمًا=oruç فَلَنْ أَكَلِمَ=konuşmayacağım الْيَوْمَ=bugün إِنْسِيًّا=hiçbir insanla	Ye, iç, gönlün rahat olsun. Eğer birini görecek olursan 'Ben Rahman olan Allah' a konuşmama orucu adadım, bu yüzden bugün hiç kimse ile konuşmayacağım' de.	Ye, iç, gözün aydın olsun. İnsanlardan birini görecek olursan; ben Rahman' a oruç adadım. Onun için bugün hiç bir kimseyle konuşmayacağım, de.	Sonra da ye, iç: gözün aydın olsun! Ve eğer insanlardan birini görürsen ona de ki: Ben O sınırsız rahmet Sahibi için, (bir süre) konuşmaktan kaçınmaya ahdettim; bu yüzden bugün insanlardan kimseyle konuşmayacağım.
19-27	قَوْمَهَا=kavmine فَأَتَتْ بِهِ=onu getirdi تَحْمِلُهُ=taşıyarak قَالُوا=dediler لَقَدْ=gerçekten يَا مَرْيَمُ=Ey Meryem جَنُتِ=sen yaptın شَيْئًا=bir iş فَرِيًّا=tuhaf, korkunç	Bebeğini kucağına alıp yakınlarının yanına gelince kendisine dediler ki; Ey Meryem, sen çok utandırıcı bir suç işledin.	Derken çocuğu alıp kavmine getirdi. Ey Meryem; andolsun ki utanılacak bir şey yaptın, dediler.	Ve bir süre sonra, çocuğuyla beraber, kavmine döndü. Ey Meryem! dediler, Sen, gerçekten, tuhaf bir iş yaptın!
19-28	عَیْ=ey أَخْتٌ=kız kardeşi هَارُونَ=Harun'un أَمْرًا=bir adam أَبُوكَ=baban مَا كَانَ=değildi أَمْكُ=annen de وَمَا كَانَتْ=değildi سَوَاءً=kötü بَغِيًّا=iffetsiz	Ey Harun'un kız kardeşi, senin ne baban kötü bir adamdı ve ne de annen iffetsiz bir kadındı.	Ey Harun'un kızkardeşi; baban kötü birisi değildi, annen de iffetsiz değildi, dediler.	Ey Harun'un kız kardeşi! Senin baban kötü bir adam değildi; ne de annen iffetsiz bir kadındı!
19-29	فَأَشَارَتْ=(çocuğu) gösterdi إِلَيْهِ=onlara كَيْفَ=nasıl نُكَلِّمُ=konusuruz قَالُوا=dediler ki فِي الْمَهْدِ=beşikte مَنْ كَانَ=olan صَبِيًّا=çocukla	Bunun üzerine Meryem, eli ile oğlunu göstererek onunla konuşmalarını önerdi. Onlar da «Biz beşikteki çocukla nasıl konuşabiliriz?» dediler.	Bunun üzerine o, çocuğu gösterdi: Biz beşikteki çocukla nasıl konuşabiliriz? dediler.	Bunun üzerine (Meryem) çocuğa işaret etti. Daha beşikteki bir çocukla biz nasıl konuşabiliriz ki! diye çıkıştılar.
19-30	إِنِّي=şüphesiz ben قَالَ=(Çocuk) dedi آتَانِي= bana verdi اللَّهِ=Allah'ın وَجَعَلَنِي=beni yaptı الْكِتَابَ=Kitabı نَبِيًّا=peygamber	O sırada beşikteki çocuk dile gelerek dedi ki; «Ben Allah'ın kuluym. O bana kitap vererek beni peygamber yaptı.»	Çocuk dedi ki: Şüphesiz ben Allah'ın kuluym. Bana kitabı verdi ve beni peygamber yaptı.	(Fakat çocuk:) Bakın, dedi, Allah'ın kuluym ben. O bana ilahi mesaj bahsetti ve beni peygamber yaptı,
19-31	وَجَعَلَنِي=beni kıldı مُبَارَكًا=bereketli أَيْنَ=nerede مَا كُنْتُ=olursam وَأَوْصَانِي=ve bana emretti بِالصَّلَاةِ=namaz kılmayı وَالزَّكَاةِ=zekat vermeyi حَيًّا=sağ مَا دُمْتُ=olduğum sürece	Nerede olursam olayım, beni insanlara yararlı kıldı. Bana sağ oldukça namaz kılmamı ve zekatı emretti.	Nerede olursam olayım, beni mübarek kıldı ve yaşadığım müddetçe namaz kılmamı ve zekat vermemi emretti.	ve nerede bulunursam bulunayım beni kutlu ve erdemli kıldı; yaşadığım sürece bana salata, arınmak için vermeyi emretti;
19-32	بِوَالِدَتِي=anneme وَبَرًّا=iyilik eder (kıldı) جَبَّارًا=bir zorba وَلَمْ يَجْعَلْنِي=beni yapmadı شَقِيًّا=baş kaldıran	Beni anama düşkün bir evlat olarak yarattı; dik kafalı ve kötülük düşkünü biri olmaktan uzak tuttu.	Bir de anneme iyi davranmamı. Ve beni bedbaht bir zorba kılmadı.	ve anamı saygıyla gözetmemi; ve beni merhametten yoksun bir zorba kılmadı.
19-33	عَلَيَّ=bana وَالسَّلَامُ=esenlik verilmiştir وَيَوْمَ=ve gün وُلِدْتُ=doğduğum وَيَوْمَ=ve gün أَمُوتُ=öleceğim حَيًّا=diri olarak أُبْعَثُ=kaldırılacağım	Doğduğum gün, öleceğim gün ve tekrar diriltileceğim gün Allah'ın rahmeti ve bağışı benimle birliktedir.	Selam olsun bana; doğduğum günde, öleceğim günde ve diri olarak kaldırılacağım günde, dedi.	Bunun içindir ki, doğduğum gün selam benim üzerimdeydi; öleceğim gün ve hayata (yeniden) döndürüleceğim gün (yine benim üzerimde olacaktır)!
19-34	إِنِّي=işte عِيسَى=İsa أَبْنُ=oğlu قَوْلَ الْحَقِّ=gerçek söz الَّذِي=gerçek söz مَرْيَمَ=Meryem فِيهِ=hakkında يَمْتَرُونَ=şüphe edip ayrılığa düştükleri	İşte «gerçek söz» e göre Meryemoğlu İsa budur, oysa insanlar bu gerçek sözü kuşku ile karşıyorlar.	İşte hakkında şüpheyi düştükleri Meryem oğlu İsa, hak söze göre budur.	Meryem oğlu İsa hakkında, üzerinde öylesine derin bir anlaşmazlığa düştükleri doğru açıklama işte budur.
19-35	لِلَّهِ=Allah'a يَاكُشَمُ=yakışmaz مِنْ وَلَدٍ=çocuk أَنْ يَتَّخِذَ=edinmek سُبْحَانَهُ=O'nun şanı yücedir إِذَا قَضَى=hükmettiğinde أَمْرًا=bir işi فَإِنَّمَا=sadece يَقُولُ=der لَهُ=ona كُنْ=ol فَيَكُونُ=(o da) olur	Allah'a oğul edinmek yakışmaz. O böyle bir şeyden münezzehtir. O bir iş hakkında kesin hüküm verince o işe sadece «ol» der, o da hemen oluverir.	Oğul edinmek Allah'a asla yakışmaz. O münezzehtir. Bir işin olmasını istedi mi, ona sadece; ol, der, o da oluverir.	Bir oğul edinmek Allah'a asla yakıştırılmaz; sınırsız yüceliğiyle O böyle bir şeyin üstünde, ötesindedir. O bir şeyin olmasına hükmettiği zaman, ona yalnızca Ol! der ve o (şey hemen) oluverir!
19-36	وَأِنْ=şüphesiz اللَّهِ=Allah رَبِّي=benim Rabbim وَرَبُّكُمْ=ve sizin Rabbinizdir فَاعْبُدُوهُ=O'na kulluk edin إِشْتَهُ=işte budur صِرَاطٌ=yol مُسْتَقِيمٌ=doğru	Kuşku yok ki Allah sizin de benim de Rabb'imizdir, öyleyse sırf O'na kulluk ediniz. İşte dosdoğru yol budur.	Şüphesiz ki Allah; benim de Rabbım, sizin de Rabbinizdir. O'na ibadet edin. İşte dosdoğru yol budur.	Ve (İsa'nın her zaman söylediği gerçek şudur:) Şüphesiz, benim Rabbim de, sizin Rabbiniz de Allah'tır; öyleyse (yalnızca) O'na kulluk edin: dosdoğru yol (yalnızca) budur!
19-37	الْأَحْزَابُ=hizipler فَاخْتَلَفَ=ayrılığa düştüler مِنْ بَيْنِهِمْ=kendi aralarından فَوَيْلٌ=artık vay haline لِلَّذِينَ كَفَرُوا=kâfirlerin مِنْ يَوْمٍ=bir günü مَشْهَدٍ=görmekten ötürü عَظِيمٍ=büyük	Çeşitli gruplara ayrılan insanlar, aralarında görüş ayrılığına düştüler. Vaygele kâfirlerin başına! O «büyük gün» de gözleri neler görecek.	Fırkalar kendi aralarında ihtilafa düştüler. Vay o büyük günü görecek kâfirlerin haline.	Hal böyleyken (Kitab-ı Mukaddes'e bağlı olduklarını iddia eden) hizipler yine de aralarında (İsa'nın doğası hakkında) çekişip duruyorlar! Öyleyse, o büyük Gün bütün açıklığıyla gelip çattığı zaman vay hallerine hakkı inkar edenlerin!
19-38	أَسْمِعْ=ne güzel işitirler بِهِمْ=onlar وَأَبْصِرْ=ne güzel görürler يَوْمَ=gün لَكِنْ=ama يَأْتُونَنَا=bize geldikleri الظَّالِمُونَ=zalimler الْيَوْمَ=bugün فِي=içindedirler ضَلَالٍ=sapıklık مُبِينٍ=apaçık	Karşımıza gelecekleri gün kulakları ne güzel işitecek ve gözleri ne iyi görecek. Fakat o zalimler, bugün açık bir sapıklık içindedirler.	Bize geldikleri gün; neler görüp işitecekler. Ne var ki zalimler bugün apaçık bir sapıklık içindedirler.	Bizim karşımıza çıkacakları o Gün, (gerçeği) nasıl da apaçık işitecek ve göcekler! Ne var ki, bu zalimler o gün artık aşikar bir biçimde bir ke-re yoldan çıkmış bulunacaklar:
19-39	وَأَنْذَرَهُمْ=onları uyar يَوْمَ=gününe (karşı) إِنْ=o zaman الْحَسْرَةَ=hasret فِي=içinde iken وَهُمْ=onlar إِشْه=işe وَهُمْ=ve onlar غَفْلَةٍ=gaflet	Ey Muhammed, onları o hayıflanma ve pişmanlık günü hakkında uyar. Hani o gün onlar halâ gaflet içinde yüzerken ve inanmazlıklarını	Sen, onları hasret günü ile korkut. O gün, onlar gaflet içinde inanmamakta iken, iş bitirilmiş olur.	bunun içindir ki, her şeyin hükmüne bağlanmış olacağı o onmaz pişmanlıklar Günü'nün gelip çatması konusunda) onları uyar, çünkü onlar hala umursamazlık gös-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâ'il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
لَا يُؤْمِنُونَ=iman etmezlerken	sürdürürlerken haklarındaki hüküm kesinleşiverir.		teriyor ve (o Gün'ün geleceğine) inanmıyorlar.
19. 40 نَرْتُ=varis oluruz نَحْنُ=biz إنا=ancak biz وَمَنْ=ve bulunanlara الْأَرْضُ=dünyaya وَعَالَيْنَا=onun üzerinde وَبِزِهِ=ve bize دُونَهُ=döndürülürler	Kuşku yok ki, yeryüzünün ve oradaki tüm varlıkların son mirasçısı biz olacağız, tüm insanlar bize döndürülecektir.	Şüphe yok ki bütün yeryüzüne ve üzerinde bulunanlara Biz, varis olacağız Ve onlar, Bize döndürüleceklerdir.	Oysa, (o Gün er geç gelip çatacak ve) yeryüzü ve onun üzerinde yaşayanlar geçip gittikten sonra yalnızca Biz kalacağız; ve (o zaman) onların hepsi Bize dönecekler.
19. 41 وَانْكَرُ=an فِي الْكِتَابِ=Kitapta كَانِ=idi إِنَّهُ=gerçekten o إِبْرَاهِيمَ=İbrahim'i de نَبِيًّا=bir peygamber صَدِيقًا=çok doğru	Bu kitapta İbrahim hakkında anlattıklarımızı da hatırla. O son derece doğru sözlü ve dürüst bir peygamberdi.	Kitab' da İbrahim' i de an. Muhakkak ki o, dosdoğru bir peygamberdi.	Bu kitapta bir de İbrahim'i an. Gerçek şu ki, o özü sözü doğru biriydi, (yani) bir nebiydi.
19. 42 هَانِي=hani قَالَ=demişti ki أَبَاهُ=babasına لَمْ تَعْبُدْ=niçin tapıyorsun? لَا تَسْمَعُ=işitmeyen مَا=şeylere وَلَا يُبْصِرُ=görmeyen وَلَا يُغْنِي=ve yararı olmayan عَنَّا=sana هَيْبًا=hiçbir	Hani babasına dedi ki; «Ey babacığım, niye işitemeyen, göremeyen ve sana hiçbir yararı olmayan putlara tapıyorsun.»	Hani babasına demişti ki: Babacığım; işitemeyen, görmeyen ve sana hiç bir faydası olmayan şeylere niçin tapıyorsun?	Hani o babasına Ey babacığım! demişti, Ne işiten, ne gören ve ne de sana bir yarar sağlayabilen şeylere niçin tapıyorsun?
19. 43 بَابَا=babacığım إِنِّي=bana قَدْ=elbette يَا أَبَتِ=babacığım بَانَ=mana geldi مِنَ الْعِلْمِ=bir bilgi مَا لَمْ يَأْتِكَ=sana gelmeyen فَاتَّبِعْنِي=bana uy صِرَاطًا=bir yola سَوِيًّا=düzgün	Babacığım, sana ulaşmayan bir ilim, geldi bana, ne olur bana tabi ol da seni dümdüz bir yola çıkarayım.	Babacığım, doğru sana gelmeyen bir ilim bana gelmiştir. Öyleyse bana uy da, seni dosdoğru bir yola iletirim.	Ey babacığım, gerçek şu ki, senin hiçbir haberdar olmadığın bir bilgi ışığı ulaştı bana; öyleyse bana uy ki seni dosdoğru bir yola çıkarayım.
19. 44 يَا أَبَتِ=babacığım لَا تَعْبُدْ=tapma الشَّيْطَانَ=şeytana إِنَّ=çünkü الشَّيْطَانَكَ=şeytan الرَّحْمَنَ=Rahman'a عَصِيًّا=isyan etmiştir	Ey babacığım, sakin şeytana kul olma; çünkü o, rahmeti bol olan Allah' a baş kaldırmıştır.	Babacığım, şeytana tapma. Çünkü şeytan, Rahman' a baş kaldırmıştır.	Ey babacığım! Gel. Şeytan' a kulluk etme; çünkü Şeytan O sınırsız rahmet Sahibi' ne baş kaldıran biridir!
19. 45 يَا أَبَتِ=babacığım إِنِّي=ben أَخَافُ=korkuyorum أَنْ يَمَسَّكَ=sana dokunmasından عَذَابُ=bir azabın مِنَ الرَّحْمَنِ=Rahman' dan فَتَكُونَ=o zaman olursun لِلشَّيْطَانِ=şeytanın وَلِيًّا=dostu	Ey babacığım, senin Allah' dan gelecek bir azaba çarptırılarak şeytanın dostu olacağından korkuyorum.	Babacığım, sana Rahman' ın katından bir azabın gelmesinden korkuyorum. Böylece şeytanın dostu olarak kalırsın.	Ey babacığım, ben senin başına O sınırsız rahmet Sahibi' nin katından bir azabın çökmesinden korkuyorum; (öyle bir azap ki,) başına geldiği zaman Şeytan' ın dostu ol(duğunu hemen anlar)sın.
19. 46 قَالَ=dedi ki أَرَاغِبُ=yüz mü çeviriyorsun? عَنْ إِلَهِي=benim tanrılarımdan يَا إِبْرَاهِيمَ=Ey İbrahim لَنْ=eğer لَمْ تَنْتَهُ=vazgeçmezsen لَأَرْجُمَنَّكَ=andolsun seni taşlarım وَاهْجُرْنِي=benden ayrıl ,git مَلِيًّا=uzun süre	Babası, ona «Ey İbrahim, sen benim taptağım tanrılara sırt mı çeviriyorsun? Eğer bu tutumundan vazgeçmezsen seni taşa tutarak öldürürüm, uzun bir süreye yanımdan uzaklaş» dedi.	Dedi ki: Sen, benim tanılarımdan yüz mü çeviriyorsun? Ey İbrahim, eğer bundan vazgeçmezsen; andolsun ki seni taşlarım, uzun bir müddet benden ayrıl, git.	(Babası:) Ey İbrahim, sen benim tanılarımdan hoşlanmıyor musun? dedi, Eğer bu tutumuna bir son vermezsen, seni mutlaka öldüresiye taşa tutarım! Haydi, şimdi bir süre benden uzak dur!
19. 47 قَالَ=dedi سَلَامٌ=sana عَلَيْكَ=sana أَلَيْكَ=senin için كَانِ بِي=bana إِنَّهُ=çünkü O حَفِيًّا=çok lütufkardır	İbrahim, babasına dedi ki; «Esenlik dilerim sana. Senin adına Rabbimden af dileyeceğim, hiç kuşkusuz benim Rabbim lütufkardır.»	İbrahim dedi ki: Selam olsun sana, senin için Rabbimden mağfiret dileyeceğim. Zira O, bana karşı çok lütufkardır.	(İbrahim:) Sana selam olsun! diye cevap verdi, Rabbimden seni bağışlamasını isteyeceğim: Çünkü O bana karşı hep lütufkar olmuştur.
19. 48 وَأَعْتَزَلَكُمْ=sizden ayrılıyorum وَمَا تَدْعُونَ=ve yalvardıklarınızdan مِنْ دُونِ=başka اللَّهِ=Allah' tan وَادْعُوا=ve yalnız yalvarıyorum رَبِّي=Rabbime عَسَى=umarım ki أَلَا أَكُونُ=olmam يَدْعَاءُ=Rabbime شَقِيًّا=bahtsız	Sizleri, Allah' ı bir yana bırakarak taptağınız putlarla başbaşa bırakarak bir yana çekiliyor ve Allah' a yalvarıyorum. Umuyorum ki, Rabbime yalvarırsam kötü olaktan kurtulurum.	Sizi ve Allah' tan başka taptağınızı bırakıp çekilirim, Rabbime yalvarırım. Rabbime yalvarışımın mahrum kalmayacağımı umarım.	Sizden ve sizin Allah' tan başka yalvarıp yakardığınız şeylerden uzak duracak ve (yalnızca) Rabbime yakaracağım: Böylece umulur ki, yakarışım Rabbim tarafından cevapsız bırakılmayacaktır.
19. 49 فَلَمَّا اعْتَزَلَهُمْ=işte onlardan ayrılınca وَمَا يَعْبُدُونَ=onların taptağlarından مِنْ دُونِ=başka اللَّهِ=Allah' tan وَهَبْنَا=biz armağan ettik وَيَعْقُوبُ=ve Yakub'u وَجَعَلْنَا=ve hepsini نَبِيًّا=peygamber	İbrahim, onları taptağları putlarla başbaşa bırakarak yanlarından ayrılmaya kendisine İshak' ı ve Yakub' u bağışladı ve bunların her ikisini de peygamber yaptı.	Onları ve Allah' tan başka taptağlarını bırakıp çekilince; ona İshak' ı ve Yakub' u bahsettik. Ve her birini peygamber yaptı.	Ve böylece, onlardan ve onların Allah' ı bırakıp tapındıkları şeylerden uzaklaşınca, o' na İshak' ı ve Yakub' u bahsettik ve bunların her ikisini de nebi yaptık;
19. 50 لَهُمْ=onlara وَوَهَبْنَا=lütfettik مِنْ رَحْمَتِنَا=rahmetimizden لَهُمْ=onlar için لِسَانًا=dili صِدْقًا=bir doğruluk عَلِيًّا=yüce	Onlara rahmetimizden pay verdik. Her dilde saygı ile anılmalarını sağladık.	Bunlara rahmetimizden lutfettik. Onlar için yüce bir doğruluk dili verdik	ve o' nları rahmetimizle ödüllendirdik. Ve o' nlara doğru olanı (başkalarına) ulaştırmaları için üstün bir anlatım gücü bahsettik.
19. 51 وَانْكَرُ=an فِي الْكِتَابِ=Kitapta مُوسَى=Musa'yı da كَانِ=idi وَكَانَ=ve idi نَبِيًّا=nebi رَسُولًا=bir peygamber	Bu kitapta Musa hakkında anlattıklarımızı da hatırla. O tarafımızdan seçilerek gönderilmiş bir peygamberdi.	Kitab' da Musa'yı da an. Muhakkak ki o, ihlâsa erdirilmiş ve gönderilmiş bir peygamberdi.	Ve bu kitapta Musa'yı da an. Doğrusu, o da seçilmiş biriydi. (Allah' ın) haberci elçilerindendi.
19. 52 وَنَادَيْنَاهُ=ona seslendik مِنَ الْجَانِبِ=tarafından الْأَيْمَنِ=sağ وَفَرَّغْنَا=ve onu yaklaştırdık نَجِيًّا=özel konuşmak için	Ona Tur' un sağ yanından seslendik ve kendisi ile özel olarak konuşmak için onu yakınımıza getirdik.	Ona Tur' un sağ yanından seslendik. Ve onu gizlice söyleşmek için yaklaştırdık.	Hani o' na Sina Dağı' nın sağ yamacından seslenmiş ve o' nu gizemsel bir konuşma için (kendimize) yaklaştırmıştık;
19. 53 وَوَهَبْنَا لَهُ=ona armağan ettik مِنْ رَحْمَتِنَا=acıdığımızdan dolayı أَخَاهُ=kardeşi نَبِيًّا=peygamber olarak هَارُونَ=Harun'u	Rahmetimizin bir sonucu olarak ona kardeşi Harun' u peygamber olarak armağan ettik.	Ve rahmetimizden ötürü ona; kardeşi Harun' u da bir peygamber olarak bağışladık.	ve o' na bahsettiğimiz rahmetin bir devamı olarak, kardeşi Harun' u da (o' nunla beraber) haberci kıldığımız.
19. 54 وَانْكَرُ=an فِي الْكِتَابِ=Kitapta إِبْرَاهِيمَ=İbrahim'i de كَانِ=idi إِنَّهُ=çünkü o	Bu Kitapta İsmail hakkında anlattıklarımızı da hatırla. O sözünün eri idi	Kitab' da İsmail' i de an. Muhakkak ki o, vâdine sadık idi ve ka-	Ve bu kitapta İsmail' i de an. Doğrusu, o da her zaman sözünde duran biriydi; bir elçi

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fi Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
صَادِقٌ=sadık الْوَعْدُ=sözünde وَكَانَ رَسُولًا=bir peygamberdi نَبِيًّا=nebi	ve tarafımızdan gönderilmiş bir peygamberdi.	tıımızdan gönderilmiş bir peygamberdi.	bir nebiydi.
19. 55 أَهْلَهُ=halkına وَكَانَ يَأْمُرُ=emrederdi بِالصَّلَاةِ=namaz kılmayı وَالزَّكَاةِ=zekat vermeyi وَكَانَ=ve idi عِنْدَ=yanında رَبِّهِ=Rabbi مَرْضِيًّا=beğenilmişlerden	O yakınlarına namaz kılmayı ve zekât vermeyi emrederdi. O Rabbinin hoşnutluğunu kazanmış bir kişi idi.	Kavmine namaz kılmalarını, zekat vermelerini emrederdi. Rabbinin katında hoşnudluğu ermişti.	Ve halkına salatı ve zekatı emrederdi; ve o da Rabbinin katında hoşnutluk kazanmıştı.
19. 56 فِي الْكِتَابِ=Kitapta وَأَذْكُرُ=an إِدْرِيسَ=İdris'i de إِنَّهُ=çünkü o كَانَ=idi صَدِيقًا=çok doğru نَبِيًّا=bir peygamber	Bu Kitapta İdris hakkında anlattıklarımızı da hatırla o son derece doğru sözlü ve dürüst bir peygamberdi.	Kitab'da İdris'i de an. Muhakkak ki o, dosdoğru bir peygamberdi.	Ve bu kitapta İdris'i de an. O da özü sözü doğru olan biriydi; bir nebiydi.
19. 57 وَرَفَعْنَاهُ=onu yükseltmiştik مَكَانًا=bir yere عَلِيًّا=yüce	Onu yüce bir konuma çıkarmıştık.	Onu yüce bir yere yükselttik.	Ve Biz o'nu da yüce bir konuma yükseltmiştik.
19. 58 الَّذِينَ أَنْعَمَ=nimet verdiği أُولَئِكَ=işte bunlar اللَّهُ=Allah'ın عَلَيْهِمْ=kendilerine مِنَ النَّبِيِّينَ=peygamberlerden مِنْ ذُرِّيَّةِ=neslinden آدَمَ=Adem وَمِمَّنْ=kimselerdendir حَمَلْنَا=taşıdıklarımız مَعَ=ile beraber نُوحٍ=Nuh وَمِنْ ذُرِّيَّةِ=neslindendir إِبْرَاهِيمَ=ibrahim وَإِسْرَئِيلَ=ve İsrail (Yakub) وَمِمَّنْ=kimselerdendir هَدَيْنَا=yol gösterdiğimiziz وَاجْتَبَيْنَا=ve seçtiğimiziz إِذَا=zaman تُنْتَلَى=okunduğu عَلَيْهِمْ=onlara آيَاتٍ=ayetleri الرَّحْمَنِ=Rahman'ın خَرُّوا=kapanırlardı سُجَّدًا=secdeye وَبُكْيَا=ağlayarak	Bunlar nimete erdirdiği kimselerdir. Bunların kimi Adem soyundan, kimi Nuh ile birlikte gemiye bindirdiklerimizden, kimi de İbrahim ile İsrail'in soyundan gelen peygamberler ile doğru yola ilettiğimiz seçkin mü'minlerdir. Bunlar rahmeti bol Allah'ın ayetleri kendilerine okunduğunda ağlayarak secdeye kapanırlardı.	İşte bunlar; Allah'ın kendilerine nimetler verdiği peygamberlerden, Adem'in soyundan, Nuh ile beraber taşıdığımız kimselerden ve İbrahim ile İsrail'in neslinden, hidayete erdirdiğimiz ve seçtiğimiz kimselerdendir. Rahman'ın ayetleri onlara okunduğu zaman; ağlayarak secdeye kapanırlardı.	İşte bunlar Allah'ın kutlu, onurlandırıcı bağışlarda bulunduğu nebilerden bazıları Adem'in soyundan, Nuh'la birlikte (o gemide) taşıdığımız kimselerin soyundan, İbrahim ve İsrail'in soyundan gelen ve (hepsi de) doğru yolu gösterdiğimiz ve seçtiğimiz kimselerden bazıları: Ne zaman kendilerine O sınırsız rahmet Sahibi'nin mesajları okunsa ağlayarak (O'nun huzurunda) yere kapanan kimseler.
19. 59 فَخَلَفَ=yerlerine geldi مِنْ بَعْدِهِمْ=onlardan sonra خَلَفَ=öyle bir nesil أَضَاعُوا=onlar zayi ettiler الصَّلَاةِ=namazı وَاتَّبَعُوا=ve uydular الشَّهَوَاتِ=şehvetlerine فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ=onlar bulacaklardır عَذَابًا=kötülük	Bunların yerine namazı umursamayan ve ihtiraslarına tutsak olmuş kuşaklar geçti. Bu kuşaklar sapıklıklarının cezasına çarptılacaklardır.	Ama onların ardından namazı bırakan, şehvetlerine uyan bir nesil geldi. Onlar bu azgınlıklarının karşılığını göreceklerdir.	Onların ardından, salılatı boş veren ve yalnızca kendi şehvetlerinin, dünyevi tutkularının peşine düşen bir kuşak geldi; ve böyle yaptıkları için de, yakında tam bir düş kırıklığıyla karşılaşacaklar.
19. 60 إِلَّا=ancak وَأَمَّنْ=inanan مَنْ تَابَ=tevbe eden وَعَمِلَ=ve yapanlar صَالِحًا=iyi işler فَأُولَئِكَ=işte onlar يَدْخُلُونَ=girecekler الْجَنَّةِ=cennete وَلَا يُظْلَمُونَ=ve haksızlığa uğratılmayacaklardır شَيْئًا=hiç	Yalnız tövbe ederek iman edip iyi ameller işleyenler bu genel hükmün kapsamı dışındadırlar. Onlar cennete girecekler ve en ufak bir haksızlığa uğratılmayacaklardır.	Ancak tevbe edip iman ederek salih amel işleyenler müstesnadır. Onlar, hiç bir haksızlığa uğratılmadan cennete girerler.	Ancak, pişman olup Allah'a yönelen, inanıp dürüst ve erdemli davranışlar ortaya koyanlar bunun dışında; zaten hiçbir haksızlığa uğratılmadan cennete girecek olanlar da işte böyleleridir;
19. 61 عَذْنٍ=Adn جَنَّاتٍ=cennetleri(ne gireceklerdir) وَعَدَ=vadettiği الرَّحْمَنِ=Rahman'ın عِبَادَهُ=kullarına بِالْغَيْبِ=gıyaben إِنَّهُ=şüphesiz O'nun كَانَ وَعْدُهُ=vaadi مَاتِيًّا=yerine gelecektir	Rahmeti bol Allah'ın kullarına, somut olarak göstermeden vadettiği Adn cennetlerine gireceklerdir. Allah'ın vaadi kesinlikle gerçekleşecektir.	Rahman'ın kullarına gıyaben vaad ettiği Adn cennetlerine. Şüphesiz O'nun sözü yerini bulacaktır.	sınırsız bağış Sahibi'nin, kullarına, her türlü beşeri algı ve tasavvurun ötesinde söz verdiği o asude hasbahçeler (onların olacaktır); O'nun sözü elbette yerini bulacaktır!
19. 62 فِيهَا=orada لَا يَسْمَعُونَ=işitmezler لَعَوًا=boş söz إِلَّا=yalnızca سَلَامًا=selam وَلَهُمْ=ve hazırdır رِزْقُهُمْ=rızıkları da فِيهَا=orada وَعَشِيًّا=akşam بُكْرَةً=sabah	Orada boş sözler değil, sadece selam sözü işitirler. Ve sabah akşam rızıklarını hazır bulurlar orada.	Orada boş sözler değil, sadece selam sözü işitirler ve sabah-akşam rızıklarını hazır bulurlar.	Orada onlar asla boş ve yarırsız bir söz işitmeyecekler; iç huzuru ve esenlik dileğinden başka hiçbir söz! Ve orada sabah akşam azıklandırılacaklar;
19. 63 الْجَنَّةِ=cennet تِلْكَ=işte budur الَّتِي نُورِثُ=vereceğimiziz مِنْ عِبَادِنَا=kullarımızdan مَنْ كَانَ تَقِيًّا=korunanlara	İşte kötülüklerden kaçınan kullarımızın mirasçısı olacakları için de sürekli kalacakları cennet budur.	İşte bu cennetlere; kullarımızdan takva sahiplerini mirasçı kılacağız.	Bize karşı sorumluluk bilinci içinde olan kullarımıza bırakacağımız cennet işte budur.
19. 64 إِلَّا=dışında وَمَا نَنْزِلُ=biz inmeyiz بِأَمْرِ=emri رَبِّكَ=Rabbinin لَهُ=O'na aittir مَا=herşey بَيْنَ أَيْدِينَا=önümüzde وَمَا خَلْفَنَا=ve arkamızda olan وَمَا بَيْنَ=ve arasında olan ذَلِكَ=bunlar وَمَا كَانَ=asla değildir رَبُّكَ=Rabbin نُسيًّا=unutkan	Cebraîl, Muhammed'e dedi ki; «Biz ancak Rabbinin izni ile yere ineriz. Geleceğimiz, geçmişimiz ve bu ikisi arasındaki tüm olaylar O'nun tasarrufu altındadır. Senin Rabbin hiçbir şeyi unutmaz	Biz, ancak Rabbinin emri ile ineriz. Önümüzde, arkamızda ve bu ikisi arasındaki her şey, O'nundur. Ve Rabbin unutkan değildir.	Ve (Melekler): Biz ancak Rabbinin buyruğuyla ineriz derler, gözümüzün önünde olan, bizden gizli tutulan ve bu ikisi arasında bulunan her şey O'na aittir. Ve Rabbin asla (hiçbir şeyi) unutmaz.
19. 65 السَّمَاوَاتِ=göklerin رَبِّ=Rabbidir وَالْأَرْضِ=yerin وَمَا=ve şeylerin بَيْنَهُمَا=bunlar arasında bulunan فَاعْبُدْهُ=O'na kulluk et وَاصْطَبِرْ=ve sabret لِعِبَادَتِهِ=O'na kullukta هَلْ تَعْلَمُ=hiç biliyor musun? لَهُ=O'nun سَمِيًّا=adaşını	O göklerin, yerin ve bu ikisi arasındaki tüm varlıkların Rabbidir. O halde sırf O'na kulluk ediniz ve bu kulluğun omuzlarına bindirdiği tüm yükümlülüklere katlanınız. O'nun bir benzerini tanıyor musun?	Göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunanların Rabbidir. O halde O'na ibadet et ve bu ibadette devamlı ol. Sen, hiç O'nun için bir adaş bilir misin?	Göklerin ve yerin Rabbi(dır O), ve bunların arasında var olan her şeyin! Öyleyse, yalnızca O'na kulluk et ve O'na kullukta devamlı ve sebatlı ol! Hiç, ismi O'nunla birlikte anılmaya değer bir başkasını tanıyor musun?
19. 66 وَيَقُولُ=diyor الْإِنْسَانُ=insan أِذَا مَا مِثُّ=ben öldüğüm zaman mı? لَسَوْفَ أُخْرَجُ=çıkarılacağım حَيًّا=diri olarak	İnsan «Ben öldükten sonra mı yeniden diriltileceğim?» der.	İnsan der ki: Ben, öldüğümde mi diriltileceğim?	Bütün bunlara rağmen, insan (yine de) kalkıp: Ne yani, der, Ben öldükten sonra, yeniden hayata mı döndürüleceğim?
19. 67 الْإِنْسَانُ=insan أَوْ لَا يَذْكُرُ=düşünmüyor mu? أَنَّا خَلَقْنَاهُ=onu yarattığımızı مِنْ قَبْلُ=önceden وَلَمْ يَكُ=değilken شَيْئًا=hiçbir şey	İnsan, vaktiyle hiçbir şey değilken, kendisini yoktan varettiğimizi düşünmüyor mu?	İnsan hiç düşünmez mi ki; kendisi önceden bir şey değilken, Biz yarattık onu.	Peki, insan aklına getirmiyor mu ki, Biz onu daha önce yoktan var etmiştik?
19. 68 فَوَرَبِّكَ=Rabbine andolsun ki لَنَحْشُرَنَّهُمْ=onları mutlaka toplayacağız	Rabb'inin yüceliği hakkı için, onları peşlerinden gittikleri şeytanları ile	Rabbına andolsun ki; Biz, onları da, şeytanları da beraber mut-	Öyleyse, Rabbine andolsun ki, Biz onları (Hesap Günü'nde, kendilerini hayattay-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fı Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
وَالشَّيَاطِينِ=ve şeytanları ثُمَّ=sonra أَلْخَضِرَتْهُمْ=onları bulunduracağız حَوْلَ=çevresinde جَهَنَّمَ=cehennemin جِثْيَا=diz çökmüş vaziyette	birlikte biraraya getireceğiz, sonra da dizüstü çöktürecek cehennemin çevresinde toplayacağız.	laka haşr edeceğiz. Sonra cehennemin yanında diz çöktürerek hazır bulunduracağız.	ken yönlendiren) şeytani güçlerle bir araya toplayacak ve sonra cehennemin çevresinde diz üstü bekleteceğiz;
19. 69 مِنْ كُلِّ =her لَنَنْزِعَنَّ =ayıracağız ثُمَّ =sonra أَشَدُّ =en çok أَيُّهُمْ =hangisinin شِيعَةٍ =milletten عِتْيَا =karşı geleni عَلَى الرَّحْمَنِ =Rahman'a	Sonra her grubun, rahmeti bol olan Allah'a baş kaldıran en azılı ele başlarını ayıracağız.	Sonra her toplulmdan Rahman'a karşı en çok başkaldıranları ortaya koyacağız.	Ve sonra her (günahkar) topluluktan O sınırsız rahmet Sahibi'ne kibir ve dik başlılıkla ileri gidenleri ayırıp öne çıkaracağız;
19. 70 أَعْلَمُ =daha iyi biliriz لَنَحْنُ =elbette biz ثُمَّ =sonra أُولَى =uygun olduğunu بِالَّذِينَ هُمْ =kimlerin صَلِيًّا =girmeğe بِهَا =oraya	Sonra biz onların hangilerinin öncelikle cehenneme girmeleri gerektiğini, kuşkusuz, herkesten iyi biliriz.	Cehenneme en çok layık olanları elbette Biz, biliriz.	çünkü cehennem ateşini en çok kimin hak ettiğini, şüphesiz en iyi Biz biliriz.
19. 71 إِلَّا =hiç kimse yoktur وَأِنْ مِنْكُمْ =içinizden كَانَ =bu وَأَرَدُهَا =oraya gitmeyecek حَتْمًا =borçtur عَلَى رَبِّكَ =Rabbinin üzerine aldığı مَقْضِيًّا =kesin	Aranızda cehenneme uğramayacak hiç kimse kalmayacaktır. Bu Rabbinin kesinleşmiş bir hükmüdür.	Sizden oraya gitmeyecek hiç kimse yoktur. Bu, Rabbinin yapmayı üzerine aldığı kesin bir hükmüdür.	Ve sizin her biriniz onu görebilecek bir noktaya varacaksınız. Bu, Rabbin katında yerine getirilmesi gerekli bir hükümdür.
19. 72 نُنَجِّي =kurtarıyoruz ثُمَّ =sonra الَّذِينَ اتَّقَوْا =muttakileri (sakınanları) وَنَذِرُ =ve bırakırız الظَّالِمِينَ =zalimleri فِيهَا =orada جِثْيَا =diz üstü çökmüş olarak	Sonra sakınanları kurtararak zalimleri, dizüstü çökmüş durumda orada bırakırız.	Sonra Biz, takvaya erenleri kurtaracağız. Zalimleri de orada diz üstü çökmüş olarak bırakacağız.	Bir kere daha (hatırlatım ki); Biz, Bize karşı sorumluluk bilinci taşıyanları (cehennemden) kurtaracağız; ama zalimleri onun içinde diz üstü bırakacağız.
19. 73 عَلَيْهِمْ =onlara ثُمَّ =okunduğu وَإِذَا =zaman قَالَ =derler بَيِّنَاتٍ =açık açık آيَاتِنَا =ayetlerimiz الَّذِينَ كَفَرُوا =inkâr edenler لِلَّذِينَ آمَنُوا =inananlar için خَيْرٌ =daha hayırlı الْفَرِيقَيْنِ =iki topluluktan وَأَحْسَنُ =ve daha güzeldir? مَقَامًا =makamı نَدِيًّا =meclisi (mevkii)	Açık ayetlerimiz okunduğu zaman kâfirler, mü'minlere «Hangimizin sosyal konumu daha üstün, hangimizin itibarı daha yüksektir» derler.	Ayetlerimiz kendilerine açıkça okunduğu zaman; küfreden o adamlar mü'minlere: Bu iki takım insanın hangisinin makamı daha iyi ve yeri daha güzeldir? derler.	Hal böyleyken, ne zaman ayetlerimiz bütün açıklığıyla kendilerine ulaştırılsa, hakkı inkara şartlanmış olan kimseler imana erişenlere: (Bu) iki insan topluluğundan konum olarak hangisi daha üstün ve güçlü, topluluk olarak hangisi daha iyi/daha seçkindir? diye sorup dururlar.
19. 74 أَهْلَكْنَا =helak ettik وَكَمْ =nice مِنْ قَرْنٍ =nesiller مِنْ قَبْلِهِمْ =onlardan önce أَحْسَنُ =daha güzeldi أَنَّا =eşyaca وَرَيْنَا =ve gösterişçe	Oysa biz eski dönemlerde onlardan daha varlıklı ve daha gösterişli nice kuşakları yokettik.	Onlardan önce nice nesilleri yok ettik ki, varlıkça ve gösterişçe bunlardan çok daha üstündüler.	Oysa, Biz onlardan önce gelip geçen nice kuşakları helak ettik; öyle ki, onlar dünyevi güç ve dış görünüş olarak berikilerden daha üstündüler!
19. 75 فِي =içinde كَانَ =ise مَنْ =kim قُلْ =de ki لَهُ =ona فَلْيَمْدُدْ =süre versin الضَّلَالَةِ =sapıklık حَتَّى =nihayet مَدًّا =bi süre الرَّحْمَنُ =Rahman رَأَوْا =gördükleri إِذَا =zaman يَا =ya إِمَّا =vadedildiklerini مَا يُوعَدُونَ =vadedildiklerini وَمِمَّا =veya الْعَذَابِ =azabı السَّاعَةِ =(duruşma) saati(ni) مَنْ هُوَ =kimin فَسَيَعْلَمُونَ =bileceklerdir مَكَانًا =mekanının شَرُّ =daha kötü وَأَضْعَفُ =ve daha zayıf olduğunu جُنْدًا =adamlarının	Onlara de ki; «rahmeti bol olan Allah sapık yolda olanlara ne kadar geniş maddi imkân verirse versin, sonunda tehdit edildikleri somut azab ile ya da kıyamet günü ile yüzyüze geldiklerinde nasıl olsa kimin sosyal konumunun daha düşük ve kimin askeri gücünün daha zayıf olduğunu öğreneceklerdir.»	De ki: Rahman; sapıklıkta olanın günlerinin uzunluğunu uzattıkça uzatır. Nihayet tehdit edildikleri azabı veya kıyamet gününü gördükleri zaman; kimin yerinin daha kötü ve taraftarlarının daha güçsüz olduğunu bileceklerdir.	De ki: Kim ki sapıklık içinde yaşıyorsa, sınırsız rahmet Sahibi onun ömrünü, yaşamı imkanını çekip uzatabilir! (Ve bırak ne söyleyeceklerle söylesinler,) ta ki, önceden uyarıldıkları (bu dünyadaki) azabı, ya da Son Saat(in gelip çatmasını) görmeye kadar: Çünkü o zaman (bu iki insan topluluğundan) varılacak yer olarak hangisinin daha kötü, destek ve dayanak olarak hangisinin daha zayıf olduğunu anlayacaklar.
19. 76 وَيَزِيدُ =artırır اللَّهُ =Allah هُدًى =hidayetini الَّذِينَ اهْتَدَوْا =yola gelenlerin الصَّالِحَاتِ =yararlı işler وَالْبَاقِيَاتِ =kalıcı olan عِنْدَ =yanında خَيْرٌ =daha hayırlıdır ثَوَابًا =mükâfat bakımından رَبِّكَ =Rabbinin وَحَيْرٌ =ve daha iyidir مَرَدًا =varılacak yer bakımından	Allah doğru yolda olanların sapmazlıklarını pekiştirir. Kalıcı iyi ameller, Rabb'in katında daha iyi ödül kazandırıcı ve daha mutlu akibete erdircidirler.	Allah, hidayete erenlerin hidayetini artırır. Baki kalacak salih ameller Rabbin katında hem sevab olarak daha hayırlı, hem de netice olarak daha hayırlıdır.	Allah doğru yolu seçenleri daha derin bir doğru yol bilinci ile destekler; ve kalıcı mahsullere dönüşen dürüst ve erdemli davranışlar Rabbinin katında karşılık olarak (dünyevi kazançlardan) daha değerli ve sonuçları itibarıyla daha verimlidir.
19. 77 الَّذِي كَفَرَ =inkâr edip أَفَرَأَيْتَ =gördün mü? وَقَالَ =diyeni بِآيَاتِنَا =ayetlerimizi مَالًا =mal لَا وَتَيْنَ =bana verilecek وَوَلَدًا =ve evlad	Ey Muhammed, şu ayetlerimizi inkâr eden ve «Bana kesinlikle mal ve evlat verilecek» diyen adamı gördün mü?	Ayetlerimizi inkar eden; bana elbette mal ve çocuk verilecektir, diyeni gördün mü?	Mesajlarımızı inkara şartlanmış olan ve Şüphesiz, bana mal mülk ve evlat verilecektir diyen kimseyi hiç düşündün mü?
19. 78 أَمْ =yoksa الْغَيْبِ =gaybi أُطْلِعَ =bildi mi? عِنْدَ =huzurunda اتَّخَذَ =aldı mı? عَهْدًا =bir söz الرَّحْمَنِ =Rahman'ın	Gaybın bilgisi mi önüne açıldı, yoksa rahmeti bol olan Allah'dan kesin söz mü aldı?	O, görülmeyeni mi biliyor yoksa Rahman katından bir söz mü almış?	Yoksa o beşeri algı ve tasavvurların ulaşamayacağı bir görüş alanına mı erişti; yahut sınırsız rahmet Sahibi'yle bir sözleşme mi yaptı?
19. 79 سَنَكْتُبُ =biz yazacağız كَلَّا =hayır وَنَمُدُّ =ve uzatacağız مَا يَقُولُ =onun dediğini مَدًّا =uzattıkça مِنْ الْعَذَابِ =azabı لَهُ =onun için	Hayır, öyle bir şey yok. Onun söylediklerini yazacağız ve uğrayacağı azabı alabildiğine arttıracacağız.	Hayır, onun söylediğini yazacağız ve azabını uzattıkça uzatacağız.	Asla! Biz onun (bu) söylediğini kaydedeceğiz ve onun (ahirette çekeceği) azabın süresini uzatacağız;
19. 80 مَا يَقُولُ =dediğine وَنَرْنَاهُ =biz varis olacağız فَرَدًّا =tek başına وَيَأْتِينَا =ve o bize gelecek	Sözünü ettiği malı ve evladı bize kalcak da kendisi yazılacak başına huzurumuza gelecektir.	Onun söylemekte olduğuna Biz, mirasçı olacağız. Kendisi Bize tek olarak gelecektir.	ve onun (bu) söylediğini geri bırakacağız; çünkü o (Hesap Günü'nde) tek başına huzurumuza çıkacaktır.
19. 81 وَاتَّخَذُوا =edindiler مِنْ دُونِ =başka لِيَكُونُوا =olsun diye الْأَهِةَ =tanrılar اللَّهِ =Allah'tan عِزًّا =itibar لَهُمْ =kendilerine	Müşrikler, Allah'ı bir yana bırakarak kendilerine destek olsunlar diye çeşitli ilahlar edindiler.	Onlar; kendilerine güç kazandırsın diye, Allah'ı bırakarak ilahlar edindiler.	Çünkü böyleleri, kendilerine güç ve statü (kaynağı) olurlar diye, Allah'tan başka varlıkları tanrılar edinirler.
19. 82 سَيَكْفُرُونَ =inkâr edecekler كَلَّا =hayır بِعِبَادَتِهِمْ =bunların tapmalarını وَيَكُونُونَ =ve olacaklardır عَلَيْهِمْ =bunlara ضِدًّا =zıd	Hayır. O düzmece ilahlar, müşriklerin kendilerine yönelik tapınmalarını reddedecekler ve onlara karşı çıkacaklardır.	Hayır, onlar kendilerinin ibadetlerini inkar edecekler ve aleyhlerine döneceklerdir.	Fakat hayır! Bu (tapınma nesneleri Hesap Günü'nde) kendilerine yöneltilen tapınmaları tanımayacaklar ve tapınmaların karşısında yer alacaklar!
19. 83 أَلَمْ تَرَ =görmedin mi? أَنَا =biz الشَّيَاطِينِ =şeytanları أَرْسَلْنَا =gönderdik	Şeytanları, kâfirleri üzerine kıskırtıcı olarak saldırmızı görmedin mi?	Bilmiyor musun ki; kâfirlerin üzerine, onları kıskırtan şeytanlar gönderdik.	Hakkı inkar edenlerin dürtülerle (günah işlemeye) kıskırtınsınlar diye her türden şey-

Kelime Mealı (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
عَلَى الْكَافِرِينَ =kâfirlere أَزَا =kışkırttıkça تَوَزُّهُمْ=onları kışkırtıyorlar				tani güçleri saldıgımı-zı bilmiyor musun?
19.84	فَلَا تَعْجَلْ =acele etme عَلَيْهِمْ =onlar hakkında إِنَّمَا =biz نَعُدُّ =sayıyoruz لَهُمْ =onlar için عَدًّا =saydıkça	Onların bir an önce yok edilmelerini isteme. Biz onların yaptıklarını ve alıp verdikleri nefesleri tek tek sayıyoruz.	Şu halde sen, onlara karşı acele etme. Biz, onların günlerini saydıkça sayıyoruz.	Öyleyse, onların üzerine (Allah'ın azabını) çağdırmakta tezlik gösterme; çünkü Biz onların günlerini ak-satmadan sayıyoruz zaten.
19.85	يَوْمَ =o gün نَحْشُرُ =toplayacağız الْمُتَّقِينَ =muttakileri (sakinanları) إِلَى الرَّحْمَنِ =Rahman'ın huzurunda وَوَفْدًا =konuk olarak	O gün kötülükten sakınanları seçkin konuklara yaraşır bir saygınlıkla, rahmeti bol olan Allah'ın huzurunda biraraya getiririz.	O gün muttakileri Rahman'ın huzurunda, O'na gelmiş konuklar olarak toplarız.	Allah'tan yana sorumluluk bilinci taşıyanları, onurlu konuklar olarak O sınırsız rahmet Sahibi'nin huzurunda topladığımız Gün,
19.86	وَنَسُوقُ =ve süreceğiz إِلَى جَهَنَّمَ =cehenneme وَرَدًّا =yaya ve susuz olarak	Buna karşılık ağır günahkârları, susamış hayvan sürüleri gibi cehenneme süreriz.	Mücrimleri de suya götürür gibi cehenneme süreriz.	ve günaha gömülüp gitmiş olanları, su-varmaya götürülen susuz bir sürü gibi cehenneme sürüklediğimiz (Gün);
19.87	لَا يَمْلِكُونَ =güçleri yetmeyecektir إِلَّا =başkalarının عِنْدَ =huzurunda مِّنَ الْأَنْدَادِ =alanlardan الرَّحْمَنِ =Rahman'ın عَهْدًا =söz	Allah'ın bu yolda yetki verdiği kim-seler dışında hiç kimse bir başkası-na aracılık, şefaate edemez.	Rahman'ın katında, ahid almış olanlardan başkası asla şefaatta bulunamayacaktır.	(bu Günde, hayattay-ken) O sınırsız rah-met Sahibi'yle bir bağ, bir bağlantı içine girmiş olmadıkça kimse şefaatten pay alamayacaktır.
19.88	وَوَقَالُوا =dediler إِنَّا نَحْنُ الرَّحْمَنُ =edindi وَلَدًا =çocuk	Bazı kâfirler «Rahmeti bol olan Allah, evlat edindi» dediler.	Bir kısım kimse-ler: Rahman çocuk edindi, dediler.	Hal böyleyken, yine de bazıları O sınırsız rahmet Sahibi Kendi-ne bir oğul edinmiştir! diyorlar.
19.89	لَقَدْ =andolsun ki جِئْتُمْ =siz bulundunuz شَيْئًا =bir şeyde (cür'ette) إِذَا =pek kötü	Sizler, böyle de-mekle son derece çirkin bir iddia ileri sürdünüz.	Andolsun ki; or-taya çok kötü bir şey attınız.	(Bunu söylemekle) siz gerçekten çok çir-kin bir iddia ortaya atmış oldunuz.
19.90	نَكَادُ =neredeyse السَّمَاوَاتِ =gökler مِنهُ =ondan dolayı يَنْقُطِرْنَ =çatlayacak وَتَنْشَقُّ =ve yarılacak وَتَخْرُ =ve dağılacaktır الْجِبَالِ =dağlar هَذَا =yıkılıp	Bu iddia karşısın-da nerede ise gök-ler paramparça olacak, yer yarıla-cak ve dağlar gü-rültü ile göçerek yerle bir olacak.	Neredeyse gök-ler parçalanaca-k, yer yarıla-cak ve dağlar göçecekti;	Öyle ki bu iddianın dehşetinden nere-deyse gök parampar-ça olacak, yer yarıla-cak ve dağlar yıkılıp gidecekti!
19.91	أَنْ دَعَوْا =iddia etmelerinden لِلرَّحْمَنِ =Rahman için وَلَدًا =çocuk	Onlar rahmeti bol olan Allah'a çocuk yakıştırdılar diye.	Rahman'a ço-cuk isnad etme-lerinden ötürü.	(Demek,) O sınırsız rahmet Sahibi'ne bir oğul yakıştııyorlar (öyle mi?)
19.92	وَمَا يَنْبَغِي =yakışmaz لِلرَّحْمَنِ =Rahman'a أَنْ يَتَّخِذَ =edinmek وَلَدًا =çocuk	Oysa rahmeti bol olan Allah'a çocuk edinmek yakış-maz.	Oysa Rahman'a çocuk edinmek yaraşmaz.	Hem de, sınırsız rahmet Sahibi'nin bir oğul edinmesi akıl almaz bir şey olduğu halde!
19.93	مَنْ =bulunanların مِنْ كُلِّ =hepsi فِي السَّمَاوَاتِ =göklerde وَالْأَرْضِ =ve yerde الرَّحْمَنِ =Rahman'a آتِي =gelecektir إِلَّا =ancak عَبْدًا =kul olarak	Götekilerin ve yerdekilerin tümü rahmeti bol olan Allah'ın huzuruna kul olarak gelece-lerdir.	Çünkü göklerde ve yerlerde olan her şey, Ra-hman'a kul olarak gelecektir.	Oysa, göklerde ve yerde var olan her şey sınırsız rahmet Sahibi'nin huzuruna ancak ve ancak birer kul olarak çıkmaktadırlar;
19.94	لَقَدْ =muhakkak أَخْصَاهُمْ =onları kuşatmış عَدًّا =bir bir وَوَعَدَهُمْ =ve onları saymıştır	Allah, onları bir bir sayarak hesaba geçirmiştir.	Andolsun ki; ilmi onları kuşatmış ve teker teker saymıştır.	doğrusu, O bunların hepsini bilgisiy-le kuşatmış, teker teker saymıştır;
19.95	وَكُلَّهُمْ =onların hepsi آتِيهِ =O'na gelecektir يَوْمَ =günü الْقِيَامَةِ =kıyamet فَرْدًا =tek başına	Kıyamet günü hepsi O'nun huzu-runu teker teker geleceklelerdir.	Hepsi kıyamet günü O'na tek olarak gelecektir.	ve onların her biri Kı-yamet Günü'nde O'nun huzuruna tek başına çıkacaktır.
19.96	إِنْ =şüphesiz الَّذِينَ آمَنُوا =inananlar وَعَمِلُوا =ve yapanlar için الصَّالِحَاتِ =faydalı işler سَيَجْعَلُ =yaratacaktır الرَّحْمَنُ =Rahman لَهُمْ =onlar için وَدًّا =bir sevgi	İman edip iyi amel-ler işleyenlere gelince Allah, onlara sevgi armağan edecektir.	Muhakkak ki iman edip salih amel işleyenleri, Rahman sevgili kılacaktır.	Sınırsız rahmet Sahi-bi, imana erişip dü-rüst ve erdemli davranışlar ortaya koyan-ları sevgiyle kuşatacaktır;
19.97	فَإِنَّمَا =şüphesiz biz يَسِّرْنَا =O'nu kolaylaştırdık لِنُبَشِّرَ =müjdelemen için بِلسَانِكَ =senin diline الْمُتَّقِينَ =muttakileri (sakinanları) بِهِ =onunla وَنُنْذِرَ =ve uyarman için بِهِ =onunla قَوْمًا =bir kavmi إِنَّا =inatçı	Ey Muhammed, kötülükten sakı-nanları müjdeleye-sin ve inatçılar gü-ruhunu uyarasın diye biz bu Kur'an'ı ana dilin-de indirerek onu kolay anlamanı sağladık.	İşte Biz; bunu muttakilere müj-deleyesin ve inatçı bir kavmi uyarasın diye senin dilinde in-direrek kolaylaştırdık.	işte yalnızca bu amaçla, bu (ilahi me-sajı, ey Peygamber,) senin dilinde kolay-laştırdık ki Allah'a karşı sorumluluk bi-linci taşıyan kimseleri onunla müjdeleyip, (boş bir) inatla direnip duranları onunla uya-rasın;
19.98	وَكَمْ =nicesini أَهْلَكْنَا =biz helak ettik مِنْ قَبْلِهِمْ =onlardan önce مِنْ قَرْنٍ =nesillerden هَلْ تَحْسُ =şimdi hissediyor musun? مِنْهُمْ =onlardan مِنْ أَحَدٍ =hiçbirini أَوْ تَسْمَعُ =yahut işitiyor musun? لَهُمْ =onların رِكْزًا =gizli bir sesini	Biz bu inatçılardan önce nice kuşakla-rı yokettik. Şimdi onların hiçbirini or-talıkta görüyor musun, yada on-lardan kaynakla-nan en zayıf bir ses kulağına geli-yor mu?	Onlardan önce nice nesilleri yok ettik. Şimdi on-lardan hiç bir varlık emaresi hissediyor veya bir ses işitiyor musun?	çünkü, onlardan önce gelip geçen nice kuşakları yok ettik; (şimdi) onlardan herhangi birinin varlığını hissediyor ya da, al-çak sesle de olsa hiç onlardan söz edildiği-ni duyuyor musun?
20.1	طه =Ta, Ha	Ta, ha.	Ta-Ha.	Ey İnsan!
20.2	مَا أَنْزَلْنَا =biz indirmedik عَلَيْكَ =sana الْقُرْآنَ =bu Kur'an'ı لَتَشْقَى =güçlük çekesin diye	Biz sana bu Kur'an'ı sıkıntıya düşesin diye in-dirmedik.	Biz; Kur'an'ı, sana güçlük çe-kesin diye indir-medik.	Bu Kuran'ı sana, seni bedbaht etmek için indirmedik,
20.3	إِلَّا =ancak (olarak indirdik) تَذْكِرَةً =bir öğüt لِمَنْ يَخْشَى =korkanlara	Onu Allah'dan korkanlara uyarı olsun diye indirdik.	Ancak Allah'tan korkanlara bir bir öğüt olarak.	Yalnızca, (Allah'tan) korkan herkese bir öğüt, bir uyarı olsun diye (indirdik):
20.4	تَنْزِيلًا =(O) indirilmiştir مِمَّنْ =tarafından خَلَقَ =yaratan الْأَرْضَ =yeri وَالسَّمَاوَاتِ =ve gökleri الْعُلَى =yüce	O, yeri ve yüce gökleri yaratan Al-lah tarafından indirildi.	Yeri ve yüce gökleri yaratanın katından indir-medir.	Yeri ve yüce gökleri yaratan Allah katın-dan indirilen bir va-hiydir bu.
20.5	الرَّحْمَنُ =Rahman عَلَى الْعَرْشِ =Arş'a اسْتَوَى =istiva etmiş(kurulmuş)tur	O rahmeti bol olan Allah, Arş'a kurulmuştur.	Rahman, Arş'a hükmetmiştir.	O sınırsız rahmet Sahibi ki, mutlak kud-ret ve hükümranlık tahtına kurulmuştur.
20.6	لَهُ =hep O'nundur مَا =ne varsa فِي السَّمَاوَاتِ =göklerde وَمَا =ve ne varsa فِي الْأَرْضِ =yerde وَمَا =ve ne varsa	Göklerdeki, yerde-ki, bu ikisi arasın-daki ve toprağın altındaki tüm var-lıklar O'nundur.	Göklerde, yerde, ikisinin arasında ve toprağın al-tında bulunanlar O'nun.	Göklerde ve yerde ve bunların arasında ve toprağın altında ne varsa hepsi O'na ait-tir.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
20. 7	وَمَا=ve ne varsa بَيْنَهُمَا=ikisinin arasında الْثَّرَى=toprağın تَحْتَ=altında			
20. 8	بِالْقَوْلِ=sözü وَأِنْ تَجْهَرْ=açık da söylesen السِّرِّ=gizliyi de يَعْلَمُ=bilir فَإِنَّهُ=muhakkak O وَأَخْفَى=ondan daha gizlisini de	Söyleyeceğin sözü ister sesli olarak, ister içinden söyle. Çünkü Allah saklı-yı da, saklının sak-lısını da bilir.	İstersen sen sö-zü açığa vur, şüphesiz ki O; gizliyi de, gizlinin gizlisini de bilir.	Sözü (ister gizle ister) açığa vur, O (insanın) gizli (düşüncelerini de) bilir, gizlinin gizlisi (duygularını) da.
20. 9	إِلَّا=başka إِلَهَ=tanrı لَا=yoktur اللَّهِ=Allah ki الْأَسْمَاءُ=isimler أَلَهُ=O'nundur هُوَ=O'ndan الْحُسْنَى=en güzel	O kendisinden başka ilah olma-yan Allah'dır. Ve en güzel isimler O'nunkilerdir.	Allah'tan başka hiç bir ilah yok-tur. En güzel isimler O'nundur.	Allah ki, kendisinden başka tanrı olmayan O'dur. En güzel, en yüce nitelikler O'nun-dur!
20. 10	حَدِيثٌ=haberi وَهَلْ أَتَاكَ=sana geldi mi? مُوسَى=Musa'nın	Sana «Musa ola-yı» na ilişkin bilgi geldi mi?	Ve sana Mu-sa'nın haberi geldi mi?	Musa'nın başından geçen olaylardan ha-berin var mı?
20. 11	نَارًا=bir ateş رَأَى=görmüştü إِذْ=hani أَمْكُثُوا=siz durun لَأَهْلِهِ=ailesine فَقَالَ=demişti نَارًا=bir ateş أَنْتُمْ=gördüm إِنِّي=ben مِنْهَا=ondan آتَيْكُمْ=size getiririm أَوْ=yahut أَجِدُ=bulurum أَوْ=bir kor يَقْبِسُ=bir kor عَلَى=yanında النَّارِ=ateşin هَدَى=bir yol gösteren	Hani o bir ateş gö-rünce ailesine dedi ki; «Siz burada ka-lın, ben bir ateş gördüm. Ya ora-dan size bir kor getiririm, ya ateşin yakınlarında bize yol gösterecek bi-rini bulurum.»	Hani o; bir ateş görmüştü de ai-lesine: Durun, ben bir ateş gör-düm. Size ya ondan bir kor getiririm veya ateşin yanında bir yol gösteren bulurum, demiş-ti.	Hani, o (uzakta) bir ateş görmüş ve aile-sine: Siz burada bek-leyin; ben bir ateş gördüm demişti, belki size oradan bir tutam kor getiririm; yahut orada ateşin yanında bir yol gösterici bulu-rum.
20. 12	فَلَمَّا أَتَاهَا=o(ateşin yanı)na gelince نُودِيَ=kendisine diye seslenildi يَا مُوسَى=Ey Musa!	Ateşin yanına ge-lince kendisine şöyle seslenildi; «Ey Musa!»	Ateşin yanına gelince; kendisi-ne: Ey Musa, di-ye seslenildi.	Fakat ateşe yaklaşın-ca bir ses ona Ey Musa! diye seslendi,
20. 13	أَنَا=ben إِنِّي=şüphesiz ben رَبِّكَ=senin Rabbinim فَأَخْلَعُ=çıkarmak إِنَّكَ=çünkü sen نَعْلَيْكَ=pabuçlarını بِالْوَادِ=vadide الْمُقَدَّسِ=kutsal طَوَّى=Tuva'dasın	Hiç kuşkusuz ben senin Rabbi'im. Pabuçlarını çıkar. Çünkü sen kutsal Tuva vadisindesin.	Şüphesiz ki se-nin Rabbin Ben-im, Ben. Pa-buçlarını çıkar. Zira sen mukad-des vadide, Tu-va'dasın.	Benim, Ben! Senin Rabbin! Öyleyse artık pabuçlarını çıkar! Ve bil ki, sen iki kez kutlu kılınmış vadidesin.
20. 14	وَأَنَا=ve ben اخْتَرْتُكَ=seni seçtim فَاسْتَمِعْ=şimdi dinle لِمَا يُوحَى=vahyolunanı	Seni ben peygam-ber seçtim. Şimdi vahyedilecek me-sajı dinle.	Ve ben; seni seçtim. Öyleyse vahyolunanı din-le.	Ben seni (kendime elçi olarak) seçtim; öyleyse artık (sana) vahyolunanı dinle!
20. 15	اللَّهِ=Allah'ım أَنَا=ben إِنِّي=muhakkak ben إِلَهَ=tanrı لَا=yoktur وَأَقِمْ=ve kıl فَاعْبُدْنِي=bana kulluk et لِذِكْرِي=beni anmak için الصَّلَاةَ=namaz	Hiç kuşkusuz ben Allah'ım. Benden başka ilah yoktur. Öyleyse bana kul-luk et. Beni anmak için namaz kıl.	Şüphesiz ki Ben; Allah'ım. Ben-den başka hiç bir ilah yoktur. Öyleyse Bana ibadet et ve Beni anmak için na-maz kıl.	Gerçek şu ki, Allah Benim; Benden baş-ka tanrı yok; o halde, (yalnız) Bana kulluk et; ve Beni anmak için salatta devamlılık ve duyarlık göster!
20. 16	آتِيَّةٌ=gelecektir السَّاعَةِ=Saat إِنَّ=mutlaka أُخْفِيهَا=onu gizleyeceğim كُلُّ نَفْسٍ=herkesin لِئْجَزَى=cezalanması için تَسْعَى=peşinde koştuğu بِمَا=şeylerle	Herkes yaptıkları-nın karşılığını gör-sün diye kıyamet anı kesinlikle gelecektir. Ben o anı neredeyse gizli tut-tum.	Çünkü kıyamet muhakkak gelecektir. Her nefis işlediğinin karşı-lığını görsün di-ye onu neredey-se gizliyorum.	Çünkü, zamanını gizli tutmuş olsam da, herkese, (hayattay-ken) peşinden koştu-ğu şeylere göre hak ettiği karşılık verile-bilsin diye, Son Saat mutlaka gelecektir.
20. 17	فَلَا يَصُدُّكَ=seni alıkoymasın عَنْهَا=on(a inanmak)dan مَنْ=kimse وَاتَّبِعْ=uyan بِهَا=ona لَا يُؤْمِنُ=inanmayıp فَقَرَدَى=sonra helak olursun هَوَاهُ=keyfine	Bu anın geleceği-ne inanmayanlar, ihtiraslarının tutsa-ğı olanlar seni onun bilincinden uzaklaştırmasın. Yoksa mahvolur-sun, aşağı düşer-sin.	Ona inanmayan ve hevesine uyan kimse, seni bundan alıko-ymanın, yoksa helak olursun.	Bunun içindir ki, onun geleceğine inanma-yıp sadece kendi ar-zularının, tutkularının peşine düşen kimse seni bu (gerçeğe inanmak)tan alıko-ymasın; yoksa, kendi-ne yazık etmiş olur-sun!
20. 18	وَمَا تِلْكَ=şu nedir? بِيَمِينِكَ=sağ elindeki يَا مُوسَى=ey Musa	Sağ elindeki nedir, ya Musa.	O sağ elindeki de nedir ey Mu-sa?	O sağ elindeki nedir, ey Musa?
20. 19	عَصَايَ=asa'mdır O=هِيَ قَالَ=dedi ki أَتَوَكَّلُ=dayanıyorum عَلَيْهَا=ona بِهَا=onunla وَأَهْشُ=ve yaprak silkeliyorum وَلِي=ve benim var عَلَى غَمَمِي=davarıma فِيهَا=onda مَارِبٌ=ihtiyaçlarım أُخْرَى=daha birçok	Musa dedi ki; «O benim değneğim-dir. Ona dayanı-rım. Onunla ko-yunularma yaprak silkerim. Bunlar dı-şında daha birçok işime de yarar o.»	Dedi ki: O benim değneğimdir. Ona dayanırım, onunla davarıma yaprak silkerim ve daha bir çok işlerde ondan faydalanırım.	(Musa:) Bu benim değneğim dedi, buna dayanırım; bununla davarıma yaprak sil-kerim; ve başka iş-lerde de kullanırım onu.
20. 20	أَلْقَاهَا=(yere) at onu قَالَ=(Allah) buyurdu يَا مُوسَى=ey Musa	Allah «onu yere at!» dedi.	Buyurdu: Ey Musa bırak onu.	Şimdi onu yere at, ey Musa! dedi.
20. 21	فَإِذَا هِيَ=bir de ne görsün هِيَ=onu attı فَالْقَاهَا=kocaman bir yılan تَسْعَى=koşan	Musa değneği ye-re atıverdi. Birde ne görsün! Ansızın sürünen bir yılan oluvermiş!	O da bıraktı. Bir de ne görsün; o, hemen koşan bir yılan oluvermiş.	Bunun üzerine, (Mu-sa), onu yere attı; bir de ne görsün! hızla akan bir yılan olu-vermişti o!
20. 22	وَلَا تَخَفْ=ve korkma خُذْهَا=al onu قَالَ=dedi سَنُعِيدُهَا=durumuna سِيرَتَهَا=biz onu sokacağız الْأُولَى=ilk	Allah dedi ki; «Al onu yerden, kork-ma, biz onu eski haline dönüştüre-ceğiz»	Buyurdu: Tut onu korkma. Biz onu yine eski durumuna çevi-receğiz.	Onu tut dedi, ve korkma! Biz onu he-men eski haline dön-düreceğiz.
20. 23	يَذُكُّ=elini وَاضْمُمْ=sok إِلَى جَنَاحِكَ=böğrüne مِنْ غَيْرِ=olmadan بِبَيَاضٍ=bembeyaz olarak أَيَّةٌ=bir mucize olarak سُوءٍ=bir hastalık أُخْرَى=ayrı	Elini yenine sok da hiçbir organik bo-zukluk sonucu ol-maksızın bir başka mucize olarak ak bir parltı ile geri çık-sın.	Elini de koltuğu-nun altına koy ki; diğer bir mucize olarak kusursuz, bembeyaz çık-sın.	Şimdi de elini koynu-na sok: herhangi bir uğursuzluğun değil, (Bizim rahmetimizin) başka bir işareti ola-rak bembeyaz (ışıl-dayarak) çıkacaktır;
20. 24	لِثَرِيكَ=sana göstermek için مِنْ آيَاتِنَا=mucizelerimizden bazılarını الْكُبْرَى=en büyük	Böylece sana bir-kaç büyük muci-zemizi göstermek istedik.	Bununla sana da-ha büyük mu-cizelerimizi gös-terelim.	ki böylece sana bü-yük mucizelerimizden bir kısmını göstermiş olalım.
20. 25	إِلَى فِرْعَوْنَ=Fir'avn'a أَذْهَبْ=sen git طَعَى=azdı إِنَّهُ=çünkü o	Şimdi sen Fira-vun'a git. Çünkü o gerçekten azıttı.	Firavun'a git, doğrusu o, az-mıştır.	(Ve şimdi artık) o Fi-ravun'a git; çünkü o, gerçekten her türlü ölçüyü çiğneyip geçti.
20. 26	أَشْرَحْ=aç رَبِّ=Rabbim قَالَ=dedi ki	Musa dedi ki; «Ya Rabbi! Gönlümü genişlet.	Dedi ki: Rabbim, göğsümü aç.	(Musa:) Ey Rabbim! dedi, içimi (Senin ay-dınlığınla) genişlet;

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
20. 26	لي=benim göğsümü صَدْرِي			
20. 26	لي=bana أَمْرِي=işimi وَيَسِّرْ=kolaylaştır	Görevimi kolaylaştı- tır.	İşimi kolaylaştır.	görevimi bana kolay- laştır;
20. 27	وَأَخْلُ=ve çöz عُقْدَةً=düğümünü مِنْ لِسَانِي=dilimin	Dilimin düğümünü çöz.	Dilimden de dü- ğümü çöz ki;	dilimdeki düğümü çöz
20. 28	قَوْلِي=sözümü يَفْقَهُوا=anlasınlar	Böylece söyleye- ceklerimi anlaya- bilsinler.	Sözümü iyi an- lasınlar.	ki söyleyeceklerimi tam olarak anlayabil- sinler
20. 29	لي=bana وَأَجْعَلْ=ver مِنْ أَهْلِي=ailemden	Ailemden bana bir yardımcı armağan et.	Kendi ailemden bir vezir ver ba- na;	ve bana yakınlarımın arasından yükümü paylaşacak bir yar- dımcı tayin et:
20. 30	أَخِي=kardeşim هَارُونَ=Harun'u	Kardeşim Harun' u yani.	Kardeşim Ha- run' u.	Kardeşim Harun'u (mesela);
20. 31	أَزْرِي=arkamı بِهِ=onunla أَشْدُدْ=kuvvetlendir	Ona arkamı daya- yıp güç kazanma- mı sağla.	Onunla destekle beni.	o'nunla benim gücü- mü pekiştir
20. 32	فِي أَمْرِي=işime وَأَشْرِكْهُ=onu ortak yap	O' nu görevime or- tak et.	Onu işimizde or- tak yap,	ve görevimden o'na da pay ver
20. 33	كَثِيرًا=çok نُسَبِّحُكَ=seni tesbih edelim كَى=ki	Böylece seni daha çok noksanlıklar- dan tenzih edelim.	Ki seni daha çok tesbih edelim.	ki, (birlikte) Senin yü- celer yücesi adını (in- sanların katında) da- ha yükseklerle çıkara- lım,
20. 34	كَثِيرًا=çok وَنَذْكُرْكَ=ve seni analım	Senin adını daha çok analım.	Ve seni daha çok analım.	ve Seni sürekli ana- lım!
20. 35	إِنَّكَ=şüphesiz sen كُنْتَ بِنَا بَصِيرًا=bizi görmektesin	Kuşku yok ki, biz senin gözetimin al- tındayız.»	Şüphesiz ki Sen, bizi görmektesin.	Muhakkak ki, Sen bizi bütün varlığımızla görmektesin!
20. 36	قَدْ=muhakkak أُوتِيتْ=sana verildi يَا مُوسَى=Ey Musa سُؤْلِكَ=istediğin	Ey Musa, bu iste- diklerin sana ve- rilmiştir.	Buyurdu: Ey Musa; istediğin sana verilmiştir.	(Allah:) İşte istediğin her şey sana verildi, ey Musa! dedi.
20. 37	مَنْنَا=biz lütufta bulunmuştuk وَلَقَدْ=zaten أُخْرَى=daha مَرَّةً=bir kez عَلَيْكَ=sana	Biz, bundan önce de bir kere daha sana lütufta bu- lunmuştuk.	Zaten sana, başka bir defa daha lutufta bu- lunmuştuk.	Zaten sana geçmişte bir kere daha lütufda bulunmuştuk;
20. 38	أَوْحَيْنَا=vahyetmiştik إِذْ=hani مَا يُوحَى=vahyedileni إِلَى أَمِكَ=annene	Hani, annene şu mesajımızı vah- yetmiştik:	Hani annene vahyedilmesi ge- rekeni vahyet- miştik.	hani, annene vahyi, buyruğu şöyle esin- lemiştik:
20. 39	فِي التَّابُوتِ=sandiğa فِي الْيَمِّ=suya فِي الْيَمِّ=su بِالسَّاحِلِ=sahile أَن أَقْذِفِيهِ=onu koy فَأَقْذِفِيهِ=ve at فَلْيُلْقِيهِ=onu bıraksın يَأْخُذْهُ=onu alacaktır عَدُوِّ لِي=benim düşmanım olan وَعَدُوِّ لَهُ=ve onun düşmanı olan وَأَلْقَيْتُ=koydum عَلَيْكَ=senin üzerine مَنْي=benden بِحَبَّةً=bir sevgi وَلِنُصْنَعْ=yetiştirilmen için عَلَى عَيْنِي=gözümün önünde	Musa'yı bir sandu- kaya koy ve nehre at; nehir onu sahile atsın da oradan onu benim ve ken- disinin ortak düş- manımız alsın. Gözümün önünde yetişesin diye seni sevgimin kanatları altına aldım.	Onu bir sandığa koy da suya bı- rak. Su onu kıyı- ya atar. Bana ona da düş- man olan birisi onu alır. Gözü- mün önünde ye- tişesin diye, se- nin üzerine ka- tımdan bir sevgi koydum.	O'nu bir sandığa koy ve sandığı ırmağa bı- rak; ırmak o'nu kıyıya çıkarmaktadır; Bana düşman olan biri ve o'na ilerde düşman olacak olan biri o'nu oradan alıp evlat edi- necektir. Ve (böylece daha o çağda) Kendi katımdan kutlu bir sevgiyle seni kuşat- tım ki, gözümün önünde yetişip olgun- laşasın.
20. 40	أُخْتِكَ=kız kardeşin تَمْشِي=gidip de إِذْ=hani هَلْ أَدْلُكُمْ=size göstereyim mi? فَقَقُولْ=diyordu يَكْفُلُهُ=ona bakacak بِأَخِي=birini فَرَجَعْنَاكَ=böylece seni geri verdik إِلَى أَمِكَ=annene كَي=ki تَقَرَّ=aydın olsun وَلَا تَحْزَنْ=üzülmesin عَيْنُهَا=gözü فَرَجَعْنَاكَ=sen öldürmüştün وَقَتَلْتَ=bir adam نَفْسًا=tasadan مِنَ الْغَمِّ=iyice فَنَجَّيْنَاكَ=seni kurtarmıştık وَقَفَّنَاكَ=ve seni denemiştik فُنُونًا=kaldın سِنِينَ=yıllarca فَلَبِثْتُ=halkı arasında مَدِينٍ=Medyen فِي أَهْلِ=sonra جَنَّتْ=bize geldin ثُمَّ=belirlediğimiz vakitte عَلَى قَدَرٍ=ey Musa يَا مُوسَى	Hani kız kardeşin gidip diyordu ki: “Ona bakacak biri- ni size göstereyim mi?” İşte böylece annen üzülmecin de sevsin diye seni ona geri ver- miştik. Ve sen bir cana kıymıştın da, seni üzüntüden kurtarmıştık. Hem seni bir çok musi- betlerle denemiş- tik. Böylece Med- yen halkı arasında yıllarca kalmıştın. Sonra da takdire göre geldin ey Mu- sa.	Hani kızkardeşin gidip diyordu ki: Ona bakacak bi- rini size göstere- yim mi? İşte böylece, annen üzülmecin de gözü aydın ol- sun diye seni ona geri vermiş- tik. Ve sen, bir cana kıymıştın da; seni üzüntü- den kurtarmıştık. Hem seni bir çok musibetlerle de- nemiştik. Böyle- ce Medyen halkı arasında yıllarca kalmıştın. Sonra da bir kader üze- rine geldin ey Musa.	Kız kardeşin (Firavun ailesine) gidip de on- lara: "Ona bakabile- cek birini size göste- reyim mi? dediği za- man (bunun böyle olmasını Biz takdir etmiştik). Ve böylece seni yeniden annene kavuşturduk ki onun yüzü gülsün ve (artık) üzülmesin. Ve (büyü- yüp belli bir yaşa var- dığın zaman) birini öldürmüştün: Fakat Biz seni (bu yüzden içine gömüldüğün) tasadan kurtarmış ve seni çeşitli sinama- lardan geçirmiştik. (Bu olaydan) sonra yıllarca Medyen halkı arasında yaşadın; ve sonunda, (Benim) takdir(im)e uyarak iş- te (buraya) geldin ey Musa:
20. 41	وَاصْطَنَعْتُكَ=seni yetiştirdim لِنَفْسِي=kendim için	Şimdi seni sırf kendime ayırdım.	Ve seni kendim için yetiştirdim.	çünkü, Ben seni Kendime (elçi olarak) seçmiştim.
20. 42	أَنْتَ=sen وَأَخُوكَ=ve kardeşin أَذْهَبْ=götürün وَلَا تَتَّبِعَا=gevşeklik etmeyin أَيَاتِي=ayetlerimi فِي ذِكْرِي=beni anmakta	Sen ve kardeşin ayetlerimle, muc- zelerimle gidiniz. Bu arada adıma anmayı hiç ihmal etmeyiniz.	Sen ve kardeşin ayetlerimle git. İkiniz de Beni zikretmede gev- şek davranma- yın.	(Şimdi) sen ve karde- şin, artık Benim me- sajlarımla yola çıkın ve sakın Beni anmak- ta üşengeç davran- mayın:
20. 43	إِلَى فِرْعَوْنَ=Fir'avn'a أَذْهَبَا=gidin طَغَى=azdı إِنَّهُ=çünkü o	Firavun'a gidiniz. Çünkü o gerçekten azıttı.	Firavun'a gidin, doğrusu o, az- mıştır.	İkiniz birlikte doğruca Firavun'a gidin; çünkü o gerçekten her türlü ölçüyü aşmış bulun- yor!
20. 44	قَوْلًا=söz لَهُ=ona فَقُولَا=söyleyin لَعَلَّهُ=belki يَتَذَكَّرُ=öğüt alır أَوْ=veya يَخْشَى=korkar	Ona yumuşak söz- ler söyleyiniz. Belki aklı başına gelir ya da kötü akibete uğramaktan kor- kar.	Ve ona yumuşak söz söyleyin, belki nasihat din- ler veya korkar.	Ama onunla yumuşak bir dille konuşun ki, o zaman belki aklını başına toplar, yahut (böylece, en azından kendisine) gözdağı verilmiş olur.
20. 45	إِنَّا=şüphesiz biz رَبَّنَا=Rabbimiz قَالَا=dediler ki نَخَافُ=korkuyoruz عَلَيْنَا=bize أَنْ يَفْزُطَ=taşkınlık etmesinden أَوْ=yahut أَنْ يَطْغَى=iyice azmasından	Musa ve Harun dediler ki; «Ey Rabbî'miz, korka- rız ki, Firavun bize karşı bir taşkınlık yapar, ya da az- gınlığını artırır.»	Dediler ki: Rab- bimiz; onun bize taşkınlık yapma- sından veya az- gın davranma- sından endişe ederiz.	(Musa ile Harun:) Ey Rabbimiz! dediler, onun bize düşmanca davranmasından ya- hut azgınlık(ta de- vam) etmesinden korkarız.
20. 46	إِنِّي=ben لَا تَخَافَنَّ=korkmayın أَسْمَعُ=işitir مَعَكُمْ=sizinle beraberim وَأَرَى=ve görürüm	Allah, onlara dedi ki; «korkmayınız. Ben sizinle bera- berim. Ben herşeyi işitir, her şeyi görü- rüm.»	Buyurdu: Kork- mayın, Ben si- zinle beraberim, hem görür, hem de işitirim.	(Allah:) Korkmayın! diye cevap verdi, Şüphesiz (Ben her şeyi) işiterek ve göre- rek, sizin yanınızda olacağım.
20. 47	إِنَّا=biz فَقُولَا=deyin ki هَاتِيهَا=haydi varın ona	Ona varınız ve de- yiniz ki; 'Biz Rab- binin sana gön-	Haydi ona gidin ve deyin ki: Doğ- rusu biz, senin	Öyleyse artık ona gi- din ve deyin ki: 'Biz ikimiz senin Rabbini

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fi Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
رَبِّكَ=senin Rabbinin مَعَنَا=bizimle إِسْرَائِيل=İsrail oğullarını فَقَدْ=kuşkusuz وَلَا تُعَذِّبُهُمْ=onlara azab etme جِئْنَاكَ=biz sana getirdik بِآيَةٍ=bir ayet وَالسَّلَامُ=Esenlik مِنْ رَبِّكَ=Rabbinden عَلَى مَنْ اتَّبَعَ=uyanlaradır الْهُدَى=hidayete	derdiği elçileriz. İsrailoğullarının bizimle birlikte Mısır'dan ayrılmalarına izin ver. Onlara işkence etme. Sana Rabbi'nden, doğru söylediğimizi kanıtlayacak mucizeler ile geldik. Doğru yola girenler esenliğe ereceklerdir.	Rabbının elçileriyiz. Artık İsrailoğullarını bizimle gönder ve onlara azab etme. Hem biz, Rabbından sana bir ayetle geldik. Hidayete tabi olanların üzerine selam olsun	elçileriyiz; bunun için, İsrailoğulları'nın bizimle gelmesine izin ver ve onlara (artık) sıkıntı çektiler. Biz sana Rabbinden bir mesajla geldik; ve (bilki O'nun bahşedeceği) nihai kurtuluş ve esenlik (yalnızca, O'nun gösterdiği) yolu izleyen kimselerin olacaktır;
إِنَّا قَدْ=gerçekten أَوْحِيَ=vahyolundu إِلَيْنَا=bize مُحَاقِقًا=muhakkak الْعَذَابَ=azaba uğrayacağı عَلَى مَنْ كَذَّبَ=yalanlayanın وَتَوَلَّى=ve yüz çevirenin	Bize gelen vahye göre Allah'ın ayetlerini yalanlayarak geçiçe sırt çevirenler azaba uğrayacaklardır.	Doğrusu bize vahyolundu ki; yalanlayıp sırt çevirene azab vardır.	Çünkü, bakın, (öte dünyada) azabın, hakkı yalanlayıp (ona) sırt çevirenlerin başına çökeceği bize vahyedildi!
رَبُّكُمْ=Rabbiniz فَمَنْ=kimdir? يَا مُوسَى=ey Musa	Firavun «Ey Musa, sizin Rabb'iniz kimdir?» dedi.	Ey Musa, Rabbiniz kimdir sizin ikinizin? dedi.	(Fakat Allah'ın mesajı kendisine iletilince, Firavun:) Ey Musa, sizin Rabbiniz de kimmiş? dedi.
الَّذِي أَعْطَى=veren رَبُّنَا=Rabbimiz قَالَ=dedi كُلَّ شَيْءٍ=her şeye خَلَقَهُ=yaratılışını ثُمَّ=sonra هُدًى=onu doğru yola iletendir	Musa «Bizim Rabb'imiz, her varlığı farklı niteliklerle donatarak yaratan, sonra da bu varlıkları nitelikleri doğrultusunda yönlendiren Allah'dır.»	Dedi ki: Rabbiniz her şeye yaratılışını veren, sonra da doğru yola erdirtendir.	(Musa:) Bizim Rabbiniz, (var olan) her şeye gerçek özünü ve biçimini veren ve sonra da her şeyi (kendi doğasının gerektirdiği) yola yönelten varlıktır diye cevap verdi.
بَلْ=hali فَمَا=ne olacak? قَالَ=(Fir'avn) dedi الْقُرُونِ=nesillerin الْأُولَى=ilk	Firavun «Peki, bizden önceki kuşakların durumu ne olacak?» dedi.	Öyle ise önceki nesillerin durumu nedir? dedi.	(Firavun:) Peki dedi, ya önceki kuşakların durumu ne oldu?
عِنْدَ=yanında عِلْمُهَا=onların bilgisi قَالَ=dedi ki رَبِّي=Rabbimin فِي كِتَابٍ=bir Kitaptadır رَبِّي=Rabbim لَا يَضِلُّ=şaşmaz وَلَا يَنْسَى=ve unutmaz	Musa dedi ki; «Onlara ilişkin bilgi Rabb'imın katındaki kitapta yazılıdır benim Rabb'im ne yanılır ne de unutulur.»	Dedi ki: Onların bilgisi Rabbinim katında bir kitaptadır. Benim Rabbim şaşmaz, unutmaz.	(Musa:) Onlar hakkındaki bilgi yalnızca Rabbinim katında, (O'nun, toplumları bağli kıldığı) yasalar örgüsünde (yazılı)dır; benim Rabbim asla yanılmaz ve asla unutmaz.
لَكُمْ=size جَعَلَ=o ki الَّذِي=yaptı وَسَلَكَ=ve açtı يَاكُم=sizin için سُبُلًا=yollar فِيهَا=onda وَأَنْزَلَ=ve indirdi مِنَ السَّمَاءِ=gökten فَأَخْرَجْنَا=ve çıkardık بِهِ=onunla أَزْوَاجًا=çiftler مِنْ نَبَاتٍ=bitkiden شَتَّى=her çeşit	O size yeryüzünü beşik yaptı, orada sizin için yollar açtı ve gökten su indirdi. O su sayesinde çiftler halinde çeşitli bitkiler bitirdik.	O ki; sizin için, yeryüzünü döşemiş, orada sizin için yollar açmış, gökten su indirmiştir. Biz o su ile çeşitli bitkilerden çiftler çiftler çıkardık.	Sizin için yeryüzünü bir beşik yapan, (hayatınızı kolaylaştırmak için) onun üzerinde yollar açan, gökten su indiren ve onunla (topraktan) türlü türlü bitki çıkararak O'dur;
كُلُّوا=yiyin وَأَرْعَوْا=ve otlatın إِنَّ=şüphesiz أَنْعَمَكُمْ=hayvanlarınızı فِي ذَلِكَ=bunda vardır لَايَاتٍ=ibretler لِلنَّهْيِ=akıl لِأُولِي=sahipleri için	Bu bitkilerden kendiniz yiyesiniz ve hayvanlarınızı otlatasınız diye. Sağduyu sahiplerinin bu olaylardan alacakları birçok dersler vardır.	Hem siz yeyin, hem hayvanlarınızı otlatın. Şüphesiz ki bunlarda sağduyu sahipleri için ayetler vardır.	(bu,) hem sizin (o toprağın ürünleriyle) beslenmeniz, hem de hayvanlarınızı otlatmanız (içindir). Şüphesiz, bütün bunlarda akıl sahipleri için çıkarılacak dersler vardır.
خَلَقْنَاكُمْ=sizi yarattık مِنْهَا=ondan (topraktan) وَفِيهَا=yine oraya نُعِيدُكُمْ=döndürürüz وَمِنْهَا=ve ondan نُخْرِجُكُمْ=sizi çıkarırız أُخْرَى=sonra بِرَّة=bir kez daha	Sizleri topraktan yarattık, yine oraya döndüreceğiz ve tekrar diriltilerek oradan çıkaracağız.	Ondan yarattık sizi, oraya da döndüreceğiz. Ve sizi, bir kere daha oradan çıkaracağız.	(şöyle ki:) sizi yerden yarattık; yine ona döndürecek ve sonra ondan tekrar diriltilip çıkaracağız.
أَرَيْنَاهُ=biz ona gösterdik وَلَقَدْ=andolsun آيَاتِنَا=ayetlerimizin كُلَّهَا=hepsini وَأَبَى=ve dayattı فَكَذَّبَ=yine de yalanladı	Biz Firavun'a tüm ayetlerimizi gösterdik, fakat o bunları yalanladı, kabul etmeye yanaşmadı.	Andolsun ki ona bütün ayetlerimizi gösterdik ama yalanlayıp kaçtı.	Gerçek şu ki, Biz Firavun'u mesajlarımızın hepsinden haberdar kıldık; ama o bunları yalan saydı ve kabule yanaşmadı.
أَجِئْنَا=mi geldin? قَالَ=dedi ki لِنُخْرِجَنَّا=bizi çıkarmak için مِنْ أَرْضِنَا=yurdumuzdan بِسِحْرِكَ=büyünle يَا مُوسَى=ey Musa	Dedi ki; «Ey Musa, sen bizi büyüculüğüne yurdumuzdan çıkarmaya mı geldin?»	Ve dedi ki: Sihirbazlığınla bizi yurdumuzdan çıkarmaya mı geldin ey Musa?	(Firavun:) Ey Musa! dedi, Sen sihirlle bizi yurdumuzdan çıkarmaya mı geldin?
فَلَنَأْتِيَنَّكَ=biz de mutlaka sana getireceğiz بِسِحْرِ=bir büyü مِثْلِهِ=onun benzeri تَايِنَ=seninle بَيْنَنَا=seninle وَبَيْنَكَ=bizim aramızda مَوْعِدًا=buluşma zamanı نَحْنُ=ne bizim لَا نَخْلِفُهُ=caymayacağımız وَلَا أَنْتَ=ne senin مَكَانًا=bir yer olsun سُوءَى=uygun	Biz de seninki gibi bir büyü ile karşına çıkacağız. Seninle buluşacağımız bir zaman belirle. Bu randevudan sen de bizde caymayalım. Buluşma yerimiz açık bir düzlük olsun.	Şimdi biz de seninkine benzer bir sihir göstereceğiz sana. Bizimle senin aranda bir buluşma zamanı ve yer tayin et ki; sen de, biz de düz bir yerde bulunalım, caymayalım.	Madem öyle, biz de sana mutlaka bunun gibi bir sihirle karşılaşacağız! O halde şimdi, aramızda, uygun bir yerde - katılmaktan bizim de, senin de caymayacağımız- bir buluşma günü tayin et!
مَوْعِدُكُمْ=buluşma zamanınız قَالَ=(Musa) dedi ki الزَّيْنَةَ=süs (bayram) وَأَنْ يُحْشَرَ=ve toplanacağı النَّاسِ=insanların ضَحًى=kuşluk vakti	Musa «Sizinle buluşmamız süslenme gününüzde, halkın toplandığı kuşluk vakti olsun» dedi.	Buluşma zamanımız; sizin bayram gününüzde, insanların toplandığı kuşluk vaktidir, dedi.	Musa: Bayram günü olsun, buluşma gününüz; ve (o gün) kuşluk vaktinde ahali toplansın diye cevap verdi.
فَقَتَوْلَى=dönüp gitti فِرْعَوْنُ=Fir'avn ثُمَّ=sonra كَيْدَهُ=hilesini فَجَمَعَ=topladı أَتَى=geldi	Bunun üzerine Firavun dönüp gitti, hilelerini hazırladıktan sonra randevu yerine geldi.	Bunun üzerine Firavun dönüp gitti ve sonra bütün hilesini toplayıp geldi	Bunun üzerine Firavun (danışmanlarıyla görüşmek üzere) çekildi, kuracağı düzeni kurup tasarladı ve günü gelince (buluşma yerinde) boy gösterdi.
مُوسَى=Musa قَالَ=dedi لَهُمْ=onlara وَيُكَلِّمُ=yazık size لَا تُفْتَرُوا=uydurmayın كَذِبًا=yalan عَلَى اللَّهِ=Allah'a فَيُسْحِتْكُمْ=sonra kökünüzü keser وَقَدْ=doğrusu بِعَذَابٍ=bir azab ile خَابَ=perişan olmuştur مَنْ افْتَرَى=iftira eden	Musa onlara dedi ki; «Vay gele başınıza! Allah adına yalan uydurmayınız. Yoksa sizi bir azaba çaptırarak kökünüzü kurutur. Allah'a iftira atan gerçekten aldanmıştır.»	Musa onlara dedi ki: Yazıklar olsun size, Allah'a karşı yalan uydurmayın. Sonra azabla sizi yok eder. Doğrusu Allah'a iftira eden, hüsrana uğramıştır.	Musa onlara: Yazıklar olsun size! dedi, Allah'a karşı (böyle) yalan uydurmayın; yoksa O müthiş bir azapla sizin kökünüzü kazır; zaten (böyle) bir yalan uyduran kimse baştan kaybetmiş demektir!
فَتَنَّاكَ=tartıştılar أَمْرَهُمْ=işlerini وَأَسْرَوْا=ve gizli gizli بَيْنَهُمْ=kendi aralarında	Bunun üzerine büyüçüler aralarında gizlice fısıldaşarak durumlarını tartıştılar.	Derken onlar işi aralarında tartıştı ve gizlice müşavere ettiler.	(Firavun ve adamları) yapacakları şey konusunda aralarında tartıştılar, fakat konuşmalarını gizli tuttular;

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
النَّجْوَى=konuştlar			
20. 63 إِنْ هَٰذَا=dediler ki يُرِيدَانِ=iki büyücüdür أَنْ يُخْرِجَاكُمْ=sizi çıkarmak مِنْ أَرْضِكُمْ=yurdunuzdan وَيَذْهَبَا=büyüleriyle الْمَثَلَى=örnek	Ve dediler ki; «Bu iki adam büyücüdür, sizleri büyüleyerek yurdunuzdan çıkarmak, sizin örnek dininizi ortadan kaldırmak istiyorlar.»	Dediler ki: Mu-hakkak bu iki sihirbaz sihirleriyle sizi yurdunuzdan çıkar mak ve örnek olan yolunu-zu yok etmek istiyorlar.	şöyle diyorlardı (bir-birlerine): Bu iki sihirbaz sihir yoluyla sizi ülkenizden çıkarmak ve geleneksel yaşama tarzınızı ortadan kaldırmak istiyorlar.
20. 64 ثُمَّ فَاجْمِعُوا=siz toplayın وَقَدْ صَفَّا=sıra halinde انْتُوا=gelin الْيَوْمَ=bugün مِنْ أَسْتَعْلَى=üstün gelen	Bütün hilelerinizi biraraya getiriniz, sonra sıra halinde buluşma yerine geliniz. Bugün üstün gelen başarıya ermiştir.	Onun için tuzak-larınızı bir araya getirin, sonra da sırayla gelin. Bugün üstün gelen felah bulmuştur.	Bunun içindir ki, (ey Mısırlı sihirbazlar) düzenleyeceğiniz oyuna iyi karar verin ve tek bir güç olarak boy gösterin; çünkü, bugün üstün gelen gerçekten başarmış olacaktır!
20. 65 إِمَّا=ya يَا مُوسَى=Ey Musa أَنْ تُلْقِيَ=sen at وَأِمَّا=yahut أَنْ تَكُونَ=biz olalım مِنْ أَلْقَى=atan	Büyücüler «Ey Musa, ya sen önce hünerini göster ya da önce biz hünerimizi ortaya koyalım» dediler.	Dediler ki: Ey Musa; ya sen at, ya da ilk atanlar biz olalım.	(Büyücüler) Musa'ya: Ey Musa! dediler, (önce) sen mi atacaksın (asanı), yoksa ilk atan biz mi olalım?
20. 66 الْفَوَّ=siz atın بَلْ=hayır حِبَالُهُمْ=onların ipleri وَعَصِيَّهُمْ=ve sopaları يُخَيِّلُ=gibi görünüyor إِلَيْهِ=ona مِنْ سِحْرِهِمْ=büyülerinden ötürü أَنَّهَا=gerçekten تَسْعَى=koşuyor	O da: “Hayır siz koyun” dedi. Bir de ne görsün ipleri ve değnekleri büyüleri yüzünden kendisine gerçekten yürüyormuş gibi geldi.	O da: Hayır siz atın, dedi. Bir de ne görsün; onların ipleri ve değnekleri, büyüleri yüzünden kendisine gerçekten yürüyormuş gibi geldi.	(Musa:) Hayır, (önce) siz atın! karşılığını verdi. Ve derken onların ipleri ve asaları, yaptıkları sihir marifetiyle, ona hızla akıyorlarmış gibi görün-dü;
20. 67 فَأَوْجَسَ=bu yüzden duydu فِي نَفْسِهِ=içinde مُوسَى=Musa خِيفَةً=bir korku	Bunun üzerine Musa'nın içine korku düştü.	Bu sebeple Musa, içinde bir korku hissetti.	öyle ki, bu yüzden Musa'nın içinde bir korku belirdi.
20. 68 فَلَمَّا=dedik لَا تَخَفْ=korkma أَنْتَ=sen إِنَّكَ=şüphesiz sensin الْأَعْلَى=üstün gelecek	Allah ona dedi ki; «Korkma, üstün gelecek olan sensin.»	Korkma; muhak-kak sen daha üstünsün, dedik.	(Fakat o'na:) Korkma! dedik, Sonunda üstün gelecek olan sensin!
20. 69 وَأَلْقَى=at مَا فِي يَمِينِكَ=sağ elindeki تَلْقَفْ=yutsun مَا صَنَعُوا=onların yaptıkları إِنَّمَا=çünkü صَنَعُوا=onların yaptıkları حِيدٌ=hilesidir سَاحِرٌ=bir büyücünün وَلَا يُفْلِحُ=iflah olmaz السَّاحِرُ=büyücü أَتَى=varsa حَيْثُ=nereye	Sağ elindeki de-ğneğini yere ativer de onların gösterdikleri marifetleri yutuversin. Onların hünerleri, bir büyücü hilesinden ibarettir. Büyücü hiçbir yerde başarılı olamaz.	Sağ elindeki at da onların yaptıklarını yutsun. Zira onların yaptıkları, sadece sihirbaz düzenidir. Nerede olursa olsun sihirbaz asla felah bulamaz.	(Şimdi) sağ elindeki (asayı) at, bu (senin attığın) onların düzenlediği her şeyi yutacaktır: (çünkü) onların bütün yaptığı sihirden ibaret; ve zaten sihirbaz, hangi amacı güderse gütsün, asla başarıya ulaşamaz!
20. 70 فَأَلْقَى=kapandılar السَّحَرَةُ=büyücüler سُجِّدَا=secdeye قَالُوا=dediler أَمَّا=inandık هَارُونَ=Harun'un رَبِّ=Rabbine وَمُوسَى=ve Musa'nın	Bunu üzerine büyücüler secdeye kapanarak «Biz Musa ile Harun'un Rabbine inandık» dediler.	Sonunda sihirbazlar secdeye kapanarak dediler ki: Biz, Musa ve Harun'un Rabbina inandık.	(Ve sonuç Musa'ya bildirdiğimiz gibi oldu,) bunun üzerine büyücüler saygıyla hemen yere kapandılar; ve Biz artık Musa ile Harun'un Rabbine inanıyoruz! diye çağırıştlar.
20. 71 قَالَ=(Fir'avn) dedi ki أَمَنْتُمْ لَهُ=ona mı inandınız? لَكُمْ=size أَنْ أَدْنِ=ben izin vermeden قَبْلَ=önce إِنَّهُ=şüphesiz O لَكَبِيرُكُمْ=büyüğünüzdür السِّحْرُ=büyü الَّذِي عَلَّمَكُمْ=size öğreten فَلَأَقْطِعَنَّ=öyleyse ben keseceğim أَيْدِيَكُمْ=sizin ellerinizi وَأَرْجُلَكُمْ=ve ayaklarınızı مِنْ خِلَافٍ=çapraz وَلَأَصْلِبَنَّكُمْ=ve sizi asacağım النَّخْلَ=hurma فِي جُدُوعٍ=dallarına وَلَتَعْلَمَنَّ=ve bileceksiniz أَيُّنَا=hangimizin عَذَابًا=daha çetinmiş أَشَدُّ=daha çetinmiş وَأَبْقَى=ve sürekli imiş	Firavun dedi ki; «Ben size izin vermeden ona inandınız ha! O size büyüçülüğü öğreten elebaşınızdır. andolsun ki, sağlı sollu birer el ve ayağınızı kesecek, arkasından sizi hurma dallarına asacağım, böylece hangimizin azabı daha ağır, daha süreklymiş, öğreneceksiniz.	Dedi ki: Ben size izin vermeden O'na inandınız? Doğrusu o size büyü öğreten büyüünüzdür. Öyleyse ben de ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama olarak keseceğim ve sizi hurma kütüklerine asacağım. O zaman hangimizin azabının daha çetin ve devamlı olduğunu bileceksiniz.	(Firavun:) Ben size izin vermeden mi o'na inandınız? dedi, Mutlaka size sihirbazlığı öğreten ustanız o olmalı! Ama bu ihanetinizden ötürü, hiç şüphenin olmasın, çoğunuzun ellerini ayaklarını kesivereceğim; ve yine hiç şüphenin olmasın ki, pek çoğunuzu da hurma kütüğüne asacağım ki, böylece hangimizin azapta daha zorlu ve daha sürekli olduğunu iyice anlayasınız!
20. 72 قَالُوا=dediler ki أَنْ تُؤْثِرَكَ=biz seni tercih edemeyiz عَلَى مَا جَاءَنَا=bize gelen مِنْ الْبَيِّنَاتِ=açık delillere وَالَّذِي فَطَرَنَا=ve bizi yaratana فَاقْضِ=yap أَنْتَ قَاضٍ=sen ancak مَنْ شَيْءٍ=şeyi تَقْضِي=(istediğini) yapabilirsin هُدَاهِ=bu الدُّنْيَا=dünya الْحَيَاةَ=hayatında	Büyücüler dediler ki; «Biz seni, bize gelen açık delillere ve yaratıcımıza tercih edemeyiz. Vereceğin hükmü ver. Senin hükmün ancak dünya hayatında geçerli olabilir.	Dediler ki: Seni, bize gelen apaçık mucizelere ve bizi yaratana üstün tutmaya-cağız. Ne hüküm vereceksen ver. Sen ancak bu dünya hayatına hükmedebilirsin.	Berikiler: Bize gelen hakkın apaçık belirtilerini ve bizi yaratan varlığı bırakıp asla seni tercih edecek değiliz! Artık (hakkımızda) nasıl bir yargıda bulunacaksınız bulun: sen ancak bu dünya hayatında (geçerli) yargılarda bulunabilirsiniz!
20. 73 إِنَّا=kuşkusuz biz أَمَّا=inandık لَنَا=bizim لِيُغْفَرَ=bağışlaması için غُنَاهُنَا=günahlarımızı وَمَا أَكْرَهْتَنَا=ve bizi yapmaya zorladığın عَلَيْهِ=üzerine وَاللَّهُ=Allah مِنْ الْبُيُوتِ=büyüyü وَأَبْقَى=ve daha süreklidir خَيْرٌ=daha hayırlı	Biz Rabbimize inandık. O'ndan günahlarımızı affetmesini ve bize zorla yaptırdığın büyüçülüğümüzün suçunu bağışlamasını diliyoruz. Allah'ın ödülü, herkesinkinden daha üstün ve daha kalıcıdır.	Doğrusu biz, hatalarımızı ve bize zorla yaptırdığın büyüü bağışlaması için Rabbimize iman ettik. Allah'ın vereceği mükafat daha hayırlı ve daha devamlıdır.	Bize gelince, açıkçası biz, hatalarımızı ve bize sihir alanında zorla yaptırdığın şeyleri bağışlaması umuduyla Rabbimize inandık: çünkü Allah (umut bağlananların) en hayırlısı ve en kalıcısıdır.
20. 74 إِنَّهُ=şüphesiz مَنْ=kim يَأْتِ=gelirse رَبَّهُ=Rabbine مُجْرِمًا=suçlu olarak فَإِنَّ=şüphesiz لَهُ=onun için vardır لَا يَمُوتُ=yaşayamaz جَهَنَّمَ=cehennem وَلَا يَحْيَى=ve ölemez de فِيهَا=orada	Kim Rabbine günahkâr olarak gelirse onun için cehennem vardır. O orada ne ölür ve ne de dirilir.	Kim Rabbina suçlu olarak gelirse; şüphesiz ki cehennem onun içindir. Orada ne ölür, ne de yaşar.	Kim ki (Hesap Günü) Rabbinin huzuruna günahkarca davranışlar üzere çıkarsa, bilirsin ki, onu cehennem beklemektedir: orada ne ölür, ne de hayata kavuşur.
20. 75 وَمَنْ=kim بِآيَاتِهِ=O'na gelirse مُؤْمِنًا=bir mümin يَعْمَلِ الصَّالِحَاتِ=yapmış olarak قَدْ عَمِلَ=işte فَأُولَٰئِكَ=onlar için vardır	Kim Rabbine, iyi ameller işlemiş bir mü'min olarak gelirse işte onlar için yüksek dereceler vardır.	Kim de O'na iman etmiş ve salih ameller işlemiş olarak gelirse; işte onlara en üstün dereceler vardır.	Oysa, (Rabbinin huzuruna) dürüst ve erdemli davranışlar ile mümin olarak çıkan kimseye gelince, (öte dünyada) en yüksek makamlar işte böylelerinin olacaktır:

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
الدَّرَجَاتُ=dereceler الْعُلَى=yüksek			
20. 76 تَجْرِي=akan عَذْنٍ=cennetleri جَنَاتُ=altlarından الْأَنْهَارُ=ırmaklar مِنْ تَحْتِهَا=sürekli olarak kalırlar فِيهَا=orada جَزَاءً=mükâfatı وَذَلِكَ=ve işte budur مَن تَرَكَّى=arınanların	Altlarından çeşitli ırmaklar akan «Adn» cennetleri yani. Onlar orada sürekli kalacaklardır. İşte günahlardan arınmışların ödülü budur.	Altlarından ırmaklar akan ve içinde temelli kalacakları Adn cennetleri vardır ve bu, arınanların mükafatıdır.	içlerinde sonsuza kadar yaşayacakları, vadilerinde derelerin, ırmakların çağıldadığı, asude hasbahçeleri!.. İşte budur, kendini arındıranları bekleyen karşılık.
20. 77 وَأَوْحَيْنَا=biz vahyetmiştik وَلَقَدْ=andolsun إِلَى مُوسَى=Musa'ya بِعِبَادِي=kullarımı أَنْ أَسْرِ=geceleyin yürüt diye فَاصْطَرْبُ=vur أَهْلُهُمْ=onlar için طَرِيقًا=bir yol يَبْسَا=kuru فِي الْبَحْرِ=denizde دَرَكًا=yetişme(sin)den لَا تَخَافُ=korkma وَلَا تَخْشَى=ve endişe etme	Musa'ya «Kullarımı geceleyin yola çıkar, denize değneğini vurarak onlar için kuru bir yol aç, ne yakalanmaktan kork ve ne de boğulmaktan çekin» diye vahyettik.	Andolsun ki; Musa'ya şöyle vahyettik: Kullarımı geceleyin yürüt. Denizde onlara kuru bir yol aç. Batmaktan ve düşmanların yetişmesinden korkma, endişe etme.	Ve Gerçek şu ki, (zamanı gelince) Musa'ya: Kullarımla beraber geceleyin yola çık ve onlara denizin ortasında kupkuru (güvenli) bir yol tutuver; arkanızdan yetişirler diye korkup kaygılanma diye vahyettik.
20. 78 فَأَتَيْنَهُمُ=onların ardına düştü فِرْعَوْنُ=Fir'avn فَغَشَّيَهُمْ=örttü (boğdu) بِجُنُودِهِ=askerleriyle مَا غَشَّيَهُمْ=onları örten şey مِنَ الْيَمِّ=denizden	Firavun, ordusu ile peşlerine düştü, fakat denizin suları onları korkunç bir saldırı ile kuşatıverdi!	Firavun da ordusuyla onu takip etti. Deniz de onları nasıl kapladıysa öylece kaplayıverdi.	(Musa İsrailoğullarıyla beraber yola koyulunca) Firavun, ordularıyla onların peşine düştü, ama sonunda onları içine alıp boğması mukadder olan deniz onları yutuverdi.
20. 79 وَأَضَلَّ=saptırdı فِرْعَوْنُ=Fir'avn وَمَا هَدَى=doğru yola ilemedi قَوْمَهُ=toplumunu	Firavun, soydaşlarını sapıklığa sürükledi, onları doğru yola ilemedi.	Firavun kavmini saptırdı ve onlara doğru yolu göstermedi.	Çünkü Firavun halkını saptırmış ve (onlara) doğru yolu göstermemişti.
20. 80 قَدْ=andolsun يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ=Ey İsrail oğulları أَنْجَيْنَاكُمْ=biz sizi kurtardık مِنْ عَدُوِّكُمْ=düşmanınızdan وَوَعَدْنَاكُمْ=ve size vadettik جَانِبَ=yanında الْأَيْمَنَ=sağ وَنَزَّلْنَا=ve indirdik الطُّورَ=Tur'un الْمَنَ=kudret helvası عَلَيْكُمْ=üzerinize وَالسَّلْوَى=ve bildircin	Ey İsrailoğulları, sizi düşmanınızdan kurtardık. Size Tur'un sağ yanında Tevrat'ı indirmeyi vadettik. Size gökten kudret helvası ile bildircin indirdik.	Ey İsrailoğulları; sizleri düşmanınızdan kurtardık ve size Tur'un sağ yanını vaad ettik. Ve üzerinize kudret helvasıyla bildircin indirdik.	Ey İsrailoğulları! (Böylece) sizi düşmanınızın elinden kurtardık ve (sonra) Sina Dağı'nın sağ yamacında sizinle bir andlaşma yaptık; ve size kudret helvası ve bildircin indirdik;
20. 81 كُلُوا=yiyin مِنْ طَيِّبَاتٍ=temizlerinden مَا رَزَقْنَاكُمْ=size verdiğimiz rızkın وَلَا تَطْغَوْا=ama taşkınlık etmeyin فِيهِ=bu hususta فَيَجَلَّ=sonra iner عَلَيْكُمْ=üzerinize غَضَبِي=gazabım وَمَنْ=kimin غَضَبِي=gazabım عَلَيْهِ=üstüne يَخْلُلْ=inerse هُوَ=düşmüş(mahvolmuş)tur فَقَدْ=andolsun o	Size sunduğumuz temiz rızıklardan yiyeceklere ilişkin sınırlarımızı çiğnemeyiniz. Yoksa gazabıma çarpılırsınız. Kim gazabıma çarpılırsa mahvolur.	Size rızık olarak verdiklerimizin temizlerinden yeyin, bunda aşırı gitmeyin ki gazabımı hak etmeyesiniz. Gazabımı hak eden, muhakkak mahvolmuştur.	(ve şöyle dedik:) Size rızık olarak verdiğimiz temiz ve hoş şeylerden yiyin ama bunda ölçüyü aşmayın; yoksa, gazabıma uğrarsınız; Benim gazabıma uğrayan kimse, bilin ki, gerçekten kendini bütünüyle yıkıma sürükleyen kimse-dir!
20. 82 وَإِنِّي=ve ben لَغَفَّارٌ=çok bağışlayıcıyım ثَابَ=tevbe eden لِمَنْ=kimseye karşı وَعَمِلَ=ve iş yapan وَآمَنَ=ve inanan صَالِحًا=yararlı اِهْتَدَى=yola gelen	Kuşku yok ki, ben tövbe edip iman edenlere iyi amel-ler işleyip doğru yoldan ayrılmayanlara karşı affediciyim.	Muhakkak ki ben; tevbe eden-i, inanarak salih amel işleyeni sonra da doğru yola gireni elbette bağışlayanım.	Bununla birlikte, yine unutmayın ki, pişman olup doğru yola dönen, imana erişip dü-rüst ve erdemli davranışlar ortaya koyan ve bundan sonra da doğru yolda yürüyen kimse için gerçek bağışlayıcı Benim.
20. 83 أَعْجَلَكَ=seni aceleyle sevk eden وَمَا=nedir? عَنْ قَوْمِكَ=kavminden ayrılmaya يَا مُوسَى=ey Musa	Ey Musa, «soydaşlarının önünden koşup gelmenin sebebi nedir?»	Ey Musa; seni, kavminden daha çabuk gelmeye sevk eden nedir?	(Ve Allah Musa'ya:) Kavmini geride yalnız bırakacak kadar seni tez canlı kılan nedir, ey Musa? dedi.
20. 84 هُمْ=onlar أَوْلَاءَ=işte قَالَ=dedi ki أَثْرِي=benim izim عَلَى=üzerindeler (geliyorlar) إِلَيْكَ=sana وَعَجِلْتُ=ve ben acele ettim لِرَبِّ=ya Rabbi لَتَرْضَى=razı olman için	Musa, «Ya Rabbi, işte onlar da arkamdan geliyorlar. Ben önlerinden koşarak sana geldim ki, hoşnutluğunu kazanayım» dedi.	Dedi ki: Onlar izim üzerindedirler. Rabbim, hoşnud olman için sana çabucak geldim.	(Musa:) Ben Seni hoşnut etmek için, ey Rabbim, Sana varmakta tezlik gösterirken, onlar benim izimde yürüyorlar dedi.
20. 85 قَدْ=muhakkak فَإِنَّا=ama biz قَالَ=dedi قَوْمَكَ=kavmini فَتَنَّا=sınadık مِنْ بَعْدِكَ=senden sonra وَأَضَلَّهُمُ=onları saptırdı السَّامِرِيُّ=Samiri	Allah dedi ki «Biz senin arkandan soydaşlarını sınavdan geçirdik ve Samiri onları yoldan çıkardı.»	Buyurdu: Doğrusu biz, senden sonra kavmini sınadık ve Samiri de onları saptırdı.	(Allah:) Öyleyse bil ki dedi, senin yokluğunda Biz kavmini sınadık; ve Samiri onları yoldan çıkardı.
20. 86 مُوسَى=Musa فَرَجَعَ=bunun üzerine döndü إِلَى قَوْمِهِ=kavmine غَضْبَانَ=çok kızgın bir halde أَسِيفًا=üzüntülü قَالَ=dedi يَا قَوْمِ=ey Kavmim أَلَمْ يَعِدْكُمْ=size vadetmemiş miydi? رَبِّكُمْ=Rabbiniz وَغَدَا=bir va'idle حَسَنًا=güzel الْعَهْدُ=süre عَلَيْكُمْ=size أَفَطَالَ=uzun mu geldi? أَمْ=yoksa أَرَدْتُمْ=mi istediniz? أَنْ يَحِلَّ=inmesini غَضَبٌ=bir gazabın عَلَيْكُمْ=üstünüze مِنْ رَبِّكُمْ=Rabbinizden فَأَخْلَقْتُمْ=de caydınız مَوْعِدِي=bana verdiğiniz sözden	Bunun üzerine Musa soydaşlarının yanına öfkeli ve üzgün olarak döndü. Onlara dedi ki: «Rabb'iniz size güzel bir vadede bulunmadı mı? Sizden ayrılmış çok uzun bir zaman mı geçti, yoksa Allah'ın gazabına uğramak istediniz de mi bana verdiğiniz sözden caydınız?»	Musa kavmine kızgın ve üzgün olarak döndü ve: Ey kavmim; Rabbiniz size güzel bir vadede bulunmadı mı? Uzun bir zaman mı geçti aradan, yoksa Rabbini-zin gazabına uğramak istediniz de mi bana verdiğiniz sözden caydınız? dedi.	Bunun üzerine Musa öfke ve üzüntüyle dolularak kavminin yanına döndü (Ve onlara:) Ey kavmim! diye çıkıştı, Rabbiniz size güzel bir söz vermemiş miydi? Fakat, bu söz(ün gerçekleşmesi) size çok mu uzak göründü? Yoksa, Rabbinizin gazabına uğramanıza mı karar verildi ki bana verdiğiniz sözden böyle döndünüz?
20. 87 مَا أَخْلَفْنَا=çıkmadık قَالُوا=dediler ki بِمَالِكِنَا=kendi malımızla مَوْعِدِكَ=senin sözünden حُمِلْنَا=bize yükletilmişti وَلَكِنَّا=ama أَوْزَارًا=yükler (günahlar) مِنَ زِينَةِ=süs(eşyas)ından الْقَوْمِ=o milletin فَكَذَلِكْ=aynı şekilde أَتَى=attı السَّامِرِيُّ=Samiri de	Soydaşları dediler ki; «Biz sana verdiğimiz sözden kendi başımıza caymadık. Fakat yanımızda Mısırlılar'a ait birkaç insan yükü süs eşyası getirmiştik. Bu yükleri ateşe attık. Samiri de yanındaki süs eşyalarını ateşe atmıştı.	Onlar: Sana verdiğimiz sözden kendi başımıza caymadık. O kavmin ziynet eşyasından bize yükler dolusu taşındı ve biz onları attık. Samiri de aynı şekilde attı, dediler.	Sana verdiğimiz sözden biz kendi isteği-mizle dönmedik; fakat (Mısır) halkı(nın kirli) zinet yükleriyle yüklüydük; ve bu yüzden onları (ateşe) attık; aynı şekilde Samiri de (kendininkini) attı.
20. 88 لَهُمْ=onlara فَأَخْرَجَ=ortaya çıkardı عَجَلًا=bir buzağı جَسَدًا=heykeli فَقَالُوا=dediler ki	Samiri, o erimiş altından böğüren bir buzağı heykelini yontarak İsrailoğullarının önlerine dikti. Onlar da birbirlerine «İşte sizin	Derken o, kendilerine böğüren bir buzağı heykeli çıkarmıştı. Dediler ki: İşte bu, sizin de, Musa'nın da tanrı-	Fakat sonra, (onların Musa'ya anlattıklarına göre, Samiri) onlara (erimiş altından), böğüren bir buzağı heykeli yapıp çıkardı; ve bunun üzerine onlar

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
هَذَا=bu وَالْهُكْمُ=sizin tanrınız وَآلِهَ=ve tanrısıdır مُوسَى=Musa'nın فَتَنَسِي=fakat o unuttu	ve Musâ'nın ilahı budur, fakat Musa onu unuttu» dediler.	sıdır. Fakat o, unuttu.	da (birbirlerine:) İşte sizin tanrınız da, Musâ'nın tanrısı da budur; ne var ki, o (geçmişini) unuttu! dediler.
20. 89 أَفَلَا يَرَوْنَ=onlar görmüyorlar mı? أَلَا يَرْجِعُ=o (buzağı) söyleyemez إِلَيْهِمْ=kendilerine قَوْلًا=bir söz وَلَا يَمْلِكُ=ve malik değildir لَهُمْ=onlara وَلَا نَفْعًا=ve yarar ضَرًّا=bir zarar vermeye	Oysa onlar, o buzağı heykellerinin kendilerine cevap vermediğini, ne zarar ve ne de fayda dokunduramadığını görmüyorlar mı?	Görmüyorlar mıydı ki; o kendilerine ne bir söz söyleyebilirdi, ne bir zarar, ne de bir fayda verebilirdi.	Peki, görmüyorlar mıydı ki, (bu heykel) onlara cevap veremez; onlara ne zarar verebilir, ne de bir yarar sağlayabilir?
20. 90 لَهُمْ=kendilerine قَالَ=demişti وَلَقَدْ=andolsun مِنْ قَبْلُ=önceden هَارُونَ=Harun إِنَّمَا=şüphesiz يَا قَوْمِ=ey kavmim بِهِ=bununla فَتَنَنْتُمْ=siz sınanıdınız رَبَّكُمْ=Rabbiniz وَإِن=ve şüphesiz فَاتَّبِعُونِي=bana uyun الرَّحْمَنُ=çok esirgeyendir أَمْرِي=buyruğuma وَاطِيعُوا=itaat edin	Üstelik Harun daha önce onlara «Ey soydaşlarım, bu altın heykel aracılığı ile siz sınav geçiriyorsunuz. Aslında sizin Rabb'iniz rahmeti bol olan Allah'dır. Bana uyunuz ve dediğimi yapınız» demişti.	Andolsun ki; daha önce Harun da onlara: Ey kavmim! siz, bununla sınanıyorsunuz. Sizin gerçek Rabbiniz Rahman'dır. Bana uyun ve emrime itaat edin, demişti.	Oysa, (Musa daha dönmeden) önce Harun, onlara: Ey kavmim! demişti, Bu (put)la çok kötü bir biçimde ayartılmaktasınız; çünkü, unutmayın, sizin Rabbiniz O sınırsız rahmet Sahibidir! Öyleyse, bana uyun ve emrime itaat edin!
20. 91 لَنْ نَبْرَحَ=vazgeçmeyeceğiz قَالُوا=dediler كَأَنَّهُ=kadar عَاكِفِينَ=tapmaktan عَلَيْهِ=buna مُوسَى=Musa إِلَيْنَا=bize يَرْجِعُ=dönünceye	Onlar Harun'a «Musa bize dönünceye kadar bu buzağı heykeline tapmayı sürdürECEĞİZ» dediler.	Onlar da: Musa bize dönene kadar, buna sarılmaktan asla vazgeçmeyeceğiz, demişlerdi.	(Ama) onlar: Asla dediler, Musa bize dönünceye kadar o'na tapınmaktan vazgeçmeyeceğiz!
20. 92 قَالَ=dedi يَا هَارُونَ=Ey Harun إِذْ=zaman مَا مَنَعَكَ=sana ne engel oldu? رَأَيْتَهُM=gördüğün ضَلُّوا=onların saptıklarını	Musa dönünce dedi ki: «Ey Harun, onların sapıttıklarını gördüğünde seni engelleyen ne oldu?	Dedi ki: Ey Harun; bunların saptıklarını görünce ne alkoydu seni,	(Ve Musa döndüğünde:) Ey Harun! dedi, Bunların yoldan çıktığını gördüğün halde, seni tutan neydi?
20. 93 أَلَا تَتَّبِعُنَّ=neden bana uymadın? أَفَعَصَيْتَ=karşı mı geldin? أَمْرِي=buyruğuma	Niye beni izleyerek onlara karşı koymadın? Yoksa emrime karşı mı geldin?	Benim ardımdan gelmekten? Yoksa benim emrime karşı mı geldin?	(Neydi, onları terk edip) beni izlemekten (seni alkoyan)? Yoksa, (bile bile) benim emrime karşı mı geldin?
20. 94 أَنَا=anamın ابْنِ=oğlu يَا=ey قَالَ=dedi بِلِحْيَتِي=sakalıma لَا تَأْخُذْ=tutma إِنِّي=muhakkak ki ben وَلَا بِرَأْسِي=başımı أَنْ تَقُولَ=senin diyeceğinden خَشِيتُ=korktum بَيْنَ=arasında فَرَّقْتَ=ayrılık çıkardın إِسْرَائِيلَ=israil وَبَنِي=oğulları وَلَمْ تَرْقُبْ=ve tutmadın قَوْلِي=sözümü	Harun Musa'ya «Ey anamın oğlu, saçımı sakalıma çekme, ben İsrailoğullarını birbirlerine düşürdün, sözümü tutmadın diyeceksin diye korktum» dedi.	O da: Ey anamın oğlu; saçımdan sakalımdan tutma. Doğrusu; İsrailoğulları arasına ayrılık soktun, sözüme bakmadın, demenden korktum, dedi.	(Harun:) Ey anamın oğlu! dedi, Saçımdan sakalımdan tutma! Gerçek şu ki, ben senin, 'Bak işte, İsrailoğullar'ın arasına ayrılık soktun; sözüme riayet etmedin! demenden korktum.
20. 95 قَالَ=dedi ki فَمَا=nedir? حَظَبَكَ=senin amacın يَا سَامِيرِي=Ey Samiri	Bunun üzerine Musa «Ey Samiri, peki senin amacın neydi?» dedi.	Ya senin zorun neydi ey Samiri? dedi.	(Musa:) Peki, ya senin amacın neydi, ey Samiri? dedi.
20. 96 بِمَا=şeyleri بَصُرْتُ=ben gördüm قَالَ=dedi ki لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ=onların görmedikleri قَبْضَةً=bir avuç فَقَبَضْتُ=aldım الرَّسُولَ=Elçinin مِنْ أَثَرِ=eserinden وَكَذَلِكَ=böyle (yapmayı) فَتَبَذْتُهَا=ve onu attım نَفْسِي=nefsim لِي=bana سَوَّلَتْ=hoş gösterdi	Samiri dedi ki; «Ben onların görmediklerini gördüm. Bana gelen ilahi elçinin ayak izlerinden avucumu doldurarak onu erimiş altın külçesinin bulunduğu potaya attım. Böyle yapmanın iyi olacağı içime doğdu.»	O da: Onların görmedikleri bir şey gördüm ve o elçinin bastığı yerden bir avuç avuçladım. Ve bunu ziynet eşyasının eritildiği potaya attım. Nefsim bana bunu hoş gösterdi, dedi.	Ben onların görmediği bir şeyi gördüm; ve bu yüzden, Elçi'nin öğretilerinden bir tutam aldım ve onu fırlatıp attım; içimde bir şey böyle (yapmaya) itti beni.
20. 97 فَإِنَّ=artık فَادْهَبْ=git (defol) قَالَ=(Musa) dedi لَكَ=sen فِي الْحَيَاةِ=hayat boyunca أَنْ تَقُولَ=diyeceksin وَإِن=ve şüphesiz لَا مَسَاسَ=bana dokunmayın! لَكَ=sana مَوْعِدًا=vadedilenden (ceza) أَنْ تُخْلَفَهُ=asla şaşırılmayacaksın وَإِنظُرْ=şimdi bak إِلَى إِلَهِكَ=tanrına عَلَيْهِ=ona الَّذِي ظَلَمْتَ=durup ısrarla لَنُحَرِّقَنَّهُ=biz onu yakacağız عَاكِفًا=taptığın لَنَنْسِفَنَّهُ=onu savuracağız ثُمَّ=sonra نَسْفًا=ufalayıp فِي الْيَمِّ=denize	Musa ona dedi ki: «Çekil karşımdan» Sen hayatı boyunca insanlara 'Bana değmeyin' demeye mahkûm oldun. Ayrıca asla yakını kurtaramayacağın başka bir cezan daha vardır. Şimdi tapmaya devam ettiğin ilahının başına neler geleceğini gör. Onu ateşte eriteceğiz, sonra da parçalarını denize atacağız.	Dedi ki: Haydi git, doğrusu hayatta artık; bana dokunmayın, demenden başka yapacağın bir şey yoktur. Bir de senin için hiç kaçamayacağın bir ceza günü var. Sarılıp durduğün üstüne düşüp tapındığın ilahına bak; yemin olsun ki; biz onu yakacağız, sonra da parçaparcaya edip denize atacağız.	(Musa:) Git artık dedi (ona), ama şunu bil ki, bundan böyle hayat boyunca 'Bana dokunmayın! demekten ibaret olacaktır senin payına düşen! (Öte dünyada ise) hiç kuşkusuz, kaçıp kurtulamayacağın bir yazgı beklemektedir seni! Şimdi bak, kendini her şeyinle adayarak tapındığın şu düzmece tanrına: onu nasıl yakacağız ve sonra toza toprağa çevirip nasıl denize savuracağız!
20. 98 اللَّهُ=Allah'tır إِلَهُكُمْ=tanrınız إِنَّمَا=ancak إِلَّا=başka إِلَهَ=tanrı الَّذِي لَا=olmayan وَسِعَ=kuşatmıştır هُوَ=O'ndan عِلْمًا=O'nun bilgisi كُلَّ شَيْءٍ=her şeyi	Aslında sizin ilahınız, kendisinden başka ilah olmayan Allah'dır. O'nun bilgisi her şeyi kapsamı içine almıştır.	Sizin ilahınız; ancak O'ndan başka hiç bir ilah olmayan Allah'tır. O, ilmiyle her şeyi kuşatmıştır.	(Size gelince, ey İsrailoğulları!) Sizin biricik tanrınız, kendisinden başka tanrı olmayan Allah'tır; sınırsız bilgiyle her şeyi kuşatan O'dur!
20. 99 سَنَا=sana عَلَيْكَ=sen نَقْصُ=anlatıyoruz كَذَلِكَ=böylece مِنْ أَنْبَاءٍ=haberlerinden وَقَدْ=gerçekten مَا قَدْ سَبَقَ=geçmişlerin سَنَا=verdik لَدُنَّا=katımızdan ذِكْرًا=bir Zikir	Sana böylece geçmişin bazı olayların anlatıyoruz. Sana katımızdan öğüt içerikli bir kitap verdik.	Sana geçmişlerin haberlerinden bir kısmını işte böylece anlatıyoruz. Şüphe yok ki sana, katımızdan bir de zikir verdik.	İşte sana geçmişte olup bitenlerin mahiyetinden de böyle (bir üslup içinde) bahsediyoruz; çünkü katımızdan hatırlatıcı bir öğreti bahsettik sana.
20. 100 عَنْهُ=ondan أَغْرَضَ=yüz çevirirse مَنْ=kim يَحْمِلُ=yüklenecektir يَوْمَ=günü فَاتَّهَ=şüphesiz o الْقِيَامَةِ=kıyamet وَوزَرًا=(ağır) bir günah	Kim bu kitab'a yüz çevirirse, kıyamet günü ağır bir günah yükünü sırtında taşır.	Kim, ondan yüz çevirirse; şüphesiz ki kıyamet günü ağır bir günah yüklenecektir.	Ondan yüz çeviren herkes, hiç şüphe edilmesin ki, Kıyamet Günü'nde sırtında (ağır) bir yük taşıyacaktır;
20. 101 فِيهِ=orada خَالِدِينَ=sürekli olarak kalacaklardır لَهُمْ=onlar için يَوْمَ=gününde وَسَاءَ=ne kötü الْقِيَامَةِ=kıyamet حِمْلًا=bir yüküdür	Onlar ebedi olarak bu yükün altında kalırlar. Kıyamet günü bu yük onlar için ne kötü bir yüküdür.	Onda temelli kalacaklardır. Bu, kıyamet gününde onlar için ne kötü bir yüküdür.	ebediyyen bu yük altında kalacaktır böyleleri; (bir bilseler,) onlar için Kıyamet Günü'nde ne kötü bir yük olacak bu!
20. 102 فِي الصُّورِ=Sur'a يُنْفَخُ=üflenir يَوْمَ=o gün وَنَحْشُرُ=ve toplarız الْمُخْرِمِينَ=suçluları رُزْقًا=kör bir durumda يَوْمَئِذٍ	Sur'a üflendiği gün, o günü gürnağkârları korkudan ağarmış gözlerle bir araya toplarız.	Sur'a üflendiği gün, işte o gün; suçluları, gözleri korkudan göstermiş olarak toplarız.	O Gün ki, sura üflenir; o Gün ki, suçlu olanları, gözleri (koru ve şaşkınlıktan) donuklaşmış olarak bir araya toplayacağız;
20. 103 يَتَخَفَتُونَ=gizli gizli derler بَيْنَهُمْ=kendi aralarında	Kısıf bir ses tonu ile birbirlerine «Siz dünyada sadece	Aralarında gizli gizli konuşarak: Siz, sadece o	birbirleriyle fısıldaşarak: (Dünyada) on (günden) fazla kal-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
إِن لَّبِئْسَ=sadece إِن لَّبِئْسَ=(dünyada) kaldınız عَشْرًا=on gün	on gün kaldınız» derler.	gün eğleştiniz, derler,	madınız (değil mi)? diye soracaklar.
20. 104 أَعْلَمُ=daha iyi biliriz بِمَا يَقُولُ=onların dediklerini أَمْثَلُهُمْ=onların seçkinleri طَرِيقَةً=yol (hayat tarzı) bakımından إِن لَّبِئْسَ=siz kaldınız إِلَّا=yalnızca بِیَوْمًا=bir gün	Aralarındaki konuşmaları biz herkesten iyi biliriz. Bu arada en isabetli görüşlüləri «Siz dünyada sadece bir gün kaldınız» derler.	Onların söylediklerini Biz daha iyi biliriz. En akıllıların da: Sadece bir gün eğleştiniz, der.	İçlerinden en kavrayışlısı: (Orada) sadece bir tek gün kaldınız! dediği zaman onların birbirlerine (şaşkınlıktan) neler diyeceklerini de, şüphesiz en iyi Biz biliriz.
20. 105 وَيَسْأَلُونَكَ فَقُلْ=de ki عَنِ الْجِبَالِ=dağlardan يَنْسِفُهَا رَبِّي=Rabbim نَسْفًا=ufalayıp	Ey Muhammed, sana dağlara ilişkin soru sorarlar. De ki; Rabb'im onları ufalayıp havada savurur.	Ve sana dağlardan sorarlar. De ki: Rabbim, onları ufalayıp savuracak.	Ve sana (Kıyamet Günü'nde) dağları(n ne olacağını) soracaklar. O zaman (onlara) de ki: Rabbim onları toza toprağa çevirip savuracak,
20. 106 قَاعًا=yerlerini بَيِّدُوهَا=birakacaktır صَفْصَفًا=boş ,dümdüz	Yerlerini dümdüz ve çırılçıplak bir alana dönüştürür.	Yerlerini düz, kuru bir toprak haline getirecek.	yeri dümdüz ve çıplak bir hale getirecek,
20. 107 لَا تَرَى فِيهَا=orada لَا تَرَى=görmeyeceksin وَلَا أَمْتًا=ne de bir tümsek عَوَجًا=bir eğrilik	O alanda hiçbir engebe, hiçbir tümsek göremezsin.	Orada ne bir çukur, ne de bir tümsek göreceksin.	(öyle ki) orada ne kıvrım ne de tümsek göreceksin.
20. 108 يَتَّبِعُونَ=uyarlar يَوْمَئِذٍ=o gün الدَّاعِي=çağırıcıya لَا عِوَجَ لَهُ=hiç pürüzü olmayan وَحَشَعَتِ الْأَصْوَاتُ=sesler لِلرَّحْمَنِ=Rahman'ın huzurunda فَلَا تَسْمَعُ=işitemezsin إِلَّا=başka bir şey هَمْسًا=fısıltıdan	O gün insanlar, hiç sağa sola sapmaksızın, kendilerini toplamaya çağıran görevlinin adımlarını izlerler. Rahmeti bol olan Allah'ın korkusu ile tüm sesler kısalmıştır. Bu yüzden fısıltıdan başka bir şey duyamazsın.	O gün; hiç bir tarafta sapmadan o davetçiye uya-caklardır. Sesler, Rahman'ın heybetinden kısılmıştır ve sen; fısıltıdan başka bir şey işitemezsin.	O Gün herkes, kendisinden kaçıp kurtulmak kabil olmayan bir davetçinin peşinden gider; ve tüm sesler o sınırsız rahmet Sahibi'nin huzurunda saygıyla kısılır; öyle ki yalnızca cansız, baygın bir uğıltu işitirsin.
20. 109 يَوْمَئِذٍ=o gün لَا تَنْفَعُ=fayda vermez إِلَّا=başkasının مَنْ=kimseden الشَّعَاعَةُ=şefaati لَهُ=kendisine إِذْنٌ=izin verdiği لِلرَّحْمَنِ=Rahman'ın وَرَضِيَ=ve hoşlandığı قَوْلًا=sözünden لَهُ=onun	O gün rahmeti bol olan Allah'ın izin verdikleri ve sözünden hoşlandıkları dışında hiç kimsenin aracılığı, şefaati işe yaramaz.	O gün; Rahman'ın izin verdiği ve sözünden hoşnut olduğu kimseden başkasının şefaati fayda vermez.	O Gün, hakkında sınırsız rahmet Sahibi'nin izin verdiği, sözünden hoşnut olduğu kimseden başkasına kayırmamanın, arkay çıkmanın bir yararı olmayacaktır.
20. 110 يَعْلَمُ=O bilir مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ=onların önlerindeki وَمَا خَلْفَهُمْ=ve arkalarındaki وَلَا يُحِيطُونَ=onlar ise kavrayamazlar بِهِ=O'nu عِلْمًا=bilgice	Allah, insanların geçmişlerini ve geleceklerini tümü ile bilir,	O, onların önlerindeki de, arkalarındaki de bilir. Onların hiç birinin ilmi asla bunu kavrayamaz.	(Çünkü) O, insanların gözleri önünde olanı da, onlardan saklı tutulana da bütünüyle bilmektedir, ama onlar O'nu bilgice asla kuşatamazlar.
20. 111 وَعَنْتَ=boyun eğmiştir الْوُجُوهُ=bütün yüzler لِلْحَيِّ=o diri olana الْقَيُّومُ=ve herşeye hakim olana مُحَاقِقًا=muhakkak خَابَ=perişan olmuştur مَنْ حَمَلَ=yüklenen ظُلْمًا=zulüm	O gün bütün yüzler, diri ve tüm varlıkları gözetip yöneten Allah'ın karşısında öne eğiktir. Sırtında zulüm yükü taşıyanlar perişan olmuşlardır.	Ve bütün yüzler Hayy ve Kayyum olan Allah'a baş eğmiştir. Bir zulüm yükü taşıyanlar ise gerçekten hüsrana uğramıştır.	Ve var olan her şeyin kaynağı, dayanağı olan O kendine yeterli ebedi, diri varlık önünde (o Gün) yüzler saygı ve hicapla eğilir; ve zulmün yüküyle yüklü olanın soluğu kesilir, gücü tükenir.
20. 112 وَمَنْ=kim يَعْمَلُ=yaparsa مِنْ الصَّالِحَاتِ=iyi olan işlerden وَهُوَ=ve o فَلَا يَخَافُ=artık korkmaz مُؤْمِنٌ=inanırsa ظُلْمًا=zulümden وَلَا هَضْمًا=ne de hakkının çiğnenmesinden	Mü'min oldukları halde iyi ameller işleyenler ne haksızlığa ve ne de ödül kısıntısına uğramaktan korkarlar.	Kim de inanmış olarak salih ameller işlerse; o, zulümden ve hakkının yemesinden korkmaz.	Buna karşılık, inanıp da dürüst ve erdemli davranışlar ortaya koyan kimseye gelince: böyle birinin, haksızlığa uğramaktan ya da (hak ettiği karışılıktan) yoksun bırakılmaktan korkmasına hiçbir sebep yoktur.
20. 113 وَكَذَلِكَ=biz böyle أَنْزَلْنَاهُ=sana onu indirdik قُرْآنًا=bir Kur'an olarak عَرَبِيًّا=Arapça فِيهِ=onda وَصَرَفْنَا=ve türlü biçimlere açıkladık لَعَلَّهُمْ=umulur ki مِنَ الْوَعِيدِ=tehditleri يَتَّقُونَ=korunurlar أَوْ=yahut (Kur'an,) لَهُمْ=onlara ذِكْرًا=bir hatırlama يُحْدِثُ=yaptırır	Biz bu Kur'anı böylece sana Arapça bir kitap olarak indirdik. Bu kitapta çeşitli tehditlere yer verdik ki, insanlar kötülüklerden sakınsınlar ya da gönülleri uyarıcı bir iz bıraksın.	Biz onu böylece Arapça bir Kur'an olarak indirdik. Belki sakınırlar veya onlara ibret verirdiye tehditleri açıkladık.	İşte böylece bu (vahyi mesajı) Biz sana Arap diliyle (ifade edilmiş) bir hitabe olarak indirdik; ve onda her türden uyarıyı apaçık dile getirdik ki, insanlar Bize karşı sorumluluk bilinci taşınsınlar; yahut bu (kitap) onlarda yepyeni bir bilinç uyanıklığı meydana getsin.
20. 114 فَتَعَالَى اللَّهُ=Allah يُجْعِدُ=yücedir الْحَقُّ=gerçek الْمَلِكُ=hükümdar olan وَلَا تَعْجَلْ=acele etme مِنْ قَبْلِ=önce بِالْقُرْآنِ=Kur'an'ı (okumaya) أَنْ يُقْضَى=tamamlanmadan إِلَيْكَ=sana وَقُلْ=ve de ki رَبِّ=Rabbim وَحْيُهُ=vahyedilmesi زِدْنِي=artır عِلْمًا=ilmimi	Gerçek egemen olan Allah yücedir. Ey Muhammed, Kur'anın sana vahyedilişi sona ermeden onu okumakta acele etme ve 'Rabb'im bilgimi artır' del.	Gerçek hükümdar olan Allah; yücedir. Kur'an sana vahyedilirken; vahiy bitmezden önce unutmamak için acele tekrar edip durma ve: Rabbim, ilmimi artır, de.	Öyleyse, (bil ki) Allah, var olan her şeyin ötesindeki yüceler yücesidir; mutlak ve nihai egemenlik sahib-i, mutlak ve nihai Gerçek'tir; dolayısıyla, Kuran'ın vahyi sana bütünüyle ulaştırılmadan önce onun hakkında (görüş bildirmekte) tezlik gösterme; fakat (daima) Ey Rabbim, benim ilmimi artır! de.
20. 115 وَلَقَدْ=andolsun عَهْدَنَا=biz emretmiştik مِنْ قَبْلِ=önceden إِلَى آدَمَ=Adem'e وَلَمْ نَجِدْ=ve biz bulmadık فَنَفْسِي=unuttu وَعَزَمْنَا=bir azim لَهُ=onda	Biz vaktiyle Adem'e o yasak ağacın meyvasından yememesini tembih ettik. Fakat o bu tembihimizi unuttu. Onda güçlü irade bulamadık.	Andolsun ki; Biz, daha önce Adem'e de ahid vermiştik. Fakat o unuttu ve Biz onda bir azim bulmadık.	Ve gerçek şu ki, biz Adem'e önceden buyruğumuzu ulaştırmıştık; ne var ki o bunu unuttu; o'nu, yaratıldığı amaçta azimli ve gayretli bulmadık.
20. 116 وَأِذْ=hani قُلْنَا=demiştik لِلْمَلَائِكَةِ=meleklerle اسْجُدُوا=secde edin لِآدَمَ=Adem'e فَسَجَدُوا=secde ettiler إِلَّا=yalnız إِبْلِيسَ=İblis أَبَى=diretti	Hani meleklerle «Adem'e secde ediniz» dedik de hemen secde ettiler. Yalnız İblis bu emre uymadı.	Hani meleklerle demiştik ki: Adem'e secde edin. İblis'ten başka hepsi secde etmiş, o ise dayatmıştı.	(Şöyle ki:) Biz meleklerle, Adem'in önünde yere kapanın! deddiğimiz zaman, İblis'in dışında, onların hepsi yere kapandı; (İblis bunu yapmaya) yanaşmadı;
20. 117 فَقُلْنَا=dedik ki يَا آدَمُ=ey Adem إِنَّ=şüphesiz لَكَ=senin هَذَا=bu عَدُوٌّ=düşmanındır وَلِزَوْجِكَ=ve eşinin فَلَا يُخْرِجَنَّكَ=sakın sizi çıkarmasın مِنَ الْجَنَّةِ=cennetten فَتَشْقَى=sonra yorulursun	Bunun üzerine dedik ki: «Ey Adem, bu şeytan senin ve eşinin düşmanıdır. Sakın sizi cennetten çıkarmasın. Yoksa sıkıntı çeker, mutsuz olursun.»	Biz de demiştik ki: Ey Adem, doğrusu bu, hem senin hem de eşinin düşmanıdır. Sakın sizi cennetten çıkarmasın. Yoksa bedbaht olursun.	ve bunun üzerine Adem'e: Ey Adem! dedik, Gerçek şu ki, bu senin ve eşinin düşmanıdır; öyleyse, dikkat edin, sizi (bu) hasbahçeden çıkarıp da seni bedbaht kılmamasın.
20. 118 إِنَّ=şüphesiz لَكَ=senin için	Şimdi cennette acımayacaksın,	Zira cennette ne acıkırsın, ne de	(O hasbahçe ki,) orada acıkmaman ve

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fı Zılâ-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
أَلَا تَجُوعُ=acıkmak yoktur فِيهَا=burada وَلَا تَغْرَى=ve çıplak kalmak yoktur	çıplak kalmayacak-sın.	çıplak kalırsın.	kendini çıplak his-setmemen sağlan-mıştır;
20. 119 وَأَنْتَ=ve şüphesiz sen لَا تَظْمَأُ=susamayacaksın فِيهَا=burada وَلَا تَضْحَى=sıcaktan etkilenmeyeceksin	Yine burada su-suzluk çekmeyecek, sıcaktan kav-rulmayacaksın.	Orada ne susar-sın, ne de gü-neşte yanarsın.	keza, orada susa-maman ve güneşin sıcaklığından etki-lenmemen de sağ-lanmıştır.
20. 120 إِيَّاهُ=ona فَوَسَّوْا=nihayet fısıldadı الشَّيْطَانُ=şeytan قَالَ=dedi ki يَا آدَمُ=ey Adem هَلْ أَدُلُّكَ=sana göstereyim mi? الْخُلْدُ=ebedilik عَلَى شَجَرَةٍ=ağacını وَمُلْكٍ=ve bir hükümranlığı لَا يَبْلَى=yok olmayacak	Fakat şeytan «Ey Adem, ölümsüzlük ağacını ve hiç yı-kılmayacak ege-menliğin sırrını sa-na göstereyim mi?» diyerek onu ayarttı.	Ama şeytan ona vesvese verdi ve: Ey Adem, sana ebedilik ağacını ve yok olmayacak bir mülkü göstere-yim mi? dedi.	Ne var ki, Şeytan o'na sinsice fısıldaya-rak: Ey Adem! dedi, Sana sonsuzluk ağa-cını ve (dolayısıyla) hiç çökmeyecek bir hükümranlığı(n yolu-nu) göstereyim mi?
20. 121 فَآكَلَا=yediler مِنْهَا=o(ağaç)tan فَبَدَتْ=böylece göründü لَهُمَا=kendilerine وَوَطَّفَا=ve başladılar سَوَّاهُمَا=kötü yerleri يَخْصِفَانِ=örtmeğe عَلَيْهِمَا=üstlerini الْجَنَّةِ=cennet مِنَ وَرَقٍ=yaprağıyla وَعَصَى=karşı geldi آدَمُ=Adem رَبَّهٗ=Rabbine وَفَغَوَى=ve şaşırdı	Böylece ikisi de o ağacın meyvasın-dan yediler. Mey-vayı tadar tatmaz ayıp yerlerinin far-kına vardılar. Bu-nun üzerine cen-netteki ağaçların yaprakları ile ör-tünmeye koyuldu-lar. Adem Rabb'inin emrine karşı geldi ve yol-dan çıktı.	Bunun üzerine ikisi de ondan yediler. Hemen ayıp yerleri açıl-dı. Üzerlerine cennet yaprakla-rından yamama-ya başladılar. Adem, Rabbına karşı geldi de şaşkın düştü.	Ve böylece her ikisi de o ağac(ın meyve-sin)den yediler; bu-nun üzerine çıplaklık-larının farkına vardı-lar ve bahçeden topladıkları yapraklarla üzerlerini örtmeye ça-lıştılar. Ve (böylece) Adem Rabbine karşı geldi ve dolayısıyla ciddi bir hataya düş-müş oldu.
20. 122 رَبَّهٗ=Rabbi اجْتَبَاهُ=onu seçti ثُمَّ=sonra عَلَيْهِ=onun فَتَابَ=tevbesini kabul etti وَهَدَى=ve doğru yola iletti	Fakat bir süre son-ra Rabb'i, onu seçkinlerden yaptı, tövbesini kabul ederek kendisini doğru yola iletti.	Sonra Rabbi onu seçti de tevbesini kabul etti ve ona doğru yolu gösterdi	Ama sonra Rabbi (yi-ne de) o'nu (Rahme-tiyle) seçip ayırdı; o'nun tevbesini kabul etti ve o'na doğru yo-lu gösterdi;
20. 123 مِنْهَا=oradan اهْبِطَا=inin بَعْضُكُمْ=bir kısmınız جَمِيعًا=hepiniz فَإِمَّا=artık عَدُوٌّ=düşmansınız لِبَعْضٍ=diğerinize دِيَارُكُمْ=size geldiği zaman مِنْهُ=benden اتَّبِعْ=uyarsa فَمَنْ=kim هُدًى=bir hidayet فَلَا يَضِلُّ=o sapmaz وَلَا يَشْقَى=ve sıkıntıya düşmez	Allah dedi ki; Her ikiniz de cennetten yere ininiz. Sizler birbirinizin düşma-nısınız. Benden si-ze bir hidayet gel-diğinde kim benim doğru yola çağıran mesajıma uyarsa o, ne sapıtır ve ne de sıkıntıya düşer.	Buyurdu ki: Bir-birinize düşman olarak hepiniz oradan inin. Benden size bir yol gösteren gelir de kim, benim yoluma uyarsa; ne sapar, ne de bedbaht olur.	(yani onlara söyle) dedi: Birbirinize düş-man olarak hepiniz topluca inin bu (safi-yet/arınmışlık) ma-kamından! Bununla birlikte, muhakkak ki, size Benden doğru yol bilgisi gelecektir: kim ki Benim doğru yol öğretimi izlerse yoldan sapmayacak ve bedbaht olmaya-caktır.
20. 124 أَعْرَضَ=yüz çevirirse وَمَنْ=ama kim فَإِنَّ=şüphesiz ki عَنْ ذِكْرِي=beni anmaktan مَعِيشَةً=bir geçim لَهُ=onun için vardır وَنَحْشُرُهُ=ve onu haşrederiz ضَنْكًا=dar أَعْمَى=kör olarak الْقِيَامَةِ=kıyamet يَوْمَ=günü	Ama kim benim uyarıcı mesajıma sırt çevirirse o ge-çim sıkıntısına dü-şer ve kıyamet gü-nü onu kör olarak toplantı yerine sü-reriz.	Kim de benim zikrimden yüz çevirirse bilsin ki; onun dar bir geçimi olur ve kıyamet günün-de Biz onu kör olarak haşrede-riz.	Ama kim ki Beni an-maktan yüz çevirirse, bilsin ki, onun dar bir hayat alanı olacaktır; ve Kıyamet Günü onu kör olarak kaldıra-ca-ğız.
20. 125 لِمَ=niçin? رَبِّ=Rabbim قَالَ=der أَعْمَى=kör olarak حَسْرَتِي=beni haşrettin وَقَدْ=andolsun كُنْتُ بَصِيرًا=ben görüyor idim	O der ki «Ya Rabb'i, beni niye kör olarak toplantı yerine sürdün, oysa daha önce be-nim gözlerim görü-yordu.»	Der ki: Rabbim, beni niçin kör olarak haşrettin? Halbuki ben gö-ren biriydim	(Böyle biri, Kıyamet Günü'nde:) Rabbim, ben gören biriymen beni niçin kör olarak kaldırdın? diye sora-cak.
20. 126 كَذَلِكَ=nasıl قَالَ=(Allah) buyurur ki أَتَتْكَ=sana geldiği zaman آيَاتُنَا=ayetlerimiz فَنَسِيْنَهَا=sen onları unuttuysan وَكَذَلِكَ=öylece تُنْسَى=sen unutulursun الْيَوْمَ=bugün	Allah da ona der ki: «İşte böyle. Vaktiyle sana ayet-lerim geldi de onla-rı unuttuğuşun. Bu-gün de böylece ta-rafımdan unutulur-sun.	Allah buyurur ki: Öyledir işte. Sa-na ayetlerimiz gelmişti de sen onları unuttuğuşun. Bugün de sen öylece unu-tulursun.	(Allah da ona:) Şunun için, diye cevap verecek, sana mesajları-mız gelmişti de sen onları gözardı etmiş-tin; ve bugün de ay-nen öyle gözardı edi-leceksin!
20. 127 وَكَذَلِكَ=işte böyle نَجْزِي=cezalandırırız مَنْ أَسْرَفَ=israf edenleri وَلَمْ يُؤْمِنْ=ve inananları بِآيَاتِ=ayetlerine وَلَعَذَابُ رَبِّهِ=Rabbinin أَشَدُّ=daha çetin الْآخِرَةِ=ahiretin وَأَبْقَى=ve daha süreklidir	Biz azıtarak Rabb'inin ayetleri-ne inananları işte böyle ceza-landırırız. Hiç kuş-kusuz ahiret azabı daha ağır ve daha süreklidir.	İşte israf edenle-ri, Rabbının ayetlerine inan-mayanları böy-lece cezalandı-racağız. Hem ahiretin azabı daha çetin ve daha süreklidir.	Çünkü, kendi elinde-kileri boşa harcayan ve Rabbinin mesajla-rına inanan kim-seleri Biz işte böyle cezalandıracağız; ve (böylelerinin) ahirette (chekeceği) azap, ger-çekten de, (azapların) en zorlusu olacaktır!
20. 128 لَهُمْ=onları أَفَلَمْ يَهْدِ=yola getirmedi mi? أَهْلَكْنَا=yok edişimiz نَحْنُ=nice nicelerini قَبْلَهُمْ=kendilerinden önce يَمْشُونَ=dolaşıtları مِنْ الْقُرُونِ=nesillerden إِنَّ=elbette فِي مَسَاكِينِهِمْ=meskenlerinde لَا آيَاتٍ=bunda فِي ذَلِكَ=ibretler vardır لِلْأُولَى=akıl sahipleri için	Vaktiyle yok etti-ğimiz nice eski ku-şakların acı sonları onları doğru yola iletmiyor mu? Oysa onlar bu yok edilmiş kuşakların oturdukları konut-ları geziyorlar. Sağduyu sahiplerinin bu olaylardan çıkaracağı birçok dersler vardır.	Kendilerinden önce nice nesil-leri yok edişimiz hala onları uyarmadı mı? Halbuki onların yurdlarında ge-zinip duruyorlar. Doğrusu bunda sağduyu sahipleri için ayetler vardır.	Peki, bu (haklı inkar eden) kimseler, yurt-larında gezip dolaş-tıkları kendilerinden önce gelip geçmiş kuşaklardan nicesini helak ettiğimizi gö-re-kend benden kendileri için bir ders çıkarma-dılar mı? Oysa, bu olguda, akıl sahipleri için mutlaka çıkarıla-cak dersler vardır!
20. 129 كَلِمَةً=söylenmiş bir söz وَلَوْ=eğer olmasaydı مِنْ رَبِّكَ=Rabbin tarafından سَبَقْتُ=daha önce لَكَانَ=olurdu لِزَامًا=(azap) gerekli وَأَجَلٌ=ve bir süre مُسَمًّى=belirtilmiş	Eğer Rabb'inin daha önce verilmiş bir hükmü ve belir-lenmiş bir vadesi olmasaydı onu edilmeleri kaçınıl-maz olurdu.	Şayet Rabbının verilmiş bir sözü ve tayin ettiği bir vakit olmasaydı; hemen azaba uğrarlardı.	Rabbinin (her günah-kara tevbe için tanı-nan) belirli süre ko-nusunda önceden ve-rilmiş bir kararı olma-saydı, (günah işle-yenlerin derhal ceza-landırılması) kaçınıl-maz olurdu.
20. 130 فَاصْبِرْ=sabret عَلَى مَا يَقُولُونَ=onların dediklerine رَبِّكَ=Rabbini وَسَبِّحْ=ve tesbih et بِحَمْدِ=överek قَبْلَ=önce طُلُوعِ=doğmasından وَقَبْلِ=ve önce الشَّمْسِ=güneşin غُرُوبِهَا=batmasından وَمِنْ أَنَاءِ=saatlerinden bir kısmında اللَّيْلِ=gece وَأَطْرَافِ=ve taraflarında فَسَبِّحْ=tesbih et لَعَلَّكَ=umulur ki تَرْضَى=hoşnut olursun	Ey Muhammed, öyleyse onların söylediklerine sab-ret. Güneşin doğu-şundan ve batışı-n-dan önce Rabb'i ni övgü ile noksanlık-lardan tenzih et; gecenin bir bölümü ile gündüzün baş-langıcı ile sonunda ki, Rabbinin ri-da O'nu noksanlık-lardan tenzih et ki, karşılığında hoşnut olasın.	Onların söyledik-lerine sabret ve güneşin doğma-sından önce de, batmasından önce de Rabbini hamd ile tesbih et. Gece saatla-rında ve gündüz-leri de tesbih et dünyaya hayatın ri-zasına eresin.	Bunun içindir ki, (haklı inkar eden)ler ne derlerse desinler, sabret; ve güneşin doğmasından ve batmasından önce Rabbinin sınırsız kud-ret ve yüceliğini öv-güyle an; ve gecenin bazı saatlerinde ve gündüzün belli vakti-lerinde yine Rabbinin kudret ve yüceliğini an ki hoşnutluğa, esenliğe erişesin.
20. 131 وَلَا تَمَنَّْ=ve dikme عَيْنِكَ=gözlerini إِلَى مَا مَتَّعْنَا=faydalandırdığımız بِهِ=onunla أَرْوَاجًا=bazı zümrelere مِنْهُمْ=onlardan	Sınavdan geçir-mek amacı ile bazı kâfirlere verdiğimiz dünya hayatına ilişkin çekici nimet-lere sakın göz	Onlardan bazıla-rına; denemek için verdiğimiz dünya hayatının süsüne gözlerini dikme. Rabbının	Ve sakın, pek çokla-rına, (sadece) onları sınamak için, avun-sunlar diye verdiğimiz dünya hayatına mah-sus şu ya da bu par-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâ'il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
الدُّنْيَا=dünya الْحَيَاةِ=hayatının رُحْمَةً=süsüne فِيهِ=o konuda لِنَفْتِنَهُمْ=kendilerini denemek için رَبِّكَ=Rabbinin وَرِزْقُ=rızık وَأَبْقَى=ve daha süreklidir خَيْرٌ=daha hayırlıdır	dikme. Rabb'inin katındaki rızık daha değerli ve daha süreklidir.	rızık daha hayırlı ve daha devamlıdır.	laklığa, görkeme gözün dikme; çünkü Rabbinin (sana) sağladığı rızık, daha hayırlı ve daha kalıcıdır.
20. بِالصَّلَاةِ=namazı أَهْلَكَ=ailene وَأَمَرَ=emret وَاصْطَبِرْ=kendin de dayan عَلَيْهَا=ona (namaz kılmaya) رِزْقًا=rızık لَا نَسْأَلُكَ=biz senden istemiyoruz نَحْنُ=biz نَنْزِلُكَ=seni besliyoruz وَالْعَاقِبَةُ=akıbet لِلنَّافِلِ=takva(sahipleri)nindir	Ey Muhammed, yakınlarına namaz kılmayı emret, kendin de onu sürekli olarak kıl. Senden geçim peşinde koşmanı istemiyoruz. Biz geçimini sağlarız. Mutlu son, kötülüklerden sakınanların olacaktır.	Ehline namazı emret. Kendin de onda devamlı ol. Biz senden rızık istemiyoruz. Sana Biz rızık veririz. Akıbet takvadır.	Yakınlarına da salati emret ve sen de bunda devamlı, sebatlı ol. (Fakat unutma ki) Biz senden (Bizim için) rızık sağlamayı istemiyoruz; (tersine,) senin rızıkını veren Biziz. Ve gelecek, Allah'a karşı sorumluluk bilinci taşıyan kimse-lerin olacaktır.
20. وَقَالُوا=dediler ki لَوْلَا يَأْتِينَا=bize getirmeli değil mi? بِآيَةٍ=bir ayet (mucize) مِنْ رَبِّهِ=Rabbinden أَوَلَمْ يَأْتِهِمْ=onlara gelmedi mi? بَيِّنَةٌ=kanıt مَا=bulunan فِي الصُّحُفِ=Kitap'larda الْأُولَى=önceki	Müşrikler «Muhammed bize Rabb'inden bir mucize getirseydi ya» dediler. Onlara daha önce inen kutsal sayfalara ilişkin açıklamalar gelmedi mi?	Rabbından bize bir ayet getirseydi ya derler. Onlara önceki ki- tablarda apaçık deliller gelmedi mi?	Yine de (hakka karşı kör olanlar): (Muhammed) Rabbinden bize bir mucize getirseydi ya! deyip duru- yorlar. (Fakat) zaten onlara, eski yazılı belgelerde bulunması gereken konularda (bu ilahi mesajın doğ- ruluğunu gösteren) açık bir delil gelmedi mi?
20. أَنَا=şüphesiz biz شَآيَتْ=şayet أَهْلَكْنَاهُمْ=onları helak etseydik مِنْ قَبْلِهِ=ondan önce بِعَذَابٍ=bir azab ile لَقَالُوا=derlerdi رَبَّنَا=Rabbimiz إِنِّيْنَا=bize لَوْلَا أَرْسَلْتَ=gönderseydin بِرَسُولٍ=bir elçi فَنَنْبِغَ=uysaydık مِنْ قَبْلِ=önce آيَاتِكَ=senin ayetlerine وَنُخْزَى=ve alçak أَنْ نَذِلَّ=rezil olmadan	Eğer onları daha önce azaba çarptı- rarak yok etseydik; «Ey Rabb'imiz, bu rezilliğe ve peri- şanlığa düşmeden önce bize bir peygamber gönder- seydin de ayetleri- ne uysaydık, ol- maz mıydı?» diye- ceklerdi.	Eğer onları daha evvel azaba uğ- ratarak yok et- seydik: Rabbi- miz, bize bir peygamber gön- derseydin de hor ve rüsvay olma- dan önce ayetle- rine uysaydık olmaz mıydı? di- yeceklerdi.	Çünkü, eğer bu (ilahi mesajı vahiyetmeden) önce onları (cezalandı- rıcı) bir azapla he- lak etseydik, (Hesap Günü'nde): Ey Rab- bimiz, keşke bize bir elçi gönderseydin de (ahirette böyle) alça- lıp gözden düşse- çimize Senin mesaj- larına uysaydık! de- mekte gerçekten de (haklı olurlardı).
20. كُلٌّ=herkes مُتَرَبِّصٌ=gözetlemektedir فَسَتَعْلَمُونَ=bileceksiniz فَتَرَبَّصُوا=gözetleyin أَصْحَابُ=sahipleri مَنْ=kimdir السَّوِيَّ=düzgün الْصِّرَاطِ=yolun وَمَنْ=ve kimdir اِهْتَدَى=doğru yolda olan	Onlara de ki: «Şimdi siz de biz de bekleme dö- nemindeyiz. Bek- leyiniz, ilerde han- gimizin düz yolda olduğunu, hangi- mizin doğru yönde ilerlediğini öğrene- ceksiniz.»	De ki: Herkes gözlemektedir, siz de gözleye durun. Şüphesiz kimlerin dosdoğ- ru yolun sahiple- rin olduğunu ve kimlerin hidayete ermiş bulundu- ğunu yakında bi- leceksiniz.	De ki: Herkes (gele- ceğin kendilerine ge- tireceği şeyi) ümitle beklemektedir; öyley- se siz de bekleyin, bakalım; çünkü kimle- rin düz yolu seçtiğini ve kimlerin doğru yo- lu bulunduğunu yakında göreceksiniz!
21. لِلنَّاسِ=insanların اِقْتَرَبَ=yaklaştı وَهُمْ=fakat onlar فِي=içinde حِسَابُهُمْ=hesapları مُعْرِضُونَ=yüz çevirmektedirler غَفْلَةً=gaflet	İnsanların hesap verme günü yak- laştığı halde onlar hala gaflet içinde gerçeğe yüz çevi- riyorlar.	İnsanların hesap zamanı yaklaştı. Fakat onlar hala gaflet içinde yüz çeviriyorlar.	İnsanlar için hesap görme vakti yaklaşı- yor; ama onlar (bu yaklaşan şeye karşı) hala inatla umursa- mazlık gösteriyorlar.
21. مِنْ ذِكْرِ=her ikazı مَا يَأْتِيهِمْ=kendilerine gelen مُحَدَّثٍ=yeni إِلَّا=ancak مِنْ رَبِّهِمْ=Rablerinden وَهُمْ يَلْعَبُونَ=eğlenerek اسْتَمْعَوْهُ=dinlerler	Onlar Rabb'lerinden ge- len her yeni uyarıyı kesinlikle alaya alarak dinliyorlar.	Rabblarından kendilerine yeni bir uyarı gelme- ye dursun; onlar, bunu mutlaka eğlenerek din- lemişlerdir.	Ne zaman Rablerin- den kendilerine yeni bir uyarıcı, hatırlatıcı (mesaj) gelse, onu ancak alaya alarak dinliyorlar,
21. قُلُوبُهُمْ=kalbleri لَا هِيَ=eğlencededir وَأَسْرَوْا=gizlediler النَّجْوَى=aralarındaki konuşmayı الَّذِينَ ظَلَمُوا=zulmedenler هَلْ=değil mi? إِلَّا=ancak بَشَرٌ=bir insan هَذَا=bu da مِثْلَكُمْ=sizin gibi أَفَتَأْتُونَ=şimdi siz kapılacak mısınız?" وَأَنْتُمْ=siz بِالسِّحْرِ=büyüye تُبْصِرُونَ=görüp dururken	Kalpleri oyundadır. Bu zalimler gizlice şöyle fısıldaştılar; «Şu Muhammed, sadece sizin gibi bir insan değil mi? Gözünüz göre gö- re büyüye mi kapı- lacaksınız?»	Kalbleri gaflet içerisinde. Zul- medenler gizlice fısıldaştılar: Bu sizin gibi bir in- sandan başka bir şey midir? Siz, göre göre büyüye mi alda- nacaksınız?	kalpleri geçici hoşnut- luklar peşinde; bu- nunla birlikte, zulme (böylece) niyetli olan- lar (birbirlerine şunu söylerken) gerçek düşüncelerini saklı- yorlar: (Peygamber olduğunu söyleyen) bu kişi sizin gibi ölümlü biri değil mi? Peki öyleyse, böyle göz göre göre büyü ürünü bir söze mi ka- pılacaksınız?
21. يَعْلَمُ=bilir رَبِّي=Rabbim قَالَ=dedi ki فِي السَّمَاءِ=gökte الْقَوْلِ=konuşulanı وَهُوَ=O السَّمِيعُ=işitendir وَالْأَرْضِ=ve yerde الْعَلِيمُ=bilendir	Peygamber dedi ki; «Benim Rabb'im, gökte ve yerde söylenen her sözü bilir, o işi- ten ve bilendir.	Dedi ki: Benim Rabbim; gökte ve yerde söyle- neni bilir. O; Semî'dir. Alim'dir	De ki: Benim Rabbim gökte ve yerde konu- şulan her sözü bilir; her şeyi işiten ve her şeyin aslını bilen O'dur.
21. قَالُوا=dediler بَلْ=hayır أَحْلَامٍ=hayallerdir أَضْغَاثُ=(bu) karmakarışık بَلْ=hayır أَفْتَرَاهُ=onu uydurmuş شَاعِرٌ=şairdir هُوَ=o فَلْيَأْتِنَا=bize getirse ya أَرْسِلْ=gönderildikleri كَمَا=gibi الْأُولُونَ=öncekilerin	O zalimler dediler ki; «Hayır, Mu- hammed'in söyle- dikleri birtakım karmaşık, birbiri- den kopuk hayal- lerdir. Hayır, bu sözler O'nun uy- durmasıdır. Hayır, O bir şairdir. Öyle değilse bize daha önceki peygam- berlerin gösterdik- lerine benzer bir mucize göstere-sin.»	Onlar: Hayır, bunlar saçma- sapan rüyalar- dır. Hayır onu uy- durmuştur, hayır o, şairdir. Haydi önceki peygam- berler gibi o da bize bir mucize getirsin dediler.	Yoo, diyorlar, (Mu- hammed'in bu söyle- dikleri) karmakarışık rüyalardan ibaret! Yok yok, bütün bunla- rı kendisi uyduruyor! Hayır, o sadece bir şairdir! Peki, madem öyle, önceki (pey- gamberlerin mucize- lerle) gönderildiği gibi o da bize bir mucize getirse ya!
21. مَا أَمَنْتُ=inanmamıştı قَبْلَهُمْ=bunlardan önce مِنْ قَرْيَةٍ=hiçbir kent (halkı) مِنْ قَرْيَةٍ=hiçbir kent (halkı) أَهْلَكْنَاهَا=helak ettiğimiz أَفْهَمْ=şimdi bunlar mı? يُؤْمِنُونَ=inanacaklar	Oysa onlardan ön- ceki helâk ettiğimiz kentlerin hiçbirini inanmamıştı. Şim- di onlar mı inana- caklar?	Onlardan önce helak etmiş ol- duğumuz kasa- ba halkı iman etmemişti. Şimdi bunlar mı iman edecekler?	Geçmişte helak etti- ğimiz toplumlardan hiç biri (kendilerine gönderilen peygam- berlere) inanmamış- lardı; şimdi, bunlar mı inanacak?
21. وَمَا أَرْسَلْنَا=biz göndermedik إِلَّا=başkasını قَبْلَكَ=senden önce رَجَالًا=erkeklerden نُوحِي=vahyedilen أَهْلًا=ehline فَاسْأَلُوا=sorun إِلَيْهِمْ=kendilerine إِنْ=eğer كُنْتُمْ=idiyseniz الذِّكْرُ=Zikir لَا تَعْلَمُونَ=bilmiyor	Senden önce de kendilerine vahyet- tiğimiz erkeklerden başkasını gön- dermedik. Bilmi- yorsanız şayet zi- kir ehline sorun.	Senden önce de, kendilerine vahyettiğimiz er- keklerden baş- kasını gönder- medik. Eğer bil- miyorsanız; zikir ehline sorun.	Biz senden önce de (ey Muhammed,) kendilerine vahiy indiri- len (ölümlü) adam- lardan başkasını (elçi olarak) göndermedik; bunun içindin ki, (o in- karcılara de ki:) Eğer kendiniz bilmiyorsa- nız, önceki kitapları okuyup izleyen kim- selere sorun.
21. وَمَا جَعَلْنَاهُمْ=biz onları yapmadık لَا يَأْكُلُونَ=yemeyen جَسَدًا=ceset(ler) وَمَا كَانُوا=ve değillerdi الطَّعَامَ=yemek خَالِدِينَ=ölümsüz	Biz onları yemek yemez organizma- lar olarak yarat- madık. Onlar ölümsüz de değil- lerdi.	Biz onları; ye- mek yemez bir ceset kılmadık ve onlar, ebedi de değillerdi	(Göreceksiniz ki,) Biz o'nları yiyip içmeye ihtiyaç duymayan bir yapıda yaratmamış- tık; o'lar ölümsüz de değillerdi.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
21. 9 ثُمَّ=sonra صَدَقْنَاهُمْ=yerine getirdik الْوَعْدَ=verdiğimiz sözü فَأَنْجَيْنَاهُمْ=onları kurtardık وَمَنْ نَشَاءُ=ve dilediklerimizi وَأَهْلَكْنَا=ve helak ettik الْمُسْرِفِينَ=aşırı gidenleri	Sonra sözümüzü tutarak onları ve dilediğimiz kimse-leri kurtararak öl-çülerimizi çiğneyen azgınları yokettik.	Nihayet onlara verdiğimiz sözün doğruluğunu do-ğ gösterdik. Kendi-lerini ve diledik-lerimizi kurtardık, aşırı giden-leri de yok ettik.	Sonuç olarak, Biz on-lara verdiğimiz sözü yerine getirdik ve bu-nun için kendilerini ve dilediğimiz kimseleri kurtardık; ama kendi kendilerini ziyan edenleri ise yok ettik.
21. 10 لَقَدْ=andolsun أَنْزَلْنَا=indirdik إِلَيْنَا=size فِيهِ=içinde كِتَابًا=bir Kitap ذِكْرُكُمْ=Zikr'iniz bulunan أَفَلَا تَعْقِلُونَ=aklınızı kullanmıyor musunuz?	Andolsun ki, size namınızı yücelten, öğütler içeren bir kitap indirdik. Buna aklınız ermiyor mu?	Andolsun ki; si-ze, içinde zikri-nizin bulunduğu bir Kitap indirdik. Hala akletmiyor musunuz?	(Ey İnsanlar!) Gerçek şu ki, Biz size, akılda tutmanız gereken her şeyi kapsayan ilahi bir mesaj indirdik: ha-la aklınızı kullanma-yacak mısınız?
21. 11 وَكَمْ=ve nice قَصَمْنَا=kırıp geçirdik كَانَتْ ظَالِمَةً=şehri مِنْ قَرْيَةٍ=şehri وَأَنْشَأْنَا=ve inşa ettik بَعْدَهَا=onlardan sonra آخَرِينَ=başka قَوْمًا=bir topluluk	Halkları zalim olan nice şehri kırıp ge-çirdik de arkasın-dan başka halklar ortaya çıkardık.	Biz, zulmeden nice kasabayı kı-rıp geçirdik. Ve onlardan sonra başka bir kavmi var ettik.	Hem (bilmiyor musu-nuz ki) Biz, zulümde ısrar eden nice top-lumları kırıp geçirdik de onların yerine başka toplumlar meydana getirdik!
21. 12 فَلَمَّا=zaman أَحْسَوْا=hissettikleri هُمْ=onlar إِذَا=derhal بِأَسْنَا=azabımızı مِنْهَا=oradan يَرْكُضُونَ=kaçıyorlardı	Bu zalimler aza-bımızın gelip çat-tığını farkettilerinde derhal şehirlerin-den kaçmaya ko-yuluyorlardı.	Bizim baskını-mızı hissettikleri zaman; onlar, oradan kaçmaya yelteniyordu	Ve onlar Bizim ceza-landırıcı kudretimizi hissetmeye başlar başlamaz, hemen oradan kaçmaya dav-ranırlardı.
21. 13 لَا تَرْكُضُوا=(boşuna) kaçmayın وَارْجِعُوا=ve dönün إِلَى مَا=şeylere (nimetlere) فِيهِ=içinde أُتْرِفْتُمْ=şımartıldığınız وَمَسَاكِنَكُمْ=ve yurtlarınıza لَعَلَّكُمْ=çünkü تُسْأَلُونَ=sorguya çekileceksiniz	Kaçmayınız, sizi baştan çıkaran ni-metlere ve evleri-nize dönünüz ki, sorguya çekilecek-siniz!	Koşup kaçma-yın, size nimet verilen yere, yurtlarınıza dö-nün. Elbette sorguya çekile-ceksiniz.	(Ama sanki kendileri-ne:) Kaçmaya kal-kışmayın; bolluk ve keyif içinde sizi şı-martan şeylere, evle-rinize yurtlarınıza dö-nün, ki belki (yapıp ettiklerinizden ötürü) sorguya çekileceksi-niz! (denmiş gibi, kaybettiklerini anlar-lar).
21. 14 قَالُوا=dediler يَا وَيْلَنَا=eyvah bize كُنَّا=olduk إِنَّا=gerçekten biz ظَالِمِينَ=zalimlerden	Eyvahlar olsun! Biz gerçekten kendimize zul-metmiş dediler.	Dediler ki: Vay başımıza gelen-lere; doğrusu biz, zalimler idik.	Ve yalnızca: Vah bi-ze! diye yanıp yakı-nırlardı, Doğrusu, gerçekten zalim kim-selerdik biz!
21. 15 تِلْكَ=bu فَمَا زَالَتْ=sürüp gitti حَتَّى=kadar دَعَوَاهُمْ=mırıldanmaları جَعَلْنَاهُمْ=biz onları yapıncaya حَصِيدًا=biçilmiş (ekin gibi) خَامِدِينَ=sönmüş ateş (gibi)	Onlar böyle vahla-nıp dururken biz kendilerini biçilmiş ekinler gibi cansız yere seriverdik.	Bu haykırmaları devam edip du-rurken Biz; onla-rı, biçilmiş bir ot, sönmüş bir ocak haline getirdik.	Ve bu yakınmaları, Biz kendilerini biçil-miş bir tarlaya (ya da) bir kül yığına çevi-rinceye kadar sürüp giderdi.
21. 16 وَمَا خَلَقْنَا=biz yaratmadık السَّمَاءَ=göğü وَمَا=ve وَالْأَرْضَ=ve yeri لَا عِيبَ=eğlence için بَيْنَهُمَا=bunlar arasında	Biz göğü, yeri ve ikisi arasındaki varlıkları oyun ol-sun diye yaratma-dık.	Biz; göğü, yeri ve ikisinin ara-sındakileri oyun olsun diye ya-ratmadık.	Bir de, (şunu bilin ki,) gökleri ve yeri ve bu ikisi arasında var olan hiçbir şeyi bir oyun, bir eğlence olarak ya-ratmadık;
21. 17 أَنْ تَتَّخِذَ=edinmek أَرْضَنَا=isteseydik لَوْ=eğer لَاتَّخَذْنَاهُ=edinirdik لَهُوَ=bir eğlence إِنْ=eğer مِنْ لَدُنَّا=kendi katımızdan فَاعِلِينَ=yapacak كُنَّا=olsaydık	Eğer bir eğlence edinmek istesey-dik, özümüzden kaynaklanan bir eğlence edinirdik. Yapacak olsak böyle yapardık.	Eğer bir eğlence edinmek iste-seydik, elbette onu kendi katı-mızdan edinir-dik. Fakat asla edinmedik.	(çünkü,) eğer bir oyun, bir eğlence edinmek dileseydik, bunu herhalde kendi katımızdan edinirdik; ama hiç böyle bir şeyi diler miyiz!
21. 18 بِالْحَقِّ=hakkı نَقْذِفُ=biz atarız بَل=hayır الْبَاطِلِ=batılın عَلَى=üstüne فَإِذَا=derhal فَيَذِمُّهُ=o onun beynini parçalar زَاهِقٌ=canı çıkar هُوَ=onun (batılın) وَلَكُمْ الْوَيْلُ=vay size! مِمَّا تَصِفُونَ=yakıştırdıklarınızdan ötürü	Hayır, biz hakkı (gerçeği), batılın (eğriğin), başına çarparız da batılın beyni parçalanır ve yok olurverir. Al-lah' a yakıştırdığı-nız uygunsuz sifa-tlardan ötürü vay gele başınıza!	Hayır Biz; ger-çeği batılın te-pesine indiririz de onun beynini parçalar. Bir de bakarsın ki; o, yok olup gitmiş-tir. Allah' a yakış-tırdıklarınızdan dolayı yazıklar olsun size.	Tersine, Biz (gerçek bir yaratma eylemi-ye) hakkı batılın başı-na çarparız da bu onu paramparça eder ve böylece beriki yok olur gider. O halde, (Allah'a) yakıştırdığı-nız şeylerden ötürü yazıklar olsun size!
21. 19 مَنْ=kim varsa وَلَهُ=O'nundur وَالْأَرْضَ=ve yerde فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde عِنْدَهُ=O'nun yanında وَمَنْ=bulunanlar لَا يَسْتَكْبِرُونَ=büyüklenmez عَنْ عِبَادَتِهِ=O'na kulluk etmekten وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ=ve yorulmazlar	Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. O'nun katındakiler hiçbir büyüklük komplek-sine kapılmaksızın ve hiç bıkmaksızın O'na ibadet ederler.	Göklerde ve yerde ne varsa O'nundur. Ka-tında olanlar O'na kulluk et-mekten büyük-lenmezler ve usanmazlar.	Çünkü, göklerde ve yerde var olan her şey O'nundur; O'nun yanında yer alanlar O'na kulluk etmekte asla ne kibre kapılır-lar ne de usanç du-yarlar.
21. 20 اللَّيْلِ=gece يُسَبِّحُونَ=tesbih ederler وَالنَّهَارَ=ve gündüz لَا يَفْتَرُونَ=hiç ara vermezler	Hiç ara vermeksiz-in, gece gündüz O'nu noksanlıklar-dan tenzih ederler.	Gece gündüz hiç durmaksızın O'nu tesbih ederler.	Gece gündüz, bı-kmadan yorulmadan O'nun sınırsız kudret ve yüceliğini anıp du-rurlar.
21. 21 إِلَهَةً=tanrılar أَمْ اتَّخَذُوا=yoksa mi edindiler? هُم=onları مِنَ الْأَرْضِ=yerden يُنْشِرُونَ=diriltecek	Yoksa müşrikler, ölüleri diriltebilecek yeryüzü kaynaklı ilahlar mı edindi-ler?	Yoksa onlar; yerden bir takım tanrılar edindiler de onlar mı ölü-leri diriltecekler?	Yine de bazı insanlar, birtakım dünyevi var-lıkları, bunların (ölü-le-ri) diriltebileceği ya-nılgısı içinde, tanrı ediniyorlar;
21. 22 لَوْ=eğer كَانَ=olsaydı فِيهِمَا=ikisinde إِلَهَةً=tanrılar إِلَّا=başka اللَّهُ=Allah'tan لَفَسَدَتَا=ikisi de bozulup gitmişti فَسُبْحَانَ اللَّهِ=Allah يُحْيِي=yüce(münezzeh)dir الْعَرْشِ=arş'ın رَبِّ=sahibi عَمَّا يَصِفُونَ=onların nitelendirmelerinden	Eğer yerde ve gök-te Allah'dan başka ilahlar olsaydı yer-in ve göğün dü-zeni altüst olurdu. Arş'ın rabbi olan Allah, o müşriklerin asılsız yakıştıрма-larından münez-zeh'tir.	Eğer göklerde ve yerde Al-lah'tan başka tanrılar olsaydı; bunların ikisi de muhakkak bozu-lup gitmişti. Arş'ın Rabbi olan Allah; onla-rın nitelendirdik-lerinden münez-zeh'tir.	oysa, (anlamıyorlar ki,) göklerde ve yerde Allah'tan başka tanrı-lar olsaydı, bu iki alem de kargaşalık içinde yıkılıp giderdi! Bunun içindir ki, O mutlak hükümranlı-k tahtının Efendisi, O sınırsız kudret ve yü-celik sahibi Allah, in-sanların tanımlama ve tasvir yoluyla ken-disine yakıştırdığı her şeyin ötesinde, her şeyin üstündedir!
21. 23 عَمَّا يَفْعَلُ=yaptığından لَا يُسْأَلُ=O sorulmaz وَهُمْ=ama onlar يُسْأَلُونَ=sorulurlar	O yaptıklarından sorumlu değildir. Oysa onlar davra-nışlarından sorum-ludurlar.	O; yaptığından sorumlu değildir, fakat onlar so-rumludurlar.	O edip eylediği şey-lerden ötürü sorguya çekilemez; ama onlar (mutlaka) sorgulana-caklar:
21. 24 أَمْ=yoksa اتَّخَذُوا=mı edindiler? مِنْ دُونِهِ=O'ndan başka هَاتُوا=getirin بُرْهَانَكُمْ=delilinizi مَنْ مَعِيَ=benimle beraber olanların ذِكْرُ=öğütü	Yoksa onlar O'nun dışında başka ilah-lar mı edindiler? Onlara de ki; «Bu konudaki delilinizi ortaya getiriniz. Bu kitap, gerek be-nimle birlikteki mü'minlere yönelik	Yoksa O'ndan başka tanrılar mı edindiler? De ki: Kesin delilinizi getirin işte be-nimle birlikte olanların zikri ve benden önceki-leri zikri. Hayır	(hal böyleyken), onlar yine de, kulluk etmek için O'nun yerine (dünnyele) tanrılar ediniyorlar! (Ey Pey-gamber,) de ki: Hay-di, siz de davanızı destekleyecek bir del-il getirin: İşte bu, be-

Kelime	Mealî (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	وَنَذَرُ=ve ögütü مَنْ قَبْلِي=benden öncekilerin يَلَا يَعْلَمُونَ=çokları أَكْثَرُهُمْ=ama الْحَقُّ=hakkı فَهُمْ=bundan dolayı onlar مُغْرَضُونَ=(haktan) yüz çevirirler	direktifleri ve gerekse benden önceki peygamberlere ilişkin bilgileri içeriyor.» Hayır onların çoğunluğu gerçeğin ne olduğunu bilmeksizin ona sırt çevirirler.	onların çoğu hakkı bilmezler de onun için yüz çevirirler.	nimle birlikte olanların ve benden önceki (peygamber)lerin dile getirip durdukları ilahi öğretiler. Hayır, onların çoğu gerçeği bilmiyor ve bunun için de (ondan) inatla yüz çeviriyorlar.
21. 25	وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا مِنْ رَسُولٍ يُوحِي إِلَيْهِ=ona أَنَّهُ=şüphesiz يُوحِي=diye vahyetmiş إِلَهُ=tanrı يَا=yoktur أَنَا=benden فَاعْبُدُون=bana kulluk edin	Senden önce gönderdiğimiz bütün peygamberlere «Benden başka ilah yoktur, sırf bana kulluk ediniz» diye vahyettik.	Senden önce gönderdiğimiz her peygambere mutlaka: Ben'den başka tanrı yoktur. Bana kulluk edin, diye vahyetmişizdir.	Oysa, Biz senden önce de peygamberleri yalnızca: Benden başka tanrı yok, öyleyse (yalnızca) Bana kulluk edin! diye vahyederek gönderdik.
21. 26	وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا بَلْ هُمْ كَاذِبُونَ يَتْلُو=dediler اتَّخَذَ=edindi الرَّحْمَنُ=Rahman يَتْلُو=çocuk بَلْ=hayır يَتْلُو=kullar(lı)dır مُكْرَمُونَ=değerli	Müşrikler «Rahman olan Allah evlat edindi» dediler. Haşa! O böyle bir şeyden münezzehdir. Tersine melekler, onurlu kullardır.	Dediler ki: Rahman çocuk edindi. O'nun şanı yücedir. Hayır, onlar ikram edilmiş kullardır.	Yine de, bazıları kalıp: Rahman kendine bir oğul edinmiştir! diyor. O yüceler yüces (ölümlülere özgü bütün eksiklerden) mutlak anlamda uzaktır! Hayır, (Allah'ın soyundan gelmiş gözüyle baktıkları o kimseler) yalnızca Allah'ın seçkin kullarıdır.
21. 27	لَا يَسْئَلُونَكَ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ وَهُمْ يَكْفُرُونَ يَسْئَلُونَ=O'ndan önce söylemezler يَسْئَلُونَ=bir söz وَهُمْ=ve onlar يَسْئَلُونَ=O'nun buyruğunu يَعْمَلُونَ=yaparlar	Onlar Allah'dan önce söz söylemezler ve ne yaparlarsa sırf O'nun emri ile yaparlar.	Onlar, sözle asla O'nun önüne geçemezler. Ancak O'nun emriyle hareket ederler.	Sözkonusu kimseler, O kendileriyle konuşmadan asla konuşmazlar; ve ancak O'nun buyruğuyla edip eylerler.
21. 28	يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنْ ارْتَضَى مِنْهُمْ وَهُمْ يُعَذِّبُونَ مَنْ كَانَ يَكْفُرُ يَعْلَمُ=bilir مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ=onların önlerinde olanı يَعْلَمُ=ve arkalarında olanı وَلَا يَشْفَعُونَ=şefaathane edemezler يَعْلَمُونَ=başkasına إِلَّا=başkasına يَعْلَمُونَ=olduklarından ارْتَضَى=razı وَهُمْ=ve onlar يَعْلَمُونَ=O'nun korkusundan يُعَذِّبُونَ=titrerler	Allah, onların önlerindeki ve arkalarındaki (yapacaklarını ve yaptıklarını) bilir. Onlar sadece Allah'ın hoşnut olduğu kimselere şefaathane ederler ve Allah'ın korkusundan titrerler.	O, onların önlerindeki de bilir, arkalarındaki da bilir. Onlar, Allah'ın hoşnut olduğu kimseden başkasına şefaathane edemezler ve O'nun korkusundan titrerler.	O, onların gözünün önünde olanları da bilir, onlardan gizli tutulan şeyleri de bilir; bunun içindir ki, onlar, O'nun (zaten) hoşnut olduğu insanların dışında kimseye yan çıkıp kayıramazlar; çünkü (herkesten önce) onların kendileri O'nun korkusuyla titrerler.
21. 29	وَمَنْ يَفْعَلْ يَفْعَلْ وَهُوَ يَكْفُرُ يَفْعَلْ=her kim يَفْعَلْ=derse وَهُوَ=onlardan يَفْعَلْ=ben يَفْعَلْ=bir tanrıyı يَفْعَلْ=O'ndan başka فَذَلِكَ=böylece يَفْعَلْ=onu cezalandırırız جَهَنَّمَ=cehennemle يَفْعَلْ=böyle نَجْزِي=biz cezalandırırız يَفْعَلْ=zalimleri	Eğer onlardan biri «Ben Allah'ın dışında ilahım» derse onu cehennem ile cezalandırırız. Biz zalimleri böyle cezalandırırız.	Bunlardan kim: Tanrı O değil de benim derse; onu derhal cehennemle cezalandırırız. Biz, zalimlerin cezasını böyle veririz.	Ve eğer onlardan biri: O'nun gibi ben de bir tanrıyı diyecek olseydi mutlaka onu cehennemle cezalandırırız; (çünkü) zalimleri biz böyle cezalandırırız.
21. 30	أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ الْأَرْضَ يَنْزِلُ فِيهَا وَهُمْ يَخْتَلِفُونَ يَرَوْا=görmediler mi? أَنَّ=şüphesiz يَرَوْا=inkâr edenler وَهُمْ=ve yer يَرَوْا=gökler وَهُمْ=bitişik idi يَرَوْا=biz onları ayırdık وَهُمْ=ve yarattık يَرَوْا=sudan وَهُمْ=canlı يَرَوْا=hala inanmıyorlar mı?	Kâfirler, gökler ile yer birbirine yapışırken onları ayırdığımızı ve bütün canlıları sudan meydana getirdiğimizi görmüyorlar mı? Onlar yine de iman etmiyorlar mı?	O küfredenler görmüyorlar mı ki; gökler ve yer bitişirken Biz ayırdık onları. Ve her şeyi sudan canlı kıldık. Hala inanmıyorlar mı?	Peki, hakkı inkara şartlanmış olan bu insanlar, göklerin ve yerin (başlangıçta) bir tek bütün olduğunu ve Bizim sonradan onu ikiye ayırdığımızı ve yaşayan her şeyi sudan yarattığımızı görmüyorlar mı? Hala inanmayacaklar mı?
21. 31	وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ وَهُمْ يَخْتَلِفُونَ وَجَعَلْنَا=yarattık فِي الْأَرْضِ=yer وَجَعَلْنَا=yüksek dağlar وَهُمْ=sarsar diye وَجَعَلْنَا=ve açtık وَهُمْ=orada وَجَعَلْنَا=geniş وَهُمْ=umulur ki وَجَعَلْنَا=yollarını bulurlar	Yeryüzü dengede dursun da insanların sarsmasını diye orada köklü dağlar yarattık ve istedikleri yere gidebilsinler diye o dağlarda geçit veren yollar açtık.	Onlar sarsılmasın diye yeryüzünde sabit dağlar yerleştirdik. Doğru yoldan gitsinler diye orada geniş yollar açtık.	Ve (görmüyorlar mı ki,) onları sarsmasını diye arz üzerine sarsıp dağlar yerleştirdik; ve kolayca yollarını bulabilsinler diye orada vadiler açtık;
21. 32	وَجَعَلْنَا سَقَافًا وَهُمْ يَخْتَلِفُونَ وَجَعَلْنَا=göğü سَقَافًا=bir tavan وَجَعَلْنَا=korunmuş وَهُمْ=onlar hala وَجَعَلْنَا=ayetlerinden وَهُمْ=aydınlatıyorlar وَجَعَلْنَا=yüz çevirmektedirler	Göğü dengesizlikten korunmuş bir tavan, bir çatı yaptık. Onlar ise gökteki ayetlere, düşündürücü kanıtlara dönüp bakmıyorlar.	Göküzünün de korunmuş bir tavan kıldık. Fakat onlar, bundaki ayetlerden yüz çeviriyorlar.	ve göğü güvenli bir kubbe, bir çatı olarak yükselttik? Ve yine de onlar (yaratılışın) bu açık işaretlerine inatla sırt çeviriyor,
21. 33	وَالَّذِي خَلَقَ وَهُمْ يَخْتَلِفُونَ وَالَّذِي خَلَقَ=yaratan وَهُمْ=geceyi وَالَّذِي خَلَقَ=ve gündüzü وَهُمْ=ve güneşi وَالَّذِي خَلَقَ=ve ayı وَهُمْ=her biri وَالَّذِي خَلَقَ=bir yörüngede وَهُمْ=yüzmektedir	Geceyi, gündüzü, güneşi, ayı yaratan O'dur. Bunların herbiri kendi yörüngelerinde yürürler.	Geceyi ve gündüzü, güneşi ve ayı yaratan O'dur. Her biri bir yörüngede yürür.	ve (görmüyorlar ki,) geceyi ve gündüzü, güneşi ve ayı -hepsi de uzayda dolaşan (o gök cisimlerini)- yaratan O'dur!
21. 34	وَمَا جَعَلْنَا وَهُمْ يَخْتَلِفُونَ وَمَا جَعَلْنَا=vermedik وَهُمْ=hiçbir insana وَمَا جَعَلْنَا=senden önce وَهُمْ=ebedi yaşama وَمَا جَعَلْنَا=şimdi kalacaklar mı? وَهُمْ=sen ölürsen وَمَا جَعَلْنَا=onlar وَهُمْ=ebedi	Senden önceki hiçbir insana ölümsüzlük imkânı vermiş değiliz. Sanki sen ölürsen onlar sonsuza dek yaşayacaklar mı?	Senden önce hiç bir insanı ebedi kılmadık. Sen ölürsen; onlar baki mi kalırlar?	(Ey peygamber, sana inanmayanlara hatırlat ki,) Biz senden önce de hiçbir insana ölümsüzlük vermedik; ve imdi, sen ölürsen bunlar kendilerinin sonsuza kadar yaşayacaklarını mı sanıyorlar?
21. 35	وَالَّذِي خَلَقَ وَهُمْ يَخْتَلِفُونَ وَالَّذِي خَلَقَ=nefis وَهُمْ=tadacaktır وَالَّذِي خَلَقَ=ölümü وَهُمْ=biz sizi imtihan ederiz وَالَّذِي خَلَقَ=şer ile وَهُمْ=ve hayır ile وَالَّذِي خَلَقَ=sınamak için وَهُمْ=ve (sonunda) bize وَالَّذِي خَلَقَ=döndürüleceksiniz	Her canlı, ölümü tadacaktır. Nasıl davranacağınızı görelim diye sizi hem kötülükle ve hem de iyilikle sınavdan geçiririz. Sonunda bize döndürüleceksiniz.	Her nefis ölümü tadıcıdır. Bir imtihan olarak sizi iyilik ve kötülükle deneriz. Sonunda, Bize döndürüleceksiniz.	Her can ölümü tadacaktır; ne var ki, (hayatın) iyi ve kötü (tezahürleriyle) karşı karşıya getirerek sınav ediyoruz sizi; ve sonunda hepimiz Bize döndürüleceksiniz.
21. 36	وَأَذِّنْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَهُمْ يَخْتَلِفُونَ وَأَذِّنْ=seni gördükleri وَهُمْ=kâfirler وَأَذِّنْ=ancak وَهُمْ=seni edinirler وَأَذِّنْ=alay konusu وَهُمْ=bu mudur? (diye) وَأَذِّنْ=diline dolayan وَهُمْ=oyla kendileri وَأَذِّنْ=sizin tanrılarınızı وَهُمْ=Rahman'ın وَأَذِّنْ=Zikri(uyarısı)nı وَهُمْ=inkâr ediyorlar	Kâfirler seni gördüklerinde birbirlerine «ilahlarınızın dil uzatan adam bu mu?» diyerek seni alayla alayla durmazlar. Oysa kendileri «Rahman» olan Allah'ı hatırlamaya bile yanaşmazlar.	Küfredenler seni gördükleri zaman, alaya almaktan başka bir şey yapmazlar. Ve: Tanrıların diline dolaşan bu mudur? derler. İşte Rahman'ın kitabını inkar edenler onlardır.	Ama hakkı inkara şartlanmış olan bu insanlar ne zaman seni gözönüne alsalar, (birbirlerine:) Bu mu sizin tanrılarınızı diline dolayan? (diyerek) seni alaya almaktan başka bir şey yapmazlar. Ve Rahman'dan her söz edişlerinde hakkı örtbas etmeye kalkışanlar da böyleledir!
21. 37	وَالَّذِي خَلَقَ وَهُمْ يَخْتَلِفُونَ وَالَّذِي خَلَقَ=yaratılmıştır وَهُمْ=insan	İnsanın yaratılışında «acelecilik»	İnsan aceleden yaratılmıştır. Si-	İnsan tezcanlı bir yaratıktır; (fakat yakın-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
aceleden مِنْ عَجَلٍ=سَأْرِيكُمْ=size göstereceğim ayetlerimi آيَاتِي benden acele istemeyin فَلَا تَسْتَعْجِلُونِ	mayası vardır. Siz-e ayetlerimi, mucizelerimi yakında göstereceğim; biraz sabırlı olunuz.	ze ayetlerimi göstereceğim. Ama o kadar çabuk istemeyin.	da) mesajlarımı(n işa-ret ettiği gerçeği) size göstereceğim; şimdi (bunu) Benden acele istemeyin!
21. 38	هَذَا=bu مَتَى=ne zaman? وَيَقُولُونَ=ve diyorlar إِنْ=eğer الْوَعْدُ=tehdid(ettiğiniz azab) صَادِقِينَ=doğru söyleyenler كُنْتُمْ=iseniz	Eğer söylediğiniz doğru ise bu tehdidiniz ne zaman gerçekleşecek? dediler.	Doğru sözlüler iseniz bu vaad ne zaman? derler. Ama (mesajlarımı ciddiye almayanlar:) Eğer doğru sözlü kimselerseniz, (cevap verin, ey inananlar), (Allah'ın nihai yargısı konusunda ileri sürdüğünüz) söz ne zaman gerçekleşecek? diye sorup duruyorlar.
21. 39	أَوْ يَعْلَمُ=bir bilselerdi الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler حِينَ=zamanı لَا يَكْفُونُ=savamayacakları عَنْ وُجُوهِهِمْ=yüzlerinden النَّارَ=ateşi عَنْ ظُهُورِهِمْ=sırtlarından وَلَا=ne de وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ=ve yardım da olunmayacakları	Kâfirler, cehennem ateşini yüzlerinden ve sırtlarından savamayacakları ve hiç kimseden yardım göremeyecekleri anın dehşetini eğer bilseler, böyle yapmazlardı!	O küfredenler; yüzlerinden ve sırtlarından ateşi engellemeyecekləri ve yardım göremeyecekleri zamanı keşki bilseler. Hakkı inkara şartlanmış olan bu insanlar, yüzlerinden ve sırtlarından ateşi savamayacakları, kimseden bir yardım bulamayacakları o günü keşke bilselerdi!
21. 40	بَلْ=doğrusu تَأْتِيهِمْ=o onlara gelecek بَعَثَهُ=ansızın فَتَنْبَهُهُمْ=onları şaşırtacak فَلَا يَسْتَطِيعُونَ=güçleri yetmeyecek رَدَّهَا=onu reddetmeye وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ=ve kendilerine süre verilecek	Aslında o tehdit, apansız bir şekilde karşılarına çıkarır ve şaşkınlıktan donakalırlar. O zaman onu ne başlarından savabilirler ve ne de kendilerine mühlet verilir.	Doğrusu o aniden gelecek ve onları şaşırtacaktır. Artık onu geri çevirmeye güçleri yetmeyecektir. Ve onlara mühlet de verilmeyecektir. Yoo, (o Son Saat) apansız gelip çatacak ve onları şaşkına çevirecek; öyle ki, ne onu geri çevirmeye güçleri yeter, ne de kendilerine soluk alacak zaman verilir.
21. 41	وَلَقَدْ=andolsun اسْتَهْزِئَ=alay edildi بِرُسُلٍ=peygamberlerle de مِنْ قَبْلِكَ=senden önceki فَحَاقَ=ama kuşatıverdi بِالَّذِينَ سَخِرُوا=alay edenleri مِنْهُمْ=onlarla كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ=o alay ettikleri مَا=şey	Senden önceki peygamberler de alaya alınmıştı. Fakat o alaycılar, alay konusu etikleri azabın pençesine düştüler.	Andolsun ki; senden önce de bir çok peygamberle alay edilmişti. Ama alaya alanları, eğlendikleri şey mahvetmişti. (Ey Muhammed,) senden önceki elçilerle de alay edilmişti ama ne var ki, onları küçümseyen kimseleri, sonunda, alay edip durdukları şeyin kendisi tepeleyiverdi.
21. 42	قُلْ=de ki مَنْ=kim يَكْلُوكُمْ=sizi koruyacak? بِاللَّيْلِ=gece وَالنَّهَارِ=ve gündüz مِنْ الرَّحْمَنِ=Rahman'dan بَلْ=hayır هُمْ=onlar عَنْ ذِكْرِ=Zikr'inden رَبِّهِمْ=Rablerinin مُعْرِضُونَ=yüz çeviriyorlar	De ki; «Gece gündüz sizi 'Rahman' olan Allah'ın azabından kim koruyabilir?» Fakat onlar Rabb'lerini hatırlamaya yanaşmıyorlar.	De ki: Geceyle ve gündüzün sizi Rahman'dan kim koruyabilir? Ne var ki onlar, Rabblarının zikrinden yüz çevirmektedirler. De ki: Gece ya da gündüz, sizi Rahman'a karşı kim koruyabilir? Hayır hayır, onlar Rablerini hatırlatan mesajdan bütün bütün yüz çevirmiş kimselerdir!
21. 43	أَمْ=yoksa لَهُمْ آلِهَةٌ=tanrıları mı var? تَمْنَعُهُمْ=onları koruyacak مِنْ دُونِنَا=bize karşı لَا يَسْتَطِيعُونَ=onların gücü yetmez يَنْصُرُ=yardım etmeye أَنْفُسِهِمْ=kendilerine وَلَا هُمْ=onlara مِنَّا=bizim tarafımızdan يُصْحَبُونَ=sahip çıkılır	Yoksa onların, kendilerini koruyacak bizim dışımızda başka ilahları mı var? O sözde ilahlar kendilerine bile yardım edecek güçte olmadıkları gibi bizden de destek göremezler.	Yoksa kendilerini Bize karşı savunacak tanrıları mı var? Oysa bunlar kendilerine bile yardım edemezler. Bizden yakınlık da görmezler. Yoksa onlar, gerçekten, kendilerini Bizim elimizden kurtaracak tanrıları olduğunu mu (düşünüyorlar)? Onların bu (düzmece) tanrıları kendi kendilerini bile koruyacak durumda değiller; öyleyse, (onlara tapınanlara, onlara güvenenlere de) Bize karşı kimse arka çıkmayacaktır.
21. 44	بَلْ=bilakis مَتَّعْنَا=biz yaşattık هُؤُلَاءِ=onları وَأَبَاءَهُمْ=ve atalarını حَتَّى=nihayet طَالَ=uzun geldi عَلَيْهِمْ=kendilerine الْعُمُرُ=ömür أَفَلَا يَرَوْنَ=görmüyorlar mı? أَنَا=bizim نَاتِي=gelip de الْأَرْضِ=yerlerini (topraklarını) نَنْفُصُهَا=eksilttiğimizi مِنْ أَطْرَافِهَا=uçlarından أَفَهُمْ=onlar mı? الْغَالِبُونَ=üstün gelen	Aslında biz onlara ve atalarına geniş geçim imkânları bağışladık da uzun yıllar refah içinde yaşadılar. Fakat bizim, kâfirlerin yurtlarını uçlarından kırptığımızı, müslümanlar lehine alanlarını da ralttığımızı görmüyorlar mı? Acaba üstün gelen onlar mıdır?	Evet Biz; onlara da, atalarına da geçimlikleri verdik. Öyle ki ömürleri kendilerine uzun geldi. Fakat şimdi görmüyorlar mı ki; Biz; o yeryüzüne gelip çevresinden eksiltip durmaktayız. Onlar mıdır galip gelenler şu halde? Kaldı ki, Biz bunlara da, bunların atalarına da, ömürlerinin sonunda, hayatın tadını çıkararak avunmalarına fırsat verdik; fakat bu insanlar, Bizim yeryüzüne - üzerindeki en iyi, en güzel şeyleri her gün biraz daha eksilterek vaziyet ettiğimizi görmüyorlar mı? Buna rağmen, yine de baskın çıkacaklar(ını umuyorlar) mı?
21. 45	قُلْ=de ki إِنَّمَا=ben ancak أُنْذِرْكُمْ=sizi uyarıyorum بِالْوَحْيِ=vahiyle وَلَا يَسْمَعُ=ama işitmez(ler) الصَّمُّ=sağır(lar) الدُّعَاءَ=çağırırı إِذَا=zaman يُنْذِرُونَ=uyarıldıkları مَا	De ki; «Ben vahyin mesajına dayanarak sizi uyarıyorum.» Fakat sağır-lar, uyarıldıklarında çağırırı işitemezler.	De ki: Ben ancak sizi vahiy ile uyarıyorum. Sağır-lar uyarıldıkları zaman çağırırı işitmezler. De ki: Ben yalnızca vahye dayanarak sizi uyarıyorum! Ne var ki, (kalbi) sağır olan kimseler bu çağırırı işitmeyecek(ler)dir, defalarca uyarılsalar da.
21. 46	وَلَنْ=andolsun مَسَّتْهُمْ=onlara dokunsa نَفْخَةٌ=bir esinti مِنْ عَذَابٍ=azabından رَبِّكَ=Rabbinin لَيَقُولُنَّ=derler يَا وَيْلَنَا=eyvah bize إِنَّا=biz gerçekten كُنَّا=olmuştuk ظَالِمِينَ=zalimler	Andolsun ki, Rabb'inin azabının en hafif bir fiskeşi eğer onlara değse kesinlikle «Eyvahlar olsun! Biz gerçekten kendimize zulmetmişiz» derler.	Andolsun ki Rabbinin azabından onlara bir esinti dokunsa; eyvahlar bize, doğrusu biz gerçekten zalimlemiştir, diyeceklerdir. Yine de, kendilerini Rabbinin azabından bir esinti yoklarsa, hiç şüphe yok, hemen, Vah bize! derler, Doğrusu, zalim kimselerdik biz!
21. 47	وَنَضَعُ=kurarız الْمَوَازِينَ=terazileri الْقِسْطَ=adalet الْيَوْمَ=günü için فَلَا تَظْلُمُ=bir haksızlık edilmez نَفْسٌ=kimseye شَيْئًا=hiçbir وَإِنْ كَانِ=olsa مِثْقَالَ=ağırlığıınca da حَبَّةٍ=danesi مِنْ خَزْدَلٍ=bir hardal أَتَيْنَا=getiririz بِهَا=onu وَكَفَىٰ بِنَا=biz yeteriz حَاسِبِينَ=hesap gören olarak	Kıyamet günü doğru tartan, duyarlı teraziler kurarız. Orada hiç kimseye haksızlık edilmez. İşlenen amel, bir hardal tanesi kadar bile olsa onu ortaya kovarız. Hesap görücü olarak biz yeteriz.	Biz; kıyamet günü adalet terazilerini kurarız. Hiç kimse hiç bir şeyle haksızlığa uğratılmaz. Hardal tanesi kadar bile olsa yapıları ortaya koyarız. Hesap görenler olarak da Biz, yeteriz. Ve Kıyamet Günü (öyle) doğru, (öyle) hassas) teraziler kurarız ki, kimse en küçük bir haksızlığa uğratılmaz; bir hardal tanesi kadar bile olsa, (iyi ya da kötü) her şeyi tartıya sokarız; hesap görücü olarak kimse Bizden ileri geçemez!
21. 48	وَلَقَدْ=andolsun آتَيْنَا=biz verdik مُوسَىٰ=Musa'ya وَهَارُونَ=ve Harun'a الْفُرْقَانَ=Furkan'ı (hak ve batılı ayırdeden kitabı) وَضِيَاءَ=ve bir ışık olan وَذِكْرًا=ve öğüt olan لِلْمُتَّقِينَ=muttakiler (korunanlar) için	Andolsun ki, biz Musa ile Harun'a doğru ile eğriyi ayırdeden ve takvalılar için ışık ve öğüt olan kitab'ı verdik.	Andols

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
21. 50 وَهَذَا =bu (Kur'an) ذِكْرٌ =bir öğüttür أَنْزَلْنَاهُ =ona indirdiğimiz مُبَارَكٌ =mübarek لَهُ =onu أَقَانْتُمْ =şimdi siz ediyor musunuz? مُنْكَرُونَ =inkâr	Bu Kur'an, tarafımızdan indirilmiş kutsal bir öğüttür. Siz onu inkâr mı ediyorsunuz?	İşte bu da Bizim indirdiğimiz mübarek bir zikirdir. Yoksa siz onu inkar mı ediyorsunuz?	Ve indirdiğimiz bu (mesaj da, öncekiler gibi) uyarıcı hatırlatıcı kutlu bir mesajdır; hal böyleyken yine de onu inkar mı edeceksiniz?
21. 51 وَلَقَدْ =andolsun آتَيْنَا =biz vermiştik إِبْرَاهِيمَ =İbrahim'e رُشْدَهُ =doğru yolu bulma yeteneğini مِنْ قَبْلُ =daha önceden وَكُنَّا =biz idik بِهِ =onu عَالِمِينَ =biliyor	Andolsun ki, daha önce de İbrahim'e doğru ile eğriyi ayırdetme yeteneği vermiştik. Onun peygamberliğe elverişli olduğunu biliyorduk.	Andolsun ki; Biz, daha önce İbrahim'e de rüşdünü vermiştik. Ve Biz onu bilenlerdik.	Ve gerçek şu ki, Biz (Musa'dan) çok önce İbrahim'e (de) sağduyu vermiştik; ve o'na (yön veren saiki) biliyorduk,
21. 52 إِذْ =hani قَالَ =demişti ki لِأَبِيهِ =babasına هَذِهِ =şu مَا =nedir? وَقَوْمِهِ =ve kavmine الَّتِي أَنْتُمْ =sizin الْتَّمَاثِيلُ =heykeller عَاكِفُونَ =taptığınız لَهَا =kendisine	Hani O babasına ve soydaşlarına «Şu karşılarında saygı duruşu yaptığınız heykeller nedir?» dedi.	Hani o, babasına ve kavmine demişti ki: Şu tapınıp durduğunuz heykeller de nedir?	babasına ve halkına (şöyle): Kendinizi bu kadar yürekten adadığınız bu biçimsel nesneler nedir? dediği zaman,
21. 53 قَالُوا =dediler ki وَجَدْنَا =bulduk عَابِدِينَ =tapar لَهَا =onlara آبَاءَنَا =babalarımızı	Onlar da «Babalarımızı onlara tapar bulduk» dediler.	Onlar da: Babalarımızı bunlara tapar bulduk, demişlerdi.	Biz atalarımızı bunlara tapar bulduk diye cevap verdiler.
21. 54 أَنْتُمْ =siz لَقَدْ كُنْتُمْ =doğrusu قَالَ =dedi فِي =içindesiniz وَأَبَاؤُكُمْ =ve babalarınız مُبِينٍ =açık ضَلَالٍ =bir sapıklık	İbrahim «Gerek siz, gerekse babalarınız gerçekten koyu bir sapıklığa düşmüşsünüz» dedi.	O: Andolsun ki sizler de, babalarınız da apaçık bir sapıklık içerisindesiniz, demişti.	(İbrahim:) Doğrusu, siz de atalarınız da apaçık bir sapıklık içindeymişsiniz! dedi.
21. 55 قَالُوا =dediler ki أَجِئْنَا =bize getirdin mi? أَنْتَ =sen أَمْ =yoksa بِالْحَقِّ =gerçeği مِنَ اللَّاعِبِينَ =şaka mı yapıyorsun?	Onlar: “Sen bize gerçeği mi getirdin, yoksa şaka mı ediyorsun?” dediler.	Onlar: Sen, bize gerçeği mi getirdin, yoksa bizimle eğleniyor musun? dediler	Sen (bu sözle) karışımıza çıkarken tamamen ciddi misin yoksa o şakacı insanlardan biri misin? diye sordular.
21. 56 قَالَ =dedi رَبُّكُمْ =Rabbiniz بَلْ =hayır رَبُّ =Rabbidir السَّمَاوَاتِ =göklerin وَالْأَرْضِ =ve yerin الَّذِي فَطَرَهُنَّ =onları yaratmıştır وَأَنَا =ve ben de عَلَى ذَلِكُمْ =buna مِنَ الشَّاهِدِينَ =şahidlik edenlerdenim	İbrahim dedi ki; «Hayır, Rabb'iniz göklerin ve yerin Rabb'idir, onları yoktan vareden O'dur. Ben bu gerçeğin tanıklarından biriyim.»	O da dedi ki: Hayır, Rabbiniz göklerin ve yerin Rabbidir ki onları, O yaratmıştır. Ve ben bunlara şahidlik edenlerdenim.	(İbrahim:) Yoo! dedi, Ama sizin Rabbiniz göklerin ve yerin Rabbidir; yani, onları O yoktan var edip düzene sokmuştur: ve ben de bu gerçeğe tanıklık edenlerden biriyim!
21. 57 وَتَاللَّهِ =Allah'a and olsun ki لَأَكِيدَنَّ =bir tuzak kuracağım أَصْنَامَكُمْ =putlarınıza بَعْدَ =sonra أَنْ تَوَلَّوْا =siz gittikten مُدْبِرِينَ =dönüp	Vallahi siz arkanızı dönüp gittikten sonra putlarınıza bir oyun oynayacağım, bir komplo düzenleyeceğim.	Allah'a yemin ederim ki; siz, arkanızı dönüp gittikten sonra putlarınıza bir tuzak kuracağım.	Ve (içinden:) Allah'a yemin olsun, siz arkanızı dönüp uzaklaşır uzaklaşmaz putlarınızı yere sereceğim! diye ekledi.
21. 58 فَجَعَلَهُمْ =nihayet onları etti جُذَاءً =parça parça لَهُمْ =onların كَبِيرًا =büyüğü إِلَّا =yalnız hariç لَعَلَّهُمْ =belki إِلَيْهِ =ona يَرْجِعُونَ =müracaat ederler diye(!)	Arkasından o putları kırıp parça parça etti, fakat bilgisine (!) başvursunlar diye en büyük putu sağlam bıraktı.	Derken hepsini paramparça edip içlerinden büyüğünü, ona başvursunlar diye sağlam bıraktı.	Ve en büyükləri dışında (putların) hepsini paramparça etti; belki dönüp (bu olup biten için) ona başvurlar diye.
21. 59 قَالُوا =dediler مَنْ =kim? فَعَلَّ =yaptı هَذَا =bunu إِنَّهُ =muhakkak o الظَّالِمِينَ =zalimlerden لَمِنْ =biridir	Soydaşları «Bu işi ilahlarımıza kim yaptı? Kim yaptı ise o gerçekten bir zalimdir» dediler.	Bunu tanrılarına kim yaptı? Doğrusu o zalimlerden biridir, dediler.	(Dönüp de olanları görünce:) Kim yaptı bunu tanrılarımıza? diye sordular, Her kimse, o'nun çok zalim biri olduğundan kuşku yok!
21. 60 قَالُوا =dediler سَمِعْنَا =işittik فَتَى =bir genç يُقَالُ =deniliyormuş يَذْكُرُهُمْ =onları diline dolayan لَهُ =kendisine إِبْرَاهِيمَ =İbrahim	Duyduğumuza göre İbrahim adında bir delikanlı bu ilahlarımıza dil uzatıyordu» dediler.	Dediler ki: Kendisine İbrahim denilen bir gencin bunları diline doladığını duymuştuk.	İçlerinden bazıları: İbrahim denen bir gencin o (tanrı)ları diline doladığını işitmiştik dediler.
21. 61 قَالُوا =dediler فَاتُّوا =getirin بِهِ =onu النَّاسِ =insanların عَلَى أَعْيُنٍ =gözü önüne لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ =tanık olsunlar	O halde onu yakalayıp halkın karşısına getiriniz ki, herkes bu suçunun tanığı olsun dediler.	Dediler ki: O halde bunların şahidlik edebilmeleri için onu insanların gözleri önüne getirin.	(Berikiler:) Onu insanların karşısına çıkarın, (aleyhine) tanıklık etsinler! dediler.
21. 62 قَالُوا =dediler ki أَأَنْتَ =sen mi? فَعَلْتَ =yaptın بِالْهَيْتَا =tanrılarımıza هَذَا =bunu يَا إِبْرَاهِيمَ =ey İbrahim	Soydaşları O'na «Ey İbrahim, bu işi ilahlarımıza sen mi yaptın?» dediler.	Ey İbrahim; tanrılarımıza bu işi sen mi yaptın? dediler.	(İbrahim onların yanına getirilince, o'na) Bunu tanrılarımıza sen mi yaptın, ey İbrahim? diye sordular.
21. 63 قَالَ =dedi بَلْ =hayır فَعَلَهُ =yapmış هَذَا =işte şu كَبِيرُهُمْ =büyükleri إِنْ =eğer فَاسْأَلُوهُمْ =onlara sorun كَانُوا يَنْطِقُونَ =konuşurlarsa (!)	İbrahim soydaşlarına dedi ki; «Aslında bu işi şu en büyükleri yapmıştır. Bunu onların kendilerini sorunuz. Tabii ki, eğer konuşabiliyorlarsa.»	Dedi ki: Belki onu şu büyükleri yapmıştır. Konuşabiliyorsa onlara sorun.	(İbrahim:) Bu işi, belli ki, şu yapmıştır, putların en irisi yani: ama en iyisi, siz kendiniz onlara sorun; tabii, eğer konuşmasını biliyorlarsa!
21. 64 فَرَجَعُوا =döndüler فَقَالُوا =ve dediler إِلَى أَنْفُسِهِمْ =kendi vicdanlarına إِنْكُمْ =hakikaten أَنْتُمْ =sizler الظَّالِمُونَ =haksızsınız	Bunun üzerine vicdanlarına başvurarak birbirlerine «asıl zalimler sizlersiniz» dediler.	Bunun üzerine kendilerine döndüp dediler ki: Hiç şüphesiz zalimler sizsiniz siz.	Bunun üzerine birbirlerine dönüp: Doğrusu, asıl zalim olan sizlermişsiniz! dediler.
21. 65 ثُمَّ =sonra yine كُسُوا =döndürüldüler لَقَدْ =muhakkak عَلَى رُءُوسِهِمْ =eski kafalarına عَلِمْتَ =sen de bilirsin ki مَا هُوَ لَاءٍ =bunlar يَنْطِقُونَ =konuşmazlar	Fakat sonra yine eski dik kafalılıklarına dönerek İbrahim'e «Sen de iyi bilirsin ki, bunlar konuşamazlar,» dediler.	Sonra eski kafalarına döndürüldüler: Bunların konuşamayacağını, andolsun ki; sen de bilirsin, dediler.	Ama çok geçmeden yine eski düşünce tarzlarına döndüler ve (İbrahim'e:) Bu (put)ların konuşamadıklarını kendin de pekala biliyorsun! dediler.
21. 66 قَالَ =dedi ki أَفَتَعْبُدُونَ =mi tapıyorsunuz? مِنْ دُونِ اللَّهِ =Allah'ı لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا =hiçbir وَلَا يَضُرُّكُمْ =ve zarar vermeyen	Bunun üzerine İbrahim dedi ki; «Allah'ı bırakıp size ne fayda ve ne de zarar dokunduramayan bu putlara mı tapıyorsunuz?»	Dedi ki: O halde Allah'ı bırakıp da size hiç bir fayda veya zarar veremeyecek şeylere ne diye taparsınız?	(İbrahim:) O halde dedi, Allah'ı bırakıp da, size hiçbir şekilde ne yararı ne de zararı dokunmayan şeylere mi tapınıyorsunuz?
21. 67 أَفِ لَكُمْ =yuh olsun size وَلَمَّا تَعْبُدُونَ =ve taptıklarınıza اللَّهُ =Allah'tan أَفَلَا تَعْقِلُونَ =aklınızı kullanmıyor musunuz siz?	Yuh olsun size ve Allah'ı bir yana bırakıp taptıklarınıza! Sizin hiç kafanız çalışmıyor mu?	Yuh olsun size ve Allah'tan başkaca taptıklarınıza. Daha akıllanmayacak mısınız?	Yazıklar olsun size de, Allah yerine tapınıp durduğunuz bütün bu nesneler de! Hala aklınızı kullanmayacak mısınız?

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
21. 68	قَالُوا=dediler ki حَرَّفُوهُ=onu (İbrahim'i) yakın وَأَنْصُرُوا=yardım edin إِلَٰهَتَكُمْ=tanrılarınıza إِنْ=eğer كُنْتُمْ فَاعِلِينَ=bir iş yapacaksınız	O zaman soydaşları «Eğer ilahlarınızın tarafını tutacaksınız İbrahim'i ateşe atınız da böylece onları destekleyiniz» dediler.	Onlar: Bir şey yapacaksınız şunu yakın da tanrılarınıza yardım edin, dedi	Eğer (bir şey) yapacaksınız dediler, bari o'nu yakın da, böylece tanrılarınıza arkakıkmış olun!
21. 69	كُونِي=ol يَا نَارُ=ey ateş بِلْنَا=biz de dedik ki بَرْدًا=serin وَرَسَلْنَا=ve esenlik عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ=İbrahim'e	Bunun üzerine biz dedik ki; «Ey ateş, İbrahim'e karşı yakıcılığını yitir, O'na zarar verme.»	Biz de: Ey ateş; İbrahim'e serin ve selamet ol, dedik.	(Ne var ki) Biz Ey ateş, serin ol, İbrahim'e dokunma! dedik.
21. 70	وَأَرَادُوا=istediler بِهِ=ona كَيْدًا=bir tuzak kurmak فَجَعَلْنَاهُمْ=biz de kendilerini uğrattık الْأَخْسَرِينَ=hüsrana	Onlar O'nu tuzağa düşürmek istediler. Biz ise onları en ağır hüsrana uğrattık.	Ona düzen kurmak istediler. Ama Biz, onları daha çok hüsrana uğrayanlar kıldık.	Bu arada onlar İbrahim'e tuzak kurmaya çalıştılar; ama Biz onların bütün yapıp ettiklerini boşa çıkardık:
21. 71	وَنَجَّيْنَاهُ=onu kurtardık وَلَوْطًا=ve Lût'u إِلَى الْأَرْضِ=bir yere getirerek الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا=bereketli kıldığımız لِلْعَالَمِينَ=alemlere	Arkasından İbrahim'i, Lût ile birlikte kurtararak onları insanlar için verimli ve bereketli kıldığımız bir bölgeye yerleştirdik.	Onu da, Lut'u da alemler için mübarek kıldığımız yere ulaştırıp kurtardık	ve o'nu da, (kardeşinin oğlu) Lut'u da, gelecek bütün çağlar için kutlu kıldığımız bir beldeye ulaştırarak kurtardık.
21. 72	وَوَهَبْنَا=hediye ettik لَهُ=ona وَيَعْقُوبَ=ve Yakub'u da نَافِلَةً=üstelik جَعَلْنَا=yaptık وَكُلًّا=hepsini صَالِحِينَ=salihlerden	Üstelik İbrahim'e, İshak'ı ve fazladan bir bağış olarak Yakub'u lütfettik ve hepsini de salih kimseler yaptık.	Ona İshak'ı, üstelik bir de Yakub'u ihsan ettik. Ve her birini salih kimseler kıldık.	Ve o'na ayrıca İshak'ı ve (İshak'ın oğlu) Yakub'u armağan ettik, ve onların hepsinin dürüst ve erdemli insanlar olmalarını sağladık;
21. 73	وَجَعَلْنَاهُمْ=onları yaptık أَيْمَةً=önderler يَهْدُونَ=doğru yolu gösteren بِأَمْرِنَا=emrimizle وَأَوْحَيْنَا=ve vahyettik إِلَيْهِمْ=onlara فَعِلَ=işler yapmayı الْخَيْرَاتِ=hayırlı وَعِاقَمَ=ve kılmayı الصَّلَاةِ=namaz وَأَيْتَاءَ=ve vermeyi الزَّكَاةِ=zekat وَكَانُوا=onlar (insan)lardı لَنَا=bize عَابِدِينَ=kulluk eden	Onları emrimiz uyarınca insanları doğru yola ileten önderler yaptık. Onlara yararlı işler yapmayı, namaz kılmayı, zekât vermeyi vahyettik. Onlar bize kulluk eden kimselerdi.	Onları emrimizle insanlara doğru yolu gösteren imamlar kıldık. Ve onlara hayırlar yapmayı, namaz kılmayı, zekat vermeyi vahyettik. Ve onlar, Bize kulluk eden kimselerdi.	ve onları buyruklarımız doğrultusunda (başkalarına) yol gösteren önderler yaptık; çünkü onlara iyi ve yararlı işler yapmayı, salat konusunda duyarlı ve devamlı olmayı, arınmak için verilmesi gereken şeyi vermeyi vahyettik; böylece onlar hep Bize kulluk ettiler.
21. 74	وَلَوْطًا=ve Lût'a آتَيْنَاهُ=verdik حُكْمًا=hüküm وَنَجَّيْنَاهُ=ve onu kurtardık وَعِلْمًا=ve ilim مِنَ الْقَرْيَةِ=bir kentten الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ=işler yapan الْخَبَائِثُ=çirkin كَانُوا=idiler قَوْمَ=bir kavim فَاسْقِينِ=yoldan çıkan سَوَاءٍ=kötü	Lût'a da egemenlik ve bilgi verdik. Onu, halkı iğrenç işler yapan o kentten kurtardık. Onlar gerçekten çirkin davranışları huy edinmiş kötü bir toplumdur.	Lut'a da. Ona hüküm ve ilim verdik, onu çirkin işler yapan o memleketten kurtardık. Doğrusu onlar, yoldan çıkmış kötü bir kavim idiler.	Ve Lut'a da (doğru ile eğrinin seçiminde) sağlam bir muhakeme yetisi ve ilim verdik; ve o'nu çirkin davranışlar ortaya koyan bir toplumun elinden kurtardık. (Bu toplumu ise yok ettik, çünkü) gerçekten günaha gömülüp gitmiş yoz bir toplumdur.
21. 75	وَأَدْخَلْنَاهُ=ve onu soktuk فِي=içine رَحْمَتِنَا=rahmetimizin إِنَّهُ=çünkü o مِنَ الصَّالِحِينَ=Salihlerden idi	Lût'u rahmetimizin kapsamına aldık. O gerçekten salih kullarımızdan biri idi.	Ve onu rahmetimize kattık. Doğrusu o, salih kimselerdendi.	Ve (Lut'u) rahmetimizle kuşattık: çünkü o gerçekten dürüst ve erdemli kimselerdendi.
21. 76	وَنُوحًا=ve Nuh'u da إِذْ=hani نَادَى= bize yalvarmıştı مِنْ قَبْلُ=bunlardan önce فَاسْتَجَبْنَا=biz de kabul etmiş لَهُ=onun (duasını) فَنَجَّيْنَاهُ=kendisini kurtarmıştık وَآهْلَهُ=ve ailesini مِنَ الْكَرْبِ=sıkıntıdan الْعَظِيمِ=büyük	Nuh'a gelince hani O, daha önce bize yalvarmıştı. Biz de O'nun duasını kabul ederek kendisini ve yakınlarını o büyük affeten kurtardık.	Nuh'u da. Hani daha önceleri Bize niyaz etmişti. Onun duasını kabul edip kendisini ve ailesini büyük sızıntıdan kurtardık.	Ve Nuh(u da hatırla); hani, o (İbrahim ve Lut'tan) çok önce (Bize) yakarmıştı ve Biz de o'nun (bu yakarışına) cevap vermiş, o'nu ve o'nunla beraber olanları büyük bir felaketten kurtarmıştık;
21. 77	وَوَصَرْنَاهُ=ve onu koruduk مِنَ الْقَوْمِ=kavimden الَّذِينَ كَذَّبُوا=yalanlayan بَيَاتِنَا=ayetlerimizi إِنَّهُمْ=onlar كَانُوا=olmuşlardı قَوْمَ=bir kavim كَرِهْنَا=ve onları sevmeyi فَأَعْرَفْنَاهُمْ=biz de onları boğmuştuk أَجْمَعِينَ=hepsini	Onu ayetlerimizi yalanlayan soydaşlarının şerrinden kurtardık. Onlar gerçekten kötü bir toplumdur. Bu yüzden hepsini sularda boğduk.	Ayetlerimizi yalanlayan kavme karşı ona yardım ettik. Doğrusu onlar; kötü bir kavim idiler. Biz de hepsini birden suda boğduk.	Onu, ayetlerimizi yalanlayan bir topluma karşı korumuştuk; gerçekten de günaha gömülüp gitmiş bir toplumdur onlar ve bu yüzden Biz de onların hepsini boğuverdik.
21. 78	وَدَاوُدَ=Davud وَسُلَيْمَانَ=ve Süleyman'ı da إِذْ=hani يَحْكُمَانِ=onlar hükmediyorlardı فِي=hakkında الْحَرْثِ=bir ekin إِذْ نَفَسَتْ=yayıldığı فِيهِ=orada غَنَمٌ=davarının وَكُنَّا=biz de idik الْقَوْمِ=toplumnun شَاهِدِينَ=şahid إِنْهُمْ=onların hükümlerine	Davud ve Süleyman'a gelince, hani onlar geceleyin yabancı bir koyun sürüsünün içine dalarak ekini mahvettiği bir tarlanın davasını hükme bağladıklarında verdikleri hükmün tanığı olmuştuk.	Davud ve Süleyman'a da. Hani kavmin koyunlarının yayıldığı bir ekin hakkında hüküm veriyorlarken; Biz, onların hükmüne şahidlerdik.	Ve Davud ile Süleyman(ı da an): Hani bu ikisi, bir topluluğa ait koyun sürüsünün geceleyin girip otladığı bir ekin hakkında hüküm vereceklerdi ve Biz de o'nların bu hükümlerine tanık idik;
21. 79	وَفَقَّهْنَاهَا=onu bellettik سُلَيْمَانَ=Süleyman'a وَكُلًّا=onların hepsine آتَيْنَا=verdik حُكْمًا=hükümdarlık وَعِلْمًا=ve bilgi وَسَخَّرْنَا=boyun eğdirdik مَعَهُ=onunla beraber دَاوُدَ=Davud'a الْجِبَالَ=dağları وَالطَّيْرَ=ve kuşları يُسَبِّحْنَ=tesbih eden وَكُنَّا=biz (bunları) yaparız	Davud'un verdiği bu hükmü, Süleyman'ın kavrayıp onaylamasını sağladık. Her ikisine de egemenlik ve bilgi verdik. Allah'ı noksanlıklardan tenzih etme konusunda dağları ve kuşları Davud'a boyun eğdirdik. Biz bunları yaparız.	Biz bu hükmü hemen Süleyman'a belletmiştik. Her birine hüküm ve ilim verdik. Davud ile birlikte tesbih etsinler diye dağları ve kuşları buyruk altına aldık. Bunları yaparız Bizdik.	ve bu olayda Süleyman'ın dava konusunu (daha derinden) anlamasını sağladık; bununla birlikte, Biz her ikisine de sağlam bir muhakeme gücü ve ilim bahşetmiştik. Bizim sınırsız kudret ve yüceliğimizi anarken, dağı taşı ve kuşları Davud'un çağrısına boyun eğdirdik; ve Biz (dilediğimiz her şeyi) yapabilme kudretine sahibiz.
21. 80	وَعَلَّمْنَاهُ=ona öğretmiştik صَنْعَةَ=yapmayı لَكُمْ=sizin için لِبُيُوسٍ=zırh لِنُحْصِنَكُمْ=sizi korumak için مِنْ بَأْسِكُمْ=savaşın şiddetinden فَهَلْ أَنْتُمْ=ama siz misiniz ki? شَاكِرُونَ=şükredenlerden	Savaşta düşmanın darbelerinden korunabilirsiniz diye Davud'a zırh yapma sanatını öğrettik. Acaba buna şükredecek misiniz ki?	Biz, ona; sizi savaşta korumak için zırh yapma sanatını öğrettik. Artık şükreder misiniz?	Ve sizin için o'na, sizi her türlü korkuya karşı (Allah'a karşı sorumluluk bilinci giysiyle) zırhlandırarak (üstün) bir korunma sanatı öğrettik; peki, (bütün bunlar için) şükrediyor musunuz?
21. 81	وَسُلَيْمَانَ=Süleyman'a da الرِّيحَ=fırtınayı كَاسِرًا=kasırğa تَجْرِي=akıp giderdi إِلَى الْأَرْضِ=yere بِأَمْرِهِ=onun emriyle الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا=bereketlendirdiğimiz بِأَمْرِهِ=onun emriyle بِكُلِّ شَيْءٍ=her şeyi وَكُنَّا=biz عَالِمِينَ=biliriz	Verimli ve bereketli kıldığımız bölgeye doğru akan fırtınayı O'nun buyruğuna verdik. Her şey bizim bilgimizin kapsamı içindedir.	Süleyman'a da şiddetli esen rüzgarı müsahhar kıldık. Rüzgar, onun emri ile mübarek kıldığımız yere doğru eserdi. Ve Biz, her şeyi bil lenleriz.	Kutlu ülkeye doğru o'nun buyruğuyla esip gitsin diye o zorlu rüzgarı Süleyman'ın buyruğuna (Biz verdik); çünkü her şeyin aslını bilen Biziz.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâ'il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
21. 82 وَمِنَ الشَّيَاطِينِ =şeytanları da مَنْ =bazı لَهُ =kendisi için يُغْوِصُونَ =denize dalan وَيَعْمَلُونَ =ve yapan دُونَ =işler بِأُخْرَى =işler لَهُمْ =onları وَكُنَّا =biz ذَلِكَ =bundan حَافِظِينَ =onun emrinde tutuyorduk	Ayrıca O'nun hesabına derin sulara dalan ve başka işler yapan bazı şeytanları da Süleyman'ın emrine verdik. Biz onları gözetim altında tutuyorduk.	Denize dalacak ve bundan başka işler görecek şeytanları da onun emrine verdik. Onları gözetenler de Bizdik.	Baş eğmeyen güçlerden (de o'nun buyruğuna verdiklerimiz vardı ki) bunlar o'nun için dalgıçlık ve (bu türden) başka işler yaparlardı. Bu güçleri de gözetim altında tutan yine Bizdik.
21. 83 وَإِيُّوبَ =ve Eyyub'u da إِذْ =hani رَبَّهُ =Rabbine نَادَىٰ =dua etmişti الضُّرُّ =bu dert أَنِّي مَسْنِيٌّ =bana dokundu diye وَأَنْتَ =ve sen أَرْحَمُ =en merhametlisisin الرَّاحِمِينَ =merhametlilerin	Eyyüb'e gelince hani O «Bir derde yakalandım, sen ise merhametlilerin en merhametlisisin» diye Rabb'ine seslenmişti.	Eyyub'a da. Hani Rabbına niyaz etmiş: Bu dert beni sarıverdi. Sen, merhametlilerin merhametlisisin, demişti.	Ve Eyyub'u (da an ki o: Ey Rabbim, dert beni buldu; ama Sen merhametlilerin en merhametlisisin! diye yakarmıştı.
21. 84 فَاسْتَجَبْنَا =biz de kabul ettik لَهُ =onun duasını فَكَسَفْنَا =kaldırdık مَا بِهِ =ne varsa وَأَتَيْنَاهُ =ve ona verdik مِنْ ضُرِّهِ =derdi وَمِمَّا لَهُمْ =ve bir katını daha أَهْلُهُ =ailesini مَعَهُمْ =onlarla beraber رَحْمَةً =bir rahmet مِنْ عِنْدِنَا =tarafımızdan وَذِكْرَىٰ =ve bir öğüt olarak لِلْعَابِدِينَ =ibadet edenler için	Biz de duasını kabul ederek pençesine düştüğü derdi giderdik. Ayrıca karşılıksız rahmetimizin bir eseri olarak ve bize kulluk edenlerin her zaman anacakları bir örnek olsun diye eski ailesini kendisine bir kat fazlası ile yeniden bağışladık.	Biz de onun duasını kabul etmiş ve uğradığı sıkıntıyı kaldırmıştık. Katımızdan bir rahmet ve kulluk edenlere bir hatıra olmak üzere, ona hem ailesini, hem de bir katını vermiştik.	Bunun üzerine, o(nun bu yakarışı)na karşılık verdik ve o'nu çektiği dertten kurtardık; ayrıca, o'na katımızdan bir rahmet ve Bize kulluk edenlere bir ders olmak üzere, sayılarını bir kat artırarak yeni bir zürriyet verdik.
21. 85 وَإِسْمَاعِيلَ =ve İsmail'i وَإِدْرِيسَ =İdris'i وَوَدَّ الْكَافِرُ =ve Zu'l-Kif'i de كُلٌّ =hepsi de مِنَ الصَّابِرِينَ =sabredenlerdendi	İsmail'i, İdris'i ve Zülkifli de hatırla. Bunların her üçü de sabırlı kimselerdi.	İsmail'e, İdris'e ve Zülkif'e de. Onların her biri sabredenlerdendi.	Ve İsmail ile İdris(i) ve (o'nlar gibi) kendisini andla (Allah'a) bağlayan herkesi (an ki): o'nların hepsi darlığa göğüs geren kimselerdi,
21. 86 وَأَدْخَلْنَاهُمْ =onları soktuk فِي رَحْمَتِنَا =rahmetimize إِنَّهُمْ =çünkü onlar مِنَ الصَّالِحِينَ =Salihlerdendi	Her üçünü de rahmetimizin kapsamına aldık. Onlar gerçekten salih kullarımızdandı.	Ve onları rahmetimize kattık. Doğrusu onlar; salih kimselerdendi.	Ve bu yüzden o'nları(n hepsini) rahmetimizle kuşatmıştık; gerçekten de onlar dürüst ve erdemli kimselerdi!
21. 87 وَوَدَّ النَّونَ =ve Zünnun'u da إِذْ =zira فَقَطَّنْ =sanmıştı مُغَاضِبًا =kızarak ذَهَبَ =gitmişti أَنْ لَّنْ نَقْدِرَ =güç yetiremeyeceğimizi فَنَادَىٰ =nihayet yalvardı عَلَيْهِ =kendisine أَنْ لَا يَكُن مِّنَ الظَّالِمِينَ =karanlıklar فِي =içinde أَنْتَ =senden إِلَّا =başka إِلَهُ =tanrı سُبْحَانَكَ =senin şanın yücedir إِنِّي =muhakkak ben مِنَ الظَّالِمِينَ =zalimlerden كُنْتُ =oldum	Zünnun'a (Yunus'a) gelince hani o öfke içinde yurdundan ayrılırken artık bizim kendisini sıkıntıya uğratmayacağımızı sanmıştı. Fakat sonra karanlıklar içinde «Senden başka ilah yoktur, sen her türlü noksanlıktan münezehsin, ben gerçekten bir zalim oldum» diye bize seslendi.	Zünnun'a da. Hani o, öfkelenerek giderken kendisine güç yetiremeyeceğimizi sanmıştı. Ama sonunda karanlıklar içinde: Sen'den başka hiç bir ilah yoktur. Tenzih ederim seni, doğrusu ben, haksızlık edenlerden oldum, diye niyaz etmişti.	Ve o balık olayının kahramanı(nı da an); hani, o gücümüzün kendisine ulaşamayacağını sanarak öfkelenmişti! Ama sonra (düşüğü bunalımın) derin karanlığı içinde: Senden başka tanrı yok! Sınırsız kudret ve yüceliğinle Sen her şeyin üstündesin: doğrusu ben gerçekten büyük bir haksızlık yaptım! diye seslenmişti.
21. 88 فَاسْتَجَبْنَا =biz de kabul ettik لَهُ =onun duasını وَنَجَّيْنَاهُ =ve onu kurtardık مِنَ الْعَمِّ =tasadan وَكَذَلِكَ =işte böyle نُنَجِّي =biz kurtarıyoruz الْمُؤْمِنِينَ =inananları	Bunun üzerine duasını kabul ederek kendisini içine düştüğü sıkıntıdan kurtardık. İşte müminleri böyle kurtarıyoruz.	Biz de onun duasını kabul edip üzüntüden kurtarmıştık. İşte inananları böyle kurtarıyoruz.	Bunun üzerine, Biz de onun bu yakarışına karşılık vermiş ve onu düştüğü bunalımdan, sıkıntıdan kurtarmıştık. Inananları Biz işte böyle kurtarıyoruz.
21. 89 وَزَكَرِيَّا =ve Zekeriyya'yı da إِذْ =hani رَبِّ رَبِّ =Rabbim نَادَىٰ =dua etmişti فَرَدًّا =tek başıma لَا تَذَرْنِي =beni bırakma وَأَنْتَ =sen خَيْرُ =en iyisisin الْوَارِثِينَ =varislerin	Zekeriyya'yı da hatırla. Hani O Rabb'ine «Ya Rabb'i, beni tek, evlatsız bırakma, gerçi en hayırlı mirasçısı sensin, her şey sonunda sana kalacaktır» diye seslendi.	Zekeriyya'ya da. Hani o, Rabbına niyaz etmiş ve Rabbim; beni tek başıma bırakma. Sen, varislerin en hayırlısı, demişti.	Ve Zekeriya(yı da an ki o'nu da böyle kurtarmıştık;) hani, o da Rabbine seslenerek: Ey Rabbim! demişti, Beni çocuksuz bırakma; fakat, (beni varissiz bıraksan bile, biliyorum ki) herkes göçüp gittikten sonra kalıcı olan biricik varlık Sensin!
21. 90 فَاسْتَجَبْنَا =kabul buyurduk لَهُ =onun duasını وَوَهَبْنَا =ve armağan ettik لَهُ =ona وَأَصْلَحْنَا =ve islah ettik يَحْيَىٰ =Yahya'yı زَوْجَةً =eşini لَهُ =kendisi için إِنَّهُمْ =gerçekten onlar كَانُوا يُسَارِعُونَ =koşarlardı فِي الْخَيْرَاتِ =hayır işlere وَيَدْعُونَنَا =ve bize dua ederlerdi رَغْبًا =umarak وَكَانُوا =ve idiler لَنَا =bize وَرَهْبًا =ve korkarak خَاشِعِينَ =derin bir saygı içinde	Biz de duasını kabul ederek kendisine Yahya'yı armağan etmiş, eşini geçimli ve doğurmuştu. Bütün bu peygamberler iyi işler yapmaya koşarlardı, umut ve korku içinde bize dua ederler, bize gönülden saygı beslerlerdi.	Biz de ona ıcabet ederek Yahya'yı ihسان etmiş, eşini doğum yapabilecek bir hale getirmiştik. Doğrusu onlar; hayırlı şeylerde yarışıyorlar, korkarak ve umarak bize yalvarıyorlardı. Bize karşı derin saygı duyuyorlardı	Ve bunun üzerine o(nun bu yakarışı)na da karşılık verdik ve karısını onun için çocuk doğurabilecek hale getirerek ona Yahya'yı armağan ettik; doğrusu bu üç kişi iyi ve yararlı işlerde birbiriyle yarışır ve Bize korku ve umutla yakarılırlar; Bize karşı her zaman saygı ve duyarlık gösterirlerdi.
21. 91 أَحْصَيْنَا =korumuş وَالَّتِي =olan(Meryem)i de فَفَقَحْنَا =üfle miştik فَبَرَّجْنَاهَا =onun ruhumuzdan bir soluk üfleterek kendisini ve oğlunu tüm insanlar için gücümüzün sınırsızlığını kanıtlayan bir mucize yaptık.	İrzina dokundurtmayan Meryem'e gelince ona ruhumuzdan bir soluk üfleterek kendisini ve oğlunu tüm insanlar için gücümüzün sınırsızlığını kanıtlayan bir mucize yaptık.	Mahrem yerini koruyana da ruhumuzdan üfle miş; onu da, oğlunu da alem için bir ayet kılmıştık.	Ve o ifetini koruyan (kadın)ı da (an) ki, Biz ona ruhumuzdan üfle miş, onu ve oğlunu bütün insanlar için (rahmetimizin) bir simgesi kılmıştık.
21. 92 أَمْ تَكُن مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا =bu هَٰذِهِ =bu أُمَّةٌ =ümmettir وَأَنَا =şüphesiz benim رَبُّكُمْ =sizin Rabbiniz فَاعْبُدُونِ =yalnız bana kulluk edin	İşte bu oluşturduğunuz ümmet, tek bir ümmettir, Rabb'iniz de benim. Öyleyse sırf bana kulluk ediniz.	Gerçekten şu sizin ümmetiniz, bir tek ümmettir. Ve Ben de Rabbinizi, artık yalnız Bana ibadet edin.	(Siz ey inananlar,) gerçek şu ki, bu sizin ümmetiniz tek bir ümmettir: çünkü hepinizin Rabbi Benim; öyleyse (yalnızca) Bana kulluk edin!
21. 93 وَتَقَطَّعُوا =parçaladılar أَمْرَهُمْ =işlerini بَيْنَهُمْ =aralarında كُلٌّ =hepsi إِلَيْنَا =bize رَاجِعُونَ =döneceklerdir	Fakat insanlar inanç birliğinden ayrılarak çeşitli gruplara bölündüler. Ama hepsi sonunda bize döneceklerdir.	Onlar aralarında kendi işlerinde bölük bölük oldular. Ama hepsi Bize döneceklerdir.	Ama insanlar aralarındaki bu birliği parparça ettiler; (hem de) sonunda topluca Bize dönecekler(ini unutarak).
21. 94 فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ أُوقِيَا =kim يَعْمَلْ =yaparsa مِنَ الصَّالِحَاتِ =iyi işlerden وَهُوَ مُؤْمِنٌ =inanmış olarak فَلَا كُفْرَانَ =nankörlük edilmez لِسَعْيِهِ =onun çabasına وَأَنَا =şüphesiz biz كَاتِبُونَ =yazmaktayız لَهُ =onu (çalışmasını)	Kim mü'min olarak yararlı ameller işlerse emeği gözardı edilmez. Biz onu mutlak yazıya geçiririz.	Artık inanmış olarak salih amel işleyenlerin ameli inkar edilmez. Ve Biz onu yazanlarız.	Yine de her kim, hem inanmış, hem de dürüst ve erdemli davranışlardan (bir şeyler) ortaya koymuşsa, onun bu çabası asla ziyan edilmeyecektir; çünkü, hiç kuşkusuz Biz bunu onun lehine kaydetmekteyiz.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâ'il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
21. 95 وَحَرَامٌ=(yaşamak) haramdır عَلَى قَرْيَةٍ=bir ülkeye أَهْلَكْنَاهَا=helak ettikimiz أَنَّهُمْ=onlar لَا يَرْجِعُونَ=bir daha geri dönemezler	Yok ettiğimiz kentlerin halklarının hesap vermek üzere bize dönmeleri imkânsızdır.	Helak ettiğimiz kasaba halkına da haramdır. Onlar geri dönmeyiz.	Bu bakımdan, yok etmeye karar verdikimiz herhangi bir toplumun, (tuttuğu günahkarca yoldan) bir daha geri dönmesi asla mümkün değildir!
21. 96 حَتَّى=nihayet إِذَا=zaman فُتِحَتْ=önü açıldığı يَأْجُوجُ=Ye'cuc'un وَمَأْجُوجُ=ve Me'cuc'un وَهُمْ=ve onlar مِنْ كُلِّ حَذَبٍ=her tepeden يَنْسِلُونَ=akın etmeye başladıkları	Sonunda Ye'cuc ile Me'cuc'un önündeki set yıkıldığında bunlar bütün tepelerden akarak her tarafa yayılırlar.	Ye'cuc ve Me'cuc açılıp da her tepeden ve dereden akın ettikleri vakit.	Ta ki, Yecüc ve Mecüc'ün (dünyaya) salınıp, (yeryüzünün) her köşe(sin)den boşalacakları zamana kadar,
21. 97 الْحَقُّ=gerçek الْوَعْدُ=va'd وَاقْتَرَبَ=yaklaşı فَإِذَا=birden هِيَ شَاخِصَةٌ=donup kalır أَبْصَارُ=gözleri الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenlerin كُنَّا=biz idik قَدْ=gerçekten يَا vah bize فِي=içinde غَفَلَةً=gaflet مِنْ هَذَا=bundan بَل=meğer كُنَّا=biz ظَالِمِينَ=zulmediyormuşuz	Gerçek vaadin (kıyamet gününün) eşiğine gelindiğinde kâfirlerin bakışları dehşetten donakalır ve «Eyvah halimize! Biz bu anın geleceğinden gafil yaşıdık, biz gerçekten zalimlerden olduk» derler.	Ve gerçek vaad yaklaştığı zaman; o küfredenlerin gözleri bellerip kalır: Vah bize, bundan önce gaflet içindeydik, biz gerçekten zalimler idik.	(ki o zaman) başa gelmesi kaçınılmaz olan (kıyamet) söz(ün)ün gerçekleşmesi de yaklaşmış olacaktır. O zaman ki, hakkı inkara şartlanmış olan kimselerin gözleri yerinden oynayacak ve (birbirlerine:) Vah bize! (diye yakınacaklar), Bu (kıyamet sözüne) karşı hep umursamazlık gösterdik! Çünkü, zulüm ve kötülük yap(maya eğilimli olan) kimselerdik!
21. 98 إِنكُمْ=siz وَمَا تَعْبُدُونَ=ve tapıklarınız مِنْ دُونِ اللَّهِ=Allah'tan حَصَبُ=odunusunuz جَهَنَّمَ=cehennemin أَنْتُمْ=siz لَهَا=oraya وَارِدُونَ=gireceksiniz	Siz ve Allah'ı bir yana bırakarak taptığınız sözde ilahlar, cehennem odunusunuz. Hepiniz oraya gireceksiniz.	Siz ve Allah'tan başka tapıklarınız, şüphesiz ki cehennem odunusunuz. Oraya gireceksiniz.	(O gün onlara:) Gerçek şu ki, siz ve Allah'ın yerine tapınıp durduğunuz bütün o (düzmece) şeyler cehennemin yakıtıdır: varacağınız yer orasıdır denecek.
21. 99 هَؤُلَاءِ=onlar كَانُوا=olsalardı لَوْ=eğer مَا وَرَدُوهُمَا=oraya girmezlerdi إِلَهَةٌ=tanrı فِيهَا=orada وَكُلُّ=oysa hepsi خَالِدُونَ=sürekli kalacaklardır	Eğer o tapıklarınız, gerçekten ilah olsalardı, cehenneme girmezlerdi. Oysa hepsi sürekli olarak orada kalacaklardır.	Şayet bunlar tanrı olsaydı; oraya girmezlerdi. Ve hepsi orada temelli kalacaklardır.	Eğer (o tapınıp durduğunuz düzmece nesneler) gerçekten tanrı olsalardı, kuşkusuz, oraya girmezlerdi; ama (işte gördüğünüz gibi,) hepiniz orada yerleşip temelli kalacaksınız!
21. 100 لَهُمْ=onlar için vardır فِيهَا=orada وَهُمْ=ve onlar فِيهَا=orada لَا يَسْمَعُونَ=hiçbir şey işitmezler	Onlar orada hırıltılı sesler çıkararak inleyeceklerdir ve kulakları hiçbir ses işitemeyecektir.	Orada inim inim inleyecekler ve bir şey de işitemeyeceklerdir.	Orada onların payına ah edip inlemek düşecek; ve orada (başka) bir şey işitemeyecekler.
21. 101 الَّذِينَ سَبَقَتْ=geçmiş olanlar الْحُسْنَى=güzellik مِنْهَا=bizden أُولَئِكَ=işte onlar عَنْهَا=ondan (cehennemden) مُبْعَدُونَ=uzaklaştırılmışlardır	Daha önce akıbetlerinin iyi olacağına takdir ettiğimiz kimselere gelince, onlar cehennemden uzak tutulacaklardır.	Şüphesiz ki daha önce, kendilerine Bizden güzellik vaadi geçmiş olanlar; bunlar, oradan uzaklaştırılmışlardır.	(Ama,) bakın, kendileri için katımızdan nihai iyilik ve güzellik (yazılmış) bulunanlara gelince; böyleleri (cehennemden) uzak tutulacaklar.
21. 102 لَا يَسْمَعُونَ=duymazlar وَهُمْ=ve onlar حَسِيسَةً=onun uğultusunu فِي=içinde مَا اشْتَهَتْ=çektiği (nimetler) أَنْفُسُهُمْ=canlarının خَالِدُونَ=ebedi kalırlar	Onlar cehennem ateşinin uğultusunu duymazlar ve ebedi olarak canlarının çektiği nimetler içinde kalırlar.	Onun uğultusunu duymazlar. Canlarının istediği şeyler içinde temelli kalırlar.	onlar (cehennemin) soluğunu (bile) işitemeyecekler ve canlarının arzu edegeldiği şeyler arasında sonsuza kadar yaşayıp gidecekler.
21. 103 لَا يَحْرُغُهُمْ=onları asla tasalandırmaz الْفَرْغُ=korku الْأَكْبَرُ=en büyük وَتَتَلَقَّاهُمْ=onları şöyle karşılar الْمَلَائِكَةُ=melekler يَوْمَكُمْ=gününüzdür هَذَا=işte bu الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ=size vadedilen	Onları o en büyük korku ürkütmez. Melekler kendilerini «Bugün, size vaktiyle vadedilen gündür» diyerek karşılarlar.	O en büyük korku bile onları tasalandırmaz. Melekler onları: Size söz verilen gün, işte bu gündür, diye karşılarlar.	(Kıyamet Günü'nün uyandıracağı) o benzeri olmayan büyük korku bile onları kaygılandırmayacak; çünkü melekler böylesini Size söz verilen (mutlu) Gün işte bu Gün'dür! sözleriyle karşılayacaklar.
21. 104 السَّمَاءُ=göğü نَطْوِي=düeriz يَوْمَ=o gün كَطَوِي=düer gibi السَّجَلِ=tomarlarını يَدَانَا=başladığımız كَمَا=gibi لِلْكِتَابِ=yazı خَلَقِي=yaratmaya أَوَّل=ilk وَعَدًا=sözdür عَلَيْنَا=üzerimize كُنَّا فَاعِلِينَ=yapacağız إِنَّا=şüphesiz biz bunu	O gün göğü, yazılı sayfaların dürlüldüğü gibi düeriz. Varlıkları ilk başta nasıl yarattıkça, onları aynı şekilde yeni baştan diriltiriz. Bu yerine getirmeyi üstlendiğimiz bir sözdür. Biz onu mutlaka yaparız.	Göğü kitab düer gibi düreceğimiz gün; yaratmaya ilk başladığımız gibi katımızdan verilmiş bir vaad olarak onu yeniden var edeceğiz. Doğrusu Biz, yapanlar olduk.	O Gün gökleri sayfaları düer gibi düreceğiz; (ve) alemi ilk kez nasıl yarattıysak onu yeniden yine öyle yaratacağız; gerçekleştirmesini kendi üzerimize aldığımız bir sözdür bu: şüphesiz, Biz (her şeyi) yapabilecek güçteyiz!
21. 105 وَلَقَدْ=andolsun كَتَبْنَا=yazmıştık مِنْ بَعْدِ=sonra فِي الزَّبُورِ=Zebur'da da أَنَّ=mutlaka الدِّكْرِ=Zikir'den (Tevrat'tan) يَرِثُهَا=varis olacak الْأَرْضَ=arza الصَّالِحُونَ=iyi kullarım عِبَادِي=kullarım	Andolsun ki, nezdimizdeki saklı belgelerden sonra peygamberlere indirdiğimiz kutsal kitaplara da «Ancak salih, yapıcı kullar yeryüzünün varisleri olabilirler» diye yazdık.	Andolsun ki; Zikir'den sonra Zebur'da da yazdık ki: Yeryüzüne ancak salih kulların varis olur.	Ve gerçek şu ki, (insanı) uyarıp öğüt verdikten sonra hikmetlerle dolu bütün ilahi kitaplarda yeryüzüne dürüst ve erdemli kullarının varis olacağını kaydetdik;
21. 106 فِي هَذَا=bunda vardır لِقَوْمٍ=kavimler için لَبَلَاغًا=bir öğüt عَابِدِينَ=kulluk eden	Hiç kuşkusuz bu Kur'an'da Allah'a kulluk edenler için yeterli olacak nitelikte bilgi ve mesaj vardır.	Doğrusu bunda ibadet edenler için, tebliğ vardır.	Şüphesiz, bunda (gerçekten) Allah'a kulluk eden kimseler için bir mesaj vardır.
21. 107 إِلَّا=başka وَمَا أَرْسَلْنَاكَ=biz seni göndermedik رَحْمَةً=rahmetten لِلْعَالَمِينَ=alemler için	Biz seni tüm alemlere rahmet olarak gönderdik.	Biz, seni ancak alemlere rahmet olarak gönderdik.	Ve (bunun içindir ki, ey Peygamber!) Biz seni yalnızca, bütün alemlere rahmetimiz(in bir işareti) olarak gönderdik.
21. 108 يُوْحَى=vahyolunur إِنَّمَا=şüphesiz قُل=de ki إِلَى=bana أَنَّمَا=ancak إِلَهُ=Tanrıdır وَاحِدٌ=bir tek فَهَلْ=mısınız? أَنْتُمْ=siz مُسْلِمُونَ=O'na teslim olacak	Müşriklere de ki; «Bana ilahınızın tek Allah olduğu vahyolundu. Siz bu ilkeyi benimseyip müslüman oluyor musunuz»	De ki: Gerçekten bana, sizin tanrınızın yalnızca bir tek tanrı olduğu vahyolunuyor. Artık Müslüman olacak mısınız?	De ki: Bana yalnızca, tanrınızın tek bir Tanrı olduğu vahyedildi; o halde artık O'na boyun eğecek misiniz?
21. 109 فَقُلْ=de ki تَوَلَّوْا=yüz çevirirlerse فَإِنْ=eğer أَدْنَتْكُمْ=ben size açıkladım عَلَى سَوَاءٍ=eşit biçimde وَأِنْ أَدْرِي=artık bilmem أَقْرَبُ=yakın mı olduğunu أَم=yoksa بَعِيدٌ=uzak mı olduğunu مَا=şeyin تُوْعَدُونَ=tehdid edildiğiniziz	Eğer bu çağrına sırt çevirirlerse onlara de ki; «Bana gelen mesajı duyurarak bu konuda sizi kendimle eşit bilgi düzeyine erdirdim. Size yöneltilen tehdit yakın mıdır, yoksa uzak mıdır, onu bilemem.»	Şayet yüz çevirirlerse; de ki: Ben, size eşitlik üzere bildirdim. Artık tehdit edildiğinizin yakın mı, uzak mı olduğunu bilemem.	Ama eğer (bu gerçeğe) yüz çevirirlerse de ki: Ben bu gerçeği hepimize aynı şekilde duyurdum; ama artık, size vaad edilen (Hesap Günü'nün) yakın mı, uzak mı olduğunu ben bilemem.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
21. 110	الْجَهَرَ=açığını da يَعْلَمُ=bilir İِنَّهُ=şüphesiz O وَيَعْلَمُ=ve bilir مِنَ الْقَوْلِ=sözün مَا تَكْتُمُونَ=gizlediklerinizi de	Hiç kuşkusuz Allah, açıkça söylediğiniz sözleri bildiği gibi içinde sakladığınızı duyuları da bilir.	Doğrusu O, sözün açığa vurulanını da bilir, gizlediklerinizi de bilir.	Doğrusu O, sözün açığa vurulanını da bilir, örtüp gizlediklerinizi de bilir.
21. 111	لَعَلَّهُ=belki de o وَإِنْ أَدْرِي=bilmem لَكُمْ=sizi فَتْنَةً=denemek içindir وَمَتَاعٌ=ve yaşatmak içindir إِلَى حِينٍ=bir süreye kadar	Bilemem; belki de azabınızın ertelenmesi sizin sınavdan geçirilmeniz ve belirli bir sürenin sonuna kadar dünya nimetlerinden yararlandırılmanız içindir.	Bilmem. Belki bu, sizin için bir deneme ve bir süreye kadar yararlanmadır.	Ve (bana gelince, Hesap Günü'ndeki) bu (gecikmenin) sizin için bir sına mı, yoksa bir süreye kadar (merhameten yapılmış) bir erteleme mi olduğunu ben bilemem.
21. 112	أَحْكُمَ=hükmet رَبِّ=Rabbim قَالَ=dedi ki وَرَبُّنَا=ve Rabbimiz بِالْحَقِّ=hak ile الرَّحْمَنُ=çok merhamet edendir الْمُسْتَعَانُ=O'nun yardımına sığınılır عَلَى=karşı مَا تَصِفُونَ=sizin nitelendirdiğinize	Peygamber dedi ki; «Ya Rabb'i, benim ile müşrikler arasındaki davayı hak ilkesi uyarınca hükme bağla. Sizin düzmece iddialarınız ve asılsız yakıştırmalarınız karşısında tek sığınacağım, son derece merhametli olan Rabb'im'in yardımır.»	Dedi ki: Rabbim; hak ile hükmet. Rahman olan Rabbimiz; sizin nitelendirmelerinizi karşı yardımına sığınılacak odur.	De ki: Ey Rabbim! (Aramızda) hakça hüküm ver! Yine (de ki Rabbimiz Rahmân, sizin (O'na ilişkin) tüm tanımlama gayretlerinize karşı yardımına başvurulabilecek yegane (Hakim)dir!
22. 1	اتَّقُوا=korkun النَّاسَ=insanlar يَا أَيُّهَا=ey رَبِّكُمْ=Rabbinizden إِنَّ=çünkü زَلْزَلَةً=depremi شَيْءٌ=bir şeydir السَّاعَةِ=saatin عَظِيمٌ=cidden korkunç	Ey insanlar Rabb'inizden korkunuz. Çünkü kıyamet anının sarsıntısı müthiş bir olaydır.	Ey insanlar; Rabbınızdan korkının. Doğrusu kıyamet saatinin sarsıntısı büyük bir şeydir.	Ey insanlar! Rabbimize karşı sorumluluk bilinci taşıyın; çünkü, Son Saat'in sarsıntısı, gerçekten korkunç olacak!
22. 2	تَرَوْنَهَا=onu gördüğünüz يَوْمَ=gün مُرْضِعَةً=emziren كُلُّ=her تَذْهَلُ=unutur وَتَضَعُ=ve bırakır عَمَّا أَرْضَعَتْ=emzirdiğini حَمْلَهَا=yükünü ذَاتِ حَمْلٍ=gebe كُلُّ=her النَّاسِ=insanları وَتَرَى=ve görürsün هُمْ=onlar وَمَا=oysa değillerdir سَكَارَى=sarhoş وَلَكِنْ=ama عَذَابٍ=azabı شَدِيدٌ=şiddetlidir اللهُ=Allah'ın	O sarsıntı ile karşılaştığınız gün bütün çocuk emziren kadınlar memedeki çocuklarını bir yana bırakıverirler, bütün hamile kadınlar çocuklarını düşürürler, insanları sarhoş gibi görürsün, oysa sarhoş değildirlir. Ama Allah'ın azabı ağırdır.	Onu göreceğiniz gün; her emzikli emzirdiğini unutur, her yüklü yükünü düşürür. İnsanları sarhoş gibi görürsün. Oysa sarhoş değildirlir, ama Allah'ın azabı pek çetindir.	O (saate) ulaştığınız Gün, emziren her kadının emzirdiği çocuğu unutur gider; her gebe kadın (vaktinden önce) yükünü bırakır; ve insanlar sarhoş olmadıkları halde sana sarhoşlarmış gibi gözükürler; ama yine de, Allah'ın azabı(nı) gördükleri zaman duyacakları dehşet çok daha) zorlu olacaktır.
22. 3	مَنْ=kimi وَمِنَ النَّاسِ=insanlardan اللهُ=Allah فِي=hakkında يُجَادِلُ=tartışır كُلُّ=her وَيَتَّبِعُ=ve uyar بِلغَيْرِ عِلْمٍ=bilmeden مَرِيدٌ=kaba (şarlatan) شَيْطَانٍ=şeytana	Kimi insanlar doğru bir bilgiye dayanmaksızın Allah hakkında tartışır ve her şarlatan şeytana uyarlar.	İnsanlardan kimi; Allah hakkında bilmeden tartışır ve azgın şeytanın ardına düşer.	Hal böyleyken, yine de, nice insan, herhangi bir bilgiye sahip olmaksızın Allah hakkında tartışmakta ve (bu yolda,) baş kaldıran her türlü şeytani gücün peşine takılmaktadır;
22. 4	عَلَيْهِ=onun hakkında كُتِبَ=yazılmıştır ki مَنْ=kim تَوَلَّاهُ=onu takibederse أَنَّهُ=şüphesiz o يُضِلُّهُ=onu şaşırtır فَأَنَّهُ=muhakkak bu إِلَى عَذَابٍ=azabına وَيَهْدِيهِ=ve onu götürür السَّعِيرِ=alevli ateş	Bu şeytana ilişkin kesinleşmiş hükme göre kim onun peşinden giderse kendisini doğru yoldan sapıtırarak alevli ateşin azabına sürükler.	Onun aleyhinde şu hüküm yazılmıştır: O, kendisini dost edinen kimseyi saptırır ve alevli ateşin azabına götürür.	o şeytani güçler ki, kendilerine yönelen kimseleri yoldan çıkarmaya ve onları kavurucu azaba sürüklemeye memur edilmişlerdir.
22. 5	إِنْ=eğer النَّاسِ=insanlar يَا أَيُّهَا=ey فِي رَيْبٍ=kuşkuda كُنْتُمْ=iseniz فَإِنَّا=(bilin ki) biz خَلَقْنَاكُمْ=sizi yarattık ثُمَّ=sonra مِنْ تُرَابٍ=(önce) topraktan ثُمَّ=sonra مِنْ نُطْقَةٍ=nutfe(sperm)den ثُمَّ=sonra مِنْ عِلْقَةٍ=alaka(embriyo)dan ثُمَّ=sonra مِنْ مُضْغَةٍ=bir çiğnem et parçasından مُخَلَّقَةٍ=biçimlenmiş وَعِغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ=ve biçimlenmemiş لَكُمْ=size لِنُبَيِّنَ=açıkça göstermek için وَنُقَرُّ=ve tutarız فِي الْأَرْحَامِ=rahimlerde إِلَى أَجَلٍ=bir süreye kadar ثُمَّ=sonra مُسَمًّى=belirtilmiş ثُمَّ=sonra نُخْرِجُكُمْ=sizi çıkarırız طِفْلًا=bir bebek olarak ثُمَّ=sonra لِنَبْلُغُوا=ermeniz için مَنْ=kimi وَمِنْكُمْ=içinizden أَشَدَّكُمْ=güçlerinize وَمِنْكُمْ=ve içinizden يُرَدُّ=itilir مَنْ=kimi de إِلَى أَرْدَلٍ=en kötü çağına الْعُمُرِ=ömrün لَكَيْلَا يَعْلَمَ=bilmez hale gelmesi için مِنْ بَعْدٍ=sonra عِلْمٍ=bilen kimse iken وَتَرَى=ve görürsün بِشَيْءٍ=bir şey فَإِذَا=zaman هَامِدَةً=kurumuş ölmüş عَلَيْهَا=onun üzerine وَرَبَّتْ=ve kabarrır أَهْتَرَّتْ=titreşir زَوْجٍ=çifti مِنْ كُلِّ=her وَأَنْبَتَتْ=ve bitirir بِهَيْجٍ=güzel	Ey insanlar, şayet öldükten sonra tekrar dirilmek konusunda şüphede iseniz, bilin ki ne olduğunuzu size açıklamak için biz sizi topraktan, sonra insan suyundan, sonra pıhtılaşmış bir kandan, sonra yaratılışı belli belirsiz bir çiğnem etten yarat tık. İstedüğimizi belli bir süreye kadar rahimlerde tutarız. Sonra sizi çocuk olarak çıkarırız. Böylece yetişip erginlik çağına gelirsiniz. Kiminiz öldürülür, kiminiz de ömrünün en fena zamanına ulaştırılır ki bildiği halde bir şey bilmez olur. Yeryüzünü kupkuru olarak görürsünüz ama biz ona su indirdiğimiz zaman harekete geçer, kabarrır ve her çeşit güzel bitkiden çift çift yetiştirir.	Ey insanlar; eğer sonra kalkışı (olgun)dan şüphedeyseniz, o zaman, (hazırlayın ki,) Biz, gerçekten de sizi(n her birinizi) topraktan, sonra nutfeden, sonra pıhtılaşmış bir kandan, sonra da yaratılışı belli belirsiz bir çiğnem etten yarat tık. İstedüğimizi belli bir süreye kadar rahimlerde tutarız. Sonra sizi bir çocuk olarak çıkarırız. Böylece yetişip erginlik çağına gelirsiniz. Kiminiz öldürülür, kiminiz de bilirken hiç bir şey bilmez olsun diye ömrünün en fena zamanına geri itilir. Yeryüzünü kupkuru olarak görürsün. Ama Biz, ona su indirdiğimiz zaman harekete geçer, kabarrır ve her çeşit güzel bitkiden çift çift yetiştirir.	Ey insanlar! Ölümden sonra kalkışı (olgun)dan şüphedeyseniz, o zaman, (hazırlayın ki,) Biz, gerçekten de sizi(n her birinizi) topraktan, sonra bir döl suyu damlasından, sonra döllenmiş hücreden, sonra (temel unsurları ve istidatlarıyla) tamamlanmış ama (bütün öğeleriyle) henüz tamamlanmamış bir ceninden yarattık ki, size (menşeinizi böylece) açıklayalım. Ve (doğmasını) dileğimizin, (annesinin) rahminde (Bizce) belirlenmiş bir süre için kalmasını sağlarız; sonra sizi çocuk olarak dünyaya getirir ve (yaşamınıza imkan veririz); böylece (bazarlarınız) olgunluk çağına erişir; öyle ki, kiminize (daha çocukluk çağında) ölüm tatırılırken, kiminiz de yaşlılığın öyle düşkün çağlarına eriştirilir ki, bildiğini bilmez olur. Ve (sen, ey insanoğlu, ölümden sonra kalkıştan şüphe ediyorsan, düşün ki:) bir bakıyorsun yeryüzü kupkuru; ama ona su indirdiğimizde, (bir de bakıyorsun) canlanıp kabarmış ve her türden güzel ekinler ortaya koymuş!
22. 6	هُوَ=O اللهُ=Allah بِأَنَّ=çünkü ذَلِكَ=bu böyledir يُحْيِي=diriltir وَأَنَّهُ=ve O الْحَقُّ=tek gerçektir وَأَنَّهُ=ve O الْمَوْتَى=ölüleri عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=her şeye قَدِيرٌ=kadirdir	Bunlar gösteriyor ki, Allah gerçektir, O ölüleri diriltir, gücü her şeye yeter.	İşte böyle. Muhakkak ki Allah hakkın kendisidir. Doğrusu ölüleri O, diriltir. Ve O; her şeye Kadirdir.	Bütün bunlar (böylece vuku bulmaktadır,) çünkü Allah nihai gerçektir ve çünkü O, ölü olanı diriltir ve her şeye gücü yetendir.
22. 7	وَأَنَّ=ve muhakkak السَّاعَةِ=o saat لَا رَيْبَ=şüphe yoktur فِيهَا=onda وَأَنَّ=ve şüphesiz اللهُ=Allah مَنْ=olanları يَبْعَثُ=dirilecektir فِي الْقُبُورِ=kabirlerde	Ve kıyamet anı kesinlikle gelecektir, bunda kuşku yoktur, Allah mezarlardaki ölüleri dirilecektir.	Kıyamet saati mutlaka gelecektir, onda kuşku yoktur. Ve Allah; kabilere olanları dirilecektir.	Ve (bil ki, ey insanoğlu,) Son Saat, şüphe götürmez bir biçimde gelip çatacaktır ve Allah mezarlarda yatan herkesi kaldıracaktır.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâ'il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
22. 8	وَمِنَ النَّاسِ مَنْ=kimi اللَّهِ=Allah فِي=hakkında تَجَادِلُ=tartışır بِغَيْرِ عِلْمٍ=bilmeden وَلَا هُدًى=ve bir yol göstereni olmadan وَلَا كِتَابٍ مُّنِيرٍ=aydınlatıcı şir.	İnsanlar arasında öylesi var ki, doğru bir bilgiye dayanmaksızın, yol göstereni ve aydınlatıcı bir kitabı olmaksızın Allah hakkında tartışmaya girer.	İnsanlardan öylesi vardır ki; bilmeden, doğruya götürən bir rehberi olmadan, aydınlatıcı bir kitabı bulunmadan Allah hakkında tartışmaya girer.	Hal böyleyken, yine de insanların içinde niceleri vardır ki, herhangi bir bilgiye, herhangi bir doğru yol öğretisine ve ışık saçan bir ilahi kitaba sahip olmaksızın Allah hakkında tartışmakta;
22. 9	ثَانِيًا=öteye döndürür عِطْفِهِ=boynunu عَنْ سَبِيلٍ=yolundan لِیُضِلَّ=şaşırtmak için اللَّهِ=Allah'ın لَهُ=onun için vardır فِي الدُّنْيَا=dünyada خَزِيَّةٌ=bir kepezelik وَنُذِيقُهُ=ona tattıracağız يَوْمَ=günü عَذَابٍ=azabını الْقِيَامَةِ=kıyamet الْحَرِيقِ=yangın	Bu tartışma sırasında küstahça gerdan kırar. Amaç, başkalarını Allah yolundan saptırmaktır. Böylesini dünyada rezil edeceğimiz gibi kıyamet günü de ona kavurucu azabı tattırırız.	Allah yolundan saptırmak için, kibirlenerek, yavnını eğip бүкер. Dünyada rüs-vaylık onadır. Ve kıyamet günü ona yakıcı azabı tattırırız.	(başkalarını) Allah yolundan saptırmak için (hakka) sırt çevirmektedir. Böyle birinin bu dünyadaki payı (manen) gözden düşmez; Kıyamet Günü'nde ise ona yakıcı azabı tattıracağız;
22. 10	ذَٰلِكَ=işte bu بِمَا=yüzündendir فَدَمَتْ=önceden yaptıkları يَدَاكَ=senin ellerinin وَأَنَّ=ve şüphesiz اللَّهَ=Allah لَيْسَ=değildir بِظُلَامٍ=zulmedici الْعَبِيدِ=kullara	O gün ona «Bu ceza, vaktiyle kendilerle işlediğin günahların karşılığıdır; Allah kullarına asla haksızlık etmez» denecektir.	Ona: Bunlar senin yaptıklarından ötürüdür, denir. Yoksa Allah kullarına zulmedici değildir.	(Ve ona) (o Gün:) bu senin kendi elinle önceden kazandığın şey; çünkü Allah kullarına asla en küçük bir haksızlık yapmaz! (denecek).
22. 11	وَمِنَ النَّاسِ=ve insanlardan مَنْ=kimi يَعْبُدُ اللَّهَ=Allah'a عَلَىٰ حَرْفٍ=bir kenardan (uçurumdan) فَإِنْ=eğer أَصَابَهُ=kendisine gelirse خَيْرٌ=bir hayır أَاطَمَانَ=huzura kavuşur بِهٖ=onunla وَإِنْ=ve eğer أَصَابَتْهُ=başına gelirse فِتْنَةً=bir kötülük أَنْقَلَبَ=döner عَلَىٰ وَجْهِهٖ=yüz üstü خَسِرَ=o kaybetmiştir الدُّنْيَا=dünyayı da وَالْآخِرَةَ=ahireti de ذَٰلِكَ=işte budur هُوَ=o الْخُسْرَانِ=zıyan الْمُبِينِ=apaçık	İnsanlar arasında öylesi de var ki, sınırlı ve somut bir amaç uğruna Allah'ı kulluk eder. Eğer işleri iyi giderse hoşnut olur. Fakat eğer sınav amaçlı bir sıkıntı ile karşılaşırsa yüzgeri eder, sırt çevirir. Böylesi hem dünyayı hem de ahireti kaybeder ki, işte apaçık hüsrân budur.	İnsanlardan öylesi de vardır ki; Allah'a bir yarıkenarındaymış gibi kulluk eder. Ona bir iyilik gelirse yatışır. Başına bir bela gelirse; yüz üstü döner. Dünyayı da ahireti de kaybetmiştir. İşte en derin sapıklık budur.	Ve insanlardan kimi de vardır ki, Allah'a (imanla küfrün) sınırlı bir iyilik gelse, O'ndan hoşnut olur; ama başına sınavı bir güçlük gelse hemen bütünüyle yüz çevirir, ve böylece dünyayı da, ahireti de kaybeder; zaten, hiçbir şeyle kıyaslanamayan kayıp da gerçekte budur!
22. 12	يَدْعُو=yalvarır مِنْ دُونِ=ayrı olarak اللَّهِ=Allah'tan مَا=şeylere لَا يَضُرُّهُ=ona zarar veremeyen وَمَا=ve şeylere لَا يَنْفَعُهُ=yarar sağlamayan ذَٰلِكَ=işte budur هُوَ=o الضَّلَالِ=sapma الْبُعِيدِ=uzak(lara)	Allah'ı bir yana bırakarak kendisine ne zarar ve ne de fayda dokunduramayan sözde ilahlara yalvarır. İşte koyu sapıklık budur.	O, Allah'ı bırakıp da kendisine fayda ve zarar veremeyecek şeylere tapınır. İşte en derin sapıklık budur.	(Böyle yaparken,) Allah yerine, kendisine ne zarar ne de yarar sağlayabilen şeylere yalvarıp yakarır; dü-şülebilecek en vahim sapıklık da zaten budur.
22. 13	يَدْعُو=yalvarır لِمَنْ=olana ضَرُّهُ=zararı أَقْرَبُ=daha yakın مِنْ نَفْعَةٍ=faydasından لَيْسَ=ne kötü الْمَوْلَى=bir yardımcı وَلَيْسَ=ve ne kötü الْعَشِيرُ=bir arkadaşdır	O, zararı faydasından daha yakında olana yalvarır. Böylesi ne fena bir destekçi ve kötü bir yoldaştır.	Kendisine zararı faydasından daha yakın olana tapınır. Tapındığı şey ne kötü yardımcıdır, ne kötü yoldaştır.	(Ve bazan da) kendisine zararı yararından çok olacak olan kimseye, (bir başka insana) yalvarıp yakarır: gerçekten de, bu ne kötü efendi ve bu ne kötü uyruk!
22. 14	إِنَّ=şüphesiz اللَّهَ=Allah يُدْخِلُ=sokacaktır الَّذِينَ آمَنُوا=inanan وَعَمِلُوا=ve yapanları الصَّالِحَاتِ=iyi işler جَنَّاتٍ=cennetlere تَجْرِي=akan مِنْ تَحْتِهَا=altlarından الْأَنْهَارِ=ırmaklar إِنَّ=şüphesiz اللَّهَ=Allah مَا يُرِيدُ=istediğini يَفْعَلُ=yapar	Allah, iman edip iyiler ameller işleyenleri altlarından çeşitli ırmaklar akan cennetlere yerleştirir. Hiç kuşkusuz Allah istediğini yapar.	Muhakkak ki Allah; iman edenleri ve salih ameller işleyenleri altından ırmaklar akan cennetlere koyar. Doğrusu Allah; istediğini yapar.	Gerçek şu ki, Allah imana erişip dürüst ve erdemli davranışlara ortaya koyanları, içlerinde derelerin, ırmakların çağlıdığı hasbahçelere kabul edecektir; çünkü Allah dilediğini yapar.
22. 15	مَكَانًا=kim يَظُنُّ=sanıyorsa أَنْ لَّنْ يَنْصُرَهُ=kendisine yardım etmeyeceğini اللَّهِ=Allah'ın فِي الدُّنْيَا=dünyada وَالْآخِرَةِ=ve ahirette فَلْيَمْدُدْ=uzansın بِسَبَبٍ=bir sebep(ip)le إِلَى السَّمَاءِ=göğe ثُمَّ=sonra لَيَقْطَعَنَّ=kessin فَلْيَنْظُرْ=ve baksın هَلْ يُدْهِنُ=giderebilecek mi? كَيْدُهُ=bu düzeni مَا يَغِيظُ=öfkelendiği şeyi	Kim dünyada ve ahirette Allah'ın kendisine yardım etmeyeceği vehmine (sanısına) kapılırsa evinin tavânına bağlayacağı bir ipi boğazına geçirdikten sonra onu kesin ve arkasından baksın bakalım, bu girişimi umutsuzluktan kaynaklanan öfkelerini giderebiliyor mu?	Kim, dünyada ve ahirette Allah'ın ona yardım etmeyeceğini sanıyorsa; bir sebeple göğ-e tırmansın sonra kesin de bir düşünsün bakalım; bu hilesi kendisini öfkelerdiren şey-e engel olabilir mi?	Kim ki Allah'ın kendisine bu dünyada da, ahirette de yardım etmeyeceğini düşünüyorsa, göğ-e başka bir yolla ulaşmayı denesin de yol katetsin; ve böylece görsün, bakalım, bu hilesi onun sıkıntısından kurtaracak mı?
22. 16	وَكَذَٰلِكَ=ve işte böyle أَنْزَلْنَاهُ=biz O'nu indirdik آيَاتٍ=ayetler olarak بَيِّنَاتٍ=açık açık وَأَنَّ=ve şüphesiz اللَّهَ=Allah يَهْدِي=doğru yola iletir مَنْ يُرِيدُ=dilediğini	Biz Kur'anı işte böyle açık ayetler halinde indirdik. Hiç kuşkusuz Allah istediği kimseyi doğru yola iletir.	İşte böylece ona apaçık ayetler olarak indirdik. Muhakkak ki Allah; dilediğini hidayet-e erıştendir.	Bu (ilahi öğretiyi) Biz işte böyle apaçık mesajlar şeklinde indirdik; artık (bundan böyle) Allah, (doğru yola ulaşmayı) isteyen kimseyi doğru yola yöneltecektir.
22. 17	إِنَّ=şüphesiz الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar وَالَّذِينَ هَادُوا=ve Yahudiler وَالصَّابِئِينَ=ve Sabiiler وَالنَّصَارَى=ve Hristiyanlar وَالْمَجُوسَ=ve Mecusiler وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا=ve ortak koşanlar إِنَّ=şüphesiz اللَّهِ=Allah يَقْضِي=hüküm verecektir بَيْنَهُمْ=bunlar arasında يَوْمَ=günü اللَّهِ=Allah إِنَّ=şüphesiz عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ=şahittir	Mü'minler, yahudiler, sabiiler, hristiyanlar, ateş-tapanlar ve Allah'a ortak koşanlar var ya, Allah kıyamet gününü bunlar hakkındaki ayırd edici hükmünü verecektir. Hiç kuşkusuz Allah her şeyin tanığıdır.	Muhakkak ki Allah; iman edenler, yahudiler, sabiiler, hristiyanlar, mecusiler ve puta-tapanlar arasında kesin hükmünü verecektir. Doğrusu Allah; her şeye şahiddir.	Gerçek şu ki, (bu ilahi öğretiyi) inananlar, Yahudi inancına bağlı olanlar ve Sabiiler, Hristiyanlar ve Mecusiler ve bir de, Allah'tan başka varlıklara tanrısal nitelikler yakıştıranlar arasındaki hükmü Kıyamet Günü Allah verecektir: çünkü Allah her şeye taniktir.
22. 18	أَلَمْ تَرَ=görmedin mi اللَّهُ=Allah'a أَنَّ=kuşkusuz مَنْ=kimseler لَهُ=O'na وَمَنْ=ve kimseler فِي السَّمَاوَاتِ=göklerdeki وَالْأَرْضِ=yerdeki وَالشَّمْسِ=ve güneş وَالْقَمَرِ=ve ay وَالنُّجُومِ=ve yıldızlar وَالْجِبَالِ=ve dağlar وَالشَّجَرِ=ve ağaçlar وَالنَّوَابِئِ=ve hayvanlar وَكَثِيرٌ=ve birçoğu مِنَ النَّاسِ=insanlardan وَكَثِيرٌ=ama birçoğu عَلَيْهِ=üzerine الْعَذَابُ=azab	Göklerdeki ve yerdeki tüm varlıkların, güneşin, ayın, yıldızların, dağların, ağaçların, hayvanların ve çok sayıda insanın Allah'a secde ettiklerini, O'nun buyruğuna boyun eğdiklerini görmüyor musun? Birçok sayıdaki insan da azada çarpılmayı hak etmiştir. Allah'ın alçalttığı kimseye hiç kimse onur kazandıra-	Göklerde ve yerde olanların; güneş, ay, yıldızlar, dağlar, ağaçlar, hayvanlar ile insanların bir çoğunun Allah'a secde ettiklerini görmüyor musun? İnsanların bir çoğu da azabı hak etmiştir. Ve Allah kimi alçaltırsa; ona ikram edecek kimse yoktur. Şüphesiz ki Allah; dilediğini	(Ey insanoğlu,) göklerde ve yerde var olan her şeyin, -güneşin, ayın, yıldızların ve hayvanların- Allah'ın (kudret ve yüceliği) önünde yere kapandığını görmüyor musun? Ve insanlardan bir nicesi (Allah'a bilinçli olarak baş eğmektedir); ama niceleri de (O'na karşı geldikleri için öte dünyada) kaçınılmaz biçimde azabı hak edecekler; ve Allah'ın

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
22. 19	وَمَنْ أَشَاطِلُهَا=ve kimi فَمَا لَهُ=artık ona olmaz يَفْعَلُ=Allah دِيلِدِيلِي=ilediğini	maz. Hiç şüphesiz Allah dilediğini yapar.	yapar.	(Kıyamet Günü'nde) alçalttığı kimseyi de onurlandırabilecek kimse yoktur; çünkü, Allah dilediği her şeyi mutlaka yapar.
22. 19	هَٰذَا=işte şunlar خَصْمَانِ=iki hasım taraf فِي=hakkında أَخْتَصِمُوا=çekişen رَابِلَرِي=inkâr edenlere ثِيَابُ=giysi لَهُمْ=onlara يُصَبُّ=dökülüyor مِنْ نَارٍ=ateşten رُءُوسِهِمْ=başlarının مِنْ فَوْقِ=üstünden الْحَمِيمِ=kaynar su	Karşımızda Allah konusunda çatışan, iki çelişik inançlı insan kesimi, iki karşı grup var. Bunlardan biri olan kâfirler için ateşten elbiseler biçilmiştir. Başlarından aşağıya kaynar sular dökülür.	Bunlar iki düşmandır ki, Rabbları hakkında çekişmişlerdir. Küfredenler için, ateşten elbiseler kesilmiştir. Başları üstünden de kaynar su dökülecektir.	Birbirine karşı bu iki taraf Rableri hakkında (her zaman) birbiriyle çatışma, tartışma içinde olmuşlardır: (Onlardan) hakkı inkara kalkışanlar için (öte dünyada) ateşten giysiler biçilecek ve başlarının üstünden yakıcı umutsuzluk boca edilecektir;
22. 20	يُصْنَعُ=eritiliyor بِهِ=onunla مَا فِي بُطُونِهِمْ=karınlarının içindekiler وَالْجُلُودُ=ve derileri	Bu kaynar sular karın boşluklarındaki organlarını ve derilerini eritir.	Bununla karınlarındakiler ve derileri eritilir.	ve bununla onların içlerinde olan her şey ve deriler(i) eriyip gidecek;
22. 21	وَلَهُمْ=ve onlar için vardır مَقَامِعُ=kamçılar مِنْ حَدِيدٍ=demirden	Ayrıca onlar için demirden kamçılar hazırlanmıştır.	Demir kamçılar da onlar içindir.	ve onlar demir kısıkaçlarla (bağlanmışçasına hep bu durumda) tutulacaklar;
22. 22	كُلَّمَا=her sefer أَرَادُوا=istedikleri مِنْهَا=oradan أُخْرِجُوا=çıkarmak مِنْ غَمٍّ=o) gamdan وَعِيدُوا=geri çevrilirler فِيهَا=oraya وَتَذُقُوا=ve tadın (denilir) عَذَابِ=azabını الْحَرِيقِ=yangın	Onlar çektikleri acının baskısı altında cehennemden her çıkmak istediklerinde «kavurucu azabı tadınız» diye paylanarak oraya geri püskürtülürler.	Ne zaman oradan ve oradaki ıztırbdan çıkıp kurtulmak isteseler; her defasında oraya geri çevrilirler. Yakıcı azabı tadın, denir.	ve kendi boğuntuları içinde (kıvranıp dururken) bu durumdan ne zaman kurtulmaya çalışsalar her seferinde yeniden (aynı boğuntuya) sokulacaklar ve (onlara:) Tadın (bu) yakıcı azabı (sonuna kadar)! (denecek).
22. 23	يُنْخَلُ=sokar اللَّهُ=Allah الَّذِينَ آمَنُوا=inanenler وَعَمِلُوا=ve yapanlar الصَّالِحَاتِ=iyi işler جَنَّاتٍ=cennetlere مِنْ تَحْتِهَا=altlarından تَجْرِي=akan يُخْلَوْنَ=takınırlar فِيهَا=orada مِنْ أَشْوَرٍ=bilezikler مِنْ ذَهَبٍ=altın وَلْيَبَاسُوهُمْ=ve giysileri وَلْيُؤَلُّوا=ve inci(ler) فِيهَا=orada حَرِيرٍ=ipektir	Buna karşılık Allah, iman edip iyi ameller işleyenleri, altlarından çeşitli ırmaklar akan cennetlere yerleştirir. Orada altın bilezikler ve inciler takınırlar. Giydikleri elbiseler ipektendir.	Muhakkak ki Allah; iman edip salih ameller işleyenleri altından ırmaklar akan cennetlere koyar. Orada altın bilezikler ve inciler takınırlar. Ve oradaki elbiseleri ipektendir.	(Buna karşılık,) imana erişip dürüst ve erdemli davranışlar orta koyanları Allah, içlerinde derelerin, ırmakların çağıldadığı hasbahçelere sokacaktır; orada onlar altın bilezikler ve inciler takınacaklar ve onların giyim kuşamları da ipektendir.
22. 24	وَهُدُوا=iletilmişlerdir إِلَى الطَّيِّبِ=güzeline مِنْ الْقَوْلِ=sözün وَهُدُوا=ve iletilmişlerdir إِلَى صِرَاطِ=yoluna الْحَمِيدِ=çok övülen(Allah)ın	Onlar güzel söze yönlendirilmişler ve övgüye layık yola iletilmişlerdir.	Onlar sözün en güzeline alıştırılmışlar ve övülmeye layık olan Allah'ın doğru yoluna iletilmişlerdir.	çünkü böyleleri sözün en iyisine, en tutarlısına yönelmek (arzusunu göster)diğer ve böylece O bütün övgülere layık olan'a götüren yola yönlendiriler.
22. 25	يُنْكَرُوا=inkâr edenler وَيَصُدُّونَ=ve geri çevirenler عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ=Allah'ın وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ=ve Mescid-i Haram'dan الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ=bütün insanlar için سَوَاءً=eşit (ibadet yeri) فِيهِ=orada وَمَنْ=kim وَالْبَادِ=ve dışarıdan gelen يُرِدُّ=isterse فِيهِ=orada (böyle) بِالْحَادِ=haktan sapmak بِظُلْمٍ=zulüm ile مِنْ عَذَابٍ=bir azab أَلِيمٍ=acı	Kâfirler, insanları, Allah'ın yolundan ve gerek Mekke yerilerinin gerekse dışardan gelen herkesin ziyaretine eşitçe açtığımız Mescid-i Haram'a (Kâ'be'ye) girmekten alıkoyanlara gelince kim orada zalimce bir tutum takınarak Allah'ın emirlerini çiğnerse kendisine acıklı bir azap tattırırız.	Muhakkak ki o küfredenlere, Allah'ın yolundan ve (yerli, yolcu bütün insanları eşit kıldığımız) Mescid-i Haram'dan alıkoyanlara ve orada zulm ile ilhada yeltenenlere; elim bir azaptan tattırırız.	Bilin ki, hakkı inkara şartlanmış olanlara, (başkalarını) Allah'ın yolundan çevirmeye, (keza) hem orada yaşayan, hem de dışarıdan gelen bütün insanlar için tayin ettiğimiz Mescid-i Haram'dan (alığomaya) çalışanlara ve (bile bile) haksızlık yaparak oranın saygınlığına gölge düşürmeye kalkışanlara (öte dünyada) çok can yakıcı bir azap tattıracağız.
22. 26	وَإِذَا=bir zamanlar بَوَّانَا=kondurmuştuk لِإِبْرَاهِيمَ=İbrahim'i مَكَانَ=yerine الْبَيْتِ=Beyt(Kâbe'n)in أَنْ لَا تُشْرِكَ بِي=bana ortak koşma شَيْئًا=hiçbir şeyi وَوَطَّهَرُ=ve temizle بِئْتِي=evimi لِلطَّائِفِينَ=tavaf edenler için وَالْقَائِمِينَ=ve ayakta duranlar için وَالرُّكَّعِ=ve rükû' edenler için السُّجُودِ=secde edenler için	Hani İbrahim'e Beytullah'ın yerini gösterdik ve kendisine şöyle dedik; «Bana hiçbir şeyi ortak koşma ve bu evimi tavaf edenler, ayakta dikilenler, rükua ve secdeye varanlar için temiz tut.»	Hani İbrahim'e: Bana hiç bir şeyi ortak koşma, tavaf edenler, kıyama duranlar, ruku edenler ve secdeye varanlar için evimi temiz tut, diye Kabe'nin yerini hazırlamıştık.	Çünkü, İbrahim'e bu İbadet Evi'nin kurulaçağı yeri gösterdiğimiz zaman (o'na demiştik ki:) Bana kimseyi ortak koşma! Ve Benim Mabedimi, onun tavaf edecek olanlar için, onun önünde (Rablerini tazim ve tefekkür ederek) dikip duranlar için, saygıyla eğilenler ve yere kapananlar için temiz tut!
22. 27	وَأَذِّنْ=ve ilan et فِي=içinde النَّاسِ=insanlar بِالْحَجِّ=hacılı يَأْتُوكَ=sana gelsinler وَعَلَى=ve üzerinde رِجَالًا=yaya olarak يَأْتِينَ=gelen مِنْ كُلِّ ضَامِرٍ=yollardan كُلِّ فَجٍّ=uzak	İnsanlara hacca ilân et. Gerek yaya olarak ve gerekse uzak yolları aşarak yorgun develer üzerinde sana gelsinler.	İnsanlar için hacca ilan et. Gerek yaya, gerek arık binekler üzerinde uzak vadiden ve yollardan sana gelsinler.	Bunun içindir ki, (ey Muhammed,) bütün insanları hacca çağır: yaya olarak ve hızlı yürüyün her (türü) binek üstünde, (dünyanın) en uzak köşelerinden sana gelsinler
22. 28	لِيَشْهَدُوا=şahit olmaları için مَنْفَعٍ=birtakım faydalara لَهُمْ=kendileri için وَيَذْكُرُوا=ve anmaları için أَسْمَ=adını اللَّهُ=Allah'ın فِي أَيَّامٍ=günlerde مَعْلُومَاتٍ=belirli عَلَى=üzerine مَا رَزَقَهُمْ=onlara rızık olarak verilen مِنْ بَهِيمَةٍ=yürüyen الْأَنْعَامِ=hayvanlar فَكُلُوا=yiyecek مِنْهَا=onlardan وَأَطْعِمُوا=ve yedirin الْفَقِيرِ=fakire	Gelsinler de çeşitli yararlarını gözleri ile görsünler ve Allah'ın kendilerine rızık olarak verdiği hayvanları belirli günlerde kurban ederken O'nun adını ansınlar. Bu hayvanların etinden hem kendiniz yiyiniz, hem de sıklıkta içinde bulunan yoksullara yediriniz.	Ta ki kendileri için faydalara şahid olsunlar ve Allah'ın onlara rızık olarak verdiği hayvanları belli günlerde kurban ederken O'nun adını ansınlar. Siz de bunlardan yeyin. Çaresiz kalmış yoksulu da doyurun.	de (bunun) kendilerine sağlayacağı yararları görsünler; ve (kurban için) belirlenen günlerde, (bu amaçla) O'nun kendilerine rızık olarak sağladığı hayvanlar üzerine Allah'ın ismini ansınlar; ve böylece siz de bunlardan yiyin ve darlık içindeki yoksulu da doyurun.
22. 29	ثُمَّ=sonra لِيَقْضُوا=gidersinler ثَمَّ=sonra وَلْيُؤْفُوا=ve yerine getirsinler وَلْيَطُوفُوا=ve tavaf etsinler	Sonra kirlerini giderip temizlensinler, adaklarını yerine getirsinler ve bu tarihi evi (Kâ'be'yi) tavaf etsinler.	Bilahere kirlerini gidersinler, adaklarını yerine getirsinler ve Beyt el Atik'i tavaf etsinler.	Bundan sonra, yapmak zorunda oldukları belli birtakım kısıtlamalara son versinler; (varsa) adaklarını yerine getirsinler ve (Dünyanın) bu en es-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ=Eski Ev(Kâbe'y)i			ki Mabedini (bir kere daha) tavaf etsinler.
22. 30	وَمَنْ=kim işte öyle ذَلِكَ فَهُوَ=Allah'ın yasaklarına حُرْمَاتِ عِنْدَ=kendisi için لَهُ=hayırlıdır خَيْرٌ وَأُجِلَّتْ=size helal kılınmıştır رَبِّهِ=Rabbinin إِلَّا=dışındaki الْأَنْعَامَ=hayvanlar لَكُمْ=sizin için عَلَيْكُمْ=size مَا يُثْلَى=oku(nup açıkla)nanlar فَاجْتَنِبُوا=artık kaçının الرَّجَسِ=pis وَاجْتَنِبُوا=ve kaçının مِنَ الْأَوْثَانِ=putlardan الزُّورِ=yalan سَوَدَن=سَوَدَن	İşte böyle. Kim Allah'ın yasaklarına saygı gösterirse bu tutum Rabb'inin katında kendisi için hayırlıdır. Tek tek sayılarak yasaklananlar dışındaki bütün hayvanlar size helâl kılındı. Artık o pis putlardan ve yalan sözden kaçınınız.	İşte böyle. Kim Allah'ın haram kıldıklarına saygı gösterirse; Rabbin katında bu, onun hayrınadır. Size okunanlardan başka büyük hayvanlar helal kılınmıştır. O halde murdardan, putlardan kaçının ve yalan sözlerden çekinin.	Bütün bunlar (Allah tarafından öngörül-müştür;) dolayısıyla, kişi eğer Allah'ın (bu) yasaklayıcı buyruklarını saygıyla gözetirse, bu Rabbinin katında kendi iyiliğine sonuç verecektir. (Yasak oldukları) size bildirilenlerin dışında, (kurban etmek ve etinden yemek üzere) bütün hayvanlar size helal kılınmıştır. Öyleyse artık, (Allah'ın yasaklamış bulunduğu her şeyden, ve en çok da) inanç ve uygulama olarak puta taparlığın her türlü bayağılığından uzak durun; asılsız her türlü sözden kaçının,
22. 31	حُفَاءَ=hanifler (birleyenler) olun لِلَّهِ=Allah'ı غَيْرَ مُشْرِكِينَ=ortak koşmadan بِهْ=O'na وَمَنْ=kim يُشْرِكْ=ortak koşarsa بِاللَّهِ=Allah'a فَكَأَنَّمَا=sanki gibidir حَرَ=düşmüş de فَتَخَطَّفَهُ=kendisini kapıyor مِنَ السَّمَاءِ=gökten أَوْ=veya الطَّيْرِ=kuş تَهْوِي=sürüklüyor الرَّيْحِ=rüzgâr فِي مَكَانٍ=bir yere سَحِيقٍ=uzak بِهِ=onu	Allah'ın birliğini onaylayan kimse-ler olunuz, O'na ortak koşmayınız. Kim Allah'a ortak koşarsa sanki gök-ten yere düşmüş de kuşlara yem olmuşt ya da rüzgâr tarafından sürüklenerek ıssız bir köşeye atılmış gibi olur.	Allah'a şirk koşmaksızın, hanifler olarak. Kim Allah'a şirk koşarsa; gökten düşüp de kuşla-rın kapıldığı veya rüzgarın uçuru-ma attığı bir şe-ye benzer.	(ve bunu,) O'ndan başka kimseye, hiçbir şeyi tanrısal nitelikler yakıştırmaksızın (ve) sahte ve düzmece olan her şeyden yüz çevirip yalnızca Al-lah'a yönelerek (ya-pın); çünkü, bilin ki, Allah'tan başkasına tanrılık yakıştıran kimse, gökten savru-lup düşen, kuşların didikleyp kapıştığı, yahut rüzgarın uzak, ıssız bir yere savur-duğu kimseye ben-zer.
22. 32	وَمَنْ=kim işte böyle ذَلِكَ يُعْظِمُ=saygı gösterirse شَعَائِرَ=nişanlarına اللَّهِ=Allah'ın فَإِنَّهَا=şüphesiz bu مِنْ تَقْوَى=takvasındandır الْقُلُوبِ=kalblerin	Bu böyledir. Kim Allah'ın emrettiği ibadet biçimlerine saygı gösterirse hiç kuşkusuz bu saygı kalplerdeki takvadan kaynaklanır.	Bu böyledir. Kim, Allah'ın nişanelerine saygı gösterirse; şüp-hesiz ki bu kalb-lerin takvasın-dandır.	İşte bu (akılda tutul-malıdır,) Allah tara-fından konulan sim-geleri saygıyla göze-ten kimse (bilsin ki,) bu (simgeler gerçek anlamını inananların) kalpler(in)de Allah'a karşı taşıdıkları so-rumluluk bilincinde bulmaktadırlar.
22. 33	لَكُمْ=sizin için vardır فِيهَا=onlarda مَنَافِعَ=menfaatler إِلَى أَجَلٍ=bir süreye kadar مُسَمًّى=belli ثُمَّ=sonra مَحِلُّهَا=onların varacakları yer إِلَى الْبَيْتِ الْعَتِيقِ=Eski Ev(Kâbe)dir	Kurbanlık hayvan-lar belirli bir süreye kadar size yararlı olur, sonra vara-cakları yer o tarihi evdir. (Beytul-lah'tır.)	Onlarda belli bir süreye kadar si-zin için faydalar vardır. Sonra va-racakları yer, Beyt el Atik ile son bulur.	Bu (simgeleri gözet-mekte gösterilen bi-linç ve duyarlığın) si-ze (O'nun tarafından) belirlenmiş bir süreye kadar yararları ola-caktır; sonra bunda güdülen amacın ve varılan sonucun (tev-hid inancını simgele-yen) En Eski Mescid (olduğunu anlaya-caksınız).
22. 34	وَلِكُلِّ أُمَّةٍ=her ümmet için جَعَلْنَا=biz koyduk مَنْسَكًا=bir kurban ibadeti لِتَذْكُرُوا=anmaları için اللَّهِ=Allah'ın عَلَى=üzerine رِزْقًا=رِزْقًا olarak verilen مَا رَزَقْنَاهُمْ=hayvanların فَالْهَيْكُلُ=tanrınız مِنَ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ=tanrıdır وَاحِدٌ=bir tek فَلَهُ=yalnız O'na أَسْلِمُوا=teslim olun وَبَشِّرْ=ve müjdele الْمُخْتَبِتِينَ=samimi insanları	Biz her ümmete kurban kesmeyi, ibadet olarak emrettik. Amaç, Allah'ın insanlara rızık olarak sunduğu hayvanları keser-ken O'nun adını anmaktır. İlahınız tek ilahtır, yalnız O'na boyun eğiniz. Ey Muhammed, alçak gönüllü say-gılıları müjdele.	Biz; her ümmet için kurban kes-meyi meşru kıl-dık ki Allah'ın kendilerine rızık olarak verdiği hayvanların üze-rine O'nun adını ansınlar. Sizin tanrınız, bir tek tanrıdır. O'na teslim olun. Sen mütevazı olanla-rı müjdele.	Bunun gibi, (Bize inanan) her ümmet için kurban kesmeyi bir kulluk eylemi ola-rak öngördük ki, (bu amaçla,) kendilerine rızık olarak sağladığımız hayvanları ke-serken Allah'ın ismini ansınlar. Ve (her za-man akıllarında tut-sunlar ki:) Sizin tanrı-nız Tek bir Tanrı'dır; öyleyse bütün varlı-ğınızla kendinizi O'na teslim edin. Ve sen de (ey Peygamber,) tüm iyi yürekli, alçak gönüllü kimseleri (Al-lah'ın hoşnutluğuyla) müjdele.
22. 35	الَّذِينَ=onlar ki إِذَا=zaman ذِكْرَ=anıldığı اللَّهِ=Allah وَجَلَّتْ=titrer قُلُوبُهُمْ=kalbleri وَالصَّابِرِينَ=ve sabrederler عَلَى مَا أَصَابَهُمْ=başlarına gelene وَالْمُقِيمِي=ve kılarlar الصَّلَاةِ=namazı وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ=ve kendilerine verdiğimiz rızıktan يُنْفِقُونَ=(Allah yoluna) harcarlar	Onlar ki, yanları-n-da Allah'ın adı anıldığında kalpleri ürperir, başlarına gelen belalara kar-şı sabrederler, namaz kılar ve kendilerine ver-diğimiz rızıkların bir bölümünü Allah yolunda harcarlar.	Onlar ki; Allah anıldığı zaman kalbleri titrer. Başlarına gelen-lere sabr eder, namaz kılar ve kendilerine ver-diğimiz rızıktan infak ederler.	Onlar ki, ne zaman Allah'tan söz edilse kalpleri saygı ve sa-kınmayla titrer; (onlar ki) başlarına gelen her türlü darlığa, sıkıntıya göğüs gerer-ler; saltatta devamlı ve duyarlıdırlar; ve kendilerine verdiğimiz rızıktan başkalarına da harcarlar.
22. 36	وَالْبُدْنَ=kurbanlık develeri جَعَلْنَاهَا=yaptık لَكُمْ=sizin için مِنْ شَعَائِرَ=işaretlerinden اللَّهِ=Allah'ın لَكُمْ=sizin için vardır فِيهَا=onlarda خَيْرٌ=hayır فَادْكُرُوا=anın (da boğazlayın) اللَّهِ=Allah'ın عَلَيْهَا=üzerlerine صَوَافٍ=(kurban için) sıra halinde dururlarken فَإِذَا وَجَبَتْ=düştüğünde (canları çıkınca) جُنُوبَهَا=yanları üzerine فَكُلُوا=yiyin مِنْهَا=onlardan وَأَطِعُوا=ve yedinin الْقَانِعَ=kanaat edip isteyemeyene وَالْمُعْتَرِّ=ve isteyene كَذَلِكَ=işte böyle سَخَّرَ نَاهَا=onları boyun eğdirdi لَعَلَّكُمْ=umulur ki تَشْكُرُونَ=şükredersiniz	Büyükbaş hayvan kurban etmeyi de Allah'ın size em-rettiği ibadet biçim-lerinden saydık. Onlar size çeşitli yararlar sağlarlar. Ön ayaklarını bağ-layarak onları bo-ğazlarken Allah'ın adını anınız. Yan üstü düşüp öldük-lerinde, etlerinden hem kendiniz yi-yiniz, hem de iste-yene ve istemeye-ne yedininiz. Şük-rede-siniz diye o hayvanları böylece yararınıza sunduk.	Biz, kurbanlık develeri de sizin için Allah'ın ni-şanelerinden kıldık. Onlarda sizin için hayır vardır. Ön ayak-ları bağlı halde keserken üzerle-rine Allah'ın adını anın. Kesilince onlardan yeyin. İsteyene de, istemeyene de verin. Şükre-dersiniz diye, onları böylece sizin emrinize müsahhar kıldık.	Hayvanların kurban edilmesine gelince, Biz bunu sizin için Al-lah tarafından konul-muş simgelerden biri olarak öngördük ki bunda sizin için (nice) yararlar vardır. Öy-leyse artık, (kurban edilmek üzere) sıraya dizildiklerinde onların üzerinde Allah'ın is-mini anın; ve cansız olarak yere serildikle-rinde onların etinden kendiniz de yiyin; kendi nasibiyle yeti-nip istemeyen kimse-yi de, istemek zorun-da kalan kimseyi de (onunla) doyurun. Biz, işte bu amaçla onları sizin yararınıza sunuyoruz ki şükre-desiniz.
22. 37	لَّنْ يَنَالَهُ=ulaşmaz اللَّهُ=Allah'a أَحْوَمَهَا=onların etleri وَلَا يَمَآؤُهَا=ve kanları وَلَكِنْ=fakat يَنَالُهُ=O'na ulaşır النَّفْوَى=takvanız مِنْكُمْ=sizin كَذَلِكَ=böyle سَخَّرَهَا=onları boyun eğdirdi لَكُمْ=size لَتُكْبِرُوا=anmanız için اللَّهُ=Allah'ı عَلَى مَا هَذَاكُمْ=sizi doğru yola iletti diye وَبَشِّرِ=güzel davrananları الْمُحْسِنِينَ	Bu hayvanların ne etleri ve ne de kanları Allah'a ulaşacaktır. Al-lah'a ulaşacak olan şey, sadece gönlünüzdeki Allah saygısıdır, takva-dır. Bu şekilde on-ları yararınıza sunduk ki, sizi doğru yola ilettiği gerekçesi ile Al-lah'ın yüceliğini di-le getiresiniz. Ey Muhammed, iyi ameller işleyenleri müjdele.	Onların ne etleri, ne de kanları Al-lah'a ulaşır. Siz-den O'na sade-ce takva ulaşır. Sizi hidayete er-dirdiği için Al-lah'ı tekbir ede-siniz diye O, bunları size mü-sahhar kılmıştır. İh-sân edenleri müjdele.	(Fakat unutmayın ki,) onların ne etleri Al-lah'a ulaşır, ne de kanları; lakin O'na ulaşan, yalnızca sizin O'na karşı gösterdi-ğiniz bilinç ve duyarlı-ktır. İşte bu amaçla, onları sizin yararınıza sunuyoruz ki, size ulaşma yolunu, yor-damını gösterdiği (her türlü rahmet) için O'nun yüceliğini say-gıyla anasınız. Öy-leyse, o iyilik yapan-ları müjdele

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâ'il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
22. 38 يُذَافِعُ =savunur إِنَّ اللَّهَ =şüphesiz إِنَّ =şüphesiz عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا =inananları لَا يَجِبُ =sevmez كُلُّ =hiçbir هَٰئِنِ =hain كَفُورٍ =inkârcıyı	Hiç kuşkusuz Allah mü'minleri destekler, savunur; yine hiç şüphesiz Allah hiçbir emanetine hıyanet eden ve nankörü sevmez.	Muhakkak ki Allah; iman edenleri savunur. Muhakkak ki Allah; hainleri ve nankörleri sevmez.	ki, Allah inananları (bütün kötülöklere karşı) mutlaka koruyacaktır; çünkü, Allah, hangi türden olursa olsun, hainleri ve nankörleri asla sevmez.
22. 39 أُذِنَ =izin verildi لِلَّذِينَ يُقَاتِلُونَ =kendileriyle savaşılana بِأَنَّهُمْ ظَلَمُوا =onlara zulmedilmeleri yüzünden وَاللَّهُ =Allah عَلَىٰ نَصْرِهِم =onlara yardım etmeğe لَقَدِيرٌ =kadir	Saldırıya uğrayan mü'minlere savaşma izni verilmiştir. Çünkü onlar zulme uğramışlardır. Hiç kuşkusuz Allah'ın onlara yardım etmeye gücü yeter.	Zulmedildikleri için savaşanlara izin verildi. Allah, onlara yardım etmeye elbette Kadir'dir.	Kendilerine haksız yere saldırılan kimse- lere (savaşma) izni verilmiştir -ve şüphesiz Allah onlara yardım ulaştıracak güç- tedir:-
22. 40 أُخْرِجُوا =çıkarıldılar الَّذِينَ =onlar مِّن دِيَارِهِم =yurtlarından إِلَّا =ancak بِغَيْرِ حَقٍّ =haksız yere رَبُّنَا =Rabbimiz أَن يَقُولُوا =dedikleri için اللَّهُ =Allah'tır وَلَوْلَا دَفْعُ =eğer savunması olmasaydı النَّاسِ =insanların اللَّهُ =Allah'ın بِبَعْضٍ =diğer bazılarıyla بَعْضُهُمْ =bazılarını صَوَامِعُ =manastırlar يُكْرَرُ =anılan وَصَلَوَاتٍ =ve havralar وَمَسَاجِدُ =ve meşidler فِيهَا =içlerinde اسْمُ =ismi اللَّهُ =Allah'ın وَلْيَنصُرَنَّ =elbette yardım eder كَثِيرًا =çok مَّن يَنْصُرُهُ =kendine yardım edene اللَّهُ =Allah لَقَوِيٌّ =kuvvetlidir إِنَّ =kuşkusuz اللَّهُ =Allah عَزِيزٌ =galibdir	Onlar sırf «Rabb'imiz Allah'tır!» dediler diye haksız yere yurtlarından çıkarıldılar. Eğer Allah bir kısım insanları diğerk bir bölümü aracılığı ile savmasaydı nice manastır, havra ve içlerinde Allah'ın adı, çokça anılan cami yıkılıp giderdi. Kim Allah'a yardım ederse bilsin ki Allah da mutlaka kendisine yardım edecektir. Hiç şüphesiz Allah güçlü ve üstün iradeli.	Onlar ki; haksız yere ve sadece: Rabbimiz Allah'tır dedikleri için yurtlarından çıkarılmışlardır. Şüphesiz ki Allah; insanların bir kısmını diğerkleriyle bertaraf etmeseydi; manastırlar, kiliseler, havralar ve içinde Allah'ın adı çok anılan meşidler yıkılır giderdi. Allah; kendisine yardım edenlere elbette yardım eder. Şüphesiz ki Allah; Kavi'dir, Aziz'dir.	onlar ki, sadece Bizim Rabbimiz Allah'tır! dedikleri için haksız yere yurtlarından çıkarıldılar. Çünkü, Allah insanları birbirlerine karşı savunmasız bıraksaydı, şüphesiz o zaman, içlerinde Allah'ın isminin çokça anıldığı manastırlar, kiliseler, havralar ve meşidler (çoktan) yıkılıp gitmiş olurdu. Ve muhakkak ki Allah, O'nun davasına arka çıkana yardım edecektir: çünkü, Allah (her şeyi hükmü altında tutan) en yüce iktidar Sahibi'dir.
22. 41 إِن مَّكَّنَاهُمْ =onları الَّذِينَ =onları أَقَامُوا =kılarlar فِي الْأَرْضِ =yer yüzünde وَاتَّوُوا =ve verirler الصَّلَاةَ =namazı وَأَمَرُوا =ve emrederler الزَّكَاةَ =zekatı بِالْمَعْرُوفِ =iyiliği وَنَهَوْا =ve vazgeçirmeğe çalışırlar عَنِ الْمُنْكَرِ =kötülükten وَاللَّهُ =Allah'a aittir عَاقِبَةُ =sonu الْأُمُورِ =bütün işlerin	Onlar ki, eğer kendilerini yeryüzünde egemen kılsak namazı kılarlar, zekâtı verirler, iyiliği emredererek kötülükten sakındırırlar. Her şeyin akıbeti Allah'a aittir.	Onlar ki; eğer kendilerini yeryüzüne yerleştirsek; namaz kılarlar, zekat verirler, ma'ru emreder, münkerden nehlederler. Bütün işlerin akıbeti Allah'adır.	(O yardıma layık olanlar ki,) kendilerini yeryüzünde egemen kılsak (dahi) salata devam ederler, arınmak için verilmesi gerekeni verirler, yapılması iyi ve doğru olanı emreder, yanlış ve kötü olanı yasaklarlar; ama yine de, olup biten her şeyin sonucu Allah'a kalmıştır.
22. 42 وَإِنْ =ve eğer يُكَذِّبُوكَ =seni yalanlıyorsa فَقَدْ =gerçekten كَذَّبْتَ =yalanlamıştı نُوحٍ =Nuh قَوْمٌ =kavmi de وَقَوْمُ =ve Semud وَعَادٌ =ve 'Ad	Ey Muhammed, eğer müşrikler seni yalanlıyorsa bil ki, Nuh'un soydaşları, Adoğulları ve Semudoğulları da peygamberlerini yalanlamışlardı.	Eğer seni yalanlıyorsa; doğru onlardan önce Nuh kavmi, Ad ve Semud da yalanlamıştır.	İmdi, o (haklı inkara şartlanmış olan) kimse- ler seni yalanlıyor- larsa, (ey Muhammed, unutma ki,) on- lardan çok önce, Nuh toplumu, 'Ad ve Se- mud toplumu da (kendilerine gönderilen elçileri) yalanla- mışlardı;
22. 43 وَإِبْرَاهِيمَ =İbrahim وَقَوْمٌ =ve kavmi de وَقَوْمُ =ve kavmi de لُوطٍ =Lût	İbrahim'in soydaşları, Lût'un soydaşları da öyle.	İbrahim'in kavmi, Lût'un kavmi de.	tıpkı, İbrahim toplu- munun, Lût toplumu- nun,
22. 44 وَأَصْحَابَ =ve halkı da مَدْيَنَ =Medyen وَكَذِبَ =ve yalanlanmıştı مُوسَىٰ =Musa da فَأَمْلَيْتُ =ben de bir süre vermişim لِلْكَافِرِينَ =kâfirlere ثُمَّ =sonra أَخَذْنَهُمْ =onları yakalamışım فَكَيْفَ =nasıl كَانَ =oldu نَكِيرٍ =benim inkârım	Medyenliler de öyle. Musa'yı da yalanlamışlardı. Ben bütün bu kâfirlere önce mühlet tanıdım, sonra yakala- rına yaptım. On- lara indirdiğim darbe nasıldı?	Medyen halkı da. Musa da yalanlanmıştır. Ama Ben; kâfir- lere mühlet verdim, sonra da onları yakala- dım. Benim inka- rım nasılmış?	Medyen halkının (yaptığı gibi); ayrıca, Musa da (Firavun ve yandaşlarıncı) yalan- lanmıştı. (Her sefe- rinde) hakkı inkar edenlere belirli bir sü- re için fırsat verdim, ama günü gelince on- ları kısıkrarak yakala- dım ki böylece, Be- nim onları hiçe say- mam nasıl olmuş, görsünler!
22. 45 مِّن قَرْيَةٍ =kentlerden فَكَأَيُّ =niceleri vardır أَهْلُكُنَاهَا =helak ettiğimiz وَهِيَ ظَالِمَةٌ =zulmederken عَلَىٰ =üstüne فَهِيَ خَاوِيَةٌ =çökmüştür وَوَبَّرَ =ve kuyu عُرُوشَهَا =tavanları وَقَصَرَ =ve saraylar مُعْطَلَةٌ =kullanılmaz olmuştur مَشِيدٍ =sağlam	Halkı zalim olan nice kenti yok ettik. Yapılarının duvarları, yere inen ta- van yıkıntılarının üzerine çökmüştür. Nice su kuyularını kullanan kalmamış, nice korunaklı köşkleri ıssız kalmıştır.	Nice kasabaları zulüm ederken helak ettik. Şimdi onların altları üstlerine gelmiş ııpsız durmaktadır, kuyuları körelmiş, sarayları yıkılmıştır.	Ve zulüm ve haksız- lıkta onmaz düzeyle- re vardıkları için nice şehirleri yok ettik, öyle ki, şimdi hepsinin yerinde yeller esiyor; çatıları çökmüş, kuyuları kurumuş, (bir zamanlar göğe doğ- ru) yükselen sarayları (şimdi yerle bir ol- muş)!
22. 46 أَفَلَمْ يَسِيرُوا =hiç gezmediler mi? فَتَكُونُ =olsun فِي الْأَرْضِ =yer yüzünde قُلُوبٌ =kalbleri لَهُمْ =onların وَيَعْقِلُونَ =düşünecekleri بِهَا =onunla أَوْ =veyahut بِهَا =onunla يَسْمَعُونَ =işitecekleri أَذَانٌ =kulakları لَا تَعْمَىٰ =kör olmaz الْأَبْصَارُ =gözler وَلَكِن =fakat تَعْمَىٰ =kör olur الْقُلُوبُ =kalbler الَّتِي فِي الصُّدُورِ =göğüslerdeki	Müşrikler yeryüzü- nü gezmiyorlar mı ki, bu sayede kalp- leri gördüklerinden ibret alabilsin ve kulakları söylenen- leri işitebilecek bir duyarlık kazansın. Çünkü kör olan on- ların gözleri değıl- dir, fakat göğüs boşluklarındaki kalpleri kördür, du- yarsızdır.	Yeryüzünde do- laşmıyorlar mı ki; orada olanları akledecek kalb- leri, işitecek ku- lakları olsun. Ne var ki yalnız göz- ler kör olmaz, göğüslerde olan kalbler de köre- lir.	Peki, yeryüzünde ge- zip dolasmıyorlar mı ki, orada olup biteni kalpleri kavrasın ve kulakları işitsin? Ne var ki, onlarda kör olan gözler değil; kör olan, göğüslerdeki kalpler!
22. 47 وَيَسْتَعْجِلُونَكَ =senden çabucak istiyorlar وَلَنْ يُخْلِفَ =caymaz بِالْعَذَابِ =azabı وَاللَّهُ =Allah وَعْدَهُ =sözünden وَأِنَّ =şüphesiz رَبَّكَ =Rabbinin عِنْدَ =yanında بِئْسَ =bin yıl gibidir كَأَلْفِ سَنَةٍ =bin yıl gibidir مِمَّا تَعْتُونَ =sizin saydıklarınızdan	Onlar senden aza- bının bir an önce gerçekleşmesini istiyorlar. Oysa Allah sözünden caymaz ve Rabb'inin katında ki bir gün, sizin saydıklarınızdan bin yıl gibidir.	Senden çabucak azabı getirmeni istiyorlar. Allah, asla vaadinden caymaz. Doğru- su Rabbının ka- tında bir gün; saydıklarınızdan bin yıl gibidir.	Ve bir de (ey Mu- hammed,) (gelecekse gelsin diyerek) onlar azap konusunda sa- na meydan okuyorlar: fakat (bilmelidirler ki) Allah vaadinden asla cayacak değildir ve bilin ki, Rabbinin öl- çüsüyle bir gün, sizin hesap ettiğiniz bin yıl gibidir.
22. 48 مِّن قَرْيَةٍ =kentlerden وَكَأَيُّ =niceleri var ki أَمْلَيْتُ =biraz süre vermişimdir لَهَا =ona	Halkı zalim olan nice kente önce mühlet tanıdım, sonra yakasına	Nice kasabalar var ki; zalim ol- dular mühlet ver-	Ve onmaz zulüm ve haksızlıklara dalıp gitmiş nice toplumlara bir süre için fırsat

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	ثُمَّ=sonra وَهِيَ ظَالِمَةٌ=zulmederken وَالْيَّ=ancak banadır الْمَصِيرُ=dönüş	yapıştım. Sonunda bana dönelecektir.	miştim. Sonunda onları yakalay-verdim. Dönüş yalnız Banadır.	vermiştim! Ama günö gelince onları kısıv-rak yakalayiverdim: çünkü bütün yolculuk-ların sonu Banadır!
22. 49	النَّاسُ=insanlar يَا أَيُّهَا=ey أَنَا=ben لَكُمْ=sizin için إِنَّمَا=şüphesiz نَذِيرٌ=bir uyarıcıyım مُبِينٌ=apaçık	De ki; «Ey insan-lar, ben sizin için sadece açık sözlü bir uyarıcıyım.»	De ki: Ey insan-lar; ben sizin için ancak apaçık bir uyarıcıyım.	(Ey Muhammed,) de ki: Ey insanlar! Ben, yalnızca, size (Allah tarafından gönderi-len) apaçık bir uyarı-cıyım!
22. 50	فَالَّذِينَ آمَنُوا=inananlar için وَعَمِلُوا=ve yapanlar için وَرِزْقٌ=ve rızık لَهُمْ=vardır كَرِيمٌ=bol	İman edip iyi amel-ler işleyenler için bağışlanma ve onurlu rızık vardır.	İman edip salih amel işleyenler için mağfiret ve cömertçe veril-miş rızık vardır.	Ve (bilin ki,) imana erişip dürüst ve er-demli davranışlar or-taya koyanları bağış-lanma ve çok üstün, çok büyük bir rızık beklemektedir;
22. 51	وَالَّذِينَ سَعَوْا=çalışanlara gelince فِي آيَاتِنَا=ayetlerimizi أُولَئِكَ=onlar مُعَاجِزِينَ=etkisiz bırakmak için الْحَجِيمِ=cehennem أَصْحَابُ=ashabıdır	Ayetlerimizi göz-den düşürüp etki-siz bırakmak için birbirleri ile kıyası-ya yarışanlar ise cehennemliktirler.	Ayetlerimizi tar-tışarak bozmaya uğraşanlar ise; işte onlar, ce-hennem ashabı-dır.	ama mesajlarımıza karşı, onları amaçla-rında zaafa uğratma niyetiyle, düşmanca çabalara girişenlere gelince; harlı ateşe girecek olanlar işte böyleleridir.
22. 52	وَمَا أَرْسَلْنَا=göndermemiştik مِّن رَّسُولٍ=hiçbir resul إِلَّا=olmayan إِذَا=zaman أَلْفَى=(bir düşünce) atmış تَمَنَّى=temenni ettiği الشَّيْطَانُ=şeytan فِي أُمْنِيَّتِهِ=onun temennisine مَا يُلْقِي=attığını اللَّهُ=Allah الشَّيْطَانُ=şeytanın ثُمَّ=sonra اللَّهُ=Allah وَاللَّهُ=Allah أَيَاتِهِ=kendi ayetlerini عَلِيمٌ='alim(bilen)dir حَكِيمٌ=hakimdir (sağlamaştırın)	Senden önce gön-derdiğimiz bütün resuller ve nebiler bir şey diledikle-rinde şeytan bu di-leklerini mutlaka birtakım beşeri arzular karıştırdı. Fakat Allah, şey-tanın körüklediği bu arzuları her de-fasında gidererek arkasından ayetle-rini pekiştirdi. Allah her şeyi bilir ve her yaptığı yerindedir.	Senden önce gönderdiğimiz hiç bir Rasul ve hiç bir Nebi yok-tur ki; bir şeyi arzuladığı za-man şeytan onun arzusuna vesvese karış-tırmamış olsun. Allah; şeytanın karıştırdığını gi-derir. Sonra Al-lah; kendi ayet-le-rini yerleştirir. Ve Allah; Alim'dir, Ha-kim'dir.	Bununla birlikte, sen-den önce her ne za-man bir elçi ya da haberci göndersek ve bu (elçi ya da haberci) ne zaman (uyarıla-rına olumlu tepkiler almayı) umut etse, Şeytan mutlaka o'nun güttüğü nihai amaca gölge düşürmeye kalkışmıştır; ama Al-lah Şeytan'ın düşür-meye çalıştığı gölgeyi giderir ve mesajlarını kendi içlerinde açık ve anlaşılır kılar ve birbirleriyle açıklar; çünkü Allah doğru hüküm ve hikmetle edip eyleyen, mutlak ve sınırsız bilgi Sahi-bidir.
22. 53	مَا يُلْقِي=attığını لِيَجْعَلَ=yapmak için الشَّيْطَانُ=şeytanın فَلِلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمُ=kalblerinde olanlara وَالْقَاسِيَةِ=ve katılaşanlar وَإِنْ=şüphesiz الظَّالِمِينَ=zalimler أَفِي=içindedirler بَعِيدٍ=uzak شِقَاقٍ=bir ayrılık	Amaç şeytanın kö-rüklediği bu arzular vesilesi ile kalpleri hasta olanları ve katı yürekli-leri sınavdan geçirmek-tir. Hiç kuşkusuz zalimler gerçeğe son derece uzak düşen bir ayrılığa saplanmışlardır.	Şeytanın karış-tırdığı, kalblerin-de hastalık bu-lunan ve kalbleri kaskatı olan kimseleri sına-may vesile kı-lmak içindir. Za-limler, şüphe-siz derin bir ayrılık içindedirler.	(Yine de, Allah'ın bu tür şüphelere fırsat vermesi,) Şeytan'ın (peygamberlerin niye-ti konusunda gönülle-re) düşürmeye çalış-tığı gölgeyi kalplerin-de bir eğrilik, bir has-talık bulunan, kalpleri katılaştırmış olan kim-seler için bir sınama aracı kılmasındandır; çünkü, (bu tür şüphe-lere kapılarak kendi-lerine) yazık eden kimseler, doğrusu, çok derin bir yanılgı içindedir.
22. 54	وَلْيَعْلَمَ=ve bilsinler diye الَّذِينَ أُوتُوا=kendilerine verilenler الْعِلْمُ=ilim أَنَّهُ=onun (Kur'an'ın) الْحَقُّ=bir hak (gerçek) olduğunu مِن رَّبِّكَ=Rabbinden فَيُؤْمِنُوا=ve inansınlar diye لَهُ=ona فَتُخْبِتَ=böylece saygı duysun وَاللَّهُ=Allah وَإِنْ=şüphesiz الَّذِينَ آمَنُوا=inananları لَهُاد=mutlaka iletir إِلَى صِرَاطٍ=yola مُسْتَقِيمٍ=doğru	Diğer bir amaç, kendilerine bilgi verilenlerin, Kur'anın Rabb'inin gönderdiği bir ger-çek olduğunu an-layarak ona inan-maları, ona karşı yürekten saygı duymalıdır. Hiç kuşkusuz Allah, mü'minleri doğru yola iletir.	Bir de bu, kendi-lerine ilim veri-lenlerin onun, Rabbindan gel-me bir gerçek olduğunu bilip inanmaları ve gönüllerini ona bağlamaları içindir. Muhak-kak ki Allah; iman edenleri dosdoğru yola iletir.	Ve (yine, Allah'ın Şeytan'ın bu çabala-rını boşa çıkarması,) doğru bilginin nasibi olanların bu ilahi me-sajın senin Rabbin-den ulaşan katıksız gerçek olduğunu kav-ramaları, O'na inan-maları ve bütün kalp-leriyle O'na bağlanıp boyun eğmeleri içi-dir. Çünkü gerçekten de, Allah imana eri-şenleri dosdoğru bir yola yöneltir.
22. 55	وَلَا يَزَالُ=bitmez الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenlerin فِي مِرْيَةٍ=kuşku içinde olmaları تَأْتِيَهُمْ=kendilerine gelinceye كَأَنَّهُمْ=onlar وَأَوْ=yahut بَعَثَتْ=ansızın السَّاعَةُ=o saat يَأْتِيَهُمْ=kendilerine gelinceye kadar عَذَابٍ=azabı عَقِيمٍ=kısır (hayırsız)	Kâfirler ise ansızın kıyamet günü ile karşı karşıya ka-lıncaya ya da «er-tesi olmayan» o son günün azabı-na uğrayıncaya kadar Kur'an hak-kında sürekli kuşku beslerler.	Küfredenler; kendilerine o saat ansızın gel-inceye veya ge-cesi olmayan günün azabı ça-tana kadar on-dan yana de-vamlı bir şüphe içinde kalırlar.	Hakkı inkara şartlan-mış olanlar ise, Son Saat kendilerini apansız yakalayınca-ya ve bütün ümitlerin boş olduğu o Gün'ün azabı başlarına çö-künceye kadar O'nun hakkında kapıldıkları şüpheden sıyrılma-yacaklardır.
22. 56	يَوْمَئِذٍ=o gün بِاللَّهِ=Allah'ındır يَحْكُمُ=hükmeder بَيْنَهُمْ=onların aralarında فَالَّذِينَ آمَنُوا=inananlar وَعَمِلُوا=ve yapanlar الصَّالِحَاتِ=iyi işler النَّعِيمِ=nimet فِي جَنَّاتٍ=cennetlerindedirler	O gün kesin ege-menlik Allah'ın te-kelindedir. Onlar hakkında hükmünü verir. İman edip iyi ameller işleyenler nimet cennetlerine girerler.	O gün; mülk Al-lah'ındır. Onların arasında hük-meder. İman edip salih amel-ler işleyenler; Naim cennetle-rindedirler.	O Gün, tüm egemen-li-k (herkesin görebile-ceği biçimde) yalnız-ca Allah'ın elinde ola-caktır. O, (bütün in-sanları) yargılayacak (ve) aralarında(ki fark-ı ortaya koyacaktır): buna göre, imana eri-şip de dürüst ve er-demli işler yapan kimseler kendilerini nimetlerle dolu has-bahçelerde bulacak-lar;
22. 57	وَالَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler وَكَذَّبُوا=ve yalanlayanlar بِآيَاتِنَا=ayetlerimizi عَذَابٌ=bir azab لَهُمْ=vardır فَأُولَئِكَ=işte onlara مُهِينٌ=alçaltan	Kâfir olup ayetle-rimizi yalanlayan-ları ise onur kırıcı bir azap bekliyor.	Küfredip ayetle-rimizi yalan sa-yanlar ise; işte onlar için horla-yıcı bir azab vardır.	ama hakkı inkara, mesajlarımızı yalan-lamaya kalkışanlara gelince, işte böylele-rini alçaltıcı bir azap bekliyor olacaktır.
22. 58	وَالَّذِينَ هَاجَرُوا=hicret edenler ثُمَّ=sonra فِي سَبِيلِ=yolunda اللَّهُ=Allah أَوْ=veya مَاتُوا=ölenler أَلَّيْزُ قَتْلَهُمْ=onları rızıklandıracaktır اللَّهُ=Allah وَرِزْقًا=bir rızıkla حَسَنًا=en güzel وَأِنْ=doğrusu لَهُوَ=Allah خَيْرٌ=en hayırlısıdır الرَّازِقِينَ=rızık verenlerin	Allah yolunda yurt-larından göçettik-ten sonra öldürü-lenlere ya da ölen-lere gelince Allah onlara rızıkların en güzelini sunacak-tır. Hiç kuşkusuz Allah rızık sunan-ların en hayırlısı-dır.	Onlar ki; Allah yolunda hicret edip de sonra ölürlü veya öldürü-lürler; Allah onla-ra elbette güzel bir rızık verecek-tir. Şüphesiz ki Allah; rızık ve-renlerin en ha-yırlısıdır.	Öte yandan, zulüm diyarını terk eden (ve) Allah yolunda (kavgaya girişip) ölen (ya da öldürülen kim-selere gelince: mu-hakkak ki, Allah onla-rı (öte dünyada) gü-zel bir rızıkla rızıklan-dıracaktır; çünkü, rı-zık verenlerin en iyisi, şüphesiz Allah'tır;
22. 59	أَيُّدِيَهُمْ=onları sokacaktır أَيُّدِيَهُمْ=onları sokacaktır يَرِضُونَهُ=razı olacakları وَأِنْ=doğrusu	O, onları kesinlikle hoşnut olacıkları bir yere yerleştirecektir. Hiç kuşku-suz Allah her şeyi bilir ve yumuşak	Andolsun ki; onla-rı hoşnud ola-cakları bir yere koyacaktır. Mu-hakkak ki Allah; Alim'dir, Ha-	(ve dolayısıyla,) onla-rı, mutlaka, son dere-ce hoşnut kalacakları bir (varoluş) konumu-na eristirecektir; çün-kü Allah, mutlak ve

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
22. 72	وَإِذَا تُنْتَلَىٰ=okunduğu آيَاتُنَا=kendilerine تَعْرِفُ=anlarsın الَّذِينَ كَفَرُوا=yüzlerinde يَكَاذِبُونَ=neredeyse يَسْطُونَ=üzerine saldıracaklar بِالَّذِينَ يَتْلُونَ=kendilerine أَفَأَنْتُبُكُمْ=size haber vereyim mi? مِنْ ذَلِكُمْ=bundan اللَّهُ=Allah وَبِئْسَ=kâfirlere الْمَصِيرُ=sondur	Kâfirlere açık anlamlı ayetlerimiz okunduğunda içlerinde kabaran öfkeyi ve nefreti yüzlerinden okuyabilirsiniz. Neredeyse ayetlerimizi okuyanların üzerlerine çullanacak gibi olurlar. Onlara de ki; «Size bu öfkedenizden daha kötüsünü haber vereyim mi?: Cehen-nem ateşi! Allah onu kâfirler için hazırladığını bildirmiştir. Ne kötü bir akıbettir ol!»	Onlara, apaçık ayetlerimiz okunduğu zaman; o küfredenlerin yüzlerinden inkarı anlarsın. Neredeyse, kendilerine ayetlerimizi okuyanlara saldıracaklar. De ki: Size bundan daha kötüsünü haber vereyim mi? Ateş. Allah, onu küfredenlere vaad etmiştir. Ne kötü dönüş.	Kendilerine apaçık mesajlarımız okunduğu zaman, hakkı inkara şartlanmış olanların yüzündeki inkarcı tavrı hemen fark edebilirsin; kendilerine mesajlarımızı okuyanlara neredeyse saldıracak gibidirler! De ki: Pekî, size şimdi hissettiklerinizden daha vahim olanı haber vereyim mi? Bu (Ahiret Günü'nün) ateşidir ki Allah onu hakkı inkara şartlanmış olanlara vaad etmiştir; varılacak ne kötü bir sondur o!
22. 73	يَا أَيُّهَا النَّاسُ=insanlar مَثَلٌ=bir temsil إِنَّ=şüphesiz الَّذِينَ تَدْعُونَ=yalvardıklarınız لَنْ يَخْلُقُوا=yaratamazlar ذُبَابًا=bir sinek dahi لَهُ=onların hepsi يَسْلُبُهُمْ=onlardan kapsa شَيْئًا=bir şey مِنْهُ=ondan الطَّالِبُ=isteyen de وَالْمَطْلُوبُ=istenen de	Ey insanlar, size bir örnek verildi, şimdi onu dinleyiniz: Allah'ı bir yana bırakarak yalvardığınız sözde ilahlar var ya, onların hepsi biraraya gelseler bir sinek bile yaratamazlar. Buna karşılık eğer sinek onların vücudundan son derece küçük bir parça kapıp götürse onu, onun ağzından geri alamazlar. Demek ki kovalayan da aciz, kovalanan da!	Ey insanlar, bir misal verildi, şimdi onu dinleyin: Şüphesiz ki Allah'ı bırakıp da taptıklarınız bir araya gelseler; bir sinek bile yaratamazlar. Ama sinek, onlardan bir şey kapsa bunu da ondan kurtaramazlar. İsteyen de, istenen de aciz.	Ey İnsanlar! (İşte) size bir misal veriliyor; onu dinleyin şimdi: sizin Allah'tan başka yalvarıp yakardığınız bütün o (düzmece) varlıklar, hepsi bir araya gelseler dahi, bir sinek bile yaratamazlar (değil mi?); hatta bir sinek onlardan bir şey kapacak olsa, onu bile geri alamazlar! Başvurup isteyen de, başvuru-lan ve istenen de ne kadar güçsüz!...
22. 74	اللَّهُ=Allah'ı قَدَرُوا=takdir edemediler إِنَّ=şüphesiz لَقَوِيٌّ=kuvvetlidir عَزِيزٌ=üstündür	Onlar Allah'ın ululuğunu gerektiği gibi kavrayamamışlardır. Hiç kuşkusuz Allah güçlüdür ve üstün iradeli-dir.	Onlar Allah'ı gereği gibi takdir edemediler. Muhakkak ki Allah; Kavi'dir, Aziz'dir.	Bu (konuda hataya düşen)ler Allah'ın gücünü gereği gibi kavrayıp değerlendiremiyorlar; çünkü Allah, her şeyi hükmü altında tutan en yüce iktidar Sahibidir.
22. 75	اللَّهُ=Allah يَصْطَفِي=seçer رُسُلًا=elçiler إِنَّ=şüphesiz بَصِيرٌ=görendir	Allah, meleklerden de elçiler seçer, insanlardan da. Hiç kuşkusuz Allah her şeyi işitir, her şeyi görür.	Allah; meleklerden elçiler seçer. İnsanlardan da. Doğrusu Allah; Semi'dir, Basir'dir.	(Sınırsız kudret ve nüfuzuyla) Allah meleklerden de, insanlardan da elçiler seçer. Ama yine de her şeyi gören, her şeyi işiten Allah'tır:
22. 76	مَا=olanı وَمَا=ve olanı وَالَى اللَّهِ=Allah'a الْأُمُورُ=bütün işler	O, onların önlerindeki (geleceklerini) de bilir, arkada bıraktıklarını (geçmişlerini) de. Olup biten her şeyin son mercii O'dur.	Onların önlerinde ve arkalarında olanı bilir. Bütün işler Allah'a döndürülür.	(bu elçilerin bildikleri sınırlıyken,) O onların gözleri önünde olanları da, onlardan gizli tutulanları da bütünüyle bilmektedir; çünkü her şey, tüm olaylar ve olgular (mebde ve me'ad olarak) Allah'a dönmektedir.
22. 77	الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar وَأَسْجُدُوا=ve secde edin رَبَّكُمْ=Rabbinize الْحَيْرَ=hayır تُفْلِحُونَ=kurtuluşa erersiniz	Ey insanlar, ruküa varınız, secde ediniz, Rabb'inize kulluk ediniz ve iyi işler yapınız ki, kurtuluşa ve mutlu sona erersiniz.	Ey iman edenler; rukü edin, secdeye varın, Rabbınıza kulluk edin ve iyilik yapın ki kurtuluşa erersiniz.	Siz ey imana erişenler! (Allah'ın huzurunda) eğilin, yere kapanın ve (yalnızca) Rabbinize kulluk edin; ve iyi işler yapın ki, kurtuluşa, esenliğe erişesiniz!
22. 78	اللَّهُ=Allah وَجَاهِدُوا=cihad edin هُوَ=O وَمَا جَعَلَ=ve yükledi فِي الدِّينِ=dinde مِلَّةً=dinine هُوَ=O إِبْرَاهِيمَ=İbrahim'in الْمُسْلِمِينَ=Müslümanlar وَفِي هَذَا=bu(Kur'a)nda الرَّسُولُ=Elçi'nin عَلَيْكُمْ=size شُهَدَاءَ=şahid فَأَقِمْوَا=haydi kılın الزَّكَاةَ=zekatı وَأَتُوا=ve sarılın بِاللَّهِ=Allah'a فَنِعْمَ=ne güzel وَنِعْمَ=ve ne güzel النَّصِيرُ=yardımcıdır	Allah'ın rızası uğrunda gerektiği gibi cihad ediniz. O sizi bu görevi yapmak üzere seçti. Din konusunda size hiçbir zorluk yüklememi. Atanız İbrahim'in dinidir bu. Allah sizi gerek daha önceki kutsal kitaplarda gerekse elinizdeki Kur'anda «müslüman» olarak adlandırdı. Amaç, Peygamberin size tanık ve canlı örnek olması, sizin de diğer insanlara tanık ve canlı örnek olmanızdır. Öyleyse namazı kılınız, zekâtı veriniz ve Allah'a sınıksız bağlanınız. Sizin efendiniz, koruyucunuz O'dur. O ne güzel efendi ve ne güzel destekleyicidir!	Ve Allah için hakkıyla cihad edin. O, sizi seçmiş ve babanız İbrahim'in yolu olan dinde sizin için bir zorluk kılmamıştır. Daha önce peygamberlerin size şahid olması, sizin de insanlara şahidler olmanız için size müslüman adını veren O'dur. Şu halde namaz kılın, zekat verin ve Allah'a sarılın. O'dur sizin Mev-lanız. Ne güzel Mevla, ne güzel yardımcı.	Ve Allah'ın davası için, O'nun yolunda gösterilmesi gereken en zorlu, en üstün çabalara girişin; (mesajına muhatap ve taşıyıcı olarak) sizi seçen ve din konusunda üzerinize bir zorluk, bir güçlük yüklemeyen O'dur: (ve size) atanız İbrahim'in inancını (izlemeyi öneren de O). Elçi'nin sizin önünüzde ve sizin de tüm insanlığın önünde gerçeğe tanık olmanız için geçmiş çağlarda da, bu ilahi mesajda da, sizi kendilerini yürekten Allah'a teslim edenler diye isimlendiren O'dur. Öyleyse, salatta devamlı ve duyarlı olun, arınmak için verilmesi gerekeni verin ve sınıksız Allah'a bağlanın. Sizin gerçek Efendiniz O'dur; ne size, ne yüce Efendi; ne üstün, ne yüce Yardımcı!
23. 1	قَدْ=andolsun الْمُؤْمِنُونَ=müminler	Mü'minler kurtuluşa, mutluluğa ermişlerdir.	Mü'minler; gerçekten felah bulmuşlardır.	Kesin olan şudur ki, inananlar kurtuluşa erişeceklerdir:
23. 2	الَّذِينَ=ki هُمْ=onlar فِي صَلَاتِهِمْ=namazlarında خَاشِعُونَ=saygılıdırlar	Onlar ki, huşu içinde namaz kılarlar.	Ki onlar; namazlarında huşu içindedirler.	onlar ki, salatlarında alçak gönüllü bir duyarlık içindedirler;
23. 3	وَالَّذِينَ هُمْ=onlar عَنِ الْغَوَى=boş şeylerden مُعْرِضُونَ=yüz çevirirler	Onlar ki, boş ve yararsız şeylerle ilgilenmezler.	Ki onlar; boş sözlerden yüz çevirirler.	onlar ki, boş ve anlamsız şeylerden yüz çevirirler;
23. 4	وَالَّذِينَ هُمْ=onlar لِلزَّكَاةِ=zekatı فَاعِلُونَ=verirler	Onlar ki, zekâtı aksatmazsınız, tam olarak verirler.	Ki onlar; zekatla-rını verirler.	arınmak için yapılması gerekeni yaparlar;
23. 5	وَالَّذِينَ هُمْ=ve onlar لِفُرُوجِهِمْ=ırzlarını	Onlar ki; edep yerlerini sakınırlar.	Ki onlar; ırzlarını korurlar.	Ve onlar ki, iffetlerini korurlar;

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
23. 24	فَقَالَ=dedi إِلَى قَوْمِهِ=kavmine يَا قَوْم=ey kavmim لَكُمْ= sizin مِنْ إِلَه=hiçbir ilah أَفَلَا تَتَّقُونَ=korunmaz mısınız?	olarak gönderdik. O dedi ki; «Ey soydaşlarım, Allah' a kulluk ediniz, O'ndan başka bir ilahınız yoktur. Allah' dan korkmaz mısınız?»	gönderdik. Dedi ki: Ey kavmim, Allah' a kulluk edin. O'ndan başka tanrınız yoktur, sakınmaz mısınız?	gönderdik; onlara: Ey kavmim! dedi, (yalnızca) Allah'a kulluk edin, çünkü sizin O'ndan başka tanrınız yok! Hal böyleyken, yine de, O'na karşı sorumluluk duymayacak mısınız?
23. 24	الْمَلَأَ=ileri gelen الَّذِينَ كَفَرُوا=inkârcı bir grup مِنْ قَوْمِهِ=kavminden بَشَرٌ=bir insandan مِثْلَكُمْ=sizin gibi أَنْ يَتَفَضَّلَ=üstün gelmek عَلَيْكُمْ= size إِلَّا=başka bir şey أَفَلَا تَتَّقُونَ=korunmaz mısınız?	Soydaşlarının önde gelen kâfirleri dediler ki; «Bu adam tıpkı sizin gibi bir insandır. Üzerinizde üstünlük kurmak istiyor. Eğer Allah dileseydi, bize bir melek gönderirdi. Onun söylediklerini eski atalarımızdan hiç duymamıştık.»	Bunun üzerine kavminin önde gelen kâfirlerinden bir grup dediler ki: Bu, sizin gibi bir insandan başka bir şey değildir. Sizden üstün olmak istiyor. Şayet Allah dilemiş olsaydı; melekler indirirdi. İlk atalarımızdan da böyle bir şey işitmedik.	Ama o'nun kavmi içinde hakkı kabule yanaşmayan seçkinler çevresi: Bu (adam) kendine sizin üstünüzde bir yer sağlamak isteyen, sizin gibi ölümlü bir kişiden başka biri değil ki! dediler, Çünkü, Allah (bize bir mesaj ulaştırmak) isteseydi, herhalde melekleri gönderirdi; (üstelik,) biz atalarımızdan asla bu (na benzer herhangi bir) şey işitmedik!
23. 25	إِن هُوَ=O جَنَّةٌ=delilik bulunan فَقَرَّبْصُوا=hele gözetleyin حَتَّى=kadar حِينَ=bir süreye	Bu adam bir deliden başka bir şey değildir. Bir süre için onu gözetim altında tutunuz.	O, kendisinde delilik bulunan bir adamdan başkası değildir. Bir süreye kadar onu gözetleyin.	Kaçık bir adamdan başka biri değil o; bunun için, siz o'nu bir süre gözaltında tutun.
23. 26	رَبِّ=Rabbim انصُرْنِي=bana yardım et كَذَّبُون=yalanlamaları	Nuh «Ya Rabb' i, onların bu yalanlamaları karşısında bana yardım et» dedi.	O da: Rabbim, beni yalanlamalarına karşılık bana yardım et, dedi.	(Nuh:) Ey Rabbim! dedi, Onların (bu) yalanlamalarına karşı bana yardım et!
23. 27	إِلَيْهِ=ona فَأَوْحَيْنَا=biz de vahyettik ki أَنْ اصْنَعْ= yap بِأَعْيُنِنَا=gözlerimizin önünde وَوَحَيْنَا=ve vahyimizle وَفَارَ=ve kaynayınca فَاسْتَأْذَنَ فِيهَا=ona sok (bindir) اِثْنَيْنِ=iki مِنْ=olanları إِلَّا=yalnız hariç عَلَيْهِ=aleyhlerine وَلَا تُخَاطِبُنِي=bana yalvarma الَّذِينَ ظَلَمُوا=zulmedenler فِي=hakkında إِنْهُمْ=onlar mutlaka	O'na vahiy yolu ile bildirdik ki; «Bizim gözlerimiz önünde ve vahyimiz uyarınca bir gemi yap. Emrimiz gelip de tandır kaynamaya (her yandan sular fişkırmaya) başlayınca her canlı türünün birer çifti ile boğulacağına ilişkin hükmümüzün kesinleştiği kimse dışında kalan aile bireylerini gemiye bindir. Zalimler konusunda bana başvurma; çünkü onlar kesinlikle boğulacaklardır.»	Ona vahyettik ki: Gözetimimiz altında sana bildirdiğimiz gibi gemiyi yap. Buyruğumuz gelip de sular kaynayınca her cinsten ikişer çiftve aleyhine hüküm verilmiş olanın dışında kalan çokluk çocuğunu alıp gemiye bindir. Zalimler için bana başvurma. Çünkü onlar boğulacaklardır.	Bunun üzerine, Biz de o'na: Bizim gözetimimiz altında ve (sana) vahyettiğimiz yöntemlerle (seni ve seninle beraber olanları kurtaracak olan) gemiyi yap; diye vahyettik, ve hükmümüz gerçekleşip de seller halinde yeryüzünü sular kapladığı zaman her cins (hayvandan) bir çiftle birlikte -haklarında ceza hükmü verilmiş olanlar dışında- aileni bu (gemiye) bindir; ve sakın, o haksızlık yapmış olanlar için Bana başvurma, çünkü onlar kaçınılmaz olarak boğulacaklar!
23. 28	أَنْتَ=sen اسْتَوَيْتَ=yerleştiğiniz فَإِذَا=zaman وَمِنْ مَعَكَ=ve yanında bulunanlar عَلَى الْفُلْكِ=gemiye الْحَمْدُ=hamdolsun الَّذِي نَجَّانَا=bizi kurtaran الظَّالِمِينَ=zalim	Ey Nuh, sen ve beraberindekiler gemiye yerleştiğinizde «Bizi zalim soydaşlarımızdan kurtaran Allah' a hamdolsun» de.	Sen ve beraberindekiler, gemiye yerleşince: Bizi zalimler topluluğundan kurtaran Allah' a hamdolsun, de.	Sen ve seninle beraber olanlar gemiye yerleşir yerleşmez de ki: 'Bütün övgüler, bizi bu zalimler topluluğundan kurtaran Allah'a aittir!
23. 29	وَقُلْ=ve de ki مُنْزِلًا=bir inişle خَيْرٌ=en hayırlısının	Yine de ki; «Ya Rabb' i, beni bereketli bir yere indir. Sen kullarını en iyi yerlere kondurarsın.»	Ve de ki: Rabbim; beni mübarek bir yere indir. Ve Sen indirenlerin en hayırlı-sının.	De ki: 'Ey Rabbim! (Senin tarafından) kutlanmış, güvenli kılınmış bir yere erıştır beni; çünkü, insana erişmesi gereken yere nasıl erişeceğini en iyi gösteren Sensin!
23. 30	فِي ذَلِكَ=bunda vardır لَايَاتٍ=nice ibretler بِزْ=biz لَمُبْتَلِينَ=(onları) sıniyorduk	Bu olayda alınacak birçok dersler vardır. Biz Nuh' u ve soydaşlarını bu yolla sınavdan geçirmiş olduk.	Şüphesiz ki bunda ayetler vardır. Biz, elbette deneyenleriz.	Bu (kıssa)da, muhakkak ki, (düşünen insanlar için çıkarılacak) dersler vardır; ve şüphesiz, Biz (insanı) sınavdan geçirmek-temiz.
23. 31	أَنْشَأْنَا=yetiştirdik مِنْ بَعْدِهِمْ=onların ardından آخَرِينَ=başka	Onların ardından başka bir kuşak ortaya çıkardık.	Bunların ardından başka bir nesil yarattık.	Bu (ilk toplumlar)ın ardından yeni nesiller dünyaya getirdik;
23. 32	فَأَرْسَلْنَا=gönderdik مِنْهُمْ=onlara إِلَّا=başka bir şey مِنْ إِلَه=hiçbir ilah غَيْرُهُ=O'ndan başka أَفَلَا تَتَّقُونَ=korunmaz mısınız?	Onlara da «Allah' a kulluk ediniz, O'ndan başka bir ilahınız yoktur, Allah' dan korkmaz mısınız» diyen kendilerinden bir peygamber gönderdik.	Onlara da kendilerinden: Allah' a ibadet edin, O'ndan başka tanrınız yoktur. Hala sakınmayacak mısınız? diyen bir peygamber gönderdik.	Onlara kendi içlerinden elçi gönderdik; (bu elçi de onlara aynı şeyi söyledi:) (yalnızca) Allah'a kulluk edin; çünkü sizin O'ndan başka tanrınız yok. Buna rağmen, yine de O'na karşı sorumluluk duymayacak mısınız?
23. 33	الْمَلَأَ=ileri gelenler مِنْ قَوْمِهِ=kavminden الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler وَكَذَّبُوا=ve yalanlayanlar بِلِقَاءِ=buluşmasını الْآخِرَةِ=ahiret وَأَتْرَفْنَاهُمْ=ve kendilerine refah verdiklerimiz الدُّنْيَا=dünya إِلَّا=başka bir şey يَأْكُلُ=yiyor مِمَّا تَأْكُلُونَ=sizin yediğinizden مِنْهُ=ondan	Soydaşları arasındaki ahiret buluşmasını yalanlayan ve kendilerine bol nimet verdiğimiz için baştan çıkan öncü kâfirler dediler ki; «Bu adam tıpkı sizin gibi bir insandır, sizin yediğinizden yiyor ve sizin içtiğinizden içiyor.»	Onun kavminden; kendilerine dünya hayatında rızık verdiğimiz halde küfr ederek ahirete kavuşmayı yalanlayan ileri gelenler dediler ki: Bu, sizin gibi bir beşerden başka bir şey değildir. Sizin yediklerinizden yiyor, içtiklerinizden içiyor.	Ve (yine) toplumun - (sırf) kendilerine dünyaya hayatında bolluk ve genişlik bahsettik diye, bununla kurumlanıp hakkı kabule yanaşmayan, ahiret gerçeğini yalanlayan seçkinler çevresi (her defasında): Bu (adam) yediğinizden yiyen, içtiğinizden içen, sizin gibi bir ölümlüden başka bir şey değil dediler,
23. 34	وَإِنْ=eğer بِشَرِّا=bir insana إِنْكُمْ=gerçekten siz	Eğer kendiniz gibi bir insana itaat edecek olursanız, o halde aldanmış cahiller olursunuz.	Eğer kendiniz gibi bir insana boyun eğecek olursanız; hüsrana uğrayacağınızda hiç şüp-	ve tıpkı sizin (şimdi yaptığınız) gibi bir ölümlüye itibar edecek olursanız, bilin ki, sonunda kaybeden mutlaka siz olacaksınız!

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	لَخَاسِرُونَ=mutlaka ziyana uğrayanlarsınız		he yoktur.	nız!
23. 35	أَنْتُمْ=siz O size vadediyor mu? أَيَعِدْكُمْ إِذَا=zaman مِثْمٌ=öldüğünüz وَكُنْتُمْ=ve haline geldiğiniz ثَرَابًا=toprak وَعِظَامًا=ve kemik أَنْتُمْ=sizin مُخْرَجُونَ=yeniden hayata çıkarılacağınızı	O sizi, ölüp toprak ve kemik olduktan sonra yeniden diriltileceksiniz diye mi korkutuyor?	Öldüğünüz ve bir toprak, bir kemik olduğunuz zaman tekrar dirilmenizi mi vaad ediyor?	Bu (adam) size ölüp de toza toprağa ve kemiğe dönüştükten sonra (yeni bir hayata) kavuşturulacağını mı vaad ediyor?
23. 36	هَيْهَاتَ=heyhat (ne kadar uzak) هَيْهَاتَ=heyhat (ne kadar uzak) لِمَا تُوْعَدُونَ=size vadedilen şey	Heyhat, heyhat! Gerçekten ne kadar uzak bir korkutmadır bu!	Vaad edildiğiniz şey ne kadar uzak, hem de ne kadar uzak.	Çok uzak, gerçekten çok uzak bu vaad edildiğiniz şey!
23. 37	إِلَّا=ancak إِنْ هِيَ=ne ise bu الدُّنْيَا=dünya حَيَاتِنَا=hayatımızdır وَنَحْيَا=ve yaşarız وَمَا=ve değiliz نَمُوتُ=ölürüz نَحْنُ=biz بِمَبْعُوثِينَ=tekrar diriltilecek	Hayat, bu dünyadaki hayatımızdan ibarettir. Kimimiz ölürüz, kimimiz yaşarız. Yeniden diriltileceğimiz söz-konusu değildir!	Hayat ancak bu dünyadadır. Ölürüz, yaşarız. Ama tekrar diriltilecek değiliz.	Bu dünyada yaşadığınız hayattan başka hayat yok; ölürüz ve (ancak bir kere) yaşarız; ve bir daha asla diriltilmeyiz!
23. 38	إِلَّا=ancak إِنْ هُوَ=O اللَّهُ=Allah عَلَى=hakkında أَفْتَرَى=uyduran كَذِبًا=yalan وَمَا=ve değiliz نَحْنُ=biz لَهُ=ona بِمُؤْمِنِينَ=inanıcı(insan)lar	O sadece Allah'a karşı yalan uyduran biridir. Biz ona inanmayız.	O, sadece Allah'a karşı yalan uyduran biridir. Biz ona inancak değiliz.	Bu adam kendi uydurduğu yalanları Allah'a yakıştıran bir yalancıdan başka biri değil; ve dolayısıyla, biz asla o'na inancak değiliz!
23. 39	رَبِّ=Rabbim قَالَ=dedi أَنْصُرْنِي=bana yardım et بِمَا=karşısında كَذَّبُونَ=beni yalanlamaları	O peygamber «Ya Rabb'i, bunların yalanlamaları karşısında bana yardım et.»	O peygamber: Rabbim, beni yalanlamalarına karşılık bana yardım et, dedi.	(Bunun üzerine peygamber:) Ey Rabbim! der, Bunların (bu) yalanlamalarına karşı bana destek ol!
23. 40	عَمَّا قَلِيلٍ=az sonra قَالَ=(Allah) dedi ki لَيُصْبِحَنَّ=onlar olacaklar نَادِمِينَ=pişman	Allah «Onlar yakında pişman olacaklardır» dedi.	Allah da buyurdu ki: Az sonra pişman olacaklar.	(Allah da o'na:) Çok geçmeden, çarpılmışçasına pişman oluverecekler! diye karşılık verir.
23. 41	فَأَخَذَتْهُمُ=derken onları yakaladı الصَّيْحَةُ=o korkunç ses بِالْحَقِّ=gerçekten فَجَعَلْنَاهُمْ=ve onları getirdik غَنَاءً=sel süprüntüsü haline فَبُعْدًا=uzak olsun لِلْقَوْمِ=kavim الظَّالِمِينَ=o zalim	Derken ansızın hakettikleri müthiş bir gürültüye tutulverdiler de kendilerini sel süprüntüsüne dönüştürdük. Kahrolsun zalimler güruhu!	Gerçekten onları müthiş bir çığlık yakaladı. Ve onları bir süprüntü yığını haline getirdik. Zulmeden kavim uzak olsun.	Ve ani bir darbe şeklinde gelen (cezamız) tam yerinde ve kaçınılmaz olarak onları kısıvrak yakalayırır; ve böylece onları sel önünde sürüklenen çerçöp ve köpüğe çeviririz: uzak olsun, böyle bir zalimler toplumu!
23. 42	أَنْشَأْنَا=yetiştirdik ثُمَّ=sonra قُرُونًا=nesiller مِنْ بَعْدِهِمْ=onların ardından آخَرِينَ=başka	Onların ardından başka kuşaklar ortaya çıkardık.	Sonra bunların ardından başka bir nesil yarattık.	Ve onların ardından da yine yeni nesiller ortaya çıkardık:
23. 43	أُمَّةٌ=ümmet مِنْ=hiçbir مَا تَسْبِقُ=ileri geçemez أَجَلَهَا=süresinden وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ=ve geri kalamaz	Hiç bir ümmet, ecelini ne öne alabilir ve ne de erteleyebilir.	Hiç bir ümmet, kendi süresini öne de alamaz, geriye de bırakmaz.	çünkü hiçbir ümmet kendi süresini ne öne alabilir; ve ne de geciktirebilir.
23. 44	أَرْسَلْنَا=gönderdik ثُمَّ=sonra تَنْتَرَى=ardı ardına كُلَّ مَا جَاءَ=ne zaman geldiyse أُمَّةٌ=bir ümmete كَذَّبُوهُ=onlar onu yalanladılar رَسُولَهَا=elçileri فَأَتْبَعْنَا=biz de onları devirdik بَعْضَهُمْ بَعْضًا=birbiri ardınca وَجَعَلْنَاهُمْ=ve hepsini yaptık فَبُعْدًا=uzak olsun أَحَادِيثَ=birer efsane لَا يُؤْمِنُونَ=inanmayan لِقَوْمٍ=toplum	Sonra ardarda peygamberlerimizi gönderdik. Hangi ümmete peygamberi geldi ise onu yalanladılar. Biz de onları birbiri peşisırâ yokederek tarihi olaylara dönüştürdük. Kahrolsun inanmayanlar güruhu!	Sonra birbiri ardı sıra peygamberlerimizi gönderdik. Her ümmete peygamber geldikçe onu yalanladılar. Biz de onları birbiri ardı sıra yok edip hepsini birer söylediy yaptık. İnanmayan bir kavim uzak olsun.	Ve sonra birbiri ardından elçilerimizi gönderdik; (öyle ki,) bir ümmete kendi peygamberi gelmeye görsün, o'nu hemen yalanladılar; ve bu yüzden Biz de onları birbiri peşinden yok edip hepsini efsaneye çevirdik. Uzak olsun, inanmayanlar toplumu!
23. 45	أَرْسَلْنَا=gönderdik ثُمَّ=sonra مُوسَى=Musa'yı وَأَخَاهُ=Harun'u هَارُونَ وَبَيَاتِنَا=ayetlerimizle وَسُلْطَانٍ=ve bir delille مُبِينٍ=apaçık	Sonra Musa ile kardeşi Harun'u ayetlerimiz ile ve açık kanıtla destekli olarak gönderdik.	Sonra Musa'yı ve kardeşi Harun'u ayetlerimizle ve apaçık delillerle gönderdik.	Ve sonra, Musa ve kardeşi Harun'u, mesajlarımızla ve apaçık bir yetkiyle
23. 46	إِلَى فِرْعَوْنَ=Fir'avn'a وَمَلَنَاهُ=ve ileri gelen adamlarına فَاسْتَكْبَرُوا=onlar büyüklük tasladılar وَكَانُوا=ve oldular قَوْمًا=bir topluluk عَالِينَ=böbürlenlen	Firavun ile onun önde gelen adamlarına. Fakat onlar büyüklük kompleksine kapılarak iman etmeye yanaşmadılar. Zaten onlar kendilerini beğenmiş kimse-lerdi.	Firavun'a ve erkinasına. Bunun üzerine büyüklük tasladılar. Zaten mağrur bir toplu-luktular.	Firavun ve onun seçkinler çevresine gönderdik; fakat bunlar büyüklük tasladılar; zaten (oldum olası) kendilerini büyük gören bir toplumdur bunlar.
23. 47	أَنْتُمْ=mi inanacağız? فَقَالُوا=dediler مِثْلَنَا=bizim gibi لَنَا=bize وَقَوْمُهُمَا=iki adamın kavmi عَابِدُونَ=kölelik ederken	Onlar dediler ki; «Kendimiz gibi birer insan olan şu iki adama mı inanacağız ki, onların soydaşları bize tapıyorlar?»	Bu yüzden dediler ki: Kavimleri bize kulluk edip dururken, bizim gibi şu iki insana mı inanacağız?	Nitekim şöyle dediler: Soydaşları bizim kölelerimiz olduğu halde, bizim gibi ölümlü olan bu iki insana mı inanacağız yani?
23. 48	فَكَانُوا=ve oldular فَكَذَّبُوهُمَا=onları yalanladılar مِنْ الْمُهْلَكِينَ=helak edilenlerden	Onları yalanladılar ve bu yüzden yok edildiler.	Onları yalanladılar ve bu yüzden helake uğratıldılar oldular.	İşte böyle (diyerek) bu iki (elçiyi) yalanladılar ve böylece helak edilenlerin arasındaki yerlerini aldılar:
23. 49	أَتَيْنَا=biz verdik وَلَقَدْ=andolsun مُوسَى=Musa'ya الْكِتَابَ=Kitabı (Tevrat'ı) لَعَلَّهُمْ=belki onlar يَهْتَدُونَ=doğru yolu bulurlar diye	Soydaşları doğru yolu bulsunlar diye Musa'ya kitap verdik.	Andolsun ki; doğru yola gel-sinler diye Musa'ya Kitab'ı verdik.	Oysa, belki doğru yolu tutarlar diye Musa'ya kitap vermiştik.
23. 50	وَجَعَلْنَا=ve kıldık إِبْنَ مَرْيَمَ=Meryem oğlunu وَأَمَّهُ=ve annesini آيَةً=bir mucize وَأَوَيْنَاهُمَا=ve onları yerleştirdik إِلَى رَبْوَةٍ=bir tepeye ذَاتِ قَرَارٍ=oturmaya uygun وَمَعِينٍ=ve suyu bulunan	Meryemoğlu İsa ile annesini gücüm-zün bir kanıtı olarak ortaya çıkardık. Onları yaşama-yaya elverişli ve akarsulu bir tepeye yerleştirdik.	Biz; Meryem'in oğlunu da, annesini de bir ayet kıldık. Her ikisini de sulak, oturmaya elve-rişli yüksek bir yere yerleştirdik.	Ve (Musa'yı nasıl onurlandırdıysak) Meryem oğlunu ve anasını da (rahmetimiz için) bir sembol kıldık: Ve o'nların her ikisini de ebedi esenliğin, berrak çeşmelerin bulunduğu yüce bir makama erıştirdik.
23. 51	يَا أَيُّهَا=ey الرُّسُلُ=elçiler كُلُوا=yiyin	Ey peygamberler, temiz yiyeceklerden yiyiniz ve iyi	Ey peygamberler; temiz şeylerden yeyin ve	Siz ey elçiler! Dünya hayatının temiz ve meşru nimetlerinden

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fi Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
مِنَ الطَّيِّبَاتِ=güzel şeylerden وَأَعْمَلُوا=ve yapın صَالِحًا=yararlı iş إِنِّي=çünkü ben بِمَا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızı عَلَيْمٌ=bilmekteyim	ameller işleyiniz. Hiç kuşkusuz ben sizin neler yaptığınızı bilirim.	salih amel işleyin. Doğrusu Ben; yaptığınızı bilirim.	payınızı alın; ve dü-rüst ve erdemli davranışlar ortaya koyun; ve bilin ki, yaptığınız her şeyi eksiksiz biliyorum.
23. 52 وَأَنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ=sizin ümmetiniz وَأَنَا وَوَاحِدَةً=bir tek أُمَّة=ümmettir وَأَنْتُمْ رَبُّكُمْ=sizin Rabbinizim فَاتَّقُوا=benden korkun	Sizin de bir parçasını oluşturduğunuz şu ümmet, tek bir ümmettir, ben de sizin Rabb'inizim. Öyleyse sırf benden korkunuz.	Şüphesiz bu; bir tek ümmet olarak sizin ümmetinizdir. Ben de sizin Rabb'ınızı. Ben'den korkun.	Muhakkak ki, bu sizin ümmetiniz bir tek ümmettir; çünkü hepinizin Rabbi Benim; öyleyse Bana karşı sorumluluğunuzun bilincinde olun!
23. 53 فَتَقَطَّعُوا=fakat parçalayıp ayırdılar بَيْنَهُمْ=aralarında إِنْهُمْ=işlerini كُلُّ=her حِزْبٍ=grup زُبُرًا=Kitaplara بِمَا لَدَيْهِمْ=kendi yanında bulunanla فَرَحُونَ=sevinmektedir	Fakat insanlar bu inanç birliğini yıkarak çeşitli gruplara ayırdılar. Her grup kendi inanç sistemi ile övündü.	Ama onlar işlerini kendi aralarında bölük bölük ayırdılar. Her bölük kendi tuttuğu yoldan memnundur.	Ama (sizi izlediklerini söyleyen toplumlar) aralarındaki bu birliği bozup parça parça oldular; her hizip (ancak) kendi benimse-diği (öğretinin dar ve katı kalıpları) içinde rahat soluk alır oldu.
23. 54 فَقَذَرَهُمْ=onları bırak فِي=içinde حَتَّى=kadar عَمَرَتِهِمْ=gafletleri حِينَ=bir süreye	Bir süre için onları gafletleri ve sapıklıkları ile başbaşa bırak.	Bir süreye kadar onları kendi sapıklıklarıyla başbaşa bırak.	Fakat onları bir vakte kadar, kendi cehaletlerine gömülmüş olarak, kendi hallerine bırak.
23. 55 أَيَحْسَبُونَ=onlar sanıyorlar mı? أَنَّمَا نُمِدُّهُمْ=verdiğimiz ile بِهِ=kendilerine وَبَيْنَ=ve oğullar مَالٍ=mal	Onlar sanıyorlar mı ki, kendilerine verdiğimiz servetle ve evlatlarla,	Zannederler mi ki; kendilerine mal ve oğullar vermekle,	Kendilerine mal mülk ve çocuklar vermekle, sanıyorlar mı ki,
23. 56 أَهُمْ=onların يَسَارِعُ=koşuyoruz فِي الْخَيْرَاتِ=iyiliklerine بَلْ=hayır لَا يَشْعُرُونَ=onlar farkında değiller	Onların iyiliklerine koşuyoruz? Aslında onlar işin farkında değildirler.	İyiliklerde onlar için acele davranmaktayız. Hayır farkında değiller.	onları (kendi anlayışlarına göre) iyi ve yararlı (bildikleri) şeylerde yarıştırmak (istiyoruz)? Hayır, onlar (yanıldıklarının) farkında değiller!
23. 57 الَّذِينَ هُمْ=onlar ki إِنَّ=şüphesiz رَبِّهِمْ=Rablerine مِنْ خَشْيَةٍ=saygıdan مُتَشَفِّقُونَ=titrerler	Onlar ki, Rabb'lerinin korkusu ile titriyorlar.	Muhakkak ki Rabblarından korktukları için titreyenler,	Ama, Rablerinden korkarak kendilerini saygı ve duyarlık içinde tutanlar,
23. 58 وَالَّذِينَ هُمْ=ve onlar ki بِآيَاتِ=ayetlerine يُؤْمِنُونَ=inanırlar رَبِّهِمْ=Rablerinin	Ve onlar ki, Rabb'lerinin ayetlerine inanıyorlar.	Ve Rabblarının ayetlerine inananlar,	Rablerinin mesajlarına inananlar,
23. 59 وَالَّذِينَ هُمْ=ve onlar ki بِرَبِّهِمْ=Rablerine لَا يَشْرِكُونَ=ortak koşmazlar	Ve onlar ki, Rabb'lerine ortak koşmuyorlar.	Ve Rabblarına şirk koşmayanlar,	Rablerinden başka hiçbir varlığa tanrısal nitelikler yakıştırmayanlar,
23. 60 يُؤْتُونَ=verirler وَالَّذِينَ=ve onlar ki وَقُلُوبُهُمْ=kalbleri مَا آتَوْا=verdiklerini أَنَّهُمْ=şüphesiz onlar وَجَلَّةٌ=ürpererek إِلَى رَبِّهِمْ=Rablerinin huzuruna رَاجِعُونَ=dönecekler (i düşüncesiyle)	Ve onlar ki, Rabb'lerine dönecekler diye kalpleri ürpererek verdikleri şeyi verirler.	Ve Rabblarına döneceklerinden kalpleri ürperek vermeleri gerekenleri verenler,	sonunda Rablerine dönecekleri düşüncesi içinde kalpleri titreyerek vermeleri gerekni verenler:
23. 61 يُسَارِعُونَ=koşarlar أُولَئِكَ=işte onlar وَهُمْ=ve onlar فِي الْخَيْرَاتِ=hayır işlerine سَابِقُونَ=önde giderler لَهَا=(hayır) için	İşte onlar iyiliklerde yarışanlar ve bu yarışı önde bitirenlerdir.	İşte onlar; hayırlara koşuşurlar ve o uğurda öne geçerler.	işte böyleleridir, hayırlarda yarışan kimseler ve (bu konuda başka herkesi) geçecek olanlar!
23. 62 نَفْسًا=hiç kimseye وَلَا نَكْلِفُ=biz teklif etmeyiz وَسُعْهًا=gücünün yetiğinden إِلَّا=başkasını وَلَدِينَا=katımızda vardır كِتَابٍ=bir Kitap وَهُمْ=ve onlara بِالْحَقِّ=gerçeği يُنْطِقُ=söyleyen لَا يُظْلَمُونَ=asla haksızlık edilmez	Biz herkese taşıyabileceği kadar yük yükleriz. Bizim katımızda, gerçeği olduğu gibi söyleyen bir kitap vardır. Onlara asla haksızlık edilmez.	Biz, hiç kimseye gücünün yeteceğinden fazlasını yüklemeyiz. Katımızda gerçeği konuşan bir kitap vardır. Ve onlar asla haksızlığa uğratılmazlar	Biz hiç kimseye gücünün üstünde yük yüklemeyiz; ve katımızda (insanların ne yaptığı, ne yapabileceği konusunda) gerçeği söyleyen bir kitap bulunmaktadır; binaenaleyh, kimseye haksızlık yapılmayacaktır.
23. 63 فِي=içindedir قُلُوبُهُمْ=onların kalbleri بَلْ=fakat مِنْ هَذَا=bundan عَمْرَةٍ=gaflet أَعْمَالًا=işleri وَلَهُمْ=onların vardır ki هُم=onlar مِنْ دُونِ ذَلِكَ=bundan başka عَامِلُونَ=çalışırlar لَهَا=hep o işler için	Fakat kâfirlerin kalpleri, mü'minlerin bu davranışlarından tamamen habersizdir. Onların, bunlar dışında, bir takım kötü işleri var ki, sürekli olarak onlarla meşguldürler.	Hayır, onların kalbleri bundan habersizdir. Onların bundan başka da yapageldikleri işler vardır.	Ama, (din ve inanç birliğini bozanlara gelince,) onların kalpleri bütün bu gerçeklerden yana aymazlık içindedir! Fakat, onların (içlerinde) bu (bozgunculuk eğiliminden) başka (daha kötü) eylemlere kalkışma (eğilimleri) de var; ve onlar bu tür eylemlere devam edip gidecekler;
23. 64 أَخَذْنَا=yakaladığımız إِذَا=zaman حَتَّى=nihayet بِالْعَذَابِ=azab ile مُتَرَفِّفِهِمْ=varlıklarını هُم=onlar يَجْأَرُونَ=feryada başlarlar إِذَا=hemen	Ama onların azılı elebaşlarının yakasına azabımızla yapıştığımızda hemen feryadı basarlar.	En sonunda onların refahla şımaranlarını azabla yakaladığımız zaman hemen feryad ederler.	öyle ki, sonunda, onların arasından bolluk, genişlik içinde dalıp gitmiş olanları azapla kısıvrak yakaladığımız zaman yalvarıp yakarmaya başlayacaklar.
23. 65 الْيَوْمَ=bugün لَا تَجْأَرُوا=artık feryadetmeyin مِنَّا=bize karşı إِنَّكُمْ=şüphesiz size لَا تُنْصَرُونَ=yardım olunmaz	Bugün boşuna feryad etmeyiniz, bizden yardım göremeyeceksiniz.	Feryad etmeyin bugün. Doğrusu siz, katımızdan bir yardım görmezsiniz.	(Fakat onlara:) Boşuna yalvarıp yakarmayın bugün; çünkü, Bizden asla yardım göreceğiniz! (denecektir).
23. 66 آيَاتِي=ayetlerim كَانَتْ=idi قَدْ=gerçekten فَكَنتُمْ=fakat siz عَلَيْكُمْ=size تُنْثَلَى=okunuyordu عَلَى أَعْقَابِكُمْ=arkanıza تَنْكَبُونَ=dönüyordunuz	Vaktiyle ayetlerimiz size okunduğunda yüzünüzü arkanıza çevirirdiniz.	Ayetlerimiz size okunuyordu da siz, ona arkanızı dönüyordunuz.	Size mesajlarım tekrar tekrar okunduğunda, siz (her defasında) önkçelerinizin üzerinde dönüveriyor
23. 67 مُسْتَكْبِرِينَ=kibirlenerek سَامِرًا=geceleyin بِهِ=ona (ayetlerime) karşı تَهْجُرُونَ=saçmalıyordunuz	Ayetlerimize dudak bükerek gizli toplantılarınızda saçmalıyordunuz.	Büyüklük taslıyor, gece ağzınıza geleni söylüyordunuz.	(ve) büyüklük taslayarak gecelerinizi olur olmaz şeyler konuşarak geçiriyordunuz.
23. 68 أَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا=onlar iyice düşünmediler mi? أَمْ=yoksa الْقَوْلَ=o sözü (Kur'an'ı) مَا=bir şey جَاءَهُمْ=onlara mı geldi? أَبَاءَهُمْ=atalarına لَمْ يَأْتِ=gelmeyen الْأَوَّلِينَ=önceki	Acaba onlar Kur'anı incelemediler mi? Yoksa onlara, eski atalarına gelmemiş olan bir mesaj mı geldi?	Söyleneni düşünmediler mi hiç? Yoksa onlara, daha önce geçen atalarına gelmeyen bir şey mi geldi?	Peki, onlar (Allah'ın bu) sözünü anlamaya hiç çalışmadılar mı? Yahut geçip gitmiş atalarına hiç gelmeyen bir şey mi geldi onlara?

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
23. 69 أَمْ =yoksa أَلَمْ يَعْرِفُوا =tanımadıkları için mi? فَهُمْ =onlar لَهُ =onu مُنْكَرُونَ =inkâr ediyorlar	Yoksa peygamberlerini tanıyamadılar da bu yüzden mi ona karşı çıkıyorlar?	Yoksa peygamberlerini tanımadılar da onun için mi inkar ediyorlar?	Yoksa bunlar kendi elçilerini tanımıyorlar da, onun için mi o'nu inkar ediyorlar?
23. 70 أَمْ يَقُولُونَ =yoksa -mî diyorlar? بِهِ =onda بَلْ =hayır بِالْحَقِّ =o kendilerine getirdi لِلْحَقِّ =haktan وَأَكْثَرُهُمْ =fakat çokları كَارِهُونَ =hoşlanmıyorlar	Yoksa onun deli olduğunu mu söylüyorlar. Hayır, O onlara gerçeği getirdi ve onların çoğu gerçekten hoşlanmıyorlar.	Yahut; onda bir delilik var mı diyorlar? Hayır, o kendilerine hak ile gelmiştir. Ama onların çoğu haktan hoşlanmamaktadırlar.	Yahut Onda delilik var! mı diyorlar? Oysa, o onlara gerçeğin ta kendisini getirdi ama gerçek onlardan çoğunun işine gelmez!
23. 71 الْحَقُّ =hak أَتَتَّبِعَ =uysaydı وَلَوْ =eğer أَهْوَاءَهُمْ =onların keyiflerine السَّمَاوَاتِ =gökler أَفَسَدَتْ =bozulur giderdi وَمَنْ =ve kimseler وَالْأَرْضِ =ve yer بَلْ =bilakis فِيهِنَّ =bunların içinde bulunan بِذِكْرِهِمْ =Zikir'lerini عَنْ ذِكْرِهِمْ =Zikirlerinden فَهُمْ =fakat onlar مُعْرِضُونَ =yüz çeviriyorlar	Eğer gerçek onların keyfî arzularına uysaydı, göklerin, yerin ve gökler ile yerde bulunan canlı cansız tüm varlıkların düzeni ve dengesi bozulurdu. Aslında onlara nam ve şan bağışladık. Fakat onlar kendi nam ve şanlarına sırt dönüyorlar.	Şayet hak, onların heveslerine uysaydı; gökler, yer ve onlarda bulunanlar muhakkak bozulup giderdi. Hayır, Biz onlara kendi zikirlerini getirdik. Ama onlar zikirlerinden yüz çeviriyorlar.	Fakat, gerçek onların arzu ve emellerine uyacak olsaydı, şüphesiz gökler ve yer içindekilerle beraber yıkılır giderdi! Oysa, Biz (bu ilahi mesajda) onlara akılda tutulması gereken her şeyi ulaştırdık; ne var ki, kendilerine bahşedilen bu hatırlatıcı mesajdan (umursamazlıkla) yüz çevirdiler!
23. 72 أَمْ =yoksa تَسْأَلُهُمْ =sen onlardan -mi istiyorsun? فَخَرَجَ =vergisi رَبِّكَ =Rabbinin وَهُوَ =ve O خَيْرٌ =daha hayırlıdır الرَّازِقِينَ =rızkı verenlerin خَيْرٌ =en hayırlısıdır	Yoksa sen onlardan ücret mi istiyorsun ki? Oysa Rabb'inin sana vereceği ücret daha üstündür. O rızık verenlerin en iyisidir.	Yoksa sen, onlardan bir ücret mi istiyorsun? Rabbının ecri daha hayırlıdır. Ve O, rızık verenlerin en hayırlısıdır.	(Ey Muhammed,) yoksa onlardan dünyevi bir karşılık mı istiyorsun? Fakat (bilmelidirler ki) Rabbinin vereceği karşılık en iyisidir; çünkü rızık verenlerin en iyisi O'dur!
23. 73 وَإِنَّكَ =şüphesiz sen أَتَدْعُوهُمْ =onları çağırıyorsun إِلَى صِرَاطٍ = bir yola مُسْتَقِيمٍ =doğru	Aslında sen onları doğru yola çağırıyorsun.	Aslında sen, onları dosdoğru bir yola çağırıyorsun.	Ve, doğrusu sen onları gerçekten dosdoğru bir yola çağırıyorsun;
23. 74 وَإِنَّ =ve kuşkusuz الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ =inanmayanlar عَنِ الصِّرَاطِ =yoldan لَنَّاكِبُونَ =sapıyorlar	Ama ahirete inanmıyorlar doğru yolun uzağına düşüyorlar.	Ama ahirete inanmayanlar, mutlaka bu yoldan sapmaktadırlar.	ama, ahirete inanmamakta direnenler ister istemez bu yoldan sapmaktalar.
23. 75 وَلَوْ =ve eğer رَحِمْنَاهُمْ =biz onlara acısaydık وَكَسَفْنَا =ve kaldırsaydık مَا بِهِمْ =başlarındaki لَلْجُودِ =yine devam ederlerdi مِنْ ضُرِّ =sıkıntıyı فِي طُعْيَانِهِمْ =azgınlıklarında يَعْمَهُونَ =bocalamağa	Eğer biz onlara acısak da başlarındaki sıkıntıyı gidersek yine azgınlıkları içinde debelenmeye ısrar ederler.	Şayet Biz, onlara acısak ve başlarındaki sıkıntıyı gidersek yine de azgınlıkları içinde bocalayıp kalırlar.	Onlara merhamet edip (bu dünyada) başlarına gelebilecek darlık ve sıkıntıyı giderecek olsak, onlar yine de, o kurumlu azgınlıkları içinde körcesine bocalayıp dururlar.
23. 76 أَخَذْنَاهُمْ =biz onları yakaladık وَلَقَدْ =andolsun بِالْعَذَابِ =azab ile فَمَا اسْتَكَاثُوا =ama yine boyun eğmediler لِرَبِّهِمْ =Rablerine وَمَا يَتَضَرَّعُونَ =O'na yalvarmıyorlar	Biz onların yakalarına azapla yapıştık. Fakat ne Rabb'lerine boyun eğdiler ve ne de O'na yalvardılar.	Andolsun ki Biz, onları azapla yakaladık. Ama yine de Rabblarına boyun eğmediler. Onlar yalvarıp yakarmazlar.	Ve gerçek şu ki, Biz onları azapla da sınıadık, ama onlar yine de Rablerine boyun eğmediler; (bundan sonra da bağışlanma için) yalvarıp yakaracak değiller;
23. 77 فَقَحْنَا =açtığımız إِذَا =zaman نِهَايَتِ =nihayet حَتَّى = بَابًا =kapısı عَلَيْهِمْ =üzerlerine إِذَا =derhal شَدِيدٍ =şiddetli ذَا عَذَابٍ =bir azab فِيهِ =O'nun içinde هُمْ =onlar مُبْلِسُونَ =şaşkın ve umutsuz kalırlar	Ama ağır bir azabın kapısını yüzlerine açtığımızda kurtuluş ümitlerini yitirerek ne yapacaklarını şaşırırlar.	Sonunda onlara şiddetli bir azab kapısı açtığımızda şaşkına dönüp ümitsiz kalıverdiler	ta ki, Biz onların önünde (ceza gününe has) zorlu bir azabın kapısını açıncaya kadar; işte ancak o zaman bütün ümitlerini kaybediverirler.
23. 78 الَّذِي أَنْشَأَ =inşa eden وَهُوَ =O'dur السَّمْعِ =kulağı لَكُمْ =sizin için وَالْأَفْقِدَةَ =ve gönülleri وَالْأَبْصَارَ =ve gözleri قَلِيلًا مَا =ne kadar az تَشْكُرُونَ =şükrediyorsunuz	Gözü, kulakları ve gönülleri yaratıp size veren O'dur. Ne kadar az şükrediyorsunuz!	Sizin için kulaklar, gözler ve kalbler var eden O'dur. Ne de az şükrediyorsunuz.	(Ey insanlar! Rabbinizin mesajlarına kulak verin,) çünkü, sizi iştîme duyusuyla, görme duyusuyla, düşünme, hissetme yeteneğiyle donatan O'dur; (yine de) ne kadar az şükrediyorsunuz!
23. 79 الَّذِي ذَرَأَكُمْ =sizi yaratıp yayan وَهُوَ =O'dur فِي الْأَرْضِ =yeryüzünde وَالنَّهَارَ =ve O'nun (huzurunda) تُحْشَرُونَ =toplanacaksınız	Sizi yeryüzüne yerleştiren O'dur ve O'nun huzurunda toplanacaksınız.	Sizi yeryüzünde yaratıp türeten O'dur. Ve O'nun huzurunda toplanacaksınız	Sizi çoğaltıp yeryüzüne yayan da O'dur; ve sonunda toplanıp O'na döndürüleceksiniz.
23. 80 الَّذِي يُحْيِي =yaşatan وَهُوَ =O'dur وَيُمِيتُ =ve öldüren وَلَهُ =ve O'nun(eseri)dir اللَّيْلِ =gecenin اِخْتِلَافُ =değişmesi وَالنَّهَارَ =ve gündüzün أَقْلًا تَعْقِلُونَ =aklınızı kullanmıyor musunuz?	Sizi yaratan ve öldüren O'dur. Gecenin ve gündüzün birbirini izlemesi O'nun uygulamasıdır. Hiç düşünmeyecek misiniz?	Diriltlen de, öldüren de O'dur. Geceyle gündüzün birbiri ardı sıra gelmesi de O'nun emrine bağlıdır. Hala düşünmez misiniz?	Hayatı bağışlayan ve ölüme hükmeden O'dur; geceyle gündüzün birbirini kovalaması O'nun buyruğuydudur. Öyleyse, artık aklınızı kullanmayacak mısınız?
23. 81 مِثْلَ =gibi قَالُوا =onlar da dediler بَلْ =hayır الْأَوَّلُونَ =evvelkilerin مَا قَال =dedikleri	Tersine onlar daha önceki sapıkların dediklerini söylediler.	Hayır, onlar yine de öncekilerin dediklerini derler.	Hayır, onlar sadece geçip gitmiş insanların söylediği şeyi söylerler:
23. 82 قَالُوا =dediler ki إِذَا =zaman mı? وَكُنَّا =haline geldiğimiz مِثْنًا =öldüğümüz ثَرَابًا =toprak وَعِظْمًا =ve kemik لَمَبْعُوثُونَ =diriltileceğiz	Biz ölüp de toprak ve kemik olduktan sonra yeniden mi diriltileceğiz?	Onlar demişlerdi ki: Ölüp de toprak ve kemik yızdık olduğumuzda mı, gerçekten biz mi diriltileceğiz?	Biz öldükten, toza toprağa, kemiğe döndükten sonra, yeniden diriltileceğiz, öyle mi? derler.
23. 83 نَحْنُ =bize وُعِدْنَا =yapıldı لَقَدْ =andolsun هَذَا =bu (tehdid) وَأَبَاؤُنَا =ve atalarımıza بُنْ =bu إِنْ هَذَا =bizden önce أَسَاطِيرُ =masallarından إِلَّا =başka bir şey değildir الْأَوَّلِينَ =evvelkilerin	Bu tehdit şimdi bize yöneltildiği gibi daha önce atalarımıza da yöneltilmişti. Bu eskilerin masallarından başka bir şey değildir.	Andolsun ki biz, ve daha önce de atalarımız bununla tehdit edilmişti. Bu eskilerin masallarından başka bir şey değildir.	Gerçek şu ki, bize de, bizden önce atalarımıza da aynı şey vaad edilmişti! Eskilerin masallarından başka bir şey değil bu!
23. 84 الْأَرْضُ =dünya لِمَنْ =kimindir? قُلْ =de ki إِنْ =eğer فِيهَا =içinde وَمَنْ =ve bulunanlar	Onlara de ki, «Eğer biliyorsanız, söyleyiniz, yeryüzü ve üzerindeki tüm varlıklar kimindir?»	De ki: Yer ve onun bulunanlar kimindir? Biliyorsanız söyleyin.	De ki: Peki, yeryüzü ve orada var olanlar kimin, öyleyse? Biliyorsanız (hadi, söyleyin bana)!

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ=biliyorsanız			
23. 85 قُل=de ki ﷲ=Allah'ındır سَيَقُولُونَ=diyecekler أَفَلَا تَذَكَّرُونَ=düşünmüyor musunuz?	Sana «Allah'ındır» diyecekler. De ki; «Siz kafanızı çalıştırmayacak mısınız?»	Allah'ındır, diyecekler. Öyleyse ibret almaz mısınız? de.	Allah'ın! diye cevap vereceklerdir. De ki: Pekî, (Allah'ın birliğini, eşsiz, ortaksız olduğunu) kendiliğinden hatırlamayacak mısınız artık?
23. 86 قُل=de ki رَبُّ=Rabbi مَنْ=kimdir? السَّبْعُ=yedi السَّمَاوَاتِ=göğün الْعَرْشِ=Arş'ın الْعَظِيمِ=büyük وَرَبُّ=ve Rabbi	Onlara de ki; «Yedi göğün ve yüce Arş'ın Rabb'i kimdir?	De ki: Yedi göğün Rabb'i ve yüce Arş'ın Rabb'i kimdir?	De ki: Pekî, kimdir yedi kat göğü yerinde tutan ve yüce kudret tahtında hükümrان olan?
23. 87 قُل=de ki ﷲ=Allah'ındır سَيَقُولُونَ=diyecekler أَفَلَا تَتَّقُونَ=korkmuyor musunuz?	Sana «Bunlar Allah'ındır» diyecekler. De ki; «Siz hiç O'ndan korkmaz mısınız?	Allah'tır, diyecekler. Öyleyse sakınmaz mısınız? de.	Diyeceklerdir ki: Allah! De ki: Pekî, artık O'na karşı sorumluluk bilinci taşımayacak mısınız?
23. 88 قُل=de ki مَنْ=kimdir? بِيَدِهِ=elinde olan مَلَكُوتُ=melekutu (mülkü ve yönetimi) وَهُوَ=ve O كُلِّ شَيْءٍ=her şeyin يُجِيرُ=koruyup kollayan وَلَا يُجَارُ=fakat korunup kollan(maya muhtaç ol)mayan إِنَّ=eğer عَلَيْهِ=kendisi كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ=biliyorsanız	Onlara de ki; «Eğer biliyorsanız, söyleyiniz; tüm varlıkların egemenliği, elinde olan, her şeyi koruyup gözeten, Fakat koruyanı ve işine karışanı olmayan kimdir?»	De ki: Her şeyin hükümrانlığı elinde olan, barındıran, ama barındırılmaya asla muhtaç olmayan kimdir?	De ki: Her şeyin yönetimini elinde tutan; koruyup kollayan ama kendisine karşı (kimsenin) korunup kollanamayacağı kimdir? Biliyorsanız, (hadi, söyleyin bana)!
23. 89 قُل=de ki ﷲ=Allah'a aittir سَيَقُولُونَ=diyecekler فَأَنَّى=nasıl? تُسْحَرُونَ=büyüleniyorsunuz	Sana «Bu yetki Allah'a aittir» diyecekler. De ki; «O halde nasıl oluyor da yanıltılıyorsunuz?»	Allah'tır, diyecekler. Öyleyse nasıl aldanıyorsunuz? de.	Allah! diye cevap vereceklerdir. De ki: Pekî, o halde, nasıl böyle aldatılabilirsiniz?
23. 90 بَلْ=doğrusu أَتَيْنَاهُمْ=biz onlara getirdik وَإِنَّهُمْ=onlarsa بِالْحَقِّ=hakkı لَكَادِبُونَ=yalancıcıdırlar	Aslında biz onlara gerçeği sunduk, fakat onlar yalan söylüyorlar.	Hayır, Biz, onlara gerçeği getirdik. Ama onlar muhakkak yalancılardır.	Hayır, Biz onlara hakkı ulaştırdık; buna rağmen onlar yine de yalanı tercih ediyorlar!
23. 91 اللَّهُ=Allah مَا اتَّخَذَ=edinmemiştir وَمَا كَانَ=ve yoktur مِنْ وَلَدٍ=çocuk مِنْ=hiçbir إِلَهٍ=tanrı لَذَهَبَ=götürdü إِذَا=öyle olsaydı كُلِّ=her بِمَا خَلَقَ=kendi yarattığını إِلَى=tanrı وَلَعَلَّا=ve üstün gelmeğe çalışırdı بَعْضُهُمْ=onlardan biri عَلَى بَعْضٍ=diğerine سُبْحَانَ=munezzettir (uzaktır) اللَّهُ=Allah عَمَّا يُصِفُونَ=onların tanımlamalarından	Allah evlat edinmemiştir ve O'nun yanısıra bir başka ilah yoktur. Yoksa her ilah, kendi yaratıklarını otoritesi altına alıp bir yana gider ve biri öbürüne karşı üstünlük kurmaya çalışırdı. Allah onların bu asılsız yakıştırmalarından münezzehtir.	Allah, hiç bir çocuk edinmemiştir ve O'nunla birlikte hiç bir ilah da yoktur. Ol- saydı; o zaman, her ilah, kendi yarattığını alıp götürür ve birbirinden üstün çıkmaya çalışırlardı. Allah, onların nitelendirdiklerinden münezzehtir.	Allah asla çocuk edinmemiştir, ne de O'nunla beraber başka bir tanrı vardır: (çünkü, eğer başka herhangi bir tanrı) olsaydı, her tanrı kendi yarattığı alemi kendinden yana çeker ve şüphesiz her biri diğerine baskın çıkmaya çalışırdı! Sınırsız kudret ve yüceliğiyle Allah, onların tasavvur ve tanımlama yoluyla yakıştırdıkları şeylerden mutlak olarak uzaktır;
23. 92 الْعَالَمِ=(O) bilir الْعَنِيبِ=görünmeyişi وَالشَّهَادَةِفَتَعَالَى=yücedir عَمَّا يُشْرِكُونَ=onların ortak koştukları şeylerden	O görünmeyişi de görüneni de bilir. O onların koştukları ortaklardan münezzehtir.	O, görüleni de, görülmeyeni de bilir. Onların koştukları ortaklardan çok yücedir.	O kullarının algı ve tasavvurlarının erişemediği şeyleri de, onların akıl ve duyu yoluyla tanıklık edebildikleri şeyleri de künhüyle bilir; ve bunun içindir ki, onların Kendisine yakıştırdıkları her türlü eşten ve ortaktan mutlak olarak yücedir!
23. 93 قُل=de ki رَبِّ=Rabbim إِمَّا=eğer ثُرَيِّي=mutlaka bana göstereceksen مَا يُوعَدُونَ=onların tehdit edildikleri şeyi	De ki; «Ya Rabb'i, eğer onların tehdit edildikleri azabı eğer mutlaka bana göstereceksen.»	De ki: Rabbim, onların tehdit olundukları şeyi bana mutlaka göstereceksen,	De ki: Ey Rabbim! (Sana baş kaldıranların) vaad edildikleri azabın gerçekleşmesine tanık olmamı diliyorsan,
23. 94 رَبِّ=Rabbim فَلَا تَجْعَلْنِي=beni bırakma الظَّالِمِينَ=zalim فِي=içinde الْقَوْمِ=kavmin	Ya Rabb'i, beni zalimler arasında bırakma.	Rabbim, o zaman beni zalimler güruhunun içinde bulundurma.	Rabbim, o zaman, benim de bu zalim insanlardan biri olmama izin verme!
23. 95 وَإِنَّا=şüphesiz biz عَلَى أَنْ نُرِيكَ=sana göstermeğe مَا=şeyi نَعُدُّهُمْ=onları tehdit ettiğimiz لَقَادِرُونَ=elbette kadiriz	Onlara yönelttiğimiz tehdidin gerçekleştiğini sana göstermeye elbette gücümüz yeter.	Biz, onlara vaad ettiğimizi sana göstermeye elbette kadiriz.	(İşte böyle dua et) çünkü, şüphesiz Biz, onlara vaad ettiğimiz (azabın, bu dünyada dahi gerçekleşmesine) seni tanık kılacak güçteyiz!
23. 96 ادْفَعْ=savuştur بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ=en güzel şeyle السَّيِّئَةِ=kötülüğü نَحْنُ=biz أَعْلَمُ=biliyoruz بِمَا يَصِفُونَ=(seni) nasıl vasıflandıracaklarını	Sana yaptıkları kötülüğü en iyi davranışla karşıla. Biz onların asılsız yakıştırmalarını herkesten iyi biliyoruz.	Sen, kötülüğü en güzel ile sav. Onların nitelendirmekte olduklarını Biz, çok daha iyi biliriz.	(Fakat, onlar ne söylerlerse, ya da ne ya parlarsa yapınlar, sen yine de onların işlediği) kötülüğü, en iyi yol hangisi ise, onunla sav: (çünkü) onların (Bize) yakıştırageldikleri şeyleri en iyi bilen Biziz.
23. 97 قُل=ve de ki رَبِّ=Rabbim وَأَعُوذُ=sığınırım مِنْ هَمَزَاتِ=dürtüklemelerinden الشَّيَاطِينِ=şeytanların	De ki; «Ya Rabb'i, şeytanların kışkırtmalarından sana sığınırım.»	Ve de ki: Rabbim, şeytanların kışkırtmalarından Sana sığınırım.	Ve de ki: Ey Rabbim! Tüm kötü dürtülerin kışkırtmalarına karşı Sana sığınıyorum!
23. 98 رَبِّ=Rabbim بَكَ=sana وَأَعُوذُ=ve sığınırım أَنْ يَحْضُرُونَ=yanıma uğramalarından	Onların yanımda olmalarından da sana sığınırım, ya Rabb'i.	Rabbim, onların huzurunda bulunmalarından Sana sığınırım.	Rabbim, onların bana yaklaşmalarından da Sana sığınıyorum!
23. 99 حَتَّى=nihayet إِذَا=zaman جَاءَ=geldiği أَلْحَدَهُمْ=onlardan birine الْمَوْتِ=ölüm قَالَ=der ki رَبِّ=Rabbim ارْجِعُونِ=beni geri döndür	Sonunda onlardan biri ölümün eşliğine geldiğinde der ki; «Ya Rabb'i, beni geri çeviriniz.»	Onlardan birine ölüm geldiği vakit der ki: Rabbim, beni geri döndür.	(Ölümünden sonraki hayata inanmamakta direnip de kendi kendilerini aldatanlardan) herhangi birine sonunda ölüm gelip çatınca: Ey Rabbim! der, Beni (hayata) geri döndür, izin ver demeyim
23. 100 أَعْمَلُ=böylelikle فِيهَا=yerde (dünyada) تَرَكْتُ=terk ettiğim كَلَّا=hayır هُوَ قَائِلُهَا=onun söylediği وَمِنْ وَرَائِهِمْ=önlerinde vardır بِرَزْخٍ=bir berzah إِلَى=kadar يَوْمِ=güne دِيرَتِهِمْ=diriltilecekleri	Ki, ihmalkâr davrandığım konularda iyi ameller işleyeyim. Asla. Bu söz, boş yere söylenmiş yararsız bir laftır. Yeniden dirilecekleri güne kadar onların önünde geçit vermez bir engel vardır.	Belki yapmadan bıraktığımı tamamlar ve salih amel işlerim. Hayır, bu söylediği, sadece kendi lafıdır. Karar diriltilecekleri güne kadar arkalarında onları geriye dönmekten alıkoyan bir berzah vardır.	de (daha önce) gözdürd ettiğim konularda dürüst ve erdemli işler göreyim! Yoo, onun söylediği, şüphesiz, yalnızca (boş ve anlamsız) bir sözden ibarettir; çünkü (bir kere dünyayı terk etmiş bulunanların) ardında, yeniden diriltilecekleri Gün'e kadar (aşılması imkansız) bir (ölüm) engeli bulunmaktadır!

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
23. 101 فِي الصُّورِ =Sur'a üflendiği فَإِذَا =zaman فَلَا أُنْسَابَ =artık soylar yoktur وَلَا يَتَسَاءَلُونَ =ve sormazlar يَوْمَئِذٍ =o gün	Sura üflendiği zaman, o gün artık aralarında soy bağı kalmaz ve birbirlerine hal hatır sormazlar.	Sur'a üflendiği zaman; o gün, artık aralarındaki soy yakınlığı fayda vermez. Birbirlerine bir şey de soramazlar.	Ve sonra, (kıyamet) suru üflendiği zaman, o Gün artık ne aralarındaki kan bağları işe yarayacaktır ne de birbirlerine (olup biten hakkında) soru sorabileceklerdir.
23. 102 تَقَلَّتْ =ağır gelirse فَمَنْ =kimlerin فَأُولَئِكَ =işte هُمْ =onlar مَوَازِينُهُ =tartıları الْمُفْلِحُونَ =kurtuluşa erenlerdir	Kimlerin tartıları ağır gelirse onlar kurtuluşa ermişlerdir.	Tartıları ağır gelenler; işte onlar, felaha ermiş olanların kendileridir.	Ve (o Gün, iyi eylem ve davranışları) tartıda ağır gelen kimseler; işte kurtuluşa erişecek olanlar böyleledir.
23. 103 خَفَّتْ =hafif gelirse وَمَنْ =kimlerin فَأُولَئِكَ =işte onlar مَوَازِينُهُ =tartıları الَّذِينَ خَسِرُوا =ziyana sokanlardır فِي جَهَنَّمَ =cehennemde أَنْفُسَهُمْ =kendilerini خَالِدُونَ =sürekli kalanlardır	Kimlerin tartıları hafif kalırsa onlar kendilerini mahvetmişlerdir, çünkü sonsuza dek cehennemde kalacaklardır.	Kimin de tartıları hafif gelirse; işte onlar, kendilerine yazık edenlerdir, cehennemde ebedi kalırlar.	Ama tartıda hafif çekenlere gelince; işte, cehennemde yerleşip kalmak üzere kendi kendilerine yazık edenler de böyleleridir;
23. 104 تَلْفَحُ =yalar وُجُوهُهُمْ =yüzlerini النَّارُ =ateş فِيهَا =(ateşin) içinde وَهُمْ =onların كَالْحُونَ =dişleri açıkta kalır	Orada ateş yüzlerini yalar, bu yüzden dudakları kasilacağı için dişleri sırttır.	Ateş onların yüzlerini yalar, dişleri sırttıp kalır.	ateş onların yüzlerini kavuracak ve dudakları acıdan çarpılmış olarak orada kalacaklar.
23. 105 آيَاتِي =ayetlerim أَلَمْ تَكُنْ =değil mi? عَلَيْكُمْ =size فَكَنتُمْ =siz تُكْذِبُونَ =yalanladınız بِهَا =onları	Ayetlerimiz size okunduğunda onları yalanlıyordunuz, öyle değil mi?	Ayetlerim size okunurken, onları yalanlayanlar siz değil miydiniz?	(Ve Allah onlara:) Mesajlarım size ulaştırılmamış mıydı ve siz de onları yalanlayıp durmamış mıydınız? (diyecek).
23. 106 غَلَبَتْ =yendi رَبَّنَا =Rabbimiz قَالُوا =dediler عَلَيْنَا =bizi شِقْوَتُنَا =bahtsızlığımız وَكُنَّا =ve biz olduk قَوْمًا =bir topluluk ضَالِّينَ =sapık	Cehennemlikler derler ki; «Ey Rabb'imiz, kötü arzularımıza yenik düşerek sapık bir topluluk olduk.»	Derler ki: Rabbimiz, bedbahtlığımız bizi yenmişti. Sapıklar topluluğu olmuştuk.	Ey Rabbimiz! diye yakaracaklar, Bize kötü talihimiz galebe çaldı ve biz de bu yüzden eğri yola sapmıştık!
23. 107 أَخْرَجْنَا =bizi çıkar رَبَّنَا =Rabbimiz عَذْنَا =bir daha dönersek فَإِنْ =eğer مِنْهَا =bundan ظَالِمُونَ =zalimleriz فَإِنَّا =artık biz gerçekten	Ey Rabb'imiz, bizi buradan çıkar, eğer eski tutumu muza dönersek biz gerçekten zalim oluruz.	Rabbimiz, bizi buradan çıkar, tekrar dönersek doğrusu zulmetmiş oluruz.	Ey Rabbimiz, bizi buradan çıkar, eğer tekrar (günaha) dönersek, o zaman, gerçekten zalim kimseler oluruz!
23. 108 فِيهَا =orada اِخْسُوا =sinin بِهَا =onlara وَلَا تَكْلُمُونَ =bana bir şey söylemeyin قَالَ =buyurdu ki	Allah, der ki; «Kessin sesinizi ve sürenün orada; bana bir şey söylemeyin.»	Buyurdu ki: Yıkılıp gidin içerisine. Benimle konuşmayın.	(Fakat Allah onlara:) Kalın kaldığınız yerde (bu bayağılığınızla)! Ve Benimle bir daha asla konuşmayın! diyecek.
23. 109 كَانَ فَرِيقٌ =bir zümre يَقُولُونَ =demişlerdi مِنْ عِبَادِي =kullarımdan رَبَّنَا =Rabbimiz أَمَّا =inandık وَارْحَمْنَا =ve bize acı فَاعْزِزْ لَنَا =bizi bağışla وَأَنْتَ =ve sen خَيْرُ =en hayırlısı الرَّاحِمِينَ =acıyanların	Hani vaktiyle kullarımın bir bölümü 'Ey Rabb'imiz, biz sana inandık, bizi affeyle, bize merhamet et, sen merhamet edenlerin en iyisinin' diyorlardı.»	Çünkü kullarımdan bir zümre vardı ki, onlar: Rabbimiz, inandık, artık bağışla bizi, merhamet et bize. Sen merhamet edenlerin en hayırlısı, diyordu.	Bakin, kullarımın arasında, 'Ey Rabbimiz! Biz (Sana) inandık; öyleyse, bizim günahlarımızı bağışla ve bize acı, çünkü gerçek acıyan(imiz), esirgeyen(imiz) Sensin! diyenler de vardı;
23. 110 فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ =siz onları aldınız سِخْرِيًّا =alaya أَنْسَوَكُمْ =size unutturdular حَتَّى =nihayet ذَكَرْتُمْ =beni anmayı وَكُنْتُمْ =ve siz مِنْهُمْ =onlara تَضَحَّكُونَ =daima gülüyordunuz	Siz onları alaya alıyordunuz. Sonunda bu tutumunuz beni anmayı size unutturdu, artık onlara hep gülüyordunuz.	Siz ise, onları alaya alıyordunuz. Öyle ki size Benim zikrimi unutturdular. Ve siz, onlara hep gülüyordunuz.	fakat siz onları alay konusu yaptınız; öyle ki, bu sonunda size Beni anmayı büsbütün unutturdu; çünkü hep gülüp durdunuz onlara.
23. 111 جَزَيْتُهُمْ =onlara verdim إِنِّي =şüphesiz ben بِمَا =karşılığını الْيَوْمَ =bugün صَبَرُوا =sabretmelerinin أَنْتُمْ =işte onlar الْفَائِزُونَ =kurtulup murada erenler هُمْ =onlardır	Bugün ben onlara sabretmelerinin karşılığını verdim, şimdi onlar kurtuluşa, mutluluğa ermişlerdir.	Sabrettiklerinden dolayı bugün onları mükafatlandırdım. Doğrusu onlar, kurtuluşa erenlerin kendileridir.	(Ama,) bakın, güçlük-lere göğüs germelelerinden ötürü bugün onları mükafatlandırdım: işte, bahtiyar olacak olanlar böyleleridir!
23. 112 لَبِثْتُمْ =kaldınız كَمْ =ne kadar? قَالَ =ve buyurdu عَدَدَ =sayısınca فِي الْأَرْضِ =yeryüzünde سِنِينَ =yıllar	Allah, cehennemliklere der ki; «Siz yeryüzünde kaç yıl yaşadınız?»	Buyurdu ki: Yıl sayısı olarak kaç yeryüzünde ne kadar kaldınız?	(Ve Allah, azaptakilere:) Yeryüzünde kaç yıl kaldınız? diye soracak.
23. 113 لَبِثْنَا =kaldık قَالُوا =dediler يَوْمًا =bir gün يَوْمَ =günün بَعْضَ =bir kısmı kadar الْعَادِينَ =sayanlara فَاسْأَلِ =sor	Cehennemlikler derler ki; «Orada ya bir gün, ya da bir günden daha az yaşadık, saymış olanlara sor.»	Bir gün veya daha az bir süre kaldık, sayanlara sor, dediler.	Orada bir gün kaldık, yahut bir günden daha az; bunu (zamanı) saymasını bilenlere sor... diye cevap verecekler.
23. 114 إِلَّا =sadece لَبِثْتُمْ =kaldınız إِنْ =eğer أَنْتُمْ =siz لَوْ =keşke قَلِيلًا =az bir zaman كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ =bilseydiniz	Allah, onlara der ki; «Orada az bir süre kaldınız. Keşki bunu vaktiyle bilmiş olsaydınız.»	Buyurdu ki: Çok az bir süre kaldınız. Keşki bilseydiniz.	(Bunun üzerine, Allah:) Orada sadece az bir vakit kaldınız; bunu bir bilseydiniz!
23. 115 أَفَحَسِبْتُمْ =mi sandınız? أَنْمًا =bizim خَلَقْنَاكُمْ =sizi yarattığımızı عَبَثًا =boş yere إِلَيْنَا =bize وَأَنْتُمْ =ve sizin لَا تُرْجَعُونَ =döndürülmeyeceğinizi	Sizi boşuna yarattığımızı ve huzuru muza döndürülmeyeceğinizi mi sandınız?	Sizi boşuna yarattığımızı ve Bize hiç döndürülmeyeceğinizi mi sandınız?	Sizi boş ve anlamsız bir oyun için yarattığımızı ve Bize dönmek zorunda olmadığınızı mı sanıyordunuz?
23. 116 اللَّهُ =Allah يُحْيِي =pek yücedir وَالْمَلِكُ =mutlak hakim لَا =yoktur هُوَ =O إِلَّا =O'ndan başka إِلَٰهَ =tanrı رَبُّ =Rabbidir الْعَرْشِ =Arş'ın الْكَرِيمِ =Kerim	Egemenliğin ortaksız sahibi ve gerçek olan Allah, her türlü noksanlıktan münezzehtir; O'ndan başka ilah yoktur ve yüce Arş'ın sahibidir.	Gerçek hükümdar olan Allah yücedir. O'ndan başka hiç bir tanrı yoktur ve O, yüce Arş'ın Rabbidir.	Öyleyse, artık (bilin ki) Allah yüceler yücesidir; mutlak hüküm ve egemenlik sahibidir; nihai gerçekdir; O'ndan başka tanrı yoktur; çok yüce, çok cömert hükümlerlik makamının sahibi O'dur!
23. 117 يَذِغُ =taparsa مَعَ =ile beraber أَخْرَ =başka إِلَٰهًا =bir tanrıya اللَّهُ =Allah لَهُ =hakkında لَا بُرْهَانَ =hiçbir delil bulunmayan حِسَابُهُ =onun hesabı فَإِنَّمَا =şüphesiz بِهِ =onun رَبِّهِ =Rabbinin عِنْدَ =yanındadır لَا يُفْلِحُ =iflah olmazlar الْكَافِرُونَ =kâfirler	Kim kanıtlayıcı bir delile dayanmadığı halde Allah'ın yanısıra başka bir ilaha taparsa onun hesabını Rabb'i görecekler. Hiç kuşkusuz kâfirler iflah olmazlar.	Kim, başka bir tanrıya taparsa; onun hiç bir delili yoktur ve onun hesabı Rabb'in katındadır. Gerçek şu ki, kâfirler felah bulamazlar.	Öyleyse, kim ki, hakkında hiçbir delile sahip olmadığı halde Allah'la beraber başka bir tanrıya yakarırsa bunun hesabını Rabb'in katında mutlaka verecektir; (ve) şüphesiz, hakki böylece inkar etmiş olanlar asla kurtuluşa, esenliğe erişemeyeceklerdir!
23. 118 وَاقِفٌ =bağışla رَبِّ =Rabbim وَأَنْتَ =ve sen وَإِذَا =ve	De ki; «Beni affeyle, bana merhamet et, sen merhamet edenlerin en iyisinsin.»	De ki: Rabbim, mağfiret et, merhamet et. Sen, merhamet edenlerin en ha-	Öyleyse, (ey inanan kişi,) de ki: Rabbim! (Beni) bağışla, (bana) acı; çünkü gerçek acıyan, esirgeyen

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâ-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
خَيْرٌ =en hayırlısısın الرَّاحِمِينَ =acıyanların		yırlısısın.	Sensin!
24. 1 سُورَةٌ =bir suredir أَنْزَلْنَاهَا =bu indirdiğimiz وَأَنْزَلْنَا =indirdik وَفَرَضْنَاهَا =ve farz kıldığımız فِيهَا =onda آيَاتٍ =ayetler بَيِّنَاتٍ =açık açık لَعَلَّكُمْ =belki تَذَكَّرُونَ =düşünüp öğüt alırsınız	Bu indirip hükümlerini farz kıldığımız bir suredir. Öğüt alasınız diye onda apaçık ayetler indirdik.	Bir sure. Onu indirdik ve farz kıldık. Onda apaçık ayetler indirdik ki düşünüp öğüt alasınız.	Yücelerden indirdiğimiz, açık ve kesin hükümlerle vaz'ettikimiz bir suredir bu; bu (sure)de (de) apaçık mesajlar indirdik ki belki ders alır da aklınızda tutarsınız.
24. 2 الرَّانِيَّةُ =zina eden kadına وَالرَّانِي =ve zina eden erkeğe فَاجْلِدُوا =vurun كُلِّ وَاحِدٍ =her birine مِنْهُمْ =onlardan يُؤْمِنُونَ =inanenlar وَالْيَوْمِ =ve gününe وَلْيَشْهَدْ =ve şahid olsun عَذَابَهُمَا =onlara yapılan azaba طَائِفَةٌ =bir grup مِنَ الْمُؤْمِنِينَ =müminlerden	Zina eden kadın ve erkeğin herbirine yüzer sopa vurunuz. Allah'a ve ahiret gününe inanıyorsanız, O'nun dini konusunda onlara acımayınız. Onların ceza görmesine mü'minlerden bir grup da şahit olsun.	Zina eden kadın ve zina eden erkeğin her birine yüzer değnek vurun. Allah a ve ahiret gününe inanıyorsanız, Allah'ın dini hususunda bir acıma tutmasın. Mü'minlerden bir grup da bunların azabına şahid olsun.	İmdi, zina eden kadın ve erkeğin her birine yüz değnek vurun ve eğer Allah'a ve Ahiret Günü'ne inanıyorsanız, onlara karşı duyduğunuz acıma, sizi Allah'ın bu yasını uygulamaktan alıkoymasın; ve inananlardan bir topluluk da onların cezalandırılmalarına şahit olsunlar.
24. 3 الرَّانِي =zina eden erkek لَا يَنْكِحُ =evlenmez إِلَّا =başkasıyla زَانِيَةً =zina eden kadından أَوْ =veya مُشْرِكَةً =müşrik kadından وَالزَّانِيَةُ =ve zina eden kadın لَا يَنْكِحُهَا =evlenmez إِلَّا =başkasıyla أَوْ =veya زَانٍ =zina eden erkekten مُشْرِكٌ =müşrik erkekten وَحَرَّمَ =haram kılınmıştır عَلَى الْمُؤْمِنِينَ =müminlere	Zina eden erkek, ancak zina eden ya da Allah'a ortak koşan bir kadınla evlenebilir. Zina eden kadınla da ancak zina eden ya da Allah'a ortak koşan bir erkek evlenebilir. Bu tür evlilikler mü'minlere yasaklanmıştır.	Zina eden erkek; zina eden veya müşrik olan bir kadından başkasını nikah layamaz. Zina eden kadınla da zina eden veya müşrik olan bir erkekten başkası nikahlanamaz. Bu, mü'minlere haram kılınmıştır.	(Onların her ikisi de eşit derecede suçludur:) zina yapan erkek ancak zina yapan bir kadınla -yani, (kendi cinsel arzularını) tanırlaştıran bir kadınla- birleşir; zina yapan kadın da ancak zina yapan bir erkekle -yani, (kendi cinsel arzularını) tanırlaştıran erkeklerle- birleşir: bu (birleşme) müminlere yasak edilmiştir.
24. 4 وَالَّذِينَ يَرْمُونَ =zina ile suçlayan الْمُحْصَنَاتِ =namuslu kadınları ثُمَّ =sonra بِأَرْبَعَةٍ =dört فَاجْلِدُوهُمْ =vurun شَهَادَةً =şahid ثَمَانِينَ =seksen وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ =onların وَأُولَئِكَ =ve işte أَبْدًا =asla شَهَادَةً =şahidliğini وَالْفَاسِقُونَ =yoldan çıkmış kimselerdir	İffetli kadınlara zina etmekle suçlandıktan sonra, bu konuda dört şahit gösteremeyenlere seksen sopa vurunuz ve artık şahitliklerini hiç kabul etmeyiniz. Onlar yoldan çıkmış kimselerdir.	İffetli, hür kadınlara iftira atan, sonra da dört şahid getiremeyenlere seksen değnek vurun. Ebediyyen onların şahidliğini kabul etmeyin. İşte onlar, fasıkların kendileridir.	İffetli kadınları (zinayla) suçlayıp sonra da (bu suçlamayı doğrulayıcı yönde) dört şahit getiremeyen kimselere gelince, böylelerine seksen değnek vurun; bundan böyle hiçbir zaman onların şahitliğini kabul etmeyin; çünkü bunlar gerçekten yoldan çıkmış kimselerdir!
24. 5 إِلَّا =ancak hariç الَّذِينَ تَابُوا =tevbe edenler مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ =sonra وَأَصْلَحُوا =ve uslananlar فَإِنَّ =çünkü اللَّهِ =Allah غَفُورٌ رَحِيمٌ =çok bağışlayandır çok esirgeyendir	Yalnız bu iftira suçunun arkasından tevbe ederek tutumlarını düzeltenler bu hükmün kapsamı dışındadırlar. Çünkü Allah affedicidir, merhametlidir.	Meğer ki bundan sonra tevbe edip islah olalar. Şüphesiz ki Allah; Gafur'dur, Rahim'dir.	Ancak, bundan sonra (yaptığından ötürü) tevbe edip kendini düzeltenler (bu kısıtlamanın dışındadır); çünkü Allah çok acıyıp esirgeyen gerçek bağışlayıcıdır.
24. 6 وَالَّذِينَ يَرْمُونَ =zina ile suçlayan أَزْوَاجَهُمْ =eşlerini وَلَمْ يَكُنْ لَهُمُ =bulunmayanlar شُهَدَاءُ =şahidleri أَنْفُسُهُمْ =kendilerinden إِلَّا =başka أَحَدِهِمْ =onlardan her birinin فَشَهَادَةُ =şahidliği أَرْبَعٌ =dört defa شَهَادَاتٍ =şahid tutmasıdır بِإِلَهِ =Allah'ı إِنَّهُ =kendisinin mutlaka لَمِنَ الصَّادِقِينَ =doğru söyleyenlerden olduğuna	Eşlerini zina etmekle suçlayan ve bu konuda kendilerinden başka şahit gösteremeyen erkekler, eğer Allah hakkı için doğru söylediklerine ilişkin dört kez yemin ederlerse, tek başlarına yaptıkları bu şahitlik, dört şahitlik yerine geçer.	Eşlerine zina isnad edip de kendilerinden başka şahidleri olmayanların şahidliği; kendisinin doğru söylediklerine dair olduğuna dair Allah'ı dört defa şahid tutmasıdır.	Kendi zevcelerini zinayla suçlayan, fakat kendilerinden başka şahitleri olmayan kimselere gelince; bu (suçlamayı yapanların) her biri doğru söylediklerine dair dört kere Allah'ı şahit tutsunlar,
24. 7 وَالْخَامِسَةَ =beşinci defasında أَنْ =kuşkusuz لَعَنَتِ =lanetinin اللَّهِ =Allah'ın عَلَيْهِ =kendi üzerine olmasını diler إِنْ =eğer كَانَ =ise مِنَ الْكَاذِبِينَ =yalan söyleyenlerden	Beşinci keresinde de «Eğer yalan söylüyorsam, Allah'ın lanetine uğrayayım» demeleri gerekir.	Beşincisi de; eğer yalancılar-dan ise Allah'ın lanetinin kendi üzerine olmasıdır.	ve beşincisinde de, (bu suçlamayı yapan kişi), eğer yalancılar-dansa, Allah'ın lanetine razı olduğunu (ifade etsin).
24. 8 وَيَذَرُهَا =ve kaldırır عَنْهَا =kendisinden أَنْ تَشْهَدَ =kadının şahidlik etmesi أَرْبَعٌ =dört defa شَهَادَاتٍ =şahid tutup بِإِلَهِ =Allah'ı إِنَّهُ =onun (kocasının) لَمِنَ الْكَاذِبِينَ =yalan söyleyenlerden olduğuna	Fakat suçlanan kadının «Allah hakkı için kocam yalan söylüyor» diye kendi adına dört kez şahitlik etmesi, kendisini cezaya çarpılmaktan kurtarır.	Kocasının yalancılarından olduğuna dair dört defa Allah'ı şahid tutması kadını savar.	Ve (suçlanan kadına gelince,) onun, kocasının yalan söylediğine dair Allah'ı dört defa şahid tutması (bu suça verilecek) ceza-yı ondan giderir;
24. 9 وَالْخَامِسَةَ =beşinci defa da أَنْ =kuşkusuz غَضَبَ =gazabının اللَّهِ =Allah'ın عَلَيْهَا =kendi üzerine olmasını diler إِنْ =eğer كَانَ =(kocas) ise مِنَ الصَّادِقِينَ =doğrulardan	Böyle bir kadının beşinci defasında da «Eğer kocamın söylediği doğru ise Allah'ın laneti üzerine olsun» demesi gerekir.	Beşincisi de; kocası doğrulardan ise kendisinin Allah'ın gazabına uğramasıdır.	ve beşincisinde, kocası doğruyu söylüyorsa, Allah'ın gazabına razı olduğunu (ifade etmesidir).
24. 10 اللَّهِ =Allah'ın فَضْلٌ =lütfü وَلَوْ لَا =ya olmasaydı عَلَيْكُمْ =size وَرَحْمَتُهُ =ve rahmeti اللَّهِ =Allah وَأَنَّ =ve şüphesiz تَوَابٌ =tevbeleri çok kabul edendir حَكِيمٌ =hikmet sahibidir	Eğer Allah'ın size yönelik lütfü ve merhameti olmasaydı, eğer O tövbelerin kabul edicisi ve hikmet sahibi olmasaydı, acaba haliniz ne olurdu?	Ya üzerlerinizde Allah'ın fazl-u rahmeti olmasaydı? Ve gerçektir Allah; Tevvas, Hakim olmasaydı?	Ya Allah'ın üzerinizdeki fazl'ı ve rahmeti olmasaydı! (Ya) Allah hikmet ve adaletle hükmeden bir tevbe kabul edicisi olmasaydı..!
24. 11 إِنْ =kuşkusuz الَّذِينَ جَاءُوا =getirenler غَضَبُهُ =bir topluluktur بِالْإِفْكِ =iftirayı لَا تَحْسِبُوهُ =onu sanmayın مِنْكُمْ =içinizden هُوَ =o بَلْ =bilakis لَكُمْ =sizin için شَرٌّ =şer لَكُمْ =sizin için خَيْرٌ =sizin için لِكُلِّ امْرِئٍ =her kişi (karşılığını) görecek-tir. Suçun büyük bölümü ayakta kalan o taşıyan o مَا اكْتَسَبَ =işlediği	O ağır iftirayı ortaya atanlar, sizden bir gruptur. Bu olayı kendiniz için kötü bir şey sanmayın. Tersine o sizin için iyidir. O grubun içinde bulunan herkes payına düşen günahın cezasını görecek-tir. Suçun büyük bölümü ayakta kalan o taşıyan o	Doğrusu uydurulmuş bir yalanla gelenler, içinizden bir zümdedir. Bunu kendiniz için kötü sanmayın. O, sizin için hayırlı olmuştur. O kimselerden her birine kazandığı güneş karşılık ceza vardır. En büyük azab da	Başkalarını yalan yere iftiszlikle suçlayanlar içinizden bir gruptur; (fakat, siz, bu haksız suçlamaya maruz kalamayın) bunu kendiniz için kötü bir şey sanmayın; tersine bu sizin için hayırdır! (İftiracılar gelince,) onların her biri (böyle yaparak) işledikleri günahın yükünü taşıyacaklardır; ve

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
كَذَّبُوا مِنَ الْإِثْمِ=günahının وَالَّذِي تَوَلَّى=idare edene vardır كَبِيرَهُ=en büyüğünü مِنْهُمْ=onlardan عَظِيمٌ=büyük لَهُ=onun (yalanının) عَذَابٌ=bir azab	grubun elebaşısı ise büyük bir aza- ba çarpılacaktır.	içlerinden eleba- şılık yapanındır.	onlardan bu (güna- hın) işlenmesinde başı çekenleri vahim bir azap beklemekte- dir!
24. 12 إِنْ=zaman لَوْ=gerekmez miydi? ظَنَّ=zanda bulunup سَمِعْتُمُوهُ=onu işittiğiniz الْمُؤْمِنُونَ=inanan erkek وَالْمُؤْمِنَاتُ=ve inanan kadınların خَيْرًا=güzel بِأَنفُسِهِمْ=kendiliklerinden هَذَا=bu إِنْفَكٌ=bir iftiradır وَقَالُوا=demeleri مُبِينٌ=apaçık	O iftirayı işittiğiniz- de erkek kadın bü- tün mü'minlerin, kendileri hakkında hüsn-ü zan besle- yerek, özlere le- ke kondurmaya yanaşmayarak «Bu apaçık bir ifti- radır» demeleri ge- rekmez miydi?	Onu işittiğiniz vakit mü'min er- keklerle, mü'min kadınların kendi- liklerinden hüsn- ü zanda bulu- nup: Bu, apaçık bir iftiradır, de- meleri gerekmez miydi?	Böyle bir (söylenti) işittiğiniz zaman, (siz) inanan erkek ve ka- dınların, birbirleri hakkında iyi zan bes- leyip de, Bu düpedüz bir iftiradır demeleri gerekmez miydi?
24. 13 لَوْ=gerekmez miydi? جَاءُوا=getirmeleri شَهِدَاءَ=şahid بِأَرْبَعَةٍ=dört عَلَيْهِ=ona لَمْ يَأْتُوا=getirmediler فَإِذْ=madem ki بِالشَّهِدَاءِ=şahidleri فَأُولَئِكَ=o halde onlar عِنْدَ=yanında اللَّهِ=Allah هُمْ=ta kendileridir الْكَاذِبُونَ=yalancıların	Bu konuda dört şahit göstermeleri gerekmez miydi? Madem ki, bu şa- hitleri göstereme- diler, o halde onlar Allah katında ya- lancıların ta kendi- leridirler.	Buna karşı dört şahitle gelmeleri gerekmez miydi? Madem ki onlar şahidleri getiremediler, öyleyse onlar Al- lah katında ya- lancıların kendi- leridirler.	(Bu asılsız isnadı ileri sürenlerden) iddiala- rını doğrulamak için dört şahit getirmele- ri(ni istemeniz) ge- rekmez miydi? Çün- kü, bu şehadeti sağ- lamadıkları sürece, Allah katında yalancı olanlar işte böyleleri- dir!
24. 14 وَلَوْ=eğer olmasaydı اللَّهِ=Allah لُفْضٌ=lütfu وَرَحْمَتُهُ=ve rahmeti size وَالْآخِرَةِ=ve ahirette الدُّنْيَا=dünyada فِي=hakkında لَمَسْكُم=size mutlaka dokunurdu أَفَضْتُمْ=daldığınız فِيهِ=içine مَا=şey (iftira) عَظِيمٌ=büyük عَذَابٌ=bir azap	Eğer dünyada ve ahirette Allah'ın size yönelik lütfu ve merhameti ol- masaydı, yoğun dedikodu yaptığı- nız bu iftiradan do- layı büyük bir aza- ba çarpılırdınız.	Dünya ve ahiret- te Allah'ın lütfu ve rahmeti üze- rinizde olmasay- dı, içine daldığı- nız yaygaradan do- layı her halde size büyük bir azap dokunurdu.	Eğer bu dünyada da, ahirette de Allah'ın fazlı ve rahmeti üze- rinizde olmasaydı bu- laştığınız bu (iftira- dan) ötürü size ger- çekten büyük bir azap dokunurdu.
24. 15 إِنْ=çünkü تَلْقَوْنَهُ=siz onu alıveriyorsunuz وَتَقُولُونَ=ve söylüyorsunuz بِالْسِّتِمْكَم=dillerinizle بِأَفْوَاهِكُمْ=ağızlarınızla مَا=bir şeyi لَكُمْ=sizin بِهِ=hakkında هِيَ=hiç olmayan وَتَحْسِبُونَهُ=ve onu sanıyorsunuz عِلْمٌ=bilginiz عِنْدَ=yanında وَهُوَ=oysa o هَبْنَا=önemsiz bir iş اللَّهِ=Allah عَظِيمٌ=büyüktür	Hani bu iftirayı dil- den dile yayıyor- dunuz. Hakkında hiçbir bilgiye sahip olmadığınız bu söylentiyi rastgele ağızlarınızda ge- veliyordunuz. Yap- tığınız kötülüğü önemsiz sanıyor- dunuz. Oysa o, Al- lah katında ağır bir suçtu.	Onu dilinize do- lamıştınız. Ve bilmediğiniz şey- leri ağızınıza alı- yordunuz. Önemsiz bir şey sanıyorsunuz ama Allah katın- da önemi çok büyüktür.	hem de, onu tam dili- nize doladığınız ve doğru bilgi sahibi ol- madığınız konuda, bu Allah katında son de- rece önemli olduğu halde, hafife alıp ileri geri konuştuğunuz zaman!
24. 16 إِنْ=zaman لَوْ=gerekmez miydi? قُلْتُمْ=demeniz سَمِعْتُمُوهُ=onu işittiğiniz لَنَا=bize مَا يَكُونُ=yakışmaz بِهَذَا=bunu أَنْ نَتَكَلَّمَ=konuşmamız هَذَا=bu بِئْتَانٌ=bir iftiradır هَذَا=haşa عَظِيمٌ=büyük	Onu işittiğiniz za- man «Bu konuda konuşmak bize yakışmaz. Haşa Allah' al! Bu ağır bir iftiradır» demeniz gerekmez miydi?	Onu duyduğunuz zaman: Bu- nu söylememiz bize yakışmaz. Haşa bu, büyük bir iftiradır, de- meniz gerekmez miydi?	Ve (bir kez daha): Böyle bir (söylentiyi) işittiğiniz zaman Bu konuda konuşmak bi- ze düşmez; kudret ve yüceliğinde sınırsız olan Sensin; şüphe- siz bu çok kötü bir ifti- radır! demeniz ge- rekmez miydi?
24. 17 اللَّهِ=Allah يَعِظُكُمْ=size öğüt veriyor أَنْ تَعُودُوا=dönmemeniz için إِنْ=eğer أَبَدًا=bir daha asla بِمِثْلِهِ=böyle bir şeye كُنْتُمْ=iseniz مُؤْمِنِينَ=inananlar	Allah size öğüt ve- riyor ki, eğer mü'min iseniz böy- le bir hataya bir daha asla düşme- yesiniz.	Eğer mü'min ki- şilerdenseniz; buna benzer bir şeye bir daha dönmemeniz için Allah, size öğüt veriyor.	Eğer mümin kimse- lerseniz, Allah size böyle bir (günaha) bir daha asla bulaşma- manızı öğütler;
24. 18 اللَّهِ=Allah كُنْكُمْ=size وَاللَّهِ=Allah عَلِيمٌ=bilendir الْآيَاتِ=ayetleri(ni) حَكِيمٌ=hüküm ve hikmet sahibidir	Allah, aynı za- manda, size ayet- lerini ayrıntılı bi- çimde açıklıyor. Al- lah her şeyi bilir ve her yaptığını ye- rinde yapar.	Ve Allah, size ayetlerini açıkça bildiriyor. Allah; Alim'dir, Ha- kim'dir.	çünkü Allah mesajla- rını size apaçık bildi- riyor; çünkü Allah, doğru hüküm ve hik- metle edip eyleyen mutlak ve sınırsız bil- gi Sahibidir!
24. 19 إِنْ=şüphesiz الَّذِينَ يُحِبُّونَ=isteyenlere الْفَاحِشَةُ=edepsizliğin yayılmasını أَنْ تَشِيعَ=yayılmaması لَهُمْ=vardır الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar فِي=içinde عَذَابٌ=bir azap الْيَمِّ=acı فِي الدُّنْيَا=dünyada وَاللَّهُ=Allah يَعْلَمُ=bilir وَالْآخِرَةِ=ve ahirette لَا تَعْلَمُونَ=siz وَأَنْتُمْ=bilmezsiniz	Mü'minler arasın- da ahlâksızlığın ve edepsizliğin yayıl- masını isteyenleri gerek dünyada ve gerekse ahirette acıklı bir azap bek- lemektedir. Allah bilir, oysa siz bil- mezsiniz.	Mü'minler arasın- da kötülüğün ve hayasızlığın yayıl- masını arzu edenlere, işte onlara, dünya ve ahirette elim bir azap vardır ve Allah bilir, siz bilmezsiniz.	Müminler arasında çirkin söylentilerin yayılmamasından hoşla- nanları bu dünyada da, ahirette de can yakıcı bir azap bek- lemektedir; çünkü (her şeyin önünü so- nunu) Allah biliyor, ama siz bilmiyorusu- nuz.
24. 20 وَلَوْ=eğer olmasaydı اللَّهِ=Allah لُفْضٌ=lütfu وَرَحْمَتُهُ=ve rahmeti size وَاللَّهُ=Allah وَأَنَّ=ve kuşkusuz رَحِيمٌ=merhametlidir رَءُوفٌ=çok şefkatlidir	Eğer Allah'ın size yönelik lütfu ve merhameti olma- saydı, eğer o son derece esirgeyen ve acıyan olma- saydı, acaba halin- iz ne olurdu?	Ya Allah'ın üze- rinizde lutf ve rahmeti bulun- masaydı? Ya Al- lah, gerçekten Rauf ve Rahim olmasaydı?	Ya Allah'ın fazlı ve rahmeti üzerinizde olmasaydı; (ya) Allah çok acıyıp esirgeyen gerçek şefkat Sahibi olmasaydı..!
24. 21 يَا أَيُّهَا=ey الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar لَا تَتَّبِعُوا=izlemeyin الْخَطَايَا=adımlarını وَمَنْ=kim يَتَّبِعْ=izlerse الشَّيْطَانِ=şeytanın الْخَطَايَا=adımlarını الشَّيْطَانِ=şeytanın يَأْمُرُ=ona emreder فَاتَّهَ=muhakkak o وَالْمُنْكَرُ=ve kötülüğü بِالْفَحْشَاءِ=edepsizliği وَلَوْ=eğer olmasaydı اللَّهِ=Allah لُفْضٌ=lütfu وَرَحْمَتُهُ=ve rahmeti size مِنْكُمْ=sizden مَا زَكَا=temizlemezdi أَبَدًا=asla وَلَكِنْ=fakat أُولَى الْقُرْبَى=akrabalara وَالْمَسَاكِينِ=ve yoksullara وَالْمُهَاجِرِينَ=ve hicret edenlere	Ey mü'minler, sa- kın şeytanın izin- den gitmeyiniz. Kim şeytanın izin- den giderse bilsin ki, o edepsizliği, ahlâksızlığı ve çir- kin davranışları emreder. Eğer Al- lah'ın size yönelik lütfu ve merhameti olmasaydı hiçbirini- z asla kötülük- lerden arınamazdı. Ama Allah dilediği kimşeleri kötülük- lerden arındırır. Al- lah her şeyi işitir, her şeyi bilir.	Ey iman edenler; şeytanın adımla- rına uymayın. Kim, şeytanın adımlarına uyar- sa; bilsin ki o, hayasızlığı ve kötülüğü emre- der. Şayet Al- lah'ın sizin üze- rinizde lutf ve rahmeti bulun- masaydı; hiç bi- riniz ebediyyen temize çıkamaz- dı. Ancak Allah, dilediğini temize çıkartır ve Allah Semî' dir, Alim'dir.	Siz ey imana erişen- ler! Şeytan'ın adımla- rını izlemeyin; çünkü, kim ki Şeytan'ın adımlarını izlerse, bil- sin ki, o yalnızca çir- kin ve iffetsiz olanı, akla ve sağduyuya aykırı olanı emreder. Ve eğer Allah'ın üze- rinizdeki fazlı ve rah- meti olmasaydı siz- den hiç biriniz asla saffetini koruyamaz, arınamazdı. Ama (gerçek şudur ki,) di- lediği kimseyi arındı- ran, temiz çıkaran Allah'tır. Çünkü Allah hem her şeyi bilen, hem de her şeyi işi- tendir.
24. 22 أُولُو=sahipleri وَالسَّعَةِ=ve servet مِنْكُمْ=sizden فَازِلَةُ=fazilet يَوْمَئِذٍ=(bir şey) vermemeğe أُولَى الْقُرْبَى=akrabalara وَالْمَسَاكِينِ=ve yoksullara وَالْمُهَاجِرِينَ=ve hicret edenlere	Aranızdaki erdemli ve varlıklı kimseler yakınlarını, yoksul- lara ve Allah yo- lunda yurtlarından göçedenlere yar- dım etmeyecekle- rine yemin etme- siner. Allah sizi af- fetsin istemez mi- siniz? Allah affedi- cidir, merhametli- dir.	Sizden faziletli ve varlıklı olan- lar; yakınlarına, yoksullara ve Al- lah yolunda hic- ret edenlere vermekte kusur etmesinler, af- fetsinler, aldırış etmesinler. Al- lah'ın sizi bağış- lamasını sevmez misiniz? Ve Al-	Bunun içindir ki, (haksız iftiralara uğ- raşmış olsalar bile,) içinizden (Allah'ın) bolluk ve genişlik bahşetmiş olduğu kimseler yakınlarına, düşkünlere ve kötülük diyarından Allah'ın göç eden kimselere yardımdan el çekme- sinler; onları affedip geçsinler. (Öyle ya,

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâ-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّARU			
24. 23 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّARU	Zinadan haberi bulunmayan iffetli mümin kadınlara, zina isnad edenler, dünyada ve ahirette lanetle uğramışlardır. Onlara büyük bir azap vardır.	İffetli ve mü min kadınlara iftira atanlar; dünyada da ahirette de lanetlenmişlerdir. Ve onlar için büyük bir azab vardır.	Fakat, gerçek şu ki, dalgınlık ya da dikkatsizlik göstermiş olsalar da iffetli ve inanmış olan kadınlara asılsız isnadlarda bulunan (ve günahlarından ötürü tevbe etmeyen) kimseler bu dünyada da, ahirette de (Allah'ın bağış ve kayrasından) uzak tutulacaklardır; ve can yakıcı bir azap beklemektedir böylelerini,
24. 24 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّARU	O gün dilleri, elleri ve ayakları işledikleri kötülük konusunda aleyhlerinde şahitlik edecektir.	O gün; kendi dilleri, elleri ve ayakları yapmış oldukları şeylere şahidlik edecektir.	o Gün ki, kendi dilleri, elleri ve ayakları bütün (bu) yaptıklarını (açığa vurarak) onların aleyhine şahitlik edecektir!
24. 25 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّارُ وَلَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّBÜLَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّARU	O gün Allah onlara hakettikleri cezayı tam olarak verecek ve onlar Allah'ın, apaçık «gerçek» olduğunu anlayacaklardır.	O gün; Allah onlara hak olan cezalarını verecektir. Şüphesiz onlar da Allah'ın apaçık hakkın ta kendisi olduğunu bileceklerdir.	O Gün Allah, onlara hak ettikleri karşılığı tam olarak ödeyecek ve onlar da (yapılıp edilenlerin gerçek mahiyetini) açığa vuran apaçık ve Nihai Gerçek'in yalnızca Allah olduğunu (böylece) öğrenecekler.
24. 26 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّARU	Kötü kadınlar, kötü erkekler ve kötü erkekler, kötü kadınlara yakışıklı gibi, temiz kadınlar ve temiz erkekler, temiz kadınlar yakışırlar. Temizler, kötülerin kendilerine yönelik dedikodularından uzaktırlar. Bunları, Allah'ın bağışlayıcılığı ve onurlu rızık beklemektedir.	Kötü kadınlar, kötü erkekler için; kötü erkekler de, kötü kadınlar içindir. İyi kadınlar, iyi erkekler için; iyi erkekler de, iyi kadınlar içindir. Bunlar; onların söylediklerinden uzaktırlar. Ve onlar için; mağfir, cömertçe ve-rilmiş bir rızık vardır.	(Kural olarak,) yozlaşmış kadınlar yozlaşmış erkeklerle; yozlaşmış erkekler de yozlaşmış kadınlara yaraşır. Tıpkı lekesiz kadınların lekesiz erkeklerle; lekesiz erkeklerin de lekesiz kadınlara yakıştığı gibi. (Allah, bu sonrakilerin,) haklarında çıkarılan kötü söylen-tilerin hepsinden ma-lum ve uzak oldukla-rını (bildiğine göre), günahlarından ötürü bağışlanma ve bü-yük/üstün bir rızık on-ların hakkıdır!
24. 27 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُفَّARU	Ey mü minler kendi evlerinizin dışındaki evlere izin alıp halkına selam vermeden girmeyiniz. Böyle davranmak sizin için daha hayırlıdır. Ola ki düşünür sebebini anlarsınız.	Ey iman edenler; evlerinizden başka evlere, sahibleriyle alışkanlık kurup selam vermeden girmeyin. Bu, sizin için daha hayırlıdır. Olur ki iyice düşünürsünüz.	Siz ey imana erişenler! Kendi evlerinizden başka evlere sakinlerinden izin almadan, onlara selam vermeden girmeyin. Eğer (karşılıklı hakla-rınızı) dikkate alacak olursanız bu (öğüt) sizin kendi iyiliğiniz içindir.
24. 28 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّBÜLَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْكُFARU	Eğer kapısını çaldığında evde hiç kimse yoksa size izin verilinceye kadar içeriye girmeyiniz. Eğer size «geri dönün» denirse geri dönünüz. Böylesi, sizin için daha onurlu bir harekettir. Hiç kuşkusuz Allah, ne yaparsanız onu bilir.	Eğer orada kimseyi bulamazsanız; size izin verilinceye kadar içeri girmeyin. Şayet size; dönün, denilirse, dönün. Bu, sizin için daha temizdir. Ve Allah; yaptıklarınızı bilir.	Öyleyse, (evde) kimseyi bulamadığınız takdirde, size izin verilinceye kadar içeri girmeyin ve size dönün denirse dönün. Bu sizin (töhm et altına girmemeniz) için en uygun davranış tarzıdır; çünkü, Allah edip eylediğiniz her şeyi bilir.
24. 29 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّBÜLَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْKUFARU	Şenlik olmayan ve içinde eşyanızın bulunduğu evlere izinsiz girmenizin hiçbir sakıncası yoktur. Allah sizin gerek açığa vurduğunuz ve gerekse gizli tuttuğunuz bütün duygularınızı bilir.	İçinde menfaatiniz bulunan ve oturulmayan boş evlere girmenizde bir sakınca yoktur. Ve Allah; açığa vurduğunuz da, gizlediğinizi de bilir.	(Öte yandan,) içinde oturulmayan ama kamusal amaçlarla kullanılan evlere girmenizde bir sakınca yoktur; fakat (yine de aklınızdan çıkarmayın ki,) Allah, açıkça yaptıklarınızı da, gizlediklerinizi de bütünüyle bilmektedir.
24. 30 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّBÜLَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْKUFARU	Mü min erkekler gözlerini harama bakmaktan sakındırmalarını ve mahrem yerlerini korumalarını söyle. Bu onlar için en güvenceli arınma yoludur. Hiç şüphesiz onlar ne yaparsa Allah ondan haberdardır.	Mü min erkeklerle söyle: Gözlerini sakınsınlar ve ırzlarını korusunlar. Bu, kendileri için daha temizdir. Allah yaptıklarından şüphesiz haberdardır.	İnanan erkeklerle söyle, gözlerini bakılması yasak olandan çevirsinler ve iffetlerini korusunlar; temiz ve erdemli kalmaları bakımından en uygun davranış tarzı budur. (Ve) Şüphesiz Allah onların (iyi ya da kötü) işledikleri her şeyden haberdardır.
24. 31 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّBÜLَ الَّتِي سَلَكَتُوهَا الْKUFARU	Mü min kadınlara de ki; gözlerini harama bakmaktan sakındırsınlar, mahrem yerlerini korusunlar. Kendiliğinden görünenleri dışındaki süslerini teşhir etmesinler. Baş örtülerinin uçlarını veya altlarını kadınlar sarkıtsınlar. Süslerini ve cazibelerini kocalarından, babalarından, kayınbabalarından, öz oğullarından, üvey oğullarından, erkek kardeşlerinden, erkek kardeşlerinin oğulları veya kızkardeşlerinin oğulları veya	Mü min kadınlara da söyle: Gözlerini sakın ve ırzlarını korusunlar. Görünen kısmı müstesna, zinetlerini göstermesinler. Başörtülerini yakalarının üstüne salsınlar. Zinetlerini; kocaları veya babaları veya oğulları veya kocalarının oğulları veya kardeşleri veya erkek kardeşlerinin oğulları veya kızkardeşlerinin oğulları veya	İnanan kadınlara söyle, onlar da gözlerini bakılması yasak olandan çevirsinler; iffetlerini korusunlar; (örfen) görünmesinde sakınca olmayan yerleri dışında, cazibe ve güzelliıklarını açığa vurmasınlar; ve bunun için, başörtülerini nun alarak üzerine salsınlar. Cazibe ve güzelliıklarını kocalarından, babalarından, kayınpederlerinden, oğullarından, üvey oğullarından, kardeşlerinden, erkek kardeşlerinin oğullarından, kendi evlerindeki kadınlardan, ya

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
أَوَ=yahut آبَاءُ بُعُولَتِهِنَّ=kocalarının babaları أَوَ=yahut أَبْنَائِهِنَّ=oğulları أَوَ=yahut أَبْنَاءُ بُعُولَتِهِنَّ=kocalarının oğulları أَوَ=yahut إِخْوَانِهِنَّ=kardeşleri أَوَ=yahut بَنِي إِخْوَانِهِنَّ=kardeşlerinin oğulları أَوَ=yahut بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ=kız kardeşlerinin oğulları أَوَ=yahut نِسَائِهِنَّ=kadınları مَا مَلَكَتُ=sahip oldukları (köleleri) أَوَ=yahut أَيْمَانُهُنَّ=ellerinin غَيْرَ=bulunmayan التَّابِعِينَ=tabi'leri (hizmetlileri) أَوَ=yahut أُولَى الْإِزْبَةِ=kadına ihtiyacı أَوَ=yahut الطِّفْلِ=çocuklara الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا=henüz anlamayan عَلَى عَوْرَاتِ=mahrem yerlerini وَلَا يَضْرِبْنَ=vurmasınlar النِّسَاءُ=kadınların لِيُعْلَمَ=bilinmesi için بِأَرْجُلِهِنَّ=ayaklarını سُوسَلَرِنِ مِّنْ زِينَتِهِنَّ=gizledikleri Allah'a إِلَى اللَّهِ=Allah'a tevbe edin وَتَوْبُوا müminler الْمُؤْمِنُونَ=ey umulur ki لَعَلَّكُمْ felaha erersiniz تُفْلِحُونَ	rinin oğullarından, müslüman kadınlardan, elleri altındaki kölelerden, cinsel arzuları sönmüş erkek hizmetçilerden, kadınların avret yerlerinin henüz farkında olmayan erkek çocuklarından başka hiç kimseye göstermesinler. Yabancı bakışlardan gizledikleri süsleri ve cazibeleri belli olsun diye ses çıkarak adımlarla yürümesinler.	kadınları veya cariyeleri veya erkekliliği kalmamış hizmetçileri, yahut kadınların mahrem yerlerini henüz anlamayan çocuklardan başkasına göstermesinler. Gizledikleri ziynetlerinin bilinmesi için de ayaklarını vurmaları. Ey mü'minler; hepimiz Allah'a tevbe edin ki felaha eresiniz.	hut yasal olarak sahip oldukları kimselerden, yahut kendilerine bağlı olup cinsel isteklerden yoksun bulunan erkeklerden, ya da kadınların mahrem yerlerinin henüz farkında olmayan çocuklardan başka kimsenin önünde açığa vurmasınlar; ve (yürürken) gizli görkem ve güzelliklerini belli edecek şekilde ayaklarını yere vurmasınlar. Ve siz, ey müminler, hepimiz topluca, günahkarca davranışlardan dönüp Allah'a yönelin ki kurtuluşa, esenliğe erişesiniz!
24. 32 وَأَنْكِحُوا=ve evlendirin الْأَيَامَى=bekarları مِنْكُمْ=içinizden وَالصَّالِحِينَ=ve iyileri مِنْ كَوَـلَـهَرِنِـزْدَـن مِّنْ عِبَادِكُمْ=kölelerinizden İn=eğer وَإِمَائِكُمْ=ve cariyelerinizden iseler يَكُونُوا onları zengin eder اللَّهُ=Allah Allah'ın وَاللَّهُ=Allah'ın lütfuyla مِّنْ فَضْلِهِ (mülkü) geniştir وَاسِعٌ (her şeyi) bilendir عَلِيمٌ	Aranızdaki bekârlar ile iyi davranışlı köle ve cariyelerinizi evlendiriniz. Eğer bunlar fakir iseler, Allah'ın lütfu ile zenginleşirler. Allah'ın nimeti boldur ve O herşeyi bilir.	içinizden bekarları ve kölelerinizden, cariyelerinizden salih olanları evlendirin. Şayet yoksul iseler; Allah onları lutfuyla zenginleştirir. Ve Allah; Vasi'dir, Alim'dir.	Ve içinizden bekar olanları ve kadın ya da erkek kölelerinizden (evlenmesi) uygun olacak olanları evlendirin. (Evlenmeye niyeti olanlar) yoksul iseler, (bu sizi kaygılandırmazın,) Allah onları lütfuyla destekleyecektir. Çünkü, Allah her şeyin aslını eksiksiz bilmekte (ve bu itibarla herkesi bağış ve kayrasıyla) kuşatmaktadır.
24. 33 وَلْيَسْتَغْفِرِ=iffetlerini korusunlar الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ=bulamayanlar كَأَدَارِ نِكَاحًا=evlenme (imkânı) Allah اللَّهُ=Allah göğüslerinden يُغْنِيَهُمْ lütfundan مِّنْ فَضْلِهِ isteyenlerle وَالَّذِينَ يَبْتِغُونَ mükatebe (sözleşme) yapmak الْكِتَابَ altında bulunanlardan مِمَّا مَلَكَتْ ellerinizin أَيْمَانُكُمْ onlar hakkında فِيهِمْ ve onlara da verin وَآتَوْهُمْ malından اللَّهُ=Allah'ın size verdiği الَّذِي آتَاكُمْ ve zorlamayın وَلَا تُكْرَهُوا fuşşa عَلَى الْبِعَاءِ cariyelerinizi فَتَيَاتِكُمْ eğer إِنْ namuslu kalmayı تَحْصِنَا geçici menfaatini عَرَضَ kim وَمَنْ dünya الدُّنْيَا onları zorlarsa يُكْرَهُهُمْ şüphesiz فَإِنَّ sonra مِنْ بَعْدِ Allah اللَّهُ zorlanmalarından إِكْرَاهِهِمْ bağışlayıcı غَفُورٌ esirgeyicidir رَحِيمٌ	Evlenme imkanı bulamayanlar, Allah'ın lütfu ile kendilerini zenginleştirene kadar namuslu kalmaya özen gösterecekler, zinadan kaçınacaklar. Ödeyecekleri belirli bir bedel karşılığında özgürlüklerine kavuşmak üzere sizinle sözleşme yapmak isteyen elinizin altındaki köleler ile, kendilerinde iyi insan olma belirtileri gördüğünüz takdirde sözleşme yapınız. Allah'ın size bağışladığı servetinizden onlara yardım ediniz. Namuslu kalmak isteyen cariyelerinizi dünyalık çıkarlarınız uğruna fuuşa zorlamayınız. Kim onları zorlarsa bilsin ki, uğradıkları zorlamadan sonra Allah onlar hakkında affedicidir ve merhametlidir.	Evlenemeyenler de; kendilerini Allah, lutfuyla zenginleştirinceye kadar iffetli davranırlar. Kölelerinizden hür olmak için bedel vermek isteyenlerin bedel vermelerini kabul edin. Şayet onlarda bir hayır görüyorsanız ve Allah'ın size verdiği maldan onlara verin. Dünya hayatının geçici menfaatini elde etmek için iffetli olmak isteyen cariyelerinizi fuuşa zorlamayın. Kim onları zorlarsa şüphesiz ki Allah, onların zorlamalarından sonra da Gafur'dur, Rahim'dir.	Evlenmeye imkan bulamayanlar, Allah kendilerine lütfuyla bu imkanı verinceye kadar iffetli davranırlar. Yasal olarak sahip bulunduğunuz kimselerden azatlık sözleşmesi yapmak isteyen olursa, kendilerinde iyi niyet görüyorsanız bu sözleşmeyi onlar için yazın; ve Allah'ın size bahşettiği kendi zenginliğinden onlara (paylarını) verin. Ve eğer evlenerek iffetlerini korumak istiyorlarsa, sakın, dünya hayatının geçici hazları peşine düşerek, (hürriyeti sizin elinizde bulunan) cariyelerinizi fuuşa zorlamayın; kim onları buna zorlarsa, bilsin ki, maruz kaldıkları bu zorlanmadan ötürü, Allah (onları) acıyıp esirgeyecek ve bağışlayacaktır!
24. 34 وَلَقَدْ=andolsun ki أَنْزَلْنَا=indirdik size إِلَيْكُمْ ayetler آيَاتٍ açıklayıcı مُبَيِّنَاتٍ ve bir temsil وَمَثَلًا gelip geçenlerden مِنَ الَّذِينَ خَلَوْا sizden önce مِنْ قَبْلِكُمْ ve bir öğüt وَمَوْعِظَةً muttakiler için لِلْمُتَّقِينَ	And olsun ki Biz apaçık ayetler ve sizden önce geçenlerden misaller ve takvaya erenler için de öğütler indirdik.	Andolsun ki Biz; apaçık ayetler, sizden önce geçenlerden misaller ve takvaya erenler için de öğütler indirdik.	Ve gerçek şu ki, Biz size gerçeği bütün açıklığıyla gösteren mesajlar, sizden önce geçip gitmiş toplumlar (ın başına gelenler)den bir (nice) ders ve Allah'a karşı sorumluluk bilinci taşıyan kimseler için bir (nice) öğüt indirdik.
24. 35 اللَّهُ=Allah السَّمَاوَاتِ=nurudur benzer مَثَلٌ O'nun nuru نُورُهُ bir kandile كَمِشْكَاتٍ içinde bulunan فِيهَا lamba مَصْبَاحٌ içerisindedir فِي cam الرُّجَاجَةُ sanki كَأَنَّهَا inciden دُرِّيٌّ bir yıldız كَوْكَبٌ ağacı(nın yağı)ndan مِنْ شَجَرَةٍ mübarek مُبَارَكَةٌ zeytin زَيْتُونَةٍ ne doğudan olmayan لَا شَرْقِيَّةٍ ve ne batıdan olmayan وَلَا غَرْبِيَّةٍ onun yağı زَيْتُهَا ışık verir يُضِيءُ değmese bile وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ nur نُورٌ üstüne عَلَى Allah اللَّهُ iletir hidayet eder يَهْدِي kimseyi مِّنْ dilediği يَشَاءُ nuruna لِنُورِهِ Allah اللَّهُ misaller verir وَيَضْرِبُ	Allah göklerin ve yerin nurudur. O'nun nuru, içinde kandil yanan bir projektöre benzer, kandil bir fanus içindedir ve bu fanus sanki inci gibi parıldayan bir yıldızdır. Bu kandil yakıtını, bereketli bir zeytin ağacının yağından sağlar. Ağaç, ne doğuya ve ne de batıya bakmayan ve bu yüzden sürekli güneş alan bir arazide yetiştiği için yağı, hiç ateşe değmese bile kendiliğinden tutuşup ışıyacak kadar saftır. O nur üzerine nurdur. Allah dilediği kimseleri bu nura iletir. Allah insanlara somut örnekler verir. Allah herşeyi bilir.	Allah; göklerin ve yerin nurudur. O'nun nurunun misali; içinde چراغ bulunan bir kandil yuvası gibidir. O چراغ bir sırça içindedir. Sırça sanki inci gibi parlayan bir yıldızdır. Güneşin doğduğu yere de, battığı yere de nisbeti olmayan mübarek bir ağaçtan, zeytinden tutuşturulup yakılır. Ateş değmese dahi, neredeyse yağın kendisi aydınlatacak. Nur üstüne nurdur. Allah; dilediğini nuruna kavuşturur. Allah; insana misaller verir. Ve Allah; her şeyi bilendir.	Allah göklerin ve yerin nurudur. O'nun nuru içinde kandil bulunan bir oyuk (tan yayılan ışığa) benzer. O kandil ki sırça fanus içindedir; o fanus ki, inci (gibi parıldayan) bir yıldızdır sanki! Ve o kandilin yakıtı, ne doğuda ne de batıda eşine rastlanmayan mübarek bir zeytin ağacından alınmaktadır. Ve o ağacın yağı (öyle arı duru, öyle parlak ki) neredeyse ateş değmeden de ışık verecek: Nur üstüne nur! Allah, (erişmek isteyen) nuruna eriştirir; işte (bunun içindir ki) Allah insanlara örnekler vermektedir; çünkü her şeyi bütün bo-yutlarıyla (yalnızca) Allah bilir.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâ'il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
لِلنَّاسِ=insanlara الْأَمْثَالُ=benzetmelerle عَلِيمٌ=bilir بِكُلِّ شَيْءٍ=her şeyi الله=Allah 24. 36 أَذِنَ=izin verdiği فِي بُيُوتِ=evlerdedir الله=Allah'ın أَنْ تُرْفَعَ=yükseltilmesine فِيهَا=içlerinde وَيُذَكَّرُ=ve anılmasına اسْمُهُ=adinın لَهُ=O'nu يُسَبِّحُ=tesbih ederler فِيهَا=onların içinde بِالْعُدُوِّ=sabah وَالْأَصَالِ=ve akşam	Bu projektör; Allah'ın yüceltilmelerini ve içlerinde adının anılmasını emrettiği evlerde yanar. Bu evlerde birtakım kimseler sabah ve akşam Allah'ı her tür noksanlıktan tenzih ederler.	O evlerde ki; Allah, onların yüceltilmesine ve içlerinde kendisinin adının anılmasına izin vermiştir. Onlar da sabah akşam O'nu tesbih ederler.	İçlerinde (yalnız) kendi ismi anılsın diye Allah'ın yükseltilmelerine izin verdiği evlerde O'nun kudret ve yüceliğini sabah akşam dile getiren (öyle)
24. 37 رِجَالٌ=erkekler لَا تُلْهِهُمْ=kendilerini alıkoymadığı وَلَا يَبِيعُ=ve alışverişin تِجَارَةً=ticaretin الله=Allah'ı عَنْ ذِكْرِ=anmaktan وَالصَّلَاةِ=namaz وَالزَّكَاةِ=zekat وَيُؤْتِيهِمْ=ve vermekten يَخَافُونَ=korkarlar يَوْمًا=günden فِيهِ=onda تَتَقَلَّبُ=ters döneceği وَالْأَبْصَارُ=ve gözlerin الْقُلُوبُ=yüreklerin	Bu kimseleri ne ticaret, ne alışveriş, Allah'ı anmaktan, namazı kılmaktan ve zekâtı vermekten alıkoymaz. Onlar kalplerin hopyacakları ve gözlerin donakalacağı bir günün dehşetinden korkarlar.	Öyle erler ki; ne ticaret, ne alışveriş onları Allah'ı zikretmekten, namaz kılmaktan ve zekat vermekten alıkoymaz. Onlar gönüllerin ve gözlerin döneceği günden korkarlar.	kimseler (vardır ki,) bunları ne ticaret ne de kazanma hırsı Allah'ı anmaktan, salat-ta devamlı ve duyarlı olmaktan, arınmak için verilmesi gerekeni vermekten alıko-yabilir; böyleleri kalp-lerin ve gözlerin deh-şetle döneceği Gün'den korkarlar;
24. 38 لِيَجْزِيَهُمُ=karşılığını vermesi için الله=Allah أَحْسَنَ=en güzel مَا عَمِلُوا=yaptıklarının وَيَزِيدُهُمْ=ve daha fazlası için لُتْفًا=lütfundan وَالله=Allah مَنْ يَشَاءُ=dilediğini يَرْزُقُ=rızıklandırır بِغَيْرِ حِسَابٍ=hesapsız	Amaçları, Allah'ın kendilerini işledikleri amellerin en güzel karşılığı ile ödüllendirmesi ve lütfu ile bundan da daha fazlasını vermesidir. Allah dilediği kimselere hesapsız rızık ba-ğışlar.	Allah; onları iş-ledikleri amelle-rin en güzeliyle mükafatlandıraca-k, onlara lut-funu fazlasıyla verecektir. Ve Allah; dilediğini hesapsız şekilde rızıklandırır.	(Ve ancak böyleleri) Allah'ın kendilerini) yapıp ettiklerinin en iyisi, en güzeliyle ödüllendireceğini ve onlara, lütuf ve cömertliğinden, (hak et-tiklerinden de) fazla-sını vereceğini (uma-bilirler); çünkü diledi-ğine hesapsız rızık bahşeden (yalnızca) Allah'tır.
24. 39 وَالَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler كَسْرَابٍ=serap gibidir أَعْمَالُهُمْ=onların işleri يَحْسَبُهُ=onu sanır دُزِ الْأَرْضِ=susayan حَتَّىٰ مَاءٍ=su فَكَتَ= fakat لَمْ يَجِدْهُ=bulamaz إِذَا جَاءَهُ=yanına gelince الله=Allah'ı وَوَجَدَ=ve bulur شَيْئًا=hiçbir şey عِنْدَهُ=yanında فَوْقَاهُ=tam görür وَالله=Allah حِسَابَهُ=onun hesabını الْحِسَابِ=hesabı سَرِيعٌ=çabuk görendir	Kâfirlerin amelleri ise engin çöllerde-ki serap gibidir. Susuz kimse onu su zanneder, fakat oraya varınca hiç-bir şey bulamaz. Kâfir karşısında Al-lah'ı bulur. O da hesabını eksiksiz olarak görür. Zaten Allah'ın hesap-laşması çabuktur.	Küfredenlere ge-lince; onların amelleri, engin çöllerde serap gibidir. Susayan kimse onu, su sanır. Fakat ya-nına verdiği za-man hiç bir şey bulamaz. Kendi yanında Allah'ı bulur ve O da hesabını tasta-mam görür. Al-lah hesabı ça-bucak görendir.	Fakat hakkı inkara şartlanmış olanlara gelince, onların yapıp ettikleri çölde (görülen) serap gibidir; su-sayan kişi su(yu gör-düğünü) sanır; ama (gördüğü şeye) yak-laşınca orada hiçbir şey bulamaz; bunun yerine, yanında (her zaman) Allah'ı(n hazır ve hazır olduğunu) ve sonunda hesabını eksiksiz göreceğini fark eder; çünkü Allah hesapta çok (dakik ve) hızlıdır!
24. 40 كَظُلُمَاتٍ=karanlıklar gibidir أَوْ=yahut لُجِّيٍّ=engin فِي بَحْرٍ=bir denizdeki يَغْشَاهُ=ki üstünü örten مَوْجٍ=bir dalga مِنْ فَوْقِهِ=onun üstünden سَحَابٍ=bir bulut فَوْقِهِ=onun üstünden بَعْضُهَا=birbiri ظُلُمَاتٍ=karanlıklar بَعْضِ فَوْقِ=diğerinin إِذَا أُخْرَجَ=çıkarsa يَدَهُ=elini لَمْ يَكُن يَرَاهَا=neredeyse onu dahi göremez لَمْ يَجْعَلِ=vermemişse بِأَنْ يَكُونَ=ki bir kimseye نُورًا=bir nur فَمَا=artık olmaz لَهُ=ona الله=Allah مِنْ نُورٍ=onun لَهُ=nuru	Kâfirlerin amelleri-nin bir başka ben-zeri engin bir deni-zin karanlıklarıdır. Bu denizi üstüste binen dalgalar ve dalgaları da bulut örter. Orada ka-ranlıklar üstüste binmiştir. Öyle ki insan elini uzatsa onu farkedemez bile. Allah'ın nur vermediği kimse-nin nuru olamaz.	Veya engin bir denizdeki karan-lıklara benzer. Onun üstünü bir dalga kaplar, onun üstünde bir dalga, onun da üstünde bir bulut vardır. Karanlık-lar üstünde ka-ranlıklar. Elini uzattığı zaman; neredeyse onu bile göremez. Al-lah'ın nur ver-mediği kimsenin, kimse için ışık (bulma-asla nuru olmaz.	Yahut (onların yapıp ettikleri) engin bir de-nizin kopkoyu karan-lıkları gibidir; (öyle bir deniz ki) üst üste ko-pan dalgalar ve tepe-deki (kara) bulutlar o karanlığı daha da art-tırıyor: kat kat, üst üs-te karanlıklar..! (öyle ki,) insan, çıkarıp (baksa), neredeyse kendi elini dahi gö-remez; öyle ya, Al-lah'ın aydınlatmadığı kimse için ışık (bulma-umudu) yoktur!
24. 41 أَلَمْ تَرَ=görmedin mi? أَنَّ=şüphesiz الله=Allah'ı مَنْ=kimseler لَهُ=onu يُسَبِّحُ=tesbih ederler فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde olan وَالطَّيْرِ=ve kuşlar وَالْأَرْضِ=ve yerde olan كُلٌّ=her biri صَافَاتٍ=safalar halinde uçan قَدْ=andolsun عَلِمَ=bilir صَلَاتَهُ=kendi duasını وَالله=Allah وَتَسْبِيحَهُ=ve tesbihini عَلِيمٌ=bilmektedir بِمَا يَفْعَلُونَ=onların ne yaptıklarını	Göklerdeki ve yer-deki tüm varlıkların ve havada süzülen kuşların Allah'ı noksanlıklardan tenzih ettiklerini görmüyor musun? Bu varlıkların tümü, Allah'a nasıl dua edeceğini, O'nu nasıl noksan-lıklardan tenzih edeceğini bilir. Al-lah da onların ne yaptıklarını bilir.	Görmedin mi ki; göklerde ve yer-de bulunanlar, saf saf uçan kuşlar Allah'ı tesbih etmekte-dir. Her biri ken-di duasını ve tesbihini bilir. Al-lah; onların yap-tıklarını bilendir.	Göklerde ve yerde var olan bütün yara-tıklarının, kanatlarını yayarak uçan kuşla-rın, (hepsinin) Allah'ın sınırsız kudret ve yü-celiğini dile getirdikle-rini görmüyor musun? Gerçek şu ki, Allah'a nasıl yönelip niyaz edeceklerini, O'nun yüceliğini nasıl dile getireceklerini (bunla-rın) hepsi bilmektedir-ler; ve Allah da onla-rın edip eylediği her şeyi tam olarak bil-mektedir;
24. 42 مُلْكُ=mülkü وَالله=Allah'ındır وَالْأَرْضِ=ve yerin وَالسَّمَاوَاتِ=göklerin وَالْمَصِيرُ=dönüş وَالله=Allah'adır	Göklerin ve yerin egemenliği Allah'ın tekelindedir ve herkes Allah'a dönecektir.	Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. Dönüş de yalnız Allah'adır.	Çünkü, göklerin ve yerin egemenliği Allah'a aittir ve bütün yollar Allah'a varmak-tadır.
24. 43 أَلَمْ تَرَ أَنَّ=görmedin mi? الله=Allah ثُمَّ=sonra يُزْجِي=sürer سَحَابًا=bulutları ثُمَّ=sonra بَيْنَهُ=onların arasını يُؤَلِّفُ=birleştirir يَجْعَلُهُ=onları yığar (sıkıştırır) رُكَّامًا=birbiri üstüne وَالْوَدْقِ=yağmurun فَقَرَى=görürsün مِنْ خَلَالِهِ=arasından يَخْرُجُ=çıktığını وَيُنْزِلُ=ve indirir مِنَ السَّمَاءِ=gökteki فِيهَا=orada مِنْ جِبَالٍ=dağlardan بِهِ=onunla فَيُصِيبُ=vurur مِنْ بَرَدٍ=bir dolu وَيَصْرِفُهُ=onu öteye çevirir مَنْ يَشَاءُ=dilediğini يَكَادُ=neredeyse عَنْ مَنْ يَشَاءُ=dilediğinden يَذْهَبُ=alır بِرِّقِهِ=şimşeginin سَنَا=parıltısı بِالْأَبْصَارِ=gözleri	Görmüyor musun ki, Allah bulutları oradan oraya sü-rüyor, sonra birleş-tiriyor, Sonra üs-tüste yığıp yoğun-laştırıyor. Arkasın-dan aralarından yağmur yağdığını görürsün. Yine Al-lah gökten dağlar gibi dolu yüklü bu-lutları indiriyor. Bu doluyu diledikleri-nin başına yağdırı-yor ve dilediklerin-den uzak tutuyor. Bulutlardan çıkan şimşegin parıltısı, gözleri kamaştırır.	Görmedin mi ki; Allah, bulutları sürer, sonra on-ları bir araya ge-tirip üst üste yığ-ar. Ve sen, on-la-rın arasından yağ-murun yağ-dığını görürsün. Gökten içinde dolu bulunan dağlar gibi bulut-lar indirir de di-lediğini ona uğ-ratır ve diledi-ğinden onu uzak tutar. Onun şim-şeğinin pırıltısı, neredeyse göz-leri aliverecek.	Görmüyor musun, bulutları sürükleyen, sonra onları birbiri üzerine yığan ve der-ken senin onların bağrından boşaldığını gördüğün yağmuru yağdıran Allah'tır. Ve gökten doluyla yüklü (bulut) dağları indir-i veren ve onların şim-şeginin parıltısı nere-deyse gözleri kamaş-tırır(ken) dilediği kim-seyi doluya uğratan, dilediği kimseden de onu uzak tutan Al-lah'tır!
24. 44 اللَّيْلِ=gece وَالله=Allah يُغْلِبُ=çevirir إِنَّ=kuşkusuz وَالنَّهَارِ=ve gündüzü لَعِبْرَةٌ=bir ibret فِي ذَلِكَ=bunda vardır	Allah, geceyi gün-düze ve gündüzü geceye dönüştür-r. Hiç kuşkusuz dikkatli gözlemcile-rin bu olaydan ala-cakları dersler	Allah; gece ile gündüzü evirip çevirir. Doğrusu, görebilenler için bunda ibret var-dır.	Geceyle gündüze yer de-ğiştiren Allah'tır; ve bunda da görmesini bilenler için, şüphe-siz, (çıkarılacak) bir ders vardır!

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâ'il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
الأَبْصَارُ=gözleri olanlar için لأولي	vardır.		
24. 45 دَابَّةٌ=canlıyı كُلٌّ=her خَلَقَ=yarattı اللهُ=Allah مِنْ=kimi مِّنْ onlardan فَمِنْهُمْ=sudan مِنْ مَّاءٍ يَمْشِي=yürür عَلَى=üzerinde (sürünerek) مِنْ=kimi مِّنْ ve onlardan وَمِنْهُمْ=karnı كَرْنِهِ يَمْشِي=yürür عَلَى=üstünde رَجُلَيْنِ=iki ayak يَمْشِي=yürür مِنْ=kimi مِّنْ ve onlardan وَمِنْهُمْ يَخْلُقُ=yaratır أَرْبَعَ=dört (ayak) عَلَى=üstünde إِنَّ=çünkü مَا يَشَاءُ اللهُ=Allah عَلَى كُلِّ شَيْءٍ اللهُ=Allah قَدِيرٌ=kadirdir	Allah bütün canlıları sudan yarattı. Bu canlıların kimi karnı üzerinde sürünür. Kimi iki ayakla yürür. Kimisi de dört ayakla yürür. Allah dilediği gibi yaratır. Hiç kuşkusuz Allah'ın gücü her şeye yeter.	Allah; hareket eden her canlıyı sudan yaratmıştır. Kimi karnı üzerinde sürünür, kimi iki ayağı, kimi de dört ayağı üzerinde yürür. Allah dilediğini yaratır; çünkü O, gerçekten de her şeye kadirdir.	Ve bütün canlıları sudan yaratan Allah'tır; öyle ki, kimi karnı üzerinde sürünür, kimi iki ayağı, kimi de dört ayağı üzerinde yürür. Allah dilediğini yaratır; çünkü O, gerçekten doğru yola ulaşmak isteyen kimseyi doğru yola erdirdir.
24. 46 آيَاتٍ=ayetler أَنْزَلْنَاهَا=biz indirdik لَقَدْ=andolsun وَاللَّهُ=Allah مُبَيِّنَاتٍ=(gerçekleri) açıklayan مِّنْ يَّشَاءُ=dilediğini يَهْدِي=iletir إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ=doğru yola	Biz gerçekten ayrıntılı açıklamalar içeren ayetler indirdik. Allah, dilediği kimseleri doğru yola iletir.	Andolsun ki Biz; açıklayıcı ayetler indirdik, Ve Allah; dilediğini doğru yola iletir.	Gerçek şu ki, Biz gerçeği bütün açıklığıyla ortaya koyan mesajlar indirdik; fakat, yine de Allah (doğru yola gerçekten ulaştırılmak) isteyen kimseyi doğru yola erdirdir.
24. 47 بِاللَّهِ=Allah'a آمَنَّا=inandık وَيَقُولُونَ=diyorlar وَأَطَعْنَا=ve itaat ettik وَبِالرَّسُولِ=ve Rasule فَرِيقٌ=bir grup يَتَوَلَّى=dönüyor ثُمَّ=sonra ذَلِكَ=bunun مِنْ بَعْدِ=ardından مِنْهُمْ=onlardan أُولَئِكَ=bunlar وَمَا=değillerdir بِالْمُؤْمِنِينَ=inanmış	Bazı kimseler «Allah'a ve Peygamber'e inandık ve direktiflerine uymayı kabul ettik» derler. Fakat bazıları bu sözlerinden sonra sırt çevirirler. Bunlar mı min değildiler.	Allah'a da Peygambere de inandık ve itaat ettik, derler. Sonra da bunun ardından bir takımı yüz çevirir. Bunlar inanmış kimseler değildir.	Çünkü, (niceleri) Allah'a ve Rasul'e inandık, itaat ettik! derler de, sonra onlardan bir kısmı, bu (sözlerine) rağmen, (doğru yoldan) geri dönerler; işte böyleleri hiçbir zaman (gerçek) müminler değildir.
24. 48 وَإِذَا=zaman دُعُوا=çağrıldıkları إِلَى اللَّهِ=Allah'a وَرَسُولِهِ=ve Rasulüne لِيَحْكُمَ=hükmetmesi için بَيْنَهُمْ=aralarında مِنْهُمْ=onlardan فَرِيقٌ=bir grup إِذَا=hemen مُعْرِضُونَ=yüz çevirirler	Aralarındaki davalarda Allah'ın ve Peygamberin vereceği hükme uymaya çağrıldıklarında bir bölümünün bu çağrıya yüz çevirdiğini görürsün.	Aralarında hükmetmesi için Allah'a ve Rasulüne zaman; bir takımı hemen yüz çevirir.	Ve (böyleleri) aralarında (ilahi kitap hüküm versin diye Allah'a ve O'nun Rasul'üne çağrıldıklarında, onlardan bir kısmı hemen yüz çevirir;
24. 49 لَهُمْ=kendi lehrine يَكُنْ=eğer وَإِنْ=eğer إِلَيْهِ=ona يَأْتُوا=gelirler الْحَقُّ=hüküm مُذْنِبِينَ=itaat ederek	Eğer davanın haklı tarafı iseler, Peygamber'e tam bir teslimiyetle koşar gelirler.	Eğer hak, kendilerinden tarafa ise; boyunlarını bükerek gelirler.	ama (bu yüz çevirenler) bir de hüküm kendilerinden yana gözükmeye görsün, hemen boyun eğerek kabul ederler!
24. 50 قُلُوبِهِمْ=kalblerinde أَمْ=-mı var? أَفِي=mi var? أَمْ=yoksa مَرَضٌ=bir hastalık أَمْ=yoksa أَرْتَابُوا=şüphe mi ettiler مَيِّخَافُونَ=mi korkuyorlar? إِنَّ اللَّهَ=Allah'ın أَنْ يَحِيفَ=haksızlık yapacağından وَرَسُولُهُ=ve Elçisinin عَلَيْهِمْ=kendilerine أَمْ=yoksa هُمْ=onlar أُولَئِكَ=işte الظَّالِمُونَ=zalimlerdir	Acaba kalplerinde hastalık mı var? Yoksa Peygamber'in gerçekten peygamber olup olmadığı hususunda kuşkulu mudurlar? Yoksa Allah'ın ve Peygamber'in kendilerine haksızlık edeceğinden mi korkuyorlar. Hayır, aslında onlar zalimdirler.	Kalblerinde bir hastalık mı var bunların? Yoksa şüphe mi ettiler? Veya Allah'ın ve Rasulünün kendilerine haksızlık edeceğinden mi korkuyorlar? Hayır, onlar; zalimlerin kendileridir.	Bunların kalplerinde bir hastalık mı var? Yoksa (bunun ilahi mesaj olduğundan) şüphe mi ediyorlar? Yahut Allah'ın ve Elçisi'nin kendilerine haksızlık yapacağından mı korkuyorlar? Hayır, (kendilerine) haksızlık yapan onların (yine) kendileridir!
24. 51 إِنَّمَا كَانَكُنْ قَوْلٌ=sözü ancak إِذَا=zaman الْمُؤْمِنِينَ=inananların إِلَى اللَّهِ=Allah'a دُعُوا=çağrıldıkları وَرَسُولِهِ=ve Rasulüne لِيَحْكُمَ=hükmetmesi için أَنْ يَقُولُوا=demeleridir بَيْنَهُمْ=aralarında وَأَطَعْنَا=ve itaat ettik سَمِعْنَا=işittik هُمْ=onlardır أُولَئِكَ=işte الْمُفْلِحُونَ=kurtuluşa erenler	Aralarındaki davalarda Allah'ın ve Peygamberin vereceği hükme uymaya çağırılan müminlerin söylebilecekleri tek söz «Duyduk ve uyduk» sözüdür. İşte mutlu sona erenler onlardır.	Aralarında hükmetmesi için Allah'a ve Rasulüne zaman; müminlerin sözü, sadece: İşittik ve itaat ettik, demekten ibarettir. Ve işte onlar, felaha erenlerin kendileridir.	Aralarında (ilahi kitap) hüküm versin diye Allah'a ve O'nun Elçisi'ne çağrıldıkları zaman müminlerin söyleyeceği tek söz: İşittik ve itaat ettik! sözü olmalıdır; kurtuluşa, esenliğe ulaşan kimseler de işte böyleleridir.
24. 52 اللَّهُ=Allah'a يُطِيعُ=itaat ederse وَمَنْ=kim(ler) وَيَخْشَى=ve korkarsa وَرَسُولُهُ=ve Resulüne وَيَتَّقِهِ=ve sakınırsa اللهُ=Allah'tan الْفَائِزُونَ=kazananlar هُمْ=onlardır	Allah'a ve Peygambere itaat edenler, Allah'dan korkup buyruklarını çiğnemekten kaçınanlar var ya, işte kurtuluşa erenler onlardır.	Kim, Allah'a ve Rasulüne itaat eder, Allah'tan korkar ve sakınırsa; işte onlar, kurtuluşa erenlerin kendileridir.	Çünkü, Allah'a ve O'nun Rasulüne itaat edenler, Allah'tan korkup O'na karşı sorumluluk duyanlar; işte bunlardır, (nihai) zafere erişecek olanlar!
24. 53 بِاللَّهِ=Allah'a وَأَقْسَمُوا=yemin ettiler أَيْمَانِهِمْ=yeminlerinin جَهْدَ=var gücüyle أَمْرَتَهُمْ=onlara emredersen لَئِنْ=eğer فَلَا تَنْصَرِفُونَ=(savaşa) çıkacaklarına لَئِنْ=eğer يَخْرُجُنَّ=çıkacaklarına لَا تَقْسِمُوا=yemin etmeyin إِنَّ اللَّهَ=Allah شَاطِئًا=şüphesiz بِمَا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızdan خَبِيرٌ=haberdardır	Ey Muhammed, münafıklar kesin kesin bir dille yemin ederek kendilerine emir verecek olursan savaşa çıkacaklarını söylerler. Onlara de ki: «Yemin etmeyiniz. İtaatkârlığınız bellidir. Hiç kuşkusuz Allah, ne yaptığınızdan haberdardır.»	Var güçleriyle Allah'a yemin ettiler ki; eğer kendilerine emredersen çıkacaklardır. De ki: Yemin etmeyin. Makul bir itaat. Muhakkak ki Allah, yaptıklarınızdan haberdardır.	(İki yüzlü kimselere gelince,) böyleleri, kendilerine emredersen, (savaş için) mutlaka çıkacaklarına (ve kendilerini bu işe adayacaklarına) var gücüyle yemin ederler. De ki: Yemin etmeyin! (Sizden bütün istenen, Allah'ın mesajına) güzelce boyun eğmektir. Şüphesiz, Allah yaptıklarınızdan bütünüyle haberdardır!
24. 54 اللَّهُ=Allah'a أَطِيعُوا=itaat edin قُلْ=de ki الرَّسُولُ=Rasule وَأَطِيعُوا=ve itaat edin تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا تَوَلَّوْا=dönerseniz فَإِنْ=eğer عَلَيْهِ=onun sorumluluğu مَا حُمِّلَ=kendisine yükletilendir وَعَلَيْكُمْ=ve sizin sorumluluğunuz مَا حُمِّلَتْ=size yükletilendir وَإِنْ=eğer تَطِيعُوهُ=ona itaat ederseniz تَهْتَدُوا=doğru yolu bulursunuz إِلَّا=sadece وَمَا عَلَى الرَّسُولِ=Rasule düşen الْبَلَاغُ=duyurmaktır الْمُبِينُ=açık bir şekilde	Onlara de ki, «Allah'a itaat ediniz, Peygambere itaat ediniz. Eğer bu çağrıya yüz çevirirseniz, biliniz ki, Peygamber kendi görevinden sorumlu olduğu gibi, siz de kendi görevinizden sorumlusunuz. Peygambere düşen, sadece ilahi mesajı açık bir dille duyurmaktır.»	De ki: Allah'a itaat edin, Peygambere itaat edin. Şayet yüz çevirirseniz biliniz ki; o, kendisine yükletilenden, siz de kendinize yükletilenden sorumlusunuz. Eğer ona itaat ederseniz; doğru yolu bulursunuz. Peygambere düşen, apaçık tebliğden başkası değildir.	De ki: Allah'a itaat edin ve Rasul'e itaat edin. Ve eğer (Rasul'den) yüz çevirirseniz (bilin ki) o yalnız kendi yükümlülüklerinden sorumlu tutulacak, siz de yalnız kendi yükümlülüklerinizden sorumlu tutulacaksınız; ama eğer o'na itaat ederseniz doğru yola erişirsiniz. Ayrıca, Rasul'e düşen yalnızca (kendisine indirilen mesajı) açıkça duyurmaktır.
24. 55 اللَّهُ=Allah وَعَدَ=vadetmiştir مِنْكُمْ=sizden الَّذِينَ آمَنُوا=inananlara وَعَمِلُوا=ve yapanlara الصَّالِحَاتِ=iyi işler	Allah, aranızdaki iman edip iyi amel işleyenlere, kendilerini tıpkı daha önceki müminler gibi yüzünde egemen	Allah; içinizden iman edip salih amel işleyenlere vaad etti ki: Onlardan öncekileri nasıl halef kıldı ise onları da	Allah, imana erişip dürüst ve erdemli davranışlarda bulunanlara, tıpkı kendilerinden önce gelip geçen (bazı toplumlari) egemen kıldığı gibi,

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
لَيْسَتْخُلِقَهُمْ=onları hükümrân kılacaktır كَمَا=gibi فِي الْأَرْضِ=yer yüzünde اسْتَخْلَفَ=hükümrân kıldığı الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ=onlardan öncekileri وَلَيَمَكِّنَنَّ لَهُمْ=ve sağlaştıracaktır kendilerine دِينَهُمْ=dinlerini الَّذِي ارْتَضَى=razı olduğu (seçip beğendiği) لَهُمْ=kendileri için وَلَيَبْدِلَنَّهُمْ=ve onları erdirecektir خَوْفِهِمْ=korkularının مِنْ بَعْدٍ=ardından أَمَّا=(tam) bir güvene يَعْبُدُونَنِي=bana kulluk edecekler لَا يُشْرِكُونَ بِي=bana ortak koşmayacaklar وَمَنْ=ama kim(ler) بَعْدَ=sonra ذَلِكَ=bundan فَأُولَئِكَ=işte هُمْ=onlar الْفَاسِقُونَ=yoldan çıkanlardır	kılacağıni, kendileri için seçtiği dinlerini sarsılmaz temellere oturtacağını ve korkularını güvene dönüştüreceğini vadetti. Çünkü onlar bana kulluk ederler, hiçbir şeyi bana ortak koşmazlar. Bu aşamadan sonra kâfir olanlara gelince, onlar yoldan çıkmışların ta kendileridirir.	yeryüzüne halef kılacak ve on lar için beğendiği dini temelli yerleştirecek, korkularını emniyete çevirecektir. Çünkü onlar, Bana kulluk eder ve hiç bir şeyi Bana şirk koşmazlar. Kim de bundan sonra inkar ederse; işte onlar fasıklanın kendileridir.	onları da yeryüzünde mutlaka egemen kılacağına; onları üzerinde görmekten hoşnut olduğu dini onlar için kuvvetle kökleştireceğine ve çektikleri korkulardan, kaygılardan sonra onları mutlaka güvenli bir duruma kavuşturacağına dair söz vermiştir; çünkü (böyleleri yalnız) Bana kulluk eder, Benden başkasına tanrısal güçler ve nitelikler yakıştırmazlar. Artık (bütün) bu (açıklamalardan) sonra da hakkı inkar yolunu seçenler, günaha gömülüp gitmiş olanların ta kendileridir!
24. 56 وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ=kılın وَأَطِيعُوا الزَّكَاةَ=zekatı الرَّسُولَ=Elçiye ثُمَّ رَحْمُونَ=merhamet olunursunuz	Namazı kılınız, zekâtı veriniz ve Peygambere itaat ediniz ki, Allah'ın rahmetinden pay alabilesiniz.	Namaz kılın, zekat verin ve peygambere itaat edin ki rahmete kavuşturulasınız.	Öyleyse, (ey inananlar,) salatta devamlı ve duyarlı olun; arınmak için verilmesi gerekeni verin ve Rasul'e itaat edin ki esirgenip korunasınız.
24. 57 لَا تَحْسَبَنَّ الْكَافِرِينَ=inkâr edenlerin الَّذِينَ كَفَرُوا=(Allah'ı) aciz bırakacaklarını فِي الْأَرْضِ=yer yüzünde وَمَا لَهُمْ النَّارُ=ateştir وَلَيْسَ=ve ne kötü الْمَصِيرُ=bir varış yeridir	Kâfirlerin yeryüzündeki güçlerinin karşı konulmaz olduğunu sanmayınız. Onların varacakları yer cehennemdir. Orası ne kötü bir varılacak yerdir!..	Sakin küfredenlerin, Bizi yeryüzünde aciz bırakacaklarını sanma. Onların barınakları ateştir. Ne kötü dönüştür.	(Ve) hakkı inkara şartlanmış olan kimseler de (hak ettikleri cezaı) bu dünyada (bulmasalar bile, nihai yargıdan) kaçabileceklerini zannetmesinler: Çünkü onların (öte dünyada) varacakları yer ateştir; gerçekten de, varılacak ne kötü bir sonudur bu!
24. 58 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar لِيَسْتَأْذِنَكُمْ=izin istesinler الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ=altında bulunanlar (köle ve hizmetçi) أَيَّامَانُكُمْ=ellerinizin وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا=ve henüz ermemiş olanlar ثَلَاثَ=üç مِنْكُمْ=sizden مِنْ قَبْلِ=önce صَلَاةِ=fajr وَحِينَ تَخْرُجُونَ=çıkardığınız مِنْ الظَّهْرِ=öğle vakti وَمِنْ بَعْدِ صَلَاةِ=namazından الْعِشَاءِ=yatsı ثَلَاثَ=üç vakittir عَوْرَاتِ=mahrem olan لَكُمْ=sizin için وَلَا عَلَيْهِمْ=ve onlara عَلَيْكُمْ=size بَعْدَهُنَّ=bunların dışında عَلَيْكُمْ=yanına عَلَى بَعْضٍ=diğerinin بَعْضُكُمْ=biriniz كَذَلِكَ=böyle يُبَيِّنُ=açıklar اللَّهُ=Allah عَلَيْكُمْ=bilendir وَاللَّهُ=Allah الْآيَاتِ=ayetleri حَكِيمٌ=hüküm ve hikmet sahibidir	Ey Mü'minler, elinizin altındaki köleler ve hizmetçiler ile aranızdaki henüz ergenlik çağına girmemiş gençler, günün şu üç vaktinde, yani sabah namazından önce, öğle sıcaklığında soyunduğunuz saatlerde ve yatsı namazından sonra odanıza girerken sizden izin istesinler. Bu vakitler mahrem yerlerinizin açık olabileceği vakitlerdir. Bu vakitler dışında ne sizin için ve ne de onlara bir sakınca yoktur. Birbirinizin odalarına rahatça girebilirsiniz. İşte Allah size ayetlerini böylesine ayrıntılı biçimde açıklar. Allah her şeyi bilir ve O'nun her işinin, her buyruğunun mutlaka bir gerekçesi vardır.	Ey iman edenler; ellerinizin altında olan köle ve cariyeler ve sizden henüz erginlik çağına gelmemiş olanlar; sabah namazından önce, öğle sıcaklığında soyunduğunuz zaman ve yatsı namazından sonra, yanınıza girecekleri vakit üç defa izin istesinler. Bunlar sizin üç mahrem vaktinizdir. Bu vakitlerin dışında birbirinizin yanına girip çıkmakta size de, onlara da bir sorumluluk yoktur. Allah; size ayetlerini böylece açıklar. Ve Allah; Alim'dir, Hakim'dir.	Siz ey imana erişenellerinizin altında ler! Meşru şekilde sahip olduğunuz kimseler, içinizden henüz ergenlik çağına varmamış olanlar, günün şu üç vaktinde, sabah namazından önce, gün ortasında soyunup dinlenmeye geçtiğiniz zaman ve yatsı namazından sonra yanınıza girmeden önce sizden izin istesinler; bu üç vakit mahremiyetinizin korunmasız olabileceği vakitlerdir. Bu vakitlerin dışında birinizin yanına girip çıkmanızda sizin için de, onlar için de bir sakınca yoktur. Allah mesajlarını size işte böyle açıklamaktadır: Çünkü Allah doğru hüküm ve hikmetle buyuran mutlak ve sınırsız bilgi Sahibidir!
24. 59 وَإِذَا بَلَغَ=erdikleri الْأَطْفَالُ=çocuklarınız فَلْيَسْتَأْذِنُوا=izin istesinler اسْتَأْذَنَ=izin istedikleri كَمَا=gibi الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ=kendilerinden öncekilerin كَذَلِكَ=işte böyle يُبَيِّنُ=açıklıyor اللَّهُ=Allah وَاللَّهُ=Allah آيَاتِهِ=ayetlerini لَكُمْ=size عَلَيْكُمْ=bilendir حَكِيمٌ=hüküm ve hikmet sahibidir	Çocuklarınız ergenlik çağına girince günün saydığımız vakitlerinde odanıza girerken tıpkı kendilerinden büyüklerin yaptıkları gibi izin istesinler. İşte Allah size ayetlerini böylesine ayrıntılı biçimde açıklar. Allah her şeyi bilir ve O'nun hiçbir işi hiçbir buyruğu sebepsiz değildir.	Çocuklarınız ergenlik çağına vardığında, kendilerinden öncekilerin izin istediği gibi onlar da izin istesinler. Allah; size ayetlerini böyle açıklar. Ve Allah; Alim'dir, Hakim'dir.	Aranızdaki çocuklar ergenlik çağına girdikleri zaman da, öteki yetişkinlerin yaptığı gibi, (evinize yahut belirtilen vakitlerde odanıza girmek istediklerinde, her defasında) sizden izin istesinler. Allah mesajlarını size işte böyle açıklamaktadır; çünkü O doğru hüküm ve hikmetle buyuran mutlak ve sınırsız bilgi Sahibidir!
24. 60 وَالْقَوَاعِدُ=(ihtiyar) oturan مِنَ النِّسَاءِ=kadınların الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ=arzusu kalmamış فَالْيَسَ=yoktur عَلَيْهِمْ=kendileri için جُنَاحٌ=bir günah أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ=dış örtülerini غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ=kasden göstermeğe çalışmadan وَأَنْ=ama سُيَّسْنَ=süslerini يَسْتَعْفِفْنَ=sakinmaları خَيْرٌ=daha hayırlıdır لَهُنَّ=kendileri için وَاللَّهُ=Allah سَمِيعٌ=işitendir عَلِيمٌ=bilendir	Evlenme ümidi olmayan, doğurganlık çağıni geride bırakmış yaşlı kadınların, süslerini göstererek erkeklerin ilgisini çekme amacı taşımamak şartı ile ev dışında giyecek elbiselerini giymemelerinin sakıncası yoktur. Fakat kapalı giyim konusunda titiz davranmaları kendileri için daha iyidir. Allah her sözü işitir ve her şeyi bilir.	Evlenme ümidi kalmayan yaşlanıp oturmuş kadınlara, zinetlerini açığa vurmamak şartıyla dış elbiselerini çıkarmaktan dolayı bir vebal yoktur. Ama iffetli davranmalarını onlar için daha hayırlıdır. Ve Allah; Semi'dir, Alim'dir.	Ve (Bilin ki) artık cinsî arzu duymayacak kadar kocamış kadınların, cazibe ve güzelliklerini açığa vurmamak niyeti taşımaksızın (dış) giysilerini çıkarmalarında bir sakınca yoktur. Ama bönlelerinin bile sakınmaları kendileri için daha hayırlı olur. Allah, mutlak ve sınırsız bilgi sahibi olarak, her şeyi işitmektedir.
24. 61 عَلَى الْأَعْمَى=köre وَلَا=ve yoktur عَلَى الْأَعْرَجِ=topala عَلَى الْمَرِيضِ=hastaya عَلَى الْأَعْرَجِ=güçlük وَلَا=ve (bir güçlük) yoktur عَلَى أَنْفُسِكُمْ=size de مِنْ بُيُوتِكُمْ=kendi evlerinizden أَوْ=yahut أَوْ=yahut أَبَائِكُمْ=babalarınızın أُمَّهَاتِكُمْ=annelerinizin	Körlerin, topalların ve hastaların anahtarları kendilerine emanet edilmiş evlere girip yemek yemekten çekinmeleri gereksizdir. Sizler de evlatlarınızın, babalarının, atalarını, erkek kardeşlerinizin, kız kardeşlerinizin, amcalarınızın, halalarını, dayılarınızın, teyzelerinizin, arkadaşlarınızın evlerinin veya anah-	Köre bir sorumluluk yoktur. Topala da bir sorumluluk yoktur. Hastaya da bir sorumluluk yoktur. Kendi evlerinizde veya babalarınızın evlerinde veya kardeşlerinizin evlerinde veya kardeşlerinizin evlerinde veya kızıkardeşlerinizin evlerinde veya amcalarınızın evlerinde veya	(Ey müminler, hepiniz birbirinizle kardeşsiniz; bunun içindir ki) kör için (sıhhatli olan kimselerden yardım kabul etmekte) bir sakınca yoktur; topal için bir sakınca yoktur; hasta için bir sakınca yoktur; sizin için de, (çocuklarınızın) evlerinde, yahut babalarınızın evlerinde, yahut analarınızın evlerinde, yahut karındaşlarınızın evlerinde, yahut bacılarınızın evlerinde, yahut

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fi Zilâ-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
أَوْ=yahut بُيُوتٍ=evlerinden أَوْ=yahut إِخْوَانِكُمْ=kardeşlerinizin أَوْ=yahut بُيُوتٍ=evlerinden أَوْ=yahut أَعْمَامِكُمْ=amcalarınızın أَوْ=yahut عَمَّاتِكُمْ=halalarınızın أَوْ=yahut بُيُوتٍ=evlerinden أَوْ=yahut أَخَوَالِكُمْ=dayılarınızın أَوْ=yahut بُيُوتٍ=evlerinden أَوْ=yahut مَا مَلَكَتُمْ=ellerinizde bulunanların أَوْ=yahut مَفَاتِحَهُ=anahtarları لَيْسَ=yoktur صَدِيقُكُمْ=arkadaşınızın جُنَاحٌ=bir günah عَلَيْكُمْ=üzerinize جَمِيعًا=toplu olarak أَنْ تَأْكُلُوا=yemenizde أَوْ=yahut أَشْتَاتًا=ayrı ayrı بُيُوتًا=evlere دَخَلْتُمْ=girdiğiniz فَسَلِّمُوا=salam verin عَلَى أَنْفُسِكُمْ=kendinize (birbirinize) مِنْ عِنْدٍ=(bir yaşam) dileğiyle طَيِّبَةً=güzel طَيِّبَةً=berketli اللَّهِ=Allah اللَّهُ=Allah يُبَيِّنُ=açıklıyor لَكُمْ=size الْآيَاتِ=ayetleri لَعَلَّكُمْ=umulur ki تَعْقِلُونَ=aklınızı kullanırsınız	tarları yanınızda bulunan evlerin yemeklerinden yiyebilirsiniz. Gerek birarada ve gerekse ayrı ayrı yemek yemenizin sakıncası yoktur. Şenlikli evlere girdiğinizde Allah tarafından yasallaştırılmış kutlu ve hoşnutluk uyandırıcı bir esenlik dileği olmak üzere içerdeki dindaşlarınıza selâm veriniz. Allah size ayetlerini düşünesiniz diye böyle açıklar.	halalarınızın evlerinde veya dayılarınızın evlerinde veya teyzelerinizin evlerinde veya anah-tarlarına malik olduğunuz yerlerde veya dost-larınızın evlerin-de izinsiz yemek yemenizde bir sorumluluk yoktur. Bir arada veya ayrı ayrı yemenizde bir sorumluluk yoktur. Evlere girdiğiniz zaman, Allah katından bereket, sağlık ve güzellik dileyerek kendinize salam verin. Allah	amcalarınızın evlerinde, yahut halalarınızın evlerinde, yahut dayılarınızın evlerinde, yahut teyzelerinizin evlerinde yahut anahtarı size emanet edilmiş olan (evlerde), yahut bir arkadaşınızın (evinde) yiyip içmenizde bir sakınca yoktur. Bir arada yahut ayrı ayrı yemenizde de bir sakınca yoktur. Ama bu evlerden (herhangi birine) her girdiğinizde Allah katından bolluk, bereket ve esenlik dileyerek birbirinize mutlaka salam verin. Allah mesajlarını size işte böyle açıklıyor ki, belki aklınızı kullanmayı (öğrenirsiniz).
24. 62 إِنَّمَا=süphesiz الْمُؤْمِنُونَ=müminler بِاللَّهِ=Allah'a (gönülden) inanırlar وَإِذَا=zaman وَرَسُولِهِ=ve Elçisine كَانُوا=oldukları مَعَهُ=onunla beraber عَلَى أَمْرِ=bir iş için لَمْ يَذْهَبُوا=gitmezler حَتَّى يَسْتَأْذِنُوهُ=ondan izin almadan إِنْ=süphesiz الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَ=senden izin alanlar أُولَئِكَ=işte onlardır الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ=inanırlar فَإِذَا=zaman وَرَسُولِهِ=ve Elçisine اسْتَأْذَنُوا=senden izin istedikleri بِأَلَّهِ=Allah'a لِبَعْضٍ=bazı فَإَذْنٌ=izin ver شَأْنِهِمْ=işleri için لِمَنْ شِئْتَ=dilediğine لَهُمْ=onlar için وَأَسْتَغْفِرُ=ve mağfiret dile اللَّهِ=Allah إِنْ=süphesiz اللَّهُ=Allah غَفُورٌ=çok bağışlayan رَحِيمٌ=çok esirgeyendir	Mü'minler ancak Allah'a ve Rasul'üne iman edenler ve peygamberle birlikte bir işe karar vermek için toplandıklarında ondan izin isteyip alıncaya kadar gitmeyenlerdir. Gerçekten senden izin isteyenler, işte onlar Allah'a ve Resulüne inananlardır. Birtakım işleri için senden izin isterlerse içlerinden dilediğine izin ver. Ve Allah'tan onların bağışlanmalarını dile. Süphesiz ki Allah, Gafur'dur, Rahim'dir.	Mü'minler; ancak Allah'a ve Rasulüne iman edenler ve peygamberle birlikte bir işe karar vermek için toplandıklarında, ondan izin isteyip alıncaya kadar ayrılıp gitmeyenlerdir. Gerçekten sendan izin isteyenler; işte onlar, Allah'a ve Resulüne iman edenlerdir. Bir takım işleri için senden izin isterlerse içlerinden dilediğine izin ver ve Allah'tan onların bağışlanmalarını dile. Şüphesiz ki Allah; Gafur'dur, Rahim'dir.	(Gerçek) Müminler öyle kimselerdir ki Allah'a ve O'nun Rasulüne yürekten inanırlar ve o'nunla bütün mesele için bir araya geldiklerinde (hangi karara varılacak olursa olsun) o'nun iznini almadıkça ayrılmazlar. Gerçekten de, senden izin al(madıkça) karara bağlanan eylemlerden geri durmay(ı)anlar, işte Allah'a ve O'nun Rasulüne (yürekten) inan(ı)anlar böyledir! Bunun içindir ki, onlar kendi bazı özel işleri için senden izin istedikleri zaman, uygun gördüğün kimselere bu izni ver; ve Allah'tan onlar için bağışlanma dile; çünkü Allah, şüphesiz, çok acıyan esirgeyen gerçek bağışlayıcıdır!
24. 63 لَا تَجْعَلُوا=bir tutmayın دُعَاءَ=davetini بَيْنَكُمْ=aranızda الرَّسُولِ=Rasulün كَدُعَاءٍ=daveti gibi بَعْضُكُمْ=herhangi birinizin قَدْ=andolsun يَعْلَمُ=bilir الَّذِينَ يَسْتَلْتُونَ=sıvışıp gidenleri اللَّهِ=Allah مِنْكُمْ=içinizden لِوَادٍ=birbirinin arkasına gizlenerek فَلْيَحْذَرِ=sakınsınlar الَّذِينَ يُخَالِفُونَ=aykırı davrananlar عَنْ أَمْرِهِ=onun emrine أَنْ تُصِيبَهُمْ=kendilerine uğramasından أَوْ=yahut فِتْنَةً=bir belanın يُصِيبُهُمْ=onlara çarpmasından عَذَابٌ=bir azabın أَلِيمٌ=acı	Peygamberi çağırırken O'na, birbirinize seslendiğiniz gibi seslenmeyiniz. (Ya da Peygamber sizi çağırdığında O'nun çağırısını, aranızda birbirinize yönelttiğiniz çağrılarla bir tutmayınız.) Allah, arkadaşlarını siper ederek gizlice Peygamberin yanından sıvışanları iyi bilir. O'nun emrini çiğneyenler ya başlarına bir bela gelmesinden ya da acıklı bir azaba çarptılmaktan korkmalıdırlar.	Peygamberin çağırmasını; kendi aranızda yaptığınız çağrı(lar)la bir tutmayın sakın; gerçek şu ki, Allah, hissettirmeden aranızdan sıyrılmak isteyenleri biliyor; öyleyse, O'nun buyruğuna karşı gelmek isteyenler, başlarına (bu dünyada) bir belanın, bir güçlüğü ya da (öte dünyada) can yakıcı bir azabın gelmesinden korksunlar!	
24. 64 أَلَا=iyi bilin ki إِنَّ=süphesiz اللَّهُ=Allah'ındır فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde مَّا=olanlar يَعْلَمُ=bilir قَدْ=andolsun وَالْأَرْضِ=ve yerde عَلَيْهِ=üzerinde olduğunuzu أَنْتُمْ=sizin وَيَوْمَ=gün يُرْجَعُونَ=döndürülüp götürüldükleri فَيُنَبِّئُهُمْ=onlara haber verir O'na إِلَهِه وَاللَّهُ=Allah بِمَا عَمِلُوا=ne yaptıklarını عَلِيمٌ=bilendir بِكُلِّ شَيْءٍ=her şeyi	Haberiniz olsun ki, göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'a aittir. O, kullarının ne yaptıklarını ve ne düşündüklerini bilir. O'nun huzuruna çıkarıldıkları gün herkese yaptıklarını haber verecektir. Allah her şeyi bilir.	Dikkat edin, göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. O, içinde bulunduğunuz durumu da, kendisine döndürüleceğiniz günü de muhakkak bilir. Onlara işlediklerini haber verecektir. Allah, her şeyi hakkıyla bilendir.	Unutmayın, göklerde ve yerde var olan her şey Allah'a aittir; (ve dolayısıyla) sizin içinde bulunduğunuz durumu ve güttüğünüz amacı çok iyi bilmektedir O! Ve (yaşayan herkes) bir gün O'na geri dönecek; ve o zaman O, (hayattayken) yapıp ettikleri her şeyi kendilerine haber verecek; çünkü, Allah her şeyi bütün gerçeğiyle bilir.
25. 1 تَبَارَكَ=pek kutludur الَّذِي نَزَّلَ=indiren عَلَى عَبْدِهِ=kuluna الْفُرْقَانَ=Furkanı لِيَكُونَ=olması için لِلْعَالَمِينَ=alemlere نَذِيرًا=uyarıcı	Eğri ile doğruyu birbirinden ayıran Kur'anı, tüm insanları ve cinleri uyardır diye kulu Muhammed'e indiren Allah'ın şanı yücedir.	Alemleri uyar-mak üzere kulu-na Furkan'ı indiren ne yücedir.	Bütün insanlığa bir uyarı olsun diye kulu-na hakkı batıldan ayırıcı bir ölçü indiren (Allah) ne yüce, ne cömerttir!
25. 2 مُلْكُ=mülkü الَّذِي لَهُ=O'nundur وَالْأَرْضِ=ve yerin فِي السَّمَاوَاتِ=göklerin وَلَمْ يَتَّخِذْ=bir çocuk وَلَمْ يَكُنْ=ve yoktur O'nun لَهُ وَحَلَقَ=ve yaratmıştır فِي الْمُلْكِ=mülkünde كُلَّ شَيْءٍ=her şeyi فَقَدَرَهُ=ona vermiştir تَقْدِيرًا=ölçü biçim ve düzen	O ki, göklerin ve yerin egemenliği O'nun tekelindedir hiç evlat edinmemiştir; egemenlikte ortağı yoktur; O her şeyi yaratmış ve bir ön tasarıya göre düzenlenmiştir.	O ki; göklerin ve yerin mülkü O'nundur. Çocuk edinmemiştir, mülkte ortağı yoktur. Her şeyi yaratmış, ona bir düzen vermiş ve bir ölçüyle takdir etmiştir.	O ki, göklerin ve yerin egemenliği O'na aittir; soy sop edinmemiştir; egemenliğinde herhangi bir ortağı yoktur; çünkü her şeyi yaratan ve her şeyi belli bir yasalar örgüsüne göre düzenleyen koyan O'dur.
25. 3 وَاتَّخَذُوا=edindiler مِنْ دُونِهِ=O'ndan ayrı olarak لَا يَخْلُقُونَ=yaratmayan اللَّهَ=birtakım tanrılar وَهُمْ=kendileri شَيْئًا=hiçbir şey	Müşrikler Allah'ı bir yana bırakarak hiç bir şey yarata-mayan kendileri birer yaratık olan,	O'nu bırakıp da, bir şey yaratmayan; üstelik kendileri yaratılmış olan ve kendile-	Hal böyleyken, yine de O'nu bırakıp, hiçbir şey yaratmayan, tersine kendileri yaratılmış bulunan; ne

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâ'il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
يُخْلَقُونَ=yaratılan وَلَا يَمْلِكُونَ=ve güçleri yetmeyen لَا تُنْفِسِهِمْ=kendilerine dahi ضَرًّا=zarar vermeye وَلَا نَفْعًا=ne de yarar vermeye وَلَا يَمْلِكُونَ=ve güçleri yetmeyen وَلَا حَيَاةً=ne de yaşatamaya وَلَا نُشُورًا=ve ne de (ölüleri diriltip) kaldıramaya	kendilerine ne zarar ve ne de fayda dokunduramayan; öldürmeye, yaşatmaya ve yeniden diriltmeye güçleri yetmeyen ilahlar edindiler.	rine ne bir zarar ne de bir fayda vermeyen, öldürmeye, diriltmeye ve ölüm-den sonra tekrar canlandırmaya gücü yetmeyen bir takım ilahlar edindiler.	kendilerinden bir darlığı uzaklaştıracak ne de kendilerine bir yarar sağlayacak güce sahip olmayan; ne ölüm üzerinde, ne de ölümden sonra kalkış üzerinde herhangi bir etkisi bulunmayan birtakım düzmece tanrılara kulluk ediyorlar.
25. 4 وَقَالُوا=dediler ki الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler إِلَّا=başka bir şey değildir إِنْ هَذَا=bu إِفْتَرَاهُ=onu uydurdu وَأَعَانَهُ=ve yardım etti عَلَيْهِ=kendisine فَقَدْ=böylece آخِرُونَ=başka قَوْمٌ=bir topluluk جَاءُوا=vardılar ظَلَمًا=kesin bir haksızlığa وَوَرُّوْا=ve iftiraya	Kafirler «Şu Kur'an, Muhammed'in uydurduğu bir yalandır. Bu uydurma işinde kendisine yardım eden başkaları da vardır» dediler. Onlar gerçekten zulüm işlemişler ve yalan söylemişlerdir.	Küfredenler dediler ki: Bu ancak onun uydurduğu bir yalandır ve ona bu hususta bir başka topluluk yardım etmiştir. Hiç şüphesiz onlar, zulüm ve iftira ile geldiler.	Üstelik, hakkı inkar şartlanmış olanlar: Bu (Kuran) doğruyu çarpıtıp yalanı ve sahteyi ortaya çıkaran başka bir topluluğun yardımıyla o'nun (kendisinden) uydurduğu bir yalandan başka bir şey değildir deyip duruyorlar.
25. 5 وَقَالُوا=ve dediler أَسَاطِيرُ=masalları الْأُولِينَ=evvelkilerin اِكْتَتَبَهَا=onları yazmış فَهِيَ=onlar ثَمَلَى=yazdırılıyor عَلَيْهِ=kendisine بُكْرَةً=sabah وَأَصِيلًا=ve akşam	Yine onlar «Bu Kur'an, eski milletlerin masallarıdır. Muhammed onu adamlarına kopya ettirmiştir ve bu kopyalar sabahları ve akşamları kendisine okunmaktadır» dediler.	Ve dediler ki: Öncekilerin masallarıdır. Başkalarına yazdırıp sabah akşam kendisine okunmaktadır.	Ayrıca, Onun, sabah akşam kendisine okunsunlar diye yazdıldığı eskilerin masalları, efsaneleridir bu! diyorlar.
25. 6 قُلْ=de ki أَنْزَلَهُ=onu indirdi السِّرِّ=gizleri فِي السَّمَاوَاتِ=göklerdeki وَالْأَرْضِ=ve yerdeki إِنَّهُ كَانَ=şüphesiz o غَفُورًا=çok bağışlayan رَحِيمًا=çok esirgeyendir	Onlara de ki; «Bu Kur'anı, göklerin ve yerin sırlarını bilen Allah indirdi. Hiç kuşkusuz O, affedicidir ve merhametlidir.»	De ki: Onu göklerde ve yerdeki sırrı bilen indirmiştir. Şüphesiz ki O; Gafur ve Rahim olanıdır.	De ki: Göklerin ve yerin bütün sırlarını bilen (Allah) indirdi onu! Doğrusu O, çok acıyıp esirgeyen gerçek bağışlayıcıdır!
25. 7 وَقَالُوا=dediler ki هَذَا=bu الرَّسُولِ=elçiye يَأْكُلُ=yiyor وَيَمْشِي=geziliyor فِي الْأَسْوَاقِ=çarşılarda لَوْ لَا=değil mi? أَنْزَلَ=indirilmeli إِلَيْهِ=ona مَلَكٌ=bir melek فَيَكُونُ=olacak مَعَهُ=kendisiyle beraber نَذِيرًا=uyarıcı	Yine onlar dediler ki; «Bu ne biçim Peygamberdir ki, bizim gibi yemek yiyor ve çarşıda pazarda geziyor? Ona, kendisi ile birlikte uyarma görevi yürüten bir melek indirilseydi ya.»	Ve dediler ki: Bu peygambere ne oluyor ki; yemek yiyor, sokaklarda geziyor? Onun beraberinde bulunup uyaran bir melek indirilmeli değil miydi?	Ama onlar yine de şöyle diyorlar: Bu nasıl peygamber ki (diğer ölümlüler gibi) yiyip içiyor, çarşı-pazar dolaşıyor? Onunla beraber bir uyarıcı olarak (görünür) bir melek gönderilseydi ya!
25. 8 أَوْ=yahut değil mi? يُقَالُ=atılmalı أَوْ=yahut تَكُونُ=olmalı değil mi? لَهُ=kendisinin جَنَّةٌ=bir bahçesi يَأْكُلُ=yiyeceği مِنْهَا=ondan (ürününden) وَقَالَ=ve dediler ki الظَّالِمُونَ=zalimler إِنْ تَتَّبِعُونَ=siz uyuyorsunuz إِلَّا=başka değil sadece رَجُلًا=bir adama مَسْحُورًا=büyülenmiş	Ya da kendisine bir hazine verileseydi veya ürünleri ile beslenebileceği bir bahçesi olsaydı. Bu zalimler, müminlere «Sizler, büyülenmiş, akli dengesi bozuk bir adamın peşinden gidiyorsunuz» dediler.	Yahut kendisine bir hazine verilemeli veya besleneceği bir bahçe olmalı değil miydi? O zalimler dediler ki: Siz, büyülenmiş bir adamdan başkasına tabi olmuyorsunuz.	Yahut kendisine (Allah tarafından) bir hazine verileseydi, yahut (zahmetsiz) yiyip içtiği (tılsımlı) bir bahçesi olsaydı ya! Ve bu zalimler (birbirlerine): Eğer (Muhammed'e) uyacak olsaydınız, büyülenmiş bir adamdan başkasına (uymuş, olmazdınız)! diyorlar.
25. 9 انْظُرْ=bak كَيْفَ=nasıl ضَرَبُوا=misal verdiler لَكَ=senin için الْأَمْثَالَ=benzetmelerle فَضَّلُوا=saptılar فَلَا يَسْتَطِيعُونَ=artık bir daha bulamazlar سَبِيلًا=yolu	Senin hakkında ne yakışksız benzetmeler düzdüklerini görüyor musun? Onlar sapmışlardır ve doğru yolu bir türlü bulamıyorlar.	Bir bak; sana nasıl misaller getirip saptılar. Bir daha yol bulamazlar.	(Ey Rasul,) seni benzettikleri şeye bak! Zaten onlar bir kere yoldan çıkmış bulunuyorlar, bir daha da (doğru) yolu bulamayacaklar!
25. 10 إِنْ شَاءَ=dilerse O ki الَّذِي=O لَكَ=sana خَيْرًا=daha hayırlısını جَعَلَ=verir جَنَّاتٍ=bahçeler مِنْ ذَلِكَ=bundan تَجْرِي=akan مِنْ تَحْتِهَا=altlarından وَيَجْعَلُ=ve yapar الْأَنْهَارُ=ırmaklar لَكَ=senin için فُصُورًا=saraylar	Eğer dilerse sana, onların sözünü ettiklerinden daha iyisini, yani altlarından çeşitli nehirler akan cennetleri verebilen ve senin için köşkler hazırlayabilen Allah'ın şanı yücedir.	Dilerse sana bunlardan daha hayırlı olarak altından ırmaklar akan cennet ler verebilen ve köşkler kurabilen Allah ne yücedir.	Dilerse sana, (onların dile getirdiği) bu şeylerden daha hayırlısını -içlerinde derelerin, ırmakların çağıldadığı hasbahçeler- verebilecek ve senin için köşkler, konaklar yapabilecek olan (Allah) ne yüce, ne cömerttir!
25. 11 بَلْ=bilakis كَذَّبُوا=onlar yalanladılar بِالسَّاعَةِ=(duruşma) saatini وَأَعْتَدْنَا=biz hazırlamışızdır لِمَنْ كَذَّبَ=yalanlayanlara بِالسَّاعَةِ=saati سَعِيرًا=alevli bir ateş	Aslında onlar Kıyamet gününü yalanlamışlardır. Biz de Kıyamet gününü yalanlayanlara çılgın alevli bir ateş hazırladık.	Fakat onlar, kıyamet saatini da yalanladılar. Biz, o saatin geleceğini yalanlayanlara öyle çılgın bir ateş hazırladık ki.	(O inkarcılara gelince;) onlar asıl Son Saat'in (geleceğini) yalanladılar! Oysa, Biz Son Saat gerçeğini yalanlayanlar için harlı bir ateş hazırlamışızdır:
25. 12 إِذَا رَأَوْهُمْ=onları görünce مِنْ مَكَانٍ=bir yerden بَعِيدٍ=uzak لَهَا=bunun وَزَفِيرًا=ve homurtusunu	Bu ateş onları uzaktan görünce onun uğultusu ve öfkeli solumaları kulaklarına gelir.	Bu, kendilerine uzak bir yerden gözükmünce onun kaynayışını ve uğultusunu duyacaklardır.	O ateş uzaktan karşılarına çıkınca onun öfkeli kükremesini ve uğultusunu işitecekler;
25. 13 وَإِذَا=zaman اَلْقُوا=atıldıkları مَكَانًا=bir yerine ضَيْقًا=dar مَقْرَنِينَ=bağlı olarak دَعَا=çağırırlar هُنَالِكَ=orada ثُبُورًا=ölümü	Zincirlerle elleri, ayaklarına bağlanmış olarak bu ateşin dar yerine atıldıklarında ise orada «yok olmayı» imdada çağırırlar.	Elleri boyunlarına bağlı olarak onun en dar bir yerine atıldıkları zaman orada yok olup gitmeyi isterler.	ve birbirlerine bağlı olarak daracık bir yerden onun içine atıldıkları zaman, orada o an yok olup gitmek için yakaracaklar!
25. 14 دَعُوا=çağırmayın لَا تَدْعُوا=bugün ثُبُورًا=ölüm وَاجِدًا=bir tek ثُبُورًا=ölüm كَثِيرًا=birçok	Kendilerine «bugün bir kere yok olmayı değil, bir çok kez yok olmayı imdada çağırınız» diye seslenilir.	Bugün bir kere yok olmayı değil, bir çok kereler yok olmayı isteyin.	(Ama o zaman onlara denecek ki:) Bugün bir defada yok olup gitmek için değil, defalarca yok olup gitmek için yakarın, bakalım!
25. 15 قُلْ=de ki أَذْكَاءُ=bu mu خَيْرٌ=daha iyi الْخُلْدِ=ebedi أَمْ جَنَّةٌ الْمُنْقُورِ=vadedilen وَوَعْدِ كَانَتْ لَهُمْ=onlar için جَزَاءً=mükâfat وَمَصِيرًا=ve varış yeridir	De ki; «Bu mu iyidir, yoksa Allah'tan korkanlara vaadedilen, onlar için ödül ve barınak olarak hazırlanan ebedi cennet mi?»	De ki: Bu mu daha hayırlıdır, yoksa müttakilere vaad olunan ebedi cennet mi? Ki bu, onlar için bir mükafat ve son duraktır.	De ki: (Şimdi söyleyin,) bu mu daha hayırlı, yoksa Allah'a karşı sorumluluk bilinci taşıyanlara bir mükafat ve yerleşme yeri olarak vaad edilen ebedi cennet mi?
25. 16 لَهُمْ=bulurlar فِيهَا=orada مَا يَشَاءُونَ=istediklerini خَالِدِينَ=ve sürekli kalırlar كَانُوا=bu	Onlar orada diledikleri her şeyi bulurlar. Orada sürekli kalacaklardır: Bu Rabb'in gerçekleştirilmesi istenmiş vaadidir.	Onlar için orada diledikleri her şey var. Ve temelli kalırlar. Bu, Rabbinin yerine getirilmesi istenen bir vaadidir.	O cennet ki, orada istedikleri her şeye ulaşırlar ve orada sonsuza kadar yaşayıp giderler; bu, Rabbinin (insan için her zaman) istenmeye de-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	عَلَى=üzerine رَبِّكَ=Rabbinin وَوَعْدًا=bir vaadidir مَسْنُونًا=sorumluluk gerektiren			ğer bir vaadidir.
25. 17	وَيَوْمَ=ve gün يَحْشُرُهُمْ=onları toplayacağı وَمَا يَعْبُدُونَ=taptıklarını مِنْ دُونٍ=başka اللَّهُ=Allah'tan فَيَقُولُ=der ki أَنْتُمْ=siz mi? أُضِلَّلْتُمْ=saptırdınız عِبَادِي=kullarımı هُوَ لَا=bu أَمْ=yoksa هُمْ=kendileri mi ضَلُّوا=sapıttılar السَّبِيلَ=yolu	Rabb'in, müşrikler ile onların Allah'ı bir yana bırakarak taptıkları düzmece ilahlarını bir araya topladığı gün, düzmece ilahlara «Şu kullarımı siz mi saptırdınız, yoksa kendileri mi yoldan çıkıtlar?» der.	O gün Rabbin onları ve Allah'tan başka taptıklarını bir araya toplar ve: Bu kullarımı siz mi saptırdınız, yoksa kendileri mi yoldan saptılar? der.	Fakat (Rabbinin birliğini unutan kimselere gelince,) o Gün (Rabbin) onları ve onların Allah yerine kul köle oldukları varlıkları bir araya toplayacak ve (kendilerine tanrısal nitelikler yakıştırılan bu varlıklara): Bu kullarımı siz mi yoldan çıkardınız, yoksa onların kendileri mi doğru yoldan ayırdıldılar? diye soracak.
25. 18	قَالُوا=derler ki سُبْحَانَكَ=senin şanın yücedir لَنَا=yaraşmaz مَا كَانَ يَنْبَغِي=bize مِنْ دُونِكَ=senden başka أَنْ تَتَّخِذَ=edinmek وَلَكِنْ=fakat مِنْ أَوْلِيَاءَ=veliler مَتَّعْتَهُمْ=sen onları nimetlendirdin وَآبَاءَهُمْ=ve atalarını حَتَّى=kadar نَسُوا=unutuncaya الذِّكْرَ=anmayı وَكَانُوا=ve oldular قَوْمًا=bir topluluk بُورًا=helaki hak eden	Düzmece ilahlar derler ki; «Sen her türlü noksanlıktan münezzehsin! Senin dışında başka korucular ve dayanaklar edinmek bize yakışacak bir tutum değildir. Fakat sen onlara ve atalarına o kadar bol nimetler verdin ki; sonunda seni anmayı unutarak yok edilmeyi hakeden bir topluluk oldular.»	Onlar da derler ki: Tenzih ederez, Seni bırakır da başka dostlar edinmek bize yaraşmaz. Ama Sen, onlara ve babalarına nimetler verdin de, Seni anmayı unuttular ve helaki hak eden bir kavim oldular.	Onlar: Sınırsız kudret ve yüceliğiyle Seni tenzih ederez! diye cevap verecekler, Senden başka dostlar, efendiler edinmek bize yakışmazdı! Fakat, (bunlara gelince) Sen bunlara ve babalarına dünya hayatının tadını çıkarmaları için fırsat verdin; öyle ki, onlar da sonunda (Seni) anmayı büsbütün unuttular; çünkü bunlar her türlü iyilikten yoksun kimselerdi.
25. 19	فَقَدْ=işte كَذَّبُوكُمْ=sizi yalanladılar بِمَا تَقُولُونَ=dedikleriniz فَمَا تَسْتَطِيعُونَ=artık gücünüz yetmez صَرَفًا=ne (azabı) geri çevirmeğe وَلَا نَصْرًا=ne de yardım bulabilirsiniz وَمَنْ=ve kim يَظْلِمُ=zulmederse مِنْكُمْ=sizden نُفِقَهُ=ona tattırırız عَذَابًا=bir azab كَبِيرًا=büyük	Bunun üzerine Allah, müşriklere der ki; «İşte düzmece ilahlarınız, sizin sözlerinizi yalanladılar. Artık ne azabımı başınızdan savabilirsiniz ve ne size yardım edecek birini bulabilirsiniz. Aranızdaki zalimlere büyük bir azap taddıracağız.»	İşte sizi söylediklerinizde yalancı çıkardılar. Artık üzerinizden azabı çeviremez ve yardım görmezsiniz. Sizden zulmedenlere büyük bir azap tattıracağız, denir.	(Bunun üzerine, Allah da, müşriklere): İşte (sizin tanrı yerine koyduğunuz kimseler, geçmişte) ileri sürdüğünüz iddiaların yalan olduğunu ortaya koydular diyecek, artık ne (hak ettiğiniz azabı) savuşturabilirsiniz, ne de kendinize bir destek bulabilirsiniz! Çünkü içinizden her kim (böyle bir) kötülük işlemişse, ona büyük bir azap tattıracağız!
25. 20	وَمَا أَرْسَلْنَا=göndermedik قَبْلَكَ=senden önce مِنَ الْمُرْسَلِينَ=elçilerden إِلَّا=başkasını لَيَأْكُلُونَ=yerlerdi أَنَّهُمْ=şüphesiz onlar وَيَمْشُونَ=ve gezerlerdi الطَّعَامَ=yemek وَجَعَلْنَا=biz yaptık فِي الْأَسْوَاقِ=çarşılarda بَعْضَكُمْ=kiminizi لِبَعْضٍ=kiminiz için أَنْتَصِرُونَ=sabrediyor musunuz? فِتْنَةً=bir sınav وَكَانَ رَبُّكَ=Rabbin بِصِيرًا=(herşeyi) görendir	Senden önceki gönderdiğim bütün peygamberler herkes gibi yemek yerler ve çarşıda, pazarda gezerlerdi. Sizleri birbirleriniz aracılığı ile sınavdan geçiriyoruz. Acaba karşılaştığınız sıkıntılara katlanabilecek misiniz diye. Hiç şüphesiz Rabb'in her şeyi görür.	Senden önce gönderdiğimiz bütün peygamberler de şüphesiz yemek yerler, sokaklarda gezinirlerdi. Sabreder misiniz diye sizi birbirinizle deneriz. Ve Rabbin Basir olandır.	(Ey Muhammed,) Biz senden önce de yiyip içen, çarşıda pazarda dolaşan (ölümlü) insanların dışında kimseyi elçi olarak göndermedik. (Böyle yaparak, ey insanlar,) kiminizi kiminiz için bir imtihan vesilesi kıldık (ki,) sabredercek misiniz, (bunu kendiniz de göresiniz; yoksa,) Allah zaten her şeyi olduğu gibi görmektedir!
25. 21	وَقَالَ=ve dedi(ler) الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ=ummayanlar لِقَاءَنَا=bizimle karşılaşmayı لَوْ لَا=değil mi? أَنْزَلَ=indirilmeli الْمَلَائِكَةَ=melekler عَلَيْنَا=bize رَبَّنَا=Allah'ımızı görmeliydik نَرَى=görmeliydik لَقَدْ=andolsun ki اسْتَكْبَرُوا=onlar büyüklük tasladılar فِي أَنْفُسِهِمْ=kendi içlerinde وَعَتَوْا=ve haddi aşıtlar عُتُوًا=bir azgınlıkla كَبِيرًا=büyük	Bizimle karşılaşacaklarını beklemedenler «bize melekler gönderilmeli değil miydi, ya da doğrudan doğruya Rabb'imizi görmeli değil miydik» dediler. Onlar büyüklük kompleksine kapılarak azgınlıkta son derece ileri gitmişlerdir.	Bize kavuşmayı ummayanlar: Bize melekler indirilmeli değil miydi veya Rabbimizi görmeli değil miydik? derler. Andolsun ki; kendi kendilerine büyüklemişler ve büyük bir azgınlıkla haddi aşmışlardır.	Fakat Bizim huzurumuza çıkarılacaklarını hiç beklemeyen kimseler: Bize niçin melekler gönderilmedi?, yahut Neden Rabbimizi görmüyoruz? diye sorup duruyorlar. Gerçek şu ki, onlar büyük bir küstahlıkla (Allah'ın mesajına karşı böylece) burunlarını dikerek kendilerini onulmaz bir büyüklük duygusuna kaptırmış bulunuyorlar!
25. 22	وَيَوْمَ=gün يَرَوْنَ=gördükleri الْمَلَائِكَةَ=melekleri يَوْمَئِذٍ=işte o gün لَا بُشْرَى=müjde yoktur وَيَقُولُونَ=ve onlar derler لِلْمُجْرِمِينَ=suçlularا حَجْرًا=yasaktır مَحْجُورًا=yasak	Melekleri görecekleri gün var ya, o gün o günahkarlara müjdeli bir haber verilecek değildir. Melekler onlara «Sizler aştan ve cennetten mahrumsunuz» derler.	Melekleri görecekleri gün; işte o gün, günahkarlara iyi haberler yoktur. Melekler: Size iyi haber yasaktır, yasak, derler.	(Oysa,) melekleri görecekleri Gün (gelip çatınca), o Gün, günaha gömülüp gitmiş olanlar için asla iyi haberler olmayacak; ve (o Gün böyleleri:) (Vah bize, meğer) dönüşü olmamacasına (Allah'ın rahmetinden) kovulmuşuz! diyecekler.
25. 23	وَقَدِمْنَا=önüne geçiririz إِلَى مَا عَمِلُوا=yaptıkları işi مِنْ عَمَلٍ=her işin فَجَعَلْنَاهُ=onu getiririz هَبَاءً=toz zerrelere haline مَنْثُورًا=saçılmış	Onların yapmış olduklarını ele alarak onları havada uçuşan toza dönüştürürüz.	Yaptıkları her işi ele alır ve onları toz-duman ederiz.	Çünkü, Biz (o Gün) bütün o edip eyledikleri işlerin üzerine varacak ve onları toza toprağa çevireceğiz;
25. 24	أَصْحَابُ الْجَنَّةِ=cennet يَوْمَئِذٍ=o gün خَيْرٌ=daha iyi مُسْتَقَرًّا=kalacakları yer وَأَحْسَنُ=ve daha güzeldir مَقِيلًا=dinlenecekleri yer	O gün cennetlikler en iyi yerlerde oturacaklar, en güzel şekilde dinleneceklerdir.	O gün cennet yaranının kalacağı yer; çok daha iyi, dinlenecekleri yer; çok daha güzeldir.	(ama) o Gün, cennetliklere kalınacak yerlerin en iyisi, dinlenecek yerlerin en güzeli, en rahatı bahşedilecektir.
25. 25	وَيَوْمَ=gün تَشَقَّقُ=parçalandığı السَّمَاءُ=göğün وَنُزِّلَ=ve indirildiği بِالْغَمَامِ=bulutları الْمَلَائِكَةُ=meleklerin تَنْزِيلًا=bölük bölük	O gün gök parçalanarak beyaz bulut kümelerine dönüşür ve melekler bölük bölük inerler.	Ve o gün; gök beyaz bulutlar halinde parçalanacak, melekler bölük bölük indirileceklerdir.	O Gün ki, gök bulutlarla birlikte, bütün yüküyle parçalanacak ve birbiri ardından melekler indirilecektir;
25. 26	الْحَقُّ=gerçek يَوْمَئِذٍ=o gün الْمَلِكُ=mülk لِلرَّحْمَنِ=Rahman'ındır وَكَانَ يَوْمًا=ve bir gündür عَسِيرًا=çetin عَلَى الْكَافِرِينَ=kâfirler için	Gerçek egemenliğin, Rahman olan Allah'ın tekelinde olacağı o gün kâfirler için çetin bir gün olacaktır.	O günde gerçek mülk, Rahman'ındır. Kafirler için de pek yaman bir gündür.	o Gün ki, gerçek egemenliğin (yalnızca) Rahman'a ait olduğu (bütün açıklığıyla ortaya çıkacaktır); ve bunun içindir ki, (o Gün) hakkı inkara şartlanmış olanlar için çok zor bir Gün olacaktır;
25. 27	وَيَوْمَ=o gün يَبْعَثُ=ısırır الظَّالِمُ=zalim يَقُولُ=der عَلَى يَدَيْهِ=ellerini اتَّخَذْتُ=ben edineydim يَا لَيْتَنِي=ne olurdu keşke	O gün her zalim öfkesinden parmaklarını ısırarak şöyle der; «Keşki Peygamber'in yoldaşı olsaydım.»	O gün; zalim kimse iki elini ısırarak: Ne de peygamberle beraber bir yol tutsaydım, diyecektir.	o Gün ki, (vakiyle) haksızlığı kendisine yol edinmiş olan kişi ellerini kemirip, Ah, n'olurdu, Rasul'ün gösterdiği yolu tutmuş olsaydım! diyecek,

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
25. 28	كَذَّبُوا=beraber الرَّسُولَ=elçiyle بِـيْـرِ يَول			
25. 28	لَيْتَنِي=ne olurdu يَا=vah bana فَلَانًا=falanı لَمْ=ben tutmasaydım أَتَّخِذُ خَلِيلًا=dost	Eyvah, keşki falancayı dost edinmeseydim!	Vay başıma gelene: Keşki falancayı dost edinmeseydım.	Vah bana, n'olurdu, falancayı kendime dost edinmemiş olsaydım!
25. 29	أَضَلَّنِي=o beni saptırdı لَقَدْ=gerçekten بَعْدَ=sonra عَنِ الذِّكْرِ إِذْ جَاءَنِي=bana gelen وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ=insan için خَذُولًا=yüzüstü bırakandır	Bana Kur'anın mesajı geldikten sonra o beni Allah'ı anmaktan alıkoymdu. Zaten şeytan, insanı ayarttıktan sonra yüzüstü bırakır.	Andolsun ki; bana gelen zikir-den beni, o sapıttırdı. Şeytan; insanı yapayalnız ve yarımsız bıraktır.	Gerçekte, bana uyarıcı, hatırlatıcı mesaj geldikten sonra, beni (Allah'ı) hatırlamaktan o uzaklaştırdı! Zaten, Şeytan (işte böyle) yalnız ve çaresiz bırakır insanı.
25. 30	يَا رَبِّ=ya Rabbi الرَّسُولُ=Elçi وَقَالَ=dedi ki أَتَّخِذُوا=kavmim قَوْمِي=şüphesiz إِنْ=bu مَهْجُورًا=terk edilmiş الْقُرْآنُ=Kur'an'ı	Peygamber «Ya Rabbi, soydaşlarım bu Kur'anı boykot ettiler.» dedi.	Ve Peygamber dedi ki: Ey RABbım; doğrusu kavmim bu Kur'an'ı terk edilmiş olarak bıraktı.	Ve (o gün) Rasul: Ey Rabbim! diyecek, Kavmimden (bazıları) bu Kuran'ı gözden çarılacak bir şey olarak gördü!
25. 31	لِكُلِّ=her جَعَلْنَا=biz var ettik وَكَذَلِكَ=böylece عَدُوًّا=bir düşman لِنَبِيٍّ=elçiye وَكَفَى=yeter مِنَ الْمُجْرِمِينَ=suçlulardan هَادِيًا=Rabbin بِرَبِّكَ=yeter وَنَصِيرًا=ve yardımcı olarak	Ey Muhammed, biz böylece her Peygamberin karşısına azılı günahkar bir düşman çıkardık. Rabb'in senin için yeterli bir yol gösterici ve yardım edicidir.	İşte böylece Biz; her peygambere suçlulardan bir düşman kıldık. Hidayete götüren ve yardımcı olarak Rabbin yeter.	İşte bu (senin çağında olduğu) gibi, biz her nebiye günaha gömülüp gitmiş kimseler içinden düşmanlar çıkardık; bununla birlikte, sana yol gösterici ve yardımcı olarak Rabbin yeter.
25. 32	وَقَالَ=ve dediler الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler عَلَيْهِ=ona نُزِّلَ=indirilmeli لَوْلا=değil miydi? الْقُرْآنُ=Kur'an جُمْلَةً=toptan وَاحِدَةً=bir defada لِنُنَبِّتَ=biz sağlamlaştırmak için كَذَلِكَ=böyle yaptık فُؤَادَكَ=senin kalbini وَنُتَنِّاهُ=ve onu okuduk وَنُتَنِّاهُ=ağır ağır	Kafirler «Kur'an, Muhammed'e bir defada topluca indirilseydi ya» dediler. Oysa biz senin moralini güçlendirmek, azmini pekiştirmek için onu bölmesine bölüm bölüm indirdik ve ağır ağır okuduk.	O küfredenler dediler ki: Kur'an ona bir kerede topluca indirilmeli değil miydi? Halbuki Biz; onu senin kalbine iyice yerleştirmek için böyle azar azar indirir ve ağır ağır okuruz.	İmdi, hakkı inkara şartlanmış olan kimseler: Kuran ona bir bütün olarak bir kerede indirilseydi ya! diyorlar. Oysa, Biz onu (sana) böyle tutarlı bir bütün oluşturacak şekilde belli bir düzen içinde ağır ağır vahy ediyoruz ki onunla senin kalbini pekiştirelim.
25. 33	وَلَا يَأْتُونَكَ=sana getiremezler بِمِثْلٍ=hiçbir misal إِلَّا حِثْنَاكَ=sana getirmediğimiz تَفْسِيرًا=açıklamay وَأَحْسَنَ=ve en güzel	Müşrikler, ne zaman karşısına saçma bir itirazla çıkarlarsa biz sana gerçeği ve en susturucu açıklamayı sunarız.	Onlar sana bir misal getirmeye görsünler, Biz; onun gerçeğini ve en iyi anlaşılmasını sana getirmişizdir.	Bunun içindir ki, hangi soruyla karşına çıkarlarsa çıksınlar, Biz sana mutlaka asıl doğru olan neyse onu ve en güzel açıklamayı getirmekteyiz.
25. 34	الَّذِينَ يُخْشَرُونَ=toplanacak olanlar عَلَى وَجُوْهِهِمْ=yüzükoyun أُولَئِكَ=işte onlar إِلَى جَهَنَّمَ=cehenneme كَثْرًا=çok kötü مَكَانًا=yerce وَأَضَلُّ=ve çok sapıktır سَبِيلًا=yolca	O yüzüstü süründürülerek cehenneme atılacak olanlar var ya, en kötü yer onların yeri ve en sapık yol onların yoludur.	Cehennemde yüzleri üstü toplanacak olanların; işte onların yeri çok kötü ve yolu çok sapıktır.	(Öyleyse, hakkı inkara kalkışan o kimsele-re söyle ki) yüzleri üstüne sürüler halinde cehenneme tıklılacak olanlar (var ya); (öte dünyadaki) yerleri en kötü olanlar ve halen (doğru) yoldan en fazla sapmış bulunanlar işte böyleledir!
25. 35	وَلَقَدْ=andolsun آتَيْنَا=biz verdik مُوسَى=Musa'ya الْكِتَابَ=Kitabı وَجَعَلْنَا=ve yaptık مَعَهُ=kendisinin yanında هَارُونَ=Harun'u وَزِيرًا=vezir أَخَاهُ=kardeşi	Andolsun ki, biz Musa'ya Kitabı (Tevratı) gönderdik ve kardeşi Harun'u da yanına yardımcı olarak verdik.	Andolsun ki; Biz, Musa'ya kitabı verdik. Kardeşi Harun'u da kendisine vezir yaptık.	Gerçek şu ki, (Muhammed'den çok önce) Biz Musa'ya da kitap verdik ve kardeşi Harun'u görevinde o'na yardımcı kıldık;
25. 36	فَقُلْنَا=dedik ادْهَبَا=gidin إِلَى الْقَوْمِ=kavme الَّذِينَ كَذَّبُوا=yalanlayan بِآيَاتِنَا=ayetlerimizi فَدَمَّرْنَاهُمْ=ve onları yok ettik تَدْمِيرًا=yıkıp	Onlara «Ayetlerimizi yalanlayan soydaşlarınızı uyarmaya gidin» dedik. Sonra o toplumu kökten yokettik.	Ayetlerimizi yalanlayan kavme gidin, dedik. Neticede o kavmi yerle bir ettik.	ve onlara: Siz ikiniz mesajlarımızı yalanlayan (şu toplumu uyarmay)a gidin! dedik. Ama sonunda, o (günahkar toplumun) insanlarını kırıp geçirdik.
25. 37	وَقَوْمُ نُوحٍ=ve kavmi لَمَّا كَذَّبُوا=yalanladıkları vakit الرُّسُلَ=peygamberleri أَغْرَقْنَاهُمْ=onları boğduk وَجَعَلْنَاهُمْ=ve onları yaptık لِلنَّاسِ=insanlara وَأَعْنَدْنَا=ve hazırladık آيَةً=bir ibret لِلظَّالِمِينَ=zalimlere عَذَابًا=bir azab أَلِيمًا=acı	Nuh'un soydaşlarını da yokettik. Onlar peygamberlerini yalanlayınca kendilerini suda boğduk, böylece onları diğer insanların ibret alacakları acı bir örneğe dönüştürdük ve zalimler için acıklı bir azap hazırladık.	Nuh kavmini de peygamberlerini yalanladıkları vakit, suda boğduk ve kendilerini insanlar için bir ayet yaptık. Zalimlere elim bir azap hazırlamışızdır.	Ve Nuh toplumunu da, rasuller(den birini) yalanladıklarında sulara gömüverdik; böylece onları bütün insanlık için ibret yaptık; çünkü Biz bütün zalimler için çok can yakıcı bir azap hazırlamışızdır!
25. 38	وَعَادًا=ve Ad'ı وَقَوْمُ رَاسٍ=ve halkını بَيْنَ=arada وَقُرُونًا=bu كَثِيرًا=daha birçok	Adoğullarını, Semudoğullarını, kuyunun yuttuklarını ve bunlar arasındaki dönemlerde yaşamış bir çok kuşakları da yokettik.	Ad ve Semud'u da, Ress ashabını ve bunların arasında bir çok nesilleri de	Ve 'Ad toplumunu, Semud toplumunu, Ress halkını ve bunların arasında (gelip geçen) daha nice (günahkar) nesilleri (topluca cezalandırdık);
25. 39	وَكُلًّا=hepsine وَكُلًّا=ve hepsini الْأَمْثَالَ=misaller تَبَرَّنَا=helak ettik تَثْبِيرًا=helakla	Hepsine bir çok uyarıcı örnekler gösterdik. Sonra da hepsini kökten yokettik.	Her birine misaller vermiştik. Ama hepsini kırdık geçirdik.	oysa, her birine uyarıcı dersler vermiştik; ama (bunlara aldırış etmeyince) hepsini yerle bir ettik.
25. 40	وَلَقَدْ=ve andolsun أَنَّا=vardılar عَلَى الْفَرِيَةِ=kente الَّتِي أُمِطِرَتْ=yağmura tutulan مَطَرًا=yağmuruna يَكُونُوا=bela السَّوَاءِ=acı يَرَوْنَهَا=onu görmüyorlar مِیْیْدِ? لَا يَرْجُونَ=onlar ummuyorlar بَلْ كَانُوا=hayır نُشُورًا=tekrar dirilip kalkmayı	Ey Muhammed, senin hemşehrilerin, bela yağmuruna tutulmuş olan o kente uğradılar. Acaba orayı görmüyorlar mıydı? Hayır, aslında onlar yeniden dirileceklerini beklemiyorlardı.	Andolsun ki; onlar, bela yağmuruna tutulmuş olan kasabaya uğramışlardı. Onu görmediler mi? Hayır, onlar tekrar dirileceklerini ummazlar.	Bu (Bizim mesajlarımızı inkar edenler) o cezalandırıcı yağmura tutulan şehri görmüş olmalılar; peki orada olup biteni fark etmediler mi? Hayır, bunlar ölümden sonra kalkışı beklemiyorlar!
25. 41	وَإِذَا=zaman رَأَوْكَ=seni gördükleri إِنْ يَتَّخِذُونَكَ=seni yapıyorlar إِلَّا=mutlaka أَهْذَا=bunu mu? هَزْوَا=eğlence konusu الَّذِي بَعَثَ=göndermiş اللَّهُ=Allah رَسُولًا=elçi	Onlar seni her gördüklerinde «Allah, bu adamı mı peygamber olarak gönderdi?» diye mutlaka alaya alırlar.	Seni gördükleri vakit: Bu mu Allah'ın gönderdiği elçi? diye alaya almaktan başka bir şey yapmazlar.	Bunun içindir ki, (ey Muhammed,) ne zaman senden söz et-seler, mutlaka, Allah'ın bize rasul olarak gönderdiği kişi bu mu? diyerek, seni alay, eğlence konusu yapıyorlar.
25. 42	إِنْ كَادَ=nerdeyse لَيُضِلَّنَا=bizi saptıracaktı (diyorlar) عَنِ الْهَيْتَا=tanrılarımızdan أَنْ=eğer etmeseydik صَبَرْنَا=biz ısrar	Eğer biz ilahları-mıza ısrarla bağlılığımızı sürdürmeseydik, az kalsın bu adam bizi onlardan vazgeçirecekti derler. Ya-kında azabımızı	Gerçekten tanrı-larımız üzerinde direnmeseydik bizi az kalsın onlardan saptıracaktı, derler. Azabı gördükleri vakit, kimin yo-	Eğer onlara sıkıca sarılmasaydık, bizi neredeyse tanrıları-mızdan uzaklaştıracaktı! (diyorlar.) Fakat (kendilerini bekleyen) azabı gördükleri zaman (doğru) yoldan

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
عَلَيْهَا=onda وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ=bileceklerdir حِينَ=zaman يَرَوْنَ=gördükleri الْعَذَابُ=azabı مِّن=kimin أَضَلُّ=sapık olduğunu سَبِيلًا=yolunun	gördüklerinde ki-min yolunun sapık olduğunu öğreneceklerdir.	lunun sapık olduğunu bileceklerdir.	uzaklaşan kişilerin kim olduğunu öğrenecekler!
25. 43 اتَّخَذَ=edinen مِّنْ=kimseyi أَرَأَيْتَ=gördün mü? أَفَأَنْتَ=sen mi? هَوَاهُ=arzusunu إِلَهِهُ=tanrı وَيَكُونُ=olacaksın عَلَيْهِ=onun üstüne وَيَكِيلًا=bekçi	İhtiraslarını ilah edinen kimseyi görüyor musun? Onu doğru yola iletme mi üstleneceksin?	Heva ve hevesi-ni tanrı edinen kimseyi gördün mü? Şimdi onun üzerine vekil sen mi olacaksın?	Sen hiç kendi heva ve heveslerini tanırlaştırın (birin)ı düşünün mü? İmdi, böyle birinden de sen mi sorumlu olacaksın?
25. 44 أَنَّ=gerçekten أَمْ تَحْسَبُ=yoksa -mi sanıyorsun? أَكْثَرَهُمْ=onların çoğunun يَسْمَعُونَ=işittiklerini أَوْ=veya يَفْقَهُونَ=düşündüklerini إِلَّا=ancak بَلْ=hatta كَالْأَنْعَامِ=hayvanlar gibidir هُمْ=onlar أَضَلُّ=daha sapıktır سَبِيلًا=yolca	Yoksa sen onların çoğunun kulakla-rının işittiğini ve düşünebildiklerini mi sanıyorsun? Onlar hayvanlar gibidirler. Hatta hayvan-lardan bile daha sapık yoldadırlar.	Yoksa sen, onla-rın çoğunun di-lediklerini veya aklettiklerini mi sanıyorsun? Başka değil, on-lar dört ayaklı hayvanlar gibidirler. Hatta da-ha da sapıktırlar.	yoksa sen onlardan çoğunun (senin ulaştırdığın mesajı) dinlediklerini ve akıllarını kullandıklarını mı sanıyorsun? Hayır hayır, koyun sürüsü gibidir onlar: doğru yoldan hiç mi hiç haberleri yok!
25. 45 إِلَى رَبِّكَ=Rabbini أَلَمْ تَرَ=görmedin mi? الظَّلَّ=gölgeyi مَدَّ=uzattı كَيْفَ=nasıl? لَجَعَلَهُ=onu yapardı دِلاِيلًا=delil عَلَيْهِ=ona سَاكِنًا=durgun ثُمَّ=sonra جَعَلْنَا=kıldık الشمس=güneşi	Rabbinin gölgeyi nasıl uzattığını görmüyor musun? Eğer dileseydi onu hareketsiz kılar-dı. Sonra da güneşin onun belirleyici göstergesi yaptık.	Görmedin mi; Rabbin, gölgeyi nasıl uzatmıştır. İsteseydi onu durdururdu. Sonra Biz, güneşi ona delil kıldık.	Görmez misin (ey insanoğlu), Rabbin gölgeyi (akşama doğru) nasıl uzatıyor; eğer dileseydi, hiç şüphesiz onu olduğu gibi bırakırdı; fakat sonra gölgeye güneşin yol gösterici kılmıştıdır;
25. 46 إِلَيْنَا=kendimize قَبَضْنَاهُ=çekip aldık ثُمَّ=sonra يَسِيرًا=kolayca قَبَضًا=yavaş yavaş	Sonra onu yavaş yavaş kısaltarak kendimize çektik.	Sonra onu yavaş ve sonra da onu yavaş kendimize çekmişizdir.	ve sonra da onu yavaş yavaş Kendimize çekmekteyiz.
25. 47 لَكُمْ=sizin için جَعَلَ=yaptı وَهُوَ الَّذِي=O ki وَالنَّوْمَ=ve uykuyu لِبَاسًا=elbise اللَّيْلَ=geceyi وَجَعَلَ=ve yaptı سُبَاتًا=dinlenme نُشُورًا=kalkıp çalışma zamanı الْنَهَارَ=gündüzü	O, sizin için geceyi örttü, uykuyu dinlenme fırsatı ve gündüzü çevreye dağılıp çalışma zamanı yaptı.	O'dur; size geceyi örttü, uykuyu rahatlık kılan ve gündüzü çalışma zamanı yapan.	Sizin için geceyi örttü, uykuyu bir dinlenme hali kılan ve her (yeni) günün (sizin için, adeta) yeni bir diriliş olmasını sağlayan O'dur.
25. 48 أَرْسَلَ=gönderdi وَهُوَ الَّذِي=ve O بُشْرًا=müjdecî الرِّيحَ=rüzgârları رَحْمَتِهِ=rahmetinin بَيْنَ يَدَيْ=önünde وَأَنْزَلْنَا=ve indirdik مِنَ السَّمَاءِ=gökten طَهُورًا=tertemiz مَاءً=bir su	O, rüzgarları rahmetinin öncesinde müjde habercisi olarak gönderdi. Size gökten arı su indirdik.	Ve O'dur; rüzgarları rahmetinin önünde müjdecî gönderen. Ve Biz; gökten tertemiz bir su indirdik.	Rahmetinin önünden rüzgarları müjdecî olarak gönderen O'dur. Evet, böylece gökten tertemiz suyu Biz indiriyoruz,
25. 49 بِهٍ=onunla بِلَدَةٍ=bir ülkeyi لِلْحَيِّ=ki diriltelim وَنُفْسِيَهٍ=ve onunla sulayalım مَيِّتًا=ölü أَنْعَامًا=hayvanlardan مِمَّا خَلَقْنَا=yarattığımız كَثِيرًا=birçoğunu وَأَنْأَسِيَّ=ve insanlardan	Amacımız bu su sayesinde ölü bir yöreyi diriltmek, yarattığımız çok sayıda hayvanın ve insanın su ihtiyacını karşılamak-tır.	Ki onunla ölü bir şehri canlandırıl-m ve yarattığı-mız nice hayvan ve insanları su-layalım.	ki onunla ölü toprağı yeşertip canlandırıl-m ve yine onunla, hayvan olsun, insan olsun, yarattığımız nice canlıyı suya kavuşturalım.
25. 50 صَرَفْنَاهُ=etrafılıca anlattık وَلَقَدْ=andolsun بَيْنَهُمْ=onların aralarında لِيَذْكُرُوا=öğüt alsınlar diye أَكْثَرُ=çoğu فَأَبَى=ama direnmektedir إِلَّا=ancak الْكَفُورًا=inkârda النَّاسِ=insanların	İnsanlar düşünüp ders alsınlar diye biz bu gerçeği on-lara çeşitli şekiller-de anlattık. Fakat onların çoğu ısrar-la nankörlüklerini sürdürdüler.	Andolsun ki; düşünüp ibret alsınlar diye onu aralarında evirip çevirmekteyiz. Buna rağmen insanların çoğu nankörlükte direnmişlerdir.	Gerçek şu ki, Biz bütün bunları insanların gözü önüne hep sergelmışizdir ki, belki ders alıp akıllarında tutarlar; ama insanların çoğu, nankörlükte direnmektedir.
25. 51 شِئْنَا=biz dileseydik وَلَوْ=eğer فِي كُلِّ قَرْيَةٍ=kente لَبَعَثْنَا=gönderirdik نَذِيرًا=bir uyarıcı	Eğer dileseydik her şehre ayrı bir uyarıcı gönderirdik.	Dileseydik; her kasabaya bir uyarıcı gönderirdik.	Eğer dileseydik, (ön-cekli çağlarda olduğu gibi) her topluma (ayrı) bir uyarıcı gönderirdik;
25. 52 الْكَافِرِينَ=kâfirlere فَلَا تُطِعْ=boyun eğme وَجَاهِدْهُمْ=ve onlarla cihad et بِهِ=bununla (Kur'an) جِهَادًا=bir cihadla كَبِيرًا=büyük	O halde sakın kâfirlerin uzlaşma önerilerini kabul etme; Kur'an'a dayanarak olanca gücünle onlarla mücadele et.	Öyleyse sen, kâfirlere uyma ve onlara karşı olanca gücünle cihad et.	bunun içindir ki, sen hakkı inkara şartlanmış olan kimselere uyma; tersine, bu (ilahi mesajın) ışığında onlara karşı bütün gücünü ortaya koyarak büyük bir direnç ve çaba göster.
25. 53 وَهُوَ الَّذِي=O مَرَجَ=birbirine salmıştır عَذْبٌ=tatlı هَذَا=bu الْبَحْرَيْنِ=iki denizi وَهَذَا=ve bu فُرَاتٌ=susuzluğu giderici أَجَاJُ=ve acıdır مِلْحٌ=tuzlu وَجَعَلَ=ve koymuştur بَيْنَهُمَا=ikisinin arasına بَرْزَخًا=bir perde وَحَجْرًا=engel olan مَحْجُورًا=kavuşmalarına	O, birinin suyu tatlı ve içmeye elverişli ve öbürününki acı ve tuzlu olan iki denizi birbirine saldı, fakat bu iki tür suyun birbirine karışmasını önleyen bir engel, aşılmaz bir set koydu.	Ve O'dur; iki denizi salıp katan. Şu tatlı ve susuzluğu giderici, bu ise tuzlu ve acıdır. İkisinin arasına bir engel ve aşılamayan bir sınır koymuştur.	İki büyük su kütle-sini -ki bunlardan biri tatlı ve susuzluğu giderici, diğeri tuzlu ve acıdır-birbirine salıveren ve ikisinin arasına bir engel, karışmalarını önleyen bir perde koyan O'dur.
25. 54 وَهُوَ الَّذِي=ve O خَلَقَ=yarattı مِّنَ الْمَاءِ=sudan بَشَرًا=bir insan فَجَعَلَهُ=ve onu kıldı نَسَبًا=nesep وَصَهْرًا=Rabbin وَكَانَ رَبُّكَ=ve sîhr قَدِيرًا=her şeye gücü yetendir	O sudan insanı yarattı ve bu insan-dan suyun taşıyıcısı erkek ile akrabalığın sürdürücüsü olan dişiyi meydana çıkardı. Rabbinin gücü herşeye yeter.	O'dur; insanı sudan yaratarak ona soy-sop veren. Ve Rabbin her şeye kadirdir.	Ve insanı (işte bu) sudan yaratan ve onu soy sop ve evlilik yoluyla kazanılan yakınlık, bağlılık (duygusuyla) donatan O'dur; (evet,) çünkü Rabbin sınırsız kudret Sahibidir.
25. 55 مِّنْ دُونِ=başka وَيَعْبُدُونَ=tapıyorlar مَا=şeylere اللَّهُ=Allah'tan لَا يَنْفَعُهُمْ=fayda vermeyen وَلَا يَضُرُّهُمْ=ve zarar vermeyen وَكَانَ الْكَافِرُ=ve kâfir olan عَلَى=karşı رَبِّهِ=Rabbine ظَهِيرًا=yardımcıdır	Onlar, Allah'ı bir yana bırakarak kendilerine ne fayda ve ne de zarar vermeye güçleri yetmeyen sözde ilahlara taparlar. Her kâfir Rabb'inin düşmanlarının destekçisidir.	Allah'ı bırakıp kendilerine fayda veya zarar veremeyen şeylere ibadet ederler. Kâfir; Rabbine karşı duranın yardımcısıdır.	Ama yine de bazı insanlar, Allah'ı bırakıp, kendilerine ne yarar ne de zarar ulaştırmaya gücü olmayan şeylere tapınıp duruyorlar; zaten (gerçek) kâfir de, Rabbine sırtını dönen kişidir!
25. 56 وَمَا أَرْسَلْنَاكَ=biz seni göndermedik إِلَّا=olmak dışında مُبَشِّرًا=müjdeleyici وَنَذِيرًا=ve uyarıcı	Ey Muhammed, biz seni sırf müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik.	Biz; seni, sadece bir müjdecî ve uyarıcı olarak gönderdik.	Bununla birlikte, (ey Peygamber,) Biz seni yalnızca bir müjdecî ve uyarıcı olarak gönderdik.
25. 57 عَلَيْهِ=sizden مَا أَسْأَلُكُمْ=istemiyorum قُلْ=de ki إِلَّا=ancak hariç مِنْ أَجْرِ=bir ücret أَنْ يَّتَّخِذَ=tutmak مِّنْ شَاءَ=istememiz	Bu duyurma görevim karşılığında sizden herhangi bir ücret istemiyorum. Tek isteğim, dileyenlerinizi	De ki: Buna karşılık ben, sizden bir ücret değil, sadece Rabbinin doğru bir yol tutmak isteyen	De ki: Bunun için sizden, dileyen kimsenin Rabbine giden yolu bulmasından başka bir karşılık istemiyorum!

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
25. 58	رَبِّهِ=Rabbine varan سَبِيلًا=yolu عَلَى الْحَيِّ=diriye وَتَوَكَّلْ=ve tevekkül et وَسَبِّحْ=ve tesbih et الَّذِي لَا يَمُوتُ=ölmeyene بِهِ=O'nun وَكَفَى=yeter بِحَمْدِهِ=O'nu överek عِبَادِهِ=kullarının بِذُنُوبِ=günahlarını خَبِيرًا=bilmesi	Rabb'lerine götüren yola girmeleridir.	kimseler olmanızı istiyorum.	Öyleyse, ebediyyen ölmeyecek olan o mutlak diri varlığa güven ve O'nun sınırsız kudret ve yüceliğini övgülerle an, ki kimse kullarının günahlarından O'nun kadar haberdar değildir.
25. 59	الَّذِي خَلَقَ=O yarattı السَّمَاوَاتِ=gökleri وَمَا=ve bulunanları وَالْأَرْضِ=ve yeri فِي سِتَّةَ=altı أَيَّامٍ=günde وَسَوَّاهُ=ikisinin arasında اسْتَوَى=kuruldu ثُمَّ=sonra أَيَّامٍ=günde الرَّحْمَنُ=Rahman'dır عَلَى الْعَرْشِ=Arş'a خَبِيرًا=bir bilene بِهِ=bunu فَاسْأَلْ=sor	O gökleri, yeryüzünü ve ikisi arasındaki tüm varlıkları altı günde yarattı, sonra Arşa kuruldu. O'nun rahmeti boldur. Onu bir bilene sor.	Gökleri, yeri ve ikisinin arasındakileri altı günde yaratan, sonra da Arş'a hükmeden Rahman'dır. Bunu haberdar olana sor.	Gökleri, yeri ve bu ikisi arasında var olan her şeyi altı evrede yaratan ve kudret ve hükümranlık tahtına kurulan O'dur, O: Rahman / sınırsız Bağış (Kayra) Sahibi! O'nu (Kendisinden), O her şeyden Haberdar Olan'dan sor.
25. 60	لَهُمْ=onlara وَإِذَا=zaman قِيلَ=dendiği الرَّحْمَنُ=Rahman'a اسْجُدُوا=secde edin الرَّحْمَنُ=Rahman وَمَا=nedir? قَالُوا=derler أَنْسُجُدُ=secde eder miyiz hiç? لَمَّا تَأْمُرُنَا=senin bize emrettiğine نُفُورًا=nefretini وَزَادَهُمْ=ve bu onların artırır	Onlara «Rahman'a secde edin» denildiğinde «Rahman da ne oluyor? Senin secde etmemizi emrettiğin ilah'a secde eder miyiz hiç?» derler. Bu çağrı nefretlerini daha da artırır.	Onlara: Rahman'a secde edin, denildiği zaman: Rahman da nedir? Senin bize emredegeldiğine mi secde edeceğiz? derler. Ve bu, onların nefretini artırır.	Hal böyleyken, onlara Rahman önünde secdeye varın denildiğinde, Rahman da neymiş (ya da kimmiş?) Şimdi biz senin buyurduğün şeyin önünde mi secdeye varalım yani? derler; ve böylece (senin çağrının) onların nefretini artırır.
25. 61	الَّذِي=O ki جَعَلَ=yaptı تَبَارَكَ=yücedir بُرُوجًا=burçlar فِي السَّمَاءِ=gökte فِيهَا=orada وَجَعَلَ=ve var etti وَقَمَرًا=ve bir ay سِرَاجًا=bir kandil مُنِيرًا=aydınlatıcı	Gökteki gezegenlere yörüngeler belirleyen, orada ışık kaynağı olan güneşi ve aydınlık saçan ayı yaratan Allah'ın şanı yücedir.	Gökte burçlar var eden, orada bir çerağ ve aydınlatan ayı var eden ne yücedir.	Göğe büyük takım yıldızları serpiştiren, ve yine oraya (parlak) bir ışık kaynağı ve ay (gibi) bir aydınlatıcı yerleştiren (Allah) ne yüce, ne cömerttir.
25. 62	الَّذِي جَعَلَ=yaptı وَهُوَ=ve O اللَّيْلَ=gece خِلْفَةً=birbirini izler وَالنَّهَارَ=ve gündüzü لِمَنْ أَرَادَ=isteyenler için أَنْ يَذْكُرَ=öğüt almak شُكُورًا=şükretmek أَرَادَ=isteyenler için أَوْ=veya	O, düşünmek ya da şükretmek isteyenler için gece ile gündüzü birbirine ardışık yapmıştır.	İbret almak veya şükretmek isteyen kimseler için, gece ile gündüzü bir bir ardınca getiren O'dur.	Ve, hatırdı tutmak isteyen, yani şükretmek isteyen kimseler için (varlığına, birliğine işaret olmak üzere) geceyle gündüzün birbiri ardınca gelmesini sağlayan da O'dur.
25. 63	الرَّحْمَنُ=Rahman'ın وَعِبَادُ=ve kulları يَمْشُونَ=yürürler الَّذِينَ=öyle kimselerdir ki عَلَى الْأَرْضِ=yeryüzünde هَوْنًا=mütevazı olarak وَإِذَا خَاطَبَهُمْ=kendilerine laf atarsa قَالُوا=derler سَلَامًا=Selam الْجَاهِلُونَ=cahiller	Rahman'ın hâs kulları o kimselerdir ki, onlar yeryüzünde yumuşak adımlar atarak yürürler. Kendini bilmezler onlara sastaştıklarında yumuşak sözlerle karşılık verirler.	Rahman'ın kulları, onlardır ki; yeryüzünde mütevazı olarak yürürler. Bilgisizler kendilerine takıldıkları zaman, selam, derler.	Rahman'ın has kulları ki, onlar yeryüzünde tevazu ve vekar içinde yürürler ve ne zaman kötü niyetli, dar kafalı kimseler kendilerine laf atacak olsa, (sadece) selam! derler.
25. 64	وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ=gecelerini geçirirler سُجَّدًا=secde ederek لِرَبِّهِمْ=Rablerine وَقِيَامًا=Onun divanında durarak	Onlar geceleri Rabblerine secde ederler ve onun huzurunda ayakta dikilirler.	Onlar ki; Rabbları için secdeye vararak ve kıyama durarak gecelerler.	Onlar ki, gecenin derinliklerinde secdeye vararak ve kıyama durarak, Rablerini anarlar.
25. 65	رَبَّنَا=Rabbimiz وَالَّذِينَ يَقُولُونَ=derler عَذَابَ=azabını عَنَّا=bizden أَصْرَفَ=uzaklaştırdı إِنَّ=doğrusu جَهَنَّمَ=cehennemin كَانَ عَرَامًا=sargındır عَذَابُهَا=onun azabı	Onlar derler ki; Ey Rabbimiz, cehennem azabını bizden uzak tut, çünkü cehennemin azabı sürekli bir afettir.	Ve onlar ki: Rabbimiz, bizden cehennem azabını uzaklaştırsın. Doğrusu cehennem in azabı sürekli ve acıdır, derler.	Ve onlar ki, Ey Rabbimiz! derler, Cehennem azabını bizden uzaklaştırdı; çünkü onun çektiyeceği azap, gerçekten, pek korkunç, pek yaralayıcı olacaktır;
25. 66	إِنَّهَا=orası سَاءَتْ=ne kötü وَمُقَامًا=ve bir makamdır مُسْتَقَرًّا=bir karargah	Orası ne fena bir konut ve ne fena bir barınaktır.	Muhakkak ki o, ne kötü bir karargah ve konaklama yeridir.	gerçekten, o ne kötü bir yer, o ne kötü bir durum!
25. 67	وَالَّذِينَ إِذَا=ve zaman أَنْفَقُوا=infak ettikleri لَمْ يَسْرِفُوا=israf etmezler وَكَانَ=olur وَلَمْ يَقْتُرُوا=ve cimrilik etmezler دَنْقًا=dengeli بَيْنَ ذَلِكَ=bu ikisinin arasında	Onlar harcamalarında ne savurganca ve ne de elisıkıca davranmayarak bu iki karşıt kutup arasında ölçülü bir tutum benimserler.	Onlar ki; infak ettikleri zaman, ne israf ederler, ne de cimrilik. İkisi arasında orta bir yol tutarlar.	Ve onlar ki, başkaları için harcadıkları zaman, ne saçıp savururlar, ne de cimrilik yaparlar; bu ikisi arasında her zaman bir orta yol bulunduğunu (bilirler).
25. 68	وَالَّذِينَ=ve onlar لَا يَدْعُونَ=yalvarmazlar إِلَهًا=tanrıya اللَّهُ=Allah مَعَ=ile beraber وَلَا يَقْتُلُونَ=ve öldürmezler آخَرَ=başka الَّتِي حَرَّمَ=haram ettiği النَّفْسَ=canı إِلَّا بِالْحَقِّ=haksız yere اللَّهُ=Allah'ın وَمَنْ=kim وَلَا يَزْنُونَ=ve zina etmezler يَلْقَ=bulur ذَلِكَ=bunları يَفْعَلُ=yaparsa أَنَامًا=cezasını	Onlar Allah'ın yanısıra başka bir ilaha yalvarmazlar. Allah'ın yasakladığı cana, sebepsiz yere kıymazlar ve zina etmezler. Bu suçları işleyenler cezalarını görürler.	Onlar ki; Allah ile beraber başka bir tanrıya tapmazlar. Allah'ın haram kıldığı cana haksız yere kıymazlar. Zina etmezler. Kim de bunları yaparsa, cezaya çarpar.	Ve onlar ki, Allah'la beraber, asla birtakım düzmece tanrılara yalvarıp yakarmazlar; ve hukuki bir gerekçe olmadıkça Allah'ın dokunulmaz kıldığı cana kıymazlar ve zina etmezler. Çünkü (bilirler ki,) bunlardan herhangi birini işleyen kimse, bir kötülüğe bulaşmış olmakla (kalmayacak),
25. 69	لَهُ=onun için يُضَاعَفُ=kat kat yapılır الْقِيَامَةِ=kıyamet يَوْمَ=günü الْعَذَابِ=azab فِيهِ=onun içinde وَيُخَذُ=ve kalır مُهَاَنًا=hor ve hakir olarak	Kıyamet günü azapları kat kat olur ve horlanmış olarak ebediyyen bu azabın pençesinde kalırlar.	Kıyamet günü azabı kat kat olur ve orada alçaltılarak temelli bırakılır.	(fakat) Kıyamet Günü'nde böyle birinin çekeceği azap kat kat artacak ve o Gün aşağılık bir durumda kalakalacaktır.
25. 70	إِلَّا=ancak مَنْ تَابَ=tevbe eden وَعَمِلَ=ve yapanlar وَأَمَنَ=ve iman eden فَأُولَئِكَ=işte صَالِحًا=faydalı عَمَلًا=bir iş يُبَدِّلُ=değiştirecektir اللَّهُ=Allah حَسَنَاتٍ=iyiliklere سَيِّئَاتِهِمْ=onların kötülüklerini غَفُورًا=çok bağışlayandır وَكَانَ اللَّهُ=Allah رَحِيمًا=çok esirgeyendir	Yalnız tevbe edip iyi ameller işleyenler hariç. Allah, böylelerinin kötülüklerini iyiliklere çevirir. Allah affedicidir ve merhametlidir.	Ancak tevbe eden, inanıp salih amel işleyenlerin; Allah, işte onların kötülüklerini iyiliklere çevirir. Ve Allah; Gafur ve Rahim olandır.	Şu kadar ki, pişman olup doğru yola dönen, inanıp dürüst ve erdemli davranışlar ortaya koyan kimseler bunun dışındadır; bundan ötürü, (önceki) kötü hallerini Allah'ın iyi hallere dönüştürdüğü kimseler işte böyleleridir; çünkü Allah çok acıyıp esirgeyen gerçek bağışlayıcıdır.
25. 71	وَعَمِلَ=ve yaparsa تَابَ=tevbe eder وَمَنْ=kim يَتُوبُ=döner فَإِنَّهُ=şüphesiz صَالِحًا=faydalı iş مَتَابًا=tevbesi kabul edilmiş olarak إِلَى اللَّهِ=Allah'a	Kim tevbe eder de arkasından iyi amel işlerse o kimse kararlı bir pişmanlıkla Allah'a yönelmiş olur.	Kim de tevbe edip salih amel işlerse; şüphesiz ki o, Allah'a tevbe kabul edilmiş olarak döner.	Zaten kim ki tevbe eder ve (sonra da) dürüstçe, erdemlice davranırsa, gereği üzere Allah'a yönelen işte odur.
25. 72	لَا يَشْهَدُونَ=şahitlik etmezler وَالَّذِينَ=onlar	Yine onlar yalanın semtine yavaş-	Onlar ki; yalan yere şahadet	Onlar ki, yalan ve asılsız olandan yana

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
الزُّورُ=yalan ve boş söze وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ=boş söze مَرُّوا=geçip giderler كَرَامًا=vekar ile	mazlar. Kötülükler ile karşılaştıklarında yanlarından onurlarına toz kondurmadan geçip giderler.	etmezler. Boş ve kötü lakırdıya rastladıkları zaman, yüz çevirip vakarla geçerler.	şehadet etmezler; boş ve anlamsız şeylerle (uğraşan kimsele) rastladıkları zaman yanlarından vekarla geçip giderler.
25. 73 وَإِذَا=ve onlar زَمَانًا=zaman بِآيَاتِ=ayetleri ذَكَّرُوا=hatırlatıldığı رَبِّهِمْ=Rablerinin لَمْ يَخْرُوا=davranmazlar عَلَيْهَا=onlara karşı صُمًّا=sağır وَعُمِّيَانًا=ve kör	Onlara Allah'ın ayetleri hatırlatıldığında bu ayetler karşısında kör ve sağır kesilmezler.	Onlar ki; kendilerine Rabblarının ayetleri hatırlatıldığı vakit, onlara karşı kör ve sağır davranmazlar.	Ve onlar ki, kendilerine Rablerinin mesajları hatırlatıldığı zaman, körler(in) ve sağır(lar)(ın yaptığı) (gibi) (düşünüp anlamadan) onların üzerine üşüşmezler.
25. 74 يُثْوِلُونَ=derler وَالَّذِينَ=ve onlar لَنَا=bize هَبْ=lütfeyle رَبَّنَا=Rabbimiz وَذُرِّيَاتِنَا=ve çocuklar مِنْ أَرْوَاحِنَا=eşler وَاجْعَلْنَا=ve bizi yap أَعْيُنَ=gözler فَرَّةً=sevinci لِلْمُتَّقِينَ=muttakilere إِمَامًا=önder	Onlar ki: “Rabbimiz, eşlerimiz ve çocuklarımız hususunda gözümüzü aydın kıl, bizi Allah'a karşı gelmekten sakınanlara önder yap.” derler.	Onlar ki; Rabbimiz, eşlerimiz ve çocuklarımız hususunda gözümüzü aydın kıl, bizi müttakilere imam yap, derler.	Ve onlar ki, Ey Rabbimiz! diye niyaz ederler, Bize göz nuru olacak eşler ve çocuklar bahşet; bizi Sana karşı sorumluluk bilinci taşıyan kimseler için örnek yap öncü yap!
25. 75 أُولَئِكَ=işte onlar يُجْزَوْنَ=ödüllendirileceklerdir الْغُرَفَةِ=saraylarda بِمَا صَبَرُوا=sabretmelerine karşılık وَيُلْقَوْنَ=ve karşılanacaklardır فِيهَا=orada وَسَلَامًا=ve selam ile بِحَبْلِ=bir sağlık dileği	İşte onlar sabretmiş olmalarının karşılığı olarak özel cennet odaları ile ödüllendirilirler: Bu odalarda esenlik dilekleri ve selamla karşılanırlar.	İşte onlar, sabrettiklerinden dolayı cennetin en yüksek dereceleri ile mükafatlandırılırlar ve orada sağlık ve selamla karşılanırlar.	İşte bunlar, güçlüklerle göğüs germelerinden ötürü (cennette) üstün bir makamla mükafatlandırılıp orada dirlik ve esenlik nidalarıyla karşılanacak olan kimselerdir!
25. 76 فِيهَا=orada عَالِدِينَ=ebedi kalacaklardır حَسَنَتٌ=ne güzel مُسْتَقَرًّا=karargah وَمَقَامًا=ve makamdır	Orada sürekli kalacaklardır. Orası ne güzel bir konut ve ne güzel bir barınaktır.	Orada temelli kalırlar. Orası ne güzel bir yer ve ne güzel bir duraktır.	(ve onlar) orada sonsuza kadar yaşayıp gideceklerdir; bu ne güzel bir varış yeri, bu ne üstün bir makam!
25. 77 يَكُمُ=sizi مَا يَعْجُبُ=ne yapsın? de ki قُلْ=Rabbim أُولَا=olmadıktan sonra دُعَاؤُكُمْ=duanız (ibadetiniz) فَقَدْ=andolsun كَذَّبْتُمْ=yalanladınız فَسَوْفَ يَكُونُ=bu yüzden olacaktır لِرَأْمَا=(azab) kaçınılmaz	De ki; «Eğer yalvarmanız, kulluğunuz olmasa Rabbim size ne değer versin? Sizler Allah'ın ayetlerini yalanladığınız için azap hiç yakınızı bırakmayacaktır.»	De ki: Duanız olmasaydı, Rabbim size değer verir miydi? Gerçekten yalanladınız. O halde azab yakanızı bırakmayacaktır.	(İnananlara) de ki: Dua ve yönelişiniz O'na olan inancınız için değilse, Rabbim size niçin değer versin? (Ve inkarcılara da de ki:) Gerçek şu ki, siz (Allah'ın mesajını) yalanladınız: artık bu (günah) yakanızı bırakmayacaktır!
26. 1 طسّم=Ta sin mim	Ta, sin, mim.	Ta, Sin, Mim.	Ta-Sin-Mim.
26. 2 الْكِتَابِ=Kitabın آيَاتٍ=ayetleridir شُنلَار=şunlar الْمُبِينِ=apaçık	Bu ayetler, açık anlamlı Kitabın ayetleridir.?	Bunlar apaçık kitabın ayetleridir.	Bunlar, kendi içinde apaçık ve tutarlı olan ve gerçeği bütün açıklığıyla ortaya koyan ilahi kelamın mesajlarıdır.
26. 3 لَعَلَّكَ=sen neredeyse بَاخِعٌ=helak edeceksin نَفْسَكَ=kendini أَلَّا يَكُونُوا=etmiyorlar diye مُؤْمِنِينَ=iman	Ey Muhammed, onlar mü'min olmuyorlar diye neredeyse canına kıyacaksın.	Mü'min olmuyorlar diye nerede ise kendini mahvedeceksin.	(İnsanların bir kısmı, ulaştırdığın mesaja) inanmıyorlar diye (üzüntüden) neredeyse kendini tüketeceksin!
26. 4 نُنَزِّلُ=indiririz إِنْ نَشَأْ=dilesek مِنَ السَّمَاءِ=gökten عَلَيْهِمْ=onların üzerine فَقَطَّلْتُ=ve kalır أَعْنَاقَهُمْ=boyunları عَاجِيزِينَ=eğilir لَهَا=ona	Eğer dilesek onlara gökten bir mucize indiririz de karşısında boyunları eğik kalır.	Dilersek, onlara gökten bir ayet indiririz de ona boyunları eğik kalır.	Eğer dileseydik, onlara gökten öyle bir alamet indirirdik ki, onun karşısında boyunları bükülür, hemen baş eğerlerdi.
26. 5 وَمَا يَأْتِيهِمْ=ve onlara gelmez مِنْ ذِكْرِ=hiçbir Zikir (uyarı) مُحَدَّثٍ=yeni مِنَ الرَّحْمَنِ=Rahman'dan عَنْهُ=ondan إِلَّا كَانُوا=olmasınlar مُعْرِضِينَ=yüz çevirici	Onlar son derece merhametli olan Allah'ın kendilerine gönderdiği her yeni uyarıya burun kıvrarak set çevirirler.	Onlara Rahman'dan bir öğüt geldiğinde, mutlaka ondan yüz çevirirler.	(Ama Biz böyle olsun istemedik:) ve bu yüzden, onlar da, ne zaman Rahman'dan hatırlatıcı, uyarıcı yeni bir mesaj gelse, mutlaka ondan yüz çevirirler.
26. 6 فَقَدْ كَذَّبُوا=yalanladılar فَسَيَأْتِيهِمْ=ama kendilerine gelecektir أَنْبَاءٌ=haberleri مَا=şeyin كَانُوا بِهِ=onunla يَسْتَهْزِئُونَ=alay edip durdukları	Onlar yalanladılar. Fakat, alay konusu ettikleri gerçeklerin somut olayları ile yakında yüzyüze geleceklerdir.	Onlar, gerçekten yalanladılar. Ama alay edip durdukları şeylerin haberleri kendilerine yakında gelecektir.	Nitekim, işte (bu mesajı da) yalanladılar. Ama alay edip durdukları şeyin tahakkuku yakında bütün açıklığıyla onların karşısına çıkarılacak!
26. 7 أَوَلَمْ يَرَوْا=bakmadılar mı? كَمْ=kaç إِلَى الْأَرْضِ=yeryüzüne فِيهَا=orada أَنْبَتْنَا=bitirmişiz زَوْجٍ=çifti مِنْ كُلِّ=güzel كَرِيمٍ=güzel	Onlar yeryüzüne bakarak orada ne kadar yararlı bitki türleri yarattığımızı görmüyorlar mı?	Yeryüzüne bakmazlar mı ki; Biz, orada bitkilerden nice güzel çiftler bitirmişizdir.	Peki bunlar, yeryüzüne hiç bakıp da düşünmediler mi: orada her çeşitten nice güzel (hayat) türleri çıkarmışız?
26. 8 فِي ذَلِكَ=bunda vardır إِنْ=şüphesiz لَا يَأْتِي=bir ibret وَمَا كَانَ=ama yine değildir أَكْثَرُهُمْ=çokları مُؤْمِنِينَ=inanıcı	Hiç kuşkusuz bunda, üstün gücümüzü zı kanıtlayan bir ayet vardır, ama onların çoğu inanmazlar.	Muhakkak ki bunda, bir ayet vardır. Ama onların çoğu mü'min olmadılar.	Şüphesiz, bunda (insanlar için çıkarılacak) bir ders vardır; ama onlardan çoğu (buna) inanmazlar.
26. 9 إِشْته O رَبِّكَ=Rabbin عَزِيزٌ=üstündür الرَّحِيمُ=merhamet edendir	Hiç kuşkusuz senin Rabb'in üstün iradeli ve merhametlidir.	Ve muhakkak ki senin Rabbin, elbette O; Aziz'dir, Rahim'dir.	Oysa, senin Rabbin çok acıyıp esirgeyen O yüceler yücesidir!
26. 10 رَبِّكَ=Rabbin نَادَى=seslenmişti وَإِذْ=hani أَنْ أَنْتَ=gıt diye مُوسَى=Musa'ya الظَّالِمِينَ=zalimler كَاVMINE=kavmine	Hani Rabb'in Musa'ya şöyle seslenmişti, «Şu zalim topluma git.	Hani Rabbin Musa'ya seslenmişti ki: Zalimler güruhuna git;	Ve (hatırla,) hani, Rabbin Musa'ya: Şu zalimler toplumuna git! diye seslenmişti,
26. 11 فِرْعَوْنُ=Fir'avn'ın كَVMINE=kavmine أَلَا يَتَّقُونَ=onlar korunmayacaklar mı?	Firavun'un soydaşlarına. Onlar hiç mi başlarına geleceklerden korkmuyorlar?»	Firavun kavmine. Sakınmazlar mı hala?	Şu Bana karşı sorumluluk bilincinden uzaklaşan Firavun toplumuna!
26. 12 إِنِّي=ben رَبِّ=Rabbim قَالَ=(Musa) dedi أَخَافُ=korkuyorum أَنْ يُكَذِّبُون=beni yalanlayacaklarından	Musa dedi ki: «Ya Rabbi, onlar beni yalanlayacakları diye korkuyorum.»	Dedi ki: Rabbim, onların beni yalanlamalarından korkarım.	(Musa:) Ey Rabbim! diye cevap verdi, Doğrusu, beni yalanlamalarından korkuyorum,
26. 13 صَدْرِي=göğsüm وَيَضِيقُ=ve daralıyor لِلسَّانِي=dilim وَلَا يَنْطَلِقُ=ve açılmıyor فَارْسِلْ=onun için elçilik ver	Bu yüzden canım sıkılır ve öfkemden dilim tutulur. Onun için Harun'a da peygamberlik görevi ver.	Göğsüm daralıyor, dilim açılmıyor. Bunun için Harun'a da elçilik ver.	ve göğsümün daralacağından dilimin dolacağından (korkuyorum); bu yüzden, (bu emri) Harun'a tevdi et.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	إِلَى هَارُونَ=Harun'a da			
26. 14	عَلَيَّ=bana yükledikleri ve onların var وَلَهُمْ قَلْخَافٌ=korkuyorum bir suç ذَنْبٌ=beni öldürmelerinden أَنْ يَقْتُلُونَ	Hem onların bana isnat ettikleri bir suç var, bu gerekçe ile beni öldürüler diye korkuyorum.	Hem onların bana isnad ettikleri bir suç var. Korkarım ki beni öldürürler	Üstelik, onların benim aleyhime ciddi bir suçlamaları da var ortada; bu yüzden beni öldürmelerinden korkuyorum.
26. 15	كَأَنَّهُ=hayır قَالَ=(Allah) dedi بِآيَاتِنَا=ayetlerimizle İKİNİZ DE GİDİN فَاذْهَبَا إِنَّا=şüphesiz biz مَعَكُمْ=sizinle beraberiz دِينَ لِيُؤْمِنُوا=dinliyoruz	Allah dedi ki; «Hayır, korkma, İkiniz birlikte ayetlerimizle gidiniz. Biz sizinle birlikteyiz ve söylenecek her sözü işitiriz.»	Buyurdu ki: Hayır, ikiniz ayetlerimizle gidin. Muhakkak Biz, sizinle beraber dinleyicilerdeniz.	(Allah:) Hayır, asla! dedi, Yine de, siz ikiniz mesajlarımızla gidin; (yapacağınız çağrıyı) izlemek üzere Biz de sizinle beraberiz!
26. 16	فَإْتِيَا=giderek فِرْعَوْنَ=Fir'avn'a فَقُولَا=deyin ki رَسُولٌ=elçisiyiz إِنَّا=gerçekten biz الْعَالَمِينَ=alemlerin رَبِّ=Rabbinin	Firavun'un yanına vararak ona deyin ki; «Biz bütün alemlerin Rabb'i olan Allah'ın peygamberiyiz.	Firavun'a varın, deyin ki: Biz, alemlerin Rabbinin peygamberleriyiz.	Haydi, şimdi ikiniz de Firavun'a gidin ve ona deyin ki: 'Biz alemlerin Rabbinden bir mesaj getiriyoruz
26. 17	أَنْ أَرْسِلَ=gönder مَعَنَا=bizimle beraber بَنِي إِسْرَائِيلَ=İsrail oğullarını	İsrailoğullarının bizimle birlikte buradan ayrılımlarına izin ver.	İsrailoğullarını bizimle beraber gönder.	İsrailoğulları'nı bırak bizimle gelsinler!
26. 18	قَالَ=(Fir'avn) dedi ki أَلَمْ نُرَبِّكَ=biz seni yetiştirmedik mi? فِينَا=içimizden وَلِيدًا=bir çocuk olarak وَلِئِنْ=ve kalmadın mı? فِينَا=aramızda مِنْ عُمْرِكَ=ömründe سِنِينَ=nice yıllar	Firavun dedi ki: «Biz seni çocukken yanıma alıp büyütmedik mi? Ömrünün birçok yılını aramızda geçirmedin mi?»	Dedi ki: Çocukken biz, seni yanıma alıp büyütmedik mi? Ve sen, hayatının bir çok yıllarını aramızda geçirdin.	(Fakat Musa mesajını Firavun'a tebliğ edince, Firavun:) Biz seni çocukken yanımda yetiştirmemiş miydik? dedi, Ve sen ömrünün pek çok yılını bizim aramızda geçirmemiş miydin?
26. 19	وَفَعَلْتَ=yaptığın فَعَلْتَكَ=ve yaptın وَأَنْتَ=ve sen أَلَّتِي فَعَلْتَ=o (kötü) işi مِنَ الْكَافِرِينَ=nankörlerden birisin	Sonunda o ağır suçu işledin. Sen o sırada bir kafirdin.	Ve yapacağın işi de yaptın. Sen nankörlerdensin.	Ama sonunda yapacağın yaptın ve nankör biri oldu(ğunu gösterdi)n!
26. 20	قَالَ=(Musa) dedi فَعَلْتُهَا=onu yaptığım وَإِنَّا=ben إِذَا=zaman مِنَ الضَّالِّينَ=dalalette idim	Musa dedi ki: «O suçu işlediğim sırada ben henüz doğru yolu bulmuş değildim.	Dedi ki: Ben, onu yaptım, ama o zaman şaşkınlardandım.	(Musa:) Evet, o fiili daha ne yaptığımı bilmez biriymiş işledim dedi,
26. 21	مِنْكُمْ=aranızdan فَفَرَرْتُ=kaçtım فَوَهَبَ=sonra لِمَا كِخَفْتُمْ=sizden korkunca رَبِّي=Rabbim وَجَعَلَنِي=ve beni yaptı حُكْمًا=hükümdarlık verdi مِنَ الْمُرْسَلِينَ=elçilerden	Bu yüzden sizden korkunca yanınızdan kaçtım. Sonra Rabb'im bana hikmet bağışlayarak beni peygamberlerinden biri yaptı.	Bu yüzden sizden korktuğum için kaçtım. Sonra Rabbim bana hüküm ihsan etti ve beni peygamberlerden kıldı.	ve sizin yanınızdan kaçtım, çünkü sizden korkuyordum. Ama daha sonra bana Rabbim (doğruyla eğri arasında) hüküm verebilme yeteneği bahşetti; ve beni elçiler(in)den biri yaptı.
26. 22	وَتِلْكَ=ve işte نِعْمَةً=nimet تَمُنُّهَا عَلَيَّ=başıma kaktığın أَنْ عَبَدْتُ=köle yapman(yüzünden)dir بَنِي إِسْرَائِيلَ=İsrail oğullarını	O nimet diye başıma kaktığın şey İsrailoğullarını köleleştirmenin sonucudur.»	İşte, başıma kaktığın o nimet, İsrailoğullarını köle ettiğin içindir.	Ve o başıma kaktığın iyiliğe gelince, bu İsrailoğulları'nı köleleştirmenin bir sonucu (değil mi)ydi?
26. 23	قَالَ=dedi ki فِرْعَوْنُ=Fir'avn وَمَا=nedir? الْعَالَمِينَ=alemlerin رَبِّ=Rabbi	Firavun, «alemlerin Rabb'i dediğin nedir?» dedi.	Firavun: Alemlerin Rabbi da nedir? dedi.	Firavun: Bu alemlerin Rabbi de kim oluyor? dedi.
26. 24	قَالَ=dedi ki رَبُّ=Rabbidir وَالْأَرْضِ=ve yerin وَمَا بَيْنَهُمَا=ve ikisi arasındakilerin إِنْ=eğer كُنْتُمْ=iseniz مُوقِنِينَ=gerçekten inanan kimseler	Musa «Eğer kesin gerçeği öğrenmek istiyorsanız, O göklerin, yerin ve bu ikisi arasındaki bütün varlıkların Rabbidir» dedi.	Dedi ki: Göklerin, yerin ve ikisinin arasında bulunanların Rabbidir. Eğer siz yakın getirenlerden iseniz.	(Musa:) Eğer gerçekten (doğruyu) öğrenmek ve (onu) yürekten benimsemek istiyorsanız (söyleyeyim;) göklerin, yerin ve bu ikisi arasında var olan her şeyin Rabbi(dır O)! diye cevap verdi.
26. 25	قَالَ=(Fir'avn) dedi لِمَنْ حَوْلَهُ=çevresinde bulunanlara أَلَا تَسْتَمِعُونَ=işitiyor musunuz?	Firavun çevresindekilere «dediklerini duyuyor musunuz?» dedi.	Yanında bulunanlara: İşitmiyor musunuz? dedi.	(Firavun,) çevresindekilere: (Onun ne dediğini) duyduunuz mu? dedi.
26. 26	قَالَ=(Musa) dedi رَبُّكُمْ=sizin de Rabbiniz وَرَبُّ=ve Rabbidir آبَائِكُمْ=atalarınızın da الْأَوَّلِينَ=önceki	Musa: «O hem sizin hem de sizden önceki atalarınızın Rabbidir» dedi.	O da: Sizin de Rabbiniz ve önce geçmiş atalarınızın da Rabbidir, dedi.	(Ve Musa:) O sizin de Rabbinizdir, göçüp gitmiş atalarınızın da! diye devam etti.
26. 27	قَالَ=(Fir'avn) dedi إِنَّ=şüphesiz الَّذِي أَرْسَلَ=gönderilen رَسُولَكُمْ=elçiniz أَلَمْجُنُونُ=mutlaka delidir size	Firavun çevresindekilere: «Size peygamber olarak gönderilen bu adam kesinlikle bir delidir» dedi.	Firavun dedi ki: Size gönderilen peygamberiniz şüphesiz delidir.	(Firavun:) Bu size gönderil(diğini iddia eden) rasulünüz düpedüz bir deli, bir kaçık! dedi.
26. 28	قَالَ=(Musa) dedi رَبُّ=Rabbidir وَالْمَغْرِبِ=ve batının الْمَشْرِقِ=doğunun وَمَا بَيْنَهُمَا=ve bunlar arasındakilerin إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ=eğer düşünürseniz	Musa, «Eğer düşünme yeteneğiniz varsa anlarsınız ki, O doğunun, batının ve bu ikisi arasındaki bütün varlıkların Rabbidir.» dedi.	O da: Eğer aklınızı başınıza alırsanız; doğunun, batının ve ikisinin arasında bulunanların Rabbidir, dedi.	(Fakat Musa sözlerine devamla:) Doğunun, batının ve bu ikisi arasında kalan her yerin Rabbidir O; tabii (bunu) eğer aklınızı kullanırsanız (kavrayabilirsiniz)! dedi.
26. 29	قَالَ=(Fir'avn) dedi أَلَيْسَ=andolsun ki eğer اتَّخَذْتُ=edinirsen إِلَهًا=tanrı غَيْرِي=benden başka لِأَجْعَلَكَ=seni mutlaka yapacağım مِنَ الْمَسْجُونِينَ=zindana atılanlardan	Firavun «Eğer benden başka bir ilah edinirsen yemin ederim ki, seni hapse attırırım» dedi.	Firavun dedi ki: Benden başka bir tanrı edinirsen; şüphesiz seni hapse atılanlardan kılabilirim.	(Firavun:) Bak, dedi, eğer benden başka bir tanrı benimsersen, seni mutlaka hapse attırırım!
26. 30	قَالَ=(Musa) dedi أَوَلَوْ جِئْتُكَ=sana getirsem de mi? بِشَيْءٍ=bir şey مُبِينٍ=apaçık	Musa «Sana doğru söylediğimi kanıtlayan apaçık bir delil göstersem de mi? dedi.	Sana apaçık bir şeyle gelmişsem de mi? dedi.	(Musa:) Size gerçeği bütün açıklığıyla ortaya koyan bir şey getirmiş olsam da, öyle mi? dedi.
26. 31	قَالَ=(Fir'avn) dedi فَاتِّبِعْ=getir بِهِ=onu إِنَّ=eğer كُنْتُ مِنَ الصَّادِقِينَ=doğrulardansan	Firavun «Eğer doğru söylüyorsan kanıtını göster bakalım» dedi.	Firavun: Eğer doğru söylüyorsan, haydi getir onu, dedi.	(Firavun:) Eğer doğru söylüyorsen, haydi, çıkar ortaya o dediğini! diye cevap verdi.
26. 32	قَالَ=attı عَصَاهُ=asasını فَإِذَا=bir de (baktılar ki) هِيَ=o تُعْبَأُنُ=bir ejderha مُبِينٍ=apaçık	Bunun üzerine Musa elindeki değneği yere attı, değnek o anda sahibi bir yılan oldu-verdi.	Bunun üzerine o asasını attı, bir de ne görsün; apaçık bir ejderhadır.	Bunun üzerine (Musa) asasını yere bıraktı, bir de ne görsünler, (her haliyle) düpedüz bir yılan!

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
26. 33 فَإِذَا هِيَ =o da وَنَزَعَ =ve çıkardı يَدَهُ =elini بَيِّضَاءُ =parıl parıl parlıyordu لِلنَّاطِرِينَ =bakanlara	Ve elini yeninin altından çıkardı; bakanlar, onun ak bir parıltı saçtığını gördüler.	Elini çıkardı, bir de ne görsün; bakanlara bembeyazdır.	Sonra elini ortaya çıkardı; bakanlar ne görsünler, bembeyazdı.
26. 34 لِلْمَلَأِ =ileri gelenlere قَالَ =(Fir'avn) dedi هَذَا =bu إِنْ =şüphesiz حَوْلَهُ =çevresindeki لَسَاحِرٌ =bir büyücüdür عَلِيمٌ =bilen	Bunun üzerine Firavun, çevresindeki seçkin yakınlarına dedi ki, «bu adam bilgili bir büyücüdür»	Çevresinde bulunan ileri gelenlere dedi ki: Şüphesiz bu, belletilmiş bir büyücüdür.	(Firavun) çevresindeki seçkinlere: Doğrusu bu gerçekten çok bilgili bir büyücü dedi,
26. 35 أَنْ يُخْرِجَكُمْ =sizi çıkarmak يُرِيدُ =istiyor مِنْ أَرْضِكُمْ =toprağınızdan بِسِحْرِهِ =büyüsüyle فَمَاذَا تَأْمُرُونَ =ne buyurursunuz?	Sizi büyücülüğü ile yurdunuzdan çıkarmak istiyor. Pe ki ne buyuruyorsunuz?»	Sizi büyüyle memleketinizden çıkarmak istiyor. Ne dersiniz?	büyüsünün gücüyle sizi ülkenizden çıkarmak istiyor. Bu durumda ne tavsiye edersiniz?
26. 36 أَرْجَهُ =onu beklet قَالُوا =dediler ki وَأَبْعَثْ =ve gönder وَأَخَاهُ =ve kardeşini فِي الْمَدَائِنِ =kentlere حَاشِرِينَ =toplayıcılar	Dediler ki; «Onu kardeşi ile birlikte oyala ve adam toplayacak elçilerini bütün kentlere gönder.	Dediler ki: Onu ve kardeşini alıkoy. Şehirlere toplayıcılar gönder.	Onu ve kardeşini bir süre alıkoy dediler, bu arada, şehirlere haberciler gönder,
26. 37 بِكُلِّ =bütün يَأْتُوكَ =sana getirsinler سَحَارٍ =büyücüler عَلِيمٍ =bilgin	Bütün bilgili büyücüler bulup sana getirsinler.	Belletilmiş tüm büyücüler sana getirsinler.	hüner sahibi bütün büyücülerini toplayıp sana getirsinler.
26. 38 السَّحَرَةُ =büyücüler فَجُمِعَ =bir araya getirildi يَوْمَ =bir günün لِمِيقَاتٍ =belirlenen vaktinde مَعْلُومٍ =belli	Bir süre sonra büyücüler belirli bir günün kararlaştırılan saatinde bir araya geldiler.	Büyücüler belli bir günün tayin edilen vaktinde toplandılar.	Ve böylece büyücüler belli bir günün belirli bir saatinde bir araya geldiler.
26. 39 لِلنَّاسِ =halka da وَقِيلَ =ve denildi هَلْ أَنْتُمْ مُجْتَمِعُونَ =siz de toplanır mısınız?	Halka da dediler ki, haydi toplanın bakalım.	İnsanlara: Siz de toplanır mısınız? denildi.	Ve halka da Hepiniz toplandınız mı? denildi,
26. 40 نَتَّبِعُ =onlara uyarız أَعْلَنَّا =umarız ki إِنْ =eğer السَّحَرَةُ =büyücülere كَانُوا هُمُ الْعَالِينَ =üstün gelirlerse	Toplanın da eğer büyücüler galip gelirlerse onların peşinden gideriz.	Eğer onlar galip gelirlerse; büyücülere belki biz de tabi oluruz.	Çünkü, umarız ki, üstün gelen büyücüler olursa onların (hüküme) uyarız.
26. 41 السَّحَرَةُ =büyücüler فَلَمَّا جَاءَ =gelince لِفِرْعَوْنَ =Fir'avn'a قَالُوا =dediler لَنَا =bize أَيْنَ =mutlaka var değil mi? كُنَّا =olursak إِنْ =eğer لَأَجْرًا =bir ücret الْعَالِينَ =üstün gelenler نَحْنُ =biz	Büyücüler gelince Firavun'a «Eğer biz yenecek olursak herhalde bize bir ödül verilecek değil mi? dediler.	Büyücüler geldikleri vakit, Firavun'a dediler ki: Galip gelenler biz olursak; muhakkak bize bir ücret vardır değil mi?	Büyücüler geldiklerinde, Firavun'a: Eğer biz üstün gelirsek, doğrusu büyük bir mükafatı hak etmiş oluruz, değil mi? diler.
26. 42 وَأَنْتُمْ =şüphesiz siz نَعَمْ =evet قَالَ =dedi إِذَا =o takdirde لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ =yakınlardan olacaksınız	Firavun evet, yakın adamlarım arasına gireceksiniz, dedi.	Evet, dedi. O takdirde siz, muhakkak gözdelerdensiniz.	(Firavun;) Elbette, diye cevap verdi, o takdirde, gerçekten de benim gözdelerim arasında yer alacaksınız.
26. 43 مُوسَى =Musa لَهُمْ =onlara قَالَ =dedi مَا أَنْتُمْ مُلْفُونَ =atacağınızı أَلْقُوا =atın	Musa, «Ne atacaksanız atın, hünerinizi gösterin bakalım» dedi.	Musa onlara dedi ki: Atacak olduğunuz şeyleri atın.	(Ve) Musa onlara: Ne atacaksanız atın! dedi.
26. 44 حِبَالَهُمْ =iplerini فَالْقُوا =attılar وَقَالُوا =ve dediler وَعَصِيَّهُمْ =ve değneklerini إِنَّا =biz فِرْعَوْنَ =Fir'avn'ın بِعِزَّةِ =şerefine الْعَالِينَ =galib geleceğiz لَنَحْنُ =elbette biz	Büyücüler, «Firavun'un ululuğuna andolsun ki, üstün gelen taraf biz olacağız» diyerek iplerini ve değneklerini attılar.	Onlar da bunun üzerine iplerini ve değneklerini attılar ve dediler ki: Firavun hakkı için elbette biz galib gelenleriz.	Bunun üzerine onlar da halatlarını ve asalarını yere bıraktılar ve Firavun'un sayesinde, üstün gelen mutlaka biz olacağız dediler.
26. 45 عَصَاهُ =asasını مُوسَى =Musa فَالْقَى =attı تَلْقَفَ =yutmağa başladı هِيَ =o فَإِذَا =birden مَا يَأْفِكُونَ =onların uydurduklarını	Arkasından Musa değneğini atınca, değnek büyücülerin bütün göz boyayıcılıklarını yutuverdi.	Ardından Musa asasını attı. Bir de ne görsünler; onların uydurduklarını yutuveriyor.	(Onların) ardından Musa da asasını atınca, bir de ne görsünler, onların bütün düzenbazlıklarını yutmasını mı!
26. 46 السَّحَرَةُ =büyücüler فَالْقَى =derhal kapandılar سَاجِدِينَ =secdeye	Bunun üzerine bütün büyücüler secdeye kapandılar.	Bunun üzerine büyücüler secdeye kapandılar.	Bu durum karşısında büyücüler hemen yere kapanarak
26. 47 بِرَبِّ =Rabbine قَالُوا =dediler أَمَّا =inandık الْعَالَمِينَ =alemlerin	Ve «bütün varlıkların Rabbine inandık.	Dediler ki: Biz, alemlerin Rabbine inandık.	Biz alemlerin Rabbine inandık! dediler,
26. 48 مُوسَى =Musa'nın رَبِّ =Rabbine وَهَارُونَ =ve Harun'un	Musa ile Harun'un Rabbine dediler.	Musa ve Harun'un Rabbine.	Musa'nın ve Harun'un Rabbine!
26. 49 أَلَهُ =ona أَمْ أَنْتُمْ =inandınız mı? قَالَ =(Fir'avn) dedi أَنْتُمْ =size أَنْ أَدْنِ =ben izin vermeden قَبْلَ =önce لَكِبِيرُكُمْ =büyüğünüzdür إِنَّهُ =şüphesiz O السَّحَرُ =büyüyü الَّذِي عَلَّمَكُمْ =size öğreten تَعْلَمُونَ =bileceksiniz فَلَسَوْفَ =öyleyse yakında أَيْدِيَكُمْ =ellerinizi لَأَقْطَعَنَّ =keseceğim وَأَرْجُلَكُمْ =ve ayaklarınızı مِنْ خِلَافٍ =çapraz olarak أَجْمَعِينَ =hepinizi وَلَأَصْلَبَنَكُمْ =ve asacağım	Firavun, «ben izin vermeden O'na inandınız, öyle mi? Hiç kuşkusuz O size büyücülüğü öğreten elebaşınızdı. Ama yakında başınıza neler geleceğini öğreneceksiniz. Andolsun ki, sağlı sollu birer el ve ayağınızı kesecek ve arkasından hepinizi asacağım» dedi.	Ben size izin vermezden önce mi ona inandınız? Şüphesiz size büyü öğreten büyüğünüzdür. Şimdi bileceksiniz; elbette ben, ellerinizi ve ayaklarınızı andolsun ki çaprazlama kestireceğim ve hepinizi astracağım, dedi.	(Firavun:) Ben size izin vermeden ona inanıyorsunuz, öyle mi? diye çıkıştı, Size büyüü öğreten ustanız bu olmalı mutlaka! Fakat yakında (benim intikamımı) göreceksiniz: içinizdən çoğunun ellerini ayaklarını kestireceğim, hepinizi astracağım!
26. 50 لَا ضَيْرٌ =zararı yok قَالُوا =dediler إِنَّا =muhakkak biz إِلَى رَبِّنَا =Rabbimize مُنْقَلِبُونَ =döneceğiz	Büyücüler de dediler ki, «zararı yok, nasıl olsa Rabb'imize döneceğiz.	Onlar da dediler ki: Zararı yok. Biz muhakkak Rabbimize döneriz.	Onlar da: Hayır, (sen bize) bir zarar veremezsin diye karşılık verdiler, (çünkü) er geç Rabbimize döneceğiz!
26. 51 نَطْمَعُ =umarız إِنَّا =şüphesiz biz لَنَا =bizi أَنْ يَغْفِرَ =bağışlayacağını رَبُّنَا =Rabbimizin خَطَايَانَا =hatalarımızı أَوَّلَ =ilk أَنْ كُنَّا =olduğumuz için الْمُؤْمِنِينَ =inananlar	Bizler ilk inananlar olduğumuz için Rabb'imizin kusurlarımızı bağışlayacağını umarız.»	Mü'minlerin ilki olmamızdan dolayı biz, gerçekten Rabbimizin hatalarımızı bağışlayacağını umarız.	İnananların ilkleri olmamızdan ötürü Rabbimizin hatalarımızı bağışlayacağını umarız!
26. 52 إِلَى مُوسَى =Musa'ya وَأَوْحَيْنَا =vahyettik بِعِبَادِي =kullarımı أَنْ أَسْرِ =geceleyin yürüt مُتَّبِعُونَ =takibedileceksiniz إِنْكُمْ =siz mutlaka	Arkasından Musa'ya «Bana inanan kullarımı geceleyin yola çıkar; sizi takip edecekler» diye vahyettik.	Musa'ya da vahyetti ki: Kullarımı geceleyin yola çıkar. Şüphesiz siz, izleneceksiniz.	Ve derken, Musa'ya: Kullarımı geceleyin yola çıkar; çünkü mutlaka takip edileceksiniz! diye vahyettik.
26. 53 فَارْسَلْ =gönderdi فِرْعَوْنَ =Fir'avn	Firavun asker toplamakla görevli	Bunun üzerine Firavun şehirlere	Bu arada Firavun şehirlere münadiler çı-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
فِي الْمَدَائِنِ=kentlere حَاشِرِينَ=(asker) toplayıcılar	adamlarını şehirle- re saldı.	toplayıcılar gön- derdi.	karıp
26. 54. هَؤُلَاءِ=şunlar إِنَّ=şüphesiz قَلِيلُونَ=az bir أَشْرِدِمَةً=topluluktur	Toplanan askerle- rine dedi ki, «Bu adamlar, bir avuç- luk, az sayıda bir toplulukturlar.»	Şüphesiz ki bun- lar; döküntü azınlıklarıdır.	(tebaasına:) Bu (İsrai- loğulları) soysuz, sefil bir topluluk;
26. 55. أَنَا=bizi وَأَنَّهُمْ=ve onlar لَعَانِظُونَ=kızdırmaktadırlar	Fakat bizi öfkelen- diriyorlar.	Ve gerçekten bi- ze de büyük bir öfke beslemek- tedirler.	fakat kalpleri bize karşı kin ve nefretle dolu;
26. 56. وَآنَا=ve biz لَجَمِيعٍ=bir cemaatiz حَازِرُونَ=ihtiyatlı	Biz ihtiyatlı bir top- lumuz.	Doğrusu biz, toplucu tedbirli olmalıyız.	çünkü (görüyorlar ki) biz birlik bütünlük içindeyiz ve her türlü tehdit ve tehlikeye karşı hazırlıklıyız;
26. 57. فَأَخْرَجْنَاهُمْ=böylece biz onları çıkardık مِنْ جَنَّاتٍ=bahçeler(in)den وَعُيُونٍ=ve çeşmeler(in)den	Böylece biz, Fira- vun ve soydaşları- nı bahçelerden ve pınar başlarından çıkardık.	Fakat Biz, onları bahçelerden ve pınar başların- dan çıkardık.	bunun içindir ki onları bağlar(in)dan bahçe- ler(in)den, pınar baş- larından çıkarıp attık,
26. 58. وَكُنُوزٍ=ve hazineler(in)den وَمَقَامٍ=ve yer(ler)inden كَرِيمٍ=o güzel	Hazinelerden ve konforlu köşkler- den de.	Hazinelerden ve şerefli makam- lardan.	zenginlikler(in)den, nüfuz ve statülerin- den (yoksun bıraktık)! diyerek (onları İsrai- loğulları'na karşı ha- reketeye geçirdi).
26. 59. وَأَوْرَثْنَاهَا=bunları miras yaptık بَنِي إِسْرَائِيلَ=İsrail oğullarına كَذَلِكَ=böylece	Böylece bunlara, İsrailoğullarını mi- rasçı kıldık.	Böylece onlara İsrailoğullarını mirasçı kıldık.	Olaylar böyle gelişt; fakat (Firavun'un çik- kip aldığı bütün) bu şeylere (zaman için- de) İsrailoğulları'nın yeniden kavuşmasını sağladık.
26. 60. فَأَتَّبَعُوهُمْ=onların ardına düştüler مُشْرِقِينَ=güneş doğarken	Firavun ile soydaş- ları gün doğar doğmaz İsrailoğul- larının ardına düş- tüler.	Güneş üzerleri- ne doğarken on- ları izlediler.	Ve sonunda (Mısırlı- lar) gün doğarken on- lara yetiştiler;
26. 61. فَلَمَّا تَرَأَى=birbirini görünce الْجَمْعَانِ=iki topluluk قَالَ=dediler أَصْحَابُ مُوسَى=Musa'nın إِنَّا لَمُدْرِكُونَ=işte yakalandık	İki topluluk birbiri- ni gördüklerinde Musa'nın taraftar- ları «Eyvah, yaka- landık» dediler.	İki topluluk karşı karşıya geldiğin- de, Musa'nın ar- kadaşları dediler ki: Gerçekten biz, yakalandık.	İki topluluk birbirinin görüş alanına girdik- de, Musa'nın yandaşları: İşte yaka- landık! dediler.
26. 62. إِنَّ=şüphesiz كَلَّا=hayır قَالَ=(Musa) dedi رَبِّي=Rabbim مَعِيَ=benimle beraberdir سَيَهْدِينِ=bana yol gösterecektir	Musa «Hayır endi- şelenmeyin, Rabb'im benimle birliktedir, O bana bir çıkış yolu gös- terecektir» dedi.	Hayır, dedi. Mu- hakkak ki Rab- bım benimledir. Bana doğru yolu gösterecektir.	(Musa:) Hayır, asla! Rabbim benimle be- raber dedi, bana mut- laka bir çıkış yolu gösterecektir! dedi.
26. 63. إِلَى مُوسَى=Musa'ya فَأَوْحَيْنَا=diye vahyettik بِعَصَاكَ=değneğinle أَنْ اضْرِبْ=vur الْبَحْرَ=denize فَانْفَلَقَ=yarıldı فَكَانَ=ve oldu كَالطُّودِ=bir dağ gibi فَرَّقِ=bölüm كُلُّ=her الْعَظِيمِ=kocaman	O sırada Musa'ya; «Değneğinle deni- ze vur» diye vah- yettik. Bunun üle- rine deniz yarılarak içinde oniki yol açıldı. Denizin her parçası yüce bir dağ gibi oldu.	Bunun üzerine Musa'ya vahyet- tik ki: Asanı de- nize vur. O, he- men yarıldı ve her parçası yüce bir dağ gibi oldu.	Bunun üzerine, Mu- sa'ya: Asanla denize vur! diye vahyettik. (Musa söyleneni ya- pınca) deniz ortadan yarıldı; öyle ki, açılan yolun her iki yanında sular koca dağlar gibi yükseldi.
26. 64. وَآزَلَفْنَا=ve yaklaştırdık الْآخِرِينَ=ötekileri ثُمَّ=buraya	Arkadan gelenleri oraya yaklaştırdık.	Sonra diğerlerini oraya yaklaştırdık.	Ve kovalayanları (da) oraya yaklaştırdık.
26. 65. وَأَنْجَيْنَا=ve kurtardık مُوسَى=Musa'yı وَمَنْ مَعَهُ=ve beraberinde olanları أَجْمَعِينَ=hepsini	Musa ile yanında- kilerin tümünü kur- tardık.	Musa'yı ve be- raberindekileri yoplucu kurtar- dık.	Öyle ki, (sonunda) Musa ve beraberin- dekileri kurtardık,
26. 66. الْآخِرِينَ=ötekilerini أَغْرَقْنَا=boğduk ثُمَّ=sonra	Arkasından öbürle- rini suda boğduk.	Sonra diğerlerini suda boğduk.	ama ötekileri sulara gömüverdik.
26. 67. فِي ذَلِكَ=bunda vardır إِنَّ=muhakkak ki لَايَةً=bir ibret وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ=ama inanmazlar مُؤْمِنِينَ=çokları	Kuşku yok ki, bu olaydan alınacak dersler vardır. Fa- kat insanların çoğu buna inanmadı.	Şüphesiz ki bunda, bir ayet vardır. Ama on- ların çoğu ina- nanlar değildi.	Bu (kıssada), şüphe- siz, (bütün insanlar için) bir ders vardır; velev ki onlardan ço- ğu inanmasa da.
26. 68. لَهُوَ=O'dur رَبِّكَ=Rabbın وَأَنَّ=ve şüphesiz الْعَزِيزُ=üstün olan الرَّحِيمُ=merhamet eden	Ve yine kuşku yok ki, senin Rabb'in üstün iradeli ve merhametlidir.	Muhakkak ki Rabbın, elbette o; Aziz'dir, Ra- him'dir.	Ve gerçek şu ki, se- nin Rabbın, çok aci- yan esirgeyen O yü- celer yücesidir!
26. 69. نَبَأًا=haberini عَلَيْهِمْ=onlara وَإِنَّ=oku إِبْرَاهِيمَ=İbrahim'in	Ey Muhammed, o müşriklere İbra- him'in olayını da anlat.	Onlara İbra- him'in haberini oku.	Onlara İbrahim'in ba- şından geçenleri de anlat.
26. 70. لِأَبِيهِ=babasına قَالَ=demişti إِذْ=hani وَقَوْمِهِ=ve kavmine مَا تَعْبُدُونَ=neye tapıyorsunuz?	Hani İbrahim, ba- bası ile soydaşla- rına, «Neye tapı- yorsunuz?» dedi.	Hani babasına ve kavmine: Ne- lere tapıyorsu- nuz? demişti.	Hani, o babasına ve kavmine Nelere kul- luk ediyorsunuz? diye sormuştu.
26. 71. أَصْنَامًا=putlara نَعْبُدُ=tapıyoruz قَالُوا=dediler لَهَا=onların önünde فَقَظَلُّ=duruyoruz عَاكِفِينَ=ibadete	Onlar da «Putlara tapıyoruz ve biz tapınmayı hep sürdüreceğiz» de- diler.	Onlar da: Putla- ra tapıyoruz ve onlara bağlanıp duruyoruz, de- mişlerdi.	Onlar da: Putlara kul- luk ediyoruz diye kar- şılık verdiler, ve her zaman, kendini onla- ra adanmış kimseler olarak kalacağız!
26. 72. قَالَ=dedi ki هَلْ يَسْمَعُونَكُمْ=onlar sizi işitiyorlar mı? إِذْ تَدْعُونَ=dua ettiğiniz zaman	İbrahim dedi ki, «O putlar, kendilerini imdada çağırдыңızda sesinizi işiti- ler mi?	O da demişti ki: Çağırдыңızda sizi duyuyorlar mı?	(İbrahim:) Peki, yal- varıp yakardığınız zaman sizi işittikleri- ne,
26. 73. يَهْدِيكُمْ=size fayda verebiliyorlar mı? أَوْ=yahut يَضُرُّونَ=zarar verebiliyorlar mı? أَوْ=veya	Ya da size yarar veya zarar dokun- durabiliyorlar mı?»	Yahut size fayda veya zarar veri- yorlar mı?	yahut size fayda ya da zarar verebildikle- rine (gerçekten inani- yor musunuz)? dedi.
26. 74. وَجَدْنَا=bulduk بَلْ=hayır قَالُوا=dediler كَذَلِكَ=böyle آبَاءَنَا=babalarımızı يَفْعَلُونَ=yaparlarken	Onlar, «Hayır ama, atalarımızın böyle yaptıklarını gör- dük» dediler.	Demişlerdi ki: Hayır. Atalarımı- zı böyle yapar gördük.	Ama diye çıktılar, biz atalarımızı da bu- nu yapıyor gördük!
26. 75. أَفَرَأَيْتُمْ=gördünüz mü? قَالَ=dedi مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ=neye tapıyorsunuz	İbrahim dedi ki, «Nelere taptığınız görüyor musu- nuz?»	O da demişti ki: Neye tapmış ol- duğunuzu görü- yor musunuz?	(İbrahim:) Peki dedi, (bu) taptığınız şeylere (başınızı kaldırıp mı) hiç bakmadınız mı?
26. 76. أَنْتُمْ=siz وَأَبَاؤُكُمْ=ve atalarınız الْأَقْدَمُونَ=eski	Gerek sizin ve ge- rekse eski ataları- nızın.	Siz ve geçmiş atalarınız?	Sizler ve sizden ön- ceki atalarınız,

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
26. 77	لِي =benim عَدُوٌّ =düşmanımdır فَإِنَّهُمْ =onlar إِلَّا =yalnız hariç رَبِّ =Rabbi الْعَالَمِينَ =alemlerin	O putlar, benim düşmanlarımdırlar. Benim tek dostum alemlerin Rabb'i olan Allah'tır.	Doğrusu onlar, benim düşmanımdır. Ancak alemlerin Rabbi müstesna.	İmdi, (bana gelince, ben biliyorum ki,) şüphesiz (bu düzmece tanrılar) benim düşmanlarımdır, (ve benim için) alemlerin Rabbinden başka (tanrı yoktur);
26. 78	فَهُوَ =O'dur الَّذِي خَلَقَنِي =beni yaratan يَهْدِينِ =bana yol gösteren	O beni yaratan ve doğru yola iletendir.	Ki O, yaratmıştır beni. Ve O doğru yola eriştirir beni.	beni yaratan da, bana doğru yolu gösteren de O'dur;
26. 79	وَالَّذِي هُوَ =ve O'dur يُطْعِمُنِي =bana yediren وَيَسْقِينِ =ve içiren	O beni doyuran ve içirendir.	Ki O, yedirir, içirir beni.	ve beni yediren de, içiren de O'dur;
26. 80	وَإِذَا =zaman مَرَضْتُ =hastalandığım فَهُوَ =O'dur يَشْفِينِ =bana şifa veren	Hastalığımda beni iyileştiren O'dur.	Hastalandığımda O, şifa verir bana.	ve hasta olduğum zaman beni iyileştiren,
26. 81	وَالَّذِي =O'dur يُمِيتُنِي =beni öldürecek olan ثُمَّ =sonra يُحْيِينِ =diriltecek olan	O, beni öldürecek ve sonra yeniden diriltecek olandır.	Ki O, öldürür beni, sonra da O, diriltir.	ve beni öldürecek olan ve sonra yeniden diriltecek olan (hep) O'dur.
26. 82	وَالَّذِي =ve O'dur أُطْمِعُ =umduğum خَطِيئَتِي =hatamı أَنْ يَغْفِرَ لِي =beni affetmesini الَّذِينَ =din (ceza) يَوْمَ =günü	Hesaplaşma günü günahlarımı affedeceğini umduğum da O'dur.	Ve din günü günahlarımı bağışlamasını umduğum O'dur.	Ve Hesap Günü'nde hatalarımı bağışlamasını umduğum kimse de O'dur.
26. 83	رَبِّ =Rabbim هَبْ لِي =bana ver حُكْمًا =hüküm وَالْحَجْنِي =ve beni kat بِالصَّالِحِينَ =Salihler arasına	Ya Rabbi, bana yararlı bilgi ve egemenlik ver ve beni iyi kullarının arasına kat.	Rabbim, bana hüküm ver. Ve beni salihlere kat.	Ey Rabbim! Bana (doğruyla eğrinin ne olduğuna) hükmedebilme bilgi ve yeteneğini bağışla ve beni dürüst ve erdemli insanların arasına kat
26. 84	لِسَانَ =dili لِي =bana وَاجْعَلْ =nasip eyle فِي =içinde صِدْقٍ =doğruluk الْآخِرِينَ =sonra gelenler	İlerdeki kuşaklar arasında doğruluğun sözcüsü olmamı nasip eyle.	Ve sonrakiler içinde bana doğru söyler bir dil ihsan et.	ve gerçeği benden sonrakilere ulaştırabilme gücü ver bana;
26. 85	وَأَجْعَلْنِي =ve beni kıl مِنْ وَرَثَةٍ =varislerinden النَّعِيمِ =nimet(i bol olan) جَنَّةٍ =cennetinin	Beni bol nimetli cennette sürekli kalanlardan eyle.	Beni Naim cennetinin varislerinden kıl.	ve beni o nimetlerle dolu bahçenin varislerinden biri yap!
26. 86	وَاعْفِرْ =ve bağışla لِأَبِي =babamı إِنَّهُ =çünkü o كَانَ مِنَ الضَّالِّينَ =sapıklardandır	Babamı affeyle. Çünkü o sapıklardandır.	Babamı da bağışla. Şüphesiz o, sapıklardan olmuştur.	Ve babamı bağışla; çünkü, o gerçekten yolunu şaşırانlar arasında.
26. 87	وَلَا تُخْزِنِي =beni utandırma يَوْمَ =gün يُيْعَذُونَ =diriltilecekleri	İnsanların yeniden dirilecekleri gün beni mahcup etme.	Diriltilecekleri günde beni rezil etme.	Ve o herkesin kaldırlacağı Gün beni utandırma;
26. 88	وَلَا يَنْفَعُ =yarar vermez يَوْمَ =o gün وَلَا بَنُونَ =ne de oğullar	Ki, o gün, insana ne malı ve ne de evlatları yarar sağlamaz.	O gün ki mal da fayda vermez, çocuklar da.	o Gün ki, ne malın mülkün, ne de çocukluk çocuğun bir yararı olmayacaktır;
26. 89	إِلَّا =ancak hariç مَنْ أَتَى =getiren اللَّهِ =Allah'a بِقَلْبٍ =kalb سَلِيمٍ =sağlam ve temiz	Yalnız temiz kalple Allah'ın huzuruna gelen kurtulur.	Ancak Allah'a kalb-i selimle gelmiş olan başka.	yalnızca Allah'ın huzuruna kötülükten korunmuş bir kalple çıkanlar (kurtulacaktır)!
26. 90	وَأَزْلِفَتْ =ve yaklaştırılır الْجَنَّةُ =cennet لِلْمُتَّقِينَ =muttakiler için	O gün, cennet, kötülüklerden sakınanların yakınına getirilir.	Cennet, muttakiler için hazırlanmıştır.	Çünkü, (o Gün) cennet, Allah'a karşı sorumluluk bilinci duyanlara yaklaştınlacaktır,
26. 91	وَبُرِّرَتْ =ve karşısına çıkarılır الْأَجْنِمُ =cehennem لِلْغَاوِينَ =azgınların	Cehennem de sapıkların gözleri önünde dikilir.	Cehennem de azgınlara gösterilir.	cehennemse büyük azgınlıklar içinde yitip gitmiş olanların karşısına çıkarılacaktır;
26. 92	وَقِيلَ =ve denilir لَهُمْ =onlara أَيْنَ =hani nerede? مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ =taptıklarınız	Sapıklara denir ki; «Hani vaktiyle taptığınız sözde ilahlar.	Ve onlara denilir ki: Nerededir taptıklarınız?	Ve onlara: Nerede sizin bütün o tapınıp durduklarınız? diye sorulacaktır,
26. 93	مِنْ دُونِ =başkası اللَّهِ =Allah'tan هَلْ يَنْصُرُونَكَ =size yardım ediyorlar mı? أَوْ =yahut يَنْصُرُونَ =kendilerine yardımları dokunuyor mu?	Allah'ı bir yana bırakarak ilah edindiğiniz putlar? Şimdi size yardım edebiliyorlar ya da kendilerini kurtarıbiliyorlar mı?	Allah'tan başka? Size yardım ediyorlar mı veya kendilerine yardımları dokunuyor mu?	(Hani), o Allah'tan başka (tanrı yerine koyduklarınız)? Onlar, bakalım, size yahut kendilerine yardım edebilecekler mi?
26. 94	فَكَبِكُوا =tepe taklak atılırlar فِيهَا =oraya وَالْغَاوُونَ =ve azgınlar هُمْ =onlar	Düzmece ilahlar ile sapıklar başaşağı cehenneme atılırlar.	Oraya; onlar ve azgınlar atılırlar.	Pek tabii onlar da, azgınlık içinde yitip gidenler de, hepsi üst üste cehenneme tıklılacaklar;
26. 95	وَجُنُودٌ =ve askerleri إِبْلِيسَ =İblis'in أَجْمَعُونَ =bütün	Şeytanın bütün askerleri de.	İblis'in askerleri de topluca.	ve İblis'in bütün avnesi..!
26. 96	وَقَالُوا =derler ki وَهُمْ =onlar فِيهَا =orada يَخْتَصِمُونَ =çekişerek	Orada birbirleri ile tartışmaya tutuşarak derler ki,	Orada birbirleriyle çekişerek derler ki:	O Gün orada onlar, birbirlerini suçlayarak derler ki:
26. 97	تَاللَّهِ =vallahi كُنَّا =biz إِنْ =eğer لَفِي =içinde مُبِينٍ =apaçık ضَلَالٍ =bir sapıklık	Vallahi bizler apaçık bir sapıklığa saplanmıştık.	Andolsun Allah'a ki; biz, apaçık sapıklıkta içindeydik.	Allah şahittir ki, biz apaçık bir sapıklık içindeydik,
26. 98	إِذْ =çünkü نُسَوِّيْكُمْ =sizi eşit tutuyorduk بِرَبِّ =Rabbine الْعَالَمِينَ =alemlerin	Çünkü sizleri alemlerin Rabb'ine denk tutmuştuk.	Hani biz, sizi alemlerin Rabbi ile bir tutmuştuk.	çünkü, siz(in gibi yaratılmış varlıklar)ı alemlerin Rabbiyle bir tutuyorduk;
26. 99	وَمَا أَضَلَّنَا =bizi saptıramazlar إِلَّا =bakası الْمُجْرِمُونَ =suçlulardan	Bizi ağır suçlular yoldan çıkarmışlardır.	Ve bizi suçlulardan başka da saptıran olmamıştı.	yine de (sizi tanılaştırarak) yoldan çıkmamıza günah (önderlerimiz) sebep oldu!
26. 100	فَمَا =artık yoktur أَنَّا =bizim مِنْ شَافِعِينَ =şefaathçilerimiz	Şimdi bizim bir şefaathçimiz yok.	Şimdi bize şefaath eden kimse yoktur.	Ama şimdi ne bir arkadaşımız var,
26. 101	وَلَا =ve yoktur صَدِيقٍ =bir dostumuz حَمِيمٍ =sıcak	Cana yakın bir dostumuz da yok.	Ve sıcak bir dostumuz da yoktur.	ne de candan bir dostumuz.
26. 102	فَلَوْ =ah keşke أَنْ لَّنَا =bizim için olsa فَنَكُونُ =ve olsak بِرَبِّ =bir (dönüş) daha مِنْ الْمُؤْمِنِينَ =inananlardan	Ah keşki, bir daha dünyaya dönebilsek de mü minlerden olsak.	Keşki bizim için geri dönüş olsa da, mü minlerden olsak.	N'olurdu, (o hayata) bir kere daha dönebilseydik de inananlardan olsaydık!
26. 103	إِنَّ =muhakkak ki فِي ذَلِكَ =bunda vardır لَايَةً =bir ibret وَمَا كَانَ =ama yine olmazlar	Kuşku yok ki, bu olaydan alınacak dersler vardır. Onların çoğunluğu inanmamış kimse-	Muhakkak ki bunda bir ayet vardır. Ama onların çoğu mü minler olma-	Şüphesiz bütün bunlarda (insanlar için) bir ders vardır, onların çoğu (buna) inanmasa da.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
أَكْثَرُهُمْ=çokları مُؤْمِنِينَ=inananlardan	lerdi.	dı.	
26. 104 لَهُوَ=O'dur رَبَّكَ=Rabbin وَإِنَّ=şüphesiz الْعَزِيزُ=üstün olan الرَّحِيمُ=merhamet eden	Ve yine kuşku yok ki, senin Rabb'in üstün iradeli ve merhametlidir.	Muhakkak ki Rabbin, elbette o; Aziz'dir, Rahim'dir.	Ve şüphesiz senin Rabbin çok acıyıp esirgeyen O yüceler yücesidir.
26. 105 كَذَّبَتْ=yalanladı قَوْمُ=kavmi نُوحٍ=Nuh الْمُرْسَلِينَ=gönderilen elçileri	Nuh'un soydaşları peygamberlerini yalanladılar.	Nuh'un kavmi de peygamberleri yalanladı.	Nuh toplumu (da) peygamberlerini yalanladı.
26. 106 لَهُمْ=onlara قَالَ=demişti إِذْ=hani أَخُوهُمْ=kardeşleri نُوحٌ=Nuh أَلَا تَتَّقُونَ=korunmaz mısınız?	Hani kardeşleri Nuh, onlara dedi ki, Siz hiç Allah'tan korkmaz mısınız?	Hani onlara kardeşleri Nuh demişti ki: Siz sakinmaz mısınız?	Kardeşleri Nuh onlara: Allah'a karşı sorumluluk bilinci duymaz mısınız? dedi,
26. 107 لَكُمْ=sizin için إِيَّايَ=muhakkak ben أَمِينٌ=güvenilir رَسُولٌ=bir elçiyim	Ben size gönderilmiş, güvenilir bir Allah elçisiyim.	Muhakkak ki ben, size emin bir peygamberim.	Bakin, ben (O'nun tarafından) size (gönderilmiş) güvenilir bir elçiyim:
26. 108 فَاتَّقُوا اللهَ=Allah'tan korkun وَأَطِيعُوا=ve bana itaat edin	Öyleyse Allah'tan korkunuz ve çağırma uyunuz.	Artık Allah'tan korkun da bana itaat edin.	Öyleyse artık Allah'a karşı sorumluluk bilinci taşıyın ve benim izimden yürüyün!
26. 109 وَمَا أَسْأَلُكُمْ=ve ben sizden istemiyorum مِنْ أَجْرٍ=bir ücret عَلَيْهِ=buna karşı إِن أَجْرِي=benim ücretim إِلَّا=yalnız عَلَى=aittir الْعَالَمِينَ=alemlerin رَبِّ=Rabbine	Ben bu çağrı hizmetime karşılık sizden herhangi bir ücret istemiyorum, benim çabamın karşılığını verecek olan alemlerin Rabb'idir.	Buna karşı sizden bir ücret istemiyorum. Benim ücretim ancak alemlerin Rabbına aittir.	Hem bunun için sizden (dünyevi) bir karşılık da gözlemiyorum; hak ettiğim karşılığı (vermek) alemlerin Rabbinden başkasına düşmez.
26. 110 فَاتَّقُوا اللهَ=Allah'tan korkun وَأَطِيعُوا=ve bana itaat edin	O halde Allah'tan korkunuz ve çağırma uyunuz.	O halde Allah'tan korkun da bana itaat edin.	Öyleyse artık Allah'a karşı sorumluluk bilinci taşıyın ve benim izimden yürüyün!
26. 111 قَالُوا=dediler ki أَنْتُمْ=biz sana inanır mıyız? وَاتَّبَعَكَ=sana uymuşken أَلَا رُدُّونَ=bayağı kimseler	Soydaşları, «peşinden gelenler aramızdaki ayak takımı iken hiç biz sana inanır mıyız» dediler.	Sana mı inanacağız? Halbuki sana uyanlar en rezil kimselerdir, dediler.	(Toplunun) en aşağı tabakasından insanların senin ardına düşüğünü göre göre tutup sana mı inanacağız? dediler.
26. 112 وَمَا عَلَّمِي=ben bilmem قَالَ=dedi ki بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ=onların yaptıklarını	Nuh dedi ki; «Onların neler yaptıklarını ben bilemem.»	Dedi ki: Onların yapmakta oldukları şeyler hakkında bir bilgim yoktur.	(Nuh:) Ben onların (bana gelmeden önce) neler yaptıklarını bilmem dedi.
26. 113 إِلَّا=ancak إِنْ حِسَابُهُمْ=onların hesabı أَوْ=eğer رَبِّي=Rabbime عَلَى=aittir تَشْعُرُونَ=düşünürseniz	Onların hesabını görmek, sadece Rabb'im'e düşer. Keşke bu gerçeğin bilincinde olsanız.	Onların hesabı ancak Rabbıma aittir. Keşki düşünseniz.	Eğer iyi düşünecek olursanız, onları yargılamak ancak Rabbime düşer!
26. 114 وَمَا أَنَا=ben değilim بِطَارِدٍ=kovacak الْمُؤْمِنِينَ=inananları	Mü'minleri yanımdan kovmak bana yakışmaz.	Ve ben, inananları kovacak değilim.	Bunun içindir ki, inandığını söyleyenleri yanımdan kovacak değilim;
26. 115 إِنْ أَنَا=ben نَذِيرٌ=sadece بِأَمْرٍ=apaçık	Ben sadece açık sözlü bir uyarıcıyım.	Ben, ancak apaçık bir uyarıcıyım.	ben sadece (gerçekleri) apaçık dile getiren bir uyarıcıyım.
26. 116 لَمْ تَنْتَهُ لَنْ=eğer قَالَوا=dediler لَتَكُونَنَّ=mutlaka olacaksın يَا نُوحُ=ey Nuh مِنَ الْمَرْجُومِينَ=taşlananlardan	Soydaşları; «Ey Nuh, eğer bu dediklerinden vazgeçmezsen taşatutulup öldürülenlerden olacaksın» dediler.	Ey Nuh, eğer son vermezsen, sen muhakkak taşlananlardan olursun, dediler	(İnanmayanlar:) Ey Nuh! dediler, Eğer (bu iddialarına) son vermezsen, mutlaka taşlanacaksın!
26. 117 وَإِنَّ=şüphesiz قَالَ=(Nuh) dedi رَبِّ=Rabbim كَذَّبُونَ=kavmim كَذَّبُونَ=beni yalanladı	Bunun üzerine Nuh dedi ki: «Ya Rabbi, soydaşlarım beni yalanladılar.	O da dedi ki: Rabbim, doğrusu kavmim beni yalanladı.	(Bunun üzerine Nuh:) Ey Rabbim! dedi, İşte kavmim beni yalanladı;
26. 118 فَأَفْتَحْ=aç بَيْنِي=benimle وَبَيْنَهُمْ=onların arasını وَنَجِّنِي=(kesin hükümle) açarak بِأَمْرٍ=ve benimle beraber bulunan مِنَ الْمُؤْمِنِينَ=müminleri	Onlar ile aramdaki meseleyi sen kesin çözüme bağla; beni ve yanımdaki mü'minleri kurtar.»	Artık benimle onların arasında Sen, bir hüküm ver. Beni ve beraberimdeki mü'minleri kurtar.	bunun için, benimle onlar arasındaki gerçeği bütün açıklığıyla ortaya koy; beni ve benimle beraber olan müminleri kurtar!
26. 119 فَأَنْجَيْنَاهُ=biz de onu kurtardık وَمَنْ=ve bulunanları مَعَهُ=onunla beraber فِي=içinde الْفُلْكِ=gemi الْمَشْحُونِ=dolu	Bunun üzerine Nuh'u ve yanındakileri dolu bir gemiye bindirerek kurtardık.	Bunun üzerine Biz de, onu ve beraberindekileri, dolu bir gemi içinde kurtardık.	Ve bunun üzerine Biz de, onu ve onunla beraber olanları dopdolu bir gemi içinde kurtardık.
26. 120 أَعْرِفْنَا=boğduk ثُمَّ=sonra الْبَاقِينَ=geride kalanları	Bunun arkasından dışarda kalanları suda boğduk.	Sonra geride kalanları suda boğduk.	Sonra da, geride kalanları sulara gömüverdik.
26. 121 فَإِذْكَذَاكَ=bunda vardır وَإِنَّ=muhakkak ki لَا إِلَهَ إِلَّا=bir ibret وَمَا كَانَ=ama yine değildir أَكْثَرُهُمْ=çokları مُؤْمِنِينَ=inananlardan	Kuşku yok ki, bu olaydan alınacak dersler vardır. Onların çoğunluğu inanmamış kimselerdi.	Muhakkak ki bunda, bir ayet vardır. Ama onların çoğu mü'minler olmadı.	Şüphesiz bu (kıssada insanlar için) bir ders vardır, onların çoğu (buna) inanmasa da.
26. 122 لَهُوَ=işte O'dur رَبَّكَ=Rabbin وَإِنَّ=şüphesiz الْعَزِيزُ=üstün olan الرَّحِيمُ=merhamet eden	Ve yine kuşku yok ki, senin Rabb'in üstün iradeli ve merhametlidir.	Ve muhakkak ki Rabbin, elbette o; Aziz'dir, Rahim'dir.	Ve şüphesiz senin Rabbin çok acıyıp esirgeyen O yüceler yücesidir!
26. 123 كَذَّبَتْ=yalanladı عَادٌ=Ad (kavmi) de الْمُرْسَلِينَ=gönderilen elçileri	Adoğulları da peygamberlerini yalanladılar.	Ad da peygamberleri yalanladı.	(Ve) Ad toplumu (da) gönderilen elçilerden (birini) yalanladı.
26. 124 لَهُمْ=onlara قَالَ=demişti إِذْ=hani أَخُوهُمْ=kardeşleri هُودٌ=Hud أَلَا تَتَّقُونَ=korunmaz mısınız?	Hani kardeşleri Hud, onlara dedi ki, «Siz hiç Allah'tan korkmaz mısınız?»	Hani onlara kardeşleri Hud dedi ki: Siz, sakinmaz mısınız?	Hani, kardeşleri Hud onlara: Artık, Allah'a karşı sorumluluk bilinci taşımayacak mısınız? demişti.
26. 125 لَكُمْ=sizin için إِيَّايَ=ben أَمِينٌ=güvenilir رَسُولٌ=bir elçiyim	Ben size gönderilmiş, güvenilir bir Allah elçisiyim.	Muhakkak ki ben, size emin bir peygamberim.	Bakin, ben size (Allah'ın gönderdiği) güvenilir bir elçiyim;
26. 126 فَاتَّقُوا اللهَ=Allah'tan korkun وَأَطِيعُوا=ve bana itaat edin	Öyleyse Allah'tan korkunuz da, çağırma uyunuz.	Artık Allah'tan korkun da bana itaat edin.	Öyleyse, artık Allah'a karşı sorumluluk bilinci taşıyın ve bana itaat edin!
26. 127 وَمَا أَسْأَلُكُمْ=ben sizden istemiyorum مِنْ أَجْرٍ=bir ücret عَلَيْهِ=buna karşı إِن أَجْرِي=benim ücretim إِلَّا=ancak عَلَى=aittir الْعَالَمِينَ=alemlerin رَبِّ=Rabbine	Ben bu çağrı hizmetime karşılık sizden herhangi bir ücret istemiyorum, benim çabamın karşılığını verecek olan alemlerin Rabb'idir.	Buna karşı sizden bir ücret istemiyorum. Benim ücretim ancak alemlerin Rabbına aittir.	Hem, ben sizden bunun için (dünyevi) bir karşılık da beklemiyorum; benim hak ettiğim karşılığı vermek alemlerin Rabbinden başkasına düşmez.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
26. 128 يَكُلُّ =her أَتْبَنُونَ =siz yapıyor آيَةً =bir işaret (saraylar) رِيع =tepeye (yol üzerine) تَعْبَثُونَ =eğleniyor musunuz?	Sizler her yüksek tepeye gösteriş amaçlı bir anıt dikerek boş işlerle mi oyalanıyorsunuz.?	Siz, her yüksek yere koca bir bina kurup boş şeylerle mi uğraşırsınız?	Her tepede cehalet eseri, (putperestçe) anıtlar, tapınaklar mı yükselteceksiniz
26. 129 وَتَتَّخِذُونَ =ve ediniyorsunuz مَصَانِعَ =köşkler (ve müstahkem kaleler) لَعَلَّكُمْ =belki تَخْلُدُونَ =ebedi yaşarsınız diye	Hiç ölmemek ümidi ile sağlam köşkler mi yapıyorsunuz?	Temelli kalacağınızı umarak sağlam yapılar mı edinirsiniz?	Ve sonsuza kadar yaşayacağınız kuruntusuyla, sapasağlam malikaneler mi edineceksiniz?
26. 130 وَإِذَا =zaman da بَطِشْتُمْ =yakaladığınız بَطِشْتُمْ =yakalıyorsunuz جَبَّارِينَ =zorbalar gibi	Birini yakalayınca zorbaca yakalıyorsunuz.	Ve yakaladığınız zaman da zorbaca mı yakalarsınız?	Ve (başkalarının hukukuna) el uzattığınız zaman, hiçbir sınır tanımadan, hep böyle zorbalık mı yapacaksınız?
26. 131 فَانْقَبُوا =korkun اللَّهِ =Allah'tan وَأَطِيعُونَ =ve bana itaat edin	Allah'tan korkunuz da çağırma uyunuz.	O halde Allah'tan korkun da bana itaat edin.	Öyleyse, Allah'a karşı sorumluluk bilinci taşıyın ve bana itaat edin,
26. 132 وَاتَّقُوا =korkun الَّذِي أَمَدَّكُمْ =size bol bol veren(Allah'dan بِمَا تَعْلَمُونَ =bildiğiniz şeyleri (nimetleri)"	Size bildiğiniz nimetleri bağışlayan Allah'tan korkunuz.	Bildiğiniz şeylerle sizi destekleyenden sakının.	düşünebileceğiniz bütün (iyilikleri) size sağlayan (Allah'tan) yana duyarlı olun;
26. 133 أَمَدَّكُمْ =O size verdi بِأَنْعَامٍ =davarlar وَبَنِينَ =oğullar	O size davar sürüleri ile evlatlar bağışladı.	O, desteklemiştir sizi, hayvanlar ve oğullarla;	size sürüler ve çocuklar veren,
26. 134 وَجَنَّاتٍ =bahçeler وَعُيُونٍ =çeşmeler	Bahçeler ve pınarlar armağan etti.	Bahçeler ve çeşmelerle.	size bahçeler ve pınarlar veren (Allah'tan yana)...
26. 135 أَخَافُ =korkuyorum إِنِّي =doğrusu ben عَلَيْكُمْ =size عَذَابٍ =azabı(nın çarpması)ndan عَظِيمٍ =büyük يَوْمٍ =bir günün	Sizin hesabınıza 'büyük gün'ün azabından endişe ederim.	Doğrusu hakkınızda büyük bir günün azabından korkuyorum.	Doğrusu, ben sizin için o büyük ve zorlu günün azabından korkuyorum!
26. 136 عَلَيْنَا =bizce سَوَاءٌ =aynıdır قَالُوا =dediler ki أَوْعَظْتُ =öğüt versen de أَمْ لَمْ تَكُنْ =olmasan da مِنَ الْوَاعِظِينَ =öğüt verenlerden	Adoğulları dediler ki, «İster öğüt ver, ister öğüt verenlerden olma, bizim için birdir.»	Dediler ki: Öğüt versen de, yahut öğüt verenlerden olmasan da bizim için eşittir.	(Ama bütün bu uyarılara karşı onlar:) Bize öğüt veriyor olsan da, olmasan da, bizim için fark etmez! dediler.
26. 137 إِلَّا =sadece إِنْ هَذَا =bu (davranışımız) الْأُولَئِينَ =evvelkilerin خُلُقٍ =ahlakıdır	Bu uygulamalarımız, eski atalarımızdan bize gelen geleneklerden başka birşey değildir.	Bu, öncekilerin adetinden başka bir şey değildir.	Bu (benimsediğimiz tutum) atalarımızın tutumundan başka bir şey değil ki..!
26. 138 وَمَا نَحْنُ =biz değiliz بِمُعَذِّبِينَ =azaba uğratılacak	Bizim azaba çarpılmamız sözkonusu değildir.	Hem biz, azaba uğratılacak da değiliz.	Hem, (bu yüzden) azaba uğrayacak da değiliz!
26. 139 فَكَذَّبُوهُ =onu yalanladılar فَأَهْلَكْنَاهُمْ =biz de onları helak ettik إِنَّ فِي ذَلِكَ =bunda vardır لَايَةً =bir ibret وَمَا كَانِ =ama yine değildir أَكْثَرُهُمْ =çokları مُؤْمِنِينَ =inananlardan	Böylece peygamberlerini yalanladılar. Biz de onları yokettik. Kuşku yok ki, bu olaydan alınacak dersler vardır. Onların çoğu inanmamış kimselerdir.	Böylece onu yalanladılar. Ve Biz, onları yok ettik. Muhakkak ki bunda bir ayet vardır. Ama onların çoğu mü'minler olmadı.	İşte o'nu böyle yalanladılar; ve bunun üzerine Biz de onları yok ettik. Bu (kıssada da insanlar için) mutlaka, bir ders vardır, onlardan çoğu (buna) inanmasa da...
26. 140 إِنَّهُ =işte O'dur رَبِّكَ =Rabbin وَأِنَّ =şüphesiz الرَّحِيمَ =merhamet eden الْعَزِيزُ =üstün olan	Ve yine kuşku yok ki, senin Rabb'in üstün iradeli ve merhametlidir.	Ve muhakkak ki Rabbin, elbette o; Aziz'dir, Rahim'dir.	Ve şüphesiz senin Rabbin çok acıyıp esirgeyen O yüceler yücesidir!
26. 141 كَذَّبَتْ =yalanladı ثَمُودُ =Semud (kavmi) de الْمُرْسَلِينَ =gönderilen elçileri	Semudoğulları da peygamberlerini yalanladılar.	Semud da peygamberleri yalanladı.	(Ve) Semud toplumu (da) gönderilen elçilerden (birini) yalanladı.
26. 142 لَهُمْ =onlara قَالَ =demişti ki إِذْ =hani صَالِحٌ =Salih أَخُوهُمْ =kardeşleri أَلَا تَتَّقُونَ =korunmaz mısınız?	Hani kardeşleri Salih onlara dedi ki, siz hiç Allah'tan korkmaz mısınız?	Hani onlara kardeşleri Salih demişti ki: Siz, sakınmaz mısınız?	Hani, onlara (da) kardeşleri Salih, Artık Allah'a karşı sorumluluk bilinci taşımayacak mısınız? demişti.
26. 143 رَسُولٌ =bir elçiyim لَكُمْ =sizin için إِنِّي =ben أَمِينٌ =güvenilir	Ben size gönderilmiş güvenilir bir Allah elçisiyim.	Muhakkak ki ben, size emin bir peygamberim.	Bakin ben (O'nun tarafından) size gönderilen güvenilir bir elçiyim;
26. 144 فَانْقَبُوا =korkun اللَّهِ =Allah'tan وَأَطِيعُونَ =ve bana itaat edin	Öyleyse Allah'tan korkunuz da çağırma uyunuz.	Artık Allah'tan korkun da bana itaat edin.	Öyleyse, artık Allah'a karşı sorumluluk bilinci taşıyın ve bana itaat edin!
26. 145 وَمَا أَسْأَلُكُمْ =ben sizden istemiyorum عَلَيْهِ =buna karşı مِنْ أَجْرٍ =bir ücret إِنْ أَجْرِي =benim ücretim إِلَّا =yalnız عَلَى =aittir الْعَالَمِينَ =alemlerin رَبِّ =Rabbine	Ben bu çağrı hizmetime karşılık sizden herhangi bir ücret istemiyorum; benim çabalarımın karşılığını verecek olan, alemlerin Rabb'i'dir.	Buna karşı sizden bir ücret istemiyorum. Benim ücretim, ancak alemlerin Rabbına aittir.	Üstelik, ben sizden herhangi bir karşılık da istiyor değilim; benim hak ettiğim karşılığı vermek alemlerin Rabbinden başkasına düşmez.
26. 146 أَتُتْرَكُونَ =bırakılacağınızı mı sanıyorsunuz? فِي =içinde مَا هَاهُنَا =burada آمِنِينَ =güven	Siz bu dünyada hep güven içinde yaşatılacağınızı mı sanıyorsunuz?	Burada emniyet içinde bırakılır mısınız?	Bu bulunduğunuz hal üzere hep böyle güvenlik içinde bırakılacağınızı mı sanıyorsunuz?
26. 147 فِي جَنَّاتٍ =bahçelerde وَعُيُونٍ =ve çeşme başlarında	Bahçeler ve pınarlar arasında	Bahçelerde, çeşmelerde.	Bu bahçeler içre ve bu pınar başlarında;
26. 148 وَزُرُوعٍ =ve ekinler arasında وَنَخْلٍ =ve hurmalıklarda طَلْعَهَا =tomurcuklu هَضِيمٌ =yumuşak	Ekinler ve olgun tomurcuklar hurmalar arasında	Ekinler, salkımları sarkmış hurmalıklar arasında.	bu ekinler, bu zarif görünüşlü ince sürgünlü hurmalıklar arasında...
26. 149 وَتَنْتَحِنُونَ =yontuyorsunuz مِنَ الْجِبَالِ =dağlardan بُيُوتًا =evler فَارْهِنَ =ustalıkla	Dağları maharetle oyup alımlı köşkler yapıyorsunuz?	Dağlarda ustalıkla evler oyar mısınız?	Ve dağlarda hep böyle ustalıkla evler yontabileceğinizi (mi sanıyorsunuz)?
26. 150 فَانْقَبُوا =korkun اللَّهِ =Allah'tan وَأَطِيعُونَ =ve bana itaat edin	Allah'tan korkunuz da çağırma uyunuz.	O halde Allah'tan korkun da bana itaat edin.	Öyleyse, artık Allah'tan yana bilinç ve duyarlık gösterin ve bana itaat edin;
26. 151 وَلَا تُطِيعُوا =uymayın أَمْرَ =emrine الْمُسْرِفِينَ =aşırıların	Aranızdaki azatılmışların emirlerine uymayınız.	Müsriflerin emrine itaat etmeyin.	ölçüyü aşanların sözüne uymayın;
26. 152 الَّذِينَ يُفْسِدُونَ =bozgunculuk yapanların	Onlar yeryüzünde kargaşa çıkarırlar, hiçbir bozukluğu	Onlar ki yeryüzünde bozgunculuk yaparlar	o ölçüyü aşanlar ki, yeryüzünde düzen ve uyum sağlayacakları

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
فِي الْأَرْضِ =yeryüzünde وَلَا يُصْلِحُونَ =ıslah etmeyenlerin	düzeltilmezler.	da ıslah etmezler.	na bozgunculuk yaparlar!
26. 153 أَنْتَ =sen إِنَّمَا =doğrusu قَالُوا =dediler مِنَ الْمُسْحَرِينَ =iyice büyülenmişlerdensin	Semudoğulları dediler ki; «Sen büyüye çarpılmış birisin.»	Dediler ki: Şüphesiz sen, ancak büyülenmişlerdensin.	(Salih'in kavmi:) Sen mutlaka büyülenmiş birisin! dediler.
26. 154 إِلَّا =başka أَنْتَ =sen de مَا =değilsin مِثْلَنَا =bizim gibi بَشَرٌ =bir insandan إِنْ =eğer بِآيَةٍ =bir mucize قَاتِ =bize getir مِنَ الصَّادِقِينَ =doğrulardansan كُنْتَ =isen	Sen sadece bizler gibi bir insansın. Eğer doğru söylüyorsan bize bir mucize göster.	Hem sen, bizim gibi insandan başka bir şey değilsin. Şayet sadıklardan isen o zaman bir ayet getir.	Bizim gibi ölümlü bir insandan başka bir şey değilsin! Eğer doğru sözlü biriyisen, bize bir alamet getir (de görelim)!
26. 155 نَاقَةَ =dişi devedir هَذِهِ =işte bu قَالَ =dedi ki لَهَا =onun var شِرْبٌ =su içme hakkı وَلَكُمْ =ve sizin var شِرْبٌ =su içme hakkı بِیَوْمٍ =bir gün مَعْلُومٍ =belli	İstedığınız mucize işte şu dişi devedir. Su içme sırası bir gün onun ve belli bir günde sizindir.	Dedi ki: İşte şu devedir. Su içme hakkı; belirli bir gün onun ve belirli bir gün sizindir.	(Salih:) (İşte) şu dişi deve; su içme hakkı (belirli bir gün) onun, belirli günlerde de sizindir;
26. 156 وَلَا تَمْسُوْهَا =sakın ona dokundurmayın بِئْسَ =bir kötülük فَيَأْخُذْكُمْ =sonra sizi yakalar عَذَابٌ =azabı بِیَوْمٍ =bir günün عَظِيمٍ =büyük	Ona bir kötülük dokundurmayınız. Yoksa Büyük Gün'ün azabına çarpılırsınız.	Sakın ona bir kötülük yapmayın. Yoksa sizi büyük bir günün azabı yakalayacaktır.	öyleyse, sakın ona bir kötülük yapmayın, yoksa büyük, çetin bir günün azabı gelip sizi bulur! dedi.
26. 157 فَعَقَرُوهَا =nihayet onu kestiler فَأَصْبَحُوا =ama oldular نَادِمِينَ =pişman	Buna rağmen devenin ayaklarını keserek onu cansız yere devirdiler. Fakat hemen pişman oldular.	Onlar ise onu kestiler de pişman oldular.	Bütün bu uyarılara rağmen onlar yine de o deveyi hoyratça boğazladılar; ama bunu yaptıklarına (çok geçmeden) pişman oldular;
26. 158 فَأَخَذَهُمُ =ve onları yakaladı الْعَذَابُ =azab فِي ذَلِكَ =bunda vardır إِنِّ =muhakkak ki لَايَةً =bir ibret وَمَا كَانَ =ama yine değildir أَكْثَرَهُمْ =çokları مُؤْمِنِينَ =inananlardan	Arkasından azab, yakalarına yapıştı. Kuşku yok ki, bu olaydan alınacak dersler vardır. Onların çoğunluğu inanmamış kimse-lerdi.	Bunun üzerine azab onları yakaladı. Muhakkak ki bunda bir ayet vardır. Ama onların çoğu mü'minler olmadı.	çünkü (Salih'in önceden haber verdiği) azap onları kısıkvrak yakaladı. Şüphesiz bu (kıssada da insanlar için) bir ders vardır; onlardan çoğu (buna) inanmasalar da...
26. 159 إِنَّهُ =işte O'dur رَبِّكَ =Rabb'in الْعَزِيزُ =üstün olan الرَّحِيمُ =merhamet eden	Ve yine kuşku yok ki, senin Rabb'in üstün iradeli ve merhametlidir.	Muhakkak ki Rabb'in, elbette O; Aziz'dir, Rahim'dir.	Ve şüphesiz senin Rabb'in çok acıyıp esirgeyen O yüceler yücesidir!
26. 160 كَذَّبَتْ =yalanladı قَوْمُ =kavmi de لُوطٌ =Lût الْمُرْسَلِينَ =gönderilen elçileri	Lut'un soydaşları da peygamberlerini yalanladılar.	Lut kavmi de peygamberleri yalanladı.	(Ve) Lut toplumu (da) gönderilen elçilerden (birini) yalanladı;
26. 161 إِذْ =hani قَالَ =demişti لَهُمْ =onlara أَخُوهُمْ =kardeşleri لُوطٌ =Lût أَلَا تَتَّقُونَ =korunmaz mısınız?	Hani kardeşleri Lut, onlara dedi ki; «Siz hiç Allah'tan korkmaz mısınız?	Hani onlara kardeşleri Lut demişti ki: Siz, sakınmaz mısınız?	hani, kardeşleri Lut onlara: Allah'a karşı sorumluluk bilinci duymaz mısınız? demişti,
26. 162 إِنِّي =ben لَكُمْ =sizin için رَسُولٌ =bir elçiyim أَمِينٌ =güvenilir	Gerçekten ben, size gönderilen güvenilir bir peygamberim.	Muhakkak ki ben, size emin bir peygamberim.	Bakin, ben (O'nun tarafından) size gönderilen güvenilir bir elçiyim;
26. 163 فَاتَّقُوا =korkun اللَّهَ =Allah'tan وَأَطِيعُوا =ve bana itaat edin	Öyleyse Allah'tan korkunuz da çağırma uyunuz.	Artık Allah'tan korkun da bana itaat edin.	öyleyse, artık Allah'tan yana bilinç ve duyarlık gösterin ve bana itaat edin!
26. 164 وَمَا أَسْأَلُكُمْ =ben sizden istemiyorum عَلَيْهِ =buna karşı مِنْ أَجْرٍ =bir ücret إِنْ أَجْرِي =benim ücretim إِلَّا =yalnız عَلَى =aittir الْعَالَمِينَ =alemlerin رَبِّ =Rabbine	Ben bu çağrı hizmetime karşılık sizden hiçbir ücret istemiyorum, benim çabalarımın karşılığını verecek olan alemlerin Rabb'idir.	Buna karşı sizden bir ücret istemiyorum. Benim ücretim, ancak alemlerin Rabbına aittir.	Üstelik ben sizden herhangi bir karşılık da istiyor değilim; benim hak ettiğim karşılığı vermek alemlerin Rabbinden başkasına düşmez.
26. 165 أَتَأْتُونَ =-mi gidiyorsunuz? الذَّكَرَانَ =erkeklerle مِنَ الْعَالَمِينَ =alemlerin içinde	Sizler erkekler ile cinsel ilişki kuruyorsunuz, öyle mi?	İnsanlar arasında erkeklerle mi yaklaşıyorsunuz?	İnsanların içinden (tab'an ve hukuken meşru olan cinsi biraralık da) erkeklerle mi yaklaşıyorsunuz?
26. 166 وَتَذَرُونَ =ve bırakıyor musunuz? مَا خَلَقَ =yaratdığı لَكُمْ =sizin için مِنْ أَرْوَاحِكُمْ =eşlerinizi رَبُّكُمْ =Rabbinizin بَلْ =bilakis أَنْتُمْ =siz قَوْمٌ =bir kavimsiniz عَادُونَ =sınırı aşan	Buna karşılık Rabb'inizin sizin için eş olarak yarattığı kadınları bırakıyorsunuz? Sizler doğal sınırları çiğneyen, sapık bir toplumsunuz.	Ve Rabbinizin sizin için yarattığı eşleri bırakıyor musunuz? Hayır, siz azmış bir kavimsiniz.	Hem de, Rabbinizin sizin için yarattığı eşlerinizden uzaklaşarak? Yoo, siz her türlü ölçüyü aşan azgın bir toplumsunuz!
26. 167 قَالُوا =dediler لَئِنْ =andolsun eğer لَمْ تَنْتَهِ =vazgeçmezsen يَا لُوطُ =ey Lût لَتَكُونَنَّ =mutlaka olacaksın مِنَ الْمُخْرَجِينَ =sürülenlerden	Soydaşları «Ey Lut, eğer bu dediklerinden vazgeçmezsen kesinlikle seni buradan süreceğiz» dediler.	Dediler ki: Ey Lut, buna son vermezsen sen, elbette çıkarıl-lardan olursun.	Ey Lut! dediler, Eğer (bu sözlerinden) vazgeçmezsen (bu şeyhirden) mutlaka kovulacaksın!
26. 168 قَالَ =(Lût) dedi ki إِنِّي =ben لَعَمْرُكَمُ =sizin bu işinize مِنَ الْقَالِينَ =kızanlardanım	Lut dedi ki; Ben sizin bu sapık davranışınızdan tiksinenlerdenim.	Dedi ki: Doğrusu ben, sizin işlediğinize kızanlar-danım.	(Lut:) İyi bilin ki, ben bu sizin yaptıklarınızı sonuna kadar kınayanlardan biri olarak kalacağım! dedi.
26. 169 رَبِّ =Rabbim نَجِّنِي =beni kurtar وَأَهْلِي =ve ailemi مِمَّا يَعْمَلُونَ =bunların yaptıklarından	Ya Rabbi, beni ve ailemi bunların sapık davranışlarının yaygın cezasından kurtar.	Rabbim, beni ve ailemi bunların yaptıklarından kurtar.	(Ve sonra şöyle dua etti:) Ey Rabbim, beni ve ailemi bunların yapageldikleri (kötülüklerden) kurtar!
26. 170 فَنَجَّيْنَاهُ =biz de onu kurtardık وَأَهْلَهُ =ve ailesini أَجْمَعِينَ =tamamen	Biz de Lut'u ve ailesini kurtardık.	Bunun üzerine onu ve ailesini topluca kurtardık.	Bunun üzerine Biz de o'nu ve ailesini kurtardık;
26. 171 إِلَّا =yalnız hariç عَجُوزًا =bir koca karı فِي الْغَابِرِينَ =geride kalanlar arasında	Ailesinden sadece yaşlı bir kadın, sapıklar arasında kaldı.	Sadece yaşlı bir kadın geride kalanlardan oldu.	yalnızca geride kal-mayı seçen bir koca-karı bunun dışında kaldı;
26. 172 ثُمَّ =sonra دَمَّرْنَا =yıkttık helak ettik الْآخَرِينَ =ötekilerini	Sonra geride kalanları yockettik.	Sonra diğerlerini yerle bir ettik.	ve sonra ötekileri kırıp geçirdik;
26. 173 وَأَمْطَرْنَا =ve yağdırdık عَلَيْهِمْ =üzerlerine مَطَرًا =bir yağmur فَسَاءَ =çok kötü oldu مَطَرُ =yağmuru الْمُنْذَرِينَ =uyarılanların	Onların başlarına müthiş bir yağmur yağdırdık. Uyarıcıları umursamayanların başlarına yağın yağmur ne fe-nadır.	Üzerlerine de bir yağmur yağdırdık. Uyarılanların yağmuru ne kötüdür.	üzerlerine (helak edici) yağmurlar yağdırdık; uyarıl(dıkları halde uslanmay)anların maruz kaldığı yağmur, gerçekten, ne korkunçtur!
26. 174 إِنَّ =muhakkak ki فِي ذَلِكَ =bunda vardır	Kuşku yok ki, bu olaydan alınacak dersler vardır. On-	Muhakkak ki bunda bir ayet vardır. Ama on-	Bu (kıssada da insanlar için) bir ders vardır; onlardan çoğu

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
لَايَةً =bir ibret وَمَا كَانَ =ama yine değildir أَكْثَرُهُمْ =çokları مُؤْمِنِينَ =inananlardan	ların çoğunluğu inanmamış kimse-lerdir.	ların çoğu mü'minler olma-dı.	(buna) inanmasalar da...
26. 175 أَهُوَ =işte O'dur رَبِّكَ =Rabb'in وَأِنَّ =şüphesiz الْعَزِيزُ =üstün olan الرَّحِيمُ =merhamet eden	Ve yine kuşku yok ki, senin Rabb'in üstün iradeli ve merhametlidir.	Muhakkak ki Rabb'in, elbette O; Aziz'dir, Ra-him'dir.	Şüphesiz senin Rab-bin çok acıyıp esirge-yen O yüceler yüce-sidir!
26. 176 أَصْحَابُ =halkı da كَذَّبَ =yalanladı الْمُرْسَلِينَ =gönderilen elçileri الْأَيْكَةِ =Eyke	Eyke halkı da pey-gamberlerini ya-lanladılar.	Eyke halkı da peygamberleri yalanladı.	(Ve) O ağaçlı vadinin halkı da kendilerine gönderilen elçiyi ya-lanladılar.
26. 177 أَلَهُمْ =onlara قَالَ =demişti ki إِنْ =hani أَلَا تَتَّقُونَ =korunmaz mısınız? شُعَيْبٌ =Şu'ayb	Hani Şuayb, onla-ra dedi ki; «Siz hiç Allah'tan korkmaz mısınız?»	Hani onlara Şu-ayb demişti ki: Siz, sakınmaz mısınız?	Hani, Şuayb onlara: Allah'a karşı sorumlu-luk bilinci taşımayac-ak mısınız? demişti,
26. 178 رَسُولٌ =bir elçiyim لَكُمْ =sizin için إِنِّي =ben أَمِينٌ =güvenilir	Ben size gönde-rilmiş, güvenilir bir elçiyim.	Muhakkak ki ben, size emin bir peygambere-rim.	Bakin, ben size (O'nun tarafından) gönderilmiş güvenilir bir elçiyim;
26. 179 اللَّهُ =Allah'tan فَأَنْقُوا =korkun وَأَطِيعُونَ =ve bana itaat edin	Öyleyse Allah'tan korkunuz da çağ-ırma uyunuz.	Artık Allah'tan korkun da bana itaat edin.	öyleyse artık Allah'tan yana bilinç ve duyar-lık gösterin ve bana itaat edin!
26. 180 وَمَا أَسْأَلُكُمْ =ben sizden istemiyorum عَلَيْهِ =buna karşı مِنْ أَجْرٍ =bir ücret إِلَّا =yalnız عَلَى =aittir إِنْ أَجْرِي =benim ücretim الْعَالَمِينَ =alemlerin رَبِّ =Rabbine	Ben bu çağrı hiz-metime karşılık sizden hiçbir ücret istemiyorum; be-nim çabalarımın karşılığını verecek olan, alemlerin Rabb'idir.	Buna karşı siz-den bir ücret is-temiyorum. Be-nim ücretim, an-cak alemlerin Rabbına aittir.	Üstelik, ben sizden bir karşılık da bekle-miyorum; benim hak ettiğim karşılığı ver-mek alemlerin Rab-binden başkasına düşmez.
26. 181 الْكَيْلَ =ölçüyü أَوْفُوا =tam yapın وَلَا تَكُونُوا =ve olmayın مِنَ الْمُخْسِرِينَ =eksiltenlerden	Ölçme işlemleri-nizde dürüst olu-nuz, eksik öl-çenlerden olmayı-nız.	Ölçüyü tam ya-pın da eksilten-lerden olmayın.	Ölçüyü (her zaman ve herkese karşı) tam tutun; (başkalarının hakkını düzenbazca) eksilten kimselerden olmayın;
26. 182 بِالْقِسْطَاسِ =terazi ile وَزِنُوا =tartın الْمُسْتَقِيمَ =doğru	Tartma işlemlerin-de doğru ve duyar-lı terazi kullanınız.	Doğru ölçikle tartın.	ve (tarttığınız zaman) şaşmaz bir teraziyle tartın,
26. 183 النَّاسَ =insanların وَلَا تَبْخَسُوا =kısmayın أَشْيَاءَهُمْ =haklarını وَلَا تَعْتُوا =karışıklık çıkarmayın فِي الْأَرْضِ =yeryüzünde مُفْسِدِينَ =bozgunculuk yaparak	Halkın mallarına düşük değer biç-meyiniz, yeryü-zünde kargaşa çı-karıp dirliği boz-mayınız.	İnsanların eşya-sını azaltmayın ve yeryüzünde bozgunculuk ya-parak karışıklık çıkarmayın.	insanları hak ettikleri şeylerden yoksun bı-rakmayın; ve yeryü-zünde bozgunculuk yaparak karışıklık çı-karmayın;
26. 184 الَّذِي خَلَقَكُمْ =sizi yaratandan وَأَتَّقُوا =ve korkun الْأَوَّلِينَ =önceki" وَالْحِجَلَةَ =ve nesilleri	Sizi ve sizden ö-nceki kuşakları ya-ratan Allah'tan korkunuz.	Sizi ve daha ö-nceki nesilleri ya-ratmış olandan korkun.	sizi de, sizden önceki nesilleri de yaratan Allah'a karşı sorumlu-luk bilinci taşıyın!
26. 185 إِنَّمَا أَنْتَ =muhakkak sen قَالُوا =dediler ki مِنَ الْمُسْحَرِينَ =iyice büyülenmişlerdensin	Eykeliler dediler ki; «Sen büyüye çar-pılmış birisin.»	Dediler ki: Sen, ancak büyülen-mişlerdensin.	(Halkı Şuayb'a şöyle) dedi: Sen düpedüz büyülenmiş birisin;
26. 186 إِلَّا =başka bir şey وَمَا أَنْتَ =sen değilsin مِثْلَنَا =bizim gibi بَشَرٌ =bir insandan وَأِنْ نَطْنُكَ =ve biz seni sanıyoruz لَمِنَ الْكَاذِبِينَ =mutlaka yalancılardan	Sen de sadece bizler gibi bir in-sansın. Senin ke-sinlikle yalan söy-lediğin kanısında-yız.	Bizim gibi bir in-sandan başka bir şey değilsin. Doğrusu biz, se-ni yalancılardan sanıyoruz.	olup olacağın, bizim gibi ölümlü bir insan sın; doğrusunu ister-sen, biz senin düpe-düz bir yalancı oldu-ğunu düşünüyoruz!
26. 187 عَلَيْنَا =üzerimize فَأَسْقِطْ =o halde düşür إِنْ =eğer مِنَ السَّمَاءِ =gökten كِسْفًا =parçalar مِنَ الصَّادِقِينَ =doğrulardan كُنْتَ =isen	Eğer doğru söylü-yorsan başımıza gökten parçalar yağdır.	Eğer sadıklar-dan isen bize, gökten bir parça indir.	Eğer doğru sözlü bi-riysen, haydi, göğü parça parça başımıza indir (de görelim)!
26. 188 أَعْلَمُ =daha iyi bilir رَبِّي =Rabbim قَالَ =dedi بِمَا تَعْمَلُونَ =yaptığınızı	Şuayb «Rabbim neler yaptığınızı herkesten iyi bilir.»	Dedi ki: Rabbim; yaptıklarınızı en iyi bilendir.	(Şuayb:) Bütün (bu) yaptıklarınızı en iyi bi-len Rabbimdir diye cevap verdi.
26. 189 فَكَذَّبُوهُ =onu yalanladılar عَذَابُ =azabı فَأَخَذَهُمْ =nihayet kendilerini yakaladı الظَّلَّةُ =gölge إِنَّهُ =gerçekten o يَوْمَ =gününün عَذَابُ =azabı كَانَ =idi بِیَوْمَ =bir günün عَظِيمٍ =büyük	Eykeliler, Şuayb'i yalanladılar. Bu-nun üzerine «Ya-kar bulut günü» nün azabı yakala-rına yapıştı. O gerçekten müthiş bir günün azabı idi.	Onu da yalanla-dılar ve onları bulutlu bir günün azabı yakaladı. Doğrusu o, bü-yük bir günün azabı idi.	Böylece onu yalan-lamış oldular; ve bu yüzden, (kopkoyu) gölgelerle kaplı bir günün azabı onları kısıvrak yakaladı.
26. 190 فِي ذَلِكَ =bunda vardır إِنَّ =muhakkak ki وَمَا كَانَ =ama yine değildir لَايَةً =bir ibret أَكْثَرُهُمْ =çokları مُؤْمِنِينَ =inananlardan	Kuşku yok ki, bu olaydan alınacak dersler vardır. On-ların çoğunluğu inanmamış kimse-lerdi.	Muhakkak ki bu-nunda bir ayet vardır. Ama on-ların çoğu mü'minler olma-dı.	Bu (kıssada da insan-lar için) bir ders var-dır; insanların çoğu (buna) inanmasalar da...
26. 191 أَهُوَ =işte O'dur رَبِّكَ =Rabb'in وَأِنَّ =ve şüphesiz الْعَزِيزُ =üstün olan الرَّحِيمُ =merhamet eden	Ve yine kuşku yok ki, senin Rabb'in üstün iradeli ve merhametlidir.	Muhakkak ki Rabb'in, elbette O; Aziz'dir, Ra-him'dir.	Şüphesiz senin Rab-bin çok acıyıp esirge-yen O yüceler yüce-sidir!
26. 192 لَنْتَزِيلَ =indirmesidir وَأِنَّهُ =muhakkak ki o (Kur'an) الْعَالَمِينَ =alemlerin رَبِّ =Rabbinin	Hiç kuşkusuz Kur'an, Rabb'in tarafından indiril-miştir.	Muhakkak ki o, elbette alemlerin Rabbinin indir-mesidir.	İmdi, şüphesiz, bu (ilahi mesaj) alemle-rin Rabbi tarafından indirilmiştir;
26. 193 الرُّوحُ الْأَمِينُ =Ruh'u'l-Emin بِهِ =onu نَزَلَ =indirdi	Onu «güvenilir ruh» (Cebrail) in-dirdi.	Onu Ruh el-Emin indirmiştir.	onunla, mutlak güve-nilirlik derecesinde olan vahiy inmiştir
26. 194 لَتَكُونَ =olman için عَلَى قَلْبِكَ =senin kalbine مِنَ الْمُنْذِرِينَ =uyarıcılardan	Senin kalbine; uyarıcılardan biri olasın diye.	Senin kalbine ki uyarıcılardan olasın.	senin kalbine, ki (ey Muhammed, onunla) uyanan kimselerden biri olasın
26. 195 عَرَبِيٍّ =Arapça بِلِسَانٍ =bir dille مُبِينٍ =apaçık	Açık, yalın bir arapça ile	Apaçık arab di-liyle.	(ve çevrendekileri) apaçık Arap diliyle (uyarсын).
26. 196 أَلَفِي =vardır وَأِنَّهُ =şüphesiz o الْأَوَّلِينَ =evvelkilerin زُبُرٍ =Kitaplarında da	Kur'an'ın temel il-keleri, daha önceki ümmetlerin kutsal kitaplarında da yer almıştı.	O, daha önceki-lerin kitaplarında vardır.	Ve bu (mesaj, temel çizgileriyle), hiç şüp-hesiz, ilahi hikmetleri bildiren önceki kitap-larda da yer almakta-dır.
26. 197 آيَةً =bir delil أَهُمْ =onlar için أَوَلَمْ يَكُنْ =değil mi? عُلَمَاءُ =bilginlerinin أَنْ يَعْلَمَهُ =onu bilmesi بَنِي إِسْرَائِيلَ =İsrail oğulları	İsrailoğulları bilgin-lerinin bu Kur'an'dan habere-dar olmaları müş-rikler için bir delil değil mi?	İsrailoğullarının bilginlerinin bunu bilmesi de onlar için bir ayet değil midir?	İsrailoğulları arasın-daki (birçok) bilginin bu (gerçeği) bilmeleri onlar için yeterli bir belirti sayılmaz mı?
26. 198 نَزَّلْنَاهُ	Eğer biz Kur'an'ı ana dili arapça ol-mayan birine indir-seydik de,	Biz, onu arapça bilmeyen kimse-lerden birine in-dirseydik.	Onu Arap olmayan birine indirseydik,

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
26. 199	فَقَرَأَهُ=onu okusaydı عَلَيْهِمْ=onlara مَا كَانُوا=olmazlardı بِهِ=ona مُؤْمِنِينَ=inanıcı	Onu o müşriklere okusaydı ona yine inanmazlardı.	Ve o, bunu onlara okusaydı, yine de ona inanlanlardan olmazlardı.	ve bu yabancı onu (kendi diliyle) onlara okusaydı, onlar yine inanacak değillerdi.
26. 200	كَذَلِكَ=öylece سَلَكْنَاهُ=biz onu soktuk كَالْبَلْبِ=kalblerine الْمُجْرِمِينَ=suçluların	Böylece inanmayı ağır suçluların kalplerine aşıladık.	İşte böylece onu suçluların kalbine sokarız.	Biz bu (mesajı)n o günahkarların kalplerinden (bir yankı bulmadan) geçip gitmesine yol açtık:
26. 201	لَا يُؤْمِنُونَ=inanmazlar بِهِ=ona حَتَّى=kadar يَرَوْا=görünceye الْعَذَابُ=azabı الْأَلِيمُ=acı	Onlar acıklı azabı görmedikçe ona inanmazlar.	Elim azabı görünceye kadar ona inanmazlar.	o can yakıcı azabı görmedikçe ona inanmayacaklardır.
26. 202	فَيَأْتِيَهُمْ=(azap) onlara gelir de بَعَثَتْ=ansızın وَهُمْ=onlar لَا يَشْعُرُونَ=hiç farkında olmazlar	O azapla hiç farkında olmadıkları bir sırada, ansızın yüz yüze gelirler.	O da kendilerine apansız, haberleri olmadan gelir.	O azap ki, sonunda, onların hiç beklemedikleri bir anda ansızın gelip çatacaktır;
26. 203	فَيَقُولُوا=derler هَلْ=-miyiz? نَحْنُ=biz مُنْظَرُونَ=süre verilenlerden	O zaman «Acaba bize mühlet verilir mi?» derler.	O zaman derler ki: Acaba beklemez miyiz?	ve o zaman onlar: Acaba geri bırakılmaz mıyız? diye feriyad edecekler.
26. 204	أَفَبِعَذَابِنَا=bizim azabımızı mı? يَسْتَعْجِلُونَ=acele istiyorlar	Onlar azabımızın bir an önce gerçekleşmesini mi istiyorlar?	Bizim azabımızı mı çabucak istiyorlardı.	O halde, azabımızın çarçabuk gelmesini mi istiyorlar?
26. 205	أَفَرَأَيْتَ=gödün mü? إِنْ=eğer مَتَّعْنَاهُمْ=biz onları yaşatsak سِنِينَ=yıllarca	Baksana, eğer onları yıllarca refah içinde yaşatsak da,	Gördün mü, şayet Biz onları yıllarca yararlandırsak;	İmdi, düşün, (ey Muhammed): onlara (dünya hayatının) tadını çıkarmaları için yıllarca fırsat vermişsek,
26. 206	ثُمَّ=sonra جَاءَهُمْ=kendilerine gelse يُوْعَدُونَ=tehdit edildikleri	Sonra tehdit edildikleri azap başlarına gelse;	Sonra kendilerine vaad olunan şey başlarına gelse,	ve sonra vaad edildikleri (azap) başlarına gelmişse;
26. 207	مَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ=ne yarar sağladı? مَا=şeyler كَانُوا يُمَتَّعُونَ=yaşatıldıkları	Vaktiyle refah içinde geçirdikleri hayat kendilerine hiçbir fayda sağlamaz.	Eğlendirilmiş olmaları onlara bir fayda sağlamaz.	kendilerine vaktiyle verilmiş olan fırsatın onlara ne yararı olabilir?
26. 208	وَمَا أَهْلَكْنَا=biz helak etmedik مِنْ قَرْيَةٍ=hiçbir kenti إِلَّا=olmayan أَلْهَا=onun مُنْذِرُونَ=uyarıcıları	Yok ettiğimiz her ülkeye mutlaka uyarıcılar gönderdik.	Uyarıcılar olmaksızın Biz, hiç bir kasabayı helak etmedik.	Kaldı ki, Biz hiçbir toplumu önceden uyardıktan yok etmemişizdir
26. 209	وَمَا كُنَّا=biz değildik ذِكْرَىٰ=uyarırlardı ظَالِمِينَ=zulmediciler	Amaç başlarına gelecekleri kendilerine önceden haber vermektir. Biz zalim değiliz.	Öğüt olarak. Ve Biz, zalimler olmadık	ve hatırlatıcı mesajlar göndermeden; çünkü Biz (hiç kimseye) asla zulmetmeyiz.
26. 210	وَمَا تَنْزَلْتُ=indirmedim بِهِ=O'nu (Kur'an'ı) الشَّيَاطِينَ=şeytanlar	Kur'an, şeytanlar tarafından indirilmiş değildir.	Onu şeytanlar indirmemiştir.	Ve (bu ilahi mesaj öylesine katıksız vahiy ürünüdür ki) onu asla şeytani güçler indirmemiştir;
26. 211	وَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ=bu yaraşmaz وَمَا يَسْتَطِيعُونَ=ve zaten yapamazlar	Bu onların sıfatları ile bağdaşmaz. Zaten onlar bunu yapamazlar da.	Bu, onlara düşmez de, buna güçleri de yetmez.	çünkü bu onların harcı değildir; zaten, buna güçleri de yetmez.
26. 212	لَهُمْ=çünkü onlar عَنِ السَّمْعِ=işitmekten لَمَعَزُولُونَ=uzaklaştırılmışlardır	Çünkü onların vahyi işitmeleri engellenmiştir.	Onlar, gerçekten işitmekten uzak tutuldular.	Ayrıca, onların onu dinlemeleri (de) kesin olarak engellenmiştir!
26. 213	اللَّهُ=Allah مَعَ=ile beraber فَلَا تَدْعُ إِلَهًا=bir tanrı فَتَكُونَ=sonra olursun أَخَرَ=başka مِنْ الْمَعْدِينِ=azabedilenlerden	Sakin Allah'ın yanısıra başka bir ilaha yalvarma; yoksa azaba çarptırlardan olursun.	O halde Allah ile beraber başka bir tanrıya yalvarma. Yoksa azablandırılanlardan olursun.	Bunun içindir ki, (ey insanoğlu,) Allah'la beraber başka bir ilaha başvurma ki kendini azaba uğrayanların arasında bulmayasın.
26. 214	وَأَنْذِرْ=ve uyar عَشِيرَتَكَ=akrabanı الْأَقْرَبِينَ=en yakın	Öncelikle en yakın akrabalarını uyar.	Ve yakın akrabalarını uyar.	Ve en yakınları(ndan) başlayarak erişebildiğin herkesi) uyar
26. 215	وَاخْفِضْ=ve indir جَنَاحَكَ=kanadını لِمَنْ اتَّبَعَكَ=sana uyan مِنَ الْمُؤْمِنِينَ=müminlere	Sana uyan mü'minlere karşı alçak gönüllülük kanatlarını indir.	Mü'minlerden sana uyanlara kanatlarını ger.	ve seni izleyen mü'minlere kol kanat ger;
26. 216	فَإِنْ=şayet عَصَوَكَ=sana karşı gelirlerse فَقُلْ=de ki إِنِّي=ben يُزَيِّرُ=uzağım مِمَّا تَعْمَلُونَ=sizin yaptıklarınızdan	Eğer hemşehrilerin sana karşı gelirlerse onlara «Ben sizin yaptıklarınızdan uzağım» de.	Şayet sana isyan ederlerse, de ki: Ben sizin yaptıklarınızdan uzağım.	buna rağmen sana karşı çıkarlarsa, de ki: Ben sizin yapıp ettiklerinizden sorumlu değilim!
26. 217	وَتَوَكَّلْ=ve tevekkül et عَلَى الْعَزِيزِ=galib olana الرَّحِيمِ=ve esirgeyene	Üstün iradeli ve merhametli olan Allah'a dayan.	Aziz, Rahim'e tevekkül et.	Ve bu yolda, çok acıyıp esirgeyen O yüceler yücesine güven,
26. 218	الَّذِي=ki O يَرَاكَ=seni görür حِينَ=zaman تَقُومُ=namaza durduğun	O seni namaza durduğunda görür.	Görür O seni, kalktığında.	O ki senin (O'nun yolunda tek başına) ayakta kalmaya çalıştığını da görmekte-dir;
26. 219	وَتَقَبَّلَكَ=ve eğilip doğrulurken فِي السَّاجِدِينَ=secde edenler içinde	Secde edenler ile birlikte eğilip dikildiğini de görür.	Secde edenler arasında bulunduğu.	(O'nun huzurunda) saygıyla yere kapananlar arasında yer aldığını da görmekte-dir;
26. 220	إِنَّهُ=çünkü هُوَ=O السَّمِيعُ=işitendir الْعَلِيمُ=bilendir	Hiç kuşkusuz O, her şeyi işitir ve her şeyi görür.	Muhakkak ki O'dur O; Semi, Alim.	çünkü her şeyi bütün gerçeğiyle bilen (ve dolayısıyla) her şeyi işiten O'dur!
26. 221	هَلْ أَنْتِكُمْ=size haber vereyim mi? عَلَى مَنْ=kime تَنْزَلُ=ineceğini الشَّيَاطِينُ=şeytanların	Şeytânların kime ineceğini size söyleyeyim mi?	Şeytanların kime indiğini size bildireyim mi?	Sana o şeytani güçlerin kime indiğini haber vereyim mi?
26. 222	تَنْزَلُ=onlar inerler عَلَى كُلِّ=her أَفَّاكٍ=yalancıya أَثِيمٍ=günahkar	Onlar ne kadar aşırı yalancı ve günah düşkünlü varsa onlara inerler.	Onlar her günahkar, her müfteriye inerler.	Onlar nerede kendi kendini aldatan günahkar biri varsa ona inerler
26. 223	يُلْقُونَ=kulak verirler السَّمْعَ=yalancılar وَأَكْثَرُهُمْ=ve çokları da كَاذِبُونَ=yalan söylerler	Onlar, çoğunluğu yalancı olan şeytanların söylediklerine kulak verirler.	Bunlar ona kulak verirler ve çoğu yalancılarıdır.	ki, böyleleri (zaten hep asılsız, aldatıcı şeylere) kulak verir ve onlardan çoğu başkalarına da yalan söylerler.
26. 224	وَالشَّعْرَاءُ=ve Şa'irler يَنْبَغُهُمْ=onlar uyarlar الْعَاوُونَ=azgınlara	Şairlere gelince ancak amaçsız, havai insanlar onların peşinden gider.	Şairlere gelince; onlara da azgınlara uyar.	Şairlere gelince, (onlara da kendi kendilerini aldatmaya yatkındırlar ve bu sebeple) onlara (da yalnızca) azgınlara uymaktadır.
26. 225	أَلَمْ تَرَ=görmez misin? أَنَّهُمْ=onlar فِي كُلِّ=her وَادٍ=vadide يَهيمُونَ=şaşkın şaşkın dolaşırlar	Görmüyormusun ki, onlar her vadiye dalarlar.	Görmedin mi; onlar, her vadide şaşkın şaşkın dolaşırlar.	Görmez misin onların her vadide (sözcüklerle) hayallerin peşinde) şaşkın şaşkın do-

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
26. 226	مَا =şeyleri يَقُولُونَ =söylerler وَأَنَّهُمْ لَا يَفْعَلُونَ =yapmayacakları	Ve yapmadıklarını söylerler.	Ve onlar, gerçekten yapmadıklarını söylerler.	laştıklarını; ve (çoğu zaman) yapmadıklarını söyleyebileceklerini?
26. 227	إِلَّا =ancak hariç الَّذِينَ آمَنُوا =inananlar وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ =iyi işler وَذَكَرُوا اللَّهَ =Allah'ı كَثِيرًا =çokça وَوَإِنصَرُوا =ve üstün gelmeğe çalışanlar مِنْ بَعْدِ =sonra مَا ظَلَمُوا =kendilerine zulmedildikten وَسَيَعْلَمُ =ve yakında bileceklerdir الَّذِينَ ظَلَمُوا =zulmedenler أَيَّ =nasıl يُنْقَلِبُونَ =devrileceklerini مُنْقَلَبٍ =bir devrimle	Yalnız iman edip iyi ameller işleyenler, sık sık Allah'ı ananlar ve zulme uğradıklarında zalimlere karşı koyanlar böyle değildirler. Zalimler ne acı bir akıbetle yüzyüze geleceklerini yakında anlayacaklardır.	Ancak iman etmiş, salih amel işlemiş, Allah'ı çokça zikretmiş ve zulme uğratıldıktan sonra zafer kazananlar müstesnadır. Zulmedenler görecekteldir nasıl bir yıkılışla yıkılacaklarını.	Ama inanan, dürüst ve erdemli davranışlar ortaya koyan, Allah'ı sıkça anan, (sadece) haksızlığa uğratıldıktan sonra kendilerini savunan ve haksızlık yapanların, hangi devrimle devrileceklerini er geç görecekləri (konusunda Allah'ın vaadine güvenen şairler) bu hükmün dışındadır!
27. 1	طَسَّ =Ta sin تِلْكَ =şunlar آيَاتٍ =ayetleridir الْقُرْآنِ =Kur'an'ın وَكِتَابٍ =ve bir Kitabın مُبِينٍ =apaçık	Ta sin, bunlar Kur'an'ın, açık anlamlı kitabın ayetleridir.	Ta, Sin. Bunlar Kur'an'ın ve apaçık kitabın ayetleridir	Ta-Sin. Bunlar Kur'an'ın, özünde açık olan ve gerçeği bütün açıklığıyla ortaya koyan ilahi kitabın mesajlarıdır:
27. 2	هُدًى =yol gösterici وَبُشْرَى =ve müjdedir لِلْمُؤْمِنِينَ =inananlara	Bu ayetler mü'minler için doğru yol kılavuzu ve müjde içeriklidirler.	Mü'minlere doğruluk rehberi ve müjdedir.	O kitap ki, inananlar için bir yol gösterici ve bir müjdedir;
27. 3	الَّذِينَ =onlar ki يُقِيمُونَ =kılarlar الصَّلَاةَ =namazı وَيُؤْتُونَ =ve verirler الزَّكَاةَ =zekatı وَهُمْ =ve onlar بِالْآخِرَةِ =ahirete يُؤْتُونَ =kesin olarak inanırlar	Onlar namaz kılarlar, zekâtı verirler ve ahirete kesinlikle inanırlar.	Onlar ki; namazı kılarlar, zekâtı verirler ve ahirette de yakinen inanırlar.	o inananlar ki, salatta devamlı ve duyalıdırılar, arınmak için verirler ve ahirete de yürekten inanırlar!
27. 4	إِنَّ =şüphesiz الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ =inanmayanların زَيَّنَّا =süslemişizdir بِالْآخِرَةِ =ahirete فَهُمْ =onlar أَعْمَالَهُمْ =işlerini يَعْمَهُونَ =körü körüne bocalarlar	ahirete inanmayanlara gelince onlara yaptıkları kötü işleri güzel gösteririz de sapıklıkları içinde bilinçsizce debelenirler.	Ahirete inanmayanlara gelince; muhakkak ki onlara, yaptıklarını güzel göstermişizdir. Bu yüzden şaşırıp kalmaktadırlar.	Ahirete inanmayanlara gelince, onlara yapıp ettiklerini güzel göstermişizdir; bu yüzden, körcesine bocalayıp durmaktadırlar.
27. 5	أُولَئِكَ الَّذِينَ =onlar öyle kimselerdir ki أَلَهُمْ =kendilerindir سُوءٌ =en kötü الْعَذَابِ =azab وَهُمْ =ve onlar فِي الْآخِرَةِ =ahirette الْأَخْسَرُونَ =ziyana uğrayanlardır	Onlar azapların en kötüsüne çarptacaklardır ve yine onlar ahirette en ağır zarara uğrayanlar olacaklardır.	Bunlar öyle kimselerdir ki; kötü azap onlarındır. Ve onlar; ahirette de en çok hüsrana uğrayanların kendileridir.	Azabın en kötüsüne uğrayacak olanlar işte böyleleridir; ahirette en büyük kayba uğrayacak olanlar da böyleleri..!
27. 6	وَأِنَّكَ =ve şüphesiz أَتَلَقَّيْ =sana verilmektedir الْقُرْآنَ =Kur'an مِنْ لَدُنْ =katından عَلِيمٍ =(herşeyi) bilen حَكِيمٍ =hüküm ve hikmet sahibi	Bu Kur'an sana, her işi yerinde olan ve her şeyi bilen Allah katından indirilmektedir.	Muhakkak ki sen; Kur'an'ı Alim ve Hakim katından almaktasın.	Fakat (sana gelince, ey inanan kişi,) sen bu Kuran'ı her şeyin aslını bilen (ve dolaşısıyla) her konuda doğru hüküm ve hikmetle edip eyleyen (Allah) katından almaktasın.
27. 7	إِذْ =hani قَالَ =demişti مُوسَى =Musa إِنِّي =şüphesiz ben أَنْسَتُ =gördüm نَارًا =bir ateş مِنْهَا =ondan سَأْتِيكُمْ =size getireyim أَوْ =yahut أَتِيكُمْ =size getireyim بِشَهَابٍ =bir ateş قَبَسٍ =koru لَعَلَّكُمْ =belki تَصْطَلُونَ =ısınırsınız	Hani Musa ailesine: «Ben uzaklarda bir ateş gördüm gideyim de oradan size ya bir haber getiririm ya da bir kor parçası alıp gelirim de ısınırırsınız» dedi.	Hani Musa, ailesine demişti ki: Ben bir ateş gördüm. Size oradan; ya bir haber getireceğim, yahut da ısınmanız diye yanan bir ateş koru getireceğim.	Hani, (Çölde yolunu kaybeden) Musa ailesine: (Uzakta) bir ateş görüyorum; size oradan (tutacağımız yol hakkında) belki bir haber getiririm, yahut ısınmanız için biraz közlenmiş odun getiririm demişti.
27. 8	فَلَمَّا جَاءَهَا =oraya gelince نُودِيَ =seslenildi مِنْ =bulunan وَمِنْ =ve olan النَّارِ =ateşin فِي =içinde حَوْلَهَا =çevresinde وَسُبْحَانَ =eksikliklerden münezzehtir اللَّهِ =Allah الْعَالَمِينَ =alemlerin رَبِّ =Rabbi	Musa, ateş gördüğü yere geldiğinde şöyle bir ses duydu: Gerek ateşin yanındakiler ve gerekse çevresinde bulunanlar kut-sanmıştır. Tüm varlıkların Rabbi olan Allah her türlü noksanlıklardan münezzehtir.	Oraya geldiği vakit, kendisine şöyle seslenildi: Ateşin yanında olan ve çevresinde bulunanlar mübarek kılınmıştır. Alemlerin Rabbi olan Allah, münezzehtir.	Fakat oraya varınca, o'na şöyle seslenildi: Bu ateşin (erişme alanı) içinde olan herkes ve çevresindeki herkes kutlu kılınmıştır! Sınırsız kudretiyle yüceler yücesidir Allah, alemlerin Rabbi!
27. 9	يَا مُوسَى =ey Musa إِنَّهُ =gerçek şu ki أَنَا =ben اللَّهُ =Allah'ım الْعَزِيزُ =güçlü الْحَكِيمُ =hüküm ve hikmet sahibi	Ya Musa, kesin olarak bil ki, ben üstün iradeli ve her işi yerinde olan Allah'ım.	Ey Musa; gerçek şu ki, Ben Hakim ve Aziz olan Allah'ım.	(Ve Allah Musa'ya:) Ey Musa! (dedi,) Her zaman doğru hüküm ve hikmetle edip eyleyen O yüceler yücesi Allah Benim!
27. 10	وَأَلْقِ =at عَصَاكَ =asanı فَلَمَّا رَأَاهَا =görünce كَانَتْهَا =gibi بِجَانٍ =bir yılan مُذْبِرًا =arkaya وَلَّى =dön(üp kaç)dı وَلَمْ يَعْصِ =ve geri dönmedi إِنِّي =çünkü ben لَا يَخَافُ =korkmaz(lar) أَدَيَّ =benim huzurumda الْمُرْسَلُونَ =elçiler	«Elindeki değneği yere at!» Musa yere düşen değneğin yılan gibi kıvrılıp yürüdüğünü görünce geriye döndü ve arkasına bakmadan kaçmaya başladı. Bu sırada şöyle bir ses duydu «Ya Musa korkma! Çünkü Peygamberler benim huzurumdayken korkuya kapılmazlar.»	Değneğini at. Onun yılan gibi hareketler yaptığını görünce, arkasına bakmadan dönüp kaçtı ve geri dönmedi. Ey Musa; korkma. Benim katımda muhakkak ki peygamberler korkmazlar.	Şimdi asanı yere bırak! Fakat (Musa) asasının yılan gibi hızla hareket ettiğini görünce (korkuyla) arkasına bakmadan dönüp kaçtı. Ey Musa, korkma! (dedi, Allah,) Çünkü, Benim Katımda mesaj taşıyıcılar için korku yok!
27. 11	إِلَّا =ancak مَنْ =kim ظَلَمَ =zulmeder ثُمَّ =sonra da بَدَّلَ =değiştirirse حُسْنًا =iyilikle بَعْدَ =yerine سُوءٍ =yaptığı kötülüğü فَإِنِّي =şüphesiz ben غَفُورٌ =bağışlayıcı رَحِيمٌ =esirgeyiciyim	Yalnız zalimlerin durumu başka. Fakat eğer böyleleri kötülük yaptıktan sonra tutumlarını değiştirip iyilik yapmaya koyulurlarsa, hiç kuşkusuz ben affedic i ve merhametliyim.	Yalnız zulmeden bunun dışındadır. Sonra kötülüğün ardından iyiliğe çevirirse artık Ben, şüphesiz Gafur ve Rahim'im.	Bir haksızlık yapıp da sonra kötülüğü iyiliğe çeviren kimse için de (korku yok)! Çünkü, çok acıyıp esirgeyen gerçek bağışlayıcı Benim, Ben!
27. 12	وَادْخُلْ =sok فِي جَنَّتِكَ =elini تَخْرُجْ =çıksın فِي =içinde مِنْ غَيْرِ سُوءٍ =kusursuz olarak تِسْعَ =dokuz آيَاتٍ =mucize إِلَى فِرْعَوْنَ =Fir'avn'a (git) وَقَوْمِهِ =ve onun kavmine إِنَّهُمْ =çünkü onlar كَانُوا =oldular فَاسِقِينَ =fâsık	Elini yenine sok: Dışarı çıkardığında, hiçbir hastalık belirtisi olmaksızın, ak bir parılı saçaktır. Bu olağanüstülükler, Firavun ile soydaşlarına göstereceğin dokuz mucizenin ikisidir. Onlar kesinlikle yoldan çıkmış bir toplumdur.»	Ve elini koynuna sok. Firavun ve kavmine gönderilen dokuz mucizeden biri olarak kusursuz, bembeyaz çıksın. Şüphesiz ki onlar; fasık bir kavim idiler.	Şimdi elini koynuna sok; her türlü lekeden arınmış olarak bembeyaz, ışı ışı çıkacaktır! (Ve şimdi de) dokuz mesaj(ımız)la Firavun ve onun toplumuna (git); çünkü onlar gerçekten yoldan çıkmış bir toplum haline geldiler!
27. 13	فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ =onlara gelince آيَاتُنَا =ayetlerimiz	Mucizelerimiz onların gözleri önüne	Ayetlerimiz böyle vazih olarak	Fakat onlara gerçeği bütün açıklığıyla or-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâ'il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
27. 14	هَذَا=bu قَالُوا=dediler مُبْصِرَةً=açıkça görünen سِحْرٌ=bir büyüdür مُبِينٌ=apaçık	serilince «Bu apaçık bir büyüdür» dediler.	onlara gelince; bu, apaçık bir büyüdür, dediler.	taya koyan mesajlarımız gelince: Bu apaçık bir büyü! dediler;
27. 14	وَجَحَدُوا=ve inkâr ettiler بِهَا=onları وَاسْتَفْتَنَاهَا=kanaat getirdiği halde أَنْفُسُهُمْ=vicdanları ظَلَمًا=haksızlıkları yüzünden وَعُلُوا=ve böbürlenmeleri yüzünden فَانْظُرْ=bak işte كَيْفَ=nasıl كَانَ=oldu عَاقِبَةُ=sonu الْمُفْسِدِينَ=bozguncuların	Vicdanların kesinlikle doğru kabul ettiği bu mucizeleri gerçeği çiğneyerek ve küstahça burun kıvrarak inkâr ettiler. Gör bakalım, o bozguncuların sonu nice oldu?	Gönülleri kesin olarak kabul ettiği halde, zulüm ve kibirle bunları bile bile inkar ettiler. Bozguncuların sonunun nasıl olduğuna bir bak.	ve zihnen onların doğruluğuna kani oldukları halde, sırf zulmü kendilerine yol edinmiş olmalarından ve kendilerini büyüklük duygusuna kapırmış olmalarından ötürü mesajlarımıza karşı çıktılar; bak işte bozguncuların sonu nasıl oldu!
27. 15	دَاوُدَ=Davud'a آتَيْنَا=biz verdik وَلَقَدْ=andolsun وَسُلَيْمَانَ=ve Süleyman'a عِلْمًا=bir ilim وَقَالَا=dediler الْحَمْدُ=hamdolsun لِلَّهِ=Allah'a الَّذِي فَضَّلَنَا=bizi üstün kılan عَلَى كَثِيرٍ=birçoğuna مِنْ عِبَادِهِ=kullarından الْمُؤْمِنِينَ=inanan	Biz Davud' a ve Süleyman' a ilim verdik. Onlar da «Bizi birçok müslüman kulundan daha üstün kılan Allah' a hamd olsun» dediler.	Andolsun ki; Biz, Davud' a ve Süleyman' a iim verdik. İkisi de: Bizi mü' min kullarının çoğundan üstün kılan Allah' a hamdolsun, dediler.	Ve gerçek şu ki, Biz Davud' a da, Süleyman' a da ilim verdik; bunun için, onların ikisi de Bütün övgüler, bizi inanan kullarının birçoğundan üstün kılan Allah' a aittir! derlerdi.
27. 16	وَوَرِثَ=ve mirasçı oldu سُلَيْمَانَ=Süleyman دَاوُدَ=Davud' a وَقَالَ=ve dedi ki يَا أَيُّهَا=ey النَّاسَ=insanlar عَلِمْنَا=bize öğretildi مِنْطِقٌ=dili الطَّيْرَ=kuşların وَأَوْتَيْنَا=ve bize verildi مِنْ كُلِّ شَيْءٍ=her şeyden (bir pay) إِنَّ=şüphesiz هَذَا=bu أَلَهُو الْفَضْلُ=bir lütfuttur الْمُبِينُ=açık	Süleyman, Davud' un yerine geçince dedi ki: «Ey insanlar, bize kuş dili öğretildi ve her şey bol bol verildi, kuşku yok ki, bu apaçık bir lütfuttur.»	Süleyman da Davud' a varis oldu ve dedi ki: Ey insanlar; bize, kuş dili öğretildi. Ve bize, her şeyden bolca verildi. Doğrusu bu; apaçık bir lütfuttur.	Ve (bu bakımdan) Süleyman Davud' un (gerçek) varisi idi; öyle ki, o şöyle derdi: Ey insanlar! Bize kuşların dili öğretildi; (güzel ve iyi) şeylerin hepsinden (cömertçe) bahşedildi; bu (bize Allah' ın) apaçık bir lütfudur!
27. 17	لِسُلَيْمَانَ=Süleyman'a وَحُشِرَ=ve toplandı مِنَ الْجِنِّ=cinlerden جُنُودَهُ=ordularını وَالطَّيْرَ=ve kuşlardan وَالْإِنْسَ=ve insanlardan فَهُمْ=onlar يُورِزُ عَوْنٌ=sevk ediliyordu	Süleyman' ın cinlerden, insanlardan ve kuşlardan oluşan ordusu toplanarak disiplinli bir halde biraraya gelerek, düzgün safalar halinde ve uygun adımlarla yürüyüşe geçti.	Süleyman' ın cinnlerden, insanlardan, kuşlardan orduları toplandı. Hepsi topluca gidiyorlardı.	İşte (bir gün) görünmeyen varlıklardan, insanlardan ve kuşlardan oluşan ordusu Süleyman' ın önünde bir araya getirilmiş ve sonra düzenli sıralar halinde yola çıkarılmıştı;
27. 18	إِذَا=zaman أَتَوْا=geldikleri حَتَّى=nihayet قَالَتْ=dedi النَّملَ=karınca عَلَى وَادٍ=vadisine النَّمْلُ=karıncalar يَا أَيُّهَا=ey نَمْلَةٌ=bir karınca ادْخُلُوا=girin مَسَاكِنَكُمْ=yuvalarınıza لَا يَخْطِمَنَّكُمْ=Süleyman سُلَيْمَانَ=sizi ezmesinler وَجُنُودَهُ=ve orduları وَهُمْ=onlar لَا يَشْعُرُونَ=farkında olmayarak	Ordu karınca vadi-sine vardığında ordudaki karıncalardan biri «Ey karıncalar yuvalarınıza giriniz ki, Süleyman ve ordusu farkında olmadan sizi çiğnemesin» dedi.	Nihayet karıncaların bulunduğu vadiye geldiklerinde bir karınca dedi ki: Ey karıncalar, yuvalarınıza girin. Süleyman ve orduları farkına varmadan sakın sizi ezip geçmesin!	(Nitekim,) karınca(larla dolu bir) vadiye geldiklerinde, karıncalardan biri: Ey karıncalar! diye bağırdı, Hemen yuvalarınıza girin ki Süleyman ve ordusu, farkında olmadan sizi ezip geçmesin!
27. 19	فَتَبَسَّمَ=tebessüm etti ضَاجِحًا=gülümseyerek وَقَالَ=ve dedi مِنْ قَوْلِهَا=onun sözüne أَوْزَعْنِي=gönlüme ilham eyle رَبِّ=Rabbim نِعْمَتَكَ=nimetine أَنْ أَشْكُرَ=şükretmemi عَلَيَّ=bana الَّتِي أَنْعَمْتَ=lütfettiğin وَعَلَى وَالِدَيَّ=ve anama babama وَأَنْ أَعْمَلَ=ve yapmamı صَالِحًا=faydalı bir iş تَرْضَاهُ=senin beğeneceğin وَأَدْخُلْنِي=ve beni sok بِرَحْمَتِكَ=rahmetinle عِبَادِكَ=kullarının فِي=arasına الصَّالِحِينَ=iyi	Süleyman, karıncanın dediklerini işitince gülümseyerek dedi ki; «Ya Rabbi gerek bana ve gerekse ana babama bağışladığın nimetlere olanca gücümle şükretmemi ve hoşnut olacağın iyi işler yapmamı nasip eyle, rahmetinle beni iyi kullarının arasına kat.»	Onun bu sözü üzerine gülerek tebessüm etti ve dedi ki: Rabbim; bana ve ana babama verdiğin nimete şükürde ve hoşnud olacağın şeyi yapmakta beni muvaffak kıl ve rahmetinle beni salih kullarının arasına kat.	(Süleyman temsildeki karıncanın) bu sözüne neşeyle güldü ve Ey Rabbim! dedi, İçimde öyle düşünceler uyandır ki, bana ve ana babama bahşettiğin nimetler için sana hep şükreden biri olayım; ve hep Senin hoşnut olacağın dürüst ve erdemli işler yapıyor olayım; ve beni, rahmetinle, dürüst ve erdemli kulların arasına sok!
27. 20	فَقَالَ=dedi ki الطَّيْرَ=kuşları وَتَفَقَّدَ=teftiş etti مَا لِي لَا أَرَى=neden göremiyorum أَمْ كَانَ=yoksa mı oldu? الْهُدْهُدُ=hüdhüdü مِنَ الْغَائِبِينَ=kayıplardan	Süleyman, ordusunun kuşlardan oluşan birliğini denetleyince dedi ki «Hüdhüd' ü niçin göremiyorum, yoksa burada değil mi?	Kuşları araştırarak dedi ki: Hüdhüd' ü niçin göremiyorum? Yoksa kayıplardan mı oldu?	Ve (bir gün) kuşlar arasında göz gezdirirken: Hüthütü niçin göremiyorum? dedi, Yoksa kayıplara mı karıştı?
27. 21	عَذَابًا=bir azapla لَا عَذِيبَهُ=ona azabedeceğim لَأَذْبَحَنَّهُ=onu keseceğim أَوْ=ya da شَدِيدًا=çetin لِيَأْتِيَنِي=bana getirecek أَوْ=yahut da بِسُلْطَانٍ=bir delil مُبِينٍ=açık	Onu ya ağır bir cezaya çarptıracağım, ya keseceğim ya da bana mazeretini belgeleyen açık bir kanıt getirecek.	Ya bana apaçık bir burhan getirecektir, ya da onu şiddetli bir azaba uğrattırım veya keserim.	(Eğer böyleyse,) karşıma inandırıcı bir mazeretle çıkmadığı takdirde, onu ya şiddetli bir cezayla cezalandıracağım ya da boynunu uçuracağım!
27. 22	غَيْرَ بَعِيدٍ=çok geçmeden فَمَكَثَ=geldi بِمَا=bir şey أَحَاطْتُ=ben gördüm فَقَالَ=dedi بِهِ=onda أَمْ تَحِطُ=senin görmediğin مِنْ سَبَاٍ=Seba' dan وَجِئْتُكَ=ve sana getirdim بِئَنبَاءٍ=bir haber يَقِينٍ=gerçek	Hüdhüd çok geçmeden çıkagelerek dedi ki: «Senin bilmediğin bir şeyi öğrendim, sana Saba' dan çok önemli bir haber getirdim.»	Çok geçmeden o geldi ve dedi ki: Senin bilmediğin bir şeyi öğrendim ve sana Sebe' den gerçek bir haber getirdim.	Fakat hüthüt çok sürmeden çıkageldi ve: Ben senin henüz bilmediğin bir şeyi öğrendim ve sana Sebe hakkında doğru bir haber getirdim dedi.
27. 23	وَجَدْتُ=buldum إِنِّي=şüphesiz ben تَمْلِكُهُمْ=onlara hükümdarlık eden أَمْرًا=bir kadın وَأَوْتَيْتُ=kendisine verilmiş مِنْ كُلِّ شَيْءٍ=her şey وَلَهَا=ve vardır عَظِيمٌ=büyük عَرْشٌ=bir tahtı	Ben o yörenin halkını yöneten bir kadınla karşılaştım. Allah ona her şeyi vermiş, görkemli bir tahtı var.	Ora halkına hükmeden, her şeyden kendisine bolca verilmiş olan ve büyük bir tahta sahip bir kadın buldum.	Oranın halkına bir kadının hükmettiğini gördüm; (öyle bir kadının ki,) kendisine (iyi ve güzel) şeylerin hepsinden (cömertçe) verilmiş; güçlü de bir yönetimi var.
27. 24	وَقَوْمَهَا=ve kavmini وَجَدْتُهَا=onu buldum لِلشَّمْسِ=güneşe يَسْجُدُونَ=secde ederlerken سُوسِلِدَى=Allah' ı مِنْ دُونِ=bırakıp أَعْمَالَهُمْ=işlerini الشَّيْطَانُ=şeytan لَهُمْ=onlara فَصَدَّهُمْ=ve onları çevirdi فَهُمْ=bu yüzden onlar عَنِ السَّبِيلِ=doğru yoldan لَا يَهْتَدُونَ=yola gelmiyorlar	Onun ve soydaşlarının Allah' ı bir yana bırakarak güneşe secde ettiklerini gördüm. Şeytan, yaptıkları yanlış işleri onlara güzel göstererek kendilerine doğru saptırmış, bu yüzden doğru yolu bulamıyorlar.	Onun ve kavminin, Allah' ı bırakıp güneşe secde eder olduklarını gördüm. Şeytan onların yaptıklarını güzel göstermiş ve onları doğru yoldan alıkoymuştur. Bu yüzden onlar doğru yolu bulamazlar.	(Ne var ki,) onu da, halkını da, Allah' ı bırakıp güneşe tapındıklarını gördüm; Şeytan onlara bu yaptıklarını güzel ve iyi gösterip kendilerini Allah' ın yolundan çevirmiş ve onlar da bu yüzden doğru yolu bulamıyorlar:
27. 25	أَلَا يَسْجُدُوا=secde etmezler mi? لِلَّهِ=Allah' a الَّذِي يُخْرِجُ=açığa çıkaran الْخَبَاءَ=gizleneni فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde وَالْأَرْضِ=ve yerde وَيَعْلَمُ=ve bilen مَا تُخْفُونَ=gizlediklerini	Şeytanın amacı, onları göklerdeki ve yeryüzündeki gizli şeyleri meydana çıkaran gerek saklı tuttukları ve gerekse açığa vurdukları tüm	Göklerde ve yerde gizli olanları ortaya koyan, gizlediğinizi ve açıkladığınızı bilen Allah' a secde etmesinler diye.	Allah' ın huzurunda yere kapanmaktan kaçınmaları gerek(tiğ)ine inanıyorlar); (oysa, fark etmiş olmaları gerekirdi ki) göklerde ve yerde saklı olan ne varsa

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fı Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
27.	وَمَا تَطْلُوتُونَ=ve açığa vurduklarını	duygularını bilen Allah' a secde etmelerini engellemektir.		ortaya çıkararak; gizli tuttuğunuzu da, açığa vurduğunuzu da bütün gerçeğiyle bilen O'dur;
27. 26	إِلَّا=başka إِلَهَ=Tanrı لَا=yoktur الله=Allah ki العَرْش=Arş'ın رَبُّ=Rabbidir هُوَ=O'ndan العَظِيم=büyük	O Allah ki, kendisinden başka ilah yoktur ve yüce Arş' ın Rabb' idir.	Allah O' dur ki; O' ndan başka ilah yoktur. Yüce Arş' ın sahibi ancak ve ancak O' dur.	(Ve) en yüce hükümlarlığın, arşın Sahibi olan Allah'tan başka tanrı yoktur.
27. 27	سَنَنْظُرُ=bakacağız قَالَ=dedi ki أَصْدَقْتُ=doğru mu söyledin أَمْ=yoksa مِنَ الْكَاذِبِينَ=yalancılardan كُنْتُ=mı oldun?	Süleyman, hüd-hüd' e dedi ki; «Göreceğiz bakalım, doğru mu söylüyorsun yoksa yalancının biri misin?»	Dedi ki: Bakalım, doğru mu söyledin, yoksa yalancılardan mı oldun?	(Süleyman): Doğru mu söylüyorsun, yoksa yalancılardan biri misin, bunu göreceğiz! dedi,
27. 28	هَذَا=bu بِكِتَابِي=mektubumu أَذْهَبُ=götür ثُمَّ=sonra إِلَيْهِمْ=onlara فَأَلْقَاهُ=at عَنْهُمْ=onlardan تَوَلَّ=biraz öteye çekil فَانْظُرْ=ve bak مَاذَا=neye يَرْجِعُونَ=başvuruyorlar	Şu mektubumu götürüp onlara at, sonra seni görmeyecekleri bir yere çekil de bak bakalım ne gibi bir sonuca varacaklar?	Şu yazımı götür, kendilerine bırak. Sonra bir yana çekil, bak; neye dönecekler.	Al bu mektubumu onlara götür; sonra bir kenara çekilip onları kendi hallerine bırak ve bak bakalım, nasıl bir sonuca varacaklar.
27. 29	الْمَلَأَ=ileri gelenler يَا أَيُّهَا=ey قَالَتْ=dedi ki إِنِّي=gerçekten أَلْقَيْ=bırakıldı إِلَيَّ=bana كَرِيمٌ=çok önemli كِتَابٌ=bir mektup	Sebe' melikesi dedi ki: "Ey ileri gelenler, gerçekten bana çok şerefli bir mektup bırakıldı."	Dedi ki: Ey ileri gelenler; gerçekten bana çok şerefli bir mektup bırakıldı.	(Sebe Melikesi Süleyman'ın mektubunu alınız.) Siz ey soylular! dedi, Bana çok önemli bir mektup gönderildi.
27. 30	الرَّحِيمِ=Rahim الرَّحْمَنِ=Rahman بِسْمِ=adiyle (başlamakta)dır وَإِنَّهُ=ve o إِنَّهُ=muhakkak o الله=Allah'ın	Mektup, Süleyman' dan geliyor, Rahman ve Rahim olan Allah' ın adı ile başlıyor.	Gerçekten o; Süleyman' dandır ve gerçekten o; Rahman, Rahim olan Allah' ın adıyladır.	Mektup Süleyman' dan geliyor ve çok acıyıp esirgeyen sınırsız rahmet sahibi Allah adına yazılmış.
27. 31	عَلَيَّ=bana karşı أَلَّا تَعْلُوا=büyüklik taslamayın وَأَتُونِي=ve bana gelin (diye yazıyor) مُسْلِمِينَ=teslim olarak	İçinde «Bana karşı büyüklük taslamayınız, boyun eğerek huzuruma geliniz» diyor.	Bana karşı başkaldırmayasınız ve müslüman olarak gelesiniz diye.	(Mektupta Allah şöyle diyor:) Sakın Bana karşı büyüklük taslamayın; kendi isteği-nizle boyun eğerek Bana gelin!
27. 32	الْمَلَأَ=ileri gelenler يَا أَيُّهَا=ey قَالَتْ=dedi فِي أَمْرِي=bu işimde أَقْتُونِي=bana bir fikir verin قَاطِعَةً=kesip atan مَا كُنْتُ=ben olmam حَتَّى=sürece أَمْرًا=hiçbir işi تَشْهَدُونَ=siz olmadığınız	Kraliçe «Ey devletin ileri gelenleri, bu konuda ne yapmam gerektiğine ilişkin görüşlerinizi söyleyiniz, ben sizin görüşünüzü almadan hiçbir işi kesin sonuca bağlamam.	Dedi ki: Ey ileri gelenler, vereceğim emir hakkında bana görüşünüzü söyleyin. Siz, benim yanımda bulunmadıkça bir iş hakkında kesin bir hüküm veremem.	Siz ey soylular! diye ekledi, Yüzyüze geldiğim bu meselede görüşünüz nedir, bana söyleyin; siz görüşlerinizi bana açıklamadan benim (kesin) bir karara varmam mümkün değil.
27. 33	أُولُو قُوَّةٍ=güçlüyüz نَحْنُ=biz قَالُوا=dediler ki وَأُولُو بَأْسٍ=ve savaşırlarız يَمَانٍ=şiddet إِلَيْكَ=senindir وَالْأَمْرُ=ama emir فَانْظُرِي=bak مَاذَا تَأْمُرِينَ=ne buyurursan	İleri gelen devlet adamları dediler ki; «Biz güçlüyüz, yaman savaşırlarız, ferman senindir, düşün de ne buyuracağına karar ver.»	Dediler ki: Biz, güçlü kimseler ve zorlu savaş adamlarıyız. Emirse senindir, sen emretmene bak.	(Seçkinler:) Güçlü olduğumuza ve savaşta yıldırıcı bir cesaretle ve maharet sahibi olduğumuza (güven), emir senindir; öyleyse artık vereceğin emri sen düşün diye cevap verdiler.
27. 34	الْمُلُوكَ=hükümdarlar إِنْ=şüphesiz قَالَتْ=dedi فَرِيَةً=bir ülkeye دَخَلُوا=girdikleri إِذَا=zaman وَجَعَلُوا=ve kırlarlar أَفْسَدُوهَا=orayı bozarlar أَهْلَهَا=halkının أَعْرَةً=şereflilerini بِذَلَّةٍ=zillet içinde وَكَذَلِكَ=böyle يَفْعَلُونَ=yaparlar	Kraliçe dedi ki; «Hükümdarlar bir ülkeye ayak bas-tıklarında oranın düzenini alt üst ederler ve halkının seçkinlerini hor ve itibarsız duruma düşürürler. Onlar hep böyle yaparlar.»	Dedi ki: Doğrusu hükümdarlar, bir şehre girdikleri zaman, orasını perişan ederler. Halkından şerefli olanlarını aşağılık yaparlar ve işte böyle davranırlar.	(Melike:) Gerçek şu ki, krallar bir ülkeye girdiklerinde orayı tarumar ederler; oranın soylu ve onurlu insanlarını aşağılarlar. İstilacıların davranış tarzı (her zaman) böyledir.
27. 35	إِلَيْهِمْ=onlara مُرْسِلَةً=göndereyim وَإِنِّي=ben بِهَدِيَّةٍ=bir hediye فَانْظُرَةَ=ve bakayım بِمَ=ne ile الْمُرْسَلُونَ=elçiler دُورِعَ=dönecekler	Şimdi ben onlara bir hediye göndereceğim ve elçilerimin nasıl bir cevapla döneceklerini göreceğim.	Ben, onlara bir hediye göndereyim de elçilerin ne ile döneceklerine bakayım.	Bunun içindir ki, bu (mektup sahiplerine) bir hediye gönderecek ve elçilerin nasıl bir tepkiyle döneceklerini bekleyeceğim.
27. 36	سُلَيْمَانَ=Süleyman'a فَلَمَّا جَاءَ=gelince قَالَ=dedi ki أَتُمِدُونَنِي=bana yardım mı etmek istiyorsunuz? بِمَالٍ=mal ile فَمَا آتَانِي=bana verdiği خَيْرٌ=daha hayırlıdır الله=Allah'ın أَتَنَّمُ=siz بِلَاكٍ=bilakis مِمَّا آتَاكُم=size verdiğinden تَفْرَحُونَ=sevinirsiniz بِهَدِيَّتِكُمْ=hediyenizle	Kraliçenin elçisi gelince Süleyman ona dedi ki; «Beni mal ile mi kandıracaksınız? Allah' ın bana bağışladığı ayrıcalıklar size verdiklerinden daha üstündür. Siz bu hediyenizle övünebilirsiniz?»	Süleyman' a geldiklerinde dedi ki: Bana mal ile mi yardım etmek istiyorsunuz? Halbuki Allah' ın bana verdiği, size verdiğinden daha hayırlıdır. Belki siz, hediyenizle sevinirsiniz.	(Sebe Melikesi'nin elçileri) Süleyman' a geldiklerinde (Süleyman:) Benim servetime servet mi katmak istiyorsunuz? Oysa, Allah' ın bana bahsettiği şey size bahsettiği her şeyden çok daha hayırlıdır! Öyleyse, sizin bu hediyeniz (ancak) sizi(n gibi insanları) sevindirir.
27. 37	إِلَيْهِمْ=onlara أَرْجِعْ=dön (söyle) فَلَنَأْتِيَنَّهُمْ=onlara gelirim بِجُنُودٍ=ordularla لَا قِبَلَ=asla karşı koyamayacakları بِهَا=ona أَهُمْ=kendilerinin وَلَنُخْرِجَنَّهُمْ=ve onları sürüp çıkarırım مِنْهَا=oradan وَهُمْ=ve onları زِلَّةً=zilletle صَاغِرُونَ=hor ve hakir olarak	Şimdi efendilerine dön. Yemin ederim ki, karşı koyamayacakları kadar güçlü bir ordu ile üzerlerine yürürüz. Ve onurları çiğneyerek burunlarını yere sürte sürte onları yurtlarından çıkarırız.	Geri rötür onlara. Andolsun ki; güç yetiremeyecekleri bir ordu ile gelir onları oradan alalım ve küçük düşmüş olarak çıkarırım.	(Şimdi seni gönderenlere) dön! Çünkü, (Allah diyor ki:) Şüphesiz, karşı duramayacakları güçlerle onları üzerine yürüyecek ve onları, küçük düşürülmüş olarak (o ülkeden) mutlaka çıkaracağız!
27. 38	الْمَلَأَ=ileri gelenler يَا=ey قَالَ=dedi يَأْتِيَنِي=bana getirebilir أَيُّكُمْ=hanginiz قَبْلَ=önce بِعَرْشِهَا=onun tahtını أَنْ يَأْتُونِي=bana gelmelerinden مُسْلِمِينَ=teslim olarak	Süleyman (yanındakilere dönerek) Ey devletin ileri gelenleri, bu adamlar boyun eğerek huzuruma gelmeden önce hanginiz kraliçenin o tahtını bana getirebilir? dedi.	Dedi ki: Ey ileri gelenler; kendileri bana müslüman olarak gelmeden önce hanginiz onun tahtını bana getirebilir?	(Olayların gidişi içinde Süleyman Sebe Melikesi'nin kendisine geleceğini öğrenince, çevresindekilere:) Siz ey seçkin görevliler! dedi, Hanginiz bana (Sebe Melikesi'nin) tahtını, daha o ve ona bağlı olanlar Allah'a yürekten boyun eğmiş kimseler olarak bana çıkıp gelmeden önce buraya getirebilir?
27. 39	عَفْرِيتٌ=bir ifrit قَالَ=dedi أَنَا=ben مِنَ الْجِنِّ=cinlerden قَبْلَ=önce بِهِ=onu أَتِيكَ=sana getiririm أَنْ تَقُومَ=kalkmadan مِنْ مَقَامِكَ=sen makamından عَلَيْهِ=buna وَإِنِّي=gerçekten benim أَمِينٌ=bana güvenilir لِقُوَّتِي=gücüm yeter	Cinlerin ele başlarından biri «Sen şu oturduğun yerden kalkmadan önce o tahtı sana getiririm. Hem bu işi başaracak gücüm vardır ve hem de bu konuda güvenilir bir kişiyim» dedi.	Cinnlerden bir ifrit dedi ki: Sen; yerinden kalkmadan, onu sana getiririm, eminim ki buna gücüm yeter.	(Süleyman'a bağlı) görünmeyen varlıklar içinden gözüpek biri: Daha oturduğün yerden kalkmadan onu sana getirebilirim, çünkü ben bu konuda gerçekten güvenilir bir güce sahibim! dedi.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâ'il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
27. 40 الَّذِي عِنْدَهُ =yanında bulunan قَالَ =dedi ki أَنَا =ben مِنَ الْكِتَابِ =Kitaptan عِلْمٌ =bir ilim قَبْلَ =önce بِهِ =onu أَتِيكَ =sana getirebilirim إِلَيْكَ =sana أَنْ يَرْتَدَّ =sen kırpmadan طَرَفُكَ =gözünü قَالَ =dedi ki عِنْدَهُ =yanında مُسْتَوْرًا =yerleşmiş قَالَ =dedi ki هَذَا =bu مِنْ فَضْلِي =lütfundandır رَبِّي =Rabbimin لِيَبْلُوَنِي =beni sınaması için أَمْ =yoksa أَشْكُرُ =şükür mü edeceğim وَمَنْ =ve kim أَكْفُرُ =inkâr mı edeceğim شَكَرَ =şükrederse فَإِنَّمَا =şüphesiz لِنَفْسِهِ =kendisi için يَشْكُرُ =şükretmiştir وَمَنْ =ve kim كَفَرَ =inkâr ederse فَإِنْ =şüphesiz رَبِّي =Rabbim غَنِيٌّ =zengindir كَرِيمٌ =kerimdir	Kutsal Kitap kaynaklı bilgisi olan biri ise «Gözünü açıp kapamadan o tahtı sana getireyim» dedi. Süleyman tahtı önünde yere konmuş görürnce, «Bu, şükür mü edeceğim yoksa, nankörce mi davranacağım diye beni sınavdan geçirmek isteyen Rabbimin bana yönelik bir lütfudur. Kim şükrederse kendisi için şükretmiş olur. Nankörlük eden de bilsin ki, yüce Allah'ın hiçbir şeye ihtiyacı yoktur ve bağışçı karşılıksızdır.» dedi.	Nezinde kitaptan bir bilgi bulunan da dedi ki: Gözünü açıp kapamadan ben, onu sana getiririm. Süleyman tahtı yanına yerleşivermiş görürnce dedi ki: Bu, Rabbimin lutfundandır. Şükür mü yoksa küfür mü edeceğim diye beni sınamak içindir. Kim şükrederse; ancak kendisi için şükretmiş olur. Kim de küfrederse; muhakkak ki Rabbim; Gani'dir, Kerim'dir.	(Buna karşılık) vahiy-le bilgilendirilmiş olan kişi: Bana kalırsa dedi, ben onu, göz açıp kapayıncaya kadar sana getireceğim! Ve onu gerçekten önünde görürnce, Benim şükür mü edeceğim yoksa nankörlük mü göstereceğim konusunda beni denemek üzere Rabbimin bahşettiği lütf(un bir belirtisi,) bu! Bununla birlikte (Allah'a) şükreden kişi, yalnızca kendi iyiliği için şükretmiş olur; nankörlük yapan kişi ise, (bilsin ki,) Rabbim hem sınırsız cömert hem de mutlak manada kendine yeterlidir!
27. 41 نَكِّرُوا لَهَا =tanınmaz hale getirin قَالَ =dedi ki نَنْظُرُ =bakalım عَرْشَهَا =onun tahtını أَتَهْتَدِي =tanyabilecek mi أَمْ تَكُونُ =yoksa olacak mı لَا يَهْتَدُونَ =tanımayan مِنَ الَّذِينَ =kimselerden	Sonra yanındakilere dönerek «Tahtı kraliçenin tanımayacağı şekilde değiştirin! bakalım onu tanyabilecek mi, yoksa tanımayacak mı?» dedi.	Dedi ki: Onun tahtını değişikliğe uğratin, bakalım hidayeti bulabilecek mi, yoksa bulamayanlardan mı olacak?	(Ve) sözlerine şöyle devam etti: (Şimdi) onun tahtını tanınmaz hale sokun; bakalım, kendi başına doğru yolu bulacak mı, yoksa doğru yolu bulamayan kimselerden mi olacak.
27. 42 قِيلَ =dendi فَلَمَّا جَاءَتْ =gelince عَرْشَتِكَ =senin tahtın أَهْكَذَا =böyle mi? هَؤُلَاءِ =o كَأَنَّهُ =tıpkı قَالَتْ =dedi وَأُوتِينَا =bize verilmişti الْعِلْمَ =bilgi مِن قَبْلِهَا =daha önce وَكُنَّا =ve biz olmuştuk مُسْلِمِينَ =Müslüman	Kraliçe gelince kendisine: «Bu senin tahtın mıdır? diye soruldu. O da dedi ki; «Sanki odur. Zaten bu mucizeden önce bize bilgi verilmiş ve biz senin çağırına boyun eğmeye hazırlanmıştık.»	Böylece geldiğinde: Senin tahtın böyle miydi? denildi. O da: Sanki bu, odur. Ondan önce de bize bilgi verilmişti ve biz müslüman olmuştuk, dedi	Ve böylece, (Süleyman'ın yanına gelince) ona: Senin tahtın böyle miydi? diye soruldu. (Sebe Melikesi:) Sanki bunun gibiydi! dedi. (Süleyman, bunun üzerine, yanındakilere:) (lahi) bilgi ondan önce bize verilmiş olduğu ve bizim de (başından beri) Allah'a yürekten boyun eğen kimseler olduğumuz halde, (Melike'nin, bizim kendisine bu yolda herhangi bir yardımımız olmadan, kendiliğinden hakka ulaştığını)
27. 43 وَصَدَّهَا =onu alıkoymuştu مَا =şeyler مِنْ دُونِ =başka تَعْبُدُ =tapmış كَأَنَّهُ =olduğu إِنَّمَا =çünkü kendisi كَانَتْ =idi اللَّهُ =Allah'tan مِنْ قَوْمٍ =bir kavimden كَافِرِينَ =inkâr eden	O'nu, Allah'ı bir yana bırakarak taptığı putlar doğru yola girmekten alıkoymuştu. Çünkü kafır toplumun bir üyesi idi.	Onun Allah'ı bırakıp da tapmaya devam ettiği şey, kendisine mani olmuştu. Ve gerçekten o, küfreden bir kavimdendi.	(ve daha önce) Allah'ı bırakıp da tapınageldiği şeylerin kendisini (doğru yoldan) uzaklaştırmış olduğu, üstelik, hakkı inkar eden bir toplumun üyesi olduğu halde, (sonunda doğru yolu bulduğunu görüyorumuz) dedi.
27. 44 ادْخُلِي =gir لَهَا =ona قِيلَ =dendi فَلَمَّا رَأَتْهُ =(köşkü) görürnce الصَّرْحُ =köşke لَجَّةٌ =derin bir su حَسِبْتُهُ =sandı عَنْ سَاقِيهَا =bacaklarını وَكَشَفْتُ =ve sıvadı صَرْحٌ =köşk إِنَّهُ =muhakkak o قَالَ =dedi مِنْ قَوَارِيرٍ =şeffaf sırcadandır مُمرِّدٌ =cılalı قَالَتْ =(Kraliçe) dedi ki رَبِّ =Rabbim إِنِّي =ben نَفْسِي =kendime ظَلَمْتُ =zulmetmişim وَأَسْلَمْتُ =ve teslim oldum مَعَ =beraber رَبِّ =Rabbi اللَّهُ =Allah'a سُلَيْمَانَ =Süleyman'la الْعَالَمِينَ =alemlerin	Ona "Köşke gir" denildi. Salonu görürnce onu derin bir su sandı. Ve iki ayağını açtı. Süleyman da "Doğrusu bu camdan yapılmış mücella bir salondur" dedi. Kadın "Rabbim şüphesiz ben kendime zulmetmiştim. Süleyman'la beraber alemlerin Rabbi olan Allah'a teslim oldum" dedi.	Ona: Köşke gir, dedi. Onu görürnce; derin bir su sandı ve iki ayağını açtı. Doğrusu bu, camdan yapılmış düzeltilmiş mücella bir açıklıktır, dedi. O: Rabbim; şüphesiz ben, kendime zulmetmişim. Süleyman'la beraber alemlerin Rabbi olan Allah'a teslim oldum, dedi.	(Az sonra) ona: Girin bu saraya! dedi. Fakat sarayı görürnce, (önünde) engin, duru bir su (var) sandı ve eteğini yukarı çekti. (Süleyman:) Bu, zemini camla döşenmiş bir saraydır! dedi. (Sebe Melikesi:) Rabbim! dedi, (Seneden başkasına kulluk etmekle) ben kendime yazık etmişim; fakat (şimdi) Süleyman'la beraber alemlerin Rabbi olan Allah'a yürekten boyun eğiyorum!
27. 45 وَلَقَدْ =andolsun أَرْسَلْنَا =biz gönderdik إِلَى ثَمُودَ =Semud(kavmin)e أَخَاهُمْ =kardeşleri صَالِحًا =Salih'i اللَّهُ =Allah'a أَنْ اعْبُدُوا =kulluk edin (demesi) için فَإِذَا هُمْ =onlar olmuşlar فَرِيقَانِ =iki bölük يَخْتَصِمُونَ =birbiriyile çekişen	Semudoğullarına da «Allah'a kulluk ediniz» çağırısını seslendirdiysen diye kardeşleri Salih'i peygamber olarak gönderdik. Fakat Semudoğulları, birbirleri ile çatışan iki karşı gruba ayrıldılar.	Andolsun ki; Semud'a da kardeşleri Salih'i; Allah'a ibadet edin, diye gönderdik. Hemen birbirleriyle çekişen iki grup oluverdiler.	Ve gerçek şu ki, Biz kavmine: Yalnızca Allah'a kulluk edinsin diye Semud toplumuna (da) kardeşleri Salih'i göndermiştik; onlar, bunun üzerine, hemen birbirleriyle çekişen iki hizbe ayrıldılar.
27. 46 قَالَ =dedi ki يَا قَوْمِ =ey kavmim لِمَ =neden تَسْتَعْجِلُونَ =koşuyorsunuz بِالسَّيِّئَةِ =kötülüğe قَبْلَ =önce الْحَسَنَةِ =iyilikten لَوْ لَا =gerekmez mi? اللَّهُ =Allah'tan تَسْتَغْفِرُونَ =mağfiret dilemeniz لَعَلَّكُمْ =belki تُرْحَمُونَ =esirgenirsiniz	Salih onlara «Ey soydaşlarım, niye iyilikten önce kötülüğü istiyorsunuz, neden çarpılacağınız cezanın bir an önce başınıza gelmesini diliyorsunuz? Allah'tan af dilesenize, ; o ki O'nun merhametinden pay alırsınız.»	Salih dedi ki: Ey kavmim; niçin iyilikten önce çarçabuk kötülük istiyorsunuz? Merhamet olunmanız için Allah'tan mağfiret dileseniz olmaz mı?	(Salih ilahi mesaja karşı çıkanlara:) Ey kavmim! dedi, iyiliği ummak yerine, neden kötülüğün çarçabuk sizi bulmasını istiyorsunuz? Belki acınıp esirgeniriz diye niçin Allah'tan günahlarınızı bağışlamasını istemiyorsunuz?
27. 47 قَالُوا =dediler اطَّيَّرْنَا =uğursuzluğa uğradık بِكَ =senin yüzünden وَبِمَنْ =ve bulunanların yüzünden مَعَكَ =seninle beraber قَالَ =dedi طَائِرُكُمْ =uğursuzluğunuz عِنْدَ =katındadır أَنْتُمْ =siz بَلْ =doğrusu اللَّهُ =Allah يُفْتِنُونُ =sinanan قَوْمٌ =bir toplumsunuz	Semudoğulları, Salih'e «Sen ve yanındakiler bize uğursuzluk getirdiniz» dediler. Salih dedi ki; «Sizin kısmetiniz Allah katında belirlenmiştir. Aslında siz toplum olarak sınavdan geçiriliyorsunuz.»	Dediler ki: Senin ve beraberindekilerin yüzünden uğursuzluğa uğradık: O da: Uğursuzluğunuz Allah katındadır. Belki siz, imtihana çekilen bir çeği, sizler sinanan kavimsiniz, dedi.	Biz sende ve seninle beraber olanlarda uğursuzluk görüyoruz! diye karşılık verdiler. (Salih:) Uğuru-muz ya da uğursuzluğumuz Allah'ın elindedir! dedi, İşin gerçeği, sizler sinanan bir toplumsunuz!
27. 48 فِي الْمَدِينَةِ =şehirde وَكَانَ =vardı رَهْطٌ =kişi تِسْعَةُ =dokuz يُفْسِدُونَ =bozgunculuk yapırlar فِي الْأَرْضِ =yeryüzünde وَلَا يُصْلِحُونَ =düzeltmezlerdi	O şehirde, toplumda sürekli kargaşa çıkaran, hiç bir bozukluğu düzeltmeye yanaşmayan dokuz tane elebaşı vardı.	Şehirde dokuz kişi vardı ki; yeryüzünde bozgunculuk yapıyor ve ıslah etmiyorlardı.	İmdi, o şehirde bozgunculuk yapıp düzen ve uyumdan yana olmayan dokuz kişi vardı;
27. 49 قَالُوا =dediler تَقَاسَمُوا =and içerek birbirlerini بِاللَّهِ =Allah'a لَنَنْبِئَنَّهُ =biz gece ona baskın yapalım وَأَهْلَهُ =ve ailesine ثُمَّ =sonra لَنَقُولَنَّ =diyelim	Bunlar «Bir gece Salih'in evini basarak kendisini ve ailesini öldürelim, sonra da güvenliğini üstlenen akr-	Aralarında Allah'a yemin ederek: Gece, biz ona ve ailesine baskın verelim. Sonra da onun	bunlar Allah adına yemin ederek aralarında andlaşıp Ona ve ailesine geceleyin baskın yapalım (ve onların hepsini öldü-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâ'il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed	
لَوْلِيهِ=velisine مَا شَهِدْنَا=şahit olmadık وَأَنَا=ve biz أَهْلِهِ=ailesinin أَصَادِقُونَ=gerçekten doğrulardanız	basını 'Onun ailesinin öldürölme olayından habirimiz yok, kesinlikle doğru söylüyoruz' diyelim» diye aralarında Allah adına and içtiler.	dostuna; ailesinin yok edilışinde bulunmadı-ğımızı şüphesiz doğru söyledi-ğimizi bildirelim, dediler.	relim); sonra da o'na arka çıkacak olan kimseye, rahatlıkla, 'Onun ailesinin uğradığı kıyıma biz katılmadık; çünkü biz haktan yana kimsele-riz! diyelim dediler.	
27. 50	وَمَكْرُواْ=tuzak kurdular مَكْرًا=tuzak	Böylece onlar bir tuzak kurdular. Fakat biz de onla-ra, farkında olma-dıkları bir tuzak kurduk.	Onlar bir düzen kurdular. Onlar farketmezlerken Biz de bir düzen kurduk.	Ve böylece bir tuzak kurdular; fakat, onla-rın hiç fark edemeyecekleri biçimde, biz de bir tuzak kurduk.
27. 51	كَانَ=oldu كَيْفَ=nasıl فَأَنْظُرْ=bak	Şimdi bak bakalım, onların tuzakları-nın sonu nice ol-du? Biz onları ve soydaşlarını hep birlikte yok ettik.	Düzenlerinin so-nunun nice ol-duğuna bir bak. Biz; onları ve kavimlerini top-tan yerle bir et-tik.	Ve sonra, bak onların kurduğu bütün tuzak-ların sonu ne oldu: onları ve onların pe-şinden giden toplu-mu, hepsini yerle bir ettik;
27. 52	يُبْثَوْنَهُمْ=evleridir خَاوِيَةً=çökmüş ıssız kalmış	İşte enkaz yığınına dönüşmüş evleri! Sebep zalimlikleri-dir. Hiç kuşkusuz Allah'ın değişmez yasasını bilenlerin bu olaydan alacak-ları dersler vardır.	İşte zulmetmele-rinden dolayı çökmüş, ıpsız kalmış evleri. Muhakkak ki bunda; bilen bir kavim için ayet vardır.	ve işte onların yaşa-dığı yerler, işledikler haksızlıklardan ötürü (şimdi) bomboş! Bu (olayda), bilmek, öğ-renmek isteyen in-sanlar için mutlaka bir ders vardır;
27. 53	وَأَنْجَيْنَا=ve kurtardık الَّذِينَ آمَنُوا=inananları	Buna karşılık mü'minleri ve Al-lah'ın yasalarını çiğnemekten sakı-nanları yok olmak-tan kurtardık.	İman edip takva sahibi olanları da kurtardık.	ve inanıp Bize karşı sorumluluk bilinci ta-şıyan kimseleri kur-tarmış olmamızda da!
27. 54	إِذْ=hani قَالَ=demişti ki	Lut'u da peygamber olarak gönderdik. Hani O, soydaşlarına şöyle demişti: «Sizler, normal cinsel ilişki düzenine ters düş-tüğünüze göre ve birbirlerinizin göz-leri önünde o iğ-renc iş yapıyorus-nuz, öyle mi?»	Lut'u da. Hani kavmine demişti ki: Göz göre gö-re bir hayasızlık mı yapıyorus-nuz?	Ve Lut'u da (böyle kurtarmıştı); hani o kavmine Bu çirkin ey-lemi, (insanın yapı ve yaratılışına aykırı ol-duğunu) göre göre, nasıl işliyorsunuz? demişti,
27. 55	أَنْتُمْ تَأْتُونَ=mi yaklaşıyorsunuz?	Siz kadınları bira-kıp erkeklerle cin-sel ilişkide bulunuyorsunuz öyle mi? Aslında sizler her türlü bilgidен yok-sun, beyinsiz bir toplumsunuz.	Kadınları bırakıp şehvetle erkek-lere mi yaklaşıyorsunuz? Hayır siz, cahil bir kavimsiniz.	Gerçekten, kadınları bırakıp da, şehvetle erkeklerle mi yöneliyorsunuz? Hayır, işin gerçeği, siz (hakka karşı körlüğü,) bilinçsizliği seçmiş bir toplumsunuz!
27. 56	فَمَا كَانَ=oldu جَوَابَ=cevabı	Soydaşlarının tek cevabı birbirlerine şöyle demeleri ol-du: «Lut'un yakın-larını şehrinizden çıkarınız, çünkü onlar temizliğe pek meraklı kimseler-miş!»	Kavminin cevabı: Lut'un ailesi-ni kasabanızdan çıkarın. Çünkü onlar, temiz kalmaya çalışan insanlardır, de-mekten başka bir şey olmadı.	Fakat halkının o'na verdiği cevap: (Lut'u) ve Lut'un yandaşları-nı şehrinizden çıkari-n! Çünkü bunlar kendilerini temize çıkarmaya çalışan in-sanlar! demekten başka bir şey olmadı.
27. 57	وَأَهْلَهُ=ve ailesini فَأَنْجَيْنَاهُ=biz de onu kurtardık	Lut'u ve eşi dışın-daki yakınlarını kurtardık. Eşinin ise geride kalarak yok olmasını ka-rarlaştırdık.	Bunun üzerine onu ve ailesini kurtardık. Yalnız karısının geride kalanlardan olma-sını takdir et-tik.	Ve bunun üzerine Biz de o'nu ve ailesini kurtardık, yalnızca karısının geride ka-lanlar arasında olma-sını gerekli gördük.
27. 58	وَأَمْطَرْنَا=ve yağdırdık عَلَيْهِمْ=üzerlerine	Onların başlarına müthiş bir yağmur yağdırdık. Uyarıları umursamayanların başlarına yağan yağmur ne fenadır!	Onların üzerine bir yağmur yağdırdık. Ne kötü idi uyarılanların yağmuru.	Ve ötekilerin üzerine (yok edici) bir yağmur yağdırdık; uya-rıl(dıkları halde aldır-may)anların uğradığı bu yağmur ne korkunç bir yağmurdur!
27. 59	فَلِلَّهِ=Allah'a الْحَمْدُ=hamd olsun	Ey Muhammed de ki; «Allah'a hamd ve seçtiği kullarına da selâm olsun. Allah mı daha iyidir, yoksa onların Allah'a ortak koştukları düzmece ilahlar mı?	De ki: Hamdol-sun Allah'a, se-lam olsun O'nun beğenip seçtiği kullarına. Allah mı daha iyidir, yoksa O'na koştukları ortaklar mı?	De ki: Bütün övgüler (gerçekte) Allah'a ya-raşır. Selam olsun, O'nun (rasul olarak) seçtiği kullara! Zaten Allah, insanların tan-rısal nitelikler yakış-tırdıkları her şeyden daha üstün, daha hayırlı değil mi?
27. 60	يَاْهُتْ كِمِمْ؟=yahut kim? خَلَقَ=yaratı	(Bu düzmece ilah-lar mı daha iyi) yoksa gökleri ve yeri yaratan, gök-ten size su indiren Allah mı? Biz o su sayesinde bir tek ağacını bile bitir-meye gücünüzün yetmeyeceği alımlı bahçeler bitirdik. Allah'ın yanı sıra başka bir ilah mı var? Aslında onlar gerçekten sapan bir toplumdurlar.	Yoksa gökleri ve yeri yaratan, gök-ten size su indirip onunla bir ağacını dahi bitiremeyeceğiniz nice güzel bahçeler meydana getiren mi? Allah yanında başka bir ilah mı? Hayır, onlar sapık-lıkta ısrar eden bir gürühtur.	Peki kimdir, gökleri ve yeri yaratan ve si-zin için gökten su in-diren? Öyle bir su ki, onunla, sizin bir tek ağacını bile yetiştire-meyeceğiniz görkemli bağlar, bahçeler ye-şertiyoruz! Allah'la beraber başka bir tanrı, öyle mi? Hayır, hayır, (böyle düşü-nenler) yoldan çıkmış kimselerdir!
27. 61	يَاْهُتْ كِمْدِرْ؟=yahut kimdir? جَعَلَ=yapan	Bu düzmece ilah-lar mı daha iyi yoksa dünyayı dengeli bir yaşama alanı yapan, kara parçaları üzerin-deki nehirler akı-tan, yeryüzünde köklü dağlar yük-selten ve farklı yo-ğunluktaki iki deniz arasına set koyan Allah mı?	Yoksa, yeri yara-tıklarının otu-rmasına elverişli kılan ve arala-rında ırmaklar akıtan, yeryüzü-ne sabit dağlar yerleştiren ve iki deniz arasına engel koyan mı? Allah'ın yanında başka bir ilah mı? Hayır, onla-rın çoğu bilmez-ler.	Peki kimdir, yeryüzü-nü (yerleşmeye) uy-gun bir yer haline ge-tiren ve vadilerden dereler, ırmaklar akı-tan; ve onun üzerine sağlam dağlar yerleş-tiren; ve iki büyük su kütlesi arasına bir engel koyan? Allah'la beraber başka bir tanrı, öyle mi? Hayır hayır, (böyle düşü-nenlerin) çoğu (ne söylediklerini) bilmi-yorlar!
27. 62	يَاْهُتْ كِمْدِرْ؟=yahut kimdir? يُجِيبُ=yetişen	(Bu düzmece ilah-lar mı daha iyi) yoksa sıkıntıya düşene, kendisine yalvardığı takdirde cevap vererek sı-	Yoksa, kendisi-ne yakardığı zaman bunalmı-şa karşılık veren ve başındaki sı-kıntıyı gideren;	Peki kimdir, kendisine başvurduğunda dar-da kalmış olanın da-rına yetişen, kötülüğü gideren ve sizi yeryü-züne mirasçı kılan?

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fi Zilâ-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
السُّوءَ=kötülüğü وَيَجْعَلُكُمْ=ve sizi yapan خُلَفَاءَ=sahipleri الْأَرْضِ=yeryüzünün إِلَهَ=tanrı mı var? مَعَ=ile beraber اللهُ=Allah قَلِيلًا مَا=ne de az تَذَكَّرُونَ=düşünüyorsunuz	kıntısını gideren ve sizi ardarda gelen kuşaklar halinde yeryüzüne ege-men kılan Allah mı? Allah'ın yanı sıra başka bir ilah mı var? Ne kadar kıt düşüncelisiniz	sizi yeryüzünün halifeleri kılan mı? Allah'ın yan-ında başka bir ilah mı? Ne de kıt düşünüyor-sunuz.	Allah'la beraber baş-ka bir tanrı, öyle mi? Aklınızda ne kadar az tutuyorsunuz (bütün bu gerçekleri)!
27. 63 أَمَّنْ=yahut kimdir? يَهْدِيكُمْ=size yol gösteren الْبَرِّ=karanın içinde ظِلْمَاتٍ=karanlıkları فِي وَمَنْ=ve kimdir? وَالْبَحْرِ=ve denizin الرِّيَّاحِ=rüzgârları يُرْسِلُ=gönderen بَيْنَ يَدَيْ=önünde مُبَشِّرًا=müjdeci رَحْمَتِهِ=rahmetinin إِلَهَ=tanrı mı var? مَعَ=ile beraber اللهُ=Allah تَعَالَى=yücedir عَمَّا=şeylerden اللهُ=Allah يُشْرِكُونَ=ortak koştukları	(Bu düzmece ilâh-lar mı daha iyi) yoksa karaların ve denizlerin karanlık-ları içinde size yo-lunuzu bulduran, rahmetinin önün-den rüzgârları müjde habercisi olarak gönderen Allah mı? Allah'ın yanı sıra başka bir ilah mı var? Allah, onların kendisine koştukları ortaklar-dan münezzehtir.	Yoksa, karanın ve denizin ka-ranlıklarında si-ze yol bolduran ve rahmetinin önünde rüzgar-ları müjdeci ola-rak gönderen mi? Allah'ın ya-nında başka bir ilah mı? Allah; onların koştucla-rı ortaklardan münezzehtir.	Peki kimdir karanın ve denizin karanlıkla-rında yolunuzu bul-manızı sağlayan ve rüzgarları rahmetinin önünden müjdeci ola-rak gönderen? Al-lah'la beraber başka bir tanrı, öyle mi? Al-lah, insanların tanı-rsal nitelikler yakıştı-rabileceği her şeyin önüsünde, her şeyden yücedir!
27. 64 أَمَّنْ=yahut kimdir? يَبْدَأُ=başlayan ثُمَّ=sonra الْخَلْقِ=yaratmağa وَمَنْ=ve kimdir? يُعِيدُهُ=onu iade eden مِنْ السَّمَاءِ=gökten يَرْزُقُكُمْ=sizi rızıklandıran إِلَهَ=tanrı mı var? وَالْأَرْضِ=ve yerden مَعَ=ile beraber اللهُ=Allah قُلْ=de ki هَاتُوا=getirin إِنْ=eğer يُرْهَانُكُمْ=delilinizi كُنْتُمْ=iseniz صَادِقِينَ=doğru	(Bu düzmece ilah-lar mı daha iyi) yoksa canlıları ilk kez yaratan ve ölü-leri yeniden dirilte-cek olan, gökten ve yerden size be-sin kaynakları sağ-layan Allah mı? Al-lah'ın yanı sıra başka bir ilah mı var? De ki; «Eğer doğru söylüyorsan-ız, açık delilinizi getiriniz.»	Yoksa, önce ya-ratan, sonra da onu iade edecek olan ve sizi gök-te ve yerden rı-zıklandıran mı? Allah'ın yanında başka bir ilah mı? De ki: Şayet doğru sözlü ise-niz, delilinizi ge-tirin.	Peki, yaratılışı ilk de-fa başlatan ve sonra da onu aralıksız de-vam ettirip, yenileyen kimdir? Ve kimdir, sizi gökten ve yerden rı-zıklandıran? Allah'la beraber başka bir tanrı, öyle mi? De ki: Eğer ileri sürdüğünüz iddiaya gerçekten inanıyorsanızız getirin o zaman delilinizi!
27. 65 قُلْ=de ki لَا يَعْلَمُ=bilmez مَنْ=kimse وَالْأَرْضِ=ve yerde فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde إِلَّا=başka اللهُ=Allah'tan الْغَيْبِ=gaybı أَيَّانَ=ne zaman وَمَا يَشْعُرُونَ=ve bilmezler يُنْعِنُونَ=dirileceklerini	De ki; «Bilinmezi, gaybı ne göktekiler bilir ne de yerdeki-ler. Onu sadece Allah bilir». Onlar ne zaman yeniden diriltileceklerini de bilemezler.	De ki: Göklerde ve yerde gaybı Allah'tan başka kimse bilmez. Ne zaman dirilti-leceklerini de farketmezler.	De ki: Göklerde ve yerde olan hiç kimse, (yani) Allah'tan başka (hiç kimse,) yaratıl-mışların duyu ve ta-savvur alanı dışında kalan gerçekleri bile-mez. (Yaratılmış olanlar) öldükten son-ra ne zaman diriltileceklerini de bilemez-ler;
27. 66 بَلْ=doğrusu أَدَارَكَ=ardarda geldi فِي=hakkındaki عِلْمُهُمْ=onların bilgileri بَلْ=fakat هُمْ=onlar الْآخِرَةِ=ahiret فِي=içindedirler مِنْهَا=ondan شَكِّ=bir kuşku بَلْ=daha doğrusu هُمْ=onlar مِنْهَا=ondan yana عَمُونَ=kördürler	Onların bilgileri ahirete erememiş, o alemin berisinde kalmıştır. Aslında onlar ahiret konu-sunda kuşku için-dedirler. Hatta on-dan yana kördür-ler.	Hayır, ahiret ile ilgili bilgileri de yetersizdir. Ha-yır, ondan şüphe etmektedirler. Hayır, ona karşı kördürler.	Hayır, onların ahiret konusundaki bilgileri gerçeğin berisinde kalmaktadır; zaten (çoğu zaman) onun gerçekliğinden yana şüphe içindedirler; hayır, ondan yana kördürler.
27. 67 وَقَالِ=dediler ki الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler أَإِذَا كُنَّا=olduğumuz zaman mı? ثُرَابًا=toprak وَأَبَاؤُنَا=ve babalarımız أَنِنًا=biz mi? لَمُخْرَجُونَ=(diriltilip) çıkarılacağız	Kâfirler dediler ki; «Bizler ve atalarımız, toprak olduktan sonra yeniden mi diriltileceğiz?»	Küfredenler de-diler ki: Biz ve babalarımız birer toprak olduktan sonra mı, doğru-su biz tekrar mı çıkarılacağız?	Bunun içindir ki, hak-kı inkara şartlanmış olan kimseler: Nasıl yani, biz ve atalarımız toz toprak olduktan sonra (topraktan ye-niden) çıkarılacağız, öyle mi? diyorlar.
27. 68 لَقَدْ=andolsun وُعِدْنَا=vadedildi (yapıldı) هَذَا=bu نَحْنُ=bize مِنْ قَبْلُ=önceden وَأَبَاؤُنَا=ve atalarımıza إِلَّا=başka bir şey değildir بُنِ=bu الْأَوَّلِينَ=öncekilerin أَسَاطِيرُ=masallarından	Bu tehdit gerek bi-ze ve gerekse ata-larımıza daha ön-ce de yapılmıştı. Bu, eskilerin ma-sallarından başka bir şey değildir.»	Andolsun ki; bu-nunla biz ve da-ha önce babala-rımız tehdit edilmişlerdi. Bu, öncekilerin ma-sallarından baş-ka bir şey değil-dir.	Gerçek şu ki, bu bize ve atalarımıza daha önce de vaad edil-mişti; eskilerin masal-larından, efsaneler-inde başka bir şey değil bu!
27. 69 قُلْ=de ki سِيرُوا=yürüyün (gezin) فَانظُرُوا=ve görün فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde كَيْفَ=nasıl عَاقِبَتُهُ=sonunun كَانَ=olduğunu الْمُجْرِمِينَ=suçluların	Onlara de ki; «Yeryüzünü gezi-niz de ağır suçlula-rın sonunun nice olduğunu görü-nüz.»	De ki: Yeryü-zünde gezinin de suçluların sonunun nasıl olduğunu görün.	De ki: Yeryüzünde dolaşın da (böyle di-yerek) günaha gömü-lüp gitmiş olanların sonunu görün!
27. 70 وَلَا تَحْزَنْ=üzülme عَلَيْهِمْ=onlar(in sözlerin)e وَلَا تَكُنْ=ve olma فِي ضَيْقٍ=sıkıntıda يَمْكُرُونَ=tuzak kurmalarından	Ey Muhammed, onlar için üzülmeye ve sana kurdukları tuzaklarda canını sıkmasın.	Üzülmeye onlara. Düzenlerinden dolayı da sıkıl-ma.	Fakat sen yine de on-lar için kaygılanma; (Allah'ın mesajlarına karşı) ileri sürdüğleri asılsız iddialardan ötürü de canını sık-ma.
27. 71 وَيَقُولُونَ=ve diyorlar مَتَى=ne zaman? إِنْ=eğer الْوَعْدُ=tehdid(ettiğiniz azab) كُنْتُمْ=iseniz صَادِقِينَ=doğru	Eğer doğru söylü-yorsanız bize yö-nelttiğiniz tehdit ne zaman gerçekte-şecek? diyorlar.	Onlar: Doğru söylüyorsanız; bu sözünüzün ne zaman yerine geleceğini bildi-rin, derler.	Ve Eğer doğru sözlü kimselerseniz, (söy-leyin siz ey inanan-lar,) bu (ölümden sonra diriliş) vaadi ne zaman gerçekleş-ecek? diye sordukları (zaman),
27. 72 قُلْ=de ki عَسَى=belki de أَنْ يَكُونَ=olmuştur رَدِفَ لَكُمْ=ardınıza takılmıştır بَعْضُ=bir kısmı الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ=acele ettiğiniz(azab)ın	Onlara de ki; «Bir an önce gerçek-leşsin diye sabır-sızlandığınız аза-bın bir bölümü bel-ki de yanı başınız-dadır.»	De ki: Çabucak istemekte oldu-ğunuzun bir kısmı ensenize inmek üzeredir.	de ki: O çarçabuk gelmesini istediğiniz azabın bir kısmı belki de peşinize düşmüş-tür bile...
27. 73 لَذُو=sahibidir رَبِّكَ=Rabb'in عَلَى النَّاسِ=insanlara karşı فَضْلٍ=lütuf وَلَكِنْ=fakat أَكْثَرُهُمْ=çokları لَا يَشْكُرُونَ=şükretmezler	Kuşku yok ki senin Rabb'in insanlara karşı lütfekârdır, ama onların ço-ğunluğu O'na şük-retmezler.	Muhakkak ki Rabb'in; insanla-ra karşı lutf sa-hibidir. Ama on-ların çoğu şük-retmezler.	İmdi, gerçek şu ki, senin Rabb'in insanla-ra karşı sınırsız lütuf sahibidir; ne var ki onlardan çoğu şük-retmez.
27. 74 لَيَعْلَمُ=bilir رَبِّكَ=Rabb'in وَأَنَّ=ve elbette مَا تَكُنْ=gizlediğini صُدُّوا عَنْهُمْ=onların göğüslerinin وَمَا يُعْلِنُونَ=açığa vurduklarını	Kuşku yok ki, se-nin Rabb'in onların gerek içlerinde sakladıkları ve ge-rekse açığa vur-dukları tüm duygu-ları bilir.	Şüphesiz ki Rabb'in; onların göğüslerinin giz-lediklerini de, açığa vurdukla-rını da bilir.	Ve yine senin Rabb'in onların kalplerinin gizlediği şeyleri de, açığa vurduğu şeyleri de bütünüyle bilmek-tedir;
27. 75 وَمَا=yoktur غَائِبَةٍ=gizli مِنْ=hiçbir şey وَالْأَرْضِ=ve yerde فِي السَّمَاءِ=gökte إِلَّا=olmasın مُبِينٍ=apaçık فِي كِتَابٍ=bir Kitapta	Göklerdeki ve yer-yüzündeki bütün bilinmezler, bütün sırlar mutlaka apa-çık kitapta yer alır.	Gökte ve yerde gizli hiçbir şey yoktur ki apaçık bir kitapta olma-sın.	göklerde ve yerde gizli hiçbir şey yoktur ki (O'nun yarattığı alem için koyduğu) yasalar ve ilkeler ör-güsünde yeri olma-sın.
27. 76 إِنْ=şüphesiz هَذَا=bu الْقُرْآنَ=Kur'an عَلَى بَنِي=oğullarına يَقْصُ=anlatmaktadır إِسْرَائِيلَ=İsrail أَكْثَرَهُ=birçoğunu الَّذِي=şeylerin	Kuşku yok ki, Bu Kur'an, İsrailoğulları'nı anlaştırmazlı-ğa düşükleri konu-ların çoğunu açık	Gerçekten bu Kur'an; İsrailoğullarına ayrılla-ğın düşükleri için çoğunu açıkla-	Bu Kuran'ın, İsrailoğulları'nın üzerinde anlaşmazlık düşük-leri pek çok meseleyi açıklığa kavuşturdu-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
هُم=kendilerinin فِيهِ =onda يَخْتَلِفُونَ=ayrılığa düştükleri	açık anlatmaktadır.	maktadır.	ğu ortadadır.
27. 77 وَإِنَّهُ =ve elbette O لَهُدًى =bir yol gösterici وَرَحْمَةً =ve rahmettir لِلْمُؤْمِنِينَ =müminlere	Ve yine kuşku yok ki, Kur'an, mü'minler için doğru yol kılavuzu ve rahmettir.	Gerçekten o; mutlak bir hidayet ve mü'minler için de bir rahmettir.	Çünkü o inanmak isteyenler için gerçek bir yol gösterici ve bir rahmettir.
27. 78 إِنَّ =şüphesiz رَبَّكَ =Rabbin يَقْضِي =icra eder بَيْنَهُمْ =onlar arasında بِحُكْمٍ =hükümünü وَهُوَ =ve O الْعَزِيزُ =azizdir الْعَلِيمُ =hakkiyle bilendir	Hiç kuşkusuz Rabb'in İsrailoğulları hakkında kesin hükmünü verecektir. O üstün iradeli dir ve her şeyi bilir.	Muhakkak ki Rabb'in; onların arasında hükmünü verecektir. Ve O; Aziz'dir, Alim'dir.	Gerçek şu ki, (ey inanan kişi), senin Rabbin onların arasında kendi yasalarıyla hükmedecektir; çünkü her şeyin aslını bilen en yüce iktidar sahibi O'dur.
27. 79 فَتَوَكَّلْ =tevekkül et عَلَى اللَّهِ =Allah'a إِنَّكَ =çünkü sen عَلَى =üzerindesin الْحَقُّ =gerçek الْمُبِينُ =apaçık	Ey Muhammed, öyleyse sen Allah'a dayan. Çünkü apaçık gerçeği savunuyorsun.	Öyleyse sen; Allah'a tevekkül et. Şüphesiz ki sen; apaçık bir hak üzerindesin.	Öyleyse, (yalnızca) Allah'a güven; çünkü inandığın şey, doğruluğu besbelli gerçeğin ta kendisidir.
27. 80 إِنَّكَ =elbette sen لَا تَسْمِعُ =duyuramazsın الْمَوْتَى =ölülere وَلَا تَسْمِعُ =işıttiremezsin الصُّمَّ =sağırlara الدُّعَاءَ =çağırırı وَإِذَا وَلَّوْا =kaçarlarken مُذْبِرِينَ =arkalarını dönmüş	Sen ölülere söz işittiremezsin. Arkalarını dönüp yarıncından kaçan sağırlara da çağırını duyuramazsın.	Elbette sen; ölülere işittiremezsin, dönüp giden sağırlara da çağırını duyuramazsın.	Gerçek şu ki, sen ölülere de işittiremezsin, sırt çevirip uzaklaşan sağırlara da işittiremezsin bu çağırını;
27. 81 وَمَا أَنْتَ =ve sen değilsin بِهَاْدِي =doğru yola getirecek الْعُمِّي =kör(ler)i عَنْ ضَلَالَتِهِمْ =sapıklıklarından إِنْ تَسْمِعُ =sen duyurabilirsin إِلَّا =ancak مَنْ يُؤْمِنُ =inananlara بِآيَاتِنَا =ayetlerimize فَهُمْ =ve onlar مُسْلِمُونَ =derhal Müslüman olurlar	Sen körleri de sapıklıklarından kurtarıp doğru yola iletemezsin. Sen ancak ayetlerimize inanan ve Rab'lerine boyun eğmiş müslümanlara söz dinletebilirsin.	Körleri sapıklıklarından vazgeçirip hidayete erdirecek değilsin Sen; ancak ayetlerimize inananlara duyurabilirsin. Ve onlar müslümanlardır.	ve (yine) sen (kalben) kör olanları saptıkları yoldan çevirip doğru yola yöneltemezsin; sen (sesini) ancak mesajlarımıza inanan(maya istekli ol)anlara işittirebilirsin, ki onlar da zaten bize yürekten boyun eğecek olan kimselerdir.
27. 82 وَإِذَا =zaman الْقَوْلُ =söz وَقَعَ =geldiği لَهُمْ =onlara أُخْرِجْنَا =çıkarınız دَابَّةً =bir Dabbe (canlı) مِنَ الْأَرْضِ =yerden تَكَلِّمُهُمْ =o onlara söyler أَنْ =elbette النَّاسِ =insanların كَانُوا =olduklarını بِآيَاتِنَا =ayetlerimize لَا يُوقِنُونَ =inanmadıklarını	insanlara yönelttiğimiz o tehdidin gerçekleşme günü yaklaşıncı karşılama yerden bitme bir hayvan çıkarırız. Bu hayvan dile gelerek insanların ayetlerimize inandıklarını açıklar.	Kendilerine söylenmiş olan, başlarına geldiği zaman; yerden bir canlı çıkarılır ki insanların ayetlerimize kesin olarak inandıklarını söyleyerek konuşur.	Ve (o kalben sağır ve kör olanlara gelince: Haktan yana kendilerine söylenen) söz bütün açıklığıyla gerçekleştiği zaman, onların karşısına yerden, kendilerine insanlığın mesajlarınıza gerçek bir imanla inanmadığını söyleyen bir yaratık çıkaracağız.
27. 83 وَيَوْمَ =o gün تَحْشُرُ =toplarız مِنْ كُلِّ =her أُمَّةٍ =ümmetten فَوْجًا =bir cemaat يَمِّنُ يَكْذِبُ =yalanlayanlardan بِآيَاتِنَا =ayetlerimizi فَهُمْ =onlar يُوزَعُونَ =(ilahi huzura) sevk edilirler	O gün her ümmetten ayetlerimizi yalanlayanları grup grup bir yere topladıktan sonra saf düzeninde yürüyüşe geçiririz.	Her ümmetten, ayetlerimizi yalanlayanları toplayacağımız gün; onlar, bir arada tutulurlar.	Ve o Gün her ümmetin içinden mesajlarımızı yalanlayanları ayrı bir bölük olarak toplayacağız; ve böylece, onlar (günahlarının derecesine göre) sınıflandırılacaklar;
27. 84 حَتَّى =nihayet إِذَا جَاءُوا =geldiklerinde قَالَ =(Allah onlara) der ki أَكْذَبْتُمْ =yalanladınız mı? بِآيَاتِي =ayetlerimi وَلَمْ تُحِيطُوا =anlamadığınız halde بِهَا =onları عِلْمًا =ilmen أَمَّاذَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ =yoksa ne yaptınız?	Hesaplaşma yerine geldiklerinde Allah, onlara der ki: «Ayetlerimi anlamadığınız halde yalanladınız, değil mi? Yoksa yaptığınız, başka neydi ki?»	Nihayet geldikleri zaman; buyurur ki: Siz, Benim ayetlerimi anlamadığınız halde mi yalanladınız? Yoksa yaptığınız ne idi.	öyle ki, (yargı önüne) çıktıkları zaman, Allah, onlara: (Doğru düşünce ve) bilgi yoluyla üstesinden gelmeyince tutup mesajlarımızı yalanlamaya kalktınız, öyle mi? Peki, bu yaptığınız neydi öyleyse? diyecek.
27. 85 وَوَقَعَ =vuku bulmuştur الْقَوْلُ =karar عَلَيْهِمْ =başlarına بِمَا =yüzünden ظَلَمُوا =zulmetmeleri فَهُمْ =onlar artık لَا يَنْطِقُونَ =konuşmazlar	Zalimliklerinden ötürü haklarındaki hüküm kesinleşmiştir. Bu yüzden artık konuşamaz olurlar.	Zulümleri yüzünden, söylenen söz başlarına geldi. Artık konuşamaz olurlar.	Ve (böylece, onlara vaktiyle söylenen) söz, onların tüm karalamalarına rağmen, olanca gerçekliğiyle karşılırlarına çıkacak ve onlar da buna karşılık artık diyecek söz bulamayacaklar;
27. 86 أَلَمْ يَرَوْا =görmediler mi? أَنَا =elbette biz جَعَلْنَا =yarattık الَّيْلَ =geceyi لِيَسْكُنُوا =istirahat etmeleri için فِيهِ =içinde وَالنَّهَارَ =ve gündüzü مُبْصِرًا =aydınlık yaptık إِنْ =şüphesiz فِي ذَلِكَ =bunda vardır لَايَاتٍ =ayetler لِقَوْمٍ =bir kavim için يُؤْمِنُونَ =inanan	Geceyi dinlenesiniz diye karanlık ve gündüzü de çalışsınız diye aydınlık olarak yarattığımızı onlar görmüyorlar mı? Bu olgulardan mü'minlerin alacakları birçok dersler vardır.	Görmediler mi ki; Biz, dinlenesiniz diye size geceyi karanlık, çalışsınız diye de gündüzü aydınlık olarak yarattık. Doğrusu bunda inanan bir kavim için ayetler vardır.	öyle ya: geceyi, içinde sükun bulsunlar diye (derin ve kuşatıcı); gündüzü de, (olup biteni) görsünler diye (aydınlık) yaptığımız farkında değiller miydi? Şüphesiz, bunda, inanmak isteyen insanlar için çıkarılacak dersler vardır!
27. 87 وَيَوْمَ =gün يُنْفَخُ =üfleneceği فِي الصُّورِ =Sur'a فَفَزِعَ =korku içinde kalırlar (bayılır) مَنْ =kimseler فِي السَّمَاوَاتِ =göklerde bulunan وَمَنْ =ve kimseler فِي الْأَرْضِ =ve yerde bulunan إِلَّا =dışındaki وَكُلٌّ =ve hepsi اللَّهُ =Allah'ın أَنَّهُ =O'na gelirler دَاخِرِينَ =boyun bükerek	Sur'a üflendiği gün, Allah'ın diledikleri dışında kalan göklerdeki ve yeryüzündeki herkes dehşete kapılır. Herkes boyun eğerek O'nun huzuruna gelir.	Sur'a üfürüleceği gün; Allah'ın dilediklerinden başka göklerde ve yerde olanlar da korku içinde kalırlar. Ve hepsi boyunları bükülmüş olarak O'na gelirler.	Ve o Gün sura üflenecek ve böylece Allah'ın istediği kimseler dışında, göklerde ve yerde var olan herkes (tarifsiz bir) korkuya kapılacak; ve başları önlerine düşmüş olarak herkes O'nun huzuruna çıkacak.
27. 88 وَتَرَى =gördüğün الْجِبَالَ =dağlar تَحْسَبُهَا =sandığın جَامِدَةً =cansız (yerinde duruyor) وَهِيَ تَمْرٌ =yürümektedir مَرَّ السَّحَابِ =bulutun yürümesi gibi صُنْعَ =yapısıdır اللَّهُ =Allah'ın الَّذِي أَنْقَضَ =gayet iyi yapan كُلَّ شَيْءٍ =her şeyi إِنَّهُ =doğrusu O خَبِيرٌ =haber almaktadır بِمَا تَعْمَلُونَ =yaptıklarınızı	Sen dağları görece onların yerlerinden hiç kıpırdamadıkları sanırsın. Oysa onlar bulutlar gibi hareket ederler. Bu her şeyi özenerek yaratan Allah'ın ustalığıdır. Hiç kuşkusuz O, yaptığınız her şeyden haberdardır.	Sen; dağları görür ve yerinde durur sanırsın. Oysa onlar, bulut geçiş gibi hareket ederler. Bu; her şeyi pasaplaşım yapan Allah'ın san'atıdır. Muhakkak ki O; yaptıklarınızdan haberdardır.	Ve o kadar yerinden oynatılmaz sandığın dağların, (o Gün) bulutlar gibi geçiş gittiğini görürsün: her şeyi şaşmaz bir düzene bağlayan Allah'ın işidir bu! İşin doğrusu, O edip eylediğiniz her şeyden haberdardır!
27. 89 مَنْ =kim جَاءَ =getirirse بِالْحَسَنَةِ =iyilik فَلَهُ =ona vardır خَيْرٌ =daha hayırlısı مِنْهَا =ondan وَهُمْ =ve onlar مِنْ فَرَعٍ =korkudan uzak	Kimler iyilikle gelirse karşılığında daha iyisini alırlar. Böyleleri o gün hiç korkuya kapılmazlar, gönülleri rahat olur.	Kim, bir iyilikle gelirse; ona daha iyisi vardır. Onlar, o günün korkusundan emindirler.	Her kim ki (O'nun huzuruna) iyi eylemlerle çıkarsa, buna karşılık (daha) hayırlısını elde edecektir; çünkü o Gün'ün korkusundan emin olacaklardır.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
27-90	بِالسَّيِّئَةِ=kötülük جَاءَ=getirirse وَمِنْ=ve kim فَكَبَّتْ=yıkılır وُجُوهُهُمْ=onların yüzleri هَلْ تُجْزَوْنَ=- فِي النَّارِ=cehenneme إِلَّا=başka bir şeyle مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızdan	Kimler kötülükle gelirse yüzükoyun cehenneme atılırlar. Kendilerine «Bu sadece vaktiyle işledikleriniz (kötülükler)in cezası değil midir» denir.	Kim de bir kötülükle gelirse; yüzleri ateşte sürtülür. Ya siz, yaptıklarınızdan başka bir şeyle mi cezalandırılacaksınız?	Ama kimler ki kötü eylemlerle çıkıp gelirse, böyleleri yüzüstü ateşe atılacaklar; (ve kendilerine:) Yapıp ettiklerinize göre hak etmediğiniz bir ceza mı bu? (diye sorulacaktır).
27-91	إِنَّمَا أَمِرتُ=ben emrolundum رَبِّ=Rabbine أَنْ أَعْبُدَ=sadece kulluk etmekle الَّذِي=O الْبَلَدِ=kentin هَذِهِ=bu وَلَهُ=ve O'nundur وَأَمِرتُ=ve bana emredildi كُلِّ شَيْءٍ=her şey أَنْ أَكُونَ=olmam مِنَ الْمُسْلِمِينَ=Müslümanlardan	Ey Muhammed de ki; «Bana sırf bu şehrin Rabb'ine kulluk etmem emredildi. O bu şehri dokunulmaz kıldı. Her şey O'nundur. Bana O'nun buyruğuna boyun eğenlerin ilki olmam emredildi.	Ben; ancak bu şehrin Rabbına kulluk etmekle emrolundum. O, burayı harem kılmıştır ve her şey O'nundur. Ben, müslümanlardan olmakla emrolundum.	(Ey Muhammed, de ki:) Ben, yalnızca, kutlu kıldığı bu şehrin ve var olan her şeyin Rabbine kulluk etmekle emrolundum; yani, O'na yürekten boyun eğen kimse-lerden olmakla emrolundum;
27-92	الْقُرْآنَ=Kur'an وَأَنْ أَتْلُو=ve okumam (emredildi) هَنتَى=yola gelirse فَإِنَّمَا يَهْتَدِي=yola gelmiş olur وَمِنْ=ve kim لِنَفْسِهِ=kendi yararına فَقُلْ=de ki إِنَّمَا=elbette أَنَا=ben مِنَ الْمُنْذِرِينَ=ancak uyarıcılardanım	Bana bir de Kur'an okumam emredildi. Kim doğru yola gelirse kendi iyiliği için doğru yola gelmiş olur. Kim eğri yola saparsa de ki; ben sadece bir uyarıcıyım.	Ve Kur'an okumakla da. Kim hidayete ererse; yalnız kendisi için ermiş olur. Kim de sapıtsa; de ki: Ben, sadece uyarınlardanım.	bir de, bu Kuran'ı (insanlara) okuyup ulaştırmakla. Bundan sonra artık kim ki, doğru yolu tutarsa, o yolu kendi iyiliği için tutmuş olacaktır; ve kim de yoldan saparsa, (böylelerine) de ki: Ben yalnızca bir uyarıcıyım!
27-93	وَقُلْ=ve de ki الْحَمْدُ=hamdolsun لِلَّهِ=Allah'a آيَاتِهِ=ayetlerini سَيُرِيكُمْ=O size gösterecek فَتَعْرِفُونَهَا=siz de onları tanıyacaksınız وَمَا=değildir رَبِّكُمْ=Rabbin بِغَافِلٍ=gafil عَمَّا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızdan	De ki; Hamd Allah'a mahsustur. O ilerde size ayetlerini gösterecek, siz de onları tanıyacaksınız. Rabb'in onların yaptıkları işlerden kesinlikle habersiz değildir.	De ki: Hamdolsun Allah'a. O, size ayetlerini gösterecektir. Siz de onları tanıyacaksınız. Ve Rabbin; yaptıklarınızdan habersiz değildir.	Ve yine, de ki: Övgüler olsun Allah'a! Alametleri(nin gerçek olduğunu) size gösterdiğinde (ne iseler) onları tanıyacaksınız. Ve Rabbin yaptıklarınızdan asla gafil değildir.
28-1	طسّم=Ta sin mim	Ta. sin. mim.	Ta, Sin, Mim.	Ta-Sin-Mim.
28-2	الْكِتَابِ=Kitabın آيَاتٍ=ayetleridir تِلْكَ=şunlar الْمُبِينِ=apaçık	Bunlar apaçık Kitab'ın ayetleridir.	Bunlar, apaçık Kitab'ın ayetleridir.	Bunlar, özünde açık olan ve gerçeği bütün açıklığıyla ortaya koyan ilahi kitabın mesajlarıdır.
28-3	مِنْ=bir parçayı عَلَيْكَ=sana نُتْلُو=okuyacağız مُوسَى=Musa هَابِرِinden بِالْحَقِّ=gerçek olarak وَفِرْعَوْنَ=ve Fir'avn'ın لِقَوْمٍ=bir toplum için يُؤْمِنُونَ=inanan	Ey Muhammed! İnanan bir kavim için. Musa ve Firavun olayının bir kısmını sana doğru anlatacağız.	Sana, Musa ile Firavun'un haberinden inancak bir kavim için doğru olarak anlatacağız.	Sana Firavun'la Musa arasında geçen olayların bir bölümünü inanmaya eğilimli insanlar için bütün gerçeğiyle anlatacağız.
28-4	فِرْعَوْنَ=Fir'avn إِنْ=şüphesiz وَجَعَلَ=böldü فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde أَهْلَهَا=halkını شِيعًا=çeşitli gruplara يَسْتَضْعِفُ=eziyordu مِنْهُمْ=onlardan طَائِفَةٌ=bir zümreyi (İsrail oğullarını) أَبْنَاءَهُمْ=oğullarını يُذَبِّحُ=kesiyordu وَيَسْتَحْيِي=kadınlarını نِسَاءَهُمْ=sağ bırakıyordu كَانَ=idi إِنَّهُ=çünkü o مِنَ الْمُفْسِدِينَ=bozgunculardan	Firavun ülkesinde ululandı ve zorbalığa kalktı, halkını çeşitli sınıflara böldü. Onlardan bir topluluğu (İsrailoğulları'nı) zayıflatıyor, oğullarını kesiyor, kadınları sağ bırakıyordu. Çünkü o bozguncunun biriydi.	Gerçekten, Firavun, yeryüzünde zorbalığa yöneldi ve halkını sınıflara ayırdı. İçlerinden bir zümreyi güçsüz bularak oğullarını boğazlıyor, kızlarını diri bırakıyordu. Çünkü o, bozguncularlandı.	O ülkede Firavun kendini büyüklük duygusuna kaptırmış ve ülke halkını kastlara, sınıflara ayırmıştı. (Öyle ki,) onlardan bir kısmını iyice hor ve güçsüz görmek istiyor (ve bunun için de) erkek çocuklarını öldürüyor, (yalnız) kadınlarını sağ bırakıyordu: çünkü o, gerçekten de, (yeryüzünde) bozgunculuk çıkarmak isteyen kimse-lerdendi.
28-5	أَنْ نَمُنَّ=lütfetmeyi عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا=ezilenlere فِي الْأَرْضِ=o yerde وَنَجْعَلَهُمْ=ve onları yapmayı أَيِّمَةً=önderler وَنَجْعَلَهُمْ=ve onları الْوَارِثِينَ=mirasçı kılmayı	Biz istiyorduk ki o yerde zayıflatılanlara lutfedelim, onları önderler yapalım, onları diğerlerinin yerine mirasçı kılalım.	Biz ise istiyorduk ki; güçsüz sayılanlara iyilikte bulunalım, onları önderler kılalım ve onları varisler yapalım.	Fakat Biz istiyorduk ki, yeryüzünde hor ve güçsüz görülen kim-selerden yana çıkalım, onların dinde öncüler olmasını sağlayalım, onları (Firavun'un şeref ve itibarına) varis kılalım
28-6	لَهُمْ=onları وَنُؤْمِنُ=ve iktidara getirmeyi فِي الْأَرْضِ=o yerde وَهَامَانَ=ve Haman'a فِرْعَوْنَ=Fir'avn'a وَجُنُودَهُمَا=ve askerlerine مِنْهُمْ=onlardan كَانُوا=oldukları يَحْذَرُونَ=korkmuş	Ve onları o ülkede hakim kılalım. Firavun'a Haman'a ve askerlerine; başlarına gelmesinden korktukları şeyi gösterelim.	Ve onları memleketlerine yerleştirelim, Firavun'a Haman'a ve ikisinin askerlerine çekinmekle oldukları şeyleri gösterelim.	ve onları güvenlik içinde yeryüzünde yerleştirelim; Firavun'u, Haman'ı ve onların ordularını da onların (İsrailoğulları'nın) eliyle korktukları şeye uğratalım.
28-7	إِلَى أُمِّ=annesine وَأَوْحَيْنَا=ve vahyettik مُوسَى=Musa'nın أَنْ أَرْضِعِيهِ=O(çocuğu)nu emzir فَإِذَا خِفْتُ=korkarsan عَلَيْهِ=başına bir şey gelmesinden فَأَلْقِيهِ=onu bırak وَلَا تَخَافِي=korkma فِي الْيَمِّ=suya وَلَا تَحْزَنِي=üzülme إِنَّا=elbette biz إِلَيْكَ=sana رَأَوُهُ=onu tekrar geri vereceğiz وَجَاعِلُوهُ=ve onu yapacağız مِنَ الْمُرْسَلِينَ=elçilerden	Musa'nın annesine, «Çocuğu emzir. Başına bir şey gelmesinden korkuyorsan bir sandık içinde suya bırak, korkma, üzülme, biz onu tekrar sana vereceğiz ve onu peygamber yapacağım» diye bildirmiştik.	Musa'nın annesine: Onu emzir. Başına bir şey gelmesinden korktuğun zaman onu suya bırak. Korkma, üzülme, şüphesiz onu, Biz; sana döndürecek ve peygamber yapacağız, diye vahyettik.	Ve bunun içindir ki, (Musa doğduğu zaman,) annesine: Onu (bir süre) emzir diye ilham ettik, ama o'nun başına bir şey gelmesinden korktuğun zaman o'nu nehrin sularına bırak; ve (o'nun için) korkma, üzülme; çünkü Biz o'nu sana geri getireceğiz ve kendisini elçilerimizden bir elçi yapacağız!
28-8	آلٍ=ailesi فَالنَّقْطَةُ=nihayet onu aldı لِيَكُونَ=olması için فِرْعَوْنَ=Fir'avn كَدُّوًا=bir düşman لَهُمْ=kendilerine وَحَزَنًا=ve başlarına derd إِنَّ=gerçekten وَهَامَانَ=ve Haman فِرْعَوْنَ=Fir'avn وَجُنُودَهُمَا=ve askerleri كَانُوا خَاطِبِينَ=yanılıyorlardı	Nihayet Firavun ailesi onu buldu ve aldı. Çünkü o, sonunda kendileri için bir düşman ve dert olacaktı. Şüphesiz Firavun, Haman ve askerleri suçlu oldukları için yanılıyorlardı.	Firavun'un adamları bunun üzerine onu aldı-lar. Çünkü o, sonunda kendileri için bir düşman ve bir tase olacaktı. Zira Firavun, Haman ve askerleri gerçekten suçlu idiler.	Ve (sonunda) Firavun ailesi(nden biri) o'nu buldu (ve kurtardı): çünkü (Biz) o'nun ileride, Firavun'un, Haman'ın ve onların maiyetindekilerin gerçekten yanlış yolda olduklarını görerek karışlarına bir düşman ve bir üzüntü (kaynağı) olarak çıkmasını (dilemiştik)!
28-9	أَمْرَأْتٍ=karısı وَقَالَتْ=ve dedi ki فِرْعَوْنَ=Fir'avn'ın عَيْنٍ=göz فَرَّتْ=aydınlığı	Firavun'un karısı; «İkimizin de gözü aydın! Onu öldürmeyin, belki bize faydası dokunur ya	Firavun'un karısı dedi ki: Benim de, senin de gözün aydın olsun. Onu öldürmeyin.	Ve Firavun'un karısı (Firavun'a): (Bu çocuk) hem benim hem de senin için neşe kaynağı (olabilir)! de

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
bana da وَأَلِّكْ=sana da عَسَى=belki أَوْ=ya da وَهُمْ=onlar وَلَدًا=evlad لَا يَشْعُرُونَ=anlamıyorlardı	da onu evlat edini- riz» dedi. Onu al- makla hata etikle- rini bilmiyorlardı.	Belki bize fayda- sı dokunur veya onu oğul edini- riz. Ve onlar, farkında değil- lerdi.	di, Onu öldürmeyin; belki bize faydası do- kunur; yahut o'nu ev- lat edinebiliriz! Ve (pek tabii, bunları ko- nuşurken, olacak olanlardan) haberleri yoktu.
28. 10 أُمٌّ=annesinin فَوَادُ=gönlü وَأَصْبَحَ=sabahladı فَارَعَا=bomboş مُوسَى=Musa'nın لَتُبْدِيَ=açığa vuracaktı أَوْ لَا=eğer olmasaydık أَنْ رَبَطْنَا=biz iyice pekiştirmiş عَلَى قَلْبِهَا=onun kalbini لَتَكُونَ=olması için مِنَ الْمُؤْمِنِينَ=inananlardan	Musa'nın annesi, gönlü bomboş, sa- baha kadar oğlunu düşündü. Eğer biz, vaadimize inanan- lardan olması için kalbini iyice pekiş- tirmemiş olsaydık, saraya alınan ço- cuğun oğlu oldu- ğunu açığa vura- caktı.	Musa'nın anne- si, yüreği bom- boş sabah etti. Şayet inananlar- dan olması için kalbini pekiştir- memiş olsaydık, neredeyse onu açığa vuracaktı.	Bu arada, Musa'nın annesi yüreği acıyla dolup taşarak sabahı etti; öyle ki, eğer (sô- zümüze olan) inancı- nı sonuna kadar canlı tutması için yüreğini iyice güçlendirmemiş olsaydık o'nun kim olduğunu az kalsın açığa vuracaktı.
28. 11 وَقَالَتْ=dedi ki لَأُخْتِهِ=kız kardeşine فَبَصَّرْتُ=o da gözetledi فُصَيَّةٌ=onu takip et وَهُمْ=onlar عَنْ جُنُبٍ=uzaktan لَا يَشْعُرُونَ=farkına varmadan	Annesi Musa'nın ablasına; «Onun izini takip et» dedi. O da kimse farkına varmadan, Mu- sa'yı gözetledi.	Onun kızkarde- şine dedi ki: Onu izle, o da kimse farkına varma- dan onu uzaktan gözetledi.	İşte bu haldeyken (Musa'nın) kız karde- şine: Onu izle! dedi. Ve (kız da), (Firavun ailesinden) kimseye fark ettirmeden o'nu uzaktan gözetledi.
28. 12 عَلَيْهِ=ona مِنْ قَبْلُ=daha önce الْمَرَاضِعُ=süt anneleri هَلْ أَذْلكُمْ=size göstereyim mi? عَلَى أَهْلِ بَيْتٍ=bir aileyi يَكْفُلُونَهُ=onun bakımını üstlenecek لَكُمْ=sizin için نَاصِحُونَ=öğüt verecek وَهُمْ=ve onlar لَهُ=ona	Önceden, süt an- nelerinin memesini kabul etmemesini sağladı. Musa'nın ablası; «Sizin için onun bakımını üst- lenecek ve ona öğüt verip onu gü- zelce eğitecek bir aileyi göstereyim mi?» dedi	Önceden Biz, onun süt annele- rin memesini kabul etmeme- sini sağladık. Bunun üzerine hemşiresi: Size, sizin adınıza ona bakacak ve iyi davranacak bir ev halkını tavsi- ye edeyim mi? dedi.	Ve Biz daha ilk gün- den o'nun (Mısırlı) süt annelerin memesini yadırgamasını sağla- dık; ve (kız kardeşi bu durumu öğrenin- ce, onlara:) Size o'nun bakımını sizin adınıza üzerine alabi- lecek ve o'nu güzelce eğitip yetiştirecek bir aile göstereyim mi? dedi.
28. 13 فَرَدَدْنَاهُ=böylece onu geri verdik تَقَرَّرَ=aydın olması إِلَى أُمِّهِ=annesine وَلَا تَحْزَنَ=ve üzülmesin عَيْنُهَا=gözü وَلَتَعْلَمَ=ve bilmesi için أَنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah'ın وَعَدَ=vaadinin وَلَكِنَّ=ve fakat لَا يَعْلَمُونَ=bilmezler أَكْثَرَهُمْ=çokları	Böylece biz onu annesine geri ver- dik ki gözü aydın olsun, üzülmesin ve Allah'ın vaadi- nin gerçek olduğu- nu bilsin. Fakat çoğu bunu bilmez.	Böylece onun gözü aydın ol- sun, tasalanma- sın ve Allah'ın vaadinin mutlak gerçek olduğunu bilsin diye, an- nesine geri ver- dik. Ama onların çoğu bilmezler.	İşte böylece, o'nu an- nesine kavuşturduk ki gözü gönlü aydınlan- sın, artık üzülmesin ve onların çoğu bunu bilmeseler bile o, Al- lah'ın verdiği sözün mutlaka gerçekleşe- ceğini bilsin!
28. 14 أَشَدَّهُ=güçlü çağına وَلَمَّا بَلَغَ=(Musa) erince وَأَسْتَوَى=ve olgunlaşınca وَعَلَّمَ=ve ilim وَكَذَلِكَ=işte böyle نَجْزِي=mükâfatlandırırız الْمُحْسِنِينَ=güzel davrananları	Musa, yiğitlik çağı- na gelip olgunla- şınca, biz ona hikmet ve ilim ver- dik. İşte güzel dav- rananları böyle mükâfatlandırırız.	Erginlik çağına erişip olgunla- şınca, Biz ona ilim ve hikmet verdik. İyi dav- rananları işte böylece mükâ- fatlandırırız.	Derken, (Musa) er- ginlik çağına ulaşp (zihnen) iyice olgun- laşınca, kendisine (doğruyla eğriyi birbi- rinden ayırmaya ya- rayan) güçlü bir mu- hakeme yeteneği ve ilim verdik; iyiliğe yat- kın olanları Biz işte böyle mükâfatlandır- ırız.
28. 15 وَدَخَلَ=ve girdi الْمَدِينَةَ=şehre عَلَى حِينٍ=bir sırada غَفْلَةً=(kendisinden) habersiz olduğu فَوَجَدَ=buldu فِيهَا=orada رَجُلَيْنِ=iki adamı يَفْتَتِلَانِ=öldüresiye dövüşürlerken هَذَا=biri وَهَذَا=öbürü de مِنْ شِيعَتِهِ=kendi taraftarlarından مِنْ عَدُوِّهِ=düşmanlarından فَاسْتَعَاثَهُ=(Musa'dan) yardım istedi الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ=kendi taraftarlarından olan عَلَى=karşı الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ=düşmanlarından olana مُوسَى=Musa فَقَضَى=işini bitirdi عَلَيْهِ=onun هَذَا=bu قَالَ=(sonra) dedi ki الشَّيْطَانُ=şeytanın مِنْ عَمَلٍ=işindendir عَدُوٌّ=bir düşmandır إِنَّهُ=o gerçekten مُضِلٌّ=şaşırtıcı مُبِينٌ=apaçık	Musa, halkının ha- beri olmadığı bir zamanda şehre girdi. Orada, biri kendî tarafından diğeri düşman ta- rafından olan iki adamin birbiriyle dövüştüklerini gördü. Kendi tarafın- dan olan, düşman olana karşı Mu- sa'dan yardım istedi. Musa'da onun düşmanına bir yumruk vurdu, ölümüne sebep ol- du. Sonrada; «Bu şeytanın işidir; çünkü o apaçık sapkıran bir düş- mandır.» dedi.	O, halkının ha- beri olmadığı bir sırada şehre gir- di ve birbiriyle dövüşen iki adam gördü. Şu, kendi adamların- dan, bu da düşmanların- dandı. Kendi ta- rafından olan, düşmanına karşı ondan yardım istedi. Bunun üze- rine Musa düş- manına bir yum- ruk indirdi ve ölümüne sebep oldu. Bu, şeyta- nın işidir. Zira o, apaçık sapkıran bir düşmandır, dedi.	Ve (Musa), halkının (şehirde olup biten- den) habersiz (evle- rinde oturdukları bir gün) şehre indi; ve bi- ri kendi halkından, ötekisi düşmanların- dan olan iki adamin birbiriyle kavga ettiğİ- ni gördü. Kendi hal- kından olan kişi düş- man tarafından olan kişiye karşı o'nu yar- dım çağırırdı; bunun üzerine Musa onu yumrukla devirip işini bitirdi. (Ama hemen sonra kendi kendine:) Bu düpedüz Şey- tan'ın işi! dedi, Doğ- rusu o (insanı) yoldan çıkaran apaçık bir düşmandır!
28. 16 إِنِّي=gerçekten ben رَبِّ=Rabbim قَالَ=dedi نَفْسِي=nefsime ظَلَمْتُ=zulmettim لِي=beni فَاغْفِرْ=(Allah) bağışladı هُوَ=O إِنَّهُ=çünkü O لَهُ=onu الْغُفُورُ=çok bağışlayandır الرَّحِيمُ=çok esirgeyendir	Musa; «Rabb'im! Ben nefsimi zul- mettim, beni ba- ğışla» dedi. Allah onu bağışladı. Çünkü O, çok ba- ğışlayan ve çok esirgeyendir.	Dedi ki: Rabbim; doğrusu kendi- me zulmettim. Bağışla beni. Bunun üzerine onu bağışladı. Muhakkak ki O'dur O; Gafur, Rahim.	(Ve) Ey Rabbim! diye dua etti, Ben kendime yazık ettim! Beni ba- ğışla. Ve (Allah) da o'nu bağışladı. Çünkü O çok acıyp esirge- yen gerçek bağışlayı- cıdır.
28. 17 بِمَا=hakkı için رَبِّ=Rabbim قَالَ=dedi عَلَيَّ=bana أَنْعَمْتَ=lütfettiğin nimetler أَكُونُ=olmayacağım فَلَنْ=artık bir daha ظَهِيرًا=arka çıkan لِلْمُجْرِمِينَ=suçlulara	Musa; «Rabb'im! Bana verdiğin ni- mete andolsun ki, suçlulara asla yar- dımıcı olmayaca- ğım» dedi.	Dedi ki: Rabbim, bana verdiğin nimet hakkı için, artık suçlulara asla yardımcı olmayacağım.	Ey Rabbim! dedi (Musa,) Bana bahşet- tiğin nimetler hakkı için bir daha asla suç- lulara arka çıkmaya- cağım!
28. 18 فَإِذَا=bir de baktı ki الَّذِي اسْتَنْصَرَهُ=kendisinden yardım isteyen يَسْتَنْصِرُحَهُ=yine feryadediyor بِالْأَمْسِ=dün قَالَ=dedi لَهُ=ona مُوسَى=Musa إِنَّكَ=gerçekten sen لَعَوِيٌّ=bir azgınsın مُبِينٌ=belli ki	Şehirde korku içinde etrafı gözet- leyerek sabahladı. Dün kendisinden yardım isteyen kişi bağırarak yine on- dan yardım istiyordu. Musa ona; «Besbelli sen bir azgınsın.» dedi.	Şehirde korku içinde etrafı gö- zetleyerek sa- bahladı. Bir de baktı ki dün, kendisinden yardım isteyen kimse bağırarak ondan yine yar- dım istiyordu. Musa ona dedi- ki: Doğrusu sen, besbelli bir az- gınsın.	Böylece, ertesi sa- bah, korku içinde çevresini gözetleye- rek yine şehirde do- laşıyordu; bir de ne görsün, dün kendi- sinden yardım iste- yen adam (yine) o'nu (yardıma) çağırıyor mu! Musa, (bu sefer) ona: Sen ger- çekten apaçık bir az- gınmışsın! dedi.
28. 19 أَنْ أَرَادَ=isteyince فَلَمَّا=nihayet	Nihayet Musa iki- sininde düşmanı olan adamı yaka-	Derken ikisinin de düşmanı ola- nı yakalamak is-	Bununla birlikte, yine de ikisinin de (ortak) düşmanı durumunda

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
هُوَ=olanı بِالَّذِي=yakalamak أَنْ يَبْطِشَ=düşman لَّهُمَا=ikisine de قَالَ=dedi ki	lamak isteyince; «Ey Musa! Dün bir canı öldürdüğün gibi beni de mi öldürmek istiyorsun? Sen yeryüzünde islah edenlerden değil de zorba olmak istiyorsun.» dedi.	teyince: Ey Musa, dün bir cana kıydığın gibi bana da mı kıymak istiyorsun? Sen islah edenlerden olmayı değil, yeryüzünde bir zorba olmayı istiyorsun, dedi.	ki kişiyi tam yakalamak üzereyken, bu sonraki: Ey Musa! dedi, Dün öldürdüğün adam gibi beni de öldürmek mi istiyorsun? Senin tek amacın, haksızlıkları düzeltlen biri olmak değil, ülkenin başına zorba kesilmek!
ثَرِيدٌ=sen istiyorsun إِلَّا=ancak أَنْ تَكُونَ=olmak جَبَّارًا=bir zorba فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde وَمَا تُرِيدُ=istemiyorsun أَنْ تَكُونَ=olmak مِنَ الْمُصْلِحِينَ=arabuluculardan			
28. 20 رَجُلٌ=bir adam وَجَاءَ=geldi الْمَدِينَةَ=şehrin مِنْ أَقْصَى=öbür ucundan قَالَ=dedi كَوَاشِعًا=koşarak يَأْمُوسُ مُمْسَوِيَّ=ey Musa إِنْ الْمَلَأَ=ileri gelenler بِكَ=seni فَأَخْرَجَ=sen çık (git) لِيَقْتُلُوكَ=seni öldürmek için لَكَ=sana إِيَّايَ=elbette ben مِنَ النَّاصِحِينَ=öğüt verenlerdenim	Şehrin öbür ucundan bir adam koşarak geldi; «Ey Musa, ileri gelenler seni öldürmek için aralarında görüşüyorlar. Hemen uzaklaş. Doğrusu ben sana öğüt veriyorum» dedi.	Şehrin öte başından koşarak bir adam geldi ve dedi ki: Ey Musa; ileri gelenler, seni öldürmek için aralarında görüşüyorlar. Hemen çık git, doğrusu ben, sana öğüt verenlerdenim.	Tam o sırada şehrin öteki ucundan bir adam koşarak geldi ve Ey Musa! dedi, (Ülkenin) ileri gelenleri seni öldürmek üzere hakkında görüşüyorlar; hemen çık git; şüphesiz ben senin iyiliğini isteyen kimselerdenim!
28. 21 فَخَرَجَ=(Musa) çıktı مِنْهَا=oradan قَالَ=dedi يَتَرَقَّبُ=kollayarak خَائِفًا=korka korka نَجِّنِي=Rabbim نَجِّنِي=beni kurtar مِنَ الْقَوْمِ=zalim الظَّالِمِينَ=kavimden	Musa, korku içinde çevresini gözetleyerek şehirden çıktı. «Rabb'im! Beni şu zalim kavimden kurtar.» dedi.	Bunun üzerine korku içinde gözetleyerek oradan çıktı ve: Rabbim; beni, o zalimler güruhundan kurtar, dedi.	Bunun üzerine (Musa) korku içinde çevresine bakınarak ve Ey Rabbim, zalimlere karşı beni koru! diye dua ederek oradan uzaklaştı.
28. 22 وَلَمَّا تَوَجَّهَ=yönelince تِلْقَاءَ=tarafına عَسَى=umarım ki قَالَ=dedi أَنْ يَهْدِيَنِي=Rabbim رَّبِّي=doğru السَّبِيلَ=yola سَوَاءَ=doğru	Medyen'e doğru yönelince; «Ümit ederim ki Rabb'im doğru yola iletir.» dedi.	Medyen tarafına yöneldiğinde dedi ki: Umarım ki Rabbim, beni yolun doğrusuna hidayet eder.	Ve Medyen'e doğru yola çıkarken (kendini): Umarım, Rabbim beni (böylece) doğru yola yönettir! dedi.
28. 23 وَلَمَّا وَرَدَ=varınca مَاءَ=suyuna عَلَيْهِ=onun başında وَجَدَ=buldu مَدْيَنَ=Medyen مِنْ النَّاسِ=insanlardan أُمَّةً=bir grubu وَوَجَدَ=(hayvanlarını) sularken مِنْ دُونِهِمْ=onların gerisinde تَدُودَانِ=sudan meneden قَالَ=(Musa) dedi مَا خَطْبُكُمَا=sizin işiniz ne? لَا نَسْقِي=biz sulayamayız حَتَّى يُصْدِرَ=sulayıp çekilmeden وَأَبُونَا=ve babamız da الرَّعَاءُ=çobanlar كَبِيرٌ=büyük شَيْخٌ=bir ihtiyardır	Medyen suyuna geldiğinde, kuyunun başında insanların hayvanlarını suladıklarını gördü. Onlardan başka, hayvanlarını sudan alıkoyan iki kız gördü. Onlara; «Derdiniz nedir?» dedi. Dediler ki; «Çobanlar sulayıp çekilmeden biz onların içine sokulup hayvanlarımızı sulamayız. Babamız çok yaşıldır, onun için bu işi biz yapıyoruz.»	Medyen suyuna varınca; davarlarını sulayan bir insan topluluğu gördü. Ve onlardan başka sürülerini gözetleyen iki kadın buldu. Onlara: İşiniz nedir? dedi. Onlar da: Çobanlar biz sulamayız. Babamız çok yaşıldır da ondan, dediler.	Derken, Medyen'in su kuyularına vardı ve orada (hayvanlarını) suvaran kalabalık bir grup insanla karşılaştı; ve onlardan biraz ötede kendi hayvanlarını uzakta tutmaya çalışan iki kadın gördü. (Onlara:) Arzunuz nedir? diye sordu. Bu çobanlar işlerini bitirip uzaklaşmadıkça biz (hayvanlarımızı) sulayamayız; çünkü (biz kadınız ve) babamız da pek yaşlı diye cevap verdiler.
28. 24 لَّهُمَا=onlarınkini فَسَقَى=(Musa) hemen suladı تَوَلَّى=çekildi تَوَلَّى=sonra قَالَ=dedi إِيَّايَ=Rabbim رَّبِّ=doğrusu إِيَّايَ=bana لِمَا أَنْزَلْتَ=indireceğin مِنْ خَيْرٍ=bir hayra فَقِيرٌ=muhtacım	Musa onların hayvanlarını suladı, sonra gölgeye çekildi; «Rabb'im, doğrusu bana indireceğin her hayra muhtacım» dedi.	Bunun üzerine onlarınkini suladı. Sonra gölgeye çekildi ve dedi ki: Rabbim; doğrusu bana indireceğin hayra muhtacım.	Bunun üzerine, (Musa) onların (hayvanlarını) suvardı; sonra gölgeye çekilip, Ey Rabbim, bana bahşedeceğin her hayra öylesine muhtacım ki! diye niyazda bulundu.
28. 25 فَجَاءَتْهُ=derken ona geldi إِحْدَاهُمَا=o iki kızdan biri تَمْشِي=yürüyerek قَالَتْ=dedi عَلَى اسْتِخْيَاءٍ=utana utana يَدْعُوكَ=seni çağırıyor إِنْ أَبِي=babam أَجْرَ=ücretini لِيَجْزِيَكَ=ödemek için لَنَا=sulamanın مَا سَقَيْتَ=bizim için فَلَمَّا جَاءَهُ=(Musa) ona gelince عَلَيْهِ=ona وَقَصَّ=ve anlatınca الْقَصَصَ=hikayeyi لَا تَخَفْ=korkma نَجَوْتُ=kurtuldun مِنَ الْقَوْمِ=o kavimden الظَّالِمِينَ=zalim	O sırada iki kızdan biri utana utana Musa'nın yanına geldi; «Babam sulama ücretini ödemek için seni çağırıyor» dedi. Musa kızların babalarının yanına gelerek başından geçen olayları anlatınca O: «Korkma, o zalim kavimden kurtuldun» dedi.	Derken, o kızlardan biri, utana utana yürüyüp ona geldi: Babam, dedi, sana sulama ücretini ödemek için seni çağırıyor. Ona gelince, başından geçeni anlattı. O da: Korkma; artık zalimler güruhundan kurtuldun, dedi.	Az sonra o iki (kız)dan biri, utana sıkıla çıkageldi ve (Hayvanlarımızı) sulamana karşılık ücret ödemek için babam seni çağırıyor dedi. (Musa) onun yanına varınca, başından geçenleri ona anlattı. Beriki: Korkma! dedi, Artık o zalim halkın elinden kurtulmuş bulunuyorsun!
28. 26 إِحْدَاهُمَا=o (kız)lardan biri قَالَتْ=dedi اسْتَأْجِرْهُ=bunu (çoban) tut يَا أَبَتِ=babacığım خَيْرٌ=en hayırlısıdır إِنْ أَنَا=muhakkak مِّنْ اسْتَأْجَرْتُ=ücretle tuttuklarının الْقَوِيَّ=en güçlüsü الْأَمِينُ=en güvenilir	Kızlardan biri; «Babacığım, bunu çoban olarak tut, ücretle tuttuklarının en hayırlısı budur. Çünkü hem güçlü hem de güvenilir.»	O ikiden biri dedi ki: Babacığım, onu ücretle tut. Çünkü ücretle tuttuklarının en iyisi bu güçlü ve emin kişidir.	O iki (kız)dan biri: Babacığım, dedi, o'nu ücretli olarak yanında tut; çünkü ücretli olarak yanında tutabileceğin en güçlü ve güvenilir kişi bu olacak!
28. 27 إِيَّايَ أُرِيدُ=istiyorum إِيَّايَ=birini أَنْ تُنِكَحَكَ=sana nikahlamak إِيَّايَ=kızından هَاتَيْنِ=şu iki عَلَى=karşılığında أَنْ تَأْجُرَنِي=bana hizmet etmen ثَمَانِي=sekiz أَتَمَمْتُ=tamamlarsan فَإِنْ=eğer حَجَجْتُ=on(yıl)a عَشْرًا=on(yıl)a فَمِنْ عِنْدِكَ=artık o senin tarafındandır وَمَا أُرِيدُ=ben istemem أَنْ أَشُقَّ=sana عَلَيْكَ=inşallah إِنْ شَاءَ اللَّهُ=beni bulacaksın سَتَجِدُنِي=iyilerden مِنَ الصَّالِحِينَ=	Kızların babası; «Bana sekiz yıl çalışmana karşılık bu iki kızından birini sana nikahlamak istiyorum. Eğer bu süreyi on yıla tamamlarsan o senin tarafından bir iyiliktir. Ben sana zahmet vermek istemem. İnşallah, beni iyi kimselerden bulacaksın» dedi.	O da dedi ki: Bana sekiz yıl çalışmana karşılık, bu iki kızından birini sana nikahlamak istiyorum. Şayet on yıla tamamlarsan o, senden bir lutf olur. Ama sana zorluk çektiirmek istemem. İnşallah beni salihlerden bulacaksın.	(Bir süre sonra, kızların babası, Musa'ya:) Bak, dedi, seni, sekiz yıl yanımda çalışmana karşılık bu iki kızından biriyle evlendirmek istiyorum; bu süreyi on (yıl)a tamamlarsan artık bu senin bileceğin bir iş; sana fazladan yük yüklemek istemem; (tersine), eğer Allah dilerse, beni hep dürist davranan biri olarak bulacaksın.
28. 28 ذَلِكَ=bu بَيْنَنَا=benim aramızdadır وَبَيْنَاكَ=seninle هَاتَيْنِ=hangi الْأَجَلَيْنِ=süreyi قَضَيْتُ=yerine getirsem فَلَا=yok	Musa; «Bu seninle benim aramda bir sözleşmedir. Hangi süreyi yerine getirirsem bana düşmanlık yoktur. Konuştuğularımıza Allah vekildir.» dedi.	Dedi ki: Bu, seninle benim aramdadır. Bu süreden hangisini doldurursam doldurayım, bir kötülüğe uğramam. Söyledik-	(Musa:) Bu seninle benim aramızda kal-sın dedi, artık hangi süreyi doldurursam doldurayım bana karşı bir husumet olmasın. Bu söylediklerimize Allah da şahit

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
28. وَاللّٰهُ =Allah عَلَيَّْ =bana عَدُوَانٍ =düşmanlık 29 وَكَيْلٌ =vekildir عَلَى مَا نَقُولُ =dediğimize		di.	lerimize Allah Vekil'dir.	olsun!
28. مُوسَى =Musa فَلَمَّا قُضِيَ =bitirince 29 وَسَارَ =ve yola çıkınca الْأَجَلَ =süreyi أَنْسَنَ =gördü بِأَهْلِهِ =ailesiyle الطُّورَ =Tur'un مِنْ جَانِبٍ =(sağ) yanında لَأَهْلِهِ =ailesine قَالَ =dedi ki بِرَّاتًا =bir ateş أَنْسَتُ =gördüm إِنِّي =ben أَمْكُثُوا =siz durun لَعَلِّي =belki أَتِيَكُمْ =size getiririm بِرَّاتًا =bir ateş أَوْ =yahut بِخَبَرٍ =bir haber مِنْهَا =ondan مِنَ النَّارِ =ateşten جَذْوَةً =bir kor (getiririm) تَصْنَطُلُونَ =ısınırsınız لَعَلَّكُمْ =böylece		Musa süreyi bitirince ailesi ile beraber yola çıktı. Tur tarafında bir ateş gördü. Ailesine «Siz durun, ben bir ateş gördüm; belki oradan size bir haber yada bir ateş koru getiririm de ısınırsınız.» dedi.	Musa süreyi doldurunca; ailesi ile birlikte yola çıktı. Tur yanında bir ateş gördü. Ailesine dedi ki: Durun, ben bir ateş gördüm. Olur ki size ondan bir haber, yahut ısınmanız için ateşten bir kor getiririm.	Ve Musa, sonunda, bu süreyi doldurup da ailesiyle birlikte (çölde) yola çıktığında Sina Dağı'nın yamacında bir ateş gördü; (ve) yanındakilere: Siz durun, dedi, ben (orada) bir ateş gördüm; size oradan belki bir haber, yahut (en azından) ısınmanız için (bir tutam) tutuşmuş odun getiririm.
28. نُودِي =şöyle seslendirildi فَلَمَّا أَتَاهَا =oraya gelince 30 الْوَادِ =vadinin مِنْ شَاطِئِي =kıyısındaki فِي الْبُقْعَةِ =yerdeki الْأَيْمَنِ =sağ مِنَ الشَّجَرَةِ =ağaçtan الْمُبَارَكَةِ =mübarek إِنِّي =muhakkak ben أَنْ يَا مُوسَى =ey Musa رَبُّ =Rabbi اللّٰهُ =Allah أَنَا =benim الْعَالَمِينَ =alemlerin		Oraya gelince, o mübarek yerdeki vadinin sağ kıyısındaki, ağaçtan kendisine şöyle seslendirildi: «Ey Musa, muhakkak ki alemlerin Rabb'i olan Allah benim ben!»	Oraya geldiğinde, feyizli yerdeki vadinin sağ yanındaki ağaçtan: Ey Musa; şüphesiz Ben, alemlerin Rabbi olan Allah'ım.	Fakat oraya yaklaşıncı, o kutlu yerde, vadinin sağ yamacındaki (yanan) ağaç yönünden kendisine: Ey Musa, Benim Ben, Allah: Alemlerin Rabbi! diye seslendi.
28. عَصَاكَ =asanı وَأَنْ أَلْقِ =at 31 فَلَمَّا رَأَاهَا =görünce تَهْتَرُ =(asa'sının) titreştiğini وَلَّى =kaçtı كُنْجَانٌ =küçük bir yılan كَأَنَّهَا =gibi مُدْبِرًا =dönüp وَلَمْ يُعَقِّبْ =ve arkasına bile bakmadı أَقْبَلَ =dön يَا مُوسَى =ey Musa إِنَّكَ =elbette sen وَلَا تَخَفْ =ve korkma مِنَ الْأَمْنِيِّ =güvende olanlardansın		«Asanı at Musa!» Attığı kocaman asasının küçük bir yılan gibi hareket ettiğini görünce, dönüp arkasına bakmadan kaçtı. «Ey Musa, dön gel, korkma, sen güvende olanlardansın.»	Asanı bırak, diye seslendirildi. Onun bir yılan gibi deprendiğini görünce, dönüp arkasına bakmadan kaçtı. Ey Musa, beri gel, korkma. Çünkü sen emniyette olanlardansın, denildi.	Ve (sonra Allah, o'na:) Asanı yere bırak! (dedi). Fakat, Musa, asasının yılan gibi hızla hareket ettiğini görünce arkasına bakmadan dönüp kaçtı. (Ve Allah, o'na:) Ey Musa! (dedi,) (Geri dön), yaklaş, korkma! Çünkü sen (bu dünyada da, öte dünyada da) güvenlik içinde olan kimselerdensin!
28. فِي جَنِيكَ =koynuna يَدَكَ =elini اسْأَلُكَ =sok 32 بَيْضَاءَ =bembeyaz تَخْرُجُ =çıksın مِنْ غَيْرِ سَوْءٍ =kusursuz olarak وَأَضْمُمُ =ve çek إِلَيْكَ =kendine مِنَ الرَّهْبِ =korkudan جَنَاحَكَ =kanadını فَذَانِكَ =işte bunlar بُرْهَانَانِ =iki delildir إِلَى فِرْعَوْنَ =Fir'avn'a مِنْ رَبِّكَ =Rabbinden وَمَلَأَهُ =ve onun adamlarına إِنَّهُمْ =çünkü onlar كَانُوا =olmuşlardır قَوْمًا =bir kavim فَاسْقِينِ =yoldan çıkan		«Elini koynuna sok, kusursuz olarak bembeyaz çık-sın. Korkudan açılan kollarını kendine çek. İşte bunlar, Firavun'a ve onun adamlarına karşı Rabb'inin verdiği iki delildir. Çünkü onlar yoldan çıkmış bir kavimdirler» denildi.	Elini koynuna sok, lekesiz bembeyaz çık-sın. Ellerini kendine çek, korkun kalmasın. Bu ikisi, Firavun ve erkanına karşı Rabbından iki burhandır. Doğrusu onlar, fasıklar guruhudur, denildi.	(Ve şimdi) elini koynuna sok; lekesiz olarak bembeyaz (ışıl ışı) çıksın! Ve bütün korkulardan sıyrılmış olarak (artık) kolunu kanadını indir! Bu iki şey, senin, Rabbin tarafından Firavun ve onun seçkinler çevresine (gönderilen bir elçi) olduğunu gösteren alametlerdir. Çünkü onlar yoldan çıkmış, yozlaşmış bir topluluk haline gelmiş bulunuyorlar.
28. إِنِّي =ben رَبِّ =Rabbim قَالَ =dedi 33 نَفْسًا =bir kişi مِنْهُمْ =onlardan وَقَتَلْتُ =öldürmüştüm فَأَخَافُ =korkuyorum أَنْ يَقْتُلُونِ =beni öldüreceklerinden		Musa; «Rabb'im! Ben onlardan bir cana kıydım, beni öldürmelerinden korkuyorum.» dedi.	Dedi ki: Rabbim; doğrusu ben, onlardan bir cana kıydım, beni öldürmelerinden korkarım.	(Musa:) Ey Rabbim! dedi, Ben onlardan birini öldürdüm ve bu yüzden onların da beni öldürmelerinden korkuyorum...
28. هُوَ =o هَارُونَ =Harun وَأَخِي =kardeşim 34 مِنْ بَدَنِ =benden أَفْصَحُ =daha fasihtir (güzel konuşur) لِسَانًا =dil bakımından فَارْسِلُهُ =onu gönder بِرَدِّءٍ =bir yardımcı olarak مَعِيَ =benimle beraber إِنِّي =zira ben يُصَدِّقُنِي =beni doğrulayan أَخَافُ =korkuyorum أَنْ يُكَذِّبُونِ =beni yalanlayacaklarından		«Kardeşim Harun'un dili benimkinden daha düzgündür onu da beni destekleyen bir yardımcı olarak benimle gönder, çünkü beni yalanlayacaklarından korkarım.» dedi.	Kardeşim Harun'un dili benimkinden daha düzgündür. Onu benimle beraber yardımcı olarak gönder ki beni tasdik etsin. Çünkü ben, tek-zib etmelerinden endişe duyuyorum.	Ayrıca, kardeşim Harun'un konuşma tarzı benimkinden daha açık, daha düzgündür; öyleyse benim söylediklerimi (daha akıcı bir şekilde) doğrulayan bir yardımcı olarak o'nu da benimle birlikte gönder; çünkü, gerçek şu ki, beni yalanlayacaklarından korkuyorum.
28. سَنَشُدُّ =kuvvetlendireceğiz قَالَ =(Allah) dedi ki 35 بِأَخِيكَ =kardeşinle عِضْدَكَ =senin pazunu لَكُمْ =size وَنَجْعَلُ =ve vereceğiz سُلْطَانًا =bir yetki فَلَا يَصِلُونَ =onlar asla erişemeyecekler بِآيَاتِنَا =ayetlerimiz sayesinde إِلَيْكُمْ =size وَمَنْ اتَّبَعَكُمْ =ve size uyanlar أَنْتُمْ =ikiniz الْعَالِبُونَ =üstün geleceksiniz		Allah; «Seni kardeşinle destekleyeceğiz; ikinize bir kudret vereceğiz ki, onlar size el uzatamayacaklar. Ayetlerim sayesinde onlar size erişemeyecekler. İkiniz ve size uyanlar üstün geleceksiniz.» dedi.	Buyurdu ki: Senin gücünü kardeşinle artıracacağız. İkinize de öyle bir güç vereceğiz ki onlar, size erişemeyecekler. Ayetlerimizle ikiniz de, ikinize uyanlar da üstün geleceklerdir.	(Allah:) Senin pazunu kardeşinle güçlendireceğiz ve ikinize öyle bir güç ve nüfuz vereceğiz ki size dokunamayacaklar ve mesajlarımız sayesinde siz ikiniz ve sizi izleyenler üstün gelecekler! dedi.
28. مُوسَى =Musa فَلَمَّا جَاءَهُمْ =onlara gelince 36 بَيِّنَاتٍ =açık açık بِآيَاتِنَا =ayetlerimizle هَذَا =bu مَا =değildir قَالُوا =dediler بِشَيْءٍ =bir büyüden إِلَّا =başka bir şey وَمَا سَمِعْنَا =ve işitmedik مُفْتَرًى =uydurulmuş فِي =arasında بِهَذَا =böyle bir şey الْأَوَّلِينَ =ilk آبَائِنَا =atalarımız		Musa onlara apaçık ayetlerimizle gelince uydurulmuş büyüden başka bir şey değildir. Bizden önceki atalarımızdan böylesini işitmedik dediler.	Musa onlara apaçık ayetlerimizle gelince: bu, uydurulmuş bir sihirден başka bir şey değildir. Biz, önceki atalarımızdan böylesini işitemiştik, dediler.	Fakat Musa apaçık mesajlarımızla (Firavun'un ve onun seçkinler çevresinin) karşısına çıkınca, beriki-ler hemen: Bu (bir ölümlü beşer tarafından) uydurulmuş parlak bir büyüden başka bir şey değil; biz atalarımızdan böyle bir şey işitememiştik! dediler.
28. رَبِّي =Rabbim مُوسَى =Musa وَقَالَ =ve dedi ki 37 جَاءَ =getirdiğini بِمَنْ =kimin أَعْلَمُ =daha iyi biliyor مِنْ كَعْدِهِ =kendisinin yanından بِالْهُدَى =hidayet أَتِ =ait olacağını لَهُ =kime وَمَنْ =ve kime الْكَافِرِ =bu (dünya) evin(in) عَاقِبُهُ =sonunun لَا يُفْلِحُ =iflah olmaz إِنَّهُ =muhakkak ki الظَّالِمُونَ =zalimler		Musa; «Rabb'im, katında bir doğruluk rehberini kimin getirdiğini ve bu dünyâ hayatının sonunda güzel sonucun kime nasip olacağını daha iyi biliyor. Muhakkak ki, zalimler iflah olmaz» dedi.	Musa dedi ki: Rabbim, kimin hidayetle katından geldiğini ve bu yurdun sonunda kimin olacağını daha iyi bilir. Doğrusu zalimler, asla felah bulmazlar.	(Musa:) Kimin O'nun katından bahsedilmiş doğru yol bilgisiyle geldiğini, bu (geçici dünya) yurdu(nu) sonunda kime kılacağını en iyi bilen benim Rabbimdir. Muhakkak olan şu ki, zalimler asla kurtuluşa, esenliğe erişemezler! diye karşılık verdi.
28. يَا أَيُّهَا =ey فِرْعَوْنُ =Fir'avn وَقَالَ =dedi ki 38 مَا عَلِمْتُ =bilmiyorum إِلَهِ =ileri gelenler الْمَلَأُ =ileri gelenler		Firavun; «Ey ileri gelenler! Şizin için benzer başka bir ilah tanıımıyorum.	Firavun da dedi ki: Ey ileri gelenler; sizin, ben-den başka bir	Bunun üzerine Firavun: Soyular! dedi, Ben sizin için benden başka tanrı tanıımıyo-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
لَكُمْ=sizin için مِنْ إِلَهِ=bir tanrı غَيْرِي=benden başka فَأَوْقِدْ=ateş yak لي=benim için يَا هَامَانُ=ey Haman عَلَى=üzerinde الطِّينَ=çamurun لي=bana لَعَلِّي=belki أَطْلُعْ=çıkardım إِلَى إِلَهِ=tanrısına مُوسَى=Musa'nın وَإِنِّي=çünkü ben لَأُظَنَّهُ=onu (Musa'yı) sanıyorum مِنَ الْكَاذِبِينَ=yalancılardan	Ey Haman, haydi, benim için çamur üzerinde ateş yak ve tuğla imal et, bana bir kule yap ki, Musa'nın tanrısına çıkayım; ancak sanıyorum ki, O mutlak yalan söyleyenlerdendir» dedi.	tanrının olduğunı bilmiyorum. Ey Haman; haydi, benim için çamurun üzerinde ateş yak da, bana büyük bir kule yap. Çıkar da belki Musa'nın tanrısını görürüm. Doğrusu onu yalancılardan sanıyorum.	rum! Bunun içindir ki, sen ey Haman, benim için (tuğla) ocağını tutuştur, balçığı pişir ve bana öyle yüksek bir kule yap ki, çıkıp Musa'nın şu tanrısını bir göreyim! Çünkü ben o'nun şu onmaz yalancılardan biri olduğunu sanıyorum!
28. 39. وَاسْتَكَبَرَ=büyüklik tasladılar هُوَ=O (Fir'avn) وَجُودُهُ=ve askerleri فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde وَيَغْيِرِ الْحَقَّ=haksız yere وَظَنُّوا=ve sandılar إِلَيْنَا=bize أَنَّهُمْ=kendilerinin لَا يُرْجَعُونَ=döndürülmeyeceklerini	Firavun ve askerleri yeryüzünde haksız yere büyük- lük tasladılar ve gerçekte Bize döndürülmeyeceklerini sandılar.	O da, askerleri de memlekette haksız yere büyük- lük tasladılar Bize döndürülme- yeceklerini sandılar.	İşte böylece, o ve onun buyruğunda olanlar, hiçbir haklılık kaygısı taşımaksızın (yargı için) Bize dön- meyeceklerinden eminmişçesine yer- yüzünde büyük- lük tasladılar!
28. 40. فَأَخَذْنَاهُ=biz de onu tuttuk وَجُودُهُ=ve askerlerini فَنَبَذْنَاهُمْ=ve attık فِي الْيَمِّ=suya فَانْظُرْ=bak كَيْفَ=nasıl كَانَ=oldu عَاقِبَةُ=sonu الظَّالِمِينَ=zalimlerin	Biz de onu ve as- kerlerini yakalayıp suya attık. Bir bak, o zalimlerin sonu nasıl oldu.	Biz de onu ve askerlerini yaka- layıp suya attık. Zalimlerin sonu- nun nasıl oldu- ğuna bir bak.	Ve bu yüzden onu ve onun buyruğunda olanları kısıkrarak ya- kalayıp denize göm- dük. Bak işte, zalim-lerin sonu nasıl oldu!
28. 41. وَجَعَلْنَاهُمْ=biz onları yaptık أَيْمَةً=önderler يَدْعُونَ=çağırان إِلَى النَّارِ=ateşe وَيَوْمَ=günü الْقِيَامَةِ=kıyamet لَا يُنْصَرُونَ=asla yardım olunmazlar	Biz onları ateşe çağıran önderler yaptık. Kıyamet günü onlar yardım görmeyeceklerdir.	Onları, ateşe çağıran önderler kıldık. Kıyamet günü de yardım görmezler.	(Yeryüzünde onların işini bitirdik) ve böy- lece kendilerini (ce- hennem) ateşinin yo- lunu gösteren (kötü- lüğün) sembol tipleri olarak (insanlığın karşısına) çıkardık; öyle ki, Kıyamet Gü- nü'nde böylelerine asla yardım edilme- yecektir;
28. 42. وَاتَّبَعْنَاهُمْ=onların ardına taktık فِي هَذِهِ=bu الدُّنْيَا=dünyada لَعْنَةً=bir lanet وَيَوْمَ=günü ise الْقِيَامَةِ=kıyamet هُمْ=onlar مِنَ الْمَقْبُوحِينَ=çirkinleştirilenlerdendir	Bu dünya hayatın- da biz onların pe- şine bir lânet tak- tık. Kıyamet günü de iğrenç kimse-lerden olacaktlar.	Bu dünyada ar- kalarına la'neti tak- tıktık. Kıyamet günü de onlar çirkinleştirilmiş olanlardır.	çünkü Biz bu dünya- da bir horlanma, aşağılanma taktık onların peşine; Kıyamet Gü- nü'nde ise onlar iyice küçük düşmüş, baya- ğlaşmış kişiler ara- sında yer alacaklar- dır.
28. 43. وَلَقَدْ=andolsun آتَيْنَا=biz verdik مُوسَى=Musa'ya الْكِتَابَ=Kitabı مِنْ بَعْدِ=sonra مَا أَهْلَكْنَا=helak ettikten الْقُرُونِ=nesilleri الْأُولَى=ilk بَصَائِرَ=gönül gözlerini aydınlatacak nur لِلنَّاسِ=insanlar için وَهُدًى=ve hidayet olarak وَرَحْمَةً=ve rahmet olarak لَعَلَّهُمْ=belki يَتَذَكَّرُونَ=düşünür öğüt alırlar	Andolsun biz, ilk nesilleri helak et- tikten sonra Mu- sa'ya, insanların kalp gözlerini ay- dınlatacak nur ve onlara yol gösterici olarak Kitab'ı ver- dik. Belki düşünür, öğüt alırlar diye.	Andolsun ki; Biz, önceki nesilleri yok ettikten son- ra Musa'ya in- sanlar için basi- retler, hidayet ve rahmet olmak üzere kitabı ver- dik. Olur ki dü- şünürler diye.	Ve gerçek şu (ki), daha önceki (günah- kar) nesilleri ortadan kaldırdıktan sonra, insanlar için bir ay- dınlanma kaynağı, bir doğru yol bilgisi ve bir rahmet olarak Mu- sa'ya (vahyedilmiş) kitabı verdik ki, (Bizi) anıp düşünsünler.
28. 44. وَمَا كُنْتُ=sen değildin بِجَانِبِ=tarafında الْعَرَبِيِّ=batı إِذْ=vakit قَضَيْنَا=yaptığımız إِلَى مُوسَى=Musa'ya الْأَمْرَ=o işi وَمَا كُنْتُ=ve değildin مِنَ الشَّاهِدِينَ=görenlerden de	Ey Muhammed! Musa'ya emrimizi vahyettiğimiz za- man sen mukad- des vadinin batı ta- rafında değildin, onu görenlerden de değildin.	Musa'ya buyru- ğumuzu bildirdi- ğimiz vakit, batı yönünde de ğil- din sen. Gören-lerden de olma- mıştın.	İmdi, (sana gelince, ey Muhammed,) Biz Musa'ya Yasamızı bildirirken sen o kutlu vadinin batı yama- cında değildin; (o'nun devrinde olup bitenle- re) şahit olan kimse- ler arasında da bu- lunmuyordun;
28. 45. وَلَكِنَّا=yarattık أَنْشَأْنَا=fakat biz قُرُونًا=birçok nesiller فَتَتَابَعُوا=geçti عَلَيْهِمْ=onların üzerinden الْعُمُرُ=uzun zamanlar وَمَا كُنْتُ=sen değildin ثَاوِيًا=oturmuş فِي=arasında أَهْلٍ=halkı مَدْيَنَ=Medyen تَتَلَوْا=okuyasın عَلَيْهِمْ=bunlara آيَاتِنَا=ayetlerimizi وَلَكِنَّا=lakin كُنَّا=biziz مُرْسِلِينَ=elçi olarak gönderen	Biz nice nesiller var etmiştik de on- ların üzerinden uzun zamanlar geçti. Ey Muham- med! Sen Medyen halkı arasında bu- lunup onlara ayet- lerimizi okumuyor- dun. Fakat o ha- berleri sana gön- deren biziz.	Ama Biz; daha nice nesiller ya- rattık. Ömürleri uzadı- ğıça uzadı onların. Sen, Medyen halkı arasında bu- lunup da onlara ayetlerimizi okumuyordun. O ha- berleri sana gönderen Biziz.	tersine, Biz (onlarla senin aranda) nice nesiller yarattık ve onlardan sonra nice çağlar geçip gitti. Ve Sen, mesajlarımızı kendilerine okuyup açıklamak üzere, Medyen halkı arasın- da da yaşamadın; fa- kat Biz (elçilerimizi insanlara her zaman) gönderiyoruz.
28. 46. وَمَا كُنْتُ=sen değildin بِجَانِبِ=yanında الطُّورِ=Tur'un إِذْ=zaman نَادَيْنَا=seslendiğimiz وَلَكِنَ=fakat رَحْمَةً=bir rahmet olarak مِن رَّبِّكَ=Rabbinden لِنُنْذِرَ=uyarasin diye قَوْمًا=toplumu مَا أَنَاهُمْ=kendilerine gelmemiş olan مِنْ نَذِيرٍ=bir uyarıcı مِنْ قَبْلِكَ=senden önce لَعَلَّهُمْ=belki يَتَذَكَّرُونَ=düşünüp öğüt alırlar	Sen Musa'ya hitab ettiğimiz zaman Tur'un yanında da değildin. Fakat Rabb'inden bir rahmet olarak ora- da geçenleri sana bildirdik ki senden önce bir uyarıcı peygamber gel- memiş olan kavmi uyarasın; belki dü- şünüp öğüt alırlar.	Biz seslendiği- miz vakit; sen Tur'un yanında da değildin. Fa- kat sen, kendin- den önce onlara uyarıcı gelme- yen bir kavmi uyarman için, Rabbindan bir rahmet olarak gönderildin. Olur ki onlar, düşü- nürler diye.	Evet, Biz (Musa'ya) seslendiğimiz zaman sen Sina Dağı'nın yamacında değildin; fakat (şen de, öteki elçiler gibi,) senden önce kendilerine uya- rıcı gelmemiş bir top- lumu uyarasın diye Rabbinden bir rahmet aracı olarak (gönde- rildin) ki böylece belki (geçmişte olup bitenle- ri) düşünür (de Bizi) anarlar.
28. 47. وَلَوْ لَا=keşke olmasalardı أَنْ تُصِيبَهُمْ=başlarına geldiği zaman مُصِيبَةٌ=bir felaket بِمَا قَدِمْتُ=yaptıkları (günahları) yüzünden أَيِّدِيَهُمْ=kendi elleriyle فَيَقُولُوا=diyecek رَبَّنَا=Rabbimiz لَوْ لَا=keşke أَرْسَلْتَ=bize إِلَيْنَا=ayetlerine رَسُولًا=bir elçi فَتَنْبَعِ=uyup وَتَكُونَ=olsaydık مِنَ الْمُؤْمِنِينَ=müminlerden	Kendi elleriyle yap- tıkları günahlar yü- zünden başlarına bir felaket geldiği zaman; «Rabbimiz ne olurdu bize bir peygamber gön- derseydin de ayet- lerine uysak ve mü' minlerden ol- saydık» demesin- ler diye peygam- ber gönderdik.	Yaptıklarından ötürü başlarına bir musibet gel- diği zaman: Rabbimiz, bize bir peygamber gön- derseydin de ayetlerine uysak ve mü' minlerden olsak olmaz mıydı? derler.	Ve (ayrıca, Biz seni, Yargı Gü nü'nde) kendi elleriyle yapıp ettiklerinden ötürü başlarına bir musibet geldiği zaman: Ey Rabbimiz, bize bir el- çi göndermiş olsaydı senin mesajlarına uyar ve inanan kim- selerden olurduk! demesinler diye (gönderdik).
28. 48. فَلَمَّا جَاءَهُمْ=onlara gelince الْحَقُّ=hak مِنْ عِنْدِنَا=katımızdan قَالُوا=dediler لَوْ لَا=değil miydi? أَوْتِي=verilmeli مِثْلَ=eşi أَوْتِي=verilenin مُوسَى=Musa'ya أَلَمْ يَكْفُرُوا يَكْفُرُوا=inkâr etmemişler miydi? بِمَا أَوْتِي=verileni de مُوسَى=Musa'ya	Fakat onlara katı- mızdan gerçek ge- lince; «Musa'ya verildiği gibi buna da mucize veril- mesi gerekmez mi? derler. Daha önce Musa'ya ve- rileni de inkar et- memişler miydi? «Yardımlaşın iki sihirbaz»; «Hepsini	Ama onlara ka- tımızdan gerçek gelince: Mu- sa'ya verilenler gibi ona da ve- rilmeli de ğil mi-ydi? derler. Daha önce Musa'ya ve- rileni de inkar etmemişler mi-ydi? Birbirine des- tek olan iki bü-	Buna rağmen, yine de kendilerine ka- tımızdan hakikat geldi- ği zaman Niçin geldi da Musa'ya verilen bir benzeri verilmedi? derler. Fakat böylele- ri, bundan önce, Mu- sa'ya verileni de inkar etmemişler miydi? (Nitekim) Birbirini destekleyen iki al-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
قَالُوا=daha önce dediler سِحْرَانِ=iki büyü تَظَاهَرَا=birbirine destek olan وَإِنَّا=biz بِكُلِّ=hepsini كَافِرُونَ=inkâr ederiz	inkâr edenleriz» demişlerdi.	yücü, demişlerdi ve biz, hepsini inkar edenleriz, demişlerdi.	datmaca örneği! diyorlar ve ekliyorlar: Biz topunu birden reddediyoruz!
28. 49 قُلْ=de ki فَاتُوا=getirin بِكِتَابٍ=bir Kitap هُوَ=Allah عِنْدِ=katından أَهْدَى=daha doğru مِنْهُمَا=bu ikisinden أَتَّبِعُهُ=ben ona uyayım إِنْ=eğer كُنْتُمْ=iseniz صَادِقِينَ=doğru	De ki; «Eğer doğru iseniz, Allah katından bu ikisinden, Musa'ya ve bana inen kitaplardan daha doğru bir kitap getirinde ben ona uyayım.»	De ki: Şayet doğru sözlüyseniz; Allah katından biz ikisinden daha doğru bir kitap getirin de ona uyalım.	De ki: Eğer doğru sözlü kimselerseniz, haydi, Allah katından, doğru olana bu ikisinden daha yakın bir yol gösteren bir başka kitap getirin, ona ben de uyayım!
28. 50 قَانَ=eğer أَمْ يَسْتَجِيبُوا=cevap veremezlerse فَإِنْ=eğer أَنَّمَا=kesinlikle فَاعَلَمُ=bil ki لَكَ=sana يَتَّبِعُونَ=onlar uyuyorlar أَهْوَاءَهُمْ=keyiflerine أَضَلُّ=daha sapık وَمَنْ=kim olabilir? مِمَّنْ=kimseden اتَّبَعَ=uyan هُوَ=kendii keyfine بِغَيْرِ=olmadan هُدًى=bir yol gösterici إِنَّ=muhakkak ki اللَّهُ=Allah يَهْدِي=doğru yola iletmez الْقَوْمُ=kavmi الظَّالِمِينَ=zalim	Eğer sana cevap vermezlerse bil ki onlar, keyiflerine uyuyorlar. Allah'ın bir yol gösterici olmaksızın kendi hevesine uyandan daha sapık kim olabilir? Elbette Allah, zalim kavmi doğru yola iletmez.	Şayet sana cevap vermezlerse, bil ki; onlar, sırf kendi heveslerine uymaktadırlar. Halbuki Allah'tan bir hidayet olmaksızın kendi hevesine uyandan daha sapık kim vardır. Muhakkak ki Allah; zalimler güruhunu hidayete erdirmez.	Ve eğer senin bu çağrına da karşılık veremiyorlarsa, artık bil ki, onlar sadece geçici doyumlara tutsak, bencil ve çıkarıcı isteklerinin peşindedirler. Allah'tan bir doğru yol bilgisi olmaksızın, geçici aldattıcı doyumlar, bencil ve çıkarıcı istekler peşinde kendine yol arayan kişiden daha sapık kim olabilir ki? Gerçek şu ki, Allah zulmü kendine yol edinen toplumu doğru yola erdirmez!
28. 51 وَلَقَدْ=andolsun وَصَلْنَا=biz birbirine bitıştirdik لَهُمْ=onlar için الْقَوْلُ=söz(müzü) لَعَلَّهُمْ=belki diye يَتَذَكَّرُونَ=düşünüp öğüt alırlar	Andolsun biz, düşünüp öğüt alsınlar diye vahyi birbirine bitıştirdik.	Andolsun ki; Biz, onlar için sözü birbirine bitıştirdik. Belki düşünlür diye.	Gerçek şu ki, Biz vahyi onlara adım adım ulaştırdık ki böylece belki (üzerinde düşünür), akıllarında tutarlar.
28. 52 الَّذِينَ آتَيْنَاهُمْ=kendilerine verdiklerimiz الْكِتَابِ=Kitap مِنْ قَبْلِهِ=bundan önce هُمْ=onlar يُؤْمِنُونَ=inanırlar بِهِ=bu(Kur'a)n'a	Bundan önce kendilerine kitap verdiklerimiz de Kur'an'a inanırlar.	Kendilerine daha çnceden kitap verdiklerimiz de buna inanırlar.	Kendilerine bundan önce de kitap vermiş bulduğumuz kimseler buna (da) inan(mak zorundadırlar).
28. 53 وَإِذَا=zaman يُنْتَلَى=(Kur'an) okunduğu عَلَيْهِمْ=onlara قَالُوا=derler أَمَّا=inandık الْحَقُّ=bir haktır إِنَّهُ=kesinlikle o بِهِ=Ona رَبَّنَا=Rabbimizden إِنَّا=zaten biz كُنَّا=idik مُسْلِمِينَ=Müslümanlar مِنْ قَبْلِهِ=ondan önce de	Kur'an onlara okunduğu zaman; «Ona inandık, doğrusu O Rabb'imizden gelen gerçektir, zaten biz ondan önce de müslüman idik» derler.	Onlara Kur'an okunduğu zaman; Ona inandık, doğrusu o, Rab-bımızdan gelen gerçektir. Şüphesiz biz, ondan önce de müslümanlar olmuş-tuk.	Bu kimseler (değişmeyen gerçek) kendilerine ulaştırıldığında, hemen, Buna inandık! derler, Çünkü bu bize Rabbimizin katından ulaşan bir gerçektir; bu bize ulaşmadan önce de, biz zaten O'na yürekten boyun eğen kimselerdik!
28. 54 يُؤْتُونَ=verilir أُولَئِكَ=işte onlara بِمَا=ötürü مَرَّتَيْنِ=iki kez أَجْرَهُمْ=mükâfatları صَبَرُوا=sabretmelerinden وَيَذَرُوهَا=onlar savarlar بِالْحَسَنَةِ=iyilikle السَّيِّئَةِ=kötülüğü وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ=ve kendilerine verdiğimiz rızıktan يُنْفِقُونَ=infak ederler	İşte onlara sabretmelerinden dolayı mükâfatları iki defa verilir. Onlar kötülüğü iyilikle savarlar ve kendilerine verdiğimiz rızıktan hayır yolunda harcarlar.	İşte onlara sabrettiklerinden ötürü ecirleri iki defa verilir. Kötülüğü iyilikle savar onlar. Ve kendilerine verdiğimiz rızıktan da infak ederler.	Güçlülere göğüs germelerine, kötülüğü iyilikle savmalarına, kendilerine rızık olarak bahsettiğimiz şeylerden başkaları için de harcamalarına karşılık kendilerine iki kat ecir verecek olduğumuz kimseler işte böyleleridir;
28. 55 وَإِذَا=zaman سَمِعُوا=işittikleri الْعَوُ=boş söz عَنْهُ=ondan أَعْرَضُوا=yüz çevirirler لَنَا=bize وَلَكُمْ=ve size أَعْمَالُنَا=bizim işlerimiz وَلَكُمْ=ve size أَعْمَالُكُمْ=sizin işleriniz سَلَامٌ=selam لَا نَبْتَغِي=biz istemeyiz عَلَيْكُمْ=size olsun الْجَاهِلِينَ=cahilleri	Boş söz işittikleri zaman ondan yüz çevirirler. «Bizim işlerimiz bize, sizin işleriniz sizedir. Size selâm olsun, biz cahillerle sohbet etmeyi istemeyiz.» derler.	Ve boş söz işittikleri zaman ondan yüz çevirirdiler. Bizim işlediklerimiz bize, sizin işledikleriniz sizedir. Selam olsun size, biz cahilleri aramayız derler.	onlar ki, boş ve anlamsız sözler işittikleri zaman ondan hemen yüz çevirip, Bizim yaptığımızı he-sabını biz vereceğiz, sizin yapıp ettiklerinizin hesabını da siz vereceksiniz. Size selam olsun; bizim, (doğru ile yanlışın anlamından) habersiz kimselerle işimiz yok derler.
28. 56 إِنَّكَ=sen لَا تَهْدِي=doğru yola iletmezsin مَنْ=kimseyi أَحْبَبْتَ=sevdiğin وَلَكِنَّ=fakat اللَّهُ=Allah يَهْدِي=doğru yola iletir وَهُوَ=ve O مَنْ دَلَّ=dilediğini أَعْلَمُ=daha iyi bilir بِالْمُهْتَدِينَ=yola gelecek olanları	Ey Muhammed! Sen sevdiğini doğru yola erdirmezsin, ancak Allah dilediğini doğru yola erdirtir. Doğru yola girecekleri en iyi O bilir.	Muhakkak ki sen; her sevdiğini hidayete erdirmezsin. Ama Allah; dilediğini hidayete erdirir. Ve hidayete erecekleri en iyi O, bilir.	Gerçek şu ki, sen her sevdiğini doğru yola yönetemezsin; fakat Allah'tır, (yönelmek) isteyen doğru yola yönelten; ve yine O'dur, doğru yola girecek olanları en iyi bilen.
28. 57 وَقَالُوا=dediler ki إِنْ نَتَّبِعْ=biz uyarsak الْهُدًى=doğru yola مَعَكَ=seninle beraber نُتَخَطَفُ=atılırsınız مِنْ أَرْضِنَا=yurdu-muzdan أَوَلَمْ نُمْكِّنْ=biz bir mekan vermedik mi? أَمِنَّا=güvenli حَرَمًا=dokunulmaz لَهُمْ=onlara إِلَيْهِ=ona يُجْبَى=toplanıp getirildiği ثَمَرَاتُ=ürünlerinin كُلِّ شَيْءٍ=her şeyin مِنْ لَدُنَّا=kendi katımızdan بِرِزْقًا=bir rızık olarak وَلَكِنَّ=fakat أَكْثَرَهُمْ=çokları لَا يَعْلَمُونَ=bilmezler	Dediler ki; «Biz seninle beraber doğru yola gelirsek yurdu-muzdan atılırız.» Onları katından bir rızık olarak her şeyin ürünlerinin toplanıp getirildiği, kutlu bir yere yerleştirmedik mi? Fakat onların çoğu bilmezler.	Dediler ki: Seninle beraber hidayete uyacak olursak, yerimizden oluruz. Halbuki onları katımızdan bir rızık olarak her şeyin mahsulünün toplanıldığı emin bir haremde yerleştirmedik mi? Ama onların çoğu bilmezler.	Seninle aynı yolu izleyecek olursak kendi toprağımızdan koparıp atarlar bizi diyorlar. Oysa, Katımızdan rızık olarak her türlü ürünün getirilip toplandığı, koruyucu örf altında güvenli bir yere yerleştirmedik mi onları? Ne var ki, çokları (bunun) farkında değil.
28. 58 وَكَمْ=nice أَهْلَكْنَا=biz helak ettik مِنْ قَرْيَةٍ=kenti بَطَرَتْ=şımarmış مَعِيشَتَهَا=refah içinde فَنَالِكَ=işte şunlar مَسَاكِينُهُمْ=onların meskenleri لَمْ تُسْكَنْ=oralarda oturulmadı مِنْ بَعْدِهِمْ=onlardan sonra إِلَّا=ancak قَلِيلًا=pek az وَكُنَّا=biz olduk نَحْنُ=biz الْوَارِثِينَ=varis	Biz refah içinde şımarmış nice şehirleri helak ettik. İşte yerleri! Kendilerinden sonra pek az kimse oturabilmiştir. Onlara hep biz varis olmuşuzdur.	Biz; nimet ve refahıyla şımarmış nice kasabaları yok etmişizdir. İşte kendilerinden sonra çok az kimselerin oturabileceği yerleri. Ve oralara varis olanlar Biz'dik, Biz.	Oysa, Biz, varlık ve refahtan ötürü azgılaşan nice toplumlari yok etmişizdir; işte, (gözönünde) onların yaşadıkları yerler: pek azı dışında, onlardan sonra oralarda kimse yerleşmiştir; çünkü herkes göçüp gittikten sonra, ebediyyen kalacak olan yalnızca Biziz!
28. 59 وَمَا كَانَ=değildir رَبُّكَ=Rabbin مُهْلِكَ=helak edici الْقَرْىَ=ölkeleri حَتَّى=kadar يَبْعَثُ=gönderinceye	Rabb'in memleketlerin ana merkezlerinin halkına ayetlerimizi okuyacak bir elçi göndermedikçe ölkeleri helâk edici de-	Anasına, ayetlerimizi okuyacak bir peygamber göndermedikçe Rabb'in kasabaları helak etmiş değildir. Ve Biz;	Bununla birlikte, yine de senin Rabbin hiçbir toplumu, kendi içlerinden onlara mesajlarımızı okuyup açıklayacak bir elçi göndermedikçe yok

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
فِي أَمِّهَا=Anakent(olan Mekke)de bir elçi رَسُولًا= أَيَاتِنَا=ayetlerimizi عَلَيْهِمْ=onlara okuyan يَتْلُو= وَمَا كُنَّا=ve biz değiliz مُهْلِكِي=helak edici الْفُرَى=ölkeleri إِلَّا=olmadan وَأَهْلُهَا=halkı ظَالِمُونَ=zalim	ğildir. Zaten biz halkı zalim olan memleketleri helak etmişizdir.	halkı zalim olan kasabalardan başkasını helak edici değiliz.	etmez; ve yine Biz hiçbir toplumu, üyeleri birbirlerine zulmetmeyi yol olarak benimsemedikçe, yok etmiş değiliz.
28. مِنْ شَيْءٍ=her şey وَمَا أُوتِيتُمْ=size verilen 60 الدُّنْيَا=dünya الْحَيَاةِ=hayatının geçimi فَمَتَاعٌ= وَمَا=olan ise وَزِينُهَا=ve süsüdür عِنْدَ=yanında اللَّهِ=Allah'ın خَيْرٌ=daha hayırlıdır وَأَبْقَى=ve daha kalıcıdır أَفَلَا تَعْقِلُونَ=aklınızı kullanmıyor musunuz?	Size verilen her şey, dünya hayatının geçimi ve süsüdür. Allah'ın katında olan ise daha hayırlı ve kalıcıdır. Aklınızı kullanmıyor musunuz?	Size verilen herhangi bir şey; dünya hayatının bir geçimliği ve süsüdür. Allah katında olan ise daha hayırlı ve devamlıdır. Hala akletmez misiniz	Size verilen şeyler dünya hayatına ilişkin geçici doyumlardan ve yine dünyada kalan süs ve eğlence-den ibarettir; oysa, Allah katında kazanılanlar daha hayırlı, daha kalıcıdır. (Buna rağmen,) aklınızı kullanmayacak mısınız?
28. أَفَمَنْ=kimse midir? 61 وَعَدًا=bir söz وَعَدْنَاهُ=kendisine vadettiğimiz فَهُوَ=ve o حَسَنًا=güzel لَأَقِيهَ=muhakkak ona kavuşacak olan كَمَنْ=kimse gibi مَتَّعْنَاهُ=kendisine yaşattığımız مَتَاعٌ=geçici zevkini الْحَيَاةِ=hayatının الدُّنْيَا=dünya هُوَ=o ثُمَّ=sonra بِیَوْمٍ=günü الْقِيَامَةِ=kıyamet مِنَ الْمُحْضَرِينَ=getirileceklerden olan	Şu halde kendisine güzel bir söz verdiğimiz ve ardından o söze kavuşan kimse; dünya hayatında kendisine bir geçimlik verdiğimiz, sonra kıyamet günü azap içinde getirilen kimse gibi midir?	Şimdi kendisine güzel bir vaadde bulunduğumuz ve ona kavuşan kimse; dünya hayatında kendisine bir geçimlik verdiğimiz, sonra kıyamet gününde huzurumuza getirilmişlerden olan kimse gibi midir?	Öyleyse, kendisine, (yeniden dirileceği gün) gerçekleştiğini göreceği güzel bir vaadde bulunduğumuz kimsenin hali, kendisine dünya hayatında geçici doyumlar sağladığımız, ama Kıyamet Günü kendisini yargı karşısına çıkarılanlar arasında bulacak olan kimsenin hali gibi midir?
28. وَيَوْمَ=o gün يُنَادِيهِمْ=(Allah) onlara seslenerek 62 أَيْنَ=nerede? شُرَكَائِي=benim ortaklarım الَّذِينَ كُنْتُمْ=olduklarını تَزْعُمُونَ=sandığınız şeyler	Allah, o gün onlara seslenir: «Benim ortağım olduğumu iddia ettikleriniz nerededirler?»	O gün Allah; onlara seslenip: Benim ortağım olduklarını ileri sürdüğünüz nerededirler? der.	Çünkü, o Gün böylelerine seslenilip, Tanrılıkta Bana ortak olduğumu sandığınız (varlıklar ya da güçler) şimdi neredeler? diye sorulacak.
28. الَّذِينَ حَقَّ=hak olanlar قَالَ=derler 63 رَبَّنَا=Rabbimiz الْقَوْلُ=söz عَلَيْهِمْ=üzerlerine الَّذِينَ أَغْوَيْنَا=azdırdıklarımız هُؤُلَاءِ=şunlardır أَغْوَيْنَاهُمْ=onları da azdırdık كَمَا=gibi غَوَيْنَا=kendimiz azdırdığımız إِنِّيكَ=sana arz ederiz تَبَرَّأْنَا=uzak olduğumuzu إِيَّانَا=bize مَا كَانُوا=zaten onlar değildi يَعْبُدُونَ=tapanlardan	O gün azab üzerlerine hak olanlar: «Rabb'imiz, azdırdıklarımız şunlar. Kendimiz azdırdığımız gibi onları da azdırdık. Onlardan uzaklaşıp sana geldik, zaten, aslında bize tapmıyorlardı» derler.	Aleyhlerine hüküm gerçekleştiren kimseler: Rabbimiz; işte bunlar azdırdığımız kimselerdir. Kendimiz nasıl azmışsak onları da öylece biz azdırdık. Onlardan uzaklaşıp sana geldik, zaten onlar bize tapmıyorlardı, derler.	(Bunun üzerine, vaktiyle yapılan) uyarının apaçık aleyhlerine tecesselli ettiğini gören kimseler: Ey Rabbimiz! diyecekler, Bunlar bizim azdırdığımız kimselerdir; (evet,) biz kendimiz azdırdığımız gibi, onları da azdırdık (Ama şimdi) onları Senin hükmüne bırakıyoruz; zaten onların tapındığı gerçekte biz değildik.
28. ادْعُوا=çağırın وَقِيلَ=denir ki 64 شُرَكَاءُكُمْ=koştuğunuz ortakları فَدَعَوْهُمْ=onları çağırırlar فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا=fakat çağırısına cevap vermezler وَرَأَوْا=ve karşılarında görürler لَهُمْ=bunların لَوْ=ne olurdu أَنَّهُمْ=onlar الْعَذَابُ=azabı كَانُوا يَهْتَدُونَ=yola gelselerdi	Koştuğunuz ortaklarınızı çağırın denir; onlar da çağırırlar. Ancak kendilerine cevap veremezler; cehennem azabını görünce doğru yolda olmadıklarına yananlar.	Denir ki: Koştuğunuz ortaklarınızı çağırın. Onlar çağırırlar, ama kendilerine cevap veremezler. Cehennem azabını görünce de doğru yolda olmadıklarına yananlar.	Sonra onlara: Çağırın, bakalım denecek, tanrısal nitelikler yakıştırarak (Allah'a) ortak koştuğunuz (varlıkları ya da güçleri)! Ve onlar da bu sözü geçen (varlıkları ya da güçleri) yardıma çağıracaklar, ama be-rikiler kendilerine herhangi bir karşılık vermeyecekler; ve sonunda, göre göre sadece azabı görecekler karşılarında; (oysa, bu umutsuz, çaresiz duruma düşeceklerine) vaktiyle doğru yolu tutsalardı ya!
28. وَيَوْمَ=ve gün يُنَادِيهِمْ=onlara seslenerek 65 فَقِيلَ=dediği مَادَا أَجَبْتُمْ=ne cevap verdiniz? الْمُرْسَلِينَ=elçilere	Allah onlara seslenerek; «Peygamberlere ne cevap verdiniz» der.	O gün, Allah; onlara seslenip: Peygamberlere ne cevap verdiniz? der.	Nitekim, o Gün böylelerine seslenilip, Size gönderilen elçilere nasıl bir tepki gösterdiniz? diye sorulacak.
28. عَلَيْهِمْ=onlara فَعَمِيَتْ=kör olmuştur 66 فَهُمْ=onlar يَوْمَئِذٍ=o gün الْأَنْبَاءُ=haberler لَا يَتَسَاءَلُونَ=birbirlerine de soramazlar	O gün haberlere karşı körleşirler, verilecek cevapları kalmaz, birbirlerine de soramazlar.	Ama o gün, onlara karşı bütün haberler kör olmuştur. Birbirlerine de soramazlar.	Ne var ki, o Gün, geçmişte olup bitenler için bir mazeret, bir açıklama getirmek yönünde önlerinde bütün yolların kapanmış olduğunu görecekler; ve bu konuda birbirlerine de herhangi bir şey soramayacaklar.
28. فَأَمَّا=ama مَنْ=kim تَابَ=tevbe ederse 67 وَعَمِلَ=ve yaparsa وَأَمَنَ=ve inanırsa فَعَسَىٰ=umulur صَالِحًا=iyi iş أَنْ يَكُونَ=olması مِنَ الْمُفْلِحِينَ=kurtuluşa erenlerden	Fakat tevbe eden, inanıp yararlı iş işleyen kimsenin, kurtuluşa erenlerden olması umulur.	Ama tevbe edip inanan ve salih amel işleyen kimsenin, kurtuluşa erenlerden olması ümit edilir.	Ama buna karşılık, pişman olup doğru yola dönen ve dolayısıyla, inanıp dürüst ve erdemli davranışlar ortaya koyan kişiye gelince, böyle birinin (öte dünyada) kendini kurtulan, esenliğe erişen kimseler arasında bulunması (elbette) umulabilir.
28. يَخْلُقُ=yaratır وَرَبُّكَ=ve Rabbin 68 وَيَخْتَارُ=ve seçer مَا يَشَاءُ=dilediğini الْخَيْرَةَ=seçim لَهُمْ=onların مَا كَانَ=değildir اللَّهُ=Allah سُبْحَانَ=münezzektir وَتَعَالَى=ve yücedir عَمَّا يُشْرِكُونَ=ortak koştuklarından	Rabbin dilediğini yaratır, seçer. Seçim onlara ait değildir. Allah onların ortak koştuğu şeylerden uzaktır, yücedir.	Rabbin; dilediğini yaratır ve seçer. Onlar için seçim hakkı yoktur. Onların koştukları ortaklardan Allah münezzektir ve yücedir.	Ve (gerçek şudur:) dilediğini yaratan ve (insanlar için en iyi olanı) seçen senin Rabbindir. Sınırsız kudret ve yüceliğiyle Allah onların tanrısal nitelikler yakıştırarak ortak koştukları her şeyin, herkesin mutlak olarak üstündedir!
28. بِعَلْمِ=bilir وَرَبُّكَ=ve Rabbin 69 صُنُورُهُمْ=göğüslerinin مَا تَكُنُ=neyi gizlediğini وَمَا يُعْلِنُونَ=ve neyi açığa vurduğunu	Rabbin, gönülleri-nin gizlediklerini ve açığa vurduklarını bilir.	Rabbin; göğüslerinin gizlediklerini de, açığa vurduklarını da bilir.	Ve yine senin Rabbindir, onların içlerinde gizli tuttuklarını da, açığa vurduklarını da künhüyle bilen!
28. إِلَٰهَ=tanrı لَا=olmayan وَهُوَ=ve O اللَّهُ=Allah'tır 70 لَهُ=O'na mahsustur هُوَ=O'ndan إِلَّا=başka فِي الْأُولَىٰ=ilkte de الْحَمْدُ=hamd وَلَهُ=ve O'nundur وَالْآخِرَةُ=ve sonda da وَالِئِلهِ=ve O'na الْحُكْمُ=Hüküm	Allah odur ki; O'ndan başka ilah yoktur. Hamd dünya ve ahirette O'nun içindir. Hüküm de O'nundur. Yalnız O'na döndürüleceksiniz.	O, öyle bir Allah'tır ki; kendinden başka ilah yoktur. Önünde de, sonunda da hamd O'nadır. Hüküm O'nundur ve O'na döndürüleceksiniz.	Çünkü O, kendisinden başka tanrı olmayan Allah'tır. (Hayatın) başında da sonunda da tüm gerçek övgüler yalnızca O'na yaraşır; nihai hüküm O'nundur; çünkü O'na döndürüleceksiniz.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
ثُرَجْعُونَ=döndürüleceksiniz		ceksiniz.	
28. 71 إِنْ=eğer أَرَأَيْتُمْ=baksanıza قُلْ=de ki جَعَلَ=kılsa اللَّيْلَ=geceyi الْقِيَامَةَ=kıyamet إِلَى يَوْمٍ=gününe kadar غَيْرُ=başka إِلَهَ=tanrı مَنْ=kimdir? اللَّهُ=Allah'tan يَأْتِيَكُمْ=size getirecek بِضِيَاءٍ=ışık أَفَلَا تَسْمَعُونَ=işitmiyor musunuz?	Ey Muhammed! De ki; «söyleyin bakalım; Allah, üzerinize geceyi Kıyamet gününe kadar sürekli kılsa, Allah’dan başka size ışık getirecek tanrı kimdir? Ha ilah kimdir. İştmiyormusunuz?»	De ki: Şayet Allah; geceyi kıyamete kadar üzerinizde sürekli kılsaydı; Allah’tan başka size ışık getirecek tanrı kimdir? Ha la dinlemeyecek misiniz?	De ki: Hiç düşündünüz mü: Allah geceyi üzerinizde Kıyamet Günü’ne kadar sürekli kılacak olsa, söyleyin, Allah dışında size ışık getirebilecek başka bir tanrı var mı? O halde, artık (gerçeğin sesine) kulak vermeyecek misiniz?
28. 72 إِنْ=eğer أَرَأَيْتُمْ=baksanıza قُلْ=de ki جَعَلَ=kılsa اللَّهُ=Allah عَلَيْكُمْ=üzerinize السَّرْمَدَ=sürekli النَّهَارَ=gündüzü إِلَى يَوْمٍ=gününe kadar الْقِيَامَةَ=kıyamet غَيْرُ=başka إِلَهَ=tanrı مَنْ=kimdir? اللَّهُ=Allah'tan يَأْتِيَكُمْ=size getirecek بِلَيْلٍ=geceyi فِيهِ=onda تَسْكُنُونَ=dinleneceğiniz أَفَلَا تُبْصِرُونَ=görmüyor musunuz?	De ki; «Allah gündüz kıyamete kadar üzerinizden kaldırmasa, Allah’ dan başka hangi tanrı, dinleneceğinizin geceyi getirebilir? Görmez misiniz?»	De ki: Şayet Allah gündüzü kıyamet gününe kadar üzerinizde sürekli kılsaydı; size içinde dinleneceğinizin bir geceyi getirecek Allah’tan başka tanrı kimdir? Ha la görmeyecek misiniz?	De ki: Hiç düşündünüz mü: Allah gündüzü üzerinize Kıyamet Günü’ne kadar sürekli kılacak olsa, söyleyin, Allah dışında, bağrında dinlendiğinizin geceyi size (geri) getirebilecek başka bir tanrı var mı? Peki, artık (gerçeği) görmeyecek misiniz?
28. 73 جَعَلَ=var etti وَمِنْ رَحْمَتِهِ=rahmetinden dolayı لَكُمْ=sizin için اللَّيْلَ=geceyi وَالنَّهَارَ=ve gündüzü لِتَسْكُنُوا=dinlenmeniz için وَلِتَبْتَغُوا=ve aramanız için فِيهِ=onda مِنْ فَضْلِهِ=O'nun lütfunu وَلَعَلَّكُمْ=ve umulur ki تَشْكُرُونَ=şükredersiniz	Allah dinlenmeniz için geceyi ve lütfedip verdiği rızkı aramanız için gündüzü yaratmıştır. Bunlar O’nun rahmetidir. Belki artık şükredersiniz.	O’nun rahmetindendir ki; dinlenmeniz için geceyi, lütfedip verdiği rızkı aramanız için gündüzü yaratmıştır. Ta ki şükredesiniz.	Çünkü rahmetinden sizin için geceyi ve gündüzü O yarattı ki birinde dinlenesiniz, ötekinde de O'nun cömertliğinden (nasibinizi) arayasınız da belki böylece şükredesiniz.
28. 74 وَيَوْمَ=o gün يُنَادِيهِمْ=onlara seslenerek فَيَقُولُ=der ki أَيْنَ=nerede? الَّذِينَ كُنْتُمْ=olduklarını شُرَكَائِي=ortaklarım تَزْعُمُونَ=sandığınız şeyler	O gün onlara seslenerek; «Benim ortağım olduğumu iddia ettikleriniz nerede?» der.	O gün onlara seslenip: Nere-dedir Bana ortak olduklarını iddia ettikleriniz? der.	Evet, o gün onlara seslenip, Bana ortak olduğumu düşündüğünüz (varlıklar ya da güçler) neredeler? diye sorulacak.
28. 75 أُمَّةٍ=ümmetten مِنْ كُلِّ=her وَنَزَعْنَا=çıkarırız هَاتُوا=getirin فَقُلْنَا=deriz بِرْهَانِكُمْ=delilinizi أَلْحَقَ=gerçek اللَّهُ=Allah'a aittir أَنَّ=kesinlikle عَنْهُمْ=kendilerinden وَضَلَّ=ve sapıp gider كَانُوا يَفْقَرُونَ=uydurdukları مَا=şeyler	Her ümmetten bir şahit çıkarırız. «Delillerinizi getirin» deriz. O zaman, gerçeğin Allah’a ait olduğunu bilirler ve uydurdukları şeylerin kendilerini bırakıp kaçtığını anlarlar.	Her ümmetten bir şahid çekip çıkarmışsızdır. Ve kesin delilinizi getirin, demişizdir. O zaman gerçeğin Allah’tan olduğunu ve uydurduklarının kendilerini bırakıp kaçtığını anlarlar.	Ve (bu soru cevapsız kalacak, çünkü) Biz (o sırada) her ümmetten bir şahit çıkarmış olacağız ve (günahkarlara:) Geçmişteki iddialarınızı doğrulayan bir delil getirin! diyeceğiz. Ve böylece görecekler ki, gerçek bütünüyle Allah'tan yana ve kendi çarpık muhayyilelerinin ürünü bütün o düzmece tanrılar onları terk etmiş.
28. 76 كَانَ=idi قَارُونَ=Karon إِنَّ=elbette مُوسَى=Musa'nın مِنْ قَوْمٍ=kavminden عَلَيْهِمْ=onlara karşı فَبَغَى=azgınlık etti وَأَتَيْنَاهُ=ona vermiştik إِنَّ=muhakkak مِنْ الْكُوزِمَامَا=hazineler أَتَتْهُ=ağır geliyordu مَفَاتِحَهُ=onun anahtarları أُولَى الْقُوَّةِ=güçlü بِالْعُصْبَةِ=bir topluluğa إِذْ=hani قَالَ=demişti ki لَهُ=ona قَوْمُهُ=kavmi اللَّهُ=Allah إِنَّ=şüphesiz لَا تَفْرَحُ=şımarma الْفَرَحِينَ=şımarıkları لَا يُحِبُّ=sevmez	Karun, Musa’nın kavmindendi. Onlara karşı azgınlık etmişti. Biz ona öyle hazineler vermiştik ki, anahtarlarını güçlü kuvvetli bir topluluk zor taşırdı. Kavmi ona demişti ki; «Şımarma, Allah şımaranları sevmez.»	Gerçekten Karun; Musa’nın kavminden biriydi. Ama onlara karşı azgınlık etti. Biz, ona; anahtarlarını güçlü bir topluluğun zor taşıdığı hazineler vermiştik. Kavmi ona şöyle demişti: Şımarma, çünkü Allah; şımarıkları sevmez.	(İmdi,) Hesap Günü’nde bu duruma düşmek istemeyenler bilsinler ki şu ünlü Karun da Musa’nın kavmindendi ve kendini büyük görüp onlara zulmediyordu; çünkü Biz kendisine öyle hazineler vermiştik ki, sadece anahtarlarını taşımak bile bir manga adama, hatta daha fazlasına zor gelirdi. Soydaşları ona: (Servetinden ötürü) böyle böbürlenme, çünkü Allah böbürlenenleri sevmez!
28. 77 آتَاكَ=sana verdiği فِيمَا=içinde وَابْتَغِ=iste (ara) الْآخِرَةَ=ahiret الدَّارَ=yurdunu اللَّهُ=Allah’ın نَاصِيكَ=nasibini وَلَا تَنْسَ=ve unutma وَأَحْسِنَ=ve iyilik et مِنَ الدُّنْيَا=dünyadan da اللَّهُ=Allah’ın أَحْسَنَ=iyilik ettiği كَمَا=gibi وَلَا تَبْغِ=ve isteme إِلَيْكَ=sana فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde الْفُسَادَ=bozgunculuk لَا يُحِبُّ=sevmez اللَّهُ=Allah إِنَّ=çünkü الْمُفْسِدِينَ=bozguncuları	Allah’ın sana verdiği bu servet içinde ahiret yurdunu ara, dünyadan da nasibini unutma, Allah sana nasıl iyilik ettiyse, sen de öyle iyilik et, yeryüzünde bozgunculuk isteme, çünkü Allah bozguncuları sevmez.	Allah’ın sana verdiği şeylerde ahiret yurdunu gözet. Dünyadaki nasibini de unutma. Allah’ın sana ihsan ettiği gibi sen de ihsan da bulun. Yeryüzünde bozgunculuk arama. Doğrusu Allah; bozguncuları sevmez.	Öyleyse, Allah’ın sana verdiklerinden yararlanarak yalnızca ahiret yurdunda (iyi bir yer tutmanın) yolunu ara; bu arada, pek tabii, bu dünyadaki nasibini de unutma; ve Allah nasıl sana iyilikte bulunduysa, sen de (başkalarına) öyle iyilikte bulun; ve sakın yeryüzünde bozgunculuk, karışıklık çıkarmaya çalışma: çünkü, şüphesiz, Allah bozguncuları sevmez! dedikleri zaman,
28. 78 إِنَّمَا=şüphesiz قَالَ=dedi ki عَلَى=sayesinde أُوتِيْتُهُ=o bana verildi عِنْدِي=bende bulunan عِلْمٍ=bir bilgi أَنْ=şüphesiz اللَّهُ=Allah أَوَلَمْ يَعْلَمْ=bilmedi mi ki أَهْلَكَ=helak etmiştir قَدْ=elbette مِنْ قَبْلِهِ=kendisinden önceki مَنْ=niceleri مِنْ الْقُرُونِ=kuşaklar arasında مِنْهُ=kendisinden وَأَكْثَرُ=ve daha çok وَلَا يُسْأَلُ=sorulmaz جَمْعًا=cemaati bulunan عَنْ ذُنُوبِهِمْ=günahlarından الْمُجْرِمُونَ=suçlulara	Karun: «Bu servet, ancak bende mevcut bir bilgi sayesinde bana verildi» dedi. O bilmiyor mu ki, kendisinden daha güçlü ve ondan daha çok cemaati bulunan nice kimseleri Allah helâk etmiştir. Suçlulardan günahları sorulmaz. Çünkü Allah onları bilir.	Dedi ki: Bu, bana; ancak bende olan bilgiden ötürü verilmiştir. Bilmez mi ki; Allah, önceleri ondan daha güçlü ve topladığı daha fazla olan nice nesilleri yok etmiştir. Suçlulardan günahları sorulmaz.	(Karun, onlara:) Bu (servet) bendeki bilgi sayesinde bana verildi! diye karşılık verdi. Oysa, Allah’ın, ondan önceki kuşaklardan, ondan daha güçlü ve ondan daha fazla servet toplamış nice lerini (kendilerini büyüklük duygusuna kaptırmaları yüzünden) yok ettiğini bilmiyor muydu (sanki)? Ama, şu var ki, suçluluğu kesinleşmiş olanlara (artık) günahlarından sual olunmaz!..
28. 79 عَلَى=karşısına فَخَرَجَ=(Karun) çıktı فِي=içinde قَوْمِهِ=kavminin قَالَ=dediler الْحَيَاةَ=hayatını الَّذِينَ يُرِيدُونَ=isteyenler لَنَا=bize verilseydi يَا لَيْتَ=keşke الدُّنْيَا=dünya مِثْلَ=bir benzeri de أُوتِيَ=verilenin لَهُ=gerçekten onun قَارُونَ=Karun’a لَهُ=vardır	Karun süsü, debdebesi içinde kavminin karşısına çıktı. Dünya hayatını isteyenler; «Keşke Karun’a verilenlerin bir benzeri de bize verilsen, doğru bir varlık sahibi olur» demişlerdi.	Debdebe içinde kavminin karşısına çıktı. Dünya hayatını isteyenler: keşki Karun’a verildiği gibi bizim de olsaydı. Doğrusu o, büyük bir varlık sahibidir, demişlerdi.	(Karun) işte böyle görkem ve gösteriş içinde soydaşlarının karşısına çıkardı. (Öyle ki,) yalnızca dünya hayatına gözünü dikenler (ona bakıp da): Ah, n’olurdu derlerdi, Karun’u verildiği kadar bize de verilseydi! Çünkü o gerçekten çok talihli biri!

عَظِيمٌ=büyük   حَظٌّ=şansı

28. 80	وَقَالَ=ve dediler الَّذِينَ أُوتُوا=verilmiş olanlar ise اللَّهُ=Allah'ın ثَوَابٌ=sevabı وَيُكْرِمُ=yazık size خَيْرٌ=daha hayırlıdır لِمَنْ=kimse için وَعَمِلَ=ve yapan صَالِحًا=iyi iş وَلَا يُلْقَاهَا=ve buna kavuşturulmaz إِلَّا=başkası الصَّابِرُونَ=sabredenlerden	Kendilerine ilim ve- rilmiş olanlar ise; «Size yazıklar ol- sun, inanan ve ya- rarlı iş yapanlar için Allah'ın sevabı daha hayırlıdır. Buna ancak sab- redenler kavuşur» dediler.	Kendilerine bilgi verilmiş olanlar da şöyle demişti: Yazıklar olsun size Allah'ın mükafatı, iman edip salih amel işleyenler için daha hayırlıdır. Ona da ancak sabredenler ka- vuşabilir.	Kendilerine doğru, güvenilir bilgi bahş- edilmiş olanlarsa: Ya- zıklar olsun size! der- lerdi, (Bilmiyor musu- nuz ki,) gerçekten inanmış olan, dürüst ve erdemli davranış- larda bulunan kimse- ler için Allah'ın tasvip ettiği şeyler daha ha- yırlıdır; ama şüphe- siz, böyle bir nimete güçlüklere göğüs ge- ren kimselerden baş- kası erişemez.
28. 81	فَخَسَفْنَا=nihayet batırdık بِهِ=onu وَبَدَّارِهِ=ve evini barkını الْأَرْضَ=yere مِنْ فِتْنَةٍ=bir topluluğu لَهُ=onun يَنْصُرُونَهُ=ona yardım edecek مِنْ دُونِ=karşı وَمَا كَانَ=ve değildi اللَّهُ=Allah'a مِنَ الْمُنتَصِرِينَ=kendini kurtaranlardan	Sonunda biz onu da sarayını da ye- rin dibine geçirdik. Allah'a karşı ona yardım edecek bir topluluğu olmadı. Kendi kendini kur- tarabilecek kimse- lerden de değildi.	Sonunda onu da, sarayını da yerin dibine ge- çirdik. Allah'a karşı kendisine yardım edebile- cek kimesesi de yoktu. Bizzat kendisini koru- yabileceklerden de değildi.	Ve sonunda onu da, evini barkını da yere batırdık: öyle ki, Al- lah'a karşı hiçbir şey, hiç kimse onun yar- dımına yetişmedi; pek tabii, kendi ken- dine yardım edebile- cek durumda da de- ğildi.
28. 82	وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَنَّوْا=isteyenler بِالْأَمْسِ=dün مَكَانَهُ=onun yerinde olmayı وَيَكُنَّ=vey demek الرِّزْقَ=rızkı مِنَ عِبَادِهِ=kullarından لِمَنْ يَشَاءُ=dilediğine وَيَقْدِرُ=ve kısar أَوْ لَا=olmasaydı عَلَيْنَا=bize اللَّهُ=Allah'ın لُفْتَمَسِ=lüftmesi أَنْ مِّنْ=lüftetmesi يَبْنَاهُ=bizi de وَيَكُنَّ=demek gerçekten لَا يُفْلِحُ=iflah olmaz الْكَافِرُونَ=kâfirler	Dün onun yerinde olmayı isteyenler; «Demek Allah, kul- larından dilediğinin rızkını genişletip bir ölçüye göre ve- riyor. Allah bize lüftetmemiş olsay- dı, bizi de yerin di- bine batırırdı. De- mek ki, kâfirler kur- talmazlar» demeye başladı.	Daha dün onun yerinde olmayı isteyenler: Vay demek ki Allah; kullarından dile- diğinin rızkını genişletip da- raltmaktadır. Eğer Allah, bize lüftetmemiş ol- saydı; bizi de ye- rin dibine geçi- rirdi. Vay, demek ki kâfirler, asla felah bulmazlar, demeye başladı- lar.	Ve daha dün onun yerinde olmak iste- yenler: Vah bize! de- diler, Demek ki, kulla- rından dilediğine rızkı geniş tutan, dilediğine de ölçülü, idareli ve- ren Allah'mış! Ya Al- lah bize lüftetmemiş olsaydı, hiç şüphe yok, bizi de yerin di- bine geçirirdi. Vah vah, demek, hakkı in- kar edenler iflah ol- mazmış!
28. 83	إِشْتِ=işte الدَّارَ=yurdu الْآخِرَةَ=ahiret نَجْعَلُهَا=onu veririz لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ=istemeyenlere فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde بِوَعْدِ اللَّهِ=ve sonuc وَالْعَاقِبَةُ=ve sonuç السَّابِقِ=önceki الْمُتَّقِينَ=sakinlerindirdi	İşte ahiret yurdu. Onu yeryüzünde böbürlenmeyen ve bozgunculuk yap- mayanlara veririz. Güzel sonuç Al- lah'a karşı gel- mekten sakınanla- rındır.	İşte ahiret yurdu. Biz; onu, yeryü- zünde böbürl- enmeyen ve bozgunculuğu istemeyen kimse- lere veririz. Akıbet muttekile- rindir.	(Ama) ahiret yurduna gelinece, Biz orayı yeryüzünde büyüklük taslamayan ve boz- gunculuk çıkarmak is- temeyen kimselere ayırılmış bulunuyoruz; çünkü gelecek Allah'a karşı sorumluluk bi- linci taşıyan kimsele- rindir.
28. 84	مَنْ=kim جَاءَ=getirirse بِالْحَسَنَةِ=bir iyilik مِنْهَا=ondan خَيْرٌ=daha güzeli فَلَهُ=ona vardır وَمَنْ=ve kim جَاءَ=getirirse بِالسَّيِّئَةِ=kötülük فَلَا يُجْزَى=cezalandırılmaz الَّذِينَ عَمِلُوا=yapanlar السَّيِّئَاتِ=kötülükleri مَّا=şeylerden إِلَّا=başkasıyla كَانُوا يَعْمَلُونَ=yapmış oldukları	Kim bir iyilik geti- rirse, ona ondan daha güzeli vardır. Kim kötülük getirir- se, kötülükleri ya- panlar, ancak yap- tıkları kötülük ka- dar cezalandırılır- lar.	Kim, bir iyilikle gelirse; ona, da- ha hayırlısı veri- lir. Kim de bir kö- tülük gelirse; o kötülükleri işle- yenler, ancak yaptıkları kadar ceza görürler.	Kim ki (Allah'ın huzu- runa) iyilik yaparak çıkarsa, daha iyisini, daha üstününü bula- caktır. Ve kim ki kötü- lük yaparsa çıkarsa, (bilsin ki,) kötülük ya- panlar yalnızca yap- tıklarının karşılığını görecekler.
28. 85	إِنْ=şüphesiz الَّذِي فَرَضَ=gerekli kılan عَلَيْكَ=sana الْقُرْآنَ=Kur'an'ı أَرَادْتُ=elbette seni döndürecektir إِلَى مَعَادٍ=varılacak yere قُلْ=de ki مَنْ=kim أَعْلَمُ=bilir رَبِّي=Rabbim وَمَنْ=ve kim جَاءَ=getirmiştir بِالْهُدَى=hidayet فِي=içindedir هُوَ=O ضَلَالٍ=bir sapıklık مُبِينٍ=apaçık	Ey Muhammed! Kur'an'ı sana indi- ren ve onu oku- mayı sana farz kı- lan Allah, elbette seni dönülecek ye- re döndürecek. De ki; «Rabbim kimin hidayet getirdiğini ve kimin apaçık bir sapıklık içinde bu- lunduğunu bilir.»	Kur'an'ı senin üzerine farz kı- lan Allah; elbette seni döneceğin yere döndüre- cektir. De ki: Ki- min doğrulukla geldiğini, kimin apaçık sapıklıkta bulunduğunu en iyi bilen Rab- bimdir.	(Ey inanan kişi,) apa- çık bir üslupla bu Ku- ran'ı sana vaz'eden (Allah), şüphe yok ki, seni (ölümden sonra) yeni bir hayata dön- dürecektir. (Hakkı kabule yanaşmayan- lara) de ki: Kimin doğru yolda yürüdü- ğünü ve kimin apaçık bir sapıklık içinde ol- duğunu en iyi bilen Rabbimdir!
28. 86	وَمَا كُنْتَ تَرْجُو=sen ummazdın إِلَيْكَ=sena وَأَنْ يُلْقَى=vahyolunacağını إِلَّا=ancak الْكِتَابَ=Kitabın مِنْ رَبِّكَ=bir rahmet olarak رَحْمَةً=bir rahmet olarak فَلَا تَكُونَنَّ=o halde olma ظَهِيرًا=arka لِلْكَافِرِينَ=kâfirlere	Sen Kitab'ın senin kalbine bırakılaca- ğını ummazdın. O Rabb'inden bir rahmettir. O halde kâfirlere yardımcı olma.	Sen; sana bu Ki- tab'ın verilece- ğini ummazdın. Bu; ancak Rab- binin bir rahme- tidir. Öyle ise, sakın kâfirlere yardımcı olma.	Ve (sen ey inanan ki- şi,) bu kitabın sana ulaşacağını ummaz- dın; fakat işte Rab- binden bir rahmet olarak (sana ulaştı). Öyleyse, artık hakkı inkara kalkışan kim- selere asla arka çık- ma;
28. 87	وَلَا يَصُدُّكَ=ve sakın seni alıkoymasınlar عَنْ آيَاتِ اللَّهِ=Allah'ın الْبَيِّنَاتِ=sana إِذْ أَنْزَلْتُ=indirildikten إِلَى رَبِّكَ=Rabbine وَأَدْعُ=davet et وَلَا تَكُونَنَّ=ve olma مِمَّنْ شَرَكُوا=ortak koşanlardan	Ve Allah'ın, ayetle- ri sana indikten sonra sakın seni onlardan alıkoyma- sınlar. Rabb'ine davet et, ortak ko- şanlardan olma.	Allah'ın ayetleri sana indirildikten sonra, sakın se- ni onlardan alı- koymasınlar. Rabbine davet et ve sakın müş- riklerden olma.	ve bir kere Allah'ın ayetleri sana indiril- miş olduğuna göre, bundan sonra artık sakın seni onlardan alıkoymalarına fırsat verme; tersine, (in- sanları) Rabbine ça- ğır. Ve sakın, Al- lah'tan başka varlıkla- ra tanrısal güçler ve nitelikler yakıştıran kimselerden olma:
28. 88	اللَّهُ=Allah مَعَ=ile beraber وَلَا تَدْعُ=yalvarma إِلَهًا=tanrı لَا=yoktur بِإِلَهِكَ=başka كُلُّ شَيْءٍ=herşey هُوَ=O'ndan إِلَّا=başka هَالِكٌ=helak olacaktır إِلَّا=başka لَهُ=O'nundur وَجْهَةً=O'nun yüzü(zatı)ndan وَالْحُكْمُ=Hüküm وَالْإِلَهِ=ve O'na ثَرْجَعُونَ=döndürüleceksiniz	Allah ile beraber başka bir ilaha yalvarma. O'ndan başka ilah yoktur. O'ndan başka her şey yok olacaktır. Hüküm O'nundur ve O'na döndürü- leceksiniz.	Allah ile birlikte bir başka tanrıya yalvarma. O'ndan başka hiçbir ilah yoktur. O'nun zatından başka her şey helak olacaktır. Hüküm O'nundur ve sa- dece O'na dön- dürüleceksiniz.	Yani, Allah'la beraber tutup başka bir tanrı- ya yalvarmaya kalk- ma! (Çünkü) O'ndan başka tanrı yok; (çünkü) O'nun (ebedi) Zatı'ndan başka her şey, herkes, yok ol- maya mahkumdur; hüküm bütünüyle O'nun elindedir ve sonunda O'na döndü- rüleceksiniz.
29. 1	الم=Elif lam mim	Elif. Lâ. Mim.	Elif, Lam, Mim.	Elif-Lam-Mim.
29. 2	أَحْسِبُ=-mı sandılar? النَّاسَ=insanlar أَنْ يُزَكَّوْا=birakılacaklarını أَنْ يَقُولُوا=demekle أَمَّا=inandık وَهُمْ=onlar لَا يُفْتَنُونَ=hiç sınanmadan	İnsanlar sırf inandık' demekle; hiçbir sınavdan geçirilmezsizin bi- rakıliverceklerini mi sanıyorlar?	Yoksa, insanlar; inandık demele- riyle bırakılve- ceklerini ve kendilerinin de- nenmeyecekleri- ni mi sandılar.	İnsanlar, (sadece) İnadık! demeleriyle bırakılacaklarını ve sınava çekilmeyecek- lerini mi sanıyorlar?
29. 3	وَلَقَدْ=andolsun فَتَنَّا=biz sinadık	Biz onlardan ön- ceki kuşakları sı-	Andolsun ki; Biz, onlardan önceki-	Evet, andolsun ki, Biz, kendilerinden önceki-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâ'il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
29. 4	الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ=onlardan öncekilerini اللَّهُ=Allah وَلْيَعْلَمَنَّ=bilecektir الَّذِينَ صَدَّقُوا=doğruları الْكَاذِبِينَ=yalancıları	navdan geçirdik. Bu sınav sonucunda Allah, doğru sözlüler ile yalancıları kesinlikle belirleyecektir.	leri de denedik. Allah; elbette doğruları bilir ve elbette yalancıları da bilir.	leri de sınadık; o halde (bugün yaşayanlar da sınanacak ve) elbette Allah, doğru davrananları ortaya çıkaracak ve yalancıların da kimler olduğunu gösterecektir.
	29. 4 أَمْ حَسِبَ=yoksa -mı sandılar? الَّذِينَ يَعمَلُونَ=yapanlar السَّيِّئَاتِ=kötülükleri أَنْ يَسْبِقُونَا=bizi geçeceklerini مَا=ne kötü يَحْكُمُونَ=hüküm veriyorlar	Yoksa kötülük işleyenler bizim elimizden kurtulabileceklerini mi sanıyorlar? Ne kadar yanlış düşünüyorlar?	Yoksa, kötülük yapanlar Biz' den kaçabileceklerini mi sanırlar? Ne kötü hüküm veriyorlar.	Yoksa onlar - (inandıklarını iddia ettikleri halde) kötülük işleyenler- Bizden kurtulabileceklerini mi sanırlar? Ne tuhaf bir düşünce bu!
	29. 5 مَنْ=kim كَانَ يَرْجُو=umarsa اللَّهُ=Allah فَإِنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah'ın أَجَلٌ=(buluşma) süresi وَهُوَ=ve O السَّمِيعُ=işitendir لَا تَ=gelmektedir الْعَلِيمُ=bilendir	Kim Allah'a kavuşmayı özlüyorsa, bilsin ki, Allah'ın bu buluşma için belirlediği vakit kesinlikle gelecektir. O her şeyi işitir ve her şeyi bilir.	Kim Allah'a kavuşmayı umarsa; muhakkak ki Allah'ın belirttiği vakit mutlaka gelecektir. O; Semî'dir. Alim'dir.	Kim (Kıyamet Günü) Allah'a kavuşmayı (ümit ve korku ile) beklerse (o Gün'e hazırlıklı olsun): çünkü Allah'ın (her insanı ömrü için) takdir ettiği vade mutlaka gelip çatacaktır ve O her şeyi bilen, her şeyi işitendir!
	29. 6 وَمَنْ=ve kim جَاهَدَ=cihad ederse فَإِنَّمَا=ancak لِنَفْسِهِ=kendi yararına يُجَاهِدُ=cihad eder اللَّهُ=Allah لَعَنِي=zengindir إِنَّ=elbette عَنِ الْعَالَمِينَ=alemlerden	Kim kötülülere karşı savaşırsa bu savaşı kendisi için vermiş olur. Kuşku yok ki, Allah'ın hiçbir yaratığa ihtiyacı yoktur.	Kim cihad ederse; ancak kendisi için cihad etmiş olur. Zira Allah; alemlerden müstağnidir.	O halde, kim (Allah yolunda) üstün gayret gösterirse bunu yalnız kendi iyiliği için yapmış olur: çünkü Allah, her türlü ıhtıyaçtan uzaktır!
	29. 7 وَالَّذِينَ آمَنُوا=inanenler وَعَمِلُوا=ve yapanlar لَنُكَفِّرَنَّ=mutlaka örteceğiz الصَّالِحَاتِ=iyi işler سَيِّئَاتِهِمْ=kötülüklerini وَنَجْزِيَهُمْ=ve onları mükâfatlandıracağız أَحْسَنَ=en güzeliyle الَّذِي كَانُوا=olduklarının يَعْمَلُونَ=yapmış	İman edip iyi ameller işleyenlerin kötülüklerini kesinlikle silecek ve onları iyiliklerinin daha üstün karşılıkları ile ödüllendireceğiz.	İman edip de salih amel işleyenlerin, kötülüklerini andolsun ki örteriz. Onları yaptıklarından daha güzeli ile mükâfatlandırırız.	İman edip doğru ve yararlı işler yapanlara gelince, Biz onların (önceki) kötülüklerini mutlaka sileriz ve onları yaptıkları iyiliklere göre ödüllendiririz.
29. 8	وَوَصَّيْنَا=biz tavsiye ettik الْإِنْسَانَ=insana بِأَلَدِهِ=ana babasına حُسْنًا=iyilik etmeyi وَإِنْ=eğer جَاهَدَاكَ=onlar seni zorlarlarsa لِتُشْرِكَ=ortak koşman için بِمَا=bir şeyi لَيْسَ لَكَ=senin olmayan بِهِ=hakkında فَلَا تُطِعْهُمَا=onlara itaat etme بِإِلَهِ=banadır مَرْجِعُكُمْ=dönüşünüz فَأَنْتَبِهُكُمْ=size haber veririm بِمَا=şeyleri تَعْمَلُونَ=yapmış كُنْتُمْ=olduğunuz	Biz insana ana babasına iyi davranmayı tavsiye ettik. Fakat eğer annen ve baban, ne idüğü belirsiz bir putu bana ortak koşmaya seni zorlarsa, sakın sözlerini dinleme. Hepiniz bana döneceksiniz. O zaman neler yaptığınızı size haber veririm.	Biz, insana; anne ve babasına iyi davranmasını tavsiye ettik. Eğer onlar, hakkında bilgin olmayan şeyi Bana ortak koşman için seni zorlarsa, kendilerine itaat etme. Dönüşünüz Bana'dır. Yaptıklarınızı size bildiririm.	Biz insana, (yapacağı en hayırlı işlerden biri olarak) anne ve babasına iyi davranmasını emrettik; ama (buna rağmen,) eğer onlar (ilah olarak) kabul edemeyeceğın herhangi bir şeyi Bana ortak koşmanı isterlerse onlara uyma: (çünkü) hepiniz (sonunda) dönüp Bana geleceksiniz; o zaman (hayatta iken) yapmış olduğunuz her şeyi (iyi ve kötü yönleriyle) gözünüzün önüne sereceğim.
	29. 9 وَالَّذِينَ آمَنُوا=inanenları وَعَمِلُوا=ve yapanları لَنُدْخِلَنَّهُمْ=sokarız الصَّالِحَاتِ=iyi işler الصَّالِحِينَ=salihler فِي=arasına	İman edip iyi ameller işleyenleri kesinlikle iyi kullar arasına katarız.	İman edip salih amel işleyenleri de andolsun ki; salihlerin arasına katacağız.	İman edip doğru ve yararlı işler yapmış olanlara gelince, onları (öteki dünyada da) mutlaka dürüst ve erdemlilerin arasına sokacağız.
	29. 10 وَمِنَ النَّاسِ=insanlardan مَنْ=kimi يَقُولُ=der فَإِذَا= fakat بِاللَّهِ=Allah'a فِي اللَّهِ=Allah uğrunda أُذِيَ=eziyet edilince النَّاسِ=insanların فِتْنَةً=işkencesini جَعَلَ=sayar وَلَنْ=ama اللَّهُ=Allah'ın كَعَذَابٍ=azabı gibi نَصْرٌ=bir yardım جَاء=gelse مِنْ رَبِّكَ=Rabbinden لَيَقُولَنَّ=andolsun derler ki مَعَكُمْ=sizinle beraberdik إِنَّا كُنَّا=elbette biz de أَوَلَيْسَ=değil midir? اللَّهُ=Allah بِمَا=bulunanı الْعَالَمِينَ=alemlerin فِي صُدُورٍ=göğüslerinde	Öyle kimseler var ki, «Allah'a inandık» derler. Fakat Allah uğrunda işkenceye uğradıklarında insanların işkencesini Allah'ın azabı ile bir tutarlar. Eğer sana Rabb'inin bir yardımı gelecek olursa, böyleleri kesinlikle «Biz sizlerle beraberdik» derler. Acaba Allah, insanların içlerinde sakladıkları duyguları herkesten iyi bilmez mi?	İnsanlardan öyleleri de vardır ki; Allah'a inandık, der de; Allah uğrunda bir eziyete uğratılınca; insanların o eziyetini, Allah'ın azabı gibi tutar. Rabbinden bir yardım gelecek olursa; andolsun ki: Doğrusu biz, sizinle beraberdik, derler. Allah, herkesin kalbinde olanları en iyi bilen değil midir?	İnsanlar arasında öyleleri var ki, (kendileri ve kendi gibileri adına) Biz, Allah'a inanıyoruz! derler; ama Allah yolunda sıkıntıya düşünce insanlardan çektikleri eziyeti Allah'tan gelen ceza gibi, (hatta ondan daha korkutucu) görürler; Rabbinden (gerçek inanç sahiplerine) bir yardım gelince de, Aslında biz her zaman sizinle beraberiz! derler. Allah, bütün yaratılmışların kalplerinden geçenleri en iyi bilen değil midir?
29. 11	وَلْيَعْلَمَنَّ=ve elbette bilir اللَّهُ=Allah الَّذِينَ آمَنُوا=inanenları وَلْيَعْلَمَنَّ=ve elbette bilir الْمُنَافِقِينَ=iki yüzlüleri de	Hiç kuşkusuz Allah, kimlerin iman ettiklerini iyi bildiği gibi, kimlerin münafik olduklarını da iyi bilir.	Elbette Allah; inananları bilir. Ve elbette münafikları da bilir.	(Evet!) Allah, (gerçekten) imana erenlerin de, ikiyüzlülerin de kimler olduğunu mutlaka gösterecektir.
	29. 12 وَقَالُوا=ve dediler الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler اتَّبِعُوا=inananlara السِّبْغَا=siz uyun وَلَنَحْمِلَنَّ=biz taşıırız سَبِيلَنَا=bizim yolumuza حَطَايَاكُمْ=sizin hatalarınızı وَمَا=oysa değildirler بِحَامِلِينَ=taşıyacak هُمْ=kendileri مِنْ حَطَايَاهُمْ=onların hatalarından أَنْتَهُمْ=onlar مِنْ شَيْءٍ=hiçbir şey لَكَاذِبُونَ=tamamen yalancıdırlar	Kâfirler, mü'minlere «Bizim yolumuzu izleyin de günahlarınızı biz yüklenelim» derler. Oysa onların, mü'minlerin omuzlarındaki hiçbir günahı yüklenmeleri söz konusu değildir. Onlar kesinlikle yalan söylüyorlar.	Küfredenler, inananlara derler ki: Bizim yolumuza uyun da sizin günahlarınızı biz taşıyalım. Halbuki onların günahlarından hiç birini yüklenecek değildirler. Doğrusu onlar yalancıdırlar.	Ve (O, şunu da bilir ki,) hakkı inkar edenler, (her zaman olduğu gibi,) inananlara: (Gelin) bizim (hayat) tarzımızı uyun, günahlarınız bizim boyunuza! derler. Halbuki onlar, (bu şekilde) yanıltıkları kimselerin) hiçbir günahını yüklenmezler: Dikkat edin, onlar yalancıdırlar!
	29. 13 وَلْيَحْمِلَنَّ=onlar taşıyacaklar أَنْفُسَهُمْ=kendi yüklerini وَأَنْثَقَالَا=ve (başka) yükleri أَنْثَقَالَهُمْ=kendi yükleriyle مَعَ=beraber وَلَيْسَأَلَنَّ=ve elbette sorguya çekileceklerdir الْقِيَامَةِ=kıyamet يَوْمَ=gününde عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ=uydurdukları şeylerden	Kafirler, hem kendi günah yüklerini ve hem de bu yüklerin yanında başka birçok günah yüklerini taşıyacaklar ve kıyamet günü düzmece iddiaları konusunda kesinlikle sorguya çekileceklerdir.	Gerçekten onlar; hem kendi yüklerini, hem de kendi yükleriyle beraber daha nice yükleri yüklenecek ve uydurup durdukları şeylerden dolayı kıyamet günü elbette sorguya çekileceklerdir.	Onlar, mutlaka, kendi yükleri ile birlikte başka yükleri de taşımak zorunda kalacaklardır; ve bütün temelsiz iddialarından dolayı Kıyamet Günü mutlaka hesaba çekileceklerdir!
	29. 14 وَلَقَدْ=andolsun أَرْسَلْنَا=biz gönderdik فَلَيْتَ=kaldı إِلَى قَوْمِهِ=Nuh'u فَبَيْنَهُمْ=onların arasında أَلْفٌ=bin سَنَةً=seneden عَامًا=yıl إِلَّا=eksik خَمْسِينَ=elli فَأَخَذَهُمُ=sonunda yakaladı الطُّوفَانُ=Tufan وَهُمْ ظَالِمُونَ=haksızlık edenleri	Biz Nuh'u, arkadaşlarına peygamber olarak gönderdik. Dokuzyüzlü yıllık bir süre boyunca aralarında kaldı. Sonunda zalimliklerini inatla sürdürürlerken, Tufan'a yakalandılar.	Andolsun ki; Biz, Nuh'u, kavmine gönderdik. Aralarında elli yılı müstesna olmak üzere bin yıl kaldı. Sonunda onlar, zulme devam edip dururken kendilerini tufanı yakalayiverdi.	Biz (çok zaman önce) Nuh'u kendi kavmine göndermiştik ve Nuh onlar arasında dokuzyüzlü yıl geçirmişti; sonra batarak halâ zulüm batağında yaşamaya devam ederlerken bir tufana yakalanmışlardı.
29. 15	فَأَنْجَيْنَاهُ=onu kurtardık وَأَصْحَابَ=ve halkını	Buna karşılık Nuh'u ve gemide-	Ama Biz; onu da, gemi arka-	fakat Nuh'u ve o'nunla birlikte gemide bu

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zılâ'il- il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	السَّفِينَةِ=gemi وَجَعَلْنَاهَا=ve onu yaptık آيَةً=bir ibret الْعَالَمِينَ=alemlere	kileri kurtararak bu olayı bütün insanların ders alacakları bir mucize yaptı.	daşlarını da kurtardı ve bunu alemlere bir ayet yaptık.	lunanların tümünü kurtardı ve bunu, (hatırlayıp ders almaları için) bütün insanların önüne (rahmetimizin) bir işareti olarak koyduk.
29. 16	إِذْ=hani وَابْرَاهِيمَ=ibrahim'i de (gönderdik) أَعْبُدُوا=kulluk edin لِقَوْمِهِ=kavmine قَالَ=dedi ki ذَلِكُمْ=bu إِنْ=eğer لَكُمْ=sizin için خَيْرٌ=daha hayırlıdır كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ=bilirseniz	İbrahim'i de peygamber olarak gönderdik. Hani o soydaşlarına dedi ki; «Allah'a kulluk ediniz, O'ndan korkunuz. Eğer bilerseniz bu sizin için daha hayırlıdır.»	İbrahim'i de. Hani kavmine demişti ki: Allah'a ibadet edin ve O'ndan sakının. Bilirseniz bu; sizin için daha hayırlıdır.	Ve İbrahim (de, Bizden aldığı ilhamla) kavmine dönerek: Allah'a kulluk edin ve O'na karşı sorumluluğunuzun bilincinde olun; bilirseniz bu sizin için daha hayırlıdır! diye seslendi.
29. 17	مِنْ دُونِ=başka إِنَّمَا تَعْبُدُونَ=siz tapıyorsunuz أَوْثَانًا=bir takım putlara اللَّهِ=Allah'tan وَتَخْلُقُونَ=ve uyduruyorsunuz إِنَّ=şüphesiz الَّذِينَ تَعْبُدُونَ=sizin taptıklarınız اللَّهُ=Allah'tan مِنْ دُونِ=başka لَكُمْ=size فَابْتَغُوا=rızık vermeye رِزْقًا=rızık عِنْدَ=yanında اللَّهِ=Allah'ın وَأَعْبُدُوهُ=O'na tapın وَأَشْكُرُوا=ve şükredin تَرْجِعُونَ=döndürüleceksiniz إِلَيْهِ=O'na	Sizler Allah'ı bir yana bırakarak birtakım putlara tapıyor, düzmece iddialar ortaya atıyorsunuz. Allah'ı bir yana bırakarak taptığınız putlar size rızık veremezler. Rızınızı Allah katında arayınız, O'na kulluk ediniz, O'na şükrediniz, O'nun huzuruna döndürüleceksiniz.	Siz; sadece Allah'ı bırakıp putlara tapıyor, aslı astarı olmayan sözler uyduruyorsunuz. Doğrusu Allah'tan başka taptıklarınızın size rızık vermeye güçleri yetmez. Öyleyse, rızık Allah katında arayın, sadece O'na kulluk edin, O'na şükredin. Siz; ancak O'na döndürüleceksiniz.	(Ve devamla) Siz Allah'ı bırakıp (cansız) putlara tapıyorsunuz ve böylece bir yalandan örnekler veriyorsunuz! Kuşkusuz, Allah'ı bırakıp taptığınız (o şeyler ve varlıklar) size rızınızı verebilmeye gücüne sahip değildirler: O halde bütün rızınızı Allah katında arayın, (yalnız) O'na kulluk edin ve O'na hamd edin: çünkü sonunda yine O'na döndürüleceksiniz!
29. 18	وَإِنْ=ve eğer تَكْذِبُوا=yalanlarsanız أُمَمٌ=ümmetler de وَمَا=değildir مِنْ قَبْلِكُمْ=sizden önceki إِلَّا=başka الرَّسُولِ=elçiye عَلَى=düşen الْمُبِينِ=açıkça التَّبْلَاغِ=tebliğ etmekten	Eğer peygamberinizi yalanlıyorsanız, biliniz ki, sizden önceki milletler de peygamberlerini yalanlamışlardır. Peygamberin görevi, ilahi mesajı açıkça duyurmak-tan ibarettir.	Eğer siz, yalanlıyorsanız, bilin ki; sizden önceki ümmetler de yalanlamışlardı. Peygambere düşen, sadece apaçık tebliğden ibarettir.	Ve Eğer (beni) yalanlarsanız (bilin ki, başka) toplumlar da sizden önce (Allah'ın peygamberlerini) yalanladılar: Bir elçiye düşen, sadece (kendisine emanet edilen) mesajı dosdoğru bir şekilde iletme-dir.
29. 19	كَيْفَ=nasıl أَوَلَمْ يَرَوْا=görmediler mi? الْخَلْقِ=yaratmayı اللَّهُ=Allah يُبْدِئُ=başlatıyor إِنْ=şüphesiz بَعِيدَهُ=onu iade ediyor ثُمَّ=sonra اللَّهُ=Allah'a عَلَى=göre ذَلِكَ=bu يَسِيرٌ=kolaydır	Kâfirler, Allah'ın, canlıları ilk kez nasıl yarattığını ve ölüleri nasıl yenisinden dirleteceğini görmüyorlar mı? Bu işlem Allah için kolaydır.	Görmediler mi ki; Allah yaratmayı nasıl başlatıyor sonra da onu iade ediyor? Şüphesiz bu, Allah'a pek kolaydır.	Peki, o (haklı inkar edenler,) Allah'ın (hayatı) ilkin nasıl yoktan var ettiğini, sonra onu nasıl tekrar yenilediğini anlamazlar mı? Kuşkusuz bu, Allah için kolay bir iştir!
29. 20	سِيرُوا=gezin قُلْ=de ki فَانظُرُوا=bakın فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde الْخَلْقِ=yaratmağa بَدَأَ=başladı كَيْفَ=nasıl يُنشِئُ=yapacaktır اللَّهُ=Allah ثُمَّ=sonra الْأَجْرَةَ=son إِنْ=çünkü عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=her şeyi اللَّهُ=Allah قَدِيرٌ=yapabilendir	Onlara de ki; «Yeryüzünde geziniz de Allah'ın canlıları ilk kez nasıl yarattığını görünüz.» Allah bu yaratma işlemini ilerde bir kere daha tekrarlayacaktır. Hiç kuşkusuz Allah'ın her şeye gücü yeter.	De ki: Yeryüzünde gezip dolaşın da Allah'ın yaratmaya nasıl başladığını bir görün. İşte Allah; yeni bir ahiret hayatını da tekrar yaratacaktır. Muhakkak ki Allah; her şeye kadirdir.	De ki: Yeryüzünü dolaşın ve Allah'ın (insanı) nasıl (harikula-de bir şekilde) yoktan var ettiğini görün! Allah işte bu şekilde ikinci hayatınızı da var edecektir; çünkü Allah her şeye kadirdir!
29. 21	يُعَذِّبُ=azabeder مَنْ يَشَاءُ=dilediğine وَيَرْحَمُ=ve acır مَنْ يَشَاءُ=dilediğine وَالنَّسَاءَ=yaratmayı da وَالنَّسَاءَ=yaratmayı da اللَّهُ=Allah عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=her şeyi قَدِيرٌ=yapabilendir	Allah dilediğini azaba çarptırır ve dilediğine merhamet eder. Hepiniz O'nun huzuruna döndürüleceksiniz.	Dilediğine azab eder, dilediğine merhamet eder. Ve ona çevrileceksiniz.	Dilediğine azap verir, dilediğine merhamet eder; hepiniz O'na döndürüleceksiniz:
29. 22	أَنْتُمْ=siz وَمَا=ve değilsiniz فِي الْأَرْضِ=yerde بِمُعْجَزِينَ=aciz bırakacak وَمَا=yoktur وَلَا فِي السَّمَاءِ=ve ne de gökte اللَّهُ=Allah'tan مِنْ دُونِ=başka لَكُمْ=sizin için مِنْ وَلِيٍّ=bir koruyucunuz وَلَا نَصِيرٍ=ve ne de bir yardımcınız	Ne yerde ve ne gökte Allah'ın yapacaklarına engel olamazsınız. Allah'dan başka hiçbir koruyucu dostunuz ve yardımcınız yoktur.	Siz ne yerde, ne gökte O'nu aciz bırakabilirsiniz. Allah'tan başkasizin hiç bir dostunuz ve yardımcınız da yoktur.	Ne yeryüzünde ne de gökte Allah'ı başınızdan savamazsınız, (bunu hiç bekleme-yin;) Sizi ne Allah'ın elinden alabilecek, ne de size yardım edebilecek kimse bulamazsınız.
29. 23	بِآيَاتِ=ayetlerini وَالَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler وَلِقَائِهِ=ve O'nunla buluşmayı اللَّهُ=Allah'ın أُولَئِكَ=işte onlar يَسْئُوا=ümidi kesmişlerdir مِنْ رَحْمَتِي=benim rahmetimden وَأُولَئِكَ لَهُمْ=onlar için vardır وَأُولَئِكَ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ=acı	Allah'ın ayetlerini ve O'nun karşısına çıkacaklarını yalanlayanlar var ya, onları rahmetimden ümitlerini kesmiş kimselerdir. Onları acıklı bir azap beklemektedir.	Allah'ın ayetlerini ve O'na kavuşmayı inkar edenler; işte onlar, Benim rahmetimden ümitlerini kesmiş olanlardır. Ve işte elem verici azab onlarıdır.	Allah'ın ayetlerini ve (sonunda) O'na kavuşacaklarını inkar edenler, benim rahmetimden ümitlerini kesmiş olanlardır; ve onları (öteki dünyada) acıklı bir azap beklemektedir.
29. 24	قَوْمِهِ=kavminin جَوَابِ=cevabı فَمَا كَانَ=oldu أَنْ قَالُوا=demeleri إِلَّا=sadece أَقْتُلُوهُ=onu öldürün أَوْ=yahut حَرِّقُوهُ=onu yakın اللَّهُ=Allah فَأَنْجَاهُ=onu kurtardı إِنْ=şüphesiz مِنْ النَّارِ=ateşten فِي ذَلِكَ=burada vardır لَايَاتٍ=ibretler يُؤْمِنُونَ=inanan بِرِجَالٍ=bir toplum için	Soydaşlarının İbrahim'e verdikleri cevap sadece «Bu adamı öldürünüz, ya da yakınız» biçiminde oldu. Fakat Allah onu ateşte yanmaktan kurtardı. Hiç kuşkusuz bu olayda mü'minlerin alacakları birçok ders vardır.	Bunun üzerine kavminin ona cevabı sadece: Onu öldürün veya yakın, demek oldu. Ama Allah onu ateşten korudu. Doğrusu için ayetler vardır.	İmdi (İbrahim'e gelince,) kavminin o'na tek cevabı şu oldu: Onu öldürün, veya yakın! Ama Allah o'nu ateşten korudu. Bakın, bu (kıssa)da inanacak kimseler için dersler vardır!
29. 25	إِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ=siz edindiniz وَقَالَ=ve dedi ki مِنْ دُونِ=bırakıp اللَّهُ=Allah'ı أَوْثَانًا=birtakım putlar مَوَدَّةً=sevmek için فِي الْحَيَاةِ=hayatında بَيْنَكُمْ=birbirinizi الدُّنْيَا=dünya ثُمَّ=sonra يَوْمَ=gününde يَكْفُرُ=inkâr edersiniz الْقِيَامَةِ=kıyamet بَعْضُكُمْ بِبَعْضٍ=birbirinizi وَيَلْعَنُ=ve lanetlersiniz بَعْضُكُمْ بِبَعْضٍ=birbirinizi وَمَا وَاعَدُكُمْ=ve varacağınız yer النَّارُ=ateştir لَكُمْ=sizin için وَمَا=ve yoktur مِنْ نَاصِرِينَ=hiçbir yardımcı	İbrahim soydaşlarına dedi ki; «Sizler dünya hayatında birbirinizin hatırı için Allah'ı bir yana bırakarak putları ilah edindiniz. Ama ilerde kıyamet günü birbirinizi tanımazlıktan gelecek, birbirinize lânet okuyacaksınız. Varacağınız yer cehennemdir. Orada size yardım elini uzatan hiçbir kimse olmayacaktır.»	Ve o: Dünya hayatında Allah'ı bırakıp aranızda putları dostluk vesilesi kıldınız. Sonra da kıyamet gününde birbirinize küfredin ve karşılıklı la'net okursunuz. Varacağınız yer, ateştir. Sizin yardımcılarınız da yoktur, dedi.	Ve (İbrahim) onlara dedi ki: Siz Allah'ı bırakıp putlara taptınız. Tek sebep, bu dünyada kendinize (ve atalarınıza) karşı duyduğunuz sevgiye esir olmanızdı: Ama sonra, Kıyamet Günü birbirinizi tanımazlıktan gelecek ve birbirinize lanet yağdıracaksınız; hepinizin varacağı yer ateştir ve (orada) size yardım edecek bir kimse bulamayacaksınız.
29. 26	لُوطٌ=Lût لَهُ=ona فَأَمَّنْ=bunun üzerine inandı وَقَالَ=ve dedi ki إِنِّي=elbette ben	Bunun üzerine Lût ona inandı ve soydaşlarına «Ben sizden uzaklaşıp Rabb'im'e gidiyo-	Bunun üzerine Lut ona inandı ve: Doğrusu ben, Rabbima hicret edeceğim.	Bunun üzerine (kardeşinin oğlu) Lut o'na inandı ve Ben (de) zulüm ve kötülük diyarını terk ederek

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
29. 27 إِلَىٰ رَبِّي =Rabbime هَٰذَا =hicret edeceğim وَهُوَ =O الْعَزِيزُ =Azizdir الْحَكِيمُ =Hakimdir	rum. Hiç kuşkusuz O üstün iradeli dir ve her yaptığı yerindedir» dedi.	Muhakkak ki O; Aziz ve Hakim olanın kendisidir, dedi.	Rabbime (döneceğim): Şüphesiz O kudret ve hikmet sahibidir! dedi.
29. 27 لَهُ =ona وَوَهَبْنَا =biz armağan ettik وَيَعْقُوبَ =ve Yakub'u إِسْحَاقَ =ishak'ı وَجَعَلْنَا =ve koyduk فِي =içine ذُرِّيَّتِهِ =onun nesli وَالْكِتَابَ =ve Kitap النَّبُوَّةَ =peygamberlik وَأَتَيْنَاهُ =ona verdik أَجْرَهُ =karşılığını وَأَنَّهُ =ve şüphesiz o فِي الدُّنْيَا =dünyada فِي الْآخِرَةِ =ahirette لِمَنِ الصَّالِحِينَ =iyilerdendir	İbrahim'e İshak'ı ve Yakub'u armağan ettik. O'nun soyuna peygamberlik ve kitap sunduk. O'nu dünyada ödüllendirdiğimiz gibi hiç kuşkusuz ahirette de iyi kullarımız arasındadır.	Ve ona İshak ve Ya'kub'u ihsan ettik. Soyundan gelenlere kitab ve peygamberlik verdik. Ona dünyada mükâfatını verdik. Doğrusu ahirette de o, salihlerdendir.	(İbrahim'e gelince,) o'na İshak'ı ve (İshak'ın oğlu) Yakub'u bahsettik ve soyundan gelenler arasında peygamberliği ve vahyi devam ettirdik. Onu bu dünyada mükâfatlandırdık; o, öteki dünyada (da) mutlaka dürüst ve erdemliler arasında yer almaktadır.
29. 28 وَلُوطًا =ve Lût إِذْ =hani قَالَ =dedi ki لَتَأْتُونَ =gidiyorsunuz إِنَّكُمْ =siz لِقَوْمِهِ =kavmine الْفَاحِشَةَ =bir fuhşa بِهَا =onu مَا سَبَقَكُمْ =sizden önce yapmadığı مِنْ أَحَدٍ =hiç kimsenin yapmadığı مِنَ الْعَالَمِينَ =alemlerden	Lût'u da peygamber olarak gönderdik. Hani o soydaşlarına şöyle demişti: «Sizler kesinlikle şimdiye kadar hiç kimsenin işlemediği, iğrenç bir eylemi yapıyorsunuz.»	Lut'u da. Hani o, kavmine demişti ki: Gerçekten siz; dünyalarda hiç kimsenin sizden önce yapmadığı bir hayasızlığı yapıyorsunuz.	Lut (da Bizden aldığı ilhamla) kavmine şöyledeslenmişti: Siz, kesinlikle, dünyada daha önce hiç kimsenin yapmadığı iğrenç şeyler yapıyorsunuz!
29. 29 لَتَأْتُونَ =gidiyorsunuz أَنتُمْ =siz ha? وَتَقْطَعُونَ =ve kesiyorsunuz الرِّجَالَ =erkekler وَتَأْتُونَ =ve yapıyorsunuz السَّبِيلَ =yol فِي نَادِيكُمْ =toplantılarınızda الْمُنْكَرُ =edepsizce şeyler فَمَا كَانَ =olmadı إِلَّا =başka قَوْمِهِ =Kavmi'nin جَوَابَ =cevabı أَنْتِنَا =haydi getir أَنْ قَالُوا =demelerinden بِعَذَابِ اللَّهِ =Allah'ın إِنْ =eğer مِنَ الصَّادِقِينَ =doğrulardan كُنْتَ =isen	Sizler, kadınları bırakıp erkek erkeğe cinsel ilişkide bulunuyor, kervanların yolunu kesiyor ve aranızda düzenlediğiniz toplantılarda o çirkin eylemi işliyorsunuz. Öyle mi? Soydaşlarının tek cevabı «Eğer doğru söylüyorsan, Allah'ın azabını başımıza getir bakalım» demeleri oldu.	Siz; erkeklerle yaklaşıyor, yol kesiyor ve toplantılarınızda fena şeyler yapmıyor musunuz? Kavminin ona cevabı: Doğru sözlü isen, bize Allah'ın azabını getir, demek oldu.	Siz, erkeklerle (azgın bir şehvetle) yaklaşıp (cinsler arasında tabii olan) yolu kapatmıyormusunuz? Ve bu utanç verici suçları (açık) toplantılarınızda işlemiyor musunuz? Ama kavmi, Pek, diye cevap verdi, eğer doğruları söyleyenlerden isen, başımıza Allah'ın azabını getir bakalım!
29. 30 رَبِّ =Rabbim قَالَ =(Lût) dedi عَلَىٰ =karşı أَنْصُرَنِي =bana yardım et الْمُفْسِدِينَ =bozguncu الْقَوْمِ =şu kavme	Lut dedi ki; «Rabb'im, şu bozgunculara karşı bana yardım et.»	Dedi ki: Rabbim; bozgunculara karşı bana yardım et.	(Bunun üzerine Lut) Ey Rabbim! diye yalvardı, Bozgunculuğa ve yozlaşmaya yol açan bu insanlara karşı bana yardım et!
29. 31 جَاءَتْ =getirdikleri وَلَمَّا =zaman إِبْرَاهِيمَ =İbrahim'e رُسُلَنَا =elçilerimiz قَالُوا =dediler ki إِنَّا =biz بِالْبُشْرَىٰ =müjdeyi هَٰذَا =şu أَهْلٍ =halkını لَنُفْرِغَنَّ =helak edeceğiz الْقَرْيَةَ =(Sodom) kentin إِنْ =çünkü كَانُوا =oldular أَهْلَهَا =oranın halkı ظَالِمِينَ =zalim	Elçilerimiz İbrahim'e oğlu olacağına ilişkin müjde ile geldiklerinde «Biz şu kentin halkını yok edeceğiz, çünkü oranın halkı zalimdir» dediler.	Elçilerimiz İbrahim'e müjde ile gelince dediler ki: Biz; bu kasaba halkını yok edeceğiz. Çünkü oranın ahalisi zalim kimselerdir.	Derken (semavi) elçilerimiz İbrahim'e (İshak'ın doğumu) müjdesini getirdiklerinde (aynı zamanda): Biz bu yörenin halkını yok edeceğiz, çünkü onlar gerçek zalimlerdir! dediler.
29. 32 إِنَّ فِيهَا =ama orada var? قَالَ =(İbrahim) dedi ki نَحْنُ =biz قَالُوا =dediler ki لُوطًا =Lût أَعْلَمُ =daha iyi biliriz بِمَنْ =kimin bulunduğunu أَلَنَجِئَنَّهُ =onu kurtaracağız فِيهَا =orada أَمْرَأَتَهُ =karısı إِلَّا =yalnız وَأَهْلَهُ =ve ailesini مِنَ الْغَابِرِينَ =kalacaklardan كَانَتْ =oldu	İbrahim «Ama orada Lût var» deyince, elçiler şöyle dediler: «Biz orada kimlerin olduğunu herkesten iyi biliyoruz. Lût'u ve yakınlarını kurtaracağız. Yalnız eşi orada kalarak azaba çarptırlardan olacaktır.»	Ama Lut oradadır, dedi. Elçiler de: Biz, orada olanları daha iyi biliyoruz. Onu ve geride kalanlardan karısı dışındaailesini kurtaracağız, dediler.	(Fakat İbrahim) Ama Lut da onlar arasında yaşıyor! diye haykırdı(ğı zaman) şu cevabı verdiler: Kimin orada olduğunu iyi biliyoruz; o'nu ve karısı dışındaki bütün aile efradını kesinlikle koruyacağız: karısı ise geride bırakılanlar arasında yer alacak.
29. 33 رُسُلَنَا =elçilerimiz وَلَمَّا أَنْ جَاءَتْ =gelince لُوطًا =Lût'a بِهِمْ =onlar yüzünden سِئَاءَ =fenalaştı وَضَاقَ =ve daraldı بِهِمْ =onlar hakkında وَقَالُوا =dediler ذَرْعَا =telaşlandı وَلَا تَحْزَنْ =ve üzülme لَا تَخَفْ =korkma إِنَّا =elbette biz مُنْجُوكَ =seni kurtaracağız إِلَّا =yalnız أَمْرَأَتَكَ =karın وَأَهْلَكَ =ve aileni مِنَ الْغَابِرِينَ =kalacaklardan كَانَتْ =olmuştur	Elçilerimiz yanına varınca Lût'un canı sıkıldı, gelişleri yüzünden telaşa kapıldı. Bunun üzerine elçilerimiz ona dediler ki; «Korkma, tasalanma. Biz seni ve yakınlarını kurtaracağız. Yalnız eşin geride kalıp azaba çarptırlardan olacaktır.»	Elçilerimiz Lut'a geldiklerinde, bu yüzden o tasalandı ve çok sıkıldı. Ona dediler ki: Korkma ve tasalanma. Doğrusu biz, seni ve geride kalacaklardan olan karının dışındaki aileni kurtaracağız.	Elçilerimiz kendisine geldiklerinde Lut onlar adına üzüntüye kapıldı, çünkü onları koruyamayacağını gördü; ama onlar Lut'a: Korkma ve üzülme! Biz seni ve karın dışında bütün aileni koruyacağız; karın ise geride bırakılanlar arasında yer alacak.
29. 34 مُنْزِلُونَ =indireceğiz إِنَّا =şüphesiz biz هَٰذَا =şu أَهْلٍ =halkının عَلَىٰ =üstüne الْقَرْيَةِ =ülke رِجْزًا =bir azab مِنَ السَّمَاءِ =gökten يَمَّا كَانُوا يَفْسُقُونَ =yoldan çıkan	Biz bu kent halkının iğrenç sapıklığı yüzünden başlarına gökten ağır bir azap yağdıracağız.	Bu kasaba halkına da fasıklık yapar olduklarından dolayı gökten azab indireceğiz.	Bu yörenin halkına, işledikleri bütün kötülüklerin karşılığı olarak gökten mutlaka bir bela indireceğiz! dediler.
29. 35 وَلَقَدْ =andolsun تَرَكْنَا =biz bırakmışızdır بَيِّنَةً =açık أَيَّهَ =bir işaret مِنْهَا =ondan لِقَوْمٍ =bir toplum için يَعْمَلُونَ =aklını kullanan	Biz o yıkık kentten, geriye düşünen kimselerin ders çıkarmalarını yarayacak belirgin izler bıraktık.	Andolsun ki; akleden bir kavim için Biz, orada apaçık bir ayet bırakmışızdır.	(Sonunda dediğimiz oldu;) ve ondan geriye, aklını kullananlar için açık işaretler bıraktık.
29. 36 أَخَاهُمْ =kardeşleri وَإِلَىٰ مَدْيَنَ =Medyen'e فَقَالَ =dedi شُعَيْبًا =Şuayb'ı (gönderdik) اعْبُدُوا =kulluk edin بِأَقْوَمِ =ey kavmim الْيَوْمَ =günü وَارْجُوا =ve umun الْآخِرَ =ahiret وَلَا تَعْتُوا =karışıklık çıkarmayın فِي الْأَرْضِ =yeryüzünde مُفْسِدِينَ =bozgunculukla	Medyenliler'e de kardeşleri Şuayb'ı peygamber olarak gönderdik. Şuayb dedi ki; «Ey soydaşlarım, Allah'a kulluk sununuz, ahiret gününü hiç aklınızdan çıkarmayınız, yeryüzünde kargaşa çıkarp dirliği bozmayınız.»	Medyen halkına da kardeşleri Şuayb'ı: Ey kavmim; Allah'a ibadet edin, ahiret gününe ümid bağlayın ve yeryüzünde bozgunculuk yaparak karışıklık çıkarmayım, dedi.	Medyen (halkına) da kardeşleri Şuayb'ı gönderdik). O, Ey halkım! diye seslendi, (Yalnız) Allah'a kulluk edin, Ahiret Günü'nü bekleyin ve yeryüzünde bozgunculuk yaparak kötülük işlemeyin!
29. 37 فَكَذَّبُوهُ =onu yalanladılar فَأَخَذْتَهُمْ =bu yüzden onları yakaladı فَأَصْبَحُوا =kaldılar الرَّجْفَةَ =depresyon فِي دَارِهِمْ =yurtlarında جَاثِمِينَ =diz üstü çoküp	Fakat Medyenliler Şuayb'ı yalanladılar. Bunun üzerine kendileri bir yer sarsıntısına tutuldular da oldukları yerde yığılıp kalverdiler.	Ama onu yalanladılar. Bunun üzerine kendilerini şiddetli bir sarsıntı yakalayıverdi de oldukları yerde diz üstü çökekaldılar.	Fakat, halkı o'nu yalanladı. Bu yüzden bir yer sarsıntısına maruz kaldılar ve yurtlarında cansız bir şekilde yere serildiler.
29. 38 وَعَادًا =ve Ad'ı وَتَمُودَ =ve Semud'u لَكُمْ =size	Adoğulları ile Semudoğulları'nı da yok ettik. Bunu vaktiyle oturdukları	Ad ve Semud kavmini de. Bunu, oturdukları yerlerden anla-	Mesken ve barınakların(ın kalıntıları)ndan açıkça görüleceği gibi, Ad ve Semud (ka-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâ'il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
مِنْ مَسَاكِنِهِمْ=oturdukları yerlerden الشَّيْطَانُ=şeytan لَهُمْ=süsledi وَزَيْنَ أَعْمَالَهُمْ=yaptıkları işleri فَصَدَّهُمْ=onları çıkardı وَكَاثِرُوا=oldular عَنِ السَّبِيلِ=yoldan مُسْتَبْصِرِينَ=görenlerden	evlerin yıkıntıları size açıkça göstermektedir. Şeytan onlara işledikleri kötülükleri güzel göstererek kendilerini yoldan çıkardı. oysa isteselerdi gerçeği görbilirdi.	maktasınız. Şeytan kendilerine yaptıkları şeyleri güzel göstermişti de onları doğru yoldan alıkoymuştu. Halbuki kendileri bunu anlayacak durumda idiler.	vimlerini de yok ettik). (Onlar yıkılıp gittiler.) Çünkü Şeytan onlara işledikleri (günahları) güzel gösterdi ve böylece onları, hakikatı kavrama yeteneğine sahip oldukları halde, (Allah'ın) yol(un)dan alıkoymdu.
29. 39. وَفِرْعَوْنُ=ve Kaarun'u وَقَارُونَ=ve Fir'avn'ı	Karun'u, Firavnu ve Haman'ı yok etti. Musa onlara açık kanıtlar getirdi. Fakat yeryüzünde büyüklük tasladılar, ama elimizden kurtulamadılar.	Karun'u, Fira-vun'u ve Haman'ı da. Andolsun ki Musa, kendilerine apaçık burhanlar getirmiş de onlar yeryüzünde büyüklük tasladılar (ve o'nu reddettiler); halbuki onlar (elimizden) kaçıp kurtulamazlardı.	Karun'u, Firavnu ve Haman'ı (da böyle cezalandırdık). Musa onlara hakikatin bütün kanıtlarını getirmişti, ama onlar yeryüzünde büyüklük tasladılar (ve o'nu reddettiler); halbuki onlar (elimizden) kaçıp kurtulamazlardı.
29. 40. فَكَلَّا=nitekim hepsini أَخَذْنَا=yakaladık	Her birini teker teker suçüstü yakaladık. Kimini önünde taşları savuran müthiş bir kasırgaya tuttuk, kimi korkunç bir gök gürültüsüne tutularak cansız yere düştü, kimini yerin dibine geçirdik, kimini de denizde boğduk. Allah'ın onlara zulmetmesi söz konusu değildi, fakat onlar kendilerine zulmettiler.	Her birini suçüstü yakaladık. Kimine taşlar savuran kasırga gönderdik, kimini bir çığlık tuttu, kimini yerin dibine geçirdik, kimini de suda boğduk. Allah; onlara zulmetmiyordu, ama onlar, kendi kendilerine zulmediyorlardı.	Çünkü onların her birini günahlarından dolayı hesaba çektik: Kiminin tepesinde ölümcül fırtınalar estirdik; kimini (ani) bir kasırga yok etti; kimisini yerin dibine geçirdik ve kimisi de suda boğulup gitti. Onlara haksızlık yapan Allah değildi, fakat onlar kendi kendilerine haksızlık yapıyorlardı.
29. 41. مِمَّنْ=kiminin فَمِنْهُمْ=onlardan مِمَّنْ=kimini أَخَذْنَاهُ=yakaladı	Kimini önünde taşları savuran müthiş bir kasırgaya tuttuk, kimi korkunç bir gök gürültüsüne tutularak cansız yere düştü, kimini yerin dibine geçirdik, kimini de denizde boğduk. Allah'ın onlara zulmetmesi söz konusu değildi, fakat onlar kendilerine zulmettiler.	Kimine taşlar savuran kasırga gönderdik, kimini bir çığlık tuttu, kimini yerin dibine geçirdik, kimini de suda boğduk. Allah; onlara zulmetmiyordu, ama onlar, kendi kendilerine zulmediyorlardı.	Çünkü onların her birini günahlarından dolayı hesaba çektik: Kiminin tepesinde ölümcül fırtınalar estirdik; kimini (ani) bir kasırga yok etti; kimisini yerin dibine geçirdik ve kimisi de suda boğulup gitti. Onlara haksızlık yapan Allah değildi, fakat onlar kendi kendilerine haksızlık yapıyorlardı.
29. 42. مِمَّنْ=kiminin فَمِنْهُمْ=onlardan مِمَّنْ=kimini أَخَذْنَاهُ=yakaladı	Kimini önünde taşları savuran müthiş bir kasırgaya tuttuk, kimi korkunç bir gök gürültüsüne tutularak cansız yere düştü, kimini yerin dibine geçirdik, kimini de denizde boğduk. Allah'ın onlara zulmetmesi söz konusu değildi, fakat onlar kendilerine zulmettiler.	Kimine taşlar savuran kasırga gönderdik, kimini bir çığlık tuttu, kimini yerin dibine geçirdik, kimini de suda boğduk. Allah; onlara zulmetmiyordu, ama onlar, kendi kendilerine zulmediyorlardı.	Çünkü onların her birini günahlarından dolayı hesaba çektik: Kiminin tepesinde ölümcül fırtınalar estirdik; kimini (ani) bir kasırga yok etti; kimisini yerin dibine geçirdik ve kimisi de suda boğulup gitti. Onlara haksızlık yapan Allah değildi, fakat onlar kendi kendilerine haksızlık yapıyorlardı.
29. 43. مِمَّنْ=kiminin فَمِنْهُمْ=onlardan مِمَّنْ=kimini أَخَذْنَاهُ=yakaladı	Kimini önünde taşları savuran müthiş bir kasırgaya tuttuk, kimi korkunç bir gök gürültüsüne tutularak cansız yere düştü, kimini yerin dibine geçirdik, kimini de denizde boğduk. Allah'ın onlara zulmetmesi söz konusu değildi, fakat onlar kendilerine zulmettiler.	Kimine taşlar savuran kasırga gönderdik, kimini bir çığlık tuttu, kimini yerin dibine geçirdik, kimini de suda boğduk. Allah; onlara zulmetmiyordu, ama onlar, kendi kendilerine zulmediyorlardı.	Çünkü onların her birini günahlarından dolayı hesaba çektik: Kiminin tepesinde ölümcül fırtınalar estirdik; kimini (ani) bir kasırga yok etti; kimisini yerin dibine geçirdik ve kimisi de suda boğulup gitti. Onlara haksızlık yapan Allah değildi, fakat onlar kendi kendilerine haksızlık yapıyorlardı.
29. 44. مِمَّنْ=kiminin فَمِنْهُمْ=onlardan مِمَّنْ=kimini أَخَذْنَاهُ=yakaladı	Kimini önünde taşları savuran müthiş bir kasırgaya tuttuk, kimi korkunç bir gök gürültüsüne tutularak cansız yere düştü, kimini yerin dibine geçirdik, kimini de denizde boğduk. Allah'ın onlara zulmetmesi söz konusu değildi, fakat onlar kendilerine zulmettiler.	Kimine taşlar savuran kasırga gönderdik, kimini bir çığlık tuttu, kimini yerin dibine geçirdik, kimini de suda boğduk. Allah; onlara zulmetmiyordu, ama onlar, kendi kendilerine zulmediyorlardı.	Çünkü onların her birini günahlarından dolayı hesaba çektik: Kiminin tepesinde ölümcül fırtınalar estirdik; kimini (ani) bir kasırga yok etti; kimisini yerin dibine geçirdik ve kimisi de suda boğulup gitti. Onlara haksızlık yapan Allah değildi, fakat onlar kendi kendilerine haksızlık yapıyorlardı.
29. 45. مِمَّنْ=kiminin فَمِنْهُمْ=onlardan مِمَّنْ=kimini أَخَذْنَاهُ=yakaladı	Kimini önünde taşları savuran müthiş bir kasırgaya tuttuk, kimi korkunç bir gök gürültüsüne tutularak cansız yere düştü, kimini yerin dibine geçirdik, kimini de denizde boğduk. Allah'ın onlara zulmetmesi söz konusu değildi, fakat onlar kendilerine zulmettiler.	Kimine taşlar savuran kasırga gönderdik, kimini bir çığlık tuttu, kimini yerin dibine geçirdik, kimini de suda boğduk. Allah; onlara zulmetmiyordu, ama onlar, kendi kendilerine zulmediyorlardı.	Çünkü onların her birini günahlarından dolayı hesaba çektik: Kiminin tepesinde ölümcül fırtınalar estirdik; kimini (ani) bir kasırga yok etti; kimisini yerin dibine geçirdik ve kimisi de suda boğulup gitti. Onlara haksızlık yapan Allah değildi, fakat onlar kendi kendilerine haksızlık yapıyorlardı.
29. 46. مِمَّنْ=kiminin فَمِنْهُمْ=onlardan مِمَّنْ=kimini أَخَذْنَاهُ=yakaladı	Kimini önünde taşları savuran müthiş bir kasırgaya tuttuk, kimi korkunç bir gök gürültüsüne tutularak cansız yere düştü, kimini yerin dibine geçirdik, kimini de denizde boğduk. Allah'ın onlara zulmetmesi söz konusu değildi, fakat onlar kendilerine zulmettiler.	Kimine taşlar savuran kasırga gönderdik, kimini bir çığlık tuttu, kimini yerin dibine geçirdik, kimini de suda boğduk. Allah; onlara zulmetmiyordu, ama onlar, kendi kendilerine zulmediyorlardı.	Çünkü onların her birini günahlarından dolayı hesaba çektik: Kiminin tepesinde ölümcül fırtınalar estirdik; kimini (ani) bir kasırga yok etti; kimisini yerin dibine geçirdik ve kimisi de suda boğulup gitti. Onlara haksızlık yapan Allah değildi, fakat onlar kendi kendilerine haksızlık yapıyorlardı.
29. 47. مِمَّنْ=kiminin فَمِنْهُمْ=onlardan مِمَّنْ=kimini أَخَذْنَاهُ=yakaladı	Kimini önünde taşları savuran müthiş bir kasırgaya tuttuk, kimi korkunç bir gök gürültüsüne tutularak cansız yere düştü, kimini yerin dibine geçirdik, kimini de denizde boğduk. Allah'ın onlara zulmetmesi söz konusu değildi, fakat onlar kendilerine zulmettiler.	Kimine taşlar savuran kasırga gönderdik, kimini bir çığlık tuttu, kimini yerin dibine geçirdik, kimini de suda boğduk. Allah; onlara zulmetmiyordu, ama onlar, kendi kendilerine zulmediyorlardı.	Çünkü onların her birini günahlarından dolayı hesaba çektik: Kiminin tepesinde ölümcül fırtınalar estirdik; kimini (ani) bir kasırga yok etti; kimisini yerin dibine geçirdik ve kimisi de suda boğulup gitti. Onlara haksızlık yapan Allah değildi, fakat onlar kendi kendilerine haksızlık yapıyorlardı.
29. 48. مِمَّنْ=kiminin فَمِنْهُمْ=onlardan مِمَّنْ=kimini أَخَذْنَاهُ=yakaladı	Kimini önünde taşları savuran müthiş bir kasırgaya tuttuk, kimi korkunç bir gök gürültüsüne tutularak cansız yere düştü, kimini yerin dibine geçirdik, kimini de denizde boğduk. Allah'ın onlara zulmetmesi söz konusu değildi, fakat onlar kendilerine zulmettiler.	Kimine taşlar savuran kasırga gönderdik, kimini bir çığlık tuttu, kimini yerin dibine geçirdik, kimini de suda boğduk. Allah; onlara zulmetmiyordu, ama onlar, kendi kendilerine zulmediyorlardı.	Çünkü onların her birini günahlarından dolayı hesaba çektik: Kiminin tepesinde ölümcül fırtınalar estirdik; kimini (ani) bir kasırga yok etti; kimisini yerin dibine geçirdik ve kimisi de suda boğulup gitti. Onlara haksızlık yapan Allah değildi, fakat onlar kendi kendilerine haksızlık yapıyorlardı.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fi Zilâ'il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
وَلَا تَحْطَئْهُ=ve onu yazmıyordun بِمِثْلِكَ=elinle إِذَا=öyle olsaydı لَا زِتَابَ=kuşkulanırlardı الْمُبْطِلُونَ=batılda olanlar	yazmış biri değil-sin. Öyle olsaydı batıl yanlısı inkâr-cılar kuşkulanırlardı.	yazmıyordun. Öyle olsaydı; batılda olanlar şüpheye düşerlerdi.	lamı okumuş ya da onu kendi ellerinle yazmış değildin; öyle olsaydı, (sana vah-yetmiş olduğumuz) hakikati çürütmeye çalışanlar, insanları (onun hakkında) kuş-kuya sevk edebilirler-di.
29. 49. آيَاتٍ=ayetlerdir هُوَ=o هَيْر=hayır بَيِّنَاتٍ=açık açık فِي صُدُورٍ=göğüslerinde bulunan الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ=verilmiş olanların الْعِلْمَ=bilgi وَمَا يَجْحَدُ=inkâr etmez بِآيَاتِنَا=bizim ayetlerimizi إِلَّا=başkası الظَّالِمُونَ=zalimlerden	Aslında Kur'an, kendilerine bilgi verilenlerin içlerine sinen açık ayetlerden, inandırıcı kanıtlardan oluşmuştur. Bizim ayetlerimizi inkâr edenler, sadece inatçı zalimlerdir.	Bilakis o, kendilerine ilim verilenlerin gönüllerinde apaçık olan ayetlerdir. Zalimlerden başkası ayetlerimizi inkar etmez.	Hayır, ama bu (ilahi kelam), doğru bilgi ile (anlayıp kavrama yeteneği ile) donatılmış insanların kalplerine kolayca nüfuz eden mesajlardan oluşur; (kendilerine) zulmedenler dışında hiç kimse mesajlarımızı bile bile reddetmez.
29. 50. وَقَالُوا=ve dediler ki لَوْلَا=değil miydi? آيَاتٍ=ayetler عَلَيْهِ=ona أُنْزِلَ=indirilmeli فُلٌ=de ki إِنَّمَا=şüphesiz عِنْدَ=yanındadır الْآيَاتِ=ayetler (mucizeler) وَأِنَّمَا=ve şüphesiz إِنَّمَا=Allah'ın مُبِينٌ=apaçık نَذِيرٌ=bir uyarıcıyım	Onlar «Allah Muhammed'e mucizeler indirseydi ya!» derler. Onlara de ki; «Mucizeler, Allah'ın tekelindedir. Ben sadece açık sözlü bir uyarıcıyım.»	Rabbından ona ayetler indirilmeli değil miydi? dediler. De ki: O ayetler, ancak Allah'ın nezdindedir. Ben, sadece apaçık bir uyarıcıyım.	Onlar, hala, Neden o'na Rabbinden hiç mucizevi işaretler indirilmiyor? diye sorarlar. De ki: Mucize (göstermek) yalnız Allah'ın kudretindedir; ben ise sadece bir uyarıcıyım.
29. 51. أَوَلَمْ يَكْفِهِمْ=onlara yetmedi mi? عَلَيْكَ=sana أَنَا أَنْزَلْنَاهَا=indirmemiz عَلَيْهِمْ=kendilerine يُنْزِلُ=okunan الْكِتَابَ=Kitabı فِي ذَلِكَ=bunda vardır إِنْ=şüphesiz وَذِكْرَى=ve öğüt لِرَحْمَةٍ=bir rahmet يُؤْمِنُونَ=inanan لِقَوْمٍ=bir toplum için	Kendilerine okunan bu Kitab'ı sana indirmiş olmamız onlara yetmiyor mu ? Bu olay, mü'minler için ders alınacak, düşündürücü bir rahmettir.	Kendilerine okunan bu kitabı sana indirmiş olmamız onlara yetmiyor mu? Bunda inanan bir kavim için rahmet ve öğüt vardır.	Hayret! Bu ilahi kelamı, kendilerine iletmemiş için sana göndermiş olmamız onlara yetmez mi? Kuşkusuz onda rahmet(imizin tezahürü) ve iman edecek kimseler için bir uyarı vardır.
29. 52. بِاللَّهِ=Allah كَفَى=yeter قُلْ=de ki وَبَيْنَكُمْ=sizin aranızda بَيْنِي=benimle مَا=olanları يَعْلَمُ=O bilir شَهِيدًا=şahid olarak وَالْأَرْضِ=ve yerde فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde وَالَّذِينَ آمَنُوا=ve inananlar بِالْبَاطِلِ=batıla وَكَفَرُوا=ve inkâr edenler بِاللَّهِ=Allah'ı هُم=onlardır أُولَئِكَ=işte الْخَاسِرُونَ=ziyana uğrayacaklar	Onlara de ki; «Benimle sizin aranızda Allah'ın tanıklığı yeterlidir. O göklerde ve yerde ne varsa hepsini bilir. Batıla, eğriye inanıp Allah'ı inkar edenler var ya, onlar hüsrana uğrayacak kimselerdir.»	De ki: Şahid olarak benimle sizin aranızda Allah yeter. O; göklerde ve yerde olanı bilir. Batıla inanıp Allah'a küfredenler, işte onlar hüsrana uğrayanların kendileridir.	(İman etmeyecek olanlara) De ki: Benim ile sizin aranızda şahit olarak Allah yeter! O, göklerde ve yerde olan her şeyi bilir. Geçersiz ve uydurma şeylere inananlara ve bu suretle Allah'ı inkara şartlanmış olanlara gelince; işte ziyanda olanlar onlardır!
29. 53. وَيَسْتَعْجِلُونَكَ=senden çabuk istiyorlar وَلَوْلَا=eğer olmasaydı بِالْعَذَابِ=azabı مُسَمًّى=belirtilmiş أَجَلٌ=bir süre الْعَذَابِ=azab لَجَاءَهُمْ=onlara hemen gelirdi بَعَثَتْهُ=ansızın وَلِيَأْتِيَهُمْ=o kendilerine gelecektir لَا يَشْعُرُونَ=hiç farkında değillerken وَهُمْ=onlar	Onlar senden azabımın bir an önce gerçekleşmesini isterler. Eğer azabımın belirli bir vadesi olmasaydı, hemen başlarına gelirdi. Fakat azabım hiç beklemedikleri bir anda, farkında olmadan başlarına gelecektir.	Senden azabı çarçabuk isterler. Eğer belirtilmiş bir süre olmasaydı, azab onlara hemen gelirdi. Ama farkına varmadan o, kendilerine ansızın gelecektir.	Şimdi onlar, (Allah'ın) azabını çabuklaştırmak için sana meydan okuyorlar; eğer (bunun için Allah tarafından) belli bir vade konulmuş olmasaydı azap elbette başlarına hemen gelirdi! Ama o aniden kopup gelecek ve hiçbirisi de farkında olmayacak.
29. 54. يَسْتَعْجِلُونَكَ=senden çabucak istiyorlar بِالْعَذَابِ=azabı وَإِنْ=şüphesiz لَمُحِيطَةٌ=kuşatmış iken جَهَنَّمَ=cehennem بِالْكَافِرِينَ=inkârcıları	Onlar senden azabımın bir an önce gerçekleşmesini isterler. Oysa cehennem, kâfirleri çepeçevre kuşatmıştır.	Senden azabı çarçabuk istiyorlar. Doğrusu cehennem kâfirleri kuşatıp durmaktadır.	Onlar (Allah'ın) azabını çabuklaştırmak için sana meydan okuyorlar: halbuki cehennem, hakikati inkar edenlerin tümünü kuşatacaktır;
29. 55. الْعَذَابُ=azab يَغْشَاهُمْ=onları örter وَيَوْمَ=o gün وَمِنْ تَحْتِ=ve altından مِنْ فَوْقِهِمْ=üstlerinden وَيَقُولُ=ve (Allah) der أَرْجُلُهُمْ=ayaklarının تَعْمَلُونَ=yaptığınız مَا كُنْتُمْ=işleri دُوفُوا=tadın	O gün azap, tepelerinden inerek ve ayakları altından çıkarak onları sarar ve kendilerine «yaptığınız kötülüklerin karşılığını tadınız bakalım» denir.	O günde hem tepelerinden, hem de ayaklarının altından azap kendilerini kaplayacaktır. Ve: Yaptıklarınızın karşılığını tadın, diyecektir.	azabın onları hem tepelerinden, hem de ayaklarının altından saracağı. Gün (kuşatacaktır). O Gün Allah: İşte şimdi yaptıklarınızı(n meyvelerini) tadın! diyecektir.
29. 56. الَّذِينَ آمَنُوا=inanan يَا عِبَادِي=ey kullarım أَرْضِي=benim arzım إِنْ=şüphesiz فَإِيَّايَ=bana وَاسِعَةً=geniştir فَاعْبُدُونِ=kulluk edin	Ey mü'min kullarım, benim yarattığım bu yeryüzü geniştir. O halde gerektiğinde yurt değiştirmeyi göze alarak sırf bana kulluk ediniz.	Ey iman etmiş olan kullarım; şüphesiz ki Benim yerim geniştir. O halde yalnız Bana ibadet edin.	Ey imana ermiş olan kullarım! Benim arzımı alabildiğine geniştir; o halde Bana, yalnız Bana kulluk edin!
29. 57. دَاقَّةٌ=tadacaktır نَفْسٍ=can كُلُّ=her إِلَيْنَا=bize ثُمَّ=sonra الْمَوْتُ=ölümü تُرْجَعُونَ=döndürüleceksiniz	Her canlı ölümü tadacak ve sonra hepiniz benim huzuruma döndürüleceksiniz.	Her nefis ölümü tadacaktır. Sonunda Bize döndürüleceksiniz.	Her can ölümü tadacaktır (ve) sonunda herkes dönüp Bize gelecektir.
29. 58. وَعَمَلُوا=ve yapanları وَالَّذِينَ آمَنُوا=inananları لَنُبَوِّئَنَّهُمْ=yerleştiririz الصَّالِحَاتِ=iyi işler غُرَفًا=yüksek odalara مِنَ الْجَنَّةِ=cennette مِنْ تَحْتِهَا=altlarından تَجْرِي=akan خَالِدِينَ=ebedi kalırlar الْأَنْهَارِ=ırmaklar فِيهَا=orada نِعْمٌ=ne güzeldir أَجْرٌ=ücreti الْعَامِلِينَ=çalışanların	İman edip iyi amel işleyenleri, altlarından çeşitli ırmaklar akan ve içlerinde sürekli kalacakları yüksek köşklere yerleştiririz. İyi işler yapanların alacakları ödül ne güzeldir!	İman edip de salih amel işleyenleri altından ırmaklar akan, içinde temelli kalacakları cenneteki köşklere yerleştiririz. Çalışanların mükâfatları ne güzeldir.	İman edip doğru ve yararlı işler yapanları, mesken olarak, altlarından ırmaklar akan cennetteki köşklere koyacağız; ne güzel, emek sarfedenlere verilen ödül!
29. 59. الَّذِينَ=onlar ki صَبَرُوا=sabrettiler وَعَلَى رَبِّهِمْ=ve Rablerine يَتَوَكَّلُونَ=dayanmaktadırlar	Onlar ki, sıkıntılar karşısında sabrederler ve sadece Rabb'lerine güvenirler.	Onlar ki; sabrederler ve Rabblarına tevekkül ederler.	Sıkıntılara karşı sabırlı olanlara ve yalnız Rablerine güvenenlere!
29. 60. مِنْ دَابَّةٍ=canlı وَكَايْنٍ=nice var ki رِزْقَهَا=rızkını لَا تَحْمِلُ=taşıyamaz اللَّهُ=Allah وَأَيَّاكُمْ=sizi de يَرْزُقُهَا=onları da besler وَهُوَ=ve O السَّمِيعُ=işitendir الْعَلِيمُ=bilendir	Nice hayvanlar var ki, rızıklarını sağlamaya güçleri yetmez. Onların ve sizin rızınızı Allah sağlar. O her şeyi işittir, her şeyi bilir.	Nice canlı vardır ki; rızkını kendi taşımaz. Sizin de, onların ve rızkını Allah verir. Ve O; Se-mi'dir, Alim'dir.	Nice canlı var ki hiçbir geçim endişesi taşımaz, (ama) sizin ki(ni sağladığı) gibi onların rızkını da Allah sağlar; çünkü yalnız O'dur her şeyi bilen, her şeyi duyan.
29. 61. سَأَلْنَهُمْ=onlara desen وَلَنْ=andolsun eğer السَّمَاوَاتِ=gökleri خَلَقَ=yarattı مَنْ=kim وَالْأَرْضِ=ve yeri وَسَخَّرَ=ve (kim) boyun eğdirdi? الشَّمْسِ=güneşi	Eğer müşriklere «Gökleri ve yeri yaratan, güneşi ve ayı insanların yararına sunan kimdir?» diye sorarsan kesinlikle «Allah'tır» derler. Öy-	Andolsun ki; onlara: Gökleri ve yeri yaratan, güneşi ve ayı mu-sahhar kılan kimdir? diye sorarsan, elbette; Allah'tır, diyecek-	(Çoğu insana) olduğu gibi, şayet onlara da Gökleri ve yeri yaratan, güneşi ve ayı (kendi koyduğu yasalara) tabi kılan kimdir? diye soracak olursan, hiç tereddüt-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fi Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
29. 62	الله=Allah لَيَقُولُنَّ=ve ayı وَالْقَمَرَ=nasıl? يُؤْفَكُونَ=döndürülüyorsunuz	leyse nasıl gerçek-ten saptırıyorlar?	ler. O halde ne-ye, çevrilip dön-dürülüyorlar?	süz Allah'tır! derler. O halde zihinleri nasıl da tersyüz oluyor!
29. 62	الله=Allah الرِّزْقَ=açar يَنْسُبُ=açar مِنْ عِبَادِهِ=kullarından لِمَنْ يَشَاءُ=dilediğine لَهُ=ona إِنَّ=şüphesiz وَيَقْدِرُ=ve kısar بِكُلِّ شَيْءٍ=her şeyi عَلِيمٌ=bilendir الله=Allah	Allah, dilediği ku-lunun rızkını bol verir, dilediği ku-lunun rızkını da kı-sar. Hiç kuşkusuz Allah her şeyi bilir.	Andolsun ki; on-lara: Gökten su indirip onunla ölümünden son-ra yeri dirilten kimdir? diye so-rarsan, elbette; Allah'tır diyecek-ler. De ki: Hamd Allah'adır. Ama onların çoğu ak-letmezler.	Allah, kullarından di-lediğine bol rızık ba-ğışlar, dilediğine ise ölçülü ve idareli: zira unutmayın, Allah her şeyi hakıyla bilir.
29. 63	مَنْ=kim سَأَلْتَهُمْ=onlara sorsan وَلَنْ يَنْزِلَ=indirdi مِنَ السَّمَاءِ=gökten الْأَرْضَ=yeri بِهِ=onunla فَأَحْيَا=ve diriltti لَيَقُولُنَّ=derler مِنْ بَعْدِ=sonra مَوْتِهَا=öldükten قُلْ=de ki الْحَمْدُ=hamd (övgü) لِلَّهِ=Allah أَكْثَرُهُمْ=çokları بِلَئِنَّ=doğrusu لَا يَعْصُونَ=düşünmezler	Eğer müşriklere «Gökten yere su indirerek onun aracılığı ile ölmüş toprağı canlandı-ran kimdir?» diye sorarsan kesinlikle «Allah'dır» derler. De ki, «Hamd ol-sun Allah'a». As-lında onların çoğu düşünme yetene-ğinden yoksun kimselerdir.	Andolsun ki; on-lara: Gökten su indirip onunla ölümünden son-ra yeri dirilten kimdir? diye so-rarsan, elbette; Allah'tır diyecek-ler. De ki: Hamd Allah'adır. Ama onların çoğu ak-letmezler.	Ve hep olduğu gibi, şayet onlara da: Gök-ten yağmuru boşaltıp ölü toprağa tekrar hayat veren kimdir? diye sorarsan, hiç te-reddüt etmeden, Al-lah'tır! derler. De ki: (O halde) Hamd (yal-nız) Allah'a mahsus-tur! Fakat onların ço-ğu akıllarını kulan-mazlar:
29. 64	وَمَا=ve değildir هَذِهِ=bu الْحَيَاةُ=hayatı لَهُوَ=eğlenceden إِلَّا=başka bir şey الدُّنْيَا=dünya وَلَعِبٍّ=ve oyundan وَأِنَّ=ve elbette الدَّارَ=yurdu لَهُيَ=işte odur الْآخِرَةِ=ahiret لَوْ=keşke الْحَيَوَانَ=asıl hayat كَانُوا يَعْلَمُونَ=bilselerdi	Bu dünya hayatı oyundan ve eğlen-ceden başka bir şey değildir. Asıl hayat ahiret yur-dundaki hayattır. Kâfirler keşki bu-nun bilincine var-salardı.	Bu dünya hayatı; Çünkü (akıllarını kul-yalnızca bir oyun ve oyalanmadır. Asıl hayat, ahiret yurdundaki ha-yattır. Keşki bil-seler.	Çünkü (akıllarını kul-lansalardı bilirlerdi ki) bu dünya hayatı ge-çici bir zevk ve eğ-lenceden başka bir şey değildir; oysa sonraki hayat, tek (gerçek) hayattır: keşke bunu bilselerdi!
29. 65	فَإِذَا=zaman رَكِبُوا=bindikleri دَعَا=yalvarırlar فِي الْفُلِكِ=gemiye لَهُ=yalnız O'na مُخْلِصِينَ=halis kılarak فَلَمَّا=fakat الْدِّينَ=dini إِلَى الْبَرِّ=karaya نَجَّاهُمْ=onları salimen çıkarınca يُشْرِكُونَ=ortak koşarlar إِذَا=hemen هُمْ=onlar	Onlar gemiye bin-dikleri zaman sırf Allah'a yönelik bir inançla O'na yal-varırlar. Fakat Al-lah onları denizin tehlikelerinden kur-tarak karaya çı-karınca hemen es-ki puta tapan inançlarına döner-ler.	Gemiye bindikle-rinde; dini yalnız Allah'a tahsis ederek O'na yalvarırlar. Ama onları karaya çı-karak kurtarın-ca, hemen Al-lah'a şirk koşar-lar.	Bir gemiye bindikleri zaman (ve kendilerini tehlikede gördükleri sırada) (işte o anda) içten bir inançla yal-nız Allah'a yalvarıp yakarırlar; sağ salim karaya çıkar çıkmaz da bazı hayalî güçleri (tekrar) O'na ortak koş(maya baş)ırlar:
29. 66	لَيَكْفُرُوا=ki nankörlük etsinler بِمَا آتَيْنَاهُمْ=kendilerine verdiğimizize وَلَيَتَمَنَّوْا=ve zevk içinde yaşasınlar فَسَوْفَ=ama yakında يَعْلَمُونَ=bileceklerdir	Böylece kendileri-ne verdiğimiz ni-metlere nankörlük etsinler ve dünya-da zevkleri ile oya-lansınlar bakalım! Nasıl olsa ilerde gerçeği öğreneceklerdir.!	Kendilerine ver-diğimize küfret-sinler, eğlensin-ler bakalım. Ya-kında bilecekler-dir.	böylece kendilerine bahşettiğimiz her tür-lü (nimete) karşı nan-körlük yapar ve dün-yadaki hayatlarından (ahmakça) zevk al-maya devam ederler; fakat, günü gelince (gerçeği) öğrenecek-ler.
29. 67	أَنَا=biz أَوَلَمْ يَرَوْا=görmediler mi? جَعَلْنَا=(Mekke'yi) kıldık حَرَمًا=dokunulmaz وَيُتَخَفُّ=kaçınırlıken أَمِنَّا=güvenli مِنْ حَوْلِهِمْ=çevrelerinden النَّاسُ=insanlar أَفَبِالْبَاطِلِ=hala batıla mı? يُؤْمِنُونَ=inaniyorlar الله=Allah'ın وَبِنِعْمَةِ=ve nimetine يَكْفُرُونَ=nankörlük ediyorlar	Çevrelerindeki beldelerde oturan insanlar kaçınırlı-rken, can güvenli-ğinden yoksun bir hayat yaşarken onların kentini do-kunulmaz ve gü-venli bir belde yap-tığımızı görmüyor-lar mı? Buna rağ-men hâlâ asılsız ilahlara inanıp Al-lah'ın nimetlerini inkâr mı ediyorlar?	Çevrelerinde in-sanların zorla kapılıp götürül-mesine rağmen orayı emin bir harem yaptığ-mızı onlar gör-me-diler mi? Yoksa batıla inanıp da Al-lah'ın nimetine küfür mü ediyor-lar?	Görmezler mi ki çev-relerindeki insanlar (korku ve ümitsizlik içinde) paniğe kapıl-mışken (Bize inanan-lar için) güvenli bir sı-ğınak oluşturmuşuz? Yoksa hala geçersiz ve anlamsız şeylere inan(maya devam ed)ip Allah'ın nimetini inkar mı edecekler?
29. 68	وَمَنْ=ve kimdir? أَظَلَمَ=daha zalim عَلَى=üzerine أَفْتَرَى=iftira مِمَّنْ=atandan أَوْ=veya كَذَبًا=yalanı الله=Allah'ın كَذَّبَ=yalanlayandan بِالْحَقِّ=gerçeği أَلَيْسَ=değil midir? لَمَّا جَاءَهُ=kendisine gelen مَتَّوًى=durağı فِي جَهَنَّمَ=cehennemde لِلْكَافِرِينَ=kâfirlerin	Allah hakkında ya-lan uydurarak O'na iftira eden-den ya da gerçeği yalanlayandan da-ha zalim kim ola-bilir? Kâfirlerin yeri cehennem değil mi?	Allah'a karşı ya-lan düzenden veya hak kendi-sine gelmişken onu yalanlayan-dan daha zalim kim vardır? Ka-firlere cehen-nemde barına-cak yer mi yok?	Kendi uydurduğu ya-lanları Allah'a isnad edenden yahut o'na (vahiyle) gelen haki-kati yalanlayandan daha zalim kim ola-bilir? (Bu şekilde) haki-kati inkar edenler için cehennem (en uy-gun) yer değil mi?
29. 69	وَالَّذِينَ جَاهَدُوا=cihad edenleri فِينَا=biz(im uğrumuz)da لَنَهْدِيَنَّهُمْ=biz elbette iletiriz سُبُلَنَا=yollarımıza وَأَنَّ=ve muhakkak ki الله=Allah لَمَعَ=beraberdir الْمُحْسِنِينَ=iyilik edenlerle	Uğrumuzda cihad edenleri, kesinlikle bize ulaştıran yol-lara erdiririz. Hiç kuşkusuz Allah iyi işler yapanlarla be-raberdir.	Bizim uğrumuz-da mücadele edenleri elbette yollarımıza eriş-tiririz. Şüphesiz ki Allah, ihsan edenlerle be-ra-berdir.	Ama davamız uğrun-da üstün gayret gös-terenleri, Bize varan yollara mutlaka yö-neltiriz: Allah, kuşku suz, iyilik yapanlarla beraberdir.
30. 1	الم =Elif lam mim	Elif, lâm, mim.	Elif, Lam, Mim.	Elif-Lam-Mim.
30. 2	غُلِبْتَ =yenildi الرُّومُ =Rum(lar)	Rumlar yenildi.	Rumlar yenildi-ler.	Bizanslılar yenilgiye uğradı,
30. 3	فِي أَدْنَى=en yakın الْأَرْضِ=bir yerde وَهُمْ=ve onlar مِنْ بَعْدِ=sonra سَيُعْلَبُونَ=yeneceklerdir عَلَيْهِمْ=yenilgilerinden	En yakın bir yerde. Onlar bu yenilgi-le-rinden sonra ye-neceklerdir.	Yakın bir yerde. Ama onlar, bu yenilgilerinden sonra galib ge-leceklerdir.	yakın bir yerde; ama bu yenilgiye rağmen (yeniden) üstünlük sağlayacaklar
30. 4	فِي=içinde بِضَعٍ=birkaç سِنِينَ=yıl الْأَمْرُ=emir لِلَّهِ=Allah'ındır مِنْ قَبْلُ=bundan önce وَمِنْ بَعْدُ=ve sonra وَيَوْمَئِذٍ=ve o gün يَفْرَحُ=sevinir(ler) الْمُؤْمِنُونَ=müminler	Birkaç yıl içinde, eninde sonunda emir Allah'ındır. O gün mü'minler se-vinir.	Birkaç yıl içinde. Eninde sonunda emir Allah'ındır. O gün mü'minler de sevinecekler.	birkaç yıl içinde: (çünkü) karar yetkisi, eninde sonunda Al-lah'a aittir. İşte o gün inananlar sevinecek-lerdir
30. 5	يَنْصُرُ=yardımıyla الله=Allah'ın يَنْصُرُ=yardım eder مَنْ يَشَاءُ=dilediğine وَهُوَ=ve O الْعَزِيزُ=galiptir الرَّحِيمُ=esirgeyendir	Allah dilediğine yardım eder. O güçlüdür (galibdir) esirgeyendir.	Allah'ın yardımı ile. O dilediğine yardım eder ve O; Aziz'dir, Ra-him'dir.	Allah'ın yardımına: (çünkü) O, dilediğine yardım eder. O kud-ret ve merhamet Sa-hibidir.
30. 6	وَعَدَ=vaadidir الله=Allah'ın لَا يُخْلَفُ=caymaz وَلَكِنَّ=fakat وَعْدَهُ=vaadinden النَّاسِ=insanların أَكْثَرُ=çoğu لَا يَعْلَمُونَ=bilmezler	Bu, Allah'ın vaadi-dir. Allah verdiği sözden caymaz: fakat insanların çoğu bunu bilmez-ler.	Allah'ın vaadi. Allah vaadinden asla caymaz, ama insanların çoğu yanlışler.	Allah'ın vaadi(dir bu). Allah vaadinden asla dönmez. Ama insan-ların çoğu (bunu) bil-mezler:

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
30. 7 ظَاهِرًا =dış yüzünü يَعْلَمُونَ =bilirler الدُّنْيَا وَهُمُومُهُمْ =dünya hayatının عَنِ الْآخِرَةِ =ahiretten هُمْ =onlar غَافِلُونَ =gafildirler	Onlar dünya hayatının görülen kısmını bilirler. Ahiretten ise habersizdiler.	Onlar dünya hayatının yalnız dış yüzünü bilirler. Ve onlar ahiretten ise gafillerdir.	Onlar bu dünya hayatının yalnız görünen yüzünü tanırılar, ebedi ve nihai olandan ise tamamen habersizdiler.
30. 8 أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا =hiç düşünmediler mi? فِي أَنْفُسِهِمْ =kendi içlerinde اللَّهُ =Allah مَا خَلَقَ =yaratmamıştır السَّمَاوَاتِ =göklerde وَالْأَرْضِ =ve yerde وَمَا بَيْنَهُمَا =bu ikisi arasında بِالْحَقِّ =hak olması إِلَّا =dışında وَأَجَلٍ =ve bir süre مُسَمًّى =belirtilmiş وَإِنَّ =ve şüphesiz كَثِيرًا =çoğu مِنَ النَّاسِ =insanlardan يَلْقَاءُ =kavuşmayı رَبَّهُمْ =Rablerine لَكَافِرُونَ =inkâr etmektedirler	Kendi kendilerine hiç düşünmediler mi ki, Allah göklerde, yerde ve bu ikisi arasında bulunan her şeyi ancak hak ile, belirlenmiş bir süre ile yaratmıştır. İnsanların çoğu, Rabb'lerine kavuşmayı inkâr ederler.	Kendi nefisleri hakkında düşünmezler mi? Ki Allah gökleri, yeri ve ikisinin arasında bulunanları ancak hak ile ve belirli bir süre için yaratmıştır. Doğrusu insanların çoğu Rabblarına kavuşmayı inkar ederler.	Onlar kendi içlerinde bir muhasebe yapmayı hiç bilmezler mi? Allah, gökleri ve yeri ve ikisi arasında bulunan her şeyi (deruni) bir anlamdan ve (kendi belirlediği) bir zaman sınırından yoksun yaratmış olamaz: fakat, çoğu kimse, sonunda Rablerine kavuşacaklarını hala inatla reddeder!
30. 9 أَوَلَمْ يَسِيرُوا =gezmediler mi? فِي الْأَرْضِ =yeryüzünde عَاقِبَةً =sonunun كَانَ =olduğuna كَيْفَ =nasıl الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ =kendilerinden öncekilerin كَانُوا =idiler أَشَدَّ =daha güçlü فُتُوَّةً =kuvvet bakımından وَأَنَارُوا =alt-üst etmişler الْأَرْضِ =toprağı وَعَمَرُوهَا =ve onu imar etmişlerdi أَكْثَرَ =daha çok مِمَّا عَمَرُوهَا =bunların imar ettiklerinden رُسُلُهُمْ =elçileri وَجَاءَتْهُمْ =onlara getirmişti بِالنَّبَاتِ =deliller اللَّهُ =Allah فَمَا كَانَ =değildi وَلَكِنْ =fakat أَنْفُسَهُمْ =kendi kendilerine كَانُوا =onlar يُظْلِمُونَ =zulmediyorlardı	Yeryüzünde gezip, kendilerinden önceki insanların sonlarının nasıl olduğuna bakmazlar mı? Onlar kendilerinden daha güçlü idiler. Yeryüzünü kazıp altüst etmişler ve onu, bunların imar ettiklerinden daha çok imar etmişlerdir. Onlara da elçileri, delillerle gelmişti. Böylece Allah onlara zulmetmiyor, onlar kendilerine zulmediyorlardı.	Onlar; yeryüzünde dolaşıp gezmezler mi ki, kendilerinden öncekilerin akıbetlerinin nasıl olduğunu görsünler. Onlat, kendilerinden daha kuvvetliydi-ler. Toprağı altüst etmişler ve onu kendilerinden daha çok imar etmişlerdi. Peygamberleri onlara nice açık deliller getirmişti. Demek Allah onlara zulmetmiyordu. Ama onlar kendilerine zulmediyorlardı.	Onlar, hiç yeryüzünü dolaşıp kendilerinden önce yaşamış olan (hakikati inkar edenler)in sonlarının ne olduğunu görmediler mi? Onlar ki daha kudretliyidiler, yeryüzünde daha derin izler bırakmışlardı ve dünyayı daha iyi imar etmişlerdi; onlara (da) peygamberleri hakikatın bütün kanıtlarıyla gelmişti; ama (hakikati reddettikleri ve sonuçta yok olup gittiklerinde) Allah onlara haksızlık yapmış değildi, ama onlar kendi kendilerine haksızlık yapmışlardı.
30. 10 ثُمَّ =sonra كَانَ =oldu عَاقِبَةً =sonu الَّذِينَ أَسَاءُوا =kötülük edenlerin أَنَّ =çünkü كَذَّبُوا =yalanladılar السُّوْأَى =çok kötü اللَّهُ =Allah'ın بِآيَاتِ =ayetlerini وَكَاْنُوا بِهَا =ve onlarla يَسْتَهْزِئُونَ =alay ediyorlardı	Sonra kötülük edenlerin sonu çok kötü oldu. Çünkü Allah'ın ayetlerini yalanladılar. Ve onlarla alay ediyorlardı.	Nihayet Allah'ın ayetlerini tekzip edip onları alaya alarak kötülük edenlerin akıbeti çok kötü oldu.	Ve bir kez daha (söyleyelim:) Allah'ın mesajlarını yalanlayarak ve onları alaya alıp eğlenerek kötülük işleyenlerin sonu hüsranlı olacaktır.
30. 11 اللَّهُ =Allah يَبْدَأُ =başlar الْخَلْقَ =yaratmağa ثُمَّ =sonra ثُمَّ =sonra يُعِيدُهُ =onu devam ettirir ثُمَّ =sonra تَرْجِعُونَ =döndürülürsünüz إِلَيْهِ =O'na	Allah önce yaratır, ölümünden sonra tekrar diriltir. Sonunda O'na döneceksiniz.	Allah; ilkin yaratır, sonra onu iade eder. En sonunda hepiniz O'na döndürüleceksiniz.	(İnsanı) yoktan var eden Allah sonra ona yeniden can verecektir ve sonunda hepiniz yine O'na döndürüleceksiniz.
30. 12 السَّاعَةَ =saat تَقُومُ =başladığı وَيَوْمَ =gün يُجْلِسُ =susarlar الْمُجْرِمُونَ =suçlular	Kıyamet kopacağı gün suçlular ümitsizlik içinde susarlar.	Kıyametin kopacağı gün, suçlular susacaklardır.	Ve Son Saat gelip çatığında günaha saplanmış olanlar hayal kırıklığına uğrayacaklardır;
30. 13 لَهُمْ =kendilerine وَلَمْ يَكُنْ =olmaz مِنْ شُرَكَائِهِمْ =ortaklarından وَكَاْنُوا =o zaman هِيَ =hiçbir şefaathçi بِشُرَكَائِهِمْ =ortaklarını كَافِرِينَ =inkâr ederler	Allah'a ortak koştuklarından kendilerine hiçbir şefaathçi çıkmaz. O zaman ortaklarını inkâr ederler.	Ortaklarından da kendilerine hiçbir şefaathçi olmaya-caktır. Onlar ortaklarını da inkar edeceklerdir.	çünkü Allah'a ortak koştukları varlıkların hiç birinden bir şefaath göremeyecekler, çünkü (o zaman) biz-zat kendileri eski müşrikçe kuruntularını terk edeceklerdir.
30. 14 السَّاعَةَ =saat تَقُومُ =başladığı وَيَوْمَ =gün يَتَفَرَّقُونَ =aynırlılar يَوْمَئِذٍ =o gün	Kıyamet kopacağı gün, işte o gün mü' minlerle kâfirler birbirinden ayrılırlar.	Kıyametin kopacağı gün; işte o gün ayrılırlar.	Ve Son Saat gelip çatığında o Gün (herkesin) ne olduğu ortaya çıkacaktır:
30. 15 فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا =inananlar وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ =iyi işler yapanlar وَعَمِلُوا =ve yapanlar فِي =içinde بِرَوْضَةٍ =bir bahçe فَهُمْ =onlar يُحْبَرُونَ =neşelendirilirler	İnanıp iyi işler yapanlar, cennette bir bahçe içinde neşelendirilirler.	İman edip salih amellerde bulunanlar; bir bahçededirler, ağır-lanırlar.	iman edip doğru ve yararlı işler yapanlar bir mutluluk, esenlik bahçesinde ağırlanacaklardır;
30. 16 الَّذِينَ كَفَرُوا =inkâr edenler وَأَمَّا =fakat وَكَذَّبُوا =ve yalanlayanlar بِآيَاتِنَا =ayetlerimizi وَلِقَاءِ =ve buluşmasını الْآخِرَةِ =ahiret فِي =içine الْعَذَابِ =azabın فَأُولَئِكَ =onlar da مُحْضَرُونَ =getirilirlr	İnkâr edip ayetlerimizi ve ahiret buluşmasını yalanlayanlara gelince; işte onlar azapla yüz yüze bırakılırlar.	Küfredip de ayetlerimizi ve ahirete kavuşmayı yalanlayanlara gelince; işte onlar, azab için hazır bulundurulurlar.	Hakikati reddedip mesajlarımızı inkar edenlere -ve (böylece) öteki dünyanın varlığını yalanlayanlara- gelince, onlar azabın içine atılvereceklerdir.
30. 17 اللَّهُ =Allah'ındır فَسُبْحَانَ =öyle ise tesbih ثُمَّ سَوَّاهُ =akşama girdiğiniz حِينَ =zaman ثُمَّ صَبَّحَهُ =sabaha erdiğiniz وَحِينَ =ve zaman	Öyle ise akşama girdiğiniz zaman ve sabaha erdiğiniz zaman Allah'ı tesbih edin.	Akşama girerken ve sabaha ererken hepiniz Allah'ı tesbih edin.	Öyleyse akşam vak-tine girdiğinizde ve sabah kalktığınızda Allah'ın sınırsız şanı-nı yüceltin;
30. 18 الْحَمْدُ =hamd وَلَهُ =O'na mahsustur وَالْأَرْضِ =ve yerde فِي السَّمَاوَاتِ =göklerde وَحِينَ =ve zaman وَعَشِيًّا =ve günün sonunda يُظْهِرُونَ =öğleye erdiğiniz	Göklerde ve yerde, günün sonunda, öğleye erdiğiniz zaman da hamd O'nundur.	Ve hamd, O'nadır. Göklerde de, yerde de, günün sonunda da, öğleye erdiğiniz vakitte de.	Göklerde ve yerde her türlü övgününün O'na mahsus olduğun-u (görerek) öğle vaktinde de sonrasında da (O'nu yüceltin).
30. 19 مِنَ الْمَيِّتِ =ölüden الْحَيِّ =diri يُخْرِجُ =çıkarrır وَيُخْرِجُ =ve çıkarır وَيُحْيِي =ve diriltir مِنَ الْحَيِّ =diriden بَعْدَ =sonra مَوْتِهَا =ölümünden وَكَذَلِكَ =işte siz de öyle تُخْرَجُونَ =çıkarılacaksınız	O ölüden diri çıkarır, diriden ölü çıkarır. Yeryüzünü ölümünden sonra o canlandırır.	Ölüden diri-yi, diriden ölü-yü çıkarır. Yeryüzünü ölümünden sonra canlandırır. İşte böyle çıkarılacaksınız.	O, ölüden diri-yi meydana getiren(dir), diriden de ölü-yü; ve toprağı öldükten sonra yeniden canlandıran O'dur, işte siz de (ölümden hayata) böylece döndürüleceksiniz.
30. 20 وَمِنْ آيَاتِهِ =O'nun ayetlerinden biri أَنْ خَلَقَكُمْ =sizi yaratmasıdır	Sizi topraktan yaratması O'nun delillerinden biridir. Sonra birer insan olup	Sizi topraktan yaratması da O'nun ayetlerindendir. Sonra	Sizi balçıktan yaratması, O'nun mucizevi işareterinden biridir ve (yaratıldıktan) son-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
ثُمَّ=sonra مِنْ ثَرَابٍ=topraktan إِذَا=bir de bakarsın ki أَنْتُمْ=siz بَشَرٌ=insan(lar) تَنْشِرُونَ=yayıyorsunuz	veryüzüne yayılırsınız.	siz, yayılmakta olan bir beşer oldunuz.	ra, baktınız ki, birbirinizden farklı insanlar olup çıkmışsınız!
30. 21 O'nun ayetlerinden biri de وَمِنْ آيَاتِهِ لَكُمْ=sizin için أَنْ خَلَقَ=yaratmasıdır عَشْرَ=eşler مِنْ أَنْفُسِكُمْ=nefislerinizden إِلَيْهَا=onunla لَسْتُكُنُوا=sakinleşeceğiniz وَجَعَلَ=ve koymasadır بَيْنَكُمْ=aranıza وَرَحْمَةً=sevgi إِنَّ=şüphesiz وَرَحْمَةً=ve acıma لَايَاتٍ=ibretler فِي ذَٰلِكَ=bunda vardır دُفُّونَ=düşünen بَيِّنَاتٍ=bir toplum için	İçinizden kendileri ile huzura kavuşma- çağınız eşler yaratıp aranızda sevgi ve esirgeme var etmesi de O'nun ayetlerindendir. Şüphesiz ki bunlarda düşünen kavim için ayetler vardır.	Kendileriyle huzura kavuşma- nız için size kendi nefislerinizden eşler yaratıp aranızda sevgi ve merhamet var etmesi de O'nun ayetlerindendir. Şüphesiz ki bunlarda düşünen bir kavim için ayetler vardır.	O'nun işaretlerinden biri de, sizi cezbeden kendi cinsinizden eşler yaratması ve aranızda sevgiyi ve şefkati yerleştirmesidir: bunda, kuşkusuz, düşünen insanlar için dersler vardır!
30. 22 O'nun ayetlerinden biri de وَمِنْ آيَاتِهِ الْسَّمَاوَاتِ=göklerin خَلَقَ=yaratılmasıdır وَالْأَرْضِ=ve yerin وَاخْتَلَفَ=değişik olmasıdır الَّذِينَ=dillerinizin وَالْوَانِكُمْ=ve renklerinizin فِي ذَٰلِكَ=bunda vardır إِنَّ=şüphesiz لَايَاتٍ=ibretler لِلْعَالَمِينَ=bilenler için	O'nun delillerinden biri de, göklerin ve yerin yaratılması, dillerinizin ve renklerinizin ayrı ayrı olmasıdır. Şüphesiz bunda, bilenler için ibretler vardır.	Gökleri ve yeri yaratması, dillerinizin ve renklerinizin birbirine uymaması da O'nun ayetlerindendir. Şüphesiz ki bunda, bilenler için ayetler vardır.	Göklerin ve yerin yaratılması, renklerinin ve dillerinizin farklılaştırılması (da) O'nun alametlerindendir: bunda, kuşkusuz, (fitri) bilgiye (anlama ve kavrama yeteneğine) sahip insanlar için dersler vardır!
30. 23 O'nun ayetlerinden biri de وَمِنْ آيَاتِهِ بِاللَّيْلِ=geceleyin يُؤْمِنُونَ=uyumanızdır وَالنَّهَارِ=ve gündüzün وَابْتَغَاكُمْ=ve aramanızdır فَضْلَهُ=O'nun lütfundan إِنَّ=şüphesiz لَايَاتٍ=ibretler فِي ذَٰلِكَ=bunda vardır يَسْمَعُونَ=işiten لِقَوْمٍ=bir toplum için	O'nun delillerinden biri de, geceleyin uyumanız, gündüz de O'nun lütfundan rızık aramanızdır. Şüphesiz, bunda işiten bir toplum için ibretler vardır.	Geceleyin uyumanız, gündüz de lutfundan rızık aramanız O'nun ayetlerindendir. Şüphesiz ki, bunlarda kulak veren bir kavim için ayetler vardır.	Hem gece hem de gündüz uyuyabilmeniz ve O'nun nimetlerinin ardından koşma (arzu ve yeteneğine sahip olma)nız da O'nun işaretlerinden biridir, bunda, kuşkusuz, dinley(ip anlamak istey)en kimseler için mesajlar vardır!
30. 24 O'nun ayetlerinden biri de وَمِنْ آيَاتِهِ الْبَرْقِ=şimşeği size göstermesidir وَوَطَمًا=ve umut كَرُوفًا=korku وَيُنْزِلُ=ve indirmesi مِنَ السَّمَاءِ=gökten بِهِ=onunla فَيُخَيِّبُ=ve diriltmesidir بِأَمْرِهِ=O'nun buyruğuyla بِأَمْرِهِ=O'nun buyruğuyla بِأَمْرِهِ=O'nun buyruğuyla بِأَمْرِهِ=O'nun buyruğuyla	O'nun delillerinden biri de, size korku ve ümit veren şimşeği göstermesi, gökten su indirip ölümden sonra yeri diriltmesidir. Şüphesiz bunda düşünen bir toplum için ibretler vardır.	Size korku ve ümit vermek için şimşeği göstermesi, gökten su indirip ölümden sonra yeri onunla diriltmesi de O'nun ayetlerindendir. Doğrusu bunlarda, akleden bir kavim için ayetler vardır.	Gözünüzün önünde size korku ve ümit veren şimşekler çaktırması ve gökten yağmur yağdırıp bununla ölü toprağa can vermesi (de) O'nun mucizevi işaretlerinden biridir; akıllarını kullananlar için bundan alınacak dersler vardır!
30. 25 O'nun ayetlerinden biri de وَمِنْ آيَاتِهِ الْأَرْضِ=yeri بَعْدَ=sonra فِي ذَٰلِكَ=bunda vardır لِقَوْمٍ=bir toplum için يَعْقِلُونَ=aklını kullanan	O'nun delillerinden biri de, göğün ve yerin O'nun buyruğu ile ayakta durmasıdır. Sonra sizi kabirlerinizden bir çağırma gör- sün, hemen çıkıverirsiniz.	Göğün ve yerin, O'nun emri ile ayakta durması da yine O'nun ayetlerindendir. Sonra sizi bir çağırma gör- sün, yerden hemen çıkıverirsiniz.	Göklerin ve yerin Allah'ın buyruğu altında sapaşagılam durmaları da O'nun mucizevi işaretlerindendir. (Bunları hatırlayıp düşünün; çünkü) sonunda O sizi bir tek seslenişle yerden kalkmaya çağırdığında, hepiniz (yargılanmak üzere) ortaya çıkacaksınız.
30. 26 O'nundur وَمِنْ هَٰذَا وَمِنْ هَٰذَا وَمِنْ هَٰذَا وَالْأَرْضِ=ve yerde فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde قَانِثُونَ=itaat etmektedirler	Göklerde ve yerde bulunanlar O'nundur, hepsi O'na boyun eğmiştir.	Göklerde ve yerde bulunanlar O'nundur. Hepsi O'na boyun eğer.	Göklerde ve yerde olan her şey O'na aittir; hepsi O'nun iradesine tabidir.
30. 27 O'nundur وَمِنْ هَٰذَا وَمِنْ هَٰذَا وَمِنْ هَٰذَا وَالْأَرْضِ=ve yerde فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde قَانِثُونَ=itaat etmektedirler	O'dur önce yaratan sonra onu tekrar eden. Bu O'nun için daha kolaydır. Göklerde ve yerde en üstün sıfatlar O'nundur. Ve O Aziz'dir, Hakim'dir.	İlkin yaratıp sonra onu iade eden O'dur. Bu, O'nun için pek kolaydır. Göklerde ve yerde en yüce misal O'nundur. Ve O; Aziz'dir, Hakim'dir.	(Bütün hayatı) yoktan var eden, sonra onu yeniden vücuda getiren O'dur: Bu O'nun için pek kolaydır; çünkü O, göklerde ve yerde mevcut olan bütün yüceliklerin özü ve esasıdır ve yalnız O kudret ve hikmet sahibidir.
30. 28 O'nundur وَمِنْ هَٰذَا وَمِنْ هَٰذَا وَمِنْ هَٰذَا وَالْأَرْضِ=ve yerde فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde قَانِثُونَ=itaat etmektedirler	Allah size kendisinden bir misal vermektedir: Size verdiğimiz rızıklarda, emrinize verilen kölelerin, hizmetçilerin eşit suretle hak sahibi olmalarına razı olur ve birbirinizden çekindiğiniz gibi onlardan da çekindiğiniz ortaklar var mı? İşte biz aklını kullanan bir toplum için delillerimizi böyle açıklıyoruz.	O, size kendi nefislerinizden bir misal verdi: Size verdiğimiz rızıklarda sağ ellerinizin malik olduklarından ortaklarınız olmasını ister de onlarla, eşit olur ve birbirinizi saydığınız gibi bunları da sayar mısınız? İşte Biz, akleden bir kavim için ayetleri böyle açıklarız.	O size kendi hayatınızdan örnek getirir: Sağ elinizin sahip olduğu kimseleri size verdiğimiz rızık üzerinde (tam yetki sahibi) ortaklarınız olarak görmeye ve böylece (onlarla) bu hakkı eşit olarak paylaşmaya razı olur musunuz? Ve (daha güçlü olan) emsallerinizden korktuğunuz gibi onlar (a danışmadan o hakkı kullanmak)tan korkar mısınız? İşte akıllarını kullanan insanlara mesajlarımızı böylece açıklarız.
30. 29 O'nundur وَمِنْ هَٰذَا وَمِنْ هَٰذَا وَمِنْ هَٰذَا وَالْأَرْضِ=ve yerde فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde قَانِثُونَ=itaat etmektedirler	Hayır o zulmedenler körü körüne kendi heveslerine uymuşlardır. Allah'ın sapırdığı kimseyi kim doğru yola iletebilir? Onların yardımcılar da yoktur.	Hayır, o zulmedenler; bilgisizce kendi heveslerine uymuşlardır. Allah'ın sapırdığı kimseyi kim doğru yola iletebilir? Onların yardımcılar da yoktur.	Ne var ki, zulüm işlemeye şartlanmış olanlar bir (hakikat) bilgisine dayanmadan kendi arzu ve heveslerinin peşinde giderler. Allah'ın (bu şekilde) sapırdıklarını kim doğru yola sevk edebilir ve (bu işde) kim onlara yardım edebilir?
30. 30 O'nundur وَمِنْ هَٰذَا وَمِنْ هَٰذَا وَمِنْ هَٰذَا وَالْأَرْضِ=ve yerde فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde قَانِثُونَ=itaat etmektedirler	Ey Muhammed! Yüzünü Allah'ı birleyici olarak doğruca dine çevir: Allah'ın yaratma- nınuna uygun ola-	Öyleyse sen, yüzünü Hanif olarak dine, Allah'ın fitratına çevir ki O, insan- ların bunun üzeri-	Böylece sen, batıl olan her şeyden uzaklaşarak yüzünü kararlı bir şekilde (hak Allah'a) dine çevir

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
النَّاسَ=insanları عَلَيْهَا=ona göre لَخَلْقِ=yaratması لَا تَبْدِيلَ=değiştirilemez الدِّينَ=din ذَلِكَ=işte odur الْقِيمَ=doğru وَلَكِنَّ=fakat أَكْثَرُ=çoğu النَّاسَ=insanların لَا يَعْلَمُونَ=bilmezler	rak dine dön ki, insanları ona göre yaratmıştır. Allah'ın yaratması değiştirilemez. İşte doğru din budur. Fakat insanların çoğu bilmezler.	ne yaratmıştır. Allah'ın yaratışında değişme yoktur. İşte doğru din budur. Ama insanların çoğu bilmezler.	yesine naksettiği fıtrata uygun davran: (ki,) Allah'ın yarattığında bir bozulma ve çürümeye meydan verilmesin: bu, sahih (bir) din(in gayesi)dir; ama çoğu insanlar onu bilmezler.
30. 31. يُنَبِّئِينَ=yönelin إِلَيْهِ=yalnız O'na وَأَنْتَوُا=ve O'ndan korkun وَأَقِيمُوا=ve kılın الصَّلَاةَ=namazı وَلَا تَكُونُوا=ve olmayın مِنَ الْمُشْرِكِينَ=ortak koşanlardan	Yalnız O'na yönelin ve O'ndan korkun; namazı kılın ve Allah'a ortak koşanlardan olmayın.	Hepiniz O'na dönün, O'ndan korkun. Namaz kılın ve müşriklerden olmayın.	(O halde batıl olan her şeyden yüz çevirerek yalnızca) O'na yönel; ve O'na karşı sorumluluğunun bilincinde ol; namazını devamlı ve dikkatli şekilde ifa et ve O'ndan başkasına ilahlık yakıştıranlar arasına girme;
30. 32. دِينَهُمْ=dinlerini مِنْ الَّذِينَ فَرَّقُوا=parçaladılar كُلُّ=her شَيْعًا=bölük bölük وَكَانُوا=ve oldular بِمَا لَدَيْهِمْ=kendi yanındakiyle حِزْبٍ=grup فَرَحُونَ=sevinmektedir	Müşrikler dinlerini parçaladılar ve bölük bölük oldular. Bunlardan her fırka kendi yanında kiyle böbürlenmektedir.	Onlar ki; dinlerinde ayrılığa düşüp fırka fırka olmuşlardır. Her zümre kendi yanında olanla sevinir durur.	(yahut) inançlarının bütünlüğünü bozarak parçalara bölünen ve her grubun yalnız kendi sahip olduğu (ilkelerle) övündüğü kimselerden olma!
30. 33. النَّاسَ=insanlara وَإِذَا مَسَّ=dokunduğunda ضُرُّ=bir zarar دَعَوْا=yalvarırlar إِلَيْهِ=O'na مُنِيبِينَ=yönelerek رَبَّهُمْ=Rablerine ثُمَّ=sonra إِذَا أَذَقَهُمْ=onlara tattırınca مِنْهُ=kendinden رَحْمَةً=bir rahmet إِذَا=hemen فَرِيقٍ=bir grup مِنْهُمْ=onlardan بِرَبِّهِمْ=Rablerine يُشْرِكُونَ=ortak koşarlar	İnsanlara bir zarar dokundu mu, Rabb'lerine yönelerek O'na yalvarırlar. Sonra Rabb'leri, onlara kendinden bir rahmet tattırınca, hemen onlardan bir grup, Rabb'lerine ortak koşarlar.	İnsanlara bir zarar dokununca; Rabblarına dönerek O'na yalvarırlar. Sonra onlara katından bir rahmet tattırınca; bakarsınız ki, içlerinden bir grup Rabblarına şirk koşup durmaktadırlar.	Şimdi (vaki olduğu üzere) insanlar sıkıntıya uğradıklarında Rablerine dönerek (yardım için) O'na yalvarıp yakarırlar; fakat rahmetine nail olunca da bir kısmı, başka güçleri Rablerinin ilahlığına ortak koş(maya başl)arlar,
30. 34. لِيَكْفُرُوا=inkâr etmeleri için بِمَا آتَيْنَاهُمْ=kendilerine verdiğimizizi فَتَمَتَّعُوا=şimdi zevk içinde yaşayın فَسَوْفَ=yakında تَعْلَمُونَ=bileceksiniz	Böyle yaparlar ki kendilerine verdiğimiz nimete karşı nankörlük etsinler. Haydi! Biraz eğlen bakalım, yakında sonunuzun ne olduğunu bileceksiniz.	Kendilerine verdiğimizize nankörlük etmeleri için. Sefa sürün bakalım, yakında bileceksiniz.	(sanki) kendilerine bahsettiğimiz (nimet-ler)e karşı nankörlüklerini göstermek istiyorlar. Madem böyle (düşünüyorsunuz,) bu (kısa) ömrünüzün tadını çıkarın ama zamanı geldiğinde (gerçeği) göreceksiniz!
30. 35. عَلَيْهِمْ=onlara أُنْزِلْنَا=indirdik de أَمْ=yoksa فَهُوَ=o يَتَكَلَّمُ=söylüyor بِمَا كَانُوا=olmalarını بِهِ=onunla يُشْرِكُونَ=ortak koşmalarını	Yoksa onlara ortak koşmalarını söyleyen bir delil mi indirdik?	Yoksa onlara ortak koşmalarını söyleyen bir delil mi indirdik?	Biz onlara, Bizden başkasına kulluk yapmalarını söyleyen bir ilahi vahiy mi gönderdik?
30. 36. إِذَا=zaman أَذَقْنَا=biz tattırdığımız النَّاسَ=insanlara رَحْمَةً=bir rahmet فَرِحُوا=sevinirler بِهَا=onunla وَإِنْ=eğer ثَبَّتْهُمْ=onlara erişirse سَيِّئَةً=bir kötülük بِمَا=dolayı قَدَّمْتُ=öne sürdüklerinden أَيْدِيَهُمْ=elleriyle yapıp إِذَا=derhal هُمْ=onlar يَقْنَطُونَ=umutsuzluğa düşerler	Biz insanlara bir rahmet tattırdığımız zaman sevinirler. Şayet yaptıklarından dolayı başlarına bir kötülük gelirse hemen ümitsizliğe düşerler.	Ne zaman da insanlara bir rahmet tattırdık ise; onunla sevinirler. Ama yaptıklarından dolayı başlarına bir kötülük gelirse; hemen ümidlerini kesiverirler.	(Her zaman olduğu gibi,) insanlara rahmetimizi tattırdığımız zaman buna sevinirler; fakat kendi yapıp ettikleri sonucunda başlarına bir bela gelince de bütün ümitlerini yitirirler!
30. 37. أَوَلَمْ يَرَوْا=görmediler mi? أَنْ=gerçekten الرِّزْقَ=rızıkُ يَبْسُطُ=genişletiyor وَيَقْدِرُ=ve daraltıyor لِمَنْ يَشَاءُ=dilediğine فِي ذَلِكَ=bunda vardır إِنَّ=şüphesiz لِقَوْمٍ=bir toplum için لَا يَاتِ=ibretler يُؤْمِنُونَ=inanan	Görmediler mi, Allah dilediğine rızık genişletiyor da, daraltıyor da. Şüphesiz inanan bir toplum için bunda ibretler vardır.	Görmezler mi ki Allah; rızık dilediğine yayıp genişletir ve kısar da. Muhakkak ki bunda inanan bir kavim için ayetler vardır.	Onlar, Allah'ın rızık dilediğine bol ihsan ettiğini, dilediğine ölçülü ve idareli verdiğini görmezler mi? Bunda, kuşkusuz inanan insanlar için dersler vardır!
30. 38. فَآتِ=ver ذَا الْقُرْبَىٰ=akrabaya حَقَّهُ=hakkını وَالْمَسْكِينِ=ve yoksula ذَلِكَ=bu وَابْنَ السَّبِيلِ=ve yolcuya خَيْرٌ=daha hayırlıdır لِلَّذِينَ يُرِيدُونَ=isteyenler için وَجْهَ=yüzünü (rızasını) اللَّهُ=Allah'ın هُمْ=onlar وَوَأُولَٰئِكَ=ve işte الْمُفْلِحُونَ=başarıya erenlerdir	Akrabaya, yoksula, yolcuya hakkını ver. Allah'ın rızasını isteyenler için bu daha hayırlıdır. İşte onlar kurtuluşa erenlerdir.	Akrabaya, yoksula ve yoloğluna hakkını ver. Bu; Allah'ın rızasını dileyenler için daha hayırlıdır ve işte onlar; kurtuluşa erenlerdir.	Öyleyse yakınlarınıza, muhtaçlara ve yolculara haklarını verin; bu, Allah'ın rızasını kazanmak isteyenler için doğrusudur: çünkü, mutluluğa erecekler onlardır!
30. 39. وَمَا آتَيْتُمْ=verdiğiniz مِنْ رِبَا=riba (faiz) لِيَرْبُوَ=artması için فِي=içinde النَّاسَ=insanların فَلَا يَرْبُو=artmaz عِنْدَ=katında اللَّهُ=Allah مِنْ زَكَاةٍ=zekat وَمَا آتَيْتُمْ=ama verdiğiniz وَيُرِيدُونَ=isteyerek وَجْهَ=yüzünü (rızasını) هُمْ=onlar فَأُولَٰئِكَ=işte الْمُضْغِفُونَ=kat kat artıranlardır	İnsanların mallarında artış olsun diye verdiğiniz herhangi bir faiz, Allah katında artmaz. Allah'ın rızasını isteyerek verdiğiniz zekât böyle değildir. İşte zekât veren o kimseler, sevaplarını ve mallarını kat kat arttıranlardır.	İnsanların mallarını içinde artsın diye verdiğiniz faiz Allah katında artmaz. Allah'ın rızasını dileyerek verdiğiniz zekat ise böyle değildir. İşte onlar; sevaplarını kat kat artıranlardır.	Ve (unutmayın! Başka) insanların malvarlığı sayesinde, artsın diye faizle verdikleriniz (size) Allah katında bir artış sağlamaz. Oysa, Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak için karşılıksız verdikleriniz (O'nun tarafından bereketlendirilir,) işte onlar, (bu şekilde Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak isteyenler,) ödüllerini kat kat artıranlardır!
30. 40. اللَّهُ=Allah الذِّخْلَ قَمَخْتُمْ=sizi yarattı ثُمَّ=sonra رَزَقَكُمْ=besledi بُخْيِكُمْ=diriltiyor ثُمَّ=sonra هَلْ=var mı? مِنْ شَرَكَائِكُمْ=ortaklarınız içinde يَفْعَلُ=yapan مِنْ ذَلِكُمْ=bunlardan مِنْ شَيْءٍ=birini سُبْحَانَهُ=O münezzektir وَتَعَالَى=ve yücedir عَمَّا=şeylerden يُشْرِكُونَ=onların ortak koştukları	Sizi yaratan, sonra rızıklandıran, sonra öldüren daha sonra da dirilten Allah'dır. O'na koştuğunuz ortaklarınızdan böyle bir şey yapan var mıdır? Allah onların ortak koştuklarından münezzektir ve yücedir.	Sizi yaratan, sonra rızıklandıran, sonra öldüren ve daha sonra dirilten de Allah'tır. O'na koştuğunuz ortaklarınızdan böyle bir şey yapan var mıdır? Allah, onların koştukları ortaklardan münezzektir, yücedir.	Sizi yaratan, sonra geçinmeniz için gerekli vasıtaları sağlayan, ardından sizi ölüme götüren ve sonunda tekrar hayata döndürecek olan, Allah'tır. O'nun ilahlığına ortak koştuğunuz güçler veya varlıklar bu işlerden birini yapabilirler mi? (Hayır!) O, ihtisamında sınırsızdır ve insanların kendisine eş koştuklarından çok yücedir!
30. 41. ظَهَرَ=çıktı الْفَسَادُ=fesat وَالْبَحْرِ=ve denizde بِمَا=yüzünden كَسَبَتْ=kazandıkları أَيْدِي=elleriyle النَّاسَ=insanların لِيَذِيقَهُمْ=onlara tattırıyor	İnsanların elleriyle kazandıkları (günahları) yüzünden karada ve denizde fesat çıktı. Allah da belki dönerler diye yaptıklarının bir kısmını böylece kendilerine tattırır.	İnsanların elleriyle işlediklerinden dolayı karada ve denizde Fesad belirdi. Ki yaptıklarının bir kısmını onlara tattırsın. Belki dönerler.	(Allah'ın buyruklarını umursamaz hale gelen şu) insanların kendi elleriyle yapıp ettikleri sonucunda karada ve denizde çürüme ve bozulma başladı: Bu şekilde (Allah), belki (doğru

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	=yaptıklarının الَّذِي عَمِلُوا=bir kısmını بَعْضُ =dönerler يَرْجِعُونَ=belki أَلَعَلَّهُمْ			yola) geri dönerler di-ye yaptıklarının bazı (kötü) sonuçlarını on-lara tattıracaktır.
30. 42	=gezin سِيرُوا=de ki قُلْ =bakın فَانْظُرُوا=yeryüzünde فِي الْأَرْضِ =sonunun عَاقِبَةُ=olduğuna كَانَ=nasıl كَيْفَ =idi كَانَ=öncekilerin الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ =onların çoğu أَكْثَرُهُمْ =ortak koşanlardan مُشْرِكِينَ	De ki; «Yeryüzün-de dolaşın da da-ha öncekilerden ortak koşanların sonunun nasıl ol-duğuna bir bakın.»	De ki: Yeryü-zünde gezip do-laşın da daha önce geçenlerin akibetinin nasıl olduğunu görün. Onların çoğu müşrik idiler.	De ki: Yeryüzünü do-laşın ve (sizden) ön-ce yaşamış olan (gü-nahkar)ların sonları-nın ne olduğunu gö-rün: onların çoğu Al-lah'tan başka varlıkla-ra veya güçlere ilahi sıfatlar yakıştırmış-lardı.
30. 43	=dine لِلدِّينِ=yüzünü وَجْهَكَ=yönelt فَاقْمِ =önce مِنْ قَبْلِ=dosdoğru الْقِيمِ =gün يَوْمَ=gelmezden أَنْ يَأْتِيَ =Allah'tan مِنَ اللَّهِ=geri çevrilmeyen لَا مَرَدَ لَهُ =bölük bölük ayrılırlar يَصَدَّعُونَ=o gün يَوْمَئِذٍ	Allah katından dö-nüşü olmayan bir gün gelmeden ön-ce yönünü dos-doğru dine çevir! O gün insanlar bölük bölük ayrılacaklar-dır.	Reddine asla imkan bulunma-yan, Allah'ın o günü gelmezden önce, yüzünü dosdoğru dine çevir. Ki o gün insanlar bölük bölük ayrılacak-lardır.	Öyleyse, Allah katın-dan, önüne geçile-mez bir Gün, (bir He-sap Günü) gelmeden yüzünü kararlı bir şe-kilde bu sahih dine çevir. O gün herkesi yeri belli olacak.
30. 44	=inkâr ederse كَفَرَ=kim مَنْ =inkârı كُفْرُهُ=kendi aleyhinedir فَعَلَيْهِ =iyi bir iş صَالِحًا=yapasa عَمِلَ=ve kim وَمَنْ =kendileri için فَلَا أَنْفُسِهِمْ =hazırlamaktadırlar يَمْهَدُونَ	Kim inkâr ederse inkârı kendi aley-hine olur. Yararlı bir iş yapanlar da cennette kendileri için yer hazırla-maktadırlar.	Kim, küfrederse; küfrü kendi aleyhinedir. Kim de salih amel iş-lerse; kendisi için rahat bir yer hazırlamış olur.	hakikati inkar eden, inkarı(nın sorumlulu-ğu)na katlanacak, doğru ve adil işler yapanlar ise kendileri için iyi bir hazırlık yapmış olacaklar,
30. 45	=mükâfatlandırması için لِيَجْزِيَ =ve yapanları وَعَمِلُوا=inananları الَّذِينَ آمَنُوا =lütfundan مِنْ فَضْلِهِ=iyi işler الصَّالِحَاتِ =sevmez لَا يُحِبُّ=doğrusu O إِنَّهُ =kâfirleri الْكَافِرِينَ	Çünkü Allah inanıp yararlı iş işleyenle-re lütfundan karşı-lık verecektir. Doğ-rusu O, inkârcıları sevmez.	Ki, iman edip sa-lih ameller işle-yenleri Allah'ın fazlından mûka-fatlandırılması içindir bu. Mu-hakkak ki O; ka-firleri sevmez.	O, inanıp doğru işler yapanları kendi lüt-fuyla ödüllendirecek-tir. Şüphesiz Allah, hakikati kabule ya-naşmayanları sev-mez.
30. 46	=O'nun ayetlerinden biri de وَمِنْ آيَاتِهِ =rüzgârları الرِّيَّاحِ=göndermesidir أَنْ يُرْسِلَ =müjdeler olarak مُبَشِّرَاتٍ =size tattırması için وَلِيُذِيقَكُمْ =rahmetinden مِنْ رَحْمَتِهِ =ve yürümesi için وَلِتَجْرِيَ =ve aramanız için وَلِتَبْتَغُوا=buyruğuyla بِأَمْرِهِ =belki وَلَعَلَّكُمْ=O'nun lütfundan مِنْ فَضْلِهِ =şükredersiniz تَشْكُرُونَ	Rüzgârları müjde-ciler olarak gön-dermesi, size rah-metini tattırması, buyruğu ile gemile-rin yürümesi, lüt-fundan rızık iste-meniz O'nun varl-ğının delillerinden-dir. Belki şükre-dersiniz.	Rüzgarları müj-deciler olarak göndermesi, rahmetinden si-ze tattırması em-ri ile gemilerin yüzmesi ve lut-fundan rızık iste-meniz O'nun ayetlerindendir. Belki şükreder-siniz.	Çünkü O, mucizevi işaretlerden biri ola-rak güzel haberler yüklü rüzgarlar (gön-derir gibi mesajlarını) göndermektedir ki (hayat veren yağmur-lar yoluyla) rahmetini üzerinize yağdırsın, gemiler kendi buyruk-ları doğrultusunda hareket edebilsin ve böylece O'nun nimet-lerinden pay almak için çaba gösteren-lerden ve şükreden-lerden olasınız.
30. 47	=biz gönderdik أَرْسَلْنَا=andolsun ki وَلَقَدْ =elçileri رُسُلًا=senden önce de مِنْ قَبْلِكَ =kavimlerine إِلَى قَوْمِهِمْ =deliller بِالْبَيِّنَاتِ=onlara getirdiler فَجَاءَوْهُمْ =ve biz öc aldık فَلَنَنْقَمَنَّ =suç işleyenlerden مِنَ الَّذِينَ أَجْرَمُوا =üzerimize عَلَيْنَا=borç حَقًّا=idi وَكَانَ =müminlere الْمُؤْمِنِينَ=yardım etmek نَصْرُ	Andolsun ki, biz senden önce de elçileri kavimlerine gönderdik, onlar belgeler getirdiler; dinleyip suç işle-yenlerden öç aldık, zira inanarlara yardım etmek bize hak olmuştur.	Andolsun ki; senden önce Biz, nice pey-gamberleri kendi kavimlerine göndermişizdir de onlara açık deliller getirmiş-lerdir. Ama Biz, suç işleyenlen-den öç aldık. Çünkü mû'minlere yar-dım etmek üst-ümüzde bir hak-tır.	(Ey Muhammed,) senden önceki top-lumlara da kendi içle-rinden peygamberler göndermiştik ve onlar hakikatin her türlü kanıtını getirmişlerdi ve sonra (müminleri zafere ulaştırmak su-retiyle,) (kasden) kö-tülük işleyenlerden öcümüzü almıştık, zaten inanarlara yar-dım etmeyi üstümüz-de bir sorumluluk ola-rak görmüştük.
30. 48	=gönderir الَّذِي يُرْسِلُ=Allah اللَّهُ =bulutu سَحَابًا=kaldırır فَتَثِيرُ=rüzgârları الرِّيَّاحِ =gökte فِي السَّمَاءِ=sonra onu yayar فَيَبْسُطُهُ =ve eder وَيَجْعَلُهُ=dilediği gibi كَيْفَ يَشَاءُ =ve görürsün وَيَقْتَرِي=parça parça كَسَفًا =çıktığını يَخْرُجُ=yağmurun الْوَدَقِ =derken فَإِذَا=arasından مِنْ خِلَالِهِ =dilediğine مَنْ يَشَاءُ=onu بِهِ=uğratinca أَصَابَ =onlar هُمْ=hemen إِذَا=kullarından مِنْ عِبَادِهِ =sevinirler يَسْتَبْشِرُونَ	Rüzgârları gönde-rip, bulutları yürü-ten, onları gökte dilediği gibi yayan ve kısım kısım yı-ğan Allah'dır. Sen de aralarından yağmurun çıktığını görürsün. Derken onu kullarından di-lediğine verince hemen sevinirler.	Allah, O'dur ki; rüzgarları gön-derip bulutları yürütür ve onları dilediği gibi gök-te yayar ve kı-sım kısım yığar. Nihayet sen de aralarından yağmurun çıktı-ğını görürsün. Allah'ın kulların-dan dilediğine verdiği yağmurla onlar hemen se-viniverirler.	Bulutları yükseğe kaldırsın diye (umut) rüzgarlarını estiren O'dur! O, bulutları göklerin üzerine dile-diği gibi yayar ve on-ları yarıp parçalar, böylece bulutların içinden yağmurların boşaldığını görürsün ve kullarından diledi-ğinin üzerine yağdırıp onları sevince boğar,
30. 49	=halbuki onlar idiler وَإِنْ كَانُوا =daha önce مِنْ قَبْلِ =(yağmurun) indirilmesinden أَنْ يُنْزَلَ =önce مِنْ قَبْلِهِ=kendilerine عَلَيْهِمْ =umutsuz لَمُئِلْسِينَ	Oysa onlar, daha önce üzerlerine yağmur yağdırıl-masından iyice ümitlerini kesmiş-lerdi.	Halbuki daha önceden kendi-lerine yağmur indirilmesinden kesin olarak ümitlerini kes-mişlerdi.	oysa (tam da) yağ-murun yağdırılmasın-dan kısa bir süre ön-ce, (neredeyse) bü-tün umutlarını yitir-mişlerdi!
30. 50	=eserlerine إِلَى آثَارِ=bir bak فَإَنْظُرْ =nasıl كَيْفَ=Allah'ın اللَّهُ=rahmetinin رَحْمَتِ =sonra بَعْدَ=yeri الْأَرْضِ=diriliyor يُحْيِي =ki إِنَّ=şüphe yok شُكِّهِ=ölümünden مَوْتَهَا =diriltecektir لَمُحْيِي=böylece ذَلِكَ =ve O وَهُوَ=ölüleri الْمَوْتَى =kadirir قَدِيرٌ=her şeye عَلَى كُلِّ شَيْءٍ	Allah'ın rahmetinin belirtilerine bir bak. Nasıl yeri ölümden sonra diriliyor? Şüphe yok ki, o ölüleri diriltir. O her şeye kadirdir.	Allah'ın rahme-tinin belirtilerine bir baksana. Toprağı öldükten sonra nasıl diril-tiyor? İşte O; bü-tün ölüleri de muhakkak diril-tecek. O; her şeye kadirdir.	İşte (ey insanoğlu,) bunlar Allah'ın rah-metinin işaretleridir; (bak,) ölü toprağa nasıl can veriyor! İşte ölüye tekrar can ve-ren de (Allah)tır; za-ten O, her şeyi yap-maya kadirdir!
30. 51	=göndersek أَرْسَلْنَا=andolsun eğer وَلَئِنْ =o(eki)ni görseler فَرَأَوْهُ=bir rüzgâr رِيحًا =başlarlar أَظْلَوْا=sarmış مُصْفَرًّا =ondan sonra مِنْ بَعْدِهِ =etmeğe يَكْفُرُونَ	Andolsun bir rüzgâr göndersek te ekini sarmış görseler, hemen nankörlüğe başlar-lar.	Andolsun ki; bir rüzgar gönderir de yeşillikleri sa-rartırsak; bunu görünce hemen nankörlüğe baş-larlar.	İşte böyle: şayet (top-raklarını kavuran) bir rüzgar göndersek ve ekinlerinin sarmaya başladığını görseler, (kısa süre önceki se-vinçlerinden) vazge-çip (kudretimizi ve rahmetimizi) inkar etmeye kalkışırlar!
30. 52	=söz dinletemezsin لَا تَسْمِعُ=şüphesiz sen فَإِنَّكَ =iştiremezsin وَلَا تَسْمِعُ=ölülere الْمَوْتَى =çağırır الدُّعَاءَ=sağırlara الصَّمِّ =arkalarını dönüp مَذْبُورِينَ=giderlerken إِذَا وَلَّوْا	Ey Muhammed! Sen ölülere iştiremezsin. Arkala-rını dönüp giden sağırlara da çağır-ırnı iştiremezsin.	Bunun için sen; ölüye katiyyen iştiremezsin. Dönüp giden sağırlara da da-veti duyuramaz-sın.	Elbette sen ölülere asla duyuramazsın ve sırtlarını (sana) dönüp uzaklaşan (kalbi) sağırlara (da)!

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
30. 53 وَمَا أَنْتَ =ve sen değİlsin بِهَادٍ =yola getirecek الْعُمِّي =körleri عَنْ ضَلَالَتِهِمْ =sapıklıklarından إِن تَسْمِعُ =sen işittirsin إِلَّا =ancak مَنْ يُؤْمِنُ =inananlara بآيَاتِنَا =ayetlerimize فَهُمْ =ve onlar مُسْلِمُونَ =Müslüman olurlar	Ve sen, körleri de sapıklıklarından çıkarıp yola getiremezsin. Sen ancak ayetlerimize inananlara işittirsin de onlar müslüman olurlar.	Körleri sapıklıklarından vazgeçirip doğru yola döndüremezsin. Sen; ayetlerimizi ancak inananlara duyurabilirsin. İşte onlar, müslümanlardır.	Ve yine, (kalpleri) kör olanları sapıklıklarından döndürüp doğru yola iletemezsin. Sen (davetini) ancak mesajlarımıza inan(mak istey)enlere ve böylece kendilerini Bize teslim edenlere duyurabilirsin.
30. 54 خَلَقَكُمْ =sizi yarattı الَّذِي =ki اللَّهِ =Allah'tır جَعَلَ =verdi ثُمَّ =sonra مِنْ ضَعْفٍ =zayıflıktan مِنْ بَعْدٍ =ardından ضَعْفٍ =zayıflığın جَعَلَ =verdi ثُمَّ =sonra قُوَّةً =bir kuvvet مِنْ بَعْدٍ =ardından قُوَّةً =kuvvetin ضَعْفًا =zayıflık يَخْلُقُ =yaratır وَشَيْئَةً =ve ihtiyarlık وَهُوَ =ve O الْعَلِيمُ =bilendir الْقَدِيرُ =gücü yetendir	Sizi güçsüz olarak yaratan, güçsüzlükten sonra kuvvetli yapan, sonra da kuvvetliliğın ardından güçsüz ve ihtiyar yapan Allah' dır., Çünkü O, dilediğini yaratır; bilendir ve kudret sahibidir.	Allah, O'dur ki; sizi güçsüz olarak yaratmıştır. Güçsüzlükten sonra kuvvetli kılmıl, sonra da kuvvetliliğın ardından güçsüz ve ihtiyar yapmıştır. O; dilediğini yaratır. O; Alim'dir, Kadir'dir.	Sizi zayıf (bir halde) yaratan, zayıflığınızdan sonra (size) güç veren ve güç(ünüzü gösterdiğin bir dönem)den sonra (yaşılığın getirdiği) zayıflığa sizi duçar eden ve saçlarınıza aklar düşüren O'dur! O, dilediğini var eder; O her şeyi bilendir ve sınırsız güç Sahibidir!
30. 55 السَّاعَةَ =saat تَقُومُ =başladığı وَيَوْمَ =gün يُقْسِمُ =yemin ederler الْمُجْرِمُونَ =suçlular مَا لِنُبْنَا =kalmadıklarına غَيْرَ سَاعَةٍ =bir saatten fazla كَذَلِكَ =işte onlar كَانُوا يُوقَفُونَ =böyle çevriliyorlardı	Kıyamet koptuğı gün, suçlular dünyada bir saatten fazla kalmadıklarına yemin ederler. İşte onlar dünyada da aldatılıp haktan böyle dönüyorlardı.	Kıyametin kopacağı gün; suçlular başka kalmadıklarına yemin ederler. İşte onlar, böylece aldatılıp döndürülürler.	(Size ölümü veren ve zamanı geldiğinde yeniden diriltecek olan O'dur!) Ve Son Saat gelip çatığında, günaha saplanmış olanlar, (yeryüzünde) bir saatten fazla kalmadıklarına yemin edeceklerdir, onlar kendilerini böylece (hayat boyu) kandırıyorlar!
30. 56 الَّذِينَ أُوتُوا =verilenler وَقَالَ =dediler ki لَقَدْ =andolsun وَالْإِيمَانَ =ve iman الْعِلْمُ =bilgi فِي كِتَابٍ =yazgısınca أَلَيْسَتْ =siz kaldınız يَوْمَ =gününe إِلَى =kadar اللَّهِ =Allah'ın فَهَذَا =işte bu الْبَعْثُ =yeniden dirilme وَلَكِنكُمْ =fakat siz الْبَعْثُ =dirilme يَوْمَ =günüdür كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ =bilmiyordunuz	Kendilerine bilgi ve iman verilenler dediler ki; «Andolsun siz, Allah'ın yazgısınca tayin edilen yeniden dirilme gününe kadar kaldınız. İşte bu yeniden dirilme günüdür. Fakat siz bilmiyordunuz.»	Kendilerine bilgi ve iman verilenler: Andolsun ki; Allah'ın kitabında yazılan o yeniden diriliş gününe kadar kaldınız. İşte bu; yeniden diriliş günüdür. Ama siz, bilmiyordunuz, derler.	Fakat (hayattayken) kendilerini bilgi ve inanç ile donattıklarımız: Siz, gerçekte, Allah'ın vahyettiğın(i doğru kabul etme)de geciktiniz (ve) Kıyamet Günü'ne kadar (beklediniz): işte bugün Kıyamet Günü'dür: ama siz bunu anlamamakta direndiniz! diyeceklerdir.
30. 57 لَا يَنْفَعُ =fayda vermez فَيَوْمَئِذٍ =artık o gün الَّذِينَ ظَلَمُوا =zulmetmiş olanlara وَلَا هُمْ =ve ne de onlardan مَعْزَرَتُهُمْ =mazeretleri يُسْتَعْتَبُونَ =rıza talebetmeleri istenir	Artık zulmedenlere o gün mazeretleri fayda vermeyecek, onlardan Allah'ı hoşnut etmeleri de istenmez.	Zulmedenlerin o gün mazeret beyan etmeleri fayda vermez. Artık kendilerinden dönüşleri de istenmez.	Fakat o Gün, zulme şartlanmış olanların ne mazeretlerinin bir faydası olacak, ne de kendilerini düzeltmelerine izin verilecektir.
30. 58 صَرَبْنَا =biz anlattık وَلَقَدْ =andolsun فِي هَذَا =bu لِلنَّاسِ =insanlara مِنْ كُلِّ الْقُرْآنِ =Kur'an'da وَلَئِنْ =eğer مِثْلٍ =misali ile بِآيَةٍ =bir ayet جَنَّتْهُمْ =onlara getirsen الَّذِينَ كَفَرُوا =inkâr edenler لَيَقُولَنَّ =derler إِلَّا =ancak إِنْ أَنْتُمْ =siz مُطَّلُونَ =iptal edenlerdensiniz	Andolsun; biz bu Kur'an'da insanlara her çeşit misali getirip anlattık. Onlara bir ayet getirdiğın zaman inkâr edenler; «Siz ancak geleneklerinizi iptal edenlerden başkası değİlsiniz» derler.	Andolsun ki; bu Kur'an'da insanlar için her türlü misali irad etmişizdir. Bununla beraber sen, onlara herhangi bir ayet getirmiş olan san küfredenler: Siz ancak batıl şeyler ortaya atanlırsınız, derler.	Biz bu Kuran'da insanların önüne her türlü örnek olayı koyduk. Ama onlara (böyle) bir mesajla yaklaşırsan, hakikati inkara şartlanmış olanlar, mutlaka, Siz düzmece iddialarda bulunmaktan başka bir şey yapmıyorsanız! derler.
30. 59 اللَّهِ =Allah يَطْبَعُ =mühürler كَذَلِكَ =işte böyle عَلَى قُلُوبٍ =kalblerini الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ =bilmeyenlerin	İşte Allah, bilmeyenlerin kalplerini böyle mühürler.	İşte Allah; bilmeyenlerin kalblerine böyle damga basar.	Allah bu şekilde, (hakikati) kabul etme(k isteme)yenlerin kalplerini mühürler.
30. 60 وَعْدَ =vaadi إِنَّ =şüphe yok ki فَاصْبِرْ =sabret حَقٌّ =haktır اللَّهِ =Allah'ın وَلَا يَسْتَخِفُّكَ =ve seni telaşa düşürmesin الَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ =inanmayanlar	Sen şimdi sabret! Bil ki, Allah'ın sözü gerçektir. İnanmayanlar seni telaşa ve gevşekliğe düşürmesinler.	Sabret, şüphesiz ki Allah'ın vaadi haktır. Yakinen inanmayanlar seni hafifliğe itmesinler.	O halde sıkıntılara göğüs ger: Allah'ın (Kıyamet Günü ile ilgili) vaadi kesinlikle doğrudur. Öyleyse, tam bir iç tatminine ulaşamayanların senin zihnine şüphe tohumları ekmelerine izin verme!
31. 1 الم =Elif lam mim	Elif, lam, mim.	Elif, Lam, Mim.	Elif-Lam-Mim.
31. 2 الْكِتَابِ =Kitabın آيَاتٍ =ayetleridir تِلْكَ =şunlar الْحَكِيمِ =hikmetli	Bunlar, hikmetli Kitab'ın ayetleridir.	Bunlar Hakim kitabın ayetleridir.	Bunlar, ilahi fermanın hikmet dolu mesajlarıdır,
31. 3 وَرَحْمَةً =ve rahmettir هُدًى =yol göstericidir لِلْمُحْسِنِينَ =güzel davrananlara	Bunlar güzel davrananlara yol gösterici ve rahmettir.	Ki o; iyi davranan kimseler için hidayet ve rahmettir.	güzel işler yapanlar için rahmet ve hidayet kaynağı (olan mesajlar);
31. 4 الَّذِينَ =onlar ki يُؤْمِنُونَ =kılarlar الصَّلَاةَ =namazı وَيُؤْتُونَ =ve verirler وَهُمْ =ve onlar بِالْآخِرَةِ =ahirete الزَّكَاةَ =zekatı يُوقِنُونَ =kesin olarak inanırlar هُمْ =onlar	İşte onlar ki, namaz kılarlar, zekât verirler, ahirete de kesin olarak inanırlar.	Onlar ki; namaz kılarlar, zekat verirler ve onlar ahirete de yakinen inanırlar.	onlar ki namazlarında kararlılık gösterir ve karşılıksız yardımda bulunurlar: çünkü onlar içlerinde öteki dünyaya kesin bir inanç besleyenlerdir.
31. 5 أُولَئِكَ =işte onlar عَلَى =üzerindedirler هُدًى =doğru bir yol مِنْ رَبِّهِمْ =Rableri tarafından وَأُولَئِكَ =ve onlar هُمْ الْمُفْلِحُونَ =umduklarına ereceklerdir	İşte onlar Rabb'lerinin göstermiş olduğı doğru bir yol üzerindedirler ve kurtuluşa erenlerdir.	İşte onlar; Rabblarından bir hidayet üzerindedirler. Ve işte onlar; felaha erenlerin kendileridir.	İşte Rablerinin gösterdiği doğru yol üzerinde olan ve dolayısıyla nihai mutluluğa erişecek olanlar bunlardır.
31. 6 مَنْ =kimi وَمِنَ النَّاسِ =insanlardan لَهُوَ =boş يَشْتَرِي =satın alır لِيُضِلَّ =saptırmak için الْحَدِيثَ =hadisi (sözü) اللَّهِ =Allah'ın عَنْ سَبِيلِ =yolundan بِغَيْرِ عِلْمٍ =bilgisizce وَيَتَّخِذَهَا =ve onu edinmek için هُزُورًا =alay konusu عَذَابٌ =bir azab لَهُمْ =onlara vardır أُولَئِكَ =işte مُهِينٌ =küçük düşürücü	İnsanlardan öyleleri var ki, herhangi bir bilgiye dayanmadan insanları Allah'ın yolundan saptırmak ve onunla alay etmek için gerçeğı boş sözlerle değİştirler. İşte alçaltıcı azap bunlar içindir.	İnsanlar arasında bilgisizce Allah yolundan saptırmak için gerçeğı boş sözlerle değİşenler ve Allah yolunu alaya alanlar vardır. İşte horlayıcı azap onlar içindir.	Ama insanlar arasında öyleleri var ki, bilgisi olmayanları Allah yolundan saptırmak ve onu gülünç duruma düşürmek için (yol gösterici mesajlar üzerinde) kelime oyunu yapmaya kalkışıyorlar: böylelerini alçaltıcı bir azap bekliyor.
31. 7 عَلَيْهِ =ona تُنْتَلَى =okunduğı وَإِذَا =zaman وَلَى =sırtını döner آيَاتِنَا =ayetlerimiz كَأَنَّ =sanki مُسْتَكْبِرًا =büyüklük taslayarak	Ayetlerimiz o sapık kimseye okunduğı zaman sanki onları hiç işitmemiş, sanki kulaklarında ağırlık varmış gibi	Ayetlerimiz ona okunduğı zaman; kulaklarında ağırlık var da işitmiyormuş gibi büyüklük tasla-	Böyle birine mesajlarımızı aktarıldığında bir sanki kulaklarında bir sağırılık varmış da onları hiç duymamış gibi, küstahça yüz çevir-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
كَأَنَّهُمْ يَسْمَعُهَا=onları hiç işitmemiş sanki وَقَرَأَتْ فِي أذُنَيْهِ=kulaklarında ağırlık varmış وَقَبَسِرُهُ=ona müjdele أَلِيمٌ=acı bir	büyüklenerek sırt çevirir. İşte onu can yakıcı azapla müjdele!	yarak sırt çevirir. İşte ona çok acıklı bir azabı müjdele.	rir: işte ona (öteki dünyada) acıklı azabı haber ver!
31. 8 الَّذِينَ آمَنُوا=inananlara وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ=iyi işler لَهُمْ جَنَّاتُ=cennetler النَّعِيمِ=nimeti bol	İnanıp yararlı iyi işler yapanlar için nimeti bol cennetler vardır.	İman edip salih amel işleyenlere; muhakkak ki Naim cennetleri vardır.	(Buna karşılık) iman edip doğru ve yararlı işler yapanlar mutluluk bahçelerine kavuşacaklar,
31. 9 فِيهَا خَالِدِينَ=ebedi kalacaklardır وَعَدَ اللَّهُ=Allah'ın وَهُوَ الْعَزِيزُ=üstündür الْحَكِيمُ=hüküm ve hikmet sahibidir	Orada ebedi olarak kalacaklardır. Bu, Allah'ın gerçek vaadidir. O güçlüdür, hakimdir.	Orada devamlı kalırlar. Bu, Allah'ın hak vaadidir. Ve O; Aziz'dir, Hakim'dir.	Orada Allah'ın şaşmaz vaadine uygun olarak temelli kalacaklar; çünkü O, kudret ve hikmet sahibidir.
31. 10 السَّمَاوَاتِ=gökleri وَعَمَدٍ=bir direk وَأَلْقَى=ve attı فِي الْأَرْضِ=yere رَوَاسِي=sağlam ve yüksek dağlar أَنْ تَمِيدَ=sarsar diye فِيهَا=orada مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ=canlıyı وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ=gökten فِيهَا=orada فَأَنْبَتْنَا=ve bitirdik مَاءً=bir su مِنْ كُلِّ زَوْجٍ=çifti كَرِيمٍ=güzel	Gökleri gördüğünüz gibi direksiz olarak yaratmış, sizi sarsar diye yere ağır baskılar koymuş, orada her türlü canlıyı yaymıştır. Gökten su indirip orada her sınıf güzel nebatlar yetiştirmiştir.	Gökleri, gördüğünüz gibi direksiz olarak yaratmış, sizi sarsar diye yere ağır baskılar koymuş, orada her türlü canlıyı yaymıştır. Biz, gökten su indirip orada her sınıf bitkiler yetiştirmişizdir.	O, gökleri görünür destekler olmadan yarattı; sizi sarsmasın diye yeryüzünü sabit dağlar ile donattı ve orada her çeşit canlı varlığın çoğalmasını sağladı. Biz gökyüzünden sular indirir ve bununla yeryüzünde her türlü faydalı (canlı)nın yetişip büyümesini sağlarız.
31. 11 اللَّهُ=Allah'ın خَلَقَ=yarattıklarıdır هَذَا=işte bunlar فَأَرْوِي=gösterin bana مَادَا خَلَقَ=ne yarattı? الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ=O'ndan başkaları بَلْ=doğrusu فِي=içindedirler الظَّالِمُونَ=o zalimler ضَلَالٍ=bir sapıklık مُبِينٍ=açık	İşte bunlar Allah'ın yarattıklarıdır. O'ndan başkası ne yarattı? Doğrusu o zalimler, açık bir sapıklık içindedirler.	İşte bu, Allah'ın yaratışdır. Gösterin bakalım bana O'ndan başkalarının ne yarattığını? Hayır, zalimler apaçık bir sapıklık içindedirler.	Bunlar(in tümü) Allah'ın hilkatidir: Peki, gösterin bana, O'ndan başkası ne yaratabilmişi! Hayır, (gösteremezsiniz,) zalimler açık bir sapıklık içindedirler!
31. 12 وَلَقَدْ=andolsun آتَيْنَا=biz verdik لُكْمَانَ=Lokman'a الْحِكْمَةَ=hikmet لِيُشْكُرَ=şükretmesi için بِاللَّهِ=Allah'a فَإِنَّمَا=şüphesiz يَشْكُرَ=şükrederse وَمَنْ=ve kim لِنَفْسِهِ=kendisi için يَشْكُرَ=şükreder وَمَنْ=ve kim كَفَرَ=inkâr ederse فَإِنَّ=şüphesiz حَمِيدٌ=övülmüştür غَنِيٌّ=zengindir اللَّهُ=Allah	Andolsun ki, biz Lokman'a hikmet verdik. «Allah'a şükret» dedik, kim şükrederse kendisi için şükreder. Kim nankörlük ederse bilsin ki, Allah zengindir, övülme-ye lâyık olandır.	Andolsun ki; Biz, Allah'a şükret diye Lokman'a hikmeti verdik. Kim şükrederse; ancak kendisi için şükretmiş olur. Kim de küfrederse; muhakkak ki Allah; Ganimi'dir, Hamidi'dir.	Biz, Lokman'a şu hikmeti başışladık: Allah'a şükret; çünkü (O'na) şükreden kendisi iyiliği için şükretmiş olur; nankörlük etmeyi tercih eden ise (bilsin ki), Allah, kesinlikle hiçbir şeye muhtaç değildir ve her zaman hamde layıktır.
31. 13 وَأَذَى=hani قَالَ=demişti ki لُكْمَانَ=Lokman وَهُوَ يَعْظُمُهُ=öğüt vererek لَا تُشْرِكْ=ortak koşma يَا بُنَيَّ=yavrum بِاللَّهِ=Allah'a إِنَّ=çünkü الشِّرْكَ=ortak koşmak لَظُلْمٌ=bir zulümdür عَظِيمٌ=büyük	Lokman oğluna öğüt vererek; «Ey oğulcuğum! Allah'a ortak koşma, çünkü ortak koşmak, büyük bir zulümdür.»	Hani Lokman; oğluna öğüt vererek demişti ki: Oğulcuğum; Allah'a şirk koşma, doğrusu şirk, büyük bir zulümdür.	Lokman, oğluna öğüt verirken şöyle konuştu: Ey Benim sevgili oğlum! Allah'tan başkasına ilahi sıfatlar yakıştıрма! Bil ki, böyle (düzmece) ortaklık yakıştırmalar, gerçekten büyük bir zulümdür!
31. 14 الْإِنْسَانَ=insana وَوَصَّيْنَا=biz tavsiye ettik بِوَالِدَيْهِ=ana babasını حَمَلْتُهُ=onu taşımıştır عَلَى=üstüne وَهُنَا=zayıflık أُمُّهُ=anası وَهُنِ=zayıflıkla وَفِصَالُهُ=ve onun süttten kesilmesi فِي=içindedir عَامَيْنِ=iki yıl أَنْ اشْكُرَ=şükret وَلَوْالِدَيْكَ=ve anana-babana لِي=bana بِالْيَ=banadır الْمَصِيرُ=dönüş	Biz insana, ana babasına iyi davranmasını tavsiye etmişizdir. Anası onu zayıflık üstüne zayıflık çekerek karnında taşımıştır. Onun süttten kesilmesi de iki yıl içinde olur. Bana ve ana babana şükret diye tavsiyede bulunmuşuzdur. Dönüş Allah'adır.	Biz insana, ana ve babasına iyi davranmasını tavsiye ettik. Annesi onu zorluk üstüne zorlukla taşıdı. Süttten ayrılması da iki yıl sürmüştür. Bana ve ana-babana şükret. Dönüş ancak Bana'dır.	(Allah diyor ki:) 'Biz, insana, anne babasına karşı iyi davranmasını emrettik: annesi onu nice acılara katlanarak karnında taşıdı ve çocuğun annesine bağımlılığı iki yıl sürdü; (öyleyse, ey insanoğlu,) Bana ve anne babana şükret, (unutma ki) bütün yollar sonunda Bana ulaşır.
31. 15 وَإِنْ=eğer جَاهَدَاكَ=seni zorlarlarsa بِى=bana عَلَى أَنْ تُشْرِكَ=ortak koşman için أَنَّكَ=senin مَا لَيْسَ=olmayan bir şeyi بِهِ=hakkında عِلْمٌ=bilgin فَلَا تُطِعْهُمَا=onlara itaat etme وَصَاحِبَهُمَا=onlarla geçin فِي الدُّنْيَا=dünyada وَاتَّبِعْ=ve uy سَبِيلَ=yoluna إِلَى=bana أَنْتَابَ=yönelen مَنْ=kimsenin إِلَى=bana مَرْجِعُكُمْ=dönüşünüz إِلَى=bana ثُمَّ=sonra فَأَنْبِئُكُمْ=size haber vereceğim بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızı	Eğer onlar seni körü körüne bana ortak koşman için zorlarlarsa, onlara itaat etme; dünya işlerinde onlarla iyi geçin, Allah'a yönelen kimsenin yoluna uy. Sonunda dönüşünüz banadır. O zaman size yaptıklarınızı haber vereceğim.	Şayet onlar seni körü körüne Bana şirk koşman için zorlarsa; onlara itaat etme ve dünya işlerinde onlarla iyi geçin Bana dönenlerin yoluna uy. Sonra dönüşünüz yine Bana'dır. O zaman Ben, size yaptıklarınızı bildiririm.	(Allah diyor ki:) '(Anne babana saygılı ol;) ama eğer senin aklının (ilahlık) yakıştırmayacağı bir şeyse Benimle birlikte ilahlık yakıştırmam için zorlarlarsa onlara uyma; (o durumda bile) onlara bu dünyada iyilikle davran ve Bana yönelenlerin yolundan git. Sonunda hepiniz Bana döneceksiniz; ve o zaman (hayatta iken) yapmış olduğunuz her şeyi (gerçek şekliyle) size göstereceğim.
31. 16 إِنْ تَكُ=bir şey olsa إِنَّهَا=onlar يَا بُنَيَّ=yavrum حَبَّةٌ=danesi مِثْقَالٍ=ağırlığıınca فَتَكُنْ=ve bulunsa أَوْ=veya فِي صَخْرَةٍ=bir kayanın içinde أَوْ=veya فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde فِي الْأَرْضِ=yerde يَأْتِ=mutlaka getirir إِنَّ=çünkü اللَّهُ=Allah إِنَّ=çünkü اللَّهُ=Allah بِهَا=onu خَبِيرٌ=haber alır لَاطِيفٌ=latifir	Lokman: «Oğulcuğum! Yaptığın iyi veya kötü iş, bir hardal tanesi ağırlığıınca olsa ve bu bir kayanın içinde, göklerde veya yerde bulunsa, yine de Allah onu karışına getirir. Doğrusu Allah lâtifir, haberdardır.	Oğulcuğum; işlediğin şey bir hardal tanesi kadar da olsa, bir kayanın içinde veya göklerde, yahut yerin derinliklerinde de bulunsa, Allah onu getirir. Muhakkak ki Allah; Latif tir, Habir dir.	(Lokman,) Ey yavrucuğum! (diye devam etti) Ortada yalnızca hardal tanesi kadar bir şey de olsa, (yaptıklarınız) bir kayanın içinde (saklı) da bulunsa, yahut göklerin tepesinde ve yerin derinliklerinde de olsa Allah onu aydınlığa çıkarır: çünkü Allah, kuşkusuz, akıl sırmaz bir (hikmet Sahibi)dir ve her şeyden haberdardır.
31. 17 الصَّلَاةَ=namazı أَقِمِ=kıl يَا بُنَيَّ=yavrum وَأْمُرْ=emret بِالْمَعْرُوفِ=iyiliği وَأَصْبِرْ=ve sabret عَنِ الْمُنْكَرِ=kötülükten إِنَّ=çünkü عَلَى مَا أَصَابَكَ=başına gelene ذَلِكَ=bunlar مِنْ عَزْمٍ=yapılması gereken الْأُمُورِ=işlerdendir	Oğulcuğum namazı kıl, iyiliği emret, kötülükten vazgeçmeye çalış ve başına gelene sabret. Çünkü bunlar azmedilmeye değer şeylerdir.	Oğulcuğum; namaz kıl, iyiliği emret, kötülüğü önle. Başına gelene sabret. Doğrusu bunlar azmedilmeye değer şeylerdir.	Ey yavrucuğum! Namazında kararlılık göster, doğru ve yararlı olanı emret, kötü ve eğriden vazgeçir, başına gelebilecek her (belaya) sabırla katlan: bu, azim ve kararlılık gösterilmeye değer bir şeydir!
31. 18 وَلَا تُصْعِرْ=çevirme خَذَاكَ=yüzünü	İnsanları küçümseyip yüz çevirme! Yeryüzünde bö-	İnsanları küçümseyip yüz çevirme. Yeryü-	(Yersiz) bir gurura kapılarak insanlara üstünlük taslama ve

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
لِلنَّاسِ=insanlardan وَلَا تَمْشِ=ve yürüme مَرَحًا=böbürlenerek فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde لَا يُحِبُّ=sevmez إِنْ=zira الله=Allah كُلَّ=hepsini مُخْتَالٍ=kendini beğenenleri فَخَوِرَ=övünenleri	bürlenerek yürüme! Allah, kendini beğenmiş övünen kimseyi sevmez.	zünde böbürlenerek yürüme. Allah kendini beğenip böbürleneni şüphesiz ki hiç sevmez.	yeryüzünde küstahça gezip durma! Unutma ki Allah, böbürlenerek küstahlık yapanları sevmez.
31. 19 وَاقْصِدْ=ve tutumlu ol فِي مَشْيِكَ=yürüyüşünde وَاعْضُضْ=ve kıs مِنْ صَوْتِكَ=sesini إِنْ=çünkü أَنْكَرَ=en çirkini الْأَصْوَاتِ=seslerin لَصَوْتِ=eşeklerin الْحَمِيرِ=sesidir	Yürüyüşünde tabii ol (ölçülü hareket et) sesini de kıs. Çünkü seslerin en çirkini eşeklerin sesidir.	Yürüyüşünde tabii ol, sesini kıs. Şüphesiz ki seslerin en çirkini eşeklerin sesidir.	Davranışlarında ölçülü ve dengeli ol, sesini yükseltme: çünkü, unutma ki, seslerin en çirkini eşeğin anırmasıdır...
31. 20 اللَّهُ=Allah أَلَمْ تَرَوْا?=görmediniz mi? لَكُمْ=size مَا=bulunanları وَمَا=ve bulunanları فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde وَأَسْبَغَ=ve bol bol verdi فِي الْأَرْضِ=ve yerde ظَاهِرَةً=zahir نِعَمَةً=nimetlerini عَلَيْكُمْ=size وَمِنَ النَّاسِ=insanlardan وَبَاطِنَةً=ve batın مَنْ=kimi var ki يُجَادِلُ=tartışır (durur) فِي=hakında الله=Allah بَغَيْرِ=olmadan عِلْمٍ=bilgisi وَلَا هُدًى=ve yol göstereni olmadan وَلَا كِتَابٍ=ve ne de bir Kitabı مُنِيرٍ=aydınlatıcı	Allah, göklerde ve yerde bulunanları emrinize açık ve gizli olarak nimetlerini bol bol verdiğini görmediniz mi? Yine de insanlardan bazıları ne bilgisi ne yol göstereni ne de aydınlatıcı bir Kitab'ı olmadan Allah hakkında tartışır.	Görmez misiniz ki; Allah, göklerde olanları da, yerde olanları da size müsahhar kılmıştır. Gizli ve açık olarak nimetlerini size bolca vermiştir. İnsanlar arasında hiç bir bilgisi olmadan, hiç bir rehberi ve aydınlatıcı kitabı yokken Allah hakkında tartışanlar vardır.	Allah'ın göklerdeki ve yerdeki her şeyi emrinize verdiğini, nimetlerini açıkça veya gizlice önünüze alabildiğine serdiğini görmez misiniz? Yine de insanlar arasında öylesi var ki, (Allah hakkında) hiçbir bilgisi, bir rehberi ve aydınlatıcı bir vahiy olmadan O'nunla ilgili tartışmalara girer;
31. 21 اتَّبِعُوا=uyun أَهْمُ=onlara وَإِذَا قِيلَ=dense قَالُوا=derler اللَّهُ=Allah'ın مَا أَنْزَلَ=indirdiğine مَا=şeye نَتَّبِعْ=biz uyarız وَجَدْنَا=bulduğumuz عَلَيْهِ=üzerinde أَبَاءَنَا=babalarımızı أَوْلَوْكَانَ=olsa da mı? الشَّيْطَانِ=şeytan يَدْعُوهُمْ=onları çağırmış إِلَى عَذَابِ=sesir السَّعِيرِ=alevli ateşin	Onlara; «Allah'ın indirdiğine uyun!» dense; «Hayır biz babalarımızı üzerinde bulduğumuz yola uyarız» derler. Şeytan babalarınızı alevli ateşin azabına çağırmış olsa da mı?	Onlara: Allah'ın indirdiklerine uyun, denilince: Hayır, biz atalarımızı üzerinde bulduğumuz yola uyarız, derler. Ya şeytan, onları yalımlı azaba çağırıyor idiyse?	ve böyle (insanlara) Allah'ın bahsettiğine tabi olmaları söylenildiğinde, Hayır, biz, atalarımızdan gördüğümüz (inanç ve eylem biçimlerine) uyarız! derler. Öyle mi, ya Şeytan onları yalıcık ateşin azabına çağırmışsa?
31. 22 وَمَنْ=ve kim يُسَلِّمُ=teslim ederse إِلَى اللَّهِ=Allah'a وَجْهَهُ=yüzünü وَهُوَ مُحْسِنٌ=güzel davranarak فَقَدْ اسْتَمْسَكَ=kulpa بِالْعُرْوَةِ=o yapışmıştır وَالِىَ اللَّهِ=Allah'a döner وَالْوَقْىَ=en sağlam الْأُمُورِ=işlerin عَاقِبَةُ=sonu	Kim güzel davranarak kendini Allah'a teslim ederse, o en sağlam kulpa yapışmıştır. Sonunda bütün işler Allah'a döner.	Kim, ihsan ederek kendini Allah'a teslim ederse; muhakkak ki o, en sağlam kulpa sarılmıştır. Ve işlerin akibeti Allah'a aittir.	Kim bütün benliğiyle Allah'a teslim olursa ve aynı zamanda doğru ve yararlı işlerde bulunursa, hiç sarsılmayan (sağlam) bir dayanak elde etmiş olur: çünkü her şeyin akibeti Allah'ın elindedir.
31. 23 وَمَنْ=ve kim كَفَرَ=inkâr ederse فَلَا يَحْزَنكَ=seni üzmesin كُفْرُهُ=onun inkârı إِلَيْنَا=sonunda bizedir مَرْجِعُهُمْ=onların dönüşleri فَنُنَبِّئُهُمْ=ve kendilerine haber veririz بِمَا عَمِلُوا=yaptıklarını إِنْ=şüphesiz الصُّدُورِ=göğüslerin إِلَى عَذَابِ=özünü بِذَاتِ=bilir	Kim de inkâr ederse onun inkârı seni üzmesin; onların dönüşü bizedir. O zaman yaptıklarını kendilerine haber veririz. Allah kalplerde olanı şüphesiz bilir.	Kim de küfrederse; onun küfürü, seni üzmesin. Onların dönüşü Bize'dir. O zaman yaptıklarını onlara bildiririz. Şüphesiz ki Allah; göğüslerin özünü gerçekten bilendir.	Hakikati inkara şartlanmış olana gelince, onun inkarı seni üzmesin: onlar sonunda Bize dönecekler ve o zaman, (hayatta iken) yaptıklarının (gerçek-te) ne olduğunu onlara göstereceğiz: çünkü Allah, (insanların) kalplerindekini en iyi bilendir.
31. 24 ثُمَّ=sonra قَلِيلًا=biraz نَضْطَرُّهُمْ=süreriz إِلَى عَذَابٍ=bir azaba غَلِيظٍ=kaba	Onlara biraz geçim sağlar, sonra ağır bir azaba sürükleriz.	Onları az bir süreye geçiririz, sonra da katı bir azaba sürükleriz.	Onlara kısa bir süre hayatın zevkini yaşatır, ama sonunda şiddetli bir azaba sürükleriz.
31. 25 وَلَئِنْ=Andolsun سَأَلْتَهُمْ=onlara sorsan مَنْ خَلَقَ=gökleri السَّمَاوَاتِ=kim yarattı? وَالْأَرْضِ=ve yeri لَيَقُولَنَّ=mutlaka derler الْحَمْدُ=hamd فَلِ اللَّهِ=de ki بَلَّ=Allah'a layıktır أَكْثَرُهُمْ=çokları لَا يَعْلَمُونَ=bilmezler	Andolsun ki onlara; «Gökleri ve yeri kim yarattı» diye sorsan «Allah» derler. Hamd Allah'a mahsustur. Hayır onların çoğu bilmiyor.	Andolsun ki onlara: Gökleri ve yeri kim yarattı? diye sorsan; muhakkak: Allah, derler. De ki: Hamd Allah'a mahsustur. Hayır onların çoğu bilmezler.	(Çoğu insan) gibi, şayet onlara, Gökleri ve yeri yaratan kimdir? diye sorsan, hiç tereddüt etmeden Allah'tır! derler. De ki: (O halde bilin ki) bütün övgüler yalnız Allah'a mahsustur! Fakat onların çoğu (bunun ne demek olduğunu) bilmez.
31. 26 اللَّهُ=Allah'ındır مَا=ne varsa hepsi وَالْأَرْضِ=ve yerde فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde هُوَ=işte O'dur إِنْ=şüphesiz الْغَنِىُّ=ğani (zengin) الْحَمِيدُ=övülen	Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Şüphesiz Allah müstağnidir, övülmeye lâyık olandır.	Göklerde ve yerde olanlar Allah'ındır. Muhakkak ki Allah'tır O, Gani ve Hamid.	Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Şüphesiz yalnız Allah, kendi kendine yeterlidir, bütün övgüler yalnız O'na mahsustur!
31. 27 أَنَّمَا=bulunan وَلَوْ=şayet olsa فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde مِنْ شَجَرَةٍ=ağaçlar أَقْلَامٌ=kalem وَالْبَحْرِ=ve deniz (mürekkep) مِنْ بَعْدِهِ=arkasından ona katılsa يَمِدُّهُ= سَبْعَةَ=yedi أَبْحُرٍ=deniz (daha) مَا نَفِدَتْ=kelimeleri يَمِدُّهُ=yine tükenmez إِنْ=şüphesiz اللَّهُ=Allah عَزِيزٌ=üstündür حَكِيمٌ=hikmet sahibidir	Yeryüzünde bulunan ağaçlar kalem olsa, denizlerde mürekkep olsa ve yedi deniz daha eklense, yine Allah'ın sözleri yazmakla tükenmez. Doğrusu Allah güçlüdür, hakimdir.	Eğer yeryüzündeki ağaçların hepsi kalem olsa, deniz de, arkasından yedi deniz daha kendine yardım ederek mürekkep olsa, yine de Allah'ın kelimeleri tükenmez. Muhakkak ki Allah; Aziz'dir, Hakim'dir.	Yeryüzündeki bütün ağaçlar kalem olsaydı, denizler de mürekkep, sonra yedi deniz (daha) eklenseydi, Allah'ın sözleri yine de tükenmezdi: çünkü Allah, kudret ve hikmet sahibidir.
31. 28 مَا=değildir خَلَقْتُمْ=sizin yaratılmanız وَلَا=ve değildir بَعَثْتُمْ=diriltilmeniz إِلَّا=başka bir şey كُنْطُسٍ=kişi(nin yaratılmasından) وَاحِدَةٍ=bir tek إِنْ=şüphesiz سَمِيعٌ=işitendir بِصِيرٍ=görendir	Ey insanlar! Sizin yaratılmanız ve yeniden dirilmeniz tek bir kişinin yaratılması ve tekrar diriltilmesi gibidir. Şüphesiz Allah, işitendir. görendir.	Sizin yaratılmanız da, yeniden diriltilmeniz de bir tek kişinin gibidir. Şüphesiz ki ALLAH; sE-Mİ'DİR, bA-SİR'DİR.	Hepinizin yaratılması ve yeniden diriltilmesi, (O'nun için) tek bir can(lının yaratılması ve diriltilmesi) gibidir: Şüphe yok ki Allah, her şeyi işiten, her şeyi görendir.
31. 29 اللَّهُ=Allah أَلَمْ تَرَ=görmedin mi اللَّيْلِ=geceyi يُوَلِّجُ=sokuyor وَيُوَلِّجُ=ve sokuyor فِي النَّهَارِ=gündüzün içine فِي اللَّيْلِ=gecenin içine وَسَخَّرَ=ve emrine boyun eğdirmiştir الْقَمَرَ=ve ayı كُلَّ=her biri يَجْرِي=akıp gider إِلَى=kadar أَجَلٍ=bir süreye	Görmedin mi Allah, geceyi gündüzün içine; gündüzü gecenin içine sokuyor. Güneş ve ayı emrine boyun eğdirmiştir. Her biri belirli bir süreye kadar hareket eder. Allah yaptıklarından haberdardır.	Görmez misin ki; Allah, geceyi gündüzü, gündüzü de geceye katar. Güneşi ve ayı buyruk altında tutar. Her birisi belirli bir süreye kadar akıp gider. Muhakkak ki Allah, yaptıklarınınndan haberdardır.	Bilmez misin gündüzü kısaltarak geceyi uzatan ve geceyi kısaltarak gündüzü uzatan Allah'tır; O, her biri belirlenmiş bir vade içinde hareketini sürdüren güneşi ve ayı (kendi yasalarına) tabi kılmıştır; ve bütün yaptıklarınızdan haberdardır?

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
Allah=الله ve=وَأَنَّ belli=مُسَمًّى yaptıklarınızı=بِمَا تَعْمَلُونَ =haber almaktadır=خَبِيرٌ				
31. 30	O=هُوَ Allah=الله çünkü=بِأَنَّ böyledir=ذَلِكَ ve=وَأَنَّ haktır=الْحَقُّ yalvardıkları=مَا يَذْعُونَ O'ndan başka=مِنْ دُونِهِ الْبَاطِلُ=batıldır O=هُوَ Allah'tır=الله ve=وَأَنَّ gerçekten =ulu=الْعَلِيُّ ve büyük=الْكَبِيرُ	Bu, Allah'ın hak olmasından ve O'ndan başka tap-tıklarının batıl ol-masındandır. Doğ-rusu Allah yücedir, büyüktür.	Bu, Allah'ın; hakkın kendisi ve O'ndan baş-ka tap-tıklarının da batıl olma-sındandır. Doğ-rusu Allah; çok yücedir, çok bü-yüktür.	Gerçek budur: Yal-nızca Allah, Mutlak Hakikattir ve insanla-rın O'ndan başka ça-ğırdıkları her şey ta-mamiyle değersiz ve geçersizdir; çünkü yalnız Allah yüce ve gerçekten uludur!
31. 31	=görmedin mi? أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلُكَ Allah=الله =denizde=فِي الْبَحْرِ gittiğini=تَجَرِي Allah'ın=الله =nimetiyle=بِنِعْمَتِ =size göstereyim diye=لِيُرِيَكُمْ =şüphesiz إِنَّ مِنْ آيَاتِهِ bir kısım ayetlerini =ibretler=لَايَاتٍ bunda vardır=فِي ذَلِكَ =sabreden=صَبَّارٍ herkes için=لِكُلِّ =şükreden=شُكُورٍ	Allah size, bir kı-sım delillerini gös-tersin diye, Al-lah'ın izniyle gemi-lerin denizde akıp gittiğini görmediniz mi? Şüphesiz bunda çok sabre-den çok şükreden herkes için ibretler vardır.	Görmez misin ki; gemiler denizde Allah'ın nimetiyle akıp gider. Böylece size ayetlerini gösterir. Bunlarda pek sabırlı ve çok şükreden kimse-ler için ayetler vardır.	Görmez misin, gemi-ler Allah'ın lütfu ile denizlerde nasıl yol alıyorlar ve böylece Allah kendi varlığının bazı işaretlerini önü-nüze nasıl koyuyor? Kuşkusuz bunda, sı-kıntılara sonuna ka-dar göğüs geren ve (Allah'a karşı) derin bir şükran duygusu taşıyanlar için mesaj-lar vardır.
31. 32	=onları sardığı=غَشِيَهُمْ وَإِذَا =gölgeler gibi=كَالظُّلِّ dalga(lar)=مَوْجُ Allah'a=الله =yalvarırlar=دَعَا =yalnız O'na has kılarak=مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ=dini =onları kurtarınca=نَجَّاهُمْ فَلَمَّا fakat o zaman =karaya çıkarınca=إِلَى الْبَرِّ =içlerinden bir kısmı=مُقْتَصِدٌ =iktisad eder =zaten inkâr etmez=وَمَا يَجْحَدُ =başkası=إِلَّا كُلُّ her =gaddarlardan=غَدَّارٍ =inkârcıdan=كُفُورٍ	Dağlar gibi dalga-lar insanları kuşat-tığı zaman dini yalnız Allah'a has kılarak O'na yalvar-ırlar. Allah onları karaya çıkarıp kur-tardığı zaman, iç-lerinden bir kısmı gevşeme gösterir-ler. Zaten bizim ayetlerimizi nankör gaddarlardan baş-kası inkâr etmez.	Onları dağlar gi-bi dalgalar sar-dığı vakit; dini yalnız Allah'a tahsis ederek O'na yalvarırlar. Onları karaya çıkarak kurtar-dığı zaman da; içlerinden bir kısmı orta yolu tutar. Ayetlerimi-zi gaddar ve nankör olanın dışında başkası bilerek inkar et-mez.	Nitekim, dalgalar on-ları (ölümün) gölgeleri gibi kuşattığında, (o anda) bütün içtenlik-leriyle yalnız ve sa-dece Allah'a bağlana-rak O'na sığınır!lar fa-kat Allah onları sağ salım kıyıya ulaştırdı-ğında da bir kısmı yo-lun ortasında (inan-mak ile inkar etmek arasında) kalıverirler. Ama hiç kimse, hain-ce bir nankörlüğe ka-pılılmadıkça mesajla-rımızı bile bile red-detmez.
31. 33	=korkun=انْقُوا النَّاسُ=insanlar يَا أَيُّهَا =ve çekinin=وَاخْشَوْا رَبَّكُمْ=Rabbinizden =ödeyemez=لَا يَجْزِي وَالِدٌ=günden =çocuğunun=عَنْ وَلَدِهِ =çocuk da değildir=هُوَ=O =babası için=عَنْ وَالِدِهِ=ödeyecek =vaadi=وَعْدٌ=şüphesiz إِنَّ=bir şey =gerçektir=حَقٌّ Allah'ın=الله =hayatı=الْحَيَاةُ =sizi aldatmasın=فَلَا تُغَرِّتُكُمْ =sizi aldatmasın=وَلَا يَغَرِّتُكُمْ الدُّنْيَا=dünya =aldatıcı (şeytan)=الْعُرُورُ Allah hakkında=بِالله	Ey insanlar, Rabb'inizden korkun ve babanın, çocuğuna yaptı-ğında ceza görmeyeceği, çocu-ğın da babasının yaptığından ceza görmeyeceği bir günden çekinin. Allah'ın vaadi ger-çektir. Dünya ha-yatı sizi aldatma-sın ve şeytan, Al-lah'ın affına gü-vendirek sizi kandırmasın.	Ey insanlar; Rabbinizdan korkun. Babanın oğluna, oğulun babasına hiçbir şey ödemeye-ceği günden çe-kinin. Allah'ın vaadi şüphesiz haktır. Öyleyse, sakın dünyaya ha-yatı sizi aldat-masın. Aldatıcı şeytan sizi Al-lah'ın bağışla-masına güvendi-rerek yoldan çı-karmasın.	Ey insanlar! Rabbin-i-ze karşı sorumlulu-ğunuzu unutmayın; ve ne hiçbir anne ba-banın çocuğuna her-hangi bir faydasının erişebileceği, ne de hiçbir çocuğun anne babasına en ufak bir fayda sağlayamaya-cağı Gün'den korkun! Unutmayın, Allah'ın (yeniden diriltme) va-adi gerçektir: öyleyse, bu dünyanın sizi ayartmasına izin vermeyin ve Allah hakkındaki müfsitçe düşüncelerinizin sahte cazibesine kapıl-mayın!
31. 34	O'nun yanındadır=عِنْدَهُ Allah=الله =şüphesiz إِنَّ =saatin=السَّاعَةِ=bilgisi=عِلْمُ =yağmuru=الْغَيْثُ ve=وَيُنْزَلُ O yağdırır =olanı=مَا ve=وَيَعْلَمُ bilir =ve bilmez=وَمَا تَدْرِي rahimlerde=فِي الْأَرْحَامِ =kazanacağını=تَكْسِبُ=مَاذَا=hiç kimse =ve bilmez=وَمَا تَدْرِي yarın=غَدًا =yerde=أَرْضٍ=hangi=بِأَيِّ=hiç kimse =Allah'tır=الله =şüphesiz yalnız=إِنَّ öleceğini=تَمُوتُ =haberi olan=خَبِيرٌ=bilen=عَلِيمٌ	Kıyamet vakti hak-kındaki bilgi ancak Allah'ın katındadır. Yağmuru yağdırır, rahimlerde olanı O bilir. Hiç kimse ya-rın ne kazanaca-ğını bilemez ve hiç kimse nerede öle-ceğini bilemez. Her şeyi bilen ve her şeyden haberi olan yalnız Al-lah'dır.	Kıyamet saatinin bilgisi şüphesiz ki Allah katında-dır, yağmuru O indirir, rahimle-rde bulunanı O bilir. Kimse yarın ne kazanacağını bilemez. Ve hiç bir nefis nerede öleceğini de bil-mez. Muhakkak ki Allah; Alim'dir, Habir'dir.	Son Saat'in ne za-man geleceğini yalnız Allah bilir; yağmuru yağdıran O'dur; ra-himlerde yer alanı (yalnız) O bilir; Hal-buki kimse yarın ne kazanacağını ve hangi topraklarda öleceğini bilmez. (Yalnız) Allah, her şeyi bilen ve her şey-den haberdar olandır.
32. 1	Elif lam mim=الم	Elif Lam Mim.	Elif, Lam, Mim.	Elif-Lam-Mim.
32. 2	=indirilişi=التَّزْوِيلُ الْكِتَابِ=Kitabın =onda=فِيهِ=şüphe yok ki=لَا رَيْبَ =alemlerin=الْعَالَمِينَ=Rabbindendir=مِنْ رَبِّ	Şüphe yok ki, Ki-tab'ın indirilişi, alemlerin Rabb'i tarafındandır.	Şüphe götürme-yen kitabın indiri-lmesi alemlerin Rabbındandır.	Bu Kitab'ın indirilişi, hiç şüphe yok ki alemlerin Rabbin-dendir.
32. 3	=yoksa -mu diyorlar?=أَمْ يَقُولُونَ =o=هُوَ بَلْ=onu uydurdu=افْتَرَاهُ =Rabbin tarafından=مِنْ رَبِّكَ=gerçektir=الْحَقُّ =bir kavmi=قَوْمًا=uyarman için=لِتُنْذِرَ =hiçbir=مِنْ=kendilerine gelmeyen=مَا آتَاهُمْ =senden önce=مِنْ قَبْلِكَ=uyarıcı=نَذِيرٌ =doğru yola gelirler=يَهْتَدُونَ=umuduyla=لَعَلَّهُمْ	Yoksa «onu peygamber uydurdu mu» diyorlar? Hayır, O senden önce bir peygamber gönderilmemiş olan kavmi uyar-ması için sana Rabb'inden gelen bir gerçektir. Umu-lur ki, doğru yolu bulurlar.	Yoksa; O, bunu kendiliğinden uydurdu mu di-yorlar? Hayır, o haktır, Rabbin-dandır. Ve sen-den evvel kendi-lerine uyarıcı gelmemiş olan bir kavme kor-kunç akıbetlerini haber vermen içindir. Belki hi-dayeti bulurlar.	Ama onlar, (o hakkı inkar edenler,) Onu (Muhammed) uydur-du! diyorlar. Asla! O, Rabbinden gelen bir hakikat olup senden önce hiçbir uyarıcı ile karşılaşmamış olan (bu) halkı doğru yola gelsinler diye uyara-bilmen içindir.
32. 4	=yarat-tı=خَلَقَ=ki=الَّذِي Allah=الله ve=وَالْأَرْضِ=السَّمَاوَاتِ=gökleri ve bunlar arasındakileri=وَمَا بَيْنَهُمَا =sonra=ثُمَّ=günde=أَيَّامٍ=altı=فِي سِتَّةِ =Arş'a=عَلَى الْعَرْشِ=istiva etti=اسْتَوَى O'ndan başka=مِنْ دُونِهِ=sizin yoktur=مَا لَكُمْ =dostunuz=وَلِيِّ=hiçbir=مِنْ =ve şefaatiniz yoktur=وَلَا شَفِيعٍ =düşünüp öğüt almıyor musunuz?=أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ	Gökleri, yeri ve iki-sinin arasında bu-lunanları altı gün-de yaratan, sonra arşa hükmeden (istiva eden) Al-lah'tır. O'ndan başka bir dostunuz ve şefaatiniz yok-tur. Düşünüp öğüt almıyor musunuz?	Allah, O'dur ki; gökleri, yeri ve ikisinin arasında bulunanları altı günde yaratmış, sonra Arş'a hükmetmiştir. Sizin O'ndan başka bir dostu-nuz ve şefaatçı-nız yoktur. Hala düşünmüyor musunuz?	Allah'tır gökleri ve ye-ri ve ikisinin arasında bulunan her şeyi altı devrede yaratan ve sonra Kudret ve Ha-kimiyet Tahtı'na otu-ran; (Hesap Günü) ne sizi O'ndan koruya-cak, ne de size şefa-at edecek birini bula-mazsınız; hala düşü-nüp ders almaz mısı-nız?
32. 5	=emri=الْأَمْرَ=tedbir eder (indirir)=يُدَبِّرُ =yere=إِلَى الْأَرْضِ=gökten=مِنَ السَّمَاءِ =içinde=فِي=O'na=إِلَيْهِ=çıkarması=يُعْرِجُ=sonra=ثُمَّ =onun süresi=كَانَ مِقْدَارُهُ=bir gün=يَوْمٍ	Allah, gökten yere kadar olan bütün işleri düzenleyip yönetir. Sonra iş-ler, sizin hesabı-nızla bin yıl kadar tutan bir gün içinde O'na çıkar.	Gökten yere ka-dar her işi O, düzenler. Sonra sizin hesabınıza göre bin yıl ka-dar tutan bir günde yine O'na yükselir.	Göklerden yere kadar bütün mevcudatı O düzenleyip yönetir; ve sonunda tümü, sizin hesabınızla bin yıl (kadar) süren bir Gün'de (Yargılanmak üzere) O'na yükselir.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
32. 6	أَلْفٌ=bin سَنَةً=yıldır مِمَّا تَعْدُونَ=sizin hesabınızca			
32. 7	الَّذِي=O'dur ki أَحْسَنَ=güzel yaptı كُلَّ شَيْءٍ=herşeyi وَبَدَأَ=ve başladı الْإِنْسَانَ=insanı مِنْ طِينٍ=çamurdan	O görüleni de görölme-yeni de bilendir üstün ve merhametli olan-dır. O Allah ki, her şeyin yaratılışını güzel yaptı ve insanı yaratmaya çamurdan başladı.	Görölme-yeni de, görüleni de bil-len, Aziz ve Ra-him olan, O'dur. Ki, yarattığı her şeyi güzel yara-tan O'dur. İnsanı yaratmaya da çamurdan baş-lamıştır.	Yaratılmışların kavra-yış alanının ötesinde-ki şeyleri de, duyuları ve akıllarıyla kavra-yabildiklerini de bilen O'dur; O, Kudret Sahibidir, Rahmet Kay-nağıdır. O, yarattığı her şeyi en mükemmel şekilde yapandır. Nitekim Al-lah, insanın yaratılış-ını balıktan başla-tır;
32. 8	ثُمَّ=sonra جَعَلَ=yaptı مِنْ سُلَالَةٍ=bir özden مِنْ مَاءٍ=bir sudan مَهِينٍ=hakir	Sonra onun soyu-nu nutfeden, hakir bir suyun özünden çoğalttı.	Sonra onun so-yunu bayağı bir suyun özünden yapmıştır.	sonra basit bir sıvı özünden soyunu sür-dürür;
32. 9	ثُمَّ=sonra سَوَّاهُ=ona biçim verdi فِيهِ=ona مِنْ رُوحَةٍ=kendi ruhundan وَجَعَلَ=ve yarattı لَكُمْ=sizin için السَّمْعَ=kulak(lar) وَالْأَبْصَارَ=ve gözler وَالْأَفْئِدَةَ=ve gönüller قَلِيلًا مَا=ne kadar az تَشْكُرُونَ=şükrediyorsunuz	Sonra ona biçim verdi, ona kendi ruhundan üfledi ve sizin için kulaklar, gözler ve gönüller yarattı. Ne kadar az şükrediyorsu-nuz?	Sonra onu dü-zeltip tamamlamış ve ruhundan ona üflemiştir. Size de kulaklar, gözler ve kalbler vermiştir. Ne de az şükrediyor-sunuz.	sonra ona (yaratılış) amacına uygun bir şekil verip Kendi ru-hundan üfler; ve (böylece, ey insanoğ-lu,) sizi hem işitme ve görme (melekeleri) hem de düşünce ve duygularla donatır, (Buna rağmen) ne kadar da az şükredi-yorsunuz!
32. 10	وَقَالُوا=ve dediler أِذَا ضَلَلْنَا=biz kaybolduktan sonra mı? أَلَا إِنَّا=biz mi? فِي الْأَرْضِ=toprakta خَلَقَ=bir yaratılış لَكُمْ=onlar جَدِيدٍ=yeni رَبِّهِمْ=Rablerine يَلْقَاءُ=kavuşmayı كَافِرُونَ=inkâr edenlerdir	Putatapanlar: «Biz-yerde toprağa ka-rışıp yok olduktan sonra yeniden mi yaratılacağız?» derler. Doğrusu onlar Rabb'ine ka-vuşmayı inkâr edenlerdir.	Dediler ki: Top-rağa karışıp yok olduktan sonra mı, biz, yeniden yaratılacağız. Evet onlar; Rabblarına ka-vuşmayı inkar edenlerdir.	Nitekim (çoğu) insan-lar, Ne! Biz (ölüp) toprağın altında kay-bolduktan sonra yeni bir yaratılış eylemi sonucunda (hayata yeniden döndürül-müş) mü olacağız? derler. Hayır, ama (böyle söyleyerek) Rablerine kavuşacak-ları gerçeğini inkar ederler!
32. 11	قُلْ=de ki يَتَوَقَّكُمْ=canınızı alır مَلَكٌ=meleği الَّذِي وَكَّلَ=vekil edilen الْمَوْتَ=ölüm ثُمَّ=sonra إِلَى رَبِّكُمْ=Rabbinize تَرْجِعُونَ=döndürülürsünüz	De ki; «Sizin üzerinize vekil edilen ölüm meleği, canı-nızı alacak, sonra Rabb'inize döndü-rüleceksiniz.»	De ki: Size vekil kılınan ölüm me-leği canınızı ala-cak, sonra Rab-bınıza döndürü-leceksiniz.	De ki: Sizin için gö-revlendirilmiş olan ölüm meleği (bir gün) sizi toplayacak ve sonra (hep birlikte) Rabbinize döndürüle-ceksiniz.
32. 12	وَلَوْ تَرَى =(demekte) iken الْمُجْرِمُونَ=suçluları عِنْدَ=huzurunda رَبِّنَا=Rabbimiz وَسَمِعْنَا=ve işittik فَارْجِعْنَا=yapalım صَالِحًا=iyi iş إِنَّا مُوقِنُونَ=artık kesin olarak inandık	Suçluları Rabb'lerinin huzu-runda utançtan başlarını öne eğ-miş olarak «Rabb'imiz! Gör-dük, dinledik, artık bizi dünyaya geri gönder de iyi iş yapalım; artık ke-sin olarak inandık» derken bir görsen.	Suçluları Rabb-larının huzurun-da başları öne eğilmiş olarak: Rabbımız, gör-dük ve dinledik. Artık bizi dünya-ya geri çevir de salih amel işle-yelim. Gerçekten inandık, derler-ken bir görsen.	Keşke, günaha bat-mış olanların (Hesap Günü) Rablerinin hu-zurunda başlarını öne eğerek, Ey Rabbimiz! (Şimdi) görmüş ve duymuş olduk. Öy-leyse bizi (yeryüzün-deki hayatımıza) geri döndür ki doğru ve yararlı işler yapalım, çünkü (artık hakikate) görünmeyen varlıklar zaman(ki hallerini) bir görsen!
32. 13	لَآتَيْنَا=verirdik دِلسَةً=dileseydik كُلَّ نَفْسٍ=herkese الْقَوْلَ=söz لَأَمْلَأَنَّ=mutlaka dolduracağım مِنْ=bir kısmıyla الْجَنَّةِ=cinlerden وَالنَّاسِ=ve insanlardan أَجْمَعِينَ=tamamen	Dileseydik herkese hidayeti verirdik. Fakat benden «mutlaka cehen-nemi, insanlardan ve cinlerden bir kısmıyla tamamen dolduracağım» sö-zü çıkmıştır.	Eğer Biz iste-seydik; herkesi elbette hidayete erdirirdik. Fakat: Cehennemi ta-mamen cinn ve insanlarla dolu-racağım, diye Benden hak söz-sadır olmuştur.	Eğer dileseydik her insanı doğru yola ulaştırırdık fakat (böy-le olmasını dilemedik ve sonuçta) şu vaa-dim doğru çıkacak: Cehennemi mutlaka görünmeyen varlıklar ve insanlarla dolu-racağım!
32. 14	فَذُوقُوا=tadın بِمَا=karşılığını (cezasını) نَسِيْتُمْ=unutmanızın هَذَا=bu بِإِنَّا=biz de وَذُوقُوا=ve tadın بِمَا=ötürü الْخُلْدِ=ebedi كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızdan	Bugüne kavuşma-yı unutmanızın ce-zasını şimdi tadın bakalım! Doğrusu biz de sizi unuttuk. Yaptıklarınıza karşılık ebedi azabı tadın.	Öyleyse şu gü-nümüze kavuş-mayı unuttuğu-nuzdan ötürü ta-dın azabı. Doğ-rusu Biz de sizi unuttuk. Yaptık-larınıza karşılık sonsuz azabı tadın.	(Ve Allah, günahkar-lara şöyle seslene-cek:) O halde, bu (Hesap) Günü'nün gelip çatacağını umursamamanın (ce-zasını) çekin bakalım şimdi! (Artık) Biz de sizi bıraktık: öyleyse, yapmış olduğunuz (her türlü kötülük)ten dolayı (bu) ebedi azabı tadın!
32. 15	بِآيَاتِنَا=bizim ayetlerimize إِنَّمَا يُؤْمِنُ=inanırlar إِذَا=o kimseler ki بِهَا=kendilerine ذُكِّرُوا=öğüt verildiği خَرُّوا=derhal kapanırlar وَسَبَّحُوا=ve tesbih ederler وَهُمْ=ve onlar رَبِّهِمْ=Rablerini لَا يَسْتَكْبِرُونَ=büyüklük taslamazlar	Bizim ayetlerimize inanan kimselere, ayetlerimiz hatırlatıldığı zaman he-men secdeye ka-panırlar. Rabb'lerini överek tesbih ederler, bü-yüklük taslamaz-lar.	Ayetlerimize an-cak, kendilerine hatırlatıldığı za-man secdeye kapananlar, bü-yüklük taslama-yarak Rabblarını hamd ile tesbih edenler inanırlar.	Bizim mesajlarımıza (gerçekten) inanan-lar, ancak, kendileri-ne tebliğ edildiği za-man önünde derin bir hayranlık ve saygıyla eğilenlerdir; (onlar,) Rablerinin sınırsız ih-tişamını hamd ile yü-celtenler ve asla bü-yüklük taslamayan-lardır;
32. 16	تَتَجَافَى=uzaklaşır عَنِ الْمَضَاجِعِ=yataklardan يَدْعُونَ=dua ederler رَبَّهُمْ=Rablerine وَطَمَعًا=ve umarak وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ=ve verdiğimiz rızıktan يُنْفِقُونَ=hayır için harcarlar	Gece teheccüd namazı kılmak için yanlarını yataklar-dan ayırıp kalkar-lar, korkarak ve ümit ederek Rabb'lerine dua ederler ve kendile-rine verdiğimiz rı-zıktan hayır için harcarlar.	Onların yanları yataklarından uzaklaşır. Korku ve ümid ile Rabblarına yal-varırlar. Verdi-ğimiz rızıklardan da infak ederler.	(onlar,) yataklarından (geceleri) kalkarak korku ve ümit içinde Rablerine yalvaran-lardır ve kendilerine geçinmeleri için ver-diğimizden başkaları-na harcayanlardır.
32. 17	مَا=ne نَفْسٌ=hiç kimse أَخْفَى=saklandığını لَهُمْ=onlar için أَعْيُنٍ=gözler كَرَّاءٍ=karşılık olarak بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ=yaptıklarına	Yaptıklarına karşı-lık olarak, onlar için nice sevindirici ve göz kamaştırıcı nimetlerin saklı ol-duğunu hiç kimse bilmez.	Yaptıklarına karış-ılık olarak onla-r gözlerin aydın olacağı, nelerin gizlenmiş bul-un-duğunu kimse bilmez.	(Böyle davranan müminlere gelince,) yaptıklarından dolayı mükafat olarak (öteki dünyada) onları şim-diye dek gizli kalan hangi mutlulukların beklediğini kimse ta-hayyül edemez.
32. 18	أَقَمْنِ كَانَ=hiç olur mu? مُؤْمِنًا=inanan kişi	Hiç inanan kimse yoldan çıkan kim-se gibi olur mu?	Mü'min olan kimse yoldan çıkmış kimse gi-	Zaten, (bu dünyada) iman etmiş olan kim-se, yoldan çıkmış gi-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
كَمَنَّ=kimse gibi كَانَ فَاسِقًا=fâsik لَا يَسْتَوُونَ=elbette bunlar bir olmazlar	Elbette bunlar bir olmaz.	bi midir? Bunlar hiç bir olmazlar.	riyle hiç mukayese edilebilir mi? Bunlar (elbette) bir olamazlar!
32. 19 اَلَّذِينَ آمَنُوا=fakat اَلَّذِينَ آمَنُوا=inanenlar وَعَمِلُوا=ve yapanlar الصَّالِحَاتِ=iyi işler فَلَهُمْ=onlar جَنَّاتٍ=cennetlerde اَلْمَأْوَى=durulmağa değer نُزُلًا=ağırlarırlar بِمَا=karşılık كَانُوا يَعْمَلُونَ=yaptıklarına	İnanıp yararlı iş işleyenlere gelince, yaptıklarına karşılık varacakları cennet konakları vardır.	İman edip salih amel işleyenlere gelince; onlar için yapmış oldukları amellere karşılık koymak üzere Me' va Cennetleri vardır.	İman edip doğru ve yararlı işler yapanlara gelince; yaptıklarına karşılık (Allah'tan) bir mükafat olarak onları dinlenip huzur bulacakları bahçeler beklemektedir.
32. 20 وَامَّا=ve fakat اَلَّذِينَ فَسَقُوا=yoldan çıkanlar فَمَأْوَاهُمْ=barınacakları yer النَّارُ=ateştir كُلَّمَا=her ارَادُوا=istediklerinde أَنْ يَخْرُجُوا=çıkma مِنْهَا=oradan يُغِيهِهَا=yine geri çevirirler فِيهَا=oraya وَقِيلَ=ve denilir لَهُمْ=onlara ذُوقُوا=tadın عَذَابِ=azabını النَّارِ=ateş اَلَّذِي كُنْتُمْ=olduğunuz بِهِ تَكْذِبُونَ=yalanlamakta	Yoldan çıkanların barınacakları yer de ateştir. Ne zaman oradan çıkmak isterlerse, yine oraya geri çevrilirler ve onlara «yalanlamakta olduğunuz ateşin azabını tadın» denir.	Yoldan çıkanlara gelince; onların siğinağı da ateştir. Oradan çıkmak istedikleri her seferinde her geri çevrilirler. Ve onlara: Yalanlayıp durduğunuz ateşin azabını tadın, denir.	Sapmışların varacakları yer ise ateştir. Ondan kurtulmak için her çırpınışlarında yeniden içine atılırlar ve kendilerine, Yalanlamış olduğunuz ateşin azabını (şimdi) tadın bakalım! denir.
32. 21 وَلَنَذِقَنَّهُمْ=mutlaka onlara tattıracağız مِنَ الْعَذَابِ=azabı da اَلْأَدْنَى=daha yakın دُونَ=ayrı olarak الْعَذَابِ=azabdan اَلْأَكْبَرِ=büyük لَعَلَّهُمْ=belki يَرْجِعُونَ=dönerler	Belki dönüp yola gelirler diye onlara büyük azapdan önce mutlaka daha yakın azabı da tattıracağız.	Belki dönerler diye andolsun ki onlara büyük azabdan önce de mutlaka yakın azabdan tattıracağız.	Fakat o şiddetli azab(a onları mahkum etme)den önce belki (pişman olup) yollarını düzeltirler diye hemen yanı başlarındaki azabı tattıracağız.
32. 22 وَمَنْ=kim olabilir? أَظْلَمُ=daha zalim مِمَّنْ=kimseden نُكِّرَ=öğüt verilen بِآيَاتِ=ayetleriyle ثُمَّ=Rabbinin رَبِّهِ=sonra أَعْرَضَ=yüz çeviren عَنْهَا=onlardan إِنَّا=muhakkak ki biz مِنَ الْمُجْرِمِينَ=suçlulardan مُنْتَقِمُونَ=öç alıcıyız	Kendisine Rabb'inin ayetleri hatırlatıldıktan sonra onlardan yüz çevirenden daha zalim kim vardır? Muhakkak ki biz, suçlulardan öç alıcıyız.	Rabbinin ayetleri kendisine hatırlatılıp da onlardan yüz çeviren kimseden daha zalim kim vardır? Muhakkak ki Biz, suçlulardan intikam alıcıyız.	Kendisine Rabbinin mesajları aktarıldığında onlara sırtını dönenen daha zalim kim olabilir? (Bu şekilde) günaha batmış olanlardan öcümüzü mutlaka alacağız!
32. 23 وَلَقَدْ=andolsun آتَيْنَا=biz verdik مُوسَى=Musa'ya اَلْكِتَابَ=Kitabı فَلَا تَكُنْ=sakın olma فِي مِرْيَةٍ=kuşku da مِنْ لِقَائِهِ=onun ulaşmasından وَجَعَلْنَاهُ=onu yaptık هُدًى=yol gösterici لِإِسْرَائِيلَ=israil oğullarına	Andolsun biz Musa'ya kitabı verdik. Ey Muhammed! Sakın sen ona kavuşacağından şüphe etme. Ona İsrailoğullarını yol gösterici yaptık.	Andolsun ki; Musa'ya da kitabı verdik. Sakın, sen O'na kavuşacağından kuşku içinde olma. Ve onu İsrailoğullarına hıdayet yaptık.	Gerçek şu ki (ey Muhammed,) Biz vahyi Musa'ya (da) tevdi etmiştik: Öyleyse (sana ilettiğimiz vahiyde) aynı (hakikat) ile karşılaşacağından kuşkuya düşme! Ve (nasıl ki) o (önceki vahyi) İsrailoğulları için bir rehber kıldı,
32. 24 وَجَعَلْنَا=yetiştirmiştik مِنْهُمْ=onların içinden أَنْمَةً=önderler يَهْدُونَ=doğru yola ileten بِأَمْرِنَا=buyruğumuzla لَمَّا=zaman صَبَرُوا=sabrettikleri وَكَانُوا=ve olduklarında بِآيَاتِنَا=ayetlerimize يُوقِنُونَ=kesinlikle inanıyor	Sabrettikleri ve ayetlerimize kesinlikle inandıkları zaman, onların içinden, buyruğumuzla doğru yola götüren önderler yaptık.	İçlerinden de sabrettikleri zaman emrimizle doğru yola götürece kılavuzlar tayin ettik. Ve onlar ayetlerimizi çok iyi biliyorlardı.	ve (nasıl ki) sabredip mesajlarımıza tereddütsüz inandıkları zaman, onların içinden, buyruklarımız doğrultusunda (kavimlerini) hıdayete ulaştıran önderler çıkardık, (işte böylece, ey Muhammed, sana vahyedilmiş olan ilahi kelim için de aynı şey geçerli olacak.)
32. 25 إِنَّ=şüphesiz رَبَّكَ=Rabbin هُوَ=O يَفْصِلُ=hükmedecektir بَيْنَهُمْ=onların aralarında يَوْمَ=günü اَلْقِيَامَةِ=kıyamet فِيمَا=şeylerde كَانُوا=oldukları فِيهِ=konularda يَخْتَلِفُونَ=ayrılığa düştükleri	Şüphesiz Rabb'in kıyamet günü, ayrılığa düştükleri konularda onların aralarında hükmedecektir.	Ayrılığa düştükleri şeylerde; Rabbin, muhakkak ki kıyamet günü aralarında hükmedecektir.	Şüphesiz ki Allah, ihtilaf ettikleri bütün konularda Kıyamet Günü insanlar arasında bir hüküm verecektir.
32. 26 أَوَلَمْ يَهْدِ=yola getirmede mi? لَهُمْ=onları كَمْ=nice أَهْلَكْنَا=helak etmemiz مِنْ قَبْلِهِمْ=daha önce الْقُرُونِ=kuşakları يَمْشُونَ=dolaştıkları فِي مَسَاكِينِهِمْ=yurtlarında إِنَّ=şüphesiz فِي ذَلِكَ=bunda vardır لَا يَأْتِيَنَّ=ibretler أَفَلَا يَسْمَعُونَ=işitmiyorlar mı?	Bugün yurtlarında dolaştıkları nice kuşakları daha önce helâk etmiş olmamız, halâ onları yola getirmede mi? Şüphesiz bunda ibretler vardır. Halâ dinlemeyecekler mi?	Şimdi yurtlarında dolaştıkları, kendilerinden önceki nesillerden nicesini yok etmiş olmamız, onları doğru yola sevkemez mi? Şüphesiz bunlarda ayetler vardır. Hala dinlemezler mi?	(Fakat) onlar, (o hakikati inkar edenler,) kendilerinden önce gelip geçmiş kaç nesli -bugün yurtlarında dolaşıp durdukları (kaç toplumu)- yok ettiğimizi görüp ders almazlar mı? Bunda elbette açık dersler vardır: hala dinlemezler mi?
32. 27 أَوَلَمْ يَرَوْا=görmüyorlar mı? أَنَا=biz نَسُوقُ=sürüyoruz اَلْمَاءَ=suyu إِلَى الْأَرْضِ=yere الْجُرُزِ=kuru otsuz فَنُخْرِجُ=bitiriyoruz بِهِ=onunla زَرْعًا=ekin يَأْكُلُ=yiyor مِنْهُ=ondan أَنْعَامُهُمْ=hayvanları da وَأَنْفُسُهُمْ=kendileri de أَفَلَا يُبْصِرُونَ=görmüyorlar mı?	Kuru yerlere suyu gönderip, onunla hayvanlarının ve kendilerinin yedikleri ekinleri çıkardığımızı görmezler mi? Görmüyorlar mı?	Görmezler mi ki; Biz, kuru yerlere suyu gönderiyor, onunla hayvanlarının ve kendilerinin yedikleri ekinleri çıkarıyoruz. Hala da görmeyecekler mi?	Üzerinde ot bitmeyen kuru topraklara yağmur indirip kendilerinin ve hayvanlarının yiyeceği bitkileri Bizim yeşerttiğimizi görmezler mi?
32. 28 وَيَقُولُونَ=ve diyorlar مَتَى=ne zaman? هَذَا=bu اَلْفَتْحِ=fetih إِنَّ=eğer كُنْتُمْ=iseniz صَادِقِينَ=doğru	Doğru söylüyorsanız bu fetih ne zaman? diyorlar.	Ve derler ki: Doğru söylüyorsanız bu fetih ne zamandır?	Ama onlar: Eğer söylediğiniz doğru ise, bu nihai karar ne zaman verilecek? diye soruyorlar.
32. 29 قُلْ=de ki يَوْمَ=günü اَلْفَتْحِ=fetih لَا يَنْفَعُ=fayda vermez اَلَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenlere اِيمَانَهُمْ=inanmaları وَلَا=ve değildir هُمْ=onlar يُنْظَرُونَ=mühlet verilen	De ki; «Fetih günü gelince inkâr edenlere, o zaman inanmaları fayda vermez ve kendilerine mühlet de verilmmez.»	De ki: Fetih günü o kâfirlere imanları fayda vermeyecek ve onlara bakılmayacak.	De ki: Nihai Karar Günü, (hayatları boyunca) hakikati inkar etmiş olanlara ne (yeni fark ettikleri) imanları bir fayda sağlayacak, ne de kendilerine bir mühlet verilecektir.
32. 30 فَأَعْرَضَ=sen yüz çevir عَنْهُمْ=onlardan وَانْتَظِرْ=ve bekle إِنَّهُمْ=zaten onlar da مُنْتَظِرُونَ=beklemektedirler	Sen onlardan yüz çevir ve bekle, zaten onlar da beklemektedirler.	Bırak onları ve bekle. Zaten onlar da beklemektedir.	Artık onları kendi hallerine bırak ve onların beklediği gibi sen de (hakikatin ortaya çıkmasını) bekle.
33. 1 يَا أَيُّهَا=ey النَّبِيُّ=peygamber اتَّقِ=kork اَللَّهِ=Allah'tan وَلَا تُطِعْ=itaat etme اَلْكَافِرِينَ=kâfirlere وَالمُنَافِقِينَ=ve münafıklara	Ey Peygamber! Allah'tan kork, kâfirlere ve münafıklara itaat etme. Şüphesiz, Allah her şeyi bilir ve her	Ey peygamber; Allah'tan kork ve kâfirlere, münafıklara uyma. Muhakkak ki Allah; Alim, Hakim	Ey Peygamber! Allah'a karşı sorumluluğun bilincinde ol; hakikati inkar edenlerin ve ikiyüzlülerin söylediklerine uyma!

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
إِنَّ=şüphesiz اللهُ=Allah كَانَ عَلِيمًا=bilendir حَكِيمًا=hüküm ve hikmet sahibidir	yaptığı yerindedir.	olandır.	Şüphesiz Allah her şeyi tam bilendir, hikmet sahibidir.
33. 2 وَاتَّبِعْ=ve uy مَا يُوحَىٰ=vahyedilene إِلَيْكَ=sana مِنْ رَبِّكَ=Rabbinden إِنَّ=muhakkak ki اللهُ=Allah كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızı خَبِيرًا=haber almaktadır	Sana Rabbin tarafından vahyedilen kitaba uy; şüphesiz Allah, yaptıklarınızdan haberdardır.	Rabbından sana vahyolunana uy. Muhakkak ki Allah; yaptıklarınızdan haberdar olandır.	(Yalnız) Rabbinden sana vahiy yoluyla gelene uy, çünkü (ey insanlar,) Allah yaptığınız her şeyden tam haberdardır.
33. 3 عَلَى اللَّهِ=Allah'a وَتَوَكَّلْ=ve dayan يَكْفَى=yeter بِاللَّهِ=Allah وَكَيْلًا=vekil olarak	Allah'a güven, dost ve dayanak olarak Allah yeter.	Ve Allah'a tevekkül et. Vekil olarak Allah yeter.	(Sadece) Allah'a güvenin, hiç kimse Allah kadar güvene layık olamaz.
33. 4 اللهُ=Allah مَا جَعَلَ=yaratmadı لِرَجُلٍ=bir adama مِنْ قَلْبَيْنِ=iki kalb (göğüs) boşluğunda فِي جَوْفِهِ= وَمَا جَعَلَ=ve yapmadı أَرْوَاجَكُمْ=eşlerinizi الَّذِي نَظَاهِرُونَ=zihar yaptığınız مِنْهُمْ=onlarla أُمَّهَاتِكُمْ=sizin anneleriniz وَمَا جَعَلَ=ve kılmadı أَدْعِيَاءَكُمْ=evlatlıklarınızı أَبْنَاءَكُمْ=sizin öz oğullarınız ذَلِكُمْ=bunlar قَوْلَكُمْ=sizin sözlerinizdir وَاللهُ=Allah بِأَفْوَاهِكُمْ=ağzlarınıza gelen يَقُولُ=söyler الْحَقَّ=gerçeği وَهُوَ=ve O يَهْدِي=iletir السَّبِيلَ=doğru yola	Allah bir insanın göğüs boşluğunda iki kalp yaratmadığı gibi zihar yaptığınız (sen bana anamın sırtı gibisin dediğiniz) eşlerinizi, sizin anneleriniz yapmadı ve evlatlıklarınızı da öz oğullarınız gibi saymanızı meşru kılmamıştır. Bunlar sizin dillerinize doladığınız boş sözlerdir. Allah gerçeği söyler ve O, doğru yola iletir.	Allah, bir kişinin içinde iki kalb yaratmadı. Ve eşlerinizi, anneleriniz gibi kendinize haram saymanız için yaratmamıştır. Evladlıklarınızı da öz oğullarınız kılmamıştır. Bunlar, dillerinize doladığınız sözlerinizdir. Allah ise hakkı söyler. Ve O, yolu doğrultur.	Allah hiç kimseye tek bedende iki kalp vermemiştir ve (aynı şekilde,) kendiniz için annelerinizin bedenini kadar haram saydığınız eşlerinizi hiçbir zaman sizin (gerçek) anneleriniz kılmamış ve evlatlıklarınızı da (gerçek) çocuklarınız saymamıştır, bunlar ağızınıza doladığınız boş laflar(ın işaretlerin)den başka bir şey değildir; halbuki Allah (mutlak) doğruyu söyler ve (size) doğru yolu ancak O gösterir.
33. 5 ادْعُوهُمْ=onları çağırın هُوَ=bu لَبَائِهِمْ=babalarına nisbetle عِنْدَ=yanında اللهُ=Allah أَقْسَطُ=daha adaletlidir فَإِنْ=eğer لَمْ تَعْلَمُوا=bilmiyorsanız آبَاءَهُمْ=babalarını فَإِخْوَانَكُمْ=onlar sizin kardeşleriniz وَمَوَالِيَكُمْ=ve dostlarınızdır فِي الدِّينِ=dinde جُنَاحٌ=bir günah عَلَيْكُمْ=size وَلَيْسَ=yoktur أَخْطَأْتُمْ=yaptığınızda فِيمَا=yaptığınızda بِهِ=bu konuda وَلَكِنْ=fakat vardır مَا تَعَمَّدَتْ=bile bile yaptığında كُلُّوْبَكُمْ=kalblerinizin وَكَانَ اللهُ=Allah عَفُورًا=çok bağışlayan رَحِيمًا=çok esirgeyendir	Evlatlıkları öz babalarına nisbet ederek çağırın, bu Allah katında en doğru olanıdır. Şayet öz babalarını bilmiyorsanız, onlar sizin din kardeşleriniz ve dostlarınızdır. Yanı-larak yaptığınızda size bir günah yok, fakat kalbinizin bile yaptığınızda günah vardır. Allah çok bağışlayan, çok esirgeyendir.	Onları babalarına nisbet ederek çağırın. Allah katında en doğru olan budur. Eğer babalarını bilmezseniz; o takdirde, onlar sizin din kardeşleriniz ve dostlarınızdır. Kalbinizden kasdederek yaptıklarınız dışında hatalarınızda size bir vebal yoktur. Ve Allah; Gafur, Rahim olandır.	(Evlatlık aldığınız çocuklara gelince,) on-ları (gerçek) babalarının isimleri ile çağırın! Bu, Allah nezdinde daha adaletli (bir davranış)tır; eğer babalarının kim olduğunu bilmiyorsanız, on-ları din kardeşleriniz ve arkadaşlarınız (olarak görün). Ama bu konuda yanılırsanız bir günah işlemiş olmazsınız, (asıl önemli olan) kalplerinizden geçendir, çünkü Allah gerçekten çok bağışlayıcıdır, rahmet kaynağıdır.
33. 6 النَّبِيُّ=peygamber أَوْلَى=daha yakındır بِالْمُؤْمِنِينَ=müminlere مِنْ أَنْفُسِهِمْ=canlarından وَأَزْوَاجُهُ=ve onun eşleri أُمَّهَاتُهُمْ=onların anneleridir وَأَوْلُوا الْأَرْحَامِ=rahim sahipleri (anne tarafından akrabalar) بَعْضُهُمْ=bir kısmı أَوْلَى=daha yakındırlar بِبَعْضٍ=diğerine اللهُ=Allah'ın فِي كِتَابٍ=kitabında مِنَ الْمُؤْمِنِينَ=öteki müminlerden وَالْمُهَاجِرِينَ=ve muhacirlerden إِلَّا=ancak hariç إِلَىٰ أَوْلِيَانِكُمْ=dostlarınıza أَنْ يَفْعَلُوا=yapmanız بِمَعْرُوفٍ=bir iyilik كَانَ ذَلِكَ=bunlar فِي الْكِتَابِ=Kitapta مَسْطُورًا=yazılmıştır	Peygamber mü'minlere canlarından ileridir. O'nun eşleri de mü'minlerin anneleridir. Akraba olanlar miras hususunda Allah'ın kitabına göre birbirlerine muhacirlerden ve ensardan daha yakındır. Dostlarınıza yapacağınız uygun bir vasiyet bunun dışındadır. Bunlar kitapta yazılmıştır.	Peygamber; mü'minler için kendi öz nefeslerinden daha evladır. Onun eşleri ise onların anneleridir. Akraba olanlar da Allah'ın kitabında birbirlerine diğer mü'minlerden ve muhacirlerden daha yakındırlar. Dostlarınıza yapacağınız uygun bir vasiyet başkadır. Bu, Kitap'ta yazılmıştır.	Peygamber, müminler üzerinde, onlar(ın kendileri üzerinde sahip olduğun)dan daha büyük hak sahibidir ve (onu bir bababa gibi gördüklerinden) Peygamber'in eşleri onların anneleridir, (bu şekilde) yakın olanlar, Allah'ın buyruğu gereğince, birbirleri üzerinde (Yesrib'deki) müminlerden ve (Allah rızası için oraya) göç etmiş olanlardan daha fazla hak sahibidirlər. Ancak (öteki) yakın dostlarınıza karşı da en güzel şekilde davranmalısınız, bu (da) Allah'ın buyruğu gereğidir.
33. 7 هَانِ=hani أَخَذْنَا=biz almıştık مِنَ النَّبِيِّينَ=peygamberlerden مِيثَاقَهُمْ=ahidlerini وَمِنْ نُوحٍ=ve Nuh'dan وَمِنْ إِبْرَاهِيمَ=ve İbrahim'den وَمِنْ مُوسَى=ve Musa'dan وَمِنْ مَرْيَمَ=ve Meryem oğlu İsa'dan وَأَخَذْنَا=almıştık مِنْهُمْ=onlardan مِيثَاقًا=söz غَلِيظًا=sapasağlam	Hani «biz Peygamberlerden söz almıştık, senden, Nuh'tan, İbrahim'den, Musa'dan ve Meryem oğlu İsa'dan, pek sağlam bir söz aldık.»	Hani Biz; peygamberlerden söz almıştık. Senden de, Nuh'tan da, İbrahim'den de, Musa'dan da, Meryem Oğlu İsa'dan da. Ve onlardan ağır bir misak almıştık.	Ve bir zaman Biz bütün peygamberlerden sağlam taahhüt almıştık. Senden, (ey Muhammed,) ve Nuh'dan, İbrahim'den, Musa'dan ve Meryem oğlu İsa'dan. Onların (hepsinden) güçlü, sağlam bir taahhüt aldık,
33. 8 الصَّادِقِينَ=doğrulara لَيْسَئَلْ=sorması için عَنْ صِدْقِهِمْ=doğruluklarından وَأَعَدَّ=ve hazırlamıştır لِلْكَافِرِينَ=kâfirlere de عَذَابًا=bir azab أَلِيمًا=acı	Allah, doğrulardan doğruluklarını sormak ve kâfirlere can yakıcı azap hazırlamak için bunu yapmıştır.	Sadıklardan sadakatlarını sormak için. Ve O kâfirlere elim bir azab hazırlamıştır.	ki, (zamanın bitiminde) O, bu hak davanın temsilcilerine hakikate sadık kalmalarını(n yeryüzünde nasıl bir karşılık gördüğün) sorabilsin. Ve O, hakikati inkar edenlerin tümü için acı bir azap hazırlamıştır!
33. 9 عَايَاهَا=ey الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar أَذْكُرُوا=hatırlayın نِعْمَةً=nimetini اللهُ=Allah'ın عَلَيْكُمْ=size olan إِذْ=hani bir zaman جَاءَتْكُمْ=size gelmişti جُنُودٌ=ordular فَأَرْسَلْنَا=biz göndermiştik عَلَيْهِمْ=onların üzerine وَجُنُودًا=ve ordular رِيحًا=bir rüzgâr لَمْ تَرَوْهَا=sizin görmediğiniz وَكَانَ=idi بِمَا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızı اللهُ=Allah بَصِيرًا=görmekte	Ey mü'minler! Allah'ın size yönelik nimetini hatırlayın, bir zaman üzerinize ordular gelmişti de, biz onların üzerine rüzgar ve sizin görmediğiniz ordular göndermiştik. Allah yaptıklarınızı görüyordu.	Ey iman edenler; Allah'ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın. Hani size ordular gelmişti de Biz, onların üzerine rüzgar ve sizin görmediğiniz ordular göndermiştik. Allah; yaptıklarınızı görendir.	Siz ey imana ermiş olanlar! (Düşman) orduları üzerinize geldiğinde Allah'ın size bahsettiği nimetleri hatırlayın, ki o zaman üzerlerine bir kasırga ve göremediğiniz (semavi) ordular göndermiştik ama Allah yaptığınız her şeyi görmekteydi.
33. 10 إِذْ=hani جَاءَكُمْ=onlar gelmişlerdi مِنْ فَوْقِكُمْ=üstünüzden وَمِنْ أَسْفَلَ=ve alt tarafınızdan مِنْكُمْ=sizin وَأِذْ=ve hani زَاغَتْ=kaymış الْأَبْصَارُ=gözler	Onlar size yukarı-nızdan ve aşağı-nızdan geldi; gözler kaymış; yürekler ağızlara gelmişti. Allah hakkında türlü zanlarda bulundunuz.	Hani onlar size, hem üstünüzden hem de altınızdan gelmişlerdi. Ve hani gözler kaymış, yürekler ağızlara gelmişti Allah hakkında çeşitli zan-	Onlar yukarıdan ve aşağıdan üzerinize geldiklerinde ve gözler(inizin) ferî kaybolup yürekler(iniz) ağızınıza geldiğinde ve Allah hakkında en çelişik düşünceler aklınızdan (bir bir) geçti-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
وَبَلَّغْتَ=ve dayanmıştı الْقُلُوبُ=yürekler الْحَنَاجِرَ=hançerelere وَتَنْظُنُونَ=ve zanda bulunuyordunuz بِاللَّهِ=Allah hakkında الظُّنُونَا=türlü düşüncelerle		larda bulunuyor-dunuz.	ğinde (neler hissetti-ğinizi hatırlayın):
33. 11 هُنَالِكَ=işte orada اِنْتَلَيْ=denenmiş وَالْمُؤْمِنُونَ=müminler وَزُلْزِلُوا=sarsılmışlardı زُلْزَالًا=bir sarsıntı ile شَدِيدًا=şiddetli	İşte orada mü' minler denenmiş, şiddetli bir sarsıntı ile sarsılmışlardı.	İşte orada mü' minler imti-han edilmiş ve şiddetli bir sar-sıntıyla sarsıl-mışlardı.	(İşte) orada ve o an-da müminler sınandı ve şiddetli bir çok ile sarsıldılar.
33. 12 وَإِذْ=ve hani يَقُولُ=diyordu وَالْمُنافِقُونَ=münafıklar وَالَّذِينَ=ve bulunanlar فِي قُلُوبِهِمْ=kalblerinde مَرَضٌ=hastalık مَا وَعَدْنَا=bize vaadde bulunmadı اللَّهُ=Allah وَرَسُولُهُ=ve Resulü إِلَّا=dışında غُرُورًا=boş vaatler	Hani münafıklar ve kalplerinde hasta-lık bulunan kimse-ler: «Allah ve Re-sulü bize sadece boş vaatlerde bu-lundu» diyorlardı.	Ve hani münafıklar ve kalble-rinde bir hastalık bulunanlar: Allah ve Resulü bize sadece boş va-adlerde bulundu-lar, diyorlardı.	Ve ikiyüzlüler ile kalp-leri hastalıklı olanların (birbirlerine), Allah ve Elçisi bize sadece boş vaatlerde bu-lunmaktalar dedikleri zaman(ki durumu hat-ırla!)
33. 13 وَإِذْ=ve hani قَالَتْ=demoştı ki مِنْهُمْ=onlardan يَا=ey أَهْلٌ=halkı يَتْرَبَ=Yesrib (Medine) لَا=artık yok مَقَامٌ=duracak yer لَكُمْ=size فَارْجِعُوا=dönün وَيَسْتَأْذِنُ=ve izin istiyordu فَرِيقٌ=bir topluluk مِنْهُمْ=onlardan النَّبِيِّ=peygamberden يَقُولُونَ=diyerek إِنَّ=gerçekten بَيُوتَنَا=evlerimiz عَوْرَةً=(sağlam değil) açıktır وَمَا=oysa değildi هِيَ=onlar(ın evleri) بِعَوْرَةٍ=açık يُرِيدُونَ=istiyorlardı إِلَّا=sadece فِرَارًا=kaçmak	Onlardan bir grup ta demoştı ki; «Ey Medine halkı, artık tutunacak yeriniz yok, geri dönün!» Onlardan bir toplu-luk da «Evlerimiz düşmana açıktır» diye izin istemiş-lerdi. Oysa onların evleri düşmana açık değildi. Sade-ce kaçmak istiyor-lardı.	Hani onlardan bir grup demoştı ki: Ey Medine halkı; sizin için tutunacak bir yer yok. Artık geri dönün. İçlerin-den bir grup da peygamberden izin isteyerek di-yorlardı ki: Evle-rimiz düşmana açıktır. Halbuki evleri açık değil-di. Onlar, sade-ce kaçmak isti-yorlardı.	Ve (hatırla) içlerinden bazıısı şöyle demoştı: Ey Yesrib halkı! Bu-rada (düşmana) karşı koyamazsınız, (evle-rinize) geri dönün! O arada içlerinden bir grup da, Evlerimiz (saldırılara) açık du-rumda! diyerek Pey-gamber'den izin iste-miştı halbuki evleri (aslında saldırıya) açık değildi: tek amaçları kaytarmaktı.
33. 14 وَلَوْ=eğer دُخِلَتْ=girilseydi عَلَيْهِمْ=onların üzerine مِنْ أَفْطَارِهَا=her yanından ثُمَّ=sonra سُنُّوْا=istenseydi الْفِتْنَةَ=baskı ve işkence yapmaları لَا تَوَهَا=bunu yaparlardı وَمَا تَلَبَّوْا=gecikmezlerdi بِهَا=bunu yapmakta إِلَّا يَسِيرًا=fazlaca	Eğer Medine' nin etrafından üzerle-rine saldırılsaydı, sonra da kendile-rinden dinlerinden dönmeleri istense, çok azı hariç he-men dinlerinden dönerlerdi.	Şayet onlara onun çevrelerin-den varılmış ol-saydı da fitne çı-karmaları isten-seydi, hemen buna girişirler ve derhal yapmak-tan geri durmaz-lardı.	Eğer şehirleri saldırı-ya uğrasaydı ve (düşman tarafından) fitne çıkarmaları is-tenseydi, (ikiyüzlüler) hiç tereddüt etmeden bunu hemen yapar-lardı;
33. 15 وَلَقَدْ=oysa كَانُوا عَاهَدُوا=söz vermişlerdi اللَّهِ=Allah'a مِنْ قَبْلُ=daha önce لَا يُؤْلُونَ=dön(üp kaç)mayacaklarına الْأَدْبَارَ=arkalarına وَكَانَ=idiler عَهْدُ=verilen sözden اللَّهُ=Allah'a مَسْئُولًا=sorumlu	Oysa arkalarına dönüp kaçmaya-caklarına dair Al-lah' a söz vermiş-lerdi. Allah' a veri-len sözden sorum-luydular.	Andolsun ki; on-lar, daha önce-den sırt çevirip kaçmayacakları-na dair Allah' a söz vermişlerdi. Ve Allah' a veri-len ahid, sorum-luluktu.	halbuki daha önce (mesajına) sırt çevir-meyeceklerine dair Allah'ın huzurunda söz vermişlerdi. Al-lah'a verilen söz(ün hesabı) mutlaka soru-lacaktır.
33. 16 قُلْ=de ki لَنْ يَنْفَعَكُمْ=size fayda vermez الْفِرَارُ=kaçmak إِنْ=eğer فَرَرْتُمْ=kaçıyorsanız مِنَ الْمَوْتِ=ölümünden أَوْ=veya الْقَتْلِ=öldürülmekten وَإِذَا=o zaman bile لَا تَمْتَعُونَ=yaşatılmazsınız إِلَّا=dışında قَلِيلًا=pek az	De ki: «Eğer ölümden veya öldürölmekten kaçı-yorsanız, kaçmak size fayda vermez. Kaçsanız bile az zaman yaşatılırsı-nız.»	De ki: Eğer ölümden veya öldürölmekten kaçtıysanız; fir-rar, size fayda vermeyecektir. Ve o zaman, çok az eğlendirile-ceksiniz.	De ki: (Tabii bir ölü-m-le) ölmekten yahut (savaşta) öldürölmek-ten kaçıyorsanız, kaçmak size bir fayda vermez; çünkü ba-şarsanız bile hayatın zevkini ancak çok kı-sa bir süre tadarsınız!
33. 17 قُلْ=de ki مَذْدَازًا=kimdir? الَّذِي يَعْصِمُكُمْ=sizi koruyacak اللَّهِ=Allah'dan إِنْ=eğer أَرَادَ=istese بِكُمْ=size أَوْ=bir kötülük سَوْءًا=veya أَرَادَ=dilese بِكُمْ=size رَحْمَةً=rahmet وَلَا يَجِدُونَ=ve bulamazlar أَهْمٌ=kendilerine مِنْ دُونِ=başka اللَّهُ=Allah'tan وَلِيًّا=bir dost وَلَا نَصِيرًا=ne de bir yardımcı	De ki: «Allah size bir kötölük dilerse veya bir rahmet iste-rse, O' na karşı kim sizi koruyabi-lir? Allah' tan baş-ka dost ve yardım-cı bulamazsınız.»	De ki: Allah sizin için bir kötölük dilerse veya bir rahmet dilerse; sizi O' na karşı koruyabilecek kimdir? Onlar Al-lah' tan başka bir dost ve yardımcı da bulamazlar.	De ki: Allah size bir zarar vermek istese, sizi O'ndan kim koru-yabilir? Yahut rahme-tini bağışlamak istese (kim mani olabilir?) Allah'tan başka bir yardımcı ve koruyucu bulamayacaklar(ını bilmezler mi?)
33. 18 اللَّهُ=Allah قَدْ يَعْلَمُ=biliyor الْمُعَوِّقِينَ=alıkoyanları مِنْكُمْ=içinizden وَالْقَائِلِينَ=ve diyenleri لِإِخْوَانِهِمْ=kardeşlerine هَلُمَّ=gelin إِلَيْنَا=bize وَلَا يَأْتُونَ=onlar gelmezler النَّبَأُ=savaşa إِلَّا=ancak قَلِيلًا=pek az	Allah içinizde sa-vaştan alıkoyanları ve kardeşlerine «Bize gelin zor-lanmadıkça sa-vaşmayın» diyen-leri gerçekten bilir. Zaten bunlardan pek azı savaşa ge-lir.	Doğrusu Allah; içinizden sizi alı-koyanları ve kardeşlerine; bi-ze gelin, diyenle-ri bilir. Bunlar harbe pek az iş-tirak ediyorlardı.	Allah, içinizden baş-kalarını (O' nun yo-lunda savaşmaktan) alıkoyanları da; ken-ze gelin, diyenle-ri katıldıkları halde kar-deşlerine, Bizimle ge-lin (ve düşmana karşı koyun)! diyenleri de iyi bilir,
33. 19 أَشِحَّةً=cimriler olarak عَلَيْكُمْ=size karşı فَإِذَا جَاءَ=gelince الْخَوْفُ=korku رَأَيْتَهُمْ=görürsün يَنْظُرُونَ=baktıklarını إِلَيْكَ=sana تَدُورُ=dönerek أَعْيُنُهُمْ=gözleri كَالَّذِي يُغْشَى=baygınlığı gibi عَلَيْهِ=onların üstüne مِنَ الْمَوْتِ=ölüm فَإِذَا ذَهَبَ=gidince الْخَوْفُ=korku سَلَفَوْكُمْ=sizi incitirler بِالسِّنَةِ=dillerle حِدَادٍ=sivri أَشِحَّةً=düşkünlük göstererek عَلَى=karşı الْخَيْرِ=hayra أَوْلَئِكَ=onlar لَمْ يُؤْمِنُوا=inanmamışlar فَأَحْبَطَ=bu yüzden boşa çıkarmıştır اللَّهُ=Allah أَعْمَالَهُمْ=onların işlerini وَكَانَ ذَلِكَ=ve bu عَلَى=göre اللَّهُ=Allah'a يَسِيرًا=kolaydır	Geldikleri zaman da size karşı çok hassastırlar, size yardım etmek iste-mezler. Ancak savaşta bir korku gelince, onların üzerine ölüm bay-gınlığı çökmüş in-san gibi gözleri dönerek sana bak-tıklarını görürsün. Korku gidip te sıra ganimetleri pay-laşmaya gelince, mala düşkünlük göstererek, sizi sivri dilleriyle incitir. Onlar inan-mamışlar, bu yüz-den Allah onların işlerini boşa çı-karmıştır. Bu Al-lah' a göre kolay-dır.	Size karşı cimri-dirler. Korku geldiği zaman, görürsün ki onlar üstüne ölüm baygınlığı çök-müş gibi gözleri dönerek sana bakarlar. Korku gidince de iyili-ğinin çekemeye-rek, sivri dilleriy-le sizi incitirler. İşte onlar, inan-mamışlardır. Bunun için de Allah yaptıklarını boşa çıkarmıştır. Bu, Allah için pek kolaydır.	ve (böyleleri) size ya-pılan yardımı kıska-nırlar. Ama sonra bir tehlike ile karşılaşın-ca da, ölümün gölge-sinde yaşayan biri gi-bi, (korkuyla) gözleri dönmüş bir şekilde, (ey peygamber, yar-dım dilemek için) sa-na baktıklarını görür-sün: tehlike geçince de iyiliğininiz çekeme-yip siz (müminleri) sivri dilleri ile incitirir! Bu (gibi) insanlar, iman etmiş değiller-dir, bu yüzden Allah onların yaptıklarını boşa çıkarır, bu Allah için kolaydır.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
33. 20 الْأَحْزَابُ =orduların يَحْسُبُونَ =sanıyorlardı وَإِنْ =eğer لَمْ يَذْهَبُوا =gitmediklerini يَأْتِ =gelseler الْأَحْزَابُ =ordular أَنَّهُمْ =kendileri لَوْ =keşke يَدُونُوا =arzu ederlerdi فِي =arasında bulunmayı الْأَعْرَابُ =Araplar يَسْأَلُونَ =sorup öğrenmeyi عَنْ =oradan أَنْبَائِكُمْ =sizin haberlerinizi وَلَوْ كَانُوا =bulunsalardı فِيكُمْ =içinizde إِلَّا =ancak مَا قَاتَلُوا =dövüşmezlerdi قَلِيلًا =pek az	Bunlar, düşman birliklerinin (Medine’den) gitmediklerini sanıyorlardı. Bu birlikler tekrar gelmiş olsalardı, kendilerini çölde bedevilerin yanında bulunup, sadece sizin haberlerini sormayı dilerlerdi. İçinizde olsalardı, pek azı savaşırlardı.	Onlar, birliklerin gitmediğini sanıyorlardı. Birlikler gelmiş olsalardı, kendilerinin çölde bedevilerle bulunup sizin haberlerinizi oradan soruşturmayı isterlerdi. Aranızda bulunsalardı bu defa da çok az savaşırlardı.	Onlar Müttefiklerin (gerçekten) çekildiklerini zannediyorlardı; ve Müttefikler geri dönecek olsalar, bunlar, (bu iki yüzlüler,) çölde bedeviler arasında kalıp sizin hakkınızda (ey müminler, uzaktan) haber almayı tercih ederlerdi; aranızda bulunsalar bile, (sizin yanınızda) savaşır görünmekten başka bir şey yapmazlardı.
33. 21 لَقَدْ =andolsun كَانَ لَكُمْ =sizin için vardır اللَّهُ =Allah’ın فِي رَسُولٍ =Elçisinde حَسَنَةً =en güzel أَسْوَةً =bir örnek لِمَنْ كَانَ =kimseler için يَرْجُو =kavuşmaya inanan الْآخِرَ =ahiret وَالْيَوْمَ =ve gününe اللَّهُ =Allah’a وَذَكَرَ =ve anan اللَّهُ =Allah’ın كَثِيرًا =çok	Andolsun ki, Allah’ın elçisinde sizin için, Allah’a ve ahiret gününe kavuşmaya inanan ve Allah’ı çok anan kimseler için en güzel bir örnek vardır.	Andolsun ki; sizin için Rasulullah’ta güzel bir örnek vardır. Allah’a ve ahiret gününe kavuşmayı umanlar ve Allah’ı çokça zikredenler için.	Gerçek şu ki, Allah’ı ve Ahiret Günü’nü (korku ve umutla bekleyen) ve O’nu her daim anan kimseler için Allah’ın Elçisi güzel bir örnek teşkil eder.
33. 22 وَلَمَّا =zaman رَأَى =gördükleri الْمُؤْمِنُونَ =müminler قَالُوا =dediler الْأَحْزَابُ =(düşman) orduları اللَّهُ =Allah’ın مَا وَعَدْنَا =bize vadettiğidir هَذَا =bu وَرَسُولُهُ =ve Resulünün وَصَدَقَ =ve doğrudur وَرَسُولُهُ =ve Resulü اللَّهُ =Allah وَمَا زَادَهُمْ =ve artırmadı إِلَّا =başka bir şey وَتَسْلِيمًا =ve teslimiyetlerini إِيمَانًا =imanlarını	Mü’minler düşman ordularını gördükleri zaman; «Bu Allah’ın ve Resulünün bize vaad ettiği zaferdir. Allah ve Resulü doğru söylemiştir» dediler. Bu, onların sadece imanlarını ve teslimiyetlerini artırdı.	Mü’minler o birlikleri gördüklerinde dediler ki: İşte bize Allah’ın ve Resulünün vaad ettiği bu. Allah ve Resulü doğru söylemiştir. Ve bu, onların ancak imanını ve teslimiyetini artırdı.	(İşte böyle,) Müttefikleri(n kendilerine doğru ilerlediklerini) görünce, müminler Bu, Allah’ın ve Resulü’nün bize vaad ettiği! ve (Demek ki) Allah ve Resulü doğru söylemiş! dediler ve bu, onların sadece imanlarını ve Allah’a teslimiyetlerini arttırdı.
33. 23 رَجَالٌ =erkekler مِنَ الْمُؤْمِنِينَ =müminlerden صَدَّقُوا =durdular مَا عَاهَدُوا =verdikleri sözde عَلَيْهِ =üzerine اللَّهُ =Allah فَمِنْهُمْ =onlardan نَحْبُهُ =adağını قَضَى =yerine getirdi مَنْ =kimi وَمِنْهُمْ =ve onlardan مَنْ =kimi يَنْتَظِرُ =(şehidlik) beklemektedir وَمَا بَدَّلُوا =(sözlerini) asla değiştirmemişlerdir تَبْدِيلًا =değişiklikle	Mü’minler arasında öyleleri var ki, Allah’a verdikleri sözde dururlar. Kimileri sözünü yerine getirip o yolda canını vermiştir; kimileri de şehitlik beklemektedir. Onlar hiç sözlerini değiştirmediler.	Mü’minlerden öyle erler vardır ki; Allah’a verdikleri ahde sadakat göstermişlerdir. Kimi bu uğurda canını verdi, kimi de beklemektedir. Ve onlar, hiç bir değiştirme ile değiştirmediler.	Müminler arasında öylesi var ki Allah’ın huzurunda verdiği sözü (her zaman) yerine getirir; kimi (ölüme gitmek suretiyle) ahitlerini yerine getirmiştir, kimi de (kararlarından) vazgeçmeden (ahitlerini yerine getirmeyi) beklemektedir.
33. 24 اللَّهُ =Allah لِيَجْزِيَ =mükâfatlandırsın الصَّادِقِينَ =doğruları بِصِدْقِهِمْ =doğruluklarıyla وَيُعَذِّبَ =ve azabetsin الْمُنَافِقِينَ =iki yüzlülere أَوْ =yahut إِنْ شَاءَ =dilerse يَتُوبَ =tevbelerini kabul buyursun عَلَيْهِمْ =onlardan اللَّهُ =Allah إِنْ =şüphesiz كَانَ غَفُورًا =çok bağışlayandır رَحِيمًا =çok esirgeyendir	Bu sebeple Allah, doğruları doğrulukları ile mükâfatlandırır; münafıkları da dilerse azaplandırır veya tevbelerini kabul eder. Şüphesiz Allah çok bağışlayan, çok esirgeyendir.	Çünkü Allah, doğruları doğruluklarıyla mükâfatlandıracak, münafıkları da dilerse azaplayacak veya tevbelerini kabul edecektir. Muhakkak ki Allah, Gafur, Rahim olandır.	(İnsan bu tür sınamalara tabi tutulmaktadır ki) Allah, sadakat gösterenleri sözlerini tutmalarından dolayı ödüllendirsın, iki yüzlüləri de -dilerse- azaba çarptırsın yahut (pişmanlık duyarlarsa) tevbelerini kabul etsin; Şüphesiz Allah, çok bağışlayandır, rahmet sahibidir!
33. 25 اللَّهُ =Allah وَرَدَّ =geri çevirdi الَّذِينَ كَفَرُوا =inkâr edenleri بِعَيْظِهِمْ =öfkeleriyle خَيْرًا =hayra لَمْ يَنَالُوا =eremediler اللَّهُ =Allah وَكَفَى =ve yeter الْقِتَالُ =savaşta الْمُؤْمِنِينَ =müminlere اللَّهُ =Allah وَكَانَ =Allah قَوِيًّا =güçlüdür عَزِيزًا =üstündür	Âllah, o kafirleri hiçbir şey elde edemeden öfkeleriyle geri çevirdi. Allah’ın yardımı savaşta mü’minlere yetti. Allah güçlüdür, mutlak galiptir.	Allah, küfredenleri kinleriyle geri çevirdi. Ve hiç bir hayra nail olmadılar. Allah, savaşta mü’minlere yetti. Ve Allah; Kavi, Aziz olandır.	Allah, böylece, hakikatî inkara şartlanmış olanları bütün öfke ve hiddetleri içinde yüstü bıraktı; onlar hiçbir fayda elde edemediler, çünkü savaşta müminler(i korumay)a Allah’ın yardımı yetti, gördüler ki Allah güçlüdür ve kudret sahibidir.
33. 26 وَأَنْزَلَ =ve indirdi الَّذِينَ ظَاهَرُوهُمْ =onlara yardım edenleri الْكِتَابِ =Kitap مِنْ أَهْلِ =ehlinden كَالْبَلَدِ =kalelerinden مِنْ صِيَاصِيهِمْ =kalblerinden فِي قُلُوبِهِمْ =ve düşürdü وَقَذَفَ =ve düşürdü الرُّعْبَ =korku فَرِيقًا =bir kısmını تَقْتُلُونَ =öldürüyordunuz وَتَأْسِرُونَ =ve esir alıyordunuz فَرِيقًا =bir kısmını da	Allah, kitap ehlin-den onlara yardım eden Kureyze yahudilerini de kalelerinden indirdi ve kalplerine korku düşürdü. Onlardan bir kısmını öldürüyorsunuz, bir kısmını da esir alıyordunuz.	Ehl-i kitaptan onlara destek olanları, kalelerinden indirdi. Ve kalblerine korku saldı. Onlardan kimini öldürüyor, kimini de esir alıyordunuz.	(ve gördüler ki) saldırganlara yardım eden geçmiş vahiyle-lerden mensuplarını kalelerinden çekip çıkardı ve kalplerine korku saldı; böylece bir kısmını öldürdünüz, bir kısmını da esir aldınız;
33. 27 وَأَوْرَثَكُمْ =size miras verdi أَرْضَهُمْ =topraklarını وَدِيَارَهُمْ =ve yurtlarını وَأَمْوَالَهُمْ =ve mallarını وَأَرْضًا =ve bir toprağı لَمْ تَطْنُوها =henüz ayak basmadığınız اللَّهُ =Allah وَكَانَ =Allah عَلَى كُلِّ شَيْءٍ =her şeye قَدِيرًا =kadirdir	Topraklarını, evlerini, mallarını ve henüz ayağınızı dahi basmadığınız yerleri Allah size miras olarak verdi. Allah’ın gücü her şeye yeter.	Ve sizi onların yerlerine, yurdlarına, mallarına henüz ayak basmadığınız yerlere de varis kıldı. Ve Allah, her şeye kadirdir.	O, sizi onların topraklarına, evlerine ve mallarına mirasçı yaptı; ve henüz ayak basmadığınız topraklarını (size vaad etti). Allah her şeye kadirdir.
33. 28 قُلْ =söyle النَّبِيُّ =peygamber يَا أَيُّهَا =ey كُنْتُمْ =siz إِنْ =eğer لَأَرْوِاجَكِ =eşlerine الْحَيَاةَ =hayatını تُردُنْ =istiyorsanız وَزِينَتَهَا =ve süsünü الدُّنْيَا =dünya فَتَعَالَيْنَ =gelin أُمْتِعْكُمْ =size (boşanma bedeli) vereyim وَأُسْرِحْكُمْ =ve sizi salayım سَرَاحًا =bir salışla جَمِيلًا =güzel	Ey Peygamber! Eşlerine söyle: Eğer dünya hayatını ve süslerini istiyorsanız gelin size boşanma bedelinizi vereyim ve güzellikle salıvereyim.»	Ey peygamber; eşlerine de: Eğer dünya hayatını ve süslerini istiyorsanız; gelin, size bağışta bulunayım ve güzellikle salıvereyim.	Ey Peygamber! Eşlerine söyle: Eğer siz (yalnız) bu dünya hayatını ve onun cazibesini istiyorsanız, gelin size istediğinizi vereyim ve (sonra da) sizi uygun bir şekilde salayım.
33. 29 وَأِنْ =ve eğer كُنْتُمْ =siz تُردُنْ =istiyorsanız اللَّهُ =Allah’ı وَرَسُولُهُ =ve Elçisini وَالدَّارَ =ve yurdunu الْآخِرَةَ =ahiret	Eğer Allah’ın Peygamberini ve ahiret yurdunu istiyorsanız bilin ki, Allah’ınızdan iyi davranışlara büyük	Yok eğer Allah’ı, Resulünü ve ahiret yurdunu istiyorsanız; muhakkak ki Allah,’ınızdan iyi dav-	Yok eğer Allah’ı, Elçisi’ni ve ahiret hayatını (güzelliklerini) istiyorsanız, (bilin ki) Allah, ’ınızdan güzel işler yapanlar için bü-

فَإِنَّ=şüphesiz	اللّٰه=Allah	أَعَدَّ=hazırlamıştır	mükâfat	hazırla-	nanan hanımlara	büyük mükafat	yük bir ödül
مِنْكُمْ=sizden	لِلْمُحْسِنَاتِ=güzel hareket edenlere	مِنْكُمْ=sizden	hazırlamıştır.	miştir.		hazırlamıştır.	miştir!
أَجْرًا=bir mükâfat	عَظِيمًا=büyük						

33. 30	يَا=ey	النَّبِيِّ=peygamber	نِسَاء=kadınları	مِنْكُمْ=sizden	يَأْتِ=yaparsa	مِنْ=kim	مُبَيَّنَةً=açık	بِفَاحِشَةٍ=bir fuhuş (edepsizlik)	يُضَاعَفُ=yapılır	أَهَا=onun için	الْعَذَابُ=azab	عَلَى=göre	وَكَانَ ذَلِكَ=ve bu	ضِعْفَيْنِ=iki kat	يَسِيرًا=kolaydır	الله=Allah'a

Ey Peygamber hanımları! Sizden kim açık bir edep-sizlik yaparsa, onun azabı iki kat olur. Bu Allah'a kolaydır.	Ey peygamber kadınları; sizlerden her kim, apaçık bir haya-sızlıkla gelecek olursa, ona azab iki kat katlanır. Bu, Allah'a pek kolaydır.	Ey Peygamber eşleri! Sizden kim açık bir hayasızlıkta bulunmuş olursa, onun (öteki dünyadaki) azabı, (başka günah-karların azabının) iki katı olur, bu Allah için kolaydır.

33.	وَمَنْ	=fakat kim	يَقْنُتْ	=itaate devam eder	Fakat sizden kim	Sizden her kim	Öte yandan, hanginiz
31	مِنْكُمْ	=sizden	بِالله	=Allah'a	Allah'a ve Resulüne uymaya devam eder ve yararlı iş yaparsa ona da mükafatı iki kat veririz ve cennette onun için bol bir rızık hazırlamışızdır.	de Allah'a ve Rasulüne boyun eğip salih amel işlerse; onun mükafatını da iki kat veririz. Hem Biz, ona cömertçe bir rızık da hazırlamışızdır.	Allah'a ve Elçisi'ne samimiyetle itaat eder ve doğru, yararlı işler yaparsa onu iki kat ödüllendiririz, onun için (öteki dünyada) en muhteşem rızıkları hazırlayacağız.
	وَتَعْمَلْ	=ve yaparsa	صَالِحًا	=yararlı iş			
	نُؤْتِيهَا	=ona veririz	أَجْرَهَا	=mükâfatını			
	مَرَّتَيْنِ	=iki kez	وَأَعْتَدْنَا	=ve hazırlamışızdır			
	لَهَا	=onun için	رِزْقًا	=bir rızık			
			كَرِيمًا	=bol			

33.	يَا=ey	نِسَاءً=kadınları	النَّبِيِّ=peygamber	Ey Peygamber hanımları! Eğer Allah'tan sakınıyorsanız sizler herhangi bir kadın gibi değilsiniz. Eğer sakınıyorsanız; edalı olmayın yoksa kalbinde bir hastalık bulunanlar kötü şeyler ümit etmesin, daima ciddi ve ağır başlı söz söyleyin.	Ey Peygamber eşleri! Siz (öteki) kadınlar gibi değilsiniz, eğer Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincine (hakkıyla) sahip olursanız. O halde, edalı bir şekilde konuşmayın ki kalplerinde maraz olanlar (size karşı) bir arzuya kapılmasın, daima yerinde ve uygun şekilde konuşun.
32	لَسْتُنَّ=siz değilsiniz	كَأَحَدٍ=herhangi biri gibi	إِنْ=eğer	يُخْضَعْنَ=yumuşak (kıvrak) bir eda yapmayın	
	اتَّقَيْنَ=korunuyorsanız			فَلَا تَخْضَعْنَ=yumuşak (kıvrak) bir eda yapmayın	
	بِالْقَوْلِ=sözde	فَيَطْمَعَ=tamah etmesin		الَّذِي=bulunan	
		فِي قَلْبِهِ=kalbinde		مَرَضٌ=hastalık	
		وَقُلْنَا=söyleyin	قَوْلًا=söz	مَعْرُوفًا=güzel	

33. 33	وَقَرْنَ=vakarla oturun	فِي بُيُوتِكُنَّ=evlerinizde	Evlerinizde oturun, ilk cahiliye dönemi kadınlarının açılıp saçılması gibi açılıp saçılmayın. Namaz kılın, zekat verin, Allah'a ve Peygamberine itaat edin. Ey ehl-i beyt (Ey Peygamberin ev halkı) şüphesiz Allah sizden pisliği giderip sizi tertemiz yapmak ister.	Evlerinizde oturun, ilk cahiliye devrinde olduğu gibi açılıp saçılmayın. Namaz kılın, zekat verin, Allah'a ve Rasulüne itaat edin. Ey Ehl-i Beyt; Allah, muhakkak ki sizden eksikliği gidermek ve sizi tertemiz yapmak ister.	Evlerinizde sessizce oturun, eski cahiliye günlerindeki gibi cazenizi sergilemeyin, namazlarınızda dikkatli ve devamlı olun, arındırıcı yükümlülüklerinizi ifa edin, Allah'a ve Elçisi'ne itaat edin. Ey (Peygamber'in) ev halkı, Allah sizden yalnızca çirkinlikleri gidermek ve sizi tertemiz yapmak istiyor.
	وَلَا تَبَرَّجْنَ=açılıp kırıtmayın	الْجَاهِلِيَّةِ=cahiliyenin			
	تَبَرَّجْ=açılıp kırıtması gibi	الصَّلَاةِ=namazı			
	وَأَوَّلَى=ilk	وَأَقِمْنَ=ve kılın			
	وَأَتَيْنَ=ve verin	الزَّكَاةِ=zekatı			
	وَأَطِعْنَ=ve itaat edin	الله=Allah'a			
	وَرَسُولُهُ=ve Resulüne	إِنَّمَا=şüphesiz			
	يُرِيدُ=istiyor	الله=Allah			
		لِيَذْهَبَ=gidermek			
	عَنْكُمْ=sizden	الرِّجْسَ=kiri			
	أَهْلَ الْبَيْتِ=ey Ehl-i Beyt				
	وَيُطَهِّرَكُمْ=ve sizi temizlemek	تَطْهِيرًا=tertemiz			

33.	وَأَذْكُرَنَّ	=hatırlayın	مَا يُنْلَى	=okunan	Evlerinizde okunan	33.	وَأَذْكُرَنَّ	=hatırlayın	مَا يُنْلَى	=okunan	Evinizde okunan
34	فِي بُيُوتِكُنَّ	=evlerinizde	مِنْ آيَاتِ	=ayetlerini	Allah'ın ayetlerini ve hikmeti hatırlayın, şüphesiz Allah latiftir, her şeyden haberdardır.	34	فِي بُيُوتِكُنَّ	=evlerinizde	مِنْ آيَاتِ	=ayetlerini	Allah'ın ayetlerini ve hikmeti hatırlayın. Muhakkak ki Allah, Latif, Habir olandır.
	اللَّهُ	=Allah	وَالْحِكْمَةِ	=ve hikmeti			اللَّهُ	=Allah	وَالْحِكْمَةِ	=ve hikmeti	
	اللَّهُ	=Allah	كَانَ لَطِيفًا	=latiftir			اللَّهُ	=Allah	كَانَ لَطِيفًا	=latiftir	
	حَبِيرًا	=haber alandır					حَبِيرًا	=haber alandır			

33. إِنَّ =şüphesiz	الْمُسْلِمِينَ =Müslüman erkekler	Müslüman erkekler ve müslüman kadınlar, mü'min erkekler ve mü'min kadınlar, boyun eğen erkekler ve boyun eğen kadınlar, doğru erkekler ve doğru kadınlar, sabreden erkekler ve sabreden kadınlar, mütevazi erkekler ve mütevazi kadınlar, sadaka veren erkekler ve sadaka veren kadınlar, oruç tutan erkekler ve oruç tutan kadınlar, ırzlarını koruyan kadınlar, Allah'ı çok anan erkekler ve Allah'ı çok anan kadınlar; işte Allah bunlar için bağış ve büyük bir mükâfat hazırlamıştır.	Doğru müslüman erkekler ve müslüman kadınlar; mü'min erkeklerle, mü'min kadınlarla; ta'ate devam eden erkeklerle, ta'ate devam eden kadınlar; sadık erkeklerle, sadık kadınlar; sabreden erkeklerle, sabreden kadınlar; huşu' eden erkeklerle, huşu' eden kadınlar; sadaka veren erkeklerle, sadaka veren kadınlar; oruç tutan erkeklerle, oruç tutan kadınlar; iffetlerini koruyan kadınlar; Allah'ı çokça zikreden kadınlar; işte onlar için, Allah; mağfiret ve büyük bir mükâfat hazırlamıştır.
وَالْمُسْلِمَاتِ =ve Müslüman kadınlar			inanan bütün erkekler ve kadınlar, kendilerini adanmış bütün erkekler ve kadınlar, sözlerine sadık bütün erkekler ve kadınlar, sıkıntılara göğüs geren bütün erkekler ve kadınlar, (Allah'ın karşısında) güçsüzlüğünü anlayan bütün erkekler ve kadınlar, karşılıksız yardımda bulunan bütün erkekler ve kadınlar, nefislerini kontrol eden bütün erkekler ve kadınlar ve Allah'ı durmaksızın anan bütün erkekler ve kadınlar için, (evet,) bunların (in tümü) için Allah, mağfiret ve büyük bir mükâfat hazırlamıştır.
وَالْمُؤْمِنِينَ =mümin erkekler			
وَالْمُؤْمِنَاتِ =ve mümin kadınlar			
وَالْقَائِتِينَ =ta'ate devam eden erkekler			
وَالْقَائِنَاتِ =ve ta'ate devam eden kadınlar			
وَالصَّادِقِينَ =doğru erkekler			
وَالصَّادِقَاتِ =ve doğru kadınlar			
وَالصَّابِرِينَ =sabreden erkekler			
وَالصَّابِرَاتِ =ve sabreden kadınlar			
وَالْخَاشِعِينَ =saygılı erkekler			
وَالْخَاشِعَاتِ =ve saygılı kadınlar			
وَالْمُتَصَدِّقِينَ =sadaka veren erkekler			
وَالْمُتَصَدِّقَاتِ =ve sadaka veren kadınlar			
وَالصَّائِمِينَ =oruç tutan erkekler			
وَالصَّائِمَاتِ =ve oruç tutan kadınlar			
وَالْحَافِظِينَ =koruyan erkekler	فُرُوجَهُمْ =ırzlarını		
وَالْحَافِظَاتِ =ve koruyan kadınlar			
وَالذَّاكِرِينَ =zikreden erkekler	اللَّهُ =Allah'ı		
كَثِيرًا =çok	وَالذَّاكِرَاتِ =ve zikreden kadınlar		
أَعَدَّ =hazırlamıştır	اللَّهُ =Allah	لَهُمْ =bunlar için	
مَغْفِرَةً =bağış	وَأَجْرًا =ve bir mükâfat		
عَظِيمًا =büyük			

33.	وَمَا كَانَ	=artık yoktur	لِمُؤْمِنٍ	=inanmış bir erkek	Allah ve Resulü, bir işte hüküm verdiği zaman, artık inanmış bir erkek ve kadına, o işi kendi isteklerine göre seçme hakkı yoktur. Kim Allah'a ve Resulüne karşı gelirse, apaçık bir sapıklığa düşmüş olur.	Allah ve Resulü bir işte hükmettiği zaman; ne mü'min erkekler için ne de mü'min kadınlar için artık işlerin de bir seçme hakkı olamaz. Kim de Allah'a ve Resulüne isyan ederse; şüphesiz ki apaçık bir sapıklıkla sapmış olur.	Allah ve Elçisi bir koda hüküm verdikten sonra artık inanmış bir erkek ve kadının kendileriyle ilgili konularda tercih serbestisi yoktur; (bu, hakkı kendinde görece) Allah'a ve Elçisi'ne isyan eden kimse, apaçık bir sapkınlığa düşmüş olur.
36	وَلَا مُؤْمِنَةٌ	=ve kadının	إِذَا	=zaman			
	قَضَى	=hüküm verdiği	اللَّهُ	=Allah			
	وَرَسُولُهُ	=ve Resulü	أَمْرًا	=bir işte			
	أَنْ يَكُونَ	=olması	لَهُمْ	=onlar için			
	الْخِيَرَةُ	=seçme hakkı	مِنْ أَمْرِهِمْ	=o işi			
	وَمَنْ	=ve kim	يَعُصِ	=karşı gelirse	اللَّهُ	=Allah'a	
	وَرَسُولُهُ	=ve Resulüne	فَقَدْ	=elbette			
	ضَلَّ	=sapıklığa düşer	ضَلَالًا	=bir sapkınlıkla			
	مُبِينًا	=apaçık					

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
33. 37 وَادِّ =hani تَقُولُ =diyordun اللّٰهُ =Allah'ın لِلَّذِي أَنْعَمَ =nimet verdiği kimseye وَأَنْعَمْتَ =ve senin nimet verdiğin عَلَيْهِ =ona عَلَيْكَ =yanında أَمْسِكَ =tut عَلَيْهِ =kendisine اللّٰهُ =Allah'tan وَاتَّقِ =kork رَوْحَكَ =eşini فِي نَفْسِكَ =içinde وَتَخْفِي =fakat gizliyordun اللّٰهُ =Allah'ın مُبْدِيهِ =açığa vuracağı مَا =şeyi وَتَخْشَى =ve çekiniyordun النَّاسَ =insanlardan أَحَقُّ =layık olan وَاللّٰهُ فَلَمَّا قُضِيَ =kesince أَنْ تَخْشَاهُ =çekinmene زَيْدٌ =Zeyd مِنْهَا =o kadından وَطَرًا =ilişliğini لِكِ =için رَوْحَنَا كَمَا =biz onu sana nikahladık عَلَى الْمُؤْمِنِينَ =müminlere لَا يَكُونُ =olmaması فِي =hususunda حَرْجٌ =bir güçlük أَدْعِيَانِهِمْ =evlatlıkları أَزْوَاجَ =evlenmek مِنْهُمْ =kadınlarıyla قَضَوْا =zaman وَكَانَ أَمْرٌ =ve buyruğu وَطَرًا =ilişkilerini مَفْعُولًا =yerine getirilmiştir اللّٰهُ =Allah'ın	Ey Muhammed! Allah'ın nimet verdiği ve senin de nimetlendirdiğin kimseye, eşini bırakma, Allah'tan sakın diyor, Allah'ın açığa vuracağı şeyi içinde saklıyordun. İnsanlardan çekiniyordun; oysa Allah'tan çekinmen daha uygundu. Sonunda Zeyd eşiyile ilgisini kesince onu seninle evlendirdik ki evlatlıkları eşleriyle ilgilerini kestiklerinde onlara evlenmek konusunda mü'minlere bir sorumluluk olmadığı bilinsin. Allah'ın buyruğu yerine gelecektir.	Hani sen; Allah'ın kendisine nimet verdiği ve senin de nimetlendirdiğin kimseye Eşini bırakma ve Allah'tan kork. Allah'ın açığa vuracağı şeyi de içine saklıyor, insanlardan korkuyordun. Halbuki en çok Allah'tan korkman gerekirdi. Nihayet Zeyd onunla bağıni kopardığında, onu seninle evlendirdik ki böylece evlatlıkları eşleriyle bağlarını kopardıklarında onlarla evlenmek konusunda mü'minlere bir vebal olmadığı bilinsin. Allah'ın emri yerine getirilmiştir.	Ve bir zaman, (ey Muhammed,) Allah'ın lütufta bulunduğu ve senin de iyilik ettiğin kişiye, Eşini terk etme ve Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde ol! demiştin. Ve (böylece) Allah'ın yakında aydınlığa çıkaracağı şeyi içinde gizlemiştin; çünkü insanlar (ın ne düşüneceklerin)den çekiniyordun, oysa çekinmen gereken yalnız Allah olmalıydı! (Fakat) sonra Zeyd o kadınla beraberliğini sona erdirdiğinde onu seninle evlendirdik ki (gelecekte) evlatlıkları eşleriyle ilgilerini kestiklerinde onlar(la evlendikleri) için müminler suçlanmasın. Ve Allah'ın buyruğu (böylece) yerine getirilmiş oldu.
33. 38 عَلَى النَّبِيِّ =Peygambere مَا كَانَ =yoktur فِيمَا =bir şeyde مِنْ حَرْجٍ =herhangi bir güçlük اللّٰهُ =Allah'ın لَهُ =kendisine فَرَضَ =takdir ettiği فِي =arasında اللّٰهُ =Allah'ın سُنَّةٌ =yasadır مِنْ قَبْلُ =sizden önce الَّذِينَ خَلَوْا =geçenler اللّٰهُ =Allah'ın وَكَانَ أَمْرٌ =emri قَدَرًا =bir kaderdir مَقْدُورًا =takdir edilmiş	Allah'ın, Peygambere takdir ettiği bir şeyde O'na bir güçlük yoktur. Bu Allah'ın sizden öncekilere de uyguladığı yasadır. Allah'ın emri şüphesiz gereği gibi yerine gelecektir.	Allah'ın, kendisine farz kıldığı şeylerde peygamberine herhangi bir güçlük yoktur. Allah'ın önceden geçmişler hakkında ki sünnetidir. Ve Allah'ın emri, gereği gibi yerine gelmiştir.	(O halde,) Allah'ın kendisi için takdir ettiği şeyi (yapmasından dolayı) Peygambere hiçbir suç isnad edilemez. (Gerçekte, bu) sizden önce gelip geçenler için de Allah'ın bir uygulamasıydı; ve (şunu unutmak ki) Allah'ın iradesi mutlaka tecelli eder.
33. 39 الَّذِينَ =onlar ki يُبَلِّغُونَ =duyururlar اللّٰهُ =Allah'ın رِسَالَاتِ =elçiliğini وَيَخْشَوْنَهُ =ve O'ndan korkarlar وَلَا يَخْشَوْنَ =ve korkmazlar أَحَدًا =kimseden وَكَفَى =ve yeter إِلَّا =başka اللّٰهُ =Allah'dan بِاللّٰهِ =Allah حَسِيبًا =hesap görücü olarak	O Peygamberler Allah'ın buyruklarını tebliğ ederler, Allah'tan korkarlar ve O'ndan başka kimseden korkmazlar. Allah hesap görücü olarak yeter.	Allah'ın risaletlerini tebliğ edenler ve O'ndan korkanlar; Allah'tan başka kimseden korkmazlar. Hesap görücü olarak Allah, yeter.	(Ve bu,) Allah'ın mesajlarını (dünyaya) tebliğ edenler, O'ndan korkanlar ve O'ndan başka kimseden korku duymayanlar (için de geçerli olan Allah'ın adetidir), hiç kimse Allah kadar, (insanların yaptıkları için) hesap sorucu değildir!
33. 40 أَبَا =babası مَا كَانَ =değildir مُحَمَّدٌ =Muhammed مِنْ رِجَالِكُمْ =sizin erkeklerinizden أَحَدٍ =birinin اللّٰهُ =Allah'ın رَسُولٌ =Elçisidir وَلَكِنْ =fakat النَّبِيِّنَّ =peygamberlerin وَحَاتَمَ =ve hatemidir بِكُلِّ شَيْءٍ =her şeyi وَكَانَ اللّٰهُ =ve Allah عَلِيمًا =bilendir	Muhammed içinizden herhangi bir adamın babası değil, fakat O Allah'ın Resulü ve Peygamberlerin sonuncusudur. Allah her şeyi hakkıyla bilendir.	Muhammed; sizin adamlarınızdan herhangi birisinin babası değildir, sadece Allah'ın Resulü ve peygamberlerin hatemidir. Allah, her şeyi bilendir.	(Ve bilin ki, ey müminler,) Muhammed sizin erkeklerinizden hiçbirinin babası değildir, fakat o, Allah'ın Elçisi ve bütün peygamberlerin sonuncusudur. Ve Allah her şeyi hakkıyla bilendir.
33. 41 يَا أَيُّهَا =ey الَّذِينَ آمَنُوا =inananlar اٰذْكُرُوا =anın اللّٰهُ =Allah'ı ذِكْرًا =anışla كَثِيرًا =çok	Ey inananlar Allah'ı çok anın.	Ey iman edenler; Allah'ı çokça zikredin.	Siz ey imana ermiş olanlar! Allah'ı çokça anın,
33. 42 بُكْرَةً =sabah وَسَبَّحُوهُ =ve O'nu tesbih edin وَأَصِيلًا =akşam	ve O'nu sabah akşam tesbih ediniz.	Ve O'nu sabah akşam tesbih edin.	ve sabah akşam O'nun şanını yüceltin.
33. 43 هُوَ الَّذِي =O (Allah) ki يُصَلِّي =rahmet eder عَلَيْكُمْ =üzerinize وَمَلَائِكَتُهُ =melekleri de لِيُخْرِجَكُمْ =sizi çıkarmak için مِنَ الظُّلُمَاتِ =karanlıklardan إِلَى النُّورِ =aydınlığa وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ =inananlara karşı رَحِيمًا =çok esirgeyendir	Sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için üzerinize melekleriyle beraber rahmetini gönderen Allah'tır. Mü'minlere karşı çok bağışlayıcı, çok esirgeyici de O'dur.	Sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için rahmet etmekte olan O'dur. Melekleri de size dua ederler. Ve O, mü'minlere Rahim olanıdır.	O, size (kendi mesajlarını taşıyan) melekleriyle nimetlerini bahşeder ki sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarsın. Ve O, müminler için rahmet kaynağıdır.
33. 44 يَوْمَ =gün تَحِيَّتُهُمْ =karşılanırlar بِقَوْلِهِ =kendisine kavuştukları سَلَامٌ =selam ile لَهُمْ =onlara وَأَعَدَّ =ve hazırlanmıştır كَرِيمًا =güzel أَجْرًا =bir mükâfat	O'na kavuştukları gün, Allah'ın onlara iltifatı selam'dır. Allah onlara güzel bir mükâfat hazırlamıştır.	O'na kavuştukları gün, onların sağlık temennileri; selamdır. Onlara cömertçe bir mükâfat hazırlamıştır.	O'na kavuşacakları Gün Selam hitabıyla karşılanacaklardır ve Allah, onlar için en güzel ödülü hazırlamıştır.
33. 45 يَا أَيُّهَا =ey النَّبِيُّ =peygamber إِنَّا =elbette biz أَرْسَلْنَاكَ =seni gönderdik شَاهِدًا =şahid وَنَذِيرًا =ve uyarıcı وَمُبَشِّرًا =ve müjdeci	Ey Peygamber, biz seni tanık, müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdik.	Ey peygamber; Biz, seni muhakkak şahid, müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdik.	(Sana gelince,) ey Peygamber, unutmak ki Biz seni (hakikatin) bir şahidi, bir müjdeci ve bir uyarıcı olarak gönderdik,
33. 46 إِلَى اللّٰهِ =Allah'a وَدَاعِيًا =ve davetçi بِإِذْنِهِ =izniyle وَسِرَاجًا =ve bir lamba مُنِيرًا =aydınlatıcı	Allah'ın izniyle, bir davetçi ve aydınlatan bir lamba olarak görevlendirdik.	İzniyle Allah'a çağıran ve aydınlatan bir ışık olarak.	(herkesi) O'nun izniyle Allah'a çağıran ve ışık saçan bir kandil olarak.
33. 47 الْمُؤْمِنِينَ =müminlere وَبَشِيرٍ =müjdele لَهُمْ =onlara vardır بِأَنَّ =gerçekten فَضْلًا =bir lütf كَبِيرًا =büyük مِنَ اللّٰهِ =Allah'tan	Mü'minlere Allah'tan büyük bir lütf ereceklerini müjdele.	Mü'minlere; kendileri için Allah tarafından büyük bir lütf olduğunu müjdele.	(O halde,) müminlere kendilerini Allah'tan büyük bir lütf beklediğini müjdele;
33. 48 الْكَافِرِينَ =kâfirlere وَلَا تُطِيعُوا =itaat etme وَالْمُنَافِقِينَ =ve münafıklara وَتَوَكَّلْ =ve dayan اللّٰهُ =Allah وَكَفَى =ve yeter عَلَى اللّٰهِ =Allah'a وَكَيْلًا =vekil olarak	Kâfirlere ve münafıklara itaat etme. Onların eziyetlerine aldırma, Allah'a güven; koruyucu olarak Allah sana yeter.	Kâfirlere ve münafıklara uyma, onların eziyetlerine aldırma. Allah'a tevekkül et. Vekil olarak Allah yeter.	hakikati inkar edenler ve ikiyüzlüler(in değherlerin)e uyma ve onların incitici sözlerine aldırma! (Yalnız) Allah'a güven! Hiç kimse Allah kadar güven verici olamaz.
33. 49 يَا أَيُّهَا =ey الَّذِينَ آمَنُوا =inananlar إِذَا =zaman نَكَحْتُمُ =nikahladığınız الْمُؤْمِنَاتِ =inanan kadınları طَفَقْتُمُوهُنَّ =boşarsanız ثُمَّ =sonra مِنْ قَبْلُ =önce	Ey iman edenler! Mü'min kadınları nikahlayıp da, henüz dokunmadan onları boşarsanız, onları iddet müddetince beklemeniz gerekmez.	Ey iman edenler; mü'min kadınları nikahlayıp sonra onlarla temasta bulunmadan önce boşadığınızda, artık onlar için iddet say-	Siz ey imana ermiş olanlar! Mümin kadınlarla evlenirken onları nikahlayıp dokunmadan boşarsanız, onlar adına bir iddet dönemi hesaplamaya ve (onlardan bunu) bek-

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	فَمَا=yoktur =onlara dokunmadan أَنْ تَمْسُوهُنَّ	Kendilerine bağış-ta bulunarak onları güzelleikle serbest bırakın.	manıza lüzum yoktur. Kendile-rini geçindirin ve güzelleikle ser-best bırakın.	lemeye hakkınız yok-tur; o halde (hemen) ihtiyaçlarını karşılayın ve en güzel şekilde bırakın.
	عَلَيْهِنَّ=onların üzerinde size=لَكُمْ			
	بِرِiddet (hakkınız)=مِنْ عِدَّةٍ			
	sayacağınız=تَعْتَدُونَهَا			
	hemen geçimliklerini verin=فَمَتَّعُوهُنَّ			
	ve onları serbest bırakın=وَسَرَ حُوهُنَّ			
	güzel=جَمِيلًا bir bırakışla=سَرَاخًا			
33. 50	إِنَّا=şüphesiz biz =peygamber النَّبِيُّ ey=يَا أَيُّهَا	Ey Peygamber! Mehirleri-ni verdiğin eşlerini, Allah'ın sana ganimet ola-rak verdiği cariyelerini, seninle beraber hicret eden amcanın kızlarını, halalarının kızlarını, teyzelerinin kız-larını ve peygamber nikahlamayı di-lediği takdirde mü' minlerden ayrı sırf sana mahsus olmak üzere, ken-disinin mehrini Peygambere hibe eden mü' min ka-dını almanı helal kılmışızdır. Biz zor-luğa uğramaman için mü' minlerin eşleri ve cariyeleri hakkında onların üzerine neyi farz kılmış olduğumuzu bildirmiştik. Allah bağışlayandır, merhamet edendir.	Ey peygamber; Biz, mehirleri-ni verdiğin eşlerini, Allah'ın sana ganimet olarak verdiği cariyeleri, seninle beraber hicret eden am-canın kızlarını, halalarının kızları-nı, dayının kız-larını, teyzeleri-nin kızlarını ve bir de eğer mü' min bir kadın kendisini peygambere hibe eder de pey-gamber de onunla evlen-meyi isterse onu-ki bu, mü' minlerden ayrı olarak sa-dece sana has olmak üzerese-nin için helal kıl-dık. Sana bir zorluk olmasın diye mü' minlerin eşleri ve sağ el-lerinin malik ol-dukları hakkında ne hükmettiğimi-zi bildirdik. Ve Allah; Gafur, Rahim olandır.	Ey Peygamber! Me-hirlerini verdiği eşle-rini ve Allah'ın sana bahşettiği savaş esir-leri arasından sağ elinin altında bulu-nanları sana helal kıldık. Ve seninle bir-likte (Yesrib'e) göç etmiş olan amcaları-nın ve halalarının kız-larını, dayılarının ve teyzelerinin kızlarını, ve kendilerini Pey-gamber'e özgür ira-deleriyle teklif eden, Peygamber'in de al-mak istediği mümin kadınları (da sana helal kıldık): (bu so-nuncusu) yalnız sana özgü bir imtiyazdır, öteki müminler için değil, (zaten) onlara eşleri ve sağ ellerinin altında bulunanlar konusunda yapmaları gerekeni bildirdik. (Ve) artık sen (gerek-siz) bir endişeye ka-pılmamalısın, şüphe-siz Allah çok bağışla-yıcıdır, rahmet kay-nağıdır.
	eşlerini=أَزْوَاجَكَ sana=لَكَ helal kıldık=أَحْلَلْنَا			
	verdiğin=الَّتَايِ آتَيْتَ			
	ücretlerini (mehirlerini)=أُجُورَهُنَّ			
	elinde=يَمِينُكَ ve bulunanları=وَمَا مَلَكَتْ			
	Allah'ın=الله ganimet verdiğinden=مِمَّا أَفَاءَ			
	sana=عَلَيْكَ ve kızlarını=وَبَنَاتٍ			
	amcanın=عَمَّكَ ve kızlarını=وَبَنَاتٍ			
	ve kızlarını=وَبَنَاتٍ halalarının=هَالَاتِكَ			
	ve kızlarını=وَبَنَاتٍ dayının=خَالَكَ			
	teyzelerinin=خَالَاتِكَ			
	hicret eden=الَّتَايِ هَاجِرَنَ			
	ve kadını=وَأَمْرَةً seninle beraber=مَعَكَ			
	hibe ederse=إِنْ وَهَبْتَ inanmış=مُؤْمِنَةً			
	peygambere=لِلنَّبِيِّ kendisini=نَفْسَهَا			
	peygamber=النَّبِيُّ dilediği=إِنْ أَرَادَ			
	=kendisini nikahlamak=أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا			
	sana=لَكَ mahsus olarak=خَالِصَةً			
	müminlerin=الْمُؤْمِنِينَ dışında=مِنْ دُونِ			
	şeyi=مَا biz biliyoruz=فَدَّ عَلِمْنَا			
	onlara=عَلَيْهِنَّ gerekli kıldığımız=فَرَضْنَا			
	eşleri=أَزْوَاجَهُمْ hakkında=فِي			
	ellerinin=أَيْمَانُهُمْ ve bulunanlar=وَمَا مَلَكَتْ			
	sana=عَلَيْكَ olmaması için=لِكَيْلَا يَكُونَ			
	Allah=وَكَانَ اللهُ bir zorluk=حَرْجٌ			
	çok esirgeyendir=رَحِيمًا çok bağışlayan=غَفُورًا			
33. 51	مَنْ تَشَاءُ=dilediğini geri bırakır=تُرْجِي	Ey Muhammed! Onların dilediğini geri bırakır diledi-ğini de yanına alır-sın. Kendilerinden uzak durduğun kadınlardan arzu ettiğini tekrar yanı-na almanda, senin üzerine bir günah yoktur. Bu onların gözlerinin aydın olmasını, üzülmelerini, hepsine verdiği şeylere razı olmalarını da-ha iyi sağlar. Allah kalplerinizde olanı bilir; Allah bilendir, halimdir.	Onlardan istedi-ğini bırakabilir, istediğini alabi-lirsin. Bırakmış olduklarından da arzu ettiğini al-manda sana bir vebal yoktur. Bu, onların gözleri-nin aydın olma-sı, üzülmemeleri ve kendilerine verdiği şeylere razı olmaları için daha elverişlidir. Allah, kalbleri-mizde olanı bilir. Ve Allah; Alim, Halim olandır.	(Şunu bil ki,) onlar-dan dilediğini bir süre yanından uzaklaştı-rabilirsin ve dilediğini de yanına alabilirsin; ve (bir süre) uzaklaştırdıklarından birini yeniden istemende bir vebal yoktur: bu, (şeni her gördüklerin-de) gözlerinin parla-masını ve (gözden çıkarıldıkları zaman) üzülmemelerini ve onlara vermek zorun-da olduğun her şey-den hoşnutsuk duy-malarını sağlar: çün-kü (yalnız) Allah kalp-lerinizden geçeni bilir; ve Allah her şeyi bi-lendir, halimdir.
	ve alırsın=وَتُؤْتِي onlardan=مِنْهُمْ			
	dilediğini=مَنْ تَشَاءُ yanına=إِلَيْكَ			
	(dönmekte)=وَمَنْ ابْتِغَيْتَ			
	yoktur=فَلَا ayrılıklarından=مِمَّنْ عَزَلْتَ			
	senin üzerine=عَلَيْكَ bir günah=جُنَاحٌ			
	en elverişli olan=أَدْنَى budur=ذَلِكَ			
	aydınlanmasına=أَنْ تَقَرَّ			
	onların gözlerinin=أَعْيُنُهُنَّ			
	ve tasalanmamalarına=وَلَا يَحْزَنَ			
	ve razı olmalarına=وَيَرْضَيْنَ			
	hepsinin=كُلُّهُنَّ senin verdiklerine=بِمَا آتَيْتَهُنَّ			
	olanı=مَا bilir=يَعْلَمُ Allah=وَاللهُ			
	Allah=وَكَانَ اللهُ sizin kalblerinizde=فِي قُلُوبِكُمْ			
	halimdir=حَلِيمًا bilendir=عَلِيمًا			
33. 52	لَكَ=sana artık helal değildir=لَا يَحِلُّ	Ey Muhammed! Bundan sonra artık sana başka kadın-larla evlenmek ve güzellikleri hoşuna gitse de sağ elinin malik olduklarının di-şında hiç birini başka bir eşle değiş tirmek he-lal değildir. Al-lah; her şeyi mu-rakabe edendir.	Bundan sonra artık sana kadın-larla evlenmek ve güzellikleri hoşuna gitse de sağ elinin malik olduklarının di-şında hiç birini başka bir eşle değiş tirmek he-lal değildir. Al-lah; her şeyi mu-rakabe edendir.	Bundan sonra (baş-ka) hiçbir kadın sana helal değildir -onları(n hiçbirini) başka ka-dınlarla, güzellikleri seni fazlasıyla cez-betse de, değiştir-me(ne izin verilme-miştir)- (halen) sahip oldukların dışında (hiç biri sana helal değildir). Allah her şeyi görüp gözeten-dir.
	bundan sonra=مِنْ بَعْدُ kadınlar=النِّسَاءُ			
	bunları=بِهِنَّ değiştiremezsin=وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ			
	şayet=وَلَوْ başka eşlerle=مِنْ أَزْوَاجٍ			
	güzellikleri=حُسْنُهُنَّ çok hoşuna gitse de=أَعْجَبَكَ			
	bunun dışındadır=إِلَّا			
	elinde=يَمِينُكَ bulunanlar (cariyeler)=مَا مَلَكَتْ			
	her şeyi=عَلَى كُلِّ شَيْءٍ Allah=وَكَانَ اللهُ			
	gözetleyicidir=رَقِيبًا			
33. 53	الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar ey=يَا أَيُّهَا	Ey inananlar! Pey-gamberin evlerine, yemeğe çağrıl-maksızın vakitli vakitsiz girmeyin fakat davet edilir-seniz girin ve ye-meği yeyince dağı-lın. Sohbet etmek için de gidip oturma-yın. Bu haliniz peygamberi üzü-yor, o da size bir şey söylemeye çe-kiniyordu. Allah gerçeği söylemek-ten çekinmez. Peygamber eşle-rinden bir şey iste-yeceğinizde onu perde arkasından isteyin. Bu sayede sizin kalpleriniz de onların kalpleri de daha temiz kalır. Allah'ın Peygam-ber'i'nin ve ondan sonra eş-lerini nikahlamanız asla caiz değildir. Çünkü bu Allah ka-tında büyük bir günahtır.	Ey iman edenler; Peygamber'in evlerine yemeğe çağrılmaksızın ve vakitli vakitsiz girmeyin. Ama davet olunursa-nız; girin ve ye-meği yeyince de lafa dalmadan dağı-lın. Bu hali-niz, Peygamber'i üzü-yordu, o da size bir şey söy-lemeye çekini-yordu. Allah ise hakkı söylemek-ten çekinmez. Peygamber'in eşlerinden bir şey istediğinizde; onu perde arkasından iste-yin. Bu; sizin kalbleriniz için de, onların kalb-leri için de daha elverişlidir. Allah'ın Rasulünü üzme-niz ve ondan sonra eşlerini ni-kahlamak asla caiz değildir. Çünkü bu; Allah katında büyük bir günahtır.	Siz ey imana ermiş olanlar! İzin veril-me-dikçe Peygamber'in evlerine girmeyin ve yemek için (davet edildiğiniz zaman er-kenden) gidip hazırlanmasını beklemeye kalkışmayın, çağrıldı-ğınızda (en uygun zamanda) girin, ye-meği yiyince hemen ayrılın, lafa dalmayın. Bu durum Peygam-beri üzebilir, ama siz-den (gitmenizi iste-meye de) çekinebilir fakat Allah doğru(yu size öğretmek)ten çekinmez. (Peygam-ber'in eşlerine gelin-ce,) onlardan bir şey isteyeceğiniz vakit perde arkasından iste-yin! Bu hem sizin kalplerinizin, hem de onların temizliği-ni pekiştirir. Ayrıca si-zin Allah'ın Elçisi'ni üzmeniz ve onun ve-fatından sonra eşleri-ni nikahlamanız caiz değildir, doğrusu bu, Allah nazarında bü-yük bir günahtır.
	evlerine=بُيُوتَ girmeyin=لَا تَدْخُلُوا			
	ancak hariç=إِلَّا Peygamber'in=النَّبِيِّ			
	size=لَكُمْ izin verilmesi=أَنْ يُؤْذَنَ			
	yemek için=إِلَى طَعَامٍ			
	(pişmesini) beklememeksizin=غَيْرِ نَاطِرِينَ			
	zaman=إِذَا fakat=وَلَكِنْ vaktini=إِنَاهُ			
	girin=فَادْخُلُوا çağrıldığınız=دُعَيْتُمْ			
	dağı-lın=فَانْتَشِرُوا yemeği yiyince=فَإِذَا طَعِمْتُمْ			
	söze=لِحَدِيثٍ dalmayın=وَلَا مُسْتَأْنِسِينَ			
	incitiyordu=كَانَ يُؤْذِي bu=ذَلِكَ çünkü=إِنْ			
	Peygamberi=النَّبِيِّ fakat o utanıyordu=فَيَسْتَحْيِي			
	utanmaz=لَا يَسْتَحْيِي Allah=وَاللهُ sizden=مِنْكُمْ			
	zaman=وَإِذَا gerçek(i söylemek)ten=مِنْ الْحَقِّ			
	bir şey=مَتَاعًا onlarda istediğiniz=سَأَلْتُمُوهُنَّ			
	arkasından=مِنْ وَرَاءٍ isteyin=إِسْتَعَيْنَ			
	daha temizdir=أَطْهَرُ bu=ذَلِكَ perde=حِجَابٍ			
	sizin kalbleriniz için=لِقُلُوبِكُمْ			
	ve onların kalbleri için=وَقُلُوبِهِنَّ			

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâ-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
لَئِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوا أَمْرَهُ وَتَذَرُوا شَأْنَكُمْ وَتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَوْلَىٰ ذُو الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكُونِ فِي الْأَرْضِ الْمَنُورِ ۚ olamaz=لَئِنْ sizin Elçisini=رَسُولٌ أَنْ تُؤْتُوا ve olamaz=وَلَا Allah'ın onun eşlerini=أَزْوَاجَهُ أَنْ تَنكِحُوا asla=أَبَدًا مِنْ بَعْدِهِ katında=كَانَ عِنْدَ bu=ذَلِكُمْ çünkü=إِنَّ Allah=büyük(bir günah)tır=عَظِيمًا Allah			
33. 54 bir şeyi=شَيْئًا اِنْ تُبْدُوا=açığa vursanız şüphesiz=فَإِنَّ تَخْفَوُ=onu gizleseniz yahut=أَوْ her şeyi=كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ Allah bilmektedir=عَلِيمًا	Bir şeyi açıklasanız da gizleseniz de Allah şüphesiz hepsini bilir.	Bir şeyi açıklasınız da, gizleseniz de muhakkak ki Allah; her şeyi bilendir.	Bir şeyi açıktan da, gizli de yapsanız, (unutmayın ki,) Allah her şeyi hakkıyla bilir.
33. 55 onlara=عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ=bir günah لَا=yoktur babaları=آبَائِهِمْ ve yoktur=وَلَا فِي hakkında ve yoktur=وَلَا oğulları=أَبْنَاؤُهُمْ ve yoktur=وَلَا kardeşleri=إِخْوَانُهُمْ kardeşlerinin=إِخْوَانِهِمْ oğulları=أَبْنَاؤُهُمْ ve yoktur=وَلَا kız kardeşlerinin=أَخَوَاتُهُمْ ve yoktur=وَلَا kadınları=نِسَائِهِمْ ellerinde=أَيْمَانُهُمْ مَا مَلَكَتْ=bulunan(köle)leri şüphesiz=إِنَّ اللَّهَ=Allah'tan وَانْقَبِ her şeyi=كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ Allah görmektedir=شَهِيدًا	Onlara (Peygamber hanımlarına); babaları, oğulları, erkek kardeşleri, erkek kardeşlerinin oğulları, kız kardeşlerinin oğulları, hizmetçi kadınları ve cariyeleri hakkında bir günah yoktur. Ey Peygamber hanımları, Allah'tan korkun, şüphesiz Allah, her şeyi görmektedir.	Peygamber'in eşlerine; babaları, oğulları, kardeşleri, erkek kardeşlerinin oğulları, kız kardeşlerinin oğulları, hizmetçi kadınları, hizmetçi kadınları ve sağ ellerinin malik oldukları hususunda vebal yoktur. Ve Allah'tan korkun. Muhakkak ki Allah; her şeye şahid olandır.	(Fakat) onların babalarına, oğullarına, kardeşlerine, erkek kardeşlerinin veya kız kardeşlerinin oğullarına, kadın hizmetçilerine yahut sağ ellerinin sahip olduğu (kadın köleleri)ne (serbestçe görünmelerinde) bir mahzur yoktur. Ama (ey Peygamber eşleri, her zaman) Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olun; şüphesiz Allah, her şeye şahittir.
33. 56 ve melekleri=وَمَلَائِكَتُهُ اللَّه=Allah şüphesiz=إِنَّ salat etmektedir=يُصَلُّونَ Peygambere=عَلَى النَّبِيِّ ey=يَا أَيُّهَا siz de salat edin=صَلُّوا inananlar=الَّذِينَ آمَنُوا ve selam edin=وَسَلِّمُوا ona=عَلَيْهِ içtenlikle=تَسْلِيمًا	Şüphesiz Allah ve melekleri Peygamberi överler. Ey inananlar! Siz de O'nu övün, O'na salat ve selam getirin.	Muhakkak ki Allah ve melekleri, Peygamber'e salat ederler. Ey iman edenler; siz de O'nun üzerine salavat getiriniz ve onun için selamet dileyin.	Allah ve melekleri, şüphesiz, Peygamberi kutsarlar: (o halde) ey iman etmiş olanlar, siz de o'nu kutsayın ve kendinizi (o'nun rehberliğine) tam bir teslimiyetle terk edin!
33. 57 incitenler=الَّذِينَ يُؤْذُونَ إِنَّ=şüphesiz ve Elçisini=وَرَسُولُهُ اللَّه=Allah'ı onlara lanet etmiştir=لَعَنَهُم اللَّه=Allah ve ahirette=وَالْآخِرَةِ فِي الدُّنْيَا dünyada onlar için=لَهُمْ ve hazırlamıştır=وَأَعَدَّ alçaltıcı=مُهِينًا bir azab=عَذَابًا	Allah'ı ve Peygamberini incitenlere, Allah, dünyada da ahirette de lanet eder; onlar için alçaltıcı bir azab hazırlamıştır.	Muhakkak ki Allah'ı ve Rasulünü incitenlere Allah; dünya ve ahirette la'net etmiştir. Ve onlar için, horlayıcı bir azab hazırlamıştır.	Allah'ı ve Rasulü'nü (bilerek) incitenlere gelince; Allah onları bu dünyada ve ahirette (rahmetinden) yok-sun bırakacak ve onları için alçaltıcı bir azap hazırlayacaktır.
33. 58 incitenler=وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ mümin erkekleri=الْمُؤْمِنِينَ ve mümin kadınları=وَالْمُؤْمِنَاتِ yaptıklarının=مَا اكْتَسَبُوا=dışında bir şeyle=بِغَيْرِ yüklenmişlerdir=احْتَمَلُوا فقد=elbette açık=مُبِينًا ve bir günah=وَإِنَّمَا=bir iftira=بُهْتَانًا	Mü'min erkek ve kadınları, yapmadıkları bir şeyle suçlayıp incitenler, iftira etmiş ve apaçık bir günah yüklenmiş olurlar.	Mü'min erkekleri ve mü'min kadınları yapmadıkları bir şeyle incitenler; doğrusu bir iftirayı ve apaçık bir günahı yüklenmişlerdir.	Mümin erkekleri ve mümin kadınları yapmadıkları bir fiilden dolayı suçlayanlara gelince, onlar iftiraya atma suçu işlemiş ve böylece açık bir günaha girmiş olurlar.
33. 59 söyle=قُلْ النَّبِيُّ=Peygamber ey=يَا أَيُّهَا ve kızlarına=وَبَنَاتِكَ=eşlerine=لَأَزْوَاجِكِ inananların=الْمُؤْمِنِينَ ve kadınlarına=وَنِسَاءِ üstlerine=عَلَيْهِنَّ يَدْنِينَ=salsınlar budur=ذَلِكَ مِنْ جَلَابِيبِهِمْ en elverişli olan=أَدْنَىٰ onların tanınması için=أَنْ يُعْرَفْنَ incitilmemesi için=فَلَا يُؤْذِنَ Allah=وَكَانَ اللَّه çok esirgeyendir=رَحِيمًا çok bağışlayan=غَفُورًا	Ey Peygamber! Hanımlarına, kızlarına ve müminlerin kadınlarına söyle: Bir ihtiyaç için dışarı çıktıklarında örtülerini üstlerine alsınlar, vücutlarını örtsünler. Bu onların hür ve namuslu bilinmelerini ve bundan dolayı incitilmemelerini daha iyi sağlar. Allah çok bağışlayan, çok esirgeyendir.	Ey peygamber; eşlerine, kızlarına ve mü'minlerin kadınlarına söyle: Üstlerine örtü alsınlar. Bu, onların tanınıp da incitilmemeleri için daha elverişlidir. Ve Allah; Gafur, Rahim olandır.	Ey Peygamber! Eşlerine, kızlarına ve (öteki) bütün mümin kadınlara (toplum içinde çıktıklarında) dış kıyafetlerini üzerlerine almalaryı söyle! Bu, onların (temiz kadınlar olarak) tanınmalarını ve rahat-sız edilmemelerini temin eder. Ama (unutma ki) Allah, çok bağışlayıcıdır, rahmet kaynağıdır!
33. 60 vazgeçmezlerse=لَمْ يَنْتَهُ لَنْ=andolsun eğer ve bulunanlar=وَالَّذِينَ=iki yüzlüler=الْمُنَافِقُونَ hastalık=مَرَضٌ=kalblerinde=فِي قُلُوبِهِمْ yayanlar=وَالْمَرْجُفُونَ=kötü haberler yayanlar şehirde=فِي الْمَدِينَةِ onların=بِهِمْ=seni üstüne süreriz=لَنُغْرِيَنَّكَ sonra=ثُمَّ kalamazlar=لَا يُجَاوِرُونَكَ=senin yanında az bir zaman=قَلِيلًا=dışında=إِلَّا=orada=فِيهَا	İki yüzlüler, kalplerinde fesat bulunanlar, şehirde bozguncu haberler yayanlar, eğer bundan vazgeçmezlerse, andolsun ki seni onlarla mücadeleyle davet ederiz; sonra çevrende az bir zamandan fazla kalamazlar.	Andolsun ki münaфіklar, kalplerinde hastalık bulunanlar, şehirde bozguncu haberler yayanlar, buna son vermezlerse; muhakkak seni onlarla mücadele hakkındaki sünnettir. Sen, Allah'ın sünnetinde bir değişiklik bulamazsın.	İşte böyle, eğer iki yüzlüler, kalplerinde hastalık olanlar ve yalan haberler yayarak (Peygamber'in) kent(in)de huzursuzluk çıkaranlar (düşmanca hareketlerinden) vazgeçmezlerse (ey Muhammed,) onlar üzerinde üstünlük kurmanı sağlarız, o zaman bu (kentte) sana çok az bir süre komşu kalacaklardır.
33. 61 nerede=أَيْنَمَا لَانَتَلْنِي=lanetlenirler yakalanıp=أُخْذُوا=rastlansalar=نُفَقُوا şiddetle=تَقْتِيلًا=öldürülürler=وَقَتِلُوا	Lanetlenmiş olarak, nerede bulunurlarsa yakalanır ve öldürülürler.	La'netlenmişlerdir. Nerede bulunurlarsa yakalanırlar ve hemen öldürülürler.	ve onlar, Allah'ın rahmetinden yoksun olduklarından görüldükleri yerde yakalanacaklar ve teker teker ortadan kaldırılacaklardır.
33. 62 Allah'ın=اللَّهِ سُنَّةٌ=sünneti (yasası) budur geçen(millet)ler=الَّذِينَ خَلَوْا=arasındaki=فِي önceden=مِنْ قَبْلُ ve (imkân) bulamazsın=وَلَنْ تَجِدَ Allah'ın=اللَّهِ=sünnetini (yasasını) لِسُنَّةٍ değişti=تَبْدِيلًا	Allah'ın geçmiş milletlere uyguladığı yasa budur ve Allah'ın yasasında bir değişme bulamazsın.	Allah'ın daha önceden geçenler hakkındaki sünnettir. Sen, Allah'ın sünnetinde bir değişiklik bulamazsın.	Daha önce gelip geçen (bu tür günahkar)lar için Allah'ın tatbik ettiği yol budur; ve sen Allah'ın tatbikatında bir değişiklik göremezsın!
33. 63 insanlar=النَّاسُ sana soruyorlar=يَسْأَلُكَ şüphesiz=إِنَّمَا=de ki=قُلْ عَنِ السَّاعَةِ=saatten Allah'ın=اللَّهِ=yanındadır=عِنْدَ=onun bilgisi=عِلْمُهَا belki=لَعَلَّ=ne bilirsin=وَمَا يُدْرِيكَ	Ey Muhammed! İnsanlar senden kıyametin zamanını soruyorlar. De ki: «Onun bilgisi Allah katındadır, ne bilirsin, belki de zaman yakındır.»	İnsanlar sana kıyametten soruyorlar. De ki: Onun bilgisi ancak Allah katındadır. Ne bilirsin, belki de o saat yakında oluverir.	İnsanlar sana Son Saat hakkında soracaklar. De ki: Onun bilgisi Allah katındadır; senin bütün bildiğin ise, Son Saat'in yakın olduğudur!

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
33. 64	قَرِيبًا=yakın تَكُونُ=olur السَّاعَةَ=saat			
33. 64	لَعَنَ=lanet etmiştir اللَّهِ=Allah إِنَّ=şüphesiz وَأَعَدَّ=ve hazırlamıştır الْكَافِرِينَ=kâfirlere لَهُمْ=onlar için سَعِيرًا=çılgın bir ateş	Allah kâfirlere lanet etmiş ve onlar için çılgın bir ateş hazırlamıştır.	Muhakkak ki Allah; kâfirleri la'netlemiştir. Ve onlara çılgın alevler hazırlamıştır.	Gerçek şu ki, Allah hakikati inkar edenleri rahmetinden kovmuş ve onlar için yakıcı bir ateş hazırlamıştır;
33. 65	أَبَدًا=ebedi فِيهَا=orada خَالِدِينَ=kalacaklar وَلِيًّا=bir dost لَا يَجُودُونَ=bulamayacaklardır وَلَا نَصِيرًا=ve yardımcı	Orada ebedi olarak kalacaklar kendilerini koruyacak ne bir dost, ne bir yardımcı bulamayacaklardır.	Orada temelli kalırlar, ne bir dost ve ne de bir yardımcı bulamazlar.	Onlar orada sonsuza kadar kalacaklar, ne bir dost, ne de bir yardımcı bulamayacaklardır.
33. 66	يَوْمَ=gün يُقَالُ=çevrildiği يُضَوُّهُمْ=yüzleri يَقُولُونَ=derler النَّارَ=ateşin فِي=içinde أَطَعْنَا=itaat etseydik لَئِنَّا=keşke يَا=eyvah bize وَأَطَعْنَا=ve itaat etseydik اللَّهِ=Allah'a الرَّسُولَ=elçiye	Yüzleri ateşe çevrildiği gün: «Keşke Allah'a itaat etseydik, keşke Peygambere itaat etseydik» derler.	O gün, yüzleri ateşte çevrilirken; ne olurdu keşki Allah'a itaat etseydik, peygambere de itaat etseydik, derler.	Yüzlerinin ateşte darmadağın olduğu o Gün, Eyvah diye feriyad ederler, keşke Allah'a itaat etseydik, keşke Elçi'ye uysaydık!
33. 67	إِنَّا=biz رَبَّنَا=Rabbimiz وَقَالُوا=ve dediler ki سَادَتَنَا=beylerimize أَطَعْنَا=uyduk وَكَبَّرَاءَنَا=ve büyükerimize فَأَصْلَحْنَا=bizi saptırdılar السَّبِيلَ=yoldan	«Rabbimiz! Biz yöneticilerimize ve büyükerimize itaat etmiştik, fakat onlar bizi yoldan saptırdılar» derler.	Ve dediler ki: Rabbimiz; biz büyükerimize ve yöneticilerimize itaat etmiştik. Onlar da bizi yoldan saptırdılar.	Ve Ey Rabbimiz! diyecekler, Biz liderlerimize ve ileri gelenlere uyduk, bizi doğru yoldan uzaklaştıranlar onlardır!
33. 68	آتَهُمْ=onlara ver رَبَّنَا=Rabbimiz مِنَ الْعَذَابِ=azab ضِعْفَيْنِ=iki kat لَعْنَا=bir lanetle وَالْعَنَهُمْ=ve onlara lanet eyle كَبِيرًا=büyük	«Rabbimiz! Onlara iki kat azab ver ve onları büyük bir lanetle rahmetinden kov!»	Rabbimiz; onlara, azabdan iki kat ver. Ve onları büyük bir la'netle la'netle.	Ey Rabbimiz! Onlara iki misli azap çektir ve rahmetinden tamamen mahrum bırak!
33. 69	الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar يَا أَيُّهَا=ey كَالَّذِينَ=kimseler gibi لَا تَكُونُوا=olmayın مُوسَى=Musa'ya عِزِّيَّتْ=eziyet eden فَبَرَّاهُ=onu beraat ettirdi اللَّهُ=Allah وَكَانَ=idi مِمَّا قَالُوا=onların dediklerinden وَجِئَهَا=vecih اللَّهُ=Allah عِنْدَ=yanında	Ey inananlar! Siz de Musa'yı incitenler gibi olmayın. Allah onu, onların dedikleri şeyden temize çıkardı. O Allah'ın yanında gözde, itibarlı bir kul idi.	Ey iman edenler: Musa'ya eziyet vermiş olanlar gibi olmayın. Nitekim Allah, onu söyledikleri şeyden uzak tutmuştu. Ve o, Allah katında değerli idi.	Siz ey imana ermiş olanlar! Musa'ya eziyet eden (İsrailoğulları) gibi olmayın; (unutmayın ki) Allah, (onu kendisine karşı veya kendisi hakkındaki) ileri sürdükleri iddialardan temize çıkardı çünkü o, Allah katında büyük şeref ve itibar sahibiydi.
33. 70	الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar يَا أَيُّهَا=ey وَقُولُوا=ve söyleyin اللَّهُ=Allah'tan انْكُفُوا=korkun سَدِيدًا=doğru قَوْلًا=söz	Ey inananlar! Allah'tan korkun ve doğru söz söyleyin.	Ey iman edenler; Allah'tan korkun ve doğru söz söyleyin.	Siz ey iman etmiş olanlar! Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olun ve (her zaman) hakkı ve doğruyu konuşun;
33. 71	أَعْمَالَكُمْ=işlerinizi تَكْمُ=sizin يُصْلِحْ=düzeltsin لَكُمْ=sizin وَيَغْفِرْ=ve bağışlasın وَمَنْ=kim ذُنُوبَكُمْ=günahlarınızı اللَّهُ=Allah'a يُطِيع=itaat ederse وَرَسُولُهُ=ve Resulüne فَقَدْ قَارَ=ermiş olur عَظِيمًا=büyük فَوْزًا=bir başarıya	Ki Allah işlerinizi düzeltsin ve günahlarınızı bağışlasın. Kim Allah'a ve Peygamberine itaat ederse, şüphesiz büyük bir kurtuluşa ermiş olur.	Ki O da işlerinizi düzeltsin ve günahlarınızı bağışlasın. Kim Allah'a ve Rasulüne itaat ederse; gerçekten büyük bir kurtuluşla kurtulmuştur	(o zaman,) Allah işlerinizi değerli kılar ve günahlarınızı affeder. Ve (bilin ki) kim Allah'a ve Rasulü'ne itaat ederse büyük bir zafere erişmiş olur.
33. 72	الْأَمَانَةَ=emaneti عَرَضْنَا=sunduk إِنَّا=biz وَالْأَرْضِ=ve yere عَلَى السَّمَاوَاتِ=göklere وَالْجِبَالِ=ve dağlara فَأَبَيْنَ=kaçındılar أَنْ يَحْمِلْنَهَا=onu yüklenmekten مِنْهَا=ve ondan وَأَشْفَقْنَ=korktular الْإِنْسَانَ=insan وَحَمَلَهَا=onu yükledi كَانَ ظَلُومًا=çok zalim إِنَّهُ=doğrusu o جَهُولًا=çok cahildir	Biz emaneti, göklere, yere ve dağlara sunduk; onu yüklenmekten kaçındılar, sorumluluğundan korktular. Pek zalim ve cahil olan insan onu yükledi.	Gerçekten Biz, emaneti; göklere, yeryüzüne ve dağlara sunduk da onlar bunu yüklenmekten çekindiler. Ve korkup titrediler. Onu insan yükledi. Doğrusu insan; pek zalim ve pek cahil oldu.	Gerçek şu ki, Biz (akıl ve irade) emaneti(ni) göklere, yere ve dağlara sunmuştuk; ama (sorumluluğundan) korktukları için onu yüklenmeyi reddettiler. O (emanet)i insan üstlendi; zaten o, daha haksızlığa ve akılsızlığa son derece meyyal biridir.
33. 73	اللَّهُ=Allah لِيُعَذِّبَ=azab etsin الْمُنَافِقِينَ=iki yüzlü erkeklerle وَالْمُنَافِقَاتِ=ve iki yüzlü kadınlara وَالْمُشْرِكِينَ=ve ortak koşan erkeklerle وَالْمُشْرِكَاتِ=ve ortak koşan kadınlara اللَّهُ=Allah وَيَتُوبَ=ve bağışlasın عَلَى الْمُؤْمِنِينَ=inanan erkekleri وَالْمُؤْمِنَاتِ=ve inanan kadınları وَكَانَ اللَّهُ=Allah غَفُورًا=çok bağışlayan رَحِيمًا=çok esirgeyendir	Bunun sonucu olarak, Allah münafık erkek ve kadınlara, müşrik erkek ve kadınlara azab edecektir. Mümin erkek ve kadınların tevbelerini kabul edecektir. Allah çok bağışlayan, çok merhamet edendir.	Ta ki Allah; münafık erkekleri ve münafık kadınları, müşrik erkekleri ve müşrik kadınlara azaba uğratsın. Mü'min erkeklerle, mü'min kadınların da tevbelerini kabul buyursun. Ve Allah; Gafur, Rahim olandır.	(İşte böylece) Allah, ikiyüzlü erkek ve kadınlara ve kendisine eş koşan erkek ve kadınlara azab edecektir. Ve mümin erkeklere ve mümin kadınlara rahmetiyle yönelecek olan (da) Allah'tır. Allah gerçekten çok bağışlayıcıdır, bir rahmet kaynağıdır!
34. 1	الْحَمْدُ=hamd لِلَّهِ=Allah'a mahsustur مَنْ=ne varsa لَهُ=onundur وَمَا=ve ne varsa فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde وَمَا=ve ne varsa فِي الْأَرْضِ=yerde وَلَهُ=ve O'na mahsustur وَهُوَ=ve O فِي الْآخِرَةِ=ahirette الْحَمْدُ=hamd الْحَكِيمُ=hüküm ve hikmet sahibidir الْخَبِيرُ=haber alandır	Hamd, göklerdeki ve yeryüzündeki tüm varlıkların sahibi olan Allah'a mahsustur. Ahirette de hamd O'na mahsustur. O her işi yerinde yapar ve her şeyden haberdardır.	Hamd, O Allah'a ki; göklerde ve yerde bulunanlar kendisine aittir. Ahirette de hamd O'nadır. O; Hakim'dir, Habir'dir.	Hamd, göklerde ve yerde ne varsa tümünün gerçek maliki olan Allah'a mahsustur; ahirette de hamd O'na mahsus olacaktır. Yalnız O'dur hikmet sahibi, her şeyden haberdar olan.
34. 2	فِي=içine مَا يَلْجُ=gireni يَعْلَمُ=bilir وَمَا يَخْرُجُ=ve çıkkanı الْأَرْضِ=yerin مِنْهَا=ondan وَمَا يَنْزِلُ=ve ineni مِنَ السَّمَاءِ=gökten وَمَا يَعْرُجُ=ve çıkkanı وَهُوَ=ve O فِيهَا=oraya الرَّحِيمُ=çok esirgeyen الْغَفُورُ=çok bağışlayandır	O yeraltına giren ve oradan çıkan, gökten inen ve oraya yükselen her şeyi bilir. O merhametli ve bağışlayıcıdır.	Yere gireni, oradan çıkkanı, gökten ineni ve oraya yükseleni bilir. O; Rahim'dir, Gafur'dur.	O, toprağa giren ve ondan çıkan her şeyi, gökten inen ve ona yükselen her şeyi bilir. O, tek başına, rahmet kaynağıdır, mağfiret sahibidir.
34. 3	الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler وَقَالَ=dediler لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ=saat فَلَنْ=de ki وَرَبِّي=Rabbim hakkı için بَلَى=hayır لَتَأْتِيَنَّكُمْ=o mutlaka size gelecektir عَالِمٍ=bilen	Kâfirler; «Kıyamet anı hiç gelmeyecek» dediler. Onlara de ki: «Hayır, gaybın bilgisi tekelinde olan Rabb'im adına yemin ederim ki, o an mutlaka gelecektir. Gök-	Küfredenler dediler ki: Kıyamet saati bize gelmeyecektir. De ki: Hayır, gaybı Rahıma andolsun ki; o saat muhakkak size gelecektir. Gök-	Ama hakikati inkara şartlanmış olanlar, Kıyamet Saati bizi asla bulmaz! diye düşünürler. De ki: Hayır, insan kavrayışının ötesindeki her şeyi bilen Rabbimin hakkı için o mutlaka sizi bu-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
الْغَيْبِ=gaybı لَا يَغْزُبُ=(hiç bir şey) gizli kalmaz ذَرَّةٌ=zerre عَنْهُ=O'ndan فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde وَلَا=ve yoktur وَلَا فِي الْأَرْضِ=ne de yerde وَلَا=ve yoktur مِنْ ذَلِكَ=küçük بِأَكْبَرُ=büyük إِلَّا=olmayan فِي كِتَابٍ=bir Kitapta مُبِينٍ=apaçık	lerdeki ve yerdeki zerre kadar küçük bir nesne ya da zerrenin daha küçüğü ve daha büyüğü O'nun bilgisi dışında değildi, bunların tümü apaçık bir kitaptadır.»	lerde ve yerde zerre kadar olanlar bile O'nun ilminin dışında değildir. Ondan daha küçüğü de, büyüğü de istisnasız, mutlaka apaçık kitaptadır.	lacaktır! Göklerde ve yerde zerre kadar bir şey bile O'nun bilgisinden kaçamaz; ve bundan daha küçük veya daha büyük bir şey yoktur ki (O'nun) apaçık fermanında yer almasın;
لِيَجْزِيَ=mükâfatlandırması için الَّذِينَ آمَنُوا=inananları وَعَمِلُوا=ve yapanları أُولَئِكَ=işte الصَّالِحَاتِ=iyi işler لَهُمْ=onlar için vardır مَغْفِرَةٌ=mağfiret وَرِزْقٌ=ve rızık كَرِيمٌ=güzel	Amaç, iman edip iyi ameller işleyenleri ödüllendirmektir. Onları başışlanma ve onurlu bir rızık beklemektedir.	İman etmiş olup da salih amel işleyenleri mükâfatlandırması için. İşte onlara mağfiret ve cömertçe verilmiş bir rızık vardır.	O, böylece, inanan ve iyi işler yapanları ödüllendirir, onlar için mağfiret ve muhteshem bir rızık vardır;
فِي=hakkında مُعَاجِزِينَ=aciz bırakmağa أَيَّاتِنَا=ayetlerimiz أُولَئِكَ=işte لَهُمْ=onlar için vardır عَذَابٌ=bir azab مِنْ رِجْزٍ=pislikten أَلِيمٌ=acı	Bizimle başa çıkabileceklerini sanarak olanca güçleri ile ayetlerimize karşı çıkanlara gelince; onları tiksindirici ve acıklı bir azap beklemektedir.	Ayetlerimiz hakkında Bizi aciz bırakmaya yeltenenlere de, işte onlara çetin ve elim azab vardır.	mesajlarımıza karşı mücadele ederek onların amacını geçersiz kılmaya çalışanlara gelince, (yaptıkları) çirkinliklerin bir sonucu olarak onlar için acıklı bir azap vardır.
وَيَرَى=ve görürler الَّذِينَ أُوتُوا=kendilerine verilenler الْعِلْمَ=bilgi الَّذِي أُنْزِلَ=indirilenin إِلَيْكَ=sana مِنْ رَبِّكَ=Rabbinden وَيَهْدِي=ve ilettiğini هُوَ الْحَقُّ=gerçek olduğunu إِلَى صِرَاطٍ=yoluna الْعَزِيزِ=mutlak galib الْحَمِيدِ=ve hamde layık olanın	Kendilerine bilgi verilenler Rabb'in tarafından sana indirilen mesajın, insanları üstün iradeli ve övgüye layık Allah'ın yoluna iletilici bir gerçek olduğunu görürler.	Kendilerine ilim verilmiş olanlar görürler ki; sana Rabbından indirilmiş olan, hakkın kendisidir. Ve Aziz, Hamid olanın dosdoğru yoluna iletmektedir.	Bilgi ve kavrayış yeteneği ile donatılmış olanlar, Rabbinden sana indirilen her şeyin hak olduğunu ve kudret Sahibi'nin, her türlü övgüye layık Olan'ın yoluna ilettiğini bilirler.
وَقَالِ=dediler ki الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler هَلْ نَدُلُّكُمْ=gösterelim mi size? عَلَى رَجُلٍ=bir adam يُنَبِّئُكُمْ=size haber veren إِذَا=zaman مُرَقَّتُمْ=siz parçalandığınız كُلٌّ=tamamen مُمَرَّقٍ=dağılıp إِنْفِكُمْ=sizin إِخْلَافِي=içinde olacağınızı خَلْقٍ=bir yaratılış جَدِيدٍ=yeni	Kâfirler birbirlerine dediler ki; «Ölen vücutlarınız didik didik parçalanıp iyice dağıldıktan sonra yeni bir aşamada tekrar dirileceğinizi ileri süren biri var, onu size gösterelim mi?»	Küfretmiş olanlar dediler ki: Siz, didik didik parçalanıp dağıldığınız zaman muhakkak sizin yeni bir yaratılıştaki haber veren bir adamı size gösterelim mi?	Buna karşılık, hakikatinkar şartlanmış olanlar, (kendileri ile aynı zihniyette olanlara) şöyle derler: (Ölüp) sayısız parçalara dağıldıktan sonra yeni bir yaratılışla -evet, dikkat edin, (yeni bir yaratılışla)- (hayata dönmüş) olacağınızı iddia eden bir adam gösterelim mi size?
أَفْتَرَى=-mı uydurdu? عَلَى اللَّهِ=Allah'a كَذِبًا=yalan أَمْ=yoksa بِهِ=kendisinde -mi var? بَلْ=hayır الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ=inanmayanlar الْعَذَابِ=azab فِي=içindedirler بِالْآخِرَةِ=ahirete وَالضَّلَالِ=ve bir sapıklık الْبُعِيدِ=uzak	Bu adam Allah adına yalan mı uyduruyor, yoksa deli midir? Hayır aslında ahirete inananlar, koyu bir sapıklığın ve azabın pençesinde diriler.	Allah'a karşı yalan mı uyduruyor, yoksa kendisinde bir delilik mi vardır? Hayır, ahirete inananlar azabtdırlar, uzak bir sapıklık içindedirler.	O, (bile bile) kendi uydurmalarını mı Allah'a isnad ediyor; yoksa bir deli mi? Asla! (Peygamber'de hiçbir delilik yoktur;) ama ahirete inananlar azaba gark olacak ve büyük bir sapıklık içinde bulunacaklardır.
إِلَى مَا=bulunanı أَفَلَمْ يَرَوْا=görmüyorlar mı? وَمَا=ve bulunanı بَيْنَ أَيْدِيهِمْ=önllerinde خَلْفَهُمْ=arkalarında مِنَ السَّمَاءِ=gökten إِنْ نَشَأْ=dilesek وَالْأَرْضِ=ve yerden يَخْسِفُ=batırırız بِهِمْ=onları الْأَرْضِ=yere أَوْ=ya da نُسْقِطُ=düşürürüz عَلَيْهِمْ=üzerlerine كَسَفًا=parçalar مِنَ السَّمَاءِ=gökten فِي ذَلِكَ=bunda vardır إِنْ=şüphesiz لِكُلِّ عَبْدٍ=her kul için لَايَةً=bir ibret مُنِيبٍ=yönelen	Onlar önlerindeki ve arkalarındaki göğü ve yeri görmüyorlar mı? Dilesek onları yerin dibine geçirir ya da göğü parçalayıp başlarına indirirdik. Allah'a bağlı her kulun bundan alaçağı ders vardır.	Gökten ve yerden önlerinde ve arkalarında olanı görmüyorlar mı? Biz, istersek; onları yerin dibine geçirir veya üzerlerine gökten parçalar indiririz. Muhakkak ki bunda, Allah'a yönelen her kul için bir ayet vardır.	Göğün ve yerin ne kadar az kısmının önlerine serildiğini, ne kadarının da gizlendiğini anlamazlar mı? (Yine anlamazlar mı ki) Biz dileseydik onları yerin dibine batırır, yahut göğü başlarına geçirirdik? Bütün bunlarda, (pişmanlık duyarak) O'na yönelen her (Allah'ın) kul(u) için bir ders vardır.
وَلَقَدْ=andolsun آتَيْنَا=verdik دَاوُودَ=Davud'a يَا=ey فَضْلًا=bir üstünlük مِنَّا=tarafımızdan أَوْبِي=tesbih edin جِبَالٍ=dağlar وَالطَّيْرُ=ve (ey) kuşlar مَعَهُ=onunla beraber وَالنَّارُ=ve yumuşattık أَلَهُ=ona الْحَدِيدَ=demiri	Biz gerçekten Davud'a kendi katımızdan ayrıcalık sunduk. «Ey dağlar, o tesbih ettikçe siz de söylediklerinizi tekrarlayın. Ey kuşlar sizde» dedik. Ayrıca demiri avucunda yumuşattık.	Andolsun ki; Davud'a, katımızdan lutf ihсан ettik. Ey dağlar; onunla birlikte siz de tesbih edin ve kuşlar da. Ona demiri yumuşak kıldık.	Ve (böylece) Biz Davud'u lütfumuzla onurlandırdık: Siz ey dağlar! Onunla birlik olup Allah'ın yüceliğini terennüm edin! Ve (siz de) ey kuşlar! Biz o'ndaki bütün sertliği ve katılığı yumuşattık
أَنْ يَفْعَلَ=yap سَابِغَاتٍ=geniş zırhlar فِي السَّرْدِ=dokumasını وَقَدِرَ=ölçülü yap وَعَمَلُوا=ve (hepiniz) yapın صَالِحًا=iyi işler إِنِّي=çünkü ben تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızı بِمَا تَعْمَلُونَ=çünkü ben بَصِيرٌ=görmekteyim	Ona «İnsan vücudunu iyice saracak geniş zırhlar yap ve zırhların parçalarını birbirine ölçülü biçimde tak» dedik. Ey Davudogulları, iyi ameller işleyiniz. Çünkü ben yaptıklarınızı görüyorum.	Geniş zırhlar yap ve dokumasını sağlam tut, diye. Ve salih ameller işleyin. Muhakkak ki Ben; yapmakta olduğunuz şeyi görenim.	(ve o'na şu telkinde bulunduk:) Güzel işleri çokça, hiçbir sınır gözetmeden yap ve onların düzenli akışına derin bir anlam kazandır. Ve (böylece ey müminler, hepiniz) doğru ve yararlı işler yapınız, çünkü Ben bütün yaptıklarınızı görürüm!
وَلِسُلَيْمَانَ=Süleyman'a الرِّيحَ=rüzgârı شَهْرٌ=bir ay(lık mesafe) غَدُوَهَا=sabah gidişi وَرَوَاحَهَا=ve akşam dönüşü شَهْرٌ=bir ay(lık mesafe) وَأَسَلْنَا=ve akıttık عَيْنَ=kaynağını لَهُ=onun için الْفُطْرُ=katran وَمِنْ=bir kısmı الْجِنِّ=cinlerin بَيْنَ يَدَيْهِ=onun önünde مَنْ يَعْمَلُ=çalışırdı وَمَنْ=ve kim رَبِّهِ=Rabbinin بِإِذْنِ=izniyle يَزْعُ=sapsa مِنْهُمْ=onlardan عَنْ أَمْرِنَا=buyruğumuzdan نُذِقَهُ=ona tattırırdık مِنْ عَذَابِ=azabı السَّعِيرِ=alevli	Süleyman'ın buyruğuna da rüzgârı vermiştik. Bu rüzgâr sabahleyin esince bir aylık uzaklığa gider ve akşamleyin de bir aylık mesafeyi aşarak geri gelirdi. Onun için erimiş bakırı akıttık. Cinnlerden de Rabbının izniyle elinin altında iş göreni verdik. Onlardan her kim, Bizim emrimizden çıkarsa; ona alevli ateşin azabından tattırırız.	Süleyman'a da rüzgârı, gündüz estiğinde gidişi bir aylık mesafedir. Akşamleyin de geliş bir aylık mesafedir. Ve onun için su gibi erimiş bakır akıttık. Cinnlerden de Rabbının izniyle elinin altında iş göreni verdik. Onlardan her kim, Bizim emrimizden çıkarsa; ona alevli ateşin azabından tattırırız.	Biz rüzgârı Süleyman(in emrin)e verdik: sabahki hareketi bir aylık yolculuk (mesafesinde), akşamki hareketi de bir aylık (mesafede tamamlanan) rüzgârı. Ve erimiş bakır menbaini o'nun buyruğu altında akıttık; görünmeyen varlıklardan bir kısmı (da) Rablerinin izniyle o'nun için çalış(maya mecbur kılın)dılar; ve hangisi emrimizden çıktıysa ona yakıcı ateşin azabını tattırırdık;
لَهُ=ona مِنْ مَحَارِيبَ=kaleler وَمَا يَشَاءُ=dilediği gibi وَتَمَاتِيلَ=ve heykeller وَجَفَانَ=ve leğenler كَالْجَوَابِ=havuzlar kadar (geniş)	Onlar, Süleyman'a, isteği uyarınca mabetler, heykeller, havuz gibi geniş çanaklar ve yerlerinden kımlatılamaz koca kazanlar yaparlardı.	Onlar; kalelerden, heykellerden, büyük havuzlara benzer çanaklardan ve taşınması güç kazanlardan ne dilerse kendisine	o'nun için isteğine göre mabedler, heykeller, büyük tekneler kadar (geniş) havuzlar ve sağlamca tesbit edilmiş kazanlar yaptılar. (Ve dedik ki:) Ey Davud kavmi, (Bana

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
وَقَدُورٌ=ve kazanlar رَاسِيَاتٍ=sabit اَعْمَلُوا=yapın آل دَاوُدَ=ey Davud ailesi وَقَلِيلٌ=ve azdır شُكْرًا=şükredin مِنْ عِبَادِي=kullarımdan الشُّكُورُ=şükreden	di. Ey Davudoğulları, şükrediniz. Kulların içinde şükredenler pek azdır.	yaparlardı. Ey Davud hanedanı; şükrederek çalışın. Kullarımdan pek azı şükredicidir.	karşı) şükür (duygusu) içinde çalışın; ve (unutmayın ki) kullarım arasında (bile) hakkıyla şükredenler çok azdır!
34. 14 عَلِيْهِ=onun قَضَيْنَا=hükmettiğimiz فَمَا=zaman مَا دَلَّهُمْ=göstermedi أَلَا=başkası عَلَى مَوْتِهِ=onun öldüğünü دَابَّةٌ=bir kurdundan يَأْكُلُ=yiyen مِّنْسَاتَهُ=değneğini فَلَمَّا خَرَّ=yıkılıncaya تَبَيَّنَتْ=anlaşıldı ki الْحِنُّ=cinler أَنْ لَوْ=eğer كَانُوا يَعْلَمُونَ=bilselerdi الغَيْبُ=gaybı الْعَذَابِ=azab فِي=ichinde مَا لَبِثُوا=kalmazlardı الْمُهَيِّنِ=küçük düşürücü	Süleyman'ın canını aldığımızda ancak değneğini kemiren bir kurt onun öldüğünü cinlere fark ettirdi. Onun ölüsü yere düşüncesi belli oldu ki, eğer cin'ler gaybı bilselerdi, o onur kırıcı angaryaların sıkıntısını çekmeye devam etmezlerdi.	Onun ölümüne hükmettiğimiz zaman; ölümünü onlara ancak değneğini yiyen canlı farketirdi. Yere düşünce ortaya çıktı ki; eğer onlar gaybı bilselerdi, horlayıcı azab içinde kalmazlardı.	(Süleyman da ölümü elbet tadacaktı; fakat) Biz o'nun ölümüne hükmettiğimiz zaman, esasını kemiren kurttan başka öldüğünü gösteren bir işaret yoktu. Ve Süleyman devriline açıkça ortaya çıktı ki, (o'nun emrindeki) görünmeyen varlıklar, kavrayışlarının ötesindeki gerçekliği bilmiş olsalardı o aşağılayıcı (hizmetçilik) azabı içinde (sıkıntıyla) ya şamaya devam etmezlerdi.
34. 15 لَقَدْ=andolsun كَانَ=vardır لِسَبَاٍ=Sebe (oğulların)ın فِي=yerlerde مَسْكِنَهُمْ=oturdukları آيَةً=bir ibret عَنْ يَمِينٍ=s sağdan جَنَّاتٍ=iki bahçe وَشِمَالٍ=ve soldan كَلُوا=yiyin مِنْ رِزْقٍ=rızkından رَبِّكُمْ=Rabbinizin وَأَشْكُرُوا=ve şükredin لَهُ=O'na بِلَدَةٍ=(bir) ülke طَيِّبَةً=hoş وَرَبِّ=ve Rab غَفُورٌ=çok bağışlayan	Gerçekten bir vadinin sağında ve solunda uzayan iki ovadan oluşmuş Sebe yurdundan alınacak ibret dersi vardır. Onlara «Rabb'inizin verdiği rızıkları yiyiniz ve O'na şükrediniz, işte size güzel bir ülke ve bağışlayıcı bir Rabb» dendi.	Sebe'liler için yurdlarında bir ayet vardı: Sağlı sollu iki bahçe. Rabbınızın rızıkından yeyin ve O'na şükredin. Güzel bir belde ve bağışlayan bir Rabb.	Sebe halkı, (çekici güzellikler içindeki) yurtlarında (Allah'ın rahmetinin) bir işaretine sahiptiler; sağa ve sola doğru uzanan iki (geniş) bahçe, (onlara çıktı ki şağırtı yapıyordu:) Rabbini size bahşettiği rızıktan yiyin ve O'na şükredin! Ne güzel topraklar ve ne bağışlayıcı bir Rab!
34. 16 فَأَعْرَضُوا=ama yüz çevirdiler فَأَرْسَلْنَا=bu yüzden gönderdik عَلَيْهِمْ=üzerlerine وَبَدَّلْنَاهُمْ=ve çevirdik الْعَرِمَ=Arim سِيلَ=selini بِجَنَّاتِهِمْ=onların iki bahçesini دَوَاتِي=bulunan أَكْلٍ=yemişli حَمْطٍ=buruk وَأَثَلٍ=ve acı meyvalı وَشَيْءٍ=ve içinde مِنْ سِدْرٍ=sedir ağacı قَلِيلٍ=biraz	Fakat onlar bu buyruğa sırt çevirdiler. Bu yüzden üzerlerine Arim selini göndererek o verimli ovalarını dikenli, kuru çalılıklı ve az sayıda sedir ağaçlı iki çorak ovaya döndürdük.	Ama onlar, yüz çevirdiler. Böylece Biz de üzerlerine Arim selini gönderdik. Ve onların iki bahçesini, buruk yemişli, ılgınlık ve biraz da sedir ağacı bulunan iki bahçeye çevirdik.	Ama onlar (Bizden) yüz çevirip uzaklaştılar ve bu yüzden barijlarını yıkıp geçen, sahip oldukları (son derece verimli) iki bahçeyi sadece böğürtlen, ılgın ve birkaç tane (yabani) sedir ağacından ibaret (virane) bir bahçeye çeviren bir sel gönderdik.
34. 17 ذَلِكَ=böyle جَزَيْنَاهُمْ=onları cezalandırdık بِمَا كَفَرُوا=inkârlarından وَهَلْ نُجَازِي=biz cezalandırır mıyız? إِلَّا=başkasını الْكُفُورُ=inkâr edenden	Yaptıkları nankörlükten ötürü onları işte böyle cezalandırdık. Biz nankörden başkasını hiç cezalandırır mıyız ki?	İşte böylece küfretmiş olmaları işte böyle cezalandırdık. Biz, nankörlük yapanlardan başkasını hiç cezalandırır mıyız?	hakikati inkar etmelerinden dolayı onları işte böyle cezalandırdık. Biz, nankörlük yapanlardan başkasını hiç cezalandırır mıyız?
34. 18 وَجَعَلْنَا=ve var ettik بَيْنَهُمْ=onların arasında وَبَيْنَ=ve arasında الْقُرَى=kentler فِيهَا=ichinde الَّتِي بَارَكْنَا=bereketlendirdiğimiz قُرَى=kentler ظَاهِرَةً=açıkça görünen وَقَدَرْنَا=ve takdir ettik فِيهَا=bunlar arasında السَّيْرِ=yürümeyi سَيَرُوا=yürüyün فِيهَا=oralarda لَيَالِي=geceleri وَأَيَّامًا=ve gündüzleri أَمْنِينَ=güven içinde	Onların yurtları ile kutsal kentler arasında, birinden bakınca öbürü görülebilen kısa aralıklı kentler serpiştirerek konaktan konaya mesafeleri ölçülebilir bir yolculuk yapmalarını sağladık. Onlara «Bu yol boyunca hem geceleyin hem de gündüzün güven içinde yolculuk yapın» dedik.	Onlarla mübarek kıldığımız kasabalar arasında, görülebilen kasabalar var ettik. Ve orada gezilecek belirli yerler yaptık. Orada geceleri ve gündüzleri emniyet içerisinde gezin.	Biz, (o toplumun çöküşünden önce,) kutladığımız şehirler ile onlar arasına birbirlerinin görüş mesafesinde bulunan (birçok) kasaba yerleştirdik; ve böylece (onlar için) seyahati kolaylaştırdık, (ve adeta) Bu (topraklarda) hem geceleri hem de gündüzleri güven içinde seyahat edin! (dedik).
34. 19 فَقَالُوا=dediler رَبَّنَا=Rabbimiz بَيْنَ=arasını أَسْفَارَنَا=seferlerimizizin وَوَظَلَمُوا=ve zulmettiler أَنْفُسَهُمْ=kendilerine فَجَعَلْنَاهُمْ=biz de onları çevirdik أَحَادِيثَ=efsanelere وَمَزَقْنَاهُمْ=onları darmadağın ettik كُلَّ=hepsini مُزَقٍّ=parçalayarak إِنَّ=şüphesiz فِي ذَلِكَ=bunda vardır لَايَاتٍ=ibretler لِكُلِّ=herkes için صَبَّارٍ=sabreden شُكُورٍ=şükreden	Fakat onlar «Ey Rabbimiz! Seferlerimizi uzun aralıklı yaptık» diyerek kendilerine yazık ettiler. Bunun üzerine onları dillere düştürdük, toplumlarını parçalayarak öteye beriye dağıttık. Hiç kuşkusuz sabırlıların ve şükredenlerin bu olaylardan çıkaracakları bir çok dersler vardır.	Fakat onlar dediler ki: Rabbim, yolculuklarımızın arasını uzaklaştırdı. Ve kendi öz nefislerine zulmettiler. Biz de onları efsaneler kılıverdirdik, darmadağın ettik. Muhakkak ki bunda; çok sabreden ve çok şükreden herkes için ayetler vardır.	Buna rağmen onlar, Rabbimiz seyahat menzillerimiz arasındaki mesafeyi uzattı! dediler. Ve böylece kendi kendilerine zulmetmiş oldular. Biz de bunun üzerine onları (geçmişin) efsane(lerinden biri)si haline döndürdük ve darmadağın ettik. Kuşkusuz bunda, sıkıntılara göğüs geren ve (Allah'a) gönülde şükredenler için alınacak dersler vardır.
34. 20 وَلَقَدْ=andolsun صَدَقَ=doğru çıkardı عَلَيْهِمْ=onlar hakkındaki إِبْلِيسَ=İblis ظَنَّهُ=zannını فَاتَّبَعُوهُ=(hepsi) ona uydular إِلَّا=başka فَرِيقًا=bir bölükten مِنَ الْمُؤْمِنِينَ=inanan	Şeytan, onlara ilişkin beklentisini gerçekleştirmiş ve bir grup mü'min dışında hepsi ona uymuştu.	Andolsun ki; İblis, onlar hakkındaki zannını doğru çıkarmış ve mü'minlerden bir topluluk hariç ona tabi olmuşlardır.	Doğrusu İblis, onlar hakkında doğru söylemişti, çünkü (içerindeki) bazı müminler hariç, tümü o(nun çağrısı)na uydular.
34. 21 وَمَا كَانَ=ve yoktu لَهُ=onun عَلَيْهِمْ=onlar üzerinde إِلَّا=ancak مِنْ سُلْطَانٍ=zorlayıcı bir gücü مَنْ=kimseyi لَنَعْلَمَ=(ayırıp edip) bilelim diye يُؤْمِنُ=inanan بِالْآخِرَةِ=ahirete مِمَّنْ=kimseden هُوَ=o مِنْهَا=ondan فِي=ichinde شَكٍّ=kuşku وَرَبُّكَ=Rabbin عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=her şeyi حَافِظٌ=korumaktadır	Aslında şeytanın onlar üzerinde hiçbir nüfuzu, hiçbir yaptırım gücü yoktu. Ama biz ahirete inananları, o konuda kuşku içinde olanlardan ayırd etmek istedik. Her şey, senin Rabb'inin gözetimi altındadır.	Halbuki İblis'in onlar üzerinde hiçbir hakimiyeti yoktu. Ancak Biz, ahirete inananlarla, ondan şüphede olanları belirlemek için yaptık. Ve Rabbin, her şeye Hafiz'dir.	Halbuki (İblis'in) onlar üzerinde hiçbir zorlayıcı gücü yoktu. (Zaten İblis'e insanları baştan çıkarma izni vermişsek,) ahiretin varlığına (gerçekten) inananları ona şüphe ile bakanlardan kesin bir şekilde ayırd etmek için (vermişizdir) çünkü Rabbin her şeyi görüp gözetendir.
34. 22 قُلْ=de ki ادْعُوا=çağırın الَّذِينَ رَعَوْهُمْ=(tanrı) sandığınız şeyleri مِنْ دُونِ=başka اللَّهِ=Allah'tan لَا يَمْلِكُونَ=bir şeye sahip değillerdir مِنْقَالٍ=ağırlığıncaya ذَرَّةٍ=zerre فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde وَلَا=ve değiller لَهُمْ=onların وَمَا=yoktur	Müşriklere de ki; «Allah dışında ilâh olduklarını sandığınız putları imdadla çağırınız bakalım. Onların ne göklerde ve ne de yeryüzünde zerrekadar bir şeye sahip değildirler. Gökler ile yeryüzü üzerinde hiçbir ortaklıkları olmadığı gibi onların hiçbirisi Allah'ın yardımcısı	De ki: Allah'tan başka, tapıklarınızı çağırın. Onlar ne göklerde, ne de yerde bir şeye sahip değildirler. Ve onların ikisinde ortaklığı da yoktur. O'nun bunlardan hiçbir yardımıcısı da yoktur.	De ki: Allah'tan başka (ilahî güçlere sahip olduğunu) zannettiğiniz (varlıkları) çağırın! (Aslında) onların ne yerde ne gökte zerrekadar güçleri yoktur, ne buralar(ın yönetimin)de bir pay sahibidirler, ne de Allah kendisine onlar arasında bir yardımcı (seçmiştir).

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
فِيهِمَا=bu ikisinde مِنْ شِرْكٍ=bir ortaklıkları وَمَا=ve yoktur لَهُ=O'nun مِنْهُمْ=onlardan مِنْ ظَهِيرٍ=bir yardımcısı	da değildir.»		
34. الشَّفَاعَةُ=şefaati وَلَا تَنْفَعُ=fayda vermez عِنْدَهُ=O'nun huzurunda إِلَّا=başkasının لَهُ=O'nun أَذِنَ=izin verdiği حَتَّى=nihayet إِذَا فَرَّعَ=korku giderilince عَنْ قُلُوبِهِمْ=onların yüreklerinden قَالُوا=derler مَادَا قَالَ=ne buyurdu? رَبُّكُمْ=Rabbiniz وَهُوَ=ve O الْحَقُّ=hakkı قَالُوا=derler الْعَلِيُّ=yücedir الْكَبِيرُ=büyüktür	Allah katında O'nun izin verdiği kimseler dışında hiç kimse şefaati, aracılık edemez. Bu konuda izin bekleyenlerin yüreklerini ürperten korku yatırılınca birbirlerine «Rabb'iniz ne dedi?» diye sorarlar. Cevap verenler «O gerçeği söyledi, O yüce ve büyüktür» derler.	O'nun katında, kendisine izin verdiğinden başkası şefaati edemez. Nihayet kalblerindeki korku giderilince: «Rabbimiz ne dedi?» dediler. Hak- kı, dediler. Ve O, Aliyy'dir, Ke- bir'dir.	Allah katında, kendi- sinin izin verdikleri dışında hiç kimsenin şefaati fayda vermez; kalplerinden (Son Saat'in) korkusu atıl-ınca onlar, (o yeni- den dirilenler, birbiri- rine dönüp) soracak- lar: Rabbiniz (sizin için) neye karar ver- di? Ötekiler, Doğru ve hak edilmiş olana; O, yücedir ve büyüktür! diye cevap verecek- ler.
34. مَنْ=kim يَرْزُقُكُمْ=size rızık veriyor? قُلْ=de ki مِنَ السَّمَاوَاتِ=göklerden وَالْأَرْضِ=ve yerden قُلْ=de ki اللَّهُ=Allah إِيَّاكُمْ=siz أَوْ=veya أَوْ=veya هُدًى=doğru yol لَعَلِّي=üzerinde ضَلَالٍ=bir sapıklık فِي=içindeyiz مُبِينٍ=açık	Ey Muhammed, müşriklere «Gerek göklerden inen ve gerekse yerden çı- kan rızıkları size sunan kimdir?» di- ye sor. Sonra de ki; «Allah sunuyor. Öyleyse ya biz doğru yoldayız ve siz açık bir sapıklık içindesiniz, ya da bunun tersi doğru- dur.»	De ki: Sizi gök- ten ve yerden rı- zıklandıran kim- dir? De ki: Al- lah'tır. Ya biz, ya siz; elbette doğ- ru yolda veya apaçık bir sapık- lıktadır.	De ki: Göklerden ve yerden geçiminizi sağlayan kimdir? De ki: Allah'tır! O halde, ya biz (Allah'a ina- nanlar)dan yahut siz (O'nun birliğini inkar edenler)den biri doğ- ru yolda, (diğeri ise) açık bir sapıklık için- dedir!
34. لَا تَسْأَلُونَ=sorulacak değilsiniz عَمَّا أَجْرَمْنَا=bizim işlediğimiz suçtan وَلَا نُسْأَلُ=biz de sorumlu değiliz عَمَّا تَعْمَلُونَ=sizin işlediğinizden	De ki; «Ne bizim suçlarımız size so- rulacak ve ne de sizin işlediğinizin kö- tülükler bize soru- lacaktır.»	De ki: Bizim iş- lediğimiz suçlar- dan siz sorumlu olmazsınız, biz de sizin yaptıklar- ınızdan sorumlu olmayız.	De ki: Ne siz bizim iş- lediğimiz suçtan do- layı hesaba çekile- ceksiniz, ne de biz si- zin işlediklerinizden dolayı.
34. يَجْمَعُ=toplayacak قُلْ=de ki بَيْنَنَا=Rabbimiz ثُمَّ=sonra بَيْنَنَا=aramızdakini يَفْتَحُ=çözecektir وَهُوَ=ve O بِالْحَقِّ=hak ile الْفَتْحُ=sorunları en güzel çözümleyendir الْعَلِيمُ=bilendir	De ki; «Rabb'imiz bizi biraraya geti- recek, sonra ara- mızdaki uyuşmaz- lıkları hak uyarınca çözecektir. O son derece âdil bir yargıç ve her şeyi bilendir.»	De ki: Rabbimiz aramızı birleşti- rir, sonra da aramızda hak ile hükmeder. Fet- tah, Alim O'dur.	De ki: Rabbimiz (He- sap Günü) hepimizi bir araya toplayacak ve sonra aramızda adaletle hüküm vere- cektir; O, hakikati apaçık ortaya koyan, her şeyi hakkıyla bi- lendir!
34. أَرُونِي=bana gösterin قُلْ=de ki بِالْحَقِّ=kattığınız بَلْ=doğrusu كَلَّا=hayır شُرَكَاءُ=ortakları هُوَ=O الْعَزِيزُ=galib اللَّهُ=Allah'tır الْحَكِيمُ=hüküm ve hikmet sahibi	De ki; «Allah'a koştuğunuz ortak- ları bana gösterin bakalım. Olacak şey değil bu. As- lında O üstün ir- deli ve her işi ye- rinde olan Al- lah'dır.»	De ki: O'na, ha- şa ortaklar ola- rak ilâştirdikleri- nizi gösterin ba- na. Hayır, O; Al- lah'tır, Aziz'dir, Hakim'dir.	De ki: (Zihninizde) O'na ortak koştuğ- nuz (varlıklar)ı bana gösterin! Hayır hayır, (yalnız) O'dur kudret ve hikmet Sahibi!
34. وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا دُونِهَا=biz seni göndermedik كَافَّةً=bütün النَّاسِ=insanlara وَنَذِيرًا=ve uyarıcı بَشِيرًا=müjdeleyici أَكْثَرَ=çoğu النَّاسِ=insanların فَكَات وَلَكِنْ لَا يَعْلَمُونَ=bilmezler	Ey Muhammed, biz seni bütün in- sanlara müjde ve- rici ve uyarıcı ola- rak gönderdik. Fa- kat insanların çoğu bunu bilmiyorlar.	Biz, seni; ancak bütün insanlara müjdeci ve uya- rıcı olarak gön- derdik. Ne var ki insanların çoğu bilmezler.	(Ey Muhammed, sa- na gelince,) Biz seni insanlığa ancak bir müjdeci ve uyarıcı olman için gönderdik; fakat insanların çoğu (bunu) anlamazlar,
34. هَذَا=bu مَتًى=ne zaman وَيَقُولُونَ=diyorlar ki إِنْ=eğer تَلْعَدُ=tehdid(ettiğiniz azap) كُنْتُمْ=iseniz صَادِقِينَ=doğru	Onlar «Eğer doğru söylüyorsanız, şu tehdit ne zaman gerçekleşecek?» derler.	Derler ki: Doğru sözlüler iseniz, bu vaad ne za- mandır.	ve bu sebeple sorar- lar: Bu (yeniden diril- me ve yargılanma) vaadi ne zaman ger- çeğeleşecek? Eğer doğruyu söylüyorsan- ız (ey müminler, bu- na cevap verin!)
34. قُلْ=de ki لَكُمْ=sizin için vardır مِيعَادٌ=belirlenmiş بِئْسَ يَوْمٌ=bir gün لَا تَسْتَخْرُونَ=geri kalmazsınız عَنْهُ=ondan سَاعَةً=bir saat وَلَا تَسْتَفِيدُونَ=ve ileri geçemezsiniz	Onlara de ki; «Si- zin belirlenmiş bir gününüz vardır, ne bir an ertelenir ve ne de önceye alı- nır.»	De ki: Sizin için bir günün miadı vardır. Ondan bir an ne geri kala- bilirsiniz, ne de öne geçebilirsiniz.	De ki: Sizin için belli bir gün tayin edilmiş- tir, ondan tek bir an ne geri kalabilirsiniz, ne de onu geçebilirsiniz.
34. الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler وَقَالُوا=dediler ki بِهَذَا=bu لَنْ نُؤْمِنَ=biz inanmayız وَلَا=ne de الْقُرْآنِ=Kur'an'a وَلَوْ=şayet بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ=ellerinde olana تَرَى=sen bir görsen إِذْ=olduğunda الظَّالِمُونَ=zalimleri مَوْقُوفُونَ=tutuklanmış عِنْدَ=huzurunda رَبِّهِمْ=Rablerinin يَرْجِعُ=söz atarlarken بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ=birbirlerine الْقَوْلُ=söz يَقُولُ=diyorlar الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا=zayıf düşürülenler لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا=büyüklik taslayanlara أَنْتُمْ=siz لَوْلا=olmasaydınız لَكُنَّا=elbette biz olurduk مُؤْمِنِينَ=inanan insanlar	Kâfirler «Biz ne bu Kur'an'a ve ne de ondan önceki kut- sal kitaplara asla inanmayız» dedi- ler. Sen bu zalim- leri bir de Rabb'lerinin huzu- runda dikilmiş du- rumda birbirlerini suçlarken görsen! O zaman ayak ta- kımını oluşturan güdülenler kendi- ni beğenmiş elebaş- larına «Siz olma- saydınız, biz mi' min olacaktık» derler.	Küfretmiş olanlar dediler ki: Biz kesin olarak ne bu Kur'an'a ne de ondan önce- kilere inanırız. Bir görseydiniz, hani zalimler Rabblarının hu- zurunda dikilmiş- ler, bir kısmı bir kısmına söz atı- yordu. Güçsüz sayılanlar bü- yüklik taslayan- lara diyorlardı ki: Siz olmasaydı- nız biz, muhak- kak inananlar olurduk.	(Ama) hakikati inkara şartlanmış olanlar, Biz ne bu Kuran'a inanırız, ne de önceki vahiylerden bugüne kalanlara! dediler. Sen (Hesap Günü) Rablerinin huzurunda suçu birbirlerinin üze- rine atıp durdukları zaman bu zalimleri(n halini) bir görseydin! (Yeryüzünde) güçsüz olanlar küstahça bö- бүrlenenlere: Siz ol- masaydınız kesinlikle inanmışlardan olur- duk! diyeceklerdir.
34. قُلْ=dediler ki الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا=büyüklik taslayanlar لِلَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا=zayıf düşürülenlere أَنْحُنْ=biz mi? صَدَدْنَاكُمْ=engelledik عَنِ الْهَدَى=hidayetten بَعْدَ=sonra إِذْ جَاءَكُمْ=size geldikten بَلْ=hayır كُنْتُمْ=siz kendiniz مُجْرِمِينَ=suç işliyordunuz	Kendini beğenmiş elebaşları da gü- dülenlere derler ki; «Size doğru yola ilişkin mesaj gel- dikten sonra biz mi sizleri o yoldan alı- koyduk? Aslında siz kendiniz suça girdiniz»	Büyüklik tasla- yanlar da güç- süz sayılanlara dediler ki: Size hidayet geldikten sonra biz mi sizi ondan alıko- yduk? Bilakis siz, suçlular idiniz.	Küstahça böbürl- enenler ise güçsüzle- re: Nasıl olur? Doğru yol size açıkça göste- rildikten sonra biz mi sizi (zorla) ondan alı- koyduk? Hayır, suçlu olan sizdiniz! diye- ceklerdir.
34. وَقَالُوا=dediler الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا=zayıf düşürülenler لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا=büyüklik taslayanlara بَلْ=hayır اللَّيْلِ=gece وَالنَّهَارِ=ve gündüz	Güdülenler ise kendini beğenmiş elebaşlarına şöyle derler: «Tersine, işiniz gücünüz, ge- ce gündüz kompo- düzenlemek, dolap çevirmekti. Hani bize Allah' ı inkâr etmemizi, O'na eş	Güçsüz sayılan- lar da, büyüklik taslayanlara de- diler ki: Haydi, gece ve gündü- zün (işiniz) hile- karlıktı. Hani siz, bizim Allah'a küfretmemizi ve O'na eşler koş-	Ama güçsüzler, küs- tahça büyüklik tasla- yanlara: Hayır! diye- cekler. (Bizi ondan alıkoyan, sizin) gece gündüz (Allah'ın me- sajjlarına karşı) yanlış ve yanıltıcı itirazlar geliştirmenizdi; (tıpkı) Allah'ı tanımamaya

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâ'il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
إِذْ تَأْمُرُونَنَا =bize emrederdiniz بِإِلَهِ =Allah'a أَنْدَادًا لَهُ =O'na eşler وَأَسْرُوا =ve içlerinde gizlediler الْندامة =pişmanlıklarını لَمَّا رَأُوا =gördüklerinde وَجَعَلْنَا =biz de geçirdik الْعَذَابَ =azabı الْأَغْلَالِ =demir halkalar فِي أَعْنَاقِ =boyunlarına الَّذِينَ كَفَرُوا =nankörlerin إِلَّا =yalnızca هَلْ يُجْزَوْنَ =cezalanmıyorlar mı? مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ =yaptıklarıyla	koşmamızı emrediyordunuz.» Azabı görünce pişmanlığı yüreklerine gömdüler. Biz kâfirlerin boyunlarına demir halkalar geçiririz. Çarpıldıkları ceza sadece işledikleri kötülüklerin karşılığı değil mi?	mamızı emrediyordunuz. Azabı gördüklerinde ettiklerine içleri yandı. Ve küfretmiş olanların boyunlarına demir halkalar vurduk. Yapmakta olduklarından başkasıyla mı, cezalandırılacaklardı.	ve O'na rakip güçler bulunduğu bizi ikna ettiğiniz (gibi)! diyeceklerdir. Ve onlar (kendilerini bekleyen) azabı görünce (derin) pişmanlıklarını ifade etmeye imkan bulamayacaklar; çünkü biz hakikati inkara şartlanmış olanların boyunlarına halkalar geçireceğiz. Bu, yaptıklarının (adil) bir karşılığı değil midir?
34. وَمَا أَرْسَلْنَا =biz göndermedik 34. فِي قَرْيَةٍ =bir ülkeye مِنْ نَذِيرٍ =bir uyarıcı إِلَّا =yalnızca قَالَ =dediler وَمَثَرُفُوهَا =varlıkla şımarmış kimseleri إِنَّا =biz بِمَا =şeyi أَرْسَلْتُمْ =sizin gönderildiğiniz بِهِ =onu كَافِرُونَ =inkâr ediyoruz	Uyarıcı gönderdiğimiz her kentin şımarık elebaşları mutlaka şöyle dediler. «Biz, sizin getirdiğiniz mesajı kesinlikle inkâr ediyoruz»	Uyarıcı gönderdiğimiz her kasabanın varlıkları dediler ki: Biz, sizin gönderdiğiniz şeyi inkar edenleriz.	Nitekim, ne zaman bir topluma uyarıcı gönderdiysek, toplumun sefahata dalmış olan kesimi, (Sahip olduğunuzu iddia ettiğiniz) mesajınızın hak olduğunu inkar ediyorduz! derler;
34. وَوَعَلْنَا =ve dediler ki 35. وَأُولَادًا =ve evladça أَمْوَالًا =malca وَمَا =ve değiliz نَحْنُ =biz بِمُعَذِّبِينَ =azaba uğratilecak	Bizim herkesten çok servetimiz ve evlâdımız vardır, bizim azaba çarptırılmamız söz konusu değildir.	Ve dediler ki: Biz, malca ve evladca daha çoğuz. Hem biz, azab edilecekler değiliz.	ve sonra eklerler, Servet ve soy olarak biz (sizden daha) güçlüyüz ve (bu gücümüz sayesinde) azaba uğratilemayacağız!
34. يَبْسُطُ =yayar 36. فَلَاِِنَّ =de ki رَبِّي =Rabbim لَمَنْ يَشَاءُ =dilediğine أَكْثَرُ =çoğu وَلَكِنَّ =fakat لَا يَعْلَمُونَ =bilmezler النَّاسِ =insanların	Onlara de ki; «Hiç kuşkusuz, Rabb'im dilediğine bol servet verir ve dilediğinin rızkını kısar. Fakat insanların çoğu bu gerçeği bilmezler.»	De ki: Rabbim dilediğinin rızkını genişletir ve kısar, ama insanların çoğu bilmezler.	De ki: Rabbim dilediğine bol rızık verir, (dilediğine) az. Fakat insanların çoğu (Allah'ın yol ve yöntemlerini) anlamazlar.
34. وَمَا =değildir 37. وَأَمْوَالُكُمْ =mallarınız أَوْلَادُكُمْ =evladlarınız عِنْدَنَا =katımızda بِالَّتِي تَقْرَبُكُمْ =sizi yaklaştıran إِلَّا =ancak başka وَعَمِلَ =ve yapanlar مَنْ آمَنَ =inananlar فَأُولَٰئِكَ =işte صَالِحًا =faydalı iş جَزَاءَ =mükâfat لَهُمْ =onlara vardır الضَّعْفِ =kat kat fazlası يَمَّا عَمِلُوا =yaptıklarının فِي الْغُرُفَاتِ =saraylarda وَهُمْ =ve onlar أَمِنُوا =güven içindedirler	Ne mallarınız ve ne de evlâtlarınız size bizim katımızda yakınlık kazandırmaz. Yalnız iman edip iyi amel işleyenler var ya, onların yaptıkları iyilikler kat kat fazlası ile ödüllendirilir. Onlar cennetin yüksek köşklerinde güven içinde ağırlanırlar.	Ne mallarınız, ne de çocuklarınız sizi, Bizim katımıza yaklaştıracak olan. Ancak iman edip salih amel işleyen kimselerin, işte onların yaptıklarına karşılık kkat kat mükâfat vardır. Ve onlar, yüksek dereceler içinde emindirlir.	Sizi Bize yaklaştıracak olan, ne zenginliğiniz, ne de çocuklarınızdır, yalnızca iman edip doğru ve yararlı işler yapanlar (Bize yakın olabilirler); bu (gibi)leri, yaptıklarından dolayı çeşit çeşit ödüller beklemektedir ve onlar (cennet) köşkleri(n)de (huzur ve) güven içinde yaşayacaklardır.
34. وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ =çalışanlara gelince 38. مُعَاجِزِينَ =etkisiz kılmağa فِي آيَاتِنَا =ayetlerimizi أُولَٰئِكَ =onlar فِي =içine الْعَذَابِ =azabın مُحْضَرُونَ =getirileceklerdir	Bizimle başa çıkabileceklerini sanarak olanca güçleri ile ayetlerimize karşı çıkanlara gelince onlar azapla başbaşa kalacaklardır.	Ayetlerimizde bizi aciz bırakmaya çalışanlar, işte onlar azabla yüzyüze bırakılmışlardır.	Mesajlarımızı etkisiz kılmak için çaba gösterenler ise azapla yüzyüze geleceklerdir.
34. رَبِّي =Rabbim 39. إِنَّ =şüphesiz قُلْ =de ki الرِّزْقُ =rızık يَبْسُطُ =yayar مَنْ عِبَادِهِ =kullarından لَمَنْ يَشَاءُ =dilediğine لَهُ =ona وَيَقْدِرُ =ve kısar وَمَا أَنْفَقْتُمْ =siz infak etseniz مِنْ شَيْءٍ =bir şey يُخْلِفُهُ =onun yerine başkasını verir فَهُوَ =O وَهُوَ =ve O خَيْرٌ =en hayırlısıdır الرَّازِقِينَ =rızık verenlerin	De ki; «Hiç kuşkusuz Rabb'im dilediği kuluna bol servet verir ve dilediği kulun rızkını kısar. Siz Allah için bir şey vererseniz, O verdiğinizin boşluğunu doldurur. O rızık verenlerin en hayırlısıdır.»	De ki: Rabbim, rızık kullarından dilediğine genişletir ve kısar. Hangi şeyden de infak ederseniz; O, yerine koyar. O, rızık verenlerin en hayırlısıdır.	De ki: Rabbim, kullarından dilediğine bol rızık verir, dilediğine az ve başkaları için ne harcarsanız yerini (daima) doldurur: çünkü O, rızık verenlerin en hayırlısıdır.
34. وَيَوْمَ =o gün 40. يَحْشُرُهُمْ =bir araya toplar يَقُولُ =der ثُمَّ =sonra جَمِيعًا =onların hepsini أَهْوَاءَ =bunlar mı? لِلْمَلَائِكَةِ =meleklerle كَانُوا يَعْبُدُونَ =tapiyorlardı إِيَّاكُمْ =size	O gün Allah, onların hepsini diriltip bir araya getirir ve sonra meleklerle «Bu adamlar size mi tapıyorlar?» der.	O gün; onların hepsini topladıktan sonra meleklerle: Bunlar mıydı, size tapmakta olanlar? der.	(Hakikati inkara şartlanmış olanlara gelince,) Allah bir gün onların hepsini toplayacak ve meleklerle soracaktır: Bunların ibadet ettikleri siz miydiniz?
34. سُبْحَانَكَ =sen yücesin 41. وَلِيْنَا =bizim velimiz أَنْتَ =sensin بَلْ =hayır كَانُوا =onlar مِنْ دُونِهِمْ =onlar değil الْحِنِ =cinlere يَعْبُدُونَ =tapiyorlardı أَكْثَرُهُمْ =çokları بِهِمْ =onlara مُؤْمِنُونَ =inanıyorlardı	Melekler derler ki; «Seni her türlü noksanlıktan tenzih ederiz. Bizim dayanağımız, koruyucumuz onlar değil sensin. Hayır, onlar cinlere tapıyorlardı, çoğu onlara inanıyorlardı.»	Melekler: Tenzih ederiz Seni, bizim dostumuz onlar değil Sensin. Hayır, onlar cinlere tapıyorlardı ve çoğu da onlara iman etmişlerdi, derler.	Melekler: Sen, kudret ve egemenliğinde eksiksiz ve kusursuzsun! derler, Bize yakın olan (yalnız) Sensin, onlar değil! Hayır, onlar (bize ibadet ettiklerini zannettikleri zaman, aslında) duyuları ile kavrayamadıkları güçlere (körcesine) tapıyorlardı; çoğu onlara inanmıştı.
34. لَا يَمْلِكُ =gücü yetmez 42. فَالْيَوْمَ =o gün لِبَعْضٍ =diğerine بِغَضِّكُمْ =birinizin وَلَا =ve yetmez نَفْعًا =bir fayda vermeye وَنَقُولُ =biz deriz زَرًّا =zarar vermeğe لِلَّذِينَ ظَلَمُوا =zulmedenlere ذُوقُوا =tadın النَّارِ =ateş عَذَابَ =azabını بِهَا =onu الَّتِي كُنْتُمْ =olduğunuz تُكَذِّبُونَ =yalanlamakta	O zaman zalimlere deriz ki; «Bu gün birbirinize ne faydalı olabilirsiniz ve ne de zarar verebilirsiniz. Vaktiyle inkâr ettiğiniz cehennem ateşinin azabını şimdi tadınız bakalım.»	İşte bugün; bir kısmınız, bir kısmınız için ne bir fayda, ne de bir zarar verebilir. Zulmetmiş olanlara da deriz ki: Yalanladığınız ateşin azabını tadın.	Ve (o Gün Allah şöyle seslenecektir): Siz (yaratılmışlar)dan hiç biri bugün bir başkasına fayda veya zarar verecek güce sahip değildir! Ve (o Gün) haksızlık yapanlara: Yalanladığınız ateşin azabını (şimdi) tadın bakalım! diyeceğiz.
34. عَلَيْنِهِمْ =onlara 43. وَإِذَا =zaman تُنْتَلَى =okunduğu بَيِّنَاتٍ =açık açık آيَاتِنَا =ayetlerimiz قَالُوا =dediler ki مَا =değildir هَذَا =bu رَجُلٌ =bir adamdan إِلَّا =başka bir şey يُرِيدُ =isteyen أَنْ يَصْدَكُمْ =sizi çevirmek عَمَّا كَانِ يَعْبُدُ =taptığı(tannılar)dan أَبَاؤُكُمْ =babalarınızın وَقَالُوا =ve dediler ki	Onlara apaçık anlamlı ayetlerimiz okunduğunda «Bu adamın tek istediği şey, sizi atalarınızın tapıtı putlarından vazgeçirmekti» ve «şu Kur'an, düzmece bir yalandan başka bir şey değildir.» dediler. Kâfirler, kendilerine gelen 'gerçek' için «Bu	Onlara apaçık ayetlerimiz okunduğu zaman dediler ki: Bu, atalarınızın ibadet etmekte olduğundan alıkoymak isteyen bir adamdır. Ve dediler ki: Bu da düpedüz bir uydurmadan başka bir şey değildir.	Mesajlarımız onlara bütün açıklığıyla aktarıldığında, (hakikati inkara şartlanmış olanlar birbirlerine,) Bu (Muhammed) sizi atalarınızın taptıklarından vazgeçirmeye çalışan biridir sadece! derler. Ve Bu (Kuran, insan tarafından) uydurulmuş bir safsatadan başka bir şey değildir! d(ıye

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fi Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
مَا=değildir هَذَا=bu إِلَّا=başka bir şey إِفْكٌ=bir yalandan مُفْتَرًى=uydurulmuş وَقَالَ=ve dediler الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler لِلْحَقِّ=hakkı لَمَّا جَاءَهُمْ=kendilerine gelen إِنْ=bu إِلَّا=ancak سِخْرٌ=bir büyüdür مُبِينٌ=apaçık	apaçık bir büyüden ibarettir.» demişlerdi.	Hak kendilerine geldiğinde hakkı inkar etmiş olanlar dediler ki: Bu, sadece apaçık bir büyüdür.	ek)lerler. Ve (son olarak,) hakikati inkara kalkışanlar, hakikat kendilerine ulaştığında, onun için, Bu, büyüyleci güzel bir sözden başka bir şey değil! derler.
34. 44. وَمَا آتَيْنَاهُمْ=biz onlara vermemiştik مِنْ كِتَابٍ=bir Kitap يَذْرُسُونَهَا=okuyacakları وَمَا أَرْسَلْنَا=ve göndermemiştik إِلَيْهِمْ=onlara مِنْ نَذِيرٍ=bir uyarıcı قَبْلَكَ=senden önce	Ey Muhammed, oysa biz o müşriklere daha önce okuyacakları bir Kitap vermemiş, kendilerine senden önce bir uyarıcı göndermemiştik.	Halbuki biz, onlara okuyacakları bir kitap vermemiş ve senden önce onlara bir uyarıcı da göndermemiştik.	Oysa (ey Muhammed,) Biz onlara ne baş vuracakları vahiyler göndermişizdir, ne de senden önce bir uyarıcı.
34. 45. وَكَذَّبَ=yalanlanmışlardı الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ=bunlardan öncekiler de وَمَا بَلَّغُوا=ve erişmemişlerdir مِغْشَارَ=onda birine bile مَا آتَيْنَاهُمْ=onlara verdiklerimizin فَكَذَّبُوا=yalanladılar رُسُلِيَّ=elçilerimi فَكَيْفَ=ama nasıl كَانَ=oldu نَكِيرٍ=benim inkârım	Onlardan önceki bir çok milletler de mesajımızı yalanlamışlardı., Bu müşrikler onlara verdiğimiz dünyanın onda birine bile ermiş değildir. Buna rağmen peygamberlerimi yalanladılar, ama bu inkârcılığın karşılığı nice oldu?	Kendilerinden öncekiler de yalanlamışlardı. Halbuki bunlar, onlara verdiklerimizin onda birine bile ulaşmamışlardı. Peygamberlerimi yalanladılar. Beni inkar nasıl olurmuş?	Onlardan önce yaşamış olanlar(ın çoğu) da, böylece hakikatı yalanlamışlardı; bu (eski toplumlar), (kendilerinden sonrakı kuşaklara) tevdi ettiğimiz (hakikatin kanıtlarının) onda birine bile sahip olmadıkları halde yine de elçilerimizi yalanladıklarında, Benim onları yok saymam ne korkunç oldu!
34. 46. قُلْ=de ki إِنَّمَا أَعْظَمُكُمْ=size öğütleyeyim أَنْ تَقُومُوا=bir şeyi كَالْكَلْبِ=kalkın مِثْلِي=ikişer ikişer لِلَّهِ=Allah için وَفَرَادَى=ve teker teker ثُمَّ=sonra تَتَفَكَّرُوا=düşünün مَا=yoktur بِصَاحِبِكُمْ=arkadaşınızda إِلَّا=ancak إِنْ هُوَ=O نَذِيرٌ=bir uyarıcıdır لَكُمْ=sizin için عَذَابٍ=bir azabın بَيْنَ يَدَيَّ=öncesinde شَدِيدٍ=çetin	Ey Muhammed, onlara de ki; «Size bir tek öğüdüm var: İkişer ikişer ve teker teker Allah ile vicdanınızla baş başa kalınız ve düşününüz ki, bu dostunuz deli değildir, o sadece ağır bir azabın eşliğinde sizleri uyaran bir peygamberdir.»	De ki: Ben, size ancak Allah için ikişer ikişer ve teker teker kalmamızı, sonra arkadaşınızda bir delilik olmadığını iyice düşünmenizi öğütlerim. O, ancak şiddetli bir azabın öncesinde sizin için bir uyarıcıdır.	De ki: Size bir tek öğüdüm var; ister başkalarıyla birlikte iken ister yalnız, Allah'ın huzurunda (bulunduğunuzun bilincinde) olun ve sonra kendi kendinize, (bu elçi olarak görevlendirilen) arkadaşınızda bir delilik olmadığını düşünün! O, yaşayacağınız şiddetli azaba karşı sizi uyarmaktan başka bir şey yapmıyor.
34. 47. قُلْ=de ki مَا سَأَلْتُكُمْ=ben sizden istemedim مِنْ أَجْرٍ=bir ücret فَهُوَ=o لَكُمْ=sizindir إِنْ أَجْرِي=benim ücretim إِلَّا=yalnız عَلَى=aittir وَهُوَ=ve O لِلَّهِ=Allah'a عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=her şeye شَهِيدٌ=şahiddir	De ki; «Sizden hiçbir ücret istemiyorum. Ücretiniz sizin olsun. Benim ücretimi Allah verecektir. O her şeyin tanığıdır.»	De ki: Sizden bir ücret istersem eğer, o sizin olsun. Benim ücretim, ancak Allah'a aittir. Ve O, her şeye şahid'dir.	De ki: Sizden herhangi bir karşılık istemiş değilim. Benim (hak ettiğim) karşılığı ancak Allah verir ve O her şeye şahittir!
34. 48. قُلْ=de ki إِنَّ=şüphesiz رَبِّي=Rabbim بِالْحَقِّ=gerçeği يَقْذِفُ=(kalbine) atar عَلَامٌ=bilendir الْغُيُوبِ=gaybleri	De ki; «Gaybleri çok iyi bilen Rabb'im, gerçeği eğrinin başına çarpar.»	De ki: Hiç şüphesiz Rabbim, hakkı koyar. O, görünmezlikleri çok iyi bilendir.	De ki: Rabbim, kuşkusuz, (yalan ve sahte olana karşı) değişmez gerçeği ortaya koyacaktır; O, yaratılmışların kavramaktan aciz oldukları her şeyi hakkıyla bilir!
34. 49. قُلْ=de ki جَاءَ=geldi الْحَقُّ=hak وَمَا يُبْدِي=artık bir şey ortaya çıkaramaz الْبَاطِلُ=batıl وَمَا يُعِيدُ=ve geri getiremez	De ki; «Hak geldi, artık batıl hiçbir tarafa doğru kımıldayamaz.»	De ki: Hak gelmiştir. Artık batıl, ne yeniden bir şey ortaya koyabilir, ne de geri getirebilir.	De ki: Değişmez gerçeğe, şimdi (bütün açıklığıyla) ortaya çıkmıştır, (yalan ve sahte olan ise sönüp gitmeye mahkumdur), çünkü sahte ve yalan, ne yeni bir şey getirebilir, ne de (geçip gitmiş olanı) geri döndürebilir.
34. 50. قُلْ=de ki إِنَّ=eğer ضَلَلْتُ=saparsam فَإِنَّمَا=şüphesiz أَضِلُّ=sapmış olurum عَلَى=zararıma نَفْسِي=kendi وَإِنْ=ve eğer أَهْتَدَيْتُ=yolu bulursam فَإِنَّمَا=şüphesiz sayesindedir يُوحِي=vahyettiği إِلَى=bana رَبِّي=Rabbimin إِنَّهُ=şüphesiz O سَمِيعٌ=işitendir قَرِيبٌ=yakındır	De ki; «Eğer ben eğri yolda isem sapıtmamın zararını kendim çekeirim. Eğer doğru yolda isem, bu Rabb'im bana ilettiği vahiy sayesindedir. Hiç kuşkusuz O her şeyi işitir ve kullarına çok yakındır.»	De ki: Eğer ben, sapacak olsam, ancak kendi aleyhime sapmış olurum. Şayet hidayete erersem, Rabbimin bana vahyetmesinden ötürü ererim. O, muhakkak ki Semî'dir. Karîb'tir.	De ki: Eğer sapkınlığa düşmüş olsaydım (kendi yüzümden ve) kendi aleyhime sapmış olurdum; ama eğer doğru yoldaysam, yalnızca Rabbimin bana vahyi sayesindedir, kuşkusuz O, en yakın olan, her şeyi işitendir!
34. 51. وَلَوْ=şayet تَرَى=bir görsen إِذْ=zaman فَرَعَا=telaşa düştükleri فَلَا قُوَّةَ=hiçbiri kurtulamaz وَأَخَذُوا=ve yakalanmışlardır مِنْ مَكَانٍ=yerden قَرِيبٍ=yakın	Onları bir de paniğe kapıldıklarında görsen! Kaçacakları hiçbir yer yok. Cehennemin yakınında yakayı ele vermişlerdir.	Bir görsen, hani onlar korkmuşlardı. Artık kaçacak yerleri de yoktur, yakın bir yerde yakalanmışlardır.	Sen, (Kıyamet Günü, hakikati inkar edenlerin,) -can damarlarından yakalandıkları için- kaçacak bir yer bulamayıp korkuyla büzüldükleri (anki halleri)ni bir görsen;
34. 52. وَقَالُوا=demektedirler أَمَّا=inandık بِهِ=ona وَأَنَّى=ama nasıl olur? لَهُمْ=onlar için التَّائِشُ=elde etmeleri مِنْ مَكَانٍ=yerden بَعِيدٍ=uzak	O'na inandık derler, ama artık iyice uzağında kaldıkları imanı nasıl yakalayacaklardır?	O'na inandık demişlerdir. Ama uzak bir yerden nasıl kolayca imana ulaşılır?	ve (görsen, nasıl) Biz (şimdi) ona inandık! diye yalvarırlar fakat nasıl bu kadar uzaktan (kurtuluşa) ereceklerini ümit edebilirler?
34. 53. وَقَدْ=oysa andolsun كَفَرُوا=inkâr etmişlerdi بِهِ=onu مِنْ قَبْلٍ=daha önce وَيَقْفُونَ=ve atıyorlardı بِالْغَيْبِ=görülmeyene مِنْ مَكَانٍ=yerden بَعِيدٍ=uzak	Vaktiyle onu inkâr etmişlerdi, o zaman uzaktan karanlığa taş atıyorlardı.	Halbuki daha önce onu inkâr etmişlerdi. Uzak bir yerden gayba atıp tutuyorlardı.	Halbuki önceleri hakikati inkara kalkışmışlar ve insan kavrayışının ötesindeki bazı şeylere uzaktan dil uzatmışlardı.
34. 54. وَحِيلَ=perde çekildi بَيْنَهُمْ=onların arasına وَبَيْنَ=ve arasına مَا=şeyler يَسْتَهْوَ=arzu ettikleri كَمَا=gibi فُعِلَ=yapıldığı بِأَشْيَاعِهِمْ=benzerlerine مِنْ قَبْلٍ=bundan önce إِنَّهُمْ=doğrusu كَانُوا=onlar فِي=içindedirler شَكٍّ=bir kuşku مُرِيبٍ=katmerli	Şimdi kendileri ile özlemleri arasına perde gerildi. Tıpkı daha önceki yoldaşlarına yapıldığı gibi. Hiç kuşkusuz onlar koyu bir şüphe içinde idiler.	Onlarla arzulanları şeylerin arasına bir engel konulmuştur. Daha önce benzerlerine yapıldığı gibi. Şüphesiz onlar şiddetli bir tereddüt ve şüphe içindedirler.	Böylece, kendileri ile istek ve özlemleri arasına bir set çekilecektir, tıpkı onlardan önce yaşayıp gitmiş olanlara yapıldığı gibi; çünkü ötekiler (te) şüpheye varan bir tereddüt içinde boğulup gitmişlerdi.
35. 1. الْحَمْدُ=hamd olsun لِلَّهِ=Allah'a فَاطِرُ=yoktan var eden السَّمَاوَاتِ=gökleri وَالْأَرْضِ=ve yeri جَاعِلٍ=yapan	Gökleri ve yeryüzünü yoktan var eden; iki, üç ve dört kanatlı melekleri elçi olarak görevlendiren Allah'a	Hamd; göklerin ve yerin yaratıcısı, melekleri ikişer, üçer, dörder kanatlı elçiler yapan Allah'a mah-	Her türlü övgü, göklerin ve yerin yaratıcısı olan ve melekleri iki, üç veya dört kanatlı elçiler yapan Allah'a mahsustur. O, diledi-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
الْمَلَائِكَةِ=melekleri رُسُلًا=elçiler أُولَىٰ أجنَحَةٍ=kanatlı مثنًى=ikişer وَوَثَلَاثَ=ve üçer وَرَبَاعَ=ve dörder يَزِيدُ=artırır فِي الْخَلْقِ=yaratmada مَا يَشَاءُ=dilediği kadar إِنَّ=şüphesiz الله=Allah عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ=her şeyi قَدِيرٌ=yapabilendir	ham dolsun. O yaratma işleminde dilediği eklemeleri yapar. Hiç kuşkusuz O'nun gücü her şeye yeter.	sustue. Yaratmada dilediği kadar fazlalaştırır. Muhakkak ki Allah; her şeye kadirdir.	ğini (kesintisiz şekilde) kendi hilkat alemine katıp onu genişletir. Kuşkusuz Allah, her şeye kadirdir.
35. 2 الله=Allah'ın مَا يَفْتَحُ=açtığı لِلنَّاسِ=insanlar için مِنْ رَحْمَةٍ=rahmetten فَلَا مُمْسِكَ=tutan olamaz لَهَا=onu O'nun tuttuğunu ise وَمَا يُمَسِّكُ= فَلَا مُرْسِلَ=salıverecek yoktur لَهُ=onu O'ndan sonra وَمِنْ بَعْدِهِ=ve O الْعَزِيزُ=üstündür الْحَكِيمُ=hüküm ve hikmet sahibidir	Allah'ın insanlara açtığı bir rahmeti hiç kimse alıkoyamaz. O'nun alı koyduğunu da O'nun dışında hiç kimse salamaz. O üstün iradelidir ve her işi yerinde yapar.	Allah'ın insanlar için açtığı rahmeti, tutacak yoktur. Tuttuğunu da O'ndan sonra gönderecek yoktur. Aziz, Hakim O'dur.	Allah'ın insanlar için açacağı rahmet kapısını kimse kapatamaz ve O'nun kapattığını da kimse açamaz; çünkü O, kudret ve hikmet sahibidir.
35. 3 اذْكُرُوا=hatırlayın النَّاسِ=insanlar يَا أَيُّهَا=ey عَلَيْكُمْ=size olan الله=Allah'ın نِعْمَتِ=nimetini غَيْرُ=başka هَلْ مِنْ خَالِقِ=yaratıcı var mı? يَرْزُقُكُمْ=size rızık verecek الله=Allah'tan وَالْأَرْضِ=ve yerden مِنْ السَّمَاءِ=gökten O'ndan هُوَ=başka إِلَّا=başka إِلَهَ=tanrı لَا=yoktur فَأَنَّى=nasıl oluyor da? تُوقَفُونَ=çevriliyorsunuz	Ey insanlar, Allah'ın size yönelik nimetlerini hatırlayınız. Size gökten ve yeryüzünden rızık sağlayan Allah'tan başka bir yaratıcı var mı? O'ndan başka ilâh yoktur. Nasıl oluyor da bu gerçeği göz ardı ediyorsunuz?	Ey insanlar; Allah'ın üzerinizdeki nimetini düşünün. Allah'tan başka gökten ve yerden sizi rızıklandıran bir yaratıcı var mıdır? O'ndan başka ilah yoktur. O halde nasıl çevriliyorsunuz?	Ey insanlar! Allah'ın size bağışladığı nimetleri hatırlayın! Sizze göklerden ve yerden azık sağlayan Allah'tan başka bir yaratıcı var mı? (Hayır!) O'ndan başka ilah yoktur; ama nasıl olur da zihinleriniz bu (apaçık hakikatten) sapar!
35. 4 وَإِنْ=eğer يُكَذِّبُونَ=seni yalanlıyorsa كُذِّبْتَ=yalanlanmıştır فَقَدْ=elbette رُسُلٌ=elçiler de مِنْ قَبْلِكَ=senden önceki تُرْجَعُ=döndürülecektir إِلَى اللَّهِ=Allah'a الْأُمُورُ=bütün işler	Ey Muhammed, eğer onlar seni yalanlıyorsa bil ki, senden önceki nice peygamberler de yalanlanmıştır. Her işin çözümü Allah'a götürülecektir.	Eğer seni yalanlıyorsa; doğrusu senden önce de nice peygamberler yalanlanmıştır. İşler, ancak Allah'a döndürülür.	Ama eğer onlar, (zihinleri bu apaçık hakikatten sapanlar,) seni yalanlarsa (aldırma, ey Muhammed!) (Unutma ki) senden önce (öteki) peygamberler de yalanlanmıştır: Çünkü (inanmayanlar), her şeyin, sonunda (asıl kaynağı olan) Allah'a döneceği(ni asla kabul etmezler).
35. 5 إِنَّ=elbette النَّاسِ=insanlar يَا أَيُّهَا=ey حَقٌّ=gerçektir الله=Allah'ın وَعَدَ=vaadi الْحَيَاةَ=hayatı فَلَا تَعْرِتْكُمْ=sakin sizi aldatmasın الدُّنْيَا=dünya وَلَا يَغُرَّتْكُمْ=sizi aldatmasın بِالله=Allah ile الْعُرُورُ=o aldatıcı	Ey insanlar, Allah'ın verdiği söz gerçektir. Sakın dünya hayatı sizi aldatmasın, sakın şeytan, sizi Allah'ın affına güvendirerek ayartmasın.	Ey insanlar; Allah'ın vaadi muhakkak haktır, dünya hayatı sizi aldatmasın. Ve o mağrur da Allah ile sizi aldatmasın.	Ey insanlar! Allah'ın (yeniden diriltme) vaadi gerçektir, sakın bu dünya hayatının sizi ayartmasına ve Allah hakkındaki (kendi) çarpık düşüncelerinizin sizi sapırtmasına izin vermayın!
35. 6 لَكُمْ=sizin الشَّيْطَانُ=şeytan إِنَّ=şüphesiz فَاتَّخِذُوهُ=siz de onu edinin عَدُوٌّ=düşmanınızdır يَدْعُو=çağırır إِنَّمَا=şüphesiz o عَدُوًّا=düşman لِيَكُونُوا=olmağa حِزْبَهُ=tarafhtarlarını السَّعِيرِ=alevli ateşin مِنْ أَصْحَابِ=halkından	Şeytan kesinlikle size düşmandır. Onu siz de düşman tutunuz. O taraftarlarını cehennemliklerden olmaya sürükler.	Muhakkak ki şeytan, sizin düşmanınızdır. Öyleyse siz de onu düşman edinin. O, taraftarlarını ancak çılgın alevli ateşin yaranı olmaya çağırır.	Şeytan, sizin apaçık düşmanınızdır; öyleyse siz de ona düşman olarak muamele edin. O, kendisine tabi olanları, ancak, yakıcı ateşe mahkum olanlar arasında yer alacakları bir akibete çağırır.
35. 7 الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler لَهُمْ=onlar için vardır عَذَابٌ شَدِيدٌ=çetin عَذَابٌ=bir azab وَالَّذِينَ آمَنُوا=inananlara وَعَمِلُوا=ve yapanlara لَهُمْ=onlara vardır الصَّالِحَاتِ=iyi işler وَأَجْرٌ=ve bir mükâfat مَغْفِرَةٌ=mağfiret كَبِيرٌ=büyük	Kâfirler ağır bir azaba çarptırılacaktır. İman edip iyi ameller işleyenlere ise bağışlanma ve büyük ödül beklemektedir.	Küfredenler, işte onlara şiddetli azab vardır. İman etmiş olup da salih ameller işleyenlere de, işte onlara mağfiret ve büyük ecir vardır.	(Çünkü,) hakikati inkara şartlanmış olanlar için çetin bir azap vardır, iman edip doğru ve yararlı işler yapanları da mağfiret ve büyük bir mükâfat bekler.
35. 8 أَفَمَنْ=kimse mi? زُيِّنَ=süslendirilen عَمَلَهُ=işini كُتِبَ=kondurulmuş كُتِبَ=kötü فَإِنَّ=şüphesiz حَسَنًا=güzel فَارَاهُ=onu gören يُضِلُّ=sapıklık içinde bırakır الله=Allah مَنْ يَشَاءُ=dilediğini وَيَهْدِي=ve yola iletir مَنْ يَشَاءُ=dilediğini فَلَا تَذْهَبْ=gitmesin عَلَيْهِمْ=onlar için نَفْسُكَ=canın الله=Allah إِنَّ=şüphesiz حَسْرَاتٍ=hasretlere عَلِيمٌ=biliyor بِمَا يَصْنَعُونَ=onların ne yaptıklarını	Kötü işi allandırılıp pullandırılarak gözüne güzel gösterilen kimse davranışlarını süzgeçten geçiren, gerçekçi biri gibi olur mu? Allah dilediğini saptırır, dilediğini de doğru yola iletir. Sakın onlar için hayıflanma. Hiç kuşkusuz onların neler yaptıklarını Allah iyi bilir.	Kötü işi kendisine süslendirilip de onu güzel gören bir midir? Muhakkak ki Allah, dilediğini saptırır, dilediğini erdirir. Öyleyse onlara yanarak kendini harab etme. Şüphesiz ki Allah, onların yaptıklarını bilendir.	O halde, işlediği kötü, çirkin fiillerin cazibesine kapılıp (sonunda) onları güzel gören biri (Şeytan'ın adamlarından başkası) olur mu? Kuşkusuz Allah, (doğru yoldan sapmak) isteyenin sapmasına izin verir, (aydınlığa ulaşmak) isteyeniyi de aydınlığa ulaştırır. O halde (ey müminler,) onlara üzülerek kendinizi perişan etmeyin! Allah, onların yaptıklarını çok iyi bilir.
35. 9 وَاللَّهُ=Allah'tır ki الَّذِي أَرْسَلَ=gönderdiği فُتْنِيرُ=kaldırır الرِّيَّاحِ=rüzgârlar سَحَابًا=bir bulut فَسُقْنَاهُ=böylece onu süreriz إِلَىٰ بَلَدٍ=bir ülkeye مَيِّتٍ=ölü فَأَحْيَيْنَا=diriltiriz بَعْدَ=sonra الْأَرْضِ=yeri مَوْتَهَا=öldükten كَذَلِكَ=işte böyledir النُّشُورُ=diriltme	Bulutları sürükleyen rüzgârların estiricisi Allah'dır. Biz bulutları ölü bir yöreye amaçlı olarak onlar aracılığı ile ölü toprağı diriltiriz. İşte yeniden diriliş olayı da böyledir.	Allah, O'dur ki; bulutları yürüten rüzgarlar göndermiştir. Biz, onu ölü bir memlekete sürüp onunla yeri ölümden sonra diriltiriz. İşte diriliş de böyledir.	Ve (hatırlayın) bulutları yükseltmek için rüzgarları gönderen Allah'tır; sonra Biz onları çorak beldelere sürükler ve cansız toprağa hayat verimiz. Yeniden dirilme de işte böyle olacaktır.
35. 10 الْعِزَّةَ=şeref كَانَ يُرِيدُ=istiyorsa مَنْ=kim جَمِيعًا=tamamen الْعِزَّةَ=şeref قَالَه=Allah'ındır يُصْنَعُ=çıkart الْكَلِمَ=söz إِلَيْهِ=O'na وَالصَّالِحِ=iyi وَالْعَمَلِ=ve amel الطَّيِّبِ=güzel يَرْفَعُهُ=onu yükseltir يَمْكُرُونَ=kuranlara gelince لَهُمْ=onlar için vardır السَّيِّئَاتِ=kötü şeyleri عَذَابٌ شَدِيدٌ=çetin وَمَكْرٌ=ve tuzağı يَبْئُرُ=bozulacaktır هُوَ=o	Kim itibar ve üstünlük isterse bilsin ki, itibar ve üstünlük tümü ile Allah'ın tekelindedir. Güzel söz O'na yükselir, iyi ameli de O yükseltir. Kötü amelleri düzenleyenler ağır bir azaba çarılacaklardır. Ayrıca onların komplosu da boşa çıkar, verimsiz olur.	Kim, izzet istiyorsa; izzet bütünyle Allah'ındır. Güzel sözler O'na yükselir. Onu da salih amel yükseltir. Kötülikleri tuzak yapanlar için şiddetli bir azab vardır. Onların hilesi, boşa çıkar.	Kudret ve ihtişam arayan kimse (bilsin ki) gerçek kudret ve ihtişam (yalnız) Allah'a aittir. Bütün güzel sözler O'na yükselir; bütün doğru ve yararlı işleri O yüceltir. Sinsi şekilde kötü fiiller tasarlayanlara gelince, onları şiddetli bir azap beklemektedir; ve onların bütün tertipleri de yok olup gitmeye mahkumdur.
35. 11 خَلَقَكُمْ=sizi yarattی وَاللَّهُ=Allah ثُمَّ=sonra مِنْ تَرَابٍ=topraktan	Allah sizi önce topraktan, sonra spermadan yarattı. Sonra erkekli dişili çiftlere dönüştür-	Allah, sizi topraktan yaratmıştır, sonra bir damla sudan sonra da sizleri	Ve (hatırlayın) Allah sizi(n her birinizi) topraktan yaratır, sonra da bir damla spermadan ve sonra sizi iki

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
ثُمَّ=sonra نُتِفِعُ=nutfe(sperm)den أَزْوَاجًا=çift çift بِرِ دِشٍ=bir dişî إِلَّا=dışında وَمَا يُعَمَّرُ=ömür verilmez بِرِ دِشٍ=bir canlıya وَلَا يُنْقَصُ=ve azaltılmaz مِنْ عُمرِهِ=onun ömründen إِلَّا فِي كِتَابٍ=Kitapta(yazılmadıkça) إِنَّ=şüphesiz عَلَى=göre الله=Allah'a يُسِيرُ=kolaydır	dü. O'nun bilgisi dışında hiçbir dişi ne hâmile kalabilir ve ne de doğurabilir. Ömrü uzun olanın çok yaşaması ve kısa ömürlülerin az yaşamaları kesinlikle bir kitapta kayıtlıdır. Hiç kuşkusuz bu Allah için kolay bir iştir.	çiftler olarak var etmiştir. Hiç bir dişi O'nun bilgisi olmadan hamile kalmaz ve doğum yapmaz. Bir ömürlünün çok yaşaması ve ömrünün azalması ancak kitabdadır. Muhtakkak ki bu; Allah' a pek kolaydır.	cinsten biri şekline sokar. Hiçbir dişi O'nun bilgisi olmadan ne hamile kalabilir, ne de doğum yapabilir ve (Allah'ın) fermânında öngörülmedikçe hiç kimse ömrünü uzatamaz ve hiç kimse de onu kısaltamaz; ama bunlar, kuşkusuz, Allah için kolaydır.
35. 12 وَمَا يَسْتَوِي=bir olmaz هَذَا=şu سَائِعٌ=(boğazdan) kayar وَهَذَا=şu da وَمِنْ كُلِّ=ve hepsinden طَرِيًّا=taze وَسَنُخْرِجُونَ=ve çıkarırsınız تَلْبَسُونَهَا=takındığınız فِيهِ=orada مَوَاجِرَ=(denizi) yarıp gittiğini لِنَبْتَغُوا=payınızı aramanız için وَلَعَلَّكُمْ=ve umulur ki تَشْكُرُونَ=şükredersiniz	iki deniz aynı değildir. Birinin suyu tatlı kolay içimli, öbürününki tuzlu ve acıdır. Her ikisinden de taze balık eti yer ve takı olarak kullandığınız süs eşyaları çıkarırsınız. Allah'ın size yönelik başışını aramanız ve O'na şükretmeniz için geminin suları yararak yol aldığını görürsünüz.	iki deniz bir olmaz. Şu; çok tatlıdır, susuzluğu keser içilmesi kolaydır. Şu ise tuzludur, acıdır. Her birinden taze et yersiniz ve giyeceğiniz süs eşyası çıkarırsınız. O'nun lutfundan aramanız ve şükretmeniz için gemilerin yara yara gittiklerini görürsünüz.	(O'nun için benzerlik ve farklılık yaratmak da kolaydır.) O halde, (yeryüzündeki) iki büyük su kütle si aynı olamaz; birisi tatlı, susuzluğu giderici, içimi güzel iken ötekisi tuzlu ve acıdır. Fakat her ikisinden de taze et yersiniz ve (ikisinden de) süs takıları çıkarırsınız; ikisinin de üzerinde Allah'ın lütfundan nasibinizi aramanızı ve böylece şükredenlerden olmanızı sağlayan gemilerin dalgaları yararak ilerlediklerini görürsün.
35. 13 فِي=içine وَيُولُجُ=ve sokar النَّهَارُ=gündüzün فِي=içine الشَّمْسُ=güneşi يَجْرِي=akıp gider لِأَجْلِ=bir süreye kadar إِشْتِ=işte budur الله=Allah رَبِّكُمْ=Rabbiniz الْمُلْكُ=mülk وَالَّذِينَ تَدْعُونَ=yalvardıklarınız مِنْ دُونِهِ=O'ndan başka مَا يَمْلِكُونَ=sahip değildirler مِنْ قِطْمِيرٍ=bir çekirdek zarına bile	O geceyi gündüze ve gündüzü geceye dönüştürür. Güneşi ve ayı buyruğu altına almıştır. Her biri belirli bir sürenin sonuna kadar hareket eder. İşte Rabb'iniz bu Allah' dır. Egemenlik O'nun tekelindedir. O'nu bir yana bırakarak taptığınız düzmece ilahlar bir çekirdek kabuğunun bile sahibi değildirler.	Gündüzü geceye girdirir, geceyi de gündüze girdirir. Güneşi ve ayı buyruğu altına almıştır, her biri belli bir süre için hareket eder. İşte bu, Rabbiniz olan Allah' ır. Mülk O'nundur. O'ndan başka taptıklarınız ise hurma çekirdeğinin zarına bile malik değildirler.	O, gündüzü kısaltarak geceyi uzatır ve geceyi kısaltarak gündüzü uzatır. O, güneşi ve ayı (kendi kanunlarına) tabi kılmıştır, her biri (O'nun) belirlediği bir zaman içinde akıp gider. İşte Rabbiniz Allah budur: mülk O'nundur; O'ndan başka yalvarıp durduklarınız ise bir hurma çekirdeğinin zarı kadar bile bir şeye sahip değillerdir!
35. 14 إِنْ تَدْعُوهُمْ=onları çağırırsanız لَا يَسْمَعُوا=işitmezler وَلَوْ سَمِعُوا=işitseler bile مَا اسْتَجَابُوا=cevap veremezler لَكُمْ=size الْقِيَامَةِ=kıyamet وَيَوْمَ=ve günü يَكْفُرُونَ=tanımazlar بِشِرْكِكُمْ=sizin ortak koşmanızı وَلَا يُنَبِّئُكُمْ=hiç kimse sana haber veremez خَبِيرٍ=herşeyi bilen	Eğer onları imdadınıza çağırırsanız, çağırınızı işitmezler. Sesinizi işitseler bile size karşılık veremezler. Üstelik kıyamet günü, sizin kendilerini Allah'a ortak koşmuş olmanızı reddederler. Hiç kimse, her şeyin içyüzünü bilen Allah gibi sana haber vermez.	Onları çağırırsanız; çağırınızı duymazlar; işitmezler. İşitseler dahi size cevap veremezler. Kıyamet günü de şirk koşmanızı inkar ederler. Haberdar olan gibi, kimse sana haber veremez.	Onlara yalvarırsanız çağırınızı duymazlar; duyabilseler bile size cevap ver(e)mezler. Ve (üstelik) Kıyamet Günü onları Allah ile eş tutmanızı kabul etmezler. Hiç kimse her şeyi bilen kadar size (gerçeği) göstermez.
35. 15 أَنْتُمْ=siz النَّاسُ=insanlar إِلَى الله=Allah'a الْفُقَرَاءُ=muhtaçsınız وَالله=Allah ise الْعَنِيِّ=O'dur وَالْحَمِيدُ=ve hamde layık olan	Ey insanlar, siz Allah' a muhtaçsınız; oysa Allah hiç kimseye muhtaç değildir ve övgüye layıktır.	Ey insanlar; sizler, Allah' a muhtaçsınız. Allah ise Gani'dir, Hamid'dir	Ey insanlar! Allah'a muhtaç olan sizsiniz, ama O, hiçbir şeye muhtaç değildir ve hamd O'na mahsustur.
35. 16 إِنْ يَشَاءُ=dilese وَيَأْتِ=ve getirir جَدِيدٍ=yeni	Eğer dilerse sizi yok eder ve yerinize başka bir canlı türü getirir.	İsterse; sizi giderir ve yepyeni bir yaratık getirir.	Dilerse sizi ortadan kaldırır ve (yerinize) yeni bir yaratılmışları topluluğu getirir:
35. 17 وَمَا ذَلِكَ=bu değildir بِعَزِيزٍ=zor	Bunu yapmak, Allah için zor değildir.	Bu, Allah' a göre güç değildir.	bu Allah için zor da değildir.
35. 18 وَلَا تَزِرُ=çekmez وَزَرَ=günahını وَأُخْرَى=başkasının تَدْعُ=(başkalarını) çağırsa مُتَقَلَّةٌ=yükü ağır gelen kimse إِلَى حِمْلِهَا=onu taşımak için لَا يُحْمَلُ=taşınmaz مِنْهُ=ondan (yükünden) كَأَن=dahi olsa وَلَوْ=şayet إِنَّمَا=sen ancak الَّذِينَ يَخْشَوْنَ=korkanları بِالْغَيْبِ=görmeden وَأَقَامُوا=ve kılanları وَمَنْ=ve kim يَتَزَكَّى=ma'nen arınıp yücelirse فَإِنَّمَا=şüphesiz وَالِى الله=kendi yararına الْمَصِيرُ=dönüş	Hiç kimse başkasının günahını yüklenmez. Eğer günah yükü ağır bir kimse, yükünün sırtından alınmasını istese, en yakını bile yükünün en küçük bölümünü kendi sırtına almaz. Sen sadece görmeden Rabb'lerinden korkanları ve namaz kılanları uyabilirsin. Kim kötülüklerden arınırsa kendi yararına arınmış olur. Sonunda Allah'a dönülecektir.	Günah işleyen hiç bir nefis; başkasının günahını çekmez. Yükü ağır bir kişi onun yüklenilmesini istese-yakını bile ol- saondan bir şey yüklenmez. Sen, ancak görmedikleri halde Rabblarından korkanları ve namazı kılmış olanları uyarırsın. Kim de arınırsa; ancak kendisi için arınmış olur ve dönüş, Allah' adır.	Kimse kimsenin yükünü taşıyacak değildir; kendi yükü ağır gelen kimse onu taşımak için (başkasını) yardıma çağırırsa, yakını da olsa, (bu kimse) o yükün hiçbir parçasını taşıyamaz. O halde (gerçekten) sen, ancak kavrayışlarının ötesinde olduğu halde Rablerinden korku duyanları ve namazlarında dikkatli ve devamlı olanları ve devamlı olanları ve (şunu bil ki,) kim arınırsa yalnız kendisi için arınmış olur ve bütün yollar yalnız Allah'a varır.
35. 19 وَمَا يَسْتَوِي=bir olmaz وَالْبَصِيرُ=gören	Kör ile görebilen bir olmaz.	Kör ile gören eşit olmaz.	Nitekim, ne gören ile görmeyen bir olur;
35. 20 وَلَا=(bir) olmaz وَلَا=(bir) olmaz	Karanlıklar ile ışık da bir olmaz.	Ve karanlıklarla aydınlık da.	ne de aydınlık ile zifiri karanlık;

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
35. 21	وَلَا=(bir) olmaz الظِّلُّ=gölge ile وَلَا=(bir) olmaz الْحَرُورُ=sıcaklık	Gölge ile aşırı sıcaklık da bir olmaz.	Gölge ile sıcaklık da.	ne (serinletici) gölge ile yakıcı sıcak;
35. 22	وَمَا يَسْتَوِي=bir olmaz الْأَحْيَاءُ=dirilerle اللَّهُ=Allah إِنَّ=şüphesiz وَلَا الْأَمْوَاتُ=ölüler مَنْ يَشَاءُ=dilediğine يُسْمِعُ=işittirir أَنْتَ=sen بِمُسْمِعٍ=işittirecek وَمَا=yoksa değilsin وَمَنْ=bulunanlara فِي الْقُبُورِ=kabirlerde	Diriler ile ölüler de bir değildir. Allah dilediğine ses işittirir. Fakat sen mezarlıktakilere sesini işittiremezsin.	Diriler ile ölüler de bir değildir. Muhakkak ki Allah; dilediğine işittirir. Sen; kabirlerde olanlara işittirecek değilsin.	ve ne de yaşayan ile (kalben) ölmüş bulunan. Şüpheden olmasın ki (ey Muhammed,) Allah dilediğine işittirir, halbuki sen mezarlardaki (ölüler gibi kalben ölmüş)lere işittiremezsin.
35. 23	إِنْ أَنْتَ=sen إِلَّا=sadece نَذِيرٌ=bir uyarıcısın	Sen sadece bir uyarıcısın.	Sen; ancak bir uyarıcısın.	sen sadece bir uyarıcısın.
35. 24	إِنَّا=biz أَرْسَلْنَاكَ=seni gönderdik بِالْحَقِّ=gerçek ile وَنَذِيرًا=ve uyarıcı وَإِنْ مِنْ أُمَّةٍ=her millet فِيهَا=içinde إِلَّا=mutlaka نَذِيرٌ=bir uyarıcı	Biz seni gerçeğin müjdecisi ve uyarıcısı (korkutucusu) olarak gönderdik. Her millete mutlaka bir uyarıcı gönderilmiştir.	Muhakkak ki Biz; seni, müjdeleyici ve uyarıcı olarak hak ile gönderdik. Hiç bir ümmet yoktur ki ona, bir uyarıcı gelmiş olmasın.	Biz seni hakikat ehli bir müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdik; çünkü hiçbir topluluk yoktur ki içlerinden bir uyarıcı gelip geçmemiş olsun.
35. 25	وَإِنْ=eğer يُكَذِّبُوكَ=seni yalanlıyorlarsa فَقَدْ كَذَّبَ=yalanlamışlardı الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ=bunlardan öncekiler de جَاءَتْهُمْ=onlara getirmişlerdi رُسُلُهُمْ=elçileri وَبِالْزُبُرِ=ve sahireler بِالْبَيِّنَاتِ=açık kanıtlar وَالْمُنِيرِ=aydınlatıcı	Eğer onlar seni yalanlıyorlarsa bil ki, daha önceki milletler de yalanlamışlardı. Oysa peygamberleri onlara açık kanıtlar, kutsal sayfalar ve ışık saçan kitap getirmişlerdi.	Şayet seni yalanlıyorlarsa; onlardan öncekiler de yalanlamışlardı. Peygamberleri, onlara apaçık deliller, sahireler ve aydınlatıcı kitaplarla gelmişlerdi.	Ve eğer seni yalanladı(klarını görürsen aldırma), onlardan önce yaşamış olanlar(ın çoğu) da, elçileri kendilerine hakikatın bütün kanıtlarıyla ve ilahi hikmet yüklü kitaplarla ve aydınlatıcı vahiyle geldiklerinde hakikati yalanlamışlardı;
35. 26	ثُمَّ=sonra أَخَذْتُ=ben de yakaladım فَكَيفَ=nasıl? الَّذِينَ كَفَرُوا=o inkâr edenleri كَانَ=oldu نَكِيرٌ=benim inkârım	Sonra ben kâfirlerin yakalarına yaşıttım. Benim karışı darbem nasıl oldu?	Sonra o küftürmüş olanları yakaladım. Beni inkar etmek nasılmış?	(fakat) sonunda hakikatî inkara şartlanmış olanların tümünün hesabını gördüm: Benim (birini) gözden çıkarmam ne korkunç olur!
35. 27	اللَّهُ=Allah أَنْ=elbette أَلَمْ تَرَ=görmedin mi مَاءً=su مِنَ السَّمَاءِ=gökten فَأَخْرَجْنَا=böylece çıkardık بِهِ=onunla مُخْتَلِفًا=çeşit çeşit ثَمَرَاتٍ=meyvalar أَلْوَانَهَا=renkleri وَمِنْ الْجِبَالِ=ve dağlardan وَحُمْرٌ=beyaz وَبَيْضٌ=kırmızı مُخْتَلِفٌ=değişik أَلْوَانُهَا=renklerde وَغَرَابِيبُ=simsiyah	Allah'ın gökten su indirdiğini görmüyor musun? O su aracılığı ile türlü türlü renkte meyvalar yetiştirdik. Dağlarda beyaz, kırmızı, koyu siyah değişik renklerde yollar, patikalar açtık.	Görmez misin ki; Allah, gökten su indirmiştir. Onunla Biz, türlü türlü renkte meyveler çıkar-mışsızdır. Dağlardan da beyaz, kırmızı, siyah ve türlü renkte yollar yaptık.	Görmüyor musun, Allah, göklerden su indirmekte ve onunla türlü türlü renklere (ve tadlara) sahip meyveler yetiştirmekteyiz; nasıl ki dağlarda kırmızı ve beyaz renkte ve simsiyah çizgiler var,
35. 28	وَمِنَ النَّاسِ=insanlardan وَالدَّوَابِّ=ve hayvanlardan مُخْتَلِفٌ=türlü كَذَلِكَ=böyle إِنَّمَا=ancak اللَّهُ=Allah'tan يَخْشَى=(gereğince) korkar الْعُلَمَاءُ=bilginler اللَّهُ=Allah عَزِيزٌ=daima üstündür غَفُورٌ=çok bağışlayandır	Yine böyle değişik renkte insanlar, hayvanlar ve davarlar yarattık. Allah'dan asıl korkanlar, O'nun bilgin kullarıdır. Hiç kuşkusuz Allah üstün iradeli ve bağışlayıcıdır.	İnsanlardan da, yerde yürüyen canlılardan ve davarlardan da böyle renkleri değişik değişik olanlar vardır. Allah'tan ancak bilgin kulları korkar. Muhakkak ki Allah; Aziz'dir, Gafur'dur.	ve (nasıl ki) insanlar, sürüngenler ve hayvanlar türlü türlü renkler taşıyor! Kulları arasında yalnız anlama ve kavrama yeteneğine sahip olanlar Allah'tan (hakıyla) korkarlar, (çünkü yalnız onlar bilir ki) Allah kudret Sahibidir, çok bağışlayıcıdır.
35. 29	الشَّٰدِدِينَ يَتْلُونَ=okuyanlar وَاقْرَأُوا=ve kılanlar اللَّهُ=Allah'ın كِتَابٍ=Kitabını وَانْفَقُوا=ve infak edenler وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ=gizli يَرْجُونَ=umarlar لَنْ تَبُورَ=asla batmayacak	Allah'ın kitabını okuyanlar, namazı kılanlar, kendilerine verdiğimiz rızıkların bir bölümünü gizlice ve açıkça ihtiyacı olanlara verenler, hiçbir zaman zarar etmeyecek bir ticaret yaptıklarını umabilirler.	Şüphesiz ki Allah'ın kitabını okuyanlar, namaz kılanlar ve kendilerine rızık olarak verdiklerimizden gizli, açık infak etmekte bulunanlar; bitmez tükenmez bir ticaret umabilirler.	Allah'ın vahiyne (şeksiz şüphesiz) uyanlar, namazlarında dikkatli ve devamlı olanlar ve kendilerine verdiğimiz rızıktan gizli / açık başkaları için harcayanlar; işte ancak bunlar hiç kesintiye uğramayacak bir kazanç umabilirler.
35. 30	لِيُؤْفِقَهُمْ=onlara tam ödemesi için أُجُورَهُمْ=ücretlerinin وَيَزِيدَهُمْ=ve fazlasını vermesi için لَكُمْ مِنْ فَضْلِهِ=çünkü O غَفُورٌ=çok bağışlayandır شَكُورٌ=çok karşılık verendir	Çünkü Allah onların ücretlerini eksiksiz olarak öder ve kendi başışı olarak fazlasını verir. Hiç kuşkusuz O affedicidir, iyiliklerin karşılığını bol bol verir.	Mükafatlarını Allah'ın tam vermesi ve onlara lutfundan artırması içindir. Muhakkak ki O; Gafur'dur, Şekur'dur.	Allah, onların hak ettiği karşılığı eksiksiz verir ve onu lütfuyla daha da artırır. Allah, şüphesiz çok bağışlayıcıdır ve şükürün karşılığını anında verir.
35. 31	وَالَّذِي أَوْحَيْنَا=vahyettiğimiz إِلَيْنَا=sana الْحَقُّ=gerçektir هُوَ=O مِنَ الْكِتَابِ=Kitaptan مُصَدِّقًا=doğrulayan إِنَّ=şüphesiz لَمَّا بَيْنَ يَدَيْهِ=kendinden öncekini اللَّهُ=Allah بَعْبَادِهِ=kullarını الْحَبِيرُ=haber alandır بِصِيرٍ=görendir	Ey Muhammed, sana vahiy yolu ile indirdiğimiz bu Kitap daha önceki kutsal kitapları onaylayan gerçek kitaptır. Hiç şüphesiz Allah, kullarını iyi tanıır ve her şeyi görür.	Kendisinden öncekileri tasdik eden kitaptan sana vahyettiğimiz, hakkın kendisidir. Şüphesiz ki Allah, kulları için Habir'dir, Basir'dir.	Ve (şunu bil ki,) sana vahyettiğimiz ilahi ke-lam, geçmiş vahiylerden bugüne kalmış ve varsa tümünü tasdik eden bir hakikattir; şüphesiz Allah kulları(nın ihtiyaçları)ndan tamamen haberdardır ve her şeyi görendir.
35. 32	الْكِتَابِ=Kitabı أَوْرَثْنَا=miras verdik مِنَ=arasından الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا=seçtiklerimize قَمِنَهُمْ=onlardan kimi لِنَفْسِهِ=nefsine وَمِنْهُمْ=ve kimi مُقْتَصِدٌ=orta gidendir وَمِنْهُمْ=ve kimi de سَابِقٌ=öne geçendir بِالْخَيْرَاتِ=hayırlarda بِإِذْنِ=izniyle اللَّهُ=Allah'ın الْفَضْلُ=lütf هُوَ=O ذَلِكَ=büyük	Sonra bu Kitab'ı seçtiğimiz kullarımıza miras bıraktık. Bunların kimi kendilerine yazık eder, kiminin davranışı notu ortadır, kimi de Allah'ın izni ile iyiliklerde öncüdür. İşte büyük lütf budur.	Sonra Biz; kitabı, kullarımızdan seçtiklerimize miras kıldık. Onlardan kimi nefesine zulmedicidir, kimi de muktesiddir. Kimi ise Allah'ın izni ile hayırlara koşandır. İşte bu; büyük lutfun kendisidir.	Biz, bu ilahi vahyi kullarımızdan seçtiklerimize miras olarak bahsettik. Onlardan bazıları kendilerine zulmeder, bazıları (doğru ile eğri arasında) ara yolu tercih eder, bir kısmı da Allah'ın izniyle iyilikte olur. Bu (ise) en büyük fazilettir.
35. 33	عَذَابٍ=cennetleri يَدْخُلُونَهَا=takınırlar مِنْ أَسْوَارٍ=bilezikler وَلَوْ لَوَّا=ve inci(ler) فِيهَا=orada وَلِبَاسُهُمْ=ve giysileri de	Bunların mükafatı "Adn" cennetleridir. Orada girerler. Orada altın bilezikler ve incilerle süslenirler. Oradaki elbiseleri de ipektir.	Adn cennetleri. Orada altın bilezikler ve incilerle süslenirler ve orada elbiseleri de ipektir.	(İşte) bunlar sonsuz mutluluk bahçelerine girerler, orada altın bilezikler ve inciler takınırlar ve ipekten elbiseler giyerler;

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
35. 34	حَرِيرٌ=ipektir الْحَمْدُ=hamdolsun اللَّهُ=Allah'a الَّذِي أَذْهَبَ=gideren عَنَّا=bizden الْحَزْنَ=tasayı رَبَّنَا=Rabbimiz إِنَّ=doğrusu لَغَفُورٌ=çok bağışlayandır شَكُورٌ=çok karşılık verendir	Onlar şöyle derler; «içimizdeki üzüntüyü gideren Allah'a hamd olsun. Hiç kuşkusuz Rabb'imiz affedicidir ve iyiliklerin karşılığını bol bol verir.»	Derler ki: Hamdolsun bizden üzüntüyü gideren Allah'a. Muhakkak ki Rabbimiz; elbette Gafur'dur, Şekur'dur.	ve şöyle derler: Bütün övgüler bize acı ve üzüntü tattırmayan Allah'a mahsustur. Rabbimiz gerçekten çok bağışlayıcıdır, şükürün karşılığını anında verendir;
35. 35	الَّذِي=O (Rab) ki أَحَلَّنَا=bizi kondurdu دَارَ=yurda الْمَقَامَةَ=durulacak لُتْفُيْلا=lütfuyla لَا يَمَسُّنَا=bize dokunmaz فِيهَا=orada نَصَبٌ=bir yorgunluk وَلَا يَمَسُّنَا=ve bize dokunmaz فِيهَا=orada لُغُوبٌ=bir usanç	«O bizi lütfu ile içinde sürekli oturaçağımız bir yurda yerleştirdi. Burada bize ne yorgunluk değecek ve ne de bıkkınlık ilisecektir.»	Ki O; lutfuyla bizi kalınacak diyara yerleştirdi. Orada bize ne bir yorgunluk dokunacaktır, ne de bıkkınlık gelecektir.	O, lütfuyla bu konak yerine bizi yerleştirdi: orada bize ne bir çatışma ve gerginlik buluşır, ne de yorgunluk ya da bıkkınlık!
35. 36	وَالَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenlere لَهُمْ=onlara vardır نَارٌ=ateşi جَهَنَّمَ=cehennem لَا يَقْضَى=hükmedilmez ki عَلَيْهِمْ=onlara وَلَا يُخَفَّفُ=ve hafifletilmez وَمِنْ عَذَابِهَا=onun azabı كَذَلِكَ=işte böyle نَجْزِي=cezalandırırız كُلٌّ=her كَفُورٌ=nankörü	Kâfiri ise cehennem ateşi beklemektedir. Ne ölümüne karar verilir de ölümler ve ne de azapları hafifletilir. İşte biz azılı kâfirleri böyle cezalandırırız.	Küfredenlere gelince; cehennem ateşi onlar içindir. Aleyhlerine hüküm verilmeye ki ölsünler. Onlardan cehennem azabı da hafifletilmez. İşte Biz; her küfredeni böyle cezalandırırız.	Hakkı inkara şartlanmış olanlara gelince; onları bir cehennem ateşi beklemektedir; (orada) ne hayatlarına son verilip öldürülürler, ne de içine atıldıkları o (ateşin) azabı hafifletilir. İşte biz şükürden uzak duranları böyle cezalandırırız.
35. 37	وَهُمْ=ve onlar يَصْطَرِّخُونَ=feryadedederler فِيهَا=orada رَبَّنَا=Rabbimiz أَخْرَجْنَا=bizi çıkar نَعْمَلٌ=yapalım صَالِحًا=iyi غَيْرٌ=başkasını الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ=yaptığımızdan أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُمُ=sizi yaşatmadık mı? فِيهِ=orada مَا يَتَذَكَّرُ=öğüt alacağı kadar مَنْ=kimsenin تَذَكَّرَ=öğüt alacak وَجَاءَكُمْ=ve size geldi النَّذِيرُ=uyarıcı فَقَدَوْفُوا=öyle ise (azabı) tadın فَمَا=artık yoktur لِلظَّالِمِينَ=zalimlerin مِنْ نَصِيرٍ=yardımcısı	Onlar orada «Ey Rabbimiz, bizi buradan çıkar da daha önce yaptıklarımızdan farklı, iyi işler yapalım» diye feryad ederler. Düşünmek isteyenlerin düşüncelerine yetecek kadar uzun bir süre sizi yaşatmadık mı? Ayrıca size uyarıcı da gelmişti, Şimdi azabı tadınız bakalım. Zalimlere yardım eden bulunmaz.	Onlar orada bağırışlar; Rabbimiz, bizi çıkar da yapageldiklerimizden farklı olarak salih amel işleyelim. Öğüt alacak kişinin öğüt alacağı kadar bir süre sizi yaşatmadık mı? Ve size uyarıcı da gelmişti. Öyleyse azabı tadın. Zalimler için hiç bir yardımcı yoktur.	Onlar orada, (cehennemde): Rabbimiz! Bizi bu (azap)tan kurtar! Bundan sonra artık (eskiden) yaptıklarımızdan farklı iyi şeyler yapacağız! diye feryad ederler. (O zaman onlara şöyle cevap vereceğiz:) Size (orada,) düşünmek isteyen herkesin düşünebileceği kadar uzun bir ömür vermedik mi? Ve (üstelik) size bir uyarıcı da gelmişti. Öyleyse, (yaptığınız kötülüklerin meyvelerini) şimdi tadın bakalım! Zalimler hiçbir yardımcı bulamayacaklardır!
35. 38	إِنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah عَالِمٌ=bilendir غَيْبٍ=gaybını السَّمَاوَاتِ=göklerin وَالْأَرْضِ=ve yerin إِنَّهُ=şüphesiz O عَلِيمٌ=bilir بِذَاتِ=özünü الصُّدُورِ=göğüslerin	Hiç kuşkusuz Allah, göklerin ve yeryüzünün "gaybı"nı bilir. O kalplerin özünü bilir.	Muhakkak ki Allah; göklerin ve yerin gaybını bilir. Şüphesiz ki O; göğüslerde olanı da bilicidir.	Şüphesiz, Allah göklerin ve yerin gizli gerçekliğini bilir (ve) doğrusu O, (insanların) kalplerindekini de tam bilendir.
35. 39	وَهُوَ=O'dur الَّذِي جَعَلَكُمْ=sizi yapan خَلَافٍ=halifeler (yöneticiler) فَمَنْ=yeryüzünde فِي الْأَرْضِ=artık kim كَفَرَ=nankörlük ederse فَعَلَيْهِ=kendi zararınadır كَفْرُهُ=nankörlüğü وَلَا يَزِيدُ=artırmaz الْكَافِرِينَ=kâfirlerin كُفْرُهُمْ=küfrü عِنْدَ=yanında رَبِّهِمْ=Rableri إِلَّا=başka bir şey مَقْتًا=gazabdan وَلَا يَزِيدُ=ve artırmaz الْكَافِرِينَ=kâfirlerin كُفْرُهُمْ=küfrü إِلَّا=başka bir şey خَسَارًا=ziyandan	Yeryüzünde sizleri daha önceki kuşakların yerine geçirip egemen kılan O'dur. Kâfirlerin inkârcılıkları kendi zararlarındadır. Kâfirlik, kâfirlere Rabb'leri katında sadece daha çok nefret kazandırır. Kâfirlik, kâfirlerin sadece zararlarını arttırır.	O'dur; sizi, yeryüzünde halifeler kılmuş olan. Kim, küfederse; küfrü kendi aleyhinedir. Kâfirlerin küfrü Rabbları katında, ancak gazabı arttırır. Kâfirlerin küfrü onlara hüsrandan başka bir şeyi artırmaz.	Sizleri yeryüzüne varis kılan O'dur. O halde, (Allah'ın birliği ve benzersizliği) gerçek(ği)(ni) inkara kalkışan kişi (şunu bilsin ki), onun bu inkarı kendi aleyhinedir; çünkü onların bu gerçeği (inatla) inkar etmeleri, yalnızca Rablerinin katındaki çirkinliklerini arttırır ve bu gerçeği inkar etmeleri inkarcıların zararını arttırmaktan başka bir işe yaramaz.
35. 40	وَقُلْ=ve ki أَرَأَيْتُمْ=siz gördünüz mü? شُرَكَاءَكُمْ=ortaklarınızı الَّذِينَ تَدْعُونَ=yalvardığınız مِنْ دُونِ=başka اللَّهُ=Allah'tan أَرُونِي=bana gösterin مَآذَا=hangi şeyi? خَلَقُوا=onlar yaratıldılar مِنَ الْأَرْضِ=yerden أَمْ لَهُمْ= yoksa onların var mı? شِرْكٌ=ortaklıkları فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde أَمْ=yoksa آتَيْنَاهُمْ=biz onlara verdik de كِتَابًا=bir Kitap فَهُمْ=onlar da عَلَى=üzerindeler بَيِّنَاتٍ=bir delil مِنْهُ=ondan بَلْ=hayır إِنْ يَعِدْ=vadetmiyorlar الظَّالِمُونَ=o zalimler بَعْضُهُمْ بَعْضًا=birbirlerine إِلَّا=başka bir şey عُرُورًا=aldatmakdan	Ey Muhammed, müşriklerle de ki; «Baksanıza, Allah'a ortak koşarak imdada çağırduğınız, O'nun dışındaki düzmece ilahlarınız var ya. Onların yeryüzünde neyin yaratıcıları olduklarını bana göstersenize. Yoksa onların göklerin yaratılmasında Allah adına yemin etmişlerdi. Fakat kendilerine uyarıcı gönderildi mi dayanıyorlar?» Hayır, o putperest zalimler birbirlerini sadece asılsız vadedlerle aldatıyorlar.	De ki: Allah'tan başka taptığınız ortaklarınızı gördünüz mü? Yeryüzünde ne yaratmışlardır gösterin bana. Yoksa onların ortaklığı göklerde midir? Yoksa onlara bir kitap verdik de onlar bundan bir delile mi dayanıyorlar? Hayır, o zalimler; birbirine ancak aldatıcı şeyler vaad ederler.	De ki: Allah'a ortak koştuğunuz varlıkları ve güçleri (ve) Allah'tan başka yalvarıp yakardıklarınızı (gerçekten) hiç düşündünüz mü? Bana onların yeryüzünde ne yaptıklarını gösterin; yoksa onların göklerde(in yönetimin)de bir katkıları mı var (sanıyorsunuz)? Onlara (görüşlerini destekleyici) bir kanıt olarak kullanabilecekleri bir ilahi vahiy mi gönderdik? Hayır! Zalimlerin birbirleri hakkında besledikleri (ümitler), hayalden öteye geçmez.
35. 41	إِنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah يُمَسِّكُ=tutmaktadır السَّمَاوَاتِ=gökleri وَالْأَرْضِ=ve yeri وَلَئِنْ=andolsun أَنْ تَرَوْا=yıkılmamaları için رَالَتَا=ikisi yıkılrsa إِنْ أَمْسَكَهُمَا=onları ancak O tutar مِنْ أَحَدٍ=hiç kimse مِنْ بَعْدِهِ=ondan sonra إِنَّهُ=şüphesiz O كَانَ حَلِيمًا=halimdir غَفُورًا=çok bağışlayandır	Gökleri ve yer yuvarlağını dengede tutarak yörüngelerinden çıkma larını önleyen sadece Allah'dır. Eğer onlar yörüngelerinden çıkacak olsalar onları O'ndan başka hiç kimse dengeye getiremez. Hiç kuşkusuz O, hoşgörü lü ve bağışlayıcıdır.	Muhakkak ki zail olmasınlar diye gökleri ve yeri tutan Allah'tır. Eğer zail olurlarsa, andolsun ki; bundan sonra onları kimse tutamaz. Şüphesiz ki O; Halim, Gafur olandır.	Gerçek şu ki, semavi varlıkları ve yeri (yörüngelerinden) saptamaları için tutan (yalnızca) Allah'tır. Bir kere sapınca da, O'nun müdahale etmemesi halinde başka hiçbir güç onları tutamaz. (Fakat) Allah halimdir, çok bağışlayıcıdır!
35. 42	وَأَقْسَمُوا=yemin ettiler بِاللَّهِ=Allah'a جَهْدًا=bütün gücüyle أَيْمَانِهِمْ=yeminlerinin لَئِنْ=andolsun eğer جَاءَهُمْ=kendilerine gelirse نَذِيرٌ=bir uyarıcı (peygamber) لَيَكُونَنَّ=olacaklarına أَهْدَى=daha çok doğru yolda مِنْ إِحْدَى=her bir الْأُمَّمِ=milletten فَلَمَّا جَاءَهُمْ=fakat gelince نَذِيرٌ=uyarıcı مَا زَادَهُمْ=onların arttırmadı	Onlar, Allah kendilerine uyarıcı gönderdiği taktirde herhangi bir milletten daha sıkı biçimde doğru yola bağlanacaklarına dair kesin bir dille Allah adına yemin etmişlerdi. Fakat kendilerine uyarıcı gelince bu uyarıcı nefretlerini arttırdı.	Var güçleriyle Allah'a yemin ettiler ki; kendilerine bir uyarıcı gelecekti; muhakkak ki, ümmetlerin herhangi birinden daha doğru yolda olacaklardı. Fakat kendilerine bir uyarıcı gelince; onların	Onlar, (hakikate her fırsatta muhalefet edenler,) eğer kendilerine bir uyarıcı gelirse, o'nun rehberliğine, (kendilerine gönderilen uyarıcıya tabi olan eski) toplumlardan daha çok bağlanacaklarına bütün güçleriyle yemin ettiler. İşte kendilerine bir uyarıcı geldi,

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
35. 43	إِلَّا=başka bir şey نَفُورًا=nefretten استَكْبَارًا=büyüklük taslama(larını) فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde وَمَكَرَ=ve tuzak(lar) kurma(larını artırdı) السيِّئِ=kötü وَلَا يَحِيقُ=dolanmaz الْمَكْرِ=tuzak السَّيِّئِ=kötü إِلَّا=ancak بِأَهْلِهِ=sahibine فَهَلْ يَنْظُرُونَ=-mî bekliyorlar? إِلَّا=başkasını سُنَّتَ=yasasından الْأُولِينَ=öncekilerin فَلَنْ تَجِدَ=bulamazsın لِسُنَّتِ=yasasında الله=Allah'ın تَبْدِيلًا=bir değişme وَلَنْ تَجِدَ=ve bulamazsın لِسُنَّتِ=yasasında الله=Allah'ın تَحْوِيلًا=bir sapma	maktan başka bir işe yaramadı.	sadece nefretlerini artırdı.	ama (o'nun çağırısı) onların sadece muhalefetlerini artırdı,
35. 44	أَوَلَمْ يَسِيرُوا=hiç gez(ip dolaş)madılar mı? فَيَنْظُرُوا=görsünler فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde عَاقِبَةُ=sonunun كَانْ=olduğunu كَيْفَ=nasıl الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ=kendilerinden öncekilerin وَكَاثُوا=onlar idiler أَشَدَّ=daha güçlü مِنْهُمْ=bunlardan ثَوَّةً=kuvvet bakımından وَمَا كَانَ=yoktur الله=Allah'ı لِيُعْجِزَهُ=engelleyecek مِنْ شَيْءٍ=bir şey وَلَا=ve yoktur فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde يَهْدِيهِ=şüphesiz O كَانْ=yerde قَدِيرًا=güçlüdür عَلِيمًا=bilendir	Onlar yeryüzünü gezip daha önceki yoldaşlarının karşılaştıkları acı sonu görmezler mi? Oysa onlar kendilerinden daha güçlü idiler. Göklerde ve yeryüzünde Allah ile başa çıkabilecek hiçbir güç yoktur. Hiç kuşkusuz O her şeyi bilir ve gücü her şeye yeter.	Yeryüzünde gezip dolaşmazlar mı ki; kendilerinden öncekilerin akıbetlerinin nasıl olduğunu görsünler. Hem onlar, kendilerinden daha da kuvvetliydi. Göklerde de yerde de Allah'ı aciz bırakacak hiç bir şey yoktur. Şüphesiz ki O; Alim, Kadir olandır.	Onlar hiç yeryüzünde dolaşıp kendilerinden daha güçlü önceki (hakikat inkarcı)larının uğradıkları akibeti görmezler mi? Ve (görmezler mi) göklerde ve yerdeki hiçbir şey Allah'ın (iradesine) karşı gelmez, çünkü O, her şeyi bilendir ve gücünde sınırsızdır.
35. 45	وَلَوْ=eğer يُؤَاخِذُ=cezalandırarak olsaydı النَّاسِ=insanları بِمَا=yüzünden الله=Allah كَسَبُوا=yaptıkları işler مَا تَرَكَ=bırakmazdı عَلَى ظَهْرِهَا=(onun sırtında) yeryüzünde وَلَكِنْ=fakat مِنْ دَابَّةٍ=hiçbir canlı إِلَى=kadar يُؤَخِّرُهُمْ=onları erteliyor أَجَلٍ=bir süreye مُسَمًّى=belirtilmiş فَإِذَا=zaman أَجَلُهُمْ=süreleri فَبِئْسَ=kuşkusuz كَانَ بَعْبَادِهِ=kullarını الله=Allah بَصِيرًا=görmektedir	Eğer Allah, insanların davranışlarının cezasını hemen verseydi yeryüzünde hiçbir yaratık bırakmazdı. Fakat O, onları belirli bir sürenin sonuna kadar erteliyor. Söz konusu süreleri dolunca, kuşku yok ki, Allah kullarının durumunu görmektedir.	Şayet Allah; insanları kazandıklarıyla muameze etmiş olsaydı; onun üstünde hiç bir canlı bırakmazdı. Fakat onları belli bir süreye kadar te'hir eder. Süreleri geldiği zaman muhakkak ki Allah; kulları için Basir olandır.	Eğer Allah, insanları (hayatta) işledikleri (kötülükler)den dolayı (hemen) hesaba çekseydi, yer üzerinde tek bir canlı varlık bırakmazdı. Ama Allah, onlara (Kendisi tarafından) belirlenmiş bir vadeye kadar mühlet tanır, vadeleri dolunca da (anlarlar ki) Allah kulların(ın kalplerindeki)ni görmektedir.
36. 1	يس=Yasin	Yasin.	Ya, Sin.	Sen ey insanoğlu!
36. 2	وَالْقُرْآنِ=Kur'an'a andolsun الْحَكِيمِ=hikmetli	Hikmetli Kur'an'a andolsun.	Kur'an-ı Hakim'e andolsun ki;	Düşün bu hikmetle dolu Kuran'ı:
36. 3	إِنَّكَ=kuşkusuz sen لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ=gönderilmiş elçilerdensin	Sen elbette gönderilmiş peygamberlerdensin.	Sen, elbette gönderilmiş peygamberlerdensin,	Gerçek şu ki, sen Allah'ın elçilerinden birisin,
36. 4	عَلَى=üzerinde صِرَاطٍ=bir yol مُسْتَقِيمٍ=dosdoğru	Dosdoğru bir yol üzerinde.	Sırat-ı Müstakim üzere.	dosdoğru bir yol üzerisin,
36. 5	تَنْزِيلٍ=indirdiği (üzerindesin) الْعَزِيزِ=üstün olanın الرَّحِيمِ=çok esirgeyenin	Bu Kur'an üstün ve çok merhametli Allah tarafından indirilmiştir.	Bu; Aziz, Rahim'in indirmesidir.	Kudret Sahibi ve Rahmet Kaynağı'ndan indirilmiş olan(in sayesinde),
36. 6	لِتُنْذِرَ=uyarman için قَوْمًا=bir toplumu مَا أَنْذَرَ=uyarılmamış أَبَاؤُهُمْ=babaları فَهُمْ=bu yüzden onlar غَافِلُونَ=gaflet içinde olan	O Kitap, sana, ataları uyarılmamış, bu yüzden kendileri de gaflet içinde kalmış bir toplumu uyarman için indirilmiştir.	Babaları uyarılmadığından gaflet içinde kalmış bir kavmi uyarman için.	ataları uyarılmamış ve bu nedenle kendileri (doğru ile eğrinin ne olduğundan) habersiz kalmış bulunan insanları uyarasın diye (sana indirilmiş olanın) (sayesinde).
36. 7	لَقَدْ=andolsun الْقَوْلِ=o söz حَقَّ=hak oldu فَهُمْ=artık onlar عَلَى أَكْثَرِهِمْ=onların çoğuna لَا يُؤْمِنُونَ=inanmazlar	Andolsun ki, hüküm çoğunun aleyhine gerçekleşmiştir, bunun için artık inanmazlar.	Andolsun ki; onların, çoğunun üzerine, söz hak olmuştur. Onlar, artık iman etmezler.	Onların çoğuna karşı (Allah'ın gazap) sözü mutlaka gerçekleşektir; çünkü onlar iman etmezler.
36. 8	إِنَّا=elbette biz جَعَلْنَا=geçirdik فِي أَعْنَاقِهِمْ=onların boyunlarına أَغْلَالًا=halkalar فَهِيَ=o (halkalar) إِلَى الْأَذْقَانِ=çenelere kadar dayanır فَهُمْ=bu yüzden onların مُقْمَحُونَ=kafaları kalkıttır	Biz onların boyunlarına halkalar geçirdik. Çenelere kadar dayanan o halkalar yüzünden kafaları kalkıttır.	Doğrusu Biz; onların boyunlarına, çenelerine kadar varan demir halkaları geçirdik. Bunun için artık başları yukarı kalkıttır.	Onların boyunlarına çenelerine kadar uzayan demir halkalar geçirdik ki kafalarını dik tutmak zorunda kalsınlar;
36. 9	وَجَعَلْنَا=kıldık (çektik) مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ=önerlerinden سَدًّا=bir sed وَمِنْ خَلْفِهِمْ=ve arkalarından فَأَغْشَيْنَاهُمْ=onları kapattık لَا يُبْصِرُونَ=görmezler	Önlerine ve arkalarına set çektik. Gözlerini perdelediğimizden artık göremezler.	Önlerinden bir sed ve arkalarından da bir sed çekmiştir. Gözlerini perdelemiştir. Bu yüzden artık göremezler.	önerilerine ve arkalarına setler çektik ve görmedisnler diye üzerlerine perdeler geçirdik:
36. 10	وَسَوَاءٌ=birdir عَلَيْهِمْ=onlar için أَنْذَرْتَهُمْ=uyarsan da أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ=uyarmasan da لَا يُؤْمِنُونَ=inanmazlar	Onları uyarsan da uyarmasan da onlar için birdir, inanmazlar.	Onları ister korkut, ister korkutma; onlar için birdir, iman etmezler.	artık onları uyarsan da uyarmasan da onlarca birdir, inanmazlar.
36. 11	إِنَّمَا=ancak تُنْذِرُ=sen uyarabilirsin مَنِ=kimseyi وَخَشِيَ=ve korkan الذِّكْرَ=Zikre اتَّبَعَ=uyan الرَّحْمَنَ=Rahman'dan بِالْغَيْبِ=görmeden فَبَشِّرْهُ=işte öylesini müjdele بِمَغْفِرَةٍ=bir mağfiret وَآجِرٍ=ve bir mükâfatla كَرِيمٍ=güzel	Sen ancak zikre (Kur'an'a) uyan ve görmeden Rahman'dan korkan kimseyi uyarabilirsin. İşte öylesini bir mağfiret ve güzel bir mükâfatla müjdele.	Sen, ancak zikre ittiba eden ve görmeden Rahman'dan korkanı uyarırsın. Artık ona mağfiret ve yüce mükafatı müjdele.	Sen ancak (ilahi) uyarıyı can kulağıyla dinleyen ve insan kavrayışının ötesinde bulunmasına rağmen Rahman'dan korkan kişiyi uyarabilirsin, işte böylelerine (Allah'ın) mağfiretini ve en güzel ödülü müjdele!
36. 12	إِنَّا نَحْنُ=Niziz biz ki نُخْبِرُ=diriltiriz	Biziz, biz ki, ölüleri diriltiriz ve öne	Şüphesiz ki ölüleri, Biz diriltiriz	Gerçek şu ki Biz, ölüyü yeniden hayata

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
وَوَكَّلْتُ وَوَكَّلْتُ =ölüleri مَّا مَّا =şeyleri (işleri) وَوَكَّلْتُ وَوَكَّلْتُ =ve eserlerini فِي إِمَامٍ فِي إِمَامٍ =bir sicile أَخَصَيْنَاهُ أَخَصَيْنَاهُ =ayrıntılı kaydettik مُبِينٍ مُبِينٍ =apaçık	sürdükleri işleri ve bıraktıkları eserleri yazarız. Biz; her şeyi, apaçık bir Kitab'a yazmışızdır.	Biz. İşlediklerini ve geride bıraktıklarını Biz yazarız. Biz, her şeyi apaçık bir kitabda saymışızdır.	döndüreceğiz ve onların gelecek için yaptıkları her türlü (eylemi) ve geride bıraktıkları bütün (iyi ve kötü) izleri kayda geçireceğiz. Zira biz, her şeyin apaçık kaydını tutarız.
36. 13 وَأَضْرَبَ =anlat لَهُمْ =onlara مِثْلًا =misal olarak إِذْ =zaman الْفَرِيَّةِ =şu kent أَصْحَابَ =halkını جَاءَهَا =geldiği الْمُرْسَلُونَ =elçiler	İnsanlara, elçilerin geldiği şu kent halkını misal olarak anlat.	Onlara misal olarak şu kasa-ba halkını anlat: Hani oraya elçiler gelmişlerdi.	Onlara, elçilerimizi gönderdiğimiz o şehir halkı(nın hikayesin)i örnek olarak anlat.
36. 14 إِذْ أَرْسَلْنَا =biz gönderdik إِلَيْهِمْ =onlara اِثْنَيْنِ =iki (elçi) فَكَذَّبُوهُمَا =onları yalanladılar فَعَزَّزْنَا =biz de destekledik بِثَالِثٍ =üçüncüsüyle فَقَالُوا =dediler ki إِنَّا =biz إِلَيْكُمْ =size مُرْسَلُونَ =gönderilen elçileriz	Biz onlara iki elçi gönderdik, onları yalanladılar, biz de elçileri üçüncü biriyle destekledik. Onlar «biz size gönderilen elçileriz» dediler.	Hani onlara iki elçi göndermiştik de bunları yalanlamışlardı. Bunun üzerine Biz de üçüncüsüyle desteklemiştik de: Biz, size gönderilmiş elçileriz, demişlerdi.	Biz onlara iki (elçi) gönderdik, ikisini de yalanladılar; bunun üzerine (onları), üçüncü biri ile destekledik; ve bu (elçi)ler, Bakın, biz (Allah tarafından) size gönderildik! dediler.
36. 15 قَالُوا =dediler ki مَا أَنْتُمْ =siz de değilsiniz إِلَّا =başka bir şey بَشَرٌ =insandan مِثْلَنَا =bizim gibi وَمَا أَنْزَلَ =ve indirmemiştir الرَّحْمَنُ =Rahman مِنْ شَيْءٍ =bir şey إِن أَنْتُمْ =siz إِلَّا =sadece تَكْذِبُونَ =yalan söylüyorsunuz	Kentliler dediler ki; «siz de bizim gibi insansınız. Rahman'da bir şey indirmemiştir. Siz sadece yalan söylüyorsunuz.»	Onlar da; siz, ancak bizim gibi birer insansınız. Rahman, size hiç bir şey indirmemiştir. Siz, sadece yalan söylüyorsunuz, demişlerdi.	(Berikiler): Siz de bizim gibi ölümlü insansınız! diye cevap verdiler, Ayrıca Rahman, herhangi bir (vahiy) de göndermiş değil. Siz sadece yalan söylüyorsunuz!
36. 16 قَالُوا =dediler ki رَبُّنَا =Rabbimiz يَعْلَمُ =bilir ki إِنَّا =biz إِلَيْكُمْ =size لَمُرْسَلُونَ =gönderilmiş elçileriz	Elçiler dediler ki; «Rabb'imiz bilir ki, biz size gönderilmiş elçileriz.»	Dediler ki: Rabbimiz bilir ki biz, muhakkak size gönderilmiş elçileriz.	(Elçiler,) Rabbimiz bilir ki dediler, biz gerçekten size gönderilmiş elçileriz;
36. 17 وَمَا =yoktur عَلَيْنَا =üzerimize düşen إِلَّا =başka bir şey الْبَلَاءُ =duyurmaktan الْمُبِينُ =açıkça	Bizim üzerimize düşen, yalnızca açıkça duyurmaktır.	Bize düşen, sadece apaçık tebliğdir.	Fakat (bize emanet edilen) mesajı size açıkça tebliğ etmekten başka bir şey ile yükümlü değiliz.
36. 18 قَالُوا =dediler ki إِنَّا =doğrusu biz نَطِيرْنَا =uğursuzluğa uğradık لِنِ =eğer لَنْ =sizin yüzünüzden لَمْ تَنْتَهُوا =vazgeçmezseniz لَنْزَجُكُمْ =sizi mutlaka taşlarız وَلَيَمَسَّنَّكُم =ve size dokunur مِنْ =bizden أَلِيمٌ =acı عَذَابٌ =bir azab	Kentliler dediler ki; «doğrusu biz sizin yüzünüzden uğursuzluğa uğradık. Eğer bu işten vazgeçmezseniz sizi mutlaka taşlarız ve bizden size acı bir azab dokunur.»	Doğrusu, sizin yüzünüzden uğursuzluğa uğradık. Vazgeçmezseniz andolsun ki sizi taşılayacağız. Ve bizden size, elim bir azab dokunacaktır, dediler.	(Ötekiler,) Doğrusu, dediler, bize uğursuzluk getirdiniz! Eğer bundan vazgeçmezseniz sizi mutlaka taşılayacak ve başınıza bir bela saracağız!
36. 19 قَالُوا =dediler ki طَائِرُكُمْ =uğursuzluğunuz مَعَكُمْ =sizin kendinizdedir أَيْنَ ذُكِّرْتُمْ =size öğüt verildiği için mi? أَنْتُمْ =siz قَوْمٌ =bir kavimsiniz مُسْرِفُونَ =aşırı giden	Elçiler dediler ki; «uğursuzluk kendinizdedir. Bu uğursuzluk size öğüt verildiği için mi? Hayır, siz aşırı giden bir kavimsiniz.»	Dediler ki: Uğursuzluğunuz sizinledir. Size öğüt verildi diye mi? Hayır, siz, çok aşırı giden bir kavimsiniz.	(Elçiler) şöyle cevap verdiler: Kaderiniz, iyi de kötü de olsa, sizinle birlikte (olacak)tır! (Hakikati) can kulağıyla dinlemeniz isteniyorsa (bu sizce kötü bir şey mi?) Hayır, fakat siz kendinize yazık etmiş bir toplumsunuz!
36. 20 وَجَاءَ =ve geldi مِنْ أَقْصَى =en uzak yerinden الْمَدِينَةِ =kentin رَجُلٌ =bir adam يَسْعَى =koşarak يَا =ey قَوْمُ =kavmim اتَّبِعُوا =uyun الْمُرْسَلِينَ =elçilere	Kentin en uzak yerinden bir adam koşarak geldi: «Ey kavmim, elçilere uyun» dedi.	Şehrin ötebaşından bir adam koşarak geldi ve şöyle dedi: Ey kavmim; gönderilmiş bulunan elçilere uyun.	Kentin en uzak ucundan bir adam koşarak geldi (ve) Ey kavmim! dedi, Bu elçilere uyun!
36. 21 اتَّبِعُوا =uyun مَنْ =kimselelere لَا يَسْأَلُكُمْ =sizden istemeyen أَجْرًا =bir ücret وَهُمْ =onlar مُهْتَدُونَ =doğru yoldadırlar	Sizden bir ücret istemeyenlere uyun, onlar doğru yoldadırlar.	Sizden hiç bir ücret istemeyenlere uyun. Onlar, hidayete erdirmişlerdir.	Sizden hiçbir karşılık beklemeyen ve kendileri doğru yolda olan bu kimselere uyun!
36. 22 وَمَا لِي =ben niçin? لَا أَعْبُدُ =kulluk etmeyeyim الَّذِي فَطَرَنِي =beni yaratana وَالِيهِ =siz de O'na تَرْجَعُونَ =döndürüleceksiniz	Ben niçin beni yaratana kulluk etmeyeyim? Sizde O'na döndürüleceksiniz.	Ben, beni yaratmış olana neden kulluk etmeyeyim? Siz de O'na döndürüleceksiniz.	(Bana gelince,) neden beni yaratmış olan ve hepinizin dönüp varacağı Allah'a kulluk etmeyeyim?
36. 23 أَتَتَّخِذُ =edinir miyim? مِنْ دُونِهِ =O'ndan başka إِنْ =eğer يُرَدَّنَا =bana dilese إِلَهِةٌ =tanrılar الرَّحْمَنُ =Rahman بِضَرٍّ =bir zarar vermek لَا تُغْنِ =sağlamaz عَنِّي =bana شَيْئًا =hiçbir yarar وَلَا يُقْذِرُونَا =ve onlar beni kurtaramazlar	Onu bırakıp da tanrılar edinir miyim? Eğer rahman olan Allah bana bir zarar vermek isterse, o tanrıların şefaati bana hiçbir fayda sağlamaz ve onlar beni kurtaramazlar.	Ben, O'ndan başka tanrılar mı edinirim? Eğer Rahman bana bir zarar vermek isterse; onların şefaati bana hiç bir fayda sağlamaz ve beni kurtarmaz da.	(Neden) O'ndan başka ilahlar edineyim? (O zaman) Rahman bana bir zarar vermek isterse ne onların şefaati zerre kadar fayda getirir, ne de (bizzat kendileri) beni koruyabilirler:
36. 24 إِنِّي =şüphesiz ben إِذَا =o takdirde أَفِي =içinde olurum ضَلَالٍ =bir sapıklık مُبِينٍ =apaçık	O takdirde apaçık bir sapıklık içinde olurum.	O takdirde ben de gerçekten apaçık bir sapıklık içerisinde olurum.	işte o zaman ben apaçık bir sapıklığa düşmüş olurum!
36. 25 إِنِّي =ben أَمَنْتُ =inandım بِرَبِّكُمْ =sizin Rabbinize فَاسْمَعُونَ =beni dinleyin	Şüphesiz ben Rabb'inize inandım, beni dinleyin.	Şüphesiz ki ben, Rabbinize inandım. Artık beni dinleyin.	(Ey kavmim,) ben sizin Rabbinize iman ediyorum, öyleyse bana kulak verin!
36. 26 قِيلَ =denilince ادْخُلِ =gir الْجَنَّةَ =cennete قَالَ =dedi يَا لَيْتَ =keşke قَوْمِي =kavmim يَعْلَمُونَ =bilseydi	O'na «cennete gir» denilince «Keşke kavmim bilseydi.»	Cennete gir, denilince, dedi ki: Keşki kavmim bilirse;	(Ve) ona: Cennete gir(eceksin)! denildiğinde Keşke dedi, kavmim bilseydi,
36. 27 بِمَا غَفَرَ =bağışladığını لِي =beni رَبِّي =Rabbimin وَجَعَلَنِي =ve beni kıldığını مِنَ الْمُكْرَمِينَ =ağırlananlardan	Rabb'imin beni bağışladığını ve beni ikram edilenlerden kıldığını dedi.	Rabbimin beni bağışladığını ve beni ikram edilenlerden kıldığını.	Rabbimin beni(m geçmişteki günahlarımı) bağışladığını ve beni saygın kişiler arasına dahil ettiğini!
36. 28 وَمَا أَنْزَلْنَا =biz indirmedik عَلَى =üzerine قَوْمِهِ =kavminin مِنْ بَعْدِهِ =ondan sonra مِنْ جُنْدٍ =bir ordu مِنَ السَّمَاءِ =gökten وَمَا كُنَّا =ve değildik مُنْزِلِينَ =indirici	Ondan sonra, kavminin üzerine gökten bir ordu indirmedik, zaten indirecek te değildik.	Ondan sonra kavminin üzerine gökten bir ordu indirmedik, zaten indirecek de değildik.	Ve ondan sonra biz kavminin üzerine gökten bir ordu indirmedik, indirme gereği de duymadık:

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
36. 29	إِلَّا=sadece =oldu إِنْ كَانَتْ=oldu صَيِّحَةً=korkunç gürültü فَإِذَا=hemen هُمْ=onlar سَوْنُورُ=sönüverdiler	Sadece korkunç bir ses oldu, hemen sönüp gittiler.	Sadece, bir tek çığlık oldu. Ve onlar hemen sönüp gittiler.	hiçbir şey (gerekmiyordu), bir (ceza) çığlığından başka! Ve sonunda sessiz ve hareketsiz bir kül yığınınına dönüverdiler.
36. 30	عَلَى الْعِبَادِ=şu kullara يَا حَسْرَةً=yazık مَا يَأْتِيهِمْ=onlara gelmeyegegörsün إِلَّا كَانُوا=mutlaka مِنْ رَسُولٍ=bir elçi يَسْتَهْزِئُونَ=alay ederlerdi =onunla	Yazık şu kullara! Kendilerine hangi elçi gelse, onu alaya alıyorlardı.	Yazıklar olsun o kullara ki; kendilerine bir peygamber gelmeye yedursun onu hemen alaya alırlardı.	Ah! Yazık şu insanlar(ın çoğun)a! Kendilerine hangi elçi gel-diyse onu alaya aldılar!
36. 31	كَمْ=nice أَلْهَمُوا=görmediler mi? أَهْلَكْنَا=kendilerinden önce yok ettik أَتَهُم=onlar مِنَ الْقُرُونِ=nesilleri إِلَيْهِمْ=kendilerine لَا يَرْجِعُونَ=bir daha dönmezler	Görmediler mi kendilerinden önce nice nesilleri yok ettik. Onlar bir daha kendilerine dönüp gelmezler.	Görmüyorlar mı ki; kendilerinden önce nice nesilleri helak ettik. Ve onlar, bir daha kendilerine dönemezler.	Kendilerinden önce kaç nesli yok ettiğimizi; (ve) bu (yok olup gide)nerin bir daha onlara dönüp gele-meyeceklerini görmüyorlar mı?
36. 32	لَمَّا=zaman كُلُّ=hepsi وَإِنْ=ancak لَدَيْنَا=huzurumuza جَمِيعٌ=toplandığı مُخَضَّرُونَ=getirileceklerdir	Hepsi toplandığı zaman huzurumuza getirileceklerdir.	Hepsi de muhakkak toptan huzurumuza getirileceklerdir.	Ve (sonunda) hep birlikte huzurumuzda toplanacaklarını?
36. 33	الْأَرْضُ=toprak لَهُمْ=onlar için وَآيَةً=bir ayettir أَحْيَيْنَاهَا=biz onu dirilttik مِنْهَا=ondan وَأَخْرَجْنَا=dane يَأْكُلُونَ=yiyorlar فَمِنْهُ=ondan	Ölü toprak onlar için bir delildir. Biz onu dirilttik, ondan taneler çıkarırız da ondan yerler.	Ölü toprak, onlar için bir ayettir. Biz, onu dirilttik ve ondan taneler çıkardık, ondan yemektedirler.	Onlar, ölü toprağa can vermemizde ve beslenmeleri için topraktan ürünler çıkarmamızda (yaratma ve diriltme gücümüzün) işaretini görürler;
36. 34	جَنَّاتٍ=bahçeleri فِيهَا=orada وَجَعَلْنَا=yarattık وَأَعْنَابٍ=ve üzüm مِنْ نَخِيلٍ=hurma وَفَجَّرْنَا=ve akıttık فِيهَا=orada مِنَ الْعُيُونِ=çeşmeler	Orada hurma ve üzüm bahçeleri yarattık; orada çeşmeler akıttık.	Ve orada hurmadan, üzüm-lerden bahçeler var ettik. Orada pınarlar fışkırttık.	orada (nasıl) hurma-lıklar ve üzüm bağları (yetiştirmiş) ve içle-rinden (nasıl) pınarlar fışkırtmıştık,
36. 35	مِنْ ثَمَرِهِ=onun ürününden لِيَأْكُلُوا=yemeleri için أَيُّدِيهِمْ=ellerinin وَمَا عَمِلَتْهُ=ve emeğinden أَفَلَا يَشْكُرُونَ=hala şükretmiyorlar mı?	Ki, onun ürününden ve ellerinin emeğinden yesinler. Hala şükretmiyorlar mı?	Ki, ürününden ve ellerinin emeğinden yesinler. Hala şükretmezler mi?	ki onları meydana getiren kendileri olmadığı halde meyvelerini yiyebilsinler. Buna rağmen hala şükret-meyecekler mi?
36. 36	الَّذِي=O (Allah) ki سُبْحَانَ=ne yücedir كُلُّهَا=bütün الْأَزْوَاجِ=çiftleri الْأَرْضُ=toprağın بِمَا تَنْبُتُ=bitirdiklerinden وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ=ve kendilerinden لَا يَعْلَمُونَ=bilmedikleri =ve nice şeylerden	Allah ne yücedir ki, toprağın bitirdiklerinden, kendilerinden ve daha bil-medikleri nice şey-lerden olan bütün çiftleri yaratmıştır.	Yerin bitirdikle-rinden, kendi nefislerinden ve daha bilmedikleri şeylerden, bütün çiftleri yaratanı tenzih ederiz.	Toprağın verdiği her türlü ürünü, insanların bizzat kendilerini ve hakkında (henüz) bilgi sahibi olmadıkları şeyleri çift çift yaratan Allah ne yücedir!
36. 37	اللَّيْلِ=gece لَهُمْ=onlar için وَأَيَّةٌ=ve bir ayettir نَسْلُخُ=soyup alınız مِنْهُ=ondan فَإِذَا=birden هُمْ=onlar مُظْلَمُونَ=karanlıkta kaliverirler	Gecede onlar için bir delildir. Gündüzü ondan soyup alınız, birden onlar karanlıkta kaliverirler.	Gece de onlar için bir ayettir. Gündüzü ondan sıyrınız da karanlıkta kaliverirler.	Ve (bütün evren üzerindeki hakimiyetimin bir parçası olan) gecede de onlar için bir işaret vardır: Biz ondan gün (ışığı)nı çekip alınız; ve birden karanlıkta kaliverirler.
36. 38	تَجْرِي=akıp gider وَالشَّمْسُ=ve güneş لَهَا=kendinin تَقْدِيرٌ=takdiridir ذَلِكَ=bu الْعَزِيزُ=üstün olanın الْعَلِيمُ=ve bilenin	Güneş'te yürün-gesinde akıp git-mektedir. Bu, üstün ve bilen Allah'ın kanunudur.	Güneş de kendi yürüncesinde akıp gider. Bu; Aziz, Alim'in takdridir.	Ve güneş(te de onlar için bir işaret vardır): o, kendine ait bir yörüngede akıp gider; bu, kudret sahibi ve her şeyi bilen (Allah)'ın iradesinin bir sonucudur;
36. 39	قَدَّرَ نَاهُ=taylorin ettik وَالْقَمَرَ=ve aya مَنْازِلَ=konaklar حَتَّى=nihayet عَادَ=bir hale geldi كَالْعُرْجُونِ=urcuna (hurma sapına) benzer الْقَدِيمِ=eski ,kuru	Ay içinde bir takım yörüngeler tayin ettik. Nihayet o eğri hurma dalı gibi hilal olur da geri döner.	Ay için de konaklar ta'yin etmişizdir. Sonunda eski hurma dalına döner.	ve ay(da da bir işaret vardır ki) Biz onu, kuru ve eğik bir hurma dalını andırır hale gelinceye kadar çeşitli safhalardan geçirdik:
36. 40	لَا الشَّمْسُ=ne güneş يَنْبَغِي=mümkün olur أَنْ تَذَرَكَ=erişmesi أَيَا=aya نِة=özüne geçebilir وَلَا اللَّيْلُ=ne de gece سَابِقُ=özüne geçebilir وَكُلُّ=göndüzün فِي فَلَكٍ=bir felekte (yörüngede) يَسْبَحُونَ=yüzmektedirler	Ne güneş aya erişebilir, ne de gece gündüzün özüne geçebilir. Hepsı belli bir yörüngede (felekte) yüzmektedirler.	Güneşe; aya ulaşmak düşmez. Gece de; gündüzü geçecek değildir. Her birisi, bir yörüngede yüzerler.	ne güneş aya erişebilir, ne de gece gündüzü yok edebilir, çünkü hepsi uzayda (yasalarımız doğrultusunda) hareket ederler.
36. 41	لَهُمْ=onlar için بِأَيِّتٍ=bir ayet de أَنَا حَمَلْنَا=taşımamızdır ذُرِّيَّتَهُمْ=onların çocuklarını فِي الْفَلَكَ=gemide الْمَشْحُونِ=dolu	Onlar için bir delil de, onların çocuklarını dolu gemide taşımamız.	Soylarını dolu gemiyle taşımış olmamız da onlar için bir ayettir.	Onlar için bir işaret de, soylarını/hemcinslerini dolu gemilerle (denizlerde) taşımamızda
36. 42	لَهُمْ=kendilerine وَخَلَقْنَا=ve yaratmamızdır مِنْ مِثْلِهِ=onun gibi مَا يَرْكَبُونَ=binecekleri şeyler	Ve kendilerine onun gibi binecekleri nice şeyler yaratmamızdır.	Ve kendilerine bunun gibi nice binecek şeyler yapmamız da.	ve (yolculuklarında) binek olarak kullanabilecekleri benzer araçlar yaratmamız da (bulunmakta)dır;
36. 43	نُغْرِقُهُمْ=onları (suda) boğarız وَإِنْ نَشَاءُ=dilesek فَلَا صَرِيخَ=imdad (eden) olmaz لَهُمْ=onlara وَلَا هُمْ يُنْقِضُونَ=ve onlar kurtarılmazlar	Dilersek, onları suda boğardık; ne yardımlarına koşan bulunur ve ne de kendileri kurtulabilirdi.	Dilesek; onları suda boğardık da ne kurtaran bulunurdu, ne de kurtulabilirdiler.	dilersek onları suda boğabiliriz, kimse de yardımlarına gelemmez, işte (o zaman) onlar için bir kurtuluş yoktur,
36. 44	مِنَّا=bizden بِرَحْمَةٍ=bir rahmet vardır إِلَّا=ancak وَمَتَاعًا=ve yaşatma vardır إِلَى=kadar حِينَ=bir süreye	Ancak bizden bir rahmet ve belli bir süreye kadar yaşatma vardır.	Ama katımızdan bir rahmet ve bir süreye kadar geçinme başka.	meğer ki Biz onlara katımızdan bir rahmet ve (biraz daha fazla) hayat başışlayalım.
36. 45	لَهُمْ=onlara قِيلَ=dendiği وَإِذَا=zaman سَكِنُوا=sakinin مَا=olanlardan بَيْنَ أَيْدِيكُمْ=önünüzdeki وَمَا=ve olanlardan لَعَلَّكُمْ=umulur ki خَلَقَكُمْ=arkanızdaki تُرْحَمُونَ=esirgenirsiniz	Onlara; «geçmişinizden ve geleceğinizden sakının, belki esirgenmeniz umulur» dendiği zaman yüz çevirirler.	Onlara önünüzde ve arkanızda bulunanlardan sakının. Belki merhamet olunnursunuz, denildiğinde.	Onlara: Gözlerinizin önünde olan ve sizden gizli tutulan (her şeyin Allah'ın bilgisi dahilinde olduğu gerçeğini unutmadan) dikkat edin ki Allah'ın rahmetine nail olabilesiniz! denildiğinde (çoğu duymazlıktan gelir.)

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fi Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
36. 46	مِنْ =hiçbir وَمَا تَأْتِيهِمْ =zaten onlara gelmez آيَةٍ =ayet مِنْ آيَاتِ =ayetlerinden إِلَّا كَانُوا =olmadıkları Rablerinin عَنْهَا =ondan مُعْرِضِينَ =yüz çevirmiş	Zaten Rabb'inin ayetlerinden herhangi biri kendilerine geldiğinde onlardan hep yüz çevire gelmişlerdir.	Kendilerine Rabblarının ayetlerinden bir ayet geldiğinde sadece yüz çevirenler olmuşlardır.	ve onlara Rablerinden hiçbir mesaj ulaşmamıştır ki ondan yüz çevirmiş olmasınlar.
36. 47	لَهُمْ =onlara قِيلَ =dendiği وَإِذَا =zaman انْفَقُوا =infak edin اللَّهُ =Allah'ın الَّذِينَ كَفَرُوا =nankörler قَالَ =derler لِلَّذِينَ آمَنُوا =inananlara أَنْطَعِمُ =biz mi yedirelim? لَوْ يَشَاءُ =dilediği takdirde مَنْ =kimseye إِنْ أَنْتُمْ =siz أَطَعْتَهُ =yedireceği Allah'ın فِي =içindesiniz دَوَّغُرُسُو =doğrusu إِلَّا =doğrusu ضَلَالٍ =bir sapıklık مُبِينٍ =apaçık	Onlara; «Allah'ın size verdiği rızıktan sarf edin» denilince inkâr edenler inananlara; «Allah dileseydi, doyurabileceği bir kimseyi biz mi doyuralım? Siz gerçekten sapıtmış kimselersiniz?»	Onlara; Allah'ın size rızık olarak verdiklerinden infak edin, denildiğinde; o küfredenler iman etmiş olanlara dediler ki: Dilediği takdirde Allah'ın doyuracağı kimseyi biz mi doyuralım? Doğrusu siz, ancak apaçık bir sapıklık içerisindesiniz.	Kendilerine, Allah'ın size verdiği rızıktan başkaları için harcamayın! denildiğinde, hakikati inkara şartlanmış olanlar, inananlara, Rabb(iniz) dileseydi (Kendisinin) besleyebileceği kim-seleri biz mi besleyelim? Doğrusu siz açık bir yanlıgı içindesiniz! derler;
36. 48	هَذَا =bu مَتَى =ne zaman? وَيَقُولُونَ =ve diyorlar إِنْ =eğer الْوَعْدُ =tehdid (ettiğiniz azab) كُنْتُمْ صَادِقِينَ =doğru söylüyorsanız	Ve «eğer doğru söylüyorsanız bu tehdit ettiğiniz azab ne zaman gelecek» diyorlar.	Ve derler ki: Şayet siz sadıklardan iseniz, bu vaad ne zamandır?	ve şöyle devam ederler: Bu (yeniden dirilme) vaadi ne zaman gerçekleşecek? Eğer doğru söylüyorsanız (buna cevap verin!)
36. 49	إِلَّا =başka bir şey مَا يَنْظُرُونَ =beklemiyorlar وَاحِدَةً =bir tek صَيْحَةً =korkunç sestem وَهُمْ =onlar تَأْخُذُهُمْ =ansızın onları yakalar يَخْصِمُونَ =çekişip dururlarken	Çekişip dururlarken kendilerini yakalayacak bir tek çılgılığı beklerler.	Onlar; sadece bir tek çılgılığı beklerler ki çekişip dururlarken o, ansızın kendilerini yakalayabilir.	(Ve bilmezler ki) (yeniden dirilmeye) itiraz edip dururlarken, (ceza olarak) kendilerini sarsıp yok edecek bir tek patlama sesi onlara yeter!
36. 50	فَلَا يَسْتَطِيعُونَ =artık güçleri yetmez وَلَا =ne de تَوْصِيَةً =bir vasiyete يَرْجِعُونَ =dönmeye إِلَى أَهْلِهِمْ =ailelerine	O zaman, artık ne vasiyet edebilirler ne de ailelerine dönebilirler.	Artık ne vasiyet edebilirler, ne de ailelerine dönebilirler.	Ve (akibetleri öyle anı olacaktır ki) ne bir vasiyette bulunabilirler, ne de yakınlarına sığınabilirler.
36. 51	فَإِذَا =işte فِي الصُّورِ =sur'a وَنُفِخَ =üflendi هُمْ =onlar مِنَ الْأَجْدَاثِ =kabirlerden يَنْسِلُونَ =koşuyorlar إِلَى رَبِّهِمْ =Rablerine	Sur'a üflenince, kâbirlerinden Rabb'lerine koşarak çıkarlar.	Sur'a üflendi. Bir de bakarsınız ki onlar kabirlerinden koşarak Rabblarına doğru çıkmaktadırlar.	Ve (sonra yeniden diriliş) suru üflenecek; işte o zaman tümü kabirlerinden çıkarak Rablerine doğru koşacaklar!
36. 52	يَا وَيْلَنَا =vah bize قَالُوا =dediler مَنْ بَعَثَنَا =bizi kim kaldırdı? هَذَا =işte budur مِن مَّرْقَدِنَا =yattığımız yerden رَحْمَنُ =Rahman'ın وَعَدَ =vadettiği شَيْءَ =şey وَصَدَقَ =demek doğru söylemiş الْمُرْسَلُونَ =peygamberler	Dediler; «vah bize, bizi yattığımız yerden kim kaldırdı? İşte Rahman'ın vadettiği şey budur. Demek peygamber doğru söylemiş.»	Derler ki: Yazıklar olsun bize, yattığımız yerden kim kaldırdı bizi? İşte bu, Rahman'ın vaad etmiş olduğudur. Ve peygamberler doğru söylemişlerdi.	Eyvah! diyecekler, Kim bizi (ölüm) uykumuzdan uyandırdı? (Bunun üzerine onlara şöyle denecek:) İşte Rahman'ın vaad ettiği budur! Demek ki O'nun elçileri doğru söylemişlerdi!
36. 53	صَيْحَةً =gürültü إِلَّا =sadece إِنْ كَانَتْ =olur هُمْ =onların فَإِذَا =hemen وَاحِدَةً =bir tek أَدْنَى =huzurumuza جَمِيعَ =hepsi مُحْضَرُونَ =getirilirlr	Sadece bir tek nara olur, hemen onların hepsi huzurumuza getirilirler.	Sadece bir tek çılgılık olmuştur. Ve bir de bakarsınız ki; onların hepsi birden huzurumuza getirilmişlerdir.	Yalnızca bir tek patlama olur ve derken tümü önümüzde sıralanırlar (ve onlara şöyle denir:)
36. 54	لَا تُظْلَمُ =haksızlık yapılmaz فَالْيَوْمَ =o gün شَيْئًا =hiçbir şekilde نَفْسٌ =hiç kimseye وَلَا تُجْزَوْنَ =ve siz cezalandırılmazsınız إِلَّا =dışında مَا كُنْتُمْ =olduklarınızın تَعْمَلُونَ =yapmış	O gün, hiç kimseye bir haksızlık yapılmaz ve siz ancak yaptığınızın cezasını çekersiniz.	Artık bugün, kimseye hiç bir haksızlıkta bulunulmaz. Ve siz, yapar olduklarınızdan başkasıyla cezalandırılmazsınız.	Bugün hiç kimseye en küçük bir haksızlık yapılmayacak ve (yeryüzünde) yaptıklarınız dışında hiçbir şeyden sorumlu tutulmayacaksınız!
36. 55	الْجَنَّةِ =cennet أَصْحَابُ =halkı إِنْ =şüphesiz شُغِلَ =bir iş فِي =içinde الْيَوْمَ =o gün فَاكْهُونِ =eğlenirler	Doğrusu bugün, cennetlikler eğlence ile meşguldürler.	Muhakkak ki bugün cennet ashabı bir meşguliyet içinde mutlu ve sevinçlidirler.	Kuşkusuz cenneti hak edenler bugün yaptıkları her şeyden hoşnut olacaklardır,
36. 56	وَأَزْوَاجُهُمْ =ve eşleri هُمْ =kendileri فِي ظِلَالٍ =gölgelerde عَلَى الْأَرَائِكِ =koltuklara يَتَكَبَّرُونَ =yaslanmışlardır	Kendileri ve eşleri gölgelerde, koltuklara yaslanmışlar.	Onlar ve eşleri gölgeliklerde, tahtlar üzerinde yaslanmışlardır.	onlar ve eşleri sedirler üzerinde mutlu bir şekilde yatıp uzanacaklar,
36. 57	فِيهَا =orada لَهُمْ =onlar için vardır وَلَهُمْ =ve onlar için vardır فَاكْهَهُ =meyvalar مَا يَدْعُونَ =istedikleri her şey	Orada her çeşit meyve onlar içindir. Bütün arzuları yerine getirilir.	Orada meyveler onlarındır. Ve her istedikleri kendilerindir.	orada (yalnızca) sevinç ve mutluluğu tadacaklar ve istedikleri her şey onların olacak,
36. 58	سَلَامٌ =selam (vardır) قَوْلًا =sözle رَحِيمٍ =çok esirgeyen مِنْ رَبِّ =Rabden	Merhametli olan Rabb katından onlara selâm vardır.	Rahim Rabblarından bir de; selam, sözü.	rahmet saçıcı Rabbin sözüyle gelen katıksız bir huzur ve rahatlık içinde.
36. 59	الْيَوْمَ =bugün وَأَمَّا زَوْا =şöyle ayrılın أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ =ey suçlular	Ey suçlular, bugün şöyle ayrılın.	Ayrılın bugün, ey suçlular.	Ey suçlular, siz bugün şöyle ayrılın!
36. 60	إِنِّيْكُمْ =size أَلَمْ أَعْهَدْ =ben and vermedim mi? آدَمَ =Adem بَنِي =oğulları يَا =ey الشَّيْطَانُ =şeytana أَنْ لَا تَعْبُدُوا =tapmamanızı عَدُوَّ =düşmanınızdır لَكُمْ =sizin إِنَّهُ =şüphesiz o مُبِينٌ =apaçık	Ey insanoğulları, size and vermedim mi? Şeytana tapmayın o sizin apaçık düşmanınızdır.	Ey Ademoğulları; Ben, size; şeytana tapmayın, o muhakkak ki sizin apaçık bir düşmanınızdır, diye ahdetmedim mi?	Siz ey Ademoğulları, size demedim mi?: Şeytan'a tapmayın, o sizin apaçık düşmanınızdır!
36. 61	هَذَا =budur وَأَنْ اعْبُدُونِيَّ =bana tapın صِرَاطٌ =yol مُسْتَقِيمٌ =doğru	Bana tapın doğru yol budur.	Ve; Bana kulluk edersiniz, işte bu, dosdoğru yoldur, diye.	Ve (yalnız Bana ibadet edin!) Dosdoğru yol budur!
36. 62	مِنْكُمْ =sizden أَضَلَّ =saptırmıştı وَلَقَدْ =andolsun كَثِيرًا =birçok جِبَالًا =kuşağı أَقْلَمَ تَكُونُوا =olmaz mısınız? تَعْقِلُونَ =düşünenlerden	Andolsun ki, o sizden nice nesilleri saptırmıştır, akletmez misiniz?	Andolsun ki; o, sizden birçok nesilleri saptırmıştı. Hala akletmez misiniz?	(Şeytana gelince,) o bir çoğunuzu saptırmıştır; neden aklınızı kullanmıyorsunuz?
36. 63	الَّتِي كُنْتُمْ =size جَهَنَّمَ =cehennem هَذِهِ =işte	İşte bu, size vaad edilen cehennemdir.	İşte bu, size vadolunan cehennemdir.	İşte tekrar tekrar uyarıldığınız cehennem:

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	ثَوَعَدُونَ=vadedilen			
36. 64	بِمَا=dolayî الْيَوْمَ=bugün اَصْلَوْهَا=oraya girin كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ=inkârınızdan	İnkârınızdan dolayı bugün oraya girin.	Küfretmekte olduğunuzdan dolayı bugün girin oraya.	hakkı ısrarla inkar etmenizin sonucu olarak bugün oraya girin!
36. 65	وَنُخْتِمُ=mühürleriz الْيَوْمَ=o gün وَنُكَلِّمُنَا= bize söyler عَلَى أَفْوَاهِهِمْ=ağızlarını وَتَشْهَدُ=ve şahidlik eder اَيْدِيهِمْ=elleri أَرْجُلُهُمْ=ayakları بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ=yaptıklarına	O gün ağızlarını mühürleriz, elleri bize söyler ayakları yaptıklarına şahitlik eder.	Bugün, onların ağızlarını mühürleriz. Bizimle elleri konuşur ve yapmakta oldukları şeye ayakları şehadet eder.	O gün ağızlarına mühür vuracağız, fakat elleri dile gelecek ve ayakları (hayatta iken) yapmış oldukları yoldan hep şaşarlardı, ama (öyle olsaydı) onlar (doğruyu) nasıl görebilirlerdi?
36. 66	أَطْمَسْنَا=silerdik نَشَاءُ=dilesek وَلَوْ=ve eğer فَاسْتَبَقُوا=dökülürlerdi عَلَى أَعْيُنِهِمْ=gözlerini الصِّرَاطَ=yola فَأَنَّى يُصِيرُونَ=ama nasıl görecekler?	Dilersek, gözlerini kör ederdik de, yol bulmaya çalışırlardı. Nasıl görebilirlerdi?	Biz isteseydik; onların gözlerini kör ederdik de yolda koşuşup kalırlardı. Ama nasıl göreceklerdi ki.	Eğer (insanların doğru ile yanlış ayırd edememelerini) dilemiş olsaydık, onları görüp anlama melekесinden yoksun bırakırdık da (doğru) yoldan hep şaşarlardı, ama (öyle olsaydı) onlar (doğruyu) nasıl görebilirlerdi?
36. 67	وَلَوْ=ve eğer نَشَاءُ=dilesek لَمَسَخْنَاهُمْ=değiştirip dondururduk عَلَى مَكَاتِهِمْ=onları oldukları yerde فَمَا اسْتَطَاعُوا=artık güçleri yetmez مُضِيًّا=ileri gitmeye وَلَا يَرْجِعُونَ=ne de geri dönmeye	Dileseydik kılıklarını değiştirip onları oldukları yerde dondururduk, ne ileri gidebilir, ne de geri dönebilirdi.	Biz isteseydik; onları oldukları yerde dondururduk da ileri geçmeye güçleri yetmezdi. Geri de dönemezlerdi.	Eğer (doğru ile yanlış arasında seçim yapma özgürlüğünden yoksun olmalarını) dilemiş olsaydık, onları kesinlikle farklı bir tabiatı yaratırdık ve bulundukları yerde (kökleştirdik ki) ne ileri gidebilsinler, ne de geri dönebilsinler.
36. 68	وَمِنْ كِيَمَةِ نُعْمِرُهُ=uzun ömür versek نُنَكِّسُهُ=onu baş aşağı çeviririz فِي الْخَلْقِ=yaratılışını أَفَلَا يَعْقِلُونَ=akıllarını kullanmıyorlar mı?	Kime uzun ömür versek, onun yaratılışı baş aşağı çevirir, gücünü azaltırız, sonunda ihtiyarlar, zayıflar. Akıllarını kullanmıyorlar mı?	Kimi de uzun ömürlü yaparsak; onun yaratılışını tersine çeviririz. Hala akletmezler mi?	Ama (şunu daima hatırlasınlar ki) Biz bir insanın ömrünü uzatırsak, aynı zamanda onun güç ve yeteneklerinde (yaşlandıkça) bir azalma meydana getiririz; (buna rağmen) hala akıllarını kullanmazlar mı?
36. 69	الشَّيْعَرُ=şiir وَمَا عَلَّمْنَاهُ=biz ona öğretmedik وَإِنْ هُوَ=O لَه=ona وَمَا يَنْبَغِي=ve yakışmaz da إِلَّا=sadece ذِكْرٌ=bir öğüt وَقُرْآنٌ=ve Kur'an'dır مُبِينٌ=apaçık	Biz Muhammed'e şiir öğretmedik, zaten ona gerekmezdi. Bu bir öğüt ve apaçık Kur'an'dır.	Biz, ona şiir öğretmedik. Zaten ona gerekmezdi. Bu, ancak bir zikirdir. Ve apaçık bir Kur'an'dır.	Ve (işte böyle:) Biz bu (Peygamber'e) şiir (yeteneği) bahsetmedik, zaten (şiir) bu (mesaj)a uygun düşmezdi: o yalnızca bir uyarı ve öğüttür; ve o özünde apaçık olan ve gerçeği dosdoğru gösteren bir (ilahî) hitabedir,
36. 70	حَيًّا=diri مَنْ كَانَ=olanları لِيُنْذِرَ=uyarman için الْقَوْلُ=(azab) söz(ü) وَيَجِقَّ=ve hak olması için عَلَى الْكَافِرِينَ=inkâr edenlere	Diri olanları uyarсын ve inkâr edenlere de azab hak olsun.	Diri olanları uyarсын ve kafirlerin üzerine söz hak olsun diye.	ki (kalben) diri olanları uyaraybilsin ve (Allah'ın) sözü hakikati inkara şartlanmış olanlara karşı tanıklık yapabilsin diye.
36. 71	أَنَا خَلَقْنَا=yarattık أَوَلَمْ يَرَوْا=görmediler mi? لَهُمْ=kendilerine مِمَّا عَمِلْتُ=yaptıklarından أَيَّدِينَا=ellerimizin أَنْعَمًا=nice hayvanlar لَهَا=onlara فَهُمْ=kendileri مَالِكُونَ=malik olmaktadırlar	Kudretimizle kendileri için hayvanları yarattığımızı görmezler mi? Onlara sahip olmaktadırlar.	Görmezler mi ki; ellerimizin yaptıklarından onlar için hayvanlar yarattık. Kendileri bunlara sahip bulunmaktadırlar.	Görmezler mi ki, eserlerimizden biri olarak kendileri için (bugün) kullanıp yararlandıkları evcil hayvanlar yarattık?
36. 72	وَدَلَّلْنَاهَا=onları boyun eğdirdik لَهُمْ=kendilerine فَمِنْهَا=onlardan bazıları رَكُوبُهُمْ=binekleridir وَمِنْهَا=ve onlardan bazıılarını يَأْكُلُونَ=yerler	Onları kendilerine boyun eğdirdik, işte binekleri onlardandır ve onlardan yiyorlar.	Ve onları, kendilerinin buyruğuna verdik. Onlardan kimisi binekleridir, kimisinden de yerler.	Ve onları insanların iradesine tabi kıldık ki bir kısmını binek olarak kullanabilsinler, bir kısmını da yiyebilsinler;
36. 73	وَلَهُمْ=kendileri için vardır فِيهَا=onlarda وَمَشَارِبٌ=ve içecekler وَمَنَافِعُ=birçok yararlar أَفَلَا يَشْكُرُونَ=hala şükretmiyorlar mı?	Onlarda daha nice faydalar, içecekler vardır. Şükretmezler mi?	Onlarda kendileri için faydalar ve içecekler vardır. Hala şükretmezler mi?	ve onlardan (başka) faydalar sağlayabilsinler ve içecek (süt) alabilsinler! Buna rağmen hala şükretmeyecekler mi?
36. 74	وَاتَّخَذُوا=edindiler مِنْ نُونٍ=başka أَلَهُهُمْ=tanrılar اَللّٰهُ=Allah'tan يُنْصَرُونَ=yardım edilir	Belki kendilerine yardım edilir diye Allah'dan başka tanrılar edindiler.	Kendilerine yardımları dokunur diye Allah'tan başka ilahlar edindiler.	Ama (tam tersine,) onlar, kendilerine yardım edecekleri (ümidyle) Allah'tan başka ilahlar edindiler, (oysa bilmezler ki)
36. 75	لَا يَسْتَطِيعُونَ=güçleri yetmez نُصْرَهُمْ=onlara yardım etmeye وَهُمْ=ve onlar لَهُمْ=onlar için جُنْدٌ=askerlerdir مُحْضَرُونَ=hazırlanmış	Oysa onlar yardım edemezler, ancak kendileri o tanrılarına koruyuculuk için nöbet beklerler.	Halbuki onlar, kendilerine yardım edemezler. Sadece kendileri onlar için hazırlanmış askerlerdir.	bunlar bağlılarına yardım eli uzatamazlar, hatta onlara (yardım için) çağırılmış askerler ol(arak görün)seler bile.
36. 76	فَلَا يَحْزُنُكَ=seni üzmesin قَوْلُهُمْ=onların sözü إِنَّا نَعْلَمُ=biz biliyoruz وَمَا يُسِرُّونَ=onların gizlediklerini وَمَا يُعْلِنُونَ=ve açığa vurduklarını	Onların sözü seni üzmesin. Biz onların gizlediklerini de açığa vurduklarını da biliyoruz.	Onların sözü seni üzmesin. Şüphesiz ki Biz; onların gizlediklerini de, açıkladıklarını da biliriz.	Ama o (hakikati inkar eden)lerin sözlerinden üzüntüye kapılma; şüphe yok ki Biz onların gizlediklerini de, açığa vurduklarını da biliriz.
36. 77	الْإِنْسَانُ=insan أَوَلَمْ يَرَ=görmedi mi? أَنَا=bizim خَلَقْنَاهُ=kendisini yarattığımızı فَإِذَا=şimdi oldu مِنْ نُّطْفَةٍ=bir nutfe(sperm)den مُبِينٌ=apaçık وَهُوَ=o خَصِيمٌ=bir hasım	İnsan, bizim kendisini nasıl bir nutfeden (sperm) yarattığımızı görmedi mi? Ki, şimdi apaçık bir hasım kesildi.	İnsan; Bizim kendisini bir damla sudan yarattığımızı görmedi mi ki; şimdi apaçık bir düşmandır.	İnsan bilmez mi ki, kendisini bir sperm damlasından yarattırız; ve o anda kendisini düşünme ve tartışma yeteneği ile donatılmış görür.
36. 78	بِمِثْلٍ لَّنَا=bize وَضَرَبَ=misal verdi وَنَسِيَّ=unutarak خَلَقَهُ=kendi yaratılışını مَنْ=kim? قَالَ=dedi وَهِيَ=şu رَمِيمٌ=çürümüş الْعِظَامُ=kemikleri	Kendi yaratılışını unutarak «çürümüş kemikleri kim yaratacak?» diyerek bize misal vermeye kalkar.	Kendi yaratılışını unutarak Bize bir misal getirdi de; çürümüşken kemikleri diriltecek kimdir? dedi.	Ama o hem (Bizi tartışmakta ve) Bizim hakkımızda karşılaştırmalar yapmakta, hem de bizzat kendisinin nasıl yaratılmış olduğundan gafil bulunmaktadır! (Ve bunun şaşkınlığıyla da) Kim, çürüyüp toz olmuş kemiklere hayat verebilir? diye sormaktadır!
36. 79	يُخَيِّبُهَا=onları diriltecek قُلْ=de ki الَّذِي أَنْشَأَهَا=yaratan أَوَّلٌ=ilk مَرَّةً=defa بِكُلِّ=her خَلَقٍ=yaratmayı وَهُوَ=ve O	De ki; «Onları ilk defa yaratan diriltecek. O, her yaratmayı bilir.»	De ki: Onları ilk defa yaratan, diriltecektir. O, her yaratmayı bilir.	De ki: Onları yoktan var eden, (yeniden) yaratan (da), çünkü O, her tür yaratma eyleminin bilgisine sahiptir;

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
36. 80	لَكُمْ =size جَعَلَ =O الَّذِي =O الْأَخْضَرُ =yeşil مِنَ الشَّجَرِ =ağaçtan فَإِذَا =işte أَنْتُمْ =siz مِنْهُ =ondan تُوقِدُونَ =yakıyorsunuz	O size yeşil ağaçtan ateş yaptı da siz ondan yakıyorsunuzuz.	Yemyeşil ağaçtan size ateş çıkartan O'dur. Siz ondan hemen yakiverirsiniz.	O, yemyeşil ağaçtan sizin için bir ateş çıkarır ve onunla (kendini ateşinizi) yakarsınız.
36. 81	الَّذِي خَلَقَ =yaratana أَوَلَيْسَ =değil midir? وَالْأَرْضَ =ve yer وَالسَّمَاوَاتِ =gökleri عَلَى أَنْ يَخْلُقَ =yaratmaya muktedir بِقَادِرٍ =onların benzerlerini بَلَى =elbette (yaratır) الْعَلِيمَ =çok bilen الْخَالِقَ =yaratıcıdır وَهُوَ =O	Gökleri ve yeri yaratan, onların benzerlerini yaratamaz mı? Elbette yaratır. O, çok bilen yaratıcıdır.	Gökleri ve yeri yaratmış olan, kendileri gibisini yaratmaya kadir olmaz mı? Elbette O; Hallak'tır, Alim'dir.	Gökleri ve yeri yaratmış olan Allah, (yok olanların) yerine onlar gibi (yeni)lerini yaratmaya muktedir olamaz mı? Elbette olur! Zaten O her şeyin bilgisine sahip olan Yaratıcı'dır.
36. 82	إِذَا =zaman أَمْرُهُ =O'nun işi إِنَّمَا =şüphesiz أَنْ يَقُولَ =demesidir شَيْئًا =bir şeyi أَرَادَ =istediği فَيَكُونُ =hemen olur كُنْ ="ol" لَهُ =ona sadece	Bir şey dilediği zaman. O'nun buyruğu sadece, o şeye «Ol» demektir, hemen olur.	Bir şeyi murad ettiği zaman, O'nun emri sadece ona; ol, demektir. O da olur verir.	O, Tek'tir, Biricik'tir, öyle ki bir şeyin olmasını istediğinde ona sadece Ol! der; ve o (şey hemen) olur verir.
36. 83	الَّذِي =O ki فَسُبْحَانَ =yücedir مَلَكُوتُ =hükümranlığı بِيَدِهِ =O'nun elindedir وَالنَّيِّهِ =ve O'na كُلِّ شَيْءٍ =her şeyin تُرْجَعُونَ =döndürüleceksiniz	Her şeyin hükümranlığı elinde olan ve sizin de kendisine döneceğiniz Allah münezzektir.	Her şeyin hükümranlığı elinde olanı, tesbih ederiz. Ve siz, O'na döndürüleceksiniz.	Her şeyin üstünde tasarruf sahibi olan Allah, ne yücedir; ve hepiniz O'na döndürüleceksiniz!.
37. 1	وَالصَّافَّاتِ =andolsun صَفًّا =sıra sıra dizilenlere	Andolsun sıra sıra duranlara	Andolsun; saf bağlayıp duranlara.	Düşün sıra sıra dizilmiş bu (mesajlar)ı,
37. 2	فَالزَّاجِرَاتِ =sürenlere رَجْرًا =bağırıp	Önlerindeki sürdükçe sürenlere	Haykırp sürenlere.	ve bir vazgeçme çağırısı ile (kötülüklerden) alıkoymasını,
37. 3	فَالثَّالِيَاتِ =okuyanlara ذِكْرًا =zikir	Zikir okuyanlara	Zikir okumakta olanlara.	ve (bütün dünyaya) bir öğüt ve uyarıda bulunmasını:
37. 4	إِنَّ =şüphesiz الْهَكْمَ =Tanrınız لَوَاحِدٌ =birdir	Ki, ilahınız birdir.	Ki, sizin ilahınız muhakkak ki birdir.	Şüphe yok ki sizin ilahınız Tek'tir,
37. 5	السَّمَاوَاتِ =göklerin رَبُّ =Rabbidir وَالْأَرْضِ =ve yerin وَمَا =ve bulunanların بَيْنَهُمَا =bunlar arasında وَرَبُّ =ve Rabbidir الْمَشَارِقِ =doğuların	Göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunanların Rabb'idir. Doğuların da Rabb'idir.	Göklerin, yerin ve ikisinin arasında bulunanların Rabbidir. Ve doğruların da Rabbidir.	göklerin ve yerin ve ikisi arasında bulunan her şeyin Rabbi; bütün gündeğümü noktalarının Rabbi!
37. 6	السَّمَاءَ =göğü زَيْنًا =süsledik إِنَّا =elbette biz بِزِينَةٍ =bir zinetle الدُّنْيَا =en yakın الْكَوَاكِبِ =yıldızlarla	Bize en yakın göğü, bir süsle ve yıldızlarla süsledik.	Doğrusu Biz; dünya göğünü bir süsle, yıldızlarla süsledik.	Biz yeryüzüne en yakın gökleri yıldızların güzelliğiyle süsledik,
37. 7	مِنْ كُلِّ =her türlü وَحَفَظًا =ve (onu) koruduk شَيْطَانٍ =şeytandan مَارِدٍ =itaat dışına çıkan	Ve onu itaat etmeyen her şeytandan koruduk.	Ve onu inatçı her şeytandan koruduk.	ve onları her türlü bozguncu, şeytani güce karşı emin kıldık,
37. 8	لَا يَسْمَعُونَ =dinleyemezler إِلَى الْمَلَأِ الْأَعْلَى =mele-i a'layı (yüce melekler topluluğunu) وَيَقْدِفُونَ =ve kendilerine (ışınlar) atılır مِنْ كُلِّ =her جَانِبٍ =yandan	O şeytanlar, yüce alemi (Mele-i A'la'yı) dinleyemezler; her yandan kendilerine mermi gibi yıldızlar atılır.	Onlar Mele-i Ala'yı dinleyemezler ve her yönden sürülerek atılırlar.	(ki) onlar, (o bilinmeyen) yeni bilmek isteyenler,) yüce sakinler topluluğuna kulak veremesinler ve her taraftan kovulup sürülünler,
37. 9	وَلَهُمْ =ve onlar için vardır دُحُورًا =kovulurlar وَأَصِْبٌ =sürekli عَذَابٌ =bir azab	Kovulup atılırlar. Ve onlar için sürekli azap vardır.	Kovularak. Ve onlar için sürekli bir azap vardır.	(rahmetten) yoksun kalsınlar ve (öteki dünyada) kendilerini bekleyen ebedi azaba duçar olsunlar;
37. 10	حَظِيفٌ =kapan مَنْ =kimseyi إِلَّا =yalnız فَأَتْبَعَهُ =onu izler الْخُطْفَةُ =bir söz ثَاقِبٌ =delici شِهَابٌ =bir şihab (ışın)	Ancak meleklerin konuşmalarından bir sözü kapan olursa, onu da delen ve yakan alevli yıldızlar takip eder.	Ancak çalıp çırpıp olursa; onu da hemen delip geçen yakıcı bir alev takip eder.	ama eğer birisi (bu bilgiden) bir kırıntı koparmayı başarırsa, (bundan dolayı) yakıcı bir alevin pençesine düşsün.
37. 11	أَهْمٌ =kendileri mi? فَاسْتَفْتِهِمْ =şimdi onlara sor خَلْقًا =yaratılış bakımından أَشَدُّ =daha çetin مَنْ خَلَقْنَا =bizim yarattıklarımız mı? أَمْ =yoksa إِنَّا =biz خَلَقْنَاهُمْ =kendilerini yarattık لَازِبٍ =yapışkan مِنْ طِينٍ =bir çamurdan	Şimdi sor onlara; «Kendilerini yaratmak mı daha zordur, yoksa, Bizim yarattıklarımız mı?» Aslında biz kendilerini özlü ve yapışkan çamurdan yarattık.	Onlara sor; yaratış bakımından kendileri mi daha zordur, yoksa bizim yaratmış olduklarımız mı? Doğrusu Biz; onları cıvık bir çamurdan yarattık.	Ve şimdi, o (hakikati inkar eden)lerden sana cevap vermelerini iste: Onları yaratmak, Bizim yarattığımız bu (sayısız mucizelerden) daha mı zordur? Nitekim Biz onları (basit) bir balçıktan yarattık!
37. 12	عَجِبْتُ =sen hayran kaldın بَلْ =hayır وَيَسْخَرُونَ =onlar alay ediyorlar	Ey Muhammed! Evet; sen onlara şaşıyorsun, onlar da seninle alay ediyorlar.	Hayır, sen; şaşı- rıp kaldın, onlar- sa alay edip du- ruyorlar.	Hayır, sen hayranlık ve şaşkınlık duyarken onlar (yalnızca) alay ederler;
37. 13	وَإِذَا ذُكِّرُوا =öğüt verilse لَا يَذْكُرُونَ =öğüt almıyorlar	Onlara öğüt verildiği vakit düşünüp öğüt almazlar.	Kendilerine öğüt verildiğinde ise öğüt dinlemezler.	ve (hakikat) kendile- rine hatırlatıldığında onu kavramaya yanaşmazlar;
37. 14	آيَةً =bir mucize وَإِذَا رَأَوْا =görseler يَسْتَسْخِرُونَ =alay ediyorlar	Bir mucize görseler onunla alay ederler.	Bir ayet gördüklerinde, onu eğlenceye alırlar.	ve bir (ilahi) mesajla muhatap olduklarında onu küçümserler
37. 15	إِنْ هَذَا =bu وَقَالُوا =ve diyorlar إِلَّا =başka bir şey değildir مُبِينٌ =apaçık	«Bu apaçık büyüdür» derler.	Ve derler ki: Bu, ancak apaçık bir büyüdür.	ve Bu, bir (beşerin) büyü- lü sözlerinden başka bir şey değildir! derler,
37. 16	إِذَا مِتْنَا =öldüğümüz zaman mı? وَكُنَّا =ve olduğumuz وَعِظَامًا =ve kemik إِنَّا =biz mi? نُظَرُّونَ =bakılıyorlardı	Yani biz öldüğümüz, toprak ve kemik olduğumuz zaman mı dirilecekmiz?	Öldüğümüzde, toprak ve kemik olduğumuzda mı, biz mi, diriltileceğiz?	Ne? Ölüp toprak ve kemik yığını haline geldikten sonra sahi- den yeniden dirilecek miyiz?
37. 17	الْأَوَّلُونَ =evvelki أَوَابُونَا =atalarımız da mı?	Bizden önceki atalarımızda mı dirilecek?	Veya önceki baba- larımız mı?	Yani eski atalarımız da mı?
37. 18	وَأَنْتُمْ =siz نَعَمْ =evet قُلْ =de ki دَاخِرُونَ =aşağılanarak (diriltileceksiniz)	De ki; «Evet, hem de hor ve hakir olarak dirileceksiniz.»	De ki: Evet, hem de hor ve hakir olarak.	De ki: Elbette, hem de en perişan ve za- vallı şekilde!
37. 19	فَإِنَّمَا =sadece ibarettir وَأَجَدَةً =bir tek هِيَ =o (iş) زَجْرَةٌ =korkunç sestene فَإِذَا =hemen هُمْ =onlar يَنْظُرُونَ =bakıyorlardır	O dirilme sahnesi korkunç bir çığlık- tan ibarettir. He- men o anda gözle- rini birdenbire açıp etrafa bakacaklar.	O, sadece bir tek çığlıktır ki onların birden bi- re gözleri açılı- verecektir.	Çünkü o (alay ettikleri yeniden dirilme,) bir itham çığlığı şeklinde (aniden onların tepe- sinde patlayacak.) İş- te o zaman (hakikati)

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
37. 20 هَذَا =bu يَا وَيَلْنَا =vah bize وَقَالُوا =dediler الدِّينِ =ceza يَوْمٌ =günüdür	«Vah bize, bu ceza günüdür» derler.	Ve dediler ki: Vay bize, bu; din günüdür.	anlamaya başlayacaklar, ve Eyvah! diyecekler, İşte Hesap Günü bugündür!
37. 21 الْفَصْلِ =hüküm يَوْمٌ =günüdür هَذَا =bu الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ =onu كُنْتُمْ =olduğunuz تُكَذِّبُونَ =yalanlamakta	Onlara «İşte bu yalanladığınız hüküm günüdür» derir.	Bu, ayırtedme günüdür ki siz, onu yalanlamıştınız.	(Ve onlara şöyle denilecek:) Bu, yalanlamış olduğunuz (gündür, şaşmaz hakikat ile sahte ve yalan arasında) ayırım günüdür!
37. 22 الَّذِينَ ظَلَمُوا =o zalimleri احْشُرُوا =toplayın وَأَزْوَاجَهُمْ =onların eşlerini وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ =ve taptiklarını	Yüce Allah meleklerine emreder: «Zalimleri, onların aynı yoldaki arkadaşlarını ve taptiklarını	Zulmetmiş olanları ve onların eşlerini toplayın. Onların taptiklarını da;	(Ve Allah şöyle buyuracaktır:) Toplayın bütün o zalimleri, kendileri gibi olanlarla ve bütün o Allah'tan başka taptikları (ile) birlikte;
37. 23 اللَّهِ =Allah'tan مِنْ دُونِ =başka إِلَى صِرَاطٍ =yoluna فَاهْدُوهُمْ =onları götürün الْجَحِيمِ =cehennemin	Allah'dan başka (taptiklarına) onlara cehennemin yolunu gösterin.	Allah'tan başka. Ve onları cehennem yoluna götürün.	ve hepsini yakıcı ateşin yoluna sürün,
37. 24 إِنَّهُمْ =çünkü onlar وَقَفُّوهُمْ =durdurun onları مَسْئُولُونَ =sorguya çekileceklerdir	Durdurun onları, çünkü onlar sorguya çekileceklerdir.	Durdurun onları. Çünkü onlar sorumludurlar.	ve onları (orada) tutun! (O zaman) böylelerine sorulacak:
37. 25 مَا لَكُمْ =size ne oldu ki? لَا تَنَاصَرُونَ =birbirinize yardım etmiyorsunuz	Şöyle sorulur: «Siz ne ne oldu ki, birbirinizle yardımlaşmıyorsunuz?»	Size ne oldu ki birbirinizle yardımlaşmıyorsunuz?	Size ne oldu ki (şimdi) birbirinize yardım etmiyorsunuz?
37. 26 الْيَوْمَ =o gün هُمْ =onlar بَلْ =hayır مُسْتَسْلِمُونَ =teslim olmuşlardır	Hayır; bugün onların hepsi teslim olmuşlardır.	Hayır; onlar bugün, teslim olmuşlardır.	Hayır, onlar o Gün isteyerek (Allah'a) teslim olacaklar;
37. 27 وَأَقْبَلَ =ve döndüler بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ =birbirlerine يَتَسَاءَلُونَ =soruyorlar	Onlardan kimi kimine yönelip birbirini mesul tutmaya kalkışırlar.	Bir kısmı bir kısmına dönerek soruştururlar.	fakat (çok geç kaldıklarından) birbirlerine dönüp bakacaklar ve birbirlerinden (geçmiş günahlarının yükünü hafifletmelerini) isteyecekler.
37. 28 إِنَّكُمْ =siz قَالُوا =dediler ki كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا =bize gelirdiniz عَنِ الْيَمِينِ =sağdan	«Doğrusu siz bize sağdan gelirdiniz» derler.	Ve derler ki: Doğrusu siz, bize sağdan gelirdiniz.	(Onların) bir kısmı: Bakın diyecek, Siz bize (ayartma niyetiyle) sağdan yaklaşır-dınız!
37. 29 قَالُوا =dediler بَلْ =hayır لَمْ تَكُونُوا =zaten siz değildiniz مُؤْمِنِينَ =inanan insanlar	Onlar da şöyle derler: «Hayır; siz inanmış kimseler değildiniz.»	Onlar da derler ki: Hayır, siz zaten iman edenler olmamıştınız.	Ötekiler, Hayır diyecekler, aslında siz kendiniz imandan zerre kadar nasip almamıştınız!
37. 30 لَنَا =bizim وَمَا كَانَ =yoktu عَلَيْكُمْ =sizi zorlayacak مِنْ سُلْطَانٍ =bir gücümüz كُنْتُمْ =siz idiniz بِلْ =bilakis قَوْمًا =bir toplum طَاغِينَ =azgın	«Ve bizim size karşı bir hakimiyetimiz de yoktu. Bilakis siz azgınlar güruhu idiniz.»	Bizim, sizin üstünüzde bir hakimiyetimiz de yoktu. Aksine siz, azgınlar topluluğu oldunuz.	Üstelik sizi zorlayacak bir gücümüz yoktu, bilakis, siz küstahça bir kibire kapılmıştınız!
37. 31 قَوْلٌ =sözü عَلَيْنَا =bize فَحَقَّ =artık hak oldu رَبِّنَا =Rabbimizin إِنَّا =elbette biz لَذَانِفُونَ =tadacağız	«Bu sebeple, Rabbimizin sözü hepimizin üzerine hak olmuştur. Şüphesiz azabı tadacağız.»	Bunu için Rabbimizin sözü, üzerimize hak oldu. Doğrusu biz, tadacak olanlarız.	Fakat şimdi Rabbimizin sözü bizim (de) aleyhimize çıktı, biz (günahlarımızın acı meyvesini) mutlaka tadacağız.
37. 32 إِنَّا =çünkü biz فَاغْوَيْنَاكُمْ =sizi azdırdık كُنَّا غَاوِينَ =kendimiz azmıştık	«Çünkü biz sizi baştan çıkardık. Zira biz de azgın kimselerdik.»	Sizi azdırdık; çünkü biz de azgınlardan oluştuk.	O halde, sizi derin bir sapıklığa ittiğ(imiz eğer doğruysa), o zaman biz de vahim bir sapıklığa düşmüşüzdük!
37. 33 فَانْتَهُم =onlar يَوْمَئِذٍ =o gün مُشْتَرِكُونَ =ortaktırlar فِي الْعَذَابِ =azabda	O gün hepsi azapta birleşirler.	Artık o gün onlar, muhakkak ki azabda ortaktırlar.	O Gün onların hepsi ortak azaplarını paylaşacaklar.
37. 34 نَفْعَلُ =yaparız كَذَلِكَ =işte böyle إِنَّا =biz بِالْمُجْرِمِينَ =suçlulara	İşte biz, suçlulara böyle yaparız.	Biz, suçlulara muhakkak böyle yaparız.	Günaha batmış olanlara işte böyle davranacağız:
37. 35 إِذَا =zaman كَانُوا =idiler إِنَّهُمْ =çünkü إِلَهَ =tanrı لَا =yoktur لَهُمْ =onlara قِيلَ =dendiği إِلَّا =başka اللَّهِ =Allah'tan يَسْتَكَبِرُونَ =büyüklük taslarlardı	Çünkü onlara 'Allah'dan başka ilah yoktur' denildiği zaman büyüklük taslarlardı.	Çünkü onlara; Allah'tan başka ilah yoktur, denildiğinde, büyüklük taslarlardı.	çünkü bakın, ne zaman onlara Allah'tan başka ilah yoktur! denilse küstahça böbürlenirlerdi
37. 36 وَيَقُولُونَ =ve derlerdi أَنَّا لَتَارْكُو =biz terk mi edeceğiz? لِشَاعِرٍ =bir şair için الْهَتَانَا =tanrılarımızı مَجْنُونٍ =cinlenmiş	Deli bir şair için tanrılarımızı mı bırakalım? derlerdi.	Ve derlerdi ki: Deli bir şair için mi ilahlarımızı terkedeceğiz?	ve Mecnun bir şairin sözleriyle biz ilahlarımızı mı terk edeceğiz? derlerdi.
37. 37 بِالْحَقِّ =gerçeği جَاءَ =o getirmişti بَلْ =hayır وَصَدَقَ =ve doğrulamıştı الْمُرْسَلِينَ =elçileri	Hayır! O gerçeği getirmiş ve peygamberleri de doğrulamıştı.	Hayır, O; hakkı getirmiş ve peygamberleri tasdik etmişti.	Hayır, asla! (Sizin deli şair dediğiniz) o kişi hakikati getirmiştir; ve o, (Allah'ın önceki) elçilerinin (bildirdikleriyle) hakikati tasdik etmektedir.
37. 38 لَذَانِفُونَ =tadacaksınız إِنَّكُمْ =şüphesiz siz الْأَلِيمِ =acı الْعَذَابِ =azabı	Şüphesiz siz can yakıcı azabı tadacaksınız.	Elbette siz, elim azabı tadacaksınız.	Bakın siz, (öteki dünyada) acıklı azabı tadacaksınız,
37. 39 وَمَا تُجْزَوْنَ =cezalandırılmayacaksınız كُنْتُمْ =olduğunuz مَا =şeyler إِلَّا =dışında تَعْمَلُونَ =yapmış	Sadece yaptığınız işlerle cezalandırılıyorsunuz.	Ve yapmış olduğunuzdan başkasıyla cezalandırılmayacaksınız.	ama yapmış olduğunuzdan başka bir şeyle cezalandırılmayacaksınız.
37. 40 اللَّهِ =Allah'ın عِبَادَ =kulları إِلَّا =(ve) hariştir الْمُخْلِصِينَ =halis	Ancak Allah'a gönülden bağlı kulları bu cezanın dışındadır.	Ancak Allah'ın ihlase erdirilmiş kulları müstesna.	Ancak Allah'ın halis kullarına böyle davranılmayacak:
37. 41 رِزْقٌ =bir rızık لَهُمْ =onlar için vardır أُولَئِكَ =işte مَعْلُومٌ =bilinen	Onlar için bilinen rızık vardır.	İşte onlar için, ma'lum bir rızık vardır.	(öteki dünyada) onlar için, yabancıları bir rızık hazırlanacaktır
37. 42 وَهُمْ =ve onlar فَوَاكِهَ =(türlü) meyvalar مُكْرَمُونَ =ağırlanırlar	Çeşit çeşit meyveler vardır.	Ve meyveler. Onlar, ikram edilenlerdir;	(yeryüzündeki hayatlarının) ürünü olarak; ve onlar ağırılanacaklardır

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
37. 43 النَّعِيم =Nimet في جنّاتٍ =cennetlerinde	Nimet cennetlerinde.	Naim cennetlerinde,	nimet bahçelerinde,
37. 44 سُرُرٍ =tahtlar على =üzerinde مُتَقَابِلِينَ =karşılıklı otururlar	Tahtlar üzerinde karşılıklı otururlar.	Karşılıklı tahtlar üzerinde.	mutluluk tahtları üzerinde birbirlerine (sevgi ile) bakışarak.
37. 45 عَلَيْهِمْ =önerinde يُطَافُ =dolaştırılır من معينٍ =akan kaynaktan بكأسٍ =kadehler	Önlerinden akan kaynaktan doldurulmuş kadehler dolaştırılır.	Kendilerine kaynaktan doldurulmuş kadehler sunulur,	Aralarında dupduru pınarlardan (içeceklerle doldurulmuş) bir kase dolaştırılacak,
37. 46 لَذَّةٍ =lezzetli بيضاء =berrak للشّاربين =içenler için	Berraktır, içenlere lezzet veren bir içki.	Ki bembeyazdır, içenlere zevk verir.	berrak ve içenlere tat veren (bir içecek);
37. 47 عَوَّلَ =sersemletme فيها =onda لا =yoktur عنها =onunla هم =onlar ولا =ve olmazlar يئزفون =sarhoş	O içkide ne sersemletme var, ne de onunla sarhoş olurlar.	Baş ağrısı yoktur onda ve sarhoş da etmez.	çarpmayan ve sarhoşluk vermeyen.
37. 48 وعندهم =ve yanlarında (vardır) قاصرات =kendilerini hapsetmiş الطرف =bakışlarıyla عين =iri gözlü (eşler)	Yanlarında da bakışlarını yalnız kendisine çevirmiş iri gözlü eşler vardır.	Yanlarında el değmemiş ve bakışlarını yalnız eşlerine çevirmiş iri gözlüler vardır.	Ve yanlarında yumuşak bakışlı, güzel gözlü eşler olacak,
37. 49 كانهنّ =onlar gibi (eşlerdir) مكنون =saklı بيض =bembeyaz yumurta	Saklı yumurtalar gibi bembeyaz eşler.	Sanki onlar, saklı bir yumurta gibidirler.	gizlenmiş (deve kuşu) yumurtaları gibi (kurusuz) eşler.
37. 50 بعضهم على بعضٍ =birbirine فأقبل =dönmüş يتساءلون =soruyorlar	Cennet ehli birbirine dönmüş sorarlar.	Bir kısmı bir kısmına dönerek soruştururlar.	Hepsi dönüp (geçmiş hayatları hakkında) birbirlerine sorular soracaklar.
37. 51 منهم =onlardan قائلٌ =bir sözcü قال =dedi كان لي =benim vardı إتي =şüphesiz قرينٌ =bir arkadaşım	Onlardan biri: «Benim de bir arkadaşım vardı.»	İçlerinden bir sözcü der ki: Benim bir dostum vardı.	İçlerinden biri şöyle diyecek: Bakın, benim (yeryüzünde) bir arkadaşım vardı,
37. 52 أأنّك =sen -mısın? يقول =derdi ki لمن المصّدين =doğrulayanlardan	Bana «Sende mi doğrulayanlardan-sın?»	Derdi ki: Sen de mi tasdik edendensin?	(bana) derdi ki, 'Ne? Sen onun doğru olduğuna gerçekten inananlardan mısın,
37. 53 مئنا =biz öldüğümüz أإذا =zaman mı? ثرابا =toprak وكنّا =ve olduğumuz أأنا =biz mi? وعظاما =ve kemik لمديون =cezalanacağız	Biz ölüp toprak ve kemik olduğumuz zaman mı, biz mi ceza göreceğiz?	Öldüğümüz, toprak ve bir yığın kemik olduğumuz zaman mı, biz mi ceza göreceğiz?	ölüp toz ve kemik yığını haline geldikten sonra yargılanacağımıza!
37. 54 هل أنتم مطّيعون =bakar mısınız? قال =dedi	Yanındakilere; «Siz onu bilir misiniz?» der.	Siz, onu bilir misiniz? dedi.	(Ve) ekleyecek: Bakmak (ve onu görmek) ister misiniz?
37. 55 فراه =onu gördü فاطلع =baktı الجحيم =cehennemin في سواه =ortasında	Bir bakar, onu cehennemin ortasında görür.	Bir bakar ve onu cehennemin ortasında görmüştür.	Bunun üzerine dönüp bakar ve o (arkadaşını) yanan ateşin ortasında görür;
37. 56 إن كنت =sen az daha تالله =tallahi قال =dedi لأزدين =beni de alçaltacaktın	Ona der ki; «Yemin ederim ki, sen az daha beni helâk edecektin.	Dedi ki: Allah'a andolsun ki; az kaldı beni de mahvedecektin.	ve Aman Allahım! der, (Ey eski arkadaşım), neredeyse (beni de) mahvedecektin!
37. 57 ربّي =Rabbimin نعمّة =nimeti ولولا =olmasaydı لكنّ =şimdi ben de olurum من المحضّرين =(oraya) getirilenlerden	Rabb'imın lütfu olmasaydı şimdi ben de cehenne-me götürülürdüm» dedi.	Rabbimin lutfu olmasaydı, ben de oraya götürülenlerden olacaktım.	Eğer Rabbimin lütfu olmasaydı ben de (şimdi) (azaba) uğratanlar arasında olur-dum!
37. 58 بمّيتين =öleceklerden أفما نحن =biz değil miyiz?	«Biz bir daha ölmeyecek miyiz?» der.	Biz, bir daha ölmeyeceğiz değil mi?	Ama sonra, (ey cennetdeki arkadaşlarım,) biz gerçekten (bir daha) ölmeyeceğiz,
37. 59 الأولى =ilk موتنّا =ölümümüz إلا =başka وما نحن =ve biz değiliz بمعدّبين =azaba uğrıtılacak	İlk ölümümüzden başka ölüm yok ve biz azaba da uğramayacağız hal!	Ancak ilk ölümümüz müstesna, ve azablandırılmayacağız da.	önceki ölümümüz dışında ve (bir daha) azaba uğrıtılmayacağız, değil mi?
37. 60 لهو =ta kendisidir هذا =bu إن =gerçekten العظيم =büyük الفوز =başarının	İşte büyük başarı ve mutluluk budur.	İşte bu, şüphesiz büyük kurtuluştur.	İşte bu; bu, gerçekten müthiş bir mazhari-yettir!
37. 61 فليعمل =çalışsınlar هذا =bunun لمثل =misli gibi العاملون =çalışanlar	Çalışanlar bunun için çalışsınlar.	Çalışanlar bunun gibisi için çalışsınlar.	(Allah yolunda) çalışanlar, demek ki böyle bir şey için çalışsınlar!
37. 62 خير =hayırlı أذلك =bu mu? أم =yoksa نزلّا =ağırlanmak için شجرة =ağacı mı? الزّقوم =zakkum	Cennet gibi konak mı hayırlı, yoksa zakkum ağacı mı?	Konak yeri olarak bu mu hayırlıdır, yoksa zakkum ağacı mı?	Böyle (bir cennet) mi daha iyi bir ağırlanmadır, yoksa (cehennemin) ölümcül meyve ağacı mı?
37. 63 جعلناها =onu yaptık إنّا =elbette biz للظّالمين =zalimler için فنتنة =bir fitne (sınav)	Biz, o ağacı zalimler için fitne yaptık.	Doğrusu Biz, onu; zalimler için bir fitne yaptık.	Gerçek şu ki, biz o (ağacı) zalimler için bir sınama aracı yaptık,
37. 64 تخرج =çıkan شجرة =bir ağaçtır إنّها =elbette o الجبّيم =cehennemin في أصلٍ =dibinde	O, cehennemin dibinde çıkan bir ağaçtır.	O, cehennemin dibinde çıkan bir ağaçtır.	zira o, (cehennemin) yakıcı ateşinin ortasında büyüyen bir ağaçtır,
37. 65 طغها =tomurcukları كانه =gibidir الشّياطين =şeytanların رؤوس =başları	Tomurcukları, şeytanın başı gibidir.	Tomurcukları şeytanların başları gibidir.	meyvesi şeytanların kellesi gibi (tiksindirici)dir;
37. 66 منها =ondan لاكلون =yiycekler فإنهم =onlar فمالئون =ve dolduracaklardır البطون =karınlarını	İşte cehennemlikler bundan yer ve karınlarını bununla doldururlar.	Onlar muhakkak ondan yiyecekler ve karınlarını onunla dolduracaklardır.	ve (zalim)ler ondan yemeye ve karınlarını onunla doldurmaya mahkumdurlar.
37. 67 لهم =onların vardır إن =şüphesiz ثم =sonra لشّوبًا =bir içkileri عليها =bunun üzerine من حميمٍ =kaynar sudan	Sonra, bu yemeğin üzerine kaynar su katılmış içki onlar içindir.	Sonra onlar için, üzerine kaynar su katılmış içkiler de vardır.	Bunun da üzerinde, onlar korkunç bir ümitsizlik (cezası)na çarptılacaklardır!
37. 68 مرّجعهم =dönecekleri yer إن =elbette ثم =sonra لإلى الجّحيم =cehennemdir	Sonra dönüşleri yine cehennemdir.	Sonra onların dönüşü muhakkak, yine cehennemdir.	Ve bir kez daha (söyleyelim): yakıcı ateş onların nihai durağı olacaktır;
37. 69 ألفوا =buldular إنهم =çünkü onlar ضالّين =sapık kimseler آباءهم =babalarını	Çünkü onlar atalarını sapık yolda buldular.	Doğrusu onlar, babalarını sapıklar olarak bulmuşlardı.	çünkü onlar atalarını eğri bir yol üzerinde buldular,

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
37. 70 فَهُمْ =kendileri de عَلَىٰ آثَارِهِمْ =onların izlerinde يُهْرَعُونَ =koşturuyorlar	Öyle iken yine de düşünmeden atalarının peşinden koşuyorlardı.	Yine de onların izlerinde koştu-ruluyorlardı.	ve (şimdi) atalarının izinden gitmeye can atıyorlar!
37. 71 وَلَقَدْ =andolsun ضَلَّ =sapmıştı قَبْلَهُمْ =onlardan önce أَكْثَرُ =çoğu الْأَوَّلِينَ =evvelkilerin	Andolsun onlardan öncekilerinin çoğu da sapmıştır.	Andolsun ki; on-lardan önce ge-çenlerin çoğu da sapıtmıştı.	Onlardan önce gelip geçmiş eski toplumla-rın çoğu yollarını şa-şırmıştı,
37. 72 وَلَقَدْ =andolsun أَرْسَلْنَا =biz göndermiştik فِيهِمْ =onların içine مُنْذِرِينَ =uyarıcılar	Biz onların içine de uyarıcılar gönder-miştik.	Ve andolsun ki; onlara, uyarıcılar göndermiştik.	halbuki kendilerine uyarıcılar göndermiş-tik.
37. 73 كَانَ =oldu كَيْفَ =nice فَانْظُرْ =bak عَاقِبَةُ =sonu الْمُنْذِرِينَ =uyarılanların	Bak, o uyarılanla-rın sonu nice oldu.	Bir bak; uyarı-ların akıbeti nice oldu.	Bak şu uyarılmış olanların haline!
37. 74 إِلَّا =ancak hariçtir عِبَادَ =kulları اللَّهِ =Allah'ın الْمُخْلِصِينَ =halis	Ancak, Allah'a gö-nülden bağlı kullar o azabın dışında kaldı.	Ancak Allah'ın ihlasa erdirilmiş kulları müstes-na.	Allah'ın halis kulları hariç, (insanların ço-ğu sapkınlığa müte-mayildir.)
37. 75 وَلَقَدْ =andolsun نَادَانَا =bize yalvarmıştı نُوحٌ =Nuh فَلْنِعْمَ =ne güzel الْمُجِيبُونَ =kabul buyurmuştuk	Andolsun Nuh bize dua etmişti de ne güzel kabul etmiş-tik.	Andolsun ki; Nuh, Bize niyaz etmişti. Ne güzel icabet edenleriz Biz.	Nuh (işte bu sebeple) Bize yalvarmıştı ve Bizim cevabımız ne güzeldi,
37. 76 وَنَجَّيْنَاهُ =onu kurtarmıştık وَأَهْلَهُ =ve ailesini الْعَظِيمِ =büyük مِنَ الْكَرْبِ =sıkıntıdan	Onu ve ailesini bü-yük sıkıntıdan kur-tarmıştık.	Onu ve ailesini büyük sıkıntıdan kurtarmıştık.	çünkü onu ve ailesini o korkunç felaketten kurtardık,
37. 77 وَجَعَلْنَا =yaptık ذُرِّيَّتَهُ =onun zürriyetini الْبَاقِينَ =kalıcı هُمْ =onları	Ancak O'nun so-yunu sürekli kıldık.	Ve onun soyunu süreklilerin ken-disi kıldık.	soyunu (yeryüzünde) kalıcı yaptık;
37. 78 وَتَرَكْنَا =(iyi bir ün) bıraktık عَلَيْهِ =ona الْآخِرِينَ =sonra gelenler فِي =arasında	Sonra gelenler arasında O'na iyi bir ün bıraktık.	Sonrakiler ara-sında ona da bıraktık.	ve böylece onun son-ra-ki kuşaklar arasın-da yaşayıp anılması-nı sağladık.
37. 79 وَعَلَىٰ نُوحٍ =Nuh'a السَّلَامُ =selam olsun فِي =içinde الْعَالَمِينَ =alemler	Alemler içinde Nuh'a selâm ol-sun.	Alemler içinde selam olsun Nuh'a.	Bütün alemlerde Nuh'a selam olsun!
37. 80 إِنَّا =biz كَذَلِكَ =işte böyle نَجْزِي =mükâfatlandırırız الْمُحْسِنِينَ =güzel davrananları	İşte biz güzel dav-ranaları böyle mükafatlandırırız.	Biz, ihsan eden-leri; işte böyle mükafatlandırı-rız.	İşte Biz güzel işler yapanları böyle ödül-lendiririz;
37. 81 إِنَّهُ =çünkü o مِنَ بَٰزِيئَاتِ =bizim kullarımızdandı الْمُؤْمِنِينَ =inanan	Çünkü O bizim, inanan kullarımız-dandı.	Doğrusu o; Bi-zim inanmış kul-larımızdandı.	çünkü o, Bizim ger-çekten inanmış kulla-rımızdandı;
37. 82 ثُمَّ =sonra أَغْرَقْنَاهُ =suda boğduk الْآخِرِينَ =ötekilerini	Sonra ötekileri (inanmayanları) suda boğduk.	Sonra diğerlerini suda boğduk.	(böylece o'nu ve ken-disini izleyenleri kur-tardık) ve sonra öteki-leri suda boğduk.
37. 83 وَإِنَّ =şüphesiz مِن شَيْعَتِهِ =onun kolundan idi لِإِبْرَاهِيمَ =İbrahim de	İbrahim de Nuh'un milletindendi.	Muhakkak ki İb-rahim de onun yolunda olanlar-dandı.	Doğrusu İbrahim de onun yolundan giden-lerdendi,
37. 84 إِذْ =zira جَاءَ =gelmişti رَبَّهُ =Rabbine بِقَلْبٍ =bir kalb ile سَلِيمٍ =tertemiz	Çünkü tertemiz bir kalp ile Rabb'ine gelmişti.	Çünkü Rabbına selim bir kalb ile gelmişti.	Rabbine tertemiz bir kalp ile yönelmişti,
37. 85 إِذْ =hani قَالَ =demişti لِأَبِيهِ =babasına وَقَوْمِهِ =ve kavmine مَاذَا =neye تَعْبُدُونَ =tapiyorsunuz	Babasına ve kav-mine: «Neye tapi-yorsunuz?» demiş-ti.	Hani babasına ve kavmine de-mişt ki: Neye ibadet ediyorsu-nuz?	babasına ve halkına şöyle seslenmişti: Siz neye tapiyorsunuz?
37. 86 أَفَنُكَا إِلَهَةً =uydurma tanrılar mı? بِأَنفُسِكُمْ =başka اللَّهِ =Allah'tan تُرِيدُونَ =istiyorsunuz	Allah'dan başka uydurma tanrılar mı istiyorsunuz?	Yalancılık etmek için mi, Allah'tan başka tanrılar mı istiyorsunuz?	Bir yalan(a) -Allah'tan başka güçler(e)- (bo-başka tanrılar mı isti-yorsunuz?
37. 87 فَمَا =nedir? ظَنُّكُمْ =zannınız الْعَالَمِينَ =alemlerin بِرَبِّ =Rabbi hakkında	Alemlerin Rabb'i hakkındaki düşün-ceniz, zannınız nedir?	Alemlerin Rabbi hakkındaki zan-nınız nedir?	Öyleyse alemlerin Rabbi hakkındaki gö-rüşünüz nedir?
37. 88 فَنَظَرَ =baktı نَظْرَةً =göz atarak فِي النُّجُومِ =yıldızlara	İbrahim yıldızlara bir baktı.	Derken yıldızlara bir göz atarak baktı.	Sonra yıldızlara gö-zünü dikti,
37. 89 فَقَالَ =dedi إِنِّي =ben سَقِيمٌ =hastayım	Ben hastayım dedi.	Doğrusu ben, rahatsızım, dedi.	ve Ben kesinlikle (gönlümden) rahatsız-ım! dedi,
37. 90 فَقَتَلُوا =bunun üzerine kaçtılar عَنْهُ =ondan مُذْرِبِينَ =arkalarını dönüp	Bunun üzerine onun yanından kaçtılar.	Bunun üzerine arkalarını dönüp uzaklaştılar.	bunun üzerine onlar ona arkalarını döndü-ler ve uzaklaşıp gitti-ler.
37. 91 فَرَأَىٰ =o da gizlice sokuldu إِلَىٰ آلِهِمْ =onların tanrılarına فَقَالَ =dedi أَلَا تَأْكُلُونَ =yemez misini?	İbrahim de; gizlice onların tanrılarına sokuldu. «Size sundukları yiyecekleri yemiyor musunuz?»	O da, tanrılarına yönelip dedi ki: Yemiyor musu-nuz?	O da onların tanrıla-rına gizlice yaklaştı ve Ne o! (Önünüze konulmuş nimetler-den) yemiyor musu-nuz?
37. 92 مَا لَكُمْ =neyiniz var? لَا تَنْطِفُونَ =konuşmuyorsunuz	Neyiniz var konu-şamıyor musunuz? dedi.	Ne o, konuşmu-şuyor musunuz?	Neyiniz var ki ko-nuşmuyorsunuz? de-di.
37. 93 فَرَأَىٰ =ve gizlice sokulup عَلَيْهِمْ =üzerlerine ضَرْبًا =kuvvetli bir darbe indirdi بِالْيَمِينِ =sağ eliyle	Ve gizlice üzerleri-ne yürüyüp sağ eliyle putlara kuv-vetli bir darbe in-dirdi.	Nihayet üzerleri-ne yürüyüp sa-ğıyla vurdu.	Sonra üzerlerine yü-rüyüp onlara sağ eli-y-le vurdu.
37. 94 فَاقْبَلُوا =hemen gittiler إِلَيْهِ =ona يَزِفُونَ =koşarak	Bunun üzerine pu-ta tapanlar koş-a-rak İbrahim'in ya-nına geldiler.	Bunun üzerine koşarak ona geldiler.	Bunun üzerine diğer-leri koşarak o'na doğ-ru geldiler (ve yaptı-ğınan dolay o'nu suçladılar).
37. 95 قَالَ =dedi أَتَعْبُدُونَ =-mi tapiyorsunuz? مَا =şeylere تَنْجِتُونَ =yonttuğunuz	İbrahim onlara «Elinizle yonttuğ-u-nuz şeylere mi ta-pıyorsunuz?»	Dedi ki: Yonttu-ğunuz şeylere mi tapiyorsu-nuz?	O, Siz dedi, kendi el-erinizle yonttuklarını-za mı tapiyorsunuz?
37. 96 وَاللَّهُ =oysa Allah خَلَقَكُمْ =sizi yaratmıştır وَمَا تَعْمَلُونَ =ve yaptığınız(bu şeyler)i de	Oysa sizi de, yapı-tığınız bu şeyleri de Allah yaratmış-tır dedi.	Halbuki sizi de, yaptıklarınızı da Allah yaratmıştır.	Oysa sizi de, sizin yonttuklarınızı da ya-ratan Allah'tır!
37. 97 قَالُوا =dediler إِنبُوا =yapın لَهُ =onun için قَالَفُوهُ =ve onu atın	Puta tapanlar: «Onun için bir bina yapın da onu ate-şe atın» dediler.	Haydin; dediler, onun için bir bi-na yapın da onu alevli ateşe atın.	Onlar, Bir odun yığını hazırlayın ve o'nu ya-nan ateşin içine atın! diye bağırdılar.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	في الْجَحِيم=ateşe			
37. 98	فَأَرَادُوا بِه=ona كَيِّدًا=bir tuzak kurmak فَجَعَلْنَاهُمْ=biz de onları düşürdük الْأَسْفَلِينَ=alçak	İbrahim'e bir tuzak kurmak istediler, biz de onların tuzaklarını boşa çıkardık, onları alçalttık.	Ona hile yapmak istediler. Biz de onları en aşağılar kıldık.	Ona kötülük yapmak istediler, ama Biz (onların planlarını bozduk ve böylece) onları küçük düşürdük.
37. 99	ذَاهِبْ=gideceğim إِنِّي=ben إِلَى رَبِّي=Rabbime سَيَهْدِين=O beni doğru yola iletecek	İbrahim dedi ki: «Ben Rabb'ime gidiyorum, O beni doğru yola iletecek.»	O, dedi ki: Doğrusu ben, Rab-bıma gidiyorum. O beni hidayete erdirir.	(İbrahim,) Ben dedi, (bu toprakları terk edeceğim ve) Rab-bim beni ne tarafa sevk ederse oraya gideceğim!
37. 100	لِي=bana هَبْ=lütfet رَبِّ=Rabbim مِنَ الصَّالِحِينَ=iyilerden (bir çocuk)	Rabb'im bana iyilerden olacak bir çocuk ver.	Rabbım, bana salihlerden ihsan et.	(Ve şöyle yalvardı:) Ey Rabbim! Bana dü-rüst ve erdemli (ola-cak bir erkek çocuk) bağışla!
37. 101	بِغُلَامٍ=bir erkek çocuk فَبَشِّرْنَاهُ=ona müjdeledik حَلِيمٍ=halim	Biz ona yumuşak huylu bir erkek çocuk müjdeledik.	Biz de ona, hilim sahibi bir oğul müjdeledik.	Bunun üzerine ona (kendisi gibi) yumuşak huylu bir erkek çocuk müjdeledik.
37. 102	فَلَمَّا بَلَغَ=(çocuk) erişince مَعَهُ=onun yanında السَّعْيِ=koşma çağına قَالَ=(İbrahim ona) dedi أَرَى=görüyorum ki إِنِّي=ben يَا بُنَيَّ=yavrum أَتِي=ben فِي الْمَنَامِ=uykuda أَذْبُحُكَ=seni kesiyorum فَانْظُرْ=(düşün) bak قَالَ=dedi مَاذَا تَرَى=ne dersin? أَفْعَلْ=yap يَا أَبَتِ=babacığım مَا تُؤْمَرُ=sana emredileni سَتَجِدُنِي=beni bulacaksın إِنْ شَاءَ اللَّهُ=inşallah مِنَ الصَّابِرِينَ=sabredenlerden	Çocuk onun ya-nında koşma yaşı-na gelince ona; «Yavrum! Ben uy-kuda iken seni kestiğimi görüyorum, bir düşün ne dersin? Çocuk; «Babacığım sana emredileni yap, in-şallah beni sab-redenlerden bula-caksın» dedi.	O, kendisinin yanısıra yürü-meye başlayınca dedi ki: Oğulcu-ğum; doğrusu ben, rüyada iken seni boğazladığımı görüyorum. Bir bak, ne dersin? O da dedi ki: Babacığım; sana emrolunanı yap. İnşallah beni sabredenlerden bulursun.	Ve (bir gün, çocuk, babasının) tutum ve davranışlarını anlayıp paylaşacak olgunluğa eriştiğinde babası şöyle dedi: Ey yavru-cuğum! Rüyamda seni kurban ettiğimi gördüm, bir düşün, ne dersin? (İsmail): Ey babacığım dedi, sana emredilen ney-se onu yap! İnşallah beni sıkıntıya göğüs gerenler arasında bulacaksın!
37. 103	فَلَمَّا أَسْلَمَا=ikisi (Allah'ın emrine) teslim olup وَوَلَّاهُ=(çocuğu) yıkınca لِلْحَبِيبِ=alnı üzerine	İkisi de Allah'a tes-limiyet gösterip babası, oğlunu alnı üzerine yere yatırıncı.	İkisi de teslim olunca, babası; oğlunu alnı üze-re yatırdı.	Fakat ikisi Allah'ın emri (olarak gördük-leri)ne kendilerini tes-lim edince ve (İbra-him) onu yüzüstü yatırıncı,
37. 104	أَنْ=diye وَوَدَّيْنَاهُ=biz ona seslendik يَا إِبْرَاهِيمَ=ey İbrahim	Biz ona «Ey İbra-him» diye seslen-dik.	Biz, ona şöyle seslendik: Ey İb-rahim;	kendisine seslendik: Ey İbrahim,
37. 105	قَدْ=andolsun صَدَقْتَ=sen doğruladın إِنَّا=biz الرُّؤْيَا=rüyayı نَجْزِي=mükâfatlandırırız الْمُحْسِنِينَ=güzel davrananları	Sen rüyayı doğru-ladın; biz güzel davrananları böyle mükafatlandırırız.	Sen rü'yayı ger-çekleştirdin. El-bette Biz, ihsan edenleri böylece mükafatlandırırız.	sen şimdiden o rü-ya(nın amacı)nı yer-i-bette Biz, ihsan ne getirmiş oldun! İş-te iyilik yapanları Biz böyle ödüllendiririz:
37. 106	إِنَّ=gerçekten هَذَا=bu لَهُوَ=o الْبَلَاءُ=bir sınav الْمُبِينُ=apaçık	Gerçekten bu apa-çık bir imtihan idi.	Muhakkak ki bu, apaçık bir imti-handı.	çünkü bu, gerçekten apaçık bir sınama idi.
37. 107	وَوَدَّيْنَاهُ=ve fidye olarak ona verdik بِذَبْحٍ=bir kurbanlık عَظِيمٍ=büyük	Ona fidye olarak büyük bir kurban verdik.	Ve ona fidye ola-rak büyük bir kurbanlık verdik.	Ve fidye olarak o'na büyük bir kurban ver-dik,
37. 108	وَتَرَكْنَاهُ=ve (iyi bir ün) bıraktık عَلَيْهِ=ona فِي=arasında الْآخِرِينَ=sonra gelenler	Sonra gelenler arasında ona iyi bir ün bıraktık.	Sonrakiler ara-sında ona da bıraktık.	böylece o'nun sonraki kuşaklar tarafından şöyle hatırlanmasını sağladık:
37. 109	سَلَامٌ=selam olsun عَلَى إِبْرَاهِيمَ=İbrahim'e	İbrahim'e selâm olsun.	Selam olsun İb-rahim'e.	İbrahim'e selam ol-sun!
37. 110	كَذَلِكَ=işte böyle نَجْزِي=biz mükâfatlandırırız الْمُحْسِنِينَ=güzel davrananları	İşte biz güzel dav-rananları böyle mükafatlandırırız.	Biz, ihsan eden-leri işte böyle mükafatlandırırız.	Biz iyileri böyle ödül-lendiririz,
37. 111	إِنَّهُ=çünkü o مِنَ عِبَادِنَا=bizim kullarımızdandı الْمُؤْمِنِينَ=mümin	Çünkü o bizim mü'min kullarımızdandı.	Muhakkak ki o, mü'min kulları-mızdandı.	çünkü o Bizim ger-çekten inanmış kulla-rımızdandı.
37. 112	وَبَشِّرْنَاهُ=biz ona müjdeledik نَبِيًّا=bir peygamber olarak مِنَ الصَّالِحِينَ=iyilerden	Biz ona iyilerden bir peygamber olacak İshak'ı müjdeledik.	Ona salihlerden bir peygamber olmak üzere İshak'ı müjdele-dik.	Ve (zamanı geldiğin-de) ona, (kendisi de) bir peygamber (olan) dürüst ve erdemli bi-rini, İshak'ı müjdele-dik;
37. 113	وَبَارَكْنَا عَلَيْهِ=kendisine وَعَلَى إِسْحَاقَ=ve İshak'a وَمِنَ ذُرِّيَّتِهِمَا=onların neslinden مُحْسِنٌ=iyi hareket eden de var وَزَالِمٌ=kendisine لِنَفْسِهِ=zulmeden de مُبِينٌ=açıkça	Kendisini ve İs-hak'ı kutlu ve be-reketli kıldık. Her ikisinin neslinden iyi kimseler olacağı gibi, açıkça kendi-sine zulmeden de olacaktır.	Onu da, İshak'ı da mübarek kıldık. O ikisinin soyundan ihsan eden de vardır, kendisine açıkça zulmeden de.	onu ve İshak'ı kutsa-dık ama onların so-yundan iyi işler yapan da çıkacak, kendisine açıkça zulmeden de.
37. 114	وَلَقَدْ=andolsun مَنْتَا=lütuflarda bulunduk عَلَى مُوسَى=Musa'ya وَهَارُونَ=ve Harun'a	Andolsun Musa'ya ve Harun'a da lü-tuflarda bulunduk.	Andolsun ki; Musa ve Ha-run'a da lutf da bulunmuştuk.	Biz, Musaya ve Ha-run'a da lütufta bu-lunduk;
37. 115	وَنَجَّيْنَاهُمَا=onları kurtardık وَقَوْمَهُمَا=ve kavimlerini مِنَ الْكَرْبِ=sıkıntıdan الْعَظِيمِ=büyük	Onları ve kavimle-rini büyük sıkıntı-lardan kurtardık.	O ikisini de, ka-vimlerini de bü-yük bir sıkıntı-dan kurtarmıştık.	onları ve kavimlerini büyük bir (kölelik) fe-laket(in)den kurtardık,
37. 116	وَنَصَرْنَاهُمْ=onlara yardım ettik فَكَانُوا=oldular عَلَى مُوسَى=kendileri الْعَالِينَ=üstün gelenler	Onlara yardım ettik de üstün geldiler.	Onlara yardım etmişlik de galib-ler onlar oldu.	ve kendilerine yardım ettik de (sonunda) za-fer kazanan onlar ol-du.
37. 117	وَأَتَيْنَاهُمَا=onlara verdik الْكِتَابَ=Kitabı الْمُسْتَبِينَ=açık ifadeli	Onlara, apaçık an-laşılan bir Kitap vermiştik.	Her ikisine de apaçık anlaşılan kitab vermiştik.	Onlara (doğru ile eğ-riyi) ayırd eden ilahi kelamı verdik,
37. 118	وَهَدَيْنَاهُمَا=ve onları ilettik الْمُسْتَقِيمَ=doğru	Ve onları doğru yola ilettik.	Ve onları doğru yola hidayet et-mişti.	ve onları doğru yola ilettik,
37. 119	وَتَرَكْنَاهُ=ve (iyi bir ün) bıraktık عَلَيْهِمَا=onlara فِي=arasında الْآخِرِينَ=sonra gelenler	Sonra gelenler arasında onlara iyi bir ün bıraktık.	Sonrakiler ara-sında; ikisini de bıraktık.	ve sonraki kuşaklar arasında yaşayıp anılmalarını sağladık:
37. 120	سَلَامٌ=selam olsun عَلَى مُوسَى=Musa'ya	Musa'ya ve Ha-run'a bizden selâm olsun.	Musa ve Ha-run'a selam ol-sun.	Musa'ya ve Harun'a selam olsun!

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	وَهَارُونَ=ve Harun'a			
37. 121	كَذَلِكَ=işte böyle إِنَّا=biz نَجْزِي=mükâfatlandırırız الْمُحْسِنِينَ=güzel davrananları	İşte biz güzel davrananları böyle mükâfatlandırırız.	Muhakkak ki Biz, ihsan edenleri böyle mükâfatlandırırız.	İyileri işte böyle ödülendiririz,
37. 122	إِنَّهُمَا=çünkü ikisi de مِنْ عِبَادِنَا=bizim kullarımızdandı الْمُؤْمِنِينَ=inanana	Çünkü onların ikisi de bizim mü'min kullarımızdı.	Doğrusu o ikisi de, mü'min kullarımızdandı.	çünkü onların ikisi de gerçekten inanmış kullarımızdandı.
37. 123	إِلْيَاسَ=şüphesiz وَإِنَّ=şüphesiz لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ=elçilerdendi	İlyas da peygamberlerdendir.	Muhakkak ki İlyas da peygamberlerdendi.	Kuşkusuz, İlyas (da) elçilerimizden biriydi
37. 124	إِذْ=hani قَالَ=demişti ki لِقَوْمِهِ=kavmine أَلَا تَتَّقُونَ=korunmaz mısınız?	Kavmine demişti ki; «Allah'ın azabından korkmaz mısınız?	Hani kavmine demişti ki: Siz, hiç korkmaz mısınız?	ve kavmine şöyle seslenmişti: Allah'a karşı sorumluluğunuzu idrak etmez misiniz?
37. 125	أَتَذْعُرُونَ=mi yalvarıyorsunuz? بَعْلًا=Ba'l'e وَتَذَرُونَ=ve bırakıyorsunuz أَحْسَنَ=en güzelini الْخَالِقِينَ=yaratıcıların	Yaratanların en güzeli olan Allah'ı bırakıp da Ba'l putuna mı tapıyorsunuz?	Yaratıcıların en güzelini bırakıp da Ba'l'e mi taparsınız?	Ba'l'e yalvarıp sanatkarların en güzelini, (Allah'ı) bırakır mısınız,
37. 126	رَبَّكُمْ=sizin Rabbiniz اللَّهُ=Allah'ı? وَرَبَّ=ve Rabbi آبَائِكُمْ=atalarınızın الْأُولِينَ=önceki	Sizin ve babalarınızın Rabb'i olan Allah'ı terk mi ediyorsunuz?»	Sizin de Rabbiniz, önceki babalarınızın da Rabbi olan Allah'ı.	Allah'ı, sizin ve evvelki atalarınızın Rabbinizi?
37. 127	فَكَذَّبُوهُ=onu yalanladılar فَإِنَّهُمْ=bundan dolayı onlar لَمُحْضَرُونَ=(azaba) getirileceklerdir	Onu yalanladılar, bunun üzerine hepsi cehenneme götürülecekler.	Fakat bunlar, onu yalanlamışlardı. Muhakkak ki onlar da cehenneme götürüleceklerdir.	Fakat onlar (İlyas'ı) yalanladılar: bu nedenle (Hesap Günü) kesinlikle yargılanacaklardır,
37. 128	إِلَّا=yalnız hariçtir عِبَادَ=kulları اللَّهُ=Allah'ın الْمُخْلِصِينَ=halis	Yalnız Allah'a gönlünden bağlı kulları bunun dışındadır.	Yalnız Allah'ın ihlala erdirilmiş kulları müstesna.	yalnız Allah'ın halis kulları hariç;
37. 129	وَتَرَكْنَا=biz (iyi bir ün) bıraktık عَلَيْهِ=ona فِي=arasında الْآخِرِينَ=sonra gelenler	Sonra gelenler arasında ona iyi bir ün bıraktık.	Sonrakiler arasında ona da bıraktık.	ve o'nun sonraki nesiller arasında yaşayıp anılmasını sağladık;
37. 130	سَلَامٌ=selam olsun عَلَىٰ إِنْ يَاسِينَ=İlyas'a	İlyas'a selâm olsun.	Selam olsun İlyas'a.	İlyas'a ve o'nun yolundan gidenlere selam olsun!
37. 131	كَذَلِكَ=işte böyle إِنَّا=biz نَجْزِي=mükâfatlandırırız الْمُحْسِنِينَ=güzel davrananları	İşte biz güzel davrananları böyle mükâfatlandırırız.	İşte Biz, ihsan edenleri böyle mükâfatlandırırız.	İyileri işte böyle ödülendiririz,
37. 132	إِنَّهُ=çünkü o مِنْ عِبَادِنَا=bizim kullarımızdandı الْمُؤْمِنِينَ=mümin	Çünkü O bizim mü'min kullarımızdandı.	Muhakkak ki o, mü'min kullarımızdandı.	çünkü o, gerçekten inanmış kullarımızdan biriydi!
37. 133	لُوطًا=Lût وَإِنَّ=ve şüphesiz لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ=gönderilen elçilerdendi	Lût da gönderilen peygamberlerdendi.	Muhakkak ki Lut da peygamberlerdendi.	Şüphesiz, Lut da elçilerimizden biriydi;
37. 134	نَجَّيْنَاهُ=onu kurtarmıştık إِذْ=hani وَأَهْلَهُ=ve ailesini أَجْمَعِينَ=hepsini	Onu ve ailesini kurtardık.	Hani Biz, onu ve ailesini topluca kurtarmıştık.	(dolayısıyla, o'nun günahkar ülkesini cezalandırırken) kendisini ve aile efradını kurtardık,
37. 135	إِلَّا=yalnız hariç عَجُوزًا=acuze bir kadın فِي=arasında bulunan الْعَابِرِينَ=(azabda) kalacaklar	Yalnız azaba uğrayanlar arasında kalan ihtiyar bir kadın hariç.	Geridekiler arasında kalan bir kocakarı müstesna.	geride kalanlar arasında bulunan yaşlı bir kadın dışında;
37. 136	دَمَرْنَا=kırdık (geçirdik) ثُمَّ=sonra الْآخِرِينَ=ötekileri	Sonra diğerlerini yok etmiştik.	Sonra diğerlerini yerle bir etmiştik.	ve sonra diğerlerini tamamen yok ettik:
37. 137	لَتَمُرُّوْنَ=geçip gidiyorsunuz وَإِنَّكُمْ=siz عَلَيْهِمْ=onların yanlarından مُصْبِحِينَ=sabahleyin	Ey insanlar! Sabahleyin onların yanından geçip gidiyorsunuz.	Doğrusu siz, sabahleyin onlara uğrar üzerlerinden geçersiniz.	siz (bugüne kadar) onların yurtlarından gelip geçmektesiniz her sabah
37. 138	وَبِاللَّيْلِ=ve geceleyin أَفَلَا تَعْقِلُونَ=düşünmüyor musunuz?	Ve geceleyin. Düşünmüyor musunuz?	Geceleyin de. Hala akletmez misiniz?	ve her akşam. O halde (bakıp da) aklınızı kullanmıyor musunuz?
37. 139	يُونُسَ=Yunus وَإِنَّ=ve şüphesiz لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ=gönderilen elçilerdendi	Yunus da gönderilen peygamberlerdendi.	Muhakkak ki Yunus da peygamberlerdendi.	Şüphesiz, Yunus da elçilerimizden biriydi,
37. 140	إِذْ=hani أَبَقَ=kaçmıştı إِلَى الْفُلْكِ=gemiye الْمَشْحُونِ=dolu	Dolu bir gemiye kaçmıştı.	Hani o, dolu bir gemiye kaçmıştı.	kaçak bir köle gibi, yüklü bir gemiye (binip) kaçmıştı.
37. 141	فَكَانَ=oldu فَسَاهَمَ=kur'a çekti مِنَ الْمُذْحَضِينَ=yenilenlerden	Gemide olanlar arasında kura çekmişti de yenilenlerden olmuştu, bu sebepten denize atılmıştı.	Kur'a çekmişti de yenilenlerden olmuştu.	Ve sonra kur'a çekilmiş, o, (kur'ada) kaybedenlerden olmuştu;
37. 142	فَالْتَقَمَهُ=onu yuttu الْحَوْتَ=balık وَهُوَ مُلِيمٌ=kendi kendisini kınarken	Yunus kendini kınarken, balık onu yutmuştu.	Yenilgiye uğramışken, bir balık yutmuştu onu.	(sonra o'nu denize atmışlar ve) denizde büyük balık tarafından yutulmuştu, çünkü kınananlardan biriydi.
37. 143	فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ=eğer olmasaydı مِنَ الْمُسَبِّحِينَ=tesbih edenlerden	Eğer Allah'ı tesbih edenlerden olmasaydı.	Eğer o, tesbih edenlerden olmasaydı.	Eğer o, (en derin bunalım anlarında bile) Allah'ın sınırsız şanını yüceltenlerden olmasaydı,
37. 144	فِي بَطْنِهِ=onun karnında لَلَّيْتُ=kalırdı إِلَى=kadar يَوْمَ=güne يُنْعَعُونَ=yeniden diriltilecekleri	İnsanların yeniden dirileceği güne kadar balığın karnında kalırdı.	Tekrar diriltilecekleri güne kadar onun karnında kalacaktı.	herkesin yeniden dirileceği güne kadar o (balığı)n karnında kalmış olacaktı.
37. 145	فَقَبَّذْنَاهُ=onu attık بِالْعُرَاءِ=ağaçsız çıplak bir yere وَهُوَ سَقِيمٌ=hasta bir halde	Biz de onu halsiz bir durumda ağaçsız çıplak bir yere attık.	Rahatsız bir halde iken Biz, onu açlıklık bir yere attık.	ama biz o'nu manevi çöküntü/iç huzursuzluğu içinde ıssız bir kıyıya çıkarttık,
37. 146	وَأَنْبَتْنَا=ve bitirdik عَلَيْهِ=üzerine شَجَرَةً=bir ağacı مِنْ يَظُنِّينَ=asma kabak	Üzerine gölge yapması için geniş yapraklı bir bitki yetiştirdik.	Ve onun için geniş yapraklı bir bitki yetiştirdik.	ve onun üzerinde (çorak toprakta) yetişen bir bodur fidan yetiştirttik.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
37. 147 وَأَرْسَلْنَاهُ=ve onu elçi gönderdik أَوْ=ya da إِلَى مِائَةِ آلَفٍ=yüz bin insana يَزِيدُونَ=daha fazlasına	Ve onu yüz bin insan ya da daha çok kişiye peygamber olarak gönderdik.	Onu yüz bin veya daha fazlasına elçi gönderdik.	Ve onu (bir kez daha kendi halkına,) yüz bin veya daha fazla (kişi)ye gönderdik.
37. 148 قَامَنُوا=inandılar إِلَى=kadar فَمَتَّعْنَاهُمْ=biz de onları geçindirdik حِينَ=bir süreye	İnandılar, biz de onları belli bir süreye kadar geçindirdik.	Nihayet ona inandılar, Biz de onları bir süreye kadar geçindirdik.	Onlar, (bu defa ona) inandılar; bunun üzerine Biz, verilen süre zarfında onlara mutlu bir hayat yaşattık.
37. 149 أَلرَّبِّكَ=Rabbine فَاسْتَفْتِهِمْ=şimdi onlara sor الْبَنَاتِ=kızlar (mı) وَلَهُمْ=onlara da الْبَنُونَ=oğlanlar (mı)	Ey Muhammed! Putperestlere sor bakalım kızlar Rabb'inin de erkekler onların mı?	Şimdi sen, onlara sor, kızlar senin Rabbinin da, oğlanlar onların mı?	Şimdi onlardan sana cevap vermelerini iste: senin Rabbinin kızları var da onların (yalnız) erkek çocukları mı var?
37. 150 الْمَلَائِكَةُ=melekleri خَلَقْنَا=yarattık? أَمْ=yoksa إِنَّا=dişi olarak (mı) وَهُمْ شَاهِدُونَ=onların gözleri önünde	Yoksa biz melekleri kız olarak yaratırken onlar yanında mıydı?	Yoksa, Biz, melekleri dişi olarak yarattık da onlar buna şahid miydiler?	Yoksa melekleri dişi yarattık da o (meleklerle ilahlık isnad ede)nler bunu gördüler mi?
37. 151 أَنَّهُمْ=onlar إِيَّا=iyi bilin مِنْ إِفْكِهْمُ=iftiraları yüzünden لَيَقُولُنَّ=diyorlar ki	Dikkat edin, onlar iftiraları yüzünden diyorlar ki:	İyi bilin ki; gerçekten onlar, iftiralardan ötürü şöyle diyorlar:	Bazı insanlar tamamen sahte ve yalan(a olan temayüllerin)den dolayı,
37. 152 وَإِنَّهُمْ=onlar وَلَدَ=doğurdu اللَّهِ=Allah لَكَذِبُونَ=elbette yalancıdırlar	Allah doğurdu onlar elbette yalancıdırlar.	Allah doğurdu. Hiç şüphesiz onlar yalancıdır.	Allah (bir erkek çocuk) doğurdu diyorlar; onlar elbette yalan söylüyorlar;
37. 153 الْبَنَاتِ=kızları أَصْطَفَى=tercih mi etmiş? عَلَى=karşı الْبَنِينَ=oğlanlara	Allah, kızları oğullara tercih mi etmiş?	Kızları, oğullara tercih mi etmiş?	O, kızları oğlanlara tercih etmiştir! (sözleri de yalandır.)
37. 154 كَيْفَ=nasıl مَا لَكُمْ=size ne oldu? تَحْكُمُونَ=hüküm veriyorsunuz	Ne oluyorsunuz? Ne biçim hükmediyorsunuz?	Ne oluyor size, nasıl hükmediyorsunuz?	Ne oluyor size, ne biçim karar veriyorsunuz?
37. 155 أَفَلَا تَذَكَّرُونَ=hiç mi düşünmüyorsunuz?	Hiç mi düşünmüyorsunuz?	Hiç düşünmüyor musunuz?	Hiç düşünmüyor musunuz?
37. 156 لَكُمْ=sizin أَمْ=yoksa (mi var?) مُبِينٌ=açık سُلْطَانٌ=bir deliliniz	Yoksa sizin açık deliliniz mi var?	Yoksa sizin apaçık bir deliliniz mi var?	Yoksa (iddialarınızı doğrulayacak) açık bir deliliniz mi var?
37. 157 إِنْ=eğer بِكِتَابِكُمْ=Kitabınızı فَاتُوا=getirin صَادِقِينَ=doğru كُنْتُمْ=iseniz	Eğer doğru iseniz kitabınızı getirin.	Eğer sadıklardan iseniz kitabınızı getirin.	Eğer doğru söylöyorsanız, kendi kitabınızı getirin!
37. 158 بَيْنَهُ=O'nunla نَسَبًا=bir nesep الْحِنَّةُ=cinler وَبَيْنَ=arasında الْحِنَّةُ=cinler عَلِمَتْ=bilmişlerdir وَلَقَدْ=oysa إِنَّهُمْ=kendilerinin لَمُخْضَرُونَ=(yüce divana) getirileceklerini	Allah'la cinler arasında soy bağı uydurdular. Andolsun cinler de, kendilerinin hesap yerine götürüleceklerini bilirler.	O'nunla cinnler arasında bir ne seb bağı uydurdular. Andolsun ki; cinnler de, onların götürüleceklerini bilmektedirler.	Bazıları da Allah ile bütün görünmez varlık türleri arasında bir yakınlık uydurdular; oysa bu görünmez varlıklar (da) pekala bilir ki, onlar, (bu şekilde Allah'a isnadda bulunanlar,) mutlaka (Hesap Günü O'nun huzurunda) yargılanacaklardır:
37. 159 اللَّهُ=Allah سُبْحَانَ=(münezzektir) yücedir عَمَّا يَصِفُونَ=onların taktıkları sıfatlardan	Haşâ! Allah, onların taktıkları sıfatlardan münezzektir.	Allah, onların nitelendirdiklerinden münezzektir.	(çünkü) Allah, insanların geliştirdiği her türlü tasavvurun üstünde, sonsuz yüceliktir.
37. 160 اللَّهُ=Allah'ın عِبَادَ=kulları إِلَّا=fakat hariç الْمُخْلِصِينَ=temiz	Allah'a gönülden bağlı kullar, bunların dışındadır.	Allah'ın ihlase erdirilmiş kulları müstesna.	Allah'ın halis kulları ise böyle (davranmazlar).
37. 161 وَمَا تَعْبُدُونَ=ne de taptıklarınız فَإِنكُمْ=ne siz	Ey inkârcılar! Ne siz ne de taptıklarınız.	Muhakkak ki sizler ve taptıklarınız,	çünkü ne siz (Allah'a iftirada bulunan)lar, ne de sizin taptıklarınız,
37. 162 عَلَيْهِ=O'na karşı مَا أَنْتُمْ=siz değilsiniz بِفَاتِنِينَ=saptıracak	Kimseyi Allah'a karşı kandırıp yoldan çıkaramazsınız.	O'na karşı hiç fitneleyebilecek değilsiniz.	hiçbiriniz, kimseyi kendi heves ve ayartmalarınıza boyun eğdiremezsiniz,
37. 163 هُوَ=O مَنْ=kimseden إِلَّا=başkasını الْجَحِيمِ=cehenneme صَالٍ=girecek	Ancak cehenneme girecek olanları kandırırsınız.	Tabii cehenneme girecek olan müstesna.	(kendi ayaklarıyla) yakıcı ateşe koşanlar hariç!
37. 164 إِلَّا=dışında مِنَّا=bizden kimsenin يَوْمَ=yoktur مَعْلُومٌ=belli مَقَامٌ=bir makamı لَهُ=onun	Melekler: «Bizim içimizden herkesin belli makamı vardır.»	Bizim her birimizin belirli bir makamı vardır.	(Bütün tabiat güçleri Allah'a hamdeder ve şöyle derler: İçimizden hiç kimse yoktur ki (Allah tarafından) kendisi için tayin edilmiş bir yere sahip olmasın;
37. 165 لَنَحْنُ=biz وَإِنَّا=biziz الصَّافُونَ=o saf saf dizilenler	Şüphesiz biz sıra sıra duranlarız.	Ve muhakkak ki biz; saf bağlayıp duranlarız.	biz de (ibadetlerimizde O'nun önünde) saf tutarız;
37. 166 لَنَحْنُ=biz وَإِنَّا=biziz الْمُسْتَبِحُونَ=o tesbih edenler	Allah'ı tesbih edenleriz.	Ve muhakkak ki biz; tesbih edenleriz.	ve şüphesiz biz de O'nun sınırsız şanını yüceltiriz!
37. 167 لَيَقُولُنَّ=şöyle diyorlardı وَإِنْ كَانُوا=onlar	Putperestler şöyle diyorlardı.	Onlar her ne kadar şöyle diyor idiyeler de;	Gerçek şu ki, o (hakkati inkar ede)nler her zaman şöyle derler:
37. 168 عِنْدَنَا=yanımızda أَنَّ=kuşkusuz لَوْ=eğer olsaydı مِنَ الْأَوَّلِينَ=öncekilerden ذَكَرًا=bir uyarı	Eğer yanımızda evvelkilere gelen bir uyarı kitabı olsaydı.	Öncekilerde olduğu gibi bizde de bir zikir bulunsaydı;	Eğer atalarımızdan (bu yönde) bir gelecek devralmış olsaydık,
37. 169 عِبَادَ=kulları لَكُنَّا=elbette biz olurduk الْمُخْلِصِينَ=halis اللَّهِ=Allah'ın	Elbette biz Allah'ın temiz kulları olurduk.	Biz de elbet Allah'ın ihlase erdirilmiş kulları olurduk.	kesinlikle Allah'ın halis kulları olurduk!
37. 170 بِهٖ=onu فَكَفَرُوا=ama inkâr ettiler يَعْلَمُونَ=bileceklerdir فَسَوْفَ=yakında	Ancak o uyarıyı inkâr ettiler, yakında inkârlarının sonucunu bileceklerdir.	Sonunda O'na küfrettiler, ama ilerde bileceklerdir.	Ama (işte bu ilahi kelam önlerine konulduğu halde,) onu kabul etmeye yanaşmıyorlar! Ama zamanla (reddettikleri şeyin ne olduğunu) öğreneceklerdir:
37. 171 سَبَقَتْ=geçmişti كَلِمَتُنَا=şu sözümüz لِعِبَادِنَا=kullarımıza الْمُرْسَلِينَ=gönderilen elçi	Andolsun ki, peygamber kullarıma şu sözlerimi vermişsinizdir.	Andolsun ki; Bizim, gönderilen hakında sözümüz geçmiştir:	çünkü uzun zaman önce kullarımız olan elçilere söz verdik:
37. 172 إِنَّهُمْ=mutlaka أَلَهُمْ=kendileri olacaktır الْمَنْصُورُونَ=zafere ulaştırılanlar	Mutlaka kendilerine yardım edilecektir.	Onlar muhakkak yardım görenlerdir.	kendilerine mutlaka yardım edilecektir

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
37. 173	وَإِنَّ=ve mutlaka جُنْدَنَا=bizim ordumuz لَهُمْ=onlara الْغَالِبُونَ=galip gelecek	Ve galip gelecek olanlar, mutlaka bizim ordumuzdur.	Ve şüphesiz ki Bizim askerlerimiz; onlar galiblerdir.	ve (sonunda) galip gelecek olan mutlaka Bizim ordumuz olacaktır.
37. 174	حَتَّى=kadar عَنْهُمْ=onlardan قَتَوْلَ=dön حِينَ=bir süreye	Ey Muhammed! Bir süreye kadar onlardan yüz çevir.	Sen, bir süreye kadar onlardan yüz çevir.	Bu sebeple, o (hakikatî inkar eden)lerden bir süre uzak dur
37. 175	فَسَوْفَ=yakında وَأَنْصِرُهُمْ=onları gözetle يُبْصِرُونَ=göreceklendir	Onlara inecek azabı gözetle, onlar da göreceklendir.	Gözetleyiver onları, ilerde göreceklendir.	ve onları(n kim olduklarını) gör; onlar (da) zaman içinde (şimdi görmediklerini) göreceklendir.
37. 176	أَفَبِعَذَابِنَا=bizim azabımızı mı? يَسْتَعْجِلُونَ=acele istiyorlar	Azabımıza uğramakta acele mi ediyorlar?	Yoksa azabımızı mı çabucak istiyorlar?	Onlar azabımızın çabuklaştırılmasını acaba (gerçekten) istiyorlar mı?
37. 177	نَزَلَ=(azab) indiği قَادَا=zaman بِسَاءِ=ne kötü olur يَسَاءَ=yurtlarına صَبَاحُ=sabahu الْمُنْذَرِينَ=uyarılmış olanların	Fakat o azap yurtlarına indiği vakit uyarılmış olanların hali ne kötü olur!	Fakat o, yurtlarına indiğinde uyarılanların sabahı ne kötü olur.	Eğer öyleyse, o (azap) bir kez başlarına geldiğinde, uyarılmış olanların uyanması kötü olacaktır!
37. 178	حَتَّى=kadar عَنْهُمْ=onlardan وَتَوَلَّى=uzaklaş حِينَ=bir süreye	Bir süreye kadar onları kendi hallerine bırak.	Sen, bir süreye kadar onlardan yüz çevir.	Bu sebeple onlardan bir süre uzak dur,
37. 179	فَسَوْفَ=yakında وَهَبْ=ve (bekle de) gör يُبْصِرُونَ=onlar da göreceklendir	Ve bekle de gör, onlar da göreceklendir.	Gözetleyiver, ilerde göreceklendir.	ve (onların ne olduklarını) gör; zamanla onlar (da şimdi görmediklerini) göreceklendir.
37. 180	رَبِّ=sahibi رَبِّكَ=Rabbin سُبْحَانَ=yücedir الْعِزَّةُ=kudret ve şeref عَمَّا يَصِفُونَ=onların nitelendirmelerinden	Kudret ve şeref sahibi Rabb'in, onların taktıkları sıfatlardan münezzehtir, yücedir.	Tenzih ederiz senin izzet sahibi Rabbinı, onların nitelemekte olduklarından.	Kudret ve izzet sahibi Rabbin, insanların her türlü tasavvurunun üstünde (bir yüceliğe sahip)tir.
37. 181	وَسَلَامٌ=selam عَلَى الْمُرْسَلِينَ=gönderilen elçilere	Selâm gönderilen peygamberlere.	Selam olsun peygamberlere.	O'nun bütün elçilerine selam olsun!
37. 182	رَبِّ=Rabbi رَبِّ=Allah'a وَالحَمْدُ=ve hamd الْعَالَمِينَ=alemlerin	Hamd, alemlerin Rabb'i Allah'ı!	Hamd olsun, alemlerin Rabbi Allah'ı a.	Ve hamd, bütün alemlerin Rabbi Allah'a mahsustur!
38. 1	صَّ=Sad وَالْقُرْآنِ=Kur'an'a andolsun ذِي الذِّكْرِ=şanlı	Sad, zikir sahibi, şanlı Kur'an'a and olsun ki.	Sad. Zikir dolu Kur'an'a yemin olsun.	Sad. Düşün öğüt ve uyarılarla dolu olan bu Kuran'ı!
38. 2	الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler بَلْ=doğrusu عِزَّةً=bir gurur فِي=içindedirler وَشِقَاقٍ=ve ayrılık	İnkâr edenler bir gurur ve ayrılık içindedirler.	Hayır, o küfredenler boş bir gurur ve bir parçalanma içindedirler.	Ama hakikati inkara şartlanmış olanlar, boş gurura kapılmış ve (bu sebeple) (doğru yolu bırakıp) yanlış ve eğri yollara sapmışlardır.
38. 3	أَهْلَكْنَا=helak ettik كَمْ=nice مِنْ قَرْنٍ=nesilleri مِنْ قَبْلِهِمْ=onlardan önce فَقَادُوا=feryad ettiler وَلَاتَ=fakat geçmişti حِينَ=zamanی مَنَاصٍ=kurtuluş	Onlardan önce nice nesilleri helak ettik de feryad ettiler. Oysa artık kurtuluş zamanı değildi.	Kendilerinden önce nice nesilleri helak ettik de onlar, çılgınlık kopardılar. Halbuki kurtulmak vakti değildi.	Onlardan önce kaç nesli (bu günahlarından dolayı) yok ettik! Ve artık kaçmalarının mümkün olmadığını anladıklarında (nasıl) yalvaryorlardı (Bize)!
38. 4	وَعَجِبُوا=hayret ettiler أَنْ جَاءَهُمْ=onlara gelmesine مُنْذِرٌ=bir uyarıcı (peygamber) مِنْهُمْ=kendilerinden هَذَا=bu الْكَافِرُونَ=kâfirler وَقَالَ=ve dediler ki سَاحِرٌ=bir sihirbazdır كَذَّابٌ=yalancı	Aralarından bir uyarıcı gelmesine şaşırdılar. İnkârcılar; «bu yalancı bir sihirbazdır» dediler.	Küfredenler içlerinden bir uyarıcının gelmesine şaşırmışlardı da demişlerdi ki: Bu, çok yalancı bir sihirbazdır.	Şimdi bu (insanlar) aralarından bir uyarıcının çıkmasına şaşmaktadırlar; ve hakikatî inkar edenler şöyle diyorlar: O (sadece) bir büyücü, bir yalancıdır!
38. 5	إِلَٰهًا=tanrı الْإِلَٰهَةِ=tanrıları أَجَعَلَ= mı yaptı? هَذَا=bu إِنَّ=şüphesiz وَاحِدًا=bir tek عُجَابٌ=tuhaf لَشَيْءٍ=bir şeydir	Tanrıları bir tek tanrı mı yapıyor? Bu, cidden tuhaf bir şeydir.	Tanrıları bir tek tanrı mı kıldı? Doğrusu bu, şaşırtıcı bir şey.	O, bütün ilahları (reddedip) bir (tek) ilah olduğunu mu iddia ediyor? Doğrusu, bu çok tuhaf bir şeydir!
38. 6	مِنْهُمْ=onlardan الْمَلَأَ=bir grup وَأَنْطَلَقَ=fırladı وَاصْبِرُوا=bağlı kalın أَنْ يَمْشُوا=yürüyün هَذَا=bu إِنَّ=çünkü عَلَى آلِهَتِكُمْ=tanrılarına لَشَيْءٍ=bir şeydir يُرَادُ=arzu edilen	Onlardan ileri gelenler; «yürüyün, tanrılarınıza bağlılıkta direnin, sizden istenen şüphesiz budur.»	Onların elebaşlarından bir grup; yürüyün ve tanrılarınız üzerinde direnin. Şüphesiz ki bu; sizden istenen bir şeydir, diyerek çıkıp gittiler.	Liderleri öne atılır: Pes etmeyin ve ilahlarınıza sınıksız sarılmaya devam edin: yapılacak tek şey budur!
38. 7	بِهَذَا=bunu مَا سَمِعْنَا=biz işitmedik إِنْ هَذَا=bu فِي الْمَلَةِ=dinde الْأَخِرَةِ=öteki إِلَّا=başka bir şey değildir اخْتِلَافٌ=uydurmaktan	Biz bunun söylediğini babalarımızın bağlı olduğu son dinde de işitmedik. Bu uydurmaktan başka bir şey değildir.	Biz, bunu diğer dinde de işitmedik. Bu, ancak bir uydurmadır.	Biz, yeni itikatların hiç birinde böyle (bir iddia) duymadık! Bu, (fani bir insanın) uydurmasından başka bir şey değildir!
38. 8	الذِّكْرُ=Zikir عَلَيْهِ=ona أُنْزِلَ= mı indirildi? هُمْ=onlar بَلْ=doğrusu مِنْ بَيْنِنَا=aramızdan فِي=içindedirler شَكٍّ=şüphe مِنْ ذِكْرِي=benim Zikir'imden بَلْ=hayır لَمَّا يَدْوُقُوا=onlar henüz tadmadılar عَذَابٍ=azabımı	Kur'an, aramızda O'na mı indirilmiydi?» dediler. Doğrusu bunlar Kur'an hakkında şüphe içindedirler. Hayır, onlar azabımı henüz tadmadılar.»	Aramızdan zikir ona mı indirilmiştir? Hayır, onlar zikirimden şüphededirler. Hayır, onlar henüz azabımı tatmamışlardı.	Ne yani! (İlahi) uyarı, içimizden bir tek o'na mı indirildi? Evet, onlar yalnız Benim uyarıma karşı şüphe içindeler. Evet, onlar henüz Benim azabımı tatmadılar.
38. 9	عِنْدَهُمْ=onların yanında (mı?) أَمْ=yoksa خَزَائِنُ=hazineleri رَحْمَةً=rahmet رَبِّكَ=Rabbinin الْعَزِيزُ=daima üstün olan الْوَهَّابُ=çok lütufta bulunan	Yoksa, güçlü ve çok ihsan sahibi olan Rabb'inin rahmet hazineleri, onların yanında mıdır?	Yoksa O Aziz, Vehhab Rabbinin rahmet hazineleri onların yanında mıdır?	Yoksa onlar, kudret ve lütf sahibi olan Rabbinin rahmet hazinelerine sahip olduklarını mı zannediyorlar?
38. 10	مُلْكُ=mülkü لَهُمْ=onların (mı?) أَمْ=yoksa السَّمَاوَاتِ=göklerin وَالْأَرْضِ=ve yerin بَيْنَهُمَا=ikisi arasında وَمَا=ve bulunanların فَلْيَرْتَفِعُوا=öyleyse yükselsinler فِي=içinde الْأَسْبَابِ=sebepler (vasıtalar)	Yahut, göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunanların hükümrânlığı, onların elinde midir? Öyle ise sebeplere sarılıp ta göğe yükselsinler (de hükümrânlığı ele geçirsinler bakalım).	Yahut göklerin, yerin ve ikisinin arasında bulunanların mülkü onların mıdır? Öyleyse sebeblere tevessül etsinler de yükselsinler bakalım.	Yoksa, göklerin ve yerin ve ikisi arasında bulunan her şeyin hükümrânlığı onlara mı aittir? Öyleyse (akıllarına gelebilecek) her türlü vasıta ile (benzer ilahi bir makama) ulaşmayı denesinler (bakalım)!
38. 11	مَا هُنَالِكَ=şurada جُنْدٌ=bir ordudur مَهْرُومٌ=bozguna uğratılacak مِنَ الْأَحْزَابِ=derme çatma	Onlar derme çatma hiziplerden meydana gelmiş ordudur ki, işte şurada bozguna uğratılmışlardır.	Onlar, burada derme çatma gruplardan olma bozguna uğratılmış bir ordudur.	(Fakat) işte bütün insanlar, ne kadar (sıkı şekilde) bir araya gelmiş olsalar da (hakikati kabule yanaşmazlarsa) yenilmeye mahkum olurlar.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
38. 12	كَذَّبَتْ =yalanlamıştı قَبْلَهُمْ =onlardan önce وَقَوْمُ نُوحٍ =Nuh kavmi وَعَادٌ =ve Ad (kavmi) وَفِرْعَوْنُ =ve Fir'avn ذُو الْأَوْتَادِ =kazıklar	Onlardan önce de Nuh kavmi, Ad kavmi ve sarsılmaz bir saltanat sahibi Firavun'da yalanlamıştı.	Onlardan önce, Nuh kavmi, Ad ve kazıklar sahibi Firavun da yalanlamıştı.	Daha önce Nuh kavmi, 'Ad (kavmi) ve (sayısız) direkler üstünde duran çadırların sahibi Firavun (toplumu) da hakikati yalanladılar,
38. 13	وَتَمُودُ =Semud (kavmi) وَقَوْمُ =ve kavmi الْأَيْكَةِ =Eyke وَأَصْحَابُ لُوطٍ =Lût وَالْأَحْرَابُ =kabilelerdi	Semud kavmi, Lut kavmi ve Eyke halkı da yalanlamıştı. İşte bunlar da peygamberlerine karşı birleşen kabilelerdir.	Semud, Lut kavmi ve Eyke halkı da. İşte onlar, ayrı topluluklardı.	Semud (kabileleri) ve Lut kavmi ve (Medyen'in) yemyeşil vadilerinin sakinleri (de aynı şekilde hakikati yalanlamışlardı): Onların tümü (inkarda) birleştiler.
38. 14	كَذَّبَ =yalanladılar إِلَّا =hepsi de إِنْ كُلُّ الرُّسُلِ =elçileri فَحَقَّ =hak ettiler عِقَابِ =benim cezamı	Hepsi peygamberleri yalanladılar da azabımı hak ettiler.	Hepsi de peygamberleri yalanladılar. Ve bu yüzden azabı hak ettiler.	Hepsi de elçileri yalanladılar; ve bu nedenle cezamızı hak ettiler.
38. 15	هُؤُلَاءِ =bunlar وَمَا يَنْظُرُ إِلَّا =başka bir şey وَاحِدَةً =bir tek صِيحَةً =na'ra مِنْ فَوَاقٍ =geri dönmesi لَهَا =ona وَمَا =olmayan	Bunlar da ancak, bir an gecikmesi olmayan tek bir çığlık beklemektedirler.	Bunlar, bir tek çığlık beklemektedirler ki, onun bir an bile gecikmesi yoktur.	Ve onları, (şimdi hakikati inkar edenleri,) tek bir (bela) çığlığı beklemektedir. O, bir an bile gecikmeyecektir.
38. 16	وَقَالُوا =dediler ki رَبَّنَا =Rabbimiz عَجَلْ =hemen ver لَنَا =bize قَبْلَ =önce قِطْنًا =bizim (azab) payımızı الْحِسَابِ =hesap يَوْمَ =gününden	İnkârcılar ise dediler ki; «Rabb'imiz! Bizim azab payımızı hesap gününden önce ver.»	Ve dediler ki: Rabbimiz; hesab gününden önce bizim payımızı çabuklaştıver.	Onlar (alaylı bir şekilde): Ey Rabbimiz! derler, Hesap Günü'nden önce payımıza düşen (ceza)ı hemen ver bize!
38. 17	اصْبِرْ =sabret عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ =onların dediklerine وَأَذْكُرْ =ve an عَبْدَنَا =kulumuz دَاوُودَ =Davud'u إِنَّهُ =çünkü o ذَا الْأَيْدِ =güçlü أَوَّابٌ =(bize) çok başvururdu	Ey Muhammed! Onların söylediklerine sabret, kulumuz, Davut'u an. Çünkü o daima Allah'a yönelirdi.	Onların söylediklerine sabret... Ve güçlü kulumuz Davud'u hatırla. Muhakkak ki o, hep Allah'a yönelirdi.	(Ama sen, yine,) onların söyledikleri her şeye sabırla katlan ve güçlü bir iradeye sahip bulunan kulumuz Davud'u hatırla! O, her zaman Bize yönelirdi:
38. 18	إِنَّا =biz سَخَّرْنَا =boyun eğdirmiştik الْجِبَالَ =dağları مَعَهُ =onunla beraber بِالْعَشِيِّ =akşam يُسَبِّحُونَ =tesbih ederlerdi وَالْإِشْرَاقِ =ve sabah	Biz dağları onun emrine verdik. Sabah akşam onunla beraber tesbih ederler.	Biz, gerçekten dağları onun buyruğuna vermiştik. Sabah ve akşam tesbih ederlerdi.	(ve bunun için,) her sabah ve her akşam sınırsız kudret ve egemenliğimizi anarken dağları o'na eşlik ettirirdik,
38. 19	وَالطَّيْرِ =ve kuşlar مَحْشُورَةً =toplanıp gelen كُلُّ =hepsi لَهُ =ona أَوَّابٌ =katılırdı	Her taraftan toplanıp gelen kuşları da onun buyruğu altına vermiştik. Her biri ona yönelmekteydi.	Kuşları da toplu olarak. Her biri ona yönelmişti.	ve (aynı şekilde) bölük bölük kuşları da. Bunlar (hep birlikte) O'na, (kendilerini yaratmış olana,) tekrar tekrar yönelirlerdi.
38. 20	وَشَدَدْنَا =güçlendirmiştik مُلْكَهُ =onun mülkünü وَأَتَيْنَاهُ =kendisine vermiştik الْحِكْمَةَ =hikmet وَفَصَّلَ =ve yeteneği الْخِطَابِ =açık güzel konuşma	O'nun hükümranlığını kuvvetlendirmiş, O'na hikmet ve açık, güzel konuşma yeteneği vermiştik.	Onun mülkünü pekiştirmiş, kendisine hikmet ve kesin söz söyleme hakkı vermiştik.	Biz de (buna karşılık) o'nun otoritesini güçlendirmiş ve kararlarında hikmet ve basiret üzere olmasını sağlamıştık.
38. 21	نَبَأٌ =haberi وَهَلْ أَتَاكَ =sana geldi mi? إِذْ =hani الْخَصِمِ =davacıların تَسَوَّرُوا =tıрманmışlardı الْمِحْرَابِ =odasının duvarına	Sana davacılarının haberi geldi mi? Hani odasının duvarına tırmanmışlardı.	Sana davacıların haberi ulaştı mı? Hani onlar 'Hani' bedin duvarına tırmanmışlardı.	Davacıların kıssasından haberin oldu mu? (Davud'un ibadet ettiği) mabedin duvarlarına tırmanan (iki kişinin kıssasından)?
38. 22	عَلَىٰ =yanına دَخَلُوا =girmişlerdi إِذْ =hani دَاوُودَ =Davud'un كَرَّمَهُ =korkmuştu لَا تَخَفْ =korkma قَالُوا =dediler مِنْهُمْ =onlardan بَغَىٰ =saldırdı خَصْمَانِ =biz iki davacıyız بَعْضُ =ötekinin عَلَىٰ =hakkına بَعْضُنَا =bizim بَيْنَنَا =aramızda فَاحْكُمْ =şimdi sen hükmet وَلَا تُسْطِطْ =haksızlık etme بِالْحَقِّ =hak ile وَاهْدِنَا =bizi götür إِلَىٰ سَوَاءٍ =ortasına (adalete)	Hani Davud'un yanına girmişlerdi de, Davud onlardan korkmuştu. «Korkma dediler, biz iki davacıyız. Birimiz ötekinin hakkına saldırdı. Şimdi sen aramızda hak ile hükmet, adaletten ayrılıp bize zulmetme, bizi doğru yola çıkar.»	Davud'un yanına girmişlerdi de o, kendilerinden ürkmüştü. Demişlerdi ki: Korkma, iki davacı; birimiz birimizin hakkına tecavüz etti. Sen, aramızda hak ile hüküm ver. Ve ondan ayrılma. Bizi, doğru yolun ortasına ilet.	Davud, onları yanına görünce telaşlanıp korktu; bunun üzerine: Korkma! dediler, Biz (sadece) iki davacıyız. Birimiz ötekinin hakkına tecavüz etti, şimdi aramızda adaletle karar ver, doğrudan ayrılma ve (ikimize) dürüstlük yolunu göster.
38. 23	هَذَا =bu إِنَّ =doğrusu الصِّرَاطِ =yolun لَهُ =var أَخِي =kardeşimin نَعْجَةً =koyunu تِسْعٌ وَتِسْعُونَ =doksan dokuz نَعْجَةً =koyunum وَلِي =benim ise var فَقَالَ =fakat (kardeşim) dedi وَاحِدَةً =bir tek أَكْفُلْنِيهَا =onu da bana ver وَعَزَّنِي =ve bana ağır bastı فِي الْخِطَابِ =konuşmada	Bu kardeşimin doksandokuz dişi koyunu var. Benim ise bir tek dişi koyunum var. Böyle iken onu da bana ver dedi ve tartışmada beni yendi.	Gerçekten bu, kardeşimdir. Onun doksan dokuz dişi koyunum, benim de bir tek dişi koyunum var. Onu bana ver, dedi ve sözleşmede beni yendi.	Bu benim kardeşim: Onun doksandokuz koyunu var, benimse (sadece) bir koyunum; buna rağmen 'onu bana ver' dedi ve bu tartışmada bana zorla dediğini yaptırdı.
38. 24	لَقَدْ =andolsun قَالَ =(Davud) dedi ki يَسْأَلِ =istemekle ظَلَمْتُكَ =sana zulmetmiştir نَعْبَتُكَ =senin koyununu وَإِنَّ =zaten إِلَىٰ نِعَاجِهِ =kendi koyunlarına كَثِيرًا =çoğu مِنَ الْخُلَطَاءِ =karıştıran(ortak)ların لَيَبْغِي =zulmederler بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ =birbirine إِلَّا =yalnız bunun dışındadır الَّذِينَ آمَنُوا =inananlar وَعَمِلُوا =ve yapanlar وَقَلِيلٌ =ve azdır الصَّالِحَاتِ =iyi işler وَضُنٌّ =sandı هُمْ =onlar مَا =ne kadar دَاوُودَ =Davud أَتَمَّا فَتَنَاهُ =kendisini denediğimizi رَبَّهُ =Rabbinden فَاسْتَغْفَرَ =mağfîret diledi وَإِنَّمَا =eğilerek (secdeye) وَأَنَابَ =ve (bize) döndü	Davud: «And olsun ki, senin dişi koyununu kendi dişi koyunlarına katmak istemekle, sana büyük haksızlık etmiştir. Doğrusu ortakların çoğu birbirlerinin haklarına tecavüz ederler. İnanıp yararlı iyi iş yapanlar bunun dışındadır ki, sayıları ne kadar azdır.» demişti. Davud kendisini denediğimizi sanmıştı da, Rabb'inden mağfîret dileyerek eğilip secdeye kapanmış, tevbe etmiş, Allah'a yönelmişti.	O da dedi ki: Senin dişi koyununu, kendi dişi koyunlarına katmak için istemekle sana zulmetmiştir. Doğrusu ortakçılarının çoğu birbirinin hakkına tecavüz eder. Ancak inanmış olup salih ameller işleyenler müstesnadır. Ama onlar pek azdır. Davud, kendisini imtihan ettiğimizi zannederek Rabb'inden mağfîret diledi. Ru-kua kapanarak Allah'a yöneldi.	(Davud) dedi ki: Bu (adam) senin koyununu kendininkiler arasına katmayı istemekle sana haksızlık yapmış! Zaten yakınların çoğu birbirlerine aynı şeyi yaparlar, (Allah'a) inanıp doğru ve yararlı işler yapanlar hariç. Böylesi de ne kadar az! Davud, (bunları söylerken) Bizim kendisini sınadığımızı (bir-den) anladı; bunun üzerine Rabbinden günahını bağışlamasını diledi, secdeye kapandı ve tevbe ederek O'na yöneldi.
38. 25	ذَلِكَ =bunu لَهُ =ondan فَعَزَّزْنَا =biz de affettik وَأَنَّ =ve şüphesiz لَهُ =onun vardır	Böylece onu bağıışladık. Yanımızda onun yüksek bir makamı ve güzel	Bunun üzerine Biz de onu bağıışladık. Onun için şüphesiz ki	Biz de bu (günah)ını bağıışladık, (öteki dünyada) o'nu Bizim yakınlığımız ve men-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
38. 26	عِنْدَنَا=yanımızda وَحُسْنٌ=ve güzel أَنْزَلْنَاهُ=bir yakınlığı مَابٍ=bir geleceği	bir geleceği vardır.	katımızda yüksek bir makam ve güzel bir sonu vardır.	zillerin en güzeli beklemektedir.
38. 26	إِنَّا=ey Davud بِز جَعَلْنَاكَ=seni yaptık خَلِيفَةً=hükümdar فَاخُكُمُ=yeryüzünde هَؤُلَاءِ=arasında النَّاسِ=insanlar بِالْحَقِّ=adaletle وَلَا تَتَّبِعِ=ve uyma الْهَوَىٰ=keyf(in)e فِيضْلِكَ=sonra seni saptırır عَنْ سَبِيلٍ=yolundan إِنَّ=şüphesiz اللَّهِ=Allah'ın الَّذِينَ يَصِلُونَ=sapanlara عَنْ سَبِيلٍ=yolundan لَهُمْ=onlara vardır عَذَابٌ=azab نَسُوا=dolayı بِمَا=unuttuklarından شَدِيدٌ=çetin الْحِسَابِ=hesap يَوْمَ=gününü	Ey Davud! Biz seni yeryüzünde hükümdar yaptık. İnsanlar arasında adaletle hükmet, keyfine uyma, sonra bu seni Allah'ın yolundan saptırır. Allah'ın yolundan sapanlara, hesap gününü unuttuklarından dolayı çetin azab vardır.	Ey Davud; seni gerçekten yeryüzüne halife kıldık. O halde insanlar arasında hak ile hükmet. Heveslere uyma ki bu, seni Allah'ın yolundan saptırır. Şüphesiz ki Allah'ın yolundan sapanlara; onlara hesap gününü unuttuklarından dolayı şiddetli bir azap vardır.	(Ve şöyle dedik:) Ey Davud! Seni (bir Peygamber ve böylece) yeryüzündeki halifemiz kıldık: öyleyse insanlar arasında adaletle hükmet, boş arzu ve heveslere uyma, sonra onlar seni Allah yolundan saptırır. Allah yolundan sapanları ise, Hesap Günü'nü unuttuklarından dolayı şiddetli bir azap bekler!
38. 27	وَمَا خَلَقْنَا=yaratmadık السَّمَاءَ=göğü وَالْأَرْضَ=ve yeri وَمَا بَيْنَهُمَا=ve ikisi arasındakileri بِطِلَافٍ=boş yere ذَلِكَ=bu ظَنُّ=zannıdır الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenlerin فَوَيْلٌ=vay hallerine لِلَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenlerin مِنَ النَّارِ=ateşten	Göğü, yeri ve ikisi arasında bulunanları boşuna yaratmadık, inkâr edenler, kainatın boş bir tesadüf eseri olduğunu söylerler, bu onların zannıdır. Vay ateşe uğrayacak inkârcıların hallerine.	Biz; göğü, yeryüzünü ve ikisinin arasında bulunanları boşuna yaratmadık. Bu, küfretmiş olanların zannıdır. Vay o küfretmiş olanlara, cehennem ateşinden.	Ve Biz, hakikati inkar edenlerin sandığı gibi, göğü ve yeri ve ikisi arasındaki şeylerden yoksun yaratmadık. Vay hallerine (cehennem) ateşindeki o inkarcıların!
38. 28	أَمْ=yoksa نَجْعَلُ=tutacağız الَّذِينَ آمَنُوا=inananları وَعَمِلُوا=ve yapanları الصَّالِحَاتِ=iyi işler كَالْمُفْسِدِينَ=bozgunculuk yapanlar gibi (mi?) فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde أَمْ=yoksa نَجْعَلُ=tutacağız الْمُتَّقِينَ=muttakileri كَالْفَجَّارِ=yoldan çıkanlar gibi (mi?)	Yoksa biz iman edip de güzel amel ve hareket edenleri yeryüzünde fesat çıkarıncılar gibi mi tutacağız? Yahut Allah'tan korkanları doğru yoldan sapanlar gibi mi sayacağız?	Yoksa Biz; iman etmiş ve salih amel işlemiş olanları, yeryüzünde bozgunculuk edenler gibi mi kılarız? Yoksa Biz; muttakileri, facirler gibi mi tutarız?	(Yoksa,) inanıp doğru ve yararlı işler yapanları yeryüzünde bozgunculuk yapanlarla bir mi tutsaydık? Allah'a karşı sorumluluklarının bilincinde olanları yoldan sapmışlarla bir mi tutsaydık?
38. 29	كِتَابٌ=Kitab أَنْزَلْنَاهُ=onu indirdik مُبَارَكٌ=mübarek لِيَذَّبَ=düşünsünler وَلِيَتَذَكَّرَ=ve öğüt alsınlar آيَاتِهِ=ayetlerini أُولُو الْأَلْبَابِ=sahipleri ساغْدُيْ=sağduyu	Ey Muhammed! Bu Kur'an çok mübarek bir kitaptır. Onu sana indirdik ki, ayetlerini düşünsünler ve akıl sahipleri öğüt alsın.	Ayetlerini düşünsünler ve akıl sahibi olanlar öğüt alsınlar diye, sana mübarek bir kitab indirdik.	(Ey Muhammed!) Sana indirdiğimiz bu kutsal ilahi kelim (da her şeyi açıkladık ki) insanlar onun mesajı üzerinde iyice düşünsünler ve akıl iz'an sahipleri ondan ders alsınlar.
38. 30	وَوَهَبْنَا=biz armağan ettik لِدَاوُدَ=Davud'a الْعَبْدَ=kuldu نِعَمٌ=ne güzel أَوَابٌ=(Allah'a) yönelirdi إِنَّهُ=şüphesiz o	Biz Davud'a Süleyman'ı hediye ettik. Süleyman ne güzel kuldu! Doğrusu O daima Allah'a yönelirdi.	Davud'a da Süleyman'ı lutfettik. O ne güzel bir kuldu ve muhakkak ki o, Allah'a yönelirdi.	Ve biz Davud'a (oğul olarak) Süleyman'ı armağan ettik; o, ne güzel bir kul (umuz oldu)! O, her zaman Bize yönelirdi.
38. 31	إِذْ=hani عُرِضَ=gösterilmişti عَلَيْهِ=kendisine بِالْعَشِيِّ=akşam üstü الصَّافِنَاتِ=safin (görmekli) الْحِيَادِ=(saf kan Arap) atları	Ona bir akşam üstü, çalılımlı ve safkan koşu atları sunulmuştu.	Hani ona bir akşam, çalılımlı ve cins koşu atları sunulmuştu.	(Ve) akşama doğru soylu koşu atları önüne getirildiğinde (bile),
38. 32	أَخْبَبْتُ=tercih ettim إِنِّي=ben فَقَالَ=dedi الْخَيْرِ=mal رَبِّي=Rabbimi تَوَارَتْ=(atlar) gizlendi حَتَّى=nihayet بِالْحِجَابِ=perde ile	Süleyman, «Gerçekten ben at (mal) sevgisine Rabb'im'i anmayı sağladıkları için düştüm» dedi. Atlar koşup toz perdesi arkasından kayboldular.	Demişti ki: Doğrusu ben, Rabbimi zikretmek için mal sevgisine düştüm. Nihayet perdenin arkasına gizlenmişti.	Ben güzel olan her şeyi severim, çünkü Rabbimi bana hatırlattı! derdi; (atlar koşarak uzaklaşıp) gözden kayboluncaya kadar (bu sözleri tekrarladı. Daha sonra,)
38. 33	رُدُّوْهَا=onları عَلَيَّ=bana getirin فَطَفِقَ=başladı مَسْحًا=okşamağa وَالْأَعْنَاقِ=ve boyunlarını بِالْحَقِيقِ=bacıklarını	Süleyman, «Atları bana getirin» dedi. Bacıklarını ve boyunlarını okşamaya başladı.	Onları bana geri getirin, dedi, bacıklarını ve boyunlarını sıvazlamaya başlamıştı.	Onları bana getirin! (diye emretti) ve bacıkları ile boyunlarını (şefkatle) sıvazlamaya başladı.
38. 34	وَلَقَدْ=andolsun فَنَنَّا=denedik وَالْقَيْنَا=ve bıraktık سُلَيْمَانَ=Süleyman'ı كُرْسِيِّهِ=üstüne تَاhtının جَسَدًا=bir ceset أَنْتَابٌ=(bize) yöneldi ثُمَّ=sonra	Andolsun, Süleyman'ı denedik. Tahtının üstüne bir ceset bıraktık, sonra O, yine eski hallerine döndü.	Andolsun ki; Biz, Süleyman'ı denemiştik. Tahtının üstüne bir ceset attık. Sonra eski haline döndü.	Fakat (daha önce) Süleyman'ı tahtının üzerine bir ceset koymak suretiyle denemiştik; bunun üzerine (Bize) yönelmiş (ve)
38. 35	بَنِي=beni لِي=beni أَغْفِرُ=affet رَبِّ=Rabbim قَالَ=dedi وَهَبْ=ve ver لِي=bana مُلْكًا=bir mülk (hükümdarlık) لَا يَنْبَغِي=nasib olmayan لِأَحَدٍ=hiç kimseye مِنْ بَعْدِي=benden sonra إِنَّكَ=çünkü sen أَنْتَ=sensin أَلَوْهَابِ=çok lütfeden	Süleyman: «Rabb'im! Beni bağışla, bana benden sonra kimse ulaşamayacağı bir hükümlürlük ver. Sen şüphesiz daima bağışta bulunansın» dedi.	Dedi ki: Rabbim; bağışla beni. Ve bana öyle bir mülk ver ki; benden sonra hiç bir kimse ulaşamasın. Muhakkak ki en çok bağışta bulunan Sensin, Sen.	Rabbim! demişti, Günahlarımı affet, bana benden sonra kimse ulaşamayacağı bir hükümlürlük ver; çünkü sen lütf sahibisin!
38. 36	فَسَخَّرْنَا=biz boyun eğdirdik لَهُ=ona تَجْرِي=eserdi الرِّيحَ=rüzgârı بِأَمْرِهِ=onun buyruğuyla رُحَاءً=tatlı tatlı أَصَابَ=istediği حَيْثُ=yere	Bunun üzerine Süleyman'ın buyruğu ile istediği yere kolayca giden rüzgârı emrine verdik.	Bunun üzerine Biz de rüzgârı emrine verdik. Emri ile istediği yere kolayca giderdi.	Bunun üzerine rüzgârı o'nun emrine verdik ki o'nun direktifi ile istediği yöne doğru kolayca essin;
38. 37	وَالشَّيَاطِينِ=ve şeytanları كُلٌّ=her وَعَوَاصٍ=ve dalgıcı بَنَاءٍ=bina ustasını	Bina ustalarını ve dalgıçlık yapan şeytanları da emrine verdik.	Şeytanları da. Her bina ustasını ve dalgıcı da.	bütün bozguncu güçleri de (o'nun hizmetine verdik), her tür yapı ustasını ve dalgıcı;
38. 38	وَأَخْرَيْنَ=ve başka (şeytan)ları مُفْرَرَيْنِ=birbirine bağlanmış فِي الْأَصْفَادِ=zincirlerle	Demir zincirlere bağlı diğer yaratıkları da onun emrine verdik.	Demir halkalarla bağlı diğerlerini de.	ve zincirlerle birbirlerine bağlanmış diğerlerini.
38. 39	هَذَا=bu عَطَاؤُنَا=bizim ihsanımızdır فَأَمْنُنْ=artık dilediğine ver أَوْ=veya أَمْسِكْ=verme بِغَيْرِ حِسَابٍ=hesapsızdır	İşte bizim bağışımız budur; «ister ver, ister tut, hesapsızdır» dedik.	Bu, bizim bağışımızdır. Artık ister hesabsızca ver, ister tut.	(Ve ona dedik:) Bu Bizim hediyeimizdir, onu hiçbir hesap yapmadan başkalarına dilediğin gibi vermen yahut elinde tutman sana kalmıştı!
38. 40	وَإِنَّ=ve şüphesiz لَهُ=onun için vardır عِنْدَنَا=bizim yanımızda لَزُلْفَى=bir yakınlık	Doğrusu onun, bizim yanımızda yükse bir makam ve güzel bir gelecek.	Doğrusu katımızda onun için yükse bir makam ve güzel bir gelecek.	Kuşkusuz o'nu (öteki dünyada) Bizim yakınlığımız ve yakınlıkların en güzeli beklemekte.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
38. 41	وَوَحْسَنَ =ve güzel مَّآبٍ =bir gelecek		ceği vardı.	netice vardır.
38. 41	وَأَذْكُرُ =ve an عَبْدَنَا =kulumuz أَيُّوبُ =Eyyub'u إِذْ =hani رَبَّهُ =Rabbine نَادَى =seslenmişti أَنِّي =bana مَسْتَنِي =dokundurdu الشَّيْطَانُ =şeytan بِئْسَ =bir yorgunluk وَعَذَابٍ =ve azab	Ey Muhammed! Kulumuz Eyyub' u da an. O Rabb' ine «Doğrusu şeytan bana yorgunluk ve azab verdi» diye seslenmişti.	Kulumuz Ey-yub' u da hatırla. Hani Rabbına: Doğrusu şeytan bana yorgunluk ve azab verdi, diye seslenmişti.	Kulumuz Eyyub'u da hatırla, o'nun Rabbine şöyle seslendiğini: Şeytan bana (tam bir) bıkınlık ve azap vermektedir!
38. 42	أَرْكُضْ =(yere) vur بِرَجْلِكَ =ayağını هَذَا =işte مُغْتَسِلٌ =yikanacak بَارِدٌ =serin (bir su) وَشَرَابٍ =ve içilecek	Biz de ona «Ayağını yere vur! İşte yikanacak ve içilecek soğuk bir su» dedik.	Vur ayağını yere. İşte yıkana-cak ve içilecek soğuk bir su.	(Bunun üzerine kendisine:) Ayağını (yere) vur: İşte yıkanabileceğin ve içebileceğin bir soğuk su! dedik.
38. 43	وَوَهَبْنَا =armağan ettik لَهُ =ona أَهْلَهُ =ailesini وَمِنْهُمْ =ve bir eşini مَعَهُمْ =onlarla beraber رَحْمَةً =bir rahmet مِنَّا =bizden وَذِكْرَى =ve bir ibret olarak لِأُولِي =sahiplerine الْأَلْبَابِ =sağduyu	Ona bizden bir rahmet ve sağduyu sahiplerine bir ibret olarak ailesini ve onlarla beraber bir eş daha bağışladık.	Katımızdan bir rahmet, akıl sahipleri için de bir öğüt olmak üzere ona, ailesini ve onlarla birlikte olanların bir mislini lutfettik.	Ona katımızdan bir rahmet ve bütün akıl iz'an sahiplerine bir uyarı olmak üzere mevcut nüfuslarını iki katına çıkaran yeni bir nesil armağan ettik.
38. 44	وَوُحْدٌ =ve al بِيَدِكَ =eline صِغْتًا =bir demet sap فَاضْرِبْ =vur بِهِ =onunla وَلَا تَحْنُتْ =yeminini bozma إِنَّا =gerçekten biz وَجَدْنَاهُ =onu bulmuştuk صَابِرًا =sabreden (bir kul) نِعَمٌ =ne güzel الْعَبْدُ =kuldu إِنَّهُ =o daima أَوَّابٌ =(bize) başvururdu	Ey Eyyüb: «Eline bir demet sap al, onunla vur, yeminini bozma» demiştik. Gerçekten O çok sabırlı bir kulumuzdu, daima Allah' a yönelirdi	Eline bir demet sap al da onunla vur ve yeminini bozma. Biz, onu gerçekten sabırlı bulmuştuk. Ne iyi kuldu. Muhakkak ki o, Allah' a yönelirdi.	(Ve sonunda o'na dedi ki:) Şimdi eline bir demet ot al, onunla vur ve yeminini yerine getir! Gerçekten Biz o'nu sıkıntılara karşı sabırlı gördük. O, ne güzel bir kulumuzdu, daima Bize yönelirdi!
38. 45	وَأَذْكُرُ =ve an عِبَادَنَا =kullarımız وَإِبْرَاهِيمَ =İbrahim'i وَإِسْحَاقَ =ve İshak'ı وَيَعْقُوبَ =ve Yakub'u أُولِي الْأَيْدِي =kuvvetli وَالْأَبْصَارِ =ve basiretli	Ey Muhammed! Güçlü ve anlayışlı olan kullarımız İbrahim, İshak ve Yakub' u da an.	Kuvvetli ve basiretli kullarımız; İbrahim, İshak ve Ya' kub' u da hatırla.	(Hepsi de) güçlü bir iradeye ve keskin bir kavrayış yeteneğine sahip olan İbrahim, İshak ve Yakub'u hatırla:
38. 46	إِنَّا =biz أَخْلَصْنَاهُمْ =onları ihlaslı (kul) yaptık بِخَالِصَةٍ =samimiyetle ذِكْرَى =düşüncesiyle الدَّارِ =ahiret yurdu	Biz onları Ahiret yurdunu düşünen, gönülden bağlı kullar yaptık.	Doğrusu Biz, onları ahiret yurdunu samimiyetle düşünen kimseler kıldık.	Biz onları arı duru bir düşünce aracılığıyla temizledik. Öteki dünyayı gözetme (düşüncesiyle).
38. 47	وَأَنَّهُمْ =onlar عِنْدَنَا =bizim yanımızda لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنَ =seçkinlerden الْأَخْيَارِ =hayırlılardandır	Onlar bizim yanımızda seçkin ve hayırlı kimselerdir.	Ve gerçekten onlar, katımızda seçkinlerden ve hayırlılardandı.	Ve Bizim nezdimizde onlar gerçekten seçkin, hayırlı kimseler arasındaydılar.
38. 48	وَأَذْكُرُ =ve an إِسْمَاعِيلَ =İsmail'i وَالْيَسَعَ =ve Elyesa'ı وَذَا الْكِفْلِ =ve Zülkifil'i وَكُلُّ =hepsi de مِنَ الْأَخْيَارِ =iyilerdendir	İsmail' i, Elyas' ı, Zülkifil' i de an. Hepsi iyilerdendir.	İsmail' i, El-Yesa' ı ve Zülkifil' i de hatırla. Hepsi de iyilerdendir.	İsmail' i, Elyesa' yı ve (onlar gibi) kendisini (Bize) adayan herkesi an! Onların tümü hayırlı kimselerdi!
38. 49	هَذَا =bu ذِكْرٌ =bir hatırlamadır وَإِنَّ =gerçekten biz الْمُتَّقِينَ =korunanlar için vardır لَحَسَنٌ =güzel مَّآبٍ =bir gelecek	Bu bir hatırlatmadır. Korunanlar için güzel bir gelecek vardır.	Bu bir zikirdir. Ve muhakkak ki muttakiler için güzel bir sonuç vardır.	BU, (Allah'a inananlar için) bir uyarıdır. Çünkü, Allah'a karşı sorumluluk bilinci duyanları bütün menzillerin en güzeli beklemektedir:
38. 50	مُفْتَحَةٌ =açılmış عَدْنٍ =Adn جَنَاتٍ =cennetleri لَهُمْ =kendilerine الْأَبْوَابُ =kapıları	Kapıları onlara açılmış, Adn cennetleri vardır.	Kapıları kendilerine açılmış Adn cennetleri.	Kapıları ardına kadar açık sonsuz mutluluk, esenlik bahçeleri,
38. 51	مُتَكِّئِينَ =(koltuklara) yaslanırlar فِيهَا =orada يَذْعُونَ =isterler فِيهَا =orada بِفَاكِهَةٍ =meyva كَثِيرَةٍ =bir çok وَشَرَابٍ =ve içki	Orada tahtlara yaslanmış olarak çeşitli meyveler ve içecekler isterler.	Orada tahtlara yaslanmış olarak birçok meyveler ve içecekler isterler.	orada uzanıp dinlenecekler; (ve) her tür meyveyi ve içeceği, (serbestçe) isteyebilecekler,
38. 52	وَعِنْدَهُمْ =yanlarında vardır قَاصِرَاتُ =diken الطَّرْفِ =bakışlarını أَثْرَابٌ =yaşıt dilberler	Yanlarında bakışlarını yalnız kocalarına diken kendileriyle yaşıt güzel-ler vardır.	Yanlarında gözlerini yalnız eşlerine dikmiş aynı yaştan güzeller vardır.	yanıbaşlarında yu-muşak bakışlı, uyumlu eşler olacak.
38. 53	هَذَا =işte budur مَا تُوْعَدُونَ =size söz verilen لَيَوْمٍ =günü için الْحِسَابِ =hesap	İşte hesap günü için size söz verilen bunlardır.	İşte hesap günü için size vaadolan budur.	İşte bu, Hesap Günü için size verilen sözdür:
38. 54	إِنَّ =doğrusu هَذَا =bu أَرْزُقْنَا =bizim rızkımızın مَا =yoktur لَهُ =onun مِنْ نَفَادٍ =bitip tükenmesi	Doğrusu, verdiği-miz rızıklar tükenmez.	Doğrusu bu, Bizim rızkıımızdır, onun için bitip tükenme yoktur.	Bu, (size) vereceğimize tükenmeyen nimetimizdir!
38. 55	هَذَا =bu böyledir وَإِنَّ =fakat لِلطَّاغِينَ =azgınlara vardır لَشَرٌّ =en kötü مَّآبٍ =bir gelecek	Bu böyledir; ancak azgınlara kötü bir gelecek vardır.	Bu böyle. Azgınlara için de sonuçun en kötüsü vardır.	Bu, (dürüst ve erdemliler içindir); doğruluk ve dürüstlük sınırlarını aşanları ise en kötü bir akibet beklemektedir.
38. 56	جَهَنَّمَ =cehennem يَصْلَوْنَهَا =oraya girerler فَقَبِئْسَ =ne kötü الْمِهَادُ =bir döşektir	Cehenneme girerler. Orası ne kötü bir konaktır.	Cehennem. Oraya girerler. Ne kötü bir konaktır.	Onlar cehennemi tadacaklar, ne feci bir meskendir o!
38. 57	هَذَا =işte فَلْيَذُوقُوهُ =onu tatsınlar كَحَمِيمٍ =kaynar وَعَسَاقٌ =ve kokuşmuştur	İşte bu kaynar su ve irindir, artık onu tatsınlar.	İşte şu, kaynar su ve irin. Tatsınlar onu.	Bu, (işte böyleleri içindir.) öyleyse bırak tatsınlar: yakıcı bir ümitsizlik ve buz gibi bir karanlık,
38. 58	وَأَخَرُ =ve daha başka vardır مِنْ شَكْلِهِ =ona (azaba) benzer أَزْوَاجٌ =çeşit çeşit	Ve daha başka çeşit çeşit azab vardır.	Bunlara benzer daha başkaları da vardır.	ve aynı cinsten azap üstüne azap!
38. 59	هَذَا =işte şunlar فَوْجٌ =gruptur مُفْتَحِمٌ =(cehenneme) girecek مَعَكُمْ =sizinle beraber لَا مَرْحَبًا =yok merhaba بِهِمْ =onlara إِنَّهُمْ =onlar صَالُوا =gireceklerdir النَّارِ =ateşe	İnkârcıların ileri gelenlerine «İşte bu topluluk sizinle beraber gerçeğe karşı direnenlerdir. Onlar rahat yüzü görmesin. Onlar mutlaka ateşe gireceklerdir» denir.	İşte bu topluluk, sizinle beraber göğüs gerenlerdir. Rahat yüzü görmesin onlar. Muhakkak cehenneme gireceklerdir.	(Ve onlar birbirlerine soracaklar: Gördünüz mü) sizinle birlikte kö-rükörüne (günaha) dalan bu kalabalığı? Rahat yüzü görmesin onlar! Elbet onlar (da) ateşi tadacaklar!
38. 60	قَالُوا =dediler ki بَلْ =hayır أَنْتُمْ =asıl size لَا مَرْحَبًا =yok merhaba بَكُمْ =size أَنْتُمْ =siz قَدَمْنُمُوهُ =bunu önümüze getirdiniz لَنَا =bizim	Toplulukta bulunanlar ise; «Hayır, asıl siz rahat yüzü görmeyin; bizi zürmeye getiren sizsiniz»	Dediler ki: Hayır, asıl siz rahat yüzü görmeyin. Biz zürmeye siz sürdürdünüz. Ne	(Ve) onlar, (ayartılmış olanlar,) feryad edecekler! Hayır, asıl (soruml) sizsiniz! Siz rahat yüzü görmeyin!

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
الْقَرَارُ=durak قَبَسٌ=ne kötü	niz, ne kötü bir duraktır» derler.	kötü bir duraktır burası.	Bunu başımıza getiren sizsiniz: Ne kötü bir yer burası!
38. 61 مَنْ=Rabbimiz رَبَّنَا=dediler قَالُوا هَذَا=bunu لَنَا=bizim önümüze getirdiyse قَدِمَ azabını عَذَابًا=onun artır قَزَدَهُ ateşteki فِي النَّارِ=bir kat daha ضِعْفًا	«Rabb'imiz! Bunu kim başımıza getirdiyse, ateşte onun azabını kat kat artır» derler.	Dediler ki: Rabbimiz; bizi buraya kim sürdüyse ona ateşteki azabını kat kat arttır.	(Ve) Ey Rabbimiz! diye yalvaracaklar, Bunu kim başımıza getirdiyse onun ateş içindeki azabını kat kat arttır!
38. 62 مَا لَنَا=bize ne oldu ki? وَقَالُوا=dediler رجالًا=adamları لَا نَرَى=görmüyoruz كُنَّا=saydığımız نَعُدُّهُمْ kötülerden مِنَ الْأَشْرَارِ	«Bize ne oldu ki, dünyada iken kötülerden saydığımız adamları burada niçin görmüyoruz?» derler.	Ve dediler ki: Bizim kendilerini kötülerden saydığımız adamları niçin burada görmüyoruz?	Ve ekleyecekler: Nasıl olur da (dünyada) çarpılmış olanlar arasında saydıklarımızı (n hiç birini) burada görmeyiz,
38. 63 سِخْرِيًّا=alay أَنَحْنَاهُمْ=hani onlarla ederdik عَنْهُمْ=onlardan زَاغَتْ=kaydı (mı?) أَمْ=yoksa الْأَبْصَارُ=gözler(imiz)	Hani onlarla alay ederdik. Yoksa onları gözden mi kaçırdık?	Onları alaya almıştık. Yoksa şimdi gözlere görünmez mi oldular?	(ve) kendileriyle alay ettiklerimizin? Yoksa (onlar burada da) bizim göremiyoruz?
38. 64 لَحَقَّ=gerçektir ذَلِكَ=bu إِنَّ=mutlaka الْأَهْلُ=halkının النَّارُ=ateş تَخَاصُمُ=tartışmasıdır	İşte ateş halkının tartışmaları böyledir ve bunlar gerçektir.	İşte bu, hakkın kendisidir. Cehennem ehlinin birbiriyle tartışması.	Cehennem sakinlerinin karşılıklı çekişmeleri (ve şaşkınlıkları) işte böyle sürüp gidecek!
38. 65 أَنَا=ben إِنَّمَا=ancak أَقُلُ=de ki وَمَا=ve yoktur مُنْذِرٌ=bir uyarıcıyım اللهُ=Allah'tan إِلَّا=başka مِنَ إِلِهِ=tanrı الْقَهَّارُ=ve kahreden الْوَاحِدُ=tek	Ey Muhammed! De ki, «Ben sadece bir uyarıcıyım. Gücü her şeye yeten tek Allah'tan başka tanrı yoktur.	De ki: Ben, sadece bir uyarıcıyım. Vahid, Kahhar olan Allah'tan başka hiç bir ilah yoktur.	De ki (ey Muhammed): Ben yalnızca bir uyarıcıyım; bütün mevcudat üzerinde mutlak otorite sahibi olan Tek Allah'tan başka ilah yoktur;
38. 66 رَبِّ=Rabbidir السَّمَاوَاتِ=göklerin وَالْأَرْضِ=ve yerin وَمَا بَيْنَهُمَا=ve ikisi arasındakilerin الْعَزِيزُ=daima üstündür الْعَفَّارُ=çok bağışlayandır	Göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunanların Rabb'i olan Allah, daima üstündür, çok bağışlayandır.»	Göklerin, yerin ve ikisinin arasında bulunanların Rabbi Aziz'dir, Gafur'dur.	göklerin, yerin ve ikisi arasındaki her şeyin Rabbi, kudret sahibi ve çok bağışlayıcı!
38. 67 نَبَأٌ=bir haberdir هُوَ=O أَقُلُ=de ki عَظِيمٌ=büyük	De ki; «Bu Kur'an, büyük bir haberdir.»	De ki: Bu, büyük bir haberdir.	De ki: Bu, muazzam bir mesajdır:
38. 68 عَنْهُ=ondan أَنْتُمْ=siz مُعْرِضُونَ=yüz çeviriyorsunuz	«Fakat siz ondan yüz çeviriyorsunuz?»	Ama siz, ondan yüz çeviriyorsunuz.	(nasıl) ondan yüz çevirirsiniz?
38. 69 مِنْ عِلْمٍ=bir bilgim لِي=benim مَا كَانَ=yoktu الْأَعْلَى=yüce بِالْمَلَأِ=topluluk إِذْ يَخْتَصِمُونَ=tartışırlarken	Mele-i A'la'da kendi aralarındaki tartışmaları hakkında benim hiçbir bilgim yoktu.	Mele-i A'la'da olan tartışmalar hakkında benim bir bilgim yoktur.	(De ki ey Muhammed:) (İnsanın yaratılışına) karşı çıktıklarında yüce topluluk(ta neler olup bittiği) hakkında bilgi sahibi değildim;
38. 70 إِلَّا=ancak إِلَيَّ=bana إِنْ يُوحَى=vahyediliyor أَنَا=ben نَذِيرٌ=bir uyarıcı أَنَّمَا=olduğum için مُبِينٌ=apaçık	Ben gelecek tehlikeleri apaçık uyarıcı olduğum içindir ki, bana vahy oluyor.	Bana, sadece vahyolunur. Ben, ancak apaçık bir uyarıcıyım.	o, (Allah) tarafından bana vahyedilmemiş olsaydı ben de (size) apaçık bir uyarıda bulunamazdım!
38. 71 رَبُّكَ=Rabbin قَالَ=demişti ki إِذْ=hani إِلَيَّ=ben لِّلْمَلَائِكَةِ=meleklerle بَشَرًا=bir insan يَارَاتACAGİM=yaratacağım مِنْ طِينٍ=çamurdan	Rabb'im Meleklerle demişti ki; ben çamurdan bir insan yaratacağım.	Hani Rabbin meleklerle demişti ki: Ben, çamurdan bir insan yaratacağım.	(Nitekim) o zaman, Rabbin meleklerle demişti: Ben balçıktan bir insan yaratacağım;
38. 72 سَوَّيْتُهُ=onu biçimlendirdiğim قَادًا=zaman فِيهِ=ona وَنَفَخْتُ=ve üflediğim مِنْ رُوحِي=ruhumdan فَفَعَّعُوا=derhal kapanın لَهُ=ona سَاجِدِينَ=secdeye	Onu biçimlendirip ona ruhumdan üflediğim zaman derhal ona secde edin.	Onu yapıp ruhumdan kendisine üflediğim zaman; derhal secde edin ona.	ona en uygun biçimi verip Kendi ruhumdan kattığım zaman onun önünde yere kapanın!
38. 73 الْمَلَائِكَةُ=meleklerin فَسَجَدَ=secde ettiler أَجْمَعُونَ=tüm olarak كُلُّهُمْ=hepsi	Meleklerin hepsi birden secde ettiler.	Bütün melekler topluca secde ettiler.	Bunun üzerine bütün melekler yere kapandılar,
38. 74 إِلَّا=yalnız hariç إِبْلِيسَ=İblis وَكَانَ=ve oldu اسْتَكْبَرَ=büyüklük tasladı مِنَ الْكَافِرِينَ=kâfirlerden	Yalnız İblis secde etmedi, büyüklük tasladı ve kâfirlerden oldu.	Yalnız İblis, büyüklük tasladı ve kâfirlerden oldu.	yalnız İblis kapanmadı: O küstahça böbürlendi ve (böylece) hakikati inkar edenlerden oldu.
38. 75 مَا=nedir? يَا إِبْلِيسَ=ey İblis قَالَ=dedi ki أَنْ تَسْجُدَ=secde etmekten seni alıkoyan مَنَعَكَ إِلَيْمِله İBİDİ=iki elimle لَمَّا خَلَقْتُ=yarattığıma أَمْ=yoksa أَسْتَكْبَرْتَ=büyüklük mü tasladın? مِنَ الْعَالِينَ=yücelerden كُنْتُ=(mi) oldun?	Allah: «Ey İblis, iki elimle yarattığıma secde etmekten seni alıkoyan nedir? Böbürlendin mi, yoksa yücelerden mi oldun?»	Buyurdu ki: Ey İblis, iki elimle yarattığıma secde etmekten seni alıkoyan nedir? Böbürlendin mi, yoksa yücelerden mi oldun?	(Allah): Ey İblis! dedi, Kendi ellerimle yarattığım şu (varlığın önünde) yere kapanmaktan seni alıkoyan nedir? (Başka bir yaratık önünde boyun eğmeyecek kadar) kibirli misin, yoksa (yalnız) kendisini üstün görenlerden misin?
38. 76 مِنْهُ=ondan خَيْرٌ=iyiyim أَنَا=ben قَالَ=dedi مِنْ نَارٍ=ateşten خَلَقْتَنِي=beni yarattın مِنْ طِينٍ=çamurdan وَخَلَقْتَهُ=onu ise yarattın	İblis: «Ben ondan üstünüm. Beni ateşten yarattın. Onu çamurdan yarattın» dedi.	Dedi ki: Ben ondan daha hayırlıyım. Beni ateşten yarattın, onu çamurdan yarattın.	(İblis): Ben ondan daha üstünüm! diye cevap verdi, Beni ateşten, onu ise balçıktan yarattın.
38. 77 مِنْهَا=oradan فَاخْرُجْ=haydi çık قَالَ=buyurdu ki رَجِيمٌ=kovuldun فَإِنَّكَ=sen	Allah: «Çık oradan sen artık kovulmuş birisin.	Buyurdu ki: Çık oradan. Şüphesiz sen, artık kovulmuş birisin.	(Allah) Öyleyse dedi, bu (meleklik konumu)ndan çık git; çünkü sen artık gözden düşmüş/kovulmuş birisin.
38. 78 عَلَيْكَ=üzerinedir وَإِنَّ=ve şüphesiz إِلَى=kadar لَعْنَتِي=lanetim يَوْمَ=gününe الدِّينِ=ceza	Ceza gününe kadar lanetim senin üzerinedir» dedi.	Ve muhakkak ki din gününe kadar la'netim senin üzerinedir.	Ve benim lanetim Hesap Günü'ne kadar senin üzerinde olacaktır!
38. 79 رَبِّ=Rabbim قَالَ=dedi إِلَى=kadar فَأَنْظِرْنِي=öyleyse bana süre ver يُوعِثُونَ=yeniden dirilecekleri يَوْمَ=güne	İblis «Ey Rabbim! O halde tekrar dirilecekleri güne kadar bana mühlet ver!» dedi.	Dedi ki: Rabbim, diriltilecekleri güne kadar beni ertele.	(İblis) Ey Rabbim! dedi, O halde herkesin dirileceği Güne kadar bana mühlet ver!
38. 80 فَإِنَّكَ=haydi sen قَالَ=buyurdu مِنَ الْمُنْظَرِينَ=süre verilenlerdensin	Allah: «Haydi sana mühlet verildi.	Buyurdu ki: Sen, şüphesiz ertele-	(Allah) Peki, (öyle olsun!) dedi, (Sen mühlet verilenlerden oldun,
38. 81 الْوَقْتُ=vaktin يَوْمَ=gününe إِلَى=kadar	O belli vaktin gününe kadar.»	Belli bir vaktin gününe kadar.	zamanı (yalnız Benim tarafımdan) bilinen

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
المَعْلُوم=belli			Güne kadar.
38. 82 dedi=قَالَ فَبِعِزَّتِكَ=senin izzetine and olsun ki لَا أَعُوذُ بِهِمْ=onları azdıracağım أَجْمَعِينَ=tümünü	İblis: «senin izzet ve şerefine andolsun ki, onların tümünü azdıracağım» dedi.	Dedi ki: Senin izzetine yemin olsun ki ben, onların hepsini muhakkak azdırırım.	(Bunun üzerine İblis): Senin kudretine andolsun ki, onların tümünü şiddetli bir sapıklığa sürükleyeceğim! dedi,
38. 83 yalnız hariç=إِلَّا عِبَادَكَ=kulların مِنْهُمْ=onlardan المُخْلِصِينَ=ihlaslı	«Yalnız onlardan ihlas sahibi kullar hariç.»	Ancak içlerinden ihlase erdirilmiş kulların müstesna.	Senin ihlaslı kulların dışında (tümünü)
38. 84 buyurdu ki=قَالَ فَالْحَقُّ=gerçektir وَالْحَقُّ=ve gerçekten أَقُولُ=ben diyorum ki	Allah: «İşte bu doğrudur. Ben gerçeği söylüyorum.	Buyurdu ki: İşte bu, haktır ve Ben, hakkı söylerim.	(Allah,) O zaman, gerçek şudur! buyurdu, ve Ben bu gerçeği söylüyorum:
38. 85 dolduracağım=لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ=cehennemi سَئِدًا=senden وَمِمَّنْ=ve kimselerden سَئِدًا=sana uyan مِنْهُمْ=onlar içinde أَجْمَعِينَ=tümüyle	Sen ve sana uyanların hepsiyle cehennemi dolduracağım» dedi.	Muhakkak cehennemi seninle ve onlardan sana uyanların hepsiyle dolduracağım.	Cehennemi seninle ve sana uyanlarla dolduracağım!
38. 86 de ki=قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ=ben sizden istemiyorum عَلَيْهِ=buna karşı مِنْ أَجْرِ=bir ücret أَنَا=ben وَوَمَا=ve değilim مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ=yapmacık yapanlardan	Ey Muhammed! De ki; «Buna karşılık sizden bir ücret istemiyorum, kendimden bir şey teklif edenlerden de değilim.»	De ki: Ben, buna karşı sizden bir ücret istemiyorum ve ben, kendiliğimden bir şey iddia edenlerden de değilim.	De ki (ey Peygamber!): Bu (mesaj) için sizden hiçbir karşılık istemiyorum; ve ben sahip olmadığı şeyleri iddia edenlerden değilim.
38. 87 O (Kur'an)=إِنْ هُوَ إِلَّا=ancak ذِكْرٌ=öğüttür لِلْعَالَمِينَ=bütün alemlere	Bu Kur'an, alemler için bir öğüttür.	Bu, ancak alemler için bir zikirdir.	Bu (ilahi kelim), bütün alemler için ancak bir öğüt ve uyardır.
38. 88 gayet iyi bileceksiniz=وَلَتَعْلَمَنَّ نَبَأُهُ=onun haberini بَعْدَ=sonra حِينَ=bir süre	Onun haberlerinin doğruluğunu bir süre sonra gayet iyi anlayacaksınız.	Onun haberini bir müddet sonra öğreneceksiniz.	Ve onun anlamını bir süre sonra mutlaka kavrayacaksınız!
39. 1 indirilmesi=تَنْزِيلِ الْكِتَابِ=Kitabını مِنَ اللَّهِ=Allah tarafından aziz=الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ=hüküm ve hikmet sahibi	Bu Kitab'ın indirilmesi, aziz ve hikmet sahibi Allah katındandır.	Kitab'ın indirilmesi; Aziz, Hakim olan Allah katındandır.	Bu ilahi kelamın indirilişi, güç ve hikmet Sahibi olan Allah'tandır.
39. 2 biz=إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ=indirdik بِالْحَقِّ=hak ile الْكِتَابِ=bu Kitabı فَاعْبُدِ اللَّهَ=sen kulluk et مُخْلِصِينَ=halis kılarak لَهُ=yalnız O'na الدِّينَ=dini	Ey Muhammed! Şüphesiz ki, Kitab'ı sana hak olarak indirdik. O halde sen de dini Allah'a has kılarak ihlas ile kulluk et.	Şüphesiz ki Biz, kitabı sana, hak olarak indirdik. Öyleyse dini Allah için tahsis ederek O'na ibadet et.	hakikati ortaya koyan bu vahyi sana indiren Biziz. Öyleyse içten bir inançla Allah'a bağlanarak yalnız O'na kulluk et!
39. 3 iyi bil ki=أَلَا يَدِينُ اللَّهَ=yalnız Allah'ındır الْخَالِصِينَ=halis وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا=edinerek أَوْلِيَاءَ=veliler مِنْ دُونِهِ=O'ndan başka مَا نَعْبُدُهُمْ=biz bunlara tapmıyoruz إِلَّا=dışında (bir sebeple) إِلَى اللَّهِ=Allah'a بِنِهَايَةِ=bizi yaklaştırmaları için رُفْقَى=daha yakın إِنَّ=şüphesiz ki بَيْنَهُمْ=onlar arasında فِيهِ=onda هُمْ=onlar فِيهِ=onlar يَخْتَلِفُونَ=ayrılığa düşüyorlar إِنَّ=şüphesiz ki لَا يَهْدِي=doğru yola iletmez كَفَّارٌ=nankör	İyi bil ki, halis din yalnız Allah'ındır. O'ndan başka dostlar edinerek, «Onlar bizi Allah'a yaklaştırsınlar diye kulluk ediyoruz» derler. Doğrusu Allah, ayrılığa düşükleri şeylerde Allah, yalancı, inkârcı insanı doğru yola iletmez.	İyi bil ki; halis din, Allah'ındır. O'ndan başka veliler edinilenler; onlara, sırf bizi Allah'a yaklaştırsınlar diye ibadet ediyoruz, derler. Doğrusu Allah, ihtilafa düşükleri şeylerde, aralarında hüküm verecektir. Muhakkak ki Allah; yalancı ve kafir olan kimseyi hidayete eriş-tirmez.	Halis nancın yalnız Allah'a yönelmesi gerekmez mi? O'ndan başkasını dost ve koryucu edinilenler, Biz bunlara sırf bizi Allah'a daha çok yaklaştırsınlar diye kulluk ediyoruz! (derler). Şüphesiz Allah, (Kıyamet Günü) onlar arasında (hakikatten yaptıkları) her konuda mutlaka hüküm verecektir, çünkü Allah, (kendi kendine) yalan söyleyen ve inatla nankörlük yapan hiç kimseyi rahmetiyle doğru yola ulaştır-maz!
39. 4 eğer=لَوْ أَرَادَ=isteseydi يَتَّخِذَ=çocuk وَلَدًا=çocuk لَا صُطْفَى=seçerdi مِمَّا يَخْلُقُ=yaratıklarından مَا يَشَاءُ=dilediğini هُوَ=O سُبْحَانَهُ=O (bundan münezzehtir) yücedir الْقَهَّارُ=kahredici	Allah çocuk edinmek isteseydi, yarattıklarından dilediğini seçerdi. O bundan münezzehtir, yücedir. O, tek ve kahredici Allah'dır.	Şayet Allah, çocuk edinmek isteseydi; yaratıklarından dilediğini elbette seçerdi. Tenzih ederiz O'nu. O; Vahid ve Kahhar Allah'tır.	Eğer Allah bir evlat edinmek isteseydi, yaratıklarından dilediği herhangi birini seçebilirdi; (fakat) O, kudret ve ihtişamında sınırsızdır! O, Tek Allah'tır: bütün mevcudat üzerinde mutlak otorite Sahibi!
39. 5 yarattı=خَلَقَ السَّمَاوَاتِ=gökleri وَالْأَرْضِ=ve yeri بِالْحَقِّ=hak ile عَلَى=üzerine اللَّيْلِ=geceyi وَيُكَوِّرُ=ve dolandırır الْغُيُوثِ=gündüzün عَلَى=üzerine اللَّيْلِ=gecenin وَسَخَّرَ=ve buyruğu altına almıştır الشَّمْسِ=güneşi وَالْقَمَرِ=ve ayı كُلٌّ=her biri لِأَجَلٍ=süreye kadar يَجْرِي=akıp gitmektedir هُوَ=O أَلَا=iyi bil ki الْعَفَّارُ=ve çok bağışlayandır	Allah, gökleri ve yeri hak ile yarattı. Geceyi gündüzün üzerine örtüyor; gündüzü de gecenin üzerine sarıyor. Her biri belli bir süreye kadar yörüngelerinde akıp giden güneş ve ayı buyruk altında tutar. İyi bil ki, O, aziz ve çok bağışlayandır.	Gökleri ve yeri hak ile yaratmıştır. Geceyi gündüzün üzerine dolar; gündüzü de gecenin üzerine dolar. Güneşi ve ayı müsahhar kılmıştır. Her biri belirli bir süreye kadar akıp gitmektedir. İyi bilin ki O; Aziz' dir, Gaf-far'dır.	O, gökleri ve yeri (deruni bir) hakikate göre yaratmıştır. O gecenin gündüze sızıp onu örtmesini ve gündüzün de geceye sızıp örtmesini sağlar; O, güneşi ve ayı (kendi kanunlarına) tabi tutmuştur, her biri belirli bir süre içinde akıp gitmektedir. O, güçlü ve bağışlayıcı değil midir?
39. 6 sizden=مِنْ نَفْسٍ خَلَقَكُمْ=çandan بِوَاحِدَةٍ=bir tek ثُمَّ=sonra جَعَلَ=meydana getirdi مِنْهَا=ondan رَوْحَهَا=esini وَأَنْزَلَ=ve indirdi لَكُمْ=sizin için مِنَ الْأَنْعَامِ=davarlardan ثَمَانِيَةَ=sekiz أَرْوَاحٍ=çift يَخْلُقَكُمْ=ve sizi yaratmaktadır فِي بُطُونِ=karınlarında أُمّهَاتِكُمْ=annelerinizin مِنْ بَعْدِ=sonra فِي=içinde فِي=üç ثَلَاثٍ=üç لَكُمْ=O'nundur رَبُّكُمْ=Allah لَا=yoktur إِلَهَ=tanrı إِلَّا=başka هُوَ=O'ndan فَأَنَّى تُصِرُّونَ=nasıl çeviriliyorsunuz?	Sizi tek bir candan yarattı; sonra ondan eşini yarattı ve sizin için hayvanlardan sekiz çift meydana getirdi. Sizi annelerinizin kamında üç karanlık içinde yaratılıştan yaratılışa (zigotta embriyoya embriyodan et geçirilerek kemiklere) geçirerek yaratmıştır. İşte Rabb'iniz olan Allah budur. Mülk O'nundur. O'ndan başka ilah yoktur. Öyleyse nasıl oluyor da O'na kulluktan döndürülünüz?	Sizi bir tek nefisten yaratmış, sonra ondan eşini var etmiştir. Sizin için, hayvanlardan sekiz çift indirmiştir. Sizi, annelerinizin karınlarında üç karanlık içinde, bir yaratılıştan sonra öbür yaratılışa geçirerek yaratmaktadır. İşte bu, Rabbiniz olan Allah'tır. Mülk O'nundur. O'ndan başka ilah yoktur. Böylece nasıl olup da döndürülünüz?	O, sizi, (hepinizi) bir tek candan yaratmıştır ve ondan da eşini var etmiştir; ve size dişi erkek evcil hayvanlardan dört tür bağışlamıştır. O, sizi annelerinizin rahimlerinde, üç katman karanlığın içinde, peş-peşe yaratılış safhalarından geçirerek yaratmaktadır. İşte Rabbiniz Allah budur; hükümler O'nundur; O'ndan başka ilah yoktur. Buna rağmen hakikati nasıl gözardı edersiniz?
39. 7 eğer=إِنْ تَكْفُرُوا=inkâr ederseniz فَإِنَّ=şüphesiz	Eğer inkâr ederseniz bilin ki, Allah	Eğer küfrederseniz; muhakkak	Eğer nankörlük yaparsanız bilin ki Allah

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	عَنْكُمْ=sizden عَنِّي=zengindir الله=Allah وَلَا يَرْضَى=fakat razı olmaz لِعِبَادِهِ=kulları için وَأِنْ=küfre وَكَفَرُوا=küfre وَيَرْضَاهُ=şükrederseniz يَرْضَاهُ=ona razı olur لَكُمْ=sizin için وَلَا تَزِرُ=(günahını) çekmez وَأَزْرَهُ=hiçbir günahkar وَزَرَهُ=günahını ثُمَّ=sonra أُخْرَى=diğerinin إِلَى رَبِّكُمْ=Rabbinizedir مَرْجِعُكُمْ=dönüşünüz فَيُنَبِّئُكُمْ=size haber verir إِنَّهُ=çünkü O بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızı يَعْلَمُ=bilir الصُّدُورُ=göğüslerin	sizin imanınıza muhtaç değildir. Fakat kulları için küfre razı olmaz. Ve eğer şükrederseniz sizden hoşnut olur. Hiçbir günahkâr, diğerinin günahını çekmez. Sonra dönüşünüz Rabb'inizedir. O size, yaptıklarınızı haber verir. O, kalblerde olanı bilir.	ki Allah, sizden müstağnidir. Fakat O, kulları için küfre rıza göstermez. Eğer şükrederseniz; sizden hoşnud olur. Hiç bir günahkar diğerinin günahını yüklenmez. Sonra dönüşünüz Rabbinizadır. O zaman yaptıklarınızı size haber verir. Muhakkak ki O, göğüslerin özünü bilendir.	size, hiç birinize muhtaç değildir; fakat O, yine de kullarının nankörlüğüne razı olmaz ama eğer şükrederseniz size rıza gösterir. Hiç kimse kimsenin yükünü taşıyacak değildir. Sonra tümünüz Rabbinize döneceksiniz ve o zaman (hayatta iken) yaptıklarınız(ın anlamını) size gösterecektir, çünkü O, (insanların) kalplerinde olan her şeye hakıyla vakıftır.
39. 8	وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ=insana إِذَا مَسَّ=dokunduğunda ضُرُّ=dعا دَعَا=hemen dua eder رَبَّهُ=Rabbine مُنِيْبًا=içtenlikle yönelerek إِلَيْهِ=O'na ثُمَّ=sonra إِذَا=zaman حَوْلَهُ=ona verdiği نِعْمَةً=bir nimet مِنْهُ=kendisinden نَسِيًّا=unutur كَانَ=olduğunu يَدْعُو=yalvarmakta إِلَيْهِ=O'na مِنْ قَبْلُ=önceden وَجَعَلَ=ve koşmağa başlar لله=Allah'a أَنْدَادًا=eşler لِيُضِلَّ=saptırmak için عَنْ سَبِيلِهِ=O'nun yolundan قُلْ=de ki تَمَتَّعْ=yaşa بِكُفْرِكَ=küfrünle قَلِيلًا=azıcık إِنَّكَ=şüphesiz sen مِنْ أَصْحَابِ=halkındansın النَّارِ=ateş	İnsanın başına bir sıkıntı gelince Rabb'ine dönerek O'na yalvarır. Sonra Allah katından bir nimet verince önceden kime yalvarmış olduğunu unutuverir. Allah'ın yolundan saptırmak için O'na eşler koşar. Ey Muhammed! De ki: «İnkârınla az bir müddet zevklen, sen cehennemliklerdensin.»	İnsana bir sıkıntı dokunduğu zaman Rabbına yönelerek O'na yalvarır. Sonra O, kendi katından ona bir nimet verince; önceden O'na yalvarmış olduğunu unutuverir. Ve Allah'ın yolundan saptırmak için O'na eşler koşar. De ki: Küfrünle biraz eğlenedur. Muhakkak ki sen, ateş yaranındansın.	İşte (böyle,) insanın başına bir bela geldi mi Rabbine yönelere (yardım için) O'na yalvarır fakat O'nun rahmetiyle bir nimete kavuşunca da önceden yalvarıp yakardığını unutarak başka güçleri Allah'a rakip çıkarır ve böylece (başkalarını) O'nun yolundan saptırır. (Bu şekilde günah işleyenlere) de ki: Bu inkarınızla kısa bir müddet keyif sürün bakalım (ama sonunda) ateşi hak edenlerden olacaksınız!
39. 9	قَانِتٌ=ibadet eden أَمِنْ هُوَ=yoksa o gibi midir? الَّيْلِ=gece أَنَاءَ=saatlerinde سَاجِدًا=secde ederek وَقَائِمًا=ve ayakta durarak يَحْذَرُ=korkan الْآخِرَةَ=ahiretten وَيَرْجُو=ve uman رَحْمَةً=rahmetini قُلْ=de ki رَبِّهِ=Rabbinin هَلْ يَسْتَوِي=bir olur mu? الَّذِينَ يَعْلَمُونَ=bilenlerle وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ=bilmeyenler إِنَّمَا=doğrusu ancak يَتَذَكَّرُ=öğüt alır أُولُو=sahipleri الْأَلْبَابِ=sagduyu	Geceleyin secde ederek ve ayakta durarak boyun bükken, ahiretten çekinen, Rabb'inin rahmetini dileyen kimse inkâr eden kimse gibi olur mu? De ki: «Bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?» Doğrusu ancak akıllı selim sahipleri öğüt alır.	Yoksa o, geceleyin secde ederek, kıyamda durarak itaat eden, ahiretten korkan ve Rabbinin rahmetini dileyen kimse gibi midir? De ki: Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu? Doğrusu ancak akıllı sahipleri öğüt alıp düşünür.	Yoksa siz, gece boyunca (namazda) secde ederek yahut ayakta durarak kendini (Allah'a) ibadete adayan, öteki dünyayı gözeten ve Rabbinin rahmetini dileyen kimse (ile kendinizi bir mi tutuyor)sunuz? De ki: Hiç bilenler ile bilmeyenler bir olur mu? (Ancak) yalnızca akıllı iz'an sahipleri bunun farkındadır!
39. 10	عَبَادِ=kullarım يَا=ey قُلْ=de ki الَّذِينَ آمَنُوا=inanen اتَّقُوا=korkun رَبِّكُمْ=Rabbinizden لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا=güzel davrananlara فِي هَذِهِ الدُّنْيَا=bu dünyada حَسَنَةً=güzellik vardır وَأَرْضُ=yeri الله=Allah'ın وَأَسِيعَةً=geniştir إِنَّمَا=ancak يُوقَى=ödenecektir الصَّابِرُونَ=sabredenlere أَجْرَهُمْ=ödülleri بِغَيْرِ حِسَابٍ=hesapsız	Ey Muhammed! De ki: «Ey inanan kullarım! Rabb'inize karşı gelmekten sakının; bu dünyada iyilik yapanlara iyilik vardır. Allah'ın yarattığı yeryüzü geniştir. Ancak sabredenlere, mükâfatları hesapsız ödenecektir.»	De ki: Ey iman eden kullarım, Rabbinizden korkun. Bu dünyada iyilik yapanlara, iyilik vardır. Ve Allah'ın arzı geniştir. Yalnız sabredenlere ecirleri, hesapsız ödenecektir.	De ki: (Allah şöyle buyuruyor:) 'Ey inanan kullarım! Rabbinize karşı sorumluluğunuzun bilincinde olun! Bu dünyada iyi şeyler için gayret edenleri güzel bir son beklemektedir. (Unutmayın ki) Allah'ın arzı geniştir, (ve) elbette sıkıntılara göğüs gerenlere mükâfatları hesapsız verilecektir!
39. 11	أَمَرْتُ=emredildi إِنِّي=bana قُلْ=de ki أَعْبُدَ=Allah'a أَنْ=kulluk etmem الدِّينَ=dini لَهُ=yalnız O'na	De ki: «Dini Allah'a halis kılarak O'na kulluk etmekle emrolundum.	De ki: Ben, dini yalnız Allah'a tahsis ederek ibadet etmekle emrolundum.	De ki: (ey Muhammed): İçten bir inançla Allah'a bağlanarak yalnız O'na kulluk etmekle emrolundum;
39. 12	وَأَمَرْتُ=ve bana emredildi لَأَنْ أَكُونَ=olmam أَوَّلَ=ilki الْمُسْلِمِينَ=Müslümanların	Ve müslümanların ilki olmakla emrolundum.»	Ve ben, müslümanların ilki olmakla emrolundum.	ve Allah'a teslim olanların öncüsü olmakla.
39. 13	أَخَافُ=korkarım إِنِّي=ben قُلْ=de ki عَصَيْتُ رَبِّي=Rabbime إِنْ isyan edersem عَذَابَ=azabından عَظِيمٍ=büyük يَوْمٍ=bir günün	De ki: «Ben, Rabbime isyan edersem, büyük günün azabından korkarım.»	De ki: Rabbıma karşı gelirsem; doğrusu büyük günün azabından korkarım.	De ki: Rabbime isyan etseydim, o müthiş (Hesap) Günü'nde (başına gelecek) azaptan dehşete kapılırdım.
39. 14	أَعْبُدُ=kulluk ediyorum الله=Allah'a قُلْ=de ki مُخْلِصًا=halis kılarak لَهُ=yalnız O'na دِينِي=dinimi	De ki: «Ben, dinimi Allah'a halis kılarak O'na kulluk ederim.»	De ki: Ben, dinimde muhlis olarak Allah'a ibadet ederim.	De ki: İçten bir inançla yalnız O'na bağlanarak O'na kulluk ederim.
39. 15	فَاعْبُدُوا=siz de kulluk edin مَا شِئْتُمْ=dilediğinize مِنْ دُونِهِ=O'ndan başka قُلْ=de ki إِنَّ=şüphesiz الْخَاسِرِينَ=ziyan edenlerdir الَّذِينَ خَسِرُوا=ziyana uğrayanlar وَأَهْلِيهِمْ=ve ailelerini أَنْفُسَهُمْ=kendilerini أَلَا=dikkat edin الْقِيَامَةِ=kıyamet يَوْمٍ=günü بِزِيَارٍ=bir ziyandır هُوَ=bu ذَلِكَ=işte الْمُبِينُ=apaçık	Ey müşrikler, siz de Allah'dan başka dilediğinize kulluk edin. De ki: «Ziyana uğrayanlar, kıyamet günü hem kendilerini, hem de ailelerini ziyana sokanlardır. Dikkat edin, işte bu, apaçık bir ziyandır.»	Artık siz de O'ndan başka dilediğinize tapın. De ki: Hüsrana uğrayanlar; kıyamet gününde kendilerini de, ailelerini de hüsrana uğratanlardır. İyi bilin ki; apaçık hüsrana işte budur.	(Siz de, ey günahkarlar,) O'nun dışında dilediğinize kulluk ed(ip etmemeniz kendi elinizdedir)! De ki: (Gerçekten) hüsrana uğrayanlar, Kıyamet Günü hem kendilerini, hem de dost ve akrabalarını kaybedecek olanlardır: bu (ap)açık bir kayıp değil midir?
39. 16	مِنْ فَوْقِهِمْ=üstlerinden لَهُمْ=onların vardır ظِلٌّ=gölgeler مِنَ النَّارِ=ateşten وَمِنْ تَحْتِهِمْ=ve altlarından da ظِلٌّ=işte ذَلِكَ=işte يُخَوِّفُ=korkutur الله=Allah بِهِ=bu durumdan عِبَادَةٍ=kullarını يَا=ey عِبَادِ=kullarım فَاتَّقُوا=benden korkun	Onların üstlerinde ateşten gölgeler, altlarında da ateşten gölgeler vardır. İşte Allah, kullarını bu azabıyla korkutuyor. Ey kullarım! Benden korkun.	Onların üstlerinde kat kat ateşler, altlarında da kat kat ateşler vardır. Allah, kullarını bununla korkutur. Ey kullarım, benden korkun.	Onların üstünde ateş bulutları toplanacak ve altlarında da (benzer ateş) tabakaları bulunacaktır... Allah kulların(ın kalbin)e işte bu yolla korku salar. Ey kullarım! Öyleyse, Bana karşı sorumluluğunuzun bilincinde olun;
39. 17	وَالَّذِينَ اجْتَنَّبُوا=kaçınan الطَّاغُوتَ=Tağut'a	Tağuta kulluk etmektен kaçınan ve Allah'a yönelenle-	Tağut'a tapmaktan kaçınıp Allah'a yönelenle-	şeytani güçlere kulluk yapma (eğilimin)den kaçınanlara ve Al-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
أَنْ يَعْبُدُوهَا =kulluk etmekten وَأَنَابُوا =ve yönelenlere إِلَى اللَّهِ =Allah'a الْبُشْرَى =müjde onlar için vardır مُجْدَةً =müjdele عِبَادٍ =kullarımı	re müjde var. Müjdele kullarımı.	re; işte onlara müjde vardır. Öyleyse kullarımı müjdele.	lah'a yönelenlere (öteki dünya için mutluluk) müjdeleri vardır. Öyleyse bu müjdeyi kullarıma ver;
39. 18 الَّذِينَ =onlar ki يَسْتَمْعُونَ =dinlerler الْقَوْلَ =sözü وَيَنْتَبِعُونَ =ve uyarlar أَحْسَنَهُ =onun en güzeline أُولَئِكَ =işte onlar الَّذِينَ هَذَاهُمْ =doğru yola ilettikleridir اللَّهُ =Allah'ın وَأُولَئِكَ =onlar أُولُو =sahipleridir وَأُولَئِكَ =ve işte الْأَلْبَابِ =sağduyu	Onlar ki, sözü dinler ve onun en güzeline uyarlar. İşte onlar, Allah'ın kendilerini doğru yola ilettiği kimselerdir. İşte onlar akıl sahipleridir.	Onlar ki; sözü dinlerler de, en güzeline uyarlar. İşte bunlar; Allah'ın kendilerini hidayete erıştirdiği kimselerdir. Ve işte bunlar; akıl sahiblerinin kendileridir.	(şu) söylenen her sözü (dikkatle) dinleyen ve onların en güzeline uyan (kullarım): (çünkü) Allah'ın hidayetine mazhar olanlar onlardır ve onlar (gerçek) akıl iz'an sahipleridir!
39. 19 عَلَيْهِ =üzerine أَقَمْنُ حَقَّ =hak olanı mı? أَقَانْتِ =sen mi? الْعَذَابِ =azab كَلِمَةً =kararı مَنْ =bulunanı تَنْفِذُ =kurtaracaksın فِي النَّارِ =ateşte	Hakkında azab hükmü kesinleşmiş, ateşte olan kimseyi sen mi kurtaracaksın?	Hakkında azab hükmü gerçekleştirmiş kimseyi mi? Ateşte olanı sen mi kurtaracaksın?	Peki, ya (Allah'ın) azabına çarpılmış olan kimse(yi insanlar kurtarabilir) mi? Ateşin hak eden kimseyi sen kurtarabilir misin?
39. 20 لَكِنْ =fakat الَّذِينَ اتَّقَوْا =korkanlar için أَلَهُمْ =onlara vardır رَبَّهُمْ =Rablerinden مِنْ فَوْقَهَا =üstüste عُرِفَ =odalar مَبْنِيَّةٌ =yapılmış عُرِفَ =odalar مِنْ تَحْتِهَا =altından تَجْرِي =akmaktadır الْأَنْهَارِ =ırmaklar وَعَدَ =bu vaadidir اللَّهُ =Allah'ın لَا يَخْلِفُ =caymaz اللَّهُ =Allah الْمِيعَادَ =vaadinden	Fakat Rabb'lerinden korkanlar için üst üste yapılmış, altlarından ırmaklar akan köşkler vardır. Bu, Allah'ın verdiği sözdür. Allah verdiği sözden caymaz.	Fakat Rabblarından korkanlar için, üzerlerine konaklar yapılmış, altlarında ırmaklar akan yüksek menziller vardır. Bu, Allah'ın verdiği sözdür. Allah, verdiği sözden caymaz.	Buna karşılık, Rablerine karşı sorumluluklarının bilincinde olanlar, (öteki dünyada) üst üste bina edilmiş altından ırmaklar akan yüksek köşklere sahip olacaklardır: (Bu,) Allah'ın vaadi(dir); (ve) Allah vaadinden asla dönmez.
39. 21 اللَّهُ =Allah أَلَمْ تَرَ =görmedin mi? أَنْ =şüphesiz مِنْ السَّمَاءِ =gökten أَنْزَلَ =indirdi يَنْبِيعُ =kaynaklara فَسَلَكَهُ =onu geçirdi الْأَرْضِ =yerin ثُمَّ =sonra بِهِ =onunla زَرَعًا =ekin ثُمَّ =sonra أَلْوَانُهُ =renklerde مُخْتَلِفًا =çeşitli فَتَرَاهُ =onu görürsün (ekin) kurur يَهْبِجُ =sarmış ثُمَّ =sonra يَجْعَلُهُ =onu yapar إِنْ =şüphesiz بِأَنْ =bir ibret فِي ذَلِكَ =bunda vardır الْأَلْبَابِ =sağduyu لِأُولِي =sahipleri için	Allah'ın, gökten su indirip, onu yerdeki kaynaklara yerleştiren, sonra onunla çeşitli renklerde ekinler yetiştiren olduğunu görmüyor musun? Sonra ekin kurur; onu sarmış görürsün. Sonra Allah onu bir çöpe dönüştürür. Şüphesiz bunlarda akıl sahipleri için öğüt vardır.	Görmez misin ki; gerçekten Allah, gökten bir su indirip onu yerdeki kaynaklara yerleştirmiş, sonra da onunla türlü türlü ekinler çıkarmaktadır. Sonra onları kurutur ve sen, onları sarmış görürsün. Sonra da onu çöçöp haline çevirir. Muhakkak ki bunlarda, akıl sahipleri için ibret vardır.	Görmezler mi göklerden yağmur indiren ve onu su kaynakları şeklinde yeryüzünde akıtıp duran Allah'tır. Ve sonra onunla çeşitli renklerde ekinler yetiştiren, sonra da onları kurutan O'dur. O zaman sen ekinlerin sarardığını görürsün; ve sonunda Allah onları toz haline getirir. Şüphesiz bunlarda akıl iz'an sahipleri için gerçek bir ders vardır!
39. 22 أَقَمْنُ =kimse değil midir? شَرَحَ =açtı لِلْإِسْلَامِ =İslam'a اللَّهُ =Allah'ın صَدْرَهُ =göğsünü أَلَى =üzerinde نُورٍ =bir nur فَقُورٍ =yazıklar olsun مِنْ رَبِّهِ =Rabbinden فَقُولُوا =yürekleri لِلْقَاسِيَةِ =katılaştırmış olanlara اللَّهُ =Allah'ın مِنْ ذِكْرِ =anmağa karşı فِي =içindedirler أُولَئِكَ =onlar مُبِينٍ =apaçık ضَلَالٍ =bir sapıklık	Allah kimin gönlünü İslam'a açmışsa o, Rabb'inden gelen bir nur üzere olmaz mı? Kalpleri Allah'ı anmak hususunda katılaştırmış olanlara yazıklar olsun! İşte bunlar apaçık sapıklık içindedirler.	Allah, kimin göğsünü İslam'a açmışsa; artık o, Rabbinden bir nur üzeredir. Allah'ın zikrinden kalbleri katılaştırmış olanların vay haline. İşte onlar, apaçık bir sapıklık içindedirler.	Öyleyse Rabbinden (gelen) bir ışıkla aydınlanırsın diye, Allah'ın, kalbini kendisine tam teslimiyet arzusuyla genişlettiği kimse (kalbi kör ve sağır olanla bir) olur mu? Kalpleri Allah'ı anmaya karşı katılaştırmış olanların vay haline! Onlar apaçık bir sapıklık içindedirler!
39. 23 اللَّهُ =Allah أَحْسَنَ =en güzelini نَزَلَ =indirdi الْحَدِيثِ =sözün كَتَابًا =bir Kitap halinde مِثْلَانِ =ikişerli بِأَنَّ =birbirine benzer تَشْتَعِرُ =ürperir مِنْهُ =ondan الَّذِينَ يَخْشَوْنَ =korkanların رَبَّهُمْ =Rablerinden ثُمَّ =sonra يُجْلِدُهُمْ =derileri تَلِينُ =yumuşar ثُمَّ =sonra وَقُلُوبُهُمْ =ve kalbleri إِلَى ذِكْرِ =zikrine اللَّهُ =Allah'ın هُدًى =rehberidir بِهِ =bununla يَهْدِي =doğru yola iletir اللَّهُ =Allah'ın مِنْ دِلِيلٍ =ama kimi مِنْ يَسَاءٍ =dilediğini اللَّهُ =Allah يُضِلُّ =sapıklığında bırakırsa فَمَا =artık olmaz لَهُ =ona مِنْ هَادٍ =yol gösteren	Allah, ayetleri birbirine benzeyen ve yer yer tekrar eden Kitab'ı, sözlerin en güzeli olarak indirmiştir. Rabb'lerinden korkanların bu Kitap'dan derileri ürperir; sonra hem derileri hem de kalpleri Allah'ın zikriyle yumuşar. İşte bu Kitap, Allah'ın doğruluk rehberidir; O'nunla dilediğini doğru yola iletir. Allah kimi de sapıtırsa, onu doğru yola erıştiren kimse bulunmaz.	Allah, sözün en güzelini; ahenkli, ikişerli bir kitap halinde indirmiştir. Rabblarından korkanların ondan derileri ürperir. Sonra hem derileri hem de kalbleri Allah'ın zikrine karşı yumuşar. Bu, Allah'ın hidayet rehberidir, onunla istediğini hidayete erıştirir. Allah kimi de sapıtırsa; ona bir daha yol gösteren bulunmaz.	Allah, bütün öğretilerin en güzelini, kendinde tutarlı, (gerçeğin) her türlü ifadesini çeşitli biçimlerde tekarrülayan bir ilahi kelam şeklinde indirir; (bir ilahi kelam ki) Rablerinden korkanların ondan tüyleri ürperir; (fakat) sonunda Allah'ın (rahmetini) hatırlayınca kalpleri ve tenleri yumuşar, sakinleşir. İşte Allah'ın rehberliği böyledir: (Doğruya yönelmek) isteyeni bu şekilde doğru yola erıştirir; Allah'ın sapıttığı (kişi) ise, hiçbir yol gösterici bulamaz.
39. 24 أَقَمْنُ يَتَّقِي =korunmağa çalışan mı? بِوَجْهِهِ =yüzüyle سُوءَ =en kötü الْقِيَامَةِ =kıyamet يَوْمَ =günü الْعَذَابِ =azabdan وَقِيلَ =ve denilir لِلظَّالِمِينَ =zalimlere مَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ =kazandığınızı تَدِينُ =tadın	Kıyamet günü kötü azaptan yüzüyle korunmaya çalışan kimse, güven içinde olan kimse gibidir? Ve zalimlere, «Kazandıklarınızın karşılığını tadın!» denir.	Zalimlere: Kazandıklarınızın karşılığını tadın, denilirken kıyamet günü yüzünüzü azabın kötüsünden kim koruyacak?	Kıyamet Günü, (çıplak) bir yüzden başka, (başına gelecek) korkunç azaptan kendisini koruyacak bir şeyi olmayan kimse (Allah'a karşı sorumluluk bilinci duyan kimse gibi) olur mu? (O Gün) zalimlere: (Hayatta iken) kazandıklarınızı (şimdi) tadın bakalım! denilecektir.
39. 25 كَذَّبَ =yalanladılar الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ =onlardan öncekiler أَفَأَتَاهُمْ =böylece onlara geldi أَزَابٌ =azab مِنْ حَيْثُ =bir yönden لَا يَشْعُرُونَ =hiç farkına varmadıkları	Onlardan öncekiler de peygamberi yalanlamışlardı da farkına varmadıkları yerden onlara bir azab çattı.	Onlardan öncekiler de peygamberleri yalanlamışlardı da hiç farkında olmadıkları bir yönden azab kendilerine çatıvermişti.	Onlardan öncekiler (de) hakikati yalanlamışlardı; bunun üzerine başlarına nereden geldiğini anlamadıkları bir bela gelmişti:
39. 26 اللَّهُ =Allah فَأَذَاقَهُمْ =onlara tattırdı الْحَيَاةِ =hayatında فِي الْخَزْيِ =rezillik الدُّنْيَا =dünya وَالْعَذَابِ =azabı ise أَكْبَرَ =daha büyüktür الْآخِرَةِ =ahiret كَانُوا يَعْلَمُونَ =bilselerdi	Allah, dünya hayatında da onlara rezillik tattırdı. Ahiret azabı, elbette daha büyüktür. Keşke bilselerdi.	Allah, dünya hayatında onlara rüsvaylığı tattırdı. Ahiret azabı ise daha büyüktür. Keşki bilselerdi.	Ve Allah böylece onlara bu dünyada (da) rezilliği ve perişanlığı tattırmıştı. Ama (günahkarların) öteki dünyadaki azapları daha büyük olacaktır; (şimdi hakikati inkar edenler) keşke bunu bilseler!
39. 27 وَرَقَدَ =andolsun ضَرَبْنَا =biz anlattık فِي هَذَا =bu لِلنَّاسِ =insanlara	Andolsun biz, bu Kur'an'da insanlara, öğüt alsınlar diye her türlü misali verdik.	Andolsun ki; Biz, bu Kur'an'da insanlara her çeşit misali verdik. Belki öğüt alırlar.	İşte Biz, bu Kuran'da üzerinde düşünsünler diye insanların önüne her türlü örnek olayı koyduk;

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
39. 28	مَثَلٍ=temsili مِنْ كُلِّ=her Kur'an'da الْقُرْآنُ=umulur ki يَتَذَكَّرُونَ=öğüt alırlar			
39. 29	عَرَبِيًّا=Arapça قُرْآنًا=bir Kur'an لَعَلَّهُمْ=umulur ki غَيْرَ ذِي عَوَجٍ=pürüzsüz يَتَّقُونَ=sakınırlar	O, pürüzsüz Arapça Kur'an'dır. Belki sakınırlar.	Eğriliği bulunmayan arabça bir Kur'an'dır. Belki sakınırlar.	ve onu bütün çaprazlılık ve eğriliklerden uzak Arapça bir hitabe olarak (vahyettik ki,) Allah'a karşı sorumluluklarının bilincine varsınlar.
39. 29	اللَّهِ=Allah ضَرَبَ=örnek verdi مَثَلًا=şöyle bir misalle رَجُلًا=bir adam (yani köle) فِيهِ شُرَكَاءُ=ortaklara bağlı مُتَشَاكِسُونَ=birbiriyle çekişen وَرَجُلًا=ve bir adam سَلَمًا=bağlı olan لَرَجُلٍ=yalnız bir kişiye هَلْ يَسْتَوِيَانِ=bir olur mu? مَثَلًا=ikisinin durumu الْحَمْدُ=hamd لِلَّهِ=yalnız Allah'a mahsustur أَكْثَرُهُمْ=fakat بَلْ=çokları لَا يَعْلَمُونَ=bilmiyorlar	Allah şöyle bir misal verdi: Birbiriyle çekişen bir çok ortakların sahip olduğu bir adam (yani köle) ile yalnız bir kişiye bağlı olan bir adam. Şimdi bu ikisinin durumu bir oluyor mu? Hamd yalnız Allah'a mahsustur; fakat çokları bilmiyor.	Allah, bir misal verir: Bir adamın, huysuz ve birbirleriyle ortak birkaç efendisi var. Bir adamın da tek bir efendisi var. Bu ikisi bir olur mu hiç? Hamd; Allah'a mahsustur; ama onların çoğu bilmezler.	(Bu amaçla,) Allah size bir örnek olay anlatmaktadır: Tümünü birbiriyle ihtilaflı birçok ortağı olan kim senin emrindeki adam ile tamamen bir kişiye bağlı bulunan adam(ın hikayesi); içinde bulundukları şartlar açısından bu iki adam eşit olabilir mi? (Hayır,) bütün övgüler (yalnız) Allah'a mahsustur; fakat çoğu bunu anlamaz.
39. 30	مَيبٍ=öleceksin إِنَّكَ=şüphesiz sen مَيِّتُونَ=ölecekler وَانَّهُمْ=onlar da	Sen de öleceksin onlar da ölecekler.	Şüphesiz sen de öleceksin, onlar da ölecekler.	(Ey Muhammed,) şüphesiz sen ölümü tadacaksın ve şüphesiz onlar da ölüp gidecek:
39. 31	ثُمَّ=sonra إِنَّكُمْ=siz يَوْمَ=günü عِنْدَ=divanında الْقِيَامَةِ=kıyamet تَخْتَصِمُونَ=davalaşacaksınız رَبِّكُمْ=Rabbinizin	Sonra siz, kıyamet günü, Rabb'inizin huzurunda mukame olacaksınız.	Sonra siz, kıyamet günü Rabbinizin huzurunda duruşmaya çıkacaksınız.	ve sonra Kıyamet Günü hepimiz anlaşmazlıklarınızı Allah'ın önüne koyacaksınız.
39. 32	أَظْلَمَ=daha zalim فَمَنْ=kim olabilir? عَلَى=hakkında مِمَّنْ كَذَبَ=yalan uydurandan وَكَذَّبَ=ve yalanlayandan اللَّهُ=Allah إِذْ جَاءَهُ=kendisine gelen بِالصِّدْقِ=doğruyu فِي جَهَنَّمَ=cehennemde أَلَيْسَ=yok mudur? لِلْكَافِرِينَ=kâfirler için مَثْوًى=bir yer	Allah hakkında yalnız uyduran ve kendisine gelen doğruyu yalanlayan daha zalim kim vardır? Cehennemde kâfirlerle yetecek kadar yer yok mudur?	Allah'a karşı yalnız söyleyenden ve kendisine gelmiş olan gerçeği yalan sayandan daha zalim kimdir? Kafirler için cehennemde bir karargah olmaz olur mu?	Allah hakkında yalnız uydurandan ve önüne konulan gerçeği yalanlayan daha zalim kim vardır? Cehennem, hakikati inkar edenler için (en uygun) yer değil midir?
39. 33	وَالَّذِي جَاءَ=getirenler أُولَئِكَ=işte بِهٍ=onu وَوَصَدَقَ=ve doğrulayanlar الْمُتَّقُونَ=korunanlar هُمْ=onlardır	Gerçeği getirene ve onu doğrulayanlara gelince; «işte takva sahipleri onlardır.»	Doğruyu getiren ve onu tasdik edenler; işte onlar muttakilerdir.	Ama hakikati getiren ve onu bütün kalpleleriyle tasdik edenler; işte onlar Allah'a karşı sorumluluklarının (tam) bilincinde olanlardır!
39. 34	لَهُمْ=onlara vardır مَا يَشَاءُونَ=diledikleri her şey عِنْدَ=yanında رَبِّهِمْ=Rablerinin ذَلِكَ=işte budur الْمُحْسِنِينَ=güzel davrananların جَزَاءُ=mükâfatı	Onlara, Rabb'lerinin katında diledikleri şeyler vardır; bu, iyilerin mükâfatıdır.	Rabbları katında diledikleri her şey, onlarındır. Bu, ihsan edenlerin mükâfatıdır.	Özledikleri her şey onları Rablerinin katında beklemektedir: Bu, iyilik yapanlar için bir mükâfat olacaktır.
39. 35	عَنْهُمْ=onlardan لِيُكَفِّرَ=örtmesi için اللَّهُ=Allah أَسْوَا=en kötülerini الَّذِي عَمِلُوا=yaptıklarının وَيَجْزِيَهُمْ=ve mükâfatlandırması için أَجْرَهُمْ=ecirlerini بِأَحْسَنَ=en güzeliyle الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ=yaptıklarının	Zira Allah, onların yaptıkları kötülükleri örter; onlara, yaptıkları iyiliğin en güzel karşılığı verilir.	Çünkü Allah; onların yaptıkları şey, onlarındır. Bu, ihsan edenlerin en güzeliyle karşılığını verecektir.	Bu amaçla Allah, işledikleri kötülükleri siler ve onları (hayatta iken) yaptıkları en güzel şeylere göre ödüllendirir.
39. 36	بِكَافٍ=kafi أَلَيْسَ=değil mi? أَعْبَدَهُ=kuluna وَيُخَوِّفُونَكَ=seni korkutuyorlar بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ=O'ndan başkalarıyla اللَّهُ=Allah يُضِلُّ=şaşırtırsa وَمَنْ=kimi مِنْ هَادٍ=yola getiren لَهُ=onu	Allah, kuluna yetmez mi? Seni O'ndan başkalarıyla korkutuyorlar. Allah, kimi saptırsa onu artık doğru yola ileten olmaz.	Allah, kuluna kafi değil mi? Seni O'ndan başkalarıyla korkutuyorlar. Allah, kimi saptırsa; onu hidayete erdirecek yoktur.	Allah kuluna kafi değil mi? Ama seni, O'ndan başka (kulluk yaptıkları hayali ilah)ları ile korkutuyorlar! Allah kimi saptırsa artık onu yola getiren bulunmaz,
39. 37	وَمَنْ=ve kime يَهْدِي=yol gösterirse اللَّهُ=Allah مِنْ مُضِلٍّ=şaşırtan لَهُ=onu أَلَيْسَ=değil midir? أَلَيْسَ=değil midir? بِعَزِيزٍ=aziz اللَّهُ=Allah ذِي انتِقَامٍ=öç alan	Allah kime de doğru yolu gösterirse; artık onu şaşırtan olmaz. Allah, galip ve öç alan değil mi?	Allah, kimi de hidayete erdirir-se; onu saptıracak yoktur. Allah; Aziz, intikam sahibi değil midir?	Allah kimi doğru yola yöneltirse de onu saptıran olmaz. Allah kudret Sahibi ve kötülüklerin hesabını gören değil midir?
39. 38	مَنْ=kim? وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ=andolsun onlara sorsan السَّمَاوَاتِ=gökleri يَخْلُقُ=yarattı وَيَقُولَنَّ=elbette derler وَالأَرْضِ=ve yeri أَفَرَأَيْتُمْ=de ki أَفَرَأَيْتُمْ=o halde gördünüz mü مَا تَدْعُونَ=yalvardıklarınızı مِنْ دُونِ=başka أَرَادَنِي= bana istese إِنْ=eğer بِضَرٍّ=bir zarar vermek اللَّهُ=Allah كَاشِفَاتٍ=kaldıracaklar هَلْ هُنَّ=onlar mı? أَوْ=yahut ضَرَّهُ=O'nun zararını أَرَادَنِي= bana dilese بِرَحْمَةٍ=bir rahmet هَلْ هُنَّ=onlar mı? مُمَسِكَاتٍ=durduracaklar أَفَرَأَيْتُمْ=de ki رَحْمَتِهِ=O'nun rahmetini اللَّهُ=Allah حَسْبِيَ= bana yeter عَلَيْهِ=O'na أَلَمْ تَوَكِّلْ=tevekkül edenler يَتَوَكَّلْ=dayanırlar	Ey Muhammed! Andolsun ki, onlara, «Gökleri ve yeri yaratan kimdir?» diye sorsan; «Allah'dır» derler. De ki: «Öyleyse bana bildirin; Allah bana zarar vermek isterse, Allah'ı bırakıp da tapıklarınız, O'nun verdiği zararı giderebilir mi? Yahut bana bir rahmet dilerse, O'nun rahmetini önleyebilir mi?» De ki: «Allah bana yeter. Dayananlar O'na dayanır.»	Andolsun ki; onlara: Gökleri ve yeri yaratan kimdir? diye sorsan; muhakkak, Allah'tır, diyecekler. De ki: Öyleyse söyleyin bakalım; Allah, bana bir zarar vermek istese, O'nu bırakıp da tapıklarınız O'nun verdiği zararı giderebilir mi? Yahut bana bir rahmet dilerse, O'nun rahmetini önleyebilir mi? De ki: Allah, bana yeter. Tevekkül edenler O'na tevekkül ederler.	Ve işte böyledir (çoğu insanlar): Eğer onlara Gökleri ve yeri yaratan kimdir? diye sorsan hiç tereddütsüz Allah'tır! derler. De ki: Allah'ı bırakıp tapıklarınızın ne olduğunu hiç düşündünüz mü? Eğer Allah bana bir zarar vermek istese, bu (hayali güçler) O'nun vereceği zararı önleyebilirler mi? Yahut bana rahmet dilerse O'nun rahmetini (benden) esirgeyebilirler mi? De ki: Allah bana yeter! (O'nun varlığına) emin olanlar, (yalnızca) O'na güven duyarlar.
39. 39	أَعْمَلُوا=yapın يَا قَوْمِ=ey kavmim قُلْ=de ki إِنِّي=ben de عَلِمَ كَانَتْكُمْ=durumunuza göre فَسَوْفَ=yakında عَامِلٌ=yapıyorum تَعْلَمُونَ=bileceksiniz	De ki: «Ey kavmim! Durumunuza göre bildiğinizi yapın! Ben de bildiğimi yapıyorum. Yakında bileceksiniz.»	De ki: Ey kavmim; elinizden geleni yapın. Doğrusu ben de yapacağım. Ve yakında bileceksiniz.	De ki: Ey (hakikati inkar eden) kavmim! Elinizden gelen her şeyi yapın, ben de (Allah yolunda) gayret göster(meye devam ed)eceğim; yakında göreceksiniz,
39. 40	عَذَابٍ=azab يَأْتِيهِ=geliyor مَنْ=kime? وَيَجِلُّ=ve (kimin) konuyor? عَلَيْهِ=üzerine مُقِيمٌ=sürekli عَذَابٌ=azab	Kendisini rezil edecek azap kime geliyor? Kime sürekli azap inecek?	Kendisine rüsvay edici bir azap gelecek olan kim, üzerine sürekli azap inecek olan kim?	kimi (bu dünyada) utanıp rezil olacağı bir azaba duçar olacak ve kimi de (öteki dünyada) kasıtlı bir azabın ortasına düşecek!
39. 41	عَلَيْكَ=sana أَنْزَلْنَا=indirdik إِنَّا=biz	Biz, insanlar için bu Kitab'ı hak ile sana indirdik. Artık	Şüphesiz ki Biz; kitabı sana insanlar için hak	Biz, insanlığ(ın kurtuluşu) için hakikati ortaya koyan bu ilahi

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
الْكِتَابِ=Kitabı لِلنَّاسِ=insanlar için بِالْحَقِّ=hak ile فَمَنْ=artık kim اهْتَدَى=doğru yola gelirse فَلِنَفْسِهِ=kendi yararınadır وَمَنْ=kim de ضَلَّ=saparsa فَانَّمَا=şüphesiz يَضِلُّ=sapmış olur عَلَيْهَا=kendi zararına وَمَا=değilsin أَنْتَ=sen عَلَيْهِمْ=onların üzerinde بِوَكِيلٍ=vekil	kim doğru yola gelirse kendi yararınadır; kim de saparsa kendi zararınadır. Sen onların üzerine vekil değilsin.	olarak indirdik. Kim hidayete ererse; bu, kendi lehinedir. Kim de sapırtırsa; kendi aleyhine sapmış olur. Ve sen, onların üzerinde vekil değilsin.	kelamı indirdik sana. Kim (buna sarılarak) doğru yola ulaşmayı seçerse bu kendi lehinedir ve kim de (yoldan) saparsa yine kendi aleyhine sapmış olur. Sen onların seçimlerini belirleme gücüne sahip değilsin.
39. 42 اللَّهُ=Allah يَتَوَفَّى=vefat ettirir الْأَنْفُسَ=canları حِينَ مَوْتِهَا=ölmekte olan وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ=ölmeyenleri de فِي مَنَامِهَا=uykularında فَيُمْسِكُ=sonra yanında tutar عَلَيْهَا=üzerlerinde الَّتِي قَضَى=hükmettiğini وَيُرْسِلُ=ve salverir الْمَوْتَ=ölümüne أَجَلٍ=bir süreye إِلَى=kadar الْأُخْرَى=ötekilerini إِنْ=şüphesiz مُسَمًّى=belli لَايَاتٍ=ibretler فِي ذَلِكَ=bunda vardır يَتَفَكَّرُونَ=düşünen لِقَوْمٍ=bir toplum için	Allah, öleceklerin ölümleri anında, ölmeyeceklerinde uykuları esnasında ruhlarını alır. Sonra ölümlerine hükmettiği kimselerinkini tutar; diğerlerini belli bir süreye kadar salverir. Doğrusu bunda, düşünen bir toplum için ibretler vardır.	Allah; ölüm anında canları alır. Ölmeyenin ise uykusunda. Ölmelerine hükmettiği kimselerinkini tutar, diğerlerini belli bir süreye kadar salverir. Doğrusu bunda; düşünen bir kavim için ayetler vardır.	Bütün insanların, (bedenen) öldüklerinde canlarını alan ve henüz ölmemiş olanları da uyku halinde (ölü gibi yapan) Allah'tır; (yalnız O'dur bu güce sahip olan); O, böylece ölümlerine hükmettiklerini (hayattan) koparır, diğerlerini de (kendisinin koyduğu) bir mühlet için salverir. (Bütün) bunlarda gerçekten düşünenler için mesajlar vardır!
39. 43 أَمْ=yoksa اتَّخَذُوا=-mi edindiler? اللَّهُ=Allah'tan مِنْ دُونِ=başka قُلْ=de ki شُفَعَاءَ=şefaathçiler أَوْ لَوْ كَانُوا=olsalar da mı? لَا يَمْلِكُونَ=onlar malik olmayan شَيْئًا=hiçbir şeye وَلَا يَعْصُونَ=ve düşünmeyen	Yoksa Allah'dan başka şefaathçiler mi ediniyorlar? De ki: «Onlar, hiçbir şeye sahip olmadıkları, akıl da edemedikleri halde mi şefaath edecekler?»	Yoksa onlar; Allah'tan başka şefaathçılar mı edindiler? De ki: Onlar, hiç bir şeye güç getiremez ve akıl erdiremez olsalar da mı?	Ama onlar, Allah'ın yanısıra (hayali) şefaathçiler(e de kulluk yapmayı) tercih ederler. De ki: Nasıl olur? Onların hiçbir şeye güçleri yetmese de ve akılları (hakikati) kavramıyor olsa da mı?
39. 44 الشَّفَاعَةُ=şefaath لِلَّهِ=Allah'ındır قُلْ=de ki لَهُ=O'nundur كُلُّ=mülkü جَمِيعًا=tamamen وَالْأَرْضُ=ve yerin السَّمَاوَاتِ=göklerin إِلَيْهِ=O'na ثُمَّ=sonra تُرْجَعُونَ=döndürüleceksiniz	De ki: «Bütün şefaath Allah'ın iznine bağlıdır. Göklerin ve yerin hükümlerini O'nundur. Sonra O'na döndereceksiniz.»	De ki: Bütün şefaath Allah'ındır. Göklerin ve yerin mülkü O'nundur. Sonra hepiniz O'na döndürüleceksiniz.	De ki: Şefaath (hakını verme yetkisi) yalnız Allah'a aittir: Gökler ve yer üzerindeki hakimiyet (yalnız) O'nundur ve sonunda yalnız O'na döndürüleceksiniz.
39. 45 اللَّهُ=Allah ذَكَرَ=anıldığı وَإِذَا=zaman اشْتَمَرَّتْ=ürker وَحَدَهُ=tek olarak قُلُوبُ=kalbleri الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ=inanmayanların وَإِذَا=zaman ذَكَرَ=anıldığı بِالْآخِرَةِ=ahirete الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ=O'ndan başkaları da إِذَا=hemen يَسْتَبْشِرُونَ=sevinirler هُمْ=onlar	Allah, onların tanrılarından ayrı olarak tek başına anıldığı zaman, Ahirete inanmayanların kalbleri nefretle çarpar; ancak Allah'dan başka putlar anıldığı zaman hemen	Allah, tek başına anıldığı zaman; ahirete inanmayanların kalbleri tiksindir. Ama O'ndan başkaları anıldığı vakit hemen yüzleri güler.	Ve Allah ne zaman tek başına anılsa, öteki dünyaya inananların kalpleri keskin bir nefretle dolarsın. Halbuki O'nun yanısıra başka (hayali) güçler de anıldığı zaman hemen (yüzleri güler,) neşelenirler!
39. 46 قُلْ=de ki اللَّهُمَّ=Allah'ım فَاطِرَ=yoktan var eden وَالْأَرْضِ=ve yeri السَّمَاوَاتِ=gökleri الْعَالِمِ=bilen الْغَيْبِ=görülme-yeni أَنْتَ=ancak sen وَالشَّهَادَةِ=ve görüleni أَرَأَيْتَ=arasında تَحْكُمُ=hükmedersin فِي مَا=şeylerde عِبَادِكَ=kullarının كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ=ayrılığa düştükleri	De ki: «Ey gökleri ve yeri yoktan var eden, görüleni ve görülmeyeni bilen Allah'ım! Kullarının ayrılığa düştükleri konularda sen hükmedersin.»	De ki: Ey gökleri ve yeri yaratan, görülmeyeni ve görüleni bilen Allah'ım; ayrılığa düştükleri şeyler hakkında kullan arasında Sen hükmedersin.	De ki: Ey Allahım! Ey gökleri ve yeri yaratan! Ey yaratılmış varlıkların kavrayış alanı dışındaki şeyleri de, yaratılmışların akıl ve duyularıyyla görüp gözleyebildiklerini de bilen! Kullarının ayrılığa düştükleri her konuda (Kıyamet Günü) aralarında hüküm verecek olan Sensin!
39. 47 وَلَوْ أَنَّ=eğer olsaydı لِلَّذِينَ ظَلَمُوا=zulmedenlerin مَا=bulunanların جَمِيعًا=tümü فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde وَمِثْلُهُ=ve bir misli daha مَعَهُ=onunla beraber لَافْتَنُوا=mutlaka fidye verirlerdi بِهِ=onu الْعَذَابِ=azabdan (kurtulmak için) مِنْ سُوءٍ=kötü الْقِيَامَةِ=kıyamet يَوْمٍ=günü وَبَدَا=karşılarına çıkmıştır لَهُمْ=onların مَا=şeyler مِنْ اللَّهِ=Allah'tan لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ=hiç hesabetmedikleri	Eğer yeryüzünde olanların hepsi ve onunla birlikte bir misli daha fazlasında zalimlerin olsaydı; kıyamet günündeki kötü azabdan kurtulmak için onu fidye olarak verirlerdi. Çünkü hiç hesap etmedikleri şeyler Allah tarafından karşılarına çıkarılmıştır.	Yeryüzünde olanların hepsi ve bir misli daha zalimlerin olsaydı; kıyamet günündeki kötü azab için elbette bunları fidye verirlerdi. Halbuki Allah katından onlara hiç hesablamadıkları şeyler belirmiştir.	Fakat eğer o zalimler yeryüzündeki her şey ve (hatta) iki misli fazlasına sahip olsalardı, onu Kıyamet Günü (başlarına gelecek) korkunç belanın için fidye olarak teklif ederlerdi; çünkü daha önce hiç hesaba almadıkları şey (o zaman) Allah tarafından karşılarına çıkarılacak:
39. 48 لَهُمْ=kendilerine وَبَدَا=görünmüş مَا كَسَبُوا=yaptıkları işlerin سَيِّئَاتٍ=kötülükleri مَا=şey بِهِمْ=onları وَحَاقَ=ve kuşatmıştır كَانُوا=edegeldikleri بِهِ=onunla يَسْتَهْزِئُونَ=alay	Yaptıkları işlerin kötülükleri kendilerine görünmüştür ve alay ettikleri şeyler onları kuşatmıştır.	İşledikleri kötülükler onlara belli olmuş, alaya aldıkları şeyler de kendilerini çevre sarmıştır.	Ve (hayatta iken) yaptıkları kötülükler açığa vurulacaktır. Ve böylece alaya alıp durdukları hakikat onları sarıp kuşatacaktır.
39. 49 الْإِنْسَانَ=insana مَسَّ=dokunduğu فَإِذَا=zaman دَعَانَا=bize dua eder ثُمَّ=sonra نِعْمَةً=bir nimet خَوَّلْنَاهُ=ona verdiğimiz إِنَّمَا=elbette قَالَ=der مِنَّا=bizden عَلَى=sayesinde أَوْتَيْنَاهُ=bu bana verildi هِيَ=o بِئْسَ=hayır بِلَ=bilgi(m) وَلَكِنَّ=fakat أَكْثَرَهُمْ=çokları لَا يَعْلَمُونَ=bilmiyorlar	İnsanın başına bir sıkıntı geldiği zaman bize yalvarır. Sonra katımızdan ona bir nimet verdiğimiz zaman: «Bu bana bilgimden dolayı verilmiştir» der. Hayır, bir imtihandır; fakat çokları bilmezler.	İnsana bir sıkıntı gelince; Bize yalvarır. Sonra katımızdan ona bir nimet verdiğimizde; bu, bana bilgimden dolayı verilmiştir, der. Hayır, bu bir denemedir. Fakat çokları bilmezler.	İşte (böyle:) İnsanın başına bir bela geldiğinde bize yardım için yalvarır; fakat ona katımızdan bir iyilikte bulunduğumuz zaman, (kendi kendine,) (Bütün) bunlar bana (benim kendi) hikmetimden dolayı verilmiştir! der. Hayır! Bu (rahmetin verilmesi) bir imtihandır, ama çoğu onu anlamaz.
39. 50 قَالَهَا=bunu demişlerdi قَدْ=elbette الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ=onlardan öncekiler فَمَا آغْنَى=ama hiçbir yarar sağlamadı مَا=şeyler عَنْهُمْ=kendilerine كَانُوا يَكْسِبُونَ=kazandıkları	Bunu onlardan öncekiler de böyle söylemişti; ancak kazandıkları şeyler onlara fayda vermedi.	Onlardan öncekiler de bunu söylemişlerdi. Ama kazandıkları şey, kendilerine bir fayda vermemişti.	Onlardan önce yaşamış olanlar(ın çoğu) da kendi kendilerine aynı şeyi söylemişlerdi; ama kazandıkları şeyler onlara fayda vermedi:

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-i Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
39. 51 فَأَصَابَهُمْ =başlarına geldi سَيِّئَاتُ =kötülükleri كَاسَبُوا =kazandıklarının وَالَّذِينَ ظَلَمُوا =zulmedenlere de مِنْ هَؤُلَاءِ =bunlardan سَيَصِيبُهُمْ =erişecektir كَسَبُوا =yaptıklarının هُمْ =onlar وَمَا =değillerdir بِمُعْجِرِينَ =engel olacak	Bunun için işledikleri kötülükler başlarına geldi. Bunlardan zulmedenlerin de kazandıkları kötülükler başlarına gelecektir. Bu hususta Allah'ı aciz bırakamazlar.	Böylece kazandıkları kötülükler başlarına geldi. Bunların içinden zulmedenlerin kazandıkları kötülükler de kendilerini çarpacaktır. Ve onlar aciz bırakılacaklar da değillerdir.	çünkü işledikleri her kötülük, onlara (geri) döner. Ve bugün zulmeden insanlar(ın başlarına da aynı şey gelecektir); işledikleri her kötü fiil (tekrar) kendilerine dönecek ve onlar (Allah'ı) asla aldatamayacaklardır!
39. 52 أَنْ =elbette أَوَلَمْ يَعْلَمُوا =bilmediler mi? الرِّزْقَ =rızkı يَبْسُطُ =açar اللَّهُ =Allah وَيَقْدِرُ =ve kısar لِمَنْ يَشَاءُ =dilediğine فِي ذَلِكَ =bunda vardır إِنْ =şüphesiz لِقَوْمٍ =bir toplum için لَا يَأْتِ =ibretler يُؤْمِنُونَ =inanan	Onlar bilmiyorlar mı ki, Allah dilediği kimsenin rızkını bol bol verir; dilediğini de kısar. Doğrusu bunda, inanan bir toplum için ibretler vardır.	Bilmezler mi ki; Allah, dilediğine rızkı genişletir ve kısar. Doğrusu bunda, inanan kimseler için ayetler vardır.	Bilmezler mi Allah dilediğine bol rızık verir, dilediğine az? Doğrusu, bunda inanan insanlar için dersler vardır!
39. 53 عِبَادِي =kullarım يَا =ey قُلْ =de ki عَلَى =karşı الَّذِينَ أَسْرَفُوا =aşırı giden لَا تَقْنَطُوا =umut kesmeyin أَنْفُسِهِمْ =nefislerine اللَّهُ =Allah'ın مِنْ رَحْمَةٍ =rahmetinden يَغْفِرُ =bağışlar اللَّهُ =Allah إِنْ =şüphesiz إِنَّهُ =çünkü O جَمِيعًا =bütün الذُّنُوبَ =günahları الْعَفُورُ =çok bağışlayan هُوَ =O الرَّحِيمُ =çok esirgeyendir	De ki: «Ey kendilerine kötülük edip, aşırı giden kullarım! Allah'ın rahmetinden umudunuzu kesmeyin. Allah bütün günahları bağışlar. Çünkü O çok bağışlayan, çok esirgeyendir.»	De ki: Ey kendi nefislerine karşı aşırı davranan kullarım, Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin. Muhakkak ki Allah; günahları bağışlar. Çünkü O; Gafur'dur, Rahim'dir	De ki: (Allah şöyle buyuruyor:) Ey kendilerine karşı haddi aşan kullarım! Allah'ın rahmetinden umudunuzu kesmeyin: Allah bütün günahları bağışlar; çünkü yalnız O, çok bağışlayıcıdır, rahmet kaynağıdır!
39. 54 إِلَى رَبِّكُمْ =Rabbinize وَأَنْبِئُوا =dönün لَهُ =O'na وَأَسْلِمُوا =ve teslim olun أَنْ يَأْتِيَكُمْ =size gelip çatmadan مِنْ قَبْلِ =önce الْعَذَابِ =azab ثُمَّ =sonra لَا تَنْصُرُونَ =size yardım edilmez	Rabb'inize yönelin. Azap size gelmeden önce O'na teslim olun sonra size yardım edilmez.	Ve Rabbinize yönelin. Size azab gelmeden önce O'na teslim olun. Sonra yardım edilmezsiniz.	Öyleyse (yalnız) Rabbinize yönelin ve (ölümün ve yeniden dirilmenin) azabı başınıza gelmeden önce O'na teslim olun, sonra hiç kimse sizi koruyamaz.
39. 55 أَحْسَنَ =en güzeline وَاتَّبِعُوا =ve uyun إِلَيْكُمْ =size مَنْ قَبْلَ =önce مِنْ رَبِّكُمْ =Rabbinizden أَنْ يَأْتِيَكُمْ =size gelmezden الْعَذَابِ =azab وَأَنْتُمْ =ve siz بِعَنَةٍ =ansızın لَا تَشْعُرُونَ =hiç farkına varmadan	Ansızın ve hiç farkına varmadığınız bir sırada size azap gelmeden önce Rabb'inizden size indirilen en güzel söze, Kur'an'a uyun.	Siz, farkında değilken ansızın azap gelmezden önce Rabbinizden size indirilen sözün en güzeline uyun.	Bu azap, siz farkında olmadan, aniden başınıza gelmeden önce Rabbiniz tarafından size indirilmiş olan en güzel (öğretiye) uyun,
39. 56 نَفْسٍ =nefsin أَنْ تَقُولَ =demesinden (sakının) عَلَى =dolayı يَا حَسْرَتًا =vah (bana) فِي جَنبٍ =yanında مَا فَرَّطْتُ =kusur edişimden كُنْتُ =ben وَأِنْ =gerçekten اللَّهُ =Allah'ın لِمَنِ السَّاخِرِينَ =alay edenlerdendim	Kişinin «Allah'a karşı aşırı gitmemden dolayı bana yazıklar olsun! Gerçekten ben alay edenlerdendim» diyeceği günden sakının.	Kişinin: Allah'a karşı aşırı gitmemden dolayı vay bana, yazıklar olsun; gerçekten ben, alaya alanlardandım, diyeceği gün gelmezden önce.	ki hiçbir insan (Kıyamet Günü) Allah'a karşı umursamaz davrandığım ve (hakikati) küçümseyenlerden biri olduğum için yazıklar olsun bana! demesin;
39. 57 لَوْ =şayet تَقُولَ =demesinden أَوْ =yahut اللَّهُ =Allah أَنْ =elbette لَكُنْتُ =ben olurdum هَذَانِي =bana hidayet etseydi مِنَ الْمُتَّقِينَ =muttakilerden	Veya şöyle demesinden: «Allah beni doğru yola ulaştırsaydı sakınanlardan olurdum.»	Veya: Allah beni hidayete erdirseydi, ben de muttakilerden olurdum, diyeceği gün.	yahut, Eğer Allah beni doğru yola iletseydi mutlaka O'na karşı sorumluluk bilinci duyanlardan biri olurdum! demesin diye,
39. 58 جِبْنَ =zaman تَقُولَ =demesinden أَوْ =yahut لَوْ =keşke الْعَذَابِ =azabı تَرَى =gördüğü لِي =benim için olsaydı أَنْ =gerçekten وَأَكُونُ =olsaydım بِرَّ =bir kez daha (dönüş) مِنَ الْمُحْسِنِينَ =güzel hareket edenlerden	Yahut azabı gördüğü zaman; «Keşke benim için bir kez daha dünyaya dönüş olsa da iyilerden olsam» diyeceği günden sakının.	Yahut azabı gördüğü vakit: Keşki benim için bir dönüş daha olsaydı da ihsan edenlerden olsaydım, diyeceği gün.	yahut, (kendisini bekleyen) azabın farkına vardığında Keşke (hayatta) bana bir şans daha verilse de iyilik yapanlar arasına girsem! demesin diye.
39. 59 جَاءَتْكَ =sana geldi فَدَّ =elbette بَلَى =hayır فَكَذَّبْتَ =sen yalanladın آيَاتِي =ayetlerim وَأَسْتَكَبَرْتَ =ve büyüklük tasladın بِهَا =onları وَكُنْتَ =ve oldun مِنَ الْكَافِرِينَ =nankörlerden	Allah şöyle buyurur: «Evet, ayetlerim sana gelmişti de sen onları yalanlamış, büyüklük taslamış, onlar üzülmeştin.»	Hayır, sana ayetlerim gelmişti de, onları yalanlamış, büyüklük taslayarak kafirlerden olmuştun.	(O zaman Allah şu cevabı verecektir:) Tabii, elbette! Mesajlarım sana ulaştı(ğ)ı halde) sen onları yalanladın, yersiz bir gurura kapıldın ve hakikati inkar edenler arasına girdin!
39. 60 تَرَى =görürsün الْقِيَامَةِ =kıyamet وَيَوْمَ =günü الَّذِينَ كَذَّبُوا =yalan uyduranların أَلَمْ يَجْعَلْ =yüzlerini اللَّهُ =Allah'a وَجُوهَهُمْ =yüzlerini أَلَيْسَ =yok mudur? مُسْوَدَّةً =kapkara فِي جَهَنَّمَ =cehennemde مَثْوًى =bir yer لِلْمُتَكَبِّرِينَ =kibirlenenler için	Allah'a karşı yalan uyduranların yüzlerinin kapkara olduğunu görürsün. Kibirlenenlere yetecek kadar, cehennemde yer yok mudur?	Ve kıyamet günü Allah'a karşı yalan uyduranların yüzlerinin simsiyah olduğunu görürsün. Mütekebbir için cehennemde bir karargah olmaz olur mu?	İşte (böyle,) Kıyamet Günü Allah hakkında yalan uyduranların yüzlerinin (acıdan ve mahcubiyetten dolayı) kapkara kesildiğini görürsün. Yersiz gurura kapılanlar için cehennem, (uygun) bir yer değil mi?
39. 61 اللَّهُ =Allah وَيُنَجِّي =kurtarır الَّذِينَ اتَّقَوْا =korunanları بِمَقَارَتِهِمْ =başarılarıyla لَا يَمَسُّهُمْ =onlara dokunmaz السُّوءُ =kötülük وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ =ve onlar üzülmezler	Allah, sakınanları, başarılarından ötürü kurtarır. Onlara hiçbir kötülük gelmez, onlar üzülmezler.	Allah muttakileri, kurtuluşlarına sebep olan ile selamete erdirir. Onlara hiç bir kötülük gelmez ve üzülmezler de.	Ama Allah, kendisine karşı sorumluluk bilinci duyanları koruyacak ve (iç dünyalarında) ulaştıkları üstün mertebelerden dolayı (onlara mutluluk sağlayacaktır); ne bir kötülük dokunacak onlara, ne de üzüntüye kapılacaklar.
39. 62 اللَّهُ =Allah خَالِقُ =yaratıcısıdır وَهُوَ =ve O كُلِّ شَيْءٍ =her şeyin عَلَى كُلِّ شَيْءٍ =her şeye وَكَيْلٌ =vekildir	Allah her şeyin yaratıcısıdır. O, her şeyin yöneticisidir.	Allah; her şeyin yaratandır ve O; her şeye vekildir.	Allah her şeyin yaratıcısıdır ve yalnız O'dur her şeyin yönünü ve sonucunu belirleme gücüne Sahip olan.
39. 63 مَقَالِيدُ =anahtarları لَهُ =O'nundur وَالْأَرْضُ =ve yerin السَّمَاوَاتِ =göklerin وَالَّذِينَ كَفَرُوا =inkâr edenler بِآيَاتِ =ayetlerini اللَّهُ =Allah'ın أُولَئِكَ =işte هُمْ =onlardır الْخَاسِرُونَ =ziyana uğrayacaklar	Göklerin ve yerin anahtarları O'nundur. Allah'ın ayetlerini inkâr edenler var ya, işte onlar hüsrandadırlar.	Göklerin ve yerin anahtarları O'nundur. Allah'ın ayetlerine küfredenler; işte onlar hüsrana uğrayanlardır.	Göklerin ve yerin (sırlarının) anahtarları O'ndadır. Allah'ın mesajlarını inkara şartlanmış olanlara gelince, kaybedenler işte onlardır!

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
39. 64	قُلْ=de ki أَفَعَيِّرَ=başkasına mı? اللَّهُ=Allah'tan تَأْمُرُونِي=bana emrediyorsunuz كُلُّكُ=kulluk etmemi أَيُّهَا الْجَاهِلُونَ=ey cahiller	De ki: «Ey cahiller! Allah'dan başkasına kulluk etmemi bana emrediyorsunuz?»	De ki: Bana, Allah'tan başkasına ibadet etmemi mi emredersiniz ey cahiller?	De ki: Siz ey (doğru ile eğriden) habersiz olanlar! Allah'tan başkasına kulluk etmemi mi kelif ediyorsunuz?
39. 65	وَلَقَدْ=elbette أُوحِيَ=şöyle vahyedildi إِلَيْكَ=sana وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ=ve senden öncekilere أَشْرَكْتَ=ortak koşarsan وَلَئِنْ=andolsun eğer عَمَلُكَ=amelin لَيَخْبِطَنَّ=boşa çıkar وَلَتَكُونَنَّ=ve olursun مِنَ الْخَاسِرِينَ=kaybedenlerden	Ey Muhammed! Andolsun ki, sana ve senden önceki peygamberlere şöyle vahy edildi: «Andolsun, eğer Allah'a ortak koşarsan işlerin boşa gider ve hüsranda kalanlardan olursun.»	Andolsun; sana da, senden öncekilere de vahyolunmuştur ki: Eğer Allah'a ortak koşarsan, şüphesiz amellerin boşa gider ve muhakkak hüsrana uğrayanlardan olursun.	Halbuki, (ey insanoğlu,) sana ve senden önce yaşamış olanlara vahyedilmiştir ki Allah'tan başkasına ilahi sıfatlar yakıştırsan bütün çabalarının kesinlikle boşa gidecektir çünkü (öteki dünyada) mutlaka ziyana uğrayanlardan olacaksın.
39. 66	بَلْ=hayır اللَّهُ=Allah'a قَاعْبُدْ=kulluk et وَكُنْ=ve ol مِنَ الشَّاكِرِينَ=şükredenlerden	Hayır, yalnız Allah'a kulluk et ve şükredenlerden ol!	Hayır, yalnız Allah'a ibadet et ve şükredenlerden ol.	Hayır, (yalnız) Allah'a kulluk etmeli ve (O'na) şükredenlerden olmalısın!
39. 67	اللَّهُ=Allah'ı وَمَا قَدَرُوا=bilemediler قَدْرَهُ=O'nun kadrini حَقَّ=gereği gibi وَالْأَرْضُ=yer جَمِيعًا=tamamen قَبْضَتُهُ=O'nun avucu içindedir يَوْمَ=günü وَالسَّمَاوَاتِ=ve gökler الْقِيَامَةِ=kıyamet بِيَمِينِهِ=s sağ elinde مَطْوِيَّاتٌ=dürülmüştür وَتَعَالَى=ve yücedir سُبْحَانَهُ=O münezzehtir عَمَّا يُشْرِكُونَ=onların ortak koştuklarından	Onlar, Allah'ı gereği gibi bilemediler. Oysa kıyamet günü yeryüzü, бүтүнү ile O'nun avucu içindedir. Gökler de O'nun sağ elinde dürülmüştür. O, müşriklerin ortak koşmalarından uzak ve yücedir.	Onlar Allah'ı şanına yaraşır şekilde takdir edemediler. Halbuki kıyamet günü bütün yeryüzü O'nun avucundadır. Gökler de O'nun sağ eliyle dürülmüştür. O; koştukları ortaklardan münezzehtir, yücedir.	Onlar, (O'ndan başkasına kulluk edenler,) Allah hakkında doğru bir anlayışa sahip değiller; çünkü bütün yeryüzü, Kıyamet Günü O'nun için avuç içi kadar bir şey olacaktır, gökler de O'nun sağ elinde dürülmüş hale gelecek. O kudret ve egemenliğinde sınırsızdır ve onların ortak koştukları her şeyin kat kat üstündedir!
39. 68	فِي الصُّورِ=Sur'a وَنُفِخَ=üflenir مَنْ=olanlar فَصَصِقَ=ölür (bayılır) وَمَنْ=ve olanlar فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde إِلَّا=ancak hariç فِي الْأَرْضِ=yerde ثُمَّ=sonra اللَّهُ=Allah'ın دِيلِدِغِي=dilediği فِيهِ=ona أُخْرَى=bir daha نُفِخَ=üflenir هُمْ=onlar قِيَامٌ=kalkmış فَإِذَا=birden يَنْظُرُونَ=bakıyorlardır	Sur'a üflenince, göklerde ve yerde olanlar korkudan düşüp bayılırlar. Ancak Allah'ın dilediği kalır. Sonra sur'a bir daha üflenince hemen ayağa kalkıp bakışır dururlar.	Ve Sur'a üflenmiştir. Artık Allah'ın dilediği bir yana, göklerde olanlar ve yerde olanlar baygın düşmüştür. Sonra ona bir daha üflenmiş ve bir de bakacaksın ki ayakta bakınıp duruyorlar.	(O Gün hesap) suru üflenecek; ve yerde, gökte ne varsa hepsi, Allah'ın (hariç tutmak) istedikleri dışında, düşüp bayılacaklar. Sonra sur yeniden üflenecek; işte o zaman (yargı kürsüsü önünde) duranlar (hakikati) görmeye başlayacaklar!
39. 69	يُنُورُ=nuru ile الْأَرْضُ=yer وَأَشْرَقَتْ=parlar وَوُضِعَ=ve (ortaya) konur رَبِّهَا=Rabbinin وَالْكِتَابِ=Kitap وَجِيءَ=ve getirilir وَالشَّهَدَاءِ=ve şahidler بِالنَّبِيِّينَ=peygamberler بَيْنَهُمْ=aralarında وَقُضِيَ=ve hükmedilir وَهُمْ=ve onlara بِالْحَقِّ=adaletle لَا يُظْلَمُونَ=asla haksızlık edilmez	Yeryüzü, Rabb'inin nuruyla aydınlanır. Kitap açılır. Peygamberler ve şahitler getirilir. Ve onlara haksızlık yapılmadan, aralarında adaletle hüküm verilir.	Yer; Rabbinin nuru ile aydınlandı, kitab konuldu, peygamberler ve şahidler getirildi. Onlara haksızlık yapılmadan aralarında hak ile hükmolundu.	Ve yeryüzü Rabbinin nuru ile aydınlanacak. (Herkesin işlediğinin) hesabı ortaya dökülecek; bütün peygamberler ile (öteki) bütün şahitler huzura çağılacak ve kendilerine adaletle hükmedilecektir. Ve onlara asla haksızlık yapılmayacak,
39. 70	كُلُّ نَفْسٍ=herkese وَوُفِّيَتْ=tam verilir وَهُوَ=ve O مَا عَمِلَتْ=yaptığının karşılığı أَعْلَمُ=en iyi bilendir بِمَا يَفْعَلُونَ=onların ne yaptıklarını	Herkese, yaptığıının karşılığı tam verilir. Allah, onların yaptıklarını en iyi bilendir.	Her kişiye ne yaptıysa eksiksiz ödendi. Ve Allah; onların yaptıklarını en iyi bilendir.	Çünkü herkes, yapmış olduğu (iyi veya kötü) her şeyin karşılığını tam olarak görecektir. Allah, onların yaptıklarını en iyi bilendir.
39. 71	الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler وَسِيقَ=sürülürler زُمَرًا=bölük bölük إِلَى جَهَنَّمَ=cehenneme إِذَا=zaman نِيْهَیْت=nihayet فَتِخَتْ=açılır جَاءُوهَا=oraya geldikleri لَهُمْ=onlara وَقَالَ=ve şöyle der أَلَمْ يَأْتِكُمْ=gelmedi mi? خَزَنَتُهَا=onun bekçileri مِنْكُمْ=kendi aranızdan رُسُلٌ=elçiler أَيَاتِ=size عَلَيْكُمْ=okuyan يَتْلُونَ=okuyan وَيُنذِرُونَكُمْ=ve sizi uyarar رَبِّكُمْ=Rabbinizin هَذَا=bu يَوْمَكُمْ=gününüze لِقَاءَ=kavuşacağınıza وَلَكِنْ=ama بَلَى=evet قَالُوا=derler الْعَذَابِ=sözü كَلِمَةً=hak olmuştur حَقَّتْ=hak olmuştur عَلَى الْكَافِرِينَ=kâfirlere	O küfredenler ayrı ayrı bölükler halinde cehenneme sürülür. Oraya vardıklarında kapıları açılır; bekçileri onlara: "Size içinizden Rabbinizin ayetlerini okuyan ve bugüne kavuşacağınızı ihtar eden peygamberler gelmedi mi?" derler. "Evet geldi" derler. Lakin azap sözü kâfirlerin üzerine gerçekleşir.	Küfredenler bölük bölük cehenneme sürüldü. Oraya vardıklarında kapıları açıldı ve bekçileri onlara dediler ki: İçinizden, size Rabbinizin mesajlar getiren ve sizi bu (Hesap) Günü'ne karşı uyarar elçiler gelmedi mi? diye soracaklar. Onlar, Elbette geldiler! diye cevap verecekler. Ama hakikati inkar edenler için azap (hükmi) çoktan verilmiş olacaktır;	Hakikati inkara şartlanmış olanlar, bölük bölük cehenneme sürüleceklerdir; oraya vardıklarında kapılar açılacak ve muhafızlar onlara, Aranızdan, size Rabbinizden mesajlar getiren ve sizi bu (Hesap) Günü'ne karşı uyarar elçiler gelmedi mi? diye soracaklar. Onlar, Elbette geldiler! diye cevap verecekler. Ama hakikati inkar edenler için azap (hükmi) çoktan verilmiş olacaktır;
39. 72	أَبْوَابٍ=kapılarından ادْخُلُوا=girin قِيلَ=denilir عَبْدِیْنِ=ebedi kalmak üzere خَالِدِينَ=cehennemin مَثْوًى=yeri فَبِئْسَ=ne kötüdür فِيْهَا=içinde الْمُتَكَبِّرِينَ=kibirlenenlerin	«O halde içinde ebedi kalmak üzere cehennemin kapılarında girin. Kibirlenenlerin durağı ne kötüdür,» denir.	Onlara denildi ki: İçinde temelli kalacağınız cehennemin kapılarından girin. Büyüklemlerin durağı ne kötüdür.	(ve) onlara: Artık oturup kalacağınız cehennemin kapılarından girin içeri! denilecekler. Büyüklük taslayanlar için ne deşetli bir mekandır orası!
39. 73	الَّذِينَ اتَّقَوْا=korunanlar وَسِيقَ=sevk edilirler إِلَى الْجَنَّةِ=cennete رَبِّهِمْ=Rablerinin (azabından) إِذَا=zaman حَتَّى=nihayet وَفُتِحَتْ=açılır جَاءُوهَا=geldikleri وَقَالَ=ve derler أَبْوَابُهَا=onun kapıları لَهُمْ=onlara خَزَنَتُهَا=onun bekçileri سَلَامٌ=selam عَلَيْكُمْ=size طِبْتُمْ=(ne) hoşsunuz فَادْخُلُوهَا=buraya girin خَالِدِينَ=ebedi kalmak üzere	Rabb'lerine karşı gelmekten sakınanlar, bölük bölük cennete götürülürler. Oraya varıp kapılar açıldığında, bekçileri onlara, «Selâm size, hoş geldiniz! Temelli olarak buraya girin» derler.	Rabblarından sakınanlar ise fevc fevc cennete götürüldüler. Oraya varıp da kapıları açılınca, bekçileri onlara dediler ki: Selam olsun size. Hoş geldiniz. Temelli olarak girin buraya.	Rablerine karşı sorumluluk bilinci duyanlar da bölük bölük cennete gönderileceklerdir; oraya vardıklarında kapılarının ardına kadar açık olduğunu görecekler; ve muhafızlar onlara, Selam size! Hoş geldiniz! İşte buyrun, içinde temelli kalacağınız bu (cennete) girin! diyecekler.
39. 74	لِلَّهِ=Allah'a الْحَمْدُ=hamdolsun وَقَالُوا=ve derler الَّذِي صَدَقْنَا=bize yerine getiren وَأُورَثْنَا=ve bizi varis kılan وَوَعْدُهُ=verdiği sözünü يُورِدُنَا=yurduna نَتَّبِعُ=oturacağımız مِنَ الْجَنَّةِ=cennet حَيْثُ=yerinde فَنِعْمَ=ne güzeldir نَسَاءٌ=dilediğimiz الْعَامِلِينَ=çalışanların	Onlar: «Bize verdiği sözde duran ve bizi buraya yerleştiren Allah'a hamd olsun. Cennette istediğimiz yerde oturabiliriz. Yararlı iş işleyenlerin ücreti ne güzelmiş!» derler.	Onlar da dediler ki: Bize vaadinde sadık olan ve bizi yeryüzüne varis kılan Allah'a hamdolsun. Cennette istediğimiz yerde oturabiliriz. Çalışanların ecir ne de güzeldir.	Onlar da: Bize verdiği sözü yerine getiren ve bu (esenlik) alanını yaptıklarımızın karşılığı olarak bize bağışlayan, böylece cennette dilediğimiz şekilde yerleşmemizi sağlayan Allah'a hamdolsun! diyeceklerdir. Ve (Allah yolunda) çaba sarf edenlerin mükafatı ne yüce, ne üstün ola-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
11. قَالُوا =dediler ki رَبَّنَا =Rabbimiz أَمَتْنَا =bizi öldürdün اِثْنَيْنِ =iki kez وَأُحْيَيْنَا =ve dirilttin اِثْنَيْنِ =iki kez فَاعْتَرَفْنَا =itiraf ettik بِذُنُوبِنَا =günahlarımızı فَهَلْ =var mı? إِلَىٰ خُرُوجٍ =çıkma içi مِنْ سَبِيلٍ =bir yol	Dediler ki: «Rabbimiz, bizi iki kez öldürdün ve iki kez dirilttin. Günahlarımızı itiraf ettik. Şimdi şu ateşten çıkmak için bize bir yol var mı?»	Onlar da: Rabbimiz; bizi iki defa öldürdün, iki defa dirilttin. Biz de suçlarımızı itiraf ettik. Bir daha çıkmaya yol var mı? derler.	(Bunun üzerine) Ey Rabbimiz! diye feryad edecekler: Sen bizi iki defa öldürdün, iki defa dirilttin! Peki, günahlarımızı itiraf ettiğimiz şu anda (bu ikinci ölümden) bir kurtuluş yolu yok mudur?
40. 12. إِذَا =zaman بِأَنَّهُ =sebebiyledir ذَلِكُمْ =bu وَحَدَهُ =Allah'a اللَّهُ =Allah'a çağırıldığınızı دَعِيَ =çağırıldı وَأِنْ =ve eğer كَفَرْتُمْ =inkâr etmeniz بِهِ =O'na يُشْرِكُ =ortak koşulsun فَالْحُكْمُ =artık hüküm ثُمَّ =inanmanız وَالْكَبِيرُ =ve büyük الْعَلِيِّ =yüce اللَّهِ =Allah'a aittir	Onlara «Bu duruma düşmeniz sebebi şudur: Tek Allah'a çağırıldığınız zaman inkar ederdiniz. O'na ortak koşulunca inanırdınız. Artık hüküm yüce ve büyük Allah'ındır.»	Bunun sebebi şudur: Yalnız Allah'a dua edildiği zaman inkar ederdiniz de, O'na şirk koşulunca inanırdınız. Artık hüküm; Aliyy, Kebir Allah'ındır.	(Ve onlara şöyle denilecektir:) Bu (başınıza geldi), çünkü Tek Allah'a her çağırıldığınızda bu hakikatı inkar ettiniz; ama O'na ortak koşulunca (hemen) inandınız! Artık hüküm, Büyük ve Yüce Allah'ındır!
40. 13. هُوَ الَّذِي =O'dur ki يُرِيكُمْ =size gösteriyor وَيُنَزِّلُ =ve indiriyor آيَاتِهِ =ayetlerini لَكُمْ =sizin için رِزْقًا =rızık مِنَ السَّمَاءِ =gökten إِلَّا =başkası وَمَا يَتَذَكَّرُ =öğüt almaz مَنْ يُنِيبُ =(O'na) yönelenden	Size mucizelerini gösteren, size gökten rızık indiren O'dur. Allah'a yönelenden başkası ibret almaz.	Size ayetlerini gösteren ve sizin için gökten rızık indiren O'dur. O'na yönelenden başkası ibret almaz.	Size (her türlü) işaretlerini gösteren, sizin için gökten rızık indiren O'dur. Ama Allah'a yönelmiş olanlardan başkası (bundan) bir ders çıkarmaz.
40. 14. فَادْعُوا =siz çağırın اللَّهَ =Allah'a مُخْلِصِينَ =halis kılarak لَهُ =yalnız O'na الدِّينَ =dini وَلَوْ كَرِهَ =hoşuna gitmese de الْكَافِرُونَ =kâfirlerin	Ey inananlar! Kafirlerin hoşuna gitmese de siz, dini yalnız Allah'a halis kılarak O'na çağırın.	Öyleyse kâfirler istemese de, siz dini yalnız O'na halis kılanlar olarak Allah'a dua edin.	Hakikati inkar edenleri ne kadar öfkelenirse de içten bir inançla yalnız Allah'a bağlanarak O'na dua edin!
40. 15. الدَّرَجَاتِ =dereceleri رَفِيعُ =yükselten يُلْقِي =indirir الْعَرْشِ =Arş'ın ذُو =sahibi مِنْ أَمْرِهِ =emrinden olan الرُّوحِ =ruhu عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ =dilediğine لِيُنْذِرَ =uyarmak için مِنْ عِبَادِهِ =kullarından التَّلَاقِ =buluşma يَوْمَ =gününe karşı	Arş sahibi, varlıkların en yücesi olan Allah, kavuşma gününü ihtar etmek için kullarından dilediğine emriyle vahyi indirir.	Dereceleri yükselten, Arş'ın sahibi Allah, karşılaşma gününden korkutmak için, kendi emrinden olan ruhu kullarından dilediğine indirir.	O, bütün (varlık) derecelerinin en yücesi olarak kudret tahtına kurulmuştur. O, Kendi iradesiyle kullarından dilediğine vahiy indirir ki (bütün insanları) O'na kavuşacakları Gün(ün gelip çatacağı) konusunda uyar-sın;
40. 16. بَارِزُونَ =ortaya çıkarlar هُمْ =o gün يَوْمَ =o gün عَلَىٰ اللَّهِ =Allah'a لَا يَخْفَىٰ =gizli kalmaz لِمَنْ =kimindir? شَيْءٌ =hiçbir şey مِنْهُمْ =onlardan اللَّهِ =Allah'ın الْيَوْمَ =bugün الْمُلْكِ =mülk وَالْقَهَّارِ =ve kahhar الْوَاحِدِ =tek	O gün onlar meydana çıkarlar; onların hiçbir şeyi Allah'a gizli kalmaz. «Bugün hükümlanlık kimindir?» denir. Hepsî «Gücü her şeye yeten tek Allah'ındır» derler.	O gün onlar, ortaya çıkarlar. Hiçbir şeyleri Allah'a gizli kalmaz. Kimindir bugün mülk? Vahid, Kahhar olan Allah'ındır.	ki o Gün Allah'tan gizli saklı hiçbir şeyleri olmadan (öldükleri yerden) meydana çıkacaklardır. O Gün hükümlanlık kimin olacak? Elbette bütün varlıklar üzerinde mutlak otorite Sahibi olan Tek Allah'ın (olacak)!
40. 17. كُلٌّ =her ثُجْرَىٰ =cezalanır الْيَوْمَ =bugün لَا =yoktur بِمَا كَسَبَتْ =kazandığıyla نَفْسٍ =can إِنْ =şüphesiz الْيَوْمَ =bugün ظَلَمَ =zulüm سَرِيعُ =çabuk görendir اللَّهِ =Allah الْحِسَابِ =hesabı	Bugün herkese, kazandığının karşılığı verilir. Bugün haksızlık yoktur. Doğrusu Allah, hesabı çabuk görendir.	Bugün her nefis kazandığı ile karşılık görür. Bugün zulüm yoktur. Muhakkak ki Allah; hesabı çabuk görendir.	O Gün her insan kazandığının karşılığını görür. O Gün hiçbir haksızlık (yapılmaz) Şüphesiz Allah, hesabı çabuk görendir.
40. 18. وَأَنْذِرْهُمْ =onları uyar يَوْمَ =güne karşı الْقُلُوبِ =yürekler إِذْ =zira الْأَرْفَاقِ =yaklaşan الْحَنَاجِرِ =gırtlaklara لَدَىٰ =dayanmıştır مَا =yoktur كَاطْمِينَ =yutkunur dururlar مِنْ حَمِيمٍ =bir dostu لِلظَّالِمِينَ =zalimlerin وَلَا =ve yoktur شَفِيعٍ =bir aracılığı يُطَاعُ =sözü tutulur	Ey Muhammed! Onları yüreklerin ağzına geleceği, tasadan yutkunacakları yaklaşan Kıyamet günü ile uyar. Zalimlerin ne dostu ne de sözü dinlenecek şefaatchisi olur.	Onları yaklaşan gün ile uyar. O zaman ki; yürekler ağızlara gelecek, tasadan yutkunacaklar. Zalimlerin ne dostu, ne de dinlenecek şefaatchisi olur.	Bu sebeple, onları yüreklerin boğulurcasına gırtlığa dayanaçağı o yaklaşan Gün'e karşı uyar! (o Gün) zalimler ne bir dost bulacaklar, ne de sözü dinlenecek bir şefaatchi.
40. 19. يَعْلَمُ =bilir حَائِنَةً =hain(bakışlar)ını وَمَا تُخْفِي =ve gizlediklerini الْأَعْيُنِ =gözlerin الصُّدُورِ =göğüslerin	Allah gözlerin hainliğini ve gönüllerin gizlediğini bilir.	O; gözlerin hainliğini ve göğüslerin gizlediğini bilir.	(çünkü) O, art niyetli bakışların ve yüreklerin gizlediği şeylerin farkındadır.
40. 20. بِالْحَقِّ =hak ile يُقْضَىٰ =hükmeder وَاللَّهِ =Allah وَالَّذِينَ يَدْعُونَ =yalvardıkları ise مِنْ دُونِهِ =O'ndan başka بِشَيْءٍ =hiçbir يُشْفَعُونَ =hüküm veremezler لَا يَقْضُونَ إِنَّ =çünkü اللَّهَ =Allah هُوَ =O السَّمِيعُ =işitendir الْبَصِيرُ =görendir	Allah adaletle hükmeder. O'ndan başka çağırıldıkları tanrılar ise, hiçbir şeye hükmedemezler. Çünkü işiten, gören yalnız Allah'tır.	Allah; hak ile hükmeder. O'nu bırakıp da tapıkları ise hiçbir şeye hükmedemez. Şüphesiz ki Allah; Semî'dir, Basîr'dir.	Allah hakikate ve adalete göre hükmeder; O'nu bırakıp yalvardıkları şu (varlık)lar ise hiçbir hüküm veremezler çünkü, yalnız Allah'tır her şeyi işiten, her şeyi gören.
40. 21. أَوَلَمْ يَسِيرُوا =gezip dolaşmadılar mı? فَيَنْظُرُوا =görsünler فِي الْأَرْضِ =yeryüzünde عَاقِبَةُ =sonunun كَانَ =olduğunu كَيْفَ =nasıl الَّذِينَ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ =kendilerinden öncekilerin أَسَدَّ =daha üstün هُمْ =onlar كَانُوا =idiler مِنْهُمْ =kendilerinden قُوَّةٌ =kuvvet وَأَنَارًا =ve eserleri bakımından فِي الْأَرْضِ =yeryüzündeki اللَّهِ =Allah فَأَخَذَهُمْ =fakat onları yakaladı بِذُنُوبِهِمْ =günahları yüzünden مِنْ =karşı لَهُمْ =onları وَمَا كَانَ =ve olmadı اللَّهِ =Allah'a مِنْ وَاقٍ =koruyan	Onlar, yeryüzünde gezip dolaşmadılar mı ki, kendilerinden önce gelenlerin sonunun nasıl olduğunu görsünler. Onlar kuvvet ve yeryüzündeki eserleri bakımından kendilerinden daha üstün idiler. Fakat Allah, onları günahları yüzünden yakaladı. Onları Allah'ın azabından koruyan da olmadı.	Yeryüzünde gezip dolaşmadılar mı ki; kendilerinden öncekilerin nasıl olduğunu görsünler? Onlar; kendilerinden daha kuvvetli ve yeryüzünde daha çok eser bırakan kimselerdi. Allah; onları günahlarıyla yakalayiverdi. Allah'a karşı onları koruyan yoktur.	Onlar hiç yeryüzünde dolaşıp kendilerinden önce yaşamış olan (inkarcı)ların sonunun olduğunu görmezler mi? Onlar, (kendilerinden) daha güçlüydüler ve yeryüzünde daha derin izler bırakmışlardı ama Allah onları günahlarından dolayı hesaba çekti ve (o zaman) kendilerini Allah'a karşı koruyacak bir kimse bulamadılar.
40. 22. ذَلِكَ =bu بِأَنَّهُمْ =çünkü onların (sebebiyle) كَانَتْ =olmaları تَأْتِيَهُمْ =onlara getirirdi بِالْبَيِّنَاتِ =açık kanıtlar رُسُلُهُمْ =elçileri فَكَفَرُوا =ama inkâr ettiler اللَّهِ =Allah فَأَخَذَهُمْ =bu yüzden onları yakaladı شَدِيدٌ =çetin olandır قَوِيٌّ =güçlüdür إِنَّهُ =zira O	Çünkü onlar öyle kimselerdir ki, elçileri onlara açık belgeler getirirdi halde kabul etmemişlerdi. Bu yüzden Allah onları yakaladı. Zira O üstündür, cezası çetin olandır.	Bu; peygamberleri kendilerine açık mucizelerde inkar etmelerindedir. Allah da onları yakalayiverdi. Muhakkak ki O; kuvvetlidir, cezalandırması pek şiddetlidir.	Çünkü onlar, elçileri kendilerine hakikatin bütün kanıtlarıyla rağmen onu reddetmişlerdi, bu yüzden Allah onları hesaba çekti, çünkü Allah güçlüdür, intikamında şiddetlidir.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
العِقَاب=cezası				
40. 23	أَرْسَلْنَا=biz gönderdik وَلَقَدْ=andolsun مُوسَى=Musa'yı بِآيَاتِنَا=ayetlerimizle وَسُلْطَانٍ=ve bir yetki ile مُبِينٍ=apaçık	Andolsun biz Musa'yı ayetlerimizle ve apaçık yetki ile gönderdik.	Andolsun ki; Biz, Musa'yı ayetlerimizle ve apaçık burhan ile gönderdik.	Biz, Musa'yı mesajlarımızla ve (Bizden aldığı) açık bir yetki ile göndermiştik
40. 24	وَهَامَانَ=ve Haman'a إِلَى فِرْعَوْنَ=Fir'avn'a فَقَالُوا=dediler وَقَارُونَ=ve Karun'a سَاحِرٌ=bir büyücüdür كَذَّابٌ=yalancı	Firavun'a, Haman'a ve Karun'a gönderdik. «Bu yalancı bir büyücüdür» dediler.	Firavun'a, Haman'a ve Karun'a. Bu, yalancı sihirbazın biridir, dediler.	Firavun'a, Haman'a ve Karun'a; ama onlar (yalnızca), O, bir büyücüdür, bir yalancıdır! demişlerdi.
40. 25	فَلَمَّا جَاءَهُمْ=(Musa) onlara getirince مِنْ عِنْدِنَا=katımızdan بِالْحَقِّ=hakkı أَنْبَاءً=oğullarını أَقْتُلُوا=öldürün قَالُوا=dediler مَعَہ=onunla beraber الَّذِينَ آمَنُوا=inananların وَنِسَاءَهُمْ=kadınlarını وَاسْتَحْبُوا=ve sağ bırakın وَمَا=değildir كَيْدٌ=tuzağı الْكَافِرِينَ=kâfirlerin فِي ضَلَالٍ=boşa çıkandan بِإِلَہ=başkası	Musa, onlara katımızdan hakkı getirince: «Onunla beraber inananların oğullarını öldürün, kadınlarını sağ bırakın!» dediler. Fakat kâfirlerin tuzağı hep boşa çıkar.	O, katımızdan kendilerine hakkı getirince: Onunla beraber iman etmiş olanların oğullarını öldürün, kadınlarını sağ bırakın, dediler. Kâfirlerin düzeni hedef olmaktan başka bir şey değildir.	(Firavun'a, ve tebaasına gelince,) Musa onlara Bizden (aldığı) hakikati getirdiğinde Onun inançlarını benimseyenlerin kadınlarını sağ bırakıp oğullarını öldürün! dediler. Fakat inkarcıların hilesi hep boşa çıktı.
40. 26	بِرُؤْيِي=bırakın فِرْعَوْنَ=Fir'avn وَقَالَ=dedi مُوسَى=Musa'yı وَلْيَذْغُ=ve yalvarsın رَبِّہ=Rabbine أَخَافُ=korkuyorum إِنِّي=çünkü ben دِينِي=dininizi أَنْ يَبْدِلَ=onun değiştireceğinden أَوْ=yahut أَنْ يُظْهَرَ=çıkarcacağından فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde الْفَسَادُ=fesad	Firavun: «Ben bırakın da Musa'yı öldüreyim. O Rabb'ine yalvaradursun. Onun sizin dininizi değiştireceğinden veya yeryüzünde bozgunculuk çıkarcacağından korkuyorum.» dedi.	Firavun demişti ki: Bırakın beni de Musa'yı öldüreyim. O ise Rabbına yalvaradursun. Onun, sizin dininizi değiştirmesinden veya yeryüzünde fesad çıkarcamasından korkuyorum.	Ve Firavun Bırakın dedi, Musa'yı ben öldüreyim ve bırakın o'nu, (var olduğunu iddia ettiği) Rabbine yalvarıp dursun! Dikkat edin, ben o'nun dininizi değiştirmesinden yahut yeryüzünde fesat çıkarcamasından korkuyorum!
40. 27	إِنِّي=ben مُوسَى=Musa وَقَالَ=dedi بِرَبِّي=benim de Rabbim عَذْتُ=sığındım وَرَبِّكُمْ=ve sizin de Rabbinize مِنْ كُلِّ=hepsinden لَا يُؤْمِنُ=inanmayan مُتَكَبِّرٍ=kibirlilerin بِیَوْمِ=gününe الْحِسَابِ=hesap	Musa dedi: Ben hesap gününe inanmayan her kibirli, benim de Rabbim sizin de Rabbiniz olan Allah'a sığınırım.	Musa da demişti ki: Doğrusu ben, hesap gününe inanmayan her mütekebbirden ; benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olana sığınırım.	Buna karşılık Musa: Kibre kapılarak Hesap Günü'nü reddedenlerden, sizin de Rabbiniz, benim de Rabbim (olan Allah'a) sığınırım! dedi.
40. 28	رَجُلٌ=bir adam وَقَالَ=(şöyle) dedi مِنْ آلٍ=ailesinden مُؤْمِنٌ=mümin إِيمَانَهُ=imanını يَكْتُمُ=gizleyen فِرْعَوْنَ=Fir'avn رَجُلًا=bir adamı أَتَقْتُلُونَ=öldürüyor musunuz? اللَّهِ=Allah'tır رَبِّي=Rabbim أَنْ يَقُولَ=dediği için جَاءَكُمْ=size getirmiştir وَقَدْ=oysa بِالْبَيِّنَاتِ=kanıtlar مِنْ رَبِّكُمْ=Rabbinizden وَإِنْ=eğer يَكُ=ise كَاذِبًا=yalancı فَعَلَيْهِ=kendi zararınadır كَذِبُهُ=yalanı وَإِنْ=ve eğer يَكُ صَادِقًا=doğru söylüyorsa بَعْضُ=bir kısmı يُصِيبْكُمْ=başınıza gelir إِنَّ=şüphesiz الَّذِي يَعِدْكُمْ=size vadettiklerinin لَا يَهْدِي=doğru yola iletmez الله=Allah مَنْ=kimseyi هُوَ=o مُسْرِفٌ=aşırı giden كَذَّابٌ=yalancı	Firavun ailesinden olup da, inandığını gizleyen bir adam dedi ki: «Rabb'im Allah'tır diyen bir adamı mı öldüreceksiniz? Oysa size Rabb'inizden belgeler gelmiştir. Eğer yalancı ise yalanı kendinedir; eğer doğru sözlü ise, sizi tehdit ettiklerinin bir kısmı başınıza gelebilir. Şüphesiz Allah aşırı giden, yalancı kimseyi doğru yola iletmez.	Firavun hanedanından olup da imanını gizleyen mü'min bir adam da demiştir ki: Rabbim Allah'tır, dedi diye bir kişiyi mi öldüreceksiniz? Halbuki o, size Rabbinizden kanıtlar gelmiştir. Eğer yalancıysa; yalanı kendisinedir. Eğer doğru sözlü ise; sizi tehdit ettiklerinin bir kısmı başınıza gelebilir. Muhakkak ki Allah; haddi aşan yalancı bir kimseyi hidayete erdirmez.	O anda, inancını (o güne kadar) gizlemiş olan Firavun ailesinden bir mümin (şöyle) haykırdı: 'Rabbim Allah'tır dediği için adam mı öldüreceksiniz? Oysa o, size Rabbinizden kanıtlar getirmiştir. Eğer o, bir yalancı ise yalanı kendi aleyhine dönecektir; ama gerçeği söylüyorsa, sizi uyardığı (azabın) bir kısmı başınıza gelecek, çünkü Allah, (kendileri hakkında) yalan söyleyerek kendi kişiliklerini harcayanları doğru yola ulaştırmaz.
40. 29	أَكُمُ=sizindir يَا قَوْمِ=ey kavmim الْمُلْكُ=mülk ظَاهِرِينَ=hakimsiniz الْيَوْمَ=bugün فَمَنْ=kim فِي الْأَرْضِ=yeryüzüne يَنْصُرُنَا=bizi kurtarır? مِنْ بَأْسٍ=hışmından جَاءَنَا=bize gelirse إِنْ=eğer الله=Allâh'ın فِرْعَوْنُ=Fir'avn وَقَالَ=dedi إِلَّا=başkasını مَا أَرِيكُمْ=gördüğüm şeyden وَمَا أَهْدِيكُمْ=ve ben sizi iletmem إِلَّا=başkasına الرَّسَادِ=doğru سَبِيلَ=yoldan	Ey kavmim! Bugün memlekette hükümlerlik sizindir. Buraya siz hakimsiniz. Ancak Allah'ın baskını bize çatınca, O'na karşı bize kim yardım eder?» Firavun: «Ben size kendi görüşümden başkasını söylemiyorum. Ben size ancak doğru yolu gösteriyorum» dedi.	Ey kavmim; bugün mülk sizindir. Yeryüzünde galib sizsiniz. Fakat Allah'ın baskını gelip çatınca, O'na karşı bize kim yardım eder? Firavun dedi ki: Ben, size kendi görüşümden başkasını söylemiyorum. Size doğru yolun tersini de göstermiyorum.	Ey kavmim! Bugün hükümlerlik sizindir; (ve) yeryüzünün en güçlüsü sizlersiniz fakat, Allah'ın cezası başımıza gelirse, bizi ondan kim kurtaracak? Firavun 'Ben' dedi, 'size yalnız kendi gördüğümü gösteriyorum; ve sizi yalnız doğruluk yoluna çağırıyorum!
40. 30	الَّذِي آمَنَ=inanan adam وَقَالَ=dedi ki إِنِّي=ben يَا قَوْمِ=ey kavmim أَخَافُ=korkuyorum عَلَيْكُمْ=üzerinize يَوْمَ=gününün مِثْلَ=misinden الْأَحْزَابِ=öncekilerin	İnanan adam dedi ki: «Ey kavmim, ben üzerinize önceki toplulukların uğradıkları bir günün benzerinden korkuyorum.	İnanmış olan dedi ki: Ey kavmim; doğrusu ben, sizin hakkınızda peygamberleri yalanlayan toplulukların uğradıkları bir günün benzerinden korkuyorum.	Bunun üzerine, imana ermiş olan adam: Ey kavmim! diye haykırdı, (ilahi hakikate karşı) birleşmiş olan şu diğerlerinin başına vaktiyle gelmiş olan durumun sizin başınıza da gelmesinden korkuyorum.
40. 31	قَوْمِ=kavminin دَابَّ=durumu مِثْلَ=gibi وَتُؤَمِّدُ=ve Semud'un وَعَادٍ=ve 'Ad نُوحٍ=Nuh وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ=ve onlardan sonrakilerin يُرِيدُ=isteyecek الله=Allah وَمَا=değildir لِلْعِبَادِ=kullara ظُلْمًا=zulmetmek	Nuh kavminin, Ad ve Semud'un ve onlardan sonrakilerin durumu gibi bir durumla karşılaşmanızdan korkuyorum. Allah kullara zulmetmek istemez.	Nuh kavminin, Ad, Semud ve onlardan sonra gelenlerin durumu gibi. Allah, kullarına zulüm dilemez.	Nuh kavminin, 'Ad ve Semud (kavimlerinin) ve onlardan sonrakilerin başına gelmiş olana benzer (bir durumun!) Ve unutmayın Allah, kulları için hiçbir haksızlık istemez.
40. 32	إِنِّي=gerçekten ben وَيَا قَوْمِ=ve ey kavmim عَلَيْكُمْ=sizin için أَخَافُ=korkuyorum التَّنَادِ=o çağırma يَوْمَ=gününden	Ey kavmim, sizin için insanların korku ve dehşetten bağırbirbirlerinden yardım isteyecekleri o çağırma gününden korkuyorum.	Ey kavmim; doğrusu ben, sizin için o feryad gününden endişe ediyorum.	Ey kavmim! Sizin için, (sıkıntıyla) birbirinizi çağıracağınız Gün(ün, Hesap Günü'nün gelmesin)den korkuyorum;
40. 33	تَوَلَّوْنَ=arkanızı dönüp يَوْمَ=o gün مُذْبِرِينَ=kaçarsınız مَا=ama yoktur الله=Allah'dan مِنْ=kimse لَكُمْ=sizin için وَمَنْ=kimi مِنْ عَاصِمٍ=kurtaracak فَمَا=artık olmaz الله=Allah يُشَارِتْ=şaşırtırsa مِنْ هَادٍ=yol gösteren لَهُ=ona	Arkanıza dönüp kaçacağın gün Allah'a karşı sizi koruyan bulunmaz. Allah kimi şaşırtırsa artık ona yol gösteren olmaz.	Arkanıza dönüp kaçacağınız gün, sizi Allah'a karşı koruyan bulunmaz. Allah, kimi şaptırırsa; onu doğru yola getirecek yoktur.	ki o Gün sizi Allah(ın elin)den kurtaracak kimse bulamayacak ve arkanızı dönüp kaç(mak isteyeceksiniz, çünkü Allah kimi şaşırtırsa artık ona yol gösteren olmaz.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
40. 34 وَلَقَدْ=andolsun جَاءَكُمْ=size getirmişti يُوسُفُ=Yusuf مِنْ قَبْلُ=daha önce بِالْبَيِّنَاتِ=açık kanıtlar فَمَا زِلْتُمْ=devam etti كُشْكُونُز=kuşkunuz بِهِ=onun مِمَّا جَاءَكُمْ=size getirdiklerinden هَٰلَكَ=öldüğü إِذَا=zaman نِيْهَآت=nihayet اَللّٰهُ=Allah لَنْ يَّبْعَثَ=göndermez قُلْتُمْ=dediniz رَسُوْلًا=elçi مِّنْ بَعْدِهِ=ondan sonra اَللّٰهُ=Allah يُضِلُّ=saptırır اِشْطَے=işte böyle هُوَ=o مُسْرِفٌ=aşırı giden مِّنْ كِمْسَے=kimseleri شُپْهَے=şüpheci مُرْتَابٌ	Daha önce Yusuf da size açık kanıtlar getirmişti. Onun getirdiklerinden de kuşkulanıp duruyordunuz. Nihayet o ölünce: «Allah ondan sonra peygamber göndermez» dediniz. İşte Allah, aşırı giden, şüpheci kimseleri böyle saptırır.»	Andolsun ki; daha önce Yusuf da size apaçık burhanlarla gelmişti. O zaman da size getirdiği şeylerden şüphelenip durmuyunuz. Nihayet vefat edince: Allah, bundan sonra hiç bir peygamber göndermez, demiştiniz. İşte Allah; haddi aşan aşırı şüphecileri böyle şaşırtır.	Ve (hatırlayın:) Yusuf da size daha önce hakikatin bütün kanıtlarıyla gelmişti; ama size getirdiği (mesajların tümü)ne karşı şüphe duymaktan kaçınmadınız, sonunda Yusuf ölünce de, 'Allah o'ndan sonra hiçbir elçi göndermeyecek!' dediniz. Allah, (vahyettiklerine karşı) şüpheyi kapı-larak kendi kendilerine yazık edenleri işte böyle saptırır.
40. 35 الَّذِينَ=onlar ki يُجَادِلُونَ=tartışırlar اَللّٰهُ=Allah'ın آيَاتِ=ayetleri فِي=hakkında بِغَيْرِ=olmadan سُلْطَانٍ=bir delil كَبِيرٌ=ne büyük كَبُرَ=kendilerine gelmiş عِنْدَ=yanında اَللّٰهُ=Allah مَقْتًا=bir kızgınlıktır الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar وَعِنْدَ=ve yanında اَللّٰهُ=Allah يُطْبِعُ=mühürler كَذَٰلِكَ=işte böyle كُلِّ=her قَلْبٍ=kalbi عَلَى=üzerini مُتَكَبِّرٍ=kibirli جَبَّارٍ=zorbanın	Bunlar, Allah'ın ayetleri üzerinde kendilerine gelmiş bir delil bulunmadan tartışrlar. Bu Allah katında da, inananların yanında da öfkeyi artırır. Allah büyüklük taslayan her zorbanın kalbini bundan dolayı mühürler.	Onlar ki; kendilerine gelmiş bir huccet bulunmaksızın Allah'ın ayetleri üzerinde tartışrlar. Bu, Allah katında da, iman edenlerin yanında da öfkeyi artırır. Ve böylece Allah; büyüklük taslayan her zorbanın kalbini mühürler.	Hiçbir delilleri olmadan Allah'ın mesajla-rını sorgulayanları (da): hem Allah'ın, hem de iman etmiş olanların gözünde son derece çirkin (bir günah). Allah, bütün kibirli zorbaların kalbini işte böyle mühürler.
40. 36 وَقَالَ=dedi فِرْعَوْنُ=Fir'avn بَنَا=bana لِي=yap اِبْنِ=ey Haman يَا هَامَانُ لَعَلِّي=yüksek أَبْلُغُ=erişeyim بِرَکْةً=bir kule اَلْأَسْبَابَ=sebeplere	«Firavun dedi: Ey Haman, bana yüksek bir kule yap ki o sebeplere (yollara) erişeyim.»	Firavun demişti ki: Ey Haman; bana yüksek bir kule yap. Belki o yollara ulaşabilirim.	Firavun: Ey Haman! diye seslendi, Bana haşmetli bir kule inşa et, belki böylece (uygun) araçlara sahip olabilirim;
40. 37 السَّمَاوَاتِ=göklerin أَسْبَابَ=sebeplerine إِلَى إِلَهِ=tanrısına فَاطَّلَعَ=böylece bakayım وَإِنِّي=çünkü ben مُوسَى=Musa'nın يَالْنَّه=onu sanıyorum كَآذِبًا=yalancı زُيِّنَ=süslü gösterildi وَكَذَٰلِكَ=böylece عَمَلِهِ=iş-i كُتُوءُ=kötü فِرْعَوْنُ=Fir'avn'a عَنِ السَّبِيلِ=yoldan وَصَدَّ=ve çıkarıldı فِرْعَوْنُ=Fir'avn'ın كُتُوءُ=tuzağı وَمَا=değildi فِي تَبَابٍ=hüsrandan إِلَّا=başka	Göklerin yollarına erişeyim de Musa'nın tanrısına çıkıp bakayım. Çünkü ben onu (Musa'yı, peygamberlik davasında) yalancı sanıyorum. Böylece yaptığı kötü iş, Firavuna süslü gösterildi ve o yoldan çıkarıldı. Firavun'un tuzağı tamamen boşa çıktı.	Göklerin yollarına. Musa'nın tanrısını görürüm. Doğrusu ben, onu yalancı sanıyorum. Böylece yaptığı kötü iş Firavun'a güzel gösterildi de doğru yoldan alıkonuldu. Firavun'un düzeni elbette boşa gidecekti.	göklere yaklaşmanın araçlarına ve belki (bu yolla) Musa'nın tanrısını görebilirim; zaten o'nun bir yalancı olduğuna kesinlikle eminim! İşte böyle, yaptığı kötülükler Firavun'a güzel göründü ve bu nedenle (doğru) yoldan alı-kondu. Firavun'un tuzağı hüsrandan baş-ka bir şeye yaramadı.
40. 38 الَّذِي آمَنَ=inanan (adam) وَقَالَ=dedi ki اَتَتَّبِعُونَ=bana uyun يَا كَوْمِ=ey kavmim سَبِيلَ=yola أَهْدِكُمْ=sizi götürüyim الرَّشَادِ=doğru	İnanan adam dedi ki: «Ey kavmim! Bana uyun, sizi doğru yola götürüyim.»	İnanmış olan demişti ki: Ey kavmim; bana uyun, sizi doğru yola hidayet edeyim.	İmana ermiş olan adam (şöyle) devam etti: Ey kavmim! Bana uyun; (uyun ki) sizi doğruluk ve dürüstlük yoluna yönelteyim!
40. 39 بُنَا=bu إِنَّمَا=gerçekten يَا كَوْمِ=ey kavmim الدُّنْيَا=dünya اَلْحَيَاةُ=hayatı وَأِنَّ=ve gerçekten مَتَاعٌ=bir geçinmedir يَدَارُ=yerdire هِيَ=o اَلْآخِرَةُ=ahiret اَلْقَرَارِ=ebedi olarak durulacak	Ey kavmim! Bu dünya hayatı kısa bir geçimdir. Ahiret ise ebedi olarak durulacak yerdir.	Ey kavmim; şüphesiz dünya hayatı geçici bir geçimdir. Ahiret ise doğrusu işte o, asıl kalı-nacak yurd odur.	Ey kavmim! Bu dünya hayatı gelip geçici bir eğlenceden başka bir şey değildir, halbuki öteki dünya kalıcı bir yurttur.
40. 40 سَيِّئَةٌ=bir kötülük عَمِلَ=yaparsa مَنْ=kim إِلَّا=başka فَلَا يُجْزَى=cezalandırılmaz وَمَنْ=ve her kim مِثْلَهَا=onun mislinden صَالِحًا=faydalı bir iş عَمِلَ=yaparsa أُنْثَى=kadından أَوْ=veya مِنْ ذَكَرٍ=erkek فَأُولَٰئِكَ=onlar اِنَانَارَک=inanarak اَلْجَنَّةَ=cennete يَدْخُلُونَ=girerler فِيْهَا=orada يُرْزَقُونَ=kendilerine rızık verilir بِغَيْرِ حِسَابٍ=hesapsız	Kim bir kötülük iş-lerse onun kadar ceza görür. Kadın veya erkek, kim, inanarak yararlı iş yaparsa, cennete girerler ve orada kendilerine hesap-sız rızıklar verilir.	Kim, bir kötülük işlerse; ancak onun benzerle-riyle ceza görür. Kadın veya er-kek her kim de inanarak salih amel işlerse; işte onlar, cennete girerler ve orada hesap-sız şekilde rızıklanırlar.	(Orada,) kim bir kötülük yapmışsa sadece yaptığı kadarıyla cezalandırılacaktır; kim de, ister erkek ister kadın olsun, iman edip doğru ve yararlı işler yapmışsa cen-nete girecek ve orada kendisine hesap-sız nimetler verilecektir!
40. 41 مَا لِي=ne oluyor bana? وَيَا كَوْمِ=ey kavmim أَدْعُوْكُمْ=ben sizi çağırıyorum إِلَى النِّجَاةِ=kurtuluşa وَتَدْعُونَنِي=siz beni çağırıyorsunuz إِلَى النَّارِ=ateşe	Ey kavmim! Neden ben sizi kurtuluşa çağırdığım halde siz beni ateşe çağırıyorsunuz?	Ey kavmim; bana ne oluyor ki, sizi kurtuluşa çağırıırken, siz beni; ateşe çağırıyorsunuz.	Ey kavmim! Nasıl olur-da ben sizi kurtuluşa çağırdığım halde siz beni ateşe çağırırsınız?
40. 42 تَدْعُونَنِي=siz beni çağırıyorsunuz بِاَللّٰهِ=Allah'a لَا كُفْرَ=nankörlük etmeğe وَأَشْرِكَ=ve ortak koşmağa مَا=şeyleri بِهِ=onun hakkında لِي=benim وَأَنَا=ben ise عِلْمٌ=bilgim أَدْعُوْكُمْ=sizi çağırıyorum إِلَى الْعَزِيزِ=çok bağışlayana	Siz beni Allah'ı inkar etmeye, bilmediğim bir şeyi O'na ortak koşmaya çağırıyorsunuz. Ben ise, güçlü olan, çok bağışlayan Allah'a çağırıyorum.	Siz, beni; Allah'a küfretmem, hiç tanımadığım nesneleri O'na ortak tutmam için çağırıyorsunuz. Ben ise, sizi Aziz ve Gaffar'a çağırıyorum.	Siz beni Allah'ı(n bir-liğini) inkara ve hak-lığında (belki de) hiçbir bilgin olmayan şeyle-ri Allah'ın uluhiyetine ortak koşmaya çağırıyorsunuz; ben ise sizi, O Kudret Sahibi ve Çok Bağışlayıcı olan(ı tanımay)a çağırıyorum!
40. 43 أَنَّمَا=kesinlikle لَا جَرَمَ=şüphe yok ki تَدْعُونَنِي=siz beni çağırıyorsunuz إِلَيْهِ=ona لَهُ=onun لَيْسَ=(oyssa) yoktur فِي الدُّنْيَا=dünyada دَعْوَةٌ=duaya değer tarafı وَلَا فِي الْآخِرَةِ=ne de ahirette وَأَنَّ=elbette إِلَى اَللّٰهِ=Allah'adır أَشْرِكُ=bizim dönüşümüz اَلْمُسْرِفِينَ=aşırı gidenler وَأَنَّ=ve elbette اَلنَّارِ=ateş أَصْحَابُ=halkıdır	Sizin beni davet ettiğiniz şeyin ne dünyada, ne de ahirette hiçbir davet yetkisi yoktur. Gerçekte dönüşümüz Allah'adır. Aşırı gidenlere gelince, işte onlar ateş ehlidirler.	Şüphesiz sizin beni kendisine çağırdığınız; bu dünyada da, ahirette de çağırabileceğiniz kabiliyet-değildir. Ve muhakkak dönüşümüz Allah'adır. Elbette müsrifler; işte onlardır cehen-nem yararı olanlar.	Sizin beni çağırdığınız şey, açıkçası, ne bu dünyada ne de öteki dünyada çağırılmaya layık bir şey değil, (şüphesiz) dönüşünüz Allah'adır ve kendi kişiliklerini har-cayıp tüketenler ateşe gireceklerdir:
40. 44 فَسَتَذْكُرُونَ=yakında hatırlayacaksınız	Benim size söylediklerimi yakında hatırlayacaksınız.	Size söyledığımı hatırlayacaksınız. Ben, işimi	ve işte o zaman (şimdi) söylediklerimi (ister istemez) hatırl-

Kelime	Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâ-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	لَكُمْ=size مَا أَقُولُ=benim söylediklerimi أَمْرِي= işimi الله=Allah إِنَّ=şüphesiz إِلَى اللَّهِ=Allah'a بِالْعِبَادِ=kulları بَصِيرٌ=görür	Ben işimi Allah'a bırakıyorum. Şüphesiz Allah kulları görür.	Allah'a bırakıyorum. Muhakkak ki Allah; kulları görendir.	layacaksınız. (Bana gelince,) ben kendimi Allah'a adıyorum; çünkü Allah, kullarının (kalbinde olan) her şeyi mutlaka görür.
40. 45	الله=Allah فَوَقَاهُ=onu korudu سَيِّئَاتٍ=kötülüklerinden مِمَّا مَكَّرُوا=onların kurdukları tuzakların وَحَاقَ=ve kuşattı بِأَلِ=ailesini فِرْعَوْنَ=Fir'avn الْعَذَابِ=azabın سُوءٌ=en kötüsü	Allah o adamı, kurmak istedikleri tuzaktan korudu. Kötü azab, Firavun'un adamlarını sardı.	Allah; onu, kurmak istedikleri tuzakların fenalıklarından korudu ve Firavun'un adamlarını azabın en şiddetlisi-ne sokun, denir.	Allah onu (kavminin) şeytani tuzaklarından korudu, Firavun'un ailesi ise şiddetli bir azabın pençesine düştü:
40. 46	عَلَيْهَا=ona النَّارِ=ateş يُغَرَضُونَ=sunulurlar وَعِشْيَا=ve akşam غَدَاً=sabah تَقَوْمُ السَّاعَةِ=kıyamet koptuğu أَدْخِلُوا=sokun (denilir) آلِ=ailesini فِرْعَوْنَ=Fir'avn أَشَدَّ=en çetinine الْعَذَابِ=azabın	Onlar sabah akşam ateşe sunulurlar. Kıyamet çattığı gün: "Firavun'un adamlarını azabın en ağırına sokun!" denir.	Sabah akşam ateşe sunulurlar. Kıyamet koptuğu gün; Firavun'un adamlarını azabın en şiddetlisi-ne sokun, denir.	(öteki dünyadaki) ateş(in, ki o ateşe) sabah akşam (rastgele) sokulacaklar: Nitekim Son Saat'in gelip çattığı Gün (Allah), Firavun ailesini en şiddetli azabın içine atın! (buyuracaktır).
40. 47	وَإِذْ يَتَحَاوُونَ=birbirleriyle tartışırken فِي النَّارِ=ateşin içinde الضُّعَفَاءُ=zayıf olanlar لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا=büyüklik taslayanlara تَبَعًا=uymuş أَكْمًا=idik فَهَلْ أَنْتُمْ مُعْتُونَ=siz savabilir misiniz? عَنَّا=bizden نَصِيْبًا=ufak bir parçasını مِنَ النَّارِ=ateşin	Ateşin içinde birbirleriyle tartışırken, zayıf olanlar, büyüklik taslayanlara dediler ki: «Biz size uyuştuk. Şimdi siz şu ateşin ufak bir parçasını bizden savabilir misiniz?»	Ateşin içinde birbirleriyle tartışırken güçsüzler, büyüklik taslayanlara dediler ki: Doğrusu biz, size uyuştuk. Şimdi ateşin bir parçasını olsun bizden savabilir misiniz?	Onlar, (hayatta iken hakikati inkar etmiş olanlar, içine atıldıkları öteki dünyanın) ateşi ortasında birbiriyle tartışacaklar; ve zayıf olanlar küstahça böbürleneler: Doğrusu biz sadece size uyuştuk, o halde, şu ateşten (bize düşen) payı hafifletebilir misiniz? diyeceklerdir.
40. 48	قَالَ=dediler ki الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا=büyüklik taslayanlar إِنَّا=biz إِنَّ=şüphesiz فِيهَا=onun içindeyiz كُلُّ=hepimiz الله=Allah قَدْ=elbette حَكَمَ=hüküm verdi الْعِبَادِ=kullar بَيْنَ=arasında	Büyüklik taslayanlar: «Doğrusu hepimiz de onun içindeyiz. Allah kulları arasında şüphesiz hüküm vermiştir.» derler.	Büyüklik taslayanlar: Doğrusu hepimiz, onun içindeyiz. Şüphesiz Allah kullar arasında hüküm vermiştir, derler.	Büyüklik taslayanlar ise, Biz hepimiz onun içindeyiz! Allah, (artık) kulları arasında hüküm vermiş bulunmaktadır! diye cevap verecekler.
40. 49	وَقَالَ=dediler ki الَّذِينَ فِي النَّارِ=ateştekilere بِهِمْ=onların جَهَنَّمَ=cehennemin ادْعُوا=dua edin رَبَّكُمْ=Rabbinize عَنَّا=bizden يَوْمًا=bir gün يُخَفِّفُ=hafifletsin الْعَذَابِ=azabı مِنْ=biraz	Ateştekilere, cehennemin bekçilerine dediler ki: «Ne olur Rabbinize dua edin de hiç değilse bir gün, bizden azabı biraz hafifletsin.»	Ateşte olanlar, cehennemin bekçilerine derler ki: Rabbinize yalvarın da hiç değilse bir gün olsun azabımızı hafifletsin.	Ve ateşin içinde olanlar cehennemin bekçilerine, Ne olur Rabbinize yalvarın da bir gün (bile olsa) bu azabımızı hafifletsin!diyecekler.
40. 50	قَالُوا=dediler أَوَلَمْ تَكُنْ تَأْتِيكُمُ=size getirmezler miydi? رُسُلَكُمْ=elçileriniz بِالنَّبِيَّاتِ=açık kanıtlar قَالُوا=dediler بَلَى=evet (getirirlerdi) فَادْعُوا=öyle ise yalvar(ıp dur)un وَمَا=değildir دُعَاءُ=yalvarması الْكَافِرِينَ=kâfirlerin فِي ضَلَالٍ=dalaletten إِلَّا=başka bir şey	Bekçiler dediler ki: «Peygamberleriniz size açık kanıtlar getirmezler miydi?» «Evet getirirlerdi» dediler. Bekçiler: «Öyleyse yalvarıp durun. Nankörlerin yalvarması hep çıkmazdadır» dediler.	Onlar da derler ki: Size peygamberleriniz burhanlarla gelmemişler miydi? Evet, derler. Öyleyse kendiniz yalvarın, derler. Kafirlerin yalvarması şüphesiz boşunadır.	(Cehennemin bekçileri): Elçileriniz size hakikatin bütün kanıtlarını getirmiş değiller miydi? diye soracaklar. O (ateşteki)ler, Evet, öyleydi! diyecekler. (Ve cehennemin bekçileri,) Madem öyle yalvarıp durun! diye cevap verecekler; çünkü inkar edenlerin yalvarması, avunmadan başka bir anlam taşımaz.
40. 51	إِنَّا=elbette biz لَنَنْصُرُ=yardım ederiz وَالَّذِينَ آمَنُوا=ve inananlara رُسُلَنَا=elçilerimize الدُّنْيَا=dünya فِي الْحَيَاةِ=hayatında بِقَوْمٍ=(şahidliğe) duracakları يَوْمَ=günde الشَّهَادَةِ=şahidlerin	Elbette biz, peygamberlerimize ve inananlara dünya hayatında ve şahitlerin şahitlik edecekleri günde yardım ederiz.	Şüphesiz ki Biz; peygamberlerimize ve iman etmiş olanlara hem dünya hayatında, hem de şahidlerin şahadet edecekleri günde mutlaka yardım ederiz.	Bakin, Biz, elçilerimizi ve imana ermiş olanları (hem) bu dünya hayatında, hem de bütün şahitlerin hazır bulunacağı Gün'de koruyacağız.
40. 52	يَوْمَ=o gün لَا يَنْفَعُ=fayda vermez مَعْذِرَتُهُمْ=mazeretleri الظَّالِمِينَ=zalimlere اللَّعْنَةُ=lanet وَلَهُمْ=ve onlar için vardır وَلَهُمْ=ve onlara vardır سُوءٌ=en kötüsü الدَّارِ=yurt(lar)ın	O gün zalimlere, özür beyan etmeleri fayda vermez, lanet onlarıdır. Yurdun kötüsü de onlarıdır.	O gün; mazeretleri zalimlere fayda vermez. La'net onların, yurdun kötüsü de onlarınıdır.	O Gün zalimlere mazeretlerinin hiçbir faydası olmayacak, onların payına her türlü iyilikten yoksun bırakılma ve korkunç bir son düşecektir.
40. 53	وَلَقَدْ=andolsun آتَيْنَا=biz verdik مُوسَى=Musa'ya الْهُدَى=hidayet وَأَوْرَثْنَا=ve miras kıldık بَنِي=oğullarına إِسْرَائِيلَ=İsrail الْكِتَابَ=Kitabı	Andolsun! Biz Musa'ya hidayet verdik ve İsrailoğullarına o Kitab'ı miras kıldık.	Andolsun ki; Biz, Musa'ya hidayet verdik. İsrailoğullarına da kitabı miras bıraktık	Gerçek şu ki Biz, daha önce Musa'ya hidayetimizi ihsan etmiş ve (böylece) İsrailoğulları'nı (o'na vahyedilmiş olan) ilahî kelamın mirasçısı kılmıştık,
40. 54	وَذِكْرَى=ve öğüttür هُدًى=bir yol gösterici لِأُولِي=sahiplerine الْأَبْغَابِ=sığdıru	O, akıl sahipleri için bir öğüt ve doğruluk rehberidir.	Ki o; akıl sahipleri için hidayet ve öğüttür.	akıl, iz'an sahipleri için bir uyarı ve bir rehberlik (aracı) olarak.
40. 55	وَإِنَّ=mutlaka فَاصْبِرْ=sabret حَقٌّ=gerçektir الله=Allah'ın لَذَنْبِكَ=günahına وَاسْتَغْفِرْ=ve istiğfar et وَسَبِّحْ=ve an رَبَّكَ=Rabbini بِالْعِشْيَاءِ=akşam وَالْإِبْكَارِ=sabah	Ey Muhammed! Sabret, Allah'ın verdiği söz şüphesiz gerçektir. Suçunun bağışlanmasını dile. Rabbinin akşam sabah överek tesbih et.	Şimdi sen; sabret, Allah'ın vadedi mutlaka haklıdır. Günahının yarlığanmasını dile, sabah akşam Rabbinin hamd ile tesbih et.	o halde sıkıntılara karşı sabırlı ol; çünkü, Allah'ın vadedi mutlaka gerçekleşecektir, günahların için bağışlanma dile ve Rabbinin şanını sabah akşam yücelt.
40. 56	إِنَّ=şüphesiz الَّذِينَ يُجَادِلُونَ=tartışanlar الله=Allah'ın آيَاتٍ=ayetleri فِي=hakkında بِغَيْرِ=olmadan سُلْطَانٍ=hiçbir delil أَتَاهُمْ=kendilerine gelmiş إِنْ فِي صُدُورِهِمْ=onların göğüslerinde إِلَّا=başka bir şey yoktur كِبْرٌ=büyüklik taslamaktan مَا هُمْ بِبَالِغِيهِ=erişemeyecekleri فَاسْتَعِذْ=sen sığın بِالله=Allah'a إِنَّهُ=çünkü O الْبَصِيرُ=gören هُوَ=O'dur السَّمِيعُ=işiten	Allah'ın ayetleri üzerinde kendilerine gelen bir delil olmadan tartışanların gönüllerinde, ulaşamayacakları bir yüklenme vardır. Sen Allah'a sığın. O şüphesiz işitendir, görendir.	Kendilerine gelmiş kesin bir delil olmadan Allah'ın ayetleri üzerinde tartışanların göğüslerinde, şüphesiz ki ulaşamayacakları bir yüklenme vardır. Öyleyse sen, Allah'a sığın. Muhakkak ki O'dur Arasinda, Basir.	Allah'ın mesajlarını hiçbir delilleri olmadan sorgulayanlara gelince; onların içinde hiçbir zaman tatmin edemeyecekleri küstahça kendini beğenmişlik (duygusun)dan başka bir şey yoktur, öyleyse sen Allah'a sığın çünkü her şeyi işiten, her şeyi gören yalnız O'dur!

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
لَهُ=ona يَقُولُ=der فَإِنَّمَا=sadece أَمْرًا=bir işi فَيَكُونُ=o da olur "ol"		nir.	oluverir.
40. 69 أَلَمْ تَرَ=görmedin mi? فِي=hakkında إِلَى الَّذِينَ يُجَادِلُونَ=tartışanlar أَنَّى=nasıl? اللَّهِ=Allah'ın آيَاتٍ=ayetleri يُصْرَفُونَ=çevriliyorlar	Allah'ın ayetleri hakkında tartışanların nasıl Hak'tan çevrildiklerini görmedin mi?	Allah'ın ayetleri üzerinde tartışanları görmez misin? Nasıl da döndürülüyorlar.	Görmez misin, Allah'ın mesajlarını sorgulayanlar hakikati nasıl da görmezden geliyorlar?
40. 70 بِالْكِتَابِ=Kitabı الَّذِينَ كَذَّبُوا=yalanlayanlar بِهِ=onunla أَرْسَلْنَا=gönderdiğimiz وَبِمَا=ve şeyi رُسُلَنَا=elçilerimizi فَسَوْفَ=yakında يَعْلَمُونَ=bileceklerdir	O, Kitab'ı duyurulması için elçilerimiz gönderdiğimiz şeyleri yalanlayanlar, yakında bileceklerdir.	Onlar; kitabı ve peygamberlerimizle gönderdiklerimizi yalanlayanlardır. Yakında bilecekler.	(Şunlar,) bu ilahi kelamı ve (aynı şekilde, geçmişteki) elçilerimizle göndermiş olduğumuz bütün (mesajları) yalanlayanlar? Ama onlar zamanı gelince (ne kadar kör olduklarını) göreceklerdir, (Hesap Günü bunu görecekler),
40. 71 إِذِ الْأَغْلَالُ=demir halkalar فِي أَعْنَاقِهِمْ=boyunlarında وَالسَّلَاسِلُ=ve zincirler يُسْحَبُونَ=sürükleneceklerdir	Boyunlarında demir halkalar ve zincirler olduğu halde sürükleneceklerdir.	Hani boyunlarında demir halkalar ve zincirler ile sürüklenirler, Yakında bilecekler. olarak dünyaya çıkaran O'dur. Kiminiz daha önce öldürülürsünüz. Kiminiz de adı konulmuş bir ecele erişirsiniz. Olur ki böylece aklınızı kullanırsınız.	ki o Gün boyunlarında (kendi elleriyle yaptıkları) zincirleri ve halkaları taşımak zorunda kalacaklar ve sürüklenecekler
40. 72 ثُمَّ=sonra الْحَمِيمِ=kaynar su فِي=içinde يُسْجَرُونَ=yakılacaklardır فِي النَّارِ=ateşte	Kaynar suda sonra da ateşte yakılacaklardır.	Kaynar suya. Sonra da ateşte yakılırlar.	yakıcı bir ümitsizliğe; ve sonunda (cehennem) ateşi için yakıt olacaklar.
40. 73 لَهُمْ=onlara قِيلَ=denilecektir ثُمَّ=sonra أَيْنَ=nerede? مَا كُنْتُمْ تَشْرِكُونَ=ortak koştuklarınız	Sonra onlara denilecektir: «Ortak koştuklarınız nerede?»	Sonra onlara denilir ki: Nerede şirk koştuklarınız,	Sonra onlara sorulacak: Şimdi neredeler sizin ilahlık yakıştırdığınız (güçler)?
40. 74 اللَّهُ=Allah'tan مِنْ دُونِ=başkaları? ضَلُّوا=kayboldular قَالُوا=diyecekler ki بَلْ=hayır عَنَّا=bizden لَمْ نَكُنْ نَدْعُو=biz tapmıyormuşuz شَيْئًا=hiçbir şeye مِنْ قَبْلُ=önceden يُضِلُّ=şaşırtır اللَّهُ=Allah كَذَلِكَ=işte böyle الْكَافِرِينَ=kâfirleri	Allah'tan başka taptıklarınız?» Dediler ki: «Bizden uzaklaşıp kayboldular; hayır, meğer biz önceden hiçbir şeye tapmamışız. (Taptıklarımız hiçbir şey değilmiş).» İşte Allah kâfirleri böyle şaşırtır.	Allah'tan başka? Derler ki: Bizden uzaklaştılar, hayır zaten biz önceleri hiç bir şeye ibadet etmiyorduk. İşte Allah, kâfirleri böylece saptırır.	Allah'ın yanısıra (ilahlık yakıştırdıklarınız)? (Şöyle) cevap verecekler: Onlar bizi yüzüstü bıraktılar; daha doğrusu, geçmişte yalvarıp sığındıklarımız, aslında hiç yoklardı! (Ve onlara:) İşte Allah hakikati inkar edenleri böyle şaşırtır; (denilecektir,)
40. 75 كُنْتُمْ=sizin بِمَا=ötürüdür ذَلِكَ=bu durum تَفْرَحُونَ=şımarmanızdan فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde وَبِمَا=ve ötürüdür هَاسِرِينَ=haksız olarak تَمَرَحُونَ=böbürlenmiş كُنْتُمْ=olmanızdan	Bu durum sizin yeryüzünde haksız olarak şımarmanızdan ve aşırı derecede sevinip böbürlenmenizdendir.	Bu; sizin yeryüzünde haksız yere şımarmanız ve böbürlenmenizden ötürüdür.	bu durum, sizin yeryüzünde hiçbir doğru(luk endişesi) taşımadan küstahça böbürlenmeniz ve kendinizi beğenmişliğinizin bir ürünüdür!
40. 76 ادْخُلُوا=girin أَبْوَابَ=kapılarından خَالِدِينَ=ebedi kalacaksınız جَهَنَّمَ=cehennemin مَثْوًى=yeri فَبِئْسَ=ne kötüdür وَفِيهَا=orada الْمُتَكَبِّرِينَ=kibirlenenlerin	Cehennemin kapılarından, girin orada ebedi kalacaksınız. Kibirlenenlerin yeri ne kötüdür.	İçinde ebediyyen kalıcı olarak cehenneme kapılarından girin. Kibirlenenlerin dönüp gidecekleri yer ne kötüdür.	(Şimdi) içinde yaşayıp kalacağınız cehennemin kapılarından girin içeri! Yersiz gurura kapılanlar için orası ne dehşetli bir yerdir!
40. 77 فَاصْبِرْ=sabret وَإِنْ=şüphesiz وَعْدَ=vaadi (sözü) الْحَقِّ=gerçektir اللَّهُ=Allah'ın فَمَا نُرِيدُ=sana gösteririz بَعْضَ=bir kısmını الَّذِي نَعِدُهُمْ=onları tehdit ettiğimiz şeylerin نَتَوْفِّيكَ=seni vefat ettiririz أَوْ=yahut فَالْآيِنَا=sonunda bize يُرْجَعُونَ=döndürüleceklerdir	Ey Muhammed! Sabret, şüphesiz Allah'ın verdiği söz gerçektir. Onlara söz verdiğimiz azabın bir kısmını sana gösteririz veya seni öldürürüz, nasıl olsa onların dönüşü Bize'dir.	Şu halde sen; sabret. Muhakkak ki Allah'ın vaadi haktır. Onlara vaadettiğimiz azabın bir kısmını sana gösteririz veya senikendimize alırsız. Nihayet onların dönüşü ancak Bizedir.	Sen, sıkıntılara karşı sabırlı ol, çünkü Allah'ın vaadi mutlaka gerçekleşecektir. Ve şu (hakikati inkar eden)ler için hazırladıklarımızı sana ister (bu dünyada) gösterelim, ister (bunların gerçekleşmesinden önce) seni ölüme götürelim, (unutma ki, sonunda,) onlar Bize döndürüleceklerdir.
40. 78 وَلَقَدْ=andolsun أَرْسَلْنَا=biz gönderdik مِن قَبْلِكَ=senden önce de رُسُلًا=elçiler فَقَصَصْنَا=anlattık مِنْهُمْ=onlardan مَنْ=kimini وَمِنْهُمْ=ve onlardan مَنْ=kimini عَلَيْكَ=sana لَمْ نَقْصُصْ=anlatmadık لِرَسُولٍ=hiçbir elçinin وَمَا كَانَ=mümkün değildir بِآيَةٍ=bir mucize أَنْ يَأْتِيَ=getirmesi إِلَّا=olmadan بِإِذْنِ=izni اللَّهِ=Allah'ın فَإِذَا=zaman جَاءَ=geldiği أَمْرُ=emri فَإِذَا=zaman فُضِيَ=yerine getirilir اللَّهُ=Allah'ın بِالْحَقِّ=hak هُنَالِكَ=orada وَوَحْشِرَ=ve hüsrana uğrarlar الْمُضْطَّطُونَ=boşa çıkarmağa uğraşanlar	Andolsun, biz senden önce de Peygamberler gönderdik. Onlardan kiminin hayatını sana anlattık, kimini de anlatmadık. Hiçbir elçi, Allah'ın izni olmadan bir mucize getiremez. Allah'ın emri geldiği zaman hak yerine getirilir ve işte o zaman Allah'ın ayetlerini boşa çıkarmağa çalışanlar, hüsrana uğrarlar.	Andolsun ki; senden önce de peygamberler gönderdik. Onlardan kimini sana anlattık, kimini anlatmadık. Allah'ın izni olmadan hiç bir peygamber herhangi bir ayeti kendiliğinden getiremez. Allah'ın emri geldiği vakit de iş, gerçekten biter. İşte o zaman, batıl işleyenler hüsranda kalırlar.	Gerçek şu ki (ey Muhammed!); senden önce elçiler göndermiştik, onların kiminden sana bahsettik, kimi hakkında da sana bir bilgi vermedik. Ve (gönderdiğimiz) hiçbir elçi, Allah'ın izni olmadan bir mucize ortaya koyamaz. Allah'ın iradesi açığa çıktığı zaman hüküm (çoktan) adaletle yerini bulmuş olacak, (anlayamadıkları her şeyi) yok etmeye çalışanların tümü o zaman ve orada hüsrana uğramış olacaklar.
40. 79 اللَّهُ=Allah الَّذِي=O'dur ki جَعَلَ=yarattı لَكُمْ=size الْأَنْعَامَ=hayvanları لِتَرْكَبُوا=binmeniz için مِنْهَا=kimine وَمِنْهَا=ve kiminden تَأْكُلُونَ=yemeniz için	Binek olarak kullanmanız ve yemeniz için hayvanları sizin için yaratan Allah'tır.	Allah O'dur ki; binек olarak kullanasınız ve yiyebilirsiniz diye davaları sizin için yaratmıştır.	Allah (her zaman sizin için harikalar yaratandır; böylece, O) sizin için (her türlü) hayvanı varetmiştir ki onların bir kısmına binersiniz ve bir kısmından da yiyeceklerinizi elde edersiniz.
40. 80 وَلَكُمْ=sizin için vardır فِيهَا=onlarda وَلِتَبْلُغُوا=erersiniz مَنَافِعَ=faydalar عَلَيْهَا=onların üstünde حَاجَةً=arzuya فِي صُدُورِكُمْ=gönüllerinizdeki وَعَلَيْهَا=ve onların üstünde وَعَلَى=ve üstünde تَحْمَلُونَ=taşınırsınız الْفُلُكِ=gemilerin	Onlardan sizin için daha nice faydalar vardır, gönüllerinizdeki arzulara, onlara binerek ulaşabilirsiniz. Onların ve gemilerin üstünde taşınırsınız.	Onlarda sizin için daha nice faydalar vardır. Gönüllerinizdeki arzulara, onlara binerek ulaşabilirsiniz. Onlarla ve gemilerle taşınırsınız.	Onlardan (başka) faydalar da sağlarsınız; ve (birçok) önemli ihtiyacınızı karşılarsınız; onların üzerinde de, gemilerin içinde olduğu gibi, (hayatınızı) sürdürürsünüz.
40. 81 وَيُرِيكُمْ=size gösteriyor آيَاتِهِ=ayetlerini	Allah size ayetlerini gösteriyor. Allah'ın ayetlerinden	Size ayetlerini gösterir. Allah'ın ayetlerinden	Ve O, yarattığı harikaları (işte böyle) önünüze koyuyor.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
اللّٰهُ =Allah'ın آيَاتِ =ayetlerinden فَآيَ =hangisini? تُكْفِرُونَ =inkâr ediyorsunuz	hangisini inkar ediyorsunuz?	hangisini inkar edersiniz?	Öyleyse Allah'ın hârikâlerinden hangisini inkar edebilirsiniz?
40. 82 أَفَلَمْ يَسِيرُوا =gezip dolaşmadılar mı? فَيَنْظُرُوا =görsünler فِي الْأَرْضِ =yeryüzünde عَاقِبَةُ =sonunun كَانَ =olduğunu كَيْفَ =nasıl الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ =kendilerinden öncekilerin كَانُوا =onlar idiler أَكْثَرُ =daha çok مِنْهُمْ =bunlardan وَأَشَدُّ =daha şiddetli قُوَّةً =kuvvet bakımından وَأَنَارًا =ve eserleri bakımından فِي الْأَرْضِ =yeryüzündeki فَمَا أَغْنَىٰ =ama hiçbir yarar sağlamadı عَنْهُمْ =kendilerine مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ =kazandıkları	Yeryüzünde dolaşıp, kendilerinden daha çok, daha kuvvetli, yeryüzünde bıraktıkları eserler, daha sağlam olan, öncekilerin sonlarının nasıl olduğunu görmezler mi? Kazandıkları, onlara bir fayda vermemişti.	Yeryüzünde gezip dolaşmazlar mı ki; kendilerinden öncekilerin akıbetlerinin nasıl olduğunu görsünler. Hem onlar; kendilerinden daha çok, daha kuvvetli ve yeryüzünde daha sağlam eser bırakan kimse-lerdi. Ama kazandıkları onlara bir fayda sağlamamıştı.	Onlar hiç yeryüzünde dolaşıp kendilerinden önce yaşamış olan (hakikat inkarcı)larının sonunun ne olduğuna bakmazlar mı? Onlar kendilerinden daha kalabalık ve daha güçlüydüler ve yeryüzünde daha derin izler bırakmış-lardı fakat başarıları-nın kendilerine hiçbir faydası olmamıştı.
40. 83 فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ =onlara gelince فَرَحُوا =sevindiler بِالْبَيِّنَاتِ =açık kanıtlarla بِمَا عِنْدَهُمْ =yanlarında bulunan وَحَاقَ =sonunda kuşatıverdi مِنَ الْعِلْمِ =bilgi ile مَا =şey بِهِمْ =kendilerini كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ =alay edegeldikler	Peygamberleri, onlara belgelerle gelince, kendilerinden olan bilgiden gururlandılar da, alaya aldıkları şey kendilerini salıverdi.	Peygamberleri kendilerine huc-cetlerle gelince; kendi yanlarındaki bilgi ile gu-rurlandılar da, alaya aldıkları şey kendilerini kuşatıverdi.	Çünkü elçileri onlara, hakikatin bütün kanıtlarıyla geldiklerinde, (halen) sahip oldukları bilgiye yaslanarak küstahça böbürlendiler ve (böylece / sonunda,) küçümsedik-leri şey tarafından sarılıp kuşatıldılar.
40. 84 فَلَمَّا =ne zaman ki رَأَوْا =gördüler أَمَنَّا =inandık بِأَسْنَا =hişmımızı وَكَفَرْنَا =ve inkâr ettik بِإِلَهِهِ =Allah'a كُنَّا =olan بِهِ =O'na مُشْرِكِينَ =ortak koştuğumuz	Ne zaman ki, şiddetli azabımızı gördüler: «Tek Allah' a inandık ve O'na ortak koştuğumuz şeyleri inkar ettik.» dediler.	Baskınımızı gö-rünce: Yalnız Allah'a inandık ve O'na şirk koştuğumuz şeyleri inkar ettik, dediler.	Ve sonra, verdiğimiz ceza-yı (apaçık) gö-rünce de: Tek Allah'a artık inandık ve Allah'a ortak koştuğumuz şeylere inancı-mızı terk ettik! dedi-ler.
40. 85 فَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ =fakat sağlamadı بِأَسْنَا =hişmımızı بِإِيمَانِهِمْ =inanmaları لَمَّا =zaman رَأَوْا =gördükleri سُنَّتَ اللَّهِ =Allah'ın فِي =hakkında الَّتِي قَدْ خَلَتْ =gelip geçen وَحَسِرَ =ve ziyana uğramışlardır عِبَادِهِ =kulları هُنَالِكَ =orada الْكَافِرُونَ =kâfirler	Fakat şiddetli azabımızı gördükleri zaman inanmaları, kendilerine bir fayda sağlamadı. Allah' ın kulları hak-kında eskiden beri yürürlükte olan ya-sası budur. İşte o zaman kâfirler ziyana uğramışlar-dır.	Ama baskınımızı görüp de öylece inanmaları ken-dilerine fayda vermedi. Bu; Allah' ın kulları hakkında öteden beri cari olan sünnetidir. Ve iş-te kâfirler burada hüsrana uğra-mışlardır.	Fakat cezamızın far-kına vardıktan sonra iman etmiş olmaları kendilerine bir fayda sağlamayacaktır. Allah'ın kulları için her zaman uyguladığı yol yöntem budur. İşte hakikati inkar etmiş olanlar, o zaman ve orada, ziyana uğra-mış olacaktırdır.
41. 1 حَم =Ha mim	Ha, Mim.	Ha, Mim,	Ha. Mim.
41. 2 تَنْزِيلٌ =indirilmiştir مِنَ الرَّحْمَنِ =Rahman'dan الرَّحِيمِ =Rahim'den	Bu Kitab, Rahman ve Rahim olan Allah katından indirilmiştir.	Rahman ve Ra-him katından in-dirililmedir.	(Bu vahyin) indirilişi, Rahman ve Ra-him'dendir:
41. 3 كِتَابٌ =bir Kitaptır فُصِّلَتْ =açıklanmış عَرَبِيًّا =Arapça آيَاتُهُ =ayetleri قُرْآنًا =okunan يَعْلَمُونَ =bilen لِقَوْمٍ =bir toplum için	Bilen bir toplum için ayetleri açıklanmış; arapça okunan bir Ki-tab' dır.	Ayetleri uzun uzun açıklanmış bir kitab. Bilen bir kavim için arabça Kur'an.	bir ilahi kelim ki, (ta-sıdığı) mesajlar, an-lama ve kavrama ye-teneğine sahip insan-lar için Arapça bir hi-tabe olarak apaçık beyan edilmiştir;
41. 4 بَشِيرًا =müjdeleyici olarak وَنَذِيرًا =ve uyarıcı olarak فَأَعْرَضَ =fakat yüz çevirmişti أَكْثَرَهُمْ =çokları لَا يَسْمَعُونَ =işitmezler فَهُمْ =onlar	Müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderilmiştir. Fa-kat insanların çoğu-onu düşünüp kabul etmekten yüz çe-virmiştir. Onlar işitmezler.	Müjdeleyici ve uyarıcı olarak. Ama onların ço-ğu yüz çevirmiştir, artık onlar işitmezler.	güzel haberleri müj-deleyici ve uyarıcı olarak. Fakat (bu ilahi kelim insanlara ne zaman tebliğ edilse) çoğu yüz çevirir ki (mesajını) duymasın-lar;
41. 5 فِي =içinde قُلُوبُنَا =kalblerimiz وَقَالُوا =dediler ki أَكْتَفَىٰ =kılıflar var مِمَّا =şeye karşı تَدْعُونَا =bizi çağırдыңın إِلَيْهِ =kendisine وَفِي =ve var أَدَانَا =kulaklarımızda وَمِنْ بَيْنِنَا =ve bizim aramızda var وَقَرُّ =bir ağırlık وَبَيْنَكَ =seninle حِجَابٌ =bir perde فَاعْمَلْ =sen (istediğini) yap إِنَّا =biz de عَامِلُونَ =yapıyoruz	Dediler ki: «Ey Muhammed! Bizi çağırдыңın şeye karşı kalbimiz kapalıdır, kulaklarımızda bir ağırlık ve seninle bizim ara-mızda bir perde vardır. Sen istediğini yap, biz de istediğimizi yapıyo-ruz.»	Bizi, çağırдыңın şeye karşı kalb-lerim kapalıdır, kulaklarımızda bir ağırlık vardır. Seninle bizim aramızda bir perde var. Sen; istediğini yap, biz de yapı-cılarız, dediler	ve (Ey Muhammed!) derler, Kalplerimiz bi-zi çağırдыңın her şeye kapalıdır, kulakları-mız sağır ve bizim-le senin aranda bir engel vardır. Öyley-se, sen (ne istersen) yap, unutm ki biz de (her zaman yaptığımı-zı) yine yapacağız!
41. 6 أَنَا =ben إِنَّمَا =elbette قُلْ =de ki مِثْلَكُمْ =sizin gibi بَشَرٌ =bir insanım إِلَهِ =elbette أَنَّمَا =elbette إِلَهِ =tanrı olduğu وَأَحَدٌ =bir tek إِلَهِ =tanrınızın فَاسْتَقِيمُوا =doğrulun إِلَيْهِ =O'na وَاسْتَغْفِرُوا =O'ndan mağfiret dileyin وَوَيْلٌ =vay haline لِلْمُشْرِكِينَ =ortak koşanların	De ki: «Ben de ancak sizin gibi bir insanım. Bana ila-hınızın tek bir ilah olduğu vahyedili-yor. O'na yöne-le-rek işlerinizi düzel-tin, O'ndan mağfi-ret dileyin. O'na ortak koşanların vay haline!»	De ki: Ben de ancak sizin gibi bir beşerim. Yal-nız bana tanrını-zın tek bir tanrı olduğu vahyedi-liyor. Artık O'na yönelin ve O'ndan mağfiredileyin. Müşrikle-rin vay haline.	(Ey Muhammed) de ki, Ben de ancak sizin gibi bir beşerim. Bana tanrınızın yalnızca Tek Tanrı olduğu vahyedilmiştir, öyley-se O'na yönelin ve O'ndan bağışlanma dileyin! O'ndan baş-kasına ilahlık yakıştı-ranların vay haline!
41. 7 الَّذِينَ =onlar ki لَا يُؤْتُونَ =vermezler الزَّكَاةَ =zekat وَهُمْ =ve onlar بِالْآخِرَةِ =ahireti كَافِرُونَ =inkâr ederler هُمْ =onlar	Onlar zekat vermezler ve ahireti de inkar ederler.	Onlar ki; zekat vermezler. Ve onlar; ahireti inkar edenlerdir.	(vay haline) karşılık-sız harcamadan ka-çınanların!; işte böy-leleridir ahireti inkar edenler!
41. 8 الَّذِينَ آمَنُوا =iman edenler إِنَّ =şüphesiz وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ =iyi işler أَجْرٌ =bir mükâfat لَهُمْ =onlar için vardır غَيْرُ مَمْنُونٍ =kesintisiz	İnanıp iyi işler ya-panlara gelince; onlar için kesintisiz mükâfat vardır.	Muhakkak ki iman edip salih amel işleyenlere; işte onlara, ke-sintisiz bir mükâ-fat vardır.	(Ama,) imana erip doğru ve yararlı işler yapanlar kesintisiz bir mükâfat kazanacak-lardı!
41. 9 قُلْ =de ki أَنْتُمْ =siz mi? لَتَكْفُرُونَ =inkâr ediyorsunuz بِالَّذِي خَلَقَ =yaratanı فِي يَوْمَيْنِ =iki günde وَتَجْعَلُونَ لَهُ =O'na أَنْدَادًا =eşler رَبُّ =Rabbidir ذَٰلِكَ =O	De ki: «Siz mi yer-yüzünü iki günde yaratana nankör-lük ediyor ve O'na ortaklar koşuyor-sunuz? O alemle-rin Rabb'i idir.»	De ki: Siz mi yeri iki günde yara-tanı inkar ediyor ve O'na eşler koşuyor-sunuz? Alemlerin Rabbi işte O'dur.	De ki: Siz, arzı iki ev-rede yaratmış olan Allah'ı gerçekten inkar mı ediyorsunuz? Ve O'na, alemlerin Rabbine rakip güçle-rin bulunduğunu mu iddia ediyorsunuz?

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
وَأَبْصَارُهُمْ=kulakları ve gözleri وَجُلُودُهُمْ=ve derileri بِمَا=hakkında كَانُوا يَعْمَلُونَ=yaptıkları işler		hadet ederler.	larını anlatacaklar.
41. 21 لِمَ=niçin? لَجُلُودِهِمْ=derilerine وَقَالُوا=dediler عَلَيْنَا=aleyhimize شَهِدْتُمْ=şahidlik ettiniz اللَّهُ=Allah أَنْطَقَنَا=bizi konuşturdu الَّذِي أَنْطَقَ=konuşturan كُلُّ شَيْءٍ=her şeyi أَوَّلَ=ilk سَازَدَكُمْ=size yaratmıştı وَهُوَ=ve O دَفْعًا=defa وَإِلَيْهِ=işte O'na تَرْجَعُونَ=döndürülüyorsunuz	Derilerine: «Aleyhimize niçin şahidlik ettiniz?» derler. Derileri: «Her şeyi konuşturan Allah bizi konuşturdu. İlk defa sizi O yaratmıştı, işte O'na döndürülüyorsunuz» cevabını verirler.	Derilerine derler ki: Niçin aleyhimize şahidlik ettiniz? Onlar da: Bizi, her şeyi konuşturan Allah O'dur ve O'na döndürülürsünüz, derler.	Derilerine soracaklar: Neden aleyhimize tanıklık yaptınız? Onlar da: Her şeyi konuşma imkanı veren Allah, bize (de) vermiştir. Sizi yoktan var eden O'dur, (şimdi) yine O'na döndürülüyorsunuz.
41. 22 تَسْتَنْتِرُونَ=gizleniyor وَمَا كُنْتُمْ=siz değildiniz عَلَيْكُمْ=aleyhinize أَنْ يَشْهَدَ=şahidlik etmesinden وَلَا=ve değildiniz سَمِعْتُمْ=kulaklarınızın وَلَا=ve değildiniz أَبْصَارُكُمْ=gözlerinizin وَلَكِنْ=fakat جُلُودُكُمْ=derilerinizin اللَّهُ=Allah أَنْ=elbette ظَنَنْتُمْ=sanıyordunuz ki كَثِيرًا=çoğunu لَا يَعْلَمُ=bilmez مِمَّا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızın	Siz kulaklarınızın, gözlerinizin ve derilerinizin, aleyhinize şahidlik etmesinden sakınmıyordunuz, yaptıklarınızdan çoğunu Allah'ın bilemeyeceğini sanıyordunuz.	Gözleriniz, kulaklarınız ve derileriniz aleyhinize şahidlik edediye sakınmadınız. Aksine yapmakta olduklarınızın bir çoğunu Allah'ın bilmediğini sanıyordunuz.	Ve kulaklarınız, gözleriniz yahut deriniz size karşı tanıklık yapmasın diye (günahlarınızı) gizlemeye çalışanlardan olmadınız, üstelik, Allah'ın yaptıklarınız hakkında fazla bir şey bilmediğini sandınız.
41. 23 وَذَلِكُمْ=zannınız اِذَا زُلْزِلَتْ=işte bu الَّذِي ظَنَنْتُمْ=zannettiğiniz بِرَبِّكُمْ=Rabbinize karşı أَرْزَاكُمْ=sizi helak etti فَأَصْبَحْتُمْ=ve oldunuz مِنَ الْخَاسِرِينَ=ziyana uğrayanlardan	İşte Rabb'inize karşı beslediğiniz bu zannınız, sizi helak etti, ziyana uğrayanlardan olup çıktınız.	İşte Rabbinizi böyle sanmanız sizi mahvetti de hüsrana uğrayanlardan oldunuz.	Ve Rabbiniz hakkında taşıdığınız bu düşünce sizi helake uğrattı, böylece kendinizi hüsrana uğrayanlar arasında buldunuz!
41. 24 يَصْبِرُوا=dayanabilirlerse فَإِنْ=şimdi eğer لَهُمْ=onların مَثْوًى=yerي أَتَتْهُمْ=ateştir وَأِنْ=ve eğer يَسْتَعْتَبُوا=affedilmek isterlerse فَمَا=değildir هُمْ=onlar مِنَ الْمُعْتَبِينَ=affedilenlerden	İster sabretsinler ister etmesinler, onların durağı ateştir. Hoş tutulmalarını isteseler de artık hoş tutulmazlar.	Şimdi eğer sabredebilirlerse; işte onların durağı ateştir. Eğer dönmek isterlerse; artık onlar hoşnut edilecek değildirler.	(Başlarına gelene) sabırla katlansalar (bile,) onların mekanı, yine ateş olacak ve kendilerini düzeltmelerine izin verilmesi için yalvarsalar da buna izin verilmeyecek;
41. 25 لَهُمْ=onlara وَقَيَّضْنَا=biz musallat ettik فُرُشًا=birtakım arkadaşlar فَرِيقًا=şüslü gösterdiler لَهُمْ=onlara وَمَا=ve bulunanı بَيْنَ أَيْدِيهِمْ=onların önlerinde وَحَقٌّ=ve gerekli oldu خَلْفَهُمْ=ve arkalarında الْقَوْلُ=söz عَلَيْهِمْ=kendilerine فِي أُمَمٍ=topluluklarına قَدْ خَلَتْ=gelip geçmiş olan مِنَ الْجَنِّ=cin مِنْ قَبْلِهِمْ=kendilerinden önce وَالْإِنْسُ=ve insan إِنَّهُمْ=çünkü onlar كَانُوا خَاسِرِينَ=ziyanda idiler	Biz onlara birtakım kötü arkadaşlar musallat ettik. Onların önlerinde ve arkalarında ne varsa hepsini onlara gösterdiler. Kendilerinden önce gelip geçmiş olan cin ve insan toplulukları için uygulanan söz (azap) kendilerine de geçerli olmuştur. Çünkü onlar hüsrana düşenlerdir.	Biz; onlara bir takım yoldaşlar kattık da önlerindeki ve arkalarındaki onlara şüslü gösterdiler. Gerek cinnlerden, gerekse insanlardan kendilerinden önce geçmiş ümmetler içinde aleyhlerinde söz hak olmuştur. Doğrusu onlar, hüsrana uğrayanlardı.	ve (Bize karşı isyankar olduklarından,) onlara (şeytani dürtülerini) öteki kişilikleri (olarak) musallat ettik; ve bunlar, önleri serilmiş olan ile, bilgi alanlarının dışında kalanı kendilerine güzel gösterdi. Ve böylece, kendilerinden önce gelip geçmiş olan diğer (günahkar) insan ve görünmeyen varlık toplulukları için geçerli olan (ceza) vaadi onlar için de geçerli olacak. Kuşkusuz onlar (in hepsi) hüsrana uğrayacaktır!
41. 26 الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler وَقَالُوا=dediler ki لَهُذَا=bu لَا تَسْمَعُوا=dinlemeyin الْقُرْآنِ=Kur'an'ı وَالْغَوَا=gürlültü edin فَإِنَّهُمْ=onda (okunduğunda) عَلَيْنَا=belki تَغْلِبُونَ=ona galib gelirsiniz	İnkâr edenler: «Bu Kur'an'ı dinlemeyin, okunurken gürlültü yapın, belki ona galip gelirsiniz» dediler.	Küfredenler dediler ki: Bu Kur'an'ı dinlemeyin, onun hakkında yaygalar yapın, belki bastırırsınız.	Hakikati inkar edenler (birbirlerine): Bu Kur'an'ı dinlemeyin ve onun hakkında saçma, anlamsız şeyler uydurun ki onu (n gücünü) bastırasınız! derler.
41. 27 فَلَنَذِيقَنَّ=tattıracağız الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenlere عَذَابًا=bir azab شَدِيدًا=şiddetli وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ=ve onları cezalandıracağız أَسْوَأَ=en kötüsüyle الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ=yaptıklarının	İnkâr edenlere şiddetli bir azab taddıracağız ve onları yaptıklarının en kötüsüyle cezalandıracağız.	O küfredenlere şiddetli bir azabı tattıracağız ve onları yapmakta olduklarının en kötüsü ile cezalandıracağız.	Fakat hakikati (böylece) inkar edenlere kesinlikle şiddetli bir azabı tattıracak ve onları yaptıklarının en kötüsüyle cezalandıracağız!
41. 28 أَعْدَاءُ=düşmanlarının جَزَاءُ=cezası ذَلِكَ=bu لَهُمْ=onlara vardır النَّارُ=ateştir اللَّهُ=Allah فِيهَا=orada دَارُ=yurdu الْخُلْدِ=sürekli kalma بِمَا كَانُوا=sebebiyle جَزَاءُ=ceza olarak يَجْحَدُونَ=inkâr etmeleri بِآيَاتِنَا=ayetlerimizi	İşte böyle; Allah'ın düşmanlarının cezası ateştir. Ayetlerimizi bile bile inkar etmeleri karşılığı orası onların temelli kalacakları yerdir.	İşte böyle; Allah'ın düşmanlarının cezası ateştir. Ayetlerimizi bile bile inkar etmelerinin cezası olarak onların temelli kalacakları yer oradadır.	O Allah düşmanlarının cezası, (öteki dünyadaki) ateş olacaktır. Onlar, mesajlarımızı bilerek reddetmelerinin karşılığı olarak içinde sonsuza kadar kalacakları bir yere mahkum olacaktırlar.
41. 29 الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَفَرُوا=kâfirler وَقَالُوا=dediler ki أَرَنَا=bize göster رَبَّنَا=Rabbimiz مِنَ الْجِنِّ=cin الَّذِينَ أَضَلَّانَا=bizi saptıran وَالْإِنْسِ=ve insanları نَجْعَلْهُمَا=onları alalım أَقْدَامِنَا=ayaklarımızın تَحْتِ=altına مِنَ الْأَسْفَلِينَ=alçaklardan لِيَكُونَا=olsunlar	Ateşe giren kâfirler derler ki: «Rabb'imiz cinlerden ve insanlardan bizi saptıranları göster, onları ayaklarımızın altına alalım. Ki alta kalanlar olsunlar.»	Ve küfredenler derler ki: Rabbimiz; cinnlerden ve insanlardan bizi saptırmış olanları göster, onları ayaklarımızın altına alalım da alçaklar, aşağıların aşağısı olsunlar.	Ve (yeryüzündeki hayatlarında) hakikati inkar etmiş olanlar (bunun üzerine) feriyad edecekler: Ey Rabbimiz! Bizi saptıran şu insanları ve görünmeyen varlıkları göster bize. Onları ayaklarımızın altına al (ıp çiğneyel)im ki hepimizin en alçağı olsunlar!
41. 30 الَّذِينَ قَالُوا=diyenlere إِنْ=şüphesiz ثُمَّ=sonra رَبَّنَا=Rabbimiz اللَّهُ=Allah تَنْزِيلُ=iner الْمَلَائِكَةُ=melekler عَلَيْهِمْ=üzerine أَلَّا تَخَافُوا=korkmayın وَلَا تَحْزَنُوا=ve üzülmeyin وَأَنْبِشِرُوا=sevinin بِالْجَنَّةِ=cennetle الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ=size söz verilen	Şüphesiz Rabb'imiz Allah'tır deyip, sonra dosdoğru yolda yürüyenlerin üzerine melekler iner. Onlara «Korkmayın, üzülmeyin, size söz verilen cennetle sevinin!» derler.	Muhakkak ki; Rabbimiz Allah'tır, deyip sonra dosdoğru bir istikamet tuturanların üzerine melekler iner, onlara: Korkmayın, üzülmeyin, size vaad olunan cennetle sevinin, ni! derler.	(Fakat,) Rabbimiz Allah'tır! diyen ve sebatla doğru yolu izleyenlere gelince, onların üzerine sık sık melekler iner (ve şöyle derler: Korkmayın ve üzülmeyin, işte alın size vaad edilmiş olan cennet müjdesi-cennetle sevinin, ni!
41. 31 أُولَئِكَ=sizin dostlarınız biz وَنَحْنُ=biz الدُّنْيَا=dünya فِي الْحَيَاةِ=hayatında	Biz dünya hayatında da ahiret hayatında da sizin dostlarınızız. Orada canlarınızın	Biz; dünya hayatında da, ahirette de sizin dostlarımanızız. Burada canlarınızın çek-	Biz bu dünya hayatında sizin dostunuz ve öteki dünyada (da dostunuz olacağınız), orada canınızı

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
وَلَكُمْ=size vardır وَفِي الْآخِرَةِ=ve ahirette مَا تَسْتَوِي=çekiği her şey orada فِيهَا وَلَكُمْ=ve size var أَنْفُسُكُمْ=canlarınızın مَا تَدْعُونَ=istediğiniz her şey orada فِيهَا	çekiği ve istediği-niz her şey sizin-dir.	tiği şeyler sizedir ve burada size umduğunuz her şey vardır.	çekiği her şeye sahip olacak ve istediğiniz her şeye kavuşacaksınız,
41. 32 مِنْ غَفُورٍ=çok bağışlayanın نُزْلًا=ağırlamasıdır رَحِيمٍ=çok esirgeyenin	Bütün bunlar, O bağışlayan ve esirgeyen Al-lah'tan bir ağırlama olarak size lût-fedilmiştir.	Gafur, Rahim olanın ikramı olarak.	bağışlayıcı ve rahmet kaynağı olan Al-lah'tan bir karşılama (olarak)!
41. 33 أَحْسَنُ=daha güzel وَمَنْ=kim olabilir? مِمَّنْ دَعَا=çağırandan قَوْلًا=sözlü وَعَمِلَ=ve yapandan إِلَى اللَّهِ=Allah'a وَقَالَ=ve diyenden إِنِّي=ben مِنَ الْمُسْلِمِينَ=Müslümanlardanım	İnsanları Allah'a çağırın, iyi iş yapan ve «Ben müslümanlardanım» diyenden daha güzel sözlü kim olabilir?	Muhakkak ki ben müslümanlardanim, diyerek salih amel işleyen ve Allah'a çağıran kimseden daha güzel sözlü kim vardır?	(İnsanları) Allah'a çağırın, doğru ve adil olanı yapan ve Şüphesiz ben Allah'a teslim olanlardanım! diyenden daha güzel sözlü kim vardır?
41. 34 الْحَسَنَةُ=iyilik وَلَا تَسْتَوِي=bir değildir ادْفَعْ=sav (onu) وَلَا السَّيِّئَةَ=kötülükle بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ=en güzel olanla الَّذِي بَيْنَكَ=seninle aranda فَإِذَا=bir de bakarsın ki عَدَاوَةٌ=düşmanlık olan وَبَيْنَهُ=onun arasında وَلِيٌّ=bir dosttur كَأَنَّهُ=sanki حَمِيمٌ=sıcak	İyilikle kötülük bir olmaz. Sen kötülüğü en güzel bir tavırla sav! O zaman bakarsın ki seninle arasında düşmanlık bulunan kimse, sanki sıcak bir dost oluvermiştir.	İyilikle kötülük bir olmaz. Sen, fenalığı en iyi şekilde sav. O zaman göreceksin ki; seninle arasında düşmanlık bulunan kişi bile yakın bir dost gibi oluvermiştir.	(Madem ki) İyilik ile kötülük bir değil, sen (kötülüğü) daha güzel olan ile sav; bak, o zaman seninle arasında düşmanlık olan kimse, (eski bir) dostun, gerçek bir arkadaşınmış gibi davranır!
41. 35 إِلَّا=başkası وَمَا يُلْقَاهَا=buna kavuşturulmaz الَّذِينَ صَبَرُوا=sabredenlerden وَمَا يُلْقَاهَا=ve buna kavuşturulmaz إِلَّا=başkası عَظِيمٌ=büyük ذُو حَظٍّ=şansı olandan	Bu haslete ancak sabredenler kavuşturulur. Buna ancak hayırdan büyük pay sahibi olan kimse kavuşturulur.	Bu, ancak sabredenlere vergidir. Ve buna ancak o büyük hazzı tadanlar kavuşturulur.	Ama (bu mazhariyet) sadece sıkıntıya karşı sabredenlere verilmiştir; yalnızca (faziyetten) en büyük payı almış olanlara verilmiştir.
41. 36 وَيَزَعَنَّكُ=eğer وَإِمَّا=şeytandan نَزَعُ=kötü bir düşünce مِنَ الشَّيْطَانِ=şeytandan فَاسْتَعِذْ=hemen sığın بِاللَّهِ=Allah'a إِنَّهُ=çünkü O الْعَلِيمُ=bilendir السَّمِيعُ=işitendir هُوَ=O	Eğer şeytandan gelen kötü bir düşünce seni dürtcek olursa, hemen Allah'a sığın. Çünkü O, işiten ve bilendir.	Şeytan, seni bir vesvese ile dürtcek olursa; Allah'a sığın. Doğrusu O; Semi, Alim olanın kendisidir.	Bu nedenle, eğer Şeytandan gelen bir vesvese seni (anlam-sız, sebepsiz bir öfkeye) sürükleyecek olursa, hemen Allah'a sığın, şüphesiz yalnız O, her şeyi işiten, her şeyi bilendir!
41. 37 وَاللَّيْلُ=gece وَمِنْ آيَاتِهِ=O'nun ayetlerindendir وَالشَّمْسُ=ve güneş وَالتَّهَارُ=ve gündüz لَا تَسْجُدُوا=secde etmeyin وَالْقَمَرُ=ve ay لِلشَّمْسِ=güneşe وَلَا لِلْقَمَرِ=ne de aya وَاسْجُدُوا=secde edin لِلَّهِ=Allah'a الَّذِي خَلَقَهُنَّ=onları yaratan إِنْ=eğer تَعْبُدُونَ=tapıyorsanızز İِيَاهُ=O'na كُنْتُمْ=iseniz	Gece, gündüz, güneş ve ay onun ayetlerindendir. Eğer Allah'a kulluk ediyorsanız, güneş ve aya secde etmeyin. Onları yaratan Allah'a secde edin!	Gece ve gündüz, güneş ve ay O'nun ayetlerindendir. Güneş ve aya secde etmeyin. Eğer O'na ibadet isteyen kimseler-seniz; bunları yaratmış olan Allah'a secde edin.	Gece ile gündüz, güneş ile ay O'nun işaretlerindendir: (O halde,) güneş ve aya secde etmeyin ama onları yaratmış olan Allah'a secde edin; eğer (gerçekten) O'na kulluk etmek istiyorsanız.
41. 38 استَكْبَرُوا=büyüklik tasarlarsa فَإِنْ=eğer فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ=Rabbinin يُسَبِّحُونَ=tesbih ederler وَاللَّيْلِ=gece وَالتَّهَارُ=ve gündüz لَهُ=O'nu لَا يَسْمُؤْنَ=hiç usanmazlar وَهُمْ=ve onlar	Eğer büyüklik tasarlarsa bilsinler ki, Rabb'inin yanında bulunanlar (melekler), gece gündüz O'nu tesbih ederler ve onlar hiç usanmazlar.	Eğer büyüklik tasarlarsa; bilsinler ki, Rabbinin nezdinde bulunanlar gece gündüz O'nu tesbih eder dururlar ve onlar hiç usanmazlar.	Bazısı (bu çağrıya kulak kapatacak kadar) büyüklik tasladığı halde (içerinden) Rableri ile birlikte olanlar gece gündüz hiç bıkmadan, usanmadan O'nun sınırsız şanını yüceltirler.
41. 39 وَمِنْ آيَاتِهِ=O'nun ayetlerinden biri de (şudur) أَلَّا=sen تَرَى=görürsün الْأَرْضَ=toprağı فَإِذَا=zaman بُكُوعًا=boynu bükük عَلَيَّهَا=onun üzerine وَنَزَّلْنَا=döktüğümüz أُنْزَلْنَا=onun üzerine وَرَبَّتْ=ve kabarır اهْتَزَّتْ=titreşir الْمَاءُ=suyu وَالَّذِي أَحْيَاهَا=onu dirilten إِنْ=elbette الْمَوْتَى=ölüleri de لَمْحْيِي=diriltir إِنَّهُ=O عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=her şeye قَدِيرٌ=kadirdir	Onun ayetlerinden biri de şudur: Sen toprağı boynu bükük kupkuru görürsün. Onun üzerine suyu döktüğümüz zaman titreşir ve kabarır. Onu dirilten Allah elbette ölüleri de diriltir. O'nun her şeye gücü yeter.	O'nun ayetlerinden biri de, kupkuru gördüğün yeryüzünün Biz ona su indirdiğimiz zaman harekete geçip kabarmasıdır. Ona can veren Allah, hayat veren, şüphelbette ölüleri de diriltir. Muhakkak ki O; her şeye kadirdir.	O'nun işaretlerinden biri de şudur: Sen toprağı çorak görürsün ama üzerine yağmur yağdırdığımızda hemen harekete geçer ve (hayat) uyanıverir! Ona hayat veren, şüphesiz, ölü (kalbe de) hayat verir, çünkü O, her şeye kadirdir.
41. 40 إِنْ=şüphesiz الَّذِينَ يُلْحِدُونَ=doğruluktan sapanlar آيَاتِنَا=ayetlerimiz فِي=hususunda عَلَيْنَا=bize لَا يَخْفُونَ=gizli kalmazlar النَّارِ=ateşin فِي=içine أَفَمَنْ يُلْقَى=atılan mı? مِنْ يَأْتِي=gelen mi? أَمْ=yoksa خَيْرٌ=daha iyidir الْقِيَامَةِ=kıyamet غُيُومٌ=günü آمِنًا=güvenle أَعْمَلُوا=yapın مَا شِئْتُمْ شِئْتُمْ=dilediğinizi بِمَا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızı بِصِيرٌ=görmektedir	Ayetlerimiz hakkında doğruluktan ayrılıp eğriliğe sapanlar bize gizli kalmazlar. O halde ateşin içine atılan mı daha iyidir, yoksa kıyamet günü güvenle gelen mi? Dilediğinizi yapın, O, yaptıklarınızı görmektedir.	Ayetlerimiz hakkında doğruluktan ayrılıp eğriliğe sapanlar, bize gizli değildir. Ateşe atılan mı, yoksa kıyamet günü güven içinde olan mı daha iyidir? Dilediğinizi yapın. Doğrusu O; yaptıklarınızı görendir.	Mesajlarımızın anlamını sapırtırlar Bizden gizlenemezler, öyleyse (şu iki kişiden) hangisi daha iyidir? Ateşe atıl(maya mahkum edil)en mi, yoksa Kıyamet Günü (huzuruza) güvenle gelecek olan mı? Dilediğinizi yapın! O, yaptığınız her şeyi görür.
41. 41 إِنْ=şüphesiz الَّذِينَ=onlar كَفَرُوا=inkâr ettiler بِالذِّكْرِ=Zikr'i (Kur'an'ı) وَإِنَّهُ=halbuki o لَمَّا جَاءَهُمْ=kendilerine gelen عَزِيزٌ=aziz لِكِتَابٍ=bir Kitaptır	Kendilerine gelen Kur'an'ı inkar ettiler. Halbuki o yüce bir Kitap'dır.	Kendilerine zikir gelince; onlar onu inkar etmişlerdir. Halbuki o, aziz bir kitabdır.	Gerçek şu ki, kendilerine gelen bu uyarıyı, inkar edenler (var ya, işte onlar hüsrana uğrayanlardır); çünkü o yüce bir ilahi kelimadır.
41. 42 لَا يَأْتِيهِ=ona gelmez الْبَاطِلُ=boşa çıkaracak bir söz مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ=önünden وَلَا مِنْ خَلْفِهِ=ne de arkasından تَنْزِيلٌ=indirilmiştir مِنْ حَكِيمٍ=hüküm ve hikmet sahibinden حَمِيدٍ=çok övülenden	Geçmişte ve gelecekte ona batıl karışmaz. Her yaptığını bir hikmete göre yapan ve övülmeye layık Allah katından indirilmiştir.	Önünden de, ardından da batıl sokulamaz. O, Hakim, Hamid katından indirilmedi.	Hiçbir boşluk ve anlamsızlık ona ne açıkça yaklaşabilir, ne de gizlice, (çünkü o) hikmet Sahibi ve övgüye layık olan taraftından indirilmiştir.
41. 43 لَكَ=sana قِيلَ=söylenen وَمَا=başka bir şey إِلَّا=başka bir şey مِنْ قَبْلِكَ=senden önceki لِلرُّسُلِ=elçilere لَدُو=sahibi وَدُو=ve sahibidir وَغُفِرَ=bağışlama	Ey Muhammed! Sana söylenen, senden önceki elçilere söylenmiş olandan başka bir şey değildir. Senin Rabb'in hem bağışlama sahibi, hem de acı azap sahibidir.	Senin için söylenenler, senden önceki peygamberler için de söylenmiştir. Elbette ki Rabbin; hem mağfiret sahibidir, hem de elim bir azab sahibi-	(Sana gelince, ey Muhammed,) senin için söylenenler, senden önceki (Allah'ın) elçiler(i) için söylenenlerden başka bir şey değildir. Bak, senin Rabbin bağışlayıcıdır, ama aynı zamanda en şiddetli şe-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
41. 44	اَلَيْم =acı عَقَابٍ =azab اَلَيْم =acı عَقَابٍ =azab		dir.	kilde cezalandırmaya da kadirdir!
41. 44	اَعَجَّلْنَاهُ =eğer جَعَلْنَاهُ =biz onu yapsaydık اَقْرَأْنَا =bir Kur'an اَعْجَمِيًّا =yabancı (dilde) اَقَالُوا =derlerdi ki اُولَا =değil miydi? اَفُصِّلَتْ =açıklanmalı آيَاتُهُ =onun ayetleri اَأَعْجَمِيٌّ =yabancı söz mü? وَعَرَبِيٌّ =araba olana اَقُلْ =de ki هُوَ =o اَلَّذِينَ آمَنُوا =inananlar için اِهْدَى =bir yol gösterici وَشِفَاءً =ve (gönüllere) şifadır اِلَّا يُؤْمِنُونَ =inanmayanlara gelince اَفِيْ اٰذَانِهِمْ =onların kulaklarında vardır اَوْفَرُّ =bir ağırlık وَهُوَ =ve o عَلَيْنَهُمْ =onlara اَعَمَّى =bir körlüktür اُولَئِكَ =onlar اَيُنَادُونَ =çağırılıyorlar مِنْ مَّكَانٍ =bir yerden اَبْعِدِ =uzak	Eğer biz bu Kur'ân'ı yabancı bir dilde okunan bir kitap yapsaydık derlerdi ki: «Ayetleri anlayacağımız bir şekilde açıklanmalı değil miydi? Muhatapları Arap olduğu halde Arapça olmayan kitap mı geldi?» De ki: «O mü'minler için doğru yolu gösteren bir kılavuz ve şifadır.» İnanmayanlara gelince, onların kulaklarında bir ağırlık vardır ve Kur'an, onlara bir körlüktür. Sanki onlar uzak bir yerden çağırılıyorlar.	Biz; onu yabancı bir dil ile ortaya koysaydık diyeceklerdi ki: Ayetleri tafsilatlı olarak açıklamalı değil miydi? Hem yabancı, hem de Arab'a mı hitab etmektedir? De ki: İman edenler için hidayet ve şifadır. İman etmemiş olanların kulaklarında ise bir ağırlık vardır ve bu, onlara kapalıdır. Sanki onlara uzak bir mesafeden sesleniyorlar da anlamıyorlar.	Eğer bu (ilahi kelamın) Arapça dışında bir dilde (indirilmiş) bir hitabe olmasını dileseydik, onlar, (şimdi onu reddedenler,) bu defa, Neden onun mesajları anlaşılır bir şekilde ifade edilmiş? Hayret! Arapça dışında bir dil(de indirilmiş bir mesaj bu ve (tebliğ eden de) bir Arap (elçi)? diyeceklerdi. De ki: Bu (ilahi kelam,) iman edenler için bir rehber ve bir şifa kaynağıdır; ona inanmayanlara gelince, onların kulaklarında bir sağırlık var ve bundan dolayı (Kuran) onlara kapalıdır. Onlar çok uzaklardan seslenen (insanlar gibi)ler.
41. 45	اَوَلَقَدْ =andolsun اَتَيْنَا =biz vermiştik اَمُوسَى =Musa'ya اَلْكِتَابِ =Kitabı اَفَاخْتَلَفْتُمْ =ayrılığa düşülmüştü فِيْهِ =onda اَوْلَوْلَا =eğer olmasaydı كَلِمَةً =bir söz اَسَبَقْتُ =geçmiş مِنْ رَبِّكَ =Rabbinden اَلْفُضِيْ =derhal hüküm verildi بَيْنَهُمْ =aralarında اَوَانْتَهُمْ =onlar اَفِيْ =içindedirler شَكٍّ =bir kuşku اَمِنْهُ =ondan مُرِيبٍ =işkilli	Andolsun ki Musa'ya kitap vermiştik de onda ayrılığa düşmüşlerdi. Rabb'inin verilmiş bir sözü olmasaydı, aralarında hükmedilmiş olurdu. Doğrusu onlar, onun hakkında şüphe içindedirler.	Andolsun ki; Biz, Musa'ya kitap vermiştik de onda ihtilafa düşülmüştü. Şayet Rabbından bir söz geçmiş olmasaydı; aralarında hüküm verilirdi. Muhakkak ki onlar; bundan şüphe ve endişe içindedirler.	Biz Musa'ya da daha önce vahiy indirmiştik, sonra onun üzerinde ihtilaflar başlamıştı. Ve (o zaman, şimdiki gibi,) Rabbinden gelen bir buyruk bulunmamış olsaydı, her şey onlar arasındaydı (başından) kararlaşmış olurdu. Aslında onlar, (bu ilahi kelama inanmayanlar,) onun uyarı ve öğütleri hakkında şüpheye varan büyük bir tereddüt içindedirler.
41. 46	اَمِنْ =kim عَمِلَ =yaparsa صَالِحًا =iyi iş اَفَلَنْفَسِيْهُ =yararı kendisinedir وَمَنْ =ve kim اَسَاءَ =kötülük yaparsa فَعَلَيْهَا =zararı kendisinedir اَوْمَا =değildir رَبُّكَ =Rabbin بِظُلَامٍ =zulmedici اَللَّعِيْبِ =kullara	Kim iyi bir iş yaparsa faydası kendisinedir ve kim kötülük yaparsa zararı kendisinedir. Rabb'in kullara zulmedici değildir.	Kim, salih amel işlerse; kendi lehinedir. Kim de kötülük yaparsa; kendi aleyhinedir. Ve Rabbin; kullarına zulmedici değildir.	Kim doğru ve yararlı bir iş yaparsa, kendi iyiliği için yapmış olur ve kim de kötülük işlerse kendi aleyhine işlemiş olur. Allah hiçbir zaman kullarına haksızlık yapmaz.
41. 47	اِلَيْهِ =O'na يُرَدُّ =döndürülür عِلْمٌ =bilgisi اَلْسَّاعَةِ =saat (kıyamet) وَمَا تَخْرُجُ =çıkamaz اَمِنْ ثَمَرَاتٍ =meyvalar اَمِنْ اَكْمَامِهَا =kabuklarından اَوْمَا تَحْمِلُ =gebe kalmaz مِنْ اُنْتَى =bir dişi اَوْ لَا تَضَعُ =ve doğurmaz اِلَّا =olmadan اَبِعِلْمِهِ =O'nun bilgisi وَيَوْمَ =gün اَيُنَادِيَهُمْ =onlara seslenildiği اَيْنَ =nerede? اَشْرَكَائِيْ =ortaklarım قَالُوا =demişlerdir اَاَذْنَاكَ =sana arz ederiz ki مَا =yok مِمَّنَا =bizden اَمِنْ شَهِيدٍ =hiçbir gören	Kıyametin ne zaman kopacağı bilgisi O'na aittir. Allah'ın bilgisi dışında hiçbir ürün kabuğundan çıkmaz, hiçbir dişi gebe kalmaz ve doğurmaz. Onlara: «Bana koştüğünüz ortaklar nerede?» diye seslenildiği gün: «Sana arz ederiz ki bizde hiçbir gören yok» derler.	Kıyamet saatinin bilgisi, ancak O'na aittir. O'nun ilmi olmadıkça hiç bir meyve tomurcuklarından çıkmaz. Hiç bir dişi gebe kalmaz ve doğurmaz. Onlara: Nerede Benim ortaklarım? diye seslendiği gün derler ki: Bizden hiç bir şahid olmadığını Sana arz ederiz.	Son Saat'in ne zaman geleceği bilgisi yalnız O'nun katındadır. O'nun bilgisi olmadan ne meyveler kabuklarını çatlatır, ne de bir dişi gebe kalır veya doğurur. O Gün Allah, onlara: Benim şu (sözde) ortaklarım neredeler şimdi? diye seslendiğinde (hiç tereddüt-süz) cevap verecekler: İtiraf ederiz ki hiçbirimiz (başkasının senin ilahlığına ortak olduğuna) tanık olmamış değiliz!
41. 48	اَوْضَلَّ =sapıp gitmiştir عَنْهُمْ =onlardan اَمَا =şeyler كَانُوا يَدْعُونَ =yalvarıp durdukları اَمِنْ قَبْلُ =önceden وَظَنُّوا =ve onlar anlamışlardır اَمَا =olmadığını لَهُمْ =kendileri için اَمِنْ مَحِيصٍ =kaçacak bir yer	Önceden yalvarıp durdukları tanrıları onlardan uzaklaşmıştır. Kendilerinin kaçacak yerlerinin olmadığını anlamışlardır.	Önceden taptıkları şeyler onlardan uzaklaşıp gitmiştir. Ve kendilerinin kaçacak yerleri olmadığını anlamışlardır.	Böylece, onların önceden yalvarıp durdukları bütün güçler, kendilerini terk etmiş olacak ve kendileri için bir kaçış imkanı olmadığını kesinlikle öğreneceklerdir.
41. 49	اَلْاِنْسَانُ =insan لَا يَسْأَلُ =usanmaz اَلْخَيْرِ =hayır (iyilik) مِنْ دُعَاءٍ =istemekten اَوَا =ama eğer مَسَّهُ =kendisine dokunursa اَلشَّرُّ =bir şer فَيُئْسِرُ =hemen üzüldür اَقَنُوطُ =ümitsiz olur	İnsan hayır istemekten yorulmaz. Ancak kendisine bir şer dokundu mu hemen üzgündür, ümitsizdir.	İnsan; hayır istemekten usanmaz da, kendisine bir kötülük gelince ümitsizliğe düşer, meyyus olur.	İnsan, (hayatın) güzel (şeyler)ini isteyip aramaktan asla bıkmaz, kötü bir olayla karşılaşınca da endişeye kapılarak bütün ümitlerini kaybeder.
41. 50	اَذْقَنَاهُ =biz ona tattırırsak وَلَئِنْ =eğer اَرْحَمَةً =bir rahmet مِنَّا =kendimizden اَمِنْ بَعْدٍ =sonra ضَرَاءَ =bir zarardan اَمَسَّاهُ =ona dokunan لَيَقُولَنَّ =der ki اَمِنْ لِيْ =benim hakkımdır وَمَا أَظُنُّ =sanmıyorum اَلْسَّاعَةِ =kıyametin قَائِمَةً =kopacağını اَمِنْ وَلَئِنْ =eğer رُجِعْتُ =götürülmüş olsam bile اِلَى رَبِّيْ =Rabbime اِنَّ =muhakkak اَمِنْ لِيْ =benim için vardır عِنْدَهُ =O'nun yanında اَلْحُسْنَى =daha güzel şeyler اَفَلَنْتَبَيَّنَّ =biz mutlaka haber vereceğiz اَلَّذِينَ كَفَرُوا =inkâr edenlere اَمِنْ اَعْمَلُوا =yaptıklarını اَمِنْ وَلَنْذِيْقَنَّهُمْ =ve mutlaka tattıracağız اَمِنْ اَزَابٍ =azabdan غَلِيْظٍ =kaba	Eğer kendisine dokunan bir zarardan sonra biz ona bir rahmet taddırırsak: «Bu benim hakkımdır; kıyametin kopacağını sanmıyorum. Rabb'ime götürülmüş olsam bile muhakkak O'nun yanında benim için güzel şeyler vardır» der. Biz inkar edenlere, yaptıklarını mutlaka haber vereceğiz ve mutlaka onlara acı azabdan taddıracağız.	Oysa ona dokunan bir sıkıntıdan sonra kendisine katmızdan bir rahmet tattırırsak; muhakkak: Bu, benim hakkımdır, kıyametin kopacağını sanmıyorum. Rabbime döndürülürsem, muhakkak ki O'nun nezdinde de güzel şeyler bulacağım, der. Andolsun ki; Biz, küfredenlere yaptıklarını muhakkak bildireceğiz. Ve andolsun ki; Biz, onlara muhakkak ağır bir azab tattıracağız.	Ama başına bir belâ geldikten sonra kendisine rahmetimizden tattırırsak, emin bir şekilde Bu zaten benim hakkımdır! der; ve devam eder, Son Saat'in geleceğini de sanmıyorum: ama eğer (gelirse ve) ben Rabbime döndürülürsem, O'nun katında beni mutlak bir güzellik bekler! Fakat hakikati inkara şartlanmış olanlara (Hesap Günü) yaptıkları her şeyi apaçık gösterecek ve onlara (bu şekilde) şiddetli bir azap tattıracağız.
41. 51	اَوَاذًا اُنْعَمْنَا =bir nimet verdiğimizde اَلْاِنْسَانِ =insana اَعْرَضَ =yüz çevirir اَوَنَائِيْ بِجَانِبِهِ =ve yan çizer اَشَرُّ =bir şer وَإِذَا مَسَّهُ =on dokunduğunda اَقَوُّوْا دُعَاءٍ =yalvarıp durur عَرِيْضٍ =bol bol	İnsana bir nimet verdik mi yüz çevirir; yan çizer. Ona bir şer dokundu mu yalvarıp durur.	İnsana nimet verdiğimiz zaman yüz çevirir, yan çizer. Başına bir fenalık gelince de uzun yalvarır.	Ne zaman insana nimetlerimizi bağışlasak yan çizer ve (Bizi anmaktan) uzaklaşır, başına bir kötülük gelince de hemen dualar okumaya başlar!
41. 52	اَقُلْ =de ki اَرَأَيْتُمْ =gördünüz mü اِنْ =eğer (Kur'an) اَكَانَ =ise مِنْ عِنْدِ =tarafından اَللّٰهُ =Allah اَمِنْ ثُمَّ =sonra كَفَرْتُمْ =siz de inkâr etmişseniz بِهِ =onu	De ki: «Kur'ân Allah katından gelmiş ve siz de onu inkar etmişseniz, söyleyin bana derin bir çıkmazda bulunan kimseden	De ki: Şayet o, Allah katından gelmiş ve siz de onu inkar etmişseniz; söyleyin bana: Derin bir çıkmazda bulu-	De ki: Ya inkâr ettiğiniz bu (vahiy) ise (haklerinin ne olacağını) hiç düşündünüz mü? Kendisini kötü-lüğe ve eğriliğe (bu

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fi Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
مَنْ=kim olabilir? أَضَلُّ=daha sapık مِمَّن=kimseden هُوَ=o فِي شِقَاقٍ=bir ayrılığa düşen بُعِيدٍ=uzak	daha sapık kim vardır?»	nan kimseden daha sapık kim vardır?	kadar) çok kaptıran-dan daha sapık kim olabilir?
41. 53 سَنُرِيهِمْ=biz onlara göstereceğiz فِي الْأَفَاقِ=ufuklarda وَفِي أَنفُسِهِمْ=ve kendi canlarında حَتَّى=kadar يَتَبَيَّنَ=iyice belli olana لَهُمْ=onlara أَنَّهُ=o(Kur'a)n'ın الْحَقُّ=gerçek olduğu أَوَلَمْ يَكْفِ=Rabbinin أَنَّهُ=O'nun عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=her şeye شَهِيدٌ=şahit olması	Biz onlara iç ve dış alemdaki ayetleri-mizi göstereceğiz ki, o Kur'an'ın gerçek olduğu, on-lara iyice belli ol-sun. Rabb'inin her şeye şahit olması yetmez mi?	Onun hak oldu-ğunu anlayınca-ya kadar ayetle-rimizi onlara hem ufuklarda hem de kendi nefislerinde gös-tereceğiz. Rab-bının her şeye şahid olması yetmez mi?	Zamanı geldiğinde insana mesajlarımızı (evrenin) uçsuz bu-caksız ufuklarında ve kendi öz benliklerinde (bulduklarıyla) tam olarak anlatacağız ki bu (vahy)in tartışıl-maz bir gerçek oldu-ğu, apaçık ortaya çıksın. Rabbinin her şeye tanık olduğu(nu bilmeleri onlara) hala yetmez mi?
41. 54 إِنْهُمْ=onlar فِي=ichindedirler أَلَا=iyi bil ki مِنْ لِقَاءِ=kavuşmaktan مَرِيَّةٌ=kuşku إِنَّهُ=O أَلَا=iyi bil ki رَّبَّهُمْ=Rablerine بِكُلِّ شَيْءٍ=her şeyi مُحِيطٌ=kuşatmıştır	İyi bil ki onlar, Rabb'ine kavuş-maktan kuşku içindedirler. İyi bil ki O, herşeyi ku-şatmıştır.	İyi bilin ki; onlar, Rabblarına ka-vuşmaktan şüp-hededirler. Dik-kat edin, mu-hakkak ki Allah; her şeyi çepe-çevre kuşatan-dır.	Gerçek şu ki onlar, (Hesap Günü) Rable-ri ile karşılaşp karşı-laşmayacaklarından tam emin değiller! Şüphesiz O, her şeyi kuşatır!
42. 1 حَم=Ha mim	Ha, Mim.	Ha, Mim.	Ha-Mim.
42. 2 عَسَق=Ayın sin kaf	Ayn, Sin, Kaf.	Ayn, Sin, Kaf.	Ayn-Sin-Kaf.
42. 3 سَٰنَا الْيَنَّا=bu şekilde يُوحِي=vahyeder وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ=ve senden öncekilere اللَّهُ=Allah الْعَزِيزُ=aziz الْحَكِيمُ=hakim	O üstün iradeli ve her yaptığını bir hikmete göre ya-pan Allah, sana ve senden önceki peygamberlere böyle vahyeder.	Aziz, Hakim olan Allah sana da, senden önceki-lere de böyle vahyeder.	Kudret ve hikmet sa-hibi olan Allah, (ey Muhammed) sana ve senden öncekilere (hakikati) şöyle vah-yetti:
42. 4 مَا=bulunan herşey وَمَا=ve bulunan herşey فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde وَهُوَ=ve O الْعَلِيُّ=yücedir الْعَظِيمُ=uludur	Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. O, yü-cedir, büyüktür.	Göklerde olanlar da, yerde olanlar da O'nundur. O, Aliyy'dir, Azim'dir.	Göklerde ve yerde olan her şey O'nun-dur; O, yücedir, ulu-dur.
42. 5 تَكَادُ=neredeyse السَّمَاوَاتُ=gökler يَقْطُرْنَ=çatlayacaklar مِنْ فَوْقِهِنَّ=üstlerinden وَالْمَلَائِكَةُ=ve melekler يُسَبِّحُونَ=tesbih ederler رَبَّهُمْ=Rablerini وَيَسْتَغْفِرُونَ=ve mağfiret dilerler لِمَنْ فِي الْأَرْضِ=yerdekiler için أَلَا=iyi bil ki هُوَ=O'dur اللَّهُ=Allah إِنَّ=şüphesiz الْعَفْوَ=çok bağışlayan الرَّحِيمُ=çok esirgeyen	Neredeyse gökler onların Allah'a or-tak koşmaları kar-sısında tepelerinden çatlayacaklar. Melekler, Rab'lerini hamd ile tesbih ederler, yerdekiler için ba-ğışlanma dilerler. İyi bilinki Allah, çok bağışlayan, çok esirgeyendir.	Nerede ise gök-ler tepelerinden çatlayacaklar. Melekler de Rabblarını hamd ile tesbih ediyor-lar; yeryüzünde bulunanlar için O'ndan bağış-lanma diliyorlar. İyi bilin ki; Allah, muhakkak Ga-fur, Rahim olan-dır.	En üstteki gökler (O'nun korkusundan) neredeyse parçalanır; melekler Rablerinin sonsuz ihtişamını hamd ile yüceltir ve yeryüzündekiler için bağışlanma dilerler. Şüphesiz Allah, çok bağışlayıcıdır, rahmet kaynağıdır.
42. 6 اتَّخَذُوا=edinenleri أَوْلِيَاءَ=veliler مِنْ دُونِهِ=O'ndan başka اللَّهُ=Allah حَفِيطٌ=kollamaktadır أَنْتَ=sen وَمَا=ve değilsin عَلَيْهِمْ=onların üzerinde بِوَكِيلٍ=vekil	Allah'tan başka dostlar edinenleri Allah gözetlemektedir. Sen onların üzerinde vekil değilsin.	Ondan başka veliler edinenle-re gelince; Allah, onların üzerinde daima gözetleyici-dir. Sen, onla-rın üzerinde ve-kil değilsin.	Allah'tan başkasını koruyucu edinenlere gelince; Allah onları görüp gözetlemektedir ve sen onların yaptıklarından sorum-lu değilsin.
42. 7 وَكَذَلِكَ=ve böyle أَوْحَيْنَا=biz vahyettik ki إِلَيْكَ=sana قُرْآنًا=bir Kur'an لِنُنْذِرَ=uyarman için أَمَّ الْقُرَى=Anakenti (Mekke'yi) وَمَنْ حَوْلَهَا=ve çevresindekileri وَنُنْذِرَ=ve uyarman için يَوْمَ=gününe karşı الْجَمْعُ=toplanma فِيهِ=onda لَا رَيْبَ=asla kuşku bulunmayan فِي الْجَنَّةِ=cennette بِوَكِيلٍ=ateştedir	Ey Muhammed! Şehirlerin anası Mekke'de ve onun çevresinde bulun-anları uyarman; hakkında asla şüphe olmayan toplanma gününe karşı korkutman için sana Arapça bir Kur'an vahyettik. O gün insanla-rın bir kısmı cen-nete, bir kısmı da çılgın alevli ce-henneme girerler.	Şehirlerin anası-nı ve onun çev-resinde bulunan-ları uyarman ve hakkında hiç bir şüphe bulunma-yan o toplanma gününle korkut-man için, sana böyle arabça bir Kur'an vahyettik. Bir fırka cennet-te, bir fırka da çılgın alevli ce-hennemdedir.	(Sana sadece Bizim mesajımız emanet edilmiştir:) İşte Biz sana Arap dilinde bir hitabe gönderdik ki, bütün kentlerin atası-nı ve çevresinde otu-ranları uyarailesin; yani, (varlığı) her tür-lü şüphenin üstünde olan Toplanma Günü'ne karşı (onları) uyarasın. (O Gün) bazısı cennete girecek, bazısı da yakıcı ateşe.
42. 8 اللَّهُ=Allah شَاءَ=dileseydi وَلَوْ=şayet أَمَّةٌ=millet لَجَعَلَهُمْ=onları yapardı يُدْخِلُ=sokar وَلَكِنْ=fakat بِإِحْسَانٍ=rahmetine فِي رَحْمَتِهِ=rahmetine مَنْ يَشَاءُ=dilediğini مَا=yoktur وَالظَّالِمُونَ=zalimlere gelince وَلَا=ve yoktur مِنْ وَلِيٍّ=velisi أَهُمْ=onların نَصِيرٍ=yardımcısı	Allah dilemiş ol-saydı, onları bir tek ümmet yapardı. O dilediğine rahmeti-ni kavuşturur. Za-limlerin ise bir dost ve yardımcı ol-maz.	Şayet Allah dile-seydi; hepsini tek bir ümmet yapardı. Ama O; dilediğini rahme-tine sokar. Za-limlere gelince; onlar için ne bir veli vardır, ne de bir yardımcı.	Eğer Allah dileseydi onları tek bir ümmet yapardı; bununla bir-likte O, (kavuşturul-mayı) dileyeni rahme-tine kavuşturur; hal-buki (Hesap Günü) zalimler ne kendilerini koruyacak bir kimse, ne de bir yardımcı bulamayacaklardır.
42. 9 اتَّخَذُوا= yoksa -mi edindiler? أَوْلِيَاءَ=veliler مِنْ دُونِهِ=O'ndan başka هُوَ=O الْوَلِيُّ=veli فَاللَّهُ=Allah'tır وَهُوَ=ve O الْمَوْتَى=ölüleri يُخَيِّ=diriltir عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=her şeye كَدِيرٌ=kadirdir	Yoksa onlar Al-lah'tan başka dostlar (veli)mi edindiler? Halbuki dost (veli) yalnız Allah'tır. O ölüleri diriltir ve O'nun gücü herşeye yer-ter.	Yoksa O'ndan başka veliler mi edindiler? İşte Allah; O'dur veli. Ölüleri O, diriltir. Ve O, her şeye kadirdir.	Yoksa onlar, Allah'tan başka koruyucular edici(nebileceklerini mi sa)nyıyorlar? Hayır, yalnız Allah'tır (bütün varlıkların) koruyucu-su; çünkü yalnız O'dur ölüye can ve-ren ve yalnız O'dur her şeye kadir olan.
42. 10 وَمَا=şeyde اِخْتَلَفْتُمْ=ayrılığa düştüğünüz فِيهِ=onda مِنْ شَيْءٍ=herhangi bir فَحْكُمُهُ=hüküm vermek إِلَى اللَّهِ=Allah'a aittir رَبِّي=Rabbim اللَّهُ=Allah ذَلِكَ=işte budur عَلَيْهِ=O'na تَوَكَّلْتُ=dayandım وَالْيَهُ=ve O'na أُنِيبُ=yöneldim	Görüş ayrılığına düştüğünüz her-hangi bir meselede hüküm vermek Al-lah'a aittir. İşte bu, benim Rabb'im olan Allah'tır. O'na dayandım, O'na yöneldim.	İhtilafa düştüğünüz herhangi bir şeyde hüküm Al-lah'ındır. İşte Rabbim Allah budur. Ben, O'na tevekkül ettim ve yalnız O'na yöneldim.	Öyleyse (ey müminler biliniz ki,) ayrılığa düştüğünüz her ko-nuda hüküm Allah'a aittir. (De ki:) İşte Al-lah! Benim Rabbim budur. O'na dayanıp güvendim ve her za-man O'na yönelirim!
42. 11 فَطَرُ= yoktan var edendir السَّمَاوَاتِ=gökleri لَكُمْ=size جَعَلَ=yaratmıştır وَالْأَرْضِ=ve yeri مِنْ أَنفُسِكُمْ=kendinizden أَزْوَاجًا=çiftler وَمِنْ الْأَنْعَامِ=ve hayvanlardan أَزْوَاجًا=çiftler فِيهِ=bu(düzen içi)nde يَذَرُوكُمْ=sizi ürettiyor	Gökleri ve yeri yoktan var eden-dir. Size kendiniz-den eşler, hayvan-lardan da çiftler yarattı. Bu düzen içinde çoğalmanızı sağlamıştır. O'nun benzeri hiçbir şey yoktur. O herşeyi	Göklerin ve yerin yaratını, size kendinizden eş-ler yarattı. Da-varlardan da çift-ler. Bu suretle çoğalmanızı sağlıyor. O'nun benzeri hiç bir şey yoktur. Ve	(O'dur) gökleri ve yeri yoktan var eden. O, nasıl ki hayvanlar arasında eşler (bu-lunmasında) irade et-mişse size de kendi cinsinizden eşler vermiştir ve sizi böy-lece çoğaltıp durmak-tadır: (De ki) hiçbir şey

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
أَلَيْسَ=yoktur كَمِثْلِهِ=O'na benzer وَهُوَ=ve O السَّمِيعُ=işitendir الْبَصِيرُ=görendir	işitir, görür.	O; Semî'dir, Basîr'dir.	O'na benzemez ve yalnız O'dur, her şeyi işiten, her şeyi gören.
42. 12 أَلَهُ=O'nundur مَقَالِيدُ=anahtarları وَالْأَرْضُ=ve yerin السَّمَاوَاتِ=göklerin الرِّزْقُ=rızık وَيَقْدِرُ=ve kısar لِمَنْ يَشَاءُ=dilediğine إِنَّهُ=O وَيَقْدِرُ=ve kısar بِكُلِّ شَيْءٍ=her şeyi عَلِيمٌ=bilendir	Göklerin ve yerin anahtarları Al-lah'ındır. Dilediğine rızık bol verir, dilediğinden de kısar. O, herşeyi bilendir.	Göklerin ve yerin anahtarları O'nundur. O'nundur. Dilediğinin rızkını genişletir, ve kısar. O; her şeyi bilendir.	Göklerin ve yerin anahtarları O'nundur; O, dilediğine bol rızık verir, dilediğine az. Çünkü O her şeyi bilir. Muhakkak ki bilendir.
42. 13 لَكُمْ=size شَرَعَ=şeri'at (hukuk düzeni) yaptı مِنْ الدِّينِ=dinden مَا وَصَّى=tavsiye ettiğini نُوحًا=Nuh'a وَالَّذِي أَوْحَيْنَا=sana وَمَا وَصَّيْنَا=ve tavsiye ettiğimizi إِبْرَاهِيمَ=İbrahim'e وَمُوسَى=ve Musa'ya أَنْ=şöyle ki وَعِيسَى=ve İsa'ya الدِّينَ=dini وَلَا تَتَفَرَّقُوا=ve ayrılığa düşmeyin فِيهِ=onda كَبِيرٌ=ağır geldi عَلَى الْمُشْرِكِينَ=ortak koşanlara إِلَيْهِ=kendisine مَا تَدْعُوهُمْ=onları çağırдыңın إِلَيْهِ=kendisine يَجْتَبِي=seçer مَنْ يَهْدِي=ve iletir مَنْ يَنْيِبُ=iyi niyetle yöneleni إِلَيْهِ=kendisine	Allah, dinden Nuh'a tavsiye ettiği, sana vahyettiğimiz, İbrahim'e, Musa'ya ve İsa'ya tavsiye ettiğimiz 'Allah'ın dinini hayata egemen kılın ve bu konuda görüş ayrılığına düşmeyin' direktifi sizin için bir hayat düsturu olarak öngördü. Fakat kendilerini çağırdığın bu düstur Allah'a ortak koşanlara ağır geldi. Allah dilediğini kendisine seçer ve kendisine yöneleni de doğru yola iletir.	Dine bağlı kalın ve onda tefrika-ya düşmeyin, di-ye dinden Nuh'a buyurduğunu, size de teşri buyurdu. Sana vahyettiğimizi ve İbrahim'e, Musa'ya, İsa'ya buyurduğumuzu. Kendilerini çağırdığın bu şey; müşriklere ağır geldi. Allah; dilediğini kendisine seçer. Kendisine yöneleni de hidayete iletir.	O, itikadi konularda, Nuh'a emrettiğini -ve sana (ey Muham-med,) vahiy aracılığıyla öğrettiğimizi ve aynı zamanda İbrahim'e, Musa'ya ve İsa'ya emrettiğimizi- sizin için uygun gördü. (Sahih) itikada sağlam bir şekilde sarılın ve o konuda бүтүнлүгүңүзү bozmayın. Onları çağırдыңın bu (itikad бүтүнлүгү) başka varlıkları veya güçleri Allah'a ortak koşanlara ağır gelse (bile). Allah dileyen herkesi kendine çeker ve O'na yönelenleri doğru yola ulaştırır.
42. 14 وَمَا تَفَرَّقُوا=onlar ayrılığa düşmediler مِنْ بَعْدِ=sonra إِلَّا=başka sebeple الْعِلْمُ=ilim كَلِمَةً=sözü وَلَوْ لَا=eğer olmasaydı مِنْ رَبِّكَ=Rabbinden أَجَلٍ=bir süre مُسَمًّى=belli أَفْضَى=hüküm verildi وَأِنْ=ve şüphesiz الَّذِينَ أَوْرَثُوا=varis kılınanlar مِنْ بَعْدِهِمْ=onlardan sonra كِتَابٍ=Kitaba مِنْهُ=ondan شَكٍّ=bir şüphe أَفِي=içindedirler مُرِيبٍ=kuşku veren	Onlar, kendilerine ilim geldikten sonra sadece aralarındaki çekeme-mezlik yüzünden ayrılığa düştüler. Eğer belli bir süre için Rabb'inin verilmiş sözü olmasaydı, aralarında hemen hükmedilirdi. Onlardan sonra Kitab'a varis kılınanlar da ondan kuşku duymaktadırlar.	Onlar; kendilerine ilim geldikten sonra araların-daki ihtiras yüzünden ayrılığa düştüler. Şayet belirli bir süre için Rabbından bir söz geçmiş olmasaydı, aralarında hüküm verildi. Onlardan sonra kitaba varis kılınanlar da ondan mutlak bir şüphe ve tereddüt içindedirler.	(Geçmiş vahiylerin mensuplarına gelince,) onlar (hakikati) tanıyıp öğrendikten sonra, aralarındaki kıskançlık ve çekişmelerden dolayı бүтүнлүктөн uzaklaştılar; ve Rabbinden (O'nun koyduğu) belli bir vadeye kadar (bütün hükümleri iptal eden) bir hüküm gelmemiş olsaydı, onlar arasında (baştan) her şey karara bağlanmış olurdu. İşte bakın, öncekilerden ilahi kelamı devralanlar (şimdi) onun öğretileri hakkında şüpheye varan büyük bir tereddüt içindeler.
42. 15 فَادْعِ=(Hakka) çağır فَلِذَلِكَ=bundan dolayı sen كَمَا=gibi وَلَا تَتَّبِعْ=uyma وَقُلْ=ve de ki أَهْوَاءَهُمْ=onların keyiflerine بِمَا أَنْزَلَ=indirdiği مِنْ كِتَابٍ=her Kitaba وَأَمْرٌ=ve emrolundum لَأَعِدَنَّ=adalet yapmakla بَيْنَكُمْ=aranızda بَيْنَنَا=bizim de Rabbimiz لَنَا=bize aittir وَلَكُمْ=ve size aittir أَعْمَالُنَا=bizim eylemlerimiz أَعْمَالُكُمْ=sizin eylemleriniz بَيْنَنَا=bizimle لَا حُجَّةَ=bir tartışma nedeni yoktur بَيْنَكُمْ=sizin aranızda أَلَلَّهُ=Allah بَيْنَنَا=aramızı يَجْمَعُ=bulur (bir araya toplar) وَالِإِيَّاهُ=ve O'nadır الْمَصِيرُ=dönüş	Bundan dolayı sen insanları Allah'ın dinine davet et ve emrolunduğun gibi doğru ol, onların heva ve heveslerinden kaynaklanan hayat sistemlerine uyma ve de ki: «Ben Allah'ın indirdiği her Kitab'a inandım; aranızda adaleti gerçekleştirmekle emrolundum. Allah bizim de Rabb'imiz, sizin de Rabb'inizdir. Bizim amellerimiz bize, sizin amelleriniz size aittir. Bizimle sizin aranızda tartışılacak birşey yoktur. Allah hepimizi bir araya toplar, dönüşte O'nadır.»	Şu halde sen, bunun için davet et ve emrolunduğun şekilde dosdoğru bir istikamet tuttur. Onların heveslerine uyma. Ve de ki: Ben, Allah'ın indirdiği kitaba inandım ve aranızda adalet etmekle emrolundum. Allah; bizim de Rabbimiz, sizin de Rabb'inizdir. Bizim işlediklerimiz bize, sizin işledikleriniz sizedir. Bizimle sizin aranızda tartışılacak hiç bir şey yoktur. Allah; hepimizi bir araya toplar ve dönüş de O'nadır.	İşte bunun için sen (bütün insanlığa) çağırda bulun ve (Allah tarafından) emrolunduğun gibi dosdoğru ol! Onların heva ve heveslerine uyma ve de ki: Ben, Allah'ın bütün vahyettiklerine inanırım. Sizin değişik görüşleriniz arasında adaleti gözetmekle emrolundum. Allah benim de, sizin de Rabbinizdir. Bizim yaptıklarımızın hesabı bize çıkacaktır, sizin yaptıklarınız da size. Bizimle sizin aranızda bir çekişme olmamalı. Allah hepimizi bir araya toplayacaktır; çünkü varış O'nadır.
42. 16 فِي=hakkında مِنْ بَعْدِ=sonra أَلَهُ=onu عِنْدَ=yanında دَاجِضَةٌ=batıldır وَعَلَيْهِمْ=ve üzerlerine وَلَهُمْ=ve onlara vardır عَذَابٌ=bir azab شَدِيدٌ=şiddetli	İnsanlar Allah'ın çağırısını kabul ettikten sonra, Allah'ın dini hakkında tartışmaya girişenlerin delilleri Rabbları katında boştur. Onların üzerine hem bir gazab, hem de şiddetli bir azab vardır.	Kabul ettikten sonra Allah'ın dini hakkında tartışmaya girişenlerin delilleri Rabbları katında boştur. Onların üzerine hem bir gazab, hem de şiddetli bir azab vardır.	O'nu(n çağırısını) kabul ettikten sonra Allah hakkında (hala) tartışanlara gelince: onların bütün itirazları Rableri katında geçersizdir, boştur. (O'nun) gazabı üzerlerine çökecektir; ve onları şiddetli bir azap beklemektedir.
42. 17 أَنْزَلَ=indirdi اللَّهُ=Allah'tır ki بِالْحَقِّ=gerçeği içeren وَمَا يُدْرِيكَ=ne bilirsin? وَالْمِيزَانُ=ve ölçüyü قَرِيبٌ=yakındır لَعَلَّ=belki	Gerçekten Kitab'ı ve ölçüyü indiren Allah'tır. Ne bilirsin, belki de kıyamet saati yakındır.	Allah, O'dur ki; kitabı ve mizanı hak ile indirmiş-tir. Ne bilirsin; belki de o saat yakındır.	çünkü indirdiği vahiy ile hakikati ortaya koyan ve (böylece insanı, doğru ile eğriyi tartacağı) bir terazi veren O'dur. Senin bütün bildiğin ise, Son Saat'in yakın olduğudur.
42. 18 يَسْتَعْجِلُ=çabuk gelmesini isterler بِهَا=onun الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ=inanmayanlar وَالَّذِينَ آمَنُوا=korkarlar وَيَعْلَمُونَ=ve bilirler أَنَّهَا=onun أَلَا=iyi bil ki الْحَقُّ=gerçek olduğunu فِي=hakkında وَالَّذِينَ يُمَارُونَ=tartışanlar لَفِي=içindedirler السَّاعَةِ=o saat بَعِيدٍ=uzak ضَلَالٍ=bir sapıklık	O'na inanmayanlar çabucak gelmesini isterler. İman edenler ise ondan korku ile titrerler. Ve O'nun hakkın kendisi olduğunu bilirler. Dikkat edin kıyamet günü hakkında tartışanlar derin bir sapıklık içindedirler.	Buna inanmayanlar onun çabucak gelmesini isterler. İman edenler ise, ondan korku ile titrerler ve onun hak olduğunu bilirler. İyi bilin ki; kıyamet günü hakkında tartışanlar derin bir sapıklık içindedirler.	O (Kıyamet Saati)ne inanmayanlar, (alay edercesine) onun çabucak gelmesini isterler, halbuki imana ermiş olanlar ondan korkarlar ve onun gerçek olduğunu bilirler. Gerçek şu ki, Son Saat'i tartışanlar, tam bir sapıklık içindeler!
42. 19 اللَّهُ=Allah لَطِيفٌ=lütfkardır بِعِبَادِهِ=kullarına يَرْزُقُ=rızıklandırır مَنْ يَشَاءُ=dilediğini وَهُوَ=ve O الْقَوِيُّ=kuvvetlidir الْعَزِيزُ=galiptir	Allah kullarına lütfkardır, dilediğini rızıklandırır. O kuvvetlidir, galibtir.	Allah; kullarına çok lutfkardır. Dilediğini rızıklandırır. O'dur Kavi, Aziz.	Allah kullarına çok lütfkardır; dilediğine rızık verir, çünkü yalnız O güçlüdür, yücedir.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
42. 20	حَزَتْ =ekinini كَانَ يُرِيدُ =istiyorsa مَنْ =kim لَهُ =onun için تَزِدْ =artırırız الْآخِرَةَ =ahiret وَمَنْ =kim فِي حَرْثِهِ =onun ekinini كَانَ يُرِيدُ =istiyorsa حَزَتْ =ekinini نُوتِهِ =dünya ona veririz لَهُ =onun وَمَا =fakat olmaz مِنْهَا =ondan bir şey مِنْ نَصِيبٍ =bir nasibi فِي الْآخِرَةِ =ahirette	Ahiret kazancı isteyenin kazancını artırırız; dünya kazancını isteyene de ondan veririz; fakat onun ahirette bir payı bulunmaz.	Kim, ahiret ekini isterse; onun ekini artırırız. Kim de dünya ekini isterse; ona da bundan veririz. Ancak onun ahirette bir nasibi yoktur.	Kim öteki dünyada kazanç elde etmeyi isterse onun kazancında bir artış sağlarız: bu dünyada bir kazanç isteyene ise ondan bir şeyler ver(ebil)iriz fakat böyle biri, öteki dünya(nın nimetlerin)den hiçbir pay alamayacaktır.
42. 21	شُرَكَاءَ =ortakları أَمْ لَهُمْ =yoksa onların -mı var? لَهُمْ =kendilerine شَرَعُوا =şeriat kılan مِنَ الدِّينِ =dini مَا لَمْ يَأْذَنْ =izin vermediği وَلَوْ لَا =eğer olmasaydı اللَّهُ =Allah'ın كَلِمَةُ الْفَصْلِ =karar لَقَضِيَ =derhal hüküm verildi بَيْنَهُمْ =aralarında الظَّالِمِينَ =zalimler için وَإِنَّ =kuşkusuz أَلَيْمٌ =acı عَذَابٌ =bir azab لَهُمْ =onlara vardır	Yoksa, Allah'ın dinde izin vermediği bir şeyi onlara kanun kılacak ortakları mı vardır? Eğer azabı erteleme sözü olmasaydı, derhal aralarında hüküm verildi. Şüphesiz zalimler için can yakıcı bir azap vardır.	Yoksa Allah'ın izin vermediği bir şeyi, dinde onlara şeriat kılacak ortakları mı var? Şayet kesin söz bulunmayacak olsaydı; aralarında derhal hüküm verildi. Doğrusu zalimlere elim bir azap vardır.	Yoksa onlar, (bu dünyadan başka bir şeyi önemsemeyenler,) Allah'ın asla izin vermediği şeyleri kendileri için (hukuki ve) ahlaki bir yükümlülük haline sokan sözde uluhiyet ortağı güçlere mi inanırlar? Nihai hüküm ile ilgili (Allah'ın) bir kararı bulunmasaydı, onlar arasında her şey (bu dünyada) hükme bağlanmış olurdu ama zalimleri (öteki dünyada) acı bir azap beklemektedir.
42. 22	الظَّالِمِينَ =zalimlerin تَرَى =görürsün مِمَّا =yüzünden كَسَبُوا =yaptıkları işler وَهُوَ =o وَأَقَعَ بِهِمْ =başlarına inerken وَالَّذِينَ آمَنُوا =fakat inananlar وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ =iyi işler فِي رَوْضَاتٍ =bahçelerindedirler لَهُمْ =onlara vardır الْجَنَّاتِ =cennet عِنْدَ =yanında يَشَاءُونَ =diledikleri هُوَ =budur ذَلِكَ =işte رَبِّهِمْ =Rablerinin الْكَبِيرِ =büyük الْفَضْلِ =lütuf	Yaptıkları işler başlarına inerken zalimlerin, korkudan titrediklerini görürsün. Utanıp iyi işler yapanlar da cennet bahçelerindedirler. Rab'lerinin yanında onlara diledikleri herşey vardır. İşte büyük lütuf budur.	Göreceksin ki; zalimler yaptıkları şeyler başlarına gelirken korkudan titrerler. İman edip salih amel işleyenler ise cennet bahçelerindedirler. Rabblarının katında onlara diledikleri vardır. İşte bu; büyük lutfun kendisidir.	Zalimlerin (öteki dünyada) kazandıkları şey(i düşünmek)ten korktuklarını göreceksin. Zaten korktukları başlarına mutlaka gelecektir. İmana erip doğru ve yararlı işler yapanları ise (cennetin) çiçek dolu bahçelerinde (bulacaksın). Onlar Rablerinin katında diledikleri her şeye sahip olacaklardır (ve) bu, büyük bir lütuftur, ki;
42. 23	الَّذِي يُبَشِّرُ =müjdelediğidir بِذَلِكَ =bu عِبَادَهُ =kullarını اللَّهُ =Allah'ın وَعَمِلُوا =ve yapan الَّذِينَ آمَنُوا =inanan الصَّالِحَاتِ =iyi işler فُلٌ =de ki لَا أَسْأَلُكُمْ =ben sizden istemiyorum إِلَّا =ancak أَجْرًا =bir ücret عَلَيْهِ =bunu karşılık الْمُودَّةَ =arzu ediyorum وَمَنْ =ve kim فِي الْقُرْبَىٰ =(Allah'a) yaklaşmayı تَزِدْ =artırırız حَسَنَةً =bir iyilik يَقْتَرِفَ =yaparsa فِيهَا حُسْنًا =onun iyiliğini إِنَّ =şüphesiz لَهُ =ona غَفُورٌ =bağışlayandır اللَّهُ =Allah شُكُورٌ =karşılık verendir	Allah, inanıp salih ameller işleyen kullarını bununla müjdeler. Ey Muhammed! De ki: «Ben sizden buna karşı yakınlara sevğiden başka bir ücret istemem.» Kim güzel bir amel işlerse onun güzelliğini artırırız. Doğrusu Allah bağışlayandır. Şükrün karşılığını verendir.	İşte Allah'ın iman edip salih ameller işleyen kullarına müjdelediği budur. De ki: Ben, sizden buna karşılık; akrabalıkta sevğiden başka bir ücret istemem. Kim, bir yıllık kazanırsa; Biz onun iyiliğini artırırız. Muhakkak ki Allah; Gafur'dur, Şekur'dur.	Allah onu iman edip doğru ve yararlı işler yapan kullarına bir müjde olarak vermektedir. De ki (ey Muhammed): Bu (mesaj) karşılığında sizden yol arkadaşlarınızı sevmenizden başka bir şey beklemiyorum. Kim güzel bir iş yap(ma erdemine ulaşır)sa ona daha büyük güzellikler bağışlarız ve gerçek şu ki Allah, çok bağışlayıcıdır, şükrün karşılığını verendir.
42. 24	اِفْتَرَىٰ =uydurdu أَمْ يَقُولُونَ =yoksa -mu diyorlar? كَذِبًا =yalan عَلَى اللَّهِ =Allah'a يَشِإِ =dilese اللَّهُ =Allah عَلَّقْنَا بِكَ =senin kalbine مُحَمَّدٌ =mühür basar وَيَمْحُ =ve mahveder اللَّهُ =Allah وَيُحِقُّ =ve yerleştirir الْحَقَّ =hakki عَلَيْمٌ =bilir إِنَّهُ =şüphesiz O بِكَلِمَاتِهِ =sözleriyle الْصُّدُورِ =göğüslerin بِذَاتِ =özünü	Yoksa «Allah'a yalan uydurdu» mu diyorlar? Allah dilerse senin kalbine mühür basar; batılı mahveder, hakki sözleriyle gerçekleştirebilir. Doğrusu O, kalplerde olanı bilir.	Yoksa onlar; Allah'a karşı yalan uydurdu mu derler? Allah; dilerse senin kalbini mühürler, batılı yok eder, sözleriyle hakkı yerine getirir. Muhakkak ki O; göğüslerin özünü bilir.	Yoksa onlar, (Muhammed) kendi yalanlarını Allah'a isnad etmektedir mi diyorlar? Eğer Allah dileseydi, senin kalbini (ebediyen) mühürlerdi. Nitekim Allah batılı silip süpürür ve hakkı sözleriyle ortaya koyar. Gerçek şu ki O, (insanların) kalplerinde olanı tümüyle bilir.
42. 25	بِقَبْلِ =kabul eder وَهُوَ =O'dur ki عَنْ عِبَادِهِ =kullarından تَوْبَةٍ =tevbeyi وَيَعْفُو =affeder وَيَعْلَمُ =ve bilir مَا تَفْعَلُونَ =yaptıklarınızı	O, kullarından tevbeyi kabul eden, kötülükleri bağışlayan ve yaptıklarınızı bilendir.	O; kullarından tevbeyi kabul eden, kötülükleri bağışlayan ve yaptıklarını bilendir.	ve O'dur kullarının tevbelerini kabul eden, kötülükleri bağışlayan ve yaptığınızı her şeyi bilen,
42. 26	وَيَسْتَجِيبُ =dileklerini kabul eder وَعَمِلُوا =ve yapanların الَّذِينَ آمَنُوا =inananların الصَّالِحَاتِ =iyi işler وَيَزِيدُهُمْ =ve onlara daha fazlasını verir مِنْ فَضْلِهِ =lütuf ve kereminden لَهُمْ =onlara da vardır وَالْكَافِرُونَ =kâfirlere gelince عَذَابٌ =bir azab شَدِيدٌ =çetin	Allah, iman edip iyi işler yapanların tevbelerini kabul eder. Lütfundan onlara fazlasını verir. Kâfirlere gelince onlara da çetin bir azap vardır.	İman edip salih ameller işleyenlerin duasını kabul buyurur ve onlara lütundan artırır. Kâfirlere gelince; onlar için şiddetli bir azap vardır.	inanıp doğru ve yararlı işler yapanların dileklerini kabul eden; ve (O'dur öteki dünyada) lütfuyla onlara (hak ettiklerinden) fazlasını verecek olan. Hakikati inkar edenleri (yalnızca) çetin bir azap beklemektedir.
42. 27	اللَّهُ =Allah بَسَطَ =bollaştırsaydı وَلَوْ =eğer لَبَغَّوْا =azarlardı لِعِبَادِهِ =kullarına الرِّزْقَ =rızkı وَلَكِنْ =fakat فِي الْأَرْضِ =yeryüzünde مَا يَشَاءُ =dilediği بِقَدَرٍ =ölçüde يُنْزِلُ =indiriyor إِنَّهُ =çünkü O بِعِبَادِهِ =kullarını(n her halini) بَصِيرٌ =görendir حَبِيرٌ =haber alandır	Allah kullarına rızıkı bollaştırsaydı, yeryüzünde azarlardı. Fakat O rızıkı dilediği ölçüde indirir. Çünkü O, kullarından haberdardır, onları görür.	Şayet Allah kulları için rızıkı geniş tutsaydı; yeryüzünde azgınlık ederlerdi. Fakat O; dilediği ölçüde indirir. Muhakkak ki O; kulları için Habir'dir, Basir'dir.	Eğer Allah (bu dünyada) kullarına bol rızık vermiş olsaydı, yeryüzünde küstahça davranırlardı. Halbuki O, (rahmetini) gereği kadar dilediğince ih-san etmektedir çünkü O, kullarının (ihtiyaçlarından) tamamıyla haberdardır ve onları görmektedir.
42. 28	الَّذِي يُنْزِلُ =indiren وَهُوَ =O'dur مِنْ بَعْدِ =sonra الْغَيْثِ =yağmuru وَيُنْشُرُ =ve yayan مَا قَنَطُوا =umutlarını kestikten وَهُوَ =O الْوَلِيُّ =velidir رَحْمَتُهُ =rahmetini الْحَمِيدُ =övülmüştür	İnsanların umutsuzluğa düşmelerinin ardından yağmuru indiren ve rahmetini yayan Allah'tır. O, gerçek dosttur, övülmeye layık olandır.	O'dur ki; ümidlerini kestikten sonra yağmuru indirir ve rahmetini yayar. O; Velî'dir, Hamid'dir.	O, (insanlar) bütün ümitlerini yitirdikten sonra yağmuru indirir ve (bu suretle) rahmetini sergileyendir; çünkü (insanların) koruyucusu yalnız O'dur, hamd O'na mahsustur.
42. 29	وَمِنْ آيَاتِهِ =O'nun ayetlerindendir خَلَقَ =yaratması السَّمَاوَاتِ =gökleri وَمَا بَثَّ =ve yaydığı وَالْأَرْضِ =ve yeri	Gökleri, yer ve bunların içine yayıp ürettiği canlıları yaratması da O'nun ayetlerindendir. O, dilediği zaman onları tek-	Gökleri, yeri ve ikisini yaydığı canlıları yaratması da O'nun ayetlerindendir. O, dileyince bunları toplamaya	Gökleri ve yeri ve bunların içinde ürettip çoğalttığı bütün canlı varlıkları yaratması, O'nun işaretlerindendir. (Bunları yaratan) Allah, dilediği zaman

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
وَهُوَ=canlıları مِنْ دَابَّةٍ=bunların içine فِيهِمَا=onları toplamağa قَدِيرٌ=kadirdir إِذَا يَشَاءُ=dilediği zaman	rar toplamaya da kaadirdir	da hakkıyla kadirdir.	onları (kendi katında) toplama gücüne de sahiptir.
42. 30 مِنْ=herhangi bir وَمَا أَصَابَكُمْ=başınıza gelen مُصِيبَةً=musibet فَبِمَا=yüzündendir كَسَبَتْ=yaptığı (işler) أَيْدِيَكُمْ=kendi ellerinizin وَيَعْفُو=ve affeder عَنْ كَثِيرٍ=birçoğunu	Başınıza gelen herhangi bir musibet kendi ellerinizin yaptığı işler yüzündendir. O, yine de çoğunu affeder.	Size musibetten ne gelirse, kendi ellerinizin kazandığındandır. Bununla beraber O, çoğunu affeder.	(Hesap Günü) başınıza gelecek her felaket kendi ellerinizle yaptığınızın bir ürünü olacaktır; bununla beraber Allah çok bağışlayıcıdır;
42. 31 أَنْتُمْ=siz وَمَا=ve değilsiniz بِمُعْجزِينَ=aciz bırakacak وَمَا=ve yoktur فِي الْأَرْضِ=yer yüzünde لَكُمْ=sizin مِنْ دُونِ=başka اللَّهِ=Allah'tan مِنْ وَلِيٍّ=bir veliniz وَلَا نَصِيرٍ=ne de bir yardımcınız	Yeryüzünde O'nu aciz bırakamazsınız. Allah'tan başka bir dostunuz da yardımcınız da yoktur.	Yeryüzünde O'nu aciz bırakamazsınız. Ve sizin Allah'tan başka ne bir veliniz vardır, ne de bir yardımcınız.	ve siz O'nu yeryüzünde bertaraf edemezsiniz, (öteki dünyada da) sizi Allah'ın cezasın)dan koruyacak ve size yardım edecek kimse bulamazsınız.
42. 32 وَمِنْ آيَاتِهِ=O'nun ayetlerindendir الْجَوَارِ=akıp giden(gemi)ler فِي الْبَحْرِ=denizde كَأَلَا عِلَامٍ=dağlar gibi	Denizde dağlar gibi akıp giden gemiler de O'nun ayetlerindendir.	Denizde dağlar gibi akıp giden gemiler de O'nun ayetlerindendir.	Denizler üzerinde, dağlar'ın salınıp durması) gibi akıp giden gemiler de O'nun işaretlerindendir:
42. 33 إِنْ يَشَأْ=dilerse يُسْكِنُ=durdurur الرَّيْحِ=rüzgârı فَيُظْلَلْنَ=sonra da رَوَاكِدٍ=durakalır عَلَى ظَهْرِهِ=(denizin) sırtında إِنْ=kuşkusuz فِي ذَلِكَ=bunda vardır لَايَاتٍ=ibretler لِكُلِّ=herkes için صَبَّارٍ=sabreden شُكُورٍ=şükreden	Allah dilerse rüzgarı durdurur, gemiler denizin yüzünde durakalır. Elbette bunda çok sabreden, çok şükreden herkes için ibretler vardır.	Dilerse O; rüzgarı durdurur da denizin yüzünde durakalırlar. Muhtakkak ki bunda, sabırlı olan ve çok şükreden kimseler için ayetler vardır.	dilerse rüzgarı dindirir, o zaman denizin üstünde hareketsiz kalıverirler; bunda, şüphesiz, sıkıntılara göğüs geren ve (Allah'a) gönülden şükreden herkes için mesajlar vardır;
42. 34 أَوْ=yahut يُوبِقَهُنَّ=onları helak eder بِمَا=yüzünden كَسَبُوا=yaptıkları (işler) وَيَعْفُ=ve affeder (kurtarır) عَنْ كَثِيرٍ=birçoğunu da	Yahut yaptıkları yüzünden gemileri helak eder. Bir çoğunu da affeder.	Yahut yaptıkları-na karşılık onları helak eder. Bir çoğunu da bağışlar.	ya da yapıp ettiklerinden dolayı onları yok eder, (her şeye rağmen) Allah çok bağışlayıcıdır.
42. 35 وَيَعْلَمُ=ve bilsinler الَّذِينَ يُجَادِلُونَ=tartışanlar فِي=hakkında آيَاتِنَا=ayetlerimiz مَا=olmadığını لَهُمْ=kendileri için مِنْ مَحِيصٍ=kaçacak bir yer	Ayetlerimiz hakkında tartışanlar, kendileri için kaçacak bir yer olmadığını bilsinler.	Ayetlerimiz üzerinde tartışanlar bilsinler ki; kendileri için kaçacak bir yer yoktur.	Ve bilsinler ki, mesajlarımızı sorgulayanlar için kurtuluş yoktur.
42. 36 مِنْ شَيْءٍ=şeyler فَمَا أَوْتِيتُمْ=size verilen الدُّنْيَا=dünya الْحَيَاةِ=hayatının فَمَتَاعٌ=geçimidir وَمَا عِنْدَ اللَّهِ=Allah'ın وَأَبْقَى=ve daha kalıcıdır لِلَّذِينَ آمَنُوا=inananlar için وَعَلَى رَبِّهِمْ=ve Rablerine يَتَوَكَّلُونَ=dayananlar	Size verilen şeyler, dünya hayatının geçimidir. İnanıp Rabb'lerine güvenenler için Allah'ın yanında bulunanlar daha iyi ve daha kalıcıdır.	Size verilen herhangi bir şey, yalnızca dünya hayatının bir geçimliliğidir. Allah katında olan ise, hem daha hayırlı, hem de daha bakidir. Bu; iman edenler ve Rabblarına tevekkül edenler içindir.	(Unutmayın ki,) size ne verildiyse bu dünya hayatından (geçici) bir zevk almanız içindir. Allah katında olan ise daha iyi ve daha kalıcıdır. (Bu ödü,) iman eden ve Rablerine güvenenler (içindir).
42. 37 وَالَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ=onlar kaçınırlar كَبَائِرَ=büyük وَالْفَوَاحِشَ=ve çirkin işlerden الْإِثْمَ=günahlardan وَأِذَا هُمْ=onlar مَا غَضِبُوا=kızdıkları يَعْفُورُونَ=affederler	Onlar büyük günahlardan ve çirkin işlerden kaçınırlar; kızdıkları zaman da affederler.	Ve büyük günahlardan, hayasızlıktan çekinenler, öfkelenediklerinde bile bağışlayanlar içindir.	bağışlanmaz günahlardan ve hayasızlıktan kaçınanlar ve öfke bastığında da kolayca affedenler (için);
42. 38 وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا=çağrısına gelirler لِرَبِّهِمْ=Rablerinin وَأَقَامُوا=ve kılarlar الصَّلَاةَ=namazı وَأَمْرُهُمْ=ve işleri شُورَى=danışma iledir بَيْنَهُمْ=aralarında وَمِمَّا=şeylerden رَزَقْنَاهُمْ=kendilerine rızıklandırdığımız يُنْفِقُونَ=infak ederler	Rabb'lerinin çağrısına gelirler, namaz kılarlar. Onların işleri aralarında danışma (İstişare) iledir. Kendilerine verdiğimiz hayır için harcarlar.	Ve Rabblarına icabet edenler, namaz kıyanlar içindir. Onların işleri aralarında şura iledir. Kendilerine verdiğimiz rızıkdan da infak ederler.	Rablerinin (çağrısına) karşılık verenler ve namazlarında dikkatli ve devamlı olanlar (için); ve (bütün ortak meselelerini) aralarında danışma ile karara bağlayanlar (için); ve kendilerine rızık olarak verdiğimizden başkalarına harcayanlar (için);
42. 39 وَالَّذِينَ=onlar إِذَا=zaman أَصَابَهُمْ=uğradıkları الْبَغْيِ=saldırıya هُمْ=kendilerini يَنْصِرُونَ=savunurlar	Bir zulüm ve saldırıya uğradıkları zaman, yardımlaşarak kendilerini savunurlar.	Onlar ki; kendilerine zulüm vaki olunca yardımlaşırırlar.	ve bir zorbalık ile karşılaşmışları zaman kendilerini savunanlar (için).
42. 40 وَجَزَاءُ=cezası سَيِّئَةٍ=kötülüğün سَيِّئَةٍ=bir kötülüktür مِثْلَهَا=yine onun gibi فَمَنْ عَفَا=affeder وَأَصْلَحَ=ve barışırsa فَأَجْرُهُ=onun mükâfatı عَلَى=aittir اللَّهِ=Allah'a إِنَّهُ=doğrusu O لَا يُحِبُّ=sevmez الظَّالِمِينَ=zalimleri	Kötülüğün cezası, yine onun gibi bir kötülüktür. Kim affeder, barışırsa onun mükafatı Allah'a aittir. Doğrusu Allah zalimleri sevmez.	Kötülüğün karşılığı; ona denk bir kötülüktür. Kim, affeder ve ıslah ederse; ecri Allah'a aittir. Muhtakkak ki Allah; zalimleri sevmez.	Ama (unutma ki,) kötülüğü cezalandırma (teşebbüsü) de, bizzatı bir kötülük olabilir; o halde, kim (düşmanını) affeder ve barış yaparsa mükafatı Allah katındadır, çünkü O, zalimleri sevmez.
42. 41 وَلَمَنْ=kim انْتَصَرَ=kendini savunursa بَعْدَ=sonra ظُلْمِهِ=zulme uğradıktan فَأُولَئِكَ=öylelerinin مَا=yoktur عَلَيْهِمْ=aleyhine مِنْ سَبِيلٍ=bir yol	Zulüm gördükten sonra hakkını alan kimselerin aleyhine bir yol yoktur.	Kim, zulme uğradıktan sonra hakkını alırsa; aleyhine bir yol yoktur.	Zulme uğradıklarında kendilerini savunanlara gelince; onlara hiçbir suç isnad edilemez:
42. 42 إِنَّمَا=ancak vardır السَّبِيلُ=bir yol الَّذِينَ يَظْلِمُونَ=zulmedenler عَلَى=aleyhine النَّاسِ=insanlara وَيَبْغُونَ=ve saldıranlar فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde أُولَئِكَ=işte يُغَيِّرُ الْحَقُّ=haksız yere لَهُمْ=onlara vardır عَذَابٌ=bir azab أَلِيمٌ=acı	İnsanlara zulmedenlere, yeryüzünde haksız yere taşkınlık edenlere karşı durulmalıdır. İşte can yakıcı azap bunlardır.	Yol; ancak insanlara zulmedenler ve yeryüzünde haksız yere taşkınlık edenler içindir. İşte onlara elim bir azab vardır.	ancak (başka) insanların baskı altına alan ve yeryüzünde gaddarca davranarak her türlü haksızlığı yapanlar suç işlemişlerdir. Onları şiddetli bir azap beklemektedir.
42. 43 وَلَمَنْ=fakat kim صَبَرَ=sabreder وَعَفَرَ=ve affederse إِنْ=şüphesiz ذَلِكَ=bu لَمِنْ عَظِيمِ=çok önemli الْأُمُورِ=işlerdendir	Fakat kim sabreder kendisine yapılan kötülüğü affederse şüphesiz bu hareketi, yapılmaya değer işlerdendir.	Bununla beraber kim de sabreder ve bağışlarsa; işte bu, şüphesiz azmedilmeye değer.	Ama bilin ki, kim sıkıntıya göğüs gerer ve affederse işte bu, gönülden istenen bir şeydir.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fi Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
42. 44	وَمَنْ يُضْلِلِ=sapıklıkta bırakırsa لَهُ=onun فَمَا=artık yoktur الله=Allah مِنْ بَعْدَهُ=O'ndan sonra وَمِنْ وَلِيٍّ=bir velisi وَتَرَى=ve görürsün الظَّالِمِينَ=zalimlerin الْعَذَابِ=azabı رَأَوْا=gördükleri زَمَانَ=zaman لَمَّا=dediklerini يَقُولُونَ=var mı? هَلْ=geri dönecek إِلَى مَرَدٍّ=bir yol	Allah kimi sapıklıkta bırakırsa artık onun, bundan sonra bir dostu olmaz. Azabı gördükleri zaman zalimlerin: «Geri dönecek bir yol var mı?» dediklerini görürsün.	Kimi de Allah saptırırsa; bundan sonra artık onun için bir veli yoktur. Göreceksin ki; o zalimler, azabı gördükleri zaman: Geri dönecek bir yol yok mudur? diyeceklerdir.	İşte (böyle:) Allah kimi saptırırsa artık onun hiçbir koruyucusu olmaz, böylece sen bu zalimlerin (Kıyamet Günü kendilerini bekleyen) azabı görür görmez, (Ey-vah!) Bunun dönüşü yok mu? diye feryad ettiklerini görecek (ve duyacak)sın.
42. 45	وَتَرَاهُمْ=yine onları görürsün عَلَيْهَا=ona (ateşe) يُعْرَضُونَ=sunulurlarken خَاشِعِينَ=başlarını öne eğik يَنْظُرُونَ=aşağılıktan مِنَ الذَّلِّ=gizli gizli طَرْفٍ=gizli gizli خَفِيٍّ=ve demişlerdir الَّذِينَ آمَنُوا=asıl ziyana uğrayanlar إِنْ=şüphesiz الْخَاسِرِينَ=ziyan edenlerdir الَّذِينَ خَسِرُوا=kendilerini وَأَهْلِيهِمْ=ve ailelerini أَنْفُسَهُمْ=günü الْقِيَامَةِ=kıyamet أَلَا=bakın الظَّالِمِينَ=zalimler إِنْ=gerçekten عَذَابٍ=bir azab مُعِيمٍ=sürekli	Yine onları; aşağılıktan başlarını öne eğmiş vaziyette ateşe sunulurlarken göz ucuyla gizli gizli bakarken görürsün. İnananlar da: «İşte asıl ziyana uğrayanlar, kıyamet günü kendilerini ve ailelerini ziyana sokanlardır» derler. Bakın, gerçekten zalimler sürekli bir azap içindedirler.	Ve onları ateşe sunulurken zilletten başları öne eğilmiş, göz ucuyla gizli gizli çevreye bakarken göreceksin. İman etmiş olanlar da derler ki: Hüsranda olanlar; kıyamet gününü kendilerini de, ailelerini de hüsranda bırakanlardır. İyi bilin ki; zalimler muhakkak sürekli bir azab içindedirler.	Ve sen onları, zavallı şekilde boyunlarını bükerek (çevrelerine) göz ucuyla bakarken o (akibet)e atladıklarını göreceksin; o zaman iman edenler, (Bu) Kıyamet Günü hüsrana uğrayanlar, kendilerini ve arkalarından gidenleri mahvedenlerdir! diyecekler. Gerçek şu ki zalimler, ebedi azaba mahkum olacaklar,
42. 46	وَمَا كَانَ لَهُمْ=onların مِنْ أَوْلِيَاءٍ=velileri يَنْصُرُونَهُمْ=kendilerine yardım edecek وَمِنْ بَاشَا=başka الله=Allah'tan مِنْ ذَوْنٍ=başka الله=Allah يُضْلِلِ=sapıklıkta bırakırsa فَمَا=artık yoktur لَهُ=onun için مِنْ سَبِيلٍ=bir yol	Onların, Allah'tan başka kendilerine yardım edecek dostları yoktur. Allah kimi sapıklıkta bırakırsa artık onun için bir kurtuluş yolu yoktur.	Onların Allah'tan başka kendilerine yardım edecek velileri de yoktur. Kimi de Allah saptırırsa; artık onun için bir yol yoktur.	ve Allah'a karşı kendilerine yardım edecek bir koruyucu bulamayacaklar, çünkü Allah'ın saptırdığı için (kurtuluş) yolu yoktur.
42. 47	اَسْتَجِيبُوا=Rabbinize لِرَبِّكُمْ=önce مِنْ قَبْلِ=gelmezden يَأْتِي=bir gün يَوْمٍ=geri çevrilmesi mümkün olmayan لَهُ=Allah'tan مِنْ الله=Allah'tan أَنْتُمْ=sizin için مَا=yoktur لَكُمْ=sizin için مِنْ يَوْمِنَا=o gün مِنْ لَكُمْ=sizin için وَمَا=hiçbir inkâr	Allah'tan, geri çevrilmesi imkansız bir gün gelmeden önce, Rabb'inizin çağrısına uyun. Çünkü o gün hiçbiriniz sığınacak bir yer bulamazsınız, inkar da edemezsiniz.	Allah katından, geri çevrilmesi imkansız bir gün gelmezden önce, Rabbinize icabet edin. O gün; hiç biriniz için sığınacak bir yer yoktur, inkar da edemezsiniz.	(O halde, ey insanlar,) Allah'ın buyruğu ile geri dönüşün imkansız olduğu Gün gelmeden önce Rabbiniz(in daveti)ne uyun! (Çünkü) o Gün ne sığınacağınız bir yer bulabilirsiniz, ne de (yaptığınız hataları) inkar edebilirsiniz.
42. 48	عَافٍ=eğer أَعْرَضُوا=yüz çevirirlerse فَإِنْ=biz seni göndermedik أَرْسَلْنَاكَ=bekçi عَلَيْهِمْ=onların üzerine حَفِيطًا=bekçi إِلَّا=sana düşen إِنْ عَلَيْكَ=yalnızca إِذَا=duyurmaktır وَأِنَّا=biz زَمَانَ=zaman مِنَّا=atattırdığımız الْإِنْسَانَ=insana أَذَقْنَا=bizden بِرَحْمَةٍ=ona فَرَحٌ=başlarına gelirse ثُصِبْنَاهُمْ=ama eğer وَأِنْ=başlarına gelirse نُصِيبُهُمْ=bir kötülük سَيِّئَةً=dolay بِمَا=ellerinin أَيَّدِيهِمْ=öne sürdüğü işlerden قَدِمْتُ=insan الْإِنْسَانَ=şüphesiz hemen فَإِنْ=erkekler كَفُورٌ=nankör olur	Eğer yüz çevirirlerse üzülme; biz seni onların üzerine bekçi göndermedik. Sana düşen sadece duyurmaktır. Biz insana katımızdan bir rahmet tattırdığımız zaman ona sevinir. Ancak elleriyle yaptıkları yüzünden başlarına bir kötülük gelirse işte o zaman görürsün ki insan gerçekten pek nankördür.	Eğer onlar yine yüz çevirirlerse; Biz, seni onların üzerine bekçi olarak göndermedik. Senin vazifen, sadece tebliğdir. Gerçekten Biz, insana katımızdan bir rahmet tattırırsak; o bununla sevinir. Ama elleriyle işlediklerinden ötürü başlarına bir fenalık gelirse; işte o zaman insan, cidden pek nankördür.	Ama onlar, (ey Peygamber, senden) yüz çevirip uzaklaşırlarsa (bil ki) Biz seni onların bekçisi olarak göndermedik. Sana düşen, yalnız (emagnet edilen) mesajı iletmektir. Ve bakın, (Bizim mesajlarımıza yüz çevirmek, insan tabiatının zayıflığı ve kaypaklığından kaynaklanır; böylece,) Biz insana rahmetimizi tattırdığımız zaman onunla övünç duyar, ama kendi eliyle yaptıklarının sonucu olarak başına bir bela gelirse, o zaman, şükürden ne kadar uzak olduğunu gösterir.
42. 49	الله=Allah'ındır مُلْكُ=mülkü السَّمَاوَاتِ=göklerin وَالْأَرْضِ=ve yerin يَخْلُقُ=yaratır مِمَّا يَشَاءُ=dilediğini بِشَاءٍ=bahşeder إِنَّا=dişiler لِمَنْ يَشَاءُ=dilediğine وَبِشَاءٍ=ve bahşeder لِمَنْ يَشَاءُ=dilediğine de الذَّكَورَ=erkekler	Göklerin ve yerin hükümrانlığı Allah'ındır. Dilediğini yaratır, dilediğine kız çocuğu, dilediğine de erkek çocuğu verir.	Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. Dilediğini yaratır. Dilediğine dişiler bağışlar, dilediğine ne erkekler bağışlar.	Göklerin ve yerin kimiyeti yalnız Allah'a aittir. O, dilediğini yaratır; dilediğine kız çocukları bağışlar, dilediğine erkek.
42. 50	يَاْهُت=yahut يُزَوِّجُهُمْ=onları çift (ikiz) yapar ذَكَرَانًا=erkekler وَأِنَاْنَا=ve dişiler وَيَجْعَلُ=ve yapar مِنْ يَشَاءُ=dilediğini عَقِيمًا=kısır إِنَّهُ=şüphesiz O عَلِيمٌ=bilendir قَدِيرٌ=gücü yetendir	Yahut hem kız hem erkek çocuk verir. Dilediğini de kısır yapar. O herşeyi bilendir, herşeye gücü yetendir.	Veya hem dişi, hem erkek olmak üzere çift verir. Dilediğini de kısır bırakır. Muhakkak ki O; Alim'dir, Kadir'dir.	yahut (dilediğine) hem erkek hem kız (çocuklar) verir ve dilediğini de kısır yapar. Çünkü O, her şeyi bilendir, sınırsız güç sahibidir.
42. 51	وَمَا كَانَ لِنَبِشِرٍ=bir insanla الله=Allah'ın أَنْ يُكَلِّمَهُ=(karşılıklı) konuşması وَحِيًّا=vahiy أَوْ=yahut حِجَابٍ=perde مِنْ وَرَاءِ=yahut رَسُولًا=bir elçi يُرْسِلَ=gönderir بِإِذْنِهِ=izniyle فَيُوحِي=vahyedecek إِنَّهُ=şüphesiz O مِمَّا يَشَاءُ=dilediğini يُوحِي=yücedir حَكِيمٌ=hüküm ve hikmet sahibidir	Allah bir insanla ancak vahiy yoluyla veya perde arkasında konuşur. Yahut bir elçi gönderip izniyle ona dilediğini vahyeder. O, yücedir ve her yaptığı yerindedir.	Bir beşer için Allah'ın kendisiyle konuşması olacak şey değildir. Meğer ki bir vahy ile veya perde arkasından, yahut bir elçi gönderip de izni ile dilediğini vahyetsin. Muhakkak ki O; Aliyy'dir, Hakim'dir.	Allah, insanla, ancak apansız gelen ilham aracılığıyla yahut bir perde arkasından (seslenerek,) yahut (vahyedilmesini) dilediği şeyi kendi izniyle vahyeden bir elçi göndermek suretiyle konuşur. O, şüphesiz yücedir, hikmet Sahibidir.
42. 52	وَكَذَلِكَ=işte böyle أَوْحَيْنَا=vahyettik إِلَيْكَ=sana رُوحًا=bir ruh مِمَّا كُنْتَ=sen değıldin أَمْرًا=biliyor مَا الْكِتَابُ=Kitap nedir وَلَكِنْ=iman nedir وَلَا الْإِيمَانُ=fakat بِأَنَّا=biz onu yaptık نُورًا=bir nur بِهِ=onunla نَهْدِي=doğru yola ilettğimiz مِنْ عِبَادِنَا=kullarımızdan أَنْتَهُدِي=şüphesiz sen تَهْدِي=götürüyorsun	İşte böylece sana da emrimizle Kur'an'ı vahyettik. Sen kitap nedir, iman nedir bilmezdin. Fakat biz onu (Kitab'ı), bir nur yaptık. Kullarımızdan dilediğimizi, onunla hidayete iletiyoruz. Ve şüphesiz ki sen, doğru yola götürüyorsun.	İşte böylece Biz; sana da emrimizden bir ruh vahyettik. Sen kitap nedir, iman nedir bilmezdin. Fakat Biz; onu, kullarımızdan dilediğimizi hidayete erıştirdiğimiz bir nur kıldık. Şüphesiz ki sen, dosdoğru bir yolu göstermektesin.	İşte sana da (ey Muhammed,) kendi buyruğumuz altında hayat veren bir mesaj vahyettik. (Bu mesaj sana gelmeden önce,) sen vahiy nedir, iman (nedir) bilmezdin ama (şimdi) bu (mesaj) bir ışıık kullarımızı doğru yola ulaştırılim; şüphesiz sen de (insanları onunla) doğru yola ulaştıracaksın.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zılâ'il-İl Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
42. 53	صِرَاطٍ =yola مُسْتَقِيمٍ =doğru الله =Allah'ın صِرَاطٍ =yoluna الَّذِي لَهُ =sahibi olan مَا =bulunan herşeyin وَمَا =bulunan herşeyin فِي السَّمَاوَاتِ =göklerde وَمَا =iyi bilin ki فِي الْأَرْضِ =ve yerde تَصِيرُ =sonunda varır إِلَى اللَّهِ =Allah'a الْأُمُورُ =bütün işler	Göklerde ve yerde bulunan herşeyin sahibi Allah'ın yoluna. Dikkat edin, bütün işler sonunda Allah'a döner.	Göklerde ve yerde olanların kendisine ait olduğu Allah'ın dosdoğru yolunu. İyi bilin ki; bütün işler sonunda Allah'a döner.	göklerde ve yerdeki her şeyin maliki olan Allah'a götüren yola. Gerçek şu ki, her şeyin başı ve sonu Allah'tadır.
43. 1	حَم =Ha mim	Ha, Mim.	Ha, Mim.	Ha-Mim.
43. 2	الْمُبِينِ =apaçık وَالْكِتَابِ =Kitaba andolsun ki	Apaçık Kitab'a andolsun ki.	Apaçık kitaba andolsun ki;	Düşün özünde apaçık olan ve hakikati bütün açıklığıyla ortaya seren bu ilahi fermanı!
43. 3	إِنَّا =biz جَعَلْنَاهُ =onu yaptık أَنَا =bir Kur'an لَعَلَّكُمْ =umulur ki عَرَبِيًّا =Arapça تَعْقِلُونَ =düşünüp anlarsınız	Düşünüp anlamamız için onu Arapça bir Kur'an yaptık.	Düşünüp anlayasınız diye gerçekten Biz, onu arabça bir Kur'an kılmışızdır	Onu, düşünüp kavrayabilmeniz için Arapça bir hitabe yaptık.
43. 4	أَم =ana فِي =içindedir وَإِنَّهُ =gerçekten O الْكِتَابِ =Kitap أَدْنَى =katımızda bulunan لَعَلِّي =yücedir حَكِيمٍ =hikmetlidir	O, katımızda bulunan ana kitabdadır. Şanı yücedir, hikmetle doludur.	O nezdimizdeki ana kitabdadır. Şanı yücedir, hikmet doludur.	Ve o, katımızda bulunan bütün vahiylerin kaynağında(n çıkmış)tır; o, gerçekten yücedir, hikmet doludur.
43. 5	عَنْكُمْ =sizi أَنْ =diye أَفَنْضَرْبُ =bırakalım mı? الذِّكْرُ =uyarmaktan صَفْحًا =vazgeçip قَوْمًا =bir kavim كُنْتُمْ =oldunuz مُسْرِفِينَ =aşırı giden	Siz, haddi aşan kimseler oldunuz diye, sizi Kur'an'la uyarmaktan vaz mı geçelim?	Haddi aşan bir kavimsiniz diye, sizi o Kur'an'la uyarmaktan vaz mı geçelim?	(Siz ey hakikati inkar edenler!) Kendi kişiliğinizi harcayan insanlar olduğunuzu göre göre bu hatırlatma ve uyarıyı sizden tamamen geri mi çekelim?
43. 6	وَكَمْ =nice أَرْسَلْنَا =biz gönderdik فِي =içinde مِنْ نَبِيِّ =peygamber الْأَوَّلِينَ =önce gelenler	Biz, sizden önce gelenlere nice peygamberler gönderdik.	Daha öncekilere nice peygamberler göndermiştik.	Eski zamanların hal-kına ne kadar da çok peygamber gönderdik!
43. 7	وَمَا يَأْتِيهِمْ =onlara gelmezdi مِنْ نَبِيِّ =hiçbir peygamber إِلَّا كَانُوا =etmedikleri يَسْتَهْزِئُونَ =alay بِهِ =onunla	Onlar, kendilerine gelen her peygamberi mutlaka alaya alırlardı.	Kendilerine bir peygamber gelmeyedursun mutlaka onunla alay ederlerdi.	Ama onlara hiçbir peygamber gelmedi ki o'nunla alay etmiş olmasınlar;
43. 8	أَشَدَّ =daha güçlü olanı فَأَهْلَكْنَا =biz de helak ettik بَطْشًا =yakalayarak مِنْهُمْ =bunlardan وَمَضَى =ve geçti مِثْلُ =örneği الْأَوَّلِينَ =öncekilerin	Bizde bunlardan daha güçlü olanı o kavimleri helak ettik. Öncekilere dair nice misaller geçmiştir.	Biz, bunlardan daha güçlü olanları helak ettik. Öncekilerin misali geçti.	(sonunda) şimdikilerden daha kudretli (oldukları halde) onları silip yok etik ve o eski toplumlar geçmişten bir iz, bir hatıra oldular.
43. 9	مَنْ =kim? وَلَيْنُ سَأَلْتَهُمْ =andolsun onlara sorsan الْغَالِبِ =gökleri وَالْأَرْضِ =ve yeri لَيَقُولَنَّ =elbette diyecekler ki الْعَزِيزُ =çok üstün خَلَقَهُنَّ =onları yarattı الْعَلِيمُ =çok bilen	Andolsun onlara: «Gökleri ve yeri kim yarattı?» diye sorsan elbette «Onları, çok üstün, çok bilen Allah yarattı» diyeceklerdir.	Andolsun ki; onlara: Gökleri ve yeri kim yarattı? diye sorsan, muhakkak: Onları Aziz, Alim yaratmıştır, diyeceklerdir.	İşte böyle, şayet onlara da Gökleri ve yeri yaratan kimdir? diye sorsarsan hiç tereddüt etmeden Kudret Sahibi Olan, Her Şeyi Bilen (Allah)tır. cevabını verecekler.
43. 10	الَّذِي جَعَلَ =(O) kılandır لَكُمْ =sizin için وَجَعَلَ =ve yapandır مَهْدًا =beşik الْأَرْضِ =yeri سُبُلًا =yollar فِيهَا =orada لَكُمْ =size وَمَنْ لَعَلَّكُمْ =umulur ki تَهْتَدُونَ =hidayete eresiniz	O; size yeri beşik kılan ve doğru gitemiz için yeryüzünde size yollar gösterendir.	O ki; yeri, sizin için bir beşik kılmış, doğru gidesiniz diye orada yollar var etmiştir.	Yeri sizin için bir beşik yapan ve üzerinde (geçiminizi kazanma) yolları var eden O'dur; umulur ki doğru yolu (seçer ve onu) izlersiniz.
43. 11	وَالَّذِي نَزَّلَ =ve indirendir مِنَ السَّمَاءِ =gökten بِقَدَرٍ =bir ölçü ile مَاءً =su فَأَنْشَرْنَا =böylece canlandırdık بِهِ =onunla كَذَلِكَ =işte öyle مَيِّتًا =ölü بِلَدَةٍ =bir ülkeyi تُخْرِجُونَ =siz de çıkarılacaksınız	Gökten bir ölçüye göre suyu indiren O'dur. Biz onunla kupkuru ölü bir memleketi hayat verdik. İşte böyle sizde tekrar diriltilacaksınız.	O ki; gökten bir ölçüye göre su indirmiştir. İşte Biz, onunla ölü bir memleketi dirilttik, siz de böylece çıkarılacaksınız.	O'dur gökten gerekli miktarda suyu tekrar tekrar indiren; işte, Biz (nasıl) onunla ölü toprağa hayat veriyorsak, siz de böyle (öldükten sonra) yeniden sahneye çıkarılacaksınız.
43. 12	الْأَزْوَاجَ =çiftleri وَالَّذِي خَلَقَ =O yaratandır لَكُمْ =size وَجَعَلَ =ve var edendir كُلَّهَا =bütün وَالْأَنْعَامَ =ve hayvanlar مِنَ الْفُلْكِ =gemiler مَا تَرْكَبُونَ =bineceğiniz	Bütün çiftleri Allah yarattı, size bineceğiniz gemiler ve hayvanlar var etti.	Ve O ki; bütün çiftleri yaratmıştır. Sizin için bineceğiniz gemiler ve davarlar var etmiştir.	Ve O bütün karşıtları (da) yaratandır. O'dur bütün gemileri ve hayvanları binmeniz için sizin hizmetinize veren;
43. 13	لِتَسْتَوُوا =binmeniz için ثُمَّ =sonra عَلَى ظُهُورِهِ =onların sırtlarına تَذْكُرُوا =anmanız için نِعْمَةً =nimetini إِذَا =zaman اسْتَوَيْتُمْ =bindiğiniz رَبِّكُمْ =Rabbinizin وَتَقُولُوا =ve (şöyle) demeniz için عَلَيْهِ =onlara سُبْحَانَ =şanı yücedir لَنَا =bizim الَّذِي سَخَّرَ =hizmetimize verenin هَذَا =bunu وَمَا كُنَّا =yoksa biz değildik هَذَا =bunu مُقَرَّنِينَ =(hizmetimize) yanaştıracak	Böylece onların sırtına binip, üzerlerine yerleşince, Rabbinizin nimetini anarak «Bunu bizim hizmetimize veren Allah'ın şanı yücedir, yoksa biz bunlara güç yetiremezdik» demeniz içindir.	Ta ki bunların üzerine oturunca, Rabbinizin nimetini anarak: Bunları bize müshahhar kılan ne yücedir, yoksa biz bunlara güç yetiremezdik, diyebilirsiniz.	böyle yapar ki onlara hükmedesiniz ve ne zaman onlardan yararlanırsanız Rabbinizin nimetlerini hatırlayıp (Bütün) bunları bizim hizmetimize veren O ne yücedir, çünkü (O olmasaydı) biz bunu elde edemezdik;
43. 14	إِلَى رَبِّنَا =Rabbimize وَإِنَّا =biz elbette لَمُنْقَلِبُونَ =döneceğiz	Biz şüphesiz Rabbimize döneceğiz deyin.	Ve biz, şüphesiz Rabbimize döneceğiz.	o halde biz mutlaka O'na döneceğiz! diyebilirsiniz.
43. 15	لَهُ =O'na وَجَعَلُوا =tasarladılar جُزْءًا =bir parça مِنْ عِبَادِهِ =kullarından الْإِنْسَانَ =insan إِنَّ =gerçekten لَكُفُورٌ =bir nankördür مُبِينٌ =apaçık	Böyle iken kafirler Allah'a çocuk isnad ettiler. İnsan gerçekten apaçık nankördür, gerçeği inkar eder.	Ama onlar; kullarından bir kısmını, O'nun bir parçası saydılar. İnsan, gerçekten apaçık bir nankördür.	Ama hala O'na bir çocuk yakıştırırlar, üstelik yarattıklarından birini! Belli ki, (böyle düşünen) insan şükretmeyi terk etmiş bir nankördür!
43. 16	أَمْ اتَّخَذَ =yoksa kendisine mi aldı? بَنَاتٍ =kızları مِمَّا يَخْلُقُ =yarattıklarından وَأَصْفَاكُمْ =ve size seçti بِالْبَيْنِ =oğulları	Demek Allah, yarattıkları arasından kızları kendisine alıp da oğulları size verdi öyle mi?	Yoksa; Allah, yarattıkları arasından kızları kendisine alıp oğulları size mi ayırdı?	Yoksa, (düşünüyormusunuz ki) O, yarattıkları arasından kız çocukları kendisi için seçti ve size erkek çocukları bıraktı?
43. 17	أَحَدُهُمْ =onlardan birine وَإِذَا بُشِّرَ =müjdelense بِالْرَّحْمَنِ =Rahman'a بِمَا ضَرَبَ =anlattığı	Fakat Rahman olan Allah'a isnad ettiği kız evlat kendilerinden birisi	Ama Rahman'a isnad edilen kız evladla onlardan birisi müjdele-	Nitekim onlardan birine, Rahman'a kolayca isnad ettiği (çocuğun doğumu) müjde-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
وَجْهَهُ=yüzü ظَلَّ=kesilir مَثَلًا=benzer olarak وَهُوَ=ve o وَهُوَ=kapkara كَظِيمٍ=öfkesinden yutkunup durur	ne müjdelenince, o kimsenin yüzü simsiyah kesilir, öfkesinden yutkunup durur.	nince; yüzü kapkara kesilir de öfkesinden yutkunur durur.	lenirse, yüzü kararır ve içi öfkeyle dolar.
43. 18 أَوَمِنْ يُنْسَأُ=yetiştirileni mi? وَهُوَ=süs içinde فِي الْحَلِيَةِ=süs için غَيْرُ=olmayanı فِي الْخِصَامِ=mücadelede مُبِينٍ=açık	Demek süs içinde yetiştirilerek mücadeleye gücü olmayanı mı Allah'a isnad ediyorsunuz?	Yoksa süs içinde yetiştirilip de mücadelede açık olmayanı mı?	Nel! (diye şaşkınlıkla sorar), (Bir kız sahibi mi oldum) (yalnız) süs için var olan bir kız? Bunun üzerine kendini belli belirsiz bir iç çatışmanın içinde bulur.
43. 19 الْمَلَائِكَةُ=melekleri وَجَعَلُوا=saydılar الَّذِينَ هُمْ عِبَادُ=kulları olan إِنَّا=dişi الرَّحْمَنِ=Rahman'ın أَشْهَدُوا=şahid mi oldular? سَتَكْتُبُ=yazılacak خَلَقَهُمْ=onların yaratılışlarına شَهِادَتَهُمْ=şahidlikleri وَيُسْأَلُونَ=ve (bundan) sorulacaklardır	Onlar Rahman'ın kulları olan melekleri de dişi saydılar. Acaba meleklerin yaratılışını mı gördüler? Onların bu şahidlikleri yazılacak ve sorguya çekilecekler.	Onlar; Rahman'ın kulları olan melekleri de dişi saydılar. Yaratılışlarını mı görmüşler. Onların şهادetleri yazılacak ve onlar sorguya çekileceklerdir.	Ve onlar meleklerin (de) -ki Rahman tarafından yaratılan varlıklardır- dişi olduklarını iddia ederler, (yoksa) onların yaratılışını gördüler mi? Onların bu saçma iddiası kaydedilecek ve böyleleri (Hesap Günü bundan dolayı) yargılanacaklar!
43. 20 وَقَالُوا=ve dediler ki لَوْ شَاءَ=dileseydi الرَّحْمَنِ=Rahman مَا=biz onlara tapmazdık مَا=yoktur لَهُمْ=onların بِذَلِكَ=bu hususta إِن هُمْ=onlar إِنْ هُمْ=onlar إِلَّا=sadece يَخْرُصُونَ=saçmalıyorlar	Ve derler ki: "Eğer Rahman dilemiş olsaydı biz onlara kulluk etmezdik." Buna dair bir bilgileri yoktur onların. Onlar sadece vehimde bulunuyorlar.	Ve derler ki: Eğer Rahman dilemiş olsaydı; biz, onlara ibadet etmezdik. Onların bu konuda bir bilgileri yoktur. Onlar, yalnız yalan söyleyip dururlar.	Onlar hala: Rahman dilemiş ol(ma)saydı biz onlara asla tapmazdık! diyorlar. (Ama) onlar (Rahman'ın) böyle bir şey (istediği) hakkında bilgi sahibi değiller. Onlar sadece zannediyorlar.
43. 21 أَمْ آتَيْنَاهُمْ=yoksa onlara -mı vermişiz? كِتَابًا=bir Kitap مِنْ قَبْلِهِ=bundan önce فَهُمْ=onlar بِهِ=ona مُسْتَمْسِكُونَ=sarılıyorlar	Yoksa bundan önce onlara bir kitab verdik de ona mı sarılıyorlar?	Yoksa; daha önce onlara bir kitab verdik de ona mı tutunuyorlar?	Yoksa biz, bundan önce, kendilerine, hatta sıkı sıkıya sarıldıkları (aykırı) bir vahiy mi gönderdik?
43. 22 قَالُوا=dediler ki إِنَّا=biz وَجَدْنَا=bulduk أَبَاءَنَا=babalarımızı عَلَى=üzerinde وَإِنَّا=biz de أَنَّا=onların izlerinde مُهْتَدُونَ=gidiyoruz	Hayır! Sadece «Biz babalarımızı bu din üzerinde bulduk, biz de onların izinde gidiyoruz» dediler.	Hayır, dediler ki: Doğrusu biz, atalarımızı bir ümmet üzerinde bulduk ve biz de onların izlerinden gitmekteyiz.	Hayır! Ama şöyle derler: Biz atalarımızı (belli) bir inanç üzerinde bulduk ve ancak onların izinden giderek doğru yolu buluruz!
43. 23 وَمَا أَرْسَلْنَا=göndermedik وَكَذَلِكَ=işte böyle مِنْ قَبْلِكَ=senden önce فِي قَرْيَةٍ=herhangi bir kente مِنْ نَذِيرٍ=uyarıcı إِلَّا=başkasını قَالَ=diyenlerden إِنَّا=biz مُتْرَفُوهَا=oranın varlıklıları وَجَدْنَا=bulduk أَبَاءَنَا=babalarımızı عَلَى=üzerinde وَإِنَّا=ve biz de أَنَّا=onların izlerine مُقْتَدُونَ=uyarız	İşte böyle senden önce hangi memleketeye uyarıcı gönderdiysek, mutlaka oranın ileri gelen zenginleri: «Biz babalarımızı bir din üzerinde bulduk, biz de onların izlerine uyarız» dediler.	Senden önce de hangi kasabaya bir uyarıcı gönderdiysek; o kasabanın varlıklıları sadece dediler ki: Doğrusu biz, babalarımızı bir ümmet üzerinde bulduk ve biz de onların izlerine uymaktayız.	İşte böyle: Biz, ne zaman, senden önce herhangi bir topluluğa bir uyarıcı gönderdiysek, halkın keyif ve haz peşinde koşan kesimi daima şöyle dediler: Biz atalarımızı bir inanç üzerinde bulduk, biz ancak onların izinden gideriz!
43. 24 قَالَ=dedi أَوَلَوْ جِئْتُكُمْ=ben size getirsem de mi? بِأَهْدَى=daha doğrusunu عَلَيْهِ=üzerinde وَمِمَّا وَجَدْنَاهُمْ=bulduğunuzdan قَالُوا=dediler أَبَاءَكُمْ=babalarınızı إِنَّا=doğrusu biz بِمَا أُرْسِلْتُمْ=sizinle gönderileni بِهِ=onu كَافِرُونَ=inkâr ediyoruz	Ben size, babalarınızı üzerinde bulduğunuz dinden daha doğrusunu getirmiş olsam da yine babalarınızın yolunu mu tutacaksınız? deyince, dediler ki: «Doğrusu biz seninle gönderileni inkâr ediyoruz.»	Şayet size atalarınızı üzerinde bulduğunuz şeyden daha doğrusunu getirmişsem; yine mi bana uymazsınız? deyince, dediler ki: Doğrusu sizin gönderildiğiniz şeyi, biz inkâr ediyoruz.	(Bunun üzerine her peygamber) Nasıl? derdi, Atalarınızı inanır bulduğunuzdan daha iyi bir kılavuz getirmiş olsam da mı? Berikiler, buna, Sizin mesajlarınızda bir doğruluk payı olduğunu inkâr ediyoruz! diye cevap verirdi.
43. 25 فَأَنْتَقِمْنَا=biz de öd aldık مِنْهُمْ=onlardan فَأَنْظُرْ=bak كَيْفَ=nasıl? كَانَ=oldu عَاقِبَةُ=sonu الْمُكَذِّبِينَ=yalanlayanların	Biz de onlardan intikam aldık. Bak, yalanlayanların sonu nasıl oldu?	Biz de onlardan intikam aldık. Yalanlayanların sonunun nasıl olduğuna bir bak.	Ama sonunda onlardan intikamımızı aldık; işte bakın hakikati yalanlayanların sonu ne oldu!
43. 26 وَإِذْ=bir zaman قَالَ=demmişti ki إِبْرَاهِيمَ=İbrahim لِأَبِيهِ=babasına وَفَقَوْمِهِ=ve kavmine إِنِّي=şüphesiz ben بَرَاءٌ=uzağım مِمَّا تَعْبُدُونَ=sizin tapıklarınızdan	Bir zaman İbrahim babasına ve kavmine demişti ki; «Ben sizin tapıklarınızdan uzağım.»	Hani İbrahim; babasına ve kavmine demişti ki: Şüphesiz ben, sizin taptığınız şeylerden uzağım.	İbrahim, babasına ve halkına seslendi(ğinde bu gerçeği dikkate alması:.) Sizin tapıklarınıza tapmak benden uzak olsun!
43. 27 إِلَّا=yalnızca الَّذِي فَطَرَنِي=beni yaratana فَإِنَّهُ=çünkü O سَيَهْدِينِ=bana doğru yolu gösterecektir	Ben yalnız beni yaratana taparım. Çünkü O, bana doğru yolu gösterecektir.	Beni yaratan müstesna. Şüphesiz ki O; beni hidayete iletecektir.	Hiç kimse(ye tapmam), beni var etmiş olan hariç, beni doğru yola ileten O'dur!
43. 28 وَجَعَلَهَا=bir söz كَلِمَةً=ve onu yaptı فِي عَقِبِهِ=sonrakiler içinde بَاقِيَةً=kalıcı لَعَلَّهُمْ=umulur ki يَرْجِعُونَ=dönerler	ve bu tevhid sözünün ardından kalıcı bir söz yaptı ki, insanlar Allah'a dönsünler.	Ve onu; belki dönerler diye ardından gelenler için kalıcı bir kelime kıldı.	Ve bunu, daha sonra gelenler arasında yaşamaya devam eden bir söz olarak söyledi ki onlar (daima) o (sözü hatırlayıp ona) dönsünler.
43. 29 بَلْ=doğrusu هَؤُلَاءِ=bunları مَنَعْتُ=yaşattım وَأَبَاءَهُمْ=ve babalarını حَتَّى=dek جَاءَهُمْ=kendilerine gelinceye الْحَقُّ=gerçek söz وَرَسُولٌ=ve elçi مُبِينٌ=açıklayan	Doğrusu bunları da, babalarını da kendilerine hak ve hakikati açıklayan bir peygamber gelinceye kadar geçindirdim.	Hayır. Ben, onları da, atalarını da hakkı açıklayan bir peygamber gelene kadar geçindirdim.	Şimdi, (İbrahim'den sonra yaşamış olanlara gelince,) onlara -ve atalarına- her şeyi apaçık ortaya seren bir elçi aracılığıyla hakikati gönderinceye kadar istedikleri gibi yaşamalarına izin verdim;
43. 30 الْحَقُّ=gerçek وَلَمَّا جَاءَهُمْ=fakat onlara gelince قَالُوا=dediler هَذَا=bu سِحْرٌ=büyüdür وَإِنَّا=ve biz بِهِ=onu كَافِرُونَ=tanımayız	Fakat kendilerine hak gelince: «Bu büyüdür biz onu tanımayız.» dediler.	Hak kendilerine geldiğinde ise: Bu bir büyüdür. Doğrusu biz, onu inkâr ediyoruz, dediler.	ama şimdi hakikat onlara ulaşınca, Bütün bunlar sadece büyüleyici laflardır ve biz onlarda bir doğruluk payı olduğuna inanmıyoruz! derler.
43. 31 وَقَالُوا=ve dediler ki هَذَا=bu لَوْلَا نُزِّلَ=indirilmeli değil miydi? عَلَى رَجُلٍ=bir adama الْقُرْآنُ=Kur'an مِنْ الْقَرْنَيْنِ=iki kentten عَظِيمٌ=büyük	Ve dediler ki: «Bu Kur'an iki şehrin birinden bir büyük adama indirilmeli değil miydi?»	Ve dediler ki: Bu Kur'an, o iki kasabanın birinden büyük bir adama indirilmeli değil miydi?	Ve yine şöyle derler: Bu Kuran, neden iki şehrin ileri gelenleri ne imiş değil?
43. 32 أَهُمْ=onlar mı? يَقْسِمُونَ=bölüştürüyorlar رَحْمَتِ رَبِّكَ=rahmetini نَحْنُ=biz	Rabbinin rahmetini onlar mı paylaşıyorlar? Dünya hayatında onların	Yoksa Rabbinin rahmetini onlar mı paylaşıyorlar? Dünya ha-	Rabbinin rahmetini yoksa onlar mı bölüştürüyorlar? (Hayır, nasıl ki) bu dünyada

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
قَسَمْنَا=taksim ettik بَيْنَهُمْ=aralarında مَعِيشَتَهُمْ=onların geçimliklerini الدُّنْيَا=dünya فِي الْحَيَاةِ=hayatında وَرَفَعْنَا=ve üstün kıldık بَعْضُهُمْ=onlardan kimini فَوْقَ=üzerine بَعْضِ=ötekiler دَرَجَاتٍ=derecelerle لِيَتَّخِذَ=edinmeleri için بَعْضُهُمْ=biri بَعْضًا=diğerine سُخْرِيًّا=hizmetçi, çalışan وَرَحْمَتُ=rahmeti رَبِّكَ=Rabbinin خَيْرٌ=daha hayırlıdır مِمَّا يَجْمَعُونَ=onların toplayıp yığıdıklarından	geçimliliklerini Biz taksim ettik; birbirlerine iş gördürmeleri için kimini ötekine derecelerle üstün kıldık. Rabbinin rahmeti, onların toplayıp yığıdıklarından daha hayırlıdır.	yatında onların geçimlerini aralarında Biz paylaştırdık. Birbirlerine iş gördürbilmeleri için kimini kimine derecelerle üstün kıldık. Rabbinin rahmeti, onların biriktirdikleri şeylerden daha hayırlıdır.	geçim araçlarını onlar arasında bölüştüren ve onların bazısını başkalarına yardım etmeleri için diğerlerinin üstüne çıkaran Biziz; (aynı şekilde, dilediğimize manevi bağışlarda bulunan da Biziz): Rabbinin bu rahmeti, onların yığılabilecekleri bütün (dünyevi servetler)den daha hayırlıdır.
43. 33 أَنْ يَكُونَ=olması وَلَوْلَا=(sözkonusu) olmasaydı وَاحِدَةً=bir tek أُمَّةٌ=ümmet النَّاسُ=insanların لَجَعَلْنَا=yapardık لِمَنْ يَكْفُرُ=inkâr edenlerin بِالرَّحْمَنِ=Rahman'ı لَلْيُبْوتِهِمْ=evlerine سُقُفًا=tavanlar مِنْ فِضَّةٍ=gümüşten وَمَعَارِجَ=ve merdivenler عَلَيْهَا=üzerine يُظْهَرُونَ=binip çıkacakları	İnsanlar küfürde birleşen bir tek ümmet olmayacak olsaydı, Rahman'ı inkar edenlerin evlerinin tavanları ve üzerine binip çıkacakları merdivenleri gümüşten yapardık.	Şayet insanlar, tek bir ümmet haline gelmeyecek olsaydı; Rahman'ı inkar edenlerin evlerinin tavanlarını ve üzerinde yükseldikleri merdivenleri gümüşten yapardık.	Eğer (sınırsız zenginliklerin önerine serilmesiyle) bütün insanlar tek bir (şeytani) toplum haline gelmiyecek olsaydı, (şimdi) Rahman'ı inkar edenlerin evlerini gümüşten çatılar ve tırmacakları (gümüşten) merdivenler ile donatırdık;
43. 34 أَبْوَابًا=kapılar وَلِلْيُوتِهِمْ=ve evlerine وَسُرُرًا=ve koltuklar عَلَيْهَا=üzerine يَتَكُونُونَ=yaslanacakları	Evlerinin kapılarını ve üzerlerine yaslanacakları koltukları da hep gümüşten yapardık.	Evlerinin kapılarını ve üzerlerine yaslanacakları kerevetleri de,	ve evlerine (gümüş) kapılar, üzerinde yatıp uzanacakları (gümüş) yataklar,
43. 35 وَإِنْ كُلُّ=bütün وَرُحْرُقًا=ve (nice) süsler لَمَّا=sadece ذَلِكَ=bunlar الْحَيَاةِ=hayatının مَتَاعٍ=geçici menfaatleridir عِنْدَ=katında وَالْآخِرَةِ=ahiret ise الدُّنْيَا=dünya لِلْمُتَّقِينَ=muttakiler içindir رَبِّكَ=Rabbinin	ve nice süsler verirdik. Bütün bunlar sadece dünya hayatının geçici malından ibarettir. Ahiret nimeti ise, Rabbinin katında, Allah'ın azabından sakınıp rahmetine sığınanlara mahsustur.	Altına boğardık. Bunların hepsi sadece dünya hayatının geçimliğidir. Ahiret ise; Rabbinin katında müttakiler içindir.	ve (sınırsız ölçüde) altın? Ama bunların tümü, bu dünya hayatının (gelip geçici) zevklerinden başka bir şey değildir; halbuki Allah'a karşı sorumluluk duyanları öteki dünya(da) Rableri katında (mutluluk) bekler.
43. 36 عَنْ=karşı يَعْشُ=kör olursa وَمِنْ=kim ذِكْرٍ=zikrine الرَّحْمَنِ=Rahman'ın نَقِضَ=sardırırız لَهُ=ona شَيْطَانًا=bir şeytani فَهُوَ=artık o لَهُ=onun قَرِينٌ=arkadaşı olur	Kim Rahman'ın Kur'an'ından yüz çevirirse ona, bir şeytani arkadaşı veririz ve o şeytan artık onun ayrılmaz dostudur.	Kim, Rahman'ın zikrinigörmezlikten gelirse; Biz, ona şeytani muallet ederiz.	Rahman'ın uyarısını görmezden gelmeyi tercih eden kimseye gelince, Biz onun içine öteki kişiliğini oluşturmak üzere (kalıcı) bir şeytani dürtü yerleştiririz.
43. 37 وَانَّهُمْ=onlar لَيَصُدُّونَهُمْ=onları engelledikleri halde وَيَحْسَبُونَ=sanırlar عَنِ السَّبِيلِ=yoldan أَنَّهُمْ=bunlar مُهْتَدُونَ=doğru yolda olduklarını	O şeytanlar bunları doğru yoldan çıkardıkları halde bunlar doğru yolda olduklarını sanırlar.	Şüphesiz ki onlar da bunları yoldan çıkarırlar. Bunlar ise doğru yolda olduklarını sanırlar.	Bu (şeytani dürtüler) böylelerini (hakikat) yolundan alıkoyar ve bunlar kendilerinin doğru yolda olduklarını sanırlar!
43. 38 إِذَا=zaman جَاءَنَا=bize geldiği حَتَّى=nihayet يَا لَيْتَ=keşke olsaydı بَيْنِي=benimle قَالَ=der ki وَبَيْنَكَ=senin aranda يُعَدُّ=kadar uzaklık الْمَشْرِقَيْنِ=iki doğu فَبِئْسَ=meğer ne kötü الْقَرِينِ=arkadaş(mışsın)	O şeytanın dostu bize geldiği zaman arkadaşına: «Keşke benimle senin aranda doğu ile batı arası kadar uzaklık olsaydı» der. Meğer ne kötü arkadaşmış.	Nihayet Bize gelince der ki: Keşki benimle senin aranda Doğu ile Batı arasındaki kadar uzaklık olsaydı. Sen, ne kötü arkadaş imişsin.	Ama sonunda (bu şekilde günaha batmış olan) kişi, (Hesap Günü) önümüze geldiği zaman, (öteki kişiliğine,) Keşke benimle senin aranda doğu ile batı kadar bir mesafe olsaydı! diyecektir; şu öteki kişilik ne kadar da kötüymiş!
43. 39 وَلَنْ يَنْفَعَكُمْ=size bir yarar sağlamaz الْيَوْمَ=bugün إِذْ=çünkü ظَلَمْتُمْ=zulmettiniz أَنْتُمْ=siz فِي الْعَذَابِ=azabda مُشْتَرِكُونَ=ortaksınız	İkiniz de zalim olduğunuz için bugün pişman olmanız size hiçbir fayda vermeyecektir. Çünkü siz azapta ortaksınız.	Zulmettiğiniz için, bugün pişmanlığın hiç bir faydası yoktur. Muhakkak ki azabda ortaksınız.	O Gün bu(nu öğrenmeniz) size bir fayda sağlamaz, çünkü siz (birlikte) günah işlediniz, şimdi (de) azabınızı birbirinizle paylaşıp.
43. 40 أَفَأَنْتَ=sen mi? تُسْمِعُ=işittireceksin الصَّمِّ=sağıra أَوْ=yahut تَهْدِي=yola ileteceksin الْعُمَى=körü وَمَنْ=ve kimseyi كَانَ=olan فِي ضَلَالٍ=sapıklıkta مُبِينٍ=apaçık	Ey Muhammed! Sen mi sağırlara işittireceksin, yahut kör ve apaçık sapıklıkta olanı doğru yola ileteceksin?	Sen mi duyuracaksın o sağırlara? Körleri ve apaçık sapıklıkta olanları sen mi hidayete eriştireceksin?	Sen (ey Muhammed) sağıra işittirebilir misin, yahut köre doğru yolu gösterebilir misin, ya da sapıklığa gömülmüş olana?
43. 41 بِكَ=seni نَذْهَبَنَّ=biz alıp götürsek فَمَا=bile فَأِنَّا=muhakkak biz مِنْهُمْ=onlardan مُنْتَقِمُونَ=öc alıriz	Eğer biz seni alıp götürürsek (vefat ettirsek) onlardan intikam alacağız.	Seni onlardan uzaklaştırsak da; muhakkak ki Biz, (önce) seni (onların) onlardan intikam alıriz.	Biz (mesajın hakim duruma geçmeden önce) seni (onların) elinden alsak da (almasak da) mutlaka onlardan öcümüzü alıriz.
43. 42 أَوْ=yahut تُرَبِّيكَ=sana gösteririz وَعَدْنَاهُمْ=onları uyardığımız şeyi فَأِنَّا=şüphesiz bizim عَلَيْهِمْ=onlara مُقْتَدِرُونَ=gücümüz yeter	Yahut onları tehdit ettiğimiz şeyi sana gösteririz. Bizim onlara gücümüz yeter.	Yahut da onlara vaadettiğimizi sana gösteririz. Çünkü Biz, onlara karşı gücü yetenleriz.	ve onlara vaad ettiğimiz şeyi yerine getirdiğimizi (bu dünya-da) sana göstersek de (göstermesek de) onlar üzerinde kesin bir otoriteye sahibiz!
43. 43 فَاسْتَمْسِكْ=sen sım sıkı sarıl بِالَّذِي أُوحِيَ=sana vahyedilene إِلَيْكَ=sana إِنَّكَ=çünkü sen عَلَى=üzerindesin صِرَاطٍ=yol مُسْتَقِيمٍ=doğru	Sen, sana vahyedilene sım sıkı sarıl. Zira sen, dosdoğru yoldasın.	Sen; sana vahyolunana sarıl. Muhakkak ki sen, dosdoğru bir yol üzerindesin.	Öyleyse sana vahyedilmiş olan her şeye sım sıkı sarıl; çünkü sen dosdoğru bir yoldasın;
43. 44 لَذِكْرُ=bir Zikir'dir وَإِنَّهُ=şüphesiz O (Kur'an) لَكَ=sana وَلِقَوْمِكَ=ve kavmine وَسَوْفَ=ve yakında تُسْأَلُونَ=sorulacaksınız	Doğrusu bu Kur'an sana ve ümmetine bir öğüttür, ondan sorumlu tutulacaksınız.	Doğrusu bu; sana ve kavmine bir öğüttür. Ondan sorguya çekileceksiniz.	ve bu (vahiy) şüphesiz senin ve halkın için bir şeref ve itibar (kaynağı) olacaktır ama zamanı gelince hepiniz (ona karşı tutumunuzdan dolayı) hesaba çekileceksiniz.
43. 45 مَنْ أَرْسَلْنَا=gönderdiğimiziz وَاسْأَلْ=ve sor مِنْ قَبْلِكَ=senden önce أَجَعَلْنَا=yapmış mıyız? مِنْ رُسُلِنَا=elçilerimizden مِنْ دُونِ=Rahman'dan الرَّحْمَنِ تُعْبَدُونَ=tapılacak إِلَهَةً=tanırlar	Senden önce gönderdiğimiz peygamberlere sor. Biz Rahman olan Allah'tan başka yapılacak tanrıları yapmış mıyız?	Senden önce gönderdiğimiz peygamberlerimize sor: Biz, Rahman'dan başka ibadet edecek tanrıları kılmış mıyız?	(Bırak başkasını da,) senden önce gönderdiğimiz elçilerimize sor, Rahman'dan başkalarıyla tapılmasına hiç izin vermiş miyiz?
43. 46 أَرْسَلْنَا=biz gönderdik وَلَقَدْ=andolsun مُوسَى=Musa'yı بِآيَاتِنَا=ayetlerimizle	Andolsun biz Musa'yı da ayetlerimizle Firavun'a ve ileri gelen adamlarına gönderdik:	Andolsun ki; Biz, Musa'yı da ayetlerimizle Firavun'a ve erkânına göndermiştik.	İşte bu şekilde Musa'yı mesajlarımızla Firavun'a ve ileri gelen adamlara gönderdik: Musa onlara,

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
إِلَىٰ فِرْعَوْنَ=Fir'avn'a فَقَالَ=dedi وَمَلَأَهُ=ve ileri gelen adamlarına رَبِّ=Rabbinin إِنِّي=ben رَسُولُ=elçisiyim الْعَالَمِينَ=alemlerin	«Ben alemlerin Rabbinin elçisiyim» demişti.	Ve demişti ki: Şüphesiz ben, alemlerin Rabbinin elçisiyim.	Bakın dedi, ben bütün alemlerin Rabbinin bir elçisiyim!
43. 47 فَلَمَّا جَاءَهُمْ=onlara getirince بِآيَاتِنَا=ayetlerimizi إِذَا=hemen هُمْ=onlar مِنْهَا=onlarla يُضْحَكُونَ=(alay edip) gülmeğe başladılar	Onlara ayetlerimizi getirince, birden bire onlarla alay etmeye koyuldular.	Onlara ayetleri-mizle varınca, onlar bunlara gülüvermişlerdi.	Ama önlerine (mucizevi) işaretlerimizi getirince, hemen onları alaya aldılar,
43. 48 وَمَا نُرِيهِمْ=onlara göstermeyiz إِلَّا=başkasını مِنْ آيَةٍ=bir mucize mutlaka أَكْبَرُ=daha büyüktür هِيَ=ki o مِنْ أُخْتِهَا=kardeşinden (ötekinden) وَأَخَذْنَاهُمْ=onları yakaladık بِالْعَذَابِ=azab(lar) ile لَعَلَّهُمْ=umulur ki يَرْجِعُونَ=dönerler	Onlara biri diğerinden daha büyük olmayan hiçbir ayet göstermedik. Doğru yola dönmeleri için azaba uğrattık.	Onlara biri diğerinden daha büyük olmayan hiç bir ayet göstermedik. Doğru yola dönmeleri için onları azaba uğrattık.	halbuki kendilerine gösterdiğimiz her işareti, öncekinden daha etkileyici idi ve (her defasında) onları belki (Bize) dönerler diye azaba çarptırdık.
43. 49 وَقَالُوا=dediler ki يَا أَيُّهُ=ey السَّاحِرُ=büyücü ادْعُ=dua et لَنَا=bizim için رَبِّكَ=Rabbine عِنْدَكَ=sana verdiği بِمَا عَاهَدَ=söz hürmetine إِنَّا=artık biz لَمُهْتَدُونَ=yola geleceğiz	Azabı görünce: «Ey büyücü, bizim için Rabb'ine dua et, sende bulunan ahdi hürmetine bizi bağışlamasını dile, artık yola geleceğiz» dediler.	Ve dediler ki: Ey sihirbaz; sana verdiği ahde göre Rabbına bizim için dua et. Muhakkak biz, hidayete eriştilmiş olacağız.	Ve (her defasında,) Ey büyücü! diye feriyad ettiler, Seninle yaptığı (peygamberlik) sözleşmesinin hatırına bizim için Rabbine yalvar, biz artık kesinlikle doğru yola döneceğiz!
43. 50 فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ=onlardan إِذَا=hemen هُمْ=onlar الْعَذَابِ=azabı يُنْكثُونَ=sözlerinden dönüyorlar	Fakat biz onlardan azabı kaldırıncasözlerinden dönmeye başladılar.	Azabı üzerlerinden kaldırıncasözlerinden caydılar.	Ama azaptan kurtarıp kurtarmaz, bir bakarsın ki hemen sözlerinden dönüvermişler!
43. 51 فِي=içinde فِرْعَوْنَ=Fir'avn وَنَادَى=seslendi يَا قَوْمِ=ey kavmim قَالَ=dedi ki قَوْمِهِ=kavminin أَلَيْسَ=değil mi? لِي=benim مُلْكُ=mülkü الْأَنْهَارُ=ırmaklar وَهَذِهِ=ve şu مِصْرَ=Mısır مِنْ تَحْتِي=altımdan أَكْبَرُ=görmüyor musunuz?	Firavun kavmine şöyle seslenip dedi ki: «Ey kavmim, Mısır mülkü ve şu altından akıp giden ırmaklar benim değil mi? Görmüyor musunuz?»	Firavun, kavmine seslendi ve dedi ki: Ey kavmim; Mısır mülkü ve altımdan akan şu ırmaklar benim değil mi? Hala görmüyor musunuz?	Ve Firavun, halkına bir çağrıda bulunarak Ey kavmim! dedi, Mısır'ın hakimiyeti bana ait değil mi? Bütün bu nehirler benim ayaklarımın altında akıyor mu? (Sizin en büyük efendiniz olduğumu) görmüyor musunuz?
43. 52 أَمْ=yahut değil miyim? أَنَا=ben خَيْرٌ=daha iyi الَّذِي هُوَ=ki o مِنْ هَذَا=şundan وَلَا=ve olmayandır مَهِينٌ=aşağılıktır يَكَادُ=nerdeyse يُبَيِّنُ=söz anlatacak durumda	Yoksa ben, kendisi zayıf ve neredeyse söz anlatamayacak durumda bulunan şu adamdan daha hayırlı değil miyim?	Ben, açıkça söyleyemeyecek derecede zavallı olan şu adamdan daha hayırlı değil miyim?	Ben, ne demek istediğini bile anlatamayan şu zavallı adamdan daha iyi değil miyim?
43. 53 عَلَيْهِ=üzerine فَلَوْلَا أَلْفِي=atılmalı değil miydi? أَوْ=yahut مِنْ ذَهَبٍ=altın أَسْوَرَةٌ=bilezikler مَعَهُ=yanında جَاءَ=gelmeli (değil miydi?) الْمَلَائِكَةُ=melekler مُقْتَرِنِينَ=yakın	Ona altın bilezikler verilmeli, yahud yanındaki kendisiyle beraber yardımcı melekler gelmeli değil miydi?	Ona altın bilezikler verilmeli veya beraberinde kendisine yardım edecek melekler gelmeli değil miydi?	Sonra, neden ona hiç altın bilezikler verilmemiş ve neden onunla birlikte bir melek gelmiş değil?
43. 54 قَوْمَهُ=kavmini فَاسْتَخَفَّ=küçümsedi فَأَطَاعُوهُ=onlar da ona boyun eğdiler إِنَّهُمْ=çünkü onlar كَانُوا=idiler قَوْمًا=bir kavim فَاسْقِينِ=yoldan çıkmış	İşte Firavun bu şekilde kavmini küçümsedi. Onlar da ona boyun eğdiler. Çünkü onlar yoldan çıkmış bir kavimdi.	Firavun, kavmini küçümsedi, ama onlar yine de kendisine itaat ettiler. Çünkü onlar, fasık olan bir kavim idi.	Firavun, böylece halkını ahmaklaştırdı ve onlar da sonunda boyun eğdiler, çünkü onlar aldatılmış, ayartılmış bir halktı!
43. 55 فَلَمَّا أَسْفُونَا=onlar bizi kızdırınca أَنْتَقَمْنَا=biz de öc aldık مِنْهُمْ=onlardan فَاعْرَفْنَاهُمْ=ve onları boğduk أَجْمَعِينَ=hepsini	Bizi öfkelerendirince onlardan intikam aldık, böyle hepsini suda boğduk.	Bizi öfkelerendirdi; onlardan intikam aldık ve hepsini suda boğduk.	Ama Bize meydan okumaya devam edince onlara misillemede bulunduk ve hepsini suda boğduk.
43. 56 فَجَعَلْنَاهُمْ=onları yaptık سَلَفًا=geçmiş ataları وَمَثَلًا=ve örneği لِلْآخِرِينَ=sonradan gelenlerin	Böylece onları, sonrakiler için hem bir örnek, hem de bir ibret yaptık.	Ve onları, sonradan geleceklere bir geçmiş ve örnek kıldık.	onları geçmişten kalan bir hatıra ve sonrakiler için bir ibret örneği kıldık.
43. 57 وَلَمَّا ضُرِبَ=anlatılınca ابْنُ=oğlu مَرْيَمَ=Meryem مِثْلًا=bir misal olarak قَوْمُكَ=kavmin مِنْهُ=ondan ötürü يَصِدُّونَ=yaygarayı bastılar	Meryemoğlu İsa, bir misal olarak anlatılınca hemen kavmin yaygarayı bastı.	Meryem'in oğlu misal olarak verilince; senin kavmin hemen bağıştı.	Şimdi, ne zaman Meryem'in oğlu(nun tabiatı) örnek olarak ortaya getirilse, (ey Muhammed,) senin kavmin bu yüzden yaygarayı basar;
43. 58 وَقَالُوا=dediler أَلْهِنَّا=bizim tanrılarımız mı? خَيْرٌ=hayırlı أَمْ=yoksa هُوَ=o mu? أَنَّكَ=sana بَدَلًا=tartışmadan إِلَّا=başka bir sebeple بَلْ=doğrusu هُمْ=onlar قَوْمٌ=bir toplumdur كَافِرُونَ=kavgacı	Bizim tanrılarımız mı hayırlı yoksa o mu? dediler. Bunu sana ancak tartışmak için söylediler. Öyle ya onlar, kavgacı bir toplumdur.	Ve: Bizim tanrılarımız mı, yoksa o mu daha iyidir? dediler. Sana böyle demeleri, sadece tartışmaya girişmek içindir. Hayır, onlar kavgacı bir kavimdir.	ve Hangisi daha iyi, bizim ilahlarımız mı yoksa o mu? derler. (Ama) onlar bu mukayeseyi, yalnızca, sırf muhalefet olsun diye senin önüne getirirler. Evet, onlar kavgacı/tartışmacı bir toplumdur!
43. 59 إِلَّا=sadece عَبْدٌ=bir kuldur أَنْعَمْنَا=nimet verdiğimiz عَلَيْهِ=kendisine وَجَعَلْنَاهُ=ve kıldığımız مَثَلًا=örnek لِبَنِي=oğullarına إِسْرَائِيلَ=İsrail	O, sadece kendisine nimet verdiğimiz ve İsrailoğullarına örnek kıldığımız bir kuldur.	O; kendisine nimet verdiğimiz ve İsrailoğullarına örnek kıldığımız bir kuldur.	(İsa'ya gelince,) o sadece (bir insandır) kendisini (peygamberlikle) onurlandırdığımız ve İsrailoğulları için örnek kıldığımız bir kul(umuz).
43. 60 وَلَوْ=eğer نَشَاءُ=dileseydik لَجَعَلْنَاهُ=yapardık مِنْكُمْ=sizden مَلَائِكَةً=melekler فِي الْأَرْضِ=şu dünyada يَخْلُقُونَ=yerinize geçen	Eğer biz dileseydik, sizin yerinize, yeryüzünde melekler yaratırdık da sonra yerinize geçerlerdi.	Şayet dileseydik; sizden, yeryüzünde sizin yerinizi tutacak melekler var ederdik.	Ve eğer isteseydik, (siz ey meleklerle tapınlar,) sizi yeryüzünde birbiri ardından gelen melekler yapardık!
43. 61 وَإِنَّهُ=O لَعَلَّمُ=ilmidir لِلسَّاعَةِ=kıyametin بِهَا=ondan فَلَا تَمْتَرَنَّ=hiç şüphe etmeyin وَاتَّبِعُونِ=ve bana uyun هَذَا=budur صِرَاطٌ=yol مُسْتَقِيمٌ=doğru	O kıyametin kopacağını gösterir bir ilimdir. O saatin geleceğinden hiç şüphe etmeyin, bana uyun. Doğru yol budur.	Şüphesiz ki o, saatin bilgisidir. O'ndan hiç şüphelenmeyin ve Bana tabi olun. İşte doğru yol.	Bakın, bu (ilahi kelam) Son Saati(n geleceğini) bildiren bir araçtır; o halde (Son Saat) hakkında hiçbir şüpheyi kapılmayın ve Bana uyun; dosdoğru yol (yalnız) budur.
43. 62 وَلَا يَصُدَّنَّكُمْ=sizi (bundan) alıkoymasın الشَّيْطَانَ=şeytan إِنَّهُ=çünkü o لَكُمْ=sizin için	Şeytan sizi bundan alıkoymasın. Çünkü o, sizin için açık bir düşmandır.	Sakin şeytan sizi çevirmesin. Şüphesiz ki o, size apaçık bir	Şeytan'ın sizi (bu yoldan) çevirmesine izin vermemeyin; çünkü o, sizin apaçık düşma-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
عَدُوٌّ=bir düşmandır مُبِينٌ=açık		düşmandır.	nınızdır!
43. 63 عِيسَى=İsa وَلَمَّا جَاءَ=gelince فَقَدْ=elbette قَالَ=dedi ki بِالْبَيِّنَاتِ=açık kanıtlarla جِئْتُكُمْ=ben size geldim بِالْحِكْمَةِ=hikmet ile لَكُمْ=size وَلَا بَيِّنَ=ve açıklamak için (geldim) بَعْضَ=bir kısmını الَّذِي تَخْتَلِفُونَ=ayrılığa düştüğünüz şeylerden فَإِنْقُوا=korkun فِيهِ=onda اللَّهُ=Allah'tan وَأَطِيعُونَ=ve bana itaat edin	İsa açık delilleri getirdiği zaman dedi ki: «Size hikmetle ve ayrılığa düştüğünüz şeylerin bir kısmını açıklamak üzere geldim. Allah' a karşı gelmekten sakının, bana itaat edin.»	İsa huccetlerle gelince; demişti ki: Size hikmetle ve ihtilafa düştüğünüz şeylerin bir kısmını açıklamak için geldim. Öyleyse Allah'tan korkun ve bana itaat edin.	İsa, (kendi halkına) hakikatin bütün kanıtları ile geldiği zaman, Ben dedi, size hikmet ile ve üzerinde ayrılığa düştüğünüz şeylerin bir kısmını açıklığa kavuşturmak üzere geldim. O halde, Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincine varın ve bana tabi olun!
43. 64 هُوَ=O'dur إِنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah وَرَبُّكُمْ=ve sizin Rabbiniz رَبِّي=benim Rabbim صِرَاطٌ=yol هَذَا=budur فَأَعْبُدُوهُ=O'na tapın مُسْتَقِيمٌ=doğru	Çünkü Allah benim de Rabbim, sizin de Rabbinizdir. O'na ibadet edin. İşte bu, doğru bir yoldur.	Muhakkak ki Allah, benim de Rabbımdır, sizin de Rabbinizdir. Öyleyse O'na ibadet edin. İşte doğru yol.	Allah, şüphesiz benim de Rabbim, sizin de Rabbinizdir; öyleyse (yalnızca) O'na kulluk edin; doğru yol (sadece) budur!
43. 65 فَاخْتَلَفَ=birbirleriyle ihtilafa düşmüşlerdir الْأَحْزَابُ=gruplar مِنْ بَيْنِهِمْ=aralarından çıkan فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا=zulmedenlerin أَلِيمٌ=acı مِنْ عَذَابِ=azabından يَوْمَ=bir günün	Ama aralarından çıkan gruplar, birbiriyle ihtilafa düştüler. Acı bir günün azabı karşısında vay o zulmedenlerin haline!	Ama aralarında hizibler birbirleriyle ihtilafa düştüler. Acıklı bir günün azabından vay o zulmedenlerin haline.	Fakat (İsa'dan sonra gelenler) arasından çıkan gruplar farklı görüşleri savunmaya başladılar. Vay haline o zulmedenlerin ve yazık o acı Gün'de (başlarına gelecek) azap için!
43. 66 إِلَّا=ille هَلْ يَنْظُرُونَ=onlar -mi bekliyorlar? السَّاعَةِ=saatin أَنْ تَأْتِيَهُمْ=kendilerinin başlarına gelmesini وَهُمْ=onlar بَعْنَةً=ansızın لَا يَشْعُرُونَ=hiç farkında değillerken	Onlar illa o saatin kendilerinin hiç farkında olmadıkları bir sırada, ansızın başlarına gelmesini mi bekliyorlar?	Onlar, farkında değillerken kendilerine ansızın o saatin gelmesini mi bekliyorlar?	Onlar, (günaha batmış olanlar) (oturup) Son Saat'i mi bekliyorlar; onun (yaklaştığı) fark edilmeden başlarına ansızın gelmesini mi?
43. 67 يَوْمَئِذٍ=o gün الْأَخِلَاءُ=dostlar عَدُوٌّ=düşmandır بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ الْمُنْقِبِينَ=muttakiler إِلَّا=dışında	O gün takva sahipleri dışında, dost olanlar birbirlerine düşman olurlar.	O gün; muttakilerin dışında, dostlar birbirlerine düşman olurlar.	O Gün, (eski) dostlar birbirlerine düşman olacaklar; Allah'a karşı sorumluluk bilinci duyanlar dışında (hepsi).
43. 68 لَا خَوْفٌ=korku yoktur يَا عِبَادِ=ey kullarım الْيَوْمَ=bugün عَلَيْكُمْ=size وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ=ve siz üzülmeyeceksiniz	Ey kullarım, bugün size korku yoktur ve siz üzülmeceksiniz.	Ey kullarım; bugün size korku yoktur. Ve siz, üzülecek de değilsiniz.	(Ve Allah onlara,) Ey Benim kullarım! diyecek, Bugün ne korkmanıza gerek var, ne de üzüleceksiniz!
43. 69 بِآيَاتِنَا=ayetlerimize الَّذِينَ آمَنُوا=iman edenler مُسْلِمِينَ=Müslüman وَكَانُوا=ve olanlar	Onlar, ayetlerimize inanmış ve müslüman olmuş kullarımdı.	Onlar ki; ayetlerimize iman etmiş ve müslüman olmuşlardır.	(Siz ey) mesajlarımıza iman etmiş ve kendilerini Bize teslim etmiş olanlar!
43. 70 أَنْتُمْ=siz الْجَنَّةَ=cennete ادْخُلُوا=haydi girin وَأَرْوَاكُمْ=ve eşleriniz تُحْبَرُونَ=ağırlandı ve sevindirileceksiniz	Siz ve eşleriniz, ağırlanmış olarak cennete giriniz.	Siz ve eşleriniz, ağırlanmış olarak cennete girin.	Siz ve eşleriniz, sevinç ve mutlulukla cennete girin!
43. 71 عَلَيْهِمْ=onların önünde يُطَافُ=dolaştırılır مِنْ ذَهَبٍ=altın بِصِحَافٍ=tepsiler وَفِيهَا=orada vardır وَآكَوَابٍ=ve kadehler تَسْتَهِيهِ=canların çektiği مَا=her şey وَتَلَذُّ=ve hoşlandığı الْأَنْفُسُ=nefislerinin وَأَنْتُمْ=ve siz فِيهَا=orada الْأَعْيُنُ=gözlerin خَالِدُونَ=ebedi kalacaksınız	Onların önünde altın tepsiler ve kadehler dolaştırılır. Orada canların çektiği, gözlerin hoşlandığı her şey var. Ve siz, orada ebedi kalacaksınız.	Onlara altın kadehler ve tepsiler dolaştırılır. Canların istediği ve gözlerin hoşlandığı her şey oradadır. Ve siz, orada ebediyyen kalacaksınız.	(Orada) altın tepsiler ve kadehler ile karşılanacaklar ve canlarının istediği ve hoşlanacağı her şeyi orada bulacaklar. Ve siz orada oturup kalacaksınız (ey inanlar!)
43. 72 الْجَنَّةَ=cennet وَتِلْكَ=işte الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا=size miras verilen بِمَا=karşılık كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ=yaptıklarınıza	İşte yaptıklarınıza karşılık size miras verilen cennet budur.	İşte o cennet, işlediklerinize karşılık size miras kılındı.	Geçmişte yaptıklarınız sayesinde hak edeceğiniz cennet işte böyledir!
43. 73 فَاِكْهَةٌ=meyva فِيهَا=orada أَنْكُمْ=sizin için var تَأْكُلُونَ=yersiniz مِنْهَا=onlardan كَثِيرَةٌ=çok	Orada sizin için bol bol meyveler vardır, onlardan yersiniz	Orada sizin için meyveler vardır. Ve onlardan yersiniz.	(bu yaptıklarınızın) meyvelerini bolca göreceksiniz (ve) onları tadacaksınız!
43. 74 الْمُجْرِمِينَ=suçlular إِنَّ=şüphesiz جَهَنَّمَ=cehennem فِي عَذَابِ=azabında خَالِدُونَ=sürekli kalacaklardır	Suçlular, cehennem azabında ebedi kalacaklardır.	Muhakkak ki mücrimler; ebediyyen kalacakları cehennem azabındadırlar.	(Ama) dikkat edin, günaha batmış olanlar cehennem azabı içinde kalacaklar:
43. 75 لَا يُقْتَرُ=hiç hafifletilmeyecektir وَهُمْ=ve onlar عَنْهُمْ=kendilerinden مُبْلِسُونَ=umutsuzdurlar فِيهِ=onun içinde	Kendilerinden azab hiç hafifletilmeyecektir. Onlar azab içinde umutsuzdurlar.	Azablarına araverilmeyecek ve orada tamamen umutsiz kalacaklardır.	bu (azap), onlar için hiç hafifletilmeyecek ve orada çaresizlik, umutsizlik içinde kaybolup gidecekler.
43. 76 وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ=biz onlara zulmetmedik وَلَكِنْ فَakət كَانُوا=idiler هُمْ=onlar kendileri الظَّالِمِينَ=zalim	Biz onlara zulmetmedik; fakat onlar kendileri zalim idiler	Biz onlara zulmetmedik, ama onlar zalimlerin kendileridir.	Onlara haksızlık yapacak olan Biz değiliz, ama onlardır kendi kendilerine haksızlık yapanlar.
43. 77 يَا مَالِكُ=ey Malik وَنَادُوا=ve seslendiler عَلَيْنَا=bizim hakkımızda لِيُقْضَ=hüküm versin إِنْكُمْ=siz قَالَ=dedi رَبُّكَ=Rabbin مَاكُتُونَ=kalacaksınız	«Ey Malik! Rabbin bizim işimizi bitirsin!» diye seslenirler. Malik de «Siz böyle kalacaksınız» der.	Ey nöbetçi; Rabbin hiç olmazsa bizi ölüm mahkum etsin, diye çağırırlar. O da: Siz, böyle kalacaksınız, der.	Ve onlar: Ey (cehennem) idare eden (melek)! diye seslenecekler, Bırak Rabbin işimizi bitirsin! (Bunun üzerine) melek, Siz artık (bu durumda) kalacaksınız! diye cevap verecek.
43. 78 أَنْدَلْسُنْ=andolsun جِئْنَاكُمْ=biz size getirdik وَلَكِنْ فَakət بِالْحَقِّ=hakkı أَكْثَرَكُمْ=sizin çoğunuz الْحَقَّ=haktan كَارِهُونَ=hoşlanmıyorsunuz	Andolsun biz size hakkı getirdik; fakat sizin çoğunuz haktan hoşlanmıyorsunuz.	Andolsun ki; size hak ile geldik. Fakat çoğunuz hakkı hoş görmüyordunuz.	(Siz ey günahkarlar!) Size hakikati iletтик, fakat çoğunuz ondan nefret ediyorsunuz.
43. 79 أَمْ أَبْرَمُوا=yoksa -mi kararlaştırdılar? أَمْرًا=bir iş فَإِنَّا=biz de مُبْرَمُونَ=kararlıyız	Yoksa bir işe mi karar verdiler? Doğrusu Biz de kararlıyız.	Yoksa bir işe mi karar verdiler? Doğrusu Biz de kararlıyız.	Öyle mi? (Hakikatin) ne olması gerektiğine onlar, (o, hakikati inkar edenler) mi karar verecek?
43. 80 أَمْ يَحْسُبُونَ أَنَا=biz أَمْ يَحْسَبُونَ=yoksa -mu sanıyorlar? سِرَّهُمْ=onların sırlarını لَا نَسْمَعُ=işitmiyoruz وَنَجْوَاهُمْ=ve gizli konuşmalarını	Yoksa bizim, kendilerinin sırlarını ve gizli konuşmalarını işitmediğimizi mi sanıyorlar? Aksine işitiriz ve yanların-	Yoksa kendilerinin sırlarını ve gizli konuşmalarını işitmiyoruz mu sanıyorlar? Hayır, öyle değil,	Yoksa onlar, dışarı vurmadıkları düşüncelerini ve gizli konuşmalarını duymaz mıyız sanılar? Elbette (Biz duyarız) ve

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
بِلَى=hayır (iştiriz) وَرُسُلَنَا=ve elçilerimiz لَدَيْهِمْ=yanlarında bulunan يَكْتُبُونَ=yazarlar		daki elçilerimiz yazmaktadırlar.	yanlarındaki elçilerimiz yazmaktadır.	yanıbaşlarındaki semavi güçlerimiz (bütün o gizlediklerini) kaydederler.
43. 81	كَانَ=olsaydı إِنْ=eğer de ki قُلْ=de ki وَلَدٌ=çocuğu لِلرَّحْمَنِ=Rahman'ın فَأَنَا=ben olurdum أَوَّلٌ=ilki الْعَابِدِينَ=tapanların	De ki: «Eğer Rahman'ın çocuğu olsaydı O'na tapanlardan ilki ben olurdum.»	De ki: Eğer Rahman'ın çocuğu olsaydı; o takdirde ben, kulluk edenlerin ilkiydim.	De ki (ey Muhammed): Eğer Rahman (gerçekten) bir erkek çocuk sahibi olsaydı, ben ona tapanların ilki olurdum!
43. 82	رَبِّ=Rabbi رَبِّ=münezzehtir سُبْحَانَ وَالأَرْضِ=ve yerin السَّمَاوَاتِ=göklerin الْعَرْشِ=Arş'ın رَبِّ=Rabbi عَمَّا يَصِفُونَ=onların nitelendirmelerinden	Göklerin ve yerin Rabbi, Arş'ın da Rabbi olan Allah onların uydurdıkları noksan sıfatlardan yücedir, münezzehtir.	Göklerin ve yerin Rabbi, Arş'ın Rabbi onların tavsiflerinden münezzehtir.	Göklerin ve yerin Rabbi -kudret ve egemenlik tahtının sahibi Rabb- onların isnad ettikleri her türlü sıfattan kesinlikle münezzehtir!
43. 83	فَذَرُهُمْ=bırak onları يَخُوضُوا=dalsınlar وَيَلْعَبُوا=ve oynasınlar حَتَّى=kadar يَلْقَاوُا=kavuşuncaya يَوْمَهُمْ=günlerine الَّذِي يُوعَدُونَ=kendilerine vadedilen	Bırak onları, kendilerine söylenen günlerine kavuşuncaya kadar dalsın, oyalansınlar!	Bırak onları, kendilerine vadedilen güne ulaşuncaya kadar dalsınlar, oyalanıp dursunlar.	Onları bırak da vaad edilen (Hesap) Günü ile karşılaşuncaya kadar beyhude konuşmalarla oyalansınlar ve (kelimelerle) oynayıp dursunlar!
43. 84	فِي السَّمَاءِ=gökte وَهُوَ O'dur ki وَفِي الْأَرْضِ=ve yerde إِلَهٌ=Tanrı'dır وَهُوَ O الْحَكِيمُ=hakimdir إِلَهٌ=Tanrı'dır الْعَلِيمُ=bilendir	Gökteki ilah da, yerdeki ilah da O'dur. O, hakimdir, alimdir.	Gökte de ilah, yerde de ilah O'dur. Ve O; Hakim'dir, Alim'dir.	çünkü (o zaman anlayacaklardı ki) gökte ve yerde Allah (yalnız) O'dur ve yalnız O'dur hikmet sahibi olan, her şeyi bilen.
43. 85	الَّذِي لَهُ=kendisine ait olan وَتَبَارَكَ السَّمَاوَاتِ=göklerin مُلْكُ=mülkü وَالأَرْضِ=ve yerin وَمَا=ve bulunan her şeyin وَعِنْدَهُ O'nun yanındadır بَيْنَهُمَا=ikisi arasında وَالْيَهِ=ve O'na السَّاعَةِ=saatin عِلْمُ=bilgisi دُونَهُ=döndürüleceksiniz تُرْجَعُونَ=döndürüleceksiniz	Göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunan herşeyin mülkü kendisine ait olan Allah yücedir. Kıyametin ilmi de O'nun yanındadır ve siz O'na döndürüleceksiniz.	Göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunanların mülkü kendisine ait olan ne yücedir. Kıyamet saatinin bilgisi O'nun katındadır ve O'na döndürüleceksiniz.	Göklerin, yerin ve ikisi arasındaki her şeyin mülkünün kendisine ait olduğu, Son Saat bilgisinin Sahibi ve hepinizin O'na döneceği (Allah)ın şanı ne yücedir!
43. 86	وَلَا يَمْلِكُ=sahip değillerdir يَدْعُونَ=yalvardıkları şeyler مِنْ دُونِهِ O'ndan başka الشَّفَاعَةِ=şefaate (yetkisin)e إِلَّا=ancak bunun dışındadır بِالْحَقِّ=hakka مَنْ شَهِدَ=şahidlik edenler وَهُمْ يَعْلَمُونَ=bilerek	Allah'tan başka tanrı diye yalvardıkları şeyler, şefaate gücüne ve yetkisine sahip değillerdir. Ancak bilerek Hakka şahidlik edenler bunun dışındadır.	O'ndan başka tapındıkları şeyler, şefaate edemezler. Ancak hak ile şahadet edenler bunun dışındadır ve onlar bilirler.	Bazılarının Allah'tan başka sığınıp yalvardıkları bu (varlık)lar, (hayatlarında) hakikatte şahitlik yapmış ve (Allah'ın tek ve benzersiz olduğunun) farkına varmış olanlar dışında (Hesap Günü) hiç kimseye şefaate etme gücüne sahip değiller.
43. 87	سَأَلْتَهُمْ=onlara sorsan وَلَنْ=andolsun خَلَقَهُمْ=onları yarattı مَنْ=kim? أَلَيْسَ اللهُ=Allah" لَيَقُولَنَّ=elbette derler فَأَنَّى=o halde nasıl? يُؤَفَّكُونَ=çevriliyorlar	Andolsun onlara «kendilerini kim yarattı?» diye sorsan, elbette «Allah» Derler. O halde nasıl haktan çeviriliyorlar?	Andolsun ki; onlara, kendilerini kimin yarattığını sorsan elbette; Allah, diyeceklerdir. O halde neye çeviriliyorlar?	Eğer onlara, (Allah'tan başka varlıklara tapanlara,) kendilerini kimin yarattığını sorsan hiç tereddütsüz Allah! derler. Pe ki, neden bu (apaçık gerçekten) sapıyorlar!
43. 88	وَفِيلِهِ=ve onun demesi(ne andolsun) هُوَ لَا=onun demesi(ne andolsun) يَا رَبِّ ya Rab إِنَّ=şüphesiz قَوْمٌ=bir kavimdir لَا يُؤْمِنُونَ=inanmayan	Resulullah'ın «Ya Rabbi! Bunlar inanmayan bir kavimdir» demesini de Allah biliyor.	Onun: Ey Rab-bim, demesi hakkı için, muhakkak ki bunlar inanmayan bir kavimdir.	(Ama Allah gerçek müminleri hakıyla bilir) ve onun (ümitsiz) feryadı(nı): Ey Rab-bim! Bunlar inanmayacak bir kavimdir!
43. 89	عَنْهُمْ=onlardan فَاصْنَحْ=şimdi sen geç وَفَقُلْ=ve de ki فَسَتَوْفُ="selam" يَعْلَمُونَ=bileceklerdir	Ey Muhammed! Sen şimdilik onlardan yüz çevir ve esenlik dile; yakında bileceklerdir.	Şimdilik sen, onlardan yüz çevir ve; selam, de. Yakında bileceklerdir.	Ama sen onlar(ın yaptıkları)a dayan ve de ki: Selam (olsun size)! Çünkü onlar zamanı geldiğinde (hakikati) anlayacaklar.
44. 1	حَم=Ha mim	Ha, Mim.	Ha, Mim.	Ha-Mim.
44. 2	وَالْكِتَابِ=Kitaba andolsun ki الْمُبِينِ=apaçık	Apaçık Kitab'a andolsun ki,	Apaçık kitaba andolsun ki;	Düşün, özünde açık olan ve hakikati bütün açıklığıyla ortaya seren bu ilahi kelamı!
44. 3	أَنْزَلْنَاهُ=biz onu indirdik إِنَّا=biz فِي لَيْلَةٍ=bir gecede مُبَارَكَةً=mübarek إِنْآ كُنَّا=çünkü biz مُنْذِرِينَ=uyarıcıyız	Biz onu mübarek bir gecede indirdik. Çünkü Biz, insanları uyarmaktayız.	Gerçekten Biz; onu, mübarek bir gecede indirdik. Doğrusu Biz, uyarıcı idik.	Biz onu kutlu bir gecede indirdik. Zaten Biz, (insanı) her zaman uyarmaktayız.
44. 4	فِيهَا=onda (o gecede) يَفْرَقُ=ayırtdilir كُلٌّ=her أَمْرٍ=emir حَكِيمٍ=hikmetli	Her hikmetli iş o mübarek gecede ayırd edilir.	Ki onda her hikmetli iş ayrılır.	O (gece)de, bütün (iyi ve kötü) şeyler arasındaki farklılık, hikmetle ortaya konmuş-tur,
44. 5	مِنْ عِنْدِنَا=katımızdan olan أَمْرًا=emir إِنْآ كُنَّا=çünkü biz مُرْسِلِينَ=elçi göndericiyiz	Bu katımızdan verilen her emirdir. Çünkü Biz elçi göndericiyiz.	Katımızdan bir emirle. Muhakkak ki Biz, peygamber gönderenleriz.	katımızdan bir emir gereği, çünkü biz (doğru yola ileten mesajlarımızı) her zaman göndermekteyiz,
44. 6	مِنْ رَبِّكَ=Rabbinden رَحْمَةً=rahmet olarak هُوَ O السَّمِيعُ=işitendir إِنَّهُ=doğrusu O الْعَلِيمُ=bilendir	Bu Rabbinden bir rahmettir. Allah, işitendir, bilendir.	Rabbindan bir rahmet olarak. Gerçekten O; Semî, Alim olan kendisidir.	Rabbinin (insana) rahmetini yerine getirmek için. Şüphesiz yalnız O, her şeyi işiten, her şeyi bilendir:
44. 7	السَّمَاوَاتِ=göklerin رَبِّ=Rabbidir وَالأَرْضِ=ve yerin وَمَا=ve bulunanların بَيْنَهُمَا=ikisi arasında إِنْ=eğer كُنْتُمْ=iseniz مُوقِنِينَ=kesin olarak inanıyor	Eğer kesin olarak inanıyorsanız bilin ki Allah, göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunanların Rabbidir.	Göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunanların Rabbindan. Şayet kesin olarak inanıyorsanız.	göklerin ve yerin ve ikisi arasında bulunan her şeyin Rabbi, buna bütün kalbinizle inanıp bağlanmışsanız!
44. 8	هُوَ O'ndan إِلَّا=başka إِلَهٌ=tanrı لَا=yoktur وَيُمِيتُ=ve öldürür يُحْيِي=yaşatır وَرَبُّ=ve Rabbidir رَبُّكُمْ=sizin de Rabbinizdir الْأَوَّلِينَ=önceki آتَابِكُمْ=atalarınızın	O'ndan başka ilah yoktur, yaşatır, öldürür. Sizde Rabbiniz, önceki atalarınızın da Rabbidir.	Ondan başka ilah yoktur. Diriltir ve öldürür. Sizin de Rabbinizdir, sizden önceki atalarınızın da Rabbidir.	O'ndan başka ilah yoktur, hayat bağışlayan ve ölüm veren O'dur: O sizin de Rabbinizdir, geçmiş atalarınızın da.
44. 9	فِي=içinde شَكٍّ=şüphe هُمْ=onlar بَلْ=ama يَلْعَبُونَ=oynuyorlar	Fakat onlar şüphe içinde eğlenip duruyorlar.	Hayır, onlar şüphe içinde oynayıp dururlar.	Evet, ama onlar, (bütün kalpleriyle inanıp bağlanmaktan uzak olanlar), yalnızca kendi şüpheleriyle oyalanıp duruyorlar.
44. 10	فَارْتَقِبْ=gözetle يَوْمَ=günü تَأْتِي=getireceği السَّمَاءِ=göğün بِدُحَانٍ=bir duman مُبِينٍ=açık	Göğün gözle görü-lür bir duman getireceği günü gözetle.	Öyleyse sen gözle. Göğün açıkça bir duman çıkaracağı gün;	Öyleyse, gökyüzünde (Son Saat'in yaklaştığını) haber veren bir duman tabakasının belireceği Gün'ü bek-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
44. 11	يَعْنَى=sarar هَذَا=bu النَّاسُ=insanları عَذَابٌ=bir azabdır أَلِيمٌ=acı	Duman, insanları bürüyecektir. Bu, acı bir azaptır.	İnsanları bürüyecektir. Bu; elim bir azabdır.	le, bütün insanlığı sarıp kuşatan (ve günahkarları) Bu azap ne aci! (diye feryad ettiren ve)
44. 12	رَبَّنَا=Rabbimiz اَكْشِفْ=kaldır عَنَّا=bizden الْعَذَابِ=azabı إِنَّا=çünkü biz مُؤْمِنُونَ=inanıyoruz	«Rabbimiz, bizden azabı kaldır, çünkü biz artık inanıyoruz» derler.	Rabbimiz; bu azabı bizden kaldır. Doğrusu biz, artık mü'minleriz.	Ey Rabbimiz, bizi azaptan uzak tut, çünkü biz (artık Sana) inanıyoruz! (dedirten).
44. 13	أَنَّى=ne kadar uzak أَلَهُمْ=onlar için وَقَدْ=oysa الذِّكْرَى=öğüt almak جَاءَهُمْ=kendilerine gelmişti رَسُولٌ=bir elçi مُبِينٌ=apaçık	Artık onlar nasıl düşünüp öğüt alacaklar? Öğüt alma zamanı geçti. Oysa kendilerine gerçeği açıklayan bir elçi gelmişti.	Nerede onlarda öğüt almak? Kendilerine gerçeği açıklayan bir peygamber gelmişti.	(Ama) bu hatırlama (Son Saat'te) onlara ne fayda sağlar ki? Çünkü onlara daha önce hakikati apaçık ortaya koyan bir elçi gelmişti,
44. 14	ثُمَّ=sonra تَوَلَّوْا=yüz çevirdiler عَنْهُ=ondan وَقَالُوا=dediler مُعَلَّمٌ=öğretilmiştir مَجْنُونٌ=cinlenmiştir	Ondan yüz çevirdiler «Bu, deli görünümünde eğitilmiş biridir» dediler.	Ondan yüz çevirmişler; belletilmiş delinin biri, demişlerdi	ama yüz çevirip uzaklaşmışlar ve O (başkalarınca) öğretilmiş biridir, bir delidir! demişlerdi.
44. 15	إِنَّا=biz كَاشِفُو=kaldırırız الْعَذَابِ=azabı إِنَّكُمْ=ama siz بِرَازِئِكُمْ=birazcık عَائِدُونَ=dönersiniz	Biz sizden azabı birazcık kaldıracğız, fakat siz yine inkara döneceksiniz.	Biz, az bir süre için azabı kaldıracğız. Ama siz, eski halinize döneceksiniz.	Biz (yine de) bu azabı kısa bir süre erteleyeceğiz, oysa siz (kendi saplantılarınıza) yeniden döneceksiniz; (ama)
44. 16	يَوْمَ=o gün نَبْطِشُ=vururuz الْبَطْشَةَ=vuruşla إِنَّا=zira biz الْكِبْرَى=büyük مُنْتَقِمُونَ=öc alıcıyız	O gün büyük bir şiddetle çarparız; zira Biz öç alıcıyız!	Onları çarptıkça çarpacağımız gün; şüphesiz intikam alınız.	(bütün günahkarları) şiddetli bir hamle ile kuşatacağıımız Gün, (sizden de) intikamımızı mutlaka alacağız!
44. 17	وَلَقَدْ=andolsun فَنَنَّا=sınadık قَوْمٌ=onlardan önce قَوْمٌ=toplumunu وَجَاءَهُمْ=onlara geldi فِرْعَوْنُ=Fir'avn رَسُولٌ=bir elçi كَرِيمٌ=değerli	Andolsun, onlardan önce Firavun toplumuna da imanlar vererek sınıamıştık. Onlara saygın bir peygamber gelmişti.	Andolsun ki; onlardan önce Firavun kavmini de denemiştik ve onlara kerim bir peygamber gelmişti.	Biz onlardan (uzun zaman) önce Firavun halkını (aynı yolla) sınadık. Onlara soylu bir elçi gelmiş (ve)
44. 18	أَدُّوا=teslim edin إِلَيَّ=bana عِبَادَ=kullarını لَكُمْ=sizin için إِنِّي=çünkü ben اللهُ=Allah'ın رَسُولٌ=bir elçiyim أَمِينٌ=güvenilir	Ey Allah'ın kulları! Bana gelin, doğrusu ben size gönderilmiş güvenilir bir elçiyim.	Allah'ın kullarını bana teslim edin. Doğrusu ben, size gönderilmiş emin bir peygamberim.	Bana teslim olun, ey Allah'ın kulları! Ben size (gönderilen) bir elçiyim, güvene layık (bir elçi)! demişti.
44. 19	وَأَنْ لَا تَعْلُوا=ve ululanmayın عَلَى=karşı آتِيَكُمْ=size getiriyorum إِنِّي=ben اللهُ=Allah'a بِسُلْطَانٍ=bir delil مُبِينٌ=apaçık	Allah'a karşı büyüklük taslamayın. Ben size apaçık bir delil getiriyorum.	Allah'a karşı yücelik taslamayın. Doğrusu ben, size açık bir burhan getirdim.	Ve Allah'a karşı büyüklük taslamayın. Çünkü ben size (O'ndan) açık bir delil getiriyorum;
44. 20	وَإِنِّي=ben عُدْتُ=sığındım بِرَبِّي=benim Rabbim وَرَبِّكُمْ=ve sizin Rabbiniz olana أَنْ تَرْجُمُونَ=beni taşıla(yıp öldür)menizden	Ben, beni taşılayıp öldürmenizden, benim de Rabbiniz sizin de Rabbiniz olan Allah'a sığındım.	Beni taşlamanızdan ötürü; benim de Rabbiniz, sizin de Rabbiniz olan Allah'a sığındım.	ve bana yaptığınız bütün hakaretlerden Rabbime ve sizin de Rabbinize sığınıyorum.
44. 21	وَإِنْ=eğer لَمْ تُؤْمِنُوا=inanmadınızsa لِي=bana فَاعْتَزِّلُونُ=benden uzaklaşın	Eğer bana inanmadınızsa bari yolumdan çekilin.	Eğer bana inanmazsanız; benden uzaklaşıp gidin.	Ve eğer bana inanmıyorsanız, (hiç olmazsa) yolumdan çekilin!
44. 22	فَدَعَا=sonra dua etti رَبَّهُ=Rabbine هُؤُلَاءِ=bunlar قَوْمٌ=bir toplumdur مُجْرِمُونَ=suç işleyen	Sonra Musa: «Bunlar, suç işleyen bir toplum» diye Rabbine dua etti.	Bunlar, suçlu bir kavimdir, diyerek Rabbına dua etti.	Ama sonra, (onların düşmanlığından bezdiğinde,) Bunlar (gerçekten) günaha batmış bir toplumdur! diye Rabbine seslendi.
44. 23	فَأَسْرَ=o halde yürüt بِعِبَادِي=kullarımı لَيْلًا=geceleyin إِنَّكُمْ=çünkü مُتَّبِعُونَ=takibedileceksiniz	Allah da şöyle buyurdu: «Kullarımı geceleyin yola çıkar; şüphesiz takip olunacaksınız.»	Öyleyse kullarımı geceleyin yürüt, siz muhakkak takip olunacaksınız.	(Ve Allah,) Sen kullarımla geceleyin ilerle dedi, çünkü mutlaka takip altında olacaksınız
44. 24	وَأَتْرَكَ=ve bırak الْبَحْرَ=denizi رَهْوًا=açık إِنَّهُمْ=çünkü onlar جُنْدٌ=bir ordu مُغْرَقُونَ=boğulacak	Denizi yarıp toplumunu geçirdikten sonra olduğu gibi açık bırak. Çünkü onlar boğulacak bir ordu.	Denizi sakın iken geride bırak. Doğrusu onlar, suda boğulacak bir ordu.	ve denizi (seninle Firavun'un adamları arasında) öyle, olduğu gibi bırak, zaten onlar boğulmaya mahkum bir topluluktur! dedi.
44. 25	نِيعَ=nice şeyler تَرَكُوا=onlar geride bıraktılar وَعُيُونٍ=ve çeşmeler مِنْ جَنَّاتٍ=bahçeler	Onlar geride nice şeyler bıraktılar; bahçeler, çeşmeler.	Onlar, nice nice bağları, pınarları bırakmışlardı.	(Onlar böylece yok oldular ve) arkaların da nice bahçeler bıraktılar, nice çeşmeler,
44. 26	وَزُرُوعٍ=ve ekinler وَمَقَامٍ=ve makamlar كَرِيمٍ=güzel	Ekinler, güzel makamlar!	Ekinleri, muhteşem konakları da.	nice ekin tarlaları, nice güzel yurtlar,
44. 27	وَنِعْمَةٍ=ve nice nimetler فَكَهِنَ=zevkü sefa sürdükleri	Ve zevkü sefa sürcekleri nice nimetler!	Zevk ve sefa sürdükleri nimetleri de.	ve hoşlandıkları nice rahatlıklar, kolaylıklar!
44. 28	كَذَلِكَ=işte böyle oldu وَأَوْرَثْنَاهَا=ve biz onları miras verdik أَخْرَيْنَ=başka قَوْمًا=bir topluma	İşte böyle oldu ve biz onları başka bir topluma miras verdik.	İşte böyle. Onlara başka kavimleri mirasçı kıldık.	işte böyle oldu. Ve (sonra) başka bir toplumu (onların geride bıraktıklarına) varis kıldık;
44. 29	عَلَيْهِمْ=onlara فَمَا بَكَتْ=ağlamadı السَّمَاءُ=gök وَالْأَرْضُ=ve yer وَمَا كَانُوا=ve olmadılar مُنْظَرِينَ=fırsat verilenlerden	Onlara gök ve yer ağlamadı ve kendilerine mühlet verilmedi.	Gök ve yer onların helakine ağlamadı. Ve onlar, mühlet verilenler de olmadı.	onlara ne gök ne de yer ağladı ve ne de bir mühlet verildi.
44. 30	وَلَقَدْ=andolsun نَجَّيْنَا=biz kurtardık بَنِي=oğullarını إِسْرَائِيلَ=İsrail مِنْ الْعَذَابِ=azabdan الْمُهِنِ=küçültücü	Andolsun biz, İsrailoğullarını o küçültücü azaptan kurtardık	Andolsun ki; İsrailoğullarını horlayıcı azabdan kurtardık,	Biz gerçekten, İsrailoğulları'nı aşağılayıcı azaptan kurtardık,
44. 31	كَانَ=idi إِنَّهُ=çünkü o مِنْ فِرْعَوْنُ=Fir'avn'dan عَالِيًا=ululanan مِنَ الْمُسْرِفِينَ=sınırı aşanlardan	Yani Firavun'dan. Çünkü o haddi aşanlardan bir zorba idi.	Firavun'dan. Doğrusu o, azgın bir zorba idi.	Firavun(un onların başına sardığı azap)tan; zaten o, kendi kişiliklerini harcayıp duranların en başta gelenlerinden-di;
44. 32	وَلَقَدْ=andolsun اخْتَرْنَاَهُمْ=biz onları üstün kıldık عَلَى=bir bilgiye göre	Andolsun biz, İsrailoğullarını, bir bilgiye göre alemlere üstün kıldık.	Ve andolsun ki; Biz, onları bile alemler üzerinde seçkin kıldık.	ve Biz onları bilerek bütün diğer toplumlardan üstün kıldık,

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
44. 33	عَلَى الْعَالَمِينَ=alemlere وَاتَيْنَاهُمْ=ve onlara verdik مِنَ الْآيَاتِ=ayetler بِهَا=bulunan فِيهِ=içinde بَلَاءٌ=bir sınav مُبِينٌ=açık	Onlara, içinde açık bir imtihan bulunan ayetler verdik.	Onlara ayetlerden öylelerini verdik ki; her birinde açıkça bir imtihan vardı.	ve onlara açıkça bir sınavı haber veren (rahmetimizin) işaret-ler(ini) verdik.
44. 34	إِنَّ=gerçekten هَؤُلَاءِ=şunlar لَيَقُولُنَّ=diyorlar ki	Bu inkarcılar da diyorlar ki:	Bunlar gerçekten derler ki:	(Şimdi) bakın, bu (in-san)lar derler ki:
44. 35	إِنْ هِيَ=o إِلَّا=ancak مَوْتُنَا=ölümümüzdür وَمَا نَحْنُ=biz değiliz الْأُولَى=ilk يُنْشَرِينَ=diriltilecek	Bir kez öleceğiz ve herşey bitecek. Biz dirilecek değiliz.	O, ilk ölümü-müzden başkası değildir. Ve biz, dirilitilip kaldırılacaklar da değiliz.	Bu (önümüzde bulun-an,) bizim ilk (ve tek) ölümümüzdür ve hayata yeniden dön-dürülmeyeceğiz.
44. 36	إِنْ=eğer فَأْتُوا=getirin بِآبَائِنَا=babalarımızı كَتُنُمْ=iseniz صَادِقِينَ=doğrulardan	Doğru söylüyorsanız, babalarımızı getirin.	Doğru sözlüler iseniz; bize babalarımıza getirsenize.	O halde, eğer iddia-nızda haklı iseniz ata-larımızı (şahit olarak) getirin!
44. 37	أَمْ=yoksa خَيْرٌ=hayırlı أَهُمْ=onlar mı تُبَعٌ=Tubba' كَاثِرٌ=kavmi وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ=ve onlardan öncekiler mi? أَهْلَكْنَاهُمْ=biz onları helak ettik إِنَّهُمْ=çünkü onlar كَانُوا مُجْرِمِينَ=suç işlemişlerdi	Peki onlar mı hayırlı, yoksa Tubba kavmi ve onlardan önce gelen kavimler mi? Suç işledikleri için biz onların hepsini helak ettik.	Bunlar mı daha hayırlı, yoksa Tübbâ kavmi ile onlardan evvel gelenler mi? Biz, onları helak ettik. Muhakkak ki onlar, mücrimler idiler.	Yoksa onlar, (aynı) günahları işlediklerinden dolayı yok ettiğimiz Tubbe' halkından ve onlardan önce yaşamış olanlardan daha mı iyiydiler?
44. 38	وَمَا خَلَقْنَا=biz yaratmadık السَّمَاوَاتِ=gökleri وَمَا=ve وَالْأَرْضِ=ve yeri لَا عِيبَ=eğlenmek için بَيْنَهُمَا=bunlar arasında	Biz gökleri, yeri ve bunlar arasında bulunanları eğ-lenmek için yaratmadık!	Biz; gökleri, yeri ve ikisinin ara-sındakileri oyun ve oyalanma olsun diye yaratmadık.	İşte (böyle:) Biz gök-leri ve yeri ve ikisi arasında bulunan her şeyi sırf bir oyun olsun diye yaratmadık.
44. 39	مَا خَلَقْنَاهُمَا=onları yaratmadık إِلَّا=dışında bir sebeple بِالْحَقِّ=hikmetli bir gaye أَكْثَرَهُمْ=onların çoğu وَلَكِنْ=fakat لَا يَعْلَمُونَ=bilmiyorlar	Onları sadece hak ilkesine dayalı olarak yarattık. Fakat onların çoğu bilmiyorlar.	Biz; onları, ancak hak ile yarattık. Ne var ki onların çoğu, bilmezler.	Bunların hiç birini (deruni bir) hakikatten yoksun yaratmış değildir ama çoğu bunu anlamaz.
44. 40	إِنَّ=şüphesiz يَوْمَ=günü الْفَصْلِ=hüküm أَجْمَعِينَ=hepsinin مِيقَاتِهِمْ=varacağı gündür	Hüküm günü, hepsinin buluşacağı gündür.	Muhakkak ki ayırdetme günü, hepsinin bir arada bulunacağı vakittir.	Gerçek şu ki, (doğru ile yanlış arasında) Karar Günü, onların tümü için belirlenmiş olan bir gündür.
44. 41	يَوْمَ=o gün لَا يُغْنِي=savamaz مَوْلَى=dost عَنْ مَوْلَى=dostundan شَيْئًا=bir şey وَلَا=ve olma هُمْ=onlar يُنْصَرُونَ=yardım edilenlerden	O gün, dostun dosta hiçbir faydası olmaz, yardım da görmezler.	O gün; dostun dosta hiç bir yardımı olmaz, yardım da görmezler.	ki o Gün hiç kimsenin arkadaşına bir hayrı dokunmayacak ve hiç kimse bir yardım görmeyecektir,
44. 42	إِلَّا=ancak hariçtir مَنْ=kimseler رَحِمَ=acıdığı هُوَ=O إِنَّهُ=şüphesiz O اللَّهُ=Allah'ın الْعَزِيزُ=üstündür الرَّحِيمُ=esirgeyendir	Yalnız Allah'ın merhamet ettiği bunun dışındadır. Şüphesiz Allah, üstündür, esirgeyendir.	Ancak Allah'ın merhamet ettiği müstesna. Muhakkak ki O; Aziz, Rahim olanın kendisidir.	Allah'ın rahmetini ve şefkatini bağışladığı kimseler hariç. Yalnız O, kudret sahibidir, rahmet kaynağıdır.
44. 43	إِنَّ=şüphesiz شَجَرَتٍ=ağacı الزَّقُومِ=Zakkum	Zakkum ağacı.	Doğrusu zakkum ağacı;	Gerçek şu ki, (öteki dünyada) ölümcül meyve ağacı
44. 44	طَعَامٌ=yemeğidir الْأَثِيمِ=günahkarların	Günahkarların yemeğidir.	Günahkarların yiyeceğidir.	günahkarların gıdası olacaktır:
44. 45	كَالْمُهْلِ=pota gibi يَغْلِي=kaynar فِي الْبُطُونِ=karınlarda	Tıpkı erimiş madenler gibi karınlarda kaynar.	Erimiş maden gibidir. Karınlarda kaynar,	tıpkı karın boşluğunda kaynayan sıvı kurşun gibi,
44. 46	كَغَلِي=kaynaması gibi الْحَمِيمِ=sıcak suyun	Sıcak suyun kaynaması gibi.	Suyun kaynaması gibi.	tıpkı kabaran yakıcı ümitsizlik gibi.
44. 47	خُذُوهُ=tutun onu فَاعْتَلُوهُ=sürükleyin إِلَى سِوَاءِ=ortasına الْجَحِيمِ=cehennemin	Tutun onu, cehennemin ortasına sürükleyin.	Yakalayın onu, cehennemin ortasına sürükleyin.	(Ve emir gelecektir.) Onu yakalayın (ey cehennem güçleri) ve yanan ateşin ortasına sürükleyin;
44. 48	ثُمَّ=sonra صُبُّوا=dökün فَوْقَ=üstüne مِنْ عَذَابٍ=azabından رَأْسِهِ=başının الْحَمِيمِ=kaynar su	Sonra başının üzerine kaynar su azabından dökün.	Sonra azab olarak başına kaynar su dökün.	sonra başının üstüne yakıcı ümitsizliğin acısını boşaltın!
44. 49	تَذُوقٌ=tad إِنَّكَ=zira sen أَنْتَ=kendince الْعَزِيزُ=üstündün الْكَرِيمُ=şerefliydin	Tad bakalım, hani şerefli olan, üstün olan yalnız sendin?	Tad bakalım; hani güçlü olan, değerli olan yalnız sendin?	Bunları tat ey (yeryüzünde) kendini böyle kudret sahibi, böyle üstün gören!
44. 50	إِنَّ=şüphesiz هَذَا=o مَا=şeydir كُنْتُمْ=olduğunuz بِهِ=ondan تَمْتَرُونَ=kuşkulanmış	İşte o kuşkulanıp durduğunuz şey budur!	İşte bu; doğrusu şüphelenip durduğunuz şeydir.	İşte siz (hakikat inkarcı)larının sorguladığı şey budur!
44. 51	إِنَّ=şüphesiz الْمُتَّقِينَ=muttakiler فِي مَقَامٍ=bir makamdadır أَمِينٍ=güvenli	Müttakiler ise güvenli bir makamdadır.	Müttakiler ise; muhakkak ki emin bir makamdadırlar.	(Buna karşılık,) Allah'a karşı sorumluluk bilinci duyanlar, kendilerini emniyet içinde bulacaklardır,
44. 52	فِي حَنَاطٍ=bahçelerde وَعُيُونٍ=ve çeşme başlarında	Bahçelerde ve çeşme başlarında.	Bahçelerde ve pınar başlarında.	bahçeler ve pınarlar arasında,
44. 53	يَلْبَسُونَ=giysiler giyerler مِنْ سُنْدُسٍ=ince ipekten وَإِسْتَبْرَقٍ=ve parlak atlastan مُتَقَابِلِينَ=karşılıklı otururlar	İnce ipekten ve parlak atlastan giysiler giyerek karşılıklı otururlar.	İnce ipekten ve parlak atlastan giyerler, karşılıklı otururlar.	ipek ve altından giysiler içinde birbirlerine (sevgiyle) yaklaşarak.
44. 54	كَذَلِكَ=ayrıca وَزَوَّجْنَاهُمْ=onları evlendirmişizdir بِخُورٍ=hurilerle عَيْنٍ=iri gözlü	Ayrıca onları, iri gözlü hurilerle de evlendirmişizdir.	İşte böyle. Onları iri siyah gözlülerle evlendiririz.	İşte böyle olacak. Ve Biz onları güzel gözlü saf ve temiz eşler ile birleştireceğiz.
44. 55	يَدْعُونَ=isterler فِيهَا=orada بِكُلِّ=her أَمْنِينَ=güven içinde	Orada, güven içinde, her meyveyi isterler.	Orada emniyet içerisinde her meyveyi isteyebilirler.	Orada, (cennette,) güven içinde, (geçmiş fiillerinin) bütün meyvelerini (meşru şekilde) isteyip tadabilecekler;
44. 56	لَا يَذُوقُونَ=tadmazlar فِيهَا=orada الْمَوْتِ=ölüm إِلَّا=başka الْمَوْتِ=ölümünden وَوَقَاهُمْ=ve onları korur الْأُولَى=ilk	Orada ilk ölümden başka ölüm tadmazlar, sürekli yaşarlar ve Allah onları cehennem azabından korumuştur.	Orada ilk ölümden başka bir ölüm tatmazlar. Ve onları cehennem azabından korumuştur.	ve orada önceki ölümlerinden sonra (başka) bir ölüm tadmayacaklar. Böylece Allah, onları yakıcı ateşin azabından korumuş olacaktır.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
عَذَابِ الْجَحِيمِ =azabından الْجَحِيمِ =cehennem			
44. 57 مِنْ رَبِّكَ =Rabbinden فَضْلًا =bir lütuf olarak هُوَ =o الْفَوْزُ =başarı إِشْتَهُ =işte budur ذَلِكَ =işte budur الْعَظِيمُ =büyük	Cehennemden korunmaları Rabbinden bir lütuftur. İşte büyük kurtuluş budur.	Rabbından bir lütuf olarak. İşte bu, büyük kurtuluşun kendisidir.	Rabbinizin bir lütfu bu ve en büyük zafer bu olacak!
44. 58 يَسِّرْنَا =kesinlikle بِز o'nu kolaylaştırdık لَعَلَّهُمْ =umulur ki يَسِّرْنَا =senin diline يَتَذَكَّرُونَ =düşünüp öğüt alırlar	Biz o Kur'an'ı senin dilinde indirerek kolaylaştırdık ki, düşünüp öğüt alsınlar.	Biz; onu, öğüt alsınlar diye senin dilinde indirek kolayca anlaşılmasını sağladık.	Böylece (ey Peygamber!) Biz bu (ilahi kelamı) senin kendi dilinde kolay anlaşılır kıldık ki, insanlar düşünüp ondan ders alabilsinler.
44. 59 فَارْتَقِبْ =biraz bekle إِنَّهُمْ =onlar da مُزْتَقِبُونَ =beklemektedirler	Öyleyse bekle, onlar da beklemektedirler.	Öyleyse bekle, onlar da beklemektedirler.	Öyleyse (geleceğin ne getireceğini) bekle! Unutma, onlar da bekliyorlar.
45. 1 حَم =Ha mim	Ha, Mim.	Ha, Mim.	Ha-Mim.
45. 2 تَنْزِيلُ =indirilmesi الْكِتَابِ =Kitabın الْعَزِيزِ =üstün اللَّهِ =Allah مِنْ =tarafındandır الْحَكِيمِ =hüküm ve hikmet sahibi	Kitab'ın indirilmesi, üstün iradeli ve her yaptığını bir hikmete göre yapan Allah'ın katındandır.	Kitabın indirilmesi; Aziz, Hakim Allah'tandır.	Bu ilahi kelim, Kudret ve Hikmet Sahibi olan Allah'tan gelmektedir.
45. 3 إِنَّ =şüphesiz فِي السَّمَاوَاتِ =göklerde وَالْأَرْضِ =ve yerde لَايَاتٍ =ibretler vardır لِلْمُؤْمِنِينَ =inanananlar için	Göklerde ve yerde müminler için nice dersler vardır.	Muhakkak ki göklerde ve yerde mü'minler için ayetler vardır.	Bakin, göklerde ve yerde inan(mak isteyen)ler için (ibret dolu) mesajlar vardır.
45. 4 وَفِي خَلْقِكُمْ =sizin yaratılışınızda وَمَا يَبْنُ =ve yaymakta olduğu آيَاتٍ =ibretler vardır مِنْ دَابَّةٍ =canlılarda يُوقِنُونَ =kesin olarak inanan لِقَوْمٍ =kavimler için	Sizin yaratılmanızda ve canlıların yeryüzünde yayılmasında, kesin olarak inanan kimseler için ibretler vardır.	Sizin yaratılmanızda ve yeryüzüne yaydığı her canlıda yakinen inanan topluluklar için ayetler vardır.	Kendi yaratılışınızda ve O'nun (yeryüzüne) serpiştirdiği hayvan (tür)ler(in)de bütün kalpleriyle inananlar için mesajlar vardır.
45. 5 وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ =değişmesinde وَالنَّهَارِ =ve gündüzün وَمَا أَنْزَلَ =ve indirmesinde اللَّهِ =Allah'ın مِنْ رِزْقٍ =rızkı (sebebi) مِنْ السَّمَاءِ =gökten وَالْأَرْضِ =yeri بِهِ =onunla فَإَحْيَا =ve diriltmesinde مَوْتَهَا =ölümünden وَتَصْرِيفِ الرِّيَّاحِ =rüzgârları آيَاتٍ =ibretler vardır لِقَوْمٍ =bir toplum için يَعْقِلُونَ =düşünen	Gecenin ve gündüzün birbiri ardına gelmesinde, gökten, Allah'ın rızık vermek için yağmur indirip, yeri onunla ölümünden sonra diriltmesinde, rüzgarı estirmesinde aklını kullanan kimseler için dersler vardır.	Gece ve gündüzün değişmesinde ve Allah'ın gökten indirmiş olduğu rızıkla ölümünden sonra yeri diriltmesinde, rüzgarları yönetmesinde akleden bir kavim için ayetler vardır.	Gece ile gündüzün birbirini izlemesinde ve Allah'ın göklerden indirip onunla cansız toprağa hayat verdiği rızık imkanlarında ve rüzgarların değişmesinde, (bütün bunlarda) akıllarını kullanan insanlar için mesajlar vardır.
45. 6 تِلْكَ =işte şunlar آيَاتِ =ayetleridir اللَّهِ =Allah'ın عَلَيْكَ =sana تَتْلُوهَا =onları okuyoruz فَبِأَيِّ =hangi حَدِيثٍ =söze بِالْحَقِّ =gerçek ile بَعْدَ =sonra اللَّهِ =Allah'tan وَأَيَّاتِهِ =ve O'nun ayetlerinden يُؤْمِنُونَ =inanacaklar	İşte bunlar Allah'ın ayetleridir. Bunları sana hak ilkesine göre okuyoruz. Allah'tan ve O'nun ayetlerinden sonra hangi söze inancaklar	İşte bunlar; Allah'ın ayetleridir. Onları sana hak ile okuyoruz. Artık Allah'tan ve onun ayetlerinden sonra hangi söze inanırlar.	Hakikati ortaya koyan Allah'ın bu mesajlarını sana aktarıyoruz. Eğer Allah'ın (bu ibret dolu) mesajlarına değilse başka hangi habere inanacaklar?
45. 7 أَفَاكٍ لِّكُلِّ =her وَيْلٌ =yuh olsun أَثِيمٍ =günah yüklü kimseye	Her yalancı, günah yüklü kimsenin vay haline.	Yalancı, günahkar her kişinin vay haline.	Vay haline kendi kendini aldatan günahkarın,
45. 8 يَسْمَعُ =o işitir آيَاتِ =ayetlerinin اللَّهِ =Allah'ın ثُمَّ =sonra عَلَيْهِ =kendisine تُنْزِلُ =okunduğunu يُصِرُّ =direnir مُسْتَكْبِرًا =büyüklük taslar كَأَنَّ =sanki لَمْ يَسْمَعْهَا =hiç onları işitmemiş فَبَشِّرْهُ =onu müjdele بِعَذَابٍ =bir azab ile أَلِيمٍ =acı	Allah'ın ayetlerinin kendisine okunduğunu işitir de sonra büyüklük taslayarak sanki onları hiç işitmemiş gibi küfründe direnir. Onu, acı bir azabla müjdele.	Kendisine okunan Allah'ın ayetlerini dinleyip de sonra onları hiç duymamış gibi büyüklük taslamakta direnir. Ona elim bir azabı müjdele.	o ki, kendisine iletilen Allah'ın mesajlarını duyar ama sanki onları duymamış gibi küstahça umursamazlığında devam eder! Bu sebeple ona acıklı bir azabı haber ver!
45. 9 وَإِذَا عَلِمَ =öğrendiği مِنْ آيَاتِنَا =bizim ayetlerimizden شَيْئًا =bir şey أَتَّخَذَهَا =onu edinir هُزُوءًا =alay konusu أُولَئِكَ =işte لَهُمْ =öyleleri için vardır عَذَابٌ مُّهِينٌ =alçaltıcı	Ayetlerimizden bir şey öğrendiği zaman onunla alay eder. İşte böyleleri için alçaltıcı azab vardır.	Ayetlerimizden bir şey öğrendiğinde onu alaya alır. İşte onlara, horlayıcı bir azab vardır.	Çünkü o, mesajlarımızdan birinin farkına vardığında onu hemen küçümseyip alaya alır. Böylelerini alçaltıcı bir azap beklemektedir.
45. 10 جَهَنَّمَ =cehennem مِنْ وَرَائِهِمْ =ötelerinden de عَنْهُمْ =kendilerine شَيْئًا =şeyler كَسَبُوا =kazandıkları مَّا اتَّخَذُوا =edindikleri وَلَا =ve (sağlamaz) أُولِيَاءَهُ =veliler اللَّهِ =Allah'tan مِنْ دُونِ =başka عَذَابٌ =bir azab وَلَهُمْ =onlar için vardır عَظِيمٌ =büyük	Cehennem onların peşindedir. Kazandıkları şeyler de, Allah'ı bırakıp edindikleri dostlar da onlara hiçbir fayda vermez. Onlar için büyük bir azap vardır.	Arkalarından da cehennem. Kazandıkları şeyler de, Allah'tan başka edindikleri veliler de onlara bir fayda vermez. Ve onlar için, büyük bir azap vardır.	Cehennem önlerindedir; ve ne (bu dünyada) kazanabilecekleri şeyler, ne de Allah'ın yerine dost ve koruyucu edindikleri, onlara hiçbir fayda sağlamaz, çünkü onları korkunç bir azap beklemektedir.
45. 11 هُدًى =yol gösterici وَالَّذِينَ كَفَرُوا =inkâr edenler بِآيَاتِ رَبِّهِمْ =Rablerinin عَذَابٌ =bir azab لَهُمْ =onlar için vardır أَلِيمٌ =incitici مِنْ رِجْزٍ =çok çetin	İşte doğru yolu gösteren bu Kur'an'dır. Rablerinin ayetlerini tanımayanlar için çok kötü, acı bir azap vardır.	Bu; hidayetdir. Rabblarının ayetlerini inkar edenlere gelince; çetin ve elim bir azap vardır.	(Allah'ın işaretlerine ve mesajlarına dikkatlice kulak vermek; işte) rehberliğin anlamı) budur. Diğer taraftan, Rablerinin mesajlarını inkara şartlanmış olanları, (yaptıkları) çirkinliklerin bir karşılığı olarak acı bir azap beklemektedir.
45. 12 سَخَّرَ =boyun eğdirdi اللَّهُ الَّذِي =Allah'tır ki لَتَجْرِي =akıp gitsin diye الْبَحْرَ =denizi كُلُّ =size فِيهِ =onun içinde الْفُلُكُ =gemiler بِأَمْرِهِ =buyruğuyla وَلَتَبْتَغُوا =ve payınızı arayasınız diye مِنْ فَضْلِهِ =O'nun lütfundan وَلَعَلَّكُمْ =ve umulur ki تَشْكُرُونَ =şükredersiniz	Allah emri gereğince denizde yüzmek üzere gemileri, lütfedip verdiği rızık aramanız için denizi buyruğunuz altına vermiştir. Belki artık şükredersiniz.	Emri gereğince denizde yüzmek üzere gemileri ve lütfedip verdiği rızık aramanız için denizi size boyun eğdiren Allah'tır. Umulur ki şükredersiniz.	Denizi (kendi kanunları doğrultusunda faydalanmanız için) sizin emrinize veren Allah'tır. Böylece gemiler O'nun emriyle denizin üstünde yüzebilirsinler ve siz O'nun lütfundan (ihtiyaç duyduğunuz şeyleri) elde edebilirsiniz ve şükredenlerden olasınız diye.
45. وَسَخَّرَ =ve boyun eğdirdi لَكُمْ =size	Gökte olanları,	Göklerde olanla-	O, göklerde ve yerde

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fi Zilâ'il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
13	ما=bulunan şeyleri فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde وَمَا=ve bulunan şeyleri فِي الْأَرْضِ=yerde جَمِيعًا=hepsini إِنَّ=elbette فِي ذَلِكَ=bunda vardır لَايَاتٍ=ibretler لِقَوْمٍ=bir toplum için يَتَفَكَّرُونَ=düşünen	verde olanları, hepsini sizin buyruğunuz altına vermiştir. Doğrusu bunlarda, düşünen kimseler için dersler vardır.	rı, yerde olanları, hepsini size mu-sahhar kılmıştır. Elbette ki düşü-nen bir kavim için bunda ayet-ler vardır.	olan her şeyi, Ken-dinden (bir bağış ola-rak) emrinize vermiş-tir: bunda düşünen bir topluluk için mesajlar vardır!
45. 14	قُلْ=söyle الَّذِينَ آمَنُوا=inananlara يَغْفِرُوا=affetsinler لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ=ummayanları أَيَّامَ=günlerini اللَّهِ=Allah'ın لِيَجْزِيَ=cezalandırması için قَوْمًا=bir toplumu بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ=yaptıklarıyla	Müminlere de ki: Allah'ın, her mille-tin yaptıklarının karşılığını vereceği günlerinin gelece-ğine inananları bağışlasınlar.	İman edenlere söyle: Allah'ın günlerinin geleceğini ummayan kimseleri bağış-layıp geçsinler. Çünkü Allah, her kavmi yaptıkları-yla cezalandı-racaktır.	İman etmiş olan her-kese söyle: Allah'ın Günleri'nin geleceği-ne inananları af-fetsinler, (çünkü) in-sanlara hak ettikleri-nin karşılığını vermek (yalnız) O'na özgü-dür.
45. 15	مَنْ=kim عَمِلَ=yaparsa صَالِحًا=iyi bir iş فَلِنَفْسِهِ=yararı kendisinedir وَمَنْ=ve kim أَسَاءَ=kötülük yaparsa فَعَلَيْهَا=zararı kendisinedir ثُمَّ=sonunda إِلَى رَبِّكُمْ=Rabbinize ثُرْجَعُونَ=döndürüleceksiniz	Kim iyi bir iş ya-parsa faydası ken-disinedir ve kim kötülük yaparsa zararı kendisinedir. Sonra Rabbimize döndürüleceksiniz.	Her kim, salih amel işlerse; kendi lehinedir. Kim de kötülük yaparsa; aleyhi-nedir. Sonra Rabbinize dön-dürüleceksiniz.	Her kim doğru ve uy-gun bir şey yaparsa kendi iyiliği için yap-mış olur; kim de kötü-lük işlerse kendi aleyhine işlemiş olur; ve sonunda hepiniz Rabbinize döndürüle-ceksiniz.
45. 16	وَلَقَدْ=andolsun آتَيْنَا=biz verdik بَنِي=oğullarına إِسْرَائِيلَ=İsrail الْكِتَابَ=Kitap وَالْحُكْمَ=ve hüküm (hikmet hükümranlılık) وَالنَّبُوءَةَ=ve peygamberlik وَوَرَرْنَاهُمْ=ve onları besledik مِنَ الطَّيِّبَاتِ=güzel rızıklarla وَفَضَّلْنَاهُمْ=ve onları üstün kıldık عَلَى الْعَالَمِينَ=alemlere	Andolsun ki biz İs-railoğullarına kitab, hüküm ve pey-gamberlik verdik; onları temiz şeyler-le rızıklandırdık; onları dünyada üs-tün kıldık.	Andolsun ki; Biz, İsrailoğullarına kitabı, hükmü ve nübüvveti ver-miştik. Onları temiz şeylerden rızıklandırmış ve dünyalara üstün kılmıştık.	Doğrusu Biz, İsrailoğulları'na (da) vahiy, hikmet ve peygam-berlik verdik, onları hayatın güzel nimet-leriyle rızıklandırdık ve onları (dönemleri-nin) bütün diğer top-luluklarına üstün kıl-dık.
45. 17	وَأَتَيْنَاهُمْ=ve onlara verdik بَيِّنَاتٍ=açık deliller مِنَ الْأَمْرِ=bu işde فَمَا اخْتَلَفُوا=onlar ayrılığa düşmediler إِلَّا=sadece (şu sebeple düştüler) مِنْ بَعْدِ=sonra مَا جَاءَهُمْ=kendilerine geldikten الْعِلْمَ=bilgi بَغْيًا=çekememezlik yüzünden بَيْنَهُمْ=aralarındaki إِنَّ=şüphesiz رَبَّكَ=Rabbin يَقْضِي=hüküm verecektir بَيْنَهُمْ=onlar arasında يَوْمَ=günü الْقِيَامَةِ=kıyamet فِيمَا كَانُوا=şeylerde فِيهِ=onda يَخْتَلِفُونَ=ayrılığa düştükleri	Din konusunda on-lara açık deliller verdik. Onlar ken-dilerine bilgi gel-dikten sonra sade-ce aralarındaki çe-kememezlik yü-zünden ayrılığa düştüler. Şüphe-siz, Rabbin kıya-met günü, ayrılığa düştükleri şeylerde onlar arasında hü-küm verecektir.	Ve onlara emir-den burhanlar verdik. Ama on-lar, kendilerine ilim geldikten sonra araların-daki çekeme-mezlikten dolayı ayrılığa düştüler. Elbette Rabbin; ayrılığa düştük-leri şeyler hak-kında kıyamet günü aralarında hüküm verecek-tir.	Ve onlara (imanın) amacı konusunda açık işaretler verdik; onlar, bütün bu bilgi-lerin kendilerine tevdi edilmesinden sonra-dır ki, aralarındaki kıskançlıktan dolayı farklı görüşlere sarıl-dılar; (ama) ihtilafa düştükleri her konuda Kıyamet Günü Rab-bin onlar arasında bir hüküm verecektir.
45. 18	ثُمَّ=sonra جَعَلْنَاكَ=seni koyduk عَلَى شَرِيعَةٍ=bir şeriate فَاتَّبِعْهَا=sen ona uy وَلَا تَتَّبِعْ=ve uyma أَهْوَاءَ=keyiflerine الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ=bilmeyenlerin	Sonra ey Muham-med! Sana da in-sanların uyacakları bir hayat sistemi (şeriat) verdik. Sen ona uy, bilmeyen-lerin arzularına uyma.	Sonra seni de emirden bir şe-riat üzere kıldık. Öyleyse sen; ona uy, sakın bilmeyenlerin heveslerine uy-ma.	Ve son olarak (ey Muhammed,) seni (imanın) hedefini ger-çekleştireceğin bir yo-la koyduk. O halde bu (yolu) izle ve (hakika-ti) bilmeyenlerin boş arzu ve heveslerine uyma.
45. 19	لَنْ يُغْنُوا=savamazlar إِنَّهُمْ=çünkü onlar مِنَ اللَّهِ=Allah'tan عَنْكَ=senden وَأِنَّ=ve şüphesiz بَعْضُهُمْ=bir kısmı الظَّالِمِينَ=zalimler بَعْضٍ=diğerinin أَوْلِيَاءَ=velisidirler وَاللَّهِ=Allah ise وَلِيٌّ=velisidir الْمُتَّقِينَ=muttakilerin	Çünkü onlar, Al-lah'tan gelecek hiçbir şeyi senden savamazlar. Zalim-ler birbirlerinin dostlarıdır. Allah ta muttakilerin dostu-dur.	Muhakkak ki on-lar; Allah'a karşı sana hiç bir fay-da veremezler. Doğrusu zalimler birbirlerinin veli-leridir. Allah da muttakilerin veli-sidir.	Bak, eğer Allah'ın iradesine karşı gelmiş olsaydın, onların sa-na hiçbir faydası do-kunmazdı, çünkü bu zalimler sadece bir-birlerinin dostları ve koruyucularıdır; hal-buki Allah, O'nun bi-lincinde olan herkesin koruyucusudur.
45. 20	بُصَايِرُ=kanıtlar(sunmakta)dır هَذَا=bu (Kur'an) وَهَدَى=yol gösterici لِلنَّاسِ=insanlara وَرَحْمَةً=ve rahmettir لِقَوْمٍ=kavimler için يُوقِنُونَ=kesin olarak inanan	Bu Kur'an, insan-lara kurtuluş yolla-rını gösteren kanıtların sunmaktır; kesin olarak ina-nanlara kılavuz ve rahmettir.	Bu; insanlar için açık belgeler, kesin olarak ina-nan bir kavim için de hidayet ve rahmettir.	(İşte) bu (vahiy,) in-sanlık için bir kavra-yış aracıdır; tereddüt-süz bir inanca ve emniyete ulaşanlar için de bir rahmet ve hidayetir.
45. 21	أَمْ حَسِبَ=yoksa -mı sandılar? الَّذِينَ اجْتَرَحُوا=işleyen kimseler السَّيِّئَاتِ=kötülükleri أَنْ نَجْعَلَهُمْ=onları yapacağımızı كَالَّذِينَ آمَنُوا=inanan kimseler gibi وَعَمِلُوا=ve yapan الصَّالِحَاتِ=iyi ameller سَوَاءً=bir olacak (öyle mi?) مَحْيَاهُمْ=yaşamaları وَمَمَاتِهِمْ=ve ölümleri سَاءَ=ne kötü مَا يَحْكُمُونَ=hüküm veriyorlar	Yoksa kötülükleri işleyen kimseler kendilerini inanıp iyi ameller işleyen-le bir tutacağı-mızı mı sandılar? Yaşamaları ve öl-meleri bir olacak öyle mi? Ne kötü hüküm veriyorlar.	Yoksa; kötülük-leri kazananlar, ölümlerinde ve sağılıklarında kendilerini iman edip salih amel işleyen kimseler ile bir tutacağı-mızı mı sandı-lar? Ne kötü hü-küm veriyorlar.	Kötülük işleyenlere gelince: onlar kendi-lerini hayatlarında ve ölümlerinde, iman edip doğru ve yararlı işler yapanlarla aynı yere koyacağımızı mı sanırlar? Onların yar-gıları ne kadar da kö-tü!
45. 22	اللَّهُ=Allah وَخَلَقَ=yaratmıştır وَالْأَرْضَ=ve yeri السَّمَاوَاتِ=gökleri وَلَتَجْزَى=cezalandırılısın بِالْحَقِّ=gerçek olarak بِمَا كَسَبَتْ=kazandığıyla نَفْسٍ=can لَا يُظْلَمُونَ=haksızlık edilmesin وَهُمْ=ve onlara	Allah, gökleri ve yeri hak ilkesine dayalı olarak ya-rattı, ta ki herkes kazandığının kar-şılığını görsün. Onlara haksızlık edilmez.	Allah, gökleri ve yeri hak ile ya-ratmıştır. Ta ki her nefis, zulme uğratılmaksızın kazancına göre karşılık görsün.	Çünkü Allah, gökleri ve yeri (deruni bir) hakikate göre yarattı ve (bu sebeple diledi ki) her insan kazan-dığının karşılığını görsün ve hiç kimse-ye haksızlık yapılmı-sın.
45. 23	اتَّخَذَ=edinen مَنْ=kimseyi أَفَرَأَيْتَ=gördün mü? وَأَضَلَّهُ=ve sapıttırdığı هَوَاهُ=keyfini إِلَهَهُ=tanrı عَلَى عِلْمٍ=bir bilgiye göre اللَّهُ=Allah'ın عَلَى سَمْعِهِ=kulağını وَخَتَمَ=ve mühürlediği وَجَعَلَ=ve çektiği وَقَلْبِهِ=ve kalbini غِشَاوَةً=perde بِصَرِّهِ=gözünün يَهْدِيهِ=ona doğru yolu gösterecek فَمَنْ=şimdi kim?	Ey Muhammed! Heva ve hevesini tanrı edinen Al-lah'ın bir bilgiye dayalı olarak şa-şırttığı, kulağını ve kalbini mühürledi-ği, gözünü perde-leddiği kimseyi gö-rdün mü? Onu Al-lah'tan başka kim doğru yola erişti-rebilir? Hala anla-mıyor musunuz?	Gördün mü, o kimseyi ki; heva ve hevesini ken-disine tanrı edinmiş, bilgisi olduğu halde Al-lah onu şaşırt-mış, kulağını, kalbini mühür-lemiş ve gözüne perde koymuş-tur? Allah'tan sonra onu kim hidayete erişti-	Kendi arzu ve özlem-lerini tanrı edinen ve (bunun üzerine) Al-lah'ın, (zihninin hida-yete kapalı olduğunu) bilerek sapıttırdığı, ku-laklarını ve kalbini mühürlediği ve gözle-rinin üzerine bir perde çektiği (insan), hiç düşündün mü? Al-lah(in onu terk etme-sin)den sonra kim ona doğru yolu göste-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
اللَّهُ=Allah'tan مِنْ بَعْدٍ=sonra أَفَلَا تَذَكَّرُونَ=düşünmüyor musunuz?		rebilir? Hala düşünmeyecek misiniz?	rebilir? O halde, hiç düşünüp ders çıkarmaz mısınız?
45. 24 مَا هِيَ=yoktur وَقَالُوا=dediler ki إِلَّا=başka bir şey حَيَاتِنَا=hayatımızdan وَنَحْيَا=ve yaşarız وَنَمُوتُ=ölürüz الدُّنْيَا=dünya وَمَا يُهْلِكُنَا=bizi helak etmiyor إِلَّا=başkası وَمَّا لَهُمْ=zamandan الدَّهْرُ=fakat onların yoktur مِنْ عِلْمٍ=hiçbir bilgileri بِذَلِكَ=bu hususta إِلَّا=sadece يَظُنُّونَ=zannediyorlar إِنْ هُمْ=onlar	«Hayat, ancak bu dünyadaki hayatımızdır. Ölürüz ve yaşarız; bizi ancak zaman yok eder» derler. Onların bu hususta bir bilgisi yoktur; sadece böyle zannederler.	Hayat; ancak bu dünyada yaşadığımızdır. Ölürüz ve yaşarız. Bizi ancak Dehr helak eder, dediler. Oysa onların bu konuda bilgileri yoktur. Başka değil, onlar sadece zannediyorlar.	Onlar hala: Bu dünyadaki hayatımızdan başka bir şey yok! derler, Dünyaya geldiğimiz gibi ölürüz ve bizi ancak zaman yok eder. Fakat onların bu konuda hiçbir bilgileri yok, onlar sadece zannederler.
45. 25 وَإِذَا=zaman عَلَيْهِمْ=okunduğu نُتْلَى=okunduğu بَيِّنَاتٍ=açık açık آيَاتِنَا=ayetlerimiz مَا كَانِ=olmamıştır حُجَّتَهُمْ=bir delilleri إِلَّا=başka أَنْ قَالُوا=demelerinden اِنتُوا=getirin كُنْتُمْ=iseniz إِنْ=eğer بِآبَائِنَا=babalarımızı صَادِقِينَ=doğru	Ayetlerimiz onlara açık açık okunduğu zaman delilleri yalnızca: «Doğru sözlü iseniz babalarımızı getirin bakalım!» demek olur.	Ayetlerimiz onlara açıkça okunduğu zaman; doğru sözlüler iseniz, babalarımızı getirin bakalım, demekten başka bir hucetleri yoktur.	Ve (böylece,) ne zaman mesajlarımız bütün açıklığıyla onlara tebliğ edildiye tek cevapları şu oldu: «Atalarımızı (şahit olarak) getirin, eğer iddianızda haklı iseniz!»
45. 26 قُلْ=de ki يُحْيِيكُمْ=sizi yaşıyor اللَّهُ=Allah ثُمَّ=sonra يُمِيتُكُمْ=sizi öldürüyor ثُمَّ=sonra يَجْمَعُكُمْ=sizi toplayıp getirecektir الْقِيَامَةِ=kıyamet إِلَى يَوْمٍ=gününe لَا رَيْبَ=asla şüphe yoktur فِيهِ=bunda النَّاسِ=insanların أَكْثَرُ=çoğu وَلَكِنَّ=ama لَا يَعْلَمُونَ=bilmezler	De ki: «Sizi Allah diriltir, sonra öldürür, sonra sizi şüphe götürmeyen kıyamet gününde toplar. Fakat insanların çoğu bilmezler.»	De ki: Allah diriltir sizi sonra öldürür, sonra hakkında hiç bir şüphe bulunmayan o kıyamet gününde toplar. Fakat insanların pek çoğu bilmezler.	De ki: Size hayat veren ve sonra sizi öldüren, Allah'tır; ve sonunda O, hepinizi Kıyamet Günü bir araya toplayacaktır, ki o (Gün'ün gelip çatacağı,) her türlü şüphenin üstündedir ama insanların çoğu bunu anlamaz.
45. 27 وَلِلَّهِ=Allah'ındır مُلْكُ=mülkü وَالْأَرْضِ=ve yerin وَالسَّمَاوَاتِ=göklerin وَيَوْمَ=gün تَقُومُ=başladığı السَّاعَةِ=saat يَخْسِرُ=hüsrana uğrayacaktır إِشْتِهَ=işte o gün الْمُبْطِلُونَ=iptalciler	Göklerin ve yerin hükümrânlığı Allah'ındır. Kıyamet kopacağı gün, işte o gün batıl sözlerle uymuş olanlar hüsranda kalırlar.	Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. Kıyametin kopacağı gün; işte o gün, batıla saplananlar hüsranda kalırlar.	Çünkü, göklerin ve yerin hakimiyeti Allah'ındır ve Son Saat'in gelip çattığı gün o Gün, (hayatlarında anlayamadıkları her şeyi) geçersiz kılmaya çalışanlar ziyana uğrayacaklardır.
45. 28 أُمَّةٌ=ümmeti كُلٌّ=her وَتَرَى=görürsün أُمَّةٌ=ümmet كُلٌّ=her جَانِيَةً=toplantmış إِلَى كِتَابِهَا=kendi Kitabına تُدْعَى=çağırılır الْيَوْمَ=bugün تُجْزَوْنَ=cezalandırılacaksınız مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızla	O gün her ümmeti Allah'ın huzurunda diz çökmüş olarak görürsün. Her ümmet kitabını almaya çağırılır: «Bugün size işlediğinizin karşılığı verilecektir.»	Her ümmeti dizüstü çökmüş görürsün. Her ümmet kendi kitabına çağırılır. Bugün, size yaptıklarınızın karşılığı verilecektir.	Ve (o Gün) bütün insanları (zillet içinde) diz çökmüş görürsün; herkes kendi sicili ile (yüzleşmeye) çağırılır: Bugün, yaptığınız her şeyin karşılığını göreceksiniz!
45. 29 هَذَا=işte يَنْطِقُ=söylüyor كِتَابَنَا=Kitabımız عَلَيْكُمْ=aleyhinize بِالْحَقِّ=gerçeği نَسْتَنْسِخُ=yazıyorduk إِنَّا كُنَّا=çünkü biz مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızı	İşte kitabımız aleyhinize konuşuyor, gerçeği söylüyor. Çünkü biz yaptıklarınızı yazıyorduk..	Bu kitaplarımız sizin aleyhinize hak ile konuşuyor. Şüphesiz Biz, yaptıklarınızı bir bir kaydediyorduk.	Bu bizim kayıtlarımız, sizinle ilgili her şeyi bütün gerçekliğiyle anlatır çünkü yaptığınız her şeyi kayda geçirtmiştik!
45. 30 الَّذِينَ آمَنُوا=inananlara فَأَمَّا=gelince وَالصَّالِحَاتِ=iyi işler وَعَمِلُوا=ve yapanlara فَيُدْخِلُهُمْ=onları sokar رَبُّهُمْ=Rableri فِي رَحْمَتِهِ=rahmetine إِشْتِهَ=işte هُوَ=budur الْمُبِينِ=apaçık الْفَوْزِ=başarı	İnanıp iyi işler yapanlara gelince; Rabbleri onları rahmetinin kapsamına alır. İşte apaçık kurtuluş budur.	İman edip salih amel işlemiş olanlara gelince; Rabbları onları rahmetine girdirir. Apaçık kurtuluş işte budur.	İman edip doğru ve yararlı işler yapanlara gelince, Rableri onları rahmetine kabul edecektir; işte bu (onların) bariz üstünlükleri olacaktır!
45. 31 وَالَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenlere وَأَمَّا=ama gelince أَفَلَمْ تَكُنْ=değil mi? آيَاتِي=ayetlerim أَقْلَمُ=okunurdu عَلَيْكُمْ=size فَاسْتَكَزِرْتُمْ=fakat siz büyüklük tasladınız وَكُنْتُمْ=ve oldunuz قَوْمًا=bir toplum مُجْرِمِينَ=suçlu	Ancak kâfirlere gelince: «Ayetlerim size okunurdu, fakat siz büyüklük tasladınız ve suçlu bir toplum oldunuz değil mi?»	Küfredenlere gelince; ayetlerimiz size okunmuş, siz de büyüklük taslayıp mücrim bir kavim olmuştunuz, değil mi?	Hakikati inkar edenlere ise (şöyle denecek:) Mesajlarımız size iletilmedi mi? Aslında (iletildi, ama) siz küstahça büyüklük tasladınız ve böylece günaha saplanmış bir toplum oldunuz
45. 32 وَإِذَا=zaman قِيلَ=dendiği إِنْ=şüphesiz وَعَدَ=vaadi اللَّهُ=Allah'ın حَقٌّ=gerçektir وَالسَّاعَةِ=ve saatte لَا رَيْبَ=şüphe yoktur فَلْتُمْ=demiştiniz فِيهَا=onda مَا نَذَرِي=bilmiyoruz مَا=nedir السَّاعَةِ=Saat إِنْ تَنْظُنُّونَ=sanıyoruz إِلَّا=sadece وَمَا نَحْنُ=biz değiliz ظَنَّا=bir kuruntu بِمُسْتَقْبَلِينَ=inananlardan	Allah'ın vaadi hak'tır. Ve kıyamet günü şüphe götürmez denildiği zaman siz demiştiniz ki: "Kıyametin ne olduğunu bilmiyoruz. Ancak birtakım tahminlerde bulunuyoruz. Onun hakkında kesin bir bilgi elde etmiş değiliz."	Allah'ın vaadi hak'tır ve kıyamet günü hakkında hiç şüphe yoktur, denildiği zaman; siz demiştiniz ki: Kıyamet nedir? bilmiyoruz, ancak bir takım tahminlerde bulunuyoruz. Onun hakkında kesin bir bilgi elde etmiş değiliz.	Çünkü Bakın, Allah'ın vaadi her zaman gerçeğeleşir ve Son Saat(in gelişi) hakkında hiçbir şüphe olamaz denildiğinde siz şu cevabı verirdiniz: Son Saat'in ne olduğunu bilmiyoruz, onun boş bir zandan başka bir şey olmadığını düşünüyoruz ve (sonuçta) ona kani olmuş değiliz!
45. 33 وَبَدَأَ=göründü لَهُمْ=onlara سَيِّئَاتٍ=kötülükleri وَوَحَاقٍ=ve kuşattı مَا عَمِلُوا=yaptıklarının بِهِ=onunla مَا كَانُوا=ve oldukları şey يَسْتَهْزِئُونَ=alay ettikleri	Yaptıklarının kötülükleri onlara göründü ve alay edip durdukları şey onları kuşattı.	Onlara, yaptıkları işlerin kötülükleri belli oldu ve alaya aldıkları şeyler kendilerini kuşattı.	(O Gün) yaptıkları kötülükler onlara apaçık görünecek ve alay edip durdukları şey onları alt edecektir.
45. 34 وَيَقِيلُ=ve denildi الْيَوْمَ=bugün نُنْسِئُكُمْ=sizi unuttuk كَمَا نَسِيتُمْ=unuttuğunuz gibi هَذَا=bu لِقَاءَ=karşılaşmayı يَوْمِكُمْ=gününüzle وَمَآوَاكُمْ=ve yeriniz النَّارِ=ateştir وَمَا=ve yoktur لَكُمْ=sizin için مِنْ=hiçbir نَاصِرِينَ=yardımcınız	Onlara denildi ki: «Siz bu günümüze kavuşacağınızı nasil unutmuşsanız, biz de bugün sizi unuttuk. Yeriniz ateştir, yardımcılarınız da yoktur.»	Denilir ki: Siz, nasıl bugüne kavuşacağınızı unuttuysanız, Biz de sizi unuttuk. Barınağınız ateştir, yardımcılarınız da yoktur.	Ve onlara Siz, denilecek, bu (hesap) gününün geleceğini almadığınızı gibi Biz de bu gün size aldıracağınız yer ateştir ve size yardım edecek bir kimse de bulamayacaksınız;
45. 35 ذَلِكَ=böyledir بِأَنَّكُمْ=çünkü siz أَتَّخَذْتُمْ=edindiniz آيَاتِ=ayetlerini اللَّهُ=Allah'ın وَعَرَّيْتُمْ=ve sizi aldatı هَؤُلَاءِ=eğlence الدُّنْيَا=dünya فَالْيَوْمَ=artık bugün الْحَيَاةِ=hayatı لَا يُخْرَجُونَ=onlar çıkarılmazlar مِنْهَا=ondan (ateşten) وَلَا=ve olmaz هُمْ=onlar	Bunun böyle olmasının sebebi "Sizin Allah'ın ayetlerini alaya almanız ve dünya hayatının sizi aldatmış olmasıdır." O gün oradan çıkarılmayacaklar ve özür de aranmayacaktır onlardan.	Bunun böyle olmasının sebebi; Allah'ın ayetlerini alaya almanız ve dünya hayatının sizi aldatmış olmasıdır. İşte o gün; oradan çıkarılmayacaklar ve özürleri de dinlenmeyecektir.	böyle olacaktır, çünkü siz Allah'ın mesajlarını küçümseyip alaya aldınız ve bu dünya hayatının sizi ayartmasına izin verdiniz! Bundan dolayı o gün, onlar ne ateşten çıkarılacaklar, ne de bir değişiklik yapmalarına izin verilecek.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
يُسْتَعْتَبُونَ=mazeret istenenlerden				
45. 36	الْحَمْدُ=hamd فَلِلَّهِ=Allah'a mahsustur السَّمَاوَاتِ=göklerin رَبِّ=Rabbi وَالْأَرْضِ=yerin وَرَبِّ=Rabbi بُتÜN aLeMLeRin	Hamd, göklerin Rabbi, yerin Rabbi ve bütün alemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur.	Hamd; göklerin Rabbi, yerin Rabbi ve alem-lerin Rabbi olan Allah'a mahsus-tur.	Hamd, göklerin Rabbi ve yerin Rabbine mahsustur, bütün alemlerin Rabbi olan Allah'a!
45. 37	وَلَهُ=yalnız O'na aittir الْكِبْرِيَاءُ=ululuk وَالْأَرْضِ=ve yerde فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde وَهُوَ=ve O الْعَزِيزُ=azizdir الْحَكِيمُ=hakimdir	Göklerde yerde ululuk, yalnız O'na aittir. O, üstün iradeli-dir, her yaptığı-nı bir hikmete göre yapar.	Göklerde de, yerde de büyük-lük O'nundur. O'dur Aziz, Ha-kim.	Göklerde ve yerde bütün azamet yalnız O'nundur; ve yalnız O, kudret ve hikmet sahibidir!
46. 1	حَم=Ha mim	Ha, Mim.	Ha, Mim.	Ha-Mim.
46. 2	يُنْزِلُ=indirilişi الْكِتَابِ=Kitabın الْعَزِيزِ=aziz اللّٰه=Allah مِنْ=tarafındandır الْحَكِيمِ=hakim	Bu Kitab'ın indirili-şi aziz, hakim olan Allah katındandır.	Kitab'ın indiril-mesi; Aziz, Ha-kim Allah'tandır.	Bu ilahi kelamın indiri-lişi, Kudret ve Hik-met Sahibi olan Al-lah'tandır.
46. 3	السَّمَاوَاتِ=gökleri مَا خَلَقْنَا=biz yaratmadık وَالْأَرْضِ=ve yer وَمَا=ve bulunanları إِلَّا=ancak (yarattık) بَيْنَهُمَا=ikisi arasında وَأَجَلٍ=ve bir süreye göre بِالْحَقِّ=gerçek ile وَالَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler مُسَمًّى=belli أُنْذِرُوا=uyarıldıkları عَمَّا=şeyden يُضِلُّونَ=yüz çevirmekte-dirler	Biz, gökleri, yeri ve ikisinin arasında bulunanları, ancak gerçek üzere ve belirli bir süre için yarattık; inkar edenler, uyarıldık-ları şeylerden yüz çevirmektedirler.	Biz; gköleri, yeri ve ikisinin ara-sında bulunanla-rı ancak hak üzere ve belirli bir süre için ya-rattık. Küfreden-ler ise korkutul-dukları şeyler-den yüz çevir-mektedirler.	Biz, gökleri, yeri ve onlar arasındaki her şeyi ancak (deruni bir) anlam ve amaç üzere ve (Bizim tarafımızdan) konulmuş bir süre için yarattık ama hakikati inkara şartlanmış olanlar, kendilerine tebliğ edi-len uyarıdan yüz çe-virirler.
46. 4	أَرَأَيْتُمْ=gördünüz mü? فَلْ=de ki مِنْ دُونِ=başka مَا تَدْعُونَ=yalvardıklarınızı أَرْوِي=bana gösterin اللّٰه=Allah'tan مَاذَا خَلَقُوا=onlar neyi yarattılar? مِنَ الْأَرْضِ=yerden أَمْ=yoksa -mı var? لَهُمْ=onların شِرْكٍ=bir ortaklığı أَنْتُونِي=bana getirin فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde هَذَا=bundan مِنْ قَبْلِ=önce بِكِتَابٍ=bir Kitap مِنْ عِلْمٍ=bir bilgi أَوْ=yahut أَثَارَةٍ=kalıntısı أَوْ=yahut كُنْتُمْ=iseniz صَادِقِينَ=doğru إِنْ=eğer	Ey Muhammed! De ki: «Allah'ı bı-rakıp taptığınız şeyleri gördünüz mü? Bana göste-rin, onlar yerden neyi yarattılar? Yoksa göklerin ya-ratılışında onların bir ortağı mı var? Eğer doğru iseniz bundan önce inmiş olan bir kitap, ya-hut bir bilgi kalıntı-sını getirin.»	De ki: Allah'tan başka taptığınız şeyleri gördünüz mü? Yeryüzün-de ne yaratmış-lardır gösteriniz bana? Yoksa onların ortakları göklerde midir? Eğer doğru söy-leyenlerden ise-niz; size indiril-miş bir kitap ve-ya size intikal etmiş bir bilgi ka-lıntısı varsa, ge-tirin bana.	De ki: Siz, Allah'ı bı-rakıp yalvardığınız şeylerin (gerçekten) ne olduklarını hiç dü-şündünüz mü? Göş-terin bana: bu (varlık-lar veya güç)ler yer-yüzünün hangi par-çasında bir şey yarat-ılıyor? Yoksa, onlar gök(lerin yaratılma-sın)da pay sahibi mi-dirler? (Eğer öyley-se,) bundan önceki herhangi bir ilahi ke-lamı, yahut (başka) bir bilgi kalıntısını ge-tirin bana, eğer iddia-nızda haklı iseniz!
46. 5	أَضَلُّ=daha sapık وَمَنْ=kim olabilir? يَذْعُو=yalvaran مِمَّنْ=kimseden مَنْ=kimselere اللّٰه=Allah'ı مِنْ دُونِ=bırakıp da لَهُ=kendisine لَا يَسْتَجِيبُ=cevap veremeyecek الْقِيَامَةِ=kıyamet يَوْمَ=gününe إِلَى=kadar وَهُمْ=oysa onlar عَنْ دُعَائِهِمْ=bunların yalvardıklarından غَافِلُونَ=habersizdirler	Allah'ı bırakıp da kıyamet gününe kadar kendisine cevap veremeyecek şeylere yalva-randan daha sapık kim olabilir? Oysa onlar, bunların yal-vardıklarından ha-bersizdirler.	Allah'ı bırakıp da kıyamet gününe kadar ce-vab veremeyecek şeylere dua edenlerden daha sapık kimdir. Halbuki bunlar, onların duaların-dan habersizdir-ler.	Allah'ı bırakıp onlara ne şimdi, ne de Kı-yamet Günü cevap veremeyecek olan ve kendilerine yalvarıldı-ğının bile farkında olmayanlara yalvarıp yakarandan daha sa-pık kim olabilir?
46. 6	وَإِذَا=zaman حُشِرَ=toplandıkları لَهُمْ=onlara كَانُوا=olurlar النَّاسِ=insanlar وَكَانُوا=ve أَعْدَاءٌ=düşman بِعِبَادَتِهِمْ=onların kendilerine tapmalarını كَافِرِينَ=tanımazlar	İnsanlar kıyamet günün toplatılınca, putları onlara düşman olurlar ve tapınmalarını inkar ederler.	İnsanlar haşro-lundukları za-man; bunlar, on-lara düşman ke-silirler. Ve onla-rın ibadetlerini inkar ederler.	Bütün insanlar (yargı-lanmak için) toplan-dıkları zaman, (tapın-dıkları güçler,) onlara (tapınanlara) düşman kesilecekler ve onla-rın tapınmalarını şid-detle reddedecekler!
46. 7	عَلَيْهِمْ=onlara ثُنِيَ=okunduğu وَإِذَا=zaman قَالَ=dediler بَيِّنَاتٍ=açık açık آيَاتِنَا=ayetlerimiz لِلْحَقِّ=hakkı الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler هَذَا=bu لَمَّا جَاءَهُمْ=kendilerine gelen مُبِينٌ=apaçık سِحْرٌ=bir büyüdür	Ayetlerimiz onlara açıkça okunduğu zaman inkar edenler kendilerine gelen gerçek için: «Bu, apaçık bir büyüdür» derler.	Onlara, ayetle-rimiz açıkça okunduğu za-man; kendilerine geldiğinde hakkı inkar edenler: Bu, apaçık bir büyüdür, dediler.	Ama mesajlarımız ne zaman onlara bütün açıklığıyla iletil-diyse, hakikati inkara şart-lanmış olanlar, haki-kat kendilerine iletilir iletilmez onun hak-kında, Bu, göz boya-yan bir büyüden baş-ka bir şey değil! diye konuşurlar.
46. 8	أَمْ يَقُولُونَ=yoksa -mu diyorlar? إِنْ=eğer فَلْ=de ki أَفْتَرَاهُ=onu kendisi uydurdu أَفْتَرَيْتُهُ=ben onu uydurmuşsam لِي=bana فَلَا تَمْلِكُونَ=sizin hiçbir yararınız olmaz شَيْئًا=bir şeye (gelecek cezaya) مِنَ اللَّهِ=Allah'tan أَعْلَمُ=daha iyi bilir هُوَ=O فِيهِ=onda تُفِيضُونَ=taşkınlık yaptığımız كَفَى=yeter بِهِ=O'nun شَهِيدًا=şahid olması وَبَيْنَكُمْ=sizin aranızda بَيْنِي=benimle وَهُوَ=ve O الْعَفُورُ=bağışlayan الرَّحِيمُ=esirgeyendir	veya «Onu Mu-hammed uydurdu» derler. De ki: «Eğer ben onu uy-durduysam, beni Allah'a karşı hiçbir şekilde savuna-mazsınız. O Kur'an için yaptık-larınız taşkınlıkları daha iyi bilir. Be-nimle sizin aranız-da şahid olarak Al-lah yeter. O, ba-ğışlayandır, mer-hamet edendir.»	Yoksa: Onu kendiliğinden uydurdu mu di-yorlar; De ki: Eğer onu ben uydurmuşsam; Allah tarafından bana gelecek hiçbir şeye sizin gücünüz yet-mez. O; yaptığı-nız taşkınlıkları çok daha iyi bilir. Benimle sizin aranızda şahit olarak Allah, ye-ter. O; Ga-fur'dur, Ra-him'dir.	Yoksa, Bütün bunları o uydurdu mu diyor-lar? De ki (ey Mu-hammed): Eğer onu ben uydursaydım Al-lah'a karşı bana hiçbir faydadan dokunmaz-dı. O, düşüncesizce bulaştığımız bu (ifti-ra)nın tamamen far-kindadır. Benimle si-zin aranızda şahit olarak O yeter! Ve yalnız O, gerçek ba-ğışlayıcıdır, gerçek bir rahmet kaynağı-dır.
46. 9	بَدْعًا=türedi مَا كُنْتُ=ben değilim فَلْ=de ki وَمَا أَدْرِ=ve bilmem مِنْ الرُّسُلِ=bir elçi بِي=bana مَا يَفْعَلُ=ne yapılacağını إِنْ أَتَّبِعْ=ben uyuyorum وَلَا بِكُمْ=ne de size إِلَّا=sadece إِلَى=bana مَا يُوحَى=vahyedilene وَمَا أَنَا=ve ben değilim إِلَّا=başka bir şey مُبِينٌ=apaçık نَذِيرٌ=bir uyarıcıdan	Ey Muhammed! De ki: «Ben Pey-gamberlerin ilki değilim; benim ve sizin başınıza ge-lecekleri bilmem; ben sadece bana vahyedilene uyuyorum. Ben sade-ce apaçık bir uya-ricıyım.»	De ki: Ben, pey-gamberlerden bir ilk değilim. Bana ve size ne yapılacağını da bilmem. Ben, sadece bana vahyolunana uyarım. Ve ben, ancak apaçık bir uyarıcıyım.	De ki: Ben (Allah'ın) elçilerin(in) ilki de-ğilim; ve (onların tümü gibi) ben de, bana ve size ne olacağını bi-lemem, sadece bana vahyolunana uyuyorum çünkü ben sade-ce açık bir uyarıcı-yım.
46. 10	إِنْ=eğer أَرَأَيْتُمْ=hiç düşündünüz mü? فَلْ=de ki كَانَ=ise عِنْدِ=katından اللّٰه=Allah بِهِ=onu وَكَفَرْتُمْ=ve siz inkâr ettiyseniz وَشَهِدٌ=bir şahid وَمِنْ بَنِي=oğullarından إِسْرَائِيلَ=israil عَلَى=onun benzerini	De ki: «Hiç düşün-dünüz mü? Eğer bu Kur'an Allah katından oldu-ğu halde siz onu ta-nımadıysanız; İs-railoğullarından bir şahid de bunun benzerini Tevrat'ta görüp inandığı halde siz inanma-	De ki: Şayet Al-lah katından ise ve siz de onu in-ke etmişseniz, İsrailoğulların-dan birisi de bu-nu böyle oldu-ğuna dair şaha-det edip inandığı halde siz yine de büyüklük tasla-	De ki: Eğer bu ger-çekten Allah'tan (ge-len bir vahiy) ise ve buna rağmen onun gerçekliğini inkar edi-yorsanız (halinizin ne olacağını) hiç düşün-dünüz mü? Hatta, İs-railoğullarından bir şahit, kendisi gibi bi-risi(nin ortaya çıkma-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
فَآمَنَ=ve inandığı halde وَاسْتَكَبَرْتَمْ=siz tenezzül etmemişseniz إِنَّ=şüphesiz الله=Allah لَا يَهْدِي الْقَوْمَ=doğru yola iletmez الظَّالِمِينَ=zalim	ya tenezzül etmemişseniz durumunuz nice olur? Şüphesiz Allah, zalim bir toplumu doğru yola iletmez.»	mişsanız, zulmetmiş olmaz mısınız? Mu-hakkak ki Allah; zalimler güruhunu hidayete erdirmez.	sı)na şahitlik yaparken ve (o'na) inanırken bile sizin küstahça büyüklük taslamanız (ve o'nun mesajını reddetmeniz) halinde? Allah, (böyle) zalim bir toplumu doğru yola erdirtmez!
46. 11 وَقَالَ=ve dediler لِلَّذِينَ آمَنُوا=inanenlar için يَا خَيْرَ مَا سَبَقُونَا=iyi bir şey إِنِّي=ona (inanmada) لَمْ يَهْتَدُوا=hidayete ermedikleri فَسَيَقُولُونَ=diyeceklerdir ki إِفْكٌ=bir yalandır قَدِيمٌ=eski	inkâr edenler inan-anlar için: «Eğer İslâm iyi bir şey olsaydı, onlar ona uymada bizi geçemezlerdi» derler. Onlar doğru yola girmedikleri için de «Bu, eski bir uydurmadır» derler.	O küfredenler, inananlar için : Bu iş, bir hayır olsaydı; onlar bunda bizi geçemezlerdi, dediler. Onlar bununla hidayete ermediklerinden; bu, eski bir uydurmadır, diyeceklerdir.	Fakat hakikati inkara şartlanmış olanlar, iman edenlere şöyle derler: Eğer bu (me-saj)da bir hayır olsaydı, bu (insanlar) onu kabul etmekte bizim önümüze geçmezlerdi! Ve onlar, bu (mesaj) sayesinde hidayete ulaşmayı reddettiklerinden, her zaman, Bu (yalnızca) eski bir yalandır! diyecekler.
46. 12 وَمِنْ قَبْلِهِ=ve ondan önce إِمَامًا=Musa'nın وَهَذَا=ve bu مُصَدِّقٌ=doğrulayan لِيُنْذِرَ=uyarmak için الَّذِينَ ظَلَمُوا=kendilerine yazık edenleri وَبُشِّرِى=ve müjdelemek için لِلْمُحْسِنِينَ=güzel davrananları	Kur'an'dan önce, Musa'nın kitabı Tevrat, bir rahmet ve rehberdi. Bu Kur'an, zulmedenleri uyarmak ve güzel davrananlara müjde olmak üzere arap diliyle indirilmiş, kendinden öncekileri doğrulayan bir Kitaptır.	Ondan önce de rehber ve rahmet olarak Musa'nın kitabı var. Bu ise zulmedenleri uyarmak ve ihsan edenlere müjde olmak üzere arabça bir dille doğrulayıcı bir kitaptır.	Ama bundan önce de, bir rehber ve (Al-lah'ın) rahmet(inin bir işareti) olarak Musa'nın kitabı vardı; ve bu (Kuran), zulmedenleri uyarmak ve iyilik yapanlara bir müjdeli haber (getirmek) için (Tevrat'taki) hakikati tasdik etmek üzere Arap dilinde indirilmiş ilahi bir kelimedir.
46. 13 إِنَّ=şüphesiz رَبُّنَا=Rabbimiz اسْتَقَامُوا=doğru olanlar وَلَا=ve değildir يُخْزَنُونَ=üzülecek	Doğrusu, «Rabbimiz Allah'tır» deyip, sonra da dosdoğru gidenlere korku yoktur, onlar üzülmeyeceklerdir.	Muhakkak ki; Rabbımız Allah'tır, deyip de sonra dosdoğru istikamette gidenlere korku yoktur. Ve onlar, üzülecek de değildirler.	artık Rabbimiz Allah'tır diyen ve ondan sonra (inançlarında) sağlam duranlar ne bir korkuya kapılırlar, ne de üzüntüye.
46. 14 أُولَئِكَ=onlar خَالِدِينَ=ebedi kalacaklardır جَزَاءً=ceza olarak يَعْمَلُونَ=yaptıklarına	İşte onlar cennetliklerdir; yaptıklarına karşılık olarak, içinde temelli kalacaklardır.	İşte onlar, cennet ehlidirler. İşlediklerine karşılık olarak orada temelli kalacaklardır.	onlar yaptıkları her şeyin bir ödülü olarak hep orada kalacak cennetliklerdir.
46. 15 وَوَصَّيْنَا=biz tavsiye ettik بِوَالِدَيْهِ=ana babasına حَمَلَتْهُ=onu taşıdı وَوَضَعَتْهُ=ve doğurdu وَحَمَلُهُ=taşınması ثَلَاثُونَ=otuz إِذَا بَلَغَ=erince وَبَلَغَ=ve varınca قَالَ=dedi أُوزِعْنِي=beni sevk eyle الَّتِي أَنْعَمْتَ=verdiğin وَعَلَى وَالِدَيَّ=ve anama babama وَأَنْ أَعْمَلَ=ve yapmağa تَرْضَاهُ=razı olacağın وَأَصْلَحَ=ve salahlı devam ettir فِي=içinde ثَبُتٌ=yüz tuttum مِنَ الْمُسْلِمِينَ=teslim olanlardanım	Biz insana, ana babasına iyilik etmesini tavsiye ettik. Annesi onu zahmetle taşıdı ve zahmetle doğurdu. Taşınması ile sütten kesilmesi otuz ay sürdü. Nihayet insan güçlü çağına varınca: «Ya Rabbi, dedi, beni, bana ve anama, babama verdiğin nimete şükretmeye razı olacağın yararlı işler yapmaya sevk eyle. Benim için de zürriyetim için de iyiliği devam ettir. Ben sana döndüm ve elbette ki ben müslümanlardayım.»	Biz; insana, ane-ne ve babasına ihsan etmesini tavsiye ettik. Annesi onu zahmetle taşıdı ve zahmetle doğurdu. Taşınması ve zahmetle doğurdu. Taşınması ve sütten kesilmesi otuz aydır. Nihayet er-ginlik çağına ulaşınca ve kırk yaşına varınca der ki: Rabbim bana; ana-babama verdiğin nimete şükretmemi ve senin hoşnud olacağın salih amel işle-memi ilham et. Bana verdiğin gibi soyuma da salah ver. Doğrusu ben, Sana döndüm. Ve gerçekten ben, müslümanlardayım.	İmdi, insana emrettiğimiz (fiillerin en güzellerinden biri,) anne babasına karşı iyi davranmasıdır. Annesi onu zahmetle taşıdı ve zahmetle doğurdu; annesinin onu taşıması, onun anneye bağımlılığı otuz ayı buldu. Nihayet tam olgunluğa erişip kırk yaşına vardığında o, (dürüst ve erdemli biri olarak) Ey Rabbim! diye yakarır, Bana ve anne babama lütfettiğin nimetler için ebediyen şükretmemi ve Senin kabulüne mazhar olacak (şekilde) doğru ve yararlı şeyler yapmamı nasip et; benim soyuma (da) iyilik bağışla. Gerçek şu ki pişmanlık içinde Sana döndüm, elbette ben Sana teslim olanlardayım!
46. 16 أُولَئِكَ=onlar نَقْبُلُ=kabul ederiz أَحْسَنَ=en iyisini وَنَتَجَاوَزُ=ve geçeriz عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ=onların kötülüklerinden فِي=arasındadırlar الْجَنَّةِ=cennet كَانُوا يُوعَدُونَ=kendilerine vadedilen	Onlar öyle kişilerdir ki, yaptıklarının en iyisini onlardan kabul ederiz ve onların günahlarını bağışlarız, cennet halkı arasındadırlar. Bu dünyada kendilerine söylenen doğru sözün gerçekleşmesidir.	İşte bunlar, cennetliklerdendirler. Yaptıklarının en iyisini kabul edeceğimiz ve kötülüklerinden vazgeçeğimiz kimselerdir. Bu; onlara vaadolan dosdoğru bir vaaddir.	Onlar (öyle) kişilerdir ki, Biz yaptıklarının iyilerini kabul ederiz ve kötü fiillerini de görmezden geliriz; (onlar,) kendilerine (bu dünyada) verilen doğru sözün tutulmasıyla cennet sakinleri arasına katılacaklardır.
46. 17 وَالَّذِي=o kimse لَكُمْ=size أَفِ=öf أَتُعَذِّبُنِي=siz bana -mı vadediyorsunuz? أَنْ أُخْرِجَ=benim çıkarılacağımı وَقَدْ خَلَّتْ=gelip geçmiş iken الْقُرُونُ=nice nesiller وَهُمَا=onlar ise إِنَّ=Allah'a إِنَّ=şüphesiz حَقٌّ=gerçektir مَا هَذَا=bu değildir أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ=eskilerin	Fakat o kimse ki anasına babasına: «Öf size, benden önce nice nesiller gelip geçmiş iken benim öldükten sonra dirilip çıkarılacağımı mı bana vadediyorsunuz?» dedi. Onlarsa Allah'a sığınarak «Yazık sana, etme, gel inan; Allah'ın sözü gerçektir» derken O; «Bu, eskilerin masallarından başka bir şey değildir» der.	Anne ve babasına: Of sizden, benden önce nice nesiller gelip geçmişken beni mi tekrar dirilmekle tehdit ediyorsunuz? diyen kimseye, anne ve babası Allah'a sığınarak: Yazıklar olsun sana. İman et, muhakkak ki Allah'ın vaadi hak-tır dedikleri halinde; bu, eskilerin masallarından başka bir şey değildir, der.	Fakat (öyle insan da var ki) kendisine Allah'a inanmayı her tavsiye ettiklerinde anne babasına, Yuh olsun size! diye çıkarır, Benden önce (bu kadar çok) insan gelip geçmişken (öldükten sonra) tekrar diriltileceğimizi mi söylüyorsunuz? Onlar ise Allah'ın yardımı için dua eder ve Yazık sana derler, Çünkü Allah'ın vaadi her zaman doğru çıkar! O da: Bu, eski zamanların masallarından başka bir şey değil! diye cevap verir.
46. 18 أُولَئِكَ=işte onlar حَقٌّ=hak olan الْقَوْلُ=(azab) söz(ü) أَمِّ=toplulukları مِنَ الْجِنِّ=cin وَالْإِنْسِ=ve insan	İşte onlar da kendilerine azab sözü gerekli olmuş kimselerdir. Kendilerinden önce geçen cin ve insan toplulukları arasında azab içinde bulunacaklardır. Gerçekten onlar ziyana uğrayanlardır.	İşte onlar; kendilerinden önce cinnlerden ve insanlardan gelip geçmiş ümmetlere içinde üzerlerine söz hak olmuş kimselerdir. Doğrusu onlar, hüsrana uğrayanlardandır.	İşte bunlar, kendilerinden önce geçip gitmiş (öteki günahkar) insanlar ve görünenmeyen varlıklar toplulukları ile birlikte (çok olup ille) cezasına çarptırılacak olanlardır. Onlar, kesinlikle kaybedenlerden olacaktır.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
كَانُوا خَاسِرِينَ=ziyana uğrayanlardır				
46. 19	دَرَجَاتٌ=dereceleri وَلِكُلِّ=her birinin vardır يَمَّا عَمِلُوا=yaptıkları işlerden وَلِيُؤْتِيَهُمْ=onlara tam verir وَهُمْ=ve onlara أَعْمَالَهُمْ=yaptıklarının karşılığını لَا يُظْلَمُونَ=haksızlık edilmez	Herkesin yaptıklarına göre dereceleri vardır. Allah, onlara yaptıklarının karşılığını verir, asla kendilerine haksızlık yapılmaz.	Herkesin yaptıklarına göre dereceleri vardır. Herkese işlediklerinin karşılığı ödenir. Ve kendilerine zulmedilmez.	(öteki dünyada) onların tümü, yaptıkları (iyi veya kötü) şeylere göre tesbit edilmiş bir dereceye sahip olacaktırdı; ve böylece Allah, onların yaptıklarının karşılığını tam olarak ödeyecek ve hiç kimseye haksızlık yapılmayacaktır.
46. 20	يُعْرَضُونَ=sunulacakları وَيَوْمَ=gün عَلَى النَّارِ=ateşe الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler طَيِّبَاتِكُمْ=bütün güzelliklerinizi أَذْهَبْتُمْ=zayı ettiniz الدُّنْيَا=dünya فِي حَيَاتِكُمْ=hayatınızda وَأَسْتَمْتَعْتُمْ=ve sefa sürdürünüz بِهَا=bunlarla تُحْزَرُونَ=cezalandırılacaksınız bugün عَذَابٌ=bir azab ile الْهُونِ=alçaltıcı بِمَا=ötürü كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ=büyüklük taslamanızdan فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde بِغَيْرِ الْحَقِّ=haksız yere وَبِمَا=ötürü كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ=ve yoldan çıkmanızdan	İnkâr edenler ateşe sunuldukları gün kendilerine denir ki: «Dünya hayatında bütün güzel şeylerinizi zayı ettiniz; onların zevkini sürdürdünüz. Yeryüzünde haksız yere büyüklük taslamanızdan ve yoldan çıkmanızdan ötürü bugün, alçaltıcı bir azab ile cezalandırılacaksınız.»	O küfredenlere, ateşe sunuldukları gün: Dünya-daki hayatınızda sizin için temiz olan her şeyi harcadınız, onların zevkini sürdürdünüz. Bugün ise yeryüzünde haksız yere büyüklük taslamanızdan ve fasıklık etmenizden ötürü alçaltıcı bir azab göreceksiniz, denir.	Hakikati inkârı şartlanmış olanlar ateşin karşısına getirilecekleri Gün, (onlara:) Bütün güzel şeyler(deki payınızı) dünya hayatında tükettiniz, (öteki dünyayı hiç düşünmeden) onlarla sefa sürdürünüz! denilecektir, O halde, bugün yeryüzünde küstahça büyüklük tasladığınız ve haklı olan her şeye karşı mücadele ettiğiniz için ve yaptığınız bütün sapkınlıkların karşılığı olarak aşağılanma cezası ile cezalandırılacaksınız!
46. 21	عَادٍ=Ad'ın أَخَا=kardeşini (Hud'u) وَأَذْكُرُ=ve an قَوْمَهُ=kavmini أَنْذَرَ=uyarmıştı وَقَدْ خَلَّتِ=gelip geçti بِالْأَحْقَافِ=Ahkaf'taki النُّذُرِ=nice uyarıcılar مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ=onun önünden وَمِنْ خَلْفِهِ=ve ardından إِلَّا=başkasına أَلَّا تَعْبُوا=kulluk etmeyin أَخَافُ=korkuyorum إِنِّي=ben عَذَابٌ=azabına uğramanızdan عَلَيْكُمْ=sizin عَظِيمٌ=büyük يَوْمٌ=bir günün	Ey Muhammed! Ad kavminin kardeşi Hud'u an; ondan önce ve sonra, «Allah'tan başkasına kulluk etmeyin» diyen nice uyarıcılar gelmişken, Ahkaf bölgesindeki kavmini uyarmış, «Doğrusu sizin için büyük günün azabından korkuyorum» demişti.	Ad'ın kardeşini de hatırla. Hani kavmini; Allah'tan başkasına ibadet etmeyin, diyen nice uyarıcılar gelip geçmişken Ahkaf ile uyarıp; doğrusu ben, sizin için büyük günün azabından korkarım, diye korkutmuştu.	Ve Ad'ın kardeşini hatırlayın; hani o, gerek kendi bilgisi içinde gerekse bilgisi dışındaki zamanlarda gerçekleşmiş olan (öteki) uyarıları(n izlerini) görerek şu kum tepeleri arasında (yaşamış olan) halkını uyardı: Yalnızca Allah'a kulluk edin! Yoksa ben, sizin dehşet verici bir günde azaba uğramanızdan korkarım!
46. 22	أَجِئْنَا=sen -mi geldin? قَالُوا=dediler ki لَتَأْفِكُنَا=bizi çevirmek için فَأْتِنَا=bize getir عَنْ آلِهَتِنَا=tanrılarımızdan إِنْ=eğer بِمَا تَعِدُنَا=bizi tehdit ettiğin şeyi مِنَ الصَّادِقِينَ=doğrulardan كُنْتَ=isen	Dediler: «Sen bizi tanrılarımızdan çevirmek için mi geldin? Doğrulardan isen bizi tehdit ettiğin şeyi getir.»	Onlar da: Sen, bizi tanrılarımızdan döndürmek için mi geldin? Doğru söyleyenlerden isen; haydi taehdit ettiğin şeyi başımıza getir, demişlerdi.	Onlar, Sen, dediler, Bizi tanrılarımızdan soğutup vazgeçirmek için mi geldin? Öyleyse, eğer hakikat erbabı isen, bizi tehdit edip durduğun şu (akibeti) gerçekleştir bakalım!
46. 23	الْعِلْمُ=bilgi إِنَّمَا=sadece قَالَ=dedi عِنْدَ=katındadır اللَّهُ=Allah وَأُبَلِّغُكُمْ=ve ben size tebliğ ediyorum أُرْسِلْتُ=gönderildiğim مَا=şeyi (mesajı) بِهِ=onunla وَلَكِنِّي=fakat ben قَوْمًا=bir kavim أَرَأَيْكُمْ=sizi görüyorum تَجْهَلُونَ=cahillik eden	Dedi ki: «Azabın ne zaman geleceğine dair bilgi, ancak Allah katındadır. Ben görevlendirildiğim şeyi size duyuruyorum; fakat sizi cahillik eden bir kavim görüyorum.»	O da: İlim, ancak Allah katındadır. Ben, size gönderdiğim şeyi tebliğ ediyorum. Ama bakıyorum ki siz, cahil bir kavimsiniz, demişti	O, (Bu akibetin ne zaman gerçekleşeceği) bilgisi Allah katındadır. dedi, Ben, sadece bana emanet edilen mesajı size iletiyorum; ama görüyorum ki siz (doğrudan ve eğriden) habersiz bir kavimsiniz!
46. 24	رَأَوْهُ=onu görünce فَلَمَّا=nihayet عَارِضًا=geniş bir bulut halinde أَوْدِيَّتَهُمْ=vadilerine يُؤْنَسُونَ=yönelerek geldiğini عَارِضٌ=bir buluttur هَذَا=bu قَالُوا=dediler بَلْ=hayır بِزَيْدٍ=bizim بِزَيْدٍ=bize yağmur yağdıracak مُمْطِرًا=bizim مِنْهُ=onun رِيحٌ=bir rüzgârdır فِيهَا=içinde bulunan أَلِيمٌ=acı عَذَابٌ=azab	Nihayet azabın ufukta geniş bir bulut halinde vadilerine doğru geldiğini görünce «Bu, bize yağmur yağdıracak bir buluttur» dediler. Hayır, o sizin acele gelmesini istediğiniz şey, içinde acı azab bulunan bir rüzgardır.	Onu, vadilerine doğru yayılan bir bulut şeklinde görünce dediler ki: Bu; bize yağmur getirecek büyük bir buluttur. Hayır o, acelece beklediğiniz şey, bir rüzgardır ki içinde elem verici azab vardır.	Sonuçta yoğun bir bulutun vadilerine doğru yaklaştığını fark ettiklerinde, Bu, bize (bereketli) bir yağmur getirecek olan buluttur! diye haykırdılar. (Ama Hud,) Hayır, dedi, o, sizin (bu kadar müstezhi şekilde) çabuklaşmasını istediğiniz acıklı azabı haber veren bir rüzgardır.
46. 25	كُلِّ شَيْءٍ=her şeyi يُنْذِمُ=yıkar mahveder رَبِّهَا=Rabbinin بِأَمْرِ=emriyle فَأَصْبَحُوا=onlar o hale geldiler ki إِلَّا=başka bir şey لَا يَرَى=görülmez oldu كَذَلِكَ=işte böyle مَسَاكِنُهُM=konutlarından الْقَوْمِ=toplumu نَجْزِي=biz cezalandırırız الْمُجْرِمِينَ=suç işleyen	Rabb'inin emriyle herşeyi yıkar, mahveder. Derken onlar o hale geldiler ki evlerinden başka birşey görünmez oldu. İşte biz suç işleyen toplumu böyle cezalandırırız.	Rabb'in emri ile her şeyi yıkar. Bunun üzerine onların meskenlerinden başka bir şey görünmez oldu. İşte biz, suçlular güruhunu böyle cezalandırırız.	Her şeyi Rabbi'nin emriyle yakıp yıkacak (bir rüzgar)! Onlar öylesine çarçabuk silinip gittiler ki geride (bomboş) evlerinden başka bir şey kalmaz oldu. Biz günaha saplanmış bir topluluğu işte böyle cezalandırırız.
46. 26	وَلَقَدْ=andolsun مَكَّنَّاهُمْ فِيمَا=onlara imkân vermiştik إِنْ مَكَّنَّاكُمْ فِيهِ=size vermediğimiz لَهُمْ=onlara وَجَعَلْنَا=ve yaratmıştık وَأَبْصَارًا=ve gözler وَأَفْئِدَةً=ve gönüller فَمَا أَغْنَى=fakat sağlamadı سَمْعُهُمْ=kulakları عَنْهُمْ=kendilerine وَلَا أَبْصَارُهُمْ=ne gözleri وَلَا أَفْئِدَتُهُمْ=ne de gönülleri مِنْ شَيْءٍ=bir yarar كَانُوا يَجْحَدُونَ=bile bile inkâr ediyorlardı إِذْ=zira بِآيَاتِ=ayetlerini اللَّهُ=Allah'ın وَحَاقَ=ve kuşatıverdi بِهِمْ=kendilerini كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ=alay edip durdukları	Onlara size vermediğimiz servet ve kuvvet vermiştik, onlara kulaklar, gözler ve gönüller yaratmıştık. Fakat ne kulakları ne gözleri ne de gönülleri kendilerine bir yarar sağlamadı. Zira düşünüp ibret almıyorlardı, tersine bile bile Allah'ın ayetlerini inkâr ediyorlardı. Ve alay edip durdukları şey kendilerini kuşatıverdi.	Andolsun ki; onları, sizi yerleştirmedeğimiz yerlere yerleştirmiştik. Ve kendilerine kulaklar, gözler ve kalbler vermiştik. Ne var ki; kulakları, gözleri ve kalbleri onlara bir fayda sağlamadı. Çünkü kü onlar; Allah'ın ayetlerini bile bile inkâr ediyorlardı. Sonunda onları alay ettikleri şey kuşatıverdi.	Ama (ey sonraki dönemin insanları;) Biz size sağlamadığımız bir emniyet içinde onları yerleştirmiş ve kendilerine kulaklar, gözler ve (kavrayan) kalpler bahşetmiştik; ama Allah'ın mesajlarını reddetmeye devam ettikleri için ne kulakları, ne gözleri ne de kalpleri onlara bir fayda sağlamadı; ve (sonunda) alay ettikleri şey tarafından kuşatılıp alt edildiler.
46. 27	أَهْلَكْنَا=biz yok ettik وَلَقَدْ=andolsun مِنْ الْقُرَى=kentleri مَا حَوْلَكُمْ=çevrenizdeki وَصَرَفْنَا=ve tekrar tekrar açıkladık لَعَلَّهُمْ=belki de الْآيَاتِ=ayetleri	Andolsun, Biz çevrenizdeki kentleri de yok ettik ve belki küfredenlerden dönerler diye ayetleri tekrar tekrar açıkladık.	Andolsun ki biz, çevrenizdeki kasabaları da yok ettik. Belki dönerler diye ayetleri tekrar tekrar açıkladık.	Çevrenizde yaşayan birçok (günahkar) topluluğu bu şekilde yok ettik; ama (onları yok etmeden önce) belki (eğri yollarından) dönerler diye (uyarıcı) mesajlar(ımız)ı çok yönlü

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
يَرْجِعُونَ=(küfürlerinden) dönerler			şekilde dile getirdik.
46. 28 فَلَوْلَا=olmaz mıydı? نَصْرَهُمْ=kendilerine yardım etselerdi الَّذِينَ اتَّخَذُوا=edindikleri şeyler اللَّهُ=Allah'tan فَرَبَّانَا=tanrı ضَلُّوا=kaybolup gittiler عَنْهُمْ=onlardan وَمَا=ve şeyler إِفْكُهُمْ=onların yalanları كَانُوا=oldukları يَقْتُرُونَ=uydurmuş	O zamanlar, Allah'ı bırakıp da O'na yakınlık sağlamak için edindikleri tanrıları kendilerine yardım etmeli değil miydi? Hayır, tanrılar onlardan uzaklaştılar. Bu, onların yalanı ve uydurdukları şeydir.	Allah'ı bırakarak O'na yakınlık peyda etmek için edindikleri tanrılar kendilerine yardım etmeli değil miydi? Hayır, onlar görünmez oldular. Bu; onların yalanları ve uydurdukları şeydir.	Peki, kendilerini (O'na) yaklaştırırlar ümidiyle tapınmak için Allah'tan başka ilah olarak seçtikleri bu (varlık)lar (sonunda) kendilerine yardım ettiler mi? Hayır, tersine onları yüzüstü bıraktılar: çünkü bu (sahte ilahlık) onların kendi kendilerini kandırmalarının ve düzmece hayallerinin ürününden başka bir şey değildi.
46. 29 إِنَّا=sana بِرْزَانَا=yöneltilmişlik مِنَ الْجِنَّ=cinlerden الْقُرْآنَ=Kur'an فَلَمَّا حَضَرُوهُ=ona geldiklerinde قَالُوا=dediler أَنْصِتُوا=susun (dinleyin) فَلَمَّا قُضِيَ=bitirilince de وَلَوْ=döndüler إِلَى قَوْمِهِمْ=kavimlerine مُنْذِرِينَ=uyarıcılar olarak	Bir zamanlar cinlerden bir topluluğu Kur'an dinlemek üzere sana yöneltilmiştik. Ona geldiklerinde «Susun dinleyin» dediler. Kur'an okuması bitince uyarıcılar olarak kavimlerine döndüler.	Hani Kur'an dinlesin diye sana cinlerden bir taife yöneltilmiştik. Hazır olunca demişlerdi ki: Susun. Kur'an tamam olunca da her biri birer uyarıcı olarak kavimlerine dönmüşlerdi.	Hani (ey Muhammed!) Biz bir grup taınmayan/bilinmeyen varlığı, Kuran'ı dinleyebilsinler diye sana doğru yöneltilmiştik ve o(nun mesajları)nı fark eder etmez de (birbirlerine) Sessizce dinleyin! demişler ve (okuma) bittiğinde kendi toplumlarına uyarıcı olarak dönmüşlerdi.
46. 30 إِنَّا=biz يَا قَوْمَنَا=ey kavmimiz قَالُوا=dediler سَمِعْنَا=dinledik كِتَابًا=bir Kitap أُنْزِلَ=indirilen مُوسَى=Musa'dan مِنْ بَعْدِ=sonra مُصَدِّقًا=doğrulayan لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ=kendinden öncekini يَهْدِي=götüren إِلَى الْحَقِّ=gerçeğe وَالْإِلَى طَرِيقٍ=ve yola مُسْتَقِيمٍ=doğru	«Ey kavmimiz, dediler, biz Musa'dan sonra indirilen kendinden öncekini doğrulayan, Hakk'a ve doğru yola götüren bir Kitab dinledik.	Ve demişlerdi ki: Ey kavmimiz, doğrusu biz Musa'dan sonra indirilmiş olan ve kendinden öncekileri doğrulayan, hakka ve doğru yola hidayet eden bir kitab dinledik.	Onlar, Ey halkımız! diye seslendiler, (Tevrat'tan) geriye hakikat adına ne kalmışsa hepsini teyid (ve tasdik) eden, Musa(nın)den sonra indirilmiş olan bir vahyi dinleyip geldik. (Ve anladık ki) bu (vahiy) hakikate ve dosdoğru yola götürmektedir.
46. 31 يَا قَوْمَنَا=ey kavmimiz أَجِيبُوا=uyun اللَّهُ=Allah'ın دَاعِيَ=davetçisine وَأَمِنُوا=ve inanın بِهِ=O'na يَغْفِرُ=bağışlasın مِنْ ذُنُوبِكُمْ=günahlarınızdan bir kısmını وَيَجْزِكُمْ=ve sizi korusun مِنْ عَذَابٍ=azabdan أَلِيمٍ=acı	Ey kavmimiz, Allah'ın davetçisine uyun ve O'na inanın ki Allah günahlarınızdan bir kısmını bağışlasın ve sizi, acı bir azabdan korusun.	Ey kavmimiz: Allah'ın davetçisine uyun. Ona iman edin ki sizin günahlarınızdan bir kısmını bağışlasın ve sizi elim bir azabdan kurtarsın.	Ey halkımız! Allah'ın çağrısına uyun ve O'na iman edin: O, (geçmişte işlediğiniz bütün) günahlarınızı affedecek ve (öteki dünyada) sizi acıklı azaptan koruyacaktır.
46. 32 وَمَنْ=ve kim لَا يُجِبْ=uymazsa دَاعِيَ=davetçisine اللَّهُ=Allah'ın فَلَيْسَ=değildir بِمُعْجِزٍ=aciz bırakacak وَلَيْسَ=ve olmaz فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde مِنْ دُونِهِ=O'ndan başka أُولِيَاءَ=velileri فِي=içindedirler أُولَئِكَ=onlar مُبِينٍ=apaçık ضَلَالٍ=bir sapıklık	Kim Allah'ın davetçisine uymazsa, yeryüzünde başına inecek belaya engel olamaz. Onlar apaçık bir sapıklık içindedirler.	Allah'ın davetçisine uymayan kimse bilsin ki; yeryüzünde Allah'ı aciz bırakmaz. Ve onun için Allah'tan başka veliler de bulunmaz. İşte onlar apaçık bir sapıklık içindedirler.	Ama Allah'ın çağrısına uymayan, (O'ndan) yeryüzünde asla kurtulamaz ve (öteki dünyada) O'na karşı hiçbir koruyucu bulamaz. Böyleleri, sapıklık içinde kaybolup gitmişlerdir.
46. 33 أَنْ=gerçekten أَوَلَمْ يَرَوْا=görmедiler mi? الَّذِي خَلَقَ=yaratan اللَّهُ=Allah'ın وَالْأَرْضَ=ve yeri وَالسَّمَاوَاتِ=gökleri وَلَمْ يَعْيَ=ve yorulmayan بِخَلْقِهِنَّ=bunları yaratmakla بِقَادِرٍ=kadir olduğunu الْمَوْتَى=ölüleri عَلَى أَنْ يُحْيِيَ=diriltmeğe إِنَّهُ=şüphesiz O عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=her şeye قَدِيرٌ=kadirdir	Gökleri ve yeri yaratan, bunları yaratmakla yorulmayan Allah'ın, ölüleri diriltmeye de kadirdir olduğunu görmediler mi? Evet O, herşeye kadirdir.	Görmezler mi ki; gökleri ve yeri yaratn ve onları yaratmaktan yorulmayan Allah, ölüleri de diriltmeye kadirdir. Evet O, muhakkak her şeye kadirdir.	Öyleyse onlar, (öteki dünyayı inkar edenler,) gökleri ve yeri yaratmış olan ve onları yaratmaktan yorulmayan Allah'ın (aynı zamanda) ölüye yeniden hayat verme gücüne sahip olduğunu da anlamazlar mı? Evet O, kesinlikle dilediği her şeyi yapma gücüne sahip'tir!
46. 34 وَيَوْمَ=gün يُعْرَضُ=sunulacakları الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler عَلَى النَّارِ=ateşe بِالْحَقِّ=gerçek هَذَا=bu أَلَيْسَ=değil miymiş? بَلَى=evet قَالُوا=derler وَرَبَّنَا=Rabbimiz hakkı için قَالَ=der الْعَذَابَ=azabı فَذُوقُوا=öyleyse tadın كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ=inkâr etmenizden بِمَا=dolayı	İnkâr edenler ateşe sunulacakları gün Allah onlara: «Nasıl bu gerçek değil miymiş?» der. «Evet. Rabb'imizin hakkı için gerçekmiş» derler. «Öyleyse inkar etmenizden dolayı azabı tadın!» der.	O küfredenler ateşe sunuldukları gün. Nasıl, bu gerçek değil miymiş? denilince: Rabbimizle andolsunki, evet gerçekmiş, derler. O da: Şu halde küfrettiğinizden dolayı azabı, der.	Böylece, hakikati inkara şartlanmış olanlar, ateşin karşısına getirilecekleri ve Bu, gerçek değil mi? diye sorulacağı Gün Rab-bimize andolsun ki öyle! diye cevaplayacaklar. (Bunun üzerine) Allah, Öyleyse, hakikati inkar etmenizi karşılığı olan bu azabı tadın! diyecektir.
46. 35 فَاصْبِرْ=o halde sabret كَمَا=gibi أُولُو=sahibi صَبْرٍ=sabrettikleri مِنَ الرُّسُلِ=elçilerin الْعَزْمِ=azim (ve irade) لَهُمْ=onlar için وَلَا تَسْتَعْجِلْ=acele etme أَنْتُمْ=gün كَأَنَّهُمْ=onlar gibi olurlar يَوْمَ=gördükleri مَا=şeyi (azabı) يُوعَدُونَ=tehdit edildikleri إِلَّا=başka أَلَمْ يَلْبِسُوا=(sanki) yaşamamışlar بِرَّ سَاعَةٍ=bir saatinden مِنْ نَهَارٍ=gündüzün بَلَاغٌ=bir duyurudur إِلَّا=başkası فَهَلْ يُهْلَكُ=helak mı edilecektir? الْقَوْمُ=topluluktan الْفَاسِقُونَ=yoldan çıkmış	O halde peygamberlerden azim sahibi olanların sabrettiği gibi sen de sabret. Onlar hakkında acele etme, onlar va'd edildikleri azabı gördükleri gün sanki dünyada gündüzün sadece bir saat kadar kaldıklarını sanırlar. Bu, bir tebliğdir. Yoldan çıkmışlardan başkası helak edilir mi hiç?	Peygamberlerden azim sahibi olanların sabrettiği gibi sen de sabret. Onlar için acele etme. Onlar vaad olunduklarını gördükleri gün; sanki dünyada sadece gündüzün bir saati kadar kaldıklarını sanırlar. Bu bir tebliğdir. Fasıklar güruhundan başkası helak edilir mi hiç?	Öyleyse (ey inananlar!) Kalpleri azim ve kararlılıkla doldurulmuş olan bütün Peygamberler gibi sıkıntılara karşı sabırlı olun ve onlara sabırla katlanın. Ve (hakikati inkar edip duran) bu kişilerin hemen azaba çarptırılmalarını istemeyin, kendilerine vaad edilen şeyin (gerçekleştiğini) gördükleri o gün, (yeryüzünde) kaldıkları süre, onlara (düneyi ölçülerle) ancak bir günün bir saati kadar (kısa görünecek.) Mesaj(ımız işte budur.) Öyleyse hiç sapkın bir halktan başkası yok edilir mi?
47. 1 الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenlerin وَصَدُّوا=engel olanların عَنْ سَبِيلِ=kendisinin yoluna اللَّهُ=Allah أَعْمَالَهُمْ=işlerini بِأَعْمَالِهِمْ=boşa çıkarmıştır	Allah, inkar edip kendisinin yoluna engel olanların işlerini boşa çıkarmıştır.	Küfredip de Allah yolundan alıkoyanların amellerini Allah, boşa çıkarır.	Hakikati inkara şartlanmış olan ve (başkalarını) Allah yolundan alıkoymaya kalkışanlar; Allah, işte onların bütün (güzel ve iyi) işlerini değer-siz kılacaktır.
47. 2 وَالَّذِينَ آمَنُوا=inananların وَعَمِلُوا=ve yapanların الصَّالِحَاتِ=iyi işler وَمَا نُزِّلَ=indirilene بِمَا نُزِّلَ=indirilene	İnanıp iyi ameller işleyenlerin, Rableri tarafından Muhammed'e indirilen gerçeğe inananların da günah-	İman edip salih ameller işleyenlerin, Muhammed'e indirilene ki o, Rabblarından olan hakı-	İman edip doğru ve yararlı işler yapan ve Rableri tarafından Muhammed'e indirilen hakikate inanmış olanlar ise (Allah'ın

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
وَهُوَ=ki o عَلَى مُحَمَّدٍ=Muhammed'e مِنْ رَبِّهِمْ=Rableri tarafından عَنْهُمْ=onlardan وَأَصْلَحَ=ve düzeltmiştir سَيِّئَاتِهِمْ=günahlarını بِأَلْهِم=hallerini	larını örtmüş ve hallerini düzeltmiştir.	rinananların kö-tülüklerini örter ve durumlarını ıslah eder.	rahmetine erişeceklerdir.) Allah onların (geçmişte işledikleri) kötü fiillerini silecek ve kalplerini sükuna kavuşturacaktır.
47. 3 بَانَ=çünkü الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler الْبَاطِلَ=batıla وَأَنَّ=ve şüphesiz الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar ise الْحَقَّ=hakka كَذَلِكَ=işte böyle مِنْ رَبِّهِمْ=Rablerinden gelen يَضْرِبُ=anlatır لِلنَّاسِ=insanlara أَمْثَالَهُمْ=onların durumlarını	Bunun sebebi, inkar edenlerin batıla uymaları, inanların da Rablerinden gelen hakka uymuş olmalarındandır. İşte Allah, onların durumlarını, insanlara böyle anlatır.	İşte böyle. Muhakkak ki o küfredenler, batıla uymuşlar ve iman edenler de Rabblarından gelen hakka uymuşlardır. Böylece Allah, insanlara misallerini anlatır.	Bu böyledir, çünkü hakikati inkara şartlanmış olanlar, sahte ve yalanın arkasından gittikleri halde iman edenler (yalnızca) Rablerinden (gelen) hakikate uyarlar. Allah, onların gerçek durumu ile ilgili örnek olayları insanlara bu şekilde anlatmaktadır.
47. 4 قَادًا=zaman لَقِيتُمْ=karşılaştığınız الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenlerle فَضْرَبَ=vurun الرِّقَابَ=boyunlarını حَتَّى=nihayet إِذَا أَنْتَضَمْتُمْ=onları iyice vurup sindirince فَشَدُّوا=bağlı bağlayın الْوَتَاقَ=sıkıca فَإِمَّا=ondan sonra artık مَمَّا=ister وَأِمَّا=veya فِدَاءً=fidye alırsınız الْحَرْبَ=harb تَضَعُ=bırakıncaya حَتَّى=kadar أَوْزَارَهَا=ağırlıklarını ذَلِكَ=işte الله=Allah دِلهseydi وَلَوْ يَشَاءُ لَأَنْتَصِرَ=öc alırdı مِنْهُمْ=onlardan وَلَكِنْ=fakat لَيَبْلُوَ=denemek için بِعُضُكُم بِبِعُضٍ=sizi birbirinizle وَالَّذِينَ قَتَلُوا=öldürülenlerin الله=Allah فِي سَبِيلِ قَلَنْ يُضِلَّ=zayi etmeyecektir أَعْمَالَهُمْ=yaptıkları işleri	İnkâr edenlerle karşılaştığınız zaman boyunlarını vururun. Nihayet onları iyice vurup sindirince bağı sıkıca bağlayın (onları esir alın). Savaş sona erince de artık ya karşılıksız veya fidye karşılığı salıverin. Allah dileseydi onlardan başka türlü de öğ alabilirdi. Bunun öyle olması kiminizi kiminizle denemek içindir. Ancak kendi yolunda ölenlerin yaptıklarını boşa çıkar-maz.	Öyleyse küfredenlerle karşılaştığınızda hemen boyunlarını vururun. Nihayet onları sindirince, bağı sıkı basın. Sonra da ya bir lütuf veya bir fidye. Yeter ki harb hazırlıklarını bırak-sın. Eğer Allah, dileseydi; onlardan elbette intikam alırdı. Fakat kiminizi kiminizle denemek ister. Allah yolunda öldürülenlere gelince; Allah onların amellerini asla boşa çıkarmaz.	İmdi, (savaşta) hakikati inkara şartlanmış olanlar ile karşılaştığınız zaman onları alt edinceye kadar boyunlarını vurun ve sonra iplerini sıklaştı-rın ama sonra ya bir lütuf olarak yahut fidye karşılığı (onları serbest bırakın) ki savaşın izleri tama-miyle silinebilsin, (yapmanız gereken) budur. Ve (bilin ki) Allah dilemiş olsaydı onları (bizzat kendisi) cezalandırabilirdi ama (O, mücadele etmenizi istiyor ki) sizi birbiriniz aracılığıyla sınasın. Allah yolunda öldürülenlere gelince, Allah onların yaptıklarını zayi etmeyecektir.
47. 5 سَبَّهْدِيهِمْ=onları doğru yola iletecek وَيُصْلِحَ=ve düzeltecektir بِأَلْهِم=durumlarını	Allah onları hidayete iletecek ve durumlarını düzeltecek.	Onları hidayete eriştirir ve durumlarını ıslah eder.	Onlara (öteki dünyada da) rehberlik yapacak ve kalplerini sükuna kavuşturacaktır
47. 6 الْجَنَّةَ=cennete وَيَدْخُلُهُمْ=onları sokacaktır عَرَفَهَا=tanımladığı لَهُمْ=kendilerine	Onları dünyada iken tanıttığı cennete koyar.	Onları kendilerine tanıttığı cennete sokar.	ve onları kendilerine vaad ettiği cennete koyacaktır.
47. 7 إِنِ=inananlar الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar يَا أَيُّهَا=ey تَنْصُرُوا=siz yardım ederseniz الله=Allah(ın dinin)e يَنْصُرَكُمْ=(Allah da) size yardım eder وَيُثَبِّتَ=ve sağlam tutar أَقْدَامَكُمْ=ayaklarınızı	Ey inananlar! Siz Allah'ın dinine yardım ederseniz, O da size yardım eder, ayaklarınızı savaşta sabit kılar.	Ey iman edenler; siz Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder ve sebatınızı artırır.	Siz ey imana ermiş olanlar! Eğer Allah(ın davasın)a yardım ederseniz, O da size yardım eder ve adımlarınızı sağlamlaştırr.
47. 8 فَتَعَسَا=yıkım وَالَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenlere وَأَضَلَّ=ve boşa çıkarmıştır لَهُمْ=onlara olsun أَعْمَالَهُمْ=onların işlerini	İnkâr edenlere gelince, onların hakkı yıkımdır. Allah, onların yaptıklarını boşa çıkarmıştır.	Küfredenlere gelince; onların hakkı yüzükoyun kapanmak. Allah, onların yaptıklarını boşa çıkarmıştır.	Hakikati inkara şartlanmış olanlara gelince, onları kötü bir akibet beklemektedir; çünkü (Allah), onların bütün (iyi) işlerini değersiz kılacaktır.
47. 9 بَانَ=çünkü onlar كَرِهُوا=hoşlanmamışlardır الله=Allah'ın مَا أَنْزَلَ=indirdiğinden فَأَحْبَطَ=(Allah da) heder etmiştir أَعْمَالَهُمْ=onların amellerini	Bunun sebebi, Allah'ın indirdiğini beğenmemeleridir. Allah ta onların amellerini boşa çıkarmıştır.	İşte böyle. Çünkü onlar, Allah'ın indirdiğini çirkin görmüşlerdir. O da onların amellerini boşa çıkarmıştır.	Bu, onların Allah'ın indirdiğine nefret duymaları (yüzü)nden olacaktır. Bu sebeple, Allah, onların bütün yapıp ettiklerini değersiz hale getirecektir.
47. 10 أَفَلَمْ يَسِيرُوا=gezip dolaşmadılar mı? فَيَنْظُرُوا=görsünler? فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde عَاقِبَةُ=sonunun كَانَ=olduğunu كَيْفَ=nasıl الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ=kendilerinden öncekilerin الله=Allah دَمَرَ=yıkıp başlarına geçirmiştir عَلَيْهِمْ=onları وَالْكَافِرِينَ=kâfirlere de vardır أَمْثَالَهَا=onun benzeri sonuçlar	Yeryüzünde dolaşıp kendilerinden öncekilerin sonlarının nasıl olduğuna bakmazlar mı? Allah onları yere geçirmiştir; inkarcılara da onların başına gelenin benzerleri vardır.	Yeryüzünde dolaşmazlar mı, kendilerinden öncekilerin akibetlerinin nasıl olduğuna bak-sınlar. Allah onları yere batır-mıştır. Ve kafirlere de bunun benzeri vardır.	Onlar hiç yeryüzünde dolaşıp kendilerinden önce yaşamış olan (bilingli günahkar)ların sonlarının ne olduğunu görmediler mi? Allah onları kökten yok etti. Hakikati inkar edenlerin tümünü buna benzer (bir akibet) beklemektedir.
47. 11 بَانَ=çünkü الله=Allah الَّذِينَ آمَنُوا=inananların مَوْلَى=koruyucusudur لَا=yoktur الْكَافِرِينَ=kâfirlerin ise شُـْـPHEZ وَأَنَّ= لَهُمْ=onların مَوْلَى=koruyucuları	Çünkü Allah inananların sahibidir. Kafirlerin ise sahibi yoktur.	İşte böyle. Çünkü Allah, iman-netmiş olanların Mevla'sıdır. Kafirlerle gelince; muhakkak ki onların mevlası yoktur.	Böyle (olacaktır,) çünkü Allah iman edenlerin koruyucusudur, hakikati inkar edenlerin ise bir koruyucusu yoktur.
47. 12 يُدْخِلُ=sokar الله=Allah الَّذِينَ آمَنُوا=inananları وَعَمِلُوا=ve yapanları جَنَّاتٍ=cennetlere الصَّالِحَاتِ=iyi işler مِنْ تَحْتِهَا=altlarından تَجْرِي=akan الْأَنْهَارُ=ırmaklar وَالَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler ise يَتَمَتَّعُونَ=(dünyada) biraz yaşarlar وَيَأْكُلُونَ=ve yerler كَمَا=gibi وَالنَّارُ=ve ateştir لَهُمْ=onların مَنْوَى=yerleri	Doğrusu Allah, inanıp iyi işler yapanları, altlarından ırmaklar akan cennetlere sokar, inkar edenler ise dünya hayatında zevklenirler, hayvanların yediği gibi yerler. Onların yeri ateştir.	Muhakkak ki Allah iman edip salih amel işleyenleri altlarından ırmaklar akan cennetlere koyar. Küfredenler ise, eğlenirler ve hayvanların yediği gibi yerler. Onları yeri de ateştir.	Gerçek şu ki, Allah, iman edip yararlı ve doğru işler yapanları içinden ırmakların geçtiği bahçelere koyacaktır; hakikati inkara şartlanmış olanlar ise, (bu dünyadaki) hayatlarından zevk alıp hayvanlar gibi yiyip içseler de (öteki dünyada) yerleri ateş olacaktır.
47. 13 مِنْ قَرْيَةٍ=nicesini وَكَاثِبٍ=daha şiddetli قُوَّةً=kuvvet bakımından مِنْ قَرْيَتِكَ=kentten الَّتِي أَخْرَجْتِكَ=seni çıkardıkları	Biz, halkı seni yur-dundan çıkaran şehirden daha kuvvetli nice şehir-leri yok ettik, fakat onlara bir yardım eden çıkmadı.	Nice kasabaları yok ettik ki; onlar, seni sürüp çıkaran kasabada daha kuvvetli idiler. Ve onlara yardım eden de bulunmadı.	(Ey Muhammed,) Seni (yurdundan) ko-van bu toplumdan daha güçlü nice toplumları yok ettik de onlara bir yardım eden çıkmadı!

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
فَلَا=ve olmadı أَهْلَكْنَاهُمْ=biz yok ettik لَهُمْ=onlara نَاصِرَ=yardım eden				
47. 14	كَانَ=bulunan أَقَمَّنْ=kimse olur mu? عَلَى=üzerinde بَيِّنَةٍ=bir delil مِنْ رَبِّهِ=Rabbinden كَمَنْ=kimseler gibi لَهُ=kendilerine سُوءٌ=kötü زَيْنٌ=süslendirilen وَاتَّبَعُوا=ve uyan عَمَلِهِ=işi أَهْوَاءَهُمْ=keyiflerine	Rabbinin katından bir belgesi olan kimse, kötü işi kendisine güzel gösterilen ve kötü arzularına uyan kimse gibi olur mu?	Rabbindab apaçık bir burhan üzerinde bulunan kimse; işlediği kötülükleri kendisine güzel gösterilen ve heveslerine uyanlar gibi midir?	Rabbinden (aldığı) açık bir kanıta göre davranan kimse, yaptığı kötülükleri (her zaman) kendisine güzel görünen ve yalnızca kendi keyfine göre hareket eden kimse ile bir olur mu?
47. 15	الْحَنَّةَ=cennetin مَثَلٌ=durumu şudur الْمُتَّقُونَ=muttakilere السَّوْءِ=su مِنْ مَاءٍ=ırmakları وَأَنْهَارٍ=ve ırmakları غَيْرِ آسِنٍ=bozulmayan لَمْ يَتَغَيَّرْ=değişmeyen مِنْ لَبَنٍ=süt وَأَنْهَارٍ=ve ırmakları طَعْمُهُ=tadı لَذَّةٌ=lezzet veren مِنْ خَمْرٍ=şarap وَأَنْهَارٍ=ve ırmakları لِلشَّارِبِينَ=içenlere مُصَقًّى=süzme مِنْ عَسَلٍ=bal فِيهَا=orada وَلَهُمْ=ve onlar için vardır النَّمَرَاتِ=meyva مِنْ كُلِّ=her çeşit مِنْ رَبِّهِمْ=Rablerinden وَمَغْفِرَةً=ve bağışlama كَمَنْ=kimseler gibi olur mu? هُوَ خَالِدٌ=ebedi kalan فِي النَّارِ=ateşte حَمِيمًا=sıcak مَاءٌ=suyun وَسُقُوا=ve içirildiği فَقَطَّعَ=parça parça kesen أَمْعَاءَهُمْ=barsaklarını	Allah'a karşı gelmekten sakınanlara söz verilen cennet şöyledir: İçinde bozulmayan sudan ırmaklar, tadı değişmeyen süttten ırmaklar, içenlere lezzet veren şaraptan ırmaklar ve süzme baldan ırmaklar vardır. Onlar için orada her türlü meyve, Rablerinden de bağışlanma vardır. Bunların durumu, ateşte ebedi kalan ve bağırsaklarını parça parça edecek kaynar su içirilen kimselerin durumu gibi olur mu hiç?	Muttakilere vaad edilen cennetin misali: İçinde bozulmayan sudan ırmaklar, tadı değişmeyen süttten ırmaklar, içenlere zevk veren şaraptan ırmaklar ve süzme baldan ırmaklar vardır. Orada meyvelerin her çeşidi onlarındır. Ve Rabblarından mağfiret de vardır. Hiç bu; ateşte temelli kalan ve bağırsaklarını parça parça edecek kaynar su içirilen kimseler gibi midir?	Allah'a karşı sorumluluk bilinci duyanlara vaad edilmiş olan cennet örneği -(bir cennet ki) içinde zamanın bozmadığı sudan ırmaklar, tadı hiç değişmeyen süttten ırmaklar, içene lezzet veren şaraptan ırmaklar ve saf süzme baldan ırmaklar var ve içinde (yaptıkları güzel işlerin) bütün meyvelerini ve Rablerinin mağfiretini tadabilme (imkanı) var- işte bu (cennet), ateşi mesken edinenlerin ve bağırsaklarını parçalaması için yakıcı ümitsizlik sularını içmeye mahkum edilenlerin (hak ettikleri karşılık) ile bir olur mu?
47. 16	مَنْ=kimisi وَمِنْهُمْ=ve onlardan حَتَّى=nihayet إِلَيْكَ=gelip يَسْتَمِعَ=seni dinler إِذَا=zaman خَرَجُوا=çıktıkları مِنْ عِنْدِكَ=senin yanından قَالُوا=derler لِلَّذِينَ أُوتُوا=verilmiş olanlara الْعِلْمَ=bilgi أَنفَأَ=az önce قَالَ=söyledi نَعَمْ=ne? أُولَئِكَ=onlar الَّذِينَ=kimselerdir اللَّهُ=Allah'ın طَبَعَ=mühürlediği عَلَى قُلُوبِهِمْ=kalblerini وَاتَّبَعُوا=ardına düşmüş أَهْوَاءَهُمْ=keyiflerinin	Ey Muhammed! Onların içinde seni dinleyenler vardır; sonra senin yanından çıkınca, bilgili kimselere «Az önce ne demiştiniz?» diye sorarlar. İşte bunlar, Allah'ın kalplerini mühürlemiş olduğu, kendi heveslerine uyan kimselerdir.	Onların arasında seni dinleyenler vardır. Nihayet senin yanından çıkınca, kendilerine ilim verilmiş olanlara: Az önce ne demiştiniz? diye sorarlar. İşte bunlar, Allah'ın kalblerini mühürlemiş olduğu ve kendi heveslerine uyan kimselerdir.	Şimdi bu çaresiz günahkarlar arasında seni (ey Muhammed) dinliy(or görün)enler var, ama yanından ayrıldıktan sonra (senin mesajını) anlamış olanlara (küçümseyici bir edayla) O şimdi ne anlattı bakalım? diye sorarlar. Böyleleri, kalpleri Allah tarafından mühürlenmiş olanlardır, çünkü onlar (her zaman) sadece kendi tutku ve ihtiraslarına uymuşlardır.
47. 17	وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا=hidayet bulanlara gelince هُدًى=hidayetlerini زَادَهُمْ=onların artırmış وَأَتَاهُمْ=ve onlara vermiştir تَقْوَاهُمْ=korunmalarını	Hidayeti bulanlara gelince, Allah onların hidayetlerini artırır ve onlara takvasını (ateşten nasıl korunacaklarını) öğretir.	Hidayete erenlere gelince; onların hidayetlerini artırır ve onlara takvalarını verir.	Doğru yola ulaş(mak istey)enlere gelince, Allah, onların (kendi) rehberliği(ne uyma arzu ve yetenekleri)ni çoğaltır ve Allah'a karşı sorumluluk bilinçlerinin derinleşmesini sağlar.
47. 18	إِلَّا=yalnızca فَهَلْ يَنْظُرُونَ=-mi bekliyorlar? أَنْ تَأْتِيَهُمْ=kendilerine gelmesini السَّاعَةِ=saatin جَاءَ=geldi فَقَدْ=işte بَعَثْنَا=onun belirtileri أَنْشُرَاطَهَا=onun belirtileri فَأَنَّى=neden mümkün olsun? لَهُمْ=onlara جَاءَتْهُمْ=kendilerine geldikten إِذَا=sonra ذَكَرَاهُمْ=öğüt almaları	Onlar kıyamet gününün ansızın gelip çatmasını mı bekliyorlar? İşte onun belirtileri geldi. O uyarıldıkları saat kendilerine gelip çatınca öğüt almaları neye yarar?	Onlar, kıyamet saatının ansızın kendilerine gelip çatmasından başka bir şey mi bekliyorlar? Şüphesiz onun alametleri gelmiştir. Kendilerine gelip çatınca öğüt almaları neye yarar?	Öyleyse onlar, (kalpleri mühürlenmiş olanlar.) Son Saati mi bekliyorlar, onun ansızın gelmesini mi? Şüphesiz o(nun geleceği) şimdiden haber verilmiştir! O bir kez başlarına geldikten sonra, (geçmiş günahlarını) hatırlamalarının onlara ne faydası olacak?
47. 19	إِلَهَ=tanrı لَا=yoktur بَلْ كَذَّبُوا=bil ki اللَّهُ=Allah'tan وَأَسْتَغْفِرُ=kendi günahın لِدُنْبِكَ=dönüp dolaşacağınız yeri وَالْمُؤْمِنِينَ=inananan erkekler için وَالْمُؤْمِنَاتِ=ve inanan kadınlar için وَاللَّهُ=Allah يَعْلَمُ=bilir مُقَلِّبُكُمْ=dönüp dolaşacağınız yeri وَمُنْوَائِكُمْ=ve varıp duracağınız yeri	Ey Muhammed! Allah'tan başka ilah olmadığını bil ve kendi günahına, inanan erkeklerin ve inanan kadınların günahları için Allah'tan mağfiret dile. Allah, gezip dolaştığınız ve duracağınız yeri bilir.	Bil ki; Allah'tan başk ailah yoktur Hem kendinin, hem de mü'min erkeklerle mü'min kadınların günahlarının bağışlanmasını dile. Allah, dolaştığınız yeri de, barındığınız yeri de bilir.	O halde, (ey insanoğlu,) bil ki Allah'tan başka ilah yoktur ve (hala vakit varken) kendi günahlarının ve öteki bütün mümin erkek ve kadınların (günahlarının) bağışlanmasını dile! Çünkü Allah bütün geliş-gidişlerinizi ve (dinlenmek için) bütün kalışlarınızı bilir.
47. 20	الَّذِينَ آمَنُوا=inanananlar وَيَقُولُ=ve derler لَوْلَا=değil miydi? نُزِّلَتْ=indirilmeli أُنْزِلَتْ=indirildiği فَإِذَا=zaman سُورَةٌ=bir sure مُحْكَمَةٌ=hükmü açık سُورَةٌ=bir sure وَذَكَرَ=ve söz edilince فِيهَا=onda رَأَيْتَ=görürsün الْقِتَالِ=savaştan الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ=kalblerinde bulunanların يَنْظُرُونَ=baktıklarını مَرَضٌ=hastalık نَظَرَ=bakışı gibi إِلَيْكَ=sana الْمَغْشَى عَلَيْهِ=bayılıp düşen kimsenin فَأَوْلَى=daha yakın مِنَ الْمَوْتِ=ölümden لَهُمْ=onlara	İnanananlar «Keşke cihad hakkında bir sure indirilmiş olsaydı!» derler. Fakat hükmü açık bir sure indirilip de orada savaştan söz edilince, kalplerinde hastalık bulunanların sana ölümünden bayılıp düşen kimsenin bakışı gibi baktıklarını görürsün. Oysa onlara düşen:	İman etmiş olanlar; bir sure indirilmeli değil miydi? derler. Fakat muhkem bir sure indirilip de orada savaştan söz olunurca; kalplerinde hastalık bulunanların, ölüm korkusundan bayılmış kimselerin bakışları gibi sana baktıklarını görürsün. Bu, onlar için daha evladır.	İmana ermiş olanlar: (Bize mücadele izni veren) bir vahiy indirilmeli değil miydi? derler. Ama, şimdi savaştan bahseden açık ve kesin hükümlü bir vahiy indirildiğinde kalpleri hastalıklı olanların, sana (ey Muhammed,) ölüm korkusundan bayılmaktaymış gibi baktıklarını görürsün! Ve fakat onlar için en iyisi,
47. 21	وَقَوْلُ=ve söylemektir طَاعَةَ=itaat etmektir عَزَمَ=azmedildiği فَإِذَا=zaman مَعْرُوفٌ=güzel فَلَوْ صَدَقُوا=sadık kalsalardı إِلَى=işe اللَّهُ=Allah'a لَكَانَ=elbette olurdu خَيْرًا=daha iyi لَهُمْ=kendileri için	İtaat etmek ve güzel söz söylemektir. İş ciddiye bindiği zaman Allah'a sadakat gösterseleldi, elbette kendileri için daha hayırlı olurdu.	İtaat ve güzel söz. Bunun için iş ciddileşince derhal Allah'a sadakat gösterseleldi; elbette kendileri için daha hayırlı olurdu.	(Allah'ın çağırısına) uymak ve (O'nun) rızasını kazanabilecek bir söz (söylemek)tir. Konu (O'nun indirdiği vahiy tarafından) çözümlendiği için Allah'a karşı sadık olmak onların kendi iyiliği içindir.
47. 22	فَهَلْ عَسَيْتُمْ=öyle mi? إِنْ تَوَلَّيْتُمْ=işbaşına gelecek olursanız أَنْ تُفْسِدُوا=bozgunculuk yapacak فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde	Demek sizler iş başına gelecek olursanız, yeryüzünde bozgunculuk yapacak, akrabalık bağlarınızı da koparacaksınız,	Demek, sizler idareyi ele alırsanız; yeryüzünde fesad çıkaracak, akrabalık bağlarınızı bile koparacaksınız	(Onlara sor:) Siz, (Allah'ın buyruğundan) uzaklaştıktan sonra, (kendi eski yollarınıza dönmeyi tercih ederek) yeryüzünde bozgunculuk yapar ve

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
وَتَقَطِّعُوا=ve koparacaksınız أَرْحَامَكُمْ=rahimleri (akrabalık bağlarını)	öyle mi?	öyle mi?	(bir kez daha) akrabalık bağlarınızı koparır mıydınız?
47. 23 الَّذِينَ =kimselerdir أُولَٰئِكَ =onlar اللَّهِ =Allah'ın لَعَنَهُمُ =lanetlediği وَأَعْمَىٰ =ve kör ettiği فَأَصَمَّهُمُ =sağır yaptığı أَبْصَارَهُمُ =gözlerini	İşte bunlar, Allah'ın kendilerini lanetlediği, bu yüzden kendilerini sağır ve gözlerini kör kıldığı kimselerdir.	Allah'ın kendilerini la' netlemiş, sağırlaştırılmış ve gözlerini kör etmiş olduğu kimseler işte bunlardır.	Böyleleri, Allah'ın gözden çıkardığı, (hakikatin sesine karşı) sağırlaştırdığı ve (ışığa karşı) gözlerini körleştirdiği kimselerdir!
47. 24 أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ =düşünmüyorlar mı? الْقُرْآنِ =Kur'an'ı أَمْ =yoksa -mi var? عَلَىٰ =üzerinde قُلُوبِ =kalbler(inin) أَقْفَالُهَا =kilitleri	Onlar Kur'an'ı düşünmüyorlar mı? Yoksa kalpleri kilitli mi?	Kur'an'ı düşünmezler mi? Yoksa kalblerin üzerinde kilitleri mi vardır?	Öyleyse, onlar bu Kuran üzerinde hiç düşünmezler mi? Yoksa kalpleri üzerinde kilitler mi var?
47. 25 الَّذِينَ =dönenlere ازْدَبُوا =şüphesiz إِنَّ مِنْ بَعْدِ =sonra عَلَىٰ أَذْبَارِهِمْ =arkalarına لَهُمْ =kendilerine مَا تَبَيَّنَ =belli olduktan الشَّيْطَانِ =şeytan الْهُدَىٰ =doğru yol لَهُمْ =onları سَوَّلَ =sürüklemiştir لَهُمْ =onları وَأَمَلَىٰ =ve uzun emellere düşürmüştür	Şüphesiz ki kendilerine doğru yol belli olduktan sonra, ona arka dönenleri, şeytan sürüklemiş ve kendilerine ümit vermiştir.	Muhakkak ki kendilerine hidayet belli olduktan sonra arkalarına dönenleri şeytan aldatmış ve onlara ümit vermiştir.	Gerçek şu ki, kendilerine doğru yol apaçık gösterildikten sonra sırtlarını (bu mesaja) dönenler (böyle yaparlar, çünkü) Şeytan onların hayallerini süsleyip bezemiş ve onları sahte ve düzmece ümitlerle doldurmuştur.
47. 26 بِأَنَّهُمْ =çünkü onlar ذَٰلِكَ =bu böyledir لِلَّذِينَ كَرِهُوا =hoşlanmayanlara قَالُوا =dediler اللَّهُ =Allah'ın مَا نَزَّلَ =indirdiğinden سَنُطِيعُكُمْ =size itaat edeceğiz الْأَمْرُ =işin فِي بَعْضِ =bazısında وَاللَّهُ =oysa Allah يَعْلَمُ =biliyor إِسْرَارَهُمْ =onların gizlediklerini	Bunun sebebi; onların, Allah'ın indirdiğinden hoşlanmayanlara «Bazı hususlarda size itaat edeceğiz» demeleridir. Oysa Allah, onların gizlediklerini biliyor.	İşte böyle. Zira onlar, Allah'ın indirdiğini çirkin karşılayanlara; bazı işlerde size itaat edeceğiz, demişlerdi. Allah, onların gizlediklerini bilir.	(Evet, sırtlarını ona dönerler) çünkü onlar, Allah'ın vahyettiği her şeyden nefret edenlere, Bazı konularda sizin görüşlerinizi uyuşuyoruz derler. Ama Allah onların gizledikleri düşüncelerini bilir.
47. 27 إِذَا تَوَفَّيْنَاهُمْ =canlarını alırken فَكَيْفَ =nice olur? يَضْرِبُونَ =vurarak الْمَلَائِكَةُ =melekler وَأَذْبَارَهُمْ =ve kıçlarına وُجُوهُهُمْ =yüzlerine	Ya melekler onların yüzlerine ve sırtlarına vurarak canlarını alırken durumları nasıl olacak?	Ya, melekler onların yüzlerine ve sırtlarına vurarak canlarını alırken ne olacak?	Peki, melekler onları öldükten sonra bir araya toplayıp yüzlerine ve sırtlarına vururken ne olacak halleri?
47. 28 بِأَنَّهُمْ =çünkü onlar ذَٰلِكَ =bu böyledir اتَّبِعُوا =ardınca gittiler مَا =şeylerin اللَّهُ =Allah'ı أَسْخَطَ =kızdıran وَكَرِهُوا =ve hoşlanmadılar رِضْوَانَهُ =O'nu razı edecek şeylerden فَأَخْبَطَ =ve boşa çıkardı أَعْمَالَهُمْ =onların amellerini	Bu, Allah'ı gazaplandıran şeye uymaları ve O'nun rızasından hoşnut olmamalarından ötürüdür. Allah ta onların işlerini boşa çıkarmıştır.	İşte böyle. Çünkü onlar, gerçekten Allah'ı gazaplandıran şeye uydular ve O'nu hoşnut edecek şeyleri çirkin karşıladılar. Bunun için O da onların amellerini boşa çıkardı.	Böyle olacaktır, çünkü onlar Allah'ın kınadığı şeylere uydular ve O'nun hoşnutluk(la karşılayacağı her şey)den nefret ettiler; böylece Allah, onların bütün (güzel) fiillerini değersiz kılmıştır.
47. 29 الَّذِينَ =bulunanlar أَمْ =yoksa -mı sandılar? مَرَضٌ =hastalık فِي قُلُوبِهِمْ =kalblerinde أَنْ لَّنْ يُخْرِجَ =ortaya çıkarmayacağını أَضْعَانَهُمْ =kinlerini اللَّهُ =Allah'ın	Yoksa, kalplerinde hastalık olanlar, Allah'ın onların kinlerini dışarı vurmayacağını mı sandılar?	Yoksa; kalplerinde hastalık olanlar, kinlerini Allah'ın dışarı vurmayacağını mı sandılar?	Yoksa, kalplerinde hastalık olanlar zannederler mi ki Allah onların ahlaki zaafılarını açığa çıkarmayacak?
47. 30 وَلَوْ نَشَاءُ =biz dileseydik لَأَرَيْنَاكُمْ =onları sana gösterirdik فَلَعَرَفْتَهُمْ =sen onları tanırdın بِسِيمَاهُمْ =simalarından وَلَتَعْرِفْنَهُمْ =ve onları tanırdın الْقَوْلِ =sözlerinin فِي لَحْنِ =üslubundan يَعْلَمُ =bilir اللَّهُ =Allah أَعْمَالَكُمْ =yaptığınız işleri	Biz isteseydik onları sana gösterirdik de, sen onları yüzlerinden tanırdın. Andolsun ki sen onları, konuşma üslubundan tanırsın. Allah bütün yaptıklarınızı bilir.	Şayet isteseydik; Biz, onları sana gösterirdik de sen; onları yüzlerinden tanırdın. Andolsun ki; sen, onları sözlerinin üslubundan da tanırsın. Ve Allah; bütün yaptıklarınızı bilir.	Eğer dileseydik onları sana açıkça gösterirdik ki görünür/dış işaretlere bakıp onları kesin olarak teşhis edebilesin ama (öyle olsa bile,) sen onları seslerinin tonundan mutlaka tanırsın. Ve Allah yaptığınız her şeyi bilir (ey insanlar!)
47. 31 وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ =andolsun biz sizi deneyeceğiz نَعْلَمُ =bilinceye حَتَّىٰ =kadar الْمُجَاهِدِينَ =cihad edenleri مِنْكُمْ =içinizden وَالصَّابِرِينَ =ve sabredenleri وَنَبْلُوَ =ve sinayacağız أَخْبَارَكُمْ =söylediğiniz sözleri	Andolsun ki içinizden cihad edenlerle sabredenleri belirleyinceye kadar ve söylediğiniz sözlerin doğru olup olmadığını açıklayıncaya kadar sizi imtihan edeceğiz.	Andolsun ki; içinizden, cihad edenlerle sabredenleri belirleyinceye ve haberlerinizi açıklayıncaya kadar sizi imtihan edeceğiz.	Ve hepinizi mutlaka sinayacağız ki (Bizim yolumuzda) üstün gayret gösterenleri ve sıkıntılara göğüs gerenleri (diğerlerinden) ayırabilelim; çünkü biz, bütün iddialarınızı(n doğruluğunu) deneyeceğiz.
47. 32 الَّذِينَ كَفَرُوا =inkâr edenler إِنَّ =şüphesiz عَنْ سَبِيلِ =yoluna وَصَدُّوا =ve engel olanlar الرَّسُولَ =Elçiye وَشَاقُّوا =ve incitenler اللَّهُ =Allah مَا تَبَيَّنَ =belli olduktan مِنْ بَعْدِ =sonra الْهُدَىٰ =doğru yol لَهُمْ =kendilerine اللَّهُ =Allah'a لَنْ يَضُرُّوا =zarar veremezler وَسَيُحِطُّ =ve boşa çıkaracaktır شَيْئًا =hiçbir أَعْمَالَهُمْ =onların işlerini	Nankörlük edip Allah yolundan alıkoyanlar ve kendilerine doğru yol belli olduktan sonra peygamberi incitenler, Allah'a hiçbir zarar veremezler. Allah onların işlerini boşa çıkaracaktır.	Muhakkak ki küfredip de Allah yolundan alıkoyanlar ve kendilerine hidayet belli olduktan sonra peygamberlere karşı gelenler; Allah'a hiç bir zarar veremeyeceklerdir. O; bunların amellerini hep boşa çıkaracaktır.	Gerçek şu ki, hakikati inkara şartlanmış olan ve (başkalarını) Allah yolundan alıkoyanlar ve doğru yol rehberliği kendilerine tevdi edildikten sonra (bu şekilde) kendilerini (Allah'ın) Elçisi'nden koparanlar hiçbir şekilde Allah'a bir zarar veremezler; ama Allah, bunların bütün fiillerini değersiz kılacak, boşa çıkaracaktır.
47. 33 الَّذِينَ آمَنُوا =inananlar يَا أَيُّهَا =ey اللَّهُ =Allah'a أَطِيعُوا =itaat edin الرَّسُولَ =Elçi'ye وَأَطِيعُوا =ve itaat edin وَلَا تُبْطِلُوا =ve boşa çıkarmayın أَعْمَالَكُمْ =işlerinizi	Ey inananlar, Allah'a ve Rasulüne itaat edin, işlerinizi boşa çıkarmayın.	Ey iman edenler; Allah'a itaat edin, peygambere itaat edin ve amellerinizi boşa çıkarmayın.	Siz ey imana erenler! Allah'a ve Elçi'ye itaat edin ve (iyi/güzel) fiillerinizi heder etmeyin!
47. 34 الَّذِينَ كَفَرُوا =inkâr edenler إِنَّ =şüphesiz عَنْ سَبِيلِ =yoluna وَصَدُّوا =ve engel olanlar مَاتُوا =ölenler ثُمَّ =sonra اللَّهُ =Allah وَهُمْ كُفَّارٌ =kâfir olarak لَهُمْ =onları اللَّهُ =Allah فَلَنْ يَغْفِرَ =affetmeyecektir	Nankörlük edip Allah yoluna engel olan, sonra kafir olarak ölenleri Allah affetmeyecektir.	Muhakkak ki küfredip de Allah yolundan alıkoyanlar, sonra da kafir olarak ölenler; işle onları Allah'la bağışlamayacaktır.	Hakikati inkara şartlanmış olan ve (başkalarını) Allah yolundan alıkoyanlar hakikat inkarcıları olarak ölenlere gelince; Allah onlara mağfiretini bağışlamayacaktır!
47. 35 فَلَا تَهِنُوا =gevşemeyin وَتَدْعُوا =ve davet etmeyin إِلَى السَّلَامِ =barışa	Sakin gevşemeyin. Üstün olduğunuz halde barışa davet etmeyin. Allah sizinle beraberdir. O	Öyleyse sakın gevşemeyin; üstün olduğunuz halde sulha davet etmeyin. Allah	Böylece, (adil bir dava uğrunda mücadele ettiğinizde) korkup gevşemeyin ve barış için yalvarıp yakar-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
47. 36	الدُّنْيَا=dünya الْحَيَاةُ=hayatı وَأَنْتُمْ=siz iken الْأَعْلَوْنَ=galip durumda وَاللَّهُ=Allah مَعَكُمْ=sizinle beraberdir وَلَنْ يَّتْرَكَكُمْ=zayı etmeyecektir أَعْمَالَكُمْ=sizin amellerinizi	amellerinizi asla eksiltmez.	lah, sizinle beraberdir. O; amellerinizi asla eksiltmez.	mayın! Allah sizinle beraber olduğuna göre (sonunda) mutlaka siz üstün geleceksiniz ve O, sizin (iyi ve güzel) fiillerinizi zayı etmeyecektir.
47. 37	إِنَّمَا=şüphesiz الدُّنْيَا=dünya وَلَهُوَ=ve eğlencedir وَأِنْ=eğer تُؤْمِنُوا=inanırsanız وَتَنْقُوا=ve korunursanız يُؤْتِكُمْ=size verir أُجُورَكُمْ=mükâfatlarınızı وَلَا يَسْأَلُكُمْ=ve sizden istemez أَمْوَالَكُمْ=mallarınızı	Doğrusu dünya hayatı ancak oyun ve eğlencedir. Eğer iman eder sakınırsanız Allah size mükâfatlarını verir ve sizden mallarınızın tümünü sarf etmenizi istemez.	Muhakkak ki dünya hayatı, ancak bir oyun ve eğlencedir. Şayet iman eder ve sakınırsanız; O, size hem ecirlerinizi verir, hem de mallarınızı istemez.	Bu dünya hayatı, bir oyundan ve geçici bir eğlenceden ibaretir: ama eğer (Allah'a) inanır ve O'na karşı sorumluluk bilinci duyarsanız size (hak ettiğiniz) her türlü ödülü bağışlayacaktır. Dikkat edin! O sizden sahip olduğunuz bütün varlıkları (kendi davası uğrunda feda etmenizi) istemez;
47. 37	إِنْ=eğer يَسْأَلُكُمْ هَا=onları isteseydi فَيُخْفِكُمْ=ve sizi sıkıştırıyordu تَبْخُلُوا=cimrilik ederdiniz وَيُخْرِجُكُمْ=ve ortaya çıkarırdı أَصْغَانَكُمْ=kinlerinizi	Eğer sizden onları isteyip de sizi zorlasa, cimrilik edecektiniz. O da kinlerinizi ortaya çıkaracaktı.	Eğer sizden onları ister ve zorlarsa; cimrilik edeceksiniz. Ve bu da kinlerinizi ortaya çıkarcaktır.	(çünkü,) O her şeyinizi isteseydi ve sizi zorlasaydı (onlara) cimrice sarılırdınız ve böylece sizin ahlaki zaafılarınızı ortaya çıkarmış olurdu.
47. 38	هَآ أَنْتُمْ=işte sizler هَؤُلَاءِ=onlarsınız ki تُذْعَوْنَ=çağrılıyorsunuz لَتُنْفِقُوا=infak etmeye اللَّهُ=Allah فِي سَبِيلِ=yolunda مَنْ=kimisi فَمِنْكُمْ=ama içinizden وَمَنْ=kimse يَبْخُلْ=cimrilik ediyor فَإِنَّمَا=şüphesiz يَبْخُلْ=cimrilik eden عَنْ=karşı يَبْخُلْ=cimrilik etmiş olur وَاللَّهُ=Allah نَفْسِهِ=kendisi için وَأَنْتُمْ=ve sizler الْعَنِيُّ=zengindir وَأِنْ=ve eğer الْفُقَرَاءُ=fakirsiniz تَتَوَلَّوْا=yüz çevirecek olursanız قَوْمًا=bir toplum يَسْتَنْبِلْ=yerinize getirir ثُمَّ=sonra غَيْرَكُمْ=sizden başka أَمْثَالَكُمْ=sizin gibi لَا يَكُونُوا=onlar olmazlar	İşte sizler, Allah yolunda harcama-ya çağrılıyorsunuz; fakat içinizden kiminiz cimrilik ediyor. Kim cimrilik ederse o ancak kendisine cimrilik eder. Allah zengindir, sizler fakirsiniz. Eğer yüz çevirecek olursanız, yerinize başka bir toplum gelir de onlar sizin gibi olmazlar.	İşte sizler; Allah yolunda infak etmek için çağrılıyorsunuz. İçinizden kiminiz cimrilik ediyor. Kim cimrilik ederse; ancak kendi nefesine cimrilik etmiş olur. Allah; Gani'dir, siz ise fakirlersiniz. Eğer O'ndan yüz çevirirseniz; yerinize sizden başka bir kavmi getirir. Sonra onlar sizin gibilerleriniz olmazlar.	Bakin, (ey müminler,) sizler Allah yolunda sınırsızca harcama yapmaya çağrılıyorsunuz: ama sizin aranızda (bile) cimrice davrananlar var! Ve kim (Allah yolunda) cimrice davranırsa, sadece kendisine karşı cimrilik yapmış olur. Çünkü Allah kendi kendine yeterlidir, halbuki siz (O'na) muhtaçsınız; ve şayet (O'ndan) yüz çevirirseniz, başka toplumları sizin yerinize gönderleriniz gibi yapmazlar!
48. 1	إِنَّا=biz فَتَحْنَا=açtık (fetih verdik) أَلَا=sana فُتِحَا=bir fetih مُبِينًا=apaçık	Biz sana apaçık fetih verdik.	Muhakkak ki Biz; sana, apaçık bir fethi ihsan ettik.	Gerçek şu ki (ey Muhammed,) Biz senin için apaçık bir zaferin önünü açtık,
48. 2	اللَّهُ=Allah أَلَا=senin لِيُغْفَرَ=ki bağışlasın مِنْ ذَنْبِكَ=günahını وَيَتِمَّ=ve tamamlasın وَمَا تَأْخُرُ=ve gelecek عَلَيْكَ=sana olan نِعْمَتُهُ=nimetini وَيَهْدِيكَ=ve seni iletсин صِرَاطًا=bir yola مُسْتَقِيمًا=doğru	Allah böylece, senin geçmiş ve gelecek günahlarını bağışlar, sana olan nimetini tamamlar, seni doğru yola iletir.	Ta ki Allah; senin geçmiş ve gelecek günahını bağışlasın. Sana olan nimetini tamamlasın ve seni doğru yola erdirtsin.	böylece Allah, senin hem geçmişte hem de gelecekteki bütün hatalarına karşı bağışlayıcılığını gösterecek; ve (böylece) bütün nimetlerini sana verecek ve seni dosdoğru bir yola sevk edecektir;
48. 3	وَيَنْصُرَكَ=ve sana yardım etsin اللَّهُ=Allah نَصْرًا=bir yardımla (zaferle) عَزِيزًا=şanlı	Ve sana şanlı bir zaferle yardım eder.	Ve Allah; sana çok şerefli bir muzafferiyetle yardım etsin.	ve Allah sana güçlü yardım elini uzatacaktır.
48. 4	هُوَ=O الَّذِي أَنْزَلَ=indirendir السَّكِينَةَ=huzur فِي قُلُوبِ=kalblerine الْمُؤْمِنِينَ=müminlerin لِيَزْدَادُوا=artırmak için إِيمَانًا=imanlarını مَعَ=beraber وَاللَّهُ=Allah'ındır إِيمَانِهِمْ=imanlarıyla جُنُودُ=askerleri السَّمَاوَاتِ=göklerin وَالْأَرْضِ=ve yerin وَكَانَ اللَّهُ=Allah عَلِيمًا=bilendir حَكِيمًا=hüküm ve hikmet sahibidir	İnananların, imanlarını kat kat artırmaları için, kalblerine güven indiren O'dur. Göklerdeki ve yerdeki ordular Allah'ındır. Allah bilendir, Hakim olandır.	O'dur; mü'minlerin kalblerine sekineti indiren. Ta ki; imanlarını imanla arttırsınlar. Göklerin ve yerin orduları Allah'ındır. Allah; Alim ve Hakim olandır.	Müminlerin kalplerine sükunet bağışlayan O'dur, ki göklerin ve yerin bütün güçlerinin Allah'a ait bulunduğunu ve Allah'ın her şeyi bilen ve gerçek hikmet Sahibi olduğunu görerek, imanlarını daha da sağlamlaştırabilsinler;
48. 5	لِيَدْخُلَ=soksun diye الْمُؤْمِنِينَ=inananan erkekleri وَالْمُؤْمِنَاتِ=ve inanan kadınları تَجْرِي=akan جَنَابَاتِ=cennetlere مِنْ تَحْتِهَا=altlarından الْأَنْهَارِ=ırmaklar خَالِدِينَ=ebedi kalacakları فِيهَا=içinde وَيُكْفَرُ=ve örtsün diye عَنْهُمْ=onların كُتُلُوبِهِمْ=kötülüklerini وَكَانَ ذَلِكَ=gerçekten bu عِنْدَ=katında اللَّهُ=Allah فَوْزًا=bir başarıdır عَظِيمًا=büyük	İnanan erkek ve kadınları, içinde temelli kalacakları, içinden ırmaklar akan cennetlere koyar, onların kötülüklerini örter. Allah katında büyük kurtuluş budur.	Ta ki; mü'min erkeklerle mü'min kadınları, altlarından ırmaklar akan ve içinde ebedi kalacakları cennetlere koysun ve onların kötülüklerini örtsün. İşte Allah katında en büyük kurtuluş budur.	ve Allah, mümin erkek ve kadınları, mesken olarak, içinden ırmakların geçtiği bahçelere kabul etsin ve (geçmişte işledikleri kötü) fiilleri silsin; bu, Allah katında gerçekten büyük bir kurtuluştur.
48. 6	وَيُعَذِّبُ=ve azabetsin diye الْمُنَافِقِينَ=münafık erkeklere وَالْمُنَافِقَاتِ=ve münafık kadınlara وَالْمُشْرِكِينَ=ve ortak koşan erkeklere وَالْمُشْرِكَاتِ=ve ortak koşan kadınlara الظَّالِمِينَ=zanda bulunan بِاللَّهِ=Allah hakkında ظَنَّ=zan ile السَّوْءَ=kötü عَلَيْهِمْ=başlarına gelsin دَائِرَةً=çemberi (olaylar) وَعَصَبَ=gazab etmiştir السَّوْءَ=kötülük اللَّهُ=Allah عَلَيْهِمْ=onlara وَلَعَنَهُمْ=ve onları lanetlemiştir وَأَعَدَّ=ve hazırlamıştır لَهُمْ=onlara وَسَاءَتْ=orası ne kötü جَهَنَّمَ=cehennemi مَصِيرًا=bir yerdir	İnananlara yardım etmez diye Allah hakkında kötü zanda bulunan iki yüzlü erkek ve kadınlar, puta tapan erkek ve kadınlara Allah azab etsin, kötü zanları kendi başlarına gelsin! Allah onlara gazab etmiş onları lanetlemiş ve cehennemi kendilerine hazırlamıştır. Ne kötü dönüş yeridir.	Ve Allah hakkındaki kötü zan besleyen münafık erkeklerle münafık kadınlarla, müşrik erkeklerle müşrik kadınlara azab etsin. Kötülük onların başlarına dönsün. Allah; onlara gazabetmiş, lanetlemiş ve cehennemi kendileri için hazırlamıştır.	Ve (Allah) ikiyezlü erkek ve kadınları ve Allah'tan başkasına ilahlık yakıştıran erkek ve kadınları (öteki dünyada) azaba uğrat(mayı dile)miştir. Bunların tümü Allah hakkında kötü, uygunsuz düşünceler taşırlar. Kötülük onları her taraftan kuşatır ve Allah'ın gazabına uğralar. O, (rahmetinden) onları dışlamış ve onlar için cehennemi hazırlamıştır. Ne kötü bir varış yeridir orası!
48. 7	وَاللَّهُ=Allah'ındır جُنُودُ=askerleri السَّمَاوَاتِ=göklerin وَالْأَرْضِ=ve yerin وَكَانَ=ve اللَّهُ=Allah عَزِيزًا=azizdir	Göklerdeki ve yerdeki ordular Allah'ındır. Allah güçlü olandır, Hakim olandır.	Göklerin ve yerin orduları Allah'ındır. Allah; Aziz, Hakim olandır.	Göklerin ve yerin bütün güçleri Allah'a aittir ve Allah kudret sahibidir, hikmet sahibidir!

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	حَكِيمًا =hakimdir			
48. 8	إِنَّا =biz شَاهِدًا =şahid أَرْسَلْنَاكَ =seni gönderdik وَنَذِيرًا =ve uyarıcı وَمُبَشِّرًا =ve müjdeleyici	Biz seni şahid, müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik.	Muhakkak ki Biz seni şahid, müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik;	Gerçek şu ki (ey Muhammed,) Biz seni (hakikatin) bir şahidi, bir müjdeci ve bir uyarıcı olarak gönderdik.
48. 9	لَتُؤْمِنُوا =ki inanasınız بِاللَّهِ =Allah'a وَرَسُولِهِ =ve Resulüne وَتُعَزِّرُوهُ =O'nu destekleyesiniz وَتَوْقِرُوهُ =Ona saygı gösteresiniz وَتُسَبِّحُوهُ =ve O'nu tesbih edesiniz وَأَصِيلًا =akşam	Ki Allah'a ve Resulüne inanasınız O'nun dinini destekleyesiniz. O'na saygı gösteresiniz ve sabah akşam O'nu tesbih edip şanını yüceltesiniz.	Ki; Allah'a ve peygamberine iman edesiniz, O'na yardım edesiniz ve saygı gösteresiniz. Sabah, akşam O'nu tesbih edesiniz.	ki siz (ey insanlar,) Allah'a ve Elçisi'ne inanasınız, O'nun izzetini takdir edesiniz, O'na saygı gösteresiniz ve sabahtan akşama O'nun şanını yüceltesiniz.
48. 10	إِنَّ =şüphesiz الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ =sana biat edenler إِنَّمَا =gerçekte يُبَايِعُونَ =biat etmektedirler إِلَّا =Allah'a يَدُ =eli اللَّهِ =Allah'ın أَيْدِيَهُمْ =onların ellerinin فَمَنْ =kim نَكَثَ =ahdini bozarsa نَفْسَهُ =kendisi عَلَى =aleyhine يَنْكُثُ =bozmuş olur أَوْفَى =tutarsa وَمَنْ =ve kim اللَّهُ =Allah عَلَيْهِ =O'na أَجْرًا =bir mükâfat عَظِيمًا =büyük	Sana biat edenler, Allah'a biat etmektedirler. Allah'ın eli, onların ellerinin üzerindedir. Kim ahdini bozarsa, kendi aleyhine bozmuş olur. Ve kim Allah'a verdiği sözü tutarsa Allah ona büyük bir mükafat verecektir.	Muhakkak ki sana bi'at edenler; ancak Allah'a bi'at etmektedirler. Allah'ın eli onların elleri üstündedir. Onun için kim, ahdini çözerse; ancak kendi aleyhine çözmüş olur. Kim de Allah'a verdiği ahde vefa gösterirse; ona da Allah büyük bir ecir verecektir.	Sana bağlılıklarını bildirenler, Allah'a bağlılıklarını göstermiş olurlar. Allah'ın eli onların elleri üzerindedir. O halde, kim ahdini bozarsa yalnızca kendi aleyhine bozmuş olur ve kim Allah'a karşı taahhüdüne uyarırsa (Allah) ona büyük bir ödül ihsan edecektir.
48. 11	أَلَمْ =sana سَيَقُولُ =diyecekler ki الْمُخَلَّفُونَ =geri bırakılanlar مِنَ الْأَعْرَابِ =Araplardan وَأَهْلُونَا =ve çocuklarımız لَنَا =bizim için فَاسْتَغْفِرْ =mağfîret dile يَقُولُونَ =onlar söylüyorlar بِالْأَسْنَتِهِمْ =dilleriyle مَا لَيْسَ =olmayan bir şeyi قُلْ =de ki فِي قُلُوبِهِمْ =kalblerinde لَكُمْ =sizin için شَيْئًا =dilediğine مِنْ اللَّهِ =Allah'ın بِكُمْ =size إِنْ أَرَادَ =istemiş olsa أَوْ =yahut بِكُمْ =size نَفْعًا =bir yarar vermek بَلْكَانَكَانَ =hayır اللَّهُ =Allah بِمَا تَعْمَلُونَ =yaptıklarınızı خَيْرًا =haber almaktadır	Bedevilerden geri kalmış olanlar, sana diyecekler ki «Mallarımız ve ailelerimiz bizi alıyordu. Allah'tan bizim başışlanmamızı dile». Onlar kalblerinde olmayanı dilleriyle söylerler. De ki: «Allah size bir zarar vermek dilemiş, yahut size bir fayda vermek istemiş olsa Allah'ın, sizin için dilediğine kim engel olabilir? Hayır hiç kimse engel olamaz, Allah yaptıklarınızdan haberdardır.»	Bedevilerden geri bırakılanlar sana diyeceklerdir ki: Mallarımız ve ailelerimiz bizi alıyordu. Allah'tan bizim başışlanmamızı dile. Kalblerinde olmayanı dilleriyle söylüyorlar. De ki: Allah, size bir zarar gelmesini dilerse veya bir fayda elde etmenizi isterse; O'na karşı kim engel olabilir? Hayır, Allah yaptıklarınızdan haberdar olmalıdır.	Geride kalan bedeviler sana: Mallarımız ve ailelerimiz(e bakma mecburiyeti) bizi (gelmekten) alıyordu; öyleyse (ey Muhammed,) Allah'tan bizim için mağfîret dile! diyecekler. (Böylece) onlar kalplerinde olmayan bir şeyi dile getiriyorlar. De ki: Allah size bir zarar vermek veya yarar sağlamak isterse; kim Allah'ın istediği bir şeyi geri çevirebilir? Hayır, (kimse çeviremez) ama Allah yaptıklarınızdan tamamiyle haberdardır!
48. 12	بَلْ =herhalde ظَنَنْتُمْ =siz sandınız ki الرَّسُولُ =elçi أَنْ لَّنْ يَنْقَلِبَ =dönmeyecekler وَالْمُؤْمِنُونَ =ve müminler وَزَيْنَ =ve süslendirildi أَبَدًا =bir daha فِي قُلُوبِكُمْ =gönüllerinizde وَوَظَنَنْتُمْ =ve zanda bulundunuz وَكُنْتُمْ =ve oldunuz السَّوَاءَ =kötü قَوْمًا =bir topluluk بُورًا =helaki hak etmiş	Aslında siz Peygamberin ve mü'minlerin ailelerine bir daha dönmeyeceklerini sanmıştınız. Bu sizin gönlünüze güzel göründü de kötü zanda bulundunuz ve helaki hak etmiş bir topluluk oldunuz.	Hayır, siz; peygamberin ve mü'minlerin, ailelerine bir daha dönmeyeceklerini sanmıştınız. Bu, sizin kalblerinize güzel göründü de kötü zanda bulundunuz. Ve helake mahkum bir kavim oldunuz.	Siz zannettiniz ki Elçi ve müminler bir daha ailelerine ve akrabalarına dönmeyecekler ve bu, kalplerinize güzel göründü. Siz (bu tür) haince düşüncelere kapıldınız, çünkü her zaman güzelliklerden yoksun bir topluluk oldunuz!
48. 13	لَمْ يُؤْمِنِ =inanmazsa بِاللَّهِ =Allah'a وَرَسُولِهِ =ve Elçisine فَإِنَّا =bilsin ki biz أَعْتَدْنَا =hazırlamışızdır لِلْكَافِرِينَ =kâfirler için سَعِيرًا =alevli bir ateş	Kim Allah'a ve Resulüne inanmazsa bilsin ki biz, kâfirler için alevli bir ateş hazırlamışızdır.	Kim, Allah'a ve Rasulüne iman etmezse; muhakkak ki Biz; kâfirler için çılgın bir ateş hazırlamışızdır.	Allah'a ve Elçisi'ne inanmayanlara gelince, Biz bu tür bütün hakikat inkarcıları için yakıcı bir ateş hazırlamışızdır!
48. 14	مُلْكُ =mülkü وَالْأَرْضِ =ve yerin وَالسَّمَاوَاتِ =göklerin لِمَنْ يَشَاءُ =dilediğini وَيُعَذِّبُ =ve azab eder مَنْ يَشَاءُ =dilediğine وَكَانَ =ve اللَّهُ =Allah غَفُورًا =bağışlayandır رَحِيمًا =esirgeyendir	Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. O dilediğini bağışlar, dilediğine azab eder. Allah bağışlayandır, esirgeyendir.	Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. Dilediğini bağışlar, dilediğini azablandırır. Ve Allah Gafur, Rahim olmalıdır.	Göklerin ve yerin kimiyeti Allah'ındır. O, dilediğini bağışlar, dilediğine azaba uğratar ve O, gerçekten çok bağışlayıcıdır, bir rahmet kaynağıdır.
48. 15	سَيَقُولُ =diyecekler الْمُخَلَّفُونَ =geri bırakılanlar إِذَا =zaman انْطَلَقْتُمْ =gittiğiniz إِلَى مَعَانِمَ =ganimetlere لَتَأْخُذُوهَا =onları almak için نَتَّبِعُكُمْ =sizinle beraber gelelim أَنْ يُبَدِّلُوا =değiştirmek قُلْ =de ki اللَّهُ =Allah'ın لَنْ تَتَّبِعُونَا =siz bizimle gelemezsiniz كَذَلِكَ =böyle اللَّهُ =Allah قَالَ =buyurdu فَسَيَقُولُونَ =onlar diyecekler مِنْ قَبْلُ =önceden بَلْ تَحْسُدُونَنَا =bizi çekemiyorsunuz بَلْ =hayır إِلَّا =ancak لَا يَفْقَهُونَ =anlamazlar كَانُوا =onlar قَلِيلًا =pek az	Savaştan geri kalmış olanlar, siz ganimetleri almaya gidiğinizde; geride bırakılanlar diyeceklerdir ki: Bırakın biz de sizinle gelelim» diyeceklerdir. Onlar Allah'ın sözünü değiştirmek isterler. De ki: «Bize uymayacaksınız; Allah sizin için önceden böyle buyurdu». Onlar size: «Hayır bizi kısıkmıyorsunuz» diyecekler. Hayır aksine, kendileri ancak az söz anlayan kimsedirler.	Siz, ganimetleri almak için gittiğinizde; geride bırakılanlar diyeceklerdir ki: Bırakın, biz de arkanıza düşelim. Onlar, Allah'ın kelâmını değiştirmek isterler. De ki: Bize uymayacaksınız. Allah, daha önce böyle buyurmuştur. Sizce; hayır, bizi çekemiyorsunuz, diyeceklerdir. Hayır onlar, pek az anlayan kimselerdir.	Siz (ey müminler,) ganimet vaad eden bir savaşa katılmak için yola çıktığınız zaman (daha önce) geride kalmış olanlar: Bırakın sizinle gelelim! diyecekler; Allah'ın Sözü'nü değiştirmek iste(diklerini) böylece gösterecek)ler. De ki: Bizimle hiçbir zaman gelemeyeceksiniz. Allah daha önce (ganimetleri kimin kazanacağını) bildirmiştir. Bunun üzerine onlar: Hayır, aslında bizi(m ganimetten alacağımız payı) kısıkmıyorsunuz! diye (kendilerinden emin bir şekilde) cevap verecekler. Hayır, (tersine) onlar hakikati çok az kavrayabilirler!
48. 16	قُلْ =de ki الْمُخَافِينَ =geride kalanlara مِنَ الْأَعْرَابِ =Araplardan سَتُدْعُونَ =siz yakında davet edileceksiniz إِلَى قَوْمٍ =bir kavme karşı أُولِي بَأْسٍ =güç sahibi ثَقَاتُوا نَهْمُ =onlarla savaşırsınız شَدِيدٍ =çok kuvvetli يُسْلِمُونَ =(onlar) Müslüman olurlar أَوْ =yahut	Bedevilerden geri kalmış olanlara de ki: «Siz yakında çok kuvvetli olan bir kavme karşı savaşırmaya çağırılacaksınız. Onlarla savaşırsınız ya da müslüman olurlar. Eğer itaat ederseniz, Allah size gü-	Bedevilerden geride bırakılanlara de ki: Siz, yakında zorlu kavme karşı olan bir savaşırsınız veya onlar müslüman olurlar. Şayet itaat ederse-	Arkada kalan bu bedevilere de ki: Yakında çok güçlü bir topluma karşı (savaşmaya) çağırılacaksınız, onlarla (siz ölmüceye) yahut onlar teslim oluncaya kadar savaşıacaksınız. Ve sonra, (bu çağrıya) uyarırsanız Allah size

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fi Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
48. 17	فَإِنْ=eğer ثَطِيعُوا=itaat ederseniz أَجْرًا=bir mükâfat وَأِنْ=ve eğer تَتَوَلَّوْا=dönerseniz كَمَا=gibi تَوَلَّيْتُمْ=döndüğünüz مِنْ قَبْلُ=önceden يُعَذِّبُكُمْ=size azabeder عَذَابًا=bir azapla أَلِيمًا=acı	zel bir mükafat verir. Fakat önceden döndüğünüz gibi yine dönecek olursanız sizi acıklı bir azaba uğratar.	niz; Allah size güzel bir ecir verir. Ama daha önce döndüğünüz gibi yine dönecek olursanız; sizi, elim bir azabla azablandırır.	güzel bir mükafat ih-san edecek ama şimdi olduğu gibi (yine) vazgeçerseniz sizi şiddetli bir cezaya çarptıracaktır.
48. 17	عَلَى الْأَعْمَى=köre وَلَا=ve yoktur عَلَى الْأَعْرَجِ=topala حَرْجٌ=güçlük وَلَا=ve yoktur عَلَى الْمَرِيضِ=hastaya حَرْجٌ=güçlük وَمَنْ=kim يُطِيع=itaat ederse وَرَسُولُهُ=ve Elçisine يُنْخَلُ=onu sokar جَنَاتٍ=cennetlere مِنْ تَحْتِهَا=altından وَمَنْ=ve kim يُعَذِّبُهُ=onu uğratar عَذَابًا=bir azaba أَلِيمًا=acı	Gözleri görmeyen, topal ya da hasta olanların savaşa gitmemelerinde bir sorumluluk yoktur. Kim Allah'a ve Peygamberine itaat ederse, Allah onu, içlerinden ırmaklar akan cennetlere koyar. Kim yüz çevirirse onu can yakıcı azaba uğratar.	Gözü kör olana vebal yok. Topala da vebal yok, hastaya da vebal yok. Kim, Allah'a ve peygamberine itaat ederse; onu altlarından ırmaklar akan cennetlere sokar. Kim de geri kalırsa; onu elim bir azab ile azablandırır.	Körün, topalın ve hastanın (Allah yolunda savaşmaktan uzak kalmalarından dolayı) bir sorumlulukları yoktur; ama her kim (fiilen veya kalben) Allah'ın ve Elçisi(nin çağırısı)na uyarırsa Allah onu içinden ırmakların geçtiği cennetlere sokacaktır; kim de yüz çevirirse onu büyük bir azaba çarptıracaktır.
48. 18	اللَّهُ=Allah رَضِيَ=razı olmuştu إِذْ=zaman تَحْتَ=altında مِمَّا=olana فَأَنْزَلْ=ve indirdi عَلَيْهِمْ=onların üzerine وَأَنبَاهُمْ=ve onlara verdi قَرِيبًا=yakın	Andolsun ki, o ağacın altında sana biat ederken, Allah, mü'minlerden razı olmuştur. Allah onların gönüllerinden geçeni bildiği için onların üzerine huzur ve güven indirdi ve onlara yakın bir fetih verdi.	Andolsun ki; sana, o ağacın altında bi'at ederlerken Allah mü'minlerden hoşnud olmuştur. Kalblerinde olanı bilmiş de onlara sekineti indirmiş ve onları pek yakın bir fethle mükafatlandırmıştır.	(Ey Muhammed!) O ağacın altında sana bağlılıklarını bildiren müminlerden Allah razı olmuştu, çünkü onların kalplerinden geçeni biliyordu; böylece Allah, onlara bir iç huzuru başışladı ve yakında gerçekleşecek bir zafer(in müjdesi) ile onları ödüllendirdi
48. 19	وَمَعَانِمٌ=ve ganimetler (bahşeyledi) يَأْخُذُونَهَا=alacakları عَزِيزًا=üstündür حَكِيمًا=hüküm ve hikmet sahibidir	Yine onlara alacakları birçok ganimetler bahşeyledi. Allah üstündür, hüküm ve hikmet sahibidir.	Ve alacakları bol ganimetlerle. Allah; Aziz, Hakim olandır.	ve elde edecekleri birçok savaş ganimeti (ile); çünkü Allah gerçekten kudret ve hikmet Sahibidir.
48. 20	اللَّهُ=Allah وَعَدَكُمْ=size vadetti كَثِيرَةً=birçok فَفَعَلْ=şimdilik verdi هَذِهِ=bunu (Hudeybiye Barışı) وَكَفَتْ=ve çekti عَنْكُمْ=sizden وَلِتَكُونَ=olsun diye لِلْمُؤْمِنِينَ=inananlara وَيَهْدِيَكُمْ=ve sizi iletin diye صِرَاطًا=yola مُسْتَقِيمًا=dosdoğru	Allah size elde edeceğiniz birçok ganimetler va'detti. Bunu size insanları ellerini sizden çekmiştir ki bu mü'minlere bir işaret olsun ve Allah sizi dosdoğru yola iletin.	Allah; size, ele geçireceğiniz bol ganimetler vaadetmiştir. Bunu size hemen vermiş ve insanların ellerini sizden çekmiştir ki mü'minlere bir ayet olsun ve sizi dosdoğru yola hidayet etsin.	(Ey müminler!) Allah size daha birçok savaş ganimeti vaad etti. O, bu (dünyevi kazanç)ları önceden si-ze ih-san etmiş ve (düşman) toplumun ellerini üzerinizden çekirmiştir ki (sizden sonra gelenlere) bu (iç huzurunuz) bir örnek olsun ve Allah hepinizi dosdoğru yola iletin.
48. 21	وَأُخْرَى=ve başka (şeyler) لَمْ تَقْدِرُوا=henüz ele geçiremediniz عَلَيْهَا=onları اللَّهُ=Allah وَكَانَ=ve عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=kadirdir	Bundan başka sizin güç yetiremediğiniz, ancak Allah'ın sizin için kuşattığı ganimetler de vardır. Allah her şeye kadirdir.	Bundan başka, sizin gücünüzün yetmediği ama Allah'ın sizin için sakladığı ganimetler de vardır. Ve Allah; her şeye kadir olan-dır.	Hala kavrayışınız dışında bulunan (ama) Allah'ın şimdiden (sizin için) hazırladığı daha başka (kazançlar da) var çünkü Allah dilediğini yapma gücüne sahiptir.
48. 22	وَلَوْ=eğer قَاتَلَكُمْ=sizinle savaşsalar كَافِرُوا=kâfirler لَوَلَوْ=dön(üp kaç)arlardı ثُمَّ=sonra لَا يَجِدُونَ=bulamazlardı وَلَوْ=ne de bir yardımcı	Eğer kafirler sizinle savaşsalar, arkalarına dönüp kaçarlar, sonra ne bir koruyucu ne de bir yardımcı bulamazlardı.	O küfredenler, sizinle savaşa katılsalar; mutlaka arkalarını dönerlerdi. Sonra bir veli ve yardımcı da bulamazlardı.	Ve (şimdi,) eğer hakikati inkara şartlanmış olanlar, size karşı savaşa girerlerse muhakkak arkalarını döner(ek kaçar)lar ve ne kendilerini koruyacak ne de yardım edecek kimse bulamazlar.
48. 23	اللَّهُ=Allah'ın سُنَّةٌ=sünnetidir (yasasıdır) الَّتِي قَدْ خَلَتْ=süregelen وَلَنْ تَجِدَ=ve bulamazsın لِسُنَّةٍ=yasasında اللَّهُ=Allah'ın تَبْدِيلًا=bir değişme	Allah'ın öteden beri süregelen yasasıdır. Allah'ın yasasında bir değişme bulamazsın.	Bu, önceden beri geçmiş olan Allah'ın sünnetidir. Ve sen; Allah'ın sünnetinde asla bir değişiklik bulamazsın.	Allah'ın yöntemi öteden beri hep böyledir ve siz Allah'ın yönteminde hiçbir değişme bulamazsınız!
48. 24	الَّذِي كَفَّ=çeken عَنْكُمْ=sizden عَنْهُمْ=onlardan مَكَّةَ=Mekke'nin مِنْ بَعْدِ=sonra أَنْ أَظْفَرَكُمْ=sizi galip getirdikten وَكَانَ=ve بَصِيرًا=görmektedir	Mekke'nin ortasında, sizi onlara galip getirdikten sonra onların ellerini sizden, sizin ellerinizi onlardan çeken O'dur. Allah, yaptıklarınızı görmektedir.	Mekke'nin göbeğinde sizi onlara muzaffer kıldıktan sonra, onların ellerini sizden, sizin ellerinizi de onlardan çeken O'dur. Allah; yaptıklarınızı görmekte olan-dır.	Sizi onlara muzaffer kıldıktan sonra Mekke vadisinde onların ellerini sizin üzerinizden, sizin ellerinizi de onların üzerinden çeken O'dur; ve Allah yapmış olduğunuz her şeyi görmektedir.
48. 25	هُم=onlar وَصَدُّوكُمْ=size engel olanlardır عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ=Mescid-i Haram'dan وَالْهَدْيِ=ve kurbanlardan مَعْكُوفًا=bekletilen أَنْ يَبْلُغَ=varmasına مَحِلَّةً=yerlerine وَلَوْ=eğer olmasaydı رِجَالًا=erkekler وَوِisَاءٌ=ve kadınlar لَمْ تَعْلَمُوهُمْ=bilmeyerek أَنْ تَطَّوهُهُمْ=tepelediğiniz فَتَصِيبَكُمْ=isabet edecek (olmasaydı) مِنْهُمْ=onlardan مَعْرَةً=bir eziyet بِغَيْرِ عِلْمٍ=bilmeden لِيَدْخُلَ=ki soksun فِي رَحْمَتِهِ=rahmetine اللَّهُ=Allah لَوْ=şayet	Onlar inkar eden ve sizin Mescid-i Haram'ı ziyaretini ve bekletilen kurbanların yerine ulaşmasını men edenlerdir. Eğer Mekke'de kendilerini henüz tanımadığınız mü'min erkekler ve kadınları bilmeyerek eziyet etmenizi önlemek için, Allah savaşı önlledi. Dilediklerini rahmet etmek için Allah böyle yapmıştır. Eğer onlar birbirinden ayrılacak elbette onlardan inkar edenleri, elemli bir azaba çarptırırdık.	Onlar; küfretmiş olanlardır. Sizi Mescid-i Haram'ı ziyaretten ve bekletilmekte olan kurbanlıklarınızı da mahalleline ulaşmaktan men ederlerdir. Eğer orada henüz bilmediğiniz mü'min erkekler, mü'min kadınları bilmeyerek ezmek suretiyle üzüntüye kapılmanız ihtimali olmasaydı; Allah, savaşı önlemezdi. Dilediklerine rahmet etmek için Allah, böyle yapmıştır. Eğer onlar birbirinden ayrılmış olsalar; o küfredenleri elim bir	(Düşmanlarınızı sizin elinizden almam, onların hatırı için değildir, çünkü) onlar, hakikati inkara şartlanmış olan, sizi Mescid-i Haram'dan alıkoyan ve kurbanlarınızın yerine ulaşmasına engel olanlardır. İstemeden çiğneyip geçebileceğiniz ve bilmeden, kendileri yüzünden büyük bir hata işleyebileceğiniz (Mekke'deki) mümin erkekler ve kadınlar olmasaydı (evet, eğer bunlar olmasaydı şehir savaşı gir-menize izin verilirdi ama savaşmanız yasaklandı) ki Allah (zamanda) geldiğinde dilediğine rahmetini ih-san edebilsin. Eğer onlar, (Bizim rahme-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
تَزَيَّلُوا=ayrılmış olsalardı			azabla azablan- dırırdık.	timizi hak edenler ile gazabımıza uğrayan-lar, sizin tarafınızdan) ayırt edilebilselderdi iç- lerinden hakikati inkâr edenleri (sizin eliniz-le) acıklı bir azaba çarptırırdık.
48. 26	إِذْ=o zaman جَعَلَ=koymuşlardı الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler الْحَمِيَّةَ=öfke ve gayreti فِي قُلُوبِهِمْ=kalblerine الْحَمِيَّةَ=öfke ve gayretini فَأَنْزَلَ=ve indirdi الْجَاهِلِيَّةَ=cahiliyye (çağının) اللَّهُ=Allah سَكِينَتَهُ=huzur ve güvenini عَلَى رَسُولِهِ=Elçisine وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ=ve müminlere وَأَلَزَمَهُمْ=ve onları bağladı كَلِمَةً=kelimesine وَكَانُوا=takva النَّفْوَى=daha layık بِهَا=buna وَعَلَى أَهْلِهَا=ve ehil بِهَا=Allah اللَّهُ=Allah وَكَانَ=ve بِكُلِّ شَيْءٍ=her şeyi عَلِيمًا=bilendir	O zaman inkâr edenler, kalplerine öfke ve gayretin cahiliyye çağının öfke ve gayretini koymuşlardı. Allah da elçisine ve mü' minlere huzur ve güveni indirdi; onları takva sözü- ne tutunmalarını sağladı. Onlar, bu söze layık ve ehil kimselerdi. Allah herşeyi bilmekte- dir.	O küfredenler kalblerinde ha- miyyeti, cahiliy- yet hamiyetini ateşlendirdikle- rinde Allah; se- kinetini peygam- berine ve mü' minlerin üze- rine indirdi. Ve onları takva sö- zü üzerinde dur- durdu. Onlar, buna daha layık ve ehil kimseler- di. Allah; her şe- yi bilmekte olan- dır.	Hakikati inkara şart- lanmış olanlar kalple- rinde küstahça bir büyüklük duygusu - cahiliyye ürünü bir duygu- taşırken Allah (da) Elçisi'ne ve mü- minlere iç huzuru (nimetini) ihsan etmiş ve onlara Allah'a kar- şı sorumluluk duygu- su aşlamıştır; çünkü onlar bu (ilahi arma- ğana) en çok layık olanlardı ve onu pe- kala hak etmişlerdi. Ve Allah her şeyi tam bilendir.
48. 27	لَقَدْ=andolsun اللَّهُ=Allah صَدَقَ=doğruladı الرُّؤْيَا=rüyasını رَسُولُهُ=Elçisinin بِالْحَقِّ=hak ile لَتَدْخُلَنَّ=gireceksiniz الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ=Mescid-i Haram'a إِنْ شَاءَ=dilerse اللَّهُ=Allah آمِنِينَ=güven içinde رُءُوسَكُمْ=tıraş ederek مُحَقِّقِينَ=ve(ya) kısaltarak فَعَلِمَ=böylece bildi لَا تَخَافُونَ=korkmadan فَجَعَلَ=ve verdi مَا لَمْ تَعْلَمُوا=sizin bilmediğinizi فَتَحًّا=bir fetih بِذَلِكَ=bundan مِنْ دُونِ=başka قَرِيبًا=yakın	Andolsun ki Allah, Peygamberinin rü- yasının gerçek ol- duğunu tasdik eder. Ey inananlar! Siz, Allah dilerse, güven içinde baş- larınızı tıraş etmiş veya saçlarınız kı- saltılmış olarak, korkmadan Mes- cid-i Haram'a gire- ceksiniz. Allah si- zin bilmediğinizi bi- lir. Size bundan başka, yakın za- manda bir zafer verecektir.	Andolsun ki; Al- lah, Rasulünün gördüğü rü' yanın hak ol- duğunu tasdik etmiştir. Allah, dilerse; siz gü- ven içinde başla- rınızı tıraş etmiş veya saçlarınızı kısaltmış olarak korkmadan Mescid-i Ha- ram'a gireceksi- niz. Allah, sizin bilmediğinizi bi- lir. Bundan baş- ka size yakın bir zamanda bir feth de verecektir.	Allah, Elçisi'nin sadık rüyasını gerçekleş- tirmiştir. Allah dilerse, Mescid-i Haram'a gü- ven içinde, başlarınız traşlı yahut saçlarınız kısa kesilmiş olarak ve hiçbir korkuya ka- pılmadan mutlaka gi- rersiniz çünkü O, si- zin bilmediğinizi (her zaman) bilmektedir ve (sizin için,) bunun yanı sıra, yakında gerçekleşecek bir za- fer takdir etmiştir.
48. 28	هُوَ=O الَّذِي أَرْسَلَ=gönderendir بِالْهُدَى=hidayet ile رَسُولُهُ=Elçisini الْحَقِّ=hak وَدِينٍ=ve din ile لِيُظْهِرَهُ=onu üstün kılmak için عَلَى الدِّينِ=dinlere وَكَفَى=yeter كُلَّهُ=bütün شَهِيدًا=şahid olarak بِاللَّهِ=Allah	Resulünü, hidayet ve hak dinle gön- derdi ki o hak dini, bütün dinlere üs- tün kılsın. Şahid olarak Allah yeter.	O'dur Rasulünü hidayet ve hak din ile gönderen. Bütün dinlerden üstün kılmak üzere. Şahid olarak Allah ye- ter.	O, Elçisini rehberliği ve hak dini (yayma görevi) ile göndermiş- ti ki, bu (dini) öteki bütün (batıl) dinlere üstün kılsın; ve hiç kimse Allah kadar (hakikate) şahitlik ya- pamaz.
48. 29	مُحَمَّدٌ=Muhammed رَسُولٌ=elçisidir اللَّهُ=Allah'ın وَالَّذِينَ مَعَهُ=onun yanında bulunanlar أَشِدَّاءُ=katı عَلَى=karşı الْكُفَّارِ=kâfirlere بَيْنَهُمْ=birbirlerine karşı رُحَمَاءُ=merhametlidirler تَرَاهُمْ=onları görürsün رُكْعًا=rük'ü ederek يَتَّبِعُونَ=aradıklarını سُجَّدًا=secde ederek فَضْلًا=bir lütf مِنْ اللَّهِ=Allah'dan وَرِضْوَانًا=ve rızasını سِيمَاهُمْ=nişanları vardır مِنْ أَثَرٍ=izinden فِي وُجُوهِهِمْ=yüzlerinde السُّجُودِ=secde ذَلِكَ=şöyledir مِثْلَهُمْ=onların vasıfları فِي التَّوْرَةِ=Tevrat'taki مِثْلَهُمْ=ve vasıfları فِي الْإِنْجِيلِ=İncil'deki أَخْرَجَ=çıkaran كَزَّرَعَ=bir ekin gibidir فَأَزْرَهُ=onu güçlendiren فِلِيزِنِ=filizini شَطَاةً=filizini فَاسْتَغْلَظَ=sonra kalınlaşan عَلَى=üstüne فَاسْتَوَى=derken dikilen يُعْجِبُ=hoşuna gider سُوقِهِ=gövdesinin لِيُعْجِبَ=öfkelenirsin diye الزَّرَّاعِ=ekincilerin الْكُفَّارِ=kâfirleri بِهِمْ=onlara karşı وَعَدَ=vadetmiştir اللَّهُ=Allah الَّذِينَ آمَنُوا=inananlara وَعَمِلُوا=ve yapanlara الصَّالِحَاتِ=iyi işler مِنْهُمْ=onlardan وَأَجْرًا=ve mükâfat مَغْفِرَةً=mağfiret عَظِيمًا=büyük	Muhammed Al- lah' ın elçisidir. Onun yanında bu- lunanlar, kâfirlere karşı şiddetli kendi aralarında merha- metlidirler. Onların, rüku ve secde ederek Allah' ın lü- tuf ve rızasını ara- dıklarını görürsün. Yüzlerinde secde- lerin izinden nişan- ları vardır. Onların, Tevrat' taki vasıfla- rı ve İncil' deki va- sıfları da şöyledir: Filizini çıkarmış onu kuvvetlendir- miş, kalınlaşmış, gövdesi üzerine dikilmiş, ekincilerin hoşuna giden ekin gibidirler. Allah böylece bunları çoğaltıp kuvvet- lendirmekle inkar- cıları öfkelenir. Allah, inanıp yarar- lı işler yapanlara mağfiret ve büyük mükafat va' detmiştir.	Muhammed; Al- lah' ın Rasulü- dür. Beraberinde bulunanlar da; kâfirlere karşı zorlu, kendi ara- larında merha- metlidirler. Onla- rı rükü' edenler, secde edenler olarak görürsün. Allah' tan lutf ve rıza isterler. On- lar; yüzlerindeki izinden tanınır- lar. İşte onların Tevrat' taki vasıf- ları budur. İn- cil' de de şöyle vasıflandırılmış- lar: Onlat filizi- ni yarıp çıkar- mış, gittikçe onu kuvvetlendirerek kalınlaşmış, gövdesi üzerine dikilmiş bir ekine benzerler ki bu, ekicilerin de ho- şuna gider. Al- lah; böylece on- ları çoğaltıp kuv- vetlendirmekle, kâfirleri öfkelen- dirir. Allah; iman edip salih amel işleyenlere hem mağfiret, hem de büyük bir mükafat vaadetmiştir.	Muhammed Allah' ın Elçisi'dir ve (sadakat- le) o'nun yanında olanlar, bütün hakikat inkarcılarına karşı ka- rarlı ve tavizsiz, (ama) birbirlerine karşı merhamet dolu- durlar. Onların (na- mazda) eğilerek (ve) yere kapanarak Al- lah' ın lütf ve rızasını aradıklarını görürsün. Onların işaretleri, yüzlerindeki secde iz- leridir. Şu, onların hem Tevrat'taki ve hem de İncil'deki temsilleridir: (Onlar) filiz veren bir tohum gibi(dirler), sonra Al- lah o (filizi) güçlendirir ki sağlam şekilde bü- yüsün ve (sonunda) kökü üzerinde dimdik dursun ve üreticileri sevindirsin... (Allah böylece müminleri sağlam ve dayanık- lı/dirençli kılar) ki on- lar aracılığıyla hakikat inkarcılarını şaşırt- sın. (Ama) onlardan ina- nıp doğru ve yararlı işler yapanlara Allah mağfiret ve büyük bir mükafat vaad etmiş- tir.
49. 1	يَا أَيُّهَا=ey الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar لَا تَقْفُوا=geçmeyin بَيْنَ يَدَيْ=önüne وَرَسُولِهِ=ve Elçisinin اللَّهُ=Allah'ın وَاتَّقُوا=ve korkun اللَّهُ=Allah'tan إِنْ=şüphesiz اللَّهُ=Allah سَمِيعٌ=işitendir عَلِيمٌ=bilendir	Ey inananlar! Al- lah' ın ve peygam- berinin önüne geçmeyin, Al- lah' tan korkun. Şüphesiz Allah, işi- tendir, bilendir.	Ey iman edenler; Allah' ın ve Ra- sulünün huzu- runda öne geç- mayın. Allah' tan korkun. Muhak- kak ki Allah; Semî' dir, Alim' dir.	Siz ey imana ermiş olanlar! Allah' ın ve Elçisi' nin (emrettiği şeyin) önüne kendini- zi koymayın, Allah' a karşı sorumluluğunu- zun bilincinde olun. Çünkü Allah, kuşku- suz her şeyi işiten, her şeyi bilendir.
49. 2	يَا أَيُّهَا=Ey الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar لَا تَرْفَعُوا=çıkarmayın أَصْوَاتَكُمْ=seslerinizi فَوْقَ=üstüne صَوْتِ=sesinin النَّبِيِّ=Peygamberin وَلَا تَجْهَرُوا=yüksek sesle konuşmayın بِالْقَوْلِ=sözü أَهُ=onunla كَجَهْرِ=yüksek sesle konuştuğunuz gibi بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ=birbirinizle أَعْمَالَكُمْ=amelleriniz أَنْ تَحْبَطَ=yoksa boşa gider وَأَنْتُمْ=siz لَا تَسْغُرُونَ=farkında olmadan	Ey inananlar! Ses- lerinizi, peygam- berin sesini bastıra- cak şekilde yük- seltmeyin. Birbiri- nize yüksek sesle konuştuğunuz gibi onunla da öyle yüksek sesle ko- nuşmayınız yoksa siz farkında olma- dan amelleriniz boşa gider.	Ey iman edenler; seslerinizi pey- gamberin sesin- den yüksek çı- karmayın. Birbi- rinize bağırdığ- nız gibi pey- gambere bağır- mayın. Yoksa siz farkına var- madan amelleri- niz boşa gider.	Siz ey imana ermiş olanlar! Sesinizi Pey- gamberin sesinden daha fazla yükselt- mayın, birbirinizle yüksek sesle konu- ştuğunuz gibi o'nunla konuşmayın, yoksa bütün (güzel ve iyi) işleriniz, siz farkında olmadan boşa gitmiş olur.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
49. 3 الَّذِينَ يَعْضُّونَ =şüphesiz إِنَّ =kısanlar عِنْدَ=huzurunda أَصْوَاتَهُمْ=seslerini أُولَئِكَ=Allah'ın الله=elçisinin الَّذِينَ اِمْتَحَنَ =Allah الله=imtihan etmiştir لِلتَّقْوَى =takva için فَلَوْبَهُمْ=onların kalblerini مَغْفِرَةً=mağfîret لَهُمْ=onlar için vardır عَظِيمٌ=büyük وَأَجْرٌ=ve bir mükâfat	Allah'ın peygamberinin yanında seslerini kısanlar, şüphesiz Allah'ın kalplerini takva ile imtihan ettiği kimselerdir. Onlara mağfîret ve büyük bir mükafat vardır.	Peygamberin yanında seslerini kısanlar, muhakkak ki onlar; Allah'ın gönüllerini takva ile imtihan ettiği kimselerdir. Onlar için; mağfîret ve büyük bir mükafat vardır.	Bakin, Allah'ın Elçisi'nin huzurunda seslerini kısanlar var ya, işte onlar kalpleri, kendisine karşı sorumluluk bilinci ile (doldurularak) Allah tarafından sınananlardır; onlar için bağışlanma ve büyük bir mükafat vardır.
49. 4 الَّذِينَ يُنَادُونَكَ =sana bağırıanların إِنَّ =şüphesiz الْحُجُرَاتِ =odaların مِنْ وَرَاءِ =arkasından لَا يَعْقِلُونَ =düşüncesiz kimselerdir أَكْثَرُهُمْ =çoğu	Ey Muhammed! Odaların arkasından sana bağırıanların çoğu, düşüncesiz kimselerdir.	Muhakkak ki sana, hücrelerin ardından seslenenlerin çoğunun akılları ermez.	Gerçek şu ki (ey Peygamber,) seni evinin dışından çağırırlar var ya, işte onların çoğu akıllarını kullanmazlar.
49. 5 صَبَرُوا =bekleselerdi أَنَّهُمْ =onlar وَلَوْ =şayet تَخْرُجَ =sen çıkıncaya حَتَّى =kadar لَكَانَ =elbette olurdu إِلَيْهِمْ =kendilerinin yanına وَاللَّهِ =Allah لَهُمْ =kendileri için خَيْرًا =daha iyi رَحِيمٌ =esirgeyendir غَفُورٌ =bağışlayandır	Onlar, sen kendilerinin yanına çıkıncaya kadar bekleseldi, elbette kendileri için daha iyi olurdu. Allah, bağışlayandır, esirgeyendir.	Eğer onlar; sen, yanlarından çıkıncaya kadar sabretselerdi; kendileri için elbette daha hayırlı olurdu. Allah; Gafur'dur, Rahim'dir.	Çünkü, sen (kendi isteğinle) onların yanına gelinceye kadar sabred(ip bekle)selerdi, kendi lehlerine olurdu. Ama Allah yine de çok bağışlayıcıdır, bir rahmet kaynağıdır.
49. 6 الَّذِينَ آمَنُوا =inananlar يَا أَيُّهَا =ey إِنْ جَاءَكُمْ =size getirirse بِنَبَأٍ =bir haber فَاسِقٌ =bir fâsık (yoldan çıkmış) فَتَبَيَّنُوا =onu araştırın أَنْ تُصِيبُوا =yoksa kötülük edersiniz بِجَهَالَةٍ =bilmeyerek قَوْمًا =bir topluluğa karşı فَتَصْنَبُوا =sonra olursunuz نَادِمِينَ =pişman عَلَى مَا فَعَلْتُمْ =yaptığınıza	Ey inananlar! Size fasık (yoldan çıkmış) bir adam bir haber getirirse onun doğruluğunu araştırın. Yoksa bilmeyerek bir topluluğa karşı kötülük edersiniz de sonra yaptığınıza pişman olursunuz.	Ey iman edenler; eğer bir fasık size bir haberle gelirse, onu iyice araştırın. Yoksa bilmeden bir kavme sataşır-sınız da sonradan ettiğimize pişman olursunuz.	Siz ey imana ermiş olanlar! Yoldan çıkmışın biri size (yalan) bir haber getirirse, muhakemenizi kullanın; yoksa istemeden insanları incitir ve sonra yaptığınızdan pişmanlık duyarsınız.
49. 7 فِيكُمْ =içinizdedir أَنَّ =elbette وَاعْلَمُوا =bilin ki لَوْ =şayet الله =Allah'ın رَسُولٌ =Elçisi فِي كَثِيرٍ =birçok يُطِيعُكُمْ =size uysaydı لَعَنْتُمْ =sıkıntıya düşerdiniz مِنَ الْأَمْرِ =işte حَبَبٌ =sevirdi الله =Allah فَإِنَّ =fakat الْإِيمَانَ =imanı إِلَيْكُمْ =size وَزَيَّنَهُ =ve onu süsledi فِي قُلُوبِكُمْ =sizin kalblerinizde إِلَيْكُمْ =size الْكُفْرَ =küfrü وَكَرَّهَ =ve çirkin gösterdi وَالْعِصْيَانَ =ve isyanı وَالْفُسُوقَ =ve fıskı وَأُولَئِكَ =işte هُمْ =bunlardır الرَّاشِدُونَ =doğru yolda olanlar	Bilin ki, Allah'ın elçisi içinizdedir. Şayet birçok işte size uysaydı, sıkıntıya düşerdiniz. Fakat Allah size imanı sevdi ve onu sizin kalblerinizde süsledi ve size küfrü, fıskı ve isyanı çirkin gösterdi. İşte doğru yolda olanlar bunlardır.	Hem bilin ki; içinizde Allah'ın peygamberi vardır. Şayet o, birçok işlerde size uymuş olsaydı; şüphesiz ki sıkıntıya düşerdiniz. Ama Allah; size imanı sevdirmiş ve onu kalblerinize ziynet yapmış; küfrü, fasıklığı ve isyanı da size çirkin göstermiştir. Rüşdünü bulanlar, işte onlardır.	Ve bilin ki, Allah'ın Elçisi aranızdadır. O, her işinizde ve her zaman sizin temayülünüze uysaydı, (toplum olarak) bundan zarar görürdünüz. Ama, görüldüğü gibi, Allah imanı(nızı) size sevdi, onu kalplerinizde güzelleştirdi ve hakikati inkar etmeyi, günah işlemeyi ve (güzel olan şeylere) karşı çıkmayı size çirkin gösterdi. İşte bunlar, doğru yönü izleyenlerdir.
49. 8 مِنَ اللَّهِ =Allah'tan فَضْلًا =bir lütuftur وَاللَّهُ =Allah عَلَيْهِمْ =bilendir وَنِعْمَةً =ve nimettir حَكِيمٌ =hakimdir	Bu size Allah'ın bir lütfü ve nimetidir Allah bilendir, hakimdir.	Allah'tan bir lutfü ve nimet olarak. Ve Allah Alim'dir, Hakimdir.	Allah'ın nimeti ve lütfü sayesinde; ve Allah her şeyi bilendir, hikmet Sahibidir.
49. 9 وَإِنْ =eğer طَائِفَتَانِ =iki grup مِنَ الْمُؤْمِنِينَ =inananlardan فَأَصْلَحُوا =düzeltin اِفْتَلَتُوا =vuruşurlarsa فَإِنْ =şayet بَيْنَهُمَا =onların arasını إِحْدَاهُمَا =biri بَغَتْ =saldırırsa فَقَاتِلُوا =vuruşun عَلَى الْأُخْرَى =ötekine حَتَّى =kadar الَّتِي تَبْغِي =saldıran tarafla إِلَى أَمْرٍ =buyruğuna تَقِيءَ =dönünceye فَإِنْ =eğer فَاءَتْ =dönerse الله =Allah'ın بَيْنَهُمَا =onların arasını فَأَصْلَحُوا =artık düzeltin وَأَقْسِطُوا =ve daima adil olun بِالْعَدْلِ =adaletle يُحِبُّ =sever الله =Allah إِنَّ =çünkü الْمُفْسِدِينَ =adalet yapanları	Eğer mü'minlerden iki topluluk birbirleriyle savaşırlarsa aralarını düzeltiniz; eğer biri diğeri üzerine saldırırsa, saldırırlarsa Allah'ın buyruğuna dönmelerine kadar savaşınız; eğer dönerlerse aralarını adaletle bulunuz, adil davranınız, şüphesiz Allah adil davrananları sever.	Eğer mü'minlerden iki taife çarpışacak olursa; aralarını düzeltin. Şayet biri diğeri üzerine saldırırsa; saldırırlarsa Allah'ın buyruğuna dönünceye kadar savaşın. Eğer dönerlerse; artık adaletle aralarını bulun ve adil davranın. Şüphesiz ki Allah; adil davrananları sever.	O halde, müminler içinden iki grup çatırsın onlar arasında barışı sağlayın; ama sonra, iki (grup)tan biri diğeri haksız şekilde davranırsa, (davranışı)nı Allah'ın buyruğuna uygun hale getirinceye kadar, haksızlık yapan taraf ile mücadele edin; (yaptıklarından) vazgeçerlerse adil bir şekilde aralarını bulun ve (onlara) eşit davranın çünkü Allah, eşit davrananları sever!
49. 10 الْمُؤْمِنُونَ =müminler إِنَّمَا =muhakkak فَأَصْلَحُوا =düzeltin إِخْوَةً =kardeşler أَخَوَيْكُمْ =kardeşlerinizin بَيْنَ =arasını وَاتَّقُوا =ve korkun الله =Allah'tan لَعَلَّكُمْ =umulur ki تُرْحَمُونَ =size rahmet edilsin	Muhakkak mü'minler kardeşlerdir. Kardeşlerinizi arasında düzeltin ve Allah'tan korkun ki size rahmet edilsin.	Mü'minler; ancak kardeşlerdir. Öyle ise iki kardeşinizin arasını düzeltin ve Allah'tan korkun ki; esirgenesiniz.	Bütün müminler kardeşler. O halde, (her ne zaman araları açılırsa) iki kardeşinizin arasını düzeltin ve Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olun ki O'nun rahmetine nail olasınız.
49. 11 الَّذِينَ آمَنُوا =inananlar يَا أَيُّهَا =ey لَا يَسْخَرُ =alay etmesin قَوْمٌ =bir topluluk عَسَى =belki مِنْ قَوْمٍ =başka bir toplulukla أَنْ يَكُونُوا =olurlar خَيْرًا =daha iyi وَلَا نِسَاءً =ve kadınlar da مِنْهُمْ =kendilerinden عَسَى =belki مِنْ نِسَاءٍ =başka kadınlarla أَنْ يَكُنَّ =olurlar خَيْرًا =daha iyi مِنْهُمْ =onlar kendilerinden أَنْفُسَكُمْ =birbirinizde وَلَا تَلْمِزُوا =kusur aramayın وَلَا تَنَابَرُوا =birbirinizi çağırmayın بِالْأَلْقَابِ =kötü lakaplarla بِئْسَ =ne kötü bir şeydir بَعْدَ =sonra الْفُسُوقِ =fıskı وَمَنْ =ve kim الْإِيمَانَ =inandıktan لَمْ يَتُبْ =tevbe etmezse فَأُولَئِكَ =işte هُمْ =onlar الظَّالِمُونَ =zalimdirler	Ey inananlar! Bir topluluk başka bir toplulukla alay etmesin. Belki alay ettikleri kimseler, kendilerinden iyidirler. Kadınlarda başka kadınlarla alay etmesin. Belki onlar kendilerinden iyidirler. Birbirinizde kusur aramayın; birbirinizi kötü lakaplarla çağırmayın. Inandıktan sonra fasık (yoldan çıkmış) olmak ne kötü bir addır. Kim tevbe etmezse, işte onlar, zalimlerdir.	Ey iman etmiş olanlar; bir topluluk diğer topluluk ile alay etmesin. Belki de onlar, kendilerinden daha hayırlıdır. Kadınlarda kadınlarla. Belki onlar kendilerinden daha hayırlıdır. Kendi kendinizi ayıplamayın ve birbirinizi kötü lakaplarla çağırmayın. İmandan sonra fasıklık ne kötü addır. Kim de tevbe etmezse; işte onlar zalimlerin kendileridir.	Siz ey imana ermiş olanlar! Hiçbir insan (başka) insanları alaya alıp küçümsemesin! Belki o (alay edip küçümse)dikleri kendilerinden daha hayırlı olabilirler ve hiçbir kadın (başka) kadınları (küçümseyip alaya almasın)! Onlar kendilerinden daha hayırlı olabilirler. Ve hiçbiriniz başka birini karalamasın, birbirinizi (yaralayıcı, incitici) lakaplar ile aşağılamayın! (Kişi) iman ettikten sonra ona hiçbir şekilde günah isnad etmeyin ve (bu suçu işleyen, ama sonra) pişmanlık duymayanlar işte gerçek zalimler onlardır!
49. 12 الَّذِينَ آمَنُوا =inananlar يَا أَيُّهَا =ey اجْتَنِبُوا =sakinin كَثِيرًا =çok	Ey inananlar! Zandan çok sakının. Zira zanların bir kısmı günahtır.	Ey iman edenler; zannın bir çoğundan kaçının. Çünkü bazı zan	Siz ey imana ermiş olanlar! (Birbiriniz hakkında) yersiz zanda bulunmaktan

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
49. 13	بَعْضَ=bir kısmı زَانَ=zandan إِنَّ=zira بَعْضَ=bir kısmı زَانَ=zannın إِنَّ=günahtır وَلَا تَجَسَّسُوا=merak etmeyin وَلَا يَغْتَبِ=arkasından çekıştirmesin بَعْضُكُمْ=biriniz بَعْضًا=diğerinizi أَحَدُكُمْ=biriniz أُجِبْ=sever mi? لَحْمَ=etini أَخِيهِ=kardeşinin أَنْ يَأْكُلَ=yemeği فَكَرَهُنْمُوهُ=işte bundan iğrendiniz مَيِّتًا=ölmüş وَاتَّقُوا=o halde korkun اللَّهِ=Allah'tan إِنَّ=şüphesiz اللَّهِ=Allah تَوَّابٌ=tevbeyi çok kabul eden رَحِيمٌ=çok esirgeyendir	Birbirinizin gizli şeylerinizi araştır-mayın; biriniz diğ-e-rinizi arkasından çekıştirmesin. Bir-niz ölmüş kardeş-i-nin etini yemeyi sever mi? İşte bundan iğrendiniz. O halde Allah'tan korkun, şüphesiz Allah, tevbeyi çok kabul eden, çok esirgeyendir.	günahtır. Birbir-i-nizin kusurunu araştırmayın, kiminiz kiminizi arkasından çe-kiştirmesin. Hangi biriniz ölü kardeşinin etini yemekten hoş-lanır? Bundan tiksindiniz değil mi? Allah'tan korkun, şüphesiz ki Allah; Tev-vab'dır, Ra-him'dir.	kaçının; çünkü (bu şekildeki) zannın bir kısmı (da) günahtır; birbirinizin gizli yön-le-rini araştırmayın ve arkasından birbirinizi çekıştirmeye kalkış-mayın. Aranızdan, hiç ölmüş kardeşinin etini yemek isteyen kimse çıkar mı? Hayır, siz ondan iğrenirsiniz. Ve Allah'a karşı sorumlu-luğunuzun bilincinde olun. Şüphesiz Allah, tevbeleri kabul eden-dir, rahmet kaynağı-dır.
49. 14	إِنَّا=biz النَّاسَ=insanlar يَا أَيُّهَا=ey خَلَقْنَاكُمْ=sizi yarattık مِنْ ذَكَرٍ=bir erkekten وَجَعَلْنَاكُمْ=ve ayırdık وَأُنثَى=ve bir kadından وَقَبَائِلَ=ve kabilelere وَشُعُوبًا=sizi milletlere لِتَعَارَفُوا=birbirinizi tanımanız için إِنَّ=şüphesiz عِنْدَ=yanında أَكْرَمَكُمْ=en üstün olanınız أَتَقَاكُمْ=en çok korunanınızdır اللَّهِ=Allah إِنَّ=şüphesiz اللَّهِ=Allah عَلَيْهِ=bilendir خَبِيرٌ=haber alandır	Ey insanlar, biz si-zi bir erkek ve bir kadından yarattık ve birbirinizi tanı-manız için sizi mil-letlere ve kabilele-re ayırdık. Allah yanında en üstün olanınız Allah'tan en çok korkanınız-dır. Allah bilendir, haber alandır.	Ey insanlar; doğ-rusu Biz, sizi bir erkekle bir dişi-den yarattık. Ve birbirinizle tanı-şasınız diye sizi milletlere ve ka-bilelere ayırdık. Gerçekten Allah katında en de-ğerliniz; O'ndan en çok korkanı-nızdır. Şüphesiz ki Allah; Alim'dir, den haberdar olandır. Habir'dir.	Ey insanlar! Bakın, Biz sizi bir erkek ve bir kadından yarattık ve sizi kavimler ve kabileler haline getir-dik ki birbirinizi tanı-yabilesiniz. Şüphesiz, Allah katında en üs-tün olanınız, O'na karşı derin bir sorum-luluk bilincine sahip olanınızdır. Allah her şeyi bilendir, her şey-i den haberdar olandır.
49. 14	أَرَأَبِ=Araplar قَالَتْ=dediler قُلْ=de ki أَمَّا=“inandık” وَلَكِنْ=fakat لَمْ تُؤْمِنُواوَأُتُومِنُوا=inanmadınız أَسَلَمْنَا=“İslam olduk” فَقُولُوا=deyin وَلَمْ يَدْخُلِ=henüz girmedir الْإِيمَانُ=iman وَإِنْ=eğer فِي قُلُوبِكُمْ=kalblerinize اللَّهِ=Allah'a نُطِيعُوا=itaat ederseniz وَرَسُولُهُ=ve Elçisine لَا يَلْتَكُمُ=size eksiltmez شَيْئًا=hiçbir şeyi مِنْ أَعْمَالِكُمْ=amellerinizden غَفُورٌ=çok bağışlayan اللَّهِ=Allah إِنَّ=şüphesiz رَحِيمٌ=çok esirgeyendir	Ey Muhammed! Bedeviler: «İnan-dık» dediler, de ki: «İnanmadık fakat İslam olduk deyin; inanç henüz gönül-lerinize yerleşme-di; eğer Allah'a ve Peygamberine it-aat ederseniz yap-tıklarınızdan birşey eksilmez; doğrusu Allah, bağışlar, merhamet eder.»	Bedeviler: İman ettik, dediler. De ki: Siz iman et-mediniz, ama müslüman ol-duk, deyin. İman henüz kalblerini-ze yerleşmedi. Şayet Allah'a ve peygamberine itaat ederseniz; O, amelleriniz-den hiç bir şey eksiltmez. Mu-hakkak ki Allah; Gafur'dur, Ra-him'dir.	Bedeviler, Biz imana erdik derler. De ki (onlara, ey Muham-med!): Siz (daha) imana ermediniz. 'Biz (zahiren) teslim olduk' demeniz daha doğru-dur; çünkü (gerçek) inanç henüz kalpleri-nize girmiş değil. Ama Allah'a ve Elçi-si'ne (gerçekten) ku-lak verirsiniz O, hiç-bir işinizin boşa git-mesine izin vermez çünkü şüphesiz Allah çok bağışlayıcıdır, bir rahmet kaynağıdır.
49. 15	إِنَّمَا=şüphesiz الْمُؤْمِنُونَ=Müminler الَّذِينَ آمَنُوا=iman edenlerdir بِاللَّهِ=Allah'a ثُمَّ=sonra وَرَسُولِهِ=ve Elçisine لَمْ يَرْتَابُوا=şüphe etmeyenlerdir وَجَاهَدُوا=ve cihad edenlerdir وَأَنْفُسِهِمْ=ve canlarıyla بِمَالِهِمْ=mallarıyla يَسْتَبِيلُ=işte أُولَئِكَ=Allah الصَّادِقُونَ=doğru olanlar هُم=onlardır	Gerçek mü'minler ancak Allah'a ve Resulüne iman eden, ondan sonra asla şüphey-e düşmeyen, Allah yolunda mallarıyla canlarıyla sava-şanlardır. İşte iman sözlerinde doğru olanlar on-lardır.	Mü'minler, an-cak onlardır ki; Allah'a ve Rasu-lüne iman edip sonra şüphey-e düşmemiş ve Al-lah yolunda mal-larıyla canlarıyla cihad etmişler-dir. İşte onlar, sadıkların kendi-leridir.	(Şunu bil ki, gerçek) müminler, yalnızca, Allah'a ve Elçisi'ne iman edenler ve (bu konuda) bütün şüp-helerden uzak duran-lardır; ve Allah yolun-da bütün malları ve canları ile cihad edenlerdir; işte onlar-dır sözlerinde duran-lar!
49. 16	أَتَعْلَمُونَ=siz mi öğreteceksiniz? قُلْ=de ki اللَّهُ=Allah'a بِدِينِكُمْ=dininizi وَاللَّهُ=Allah فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde وَمَا=olanları يَعْلَمُ=bilir وَمَا=ve olanları فِي الْأَرْضِ=ve yerde وَاللَّهُ=Allah عَلَيْهِ=bilendir بِكُلِّ شَيْءٍ=her şeyi	De ki: «Siz mi Al-lah'ta dininizi öğ-re-teceksiniz? Allah, göklerde ve yerde olanları bilir, Allah, herşeyi bilendir.»	De ki: Dininizi Allah'a mı öğ-re-tiyorsunuz? Hal-buki Allah; gök-lerde olanları da, yerde olanları da bilir. Allah; her şeyi bilendir.	De ki: Siz, Allah'a di-ninizi(n mahiyetini) mi öğ-ret(mek ist)iyorsunuz? Allah göklerde ve yerde olan her şeyi bilir. Al-lah her şeyin eksiksiz bilgisine sahiptir!
49. 17	عَلَيْكَ=senin يَمُونُ=başına kakıyorlar قُلْ=de ki أَنْ أَسْلَمُوا=İslam olmalarını عَلَيَّ=benim لَا تَمْنُوا=başıma kakmayın بَلِ=tersine yeridir إِسْلَامَكُمْ=Müslüman olmanızı عَلَيْكُمْ=sizin يَمُنُ=başınıza kaksa اللَّهُ=Allah أَنْ هَذَاكُمْ=size hidayeti nedeniyle إِنْ=eğer كُنْتُمْ=iseniz لِلْإِيمَانِ=imana صَادِقِينَ=doğrulardan	Ey Muhammed! Müslüman oldular diye seni minnet altında bırakmak isterler de ki: «Müslüman olma-nızı benim başıma kakmayın. Tersine, size imanı nasip ettiği için Allah sizi minnet altında bı-rakır.»	Müslüman ol-dukları için sana minnet ediyorlar. De ki: Müslü-manlığınızla ba-na minnet etme-yin. Bilakis sizi imana erdirdiği için Allah, size minnet eder. Şayet sadıklar-dan iseniz.	Birçok insan, (sana) teslim olmak suretiyle (ey Muhammed), sa-na bir lütufta bulun-duklarını zannederler. De ki: Teslimiyetinizi bana bir lütufla olarak görmeyin! Hayır, ter-sine size iman yolunu göstermek suretiyle Allah size lütufta bu-lunmuştur; eğer sö-zünüzde samimi ise-niz!
49. 18	يَعْلَمُ=bilir اللَّهُ=Allah إِنَّ=şüphesiz الْغَيْبِ=gizlisini السَّمَاوَاتِ=göklerin وَاللَّهُ=Allah وَالْأَرْضِ=ve yerin يَعْلَمُ=görmektedir بِمَا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızı	Şüphesiz Allah, göklerin ve yerin gizlisini bilir. Allah yaptıklarınızı gör-mektedir.	Muhakkak ki Al-lah; göklerin ve yerin gaybını bi-lir. Ve Allah; yaptıklarınızı gö-rendir	Şüphesiz Allah, gök-lerin ve yerin bütün sırlarını bilir ve bütün yaptıklarınızı görür.
50. 1	قُفْ=Kaf وَالْقُرْآنِ=Kur'an'a andolsun الْمَجِيدِ=uyarıcı şerefli	Kaf. Şerefli Kur'an'a andol-sun!	Kaf. O şerefli Kur'an'a andol-sun ki;	Kaf. Düşün bu yüce ve özlü Kuran'ı!
50. 2	بَلْ=şaşıtlar جَاءَهُمْ=gelmesine فَقَالَ=dediler مِنْهُمْ=içlerinden بِرَّ=bir uyarıcı مُنْذِرٌ=bir şeydir شَيْءٌ=bu هَذَا=kâfirler الْكَافِرُونَ=kâfirler عَجِيبٌ=tuhaf	Kafirler araların-dan bir uyarıcının gelmesine şaşıtlar da «Bu şaşılacak bir şeydir» dediler.	Aralarından bir uyarıcının gel-mesine şaşıtlar da o kâfirler: Bu, şaşılacak bir şey, dediler.	Onlar içlerinden bir uyarıcının kendilerine gelmesine şaşıtlar; ve bu hakikat inkarcıları: Ne tuhaf bir şey bu! diyorlar,
50. 3	أَيُّهَا=zaman mı? مِثْنًا=biz öldüğümüz وَكُنَّا=ve olduğumuz ثَرَابًا=toprak بِذَلِكَ=bu بَعِيدٌ=uzak رَجَعٌ=bir dönüştür	Biz öldüğümüz ve toprak olduğumuz zaman mı dirilece-ğiz? Bu uzak bir dönüştür.	Öldüğümüz ve toprak olduğ-u-muz zaman mı? Bu, uzak bir dö-nüştür.	Neden (ve nasıl olur da) biz öldükten ve toz toprak haline gel-dikten sonra (yeniden diriliriz)? Bu, gerçekteleşmesi mümkün ve muhtemel olmayan bir dönüştür!
50. 4	عَلِمْنَا=biz bilmişizdir قَدْ=andolsun الْأَرْضِ=yerin مَا تَنْقُصُ=ne eksilttiğini وَعِنْدَنَا=ve yanımızda vardır مِنْهُمْ=onlardan حَظِيبٌ=(her şeyi) zapteden كِتَابٌ=bir Kitap	Biz toprağın onlar-dan neleri eksiltti-đini kesinlikle bil-mekteyiz. Yanı-mızda o bilgileri koruyan bir kitap vardır.	Doğrusu Biz; toprağın onlar-dan neleri eksilt-tiğini biliyoruz. Katımızda da her şeyi sakla-yan bir kitap vardır.	Biz toprağın onların bedenlerini nasıl çü-rütüp yok ettiğini iyi biliriz, çünkü katımız-da şaşmaz bir sicil vardır.
50. 5	كَذَّبُوا=onlar yalanladılar بَلْ=doğrusu	Doğrusu onlar, hak kendilerine gelince	Hayır, onlar; hak kendilerine ge-	Buna rağmen onlar, (yeniden dirilmeyi in-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
لَمَّا جَاءَهُمْ=hak ile kendilerine gelince فَهُمْ=şimdi onlar مَرِيحٍ=çalkantılı	onu yalanladılar. Şimdi onlar şaşır-mış bir haldedirler.	lince onu yalan-ladılar. Şimdi de şaşırılmış bir hal-dedirler.	kar edenler,) ne za-man kendilerine teb-lîğ edildiyse hakikati yalanladılar; ve şimdi bir şaşkınlık içindeler.
أَقْلَمَ يَنْظُرُوا=bakmadılar mı? إِلَى السَّمَاءِ=göğe بَنَيْنَاهَا=onu bina ettik وَرَيْنَاهَا=ve onu süsledik مِنْ فُرُوجٍ=hiçbir çatlağı	Üzerlerindeki göğe bakmazlar mı ki, onu nasıl bina etmiş ve nasıl donatmışız? Onda hiçbir çatlak ta yoktur.	Üstlerindeki göğe hiç bakmazlar mı? Onu nasıl bina etmiş ve nasıl donatmışız? Onda hiç bir çatlak da yoktur.	Onlar tepelerindeki gökyüzüne hiç bakmıyorlar mı? Onu nasıl inşa ettik, güzel-leştirdik ve nasıl bütün kusurlardan, eksikliklerden arındırdık?
مَدَدْنَاهَا=yaydık وَالْفَيْنَا=ve attık وَأَنْبَتْنَا=ve bitirdik مِنْ كُلِّ=her زَوْجٍ=çifti بِهَيْجٍ=güzel	Yeryüzünü de yaydık, ona sağlam dağlar yerleştirdik, onda her güzel çifti bitirdik.	Yeryüzünü de döşedik ve ona sabit dağlar koyduk. Orada her türden güzel çiftler yetiştirdik.	Ve yeryüzü ki; Biz onu genişletip yaydık, üzerine sağlam dağlar yerleştirdik ve üstünde her cins güzel bitki yeşerttik,
وَنُكِّرَى=ve ibrettir لِكُلِّ عَبْدٍ=her kul için مُنِيبٍ=yönelen	Bütün bunları, Allah' a yönelen her kulun, gönül gözünü açmak için ve ona ibret vermek için yaptık.	Allah' a yönelen her kula öğüt ve ibret olsun diye.	isteyerek Allah'a yönelen her insana bir basiret ve uyarı vesilesi olarak.
مِنَ السَّمَاءِ=gökten مُبَارَكًا=bereketli وَجَبَّ=ve daneler الْحَصِيدِ=biçilecek	Gökten bereketli su indirdik, onunla bahçeler ve biçilecek taneli ekinler bitirdik.	Gökten bereketli bir su indirdik de onunla bahçeler ve biçilecek taneler bitirdik.	Biz gökten bereketli bir su indiririz ve onunla bahçelerin yeşerip büyümesini sağlarız; ve ekin tarlalarının,
وَالنَّخْلِ=ve hurmalar طَلَعُ=olan نَضِيدٌ=birbirine girmiş	Birbirine girmiş kat kat tomurcukları olan yüksek hurma ağaçları yetiştirdik.	Ve birbiri üstüne dizilmiş tomurcuk yüklü yüksek hurma ağaçları.	ve salkım salkım meyveleriyle uzun hurma ağaçlarının,
رِزْقًا=kullar için وَأَحْيَيْنَا=ve can verdik بِلَدَةٍ=bir ülkeye كَذَلِكَ=işte öyledir الْخُرُوجِ=çıkış	Kullara rızık olması için. Ve o su ile ölü bir memlekete can verdik. İşte insanların yeniden dirilmesi de böyledir.	Kullara rızık olması için. Ve onunla ölü bir beldeye can verdik. İşte çıkış da böyledir.	insanlara tahsis edilmiş rızık olarak; ve bun(lar)la ölü toprağa hayat veririz; işte (insanın) ölümden (sonra) yeniden vücuda gelmesi de böyle (olacak)tır.
كَذَّبَتْ=yalanlamıştı قَبْلَهُمْ=onlardan önce وَأَصْحَابُ نُوحٍ=Nuh الرَّسِّ=Res وَتَمُودُ=ve Semud	Onlardan önce Nuh kavmi, Res halkı ve Semud kavmi de yalanlamıştı.	Onlardan önce Nuh kavmi, Ress halkı ve Semud da tekzip etmişti.	Bu (şimdi yeniden dirilmeyi inkar eden)lerden önce Nuh'un kavmi de bu hakikati yalanladı ve Ress ve Semud halkı da,
وَعَادُ=ve Ad وَفِرْعَوْنُ=ve Fir'avn وَأِخْوَانُ=ve kardeşleri لُوطٍ=Lût'un	Ad, Firavun ve Lût'un kardeşleri de.	Ad, Firavun kavmi ve Lût'un kardeşleri de.	Ad, Firavun ve Lut'un kardeşleri,
وَأَصْحَابُ=ve halkı الْأَيْكَةِ=Eyke وَقَوْمُ=ve kavmi تُبَّعٍ=Tubba' الرُّسُلِ=elçileri وَعِيدٍ=tehdidimi	Eyke halkı ve Tubba' kavmi de. Bütün bunların hepsi peygamberleri yalanladılar da üzerlerine tehdidim hak oldu.	Eyke' iler ve Tübbâ kavmi de. Bunların her biri peygamberlerini yalanlamışlardı da tehdidim üzerlerine hak olmuştu.	ve (Medyen'in) yem-yeşil vadilerinin sakinleri ve Tubbe' halkı. Onların hepsi elçileri yalanladılar; ve bunun üzerine (onları) uyardığım şey başlarına geldi.
أَفَعِينَا=aciz mi kaldık? بِالْخَلْقِ=yaratmadan بَلْ=doğrusu أَبْسٍ=kuşku مِنْ خَلْقٍ=bir yaratmadan جَدِيدٍ=yeni	İlk yaratma ile yorulup aciz mi kaldık ki yeniden yaratamayalım? Doğrusu onlar yeniden yaratılmaktan şüphe etmektedirler.	Ya Biz ilk yaratışta güçsüz mü düştük? Hayır, onlar yeni bir yaratılıştan şüphe içindedirler.	O halde, Biz(im) yoktan var etme ile yorgun düş(tüğümüz nasıl düş(ün)ülebilir? Hayır, ama bazı insanlar yeni bir yaratma(nın mümkün olduğun)dan (hala) şüphe duymaktalar!
وَلَقَدْ=andolsun خَلَقْنَا=biz yarattık وَنَعْلَمُ=ve biliriz مَا تَوْسَّوسُ=ne fısıldadığını نَفْسُهُ=nefsinin وَنَحْنُ=çünkü biz إِلَيْهِ=ona أَقْرَبُ=daha yakın مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ=şah damarından	Andolsun insanı biz yarattık ve nefsinin ona ne fısıldadığını biliriz, çünkü biz ona şah damarından daha yakınız.	Andolsun ki; insanı, Biz yarattık ve nefsinin kendisine ne fısıldadığını da biliriz. Biz, ona şah damarından daha yakınız.	Gerçek şu ki, insanı yaratan Biziz ve onun iç benliğinin ona ne fısıldadığını Biz biliriz çünkü Biz ona şah damarından daha yakınız.
إِذْ=o zaman يَتَقَى=kaydetmektedir الْمُتَلَقَّانِ=iki alıcı (melek) عَنِ الِّيمِينِ=onun sağında وَعَنِ الشِّمَالِ=ve solunda قَعِيدٌ=oturan	Çünkü onun sağında ve solunda oturan, her davranışı yakalayıp tesbit eden iki melek vardır.	Sağında ve solunda onunla beraber oturup amellerini tesbit eden iki de tesbit edici vardır.	(Ve böylece,) ne zaman (tabiatında mevcut) iki eğilim, sağdan soldan çatışarak kar-şı karşıya gelseler,
مَا يَلْفِظُ=söylemez مِنْ قَوْلٍ=hiçbir söz إِلَّا=olmadan أَدْبَاهُ=yanında رَقِيبٌ=gözetleyiciler عَتِيدٌ=hazır bulunan	İnsan hiçbir söz söylemez ki yanında gözetliyen, dediklerini zapteden bir melek hazır bulunmasın.	O, bir söz atma-yı dursun; mutlaka yanında hazır bir gözcü vardır.	insanın söylediği her şeyde yanibaşında mutlaka bir gözetleyici bulunur.
وَجَاءَتْ=ve geldi سَكْرَةً=sarhoşluğu بِالْحَقِّ=gerçekten الْمَوْتِ=ölüm كُنْتُ=senin olduğun مِنْهُ=ondan تَحِيدٌ=kaçmış	Ölüm sarhoşluğu bir gün Hakk' ı getirir de «İşte ey insan bu, senin öteden beri kaçtığın şeydir» denir.	Ölüm sarhoşluğu gerçekten geldi. İşte bu; senin öteden beri kaçıp durduğun şeydir.	Ve (sonra,) ölüm kabusu, kendisiyle beraber (asıl) gerçeği de ortaya koyacaktır - işte bu, (ey insan,) senin her zaman kaçtığın şeydir!-
وَنُفِخَ=ve üflendi فِي الصُّورِ=Sur'a إِشْتِ بُيُومٌ=işte bu gündür الْوَعِيدِ=kendisine karşı uyarılan	Sur' a üfürülür. İşte bu geleceği söz verilen gündür.	Sur' a üfürülmüş-tür. İşte bu; geleceği vaadedilen gündür.	ve (yeniden diriliş) suru, (sonunda) üfle-necektir. İşte o, bir uyarının gerçek olacağı Gün'dür.
وَجَاءَتْ=ve geldi كُلِّ=her نَفْسٍ=can مَعَهَا=yanında سَائِقٌ=bir sürücü وَشَهِيدٌ=ve şahitle	Her can, yanında bir sürücü ve bir şahitle gelir.	Her nefis, yanın-da bir sürücü ve şahitle gelir.	Her insan, (kendi geçmiş) iç dürtüleri ve vicdanı ile ortaya çıkacak,
لَقَدْ=andolsun كُنْتُ=sen idin فِي=içinde غَفْلَةٍ=gaflet مِنْ هَذَا=bundan فَكَشَفْنَا=biz açtık عَنَّا=senden غِطَاءَكَ=perdeni فَبَصَرَكَ=artık gözün الْيَوْمِ=bugün	Ona: «Andolsun ki, sen, bundan gafil-sin; işte senden gaflet perdesini kaldırdık, bugün artık görüşün kes-kindir» denir.	Andolsun ki; sen, bundan gaflette idin. İşte senin perdeni kaldırdık. Bugün artık görüşün keskindir.	(ve ona,) Sen, (denilecek,) bu (Hesap Günü'nü) umursamı-yordun, ama şimdi Biz senin (gözündeki) perdeni kaldırdık, ba-kışın bugün artık da-ha keskindir!

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
حَدِيدٌ=keskindir			
50. 23 هَذَا=işte قَرِيْنُهُ=arkadaşı dedi ki وَقَالَ=yanımdaki عَتِيْدٌ=hazır	Yanındaki arkadaşı: «İşte yanımdaki hazır» dedi.	Ona yakın olan dedi ki: İşte yanımda hazır olan şey.	Ve onun (kişiliğinin) bir parçası: Her zaman benimle olan işte budur! diyecek.
50. 24 فِي جَهَنَّمَ=cehenneme هَیْدِی=haydi ikiniz atın عَنِیدِ=inatçı كُلٌّ=her كَفَّارٍ=nankörü	Allah: «Haydi ikiniz, atın cehenneme her inatçı nankörü.»	Siz ikiniz, atın cehenneme; her inatçı kafiri;	(Bunun üzerine Allah:) Atın, atın cehenneme bütün (bütün) inatçı hakikat düşmanlarını! diye emredecek,
50. 25 مُعْتَدٍ=saldırgan لِلْخَيْرِ=hayra مَنَاعٍ=engel olan مُرِيبٍ=şüpheciyi	Hayra engel olan, saldırgan şüpheciyi.	Hayra bütün hıziyla engel olan azgın şüpheciyi.	Bu (her) hayra engel olanları, günahkar saldırganları (ve insanlar arasında) güvensizlik ve şüphe yayanları,
50. 26 مَعَ=ile beraber جَعَلَ=edindi الَّذِي=o ki آخَرَ=başka إِلَها=tanrılar اللَّهِ=Allah فَأَلْفِيَاهُ=bundan dolayı onu atın الشَّدِيدِ=çetin فِي الْعَذَابِ=bir azaba	O ki Allah ile beraber başka tanrılar edildi, bundan dolayı onu çetin bir azaba atın.	Ki o; Allah'tan başka bir ilah edinmiştir. Haydi siz ikiniz, onu en şiddetli azabın içine atın.	Allah'ın yanısıra başka ilahlar edinenleri. O halde atın bunları şiddetli azabın içine!
50. 27 رَبَّنَا=Rabbimiz قَرِيْنُهُ=arkadaşı dedi ki وَلَكِنْ=zaten مَا أَطْعَمْتُهُ=ben onu azdırmadım ضَلَالٍ=bir sapıklık فِي=içinde كَانَ=idi بَعِيدٍ=derin	Yanındaki arkadaşı dedi ki: «Rabb'imiz, ben onu azdırmadım, zaten o kendisi derin bir sapıklık içinde idi.»	Onun yakın dostu dedi ki: Rabbimiz; onu ben azdırmadım, fakat kendisi derin bir sapıklıktaydı.	İnsanın öteki kişiliği: Ya Rabb! diyecek, Onun aklını, bilincini kötülüğe bulaştıran ben değilim; (hayır.) ama o (kendi yüzünden) sapıklığa düştü!
50. 28 لَدِي=huzurumda لَا تَخْضِمُوا=çekışmeyin وَقَدْ=andolsun فَدَمَمْتُ=önceden yaptım بِأَلْوَعِيدٍ=size بِأَلْوَعِيدٍ=uyarı	Allah: «Huzurumda çekışmeyin. Ben size daha önce uyarı göndermiştim.»	Buyurdu ki: Benim katımda çekışmeyin. Size önceden tehdid göndermiştim.	(Ve) Allah: Benim önümdе çekışmeyin (ey günahkarlar!) diyecek, Çünkü Ben sizi (bu Hesap Günü'ne karşı) uyarmıştım,
50. 29 الْقَوْلُ=söz مَا يُبَدِّلُ=değiştirilmez وَمَا أَنَا=ve ben değilim لَدِي=benim huzurumda لِلْعَبِيدِ=kullara بِظَلَامٍ=zulmedici	Benim katımda söz değişmez; Ben kullara asla zulmetmem der.	Benim katımda söz değiştirilmez. Ve Ben, kullara asla zulmedici değilim.	Benim verdiğim hüküm değişmeyecek; ve Ben kullarıma asla zulmetmem!
50. 30 لَجَهَنَّمَ=cehenneme نَقُولُ=deriz وَمَا يَوْمُ=o gün وَتَقُولُ=ve der هَلْ أَمْتَلَاتِ=“doldun mu?” هَلْ مِنْ مَّزِيدٍ=“daha yok mu”	O gün cehenneme: «Doldun mu?» deriz. «Daha yok mu?» der.	O gün cehenneme: Doldun mu? deriz. O da: Daha var mı? der.	O Gün, cehenneme: Doldun mu? diye soracağız; o, (Hayır) diyecek, başka yok mu (bana göndereceğin)?
50. 31 الْجَنَّةُ=cennet وَأَزَلَّتِ=ve yaklaştırılmıştır لِلْمُتَّقِينَ=korunanlara بَعِيدٍ=uzak değildir	Cennet Allah'a karşı gelmekten sakınanlara yaklaştılır, zaten uzak değildir.	Cennet de takvasahiplerine yaklaştılır. Zaten uzakta değildir.	(O Gün) cennet, Allah'a karşı sorumluluk bilinci duyanların görüş sahasına getirilecek ve hiç uzaklaştırılmayacaktır; (ve onlara;)
50. 32 مَا تُوعَدُونَ=size vadedilen هَذَا=işte budur لِكُلِّ=daima أَوَابٍ=(Allah'a) yüz tutan حَفِیْظٍ=koruyan	İşte size vaadedilen budur. Daima tevbe ile Allah'a dönen, O'nun buyruklarını koruyan.	İşte size vaad olunan budur. Ki o; daima Allah'a yönelen ve buyruklarına riayet eden,	Size vaad edilen (yer) budur! (denilecek,) - Allah'a yönelen ve O'nu her zaman akıldında tutanlara (vaad edilen)-
50. 33 حَسْبِيَ=saygı gösteren مَنْ=herkesin بِالْغَيْبِ=görmeden الرَّحْمَنُ=Rahman'a بِقَلْبٍ=bir yürek وَجَاءَ=ve getiren مُنِيبٍ=(Hakka) dönük	Görmediği Rahman'dan korkan ve Allah'a yönelmiş bir kalble gelen sizlere, hepimize söz verilen yerdir.	Görmediği halde Rahman'dan korkan ve Allah'a yönelik bir kalb ile gelenlere.	insan kavrayışının dışında olduğu halde Rahman'ın ürpertisini duyan ve pişmanlık dolu bir kalp ile (O'na) gelmiş olan (herkese).
50. 34 بِسَلَامٍ=selam (eselik) ile ادْخُلُوهَا=ona girin الْخُلُودِ=süreklilik يَوْمٍ=günüdür ذَلِكَ=bu	Oraya esenlikle girin; işte sonsuzluk günü budur denir.	Selemetle girin oraya. İşte bu, ebediyet günüdür.	Bu (cennete) huzur içinde girin; bu, ebedi hayatın başladığı Gündür!
50. 35 مَا يَشَاءُونَ=istedikleri herşey لَهُمْ=onlara vardır وَلَدِينَا=ve katımızda vardır فِيهَا=orada مَزِيدٌ=daha fazlası	Orada istedikleri herşey vardır. Katımızda daha fazlası da vardır.	Orada diledikleri onlarındır. Katımızda daha fazlası da var.	Onlar orada arzu ettikleri her şeye sahip olacaklar, ama (bilsinler ki) katımızda daha fazlası da var.
50. 36 أَهْلَكْنَا=helak etmiştik وَكَمْ=nice مِنْ قَرْنٍ=kuşakları قَبْلَهُمْ=bunlardan önce أَشَدُّ=daha kuvvetli idi هُمْ=onların بَطْشًا=tutuşu مِنْهُمْ=bunlardan فَفَقَّبُوا=gezip dolaşmışlardı فِي الْبِلَادِ=ülkelerde هَلْ مِنْ مَّحِیْصٍ=ama yer mi var?	Biz onlardan önce nice nesilleri helak ettik. Gerçekte onlar bunlardan daha güçlü idiler. Buna rağmen ölümden kurtulmak için memlekette delikler aradılar. Kurtuluş var mı?	Biz; onlardan önce, kendilerinden daha kuvvetli olan ve diyar diyar dolaşan nice nesilleri yok etmişizdir. Kurtuluş var mı?	Bu (gün hakikati inkar eden)lerden önce - onlardan çok daha güçlü olan- kaç nesli yok ettik ama (her ne zaman azabımız başlarına geldiyse) yer yüzünde gezginler gibi dolaşıp sığınacak bir yer aradılar.
50. 37 فِي ذَلِكَ=bunda vardır إِنَّ=muhakkak ki كَانَ=olan لِمَنْ=kimse için لَذِكْرِي=bir öğüt أَلْفَى=veren أَوْ=yahut قَلْبٌ=kalbi لَهُ=onun وَهُوَ شَهِيدٌ=şahid olarak السَّمْعَ=kulak	Doğrusu bunda, kalbi olana veya şahid olarak kulak veren kimse için bir öğüt vardır.	Muhakkak ki bunda; kalbi olan veya hazır bulunup da kulak veren kimseler için elbette bir öğüt vardır.	Bunda şüphesiz kalpleri açık olanlar, (yani) uyanık bir zihinle kulak verenler için bir uyarı vardır;
50. 38 خَلَقْنَا=biz yarattık وَلَقَدْ=andolsun وَالْأَرْضِ=ve yeri السَّمَاوَاتِ=gökleri وَمَا=ve bulunanları بَيْنَهُمَا=ikisi arasında أَيَّامٍ=günde فِي سِتَّةِ=altı وَمَا مَسَّنَا=bize dokunmadı مِنْ لُّغُوبٍ=hiçbir yorgunluk	Andolsun Biz, gökleri, yeri ve ikisi arasında bulunanları altı günde yarattık. Bize hiçbir yorgunluk dokunmadı.	Andolsun ki; Biz, gökleri, yeri ve ikisinin arasında bulunanları altı günde yarattık. Ve Bize hiç bir yorgunluk da dokunmadı.	ve Bizim gökleri ve yeri ve aralarındaki her şeyi altı devrede yarattığ(ımızı) ve bizi hiçbir yorgunluğun etkilemedi(ğini) bilenler için).
50. 39 فَاصْبِرْ=sabret عَلَى=onların dediklerine وَسَبِّحْ=ve tesbih et بِحَمْدٍ=övgü ile تُطَوِّعُ=doğmadan قَبْلَ=önce رَبِّكَ=Rabbini وَقَبْلَ=ve önce الشَّمْسِ=güneş الْغُرُوبِ=batmadan	Ey Muhammed! Onların dediklerine sabret. Güneşin doğuşu ile batışından önce Rabbini hamd ile tesbih et.	Ne derlerse sabret sen. Güneşin doğuşundan evvel ve batışından önce Rabbinı hamd ile tesbih et.	O halde (ey müminler!) Onların söyleyecekleri her şeye karşı sabırlı olun ve güneşin doğmasından ve batmasından önce Rabbinizin sınrızsız iştışamını yüceltin ve hamd edin!
50. 40 وَمِنَ اللَّيْلِ=ve gecenin bir kısmında وَأَدْبَارَ=ve arkalarında فَسَبِّحْهُ=O'nu tesbih et السُّجُودِ=secde	Gecenin bir bölümünde ve secdelerin ardından O'nu tesbih et.	Gecenin bir bölümünde ve secdelerin ardından O'nu tesbih et.	Geceleri ve her namazın sonunda O'nun şanını yüceltin.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
51. 21 وَفِي أَنْفُسِكُمْ =kendi canlarınızda أَفَلَا تَبْصُرُونَ =görmüyor musunuz?	Kendi canlarınızda da nice deliller vardır. Görmüyor musunuz?	Kendi nefislerinizde de. Hala görmez misiniz?	tıpkı kendi kişiliğiniz üzerinde de (O'nun işaretleri bulunduğu) gibi. (Bunları) görmüyor musunuz?
51. 22 وَفِي رِزْقِكُمْ =rızkınız السَّمَاءِ =gökte وَمَا تُوعَدُونَ =ve uyarıldığınız şey	Rızkınız da, size va'dedilen azab da göktedir.	Rızkınız da, size vaadolunan şeyler de semadadır.	(Yeryüzündeki) azığınızın ve (ölümden sonraki hayatınız için) vaad edilen her şeyin (kaynağı) göktedir;
51. 23 السَّمَاءِ =göğün فَقَرَّبَ =Rabbine andolsun ki وَالْأَرْضِ =ve yerin إِنَّهُ =şüphesiz O أَنْتُمْ =sizin مِثْلَ مَا =şey gibi لَحَقُّ =gerçekdir تَنْطِقُونَ =konuştuğunuz	Göklerin ve yerin Rabb'ine andolsun ki bu vaad, sizin konuşmanız kadar kesin ve gerçektir.	Göğün ve yerin Rabbına andolsun ki; bu, sizin konuşmanız gibi kesin ve gerçektir.	yerin ve göğün Rabbine andolsun ki bu (ölümden sonraki hayat) gerçektir; konuşma (yeteneği)ne sahip olmanız kadar gerçek!
51. 24 حَدِيثٌ =haberi هَلْ أَتَاكَ =sana geldi mi? إِبْرَاهِيمَ =ağırlanan misafirlerinin ضَيْفٍ = الْمُكْرَمِينَ =ibrahim'in	İbrahim'in şerefli misafirlerinin haberi sana geldi mi?	Sana, İbrahim'in şerefli misafirlerinin haberi geldi mi?	İbrahim'in seçkin konukları ile ilgili kıssayı hiç duydun mu?
51. 25 دَخَلُوا =girmişlerdi إِذْ =bir zaman وَقَالُوا =ve demişlerdi عَلَيْهِ =onun yanına سَلَامٌ =selam قَالَ =dedi ki مُنْكَرُونَ =tanınmamış bir topluluk(sunuz)	Onlar, İbrahim'in yanına girip «Selam sana» demişlerdi, İbrahim de: «Selam size» demişti. İçinden de, onların «tanınmamış bir topluluk» olduklarını geçir-mişti.	Hani onlar, yanına girip; selam sana, demişlerdi de; selam, demişti. Tanınmamış bir zümre.	O (semavi elçi)ler İbrahim'e gelip ona selam verdiklerinde, (Size de) selam olsun! demişti; (ve kendi kendine,) Bunlar, yabancı kimseler! (diye düşünmüştü.)
51. 26 أَهْلِهِ =ailesinin إِلَى =yanına فَرَاغَ =gizlice gitti بِعَجَلٍ =bir buzağı فَجَاءَ =getirdi سَمِيمٍ =semiz	Gizlice ailesinin yanına gitti, semiz bir buzağı getirdi	Hemen ailesine giderek semiz bir buzağı ile gelmiş,	Sonra sessizce evine dönerek semiz bir (kızartılmış) buzağı getirmiş,
51. 27 قَالَ =dedi إِلَيْهِمْ =önerine فَقَرَّبَهُ =onu yaklaştırdı أَلَا تَأْكُلُونَ =“yemez misiniz?”	Onu, önerine yaklaştırdı «Yemez misiniz?» dedi.	Onlara yaklaştı-rıp; yemez misiniz? demişti.	ve Yemez misiniz? diye önerine koy-muştu.
51. 28 مِنْهُمْ =onlardan فَأَوْجَسَ =içine düşürdü قَالُوا =dediler وَبَشَّرُوهُ =ve ona müjdelediler لَا تَخَفْ =“korkma” عَلِيمٍ =bilgin بِعِلَامٍ =bir oğlan çocuğu	Yemediklerini gör-ünce içine bir korku düştü. «Korkma» dediler ve ona bilgin bir oğlan çocuğu müjdelediler.	Derken onlardan endişeye düş-müştü. Korkma; demişler ve onu bilgin bir oğulla müjdelemişlerdi.	(İbrahim, misafirlerin yemediklerini görün-ce,) onlardan endişeye kapıldı; (ama) onlar: Korkma! dediler ve derin bilgi ile donatılan bir erkek çocuk (sahibi olacağı) müjdesini verdiler.
51. 29 فَأَقْبَلَتْ =geldi أَمْرَأَتُهُ =karısı (Sare) فَصَكَّتْ =vurarak فِي صَرَةٍ =çıgılık içinde وَقَالَتْ =dedi وَجْهَهَا =yüzüne عَجُوزٌ =bir koca karı عَقِيمٌ =kısır	Karısı hayretle çıgılık içinde geldi. Yüzünü kapayarak «Ben kısır bir kocakarıym» dedi.	Bunun üzerine zevcesi hayretle seslenerek döndü, yüzünü kapayarak: Kısır bir kocakarı, dedi.	Bunun üzerine karısı çıgılık atarak (misafirlerin) yanına geldi ve (şaşkınlık içinde) yüzüne vurarak feryad etti: (Benim gibi) kısır bir kocakarıdan mı!
51. 30 قَالَ =dedi كَذَلِكَ =böyle قَالُوا =dediler ki إِنَّهُ =şüphesiz O رَبُّكَ =Rabb'in الْعَلِيمُ =bilendir هُكُومٌ =hüküm ve hikmet sahibidir	Dediler ki: «Rabb'in böyle dedi. O, hüküm ve hikmet sahibidir, bilendir.»	Onlar: Bu, böyledir, Rabbin buyurdu. Muhakkak ki O; Hakim, Alim olandır, dediler.	Onlar: Rabbin böyle buyurdu; ve şüphesiz yalnız O'dur hikmet sahibi olan, her şeyi bilen! dediler.
51. 31 قَالَ =dedi فَمَا =o halde nedir? حَطْبُكُمْ =göreviniz أَيُّهَا =ey الْمُرْسَلُونَ =elçiler	İbrahim: «O halde işiniz nedir ey elçiler?» dedi.	Ey elçiler, işiniz nedir? dedi.	(İbrahim,) Peki dedi, (başka) ne görüyorsunuz, ey (semavi) elçiler?
51. 32 قَالُوا =dediler إِنَّا =biz أَرْسَلْنَا =gönderildik إِلَى قَوْمٍ =bir kavme مُجْرِمِينَ =suçlu	Dediler ki: «Biz suçlu bir kavme gönderildik.»	Dediler ki: Biz, suçlu bir kavme gönderildik,	Onlar, Bak dediler, biz günaha batmış bir topluma gönderildik,
51. 33 لِنُرْسِلَ =salalım diye عَلَيْهِمْ =onların üzerine مِنْ طِينٍ =çamurdan تَاجَرَةً =taş(lar)	Ki onların üzerine çamurdan taşlar salalım;	Ki; üzerlerine çamurdan taşlar yağdıralım.	ki onlara taş gibi sert ceza darbeleri vuralım,
51. 34 عِنْدَ =katında مُسَوَّمَةً =işaretlenmiş (taşlar) رَبِّكَ =Rabb'in لِلْمُسْرِفِينَ =haddi aşanlar için	Rabb'in katında, haddi aşanlar için işaretlenmiş taşlar.	Ki; aşırı gidenler için Rabbinin katında nişanlanmış.	bu şekilde kendi kişiliklerini harcamış olanlar(a ceza) için Rabbinin katında belirlenmiş olan (darbeler).
51. 35 فَأَخْرَجْنَا =çıkardık مَنْ كَانَ فِيهَا =orada bulunan مِنَ الْمُؤْمِنِينَ =müminleri	Orada mü'minlerden kim varsa çıkardık.	Bunun üzerine orada bulunan mü'minleri çıkardık.	Ve zaman içinde orada bulunan (bazı) müminleri (Lut'un şehriden) çıkardık;
51. 36 فِيهَا =orada فَمَا وَجَدْنَا =zaten bulmadık بِئْتٍ =bir ev(halkın)dan غَيْرَ =başka مِنَ الْمُسْلِمِينَ =Müslüman	Zaten orada bir ev halkından başka müslüman da bulamadık.	Zaten orada bir evden başka müslüman bulamadık.	çünkü bir (tek) hane dışında orada Bize teslim olan hiç kimse görmedik.
51. 37 آيَةً =bir ibret فِيهَا =orada وَتَرَكْنَا =ve bıraktık لِلَّذِينَ يَخَافُونَ =korkanlar için الْعَذَابِ =azabdan الْأَلِيمِ =acı	Acı azabdan korkanlar için orada bir ibret bıraktık.	Elim azabdan korkanlar için orada bir ayet bıraktık.	Ve böylece (bütün zalimleri bekleyen) şiddetli azaptan korkanlar için orada bir işaret, bir mesaj bıraktık.
51. 38 إِذْ =hani وَفِي مُوسَى =ve Musa'da (ibret vardır) أَرْسَلْنَاهُ =onu göndermiştik بِسُلْطَانٍ =bir delil ile إِلَى فِرْعَوْنَ =Fir'avn'a مُبِينٍ =açık	Musa'nın başından geçenlerde de ibretler vardır. Onu apaçık bir delille Fir'avn'a gönderdik.	Musa'da da. Hani onu, apaçık bir delille Firavun'a göndermiştik.	Musa (ile Firavun kıssasının)da da (aynı mesajı verdik; çünkü) Biz o'nu Firavun'a açık bir otorite ile göndermiştik,
51. 39 وَقَالَ =ve dedi بِرُكْنِهِ =yanını فَقَتُولَى =çevirdi أَوْ =veya مَجْنُونٌ =cinlidir سَاحِرٌ =büyücüdür	Fir'avn ordusuyla birlikte yüz çevirmiş ve «Musa, ya bir büyücü ya da bir delidir» dedi.	O, erkânı ile birlikte yüz çevirmiş; ya bir büyücü, ya da bir delidir, demişti.	o zaman (Firavun) kudretinden (dolayı böbürlenerek) karşı koymuştu ve (Bu Musa) bir büyücü veya bir delidir! demişti;
51. 40 فَأَخَذْنَاهُ =biz de onu yakaladık وَجُنُودَهُ =ve askerlerini فَنَبَذْنَاهُمْ =onları attık فِي الْيَمِّ =denize وَهُوَ مُلِيمٌ =kendi kendini kınıyordu	Sonunda onu ve ordularını yakalayıp denize attık. O, kınanmayı haket-mişti.	Sonunda onu da, ordularını da yakalayıp denize attık. O, kınanacak işler yapıp durmaktaydı.	ve Biz onu ve adamlarını yakalayıp hepsini denize atmıştık, (bütün bu olup bitenler için) suçlanması gereken, (Firavun'dan başkası değildi,) yalnız o idi (tek suçlu).
51. 41 إِذْ =hani وَفِي عَادٍ =ve Ad'de (ibret vardır) أَرْسَلْنَا =gönderdik عَلَيْهِمْ =onlara الْعَقِيمِ =köklerini kesen الرَّيِّحِ =bir rüzgâr	Ad kavminde de ibretler vardır. Onlara kasıp kavuran rüzgarı göndermiştik.	Ad'da da. Hani onların üzerine kasıp kavuran rüzgarı göndermiştik.	Ve; canlıları yok eden kasırgayı üzerlerine saldıığımız 'Ad (kavminin başına gelenlerde) de (aynı mesajı bulursunuz),
51. 42 مِنْ شَيْءٍ =hiçbir şeyi مَا تَذَرُ =bırakmıyor إِلَّا =ancak عَلَيْهِ =üzerinden أَتَتْ =geçtiği كَالرَّميمِ =kül gibi جَعَلْنَاهُ =onu ediyordu	Üzerinden geçtiği şeyi canlı bırakmıyor, onu kül edip savuruyordu.	İsabet ettiği şeyi bırakmayıp toza çeviriyordu.	(bu kasırga) geçtiği yerde hiçbir şey bırakmadı ve (her şeyi) çürümüş kemiklere benzetti.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fi Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
51. 43 إِذْ =hani وَفِي سَمُودَ =ve Semud'da (ibret vardır) تَمَّتْ =sefa sürün لَهُمْ =onlara قِيلَ =denmişti حَتَّى =kadar حِينَ =bir süreye	Semud kavminin başına gelende de ibretler vardır: Onlara, «Bir süreye kadar zevklenin» denmişti.	Semud'da da. Hani onlara: Bir süreye kadar yararlanın, demişti.	Semud (kavminin kıssasın)da da (aynı mesaj vardır), ki Biz onlara: Kısa bir süre sefanızı sürün bakalım! demiştik,
51. 44 عَنْ أَمْرِ =buyruğuna فَعْتَوْا =başkaldırdılar رَبِّهِمْ =Rablerinin فَأَخَذْتَهُمْ =bu yüzden onları yakaladı وَهُمْ =onlar الصَّاعِقَةُ =yıldırım يَنْظُرُونَ =bakıp dururlarken	Rab'lerinin buyruğuna baş kaldırdılar, bu yüzden bakıp dururlarken onları yıldırım yakaladı.	Onlar ise Rabblarının emrine başkaldırmışlardı, buyruğundan çıkmışlardı. Bunun üzerine kendilerini göz göre göre yıldırım çarpmıştı.	(çünkü) Rablerinin buyruğuna baş kaldırmışlardı; bunun üzerine, (ümitsizce) bakınıp dururlarken bir ceza şimşegi onları yakalamıştı,
51. 45 فَمَا اسْتَطَاعُوا =güçleri yetmedi مِنْ قِيَامٍ =ayağa kalkmaya وَمَا كَانُوا =ve olmadılar مُنتَصِرِينَ =yardım edilen	Ayağa kalkacak güçleri kalmamış, yardım edenleri de olmamıştı.	Ayağa kalkacak güçleri kalmamış, yardım da görmemişlerdi.	çünkü yerlerinden kalkacak durumda bile değillerdii ve kendilerini savunamazlardı.
51. 46 نُوحٍ =Nuh وَقَوْمٌ =ve kavmini (helak etmiştik) إِنَّهُمْ =çünkü onlar مِنْ قَبْلٍ =daha önce كَانُوا =idiler قَوْمًا =bir toplum فَاسْقِينَ =yoldan çıkmış	Daha önce de Nuh kavmini helak etmiştik. Çünkü onlar da yoldan çıkmış bir toplum idiler.	Daha önce de Nuh kavmini. Zira onlar gerçekten fasıklar güruhu idiler.	Daha önce Nuh kavmini (de böylece yok etmiştik). Çünkü onlar yoldan çıkmış bir toplum idi.
51. 47 وَالسَّمَاءَ =ve göğü بَنَيْنَاهَا =inşa ettik وَأَنَّا =ve biz بِأَيْدٍ =sağlam لَمُوسِعُونَ =genişleticiyiz	Göğü gücümüzle biz kurduk; şüphesiz biz onu genişleticiyiz.	Göğü gücümüzle Biz kurduk. Ve muhakkak ki Biz, genişleticiyiz.	Evreni (yaratıcı) güc(ümüz) ile inşa eden Biziz; ve şüphesiz Biziz onu istikrarlı bir şekilde genişleten.
51. 48 فَرَسْنَاَهَا =biz döşedik وَالْأَرْضَ =ve yeri فَنَعَمَ =ne güzel الْمَاهِدُونَ =döşeyiciyiz	Yeri biz döşedik biz ne güzel döşeyiciyiz.	Yeryüzünü Biz döşedik. Ne güzel döşeyicileriz.	Biz yeri genişçe yaydık ve onu pek de güzel düzenledik!
51. 49 خَلَقْنَا =yarattık شَيْءٍ =şeyden وَمِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ =iki çift (erkek-dişi) لَعَلَّكُمْ =umulur ki تَذَكَّرُونَ =düşünüp öğüt alasınız	Her şeyden çift çift yarattık ki düşünüp öğüt alasınız.	Ve her şeyden çift çift yarattık ki ibret alasınız.	Ve her şeyin karşısını yarattık, ki (Allah'ın Tek olduğunu) anlayabilesiniz.
51. 50 إِلَى اللَّهِ =Allah'a وَفَرُّوا =o halde kaçın أَنِّي =şüphesiz ben أَكْمُ =size مِنْهُ =O'nun tarafından نَذِيرٌ =bir uyarıcıyım مُبِينٌ =apaçık	O halde Allah'a koşun. Çünkü ben, sizi O'ndan açık bir şekilde korkutuyorum.	Öyleyse Allah'a koşun. Doğrusu ben; size, O'ndan apaçık bir uyarıcıyım.	Böylece, (ey Muhammed, onlara söyle:) (Sahte ve kötü olan her şeyden) Allah'a sığının! Gerçek şu ki ben, O'nun tarafından görevlendirilmiş açık bir uyarıcıyım!
51. 51 مَعَ =ile beraber وَلَا تَجْعَلُوا =uydurmayın آخَرَ =başka إِلَٰهَا =tanrılar اللَّهُ =Allah أَكْمُ =size أَنِّي =şüphesiz ben نَذِيرٌ =bir uyarıcıyım مِنْهُ =O'nun tarafından مُبِينٌ =apaçık	Allah ile beraber başka tanrılar uydurmayorum. Ben size O'nun tarafından görevlendirilmiş apaçık bir uyarıcıyım.	Allah ile birlikte başka bir tanrı edinmeyin. Doğrusu ben; size, O'ndan apaçık bir uyarıcıyım.	Allah'ın yanısıra başka hiçbir şeye ilahlık yakıştırmayın. Şüphesiz ben, O'nun tarafından görevlendirilmiş açık bir uyarıcıyım!
51. 52 مَا أَتَى =ne kadar geldiyse كَذَلِكَ =işte böyle الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ =onlardan önce قَالُوا =dediler إِلَّا =mutlaka مِنْ رَسُولٍ =elçi مَجْنُونٌ =cinlenmiş أَوْ =veya بُيُوتٍ =büyük	İşte böyle, onlardan önce de ne kadar elçi geldiyse mutlaka: «Büyücü veya cinlenmiş» dediler.	İşte böyle. Onlardan öncekiler herhangi bir peygamber geldiğinde sadece; büyüdüdür veya delidir, dediler.	İşte böyle, kendilerinden önce yaşamış olanlara da hangi elçi geldiyse, mutlaka, (O) bir göz boyayıcıdır), yahut bir deli! dediler.
51. 53 بِئْسَ =bunu أَتَوَصَّوْا =(birbirlerine) tavsiye mi ettiler? هُمْ =onlar قَوْمٌ =bir topluluktur بَلْ =doğrusu طَاغُونَ =azgın	Bunu birbirlerine vasiyet mi ettiler? Hayır onlar azgın bir topluluktur.	Bunu birbirlerine tavsiye mi ettiler? Hayır, onlar; miras olarak mı azgın birer topluluktur.	Onlar bu (düşünce tarzı)nı birbirlerine miras olarak mı aktarmışlar? Hayır, onlar azgınca bir küstahlığa kapılmış bir topluluktur!
51. 54 فَمَا =değilsin عَنْهُمْ =onlardan فَقَوْلٌ =yüz çevir, sen kınanacak değilsin أَنْتَ =sen بِمَلُومٍ =kınanacak	Onlardan yüz çevir, sen kınanacak değilsin.	Onlardan yüz çevir. Artık sen, kınanacak değilsin.	O halde, onlardan yüz çevir, (bu durumda) senin bir suçun olmaz;
51. 55 فَإِنَّ =çünkü وَذَكِّرْ =ama yine de hatırlat تَنْفَعُ =yararlıdır الذِّكْرَى =hatırlatmak الْمُؤْمِنِينَ =inananlara	Ancak yine de hatırlat, çünkü hatırlatmak, mü'minlere fayda verir.	Sen, öğüt ver. Çünkü öğüt mü'minlere fayda verir.	ama yine de (kulak veren herkese) hatırlatmaya devam et! Çünkü bu hatırlatmalar müminlere fayda sağlar.
51. 56 الْحِجْنَ =cinleri وَمَا خَلَقْتُ =ben yaratmadım إِلَّا =ancak وَالْإِنْسَ =ve insanları لِيُعْبُدُونِ =bana kulluk etsinler (diye)	Ben cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım.	Ben, cinnleri ve insanları ancak Bana kulluk etsinler diye yarattım.	Ve (onlara söyle!) Görünmez varlıkları ve insanları yalnızca (Beni tanımaları ve) Bana kulluk etmeleri için yarattım.
51. 57 مِنْهُمْ =onlardan وَمَا أُرِيدُ =ben istemiyorum مِنْ رِزْقٍ =ve istemiyorum أَنْ يُطْعَمُونَ =beni beslemelerini	Ben onlardan rızık istemiyorum, beni beslemelerini de istemiyorum.	Ben, onlardan bir rızık istemiyorum. Beni doyurmalarını da istemiyorum.	(Ama dikkat edin,) Ben onlardan ne bir rızık istiyorum ne de Beni gözetip beslemelerini.
51. 58 هُوَ =O اللَّهُ =Allah'tır إِنَّ =şüphesiz الرِّزَاقُ =rızik veren ذُو =sahibi الْقُوَّةِ =kuvvet	Şüphesiz rızık veren, güç ve kuvvet sahibi olan ancak Allah'tır.	Şüphesiz ki rızıklandıran, güç ve kuvvet sahibi olan Allah'tır.	çünkü bizzat Allah bütün rızıkları verendir, her türlü kudretin Sahibidir, baki olan-dır!
51. 59 الْمَتِينِ =sağlam فَإِنَّ =muhakkak لِلَّذِينَ ظَلَمُوا =zulmedenlerin vardır مِثْلٌ =gibi ذُنُوبًا =bir (azab) payı أَصْحَابِهِمْ =arkadaşlarının فَلَا يَسْتَعْجِلُونَ =acele etmesinler	Muhakkak ki bu zulmedenlerin de, geçmiş arkadaşlarının payı gibi bir azab payı vardır. Acele etmesinler.	Muhakkak ki zulmedenlerin, arkadaşlarının suçlarına benzer suçları vardır. Acele etmesinler.	Gerçek şu ki, zulüm işleyenler, (geçmişteki) arkadaşları gibi (kötülükten) paylarını alacaklardır. Öyleyse (akibetlerini) çabuklaştırmayı benden istemesinler!
51. 60 لِلَّذِينَ كَفَرُوا =kâfirlerin فَوَيْلٌ =vay haline مِنْ يَوْمِهِمْ =günlerinden dolayı الَّذِي يُوعَدُونَ =uyarıldıkları	Söz verilen günün azabından vay o kafirlerin haline!	Kendilerine vadedilen günlerinden dolayı vay kafirlere.	Hakikati inkara şartlanmış olanların vay haline; haber verilen Günde (başlarına gelecekler için vay haline onların!)
52. 1 وَالطُّورِ =andolsun Tur'a	Andolsun Tur'a.	Andolsun; Tur'a.	Düşün Sina Dağı'nı!
52. 2 وَكِتَابٍ =ve Kitaba مَسْنُورٍ =satır satır yazılmış	Satır satır yazılmış Kitab'a;	Satır satır dizilmiş kitaba;	Düşün (Allah'ın) vahyi(ni), ki işlenmiştir
52. 3 فِي رَقٍّ =ince deri üzerine مَنْشُورٍ =yayılmış	Yayılmış ince deri üzerine.	Yayılmış ince deri üzerine.	açık tomarlar üstüne.
52. 4 وَالْبَيْتِ =ve eve (Kâbe'ye)	Ma'mur bir ev olan Ka'be'ye.	Ma'mur eve.	Ayakta kalan (ibadet evi)(ni) düşün!

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	المَعْمُور =mamur (bakımlı)			
52.5	وَرَسَفِّفِ =ve tavana (göğe) الْمَرْفُوع =yükseltilmiş	Yükseltilmiş tavan gibi göğe.	Yükseltilmiş tavana.	Düşün yüksek (göğün) tavanı(nı)!
52.6	وَالْبَحْرِ =ve denize الْمَسْجُور =kaynatılmış	Kaynatılmış denize	Dolan denize.	Kabaran denizi düşün!
52.7	إِنَّ =mutlaka عَذَابِ =azabı رَبِّكَ =Rabbinin لَوَاقِعْ =vukubulacaktır	Rabbinin azabı hiç şüphesiz gelecektir.	Muhakkak Rabbinin azabı vukubulacaktır.	Gerçek şu ki (ey insanoğlu!) Rabbin tarafından (günahkarlar için) öngörölmüş olan azap, kesinlikle vuku bulacaktır.
52.8	مَا =yoktur لَهُ =ona مِنْ =bir şey دَافِعْ =engel olacak	Ona engel olacak bir şey yoktur.	Onu engelleyecek yoktur.	ona hiç kimse engel olamaz.
52.9	يَوْمَ =o gün تَمُورُ =çalkanır السَّمَاءِ =gök مَوْرًا =bir çalkalanış	O gün gök, sarsıldıkça çalkalanacak.	O gün; gök, sarsıldıkça sarsılır,	Göklerin (büyük) bir sarsıntı ile sarsılacağı o Gün (bu azap gerçekleşecek),
52.10	وَتَسِيرُ =yürür الْجِبَالِ =dağlar سِيرًا =bir yürüyüş	Dağlar bir yürüyüş yürür ki...	Dağlar, yürüdükçe yürür.	ve dağların (korkunç) bir hareketle (yerlerinden oynayıp) harekete geçecekler(i Gün).
52.11	فَوَيْلٌ =vay haline يَوْمَئِذٍ =o gün لِلْمُكَذِّبِينَ =yalanlayanların	O gün, yalanlayanların vay haline.	İşte o gün; yalanlayanların vay haline.	Vay haline o Gün hakkı yalanlayanların,
52.12	الَّذِينَ هُمْ =Onlar ki فِي =içinde يَلْعَبُونَ =oynayıp dururlar خَوْضٍ =batıl şeyler	Ki onlar o daldıkları batıl içinde oyalanıp duranlardır.	Onlar ki; daldıkları batıl içinde oyalanıp durmaktadırlar.	(bütün hayatları boyunca) tamamen boş şeylerle oyalanıp duranların;
52.13	يَوْمَ =o gün يُدْعَوْنَ =kakılırlar إِلَى نَارٍ =ateşine دَعَا =sürüklenerek جَهَنَّمَ =cehennem	O gün şöyle denilerek cehennem ateşine itilirler:	O gün; cehennem ateşine itildikçe itilirler.	Onlar, o Gün (karşı konulamaz bir) darbe ile cehennem ateşine atılacaklar (ve kendilerine denilecek:)
52.14	هَذِهِ =işte budur النَّارِ =ateş كُنْتُمْ =olduğunuz بِهَا =onu تُكَذِّبُونَ =yalanlamış	«İşte yalanlayıp durduğunuz cehennem budur!	Yalanlayıp durduğunuz ateş, işte budur.	Bu, sizin yalanlamış olduğunuz ateştir!
52.15	أَفَسِحْرٌ =büyü müymüş? أَمْ =yoksa بُذِّلْتُمْ =siz mi لَا تُبْصِرُونَ =görmüyormuşsunuz	Bir büyü müdür bu yoksa görmüyor musunuz?	Bu bir büyü müdür, yoksa siz görmüyor musunuz?	Peki bu, bir yanılsama mıydı yoksa (doğruluğunu) görmek istemediğiniz bir şey mi?
52.16	اصْلَوْهَا =girin ona فَاصْبِرُوا =ve dayanın لَا تَصْبِرُوا =dayanmayın أَوْ =veyahut سَوَاءٌ =birdir عَلَيْكُمْ =sizin için إِنَّمَا =ancak تُجْزَوْنَ =cezalandırılacaksınız مَا =göre كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ =yaptıklarınıza	Girin ona ister dayanın, ister dayanmayın, sizin için birdir. Anlattıklarımıza göre cezalandırılacaksınız.»	Girin oraya. Sabretseniz de, sabretmeseniz de artık birdir. Çünkü siz; ancak yapmakta olduklarınızla cezalandırılıyorsunuz.	(İşte şimdi) onu çekin! Ama (ister) sabredin, ister etmeyin, sizin için fark etmez. Siz, yalnızca yapmış olduğunuzun karşılığını görüyorsunuz.
52.17	إِنَّ =şüphesiz الْمُقَيَّنِ =korunanlar فِي =içindedirler جَنَاتٍ =cennetlerde وَنَعِيمٍ =nimet	Allah'a karşı gelmekten sakınanlar da cennetlerde, nimet içindedirler.	Muhakkak ki muttakiler; cennetler ve nimetlerdedirler.	(Ama,) Allah'a karşı sorumluluklarının bilincinde olanlar kendilerini (o Gün) bahçelerde ve esenlik içinde bulacaklar,
52.18	فَاكِهِينَ =sefa sürerler بِمَا آتَاهُمْ =kendilerine verdikleriyle وَوَقَاهُمْ =ve onları korumuştur رَبُّهُمْ =Rablerinin عَذَابٍ =azabından رَبُّهُمْ =Rableri الْجَحِيمِ =cehennem	Rablerinin kendilerine verdikleriyle sefa sürerler. Rabbleri onları, cehennem azabından korumuştur.	Rabblarının kendilerine verdikleriyle mutlu olarak. Rabbları onları cehennem azabından da korumuştur.	Rablerinin kendilerine başlıyacağı şeyler ile mutluluk bulacaklar çünkü Rableri onları yakıcı ateşin azabından koruyacaktır.
52.19	كُلُوا =yiyin وَأَشْرَبُوا =ve için هَنِيئًا =afiyetle كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ =yaptıklarınıza بِمَا =karşılık	Yaptıklarınıza karşılık afiyetle yeyin, için!	İşlediklerinize karşılık afiyetle yeyin, için.	(Ve onlara:) Yapmış olduklarınızın karşılığı olarak afiyetle yiyip için,
52.20	عَلَى سُرُرٍ =koltuklara مُتَكئينَ =yaslanarak مَصْفُوفَةً =sıra sıra dizilmiş وَزَوْجَانَهُمْ =onları evlendirmişizdir عَيْنٍ =irili بِحُورٍ =hurilerle	Sıra sıra dizilmiş koltuklara yaslanarak. Onları, iri gözlü hurilerle evlendirmişizdir.	Sıra sıra dizilmiş tahtlara yaslanarak. Ve onları iri siyah gözlü hurilerle evlendirdik.	sıra sıra dizilmiş (mutluluk) sedirlerine uzanarak! (denilecek.) Ve (cennette) saf ve temiz, güzel gözlü eşler ile onları evlendireceğiz.
52.21	وَالَّذِينَ آمَنُوا =inananlar وَاتَّبَعْتَهُمْ =ve kendilerine uyanlarını زُرِّيَّتَهُمْ =züriyetleri de بِإِيمَانٍ =imanda أَلْحَقًا =katmışızdır بِهِمْ =kendilerine زُرِّيَّتَهُمْ =züriyetlerini وَمَا أَلْتَأَاهُمْ =eksiltmemişizdir مِنْ عَمَلِهِمْ =kendi amellerinden كُلِّ أَمْرٍ =herkes مِنْ شَيْءٍ =hiçbir şey رَهِيْنٍ =bağlıdır بِمَا كَسَبَ =kendi kazandığına	İnanan, soyları da inançta kendilerine uyan kimselere soylarını da katarız. Onların işlediklerinden hiçbir şey eksiltmeyiz. Herkes kazancına bağlıdır.	İman edip de soyları da iman da kendilerine tabi olanlar; onlara, soylarını da kattık. Onların işlediklerinden hiç bir şey eksiltmedik. Herkes kazandığı ile bağlıdır.	Kendileri iman eden ve soyları bu imanı sürdürececek olanlara gelince, Biz onları soyları ile bütünleştirecek ve işlerini heder ettirmeyeceğiz (ama, sonuçta) herkes kendi kazandığının hesabını verecek.
52.22	وَأَمَدَدْنَاهُمْ =ve onlara bol bol vermişizdir وَلَحْمٍ =ve etten مِمَّا يَشْتَهُونَ =canlarının istediği	Cennette olanlara diledikleri meyve ve etten bol bol veririz.	Onlara, diledikleri meyve ve etten bol bol vermişizdir.	Biz onlara meyveyi ve eti bolca vereceğiz, ne isterlerse hepsini.
52.23	فِيهَا =orada يَتَنَازَعُونَ =kapışırılar لَا =yoktur كَأَسَا =bir kadeh لَا =yoktur فِيهَا =içinde تَأْتِيْمٍ =günaha sokma	Orada bir kadehi kapışırılar fakat onda ne saçmalama vardır, ne de günaha sokma.	Orada öyle bir kadehi devrederler ki; onda, bir saçmalama ve günaha sokma yoktur.	ve orada, (cennette), birbirlerine, boş konuşmaktan ve günaha sokmaktan uzak olacaklar.
52.24	وَيَطُوفُ =çevrelerinde dolaşır (hizmet ederler) عِلْمَانٍ =civanlar عَلَيْهِمْ =onların لَهُمْ =kendilerine mahsus كَأَنَّهُمْ =gibi لَوْلُوْهُ =inci مَكْنُونٌ =sedef içinde saklı	Sedefteki inciler gibi olan gençler yanlarında dolaşırlar.	Sedefleri içinde gizlenmiş inci gibi civanlar da kendileri için etraflarında döner.	Ve onları (ölümsüz) gençlikler bekleyecek, (sanki) kendi kendilerinin (çocuklarıymış gibi), kabuklarının içinde saklanan inciler gibi (saf ve temiz).
52.25	وَأَقْبَلَ =ve dönmüş بِعِضِّهِمْ عَلَى بَعْضٍ =birbirlerine يَسْتَسْأَلُونَ =soruyorlar	Cennetekiler birbirlerine dönüp sorarlar:	Birbirlerine dönüp sorarlar:	Ve (böylece nimet tattırılanlar,) birbirlerine dönerek (geçmişte yaşadıkları hakkında) sorular soracaklar.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
52. 26	قَبْلُ=daha önce كُنَّا=idik إِنَّا=biz قَالُوا=dediler فِي=içinde أَهْلِنَا=ailemiz مُشْفِقِينَ=korkuyor	Derler ki: «Daha önce biz, ailemiz içinde korkardık.»	Derler ki: Gerçekten biz, bundan önce ailelerimiz arasında korku içindeydik.	Onlar, Bakın diyecekler, eskiden, çocuklarımız arasında yaşadığımız sıralarda, (Allah'ın bizden razı olmadığını düşünerek) korku içindeydik;
52. 27	عَلَيْنَا=bize اللَّهُ=Allah لُتْفَتًا=lütfetti وَوَقَانَا=ve bizi korudu عَذَابَ=azabdan السَّمُومِ=hücrelere işleyen	Allah bize lütfetti de bizi vücudun içine işleyen azabtan korudu.	Allah; bize, lütfetti de bizi gözeneklere işleyen o Semum azabından korudu.	ve bu durumdayken Allah bizi lütfuyla inaytetlendirdi ve (çaresizliğin) yakıcı fırtınalarının azabından bizi korudu.
52. 28	مِنْ قَبْلُ=bundan önce كُنَّا=idik إِنَّا=biz إِنَّهُ=çünkü O نَذْعُوهُ=yalnız O'na yalvarır الرَّحِيمِ=esirgeyen الْبَرُّ=iyilik eden هُوَ=O'dur	Biz bundan önce yalnız O'na yalvarırdık. Çünkü iyilik eden, esirgeyen O'dur O.	Gerçekten biz, bundan önce de O'na dua ediyorduk. Muhakkak ki O'dur O Berr, Rahim.	Şüphesiz biz bundan önce (yalnız) O'na yalvarırdık. (Ve O, bize şimdi gösterdi ki) yalnız O'dur gerçekten iyilik eden ve gerçek rahmet kaynağı!
52. 29	أَنْتَ=sen فَمَا=değilsin فَذَكِّرْ=sen hatırlat رَبِّكَ=Rabbinin بِنِعْمَتِ=nimeti sayesinde مَجْنُونٍ=mecnun وَلَا=ve değilsin بِكَاهِنٍ=kahin	Ey Muhammed! Sen hatırlat, öğüt ver. Rabbinin nimetiyle sen, ne kahinsin ne de delisin.	Sen; öğüt ver. Rabbinin nimeti sayesinde sen; ne bir kahinsin, ne de bir deli.	Öyleyse (ey Muhammed! Bütün insanlara) öğüt ver! Çünkü, Rabbinin rahmetiyle, sen ne bir kahinsin, ne de bir deli.
52. 30	يَقُولُونَ=yoksa -mı diyorlar? شَاعِرٌ=bir şairdir يَهْ=onun تَنْتَرِبُصُ=gözetliyoruz الْمُنُونِ=zamanın رَيْبَ=felaketlerine çarpılmasını	Yoksa onlar: «Muhammed bir şairdir, zamanın onun aleyhine dönmesi ni gözlüyoruz» mu diyorlar?	Yoksa derler mi ki: Şairdir, zamanın onun aleyhine dönmesi ni gözlüyoruz.	Yoksa onlar: (O, yalnızca) bir şair(dir); bekleyip görelim zaman ona neler yapacak mı diyorlar?
52. 31	فَاتِيَّ=ben de تَرَبَّصُوا=gözetleyin قُلْ=de ki مَعَكُمْ=sizinle beraber مِنَ الْمُتَرَبِّصِينَ=gözetleyenlerdenim	De ki: «Gözleyin, doğrusu ben de sizinle beraber gözlemekteyim.»	De ki: Gözleyin, doğrusu ben de sizinle beraber gözleyenlerdenim.	De ki: (Öyleyse,) ümitle bekleyin! Ben de sizinle birlikte ümitle bekleyeceğim!
52. 32	أَمْ تَأْمُرُهُمْ=yoksa -mu emrediyor? بِهَذَا=bunu أَحْلَامُهُمْ=akılları قَوْمٌ=bir topluluk أَمْ yoksa onlar -mudur? طَاغُونَ=azgın	Onların akılları mı bunu emreder, yoksa onlar, azgın bir topluluk mudur?	Bunu kendilerine akılları mı buyuruyor, yoksa onlar, azgın bir kavim midirler?	Akılları mı onlara bu (tavrı takınmaları)nı telkin ediyor, yoksa (bu hal) (sadece) kaba bir küstahlığın eseri midir?
52. 33	أَمْ يَقُولُونَ=yoksa -mu diyorlar? بَلْ=hayır تَقُولُهُ=onu uydurdu لَا يُؤْمِنُونَ=onlar inanmıyorlar	Yoksa «Onu uydurdu» mu diyorlar? Hayır, onlar inanmıyorlar.	Yoksa; onu kendisi uydurdu mu diyorlar? Hayır, onlar iman etmezler.	Yoksa onlar: Bu (mesaj)ı kendisi uydurmuştur! mu diyorlar? Hayır, tersine, onlar (gerçeği biliyor, ama) inanmak istemiyorlar!
52. 34	بِحَدِيثٍ=bir söz فَلْيَأْتُوا=haydi getirsinler كَانُوا=iseler إِنْ=eğer مِثْلِهِ=onun gibi صَادِقِينَ=doğru	İddialarında samimi iseler haydi onun gibi bir söz getirsinler.	Şayet sadıklardan iseler, onun benzeri bir söz getirsinler.	Ama, (eğer onu basit bir faninin işi olarak görüyorlarsa) ona benzeyen başka bir söylem üretsinler (de görelim!) Söyledikleri doğru mu, değil mi?
52. 35	أَمْ خُلِقُوا=yoksa -mı yaratıldılar? حُفِيَ=hiçbir şey مِنْ غَيْرِ=olmadan أَمْ yoksa kendileri midir? الْخَالِقُونَ=yaratanlar	Yoksa kendileri, hiçbir şey olmadan mı yaratıldılar. Yoksa yaratanlar kendileri midir?	Onlar; hiç bir şey olmaksızın mı yaratıldılar, yoksa kendileri midir yaratanları?	(Yoksa onlar, Allah'ın varlığını inkar mı ediyorlar?) Kendileri, hiçbir (sebep) olmadan mı yaratıldılar? Yoksa kendi kendilerinin mi yaratıcılarıdır?
52. 36	أَمْ خَلِقُوا=yoksa -mi yarattılar? وَالْأَرْضَ=ve yeri السَّمَاوَاتِ=gökleri بَلْ=hayır لَا يُوقِنُونَ=onlar düşünüp inanmazlar	Yoksa gökleri ve yeri mi yarattılar? Hayır, onlar düşünüp te inanmazlar.	Yoksa, gökleri ve yeri mi yarattılar? Hayır onlar, iyi bilmiyorlar.	(Ve) gökleri ve yeri onlar mı yarattı? Hayır, ama onlar hiçbir şey hakkında kesin bir inanca sahip değiller!
52. 37	أَمْ عِنْدَهُمْ=yoksa onların yanında mıdır? رَبِّكَ=Rabbinin خَزَائِنُ=hazineleri أَمْ yoksa kendileri midir? الْمُصْطِطِرُونَ= hakim olan	Yoksa Rabbinin hazineleri onların yanında mıdır? Ya da herşeye hakim olan kendileri midir?	Yoksa, Rabbinin hazineleri onların yanında mıdır? Veya işe hakim olanlar onlar mıdır?	(Nasıl olabilirler ki?) Rabbinin hazineleri onlarda mı? Onlar mı (kaderden) sorumlular?
52. 38	أَمْ لَهُمْ=yoksa onların var mı? سَلَّمَ=bir merdivenleri فِيهِ=onu يَسْتَمِعُونَ=dinleyecekleri مُسْتَمِعُهُمْ=dinleyenleri فَلْيَأْتِ=öyleyse getirsin بِسُلْطَانٍ=bir delil مُبِينٍ=açık	Yoksa onlar, üzerine çıkıp gizli sırları dinledikleri bir merdivenleri mi var? Öyleyse, dinleyenleri açık bir delil getirsin.	Yoksa, üzerine çıkıp dinlendikleri bir merdivenleri mi var? Öyleyse dinleyicileri açık bir delil getirsinler.	Yoksa onların (nihai hakikatlere yükselekleri ve insan kavrayışının ötesindeki) dinleyecekleri bir merdivenleri mi var? Öyleyse, (onu) dinlemiş olanlardan birisi (bilgisinin) açık bir delilini getirsin!
52. 39	أَمْ لَهُ=yoksa O'nun mudur? النَّبَاتُ=kızlar وَلَكُمُ=ve sizin الْبَنُونَ=oğullar	Yoksa kızlar Allah'a, oğullar size mi?	Yoksa, kızlar O'nundur da, oğullar sizin öyle mi?	Yahut, (eğer Allah'a inanıyorsanız), siz (yalnız) erkek çocuk sahibi olurken O(nun) kız çocuk sahibi (olmayı tercih ettiğine nasıl inanırsınız?)
52. 40	أَمْ تَسْأَلُهُمْ=yoksa sen onlardan istiyor musun? فَهُمْ=ve onlar -mıdır? أَجْرًا=bir ücret مِنْ مَّعْرَمٍ=bir borç مُنْقَلُونَ=ağır yükü altında	Yoksa sen onlardan bir ücret istiyorsun da onlar ağır bir borç altında mı kalıyorlar?	Yoksa, sen, kendilerinden bir ücret istiyorsun da onlar ağır bir borç altında mı kalıyorlar?	Yoksa (ey Muhammed, senin mesajını reddedenler, seni dinlerlerse) onlardan bir karşılık isteyeceğinden ve kendilerini borç altına sokacağı(ından mı korkuyorlar?)
52. 41	أَمْ عِنْدَهُمْ=yoksa kendilerinin yanında mıdır? الْغَيْبُ=gayb فَهُمْ=kendileri (mi?) يَكْتُتُونَ=yazıyorlar	Yoksa gayb kendilerinin yanındadır da kendileri mi istediklerini yapıyorlar?	Yahut, gaybı bilmek kendilerine aittir de, onlar mı yazıyorlar?	Yoksa, (bütün mevcudatın) gizli gerçekliğinin, (zamanı geldiğinde) yazabilmeleri için kendi kavrayış alanları içine gireceği(ni mi sanıyorlar)?
52. 42	أَمْ يُرِيدُونَ=yoksa -mı istiyorlar? كَيْدًا=bir tuzak kurmak هُمْ=onlar فَالَّذِينَ كَفَرُوا=asıl inkâr edenlerdir الْمَكِيدُونَ=tuzağa düşecek olanlar	Yoksa bir tuzak mı kurmak istiyorlar? Asıl tuzağa düşecek olanlar, o inkar edenlerin kendileridir.	Yoksa, bir tuzak mı kurmak istiyorlar? Ama asıl tuzağa düşecek olanlar küfredenlerdir.	Yoksa (seni çelişkilerin) tuzağına mı düşürmek istiyorlar? Ama aslında tuzağa düşenler onlardır, o hakikati inkar edenler!
52. 43	أَمْ لَهُمْ=yoksa onların var mı? إِلَهٌ=bir tanrısı غَيْرُ=başka اللَّهُ=Allah'tan اللَّهُ=Allah'ın عَمَّا يُشْرِكُونَ=onların ortak koştuklarından	Yoksa onların Allah'tan başka bir tanrısı mı var? Allah'ın şanı onların ortak koştuklarından yücedir.	Yoksa, onların Allah'tan başka bir tanrısı mı var? Allah; onların koştukları ortaklardan münezzehtir.	O halde, Allah'tan başka bir tanrıları mı var? Allah, sınırsız şanıyla insanların O'na yakıştırdığı ortaklardan münezzehtir!
52. 44	وَأِنْ يَرَوْا=görseler كِسْفًا=bir parçanın مِنَ السَّمَاءِ=gökten سَاقِطًا=düşüğünü يَقُولُوا=derler سَحَابٌ=bulutlardır	Gökten bir parçanın düşüğünü görse «Üst üste yığılmış bulutlardır» derler.	Gökten bir parçanın düşmekte olduğunu görse: Birbiri üstüne yığılmış buluttur, derler.	Ama onlar, (hakikati) görmeyi reddedenler, gökyüzünde bir parçanın düşmekte olduğunu görselerdi, (yalnızca) O, bir bulut yığını(ndan ibaret)ti! derlerdi.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zılâ'il-İl Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
52. 45	كَرِهُوا=üst üste yığılmış حَتَّى=kadar فَذَرَهُمْ=bırak onları يَوْمَهُمْ=günlerine الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ=korkudan bayılacakları	Korkudan bayılacakları günlerine kavuşuncaya kadar bırak onları.	Artık çarpılacakları günlerine erişinceye kadar bırak onları.	Bundan böyle, dehşete kapılacakları (Hesap) Günü ile karşılaşınca ya kadar kendi hallerine bırak onları!
52. 46	لَا يُغْنِي عَنْهُمْ يَوْمَهُم=sağlamaz وَلَا هُمْ=ve onlara edilmez يُصْرُونَ=yardım	O gün, tuzakları kendilerine hiçbir yarar sağlamaz ve onlara yardım da edilmez.	O gün; tuzakları kendilerine bir fayda vermez, yardım da görmezler.	O Gün komplolarının kendilerine hiçbir faydası olmayacak ve hiçbir yardımcı bulamayacaklar...
52. 47	وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ آيَاتِ رَبِّكَ أَنْكَرًا هُمْ لَا يَعْلَمُونَ=şüphesiz zulmedenlere vardır bir azab bundan başka çokları bilmezler	Zulmedenlere, şüphesiz bundan başka da azab vardır; fakat onların çoğu bilmezler.	Muhakkak ki o zulmedenlere; bundan başka da azab vardır. Ne var ki onların çoğu bilmezler.	Gerçek şu ki zulüm işlemeye şartlanmış olanları, (öteki dünyadaki korkunç azaptan) daha yakın bir azap beklemektedir ama çoğu bunun farkında değil.
52. 48	وَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَاسْتَبِحْ وَحِينَ يُنْفِقُ=sabret hükümüne çünkü sen gözlerimizin önündesin ve an zaman	Rabbinin hükmüne sabret, çünkü sen, gözlerimizin önündesin, kalktığın zaman Rabbini övgü ile an.	Rabbının hükmüne sabret. Şüphesiz sen, Bizim gözetimimiz altındasın. Kalkacağın zaman da Rabbini hamd ile tesbih et.	O halde Rabbinin hükmünü sabırla bekle, çünkü sen gözümüzün önündesin; ve her ne zaman ayağa kalkarsan Rabbinin sınırsız şanını hamd ile yücelt!
52. 49	وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَارَ النُّجُومِ=gecenin bir kısmında O'nu tesbih et ve ardından yıldızların	Gecenin bir kısmında ve yıldızların ardından da Allah ı tesbih et.	Gecenin bir kısmında ve yıldızların batışından sonra da tesbih et.	Gece ve bütün yıldızların çekildiği an O'nun şanını yücelt!
53. 1	وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ=yıldız andolsun ki aşağı kayan	Kayan yıldız hakkı için.	Andolsun yıldız, battığı demde.	Düşün yücelerden inen (Allah'ın mesajının) gözler önüne serdiğini!
53. 2	صَاحِبَكُمْ مَا ضَلَّ وَمَا غَوَى=arkadaşınız sapmadı ve azmadı	Arkadaşınız Muhammed ne sapıtı ne de azıttı.	Arkadaşınız sapmamış ve azmamıştır.	Sizin bu arkadaşınız ne sapmış, ne de aldatılmıştır,
53. 3	وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ=O konuşmaz heva'dan	O havadan konuşmuyor.	Kendiliğinden konuşmaz o.	ve ne de kendi arzu ve heveslerine göre konuşmaktadır:
53. 4	إِن هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَى=kendisine vahyedilen	Söyledikleri, kendisine indirilen bir vahyidir.	Bu; sadece vahy edilen bir vahyidir.	bu (size ilettiği), kendisine indirilen (ilahi) vahiyden başka bir şey değildir;
53. 5	عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَى=onu öğretti kuvvetleri	Bu vahyi O'na müthiş güçleri olan Cebrail öğretti.	Onu müthiş kuvvetli olan öğretti.	son derece kudretli birinin ona öğrettiği (bir vahiy):
53. 6	فَاسْتَوَىٰ ذُو مِرَّةٍ=ve doğruldu üstün akıl sahibi	O üstün yetenekli melek doğruldu.	O; akıl ve görüşünde kamildir. Hemen doğruluverdi.	(o,) fevkalade bir güçle donatılmış (bir melek) ki o an geldiğinde kendini gerçek şekli ve hüviyeti ile gösterdi,
53. 7	أَلَّا عَلَىٰ الْفُوقِ وَهُوَ=o iken ufukta	Yüce ufuktayken.	Ve o; en yüce ufukta idi.	ufkun en uç noktasında görünerek,
53. 8	فَتَدَلَّىٰ دَنَا=yaklaştı	Sonra yaklaştı, yere doğru uzandı.	Sonra yaklaştı, derken sarkıverdi.	ve sonra yaklaşıarak yanına geldi,
53. 9	فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ=uzunluğu kadar iki yay yahut daha az	Öyle ki, Peygamberle araları iki yay aralığı ya da daha yakın oldu.	İki yay kadar yahut daha da yakın oldu.	aralarında iki yay mesafesi kalıncaya kadar, hatta daha da yakınına.
53. 10	إِلَىٰ عِبْدِهِ فَأَوْحَىٰ مَا أَوْحَى=kuluna vahyetti vahyettiğini	O anda Allah dile-diği mesajı Kul'una vahyetti.	O vakit kuluna vahyedeceğini etti.	Böylece (Allah), vahyedilmesini uygun gördüğü her şeyi kuluna vahyetmiş oldu.
53. 11	الْفُؤَادُ مَا رَأَى=yanılmadı gönlü	O'nun gönlü, gözünün gördüğünü yalanlamadı.	Onun gördüğünü gönlü yalanlamadı.	(Kulunun) kalbi gördüğünü yalanlamadı.
53. 12	أَفَتُمَارُونَهُ عَلَىٰ مَا يَرَى=onun gördüğünden kuşku mu duyuyorsunuz?	Siz şimdi gözü ile gördükleri hakkında O'nunla tartışmaya mı girişiyorsunuz?	Onun gördüğü şey üzerinde de kendisiyle tartışacak mısınız?	Peki siz, ne gördüğünüz konusunda o'nunla tartışmaya mı girişiyorsunuz?
53. 13	وَلَقَدْ رَآهُ أُخْرَىٰ=onu görmüştü başka	O, Cebrail'i bir başka inişinde de görmüştü.	Andolsun ki; onu, bir de diğer inişte görmüştü.	Ve onu bir kez daha gördü,
53. 14	عِنْدَ الْمُتَنَهَىٰ=yanında Müntehanın	En uçtaki ağacın (Sidretü'l-Münteha'nın) yanında.	Sidret'ül-Münteha'nın yanında.	en uzak noktadaki sidre ağacının yanında,
53. 15	عِنْدَهَا الْمَأْوَىٰ=onun yanında vardır bahçe	Yanıbaşında me'va cenneti vardı.	Ki Cennet'ül-Me'va da onun yanındadır.	vaad edilen bahçenin yakınında,
53. 16	السِّدْرَةِ الْيَغْشَىٰ=kaplıyordu	O sırada ağacı yaman bir şey бүрүмүштү.	O zaman Sidre'yi бүрүмөктө olan бүрүмөктө.	meçhul bir parlaklığın çevresini sarıp kuşattığı sidre ağacının başında.
53. 17	الْبَصَرُ مَا ظَغَى=göz(ü) ve azmadı	Muhammed'in gözü ne yana kaydı ve ne de öteye geçti	Göz, ne şaşı ne aştı.	(Dikkat edin,) göz ne kaydı, ne de (başka yöne) çevrildi:
53. 18	مِنْ رَأَىٰ رَبِّهِ الْكُبْرَى=bazılarını ayetlerinden büyük	O gerçekten Rabb'inin bazı büyük ayetlerini gördü.	Andolsun ki; Rabbının, ayetlerinden en büyüğünü gördü.	ve o, gerçekten de Rabbinin en muhteşem sembollerinden bir kısmını gördü.
53. 19	اللَّاتِ أَفَرَأَيْتُمْ وَالْعُرَى=Lat ve 'Uzza'yı	Lât ve Uzza hakkındaki görüşünüz nedir?	Gördünüz mü Lat ve Uzza'yı?	Hiç düşündünüz mü (neden taptığınızı) Lat ve 'Uzza'ya?
53. 20	وَمَنَاةَ الْثَالِثَةِ=ve Menat'ı? üçüncüsünü	Ya bunların öbürü, üçüncüsü olan Menat hakkında ne düşünüyorsunuz?	Üçüncüsü olan diğer Menat'ı?	Ve (üçlünün) üçüncüsü ve sonuncusu olan Menat(a)?
53. 21	الذَّكَرُ=erkek	Demek erkekler sizin, dişiler Allah'ın, öyle mi?	Demek erkekler sizin, dişiler O'nun mu?	Neden kendiniz için (yalnız) erkek çocuklar (istersiniz de) O'na kız çocuklar (isnad

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
كَادِي=ve O'na الْأُنثَى=kadın			edersiniz?)
53. 22 تِلْكَ =bu إِذَا =o halde قِسْمَةً =bir taksimdir ضِيزَى =insafsızca	Öyleyse bu haksız bir bölüştürmedir.	Öyleyse bu, insafsız bir paylaşma.	Bakin, bu kesinlikle haksız bir taksimdir!
53. 23 إِنْ هِيَ =onlar إِلَّا =başka bir şey değildir أَسْمَاءُ =isimlerden سَمَّيْتُمُوهَا =isimlendirdiğiniziz أَنْتُمْ =sizin وَأَبَاؤُكُمْ =ve babalarınızın مَا أَنْزَلَ =indirmemiştir اللَّهُ =Allah بِهَا =onlara مِنْ =hiçbir سُلْطَانٍ =güç إِنْ يَتَّبِعُونَ =onlar uyuyorlar إِلَّا =ancak الظَّنَّ =zanna وَمَا تَهْوَى =ve hevesine الْأَنْفُسُ =nefislerin وَلَقَدْ =oysa جَاءَهُمْ =kendilerine gelmiştir مِنْ رَبِّهِمْ =Rableri tarafından الْهُدَى =yol gösterici	Aslında bunlar sizin ve atalarınızın uydurduğu kuru isimlerdir. Allah, onlara ilişkin hiçbir kanıt indirmemiştir. Onlar sadece sanılarının ve canlarının istediğinin peşinden gidiyorlar. Oysa onlara Rableri katından doğru yola ilişkin bilgi geldi.	Bunlar, sizin ve atalarınızın takıttığı adlardan başka bir şey değildir. Allah onlara hiç bir güç indirmemiştir. Onlar kuruntudan ve nefislerin arzu ettiği hevadan başkasına uymuyorlar. Halbuki kendilerine Rabblarından hidayet gelmiştir.	Bu (sözde ilahi varlık)lar sizin ve atalarınızın uydurduğu boş isimlerden başka şeyler değildir; (ve) Allah onlara hiçbir yetki vermemiştir. Onlar, (o putlara tapanlar,) sadece zannın ve kuruntuların peşine takılıyorlar; halbuki şimdi onlara Rablerinden bir yol gösterici gelmiştir.
53. 24 أَمْ لِلْإِنْسَانِ =yoksa insan için midir? مَا تَمَنَّى =her arzu ettiği	Yoksa insanın her hayal ettiği şey gerçekleşir mi sanıyorsunuz?	Yoksa, her umduğu şey insanın mıdır?	İnsan, her dilediğini elde etme hakkına sahip olduğunu mu sanır?
53. 25 فَلِلَّهِ =Allah'ındır الْآخِرَةُ =son (ahiret) وَالْأُولَى =ve ilk (dünya)	Oysa hayatın sonu da ilki de (ahiret de dünya da) Allah'a aittir.	Ahiret de dünya da Allah'ındır.	Halbuki hem ötekisi, hem de bu dünya, (yalnız) Allah'a aittir!
53. 26 مِنْ مَلَكٍ =nice var ki وَكَمْ =nice var ki لَا تُغْنِي =işe yaramaz فِي السَّمَاوَاتِ =göklerde شَيْئًا =hiçbir شَفَاعَتُهُمْ =onların şefaati إِلَّا =başkası hariç مِنْ بَعْدٍ =sonra أَنْ يَأْذَنَ =izin verdikten اللَّهُ =Allah'ın يَشَاءُ =dilediği لِمَنْ =kimseye وَيَرْضَى =ve razı olduğu	Göklerde nice melek var ki, Allah'ın dilediklerine ve hoşlandıklarına ilişkin izni olmadıkça, şefaatleri hiçbir yarar sağlamaz.	Göklerde nice melek vardır ki; Allah, dileyeceği ve razı olacağı kimseler için izin vermedikçe onların şefaati hiç bir şeye yaramaz.	Çünkü, göklerde ne kadar çok melek olsa da, onların şefaati (hiç kimseye) en ufak bir fayda sağlamayacaktır; meğer ki Allah dilediği ve razı olduğu kimse için (şefaati) izni vermiş olsun.
53. 27 الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ =inanmayanlar إِنْ =şüphesiz لَيَسْمُونُ =takıyorlar بِالْآخِرَةِ =ahirete تَسْمِيَةً =adlarını الْمَلَائِكَةِ =meleklerle الْأُنثَى =dişilerin	Ahirete inanmayanlar meleklerle dışı adları takıyorlar.	Doğrusu ahirete inanmayanlar meleklerle dışı adlarını takarlar.	Bakin, (ancak) öteki dünyaya (samimiyetle) inanmayanlar, melekleri dışı varlıklar olarak görürler;
53. 28 وَمَا =yoktur لَهُمْ =onların بِهِ =bu hususta إِنْ يَتَّبِعُونَ =uyuyorlar مِنْ عِلْمٍ =bir bilgileri إِلَّا =sadece الظَّنَّ =zanna وَأِنْ الظَّنَّ =ve zan ise لَا يُغْنِي =kazandırmaz شَيْئًا =hiçbir şey مِنْ الْحَقِّ =haktan	Oysa onların bu konuda hiçbir bilgileri yoktur. Sadece sanılarının peşinden gidiyorlar. Sanıları ise gerçeğin kıvrıntısının bile yerini tutamaz.	Halbuki onların bu hususta bilgileri yoktur. Onlar, sadece zanna uyarlar. Zan ise hiç şüphesiz gerçekten bir şey ifade etmez.	ve onların bu konuda hiçbir bilgileri olmadığından yalnızca zannın ardından giderler ama zan, hiçbir zaman gerçeğin yerini tutmaz.
53. 29 عَنْ مَنْ =kimseden فَاعْرِضْ =yüz çevir عَنْ ذِكْرِنَا =bizi anmaktan تَوَلَّى =yüz çeviren إِلَّا =başka bir şey وَلَمْ يَرِدْ =ve istemeyen الدُّنْيَا =dünya الْحَيَاةُ =hayatından	Bizi anmaktan yüz çeviren ve sadece dünya hayatını isteyenlerden yüz çevir.	Onun için sen, Bizim zikrimize sırt çeviren ve dünya hayatından başkasını istemeyenlerden yüz çevir.	O halde, Bizi anmaktan uzak duran ve bu dünya hayatından başka bir şeye önem vermeyenlere mani ol,
53. 30 ذَلِكَ =işte budur مَبْلَغُهُمْ =onların erişebilecekleri رَبِّكَ =Rabbin إِنْ =şüphesiz مِنْ الْعِلْمِ =bilgi أَعْلَمُ =iyi bilir هُوَ =O بِمَنْ ضَلَّ =sapanı وَهُوَ =ve O أَعْلَمُ =iyi bilir عَنْ سَبِيلِهِ =yolundan بِمَنْ اهْتَدَى =yola geleni	Onların bilgilerinin erişebileceği sınır budur. Hiç kuşkusuz senin Rabb'in kimin yolundan saptığını bildiği gibi kimin doğru yolda olduğunu da bilir.	Onların bilgiden erişebilecekleri işte budur. Muhakkak ki Rabbin; yolundan saptmış olanı en iyi bilendir. Ve O; hidayete ereni de en iyi bilendir.	ki bu onlar için bilinmeye değer tek şeydir. Şüphe yok ki Rabbin, kimin O'nun yolundan saptığını ve kimin O'nun rehberliğine uyduğunu hakkıyla bilir.
53. 31 وَلِلَّهِ =Allah'ındır مَا =bulunan herşey فِي السَّمَاوَاتِ =göklerde وَمَا =ve bulunan لَيَجْزِيَنَّ =cezalandırsın diye فِي الْأَرْضِ =yerde الَّذِينَ أَسَاءُوا =kötülük edenleri بِمَا عَمِلُوا =yaptıklarıyla وَيَجْزِيَنَّ =ve mükâfatlandırınsın diye الَّذِينَ أَحْسَنُوا =güzel davrananları بِالْحُسْنَى =güzellikle	Göklerde ve yer yüzünde ne varsa hepsi Allah'a aittir. Amaç kötülük işleyenlere kötülüklerinin ve iyilik yapanlara da iyiliklerinin karşılığını vermektir.	Göklerde olan da, yerde olan da Allah'ındır. Kötülük edenlere yaptıklarının karşılığını vermesi, ihsan edenleri de daha güzeliyle mükâfatlandırması içindir.	Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'a aittir: O, kötülük yapanlara yaptıklarının karşılığını verecek ve iyilik yapanları da katıksız iyilikle ödüllenecektir.
53. 32 بِجَنَّتَيْنَ =kaçınırlar الَّذِينَ =ki onlar الْإِثْمِ =günahın كَبَائِرَ =büyüklerinden إِلَّا =yalnız hariç وَالْفَوَاحِشَ =ve çirkin işlerden رَبِّكَ =Rabbinin إِنْ =şüphesiz اللَّمَمَ =küçük hatalar هُوَ =O الْمَغْفِرَةَ =affı وَاسِعُ =geniştir إِذْ =zaman بِكُمْ =sizi أَعْلَمُ =daha iyi bilir مِنْ الْأَرْضِ =topraktan أَنْشَأَكُمْ =sizi inşa ettiği أَجَنَّةً =cenin halinde أَنْتُمْ =siz iken وَأِذْ =ve zaman أُمَّهَاتِكُمْ =annelerinizin فِي بُطُونِ =karınlarında فَلَا تَرْكُوا =artık övüp yüceltmeyin أَعْلَمُ =daha iyi bilir هُوَ =O أَنْفُسَكُمْ =kendinizi بِمَنْ اتَّقَى =korunanı	İyilik işleyenler büyük günahlardan ve çirkin davranışlardan uzak dururlar. Sadece küçük kusurları olabilir. Senin Rabb'inin bağışlayıcılığı geniş kapsamlıdır. O sizi gerek ilk başta topraktan yaratırken ve gerekse annelerinizin karınlarında cenin aşamasındayken bilir. Öyleyse kendinizi temize çıkarmayınız. Çünkü o kimin kötülüklerden sakındığını herkes ten iyi bilir.	Onlar ki; ufak tefek kusurları dışında günahın büyüklerinden ve hayasızlıktan kaçınırlar. Muhakkak ki Rabbin; mağfreti geniş olandır. Sizi, daha topraktan yarattığı zaman ve henüz analarınızın karınlarında cenin halinde iken sizi en iyi bilen O'dur. Kendinizi temize çıkarmayın. O; takva sahibi olanları da en iyi bilendir.	Büyük günahlardan ve çirkin fiillerden kaçınanlara gelince, onlar arada bir hataya düşseler de (bilsinler ki) Rabbin bağışlamada cömerttir. O, sizi toz topraktan var ederken de, annelerinizin rahminde saklı bulunduğunuzda da sizinle ilgili her bilgiye sahiptir. O halde kendinizi saf ve temiz görmeyin; (çünkü) O, kimin Kendisine karşı sorumluluk bilinci taşıdığını en iyi bilendir.
53. 33 أَفَرَأَيْتَ =gördün mü? الَّذِي تَوَلَّى =arkasını döneni	Ey Muhammed, görüyor musun, şu gerçeğe sırt çevireni?	Gördün mü o yüz çevireni;	Peki, hiç düşündün mü (Bizi hatırlamaktan) uzak duranı (ve bu dünya hayatından başka şeye değer vermeyeni),
53. 34 وَأَعْطَى =ve vereni قَلِيلًا =azıcık وَأَكْذَى =ve gerisini elinde tutanı	Önce biraz verip de arkasını getirmeyeni.	Biraz verip sonra vermemekte direneni.	ve (kendi ruhunun temizliği için kendisinden) bu kadar az ve bu kadar gönülsüzce vereni?
53. 35 أَعِنْدَهُ =kendi yanında mı? عِلْمٌ =bilgisi الْغَيْبِ =gayb'ın فَهُوَ =ve o (mu?) يَرَى =görüyor	Acaba gaybın bilgisine sahiptir de o alemin sırlarını mı görüyor?	Gaybın bilgisi onun yanındadır da kendisi mi görüyor?	O, insan kavrayışının ötesindeki şeyin bilgisine sahip (olduğunu) ve böylece (onu açıkça) görebil(diğini mi iddia ediyor?)

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
36	لَمْ يُنَبَّأْ=haber verilmedi mi? أَمْ=yoksa فِي صُحُفٍ=sahifelerinde بِمَا=bulunan Musa'nın مُوسَى	Yoksa Musa'ya indirilen kutsal sayfaların içeriğinden haberi olmadı mı?	Yoksa kendisine bildirilmedi mi Musa'nın sahifelerinde olanlar?	Yoksa henüz kendisine bildirilmedi mi Musa'ya gelen vahiylerde ne vardı,
53. 37	الَّذِي وَفَى=çok vefalı وَوَإِبْرَاهِيمَ=ve İbrahim'in	Ve görevini titizlikle yerine getiren İbrahim'e inmiş olan kutsal sayfaların içeriğinden haberdar olmadı mı?	Ve sözünü yerine getiren İbrahim'ininde de.	ve her türlü güvene layık olan İbrahim'e;
53. 38	وَأَزَرَهُ=hiçbir günahkar وَلَا تَزِرُ=yüklenmez بِأُخْرَى=başkasının (günah) yükünü وَزَرَ	Ki, hiç kimse başkasının günah yükünü taşımaz.	Doğrusu hiç bir günahkar başkasının günah yükünü yüklenmez.	ve hiç kimse, kimse-nin yükünü taşıyacak değildir;
53. 39	لِلْإِنْسَانِ=insana وَأَنْ لَّيْسَ=ve yoktur مَا سَعَى=çalışmasından başka bir şey إِلَّا	İnsan ancak kendi çalışmasının karşılığını elde edebilir.	Gerçekten insan için, çalıştığından başkası yoktur.	ve insana uğrunda çaba gösterdiği dışında bir şey verilemeyecektir;
53. 40	سَعْيُهُ=onun çalışması وَأَنَّ=ve muhakkak يُرَى=görülecektir سَوْفَ	Onun çalışması, ilerde kesinlikle gözler önüne serilecektir.	Ve onun çalışması ilerde görülecektir.	ve zamanı geldiğinde kendisine çabası(nın gerçek anlamı) gösterecek,
53. 41	يُجْزَاهُ=ona verilecektir ثُمَّ=sonra الْجَزَاءُ=karşılığı الْأَوْفَى=tastamam	Sonra çalışmasının karşılığı kendisine eksiksiz olarak verilecektir.	Sonra ona karşılığı tastamam verilecektir.	ve sonra ona tam karşılığı verilecektir;
53. 42	إِلَى رَبِّكَ=senin Rabbine وَأَنَّ=ve sonunda الْمُنْتَهَى=varılacaktır	Sonunda kesinlikle Rabb'inin huzuruna varılacaktır.	Muhakkak ki en son varış, Rabbinadır.	ve (bütün mevcudatın) başı ve sonu Rabbinin katındadır;
53. 43	هُوَ=O'dur وَأَنَّهُ=ve şüphesiz O وَأَبْكَى=ve ağlatan أَضْحَكَ=güldüren	Güldüren de, ağlatan da O'dur.	Gerçekten O'dur (sizi) güldüren ve ağlatan yalnız O'dur;	
53. 44	هُوَ=O'dur وَأَنَّهُ=ve şüphesiz O وَأَحْيَا=ve yaşatan أَمَاتَ=öldüren	Öldüren de dirilten de O'dur.	Gerçekten O'dur ölümlü getiren ve hayatı bağışlayan yalnız O'dur;	
53. 45	يَخْلَقُ=yarattı وَأَنَّهُ=ve şüphesiz O الذَّكَرَ=erkeği وَالزَّوْجَيْنِ=iki çifti وَالْأُنثَى=ve dişiye	Erkeği ve dişiye çiftler halinde yaratan O'dur.	Doğrusu O yarattı iki çifti; erkeği de, dişiye de.	ve O'dur iki cinsi -erkeği ve dişiye- yaratan,
53. 46	إِذَا=zaman مِنْ نُّطْقَةٍ=nutfe(sperm)den تُمْثَى=atıldığı	Fışkıran spermandan.	Atıldığında meniden.	(sadece) bir sperm damlasından,
53. 47	عَلَيْهِ=O'nun işidir وَأَنَّ=şüphesiz الْأُخْرَى=tekrar يَخْلُقُ=yaratmak	Tekrar diriltecek olan da O'dur.	Muhakkak tekrar diriltmek de O'na aittir.	ve O'nun kudretindedir ikinci bir hayatı da var etmek;
53. 48	هُوَ=O'dur وَأَنَّهُ=ve şüphesiz O وَأَغْنَى=zengin eden وَأَقْنَى=ve bol veren	İnsana zenginlik veren de gözünü doyuran da O'dur.	Doğrusu muhtaç olmaktan kurtaran da O'dur, sermaye sahibi kılan da.	isteklerden arındıran ve mülk sahibi kılan yalnız O'dur;
53. 49	هُوَ=O'dur وَأَنَّهُ=ve şüphesiz O الشَّعْرَى=Şi'ra'nın رَبُّ=Rabbi	(Bazı müşriklerin taptıkları) «Şira» yıldızının Rabb'i de O'dur.	Doğrusu O'dur Şi'ra yıldızının Rabbi.	ve yalnız O'dur en parlak yıldıza destek veren;
53. 50	أَهْلَكَ=helak etti وَأَنَّهُ=ve şüphesiz O الأُولَى=önce gelen عَادًا=‘Ad’ı	Eski dönemlerde yaşamış Adoğullarını yokeden O'dur.	Ve gerçekten O helak etti evvelki Ad’ı.	ve O'dur yok eden kadim (kabileler) 'Ad
53. 51	فَمَا أَبْقَى=geriye bırakmadı وَتَمُودَ=ve Semud'u	Semudoğullarının da. Kazırdı köklerini.	Semud’u da. Geri bırakmadan.	ve Semud'u, hiçbir iz bırakmayacak şekilde,
53. 52	نُوحٍ=Nuh وَقَوْمَهُ=ve kavmini (helak etmişti) إِنَّهُمْ=çünkü onlar مِنْ قَبْلُ=önceden كَانُوا=idiler هُمْ=onlar أَظْلَمَ=daha zalim وَأَطْعَى=ve azgın	Daha önce de Nuh'un soydaşlarını yoketmişti. Çünkü onlar son derece zalim ve azgın kimselerdi.	Daha önce de Nuh kavmini. Çünkü onlar gerçekten çok zalim ve pek azgın idiler.	ve onlardan önce Nuh kavmini - (çünkü,) hepsi de kötülükte çok iştahlı ve çok azgın olmuşlardı-gin idiler.
53. 53	وَالْمُوتَفِكَةَ=altı üstüne getirilen kentleri أَهْوَى=devirip yıktı	Lût'un soydaşlarının yaşadıkları yerleri alt üst eden O'dur.	Altı üstüne gelen kasabaları da O, yerin dibine geçirdi.	(işte Rabbin onları yok etti,) tıpkı yıkılıp altüst olan öteki şehirleri yok olmaya terk ettiği
53. 54	مَا عَسَى=sardırdığını فَعَسَاها=sardırttı onlara	Buraları yerin dibine O geçirmiştir.	Onlara giydirdiğini giydirdi.	ve sonra ebediyyen görünmez hale getirdiği (gibi).
53. 55	o halde hangisi? فَبِأَيِّ kuşku duyuyorsun تَتَمَارَى=kuşku duyuyorsun رَبِّكَ=Rabbinin	Ey insanoğlu, öyleyse Rabb'inin hangi nimetinden kuşku duyuyorsun?	Şimdi Rabbinin hangi nimetinden şüpheye düşersin?	O halde Rabbinin hangi nimet ve kudretinden (hala) şüphe duyabilirsin?
53. 56	bu هَذَا uyarıcılardan مِنَ النَّذِيرِ=uyarıcıdır ilk الأُولَى	Bu Peygamber de eski uyarıcıların bir halkasıdır.	İşte bu; ilk uyarıcılar gibi bir uyarıcıdır.	Bu, önceki uyarılar gibi bir uyarıdır.
53. 57	يَاكُلُوكَ=yaklaştı الْأَرْقَةَ	Kıyamet günü iyice yaklaştı	Yaklaşan yaklaştı.	Yakın olan şu (Son Saat) daha da yaklaşıyor,
53. 58	يَكُنْ=yoktur لَهَا=onu مِنْ دُونِ=başka اَللّٰهُ=Allah'tan كَاشِفَةً=açacak kimse	Onun dehşetini Allah'tan başka hiç kimse başınızdan savamaz.	Onu Allah'tan başka ortaya çıkaracak yoktur.	(Ama) onu Allah'tan başka kimse açığa çıkaramaz...
53. 59	السَّعْيِ=söze الْحَدِيثِ=buna mı? تَعْجَبُونَ=hayret ediyorsunuz	Bu Kur'an sizin tuhafınıza mı gidiyor?	Bu söze mi şaşıyorsunuz siz?	Siz bu haberleri tuhaf mı buluyorsunuz?
53. 60	وَتَضْحَكُونَ=ve gülüyorsunuz وَلَا تَبْكُونَ=ve ağlamıyorsunuz	Onu dinlerken ağlayacağınıza gülüyorsunuz, öyle mi?.	Ve gülüyorsunuz da ağlamıyorsunuz.	Ağlayacağınıza gülüyorsunuz;
53. 61	وَأَنْتُمْ=ve siz سَامِدُونَ=baş kaldırıyorsunuz	Gaflet içinde yüzüyorsunuz, değil mi?	Ve siz, habersiz oyalanmaktasınız.	ve eğlenip duruyorsunuz?
53. 62	فَاسْجُدُوا=haydi secde edin لِلّٰهِ=Allah'a وَاعْبُدُوا=ve kulluk edin	Haydi, hemen Allah'a secde ediniz, O'na kulluk ediniz.	Haydi Allah'a secde edin ve ibadet edin.	(Ama artık) Allah'a secde edin ve (yalnız O'na) kulluk yapın!
54. 1	السَّاعَةِ=saat اِقْتَرَبَتْ=yaklaştı الْقَمَرُ=ay وَأَنْشَقَّ=ve yarıldı	Kıyamet anı yaklaştı, ay ikiye ayrıldı.	Saat yaklaştı ve ay yarıldı.	Son saat yaklaşıyor ve ay yarılacak!
54. 2	بِآيَةٍ=bir mucize وَأِنْ يَّرَوْا=görecek olsalar وَيَقُولُوا=ve derler يُغْرَضُوا=yüz çevirirler بِأَيِّ سِحْرٍ=bir büyüdür مُسْتَمِرٌّ=süre gelen	Onlar bir mucize görseler yüz çevirirler ve «Bu öteden beri gördüğümüz bir büyüdür» derler.	Onlar, bir ayet görürlerse yüz çevirirler ve; süregelen bir büyüdür, derler.	Ama eğer onlar, (Son Saat düşüncesini tamamen reddedenler, onun yaklaştığının) işaretini görselerdi, sırtlarını dönerler ve (Bu,) hep olagelen bir

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
54. 3 وَكَذَّبُوا=ve yalanladılar وَاتَّبَعُوا=ve uydular أَهْوَاءَهُمْ=heveslerine وَكُلُّ=ve her أَمْرٍ=iş مُسْتَقَرٌّ=yerini bulacaktır	Yalanladılar, keyfi arzularına uydular; ama herşey yerinde duruyor.	Ve yalanlayıp kendi heveslerine uyarlar. Ve her iş kararlaştırılmıştır.	göz yanılmasıdır! derlerdi, çünkü onlar kendi arzu ve heveslerine uyarak bunu yalanlamaya şartlanmışlardır. Ama her şeyin doğruluğu sonunda ortaya çıkacaktır.
54. 4 وَلَقَدْ=andolsun جَاءَهُمْ=onlara geldi مِنَ الْأَنْبَاءِ=haberlerden مَا=olan فِيهِ=içinde مُزْدَجَرٌ=önleyici	Onlara bu tutumlarından vazgeçmelerini sağlayacak haberler geldi.	Andolsun ki; onlara vazgeçirecek nice önemli haberler gelmiştir.	Ve bakın, onlara (küstahlıklarını) önleyecek birçok haber gelmişti;
54. 5 حِكْمَةً=hikmettir بِالْعَةِ=üstün الْذُّرُّ=uyarılar فَمَا تَعْنِ=ama fayda vermiyor	Bu haberler son derece anlamlı ve etkilidir, ama uyarılar yararlı olmuyor.	Ki bunlar gayesine ermiş bir hikmettir. Fakat uyarılar fayda vermiyor.	(ve onlara aslında) kapsayıcı hikmet (verilmişti) ama bütün uyarılar boşa gitti(ğinden),
54. 6 عَنْهُمْ=onlardan فَقَوْلٌ=öyleyse sen de yüz çevir يَوْمَ=gün يَذْغُ=çağıracağı الدَّاعِ=çağırıcının إِلَى شَيْءٍ=bir şeye نُكِرَ=görülmemiş tanınmamış	Sen de yüz çevir onlara. Görevli melek, o gün onları benzeri yaşanmamış olaya çağırduğında;	Öyleyse yüz çevir onlardan. O çağıranın, görülmemiş ve tanınmamış bir şeye çağıracağı gün.	sen (yine) onlardan uzak dur. Çağrı Sesi'nin, (insanı) aklın tasavvur edemeyeceği bir şeye çağıracağı Gün,
54. 7 أَبْصَارُهُمْ=gözleri مِنَ الْأَجْدَاثِ=kabirlerden يَخْرُجُونَ=çıkarlar كَأَنَّهُمْ=tıpkı gibidirler جَرَادٌ=çekirgeler مُنْتَشِرٌ=yayılan	Mezarlarından donuk ve ürkek bakışlarla çıkarak çekirge sürüsü gibi etrafa yayılırlar.	Gözleri hor ve hakir olarak, yaygın çekirgeler gibi kabirlerinden çıkarlar.	onlar kederli gözlerle, (rüzgarın) dağıtıp savurduğu çekirgeler gibi mezarlarından kalkacaklar,
54. 8 مُهْطِعِينَ=koşarlarken يَقُولُ=derler إِلَى الدَّاعِ=çağırana doğru الْكَافِرُونَ=kâfirler هَذَا=bu يَوْمٌ=bir gündür عَسِيرٌ=çetin	Kendilerini çağıran görevliye doğru koşarlar. O zaman kâfirler «Bu zor bir gündür» derler.	O çağırana koşarak kâfirler: Bu, zorlu bir gündür, derler.	Çağrı sesine doğru şaşkınlık içinde koşacaklar; (ve şimdi) hakikati inkar edenler: Bu ne felaket bir Gün'dür! diye haykıracaklar.
54. 9 كَذَّبَتْ=yalanlamıştı قَبْلَهُمْ=onlardan önce فَكَذَّبُوا=yalanladılar نُوحٍ=Nuh'un قَوْمٌ=kavmi وَقَالُوا=ve dediler عَبْدَنَا=kulumuzu وَمَجْنُونٌ=cinlenmiştir وَأَزْدِجِرٌ=ve o menedildi	Onlardan önce Nuh'un soydaşları da yalanlamışlardı. Onlar kulumuz Nuh'ı yalanlayarak «Bu adam delidir» dediler, onu görevinden alıkoydular.	Onlardan önce Nuh kavmi de yalanlamış, kulumuzu tekzip ederek; delidir, demişler ve yolunu kesmişlerdi.	Bunlardan, (şimdi yeniden dirilmeyi inkar edenlerden) önce Nuh'un kavmi de O'nu yalanlamıştı; onlar kulumuzu yalanlamışlar ve O, bir delidir! demişlerdi (ve bundan dolayı) o kovulup defedilmişti.
54. 10 فَدَعَا=bunun üzerine yalvardı رَبَّهُ=Rabbine أَتَى=ben مَغْلُوبٌ=yenik düştüm فَأَنْتَصِرُ=yardım et	O da «Ben yenik düştüm, yardım et bana» diye Rabb'ine dua etti.	O da Rabbına yalvarmış: Ben; yenildim, bana yardım et, demişti.	Bunun üzerine (Nuh,) Rabbine: Doğrusu ben yenik düştüm, artık Sen gel ve bana yardım et! şeklinde yalvardı.
54. 11 فَفَتَحْنَا=biz de açtık أَبْوَابَ=kapılarını السَّمَاءِ=göğün بِمَاءٍ=bir su ile مُنْهَمِرٍ=boşalan	Göğün kapılarını açarak bardaktan su boşanır gibi bir yağmur yağdırdık.	Bunun üzerine Biz de gök kapılarını boşanan sularla açmıştık.	Biz de seller gibi akan bir su ile göğün kapılarını açtık
54. 12 وَفَجَّرْنَا=ve fıskırttık الْأَرْضَ=yeri فَالْتَقَى=birleşti عَيْنُونَا=kaynaklar halinde عَلَى أَمْرِ=bir işin için السَّاءِ=su(ları) قَدِ قُدِرَ=takdir edilmiş	Yeri de coşkun kaynaklar halinde fıskırttık. Her iki yönden gelen su belirlenen bir görevi yerine getirmek üzere birleşti.	Yeryüzünde kaynaklar fıskırttı da su, takdir edilen bir ölçüye göre birleşiverdi.	ve toprağın pınarlar halinde fıskırmasını sağladık ki sular önceden belirlenmiş bir amaca hizmet etsin
54. 13 وَحَمَلْنَاهُ=Onu (Nuh'u) taşıdık عَلَى=üzerinde ذَاتِ=(yapılmış) الْوَاكِ=tahtalar وَوَدُسِرٍ=ve çiviler	Onu çivilerle tutturulmuş tahtalardan yapılan bir gemiye bindirdik.	Onu tahtadan yapılmış, mihla çakılımsa bindirdik.	ama o'nu (sadece) tahtalar ve çivilerden yapılmış o (gemi) ile taşıdık,
54. 14 تَجْرِي=akıp gidiyordu بِأَعْيُنِنَا=gözlerimizin önünde جَزَاءً=bir mükâfat olmak üzere لِمَنْ=kimseye كَانَ=edilene كُفِرَ=nankörlük	Mesajı inkar edilen kulumuza ödül olarak bu gemi gözetimimiz altında yüzüyordu.	Küfredilmiş olana mükâfat olarak bu gemi Bizim gözetimimizle yüzüyordu.	ve (gemi), gözlerimizin önünde akıp gitti. (Bu,) nankörce reddedilmiş olan o (Nuh) için bir ödüldü.
54. 15 وَلَقَدْ=andolsun تَرَكْنَاهَا=onu bıraktık أَيَّةً=bir ibret olarak فَهَلْ=yok mudur? مِنْ مُدَكِرٍ=ibret alan	Biz onu bir ibret dersi olarak geride bıraktık. İbret alan yok mu?	Andolsun ki Biz, onu bir ayet olarak bıraktık. Düşünüp ibret alan var mı?	Ve böyle (yüzen gemi)leri (insana rahmetimizin) ebedi bir işareti kıldık. Öyleyse, yok mudur ondan ders almak isteyen?
54. 16 فَكَيْفَ كَانَ=nasılmış عَذَابِي=benim azabım وَوُذِّرَ=ve uyarılarım	Benim azabım ve uyarılarım nasılmış?	Benim azabım ve tehditlerim nasılmış?	Ve uyarılarım gözardı edildiğinde verdiğim azap ne şiddetlidir!
54. 17 وَلَقَدْ=andolsun يَسِّرْنَا=biz kolaylaştırdık الْقُرْآنَ=Kur'an'ı لِلذِّكْرِ=öğüt almak için فَهَلْ=yok mudur? مِنْ مُدَكِرٍ=öğüt alan	Biz Kur'an'dan öğüt alınabilsin diye onu kolaylaştırıldı. Yok mu öğüt alan?	Andolsun ki; Biz, Kur'an'ı düşünmek için kolaylaştırdık. Düşünüp öğüt alan var mı?	Bu nedenle Biz bu Kuran'ı akılda kolay tutulur kıldık. Öyleyse, yok mudur ondan ders almak isteyen?
54. 18 كَذَّبَتْ=yalanladı عَادٌ='Ad da فَكَيْفَ=ama nasıl? كَانَ=oldu عَذَابِي=azabım وَوُذِّرَ=ve uyarılarım	Adoğulları da peygamberlerini yalanladılar. Ama benim azabım ve uyarmam nasılmış?	Ad kavmi de tekzip etti. Benim azabım ve tehdidim nasılmış?	Ad (kavmi de) hakikati yalanlamıştı ve uyarılarım gözardı edildiğinde verdiğim azap ne şiddetliydi!
54. 19 إِنَّا=biz أَرْسَلْنَا=gönderdik عَلَيْهِمْ=onların üstüne رِيحًا=bir kasırga صَرْصَرًا=uğultulu فِي يَوْمٍ=bir günde مُسْتَمِرٍّ=uğursuzluğu نَحْسِ=devam eden	Baştan başa uğursuz bir günde üzerlerine sert ve dondurucu bir kasırga saldı.	Nitekim uğursuz günde üzerlerine şiddetli bir rüzgarı devamlı olarak gönderdik.	Biz onların üstüne müthiş uğursuz bir günde şiddetli bir kasırga gönderdik,
54. 20 تَنْزَعُ=koparıp deviriyordu النَّاسَ=insanları نَخْلٍ=hurma أَعْجَازُ=kütükleri كَأَنَّهُمْ=sanki gibi مُنْقَعِرٍ=köklerinden sökülümüş	Bu kasırga insanları sökülümüş hurma kütükleri gibi havaya kaldırıp savuruyordu.	İnsanları, sökülümüş hurma kütükleri gibi koparıp yere seriyordu.	(bu kasırga,) insanları köklerinden koparılmış hurma kütükleri gibi savurup attı.
54. 21 فَكَيْفَ=nasıl? كَانَ=oldu عَذَابِي=benim azabım وَوُذِّرَ=ve uyarılarım	Peki benim azabım ve uyarılarım nasılmış?	İşte Benim azabım ve tehditlerim nasılmış?	Zaten uyarılarım gözardı edildiğinde verdiğim azap ne şiddetlidir!
54. 22 وَلَقَدْ=andolsun يَسِّرْنَا=biz kolaylaştırdık الْقُرْآنَ=Kur'an'ı لِلذِّكْرِ=öğüt almak için فَهَلْ=yok mudur? مِنْ مُدَكِرٍ=öğüt alan	Biz Kur'an'dan öğüt alınabilsin diye onu kolaylaştırıldı. Yok mu öğüt alan?	Andolsun ki; Biz, Kur'an'ı, düşünmek için kolaylaştırdık. Düşünüp öğüt alan var mı?	Bu nedenle Biz bu Kuran'ı akılda kolay tutulur kıldık. Öyleyse, yok mudur ondan ders almak isteyen?
54. 23 كَذَّبَتْ=yalandı ثَمُودُ=Semud da	Semudoğulları da uyarıları yalanlamışlardı.	Semud kavmi de uyarıları yalanladı.	Semud (kavmi de) bütün uyarılarımızı yalanlamıştı;

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
54. 24	بِالنَّذْرِ=uyarıları			
54. 24	مِنَّا=bizden أَبْسَرَا=insana mı? فَقَالُوا=dediler إِنَّا=biz نَتَّبِعُهُ=uyacağız وَإِحْدًا=bir إِذَا=o takdirde لَفِي=içine düşmüş oluruz ضَلَالٍ=apaçık bir sapıklık وَسُغُرٍ=ve çılgınlık	Dediler ki: «İçimizden bir insanın peşinden mi gideceğiz? Öyle yaparsak sapıtmış ve kendimizi ateşe atmış oluruz.»	Dediler ki: İçimizden bir insana mı uyacağız? O zaman biz, sapıklık ve delilik etmiş oluruz.	ve şöyle demişlerdi: Biz kendi içimizden çıkan bir faniye mi uyacağız? O takdirde biz mutlaka hataya ve ahmaklığa duçar oluruz!
54. 25	عَلَيْهِ=ona الذِّكْرُ=Zikir أَلْقِيَ=-mı bırakıldı? هُوَ=o بَلْ=hayır مِنْ بَيْنِنَا=aramızdan كَذَابٌ=yalancıdır أَشِيرٌ=küstahtır	Bizler dururken vahiy ona indirildi, öyle mi? Hayır, o şımarık bir yalancıdır!	Zikir, aramızdan ona mı verilmiş? Hayır o, pek yalancı ve şımarığın biridir.	Neden içimizden bir tek o'na (ilahi) öğüt ve uyarı indirildi? Hayır, o küstah bir yalancıdan başka bir şey değil!
54. 26	غَدًا=yarın سَيَعْمُونَ=onlar bilecekler الْكَذَابُ=yalancı مَنْ=kim olduğunu الْأَشِيرُ=küstahtın	Onlar yarın kimin şımarık bir yalancı olduğunu öğreneceklerdir.	Yarın kimin pek yalancı, şımarığın biri olduğunu bileceklerdir.	(Allah:) Onlar yarın kimin küstah ve yalancı olduğunu görecekler! dedi,
54. 27	إِنَّا=biz مُرْسِلُو=onlara göndereceğiz النَّاقَةِ=dişi deveyi فِتْنَةً=sınamak için فَارْتَقِبْهُمْ=sen onları gözetle لَهُمْ=kendilerini وَاصْطَبِرْ=ve sabret	Biz onları sınavdan geçirmek için dişi deveyi göndereceğiz. Sabret de gör bakalım, ne yapacaklar?	Gerçekten onları, imtihan etmek için dişi deveyi gönderen Biziz. Onları gözetle ve sabret.	Bak (ey Salih,) Biz bu dişi deveyi onlar için bir sınama olsun diye gönderiyoruz; sen onları sadece seyret ve sabırlı ol.
54. 28	أَنْ=muhakkak وَبَيِّنْهُمْ=onlara haber ver الْمَاءُ=suyun قِسْمَةً=paylaştırılacağını بَيْنَهُمْ=aralarında كُلُّ شِرْبٍ=her içme sırası (gelen) مُحْتَضِرٌ=hazır bulunsun (suyunu alsın)	Onlara suyun deve ile aralarında bölüştürüldüğünü bildir. Kimin sırası ise gelir, su içer.	Onlara, suyun aralarında taksim olunduğunu da haber ver. Her biri su nöbetinde hazır bulunsun.	Onlara (kuyu) sularının aralarında paylaştırılacağını bildir; her birine eşit paylar (şeklinde.)
54. 29	فَنَادَوْا=çağırdılar صَاحِبَهُمْ=bir arkadaşlarını فَتَعَالَى=o da bıçağı çekti فَعَقَرَ=(deveyi) kesti	Ama onlar bir arkadaşlarını çağırdılar. O da kılıcını çekerek hayvanı cansız yere serdi.	Arkadaşlarını çağırdılar, o da sarılarak onu kesti.	Ama onlar (en yakın) adamlarını çağırdılar; o (gelir gelmez kötü bir işe) kalkıştı ve (hayvanı) vahşice boğazladı.
54. 30	كَانَ=oldu عَذَابِي=azabım فَكَيْفَ=ama nasıl? وَنُذِرْ=ve uyarılarım	Peki benim azabım ve uyarılarım nasılmışı?	İşte, Benim azabım ve tehditlerim nasılmışı?	uyarım gözardı edildiğinde verdiğim azap ne şiddetlidir!
54. 31	إِنَّا=biz أَرْسَلْنَا=gönderdik عَلَيْهِمْ=onların üzerine وَإِحْدَةً=tek صَيْحَةً=sayha (korkunç bir ses) فَكَانُوا=oldular كَهَشِيمٍ=kuru ot gibi الْمُحْتَظِرِ=ağıldaki	Onların üzerine bir tek çılgılık saldı da ağıl bekçisinin biriktirdiği kuru ot yığınlarına dönüştüler.	Nitekim üzerlerine bir tek çılgılık gönderdik de ağılcıların kullandığı kurumuş ot gibi oldular.	Biz onlara (ceza olarak) bir tek darbe vurduk ve bir çiftliğin kurumuş, kırılmış fi-danlarına döndüler.
54. 32	وَلَقَدْ=andolsun يَسِّرْنَا=biz kolaylaştırdık الْقُرْآنَ=Kur'an'ı لِلذِّكْرِ=öğüt almak için مِنْ مُدَكِّرٍ=öğüt alan فَهَلْ=yok mudur?	Biz Kur'an'dan öğüt alınabilsin diye onu kolay anlaşı-lılır kıldık. Yok mu öğüt alan?	Andolsun ki; Biz, Kur'an'ı düşünmek için kolaylaştırdık. Düşünüp öğüt alan var mı?	Bu nedenle Biz bu Kuran'ı akılda kolay tutulur kıldık. Öyleyse, yok mudur ondan ders almak isteyen?
54. 33	كَذَّبَتْ=yalanladı قَوْمُ=kavmi لُوطٍ=Lût'un بِالنَّذْرِ=uyarıları	Lut'un soydaşları da uyarıları yalanlamışlardı.	Lut kavmi de uyarıları yalanladı.	Lut halkı (da) bütün uyarılar(ımız)ı gözardı etmişti;
54. 34	إِنَّا=biz أَرْسَلْنَا=gönderdik عَلَيْهِمْ=üstlerine أَلْ=ailesi إِلَّا=yalnız hariç حَاصِبًا=bir fırtına نَجَّيْنَاهُمْ=onları kurtardık لُوطٍ=Lût بِسَحَرٍ=seher vakti	Biz de üzerlerine taşları savuran bir kasırga gönderdik. Yalnız Lut'un taraftarları hariç. Onları sabahleyin erkenden kurtardık.	Biz de üzerlerine taş yağdıran bir rüzgar yolladık. Ancak Lut'un ailesi müstesna. Onları seher vakti kurtardık.	Onların üzerine de öldürücü bir kasırga saldı ve şafak vakti yalnız Lut'un ailesini kurtardık,
54. 35	مِنْ عِنْدِنَا=katımızdan نَجْمَةً=bir nimet olarak كَذَلِكَ=böyle نَجْزِي=biz mükâfatlandırırız مَنْ شَكَرَ=şükredeni	Tarafımızdan sunulmuş bir nimet olarak. Biz şükredenleri işte böyle ödüllendiririz.	Katımızdan bir nimet olarak. İşte Biz; şükredeni böyle mükâfatlandırırız.	katımızdan bir nimet olarak; işte biz şükredenleri böyle ödüllendiririz.
54. 36	وَلَقَدْ=andolsun أَنْذَرَهُمْ=onları uyarı-mıştı بَطْشَتَنَا=bizim yakalamamıza karşı فَقَتَمَارُوا=fakat kuşku duy-dular بِالنَّذْرِ=uyarı-lara karşı	Lut onları bizim sillemiz konusunda uyarı-mıştı. Fakat, onlar bu uyarıları kuşku ile karşıladılar.	Andolsun ki; on-lara, azab ile ya-kalayacağımızı da haber ver-miş-ti. Ama onlar bu uyarıları kuşku ile karşı-layarak yalanladılar.	Aslında o, Bizim cezalandırma gücümüz konusunda onları uyarı-mıştı; ama onlar bu uyarılara hep şüphyle baktılar,
54. 37	وَلَقَدْ=ve andolsun رَاوَدُوهُ=murad almağa kalkıştılar عَنْ ضَيْفِهِ=onun konuklarından أَعْيَيْنَهُمْ=gözlerini فَطَمَسْنَا=biz de siliverdik فَقُوفُوا=haydi tadın عَذَابِي=azabımı وَنُذِرْ=ve uyarılarımı	Onlar Lut'un konuklarını elde etmek istediler. Bunun üzerine gözle-rini kör ettik. «Tadın bakalım azabımı ve uyarıları-mın sonuçlarını.»	Andolsun ki; on-lar, misafirlerine kötülük yapmayı kasdetmişlerdi. Biz de gözlerini kör ettik. Azabımı ve tehdidimi tadın.	Ve hatta o'ndan misafirlerini (kendilerine) teslim etmesini istedi-ler. Bunun üzerine onları (gerçeği) gör-mekten yoksun bıraktık. Uyarılarım gözardı edildiğinde başını-za gelen azabı tadın bakalım! (diye seslendik.)
54. 38	وَلَقَدْ=ve andolsun صَبَّحَهُمْ=sabah onları yakaladı بُكْرَةً=erken عَذَابٌ=bir azab مُسْتَقَرٌّ=kararlı	Sabah erkenden sürekli bir azaba yakalandılar.	Andolsun ki; bir sabah erken, önü alınmaz bir azab geldi başlarına.	Nitekim sabahın erken vaktinde (etkileri) kalıcı bir azap onları yakaladı:
54. 39	فَقُوفُوا=tadın عَذَابِي=azabımı وَنُذِرْ=ve uyarılarımı	Tadın bakalım azabımı ve uyarıları-mın sonuçlarını.	Tadın, işte azabımı ve tehditlerimi.	Uyarılarım gözardı edildiğinde başınıza gelen azabı tadın bakalım!
54. 40	وَلَقَدْ=ve andolsun يَسِّرْنَا=biz kolaylaştırdık الْقُرْآنَ=Kur'an'ı لِلذِّكْرِ=öğüt almak için مِنْ مُدَكِّرٍ=öğüt alan فَهَلْ=yok mudur?	Biz Kur'an'dan öğüt alınabilsin diye onu kolay anlaşı-lılır kıldık. Yok mu öğüt alan?	Andolsun ki; Biz, Kur'an'ı düşünmek için kolaylaştırdık. Düşünüp ibret alan var mı?	Bu nedenle, Biz bu Kuran'ı akılda kolay tutulur kıldık. Öyleyse, yok mudur ondan ders almak isteyen?
54. 41	وَلَقَدْ=ve andolsun جَاءَ=gelmiştir آلٌ=kavmine النَّذْرُ=uyarılar فِرْعَوْنَ=Fir'avn'ın	Firavun yanlılarına da uyarılar gelmiş-ti.	Andolsun ki; Firavun erkanına da uyarıcılar geldi.	Firavun halkına (da) kesinlikle bu tür uyarılar gelmişti;
54. 42	كَذَّبُوا=yalanladılar بَيَاتِنَا=ayetlerimizi كُلَّهَا=bütün فَأَخَذْنَاهُمْ=biz de onları yakaladık أَخَذٌ=yakalaması gibi عَزِيزٍ=aziz olanın مُقْتَدِرٍ=ve güçlü olanın	Fakat bütün ayetlerimizi yalanladılar. Biz de güçlü ve üstün iradeli birine yaraşacak bir sertlikle onların yakalarına yapıştık.	Onlar, bütün ayetlerimizi yalanladılar. Biz de kendilerini, çok kuvvetli ve kudretli bir yakalayışla yakaladık.	Onlar Bizim bütün mesajlarımızı yalanlamışlardı. Bunun üzerine, yalnızca, her şeyin belirleyicisi olan Kudret Sahibinin hesap soracağı şekilde onlara hesap sorduk.
54. 43	أَكْفَارُكُمْ=sizin kâfirleriniz mi? خَيْرٌ=hayırlı	Acaba sizin içinizdeki kâfirler onlardan daha mı iyidir,	Sizin kâfirleriniz bunlardan daha mı iyidir? Yoksa	Öyleyse, (şimdi) sizden hakikati inkar edenler diğerlerinden

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=yoksa var mı? يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=ötekilerinizden يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=sizin için يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=Kitaplarda	yoksa kutsal kitap-larda size ilişkin bir suçsuzluk belgesi mi var?	kitaplarda sizin için bir beraat mi vardır?	daha mı iyidirler; yok-sa (kadim ilahi) hik-met belgelerinde sizin için dokunulmazlık (sözü) mü verildi?
يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=yoksa diyorlar mı? يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=biz يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=bir topluluğuz يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=muzaffer (yenilmez)	Yoksa onlar «Biz karşımıza çıkacak herkesi yenen güç-lü bir orduyuz» mu diyorlar?	Yoksa onlar: Biz, intikam almaya muktedir bir top-luluğuz mu di-yorlar?	Yoksa onlar, Biz yek-vücut olmuş bir gru-buz, (ve bundan do-layı) üstünlük bizim hakkımız! mı diyor-lar?
يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=bozulacak يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=o topluluk يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=ve dönüp kaçacaklardır يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=geriye	Yakında orduları bozguna uğratıla-cak ve geri püskür-tüleceklerdir.	Topluluk yakı-n-da dağıtılacak ve onlar arkala-rını dönüp kaça-caklar.	(Ama hakikati inkar edenlerin) ordusu bozguna uğrayacak, arkalarını dönecek (ve kaçacak)lar!
يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=hayır يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=o saattir يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=buluşma zamanları يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=ve o saat يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=cidden çok fecidir يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=ve acıdır	Asıl azaba kıyamet-günün çarpılacak-lardır. Kıyamet gü-nü onlar için daha feci ve daha acıdır.	Daha doğrusu onlara vaadolu-nan asıl saattir. O saat ne belalı, ne acıdır.	Evet! Son Saat, onla-rın kaderleriyle ger-çekten buluşacakları andır; ve o Son Saat en korkunç ve en acı (an) olacaktır;
يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=şüphesiz يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=suçlular يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=içindedir يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=bir sapıklık يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=ve çılgınlık	Suçlular şaşkınlık ve ateş içindedir-ler.	Muhakkak ki suç-lular; sapıklık ve çılgın ateşler içindedirler.	çünkü, günaha bat-mış olanlar (o zaman, görecekler ki) sapık-lıkta ve ahmaklıkta kaybolup gitmişler!
يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=o gün يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=sürüklenecekler يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=ateşe يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=yüzükoyun يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=tadın يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=dokunuşunu يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=cehennemin	O gün onlar yüzüs-tü sürüklenerek cehenneme atılır-lar; «Ateşin vücu-dunuzu değişini tadınız» diye.	O gün, yüzleri üstü ateşe sü-rüldüklerinde: Tadın cehenne-min tadını, denir.	Yüzükoyun ateşe sü-rüklenecekleri O Gün (onlara denilecek:) Cehennem ateşinin dokunuşunu tadın bakalım şimdi!
يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=biz يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=her يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=şeyi يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=yarattık يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=bir kadere göre	Biz her şeyi belirli bir plan uyarınca yarattık.	Muhakkak ki Biz, her şeyi bir ölçü-ye göre yaratmışızdır.	Bakin, Biz her şeyi gerekli ölçü ve nisbet-te yarattık;
يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=yoktur يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=bizim buyruğumuz يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=sadece يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=bir tek (vardır) يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=göz açıp yumma gibidir يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=bakış ile	Bizim buyruğumuz göz kırpması ka-dar kısa sürede gerçekleşen bir tek sözdür.	Ve Bizim emri-miz bir tektir; bir göz kırpması gi-bidir.	Bizim (bir şeyi) takdir etmemiz ve (onun meydana gelmesi) göz kırpması gibi bir anlık bir (fiil)dir.
يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=ve andolsun يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=biz helak ettik يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=sizin benzerlerinizi يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=yok mudur? يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=öğüt alan	Biz sizin gibi sa-pıkları daha önce yokettik. Öğüt alan yok mu?	Andolsun ki; Biz, sizin benzerleri-nizi hep helak etmişizdir. Şu halde bir düşü-nen var mı?	Nitekim, (geçmişte) sizin gibi toplumları yok ettik. Öyleyse, yok mudur ondan ders almak isteyen?
يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=ve her şey يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=yaptıkları يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=mevcuttur يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=Kitaplarda	Onların yaptıkları herşey defterlere geçmiştir.	Yaptıkları her şey kitaplarda kayıtlıdır.	(Onlar gerçekten suç-luydular,) çünkü yaptıkları bütün (kötülük-ler), (ilahi) hikmetin (kadim) belgelerinde (kendilerine gösteril-miştir);
يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=ve hepsi يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=küçük يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=büyük يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=satır satır yazılmıştır	Küçük büyük bü-tün davranışları satırlara işlenmiş-tir.	Küçük, büyük her şey satır sa-tırdır.	ve (insanın yaptığı) her şey, ister küçük isterse büyük olsun, (Allah'ın nezdinde) kaydedilmektedir.
يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=şüphesiz يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=muttakiler يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=cennetlerdedir يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=ve ırmaklar(ın kenarın)dadırlar	Kötülüklerden sa-kınanlar cennet-lerde ve ırmak ke-narlarındadırlar.	Muhakkak ki muttakiler, cen-netlerde ve ır-maklardadırlar.	(Bu nedenle,) Allah'a karşı sorumlulukları-nın bilincinde olanlar, kendilerini bir bahçe-ler ve akarsular (cen-netin)de bulacaklar,
يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشِ=koltuklarındadırlar يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشİ=doğruluk يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشİ=padişahın يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشİ=güçlü يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشİ=huzurunda	Güçlü hükümdarın katında güvenli bir konutta ağırlana-caklardır.	Doğruluk ma-kamında, güçlü bir hükümdarın katındadırlar.	her şeyin belirleyicisi olan Kudret Sahibi'nin huzurunda, (saf) ger-çeğin tahtı üzerinde...
يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشİ=Çok merhametli (Allah)	Rahman olan Al-lah.	Rahman.	Rahman,
يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشİ=öğretti يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشİ=Kur'an'ı	Kur'an'ı öğretti.	Kur'an'ı öğretti.	Bu Kuran'ı (insana) öğretti.
يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشİ=yarattı يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشİ=insanı	İnsanı yarattı.	İnsanı yarattı.	O, insanı yarattı:
يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشİ=ona öğretti يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشİ=beyanı	Ona düşüncesini açıklamayı öğretti.	Ona beyanı öğ-retti.	ona açık ve berrak şekilde düşünmeyi ve konuşmayı öğretti.
يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشİ=güneş يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشİ=ve ay يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشİ=bir hesap iledir	Güneşin ve ayın konumları ve ha-reketleri belirli bir hesaba dayanır.	Güneş de, ay da bir hesap iledir.	Güneş ve ay (O'nun buyruğu doğrultusun-da) kendileri için belirlenen yörüngelerde akarlar;
يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشİ=necm (bitkiler yıldızlar) يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشİ=ve ağaçlar يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشİ=secde etmektedirler	Bitkiler ve ağaçlar O'nun buyruğuna boyun eğەرler.	Bitkiler ve ağaç-lar da secde ederler.	yıldızlar ve ağaçlar (O'nun önünde) yere kapanırlar.
يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشİ=ve göğü يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشİ=yükseltti يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشİ=ve koydu يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشİ=mizanı	O, göğü yüksek yarattı ve tartı ilke-sini koydu.	Göğü yükselt-miş, mizanı koymuştur.	Ve O, gökleri yükseltti ve (her şey için) bir ölçü koydu
يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشİ=taşkınlık etmeyin يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشİ=tartıda	Tartıda titiz olun diye.	Tartıda haksızlık etmeyin.	ki (siz, ey insanlar,) asla (doğruluk ve haklılık) ölçüsünden şaşmayasınız!
يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْشİ=ve yapın يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْŞİ=tartıyı يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْŞİ=adaletle يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْŞİ=eksiklik yapmayın يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْŞİ=terazide	Teraziyi doğru tu-tunuz, sakın eksik tartmayız.	Tartıyı doğru yapın, tartılanı eksik yapmayın.	Öyleyse (yaptıklarınızı) adaletle tartın ve ölçüyü eksik tutma-yın!
يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْŞİ=yeryüzünü يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْŞİ=koydu يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْŞİ=canlılar için	Allah, yeryüzünü canlıların ayakları altına serdi.	Yeri de yaratık-lar için alçalttı.	O, yeri, bütün canlı varlıklar için genişle-tip yaymıştır,
يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْŞİ=onda vardır يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْŞİ=meyva(lar) يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْŞİ=ve hurmalar يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْŞİ=salkımlı	Orada türlü türlü meyvalar, salkımlı hurma ağaçları var.	Onda meyveler, salkımlı hurma ağaçları;	üzerinde meyveler ve salkım salkım hurma ağaçlarıyla
يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْŞİ=ve dane(ler) يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْŞİ=saplı ve yapraklı يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْŞİ=ve hoş kokulu bitkiler	Yine orada yaprak-lı taneler, hoş ko-kulu bitkiler var.	Yapraklı taneler ve kokulu bitkiler var.	ve filizlenip dal veren tohumları ve hoş ko-kulu bitkileriyle.
يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْŞİ=şimdi hangi? يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْŞİ=nimetlerini يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْŞİ=Rabbinizin يُؤْتِكُمْ مِنْ أَمْŞİ=yalanlıyorsunuz	Ey insanlar ve cin-ler, peki, Rabbini-zin hangi nimetini yalanlıyorsunuz?	Şu halde Rabb-i-nizin hangi ni-metlerini yalan sayabilirsiniz?	Öyleyse, Rabbinizin hangi nimet ve kudre-tini inkar edebilirsi-niz?

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
55. 14	الْإِنْسَانَ=insanı يَخْلُقُ=yarattı مِنْ صَلْصَالٍ=pişmiş çamurdan كَالْفَخَّارِ=kiremit gibi	O insanı pişmiş çamuru andıran kuru balçıktan yarattı.	İnsanı pişmiş çamur gibi kup-kuru bir balçıktan yaratmıştır.	O, insanı çömlek gibi pişmiş çamurdan yarattı,
55. 15	الْجَانَّ=cin'i وَيَخْلُقُ=ve yarattı مِنْ مَّارِجٍ=dumanı olmayan alevden مِنْ نَّارٍ=ateşten	Cinleri de duman-sız alevden yarattı.	Cinnleri de yalın bir alevden yaratmıştır.	halbuki görünmez varlıkları garip bir ateş alevinden yaratmıştır.
55. 16	فَبِأَيِّ=şimdi hangi? رَبِّكُمْ=Rabbinizin تُكَذِّبَانِ=yalanlıyorsunuz	Peki, Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz?	Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?	Öyleyse, Rabbinizin hangi nimet ve kudretini inkar edebilirsiniz?
55. 17	رَبُّ=Rabbidir وَرَبُّ=ve Rabbidir الْمَشْرِقَيْنِ=iki doğunun الْمَغْرِبَيْنِ=iki batının	O iki doğunun da Rabbidir, iki batının da.	O; hem iki doğunun Rabbi, hem de iki batının Rabbidir.	(O,) gündeğumunun en uzak iki noktasının ve güneybatımının en uzak iki noktasının Rabbi(dır).
55. 18	فَبِأَيِّ=şimdi hangi? رَبِّكُمْ=Rabbinizin تُكَذِّبَانِ=yalanlıyorsunuz	Peki, Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz?	Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?	Öyleyse, Rabbinizin hangi nimet ve kudretini inkar edebilirsiniz?
55. 19	الْبَحْرَيْنِ=iki denizi مَرَجَ=salverdi يُلْتَقِيَانِ=birbirine kavuşuyorlar	Acı ve tatlı sulu iki denizi birbiri üzerine salarak yanyana getirdi.	İki denizi birbirine kavuşmak üzere salvermiştir.	O, birbirlerine kavuşup karışabilmeleri için iki büyük su kütlesini serbest bırakmıştır;
55. 20	بَيْنَهُمَا=aralarında vardır لَا يَنْبَغِيَانِ=(birbirine) geçip karışmıyorlar	Ama aralarında birbirlerine karışmalarını önleyen bir engel vardır.	Aralarında bir engel vardır, birbirinin sınırını aşamazlar.	(ama) aralarında aşamayacakları bir engel var.
55. 21	فَبِأَيِّ=şimdi hangi? رَبِّكُمْ=Rabbinizin تُكَذِّبَانِ=yalanlıyorsunuz	Peki, Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz?	Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?	Öyleyse, Rabbinizin hangi nimet ve kudretini inkar edebilirsiniz?
55. 22	اللَّوْلُؤُ=inci يَخْرُجُ=çıkarmak وَالْمَرْجَانُ=ve mercan	Her iki denizden de inci ve mercan çıkar.	Her ikisinden de inci ve mercan çıkar.	Bu (su kütle)lerinin ikisinden büyüklü küçüklü inciler çıkar.
55. 23	فَبِأَيِّ=şimdi hangi? رَبِّكُمْ=Rabbinizin تُكَذِّبَانِ=yalanlıyorsunuz	Peki, Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz?	Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?	Öyleyse, Rabbinizin hangi nimet ve kudretini inkar edebilirsiniz?
55. 24	وَلَهُ=ve O'nundur الْجَوَارِ=gemiler فِي الْبَحْرِ=denizde inşa edilmiş كَأَلَا غُلَامٍ=koca dağlar gibi	O'nun denizlerde yüzen, dağlar gibi iri gemileri vardır.	Denizde yüzen koca dağlar gibi gemiler de O'nundur.	Ve (hareket halindeki) dağlar gibi denizler üzerinde yüzip giden kocaman gemiler O'nundur.
55. 25	فَبِأَيِّ=şimdi hangi? رَبِّكُمْ=Rabbinizin تُكَذِّبَانِ=yalanlıyorsunuz	Peki, Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz?	Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?	Peki, öyleyse, Rabbinizin hangi nimet ve kudretini inkar edebilirsiniz?
55. 26	كُلُّ=her şey فَإِنْ=yok olacaktır مَنْ عَلَيْهَا=üzerinde bulunan	Yeryüzündeki her şey yok olacaktır.	Onun üzerinde her bulunan fanidir.	Göklerde ve yerde var olan her şey yok olup gitmeye mahkumdur;
55. 27	وَيَبْقَى=baki kalacaktır رَبِّكَ=Rabbinin وَالْإِكْرَامُ=ve ikram وَجْهٌ=yüzü الْجَلَالُ=celal ذُو=sahibi	Sadece kerem sahibi, yüce Rabbinin varlığı süreklidir.	Ancak celal ve ikram sahibi Rabbinin zatı baki kalacaktır.	ama kudret ve ihtiyaç sahibi olan Rabbinizin Zatı sonsuza dek kalıcıdır.
55. 28	فَبِأَيِّ=şimdi hangi? رَبِّكُمْ=Rabbinizin تُكَذِّبَانِ=yalanlıyorsunuz	Peki, Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz?	Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?	Öyleyse, Rabbinizin hangi nimet ve kudretini inkar edebilirsiniz?
55. 29	يَسْأَلُهُ=O'ndan isterler فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde وَالْأَرْضِ=ve yerde هُوَ=O يَوْمٍ=gün فِي شَأْنٍ=yeni bir iştedir	Göktekiler ve yerdekiler hep O'ndan bir şey isterler. O her gün (her an) yeni bir işle meşguldür.	Göklerde ve yerde kim varsa hepsi O'ndan ister. O; her gün bir şe'n üzeredir.	Göklerde ve yerdeki bütün mevcudat O'nun kanunları'na tabidir: (ve) O, her gün kendini bambaşka (şaşkınlık verici) bir yolla ifade eder.
55. 30	فَبِأَيِّ=şimdi hangi? رَبِّكُمْ=Rabbinizin تُكَذِّبَانِ=yalanlıyorsunuz	Peki, Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz?	Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?	Öyleyse, Rabbinizin hangi nimet ve kudretini inkar edebilirsiniz?
55. 31	سَفَرُغٌ=boş vaktimiz لَكُمْ=sizin için olacak أَيُّهُ الثَّقَلَانِ=ey iki yük sahibi (insan ve cin)	Ey insanlar ve cinler, yakında sizinle hesaplaşmak için özel vakit ayıracacağız.	Ey insanlar ve cinnler, yakında size de yöneleceğiz	(Bir gün) sizden hesap soracağız, siz ey günah yüklü çift!
55. 32	فَبِأَيِّ=şimdi hangi? رَبِّكُمْ=Rabbinizin تُكَذِّبَانِ=yalanlıyorsunuz	Peki, Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz?	Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?	Bu durumda, Rabbinizin hangi nimet ve kudretini inkar edebilirsiniz?
55. 33	عَيْنَا=ey وَالْإِنْسِ=ve insanlar إِنْ اسْتَطَعْتُمْ=gücünüz yeterse تَنْفَعُوا=geçip gitmeğe مِنْ أَقْطَارِ=sımağlarından وَالْأَرْضِ=ve yerin فَانْفَعُوا=geçin gidin لَا تَنْفَعُونَ=geçemezsiniz إِلَّا=ancak (geçebilirsiniz) بِسُلْطَانٍ=kudretle	Ey cinler ve insanlar, eğer göklerin ve yerin sınırlarını aşarak kaçmaya gücünüz yetiyorsa kaçınız. Fakat ancak özel bir gücünüz varsa bunu başarabilirsiniz.	Ey cinnler ve insanlar topluluğu; göklerin ve yerin çevresinden geçip gitmeye gücünüz yetiyorsa geçip gidin. Ama üstün bir güç olmadan geçemezsiniz.	Siz ey görünmez varlıklar(ın) ve insanlar(ın şerhleriyle) bir arada yaşayanlar! Eğer göklerin ve yerin ötelere geçebileceklerini (düşünüyorsanız), haydi geçin! (Ama) onların ötesine geçemezsiniz, (Allah'tan) bir yardım olmazsa!
55. 34	فَبِأَيِّ=şimdi hangi? رَبِّكُمْ=Rabbinizin تُكَذِّبَانِ=yalanlıyorsunuz	Peki, Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz?	Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?	Öyleyse, Rabbinizin hangi nimet ve kudretini inkar edebilirsiniz?
55. 35	يُرْسَلُ=gönderilir شَوَاطِئُ=yalın alev وَنُحَاسٌ=ve kıpkızıl bir duman فَلَا تَنْتَصِرَانِ=başaramazsınız	Üzerinize duman-sız alev ve bakır eriyiği püskürtülür de bu azaptan sizi kurtaran bulunmaz.	Üzerinize duman-sız bir alev ve ateşsiz bir duman gönderilir de birbirinizi kurtaramaz ve yardımlaşamazsınız.	Bir ateş alevi ve duman üzerinize salınacak ve hiçbir yardım görmeyeceksiniz!
55. 36	فَبِأَيِّ=şimdi hangi? رَبِّكُمْ=Rabbinizin تُكَذِّبَانِ=yalanlıyorsunuz	Peki, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?	Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?	Bu durumda, Rabbinizin hangi nimet ve kudretini inkar edebilirsiniz?
55. 37	السَّمَاءُ=gök أَنْسَقَتْ=yanıldığı فَإِذَا=zaman فَكَانَتْ=ve olduğu كَالدِّهَانِ=erimiş yağ gibi	Gök parçalanıp da kırmızı gül renginde bir yağ eriyiğine dönüştüğü zaman;	Gök, yanılıp da kırmızı sahtiyan gibi bir gül olduğu zaman,	Gök parça parça yarıldığı ve (yanık) yağ gibi kızılıştığı zaman:

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
55. 38 فَبِأَيِّ =şimdi hangi? آلَاءِ =nimetlerini رَبِّكُمْ =Rabbinizin تُكَذِّبَانِ =yalanlıyorsunuz	Peki, Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz?	Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?	Hangi nimet ve kudretini inkar edebilirsiniz Rabbinizin?
55. 39 لَا يُسْأَلُ =sorulmaz فَيَوْمَئِذٍ =o gün إِنْسٍ =insana عَنْ ذَنْبِهِ =günahından وَلَا جَانٌ =ne de cin'e	O gün ne insana ne de cinne suçu sorulmaz.	İşte o gün; insana da, cinne de günahından sorulmaz.	O Gün ne insana ne de görünmez varlığa günahları hakkında bir şey sorulmayacaktır.
55. 40 فَبِأَيِّ =şimdi hangi? آلَاءِ =nimetlerini رَبِّكُمْ =Rabbinizin تُكَذِّبَانِ =yalanlıyorsunuz	Peki, Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz?	Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz. _	Öyleyse, Rabbinizin hangi nimet ve kudretini inkar edebilirsiniz?
55. 41 الْمُجْرِمُونَ =suçlular يُعْرِفُ =tanınır فَيُؤْخَذُ =ve tutulur بِسَيِّمَاهُمْ =simalarından بِالتَّوَاصِي =alınlar(in)dan وَالْأَقْدَامِ =ve ayaklar(in)dan	Suçlular yüz ifadelerinden tanınarak perçemlerinden ve ayaklarından yakalanırlar.	Suçlular simalarından tanınırlar da perçemlerinden ve ayaklarından tutulurlar.	Bütün günahkarlar işaretlerinden tanınacak ve alınları ile ayaklarından yakalanacaklar!
55. 42 فَبِأَيِّ =şimdi hangi? آلَاءِ =nimetlerini رَبِّكُمْ =Rabbinizin تُكَذِّبَانِ =yalanlıyorsunuz	Peki, Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz?	Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?	Öyleyse, Rabbinizin hangi nimet ve kudretini inkar edebilirsiniz?
55. 43 هَذِهِ =işte bu جَهَنَّمَ =cehennemdir بِهَا =onunla الَّتِي يُكَذِّبُ =yalanladığı الْمُجْرِمُونَ =suçluların	İşte suçluların yalanladıkları cehennem budur.	Suçluların yalanladıkları cehennem, işte budur.	İşte bu, günahkarların (şimdi) yalanladıkları cehennemdir:
55. 44 يَبْنِيهَا =onunla يَطُوفُونَ =dolaşırlar أَنْ =kızgın حَمِيمٍ =kaynar su وَبَيْنَ =arasında	Cehennem ile kaynar su arasında mekik dokurlar.	Onlar bununla kaynar su arasında dolaşırdurlar.	onlar, cehennem ile (kendî) yakıcı ümitsizlikleri arasında gidip gelecekler!
55. 45 فَبِأَيِّ =şimdi hangi? آلَاءِ =nimetlerini رَبِّكُمْ =Rabbinizin تُكَذِّبَانِ =yalanlıyorsunuz	Peki, Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz?	Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?	Öyleyse, Rabbinizin hangi nimet ve kudretini inkar edebilirsiniz?
55. 46 خَافَ =korkan وَلِمَنْ =kimseler için vardır رَبِّهِ =Rabbinin مَقَامٍ =divanında durmaktan جَنَّتَانِ =iki cennet	Rabbinin huzuruna çıkacağı andan korkanlara cennette bir konut verilecektir.	Rabbının makamından korkana iki cennet vardır.	Rablerinin huzuruna korku içinde çıkanlar için iki (cennet) bahçe(si hazırlanmıştır.)
55. 47 فَبِأَيِّ =şimdi hangi? آلَاءِ =nimetlerini رَبِّكُمْ =Rabbinizin تُكَذِّبَانِ =yalanlıyorsunuz	Peki, Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz?	Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?	Öyleyse, hangi nimet ve kudretini inkar edebilirsiniz Rabbinizin?
55. 48 دَوَاتَا =ikisinin de vardır أَفْنَانٍ =çeşitli ağaçları meyvaları	Bu cennet konutlarının bahçeleri sık dallı ağaçlarla kaplıdır.	Her ikisi çeşit çeşit ağaçlarla doludur.	Türlü türlü harika renkler (ile bezenmiş iki bahçe).
55. 49 فَبِأَيِّ =şimdi hangi? آلَاءِ =nimetlerini رَبِّكُمْ =Rabbinizin تُكَذِّبَانِ =yalanlıyorsunuz	Peki, Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz?	Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?	Öyleyse, hangi nimet ve kudretini inkar edebilirsiniz Rabbinizin?
55. 50 عَيْنَانِ =iki kaynak فِيهِمَا =ikisinde de vardır تَجْرِيَانِ =akıp giden	Bu iki konutta birer pınar akmaktadır.	İkisinde de akmakta olan iki pınar vardır.	Bu iki (bahçenin her birin)de iki çeşme akacak.
55. 51 فَبِأَيِّ =şimdi hangi? آلَاءِ =nimetlerini رَبِّكُمْ =Rabbinizin تُكَذِّبَانِ =yalanlıyorsunuz	Peki, Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz?	Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?	Öyleyse, Rabbinizin hangi nimet ve kudretini inkar edebilirsiniz?
55. 52 مِنْ كُلِّ =hepsinden فِيهِمَا =ikisinde de vardır زَوْجَانِ =iki çift فَاكْهَةِ =meyvaların	Bu konutların bahçelerindeki ağaçlarda her meyvanın iki çeşidi vardır.	İkisinde de her tür meyveden çift çift vardır.	İkisinde de her meyveden iki cins bulunacak.
55. 53 فَبِأَيِّ =şimdi hangi? آلَاءِ =nimetlerini رَبِّكُمْ =Rabbinizin تُكَذِّبَانِ =yalanlıyorsunuz	Peki, Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz?	Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?	Öyleyse, Rabbinizin hangi nimet ve kudretini inkar edebilirsiniz?
55. 54 عَلَى فُرُشٍ =yataklara مُتَكئينَ =yaslanırlar مِنْ إِسْتَبْرَقٍ =kalın atlasan بِطَانِنُهَا =astarları وَجَنَى =ve devşirmesi (meyvelerin) الْجَنَّتَيْنِ =iki cennetin دَانٍ =yakındır	Bu konutlarda ağırılananlar atlasanları yaldızlı atlasan minderlere yaslanırlar. Her iki konutun bahçelerindeki ağaçların meyvaları yere yakındır, kolayca devşirilebilirler.	Hepsi de örtüleri atlasan döşemelere yaslanırlar. İki cennetin meyvelerini de kolayca toplarlar.	(İşte böyle bir cennette, kutsananlar) atlasan dokunmuş halılara uzanarak (hayat sürecekler); ve bu iki bahçenin meyvesi kolayca erişebilecekleri yerde bulunacak.
55. 55 فَبِأَيِّ =şimdi hangi? آلَاءِ =nimetlerini رَبِّكُمْ =Rabbinizin تُكَذِّبَانِ =yalanlıyorsunuz	Peki, Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz?	Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?	Öyleyse, Rabbinizin hangi nimet ve kudretini inkar edebilirsiniz?
55. 56 فِيهِنَّ =orada vardır قَاصِرَاتٍ =(eşlerine) diken (dilberler) الطَّرْفِ =bakışlarını إِنْسٍ =insan أَمْ يَطْمِئِنَّهُنَّ =onlara temas etmemiştir وَلَا جَانٌ =ne de cin قَبْلَهُمْ =bunlardan önce	Bu konutlarda gözleri erkeklerinden başkasını görmeyen, daha önce ne insan ve ne de cin kökenli bir erkeğin, el değdirmediği eşler vardır.	Oralarda bakışlarını yalnız eşlerine çevirmişler vardır ki, daha önce kendilerine ne bir insan, ne de bir cinn dokunmuştur.	Bu (bahçe)lerde, ne insanın ne de görünmez bir varlığın daha önce hiç dokunmadığı yumuşak bakışlı eşler bulunacak.
55. 57 فَبِأَيِّ =şimdi hangi? آلَاءِ =nimetlerini رَبِّكُمْ =Rabbinizin تُكَذِّبَانِ =yalanlıyorsunuz	Peki, Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz?	Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?	Öyleyse, hangi nimet ve kudretini inkar edebilirsiniz Rabbinizin?
55. 58 الْيَاقُوتُ =yakut كَأَنَّهُنَّ =sanki onlar وَالْمَرْجَانُ =ve mercandırlar	O eşler sanki birer yakut ve mercandırlar.	Sanki onlar yakut ve mercandırlar.	İncilerin ve yakutların (güzelliği) gibi (muhteşem güzellikler vaad edildiği zaman.)
55. 59 فَبِأَيِّ =şimdi hangi? آلَاءِ =nimetlerini رَبِّكُمْ =Rabbinizin تُكَذِّبَانِ =yalanlıyorsunuz	Peki, Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz?	Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?	hangi nimet ve kudretini inkar edebilirsiniz Rabbinizin?
55. 60 هَلْ =değil midir? جَزَاءُ =karşılığı الإِحْسَانُ =iyilik إِلَّا =yalnız الإِحْسَانِ =iyiliğin	İyiliğin, iyilikten başka bir karşılığı olabilir mi?	İhsanın karşılığı, ihsandan başkası mıdır?	İyiliğin karşılığı iyilikten başka bir şey olabilir mi?
55. 61 فَبِأَيِّ =şimdi hangi? آلَاءِ =nimetlerini رَبِّكُمْ =Rabbinizin تُكَذِّبَانِ =yalanlıyorsunuz	Peki, Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz?	Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?	O halde, hangi nimet ve kudretini inkar edebilirsiniz Rabbinizin?
55. 62 وَمِنْ دُونِهِمَا =ikisinin ötesinde var جَنَّتَانِ =iki cennet (daha)	Bu iki cennet konutunda ali düzeyde iki cennet konutu daha vardır.	O ikisinden başka iki cennet daha vardır.	Ve o ikisinin yanında (başka) iki bahçe daha olacak;
55. 63 فَبِأَيِّ =şimdi hangi? آلَاءِ =nimetlerini رَبِّكُمْ =Rabbinizin تُكَذِّبَانِ =yalanlıyorsunuz	Peki, Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz?	Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?	o halde, hangi nimet ve kudretini inkar edebilirsiniz Rabbinizin?

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
55. 64	مُذْهَبَانِ=yemyeşildirler	Bu konutların renk-leri koyu yeşildir.	Koyu yeşildirler.	Yemyeşil iki (bahçe).
55. 65	فَبِأَيِّ آلَاءِ=nimetlerini رَبِّكُمَا=Rabbinizin تُكْذِبَانِ=yalanlıyorsunuz	Peki, Rabbinizin hangi nimetini ya- lanlıyorsunuz?	Şu halde Rabbi- nizin hangi ni- metlerini yalan sayabilirsiniz?	O halde, hangi nimet ve kudretini inkar edebilirsiniz Rabbinizi?
55. 66	عَيْنَانِ=iki kaynak فِيهِمَا=ikisinde de vardır نَضَّاخَتَانِ=fışkıran	İki konutta sürekli kaynayan iki pınar vardır:	İkisinde de dur- madan fışkıran iki kaynak vardır.	Bu iki (bahçe)nin (her birinde) iki kaynak fışkıracak.
55. 67	فَبِأَيِّ آلَاءِ=nimetlerini رَبِّكُمَا=Rabbinizin تُكْذِبَانِ=yalanlıyorsunuz	Peki, Rabbinizin hangi nimetini ya- lanlıyorsunuz?	Şu halde Rabbi- nizin hangi ni- metlerini yalan sayabilirsiniz?	O halde, hangi nimet ve kudretini inkar edebilirsiniz Rabbinizi?
55. 68	فَاِكِهَةً=meyva فِيهِمَا=ikisinde de vardır وَنَخْلٌ=ve hurma وَرُمَّانٌ=ve nar	İki konutun bahçe-lerinde de çeşitli meyva, hurma ve nar ağaçları vardır.	İkisinde de mey- veler, hurma ve nar vardır.	Onların ikisinde de (çeşit çeşit meyveler), hurmalar ve narlar olacak.
55. 69	فَبِأَيِّ آلَاءِ=nimetlerini رَبِّكُمَا=Rabbinizin تُكْذِبَانِ=yalanlıyorsunuz	Peki, Rabbinizin hangi nimetini ya- lanlıyorsunuz?	Şu halde Rabbi- nizin hangi ni- metlerini yalan sayabilirsiniz?	O halde, hangi nimet ve kudretini inkar edebilirsiniz Rabbinizi?
55. 70	فِيهِنَّ=onlarda vardır خَيْرَاتٌ=iyi huylu (kadınlar) حِسَانٌ=güzel	O konutlarda iyi huylu, güzel kadın- lar vardır.	Orada huyları güzel, yüzleri güzel kadınlar vardır.	Ve bu (bahçeler)de (her)şeyin en muhte- şemi ve en güzeli bu- lunacak.
55. 71	فَبِأَيِّ آلَاءِ=nimetlerini رَبِّكُمَا=Rabbinizin تُكْذِبَانِ=yalanlıyorsunuz	Peki, Rabbinizin hangi nimetini ya- lanlıyorsunuz?	Şu halde Rabbi- nizin hangi ni- metlerini yalan sayabilirsiniz?	O halde, hangi nimet ve kudretini inkar edebilirsiniz Rabbinizi?
55. 72	مَقْصُورَاتٌ=kapanmış حُورٌ=huriler فِي الْخِيَامِ=çadırlara	O kadınlar ceylan gözlüdürler ve ça- dırlarının dışına hiç çıkmazlar.	Otağlar içinde korunmuş huriler vardır.	(Kutsananlar, orada, harika) çadırlarda saf ve çekingen, yumu- şak huylu eşleri (ile birlikte yaşayacaklar).
55. 73	فَبِأَيِّ آلَاءِ=nimetlerini رَبِّكُمَا=Rabbinizin تُكْذِبَانِ=yalanlıyorsunuz	Peki, Rabbinizin hangi nimetini ya- lanlıyorsunuz?	Şu halde Rabbi- nizin hangi ni- metlerini yalan sayabilirsiniz?	O halde, hangi nimet ve kudretini inkar edebilirsiniz Rabbinizi?
55. 74	لَمْ يَطْمِئِنَّ=onlara temas etmemiştir أَنْسٌ=insan وَلَا جَانٌ=ne de cin قَبْلَهُمْ=bunlardan önce	Daha önce onlara ne cin ne insan kökenli hiçbir er- keğin eli değme- miştir.	Bunlardan önce kendilerine ne bir insan, ne de bir cin dokun- muştur.	Daha önce ne bir in- sanın ne de görün- mez varlığın dokun- madığı (eşler).
55. 75	فَبِأَيِّ آلَاءِ=nimetlerini رَبِّكُمَا=Rabbinizin تُكْذِبَانِ=yalanlıyorsunuz	Peki, Rabbinizin hangi nimetini ya- lanlıyorsunuz	Şu halde Rabbi- nizin hangi ni- metlerini yalan sayabilirsiniz?	O halde, hangi nimet ve kudretini inkar edebilirsiniz Rabbinizi?
55. 76	مُتَكَيِّئِينَ=yaslanırlar عَلَى رَفْرَفٍ=yastıklara وَعِشْقَرِيٍّ=ve döşeklere خَضِرٌ=yeşil حِسَانٌ=harikulade güzel	Bu konutlarda ağırlananlar yeşil yastıklara ve güzel işlemeli minderlere yaslanırlar.	Yeşil yastıklara ve güzel işlemeli döşeklere yasl- nırlar.	(Onlar, böyle bir cen- nette) yeşil çimenler ve harikulade güzel- likte halılar üzerinde uzanarak (hayat sü- recekler).
55. 77	فَبِأَيِّ آلَاءِ=nimetlerini رَبِّكُمَا=Rabbinizin تُكْذِبَانِ=yalanlıyorsunuz	Peki, Rabbinizin hangi nimetini ya- lanlıyorsunuz?	Şu halde Rabbi- nizin hangi ni- metlerini yalan sayabilirsiniz?	O halde, hangi nimet ve kudretini inkar edebilirsiniz Rabbinizi?
55. 78	رَبِّكَ=Rabbinin اسْمٌ=adı تَبَارَكَ=ne yücedir الْجَلَالِ=büyüklük ذِي= sahibi وَالْإِكْرَامِ=ve ikram	Kerem sahibi, ulu Rabbinin adı ne yücedir!	Celal ve ikram sahibi Rabbinin adı ne yücedir.	İhtişam sahibi ve ke- rim Rabbinin ismi ne yücedir!
56. 1	إِذَا=zaman وَقَعَتْ=olduğu الْوَأَقِعَةُ=olacak vak'a	Kıyamet koptuğu zaman,	Kıyamet koptuğu zaman,	Gerçekleşecek olan (sonunda) gerçekle- ştiği zaman,
56. 2	لَوْفَعَتْهَا=onun oluşunu لَيْسَ=yoktur كَاذِبَةٌ=yalanlayacak	Onu hiç kimse ya- lanlayamayacaktır.	Onun vukuunu hiç bir yalanlayı- cı yoktur.	onun yalan olmadığı apaçık ortaya çık- acaktır;
56. 3	رَافِعَةً=yükselticidir خَافِضَةً=o alçaltıcıdır	O kimini alçaltır, kimini de yükseltir.	O; alçaltıcı, yük- selticidir.	o, (bazılarını) alçal- tan, (diğerlerini) yü- celten(dir)!
56. 4	إِذَا=zaman رُجَّتِ=sarsıldığı الْأَرْضُ=yer رَجَاً=şiddetle sarsılarak	Yeryüzü şiddetle sarsıldığı zaman.	Yer; sarsıldıkça sarsıldığı;	Yer (şiddetli) bir sar- sıntı ile sarsıldığında,
56. 5	وَبُسَّتِ=ve serpildiği (zaman) الْجِبَالُ=dağlar بَسًا=serpildikçe	Dağlar parampar- ça olup,	Dağlar, ufalan- dıkça ufalandığı;	ve dağlar ufalana ufa- lana,
56. 6	فَكَانَتْ=haline geldiği (zaman) هَبَاءٌ=toz duman مُنْبَتًا=dağılan	Toz halinde boşlu- ğa dağıldığı za- man.	Dağılmış toz ha- line geldiği za- man;	toz toprak haline gel- diğinde
56. 7	وَكُنْتُمْ=ve sizler olduğunuz (zaman) أَرْوَاجًا=sınıf (grup) ثَلَاثَةً=üç	Sizler üç gruba ay- rıldığınız zaman.	Siz üç sınıf ol- muşsunuzdur:	(işte o Gün,) siz üç sınıf(a ayrılmış) ola- caksınız:
56. 8	فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ=sağın أَصْحَابُ=adamları مَا=ne (kutludurlar) الْمَيْمَنَةِ=sağın	Defterleri sağdan verilenler. Ne mut- lu onlara!	Sağcılar; o sağ- cılar ne mutlu- durlar.	Kiminiz doğruyu bul- muşlardan olacak. Ah! ne (mutlu) kimse- lerdir doğruyu bulmuş olanlar!
56. 9	وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ=solun أَصْحَابُ=adamları مَا=ne (uğursuzlardır) الْمَشْأَمَةِ=solun	Defterleri soldan verilenler. Vay ge- le başlarına!	Solcular; o sol- cular ne baht- sızdırlar.	Ve kiminiz kötülüğe batmışlardan olacak. Ah! ne (mutsuz) kim- selerdir kötülüğe batmış olanlar!
56. 10	وَالسَّابِقُونَ=ve öne geçenler ise السَّابِقُونَ=öne geçenler	Ve öncüler, hep önden gidenler.	Önde olanlar da öncüdürler.	Önde olanlar ise (ha- yatta iken, inanç ve güzel fiillerde) öne çı- kanlar olacak.
56. 11	إِشْتِهَاءِ=işte onlardır الْمُقَرَّبُونَ=yaklaştırılanlar	Onlar Allah'a ya- kındırlar.	İşte onlar en çok gözde olanlardır.	(Her zaman) Allah'a yakınlık sağlayanlar!
56. 12	فِي جَنَّاتٍ=cennetlerinde النَّعِيمِ=Nimet	Bol nimetli cennet- lerdedirler.	Naim cennetle- rindedirler.	(Onlar) esenlik ve mutluluk bahçelerin- de (yaşayacaklar,)
56. 13	ثَلَاثَةً=çoğu bir ümmettir مِنَ الْأَوَّلِينَ=öncekilerden	Çoğu öncü üm- metlerden,	Bir çoğu önceki-lerden,	çoğu eski zamanla- rın,
56. 14	وَقَلِيلٌ=ve birazı da مِنَ الْآخِرِينَ=sonrakilerden	Birazı da sonraki- lerdendir.	Birazı da sonra- kilerden.	ama (sadece) pek azı sonraki dönemlerin (insanları).
56. 15	عَلَى=üzerindedirler سُرُرٍ=tahtlar مَوْضُونَةٍ=altın ve cevahirle işlenmiş	Altın işlemeli taht- larda otururlar.	Murassa tahtlar üzerindedirler.	Onlar, altın işlemeli mutluluk tahtlarına (kurulacaklar),
56. 16	مُتَكَيِّئِينَ=yaslanırlar عَلَيْهَا=onların üzerinde	Karşılıklı olarak bu tahtlara kurulurlar.	Karşılıklı olarak üzerinde yasla- nırlar.	(ve) birbirlerine (sevgi ile) bakarak uzana- caklar.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
56. 17	كَارِشِيكَلِيكَ=karşılıklı عَلَيْهِمْ=çevrelerinde يَطُوفُ=dolaşır وَلَدَانُ=gençler مُخَلَّدُونَ=ebedi yaşamağa erdirilmiş	Hiç ölmeyecek genç hizmetçiler aralarında dolaşır,	Ölümsüz civanlar etraflarında dolaşırlar.	Onları ölümsüz gençlikler bekleyecek,
56. 18	وَابْرِيْقَ=ve ibrikler بِاِكْوَابِ=testilerle وَكَاسٍ=ve kadehlerle مِنْ مَّعِينٍ=kaynağından doldurulmuş	Gürül gürül akan bir çeşmeden doldurulmuş testiler, ibrikler ve kadehlerle.	Main' den büyük kaplarla, ibrikler ve kadehlerle.	tertemiz kaynakların suyundan doldurulmuş kaseler, ibrikler ve fincanlarla,
56. 19	عَنْهَا=ondan لَا يُصَدَّعُونَ=başları ağrıtmayan وَلَا يُنْزَفُونَ=ve akılları gidermeyen	Bu içki ne başlarını ağrıtır, ne de sarhoş eder.	Ondan baş ağrısına uğratılmayacakları gibi, akılları da giderilmez.	ne kafalarını dumanlayan ne de onları sarhoş eden (bir su)
56. 20	مِمَّا=şeylerden وَفَاكِهَةٍ=ve meyva(lar) يَتَخَيَّرُونَ=beğendikleri	Hoşlarına giden meyvalarla,	Beğenecekleri meyveler,	ve seçebilecekleri her çeşit meyveyle,
56. 21	طَيْرٍ=kuş وَلَحْمٍ=ve eti مِمَّا يَسْتَهْجُونَ=canlarının çektiği	İştahla yiyecekleri kuş etleri ile,	Kuş eti, içlerinin çektiğinden.	ve canlarının çekebileceği her çeşit kuş etiyile.
56. 22	عَيْنٍ=iri gözlü وَوُحُورٍ=ve huriler	Onlara iri gözlü huriler sunulur,	Şahin gözlü huriler de;	Ve en güzel gözlü saf ve temiz eşler (yanlarında olacak),
56. 23	الْمَكْنُونِ=saklı اللَّوْلُؤِ=inciler كَأَمْثَالِ=gibi	Tıpkı sedefteki inciler gibi.	Saklı inci misali.	kabuklarının içinde saklı bulunan inciler gibi.
56. 24	بِمَا=nedeniyle كَانُوا يَعْمَلُونَ=yaptıkları جَزَاءً=karşılık olarak	Yaptıkları iyiliklerin karşılığı olarak,	Yapmakta olduklarına karşılık olarak.	(Hayatta iken) yaptıklarının bir ödülü (olacak bu).
56. 25	فِيهَا=orada لَا يَسْمَعُونَ=işitmezler لَعْوًا=boş bir söz وَلَا تَأْتِيْمَا=ve ne de günaha sokan bir laf	Orada ne boş ve ne günah içerikli bir söz işitirler.	Orada ne boş bir laf, ne de günaha sokacak birşey işitmezler.	Orada ne boş konuşmalar duyacaklar, ne de günaha yönelten bir çağrı,
56. 26	سَلَامًا=selam قِيلًا=denilir يَالْنِزْجَا=yalnızca سَلَامًا=selam	İşittikleri tek söz «selâm, selâm» dır.	Yalnız selama karşılık; selam, denir.	ama sadece iç sükuneti ve barış müjdesi.
56. 27	مَا=nedir الْيَمِينِ=s sağın وَأَصْحَابُ=adamları الْيَمِينِ=s sağın أَصْحَابُ=adamları	Defterleri sağdan verilenler. Ne mutlu onlara!	Sağcılar; ne bahtıyardı o sağcılar.	Dürüst ve erdemli bir hayat yaşayanlara gelince, nedir bu dürüst ve erdemli hayat sürenler(in ödülü)?
56. 28	سِدْرٍ=sedir ağaçları فِي=içindedirler مَخْضُودٍ=dikensiz	Onlar dikensiz sedir ağaçları,	Dikensiz kiraz,	(Onlar,) meyve dolu sidre ağaçları arasında (bulacaklar kendilerini),
56. 29	مَنْضُودٍ=meyva dizili وَوَطْلَحٍ=ve muzlar	Meyva yüklü muz ağaçları arasında,	Salkımları sarkıtmış muz ağaçları,	çiçeklerle bezenmiş akasyalar,
56. 30	مَمْدُودٍ=uzamış وَوَظْلٍ=ve gölge(ler)	Kesintisiz gölgeler altında,	Yayılmış gölge,	genişçe yayılmış gölgeler,
56. 31	مَسْكُوبٍ=fışkıran وَوَمَاءٍ=ve sular	Çağlayan akarsu boylarında,	Çağlayan su,	fışkıran sular,
56. 32	كَثِيرَةٍ=pek çok وَفَاكِهَةٍ=ve meyvalar	Bol meyvalar yanında,	Bir çok meyve,	ve bol bol meyveler,
56. 33	لَا مَقْطُوعَةٍ=tükenmeyen وَلَا مَمْنُوعَةٍ=ve yasaklanmayan	Sürekli ve yasaksız,	Bitip tükenmeyen ve yasaklanmayan.	hiç eksilmeyen, hiç tükenmeyen.
56. 34	وَفُرُشٍ=ve döşekler (üstündedirler) مَرْفُوعَةٍ=yükseltilmiş	Yüksek döşekler üzerindedirler.	Yükseltilmiş döşekler üstündedirler.	Ve yüceltilmiş eşler(i onlarla olacak):
56. 35	أَنشَأْنَاهُنَّ=kadınları inşa' etmişizdir إِنَّا=biz إِنشَاءً=(yeni bir) inşa' ile	Biz oradaki hurileri yeniden yarattık.	Gerçekten Biz; onları, yeni bir yaratılışla yarattık.	çünkü, Biz onları yenilenmiş bir hayatta tekrar var etmiş olacağız,
56. 36	فَجَعَلْنَاهُنَّ=bakireler أَبْكَارًا=	Onları bakire yaptık.	Ve onları el değmemişler kıldık.	ve bakireler olarak dirliteceğiz,
56. 37	أَتْرَابًا=hep yaşıt عُرْبًا=sevgililer	Eşlerine aşık ve onlarla aynı yaşta,	Eşlerine düşkün hep bir yaştlar.	sevgi dolu ve uyum içinde,
56. 38	الْيَمِينِ=s sağın لَأَصْحَابِ=adamları için	Defterleri sağdan verilenler için,	Sağcılar için.	dürüst ve erdemli olanlarla:
56. 39	مِنَ الْأَوَّلِينَ=öncekilerdendir ثَلَاثة=bir bölümü	Bunların bazıları eski ümmetlerden,	Bir çoğu öncekilerden,	bir kısmı eski zamanlardan,
56. 40	وَوَثَلَةٍ=bir bölümü de مِنَ الْآخِرِينَ=sonrakilerdendir	Bazıları da sonrakilerdendir.	Bir çoğu da sonrakilerdendir.	bir kısmı da sonraki zamanlardan.
56. 41	مَا=nedir الشِّمَالِ=solun وَأَصْحَابُ=adamları الشِّمَالِ=solun أَصْحَابُ=adamları	Defterleri soldan verilenler. Vay gele başlarına!	Solcular da. Solcular kimlerdir?	Kötülükte ısrar edenlere gelince, nedir bu kötülük ısrarcıları(nın cezası)?
56. 42	سَمُومٍ=iliklere işleyen bir ateş فِي=içindedirler وَوَحِيمٍ=ve kaynar su	Onlar gözeneklerine işleyen kavurucu bir rüzgar önünde ve kaynar su içinde,	Kızgın ateşte, kaynar sulardadırlar.	(Onlar,) kavurucu rüzgarlar ve yakıcı bir ümitsizlik içinde (bulacaklar kendilerini),
56. 43	وَوَظْلٍ=ve gölgededirler مِنْ يَحْمُومٍ=kara dumandan	Kara ve boğucu bir dumanın gölgesi altındadırlar.	Ve kapkara dumandan bir gölge içindedirler.	ve siyah duman gölgesinde,
56. 44	لَا بَارِدٍ=serin olmayan وَلَا كَرِيمٍ=ve faydası olmayan	Ne serinliği ve ne de okşayıcılığı var.	Ne serindir, ne de hoştur.	ne serinleten, ne de rahatlatan (bir gölge).
56. 45	قَبْلَ=önce كَانُوا=idiler إِنَّهُمْ=çünkü onlar ذَلِكَ=bundan مُتَرَفِّينَ=varlık içinde şımartılmış	Çünkü onlar vakiyle varlık içinde azıtmışlardı.	Çünkü onlar; bundan önce refahla şımartmışlardı.	Çünkü, geçmişte onlar kendilerini tamamen hazlara kaptırmışlardı,
56. 46	يُصِرُّونَ=ısrar وَكَانُوا=ve ediyorlardı عَلَى الْجَنَّةِ=günahı işlemekte الْعَظِيمِ=büyük	Büyük günahı (Allah'a ortak koşmayı) işlemekte ısrar ediyorlardı.	Ve büyük günah işlemekte direnip dururlardı.	çirkin günahlar işlemekte inat ediyorlardı,
56. 47	وَكَانُوا يَقُولُونَ=ve diyorlardı ki إِنْدَا=zaman mı? وَمِثْنَا=biz öldükten وَوَكْنَا=ve olduğumuz ثَرَابًا=toprak وَوَعِظَامًا=ve kemik yığını إِنْنَا=biz mi?	«Ölüp toprak ve kemik yığını olduktan sonra, biz yeniden mi diriltileceğiz?»	Ve derlerdi ki: Öldüğümüzde, toprak ve kemik yığını olduğumuzda mı, gerçekten biz mi yeniden diriltileceğiz?	ve diyorlardı ki: Ne Yani! Biz ölüp de toz ve kemik yığını haline geldikten sonra mı diriltileceğiz yeniden?

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
لَمَبْعُوثُونَ=bir daha diriltileceğiz			
56. 48 الْأُولُونَ =önceki أَوَابَاؤُنَا =atalarımız da mı?	Eski atalarımız da mı?» diyorlardı.	Önce gelmiş geçmiş atalarımız da mı?	Ve eski atalarımız da mı?
56. 49 الْأَوَّلِينَ =öncekiler de إِنَّ =şüphesiz قُلْ =de ki وَالْآخِرِينَ =sonrakiler de	De ki: «Öncekiler de, sonrakiler de.»	De ki: Şüphesiz hem öncekiler, hem sonrakiler,	De ki: Daha önce yaşamış olanlar da, sonrakiler de
56. 50 لَمَجْمُوعُونَ =mutlaka toplanacaklardır يَوْمَ =bir günün إِلَى مِيقَاتٍ =buluşma vakti için مَعْلُومٌ =belli	Belirlenmiş bir günün randevusunda bir araya getirileceklerdir.	Belli bir günün belli bir vaktinde mutlaka toplanacaklardır.	(yalnızca Allah tarafından) bilinen bir Gün'ün belirlenmiş olan bir vaktinde bir araya getirilecekler;
56. 51 إِيَّهَا =ey إِنَّكُمْ =siz de ثُمَّ =sonra الْمُكَذِّبُونَ =yalanlayıcılar الضَّالُّونَ =sapık	Sonra siz, ey sapık yalanlayıcılar,	Sonra gerçekten siz ey sapıklar, yalanlayıcılar;	ve o zaman, siz ey yoldan sapmış ve hakikati yalanlamış olanlar,
56. 52 لَا كَلُونَ =mutlaka yiyecekler مِنْ زَقُومٍ =bir Zakkum مِنْ شَجَرٍ =ağacından	Size kesinlikle Zakkum ağacının meyvası yedirilecektir.	Muhakkak ki yiyeceksiniz zakkum ağacından.	siz kesinlikle ağulu meyve ağacından tadacaksınız,
56. 53 فَمَالِئُونَ =dolduracaklar مِنْهَا =onunla الْبُطُونَ =karınları(nı)	Onunla karınlarınız doldurulacaktır.	Karınlarınızı dolduracaksınız hep ondan.	ve karnınızı onunla dolduracaksınız,
56. 54 فَسَارِبُونَ =içeceklerdir عَلَيْهِ =üzerine مِنْ الْحَمِيمِ =kaynar su	Üzerine de kaynar su içeceksiniz.	Üstüne de içeceksiniz o kaynar sudan.	ve yakıcı ümitsizliği (yudum yudum) içeceksiniz,
56. 55 فَسَارِبُونَ =içeceklerdir شَرْبٍ =içiş gibi الْهِيمِ =susuz develerin	Onu, içtikçe susayan develer gibi içeceksiniz.	Susamış develerin suya saldırışı gibi içeceksiniz.	doymak bilmez susuz develerin içişi gibi içeceksiniz!
56. 56 نُزُلُهُمْ =onların ağırlanışı هَذَا =işte böyledir الدِّينِ =ceza يَوْمَ =gününde	Onlar hesap günü işte böyle ağırlanacaklardır.	İşte ceza günü onlara sunulacak ziyafet budur.	Hesap Günü onların karşılanışı işte böyle olacak!
56. 57 خَلَقْنَاهُمْ =sizi yarattık نَحْنُ =biz فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ =doğrulamanız gerekmez mi?	Sizleri yaratan biziz, bunu onaylasanıza.	Sizi; Biz, yarattık. Hala tasdik etmez misiniz?	Sizi yaratan Biziz, (ey insanlar!) Öyleyse neden hakikati kabul etmezsiniz?
56. 58 أَفَرَأَيْتُمْ =gördünüz mü? مَا تُمْنُونَ =akıttığınız meniyi	Fışkırttığınız meniyi görüyor musunuz?	Söyleyin öyleyse; dökmekte olduğunuz menidir?	Attığınız o (tohum)u hiç düşündünüz mü?
56. 59 تَخْلُقُونَهُ =onu yaratıyorsunuz أَأَنْتُمْ =siz mi? الْخَالِقُونَ =yaratıcılar أَمْ نَحْنُ =yoksa biz miyiz?	Onu siz mi yaratıyorsunuz, yoksa onu yaratan biz miyiz?	Onu siz mi yaratıyorsunuz, yoksa yaratanlar Biz miyiz?	Onu yaratan siz misiniz, yoksa Biz miyiz onun yaratılışının kaynağı?
56. 60 بَيْنَكُمْ =aranızda قَدَرْنَا =takdir eden نَحْنُ =biziz نَحْنُ =bizim وَمَا =ve değildir الْمَوْتِ =ölümü يَمَسُّبُوقِينَ =önümüze geçilmiş	Ölümü aranızda plânlayan bizim. Hiç kimse bizim önümüze geçemez.	Biz, takdir ettik aranızda ölümü. Ve Biz, önüne geçilecekler değiliz.	Ölümün sizin aranızda (her zaman geçerli) olmasını emrettik: ama hiçbir şey Bizi alıkoyamaz
56. 61 عَلَى أَنْ نُبَدِّلَ =sizin yerinize getirelim أَمْثَالَكُمْ =benzerlerinizi وَنُنْشِئَكُمْ =ve sizi yeniden inşa' edelim فِي مَا =bir biçimde لَا تَعْلَمُونَ =bilmediğiniz	Amacımız benzerlerinizi yerinize geçirmek ve hepinizi bilmediğiniz bir alemde yeniden diriltmektir.	Yerinize benzerlerinizi getirmekte ve sizi bilemeyeceğiniz bir yaratılışla tekrar var etmekte.	varoluşunuzun tabiatını değiştirmekten ve (henüz) size malum olmayan bir şekilde sizi (yeniden) var etmektен.
56. 62 عَلِمْتُمْ =bildiniz وَلَقَدْ =andolsun الْأُولَى =ilk النَّشْأَةَ =yaratmayı فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ =düşünüp ibret almaz mısınız?	İlk yaratılmayı bildiniz. Bunu düşünüp ders alsanıza!	Andolsun ki; ilk yaratılışınızı bildiniz. İyice düşünmeli değil misiniz?	Ve (mademki) baştaki yaratılışınızı(n mucizevi bir olay olduğunu) biliyorsunuz; öyleyse, neden (Bizim hakkımızda) düşünüp dersler çıkarmazsınız?
56. 63 أَفَرَأَيْتُمْ =gördünüz mü? مَا تَحْزَنُونَ =ektiğinizi	Ektiğiniz tohumu görüyor musunuz?	Şimdi Bana; ekmekte olduğunuzu haber verin.	Toprağa ektiğiniz tohumu hiç düşündünüz mü?
56. 64 تَزْرَعُونَهُ =onu bitiyorsunuz أَأَنْتُمْ =siz mi? الزَّارِعُونَ = bitirenler أَمْ نَحْنُ =yoksa biz miyiz?	Onu siz mi bitiriyorsunuz, yoksa onu bitiren biz miyiz?	Onu, siz mi bitiriyorsunuz, yoksa Biz miyiz, bitirenler?	Onu büyütüp yeşerten siz misiniz, yoksa Biz miyiz onun büyüyüp yeşermesinin sebebi?
56. 65 لَجَعَلْنَاهُ =onu yapardık لَوْ نَشَاءُ =dileseydik فَطَلْتُمْ =dururdunuz حُطَامًا =kuru bir çöp تَفْكَهُونَ =sızlanıp	Eğer isteseydik o ekinlerinizi ot kırınlarına dönüştürürdük de şaşakalırdınız.	Dilersek Biz, onu çöçöp yaparız da şaşar kalırsınız.	(Çünkü,) dileseydik, onu kuru bir çöpe döndürürdük ve siz hayret (ve dehşet) içinde kalırdınız:
56. 66 لَمَغْرُمُونَ =borçlandık إِنَّا =biz	Derdiniz ki; «Biz borca battık.»	Doğrusu borç altına girdik,	Eyvah, mahvolduk!
56. 67 نَحْنُ =biz بَلْ =doğrusu مَحْرُومُونَ =yoksun bırakıldık	Daha doğrusu her şeyimizi kaybettik.	Daha doğrusu biz mahrumlarız.	Yok yok, aslında (geçinme imkanlarımızdan) mahrum bırakıldık! (diyerek).
56. 68 أَفَرَأَيْتُمْ =baktınız mı? الْمَاءِ =suya الَّذِي تَشْرَبُونَ =içtiğiniz	İçtiğiniz suyu görüyor musunuz?	Söyleyin Bana şimdi, içmekte olduğunuz suyu;	Hiç içtiğiniz suyu düşündünüz mü?
56. 69 أَنْزَلْنَاهُ =onu indirdiniz أَأَنْتُمْ =siz mi? نَحْنُ =yoksa biz miyiz? مِنَ الْمَزْنِ =buluttan الْمُنْزِلُونَ =indirenler	Onu siz mi buluttan yere indiriyorsunuz, yoksa onu indiren biz miyiz?	Onu buluttan siz mi indirdiniz, yoksa Biz miyiz indirenler?	Siz mi onu bulutlardan indirdiniz, yoksa Biz miyiz onun yere inmesini sağlayan?
56. 70 لَجَعَلْنَاهُ =onu yapardık لَوْ نَشَاءُ =dileseydik أُجَابًا =tuzlu فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ =şükretmez misiniz?	Eğer isteseydik onu acı yapardık. Şükretsenize!	İsteseydik onu tuzlu bir su kıldık. Öyleyse şükretmeli değil misiniz?	(O tatlı bir su şeklinde iner, ama) dileseydik yakacak kadar tuzlu ve acı yapabilirdik. Öyleyse neden (Bize) şükretmiyorsunuz?
56. 71 أَفَرَأَيْتُمْ =gördünüz mü? النَّارَ =ateşi الَّتِي تُورُونَ =çıkardığınız	Tutuşturdüğunuz ateşi görüyor musunuz?	Söyleyin bana, şimdi çıkmakta olduğunuz ateşi,	Hiç tutuşturduğunuz ateşi düşündünüz mü?
56. 72 أَنْشَأْتُمْ =yarattınız أَأَنْتُمْ =siz mi? نَحْنُ =yoksa biz miyiz? شَجَرَتَهَا =onun ağacını الْمُنْشِئُونَ =yaratanlar	Onun ağacını siz mi yaratıyorsunuz, yoksa onu yaratan biz miyiz?	Onun ağacını siz mi yarattınız, yoksa Biz miyiz yaratanlar?	Ateşin yakıtı olarak görevlendirilen ağacı var eden siz misiniz, yoksa Biz miyiz onun varoluşunun sebebi?
56. 73 نَذْكُرُهُ =bir ibret جَعَلْنَاهَا =onu yaptık نَحْنُ =biz وَمَتَاعًا =ve bir fayda لِلْمُقْوِينَ =çölden gelip geçenlere	Biz onu hem düşündürücü, ibret verici bir uyarıcı, hem de ihtiyacı olanlar için bir yararlanma kaynağı olarak yarattık.	Biz, onu bir ibret ve konaklayanlar için faydalı kıldık.	Onu (Bizi) hatırlamanı(zı)n bir vasıtası ve (hayatlarının) yabaniliği içinde kaybolmuş ve acıkıp susamış bütün insanlar için bir rahatlama vasıtası yaptık.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
56. 74 يَسْمِعُ =öyleyse yücelt أَسْمِعُ =adını رَبِّكَ =Rabbinin الْعَظِيمُ =büyük	Öyleyse yüce Rabbinin adını noksanlıklardan tenzih et.	Öyleyse Rabbinin o büyük adıyla tesbih et.	Öyleyse kudret sahibi Rabbinin ismini yücelt!
56. 75 قَالَ =hayır أَقْسِمُ =yemin ederim بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ =yıldızların	Yıldızların yörüngeleri üzerine yemin ederim ki;	Hayır yıldızların yerleri üzerine yemin ederim;	Hayır, (bu Kuran'ın) parçalar halinde indirilişini tanıklığa çağırıyorum,
56. 76 وَإِنَّهُ =muhakkak o لَقَسَمْتُ =bir yemindir أَوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمُ =büyük	Keşke bilseniz bu ne büyük bir yemindir	Gerçekten bilseniz bu, büyük bir yemindir.	eğer bilseniz bu en güçlü bir teyiddir!
56. 77 وَإِنَّهُ =O لَفَرَّانٌ =elbette bir Kur'an'dır كَرِيمٌ =değerli	Bu kitap, yüce Kur'an'dır.	Şüphesiz o; şerefli bir Kur'an'dır.	O, gerçekten değerli bir hitabedir,
56. 78 مَكْنُونٍ =saklı فِي كِتَابٍ =bir Kitaptadır	Aslı (Allah katındaki) bir kitapta saklıdır.	Korunmuş bir kitaptadır.	sağlam korunan ilahi kelim içinde (insana tebliğ edilmiş)tir
56. 79 إِلَّا =başkası لَا يَمَسُّهُ =ona dokunmaz الْمُطَهَّرُونَ =temizlerden	Ona sadece temiz kimseler el sürebilir.	Ona arınmış olanlardan başkası dokunamaz.	ki ona ancak (kalben) temiz olanlar dokunabilir:
56. 80 مِنْ رَبِّ =Rabbinden تَنْزِيلٍ =indirilmiştir الْعَالَمِينَ =alemlerin	O, Allah tarafından indirilmiştir.	Alemlerin Rabbinden indirilmedi.	bütün alemlerin Rabbinden (gelen) bir vahiy!
56. 81 أَنْتُمْ =siz الْحَدِيثِ =sözü أَفَبِهَذَا =şimdi bunu mu? مُذْهَبُونَ =küçümsüyorsunuz	Şimdi siz bu sözü bu mesajı hafife mi alıyorsunuz?	Siz, bu sözü mü küçümsüyorsunuz?	Şimdi böyle bir habere küçümseyerek mi bakıyorsunuz,
56. 82 رَزَقَكُمْ =rızınızı وَتَجْعَلُونَ =ve kılıyorsunuz? أَنْتُمْ تَكْذِبُونَ =yalanlamanızdan (ibaret)	Yalanlamayı kendinize rızık ve ileriye dönük birikim mi yapıyorsunuz?	Rızınızı yalanlamakla mı çıkarıyorsunuz?	ve hakikati yalanlamayı günlük gıdanız olarak mı görüyorsunuz?
56. 83 إِذَا =zaman بَلَغَتْ =(can) dayandığı فَقُولَا =ya ? الْحُقُومِ =boğaza	Canın boğaza dayandığı an var ya,	Hele can boğaza gelince;	Peki, öyleyse, (ölüm döşeğindeki bir adamın) boğazına (son nefesi) dayandığında,
56. 84 وَأَنْتُمْ =ve siz de حِينَئِذٍ =o zaman تَنْظُرُونَ =bakıp durursunuz	O sırada sizler gözlerinizi o can çekişen adama dkersiniz.	O vakit görürsünüz siz.	siz de (çaresiz bir şekilde) durup seyrederken,
56. 85 إِلَيْهِ =ona أَقْرَبُ =daha yakınız وَنَحْنُ =ve biz مِنْكُمْ =sizden وَلَكِنْ =fakat لَا تَبْصُرُونَ =siz görmezsiniz	Biz ona sizden daha yakınız, ama siz göremezsiniz.	Biz ona sizden daha yakınız, ama görmezsiniz.	ve (Bizi) görmediğiniz halde, Biz ona sizden daha yakinken:
56. 86 فَقُولَا =eğer iseniz إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ =cezalandırılmayacak	Eğer yeniden diriltilip hesaba çekilmeyecekseniz,	Madem ki ceza görmeyecekmisiniz,	peki öyleyse, eğer (Bize) bağımlı olmadı(ğınızı düşünüyor)sanız,
56. 87 إِنْ =eğer تَرْجِعُونَهَا =onu geri döndürsenize كُنْتُمْ =iseniz صَادِقِينَ =doğrulardan	Eğer söylediğiniz doğru ise o çıkmak üzere olan canı geriye döndürsenize!	Onu geri çevirsenize. Şayet sadıklar iseniz.	o (bitip tükenen hayatı) geri döndürebilir misiniz, eğer iddianızda haklı iseniz?
56. 88 إِنْ =eğer كَانَ =ise فَأَمَّا =ama مِنَ الْمُفَرِّينَ =yaklaşıtırlanlardan	Eğer ölmek üzere olan kişi Allah'a yakın olanlardan ise;	Eğer o kişi gözdelerden ise;	(Hepiniz ölümü tadacaksınız.) Eğer bir kimse Allah'a yaklaşanlardan olursa,
56. 89 فَرَوْحٌ =(O'na) rahatlık (vardır) وَرِيحَانٌ =ve güzel rızık (vardır) وَجَنَّتْ =ve cenneti (vardır) نَعِيمٌ =nimet	Esenlik, hoş kokulu çiçekler ve bol nimetli cennet onu bekliyor	Rahatlık, güzel rızık ve Naim cenneti.	(öteki dünyada onu) mutluluk, gönül rahatlığı ve bir esenlik bahçesi (bekler).
56. 90 إِنْ كَانَ =ise وَأَمَّا =ama مِنَ أَصْحَابِ =ashabından الْيَمِينِ =sağ	Eğer adam defteri sağdan verileceklerden ise,	Şayet sağcılardan ise;	Ve yine eğer bir kimse dürüst ve erdemli bir hayat sürenlerden olursa,
56. 91 لَكَ =sana فَسَلَامٌ =selam مِنَ أَصْحَابِ =ashabından الْيَمِينِ =sağ	Defterlerini sağdan alacak olan arkadaşlarının selâmı var sana.	Selem sana sağcılardan.	(cennette şu sözlerle karşılanacaktır:) Dürüst ve erdemlilerden (olan) sana selam olsun!
56. 92 إِنْ كَانَ =ise وَأَمَّا =ama مِنَ الْمُكَذِّبِينَ =yalanlayıcılardan الضَّالِّينَ =sapık	Eğer adam sapık bir inkarcı ise,	Eğer sapık yalanlayıcılardan ise;	Ama eğer biriniz hakikati yalanlayanlardan ve (böylece) yoldan sapmışlardan olursa,
56. 93 فَقُذِّلْ =bir ziyafet مِنْ حَمِيمٍ =kaynar sudan	O kaynar su sunularak ağırlanır.	İşte ona da kaynar sudan bir ziyafet,	(öteki dünyada onu) yakıcı bir ümitsizlik karşılar,
56. 94 وَتَصْلِيَةٌ =ve atılma (vardır) جَحِيمٍ =cehenneme	Ve cehenneme atılır.	Ve cehenneme atılış.	ve alev saçan bir ateşin sıcaklığı!
56. 95 حَقٌّ =gerçek هَذَا لَهُوَ =budur işte إِنَّ =elbette الْبَقِيَّةِ =kesin	Bu kesin gerçektir.	Şüphesiz ki bu; kesin gerçeğin kendisidir.	Kuşkusuz bu, hakikatlerin hakikatidir!
56. 96 يَسْمِعُ =öyleyse tesbih et أَسْمِعُ =adını رَبِّكَ =Rabbinin الْعَظِيمُ =büyük	Öyleyse yüce Rabbinin adını noksanlıklardan tenzih et.	Öyleyse Rabbinin büyük adıyla tesbih et.	Öyleyse kudret sahibi Rabbinin ismini yücelt!
57. 1 سَبَّحَ =tesbih etmiştir لِلَّهِ =Allah'ı فِي السَّمَاوَاتِ =göklerde مَا =bulunan her şey وَالْأَرْضِ =ve yerde وَهُوَ =O الْعَزِيزُ =azizdir الْحَكِيمُ =hakimdir	Göklerdeki ve yerdeki tüm varlıklar Allah'ı noksanlıklardan tenzih ederler. O üstün iradelidir ve her işi yerinde yapar.	Göklerde ve yerde olanlar Allah'ı tesbih etmektedirler. Ve O; Aziz'dir, Hakim'dir.	Göklerde ve yerde olan her şey Allah'ın sınırsız kudretini yüceltir; çünkü yalnız O'dur güç sahibi, hikmet sahibi!
57. 2 لَهُ =O'nundur السَّمَاوَاتِ =göklerin مُلْكُ =mülkü وَالْأَرْضِ =ve yerin يُخَيِّ =yaşatır وَهُوَ =ve O وَيُمِيتُ =ve öldürür عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ =her şeye kadirdir	Göklerin ve yerin egemenliği O'nun tekelindedir. Can verir ve öldürür. O'nun herşeye gücü yeter.	Göklerin ve yerin mülkü O'nundur. Diriltir, öldürür. Ve O; her şeye kadirdir.	O'nundur göklerin ve yerin mülkü; O'dur öldüren ve yaşatan; ve O'dur dilediğini yapmaya muktedir olan!
57. 3 هُوَ =O الْأَوَّلُ =ilkdir وَالْآخِرُ =ve sondur وَالظَّاهِرُ =ve zahirdir وَالْبَاطِنُ =ve batındır وَهُوَ =ve O بِكُلِّ =her شَيْءٍ =şeyi عَلِيمٌ =bilendir	O hem ilktir hem sondur; hem açıktır hem gizlidir. O herşeyi bilir.	O; hem Evvel'dir, hem Ahir'dir, hem Zahir'dir, hem Batın'dır. Ve O; her şeyi bilendir.	O, ilk ve Sondur; hem Dış Görüntüdür hem İç Gerçeklik ve O, her şeyin bilgisine sahiptir.
57. 4 هُوَ =O'dur الَّذِي خَلَقَ =yaratan السَّمَاوَاتِ =gökleri وَالْأَرْضِ =ve yerin ثُمَّ =sonra أَيَّامٍ =günde فِي سِتَّةِ =altı أَسْوَى =oturan عَلَى الْعَرْشِ الْعَظِيمِ =Arş'a فِي الْأَرْضِ =yere مَا يَلْجُ =gireni يَعْلَمُ =bilir	O gökleri ve yeri altı günde yarattı, sonra Arş'a kuruldu. O yeraltına giren ve oradan çıkan, gökten inen ve oraya yükselen herşeyi bilir. Nerede olsanız sizinle beraberdir. O Allah	Gökleri ve yeri altı günde yaratan, sonra da Arş'a hükmeden O'dur. Yere giren ve oradan çıkanı, gökten ineni ve oraya yükseleni bilir. Nerede olursanız olun O	O, gökleri ve yeri altı çağda yaratmış ve kudret ve egemenlik tahtına oturmuştur. O, her toprağa giren ve ondan çıkan her şeyi, hem de gökten inen ve ona yükselenleri bilir. Nerede olursanız olun O

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا=ve çıkanı وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ=ve ineni وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا=ve O ona مَعَكُمْ=sizinle beraberdir وَاللَّهُ=Allah بِمَا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızı		nız olun, O, sizinle beraberdir. Ve Allah; yaptıklarınızı görmekteditir.	zinle beraberdir; ve Allah bütün yaptıklarınızı görmektedir.
57. 5 السَّمَاوَاتِ=göklerin مُلْكُ=mülkü O'nundur لَهُ وَالِلَّهِ=Allah'a وَالِى=ve yerin وَالْأَرْضِ الْأُمُورِ=bütün işler döndürülecektir تُرْجَعُ	Göklerin ve yerin egemenliği O'nun tekelindedir. Her işin sonu Allah'a varır.	Göklerin ve yerin mülkü O'nundur. Ve bütün işler ancak O'na döndürülür.	Göklerin ve yerin mülkü O'nundur; ve bütün işler, (asıl kaynağı olan) Allah'a döndürülür.
57. 6 فِي=içine الَّيْلِ=geceyi يُولِجُ=sokar وَيُولِجُ=ve sokar النَّهَارَ=gündüzün الَّيْلِ=gecenin فِي=içine النَّهَارَ=gündüzü بِذَاتِ=özünü عَلِيمٌ=bilir O وَهُوَ الصُّدُورِ=göğüslerin	O geceyi gündüze, gündüzü de geceye dönüştürür. O kalplerin özünü bilir.	Geceyi gündüze katar, gündüzü de geceye katar. Ve O; göğüslerin iman edip de özünü bilendir.	O, gündüzü kısaltarak geceyi uzatır, ve geceyi kısaltarak gündüzü uzatır; ve O, (insanların) kalpler(in)de olanı eksiksiz bilir.
57. 7 بِاللَّهِ=Allah'a آمَنُوا=inanın وَأَنْفَقُوا=ve infak edin وَرَسُولِهِ=ve Elçisine جَعَلَكُمْ=sizi kıldığı مِمَّا=şeylerden مُسْتَخْفِينَ=hakim فِيهِ=onda فَالَّذِينَ آمَنُوا=inananlar مِنْكُمْ=sizden وَأَنْفَقُوا=ve infak edenlere لَهُمْ=onlar için vardır أَجْرٌ=mükâfat كَبِيرٌ=büyük	Allah'a ve peygambere inanınız. Allah'ın kullanma yetkisini elinize verdiği malların bir bölümünü O'nun için harcayınız. İçinizdeki iman edenleri ve hayır yolunda mal harcayanları büyük bir ödül bekliyor.	Allah'a ve peygamberine iman edin ve sizi halifeler kıldığı şeylerden de infak edin. Aranızdan iman edip de infak eden kimselelere büyük mükafat vardır.	Allah'a ve Elçisi'ne inanın ve O'nun size emanet olarak tevdi ettiği şeylerden başkaları için harcayın; çünkü sizden imana eren ve (Allah yolunda) sınırsızca harcayanlar büyük bir mükafat görecektlerdir.
57. 8 وَمَا لَكُمْ=ne oluyor size? بِاللَّهِ=Allah'a لَا تُؤْمِنُونَ=güvenmiyorsunuz يَدْعُوَكُمْ=sizi çağırdığı halde وَالرَّسُولُ=elçi وَقَدْ=ve يُرِيكُمْ=Rabbinize تُؤْمِنُوا=inanmağa مِثْلَ مَا كُنْتُمْ=sizden sağlam söz أَخَذَ=aldığı halde مُؤْمِنِينَ=inananlar كُنْتُمْ=iseniz إِنْ=eğer	Peygamber sizi Allah'a inanmaya çağırdığı halde niçin O'na inanmıyorsunuz? Oysa o bu konuda sizden söz almıştı. Eğer inanacaksanız ne duruyorsunuz?	Peygamber; sizi Rabbinize iman etmeye çağırdığı halde, niçin Allah'a inanmıyorsunuz? Halbuki O, sizden kesin söz almıştı. Eğer inanacaklardan iseniz.	Elçi, sizi Rabbiniz (olan Allah)a inanmaya çağırdığı ve O sizden bir taahhüt almış bulunduğu halde neden Allah'a inanmazsınız? (Herhangi bir şeye) inanabildiğiniz halde (O'na neden inanmıyorsunuz)?
57. 9 الَّذِي يُنْزِلُ=indiren هُوَ=O'dur آيَاتِ=ayetler عَلَىٰ عِبَادِهِ=kuluna لِيُخْرِجَكُمْ=sizi çıkarmak için بَيِّنَاتٍ=açık açık مِنَ الظُّلُمَاتِ=karanlıklardan إِلَى النُّورِ=aydınlığa وَأِنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah أَرْءَوْفٌ=çok şefkatli بِكُمْ=size karşı رَحِيمٌ=çok merhametlidir	O sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için kulu Muhammed'e açık ayetler indiriyor. Hiç kuşkusuz Allah size karşı son derece şefkatli ve merhametlidir.	Sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için kuluna açık ayetler indiren O'dur. Doğrusu Allah; size karşı Rauf'tur, Rahim'dir.	(Bu) kuluna, sizi koyu karanlıktan aydınlığa çıkarmak için açık mesajlar indiren O'dur: çünkü Allah size karşı sonsuz şefkat sahibidir, rahmet kaynağıdır.
57. 10 وَمَا لَكُمْ=ne oluyor size? أَلَا تَنْفِقُوا=infak etmiyorsunuz فِي سَبِيلِ=yolunda اللَّهُ=Allah مِيرَاتُ=mirası وَلِلَّهِ=zaten Allah'ındır وَالْأَرْضِ=ve yerin السَّمَاوَاتِ=göklerin مِنْكُمْ=içinizden لَا يَسْتَوِي=elbette bir olmaz مِنْ قَبْلُ=önce مَنْ أَنْفَقَ=infak edenler وَقَاتَلُ=ve savaşırlar الْفَتْحِ=fetihden أَعْظَمُ=daha büyüktür أُولَئِكَ=onların دَرَجَةً=derecesi مِنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا=infak edenlerden وَقَاتَلُوا=ve savaşırlardan مِنْ بَعْدُ=sonradan وَعَدَ=vadetmiştir وَكُلًّا=hepsine اللَّهُ=Allah وَاللَّهُ=Allah الْحُسْنَىٰ=en güzel sonucu بِمَا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızı خَبِيرٌ=haber almaktadır	Niçin malınızı Allah yolunda harcamıyorsunuz? Oysa gökler ve yer Allah'a miras kalmıştır. İçinizden Mekke fethinden önce mal harcayanlar ve savaşanlar, daha sonra mal harcayanlar ve savaşanlarla bir değildirler. Onların derecesi daha sonra mal harcayıp savaşanların derecesinden daha üstündür. Bununla birlikte Allah her iki gruba da en güzel ödülü vadetmiştir. Allah sizin neler yaptığınızı bilir.	Ne oluyor size ki; Allah yolunda infak etmiyorsunuz? Halbuki göklerin ve yerin mirası Allah'ındır. İçinizden, fetihten önce infak eden ve savaşanlar; daha sonra infak edip savaşanlar elbette bir değildir. Berikiler daha üstün derecededirler. Allah; hepsine de en güzel olanı vaadetmiştir. Allah; yaptıklarınızdan haberdardır.	Göklerin ve yerin mirasının (tek başına) Allah'a ait olduğunu gördüğünüz halde neden Allah yolunda sınırsızca harcamazsınız? İçinizden Fetih'ten önce (Allah yolunda) harcayan ve savaşanlar (bundan kaçınanlar ile) eşit olmazlar. Bu (önceki)lerin derecesi (Fetih'ten) sonra harcamaya ve savaşmaya başlayanların derecesinin üstündedir, halbuki Allah (kendi yolunda çaba sarf edecek) herkese en güzeli vaad etmiştir. Ve Allah bütün yaptıklarınızdan haberdardır.
57. 11 مَنْ=kimdir? اللَّهُ=Allah'a ذَا الَّذِي يُقْرِضُ=borç verecek olan قَرْضًا=bir borç ile حَسَنًا=güzel لَهُ=ona فَيَضَاعِفُهُ=O da kat kat artırsın وَلَهُ=ve onun için vardır أَجْرٌ=bir mükâfat كَرِيمٌ=değerli	Çıkar amacı gütmeksizin gönüllü olarak Allah'a borç verecek olan varmı? Allah ona verdiği kat kat fazlası ile geri verir. Ayrıca ona onurlandırıcı bir ödül vardır.	Kim, Allah'a güzel bir ödünç verecek olursa; Allah ona karşılığını kat kat verir. Ve ona, çok değerli bir mükafat da vardır.	Kimdir Allah'a güzel, bereketli bir borç veren onu kat kat fazlasıyla geri alacak olan? Böyle (yapan)lar değerli ve anlamlı bir mükafat görecekler,
57. 12 تَرَى=görürsün يَوْمَ=o gün الْمُؤْمِنِينَ=inanan erkekleri وَالْمُؤْمِنَاتِ=ve inanan kadınları يُسْعَى=koşar durumda نُورُهُمْ=ışıkları وَبِأَيْمَانِهِمْ=ve sağlarında بَيْنَ أَيْدِيهِمْ=önlere الْيَوْمَ=bugün بُشْرَاهُمْ=müjdeniz جَنَّتْ=cennetlerdir تَجْرِي=akan الْأَنْهَارِ=ırmaklar مِنْ تَحْتِهَا=altlarından فِيهَا=içinde خَالِدِينَ=ebedi kalacağınız وَالْفَوْزُ=başarı هُوَ=o ذَلِكَ=işte budur الْعَظِيمُ=büyük	O gün erkek kadın bütün müminlerden çıkan nurun önleri ve sağ yanları yönünde ilerlediğini görürsün. Onlara «Müjdelersölsün ki, altlarından ırmaklar akan ve içlerinde sürekli kalacağınız cennetler sizi bekliyor. İşte büyük başarı budur!» denir.	O gün; mü'min erkeklerle mü'min kadınların nurları önlerinden ve sağlarından koşarken görürsün. Müjde, bugün altlarından ırmaklar akan ve içinde ebediyyen kalacağınız cennetler sizindir, denilir. İşte bu, büyük kurtuluşun kendisidir.	Bütün mümin erkekleri ve mümin kadınları önlerinde ve sağ taraflarında hızlı yarılan ışık dalgalarıyla göreceğin Gün, (o Gün onlar şu hitapla karşılanacaklar:) Bugün size bir müjde (var); içinden ırmaklar akan, mesken edineceğiniz bahçeler! Bu, en büyük mazhariyetir!
57. 13 يَقُولُ=derler ki يَوْمَ=o gün الْمُنَافِقُونَ=münafık erkekler وَالْمُنَافِقَاتُ=ve münafık kadınlar لِلَّذِينَ آمَنُوا=müminlere انْظُرُونَا=bize bakın نَقْتَسِبُ=yararlanalım مِنْ نُورِكُمْ=sizin nurunuzdan قِيلَ=denilir ki	O gün erkek kadın bütün münafıklar, «bize doğru bakın da yüzünüzün nurundan ışık alalım» derler. Fakat onlara «geldiğiniz yere dönün de nuru oradan arayın» diye seslenilir. Bu sıra-	O gün; münafık erkeklerle münafık kadınlar: İman edenlere: Bekleyin bizi; ışığınızdan faydalanalım, diyeceklerdir. Onlara: Dönün, arkadan bir ışık arayın, denilir.	O Gün ikiyüzlü erkekler ve kadınlar: İmana bekleyin! diyecekler, Sizin nurunuzdan bir (parça) ışık alalım! (Ama) onlara: Geriye dönüp gidin ve (kendinize ait) bir ışık arayın! denilecek. Bunun üzerine on-

	دَوْرًا=arkanıza فَضْرِبْ=çekilir بِسُورِ=bir sur بَابُ=kapısı olan وَصَاحِرُهُ=ve dış الْعَذَابُ=azab	da aralarına kapısı olan bir duvar çeki- lir. Bu duvarın ger- isinde rahmet ve dış tarafında azap vardır.	Nihayet onların arasına kapısı- nın içinde rah- met, dışında azab olan bir sur çekilir.	lar(la müminler) ara- sına kapısı olan bir duvar çekilecek; içi- nde rahmet ve şefkat bulunacak, dışında ise azap.
57. 14	يُنَادُونَهُمْ=onlara seslenirler أَلَمْ نَكُنْ=değil miydik? وَلَكِنَّا=ama siz فَقَتْنُكُمْ=kötülük ettiniz وَتَرَبَّصْنُمْ=ve beklediniz وَارْتَبْنُمْ=ve kuşuklandınız وَعَرَّيْنَا=ve sizi aldattı أَمْرُ=emri (ölüm) كَتَى=kadar جَاءَ=gelinceye إِلَهُ=Allah'ın وَعَرَّيْنَا=ve sizi aldattı إِلَهُ=Allah(in affı) ile الْعُرُورُ=çok aldattıcı (şeytan)	Münafıklar, mü- minlere «Dünyada sizinle birlikte değil miydik?» diye ses- lenirler. Müminler de onlara şöyle derler; «Evet, bir- likteydik. Fakat siz kendiniz eğri yola saptınız, hep komplo peşinde koştunuz, gerçek- lerden kuşku duy- dunuz, aslında ku- runtulara kapıldı- nız, sonunda Al- lah'ın emri gelince öldünüz, o yaman ayartıcı (şeytan) sizi Allah'ın affedi- ciliğine güvendere- rek baştan çıkar- dı.»	Onlara: Biz si- zinle beraber değil miydik? di- ye seslenirler. Onlar da: Evet, ama siz kendini- zi aldattınız, pu- su kurdunuz, şü- pheye düştü- nüz ve kuruntu- lar sizi aldattı. O çok aldatan, sizi Allah'a karşı bile aldattı. Nihayet Allah'ın emri ge- lip çattı.	O(nun dışında ka- la)nlr, şu (içinde- ki)lere, Sizinle değil miydik? diye sesle- necekler. Berikiler, Evet öyleydi! diye ce- vap verecekler, Ama siz kendi kendinizi ayarttınız, (inancınız- da) tereddüt göster- diniz; (yeniden dirilme konusunda) şüpheye kapıldınız ve Allah'ın buyruğu uyarınca kudururan sizi yoldan çıkardı çünkü, Allah hakkındaki ayartıcı düşünce- ler(iniz) sizi yanılgıya sürükledi!
57. 15	لَا يُؤْخَذُ=alınmaz فَالْيَوْمَ=bugün artık وَلَا=ne de فِدْيَةٌ=fidye مِنْكَ=sizden مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenlerden وَأَنْتُمْ=varacağınız yer النَّارُ=ateştir هِيَ=odur وَبِئْسَ=ne kötü مَوْلاَكُمْ=sizin layığınız الْمَصِيرُ=gidilecek yerdir orası	bu gün ne sizden ve ne de kâfirler- den fidye kabul edilmez. Varaca- ğınız yer cehen- nem ateşidir. Size orası yaraşır. Ora- sı ne kötü bir yer- dir!	Bugün, sizden ve küfretmiş olanlardan fidye kabul edilmez. Varacağınız yer ateştir. Size ya- raşır. Ode. Ve o, ne kötü dönüş yeridir.	Ve böylece, bugün ne sizden, ne de hakikati (açıkça) inkar etmiş olanlardan hiçbir fid- ye kabul edilmeye- cek. Sizin varacağı- nız yer ateştir. O sizin (tek) sığınağınızdır ve ne kötü bir varış yeri- dir!
57. 16	أَلَمْ يَأْنِ=vakti gelmedi mi? لِلَّذِينَ آمَنُوا=inananlar için قُلُوبُهُمْ=kalblerinin أَنْ تَخْشَعَ=saygı duymasının لِذِكْرِ=zikrine إِلَهُ=Allah'ın وَمَا نَزَلَ=ve inene وَلَا يَكُونُوا=ve olmasınlar هَکْتَانِ=haktan كَالَّذِينَ=kimseler gibi أُوتُوا=verilen الْكِتَابِ=Kitap مِنْ قَبْلُ=bundan önce فَطَالَ=ve geçen عَلَيْهِمْ=üzerlerinden الْأَمَدُ=uzun zaman فَقَسَتْ=ve katılaştı قُلُوبُهُمْ=kalbleri وَكَثِيرٌ=ve çoğu مِنْهُمْ=onların فَاسِقُونَ=yoldan çıkmıştır	Allah'tan gelen öğütlerin ve O'nun indirdiği gerçeğin etkisi ile müminle- rin kalblerinin yu- muşayacağı, ürpe- receği gün halâ gelmedi mi? Mü- minler daha önce kendilerine kutsal kitap verilenler gibi olmasınlar. Uzun zaman geçince on- ların kalpleri katı- laştı ve çoğu yol- dan çıkmış kimse- ler oldu.	İman edenlerin, Allah'ı anması ve O'ndan inen gerçek için kalb- lerinin yumuşa- ması zamanı ha- la gelmedi mi? Onlar, daha ön- ce kendilerine ki- tab verilip de üzerlerinden uzun zaman geçmiş, artık kalpleri katılaştı- ran gibi olmasınlar. Onlardan bir ço- ğu fasıklardır.	İmana ermiş olanların kalblerinin Allah'ı ve (kendilerine) indirilen hakikati anarken aciz- liklerini fark etmeleri- nin zamanı gelmedi mi? (Ve vakti gelmedi mi) kendilerini daha önce vahiy indirilmiş olanlara ve zamanın geçmesiyle kalpleri katılaştıran çoğu (bu- gün) yoldan sapmış olanlara benzeme- lerinin?
57. 17	إِلَهُ=Allah أَنْ=şüphesiz اعْلَمُوا=biliniz ki بَعْدَ=sonra الْأَرْضِ=yeri يُحْيِي=diriltir بَيِّنًا=açıkladık قَدْ=andolsun أَعْلَكُمْ=umulur ki الْآيَاتِ=ayetleri size=size تَعْقِلُونَ=aqlınızı kullanırsınız	Biliniz ki, Allah, ölmüş toprağa ha- yat verir. Size ayetlerimizi açıkla- dık ki, üzerlerinde düşünesiniz.	Bilin ki; Allah, ölümünden son- ra yeryüzünü di- riltiyor. Aklede- siniz diye, size ayetleri açıkça bildirdik.	(Ama) bilin ki Allah cansız hale gelen toprağa yeniden ha- yat verir! Ve aqlınızı kullanabilesiniz diye mesajlarımızı sizin için kolay anlaşılır kıldık.
57. 18	الْمُصَدِّقِينَ=sadaka veren erkekler وَالْمُصَدِّقَاتِ=ve sadaka veren kadınlar إِلَهُ=Allah'a وَأَفْرَضُوا=ve borç verenler حَسَنًا=güzel قَرْضًا=bir borçla أَهْمُ=onlara يُضَاعَفُ=kat kat yapılır وَلَهُمْ=ve onlar için vardır أَجْرٌ=bir mükâfat كَرِيمٌ=değerli	Sadaka veren er- kekler ve kadınlar ile çıkar amacı olarak Allah'ın gönlü- lü olarak Allah'a borç verenler var ya, onlar verdikle- rini kat kat fazlası ile geri alırlar, ayrı- ca kendilerine onurlandırıcı bir ödül verilir.	Muhakkak ki sa- daka veren er- keklerle, sadaka veren kadınlar ve Allah'a güzel bir ödünç veren- lere; işte onlara, kat kat artırılır ve onlara değerli bir mükâfat vardır.	Hakikati tasdik eden kadınlara ve erkekle- re ve (böylece) Al- lah'a güzel bir borç verenlere gelince, on- lara kat kat fazlası geri ödenecek ve kat kat artırılır (öteki dünyada) de- ğerli bir mükâfat ka- zanacaklar.
57. 19	إِلَهُ=Allah'a وَالَّذِينَ آمَنُوا=inananlar هُمْ=onlardır أُولَئِكَ=işte وَالشَّهَدَاءُ=ve şehidler سِدِّيقُونَ=siddikler عِنْدَ=yanında رَبِّهِمْ=Rableri أَهْمُ=onların vardır وَأَجْرُهُمْ=mükâfatları وَنُورُهُمْ=ve nurları وَالَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler وَكَذَّبُوا=ve yalanlayanlar بِآيَاتِنَا=ayetlerimizi أُولَئِكَ=onlar أَصْحَابُ=halkıdır الْجَحِيمِ=cehennem	Allah'a ve Pey- gambere inananlar var ya, onlar özü sözü doğru olanlar ile şehitlerdir. Allah katında onlara ödül ve nur verilir. Ayetlerimizi yalan- layan kâfirler ise cehennemliklerdir.	Allah'a ve peyg- amberlerine iman edenler; iş- te onlar, Rabbla- rını katında doğru- lar ve şahidler- dir. Onların hem mükâfatları, hem de nurları vardır. Küfredip de ayetlerimizi ya- lanlayanlara ge- lince; onlar da cehennem yara- nırlardır.	Allah'a ve Elçisi'ne inananlar, işte onlar- dır hakikate sahip çı- kan ve Allah'ın huzu- runda (ona) tanıklık edenler. (Böylece) onlar ödüllerini ve nurlarını elde edecek- ler. Hakikati inkara ve mesajlarımızı yalan- lamaya şartlanmış olanlara gelince, on- lar yakıcı ateşe mah- kum olanlardır!
57. 20	الْحَيَاةُ=hayatı أَتَمًا=şüphesiz اعْلَمُوا=bilin ki الدُّنْيَا=dünya لَعِبٌ=bir oyundur وَزِينَةٌ=ve süstür وَلَهُمْ=ve eğlencedir وَتَقَاخُرُ=ve övünmedir بَيْنَكُمْ=kendi aranızda وَتَكَاثُرُ=çoğaltma yarışdır فِي الْأَمْوَالِ=malda وَالْأَوْلَادِ=ve evladda كَمَثَلِ=tıpkı şuna benzer أَعَجَبٌ=hoşuna giden غَيْثٌ=bir yağmura ثُمَّ=sonra نَبَاتُهُ=bitirdiği ot فَقَرَاهُ=onu görürsün	Biliniz ki, dünya hayatı oyundan, eğlenceden, süs ve gösterişten, bir- birinize karşı övünmeden, mal ve evladı çoğaltma yarışından ibaret- tir. Bu hayat, ekini ve bitkisi çiftçisinin yüzünü güldüren bol yağmura ben- zer. Fakat bir süre sonra kuruyan sa- radığını görürsün. Arkasından da ot kırıntılarına dönü- şür. Ahirette ise bir yanda ağır bir azab, öbür yanda Allah'ın bağışla- ması ve hoşnutlu- ğu vardır. Dünya hayatı, aldattıcı bir hazdan başka bir şey değildir.	Bilin ki; dünya hayatı ancak bir oyun, bir eğlen- ce, bir süs, ara- nızda bir övün- me ve daha çok mal ve evlad sa- hibi olmak iste- ğinden ibarettir. Bu; yağmurun bitirdiği, ekicile- rin de hoşuna giden bir bitki gi- bidir ki; sonra kurur da sapsarı olduğunu görür- sün. Sonra da çörçöp olur. Ahi- rette şiddetli azab vardır. Al- lah'ın rızası ve mağfireti de var- dı, aldattıcı hay- atı, güldürücü ge- çinmeden başka bir şey de değildir.	Bilin ki (ey insanlar!) Bu dünya hayatı, sa- dece bir oyundan, geçici bir eğlence ve güzel bir gösteriden, birbirinizle büyüklük yarışı(na girişmeniz- den) ve daha çok servet ve çocuk sahi- bi olma hırsın(ız)dan ibarettir. Bu (dün- ya)nın durumu, (ha- yat getiren) yağmu- run hikayesine ben- zer: Yağmurunu ye- rerttiği bitki, toprağı ekenlere sevinç verir; ama sonra kurur ve sen onun sarardığını görürsün; sonunda toprak haline gelir. Ama öteki dünyada (insanın durumu ile ilgili) ebedi hakikat açıkça ortaya çıka- caktır). (Ya) şiddetli azap, yahut Allah'ın bağışlayıcılığı ve hoşnutluğu, çünkü bu dünya hayatı, kendini kandırmanın zevkin(i tatmak)tan başka bir şey değildir.
57. 21	سَابِقُوا=koşun إِلَى مَغْفَرَةٍ=bir mağfirete	O halde Rabbinizin bağışlaması ve Al-	Rabbınızdan bir mağfirete, Al-	(Bu nedenle,) Rabbi- nizin bağışlayıcılığın

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
وَجَنَّةٍ=ve bir cennete مِنْ رَبِّكُمْ=Rabbinizden كَعَرْضٍ=genişliği عَرْضُهَا=genişliği gibi olan وَالْأَرْضِ=ile yerin السَّمَاءِ=gök الَّذِينَ آمَنُوا=inanenlar için أُعِدَّتْ=hazırlanmış وَرُسُلِهِ=ve elçilerine بِاللَّهِ=işte bu يُؤْتِيهِ=vereceği اللَّهُ=Allah'ın مَنْ يَشَاءُ=dilediğine وَاللَّهُ=Allah ذُو=sahibidir الْعَظِيمِ=büyük الْفَضْلِ=lütuf	re inananlar için hazırlanmış, gökle yer arası kadar genişliği olan cen- net uğruna yarışın- ız. Bu Allah'ın di- lediklerine verdiği bir lütfudur. Allah büyük lütuf sahibi- dir.	gamberlerine iman edenler için hazırlanmış olup da genişliği yerle göğün geni- şliği kadar olan cennete koşu- şun. İşte bu; Al- lah'ın lutfudur, onu dilediğine verir. Allah bü- yük lutuf sahibi- dir.	ce) Allah'a ve Elçisine iman edenler için ha- zırlanmış bulunan, gökler ve yer kadar geniş bir cenneti elde etmek yolunda birbi- rinizle yarışın! Bu, Al- lah'ın dilediğine ba- ğışladığı bir lütfudur; çünkü Allah sonsuz lütuf sahibidir.
57. 22 مَا=yoktur أَصَابَ=isabet eden فِي الْأَرْضِ=yerde مِنْ مُصِيبَةٍ=hiçbir musibet فِي أَنْفُسِكُمْ=kendi canlarınızda وَلَا=ne de فِي كِتَابٍ=bir Kitapta إِلَّا=olmayan أَنْ نَّبْرَاهَا=biz onu yaratmadan مِنْ قَبْلِ=önce ذَلِكَ=bu عَلَى اللَّهِ=Allah'a إِنْ=doğrusu يَسِيرٌ=kolaydır	Gerek yeryüzünde görülen, gerekse başınıza gelen her musibet tarafımız- dan yaratılmadan önce kesinlikle bir kitapta belirlenmiş- tir. Bu ayrıntılı planlama Allah için kolay bir iştir.	Yeryüzüne ve sizin başınıza gelen herhangi bir musibet yok- tur ki; Biz onu yaratmadan ev- vel kitabda bu- lunmasın. Şüp- hesiz ki bu; Al- lah'a göre ko- laydır.	Hiçbir musibet, daha önce buyruğumuzda (öngörülmuş) olma- dıkça ne yeryüzünün ne de sizin başınıza gelmez, şüphesiz bu Allah için kolay (bir iş)tir.
57. 23 لَكِنَّا تَأْسَوُا=üzülmemeniz için عَلَى مَا فَاتَكُمْ=elinizden çıkana وَلَا تَفْرَحُوا=ve şımarmamanız için وَاللَّهُ=Allah بِمَا آتَاكُمْ=size verdiğiyle كُلٌّ=hiçbirini لَا يُحِبُّ=sevmez فَخُورٍ=övünenleri مُخْتَالٍ=kendini beğenenleri	Amaç, kaybettikle- rinize üzülmeme- niz ve O'nun size verdikleri yüzün- den şımarmama- nızdır. Allah ken- dini beğenmiş şı- marıkları sevmez.	Kaybettiğinize üzülmeyesiniz ve size verdiği nimetlerle şı- marmayasınız diye. Allah; ken- dini beğenip bö- bürlenenleri sevmez.	(Bunu bilin ki,) eliniz- den kaçan (iyi ve gü- zel) şeylere üzülmey- esiniz ve elinize ge- çen (iyi ve güzel) şey- lerle de (boş yere) şımarmayasınız. Çünkü Allah, kendini beğenip küstahça davrananları sevmez.
57. 24 الَّذِينَ يَخْلُونِ=onlar cimrilik ederler وَيَأْمُرُونَ=ve emrederler النَّاسَ=insanlara da وَمَنْ=kim يَتَوَلَّ=yüz çevirirse بِالْبُخْلِ=cimriliği اللَّهُ=Allah هُوَ=O فَإِنَّ=şüphesiz الْغَنِيُّ=zengindir الْحَمِيدُ=övgüye layıktır	Bunlar hem kendi- leri cimrice davra- nırlar hem de baş- kalarına cimri ol- mayı önerirler. Kim hayr yapmaktan kaçınırsa bilsin ki, Allah hiçbir şeye muhtaç değildir ve özü itibarı ile öv- güye layıktır.	Onlar ki; cimrilik ederler ve insan- lara da cimriliği emrederler. Kim, yüz çevirirse; şüphesiz ki Al- lah; Gani'dir, Hamid'dir.	Ki onlar (Allah'ın ni- metleri üzerinde) cim- rilik edip başkalarına da cimrice davran- mayı tavsiye ederler! Ve sırtını (bu hakika- te) çevirenler (bilsin ki) Allah kendi kendi- ne yeterlidir, bütün övgülere layıktır!
57. 25 أَرْسَلْنَا=biz gönderdik وَلَقَدْ=andolsun بِالْبَيِّنَاتِ=açık kanıtlarla رُسُلَنَا=elçilerimizi وَأَنْزَلْنَا=ve indirdik مَعَهُمْ=onlarla beraber وَالْمِيزَانَ=ve ölçüyü وَالْكِتَابَ=Kitabı النَّاسَ=insanlar لِيَقُومَ=yerine getirsinler diye وَأَنْزَلْنَا=ve indirdik بِالْقِسْطِ=adaleti وَالْحَدِيدَ=demiri فِيهِ=kendisinde bulunan شَدِيدٌ=büyük بِأَسِّ=bir kuvvet وَمَنْفَعٍ=ve birçok yararlar لِلنَّاسِ=insanlara مَنْ=kimin اللَّهُ=Allah وَلِيَعْلَمَ=bilsin diye يَنْصُرُهُ=kendisine yardım edeceğini وَرُسُلُهُ=ve elçilerine بِالْغَيْبِ=gaybda وَاللَّهُ=Allah قَوِيٌّ=kuvvetlidir إِنْ=şüphesiz عَزِيزٌ=daima üstündür	Biz Peygamberle- rimizi kesin kanıt- larla gönderdik, in- sanlar arasında adil bir düzen ku- rulsun diye onlarla birlikte kitabı ve öl- çüyü indirdik. Ayırı- ca büyük caydırıcı- lığı ve sertliği ya- nında insanlara yönelik birçok fay- daları olan demiri indirdik. Böylece kimlerin gömedik- leri halde Allah'ı ve Peygamberi destekleyeceklerini ortaya çıkarmak is- tedik. Hiç kuşku- suz Allah güçlü ve üstün iradeliidir.	Andolsun ki; Biz, peygamberleri- mizi açık deliller- le gönderdik. Ve insanların adale- ti ayakta tutma- ları için beraber- lerinde kitabı ve mizanı indirdik. Bir de kendisin- de çetin bir sert- lik ve insanlar için faydalar bu- lunan demiri in- dirdik. Allah; ki- min, görmeden Allah'a ve pey- gamberlerine yardım edeceği- ni bilir. Muhak- kak ki Allah; Ka- vî'dir, Aziz'dir.	Doğrusu, (daha önce de) elçilerimizi (bu) hakikatin bütün kanıt- ları ile gönderdik; ve onlar aracılığıyla vahyi başıışladık (ve böylece, doğru ile eği- riyi tartabilmeniz için size) bir terazi (ver- dik) ki insanlar ada- letle davranabilsinler; ve (size) içinde müt- hiş bir güç ve insanlar için birçok faydalar bulunan demiri (kul- lanma yeteneği) ba- ğışladık. (Bütün bun- lar size verildi ki) Al- lah, O'nun ve Elçi- si'nin yolunda yürü- yenleri ayırabilsin, (Kendisi) insan kav- rayışının ötesinde ol- sa bile. Şüphesiz Al- lah güçlüdür, kudret sahibidir.
57. 26 وَلَقَدْ=andolsun أَرْسَلْنَا=gönderdik نُوحًا=Nuh'u وَجَعَلْنَا=ve koyduk وَابْرَاهِيمَ=ve İbrahim'i فِي=arasına ذُرِّيَّتِهِمَا=bunların zürriyetleri وَالنَّبُوءَةَ=peygamberliği وَالْكِتَابَ=ve Kitabı مِنْهُمْ=onlardan vardır مُهْتَدٍ=doğru yolda olanlar وَكَثِيرٌ=ama çoğu مِنْهُمْ=onlardan فَاسْقُونَ=yoldan çıkmıştır	Biz Nuh'u ve İbra- him'i peygamber olarak gönderdik. İkisinin soyuna da peygamberlik ve kitap verdik. Onla- rın soylarından tü- reyenlerin bir böl- lümü doğru yola bağlı kaldı, fakat çoğu yoldan çıktı.	Andolsun ki; Biz, Nuh'u ve İbra- him'i gönderdik. Peygamberliği de, kitabı da on- ların soyuna verdik. Onlardan kimi doğru yol- dadır, içlerinden bir çoğu da fa- sıklardır.	Gerçekten, (aynı amaçla) Nuh'u ve İb- rahim'i (elçilerimiz olarak) gönderdik ve soylarından gelenlere peygamberlik ve va- hiy verdik; onların bir kısmı doğru yoldaydı, ama çoğu da yoldan sapmıştı.
57. 27 ثُمَّ=sonra وَقَفَيْنَا=ardarda gönderdik عَلَى آثَارِهِمْ=bunların peşinden وَقَفَيْنَا=ve onların ardına kattık بِرُسُلِنَا=elçilerimizi وَبِعِيسَى=İsa'yı وَالْإِنجِيلَ=İncil'i وَأَنْتَيْنَاهُ=ona verdik فِي قُلُوبِ=kalberine وَجَعَلْنَا=ve koyduk رَافِقَهُ=şefkat الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ=ona uyanların وَرَحْمَةً=ve merhamet وَرَهْبَانِيَّةً=ve ruhbanlığı إِتَدَعَوْهَا=icadettikleri عَلَيْهِمْ=onlara مَا كَتَبْنَاَهَا=biz yazmamıştık إِلَّا=yalnız ابْتِغَاءً=kazanmak için رِضْوَانِ=rızasını اللَّهُ=Allah'ın فَمَا رَعَوْهَا=ama ona uymadılar حَقٌّ=hakkiyla فَقَاتَيْنَا=biz de verdik رِيعَاتِهَا=riayet ederek الَّذِينَ آمَنُوا=iman edenlere مِنْهُمْ=onlardan وَكَثِيرٌ=fakat birçoğu أَجْرَهُمْ=mükâfatlarını مِنْهُمْ=onlardan فَاسْقُونَ=yoldan çıkmıştır	Onların arkasın- dan ardarda diğer peygamberlerimizi gönderdik, bu ara- da Meryemoğlu İsa'yı da gönder- dik. O'na İncil'i verdik, bağlılarının kalplerine şefkat ve merhamet duy- gusu aşıladık. Biz onlara aşırı sof- luğu farz kılma- ş değildik. Bunu akıl- ları sıra Allah'ın hoşnutluğunu ka- zanmak için kendi- leri uydurdular. Buna rağmen onun gereklerini yerine getirmedi- ler. Biz onların inanenlarına ödül- lerini verdik, fakat çoğu yoldan çık- mış kimselerdir.	Sonra onların iz- leri üzerinde, peygamberleri- mizi ard arda gönderdik. Mer- yem oğlu İsa'yı da arkalarından gönderdik. Ona İncil'i verdik ve ona uyanların kalblerine bir şefkat ve mer- hamet koyduk. Onların uydur- dukları rehba- niyyete gelince; onu kendilerine Biz, yazmadık. Fakat kendileri Allah'ın rızasını kazanmak için yaptılar. Ama buna da hakkıy- la riayet etmedi- ler. Biz de onlar- dan iman etmiş olanlara ecirleri- ni verdik. İçlerin- den çoğu ise fa- sıklardır.	Ve sonra onların ar- dından öteki elçileri- mizi gönderdik; ve (zaman içinde) arka- larından kendisine İncil verdiğiimiz Mer- yem oğlu İsa'yı gön- derdik; o'na (sadık bir şekilde) uyanların kalplerine şefkat ve merhamet yerleşti- dik. Ruhbanca riyaze- te gelince, Biz onlara bunu emretmedik, Al- lah'ın rızasını kazan- mak arzusuyla onu kendileri uydurdu. Ama sonra ona, (her zaman) gerektiği gibi uymadılar, böylece Biz, (gerçekten) iman etmiş olanlara karşı- yaksın ve (geçmiş günahlarınızı) bağış- lasın. Çünkü Allah çok bağışlayıcıdır, rahmet kaynağıdır.
57. 28 يَا أَيُّهَا=ey الَّذِينَ آمَنُوا=inanenlar وَأَمِنُوا=ve inanın اللَّهُ=Allah'tan اتَّقُوا=korkun يُؤْتِكُمْ=size versin بِرَسُولِهِ=O'nun Elçisine مِنْ رَحْمَتِهِ=rahmetinden كِلْفَيْنِ=iki pay وَيَجْعَلَ=ve yaratsın لَكُمْ=sizin için نُورًا=bir nur بِهِ=onda تَمْشُونَ=yürüyeceğiniz وَاللَّهُ=Allah أَكْمَمَ=sizi وَيَغْفِرُ=ve bağışlasın وَعَفُورٌ=çok bağışlayan رَحِيمٌ=çok esirgeyendir	Ey müminler, Al- lah'tan korkunuz ve Peygambere inanınız ki, O size vereceği rahmeti ikiye katlasın, size yolunuza aydınla- tacak bir nur ba- ğışlasın, günahla- rınızı affetsin. Çünkü Allah affe- dici ve merhamet- lidir.	Ey iman edenler; Allah'tan korkun ve peygamberle- rine inanın ki, si- ze rahmetini iki kat versin. Size ışığında yürüye- ceğiniz bir nur lutfetsin. Ve sizi bağışlasın. Al- lah; Gafur'dur, Rahim'dir.	Siz ey imana ermiş olanlar! Allah'a karşı sorumluluğunuzun bi- lincine varın ve O'nun Elçisi'ne inanın, ki O, size rahmetinden iki kat versin ve sizin için (aydınlığında) yürü- yeceğiniz bir ışı- k yaksın ve (geçmiş günahlarınızı) bağış- lasın. Çünkü Allah çok bağışlayıcıdır, rahmet kaynağıdır.
57. 29 لَّيْلًا يَعْلَمُ=bilmezlik etmesinler أَهْلٌ=ehli	Böylece yahudiler ile hristiyanlar bil- sinler ki, Allah'ın	Böylece kitab ehli, Allah'ın lut- fundan hiç bir	Ve geçmiş vahiylerin mensupları bilsinler ki Allah'ın lütfu üzerind

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
الْكِتَابِ=Kitap أَلَا يَفْقَرُونَ=malik olmadıklarını عَلَى شَيْءٍ=hiçbir şeye لُتْفُفَانِ=lütfundan اللَّهِ=Allah'ın وَالْفَضْلُ=ve şüphesiz الْفَضْلُ=lütfun بِيَدِهِ=elinde olduğunu اللَّهُ=Allah'ın يُؤْتِيهِ=onu vereceğini مَنْ يَشَاءُ=dilediğine وَاللَّهُ=Allah ذُو=sahibidir الْفَضْلُ=lütuf الْعَظِيمِ=büyük	lütüf kendi tekelle- rinde değildir. Lü- tuf O'nun elinde- dir, dilediğine verir onu. Allah büyük lütuf sahibidir.	şey elde ede- meyeceklerini bilsinler. Muhak- kak ki lutuf, bü- tünüyle Allah'ın elindedir, onu di- lediğine verir. Ve Allah; büyük lu- tuf sahibidir.	hiçbir güçleri yoktur; bütün lütuf (yalnızca) Allah'ın elindedir, onu dilediğine verir. Allah sonsuz lütuf sahibidir.
58. 1 اللَّهُ=Allah سَمِعَ=işitti قَدْ=andolsun قَوْلَ=(kadının) sözünü الَّتِي تُجَادِلُكَ=seninle tartışan فِي=hakkında وَتَسْتَكِي=kocası وَتَسْتَكِي=ve şikayette bulunan إِلَى اللَّهِ=Allah'a وَاللَّهُ=Allah يَسْمَعُ=iştir تَحَاوَرَكُمَا=ikinizin birbirinizle konuşmanızı إِنَّ=çünkü اللَّهُ=Allah سَمِيعٌ=işitendir بَصِيرٌ=görendir	Allah, kocası hak- kında seninle tartı- şan ve Allah'a şî- kayette bulunan kadının sözünü işitti. Allah sizin konuşmanızı iştir. Çünkü Allah işi- tendir, bilendir.	Allah, kocası hakkında seninle tartışan ve Al- lah'a şikayette bulunanın sözü- nü işitmiştir. Al- lah; sizin ko- nuşmanızı iştir. Muhakkak ki Al- lah; Semî'dir, Basîr'dir.	Allah, kocası hakkın- da sana başvuran ve Allah'a şikayette bu- lunan kadının sözle- rini işitmiştir. Ve Allah ikinizin söylediklerini de mutlaka işitir. Şüphesiz Allah her şeyi işiten, her şeyi görendir.
58. 2 الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ=zihar edenler مِنْكُمْ=sizden مِنْ نِسَائِهِمْ=kadınlara مَا=(bilsinler ki) değildir هُنَّ=onlar أُمَّهَاتِهِمْ=onların anaları إِنِ أُمَّهَاتُهُمْ=onların anaları إِلَّا=ancak اللَّائِي=onlar وَلَدْنَهُمْ=onları doğuranlardır وَأَنَّهُمْ=ve onlar لَيَقُولُونَ=söylüyorlar مُكْرًا=çirkin مِنَ الْقَوْلِ=bir söz وَوَرَوًا=ve yalan وَإِنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah أَعْفُوٌّ=affedicidir عَفُورٌ=bağışlayıcıdır	Sizden eşlerine zi- har yapanlar, bil- melidir ki o kadın- lar, onların anaları değildir. Onların anaları, ancak kendilerini doğur- muş kadınlardır. Şüphesiz onlar çir- kin ve yalan bir söz söylüyorlar. Şüphesiz Allah, af- fedici, bağışlayıcı- dır.	İçinizden zihar yapanların karı- ları onların ana- ları değildir. Anaları, ancak kendilerini doğu- ranlardır. Şüp- hesiz ki onlar, çirkin ve yalan bir laf söylüyor- lar. Ve muhak- kak ki Allah; Afıvv' dür, Ga- fur'dur.	(Bundan sonra) içi- nizden Sen artık ba- na annem kadar ha- ramsın! diyerek ha- nımlarından ayrılanla- ra gelince, (unutma- sınlar ki) (eşleri) hiç- bir zaman anneleri (gibi) olamaz, kendi- lerini doğuran kadın- dan başkası anneleri olamaz. O halde, akla sığmayan bir sözdür söyledikleri, (bu ne- denle de) asılsız ve düzmececi. Ama Al- lah, gerçekten günah- ları affedicidir, çok bağışlayıcıdır.
58. 3 وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ=zihar edenler مِنْ نِسَائِهِمْ=kadınlara ثُمَّ=sonra da يَعُودُونَ=dönerler لِمَا قَالُوا=söylediklerine فَتَحْرِيرُ=hürriyete kavuşturmaladırlar رَقَبَةً=bir köle مِنْ قَبْلِ=önce أَنْ يَتَمَاسَا=temaslarından ذَلِكَ=budur تَوْعَظُونَ بِهِ=size öğütlenen وَاللَّهُ=Allah بِمَا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızı خَبِيرٌ=haber almaktadır	Eşlerinden zihar ile ayrılmak isteyip de sonra söyledikle- rinden dönenlerin eşleriyle temas etmeden önce bir köleyi hürriyetine kavuşturmaları ge- rekir. Size öğütle- nen budur. Allah, yaptıklarınızdan haberi olandır.	Karlılarından zi- har ile ayrılmak isteyip de sonra dediklerini geri alanların ailele- riyle temas et- meden önce bir köle azad etme- leri gerekir. Size böylece öğüt ve- rilmektedir. Al- lah; yaptıkları- nızdan haberdardır.	o halde, Sen bana annem kadar haram- sın! diyerek hanımla- rından ayrılanlara ve sonra söylediklerin- den geri dönenlere gelince, (onların ke- fareti) eşlerin tekrar birbirlerine dokunma- larından önce bir kö- leyi özgürlüğüne ka- vuşturmak olacaktır. Size (burada) tavsiye edilen budur; çünkü Allah yaptığınız her şeyden tamamıyla haberdardır.
58. 4 لَمْ يَجِدْ=kimse قَمَنْ=kimse فَصِيَامُ=oruç tutmalıdır شَهْرَيْنِ=iki ay مُتَابِعِينَ=aralıksız olarak مِنْ قَبْلِ=önce أَنْ يَتَمَاسَا=temaslarından قَمَنْ=kimse لَمْ يَسْتَطِعْ=(buna) gücü yetmeyen فَاطْعَامُ=doyurmalıdır سِتِينَ=altmış مُسْكِينًا=fakiri ذَلِكَ=bunlar لَتُؤْمِنُوا=inanmanız içindir بِاللَّهِ=Allah'a وَرَسُولِهِ=ve Elçisine وَتِلْكَ=ve bunlar حُدُودُ=sınırlarıdır اللَّهُ=Allah'ın وَالْكَافِرِينَ=ve kâfirler için vardır عَذَابٌ=bir azab أَلِيمٌ=acı	Buna imkan bula- mayan kimse, te- mas etmeden ön- ce aralıksız olarak iki ay oruç tutar. Buna da gücü yetmeyen, altmış fakiri doyurur. Bu kolaylık, Allah'a ve peygamberine inanmış olmanız- dan ötürüdür; bun- lar Allah'ın koydu- ğu sınırlardır. İnkâr edenler için çok yakıcı azap vardır.	Kim de bula- mazsa; temas etmezden önce birbirini peşinden iki ay oruç tut- malıdır. Buna da gücü yetmeyen altmış yoksulu doyurur. Bu; Al- lah'a ve pey- gamberine iman etmekte oldu- nuz içindir. Bun- lar, Allah'ın hu- dududur. Ve ka- firler için elim bir azab vardır.	Ancak buna imkanı olmayan, (bunun ye- rine,) birbirlerine ye- niden dokunmadan önce peşpeşe iki ay oruç tutacak ve buna gücü yetmeyen alt- mış yoksulu doyura- cak. Bu, Allah'a ve Elçisi'ne inancınızı isbat etmeniz için (gerekli)dir. Bunlar Al- lah'ın koyduğu sınır- lardır ve hakikati in- kar edenleri (öteki dünyada) şiddetli bir azap beklemektedir.
58. 5 الَّذِينَ يُحَادِّثُونَ=karşı gelenler إِنَّ=şüphesiz وَرَسُولُهُ=ve Elçisine اللَّهُ=Allah'a كُتِبُوا=tepeleneceklerdir كَمَا=gibi كُتِبَ=tepelendikleri الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ=kendilerinden öncekilerin وَقَدْ=andolsun أَنزَلْنَا=biz indirdik آيَاتٍ=ayetler وَالْكَافِرِينَ=ve kâfirler için vardır بَيِّنَاتٍ=açık açık عَذَابٌ=bir azab مُهِينٌ=küçük düşürücü	Allah'a ve Pey- gamberine karşı gelenler, kendile- rinden öncekiler nasıl alçaltıldı ise öyle alçaltılacaklar- dır. Biz, apaçık ayetler indirmişiz- dir, bunları inkâr edene alçaltıcı azap vardır.	Allah'a ve Rasu- lüne muhalefet edenler; kendile- rinden öncekiler nasıl alçaltıldı ise öyle alçaltıl- acaklardır. Hal- buki Biz, apaçık ayetler indirmi- şizdir. Ve küfre- denlere horlayıcı bir azab vardır.	Allah'a ve Elçisi'ne karşı gelenler, onlar- dan önce yaşamış olup da Biz (kendile- rine) açık mesajlar gönderdikten sonra aşağılanmış bulunan (zalim)ler kadar aşı- ğılanacaklardır. Ve (böylece,) hakikati in- kar edenleri utanç ve- rici bir azap bekleye- cektir,
58. 6 اللَّهُ=Allah يَبْعَثُهُمْ=tekrar dirilteceği يَوْمَ=gün جَمِيعًا=onların hepsini فَيُنَبِّئُهُمْ=kendilerine haber verecektir بِمَا عَمِلُوا=ne yaptıklarını أَحْصَاهُ=onu saymıştır وَنَسُوهُ=onlar ise onu unutmuşlardır اللَّهُ=Allah وَاللَّهُ=Allah عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=her şeye شَهِيدٌ=şahiddir	O gün Allah onla- rın hepsini dirilte- cek ve yaptıklarını kendilerine haber verecektir. Allah onları bir bir say- mıştır. Onlar ise unutmuşlardır. Al- lah herşeye şahid- dir.	O gün; Allah, on- ların hepsini di- riltecek ve kendi- lerine işledikleri- ni haber vere- cektir. Allah, on- ları bir bir say- mıştır. Ama kendileri unut- muşlardır. Ve Al- lah; her şeye şahiddir.	Allah'ın onları dirilte- ceği ve (hayatta iken) yaptıkları her şeyi tam olarak (kendileri- ne) anlatacağı Gün, onlar unutmuş olsalar bile Allah onu (bütü- nüyle) hesaba kata- caktır çünkü Allah her şeye şahittir.
58. 7 اللَّهُ=Allah أَنْ=şüphesiz أَلَمْ تَرَ=görmedin mi? يَعْلَمُ=bilir مَا=olanı وَمَا=ve olanı فِي الْأَرْضِ=yerde مَا يَكُونُ=olmaz ki مِنْ نَجْوَى=gizli konuşan ثَلَاثَةً=üç kişi إِلَّا=mutlaka هُوَ=O'dur رَابِعُهُمْ=dördüncüleri وَلَا=ve olmasa بِمَا عَمِلُوا=ne yaptıklarını أَحْصَاهُ=onu saymıştır وَنَسُوهُ=onlar ise onu unutmuşlardır اللَّهُ=Allah وَاللَّهُ=Allah عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=her şeye شَهِيدٌ=şahiddir	Göklerde ve yerde olanları, Allah'ın bildiğini bilmiyor musun? Üç kişi gizli konuşsa mutla- ka dördüncüsü O'dur. Beş kişi giz- li konuşsa mutlaka altıncısı O'dur. Bunlardan az veya çok olsunlar ve ne- rede bulunsular bulunsunlar mutla- ka O onlarla bera- berdir. Sonra kı- yamet günü onlara yaptıklarını haber verecektir. Doğru- su Allah, herşeyi bilendir.	Bilmez misin ki Allah; göklerde olanları da, yer- de olanları da bi- ilir. Üç kişinin giz- li bulunduğu yerde dördüncü mutlaka O'dur, beş kişinin gizli bulunduğu yerde dördüncü mutlaka O'dur. Bundan az veya çok ol- sunlar ve nerede bulunurlarsa bu- lunsunlar O'nsuz olamazlar. Ama so- nunda, Kıyamet Gü- nü, Allah, yaptıklarını onlara gösterecektir çünkü Allah her şeyi hakkıyla bilendir.	(Ey insanoğlu!) Gök- lerde ve yerde olan her şeyi Allah'ın bildi- ğinden haberi yok- mu? Aralarında gizli konuşan her üç kişinin dördüncüsü mutlaka O'dur ve her beş kişinin altıncısı; ister daha az isterse çok olsunlar ve nere- de bulunurlarsa bu- lunsunlar O'nsuz olamazlar. Ama so- nunda, Kıyamet Gü- nü, Allah, yaptıklarını onlara gösterecektir çünkü Allah her şeyi hakkıyla bilendir.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	عَلَيْهِم=bilendir بِكُلِّ شَيْءٍ=her şeyi Allah=الله			
58. 8	أَلَمْ تَرَ=görmedin mi? إِلَى الَّذِينَ نُهُوا=menedilenleri عَنِ النَّجْوَى=gizli gizli konuşmaktan يَعُوذُونَ=dönüyorlar عَنْهُ=ondan لِمَا نُهُوا=menedildikleri işe وَيَتَنَاجَوْنَ=ve gizli gizli konuşuyorlar بِالْإِثْمِ=günah hususunda وَالْعُدْوَانِ=ve düşmanlık وَإِذَا الرَّسُولِ=Elçiye جَاءُوكَ=sana geldikleri لَمْ يُحَيِّكَ=selamlamadığı بِهِ=onu وَيَقُولُونَ=ve diyorlar الله=Allah'ın فِي أَنْفُسِهِمْ=kendi içlerinde أَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ=değil miydi? بِمَا=ötürü الله=Allah يُعَذِّبُنَا=bize azab etmeli نَقُولُ=dediğimizden حَسْبُهُمْ=onlara yeter جَهَنَّمَ=cehennem يَصْنَلُونَهَا=oraya gireceklerdir فَبِئْسَ=ne kötü الْمَصِيرُ=gidilecek yerdir	Görmedin mi şu adamları ki gizli gizli konuşmaları yasaklandığı halde yine o yasaklanan işi yapıyorlar. Günah, düşmanlık ve Resule isyan hususunda gizli gizli konuşuyorlar. Onlar sana geldiklerinde seni, Allah'ın selamlamadığı bir tarzda selamlıyorlar. Kendi içlerinden de «Bu söylediklerimiz yüzünden Allah'ın bize azap etmesi gerekmez miydi?» derler. Cehennem onlara yeter. Oraya gireceklerdir, ne kötü gidilecek yerdir orası.	Gizli gizli konuşmaktan men'edildikleri halde, men'edildikleri şeyi yapmaya kalkışanlarla günah işlemek, düşmanlık etmek ve Peygambere karşı gelmek konusunda gizlice konuşanları görmedin mi? Sana geldikleri zaman, seni Allah'ın selamladığı bir şeyle selamlarlar. Kendi aralarında da: Söylediklerimiz yüzünden Allah'ın bize azab etmesi gerekmez miydi? derler. Onlara cehennem yeter. Oraya gireceklerdir. Ne kötü dönüş yeridir.	(Ve sen ey Muhammed!) gizli konuşmalar (yoluyla dolap çevirmek)ten men edilen, ama men edildikleri şeye (tekrar) başvurmaktan kaçınmayanların ve kötülükte bulunmaya, saldırganlığa ve Elçi'ye karşı gelmeye niyetlenerek fesatlık kuranların farkında değil misin? Bu (insan)lar, sana ne zaman yaklaşsalar Allah'ın asla hoş görmeyeceği tarzda seni selamlarlar ve birbirlerine: Allah neden söylediklerimizden dolayı bizi cezalandırmıyor? derler. Cehennemdi onların payına düşecek olan, onlar işte oraya girecekler; o, ne kötü bir duraktır!
58. 9	إِذَا=zaman الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar يَا أَيُّهَا ey تَتَنَاجَوْنَ=aranızda gizli konuştuğunuz فَلَا تَتَنَاجَوْا=konuşmayın بِالْإِثْمِ=günah üzerinde وَالْعُدْوَانِ=ve düşmanlık وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ=Elçiye وَتَتَنَاجَوْا=konuşun بِالْبِرِّ=iyilik üzerinde وَاتَّقُوا=ve korkun وَالْتَّقَوِ=ve takva الَّذِي إِلَيْهِ=huzuruna الله=Allah'tan تُحْشَرُونَ=toplanacağınız	Ey iman edenler! Aranızda gizli konuştuğunuz zaman günah, düşmanlık ve peygambere ve karşı gelmek üzere konuşmayın. İyilik ve takva üzerine konuşun, huzuruna varacağınız Allah'tan korkun.	Ey iman edenler; aranızda gizli konuşacağınız zaman; günahı, düşmanlığı ve Peygambere isyanı fısıldaşmayın. Birr'i, takvayı konuşun ve huzurunda toplanacağınız Allah'tan korkun.	(O halde,) ey iman etmiş olanlar, gizli konuşmalarınızda, kötü fiiller, saldırgan davranışlar ve Elçi'ye itaatsizlik niyetiyle fesat kurmayı bırakın; (bunun yerine) fazilet ve Allah'a karşı sorumluluk bilinci üzerinde görüşmeler yapın ve (her zaman) huzurunda toplanacağınız Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olun!
58. 10	النَّجْوَى=gizli konuşma إِنَّمَا=şüphesiz مِنَ الشَّيْطَانِ=şeytandır الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar لِيَحْزَنَ=üzülsünler diye بِضَارِهِمْ=onlara zarar verecek وَلَيْسَ=değildir بِإِذْنِ=izni إِلَّا=olmadıkça شَيْئًا=hiçbir وَعَلَى اللَّهِ=Allah'a الله=Allah'ın الْمُؤْمِنُونَ=müminler فَلْيَتَوَكَّلْ=dayansınlar	Gizli konuşmalar (fiskoslar) şeytanın yapacağı işlerdendir. Bu iman edenleri üzme içindir. Oysa şeytan, Allah'ın izni olmadıkça, mü'minlere hiçbir zarar veremez.. Mü'minler Allah'a dayanıp güvensinler!	Gizli konuşmalar, ancak iman edenleri üzme içindir. Halbuki Allah'ın izni olmadıkça onlara hiçbir şeyle zarar veremez. Mü'minler, Allah'a tevekkül etsinler.	(Öteki her türlü) gizli konuşmalar yalnızca şeytanın işidir, o ki inananlara bu şekilde üzüntü verir; ama Allah'ın izni olmadıkça onlara hiçbir zarar veremez; inananlar yalnızca Allah'a güvensinler!
58. 11	إِذَا=zaman الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar يَا أَيُّهَا ey تَقْسَحُوا=yer açın لَكُمْ=size دَعِیْ=dendiği فَافْسَحُوا=yer açın ki لَكُمْ=size الله=Allah فَافْسَحُوا=genişlik versin وَأِذَا=zaman da كُنْتُمْ=kalkın وَأَنْشُرُوا=anşrُوا دَعِیْ=dendiği الله=Allah فَافْسَحُوا=kalkın ki يَرْفَعِ=yükseltsin وَالَّذِينَ آمَنُوا=inananları مِنْكُمْ=sizden وَالَّذِينَ أُوتُوا=ve kendilerine verilenleri وَالْعِلْمِ=ilim وَاللَّهُ=Allah دَرَجَاتٍ=derecelerle بِمَا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızı خَبِيرٌ=haber almaktadır	Ey inananlar! Size: «Meclislerde yer açın» denildiği zaman yer açın ki Allah ta size yeriniz ve rızkınızda genişlik versin. Siz «Kalkın» denildiği zaman, kalkın ki Allah sizden inananları ve kendilerine ilim verilenleri derecelerle yükseltsin. Allah yaptıklarınızı haber almaktadır.	Ey iman edenler; size: Meclislerde yer açın, denilince; yer açın ki, Allah da size açsın. Kalkın, denince de kalkın ki, Allah içinizden iman etmiş olanları ve kendilerine ilim verilenleri derecelerle yükseltsin. Allah yaptıklarınızdan haberdardır.	Siz ey imana ermiş olanlar! Size, Toplumsal hayatınızda birbirinize yer verin! denildiğinde yer verin! (Karşılığında) Allah da (rahmetinde) size yer verir. Ve ne zaman size, (İly bir iş için) ayağa kalkın! denildiğinde ayağa kalkın! (Ve) Allah, içinizden iman etmiş olanları ve (hepsinin üstünde,) kendilerine (doğru) bilgi tevdi edenleri (kat kat) yüceltecektir. Çünkü Allah bütün yapıp ettiklerinizden haberdardır.
58. 12	إِذَا=zaman الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar يَا أَيُّهَا ey تَنَاجَيْتُمْ=siz gizli konuşacağınız بَيْنَ يَدَيْ=önce فَقَدْ مَوَّا=verin نَجْوَاكُمْ=gizli konuşmanızdan سَدَقَةٌ=bir sadaka لَكُمْ=sizin için دَاخِرٌ=daha hayırlıdır بُخَيْرٌ=daha temizdir وَأَطْهَرُ=ve daha temizdir فَإِنْ=şayet لَمْ تَجِدُوا=bulamazsınız فَإِنْ=şüphesiz غَفُورٌ=bağışlayandır الله=Allah رَحِيمٌ=esirgeyendir	Ey iman edenler! Peygamber ile gizli (özel) bir şey konuşacağınız zaman bu konuşmanızdan önce bir sadaka veriniz. Bu sizin için daha hayırlı ve daha temizdir. Şayet sadaka verecek bir şey bulamazsanız, Allah bağışlayan, esirgeyendir.	Ey iman edenler; Peygamberle mahrem bir şey konuşacağınız vakit, bu konuşmanızdan önce sadaka verin. Bu; sizin için daha hayırlı ve daha temizdir. Eğer bir şey bulamazsanız, şüphesiz ki Allah; Gafur'dur, Rahim'dir.	Siz ey iman etmiş olanlar! Elçi'ye ne zaman bir şey danış(maya niyet-len)irseniz, bu danışma vesilesi ile karşılıksız yardımda bulunun! Bu sizin yararınıza olacak ve sizin (iç) temizliğinizi sağlayacaktır. Ama buna gücünüz yetmezse (bilin ki) Allah çok affedicidir, rahmet kaynağıdır.
58. 13	أَلَسْتُمْ تَقْتَتُونَ=korktunuz mu? بَيْنَ يَدَيْ=önce أَنْ تَقْدِمُوا=vermenizden نَجْوَاكُمْ=gizli konuşmanızdan سَدَقَاتٍ=sadaka فَإِذْ=çünkü لَمْ تَفْعَلُوا=yapmadınız عَلَيْكُمْ=sizi الله=Allah فَافْقِيمُوا=artık kılın الصَّلَاةَ=namazı وَأَتُوا=ve verin الزَّكَاةَ=zekatı وَأَطِيعُوا=ve itaat edin الله=Allah'a وَأَسْأَلُهُ=ve Elçisine الله=Allah بِمَا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızı خَبِيرٌ=bilmektedir	Gizli konuşmanızdan önce sadaka vermenizden korktunuz mu? Çünkü yapmadınız. Allah sizi affetti. Artık namaz kılın, zekat verin, Allah'a ve Resulüne itaat edin! Allah yaptıklarınızı haber alandır.	Mahrem bir şey konuşmazdan önce, sadaka vermekten korktunuz mu da yerine getirmediniz? Fakat Allah, sizin tevbelerinizi kabul etti. Şu halde namazı kılın, zekatı verin, Allah'a ve Rasulüne itaat edin. Allah; işlediklerinizden haberdardır.	(Elçi'ye) danışmanız vesilesiyle kimseye bir yardımda bulunmamaktan dolayı (günah işlemiş olabileceğinizden) korkuyor musunuz? Eğer (imkanlarınızın olmamasından dolayı) bunu yapamazsanız ve Allah size affediciliğini gösterirse, siz de namazlarınızda devamlı ve dikkatli olun ve (sadece) arındırıcı yükümlülüklerinizi yerine getirin ve (böylece) Allah'a ve Elçisi'ne itaat edin! Çünkü Allah yaptığınız her şeyden haberdardır.
58. 14	أَلَمْ تَرَ=görmedin mi? إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا=dost edinenleri غَضِبَ=gazabettiği قَوْمًا=bir topluluğu الله=Allah'ın عَلَيْهِمْ=kendilerine مَا=değildir هُمْ=onlar مِنْكُمْ=sizden وَلَا=ve değildir وَيَخْلِفُونَ=ve yemin ediyorlar وَهُمْ يَعْلَمُونَ=bilerek عَلَى الْكَذِبِ=yalan yere	Allah'ın kendilerine gazap ettiği bir topluluğu dost edinenleri görmedin mi? Onlar ne sizdendirler, ne de onlardan. Bile yalan yere yemin ediyorlar.	Bakmaz mısın onlara ki, Allah'ın, kendilerine gazab ettiği bir kavmi dost edinmişlerdir? Onlar; ne sizdendir, ne de onlardan. Ve bile yalan yere yemin etmektedirler.	Allah'ın gazabına uğrayan bir toplum ile dostluk kuranların farkında değil misin? Onlar ne sizdendir (ey müminler) ne de o (hakikati inatla reddede)nlerden. Böylece onlar yalan ve düzmece (değerler) üstüne (onların yalan ve sahte olduklarını) bile bile yemin ederler.
58. 15	أَعَدَّ=hazırlamıştır الله=Allah لَهُمْ=onlar için	Allah onlara çetin bir azap hazırlamıştır. Gerçekten	Allah; onlara şiddetli bir azap hazırlamıştır.	Allah onlar için (öteki dünyada) şiddetli bir azap hazırlamıştır.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zılâ'il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
58. 16	عَذَابًا =bir azab شَدِيدًا =çetin إِنَّهُمْ =onlar مَا =işler نَعَاءَ =ne kötü يَعْمَلُونَ =yapıyorlar	onların yaptıkları şey çok kötüdür.	Gerçekten onların yaptıkları şey ne kötüdür.	Onların yapageldikleri şey gerçekten çok kötüdür:
58. 16	اتَّخَذُوا =yaptılar أَيْمَانَهُمْ =yeminlerini فَصَدُّوا =ve engel oldular عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ =yoluna عَذَابٌ =bir azab فَلَهُمْ =onlar için vardır كُتِّبَ =küçük düşürücü	Yeminlerini kalkan yapıp Allah'ın yoluna engel oldular. Onlar için küçük düşürücü azap vardır.	Onlar; yeminlerini kalkan edindiler de Allah yolundan alıkoydular. İşte onlara, horlayıcı bir azab vardır.	Onlar ahidlerini (yalancılıklarına ve sahtekarlıklarına) örtü yaptılar ve böylece başkalarını Allah yolundan alıkoydular. Bu nedenle onları alçaltıcı bir azap beklemektedir.
58. 17	لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ =koruyamaz أَمْوَالُهُمْ =malları وَلَا أَوْلَادُهُمْ =ne de çocukları شَيْئًا =hiçbir şey أُولَئِكَ =onlar أَصْحَابُ النَّارِ =ateş فِيهَا =orada هُمْ =onlar خَالِدُونَ =sürekli kalacaklardır	Onların ne malları, ne de evlatları kendilerini Allah'a karşı koruyamaz. Onlar ateş halkıdır. Orada ebedi kalacaklardır.	Onların malları da, oğulları da Allah katında kendilerine bir fayda vermez. Onlar, cehennem ashabıdır! Ve orada ebediyyen kalacaklardır.	Ne dünyevi servetleri ne de soy sopları onları Allah'a karşı koruyamayacaktır. Onlar, kalıcı meskenleri olan cehenneme mahkum edilmişlerdir!
58. 18	يَوْمَ =gün dünyada يَبْعَثُهُمُ =tekrar dirilttiği جَمِيعًا =onların hepsini لَهُ =O'na da فَيَخْلِفُونَ =yemin edecekler كَمَا يَخْلِفُونَ =yemin ettikleri gibi وَيَحْسِبُونَ =ve sanacaklardır أَنَّهُمْ =kendilerini أَلَا =iyi bilin ki عَلَى =üzerinde شَيْءٌ =bir şey إِنَّهُمْ =onlar هُمُ الْكَاذِبُونَ =yalancılardır	Allah'ın onların hepsini yeniden dirilteceği gün, dünyada şu yemin ettikleri gibi, Allah'a da yemin ederler. Kendilerinin doğru yolda olduklarını sanırlar. İyi bilin ki onlar gerçekten yalancıdırlar.	Allah, onların hepsini yeniden dirilteceği gün; size yemin ettikleri gibi, O'na da yemin ederler. Ve gerçekten bir şey üzerinde olduklarını sanırlar. İyi bilin ki; onlar, gerçekten yalancıdırlar.	Allah'ın onların tümünü tekrar dirilteceği Gün, (şimdi) senin önünde yemin ettikleri gibi, (varsayımlarında) haklı oldukları de de yemin edecekler. Gerçek şu ki, (en büyük) yalancılar onlardır!
58. 19	اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ =onları الشَّيْطَانُ =şeytan فَأَنسَاهُمْ =ve onlara unutturmuştur ذِكْرَ اللَّهِ =anmayı أُولَئِكَ =onlar حِزْبٌ =hizbidir أَلَا =dikkat edin الشَّيْطَانُ =şeytanın حِزْبٌ =hizbi إِنَّ =muhakkak ki الشَّيْطَانُ =şeytanın هُمُ الْخَاسِرُونَ =kaybedecektir	Şeytan onları istila etmiş, onlara Allah'ı anmayı unutturmuştur. Onlar şeytanın taraftarlarıdır. İyi bilin ki şeytanın taraftarları mutlaka kaybedenlerdir.	Şeytan onlara baskın gelip Allah'ı anmayı unutturmuştur. İşte onlar, şeytanın taraftarlarıdır. İyi bilin ki; şeytanın taraftarları muhakkak hüsrana uğrayanların kendileridir.	Şeytan, onlar üzerinde üstünlük kurmuş ve onları Allah'ı anmaktan uzaklaştırmıştır. Böyleleri Şeytan'ın yandaşlarıdır. Gerçekten hüsranda olanlar onlardır, Şeytan'ın yandaşları!
58. 20	إِنَّ =şüphesiz الَّذِينَ يُحَادِّثُونَ =düşman olanlar أُولَئِكَ =onlar وَرَسُولُهُ =ve Elçisine اللَّهُ =Allah'a فِي =arasındadırlar الْأَذْلَى =en alçaklar	Allah'a ve peygamberine düşman olanlar, onlar en alçak kimselerle beraberdirler.	Allah'a ve Peygamberine muhalefet edenler; işte onlar, en çok zillete düşenlerle beraberdirler.	Allah'a ve Elçisi'ne karşı gelenler, işte onlar (Hesap Günü) en sefiller arasında bulunacaklardır.
58. 21	كَتَبَ =yazmıştır اللَّهُ =Allah أَنَا =ben لَا غَلْبَنَ =elbette galib geleceğiz وَرُسُلِي =ve elçilerim إِنَّ =şüphesiz اللَّهُ =Allah عَزِيزٌ =galiptir قَوِيٌّ =güçlüdür	Allah'a andolsun ki «ben ve elçilerim galip geleceğiz.» diye yazmıştır. Şüphesiz Allah güçlüdür, galiptir.	Allah: Andolsun ki Ben ve Peygamberlerim elbette galip geleceğiz, diye yazmıştır. Muhakkak ki Allah; Kavî dir, Aziz' dir.	(Çünkü) Allah böyle buyurdu: Ben kesinlikle üstün geleceğim, Ben ve Elçim! Şüphesiz Allah, güçlüdür, kudret sahibidir!
58. 22	قَوْمًا =bir milletin لَا تَجِدُ =görmezsin بِاللَّهِ =inanan يُؤْمِنُونَ =inanan وَالْيَوْمِ الْآخِرِ =ve gününe أُخْرَى =ve gününe مَنْ =olanlarla يُودُونَ =dostluk ettiğini دُشْمَانًا =düşman وَرَسُولُهُ =ve Elçisine اللَّهُ =Allah'a أَبَاءَهُمْ =babaları كَانُوا =olsa bile وَلَوْ =sayet أَوْ =yahut أَبْنَاءَهُمْ =oğulları أَوْ =yahut إِخْوَانَهُمْ =kardeşleri أَوْ =yahut أُولَئِكَ =işte عَشِيرَتُهُمْ =akrabaları كَتَبَ =yazmıştır فِي قُلُوبِهِمْ =onların kalblerine وَالْإِيمَانَ =iman وَوَائِدَهُمْ =ve onları desteklemiştir بِرُوحٍ =bir ruh ile مِنْهُ =kendinden وَيُدْخِلُهُمْ =onları sokacaktır جَنَّاتٍ =cennetlere مِنْ تَحْتِهَا =altlarından تَجْرِي =akan الْأَنْهَارُ =ırmaklar خَالِدِينَ =ebedi kalacaklardır اللَّهُ =Allah رَاضِينَ =razı olmuştur فِيهَا =orada عَنْهُمْ =onlardan وَرَضُوا =onlar da razı olmuşlardır عَنْهُ =O'ndan اللَّهُ =Allah'ın حِزْبٌ =hizbidir إِنَّ =muhakkak ki أَلَا =dikkat edin هُمُ =onlar اللَّهُ =Allah'ın الْمُفْلِحُونَ =başarıya ulaşacak olanlardır	Allah'a ve ahiret gününe inanan bir kavmin; babaları, oğulları, kardeşleri, yahut akrabaları da olsa Allah'a ve Peygamberine düşman olanlarla dostluk ettiğini göremezsin. Allah onların kalplerine imanı yazmış ve onları katından bir ruh ile desteklemiştir. Onları, altlarından ırmaklar akan cennetlere sokacak, orada ebedi kalacaklardır. Allah onlardan razı olmuş onlar da O'ndan razı olmuşlardır. İşte onlar Allah'ın taraftarlarıdır. Muhakkak ki başarıya ulaşacak olanlar, Allah'ın taraftarlarıdır.	Allah'a ve ahiret gününe iman eden bir kavmin; kendi babaları, oğulları, kardeşleri veya akrabaları da olsa Allah ve Peygamberine muhalefet eden kimselere sevgi beslediğini göremezsin. İşte onların kalbine Allah, iman yazmış ve katından bir ruh ile onları desteklemiştir. Onları altlarından ırmaklar akan cennetlere sokacaktır. Bunlar orada ebediyyen kalacaklardır. Allah; onlardan razı olmuştur, onlar da Allah'tan hoşnud olmuşlardır. İşte onlar; Allah'ın hizbidir. Dikkat edin; Allah'ın hizbi, felaha erenlerin kendileridir.	Allah'a ve Ahiret Günü'ne (gerçekten) inanan, ama (aynı zamanda) -babaları, oğulları, kardeşleri yahut (öteki) akrabaları bile olsa- Allah'a ve Elçisi'ne karşı çıkanları seven bir toplum göremezsin. (Gerçek müminlere gelince,) Allah'ın kalplerine imanı nakşettiği ve ilhamı ile güçlendirdiği kimseler onlardır ve (zamani gelince) onları içlerinden ırmaklar akan bahçelerde barındıracaktır. Allah onlardan hoşnuttur ve onlar da Allah'tan. İşte onlar Allah'tan yana olanlardır. İşte onlar, Allah'tan yana olanlar, mutluluğa ulaşacaklardır!
59. 1	سَبَّحَ =tesbih eder اللَّهُ =Allah'ı مَا =bulunanlar وَمَا =ve bulunanlar فِي السَّمَاوَاتِ =göklerde وَمَا =ve O فِي الْأَرْضِ =yerde وَهُوَ =ve O الْعَزِيزُ =üstündür الْحَكِيمُ =hüküm ve hikmet sahibidir	Göklerde ve yerde olanların hepsi Allah'ı tesbih etmektedir. O üstündür, hikmet sahibidir.	Göklerde olanlar da, yerde olanlar da Allah'ı tesbih eder. Ve O; Aziz' dir, Hakim' dir.	Göklerde ve yerde olan her şey Allah'ın sınırsız şanını yüceltir; çünkü yalnız O'dur izzet ve hikmet sahibi.
59. 2	هُوَ =O'dur الَّذِي أَخْرَجَ =çıkaran الَّذِينَ كَفَرُوا =inkâr edenleri الْكِتَابِ =kitap مِنْ أَهْلِ الْيَمِّ =sahiplerinden لَأَوَّلِ الْيَمِّ =ilk مِنْ دِيَارِهِمْ =yurtlarından مَا ظَنَنْتُمْ =siz sanmamıştınız الْحَشَرَ =haşırde أَن يَخْرُجُوا =onların çıkacaklarını وَوَظَّنُوا =onlar da sanmışlardı أَنَّهُمْ =kendilerini حُصُونَهُمْ =kalelerinin مَانِعَتُهُمْ =koruyacağını اللَّهُ =Allah'tan فَأَتَاهُمْ =onlara geldi اللَّهُ =Allah لَمْ يَخْسِبُوا =ummadıkları مِنْ حَيْثُ =yerden	Kitap ehlinin inkar edenleri, ilk sürgünde yurtlarından çıkarılan O'dur. Siz onların çıkacaklarını sanmamıştınız. Onlarda kalelerinin, kendilerini Allah'tan koruyacağını sanmışlardı. Allah onlara ummadıkları yerden geldi, yüreklerine korku saldı; öyle ki evlerini kendi elleriyle ve müminlerin elleriyle yıkıyorlardı. Ey akıl sahipleri	O'dur Ehl-i Kitab'tan küfretmiş olanları ilk sürgünde yurtlarından çıkarmış olan. Halbuki siz, onların çıkacaklarını sanmamıştınız. Onlar da kalelerinin kendilerini Allah'tan koruyacağını sanmışlardı. Fakat Allah'ın azabı onlara hesablama dıkları yerden geldi. Ve kalblerine korku saldı.	Hakikati inkara şartlanmış olan geçmiş vahyin mensuplarını (savaş için) ilk toplanmalarında yurtlarından çıkarılan O'dur. Siz (ey müminler,) onları (hiçbir direnme göstermeden) bırakıp gideceklerini düşünmediniz; onlar da kalelerinin kendilerini Allah'a karşı koruyacağını sandılar ama Allah onlara hiç beklemedikleri bir tarzda vurdu ve kalplerine korku saldı; onlar (böylece) yurtlarını

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fi Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
وَقَذَفَ=ve saldı قُلُوبِهِمْ=yüreklerine الرُّعْبَ=korku يُخْرِبُونَ=harap ediyorlardı بُيُوتَهُمْ=evlerini بِأَيْدِيهِمْ=kendi elleriyle وَأَيْدِي=ve elleriyle الْمُؤْمِنِينَ=müminlerin فَاعْتَبِرُوا=ibret alın يَا=ey اُولِي=sahipleri الْأَبْصَارَ=akıl	ibret alın!	Kendi elleriyle ve inananların elleriyle evlerini yıkıyorlardı. Ey basiret sahipleri ibret alın.	kendi elleriyle ve müminlerin eliyle yok ettiler. Öyleyse bundan ders alın siz ey derin kavrayış sahipleri!
59. 3 وَلَوْلا=eğer olmasaydı أَنْ كَتَبَ=yazmış اللّٰهُ=Allah عَلَيْهِمْ=onlara الْجَلَاءَ=sürgünü لَعَذَّبَهُمْ=mutlaka onlara azabederdi فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ=onlar için vardır فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ=azabı النَّارِ=atesş	Eğer Allah onlara sürgün yazmamış olsaydı, mutlaka onlara dünyada azap ederdi. Ahirette de onlar için ateş azabı vardır.	Şayet Allah, onlara sürülmeyi yazmamış olsaydı, dünyada onları azablandıracaktı ve onlar için ahirette de ateş azabı vardır.	Allah onlar için sürülmeyi takdir etmemiş olsaydı, bu dünyada onları (daha büyük) bir azaba çarptırırdı; öteki dünyada ise onları ateşin azabı beklemektedir.
59. 4 ذَلِكَ=bu بَأَنَّهُمْ=onların sebebiyledir اللّٰهُ=Allah'a شَاقُّوا=karşı gelmeleri وَرَسُولُهُ=ve Elçisine وَمَنْ=ve kim يُشَاقِّ=karşı gelirse اللّٰهُ=Allah'a فَإِنَّ=şüphesiz اللّٰهُ=Allah'ın شَدِيدٌ=çetindir الْعِقَابِ=azabı	Bunun sebebi şudur: Onlar Allah'a ve Peygamberine karşı geldiler; kim Allah'a karşı gelirse bilsin ki Allah'ın azabı çetindir.	Bu; onların Allah'a ve Rasulüne karşı gelmelerinden ötürüdür. Her kim Allah'a karşı gelirse; muhakkak ki Allah, azabı şiddetli olandır.	Bu, Allah ve Elçisi ile bağlarını koparmalarından dolayıdır; Allah ve Elçisi ile (böylece) bağını koparana gelince; şüphesiz Allah'ın misillemesi çetindir!
59. 5 مَا قَطَعْتُمْ=kesmeniz مِنْ لَبْنَةٍ=bir hurma ağacını أَوْ=yahut تَرَكْتُمُوهَا=onu bırakmanız قَائِمَةً=dikili عَلَى=üzerinde أَصُولِهَا=kökleri فَبِإِذْنِ اللّٰهِ=hep izniyle وَلِيُخْزِيَ=ve cezalandırması içindir الْفَاسِقِينَ=yoldan çıkanları	Hurma ağaçlarından herhangi bir şeyi kesmeniz veya kökleri üzerinde bırakmanız hep Allah'ın izniyledir. Bu izin yoldan çıkan fasıkları rezil etmek içindir.	Herhangi bir hurma ağacını kesmeniz veya kesmeyip gövdeleri üzerinde bırakmanız hep Allah'ın izniyledir. Bir de fasıkları rüsvay etmek içindir.	(Onların) hurma ağaçlarından her ne kestiyse (ey müminler,) veya kökleri üzerinde her ne bıraktıysanız, hepsi Allah'ın izniyle (olmuştu) ve O'nun yoldan çıkanları cezalandırması içindi.
59. 6 وَمَا=şey أَفَاءَ=verdiği ise اللّٰهُ=Allah'ın عَلَى رَسُولِهِ=Elçisine مِنْهُمْ=onlardan (ganimetlerden) فَمَا أُوجِفُمْ=siz sürmediniz عَلَيْهِ=onun üzerine وَلَا=ne de رِكَابٍ=deve وَلَكِنَّ اللّٰهُ=Allah يُسَلِّطُ=musallat eder رُسُلَهُ=elçilerini عَلَى=üzerine اللّٰهُ=Allah وَآلَهُ=dilediği عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=her şeye قَدِيرٌ=kadirdir	Allah'ın onların mallarında Peygamberine verdiği ganimetler için siz at ve deveye binip onları sürmüş değilsiniz. Fakat Allah, Peygamberlerini dilediği kimselelere karşı üstün kılar. Allah herşeye kadirdir.	Allah'ın peygamberine verdiği fey'e gelince; siz onun için ne bir at, ne de bir deve sürdünüz. Fakat Allah; peygamberine, dilediği kimselelere karşı üstünlük verir. Allah; her şeye kadirdir.	Yine (hatırlayın!) Düşmandan (ganimet olarak) ne alındıysa Allah hepsini Elçisi'ne devretti, onu (elde etmek) için at veya deve sevk etmek zorunda kalmadınız ama Allah elçilerini kimi dilediye onlara üstün kılar; Allah dilediğini yapmaya kadirdir.
59. 7 وَمَا أَفَاءَ=verdikleri (ganimetler) اللّٰهُ=Allah'ın عَلَى رَسُولِهِ=Elçisine مِنْ أَهْلِ=halkından الْقُرَى=o kent فَلِلّٰهِ=Allah'a وَلِلرَّسُولِ=Elçiye وَلِذِي الْقُرْبَى=ve akraba olanlara وَالْيَتَامَى=ve yetimlere وَالْمَسَاكِينَ=ve yoksullara وَابْنِ السَّبِيلِ=ve yolcuya aittir كَيْ=ta ki لَا يَكُونَ=dolaşan bir şey دَوْلَةً= بَيْنَ=arasında الْأَغْنِيَاءَ=zenginler مِنْكُمْ=içinizden وَمَا آتَاكُمْ=size ne verdiyse الرَّسُولُ=Elçi فَخَذُّوهُ=onu alın عَنْهُ=ondan وَمَا نَهَاكُمْ اللّٰهُ=Allah'tan وَاتَّقُوا=ve korkun فَانْتَهُوا=sakının اللّٰهُ=Allah'ın شَدِيدٌ=şiddetlidir إِنَّ=çünkü الْعِقَابِ=azabı	Allah'ın fethedilen ülkeler halkının mallarından Peygamberine verdiği ganimetler, Allah, Peygamber, yakınları, yetimler, yoksullar ve yolda kalmışlar içindir. Böylece o mallar, yalnızca zenginler arasında dolaşan bir ayrıcalık olmaz. Peygamber size ne verdiyse onu alın, size neyi yasakladıysa ondan sakının ve Allah'tan korkun. Çünkü Allah'ın azabı şiddetlidir.	Kasabalar halından, Allah'ın Rasulüne fey' olarak verdiği; Allah, peygamber, akrabalar, yetimler, yoksullar ve yolda kalanlar içindir. Ta ki içinizden zenginler arasında elden ele dolaşan bir devlet olmasın. Peygamber, size ne verirse onu alın, neden de nehyederse ondan sakının. Ve Allah'tan korkun. Muhakkak ki Allah; azabı şiddetli olandır.	Bu beldelerin halkından (ganimet olarak) ne alındıysa Allah, hepsini Elçisi'ne devretti, (ganimetin tümü,) Allah'a ve Elçisi'ne, (ölen müminlerin) yakınlarına, yetimlere, yoksullara ve yolculara aittir; (böyle yapıldı) ki o, içinizden (zaten) zengin olanlar arasında dolaşıp duran (bir servet) haline gelmesin. Bu nedenle, Elçi size (ondan) ne kadar verirse (gönüllenden) kabul edin ve size vermediği şey(i istemek)ten kaçının; ve Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olun! Çünkü Allah misillemesinde çetindir.
59. 8 لِلْفُقَرَاءِ=fakirler içindir الْمُهَاجِرِينَ=hicret eden الَّذِينَ أُخْرِجُوا=çıkarılan مِنْ دِيَارِهِمْ=yurtlarından وَأَمْوَالِهِمْ=ve mallarından يَبْتَغُونَ=ararlar فَضْلًا=bir lütuf مِنَ اللّٰهِ=Allah'dan وَرِضْوَانًا=ve rızasını وَيَنْصُرُونَ=ve yardım ederler اللّٰهُ=Allah'a وَرَسُولُهُ=ve Elçisine أُولَئِكَ=işte هُمْ=onlardır الصَّادِقُونَ=doğru olanlar	Allah'ın verdiği bu ganimet malları, yurtlarından ve mallarından çıkmış olan, Allah'tan bir lütuf ve rıza dileyen, Allah'ın dinine ve Peygamberine yardım eden fakir muhacirler içindir. İşte bunlar, sadıkların kendileridir.	Yurtlarından ve mallarından çıkarılmış olan, Allah'tan bir lütuf ve rıza dileyen, Allah'ın dinine ve peygamberine yardım eden fakir muhacirler içindir. İşte bunlar, sadıkların kendileridir.	(Böylece, bu ganimetlerin bir kısmı) zulüm ve kötülük diyarını terk etmiş olanlar arasındaki yoksullar(a verilecektir.) Yurtlarından ve mülklerinden sürülmüş, Allah'ın lütfunu ve rızasını arayan ve Allah'a ve Elçisi(nin davası)na yardım edenler, sözlerinde duranlar işte onlardır!
59. 9 وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا=ve yerleşenler الدَّارَ=o yurda (Medine'ye) وَالْإِيمَانَ=ve imana sarılanlar مِنْ قَبْلِهِمْ=onlardan önce يُجِبُّونَ=severler مَنْ هَاجَرَ=hicret edenleri إِلَيْهِمْ=kendilerine وَلَا يَجِدُونَ=ve duymazlar حَاجَةً=bir ihtiyaç فِي صُدُورِهِمْ=göğüslerinde أَوْثُوا=onlara verilenlerden (ganimet) وَيُؤْتِرُونَ=tercih ederler عَلَى أَنْفُسِهِمْ=öz canlarına وَلَوْ كَانَ=olsa dahi بِهِمْ=kendilerinin خِصَاصَةً=ihtiyaçları وَمَنْ=kim يُوَقَّ=korunursa شَحٌّ=cimriliğinden نَفْسِهِ=nefsinin هُمْ=onlar فَأُولَئِكَ=işte الْمُفْلِحُونَ=başarıya erenlerdir	Daha önce Medine'yi yurt edinmiş ve gönüllerine imanı yerleştirmiş olan kimseler, kendilerine göç edip gelenleri severler ve onlara verilenler karşısında içlerinde bir kaygı duymazlar. Kendilerinin ihtiyaçları olsa dahi, göç eden yoksul kardeşlerini öz canlarına tercih ederler. Kim nefsinin cimriliğinden korunursa, işte onlar başarıya erenlerdir.	Onlardan önce o rey'i yurt edinmiş ve göğüslerine imanı yerleştirmiş olanlar; kendilerine hicret edip gelenleri severler. Ve onlara verilenlerden ötürü içlerinde bir çekememezlik duymazlar. Kendileri zaruret içinde bulunsalar bile onları, kendilerini tercih ederler. Her kim nefsinin tamahkarlığından korunabilmişse; işte onlar, felaha erenlerin kendileridir.	Onlardan önce bu yöreyi yurt edinmiş ve (gönüllerine) imanı yerleştirmiş olanlar (arasındaki yoksullara da ganimetin bir kısmı verilecektir), bir sığınak arayışı içinde kendilerine gelenlerin hepsini seven ve başkasına verilmiş olanlara karşı kalplerinde hiçbir haset olmayan, aksine kendileri yoksulluk içinde bulunsalar bile diğerlerini kendilerine tercih edenler; işte böyleleleri, açgözlülükten korunanlardır, onlardır mutluluğa ulaşacak olanlar!
59. 10 وَالَّذِينَ جَاءُوا=gelenler مِنْ بَعْدِهِمْ=onlardan sonra يَقُولُونَ=derler ki رَبَّنَا=Rabbimiz اغْفِرْ=bağışla لَنَا=bizi	Onlardan sonra gelenler derler ki: «Rabbimiz, bizi ve bizden önce inanan kardeşlerimizi bağışla, kalplerimizde inananlara	Onlardan sonra gelenler ise derler ki: Rabbimiz, bizi ve bizden önce iman etmiş olan kardeşlerimizi bağışla. Ve	Onlardan sonra gelenler, Ey Rabbimiz! diye yalvararak, Bizi ve bizden önce iman etmiş olan kardeşlerimizi bağışla ve imana ermiş olan(lardan

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	وَلَاخَوَانِنَا=ve kardeşlerimizi الَّذِينَ سَبَقُونَا=bizden önce وَلَا تَجْعَلْ=ve bırakma غِلًّا=bir kin لِلَّذِينَ آمَنُوا=inananlara karşı رَبَّنَا=Rabbimiz إِنَّكَ=sen رَعُوفٌ=çok şefkatli رَحِيمٌ=çok merhametisin	karşı bir kin bırakma! Rabbimiz sen çok şefkatli, çok merhametlisin!»	iman etmiş olanlar için kalblerimizde kin bırakma. Rabbimiz, muhakkak ki Sen; Rauf'sun, Rahim'sin.	hiçbiri)ne karşı kalplerimizde yersiz ve uygunsuz düşünce veya duygulara yer bırakma. Ey Rabbimiz! Sen şefkat Sahibisin, rahmet kaynağısın!
59. 11	أَلَمْ تَرَ=görmedin mi? إِلَى الَّذِينَ تَأْفَقُوا=iki yüzlülük edenleri لَاخَوَانِهِمْ=kardeşlerine الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr eden مِنْ أَهْلِ=ehlinden لَئِنْ=eğer الْكِتَابِ=kitap أُخْرِجْتُمْ=siz çıkarılırsanız لَنُخْرِجَنَّ=mutlaka biz de çıkarız مَعَكُمْ=sizinle beraber وَلَا نَطِيعُ=itaat etmeyiz أَحَدًا=hiç kimseye فَبِكُمْ=sizin aleyhinize سَافِهَةٌ=sizinle savaşılırsa أَبَدًا=asla وَأِنْ=şayet فَوُتِلْتُمْ=sizinle savaşılırsa لَنَنْصُرَنَّكُمْ=mutlaka size yardım ederiz إِنَّهُمْ=onların يَشْهَدُ=şahidlik eder وَاللَّهُ=Allah لَكَادِبُونَ=yalancı olduklarına	Münafıkların, kitap ehlinden inkar eden dostlarına «Eğer siz yurdunuzdan çıkartılırsanız, mutlaka biz de sizinle beraber çıkarız; sizin aleyhinizde kimseye asla uymayız. Şayet sizinle savaşırlarsa mutlaka size yardım ederiz» derler. Allah, onların yalancı olduklarına şahidlik eder.	Münafıklık etmiş olanlara bakmadın mı ki; Ehl-i Kitab'dan küfretmiş olan kardeşlerine: Eğer siz çıkarılırsanız andolsun ki; biz de sizinle beraber çıkarız. Ve sizin aleyhinizde asla kimseler itaat etmeyiz. Eğer savaşa tutuşursanız; muhakkak size yardım ederiz, derler. Allah şehadet eder ki; onlar yalancıdırılar.	(Gerçek duygularını) her zaman gizleyenlerin, geçmiş vahiylerin mensupları arasındaki inkarcı yandaşlarına, Eğer buradan sürülürseniz biz de kesinlikle sizinle geleceğiz ve size karşı olan hiç kimseye kulak vermeyeceğiz ve size savaş açılırsa mutlaka yardımınıza geleceğiz dediklerinden haberin yok mu? Ama Allah, onların göz göre göre yalan söylediklerine şahitlik yapar.
59. 12	أَخْرِجُوا=onlar çıkarılsalar لَئِنْ=andolsun eğer لَا يَخْرُجُونَ=çıkamazlar مَعَهُمْ=onlarla beraber وَلَئِنْ=ve eğer فَوُتِلُوا=onlarla savaşılsa لَا يَنْصُرُونَهُمْ=onlara yardım etmezler وَلَئِنْ=ve eğer نُصِرُواهُمْ=yardım etseler bile لَيُؤْلَنَ=dönüp kaçarlar الْأَذْيَارَ=arkalar(ın)a ثُمَّ=sonra لَا يَنْصُرُونَ=kendilerine de yardım edilmez	Andolsun eğer onlar, çıkarılsalar, onlarla beraber çıkmazlar; eğer onlarla savaşılsa onlara yardım etmezler, yardım etseler bile arkalarına dönüp kaçarlar, sonra kendilerine de yardım edilmez.	Andolsun ki; eğer onlar çıkarılsalar; onlarla beraber çıkmazlar. Eğer onlara savaş açılırsa; onlara savaş açıldığında yardımlarına gelmezler; yardım et(meye çalış)salar bile sonra arkalarını dön(üp kaç)arlar ve sonunda (kendileri de) bir yardım görmezler.	(çünkü) eğer (kendilerine karşı taahhüt altına girdikleri) o kimseler gerçekten sürülürlerse onlarla birlikte gitmezler; ve onlara savaş açıldığında yardımlarına gelmezler; yardım et(meye çalış)salar bile sonra arkalarını dön(üp kaç)arlar ve sonunda (kendileri de) bir yardım görmezler.
59. 13	أَشَدُّ=fazladır لَأَنْتُمْ=elbette sizin رَهْبَةً=korkunuz فِي صُدُورِهِمْ=onların kalblerinde ذَلِكَ=böyledir مِنْ اللَّهِ=Allah'inkinden بِأَنَّهُمْ=çünkü onlar قَوْمٌ=bir topluluktur لَا يَفْقَهُونَ=anlamaz	Ey inananlar! Onların yüreklerine korku salan, Allah'tan çok sizlersiniz; çünkü onlar anlamayan bir topluluktur.	Doğrusu onların kalbine korku salan; Allah'tan çok, sizlersiniz. Çünkü onlar anlamazlar güruhudur.	Evet, (ey müminler,) siz onların kalplerine Allah (korkusun)dan da daha şiddetli bir korku salarsınız, çünkü onlar hakikati kavramaktan aciz bir topluluktur.
59. 14	لَا يَقَاتِلُونَكُمْ=onlar sizinle savaşamazlar إِلَّا=ancak (savaşır)lar جَمِيعًا=toplu olarak فِي=içinde مُحَصَّنَةٍ=müstahkem كَالْعَدَدِ=kaleler فَرَى=ardından مِنْ وَرَاءِ=yahut أَوْ=ya جُدْرٍ=duvarların بِأَسْهُمٍ=onların çekişmeleri بَيْنَهُمْ=kendi aralarında تَحْسِبُهُمْ=sen onları sanırsın شَدِيدٌ=şiddetli وَقُلُوبُهُمْ=ama kalbleri جَمِيعًا=toplu وَفَلُوبُهُمْ=ama kalbleri شَتَّى=dağınaktır ذَلِكَ=öyledir بِأَنَّهُمْ=çünkü onlar قَوْمٌ=bir topluluktur لَا يَعْقِلُونَ=düşünmez	Onlar sizinle toplu olarak savaşamazlar, ancak müstahkem şehirlerde yahut duvarların ardından sizinle savaşmak isterler. Kendi aralarındaki çekişmeleri şiddetlidir. Sen onları toplu sanırsın, ancak onların kalpleri dağınaktır. Böyledir, çünkü onlar düşünmez bir topluluktur.	Onlar, sizinle topluca savaş; ancak surla çevrilmiş kasabalar da veya duvarlar arasında kabul ederler. Kendi aralarındaki çekişmeleri şiddetlidir. Sen, onları toplu sanırsın, ama kalbleri darmadağınaktır. Bu; onların akletmez bir kavim olmalarındandır.	Onlar ittifak içinde oldukları zaman (bile) ancak sağlam kaleler içinden veya surlar arkasından savaşırılar. Kendi aralarındaki çekişmeleri şiddetlidir; sen onları birlik sanırsın, halbuki (aslında) kalpleri (birbirlerine) karşı soğuktur; çünkü onlar akıllarını kullanmayan bir topluluktur.
59. 15	كَمَثَلِ=durumu gibidir الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ=kendilerinden öncekilerin ذَاقُوا=tadmışlardır قَرِيبًا=yakın zaman أَمْرِهِمْ=yaptıklarının وَبَالَ=vebalini وَلَهُمْ=ve onlar için vardır عَذَابٌ=bir azab أَلِيمٌ=acı	Onların durumu, kendilerinden az önce, yaptıklarının vebalini tatmış olan, ahirette de kendileri için acı bir azap bulunan kimselerin durumu gibidir.	Kendilerinden az önce geçmiş ve işlerin vebalini tatmış olanların durumu gibidir. Onlar için elim bir azab vardır.	(Ey müminler, düşmanlarınızın her ikisinin akibeti de) onlardan kısa bir süre önce, kendi yaptıklarından doğan felaketi tatmış olanlar(ın)ki) gibi (olacak)tır ve onları (öteki dünyada daha şiddetli) bir azap beklemektedir;
59. 16	كَمَثَلِ=durumuna benzer الشَّيْطَانِ=şeytanın لِلْإِنْسَانِ=insana قَالَ=demişti إِذْ=hani كَفَرَ=inkâr et فَلَمَّا كَفَرَ=inkâr edince de قَالَ=demişti إِنِّي=şüphesiz ben بَرِيءٌ=uzağım أَخَافُ=korkarım إِنِّي=ben مِنْكَ=senden الْعَالَمِينَ=alemlerin رَبِّ=Rabbi اللَّهِ=Allah'tan	İkiyüzlülüklerinin durumu insana: «inkar et» deyip insan da inkar edince: «Doğrusu ben senden uzağım; alemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım» diyen şeytanın durumu gibidir.	Şeytanın durumu gibi; hani o, insana; küfret, deyip de küfre dince; doğrusu ben senden uzağım, çünkü ben; alemlerin Rabbi Allah'tan korkarım, demişti.	tıpkı Şeytanın insana: Hakikati inkar et! deyip (insan da) inkar edince, Bak, ben senden, (senin yaptıklarından) sorumlu değilim, ben bütün alemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım! dediği zaman(ki) gibi.
59. 17	عَاقِبَتَهُمَا=sonları فَكَانَ=nihayet oldu فِي النَّارِ=ateşte kalmaları أَنَّهُمَا=ikisinin de وَذَلِكَ=budur فِيهَا=orada خَالِدِينَ=ebedi olarak الظَّالِمِينَ=zalimlerin جَزَاءُ=cezası	Nihayet ikisinin de sonu, içinde ebedi kalacakları ateş olacaktır. İşte bu zalimlerin cezasıdır.	Nihayet ikisinin de akibeti; içinde ebediyyen kalacakları ateştir. İşte zalimlerin cezası budur.	Böylece, sonunda ikisi de, (hem hakikati inkar edenler, hem de ikiyüzlüler,) kendilerini yerleşip kalacakları bir ateşte bulacaklar, çünkü zalimlerin cezası budur.
59. 18	الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar يَا أَيُّهَا=ey وَلَنَنْتَظِرَ=ve baksın اللَّهِ=Allah'tan اِتَّقُوا=korkun مَا قَدَّمْتُ=ne gönderdiğine نَفْسٌ=kişi وَأَتَّقُوا=ve korkun اللَّهِ=Allah'tan لَعَذَابُ=yarın için خَيْرٌ=bilmektedir اللَّهِ=Allah إِنْ=çünkü بِمَا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızı	Ey iman edenler! Allah'tan korkun ve herkes yarına ne hazırladığına baksın. Allah'tan korkun. Çünkü Allah yaptıklarınızı haber almaktadır.	Ey iman edenler; Allah'tan korkun. Ve herkes, yarın için ne hazırladığına bir baksın. Allah'tan korkun, şüphesiz ki Allah; işlediklerinizin haberdardır.	Siz ey imana ermiş olanlar! Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olun; herkes yarın için ne hazırladığına baksın! Ve (bir kez daha) Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olun, çünkü Allah bütün yaptıklarınızdan haberdardır;
59. 19	كَالَّذِينَ=kimseler gibi وَلَا تَكُونُوا=olmayın اللَّهِ=Allah'ı نَسُوا=unutanlar فَأَنسَاهُمْ=ve onlara unutturduğu هُم=onlar أُولَئِكَ=işte أَنفُسَهُمْ=kendi canlarını الْفَاسِقُونَ=yoldan çıkanlardır	Allah'ı unutup da, Allah'ın da kendilerini unutturduğu kimseler gibi olmayın. Çünkü onlar sapık kimselerdir.	Allah'ı unutanlar gibi olmayın. Nefisleri O'nu kendilerine unutturmuştur. İşte onlar, fasıklardır.	ve Allah'tan habersiz olan, bu nedenle Allah'ın da kendileri (için neyin iyi olduğunu)ndan habersiz bıraktıkları gibi olmayın! (Çünkü) onlar gerçekten sapmış olanlardır!
59. 20	أَصْحَابُ=halkı لَا يَسْتَوِي=bir olmaz وَأَصْحَابُ=ve halkı النَّارِ=ateş الْجَنَّةِ=cennet	Cehennemliklerle cennetlikler bir olmaz. Kurtulanlar ancak cennetlik	Cehennem ashabı ile cennet ashabı bir değildir. Cennet as-	Ateşe mahkum edilmiş olanlar ile cenneti hak etmiş olanlar bir olmaz. Cenneti hak

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
هُمْ=onlar الْجَنَّةُ=cennet أَصْحَابُ=kalkıdır الْفَائِزُونَ=kurtulanlar	olanlardır.	habır; işte onlar- dır kurtuluşa erenler.	etmiş olanlar, (Hesap Günü) kurtuluşa ere- cek olanlardır!
59. 21 هُذَا=bu أَنْزَلْنَاهُ=biz indirseydik لَوْ=şayet عَلَى جَبَلٍ=bir dağa الْقُرْآنُ=Kur'an'ı لَرَأَيْتُهُ=onu göürdün خَاشِعًا=baş eğmiş مِنْ خَشْيَةٍ=korkusundan مُتَصَدِّعًا=parçalanmış وَتِلْكَ=bu اللَّهُ=Allah لِلنَّاسِ=insanlara نَضْرِبُهَا=anlatıyoruz لِلنَّاسِ=insanlara يَتَفَكَّرُونَ=düşünürler لَعَلَّهُمْ=umulur ki	Eğer biz bu Kur'an'ı bir dağa indirseydik mu- hakkak ki onu Al- lah korkusundan baş eğerek parça parça olmuş gö- rürdün. Bu örnek- leri düşünsünler diye insanlara ve- riyoruz.	Şayet Biz, bu Kur'an'ı bir dağa indirmiş olsay- dık; sen, onun Allah'ın haşye- tinden baş eğe- rek parça parça olduğunu görür- dün. İşte Biz, bu misalleri insanla- ra anlatırız, belki düşünürler.	Bu Kur'an'ı bir dağa indirmiş olsaydık, da- ğın ezilip büzülerek Allah korkusuyla pa- ramparça olduğunu görürdün. Ve işte (bü- tün) bu temsilleri, belki düşün(meyi öğ- renebil)irler diye in- sanların önüne koyu- yoruz.
59. 22 لَا=yoktur الَّذِي=ki هُوَ=O إِلَّا=başka إِلَهُ=tanrı وَالشَّهَادَةُ=ve görüleni الْغَيْبِ=görülmeveni وَالرَّحْمَنُ=çok esirgeyen هُوَ=O الرَّحِيمُ=çok acıyandır	O görüleni de gö- rülmeveni de bilen kendisinden başka ilah olmayan Al- lah'tır. Çok esirge- yen, çok merha- met edendir.	O, öyle Allah'tır ki; O'ndan baş- ka ilah yoktur. Görülmeveni ve görüleni bilendir. O, Rahman'dır, Rahim'dir.	Allah O'dur ki O'ndan başka ilah yoktur. O, yaratılmışların kavra- yış alanı dışındaki şeyleri de, duyuları yahut akıllarıyla kav- rayabildiklerini de tek bilendir. O, Rahman ve Rahim.
59. 23 لَا=yoktur الَّذِي=ki هُوَ=O إِلَّا=başka إِلَهُ=tanrı الْمَلِكُ=melik (padişahtır) الْقُدُّوسُ=kuddus (mukaddestir) السَّلَامُ=selam (esenlik verendir) الْمُؤْمِنُ=mümin (güvenlik verendir) الْمُهَيْمِنُ=müheymin (kollayıp koruyandır) الْعَزِيزُ=aziz (üstün galibdir) الْجَبَّارُ=cebbar (istediğini zorla yaptırandır) الْمُتَكَبِّرُ=mütekebbir(çok uludur) يُجْعِدُ=yücedir عَمَّا يُشْرِكُونَ=ortak koşmalarından الله=Allah	O kendisinden başka ilah olma- yan, hüküm sahibi mukaddes, esenlik veren, güven ve- ren gözetip koru- yan üstün ve galip olan otorite sahibi, gerçekten ulu olan Allah'tır. Yüce Al- lah onların ortak koştuklarından münezzektir.	O, öyle Allah'tır ki; O'ndan baş- ka ilah yoktur. Melik, Kuddüs, Selam, Mü'min, Müheymin, Aziz, Cebbar, Müte- kebbir'dir. Allah, onların koştukla- rı eşlerden mü- nezzettir.	Allah O'dur ki O'ndan başka ilah yoktur. Mutlak Hakim, Kutsal, Kurtuluşun Tek Kay- nağı, İman Bağışla- yan, Doğru ile Yanlı- şın Tek Belirleyicisi, Üstün, Eğriyi Düzeltip Doğruyu İhya Eden, Bütün İhtişamın Sa- hibi! Şanı yüce olan Allah, insanların ilah- lık yakıştırdıkları her şeyden münezzektir.
59. 24 هُوَ=O الله=Allah الْخَالِقُ=yaratandır الْمُصَوِّرُ=biçim verendir الْبَارِئُ=var edendir لَهُ=O'nundur الْأَسْمَاءُ=isimler الْحُسْنَى=en güzel يُسَبِّحُ=tesbih ederler لَهُ=O'nu مَا=bulunanlar وَالْأَرْضُ=ve yerde فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde وَهُوَ=ve O الْعَزِيزُ=azizdir (mutlak galip) الْحَكِيمُ=hakimdir (hükümdar herşeyi hikmetle yapan)	O yaratan, yoktan var eden, varlıkla- ra şekil veren Al- lah'tır. İsimlerin en güzelleri O'na ait- tir. Göklerde ve yerde olanların hepsi O'nu takdis etmektedir. Üstün güç sahibi ve her- şeyi hikmeti uya- rınca yapandır.	O, öyle Allah'tır ki; Halik, Bari, Musavvir'dir. En güzel isimler O'nundur. Gök- lerde ve yerde olanlar O'nu tesbih ederler. Ve O; Aziz'dir, Hakim'dir.	O, Allah'tır, Yaratıcı, bütün özlere ve gö- rüntülere şekil veren Yapıcı!
60. 1 يَا أَيُّهَا=ey الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar لَا تَتَّخِذُوا=edinmeyin عَدُوِّي=benim düşmanımı أَوْلِيَاءَ=dost وَعَدُوَّكُمْ=ve sizin düşmanınızı تُلْفُونَ=siz iletiyorsunuz إِلَيْهِمْ=onlara بِالْمَوَدَّةِ=sevgi وَقَدْ=halbuki كَفَرُوا=onlar inkâr ettiler بِمَا جَاءَكُمْ=size geleni مِنَ الْحَقِّ=haktan يُخْرِجُونَ=(yurdunuzdan) çıkardılar وَأَيَّاكُمْ=ve sizi الرَّسُولَ=Elçi'yi أَنْ تُوْمِنُوا=inandığınızdan dolayı بِالله=Allah'a كُنْتُمْ=iseniz إِنْ=eğer رَبِّكُمْ=Rabbiniz خَرَجْتُمْ=çıkış جِهَادًا=cihadetmek için فِي سَبِيلِي=benim yolumda وَأَبْتِغَاءَ=ve kazanmak için مَرْضَاتِي=benim rızamı تُشِيرُونَ=(nasıl) gizliyorsunuz إِلَيْهِمْ=onlara وَأَنَا=oysa ben بِالْمَوَدَّةِ=içinizde sevgi وَأَنَا=oysa ben بِالْمَوَدَّةِ=içinizde sevgi أَعْلَمُ=bilirim بِمَا أَخْفَيْتُمْ=sizin gizlediğinizi وَمَا أَعْلَنْتُمْ=ve açığa vurduğunuzu وَمَنْ=ve kim فَقَدْ=elbette مِنْكُمْ=sizden يَفْعَلُهُ=bunu yaparsa بِالسُّوءِ=kötülükle وَوَدُّوا=ve isterler لَوْ=keşke تَكْفُرُونَ=inkâr etseniz	Ey iman edenler! Benim de düşma- nım, sizin de düş- manınız olanları dost edinmeyin. Onlar size gelen gerçeği inkar et- mişken, onlara sevgi gösteriyor- sunuz. Halbuki on- lar Rabbiniz olan Allah'a inandığı- nızdan dolayı, Peygamberi ve sizi yurdunuzdan çıkā- rıyorlar. Eğer siz benim yolumda savaşmak ve rıza- mı kazanmak için çıkmışsanız, onlara nasıl sevgi gösteriyorsunuz? Oysa ben sizin giz- lediğinizi de açığā vurduğunuzu da bilirim. Sizden kim bunu yaparsa doğ- ru yoldan sapmış olur.	Ey iman edenler; benim de düş- manım, sizin de düşmanınız olanları dost edinmeyin. On- lar, size gelen gerçeği inkar etmişken onlara sevgi gösteriyor- sunuz. Halbuki on- lar; Rabbiniz olan Allah'a inandığınızdan dolayı sizi ve peygamberi yur- dunuzdan çıkā- rıyorlar. Eğer siz, benim yo- lumda savaşmak ve hoşnudluğu- mu kazanmak için çıkmışsanız; onlara nasıl sevgi gösterirsi- niz? Oysa Ben, sizin gizlediğinizi de, açığā vurdu- ğunuzu da bili- rim. İçinizden kim bunu yapā- sa; şüphesiz ki doğru yoldan sapmış olur.	Siz ey imana ermiş olanlar! Size gelmiş olan bütün hakikatleri inkar eden ve (yal- nızca) Rabbiniz Al- lah'a inandığınız için Elçi'yi ve sizi (yurtla- rınızdan) süren düş- manlarımızı -ki onlar aynı zamanda sizin de düşmanlarınızdır- şefkat göstererek dost edinmeyin! Eğer Benim yolumda cehd göstermek için ve Benim rızamı kazan- mak arzusuyla (evle- rinizden) çıkıp git- ti(ği)niz (doğru) ise, onlara gizli bir şefkat- le yaklaş(arak dostluk yap)mayın; çünkü hem açıktan yaptığı- nız hem de gizlemiş olduğunuz her şey- den tamamiyle ha- berdarım. Ve içiniz- den bunu her kim ya- parsa doğru yoldan sapmış olur.
60. 2 إِنْ=eğer تَيَقَّقُوكُمْ=onlar sizi ele geçirseler يَكُونُوا=olurlar لَكُمْ=size أَعْدَاءُ=düşman وَيَبْسُطُوا=ve uzatırlar إِلَيْكُمْ=size وَالسِّنَّتَهُمُ=ve dillerini أَيِّدِيَهُمْ=ellerini وَوَدُّوا=kötülükle لَوْ=keşke تَكْفُرُونَ=inkâr etseniz	Onlar sizi ele ge- çirseler, size düş- man olurlar, size ellerini, dillerini kö- tülükle uzatırlar ve inkar etmenizi is- terler.	Şayet onlar, sizi ele geçirirlerse; size düşman ke- silirler. Kötülükle ellerini ve dilleri- ni uzatırlar. Ve sizin kafir olma- nızı isterler.	Onlar eğer size üstün gelselerdi (yine) düşmanınız olarak kalırlardı ve size karşı kötü niyetle el kaldı- rır, dil uzatırlardı çün- kü sizin (de) hakikati inkar etmenizi ister- lerdi.
60. 3 لَنْ تَنْفَعَكُمْ=size fayda vermez أَرْحَامُكُمْ=akrabanız وَلَا=ne de أَوْلَادُكُمْ=çocuklarınız يَوْمَ=günü بَيْنَكُمْ=aranızı يَفْصِلُ=ayırır الْقِيَامَةِ=kıyamet وَاللَّهُ=Allah بِمَا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızı بَصِيرٌ=görmektedir	Kıyamet günü ya- kınlarınız ve ço- cuklarınız size fayda veremezler. Allah aranızı ayırır. Allah, yaptıklarınızı görendir.	Yakınlarınız ve çocuklarınız size asla fayda ve- remezler. Allah, kıyamet günü onlarla sizin aranızı ayırır. Ve Allah; işledikleri- nizi görendir.	Ama (unutmayın ki) ne akrabalarınız ne de (hatta) kendi ço- cuklarınız Kıyamet Günü size bir fayda sağlar, (çünkü o Gün) Allah aranızda (yal- nızca erdemli davra- nıp davranmadığınızā göre) karar verecektir ve Allah bütün yaptık- larınızı görür.
60. 4 قَدْ كَانَتْ=vardır لَكُمْ=sizin için أَسْوَةٌ=bir örnek فِي إِبْرَاهِيمَ=İbrahim'de وَالَّذِينَ مَعَهُ=ve onunla beraber bulunanlarda قَالُوا=onlar demişlerdi إِذْ=hani لِقَوْمِهِمْ=kavimlerine إِنَّا=biz بُرَاءٌ=uzağız وَمِمَّا تَعْبُدُونَ=ve tapıklarınızdan مِنْكُمْ=sizden الله=Allah'tan مِنْ دُونِ=başka	İbrahim'de ve onunla beraber olanlarda, sizin için gerçekten güzel bir örnek vardır. Onlar kavimlerine demiş- lerdi ki, «Biz siz- den ve sizin Al- lah'tan başka tap- tıklarınızdan uza- ğız. Sizi tanıımıyo- ruz. Siz bir tek Al- lah'a inanınca Allah kadar sizinle bizim	İbrahim'de ve onun beraberin- de olanlarda si- zin için gerçek- ten güzel bir ör- nek vardı. Hani onlar, kavimleri- ne demişlerdi ki: Biz, sizden ve Allah'ı bırakıp taptığınız başka şeylerden uza- ğız. Sizi tanı- mıyoruz. Sizi inka- rediyoruz. Yalnız	Gerçekten İbrahim'de ve ona uyanlarda si- zin için güzel bir ör- nek vardı: Onlar ken- di (putperest) toplu- larına şöyle seslen- mişlerdi: Kesinlikle biz sizden de Al- lah'tan başka bütün o tapıklarınızdan da uzağız; her inandığ- ınız her şeyi inkar ediyoruz; sizinle bi- zim aramızda, Tek

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
وَبَدَا=ve belirmiştir بِكُمْ=sizi كَفَرْنَا=tanımıyoruz وَيَبِينَكُمْ=sizinle بَيْنَنَا=bizim aramızda وَالْبَغْضَاءُ=ve nefret الْعَدَاوَةُ=bir düşmanlık ثُومِنُوا=siz inanıncaya حَتَّى=kadar أَبَدًا=sürekli إِلَّا=yalnız hariçtir وَحَدَهُ=bir tek بِاللَّهِ=Allah'a إِبْرَاهِيمَ=İbrahim'in قَوْلَ=demesi لَأَسْتَغْفِرَنَّ=mağfiret dileyeyeceğim لَأَبِيهِ=babasına وَمَا أَمْلِكُ=fakat gücüm yetmez لَكَ=senin için مِنَ اللَّهِ=Allah'tan لَكَ=senin için رَبَّنَا=Rabbimiz مِنْ شَيْءٍ=(gelecek) bir şeye وَالَيْكَ=ve sana تَوَكَّلْنَا=dayandık عَلَيْكَ=sana وَالَيْكَ=ve sanadır أَنْبَنَّا=yönelidik الدَّٰمِصِرُ=dönüş	aramızda sürekli bir düşmanlık ve nefret belirmiştir.» demişlerdi. Yalnız, İbrahim'in babasına: «Andolsun ki, senin için mağfiret dileyeyeceğim fakat sana Allah'tan gelecek herhangi bir şeyi savmaya gücüm yetmez.» sözü bu örneğin dışındadır. Ey inan-anlar deyin ki: «Rabbimiz, sana güvendidik, sana yöneldik, dönüşümüz sanadır.»	Allah'a inanıncaya kadar bizimle sizin aranızda ebedi düşmanlık ve öfke belirmiştir. Yalnız İbrahim'in babasına; andolsun ki, senin için mağfiret dileyeyeceğim. Ama Allah'tan sana gelecek herhangi bir şeyi birşeyi def etmeye gücüm yetmez, demesi müstesna. Ey Rabbimiz; Sana tevekkül ettik ve Sana yöneldik. Dönüş de ancak Sana'dır.	Allah'a inanacağınız zamana kadar sürecekle bir düşmanlık ve nefret vardır! Tek istisna, İbrahim'in, babasına: Senin için (Allah'tan) bağışlama dileyeyeceğim ama senin adına Allah'tan herhangi bir şey elde etmek benim elimde değil demesiydi. (Ve İbrahim ile ona uyanlar,) Ey Rabbimiz! diye yalvardılar, Sana güveniyor ve Sana yöneliyoruz çünkü bütün yolların varışı Sanadır.
60. 5 رَبَّنَا=Rabbimiz لَا تَجْعَلْنَا=bizi yapma لِلَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler için بِأَنفُسِهِمْ=bir sınav رَبَّنَا=Rabbimiz لَنَا=bizi وَأَغْفِرْ=bağışla أَنْتَ=Sen إِنَّا=ancak Sensin الْعَزِيزُ=yegane galib الْحَكِيمُ=hüküm ve hikmet sahibi	Rabbimiz! Bizi, inkar edenlerle imtihan etme; bizi bağışla, doğrusu sen, güçlü olan, Hakim olansın.	Ey Rabbimiz; bizi, o küfredenler için bir fitne kılma. Bağışla bizi. Ey Rabbimiz; doğrusu Aziz, Hakim olan Sensin Sen.	Ey Rabbimiz! Bizi hakikati inkar edenler için bir oyun ve eğlence aracı yapma! Ve günahlarımızı bağışla, ey Rabbimiz! Çünkü Sensin tek kudret ve hikmet sahibi!
60. 6 لَكُمْ=sizin için كَانَ=vardır أَقْدَرُ=andolsun حَسَنَةً=güzel أُسْوَةً=bir örnek فِيهِمْ=onlarda اللَّهُ=Allah'ı اللَّهُ=Allah'ı لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا=arzu edenler için وَمَنْ=ve kim وَمَنْ=ve kim الْآخِرَ=ahiret وَالْيَوْمَ=ve gününü اللَّهُ=Allah فَإِنَّ=şüphesiz يَقُولَ=yüz çevirirse الْغَنِيِّ=zengin هُوَ=O'dur الْحَمِيدُ=övgüye layık olan	Andolsun, Allah'ı ve ahiret gününü arzu edenler için, bunlarda güzel örnekler vardır. Kim yüz çevirirse şüphesiz Allah, zengindir, övülmeye layık olandır.	Andolsun ki; sizlerden, Allah'ı ve ahiret gününü umanlar için onlarda güzel bir örnek vardır. Kim de yüz çevirirse, muhakkak ki Allah; Gani'dir, Hamid'dir.	Onlarda, Allah'ı ve Ahiret Günü'nü (ümit ve korku ile) bekleyen herkes için güzel bir örnek bulursunuz. Eğer biriniz yüz çevirirse, (bilsin ki) Allah hiç kimseye muhtaç değildir, bütün övgülere tek layık olandır.
60. 7 أَنْ يَجْعَلَ=koyar اللَّهُ=Allah عَسَى=belki de وَبَيْنَ=arasına بَيْنَكُمْ=sizinle الَّذِينَ عَادَيْتُمُ=düşman olduklarınız وَاللَّهُ=Allah مَوَدَّةً=bir sevgi وَاللَّهُ=Allah فَدِيرٌ=kadirdir وَاللَّهُ=Allah رَحِيمٌ=çok esirgeyendir غَفُورٌ=çok bağışlayan	Belki de Allah sizinle, onlardan düşman olduklarınız arasına ağır sevgi koyar, Allah buna kadirdir. Allah çok bağışlayan çok esirgeyendir.	Olur ki Allah; sizinle, onlardan düşman olduğunuz kimseler arasında yakında bir dostluk peyda eder. Allah; Kadir'dir. Ve Allah; Gafur'dur, Rahim'dir.	(Ama) belki Allah, (ey müminler,) (şimdi) düşman olarak gördüğünüz kimseler ile sizin aranızda (karşılıklı) bir yakınlık oluşturabilir; çünkü Allah her şeye kadirdir ve çok bağışlayıcıdır, rahmet kaynağıdır.
60. 8 اللَّهُ=Allah لَا يَنْهَاكُمْ=sizi men etmez عَنِ الَّذِينَ=kimselerden فِي=hakkında لَمْ يَقَاتِلُوكُمْ=sizinle savaşmayan وَلَمْ يَخْرِجُوكُمْ=ve sizi çıkarmayan الدِّينَ=din مِنْ دِيَارِكُمْ=yurtlarınızdan أَنْ تَبْرُوهُمْ=iyilik etmekten وَتُقْسِطُوا=ve adaletli davranmaktan إِلَيْهِمْ=onlara يُحِبُّ=sever اللَّهُ=Allah إِنَّ=çünkü الْمُفْسِدِينَ=adalet yapanları	Allah, sizinle din uğrunda savaşmayan ve sizi yurtlarınızdan çıkarmayanlara iyilik yapmanızı ve adil davranmanızı yasaklamaz. Çünkü Allah, adaletli olanları sever.	Sizinle din uğrunda savaşmayan, sizi yurdu-nuzdan çıkar-mayanlara iyilik yapmanızı ve adil davranmanızı Allah yasaklamaz. Doğrusu Allah; adil olanları sever.	İnanc(ınız)dan dolayı size karşı savaşmayan ve sizi yurtları-nızdan sürmeyen (inkarcılara) gelince, Allah onlara nezaketle ve adalette davranmanızı yasaklamaz çünkü Allah adil davrananları sever.
60. 9 اللَّهُ=Allah يَنْهَاكُمْ=sizi men eder إِنَّمَا=ancak عَنِ الَّذِينَ=kimselerden قَاتَلُوكُمْ=sizinle savaşan الدِّينَ=din فِي=hakkında وَأَخْرَجُوكُمْ=ve sizi çıkaran مِنْ دِيَارِكُمْ=yurtlarınızdan وَوَظَّاهَرُوا=ve yardım eden عَلَىٰ إِخْرَاجِكُمْ=çıkartılmanıza وَمَنْ=ve kim أَنْ تَوَلَّوْهُمْ=dost olmanızdan إِشْتِ=işte فَأُولَٰئِكَ=onlarla dost olursa يَتَوَلَّوْهُمْ=onlardır الظَّالِمُونَ=zalimler هُمْ=onlardır	Allah, yalnız sizinle din uğrunda savaşanları, sizi yurtlarından çıkaranları ve çıkarılmanız için yardım edenleri dost edinmenizi yasaklar. Kim onları dost edinirse, işte zalim onlardır.	Allah; sadece sizinle din uğrunda savaşanları, sizi yurtlarından çıkaranları ve çıkarılmanıza yardım edenleri dost edinmenizi yasaklar. Kim onları dost edinir; işte onlar, zalimlerin kendileridir.	Allah, yalnızca, inanc(ınız)dan dolayı size karşı savaşan ve sizi anayurdu-nuzdan süren veya (başkalarının) sizi sürmesine yardım edenlere dostlukla yaklaşmanızı yasaklar; ve (içinizden) onlara dostluk gösterenlere gelince, gerçek zalimler işte onlardır!
60. 10 إِذَا=zaman الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar يَا أَيُّهَا=ey الْمُؤْمِنَاتُ=mümin kadınlar جَاءَكُمْ=size geldiği مُهَاجِرَاتٍ=göç ederek اللَّهُ=Allah فَامْتَحِنُوهُنَّ=onları imtihan edin بِإِيمَانِهِنَّ=onların imanlarını أَعْلَمُ=daha iyi bilir عَلِمْتُمُوهُنَّ=anlarsanız فَإِنْ=eğer مُؤْمِنَاتٍ=inanmış olduklarını فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ=onları geri döndürmeyin لَهُنَّ=onlara حِلٌّ=helal لَهُنَّ=onlara يَحِلُّونَ=helal هُمْ=onlar وَأَتَوْهُمَّ=ve onlara verin لَهُنَّ=bunlara وَلَا=yoktur مَا أَنْفَقُوا=onların harcadıklarını عَلَيْكُمْ=sizin için جُنَاحٌ=bir günah أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ=bunlarla evlenmenizde إِذَا=takdirde آتَيْنَهُنَّ=kendilerine verdiğiniz أُجُورَهُنَّ=ücretlerini وَلَا تُمْسِكُوا=tutmayın الْكَوَافِرِ=kâfir kadınların بِعَصَمٍ=ismetlerini مَا أَنْفَقْتُمْ=harcadığınız(mehri)i وَأَسْأَلُوا=isteyin وَلَيْسَ أَلَا=onlar da istesinler دَلِيلُكُمْ=bu size اللَّهُ=Allah'ın حُكْمٌ=hükmüdür بِبَيْنِكُمْ=aranızda يَحْكُمُ=(böyle) hükmediyor وَاللَّهُ=Allah عَلِيمٌ=bilendir	Ey iman edenler! Mümin kadınlar hicret ederek size gelirse, onları imtihan edin. Allah onların imanlarını daha iyi bilir. Eğer siz de onların gerçekten inanmış olduklarını anlarsanız onları kafirlere geri döndürmeyin. Bu kadınlar, o inkarcılara helal değildir. Onlar da bunlara helal olmazlar. Onların kocalarının sarfettiğini (mehirleri) geri verin. Mehirleri kendilerine geri verdiğiniz zaman onlarla evlenmenizde size bir günah yoktur. Kafir kadınları nikahınızda tutmayın, harcadığınızı isteyin. Onlarda harcadığını istesinler. Allah'ın hükmü budur. Aranızda O hükmeder. Allah bilendir, hikmet sahibidir.	Ey iman edenler; inanan kadınlar hicret ederek size gelirlerse, onları imtihan edin. Allah, onların imanlarını daha iyi bilir. Fakat siz de onların inanmış kadınlar olduklarını öğrenirsiniz; artık onları kafirlere geri göndermeyin. Bunlar onlara helal değildir, onlar da bunlara helal olmazlar. Onların sarfettiklerini kendilerine geri verin. Mehirleri verdiğiniz zaman onlarla evlenmenizde bir vebal yoktur. Kafir kadınları nikahınızda tutmayın, sarfettiğini isteyin. Onlar da sarfettiklerini istesinler. Allah'ın hükmü budur. Aranızda O hükmeder. Ve Allah; Alim'dir, Hakim'dir.	Siz ey imana ermiş olanlar! Mümin kadınlar her ne zaman zulüm ve kötülük diyarını terk ederek size gelirlerse, Allah onların incancından tam haberdar (olduğu halde) siz yine de onları sinayın; eğer mümin olduklarına tam emin olursanız, onları inkarcılara geri göndermeyin, (çünkü) onlar (etrik) eski kocalarına helal (değiller) ve ötekiler de bunlara helal (değiller). Ayrıca, onlar (hanımlarına mehir olarak) ne verdilerse hepsini iade edin. Ve (ey müminler,) siz bu kadınlarla mehirlerini verdikten sonra evlenirsiniz bir günah işlemezsiniz. Diğer taraftan, hakikati inkar (etmeye devam) eden kadınlarla evlilik bağınızı sürdürmeyin ve onlara (mehir olarak) ne verdiyseniz (iade etmelerini) isteyin, aynı şekilde ötekiler, (hanımları size gelmiş olanlar da,) harcadıkları her şeyi(ni iadesini) talep etme hakkına sahiptirler. Bu, Allah'ın hükmüdür. O, sizin aranızda (adaletle) hükmeder çünkü Allah, her şeyi bilendir, hikmet sahibidir.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
حَكِيمٌ=hüküm ve hikmet sahibidir				
60. 11	وَإِنْ فَاتَكُمْ=giderse =eğer شَيْءٌ=herhangi bir şey مِنْ أَرْوَاجِكُمْ=eşlerinizden إِلَى الْكَفَّارِ=kâfirlere فَآتُوا=verin فَآتُوا=sonra sıra size gelirse الَّذِينَ ذَهَبَتْ=gidenlere أَرْوَاجُهُمْ=eşleri مَا أَنْفَقُوا=harcadıklarının مِثْلَ=mislini وَاتَّقُوا=ve sakının اللَّهِ=Allah'a الَّذِي=ki بِهِ=ona أَنْتُمْ=siz مُؤْمِنُونَ=inanıyorsunuz	Eğer eşlerinizden biri, sizden kafirlere kaçar da siz de savaşta galip durumda olursanız, eşleri gitmiş olanlara ganimetten, harcadıkları kadar verin. İnandığınız Allah'a karşı gelmekten sakının.	Eğer eşlerinizden kafirlere bir şey geçecek olursa ve siz de galib durumda bulunursanız; eşleri gidenlere sarfettikleri kadarını verin. İnandığınız Allah'tan sakının.	Eğer hanımlarınızdan biri (sizi bırakıp) hakikatı inkar edenlere giderse ve siz de buna üzülürseniz o zaman hanımları bırakıp giden (koca)lara (hanımlarına mehir olarak) harcadıklarına eşit bir şey verin ve inandığınız Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olun!
60. 12	إِذَا النَّبِيُّ=peygamber يَا أَيُّهَا=ey الْمُؤْمِنَاتُ=inanmış kadınlar جَاءَكَ=sana geldiği عَلَى=hususunda يُبَايِعَنَّ=sana biat ederlerse بِاللَّهِ=Allah'a أَنْ لَا يُشْرِكْنَ=ortak koştırmaları شَيْئًا=hiçbir şeyi وَلَا يَسْرِقْنَ=ve hırsızlık etmemeleri وَلَا يَزْنِينَ=ve zina etmemeleri وَلَا يَقْتُلْنَ=ve öldürmemeleri أَوْ لَادَهُنَّ=çocuklarını وَلَا يَأْتِيَنَّ=ve getirmemeleri بِبُهْتَانٍ=uydurup أَبْدِيهِنَّ=elleri بَيْنَ=arasında يَفْتَرِيَنَّهُ=bir iftira وَأَرْجُلِهِنَّ=ve ayakları وَلَا يَعْصِيَنَّ=ve sana karşı gelmemeleri فَبَايِعْهُنَّ=onlarla biatleş فِي مَعْرُوفٍ=iyi bir işte وَأَسْتَغْفِرْ لَهُنَّ=onlar için وَأَسْتَغْفِرْ=ve mağfiret dile اللَّهُ=Allah إِنَّ=şüphesiz اللَّهُ=Allah'tan رَحِيمٌ=çok esirgeyendir عَفُورٌ=çok bağışlayan	Ey Peygamber! İnanmış kadınlar, Allah'a hiçbir şeyi ortak koştırmamak, hırsızlık yapmamak, zina etmemek, çocuklarını öldürmemek, elleri ile ayakları arasında bir iftira uydurup getirmemek, iyi bir işte sana karşı gelmemeleri hususunda sana biat etmeye geldikleri zaman, biatlarını kabul et ve onlar için Allah'tan mağfiret dile. Şüphesiz Allah, çok bağışlayan, çok esirgeyendir.	Ey Peygamber; inanmış kadınlar; Allah'a hiç bir şeyi ortak koştırmamak, hırsızlık yapmamak, zina etmemek, çocuklarını öldürmemek, elleriyle ayakları arasından bir iftira düzüp getirmemek, mağruru işlemekte sana karşı gelmemek üzere biat etmeye geldikleri zaman, biatlarını kabul et. Ve onlar için Allah'tan mağfiret dile. Muhakkak ki Allah; Gafur'dur, Rahim'dir.	Ey Peygamber! Mümin kadınlar ne zaman sana gelip (bundan böyle) Allah'tan başka hiçbir şeye ilahlılık yakıştırmayacaklarını, hırsızlık yapmayacaklarını, zina etmeyeceklerini, çocuklarını öldürmeyeceklerini, hiç yoldan yalan uydurarak iftira atmayacaklarını ve (bildireceğin) hiçbir hakikate karşı çıkmayacaklarını (taahhüt ederek) sana bağlılıklarını bildirirlerse, onların bağlılık taahhütlerini kabul et ve Allah'tan onların (geçmiş) günahlarını affetmesini dile! Çünkü Allah çok bağışlayıcıdır, rahmet kaynağıdır.
60. 13	الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar يَا أَيُّهَا=ey لَا تَتَوَلَّوْا=dostluk etmeyin تَوَمًّا=bir topluluk ile اللَّهُ=Allah'ın غَضِبَ=gazabettiği عَلَيْهِمْ=kendilerine قَدْ يَنْسُوا=umudu kesmiş olan كَمَا=gibi مِنَ الْآخِرَةِ=ahiretten الْكَفَّارُ=kâfirlerin يَنْسَ=umudu kestiği مِنْ أَصْحَابِ=halkından الْقُبُورِ=mezarlık	Ey iman edenler, Allah'ın gazabına uğrayan bir topluluğu dost edinmeyin. Çünkü bunlar kafirlerin mezarlarından ümitlerini kestikleri gibi ahiretten ümitlerini kesmişlerdir.	Ey iman edenler; Allah'ın kendilerine gazab ettiği bir kavim ile dost olmayın. Kafirlerin kabirdekilerden ümidlerini kestikleri gibi, onlar da ahiretten ümidlerini kesmişlerdir.	Siz ey imana ermiş olanlar! Allah'ın gazabına uğrayan toplum ile dost olmayın! Onlar(ı dost edinenele- rin) öteki dünya ile ilgili hiçbir ümitleri kalmamıştır; tıpkı bu hakikat inkarcılarının, (şimdi) mezarlarında yatanları (tekrar görme) ümitlerini kaybetmiş bulunmaları gibi.
61. 1	لِلَّهِ=Allah'ı سَبَّحَ=tesbih etmiştir مَا=ve bulunanların hepsi فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde وَمَا=ve bulunanların hepsi فِي الْأَرْضِ=yerde وَهُوَ=ve O الْعَزِيزُ=üstündür الْحَكِيمُ=hüküm ve hikmet sahibidir	Göklerde ve yerde bulunanların hepsi Allah'ı tesbih etmiştir. O üstündür, hikmet sahibidir.	Göklerde ne var, yerde ne varsa; Allah'ı tesbih eder. Ve O; Aziz'dir, Hakim'dir.	Göklerde ve yerde ne varsa tümü Allah'ın sınırsız şanını yüceltirdi çünkü yalnız O'dur kudret ve hikmet sahibi.
61. 2	لِمَ=niçin? يَا أَيُّهَا=ey الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar مَا=şeyi تَقُولُونَ=söylüyorsunuz لَا تَفْعَلُونَ=yapmayacağınız	Ey iman edenler! Yapmayacağınız şeyi niçin söylüyorsunuz?	Ey iman edenler; yapmayacağınız şeyi niçin söylersiniz?	Siz ey imana ermiş olanlar! Niçin bir türlü söylüyor, başka türlü yapıyorsunuz;
61. 3	عِنْدَ=katında مَقْتًا=gazab كَبِيرٌ=büyük (gerekirir) مَا=şeyi أَنْ تَقُولُوا=söylemek اللَّهُ=Allah لَا تَفْعَلُونَ=yapmayacağınız	Yapmayacağınız şeyi söylemek, Allah katında büyük gazaba sebep olur.	Yapmayacağını- zı söylemeniz; Allah katında büyük bir gazaba sebep olur.	yapmayacağınız şeyi söylemeniz Allah nazârında en tiksinti verici şeydir!
61. 4	يُحِبُّ=sever إِنَّ اللَّهَ=Allah الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ=çarpışanları فِي سَبِيلِهِ=kendi yolunda صَفًّا=saf bağlayarak بُنْيَانٌ=gibi كَأَنَّهُمْ=binalar كَنَتَلْنِمْ=kenetlenmiş	Doğrusu Allah, kendi yolunda kenetlenmiş bir duvar gibi saf bağlayarak savaşıyanları sever.	Muhakkak ki Allah; kendi uğrunda kenetlenmiş bir duvar gibi saf halinde savaşıyanları sever.	Gerçek şu ki Allah (yalnızca) kendi davası uğrunda, sağlam ve yekpare bir bina gibi, kenetlenmiş saf halinde savaşıyanları sever.
61. 5	مُوسَى=Musa قَالَ=demişti وَإِذْ=bir zaman لِمَ=niçin? يَا قَوْمَ=ey kavmim لَقَوْمِهِ=kavmine ثُودُونَنِي=beni incitiyorsunuz وَقَدْ=halde تَعْلَمُونَ=bildiğiniz أَنِّي=benim olduğumu إِلَيْكُمْ=size اللَّهُ=Allah'ın رَسُولُ=elçisi فَلَمَّا زَاغُوا=onlar eğrilince أَزَاعَ=eğriltti وَاللَّهُ=Allah قُلُوبَهُمْ=kalblerini اللَّهُ=Allah da الْقَوْمَ=kavmi لَا يَهْدِي=doğru yola iletmez الْفَاسِقِينَ=yoldan çıkan	Musa kavmine: «Ey kavmim! Benim Allah'ın size gönderdiği elçisi olduğumu bildiğiniz halde niçin beni incitiyorsunuz?» demişti. Onlar yoldan sapınca Allah da kalplerini saptırmıştı. Allah, yoldan çıkan milleti doğru yola erdirmez.	Hani Musa, kavmine demişti ki: Ey kavmim, niçin bana eziyet verirsiniz? Halbuki benim size gerçekten Allah'ın rasulü olduğumu biliyorsunuz. Fakat onlar yoldan sapınca; Allah da onların kalblerini saptırmıştı. Ve Allah; fasıkların guruhunu hidayete erdirmez.	Vaktiyle Musa, kavmine: Size Allah tarafından gönderilmiş bir elçi olduğumu bildiğiniz halde neden beni üzüyorsunuz? dedi(ğinde kasdettiği şey işte bu gerçektir). Böylece onlar doğru yoldan sapıtıklarında Allah da kalplerinin hakikatten saptmasına izin verdi; çünkü Allah günaha gömülüp gitmiş bir toplumu doğru yola çıkarmaz.
61. 6	عِيسَى=İsa da قَالَ=demişti وَإِذْ=hani يَا=ey مَرْيَمَ=Meryem وَأَبْنُ=oğlu إِسْرَئِيلَ=İsrail oğulları بَنِي=ben اللَّهُ=Allah'ın رَسُولُ=elçisiyim مُصَدِّقًا=doğrulayıcı إِلَيْكُمْ=size (gönderilen) لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ=elimde olanı وَمُبَشِّرًا=ve müjdeleyici مِنَ التَّوْرَةِ=Tevrat'tan يَأْتِي=gelecek بِرَسُولٍ=bir elçi مِنْ بَعْدِي=benden sonra اسْمُهُ=onun ismi أَحْمَدٌ=Ahmed'dir فَلَمَّا=zaman بِالْبَيِّنَاتِ=apaçık delillerle جَاءَهُمْ=onlara geldiği هَذَا=bu سِحْرٌ=bir büyüdü	Meryem oğlu İsa da: «Ey İsrailoğulları! Ben size gönderilmiş Allah'ın elçisiyim, benden önce gelen Tevrat'ı doğrulayıcı ve benden sonra gelecek Ahmed adında bir peygamberi de müjdeleyici olarak geldim» demişti. Fakat o kendilerine açık deliller getirince, «Bu apaçık bir büyüdür» dediler.	Hani Meryem oğlu İsa da demişti ki: Ey İsrailoğulları; muhakkak ki ben, size Allah'ın peygamberiyim. Benden önceki Tevrat'ı doğrulayan ve benden sonra gelecek, adı Ahmed olacak bir peygamberi de müjdeleyenim. Ama o, kendilerine açık burhanlarla gelince; bu, apaçık bir büyüdür, dediler.	Ve vaktiyle Meryem oğlu İsa: Ey İsrailoğulları! Şüphesiz, ben, Tevrat'tan geriye kalmış hakikat adına ne varsa hepsini doğrulamak ve benden sonra gelecek olan Ahmed adındaki bir elçiyi müjdelemek için size gönderilmiş olan Allah'ın elçisiyim dedi(ğinde de aynı şey geçerliydi.) Ama, (geleceğin İsa'nın önceden haber verdiği) elçi hakikatin bütün kanıtlarıyla onlara geldiğinde: Bu (doğrulu- ğuna iddia ettiğini) mesula, göz boyayan bir büyü(den başka bir şey değil)! demişlerdi.

	Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâ'il-i Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	مُبِين=apaçık			
61. 7	أَظْلَمُ=kim olabilir? وَمَنْ كِيسِدَن اِفْتَرَى=ifitira atan عَلَى=üstüne الْكَذِبَ=yalan الله=Allah'ın وَهُوَ يُدْعَى=o çağırıldığı halde وَالله=Allah إِلَى الْإِسْلَامِ=Islam'a لَا يَهْدِي الْقَوْمَ=doğru yola iletmez الظَّالِمِينَ=zalimler	İslama çağırılırken Allah' a karşı yalan uydurandan daha zalim kimdir? Allah zalimler topluluğunu doğru yola iletmez.	İslama çağırıldığı halde. Allah'a karşı yalan uydurandan daha zalim kimdir? Allah; zalimler güruhunu hidayete erdirmez.	(Yalnızca) Allah'a teslim olması istendiği halde Allah(ın mesajı) hakkında (böyle) yalanlar uydurandan daha zalim kim olabilir? Ama Allah zalim halka rehberliğini bağışlamaz.
61. 8	لِيُظْفِرُوا=istiyorlar نُورَ=nurunu الله=Allah'ın بِأَفْوَاهِهِمْ=ağızlarıyla نُورَهُ=Allah مُتِمُّ=tamamlayacaktır كِرَهُ=hoşlanmasa da شَايَت وَلَوْ=şayet الْكَافِرُونَ=kâfirler	Onlar ağızlarıyla Allah' ın nurunu söndürmek istiyorlar. Halbuki zalimler istemese de Allah nurunu tamamlayacaktır.	Onlar, Allah' ın nurunu ağızlarıyla söndürmek isterler. Halbuki kâfirler istemeseler de; Allah, nurunu tamamlayacaktır.	Onlar Allah'ın nurunu boş laflarıyla söndürmek isterler ama Allah, hakikatı inkar edenler ne kadar öfkeleneler de, nurunu bütün parlaklığıyla yaymaya devam edecektir.
61. 9	أَرْسَلَ=ki الَّذِي=O هُوَ=O بِالْهُدَى=hidayetle رَسُولُهُ=elçisini الْحَقَّ=hak وَدِينِ=ve din ile لِيُظْهِرَهُ=onu getirsin diye عَلَى=üstün وَلَوْ=şayet الدِّينِ=dinlere كُلِّهِ=bütün الْمُشْرِكُونَ=müşrikler كِرَهُ=hoşlanmasa da	Müşrikler istemese de dinini bütün dinlere üstün kılmak için peygamberini hidayet ve hak ile gönderen O'dur.	Müşrikler istemeseler de; dinini bütün dinlere üstün kılmak için peygamberlerini hidayet ve hak din ile gönderen O'dur.	Allah'tan başka şeylere ilahlık yakıştıranlar ne kadar öfkelenese de, elçisini, bütün (batıl) dinlere üstün kılmak üzere rehberliği ve hakikat dinini yaymak (görevi) ile gönderen O'dur.
61. 10	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا=ey هَلْ أَتَاكُمْ=size göstereyim mi? تُنَجِّيْكُمْ=sizi kurtaracak عَلَى تِجَارَةٍ=bir ticaret مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ=azabdan acı	Ey iman edenler! Sizi acı bir azaptan kurtaracak ticareti size göstereyim mi?	Ey iman edenler; sizi, elim azaptan kurtaracak bir ticareti göstereyim mi size?	Siz ey imana ermiş olanlar! (Hem bu dünyada hem de öteki dünyada) şiddetli bir azaptan sizi koruyacak bir alışveriş göstereyim mi size?
61. 11	يَا اللَّه=Allah'a تُؤْمِنُونَ=inanırsınız وَرَسُولُهُ=ve Elçisine وَتَجَاهِدُونَ=ve cihad edersiniz فِي سَبِيلِ اللَّه=Allah يَاكُمْ=mallarınızla وَأَنْفُسِكُمْ=ve canlarınızla لَكُمْ=sizin için خَيْرٌ=en iyisi ذَلِكَ=işte budur إِنْ=eğer كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ=bilerseniz	Allah'a ve Resulüne inanır, mallarıyla canlarıyla Allah yolunda savaşırırsınız. Eğer bilerseniz bu sizin için en iyi yoldur.	Allah'a ve peygamberine iman eder, mallarınızla ve canlarınızla Allah yolunda cihad ederseniz. Eğer bilerseniz; bu sizin için çok daha hayırlıdır.	Allah'a ve Peygamberi'ne inanır ve Allah yolunda malınız ve canınızla gayret gösterirsiniz; bu sizin kendi iyiliğinizedir, keşke bilseydiniz.
61. 12	لَكُمْ=sizin وَيُدْخِلْكُمْ=ve sizi koysun ذُنُوبَكُمْ=günahlarınızı تَجْرِي=akan جَنَّاتٍ=cennetlere مِنْ تَحْتِهَا=altlarından الْأَنْهَارُ=ırmaklar فِي=içinde طَيِّبَةً=güzel وَمَسَاكِنَ=ve konutlara عَدْنٍ=durulmağa değer جَنَّاتٍ=bahçeler ذَلِكَ=işte budur الْفَوْزُ=başarı الْعَظِيمُ=büyük	Böyle yaparsanız Allah günahlarınızı bağışlar, sizi altlarından akan cennetlere Adn cennetlerindeki güzel meskenlere koyar. İşte en büyük kurtuluş budur.	O; sizin günahlarınızı bağışlar, sizi altlarından ırmaklar akan cennetlere ve Adn cennetlerindeki güzel yerlere koyar. İşte en büyük kurtuluş budur.	(Eğer böyle yaparsanız,) Allah günahlarınızı bağışlayacak ve sizi (öteki dünyada) içinden ırmaklar akan bahçelere ve bu sonsuz mutluluk bahçelerindeki güzel köşklere koyacaktır. Bu büyük bir mazhariyettir!
61. 13	وَأُخْرَى=bir şey daha var نُحِبُّونَهَا=seveceğiniz مِنْ اللَّه=Allah'tan بِرَاقِبٍ=yakin وَقَتَحْ=ve bir fetih وَبَشِيرٍ=ve müjdele الْمُؤْمِنِينَ=müminleri	Seveceğiniz bir şey daha var Allah'tan bir zafer ve yakın bir fetih, müminleri müjdele!	Seveceğiniz başka bir şey daha var; Allah katında yardım ve yakın bir fetih ve mü'minleri müjdele.	Ve (bakın, Allah size) gönülden seveceğiniz başka bir şey daha (bağışlayacak): (bu dünyada) Allah'ın yardımı ve yakında gerçekleşecek bir zafer; (ey Peygamber, bunu) bütün inananlara müjdele.
61. 14	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا=ey أَنْصَارُ=olun الله=Allah'ın عِيسَى=İsa قَالَ=demişti كَمَا=nitekim مَرْيَمَ=Meryem وَأَبْنُ=oğlu لِلْحَوَارِيِّينَ=havarilere مَنْ=kimdir? أَنْصَارِي=benim yardımcılarım قَالَ=dediler إِلَى اللَّه=Allah yolunda لِلْحَوَارِيِّونَ=havariler بِزِيز=biziz أَنْصَارُ=yardımcıların الله=Allah(yolun)un طَائِفَةٌ=bir zümre فَأَمْنَتْ=inandı مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ=İsrail oğullarından طَائِفَةٌ=bir zümre وَوَكْفَرَتْ=ve inkâr etti فَأَيَّدْنَا=biz de destekledik الَّذِينَ آمَنُوا=inananları عَلَى=karşı عَدُوَّهُمْ=düşmanlarına فَأَصْبَحُوا=onlar oldular ظَاهِرِينَ=üstün gelenlerden	Ey iman edenler! Allah' ın yardımcılarını olun! Tıpkı Meryem oğlu İsa'da havarilere: «Allah yolunda benim yardımcılarım kimdir?» dediğinde Havariler: «Allah yolunun yardımcılarını biziz» demeleri gibi. İsrail oğullarından bir zümre inandı, bir zümre inkar etti. Biz de inananları, düşmanlarına karşı destekledik, onlar üstün geldiler.	Ey iman edenler; siz Allah' ın yardımcılarını olun. Nitekim Meryem oğlu İsa, havarilere: Allah'a giden yolda benim yardımcılarım kimlerdir? deyin-ce, havariler demişlerdi ki: Biziz, Allah' ın yardımcılarını. İsrailoğullarının bir takımı böylece inanmış, bir takımı da küfretmişti. Nihayet Biz, o iman edenleri düşmanlarına karşı destekledik de böylece üstün geldiler.	Siz ey imana ermiş olanlar! Meryem oğlu İsa gibi, siz de Allah'ın (davasının) hizmetçileri olun! Hani o, beyaz giysililere, Kim Allah(ın davası) uğrunda benim yardımcılarım olacak? diye sormuştu. Bunun üzerine beyaz giysili (havari)ler Allah (yolunda) yardımcılar(ın) biz olacağız! diye cevap vermişlerdi. Ve böylece İsrailoğullarından bir kısmı (İsa'nın peygamberliğine) inanmaya başladılar, diğerleri ise hakikatı inkar ettiler. Ama (şimdi) Biz, (gerçekten) imana kavuşmuş olanları düşmanlarına karşı koruyup destekledik ve onlar üstün gelenlerden oldular.
62. 1	يُسَبِّحُ=tesbih etmektedir الله=Allah'ı فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde مَا=bulunanların hepsi فِي الْأَرْضِ=yerde وَمَا=ve bulunanlar الْقُدُّوسُ=padişah الْمَلِكُ=mukaddes الْعَزِيزُ=aziz الْحَكِيمُ=hakim	Göklerde ve yerde olanların hepsi mülkün sahibi, mukaddes, aziz, hakim olan Allah' ı tesbih eder.	Göklerde ne var, yerde ne varsa; hepsi Melik, Kuddüs, Aziz, Hakim'i tesbih eder.	Göklerde ve yerde olan her şey, Mülkün Sahibi, Mukaddes, Kudret ve Hikmet Sahibi Allah'ın sınırsız şanını yüceltmektedir.
62. 2	فِي=içinde الَّذِي بَعَثَ=gönderendir هُوَ=O رَسُولًا=bir elçi الْأُمِّيَّينَ=ümmiler يَتْلُو=kuyan مِنْهُمْ=kendilerinden olan عَلَيْهِمْ=onlara آيَاتِهِ=O'nun ayetlerini وَيُزَكِّيهِمْ=ve onları yücelten وَيُعَلِّمُهُمُ=ve onlara öğreten الْكِتَابَ=Kitabı وَالْحِكْمَةَ=ve hikmeti وَإِنْ=oysa كَانُوا=onlar idiler لَفِي=içinde مِنْ قَبْلُ=önceden لَفِي=içinde مُبِينٍ=açık ضَلَالٍ=bir sapıklık	Ümmiler arasından kendilerine Allah' ın ayetlerini okuyan, onları arandıran, onlara kitabı ve hikmeti öğreten bir peygamber gönderen Allah' tır. Halbuki onlar daha önceleri apaçık bir sapıklık içindeydiler.	Ümmiler arasından, kendilerine O'nun ayetlerini okuyan, onları temizleyen ve onlara kitabı ve hikmeti öğreten bir peygamber gönderen O'dur. Halbuki onlar; daha önceleri gerçekten apaçık bir sapıklık içindeydiler.	O, Kitap ile ilgisiz bir topluma, kendi içlerinden kendilerine Allah'ın mesajlarını aktaran, onları arandıran, ilahi kelamı ve hikmeti öğreten bir elçi göndermişti ki, o'ndan önce, açık bir sapıklık içindeydiler;

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
62. 3 مِنْهُمْ=onlardan وَآخَرِينَ=ve diğerlerine لَهُمْ=kendilerine يَلْحَقُوا=katılmayan henüz الْعَزِيزُ=azizdir O وَهُوَ=O الْحَكِيمُ=hakimdir	Bu peygamberi, yine onlardan olup henüz kendilerine yetişmemiş bulunan başka insanlara da gönderdik. O Azizdir, Hakimdir.	Onlardan başkalarına da. Ki henüz onlara katılmamışlardır. Ve O; Aziz' dir, Hakim'dir.	ve başka toplumlarla temasa geçmeleri sonucunda, kendilerinden diğerlerine (bu mesajın yayılmasını sağlamıştır), çünkü yalnız O, güç ve hikmet Sahibidir.
62. 4 اللَّهُ=Allah'ın لُفْتُدُر=lütfudur فُضِّلَ=bu ذَلِكَ=bu مَنْ يَشَاءُ=dilediğine يُؤْتِيهِ=vereceği الْفُضْلُ=lütuf ذُو=sahibidir وَاللَّهُ=Allah بُيُوك=büyük الْعَظِيم	Bu Allah'ın dilediğine verdiği lütfudur. Allah büyük lütuf sahibidir.	Bu, Allah'ın lütfudur. Onu dilediğine verir. Ve Allah; büyük lütuf sahibidir.	Bu, Allah'ın lütfudur. Allah, onu, (elde etmek) isteyen herkese bağışlar çünkü, Allah lütfunda sınırsızdır.
62. 5 الَّذِينَ حُمِّلُوا=yükletilenlerin مَثَلُ=durumu ثُمَّ=sonra da تَوْرَةَ=Tevrat لَمْ يَحْمِلُوهَا=onu taşımayanların الْحِمَارِ=eşeğin كَمَثَلِ=durumu gibidir أَسْفَارًا=kitaplar يَحْمِلُ=taşıyan الْقَوْمِ=kavmin مَثَلُ=durumu بِآيَاتِ=ayetlerini الَّذِينَ كَذَّبُوا=yalanlayan وَاللَّهُ=Allah وَاللَّهُ=Allah لَا يَهْدِي=doğru yola iletmez الْقَوْمُ=topluluğunu الظَّالِمِينَ=zalimler	Kendilerine Tevrat öğretildiği halde, onun gereğini yapmayanların durumu, sırtına kitap yüklü eşeğin durumu gibidir. Allah'ın ayetlerini yalanlayanların durumu ne kötüdür. Allah zalimler topluluğunu doğru yola iletmez.	Kendilerine Tevrat yükletildiği halde onu taşıyamayanların misali; koca koca kitaplar taşıyan eşeğin misalidir. Allah'ın ayetlerini yalanlamış olan kavmin durumu ne de kötüdür. Ve Allah; zalimler guruhunu hidayete erdirmez.	Tevrat'ın yükü ile onurlandırılmış iken bu yükü taşıyamamış olanların durumu, sırtına kitaplar yüklenmiş (ama onlardan habersiz bulunan) merkebin durumuna benzer. Allah'ın mesajlarını yalanlamaya şartlanmış olanların durumu ne acıdır, çünkü Allah rehberliğini böyle zalim bir halka ihsan etmez!
62. 6 يَا أَيُّهَا=ey İِنْ=eğer الَّذِينَ هَادُوا=Yahudi olanlar أَنْتُمْ=yalnız sizin رَعَمْتُمْ=saniyorsanız رَبِّكُمْ=Allah'ın أَوْلِيَاءُ=dostları olduğunuzu النَّاسِ=insanlardan مِنْ دُونِ=başka olarak أَلَمْ تَتَمَنَّا=temenni edin الْمَوْتَ=ölümü إِنْ=eğer صَادِقِينَ=samimi كُنْتُمْ=iseniz	De ki: «Ey yahudiler! Bütün insanlar bir yana, yalnız kendinizin Allah'ın dostları olduğunuzu iddia ediyorsanız ve bu iddianızda samimi iseniz, ölümü dileyin bakalım.»	De ki: Ey yahudiler; bütün insanları bir yana bırakarak yalnız kendinizin mi Allah'ın dostları olduğunu iddia ediyorsunuz? Öyleyse bunda samimi iseniz ölümü temenni edin.	De ki: Siz ey Yahudi akidesine mensup olanlar! Eğer, (yalnız) kendinizin Allah'a yakın olduğunu iddia eder ve diğer bütün insanları dışlarsanız, o zaman ölümü özlüyorsunuz demektir; eğer söyledığınızde samimi iseniz!
62. 7 أَبَدًا=asla وَلَا يَتَمَنَّوْنَهُ=temenni etmezler بِمَا=yüzünden قَدَمْتُ=öne sürdükleri عَلَيْهِمْ=bilir وَاللَّهُ=Allah بِالظَّالِمِينَ=zalimleri	Dünyada yaptıklarından dolayı, ölümü asla istemezler. Allah, zalimleri çok iyi bilendir.	Yaptıklarından dolayı ölümü kaatiyen temenni edemezler. Allah; zalimleri bilendir.	Ama aslında onu hiçbir zaman özlemeyizler, çünkü bu dünyada kendi elleriyle yapıp ettiklerini(n farkındadırlar) ve Allah zalimleri hakkıyla bilendir.
62. 8 أَلَمْ تَرَ=ölmü الْمَوْتَ=ölüm الَّذِي تَفِرُّونَ=sizin kaçtığınız مِنْهُ=kendisinden ثُمَّ=sonra مَلَأَكُمْ=sizi bulacaktır مُلَاقِكُمْ=mutlaka إِلَى عَالِمٍ=bilen'e دَوَّرْتُمْ=döndürüleceksiniz وَالشَّهَادَةِ=ve görüneni الْعِيبِ=görünmeyeni فَيُنَبِّئُكُمْ=O size haber verecektir بِمَا=şeyleri كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ=yaptığınız	De ki: «Doğrusu kendisinden kaçtığınız ölüm mutlaka karşınıza çıkacaktır; sonra, görüleni de görülmeyeni de bilen Allah'a döndürüleceksiniz. O size yaptıklarınızı haber verecektir.»	De ki: Gerçekten sizin kaçıp durduğunuz ölüme muhakkak yakalanacaksınız. Sonra da görüleni ve görülmeyeni bilene döndürüleceksiniz. O; size neler yaptığınızı haber verecektir.	De ki: Bakın, kendisinden kaçtığınız ölüm, eninde sonunda sizi yakalayacaktır; o zaman, hem yaratılmışların zihinsel kavrayışlarının ötesinde olanları, hem de duyular yoluyla yahut akıl ile kavrayabilen şeyleri bilen Allah'a döndürüleceksiniz; ve O, orada size (hayatta iken) yaptıklarınızın tümünü gösterecektir.
62. 9 إِذَا=zaman الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar يَا أَيُّهَا=ey لِلصَّلَاةِ=namaz için نُودِيَ=çağrıldığı(nız) فَاسْجُدُوا=koşun الْجُمُعَةِ=Cuma مِنْ يَوْمٍ=günü وَذَرُوا=bırakın إِنْ=anmağa وَاللَّهُ=Allah'ı ذِكْرٍ=anmağa خَيْرٌ=daha hayırlıdır أَلَيْسَ=bu بِالَّذِينَ كَفَرُوا=bu كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ=bilirsenez	Ey iman edenler! Cuma günü namaza çağrıldığınız zaman, hemen Allah'ı anmaya koşun ve alışverişi bırakın. Eğer siz gerçeği Allah'ın kimseleri iseniz elbette bu, sizin için daha hayırlıdır.	Ey iman edenler; cum'a günü namaz için çağrıldığınız vakit, hemen Allah'ın zikrine koşun ve alış-verişi bırakın. Bilirsiniz bu, sizin için daha hayırlıdır.	Siz ey imana ermiş olanlar! Cuma günü namaz için çağrıldığınızda her türlü dünyevi alışverişi bırakıp Allah'ı anmaya koşun! Eğer bilseniz, bu sizin yararınızaadır.
62. 10 الصَّلَاةِ=namaz فَإِذَا قُضِيَتْ=kılınca فَانْتَشَرُوا=dağılın فِي الْأَرْضِ=yeryüzüne لُفْتُدُر=lütfundan مِنْ فَضْلِ=ve arayın وَابْتَغُوا=Allah'ın وَادْكُرُوا=ve anın لَعَلَّكُمْ=umulur ki كَثِيرًا=çokça نُفْلِحُونَ=başarıya erersiniz	Namaz bitince yeryüzüne dağılın ve Allah'ın lütfunu isteyin. Allah'ı çok zikredin, umulur ki kurtuluşa erersiniz.	Namaz bitince; yeryüzüne dağılın. Ve Allah'ın lutfundan isteyin. Allah'ı çok zikredin ki felah erebilirsiniz.	Ve namaz bittiğinde yeryüzüne serbestçe dağılın ve Allah'ın lütfundan (rızkınızı) aramaya devam edin; mutluluğa ulaşabilmek için de Allah'ı sıkça anın!
62. 11 تِجَارَةً=bir ticaret رَأَوْا=gördükleri وَإِذَا=zaman أَنْفَضُوا=dağılıp لَهُوَ=eğlence أَوْ=veya إِلَيْهَا=ona giderler وَتَرَكُوكَ=ve seni bırakırlar مَا=bulunan قُلْ=de ki قَائِمًا=ayakta عِنْدَ=yanında خَيْرٌ=hayırlıdır وَاللَّهُ=Allah مِنْ الْعُلُوفِ=eğlenceden وَمِنْ التِّجَارَةِ=ve ticaretten وَاللَّهُ=Allah خَيْرٌ=en hayırlıdır الرَّازِقِينَ=rızık verenlerin	Onlar bir ticaret ve eğlence gördükleri zaman hemen dağılıp oraya giderler ve seni ayakta bırakırlar. De ki: «Allah'ın yanında bulunan eğlenceden ve ticaretten daha hayırlıdır. Allah rızık verenlerin en hayırlısıdır.»	Onlar bir tidadet veya bir oyun gördükleri zaman; seni ayakta bırakarak oraya yöneildiler. De ki: Allah'ın yanında olan; oyun ve ticaretten daha hayırlıdır. Ve Allah; rızık verenlerin en hayırlısıdır.	Ama insanlar, dünyevi bir kazanç (fırsatı) veya geçici bir eğlence gördükleri zaman ona doğru koşup seni ayakta (ve konuşur durumda) bırakıverirler. De ki: Allah yanında olan, bütün geçici eğlencelerden ve bütün kazançlardan çok daha hayırlıdır! Ve Allah rızık verenlerin en iyisidir!
63. 1 إِذَا=zaman جَاءَكَ=sana geldikleri قَالُوا=derler الْمُتَنَفِّقُونَ=münafıklar إِنَّكَ=senin muhakkak تَنْشَهُدُ=tanıklık ederiz وَاللَّهُ=Allah وَاللَّهُ=Allah لَرَسُولُ=elçisi olduğuna يَعْلَمُ=bilir إِنَّكَ=senin muhakkak وَاللَّهُ=Allah لَرَسُولُهُ=onun elçisi olduğunu يَشْهَدُ=tanıklık eder إِنْ=şüphesiz الْمُنَافِقِينَ=münafıkların لَكَادِبُونَ=yalancılıklarına	Ey Muhammed! Münafıklar sana geldiklerinde, «şahitlik ederiz ki, sen Allah'ın peygamberisin» derler. Allah ta bilir ki sen elbette, kendisinin peygamberisin. Bununla birlikte Allah münafıkların yalancı olduklarını da bilir.	Münafıklar sana geldiklerinde: Şehadet ederiz ki muhakkak sen, Allah'ın peygamberisin, derler. Allah da bilir ki; sen, elbette kendisinin peygamberisin. Allah; münafıkların şüphesiz yalancılar olduklarına şahadet eder.	İkiyüzlüler sana geldiklerinde: Senin gerçekten Allah'ın Elçisi olduğuna tanıklık ederiz! derler. Ama Allah, senin kendi elçisi olduğunu bilir; ve Allah, ikiyüzlülerin (inandık demelerinde) asla samimi olmadıklarına tanıklık eder.
63. 2 اتَّخَذُوا=yaptılar أَيْمَانَهُمْ=yeminlerini فَصَدُّوا=engel oldular كَالْحِجَابِ=kalkan إِنْهُمْ=onların عَنِ سَبِيلِ=yoluna مَا=şeyler كَانُوا=oldukları يَعْمَلُونَ=yapmış	Çünkü, onlar yeminlerini kalkan yapıp insanları Allah'ın yolundan alıkoşur. Onların yaptıkları ne kötüdür.	Onlar; yeminlerini kalkan edindiler de Allah'ın yolundan alıkoşurdular. Gerçekten yaptıkları işler ne kötüdür.	Onlar yeminlerini (yalan ve sahtekarlıklarına) kalkan yapmakta ve böylece başkalarını Allah yolundan sapırtmaktadırlar. Yaptıkları, gerçekten çok çirkindir;
63. 3 بَأَنَّهُمْ=onların sebebiyledir ذَلِكَ=bu ثُمَّ=sonra كَفَرُوا=inkâr ettiler آمَنُوا=inandılar	Bunun sebebi, onların önce iman edip sonra inkar etmeleridir. Bu	Bu, önce iman edip sonra küfretmiş olmandır. Bunun	böyledir, çünkü onlar imana erdi(klerini iddia eder)ler, halbuki (içlerinde) hakikati in-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
فَطُبِعَ=mühürlendi عَلَى=üzeri فَهُمْ=kalblerinin فَهُمْ=artık onlar لَا يَفْقَهُونَ=anlamazlar	yüzden kalpleri mühürlenmiştir artık onlar hiç anlamazlar.	üzerine kalbleri mühürlenmiştir, artık hiç anlamazlar.	kar ederler ve böylece, kalplerine bir mühür vurulmuştur, artık (neyin doğru, neyin yanlış olduğunu) anlayamazlar.
63. 4 وَإِذَا=zaman رَأَيْتَهُمْ=onları gördüğün تُعْجِبُكَ=hoşuna gider أَجْسَامُهُمْ=cisimleri وَإِنْ=ve eğer يَقُولُوا=konuşsalar تَسْمَعُ=dinlersin لِقَوْلِهِمْ=sözlerini كَانَتْهُمْ=onlar gibidirler خُشْبُ=odunlar مُسْنَدَةً=dayatılmış يَحْسَبُونَ=sanırlar كُل=her صِيْحَةً=bağırtyı عَلَيْهِمْ=kendi aleyhlerinde هُمْ=onlar الْعَدُوْ=düşmandır فَاخْذِرْهُمْ=onlardan sakın قَاتِلَهُمْ=onları kahretsin اللّٰهُ=Allah أَتَى=nasıl da? يُودُّونَ=döndürülüyorlar	Onları gördüğün zaman kalıpları hoşuna gider, konuşurlarsa onların sözlerini dinlediğin zaman sanki elbise giydirilmiş (bir yere dayandırılmış) kütük gibidirler. Her gürültüyü kendi aleyhlerine sanırlar. Onlar düşmandır; onlardan sakın. Allah onları kahretsin! Nasıl da Hak'tan döndürülüyorlar?	Onlara baktığında; gövdeleri hoşuna gider, konuşurlarsa; sözlerini dinlersin. Onlar giydirilmiş odunlar gibidir. Her gürültüyü kendi aleyhlerinde sanırlar. Düşman onlardır, sakın onlardan. Allah, canlarını alsın. Nasıl olup da döndürülüyorlar.	Şimdi sen onları gördüğünde dış görüşleri hoşuna gider; ve konuştuklarında ne söylediklerine kulak vermek istersin. Onlar, yere (sağlam şekilde) dikilmiş kütükler gibi (olduklarına emin görünselede) her çılgılığı kendilerine (yönelik) sanırlar. Onlar (bütün inançlara) düşmandırlar, öyleyse onlara karşı dikkatli ol. (Ve bedduayı hak ederler;) Allah onları kahretsin! Akılları nasıl da (hakikatten) sapıyor!
63. 5 وَإِذَا=zaman لَّهُمْ=dendiği تَعَالَوْا=gelin يَسْتَغْفِرْ=mağfiret dilesin أَكُنَّ=sizin için رَسُولُ=Elçisi لَوْأ=çevirirler رُءُوسَهُمْ=başlarını وَرَأَيْتَهُمْ=ve onları görürsün يَصْنُوتُ=yüz çevirdiklerini وَهُمْ=ve onlar مُسْتَكْبِرُونَ=büyüklük taslarlar	Münafıklara: «Gelin de Allah'ın Rasulü sizin için bağışlanma dilesin denildiği zaman, başlarını çevirirler ve onların, büyüklük taslayarak yüz çevirdiklerini görürsün.	Onlara; gelin, Allah'ın peygamberi sizin için mağfiret dilesin, denildiği zaman; başlarını çevirdiler. Ve sen, onların büyüklük taslayarak yüz çevirdiklerini görürsün.	Çünkü onlara: Gelin, Allah'ın Elçisi bağışlanmanız için (Allah'a) dua edecek! dendiği zaman başlarını çevirirler ve sen onların sahte bir kibirle nasıl çekip gittiklerini görürsün.
63. 6 عَلَيْهِمْ=onlara أَسْتَغْفِرْتَ=mağfiret dilesen de لَّهُمْ=onlar için أَمْ=ya da لَمْ تَسْتَغْفِرْ=mağfiret dilemesen de لَّهُمْ=onlar için لَنْ يَغْفِرَ=bağışlamayacaktır اللّٰهُ=Allah لَّهُمْ=onları لَا يَهْدِي=yola iletmez الْقَوْمَ=topluluğu الْفَاسِقِينَ=yoldan çıkan	Onlar için bağışlanma dilesen de dilemesen de birdir; Allah onları bağışlamayacaktır. Çünkü Allah yoldan çıkmış topluluğu doğru yola iletmez.	Onlar için mağfiret dilesen de, mağfiret dilemesen de birdir. Allah, onları katıyen bağışlamayacaktır. Muhtakkak ki Allah; fasıklar güruhunu hidayete erdirmez	Onlar için bağışlanma dilemen ile dilememen aynıdır: Allah onları bağışlamayacaktır, çünkü Allah, böyle sapkın bir halka rehberliğini bahşetmez.
63. 7 هُمْ=onlar الَّذِينَ=ki يَقُولُونَ=diyorlar لَا تُنْفِقُوا=bir şey vermeyin عِنْدَ=yanında عَلَى مَنْ=bulunanlara رَسُولُ=Elçisinin وَلِلّٰهِ=Allah'ındır حَتَّى يَنْفَضُوا=dağılıp gitsinler حَزَائِنُ=hazineleri السَّمَاوَاتِ=göklerin وَالْأَرْضِ=ve yerin وَلَكِنْ=fakat لَا يَفْقَهُونَ=anlamazlar الْمُنَافِقِينَ=münafıklar	Bunlar: «Allah'ın Peygamberinin yanında bulunanlara bir şey vermeyin de dağılıp gitsinler» diyen kimselerdir. Oysa göklerin ve yerin hazineleri Allah'ındır. Fakat münafıklar anlamazlar.	Onlar öyle kimselerdir ki; Allah'ın peygamberinin yanında bulunanlar için hiç bir şey infak etmeyin de dağılıp gitsinler, derler. Halbuki göklerin ve yerin hazineleri Allah'ındır. Ama o münafıklar, bunu anlamazlar.	Onlar, (hemşehrileri-ne): Allah'ın Elçisi ile birlikte olanlara hiçbir şey vermeyin ki belki o'nu terk et(mek zorunda kal)ırlar derler. Göklerin ve yerin hazineleri Allah'ındır ama bu gerçeği ikiyüzlüler kavrayamaz.
63. 8 يَقُولُونَ=diyorlar ki لَنْ=andolsun eğer رَجَعْنَا=dönersek إِلَى الْمَدِيْنَةِ الْمَدِيْنَةِ=Medine'ye لَيُخْرِجَنَّ=mutlaka çıkaracaktır الْأَعْزَى=üstün olan مِنْهَا=oradan الْأَذَلَّ=alçak olanı وَلِلّٰهِ=Allah'a mahsustur الْعِزَّةُ=üstünlük وَلِرَسُولِهِ=ve Elçisine وَلِلْمُؤْمِنِينَ=ve ve müminlere وَلَكِنْ=fakat لَا يَعْلَمُونَ=bilmezler الْمُنَافِقِينَ=münafıklar	Diyorlar ki: «Andolsun, eğer Medine'ye dönersek şerefli olan, alçak olanı oradan mutlaka çıkaracaktır.» Şeref ancak Allah'ın, O'nun Peygamberinin ve müminlerindir. Fakat münafıklar bunu bilmezler.	Onlar; şayet Medine'ye dönersen, andolsun ki; şerefli ve kuvvetli olanlar, zayıf olanları oradan muhtakkak çıkaracaktır, diyorlardı. Oysa izzet Allah'ın, Peygamberinin ve müminlerindir. Fakat münafıklar, bunu bilmezler.	(Ve) onlar: Kente döndüğümüzde şan şeref sahibi olan (biz)ler, zavallı biçareleri oradan sürüp atacaktırlar derler. Ama asıl şeref, Allah'a, O'nun Elçisi'ne ve inananlara aittir ama ikiyüzlüler bunun farkında değiller.
63. 9 الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar لَا تُلْهِكُمْ=mallarınız وَلَا أَوْلَادُكُمْ=ve çocuklarınız عَنْ ذِكْرِ=anmaktan يَفْعَلْ=yaparsa ذَلِكَ=bunu هُم=onlar الْخَاسِرُونَ=ziyana uğrayanlardır	Ey iman edenler! Mallarınız ve çocuklarınız sizi Allah'ı anmaktan alıkoymasın. Kim bunu yaparsa işte onlar ziyana uğrayanlardır.	Ey iman edenler; mallarınız ve çocuklarınız, sizi Allah'ı anmaktan alıkoymasın. Kim bunu yaparsa; onlar, hüsrana uğrayanların kendileridir.	Siz ey imana ermiş olanlar! Malınızın, mülkünüzün veya çocuklarınızın sizi Allah'ı anmaktan alıkoymasına izin vermeyin! Çünkü böyle davranan herkes ziyana uğrayanlardan olur.
63. 10 وَأَنْفِقُوا=sadaka verin مِنْ مَا رَزَقْنَاكُمْ=size verdiğimiz rızaktan مِنْ قَبْلِ=önce أَنْ يَأْتِيَّ=gelmeden أَحَدُكُمْ=biriniz الْمَوْتُ=ölüm فَيَقُولَ=ve demeden رَبِّ=Rabbim إِلَى=kadar لَوْلَا أَخَّرْتَنِي=beni erteleyseydin أَجَلٍ=bir süreye قَرِيبٍ=yakın فَأَصْدَقَ=sadaka verseydim وَوَأَكُنَّ=ve olsaydım مِنَ الصَّالِحِينَ=iyilerden	Birinize ölüm gelip de: «Rabbim beni yakın bir süreye kadar ertelesen de, sadaka versem, iyilerden olsam» diyeceği zaman gelmezden önce, size verdiğimiz rızklardan sarf edin.	Birinize ölüm gelip de; Rabbim, beni yakın bir süreye kadar geciktirsen de sadaka versem ve salihlerden olsam, diyeceği zaman gelmezden evvel, size rızık olarak verdiğimizden infak edin.	Birinize ölüm yaklaştığı ve Ey Rabbim! Bana bir mühlet tanısan da karşılıksız yardımda bulunup iyiler arasına girsem! diye (yalvara)cağı zaman gelip çatmadan önce size rızık olarak verdiğimizden harcayın.
63. 11 اللّٰهُ=Allah وَلَنْ يُؤَخَّرَ=ertelemez نَفْسًا=hiçbir canی إِذَا جَاءَ=geldiğinde أَجَلَهَا=süresi وَاللّٰهُ=Allah خَيْرٌ=haber alandır بِمَا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızı	Allah, yaşama süresi olduğu zaman hiçbir canı ertelemez. Allah yaptıklarınızdan haberdardır.	Eceli gelince Allah; hiç bir nefsi asla geri bırakmaz. Ve Allah; işlediklerinizden haberdardır.	Ama, vakti geldiğinde Allah hiçbir insana mühlet tanımaz; ve Allah bütün yaptıklarınızı tam olarak bilir.
64. 1 اللّٰهُ=Allah'ı يُسَبِّحُ=tesbih etmektedir مَا=bulunanlar فِي السَّمَاوَاتِ=göklerde وَمَا=ve bulunanlar فِي الْأَرْضِ=yerde لَهُ=O'nundur الْمُلْكُ=mülk وَلَهُ=ve O'nundur وَهُوَ=ve O الْحَمْدُ=hamd عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=herşeye قَدِيرٌ=kadirdir	Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ı tesbih eder. Mülk O'nundur, hamd O'nadır. O'nun gücü her şeye yeter.	Göklerde ne var, yerde ne varsa; hepsi Allah'ı tesbih ederler. Mülk O'nundur, hamd O'na mahsustur. Ve O; her şeye kadirdir.	Göklerde ve yerde olan her şey, Allah'ın sınırsız şanını yüceltir. Bütün otorite O'nundur ve bütün övgüler O'na mahsustur. O dilediğini yapmaya kadirdir.
64. 2 هُوَ=O'dur الَّذِي خَلَقَكُمْ=sizi yaratan فَمِنْكُمْ=kiminiz كَافِرٌ=kâfirdir وَمِنْكُمْ=ve kiminiz وَاللّٰهُ=Allah مُؤْمِنٌ=mümin	Sizi yaratan Allah'tır. Bununla beraber kiminiz kâfirdir, kiminiz mü'mindir. Allah yaptıklarınızı görmek-	Sizi yaratan O'dur. Böyle iken kiminiz kâfir, kiminiz de mü'mindir. Allah yaptıklarınızı gö-	Sizi yaratan O'dur. İçinizden kimi hakikatı inkar eder, kimi de (ona) inanır. Ve Allah yaptığınızı görür.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
بِمَا تَعْمَلُونَ=yaptıklarınızı بِصِيرٌ=görmektedir	tedir.	rür.	
64. 3 خَلَقَ =yarattı السَّمَاوَاتِ =gökleri وَالْأَرْضِ =ve yeri بِالْحَقِّ =hak (hikmet) ile وَصَوَّرَكُمْ =ve sizi biçimlendirdi فَأَحْسَنَ =güzel yaptı صُورَكُمْ =biçimlerinizi وَالْإِنِّهِ =O'nadır الْمَصِيرُ =dönüş	Gökleri ve yeri hakka dayalı olarak gerektiği gibi yaratmıştır. Size şekil vermiş ve şeklinizi güzel yapmıştır. Dönüş O'nadır.	Gökleri ve yeri hak ile yaratmıştır. Size suret verip suretlerinizi en güzel şekilde yapmıştır. Dönüş, ancak O'nadır.	O, gökleri ve yeri (deruni bir) anlam ve amaç üzere yaratmış ve size (belli bir) şekil vermiştir; hem de öyle güzel bir şekil ki. Yolculuğunuzun varışı O'nadır.
64. 4 مَا =bulunanları يَعْلَمُ =bilir فِي السَّمَاوَاتِ =göklerde وَالْأَرْضِ =ve yerde وَيَعْلَمُ =ve bilir مَا =şeyleri وَيَعْلَمُ =ve bilir وَمَا =ve şeyleri تُعْلِنُونَ =açığa vurduğunuz وَاللَّهِ =Allah بِذَاتِ =özünü الْعُذُورِ =göğüslerin	Göklerde ve yerde olanları bilir. Gizlediklerinizi ve açığa vurduklarınızı da bilir. Allah kalplerde olanı bilendir.	Göklerde ve yerde olanları bilir. Gizlediklerini ve açığa vurduklarını da bilir. Ve Allah; göğüslerin özünü bilendir.	O, göklerde ve yerde olan her şeyi bilir; ve O, sakladıklarınızı da, açığa vurduklarınızı da bilmektedir. Çünkü Allah, (insanların) kalpler(in)de olanın her türlü bilgisine sahiptir.
64. 5 أَلَمْ يَأْتِكُمْ =size gelmedi mi? نَبَأٌ =haberi الَّذِينَ كَفَرُوا =inkâr etmiş olanların فَذَاقُوا =tattılar مِنْ قَبْلُ =daha önce أَمْرِهِمْ =işlerinin وَبَالَ =vebalini وَلَهُمْ =ve onlar için vardır عَذَابٌ =bir azap أَلِيمٌ =acı	Daha önce inkâr etmiş olanların haberi size gelmedi mi? Onlar dünyada günahlarının cezasını çektiler. Ayrıca ahrette de onlar için acı bir azap vardır.	Daha önce küfredip de yaptıklarının karşılığını tadanların haberi size gelmedi mi? Ve onlara elim bir azap vardır.	Geçmişte hakikati kabule yanaşmayanların kıssasından haberi yok mu? (Onlar hakikati inkâr ettiler) ve böylece yaptıklarının sonucuna katlanmak zorunda kaldılar, (öteki dünyada da) onları bekleyen şiddetli bir azap (vardır).
64. 6 ذَلِكَ =bu بِأَنَّهُ =sebepledir ki رُسُلُهُمْ =elçileri كَانَتْ تَأْتِيهِمْ =getirirlerdi فَقَالُوا =fakat onlar dediler بِالْبَيِّنَاتِ =açık deliller بِهَدُونَا =bize yol gösterecek فَكَفَرُوا =ve inkâr ettiler وَتَوَلَّوْا =ve yüz çevirdiler وَاسْتَعْنَى =muhtaç olmadığını gösterdi غَنِيٌّ =zengindir وَاللَّهُ =Allah da وَاللَّهُ =Allah حَمِيدٌ =övülmüştür	Bunun nedeni onlara elçileri, açık deliller getirdiğinde «Bir insan mı bize yol gösterecek?» deyip inkâr etmeleri, yüz çevirmeliydi. Allah ta hiçbir şeye muhtaç olmadığını gösterdi. Allah zengindir, övülmüştür.	Bunun sebebi şudur: Peygamberleri onlara apaçık deliller getiriyorlardı da onlar; bizi bir beşer mi doğru yola götürecekmiş? diyerek küfredip yüz çevirmişlerdi. Allah ise hiç bir şeye muhtaç olmadığını göstermişti. Allah; Gani'dir, Hamid'dir.	Böyledir, çünkü onlara elçileri hakikatin bütün kanıtları ile defalarca geldiler, ancak onlar (her defasında); Yalnızca ölümlü insanlar mı bizim rehberimiz olacak? şeklinde cevap verdiler. Böylece hakikati inkâr ettiler ve ondan uzaklaştılar. Ama Allah (onlara) muhtaç değildi. Çünkü Allah Kendine yerterlidir, övgüye layık olandır.
64. 7 الَّذِينَ كَفَرُوا =inkâr edenler أَنْ لَّنْ يُّعْثُوا =kesinlikle diriltilmeyeceklerini وَرَبِّي =Rabbim hakkı için بَلَى =hayır ثُمَّ =sonra لَتَنْبُؤَنَّ =size haber verilecektir وَوَدَّكَ =ve bu يَسِيرٌ =kolaydır عَلَى =göre وَاللَّهُ =Allah'a	İnkâr edenler, diriltilmeyeceklerini ileri sürdüler. De ki: «Hayır Rabbime And olsun ki mutlaka diriltileceksiniz, sonra yaptıklarınız kesinlikle size haber verilecektir. Bu Allah'a göre kolaydır.»	Küfredenler; öldükten sonra karıyyen diriltilmeyeceklerini ileri sürdüler. De ki: Evet, Rabbima andolsun ki; muhakkak diriltileceksiniz ve sonra yaptıklarınız size bildirilecektir. Ve bu, Allah'a göre pek kolaydır.	Hakikati inkara şartlanmış olanlar, tekrar diriltilmeyeceklerini iddia ediyorlar! De ki: Evet, Rabbime andolsun! Siz kesinlikle diriltileceksiniz ve o zaman, (hayatta iken) yaptıklarınız size mutlaka gösterilecektir! Bu, Allah için kolay bir şeydir!
64. 8 فَآمِنُوا =artık inanın وَالنُّورِ =ve nura الَّذِي أَنْزَلْنَا =indirdiğimiz بِمَا تَعْمَلُونَ =yaptıklarınızı خَبِيرٌ =haber almaktadır	Öyleyse Allah'a, peygamberine ve indirdiğimiz nur'a (Kur'an'a) inanın. Allah yaptıklarınızı haber almaktadır.	Şu halde Allah'a, peygamberine ve indirdiğimiz nura iman edin. Allah yaptıklarınızdan haberdardır.	Öyleyse, (ey insanlar!) Allah'a ve Elçisine ne ve (size) bahşettiğimiz (vahiy) aydınlığına inanın! Allah bütün yaptıklarınızdan haberdardır.
64. 9 يَوْمَ =gün يَجْمَعُكُمْ =sizi topladığı لِيَوْمٍ =günü için الْجَمْعُ =toplantı ذَلِكَ =işte o يَوْمَ =günüdür وَمَنْ =kim يُؤْمِنُ =inanır وَيَعْمَلُ =ve yaparsa بِإِلَهِهِ =Allah'a عَنْهُ =onun يُكَفِّرُ =örtür صَالِحًا =yararlı iş وَيُدْخِلُهُ =ve onu sokar سَيِّئَاتِهِ =kötülüklerini تَجْرِي =akan جَنَاتٍ =cennetlere الْأَنْهَارِ =ırmaklar مِنْ تَحْتِهَا =altlarından أَبَدًا =ebedi فِيهَا =orada خَالِدِينَ =kalırlar وَبِئْسَ =ne kötü الْعَظِيمُ =büyük الْفَوْزُ =başarı ذَلِكَ =işte budur	Toplanma günü (hesap günü) için, sizi bir araya getirdiği zaman, işte o, kimin aldandığının ortaya çıkacağı gündür. Kim Allah'a inanmış ve yararlı işler yapmışsa, Allah onun kötülüklerini örtür ve onu, altlarından ırmaklar akan cennetlere sokar orada ebedi kalırlar. İşte büyük başarı budur.	Sizi toplanma günü için topladığı gün; işte o gün, kimin aldandığının açığa çıkacağı gündür. Kim, Allah'a inanıp ve salih amel işlerse; Allah onun kötülüklerini örtür ve onu, altından ırmaklar akan, içinde ebediyyen kalacakları cennetlere sokar. İşte büyük kurtuluş budur.	O'nun sizi (Nihai) Toplanma Günü bir araya toplayacağı zaman(! düşünün), o Kayıp ve Kazanç Günü'nü! Kim, Allah'a inanıp iyi ve doğru işler yaparsa, (o Gün) Allah onun kötü fiillerini silecek ve onu içinden ırmaklar akan, sonsuza kadar kalacağı bahçelere koyacaktır. Bu, büyük bir kurtuluş olacak.
64. 10 وَالَّذِينَ كَفَرُوا =inkâr edenler وَكَذَّبُوا =ve yalanlayanlar بِآيَاتِنَا =ayetlerimizi أَصْحَابُ =halkıdır النَّارِ =ateş أُولَئِكَ =işte onlar خَالِدِينَ =sürekli kalacaklardır فِيهَا =orada وَبِئْسَ =ne kötü الْمَصِيرُ =gidilecek yerdir orası	Kafir olup ayetlerimizi yalanlayanlara gelince onlar da ateş halkıdır. Orada ebedi kalacaklardır. Orası gidilecek ne kötü yerdir.	Küfredip de ayetlerimizi yalanlayanlara gelince; işte onlar, cehennem ashabıdır! Orada ebediyyen kalacaklardır. Ne kötü dönüş yeridir.	Hakikati inkara ve mesajlarımızı yalanlamaya şartlanmış olanlara gelince, işte onlar ateşi hak edenlerdir, orada kalıp dururlar. Ne kötü bir son!
64. 11 مَا أَصَابَ =isabet etmez إِلَّا =dışında مِنْ مُصِيبَةٍ =hiçbir musibet وَمَنْ =kim بِإِذْنِ =izni بِإِلَهِهِ =Allah'a يُهْدَى =doğruya iletir وَاللَّهُ =Allah وَاللَّهُ =Allah بِكُلِّ شَيْءٍ =herşeyi عَلِيمٌ =bilendir	Allah'ın izni olmaksızın hiçbir musibet isabet etmez. Kim Allah'a inanırsa, Allah onun kalbini doğruya götürür. Allah her şeyi bilendir.	Allah'ın izni olmadıkça hiç bir musibet isabet etmez. Kim de Allah'a inanırsa; onun kalbini doğruya götürür. Ve Allah; her şeyi bilendir.	Allah'ın izni olmadıkça (insanın) başına hiçbir musibet gelmez. O halde, kim Allah'a inanırsa kendi kalbini (bu hakikate) açmış olur ve Allah her şeyi bilendir.
64. 12 وَأَطِيعُوا =itaat edin الرَّسُولَ =Elçiye وَأَطِيعُوا =ve itaat edin تَوَلَّيْتُمْ =dönerseniz فَإِنَّمَا =şüphesiz عَلَى رَسُولِنَا =Elçimize düşen الْمُبِينِ =açıkça الْبَلَاغُ =duyurmaktır	Allah'a itaat edin, Peygamber'e itaat edin. Yüz çevirseniz bilin ki, elçimize düşen apaçık bir duyurmadır.	Allah'a itaat edin, peygambere itaat edin. Şayet yüz çevirecek olursanız; bilin ki peygamberimize düşen, apaçık tebliğdir.	Öyleyse Allah'a ve Elçi'ye itaat edin! Eğer yüz çevirip uzaklaşırsanız (bilin ki) Elçimizin görevi, yalnızca bu mesajı açık bir şekilde iletmehtir.
64. 13 إِلَّا =başka إِلَٰهَ =tanrı لَا =yoktur وَعَلَى اللَّهِ =Allah'a الْمُؤْمِنُونَ =müminler فَلْيَتَوَكَّلِ =dayansınlar	Allah O'dur ki, O'ndan başka ilah yoktur. Mü'minler yalnız Allah'a dayanıp güvensinler.	Allah O'durki; O'ndan başka hiç bir ilah yoktur. Ve mü'minler, yalnız Allah'a tevekkül etsinler.	Allah, O'ndan başka ilah yoktur! Öyleyse, inananlar yalnız Allah'a güvensinler.
64. 14 يَا أَيُّهَا =ey الَّذِينَ آمَنُوا =inananlar مِنْ أَرْوَاحِكُمْ =eşlerinizden bazıları إِنْ =şüphesiz وَأَوْلَادِكُمْ =ve çocuklarınızdan عَدُوًّا =düşmandır	Ey inananlar! Eşlerinizden ve çocuklarınızdan bazıları size düşmandır. Onlardan sakının. Eğer affeder, hoş görür, bağışlarsa-	Ey iman etmiş olanlar! Eşlerinizi ve çocuklarınızın içinde size düşmanlık edenler vardır. Onlardan sakının.	Siz ey imana ermiş olanlar! Bakın, eşlerinizden ve çocuklarınızdan bazıları size düşmandır. Öyleyse onlara karşı dikkatli olun! Ama (hatalarını)

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
64. 15	كُنْ=size فَاحْذَرُوهُمْ=onlardan sakının وَإِنْ=ama تَتَغَفَّوْا=affederseniz وَتَصَفَّحُوا=ve hoşgörürseniz وَتَغْفِرُوا=ve bağışlarsanız فَانْ=muhakkak ki اللَّهُ=Allah da غَفُورٌ=bağışlayandır رَحِيمٌ=esirgeyendir	nız muhakkak ki Allah da çok ba-ğışlayan, çok esirgeyendir.	Ama affeder, kusurlarını baş-larına kakmaz ve örterseniz; şüphesiz ki Al-lah; Gafur'dur, Rahim'dir.	hoş görür, tahammül eder ve affederseniz, bilin ki Allah çok ba-ğışlayıcıdır, bir rah-met kaynağıdır.
64. 15	إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ=mallarınız وَأُولَٰذِكُمْ=ve evladlarınız فِتْنَةٌ=bir imtihandır وَاللَّهُ=Allah ise عِنْدَهُ=O'nun yanındadır أَجْرٌ=ödül عَظِيمٌ=büyük	Mallarınız ve evlat-larınız bir sınav konusudur. Büyük mükafat ise Allah katındadır.	Doğrusu malla-rınız ve çocukla-rınız sizin için bir imtihandır. Allah katında ise bü-yük bir mükafat vardır.	Sizin malınız mülkü-nüz ve çocuklarınız, sadece bir sınama ve bir ayartma aracıdır, halbuki Allah katında muhteşem bir ödül vardır.
64. 16	اللَّهُ=Allah'tan فَانْقُوا=öyle ise korkun مَا اسْتَطَعْتُمْ=gücünüz yettiği kadar وَاسْمَعُوا=ve dinleyin وَأَطِيعُوا=ve itaat edin وَأَنْفِقُوا=ve infak edin خَيْرًا=en hayırlı olanı لَكُمْ=kendiniz için وَمَنْ=ve kim يُوقَ=korunursa شَحٌّ=cimriliğinden نَفْسِهِ=nefsinin فَأُولَٰئِكَ=işte هُمْ=onlar الْمُفْلِحُونَ=başarıya erenlerdir	O halde gücünü-zün yettiği kadar Allah'tan korkun. Dinleyin, itaat edin, kendi iyiliğinize olarak mallarınızı Allah yolunda har-cayın. Kim nefsinin cimriliğinden koru-nursa işte onlar kurtuluşa erenler-dir.	Öyleyse, gücü-nüz yettiğince Allah'tan korkun. Dinleyin, itaat edin ve kendini-zin hayrına ola-rak infak edin. Kim de nefsinin cimriliğinden ko-runursa; işte on-lar, felaha eren-lerin kendileridir.	O halde, elinizden geldiği kadar Allah'a karşı sorumluluğunu-zun bilincinde olun, (O'nu) dinleyin ve it-aat edin. Ve kendi iyi-liğiniz için karşılıksız harcamada bulunun, böylece açgözlülükle-rinden kurtulmuş olanlar; işte onlardır mutluluğa ulaşacak olanlar!
64. 17	اللَّهُ=Allah'a تَقْرَضُوا=borç verirsiniz إِنْ=eğer قَرْضًا=bir borçla حَسَنًا=güzel لَكُمْ=sizin için يُضَاعَفُ=onu kat kat yapar وَيَغْفِرَ=ve bağışlar لَكُمْ=sizi وَاللَّهُ=Allah شُكْرًا=karşılık verendir حَلِيمٌ=halimdir	Eğer Allah'a güzel borç verirsiniz, Al-lah onu sizin için kat kat yapar ve sizi bağışlar. Allah şükredenlere kar-şılık verendir, ha-limdir.	Eğer Allah'a gü-zel bir ödünçle ödünç verirse-niz; onu sizin için katkat arttırır ve sizi bağışlar. Allah; Şekur'dur, Halim'dir.	Eğer Allah'a güzel bir borç verirsiniz, O bunu fazlasıyla size geri ödeyecek ve gü-nahlarınızı bağışla-yacaktır, çünkü Allah, şükkrün karşılığını her zaman verendir, ha-limdir;
64. 18	عَالِمٌ=bilendir الْعَيْبِ=görünmeyeni وَالشَّهَادَةِ=ve görüneni الْعَزِيزُ=azizdir الْحَكِيمُ=hakimdir	Görünmeyeni ve görüneni bilendir. Üstündür, hikmet sahibidir.	Görüleni ve gö-rülmeyeni bilen-dir. Aziz'dir, Ha-kim'dir.	yaratılmışların kavra-yış alanının ötesinde-ki şeyleri de, insanla-rın duyguları ve akıl-ları ile görüp gözle-yebildiklerini de bilir; Kudretlidir, Hikmet Sahibidir!
65. 1	إِذَا=zaman النَّبِيُّ=peygamber يَأِ أَيُّهَا=ey النِّسَاءَ=kadınları طَلَّقْتُمْ=boş(a(mak iste)diğiniz لَعِدَّتِهِنَّ=iddetleri içinde فَطَلَّقُوهُنَّ=onları boşayın وَأَحْصُوا=ve sayın الْعِدَّةُ=iddeti وَاتَّقُوا=ve korkun اللَّهُ=Allah'tan رَبَّكُمْ=Rabbiniz لَا تَخْرُجُوهُنَّ=onları çıkarmayın مِنْ بُيُوتِهِنَّ=evlerinden وَلَا يَخْرُجْنَ=kendileri de çıkmasınlar إِلَّا=gelmeleri أَنْ يَأْتِيَنَّ=ancak başka بِفَاحِشَةٍ=bir edepsizlikle مُبَيَّنَّةٌ=apaçık وَتَلَكَ=Allah'ın حُدُودٌ=sınırlarıdır وَمَنْ=ve kim يَتَعَدَّ=geçerse حُدُودَ=sınırlarını اللَّهُ=Allah'ın ظَلَمَ=yazık etmiştir نَفْسَهُ=kendisine لَا تَدْرِي=bilmezsin لَعَلَّ=belki اللَّهُ=Allah يُخْرِجُ=ortaya çıkarır بَعْدَ=sonra أَمْرًا=yeni bir iş ذَلِكَ=bundan	Ey Peygamber! Kadınları boşamak istediğiniz zaman onları iddetleri içinde boşayın ve iddeti de sayın. Rabbiniz Allah'tan korkun. Apaçık bir hayasızlık yapma-ları bir yana, onları evlerinden çıkar-mayın, kendileri de çıkmasınlar. Bun-lar Allah'ın sınırla-rıdır. Kim Allah'ın sınırını aşarsa, Allah bunun ardın-dan (gönlünüzde sevgi gibi) bir hal meydana getirir.	Ey Peygamber; kadınları boşa-yacağınız za-man, onları id-detleri içinde bo-şayın. İddeti de sayın. Rabbiniz olan Allah'tan korkun. Apaçık bir hayasızlık yapmaları hali bir yana, onları evlerinden çı-karmayın, kendi-leri de çıkmasın-lar. Bunlar Al-lah'ın hududu-dur. Kim, Al-lah'ın hududunu aşarsa; şüphesiz kendine zul-metmiş olur. Bilmezsin belki Allah, bunun ardından bir du-rum peyda edi-verir.	Ey Peygamber! Ka-dınları boşa(maya ni-yetlen)diğinizde, on-lar için belirlenmiş id-deti gözetecek şekil-de boşayın ve süreyi (dikkatlice) hesapl-a-yın ve Allah'a, Rabbi-nize karşı sorumlulu-ğunuzun bilincinde olun. Onları evleriniz-den kovmayın ve açıkça hayasız dav-ranışlarda bulunma-dıkça onlar ayrılma(k zorunda bırakıl-ma)sın. Bunlar, Al-lah'ın koyduğu sınır-lardır; ve kim Allah ta-rafından konulan sı-nırları aşarsa, aslında kendisine karşı hak-sızlık etmiş olur, (çünkü, ey insan!) Sen onu bilmezsin, (ama), o (ilk ihlal)den sonra Allah, yeniden bazı şeylerin meyd-a-na gelmesini sağla-yabilir.
65. 2	فَإِذَا بَلَغَتِ الْبُخْنَ=sürelerinin sonuna vardıklarında أَجْلَهُنَّ فَامْسِكُوهُنَّ=onları (yanınızda) tutun بِمَعْرُوفٍ=güzelce أَوْ=yahut فَارْقُوهُنَّ=onlardan ayrılın وَأَشْهَدُوا=ve şahid tutun دَوِيَّ=sahibi iki kişiyi وَأَقِيمُوا=yapın مِنْكُمْ=içinizden وَالشَّهَادَةِ=şahidliği لِلَّهِ=Allah için ذَلِكَ=işte budur مَنْ=kimseye يُوعَظُ=öğütlenen بِهِ=onunla كَانَ يُؤْمِنُ=inanan بِاللَّهِ=Allah'a وَمَنْ=ve kim وَالْآخِرَ=ahiret وَالْيَوْمَ=ve gününe يَجْعَلُ=yaratır اللَّهُ=Allah'dan يَتَّقِ=sakınırsa لَهُ=ona مَخْرَجًا=bir çıkış	İddet müddetlerini doldurduklarında onları ya güzelce tutun veya onlar-dan uygun bir şe-kilde ayrılın. İçiniz-den adalet sahibi iki kişiyi şahit tut-un. Şahitliği Allah için yapın. İşte bu Allaha ve ahiret gününe inananlara verilen öğüttür. Kim Allah'tan kor-karsa, Allah ona bir çıkış yolu ihsan eder.	Sürelerini dol-durdukları vakit; onları; ya ma' ruf ile tutun veya onlardan ma' ruf ile ayrılın. İçiniz-den adalet sahi-bi iki kişiyi de şahid tutun. Şa-hidliği, Allah için yapın. İşte bu, Allah'a ve ahiret gününe iman etmekte olanlara verilen öğüttür. Kim, Allah'tan korkarsa; ona bir çıkış yolu ihsan eder.	Böylece, iddetlerinin sonuna yaklaşmak üzere olduklarında, ya onları uygun bir şekilde tutun, yahut uygun bir şekilde bı-rakın. Ve kendi top-lumunuz içinden dü-rüst(lüğü bilinen) iki kişi (verdiğiniz kara-ra) şahit olarak bu-lunsun; kendiniz de Allah huzurunda doğ-ru şahitlik yapın! İşte bunlar Allah'a ve Ahi-ret Gününe inananla-rın verilen öğütlerdir. Ve Allah, Kendisine karşı sorumluluk bi-linci taşıyan herkese, (mutsuzluktan) bir çı-kış yolu (daima) sağ-lar
65. 3	وَيَرْزُقَهُ=ve onu rızıklandırır مِنْ حَيْثُ=yerden وَمَنْ=ve kim لَا يَحْتَسِبُ=ummadığı فَهُوَ=O عَلَى اللَّهِ=Allah'a وَيَتَوَكَّلْ=dayanırsa اللَّهُ=Allah إِنَّ=şüphesiz حَسْبُهُ=ona yeter بِأَمْرِهِ=buyruğunu يُغْنِي=yerine getirendir اللَّهُ=Allah جَعَلَ=koymuştur قَدْ=elbette لِكُلِّ شَيْءٍ=herşey için قَدْرًا=bir ölçü	Ve ona bekleme-diği yerden rızık ve-rir. Kim Allah'a gü-venirse kendisine yeter. Şüphesiz Al-lah, emrini yerine getirendir. Allah her şey için bir öl-çü koymuştur.	Ve ona bekle-mediği yerden rızık verir. Kim, Allah'a tevekkül ederse; O, ken-disine yeter. Şüphesiz ki Al-lah; emrini yeri-ne getirendir. Gerçekten Allah; her şey için bir ölçü var etmiştir.	ve ona bütün beklen-tilerin ötesinde bir rızık verir. Allah'a gü-venen herkese O (tek başına) yeter. Gerçek şu ki, Allah, irade et-tiği işi sonucuna ulaştırır (ve) Allah her şey için bir (vade ve) ölçü belirlemiştir.
65. 4	وَاللَّائِي=olanlar يَيْسُنَ=kesilenlerin مِنْ الْمَحِيضِ=adetten مِنْ نِسَائِكُمْ=kadınlarınızdan إِنْ ارْتَبْتُمْ=şüphe ederseniz فَعِدَّتُهُنَّ=onların bekleme süresi ثَلَاثَةٌ=üç وَاللَّائِي=ve olanlar da أَشْهُرٍ=aydır لَمْ يَحْضُنْ=henüz adet görmeyenler وَأُولَٰئِ=ve olanların الْأَحْمَالِ=gebe أَجْلُهُنَّ=süresi أَنْ يَضَعْنَ=doğumlarına kadardır وَمَنْ=ve kim يَتَّقِ=korkarsa لَهُ=ona يَجْعَلُ=yaratır اللَّهُ=Allah'tan	Kadınlarınızın içinden adetten kesilmiş olanlarla, henüz adetini görmemiş bulu-nanlardan eğer şüphe ederseniz, onların bekleme süresi üç aydır. Gebe olanların bekleme süresi ise, yükleri-ni vaz'etmeleridir. Kim, Allah'tan korkarsa; O, işinde bir kolay-lık halkeder. Kadınlarınızdan adetten kesilmiş olanların iddeti-eğer şüphe ederseniz üç aydır. Henüz adet görmemiş olan-lar da böyle. Gebe kadınların süresi ise; yükle-rini vaz'etmeleridir. Kim, Allah'tan korkarsa; O, işinde bir kolay-lık halkeder.	Kadınlarınızdan adetten kesilmiş olanların iddeti-eğer şüphe ederseniz üç aydır. Henüz adet görmemiş olan-lar da böyle. Gebe kadınların süresi ise; yükle-rini vaz'etmeleridir. Kim, Allah'tan korkarsa; O, işinde bir kolay-lık halkeder.	Ay hali görmekten kesilen ve hiç ay hali görmeyen kadınları-nıza gelince, onların iddeti, -eğer (onun süresiyle ilgili) bir şüpheniz varsa- üç (takvim) ay(i) olacaktı-r; hamile olanların iddetleri ise, doğum yaptıklarında sona erecektir. Allah, ken-disine karşı sorumlu-luk bilinci taşıyan herkese, buyruklarına uymayı kolaylaştırır.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	مِنْ أَمْرِهِ=işinde يُسْرًا=bir kolaylık			
65. 5	اللّٰهُ=Allah'ın أَمْرٌ=buyruğudur ذَٰلِكَ=bu وَمَنْ=ve kim إِلَيْكُمْ=size أَنْزَلَهُ=indirdiği يُكْفِّرُ=örter اللّٰهُ=Allah'tan سَيِّئَاتِهِ=kötülüklerini عَنْهُ=onun وَيُعْظِمُ لَهُ=onun أَجْرًا=mükâfatını	Bu Allah'ın size indirdiği buyruğudur. Kim Allah'tan korkarsa Allah onun kötülüklerini örter ve onun mü-kafatını büyütür.	Bu, Allah'ın emridir. Onu size indirmiştir. Kim, Allah'tan korkarsa; onun kusurlarını örter ve ecrini büyütür.	bu, Allah'ın size indirdiği buyruğudur. Ve O, Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olan herkesin (bazı) kötü fiillerini örter ve onlara büyük bir ödül bağışlar.
65. 6	مِنْ حَيْثُ=yerde أَسْكِنُوهُنَّ=onları oturtun سَكَنَتْهُنَّ=oturduğunuz مِنْ وَجْدِكُمْ=gücünüz ölçüsünde وَلَا تُضَارُّوهُنَّ=ve onlara zarar vermeyin عَلَيْهِنَّ=onları sıkıntıya sokmak için أُولَاتٍ=onlar كُنَّ=iseler وَأِنْ=şayet فَأَنْفَقُوا=geçimini sağlayın حَمْلٍ=gebe عَلَيْهِنَّ=onların حَتَّى=kadar يَضَعْنَ=bırakıncaya حَمْلَهُنَّ=yüklerini أَرْضَعْنَ=(çocuğunuzu) emzirirlerse فَإِنْ=eğer فَأَتَوْهُنَّ=onlara verin أَكْمُ=sizin için أُجُورَهُنَّ=ücretlerini وَأَتَمِرُوا=ve konuşup anlaşıp بَيْنَكُمْ=aranızda وَإِنْ=eğer بِمَعْرِوْفٍ=güzellikle نَعَا سَرْتُمْ=güçlük çekerseniz لَهُ=onu فَسَتَرْضِعُهُ=o zaman emzirecektir أُخْرَى=başka biri	Boşadığınız kadınları gücünüz ölçüsünde oturduğunuz yerin bir bölümünde oturtun, onları sıkıştırıp, gitmelerini sağlamak için zarar vermeye kalkışmayın. Eğer hamile iseler, doğum yapıncaya kadar nafakalarını verin. Sizin için çocuğu emzirirlerse onlara ücretini verin, aranızda uygun bir şekilde anlaşın. Eğer güçlüğe uğrarsanız çocuğu, başka bir kadın emzirecektir.	Onları, gücünüzün yettiği kadar ikamet ettiğiniz yerin bir kısmında oturtun. Onları, sıkıntıya sokmak için zarar vermeye kalkışmayın. Eğer hamile iseler, yüklerini koyuncaya kadar nafakalarını verin. Sizin için emzirirlerse; onlara, ücretlerini verin. Aranızda uygun bir şekilde anlaşın. Eğer güçlüğe uğrarsanız; çocuğu bir başka kadın emzirir.	(O halde, iddetlerinin içinde bulunan) kadınların, sizinle aynı yerde, aynı imkanları kullanarak geçinmelerini sağlayın ve onları rahatsız edip hayatlarını çekilmez hale getirmeyin. Eğer hamile kalırlarsa, doğumlarını yapıncaya kadar onlar için her türlü harcamayı yapın; (boşanma kesinleştikten sonra) çocuğunuzu emzirirlerse onlara (hak ettiklerini) karşılığı verin ve kendi aranızda (çocuğun geleceğini) uygun bir şekilde konuşun. Eğer ikiniz de (annenin çocuğu emzirmesi ihtimalini) zor görürseniz onu (babasının) adına başka bir kadın emzirsin.
65. 7	لِيُنْفِقَ=nafaka versin ذُو سَعَةٍ=eli geniş olan وَمَنْ=kimse مِنْ سَعَتِهِ=genişliğine göre رِزْقُهُ=rızkı عَلَيْهِ=aleyhine قُدِرَ=kısılmış olan فَلْيُنْفِقْ=versin مِمَّا آتَاهُ=kendisine verdiğiinden اللّٰهُ=Allah'ın لَا يَكْلَفُ=sorumlu tutmaz اللّٰهُ=Allah إِلَّا=başkasıyla نَفْسًا=bir kişiye سَيَجْعَلُ=yaratacaktır مَا آتَاهَا=verdiğiinden عُسْرٍ=sonra بَعْدَ=Allah يُسْرًا=bir kolaylık	İmkânı geniş olan, nafakayı imkanlarına göre versin. Rızkî daralmış bulunan da nafakayı, Allah'ın kendisine verdiğiinden versin. Allah hiç kimseye gücünün yettiğinden başkasını yüklemez. Allah daima bir güçlükten sonra bir kolaylık yaratır.	Eli geniş olan; genişliğine göre nafaka versin. Rızkî kendisine daraltılmış bulunan da, nafakayı Allah'ın kendisine verdiğiinden versin. Allah kimseyi, kendisine verdiğiinden fazlasıyla yükümlü tutmaz. Allah; güçlüğün ardından bir kolaylık ihsan eder.	(Bütün bu durumlarda,) geniş imkanlara sahip olan kişi, genişliği ile uyumlu olarak harcasın; rızık imkanları dar olan kimse ise Allah'ın kendisine verdiğiine uygun şekilde harcasın! Allah hiç kimseye kendi verdiğiinden daha fazlasını yüklemez; (ve mümkündür ki) Allah sıkıntıdan sonra rahatlık verecektir.
65. 8	وَكَايُنْ=nicesi مِنْ قَرْيَةٍ=kentlerden عَنْ أَمْرِ=buyruğuna عَنْتَ=baş kaldırdı وَرُسُلِهِ=ve elçilerinin رَبِّهَا=Rabbinin فَحَاسِبْنَاَهَا=biz de onu hesaba çektik حِسَابًا=bir hesabla شَدِيدًا=çetin وَعَذَّبْنَاَهَا=ve ona azabettik عَذَابًا=biçimde نُكْرًا=görülmemiş	Nice şehirler var ki Rabbinin ve elçilerinin emirlerine baş kaldırdı, biz de onu çetin bir hesaba çektik ve ona görülmemiş şekilde azab ettik.	Rabbının ve onun peygamberlerinin emrinden uzaklaşıp azmış nice kasabalar halkı vardır ki; Biz onları şiddetli bir hesaba çekmiş ve görülmemiş azaba çarptırmışızdır.	Nice topluluk var ki Rablerinin ve Elçilerinin emirlerine küstahça karşı çıkmışlardır! Bunun üzerine Biz tümünü çetin bir hesaba çektik ve görülmemiş bir azaba çarptırdık.
65. 9	فَذَاقَتْ=tattı وَبَالَ=vebalini إِشِينِ=işinin عَاقِبَتُهُ=sonucu وَكَانَ=ve idi أَمْرُهَا=işinin خُسْرًا=bir ziyan	Onlar yaptıklarının karşılığını tatmışlardır. İşlerinin sonu tam bir hüsrân olmuştur.	Onlar, yaptıklarının karşılığını tatmışlardır. İşlerinin sonu ise hüsrân olmuştur	Ve böylece onlar kendi yaptıklarının kötü meyvelerini tattılar; (bu dünyada,) yaptıklarının sonu yıkım oldu;
65. 10	أَعَدَّ=hazırlamıştır اللّٰهُ=Allah لَهُمْ=onlara فَاتَّقُوا=korkun شَدِيدًا=şiddetli عَذَابًا=bir azab أُولِي=sahipleri يَا=ey الَّذِينَ آمَنُوا=inanmış olan الْأَلْبَابِ=sağduyu اللّٰهُ=Allah أَنْزَلَ=indirdi قَدْ=andolsun إِلَيْكُمْ=size ذِكْرًا=bir uyarı	Allah onlara şiddetli bir azab hazırlamıştır. Ey inanan akıl sahipleri. Allah'tan korkun. Allah size gerçekten bir uyarıcı kitab indirmiştir.	Allah, onlar için şiddetli bir azab hazırlamıştır. Ey iman eden akıl sahipleri, Allah'tan korkun. Allah; size gerçekten bir zikir indirmiştir.	(Öteki dünyada ise) Allah onlar için (daha da) şiddetli bir azap hazırlamıştır. O halde siz ey basiret sahipleri, (siz) iman edenler, Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olun! Allah size gerçekten bir uyarıcı indirmiştir.
65. 11	يَتْلُو=okuyan رَسُولًا=bir elçi (gönderdi) عَلَيْكُمْ=size آيَاتٍ=ayetlerini اللّٰهُ=Allah'ın لِيُخْرِجَ=çıkarsın diye مُتَبَيِّنَاتٍ=açık açık الَّذِينَ آمَنُوا=inanenları وَعَمِلُوا=ve yapanları الصَّالِحَاتِ=yararlı işler مِنَ الظُّلُمَاتِ=karanlıklardan وَمَنْ=ve kim إِلَى النُّورِ=aydınlığa وَيَعْمَلُ=ve yaparsa بِإِلَهِ=Allah'a يُؤْمِنُ=inanır يُدْخِلُهُ=onu sokar صَالِحًا=yararlı iş تَجْرِي=akan جَنَاتٍ=cennetlere مِنْ تَحْتِهَا=altlarından الْأَنْهَارُ=ırmaklar فِيهَا=içinde خَالِدِينَ=kalacakları أَبَدًا=ebedi لَهُ=ona اللّٰهُ=Allah أَحْسَنَ=güzel قَدْ=gerçekten رَزَقًا=rızkı vermiştir	İman edip salih amel işleyenleri, karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için size Allah'ın apaçık ayetlerini okuyan bir peygamber göndermiştir. Kim Allah'a inanır ve faydalı iş yaparsa Allah onu, altlarından ırmaklar akan, içinde ebedi kalacakları cennetlere sokar. Allah böylesine gerçekten güzel bir rızık vermiştir.	İman edip salih amel işleyenleri karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için, size Allah'ın apaçık bildiren ayetlerini okuyan bir peygamber gönderdi. Kim Allah'a inanır ve salih amel işlese; onu, altlarından ırmaklar akan cennetlere girdirir, orada ebediyyen kalırlar. Allah; ona, gerçekten güzel bir rızık vermiştir.	Allah'ın apaçık mesajlarını size aktaran bir elçi (göndermiştir) ki iman edip doğru ve yararlı işler yapanları zifiri karanlıktan aydınlığa çıkarabilsin. Kim Allah'a inanıp doğru ve yararlı işler yaparsa, Allah onu içinden ırmaklar akan sonsuza kadar kalacakları bahçelere koyacaktır. Allah, (böylece) ona en güzel rızıkı vermiş olacaktır.
65. 12	خَلَقَ=yarattı الَّذِي=O'dur ki اللّٰهُ=Allah سَبْعَ=yedi سَمَاوَاتٍ=göğü وَمِنَ الْأَرْضِ=ve yerden يَنْتَزِلُ=iner مِثْلَهُنَّ=onların benzerini بَيْنَهُنَّ=bunlar arasında الْأَمْرُ=buyruğu اللّٰهُ=Allah'ın أَنْ=şüphesiz لِتَعْلَمُوا=bilesiniz diye قَدِيرٌ=kadir olduğunu عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=her şeye قَدْ=muhakkak اللّٰهُ=Allah'ın وَأَنَّ=ve şüphesiz أَحَاطَ=kuşatmış bulunduğunu عِلْمًا=bilgice بِكُلِّ شَيْءٍ=her şeyi	Allah yedi kat göğü ve yerden bir o kadarını yarattı. Allah'ın buyruğu bunlar arasında iner ki, böylece Allah'ın her şeye kadir olduğunu ve her şeyi ilmiyle kuşattığını bilesiniz.	Allah; yedi göğü ve yerden de o kadarını yaratmış olmandır. Allah'ın buyruğu bunlar arasında iner durur. Ki, Allah'ın gerçekten her şeye kadir olduğunu ve Allah'ın gerçekten her şeyi ilmiyle kuşatmış olduğunu bilesiniz.	Allah, yedi göğü ve aynı şekilde yeri(n sayısız parçasını) yaratandır. O'nun (yaratıcı) iradesi, bütün bu (yaratık)ları aracılığıyla kesintisiz tecelli eder ki Allah'ın her şeye kadir olduğunu ve her şeyi bilgisiyile kuşattığını göresiniz.
66. 1	لَمْ=niçin? النَّبِيُّ=peygamber يَا أَيُّهَا=ey	Ey peygamber! Niçin Allah'ın sana	Ey Peygamber; eşlerinin hoş-	Ey Peygamber! Eşlerin(den herhangi bi-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
تُحَرِّمُ=haram kılıyorsun مَا=şeyi أَحَلَ=helal kıldığı اللهُ=Allah'ın أَلَكُ=sana تَتَّبِعِي=isteyerek مَرَضَاتٍ=hatırını أَزْوَاجُكُ=eşlerinin وَاللّٰهُ=Allah غَفُورٌ=bağışlayandır رَحِيمٌ=esirgeyendir	helal kıldığı şeyi, eşlerinin hayrı için kendine haram kılıyorsun? Allah çok bağışlayan, çok esirgeyendir.	nudluğunu gözerecek Allah'ın sana helal kıldığı şeyi niçin kendine haram ediyorsun? Allah; Gafur'dur, Rahim'dir.	ri)ni memnun etmek için, neden Allah'ın sana helal kıldığı bazı şeyleri (kendine) haram kılıyorsun? Allah çok bağışlayıcıdır, rahmet kaynağıdır.
66. 2 اللهُ=Allah قَدْ=andolsun فَرَضَ=meşru' kılmıştır كُنْ=size تَحِلَّةٌ=çözmeyi أَيْمَانِكُمْ=yeminlerinizi وَاللّٰهُ=Allah مَوْلَاكُمْ=sizin sahibinizdir وَهُوَ=ve O الْعَلِيمُ=bilendir الْحَكِيمُ=hüküm ve hikmet sahibidir	Allah size yeminlerinizi kefaretle geri almanızı meşru kılmıştır. Allah sizin dostunuzdur. O her şeyi bilir ve her yaptığı yerindedir.	Allah; yeminlerinizin çözülmesini size meşru kılmıştır. Allah sizin mevlanızdır. Ve O; Alim'dir, Hakim'dir.	(Ey müminler!) Allah, (doğru ve haklı bir gerekçesi olmayan) yeminlerinizi bozmayı ve keffaretini vermeyi (size) emretmiştir. Allah, sizin Yüce Efendinizdir ve yalnız O'dur her şeyi bilen, gerçek hikmet sahibi.
66. 3وَإِذْ=hani أَسْرَرَّ=gizlice söylemişti إِلَىٰ بَعْضِ النَّبِيِّ=peygamber إِلَىٰ بَعْضِ حَدِيثٍ=eşlerinden أَزْوَاجِهِ=eşlerinden حَدِيثًا=bir söz فَلَمَّا=ne zaman ki نَبَأَتْ=(eşi) haber verdi بِهِ=onu (sözü) وَأَظْهَرَهُ=ve onu muttali kıldı اللّٰهُ=Allah عَلَيْهِ=ona (peygambere) عَرَفَتْ=bildirmişti بَعْضُهُ=onun bir kısmını وَأَعْرَضَ=ve vazgeçmişti عَنْ بَعْضِ النَّبَاِ=bir kısmından da فَلَمَّا نَبَأَهَا=eşine haber verince بِهِ=bunu قَالَتْ=(eşi) dedi مَنْ أَنبَأَكَ=sana kim söyledi? هَذَا=bunu قَالَ=dedi ki نَبَأَنِي=bana söyledi الْعَلِيمُ=bilen الْحَبِيرُ=haber alan	Peygamber, eşlerinden birine gizlice bir söz söylemişti. O bunu peygamberin diğer bir eşine haber verince, Allah da bu durumu peygambere bildirmişti, o da bir kısmını yüzüne vurmuş bir kısmını da yüzüne vurmamıştı. Peygamber bunu ona haber verince eşi «Bunu sana kim söyledi?» dedi. Peygamber: «Bilen, her şeyden haberi olan Allah, bana söyledi» dedi.	Hani Peygamber; eşlerinden birine, gizlice bir söz söylemişti. O, bunu haber verdi de Allah da bunu ona açıklayınca; bir kısmını bildirmiş, bir kısmından da vazgeçmişti. Artık bunu kendisine söyleyince; eşi: Bunu sana kim bildirdi? demişti. Bana her şeyi bilen, her şeyden haberdar olan Allah haber verdi, demişti.	Hani, (bir gün) Peygamber, eşlerinden birine gizli bir şeyler söylemişti; eşi bunu ifşa edip Allah da Peygamber'e bildirince, Peygamber (söylediklerinin) bir kısmını (diğerlerine de) anlatmış, bir kısmına ise hiç değinmemişti. Peygamber durumu eşine anlatınca, kadın: Bunu sana kim söyledi? diye sordu. (Peygamber de,) Her şeyi Bilen, Her şeyden Haberdar Olan, bana söyledi diye cevap verdi.
66. 4إِنْ=eğer تَتُوبَا=ikiniz tevbe ederseniz إِلَى اللَّهِ=Allah'a فَقَدْ صَغَتْ=sapmış olmasından dolayı قُلُوبُكُمْ=kalblerinizin وَإِنْ=ve eğer عَلَيْهِ=ona karşı تَظَاهَرَا=birbirinize arka olursanız هُوَ=O اللَّهُ=Allah'tır فِإِنْ=şüphesiz وَجَبْرَيْلُ=ve Cibril'dir مَوْلَاهُ=onun koruyucusu وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ=müminlerin وَالْمَلَائِكَةُ=ve melekler بَعْدَ=sonra ذَلِكَ=bundan ظَهِيرٌ=ona arkadır	Eğer her ikinizde Allah'a tevbe ederseniz kaymış olan kalpleriniz düzelmiş olur. Şayet onun aleyhinde birbirinize arka verirsiniz hiç şüphesiz ki Allah bizzat onun yardımcısıdır. Cebrail de, mü'minlerin salih olanları da. Bunların ardından bütün melekler de yardımcıdır.	Eğer her ikiniz de Allah'a tevbe ederseniz; gerçekten kaymış olan kalbleriniz düzelmiş olur. Şayet ona karşı birbirinize destek olmaya kalkışırsanız; hiç şüphesiz Allah, onun mevasıdır. Cebrail de, mü'minlerin salih olanı da, bunun ardından bütün melekler de ona yardımcıdır.	(Onlara da ki, ey Peygamber:) İkiniz tevbe ederek Allah'a yönelin, çünkü ikinizin de kalbi (haktan) ayrılmıştı! Ve (Allah'ın elçisi olan) Peygamber'e karşı birbirinizi desteklerseniz (bilin ki) Allah, o'nun Koruyucusudur ve (bilin ki) bundan dolayı, Cebrail, müminler arasındaki bütün dürüst ve erdemliler ve (öteki) bütün melekler, o'nun yardımına koşacaktır.
66. 5إِنْ=eğer رَبُّهُ=onun Rabbi عَسَى=belki de أَنْ=ona أَزْوَاجًا=eşlerle يُبَدِّلُهُ=değiştirir (verir) خَيْرًا=daha hayırlı مِنْكُمْ=sizden مُسْلِمَاتٍ=(kendisini Allah'a) teslim eden مُؤْمِنَاتٍ=inanın قَانِتَاتٍ=gönülден itaat eden تَائِبَاتٍ=tevbe eden عَابِدَاتٍ=ibadet eden سَاهِحَاتٍ=seyahat eden نَبِيَّاتٍ=dul وَأَبْكَارًا=ve bakire	Eğer o sizi boşarsa Rabbi ona, sizden daha iyi, kendini Allah'a veren, inanan, gönülден itaat eden, tevbe eden, ibadet eden, Allah'ın uçsuz bucaksız mülkünün yaratılışını düşünen, dul ve bakire eşler verir.	Şayet o, sizi boşarsa; Rabbi ona sizden daha hayırlı, kendini Allah'a veren, inanan, boyun eğen, tevbe eden, kulluk eden, oruç tutan dul ve bakire eşler verir.	(Ey Peygamber eşleri!) Eğer o siz(den biriniz)i boşasaydı, Allah yerinize o'na sizden daha iyi eşler verebilirdi. Allah'a teslim olan, gerçekten inanan, O'nun iradesine gönülден itaat eden, (günah işledikleri zaman) tevbe ederek (O'na) yönelen, (yalnız O'na) kulluk eden ve (O'nun rızasını aramak için) yola koyulan, daha önce evlenmiş veya bakire kadınlar.
66. 6يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا=ey inanın أَنْفُسُكُمْ=kendinizi قُوا=koruyun وَأَهْلِيكُمْ=ve ailenizi نَارًا=bir ateşten وَقُودُهَا=onun yakıtı النَّاسُ=insanlardır وَالْحِجَارَةُ=ve taşlardır عَلَيْهِ=onun başında غِلَظٌ=gayet katı مَلَائِكَةٌ=melekler vardır لَا يَعْصُونَ=karşı gelmeyen شِدَادٌ=şiddetli اللّٰهُ=Allah'ın مَا أَمَرَهُمْ=kendilerine buyurduğuna وَيَفْعَلُونَ=ve yapan مَا=şeyi يُؤْمَرُونَ=emredildikleri	Ey inanınlar! Kendinizi ve ailenizi, yakıtı insanlar ve taşlar olan ateşten koruyun. Onun başında, iri gövdeli, haşin, Allah'ın kendilerine buyurduğuna karşı gelmeyen ve emredildiklerini yapan melekler vardır.	Ey iman edenler; kendinizi ve çokluk çocuğunuzu, yakacağı insanlar ve taşlar olan ateşten koruyun. Onun üzerinde iri gövdeli, haşin tabiatlı melekler vardır. Ki onlar; Allah'ın kendilerine emrettiğine katıyen isyan etmezler. Ve emrolunduklarını yaparlar.	Siz ey imana ermiş olanlar! Yakıtı insanlar ve taşlar olan (öteki dünyanın) ateş(in)den kendinizi ve size yakın olanları koruyun! Onun başında (gözetici olarak) bulunanlar, emrettiği hiçbir şeyde Allah'a karşı gelmeyen, ama (daima) kendilerinden isteneni yapan kararlı (ve) azimli meleklerdir.
66. 7يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا=ey inkâr edenler لَا تَعْتَذِرُوا=özür dilemeyin الْيَوْمَ=bugün إِنَّمَا=çünkü ancak سَجَزُونَ=siz cezalandırılıyorsunuz مَا=şeylerle كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ=yaptığınızı	Ey kafirler! Bugün özür dilemeyin, çünkü siz ancak yaptıklarınızın cezasını çekeceksiniz denir.	Ey küfredenler; bugün, özür dilemeyin. Siz, ancak işlediklerinizin karşılığını görmektesiniz.	(O halde,) ey hakikati inkara şartlanmış olanlar, bugün (geçersiz) özürler beyan etmeyin! (Öteki dünyada) siz ancak (bu dünya hayatında) yapmış olduklarınızın karşılığını göreceksiniz.
66. 8يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا=ey inanın تَوْبُوا=tevbe edin إِلَى اللَّهِ=Allah'a تَوْبَةً=tevbe ile نَصُوحًا=yürekten عَسَى=umulur ki رَبُّكُمْ=Rabbiniz عَنْكُمْ=sizden سَيِّئَاتِكُمْ=kötülüklerinizi وَيُدْخِلُكُمْ=sizi sokar جَنَّاتٍ=cennetlere تَجْرِي الْأَنْهَارُ=ırmaqlar لَا يُخْزِي=utandırmayacağı اللّٰهُ=Allah'ın النَّبِيُّ=peygamberi وَالَّذِينَ آمَنُوا=ve inanmış olanları مَعَهُ=onunla beraber نُورُهُمْ=onların nuru يَسْعَى=koşar بَيْنَ أَيْدِيهِمْ=önlerinden وَبِأَيْمَانِهِمْ=ve sağ yanlarından يَقُولُونَ=derler ki لَنَا=bize لَنَا=atmış لَنَا=bağışla وَاعْفِرْ=ve bağışla نُورَنَا=nurumuzu نَارًا=doğrusu senin عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=herşeye	Ey iman edenler! Samimi bir tevbe ile Allah â dönün. Umulur ki Rabbiniz sizin kötülüklerinizi örter, Peygamberi ve O'nunla birlikte iman edenleri utandırmayacağı günde Allah sizi, içlerinden ırmaqlar akan cennetlere sokar. Çünkü onların, nurları, önlerinden ve yanlarından koşar da «Ey Rabbimiz! Nurumuzu tamamla, bizi bağışla, çünkü sen her şeye kadirsin» derler.	Ey iman edenler; Allah'a nasuh tevbesi ile tevbe edin. Umulur ki Rabbiniz kötülüklerinizi örter ve sizi altlarından ırmaqlar akan cennetlere koyar. O gün, Allah; peygamberini ve onunla beraber olan mü'minleri utandırmayacak. Onların nurları önlerinde ve sağlarında koşacak; Rabbimiz, ışığımızı tamamla, bizi bağışla. Şüphesiz ki Sen, her şeye kadirsin, diyecekler.	Siz ey imana ermiş olanlar! Gönülден tevbe ederek Allah'a yönelin! Umulur ki Rabbiniz kötü fiillerinizi yok eder ve Allah'ın Peygamberi ile o'nun inancını paylaşırları utandırmayacağı o Gün, sizi içinden ırmaqlar akan bahçelere koyar. Onlar, önlerinden ve sağ taraflarından hızla ısıklar yayarlar ve Ey Rabbimiz! diye yalvarırlar, Bu ışığımızı ebediyen parlat ve günahlarımızı bağışla! Çünkü Sen her şeye kadirsin!

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	قَدِيرٌ=gücün yeter			
66. 9	جَاهِدِ=cihad et النَّبِيِّ=ey Peygamber وَالْمُنَافِقِينَ=ve münafıklarla وَالْكَافِرَاتِ=kâfirlerle وَعَلَيْهِمْ=onlara karşı وَمَأْوَاهُمْ=onların varacağı yer وَجَهَنَّمَ=cehennemdir وَبِئْسَ=ne kötü الْمَصِيرُ=varılacak yerdir	Ey Peygamber! Kafirler ve münafıklarla savaş, onlara karşı sert davran. Onların varacağı yer cehennemdir. O gidecekleri yer ne kötüdür.	Ey peygamber; kafirler ve münafıklarla savaş, onlara karşı çetin ol. Onların varacağı yer cehennemdir. O, ne kötü dönüş yeridir.	Ey Peygamber! Hakikatî inkar edenler ve ikiyüzlüler ile amansızca mücadele et ve onlara karşı kararlı ve ödünsüz davran. Ve (eğer tevbe etmezlerse) varacakları yer cehennem olacaktır. O, ne kötü bir varış yeridir!
66. 10	مَثَلًا=misal ile اللَّهِ=Allah ضَرَبَ=anlattı لِلَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler hakkında نُوحٍ=Nuh'un وَأَمْرَاتِ=karısı لُوطٍ=Lût'un وَمِنْ عِبَادِنَا=kullarımızdan فَخَانَتَاهُمَا=onlara hıyanet ettiler صَالِحِينَ=salih فَلَمْ يُغْنِيَا=(kocaları) savamadı عَنْهُمَا=onlardan شَيْئًا=hiçbir şeyi مِنْ اللَّهِ=Allah'tan النَّارَ=ateşe ادْخُلَا=haydi girin وَقِيلَ=ve denildi الدَّاخِلِينَ=girenlerle مَعَ=beraber	Allah inkar edenlere, Nuh'un karısı ile Lût'un karısını misal verdi. Onlar, kullarımızdan iki salih kişinin nikahında iken onlara hainlik ettiler: Kocaları Allah'tan gelen hiçbir şeyi onlardan savamadı. Bu iki kadına: «Haydi, ateşe girenlerle beraber siz de girin!» denildi.	Allah; küfredenlere Nuh'un karısıyla Lût'un karısını misal verdi. Onlar, kullarımızdan iki salih kulun nikahında iken hainlik ettiler de, onları Allah'tan hiçbir şeyi onlarla kurtarmadılar. O iki kadına; ateşe girenlerle beraber siz de girin, denildi.	Hakikati inkara şartlanmış olanlara gelince, Allah, Nuh'un karısı ile Lût'un karısını(n kıssalarını) örnek getirmektedir. Onlar iki dürüst ve erdemli kulumuzun nikahı altında idiler ama kocalarına ihanet etmişlerdi; ve bu iki kadına (Hesap Günü): Haydi bütün öteki (günahkar)lar ile birlikte ateşe girin! denildiğinde iki (kocanın) da onlara bir faydası dokunmayacaktır!
66. 11	مَثَلًا=misal ile اللَّهِ=Allah وَضَرَبَ=ve anlattı لِلَّذِينَ آمَنُوا=inananlar hakkında أَمْرَاتِ=karısını إِذْ=hani فِرْعَوْنَ=Fir'avn'ın أَبْنِ=yap لِي=bana عِنْدَكَ=katında بَيْتًا=bir ev فِي=içinde وَنَجِّنِي=ve beni kurtar الْجَنَّةِ=cennetin مِنْ فِرْعَوْنَ=Fir'avn'dan وَعَمَلِهِ=ve onun (kötü) işinden وَنَجِّنِي=ve beni kurtar مِنَ الْقَوْمِ=topluluğundan الظَّالِمِينَ=zalimler	Allah inananlara da Firavun'un karısını misal gösterdi. O «Rabbim! Bana katında, cennette bir ev yap, beni Firavun'dan ve onun kötü işinden kurtar ve şu zalimler topluluğundan kurtar!» demişti.	Allah; iman edenlere de, Firavun'un karısını misal gösterdi. O; Rabbim, bana katında, cennette bir ev yap, beni Firavun'dan ve onun yaptıklarından kurtar ve beni zalimler guruhundan kurtar, demişti.	İmana ermiş olanlara da Allah, Firavun'un karısını(n kıssasını) örnek getirmiştir, ki o: Ey Rabbim! diye yalvarmıştı, Senin katında (olan) cennette benim için bir köşk inşa et, beni Firavun'dan ve yaptıklarından kuru ve beni zalim halkın elinden kurtar!
66. 12	ابْنَتَ=kızı وَمَرْيَمَ=ve Meryem'i الَّتِي=O عِمْرَانَ=İmran'ın فَرَجَهَا=ırlzını أَحْصَنْتَ=korumuştu فَنَفَخْنَا=biz de üflemiştik فِيهِ=ona مِنْ رُوحِنَا=ruhumuzdan وَصَدَقْتَ=ve doğrulamıştı بِكَلِمَاتٍ=kelimelerini وَكُتِبَ=ve Kitaplarını رَبِّهَا=Rabbinin وَوَكَانَتْ=ve olmuştu مِنَ الْفَانِينَ=gönülden itaat edenlerden	İrzini korumuş olan, İmran kızı Meryem'i de Allah misal verdi. Biz, onun içine ruhumuzdan üfledik ve Rabbinin sözlerini, kitaplarını tasdik etti. Ve o gönülden itaat etti.	Mahrem yerini korumuş olan İmran kızı Meryem'i de. Ona ruhumuzdan üflemiştik de Rabbinin sözlerini ve kitaplarını tasdik etmişti. Ve o, gönülden itaat edenlerdendi.	Ve İmran'ın kızı Meryem(in kıssasını Allah'a karşı sorumluluk bilinci taşıyanların diğer bir örneği yaptı): O ifetini korumuştı, bunun üzerine Biz onun (rahmindeki)ne ruhumuzdan üflemtik ve Meryem Rabbinin sözlerinin ve (böylece,) vahyettiklerinin doğruluğunu kabul etmiş ve samiyetle bağlananlardan biri olmuştu.
67. 1	الَّذِي بِيَدِهِ=elinde bulunan نَبَارَكَ=ne mübarektir وَهُوَ=ve O'nun مُلْكُ=mülk عَلَى كُلِّ شَيْءٍ=herşeye قَدِيرٌ=gücü yeter	Sınırsız hükümdarlık elinde olan Allah, yüceler yücesidir ve O'nun her şeye gücü yeter.	Şanı yücedir, bütün mülk elinde olanın. Ve O; her şeye kadirdir.	Hükümranlığın sahibi olan Allah kutludur, yücedir; O her dilediğini yapmaya kadirdir.
67. 2	الْمَوْتَ=ölümü الَّذِي=ki O خَلَقَ=yarattı وَالْحَيَاةَ=ve hayatı لِيَبْلُوَكُمْ=denemek için أَحْسَنُ=daha güzel هَؤُلَاءِ=iş yapacağınızı وَهُوَ=ve O الْعَزِيزُ=üstündür الْغَفُورُ=bağışlayandır	O hanginizin daha güzel iş yapacağınızı denemek için, ölümü ve hayatı yarattı. O, üstündür, bağışlayandır.	Hanginizin daha iyi amel işlediğini denemek için ölümü ve hayatı yaratan O'dur. Ve O; Aziz'dir, Gafur'dur.	O, hem ölümü, hem de hayatı yaratmıştır ki sizi sinamaya tabi tutsun (ve böylece) davranış yönünden hanginizin daha iyidir (onu göstersiz) ve yalnız O(nun) kudret sahibi ve çok bağışlayıcı (olduğuna sizi inandırсын).
67. 3	الَّذِي=ki O خَلَقَ=yarattı سَبْعَ=yedi طَبَاقًا=tabaka tabaka سَمَآوَاتٍ=göğü فِي خَلْقٍ=görmezsin مَا تَرَى=yaratmasında الرَّحْمَنِ=Rahman'ın مِنْ تَقَاوُتٍ=bir aykırılık ,uygunsuzluk فَارْجِعْ=döndür de (bak) الْبَصَرَ=gözü(nü) هَلْ تَرَى=görüyor musun? مِنْ فُطُورٍ=bir bozukluk	Yedi göğü tabakalar halinde yaratan O'dur. Rahman'ın bu yaratmasında bir düzensizlik bulamazsın. Gözünü bir çevir bak, bir çatlak görebilir misin?	O ki; yedi göğü kat kat yaratmıştır. Sen Rahman'ın yaratmasında bir düzensizlik bulamazsın. Gözünü çevir de bak, bir aksaklık görebilir misin?	Yedi göğü birbiriyle tam bir uyum içinde yaratın O, (ne yüce)dir! Rahman'ın yaratışında hiçbir aksaklık göremezsin. Gözünü bir kez daha (ona) çevir! Hiç kusur görüyor musun?
67. 4	ثُمَّ=sonra ارْجِعْ=döndür (bak) الْبَصَرَ=gözü(nü) كَرَّتَيْنِ=iki kez daha إِلَيْكَ=sana يُنْقَلِبُ=göz وَهُوَ=o خَاسِرًا=umudu keserek حَسِيرٌ=hor ve bitkin	Sonra gözünü iki kez daha döndür bak. Göz aradığı kusuru bulmaktan umudu keserek yorgun ve bitkin bir halde sana döner.	Sonra gözünü iki kere daha çevir; göz umduğunu bulamayıp bitkin ve yorgun sana dönecektir.	Evet, gözünü tekrar tekrar (ona) çevir: (her seferinde) bakışın, şaşkın ve bezgin bir şekilde önüne geri dönecektir...
67. 5	السَّمَاءَ=göğü زَيْنًا=biz donattık وَلَقَدْ=andolsun الدُّنْيَا=en yakın بِمَصَابِيحٍ=lambalarla وَجَعَلْنَاهَا=ve onları yaptık رُجُومًا=taşlamalar لِلشَّيَاطِينِ=şeytanlar için وَأَعْتَدْنَا=ve hazırladık السَّعِيرِ=çılğın ateş عَذَابٍ=azabı لَهُمْ=onlara	And olsun biz, dünyaya en yakın göğü lambalarla donattık. Bunları şeytanlara atılan taşlar yaptık ve onlara ateş azabını hazırladık.	Andolsun ki; Biz, yere en yakın göğü kandillerle donattık. Onlarla şeytanların taşlanmasını sağladık. Ve onlara, çılğın alevli azabı hazırladık.	Biz, yeryüzüne en yakın olan gökleri ışıklarla süsledik ve onları (insanlar arasında bulunan) şeytan ruhlarının boş ve anlamsız spekülasyonlarına konu yaptık ve onlar için yakıcı alevden bir azap hazırladık;
67. 6	وَالَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler için vardır عَذَابُ=Rablerini بِرَبِّهِمْ=cehennem وَبِئْسَ=ve ne kötü الْمَصِيرُ=gidilecek sonuçtur	Rablerini inkar edenler için cehennem azabı vardır. O ne kötü dönüştür.	Rabblarına küfredenler için de cehennem azabı vardır. Ne kötü dönüş yeridir.	Çünkü, (bu şekilde) Rablerine karşı isyankar davranan herkesi cehennem azabı beklemektedir; orası, ne kötü bir varış yeridir!
67. 7	إِذَا=zaman أَلْقُوا=atıldıkları فِيهَا=oraya شَهِيْقًا=homurtusunu لَهَا=onun سَمِعُوا=işitirler وَهِيَ=ve o تَفُورُ=kaynıyor	Oraya atıldıklarında onun kaynarken çıkardığı uğultuyu işitirler.	Oraya atıldıklarında; onun kaynarken çıkardığı uğultuyu işitirler.	Onlar, (cehennem) e atıldıklarında, onun kaynarken çıkardığı sesi duyacaklar,

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
67. 8 تَكَادُ =neredeyse تَمَيَّرُ =çatlayacak كُلَّمَا =her biri مِنَ الْغَيْظِ أَلْقَى =atıldıkça فِيهَا =onun içine تَوَجَّ =topluluk سَأَلَهُمْ =onlara sordu(lar) حَرَنَتْهَا =onun bekçileri أَلَمْ يَأْتِكُمْ =size gelmedi mi? نَذِيرٌ =bir uyarıcı	Neredeyse cehen-nem öfkesinden çatlayacak! Her topluluk onun içine atıldıkça cehen-nem bekçileri onlara; «Size bir uyarıcı gelmedi mi?» diye sorarlar.	Nerede ise öfkesinden çatlayacak gibi olur. Her bir topluluk ona atıldığında, bekçileri onlara sorarlar: Size bir uyarıcı gelmedi mi?	neredeyse öfke ile patlarcasına (çıkartdığı sesi); (ve) her grup (günahkarın) oraya her atılışında, bekçiler onlara soracak: Size hiç uyarıcı gelmemiş miydi?
67. 9 قَدَّ =andolsun بَلَى =evet قَالُوا =dediler جَاءَنَا =bize geldi نَذِيرٌ =uyarıcı فَكَذَّبْنَا =ama biz yalanladık وَقُلْنَا =ve dedik ki مَا نَزَّلَ =indirmedir اللَّهُ =Allah إِن أَنْتُمْ =siz مِنْ شَيْءٍ =hiçbir şey إِلَّا =ancak كَبِيرٍ =büyük ضَلَالٍ =bir sapıklık فِي =içindesiniz	Onlar; «Evet, doğrusu bize bir uyarıcı geldi, fakat biz yalanladık ve Allah hiçbir şey indirmedir, siz büyük bir sapıklık içindesiniz» dedik.	Onlar: Evet, doğrusu bize bir uyarıcı geldi, ama biz yalanladık ve: Allah, hiç bir şey indirmemiştir. Siz, büyük bir sapıklık içindesiniz, dedik, derler.	Onlar: Evet diyecekler, aslında bize bir uyarıcı gelmişti, ama biz o'nu(n söylediklerini) yalanladık ve o'na: 'Allah (vahiy yoluyla) hiçbir şey indirmiş değildir! Siz (kendinizi uyarıcı olarak görenler) büyük bir yanılğı içindesiniz! dedik.
67. 10 وَقَالُوا =ve dediler ki لَوْ =eğer أَوْ =yahut كُنَّا نَسْمَعُ =söz dinleseydik مَا كُنَّا =bulunmazdık نَعْقِلُ =düşünseydik أَصْحَابِ =halkı فِي =arasında السَّعِيرِ =çılgin ateşin	Eğer kulak vermiş veya akletmiş olsaydık, çılgin alevli cehennemlikler içinde olmazdık derler.	Eğer kulak vermiş veya akletmiş olsaydık, bu çılgin alevli ateş halkı arasında bulunmazdık, derler.	Ve onlar, Eğer biz diye ekleyecekler, (bu uyarıları) dinlemiş olsaydık veya (en azından) kendi aklımızı kullansaydık, (şimdi) yakıcı ateşe müstehak olanlar arasında bulunmazdık!
67. 11 بِذُنُوبِهِمْ =günahlarını فَاعْتَرَفُوا =itiraf ettiler لَأَصْحَابِ =halkı فَسُحْقًا =uzak olsun السَّعِيرِ =çılgin ateş	Böylece günahlarını itiraf ederler. Çılgin alevli cehennemlikler yok olsunlar!	Böylece günahlarını itiraf ettiler. Yok olsun çılgin alevli cehennem ashabı.	Onlar böylece günahlarının farkına varacaklar ama (o zaman) bütün güzellikler bu yakıcı ateşe mahkum olanlardan uzak bulunacak.
67. 12 الَّذِينَ يَخْشَوْنَ =saygılı olanlar إِنَّ =şüphesiz بِالْغَيْبِ =gizlide رَبَّهُمْ =Rablerine مَغْفِرَةً =bağış(lama) أَهُمْ =onlar için vardır كَبِيرٌ =büyük وَأَجْرٌ =ve mükâfat	Fakat görmeden Rablerinden korkanlar var ya, işte onlar için bağışlanma ve büyük mükâfat vardır.	Muhakkak ki gayb ile Rabblarından korkanlar, işte onlar için, mağfiret ve büyük mükâfat vardır.	(Buna karşılık,) kendi kavrayışlarının ötesinde olsa da Allah'tan korku ve ürperti duyanlar için bağışlanma ve büyük bir ödül vardır.
67. 13 أَوْ =yahut قَوْلَكُمْ =sözünüzü وَأَسِرُّوا =gizleyin أَجْهَرُوا =açığa vurun بِهِ =onu إِنَّهُ =çünkü O الْصُّدُورِ =göğüslerin بِذَاتِ =özüünü عَلِيمٌ =bilir	Sözünüzü ister gizleyin, ister açığa vurun; bilin ki O, kalplerde olanı bilir.	Sözünüzü ister gizleyin, ister açığa vurun; muhakkak ki O, göğüslerin özünü bilendir.	(Bilin ki ey insanlar,) inançlarınızı ister gizleyin ister açığa vurun, O kalpler(iniz)de olan her şeyi bilir.
67. 14 مَنْ خَلَقَ =yaratan أَلَا يَعْلَمُ =bilmez mi? الْخَبِيرُ =haber alandır اللطيف =latiftir وَهُوَ =O	Yaratan bilmez olur mu? O, latiftir, haberdardır.	Yaratan bilmez olur mu hiç? Ve O; Latif'tir, Habir'dir.	(Her şeyi) yaratan O, nasıl olur da (her şeyi) bilmez? Evet, yalnız O, (hikmetinde) erişilmez bir derinlik sahibidir, her şeyden haberdar olandır!
67. 15 لَكُمْ =size الَّذِي جَعَلَ =yapandır هُوَ =O ذُلُولًا =boynu eğik الأرض =yeri فَامْشُوا =haydi yürüyün وَكُلُّوا =ve yiysin فِي مَنَاكِبِهَا =onun omuzlarında وَالنَّشُورُ =dönüş وَالنَّشُورُ =O'nadır وَالنَّشُورُ =O'nadır	Yeryüzünü size boyun eğdiren O'dur. Şu halde yerin sırtlarında dolaşın ve Allah'ın rızından yiysin. Dönüş ancak O'nadır.	Size yeryüzünü boyun eğdiren O'dur. O halde onun sırtlarında yürüyün. O'nun rızından yiysin, nihayet dönüş O'nadır.	O, yeryüzünü yaşanması kolay bir yer yapmıştır. Öyleyse onun her tarafını dolaşın ve Allah'ın verdiği rızaktan pay almaya çalışın ama (hiçbir an aklınızdan çıkarmayın ki) yine O'na döneceksiniz.
67. 16 مَنْ =olanın أَمِنْتُمْ =emin misiniz? فِي السَّمَاءِ =gökte بِكُمْ =sizi أَنْ يَخْشِفَ =batırmayacağından فَإِذَا =O zaman الْأَرْضَ =yere هِيَ =o (yer) تَمُورُ =birden sallanır	Gökte olanın sizi yere batırmayacağından güvende misiniz? O zaman yer sarsıldıkça sarsılır.	Gökte olanın; sizi yerin dibine geçirmesinden emin mi oldunuz? O zaman yer, sarsıldıkça sarsılır.	O Gökteki'nin, yeryüzünün bir gün gelip sarsılmaya başladığında sizi yutmasına izin vermeyeceğine emin olabilir misiniz?
67. 17 مَنْ =olanın أَمِنْتُمْ =siz emin misiniz? فِي السَّمَاءِ =gökte عَلَيْكُمْ =üzerine أَنْ يُرْسِلَ =göndermeyeceğinden حَاصِبًا =taş yağdıran (bir fırtına) فَسَتَعْلَمُونَ =bileceksiniz كَيْفَ =nasıldır نَذِيرٍ =tehdidim	Gökte olanın başınıza taş yağdırmasından güvende misiniz? Benim uyarmamın nasıl olduğunu yakında bileceksiniz.	Yoksa gökte olanın; başınıza taş göndermesinden emin mi oldunuz? Benim tehdidimin nasıl olduğunu yakında bileceksiniz.	Yahut, O Gökteki'nin, Benim uyarımın ne kadar (doğru) olduğunu size gösterecek olan ölümcül bir kasırgayı üstünüze salmayacağından emin olabilir misiniz?
67. 18 كَذَّبَ =yalanladılar وَلَقَدْ =andolsun الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ =onlardan öncekiler كَانَ =oldu فَكَيْفَ =ama nasıl? نَكِيرٍ =benim inkârım	And olsun ki, onlardan öncekiler de peygamberlerini yalanlamışlardı, ancak benim intikamım nasıl olmuştur?	Andolsun ki; onlardan öncekiler de yalanlamışlardı. Beni inkar nasılmış?	Doğrusu, daha önce yaşamış olanlar(ın birçoğu) da (Benim uyarılarımı) yalanlamıştı ve Benim (onları) yok sayıp dışlamam ne korkunçtu!
67. 19 أَوَلَمْ يَرَوْا =görmüyorlar mı? فَوْقَهُمْ =üstlerinde إِلَى الطَّيْرِ =uçan kuşları وَيَقْبِضْنَ =açıp yumarak صَافَاتٍ =sıra sıra مَا يُمَسِّكُهُنَّ =onları (havada) tutmuyor إِلَّا =başkası الرَّحْمَنُ =Rahman'dan بِكُلِّ شَيْءٍ =herşeyi إِنَّهُ =doğrusu O بَصِيرٌ =görmektedir	Üzerlerinde kanat çırparak uçan dizi dizi kuşları görmezler mi? Onları havada Rahman olan Allah'tan başkası tutmuyor; doğrusu o her şeyi görendir.	Onlar; üzerlerinde kanat çırpın sıra sıra kuşları görmezler mi? Onları Rahman'dan başkası tutmuyor. Muhakkak ki O; her şeyi görendir.	Onlar, üstlerinde kanat çırparak uçan kuşlara hiç bakmazlar mı? Onları havada tutan yalnızca Rahman'dır. Gerçek şu ki O, her şeyi gözetiminde bulundurur.
67. 20 الَّذِي هُوَ =o ki هَذَا =bu أَمَّنْ =yahut kimdir? لَكُمْ =sizin مِنْ دُونِ =başka يَنْصُرْكُمْ =size yardım edecek إِنْ =şüphesiz الرَّحْمَنُ =Rahman'dan إِلَّا =ancak الْكَافِرُونَ =kâfirler فِي =içindedirler غُرُورٍ =derin bir gaflet ve aldanma	Rahman olan Allah'a karşı size yardım edecek askerleriniz hani kimlerdir? Kâfirler derin bir gaflet ve aldanma içindedirler.	Rahman'dan başka size yardımcı buluncak kimdir? Kafirler sadece gurur içindedirler.	Rahman'dan başka size kalkan olabilecek ve sizi (tehlikelere karşı) koruyabilecek kimse var mı? Bu hakikati inkar edenler, büyük bir yanılğı içindeler!
67. 21 أَمَّنْ =yahut kimdir? هَذَا =o الَّذِي يَرْزُقُكُمْ =size rızık verecek رِزْقَهُ =O rızığını إِنْ أَمْسَكَ =tutacak olursa لَجُؤًا =onlar direnmektedirler بَلْ =doğrusu وَنُفُورٍ =ve nefret عَتُوٍ =azgınlık فِي =içinde	Allah, rızığını tutacak olursa size rızık verecek kimdir? Doğrusu onlar azgınlık ve nefret içinde direnmektedirler.	Eğer O; rızınızı tutup kesivercek olursa, size rızık verecek kimdir? Hayır, onlar; azgınlık ve nefret içinde direnir durmaktadır.	Yahut Allah geçim imkanlarınızı (elinizden) alacak olursa size rızık sağlayacak kimse var mı? Hayır, ama onlar, (bu hakikati inkar edenler, Allah'ın mesajlarını) küçümsemenin ve (O'ndan) korku-körüne inatla kaçmaktalar!
67. 22 أَفَمَنْ يَمْشِي =yürüyen mi? مُكْبًى =kapanarak	Yüzükoyun sürünen mi, yoksa doğru yolda düpedüz	Yüzükoyun sürünen mi daha çok hidayettedir,	Peki öyleyse, gözünü yere dikerek giden, hedefe, doğru yolda

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
أَهْدَىٰ=doğru gider يُؤْرِي=yürüyen mi daha doğru yoldadır? دُزْغُونًا=doğru gider يُؤْرِي=yürüyenden daha iyi mi ulaşır?			
67. 23 الَّذِي أَنْشَأَكُمْ=sizi yaratan هُوَ=O'dur قُلْ=de ki وَجَعَلَ=ve veren الْأَبْصَارَ=ve gözler الْإِسْمَاعَ=işitme (duyusu) وَالْأَفْنِدَةَ=ve gönüller قَلِيلًا مَا=ne kadar az تَشْكُرُونَ=şükrediyorsunuz	De ki: «Sizi yaratan, size kulaklar, gözler ve kalpler veren O'dur. Ne az şükrediyorsunuz.»	De ki: Sizi yaratan ve sizler için kulaklar, gözler ve kalbler var eden O'dur. Ne de az şükrediyorsunuz.	De ki: O, sizi hayata getiren, size kulaklar, gözler ve kalpler bağışlayandır; (yine de) ne kadar az şükrediyorsunuz!
67. 24 الَّذِي ذَرَأَكُمْ=sizi üreten هُوَ=O'dur قُلْ=de ki وَالْإِلَهَ=ve O'na فِي الْأَرْضِ=yerde تُحْشَرُونَ=huzuruna toplanacaksınız	De ki: Sizi yeryüzünde çoğaltıp yayan O'dur, ancak O'nun huzuruna gelip toplanacaksınız.	De ki: Sizi yeryüzünde yaratıp yayan O'dur. Ve O'na toplanıp götürüleceksiniz.	De ki: Sizi yeryüzünde yaratıp çoğaltan O'dur; ve (yeniden dirildiğinizde) O'nun huzurunda toplanacaksınız.
67. 25 هَذَا=bu مَتَى=ne zaman? وَيَقُولُونَ=ve diyorlar إِنْ=eğer الْوَعْدَ=tehdid(ettiğiniz azab) كُنْتُمْ=iseniz صَادِقِينَ=doğru (söylüyor)	«Doğru sözlü iseniz söyleyin, bu tehdit hani ne zaman gerçekleşecek?» derler.	Derler ki: Doğru sözlüler iseniz, bildirin ne zamandır bu vaad?	Ama onlar (yalnızca şunu) soruyorlar: Bu vaad ne zaman gerçekleşecek? (Buna cevap verin, ey inanlar,) eğer doğru sözlü insanlar iseniz!
67. 26 الْعِلْمَ=bilgi إِنَّمَا=şüphesiz قُلْ=de ki وَأِنَّمَا=ve ancak عِنْدَ=yanındadır اللَّهِ=Allah'ın أَنَا=ben مُبِينٌ=apaçık نَذِيرٌ=bir uyarıcıyım	De ki: «O bilgi ancak Allah'a mahsustur. Ben ise sadece açık sözlü bir uyarıcıyım.»	De ki: Bilgi; ancak Allah katındadır. Ve ben sadece apaçık bir uyarıcıyım.	Onlara de ki (ey Peygamber): Onun bilgisi yalnız Allah katındadır; ben ise sadece bir uyarıcıyım.
67. 27 زُلْفَةً=yakından فَلَمَّا رَأَوْهُ=onu görünce وَيُؤْرِي=yüzleri سَيِّئًا=kötüleşti الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenlerin وَقِيلَ=ve dendi الَّذِي كُنْتُمْ=olduğunuz şey هَذَا=işte budur تَدْعُونَ=çağırıp بِهِ=onu	Fakat azabı gördükleri zaman, inkar edenlerin yüzleri kararır ve kendilerine «işte sizin arayıp durduğunuz budur» denir.	Onu yaklaşıırken gördükleri vakit, küfredenlerin yüzleri buruştu. Ve: Sizin isteyip durduğunuz işte budur, denildi.	Ama sonunda, bu (gerçekleşme)nin yakın olduğunu gördükleri zaman, hakikati inkar edenlerin yüzleri acı ile buruşacak ve onlara: İşte (o kadar küçümseyerek) çağırıp durduğunuz şey budur! denilecek.
67. 28 إِنْ=eğer أَرَأَيْتُمْ=baksanıza قُلْ=de ki أَهْلَكَنِي=beni öldürse اللَّهِ=Allah وَمَنْ=ve olanları مَعِيَ=benimle beraber يَمْشِي=kim? رَحِمْنَا=bize acısa da أَوْ=yahut الْكَافِرِينَ=kâfirleri يُجِيرُ=kurtarabilir أَلَيْمٌ=acı مِنْ عَذَابٍ=azabdan	De ki: «Allah beni ve benimle beraber bulunanları isterse yok eder veya isterse merhamet eder; söyleyin bu taktirde kâfirleri can yakıcı azaptan kim kurtarabilir?»	De ki: Beni ve benimle beraber bulunanları, Allah helak eder veya esirgese; kâfirleri, elim bir azabdan kurtaracak olan kimdir?	De ki (ey Peygamber!): Ne sanıyorsunuz? Allah isterse beni ve bana tabi olanları yok eder, isterse bize şefkatiyle rahmet eder. Peki, (siz) hakikat inkarcılarını (öteki dünyada) şiddetli azaptan koruyabilecek kimse var mı?
67. 29 الرَّحْمَنُ=çok merhametlidir هُوَ=O قُلْ=de ki وَعَلَيْهِ=ve O'na أَمَّا=inanmışsınız تَوَكَّلْنَا=dayanmışsınız فَسَتَعْلَمُونَ=yakında bileceksiniz مَنْ=kimdir ضَلَالٍ=bir sapıklık فِي=içinde olan هُوَ=O مُبِينٌ=apaçık	De ki: «O Allah, Rahmandır; biz O'na iman etmiş ve sırf O'na güvenip dayanmışsınız. Siz kimin apaçık sapıklıkta olduğunu yakında öğreneceksiniz.»	De ki: O, Rahman'dır. Biz, O'na inandık ve O'na tevekkül ettik. Kimin apaçık bir sapıklıkta olduğunu yakında bileceksiniz.	De ki: O, Rahman'dır; biz O'na iman ettik ve O'na güvendik; kimin açık bir sapıklıkta olduğunu zamanı geldiğinde anlayacaksınız.
67. 30 إِنْ=eğer أَرَأَيْتُمْ=baksanıza قُلْ=de ki غَوْرًا=çekilmiş سُيُI أَصْبَحَ=olsa مَآؤُكُمْ=suyunuz يَأْتِيَكُمْ=siz size getirebilir? فَمَنْ=kim بِمَاءٍ=bir su مَعِينٍ=akar	De ki: «Suyunuz yere batarsa söyleyin, size kim temiz bir su kaynağı getirebilir?»	De ki: Eğer suyunuz yerin dibine batarsa, söyleyin; size kim temiz bir su kaynağı getirebilir?	(Hakikati inkar edenlere) de ki: Ne sanıyorsunuz? Aniden bütün suyunuz toprağın altında yok olup gitseydi (Allah'tan başka) kim size temiz kaynaklardan (yeni) su verebilirdi?
68. 1 نُNun وَالْقَلَمَ=kaleme andolsun وَمَا يَسْطُرُونَ=ve (kalemlerle) yazdıklarına	Nun. Kaleme ve onunla yazdıranlara and olsun.	Nun. Kaleme ve onunla yazılanlara andolsun ki;	Nun. Düşün kalemi ve (onunla) yazdıklarını!
68. 2 بِنِعْمَةٍ=nimetiyle أَنْتَ=sen مَا=değilsin رَبِّكَ=Rabbinin بِمَجْنُونٍ=cinlenmiş (deli)	Sen, Rabbinin nimetiyle cinlenmiş değilsin.	Sen, nimeti sayesinde bir deli değilsin.	Sen bir deli değilsin, Rabbinin nimeti sayesinde!
68. 3 وَإِنَّ=ve şüphesiz لَكَ=senin için vardır أَجْرًا=bir mükâfat غَيْرَ مَمْنُونٍ=kesintisiz	Senin için kesintisiz bir mükâfat vardır.	Doğrusu senin için tükenmeyen bir mükâfat vardır.	Ve senin için kesintisiz bir ödül vardır;
68. 4 خُلِقَ=bir ahlak لَعَلَى=üzerindesin وَإِنَّكَ=ve sen عَظِيمٌ=büyük	Ve sen yüce bir ahlaka sahipsin.	Muhakkak ki sen; büyük bir ahlak üzerindesin	çünkü sen, üstün bir hayat tarzına sahipsin;
68. 5 فَسَتُبْصِرُ=göreceksin وَيُصْصِرُونَ=onlar da görecekler	Sen de göreceksin, onlar da görecekler.	Yakında sen de göreceksin, onlar da görecekler;	ve (bir gün) sen de göreceksin, onlar, (şimdi seni küçümseyenler) de görecekler,
68. 6 بِأَيِّكُمْ=hanginiz الْمَفْتُونُ=fitnelenmiştir	Hanginizin sırandığını.	Hanginizin akıldan zor olduğunu.	hanginiz(in) akıldan yoksun olduğunu.
68. 7 هُوَ=O'dur رَبِّكَ=Rabbin إِنَّ=şüphesiz أَعْلَمُ=en iyi bilen بِمَنْ=kim(ler) ضَلَّ=sapmıştır وَهُوَ=ve O'dur عَنْ سَبِيلِهِ=kendi yolundan أَعْلَمُ=en iyi bilen بِالْمُهْتَدِينَ=doğru yoldadır	Şüphesiz Rabbin, kimlerin kendi yolundan sapıp gittiğini ve kimlerin doğru yolda olduğunu herkesten iyi bilir.	Muhakkak ki senin Rabbin; kendi yolundan sapanları çok iyi bilir. Ve O, hidayete erevleri de en iyi bilendir.	Gerçek şu ki, yalnız senin Rabbin, kimin kendi yolundan sapıp gittiğini bilir ve yalnız O'dur, kimin doğru yolda olduğunu bilen.
68. 8 فَلَا تُطِعْ=öyleyse itaat etme الْمُكَذِّبِينَ=yalanlayanlara	Öyleyse yalanlayanlara itaat etme.	Öyleyse sen; yalanlayanlara uyma.	O halde, hakikati yalanlayanlar(ın arzu ve özlemlerin)e uyma!
68. 9 لَوْ تَذَكَّرْنَا=sen yağcılık yapasın وَدُّوا=istediler ki فَقَدْ هِنُونَ=onlar da yağcılık yapınlar	Onlar istediler ki, sen yumuşak davranasın da onlar da sana yumuşak davransınlar.	Onlar isterler ki; sen yumuşak davranasın da kendileri de yumuşaklık göster-sinler.	Onlar senin (kendilerine) yumuşak davranmanı isterler ki kendileri de (sana) yumuşak davransınlar.
68. 10 كُلَّ=hiçbirine وَلَا تُطِعْ=ve itaat etme حَلَّافٍ=yemin edip duran مَهِينٍ=aşağılık	Şunların hiçbirine itaat etme: Yemin edip duran aşağılık.	Sen; yemin edip duran, izzet-i nefsi bulunmayana uyma.	Ayrıca, yemin edip duran alçağa uyma,
68. 11 مَشَاءٍ=götürüp getiren هَمَزٍ=kötüleyip duran بِمِيمٍ=söz	Herkesi kınayan, söz götürüp getiren.	Daima ayıplayan ve laf getirip götürene.	(yahut) iğrenç dedikodular yapan iftira-cıya,
68. 12 مُعْتَدٍ=saldırgan الْخَيْرِ=hayra مَنْعٍ=engel olan أَتَيْمٍ=günahkar	Hayra engel olan, saldırgan, günahkar.	Durmadan hayra engel olana, haddi aşana, çok günahkara.	(yahut) iyiliğe mani olana, (yahut) günahkar zorbaya,
68. 13 عُتِّلَ=kaba بَعْدَ ذَلِكَ=sonra da	Kaba, sonra da soysuz, alçak.	Kaba, haşın ve bunlardan başka da kulağı kesik	(yahut) ihtiraslarına esir olmuş zalime ve bütün bunların öte-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
68. 14	رَنِيم=kötülükle damgalı		olana,	sinde (hemcinslerine) hiçbir faydası dokunmayana.
68. 14	مَال=mal ذَا=sahibi كَانَ=olmuş اُنْ=diye وَبَنِينَ=ve oğullar	Mal ve oğullar sahibi olmuş diye (yolunu şaşırmış)	Mal ve oğullar sahibi olmuş diye.	Onun mal mülk ve çocuk sahibi olmasından mıdır
68. 15	عَلَيْهِ=kendisine تَتْلَى=okunduğu إِذَا=zaman آيَاتِنَا=ayetlerimiz قَالَ=der أَسَاطِيرُ=masalları الْأُولِينَ=eskilerin	Kendisine ayetlerimiz okunduğu zaman: «Eskilerin masalları» dedi.	Ayetlerimiz ona okunduğu zaman; öncekilerin masalları, der.	ki ne zaman mesajlarımız böyle birine iletilirse, Bunlar eski zaman hikayeleri! demişti?
68. 16	عَلَى=üzerini سَنَسِمُهُ=biz onu damgalayacağız الْخُرْطُومُ=burnunun	Biz yakında onun burnuna damga vuracağız.	Biz, onun burnunu yakında yere sürteceğiz.	(Bunun için) Biz onu, yakasını kurtaramayacağı bir zillet ile damgalayacağız!
68. 17	كَمَا=gibi بَلَوْنَاهُمْ=bunlara da bela verdik إِنَّا=biz بَلَوْنَا=bela verdiğimiz أَصْحَاب=sahiplerine إِذْ=hani الْجَنَّة=bahçe أَقْسَمُوا=onlar yemin etmişlerdi لَيَصْرِمُنَّهَا=bahçeyi mutlaka devşireceklerine مُصْبِحِينَ=sabah olunca	Biz, vakti ile «bahçe sahiplerini» sınadığımız gibi, onları da sınadık. Hani onlar (bahçe sahipleri) sabah olurken kimse görmeden onun mahsullerini toplayacaklarına yemin etmişlerdi.	Biz; vaktiyle o bahçe sahiplerini denediğimiz gibi bunları da denedik. Hani sabah olunca; onu mutlaka devşireceklerine ve biçeceklerine yemin etmişlerdi.	Ve Biz o (günahkar)ları (sadece) sınayacağız, tıpkı ağaçtaki meyveleri ertesi gün kesinlikle toplayacağına yemin eden bazı bahçe sahiplerini sınadığımız gibi;
68. 18	وَلَا يَسْتَنْتُونَ=istisna da etmiyorlardı	Onlar istisna da etmiyorlardı.	Bir istisna da yapmıyorlardı.	ve onlar (Allah'ın iradesi ile ilgili) hiçbir istisnai kayıt da koymamışlardı:
68. 19	عَلَيْهَا=onu فَطَاف=fakat sardı مِنْ رَبِّكَ=Rabbinden طَائِفٌ=dolaşıcı bir bela وَهُمْ=onlar نَائِمُونَ=uyurlarken	Ancak onlar uyurken Rabbin katından gönderilen bir salgın o bahçeyi sarıvermişti de.	Ama onlar, daha uykuda iken; Rabbinin katından gönderilen bir salgın onu sardı da,	bunun üzerine, onlar uykudayken Rabbinden (gelen) bir salgın o (bahçeyi) sarmıştı, o (bahçeyi) sarmıştı,
68. 20	فَأَصْبَحَتْ=(bahçe) kesiliverdi كَالصَّرِيم=simsiyah	Bahçe simsiyah olmuştu.	O, kupkuru kesildi.	ve ertesi gün (bütün bitkiler) sararıp kurumuştu.
68. 21	فَتَنَادَوْا=birbirlerine seslendiler مُصْبِحِينَ=sabahleyin	Sabahleyin birbirlerine seslendiler.	Sabah erken birbirlerine seslendiler;	Sabah erken kalktıklarında birbirlerine seslendiler:
68. 22	أَنْ اَعْدُوا=erkenden gidin diye إِنْ=eğer عَلَى حَرْثِكُمْ=ekinize كُنْتُمْ صَارِمِينَ=devşirecekseniz	Haydi ürünleri toplayacaksanız erkenden ekininize gidin diye.	Mahsullerinizi devşirecekseniz erkence çıkın, diye.	Meyve toplamak istiyorsanız erkenden tarlanıza gidin!
68. 23	فَانْطَفَؤْا=derken yürüdüler وَهُمْ=ve onlar يَتَخَفَتُونَ=fısıldaşıyorlardı	Derken yürüdüler ve şöyle fısıldaşıyorlardı:	Ve gizli gizli konuşarak yürüyorlardı.	Derken yola koyuldu-lar, giderken fısıldaşıyorlardı:
68. 24	أَنْ لَا يَدْخُلْنَهَا=sakin sokulmasın diye الْيَوْمَ=bugün عَلَيْكُمْ=yanınıza مِسْكِينٌ=hiçbir yoksul	Sakin bugün hiçbir yoksul bahçeye girip yanınıza sokulmasın.	Sakin bugün hiç bir yoksul çık-masın karşınıza ve oraya girmesin, diye.	Bugün hiçbir yoksul, bahçeye girip (siz habersizken) yanınıza (sokulmayacak)!
68. 25	وَعَدُوا=ve erkenden gittiler عَلَى حَرِّ=engellemeye قَادِرِينَ=güçleri yettiği halde	Ürünleri toplayacaklarından emin olarak erkenden gittiler.	Güçleri yetermiş gibi erkenden gittiler.	ve amaçlarına ulaşmaya kararlı bir şekilde erkenden kalkıp gittiler.
68. 26	قَالُوا=dediler فَلَمَّا رَأَوْهَا=fakat bahçeyi görünce إِنَّا لَصَّالُونَ=herhalde biz (yolu) şaşırdık	Fakat bahçeyi görünce «Herhalde biz yolu şaşırdık» dediler.	Onu gördüklerinde dediler ki: Herhalde biz yanlış geldik.	Ama bahçeye bakıp onu (tanınmaz halde) görünce: Herhalde yolumuzu şaşırmış olacağız! diye bağırdılar;
68. 27	بَلْ=hayır نَحْنُ=biz مَحْرُومُونَ=mahrum bırakıldık	Hayır doğrusu biz mahrum bırakıldık.	Hayır, belki de biz mahrum bırakıldık.	(ve sonra da) Hayır, galiba elimizden çıkmış! (dediler).
68. 28	قَالَ=dedi أَوْسَطُهُمْ=orta yol üzere olanları أَلَمْ أَقُلْ=ben demedim mi? كُنْمْ=size تُسَبِّحُونَ=tesbih etmeniz لَوْلا=gerekmez miydi?	Ortancaları, «Ben size demedim mi? Allah'ı noksan sıfatlardan tenzih etmeniz gerekmez miydi?» dedi.	Ortancaları dedi ki: Ben size demedim mi? Tesbih etmeli değil miydiniz?	Aralarındaki en aklı-selim sahibi olanı, Ben size, Allah'ın sı-nırsız şanını yücelt-melisiniz demedim mi? diye sordu.
68. 29	قَالُوا=dediler سُبْحَانَ=tesbih ederiz رَبَّنَا=Rabbimizi إِنَّا=doğrusu biz كُنَّا ظَالِمِينَ=zulmedenlermişiz	«Rabbimizi tesbih ederiz, doğrusu biz kendi kendimize zulüm etmişiz» dediler.	Dediler ki: Tesbih ederiz Seni Rabbimiz, gerçekten biz, zalimlerden olmuşuz.	Onlar: Rabbimizin şanı yücedir! Doğrusu biz zulüm işli-yorduk! diye cevap verdiler;
68. 30	فَاقْبَلْ=dönüp başladılar بَعْضُهُمْ=bir kısmı عَلَى بَعْضٍ=diğerini يَتَلَاوَمُونَ=kınamağa	Ardından, kabahati birbirlerine yüklemeye başladılar.	Şimdi birbirlerini yermeye başladılar.	ve sonra dönüp birbirlerini suçlamaya başladılar.
68. 31	قَالُوا=dediler يَا وَيْلَنَا=yazık bize إِنَّا=biz كُنَّا طَاغِينَ=azgınlarmışız	Nihayet şöyle dediler: «Yazıklar olsun bize! Gerçekten biz azgın kim-selermişiz.»	Dediler ki: Yazıklar olsun bize, doğrusu biz; azgınlardanmışız.	(Sonunda) Yazıklar olsun bize! dediler, Gerçekten biz küs-tahça davranmıştık!
68. 32	عَسَى=belki رَبُّنَا=Rabbimiz أَنْ يُبَدِّلَنَا=bize onun yerine verir إِنَّا=biz مِنْهَا=ondan خَيْرًا=daha iyisini إِلَى رَبِّنَا=Rabbimizi رَاغِبُونَ=arzulayanlarız	Belki Rabbimiz bize bundan daha iyisini verir; doğrusu artık, Rabbimizden dilemekteyiz.	Belki Rabbimiz bize bundan daha iyisini verir. Doğrusu biz; artık Rabbimizden dilemekteyiz.	(Ama) belki Rabbimiz yerine daha iyisini bize bağışlayacak. Biz de ümitle O'na yöne-leceğiz!
68. 33	كَذَلِكَ=işte böyledir الْعَذَابُ=azab وَالْعَذَابُ=azabı ise الْآخِرَةُ=ahiret أَكْبَرُ=daha büyüktür كَانُوا يَعْلَمُونَ=bilselerdi	İşte azab böyledir. Ahiret azabı ise elbette daha büyüktür. Keşke bilselerdi.	Azab işte böyledir. Fakat ahiret azabı elbet daha büyüktür. Keşki bilmiş olsalardı.	İşte (bazı insanları bu dünyada denemek için verdiğimiz) azap böyledir ama öteki dünyada (günahkarların uğrayacağı) azap daha şiddetli olacak; keşke bunu bilselerdi!
68. 34	لِلْمُتَّقِينَ=muttakiler için vardır إِنِّ=şüphesiz عِنْدَ=katında رَبِّهِمْ=Rableri جَنَّاتٍ=bahçeleri النَّعِيمِ=nimet	Muttakiler içinde Rabbleri katında nimet bahçeleri vardır.	Muhakkak ki muttakiler için, Rabbları katında Naim cennetleri vardır.	Çünkü, (yalnız) Allah'a karşı sorumluluklarının bilincinde olanları Rableri katında mutluluk bahçeleri beklemektedir:
68. 35	أَفَجَعَلْ=biz yapar mıyız? الْمُسْلِمِينَ=Müslümanları كَالْمُجْرِمِينَ=suçlular gibi	Öyle ya biz Müslümanları o günahkarlarla bir tutar mıyız hiç?	Biz; müslümanları suçlular gibi tutar mıyız hiç?	yoksa, Bize teslim olanlara Suze teslim olanları gibi mi davranalım?
68. 36	كَيْفَ=nasıl مَا لَكُمْ=neyiniz var?	Size ne oluyor? Ne biçim hüküm veriyorsunuz?	Ne oluyor size, nasıl hükmediyorsunuz?	Sizin neyiniz var? (Haklı ile haksız arasındaki) yargınızı ne-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	تَحْكُمُونَ=hüküm veriyorsunuz			ye dayandırıyor-sunuz?
68. 37	أَمْ=yoksa لَكُمْ=sizin var mı? كِتَابٌ=bir Kitabınız فِيهِ=onda mı? تَدْرُسُونَ=okuyorsunuz	Yoksa bir kitabınız var da ondan mı bu hükümleri okuyorsunuz?	Yoksa size mahsus bir kitab var da ondan mı okuyorsunuz?	Yoksa dönüp baktığınız (özel) bir kitabınız mı var,
68. 38	فِيهِ=onda لَكُمْ=sizin için var إِنَّ=şüphesiz لَمَّا=her şey تَخَيَّرُونَ=istediğiniz	Onda beğendiğiniz her şeyi mi buluyorsunuz?	Seçtikleriniz herhalde orada olacaktır.	içinde istediğiniz her şeyi bulabileceğiniz (bir kitap)?
68. 39	أَمْ=yoksa لَكُمْ=sizin -mı var? أَيْمَانٌ=andlarınız عَلَيْنَا=üzerimizde بِالْعَةِ=sürecek إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ=kıyamet لَمَّا=ne لَكُمْ=sizindir إِنَّ=şüphesiz تَحْكُمُونَ=hükmederseniz	Yoksa «İsteddiğiniz gibi hükmedebilirsiniz» diye sizin lehinize olarak tarafımızdan verilmiş kıyamet gününe kadar geçerli kesin sözler mi var?	Yoksa kıyamet gününe kadar sürüp gidecek ahidler mi var aleyhimizde? Muhakkak ki hükmettikleriniz sizin olacaktır.	Yoksa vereceğiniz her hükmün sizin (meşru hakkınız) olacağına dair Kıyamet Günü'ne kadar Bizi bağlayan sağlam bir vaad mi aldınız?
68. 40	أَيُّهُمْ=sor onlara سَلِّهُمْ=onların hangisi? رَ عِيْمٌ=kefildir بِذَلِكَ=buna	Sor onlara: Bu iddiayı onların hangisi savunacak?	Sor onlara; hangisi bunu üzerine alacak?	Onlara sor hangisi bunu yüklenecek!
68. 41	أَمْ=yoksa لَهُمْ=kendilerinin -mı var? شُرَكَاءُ=ortakları فُلْيَاتُوا=çağırınsınlar بِشْرَكَائِهِمْ=ortaklarını إِنْ=eğer كَانُوا=iseler صَادِقِينَ=doğrulardan	Yoksa kendilerinin ortakları mı var? Doğru iseler ortaklarını çağırınsınlar.	Yoksa onların ortakları mı var? Öyleyse ortaklarını da getirinsinler. Eğer sadıklardan iseler.	Yoksa görüşlerini destekleyen bilge kişiler mi var? Peki, iddialarında samimi iseler kendilerini destekleyenleri göster-sinler,
68. 42	يَوْمٌ=gün يُكْشَفُ=açılacağı, sıvanacağı عَنْ سَاقٍ=bacakların وَيُدْعَوْنَ=ve davet edilecekleri إِلَى السُّجُودِ=secdeye فَلَا يَسْتَطِيعُونَ=güçleri yetmez	O gün işin dehşetinden baldırlar açılır; ve secdeye davet edilecekleri gün secde edemezler.	O gün; baldırlar açılır ve secdeye çağırılırlar. Ama buna güç yetiremezler.	insan bedeninin bir kemik yığınının ibaret hale getirileceği gün ve onların, (şimdi hakikati inkar edenlerin, Allah'ın huzurunda) secde etmeye çağrılacakları ama onu yapmaya güçlerinin yetmeyeceği gün.
68. 43	خَاشِعَةً=korkuyla أَبْصَارُهُمْ=gözleri تَرَاهُمْ=onları kaplar ذِلَّةٌ=bir zillet وَقَدْ=halbuki كَانُوا يُدْعَوْنَ=davet edilirdi إِلَى السُّجُودِ=secdeye وَهُمْ=onlar سَالِمُونَ=sağlam iken	Gözleri dönmüş olarak yüzlerini zillet kaplar. Onlar sağlam iken de secdeye davet edildiler fakat secde etmezlerdi.	Gözleri dönmüş olarak, yğzlerini zillet bürür. Halbuki kendileri sapa* sağlam oldukları vakit secdeye çağırılmışlardı.	(İşte o Gün) gözleri zilletin ağırlığıyla ürkekleşip durgunlaşacaktır; çünkü hayatta iken (Allah'ın huzurunda) secde etmeye çağrılmaları (boşa gitmişti).
68. 44	فَذَرْنِي=bana bırak وَمَنْ يُكَذِّبْ=yalanlayanı بِهَذَا الْحَدِيثِ=sözü سَتَسْتَدْرِجُهُمْ=onları derece derece yaklaştıracaksınız مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ=bilmedikleri	Bu sözü yalanlayanı bana bırak; onları bilmedikleri yerden derece derece azaba yaklaştıracaksınız.	Bu sözü yalanlayanları Bana bırak. Biz; onları, kendilerinin bil-meyecekleri bir yönden derece derece azaba yaklaştıracaksınız.	O halde bu haberi yalanlayanları Bana bırak. Onları, ne olup bittiğini fark etmeyecekleri şekilde, yavaş yavaş alçaltacağız;
68. 45	وَأَمْلِيَّ=mühlet veriyorum لَهُمْ=onlara إِنْ=doğrusu كَيْدِي=benim tuzağım مَتِينٌ=sağlamdır	Onlara mühlet veriyorum. Doğrusu benim tuzağım sağlamdır.	Ben; onlara mühlet veriyorum. Benim tuzağım muhakak sağlamdır.	çünkü onlara bir süre belli bir üstünlük versem de Benim ince planım son derece sağlamdır!
68. 46	أَمْ تَسْأَلُهُمْ=yoksa sen -mi istiyorsun? أَجْرًا=bir ücret فَهُمْ=onlardan مِنْ مَغْرَمٍ=borçtan dolayı مُتَقَلِّوْنَ=ağır bir yük altındadırlar	Yoksa sen onlardan bir ücret istiyorsun da onlar ağır borç altında mı kalıyorlar?	Yoksa sen, onlardan bir ücret istiyorsun da ağır bir borç altında mı kalmışlardır?	Yoksa, (ey Peygamber,) onlardan bir karşılık isteyeceğinden ve böylece (seni dinledikleri için) borç yükü altında kalacaklar(ından mı korkuyorlar)?
68. 47	أَمْ عِنْدَهُمْ= yoksa yanlarında mıdır? الْعَيْبُ=gayb فَهُمْ=onlar يَكْتُبُونَ=yazıyorlar	Yoksa gaybın bilgisi kendi yanlarında da onlar mı istedikleri gibi yazıyorlar?	Yoksa gayb kendilerinin katında mıdır da ondan yazıyorlar?	Yoksa, (bütün varoluşun) gizli gerçekliği(nin) kendi kavrayış alanları içinde (olduğunu), böylece (zamanla) onu yazabilecekler(ini) mi (zannediyorlar)?
68. 48	فَاصْبِرْ=sen sabret لِحُكْمٍ=hükmüne وَلَا تَكُنْ=ve olma رَبِّكَ=Rabbinin الْحَوْتِ=balık كَصَاحِبِ إِذْ=hani نَادَى=seslenmişti وَهُوَ مَكْظُومٌ=sıkıntıdan yutkunarak	Sen Rabbinin hükmünü sabırla bekle. Balık sahibi Yunus gibi olma, o pek üzgün olarak Rabbine seslenmişti.	Sen; Rabbinin hükmüne sabret ve balık sahibi gibi olma. Hani o; gamla dolu olarak, Rabbına seslenmişti.	Öyleyse, Rabbinin hükmüne sabırla katlan ve öfkeye kapılıp da sonra (ızdırıp içinde) haykıran büyük balık sahibi gibi olma!
68. 49	أَوْ لَا أَنْ تَدَارِكَهُ=eğer ona yetişmeseydi مِنْ رَبِّهِ=Rabbinden بِنِعْمَةٍ=bir nimet وَهُوَ=0 بِالْعَرَاءِ=çıplak bir yere أُنْبِذَ=atılırdı مَذْمُومٌ=kınanarak	Şayet Rabbinden ona bir nimet yetişmemiş olsaydı, o mutlaka çırl çıplak, kınanacak bir halde bir yere atılırdı.	Rabbının katında ona bir nimet erişmiş olsaydı; mutlaka o, kınanmış olarak çıplak bir yere atılacaktı.	(Ve hatırla:) o'na Rabbinin rahmeti ulaşmamış olsaydı mutlaka aşağılanmış bir şekilde ıssız bir sahile atılmış olurdu
68. 50	فَاجْتَبَاهُ=onun duasını kabul etti رَبُّهُ=Rabbi فَجَعَلَهُ=ve onu yaptı مِنَ الصَّالِحِينَ=salihlerden	Fakat Rabbi O'nun duasını kabul etti de onu salih insanlardan yaptı.	Rabbi, onu seçti de salihlerden kıldı.	ama (bilindiği gibi,) Rabbi o'nu alıp dürüst ve erdemliler arasına koydu.
68. 51	وَأِنْ يَكَاذُ=neredeyse الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler لَنُزِلْنَ لِقَوْمِكَ=seni devireceklerdi لَمَّا=zaman بِأَبْصَارِهِمْ=gözleriyle سَمِعُوا=işittikleri الذِّكْرُ=Zikr(Kur'an)'ı وَيَقُولُونَ=ve diyorlardı إِنَّهُ=şüphesiz O لَمَجْنُونٌ=mecnundur	Doğrusu kafirler Kuran'ı dinlediklerinde neredeyse seni gözleriyle yıkıp devireceklerdi. «O delidir» diyorlardı.	Doğrusu o küfredenler, zikri işittiklerinde, az kalsın seni gözleriyle yiyeceklerdi. Ve o, mutlaka bir delidir, diyorlardı.	Bu nedenle, hakikati inkara şartlanmış olanlar bu uyarı ve öğütü her duyduklarında gözleriyle seni öldürecek gibi olsalar ve (Muhammed mi?) o kesinlikle bir delidir! deseler bile, (sabırlı ol.)
68. 52	وَمَا=halbuki değildir هُوَ=o إِلَّا=başka bir şey لِلْعَالَمِينَ=alemler için ذِكْرٌ=uyarıdan	Oysa Kur'an alemler için bir öğütten başka bir şey değildir.	Halbuki o, alemler için öğütten başka bir şey değildir.	(Sabırlı ol!) Çünkü bu, (Allah'tan) bütün insanlığa yönelik bir öğüt ve uyarıdan başka bir şey değildir.
69. 1	الْحَاقَّةُ=gerçekleşen	Elbette gerçekleşecek olan	Gerçekleşecek olan.	Olaçak olanın gerçekleşmesi!
69. 2	مَا=nedir? الْحَاقَّةُ=gerçekleşen	Nedir o muhakak gerçekleşecek olan	Nedir o gerçekleşecek olan?	Ne korkunçtur (inanmayanlar için) başa gelecek olanın gerçekleşmesi!
69. 3	وَمَا أَدْرَاكَ=nerden bileceksin? مَا=ne olduğunu الْحَاقَّةُ=gerçekleşenin	O gerçekleşecek olanı sana bildiren nedir?	Hangi şey bildirdi sana, gerçekleşecek olanın ne olduğunu?	Bilir misin, nedir, başa gelecek olanın gerçekleşmesi?

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
69. 4	وَعَادُ =ve 'Ad ثَمُودُ =Semud كَذَّبَتْ =yalanladılar بِالْقَارِعَةِ =başa çarpan olayı	Semûd ve Âd, mutlaka patlak verecek olan kıyama-ti yalan saydılar.	Semud ve Ad, tepelerine incek olanı yalanladılar.	Semud ve 'Ad (kabileleri), o ani felaket (haberlerin)i yalanladılar!
69. 5	ثَمُودُ =Semud فَأَمْأَا =bu yüzden فَأُهْلِكُوا =helak edildiler بِالطَّاغِيَةِ =azgın bir vak'a ile	Böylece Semûd korkunç bir sesle yıkıma uğratıldı.	Bu sebeple Semud, azgın bir sesle helak edildiler.	Semud mu? Onlar şiddetli bir (yer) sarsıntı(sı) ile yok edildi;
69. 6	وَأَمَّا عَادُ =Ad (kavmi) ise فَأُهْلِكُوا =helak edildiler بِبريح =bir kasırga ile عَانِيَةٍ =azgın صَرْصَرٍ =uğultulu	Âd'a gelince onlar da, uğultu yüklü, azgın bir kasırga ile yıkıma uğratıldı.	Ad'a gelince; onlar da uğultulu, azgın bir fırtına ile helak edildiler.	Ad ise öfkeli bir kasırga ile yok olup gitti,
69. 7	عَلَيْهِمْ =onların üzerine سَخَّرَهَا =onu saldı وَتَمَانِيَةٍ =ve sekiz أَيَّالٍ =gece سَبْعَ =yedi فَنَرَى =görürsün أَيَّامَ =gün حُسُومًا =ardı ardına صَرَاعَى =serilmiş فِيهَا =orada الْقَوْمَ =o kavmi أَعْجَازُ =kütükleridir كَأَنَّهُمْ =sanki onlar خَاوِيَةٍ =içi boş نَحْلٍ =hurma	Onu, yedi gece ve sekiz gün, aralık vermeksizin onların üzerine musallat etti. Öyle ki, o kavmi, orada içi kof hurma kütükleriyle onları çarpılıp yere yıkıldığını görürsün.	Onların kökünü kesmek için, üzerlerine yedi gece sekiz gün, rüzgarı estirdi. Halkın, kökünden sökülmüş hurma kütükleri gibi yere yıkıldığını görürdün.	Allah, onların (kökünü kurutmak üzere,) üzerlerinde o kasırgayı yedi gece sekiz gün estirdi; öyle ki insanların (kökünden çıkarılmış) hurma kütükleri gibi yere yıkıldıklarını gözünde canlandırabilirsın.
69. 8	لَهُمْ =onlardan فَهَلْ تَرَى =görüyor musun? مِنْ بَاقِيَةٍ =geri kalan	Şimdi onlardan hiç arta kalan görüyor musun?	Şimdi onlardan geri kalan bir şey görüyor musun?	şimdi onlardan geriye kalan bir iz görüyor musun?
69. 9	فِرْعَوْنُ =Fir'avn وَجَاءَ =geldiler وَمِنْ قَبْلِهِ =ve ondan öncekiler وَالْمُوتِفِكَاتُ =ve altüst olmuş kentler بِالْخَاطِئَةِ =hatalı iş ile	Firavun, ondan öncekiler ve yerle bir olan şehirler o hata ile geldiler.	Firavun da, ondan öncekiler de ve altüst olmuş kasabalar da hep suçla gelmişlerdi.	Bir de Firavun vardı; ve ondan önce yaşamış (birçok)ları, altüst olmuş şehirler (onların hepsi) günah üstüne günah işlemişlerdi;
69. 10	رَسُولَ =elçisine فَعَصَوْا =karşı geldiler فَأَخَذَهُمُ =O da onları yakaladı رَبِّهِمْ =Rablerinin رَابِيَةً =şiddeti gittikçe artan أَخَذَةً =bir yakalayışla	Böylece Rablerinin elçisine isyan ettiler. Bu yüzden onları, şiddeti gittikçe artan bir yakalayışla yakaladı.	Rabblarının elçisine isyan etmişlerdi. Bunun üzerine O da kendilerini gittikçe artan bir şiddetle yakalayiverdi.	ve Rablerinin (gön-derdiği) elçilere isyan etmişlerdi. Allah şiddetli bir ceza darbesi ile onların hesabını gördü!
69. 11	لَمَّا طَغَى =kabarınca إِنَّا =biz حَمَلْنَاكُمْ =sizi taşıdık فِي الْجَارِيَةِ =akıp gidende (gemi)	Sular kabarınca biz sizi akıp giden (gemide) taşıdık ki;	Gerçekten su bastığı zaman sizi; Biz, taşıdık gemide.	(Ve) bakın: (Nuh tufanının) suları bütün bentleri aşip patladığında sizi o gemi ile Biz (güvenli bölgele-re) taşıdık,
69. 12	لَكُمْ =size وَتَعِيَهَا =ve onu bellesin تَذَكَّرَةً =bir ibret وَأَعِيَّةَ =belleyen أُذُنٍ =kulak(lar)	Onu size bir ibret yapalım ve belleyen kulaklar onu bellesin.	Ki bunu sizin için bir öğüt ve ibret yapalım. Ve anlayışlı kulaklar anlasın diye.	ki bütün bunları size (kesintisiz) bir uyarı haline getirelim ve her uyanık ve duyarlı kulak onu bilinçle algılayabilsin.
69. 13	فِي الصُّورِ =Sur'a نُفِخَ =üflendiği فَإِذَا =zaman وَاحِدَةً =bir tek نَفْخَةً =üfleme	Sura birinci üfleme üflendiği,	Sur'a bir üfürüldüğünde;	O halde, (Son Saat'i gözünün önüne getir,) (hesap vakti) Sur'u(nun) bir tek üflemeyle ses verdiği,
69. 14	الأَرْضِ =arz فَدَكَّتَا =çarparıştırıldığı وَالْجِبَالُ =ve dağlar وَاحِدَةً =bir tek دَكَّةَ =çarpma ile	Yer ve dağlar yerlerinden kaldırılıp bir çarpışla birbirine çarpıldığı zaman,	Yer ile dağlar kaldırılıp bir vuruşla birbirine çarpıldığında,	yeryüzü(nün) ve dağ-lar(ın) bir tek darbe ile yerlerinden sökülüp parçalandıkları (anı)!
69. 15	وَقَعَتِ =vuku bulur فَيَوْمَئِذٍ =işte o gün الْوَاقِعَةُ =olacak olan	İşte o vak'a olmuş-tur.	İşte o gün; olan olmuştur.	İşte böyle, olup bit-mesi gereken o Gün olup bitecek;
69. 16	فَقَهِيَ =o وَأَنشَقَّتِ =yarılmıştır وَأَهِيَّةَ =zayıftır يَوْمَئِذٍ =o gün	Gök yarılmış, o gün o; zayıflamış sarkmıştır.	Gök de yarılmış ve o gün bitkin bir hale gelmiştir.	ve gök yarılıp parçalanacak -çünkü o Gün zayıf ve güçsüz düşecek-;
69. 17	وَالْمَلَائِكُ =melekler de عَلَى أَرْجَائِهَا =onun kenarlarındadır وَيَحْمِلُ =ve taşır عَرْشَ =tahtını رَبِّكَ =Rabbinin يَوْمَئِذٍ =o gün فَوْقَهُمْ =üstlerinde ثَمَانِيَةً =sekiz (melek)	Melekler de onun kenarlarındadır. O gün Rablerinin tahtını, bunların da üstünde sekiz (melek) taşır.	Melekler ise onun çevresindedirler. Ve o gün; Rabbinin Arş'ını, onların da üstünde sekiz tanesi yüklenir.	ve melekler onun başlarında (duracak); ve onların da üstünde, o Gün sekiz(i) Rabbinin kudret ve egemenlik tahtını taşıyacak.
69. 18	تُعْرَضُونَ =arz olunursunuz يَوْمَئِذٍ =o gün مِنْكُمْ =sizden لَا تَخْفَى =gizli kalmaz خَافِيَةً =hiçbir giz	O gün hesap için huzura alınırsınız. Hiçbir sırrınız gizli kalmaz.	O gün; siz, huzura alınırsınız. Ve hiç bir şeyiniz gizli kalmaz.	O Gün hesaba çekileceksiniz. En gizli işiniz (bile) gizli kalmayacak.
69. 19	كِتَابَهُ =Kitabı مَنْ أُوتِيَ =verilen فَقِيئُولُ =der هَآؤُمُ =alın بِیَمِينِهِ =sağından كِتَابِي =Kitabımı أَقْرَأُوا =okuyun	Kitabı sağından verilen: «Alın kitabımı okuyun,	Kitabı sağından verilmiş olan der ki: Alın, işte okuyun kitabımı.	Sicili sağ eline tutuşturulan, haykıracak: Gelin, hepiniz gelin! Şu sicilimi okuyun!
69. 20	أَنِّي =elbette benim ظَنَنْتُ =sezmiştim بِإِنِّي =ben حِسَابِي =hesabımla مُلَاقٍ =karşılaşacağımı	Ben hesabımın inceleneneğini sezmiştim» der.	Doğrusu ben, bir hesablama ile karşılaşacağımı sanıyordum.	Zaten (bir gün) hesabımın önüme konula-cğını bilmiştim!
69. 21	عِيشَةً =bir yaşam فِي =içindedir فَهُوَ =artık o رَاضِيَةٍ =memnun eden	Artık o memnun edici bir hayat içindedir.	İşte o, hoş bir hayat içindedir.	Ve o, kendini böylece mutlu bir hayatın içinde bulacak,
69. 22	عَالِيَةٍ =yüksek فِي جَنَّةٍ =bir bahçede	Yüksek bir bahçe-de ki,	Yüksek bir cen-nette,	yüce bir cennette,
69. 23	دَانِيَةً =aşağıya sarkmış فُطُوفُهَا =meyveleri	Meyvelerin devşirilmesi kolaydır.	Ki, meyveleri sarkmıştır.	(yaptıklarının) meyvelerine kolayca ulaşabileceği.
69. 24	هَنِيئًا =afiyetle وَأَشْرَبُوا =ve için أَسْلَفْنَمُ =yaptığınız işlerden بِمَا =ötürü الْخَالِيَةِ =geçmiş فِي الْآيَامِ =günlerde	Geçmiş günlerde yaptığınız işlerden ötürü afiyetle yiyin için.	Geçmiş günlerde peşinen işlediklerinize karşılık afiyetle yeyin, için.	(Ve böylece kutsanan herkese,) Geçip gitmiş günlerde ilerisi için yaptığınız bütün (güzel işler)e karşılık neşe ile yiyip için! (denilecek.)
69. 25	مَنْ أُوتِيَ =verilen ise وَأَمَّا =o zaman بِشِمَالِهِ =sol tarafından يَا لَيْتَنِي =keşke bana كَتَابِي =Kitabım أَلَمْ أُوتَ =verilmeseydi	Kitabı sol tarafın-dan verilen ise der ki: «Keşke bana kitabım verilmeseydi,	Kitabı solundan verilmiş olana gelince; der ki: Keşki kitabım bana verilmeseydi.	Sicili sol eline tutuşturulan gelince, Eyvah! diye feryad edecek, Keşke sicilim bana gösterilmeseydi,
69. 26	مَا =nedir وَلَمْ أَدْرِ =ve hiç bilmeseydim	Şu hesabımı hiç görmemiş olsaydım!	Hesabımın da ne olduğunu bilmeseydim.	ve (keşke) şu hesabımı görmemiş olsaydım!

Kelime Mealı (Süleyman Ateş)		Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
69.	حَسَابِيَّة=hesabım			
69. 27	كَانَتْ=olsaydı يَا لَيْتَهَا=keşke الْقَاضِيَّة=işimi bitirmiş	Keşke (ölüm işimi) bitirmiş olsaydı!	Keşki bu iş son bulmuş olsaydı.	Keşke bu (ölümüm) benim sonum olsaydı!
69. 28	عَنِّي=bana مَا أَغْنَى=hiçbir yarar sağlamadı مَالِيَّة=malım	Malım bana hiçbir fayda vermedi,	Malım hiç fayda vermedi bana.	(Şimdiye kadar) sahip olduğum şeylerin bana hiçbir faydası olmadı,
69. 29	عَنِّي=benden هَلَاكَ=yok olup gitti سُلْطَانِيَّة=gücüm (saltanatım)	Gücüm benden yok olup gitti.»	Gücüm de yok olup gitti benden.	(ve) bütün tartışma ve karşı koyma gücüm elimden kayıp gitti!
69. 30	فَعَلَّوْهُ=bağlayın onu خُذُوْهُ=tutun onu	«Tutun onu, bağlayın onu,	Tutun onu da bağlayın.	(Daha sonra,) Onu yakalayıp bağlayın! (diye emredilir,)
69. 31	الْجَحِيم=cehenneme ثُمَّ=sonra صَلَّوْهُ=sallayın onu	Sonra cehenneme sallayın onu.	Sonra cehenneme salın onu.	Ve sonra cehenneme atın,
69. 32	فِي سِلْسِلَةٍ=zincire ثُمَّ=sonra سَبْعُونَ=yetmiş ذَرَعُهَا=uzunluğu فَاسْلُكُوْهُ=vurun onu ذِرَاعَا=arşın	Sonra uzunluğu yetmiş arşın olan zincire vurun onu!	Sonra da onu, boyu yetmiş arşın olan zincire vurun.	ve sonra (kendisi gibi suçluların bağlandığı) bir zincire bağlayın, uzunluğu yetmiş arşın olan (bir zincire):
69. 33	كَانَ لَا يُؤْمِنُ=inanmıyordu إِنَّهُ=çünkü o بِاللَّهِ=Allah'a الْعَظِيم=büyük	Çünkü o Büyük Allah'a inanmıyordu.	Çünkü o, yüce Allah'a inanmazdı.	çünkü o, yüce Allah'a inanmadı,
69. 34	وَلَا يَحْضُ=ön ayak olmuyordu الْمِسْكِين=yoksulu عَلَى طَعَام=doyurmaya	Yoksulu doyurmayaya önayak olmazdı.»	Ve yoksulu doyurmaktan hoşlanmazdı. 69	ve ihtiyaç içinde olanları yedirip içirmek için hiçbir istek ve kararlılık duymadı:
69. 35	الْيَوْم=bugün لَهُ=onun için فَلَيْس=yoktur هَاهُنَا=burada حَمِيم=candan bir dost	Bugün onun için candan bir dost yoktur.	Onun için bugün burada kendisine bir acıyan yoktur.	bundan dolayı bugün ne bir dostu var,
69. 36	إِلَّا=başka وَلَا طَعَام=ve yiyecek yoktur مِنْ غَسْلِين=irinden	İrinden başka yiyecek yoktur.	Ğislin'den başka yiyecek de yoktur.	ne de pislikten başka bir yiyeceği,
69. 37	إِلَّا=başkası لَا يَأْكُلُهُ=onu yemez الْخَاطِئُونَ=hata işleyenlerden	Onu (bile bile) hata işleyenlerden başkası yemez.	Onu ancak günahkarlar yer.	suçlulardan başkasının yemediği bir yiyecek!
69. 38	أَقْسِمُ=yemin ederim فَلَا=hayır بِمَا تَبْصُرُونَ=gördüklerinize	Yoo yemin ederim; gördüklerinize	Görebildiğinize yemin ederim ki;	Evet! Görebildiğiniz her şeyi tanıklığa çağıracağım;
69. 39	وَمَا لَا تَبْصُرُونَ=ve görmediklerinize	Ve görmediklerinize ki,	Ve göremediklerinize de;	ve bütün görmediklerinizi!
69. 40	لَقَوْلُ=elbette sözüdür إِنَّهُ=şüphesiz o رَسُول=bir elçinin كَرِيم=değerli	O (Kur'an), elbette şerefli bir peygamberin sözüdür.	Muhakkak o; şerefli bir elçinin kat'î sözüdür.	Bakin, bu (Kuran) gerçekten şerefli bir Elçi'nin (vahyedilmiş) sözüdür,
69. 41	بِقَوْلِ=sözü هُوَ=O وَمَا=ve değildir شَاعِر=bir şairin قَلِيلًا مَا=ne de az تُؤْمِنُونَ=inanıyorsunuz	O, bir şairin sözü değildir. Ne de az inanıyorsunuz!	Ve o, bir şair sözü değildir. Ne de az inanıyorsunuz?	ve o, inanmaya ne kadar az (eğilimli) olsanız da bir şair sözü değildir;
69. 42	كَاهِن=bir kahinin بِقَوْلِ=sözü وَلَا=ve değildir قَلِيلًا مَا=ne de az تَذَكَّرُونَ=düşünüyorsunuz	Bir kâhinin sözü de değildir. Ne kadar da az düşünüyorsunuz!	Bir kahin sözü de değildir. Ne de az düşünüyorsunuz?	ve ders almaya ne kadar az (hazır olsanız) da bir kahin sözü de değildir:
69. 43	رَب=Rabbi مِنْ=tarafından تَنْزِيل=indirilmiştir الْعَالَمِينَ=alemlerin	Kur'an alemlerin Rabbinden indirilmiştir.	Alemlerin Rabbinden indirilmediir.	(o) bütün alemlerin Rabbinden bir vahiy(dir).
69. 44	عَلَيْنَا=bize وَلَوْ=eğer يَقُول=iftira etseydi بَعْض=bazı الْأَقْوَال=laflar uydurup	Eğer Muhammed, bize karşı ona bazı sözler katmış olsaydı.	Eğer o; bazı sözleri Bize karşı buna katmış olsaydı,	Şimdi o, (kendisine bunu emanet ettiğimiz kişi,) (kend) sözlerinden bir kısmını Bize isnad etmeye kalkışsaydı,
69. 45	مِنْهُ=onun لَأَخَذْنَا=elbette alırdık بِالْيَمِين=sağını	Biz onu kuvvetle yakalardık,	Elbette Biz; onu, kuvvetle yakalardık.	o'nu sağ elinden yakalardık;
69. 46	مِنْهُ=onun لَقَطَعْنَا=keserdik ثُمَّ=sonra الْوَتِينَ=can damarını	Sonra onun şah damarını koparırdık.	Sonra da, hiç şüphesiz onun şah damarını koparırdık.	ve şah damarını keserdik;
69. 47	مِنْ أَحَد=hiç kimse مِنْكُمْ=sizden فَمَا=olamazdı عَنْهُ=ondan حَاجِزِينَ=engel	Hiçbiriniz de onu koruyamazdınız.	O zaman sizden hiç biriniz de buna engel olamazdınız.	ve hiç biriniz o'nu koruyamazdı!
69. 48	لَتَذَكَّرَ=bir öğüttür وَإِنَّهُ=şüphesiz O لِلْمُنْفِقِينَ=muttakiler için	Doğrusu Kur'an Allah'a karşı gelmekten sakınanlara bir öğüttür.	Doğrusu o; muttakiler için bir öğüttür.	Gerçek şu ki bu (Kuran), Allah'a karşı sorumluluk bilinci duyan herkes için bir öğüt ve uyardır.
69. 49	أَنَّ=muhakkak لَنَعْلَمُ=elbette biliyoruz وَإِنَّا=biz مِنْكُمْ=içinizdeki مُكَذِّبِينَ=yalanlayıcıları	İçinizde yalanlayanlar bulunduğunu şüphesiz bilmekteyiz.	İçinizde yalanlayanlar bulunduğunu Biz de bilmekteyiz.	Ve bakın, iğinizde onu yalanlayacaklarını bulunduğunu iyi biliriz:
69. 50	لَحَسْرَةٌ=hasrettir وَإِنَّهُ=doğrusu o عَلَى الْكَافِرِينَ=kâfirler için	Doğrusu Kur ân inkarcılar için bir üzüntüdür.	Ve muhakkak ki o; kafirler için bir üzüntüdür.	ama bu (red), şüphesiz, (Allah'ın vahyinin) doğruluğu(nu) inkar edenler için acı bir pişmanlık kaynağı olacaktır,
69. 51	الْيَقِين=kesin لَحَقَّ=gerçektir وَإِنَّهُ=ve O	O, şüphesiz kesin gerçektir.	Hiç şüphesiz ki o; kesin gerçektir.	çünkü o, mutlak hakikattir!
69. 52	بِاسْمِ=adını فَسَبِّح=öyleyse tesbih et رَبِّكَ=Rabbinin الْعَظِيم=ulu	Öyleyse ey insanlar! Çok büyük olan Rabbinin adını tesbih et.	Öyleyse Rabbin, o büyük adıyla tesbih et.	Öyleyse, kudret sahibi Rabbinin ismini yücelt!
70. 1	بِعَذَابٍ=azabı سَأَل=sordu سَائِل=bir soran وَاقِع=vuku bulacak	Bir isteyen, inecek azabı istedi.	İsteyen birisi, inecek azabı istedi.	Sorup araştırmak isteyen biri, (öteki dünyada) başa gelecek azabı sorabilir,
70. 2	لَهُ=onu لَيْس=yoktur لِلْكَافِرِينَ=kâfirler için دَافِع=def edecek	Kafirlerin başına; ki onu savacak yoktur.	O; kafirler içindir ve onu engelleyecek yoktur.	hakikati inkar edenlerin (başına). (Öyleyse, bil ki) hiçbir şey ona mani olamaz;
70. 3	ذِي=sahibi مِنَ اللَّهِ=Allah'tan الْمَعَارِج=yüksek makamların	Yükselme derecelerinin sahibi Allah'tandır.	Derecelere sahip, Allah katındandır.	(çünkü o,) Allah'tan (gelir,) katına yükselmenin birçok yolu olan (Allah'tan):

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
70.4	تَعْرُجُ=çıkarmak الْمَلَائِكَةُ=melekler فِي=içinde إِلَيْهِ=O'na وَالرُّوحُ=ve ruh مِقْدَارُهُ=miktarı كَانَ=olan بِیَوْمٍ=bir gün سَنَةً=yıl خَمْسِينَ=elli bin أَلْفَ	Melekler ve ruh, miktarı elli bin yıl süren bir gün içinde O'na yükselir.	Melekler de, ruh da miktarı elli bin yıl olan bir günde ona yükselip çıkarlar.	bütün melekler ve (insana bahşedilmiş olan) ilham O'na (bir günde) yükselir, uzunluğu elli bin yıl (gibi) süren bir günde.
70.5	فَاصْبِرْ=şimdi sen sabret صَبْرًا=bir sabırla جَمِيلًا=güzel	Şimdi sen güzelce sabret.	Öyleyse Sen, güzel güzel sabret.	Bu nedenle, (sen ey iman eden), bütün sıkıntılara sabırla katlan!
70.6	إِنَّهُمْ=onlar يَرَوْنَهُ=onu görüyor(lar) بَعِيدًا=uzak	Onlar onu uzak görüyorlar.	Doğrusu onlar; bunu uzak görüyorlar.	Bak, insanlar o (he-saba) uzak bir şey olarak bakıyorlar,
70.7	وَنَرَاهُ=biz ise onu görüyoruz قَرِيبًا=yakın	Biz ise onu yakın görüyoruz.	Biz ise; onu, yakın görmekteyiz.	ama Biz onu yakın görüyoruz!
70.8	تَكُونُ=olur السَّمَاءُ=gök كَالْمُهْلِ=erimiş maden gibi	O gün gök, erimiş bakır gibi olur.	O gün gök, erimiş maden gibi olur.	(Bu hesap,) göğün erimiş madene benzeyeceği Gün (vuku bulacak),
70.9	وَتَكُونُ=ve olur الْجِبَالُ=dağlar كَالْعِهْنِ=renkli yün gibi	Dağlar, atılmış renkli yün gibi olur.	Dağlar ise atılmış pamuk gibi.	ve dağların yün to-pakları gibi olacağı,
70.10	وَلَا يَسْأَلُ=ve sormaz حَمِيمٌ=dost حَمِيمًا=dostun halini	Dost dostun halini sormaz.	Hiç bir yakın bir yakınını sormaz.	ve hiç kimsenin arkadaşını(n durumunu) sormayacağı,
70.11	يُبَصِّرُونَهُمْ=birbirlerine gösterilirler يُودُ=ister الْمُجْرِمُ=suçlu olan لَوْ=keşke بِفِدْيَةٍ=fidye versin مِنْ عَذَابٍ=azabından (kurtarmak için) بِیَوْمِئِذٍ=o günün بَنِيهِ=oğullarını	birbirlerine gösterirler. Suçlu ister ki o günün azabından kurtulmak için fidye versin: oğullarını,	Yalnız birbirine gösterilirler. Suçlu kişi; o günün azabından kurtulmak için oğullarını feda etmek ister.	ama onların birbirlerinin gözü önünde olacaklar(ı gün): (çünkü,) her suçlu, o Gün çocuklarını feda ederek kendisini kurtarmak ister,
70.12	وَصَاحِبَتِهِ=ve eşini وَأَخِيهِ=ve kardeşini	eşini ve kardeşini,	Eşini ve kardeşini,	ve eşini ve kardeşini,
70.13	وَفَصِيلَتِهِ=tüm ailesini الَّتِي تُؤْوِيهِ=kendisini barındıran	kendisini barındıran, içinde yetiştiği tüm ailesini.	Kendisini barındırmış olan sülalesini.	ve kendisini himaye etmiş bütün akrabalarını,
70.14	وَمَنْ=ve bulunanları فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde جَمِيعًا=hepsini ثُمَّ=sonra يُنَجِّيهِ=kendisini kurtarsın	Ve yeryüzünde bulunanların hepsini versin de tek kendisini kurtarsın.	Ve yeryüzünde bulunan herkesi. Ki nihayet kendisini kurtarsın.	ve yeryüzünde yaşayan (başka) herkesi, onların tümünü; böylece yalnız kendini kurtarabilsin diye.
70.15	كَلَّا=hayır إِنَّهَا=şüphesiz O أَطْلَى=alevlenen bir ateştir	Hayır! O alevden bir ateştir.	Fakat ne mümkün, çünkü o; halis alevdir.	Ama hayır! (Onu bekleyen) tek şey alev saçan bir ateştir,
70.16	لِلشَّوَى=derileri نَرَاةً=kavurur soyar	Deriler kavurur, soyar.	Deriyi soyup kavurandır.	derisini kavuran (bir ateş)!
70.17	تَدْعُو=çağırır مَنْ أَدْبَرَ=sırtını döneni وَتَوَلَّى=ve yüz çevireni	Kendine çağırır; sırtını dönüp gider.	Yüz çevirip arkasına döneni çağırır.	O, (iyiye ve doğruya) sırtını dönenleri ve (hakikatten) uzaklaşanları kendine çeker,
70.18	فَأَوْعَى=biriktireni وَجَمَعَ=toplayıp	Mal toplayıp kasada yığanı.	Malını toplayıp kap içinde saklayanı da.	ve (servet) biriktirip, (onu öteki insanların elinden) alanları.
70.19	إِنَّ=doğrusu الْإِنْسَانَ=insan خُلِقَ=yaratılmıştır هَلُوعًا=hırslı (ve huysuz)	Doğrusu insan hırslı ve huysuz yaratılmıştır.	Gerçekten insan; hırsına düşün yaratılmıştır.	Gerçek şu ki, insan tatminsiz bir tabiata sahiptir.
70.20	إِذَا=zaman مَسَّهُ=kendisine dokunduğu الشَّرُّ=kötülük جَزُوعًا=sızlanır	Kendisine kötülük dokundu mu sızlanır.	Başına bir fenalık gelince, feryadı basandır.	(Kural olarak,) başına bir kötülük geldiği zaman sızlanmaya başlar,
70.21	وَإِذَا=zaman مَسَّهُ=dokunduğu الْخَيْرُ=hayır مَنُوعًا=eli sıkıdır	Kendisine hayır dokundu mu yoksullara yardım etmez..	Kendisine bir hayır dokununca da çok cimridir.	bir iyilik ile karşılaşınca da onu bencilce (sahiplenip başka insanlardan) uzak tutar.
70.22	إِلَّا=ancak bunun dışındadır الْمُصَلِّينَ=namaz kılanlar	Ancak namaz kılanlar bunun dışındadır.	Ancak namaz kılanlar müstesna.	Ancak namazda bilinci olarak Allah'a yönelenler böyle degildir,
70.23	الَّذِينَ هُمْ=onlar ki عَلَى صَلَاتِهِمْ=namazlarında دَائِمُونَ=daimdirler	Onlar ki: Namazlarını sürekli kılarlar aksatmazlar.	Onlar ki; namazlarında daimdirlere.	(ve) namazlarında devamlı ve kararlı olanlar;
70.24	وَالَّذِينَ=ve vardır فِي أَمْوَالِهِمْ=onların mallarında مَعْلُومٌ=belli حَقٌّ=bir hak (hisse)	Mallarında belli bir hisse vardır.	Ve onlar ki; mallarında belirli bir hak vardır;	ve şunlar: malları üzerinde (başkasının) hak sahibi olduğunu kabul edenler,
70.25	لِلسَّائِلِ=isteyenler için وَالْمَحْرُومِ=ve mahrumlar için	Saile ve mahruma.	Dilenen ve yoksula.	(yardım) isteyenlerin ve (hayatın güzel şeylerinden) yoksun bulunanların;
70.26	وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ=ve tasdik ederler الدِّينَ=ceza بِیَوْمٍ=gününü	Ceza gününü tasdik ederler.	Onlar ki; din gününü doğrularlar.	ve Hesap Günü'nü(n geleceğini) tasdik edenler;
70.27	وَالَّذِينَ هُمْ=ve onlar مِنْ عَذَابٍ=azabından رَبِّهِمْ=Rablerinin مُسْتَفِئُونَ=korkarlar	Rabblarının azabından korkarlar.	Ve onlar ki; Rabblarının azabından korkarlar.	ve Rablerinin azabına karşı korku ve saygı içinde bulunanlar,
70.28	إِنَّ=çünkü عَذَابُ=azabına رَبِّهِمْ=Rablerinin غَيْرُ مَأْمُونٍ=güven olmaz	Çünkü Rabblarının azabına güven olmaz.	Doğrusu onlar, Rabblarının azabından güvende değildirler.	zaten Rabbinin azabına karşı hiç kimse kendini (tam) bir güven içinde hissedemez;
70.29	وَالَّذِينَ هُمْ=ve onlar لِفُرُوجِهِمْ=ırzlarını حَافِظُونَ=korurlar	Irzlarını korurlar.	Ve onlar ki; mahrem yerlerini korurlar.	Ve iffetlerine karşı duyarlı olanlar,
70.30	إِلَّا=dışındadır عَلَى أَرْوَاحِهِمْ=eşleri مَا مَلَكَتْ=altında bulunanlar أَوْ=ya da فَاتَّهَمُ=ellerinin إِيمَانُهُمْ=onlar غَيْرُ مَلُومِينَ=kınanmazlar	Yalnız eşlerine ya da ellerinin altında bulunan cariyele karşı korumazlar. Bundan ötürü de onlar kınanmazlar.	Ancak eşleri ve sağ ellerinin malik oldukları müstesna. Doğrusu onlar, bunun için kınanacak değildirler.	eşleri; yani (nikah yoluyla) meşru şekilde sahip oldukları dışındada (isteklerini frenleyenler,) çünkü ancak o zaman hiçbir kınamaya uğramazlar,
70.31	فَمَنْ=ama kim ابْتَغَى=ararsa وَرَاءَ=ötesini فَأُولَئِكَ=onlar ذَلِكَ=bundan	Ama kim bundan ötesini ararsa, onlar sınırı aşanlardır.	Kim de bundan ötesini ararsa; işte onlar, haddi aşanların kendileridir.	ama o (sınır)ın ötesine geçmek isteyenler, gerçek haddi aşanlardır;

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
70. 32	لَا مَنَاتِيهِمْ=emanetlerini وَالَّذِينَ هُمْ رَاعُونَ=gözetirler وَعَهْدِهِمْ=ve ahidlerini	Emanetlerini ve ahidlerini gözetirler.	Ve onlar ki; emanetlerine ve ahidlerine riayet ederler.	emanetlere ve ahidlerine riayet edenler;
70. 33	بِشَهَادَاتِهِمْ=şahidliklerini وَالَّذِينَ هُمْ قَائِمُونَ=yaparlar وَالَّذِينَ هُمْ=ve onlar	Şahidliklerini yaparlar.	Ve onlar ki; şahidliklerini gereği gibi yaparlar.	ve şahitlik yaptıkları zaman kararlı duranlar;
70. 34	يُحَافِظُونَ=korurlar وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ=namazlarını	Namazlarını korurlar.	Ve onlar ki; namazlarını muhafaza ederler.	ve namazlarını (bütün dünyevi endişelerden) uzak tutanlar.
70. 35	فِي جَنَّاتٍ=cennetlerde وَالَّذِينَ هُمْ أُولَئِكَ=işte onlar مُكْرَمُونَ=ağırlanırlar	İşte onlar cennetlerde ağırlanırlar.	İşte bunlar; cennetlerde ikram olunanlardır.	İşte bunlardır (cennet) bahçeler(in)de ağırlanacak olanlar!
70. 36	الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenlere وَالَّذِينَ هُمْ مُهْطِعِينَ=koşuyorlar فَمَالِ=ne oluyor? قِيلَكَ=sana doğru	O nankörlere ne oluyor ki sana doğru koşuyorlar	O küfredenlere ne oluyor ki; gözlerini sana doğru dikip bakmaktadırlar.	O halde bu hakikati inkara şartlanmış olanlara ne oluyor ki senin önünde şaşkın vaziyette oraya buraya koşturuyorlar,
70. 37	وَعَنِ الشِّمَالِ=sağdan وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ الْيَمِينِ=soldan عَزِينَ=ayrı ayrı gruplar halinde	Sağdan, soldan, ayrı ayrı gruplar halinde gelip etrafını sarıyorlar.	Sağdan ve soldan halka halka olarak.	sağdan ve soldan kalabalıklar halinde (sana gelerek)?
70. 38	كُلُّ امْرِيٍّ=her biri وَالَّذِينَ هُمْ أَنْ يُدْخَلَ=sokulacağını مِنْهُمْ=onlardan جَنَّةً=cennetine نَعِيمٍ=nimet	Onlardan her biri, nimet cennetine sokulacağını mı umuyor yoksa?	Onlardan herkes Naim cennetine konulacağını mı umuyor?	Onların her biri (bu şekilde) bir esenlik bahçesine gireceğini mi sanıyor?
70. 39	خَلَقْنَاهُمْ=onları yarattık إِنَّا=biz كَلَّا=hayır يَعْلَمُونَ=bildikleri مِمَّا=şeyden	Hayır! Öyle şey yok. Aldatıcı akıbetten kurtulamazlar onlar. Biz onları bildikleri şeyden yarattık.	Hayır. Doğrusu Biz; onları, bilip durdukları şeyden yarattık.	Asla! Çünkü, Biz onları (çok iyi) bildikleri bir şeyden yarattık!
70. 40	أَقْسِمُ=yemin ederim ki وَالَّذِينَ هُمْ وَالْمَعَارِبِ=ve batıların وَالَّذِينَ هُمْ لَقَادِرُونَ=gücümüz yeter فَلَا=hayır	Yoo, doğuların ve batıların Rabbine yemin ederim ki bizim gücümüz yeter.	Doğuların ve Batıların Rabbına yemin ederim ki, şüphesiz Biz; gücü yetenleriz.	Evet! Bütün gündoğumu ve günbatımı noktalarının Rabbini (Bizim varlığımıza) tanıklık etmeye çağırırım; şüphesiz Biz muktediriz,
70. 41	عَلَى أَنْ نُبَدِّلَ=onları değiştirmeye وَالَّذِينَ هُمْ خَيْرًا=daha hayırlısıyla نَحْنُ=biz وَمَا=ve değiliz بِمَسْبُوقِينَ=önüne geçilecek	Onları, kendilerinden daha hayırlı olanlarla değiştirmeye. Bizim önümüze geçilmez.	Ki onların yerine kendilerinden daha iyilerini getirelim. Ve Biz, önüne geçilecekler de değiliz.	onları kendilerinden daha hayırlı (bir toplum) ile değiştirmeye. Çünkü Bizi (istediğimizi yapmaktan) alıkoyan hiçbir şey yoktur.
70. 42	يَخْضَوْنَ=dalsınlar وَالَّذِينَ هُمْ وَيَلْعَبُونَ=ve oynasınlar كَادَرًا=kavuşuncaya يَوْمَهُمْ=günlerine الَّذِي يُوعَدُونَ=kendilerine vadedilen	Bırak onları kendilerine vâ dedilen günlerine kavuşuncaya kadar dalsın oynasınlar.	Bırak onları, kendilerine vâdolan güne kavuşuncaya kadar dalıp oynasınlar.	O halde, bırak onları, kendilerine vaad edilen (Hesap) Günü ile karşılaşınca ya kadar boş konuşmalarla oyalansınlar ve (kelimelerle) oynayıp dursunlar;
70. 43	يَخْرُجُونَ=çıkarlar وَالَّذِينَ هُمْ سِرَاعًا=hızlı hızlı إِلَى=doğru كَانَهُمْ=onlar gibidirler يُوفِضُونَ=koşuyorlar نُصِبٍ=dikilenlere (putlara)	O gün kabirlerden hızlı hızlı çıkarlar. Onlar dikilen putlara yahut hedeflere doğru koşar gibi koşarlar.	O gün; onlar, dikili taşlara doğru koşuyorlarmış gibi, kabirlerden çabuk çabuk çıkarlar.	ki o Gün bir hedefe doğru yarışıyorlarmış gibi mezarlarından aceleyle fırlarlar,
70. 44	أَبْصَارُهُمْ=gözleri وَالَّذِينَ هُمْ ذَلَّةً=alçaklık وَالَّذِينَ هُمْ الْيَوْمَ=gün كَانُوا يُوْعَدُونَ=onlara vadedilen خَاشِعَةً=korkulu	Gözleri düşük, yüzlerini alçaklık bürümüş bir durumda. İşte onlara vaad edilen gün, bugündür.	Gözleri dönmüş, yüzlerini zillet bürümüş olarak. İşte bu; onlara vaad olunan gündür.	gözleri düşmüş, zillette duçar bir vaziyette; işte onlara defalarca haber verilen Gün...
71. 1	نُوحًا=Nuh'u وَالَّذِينَ هُمْ أَنْذِرُ=uyar إِلَى قَوْمِهِ=kavmine مِنْ قَبْلِ قَوْمِكَ=kavmini أَنْ يَأْتِيَهُمْ=onlara gelmeden عَذَابٍ=bir azab أَلِيمٍ=acı	Milletine can yakıcı bir azab gelmezden önce onları uyar diye Nuh' u milletine peygamber olarak gönderdik.	Doğrusu Biz; Nuh' u kavmine gönderdik. Kendilerine elim bir azab gelmezden önce kavmini uyar, diye.	Biz Nuh'u kendi toplumuna göndererek Başlarına şiddetli bir azap gelmeden halkını uyar! diye (emrettik).
71. 2	إِنِّي=şüphesiz ben وَالَّذِينَ هُمْ يَا قَوْمِ=ey kavmim نَذِيرٌ=bir uyarıcıyım أَكْمُ=sizin için مُبِينٌ=açık	O da şöyle dedi: «Ey milletim! Şüphesiz ben, size gönderilmiş apaçık bir uyarıcıyım.»	Dedi ki: Ey kavmim; şüphesiz ben, sizin için apaçık bir uyarıcıyım.	(Nuh) Ey halkım! diye seslendi, Ben sizin için açık bir uyarıcıyım,
71. 3	اللّٰهُ=Allah'a وَالَّذِينَ هُمْ أَنْ اعْبُدُوا=kulluk edin وَاتَّقَوْهُ=ve O'ndan korkun وَأَطِيعُوا=ve bana da itaat edin	Allah' a kulluk edin; ondan sakının ve bana itaat edin.	Allah' a ibadet edesiniz, O' ndan sakınasınız ve bana itaat edin, diye.	(yalnız) Allah'a kulluk etmeniz ve O'na karşı sorumluluk bilinci taşımanız (gerektiğini) bildiren bir uyarıcı). Şimdi bana kulak verin
71. 4	مِنْ=bir kısmını وَالَّذِينَ هُمْ لَكُمْ=sizin için يَغْفِرُ=bağışlasın دُنُوبَكُمْ=günahlarınızdan وَيُؤَخِّرَكُمْ=ve sizi ertelesin إِلَى=kadar إِنْ=zira مُسَمًّى=belli أَجَلٍ=bir süreye إِذَا=zaman اللّٰهُ=Allah'ın أَجَلٍ=süresi لَوْ=keşke لَا يُؤَخَّرُ=ertelenmez جَاءَ=geldiği تَعْلَمُونَ=bilenlerden كُنْتُمْ=olsaydınız	Ki Allah günahlarınızı size bağışlasın ve sizi belli bir süreye kadar ertelesin; doğrusu Allah' ın belirttiği süre gelince geri bırakmaz; keşki bilseniz.	Ta ki, günahlarınızı size bağışlasın ve sizi belli bir süreye kadar geciktirsin. Muhakkak ki Allah' ın süresi gelince geri bırakmaz. Keşki bilseydiniz.	ki Allah bir kısım günahlarınızı bağışlasın ve (yalnız O'na) malum olan bir zamana kadar size mühlet tansın; ama bilin ki Allah'ın belirlediği vade gelip çatığında hiçbir şekilde ertelenemez. Keşke bunu bilseydiniz!
71. 5	إِنِّي=ben وَالَّذِينَ هُمْ رَبِّ Rabbim دَعَوْتُ=davet ettim قَوْمِي=kavmimi أَلَيْلًا=gece وَنَهَارًا=gündüz	Nuh dedi ki: «Rabbim! Doğrusu ben, milletimi gece gündüz çağırırdım.»	Dedi ki: Rabbim; doğrusu ben, kavmimi gece gündüz davet ettim.	(Ve bir zaman sonra, Nuh) Ey Rabbim! dedi, Ben halkıma gece gündüz çağırda bulunuyorum,
71. 6	فَلَمْ يَزِدْهُمْ=onların artırmadı وَالَّذِينَ هُمْ دُعَائِي=benim davetim إِلَّا=başka bir şey فِرَارًا=kaçışlarından	Fakat benim çağırmam, sadece benden uzaklıklarını artırdı.»	Ne var ki benim davetim; sadece benden uzaklaşmalarını artırdı.	ama bu çağırım onları yalnızca (Senden) daha da uzaklaştırdı.
71. 7	وَأِنِّي=ve ben وَالَّذِينَ هُمْ كَلَّمَا=her nezaman دَعَوْتُهُمْ=onları davet ettimse لَهُمْ=onları لِتَغْفِرَ=bağışlaman için أَصَابِعُهُمْ=parmaklarını جَعَلُوا=koydular	Doğrusu ben senin onları bağışlaman için kendilerini her çağırışında, parmaklarını kulaklarına tıkadılar, elbiselerine büründüler, direndiler, büyüklendikçe büyü-	Doğrusu ben; Senin onları bağışlaman için kendilerini davet ettiğin her seferinde, parmaklarını kulaklarına tıkadılar, elbise-	Ve doğrusu, onlara bağışlayıcılığını göstereceğin ümidiyle ne zaman çağırda bulandıysam parmaklarını kulaklarına tıkadılar, (günahkarlık) giysilerine büründüler, daha fazla inada ka-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
فِي آذَانِهِمْ=kulaklarına وَاسْتَعْشَوْا=ve başlarına çektiler وَإِصْرُوْا=ve direttiler وَاسْتَكْبَرُوا=ve böbürlendiler اسْتَكْبَارًا=kibirle	yüklendiler.	ler, direndiler ve büyüklendikçe büyüklendiler.	pıldılar ve boş gururlarında (daha da) azgınlashılar.
71. 8 ثُمَّ=sonra إِنِّي=ben دَعَوْتُهُمْ=onları davet ettim اَاجِكْچَا=açıkça	Sonra, doğrusu ben onları açıkça çağırdım.	Sonra ben; onları gerçekten açıkça çağırdım.	Doğrusu, ben onları açık açık çağırdım;
71. 9 ثُمَّ=sonra إِنِّي=ben أَعْلَنْتُ=açıktan söyledim وَأَسْرَرْتُ=ve gizli söyledim لَهُمْ=onlara لَهُمْ=onlara إِسْرَارًا=sır olarak	Sonra onlara açıktan açığa, gizliden gizliye de söyledim.	Sonra onlara; açıktan açığa ve gizliden gizliye söyledim.	onlara açıktan tebliğ-de bulundum; (ayrıca) onlarla gizlice, özel olarak da konuştum;
71. 10 فَقُلْتُ=dedim اسْتَغْفِرُوا=mağfiret dileyin رَبِّكُمْ=Rabbinizden إِنَّهُ=çünkü O كَانَ غَفَّارًا=çok bağışlayandır	Dedim ki: «Rabbiniz’den bağışlanma dileyin; doğrusu O, çok bağışlayandır..	Dedim ki: Rabbinizden mağfiret dileyin. Muhakkak ki O Gâffar olandır.	ve dedim ki: Rabbinizden günahlarınızın bağışlanmasını dileyin, çünkü O, kuşkusuz bağışlayıcıdır!
71. 11 يُرْسِلِ=göndersin diye السَّمَاءَ=gökten عَلَيْكُمْ=üzerinize مِذْرَارًا=bol yağmur	Size gökten bol bol yağmur indirsın.»	Ta ki size, gökten bol yağmur salversin.	Size, hesapsız semavi nimetler yağdıracaktır,
71. 12 وَيُمِدُّكُمْ=ve size yardım etsin بِأَمْوَالٍ=mallarla وَيَجْعَلَ=ve versin وَبَنِينَ=ve oğullarla بَهْجَتٍ=bahçeler وَيَجْعَلَ=ve versin لَكُمْ=size لَكُمْ=size أَنْهَارًا=ırmaklar	Sizi, mallar ve oğullarla desteklesin; sizin için bahçeler var etsin, ırmaklar akıtsın.	Ve sizi mallar ve oğullarla desteklesin, sizin için bahçeler var etsin ve ırmaklar akıtsın.	dünyevi servet ve evlat vermek suretiyle size yardım edecek ve size bağlar bahçeler ihsan edecek ve akıp giden sular bağışlayacaktır.
71. 13 مَا لَكُمْ=size ne oluyor ki? لَا تَرْجُونَ=ummuyorsunuz لِلَّهِ=Allah için وَقَارًا=saygı	Ne oluyorsunuz ki Allah’a büyüklüğü yakıştıramıyorsunuz.	Ne oluyorsunuz ki siz, büyüklüğü Alla’a yakıştıramıyorsunuz?	Size ne oluyor ki Allah’ın büyüklüğünü kabul etmiyorsunuz,
71. 14 وَكَذَّ=oysa خَلَقَكُمْ=O sizi yarattı أَطْوَارًا=aşama aşama	Oysa sizi merhalelerden geçirerek O yaratmıştır.	Halbuki O; sizi merhalelerden geçirerek yaratmıştır.	sizi(n her birinizi) peşpeşe aşamalardan geçirerek yaratmanın O olduğunu gördüğünüz halde?
71. 15 أَلَمْ تَرَوْا=görmediniz mi? كَيْفَ=nasıl سَبْعَ=yedi يَسْبِغُ=Allah سَمَواتٍ=göğü طَبَاقًا=tabaka tabaka	Allah’ın, göğü yedi kat üzerine nasıl yarattığını görmez misiniz?	Görmediniz mi, Allah’ın göğü yedi kat olarak nasıl yarattığını?	Görmüyor musunuz Allah yedi göğü nasıl birbiriyle uyumlu yaratmıştır,
71. 16 وَجَعَلَ=ve yaptı الْقَمَرَ=Ay’ı نُورًا=bunların içinde وَجَعَلَ=ve yaptı الشَّمْسَ=güneşi سِرَاجًا=bir lamba	Aralarında Ay’a aydınlık vermiş ve güneşin ışık saçmasını sağlamıştır.	Aralarında aya aydınlık vermiş, güneşi bir kandil kılmıştır.	ve onların içine ay’ı (yansıyan) bir ışık olarak yerleştirmiş ve güneşi (ışık saçan) bir lamba yapmıştır?
71. 17 أَنْبَتَكُمْ=Allah وَاللَّهُ=Allah مِنَ الْأَرْضِ=yerden نَبَاتًا=bir bitki olarak	Allah sizi yerden bitirir gibi yetiştirmiştir.	Ve Allah; sizi, yerden ot bitirir gibi bitirmiştir.	Ve Allah sizi yerden (tedrici bir şekilde) yeşertip büyötmüştür; ve sonra sizi (öldükten sonra) ona geri döndürecek tir:
71. 18 ثُمَّ=sonra يُعِيدُكُمْ=geri çevirecektir فِيهَا=oraya وَيُخْرِجُكُمْ=ve tekrar çıkaracaktır إِخْرَاجًا=mükemmel çıkarışla	Sonra sizi oraya döndürür ve yine oradan çıkarır.	Sonra sizi; oraya döndürür ve sizi bir çıkarılışla çıkarır.	(daha sonra) sizi yeniden dirilterek tekrar ortaya çıkaracaktır.
71. 19 لَكُمْ=sizin için جَعَلَ=yaptı وَاللَّهُ=Allah بِسَاطًا=yeri الْأَرْضِ=bir sergi	(19-20) Yeryüzünde dolaşabilmeniz, orada yollar ve geniş geçitlerden geçebilmeniz için, onu size yayan O’dur.	Ve Allah; yeryüzünü sizin için bir döşek kılmıştır.	Ve Allah yeri sizin için genişçe yaymıştır
71. 20 لِسَلْكُوا=gidesiniz diye مِنْهَا=ondaki سُبُلًا=yollarda فِجَاجًا=geniş geniş	(19-20) Yeryüzünde dolaşabilmeniz, orada yollar ve geniş geçitlerden geçebilmeniz için, onu size yayan O’dur.	Geniş yollarında gezip dolaşasınız, diye.	ki üzerinde geniş yollardan yürüyüp geçebilirsiniz!
71. 21 دَعَا=dedi نُوحٌ=Nuh رَبِّ=Rabbim إِنَّهُمْ=onlar عَصَوْنِي=bana karşı geldiler وَاتَّبَعُوا=ve uydular مَالُهُ=malı لَمْ يَزِدْهُ=artırmayan إِلَّا=ancak (artıran) وَوَلَدَهُ=ve çocuğu خَسَارًا=ziyanını	Nuh dedi ki: «Rabbim doğrusu bunlar bana isyan ettiler. Ve malı, çocuğu kendisine sadece zarar getiren kimseye uydular.»	Nuh dedi ki: Rabbim doğrusu bunlar, bana isyan ettiler. Malı ve çocuğu kendisine sadece zarar getiren kimseye uydular.	Nuh, Ey Rabbim! diye ekledi, Onlar bana (tamamen) karşı çıktılar, zaten onlar serveti ve çocukları yüzünden hızla yok olmaya doğru giden kimselere uyarlar,
71. 22 وَمَكَرُوا=tuzaklar kurdular مَكَرًا=tuzaklarla كُبَرًا=büyük büyük	Birbirinden büyük düzenler kurdular.	Büyük büyük düzenler kurdular.	ve (Sana karşı) en korkunç tuzakları kurarlara,
71. 23 وَقَالُوا=dediler ki لَا تَذَرْنِ=bırakmayın وَلَا تَذَرْنِ=ve bırakmayın إِلَهُكُمْ=tanrılarınızı وَدًّا=Vedd’i وَوَلَا سَوَاعًا=ve Suva’ı وَوَلَا يَغُوثَ=ve Yeğus’u وَوَلَا يَعُوقَ=ve Ye’uk’u وَوَنَسْرًا=ve ve Nesr’i	İnsanlara ‘sakın tanrılarınızı bırakmayın, Ved, Suva, Yağus, Yeuk ve Nesr putlarından asla vazgeçmeyin’ dediler.	Ve dediler ki: Sakın tanrılarınızı bırakmayın. Vedd, Süva’, Yeğus, Yeuk ve Nesr’den asla vazgeçmeyin.	çünkü onlar (kendilerine uyanlara): ‘Tanrılarınızı hiçbir zaman terk etmeyin! Ne Vedd, ne Suva’, ne Yeğus, ne Ye’uk ve ne de Nesr’i terk etmeyin!’ demişlerdi.
71. 24 وَكَذَّ=andolsun أَضَلُّوا=yoldan çıkardılar كَثِيرًا=çoklarını وَلَا تَزِدْ=sen de artırma إِلَّا=başka bir şey الظَّالِمِينَ=o zalimlere ضَلَالًا=şaşkınlıktan	Böylece birçoğunu sapıttırdılar; Rabbim! Sen bu zalimlerin sadece şaşkınlığını arttır.	Böylece bir çoğunu sapıttırdılar. Zalimlere sapıklıktan başka bir şeyi artırma.	Onlar böylece çoğu kimseyi sapıttırdılar, o halde, Sen bu zalimlere yalnızca (özlem duydukları şeylerden) uzaklaşmalarını emret!
71. 25 مِمَّا=dolayı خَطِيئَاتِهِمْ=hatalarından أُغْرِفُوا=boğuldular فَأَدْخَلُوا=sokuldular نَارًا=ateşe فَلَمْ يَجِدُوا=ve bulamadılar لَهُمْ=kendilerine مِنْ دُونِ=başka اللَّهِ=Allah’tan أَنْصَارًا=yardımcılar	Onlar, günahları yüzünden suda boğuldular; ateşe sokuldular, kendilerine Allah’tan başka yardımcı bulamadılar.	günahlarından dolayı bunlar suda boğuldular, ateşe sokuldular ve Allah’tan başka yardımcı da bulamadılar.	Böylece onlar, günahları yüzünden (büyük bir tufanda) boğuldular ve (öteki dünyanın) ateşinde yanmaya mahkum edildiler; ve kendilerini Allah’a karşı koruyacak bir yardımcı bulamadılar.
71. 26 وَقَالَ=dedi ki نُوحٌ=Nuh رَبِّ=Rabbim عَلَى الْأَرْضِ=yeryüzünde لَا تَذَرْ=bırakma مِنَ الْكَافِرِينَ=kâfirlerden دَيَّارًا=tek kişi	Nuh dedi ki: «Rabbim! Yeryüzünde hiçbir kâfir bırakma.»	Nuh dedi ki: Rabbim; kâfirlerden yeryüzünde yurd tutan hiç bir kimse bırakma.	Ve Nuh, Ey Rabbim! diye yalvardı: Yeryüzünde bu hakikati inkar edenlerden hiç kimseyi bırakma:

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
71. 27 إِنَّكَ =çünkü sen إِنْتَذَرْتُهُمْ =onları bırakırsan يُضِلُّوْا =şaşırtırlar عِبَادَكَ =kullarını وَلَا يَلِدُوا =ve doğurmazlar إِلَّا =(olandan) başkasını فَاجِرًا =ahlaksız كَفَّارًا =inkârcı	Doğrusu sen onları bırakırsan kullarını saptırırlar, sadece ahlâksız ve çok inkarcıdan başkasını doğurup yetiştirmezler.	Çünkü Sen onları bırakırsan; kullarını saptırırlar. Kötüden ve öz kafirden başka da evlat doğurmazlar.	çünkü Sen onları bırakırsan, Sana kulluk edenleri hep saptır(maya çalış)ırlar ve yalnızca fesada ve inatla sürdürülen nankörlüğe sebep olurlar.
71. 28 بِئْسَ =Rabbim بِئْسَ =bağışla بِئْسَ =beni وَلَمْ يَنْصُرُوا =ve babamı-anamı وَلَمْ يَنْصُرُوا =ve kimseyi دَخَلَ =giren بَيْتِي =evime مُؤْمِنًا =inanarak وَلِلْمُؤْمِنِينَ =ve inanan erkekleri وَالْمُؤْمِنَاتِ =ve inanan kadınları وَلَا تَزِدِ =ve artırma الظَّالِمِينَ =zalimlerin إِلَّا =başka bir şey تَبَارًا =helakinden	Rabbim! Beni, anamı, babamı, evime inanmış olarak gireni, inanan erkek ve kadınları bağışla; zalimlerin de yalnız helâkini artır!	Rabbim; beni, anamı, babamı, inanmış olarak evime gireni, mü'min erkekleri ve mü'min kadınları bağışla. Zalimlerin de helakinden başka bir şeyini artırma.	Ey Rabbim! Bana, anneme, babama, evime mümin olarak giren herkese ve (dahası sonraki) bütün mümin kadınlara ve erkeklere bağışlayıcılığı göster ve zulüm işleyenleri her zaman helake uğrat!
72. 1 إِلَيَّ =bana أَوْحِيَ =vahyolundu قُلْ =de ki أَنَّهُ =gerçekten اسْتَمَعَ =Kur'an dinledikleri نَفَرٌ =bir topluluğun مِنَ الْجِنِّ =cinlerden فَقَالُوا =ve dedikleri إِنَّا =şüphesiz biz سَمِعْنَا =dinledik قُرْآنًا =bir Kur'an عَجَبًا =harikulade güzel	Ey Muhammed de ki: «Bana vahiy yolu ile bildirildi ki bir grup cin, Kur'ân'ı dinledi ve arkasından şöyle dedi: Biz harikulâde bir Kur'an dinledik.	De ki: Bana vahyolundu ki; cinlerden bir topluluk onu dinlemiş ve; doğrusu biz, hayrete düşüren bir Kur'an dinledik, demişlerdir.	De ki: Tanınmayan/bilinmeyen varlıklardan bir kısmının (bu ilahi kelama) kullak verdikleri ve sonra (arkadaşlarına şöyle) söyledikleri bana vahyedildi: 'Biz olağanüstü güzellikte bir hitabe dinledik,
72. 2 يَهْدِي =iletiyor إِلَى الرُّشْدِ =doğru yola وَلَنُؤْمِنَنَّ =inandık بِهِ =ona وَلَنُؤْمِنَنَّ =artık نُشْرِكُ =ortak koşmayacağız بِرَبِّنَا =Rabbimize أَحَدًا =hiç kimseyi	O doğru yola iletiyor. Hemen inandık ona. Artık Rabbimize hiçbir ortak koşmayacağız.	O, doğru yola iletiyor. Biz de ona iman ettik. Ve Rabbimize hiçbir şeyi şirk koşmayacağız.	doğru ile eğriyi ayırd etme bilincine bizi ulaştıran (bir hitabe); ve böylece ona iman ettik. Ve artık Rabbimizden başka kimseye asla ilahlık yakıştırmayacağız,
72. 3 وَأَنَّهُ =doğrusu O تَعَالَى =yücedir جَدُّ =şanı رَبِّنَا =Rabbimizin مَا اتَّخَذَ =O edinmemiştir صَاحِبَةً =eş وَلَدًا =ve çocuk	Rabbimiz yüceler yücesidir, ne eş ne evlat edinmemiştir.	Muhakkak ki Rabbimizin şanı yücedir. O; eş ve çocuk edinmemiştir.	çünkü (biliriz ki) Rabbimizin şanı yücedir: O, kendisine ne bir eş, ne de bir erkek çocuk edinmiştir!
72. 4 وَأَنَّهُ =gerçek şu ki كَانَ يَقُولُ =söylüyor سَفِيهًا =bizim beysiz عَلَى =hakkında اللَّهِ =Allah شَطَطًا =saçma şeyler	Meğer aramızdaki aptallar Allah hakkında asılsız sözler söylüyorlarmış.	Doğrusu bizim beynsizimiz; Allah'a karşı yalanlar söylüyor-muş.	Ve (şimdi öğreniyoruz ki) aramızdaki beynsiz (kişi), Allah hakkında asılsız şeyler söylüyordu,
72. 5 وَأَنَّا =biz ظَنَّنَا =sanmıştık أَن لَّنْ نَقُولَ =söylemeyeceklerini الْإِنْسُ =insanların وَالْجِنُّ =ve cinlerin عَلَى =karşı اللَّهِ =Allah'a كَذِبًا =yalan	Oysa biz insanların ve cinlerin Allah katında yalan sözler söyleyebileceklerine ihtimal vermiyorduk.	Doğrusu öyle zannettik ki; insanlar ve cinler Allah'a karşı asla yalan söylemezler.	ve ne insanın ne de (hiçbir) görünmez güçlere sığındığı (her zaman vaki) olurdu; ama bunlar yalnızca onların şaşkınlığını arttırdı.
72. 6 وَأَنَّهُ =doğrusu كَانَ =idi رَجَالٌ =bazı erkekler مِنَ الْإِنْسِ =insanlardan يَعُوذُونَ =sığınırldı مِنَ الْجِنِّ =cinlerden بِرَجَالٍ =bazı erkeklere فَرَادَوْهُمْ =ve onların artırırlardı رَهَقًا =şımarıklığını	Birtakım insanlar birtakım cinlere sığınır ve bu tutum onların sapıklıklarını artırır.	Doğrusu insanlardan bazı kimseler; cinlerden bir takım kimselere sığınırldı da onların azgınlıklarını artırır-lardı.	Gerçi bazı insanların (bu tür) görünmez güçlere sığındığı (her zaman vaki) olurdu; ama bunlar yalnızca onların şaşkınlığını arttırdı.
72. 7 وَأَنَّهُمْ =ve onlar da ظَنُّوا =sanmışlardı كَمَا =gibi ظَنْنَنُمُ =sizin sandığınız اللَّهِ =Allah'ın أَن لَّنْ يَبْعَثَ =diriltmeyeceğini أَحَدًا =hiç kimseyi	O sapık insanlar, tıpkı sizler gibi, Allah'ın hiç kimseyi yeniden diriltmeyeceğini sanmışlardır.	Doğrusu onlar da sizin sandığınız gibi, Allah'ın yeniden kimseyi diriltmeyeceğini sandılar.	O kadar ki, sizin (vakıtle) düşündüğünüz gibi, onlar da Allah'ın hiç kimseyi (yeniden) asla (elçi olarak) göndermeyeceğini düşünmeye başladılar.
72. 8 وَأَنَّا =biz لَمَسْنَا =dokunduk السَّمَاءَ =göğe فَوَجَدْنَاهَا =ve onu bulduk مُلْتَمِتًا =doldurulmuş حَرَسًا =bekçilerle شَدِيدًا =kuvvetli وَشُهَبًا =ve ışınlarla	Göğü yokladık, orayı sert bekçilerle ve göktaşları ile dopdoluy bulduk.	Doğrusu biz; göğü yokladık da, onu sert bekçiler ve alevlerle doldurulmuş bulduk.	Ve (zaman oldu) biz göğe uzandık ama onu güçlü muhafızlar ve alevlerle dolu bulduk,
72. 9 وَأَنَّا =ve biz كُنَّا نَقْعُدُ =otururduk مِنْهَا =onun مَقَاعِدَ =oturma yerlerinde فَمَنْ =artık kim لِلسَّمْعِ =dinlemeğe mahsus يَجِدُ =bulur الآنَ =şimdi يَسْتَمِعُ =dinlemek istese رَصْدًا =gözetleyen لَهُ =kendisini شِهَابًا =bir ışın	Daha önce göğün elverişli dinleme yerlerinde pusuya yatardık. Fakat şimdi hangimiz oranın seslerini işitmeye çalışsa kendisini bekleyen göktaşları ile karşılaşır.	Doğrusu biz; göğün dinlenebileceği bir yerinde oturmuştuk; ama şimdi kim onu dinleyecek olursa, kendisini gözetleyen bir alev buluyor.	halbuki onu(n gizlediği her sırrı) dinleyebileceğimiz (uygun) yerlere kurulmuştuk ve şimdi (veya başka zaman) onu dinlemeye çalışan herkes (aynı şekilde) kendisini bekleyen bir alev ile karşılaşacaktır!
72. 10 وَأَنَّا =ve biz لَا نَدْرِي =bilmiyoruz أَشَرُّ =kötülük mü أُرِيدَ =istendi بِمَنْ =bununla فِي الْأَرْضِ =yeryüzündekilere أَمْ أَرَادَ =yoksa - بِهِمْ =onları رَبُّهُمْ =Rableri رَشْدًا =doğruya iletmek	Acaba yeryüzündekiler için kötülük mü dleniyor, yoksa Rabbleri onlar hakkında iyilik mi diliyor, bunu bilmiyoruz.	Doğrusu biz bilmiyoruz; yeryüzünde onlara kötülük mü dlenmiştir, yoksa Rabbları onlara iyilik mi dilemiştir?	Ve (şimdi anladık ki) biz (yaratılmış varlıklar,) yeryüzünde yavaşyanlar için kötü bir akibetin hazırlanıp hazırlanmadığını, yahut Rablerinin onları doğru ile eğriyi ayırd etme bilinciyle donatmak isteyip istemediğini bilmiyoruz
72. 11 وَأَنَّا =bize gelince مِنَّا =bizden var الصَّالِحُونَ =iyiler de وَمِنَّا =ve bizden var دُونَ =başkası da ذَلِكَ =bundan كُنَّا =biz طَرَائِقَ =yollardayız فَقِدْدًا =çeşitli	Aramızda iyiler de var, bu düzeye erişememiş olanlar da var; farklı yollara ayrıldık.	Gerçekten aramızda salihler de vardır ve bundan aşağı olanlar da. Biz, türlü türlü yollara ayrılmışız.	tıpkı, içimizden bazıları (nasıl) dürüst ve erdemli olurken bazılarımızın da bunun (çok çok) aşağısında kaldı(ğını bilmediğimiz gibi). Biz her zaman birbirinden çok farklı yollar/yöntemler izledik.
72. 12 وَأَنَّا =biz ظَنَّنَا =anladık أَن لَّنْ نَعْجِزَ =aciz bırakamayacağımızı اللَّهِ =Allah'ı فِي الْأَرْضِ =yeryüzünde وَلَنُؤْمِنَنَّ =ve O'nu aciz bırakamayacağımızı هَرَبًا =kaçmakla da	Yeryüzünde Allah ile baş edemeyeceğimizi ve O'ndan kaçıp kurtulamayacağımızı kesinlikle anladık.	Doğrusu biz, yeryüzünde kalsak da Allah'ı aciz bırakamayacağımızı, kaçsak da O'nu asla aciz bırakamayacağımızı anladık.	Ve sonunda anladık ki yeryüzünde (hayat sürerken) Allah'a asla üstün gelemeyiz ve (yine anladık ki) (hayata) kaçarak da O'nun hükmünden kurtulamayız.
72. 13 وَأَنَّا =biz لَمَّا سَمِعْنَا =işitince الْهُدَى =yol gösteren (Kur'an)ı أَمَّنَّا =inandık بِهِ =ona فَمَنْ =kim يُؤْمِنُ =inanırsa بِرَبِّهِ =Rabbine فَلَا يَخَافُ =korkmaz بَخْسًا =eksik verilmesinden وَلَا =ne de	Biz doğru yola ileten Kur'ân'ı işittir işitmez ona inandık. Kim Rabbine inanırsa ne haksızlığa uğramaktan ve ne zora koşulmaktan korkar.	Doğrusu biz, hi-dayeti işittiğimizde ona inandık. Kim Rabbine iman ederse; o, ecrinin eksiltilmesinden ve kendisine haksızlık edilmesin-	Bu nedenle, (Allah'ın) rehberliği(ne çağır)ı duyar duymaz ona inanmaya başladık. Rabbine inanan kimse hiçbir zaman ziyan veya haksızlığa uğrama korkusu duymaz.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
72. 14 وَأَنَا=ve biz مِنَّا=bizden وَمِنَّا=ve bizden الْمُسْلِمُونَ=Müslümanlar var الْقَاسِطُونَ=doğru yoldan sapanlar var فَمَنْ=kimler أَسْلَمَ=Müslüman olursa فَأُولَئِكَ=işte onlar تَحَرَّوْا=aramışlardır رَشَدًا=doğru yolu	Aramızda Müslümanlar olduğu gibi gerçeğe sırt çevirenler de var. Müslüman olanlar, doğruyu arayıp bulanlardır.	İçimizden teslim olanlar da vardır, kendilerine yazık edenler de. Kim teslim olursa; işte onlar, doğru yolu aramış olanlardır.	Ama içimizde kendilerini Allah'a teslim edenler bulun(duğu doğrudur, tıpkı kendilerini zulme kaptıranlar bulunduğu gibi. Kendilerini Allah'a teslim edenler doğru ile eğriyi ayırd etme bilincine ulaşanlardır;
72. 15 وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ=hak yoldan sapanlar ise فَكَانُوا=olmuşlardır لِجَهَنَّمَ=cehenneme حَطَبًا=odun	Gerçeğe sırt çevirenler ise cehennem odunlarıdır.	Kendilerine yazık edenlere gelince; onlar da cehenneme odun oldular.	ama kendilerini zulme kaptıranlar yalnızca cehennem (ateşi) için yakıt oldular!"
72. 16 وَأَنْ لَّوِ اسْتَقَامُوا=gitselerdi عَلَى الطَّرِيقَةِ=yolda doğru غَدَقًا=bol مَاءً=su ile لَأَسْقِيَنَّهُمْ=onları sulardık	Eğer onlar doğru yola girselerdi kendilerine gürül gürül su sunardık.	Şayet onlar, yol üzerinde istikameti bulmuş olsalardı; onlara bol bol su içirirdik.	Öyleyse, (bilin ki) onlar, (çağrımızı duyanlar,) şaşmadan (doğru) yoldan gidecek olurlarsa kendilerine sınırsız nimetler yağdırıcağız,
72. 17 لِنَفْتِنَهُمْ=onları sınavalım diye فِيهِ=onunla يُغَرِّضُ=yüz çevirirse وَمَنْ=ve kim رَبِّهِ=Rabbini عَنْ ذِكْرِ=anmaktan عَذَابًا=bir azaba يَسْأَلُكَ=onu sokar صَعَدًا=alt eden	Böylece onları sınavdan geçirirdik. Kim Rabbini anmaktan vazgeçerse gittikçe artan ağır azaba çarptırılır.	Ki onları bununla tecrübe edelim. Kim Rabbinin zikrinden yüz çevirirse; onu, gittikçe artan bir azaba uğrattır.	ve onları bu yolla deneyeceğiz çünkü Rabbini anmaktan uzaklaşanı Allah, en şiddetli azaba uğrattır.
72. 18 وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ=mescidler فَلَا تَدْعُوا=yalvarmayın اللَّهُ=Allah'a mahsustur أَحَدًا=hiç kimseye الله=Allah مَعَ=ile beraber	Mescidler, camiler Allah içindirler. Öyleyse oralarda Allah'ın yanısıra başkasına yalvarmayınız.	Muhakkak ki mescidler, Allah içindir. Öyleyse Allah ile beraber başkasına ibadet etmeyin.	Ve (bilin ki) kulluk (yalnızca) Allah'a mahsustur. O halde Allah'ın yanısıra başka hiç kimseye yalvarıp yakarmayın!
72. 19 عَبْدٌ=kulu وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ=kalktığında يَدْعُوهُ=O'na yalvarınca الله=Allah'ın كَانُوا=nerdeyse يَكُونُونَ=oluyorlardı عَلَيْهِ=onun üzerine لَبَدًا=üşüşüp keçe gibi birbirlerine geçecek	Allah'ın kulu Muhammed, Rabbine yalvarmaya durunca müşrikler birbirlerine abanarak keçe gibi çevresini sararlardı.	Doğrusu Allah'ın kulu, kalkıp O'na yalvarınca; neredeyse çevresinde keçe gibi oluyorlardı.	Ama ne zaman Allah'ın bir kulu O'na ibadet etmek için ayağa kalksa, o (hakkı inkar edenler) hep birlikte etrafını telaşla kuşatırlardı.
72. 20 أَدْعُو=yalvarırım إِنَّمَا=ben ancak قُلْ=de ki وَلَا أَشْرِكُ=ve ortak koşmam رَبِّي=Rabbime أَحَدًا=hiç kimseyi بِهِ=O'na	De ki: «Ben sırf Rabbime yalvarırım, O'na hiç kimseyi ortak koşmam.»	De ki: Ben; ancak Rabbıma yalvarırım. Ve O'na hiç kimseyi ortak koşmam.	De ki: Ben yalnız Rabbime yalvarırım ve O'ndan başka hiç kimseye ilahlık yakıştırmam.
72. 21 قُلْ=de ki إِنِّي=ben لَا أَمْلِكُ=sahip değilim وَلَا=ne de ضَرًّا=zarar كُنْ=size (vermeye) رَشَدًا=akıl	De ki: «Ben size ne zarar verebilirim ve ne de fayda sağlayabilirim.»	De ki: Ben; size zarar vermeye de, iyilik yapmaya da muktedir değilim.	De ki: Size zarar vermek yahut doğruyu eğriden ayırd etme bilinciyle sizi donatmak benim elimde değildir.
72. 22 قُلْ=de ki إِنِّي=beni لَنْ يُجِيرَنِي=kurtaramaz أَحَدٌ=hiç kimse الله=Allah'dan وَلَنْ أَجِدَ=ve bulamam مِنْ دُونِهِ=ondan başka مُلْتَحِدًا=sığınacak kimse	De ki: «Hiç kimse beni Allah'ın elinden kurtaramaz; ben O'nun dışında hiçbir sığınak bulamam.»	De ki: Doğrusu kimse beni, Allah'a karşı savunamaz. Ve ben, O'ndan başka bir sığınak da bulamam.	De ki: Gerçek şu ki hiç kimse beni Allah'a karşı koruyamazdı ve O'ndan kaçıp saklanacak hiçbir yer bulamazdım,
72. 23 إِلَّا=sadece (yapabileceğim) بَلَاغًا=duyurmaktır وَرِسَالَاتِي=ve O'nun elçiliğidir الله=Allah'a مِنْ=Allah'tan وَمَنْ=artık kim يَعِصِ=baş kaldırırsa وَرَسُولُهُ=ve Elçisine فَإِنَّ=şüphesiz نَارَ=ateşi لَهُ=ona vardır جَهَنَّمَ=cehennem فِيهَا=içinde أَبَدًا=ebedi خَالِدِينَ=sürekli kalacağı	Benim görevim, sadece Allah'tan gelen direktifleri, O'nun mesajını duyurmaktır. Allah'a ve Peygamber'e başkaldıranları, içinde sürekli kalacakları cehennem ateşi bekliyor.	Benim vazifem; ancak Allah katından olanı ve O'nun risaletlerini tebliğ etmektir. Kim, Allah'a ve Rasulüne isyan ederse; muhakkak ki onun için, cehennem ateşi vardır. Orada ebediyen kalacaklardır.	eğer Allah'ın mesajlarını ve O'ndan (bana ulaşan aydınlığı dünyaya) duyurmamış olsaydım. Allah'a ve Elçisi'ne isyan edenlere gelince, şüphe yok ki onları içinde sonsuza dek kalacakları cehennem ateşi beklemektedir.
72. 24 حَتَّى=nihayet إِذَا=zaman رَأَوْا=gördükleri يُوعَدُونَ=kendilerine vadedilen مَا=şeyi فَسَيَعْلَمُونَ=bileceklerdir مَنْ=kimin يُؤْعَدُونَ=daha zayıftır نَاصِرًا=yardım edeni أَضْعَفُ=daha azdır وَأَقْلُ=ve daha azdır عَدَدًا=sayıcı	Onlar kendilerine yönelik tehditlerin somut olarak gerçekleştiğini gördüklerinde hangi tarafın destek bakımından zayıf ve sayıca az olduğunu anlayacaklardır.	Nihayet kendilerine vaadedilenleri gördükleri zaman, kimin yardımcısının daha zayıf ve sayıca daha az olduğunu bileceklerdir.	(Öyleyse bırak,) önceden uyarıldıkları (akibet) görecekleri an gelinceye kadar (beklesinler), o zaman anlayacaklar kim, hangi (tür) insan daha çaresiz ve daha kimsesizdir!
72. 25 قُلْ=de ki إِنْ أَذْرِي=bilmem أَقْرَبُ=yakın mıdır? مَا تُوعَدُونَ=size söylenen şey أَمْ يَجْعَلُ=onun için لَهُ=yoksa koyacak mıdır? رَبِّي=Rabbim أَمَدًا=uzun bir süre	De ki: «Size yönelik tehdit yakın mıdır, yoksa Rabbim onun için uzun bir vade mi belirlemiştir, bilmiyorum.»	De ki: Size vaadedilen yakın mıdır, yoksa Rabbim onu uzun süreli mi kılmıştır bilemiyorum.	De ki: Önceden uyarıldığının bu (akibet)in yakın olup olmadığını yahut Rabbimin onun için uzun bir vade koyup koymadığını bilemem.
72. 26 عَالِمٌ=bilendir الْغَيْبِ=gaybı فَلَا يُظْهَرُ=göstermez أَحَدًا=kimseye عَلَى غَيْبِهِ=gizli bilgisini	Gaybın bilgisi O'nun tekelindedir. O gaybın sırlarını hiç kimseye açmaz.	Gaybı bilendir. Gaybını kimseye açıklamaz.	(Yalnız) O bilir yaratılmışların kavrayış sınırlarının ötesindeki ve hiç kimseye açmaz Kendi erişilmez derinlikteki sırlarını,
72. 27 إِلَّا=ancak (gösterir) مَنْ ارْتَضَى=razı olduğu فَأَنَّهُ=çünkü O مِنْ رَّسُولٍ=elçiye يَسْأَلُ=sevk eder مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ=önüne وَمِنْ خَلْفِهِ=ve arkasına رَصَدًا=gözetleyiciler	Bu sırları sadece seçtiği peygamberlerine açar. Onların önlerinden ve arkalarından gözçüler, korucular salar.	Ancak beğenip seçtiği bir peygamber müstesnadır. Çünkü onun önünden ve ardından gözçüler koyar.	seçmekten hoşnutluk duyduğu elçisi hariç. O zaman Allah hem onun gözü önüne serilmiş olan her konuda, hem de aklının ermeyeceği her alanda onu gözetlemek için (semavi güçler) gönderir;
72. 28 لِيَعْلَمَ=bilsin diye قَدْ أَبْلَغُوا=duyurduklarını رَبَّهُمْ=Rablerinin رِسَالَاتِ=risaletini وَأَخَاطَ=ve kuşatmıştır بِمَا=herşeyi	Böylece onların, Rablerinin mesajlarını insanlara duyurduklarını belirler. O onların du-	Ta ki Rabblarının risaletlerini, gerçekten tebliğ etmiş olduklarını bilsin. Onların	böylece bu (elçi)lerin tebliğ ettikleri şeyin (yalnızca) Rablerinin mesajları olduğunu açıkça gösterir, çün-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
وَأَحْصَىٰ=ve saymıştır لَدَيْهِمْ=onlarda bulunan عَدَدًا=bir bir كُلَّ شَيْءٍ=herşeyi	rumlarını ve tutum- larını bilgisi ile ku- şatmış, herşeyi bir bir saymıştır.	yaptıklarını ku- şatmış ve her şeyi bir sayı ile saymıştır.	kü onların (söyleyebi- lecekleri) her şeyi (bilgisi ile) kuşatan O'dur; ve (mevcut olan) her şeyi bir bir hesaplayandır.
73. 1 يَا أَيُّهَا الْمَرْمِلُ=örtüsüne bürünen ey=يا أَيُّهَا	Ey örtüye bürüne- rek saklanan Mu- hammed,	Ey örtüsüne bü- rünen;	Ey örtülere bürünen (insan)!
73. 2 إِلَّا=yalnız اللَّيْلِ=geceleyin قُمْ=kalk قَلِيلًا=birazında	Geceleyin biraz uyuduktan sonra kalk	Gecenin birazı müstesna kalk.	Gece biraz ilerleyince (namaz için) kalk;
73. 3 انْقُصْ=eksilt أَوْ=yahut نِصْفَهُ=onun yarısında قَلِيلًا=biraz مِنْهُ=bundan	Gecenin yarısında uyanık ol, ya bu miktarı biraz eksilt	Yarısından veya ondan biraz ek- silt.	gece yarısı -biraz ön- ce
73. 4 وَرَتِّلْ=ve oku عَلَيْهِ=bunu زِدْ=artır أَوْ=veya الْقُرْآنُ=Kur'an تَرْتِيلًا=ağır ağır	Ya da artır da ağır ağır Kur'an oku.	Yahut biraz artır ve Kur'an'ı ya- vaş yavaş oku.	ya da sonra- (kalk) ve ağır ağır, duyarak Kur'an oku.
73. 5 سَنَلْقِيْ=bırakacağız إِنَّا=doğrusu biz عَلَيْكَ=senin üzerine ثَقِيلًا=ağır قَوْلًا=bir söz	Çünkü biz sana sorumluluğu ağır bir söz indireceğiz.	Muhakkak ki Biz; sana, ağır bir söz vahyedece- ğiz.	Biz sana (sorumlulu- ğu) ağır bir mesaj tevdî edeceğiz;
73. 6 اللَّيْلِ=gece كَالْمِثْقَالِ=kalkmak نَاسِئَةً=gerçekten إِنَّ=gerçekten وَطَنًا=tesirli أَشَدُّ=daha هِيَ=o فِيْلَا=söz وَأَقْوَمُ=ve daha sağlamdır	Kuşkusuz gece ibadeti, gündüze göre daha zor, fa- kat sözü daha etki- lidir.	Muhakkak ki ge- ce kalkışı, daha tesirli ve o za- man okumak daha elverişlidir.	(ve) gerçek şu ki, ge- ce vakti zihin daha zinde ve güçlü olur ve okuma daha da ber- raklaşır,
73. 7 إِنَّ=çünkü أَنَّ=senin vardır فِي النَّهَارِ=gündüzde سَبْحًا=uğraşacağın şeyler طَوِيلًا=uzun süre	Çünkü gündüzleri, seni uzun uzun uğ- raştıracak işlerin vardır.	Muhakkak ki gündüzde; seni, uzun uzun alıko- yacak işler var- dır.	halbuki gündüzleri seni meşgul edecek yığınla iş var,
73. 8 رَبِّكَ=Rabbinin اسْمَ=adını وَأَذْكُرْ=ve an وَتَتَّبِعْ=ve yönel إِلَيْهِ=O'na تَتَّبِعِيْلًا=bütün gönlünle	Rabbinin adını an, bütün varlığıyla O'na yönel!	Rabbinin adını zikret, her şeyi bırakıp yalnız O'na yönel.	ama (hem gece hem gündüz) Rabbinin adını an ve bütün varlığıyla kendini O'na ada.
73. 9 الْمَشْرِقِ=doğunun رَبِّ=Rabbidir إِلَهَ=tanrı يَا=yoktur وَالْمَغْرِبِ=ve batının هُوَ=O'ndan إِلَّا=başka فَاتَّخِذْهُ=yalnız O'nu edin وَكَيْلًا=vekil	O doğunun da, ba- tının da Rabbidir, O'ndan başka ilah yoktur. O halde tek dayanağın O ol- sun.	Doğunun ve Ba- tının Rabbidir. O'ndan başka ilah yoktur. Öy- leyse onu vekil edin.	(O'dur) doğunun ve batının Rabbi; O'ndan başka tanrı yoktur. Öyleyse, kaderini be- lirleme gücünü yalnız O'na izafe et,
73. 10 وَأَصْبِرْ=sabret عَلَى=onların dediklerine مَا يَقُولُونَ=onların dediklerine وَاهْجُرْهُمْ=ve onlardan ayrıl هَجْرًا=bir ayrılışla جَمِيلًا=güzel	Müşriklerin senin için dediklerine sabret, yarıları- ndan nazik bir şe- kilde ayrıl.	Onların söyledik- lerine sabret ve yanlarından gü- zellikle ayrıl.	halkın (senin aleyhin- de) söyleyebileceği her şeye sabırla kat- lan ve onlardan uy- gun şekilde uzaklaş.
73. 11 وَذَرْنِي=beni yalnız bırak أُولِي=sahibi وَالْمُكْذِبِينَ=ve yalanlayıcıları وَمَهْلُهُمْ=ve onlara mühlet ver النَّعْمَةَ=nimet قَلِيلًا=biraz	Ayetlerimi yalanla- yan o zenginlerin işini bana bırak, onlara biraz süre tanı.	Nimet sahibi olan o yalancıla- rı Bana bırak. Ve onlara biraz mühlet ver.	Ve nimet içinde ol- dukları halde (Al- lah'tan geldiğini umursamadan) haki- kati yalanlayanları Bana bırak; onlara bir süre daha dayan:
73. 12 لَدَيْنَا=bizim yanımızda vardır أَنكَالًا=bukağılar وَجَحِيمًا=ve cehennem	Çünkü bizim ya- nımızda ağır zin- cirler ile cehennem vardır.	Muhakkak ki ka- tımızda, ağır bo- yunduruklar ve cehennem var.	çünkü, Katımızda ağır prangalar ve ya- kıcı bir alev (onları beklemektedir),
73. 13 وَوَطَعَامًا=ve bir yiyecek var ذَا غُصَّةٍ=boğazı tırmalayan وَعَذَابًا=ve bir azab var أَلِيمًا=acı veren	İnsan boğazından geçmez yiyecekler ile acıklı azap var- dır.	Boğazı tıkayan bir yiyecek ve elim bir azab var.	boğaza takılan yiye- cek ve şiddetli bir azap,
73. 14 الْأَرْضُ=yer تَرْجُفُ=sarsılır وَيَوْمَ=o gün وَوَالْجِبَالُ=ve dağlar وَوَالْجِبَالُ=dağlar كَثِيرًا=kum yığınları مَهِيلًا=dağılan	O gün yer ve dağ- lar şiddetle sarsılır, dağlar gevşek kum yığınlarına dönü- şür.	O gün; yeryüzü ve dağlar sarsı- lır. Ve dağlar yumuşak kum yığını haline ge- lir.	yeryüzünün ve dağla- rın sarsılacağı ve (parçalanarak) savru- lan bir kum yığını ha- line geleceği o Gün!
73. 15 إِنَّا=doğrusu biz أَرْسَلْنَا=gönderdik رَسُولًا=bir elçi شَاهِدًا=tanıklık edecek عَلَيْكُمْ=aleyhinize كَمَا=gibi أَرْسَلْنَا=gönderdiğimiz إِلَى فِرْعَوْنَ=Fir'avn'a رَسُولًا=bir elçi	Ey insanlar, biz nasıl Firavuna bir peygamber gön- derdiysek size de davranışlarınızı yakından gözleye- cek bir peygamber gönderdik.	Doğrusu Biz; Fi- ravun'a bir pey- gamber göndere- diğimiz gibi, size de üzerinize şe- hadet edecek bir peygamber gön- derdik.	Bakin (ey insanlar!) Firavun'a bir elçi gönderdiğimiz gibi si- ze de karşınızda ha- dikate tanıklık yap- cak bir elçi gönderdik.
73. 16 فَعَصَى=karşı geldi فِرْعَوْنُ=Fir'avn الرَّسُولَ=elçiye فَأَخَذْنَاهُ=biz de onu yakaladık أَخْذًا=bir yakalayışla وَبَيْلًا=ağır	Firavun, gönderdi- ğimiz peygambere karşı geldi de ken- disini sert bir şekil- de yakalayiverdik.	Fakat Firavun, o peygambere is- yan etti. Biz de onu ağır bir ya- kalayışla yaka- ladık.	Ve Firavun elçiye is- yan etti, bunun üzeri- ne Biz de onu kahre- dici bir tutuşla kısıv- rak yakaladık.
73. 17 فَكَيْفَ=peki nasıl? تَتَّقُونَ=kendinizi kurtaracaksınız إِنْ كَفَرْتُمْ=inkâr ederseniz يَوْمًا=o günden يَجْعَلُ=yapan الشَّيْبَا=çocukları الْوِلْدَانَ=ihtiyar	Eğer kafir olursa- nız, çocukların saçlarını anında ağartan o günün dehşetinden paça- yı nasıl kurtara- caksınız?	Eğer küfreder- seniz; gençleri yaşlı kılan bir günden nasıl ko- runabileceksi- niz?	Öyleyse, hakikati ka- bul etmeye yanaş- mazsanız, çocukların saçlarını ağartan o Gün kendinizi nasıl koruyacaksınız,
73. 18 السَّمَاءِ=gök مُنْفَطِرٌ=yarılır بِهِ=onun sebebiyle كَانَ=olmuştur وَعْدُهُ=O'nun vaadi مَفْعُولًا=mutlaka yapılmıştır	O günün dehşetini- den gökler parça- lanacaktır. Allah'ın sözü kesinlikle ye- rine gelir.	Gök, onunla ya- rılmış ve O'nun vaadi yerini bul- muştur.	göklerin paramparça olacağı, (ve) Allah'ın (yeniden diriltme) va- adinin gerçekleşeceği (Gün)?
73. 19 إِنَّ=şüphesiz هَذِهِ=bu تَذَكُّرَةً=bir öğüttür أَتَّخِذْ=tutar فَمَنْ شَاءَ=dileyen إِلَى رَبِّهِ=Rabbine varan سَبِيلًا=bir yol	Bu söylenenler bir öğüttür. Dileyen, Rabbine erdirecek yolu tutar.	Muhakkak ki bu; bir öğüttür. Dile- yen, Rabbina doğru bir yol edinir.	Bu, şüphesiz, bir öğüt ve uyardır. Öyleyse, dileyen Rabbine ulaş- tıran yola koyulsun!
73. 20 إِنَّ=şüphesiz رَبِّكَ=Rabbin يَعْلَمُ=biliyor أَدْنَى=daha azında أَنَّكَ=senin تَقُومُ=kalktığını مِنْ ثَلَاثِي=üçte ikisinden اللَّيْلِ=gecenin	Senin ve bazı ar- kadaşlarının, ge- cenin ya üçte ikisi- ne yakın bölümünü ya yarısını ya da	Şüphesiz ki Rabbin; senin, gecenin üçte iki- si, yarısı ve üçte biri içinde kalktı-	(Ey Peygamber!) Rabbin, senin ve be- raberindekilerin ge- cenin üçte ikisini, ya- hut yarısını, yahut üç-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
وَنَصْفَهُ=ve yarısında وَثَلَّثَهُ=ve onun üçte birinde وَطَافَهُ=bir topluluğun da مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ=seninle beraber bulunanlardan وَاللَّيْلَ=geceyi يُقَدِّرُ=Allah وَالنَّهَارَ=ve gündüzü عِلْمٌ=bildi أَنْ لَّنْ تُحْصُوهُ=sizin onu sayamayacağınızı عَلَيْكُمْ=sizi bu yüzden affetti فَاقْرَءُوا=artık okuyun مَا تَيَسَّرَ=kolayınıza geleni مِنَ الْقُرْآنِ=Kur'an'dan عِلْمٌ=bilmiştir أَنْ سَيَكُونُ مِنْكُمْ=bulunacağını içinizden وَمَرْضَى=hastalar وَآخَرُونَ=ve başka kimseler يَضْرِبُونَ=gezip فِي الْأَرْضِ=yeryüzünde يَبْتَغُونَ=arayan مِنْ فَضْلِ=lütfunu وَاللَّهِ=Allah'ın وَآخَرُونَ=ve başka insanlar يُقَاتِلُونَ=savaşan فِي سَبِيلِ=yolunda اللَّهُ=Allah فَاقْرَءُوا=onun için okuyun مَا تَيَسَّرَ=kolayınıza geleni مِنْهُ=O'ndan وَأَقِيمُوا=ve kılın الصَّلَاةَ=namazı وَأَتُوا=ve verin الزَّكَاةَ=zekatı وَأَقْرِضُوا=ve borç verin اللَّهُ=Allah'a فَقَرْضًا=bir borçla حَسَنًا=güzel وَمَا تَقْدِمُوا=ve verdiklerinizi لَا تُفْسِدُمْ مِنْ خَيْرٍ=kendiniz için hayırdan اللَّهُ=Allah عِنْدَ=katında تَجِدُوهُ=bulacaksınız هُوَ=o خَيْرًا=daha hayırlıdır وَأَعْظَمَ=ve daha büyüktür أَجْرًا=mükâfatça وَأَسْتَغْفِرُوا=mağfiret dileyin اللَّهُ=Allah'tan إِنْ=şüphesiz اللَّهُ=Allah غَفُورٌ=çok bağışlayan رَحِيمٌ=çok esirgeyendir	üçte birini ibadetle geçirdiğinizi Rabbin biliyor. Gece-nin ve gündüzün sürelerini belirleyen Allah'tır. O bu gece ibadetinein temposuna dayanamayacağınızın farkındadır. Bundan böyle kolayınıza gelecek kadar Kur'an okuyunuz. Aranızda hastalar olacağını, bir bölümünüzün Allah'ın lutfettiği ge-çim payını elde edebilmek için yeryüzünde ora-dan oraya koştu-ğunu, bir bölümünüzün de O'nun yolunda savaştığını Allah biliyor. Öyleyse kolayınıza gelecek kadar Kur'an okuyunuz. Namazı kılınız, zekatı veriniz, gönüllü olarak ve karşılık beklemeksizin Allah'a borç veriniz. Kendiniz için yaptığınız hayırları ilerde Allah katında daha yararlı ve daha büyük ödüllü olarak bulursunuz. Allah'tan af dileyiniz. Hiç kuşkusuz Allah bağışlayıcı ve merhametlidir.	ğını bilir. Seninle beraber olan bir topluluğun da. Gece ve gündüzü Allah, takdir eder. Sizin onu sayamayacağı-nızı bildiğinden tevbenizi kabul etmiştir. Öyleyse Kur'an'dan kolayınıza geleni okuyun. İçinizden hasta olacakları, Allah'ın lutfundan aramak üzere yeryüzünde dolaşacak olanları ve Allah yolunda savaşacak olanları şüphesiz ki Allah bilir. O halde ondan kolayınıza geleni okuyun, namazı kılın, zekatı verin ve Allah'a güzel bir ödünç verin. Kendiniz için hayırdan ne takdim ederseniz; Allah katında onu mü-kafat bakımından daha büyük ve daha hayırlı olarak bulursunuz. Ve Allah'tan mağfiret dileyin. Muhakkak ki Allah; Gafur'dur, Rahim'dir.	te birini (namaz için) uyanık geçirdiğini bilir. Gecenin ve gündüzün ölçüsünü koyan Allah, sizin onu küçümsemeyeceğini-zini bilir ve bu sebeple O rahmetiyle size yaklaşıp. O halde Kur'an'ın kolayca okuyabileceğiniz kadarını okuyun. Allah, zaman zaman içiniz-de hastalar, Allah'ın lütfunu aramak için yola koyulanlar ve Allah yolunda savaşa çıkanlar olacağını bilir. Öyleyse ondan (yalnızca) kolayca okuyabileceğiniz kadarını okuyun, namazınızda devamlı ve dikkatli olun ve karşılıksız harcamada bulunun ve (böylece) Allah'a güzel bir borç verin çünkü kendi adınıza güzel ne iş yaparsanız karşılığını aynen Allah katında görürsünüz; evet, daha iyi ve daha zengin bir ödül olarak. Ve (daima) Allah'ın bağışlayıcılığını arayın. Kuşkusuz Allah çok bağışlayıcıdır, rahmet kaynağıdır.
74. 1 يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ=ey örtüsüne bürünen	Ey örtüye bürünerek saklanan Muhammed!	Ey örtüye bürünen;	Sen ey (yalnızlığına) bürünmüş olan!
74. 2 فَانذِرْ=ve uyar قُمْ=kalk	Kalk da uyar.	Kalk ve uyar.	Kalk ve uyar!
74. 3 فَكَبِّرْ=tekbir et وَرَبِّكَ=ve Rabbin	Rabbinin büyüklüğünü dile getir.	Rabbini da tekbir et.	Rabbinin büyüklüğünü ve yüceliğini an!
74. 4 فَطَهِّرْ=temizle وَثِيَابَكَ=ve elbiseni	Elbiselerini temizle.	Elbiselerini temiz tut.	Öz benliğini temiz tut!
74. 5 فَاهْجُرْ=kaçın وَالرُّجْزَ=ve pislikten	Çirkin davranışlardan uzak dur.	Kötü şeylerden ise sakın.	Ve bütün pisliklerden kaçın!
74. 6 وَلَا تَمْنُنْ=ve başa kakma تَسْتَكْثِرُ=verdiğini çok bularak	Yaptığın iyiliği çok görüp başa kakma.	Çok görerek başa kakma.	İyilik yapmayı kendine kazanç aracı kılma,
74. 7 فَاصْبِرْ=sabret وَلِرَبِّكَ=ve Rabbin için	Rabbin için sabret.	Rabbin için sabret.	ama sabırla Rabbine yönel.
74. 8 نُفِرَ=üflendiği قَادًا=zaman فِي النَّاقُورِ=Sur'a (boruya)	O Sur'a üflendiği zaman,	Sur'a üflendiğinde;	Ve (insanları uyar ki), (yeniden diriliş) suru üflendiği zaman,
74. 9 يَوْمٌ=bir gündür قَدْ لَكَ=işte عَسِيرٌ=çetin	O gün çetin bir gündür.	İşte o gün, zorlu bir gündür.	o Gün, bir ızdırap gününü olacaktır,
74. 10 غَيْرُ=değildir عَلَى الْكَافِرِينَ=kâfirler için يَسِيرٌ=kolay	Kafirler için hiç de kolay değildir.	Kafirler için hiç de kolay değildir.	rahatlama günü değil, (şimdi) hakikati inkar edenler için!
74. 11 وَمَنْ=adamı ذَرْنِي=beni yalnız bırak وَحِيدًا=tek olarak خَلَقْتُ=yarattığım	Şu adamın işini bana bırak ki, kendisini yarattığımda yapayalnızdı.	Bırak Beni ve yarattıklarımı tek başına.	Bana bırak yalnız yarattığım o kişi(yle uğraşma)yı,
74. 12 مَا لَهَا=mal لَهَا=ona وَجَعَلْتُ=verdim مَمْنُودًا=uzun boylu	Ona bol bol mal verdim.	Kendisine bol bol mal verdiğimi,	kendisine geniş imkanlar verdiğim,
74. 13 شُهُودًا=göz önünde وَبَنِينَ=ve oğullar	Gözü önünden ayrılmayan evlatlar verdim.	Görülen oğullar verdiğimi,	ve (sevginin) şahitleri olarak çocuklar,
74. 14 لَهُ=kendisine وَمَهَّدْتُ=ve döşedim تَمْهِيدًا=bir döşeyişle	Her işini yoluna koydum.	Ve onun için yaydıkça yaydığımı.	ve hayatına geniş bir ufuk açtığım:
74. 15 يَطْمَعُ=hırsla ister ثُمَّ=sonra أَنْ أَزِيدَ=daha da artırmamı	Böyleyken halâ daha çoğunu vermeme bekliyor.	Sonra daha da artırmamı umar o.	buna rağmen o, hala ihtirasla verdiğimden daha fazlasını istiyor!
74. 16 كَانَ=oldu إِنَّهُ=çünkü o كَلَّا=hayır لَا يَأْتِنَا=bizim ayetlerimize karşı عَنِيدًا=bir inatçı	Hayır, hayır! O ayetlerimize inatla karşı çıkıyor.	Hayır; çünkü o, ayetlerimize karşı bir inatçı ke-sildi.	Evet, o, kendini ayetlerimize karşı bilerek, inatla şartlandırmıştır;
74. 17 سَأَرْحِفُهُ=onu sardıracağım صَعُودًا=dimdik bir yokuşa	Onu sarp bir yokuşa saracağım.	Ben; onu sarp bir yokuşa sardıracağım.	(bu nedenle) onu acı veren çetin bir yokuşa süreceğim!
74. 18 وَقَدَّرَ=ölçtü biçti فَكَّرَ=düşündü إِنَّهُ=zira o	O düşündü ve değerlendirmeyaptı.	Doğrusu o, düşündü ve ölçüp biçti.	Bakınız, (mesajlarımız hakikati inkara şartlanmış olan birine aktarıldığında, onları nasıl çürüteceğini) düşünür ve (onu) hesaplar,
74. 19 فَكَيْفَ=nasıl da قَدَّرَ=ölçtü biçti فَكَيْفَ=kahrolası فَكَيْفَ=kahrolası	Kahrolası, nasıl bir değerlendirme yaptı?	Canı çıkası, nasıl da ölçüp biçti.	kendini de mahveder böyle hesaplar yaparak:
74. 20 فَكَيْفَ=nasıl قُتِلَ=kahrolası ثُمَّ=sonra	Bir daha kahrolası, nasıl bir değerlendir-	Sonra yine canı çıkası nasıl da	evet, o kendini mahveder böyle hesaplar-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
قَدَّرَ=ölçtü biçti	dirme yaptı?	öşçüp biçti.	la!
74. 21 ثُمَّ=sonra نَظَرَ=baktı	Sonra baktı,	Sonra baktı.	Ve sonra (yeni dayanaklar bulmak için çevresine) bakar,
74. 22 ثُمَّ=sonra عَبَسَ=surat astı وَبَسَرَ=kaşlarını çattı	Sonra suratını astı ve kaşlarını çattı.	Sonra kaşlarını çattı, suratını astı.	sonra kaşlarını çatarak dik dik süzer,
74. 23 ثُمَّ=sonra أَدْبَرَ=arkasını döndü وَاسْتَكْبَرَ=ve böbürlendi	Sonra yüz çevirdi, büyüklük tasladı.	Sonra da sırt çevirip büyüklük tasladı.	sonunda (mesajlarımızı) sırtını döner ve küstahça böbürlenir,
74. 24 إِنَّ هَذَا=bu فَقَالَ=dedi إِلَّا=başka bir şey değildir سِخْرُ=bir büyüden يُؤْتَرُ=rivayet edilip öğretilen	Ve dedi ki; «Bu Kur'an eskilerden aktarılan bir büyüdür.	Ve dedi ki: Bu; sadece öğretilen gelen bir büyüdür.	ve: Bu, (eski zamanlardan) intikal eden büyüleyici bir sözdür!
74. 25 إِنَّ هَذَا=bu إِلَّا=sadece قَوْلُ=sözüdür الْبَشَرُ=bir insan	O kesinlikle insan sözüdür.»	Bu; ancak bir insan sözüdür.	Bu, ölümlü beşer sözünden başka bir şey değildir! der.
74. 26 سَأْأُصْلِيهِ=onu sokacağım سَقَرَ=Sekar'a	Onu Sekar'a atacacağım.	Ben, onu Sekar'a yaslayacağım.	(Bu nedenle,) onu (öteki dünyada) cehennem ateşine sokacağım!
74. 27 وَمَا أَدْرَاكَ=sen nereden bileceksin? مَا=ne olduğunu سَقَرُ=Sekar'ın	Sekar nedir, biliyor musun?	Sekar'ın ne olduğunu bilir misin sen?	Cehennem ateşinin ne olduğunu hiç düşündün mü?
74. 28 لَا تُبْقِي=geriye bir şey komaz وَلَا تَذَرُ=bırakmaz	Geride hiçbir şey bırakmaz, ondan hiçbir şey kurtulmaz.	O, ne geri bırakır, ne de azabdan vazgeçer.	O ne yaşatır, ne de (ölüme) terk eder,
74. 29 الْبَشَرُ=insanı لَوَاحَةٌ=yakar kavurur	Bütün insanların dikkatlerini üzerinde yoğunlaştırır.	Deriyi kavuran dır.	ölümlü insana (nihai hakikati) gösterir.
74. 30 تِسْعَةَ عَشَرَ=ondokuz عَلَيْهَا=üzerinde vardır	On dokuz tane görevlisi vardır.	Onun üzerinde ondokuz vardır.	Onun üzerinde ondokuz (güç) vardır.
74. 31 وَمَا جَعَلْنَا=biz yapmadık إِلَّا=başkasını النَّارُ=cehennemin مَلَائِكَةٌ=meleklerden وَمَا جَعَلْنَا=ve yapmadık إِلَّا=başka bir şey عِدَّتَهُمْ=onların sayısını فِتْنَةً=bir sınavdan لِلَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler için لَيْسَ يَتَّقِينَ=iyice inansın diye الَّذِينَ أُوتُوا=kendilerine verilmiş olanlar الْكِتَابُ=Kitap وَيَزِدَادُ=ve artsın diye الَّذِينَ آمَنُوا=inananların إِيْمَانًا=imanı وَلَا يَرْتَابُ=kuşkulanasınlar الَّذِينَ أُوتُوا=verilmiş olanlar الْكِتَابُ=Kitap وَوَالْمُؤْمِنُونَ=ve inananlar وَلَيَقُولَ=ve desinler diye الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ=kalblerinde bulunanlar وَمَرَضٌ=hastalık وَالْكَافِرُونَ=ve kâfirler مَادَا أَرَادَ=ne demek istedi? اللَّهُ=Allah بِهَذَا=bu كَذَلِكَ=böylece مِثْلًا=misalle اللَّهُ=Allah مَنْ يَشَاءُ=dilediğini وَيَهْدِي=ve doğru yola iletir مَنْ يَشَاءُ=dilediğini وَمَا يَعْلَمُ=ve bilmez جُنُودَ=ordularını إِلَّا=başkası هُوَ=O'ndan هِيَ=bu إِلَّا=başka bir şey وَوَالْبَشَرُ=insanlara ذِكْرًا=bir uyarıdan	Biz cehennem görevlilerini meleklerden seçtik, sayılarını da kâfirler için sınav konusu yaptık ki kitap verilenlerin hak olduğunu anlasınlar, mü'minlerin de imanı pekişsin. Mü'minler şüphe etmesin. Kalplerinde hastalık olanlar ve kâfirler: "Allah bununla ne demek istedi" desinler. İşte böyle. Allah dilediğini de hidayete erdirtir. Rabbinin ordularının sayısını ancak kendisi bilir. Bu insan için bir öğüttür.	Cehennem bekçilerini yalnız meleklerden kıldık. Onların sayılarını da ancak küfretilmiş olanlar için bir fitne kıldık. Ki kendilerine kitap verilmiş olanlar, kesin bilgi sahibi olsunlar. İman edenlerin de imanları artsın. Kendilerine kitap verilmiş olanlar ve mü'minler kuşkuya düşmesinler. Bir de kalblerinde hastalık bulunanlarla kâfirler: Bununla Allah neyi kasdetmiş? desinler. İşte böyle Allah, dilediğini hidayete erdirtir. Rabbinin ordularını ancak kendisi bilir. Bu, ancak insanlara bir öğüttür.	Çünkü yalnızca melek güçleri (cehennem) ateşinin gözcülerini kıldık; ve onların sayısını hakikati inkara şartlanmış olanlar için bir sinama (aracı) yaptık ki böylece daha önce vahye muhatap olanlar (bu ilahi kelamın doğruluğuna) kani olsunlar ve (ona) iman etmiş olanların imanları daha da güçlensin; ve geçmiş vahiylerle muhatap olanlar ile (bu vahye) iman edenler bütün şüphelerden kurtulsunlar. Ve kalplerinde hastalık olanlar ile hakikati tamamen reddedenler: (Sizin) Allah(ınız) bu temsil ile ne demek istiyor? diye sorsunlar. Böylece Allah, (yoldan çıkmak) isteyeniyi sapırtır, (doğruya ulaşmak) isteyeniyi ise doğru yola ulaştırır. Ve Rabbinin güçlerini Kendisinden başka kimse bilemez. Bütün bunlar ölümlü insan için yalnızca bir uyarıdır.
74. 32 كَلَّا=hayır وَالْقَمَرُ=andolsun Aya	Hayır, hayır! Andolsun aya,	Hayır, andolsun aya,	Evet, hilali düşün!
74. 33 وَاللَّيْلِ=ve geceye إِذْ أَدْبَرَ=dönüp gitmekte olan	Gerileyen gece karanlığına,	Dönüp geldiğinde geceye,	Geçip gitmekte olan geceyi düşün,
74. 34 وَالصُّبْحِ=ve sabaha إِذَا أَسْفَرَ=ağardığında	Söken şafağa.	Ağardığında sabaha,	ve ağaran sabahı!
74. 35 إِنَّهَا=şüphesiz ki o لِإِحْدَى=biridir الْكُبَرِ=büyüklerden	Sakar (cehennem) büyük gerçeklerden biridir.	Muhakkak ki o, büyüklerden biridir.	Şüphe yok ki bu (cehennem ateşi) gerçekten büyük (bir uyarı)dır
74. 36 الْبَشَرُ=insanlar için نَذِيرًا=uyarıcıdır	İnsanlar için uyarıcıdır.	İnsanlar için uyarıcıdır.	ölümlü insan için bir uyarı
74. 37 مِنْكُمْ=sizden شَاءَ=dileyen لِمَنْ=kimseler için أَوْ=veya أَنْ يَتَّقِدَمْ=ileriyi gitmek يَتَأَخَّرَ=geri kalmak	Aranızdaki ilerlemek isteyenler içinde, geriye gitmeyi tercih edenler içinde.	İçinizden öne geçmek veya geri kalmak isteyenler için.	öne çıkmayı veya geride kalmayı seçen her biriniz için!
74. 38 كُلُّ=her نَفْسٍ=can بِمَا كَسَبَتْ=kazandığıyla رَهِيْنَةً=rehin alınmıştır	Herkes tutumunun ve davranışlarının tutsağıdır.	Her nefis kazandığı ile bağlıdır.	(Hesap Günü) her insan, yapmış olduğu bütün (kötü) fiiller için rehin olarak tutulacaktır;
74. 39 إِلَّا=yalnız hariçtir أَصْحَابُ=adamları الْيَمِينِ=sağın	Yalnız defterleri sağ yanlarından verilenler hariç.	Ancak sağcılar müstesna.	yalnız dürüstlüğü ve erdemli olmayı başaranlar hariç;
74. 40 فِي=içinde جَنَّاتٍ=cennetler يَسْأَلُونَ=soruyorlar	Onlar cennetlerde ağırlanırlar. Sorarlar.	Cennetlerdedirler. Sorarlar,	onlar (cennet) bahçelerinde (oturarak) soracaklar
74. 41 عَنِ الْمُجْرِمِينَ=suçluların durumunu	Günahkârlara:	Suçlulara;	günahkârlara:
74. 42 مَا=nedir? سَلَكَكُمْ=sizi sürükleyen	Sakar'a (cehenneme) girmenizin	Nedir sizi Sekar'a sürükley-	Sizi bu cehennem ateşine sürükleyen

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	sebebi nedir? diye. yen?			nedir?
	sebebi nedir? diye. yen?			nedir?
74. 43	كَانُوا=dediler ki لَمْ نَكُ=biz olmadık مِنَ الْمُصَلِّينَ=namaz kılanlardan	Cehennemlikler derler ki; «Biz namaz kılanlardan değildik.	Derler ki: Biz, namaz kılanlardan değildik,	Berikiler Biz diyecekler, ne namaz kılanlardan idik,
74. 44	وَلَمْ نَكُ=ve değildik نُطْعِمُ=yediren الْمُسْكِينِ=yoksula	Yoksulların karnını doyurmazdık.	Yoksulu doyurmazdık,	ne de yoksulları doyururduk;
74. 45	وَكُنَّا نَحُوضُ=ve biz daldıkdık الْخَائِضِينَ=boş şeylere dalanlar	Bizim gibi olanlarla birlikte asılsız ve bozguncu konusmalara daldıkdık.	Dalanlarla birlikte biz de daldıkdık,	ve kendilerini günaha kaptıran (diğer) günahkarlar ile birlikte günaha dalmıştık;
74. 46	وَكُنَّا نَكْذِبُ=ve yalanlardıkdık الْدِّينِ=ceza	Hesap verme gününü inkar ederdik.	Ve din gününü yalanlardıkdık.	ve Hesap Günü'nü yalanlamıştık,
74. 47	الْيَقِينُ=ölüm أَتَانَا=bize gelip çattdı حَتَّى=nihayet	Sonunda bir de ölüm gelip çattdı.»	Nihayet ölüm bize gelip çattdı.	(ölüm ile) her şey açık seçik ortaya çıkıncaya kadar.
74. 48	فَمَا تَنْفَعُهُمْ=artık onlara fayda vermez الشَّافِعِينَ=şefaatchilerin شَفَاعَةُ=şefaati	Artık onlara şefaate edebilecek olanların aracılığı yarar sağlamaz.	Artık onlara, şefaatchıların şefaattı fayda vermez.	Ve böylece, onlar için şefaate edecek olanların hiçbirinin (zerre kadar) faydası olmaz.
74. 49	فَمَا لَهُمْ=onlara ne oluyor ki? عَنِ التَّذْكَرَةِ=öğütten مُعْرِضِينَ=yüz çeviriyorlar	O halde onlar niye hatırlatmalara, öğütlere yüz çeviriyorlar?	O halde bunlara ne oluyor ki öğütten yüz çeviriyorlar?	O halde, onlara ne oluyor ki bütün öğütlerden yüz çeviriyorlar,
74. 50	كَانَتْهُمْ=sanki onlar gibi حُمُرُ=yaban eşekleri مُسْتَنْفِرَةٌ=kaçan	Yaban eşekleri gibidirler.	Ürkek yaban eşekleri gibi;	adeta korkuya kapılmış merkepler gibiler,
74. 51	مِنْ قَسْوَرَةٍ=aslandan فَرَّتْ=ürkmüş	Arslandan korkup kaçan.	Ürkmüş olan, arslandan.	aslanlardan ürküp kaçan.
74. 52	كُلُّ=her أَمْرِي=kişii يُرِيدُ=istiyor أَنْ يُؤْتَى=kendisine verilmesini مِنْهُمْ=onlardan مُنْتَشَرَةً=açılan صُحُفًا=sahifeler	Aslında bunların her biri, kendisine okunmaya hazır kutsal sayfalar inmesini istiyor.	Hayır, onlardan her biri, önüne açılıvermiş sahifeler verilmesini ister.	Evet, hepsi kendilerine açılmış, açıklanmış vahiyler verilmesini gerektiğini iddia ederler!
74. 53	كَلَّا=hayır بَلْ=bilakis لَا يَخَافُونَ=onlar korkmuyorlar	Hayır, hayır! Aslında onlar ahiretten korkmuyorlar.	Hayır, doğrusu onlar, ahiretten korkmuyorlar.	Asla, onlar öteki dünyaya(ya inanmazlar ve on)dan korkmazlar.
74. 54	كَلَّا=hayır إِنَّهُ=muhabkak o تَذْكَرَةٌ=bir ikazdır	Hayır, hayır! Bu Kur'an bir öğüt, bir hatırlatmadır.	Hayır, muhabkak ki o, bir öğüttür.	Aslında bu bir öğüttür;
74. 55	فَمَنْ=kimse شَاءَ=dileyen ذَكَرَهُ=onu düşünür , öğüt alır	İsteyen ondan ders alır.	Kim isterse; ondan öğüt alır.	ve dileyen herkes ondan ders alabilir.
74. 56	وَمَا يَذْكُرُونَ=onlar öğüt almazlar إِلَّا أَنْ يَشَاءَ=dilemedikçe اللَّهُ=Allah هُوَ=O'dur وَأَهْلُ=ve ehli التَّقْوَى=takva أَهْلُ=ehli الْمَغْفِرَةِ=mağfiret	Fakat Allah dilemedikçe onlar bundan ders almazlar. O kendisinden korku duyulmaya ve affetmeye lâyıktır.	Allah dilemedikçe öğüt alamazlar. O, takvaya ehildir, mağfirete ehildir.	Ama o (öteki dünyaya inanmaya)nlar, Allah dilemedikçe ondan ders almazlar çünkü O, Allah'a karşı sorumluluk bilincinin ve mağfiretin kaynağıdır.
75. 1	لَا=hayır أَقْسِمُ=and içirim بِیَوْمِ=gününe الْقِيَامَةِ=kıyamet	Yoo, andolsun kıyamet gününe.	Kıyamet gününe yemin ederim.	Kıyamet Günü'nü tanıklığa çağırırım!
75. 2	وَلَا=yine hayır أَقْسِمُ=and içirim بِالنَّفْسِ=nefse لِلْوَامَةِ=daima kendini kınayan	Yoo andolsun, özünü eleştiren, kendini kınayan nefse.	Nedamet çeken nefse yemin ederim.	İnsan vicdanının kınayan sesini tanıklığa çağırırım!
75. 3	الْإِنْسَانُ=insan أَيَحْسَبُ=-mı sanıyor? أَلَّنْ نَجْمَعَ=bir araya toplamayacağımızı عِظَامُهُ=kendisinin kemiklerini	İnsan, kemiklerini bir araya toplayamayız mı sanıyor?	İnsan zanneder mi ki Biz; onun kemiklerini bir araya toplayamayız?	İnsan, (onu tekrar diriltip) kemiklerini yeniden bir araya getiremeyeceğimizi mi sanıyor?
75. 4	بَلَى=evet قَادِرِينَ=gücümüz yeter عَلَى أَنْ نُسَوِّيَ=düzenlemeğe بَنَاتُهُ=onun parmak uçlarını	Hayır, onun parmak uçlarını bile yeniden yapılandırmaya gücümüz yeter.	Evet, Biz parmak uçlarını bile düzeltmeye kadırız.	Hayır, kesinlikle! Onu parmak uçlarına kadar yeniden var etmeye kadırız!
75. 5	بَلْ=fakat يُرِيدُ=ister الْإِنْسَانُ=insan أَمَامَهُ=ilerisini لَيَفْجُرَ=suç işleyerek berbadetmek	Aslında insan günahkârlığı önüne, geleceğine yaymak istiyor.	Fakat insan, önündekini yalanlamak ister de;	Ama yine de insan, önüne serilmiş olan şeyi inkara kalkışır,
75. 6	يَسْأَلُ=sorup durur أَيَّانَ=nerede? يَوْمِ=günü الْقِيَامَةِ=kıyamet	Bu yüzden «Kıyamet günü ne zaman?» diye soruyor.	Kıyamet günü de ne zamanmış? diye sorar.	ve (istihza ile) sorar: Şu Kıyamet Günü ne zaman gelecekmış?
75. 7	فَإِذَا=zaman بَرَقَ=kamaştığı الْبَصَرُ=göz	Gözler korkudan fıldır fıldır döndükleri zaman,	Göz kamaştığında,	Ama (o Gün,) gözler korku ile açıldığında,
75. 8	وَحَسَفَ=ve tutulduğu الْقَمَرُ=ay	Ay karardığı zaman,	Ay tutulduğunda,	ve ay karanlığa gömüldüğünde,
75. 9	وَجُمِعَ=ve bir araya toplandığı الشَّمْسُ=güneş وَالْقَمَرُ=ve ay	Güneş ile ay bir araya getirildiğı zaman,	Güneş ve ay bir araya getirildiğinde,	ve güneş ile ay bir araya getirildiğinde,
75. 10	يَقُولُ=der الْإِنْسَانُ=insan يَوْمَئِذٍ=o gün الْمَقَرُّ=kaçacak yer أَيْنَ=neresidir?	İnsan o gün «Nereye kaçmalı?» der.	O gün, insan; kaçacak yer nerede? der.	o Gün insan haykıracak: (Eyvah!) Nereye kaçayım?
75. 11	كَلَّا=hayır لَا=yoktur وَرَزَرَ=sığınacak yer	Hayır hayır! Sığınacak bir yer yok.	Hayır, hiç bir sığınak yoktur.	Hayır! Bir sığınak yok (senin için, ey insan)!
75. 12	إِلَى رَبِّكَ=Rabbinin huzurudur يَوْمَئِذٍ=o gün الْمُسْتَقَرُّ=varıp durulacak yer	O gün tek varılacak yer Rabbinin huzurudur.	O gün, herkesin duracağı yer, ancak Rabbinin huzurudur.	O Gün bütün yolların varış yeri, Rabbinin katı olacak!
75. 13	يُنَبِّأُ=kendisine haber verilir الْإِنْسَانُ=insanın بِمَا=şeyler يَوْمَئِذٍ=o gün قَدَّمَ=yapıp öne sürdüğü	O gün insanın gerek yapıp önünden gönderdiği, gerekse arkasında izleri kalan tüm işleri	O gün, önde ve sonda ne yaptısına insan bildirilir.	O Gün insana, yaptığı ve yapmadığı her şey bildirilecek:

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
75. 14	وَآخِرُ=ve geri bıraktığı الْإِنْسَانُ=insan بَلِ=doğrusu عَلَى نَفْسِهِ=kendi nefsini بَصِيرَةٌ=görür	Aslında insan kendi kendinin denetleyicisidir.	Daha doğrusu insan, kendi kendinin şahididir.	hayır, aslında insan, kendi aleyhine şahitlik yapacak,
75. 15	مَعَاذِيرُهُ=özürler أَلْقَى=ortaya atsa شَآيَتْ=şayet	Birtakım mazeretler ileri sürse de.	Ma'zeretlerini sayıp dökse de.	mazeretler bulup kendi (yaptıkları)nı gizlemeye çalışsa bile.
75. 16	لِسَانَكَ=diline بِهِ=onu لَا تُحَرِّكْ=depretmek için بِهِ=onu لَتَعْجَلَ=okumak için	Ey Muhammed, Cebrail sana Kur'an'ı okurken, acele edip onun söylediklerini tekrarlama.	Onu acele etmen için dilini onunla beraber oynatma.	(Vahyin sözlerini tekrarlarken) dilini hızla oynatıp durma;
75. 17	عَلَيْنَا=bize düşer إِنْ=şüphesiz وَقُرْآنَهُ=ve okumak جَمَعُهُ=onu toplamak	Bu Kur'an'ı senin hafızanda toplamak ve sana okumak bize düşen bir iştir.	Şüphesiz onu toplamak ve okutmak Bize aittir.	çünkü onu (senin kalbine) yerleştirmek ve (gerektiğinde) okutturmak Bizim işimizdir.
75. 18	قَرَأْنَاهُ=O'nu okuduğumuz فَإِذَا=zaman فَاتَّبَعْهُ=izle قُرْآنَهُ=onun okunuşunu	Sana onu okuduğumuzda, onun okunuşunu izle.	Öyleyse Biz, onu okuduğumuz vakit; sen, onun okunuşunu dinle.	Böylece, onu telaffuz ettiğimiz zaman, kelimelerini (bütün zihnini vererek) takip et,
75. 19	عَلَيْنَا=bize düşer إِنْ=şüphesiz ثُمَّ=sonra بَيَّانَهُ=onu açıklamak	Sonra onu sana açıklamak da bize düşen bir iştir.	Sonra şüphesiz onu açıklamak da Bize aittir.	sonra onun anlamını açıklamak da Bize düşer.
75. 20	تُحِبُّونَ=siz seviyorsunuz بَلْ=bilakis كَلَّا=hayır الْعَاجِلَةُ=çarçabuk geçeni	Hayır hayır! Ey insanlar, sizler şu kısa süreli dünyayı seviyorsunuz.	Hayır, bilakis siz, (Çoğunuz) bu geçici çabuk geçeni seversiniz.	(Çoğunuz) bu geçici hayatı seviyorsunuz,
75. 21	وَتَذَرُونَ=ve bırakıyorsunuz الْآخِرَةَ=ahireti	Ahireti gözardı ediyorsunuz.	Ve ahireti bırakırsınız.	ama öteki dünyayı (ve Hesap Günü'nü) hiç düşünmüyorsunuz!
75. 22	يَوْمَئِذٍ=o gün وُجُوهٌ=yüzler vardır نَاصِرَةٌ=ışıl ışıl parlar	O gün birtakım yüzler ışıltılı parlar.	Bir takım yüzler o gün parlacak,	Bazı yüzler o Gün mutlulukla parlacak,
75. 23	نَاطِرَةٌ=bakar إِلَى رَبِّهَا=Rabbine	Onlar Rabblerine bakar.	Rabblarına bakacaklardır.	Rablerine bakarken;
75. 24	يَوْمَئِذٍ=o gün وَوُجُوهٌ=ve yüzler vardır بَاسِرَةٌ=asıktır	O gün birtakım suratlar da asıktır.	Bir takım yüzler de asıktır.	ve o Gün bazı yüzler ümitsizlikle karacak,
75. 25	أَنْ يُفْعَلَ=yapılacağını تَظُنُّ=anlar فَاقِرَةٌ=bel kemiklerini kıran(bela)nın بِهَا=kendisine	Bel kırıcı bir belaya uğrayacakları kaygısını taşırlar.	Belkemiğinin kırılacağını anlar.	çatırdatan bir felaketin başlarına gelmek üzere olduğunu bilecek.
75. 26	بَلَغَتْ=(can) dayanır إِذَا=ne zaman ki كَلَّا=hayır التَّرَاقِي=köprücük kemiklerine	Hayır hayır, can köprücük kemiğine dayandığı zaman.	Dikkat edin, köprücük kemiğine bir dayandığı zaman;	Ne zaman ki, (son nefes, ölen birinin) boğazına gelip düğümlenir,
75. 27	رَاقٍ=efsun yapar مَنْ=kim? وَقِيلَ=ve denir	Bu hastayı iyileştirecek biri yok mu? diye sorarlar.	Çare bulacak kim? denir.	ve insanlar: (onu kurtaracak) bir hekim yok mu? diye sorarlar;
75. 28	أَنَّهُ=bunun وَضَنَّ=ve anlar الْفِرَاقُ=ayrılık zamanı olduğunu	Adam, ayrılma zamanının geldiğini anlar.	Ve ayrılık vaktinin geldiğini anlar.	kendisi de bilir ki bu ayrılma vaktidir,
75. 29	السَّاقُ=bacak وَالْتَقَتِ=ve dolaşır بِالسَّاقِ=bacağa	Çırpınırken ayakları birbirine dolaşır.	Bacak da bacağa dolaşır.	ve ölüm sancıları ile örülmektedir:
75. 30	يَوْمَئِذٍ=o gün إِلَى رَبِّكَ=Rabbinedir الْمَسَاقُ=sevk	O gün Rabbine doğru yolculuk vardır.	O gün; sevk, yalnız Rabbinedir.	işte o zaman gidişinin Rabbine doğru olduğunu hisseder!
75. 31	فَلَا صَدَقَ=sadaka vermedi وَلَا صَلَّى=ve namaz da kılmadı	Adam ne inandı, ne namaz kıldı.	Tasdik etmemiştir, namaz da kılmamıştı.	(Artık son pişmanlık fayda etmez) çünkü (yaşadığı sürece) hakikati kabul etmedi ve (aydınlığa kavuşmak için) namaz kılmadı;
75. 32	وَتَوَلَّى=ve döndü كَذَّبَ=yalanladı وَلَكِنْ=fakat	Tersine inkâr etti ve sırt çevirdi.	Fakat yalanlamış, yüz çevirmişti.	tam tersine, hakikati yalanladı ve (ondan) uzaklaştı,
75. 33	إِلَى أَهْلِهِ=ailesine ذَهَبَ=gitti ثُمَّ=sonra يَتَمَطَّى=çalım satarak	Sonra çalım satarak ailesinin yanına döndü.	Sonra da salınasalına kendinden yana olanlara gitmişti.	ve sonra böbürlenerek geldiği yere döndü.
75. 34	فَأُولَى=yazık أُولَى=yazık لَكَ=sana	Vay başına geleceklere!	Yazıklar olsun sana, yazıklar.	(Ama ey insan, akibetin geliyor her dakika) yakınına, daha da yakınına,
75. 35	فَأُولَى=yazık أُولَى=yazık لَكَ=sana ثُمَّ=yine	Yine vay başına geleceklere!	Yine yazıklar olsun sana, yazıklar.	yakınına, daha da yakınına!
75. 36	الْإِنْسَانُ=insan أَيَحْسَبُ=sanıyor mu? أَنْ يُشْرَكَ=bırakılacağını سُدًى=başı boş	İnsanoğlu, başıboş bırakılacağını mı sanıyor?	İnsan kendisinin başıboş bırakılacağını mı sanır?	İnsan, başıboş bırakılacağını ve dilediği gibi hareket edebileceğini mi sanır?
75. 37	أَلَمْ يَكُنْ=kendisi değil miydi? نُطْقَةً=bir nutfе (sperm) مِنْ مَنِيَّ=meniden يُمْنَى=dökülen	O fışkıran meniden oluşmuş bir sperma değil miydi?	O, akıtılan bir meni damlası değil miydi?	O, bir zamanlar (sadece) akıtılan bir meni damlası değil miydi,
75. 38	عَلَقَةً=alaka (embriyo) كَانَ=oldu ثُمَّ=sonra فَخَلَقَ=ve yarattı فَسَوَّاهُ=düzenledi	Sonra embriyoya döndü, sonra Allah onu yaratıp biçimlendirdi.	Sonra kan pıhtısı olmuş; sonra, onu insan biçimine koyup yaratmış ve düzeltmiştir.	ve sonra döllenmiş hücre; bu safhada Allah (onu) yaratmış ve olması gerektiği gibi şekil vermişti,
75. 39	الزَّوْجَيْنِ=iki çifti مِنْهُ=ondan فَجَعَلَ=var etti	Sonra ondan erkek ve dişi çiftler türetti.	Ve ondan erkek, dişi iki cins yarattı.	ve ondan iki cinsi, erkeği ve dişiği yarattı.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
الدَّكَرَ=erkeği وَالْأُنثَى=ve dişiysi	ti.	ratmıştır.	mişti?
75. 40 ذَٰلِكَ=değil mi? أَلَيْسَ=buna بِقَادِرٍ=gücü yetecek عَلَى أَنْ يُحْيِيَ=diriltmeğe الْمَوْتَى=ölüleri	Bunları yapan Al-lah, ölüleri dirilte-mez mi?	Şimdi O; ölüleri diriltmeye kadir değil midir?	Öyleyse, Allah, ölüyü hayata yeniden dön-düremez mi?
76. 1 عَلَى=üzerinden هَلْ أَتَى=geçmedi mi? الْإِنْسَانَ=insanın حِينَ=bir süre لَمْ يَكُنْ=olmadığı مِنَ الدَّهْرِ مَذْكُورًا=anılan شَيْئًا=bir şey	İnsan, anılmaya değer bir varlık olmadan önce uzun yıllar geçti, öyle değil mi?	İnsanın üzerin-den, dehrden bir zaman geçmiştir ki o, henüz anılmaya değer bir şey bile de-ğildi.	İnsan(ın tarih sahne-sinde görünme-sin)den önceki dö-nem, sonsuz bir za-man kesitinden ibaret (değil) midir; insanın henüz dikkate değer bir varlık olmadığı (bir zaman kesiti)?
76. 2 الْإِنْسَانَ=insanı خَلَقْنَا=yarattık إِنَّا=doğrusu biz أَمْشَاجَ=karışık مِنْ نُطْفَةٍ=bir nutfeden فَجَعَلْنَاهُ=ve onu yaptık لِنُبْتَلِيَهُ=imtihan etmek için بَصِيرًا=görücü إِشِيتِي=ışitici	Biz insanı sınav-dan geçirmek amacı ile karışım nitelikli bir sıvı damlasından ya-rattık. Bunun için onu ışıtm ve gör-me yetenekleri ile donattık.	Doğrusu Biz; in-sanı katışık bir damla sudan ya-ratmışızdır. Onu deneriz. Bu se-beple onu, ışıtici ve görücü yap-tık.	Şüphesiz, (sonraki hayatında) denemek için insanı katışık bir sperm damlasından yaratan Biziz. Biz, onu ışıtm ve görme (duyuları) ile donatıl-mış bir varlık kıldık.
76. 3 السَّبِيلَ=yolu إِيَّا=biz هَدَيْنَاهُ=ona gösterdik وَأِمَّا=veya شَاكِرًا=şükreder إِمَّا=ya كَفُورًا=nankör olur	Biz ona yolu gös-terdik. Artık ister şükreder isterse nankör olur.	Gerçekten Biz; ona yolu göster-dik. Buna kimisi şükreder, kimisi de küfür.	Gerçek şu ki, Biz ona yolu/yöntemi göster-dik; şükredici, ya da nankör (olması artık kendisine kalmıştır).
76. 4 إِيَّا=biz أَعَدْنَا=hazırlamışızdır لِلْكَافِرِينَ=kâfirler için سَلَاسِلَ=zincirler وَأَغْلَالًا=ve demir halkalar وَسَعِيرًا=ve alevli bir ateş	Biz kâfirler için zincirler, kelepçe-ler ve çılgın alevli cehennem hazırladık.	Gerçekten Biz; kâfirler için zin-cirler, demir hal-kalar ve alevlen-dirilmiş bir ateş hazırladık.	(Şimdi) bakın, Biz hakikati inkar edenler için zincirler, halkalar ve yakıcı bir ateş ha-zırladık;
76. 5 يَشْرَبُونَ=içerler الْأَبْرَارَ=iyiler إِنَّ=şüphesiz كَانَ=olan مِنْ كَأْسٍ=bir kadehten كَافُورًا=kafur مَزَاجُهَا=karışımı	İyiler kâfur karışım-lı bir içeceği taстан içerler.	Şüphesiz iyiler, kâfur katılmış dolu bir kaseden içerler.	(halbuki) gerçek er-dem sahipleri, hoş kokulu çiçekler ile tat-landırılmış bir fincan-dan içerler.
76. 6 بِهَا=ondan يَشْرَبُ=içerler عَيْنًا=bir kaynak يُفَجِّرُونَهَا=akıtırılar اللَّهُ=Allah'ın عِبَادُ=kulları تَفْجِيرًا=fışkırtarak	Bu Allah'ın iyi kul-larının istedikleri yere akmasını sağlayarak içebile-cekleri bir pınardır.	Bu; yalnız Al-lah'ın kullarının, taşıra taşıra içe-bileceği bir pı-nardır.	bir (kutlu) kaynak ki Allah'ın kulları ondan içerler, suyu bol bol akan (o kaynaktan).
76. 7 بِالنَّذْرِ=adaklarını يُؤْفُونَ=yerine getirirler وَيَخَافُونَ=ve korkarlar يَوْمًا=bir günden كَانَ=olan شَرُّهُ=şerri مُسْتَطِيرًا=salgın	Onlar verdikleri sözleri tutarlar ve kötülüğü yaygın günden korkarlar.	Onlar; adağı ye-rine getirirler. Ve şerri yaygın olan bir günden kor-karlar.	(Gerçek erdem sahi-p-leri) onlar(dır ki,) söz-lerini yerine getirirler ve şiddeti yayılıp ge-nişleyen bir Gün'ün korkusunu duyarlar.
76. 8 الطَّعَامَ=yemeği وَيُطْعَمُونَ=ve yedirirler مُسْكِينًا=yoksula عَلَى حَبِّهِ=sevdikleri وَأَسِيرًا=ve esire وَبِيتِيمًا=ve yetime	Onlar içleri çektiği halde yemeklerini yoksullara, yetim-lere ve tutsaklara yedirirler.	Onlar; yoksula, yetime ve esire seve seve ye-mek yedirirler.	Ve kendi istekleri ne kadar çok olursa ol-sun, muhtaçlara, ye-timlere ve esirlere yedirirler,
76. 9 إِنَّمَا=biz نُطْعِمُكُمْ=size yediriyoruz لِرِزَاةٍ=rızası için اللَّهُ=Allah مِنْكُمْ=sizden لَا نُرِيدُ=beklemiyoruz وَلَا شُكُورًا=ne de teşekkür جَزَاءً=bir karşılık	Yemek ikram ederken derler ki; «Biz size sırf Allah rızası için yemek veriyoruz. Sizden karşılık ya da te-şekkür beklemiyoruz.»	Biz; sizi, ancak Allah rızası için doyuruyoruz. Sizden bir karşı-lık ve teşekkür beklemiyoruz.	(ve kendi kendilerine konuşurlar:) Biz sizi yalnız Allah rızası için doyuruyoruz. Sizden ne bir karşılık, ne de bir teşekkür bekliyo-ruz.
76. 10 إِنَّا=çünkü biz نَخَافُ=korkarız مِنْ رَبِّنَا=Rabbimizden يَوْمًا=bir günde عَبُوسًا=suratsız قَمَطَرِيرًا=çok katı	Çünkü biz asık su-ratlı ve çetin bir günde Rabbimiz-den korkarız.	Doğrusu Biz; su-ratları astırdıkça astıracak bir günde Rabbi-mizden korkarız.	doğrusu, sıkıntı ve dehşet dolu bir Gün'de Rabbimize (vereceğimiz) hesa-bın korkusunu duyuy-yoruz!
76. 11 اللَّهُ=Allah فَوَقَاهُمْ=onları korumuştur الشَّرَّ=o ذَٰلِكَ=şerrinden وَلَقَاهُمْ=ve onlara vermişti نَضْرَةً=parlaklık وَسُرُورًا=ve sevinç	Allah da onları o günün kötülüğün-den korur, yüzleri-ne parlaklık ve gö-nülleri-ne sevinç sunar.	Allah da onları, o günün şerinden korumuştur. Ve onlara bir güzel-lik, bir sevinç vermiştir.	Ve bu yüzden Allah onları o Gün'ün deh-şetinden koruyacak, aydınlık ve sevinç ve-recektir,
76. 12 وَجَزَاهُمْ=onların ödülleri بِمَا=dolayı صَبَرُوا=sabrettiklerinden جَنَّةً=cennettir وَخَرِيرًا=ve ipektir	Sabretmelerinin karşılığında kendi-lerini cennetle ve ipekli elbiselerle ödüllendirir.	Sabretmelerine karşılık, onları cennet ve ipekle mükafatlandırmış-tır.	ve onları sıkıntılara karşı sabrettikleri için (kutlu bir) bahçe ve ipek(ten giysiler) ile ödüllendirecektir.
76. 13 عَلَى=üzerinde فِيهَا=orada مُتَكِّينَ=yaslanırlar الْأَرَانِكِ=divanlar لَا يَرَوْنَ=görmezler فِيهَا=orada شَمْسًا=(yakıcı) güneş وَلَا زَمْهَرِيرًا=ne de dondurucu soğuk	Koltuklara kurulur-lar. Orada ne yakı-cı güneş, ne de dondurucu soğuk görürler.	Orada tahtlara yaslanırlar, ne yakıcı sıcak ne de dondurucu soğuk görmez-ler.	Orada sedirlere uza-nacaklar ve ne (yakı-cı bir) güneş, ne de şiddetli bir soğuk görmeyecekler,
76. 14 وَدَانِيَةً=ve yaklaşmıştır عَلَيْهِمْ=üzerlerine ظِلَالُهَا=onun gölgeleri وَذُلِّلَتْ=ve eğdirilmiştir فُطُوفُهَا=meyvaları تَذْلِيلًا=aşağı eğdirilerek	Ağaçların gölgele-yici saçakları baş-larına yakın alçak-lıkta ve meyvaları-nın devşirilmesi son derece kolay olur.	Meyve ağaçları-nın gölgeleri üzerlerine sark-mış ve meyveleri de aşağı eğdi-rilmiştir.	çünkü o (bahçe)nin (kutlu) gölgeleri baş-larını örtecek ve meyve salkımları ko-layca alınacak şekil-de (yere doğru) sarkı-tılacaktır.
76. 15 عَلَيْهِمْ=yanlarında وَيُطَافُ=ve dolaştırılır مِنْ فِضَّةٍ=gümüşten بِأَنِيَّةٍ=kablar وَأَكْوَابٍ=ve kupalar كَانَتْ=olan قَوَارِيرًا=billur	Onlara gümüş ta-baklarla ve say-dam kadehlerle servis yapılır.	Çevrelerinde gümüş kupalar ve billur kaseler dolaştırılır.	Onlar gümüşten kap-lar ve kristal(e ben-zeyen) kadehlerle karşılanacaklar
76. 16 مِنْ فِضَّةٍ=gümüş قَوَارِيرَ=kadehler قَدَّرُوهَا=onları takdir etmişlerdir تَقْدِيرًا=istedikleri ölçüde	Bu gümüşten say-dam kadehlerin büyüklükleri ihti-yaçlarına göre bel-irlenmiştir.	Billurları gümüş gibi parlaktır. Mikdarını onlar takdir etmiştir.	-kristal benzeri, (ama) gümüşten- ve hacim-lerini yalnız kendileri tesbit edecek.
76. 17 فِيهَا=orada وَيُسْقَوْنَ=ve onlara içirilir كَأْسًا=kadehten كَانِ=olan مَزَاجُهَا=karışımı	Onlara orada tas-lar içinde zencefil karışımı içecekler	Orada karışımı zencefil olan bir kadehten de içi-	Ve (cennette) kendi-lerine zencefile tat-landırılmış bir fincan

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
76. رَنْجَبِيلًا =zencefil	sunulur.	rilirler.	içecek verilecek,
76. 18 ثُمَّ =adına denir فِيهَا =orada عَيْنًا =bir çeşme سَلْسَبِيلًا =Selsebil	Bu «selsebil» adı verilen bir cennet pınardır.	Orada bir pınardır ki, Selsebil adı verilir.	oradaki Selsebil isimli bir kaynak(tan).
76. 19 عَلَيْهِمْ =çevrelerinde وَيَطُوفُ =dolaşır مُخَلَّدُونَ =ölümsüz وَلَدَانُ =gençler إِذَا رَأَيْتَهُمْ =onları görsen لَوْ لَوْ =inci حَسِبْتَهُمْ =kendilerini sanırsın مَنْثُورًا =saçılmış	Onlara hiç ölmeyecek gençler hizmet ederler. Bu gençleri görsen, ortalığa saçılmış birer inci sanırsın.	Çevrelerinde ölümsüz gençler dolaşır ki; onları gördüğünde saçılmış bir inci sanırsın.	Ve onları ölümsüz gençlikler bekleyecek, gördüğün zaman saçılmış inciler sana-çağın (gençlikler);
76. 20 ثُمَّ =sonra رَأَيْتَ =baktığın وَإِذَا =zaman رَأَيْتَ =göürsün نَعِيمًا =bir nimet وَمُلْكًا =ve bir mülk كَبِيرًا =büyük	Nereye baksan bir nimet ve büyük bir saltanat görürsün.	Nereye baksan; orada bir nimet ve büyük bir mülk görürsün.	ve (nereye) baksan, (yalnız) kutsanmışlık ve aşkın bir düzen göreceksin.
76. 21 ثِيَابُ =giysiler عَالِيَهُمْ =üstlerinde var خُضْرُ =yeşil سُنْدُسٍ =ince ipekten وَإِسْتَبْرَقٍ =ve kalın ipekten أَسَاوِرَ =bilezikler وَحُلُوفًا =ve takınmışlardır وَسَقَاهُمْ =ve onlara içirmiştir مِنْ فِضَّةٍ =gümüşten طَهُورًا =tertemiz شَرَابًا =bir içki رَبُّهُمْ =Rableri	Üzerlerinde ince, yeşil ipekten ve atlastan elbiseler vardır, bileklerine gümüş bilezikler takılmıştır. Rableri onlara temiz içecekler sunmuştur.	Üzerlerinde ince, yeşil ipekli ve parlak atlastan elbiseler vardır. Gümüşten bileziklerle süslenmişlerdir. Rableri onlara ter-temiz bir içecek içirmiştir.	O (kutsanmış kim-se)lerin üzerinde yeşil ipekten ve atlastan giysiler olacak. Onlar gümüş bilezikler ile süslenecekler. Ve Rableri onlara en temiz içeceklerden ikram edecek.
76. 22 لَكُمْ =sizin كَانَ =oldu هَذَا =bu إِنَّ =şüphesiz وَكَانَ =ve olmuştur جَزَاءً =ödülünüz مَشْكُورًا =teşekküre layık سَعْيِكُمْ =çalışmanız	Bütün bunlar iyiliklerinizin karşılığıdır, çabalarınız, hoşnutluğumuzu kazanmıştır.	İşte bu, sizin işlediklerinize karşılık oldu. Sa'yiniz meşkur olmuştur.	(Ve onlara:) Bunlar sizin ödüllerinizdir, çünkü (hayatta iken) yaptığınız işler (Allah'ın) rızasını kazanmıştır! (denilecek.)
76. 23 نَزَّلْنَا =indirdik نَحْنُ =biz إِنَّا =muhakkak Biziz الْقُرْآنَ =Kur'an'ı عَلَيْكَ =sana تَنْزِيلًا =parça parça	Ey Muhammed, bu 'Kur'an'ı sana indiren biziz.	Muhakkak ki Kur'an'ı sana indiren Biziz, Biz.	Gerçek şu ki, (ey iman eden,) bu Kur'an'ı sana safha safha indiren Biziz, gerçek bir armağan (olarak!)
76. 24 لِحُكْمٍ =hükmüne فَاصْبِرْ =o halde sabret وَلَا تُطِعْ =ve itaat etme رَبِّكَ =Rabbinin أَوْ =yahut أَتِمَّا =günahkara مِنْهُمْ =onlardan كَفُورًا =inkârcıya	Rabbin hükmünü verinceye dek sabret, onların günahkârlarının ve inatçı inkârcıların sözlerine uyma.	Öyleyse Rabbinin hükmüne sabret ve onlardan hiç bir günahkara veya inkarcıya itaat etme.	Öyleyse Rabbinin hükmünü sabırla bekle ve onlardan hiçbir günahkara veya nanköre uyma;
76. 25 رَبِّكَ =Rabbinin اسْمُ =adını وَاذْكُرْ =ve an وَأَصِيلًا =ve akşam بُكْرَةً =sabah	Sabah ve akşam Rabbinin adını an.	Sabah akşam Rabbinin adını zikret.	Rabbinin ismini sabah akşam an
76. 26 وَمِنَ اللَّيْلِ =gecenin bir bölümünde فَاسْجُدْ =secde et لَهُ =O'na لَيْلًا =geceleyin وَسَبِّحْهُ =ve O'nu tesbih eyle طَوِيلًا =uzun zaman	Gecenin bir bölümünde O'na secde et, geceleri O'nu uzun uzun tesbih et.	Geceleyin O'na secde et. Ve geceleri uzun uzun O'nu tesbih et.	ve gecenin bir kısmında, O'nun önünde secde et ve uzun geceler boyu O'nun sınırsız şanını yücelt.
76. 27 يُحِبُّونَ =seviyorlar هَؤُلَاءِ =bunlar إِنَّ =şüphesiz الْعَاجِلَةَ =çabuk geçeni (dünyayı) وَيَذَرُونَ =ve bırakıyorlar وَرَاءَهُمْ =ötelelerdeki ثَقِيلًا =ağır يَوْمًا =bir günü	Bu adamlar şu geçici dünyayı severler ve önlerindeki zorlu günü gözardı ederler.	Doğrusu bunlar; çabucak geçeni severler de, o çetin günün arkalarına bırakırlar.	Bakin, (Allah'ı umursamayan) şu adamlar bu gelip geçici dünyayı severler, ama ızdırap dolu bir Günü (düşünmeyi) ihmal ederler.
76. 28 خَلَقْنَاهُمْ =onları yarattık نَحْنُ =biz وَشَدَدْنَا =ve sıkıca bağladık أَسْرَهُمْ =yapılarını بَدَّلْنَا =değiştiririz شَيْنًا =dilediğimiz وَإِذَا =zaman أَمْثَالَهُمْ =onların benzerleriyle تَبْدِيلًا =tam bir değişiklikle	Onları yaratan ve vücutlarına biçim veren biziz. İstedimiz zaman onları benzerleri ile değiştiririz.	Biz yarattık onları ve mafsallarını da Biz pekiştirdik. Dilersek onları benzerleri ile değiştirireriz.	(Kendi kendilerine itiraf etmezler ki) onları yaratan ve kişiliklerini sağlamlaştıran Biziz ve dilersek onları başka hemcinsleriyle değiştirebiliriz.
76. 29 تَذَكُّرَةً =bir öğüttür هَذِهِ =bu إِنَّ =şüphesiz إِلَى =varan اتَّخَذَ =tutar فَمَنْ شَاءَ =dileyen سَبِيلًا =yolu رَبِّهِ =Rabbine	Bu bir hatırlatmadır. İsteyen Rabbin giden yolu tutar.	Şüphesiz ki bu, bir öğüttür. Dileyen Rabbine bir yol tutar.	Bütün bunlar bir uyarıdır; öyleyse, dileyen Rabbine giden yolu bulabilir.
76. 30 وَمَا تَشَاءُونَ =siz dileyemezsiniz إِلَّا أَنْ يَشَاءَ =dilemedikçe اللَّهُ =Allah كَانَ عَلِيمًا =bilendir إِنَّ =şüphesiz اللَّهُ =Allah حَكِيمًا =hüküm ve hikmet sahibidir	Allah dilemedikçe siz bir şey dileyemezsiniz. Hiç kuşkusuz Allah herşeyi bilir ve her işi yerinde yapar.	Allah dilemedikçe, siz dileyemezsiniz. Muhakkak ki Allah; Alim, Hakim olandır.	Ama Allah (size o yolu göstermeyi) dilemedikçe siz onu dileyemezsiniz çünkü, bilin ki Allah her şeyi görendir, hikmet Sahibidir.
76. 31 مَنْ يَشَاءُ =dilediğini يُدْخِلُ =sokar وَالظَّالِمِينَ =ve zalimler فِي رَحْمَتِي =rahmetine عَذَابًا =bir azab لَهُمْ =onlar için أَعَدَّ =hazırlamıştır أَلِيمًا =acı	O dilediklerini rahmetinin kapsamı altına Alır. Zalimlere gelince O, onlar için acıklı bir azap hazırlamıştır.	Dilediğini rahmetine girdirir. Zalimlere, işte onlara; elem verici bir azab hazırlamıştır.	Dileyeni rahmetine kabul eder; ama zalimler için (öteki dünyada) şiddetli bir azap hazırlamıştır.
77. 1 وَالْمُرْسَلَاتِ =andolsun gönderilenlere عُرْفًا =birbiri ardınca	Dalga dalga salınanlara,	Andolsun birbiri ardınca gönderilenlere,	Düşün bu (mesaj)ları, dalga dalga gönderilen
77. 2 عَصَفًا =savuranlara فَالْعَاصِفَاتِ =esip	Kasırga gibi esip savuranlara,	Şiddetle esip koştukça koşanlara,	ve sonra fırtına şiddetle patlayan!
77. 3 وَالنَّاشِرَاتِ =ve yayanlara نَشْرًا =yaydıkça	Her yana dağıtanlara,	Veya yaydıkça yayanlara.	Düşün bu (mesaj)ları, (hakikati) dört bir yana yayan,
77. 4 فَرَقًا =ayırdıkça فَالْفَارِقَاتِ =ve ayıranlara	Doğruyu eğriden kesin çizgilerle ayıranlara,	Böylece ayırdıkça ayıranlara,	böylece (doğru ile eğriyi) kesin şekilde ayıran,
77. 5 فَالْمُلْقَاتِ =ve bırakanlara ذِكْرًا =öğüt	İlahi mesajı peygamberlere iletenlere andolsun.	Zikri getirenlere,	ve sonra bir öğüt ve hatırlatmada bulunan,
77. 6 أَوْ =yahut عُذْرًا =özürlü نُذْرًا =uyarı	Ya bahaneleri boşa çıkarmak ya da	Ma'zeret ve uyarı için.	suçlardan arınma(yı vaad eden) veya bir

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	uyarmak amacı ile,		uyarı(da bulunan)!
77. 7 إِنَّمَا =ki mutlaka تُوْعَدُونَ =size vadedilen لَوَاقِعٌ =olacaktır	Size söz verilen kıyamet kesinlikle kopacaktır.	Size vaadedilen mutlaka olacaktır.	Bakin, bekleyip görün denilen her şey mutlaka gerçekleşecektir.
77. 8 فَإِذَا =zaman النُّجُومُ =yıldızların طُمِسَتْ =silindiği	Yıldızlar karardığı zaman,	Yıldızlar söndürüldüğü zaman,	Yıldızlar söndüğü zaman (gerçekleşecek,)
77. 9 وَإِذَا =zaman السَّمَاءُ =gök فُرِجَتْ =yarıldıgı	Gök parçalandığı zaman,	Gök yarıldıgı vakit,	ve gök parçalandığı zaman,
77. 10 وَإِذَا =zaman الْجِبَالُ =dağlar نُفِثَتْ =ufalanıp savrulduğu	Dağlar ufalanıp dağıldığı zaman,	Dağlar atıldığı zaman,	ve dağlar toz gibi ufalındığı zaman,
77. 11 وَإِذَا =ve zaman الرُّسُلُ =elçilere أُقِيتَتْ =vakit belirlendiği	Peygamberlerin tanıklık sıraları geldiği zaman,	Peygamberlerin vakti geldiği zaman,	ve bütün elçiler belirlenen bir vakitte toplanmaya çağırıldıkları zaman...
77. 12 لَأَيِّ يَوْمٍ =hangi gün için? أُجِلَّتْ =ertelenmiştir	Bu tanıklık hangi güne ertelendi?	Hangi güne ertelenmişti?	Ne zaman gerçekleşecek (bütün bunlar)?
77. 13 لِيَوْمٍ =günü için الْفَصْلِ =hüküm	Hüküm gününe.	Hüküm gününe,	(Doğruyu yanıştan) Ayırd etme Günü!
77. 14 وَمَا أَدْرَاكَ =sen nereden bileceksin? مَا =nedir الْفَصْلِ =hüküm لِيَوْمٍ =günü	Hüküm gününün ne olduğunu biliyor musun?	Hüküm gününü hangi şey bildirdi sana?	Bu Ayrım Günü'nün nasıl bir gün olacağını bilebilir misin?
77. 15 وَيَلِّ =vay haline يَوْمَئِذٍ =o gün الْمُكَذِّبِينَ =yalanlayanların	O gün inkarcıların vay haline!	O gün; yalanlayanların vay haline.	O Gün vay haline hakikati yalanlayanların!
77. 16 أَلَمْ نُهْلِكِ =helak etmedik mi? الْأَوَّلِينَ =öncekileri	Önceki inkarcı toplumları yoketmedik mi?	Öncekileri Biz helak etmedik mi?	Biz, geçmişin o (günahkar)larını yok etmedik mi?
77. 17 ثُمَّ =sonra نُنْبِغُهُمْ =onların ardına takarız الْآخِرِينَ =geridekileri	Sonraki inkarcıları da katarız onlara.	Ardından sonrakileri de onların arkasına takacağız.	İşte sonrakileri de onlarla aynı yola sokacağız:
77. 18 كَذَلِكَ =böyle نَفْعُلُ =yaparız بِالْمُجْرِمِينَ =suçlulara	İşte biz günahkârlara böyle yaparız.	İşte Biz; böylr yaparız suçluları.	(çünkü) Biz, günaha batmış olanlarla böyle uğraşırız.
77. 19 وَيَلِّ =vay haline يَوْمَئِذٍ =o gün الْمُكَذِّبِينَ =yalanlayanların	O gün inkarcıların vay haline!	O gün; yalanlayanların vay haline.	O Gün vay haline hakikati yalanlayanların!
77. 20 أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ =sizi yaratmadık mı? مِنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ =adi	Sizi basit bir sıvı damlasından yaratmadık mı?	Sizi bayağı bir sudan, Biz yaratmadık mı?	Sizi basit bir sıvıdan yaratmadık mı,
77. 21 فَجَعَلْنَاهُ =onu koyduk فِي قَرَارٍ =bir karar yerine مَكِينٍ =sağlam	Sonra o sıvı damlasını korunaklı bir yuvaya yerleştirmedik mi?	Onu sağlam bir yere yerleştirdik.	(rahmin içinde) sağlam bir şekilde muhafaza ettiğimiz (bir sıvıdan),
77. 22 إِلَى =kadar قَدَرٍ =bir süreye مَعْلُومٍ =belli	Belirli bir sürenin sonuna kadar.	Belli bir süreye kadar.	önceden belirlenmiş bir süreyle?
77. 23 فَقَدَرْنَا =biçimlendirdik فَنِعْمَ =ne güzel الْقَادِرُونَ =biçim vereniz biz	Biz o sıvı damlacığn gelişmesini aşamalı bir plâna bağladık. Biz ne güzel plân yaparız.	Bunu Biz takdir ettik, ne güzel takdir edenleriz Biz.	Biz, (insanın yaratılışını) işte böyle gerçekleştirdik. Ne mükemmeldir Bizim (bir şeyi) gerçekleştirme kudretimiz!
77. 24 وَيَلِّ =vay haline يَوْمَئِذٍ =o gün الْمُكَذِّبِينَ =yalanlayanların	O gün inkarcıların vay haline!	Vay haline o gün, yalanlayanların.	O Gün vay haline hakikati yalanlayanların!
77. 25 أَلَمْ نَجْعَلِ =yapmadık mı? الْأَرْضَ =arz'ı كَفَاتًا =toplanma yeri	Biz yeryüzünü barınak yapmadık mı?	Biz; yeryüzünü toplantı mahalli kılmadık mı?	Biz toprağı toplanma yeri yapmadık mı
77. 26 أَحْيَاءَ =diriler için وَأَمْوَاتًا =ve ölüler için	Ölüler için de diriler için de.	Ölülere de, dirilere de.	diriler ve ölüler için?
77. 27 وَجَعَلْنَا =ve meydana getirmedik mi? فِيهَا =orada رَوَاسِيَ =dağlar شَامَخَاتٍ =yüksek yüksek وَأَسْفِيتْنَاكُمْ =ve size içirmedik mi? مَاءَ =su(lar) فَرَاتًا =tatlı	Orada yüksek dağlar yaratmadık ve size tatlı sular içirmedik mi?	Orada yüksek ve sabit dağlar var edip tatlı sular içirmedik mi size?	Onun üzerinde haşmetli, sarsılmaz dağlar meydana getirmedik mi ve size içmeniz için tatlı sular vermedik mi?
77. 28 وَيَلِّ =vay haline يَوْمَئِذٍ =o gün الْمُكَذِّبِينَ =yalanlayanların	O gün inkarcıların vay haline!	Vay haline o gün, yalanlayanların.	O Gün vay haline hakikati yalanlayanların!
77. 29 انْطَلِقُوا =haydi gidin إِلَى مَا =şeye كُنْتُمْ =olduğunuz بِهِ =onu تُكَذِّبُونَ =yalanlamış	Şimdi inkar ettiğiniz yere koşunuz!	Varın yalanlayıp durduğunuz şeye gidin.	Haydi, yalanlayıp durduğunuz şu (kıyamete) doğru gidin bakalım!
77. 30 انْطَلِقُوا =gidin إِلَى ظِلِّ =bir gölgeye ذِي =olan ثَلَاثِ =üç شُعَبٍ =dalı	Üç çatallı gölgeye koşunuz.	Üç kollu gölgeye gidin.	Üç katlı gölgeye doğru gidin,
77. 31 لَا ظِلِيلٍ =gölgelendirmez وَلَا يُغْنِي =ve korumaz مِنَ اللَّهَبِ =alevden	Serinlik sağlama-yan ve alevden korumayan gölgeye!	Gölge yapmaz ve alevden korumaz.	hiçbir (serinliği) olmayan ve ateşten korumayan (gölgeye),
77. 32 إِنَّهَا =gerçekten o تَرْمِي =saçar بِشَرِّ =kıvılcım(lar) كَالْقَصْرِ =kütük gibi	O saray gibi kocaman kıvılcımlar saçar.	O; her biri bir saray gibi kıvılcımlar atar.	(yanan) kütükler gibi (ateşten) kıvılcımlar saçar,
77. 33 كَأَنَّهُ =sanki o جِمَالَتْ =bir halattır صَفَرٌ =sarı	Her biri birer sarı deve gibi kıvılcımlar,	Ve her biri sanki birer sarı erkek devedir.	kızgın dev halatlar gibi!
77. 34 وَيَلِّ =vay haline يَوْمَئِذٍ =o gün الْمُكَذِّبِينَ =yalanlayanların	O gün inkarcıların vay haline!	Vay haline o gün, yalanlayanların.	O Gün vay haline hakikati yalanlayanların,
77. 35 هَذَا =bu يَوْمٌ =gündür لَا يَنْطِفُونَ =konuşamayacakları	Bugün onların konuşamayacakları bir gündür.	Bu; onların konuşamayacakları gündür.	hiçbir söz söyle(ye)meyecekleri,

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
77. 36 لَهُمْ =kendilerine وَلَا يُؤْتُونَ =izin verilmez ki فَيَعْتَذِرُونَ =özür dilesinler	Özür dilemelerine de izin verilmez.	Onlara izin de verilmez ki özür dilesinler.	ve özür dilemelerine izin verilmeyeceği o Gün.
77. 37 وَيَلَّ =vay haline يَوْمَئِذٍ =o gün لِلْمُكَذِّبِينَ =yalanlayanların	O gün inkarcıların vay haline!	Vay haline o gün, yalanlayan-ların.	O Gün vay haline ha-kikati yalanlayanların,
77. 38 الْفَصْلِ =hüküm هَذَا =işte bu يَوْمٍ =günüdür جَمَعْنَاكُمْ =sizi bir araya topladık وَالْأُولِينَ =ve öncekileri	Bugün sizi ve siz-den öncekileri bira- raya getirdiğimiz bir hüküm günü-dür.	İşte bu; sizleri ve öncekileri topla-dığımız hüküm günüdür.	(onlara şöyle denilecek, doğru ile eğri arasındaki) o Ayrım Günü: Sizi eski za-manların o (günah-kar)ları ile bir araya getirdik;
77. 39 لَكُمْ =sizin كَانَ =varsa فَإِنْ =eğer فَكِيدُونَ =haydi bana hile yapın كَيْدٌ =bir hileniz	Eğer bana karşı oynayacağınız bir oyununuz varsa haydi, oynayın ba-kalım.	Eğer Bana karşı bir düzeniniz varsa; onu he-men kurun.	ve eğer bir bahaneniz (olduğunu sanıyorsa-nız), haydi (onu kul-lanıp) Beni atlatmaya çalışın!
77. 40 وَيَلَّ =vay haline يَوْمَئِذٍ =o gün لِلْمُكَذِّبِينَ =yalanlayanların	O gün inkarcıların vay haline!	Vay haline o gün, yalanlayan-ların.	O Gün vay haline ha-kikati yalanlayanların!
77. 41 فِي =altında الْمُتَّقِينَ =muttakiler ise إِنْ =şüphesiz وَعُيُونٍ =ve çeşme başındadırlar ظِلَالٍ =gölgeler	Kötülüklerden sa-kınanlara gelince anlar ağaç gölge-leri altında ve pı-nar başlarındadırlar.	Muhakkak ki muttakiler, göl-geliklerde ve pı-narlardadırlar.	(Ama,) Allah'a karşı sorumluluk bilinci ta-şıyanlar, (serin) göl-geler altında ve pı-narlar arasında otu-racaklar,
77. 42 وَفَوَاكِهَ =ve meyvalar (içindedirler) مِمَّا يَشْتَهُونَ =gönüllerinin çektiği	Canlarının çektiği meyvalarla başba-şadırlar.	Ve canlarının is-tediğinden mey-veler.	ve canlarının istediği her meyve(den tada-caklar);
77. 43 هَنِيئًا =afiyetle وَأَشْرَبُوا =ve için كُلُوا =yiyin كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ =yaptıklarınıza بِمَا =karşılık	Yapmış olduğunuz iyiliklerin karşılığı olarak şimdi afiyet-le yiyiniz ve içiniz.	İşlediklerinize karşılık afiyetle yeyin, için.	(ve onlara:) (Hayatta iken) yaptıklarınızın karşılığı olarak afiyet-le yiyip için! denilecek.
77. 44 نَجْزِي =mükâfatlandırırız كَذَلِكَ =böyle إِنَّا =biz الْمُحْسِنِينَ =güzel davrananları	Biz iyilik yapanları, İşte böyle ödül-len-diririz.	Şüphesiz ki Biz; ihsan edenleri böyle mükâfat-landırırız.	İyilik yapanları işte böyle ödüllendiririz;
77. 45 وَيَلَّ =vay haline يَوْمَئِذٍ =o gün لِلْمُكَذِّبِينَ =yalanlayanların	O gün inkarcıların vay haline!	Vay haline o gün, yalanlayan-ların.	(ama) o Gün vay ha-line hakikati yalanla-yanların!
77. 46 وَتَمَتَّعُوا =ve sefa sürün كُلُوا =yiyin إِنَّكُمْ =siz مُجْرِمُونَ =suçlularsınız قَلِيلًا =azıcık	Şimdi yiyiniz, azı-cık safa sürünüz, sizler suçlusunuz.	Yeyin ve biraz eğlenin. Doğru-su sizler suçlu-larsınız.	(Doyuncaya) kadar yiyip için ve biraz se-fanızı sürün, siz ey günahkarlar!
77. 47 وَيَلَّ =vay haline يَوْمَئِذٍ =o gün لِلْمُكَذِّبِينَ =yalanlayanların	O gün inkarcıların vay haline!	Vay haline o gün, yalanlayan-ların.	(Ama) o Gün, vay ha-line hakikati yalanla-yanların!
77. 48 لَهُمْ =onlara قِيلَ =dendiği وَإِذَا =zaman لَا يَرْكَعُونَ =rükû' etmezler ارْكَعُوا ="rükû' edin"	Onlara «rükûa va-rın» dendiğinde rükûa varmazlar.	Onlara; rüku edin, denildiği zaman, rükû'a varmazlar.	Ve onlara (Allah'ın huzurunda) baş eğin! denildiğinde buna uymazlar:
77. 49 وَيَلَّ =vay haline يَوْمَئِذٍ =o gün لِلْمُكَذِّبِينَ =yalanlayanların	O gün inkârcıların vay haline!	Vay haline o gün, yalanlayan-ların.	o Gün, vay haline ha-kikati yalanlayanların!
77. 50 بَعْدَهُ =bundan sonra فَبِأَيِّ حَدِيثٍ =hangi söze? يُؤْمِنُونَ =inanacaklar	Onlar Kur'an'a inanmadıktan son-ra hangi söze ina-nacaklar?	Bundan sonra artık hangi söze inanacaklar?	Peki, bundan sonra, başka hangi habere inanacaklar?
78. 1 عَمَّ =hangi şeyden? يَتَسَاءَلُونَ =birbirlerine soruyorlar	Birbirlerine neyi soruyorlar?	Neyi soruşturu-yorlar?	Birbirlerine (bu kadar sık) neyi soruyorlar?
78. 2 عَنِ النَّبَاِ =haberden mi? الْعَظِيمِ =büyük	O büyük haberi mi?	Büyük haberi mi?	O müthiş (yeniden di-rilme) haberini (mi),
78. 3 الَّذِي هُمْ =ki onlar فِيهِ =onda مُخْتَلِفُونَ =ayrılığa düşmektedirler	Ki onlar onda ayrı-lığa düştüler.	Ki onlar, bunun üzerinde ihtilafa düşmektedirler.	üzerinde (hiçbir şekil-de) anlaşımadıkları.
78. 4 كَلَّا =hayır سَيَعْلَمُونَ =yakında bilecekler	Hayır yakında bi-lecekler.	Hayır; ilerde, bi-leceklerdir.	Elbette, zamanı gel-diğinde (onu) anlaya-caklar!
78. 5 كَلَّا =hayır ثُمَّ =sonra سَيَعْلَمُونَ =yakında bilecekler	Yine hayır, yakın-da bilecekler.	Yine hayır; iler-de, bileceklerdir.	Ve bir kez daha: El-bette, zamanı geldi-ğinde anlayacaklar!
78. 6 أَلَمْ نَجْعَلِ =yapmadık mı? الْأَرْضَ =arzi مِهَادًا =bir beşik	Yeryüzünü bir be-şik,	Yeryüzünü bir beşik yapmadık mı?	Yeryüzünü (sizin için) bir dinlenme yeri yapmadık mı,
78. 7 وَالْجِبَالِ =ve dağları أَوْتَادًا =bিরer kazık	Dağları da onun için birer direk kıl-dık.	Dağları da birer kazık?	ve dağları da (onun) sütunları?
78. 8 أَزْوَاجًا =çift çift وَخَلَقْنَاكُمْ =ve sizi yarattık	Ve sizi çift çift ya-rattık.	Ve sizi çift çift yarattık.	Sizi çiftler halinde ya-rattık;
78. 9 وَجَعَلْنَا =ve yaptık نَوْمَكُمْ =uykunuzu سُبَاتًا =dinlenme	Uykunuzu dinlen-me vakti yaptık.	Uykunuzu din-lenme kıldık.	uykunuzu ölüm(ün bir sembolü) kıldık
78. 10 وَجَعَلْنَا =ve yaptık الَّيْلَ =geceyi لِبَاسًا =bir giysi	Geceyi bir örtü yaptık.	Geceyi bir örtü kıldık.	ve geceyi (onun) ör-tüsü yaptık,
78. 11 وَجَعَلْنَا =ve yaptık النَّهَارَ =gündüzü مَعَاشًا =geçim zamanı	Gündüzü geçimi-niz için çalışıp ka-zanma zamanı yaptık.	Gündüzü de ma-işet vakti kıldık.	gündüzü de hayat(ın sembolü).
78. 12 وَبَنَيْنَا =ve bina ettik فَوْقَكُمْ =üstünüzde سَبْعًا =yedi (gök) شِدَادًا =sağlam	Üstünüze yedi sağlam gök bina ettik.	Üstünüzde yedi sağlamı bina et-tik.	Üstünüze yedi gök kubbe bina ettik,
78. 13 وَجَعَلْنَا =ve yarattık سِرَاجًا =bir lamba وَهَاجًا =parıl parıl parlayan	Oraya parlak kan-diller astık.	Pırıl pırıl parla-yan bir kandil astık.	ve (oraya güneşi,) parıldayan ışık yüklü lambayı yerleştirdik.

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
78. 14 وَأَنْزَلْنَا=ve indirdik مِنْ الْمُعْصِرَاتِ=sıkışan(bulut)lardan ماء=su شَارِلًا=şarıl şarıl	Sıkışan bulutlar-dan şarıl şarıl su indirdik ki,	Sıkıştırılmışlar-dan da şarıl şarıl bir su indirdik.	Ve rüzgarın sürüklediği bulutlardan şarıl-dayan sular indirdik,
78. 15 لَنُخْرِجَ=çıkartalım diye بِهِ=onunla وَنَبَاتًا=ve bitki(ler) دَانَةً(ler)	(15-16) Onunla taneler, bitkiler ve birbirine sarmaş dolaş olmuş ağaçlı bahçeler çıkaralım.	Ki onunla taneler ve bitkiler çıkaralım.	(İndirdik) ki onunla taneler ve bitkiler yetiştirelim,
78. 16 وَجَنَّاتٍ=ve bahçeler أَلْفَافًا=birbirine sarmaş dolaş	(15-16) Onunla taneler, bitkiler ve birbirine sarmaş dolaş olmuş ağaçlı bahçeler çıkaralım.	Ve sarmaş dolaş bahçeler yetirelim.	ve ağaçlarla kaplı bahçeler.
78. 17 إِنَّ=muhakkak ki يَوْمَ=günü الْفَصْلِ=hüküm كَانَ مِيقَاتًا=belirlenmiş bir vakittir	Muhakkak ki hüküm günü, belirlenmiş bir vakittir.	Doğrusu, hüküm günü; ta'yin edilmiş bir vakittir.	Gerçek şu ki, (doğru ile yanlış arasında) Ayrım Günü'nün belirlenmiş bir vakti vardır:
78. 18 فِي الصُّورِ=Sur'a يُنْفَخُ=üflenir يَوْمَ=o gün أَفْوَاجًا=bölük bölük فَتَأْتُونَ=gelirsiniz	Sur'a üflendiği gün, bölük bölük Allah'a gelirsiniz.	Sur'a üfürüldüğü gün, hepiniz bölük bölük gelirsiniz.	(yeniden dirilme) surun(un) üflendiği ve hepinizin kalabalıklar halinde ortaya çıkacağınız Gün;
78. 19 وَفُتِحَتْ=ve açılmıştır السَّمَاءُ=gök فَكَانَتْ=ve olmuştur أَبْوَابًا=kapı kapı	O gün gökyüzü açılır ve orada pek çok kapılar oluşur.	Gök açılmış, kapı kapı olmuştur.	göklerin açıldığı ve (kanatları açık) kapılar haline geldiği (gün);
78. 20 وَالْجِبَالِ=dağlar وَسِيرَتْ=ve yürütülmüştür فَكَانَتْ=olmuştur سَرَابًا=bir serab	Dağlar yürütülür, serap haline gelir.	Dağlar yürütülmüş, serap olmuştur.	ve dağların bir serapmış gibi kaybolup gittiği (gün).
78. 21 إِنَّ=şüphesiz جَهَنَّمَ=cehennem كَانَتْ=olmuştur مِنْ صَادًا=gözetleme yeri	Cehennem de suçluları gözetleyip durmaktadır.	Şüphesiz ki cehennem; bir gözetleme yeridir.	(O Gün,) cehennem, (hakikati inkar edenleri) kuşatmak için bekleyecek;
78. 22 لِلطَّاغِيَتِ=azgınların مَآبًا=varacağı yerdir	Orası azgınların varacağı yerdir.	Azgınlar için varılacak bir yer.	hak ve adalet sınırlarını ihlal etmiş olanların durağı!
78. 23 لَا يَبِثْنَ=kalacaklardır فِيهَا=orada أَحْقَابًا=çağlar boyu	Orada sonsuza dek kalacaklardır.	Sonsuz devirler boyunca orada kalacaklardır.	Onlar orada uzun süre kalacaklar.
78. 24 لَا يَذُوقُونَ=tadmazlar فِيهَا=orada وَلَا=ne de بَرْدًا=bir serinlik شَرَابًا=içilecek bir şey	Orada ne bir serinlik ne de içilecek bir şey tadarlar.	Orada serinlik ve içecekler tadamayacaklardır.	Orada ne bir serinlik tadacaklar, ne de (susuzluk giderici) bir içecek;
78. 25 إِلَّا=yalnız (içerler) حَمِيمًا=kaynar su وَعَسَاقًا=ve irin	Yalnız kaynar su ve irin içerler.	Sade kaynar bir su ve bir de irinden başka.	yalnız yakıcı bir ümitsizlik ve buz gibi bir karanlık:
78. 26 وَفَقَافًا=uygun جَزَاءً=bir ceza olarak	Yaptıklarına uygun bir ceza olarak	İşlediklerine uygun bir ceza olarak.	(günahlarına) uygun bir karşılık!
78. 27 إِنَّهُمْ=çünkü onlar كَانُوا لَا يَرْجُونَ=ummuyorlardı حِسَابًا=bir hesap	Çünkü onlar bir hesap görüleceğini ummuyorlardı.	Çünkü onlar hiç bir hesap beklemezlerdi.	Doğrusu onlar hesaba çekileceklerini beklemiyorlardı,
78. 28 وَكَذَّبُوا=yalanlamışlardı بِآيَاتِنَا=ayetlerimizi كَذَابًا=tekzib ile	Ayetlerimizi de tamamen yalanlamışlardı.	Ve ayetlerimizi yalan sayıp dururlardı.	mesajlarımızı tek tek ve tümüyle yalanladıkları halde;
78. 29 وَكُلَّ شَيْءٍ=ve her şeyi أَحْصَيْنَاهُ=saymıştık كِتَابًا=yazmıştık	Biz de herşeyi sayıp yazmıştık.	Oysa Biz, her şeyi yazıp saymıştık.	ama Biz, (yaptıkları) her şeyi bir kayda almışızdır.
78. 30 فَذُوقُوا=şimdi tadın فَلَنْ نَزِيدَكُمْ=artık size artırmayacağız إِلَّا=başka bir şey عَذَابًا=azabdan	Şimdi tadın, artık size azaptan başka bir şeyi artırmayacağız.	Öyleyse tadınız, bundan böyle size azabdan başka bir şey artırmayız.	(Ve onlara şöyle diyoruz:) O halde, (yaptığınız kötülüklerin meyvelerini) tadın, artık size şiddetli azaptan başka bir şey vermeyeceğiz!
78. 31 إِنَّ=şüphesiz لِلْمُنْقِينَ=muttakiler için vardır مَفَازًا=başarı ödülü	Takva sahipleri için de başarı ödülü vardır.	Şüphesiz ki muttakiler için kurtuluş vardır.	(Ama,) Allah'a karşı sorumluluk bilinci taşıyanlar için büyük bir tatmin vardır:
78. 32 وَأَعْنَابًا=ve bağlar حَدَائِقَ=bahçeler	Nice bahçeler, bağlar,	Bahçeler ve bağlar.	muhteşem bahçeler ve bağlar,
78. 33 وَكَوَاعِبَ=ve göğüsleri tomurcuklanmış أَثْرَابًا=yaşıt kızlar	Göğüsleri tomurcuklanmış yaşıt kızlar ve	Göğüsleri tomurcuklanmış yaşıt kızlar.	müthiş uyumlu harika eşler,
78. 34 وَكَأْسًا=ve kadeh(ler) دِهَاقًا=dolu	Dolu dolu kadehler	Ve dolu kaseler.	ve dolup taşan (mutluluk) kadehleri.
78. 35 لَا يَسْمَعُونَ=işitmezler فِيهَا=orada لَعْوًا=boş söz وَلَا كِذَابًا=ne de yalan	Orada ne boş bir söz ve ne de yalan işitirler.	Orada yalan ve boş söz işitmezler.	Orada, (cennette,) ne boş sözler ne de yalanlar duyacaklar.
78. 36 جَزَاءً=bir karşılık مِنْ رَبِّكَ=Rabbinden عَطَاءً=bir bağış olarak حِسَابًا=yeterli	Bunlar Rabbinin katından yaptıklarına karşılığı verilenlerdir.	Rabbindan bir mükafat ve bağış olarak.	(Bütün bunlar,) Rabbinden bir ödül, (Kendi) hesabına göre bir armağandır;
78. 37 رَبِّ=Rabbi السَّمَاوَاتِ=göklerin وَمَا=ve bulunanların وَالْأَرْضِ=ve yerin بَيْنَهُمَا=ikisi arasında الرَّحْمَنِ=çok merhametli لَا يَمْلِكُونَ=güçleri yetmez مِنْهُ=O'nun huzurunda خِطَابًا=konuşmaya	O, göklerin yerin ve ikisi arasında bulunanların Rabbidir. O, önünde kimse-nin konuşamaya-cağı Rahman olan Allah'tır.	Göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunanların Rabbi Rahman'dan. O'na hitabda bulunmaya kimse muktadir olamaz.	göklerin ve yerin ve ikisi arasındaki her şeyin Rabbi(nden), Rahman(dan bir ödül)! (Ve) hiç kimse O'na karşı sesini yükseltme gücüne sahip değildir,
78. 38 يَوْمَ=o gün الرُّوحُ=Ruh يَقُومُ=dururlar وَالْمَلَائِكَةُ=ve melekler صَفًّا=sıra sıra لَا يَتَكَلَّمُونَ=konuşamaz إِلَّا=dışındakiler	Cebrail ve meleklerin dizi dizi durdukları gün, Rahman olan Allah'ın izni olmadan kimse konuşamaya-	O gün; ruh ve melekler, saf halinde duracaklardır. Rahman'ın izin verdiklerinden baş-	bütün (insan) ruhların(ın) ve bütün meleklerin saf sıra-landıkları Gün: Rahman'ın izin verdikleri dışında hiç kimse ko-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
لَهُ=O'nun مَنْ أَذِنَ=izin verdiği وَقَالَ=ve o da söyler الرَّحْمَنُ=Rahman'ın صَوَابًا=doğruyu	caktır. Konuştuğu zaman da doğruyu söyleyecektir.	kaları konuşamazlar. O da doğruyu söyler.	nuşmayacak ve (herkes, yalnız) doğruyu söyleyecek.
78. 39 الْحَقُّ=hak الْيَوْمُ=günüdür إِلَى=varan اتَّخَذَ=tutar شَاءَ=dileyen فَمَنْ=artık رَّبِّهِ=Rabbine مَأْبَا=bir yol	işte gerçek gün budur. Dileyen kimse Rabbine götürecektir bir yol benimser.	işte bu; hak gündür. Dileyen Rabbına doğru bir yol edinir.	Bu, Nihai Hakikat Günü olacaktır. O halde, dileyen Rabbine giden yolu tutsun!
78. 40 عَذَابًا=bir azab ile أَنْذَرْنَاكُمْ=siz uyardık يَنْظُرُ=bakar يَوْمَ=o gün قَرِيبًا=yakın قَدِّمْتُ=öne sürdüyü مَا=işlere الْمَرْءُ=kişi وَيَقُولُ=ve der يَدَاهُ=ellerinin كُنْتُ=ben olsaydım يَا لَيْتَنِي=keşke ثُرَابًا=toprak	Sizi yakın gelecekteki azabla uyardık; o gün kişi eliyle sunduğuna bakar ve inkarcı da «Keşke toprak olsaydım» der.	Biz, sizi yakın bir azabla uyardık. O gün; kişi eliyle sunduğuna bakacak. Ve kafir: Keşki ben, toprak olsaydım, diyecektir.	Gerçek şu ki, Biz sizi yakındaki bir azaba karşı uyarmaktayız; insanın ilerisi için yapıp ettiklerini (açıkça) göreceği ve hakikati inkar edenin: Eyvah, keşke toprak olsaydım..! diyeceği Gün(ün azabına)!
79. 1 غَرْفًا=söküp وَالنَّازِعَاتِ=andolsun çıkaranlara	Andolsun söküp çıkaranlara.	Boğulmuş olanları söküp alanlara andolsun.	Düşün bu (yıldız)ları, batmak üzere yükselen;
79. 2 تَشْطَا=hemen وَالنَّاسِطَاتِ=ve çekip alanlara	Hemen çekip alanlara.	Canları kolaylıkla alanlara,	ve (yörüngelerinde) istikrarlı şekilde hareket eden,
79. 3 يَزُجُّ=yüzerek وَالسَّابِحَاتِ=yüzüp gidenlere	Yüzüp gidenlere.	Yüzüp yüzüp gidenlere,	ve (uzayda) sakın sakın yüzen,
79. 4 سَبَقًا=yarışarak فَالسَّابِقَاتِ=yarışıp geçenlere	Yarışıp, geçenlere.	Yarıştıkça yarışanlara,	ve hızlı şekilde (birbirini) izleyen,
79. 5 أَمْرًا=işi قَالْمُدَبِّرَاتِ=derken düzenleyenlere	Derken işi düzenleyenlere!	Ve işleri yönetenlere,	böylece (Yaratıcı'nın) buyruğunu yerine getiren!
79. 6 الرَّاجِفَةُ=o gürültü تَرْجُفُ=sarsar يَوْمَ=o gün	O gün bir sarsıntı sarsar.	O gün; bir sarsıntı sarsar,	(O halde, düşün) şiddetli bir sarsıntının (dünyayı) sarstığı Gün(ü),
79. 7 الرَّادِفَةُ=ardından تَتَّبِعُهَا=başka bir gürültü gelir	Ardından bir başka sarsıntı gelir.	Ve peşinden bie başkası gelir.	daha büyük (sarsıntı)ların ardından geleceği (Günü)!
79. 8 وَاجِفَةً=çarpar يَوْمِذٍ=o gün قُلُوبُ=yürekler	O gün kalpler titrer.	O gün kalbler titrer,	O Gün (insanların) kalpleri titreyerek çarpacak
79. 9 أَبْصَارُهَا=gözleri خَاشِعَةً=(korkudan) aşağı kayar	Gözler korkudan aşağı kayar.	Gözler yere döner.	(ve) gözleri yere bakacak...
79. 10 يَقُولُونَ=diyorlar ki أِنَّا لَمَرْدُودُونَ=biz yine döndürülecek miyiz? فِي الْحَافِرَةِ=eski halimize	Diyorlar ki: «Biz yine eski halimize döndürülecek miyiz?»	Biz, eski halimize mi döndürüleceğiz? derler.	(Ama hala) bazıları: Ne yani! diyorlar, Biz gerçekten eski halimize mi döndürüleceğiz,
79. 11 عِظَامًا=kemikler إِذَا كُنَّا=biz olduktan sonra ha? نُخْرَةً=çürümüş	Biz çürümüş kemikler olduktan sonra ha?	Ufalanmış kemikler olduğumuz vakit mi?	çürüten kemik (yığını) olsak bile?
79. 12 إِذَا=öyle ise تِلْكَ=bu قَالُوا=dediler خَاسِرَةً=ziyanlı بَرَّةً=bir dönüşür	Öyle ise bu, ziyanlı bir dönüştür» dediler.	O takdirde bu, zararlı bir dönüştür, derler.	(Ve) ilave ediyorlar: Öyleyse bu, zararlı bir dönüş olur!
79. 13 رَجْرَجَةً=haykırıştır هِيَ=O قَائِمًا=halbuki وَاحِدَةً=bir tek	Doğrusu bir tek çığlık yetecektir.	Doğrusu o, bir tek çığlıktır.	(Ama) o zaman, (Son Saat), bir tek çığlık (gibi ansızın onların üzerine) kopacak,
79. 14 هُمْ=onlar قَادَا=hemen بِالسَّاهِرَةِ=uyanıklık alanındadırlar	Hepsi hemen bir düzlüğe dökülecektir.	Ki o zaman, hepsi toprağın yüzüne dökülecektir.	işte o zaman (hakikat-i) anlayacaklar!
79. 15 حَدِيثٌ=haberi هَلْ أَتَاكَ=sana geldi mi? مُوسَى=Musa'nın	Musa'nın haberi sana geldi mi?	Musa'nın haberi geldi mi sana?	Musa'nın kıssasından hiç haberin oldu mu?
79. 16 رَبُّهُ=Rabbi نَادَاهُ=ona seslenmişti طُوى=Tuva'da بِالصَّوْدِ=vadi'de	Tuva'da, kutsal bir vadide, Rabbi ona şöyle hitab etmişti:	Hani Rabbi ona; mukaddes vadi-de, Tuva'da şöyle seslenmişti:	Hani kutsal bir vadide Rabbi o'na şöyle seslenmişti:
79. 17 إِلَى فِرْعَوْنَ=Fir'avn'a اذْهَبْ=git طَغَى=azdı إِنَّهُ=çünkü o	Firavuna git çünkü o azdı.	Firavun'a git; çünkü o, çok azmıştır.	Sen, Firavun'a git - çünkü o hak ve adalet sınırlarını ihlal ediyor-
79. 18 هَلْ لَكَ=ister misin? فَقُلْ=de ki إِلَى أَنْ تَرْكَبِي=arınmayı	Ona de ki: «Arınmağa niyetin var mı?»	De ki: temizlenmeye meylin var mı senin.	ve (ona) söyle: 'Arınmaya istekli misin?'
79. 19 إِلَى رَبِّكَ=Rabbine وَأَهْدِيكَ=seni ileteyim فَتَخْشَى=O'ndan korkasın	Rabbine giden yolu göstereyim ki O'na saygı duyup korkasın.»	Rabbına giden yolu göstereyim de O'ndan korkasın.	(Eğer istekliysen) o zaman seni Rabbin(i tanıma mertebesi)ne ulaştıracığım ki (bundan sonra) O'nun korkusunu duyasın.'
79. 20 الْآيَةَ=mucizeyi قَارَاهُ=ona gösterdi الْكُبْرَى=büyük	Bunun üzerine ona Bunen büyük mucizeyi gösterdi.	Ve ona en büyük mucizeyi gösterdi.	Bunun üzerine (Musa), (Firavun'a gitti ve) ona (Rabbinin rahmetinin eseri olan) büyük mucizeyi anlattı.
79. 21 وَعَصَى=ve karşı geldi فَكَذَّبَ=fakat o yalanladı	Fakat o Musa'yı yalanladı, karşı geldi.	Ama o, yalanlayıp isyan etti.	Ama (Firavun) o'nu yalanladı ve (hidayet-i) şiddetle reddetti,
79. 22 أَدْبَرَ=sırtını döndü ثُمَّ=sonra يَسْعَى=çalışmağa koyuldu	Sonra sırtını döndü; çalışmağa koyuldu.	Sonra arkasını döndü, koşmaya başladı.	sonra da kaba bir şekilde (Musa'ya) sırtını döndü;
79. 23 فَغَشَرَ=topladı فَغَادَى=ve bağırdı	Adamlarını toplayıp seslendi:	Toplayıp seslendi:	daha sonra (ileri gelen adamlarını) topladı ve (halkını) çağırdı,
79. 24 رَبُّكُمْ=sizi Rabbinizim أَنَا=ben فَقَالَ=ve dedi	Sizin en yüce Rabbiniz benim	Ve sizin en yüce Rabbiniz benim,	ve onlara Ben sizin en yüce rabbinizim!

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	الأعلى= en yüce	dedi.	dedi.	dedi.
79. 25	الله=Allah فَأَخَذَهُ=onu cezalandırdı الْآخِرَةِ=sonun نَكَالَ=azabıyla وَالأُولَى=ve ilkin	Allah bunun üzeri- ne onu dünya ve ahiret azabına uğ- rattı.	Bunu üzerine Al- lah, onu dünya ve ahiret azabı- la yakaladı.	Bunun üzerine Allah onu yakalayıp hesa- ba çekti (ve bunu) hem bu dünyada hem de öteki dünyada uyarıcı bir örnek yap- tı.
79. 26	فِي ذَلِكَ=bunda vardır إِنَّ=şüphesiz يَخْشَى=korkacak لِمَنْ=kimse için لِئِبْرَةٍ=ibret	Doğrusu bunda Al- lah'tan korkan kimseye ders var- dır.	Şüphesiz ki bunda, korkan kimseler için ib- ret vardır.	Bunda, şüphesiz, (Al- lah'ın) ürperti ve kor- kusunu duyanlar için bir ibret vardır.
79. 27	أَشَدُّ=daha çetinsiniz أَنْتُمْ=siz mi? السَّمَاءَ=gök (mü?) أَمْ=yoksa خَلَقًا=yaratılışça بَنَاهَا=(Allah) onu yaptı	Ey inkarcılar! Sizi yaratmak mı daha zordur, yoksa gö- ğü yaratmak mı?	Sizi yaratmak mı daha zordur, yoksa göğü mü? Onu bina etmiş- tir.	(Ey insanlar!) Sizi ya- ratmak, göğü yarat- mış olan Allah için daha mı zordur?
79. 28	رَفَعَهَا=yükseletti فَسَوَّاهَا=onu düzenledi	Ki Allah onu bina edip yükseltmiş ve ona şekil vermiştir.	Boynu yükselt- miş ve ona bir şekil vermiştir.	O, gökkubbeyi yük- seltmiş ve ona gerek- tiği gibi biçim vermiş- tir;
79. 29	لَيْلَهَا=gecesini وَأَغْطَشَ=örtüp kararttı وَأَخْرَجَ=ve açığa çıkardı ضُحَاهَا=kuşluğunu	Gecesini karanlık yapmıştır. Gündü- zünü aydınlatmış- tır.	Gecesini karan- lık yapmış, gün- düzünü ortaya çıkarmıştır.	onun gecesi karan- lık yapmış ve gündü- zünü aydınlatmıştır.
79. 30	ذَلِكَ=bundan بَعْدَ=sonra da وَالْأَرْضَ=yeri دَحَاهَا=yayıp yuvarlattı	Ardından yeri dü- zenlemiştir.	Bundan sonra yeri döşemiştir.	Ve ardından yeri dü- zenleyip yaymıştır,
79. 31	مَاءَهَا=suyunu مِنْهَا=ondan أَخْرَجَ=çıkardı وَمَرَعَاهَا=ve otlağını	Suyunu ondan çı- karmış ve otlak yer meydana getirmiş- tir.	Ondan suyu ve otlağını çı- karmıştır.	yerden suyu ve bitki örtüsünü çıkartmış,
79. 32	أَرْسَاهَا=oturttu وَالْجِبَالَ=ve dağları	Dağları yerleşti- rmiştir.	Dağları dikmiştir.	ve dağları sağlam şekilde yerleştirmiştir:
79. 33	لَكُمْ=sizin مَتَاعًا=geçimi için وَلِأَنْعَامِكُمْ=ve hayvanlarınızın	Bunları sizin ve hayvanların ge- çinmesi için yap- mıştır.	Sizin ve hayvan- larınızın geçin- mesi için.	(bütün bunlar) sizin ve hayvanlarınızın geçinmesi için(dir).
79. 34	جَاءَتْ=geldiği فَإِذَا=zaman الْكُبْرَى=büyük الطَّامَةُ=herşeyi bastıran o felaket	Her şeyi bastıran o büyük felaket gel- diği zaman.	Fakat o en bü- yük bela geldiği zaman;	Ve böylece, büyük, sarsıcı (yeniden di- rilme) olayı gelip çat- tığında,
79. 35	الْإِنْسَانُ=insan يَتَذَكَّرُ=hatırlar o gün مَا سَعَى=neye çalıştı	O gün insan, neyin peşinde koşmuş olduğunu hatırlar.	O gün insan, neye çalıştığını anlar.	o Gün insan yaptığı her şeyi (açıkça) hatı- rlayacak;
79. 36	الْجَحِيمُ=cehennem يَرَى=gören لِمَنْ=kimseler için وَبُرِّرَتْ=ortaya çıkarılmıştır	Gören kimseler için cehennem or- taya çıkarılmıştır.	Cehennem, ba- kan herkese apaçık gösterilir.	ve (cehennemin) ya- kıcı ateşi, onu gör(meye mahkum edil)en herkesin kar- şısına getirilecektir.
79. 37	طَعَى=azmışsa مَنْ=kim فَأَمَّا=artık	Artık kim azmışsa.	Artık kim haddini aşmışsa.	Çünkü, hak ve adalet sınırlarını ihlal eden,
79. 38	الْحَيَاةَ=hayatını وَوَآثَرَ=ve yeğlemişse الدُّنْيَا=dünya	ve şu yakın hayatı yeğlemişse.	Ve kim dünya hayatını tercih etmişse;	ve bu dünya hayatını (ruh temizliğine) ter- cih eden(in)
79. 39	هِيَ=onun الْجَحِيمُ=cehennemdir فَإِنَّ=elbette الْمَأْوَى=barınağı	Onun barınağı ce- hennemdir.	Şüphesiz ki onun varacağı yer; cehennem- dir.	varacağı yer o yakıcı ateştir!
79. 40	خَافَ=korkmuşsa مَنْ=kim وَأَمَّا=ama رَبِّهِ=Rabbinin مَقَامَ=divanında durmaktan النَّفْسَ=nefsi(ni) وَوَلَّهَى=ve men etmişse عَنِ الْهَوَى=kötü heves(ler)den	Ancak kim Rabbi- nin huzurunda du- rup hesap vermek- ten korkmuş ve nefsini kötü heves- lerden menetmiş- se.	Kim de Rabbinin makamından korkup da nefsi- ni heveslerden alıkoyduysa;	Ama Rabbinin huzu- runda korku ile dura- nın ve nefsinin kötü arzulardan alıkoyanın
79. 41	الْجَنَّةَ=cennettir فَإِنَّ=elbette هِيَ=onun barınağı	Onun barınağı da cennettir.	Şüphesiz ki onun varacağı yer, cennettir.	varacağı yer cennet- tir!
79. 42	يَسْأَلُونَكَ=sana soruyorlar عَنِ السَّاعَةِ=saatden أَيَّانَ=ne zaman? مُرْسَاهَا=demir atacak	Ey Muhammed! Senden kıyametin ne zaman gelip ça- tacağını sorarlar.	Sana kıyametin ne zaman gelip çatacağını soru- yorlar.	(Ey peygamber!) Sa- na Son Saat'i soru- yorlar: Ne zaman ge- lip çatacak?
79. 43	أَنْتَ=sen فِيمَ=nerede? مِنْ ذِكْرَاهَا=onun söylemek nerede?	Sen nerede, onun vaktini söylemek nerede?	Senin neyine onun zamanını bildirmek.	Sen onun hakkında ne söyleyebilirsin ki?
79. 44	مُنْتَهَايَا=onun bilgisi رَبِّكَ=Rabbine إِلَى=aittir	Onun bilgisi Rab- bine aittir.	En sonunda o, ancak Rabbina aittir.	(Çünkü) onun (bilgi- sinin) başı ve sonu yalnız Rabbinin ka- tındadır!
79. 45	مُنْذِرٌ=uyarıcısın أَنْتَ=sen يَخْشَاهَا=ondan korkacak مَنْ=olanları	Sen ancak, ondan korkacak olanları uyarısın.	Sen, ancak O'ndan korkanı uyararsın.	Sen ancak ondan korkanları uyar(mak için gönderil)mişsin.
79. 46	كَأَنَّهُمْ=gün يَرَوْنَهَا=onu gördükleri إِلَّا=başka لَمْ يَلْبَثُوا=(dünyada) kalmamışlar أَوْ=veya عَشِيَّةَ=bir akşamdan ضُحَاهَا=onun kuşluk vaktinden	Onlar onu gördük- leri zaman sanki dünyada bir akşam veya onun kuşluk vaktinden fazla kalmamış gibi olur- lar.	Ve onlar onu gördükleri gün; sadece bir ak- şam veya bir kuşluk vakti kalmış gibi olur- lar.	Onu anladıkları Gün (onlara, bu dünyada) bir akşamdan ya da kuşluğuyla (birlikte sona eren bir ge- ce)den fazla kalma- mışlar (gibi gelecek)!
80. 1	وَتَوَلَّى=ve döndü عَبَسَ=surat astı	Surat astı ve dön- dü.	Yüzünü asıp çe- virdi,	O, suratını astı ve uzaklaştı,
80. 2	الْأَعْمَى=kör أَنْ=diye جَاءَهُ=ona geldi	Yanına âma geldi diye.	Kendisine a'ma geldi diye.	çünkü kör bir adam o'na yaklaşmıştı!
80. 3	لَعَلَّهُ=belki o وَمَا يُدْرِيكَ=ne bilirsin? يَزَكَّى=arınacak	Ne bileceksin sen belki o arınacak?	Ne bilirsin belki de o, temizlene- cekti.	Nereden bilebilirsin (ey Muhammed,) bel- ki de o arınacaktı,
80. 4	يَذَكِّرُ=öğüt dinleyecek أَوْ=yahut	Yahut öğüt alacak da bu öğüt, kendi-	Yahut öğüt ala- caktı da bu,	yahut (hakikat) hatır- latılacak ve bu hatır-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
فَتَنَفَعَهُ =ve kendisine yarayacak الذِّكْرَى =öğüt	sine fayda verecek.	kendisine fayda verecekti.	latma kendisine fayda verecekti.
80. 5 أُمًّا =ama مَنْ اسْتَعْنَى =kendisini muhtaç hissetmeyen	Kendisini yeterli görüp tenezzül etmeyene gelince.	Ama kendisini müstağni gören.	Ama kendini her şeye yeterli görene gelince,
80. 6 تَصَدَّى =yöneliyorsun أَهْ =ona قَانَتْ =sen	Sen onunla ilgileniyorsun!	İşte sen, onu karşına alıyorsun.	sen bütün ilgiyi ona gösterdin,
80. 7 وَمَا عَلَيْكَ =sana ne? أَلَّا يَرْكَبُ =onun arınmamasından	Onun arınmamasından sana ne?	Halbuki onun temizlenmemesinden sana ne?	halbuki onun arınmaktan geri kalmasının sorumlusu sen değilsin;
80. 8 وَأَمَّا =fakat مَنْ جَاءَكَ =sana gelen يَسْعَى =koşarak	Fakat koşarak sana gelene;	Ama sana koşarak gelen,	ama sana büyük bir istekle geleni
80. 9 وَهُوَ =ve o يَخْشَى =saygı duyuyor	Allah'tan sakınarak gelmişken.	Ki o, korkar durumdadır.	ve (Allah) korkusu ile (yaklaşanı)
80. 10 تَلْهَى =ilgilenmiyorsun عَنْهُ =onunla قَانَتْ =sen	Sen onunla ilgilenmiyorsun!	Sen ona aldırıyor, oyalanıyorsun.	sen görmezden geldin!
80. 11 تَذَكِّرُهُ =bir hatırlatmadır إِنَّهَا =o كَلَّا =hayır	Asla olmaz böyle şey! Kur'an ayetleri birer hatırlatmadır öğüttür.	Sakin; çünkü bu, bir öğüttür.	Elbette, bu (mesaj)lar yalnızca birer hatırlatma ve öğütten ibarettir:
80. 12 فَمَنْ =kimse شَاءَ =dileyen ذَكَرَهُ =onu düşünür öğüt alır	Dileyen onu düşünüp öğüt alır.	Dileyen onu düşünüp öğüy alır.	kim istekliyse O'nu hatırlayıp öğüt alabilir
80. 13 صُحُفٍ =sahifeler فِي =içindedir مُكْرَمَةٍ =değer verilen	Sahifeler içindedirler, değerli, şanslı.	O, çok şerefli sahifelerdedir.	(O'nun) kutsal ve soy-lu vahiyleri (ışığında),
80. 14 مُطَهَّرَةٍ =tertemiz مَرْفُوعَةٍ =(saygı ile) yükseltilen	Yükseltilen ve ter-temiz tutulan (sahifeler)	Yüceltilmiş ve temizlenmiştir.	yüce ve arı duru,
80. 15 سَفَرَةٍ =yazıcıların بِأَيْدِي =ellerinde	Taşıyıcıların ellerindedirler.	Katiblerin elleriyle.	elçilerin elleriyle (yayı-lıp duyurulan),
80. 16 بِرَّةٍ =iyilik sahibi كِرَامٍ =değerli	(Allah'a göre) değerli ve çok iyi (yazıcı ve taşıyıcıların).	Kıymetli, saygı-değer.	seçkin ve erdem sahibi (elçilerin).
80. 17 الْإِنْسَانُ =insan فُقِلَ =kahrolası مَا أَكْفَرَهُ =ne kadar nankördür	Kahrolası insan ne kadar da nankördür.	Canı çıksın o insanın. Ne de nankördür o.	(Ama çoğu zaman) insan kendini mahveder; hakikati ne kadar inatla inkar eder o!
80. 18 خَلَقَهُ =onu yarattı مِنْ أَيِّ شَيْءٍ =hangi şeyden?	Allah onu hangi şeyden yarattı.	Neden yaratmış onu?	(İnsan hiç düşünür mü) hangi özden yaratır (Allah) onu?
80. 19 خَلَقَهُ =onu yarattı مِنْ نُطْقَةٍ =nutfe (sperm)den فَقَدَرَهُ =ona biçim verdi	Nutfe (sperm)den. Onu yarattı ve ona biçim verdi.	Meniden yarattı onu da, takdir etti.	Bir sperm damlasından yaratır ve sonra onun tabiatını oluşturur;
80. 20 يَسِّرَهُ =ona kolaylaştırdı السَّبِيلَ =yolu ثُمَّ =sonra	Sonra ona yolu kolaylaştırmıştır.	Sonra ona tutacağı yolu kolaylaştırmış.	sonra hayatı onun için kolaylaştırır;
80. 21 أَمَاتَهُ =onu öldürdü ثُمَّ =sonra فَأَقْبَرَهُ =kabre koydurdu	Sonra onu öldürdü, kabre koydurdu.	Sonra da onu öldürdü, kabre koydu.	ve sonunda onu öldürür ve kabre koyar;
80. 22 شَاءَ =dilediği إِذَا =zaman ثُمَّ =sonra أَنْشَرَهُ =onu diriltip kaldırdı	Sonra dilediği zaman onu yeniden diriltti.	Sonra dilediğinde onu tekrar çıkaracak.	ve sonra, dilediğinde onu tekrar diriltir.
80. 23 لَمَّا يَفْضُ =yapmadı كَلَّا =hayır مَا أَمَرَهُ =O'nun kendisine emrettiğini	Hayır, insan hala Allah'ın kendisine emrettiğini yapmadı.	Hayır; Allah'ın emrettiğini yerine getirmemiştir.	Hayır, (insan) Allah'ın kendisine buyurduklarını henüz yerine getirmiş değildir!
80. 24 الْإِنْسَانُ =insan فَلْيَنْظُرْ =baksın إِلَى طَعَامِهِ =şu yiyeceğine	İnsan yiyeceğine bir baksın.	Öyle ya insan yiyeceğine bir baksın.	Öyleyse insan, yiyeceklerin(in kayna-ğın)a bir baksın:
80. 25 السُّبْحَ =suyu صَبَبْنَا =döktük أَنَا =biz صَبَّأَ =iyice döküşle	O suyu döktükçe döktük.	Doğrusu Biz; o suyu, bol bol indirdik.	(nasıl) suyu bolca indirmektedir;
80. 26 الْأَرْضَ =toprağı شَقَقْنَا =yardık ثُمَّ =sonra شَقًّا =güzel bir yarışla	Sonra toprağı güzelce yardık.	Sonra toprağı iyiden iyiye yarıdık.	ve sonra toprağı (daha da büyüterek) parça parça yarmaktayız,
80. 27 حَبًّا =dane فِيهَا =orada فَأَنْبَتْنَا =ve bitirdik	Orada bitirdik, taneleri.	Böylece orada tane bitirdik.	bu sayede ondan tahıllar yetiştirmekteyiz,
80. 28 وَقَضْبًا =ve yonca وَعِنْبًا =ve üzüm	Üzümler, yoncalar,	Üzüm ve yonca,	ve üzüm bağları ve yenebilir otlar,
80. 29 وَنَخْلًا =ve hurma وَزَيْتُونًا =ve zeytin	Zeytinler, hurmalar.	Zeytin ve hurma,	zeytin ağaçları ve hurmalıklar,
80. 30 غُلْبًا =iri ve gür وَحَدَائِقَ =ve bahçeler	İri ve sık ağaçlı bahçeler.	Sık ve bol ağaçlı bahçeler.	ve ağaçlarla dolu bahçeler,
80. 31 وَأَبًّا =ve çayır وَفَاكِهَةً =ve meyva	Meyveler ve çayır-lar.	Meyve ve mer'a.	meyveler ve otlar,
80. 32 لَكُمْ =sizin için مَتَاعًا =geçim olarak وَلَا نَعْمَكُمْ =ve hayvanlarınız için	Sizin ve hayvan-larınızın yararına.	Sizin ve hayvan-larınızın fayda-lanması için.	sizin için ve hayvan-larınızın beslenmesi için.
80. 33 جَاءَتْ =geldiği فَإِذَا =zaman الصَّاحَّةُ =kulakları sağır eden o ses	Kulakları sağır edercesine yüksek o gürültü geldiği zaman.	O büyük gürültü geldiği zaman;	Ve böylece, (yeniden dirilmenin) o kulakları sağır eden çağırısı duyulduğunda,
80. 34 الْمَرْءُ =kişi يَؤُرُّ =kaçar يَوْمَ =işte o gün مِنْ أَخِيهِ =kardeşinden	İşte o gün kişi kaçır, kardeşinden,	Kişinin kaçacağı gün; kardeşinden,	herkesin kardeşinden kaç(mak iste)diği Gün,
80. 35 وَأَبِيهِ =ve babasından وَأُمِّهِ =ve anasından	Anasından, baba-sından,	Anasından ve babasından.	annesinden ve baba-sından,

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
80. 36	وَصَاحِبَتِهِ =ve eşinden وَبَيْنِهِ =ve oğullarından	Eşinden ve oğullarından.	Eşinden ve oğullarından.	eşinden ve çocuklarından:
80. 37	لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ =her kişinin vardır يَوْمَئِذٍ =o gün شَأْنٌ =bir işi يُغْنِيهِ =kendisine yeter	O gün herkesin başından aşkın işi vardır.	O gün; herkesin kendisine yeter bir işi vardır.	o Gün her birinin durumu kendisi için yeterli bir endişe kaynağı olacak.
80. 38	وُجُوهٌ =yüzler var ki يَوْمَئِذٍ =o gün مُسْفِرَةٌ =parıl parıl	Bazı yüzler o gün parıl parıldır.	O gün; yüzler vardır, parıl parırlar.	Bazı yüzler o Gün mutlulukla parıldayacak,
80. 39	ضَاحِكَةٌ =güleç مُسْتَبْشِرَةٌ =sevinçli	Güleç ve sevinçli.	Güleç, sevinçli,	güleç ve müjdelere sevinen.
80. 40	وَوُجُوهٌ =ve yüzler var يَوْمَئِذٍ =o gün عَبْرَةٌ =tozlanmış عَلَيْهَا =üzeri	Bazı yüzler o gün tozlanmış.	O gün; yüzler de vardır, tozlanmış,	Bazı yüzler de o Gün toz toprakla kapana-cak,
80. 41	تَرَاهُمْ =onları bürümüş قَتَرَةٌ =karanlık	Karanlıklar bürümüştür onları.	Bir karanlık bürümüştür.	her yanı kuşatan bir karanlıkla:
80. 42	أُولَئِكَ =işte هُمْ =onlar الْكَافِرَةُ =kâfirlerdir الْفَجْرَةُ =Hak'tan sapanlardır	İşte onlar hayasız pis kafirlerdir.	İşte bunlar; kafirler ve facirlerdir.	işte bunlar, hakikati inkar eden ve yoldan sapan kimselerdir.
81. 1	إِذَا =zaman الشَّمْسُ =güneş كُورَتْ =büzüldüğü	Güneş dürüldüğü zaman	Güneş dürüldüğü zaman;	Güneş, karanlığa gömüldüğünde,
81. 2	وَإِذَا =zaman النُّجُومُ =yıldızlar انْكَدَرَتْ =kararıp döküldüğü	Yıldızlar kararıp dağıldığı zaman	Yıldızlar döküldüğü zaman;	ve yıldızlar ışıklarını yitirdiğinde,
81. 3	وَإِذَا =zaman الْجِبَالُ =dağlar سُيِّرَتْ =yürütüldüğü	Dağlar sökülüp dağıldığı zaman	Dağlar yürütüldüğü zaman;	dağlar kaybolup gittiğinde,
81. 4	وَإِذَا =zaman الْعِشَارُ =on aylık gebe develer عُطِلَتْ =başı boş bırakıldığı	Gebelığının onuncu ayındaki develer kendi haline bırakıldığı zaman	Gebe develer salverildiği zaman;	ve doğurmak üzere olan dişi develer başıboş bırakıldığında,
81. 5	وَإِذَا =zaman الْوَحُوشُ =vahşi hayvanlar حُشِرَتْ =bir araya toplandığı	Yabani hayvanlar bir araya toplandığı zaman	Vahşi hayvanlar bir araya toplandığı zaman;	bütün hayvanlar bir araya toplandığında,
81. 6	وَإِذَا =zaman الْبَحَارُ =denizler سُجِرَتْ =kaynatıldığı	Denizler kaynatıldığı zaman	Denizler kaynatıldığı zaman;	ve denizler kaynadığında,
81. 7	وَإِذَا =zaman النَّفُوسُ =nefisler زُوجِتْ =çiftleştirildiği	Nefisler çiftleştiği zaman	Ruhlar çiftleştirildiği zaman;	bütün insanlar (yaptıklarıyla) eşleştirildiğinde,
81. 8	وَإِذَا =zaman الْمُوءَدَّةُ =o diri diri toprağa gömülen kıza سُئِلَتْ =sorulduğu	Ve sorulduğu zaman o diri diri toprağa gömülen kıza;	Diri diri gömülen kız çocuğuna sorulduğu zaman;	ve diri diri gömülen kız çocuklarına sorulduğunda
81. 9	بِأَيِّ =hangi? ذَنْبٍ =günah (yüzünden) قُتِلَتْ =öldürüldü	Hangi suçtan ötürü gömüldü? diye	Hangi gûnahtan dolayı öldürüldüğü,	hangi suçtan dolayı öldürüldükleri,
81. 10	وَإِذَا =zaman الصُّحُفُ =defterler نُشِرَتْ =açılıp yayıldığı	Siciller açılıp yayıldığı zaman	Sayfalar açıldığı zaman;	(insanların yapıp ettiklerinin) dosyaları açıldığında,
81. 11	وَإِذَا =zaman السَّمَاءُ =gök كُشِطَتْ =sıyrılıp açıldığı	Gökkubbe yıkıldığı zaman	Gök yerinden oynatıldığı zaman;	ve gökyüzü açılıp ortaya serildiğinde,
81. 12	وَإِذَا =zaman الْجَحِيمُ =cehennem سُعِرَتْ =alevlendirildiği	Cehennem kızıştırdığı zaman	Cehennem kızıştırıldığı zaman;	(cehennemin) yakıcı ateşi parladığında,
81. 13	وَإِذَا =zaman الْجَنَّةُ =cennet أُزْلِفَتْ =yaklaştırıldığı	Cennet yaklaştırıldığı zaman	Ve Cennet yaklaştırıldığı zaman;	ve cennet gözler önüne getirildiğinde,
81. 14	عَلِمْتُ =bilir نَفْسٌ =her can مَا أَحْضَرْتُ =ne yapıp getirdiğini	Herkes ne getirdiğini öğrenecektir.	Kişi önceden ne hazırladığını bilecektir.	(o Gün) her insan, (kendisi için) ne hazırlamış olduğunu görecektir.
81. 15	هَـٰذَا =hayır أَقْسِمُ =yemin ederim بِالْخَسَنِ =geri kalıp gizlenenlere	Yemin ederim geri kalıp gizlenenlere.	Andolsun sinenlere;	Hayır! Hayır! Dönüp duran yıldızları tanıklığa çağırırım,
81. 16	الْجَوَارِ =akıp gidenlere الْكُنُسِ =dönüp saklananlara	Akıp giderken ışık verenlere.	Akıp akıp yuvalarına girenlere;	yörüngelerinde akan ve kaybolan gezegenleri,
81. 17	وَاللَّيْلِ =geceye إِذَا عَسَعَسَ =sırtını döndüğünde	Kararan geceye.	karamaya başlayan geceye;	ve kararan geceyi,
81. 18	وَالصُّبْحِ =sabaha إِذَا تَنَفَّسَ =soluk almağa başlayan	Soluk almaya başlayan sabaha.	Ağarmaya başlayan sabaha;	ve soluk almaya başlayan sabahı:
81. 19	إِنَّهُ =şüphesiz o لَقَوْلٍ =sözüdür رَسُولٍ =bir elçinin كَرِيمٍ =değerli	Şüphesiz o şerefli bir elçinin sözüdür.	Şüphesiz ki bu; şerefli bir elçinin sözüdür.	bakın, bu (ilahi kelam), gerçekten soylu bir elçinin (vahyedilmiş) sözüdür,
81. 20	ذِي =sahibidir عِنْدَ =katında قُوَّةٍ =güç ذِي =sahibi الْعَرْشِ =Arşın مَكِينٍ =yücedir	Kuvvet sahibidir. Arşın sahibi Allah katında yücedir.	Arş'ın sahibi katında değerlidir ve güçlüdür.	güç bahşedilmiş, kudret ve egemenlik tah-tının Sahibi nezdinde emin kılınmış,
81. 21	مُطَاعٌ =itaat edilendir ثَمَّ =orada أَمِينٍ =güvenilendir	Orada kendisine itaat edilir, güvenilir.	Kendisine uyulandır, emindir.	itaat edilen ve güvene layık birinin (sözü)!
81. 22	وَمَا =değildir صَاحِبُكُمْ =arkadaşınız بِمَجْنُونٍ =cinli	Arkadaşımız deli değildir.	Sizin arkadaşınız asla deli değildir.	Çünkü, bu arkadaşınız bir deli değil:
81. 23	وَلَقَدْ =andolsun رَأَاهُ =onu görmüştür بِالْأُفُقِ =ufukta الْمُبِينِ =apaçık	Şüphesiz (Muhammed) onu apaçık ufukta görmüştür.	Andolsun ki; onu, apaçık ufukta görmüştür.	o gerçekten (meleği) gördü, berrak bir ufukta (gördü) onu;

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
81. 24	وَمَا=değildir الْغَيْبِ=gayb عَلَى=O هُوَ=O بِضَنِينِ=suçlanacak	O, gayb hakkında töhmet altında tutulamaz.	Gaybdan ötürü o, asla suçlu da değildir.	o, (başka birine vah-yedilmiş olan) insan kavrayışının ötesin-deki şeylerin bilgisin-den dolayı onları kıs-kanan biri değildir.
81. 25	وَمَا=değildir شَيْطَانِ=şeytanın بِقَوْلِ=sözü هُوَ=O رَجِيمٍ=kovulmuş	O, kovulmuş şey-tanın sözü değildir.	Bu, kovulmuş şeytanın sözü değildir.	Bu (mesaj), lanet-lenmiş bir şeytani gü-cün sözü de değildir.
81. 26	فَأَيْنَ=o halde nereye? تَذْهَبُونَ=gidiyorsunuz	O halde nereye gi-diyorsunuz?	Böyleyken nere-ye gidiyorsunuz?	Öyleyse nereye gidi-yorsunuz?
81. 27	وَمَا=O إِن هُوَ=ancak لِلْعَالَمِينَ=alemlere ذِكْرٌ=öğüttür	O alemlere öğüt-ten başka birşey değildir.	O; ancak alem-ler için bir öğüt-tür.	Bu (mesaj), bütün in-sanlık için bir öğüt ve hatırlatmadan başka bir şey değildir,
81. 28	لَمَنْ شَاءَ=isteyen için مِنْكُمْ=aranızdan أَنْ يَسْتَقِيمَ=doğru hareket etmek	Sizden düzelmeyi dileyenler için.	Sizden doğru olmak isteyenler için.	doğru yolda yürümek isteyen her biriniz için.
81. 29	وَمَا تَشَاءُونَ=siz dileyemezsiniz إِلَّا أَنْ يَشَاءَ=dilemedikçe اللَّهُ=Allah رَبُّ=Rabbi الْعَالَمِينَ=alemlerin	Ancak alemlerin Rabbi Allah dile-medikçe siz dileyemezsiniz.	Alemlerin Rabbi olan Allah dile-medikçe, sizler dileyemezsiniz.	Ama Allah, bütün alemlerin Rabbi, (o yolu size göstermeyi) istemedikçe siz onu isteyemezsiniz.
82. 1	إِذَا=zaman السَّمَاءَ=gök انْفَطَرَتْ=yarıldığı	Gök yarıldığı za-man.	Gök yarıldığı zaman;	Gökyüzü parçalanıp yarıldığında,
82. 2	وَإِذَا=zaman الْكَوَاكِبُ=yıldızlar انْتَثَرَتْ=saçıldığı	Yıldızlar saçıldığı zaman.	Yıldızlar saçıldı-đı zaman;	ve yıldızlar dağılıp savrulduğunda,
82. 3	وَإِذَا=zaman الْبَحَارُ=denizler فُجِّرَتْ=fışkırtıldığı	Denizler patladığı zaman.	Denizler kaynaş-tığı zaman;	denizler kabarıp taş-tığında,
82. 4	وَإِذَا=zaman الْقُبُورُ=kabirlerin بُعْثِرَتْ=içi dışına getirildiği	Kabirlerin içi dışına çıktığı zaman.	Kabirlerin içi dı-şına getirildiği zaman;	ve kabirler alt üst ol-duğunda,
82. 5	عَلِمَتْ=bilir نَفْسٌ=her can ne مَا قَدَّمَتْ=öne sürdüğünü وَأَخَّرَتْ=ve geride bıraktığını	Herkes neyi öne, neyi geriye aldığını öğrenir.	Kişi neyi takdim edip neyi te'hir ettiğini bilir.	her insan, (sonunda,) ilerisi için ne hazırla-dığını ve (bu dünya-da) ne bıraktığını an-layacaktır.
82. 6	يَا أَيُّهَا=ey الْإِنْسَانُ=insan مَا غَرَّكَ=seni aldatan nedir? بِرَبِّكَ=Rabbine karşı الْكَرِيمِ=engin kerem sahibi	Ey insan! Seni en-gin kerem sahibi Rabbine, karşı al-datan nedir?	Ey insan; keremi bol Rabbına karşı seni ne al-dattı?	Ey insan! Nedir seni lütuf sahibi Rabbin-den uzaklaştıran,
82. 7	الَّذِي=O ki خَلَقَكَ=seni yarattı فَسَوَّأَكَ=seni düzenledi فَعَدَلَكَ=sana ölçülü bir biçim verdi	O, seni yaratan, belini doğrultan ve seni dengeli kılan.	O ki; seni yarat-mış, sana şekil vermiş ve dü-zeltmiştir.	seni yaratan ve varlık amacına uygun ola-rak şekillendiren, ta-biatını adil ölçüler içinde oluşturan,
82. 8	مَا دَلَيْدَ=surette فِي أَيِّ صُورَةٍ=şüphesiz وَإِنَّ=şüphesiz رَكَّبَكَ=terkib etti (şekillendirdi)	Dilediği biçimde sana şekil veren Rabbine.	Seni istediği şe-kilde terkib et-miştir.	ve seni dilediği şekil-de bir araya getiren (Rabbinden)?
82. 9	بَلْ=bilakis كَلَّا=hayır تُكَذِّبُونَ=siz yalanlıyorsunuz بِالدِّينِ=cezayı	Hayır! Aksine siz dini yalanlıyorus-nuz.	Hayır; bilakis siz, dini yalan sayı-yorsunuz.	Hayır, (ey insanlar,) siz (Allah'ın) hükmü-nü yalanla(maya ne zaman kalkıştıysanız Allah'tan uzak-laştınız)!
82. 10	عَلَيْكُمْ=üzerinizde vardır وَإِنَّ=şüphesiz لَحَافِظِينَ=koruyucular	Şüphesiz başınız-da bekçiler vardır.	Halbuki sizin üzerinizde koru-yucular vardır.	Halbuki üzerinizde gözetleyici güçler vardır,
82. 11	كَرَامًا=değerli كَاتِبِينَ=yazıcılar	Şerefli katipler.	Çok şerefli yazı-cılar.	değerli kaydedici(ler),
82. 12	يَعْلَمُونَ=bilirler مَا=herşeyi تَفْعَلُونَ=yaptığınız	Yaptıklarınızı bilir-ler.	Ne yaptığınızı bilirler.	yaptığınız her şeyin farkında olan!
82. 13	وَإِنَّ=şüphesiz الْأَبْرَارَ=iyiler لَفِي=içindedirler نِعِيمٍ=nimet	Şüphesiz iyiler cennettedirler.	Şüphesiz ki iyi-ler; Cennettedir-ler.	Bakin, (öteki dünya-da) gerçek erdem sahipleri nimetler içinde bulunacaklar,
82. 14	وَإِنَّ=ve şüphesiz الْفَجَّارَ=kötüler لَفِي=içindedirler جَحِيمٍ=yakıcı ateş	Kötüler de cehen-nemdedirler.	Ve şüphesiz ki, kötüler de alevli ateştedirler.	kötü ruhlular ise yakı-cı bir ateş içinde,
82. 15	يَصْلُونَهَا=oraya girerler يَوْمَ=günü الدِّينِ=ceza	Din günü oraya sü-rülürler.	Din günü oraya girerler.	(bir ateş ki) Hesap Günü ortasına düşer-ler,
82. 16	وَمَا=değillerdire هُمْ=onlar عَنْهَا=ondan بِغَائِبِينَ=kaybolacak	Oradan bir daha çıkamazlar.	Ve orada kaybo-lacak değildirler.	ve ondan kurtulmaları mümkün olmaz.
82. 17	وَمَا أَدْرَاكَ=sen nereden bileceksin? مَا=ne olduğunu يَوْمَ=gününün الدِّينِ=ceza	Din gününün ne olduğunu bilir mi-sin sen?	Din gününün ne olduğunu sen nereden bile-ceksin.	Hesap Günü nedir bi-lir misin?
82. 18	ثُمَّ=sonra yine مَا أَدْرَاكَ=sen nereden bileceksin? مَا=ne olduğunu يَوْمَ=gününün الدِّينِ=ceza	Hem din gününün ne olduğunu sen nereden bilecek-sin?	Yine sen nere-den bileceksin, din gününün ne olduğunu?	Ve bir kez daha: He-sap Günü nedir bilir misin?
82. 19	يَوْمَ=bir gündür لَا تَمْلِكُ=malik olmadığı نَفْسٌ=kimsenin شَيْئًا=yardıma يَوْمَ=günü يَوْمَئِذٍ=o gün وَالْأَمْرُ=buyruk لِلَّهِ=yalnız Allah'ındır	O gün kimsenin kimseye faydası olmaz. O gün yetki sadece Allah'ındır.	O, öyle bir gün-dür ki; kimse kimseye hiçbir şeyle fayda sağ-lamaz. Ve o gün, emir Allah'ındır.	Hiçbir insanın başka birine zerre fayda sağlayamayacağı bir Gün(dür o) çünkü o Gün (açık seçik görü-lecektir ki) hakimiyet yalnız Allah'a aittir.
83. 1	وَيْلٌ=vay haline لِلْمُطَفِّفِينَ=ölçü ve tartıda hile yapanların	Ölçü ve tartıda hile yapanların vay ha-line.	Ölçüde ve tartı-da hile yapanla-rın vay haline.	Vay haline ölçüyü ek-sik tutanların!
83. 2	الَّذِينَ=onlar إِذَا=zaman اِكْتَالُوا=bir şey ölçüp aldıkları عَلَى النَّاسِ=insanlardan	Onlar insanlardan bir şey ölçüp aldık-ları zaman eksiksiz alırlar.	Onlar ki; insan-lardan bir şey aldıkları zaman kendileri ölççerek	Onlar, (öteki) insan-lardan haklarını ek-siksiz isterler;

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
يَسْتَوْفُونَ=ölçüyü tam yaparlar			tam alırlar.	
83.3	وَإِذَا=zaman كَالْوَهْمِ=kendileri onlara bir şey ölçtükleri وَرَتُّوهُمْ=tarttıkları أَوْ=veya يُخْسِرُونَ=eksik yaparlar	Kendileri onlara birşey ölçtükleri veya tarttıkları zaman (ölçü ve tartıyı) eksik verirler.	Ama onlara bir şey ölçüp tartarak verdikleri zaman, eksik tutarlar.	ama borçlarını ölçüp tartmaya gelince, onu azaltmaya çalışırlar.
83.4	أَوَلَيْكَ=işte أَلَا يَظُنُّ=sanmıyorlar mı? أَنَّهُمْ=onlar مُبْعُوثُونَ=tekrar diriltileceklerini	Onlar, tekrar diriltileceklerini sanmıyorlar mı?	Onlar, kendilerinin diriltileceklerini sanmıyorlar mı?	Onlar bilmez mi ki tekrar diriltilecekler
83.5	لَيَوْمٍ=bir gün için عَظِيمٍ=büyük	Büyük bir gün	Büyük bir gün için.	(ve) korkunç bir Gün'de (hesaba çekilecekler);
83.6	النَّاسُ=insanlar بِقَوْمٍ=dururlar يَوْمَ=o gün لِرَبِّ=Rabbinin divanında الْعَالَمِينَ=alemlerin	İnsanların alemlerin Rabbinin huzurunda durdukları gün.	Ki insanlar o gün, alemlerin Rabbinin huzurunda duracaklar.	bütün insanların alemlerin Rabbi huzuruna varacakları Gün'de?
83.7	كَتَابٍ=yazıcısı إِنَّ=doğrusu كَلَّا=hayır الْفَجَارِ=sapanların أَفِي سَجِّينٍ=Siccin'dedir	Hayır. Allah'ın buyruğundan dışarı çıkanların yazısı muhakkak siccin'dedir.	Doğrusu kötülerin kitabı, muhakkak Siccin'dedir.	Gerçek şu ki, kötü ruhuların kaydı, kayıpsız kaçaksız bir şekilde (tutulmuş)tur!
83.8	وَمَا أَدْرَاكَ=sen nereden bileceksin? مَا=nedir سَجِّينٍ=Siccin	Siccin'in ne olduğunu bilir misin sen?	Siccin'in ne olduğunu sen nereden bileceksin?	Bilir misin nedir o kayıpsız kaçaksız olan?
83.9	كِتَابٍ=bir Kitaptır مَرْقُومٍ=yazılmış	O, mühürlenmiş bir kitaptır.	Yazılmış bir kitaptır.	O, (silinmez şekilde) tutulan bir kayıttır!
83.10	وَيْلٌ=vay haline يَوْمَئِذٍ=o gün لِلْمُكَذِّبِينَ=yalanlayanların	Vay haline o gün yalanlayanların.	Vay haline o gün, yalanlayanların.	Vay haline o Gün hâkikatı yalanlayanların,
83.11	الَّذِينَ=onlar يُكَذِّبُونَ=yalanlamaktadırlar الَّذِينَ=ceza يَوْمٍ=gününü	Kıyamet gününü yalanlamış olanların.	Onlar ki; din gününü yalanlarlar.	Hesap Günü'nü(n gelecekini) yalanlayanların:
83.12	وَمَا يَكْذِبُ=yalanlamaz إِلَّا=başkası بِهِ=onu كُلُّ=her مُعْتَدٍ=saldırgan أَتِيهِ=günahkardan	Oysa onu azgın, günahkardan başkası yalanlamaz.	Halbuki onu, azgın günahkardan başka kimse yalanlamaz.	oysa, hak ve adalet sınırlarını ihlal edenler (ve) günaha batmış (olan)lar dışında kimse onu yalanlamaz:
83.13	إِذَا=zaman ثُنِّلَى=okunduğu عَلَيْهِ=ona أَسَاطِيرُ=masalları قَالَ=der آيَاتِنَا=ayetlerimiz الْأُولِينَ=eskilerin	Ayetlerimiz kendisine okunduğu zaman 'eskilerin masalları' der.	Ona ayetlerimiz okunduğunda; öncekilerin masalları, der.	(işte böyle,) ne zaman mesajlarımız onlara iletirse, hep Geçmişin masalları! derler.
83.14	كَلَّا=hayır بَلْ=doğrusu رَانَ=pas olmuştur عَلَى=üzerine فُلُوبِهِمْ=kalblerinin مَا=şeyler كَانُوا=oldukları يَكْسِبُونَ=kazanmakta	Hayır, aksine kazandıkları, kalblerini karatmıştı.	Hayır; onların kazandıkları, kalblerini paslandırıp körletmiştir.	Hayır, onların kalpleri, yaptıkları (kötülükler) ile pas tutmuştur!
83.15	كَلَّا=hayır إِنَّهُمْ=doğrusu onlar عَنْ رَبِّهِمْ=Rablerinden يَوْمَئِذٍ=o gün لَمَحْجُوبُونَ=perdelenmişlerdir	Hayır, şüphesiz onlar o gün, Rablerinden mahrum kalacaklardır.	Hayır doğrusu onlar, o gün Rablerinden kesinlikle mahrumdurlar.	Elbette onlar, o Gün Rablerin(in rahmetin)den yoksun bırakılacaklar:
83.16	ثُمَّ=sonra إِنَّهُمْ=onlar أَلَصَّالُ=elbette gireceklerdir الْجَحِيمِ=cehenneme	Sonra onlar, şüphesiz cehenneme sürükleneceklerdir.	Sonra onlar, muhakkak cehenneme yuvarlanacaklardır.	ve sonra kesinlikle yakıcı ateşe girecekler
83.17	ثُمَّ=sonra يُقَالُ=denilecektir هَذَا=işte budur الَّذِي كُنْتُمْ=olduğunuz şey بِهِ=onu تُكَذِّبُونَ=yalanlamakta	Sonra da onlara: «İşte bu, yalanlayıp durduğunuz şeydir» denilecek.	Sonra da onlara; yalanlayıp durduğunuz işte budur, denilecektir.	ve kendilerine, Bu, işte sizin yalanlamaya düşkün olduğunuz (şey)dir! denilecek.
83.18	كَلَّا=hayır إِنَّ=şüphesiz كِتَابٍ=yazısı الْأَبْرَارِ=iyilerin أَفِي عِلِّيِّينَ=illiyindedir	Fakat iyilerin yazısı İliyyin'dedir.	Doğrusu iyilerin kitabı, İliyyin'dedir.	Ama, gerçek erdem sahiplerinin kaydı en yüce şekilde (tutulur)!
83.19	وَمَا أَدْرَاكَ=sen nereden bileceksin? مَا=nedir عِلِّيِّينَ=illiyin	İliyyinin ne olduğunu bilir misin sen.	İliyyin'in ne olduğunu sen nereden bileceksin?	Bilir misin nedir o yüce şekil?
83.20	كِتَابٍ=bir Kitaptır مَرْقُومٍ=yazılmış	Mühürlenmiş bir kitaptır o.	Yazılmış bir kitaptır.	O, (silinmez şekilde) tutulan bir kayıttır,
83.21	يَشْهَدُهُ=ona tanık olurlar الْمُقَرَّبُونَ=yaklaştırılmış olanlar	Yakınlaştırılmış olanlar onu görürler.	Gözde melekler onu görür.	Allah'a yakınlaşmış herkes tarafından gözlenen.
83.22	إِنَّ=şüphesiz الْأَبْرَارَ=iyiler أَفِي=elbette içindedirler نَعِيمٍ=nimet	İyiler şüphesiz cennette nimetler içindedirler.	Şüphesiz iyiler, Naim'dedirler.	Bakın, gerçek erdem sahipleri (öteki dünyada) mutlaka kutsanılardan olacaklar;
83.23	عَلَى=üzerinde الْأَرَائِكِ=divanlar يَنْظُرُونَ=oturup bakarlar	Tahtlar üzerinde kurulup etrafı seyrederler.	Tahtlar üzerinde temaşa ederler.	sedirler üzerinde (uzanarak) bakacaklar (Allah'a):
83.24	تَعْرِفُ=sezersin فِي وُجُوهِهِمْ=yüzlerinde النَّعِيمِ=nimetin لَضُرَّةَ=sevinç ve parıltısını	Yüzlerinde cennetin aydınlığını görürsün.	Sen, o nimetin güzelliğini yüzlerinden tanırırsın.	ve yüzlerinde kut-sanmışlığın parıltısını göreceksin.
83.25	يُسْقَوْنَ=onlara içirilir مِنْ رَحِيقٍ=halis bir şaraptan مَخْتُومٍ=mühürlü	Onlara mühürlü saf bir içecekten içirilir.	Onlara mühürlü, halis bir şaraptan içirilir.	Onlara (Allah'ın) mührü ile damgalanmış halis bir içki verilecek,
83.26	خِتَامُهُ=ki onun sonu مِسْكٍ=misktir فَلْيَتَنَافَسِ=yarışınlar إِشْتِهَائِهِ=ışık الْمُتَنَافِسُونَ=yarışanlar	Sonu misktir, onun. İşte yarışanlar bunda yarışınlar.	Onun sonu misktir. Öyleyse yarışanlar, bunu için yarışınlar.	misk kokusu saçarak akan. Öyleyse, değerli şeylere ulaşmak için (can atanlar) bu (cennet içkisi)ni hedeflesinler;
83.27	وَمَزَاجُهُ=karışımı مِنْ تَسْنِيمٍ=tesnimdendir	Karışımı tesnimdendir.	Onun katkısı yüce kaynaktandır.	çünkü o en yüce (madde)lerden oluşmuştur;
83.28	عَيْنًا=bir çeşme ki يَشْرَبُ=içerler بِهَا=ondan	Yakınlaştırılmış olanların kendisinden	Bir pınar ki; gözde	Allah'a yakınlaşanlardan içecekleri bir (ni-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
الْمَقْرَبُونَ=yaklaşırlarlar	den içtiği kaynak-tan.	ler.	metin) kaynağı.
83. 29الَّذِينَ أَجْرَمُوا=suç işleyenler كَانُوا=idiler يُضْحَكُونَ=gülüyor	Suçlular, şüphesiz inanmış olanlara gülerlerdi.	Doğrusu suç işlemiş olanlar; mü'minlere, gülerlerdi.	Bakin, kendilerini günaha kaptıranlar, imana erenlere gülerler
83. 30وَإِذَا مَرُّوا=yanından geçtikleri بِهِمْ=onların يَتَعَازَمُونَ=birbirlerine kaş göz ederlerdi	Yanlarından geçtikleri zaman da birbirlerine göz kırparlardı.	Yanlarından geçtiklerinde birbirlerine göz kırparlardı.	ve ne zaman yanlarından geçseler birbirlerine (istihza ile) göz kırparlar;
83. 31وَإِذَا انْقَلَبُوا=döndükleri إِلَىٰ أَهْلِهِمْ=ailelerine عَلِمِينَ=eğlenmeye	Ailelerinin yanına döndükleri zaman da eğlenmeye başlarlardı.	Ailelerinin yanına döndüklerinde, eğlenerek dönerlerdi.	ve kendileriyle aynı görüşteki insanlara geri döndüklerinde de keyif ve neşeyle dönerler;
83. 32وَإِذَا رَأَوْهُمْ=onları gördükleri قَالُوا=derlerdi إِنَّ=şüphesiz أَصْلَاحًا=sapıklardır	İnananları gördüklerinde «Bunlar sapıklardır» derlerdi.	Onları gördükleri vakit; muhakkak bunlar sapıklardır, derlerdi.	ve ne zaman (inananları) görseler, onlara Yazık, bu (insa)nlar doğru yoldan sapmış! derler.
83. 33وَمَا أَرْسَلْنَا=kendileri gönderilmemişlerdi عَلَيْهِمْ=onların üzerine حَافِظِينَ=bekçi	Oysa kendileri, onların üzerine bekçi olarak gönderilmemişlerdi.	Halbuki onlar, bunların üzerine gözcüler olarak gönderilmemişlerdir.	Oysa onlara, başkaları(nın inançları) üzerinde gözetleyicilik görevi verilmiş değildir.
83. 34الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar فَالْيَوْمَ=işte bugün يُضْحَكُونَ=gülerler	İşte bugün de inanlar kâfirlere gülerler.	İşte bugün de iman edenler, o kâfirlere gülerler.	(Hesap) Günü ise, imana ermiş olanlar (geçmişte) hakikati inkar edenler(in halin)e gülecekler
83. 35الْأَرَائِكِ=divanlar عَلَىٰ=üzerinde يَنْظُرُونَ=(oturup) bakarlar	Tahtlar üzerinde kurulup bakarlar;	Tahtlar üzerinde, (çünkü, cennette) se-dirlerin üstünde (uzanmış şekilde) bakınıp duracaklar ve (kendi kendilerine di-yecekler):	
83. 36الْكَافِرُ=kâfirler هَلْ ثَوَّبَ=cezalandılar mı? مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ=yaptıklarıyla	Kafirler, yaptıkları-nın cezasını gö-rdüler mi? diye.	O küfredenler, yapageldiklerinin cezasına çarptırıldılar mı diye?	Bu hakikat inkarcıları, yapmaya düşkün ol-dukları şeyler için mi (böyle) cezalandırılı-yorlar?
84. 1إِذَا=zaman السَّمَاءُ=gök انْشَقَّتْ=yarıldığı	Gök yarıldığı,	Gök yarıldığı zaman;	Gökyüzü parçalara ayrıldığıında,
84. 2لِرَبِّهَا=Rabbini وَأَذِنْتُ=ve dinlediği (zaman) وَحَقَّتْ=kendisine yaraştığı üzere	Rabbini dinleyip O'na yaraşır şekil-de boyun eğdiği zaman!	Ve Rabbına bo-yun eğdiğinde. Ki o, zaten bo-yun eğecektir.	tabiatı gereği Rabbi-ne boyun eğdiğinde;
84. 3وَأِذَا=zaman الأَرْضُ=yer مُدَّتْ=uzatıldığı	Yer uzatılarak dümdüz yapıldığı,	Yer düzeltilindiği zaman;	ve yeryüzü dümdüz hale getirildiğinde,
84. 4وَأَلْقَتْ=dışarı atıp مَا فِيهَا=içindekileri وَتَخَلَّتْ=ve boşaldığı	İçindekileri dışarı atıp boşaldığı,	İçinde olanları dışarı atıp boşaldığı zaman;	ve içindeki her şeyi dışarı atarak tama-men boşaldığında,
84. 5وَأَذِنْتُ=ve dinlediği (zaman) وَحَقَّتْ=kendisine yaraştığı üzere	Ve Rabbine yaraş-tığı şekilde O'na kulak verip boyun eğdiği zaman.	Ve Rabbına bo-yun eğdiğinde. Ki o, zaten bo-yun eğecektir.	tabiatı gereği Rabbi-ne boyun eğerek:
84. 6إِنَّكَ=sen الْإِنْسَانُ=insan يَا أَيُّهَا=ey كَادُخْ=çabalamaktasın إِلَىٰ رَبِّكَ=Rabbine (varan yolda) كَذَنًا=gayretle فَمَا لَاقِيَهُ=nihayet O'na varacaksın	Ey insanoğlu! Sen Rabbine kavuşun-caya kadar çalışıp çabalayacak, sonunda O'na kavu-şacaksın.	Ey insan; sen Rabbin için çalışıp çabaladın, nihayet O'na kavuşacaksın.	(öyleyse,) ey insan -sen (madem ki) zah-metli bir çaba ile Rabbine yönelmekte-sin- sonunda mutlaka O'na kavuşacaksın!
84. 7أَوْتِي=verilirse مَنْ=kimin فَأَمَّا=ama بِیَمِينِهِ=sayıpından كِتَابُهُ=Kitabı	O zaman kimin ki-tabı sağından veri-lirse,	Kimin kitabı sa-ğından verilirse;	Sicili sağ eline verilecek olan kimse,
84. 8فَسَوْفَ يُحَاسَبُ=hesaba çekilecek حِسَابًا=bir hesapla يَسِيرًا=kolay	O kolay bir hesaba çekilecek.	Kolayca bir he-sab ile muhase-be edilecektir.	zamanı geldiğinde kolay bir hesaba çeki-lecektir;
84. 9إِلَىٰ أَهْلِهِ=ailesine وَيُنْقَلِبُ=ve dönecektir مَسْرُورًا=sevinçli olarak	Ve sevinçli olarak ailesine dönecek-tir.	Ve ailesine de sevinçli olarak dönecektir.	ve kendi görüş ve an-layışındaki insanlara sevinçle dön(ebil)ecektir.
84. 10أَوْتِي=verilirse مَنْ=kimin وَأَمَّا=ama كِتَابُهُ=Kitabı وَرَاءَ=arka ظَهْرِهِ=tarafından	Kimin kitabı da sırtının arkasından verilirse.	Ama kimin de ki-tabı arkasından verilirse;	Sicili arkasından veri-lecek olan ise,
84. 11ثُبُورًا=ölümü فَسَوْفَ يَدْعُو=o çağırarak	O, ölümü çağıraca-k.	Derhal helakini temenni edecektir.	zamanı geldiğinde tamamıyla yok olmak için yalvaracak:
84. 12سَعِيرًا=alevli ateşe وَيَصْلَى=ve girecektir	Ve çılgın alevli ce-henneme girecek-tir.	Ve çılgın aleve girecektir.	ama yakıcı ateşe atılacaktır.
84. 13فِي أَهْلِهِ=ailesi arasında كَانَ=idi إِنَّهُ=çünkü o مَسْرُورًا=sevinçli	Çünkü o, dünyada ailesi arasında se-vinç içinde idi.	Çünkü o, ailesi içinde iken şıma-rıktı.	Bakin, o adam, (yer-yüzündeki hayatında) kendi görüş ve an-la-yışındaki insanlar arasında keyifle ya-şadı;
84. 14ظَنَّ=sanmıştı أَنَّهُ=şüphesiz o أَن لَّنْ يَحُورَ=hiç dönmeyeceğini	Rabbine hiç dön-meyeceğini san-mıştı.	O, hiç dönmeye-ceğini sanmıştı.	çünkü, hiçbir zaman (Allah'a) dönmeyeğini düşünmedi.
84. 15كَانَ=idi رَبَّهُ=Rabbi إِنَّ=şüphesiz بَلَى=hayır بِهِ=O'nu بَصِيرًا=görmekte	Aksine Rabbi onu görmekte idi.	Hayır; muhakkak Rabbi, onu gör-mekteydi.	Evet, öyle! Halbuki Rabbi, onda olan her şeyi görmekteydi!
84. 16أَقْسِمُ=and içirim فَلَا=hayır بِالشَّقَى=akşamın alaca karanlığına	Akşamın alaca ka-ranlığına,	And ederim o şafağa;	Yok yok! Hayır! Ak-şamın (geçip giden) alacakaranlığını ta-nıklığa çağırırm.
84. 17وَاللَّيْلِ=geceye وَمَا=ve şeylere وَسَقَ=topladığı	Geceye ve gece-nin içinde barın-dırıldığına.	Geceye ve der-leyip topladığı şeye;	Ve geceyi, onun (saf-ha safha) gözler önü-ne serdiklerini,

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
84. 18	وَإِذَا تَسَنَّ =ve aya إِذَا تَسَنَّ =dolunay olduğunda	Dolunay halindeki Ay'a andolsun ki,	Ve toplu halde geldiğinde aya;	ve dolunay haline gelen ayı:
84. 19	لَتَرْكَبُنَّ =siz mutlaka bineceksiniz طَبَقًا =tabakaya عَنْ طَبَقٍ =tabakadan	Şüphesiz siz bir durumdan diğerine uğrayacaksınız.	Muhakkak siz; bir durumdan diğerine uğratılacaksınız.	(işte böylece, ey insanlar,) siz adım adım ilerleyeceksiniz.
84. 20	فَمَا لَهُمْ =onların nesi var? لَا يُؤْمِنُونَ =inanmıyorlar	Onlara ne oluyor da inanmıyorlar?	Öyleyse, ne oluyor onlara da inanmıyorlar?	Peki, onlara ne oluyor da (öteki dünyaya) inanmıyorlar?
84. 21	وَإِذَا قُرِئَ =okunduğu الْقُرْآنُ =Kur'an عَلَيْهِمْ =kendilerine لَا يَسْجُدُونَ =secde etmiyorlar	Kendilerine Kur'an okunduğu zaman secde etmiyorlar?	Ve Kur'an okunduğu zaman secde etmiyorlar.	Ve Kur'an kendilerine okunduğunda saygıyla yere kapanmıyorlar?
84. 22	الَّذِينَ كَفَرُوا =inkârcılar بَلْ يُكَذِّبُونَ =yalanlıyorlar	Aksine kafir olanlar yalanlıyorlar.	Bilakis o küfredenler, yalanlıyorlar.	Evet, hakikati inkar şartlanmış olanlar (bu ilahi kelamı) yalanlıyorlar!
84. 23	أَعْلَمُ =biliyor وَاللَّهُ =Allah بِمَا يُوعُونَ =içlerinde gizledikleri	Oysa Allah onların içinde gizlediklerini biliyor.	Halbuki Allah, onların sakındıklarını en iyi bilendir.	Ama Allah, onların (kalplerinde) gizlediklerini bilir.
84. 24	فَبَشِّرْهُمْ =onlara müjdele بِعَذَابٍ =bir azabı أَلِيمٍ =acı	Onları acıklı bir azab ile müjdele.	Onlara elim bir azabı müjdele.	O halde, onlara (öteki dünyada) şiddetli azabı haber ver,
84. 25	إِلَّا =ancak الَّذِينَ آمَنُوا =inananlar وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ =yararlı işler أَجْرٌ =bir mükâfat لَهُمْ =onlar için vardır غَيْرِ مَمْنُونٍ =kesintisiz	İman edenler ve salih ameller işleyenler hariç. Onlar için bitip tükenmeyen mükâfat vardır.	Ancak iman edip salih amel işleyenler müstesna. Onlara bitip tükenmeyen bir ecir vardır.	yalnız (pişmanlık duyarak) iman edip doğru ve yararlı işler yapanlar hariç. Onlar için kesintisiz bir ödül vardır!
85. 1	وَالسَّمَاءِ =göğe andolsun ذَاتِ =sahibi الْبُرُوجِ =burçlar	Burçları olan göğe.	Andolsun; burçlar dolu semaya.	Düşün büyük burçlarla dolu göğü,
85. 2	وَالْيَوْمِ =güne andolsun الْمَوْْعُودِ =vadedilen	Vaad edilen güne.	Ve vaad olunan güne,	ve (tahayyül et) vaad edilen Günü,
85. 3	وَشَهِدٍ =şahide andolsun وَمَشْهُودٍ =ve şahidlik edilene	Şahitlik edene ve şahitlik edilene andolsun ki.	Şehadet edene ve şehadet edilene.	ve O (her şeye) tanıklık eden ile (O'nun tarafından) tanıklık edileni!
85. 4	كَانَ =kahroldu أَصْحَابُ =adamları الْأُخْدُودِ =hengeğin	Hendekleri hazırlayanların canı çıksın.	Uhdud ashabının canı çıksın,	Onlar (yalnızca) kendilerini yok ederler, o çukuru hazırlayanlar,
85. 5	النَّارِ =ateş ذَاتِ الْوَقُودِ =yakıt doldurulup tutuşturulmuş	Bol yakıtı olan ateşi oralara dolduranların.	Tutuşturucu ateşlerle,	(imana ermiş olanlara karşı) şiddetle yanan ateş (çukurunu)!
85. 6	إِذْ =hani هُمْ =onlar عَلَيْهَا =onun başında فُعُودٌ =oturmuşlardı	Hani onlar hendeklerin başında oturuyorlardı.	Hani onlar, onun çevresinde oturmuşlardı.	Hani, onlar (keyifle) o (ateşi) seyretilmişlerdi,
85. 7	وَهُمْ =ve onlar عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ =yaptıklarını بِالْمُؤْمِنِينَ =müminlere شُهُودٌ =seyrediyorlardı	Müminlere yaptıkları işkenceleri seyrediyorlardı.	Mü'minlere yaptıklarını seyretmekteydiler.	müminlere ne yaptıklarının bilincinde olarak;
85. 8	وَمَا نَقَمُوا =öç almadılar مِنْهُمْ =onlardan إِلَّا =başka bir sebeple أَنْ يُؤْمِنُوا =inanmalarından بِاللَّهِ =Allah'a الْعَزِيزِ =aziz الْحَمِيدِ =övgüye layık	Müminlerden öç almalarının tek sebebi aziz, övgüye layık Allah'a inanmalarıydı.	Onlar; ancak Aziz, Hamid Allah'a inandıkları için mü'minlerden öç almışlardı.	yalnızca Kudret Sahibi, bütün övgülere layık olan Allah'a inanmalarından dolayı nefret ediyorlardı o müminlerden,
85. 9	الَّذِي =O ki لَهُ =O'nundur مُلْكٌ =hükümranlığı وَالْأَرْضِ =ve yerin السَّمَاوَاتِ =göklerin وَاللَّهِ =Allah عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ =her şeye شَهِيدٌ =tanıktır	O Allah ki göklerin ve yerin sahibi olan Allah'a. Allah herşeye şahittir.	O ki; göklerin ve yerin mülkü kendisindir. Ve Allah; her şeye Şahid'dir.	O Allah ki göklerin ve yerin hükümranlığına sahiptir. Allah ki her şeye tanıktır!
85. 10	إِنَّ =şüphesiz الَّذِينَ فَتَنُوا =işkence edenler الْمُؤْمِنِينَ =inanan erkeklere ثُمَّ =sonra وَالْمُؤْمِنَاتِ =ve inanan kadınlara فَلَهُمْ =onlar için vardır أَذَابٌ =azabı جَهَنَّمَ =cehennem وَلَهُمْ =ve onlar için vardır أَذَابٌ =azabı الْحَرِيقِ =yangın	İnanmış erkek ve kadınlara işkence edip, sonra yaptıklarına tevbe etmeyenler, var ya. Şüphesiz onlar için cehennem azabı vardır. Yakıp kavuran azap ta onlarıdır,	Şüphesiz ki mü'min erkekleri ve mü'min kadınları belaya uğratanlar sonra da tevbe etmemiş olanlar, işte onlar için cehennem azabı vardır. Ve yakıcı azab da onlarıdır.	İnanan erkekler ile inanan kadınlara işkence edenlere ve sonra hiçbir pişmanlık duymayanlara gelince, onları cehennem azabı beklemektedir; evet, yakıcı azap beklemektedir onları!
85. 11	إِنَّ =şüphesiz الَّذِينَ آمَنُوا =inananlar وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ =iyi işler لَهُمْ =onlar için vardır جَنَّاتٌ =cennetler مِنْ تَحْتِهَا =altlarından تَجْرِي =akan الْأَنْهَارُ =ırmaklar ذَلِكَ =işte budur الْقَوْرُ =başarı الْكَبِيرُ =büyük	inananlar ve iyi işler yapanlar için de altlarından ırmaklar akan cennetler vardır. İşte büyük kurtuluş budur.	Doğrusu iman edip salih amel işlemiş olanlar için, altlarından ırmaklar akan cennetler vardır. İşte büyük kurtuluş budur.	(Ama,) imana ermiş olup da doğru ve yararlı işler yapanlar, (öteki dünyada) içinden ırmaklar akan bahçeler bulacaklardır; bu, büyük bir kurtuluştur!
85. 12	إِنَّ =şüphesiz رَبِّكَ =Rabbinin بَطَشَ =tutuşu أَشَدِّدُ =şiddetlidir	Doğrusu Rabbinin yakalaması şiddetlidir.	Doğrusu Rabbinin yakalayışı amansızdır.	Şüphesiz, Rabbinin yakalaması son derece çetindir!
85. 13	إِنَّهُ =şüphesiz O هُوَ =O'dur يُبْدِئُ =ilkilkin var eden وَيُعِيدُ =sonra yeniden devam eden	İlk yaratan ve tekrar yaratacak olan da O'dur.	Önce yaratıp sonra tekrarlayan O'dur, O.	O'dur (insanı) yoktan var eden ve sonra yeniden hayata getiren.
85. 14	وَهُوَ =O الْغَفُورُ =bağışlayandır الْوَدُودُ =sevendir	O, bağışlayan ve sevendir.	O; Ğafur'dur, Vedud'dur.	Ve yalnız O'dur gerçek bağışlayıcı, sevgide kapsayıcı,
85. 15	ذُو =sahibidir الْعَرْشِ =Arş'ın الْمَجِيدُ =yücedir	Arş'ın sahibidir, yücedir.	Arş'ın sahibidir, Mecid'dir.	şanlı kudret tahtının sahibi,
85. 16	فَعَالٌ =yapandır لِمَا يُرِيدُ =istediğini	İstedikğini yapandır.	Diledikğini mutlaka yapandır.	dilediği her şeyin mutlak Yapıcısı.
85. 17	هَلْ أَتَاكَ =sana geldi mi? حَدِيثٌ =haberi	Sana orduların	O orduların haberi haberi, sana	(Günahkar) orduların kıssasından haberin

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	الْجُنُودِ=orduların	haberi geldi mi?	geldi mi?	var mı?
85. 18	وَتَمُودَ=ve Semud'un فِرْعَوْنَ=Fir'avn'ın	Firavun ve Semud'a ait orduların.	Firavun ve Semud'un.	Firavun ve Semud (kavmi)nin?
85. 19	الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler doğrusu بَلِ=doğrusu تَكْذِيبٍ=bir yalanlama içindedirler فِي=	Doğrusu kâfirler bir yalanlama içindedirler.	Doğrusu küfredenler, yalanlamadadırlar.	Ama, hakikati inkara şartlanmış olanlar onu yalanlamakta ısrar ederler:
85. 20	وَرَأَيْهِمْ=onları arkalarından وَاللَّهُ=Allah مُحِيطٌ=kuşatmıştır	Halbuki Allah onları artlarından kuşatmıştır.	Allah ise onları arkadan kuşatandır.	halbuki Allah onları, farkında olmadıkları halde, (ilmi ve kudreti ile) kuşatır.
85. 21	قُرْآنٍ=bir Kur'an'dır هُوَ=o بَلِ=hayır مَجِيدٌ=şerefli	Aksine, o şerefli bir Kur'an'dır.	Doğrusu o; şanlı bir Kur'an'dır.	Yok yok, hayır! Bu (reddettikleri ilahi kelam) şerefli/soylu bir hitabedir,
85. 22	مَحْفُوظٍ=korunan فِي لَوْحٍ=bir levhadadır	Korunan bir levhada (Levh-i Mahfuz'da)'dır.	Levh-i Mahfuz'dadır.	kaybolmayan bir levha üzerine (işlenmiş (bir hitabe)).
86. 1	وَالطَّارِقِ=ve tarık'a وَالسَّمَاءِ=göğe andolsun	Göğe ve târika and olsun.	Andolsun göğe ve Tarık'a.	Düşün gökleri ve gece vakti geleni!
86. 2	وَمَا أَدْرَاكَ=sen nereden bileceksin? مَا=nedir الطَّارِقِ=tarık	Târıkın ne olduğunu bilir misin sen?	Nereden bileceksin sen Tarık'ın ne olduğunu?	Bilir misin nedir gece vakti gelen?
86. 3	النَّاقِبِ=parlayan النَّجْمِ=yıldızdır	O karanlığı delen yıldızdır.	O, delen yıldızdır.	O, yıldızdır (inanmadan yaşanan hayatın) karanlığını delip geçen:
86. 4	لَمَّا=olmasın إِنْ كُلِّ نَفْسٍ=hiçbir can yoktur ki حَافِظٌ=bir koruyucu عَلَيْهَا=başında	Hiçbir can yoktur ki başında bir koruyucu olmasın.	Hiç bir nefis yoktur ki mutlaka onun üzerinde bir gözeten bulunmasın.	(zaten) hiçbir insan korunmasız bırakılmamıştır.
86. 5	مِمَّ=neden الْإِنْسَانِ=insan فَلْيَنْظُرْ=bir baksın خُلِقَ=yaratıldığına	Öyleyse insan nenden yaratıldığına bir baksın.	Şu halde insan bir baksın, nenden yaratılmıştır?	İnsan, neden yaratıldığına bir baksın:
86. 6	دَافِقٍ=atılan مِنْ مَاءٍ=bir sudan خُلِقَ=yaratıldı	Fışkıran su damlacığından yaratıldı.	O, atılıp dökülen bir sudan yaratılmıştır.	o spermalı bir sıvıdan yaratılmıştır
86. 7	مِنْ بَيْنِ=arasından يَخْرُجُ=çıkan وَالْتَّرَائِبِ=ve kaburga kemikleri الصُّلْبِ=bel	Bel ile kaburga kemikleri arasından çıkan.	Bel kemiği ile göğüslerin arasından çıkar.	(erkeğin) beli ile (kadının) leğen kemiği arasından çıkan.
86. 8	إِنَّهُ=şüphesiz O عَلَى رَجْعِهِ=onu tekrar döndürmeye كَادِرٌ=kadirdir	Allah onu tekrar yaratmaya kadirdir.	Şüphe yok ki O, onu yeniden döndürmeye kadirdir.	Elbette O, (insanı) yoktan var eden) onu yeniden (hayata) döndürmeye de kadirdir:
86. 9	السَّرَائِرِ=sırların تُبْلَى=yoklanacağı يَوْمَ=gün	Gizli işlerin ortaya çıkarıldığı günde.	O gün, sırlar yoklanıp meydana çıkarılacaktır.	bütün sırların ortaya serileceği Gün,
86. 10	مِنْ قُوَّةٍ=bir gücü لَهُ=onun يَاصِرٌ=bir yardımcısı وَلَا=ne de	Onun hiçbir gücü ve hiçbir yardımcısı olmaz.	Artık onun gücü de, yardımcısı da yoktur.	ve (insanın) ne bir kuvvet ne de yardımcı bulacağı (Gün)!
86. 11	ذَاتِ الرَّجْعِ=dönüşlü وَالسَّمَاءِ=göğe andolsun	Yağmurun sahibi göğe.	Andolsun o dönüş yeri olan göğe.	Düşün dönüp duran gökleri,
86. 12	وَالْأَرْضِ=ve yere andolsun ذَاتِ الصَّدْعِ=çatlayan	Bitkinin yeşerdiği yere andolsun ki.	Ve yarılan yere,	ve bitkilerle patlayıp yarılan yeri!
86. 13	فَصَلِّ=ayırdedici إِنَّهُ=O لَقَوْلٍ=elbette bir sözdür	Şüphesiz Kur'an kesin bir sözdür.	Ki doğrusu bu, kesin bir sözdür,	Bakin, bu (ilahi kelam) doğruyu yanlıştan ayıran bir sözdür,
86. 14	بِالْهَزْلِ=şaka هُوَ=O وَمَا=ve değildir	O saçma bir söz değildir.	Ve o, bir şaka değildir.	boş bir lakırdı değil.
86. 15	كَيِّدًا=bir tuzak يَكِيدُونَ=kuruyorlar إِنَّهُمْ=onlar	Onlar bir tuzak kuruyorlar.	Gerçekten onlar düzen kuruyorlar,	Elbette on(u kabule yanaşmayan)lar, birçok düzmece kanıt ararlar (ilahi kelamı çürütmek için);
86. 16	كَيِّدًا=bir tuzak وَأَكِيدُ=ben de kuruyorum	Ben de bir tuzak kuruyorum.	Ben de bir düzen kurmaktayım.	ama Ben onların bütün planlarını boşa çıkaracağım.
86. 17	الْكَافِرِينَ=kâfirlere فَمَهْلٍ=sen mühlet ver رُويْدًا=kendi hallerine أَمَهُلُهُمْ=bırak onları	Sen kâfirlere mühlet ver. Onlara biraz zaman tanı.	Sen; şimdilik kâfirlere mühlet ver, onları biraz geciktir.	Öyleyse bırak, hakikati inkar edenler dediklerini yapsınlar, yapsınlar kısa bir süre!
87. 1	رَبِّكَ=Rabbinin اسْمَ=adını سَبِّحَ=tesbih et الْأَعْلَى=yüce	Rabbinin yüce adını takdis et.	Rabbının o çok yüce adını tesbih et.	Yücelt Rabbinin sınrısız şanını! Yüceler Yücesi(nin şanını),
87. 2	فَسَوَّيْ=düzenledi خَلَقَ=yarattı الَّذِي=O ki	O yaratan ve düzeltendir.	Ki O, yaratıp şekil vermiştir.	O ki, (her şeyi) yaratmakta ve amacına uygun şekiller vermektedir;
87. 3	قَدَّرَ=takdir etti وَالَّذِي=ve O ki فَهَدَى=hedefini gösterdi	Ölçüleri belirleyip yolunu gösterendir.	Ki O, takdir edip doğru yolu göstermiştir.	O ki, (bütün mevcudatın) tabiatını belirlemekte ve onu (hedefine doğru) yöneltmektedir;
87. 4	أَخْرَجَ=çıkardı وَالَّذِي=ve O ki الْمَرْعَى=otlağı	Yemyeşil meraları bitirendir.	Ki O, yeşilliği çıkarmıştır.	O ki, yeşil ot(lar)ı çıkarmakta,
87. 5	غَنَاءً=bir çöpe فَجَعَلَهُ=sonra da onu çevirdi أَحْوَى=kupkuru siyah	Sonra da onları kupkuru çöpe çevirir.	Sonra da onu kupkuru, siyah bir çöpe çevirmiştir.	ve sonra on(lar)ı kara, kavruk kök haline getirmektedir!

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
87. 6	سَنُفِّرُكَ=sana okutacağız فَلَا تَنْسَى=unutmayacaksın	Ey Muhammed! Sana Kur'an'ı biz okutacağız ve asla unutmayacaksın.	Seni okutacağız da hiç unutmayacaksın.	Biz sana öğreteceğiz ve (öğrendiklerinden hiçbirini) unutmayacaksın,
87. 7	إِلَّا=yalnız başka اللَّهُ=Allah'ın مَا شَاءَ=dilediği الْجَهْرَ=açığı يَعْلَمُ=bilir وَمَا يَخْفَى=ve gizli olanı	Yalnız Allah'ın dilediği başka. O açığı da bilir gizliyi de.	Yalnız Allah'ın dilediği başka. Çünkü O, açığı da, gizli olanı da bilir.	Allah'ın (unutmanı) diledikleri hariç; çünkü, (yalnız) O'dur (insanın) kavrayışına açık olan her şeyi ve (ondan) gizli olanları bilen.
87. 8	وَنُيَسِّرَكَ=ve sana kolaylaştıracağız لِلْيُسْرَى=en kolay olana	Seni en kolay yolu tutmağa muvaffak edeceğiz.	Ve seni kolay olana muvaffak edeceğiz.	Biz, (böylece) (nihai) huzura ve rahatlığa giden yolu senin için kolaylaştıracağız.
87. 9	فَذَكِّرْ=o halde hatırlat öğüt ver الذِّكْرَى=hatırlatmak يَنْفَعُ=yarar verirse	O halde hatırlatmak fayda verirse hatırlat.	O halde öğüt fayda verecekse, öğüt ver.	O halde, (hakikati başkalarına) hatırlat, bu hatırlatma ister fayda ver(iyor görür)sün, (ister görürmesin).
87. 10	سَيَذَكِّرُ=hatırlar مَنْ يَخْشَى=saygılı olan	Allah'tan korkan, öğüt alır.	Korkacak olan öğüt alacaktır.	(Allah'tan) korkan, düşünüp ondan ders alır,
87. 11	وَيَتَجَنَّبَهَا=ve ondan kaçınır الْأَسْفَى=bahtsız olan	Bedbaht olan ondan kaçacaktır.	Bedbaht olan ise ondan kaçınır.	ona yabancılaşan ise bir zavallı biçare olarak kalır;
87. 12	الَّذِي يَصْلَى=o da girer النَّارَ=ateşe الْكِبْرَى=en büyük	O en büyük ateşe yaslanacaktır.	Ki o, en büyük ateşe girecek olandır.	böylesi, (öteki dünyada) büyük ateşe atılacak
87. 13	ثُمَّ=sonra لَا=yoktur يَمُوتُ=ölüm فِيهَا=orada يَحْيَى=yaşam وَلَا=ne de	Sonra onun içinde ne ölür ne de yaşar.	O, orada ne ölecek, ne de dirilecektir.	ve orada ne ölecektir ne de diri kalacak.
87. 14	أَفَلَحَ=kurtuluşa ermişti قَدْ=doğrusu مَنْ تَزَكَّى=nefsini arındıran	Doğrusu mutluluğa ermişti arınan,	Doğrusu arınan, felah bulmuştur.	(Bu dünyada) arınmayı başaran ise, (öteki dünyada) mutluluğa ulaşır,
87. 15	وَذَكَرَ=anan رَبِّهِ=adını اسْمَ=adını فَصَلَّى=ve namaz kılan	Rabbinin adını anıp namaz kılan.	Rabbının adını anıp namaz kılan.	ki böylesi, Rabbinin ismini hatırlayan ve (O'na) ibadet edendir.
87. 16	بَلْ=ama تُؤْتِرُونَ=siz yeğliyorsunuz الدُّنْيَا=dünya الْحَيَاةَ=hayatını	Fakat siz şu dünya hayatını üstün tutuyorsunuz.	Fakat siz, dünya hayatını tercih ediyorsunuz.	Ama hayır, (ey insanlar,) siz bu dünya hayatını tercih ederseniz,
87. 17	وَالْآخِرَةُ=oysa ahiret خَيْرٌ=daha iyi وَأَبْقَى=ve daha kalıcıdır	Oysa ahiret daha iyi ve daha kalıcıdır.	Halbuki ahiret, daha hayırlı ve daha bakidir.	oysa gelecek hayat daha iyi ve daha kalıcıdır.
87. 18	إِنَّ=şüphesiz هَذَا=bu لَفِي=elbette vardı الْأُولَى=ilk الصُّحُفِ=sahifelerde de	Bu hüküm elbette ilk sahifelerde de vardır.	Şüphesiz ki bu, ilk sahifelerdedir.	Gerçek şu ki, (bütün) bunlar, geçmiş vahiylerde (bildirilmiş)tir.
87. 19	صُحُفِ=sayfalarında إِبْرَاهِيمَ=İbrahim'in وَمُوسَى=ve Musa'nın	İbrahim'in ve Musa'nın sahifelerinde.	İbrahim'in ve Musa'nın sahifelerinde.	İbrahim ve Musa'ya indirilen vahiylerde.
88. 1	هَلْ أَتَاكَ=sana geldi mi? حَدِيثٌ=haberi الْعَاسِيَةِ=sarıp kaplayacak olanın	Ey insanoğlu! Herşeyi kaplayacak kıyametin haberi sana gelmedi mi?	Her şeyi sarıp kaplayacak olanın haberi sana geldi mi?	Kabus Gibi Çöken'den haberin var mı?
88. 2	يَوْمَئِذٍ=o gün وُجُوهٌ=yüzler var ki خَاشِعَةً=öne düşüktür	O gün birtakım yüzler zillete bürünmüştür.	Yüzler vardır ki, o gün zillete bürünmüştür.	Bazı yüzler o Gün yere bakacak,
88. 3	نَاصِبَةً=yorulur عَامِلَةً=çalışır	Zor işler altında bitkin düşmüştür.	Zor işler altında bitkin düşmüştür.	(günahın yükü altında) bitkin düşmüş, (korku ile) sarsılmış,
88. 4	تَصْلَى=girerler نَارًا=ateşe حَامِيَةً=kızgın	Yakıcı ateşe yaslanırlar.	Kızgın bir ateşe girerler.	kızgın bir ateşe girmek
88. 5	تُسْقَى=kendilerine içirilir عَيْنٍ=bir gözeden أَنِيعَةً=kaynamış	Kızgın bir kaynaktan içirilirler.	Kızgın bir kaynaktan içirilecek tirler.	ve kaynar bir pınardan tatmak üzere.
88. 6	أَيَسَ=yoktur أَلَهُمْ=onlar için مِنْ ضَرِيعٍ=kuru dikenden إِلَّا=başka	Onlar için kuru dikenden başka yiyecek de yoktur.	Kötü kokulu, kuru bir dikenden başka yiyeceklerle ri yoktur.	Hiçbir yiyecekleri yok kuru dikenlerin acılığından başka,
88. 7	لَا يُسْمِنُ=o beslemez وَلَا يُغْنِي=ve gidermez مِنْ جُوعٍ=açlığı	Ne semirtir, ne de açlığı giderir.	O, ne semirtir, ne de açlığı giderir.	ne bir güç veren ne de açlığı gideren (dikenderin).
88. 8	يَوْمَئِذٍ=o gün وُجُوهٌ=yüzler de var ki نَاعِمَةً=nimet içinde mutlu	İnanmış olanların yüzleri, o gün, pırıl pırıldır.	Yüzler de vardır ki; o gün, parıl parılırdır.	Bazı yüzler (de) o Gün mutlulukla parılayacak,
88. 9	لِسَعْيِهَا=işinden رَاضِيَةً=memnun	Yaptıklarından hoşnutturlar.	Çalıştıklarından hoşnuddur.	çabaları(nın meyvesini tatmak)tan memnun,
88. 10	فِي جَنَّةٍ=bir bahçededir عَالِيَةً=yüksek	Yüksek bir bahçededirler.	Yüksek bir cennettedir.	harika bir bahçede,
88. 11	لَا تَسْمَعُ=işitmezler فِيهَا=orada لَا غِيَةَ=boş söz	Orada boş söz işitmezler.	Orada boş bir laf işitmezler.	boş lakırdı işitmeyecekleri (bir bahçede).
88. 12	فِيهَا=orada vardır عَيْنٌ=bir kaynak جَارِيَةً=akan	Orada akan bir kaynak vardır.	Orada akan bir pınar vardır.	Sayırsız pınarlar akan orada,
88. 13	فِيهَا=orada سُرُرٌ=tahtlar مَرْفُوعَةً=yükseltilmiş	Orada yükseltilmiş tahtlar vardır.	Orada yüksek tahtlar,	(ve) yükseltilmiş (mutluluk) tahtları,
88. 14	وَأَكْوَابٌ=ve kadehler مَوْضُوعَةً=konulmuş	Konulmuş kadehler.	Yerleştirilmiş kaseseler,	doldurulmuş kadehler,
88. 15	وَمَنَارِقُ=ve yastıklar مَصْفُوفَةً=dizilmiş	Dizilmiş yastıklar.	Sıra sıra dizilmiş yastıklar,	dizilmiş yastıklar,

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
88. 16	وَرَزَّابِي =ve halılar مَبْثُوثَةٌ =serilmiş	Serilmiş halılar vardır.	Serilmiş saçaklı halılar vardır.	ve serilmiş halılar...
88. 17	أَفَلَا يَنْظُرُونَ =bakmıyorlar mı? كَيْفَ =nasıl إِلَى الْإِبِلِ =develere خُلِقَتْ =yaratılmış	Bu insanlar bakmıyorlar mı, develerin nasıl yaratıldığına?	Onlar deveye bakmazlar mı, nasıl yaratılmıştır?	Peki, (o yeniden dirilmeyi inkar edenler) bakmazlar mı yağmur yüklü bulutlara (ve görmezler mi) nasıl yaratılmış onlar?
88. 18	وَالِى السَّمَاءِ =ve göğe? كَيْفَ =nasıl رُفِعَتْ =yükseltilmiş	Göğün nasıl yükseltildiğine?	Göğe de. Nasıl yükseltimiştir?	Ve (bakmazlar mı) göğe, nasıl yükseltilmiş?
88. 19	وَالِى الْجِبَالِ =ve dağlara? كَيْفَ =nasıl نُصِبَتْ =dikilmiş	Dağların nasıl dikildiğine?	Dağlara da. Nasıl dikilmiştir?	Ve dağlara, nasıl sağlamca dikilmiş?
88. 20	وَالِى الْأَرْضِ =ve yere? كَيْفَ =nasıl سُطِحَتْ =yayılp döşenmiş	Yerin nasıl yayıldı-ğına?	Yere de. Nasıl yayılmıştır?	Ve toprağa, nasıl yayılmış?
88. 21	أَنْتَ =sen إِنَّمَا =çünkü ancak فَذَكِّرْ =öğüt ver مُذَكِّرٌ =öğüt verensin	Ey Muhammed! Sen öğüt ver. Çünkü sen ancak öğüt verensin.	Öğüt ver, çünkü sen; ancak bir öğütçüsün.	İşte böyle, (ey Peygamber,) onlara öğüt ver; senin görevin yalnız öğüt vermektir:
88. 22	عَلَيْهِمْ =onların üzerinde أَسْتَ =değilsin بِمُصِيطِرٍ =zorlayıcı	Onların üzerinde zorlayıcı değilsin.	Onların üzerine zor kullanıcı değilsin.	sen onları (inanmaya) zorlayamazsın.
88. 23	تَوَلَّى =yüz çevirir مَنْ =kim إِلَّا =ancak وَكَفَرَ =ve inanmazsa	Ancak kim yüz çevirir, inkar ederse,	Ancak kim yüz çevirir ve küfrederse;	Ancak, kim hakikati inkara şartlanmış olarak yüz çevirip uzaklaşırsa,
88. 24	اللَّهُ =Allah فَيَعَذِّبُهُ =ona azab eder الْأَكْبَرُ =en büyük الْعَذَابِ =azabla	Allah onu en büyük azaba uğrattır.	Allah, onu en büyük azab ile azablandırır.	Allah ona (öteki dünyada) en büyük azabı tattıracaktır:
88. 25	إِنَّا =şüphesiz إِلَيْنَا =bizedir إِيَابَهُمْ =dönüşleri	Dönüşleri bizedir.	Şüphesiz onların dönüşü, ancak Bizedir.	Bizedir onların dönüşleri,
88. 26	عَلَيْنَا =bize düşer إِنَّا =şüphesiz ثُمَّ =sonra حِسَابُهُمْ =onların hesabı	Sonra onların hesabını görmek bize düşer.	Sonra hesaplarını görmek de muhakkak Bize düşer.	ve Bize düşer onları hesaba çekmek.
89. 1	وَالْفَجْرِ =andolsun fecre	Andolsun tanyerinin ağarmasına!	Andolsun fecre,	Şafağı düşün
89. 2	عَشْرِ =on وَلَيْالٍ =ve geceye	On geceye,	Ve on geceye,	ve on geceyi!
89. 3	وَالْوَتْرِ =ve tek'e وَالشَّفْعِ =ve çift'e	Çifte ve teke.	Hem çifte, hem teke.	Çok olanı ve Tek olanı düşün!
89. 4	إِذَا يَسِرُ =gitmekte olan وَاللَّيْلِ =ve geceye	Gitmekte olan geceye.	Gelip geçeceği demde geceye,	Kendi yolunda akıp giden geceyi düşün!
89. 5	هَلْ فِي ذَلِكَ =bunda var değil mi? حَجْرٍ =akıl لِذِي =sahibi için قَسَمٌ =bir yemin	Ki bunlarda akıl sahipleri için birer yemin değeri var.	Akıl sahipleri için bunların her biri birer yemine değmez mi?	Düşün bütün bunları; bunlarda, akıl sahipleri için hakikatin sağlam bir kanıtı yok mudur?
89. 6	كَيْفَ فَعَلَ =ne yaptı أَلَمْ تَرَ =görmedin mi? رَبُّكَ =Rabbin بِعَادٍ =‘Ad’e	Görmedin mi Rabbin ne yaptı Ad kavmine?	Görmez misin, Rabbin nasıl yaptı Ad’a?	Bilmez misin Rabbin neler yaptı Ad (halkın)a,
89. 7	ذَاتِ الْعِمَادِ =sütunlu إِرمَ =İrem'e?	Yüksek sütunlu İrem’e.	Sütunlar sahibi İrem’e?	çok sütunlu İrem (halkına),
89. 8	لَمْ يَخْلُقْ =ki الَّتِي =ki فِي الْبِلَادِ =ülkeler arasında مِثْلَهَا =onun eşi	Ki ülkeler arasında onun eşi yaratılmamıştı.	Ki o, şehirlerde bir benzeri yaratılmayandı.	ki bütün o topraklarda bir benzeri inşa edil-memişti?
89. 9	الَّذِينَ جَاءُوا =oyan وَتَمُودَ =ve Semud'a? بِالْوَادِ =vadide الصَّخْرَ =kayaları	Vadide kayaları oyarak evler yapan Semud kavmine?	Dağ yamacında kayaları oyan Semud kavmine?	Ve vadide kayaları oymuş olan Semud (halkın)a?
89. 10	ذِي =sahibi وَفِرْعَوْنَ =ve Fir'avn'a? الْأَوْتَادِ =kazıklar	ve kazıklar sahibi Firavun’a.	Kazıklar sahibi Firavun’a,	Ve (pek çok) çadır direğine sahip Firavun'a?
89. 11	الَّذِينَ =ki طَعَوْا =azmışlardı فِي الْبِلَادِ =ülkelerde	Bunlar ülkelerinde azmışlardı.	Ki bunlar, memleketlerde azgınlık etmişlerdi.	(Onlar) toprakları üzerinde hak ve adalet sınırlarını aştılar;
89. 12	فَأَكْثَرُوا =çokları فِيهَا =oralarda الْفَسَادَ =kötülük etmişlerdi	Oralarda çok kötülük etmişlerdi.	Ve fesadı çoğaltmışlardı.	ve orada büyük bir yozlaşma ve çürüme-ye sebep oldular;
89. 13	عَلَيْهِمْ =onların üzerine فَقَصَبَ =bu yüzden çarptı عَذَابٍ =azab سَوَطٍ =kırbacını رَبُّكَ =Rabbin	Bu yüzden Rabbin onların üzerine azab kırbacını çarptı	Bu sebeple Rabbin onları, azab kırbacından geçirdi.	işte bu yüzden Rabbin onları azap kırba-cından geçirdi;
89. 14	رَبِّكَ =Rabbin إِنَّ =elbette لِلْأَلْمِزِّ صَادٍ =gözetleme yerindedir	Çünkü Rabbin her an gözetlemekte-dir.	Doğrusu Rabbin hep gözetlemek-teydi.	çünkü Rabbin, şüp-hesiz, her zaman gö-zetleyip durmaktadır!
89. 15	إِذَا مَا =ne zaman الْإِنْسَانُ =insan فَأَمَّا =fakat رَبُّهُ =Rabbi فَأَكْرَمَهُ =ve ona ikramda bulunsa فَيَقُولُ =der ki وَنَعْمَهُ =ve ona nimet verse أَكْرَمَنِ =bana ikram etti رَبِّي =Rabbim	Rabbin denemek için bir insana iyilik edip, nimet verdiği zaman o: «Rabbim beni şerefli kıldı» der.	Ama insan; Rabbi kendisini deneyip kerem eder ve nimet verirse: Rabbim beni şerefli kıldı, der.	İnsana gelince, ne zaman Rabbin onu, cömertliğiyle ve hoş-nut olacağı bir hayat başışlamakla dene-se, Rabbim, bana karşı (ne kadar) cö-mertmiş! der;
89. 16	إِذَا مَا =ne zaman وَأَمَّا =ama رَزَقَهُ =rızkını عَلَيْهِ =ona فَقَدَرَ =ve daraltsa أَهَانَنِ =beni alçalttı رَبِّي =Rabbim فَيَقُولُ =der ki	Fakat onu sına-mak için rızkını da-raltıp bir ölçüye göre verdiği za-man: «Rabbim ba-na hor baktı» der.	Ama onu dene-mek üzere rızkı-nı daraltırsa: Rabbim beni fa-kir düşürdü, der.	ama geçim vasıtala-rını daraltarak onu denediği zaman ise, Rabbim beni küçük düşürdü! di(ye sızla-nı)r.
89. 17	بَلْ =doğrusu كَلَّا =hayır لَا تُكْرِمُونَ =siz ikram etmiyorsunuz الْيَتِيمَ =yetime	Hayır yetime karşı cömert davranmı-yorsunuz.	Hayır; doğrusu siz, yetime ikram etmezsiniz.	Ama hayır, hayır, (ey insanlar, bütün yaptıklarınızı ve yapma-dıklarınızı bir düşü-nün:) siz yetime karşı cömert değilsiniz,

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
89. 18 ve teşvik etmiyorsunuz وَلَا تَحَاضُّونَ =yedirmeğe الْمُسْكِينِ =yoksula	Yoksulu yedirmek konusunda birbirinizi özendirmiyorsunuz.	Yoksulu yedirmek için birbirinizi teşvik etmezsiniz.	muhtaçları doyurmayaya birbirinizi teşvik etmiyorsunuz,
89. 19 =ve yiyorsunuz وَتَأْكُلُونَ =bir yiyişle لَمَّا =hırsla التَّرَاثِ =mirası	Size kalan mirası hak gözetmeden yiyorsunuz.	Mirası hak gözetmeden yersiniz.	(başkalarının) mirasını açgözlülükle yiyip bitiriyorsunuz,
89. 20 =ve seviyorsunuz وَتُحِبُّونَ =sevgiyle حُبًّا =pek çok الْمَالِ =malı	Malı pek çok seviyorsunuz.	Malı da pek çok seversiniz.	ve sınırsız bir sevgiyle malı mülkü seviyorsunuz!
89. 21 =hayır كَلَّا =zaman إِذَا =dümdüz edildiği دُكَّتِ =yer الْأَرْضُ =birbiri ardınca sarsılıp دَكًّا دَكًّا	Hayır, yer çarpılıp paralandığı zaman,	Ama yer; parça parça dağıtıldığına.	Peki, (Hesap Günü nasil davranacaksınız,) yeryüzü ardarda sarsılıp paramparça olduğunda,
89. 22 =ve geldiği (zaman) وَجَاءَ =Rabbine رَبُّكَ =melekler وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا صَفًّا =sıra sıra dizili	Melekler sıra sıra dizilip, Rabbinin buyruğu gelince,	Melekler sıra sıra dizilip Rabbinin buyruğu geldiğinde.	ve Rabbin(in haşmeti) ortaya çıktığında ve melekler (gerçek hüviyetleriyle) saf saf olduklarında?
89. 23 =ve getirildiği وَجِيءَ =o gün يَوْمَئِذٍ =cehennem يَوْمَئِذٍ =işte o gün بِجَهَنَّمَ =anlar يَتَذَكَّرُ =insan الْإِنْسَانُ =kendisine لَهُ =artık ne (yararı) var? وَأَنَّى =anlamanın الذِّكْرَى	Ki cehennem de o gün getirilmiştir. İşte o gün insan anlar, ancak artık anlamanın kendisine ne faydası var?	Cehennem o gün getirilir. İnsan o gün, hatırlayacak ama hatırlamadan ona ne?	İşte o Gün cehennem (gözönüne) getirilip konacak; o Gün insan (yaptığı ve yapmadığı her şeyi) hatırlayacak ama bu hatırlamanın ne faydası olacak ona?
89. 24 =der ki يَقُولُ =ah keşke ben يَا لَيْتَنِي =(iyi işler) gönderseydim فَدَمَتُ =bu hayatım için لِحَيَاتِي	O zaman insan, 'Ah keşke ben bu hayatım için önceden iyi işler yapıp gönderseydim' der.	Keşke bu hayatım için önceden bir şey yapsaydım, der.	O, Ah, keşke (gelecek) hayatım için önceden bir hazırlık yapsaydım! diyecek.
89. 25 =o gün فَيَوْمَئِذٍ =azab edemez لَا يُعَذِّبُ =O'nun yapacağı azabı عَذَابُهُ =hiç kimse أَحَدٌ	O gün O'nun yapacağı azabı kimse yapamaz.	O gün O'nun azabı gibi hiç bir kimse azab edemez.	Hiç kimse Allah'ın o Gün (günahkarlara verdiği) azap gibi azap veremez;
89. 26 =ve bağ vuramaz وَلَا يُوثِقُ =O'nun vuracağı bağı وَتَأْقَهُ =hiç kimse أَحَدٌ	O'nun vuracağı bağı hiç kimse vuramaz.	O'nun vurduğu bağı kimse vuramaz.	ve hiç kimse O'nun gibi bağlarla bağlayamaz.
89. 27 =ey يَا أَيُّهَا =nefis النَّفْسُ =huzura eren الْمُطْمَئِنَّةُ	Ey huzura eren nefis!	Ey huzur içinde olan can.	(Ama dürüst ve erdemlilere,) Ey iç huzuruna ermiş olan insanoğlu! (diye seslenecek Allah,)
89. 28 =dön ارْجِعِي =Rabbine إِلَىٰ رَبِّكَ =razı olarak رَاضِيَةً =rızasını kazanarak مَرْضِيَّةً	Razı edici ve razı edilmiş olarak Rabbine dön.	Dön Rabbına. Sen O'ndan hoşnud, O da senden razı olarak.	Rabbine O'ndan hoşnut kalmış ve (O'nu) hoşnut etmiş olarak dön,
89. 29 =ve gir فَادْخُلِي =arasına فِي =kullarım عِبَادِي	İyi kullarım arasına katıl.	Haydi gir kullarımın arasına.	gir, öyleyse Benim (öteki sadık) kullarımla birlikte,
89. 30 =ve gir وَادْخُلِي =cennetime جَنَّتِي	Cennetime gir.	Gir, cennetime.	gir cennetime!
90. 1 =hayır لَا =and içirim أَقْسِمُ =kente الْبَلَدِ =bu بِهَذَا	Hayır, and içirim bu şehre.	Şu beldeye yemin ederim;	Ben bu beldeyi tanıklığa çağırıyorum,
90. 2 =ki sen وَأَنْتَ =oturmakta حِلٌّ =bu بِهَذَا =şehirde الْبَلَدِ	Ki sen bu şehre girmektesin.	Sen de bu belde de oturmuşsun.	senin serbestçe yaşadığın bu beldeyi,
90. 3 =ve doğurana andolsun وَوَالِدٍ =ve doğurduğuna وَمَا وَلَدٌ	Doğurana ve doğurduğuna andolsun ki,	Doğurana da, doğurduğuna da andolsun ki;	ve (tanıklığa çağırırım) anne babayı ve çocukları:
90. 4 =elbette أَقَدَّ =biz yarattık خَلَقْنَا =arasında فِي =zorluk كَبَدٍ	Biz insanı birtakım zorluklar, zahmetler ve sıkıntılar içinde yarattık.	Biz, insanı gerçekten meşakkat içinde yarattık.	Gerçek şu ki, Biz insanı acı, sıkıntı ve imtihan (ile yüklü bir hayat)a gönderdik.
90. 5 =-mi sanıyor? أَيَحْسَبُ =güç yetiremeyeceğini أَنْ لَّنْ يَفْذَرَ =kendisine عَلَيْهِ =hiç kimsenin أَحَدٌ	İnsan hiç kimsenin kendisine güç yetiremeyeceğini mi sanıyor?	Yoksa o, kimsenin kendisine güç yetiremeyeceğini mi sanıyor?	İnsan, kimsenin kendinde güç sahibi olmadığını mı zann ediyor?
90. 6 =mal مَالًا =ben telef ettim أَهْلَكْتُ =birçok لُبَدًا	Yığın yığın mal tüketmişimdir diyor.	Yığın yığın mal tüketmişimdir diyor.	Övünüp duruyor: Ben, yığınla servet tükettim!
90. 7 =-mi sanıyor? أَيَحْسَبُ =kendisini görmediğini أَنْ لَمْ يَرَهُ =kimsenin أَحَدٌ	Kimsenin kendisini görmediğini mi sanıyor?	Kimsenin kendisini görmediğini mi sanıyor?	Peki, kimsenin kendisini görmediğini mi sanıyor?
90. 8 =biz vermedik mi? أَلَمْ نَجْعَلْ =ona لَهُ =iki göz عَيْنَيْنِ	Biz ona iki göz vermedik mi?	Biz; onun için iki göz var etmedik mi?	Biz ona iki göz vermedik mi?
90. 9 =ve bir dil وَلِسَانًا =ve iki dudak وَشَفَتَيْنِ	Bir dil, iki dudak vermedik mi?	Bir dil ve iki dudak.	Bir dil ve bir çift dudak,
90. 10 =ve ona gösterdik وَهَدَيْنَاهُ =iki (tepe) yol النَّجْدَيْنِ	Biz ona eğri ve doğru iki yol göstermedik mi?	Biz; ona iki de yol gösterdik.	ve ona (kötülüğün ve iyiliğin) iki yolunu da göstermedik mi?
90. 11 =fakat o atılamadı فَلَا اقْتَحَمَ =sarp yokuşa الْعَقَبَةَ	Fakat o zor geçidi aşmaya girişmedi.	Ama o, sarp yokuşu aşmaya girişemedi.	Ama o, sarp yokuşa tırmanmayı denemedi...
90. 12 =sen nereden bileceksin? وَمَا أَدْرَاكَ =sarp yokuş الْعَقَبَةُ	O zor geçidin ne olduğunu sen bilir misin?	Sarp yokuşun ne olduğunu sen nereden bileceksin?	Bilir misin nedir o sarp yokuş?
90. 13 =çözmektir (azad etmek) فَكَفَّ =bir köleyi رَقَبَةً	O geçit bir köle ve esir azad etmektir.	Bir kul azad etmektir.	(O,) boynunu (günah zincirinden) kurtarmaktır;
90. 14 =yahut أَوْ =doymaktır إِطْعَامٌ	Yahut açlık gününde doymak-	Yahut açlık gününde yemek	yahut (kendini) aç kıken (başkasını) doyur-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
اَـٰلِـيْـنَا=yetimi ذِي مَسْغَبَةٍ =açlık =gününde فِي يَوْمٍ	tır.	yedirmektir,	maktır,
90. ذَا مَثَرَةٍ =akraba olan 15 يَتِيمًا	Akraba olan yetimi,	Yakınlığı olan bir yetime,	yakını olan bir yetimi,
90. مِسْكِينًا =yoksulu 16 أَوْ ذَا مَثَرَةٍ =hiçbir şeyi olmayan	Hiçbir şeyi olmayan yoksulu,	Yahut yerde sürenen bir yoksula.	yahut toprağa uzanıp kalmış olan (yabancı) bir yoksulu,
90. كَانَ =sonra ثُمَّ 17 مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا =inananlardan وَتَوَاصَوْا =ve tavsiye edenlerden وَتَوَاصَوْا =ve tavsiye edenlerden بِالْمَرْحَمَةِ =merhamet	Sonra inanıp birbirlerine sabır tavsiye eden ve merhamet tavsiye edenlerden olmak.	Sonra da iman edenlerden, birbirine sabrı tavsiye, merhameti tavsiye edenlerden olmaktadır.	ve imana ermişlerden ve birbirine sabrı ve merhameti tavsiye edenlerden olmaktadır.
90. أَصْحَابُ =adamlardır 18 أُولَئِكَ الْمَيِّمَةِ =sağın	İşte bunlar amel defterleri sağdan verilenlerdir.	İşte bunlar, sağcılardır.	İşte böyleleri dürüstlüğe ve erdemliliğe erişmiş olanlardır;
90. وَالَّذِينَ كَفَرُوا =inkâr edenler 19 هُمُ =onlar بِآيَاتِنَا =ayetlerimizi الْمُشَاطِمَةِ =solun أَصْحَابُ =adamlardır	Ayetlerimizi inkar edenler. İşte onlar amel defterleri soldan verilenlerdir.	Ayetlerimize küfredenler ise, solcuların kendileridir.	Bizim mesajlarımızın doğruluğunu inkara şartlanmış olanlar ise kötülüğe batmış kimselerdir,
90. عَلَيْهِمْ =onlara vardır 20 نَارٌ =bir ateş مُوصَدَّةٌ =üzerlerine kilitlenmış	Onlar her yönden ateşe kapatılacaklardır.	Onlara sınıksız kapatılmış bir ateş vardır.	üzerlerine salınmış ateş (ile).
91. وَالشَّمْسِ =güneşe andolsun 1 وَضُحَاهَا =ve onun aydın sabahına	Güneşe ve onun ışığına,	Andolsun güneşe ve aydınlığına.	Güneşi ve onun aydınlık veren parlaklığını düşün,
91. وَالْقَمَرِ =ve aya andolsun 2 إِذَا تَلَّهَا =onu izleyen	Ardından gelmekte olan Ay'â,	Ardından gelmekte olan aya.	ve güneşi(n ışığını) yansıtan ayı!
91. وَالنَّهَارِ =ve gündüze andolsun 3 إِذَا جَلَّاهَا =onu (güneşi) ortaya çıkaran	Onu ortaya koyan gündüze,	Onu açığa çıkardığında gündüze,	Dünyayı gün ışığına çıkaran gündüzü düşün,
91. وَاللَّيْلِ =ve geceye andolsun 4 إِذَا يَغْشَاهَا =onu örten	Onu bürüyen geceye,	Örtüp bürüdüğünde geceye,	ve onu karanlığa boğan geceyi!
91. وَالسَّمَاءِ =ve göğe andolsun 5 وَمَا بَنَاهَا =ve onu yapana	Göğe ve onu yapana,	Göğe ve onu bina edene,	Gökyüzünü ve onun harika yapısını düşün,
91. وَالْأَرْضِ =ve yere andolsun 6 وَمَا طَحَّاهَا =ve onu yuvarlayıp döşeyene	Yere ve onu yapana.	Yere ve onu yapana,	ve yeryüzünü, onun (uçsuz bucaksız) genişliğini!
91. وَنَفْسٍ =ve nefse andolsun 7 وَمَا سَوَّاهَا =ve onu biçimlendirene	Kişiyi ve onu şekillendirene,	Nefse ve onu düzenleyene,	İnsan benliğini düşün ve onun nasıl (yaratılış) amacına uygun şekillendirildiğini;
91. فَالْهَمَّهَا =ona ilham edene andolsun 8 وَتَقْوَاهَا =ve korunmasını فُجُورَهَا =bozukluğunu	Sonra da ona iyilik ve kötülük kabiliyeti verene andolsunki,	Sonra da ona, hem kötülüğü hem de takvayı ilham edene,	ve nasıl ahlaki zaafılarla olduğu kadar Allah'a karşı sorumluluk bilinciyle de donatıldığını!
91. أَفْلَحَ =kazanmıştır 9 قَدْ =elbette مَنْ زَكَّاهَا =nefsini yücelten	Kendini arıtan sadete ermiştir.	Onu arıtan, gerçekten felaha ermiştir,	Her kim (benliğini) arındırırsa, kesinlikle mutluluğa erişecektir,
91. وَقَدْ =ve elbette خَابَ =ziyana uğramıştır 10 مَنْ دَسَّاهَا =onu alçaltan	Kendini fenalıklara gömen kimse de ziyana uğramıştır.	Ve onu örtüp kirleten ise muhakkak ziyana uğramıştır.	onu (karanlığa) gömen ise hüsrandır.
91. كَذَّبَتْ =yalanladı ثَمُودُ =Semud 11 بِطُغْوَاهَا =azgınlığı yüzünden	Semud kavmi azgınlığı yüzünden Hakkı yalanladı.	Semud, azgınlığı yüzünden yalanladı.	Semud (kavmi,) kaba bir küstahlıkla (bu) hakikati yalan saydı;
91. إِذْ =zaman انْبَعَثَ =ayaklandığı 12 أَنشَأَهَا =en haydutları	İçinden azgını ileri atılınca	En azgınları ileri tıldığında.	içlerinden en onulmaz azgınları, (zulüm yapmak için) ileri atılırken,
91. لَهُمْ =onlara رَسُولٌ =elçisi 13 فَقَالَ =demişti اللَّهُ =Allah'ın نَاقَةً =devesine وَسَفَّيَاهَا =ve onun su içme hakkına (dokunmayın)	Allah'ın elçisi onlara: "Allah'ın devesine ve onun su içme hakkına dokunmayın" dedi.	Allah'ın peygamberi onlara: Allah'ın devesi ve onun su hakkı, demişti.	Allah'ın Elçisi onlara: Şu dışı deve Allah'ındır, öyleyse bırakın suyunu içsin (ve ona bir zarar vermeyin)! demişti.
91. فَكَذَّبُوهُ =onu yalanladılar 14 فَعَقَرُوَهَا =ve onu kestiler فَدَمَدَمَ =başlarına geçirdi عَلَيْهِمْ =onların رَبُّهُمْ =Rableri بِدُنْيِهِمْ =günahları yüzünden فَسَوَّاهَا =ve orayı dümdüz etti	Onu yalanladılar, deveyi kestiler. Rabbleri de, günahları yüzünden azabı başlarına geçirdi, orayı dümdüz etti.	Fakat onu yalanladılar ve derken deveyi kestiler. Bunu üzerine günahları sebebiyle Rabbları onları kırıp geçirerek yerle bir etti.	Ama onlar Elçi'yi (hiççe sayıp) yalanladılar ve deveyi vahşice boğazladılar; bunun üzerine Rableri, bu günahları yüzünden onları yıkıma uğrattı ve tümünü birden yok etti:
91. وَلَا يَخَافُ =ve (Rab) korkmaz 15 عُقْبَاهَا =bu işin sonundan	Allah bu işin sonundan korkmaz.	Bunun sonundan hiç korkmayarak.	çünkü (onlardan) hiçbirini başlarına gelecek şeyin korkusunu taşımıyordu.
92. وَاللَّيْلِ =geceye andolsun 1 إِذَا =zaman يَغْشَى =örttüğü	Örttüğü zaman geceye andolsun,	Andolsun bürüyüp örttüğü zaman, geceye,	Düşün (yeryüzünü) karanlığa boğan geceyi,
92. وَالنَّهَارِ =ve gündüze andolsun 2 إِذَا =zaman تَجَلَّى =göründüğü	Ortaya çıkıp göründüğü zaman gündüze andolsun,	Açıldığı zaman gündüze,	ve aydınlığı yükselten gündüzü!
92. وَمَا خَلَقَ =ve yaratana andolsun 3 الذَّكَرَ =erkeği وَالْأُنثَى =ve dişi	Erkeği ve dişiyi yaratana andolsun.	Erkeği ve dişiyi yaratana.	Erkeğin ve dişinin yaratılışını düşün!
92. إِنْ =şüphesiz سَعَيْكُمْ =sizin işiniz 4 أَشْتَى =çeşit çeşittir	Sizin işiniz çeşit çeşittir,	Doğrusu sizin çalışmalarınız bölüm bölümdür.	Gerçekte, (ey insanlar,) siz çok çeşitli hedefler peşindesiniz!
92. فَأَمَّا =ama مَنْ =kim أَعْطَى =(hayır için) verir	Kim verir korunursa,	Kim verir ve sakınırsa;	Her kim (başkaları için) harcar ve Allah'a karşı sorumluluk bi-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
وَاتَّقُوا=korunursa			linci taşırrsa,
92.6 وَصَدَقَ=ve doğrularsa بِالْحُسْنَى=en güzel(söz)ü	ve en güzel sözü doğrularsa,	En güzeli de tasdik ederse,	ve nihai güzelliğin/iyiliğin gerçekliği-ne inanırssa,
92.7 فَسَنُيَسِّرُهُ=ona kolaylaştırırız لِلْيُسْرَى=en kolay	Onu en kolay başariya ulaştırırız.	Biz de onu en kolayla muvaffak kılarız.	işte onun için (nihai) huzur ve rahatlığa giden yolu kolaylaştıracağız.
92.8 وَأَمَّا=ama مَنْ=kim بِخُلٍ=cimrilik ederse وَاسْتَغْنَى=ve kendini zengin görürse	Fakat kim cimrilik eder, kendini zengin görüp kendisini Allah'tan müstağni sayarsa,	Ama kim de cimrilik eder ve kendini müstağni sayarsa;	Cimrilik yapana ve kendi kendine yeterli olduğunu zannedene,
92.9 وَكَذَّبَ=ve yalanlarsa بِالْحُسْنَى=en güzel(söz)ü	Ve en güzel sözü de yalanlarsa,	Ve en güzeli yalanlarsa,	ve nihai güzelliği/iyiliği yalanlayana gelince,
92.10 فَسَنُيَسِّرُهُ=ona da kolaylaştırırız لِلْعُسْرَى=en güç(yolda gitmey)i	Biz de onu en zora yöneltiriz.	Biz de ona en güç olanı kolaylaştırırız.	onun için zorluğa ve sıkıntıya giden yolu kolaylaştırırız:
92.11 عَنْهُ=ona وَمَا يُغْنِي=hiçbir fayda sağlamaz إِذَا=zaman مَالُهُ=mali تَرَدَّى=çukura düştüğü	Çukura düştüğü zaman malı ona hiçbir fayda sağlamaz.	Halbuki düştüğü zaman, malı o kimseye asla fayda vermez.	bakalım serveti onu koruyacak mı (mezarına) girdiği zaman?
92.12 إِنَّ=şüphesiz عَلَيْنَا=bize aittir الْهُدَى=doğru yola iletmek	Doğru yola iletmek bize aittir.	Şüphesiz ki, Bizim üzerimizdir hidayet.	Bakin, Bize düşen doğru yolu göstermektedir;
92.13 وَإِنَّ=ve şüphesiz لَنَا=bizimdir وَالْأُولَى=ilk de لِلْآخِرَةِ=son da	Şüphesiz ahiret de dünya da bize aittir.	Ve hiç şüphesiz ahiret de, dünya da Bizimdir.	ve hem öteki dünya, hem de (hayatınızın) bu ilk bölümü (üzerrindeki hakimiyet) Biz'e aittir:
92.14 فَأَنْذَرْتُكُمْ=ben sizi uyardım نَارًا=bir ateşe karşı تَلْطَأُ=alev saçan	Ben sizi alev saçan bir ateşe karşı uyardım.	Sizi alevler saçan ateşle uyardım.	İşte, sizi alevler saçan ateşe karşı uyarıyorum;
92.15 لَا يَصْلَاهَا=ona girmez إِلَّا=başkası الْأَسْقَى=haydut olandan	Ona ancak bedbaht kimse girer.	Oraya ancak en azgın olan girer.	(öyle bir ateş ki) kimse girmez, en onulmaz azgınlar dışında,
92.16 الَّذِي=o ki كَذَّبَ=yalanlandı وَتَوَلَّى=ve sırtını döndü	O ki yalanladı ve döndü.	Yalanlayıp yüz çevirmiş olan,	hakikati yalanlayan ve (ondan) yüz çeviren (azgınlar).
92.17 وَسَيَجْزِيهَا=ve ondan uzak tutulur الْأَتَقَى=en muttaki olan	En çok korkan ondan uzak tutulur.	En çok sakınan ise; ondan uzak tutulur.	Ama, Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olanlar (ateşten) uzak kalacak:
92.18 الَّذِي=o ki يُؤْتِي=(hayra) vererek مَالَهُ=malını يَتَزَكَّى=arınır yücelir	O ki malını Allah rızası için vererek arınır, yücelir.	Ki o, malını temizlemek için verir.	arınmak için servetini (başkalarına) harcaranlar,
92.19 وَمَا=ve yoktur لِأَحَدٍ=hiç kimsenin عِنْدَهُ=onun yanında مِنْ نِعْمَةٍ=bir nimeti تُجْزَى=karşılık verilecek	O yaptığı iyiliği birinden karşılık görmek için yapmaz.	O'nun nezdinde, bir kimsenin karşılık olarak verilecek hiç bir nimeti yoktur.	gördüğü bir iyiliğin karşılığı olarak değil,
92.20 إِلَّا=yalnız اِنتَبَاءً=ulaşmak için رَبِّهِ=Rabbinin الْأَعْلَى=yüce	Ancak yüce Rabbinin hoşnutluğunu gözeterek yapar.	Ancak yüce Rabbinin hoşnudluğunu gözetmek içindir.	ama yalnızca yüce Rabbinin rızasını kazanmak için:
92.21 وَلَسَوْفَ=yakında يَرْضَى=razı olacaktır	Elbette kendisi de hoşnut olacaktır.	Elbette kendisi de hoşnud olacaktır.	işte böyleleri de, zamanı geldiğinde sevinci tadacaklar.
93.1 وَالضُّحَى=kuşluk vaktine andolsun	Kuşluk vaktine andolusun.	Andolsun, kuşluk vaktine.	Aydınlık sabahı düşün,
93.2 وَاللَّيْلِ=ve geceye andolsun إِذَا سَجَى=sakinleşen	Durgunlaşan geceye andolsun ki,	Ve sükuna erdiğinde geceye.	ve durgun, karanlık geceyi.
93.3 مَا وَدَّعَكَ=seni bırakmadı رَبُّكَ=Rabbin وَمَا قَلَى=ve sana darılmadı	Rabbin seni bırakmadı ve sana darılmadı,	Rabbin seni ne terk etti, ne de darıldı.	Rabbin seni ne unuttu ne de darıldı:
93.4 وَلِلْآخِرَةِ=ve son خَيْرٌ=iyi olacaktır لَكَ=senin için مِنَ الْأُولَى=ilkinden	Andolsun senin için ahiret dünyadan daha hayırlıdır,	Ahiret, elbette senin için dünyadan daha hayırlıdır.	öteki dünya senin için (hayatının) bu ilk bölümünden mutlaka daha iyi olacak!
93.5 وَلَسَوْفَ=ve yakında يُعْطِيكَ=sana verecek رَبُّكَ=Rabbin فَتَرْضَى=ve sen razı olacaksın	Rabbin sana verecek ve sen razı olacaksın.	Şüphesiz Rabbin, sana verecek ve sen, hoşnud olacaksın.	Ve zamanı geldiğinde Rabbin sana (kalbinden geçeni) bağışlayacak ve seni hoşnut kılacak.
93.6 أَلَمْ يَجِدَكَ=seni bulmadı mı? يَتِيمًا=yetim فَأَوَّى=ve barındırmadı mı?	O seni yetim bulup barındırmadı mı?	O; seni öksüz bulup da barındırmadı mı?	O seni yetim olarak bulup bir sığınak vermedi mi?
93.7 وَوَجَدَكَ=seni bulmadı mı? فَهَدَى=ve yola iletmedi mi?	Şaşırmış bulup da yol göstermedi mi?	Seni şaşırmış bulup da doğru yola erdirmemi mi?	Ve yolunu kaybetmiş görüp seni doğru yola ulaştırmadı mı?
93.8 وَوَجَدَكَ=seni bulmadı mı? فَاعْتَلَى=zengin etmedi mi?	Fakir iken seni zengin etmedi mi?	Seni fakir bulup da zenginleştirmedim mi?	İhtiyaç içinde bulup seni tatmin etmedi mi?
93.9 فَأَمَّا=öyleyse الْيَتِيمَ=öksüzü فَلَا تَقْهَرْ=sakin ezmeye	Yetime gelince sakın onu üzme,	O halde sakın yetime kahr etme.	Öyleyse yetime haksızlık yapma,
93.10 وَأَمَّا=ve sakın السَّائِلَ=dilenciyi فَلَا تَنْهَرْ=azarlama	Yoksula gelince sakın onu azarlamak,	Ve bir şey isteyeniyeni azarlama.	yardım isteyeniyi asla geri çevirme,
93.11 وَأَمَّا=ve بِنِعْمَةِ=nimetini رَبِّكَ=Rabbinin فَحَدِّثْ=anlat	Yalnızca Rabbinin nimetini anlat.	Rabbinin nimetine gelince ondan söz et.	ve (her zaman) Rabbinin nimetlerini anlat.
94.1 أَلَمْ نَشْرَحْ=açmadık mı? لَكَ=senin	Ey Muhammed! Senin göğsünü	Senin göğsünü	Biz kalbini açıp fe-

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
	صَدْرَكَ=göğsünü		açmadık mı?	rahlatı)madık mı,
94. 2	وَوَضَعْنَا=ve atmadık mı? وَزَرَكَ=yükünü	عَنْكَ=senin üzerinden almadık mı?	Yükünü üzerinden Yükünü üzerin- den atmadık mı?	ve üzerinden yükü kaldırmadık mı,
94. 3	الَّذِي=ki أَنْقَضَ=çatırdatmıştı ظَهَرَكَ=sırtını	Ki o belini bükmüş- tü,	Ki o senin belini bükmüştü.	o belini büken (yü- kü)?
94. 4	وَرَفَعْنَا=ve yükseltmedik mi? ذَكَرَكَ=şanını	لَكَ=senin	Senin şanını yü- celtmedik mi?	Şerefini ve itibarını yükseltmedik mi?
94. 5	فَإِنَّ=muhakkak (vardır) مَعَ=beraber الْعُسْرَ=her güçlükle يُسْرًا=bir kolaylık	Muhakkak ki her güçlükle beraber bir kolaylık vardır,	Muhakkak ki güçlükle beraber bir kolaylık var- dır.	Elbette her güçlükle birlikte bir kolaylık vardır:
94. 6	إِنَّ=elbette (vardır) مَعَ=beraber الْعُسْرَ=her güçlükle يُسْرًا=bir kolaylık	Gerçekten güçlük- le beraber bir ko- laylık vardır.	Elbette güçlükle beraber bir ko- laylık vardır.	Şüphesiz, her güçlük- le bir kolaylık!
94. 7	فَإِذَا=zaman فَرَعْتَ=boşaldığın فَأَنْصَبْ=(ibadete) dur	Öyleyse bir işi bitirince diğerine giriş,	Öyleyse boş kaldın mı hemen koyul,	Öyleyse (sıkıntıdan) kurtulduğun zaman sağlam dur,
94. 8	وَالِى رَبِّكَ=Rabb'ine فَارْغَبْ=niyaz et yalvar	Ümit edeceğini Rabbinden iste.	Ve Rabbına koş.	ve yalnız Rabbine sevgi ile yönel.
95. 1	وَالَّتَيْنِ=incire andolsun وَالزَّيْتُونِ=ve zeytine	Andolsun incir ve zeytine,	Andolsun; incire ve zeytine,	İnciri ve zeytini dü- şün,
95. 2	وَطُورِ سَيْنِينَ=ve sina dağına andolsun	Andolsun sina da- ğına,	Sina dağına,	ve Sina Dağını,
95. 3	وَهَذَا=ve bu الْبَلَدِ=Şehre (andolsun) الْأَمِينِ=güvenli	Andolsun bu gü- venli Mekke şehri- ne,	Ve şu emin ken- te,	ve bu güvenli toprak- ları!
95. 4	لَقَدْ=andolsun خَلَقْنَا=biz yarattık الْإِنْسَانَ=insanı فِي أَحْسَنِ=en güzel تَقْوِيمٍ=biçimde	Biz insanı en güzel bir şekilde yarattık,	Doğrusu Biz; in- sanı en güzel bi- çimde yarattık,	Gerçek şu ki biz in- sanı en güzel şekilde yaratırız,
95. 5	ثُمَّ=sonra رَدَدْنَاهُ=onu çevirdik أَسْفَلَ=aşağıların أَشَافِلِينَ=aşağısına	Sonra onu aşağııla- rın en aşağısı kıl- dık.	Sonra onu, aşı- ğların aşağısına döndürdük.	ve sonra onu aşağııla- rın en aşağısına indi- ririz,
95. 6	إِلَّا=yalnız hariç الَّذِينَ آمَنُوا=inananlar وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ=iyi işler فَأَجْرُ=onlar için vardır أَجْرٌ=bir mükâfat غَيْرُ مَمْنُونٍ=kesintisiz	Yalnız inanan iyi işler yapanlar ha- riç. Onlar için ke- sintisiz bir mükafat vardır.	Yalnız iman edip salih amel işle- yenler müstes- na. Onlara ke- sintisiz mükafat vardır.	iman edip doğru ve yararlı işler yapanlar hariç. Onlar için ke- sintisiz bir ödül vardır!
95. 7	فَمَا يَكْذِبُكَ=sana yalanlatan nedir? بَعْدُ=bundan sonra بِالدِّينِ=dini	Ey insan! Öyley- ken sana dini yalan saydırtan ne- dir?	Öyleyse bundan sonra hangi şey sana dini yalan- latabilir?	Öyleyse, (ey insan,) nedir bu ahlaki değer- ler sistemini yalanla- mana yol açan?
95. 8	أَلَيْسَ=değil midir? اللَّهُ=Allah بِأَحْكَمِ=en iyi hüküm vereni الْحَاكِمِينَ=hüküm verenlerin	Allah hükmedenle- rin en güzel hük- medeni değil mi- dir?	Allah; hükme- denlerin en iyi hükmedeni değil mi?	Allah hükmedenlerin en adili değil mi?
96. 1	اِقْرَأْ=oku بِاسْمِ=adiyla رَبِّكَ=Rabbinin الَّذِي يَخْلُقُ=yaratan	Yaratan Rabbinin adiyla oku.	Yaratan Rabbi- nın adıyla oku.	Oku yaratan Rabbin adına,
96. 2	يَخْلُقُ=O yarattı الْإِنْسَانَ=insanı مِنْ عَاقٍ=alaktan	O, insanı bir kan pıhtısından yarattı.	O; insanı pıhtı- laşmış kandan yarattı.	insanı bir yumurta hücrelerinden yaratan!
96. 3	اِقْرَأْ=oku وَرَبُّكَ=Rabbin الْأَكْرَمُ=en büyük kerem sahibidir	Oku, Rabbin en büyük kerem sahi- bidir.	Oku, Rabbin ni- hayetsiz kerem sahibidir.	Oku, çünkü Rabbin Sonsuz Kerem Sahi- bidir,
96. 4	الَّذِي=O ki عَلَّمَ=öğretti بِالْقَلَمِ=kalemle	O, insana kalemle yazmayı öğretti.	Ki O, kalemle öğretti.	(insana) kalemi kul- lanmayı öğretendir,
96. 5	عَلَّمَ=öğretti الْإِنْسَانَ=insana مَا لَمْ يَعْلَمْ=bilmediğini	İnsana bilmediğini öğretti.	İnsana bilmedi- ğini öğretmiştir.	insana bilmediğini belleten!
96. 6	كَلَّا=hayır إِنَّ=şüphesiz الْإِنْسَانَ=insan لَيَطْغَى=azar	Hayır insan azar.	Hayır; insan az- gınlık eder.	Gerçek şu ki insan fü- tursuzca azar,
96. 7	أَنْ رَأَاهُ=kendini gördüğü için اسْتَغْنَى=zengin (kendine yeterli)	Kendini zengin gördüğü için.	Kendini müstağ- ni gördüğü için.	ne zaman kendini ye- terli görse:
96. 8	إِنَّ=şüphesiz إِلَى رَبِّكَ=Rabbinedir الرُّجْعَى=dönüş	Dönüş Rabbinedir.	Dönüş, şüphesiz ancak Rabbina- dır.	oysa, herkes eninde sonunda Rabbine dönecektir.
96. 9	أَرَأَيْتَ=gördün mü? الَّذِي يَنْهَى=şu men edeni	Gördün mü şu men edeni.	O yasaklayanı gördün mü?	Hiç düşündün mü şu engellemeye kalkışa- nı
96. 10	عَبْدًا=bir kulu? إِذَا صَلَّى=namaz kılarken	Namaz kılarken bir kulu.	Bir kulu, namaz kılarken?	(Allah'ın) bir kulu(nu) namazdan?
96. 11	أَرَأَيْتَ=gördün mü? إِنْ كَانَ=ya olursa عَلَى الْهُدَى=doğru yolda	Gördün mü, ya o kul doğru yolda ise.	Gördün mü; ya o kul doğru yolda ise?	Hiç düşündün mü o doğru yolda mıdır,
96. 12	أَوْ=yahut أَمَرَ=emrederse بِالتَّقْوَى=korunmayı	Yahut kötülükler- den sakınmayı emrederse.	Veya takvayı emrettiyse?	ya da Allah'a karşı sorumluluk bilinciyle yükü mü?
96. 13	أَرَأَيْتَ=gördün mü? إِنْ كَذَبَ=ya yalanlarsa? وَتَوَلَّى=ve yüz çevirirse?	Gördün mü, ya bu adam yalanlar, yüz çevirirse.	Gördün mü; ya yalan saydı ve yüz çevirdi ise?	Hiç düşündün mü onun hakikati yalan- la(ma)yabileceğini ve sırtını (ona) dön(mey)ebileceğini?
96. 14	لَمْ يَعْلَمْ=bilmedi mi (o)? يَأْنْ=muhakkak الله=Allah'ın يَرَى=gördüğünü	O, Allah'ın gördü- ğünü bilmiyor mu?	Bilmez mi ki; Al- lah gerçekten görmektedir?	O bilmez mi ki Allah (her şeyi) görür?

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
96. 15	كَلَّا=hayır لَنْ=eğer لَمْ يَنْتَهِ=bundan vazgeçmezse بِالنَّاصِيَةِ= perçeminden	Hayır eğer bundan vazgeçmezse onu perçeminden yakalarız.	Ama bundan vazgeçmezse; andolsun ki; onu alnından tutup sürükleriz.	Hayır, eğer vazgeçmezse, onu alnından tutup sürükleyeceğiz,
96. 16	نَاصِيَةٍ=perçem(den) خَاطِئَةٍ=günahkar	O yalancı günahkar perçeminden.	Yalancı, günahkar alnından.	o yalancı, isyankar alnından!
96. 17	فَلْيَدْعُ=o zaman çağırsın نَادِيَهُ=meclisini	O zaman gitsin de taraftarlarını çağırınsın.	Öyleyse topluluğunu çağırınsın dursun.	Bırak, kendi aklının (asılsız, düzmece) tavsiyelerini (yardımına) çağırınsın,
96. 18	سَدُّعُ=biz de çağıracağız الرَّبَّانِيَّةُ=zabanileri	Biz de zabanileri çağıracağız.	Biz de zabanileri çağırırız.	(o zaman) Biz de semavi azap güçlerini çağırırız!
96. 19	كَلَّا=hayır لَا تُطِعهُ=ona boyun eğme وَاسْجُدْ=secde et وَاقْتَرِبْ=ve yaklaş	Hayır ona boyun eğme. Rabbine secde et ve yaklaş.	Sakin, sen ona uyma. Secde et ve yaklaş.	Hayır, ona kulak verme, ama (Allah'ın huzurunda) yere kapan ve (O'na) yaklaş!
97. 1	إِنَّا=biz أَنْزَلْنَاهُ=onu indirdik الْقَدْرُ=kadir فِي لَيْلَةٍ=gecesinde	Biz Kur'ân'ı kadir gecesinde indirdik.	Doğrusu Biz; onu, Kadr gecesinde indirdik.	Biz bu (ilahi kelimayı) Kadir Gecesi'nde indirdik.
97. 2	وَمَا أَدْرَاكَ=sen nereden bileceksin? الْقَدْرُ=kadir لَيْلَةٍ=gecesi	Kadir gecesinin ne olduğunu sen nereden bileceksin?	Kadr gecesinin ne olduğunu bilir misin sen?	Bilir misin nedir Kadir Gecesi?
97. 3	لَيْلَةٍ=gecesi الْقَدْرُ=kadir شَهْرٍ=aydan مِنْ أَلْفٍ=bin	Kadir gecesi bin aydan hayırlıdır.	Kadr gecesi; bin aydan daha hayırlıdır.	Kadir Gecesi bin aydan daha hayırlıdır:
97. 4	تَنْزِيلُ=iner de iner الْمَلَائِكَةُ=melekler فِيهَا=onda بِإِذْنِ=izniyle رَبِّهِمْ=Rab'lerinin مِنْ كُلِّ=her için أَمْرٍ=iş	Melekler ve Ruh (Cebrael) o gecede Rablerinin izniyle her türlü iş için iner.	Melekler ve Ruh, o gece Rabblarının izniyle her iş için iner de iner.	o gece melekler, Rablerinin izniyle ilahi bir esin taşıyarak bölük bölük inerler; (insanı) her türlü (kötülük)ten
97. 5	حَتَّى=kadar هِيَ=o سَلَامٌ=esenliktir الْفَجْرِ=tan yeri مَطْلَعٍ=ağarıncaya	O gece, tanyerinin ağarmasına kadar bir esenliktir.	O, tanyeri ağarıncaya kadar bir selamettir.	emin kılar bu (gece), ta şafak vaktine kadar.
98. 1	أَلَمْ يَكُنْ=değillerdi الَّذِينَ كَفَرُوا=inkâr edenler الْكِتَابِ=Kitap مِنْ أَهْلِ=ehlinden وَالْمُشْرِكِينَ=ve müşriklerden حَتَّى=dek مُنْفَكِّينَ=bırakılacak تَأْتِيهِمْ=kendilerine gelinceye الْبَيِّنَةُ=açık kanıt	Apaçık delil kendilerine gelinceye kadar kitap ehlinden ve müşriklerden inkarcılar küfürden ayrılacak değillerdi.	Kitap ehlinde ve müşriklerden küfredenler, kendilerine apaçık bir huccet gelinceye kadar vazgeçecek değillerdi.	Hakikati inkara şartlanmış olanlar, -ister geçmiş vahyin mensuplarından isterse Allah'tan başkasına da ilahlık yakıştıranlardan (olsunlar)- kendilerine hakikatin açık kanıtları gelmeden (O'nun tarafından) gözden çıkarılacak değillerdir,
98. 2	رَسُولٌ=bir elçi مِنَ اللَّهِ=Allah tarafından (gönderilen) يَتْلُو=okuyan صُحُفًا=sahifeler مُطَهَّرَةً=tertemiz	Allah tarafından gönderilmiş tertemiz sahifeler okuyan bir elçidir.	Arınmış sayfaları okuyan, Allah katından bir peygamber.	(onlara) kutsanmış tertemiz vahiyler ileten Allah'tan bir elçi (gelmeden),
98. 3	فِيهَا=onda vardır (sahifelerde) كُتِبَ=Kitaplar قِيمَةً=doğru, değerli	O, sahifelerde doğru yazılmış hükümler vardır.	İçinde en doğru yazılar bulunan.	doğruluğu kesin ve açık hükümler taşıyan (vahiyler ileten bir elçi).
98. 4	وَمَا تَفَرَّقَ=ayrılığa düşmediler الَّذِينَ أُوتُوا=verilmiş olanlar الْكِتَابِ=Kitap مِنْ بَعْدِ=sonra إِلَّا=ancak (düştüler) مَا جَاءَتْهُمْ=kendilerine geldikten الْبَيِّنَةُ=açık kanıt	Ama, kendilerine kitap verilenler, onlara apaçık belgeler geldikten sonra ayrılığa düştüler.	Ama kitab verilmiş olanlar, kendilerine apaçık huccetler geldikten sonra ayrılığa düştüler.	Ama kendilerine daha önce vahiy verilenler, hakikatin böyle bir kanıtı geldikten sonra (inanç) birlikteliklerini bozdular.
98. 5	وَمَا أَمَرُوا=oysa emredilmedi لِيَعْبُدُوا=kulluk etmeleri اللَّهِ=Allah'a مُخْلِصِينَ=halis kılarak لَهُ=kendilerine الدِّينَ=dini حُنَفَاءَ=birleyerek وَيُقِيمُوا=ve kılmaları الصَّلَاةَ=namazı وَيُؤْتُوا=ve vermeleri الزَّكَاةَ=zekatı وَذَلِكَ=işte budur الْقِيمَةَ=doğru دِينٍ=din	Oysa onlar, doğruya yönelerek, dini yalnız Allah'a has kılarak O'na kulluk etmek, namazı kılmak ve zekatı vermekle emrolunmuşlardı. Doğru olan din de budur.	Halbuki onlar; doğruya yönelerek, dini yalnız Allah'a tahsis ederek O'na kulluk etmek, namazı kılmak ve zekatı vermekle emrolunmuşlardı. En doğru din de işte budur.	Oysa kendilerine yalnızca Allah'a ibadet etmeleri, bütün içtenlikleriyle yalnız O'na iman ederek batıl olan her şeyden uzak durmaları; namazlarında dikkatli ve devamlı olmaları; ve karşılıksız harcamada bulunmaları emrolunmuştu çünkü bu, doğruluğu kesin ve açık olan bir ahlaki değerler sistemidir.
98. 6	إِنَّ=şüphesiz الَّذِينَ كَفَرُوا=inkârcılar الْكِتَابِ=Kitap مِنْ أَهْلِ=ehlinden وَالْمُشْرِكِينَ=ve ortak koşanlar فِي نَارٍ=ateşindedirler جَهَنَّمَ=cehennem أُولَئِكَ=işte خَالِدِينَ=sürekli olarak فِيهَا=orada الْبَرِيَّةَ=yaratılmışların شَرٌّ=en şerlisidir هُمْ=onlar	Kitap ehlinde ve müşriklerden inkar edenler, sürekli olarak cehennem ateşindedirler. Onlar halkın en şerlileridir.	Şüphesiz ki kitap ehlinde ve müşriklerden küfredenler, cehennem ateşindedirler. Onlar orada temelli kalacaklardır. Yaratıkların en kötüsü de işte bunlardır.	Gerçek şu ki, (bütün kanıtlara rağmen) hakikati inkara şartlanmış olanlar, -ister geçmiş vahyin mensuplarından, isterse Allah'tan başkasına da ilahlık yakıştıranlardan (olsunlar)- kendilerini cehennem ateşinde kalıcı bulacaklar. Onlar, bütün yaratıkların en şerlileridir.
98. 7	إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا=inanırlar وَعَمِلُوا=ve yapanlar الصَّالِحَاتِ=iyi işler أُولَئِكَ=işte هُمْ=onlar خَيْرٌ=en hayırlısıdır الْبَرِيَّةَ=yaratılmışların	İnanıp ve iyi işler yapanlar da halkın en hayırlılarıdır.	Muhakkak ki iman etmiş olup salih ameller işleyenler; işte onlar da, yaratıkların en hayırlısıdır.	(Ve) iman edip doğru ve yararlı işlerde bulunanlar, işte onlar, bütün yaratıkların en hayırlılarıdır.
98. 8	جَزَاؤُهُمْ=onların mükâfatı عِنْدَ=katında عَذْنٍ=Adn جَنَّاتٍ=cennetleridir رَبِّهِمْ=Rableri مِنْ تَحْتِهَا=altlarından تَجْرِي=akan الْأَنْهَارُ=ırmaklar خَالِدِينَ=sürekli kalacakları أَبَدًا=ebedi فِيهَا=içinde رَاضِينَ=razı olmuştur	Onların Rabbleri katındaki mükafatı içinde temelli ve sonsuz kalacakları, içlerinden ırmaklar akan Adn cennetleridir. Allah onlardan razıdır.	Rabbları katında onların mükafatı; altlarından ırmaklar akan ve orada temelli kalacakları Adn cennetleridir. Allah onlardan	Onların ödülleri Allah katında (kendilerini bekler;) içinden ırmaklar akan, sonsuza kadar kalacakları sınırsız nimet bahçeleri. Allah onlardan hoşnuttur ve onlar da

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zilâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
اَللّٰهُ=Allah عَنْهُمْ=onlardan وَرَضُوا=onlar da razı olmuşlardır ذٰلِكَ=bu mahsustur رَبِّهٖ=Rabbine	Onlar da Allah'tan razıdır. Bu mükafat Rabbinden korkan kimseyedir.	hoşnud, onlar da O'ndan razıdır- lar. İşte bu, Rabbından kor- kan kimseye mahsustur.	Allah'tan. Bütün bun- lar Rablerini ürperti- yle hissedenerler içindir.
99. 1 اِذَا=zaman زُلْزِلَتْ=sarsıldığı يَاَمَانَ زُلْزَالَهَا=yaman sarsıntı ile	Yer dehşetle sar- sıldııkça sarsıldığı,	Yer, sarsıldııkça sarsıldığı za- man;	Yer, o (son) müthiş sarsıntı ile sarsıldı- ğında,
99. 2 اَلْاَرْضُ=yer وَاَخْرَجَتْ=ve çıkardığı (zaman) اَنْقَالَهَا=ağırlıklarını	Yeryüzü ağırlıkla- rını dışarı çıkardı- ğı,	Ve yer, bütün ağırlıklarını çı- kardığı zaman;	ve yeryüzü ağırlıkla- rını attı(ğında),
99. 3 الْاِنْسَانُ=insan وَقَالَ=ve dediği (zaman) مَا لَهَا=ona ne oluyor?	Ve insanın «Buna ne oluyor» dediği zaman,	İnsan; buna ne oluyor? dediği zaman,	ve insan: Ona ne olu- yor? diye bağır- dı(ğında),
99. 4 تَحْدِثُ=söyler يَوْمَئِذٍ=işte o gün اَخْبَارَهَا=haberlerini	İşte o gün yer ha- berlerini söyler,	İşte o gün; o, bü- tün haberlerini anlatacaktır.	o Gün yer, bütün ha- berlerini ortaya dök- cek,
99. 5 رَبِّكَ=Rabbin اَوْحٰى لَهَا=ona vahyetmiştir	Çünkü Rabbin ona vahiy ile herşeyi bildirmiştir.	Çünkü Rabbin kendisine vah- yetmiştir.	Rabbinin vahyettiği şekilde.
99. 6 الْاِنْسَانُ=insanlar يَصْنُدُوْهُ=çıkartlar اَسْتَنَاتَا=ayrı ayrı gruplar halinde لِيُرَوْا=gösterilsin diye اَعْمَالَهُمْ=yaptıkları işler	O gün insanlar ayrı ayrı gruplar halin- de, ilahî divana çı- karlar ki, yaptıkları işler kendilerine gösterilsin.	O gün insanlar, yaptıklarının kendilerine gös- terilmesi için bö- lük bölük döner- ler.	O Gün bütün insan- lar, (geçmiş) fiillerini görmek üzere biri öbüründen ayrılmış olarak ortaya çıka- cılar.
99. 7 فَمَنْ=artık kim يَعْمَلُ=yapmışsa ذَرَّةٌ=zerre خَيْرًا=hayır مِثْقَالَ=ağırlığına يَرَهُ=onu görür	Artık kim zerre ağırlığına hayır yapmışsa onu gö- rür,	Kim, zerre mik- darı hayır işler- se; onu görür.	Ve kim zerre kadar iyilik yapmışsa, onu(n karşılığını) görecek,
99. 8 وَمَنْ=ve kim يَعْمَلُ=yapmışsa ذَرَّةٌ=zerre شَرًّا=şer مِثْقَالَ=ağırlığına يَرَهُ=onu görür	Ve kim zerre ağır- lığınca şer yap- mışsa onu görür.	Kim de zerre mikdarı şer iş- lerse; onu görür.	kim de zerre kadar kötülük yapmışsa onu(n karşılığını) gö- recektir.
100. 1 وَالْعَادِيَاتِ=andolsun koşanlara (atlara) ضَبْحًا=soluk soluğa	Andolsun Allah yo- lunda koştukça koşanlara,	Andolsun; o koş- tukça koşanlara,	Ooo! Nefes nefese koşan binek atları,
100. 2 قَالْمُورِيَّاتِ= (turnaklarıyla) ateş çıkaranlara قَذْحًا=çarparak	Andolsun kıvılcım- lar saçanlara,	Ve kıvılcımlar saçanlara,	ateş saçan kıvılcım- lar,
100. 3 قَالْمُغِيرَاتِ=akın edenlere صُبْحًا=sabahleyin	Sabah akşam akı- na çıkanlara,	Sabah sabah baskın yapanla- ra,	sabah vakti akına ko- şan,
100. 4 قَاتِرْنَ=toz koparanlara بِهِ=onunla (ayaklarıyla) نَقَعًا=toz	Ve tozu dumana katanlara,	Ve tozu dumana katanlara,	böylece toz bulutları yükseleten,
100. 5 فَوْسَطْنَ=derken dalanlara بِهِ=onunla جَمْعًا=bir topluluğa	Düşman topluluğu içine dalanlara ki,	Derken bir toplu- luğun ortasına dalanlara,	(körçesine) bir ordu- nun içine dalan!
100. 6 الْاِنْسَانُ=insan اِنْ=şüphesiz لِرَبِّهِ=Rabbine karşı لَاكُنُوْذُ=çok nankördür	İnsan Rabbine karşı çok nankör- dür.	Gerçekten in- san; Rabbına karşı çok nan- kördür.	Gerçek şu ki, insan Rabbine karşı çok nankördür;
100. 7 وَعِنَّا=ve o da عَلٰى ذٰلِكَ=buna اَشْهَدُ=şahiddir	Ve kendisi de bu- na şahittir.	Doğrusu kendisi de buna, hakkı- yla şahiddir.	ve kendisi (de) buna şahittir:
100. 8 وَالْحَبِّ=sever وَاِنَّهُ=doğrusu o اَشَدِّبُ=çok	Doğrusu o, malı çok sever.	Gerçekten o, hayır sevgisinde pek şiddetlidir.	çünkü servet hırsına kapılmıştır.
100. 9 اِذَا=zaman اَفَلَا يَعْلَمُ=bilmez mi? بُعْتِرَ=dışarı atıldığı فِي الْقُبُوْرِ=kabirlerde	Bilmez mi o, kabir- lerde olanlar dışarı atıldığı,	Yoksa bilmez mi kabirdekilerin çı- karılacağı za- manı?	Ama bilmez mi ki (Ahiret Günü,) herkes mezarından ayağa kalkıp dışarı çıktığın- da,
100. 10 مَا=bulunanlar وَحُصِّلَ=devşirildiği (zaman) فِي الصُّدُوْرِ=göğüslerde	Kalplerde olanlar ortaya konulduğu zaman.	Göğüslerde bu- lunanların derle- nip toparlanaca- ğını?	ve insanların kalpe- rinde (gizli) olan her şey ortaya döküldü- ğünde,
100. 11 بِهِمْ=onları رَبَّهُمْ=Rableri يَوْمَئِذٍ=o gün اَخْبِرُ=haber almıştır	Doğrusu Rableri o gün herşeyinden haberdardır.	Muhakkak ki Rabbları, o gün, onların her şe- yinden haber- dardır.	işte o Gün Rableri, onların her halinden haberdar (olduğunu gösterecek)tir?
101. 1 الْقَارِعَةُ=çarpan olay	Gürültü koparacak olan,	Felaket kapısını çalacak olan,	Ah! Apansız (gelen) bir bela!
101. 2 مَا=nedir? الْقَارِعَةُ=çarpan olay	Nedir o gürültü ko- paracak olan,	Nedir o felaket kapısını çalacak olan?	Ne korkunçtur apan- sız (gelen) bela!
101. 3 وَمَا اُذْرَاكَ=sen nereden bileceksin? الْقَارِعَةُ=çarpan olay	O gürültü kopara- cak olanın ne ol- duğunu sen nere- den bileceksin?	O felaket kapısı- nı çalacak olanın ne olduğunu bilir misin sen?	Bilir misin nedir, nasıl olacaktır o apansız bela?
101. 4 الْاِنْسَانُ=insanlar يَكُوْنُ=olur(lar) كَالْفَرَاشِ=pervaneler gibi الْمَبْثُوْثِ=yayılmış	O gün insanlar ya- yılmış pervane gibi olurlar.	O gün; insanlar yaygın pervane- ye dönecekler.	(O,) insanların şaşkın vaziyette uçuşan per- vanelere benzeyece- ği Gün,
101. 5 وَتَكُوْنُ=ve olur الْجِبَالُ=dağlar كَالْعِهْنِ=renkli yün gibi الْمُنْفُوْشِ=atılmış	Dağlar atılmış renkli yün gibi olur- lar.	Dağlar; atılmış renkli yünler gibi olacak.	ve dağların yumuşak yün topaklarını andı- racacağı Gün (vuku bu- lacaktır).
101. 6 ثَقُلَتْ=ağır gelirse مِنْ=kimin فَإِنَّمَا=ama مَوَازِيْنُهُ=tartıları	Kimin tartıları ağır gelirse,	Ama kimin tartı- ları ağır gelirse;	O zaman, (iyilikleri- nin) tartısı ağır basan
101. 7 فَهَوُ=o فِي=içindedir عِيْشَةٍ=bir hayat	O hoş bir hayat içinde olur,	O, hoş bir hayat içindedir.	kendisini mutlu bir hayat içinde bulacak;

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
101. 8 رَاضِيَةً =memnun edici			
101. 8 خَفَّتْ =hafif gelirse مَنْ =kimin وَأَمَّا =ama tartıları مَوَازِينُهُ =tartıları	Kimin tartıları hafif gelirse,	Ama kimin de tartıları hafif gelirse;	tartısı hafif gelen ise
101. 9 هَآوِيَةً =haviye(uçurum)dur فَأُمُّهُ =onun anası	Onların yeri, (haviye) çukurdur,	Artık onun da durağı Haviye'dir.	bir uçurumun girdabına sürüklenecektir..
101. 10 هِيَ =onun وَمَا أَدْرَاكَ =sen nereden bileceksin? مَا =ne olduğunu	Onun ne olduğunu sen nereden bileceksin?	Onun ne olduğunu bilir misin sen?	Bilir misin nedir o (uçurum)?
101. 11 حَامِيَةً =kızgın نَارٌ =bir ateştir	O kızgın bir ateştir.	Kızgın bir ateştir.	Dağlayan bir ateş!.
102. 1 التَّكَاثُرَ =çokluk yarışı أَلَهَاكُمْ =sizi oyaladı	Mal ve evlat çoğaltma yarışı sizi oyaladı.	Çokluk ile böbürlenmeniz, sizi öylesine oyaladı ki;	Bir ağgözlülük saplantısı içindesiniz,
102. 2 زُرْتُمْ =ziyaret ettiniz حَتَّى =nihayet الْمَقَابِرَ =kabirleri	Nihayet kabirleri ziyaret ettiniz.	Mezarlıkları bile ziyaret ettiniz,	mezarlarınıza girinceye dek (süren).
102. 3 سَوْفَ =yakında كَأَلَا =hayır تَعْلَمُونَ =bileceksiniz	Hayır yakında bileceksiniz.	Hayır; ilerde bileceksiniz.	Ama, zamanı geldiğinde anlayacaksınız!
102. 4 سَوْفَ =yakında كَأَلَا =hayır ثُمَّ =yine تَعْلَمُونَ =bileceksiniz	Yine hayır yakında bileceksiniz.	Yine hayır; ilerde bileceksiniz.	Evet, evet! Zamanı geldiğinde anlayacaksınız!
102. 5 تَعْلَمُونَ =bilseydiniz لَوْ =keşke كَأَلَا =hayır عِلْمٌ =bilgi ile الْيَقِينِ =kesin	Hayır gerçeği keskin bilgi ile bilseydiniz,	Hayır; eğer keskin bir bilgi ile bilseydiniz,	Hayır, (onu) tartışılmaz bir kesinlikle anlasaydınız,
102. 6 الْجَحِيمَ =cehennemi لَتَرَوُنَّ =mutlaka gördürdünüz	Andolsun ki cehennemi göreceksiniz.	Andolsun ki; cehennemi muhakkak göreceksiniz.	(cehennemin) yakıcı ateşini mutlaka gördürdünüz!
102. 7 لَتَرَوُنَّهَا =onu göreceksiniz ثُمَّ =sonra الْيَقِينِ =kesin olarak عَيْنٌ =gözle	Andolsun ki onu gözünüzle kesin olarak göreceksiniz.	Andolsun ki; yine onu gözünüzle kesin olarak göreceksiniz.	Sonunda onu keskin bir gözle mutlaka göreceksiniz:
102. 8 يَوْمَئِذٍ =o gün لَنُسْأَلَنَ =sorulacaksınız ثُمَّ =sonra عَنِ النَّعِيمِ =nimetten	Sonra o gün size verilmiş olan her nimetten sorguya çekileceksiniz	Sonra o gün, andolsun ki; nimetlerden sorulacaksınız.	ve o Gün hayatın nimetleri(ne karşı yaptıklarınız) için mutlaka sorguya çekileceksiniz!
103. 1 وَالْعَصْرِ =asra andolsun ki	Asr'a andolsun ki.	Asr'a andolsun ki:	Düşün zamanın akıp gidişini!
103. 2 الْإِنْسَانَ =insan إِنَّ =şüphesiz لَفِي خُسْرٍ =ziyandadır	İnsan mutlak hüsrandır.	Muhakkak insan, hüsrandır.	Gerçek şu ki, insan ziyandadır;
103. 3 إِلَّا =ancak (ziyanda değildirler) وَعَمِلُوا =ve yapanlar الَّذِينَ آمَنُوا =inananlar وَتَوَاصَوْا =tavsiye edenler وَتَوَاصَوْا =ve tavsiye edenler بِالصَّبْرِ =sabrı بِالصَّالِحَاتِ =iyi işler بِالْحَقِّ =haklı	Ancak iman edenler, iyi işler yapanlar, birbirlerine hakkı ve sabrı öğütleyenler bunun dışındadır.	Ancak iman edenler ve salih amel işleyenler müstesnadır. Bir de birbirlerine hakkı tavsiye edenler ve sabrı tavsiye edenler	meğer ki imana erip doğru ve yararlı işler yapanlardan olsun ve birbirlerine hakkı tavsiye edenlerden, birbirlerine sabrı tavsiye edenlerden...
104. 1 لِكُلِّ =herkesin وَيْلٌ =vay haline هُمَزَةٌ =diliyle çekiştiren لُحْمَةً =kaş göz işaretleriyle alay eden	İnsanları dilleri ile arkalarından çekiştiren ve karşılarında kaş, göz hareketleri ile onları aşağılayan herkese yazıklar olsun!	Diliyle çekiştirip yüzünde de alay edenin vay haline.	Vay haline iftira atanın ve ayıp kusur arayanın!
104. 2 مَالًا =mal يَجْمَعُ =yığdı الَّذِي =o ki وَعَدَّدَهُ =onu saydı durdu	Malı toplayıp onu teker teker sayana.	Ki o, mal toplayıp onu sayar.	(Vay haline o kişinin) ki, serveti biriktirir ve onu bir kalkan sayar,
104. 3 مَالَهُ =malının أَنَّ =muhakkak يَحْسَبُ =sanıyor أَخْلَدَهُ =onu ebedi yaşatacağını	Malının kendisini ölümsüzleştireceğini zannedene yazıklar olsun.	Malının kendisini ebedi kılacağını sanır.	zanneder ki serveti onu sonsuza dek yaşatacak!
104. 4 لَيُنْبَذَنَّ =andolsun o atılacaktır كَأَلَا =hayır فِي الْحُطْمَةِ =Hutame'ye	Hayır. O kırıp geçen yere atılacaktır.	Hayır; andolsun ki o, Hutame'ye atılacaktır.	Hayır, tersine, (öteki dünyada) çökerten bir azaba terk edilecektir o!
104. 5 وَمَا أَدْرَاكَ =sen nereden bileceksin? مَا =nedir الْحُطْمَةُ =Hutame	O kırıp geçen ne olduğunu bilir misin sen?	Hutame'nin ne olduğunu bilir misin sen?	Bilir misin nedir o çökerten azap?
104. 6 الْمُوقَدَّةَ =tutuşturulmuş إِلَهِ =Allah'ın نَارٌ =ateşidir	Allah'ın tutuşturulmuş ateşidir o.	O, Allah'ın tutuşturulmuş bir ateşidir.	Allah tarafından tutuşturulan bir ateş,
104. 7 عَلَى الْأَفْنِدَةِ =gönüllere تَطْلُعُ =işler التِّي =ki	Tırmanıp yüreklerin üstüne çıkan.	Ki tırmanıp yüreklerin içine işler.	(günahkar) kalplerin üstünde yükselen:
104. 8 عَلَيْهِمْ =onların üzerine إِنَّهَا =şüphesiz o مُؤَصَّدَةٌ =kapatılıp kilitlenecektir	Cehennem onların üzerine kapatılacaktır.	Bu, onların üzerine kapatılmıştır.	üzerlerine salınacak (bir ateş),
104. 9 مَمْدَدَةٍ =uzatılmış عَمَدٍ =direkler فِي =arasında	Uzun sütunlar içinde.	Uzatılmış sütunlar arasında.	sonsuz sütunlar arasında!
105. 1 كَيْفَ =nasıl أَلَمْ تَرَ =görmedin mi? فَعَلَ =yaptığını رَبُّكَ =Rabbinin الْفِيلِ =fil بِأَصْحَابِ =sahiplerine	Rabbinin fil sahiplerine yaptığını görmedin mi?	Rabbinin; fil sahiplerine ne ettiğini görmedin mi?	Haberin yok mu Rabbin Fil Ordusu'na ne yaptı?
105. 2 أَلَمْ يَجْعَلْ =çıkarmadı mı? فِي تَضْلِيلٍ =boşa كَيْدَهُمْ =onların tuzaklarını	Onların tuzaklarını boşa çıkarmadı mı?	O; bunların düzenlerini boşa çıkarmadı mı?	Onların kurnazca planlarını tamamen bozmadı mı?
105. 3 عَلَيْهِمْ =üzerlerine وَأَرْسَلَا =gönderdi طَيْرًا =kuşlar أَبَابِيلَ =sürü sürü	Onların üzerine sürülerle kuşlar gönderdi.	O; bunların üzerine sürülerle kuşlar gönderdi.	Üzerlerine kalabalık sürüler halinde uçan varlıklar saldı,

Kelime Meali (Süleyman Ateş)	Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
105.4 بِحِجَارَةٍ =sertleşmiş taşlar تَرْمِيهِمْ =onlara atan مِنْ سَجِيلٍ =çamurdan	Onların üzerine pişkin tuğladan taşlar atıyorlardı.	Ki, onların üzeri- ne pişkin tuğla- dan taşlar atıyor- lardı.	onlara önceden tesbit edilmiş taş gibi sert azap darbeleri vurdu- lar,
105.5 فَجَعَلَهُمْ =nihayet onları yaptı مَأْكُولٍ =yenmiş كَعَصْفٍ =ekin yaprağı gibi	Nihayet onları ye- nik ekin yaprağı gibi yapıverdi.	Nihayet onları, yenik ekin yap- rağı gibi yapı- verdi.	ve onları yalnız sap dipleri kalasıya yen- miş bir ekin tarlasına benzettiler.
106.1 قُرَيْشٍ =Kureys'i لَا يَلَافٍ =alıştırdığı için	Kureys'in uzlaşıp anlaşması için,	Kureys'in alıştı- rılması için.	Kureys'in emniyeti sağlanabilsin diye,
106.2 رَحْلَةً =yolculuğuna وَالصَّيْفِ =ve yaz الشِّتَاءِ =kış إِيْلَافِهِمْ =onları alıştırdığı için	Yaz ve kış yolcu- luklarında uzlaşıp anlaşması için.	Yaz ve kış yol- culuklarına alış- tırılmasından do- layı,	kış ve yaz seferlerin- deki emniyeti.
106.3 هَذَا =bu رَبِّ =Rabbine فَلْيَعْبُدُوا =kulluk etsinler الْبَيْتِ =evin	Bu evin Rabbine kulluk etsin onlar.	Bu evin Rabbına ibadet etsinler.	O halde bu Mabed'in Rabbine kulluk etsin- ler,
106.4 الَّذِي =o ki أُطْعِمَهُمْ =onları yedirip مِنْ جُوعٍ =açlıktan kurtardı وَأَمْنَهُمْ =ve onları güvene kavuşturdu مِنْ خَوْفٍ =korkudan	O Rabb ki kendile- rini açlıktan do- yurmuş ve korku- dan güvenliğe eriş- tirmiştir.	Ki o, kendilerini açlıktan kurtar- mış ve korkudan emin kılmıştır.	O ki, aç kalmasınlar diye onları beslemiş ve tehlikelerden emin kılmıştır.
107.1 الَّذِي يُكَذِّبُ =yalanlayanı أَرَأَيْتَ =gördün mü? بِالدِّينِ =dini	Dini yalanlayanı gördün mü?	Dini yalanlayanı gördün mü?	Hiç bütün bir ahlaki değerler sistemini ya- lanlayan (birini) ta- savvur edebilir misin?
107.2 الَّذِي يَدْعُ =iter kakar فَذَلِكَ =işte o الْيَتِيمِ =öksüzü	İşte o, öksüzü iter, kakar.	İşte o'dur yetimi şiddetle iten,	İşte böyle biridir, ye- timi itip kakan,
107.3 وَلَا يَحْضُ =ve öneyak olmaz عَلَى طَعَامٍ =doyurmağa الْمِسْكِينِ =yoksulu	Yoksulu doyurma- ya öneyak olmaz.	Yoksulu doyur- maya teşvik et- meyen,	yoksulu doyurma ar- zusuz/gayreti duyma- yan.
107.4 لِلْمُصَلِّينَ =namaz kılanların فَوَيْلٌ =vay haline	Vay, o namaz kı- lanların haline ki;	Vay o namaz kı- lanların haline,	Yazıklar olsun şu namaz kılıp duranla- ra,
107.5 الَّذِينَ هُمْ =ki onlar عَنْ صَلَاتِهِمْ =namazlarından سَاهُونَ =gaflet ederler	Onlar kıldıkları namazdan gafildir- ler.	Ki onlar; kıldıkla- rı namazdan ga- fildirler.	onlar ki kalpleri na- mazlarına yabancıdır, fildirler.
107.6 الَّذِينَ هُمْ =onlar يُزَاعُونَ =gösteriş yaparlar	Onlar gösteriş ya- parlar.	Ki onlar; gösteriş yaparlar,	onlar ki niyetleri yal- nızca görülüp takdir edilmektedir,
107.7 وَيَمْنَعُونَ =esirgerler الْمَاعُونَ =en ufak bir yardımı	En ufak bir yardımı esirgerler.	Ve zekatı da men'ederler.	ve üstelik onlar, (in- sanlara) en ufak bir yardımı bile redde- derler!
108.1 أَنَا =biz أَعْطَيْنَاكَ =sana verdik الْكَوْثَرِ =Kevser'i	Ey muhammed! Doğrusu biz sana pek çok nimet vermişizdir.	Gerçekten Biz; sana, Kevser' i verdik.	Bak, Biz sana bol in- met verdik:
108.2 فَصَلِّ =öyleyse namaz kıl وَأَنْحَرْ =ve kurban kes لِرَبِّكَ =Rabbin için	Öyleyse Rabbin için namaz kıl ve kurban kes.	Öyleyse Rabbin için namaz kıl ve kurban kes.	o halde (yalnız) Rab- bine ibadet et ve (yalnız O'nun adına) kurban kes.
108.3 هُوَ =o شَانِيكَ =sana buğzedendir إِنَّ =şüphesiz الْأَبْتَرُ =sonu kesik olan	Doğrusu adı sanı ortadan kalkacak olan sana kin tutan kimsedir.	Sana buğzeden; şüphesiz ki zür- riyetsiz olan, işte odur.	Şu gerçek ki, senden nefret eden, (her türlü iyilik ve güzellikten) kesilmektedir!
109.1 قُلْ =de ki يَا أَيُّهَا =ey الْكَافِرُونَ =inkâr edenler	De ki: Ey kâfirler.	De ki: Ey kafir- ler;	De ki: Siz ey hakikati inkar edenler!
109.2 لَا أَعْبُدُ =ben ibadet etmem مَا تَعْبُدُونَ =sizin taptığınıza	Ben sizin taptıkla- rınıza tapmam.	Ben, sizin tap- makta oldukları- nıza tapmam.	Ben tapmam sizin taptığınıza,
109.3 وَلَا =ve etmezsiniz أَنْتُمْ =siz de عَابِدُونَ =ibadeti مَا أَعْبُدُ =benim taptığıma	Siz de benim tap- tığıma tapmazsı- nız.	Benim taptığıma da sizler tap- mazsınız.	siz de tapmazsınız benim taptığıma.
109.4 وَلَا =değilim أَنَا =ben عَابِدٌ =ibadet eden مَا عِبَدْتُمْ =sizin taptıklarınıza	Ben sizin taptıkla- rınıza tapacak de- ğilim.	Ben de sizin tap- tıklarınıza, tapa- cak değilim.	Ve ben tapmayaca- ğım (asla) sizin tapıp durduğunuza,
109.5 وَلَا =değilsiniz أَنْتُمْ =siz de عَابِدُونَ =ibadet eden مَا أَعْبُدُ =benim ibadet ettiğime	Sizler de benim taptığıma tapacak değilsiniz.	Benim taptığıma da sizler, tapa- cak değilsiniz.	siz de (hiç) tapmaya- caksınız benim taptı- ğıma.
109.6 لَكُمْ =sizindir دِينُكُمْ =dininiz وَلِيٌّ =ve benimdir دِينٍ =dinim	Sizin dininiz size, benim dinim bana.	Sizin dininiz si- ze; benim dinim banadır.	Sizin dininiz size, be- nimki bana!
110.1 إِذَا =zaman جَاءَ =geldiği نَصْرُ =yardımı وَالْفَتْحُ =ve fetih اللَّهِ =Allah'ın	Allah'ın yardımı ve fethi geldiğinde	Allah'ın nusreti ve fethi geldiğin- de,	Allah'ın yardımı ve zafer geldiğinde,
110.2 وَرَأَيْتَ =ve gördüğün (zaman) النَّاسَ =insanların يَدْخُلُونَ =girdiklerini فِي دِينٍ =dinine أَفْوَاجًا =dalga dalga اللَّهِ =Allah'ın	İnsanların dalga dalga Allah'ın di- nine girdiğini gör- düğünde,	Ve insanların fevc fevc Al- lah'ın dinine gir- diklerini gördü- ğünde;	ve insanların Allah'ın dinine dalga dalga girdiklerini gördüğün- de,
110.3 فَسَبِّحْ =tesbih et بِحَمْدٍ =överek رَبِّكَ =Rabbini وَاسْتَغْفِرْهُ =O'ndan mağfiret dile كَانَ تَوَّابًا =tevbeyle kabul edendir	Rabbini överek tesbih et, O'ndan mağfiret dile. Çün- kü O tevbeleri ka- bul edendir.	Hemen Rabbini hamd ile tesbih et ve O'ndan mağfiret dile. Şüphesiz ki O; Tevvab olandır.	Rabbinin sınırsız şa- nını yücelt, O'na hamdet ve O'ndan mağfiret dile çünkü O, her zaman tevbe- leri kabul edendir.
111.1 تَبَّتْ =kurusun يَدَا =iki eli أَبِي لَهَبٍ =Ebuleheb'in وَتَبَّتْ =zaten yok oldu	Ebu Leheb'in iki eli kurusun, kurudu da!	İki eli kurusun Ebu Leheb'in ve yok olsun.	Kahrolsun o parlak yüzünün iki eli ve kahrolsun kendisi!
111.2 مَا أَغْنَىٰ =kurtaramadı عَنْهُ =onu مَالُهُ =malı وَمَا كَسَبَ =ve kazandığı	Malı ve kazandığı kendisine fayda vermedi.	Malı ve kazan- dığı ona fayda vermedi.	Ne faydası olacak servetinin ve kazan- cının?

Kelime Meali (Süleyman Ateş)		Fî Zılâl-il Kur'an	İbn Kesir	Muhammed Esed
111. 3	سَيِّصْنٰلِيْ=girecektir نَارًا=bir ateşe ذَاتَ لَهْبٍ=alevli	Alevli ateşte yana-caktır.	Alevli ateşe gi-recektir.	(Öteki dünyada) şid-detle parlayan bir ateşe atılacak,
111. 4	وَامْرَأَتُهُ=ve karısı حَمَالَةً=hamalı الْحَطْبِ=odun	Karısı da odun hamalı olarak.	Karısı da odun taşıyarak;	iğrenç söylentilerin taşıyıcısı olan karısı ile birlikte,
111. 5	فِي جِيدِهَا=boynunda حَبْلٌ=bir ip مِنْ مَسَدٍ=hurma lifinden	Boynunda sağlam hurma lifinden örülmüş bir ip bu-lunacaktır.	Boynunda bü-külmüş bir ip ol-duğu halde.	(o ki,) boynunda bü-külmüş iplerden bir halat (taşır)!
112. 1	أَحَدٌ=birdir اللَّهُ=Allah هُوَ=O قُلْ=de ki	De ki: O Allah tek-tir.	De ki: O Allah; bir tektir.	De ki: O, Tek Allah'tır.
112. 2	الصَّمَدُ=Samed'dir اللَّهُ=Allah	Allah Samed'dir.	Allah'tır, Sa-med'dir.	Allah, Öncesiz ve Sonrasız, Bütün Ev-renin Asıl Sebebi.
112. 3	لَمْ يَلِدْ=doğurmamıştır وَلَمْ يُولَدْ=ve doğurulmamıştır	O doğurmamış ve doğmamıştır.	Doğurmamış ve doğurulmamıştır.	O doğurmamıştır, doğurulmamıştır;
112. 4	وَلَمْ يَكُنْ=ve olmamıştır أَحَدٌ=hiçbir şey أَلَهُ=O'nun كُفُّوا=dengi	Hiçbir şey O'nun dengi olmamıştır.	Hiçbir şey O'na denk değildir.	ve hiçbir şey O'na denk tutulamaz.
113. 1	يَرْبِّ رَبِّ=Rabbe أَعُوذُ=sığınırım ben قُلْ=de ki الْفَلَقِ=karanlığı yarıp sabahı ortaya çıkaran	De ki; «Sığınırım ben, karanlığı ya-rıp sabahı ortaya çıkaran Rabbime.	De ki: Tanyerini ağartan Rabba sığınırım.	De ki: Sığınırım ben yükselen şafağın Rabbine,
113. 2	خَلَقَ=yarattığı مَا=şeylerin مِنْ شَرِّ=şerrinden	Yarattığı şeylerin şerrinden.	Yaratıkların şer-rinden,	O'nun yarattıklarının şerrinden,
113. 3	وَمِنْ شَرِّ=ve şerrinden إِذَا=zaman وَقَبْ=karanlığı çıktığı	Karanlığı çıktığı zaman gecenin şerrinden.	Bastırdığı za-man, karanlığın şerrinden,	ve bastıran kapkara karanlığın şerrinden,
113. 4	وَمِنْ شَرِّ=şerrinden فِي الْعُقَدِ=düğümlere النَّفَّاثَاتِ=üfleyenlerin	Düğümlere üfleyip tüküren büyücü kadınların şerrin-den.	Düğümlere üfü-renlerin şerrin-den,	karanlık işlere düşkün tüm insanların şerrin-den,
113. 5	وَمِنْ شَرِّ=ve şerrinden إِذَا=zaman حَاسِدٍ=hasedcinin حَسَدَ=hased ettiği	ve hased ettiği zaman hasedcinin şerrinden.»	Hased ettiğinde, hased edenlerin şerrinden.	ve kıskançlık duydu-ğunda kıskancın şer-rinden.
114. 1	أَعُوذُ=sığınırım ben قُلْ=de ki النَّاسِ=insanların	De ki: Sığınırım ben, insanların Rabbine,	De ki: İnsanların Rabbına sığını-rım,	De ki: Sığınırım ben insanların Rabbine,
114. 2	النَّاسِ=insanların مَلِكٍ=padişahına	insanların Meliki-ne,	İnsanların mali-kine,	insanların Hakimine,
114. 3	النَّاسِ=insanların إِلَهِ=tanrısına	insanların Tanrısı-na.	İnsanların Tanrı-sına,	insanların ilahına;
114. 4	وَمِنْ شَرِّ=şerrinden الْخَنَاسِ=sinsi الْوَسْوَاسِ=vesvesecinin	O sinsi vesveseci-nin şerrinden.	O sinsi şeytanın şerrinden.	fısıldayan sinsi ayar-tıcının şerrinden,
114. 5	يُوسُوسُ=fısıldar النَّاسِ=insanların فِي صُدُورِ=göğüslerine	O ki insanların gö-ğüslerine kötü dü-şünceleri fısıldar.	Ki o, insanların kalblerine hep vesvese verir.	insanların kalbine fı-sıldayan;
114. 6	وَالنَّاسِ=ve insanlardan مِنَ الْجِنَّةِ=cinlerden	Gerek cinlerden, gerek insanlardan.	Gerek cinnler-den, gerek in-sanlardan.	görünmez güçler(in) ve insanlar(ın bütün ayartmaların)dan.